T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

II. MURAT DÖNEMİNE AİT KÂMİLÜ'T-TÂBİR TERCÜMESİ'NİN DİL İNCELEMESİ, TENKİTLİ METNİ VE DİZİNİ HAZIRLANARAK DİL VE EDEBİYAT EĞİTİMİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Mehmet Fatih UZUN

(Doktora Tezi)

İstanbul, 2022

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

II. MURAT DÖNEMİNE AİT KÂMİLÜ'T-TÂBİR TERCÜMESİ'NİN DİL İNCELEMESİ, TENKİTLİ METNİ VE DİZİNİ HAZIRLANARAK DİL VE EDEBİYAT EĞİTİMİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

THE EXAMINATION OF THE KAMIL AL-TABIR A WORK OF MURAT II PERIOD IN TERMS OF LANGUAGE AND LITERATURE EDUCATION BY PREPARING LANGUAGE FEATURES, CRITICAL EDITION AND INDEX

Mehmet Fatih UZUN

(Doktora Tezi)

Danışman

Prof. Dr. Mesut ŞEN

İstanbul, 2022

Tüm kullanım hakları

M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.

© 2022

ETİK BEYANI

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım çalışmamda;

- Sunduğum bilgileri, dokümanları ve verileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Çalışmamda yararlandığım eserlerin tamamına atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Elde ettiğim verilerde ve sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı bildirir, aksi bir durumda aleyhimde doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

23/11/2022

Mehmet Fatih UZUN

ÖZGEÇMİŞ

2005	Gaziantep Mimar Sinan Lisesi'nden mezun olma
2010	İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olma
2011-2013	Malazgirt Feyzi Akkaya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
2015	Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı Yüksek Lisans Programından mezun olma
2013-2019	Üsküdar Bağlarbaşı Pazarlama ve Perakende Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
2017	Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Doktora Programına giriş
2019-	Milli Savunma Ünivesitesi Deniz Harp Okulu Dekanlığı Beşeri ve Sosyal Bilimler Bölümü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Görevlisi

İÇİNDEKİLER

ÖZGEÇMİŞ ..... **i**
İÇİNDEKİLER ..... **ii**
ÖN SÖZ ..... **v**
ÖZET ..... **vi**
ABSTRACT ..... **vii**
KISALTMALAR VE TRANSKRİPSİYON ALFABESİ ..... **viii**
BÖLÜM I: GİRİŞ **1**
1.1. Problem 1
1.2. Amaç 1
1.3. Önem 1
1.4. Sınırlılıklar 2
1.5. Sayıltılar/Varsayımlar 2
1.6. Tanımlar 2
1.6.1. Dil ve Dil Eğitimi 2
1.6.2. Edebiyat ve Edebiyat Eğitimi 3
BÖLÜM II: ALANYAZINI **5**
2.1. Rüya ve Rüya Kavramı 5
2.2. Tâbir ve Tâbirnâmeler 6
2.3. Hubeyş et-Tiflîsî ve Eserleri 7
BÖLÜM III: YÖNTEM **11**
3.1. Araştırmanın Modeli 11
3.2. Evren ve Örneklem 11
3.3 Veri Toplama Araçları 11
3.4. Verilerin Toplanması 11
3.5. Verilerin Çözümlenmesi 12
BÖLÜM IV: BULGULAR **13**
4.1. Giriş 13
4.1.1. Kâmilü't-Tâbir ve Tercümeleri 13
4.1.2. II. Murat Dönemine Ait Kâmilü't-Tâbir Tercümesi 14
4.1.3. Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nin Nüshaları 16
4.2. Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nin Söz Varlığı 18
4.3. Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nde Kullanılan Dil ve Üslup 19
4.4. Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nin Türk Dili ve Edebiyatı Eğitiminde Kullanımı 23
4.5. Dil İncelemesi 26
4.5.1. Yazım (İmlâ) Özellikleri 27
4.5.1.1. Ünlülerin yazımı 27
4.5.1.1.1. a ünlüsünün yazımı 27
4.5.1.1.2. e ünlüsünün yazımı 28
4.5.1.1.3. ı,i ünlülerinin yazımı 28
4.5.1.1.4. u,ü, ve o,ö ünlülerinin yazımı 29
4.5.1.2. Ünsüzlerin yazımı 30
4.5.1.2.1. ç ünsüzünün yazımı 30
4.5.1.2.2. p ünsüzünün yazımı 31
4.5.1.2.3. g ünsüzünün yazımı 31
4.5.1.2.4. ŋ ünsüzünün yazımı 31
4.5.1.2.5. t ünsüzünün yazımı 32
4.5.1.2.6. s ünsüzünün yazımı 32
4.5.1.3. Bazı ek ve şekillerin yazımı 33

4.5.2. Ses Bilgisi 33
4.5.2.1. Ünlü değişmeleri 34
4.5.2.1.1. i > e, e > i değişmesi 34
4.5.2.1.2. e > ü değişmesi 34
4.5.2.1.3. i > e değişmesi 34
4.5.2.1.4. o>u, ö>ü değişmesi 34
4.5.2.2. Ünlü uyumu 35
4.5.2.2.1. Kalınlık-incelik uyumu 35
4.5.2.2.2. Düzlük-yuvarlaklık uyumu 35
4.5.2.2.3. Eklerde uyumsuzluk 36
4.5.2.2.3.1. Yuvarlak ünlü taşıyan ekler 36
4.5.2.2.3.2. Ünlüsü sonradan yuvarlaklaşan ekler 37
4.5.2.2.3.3. Düz ünlü taşıyan ekler 39
4.5.2.3. Ünlü türemesi 41
4.5.2.4. Ünlü düşmesi 42
4.5.2.5. Ünlü birleşmesi 42
4.5.2.6. Ünsüz değişmeleri 43
4.5.2.6.1. b>p değişmesi 43
4.5.2.6.2. b>v değişmesi 43
4.5.2.6.3. ṭ>d değişmesi 43
4.5.2.6.4. k>g değişmesi 44
4.5.2.6.5. ḳ>ḫ değişmesi 44
4.5.2.6.6. ġ>v, g<v değişmesi 45
4.5.2.6.7. d<y değişmesi 45
4.5.2.7. Ünsüz düşmesi 45
4.5.2.7.1. b düşmesi 45
4.5.2.7.2. r ve l düşmesi 45
4.5.2.7.3. g düşmesi 46
4.5.2.7.4. k düşmesi 47
4.5.2.7.5. y düşmesi 47
4.5.2.8. Ünsüz türemesi 47
4.5.2.8.1. n türemesi 47
4.5.2.8.2. y türemesi 47
4.5.2.9. Tonlulaşma 48
4.5.2.10. Ünsüz ikizleşmesi 48
4.5.2.11. Göçüşme (metatez) 49
4.5.3. Şekil Bilgisi 49
4.5.3.1. İsim 49
4.5.3.1.1. İsim çekim ekleri 49
4.5.3.1.1.1. Çokluk eki -lar/-ler: 49
4.5.3.1.1.2. İyelik ekleri 49
4.5.3.1.1.3. Hâl ekleri 50
4.5.3.1.1.4. Soru eki -mı/-mi: 53
4.5.3.1.2. İsim yapım ekleri 53
4.5.3.1.2.1. İsimden isim yapım ekleri 53
4.5.3.1.2.2. Fiilden isim yapım ekleri 55
4.5.3.1.3. Sayı isimleri 57
4.5.3.2. Sıfat 57
4.5.3.2.1. Niteleme sıfatları: 57
4.5.3.2.1.1. Karşılaştırma sıfatları 58

4.5.3.2.1.2. Pekiştirme (berkitme) sıfatları 58
4.5.3.2.2. Belirtme sıfatları 58
4.5.3.2.2.1. Sayı sıfatları 58
4.5.3.2.2.2. İşaret sıfatları 59
4.5.3.2.2.3. Belirsizlik (belgisizlik) sıfatları 59
4.5.3.2.2.4. Soru sıfatları 59
4.5.3.2.2.5. Küçültme sıfatları 59
4.5.3.3. Zamir 60
4.5.3.3.1. Şahıs zamirleri 60
4.5.3.3.2. Dönüşlülük zamirleri 60
4.5.3.3.3. İşaret zamirleri 61
4.5.3.3.4. Soru zamirleri 61
4.5.3.3.5. Belirsizlik zamirleri 62
4.5.3.4. Zarf 62
4.5.3.4.1. Zaman zarfları 62
4.5.3.4.2. Yer-yön zarfları 63
4.5.3.4.3. Miktar zarfları 63
4.5.3.4. Durum (suret) zarfları 64
4.5.3.5. Edat 64
4.5.3.5.1. Bağlama edatları 64
4.5.3.5.2. Karşılaştırma edatları 65
4.5.3.5.3. Kuvvetlendirme Edatları 66
4.5.3.5.4. Ünlem edatları 66
4.5.3.5.5. Son çekim edatları 66
4.5.3.6. Fiil 67
4.5.3.6.1. Fiil yapım ekleri 67
4.5.3.6.1.1. İsimden fiil yapım ekleri 67
4.5.3.6.1.2. Fiilden fiil yapım ekleri 68
4.5.3.6.2. Fiillerde olumsuzluk 70
4.5.3.6.3. Fiil çekimi 70
4.5.3.6.3.1. Şahıs ekleri 70
4.5.3.6.3.2. Şekil ve zaman ekleri 72
4.5.3.6.4. Fiillerde soru 75
4.5.3.6.5. Cevher fiili ve bildirme ekleri 75
4.5.3.6.6. “i” ek fiilin olumsuzu 76
4.5.3.6.7. Birleşik fiiller: 76
4.5.3.6.7.1. İsimlerden yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller 76
4.5.3.6.7.2. Tasvir fiilleri 78
4.5.3.6.8. Sıfat-fiiller (partisipler) 79
4.5.3.6.9. Zarf-fiiller (gerundiumlar) 81
4.6. Metin 82
4.6.1. Tenkitli Metnin Hazırlanmasında İzlenen Yol 82
4.6.2. Kāmilü’t-Tābirnāme 85
4.7. Açıklamalı Dizin 469
BÖLÜM V: SONUÇ 1003
KAYNAKÇA 1006
EKLER 1012

ÖN SÖZ

Tâbirnâme metinleri, yazıldıkları dönemin dil özelliklerini ve sözcük hazinesini yansıtması bakımından Türk dili ve edebiyatı eğitiminde kaynak metin olarak kullanılabilecek özelliklere sahiptir. Türk edebiyatı sahasında telif ya da tercüme çok sayıda tâbirnâme yazılmıştır. Üzerinde çalıştığımız *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* isimli eser, Hubeyş et-Tiflîsî tarafından Farsça yazılmış olup II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle Türkçeye tercümesi yapılan bir rüya tâbirnâmesidir. Günümüze ulaşan altı nüshası tespit edilen eserin mütercimi belli değildir.

Eser, çeşitli rüya tâbirlerinden faydalanılarak oluşturulmuştur ve mukaddimedeki rüya ve rüya tâbiri ile ilgili 16 fasıl ve sonrasında alfabetik rüya tâbirleri sözlüğünden oluşmaktadır. Açık ve sade bir dille kaleme alınan bu tercüme eser, Eski Türkiye Türkçesi dönemine ait pek çok dil özelliğini ve söz varlığını da barındırmaktadır.

Çalışma, giriş, alanyazını, yöntem, bulgular ve sonuç olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde problem, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi ve tanımlara yer verilmiştir. Alanyazını bölümünde rüya, tâbir ve tabirnâmelerle ilgili bilgilere ve yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Yöntem bölümünde çalışmanın modeli ve çalışmada takip edilen metod belirtilmiştir. Bulgular bölümünde eserin, nüshaları, dil incelemesi, söz varlığı, tenkitli metni ve açıklamalı dizini ortaya konmuş ve eserin Türk dili ve edebiyatı eğitimi açısından önemi belirlenmeye çalışılmıştır. Sonuç bölümünde elde edilen bulguların genel değerlendirmesi yapılmıştır.

Çalışmamda beni sürekli destekleyen, bilgi ve birikimi ile yol gösteren saygıdeğer hocam Prof. Dr. Mesut ŞEN'e, tez çalışması boyunca desteklerini gördüğüm kıymetli hocalarım Prof. Dr. Mehmet AÇA'ya ve Dr. Öğr. Üyesi Mahmut BABACAN'a teşekkürlerimi sunarım. Bu çalışmayı tez konusu olarak seçmeme vesile olan Doç. Dr. Turgay Şafak'a ve çalışmanın sözlük bölümünü hazırlarken istifade ettiğim dizin programını yapan Prof. Dr. Ceval KAYA'ya teşekkür ederim. Ayrıca tez çalışmam sırasında her zaman desteğini hissettiğim, sevgili eşim Elife UZUN'a ve çocuklarım Ahmet Faruk, Ömer Sencer ve Ayşegül Vera'ya teşekkür ederim.

ÖZET

Çalışmaya konu olan eser; Hubeyş et-Tiflisî'nin Farsça telif edip Anadolu Selçuklu sultanı II. Kılıcarslan'a sunduğu *Kâmilü't-Tâbir* adlı tâbirnâmenin II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle adı bilinmeyen bir mütercim tarafından yapılan Türkçe tercümesidir. Eski Türkiye Türkçesi özellikleri gösteren eser, bir ansiklopedik rüya tâbirleri sözlüğüdür ve tespit edilen altı nüshası mevcuttur.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; problem, araştırmanın amacı ve araştırmanın önemini içeren "Giriş" bölümü, ikinci bölüm; çalışmayla ilgili "Alanyazını", üçüncü bölüm; çalışmada izlenen usulü anlatan "Yöntem" bölümü, dördüncü bölüm; çalışmaya konu olan eserin; nüshalarının, dil incelemesinin, tenkitli metninin ve eserin açıklamalı dizininin yer aldığı "Bulgular" bölümü ve son olarak da beşinci bölüm; "Sonuç" bölümüdür.

Çalışmada eserin dil incelemesi yapılmış, tenkitli metni ortaya konmuş ve eserin açıklamalı dizini hazırlanmıştır. *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* üzerinden tâbirnâme metinlerinin dil özellikleri, söz varlığı ve Türk dili ve edebiyatı eğitimindeki yeri ve önemi belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmamızda kaynak metin olarak kullanılan tâbirnâmenin söz varlığı Türkiye Türkçesinin kelime hazinesine mutlaka büyük katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tâbir, Tâbirnâme, Kâmilü't-Tâbir, Hubeyş et-Tiflisî, Dil Eğitimi, Edebiyat Eğitimi

ABSTRACT

This study covers the Turkish translation of Kamil al-Tabir, originally written in Persian by Hubeyş al-Tiflisî and presented to the Anatolian Seljuk Sultan Kılıcarslan II. The work was translated by an unknown translator commissioned by Beylerbeyi Karaca Bey during the reign of Murat II. The work, demonstrating characteristics of the Old Türkiye Turkish Language, is an encyclopedic dictionary of dream interpretations and exists in six manuscripts.

The study comprises five sections. Whereas, the first section is the "Introduction", which presents the problem, the purpose of the research, and the importance of the research; the following sections cover the related "Literature Review", the "Method" describing the procedure followed, the "Findings" including the manuscripts of the work, language analysis, critical edition, and index of the work with a dictionary and "Conclusions", consecutively.

In the study, the linguistic analysis and the critical edition of the work were conducted, and a glossary index of the work was composed. An effort was made to bring out the linguistic and stylistic features, lexicon, and significance of tabirnâme texts through the Translation of Kamil al-Tabir within the context of Turkish language and literature education. The uncovered lexicon of the tabirnâme, the source text of our study, will surely make great contributions to the vocabulary of the Modern Türkiye Turkish Language.

Keywords: Tabir, Tabirname, Kamil al-Tabir, Hubeyş al-Tiflisi, Language Teaching, Literature Education

KISALTMALAR VE İŞARETLER LİSTESİ

a : Her bir yaprağın ön yüzü

Ar. : Arapça

B : Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi Nüshası

b : Her bir yaprağın arka yüzü

bk. : Bakınız

C. : Cilt

çev. : Çeviren

DİA : Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi

Ed. : Editör

ET : Eski Türkçe

ETT : Eski Türkiye Türkçesi

Far. : Farsça

H. : Hicrî yıl

Hz. : Hazreti

hzl. : Hazırlayan

İ : İstanbul Büyükşehir Belesiyesi Atatürk Kitaplığı Nüshası

krş. : Karşılaştırınız

M : İstanbul Büyükşehir Belesiyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Kütüphanesi Nüshası

M. : Milâdî yıl

N1 : İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY06630 Nüshası

N2 : İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY06631 Nüshası

mec. : Mecaz, mecazen

S : Süleymaniye Kütüphanesi Ayasofya Nüshası

s. : Sayfa

sf. : Sıfat

TDAY : Türk Dili Araştırmaları Yıllığı

TDK : Türk Dil Kurumu

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

TTK : Türk Tarih Kurumu

vb. : ve benzeri

vd. : ve diğerleri

Yun. : Yunanca

zf. : Zarf

zm. : Zamir

\+ : İsim tabanına gelen ekten önce kullanılır.

\- : Fiil tabanına gelen ekten önce kullanılır.

/ : Eklerdeki şekilleri gösterir. Dizinde varak numaraları ile satır numaralarını ayırmak için kullanılır.

>/< : Kelimenin hangi yöne değişim gösterdiğini belirtir.

[ ] : Yazmada okunamayan, olmayıp eklenen veya onarılan yerleri gösterir.

( ) : Yazmada yanlışlıkla yazılan tekrarları göstermek için kullanılır.

(?) : Okunamayan kelimeleri veya şüpheli durumu belirtir.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ء	’
ا	A, Ā, a, ā, E, e
آ	A, Ā, a, ā
ب	B, b, P, p
پ	P, p
ت	T, t
ث	S̲, s̲
ج	C, c, Ç, ç
چ	Ç, ç
ح	Ḥ, ḥ
خ	Ḫ, ḫ
د	D, d
ذ	Ẕ, ẕ
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ṣ, ṣ
ص	Ṣ, ṣ
ض	Ḍ, ḍ, Ż, ż
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Ẓ, ẓ
ع	‘
ق	Ḳ, ḳ
ك	K, k, G, g, ŋ
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	O, o, Ö, ö, U, u, Ū, ū, Ü, ü, V, v
ه	A, a, E,e, H, h
ى	I, ı, İ, i, Ī, ī, Y, y

BÖLÜM I: GİRİŞ

1.1. Problem

Türk dili ve edebiyatı eğitimi alanına kaynak oluşturma bağlamında güncel metinlerin yanında tarihî metinlerden de faydalanmak ve bu alanı olabildiğince beslemek dil ve edebiyat eğitiminin etkili bir şekilde verilmesine katkı sağlayacaktır. Ancak Türk dili ve edebiyatı eğitimine kaynak oluşturma bağlamında yapılan çalışmalarda tarihî metinlerin dil özelliklerinin ve söz varlığının ihmal edilmesi bir problem olarak görülmektedir. Bu tür metinler Türk dili ve edebiyatı öğretimi alanına katkı sağlayacağı gibi dönemsel olarak dilde nasıl bir değişim yaşandığını göstermesi açısından da önemlidir. Özellikle dil özellikleri, söz varlığı ve üslubu açısından tarihî metinlere baktığımızda tâbirnâme metinlerinin belirtilen özellikler yönünden dil ve edebiyat eğitimini destekleyecek niteliklere sahip olduğunu görmekteyiz. Tâbirnâme metinlerinde telif eserlerden çok tercüme eserler Türkçenin zenginliğini göstermesi açısından daha önemlidir. Çünkü tercüme eserler aynı zamanda dilin sınırlarını zorlayarak yabancı kökenli sözcüklere Türkçe karşılıklar bulma çabası da gütmektedir. Bu çalışmada Türk dili ve edebiyatı eğitimine kaynak oluşturma bağlamında tâbirnâme metinlerinin dil özellikleri ve söz varlığı ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu amaçla Hubeyş et-Tiflîsî'nin Farsça telif eseri olan ve II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle Türkçeye tercüme edilen *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* isimli eser örnek olarak seçilmiştir. Örnek eser üzerinden tâbirnâme metinlerinin dil özellikleri, söz varlığı ve Türk dili ve edebiyatı eğitimindeki yeri ve önemi belirlenmeye çalışılacaktır.

1.2. Amaç

Bu çalışmada;

- Tâbirnâme metinlerinin dil özelliklerini,
- Tâbirnâme metinlerinin söz varlığını,
- Tâbirnâme metinlerinin Türk dili ve edebiyatı öğretiminde kullanımını,
- İncelenen eserde dilin ve tâbir dilinin nasıl kullanıldığını dil ve edebiyat eğitimi yönünden belirlemek amaçlanmaktadır.

1.3. Önem

Araştırmadan elde edilen bulguların;

- MEB Talim ve Terbiye Kurulunun program geliştirme çalışmalarına katkı sağlayacağı,
- Türk Dil Kurumuna katkı sağlayacağı,
- Üniversitelerin Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe Eğitimi, İlahiyat ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Eğitimi gibi bölümlerinin çalışmalarında örnek teşkil edebileceği,
- Araştırmacıların, konu ile ilgili yeni çalışmalarına ışık tutacağı umulmaktadır.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırmada elde edilen bulgular; Hubeyş et-Tiflîsî'nin *Kâmilüt't-Tâbir* isimli eserinin II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle yapılan tercümesinin tespit edilen altı nüshasından seçilen ve incelemesi yapılan, Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi GE4952 ve İstanbul Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Kütüphanesi MC Yz K0015 numaralı nüshaları ile sınırlıdır.

1.5. Sayıltılar/Varsayımlar

- Örneklem, evreni temsil edici niteliktedir.
- *Kâmilü't-Tâbir Tecümesi*'nin dil özelliklerinin ve söz varlığının Türk dili ve edebiyatı öğretimine kaynak teşkil edebileceği ve dil ve edebiyat öğretiminde bu eserden faydalanılabileceği varsayılmaktadır.

1.6. Tanımlar

1.6.1. Dil ve Dil Eğitimi

İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban (Akalın vd., 2011, s. 664).

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabiî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir (Ergin, 2008, s.3).

İnsanı öteki yaratıklardan ayıran, insan yapan niteliklerden biri de onun sanat yönüdür. Söze dayanan bütün sanatların hammaddesi ve ürünü de dildir (Aksan, 2009, s. 12).

Dil, bir iletişim, düşünme aracı olup milli kültürün temelini ve bireylerin en büyük ortak yanını oluşturan doğal bir araçtır (Çotuksöken, 2002, s. 51).

Dil, bireyin bilincini oluştururken benliğini de biçimlendirir. Bilincin köklerine, bilinçaltının derinliklerine inerek bireyin başlıca insansal işlevini oluşturur (Vardar, 2001, s. 12).

Dil öğretimi ile birey, kazandığı dil becerileriyle günlük hayatta karşılaştığı problemleri çözebilmelidir; bunun için dil öğretiminin işlevsel olması gözetilmelidir (Çifci, 2015, s. 131).

Türk dili öğretimi dendiğinde ilk düşünülen Türkçe dil bilgisi kurallarının öğretilmesidir. Dil bilgisi kurallarının öğretimi, dil öğretiminin tamamlayıcı bir parçasıdır. Dil öğretiminin amacı dille meydana getirilen yazılı ve sözlü kültür ürünlerini tanıyıp kavramak, yeni, zengin ürünlerin ortaya konmasına zemin hazırlamaktır (Çifci, 2015, s. 130).

1.6.2. Edebiyat ve Edebiyat Eğitimi

Edebiyat kavramı sözlükte "Olay, düşünce, duygu ve hayallerin dil aracılığıyla sözlü veya yazılı olarak biçimlendirilmesi sanatı, yazın" (Akalın vd., 2011, s. 754), şeklinde tanımlanmıştır.

"Edebiyat, farklı dünyalarda yaşayan insanları ruh ve haz bakımından birleştiren bir köprüdür. Yaşamı yansıtan ve biçimlendiren edebiyat, dolayısıyla toplumu da derinden etkiler. İnsanlara türlü duyma, düşünme ve davranma örnekleri sunar, güzelin tadına ve ayrımına varma gücü geliştirir. Güçlü yapıtlar aracılığıyla zaman ve uzaklık engellerini aşarak uluslararası yakınlaşmalar kurulmasını sağlar" (Kavcar, 1999, s. 2-6).

"Edebiyat eğitimiyle, evrensel ve millî kültür değerlerine farkındalık, sanat eserini değerlendirme, estetik bakış açısı, eleştirel, yaratıcı ve özgür düşünme, yorumlama, etkili iletişim ve Türkçeyi doğru, güzel kullanma becerilerinin kazandırılması amaçlanmaktadır" (Tatcı ve Gökçeli, 2017, s. 445).

"Dil ve edebiyat öğretiminin genel amacı, anlama ve anlatma becerilerini etkili bir biçimde kullanabilen, okuma kültürü ve demokratik kültür bilinci edinmiş, düşünen ve duyarlı bireyler yetiştirmektir" (Sever, 2007).

“Edebiyat öğretiminin iki temel görevinden birincisi öğrencinin dil bilimi bilgisini artırıp dil kullanma becerilerini geliştirmek, ikincisi ise öğrencinin dünya görgüsünü geliştirip onun çeşitli yönleriyle insanlıkla ilişkiye girmesini ve bu yolla kişiliğin geliştirilmesini sağlamak olduğundan dil eğitimi ve edebiyat eğitimini birbirinden ayırmak ve ayrı ayrı sürdürmek mümkün değildir” (Demir, 2016, s. 65).

BÖLÜM II: ALANYAZINI

2.1. Rüya ve Rüya Kavramı

Rüya kelimesi "görmek" anlamında "rü'yet" kökünden türeyen ve uykuda zihinde beliren görüntülerin bütününü ifade eden Arapça kökenli bir kelimedir. Arapçada rüya kelimesiyle aynı anlama gelen ehâdis, menâm ve mübeşşirât kelimelerinin yanında korkunç rüyalar için kullanılan hulm kelimesi de kullanılmaktadır. Ayrıca adgâs (ot demetleri) kelimesinin bir âyette ahlâma izâfe edilmesiyle ortaya çıkan "adgâs ü ahlâm" yaşı kurusuna karışmış ot demetleri gibi yenisi eskisine karışmış uyku halleri, hiçbir anlamı olmayan karmakarışık hayaller anlamına gelmektedir (Çelebi, 2008).

Türkçede rüya kelimesi eski metinlerde genellikle düş kelimesiyle karşılanmıştır. Kelimenin aslı *Dîvânü Lûgati't-Türk*'te ve *Kutadgu Bilig*'de "tüş" şeklinde geçmektedir. TDK sözlüğünde (2011) "rüya" düş, gerçekleşmesi imkânsız durum, hayal, gerçekleşmesi beklenen ve istenen şey, umut gibi birkaç anlama gelmektedir. Türkçede rüya kelimesine eşanlamlı olarak kullanılan "düş" kelimesi ise uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütün olarak kullanılır (Akalın vd., 2011, s. 739).

Tarih boyunca rüya eski medeniyetlerde önemli bir hadise olarak görülmüş ve görülen rüyalara göre çeşitli anlamlandırmalar yapılmış ve tahminler yürütülmüştür. Babilliler, Asurlular, Mısırlılar, Çinliler, Eski Yunan ve Romalılar rüyaya ve rüya yorumuna önem vermişlerdir. Ayrıca Musevilikte ve Hristiyanlıkta rüya ve rüya yorumu önemli bir yer tutmaktadır (Çelebi, 2008).

Rüya Türklerde İslamiyet öncesi dönemde de önemli bir yer tutmaktadır. "İslamiyetten önceki Türk kültüründe, rüyalar, iyi ve kötü olayların habercisi olarak kabul edilmiştir. Bu döneme ait destanlarda, bu konuyla ilgili pek çok örnek yer almaktadır. Mesela, Uygur Türeyiş efsanesine göre Bögü Han'a kendi soyundan gelenlerin geniş bir coğrafyaya egemen olacağı rüyasında haber verilmişti. Oğuz Han ise yaşlı veziri Uluğ Türk'ün gördüğü rüyaya uyarak ülkesini, oğulları arasında paylaştırmıştı. Çünkü, rüyada görülen iyi şeylerin, Tanrı'nın buyruğu olduğu kabul ediliyordu" (Erdoğan, 1993, s. 2).

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Yakup, Hz. Yûsuf, Hz. İbrahim ve Mısır hükümdarının gördüğü rüyaların yer alması hadis kitaplarında rüya ve rüya tâbirinin yer almasına sebep olmuştur. "Kur'ân-ı Kerîm'de üç önemli rüyaya yer verilmiştir. Bunlar Hz. İbrahim, Hz.

Yusuf ve Hz. Muhammed'in rüyalarıdır. Hz. Muhammed'in peygamberliği sadık rüyalarla başlamıştır. Bu bakımdan rüyanın önemi büyüktür. Rüyaların mahiyeti, peygamberlik açısından önemi, hangi rüyaların kimlere anlatılacağı ve rüyaların tâbir edilmesiyle ilgili hususlarda peygamberimizin birçok hadisi vardır" (Tatcı ve Çeltik, 1995, s. 14-19).

"İslam âlimleri rüyaları üç sınıfa ayırmışlardır. Birincisi Allah tarafından doğrudan doğruya veya bir melek vasıtasıyla gerçekleşen doğru bir telkindir, ki asıl rüya budur. İkincisi nefsin kendi kendine meydana getirdiği eski hatıraların mücerred hayallerinin telkinidir. Üçüncüsü şeytanî bir telkindir ki bir dış tesirden doğmuş yalan bir çağrışım ve hayalden ibarettir" (Günay, 1986, s. 98).

2.2. Tâbir ve Tâbirnâmeler

Sözlükte "rüya tefsiri; rüyayı yorumlamak" anlamlarındaki "abr" kökünden türeyen "tâbir"; İsmâil Hakkı Bursevî tarafından "uykuda görülen hayalî şekillerden, dışta meydana gelen enfüsî ve âfâkî durumlardan örneklere sahip şekillere geçmek" diye tanımlanmıştır (Gökyay ve Coşkun, 2010).

Tâbir, rüyayı tefsir manasında kullanılır. Rüya tâbiri görülen hayalden bir ipucu bularak onun arkasındaki hakikate geçebilmek demektir. Rüyanın yorumlanabilmesi için rüyada gösterilen misal alemindeki şekillerin şehadet alemindeki karşılığının bilinmesi gerekir. (Misal âlemi: Bu kâinatta görülen şeylerin Allah katındaki gerçek suretleri ve şekilleri ve Şehâdet âlemi: Görülen âlem.) İşte bu karşılıkların bulunarak rüyada verilen mesajların yorumlanmasına rüya tâbiri denilmektedir. Bu rüyayı tâbir edene de muabbir denir (Balaban, 2014, s. 114).

"Geleceği bilme isteği, insanları bazı tahmin, yorum ve fallara, rüya ile yaşanan veya gelecek olaylar hakkında ilgi kurmaya ve buna göre hareket etmeye yöneltmiştir. Bu da rüya tâbirlerinin yapılmasına, edebiyatta da yeni bir tür olarak tâbir-nâme, fal-nâme ve segir-nâmelerin yazılmasına sebep olmuştur" (Tören, 1997, s. 415).

Rüyada görülen varlıkların neyi sembol ettiğini açıklayan, tâbir eden eserlere tâbir-nâme denmektedir. Türk Edebiyatı içerisinde tâbir-nâme, tâbirât-ı vâkıat, tâbirât-ı rüya, rüya-nâme, vâkıa-nâme, hâb-nâme, düş-nâme ve segir-nâme adlarıyla da anılmıştır. İbn Haldûn'un *Muḳaddime*, Taşköprizâde'nin *Mevzûâtü'l-ulûm* ve Kâtib Çelebi'nin *Keşfü'ẓ-ẓunûn* adlı eserlerinde tâbir ilmi ve literatürü geniş yer tutar. Bu ilim, önceden tedbir alma

veya müjdeleme bakımından dünya ve âhiret için muteber olan dinî ilimlerden sayılmıştır (Gökyay ve Coşkun, 2010).

N. Bland, İslamî dönemde yazılan tâbirnâmeleri çeşitli kaynaklardan toplamış ve bu bilgileri bir makale şeklinde yayımlamıştır. Bland'ın çalışmasında adı geçen belli başlı tâbirnâmeler, *Kitabu'l-Usul li Daniyali'l-Hakim, Kitab'l-Cevami' li Muhammed bin Sirin, Kitabu'l-Taksim li Ca'feri'l-Sadık, Kitabu'l-Destur li İbrahimu'l-Kirmanî, Kitabu'l-İrşad li Cabirü'l-Magribî, Kenzü'l-Rüya el-Mamunî, Kâmilü't-Tâbir, Tuhfetü'l-Mulûk, Kitabu't-Tâbirât'*tır (Bland, 1856; akt. Gökyay ve Coşkun, 2010).

Tâbirnâmeler genellikle iki bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölümde rüya kavramı, rüyanın önem ve çeşitleri üzerinde durulur. İkinci bölüm ise rüyaların tâbirlerinin yapıldığı kısımdır Türkiye kütüphanelerinde bir çok yazma tâbirnâme bulunmaktadır. Adem Balaban *Türkçe Yazma Tâbirnâmeler* adlı makalesinde rüya ve tâbirnâme ile ilgili bilgiler verdikten sonra Türkiye kütüphanelerinden tespit ettiği 106 yazma tâbirnâmeyi tanıtmıştır (Balaban, 2014, s. 112-132).

Türk edebiyatında tâbirnâme metinleri çoğunlukla tercümelerden oluşmaktadır. Arapça ve Farsça kaleme alınan tâbirnâmelerin özellikle Eski Türkiye Türkçesi döneminde hükümdarlar adına birçok tercümesi yapılmıştır. Hükümdarlar adına tercüme edilen iki tâbirnâmeden biri XIV. yüzyıl şairlerinden Ahmed-i Dâî'nin Germiyanoğlu II. Yâkub Bey için kaleme aldığı *Tercüme-i Kitâbü't-Ta'bîrnâme*'dir. Eser, *Ebû Bekir b. Abdullah el-Vâsıtî*'nin Arapça kitabından Farsçaya ve Farsçadan da Türkçeye çevrilmiştir. Eserin ilk yüz varağı Sadi Yılmaz (1998) tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Erdem Sarıkaya (2020) Ahmed-i Dâî'nin *İhtilacnâme* isimli eseriyle beraber eseri kitap olarak hazırlamıştır. İhsan Sabri Çebi (2021) tarafından yine kitap olarak yayına hazırlanmıştır. İkinci eser, Hubeyş et-Tiflîsî'nin Sultan II. Kılıcarslan adına telif ettiği *Kâmilü't-ta'bîr* isimli eserin Türkçe tercümeleridir. Farsça yazılan eserin Sultan I. Mehmet Çelebi, Beylerbeyi Karaca Bey, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman adına yapılan tercümeleri vardır.

2.3. Hubeyş et-Tiflîsî ve Eserleri

Hubeyş et-Tiflîsî Türkiye Selçukluları döneminde yaşamış tıp, astroloji, dinî ilimler, dil, edebiyat ve lügat, rüya tâbirleri gibi bir çok alanda eser telif etmiş ve eserlerinden bazılarını Sultan II. Kılıcarslan'a (1113-1192) sunmuş, Türkiye Selçukluları devletinin

tabib ve müneccimlerindendir. *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nin mukaddimesindeki bilgilere göre tam adı Ebu'l-Fazl Hubeyş bin İbrahim bin Muhammed et-Tiflîsî'dir. Ömrünün büyük çoğunluğunu Anadolu'da özellikle Konya'da geçiren Hubeyş et-Tiflîsî'nin nisbesinden Tiflisli olduğu ve babasının adının İbrahim olduğu araştırmacılar tarafından ileri sürülmüştür. DİA'da Hubeyş et-Tiflîsî maddesinin yazarı Cevat İzgi, Hubeyş et-Tiflîsi'nin *Kifâyetü't-Tıb* adlı eserinin Bursa Eski Yazma ve Basma Eserler Kütüphanesi'ndeki nüshasında (Orhan Gazi, nr. 1120) adının Kemaleddin Bediüzzaman Ebü'l-Fezâil Hubeyş b. Muhammed b. Hubeyş el-Gaznevî şeklinde geçtiğini ve babası İbrahim'den söz edilmediği gibi Tiflîsî nisbesinin yerini de Gaznevî nisbesini aldığını kaydetmiş ve doğum tarihiyle ilgili XII. yüzyılın ilk çeyreğinde dünyaya gelmiş olabileceğini söylemiştir (İzgi, 1998). Mevlüt Poyraz ise Tiflîsî'nin biyografisini anlattığı makalesinde onun 1110-1130 tarihleri arasında doğmuş olabileceğini söylemiştir (Poyraz, 2018, s.74).

Tiflîsî'nin Anadolu'ya geliş tarihi ile ilgili de araştırmacılar farklı tarihler öne sürmüşlerdir. Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıcarslan'ın (1155–1192) saltanatı döneminde Aksaray'ı yeniden inşa edip camiler, medreseler, zaviyeler ve çarşılarla donattıktan sonra buraya Gürcistan'dan, Azerbaycan'dan gaziler, âlimler ve tüccarlar getirttiği bazı araştırmacılar tarafından ileri sürülmüştür (Kaya, 2008, s. 229, Memmedli, 2016, s.13-14, İzgi, 1998). Poyraz ise Hubeyş et-Tiflîsî'nin 550/1155 yılında tamamladığı *Kifayetü't-Tıb* eserinin önsözünde eseri, II. Kılıcarslan'ın oğlu şehzade Kutbeddin Melikşah'a ithaf ettiği bilgisinden hareketle bu tarihten önceki eserlerde herhangi bir ithaftan bahsedilmediği ve bu tarihten sonraki eserlerde II. Kılıcarslan adının sıkça geçme sebebinin onun II. Kılıcarslan'ın hizmetine bu tarihlerde girmiş olabileceğini, ancak Anadolu'ya daha önce gelmiş olabileceğini belirtir (Poyraz, 2018, s. 78).

Hubeyş et-Tiflîsî *Takvîmü'l-Edviyetü'l-Müfrede* adlı eserini Abbasi Halifesi Muktefî-biemrillah'a (1136-1160) sunmuştur. Sultan II. Kılıcarslan'ın tahta çıktığı dönemde (550/1155) bitirmiş olduğu *Kifâyetü't-Tıb* adlı eserini Sultan'ın oğlu Kutbeddin Melikşah'a ithaf etmesi onun Anadolu'ya geliş tarihine yakın olduğu için Sultan II. Kılıcarslan ile münasebetinin daha sultanın ilk hükümdarlık yıllarında başladığı söylenebilir. Hubeyş et-Tiflîsî'nin Konya'da bulunduğu zaman zarfında sarayda kalması, telif ettiği eserlerin bazılarını bizzat Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıcarslan'ın talimatıyla yazması *Vücuhu'l-Kur'an* gibi ve yazdığı eserlerinin bazılarını *Kâmilü't-Ta'bir, Tercümânü'l-Kavâfi* gibi ona

ithaf etmesi de sultanın nazarında önemli bir yer edindiğini ortaya koymaktadır. (Poyraz, 2018, s. 80).

Hubeyş et-Tiflîsî'nin eserlerinde kendi hayatına dair bir bilgi bulunmadığı için, onun nereli olduğu, ne zaman doğduğu, Bağdat'a ne zaman gittiği, Anadolu'ya ne zaman geçtiği, gibi konularda araştırmacılar farklı çıkarımlar yapmışlardır. Ancak eserlerini kime ithaf ettiği ve ne zaman telif ettiğine dair tarih bilgisi bulunduğundan onun II. Kılıcarslan döneminde Selçuklu sarayında görevli olduğu, tabib ve müneccim olarak uzun süre hükümdara hizmet ettiği konusunda araştırmacılar hemfikirdir.

Ebü'l-Fazl Hubeyş bin İbrâhim bin Muhammed et-Tiflîsî'nin Eserleri:

a. Tıp:

1. Takvîmü'l-Edviyeti'l-Müfrede
2. Kitâbü Minhâci't-Tıb
3. Tahsîlü's-Sıhha bi'l-Esbâbi's-Sitte
4. Kifâyetü't-Tıb
5. Beyânü't-Tıb
6. Edviyetü'l-Edviye
7. Şerhu ba'di'l-Mesâili'l-Esbâb ve'l-Alâmâti Müntehabati min'el-Kânûn
8. İhtisâru Fusûli'l- Bükrat
9. Kitâbü Sıhhati'l-Ebdân
10. Mecmuatu'r-Risaleti't-Tıbbiyye
10. Rumûzü'l- Minhâc ve Künûzü'l-'İlâc

b. Astroloji:

1. Kitâbü Medhali'n-Nücûm
2. Kitâbü Beyâni'n-Nücûm
3. Usûlü'l-Melâhim

c. Dil, Edebiyat ve Lügat:

1. Beyânu't-Tasrîf
2. Kânûnü'l-Edeb
3. Nazmü's-Sülûk
4. Tercümânü'l-Kavâfî
5. Kânûnu'l-Lübâb

d. Dinî Eserleri:

1. Kitâbü Vücûhi'l-Kur'ân

2. Et-Telhîs fi ileli'l-Kur'ân

3. Cevâmiü'l-Beyân ve Tercümânü'l-Kur'ân

e. Mesleklerle İlgili Eseri:

1. Beyânü's-Sınâ'ât

f. Rüya Tâbirleri:

1. Kâmilü't-Tâbir

2. Kâmilü't-Tedbîr (İzgi, 1998; Poyraz 2018).

BÖLÜM III: YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerininin bir türü olan doküman analizi yöntemi kullanılacaktır. Belgesel tarama olarak da bilinen doküman analizinde, var olan kayıt ve belgeler incelenerek veri elde edilmektedir. Doküman analizi, belli bir amaca dönük olarak kaynakları bulma, okuma, not alma ve değerlendirme işlemlerini kapsamaktadır (Karasar, 2005).

Hubeyş et-Tiflîsî'nin Farsça telif eseri olan ve II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle tercüme edilen *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* isimli eserin dil incelemesi, tenkitli metni ve dizini hazırlanarak eserin Türk dili ve edebiyatı eğitimindeki yeri ve öneminin literatür taraması ve doküman analizi yapılarak tespiti amaçlanmaktadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın çalışma evreni; Eski Türkiye Türkçesiyle yazılan Tâbirnâme metinleridir. Örneklem ise *Kâmilü't-Tâbir* isimli eserin II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle tercümesi yapılan *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'dir.

3.3 Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada verilerin toplanmasında literatür taramasından yararlanılmıştır ve veriler doküman incelemesi yöntemi ile elde edilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Alan odaklı olarak yapılan bu araştırmada veriler toplanırken öncelikle bu alanla ilgili literatür taraması yapılacak, kullanılabilecek kaynaklar elde edilecektir. Kaynaklara çeşitli yazma eser kütüphanelerinden, internet ortamında yer alan veri tabanlarından, basılı kaynaklardan ve diğer internet kaynaklarından ulaşılacaktır. Verilerin toplanması sırasında ilgili yazma eser kütüphanelerinden gerekli izinler alınacaktır. Bu süreç sonucunda elde edilen bilgi ve bulgulardan yola çıkılarak veriler toplanacaktır.

3.5. Verilerin Çözümlenmesi

Veri çözümlemesinde doküman analizi yöntemi kullanılarak eserin dil incelemesi yapılacak, tenkitli metni ortaya konulacak, eserin söz varlığını ortaya çıkarmak amacıyla Cibakaya dizin programı kullanılarak açıklamalı dizin hazırlanacaktır. Çalışmanın sonuç bölümünde genel ifadelere yer verilecek, literatür taraması ve doküman analizi ile toplanan verilerin çözümlenmesi yapılacaktır.

BÖLÜM IV: BULGULAR

4.1. Giriş

4.1.1. *Kâmilü't-Tâbir* ve Tercümeleri

Hubeyş et-Tiflîsî'nin *Kâmilü't-Tâbir* isimli eseri, Anadolu sahasında yazılıp nüshaları günümüze kadar ulaşan en eski Farsça eserlerdendir. Tiflîsî'nin XII. yüzyılda yazıp Selçuklu Sultanı II. Kılıcarslan'a sunduğu eser, başlangıçta rüya ve tâbir ile ilgili 16 fasıl ve sonrasında alfabe sırasıyla 28 babtan oluşan bir rüya tâbirleri sözlüğüdür. Tiflîsî, eserinin II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle yapılan tercümesinde eseri Sultan II. Kılıcarslan'a sunduğunu şu cümleyle belirtmektedir:

"*Pes bir zamān kendüme renc ü zaḫmet virüp bu kitābı Sulṭān-ı A'ẓām 'İzzeddīn Ḳılıç Arslan içün te'līf ḳıldum"* (B, 2b/04).

Eserin Türkiye Kütüphanelerinde birçok Farsça yazması mevcuttur (bk. Ayasofya 2006, Ayasofya 2007, Ayasofya 2008, Ayasofya 2009, Ayasofya 2010; Fatih 3654, Fatih 3655, Fatih 3656; Antalya Tekelioğlu 2142). Eser Tahran'da 1265, 1284, 1302, 1346, 1352, 1355, 1385 yıllarında ve Bombay'de 1302 yılında basılmıştır (İzgi, 1998).

Konusu itibariyle çok sevilen *Kâmilü't-Tâbir*, Eski Türkiye Türkçesine beş defa tercüme edilmiştir. Ayrıca eserin Çağatay Türkçesine, Özbek Türkçesine ve Türkiye Türkçesine yapılan tercümeleri de vardır. Bu tercümeler kronolojik olarak şöyle sıralanmaktadır:

a. Sultan I. Mehmet Çelebi adına tercüme edilen eser *Kâmilü't-Tâbir*'in Anadolu sahasında ilk tercümesidir. Mütercimi Lütfullah bin Fazlullah'tır. Bu tercümeden ilk olarak Agâh Sırrı Levend bahsetmiştir (Levend, 2016, s. 335). Muhittin Eliaçık makalesinde bu tercümeyi tanıtmış ve içeriği ile ilgili bilgiler vermiştir (Eliaçık, 2003). Bir nüshası TDK Kütüphanesi'nde bulunmaktadır (TDK, Yazma B34). Ancak TDK Kütüphanesi kataloğunda *İbrahim Et-Tiflîsî* adı sehven *İbrahim Et-Tegallübesî* şeklinde kaydedilmiştir. Ramazan Özpınar tarafından (2019) ilk yüz varağı yüksek lisans tezi olarak çalışılmıştır.

b. II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle adı bilinmeyen bir kişi tarafından yapılan tercümenin tespit edilen altı nüshası vardır. İncelemeye konu olan tercüme olduğu için bu tercümeyle ilgili bilgiler ilgili bölümde verilecektir.

c. Yavuz Sultan Selim adına yine kimliği bilinmeyen bir mütercim tarafından yapılan tercümenin bir nüshası Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'ndedir (Revan köşkü, nr. 1769) (Eliaçık, 2003).

d. Hızır b. Abdulhadi tarafından Kanuni Sultan Süleyman adına yapılan Kevâmilü't-Ta'bîr adlı tercümenin mütercim hattı nüshası Azerbaycan'da bulunmaktadır. Möhsün Nağisoylu'nun bu tercüme ile ilgili bir makalesi yayımlamıştır. (Nağisoylu, 2021). Bir nüshası Süleymaniye Kütüphanesi'ndedir (Hekimoğlu Ali Paşa nr. 591).

e. Kadılkudat Çelebi için kendisini Muhib diye tanıtan bir kişi tarafından yapılan bu tercümenin bir nüshası Süleymaniye Kütüphanesi'ndedir (Laleli, nr. 2926). (İzgi, 1998).

f. Mir Azam Şah Miskin tarafından Çağatay Türkçesine yapılan çevirinin bir nüshası Berlin Königlichen Bibliothek'tedir (nr. 162) (İzgi, 1998).

g. Mahmut Hasaniy tarafından Özbek Türkçesine yapılan tercüme 2008 yılında Taşkent'te basılmıştır. Burcu Yılmaz tarafından eserin 7-61. sayfaları arası yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır (Yılmaz, 2018).

h. *Rüya Tâbirleri Külliyatı* olarak Farsçadan Türkçeye çevrilen eser; Latif Yılmaztekin, Metin Atam ve Serdar Aytekin tarafından hazırlanmıştır. Bu tercüme *Kâmilü't-Tâbir*'in İran'da *Külliyât-ı Tâbir-i Hâb* ismiyle basılan bir nüshasının tercümesidir.

4.1.2. II. Murat Dönemine Ait *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*

Üzerinde çalışma yapılan *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* isimli eser Hubeyş et-Tiflîsî tarafından Farsça yazılmış olup II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle Türkçeye tercümesi yapılan bir rüya tâbirnâmesidir. Günümüze ulaşan altı nüshası tespit edilen eserin mütercimi belli değildir. Mütercim, *Kâmilü't-Tâbir*'i Beylerbeyi Karaca Bey için tercüme ettiğini tercümedeki şu cümlede belirtmektedir:

"Meger bu Fārsī kitābı ta'bīr seyyidi'l-ümerā-yı ve'l-eḳābir müstecmi'ü'l-me'ālī ve'l-mefāḫir Beglerbegi Ḳaraca Beg ki 'adl-ıla meşhūr ve ḥilm-ile meẕkūrdur ve sultānü'l-İslām ve'l-müslimīn Murad bin Muḥammed Ḫan ḳatında maḳbūl a'la'llāhu ḳadrehū ve ḳahara a'dāhüm sem' cem'ine irişdi. Mażmūn-ı kitābdan vāḳıf olup diledi-kim Farsīden Türkīye terceme olına tā kim ziyāde maḥẓūẓ ve maḥfūẓ ola. Pes biz dā'īlerine işāret olındı-

kim bu kitābı Türkīye terceme idevüz. Pes ṭav'an ve kerhen emre icābet gösterüp Allāhdan tevfīḳ ve isti'ānet ṭaleb idüp ol Fārsī mücebince hemān ḥurūf-ı teheccī üzerine yigirmi sekiz ḥurūfı ve on altı faṣlı tercüme idüp iḳdām itdük" (B, 2b/06).

Eser çeşitli rüya tâbirlerinden faydalanılarak oluşturulmuş bir rüya tâbirleri sözlüğüdür. Hubeyş et-Tiflîsî eserin mukaddimesinde *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynaklarını şöyle sıralamıştır:

"Varup cidd ü cehd itdüm 'ilm-i ta'bīrde bu kitābı te'līf ḳıldum ve nefīs nüsḫalardan iḫtiyār itdüm. Kitāb-ı Dāniyāl Ḥakīmden ve Taḳsīm-i Ca'fer-i Ṣādıḳ'dan ve Cevāmi'-i Muḥammed bin Sīrīn'den ve Düstūr-ı İbrāḥīm Kirmānī'den ve İrşād-ı Cābir-i Maġribī'den ve Kitāb-ı İsmā'īl bin Eş'aş'dan ve Kitāb-ı Kenzü'r-Rü'yā'dan ve Ta'bīr-i 'Abdus'dan ve Cāḫız bin İsḥāḳ'uŋ Beyānını'ndan ve Kitāb-ı Cümle'd-Delāyil Fi'l-Menāmātdan ve Īżāḥ-ı Ta'bir-i Faḫrīden ve Kāfi'r- Rü'yādan ve Ta'bīr-i Ṭāmūs-ı Muḳarmıṭı'r-Rü'yādan ve Kitāb-ı Tuḥfetü'l-Mülūkden ve Minḥācı't-Ta'bīr-i Ḫālid-i Isfahānī'den ve Taḳdīmetü't-Ta'bīr'den ve Ḥaḳāyıḳu'r-Rü'yā'dan ve Vecīz-i Muḥammed bin Şemūne'den bu meẕkūr kitāblardan ki her birisi bir kāmil ü mükemmellük te'līfi ve maḳbūlidür..."(B, 2a/02).

Eser, mukaddimedeki rüya ve rüya tâbiri ile ilgili 16 fasıl ve sonrasında alfabetik rüya tâbirleri sözlüğünden oluşmaktadır. Eserin mukaddimesindeki 16 fasıl şöyledir: Birinci fasıl, rüyanın mizacını bilmeyi anlatır. İkinci fasıl rüyanın kısımlarını anlatır. Üçüncü fasıl, nefis ve ruhu anlatır. Dördüncü fasıl rüyanın alametlerini ve doğruluğunu anlatır. Beşinci fasıl, yalan ve gerçek düşleri anlatır. Altıncı fasıl rüyaların faziletini anlatır. Yedinci fasıl, rüyaların farklarını anlatır. Sekizinci fasıl, rüyada fal ve zecri anlatır. Dokuzuncu fasıl, unutulmuş rüyaları anlatır. Onuncı fasıl, cahillerin sözüyle rüyayı tâbir etmeyi anlatır. On birinci fasıl, vakitlere ve durumlara göre rüya tâbir etmenin değişmesini anlatır. On ikinci fasıl, rüya tâbir etmenin ve muabbir olmanın şartlarını anlatır. On üçüncü fasıl, rüyayı soranın ve tâbir edenin edebe riayet etmelerini anlatır. On dördünci fasıl, tâbirin çeşitlerini anlatır. On beşinci fasıl, tersine olan rüyaları anlatır. On altıncı fasıl, rüyada Allah'ı, peygamberleri, melekleri, ashab-ı kiramı ve evliyayı görmeyi anlatır.

Mukaddimedeki 16 fasıldan sonra alfabe sırasıyla rüyaların tâbiri anlatılmıştır. Elif bâbıyla başlayan bu kısım yâ bābıyla son bulmaktadır. Eserin mukaddimesinde Tiflîsî, izlediği metodu ve eserin adını şöyle açıklamıştır:

"her düşüŋ te'vīlini 'alā vechi't-tertīb-i ḥurūf-i teheccī-yi nüsḫ üzerine tertīb ḳıldum ve her ḥarfden bir bāb ḳodum ve adını Kāmilü't-Ta'bīr ḳıldum" (B, 2a/11).

4.1.3. *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nin Nüshaları

a. Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi Nüshası (B Nüshası)

Bursa Müze kütüphanesi'nde E4/1251 demirbaş numarasıyla kayıtlı olan nüsha Bursa İnebey Yazma Esreler Kütüphanesi'ne taşındıktan sonra GE4952 demirbaş numarasıyla kaydedilmiştir. 21.5x30.5/11x19.5 cm. ölçülerindedir. İstinsah tarihi ve müstensihi belli olmayan bu nüsha Eski Türkiye Türkçesi özellikleri göstermektedir. Düzgün bir nesihle her sayfada 15 satır olacak şekilde yazılmıştır. 235 varaktan oluşan nüshanın bazı yerlerinde sayfa numaraları karışmıştır bu nedenle nüsha tarafımızdan yeniden numaralandırılmıştır. 1b, yer yer yıpranmış ve bazı yazılar silinmiştir. Mukaddimede yer alan onaltıncı fasıldaki düşde enbiyayı, melaikeyi, sahabeyi ve evliyayı görmenin anlatıldığı kısım bu nüshada 18a ve 18b'de boş bırakılmıştır. Sonda "yā" babında bir çok madde başı eksiktir. Madde başları kırmızı mürekkeple açıklamalar ise siyah mürekkeple yazılmıştır. Birçok sayfasında Mah-i Devran Hatun'un adı vardır. 2a'da "Bu türbenüŋ ta'birnāmesi, sene 1918" ibaresi bulunmaktadır 1b ve 231b'de ise Mah-i Devran Hatun tarafından oğlu Şehzade Mustafa'nın türbesine vakfedildiği ibaresi yer almaktadır. Bu nüshadan ilk olarak bahseden Muharrem Ergin nüshanın mütercim hattı olma ihtimali olduğunu belirtmiştir (Ergin, 1950, s. 108). Ancak madde başları ve açıklamaların bazı yerlerde karıştığı görülmektedir. Özellikle rüyada *Kur'an-ı Kerim*'deki sureleri okumanın anlatıldığı bölümde kaymalar olmuş ve açıklamalar farklı maddelerin altına yazılmıştır. Bu yüzden bu nüshanın da diğerleri gibi istinsah olması daha muhtemeldir.

b. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Kütüphanesi Nüshası (M Nüshası)

Bu nüsha İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Kütüphanesi'nde K0015 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. 25x17/18x10.5 cm. ölçülerinde olup her sayfada 13 satır bulunmaktadır. Düzgün bir nesihle yazılmıştır. Nüsha 310 varaktan oluşmaktadır. Eski Türkiye Türkçesi özellikleri gösteren nüshanın istinsah tarihi ve müstensihi belli değildir. Madde başları kırmızı mürekkeple açıklamalar ise siyah mürekkeple yazılmıştır. Nüshada varak numaraları Arapçadır ancak sonradan yeniden numaralandırılmıştır. Bu nüsha baştan üçüncü fasla kadar 10 varak eksiktir. Bu eksiklik

Kâmilü't-Tâbir'in I. Mehmet Çelebi adına tercüme edilen bir nüshasından sonradan eklenerek giderilmeye çalışılmıştır. II. Murat dönemine ait tercüme nüshada 11a'dan başlamaktadır. 309a'da bulunan kayıttan eserin Petersburg'da Mahmud İbn-i Abdülkerim isminde bir şahsa ait olduğu anlaşılmaktadır. Eser daha sonra Muallim Cevdet tarafından İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'na bağışlanmıştır. Nüshanın sonunda sayfalar birbirine karışmıştır.

c. Süleymaniye Kütüphanesi Nüshası (S Nüshası)

Bu nüsha Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya Koleksiyonu 1732 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. 18.5x25.5/12.5x19.5 cm. ölçülerinde olup 119 varaktan oluşmaktadır. 1/a'da vakıf mührü vardır. 1b-73b arasında her sayfada 17 satır bulunmakta ve 74a'dan sonra satır sayısı artmaktadır. 1a'dan 63a'ya kadar harekesiz talikle, 63a ile 73b arası harekesiz nesihle, 74a'dan sonuna kadar bozuk bir reyhanîyle siyah mürekkep kullanılarak yazılmıştır. Nüshanın ilk 74 varaklık kısmı zarar gördüğü için sonradan bu kısma kadar ekleme yapılmıştır. Madde başları 93b'ye kadar kırmızı mürekkeple 94a'da kahverengi mürekkeple ve 94a'dan sonuna kadar siyah mürekkeple yazılmıştır. Eski Türkiye Türkçesi özellikleri gösteren nüshanın istinsah tarihi ve müstensihi belli değildir.

d. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Nüshası (İ Nüshası)

Bu nüsha İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı BEL Yz 0055 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. 21.5x14.5/15.5x8.5 cm. ölçülerinde harekesiz talikle yazılmıştır. Her sayfada 19 satır olup 192 varaktır. Madde başları kırmızı mürekkeple açıklamalar ise siyah mürekkeple yazılmıştır. Nüsha Osmanlı Türkçesi özellikleri göstermektedir. Diğer 3 nüsha ile karşılaştırıldığında bu nüshada müstensihin kısaltmalar yaptığı ve eserin hacmini küçülttüğü görülmektedir. Ahmed bin Abdullah el-Celil tarafından H.1164 (M.1750/1751) tarihinde istinsah edilmiştir.

e. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Nüshası (N1)

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Türkçe Yazmalar bölümünde bulunan bu nüsha, NEKTY06630 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. 28.5x19 cm ölçülerindedir. 187 varak olan nüshanın ilk sayfası eksiktir. İstinsah tarihi ve müstensihi belli değildir, nesih hat ile yazılmıştır ve her sayfada 17 satır bulunmaktadır. Eski Türkiye Türkçesi özellikleri

göstermektedir. Nüshanın sonunda "Târih-i Kostantiniyye kim İstanbuldur" isimli bir metin bulunmaktadır.

f. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Nüshası (N2)

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi Türkçe Yazmalar bölümünde bulunan bu nüsha, NEKTY06631 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. 28x17.5 cm. ölçülerindedir. 202 varaktan oluşan nüshanın her sayfasında 17 satır bulunmaktadır ve nesih hat ile yazılmıştır. H. 1046 (M.1636) yılında Mustafa bin Abdî tarafından istinsah edilmiştir. Eski Türkiye Türkçesi özellikleri göstermektedir.

4.2. *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nin Söz Varlığı

II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle Farsçadan Türkçeye tercüme edilen *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* Eski Türkiye Türkçesi'nin söz varlığını yansıtması bakımından Türk dili ile ilgili önemli bir eserdir. Eserde kişi adları, yer adları, gök cisimleri, madenler, hayvan adları, bitki adları, yiyecekler, içecekler, kullanılan eşyalar ve araçlar, meslekler, organ adları vb. ile ilgili çok değişik türlerde birçok sözcük yer almaktadır. Eserin dizin bölümündeki bilgilere baktığımızda madde başı olarak yaklaşık 4714 sözcük kullanılmıştır. Bu sayı, birden çok anlamı olan sözcükler ve terkip biçimindeki dil birlikleri ve sözcük grupları da eklendiği zaman daha da artacaktır. Mütercim eserde ETT'nin diğer metinlerinde olduğu gibi daha çok Türkçe kökenli sözcükler kullanmıştır. 4714 madde başından 2147'si Türkçe kökenli, 1857'si Arapça kökenli, 692'si Farsça kökenli, 15'i Yunanca kökenli, 2'si Soğdca kökenli ve 1'i Latince kökenlidir. Görüldüğü üzere Türkçe kökenli sözcükler, Arapça ve Farsça kökenli sözcüklere göre sayı bakımından daha fazladır. Her ne kadar eser Farsçadan tercüme edilmiş olsa da Arapça kökenli sözcük sayısı Farsça kökenli sözcük sayısından daha fazladır. Bunda hem eserin dinî bir yönünün bulunması hem de rüya ve tâbir ile ilgili kaynakların daha çok Arapça olması etkili olmuştur. Eserde kullanılan yabancı kökenli sözcüklerin birçoğu aslında Türkçeleşmiş ve halkın günlük hayatında artık tanınmış kelimelerdir. Ancak Farsça sözcükler tercümede bazen olduğu gibi alınmış ve öylece kullanılmıştır.

4.3. *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nde Kullanılan Dil ve Üslup

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi Farsçadan Türkçeye birebir çeviri metoduyla tercüme edilmiştir. Ancak tercümede mütercimin kullandığı cümle yapısından sözcük seçimine kadar birçok unsur esere yeni bir hüviyet kazandırmıştır. Tercümede anlam ön plana alınmış ve anlamı tam olarak ifade etmek amacıyla cümlelerin akıcılığı ve düzeni bazen ihmal edilmiştir. Cümleler bağlaçlarla birbirine bağlanan uzun cümleler halinde kullanılmıştır ve genellikle dilek-şart kipi ve istek kipiyle çekimlenmiştir. Çoğunlukla şartlı birleşik cümleler ve bağlı cümleler kullanılmıştır. Tercüme bir tür sözlük özelliği de göstermektedir. Çünkü madde başına alınan rüyaların bazen sözlük anlamı verilmiş ve daha sonra yorumu yapılmıştır. Alfabetik sıralamaya göre oluşturulan tercümede her bir madde başının farklı rüya tâbircilerinin yorumlarıyla açıklaması verilmiştir. Tercüme ile ilgili özellikleri şu şekilde sıralayabiliriz.

Eserde her bir rüya yorumu için Daniyal Hakim, Muhammed bin Sîrîn, Cafer-i Sâdık, Câbir-i Mağribî, İbrahim-i Kirmânî, İsmail bin Eşas gibi rüya tâbircilerinden biri veya birkaçından alıntılar yapılmıştır:

*"**Āzād olmaḳ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: Eger düşinde görse-kim āzād olur eger ḫasta-y-ısa şifā bula ve eger borçlu-y-ısa borcı ödene ve eger ḥacca varmadıysa ḥacca vara ve eger ḳul-ısa āzād ola ve eger günāh-kār ise tevbe eyleye ve eger ġam-gīn-ise feraḥ bula ve eger maḥbūs olsa ḫalāṣ bula ve eger bir kişiye ḫışmı irişe ve girü ḳalanın daḫı bunuŋ üzerine ḳıyās eyleye."* (B, 24b/13)

*"**Ala tenlü:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düş 'āleminde ala tenlü olmaḳ ol-miḳdār māl ve ġanīmetdür. Ve ba'żılar eydürler ki, mīrāṣdur. Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düş 'āleminde ala tenlülük biş vech üzerine delālet ider: bir māla ve mīrāṣa ve menfa'ate ve Ḥaḳ Ta'ālādan ṣevāba ve müşkil işler ẓāhir olmaġa."* (B, 38b/05)

*"**Arpa:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düş 'āleminde görse-ki bişmiş veyā ḳurı veyā yaş arpa yir aŋa ḫayr irişe ve eger düşinde bir kimse aŋa arpa bağışlasa ol miḳdār menfa'at bula ve ten-dürüst ola. Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde arpa māldur ki āsānlıġ-ıla ele getüre ve arpa ṣatıcı bir kimseye delālet ider ki dīnini dünyāya ṣatar."* (B, 42b/03)

*"**Elek:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Elek düş 'āleminde bir kişiye delālet ider ki ol dāyim dostlar ve ḳavm u ḳabīle ortasında yürür ola."* (B, 24b/02)

"Cābir-i Maġribī eydür: Düşde tavuḳ bir gökçek 'avratdur eger tavuḳ yumurdalasa bir 'avratdan māl bula." (B, 99b/01)

"İsmā'īl bin Eş'aṣ eydür: Eger görse-kim gün ṭoġusı yili yumışaḳ eser ululuḳ bula. Eger cenūb yili esse ḫalāyıḳuŋ mālı ziyāde ola ve eger şimāl yili olsa şifā ve rāḥat ola ve eger bu yillerüŋ ḫilāfı yiller esse yaramazdur. (B, 228a/08)

Eserde madde başına alınan sözcüklerin bazen sözlük anlamı verilmiş bazen de Arapça ve Farsça sözcüklerin Türkçe karşılığı verilmiş ve daha sonra rüya yorumuna geçilmiştir.

*"**Bend:** Ya'ni baġ ḥukemā eydür: Eger görse-kim boynında ve ayaġında demürden bend var ol kişi göŋülde kāfir ola ve ẓāhirde Müsülmānlıḳ da'vīsin eyleye."* (B, 76a/12)

*"**Pīl-gūş:** Ol bir otdur ki büyük yapraḳları var aŋa Türk dilince baġa yapraġı dirler ve ṣaru çiçegi olur ol düş 'āleminde bir bī-aṣl ve dūn-himmet 'avrata delālet ider, her ki düşinde anı bulsa veyā aŋa bir kişi virse bu ṣıfatlu bir 'avrat ala eger andan yise ol 'avrat-ıla cem' ola."* (B, 80a/04)

*"**Ceza':** Ki aŋa göz boncuġu dirler. Düşde bir bī-aṣl 'avratdur ve eger anı elinde ṭutsa bir bī-aṣl 'avrat dileye."* (B, 102a/10)

*"**Çengāl:** Ki aŋa Türkçe malaḳ dirler. Düş 'āleminde yaramaz işlü 'aẕāb eyleyici kişiye delālet ider ve eger bir kimse düşinde aŋa çengāl virse bu ṣıfatlu bir kişiyle ṣoḥbet eyleye ve eger çengāl anuŋ endāmın yırtsa ol kimseden aŋa mażarrat irişe."* (B, 104a/12)

*"**Debbe:** Bir gönden bardaġa dirler ki aŋa yaġ ḳorlar. Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düşde ol bir emīn kişiye delīldür ki ḫalḳuŋ mālın ḫayra ve şerre ḫarc ider."* (B, 119b/13)

*"**Ḫarbe:** Türkçe süŋünüŋ ḳısacuġına dirler. Eger düşinde anı elinde ṭutsa oġlı ola ki andan ḫayr göre ve eger düşde görse ki bir pādişāh aŋa ḥarbe virür aŋa ḫayr irişdüre ve eger ceng vaḳtında ṣınsa düşmenden aŋa ziyān irişe. Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düş 'āleminde ḥarbe altı vech üzerine delālet ider: bir ḥuccete ve vilāyete ve uzun 'ömre ve ẓafere ve riyāsete ve menfa'ate."* (B, 109a/08)

*"**Ḫāşāk:** Ya'ni çör çöp Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düşde ḫāşāk ḳumāşdur ve 'avāma dirlik giŋligidür ve eger çoḳ ḫāşāk görse ve anuŋ ortasında muḳīm olsa ol-miḳdār māl ve ni'met bula."* (B, 112a/10)

*"**Sipīd-rūy:** Ki aŋa tuç dirler. "Düşde tersālar cinsine delālet ider ve eger sipīd-rūydan kendüniŋ metā'ı olsa dünyāvī nesne ḥāṣıl eyleye."* (B, 137a/02)

*"**'Ar'ar:** Ki ṭaġ servisine dirler ve ba'żılar eydür ḳavaḳ aġacına dirler ve ba'ẓılar alma aġacına dirler."* (B, 168a/02)

*"**Kehhāl:** Göz otın viriciye dirler. Ḥakīm eydür: Her ot ki göz-içün virilse nāfi' olsa ḫalḳı dīn yolına da'vet ide."* (B, 205a/08)

*"**Nāḳūs:** Ki aŋa çaŋ dirler bir münāfiḳ kişiye delālet ider ki yalancı ola."* (B, 221b/05)

*"**Neheng:** Ki aŋa timsāḥ dirler. Ṣuda olur. Düşde önegü uġrıya delālet ider."* (B, 223b/08)

*"**Vesme:** Ki aŋa çivid yapraġı dirler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düşde ġamdur."* (B, 225a/01)

Eserde rüyalar yorumlanırken cümleler "eger görse kim" veya "ve eger görse ki" şeklinde başlamakta ve rüyada görülen şeylerin şekline ve durumuna göre rüya yorumları sıralanmaktadır.

"Eger görse-kim ay bedr olmış aydını evine düşmiş pādişāhdan veyā vezīrden ḫayr bula ve eger görse-kim ay hilāl olur ṭoġar tā ṭolunınca rūşenlıġı ziyāde olur veyā bedr olur ol yirde bir oġlan ṭoġa ki pādişāh ola veyā vezīr ola ve eger düşinde görse-ki ay ve güneş ve yılduzlar ṭutılmış bu kişi vefāt ḳıla." (B, 61a/06)

"ve eger görse-kim pādişāhuŋ başında büyük ve yeŋi ve pāk külāhı var pādişāhuŋ iḳbāline ve ṣalāḥına ve 'ömri uzun olmasına delālet ider ve eger görse-kim pādişāhuŋ başında çirkīn ve eski külāh var bu didüklerimüŋ ḫilāfı ola ve eger görse-kim pādişāhuŋ peyġamber ṣaḥābesinüŋ başındaġı gibi bir destār var ol kişi dīn-dār ve perhīz-kār ola ve eger düşinde görse-kim pādişāh yilesin ṭutar kendü emrine muṭī' eyler cihān milkini ṭuta ḥükm eyleye." (B, 68b/03)

Eserde rüya tâbircilerinin yorumlarından sonra genel anlamıyla rüyada görülen şeylerin neye ve kaç vech üzerine delalet ettiği, rüya tâbircilerinden Cafer-i Sadık'ın yorumuyla kısaca belirtilmiştir.

"Düş 'āleminde ābādānlıḳ dört vech üzerine delālet ider: bir işüŋ ṣalāḥına ve dünyāda ḫayra ve menfa'ate ve göŋül murādına ve işüŋ küşādelıġına." (B, 19a/03)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde ışıḳ biş vech üzerine delālet ider: ḳuvvete ve māla ve oġula ve recāya ve eyülüge ve kendüyi mekr-ile ḥıfẓ itmege." (B, 47a/15)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde aġız yedi nesneye delālet ider: menzile ve eve ve ḫaẕīneye ve 'ilme ve işüŋ küşādelıġına ve ḥācibüŋ ve vezīrüŋ mālında bāzāra ve ḳapucılıġa." (B, 48a/15)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde arduç biş vech üzerine delālet ider: ululuġa ve ḳuvvete ve menfa'ate ve vilāyete ve iḳbāle." (B, 55b/12)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde peleng üç vech üzerine delālet ider: bir ḳavī düşmene ve māl-ı düşmene ve 'aẓīm ḳorḳuya." (B, 75b/07)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde çekürge üç nesneye delālet ider: bir gökçek oġlana ve ġarīb kişiye ve ṭatlu söze ve maẓlūma." (B, 102b/08)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde çaynaḳ üç vech üzerine delālet ider: ḳuvvete ve ġınāya ve eyü dirlige ve kesb ü kār eylemege." (B, 104a/11)

İncelediğimiz eserde cümleler genellikle şart kipi ve istek kipiyle çekimlenmiştir.

"ve eger düşinde rikāb-dār görse ḫayr ve eyülük irişe." (B, 52b/05)

"ve eger düşinde eyerci görse 'avratı ḳavvād ola ve dalāle ola ya'ni nā-meşrū' işlere şürū' ide." (B, 54b/08)

"ve eger ṭalāḳa and içse borçlu ola ġama ve ziyāna düşe." (B, 56a/08)

"ve eger görse-kim 'ālim 'ilm eyitse ululuġı ziyāde ola ve eger 'ilimden ötürü 'aṭā alsa rişvet ala ve ḥarām māl cem' eyleye." (B, 167b/09)

4.4. *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nin Türk Dili ve Edebiyatı Eğitiminde Kullanımı

Tâbirnâme metinleri dili, konusu, üslubu ve anlatımı açısından Türk dili ve edebiyatı eğitiminde kaynak metin olarak seçilebilecek metinlerdendir. Agâh Sırrı Levend edebî eserleri sınıflandırdığı eserinde tâbirnâmeleri öğretici eserler içinde değerlendirmiştir (Levend, 1988, s. 166). Tâbirnâmeler sanat kaygısından uzak, açık ve sade bir dille yazılmıştır. Didaktik yönü ağır basan tâbirnâme metinleri, İslamiyet dönemi öğretici metin türlerindendir. Her ne kadar dili sade ve anlaşılır olsa da nesir türlerinden orta nesir türüne daha yakındır. Çünkü rüya ve tâbir ilmi ile ilgili olan bu metinler günlük konuşma dilinden yer yer ayrılmaktadır.

2018 yılında uygulanmaya başlanan Türk Dili ve Edebiyatı Ortaöğretim Programı incelendiğinde metin merkezli ve dil becerilerini geliştirmeye yönelik bir eğitim anlayışının benimsendiği görülmektedir. "Metinlerin Sınıflandırılması" başlığı altında öğrencilerin "edebi ve öğretici metinlerin özelliklerini fark etme, sınıflandırılmalarındaki ölçütleri anlama, herhangi bir metin ile karşılaştıkları zaman bu ölçütlere göre edebî ve öğretici metinler arasındaki farklılıklardan yola çıkarak metnin türünü tespit edebilme" amaçlı kazanımların olduğu görülmektedir. Ayrıca anılan programda öğretici metinlerin kazanımları olan "metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit etme, metin ile metnin konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurma, metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirleme, metindeki anlatım biçimlerini, düşünceyi geliştirme yollarını ve bunların işlevlerini belirleme, metnin üslup özelliklerini belirleme, metinde ortaya konulan bilgi ve yorumları ayırt etme, metni yorumlama ve metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapma" kazanımları bulunmaktadır. İncelediğimiz *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* adlı eser bu çerçevede bir öğretici metin olarak ele alınabilir ve bu eserden seçilen örnek metinlerden hareketle öğrencilerin, tâbirnâme metinlerinin üslubunu, anlatım biçimlerini, dil özelliklerini ve söz varlığını anlamaları sağlanabilir.

Öğretici eser, en genel anlamıyla okuyucunun bilmediği varsayılan bir konuda, onu bilgilendirmek ve bu bilgilere göre davranmasını istemek için hazırlanan eserler olarak tanımlanmaktadır. Öğretici eserleri sanatsal eserlerden ayıran en önemli özellik yazılış amacıdır. Bu tür metinlerde yazar; bilgi vermek, ikna etmek, uyarmak, düşündürmek, yönlendirmek ve kanıtlamak amacını, metnin ölçüleri içinde açıkça ifade etme endişesi taşır. Didaktik eserlerde daha çok açıklayıcı ve kanıtlayıcı anlatım yöntemleri kullanılır (Babacan, 2021, s. 121-122).

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nde kullanılan dil; sade, açık, anlaşılır ve sanatlı söyleyişlerden uzaktır. Daha çok bir konuda okuyucuya bilgi vermek, bir şeyleri öğretmek amacıyla açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmaktadır. Bu anlatım biçimi; tanımlama, sınıflandırma ve karşılaştırma gibi düşünceyi geliştirme yolları ile de desteklenmektedir.

İncelediğimiz *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* adlı eserde açıklayıcı anlatım biçimi tanımlama yardımcı yöntemiyle desteklenmektedir. Rüyada görülen şeylerin sözlük anlamları açıklanırken tanımlamadan yararlanılmıştır. Eserden alınan parçalar ile bunu örneklendirmek mümkündür:

*"**Ḥarbe:** Türkçe süŋünüŋ ḳısacuġına dirler. Eger düşinde anı elinde ṭutsa oġlı ola ki andan ḫayr göre ve eger düşde görse ki bir pādişāh aŋa ḥarbe virür aŋa ḫayr irişdüre ve eger ceng vaḳtında şınsa düşmenden aŋa ziyān irişe." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düş 'āleminde ḥarbe altı vech üzerine delālet ider: bir ḥuccete ve vilāyete ve uzun 'ömre ve ẓafere ve riyāsete ve menfa'ate."* (B, 109a/08)

*"**Debbe:** Bir gönden bardaġa dirler ki aŋa yaġ ḳorlar. Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düşde ol bir emīn kişiye delīldür ki ḫalḳuŋ mālın ḫayra ve şerre ḫarc ider."* (B, 119b/13)

*"**Kehhāl:** Göz otın viriciye dirler. Ḥakīm eydür: "Her ot ki göz-içün virilse nāfi' olsa ḫalḳı dīn yolına da'vet ide."* (B, 205a/08)

*"**Nāḳūs:** Ki aŋa çaŋ dirler bir münāfiḳ kişiye delālet ider ki yalancı ola." (B, 221b/05)*

İncelediğimiz *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* adlı eserde açıklayıcı anlatım biçimi sınıflandırma yardımcı yöntemiyle desteklenmektedir:

"Bilüŋ ki uyḳunuŋ vücūdı ter ve mu'tedil buḫārlardan olur ki ṭa'āmdan ṣoŋra tenden dimāġa müteṣā'id olur. Buḫārlardan iki dürlü menfa'at tende mevcūd olur. Birisi oldur ki cemī' endām ve ḥavās ārām ider. İkinci ṭa'āmuŋ ḥażmı olur ve tenüŋ aḫlāṭı puḫte olur buŋa ḥukemā cevāb-ı ṭabī'ī dirler." (B, 4b/07)

"Ol düş ki ġayr-ı ṭabī'īdür üç dürlüdür. Birisi ḳan mizācınuŋ fesādından olur. İkinci aḫlāṭuŋ ḳarışmasından, ba'żısınuŋ ba'żısı üzerine ziyāde olmasından olur. Üçünci ġalīẓ ġıdālar yimekden olur." (B, 4b/13)

İncelediğimiz *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* adlı eserde açıklayıcı anlatım biçimi karşılaştırma yardımcı yöntemiyle desteklenmektedir:

Eger görse-kim dostı aŋa selām virür ol dostdan ve ol düşden şādumān ola ve eger selām viren düşmen olsa ṣulḥ isteye. (B, 140a/09)

Ḥakīm eydür: "Aḳ reng her nesnede ḫayr u ṣalāḥa delīldür ve ḳızıl reng erenlere kerāhiyyetdür ve göŋüllere rencdür ve 'avratlara eyüdür ve ḳara reng ġam u ġuṣṣadur ve yeşil reng ḫayrdur ve ṣaru reng yaramazdur ve ḫastalıḳdur ve gök reng muṣībetdür. (B, 129a/15)

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nde kullanılan anlatım biçimlerinden biri de kanıtlayıcı anlatımdır. Kanıtlayıcı anlatım, ortaya atılan bir öneri, düşünce ve yargıyı, değiştirmek ya da desteklemek veya yanlışlığını kanıtlamak için baş vurulan bir anlatım biçimidir (Babacan, 2021, s. 90). İncelediğimiz eserde kanıtlayıcı anlatım biçimi tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma ve örneklendirme yardımcı yöntemleriyle desteklenmektedir.

Rüya yorumunda Daniyal Hakim, Muhammed bin Sîrîn, Cafer-i Sâdık, Câbir-i Mağribî, İbrahim-i Kirmânî, İsmail bin Eşas gibi rüya yorumcularının eserlerinden alınan yorumlarla rüyada görülen olay, nesne ve kavramların yorumuna tanıklar gösterilmiştir:

*"**Demür:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger demür işlenmiş olsa ḫidmet-kārdur ve eger işlenmiş olmasa dünyā metā'ından bir nesne ola bu düşüŋ ṣāḥibine irişe ve anuŋ miḳdārı ve 'ömri uzun ola." İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Eger bir demür olursa ki ṣalāḥiyyete nisbet ola cemī'sini pādişāha te'vīl iderler ve eger görse-kim demür-ile bir yirden veyā ṭaşdan od çıḳarur aŋa bu rūzigārdan şiddet irişe." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger görse-kim eger demürcilik eyler bir kimseyle ceng ide* **[B117b]** *ve eger gören demürci-y-ise ḫayrdur." Ve ḥukemā eydürler: "Düşde demürcilik 'ādil pādişāhdur ve eger bir ma'lūm demürci görse her yaramaz ve eyü ki demürde vāḳi' olur aŋa rāci'dür ve eger görse-kim demür eridür ġaybet eyleye ve yaramaz söyleye." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde demür āletinden ne görürse cemī'si ol-miḳdār ḳuvvet ve menfa'at ve ẓafer bulmaġa delālet ider."* (B, 117a/11)

İncelediğimiz eserde, kanıtlayıcı anlatım biçimi örneklendirme yardımcı yöntemiyle desteklenmiştir:

*"**Ḳuyruḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-kim kendüniŋ at veyā şığır veyā eşek ḳuyruğı gibi ḳuyruğı olmış mālı ziyāde ola ve 'ıyşı ḫoş ola ve ba'żılar eydürler: Ḫalāyıḳ aŋa tābi' olalar ve eger it ḳuyruğı gibi veyā çaḳal yā ḳurd ḳuyruğı gibi olsa ḥarām māl ola ki anı melāmet ideler ve eger bir cānavaruŋ ḳuyruğı gibi olsa ki anuŋ eti yinmez ḥarām māla delālet ider."*(B, 183a/02)

"Eger görse-kim buġday eker pādişāhdan ḫayr göre ve eger arpa ekse māl cem' eyleye ve eger ṭaru ekse az māl ola ve eger baḳla ve noḫud ve mercimek ve burçaḳ ve bunlara beŋzer daḫı var-ısa ekse cemī'si ġam ve ġuṣṣadur." (B, 94b/06)

İncelediğimiz eserde, kanıtlayıcı anlatımı biçimini desteklemek amacıyla sayısal verilerden yararlanma yardımcı yöntemi kullanılmıştır.

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde barmaḳ altı nesneye delālet ider: oġula ve ḳarındaşa ve ḫiẕmet-kāra ve ḳuvvet-i dīne ve biş vaḳt namāza." (B, 67b/14)

"Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde aḳça üründüleyici dört nesneye delālet ider: bir 'ālime ve ḥakīme ve 'āḳıla ve işler biliciye." (B, 156a/06)

Anlatım özellikleri yönüyle *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* Türk Dili ve Edebiyatı Ortaöğretim Programı'nda yer alan metin merkezli kazanımlara ve öğretici metinlerin kazanımlarına uygundur. Eserin bir öğretici metin olması ve öğretici metne ait unsurları bünyesinde barındırması; tâbirnâmelere ait unsurların, söz varlığının, üslubun, anlatım özelliklerinin esere hâkim olması dolayısıyla Türk dili ve edebiyatı eğitimi çerçevesinde ders kitaplarında örnek metin olarak yer alması Türk dili ve edebiyatı eğitimine katkı sağlayacaktır.

4.5. Dil İncelemesi

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi'nde genel olarak Türkçe kelimelerin yazımı Eski Türkiye Türkçesi özellikleri göstermektedir. Bununla beraber aynı kelime ve eklerin farklı yazılması durumu ve eklerde düzleşme görülmektedir. Eserin hem tâbirnâme olması sebebiyle çok geniş olan söz varlığı hem de farklı dil özelliklerine sahip olması eser üzerinde dil incelemesi yapmayı önemli kılmaktadır. Arapça ve Farsça kelimelerin yazımında genellikle orijinal imlâya uyulmuştur. Ünlülerin bazen hareke ile bazen de elif (ا), vav (و) ve ye (ى) harfleriyle yazılması; bazı eklerin kök ve gövdelerden ayrı yazılması bize Türk yazı dilinin özelliklerini göstermektedir.

4.5.1. Yazım (İmlâ) Özellikleri

4.5.1.1. Ünlülerin yazımı

4.5.1.1.1. a ünlüsünün yazımı

Ön Seslerde : Ön ses durumunda olan "a" ünlüsünü göstermek için genellikle üstünlü elif (اَ), medli elif (آ) ve üstünlü medli elif (أَ) kullanılmıştır.

اَجْلِقْ açlık 58a/11	اَلَجَه alaca 36b/01
اَچُقْ açuk 140b/06	اَيَقْ ayak 34b/07
آدْ ad 210a/08	اَلْدَايِجِي aldayıcı 19b/10
آدْلُوْ adlu 205a/01	اَنَاسِي anası 26a/02
اَغَاجْ ağaç 11b/07	اَرُقْلِقْ arukļık 60b/01
اَصَجَقْ aşacak 91b/05	آقْلِقْ akļık 54b/09
اَغِزْ ağız 47b/12	آوْجِي avcı 56b/12
آلْمَه alma 56a/09	آيَه aya 13b/15

İç Seslerde : İç ses durumunda olan "a" ünlüsünü göstermek için, genellikle üstün (ـَ), üstünlü elif (اَ) kullanılmıştır.

اَشْغَا aşağa 58a/06	اَتْمَجَة atmaca 65a/13
اَچَنْ açan 228a/02	اَيَقْلُوْ ayaklu 44a/08
بوُدَقْ budak 128a/12	اَيْرَانْ ayran 48b/06
اَغْسَقْلِقْ ağsakļık 60b/07	اَزَجوُقْ azacuk 216a/10
اغْلَسة ağlasa 26b/09	طَمَاقْ ţamak 165a/07
اَلَجَه alaca 229b/05	اَلْدَنَة aldana 154a/05
اوُيَانَة uyana 6b/10	صَوَشْ şavaş 158a/14
طَمَرْ ţamar 162a/11	طَرَقْ ţarak 163b/02

Son Seslerde : Son ses durumunda a ünlüsü için elif (ا) ve üstünlü he (ه) kullanılmıştır.

اَقْچَه akça 20b/08	طَشْرَه ţaşra 185a/04
آلا ala 38b/05	بَگَا baŋa 13a/06
آلْمَه alma 56a/09	آيَه aya13b/15
اَرْقَة arka 37a/03	اَگَا aŋa14b/14
اَرْپَا arpa 158a/06	يوُوَه yuva 230b/15
اَتَا ata 35a/09	اَنَا ana 35a/09

آدِلَه ad-ıla 108b/05 يوُخْسَه yoḫsa 13b/06

4.5.1.1.2. e ünlüsünün yazımı

Ön Seslerde : Ön ses durumunda "e" ünlüsünü göstermek için üstünlü elif (اَ) kullanılmıştır:

اَمْجَكْ emcek 39b/14 اَيَرْ eyer 54b/03
اَدُكْ edük 186a/14 اَكَّكْ eŋek 54a/12
اَكَرْ eger 5b/04 اَرُكْ erük 28a/10
اَكْرِي egri 41b/07 اَسْكِي eski 218a/12
اَكِنْ ekin 58b/09 اَشَكْ eşek 10a/01
اَلَكْ elek 24b/02 اَتْمَكْ etmek 19a/15

İç Seslerde : İç ses durumunda olan "e" ünlüsünü göstermek için genellikle üstün (ـَ), üstünlü elif (اَ), bazen de elif (ا) ve he (ه) kullanılmıştır.

كُونَشْ güneş 13b/15 دَوهَ deve 76a/09
اَيْلَيهَ eyleye 14a/15 اِچَرُو içerü 68b/09
بِلَكْ bileŋ 81a/08 كَچهَ جِي keçeci 209a/05
چِچَكْ çiçek 107b/04 كَسهَ لَرْ keseler 17a/14
دَكوُلْ degül 4b/13 سَوَلَرْ seveler 145b/10
اَكَرْ eger 5b/04 اَتْمَكْ etmek 19a/15

Son Seslerde : Son ses durumunda "e" ünlüsü için he (ه), elif (ا) ve üstünlü elif (اَ) kullanılmıştır.

دَوهَ deve 76a/09 يِرَه yire 21a/03
تَرَه tere 96a/14 سُيْلَياَ söyleye 80b/02
اُوتْمَه ütme 47b/02 اَيلَياَ bileŋe 80b/15
اُوزَرَه üzere 8a/06 دِلَيهَ dileye 32a/10
كَلاَ gele 204a/15 دُكِلاَ dökile 63b/13
يَشَرْساَ yeşerse 112b/06 نَسنَه nesne 12a/01

4.5.1.1.3. ı,i ünlülerinin yazımı

Ön Seslerde : Ön ses durumunda bu ünlüler esreli elif (اِ) esreli veya elif ye (اي) ile yazılmıştır:

اِسّي ıssı 48a/06	اِپْلِكْ iplik 53a/15
اِرَاقْ ıraḳ 41b/06	اِپَكْ ipek 46b/08
اِرْمَقْ ırmaḳ 11b/03	اِنْجَه ince 11b/07
اِسِتْمَه ısıtma 40b/06	اِكِنْجِي ikinci 2a/15
اِرْلَمَقْ ırlamaḳ 55a/04	اِگْنَه igne 146b/11
اِنْجُكْ incük 162a/10	اِچَرُو içerü 68b/09

İç Seslerde : İç seslerde "ı, i" ünlüleri göstermek için genellikle esre (ـِ), çekmeli ye (ـي), bazen de esreli ye (ـِي) kullanılmıştır.

دُشِنْدَه düşinde 45b/09	آغِرْ aġır 46a/07
دِلْكوُ dilkü 124b/03	اَغِزْ aġız 47b/12
قِرْغِلْ ḳırġıl 136a/05	بِيشُرْمَكْ bişürmek 22b/02
دِكَنْ diken 119a/07	بِرِنَه birine 7b/11
يِلْدِرِمْ yıldırım 66a/11	يِيلْ yil 227b/13
يِرْتِجِي yırtıcı 10b/09	چِچَكْ çiçek 107b/04

Son Seslerde: Son seslerde ı,i ünlüleri için (ـي) harfi, esreli ye (ـي / ـِي) ve esre (ـِ) kullanılmıştır.

سُدِي südi 148b/12	اَغْزِي aġzı 48a/02
كِبِي gibi 6a/07	بِرِي biri 6a/14
سِچَنى sıçanı 149b/04	دَخِي daḫı 3b/07
اُودِي odı 21b/06	دَرِي deri 87a/03
آنِي anı 3a/15	بَاشِنِى başını 191a/11
سَوُجِي sevüci 43b/09	دِكِيجِي dikici 218a/14

4.5.1.1.4. u,ü, ve o,ö ünlülerinin yazımı

Ön Seslerde: Ön ses durumunda olan "u, ü, o, ö" ünlülerini göstermek için, genellikle ötreli elif-vav (اوُ), bazen de ötreli elif (اُ) kullanılmıştır.

اُغْرِي uġrı 17a/13	اُوقْ oḳ 41b/02
اُچْمَقْ uçmaḳ 37b/03	اُغُولْ oġul 27a/11
اُوچْ üç 5b/07	اُودُنْ odun 65a/11
اُولُولَرْ ulular 42a/06	اُمُوزْ omuz 48b/02
اُوَقْ uvaḳ 11b/14	اُوكْچَه ökçe 39b/02

اُولُو ölü 107a/02 اُوزُمْ üzüm 30b/06

İç Seslerde: İç ses durumunda olan "u, ü, o, ö" ünlülerini göstermek için, ötre işareti, vav harfi (و) ve ötreli vav (وُ) kullanılmıştır.

اَچُقْ açuḳ 140b/06 بُورِي borı 78a/12
بُيُوكْ büyük 88b/06 بُويُونْ boyun 89b/11
اَلْتُونْ altun 46b/07 بُويَاجِي boyacı 129b/02
اَرْدُوچْ arduç 55b/10 بُوكْرَكْ bögrek 90a/14
بِلَزُكْ bilezük 51b/05 بُلُكْ bölük 31b/07
بُغْدَای buġday 48a/03 كُويُكْ köpük 209b/02
بُولاَنُقْ bulanuḳ 45a/02 يَاوُزْ yavuz 122b/15

Son Seslerde: Kelime sonunda u,ü ünlüleri vav (و), vav elif (وا) ve az olarak da ötre ile gösterilmiştir.

بَللُو bellü 58b/06 اِشْلُو işlü 52a/03
بِرَكُو biregü 118a/04 قَپُو ḳapu 10b/01
بَغْلُو baġlu 104a/02 قَرَنُو ḳaraŋu 194a/15
بُرْچْلُو borçlu 198a/08 كَنْدُو kendü 7a/05
يَتْسُو yatsu 67b/02 يُزْلُو yüzlü 173b/02

4.5.1.2. Ünsüzlerin yazımı

Eserde kullanılan ünsüz seslerin yazımında Eski Türkiye Türkçesi özelliklerinin yanında Arap-Fars dillerinin imla özellikleri de göze çarpmaktadır. Metinde kullanılan Arap alfabesinde Türkçedeki p, ç, g ve ŋ ünsüzlerini karşılamak için ayrı bir ses yoktur. Metinde p sesinin gösterilmesinde b (ب) ve p (پ), ç sesinin gösterilmesinde c (ج) ve ç (چ), g ve k sesinin gösterilmesinde ise kef (ك) kullanılmıştır.

4.5.1.2.1. ç ünsüzünün yazımı

Metinde ç ünsüzünün yazımında birlik yoktur. Genellikle ç (چ) harfiyle yazılmıştır, ancak c (ج) harfiyle yazıldığı da görülmektedir.

اَغَجْ aġaç 43a/01 چُورَكْ اُوتِي çörek otı 107b/07
اُوكْچَه ökçe 39b/02 چَكُج çeküç 106a/07
اُلْجْسا ölçse24b/08 چِكُرَقْ çıŋraḳ 160a/14

چُوقْ çoḳ 26a/11	چِبُقْ çıbuḳ 52a/04
چُقُورْ çuḳur 107b/15	چَوْرَه سِنْدَه çevresinde 26a/11
خَاجْ ḫaç 112a/04	چَكُرْگه çekürge 102b/04
چُوبْ çöp 112a/10	چَايْنَقْ çaynaḳ 104a/08

4.5.1.2.2. p ünsüzünün yazımı

Metinde p ünsüzü genellikle başta, ortada ve son seste b (ب) ile ve bazen de p (پ) ile yazılmıştır. Zarf-fiil eki olan -p daima be (ب) ile karşılanmaktadır. Metnimizde bugün p ile yazılan pınar, parmak, pişür- vb. kelimeler Eski Türkiye Türkçesi döneminde genellikle Eski Türkçede olduğu gibi b ile bıŋar, barmak, bişür- şeklinde yazılmaktadır.

بيِشُرْمَكْ bişürmek 22b/02	اَقُوبْ aḳup 82a/10
بِكَّارْ bıŋar 84b/09	گُورُوبْ görüp 230b/15
بَرْمَقْ barmaḳ 67a/12	قَپُو ḳapu 182a/08
وِيرُوبْ virüp 75a/02	قُوپَرْمِشْ ḳoparmış 82a/10
بَكْمَزْ pekmez 86a/04	قُونُبْ ḳonup 99a/10

4.5.1.2.3. g ünsüzünün yazımı

Metnimizde g ünsüzü genellikle k ünsüzünü karşılayan kef (ك) ile bazen gef (گ) ile gösterilmektedir.

گَيْدُرُرْ geydürür 16b/13	دَگُلْ degül 4b/13
گِمِي gemi 206a/10	اَگْرِي egri 41b/07
گَلِنْ gelin 203a/08	اِگْدَه igde 55b/05
گُورَلَرْ göreler 9a/15	اِگْنَه igne 146b/11

4.5.1.2.4. ŋ ünsüzünün yazımı

İncelediğimiz nüshalarda iç ve son ses durumunda olan “ŋ” ünsüzünü göstermek için genellikle kef (ك) ve üç noktalı kef (ڭ) kullanılmıştır.

اَكَّكْ eŋek 54a/12	اَوُڭْ evüŋ 208b/12
اَكْسَه eŋse 162a/12	دُشُكْ anuŋ 2a/11
گَكِرْمَكْ geŋirmek 192a/08	گُوگُكْ gögüŋ 192b/13
دَكِزْ deŋiz 22a/02	گُوگُلْ göŋül 19a/04

4.5.1.2.5. t ünsüzünün yazımı

İncelediğimiz nüshalarda diğer ETT metinlerinde olduğu gibi genel olarak ön seslerde bulunan kalın sıradan "ṭ" harfi (ط) ile, ince sıradan "t" harfi ise (ت) ile yazılmıştır.

طَشْرَه ṭaşra 7a/14	طَاشْ ṭaş 30a/05
طُوپَلَقْ ṭopalaḳ 163a/11	طَارُو ṭaru 48a/03
طُغْرُو toġru 80b/09	طَرْتْمَقْ ṭartmaḳ 163a/07
طُوغَنْ ṭoġan 68a/15	طَلَقْ ṭalaḳ 162b/14

Nadiren M nüshasında (ط) ile yazılan bazı sözcükler B nüshasında (ت) ile yazılmıştır.

M طُوزْلُو ṭuzlu: B دُوزْلُو duzlu 84b/13
M طُولْ ṭul: B دُولْ dul 121b/04
M طَاشْ ṭaş: B دَاشْ daş 126a/05

İç ve son seslerde: İncelediğimiz nüshalarda iç ve son ses durumunda olan kalın sıradan "t"ler, ince sıradan olan "t"ler gibi (ت) ile yazılmıştır.

اَتاَ ata 7a/09	اُوتَنْسَا utansa 228b/06
اَتْمَقْ atduġı 30a/03	اَلْتُونْ altun 46b/07
اَتْمَجَه atmaca 65a/13	يَاتْدِي yatdı 14a/08
اُوتْ ot 6a/10	اُورْتَاقْ ortaḳ 99b/10
اُورْتَه orta 67b/07	بَالْتَه balta 84a/14

4.5.1.2.6. s ünsüzünün yazımı

İncelediğimiz nüshalarda Türkçe kökenli kelimelerin ön, iç ve son seslerindeki "s" ünsüzünü göstermek için genellikle kalın sıradan ünlülerin yanında sad (ص), ince sıradan ünlülerin yanında (س) kullanılmıştır.

صَاغْ ṣaġ 7b/05	اَصَجَقْ aṣacaḳ 91b/05
صَوَشْ ṣavaş 158a/14	اَصّي aṣṣı 76b/04
صِغُرْجُقْ ṣıġurcuḳ 34a/09	اُوصْ uṣ 39b/01
صَغِشْلَرْ ṣaġışlar 158a/01	صَيْقَلْ ṣayḳal 157b/10
صَقِزْ ṣaḳız 158a/09	صَپَنْ ṣapan 158a/11
سَوُجِي sevüci 43b/09	كَسهَ لَرْ keseler 17a/14

İç ve son seslerde kalın sıradan ünlülerin yanında s (س) harfinin kullanıldığı örneklerde vardır.

اَغْسَقْلِقْ aġsaḳlıḳ 60b/07
اَغْسُرْمَقْ aġsurmaḳ 57b/02
قَسُقْ ḳasuḳ 184b/04

4.5.1.3. Bazı ek ve şekillerin yazımı

a. İncelediğimiz nüshalarda "içün, ile, daḫı, kim, ki" gibi bazı edatlar B nüshasında genel olarak kendilerinden önce gelen kelimeye bitişik yazılmıştır. M nüshasında ise ayrı yazıldığı örnekler mevcuttur.

آدْيچوُنْ ad-ıçun 213a/05
اَقْچَه بِلَه aḳça-y-ıla 46b/06
آوَچوُنْ av-ıçun 41b/08
بُيُورْدِيكه buyurdı-ki 82b/14
كُناهِچوُنْ günāhı-çun 109a/07
چوُنْكِم çün-kim 56a/10
كوُرْدِيكِه gördi-ki 8b/05
اَغَجِلَه aġac-ıla 34b/15

b. İncelediğimiz nüshalarda "ol" zamiri genel olarak ayrı yazılmıştır. Ancak bazen kendisinden sonra gelen kelime ile bitişik yazıldığı da görülür.

اُولْدَخِي ol-daḫı 28a/15
اُولْكِه ol-ki 83b/12
اُولْكِم ol-kim 36a/15

c. Türkçeye geçmiş Arapça ve Farsça Kökenli bazı kelimeler, incelediğimiz nüshalarda bazen orijinal imlâlarına sâdık kalmayarak, halk ağzında okunduğu gibi yazılmıştır.

قَايِمْ ḳāyim< ḳā'im 125b/06
عَجَايِبْ 'acāyib <'acā'ib 6b/06
مَلايِكَه melāyike<melā'ike 37b/12
زَايِلْ zāyil<zā'il 80b/14

d. Farsça tamlamalarda izafet hemzesinin yazılmadığı görülmektedir.

آب كوثَرْ āb-ı kevs̱er 38a/04
سُلْطَانِ عَادِلْ sulṭān-ı 'ādil 205b/04

4.5.2. Ses Bilgisi

4.5.2.1. Ünlü değişmeleri

4.5.2.1.1. i > e, e > i değişmesi

Eski Türkiye Türkçesi döneminin önemli ses özelliklerinden birisidir. Bazı kelimelerin ilk hecesindeki veya tek ünlüsü olan sesin "e" mi yoksa "i" mi olduğu tam belirgin değildir. Eski Türkçedeki kök hece e'si Eski Türkiye Türkçesinde genellikle "i" şeklindedir (Şen, 2016, s. 178). Bu ünlü sesin "i" veya "e" olduğunu yazıdaki harekelerden anlamaktayız. Metin oluşturulurken hareke esas alınmıştır. Metin tespitinde nüshalar arası farklılıklarda i'li şekiller tercih edilmiştir. Günümüzde "e" ünlüsü ile kullanılan pek çok kelimenin o dönemde i'li şekilleri vardır. Metnimizde i'li yazılıp bugün e'li kullandığımız kelimelerden bazıları şunlardır.

beleŋ~bileŋ 81a/08, yer~yir 193a/12, bel~bil 131a/11, yel~yil 7a/10, beslese~bislese 57a/11, yemek~yimek 107b/07, beş~biş 10b/14, yele~yile 68b/07, bez~biz 24b/08, et-~it- 89a/15, erkek~irkek 26a/06, en~in 192b/13, erişdi~irişdi 2b/09, eşik~işik 27a/13, edine~idine 38a/06

B nüshasında "i" ile yazılan bazı sözcükler M nüshasında "e" ile yazılmıştır. Bazen de tersi duruma rastlanmaktadır.

B yirden : M yerden 19a/13, B biş : M beş 73b/06, B yeli: M yili 228a/09

4.5.2.1.2. e > ü değişmesi

Metnimizde e > ü değişmesi şu örneklerde yer almaktadır:

dönder>döndür 50b/10, gönder>göndür 41b/05, diye>diyü 78b/01

4.5.2.1.3. i > e değişmesi

Metnimizde i>e değişmesi Arapçadan dilimize geçmiş sözcüklerde görülmektedir.

mināre> menāre 219a/09, miyān>meyān 79b/15, kāhil>kehel 49a/13

4.5.2.1.4. o>u, ö>ü değişmesi

o>u ve ö>ü değişme meselesi e>i ve i>e meselesi gibi kesin bir sonuca varmış bir mesele değildir. Arap harfli yazıda Türkçedeki o, ö, u, ü ünlülerini göstermek için ayrı bir işaret kullanılmadığı için kelimelerin ilk hecelerindeki yuvarlak ünlünün dar mı yoksa geniş mi olduğunu imlâdan tespit etmemiz mümkün değildir. Metnimizde bu tür kelimeler dar ünlülü olarak yazılmıştır.

yuḳaru 102b/14, yürür 23a/07, uġurlıḳ 50a/15, uġrı 17a/13

4.5.2.2. Ünlü uyumu

Türkçede gerek kelimelerin köklerinde, gerek kelime kökleri ile ekler arasında birtakım uyumlar vardır. Bu uyumlar Türkçe kelimelerde ancak muayyen seslerin bir arada bulunmasını icap ettirir (Ergin, 2008, s. 69). Türkçedeki uyumlardan biri de ünlü uyumudur. Ünlü uyumu kalınlık-incelik uyumu ve düzlük-yuvarlaklık uyumu olarak ikiye ayrılmaktadır.

4.5.2.2.1. Kalınlık-incelik uyumu

Türkçenin de içinde yer aldığı Ural-Altay dillerinin özelliklerinden biri de kalınlık-incelik uyumudur. Bu uyum Türkçenin başlangıcından bugüne kadar devam etmektedir. Bu uyum için kelimede bulunan ünlülerin eğer kelime kalın sıradan bir ünlüyle başlıyorsa yine kalın sıradan ünlüyle; ince sıradan bir ünlüyle başlıyorsa yine ince sıradan ünlüyle devam edip bitmesi gerekmektedir. İncelediğimiz eserde de bu dil uyumu diğer ETT'nin metinlerinde olduğu gibi sağlamdır.

ağaçdan 13a/06, isterse 69b/02, ağırlığına 126b/15, yigregidür 98a/13, ağlamakdan 193b/14, giderler 182a/14, bıçḳu-y-ıla 66b/06 , görmemişdür 203a/09, ṭolaşdurur 86b/07, gelmişdür 3b/10

İncelenen metinde Arapça ve Farsçadan Türkçeye geçen kelimelerin genellikle kelimenin son ünlüsüyle uyuma girecek şekilde ek aldıkları tespit edilmiştir:

ḳıbleden 135a/06, siyāsetlü 106a/05, ṣoḥbetinden 66b/06, ṣuleḥā-y-ıla 143b/15, ārāyişlü 139a/05

İncelenen metinde Arapça ve Farsçadan Türkçeye geçen kelimelerin son ünlüye göre uyuma girdikleri örnekler de mecuttur.

āhastalıḳ 48b/03, ʻacızlıḳ 171b/01

4.5.2.2.2. Düzlük-yuvarlaklık uyumu

Türkçede düzlük-yuvarlaklık uyumu Türkçe bir sözcükteki düz ünlülerin ardından düz ünlülerin; yuvarlak ünlülerin ardından ya dar-yuvarlak ya da düz-geniş ünlülerin gelmesi hadisesidir. Bu uyum kalınlık-incelik uyumu kadar işlek değildir. Türkiye Türkçesine

gelinceye kadar tarihî Türk lehçelerinde düzlük-yuvarlaklık uyumu yoktur. Bu uyumsuzluk çağdaş Türk lehçelerinde de devam etmektedir (Argunşah, 2013, 83).

İncelediğimiz eserde bu uyumsuzluğu, ETT'nin diğer metinlerinde olduğu gibi, hem kelimelerde hem de eklerde görmekteyiz. Eski Türkiye Türkçesinin ilk dönemlerinde yuvarlaklaşmanın da tesiriyle uyuma girmeyen sözcükleri de metnimizde görmekle birlikte genel itibarıyla bazı sözcüklerin kelime köklerinde düzleşmeyle beraber düzlük-yuvarlaklık uyumuna tabi olduğu görülmektedir. Metinde bazı sözcüklerin her iki şekli de vardır:

ṭoġrulıḳ 203a/04, ṭoġruluḳ 143b/08, degül 4b/13, degil 230b/15, demür 32a/11, demir 24a/06, arı 64b/02, aru 34b/01

4.5.2.2.3. Eklerde uyumsuzluk

Eski Türkiye Türkçesinde düzlük yuvarlaklık bakımından dudak benzeşmesine aykırı olan birçok ek vardır. Bunlardan bir kısmı eklerin ilk şekillerini devam ettirmelerinden ileri gelen yuvarlaklıklar, bir kısmı ise dudak ünsüzlerinin yanlarındaki ek ünlüsünü yuvarlaklaştırmalarından kaynaklanan uyumsuzluklardır. Bu bakımdan eklerde uymsuzluk ekleri yuvarlak ünlü taşıyanlar ve düz ünlü taşıyanlar olarak iki başlık altında gösterilmiştir.

4.5.2.2.3.1. Yuvarlak ünlü taşıyan ekler

Eski Türkiye Türkçesinde düz ünlü taşıyan kelime tabanlarına yuvarlak olarak gelen pek çok ek vardır. Bunların bir kısmı aslında yuvarlak ünlülü ekler iken, bir kısmı ise sonradan yuvarlaklaşmıştır:

-up/-üp zarf-fiil eki:

açup 129a/10, aḳup 82a/10, aldanup 30a/01, bulup 108b/07, çaġırup 18a/01, kazup 82a/10, kesüp 30a/14, ölüp 75a/07, üzüp 159a/08

-duk/-dük sıfat-fiil eki:

açduġı 61a/15, aġrıduġı 199a/01, alduġı 42b/01, çapduġı 25b/07, ısırduġı 58b/05, içdügi 53a/03, itdügi 12a/05, bilmedük 115b/07

-dur/-dür fülden fiil yapım (faktitif) eki:

aldurmaḳ 7b/01, ḳaldurur 45a/08, ṣıdursa 230b/15, döndür- 64a/14, göndür- 93a/04, bildürüp 124a/11, irişdür- 176a/10

-ur/-ür füilden fiil yapım (faktitif) eki:

ṣıġurmasa 48a/04, ṭoġura 15b/05, uçurur 72a/06, bişürse 106b/03, bitürür 133b/06, degürmez 198a/04

-sun/-sün teklik 3. şahıs emir eki:

olsun 163b/08, eylesün 7b/04

-dur/-dür bildirme eki:

dīnārdur 29b/11, dostdur 70a/04, dünyādur 166b/13, begdür 167b/13, bereketdür 187a/12, birdür 7a/07, būsedür 139b/06, cemāldür 82a/04, cengdür 50a/03

-ḳu, -ḫu füilden isim yapma eki:

ḳorḳu 75b/08, bıçḳu 66b/05, ḳoḫu 83a/11, ḳorḫu 33a/13

-aru/-erü yön gösterme eki:

yuḳaru 127a/11, ḳancaru 230b/15, içerü 68b/09

4.5.2.2.3.2. Ünlüsü sonradan yuvarlaklaşan ekler

-lu/-lü, -suz/-süz isimden isim yapım eki:

bağlu 64b/08, ḳanlu 54b/13, şaḳallu 135b/13, gönŋüllü 99b/11, sūretlü 163b/07, dillü 43a/09, ayaḳsuz 44a/06, bağsuz 176b/02, ġarażsuz 41b/05, yemişsüz 11b/12, belürsüz 140a/04

-dum/-düm, -duḳ/-dük birinci şahıs görülen geçmiş zaman eki:

baḳdum 9a/04, ḳıldum 2a/02, ḳodum 2a/13, gördüm 8b/14, içdüm 196b/07, itdük 2b/14, didük 68b/05,

-ur/-ür geniş zaman eki:

açılur 182a/09, ağlaşurlar 61b/03, alur 7a/05, buyurur 1b/08, çağırur 33a/03, çıḳarur 117a/14, deprenür 230b/15, dilenür 123a/09, dürişür 147b/03, eydür 103a/12, öksürür 53a/03

-um/-üm teklik birinci şahıs iyelik eki:

bāṭınum 2a/01, ḳatum 17a/06, benüm 12a/12, düşüm 8b/14, evüm 13a/01

-un/ -üŋ, -nuŋ/-nüŋ ilgi hâli eki:

aduŋ 10b/04, aġacuŋ 44a/07, arslanuŋ 56b/15, atuŋ 10a/02, ırmaġuŋ 45a/05, düşüŋ 13a/03, düşmenüŋ 37a/07, ġayrınuŋ 52a/12, ḳamçınuŋ 176a/07, keçinüŋ 196a/14, kendünüŋ 14b/10

-duŋ/-düŋ, -duŋuz/-düŋüz ikinci şahıs görülen geçmiş zaman eki:

bildüŋ 5b/05, düşdüŋ 12b/11, gördüŋ 14b/13, itdüŋüz 9a/03

-vüz, -uz/-üz çokluk 1. şahıs eki:

virürüz 5b/07, idiserüz 102b/11, dururuz 5b/10, idevüz 3b/03

-ur/-ür sıfat-fiil eki:

alur ol- 65b/03, uyur ol- 94a/14, yürür ol- 24b/03

-ġun fiilden isim yapım eki:

azġun 57b/06, azġunlık 166b/08,

-sul isimden isim yapım eki:

yoḫsul 62b/08, yoḫsullıḳ 47a/08

-muz/-müz çokluk birinci şahıs iyelik ekleri:

aŋdugımuz 13b/15, didügimüz 39a/03, itdügümüz 120a/10

-cuḳ/-cük isimden isim yapım eki

azacuḳ 24a/15, ḳabarcuḳ 23b/14, ḳısacuḳ 136a/07, ḳıvırcuḳ 191b/10, oġlancuḳ 80b/06, ṣıġırcuḳ 155b/04, ṭaġarcuḳ 208b/04, depecük 11b/14, gelincük 200b/10

-u/-ü fiilden isim yapım eki:

ölü 38b/01, ṭolu 48a/03, örtü 92b/09, ayru 66b/06

-ḳ, -uḳ/-ük fiilden isim yapım eki:

açuḳ 140b/06, ṣınuḳ 50a/03, artuḳ 41a/03, aruḳ 56a/05, ayruḳ 4a/07, bulanuḳ 45a/02, buyruḳ 27a/08, kesük 26b/01, delük 11b/01

4.5.2.2.3.3. Düz ünlü taşıyan ekler

Düz ünlü taşıyan ekler, kökün ünlüsü ne olursa olsun, ister yuvarlak ünlülü ister düz ünlülü olsun, her zaman dar-düz ünlü taşımaktadırlar.

-ı/-i, -nı/-ni yükleme hâli eki:

bunı 9a/02, anı 3a/15, şunı 40b/15, evi 15b/03, işi 16a/10, ḳafesi 188a/07, dostını 62a/09, dudaġını 127a/10, aḥvālini 4b/03, birini 207a/02, dilini 49a/07, dirligini 97a/09

-ı/-i, -sı/-si teklik 3. şahıs iyelik eki:

adı 9b/11, aġzı 48a/02, alnı 38b/12, ‘avratı 26a/14, bıyıġı 72a/10, gözi 39a/01, bilegi 159b/13, cemāli 41a/11, cenāzesi 61b/11, derisi 57a/14, anası 26a/02, atası 15a/03

-din uzaklaşma hâli eki:

İncelediğimiz metinde sadece bir örnekte geçmektedir:

öŋdin 30b/10

-mı/-mi soru eki:

bay mıdur? 14a/06, ṭar mıdur? 13b/06, açuk mıdur? 13b/06, dervīş midür? 14a/06, ekşi midür? 29a/15

-cı/-ci isimden isim yapım eki:

yalancı 19b/10, avcı 56b/12, yazıcı 155a/06, ḳazancı 190b/14, demürci 106a/10, ekinci 58b/09, çadırcı 106a/15, degirmenci 69b/02, eyerci 54b/08, içküci 147a/06

-ncı/-nci isimden isim yapım eki:

altıncı 68a/11, onuncı 3a/11, ṭoḳuzıncı 3a/10, beşinci 2b/01, birinci 68a/14, ikinci 2a/15

-ıcı/-ici fiilden isim yapım eki:

bilici 150a/07, virici 205a/08, aldayıcı 19b/10, açıcı 32b/02, ḳazıcı 179b/02, ayırıcı 157b/11, çalıcı 128a/06, çıḳarıcı 202b/03, gösterici 85b/11, buyurucı 5b/15, işidici 186b/11

-dı/-di teklik 3. şahıs görülen geçmiş zaman eki:

çıḳdı 192b/12, oldı 3b/08, aldı 8b/10, baġladı 12b/12, bilindi 5b/08, didi 12b/13, döndi 69a/09, eyledi 3b/09, eytdi 3b/08, geldi 175b/14, gitdi 175b/14, gizlendi 160a/13

-mış/-miş öğrenilen geçmiş zaman eki:

açmış 162a/11, aġrımış 59b/08, aḳmış 87a/13, almışlar 224b/05, bıraḳmış 62a/15, ḳalmış 82a/07 bezemiş 79a/15, biçilmiş 113a/01, binmiş 12a/15, bişmiş 42b/03, irmiş 191b/09, işlenmiş 117a/11

-ısar/-iser gelecek zaman eki:

alısardur 8b/09, feṯḥ idiser 102b/11, beyān idiserüz 102b/11

-ġıl/-gil teklik 2. şahıs emir eki:

İncelediğimiz eserde bir tek şu örnekte geçmektedir:

bilgil 1b/07, 156b/04, 169a/10

-ayım/-eyim teklik 1. şahıs emir eki:

İncelediğimiz eserde bir tek şu örnekte geçmektedir:

varayım 63a/08

-sın/-sin teklik 2. şahıs eki:

İncelediğimiz eserde bir tek şu örnekte geçmektedir:

buyurursın 196b/08

-sız/-siz çokluk 2. şahıs eki:

isteyesiz 98a/15, teftīş idesiz 102b/11

-mış/-miş sıfat-fiil eki:

azmışı 212b/07, bişmişi 19b/09, unudulmış 3a/10, yanmış 22a/05, ölmiş 38a/15, bitmiş 60a/11, yüzülmiş 60a/05, gitmiş 69a/15

-ıcaḳ/-icek zarf-fiil eki:

giricek 18a/01, uyanıcaḳ 6b/09, yudıcaḳ 230b/15

-n, -ın/-in fiilden fiil yapım eki:

görinür 8a/01, bulınur 5b/08, alınan 120b/14, bilindi 5b/08, delinmiş 83b/08, sevine 230b/15

-ış/-iş fiilden fiil yapım eki:

atışurlar 23b/05, bilişmek 67a/07, çaġrışsalar 93b/02, çekişür 140b/02, irişdi 2b/09, ḳaḳışmışlardı 103a/05, ḳarışmış 75a/11, atışurlar 23b/05

-ınca/-ince, -ünce zarf-fiil eki:

ṭolunınca 61a/07, gidince 16b/15

4.5.2.3. Ünlü türemesi

Sesler gramer birlikleri içinde yan yana düşerken bazen birbirleriyle doğrudan doğruya birleşmez ve aralarına bağlamayı sağlayacak ilave bir ses alırlar. Bu hadiseye ses türemesi denir (Ergin, 2008, s. 51). Ünlü türemesi kelimenin genişlemesine sebep olan bir durumdur

çünkü ünsüz seslerin arasına ünlü bir ses girmektedir. Bu türemeler seslerin eklenmesini kolaylaştırmaya yaramaktadır. Metinde karşımıza çıkan ünlü türemesi örnekleri şunlardır:

azacuḳ 24a/15, ümīd-vārıraḳ 13a/04, düşvārıraḳ 84b/14

4.5.2.4. Ünlü düşmesi

Türkiye Türkçesinde orta hecede vurgusuz olan ünlülerin çoğunlukla düştüğü bilinmektedir. Bu durum Eski Türkiye Türkçesi metinlerinde de görülmektedir. İncelediğimiz metinde ünlü düşmesine uğrayan kelimeler şunlardır.

aġız>aġza 126b/06
alın>alnı 38b/12
ayır->ayrıla 56a/13
baġır>baġrı 85a/11
eyülük>eylük 131b/09
beŋize->beŋzer 10a/14
eyit->eyt 3b/08
oġul>oġlı 6b/14
göŋül>göŋli 8a/14
ḳarın>ḳarnı 40a/12
arış>arşı 24b/08
çevir->çevresinde 26a/11
gögüs>gögsi 49a/13
burun>burnı 57b/04
çaġır->çaġrılan 33a/04
buyur->buyruḳ 27a/08

Ek fiil olarak kullanılan i- fiili, ile ve içün edatları bazen kendinden önceki sözcükle birleşik yazıldığında ilk ünlülerinde düşme meydana gelmektedir:

ḳarnı-çun 218b/01, kişi-çün 133a/14, buġdayla 91a/07, görürdi 4a/01, bıraġurdı 14a/02

4.5.2.5. Ünlü birleşmesi

Ses olaylarından ünlü birleşmesini şu şekilde tanımlayabiliriz: Eğer ünlüyle biten bir sözcükten sonra yine ünlüyle başlayan bir sözcük gelirse bu iki ünlüden biri düşmeye uğrar ve iki sözcük birleşerek yeni bir sözcük oluşturur. Bu birleşme neticesinde gramer birliğinde bir darlaşma, bir kısalma, bir büzülme göze çarpar (Ergin, 2008, s. 52). İncelediğimiz metinde ünlü birleşmesi bulunan örnekler şunlardır:

bu+öyle>böyle 59b/06, ne+eyle>neyle 5b/04, şu+öyle>şöyle 7b/10 , ne+eyler>neyler 212a/12, ne+içün>niçün 12b/11, kendü+özi>kendüzi 126a/13, ne+eyleyelüm>neyleyelüm 4a/07, şu+ol>şol 23a/11, kim+ise>kimse 5b/05, kim+ise+ne>kimesne 62a/02, ne+ise+ne>nesne 37a/02

Ek fiil olarak kullanılan i- fiili ve ile edatı bazen kendinden önceki sözcükle birleşik yazıldığında ilk ünlülerinde birleşme meydana gelmektedir ve araya "y" koruyucu ünsüzü girmektedir:

aḳça-y-ıla 46b/06, ḥīle-y-ile 91b/02, ḫasta-y-ısa 24b/14, ola-y-ıdı 6b/15, gizlü-y-iken 148b/15

4.5.2.6. Ünsüz değişmeleri

4.5.2.6.1. b>p değişmesi

Günümüz Türkçesinde bazı kelimelerin ön seslerinde yer alan "p"ler, ET'de "b" şeklinde idi. Bu şekil ETT döneminde de bazı kelimelerde kendini muhafaza etmiştir.

barmaḳ 67a/12, bıŋar 84b/09, bişürse 106b/03, bāzū 162a/09

4.5.2.6.2. b>v değişmesi

ET'deki bazı kelimelerin ön, iç ve son ses durumundaki b'leri ETT'nde v olmuştur. Metnimizde geçen örnekler şunlardır:

eb>ev 11b/13, tabar>ṭavar 28b/08, ab>av 56b/08, yabız>yavuz 47b/14, ḳarabaş>ḳaravaş 26b/12, yalbar->yalvar- 173b/13, bar->var- 28a/14, tabışkan>ṭavşan 197a/05, ber->vir 13a/06, seb->sev- 151a/06

4.5.2.6.3. ṭ>d değişmesi

ET'de kelime başında "d" sesi bulunmamaktadır. İster ince ister kalın sıradan ünlü taşıyan bütün kelimeler ET'de hep "t" ile yazılırdı. ET dönemi sonunda ve ETT'ye geçerken "t-"ler "d-"ye dönüşmüştür. Ancak bu t->d- değişmesi bir kurala bağlı olarak tam bir değişme göstermemiştir. Eserimizde diğer ETT'nin metinlerinde olduğu gibi hem "t-" hem "d-" bulunmaktadır. Genel olarak eserimizde ince sıradan ünlü taşıyan kelimelerin başındaki "t-"ler "d-"ye dönüşmüştür, kalın sıradan ünlü taşıyan kelimelerin başındaki "t-"ler ise ET'de olduğu gibi kendini korumuştur. Ancak bazı kelimelerde kalın sıradan ünlülerin de kelime başında t>d değişimine uğradığı görülmektedir.

d ile yazılanlar

degül 4b/13, demürci 106a/10, degürmez 198a/04, deprenmek 230b/15, degmese 1213b/01, derlemek 126b/09, degirmen 77b/09, deŋiz 66b/04, delinmiş 83b/05, dırnaḳ 127b/11, depmek 127b/04, dil 124b/14, depe 230b/15, dilese 7b/04,

dilkü 124b/03, dirilik 62b/02, direk 11b/09, diş 120a/04, ditremek 60b/03, diz 124b/12, dudaḳ 127a/05, dürlü 12a/09, dükeli 95a/06, düş 3a/11

ṭ ile yazılanlar

ṭaġ 11a/10, ṭaġarcuḳ 208b/04, ṭaġıl- 63b/14, ṭaḳın- 25b/05, ṭam 57b/10, ṭalaḳ 162b/14, ṭamaḳ 165a/07, ṭamar 162a/11, ṭap- 23a/02, ṭamla- 40a/08, ṭamu 17b/02, ṭar 67b/01, ṭaraḳ 163b/02 , ṭaş 30a/05, ṭaşra 7a/14, ṭavar 35a/07, ṭatlu 10b/01, ṭavşan 94a/07, ṭoġ 32b/14, ṭoġan 68a/15, ṭolu 48a/03, ṭoŋuz 82b/02, ṭul 90b/08, ṭuzlu 45a/03, ṭuzaḳ 161b/10 , ṭoy- 81b/03

İncelediğimiz metinde hem d'li hem de ṭ'lı şekilde kullanılan sözcükler de vardır:

ṭaş 30a/05 ~ daş 126a/04, ṭoḳı- 53b/03 ~ doḳı 117b/04, ṭırnaḳ 140a/03 ~ dırnaḳ 127b/11, ṭur- 16b/06 ~ dur- 183b/05, ṭavşancıl 68a/15 ~ davşancıl 117a/03, ṭut- 23b/06 ~ dut- 179a/11

4.5.2.6.4. k>g değişmesi

ET'de kelime başında bulunan "k-"ler, ETT'ye geçerken "g-"ye dönüşmüştür. Ancak bu kural genel bir kural değildir. Bazı kelime başında bulunan "k-"ler "g-"ye dönüşmüş, bazıları ise kendilerini koruyarak "k-" şeklinde kalmıştır. ETT'nin diğer metinlerinde olduğu gibi, eserimizin bazı nüshalarında "g-" sesini göstermek için üç noktalı kef ile yazılmıştır. Bundan hareketle incelediğimiz eserde diğer ETT'nin metinlerinde olduğu gibi "g-"li olarak kabul ettiğimiz kelimelerin bazıları şunlardır:

gey- 204a/09, geyik 33b/01, gel- 17a/06, git- 7a/06, geç- 35a/05, gemi 206a/10, getür- 44b/01, gibi 6a/07, gice 8b/14, gir- 24a/04, gök 10b/15, gölge 42a/10, gönlek 121a/05, gönül 40b/04, götür- 63a/12, görklü 131a/07, göz 7a/10

İncelediğimiz metinde "k-"li olarak kabul edilen kelimelerin bazıları şunlardır:

kendü 7a/05, kişi 32b/03, kiriş 230b/15, kiçi 13b/01, keçi 98b/02

4.5.2.6.5. ḳ>ḫ değişmesi

Türkçe kelimelerde ön ses durumunda ḫ sesi yoktur. Bu nedenle ön sesteki ḳ'lar kendini muhafaza etmektedir. Türkçe kelimelerde iç ve son ses durumundaki ḳ>ḫ

değişikliği düzenli bir ses olayı olmasa da ETT'de sıkça görülen bir ses olayıdır. İncelediğimiz metinde ķ>ḫ değişmesine uğrayan kelimeler şunlartdır.

yoḫsul 62b/08, yoḫsullıķ 47a/08, aḫşam 67a/15, oḫşa- 18a/01, yoḫsa 13b/06, daḫı 3b/07, ķorḫu 33a/13, ķoḫu 83a/11

4.5.2.6.6. ġ>v, g<v değişmesi

Eserimizde şu örneklerde görülmektedir:

şovuķ<şoġuķ 78a/02, gevde<gövde<gögde 90a/12, ķovan<ķoġan 190a/07

4.5.2.6.7. d<y değişmesi

Bu ses değişmesi incelediğimiz eserde iç ve son seste görülmektedir. ET'de bazı kelimelerde bulunan "-d-, -d" sesi, aynı dönemin sonlarında "-ḍ-, -ḍ"ye, ETT'de ise "-y-, -y"ye dönüşmüştür. İncelediğimiz metinde bu ses olayı ile ilgili şu örnekleri gösterebiliriz:

ṭod->ṭoy- ṭoymaya 81b/03, adaķ>ayaķ ayġı 34b/08, adır->ayır- ayırsa 30a/14, ked->gey geyer 36b/02, adruķ>ayruķ ayruķ 4a/07

4.5.2.7. Ünsüz düşmesi

4.5.2.7.1. b düşmesi

ET'de bol- sözcüğünde kelime başında bulunan b- sesi ETT metinlerinde olduğu gibi incelenen metinde de düşmüştür:

bol->ol- ola 6b/06

ET'de sub sözcüğündeki kelime sonunda bulunan -b sesi Eski Türkiye Türkçesi metinlerinde olduğu gibi incelediğimiz metinde de düşmüştür.

sub>su ṣu 90b/03

4.5.2.7.2. r ve l düşmesi

ET'deki ek fiil olarak kullanılan er- fiili ve birle kelimesinde bulunan r sesleri incelenen metinde düşmüştür:

ne+erse+ne > nesne 121b/13, eylemiş-idi 86a/11, kişi-y-ise 106a/13, birle>bile 6a/11

İncelediğimiz metinde l düşmesi ise keltür- ve oltur- kelimelerinde meydana gelmiştir:

keltür- > getür- getürse 45a/05, oltur- > otur- otursa 52a/13

4.5.2.7.3. g düşmesi

Eski Türkçedeki birden fazla heceli kelimelerin, dolayısıyla bütün eklerin sonundaki -ġ/-g ünsüzlerinin metinlerimizde eriyip kaybolduğuna şahit oluyoruz. Bu ekler -ġ/-g'lerini kaybederken kendilerinden önceki düz dar ünlüleri de yuvarlak hâle getirirler. Düz geniş ünlüler olduğu gibi kalır (Akalın, 1989, s. 67).

İncelediğimiz metinde meydana gelen g düşmelerini şu şekilde sıralayabiliriz.

-ġ/-g ünsüzlerinden önceki düz geniş ünlüler korunur:

niteg>nite 6b/13

-ġ/-g ünsüzlerinden önceki düz dar ünlüler korunur:

bitig>biti 42a/08, ḳatıġ>ḳatı 16b/03, kiçig>kiçi kiçi 13b/01, süçig>süçi 79a/01, ḳarıġ>ḳarı 37a/07, acıġ>acı 42b/02, aşıġ>aşşı 76b/04, tirig>diri 63b/02

-ġ/-g önündeki düz dar ünlüyü yuvarlaklaştırır, yuvarlak geniş ünlüyü olduğu gibi muhafaza eder:

ḳamuġ>ḳamu, ṭamuġ>ṭamu, ṣarıġ>ṣaru, arıġ>aru, ayrıġ>ayru, ḳurıġ>ḳuru

İsimden isim yapan -lıġ/-lig ekinin ünlüleri yuvarlaklaşır:

ṭatlu 102b/09, gizlü 33b/14, örtülü 93b/06, yüklü 36a/08, sūretlü 26a/02, şübhelü 29a/06

Kelime içindeki hece başı -ġ-/-g- ünsüzleri düşmektedir:

ḳulġaḳ>ḳulaḳ 190b/03, başġar->-başar- 42a/07, yaŋġaḳ>yaŋaḳ 11a/13, ṣıçḳan>sıçan 10a/14, edgü>eyü 21b/07, kergek>gerek 6b/05, yinçge>ince 11b/07

ET'deki yükleme hâli eki -ıġ/-ig, > -ı/-i, yönelme hâli eki -ġa/-ge>-a/-e, yön gösterme eki -ġaru/-gerü>-aru/-erü, isimden fiil yapan +ġar-/+ger->+ar-/+er- sıfat-fiil eki -ġan/-gen>-an/-en, zarf-fiil eki -ġınça/-ginçe>-ınca/-ince, zarf-fiil eki -ġalı/-geli>-alı/-eli, fiilden

isim yapan -ġuçı/-güçi>-ıcı/-ici eklerindeki ġ/g'ler bütün ETT metinlerinde olduğu gibi incelediğimiz eserde de düşmüştür.

evi 15b/03, ağıza 126b/06, içerü 44a/12, başara 42a/07, çağıran 33a/05, ṭolunınca 61a/07, ṣatıcı 42b/06

4.5.2.7.4. k düşmesi

İncelediğimiz eserde, bazı kelimelere küçültme bildiren ekler geldiği zaman, bu kelimelerin son ses durumunda olan "-ḳ, -k" seslerinin düştüğünü görürüz.

uvaḳcuḳ>uvacuḳ 11b/13

4.5.2.7.5. y düşmesi

ET'de bazı kelimelerin ön ses durumunda olan "y-" ünsüzü, ETT'de bazen düşmektedir. Bu ses olayı incelediğimiz eserde bazı kelimelerde y'siz, bazılarında y'lidir.

y'siz olanlar: yıraḳ>ıraḳ 41b/06, yığaç>aġaç 11b/07, yığla->aġla- 15a/14, ılḳı 135a/04

y'li olanlar: yılduz 27b/11, yıldırım 66a/11, yılan 10a/14

İncelediğimiz eserde "ḳoy-" fiilinin son sesi olan "-y" sesinin düştüğü örnekler, korunduğu örneklere göre daha fazladır.

ḳosa 65a/11, ḳoysa 86a/05

4.5.2.8. Ünsüz türemesi

4.5.2.8.1. n türemesi

İncelediğimiz metinde 3. şahıs iyelik ekleri ile isim çekim ekleri arasında "n" ünsüzünün türemektedir. Ayrıca zamirlerin çekiminde de türediğini görürüz:

ḳapusına<ḳapu-sı-n-a 69a/09, adına<ad-ı-n-a 15a/03, ağacına<aġaç-ı-na 168a/03, ārāyişine<ārāyiş-i-n-e 115b/15, içinde<iç-i-n-de 5a/08, bunda<bu-n-da 5a/07, bunı<bu-n-ı 9a/02

4.5.2.8.2. y türemesi

Ünlü ile biten bir kelimeye ünlü ile başlayan bir ek veya bir edat geldiğinde, iki ünlünün çatışmasını önlemek için iki ünlü arasına bir koruyucu "y" sesi türer.

aġniyāya 115a/09, aḳçaya 50a/07, anaya 61a/13, aṣṣıya 76a/10, ḳorḳuya 34a/15, ḳuyuya 179a/13, ṣuya 52b/07, āyīneye 32a/06, keçiye 196a/09, ḳıbleye 28b/01, kimesneye 198a/04, kişiye 43b/05

İncelediğimiz metinde "y" türemesini Türkçe kökenli kelimeler yanında Arapça kökenli kelimelerde de görürüz. Bünyesinde yan yana çift ünlü içeren bu yabancı asıllı kelimelerde "y" sesinin türemesi, yabancı kelimelerin bu Türkçe kökenli kurala uyup Türkçeleştiğini göstermesi bakımından önemlidir:

'acāyib<'acā'ib 6b/06, ḫalā'iḳ<ḫalāyıḳ 7b/10, melāyike<melā'ike 3b/02, ḳāyim<ḳā'im 125b/06, ḥamāyil<ḥamā'il 185b/04

4.5.2.9. Tonlulaşma

Bazı kelimelerin sonunda bulunan "t" sesi kendisinden sonra ünlü ile başlayan bir ek aldığı zaman "d" sesine döner.

bulut-ı>buludı 65b/14, ilet-ür>iledür 53b/03, depret-ür>depredür 35a/08, erit-ür>eridür 53b/14

Kalın ve ince sıradaki iç ses -k-/-ḳ-'lerin -g-/-ġ-'ye dönüşmesi metnimizde iki ünlü arasına geldiklerinde sık görülen bir ses olayıdır.

aġlamaġa 150b/09, bulmaġa 230a/03, ḳaḳımaġa 109b/14, kesmege 128a/03, ödemege 52a/15, ölmege 37a/01, bıçaġuŋ 89b/08

4.5.2.10. Ünsüz ikizleşmesi

Bazı seslerin düşmesinden veya değişmesinden kaynaklanan ünsüz ikizleşmesinin incelediğimiz metinde ortaya çıktığı kelimeler şunlardır:

aṣıġ>aṣṣı 76b/04, idisi>issi 10a/07, ısıġ>ıssı 48a/06

Arapçadan geçen bazı kelimelerin sonunda iki ünsüz yan yana iken metinde tek ünsüz ile kullanılmıştır. Ancak bu kelimelerin ikiz ünsüzleri ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında tekrar meydana çıkmaktadır:

sırrı 78b/05, ḥaḳḳı 4a/05, şerri 9b/15

4.5.2.11. Göçüşme (metatez)

Daha çok Anadolu ağızlarında görülen bu ses hadisesi metnimizde iki örnekte bulunmaktadır.

ermūd<emrūd 29a/06, çölmek<çömlek 106b/01

4.5.3. Şekil Bilgisi

4.5.3.1. İsim

4.5.3.1.1. İsim çekim ekleri

4.5.3.1.1.1. Çokluk eki -lar/-ler:

İncelediğimiz eserde çokluk eki diğer ETT metinlerinde olduğu gibi "-lar/-ler"dir.

adlar 9b/11, aġaçlar 11b/01, aḳçalar 49b/08, 'avratlar 15a/09, balçıḳlar 91a/02, baylar 90a/14, cāmlar 105b/12, dīnārlar 121b/12, ḫatunlar 23a/04, kitāblar 1b/10, ölüler 47a/05, rengler 129a/14, sözler 6b/10, yemişler 82a/09, büreler 91b/12, cevherler 105b/07

Bazı Türkçe asıllı kelimelerde, ET'de kullanılan ve sonradan görevini kaybeden "-an/-en" çokluk eki bulunmasına rağmen "-lar/-ler" çokluk eki aldığını da görürüz.

oġlanlar<oġlan<oġul 121b/05, erenler<eren<er 167a/05

Eserde Türkçe kökenli çokluk eki yanında, Arapça asıllı kelimelerde "-āt, -īn, -ūn" Arapça çokluk eki, Farsça asıllı kelimelerde "-ān" Farsça çokluk ekinin kullanıldığını da görürüz.

ṣalavāt 157a/07, selāṭīn 27b/07, mesākīn 4a/13, Kāfirūn 145b/15, Müsülmān 6b/13

4.5.3.1.1.2. İyelik ekleri

İyelik ekleri ismin karşıladığı varlığın bir kişiye veya bir varlığa âit olduğunu bildiren isim işletme ekleridir. Bir nesnenin başka bir nesnenin malı olduğu, başka bir nesneye bağlı olduğu veya başka bir nesnenin parçası olduğu ifade edilmek istenirse o nesneyi karşılayan ismin sonuna iyelik eki getirilir (Ergin, 2008, s. 222). Metindeki iyelik eklerinin işlevleri Türkiye Türkçesindeki iyelik eklerinin işlevleriyle aynıdır.

teklik 1. şahıs -m, -(u)m/-(ü)m:

bāṭınum 2a/01, dīẕārum 18a/01, ḳatum 17a/06, benüm 12b/12, düşüm 8b/14, elüm 12b/12, evüm 13a/01

teklik 2. şahıs -ŋ, -(u)ŋ/-(ü)ŋ:

aduŋ 10b/04, ‘aḳluŋ 168b/03, senüŋ 16b/05

teklik 3. şahıs -ı/-i, -sı/-si:

Teklik 3. şahıs iyelik eki ünsüzlerden sonra “-ı, -i”, ünlülerden sonra ise “-sı, -si”dir.

adını 2a/13, aġacı 43b/03, aġzına 11a/14, ġulāmı 170b/09, ḫalḳı 119a/03, işi 169a/12, ḳabżası 185a/14, ḳafası 65a/07, ḳal‘asına 219b/13, ortasına 41b/11, āyīnesin 32a/03, cenāzesi 61b/11

İncelediğimiz metinde bir örnekte üst üste aynı iyelik ekinin geldiğini ve ek yığılmasına sebep olduğunu da görürüz: birisine “<bir-i-si-n-e” 6a/03

çokluk 1. şahıs -muz/-müz, -(u)muz/-(ü)müz

Çokluk 1. şahıs iyelik ekleri incelediğimiz eserde sadece sıfat-fiillerle beraber kullanılmıştır.

aŋduġumuz 13b/15, didügümüz 53b/15

çokluk 2. şahıs -ŋuz/-ŋüz, -(u)ŋuz/-(ü)ŋüz

ḫażretiŋüz 4a/07

çokluk 3. şahıs -ları/-leri:

adlarını 14b/15, atları 56a/05, ‘avānları 69a/03, ḫatunlarına 206b/05, işleri 20a/10, keffeleri 95a/08, kemükleri 57a/14

4.5.3.1.1.3. Hâl ekleri

ilgi (genitif) hâli eki -uŋ/-üŋ, -nuŋ/-nüŋ:

İki isim arasında ilgi kuran ilgi ekleri ünsüz ile biten kelimelere “-uŋ, -üŋ”, ünlü ile bitenlere ise “-nuŋ, -nüŋ” şeklinde eklenmektedir. Eserimizde ekin ünlüsü hep yuvarlaktır.

ananuŋ 37a/13, atınuŋ 27a/09, atanuŋ 37a/13, ayaġınuŋ 67b/13, āyīnenüŋ 32a/02, benefşenüŋ 77a/08, kimesnenüŋ 22a/10, biryānuŋ 73b/11, bulıduŋ 65b/08, burnuŋ 230b/15, cevşenüŋ 105a/08, geyigüŋ 175b/12

İncelediğimiz metinde ilgi hâlinin eksiz biçimi de vardır:

dünyā işi 133b/11, ev ṭoŋuzı 161b/04

yönelme (datif) hâli eki -a/-e:

İsimleri fiillere bağlamakla görevli olan bu ek ET'de "-ga/-ge" ETT'de ise "-a/-e" şeklindedir.

aġaca 35a/04, Allāha 96b/07, anda (yemin) 78b/02, ata 25a/13, dünyāya 83a/01, ġuṣṣaya 19b/04, güne 9b/07, güneşe 13b/15, kesbe 55b/09, ḳıbleye 28b/01, kimesneye 198a/04

yükleme (akkuzatif) hâli eki -ı/-i, -nı/-ni, -n:

İsimleri geçişli fiillere bağlayan bu ek, incelediğimiz metinde "-ı,-i", "-nı,-ni" ve "-n" şeklinde geçmektedir.

atını 26b/11, ayaġını 35a/15, başını 16b/12, boynını 161b/03, bunı 9a/02, anı 3a/15, yigidi 108a/12, evini 134a/14, 'ömrini 126a/03, rencini 5a/12, ṣāḥibini 13b/01, sözini 172a/09, āvāzın 31a/15, cennetin 16b/01

bulunma (lokatif) hâli eki -da/-de:

Bulunma hâli eki "-da,-de" ekidir. İyelik eki almış kelimelerden sonra ise araya bir "n" sesi girerek kullanılmaktadır. Ekin sert ünsüz barındıran şekli Eski Türkiye Türkçesinde olmadığından ünsüz uyumuna girmemektedir.

aġaçda 82a/07, aḫbārda 188a/10, almada 56a/09, arḳada 37a/05, bahārda 10a/10, başda 184b/13, bunda 5a/07, deryāda 206b/01, diyārda 35b/15, du'āda 124a/08, ḳal'ada 183a/01, namāzda 28b/04, odda 21a/13, āyīnede 32a/13, beşikde 92b/14, cengde 68b/15, delükde 195a/08, gemide 206a/13, üzerinde 12b/13

uzaklaşma (ablatif) hâli eki -dan/-den:

İncelediğimiz eserde uzaklaşma hâli eki hep "-dan, -den"dir ve ekin ilk ünsüzü hep tonludur. 3. şahıs iyelik eklerinden sonra geldiğinde araya bir "n" sesi girer.

bundan 93a/14, andan 5a/04, ortaḳdan 225a/14, pādişāhdan 20a/15, panbuḳdan 32b/09, rızḳdan 67a/11, saḳsıdan 87b/14, sarāydan 138a/04, baḫīlden 152a/11, begden 33b/05, benden 12b/11, bevlden 132b/14, düşmenden 91b/13, ekinden 143b/02, üzerinden 65b/13

İncelediğimiz eserde, bir örnekte uzaklaşma hâli ekinin kalıplaşmış şekli "-din" ekinin geçtiği görülmektedir:

bundan öŋdin 13b/03

eşitlik (ekvatif) hâli eki -ca/-ce:

Eşitlik eki "-ca/-ce" Türkiye Türkçesinde olduğu gibi benzerlik, görelik ve kadarlık anlamları taşıyarak kullanılması Eski Türkiye Türkçesinde de mevcuttur. Zarf olarak kalıplaşmış kelimelerde ve zamir kalıplaşmalarında da karşımıza çıkmaktadır:

ardınca 61b/11, miḳdārınca 13b/02, ṣaġışınca 29b/03, dilce 137b/07, nice 70b/13, ḳadrince 209a/07, mūcebince 2b/13, 'adedince 122a/10, dilince 14b/15

İncelediğimiz metinde "-ca/ -ce" eşitlik hâli ekinin yanında, bu ekten gelişmiş olan "-cılayın, -cileyin" eki de kullanılmıştır. Bu ek, eserimizde sadece zamirlerle kullanılıp benzerlik bildirmektedir.

buncılayın 27a/06, ancılayın 7b/12

yön gösterme (direktif) ekleri -ra/-re, -aru/-erü, -ru/-rü :

Yön eklerinin cümledeki görevi fiilin anlamını çeşitli açılardan tamamlamaktır. ET'de eklendiği kelimenin anlamını değiştirmeyen yön ekleri ETT'de kalıplaşmış yapılarda görülür.

ṭaşra 7a/14, ṣoŋra 102b/10, içerü 68b/09, yuḳaru 127a/11, ilerü 39a/09, ḳancaru 230b/15, girü 69a/09

vasıta (instrumental) hâli eki -ıla/-ile, -la/-le, -n:

İncelediğimiz eserde vasıta hâlini karşılamak için daha çok bağlama edatı olan "ile"nin ekleşmiş şekli kullanılmaktadır. Bu ek, ünsüz ile biten kelimeye eklendiği zaman ekin başındaki ünlü genellikle düşmektedir, ünlü ile biten kelimelere eklendiğinde ise arada bir "y" ünsüzü türemektedir.

ad-ıla 108b/05, düşvarlıġ-ıla 31a/02, ḳan-ıla 75a/11, pādişāh-ıla 16b/05, ṭon-ıla 73a/13, bādem-ile 30a/07, beşāret-ile 114a/04, cehl-ile 185b/07, ceng-ile 25b/06, mekr-ile 47a/11, dünyāyla 145b/11, ḳamçıyla 176a/09, deveyle 115a/12, kediyle 205a/13, yalan-la 86a/04, buġdayla 91a/07, cevāhir-le 54b/05, iple 34b/15,

ET'de vasıta hâli eki olan "-n" eki ise, eserimizde diğer ETT metinlerinde olduğu gibi esâs görevini kaybetmiş ve bazı kelimelerde kalıplaşmıştır.

içün 4a/10, degin 36a/07

4.5.3.1.1.4. Soru eki -mı/-mi:

İncelediğimiz eser de soru eki "-mı,-mi"dir.

açuḳ mıdur? 13b/06, ṭar mıdur? 13b/06, ṭatlu mıdur? 29a/15, bay mıdur? 14a/06, gice mi? 14b/13, gündüz mi? 14b/13, ekşi midür? 29a/15, emīr midür? 13b/01, kişi midür? 13b/01, ra'iyyet midür? 13b/01, dervīş midür? 14a/06

4.5.3.1.2. İsim yapım ekleri

4.5.3.1.2.1. İsimden isim yapım ekleri

-lıḳ/-lik, -luḳ/-lük: İsim ve sıfatlardan mücerret manalı isimler yapar. Ekin ünlüsünün kullanımında eserimizde birlik yoktur, genellikle düz ünlülü olarak yazılmıştır. ancak yuvarlak ünlülü olarak kullanıldığı örnekler de mevcuttur.

açlıḳ 58a/11, aġırlıḳ 126b/15, aġsaḳlıḳ 60b/07, aḳlıḳ 54b/09, artuḳlıḳ 35a/13, aruḳlıḳ 166b/13, aşsuzlıḳ 107b/09, aydınlıḳ 47a/12, ayrulıḳ 77a/07, azġunlıḳ 225a/07, azlıḳ 53a/08, başçılıḳ 88a/09, baylıḳ 88a/09, çalıcılıḳ 108a/03, çoḳlıḳ 93a/13, ıraḳlıḳ 57b/07, ḳapucılıḳ 182b/11, ḳaralıḳ 120a/08, ḳatılıḳ 111a/08, ḳısalıḳ 84a/11, ḳıtlıḳ 109b/04, beglik 116b/01, bilişlik 67a/05, bilmezlik 160b/14, büyüklkik 45a/05, çerçilik 100a/08, demürcilik 117b/01, dericilik 118b/11, dilencilik 126b/10, dilsüzlik 127a/02, düzenlik 83a/04, ekincilik 58b/08, giŋlik 161a/07, gökçeklik 67a/08, iplik 53a/15, önegülik 172b/02, yeginlik 158a/07, ḳonuḳluḳ 191a/05, ululuḳ 40b/10, küçüklük 78a/10, eylük 41a/06, tenlülük 38b/07

-lu/-lü: İsimden sahiplik bildiren olumlu sıfat yapar. Ek ET'de "-lıġ, -lig" şeklinde idi. ETT'ye geçerken ekin sonundaki "-ġ, -g" sesleri düşerek kendisinden önce gelen ünlünün yuvarlaklaşmasına sebep olmuştur. Eserimizde ekin ünlüsü hep yuvarlaktır.

adlu 205a/01, aġızlu 196b/06, altunlu 185b/10, aşıllu 43b/08, atlu 55b/13, ayaḳlu 44a/08, bağlu 34b/15, borçlu 38b/14, ḳanlu 54b/13, ḳaşlu 227b/10, ḳoḳulu 7b/01, ḳorḳulu 64a/07, ḳulaḳlu 165a/15, şaḳallu 135b/13, ṭatlu 10b/01, tozlu 226a/05, ṭuzlu 45a/03, tenlü 38b/05, çiçeklü 221a/03, delüklü 75b/14, dikenlü 43a/15, dillü 43a/09, dirliklü 25b/15, etlü 192a/13, eyerlü 10a/03, gemlü 36a/13, gizlü 33b/14, gönüllü 49a/09, gözlü 123a/01, gümişlü 132a/01, köylü 34a/05, örtülü 85b/12, sirkelü 139b/03, tütünlü 21b/13, yemişlü 82a/07, yüklü 226a/11

-suz/-süz: Olumsuz sıfatlar yapan "-suz, -süz" isimden isim yapım ekinin ünlüsü eserimizde daima yuvarlaktır.

ayaḳsuz 44a/08, baġsuz 176b/02, ḳanatsuz 36b/10, ḳansuz 113a/11, ḳaṣdsuz 41b/07, ḳılıçsuz 86b/12, ḳınsuz 185a/12, odunsuz 21b/08, ṣusuz 155a/13, yaġmursuz 65b/07, yaḳasuz 197b/11, belürsüz 140a/04, delüksüz 75b/14, dilsüz 127a/02, düzenliksüz 44a/01, etsüz 192a/14, gezsüz 41b/07, gözsüz 192b/12, nesnesüz 33a/06, tütünsüz 20a/09, yemişsüz 11b/12, yüzsüz 177a/13

-an/-en: Türkçenin arkaik çokluk eklerindendir. Eserimizde diğer ETT metinlerinde olduğu gibi sınırlı sayıda sözcükte görülmektedir.

oğlan<oġul-an 7a/01, eren<er-en 46b/10

-daş: Ortaklık bildiren kelimeler türetir. Eserimizde geçtiği örnekler şunlardır:

ḳarındaş 7a/09, er ḳarındaş 51a/14, ḳız ḳarındaş 66b/12, ata ḳarındaşı 120a/06, yoldaş 50a/06

-cuḳ/-cük: Küçültme eklerinden olan bu ek eserimizde daima yuvarlak ünlülü olarak kullanılmıştır.

azacuḳ 24a/15, ḳabarcuḳ 172b/06, ḳısacuḳ 136a/07, ḳıvırcuḳ 191b/10, oğlancuḳ 80b/06, ṣıġacuḳ 149b/14, ṣıġırcuḳ 155b/04, ṭaġarcuḳ 208b/04, uvacuḳ 11b/13, depecük 11b/14, gelincük 200b/10, incük 162a/10

-caḳ/-cek: Küçültme bildiren isimler yapar. "-ca, -ce" eşitlik hali eki ile "oḳ, ök" kuvvetlendirme edatının birleşmesinden oluşmuştur. Eserimizdeki örnekleri şunlardır:

yalıncaḳ 25b/10, tīzcek 111b/13

-cı/-ci: Genellikle meslek isimleri yapar, bunun yanında bir işi sürekli yapan kişiyi gösteren isimler de yapar.

avcı 56b/12, çadırcı 106a/15, ḳapucı 182b/10, ḳazancı 190b/14, ḳuyumcı 54a/04, ṣaġucı 34a/09, demürci 106a/10, ekinci 58b/09, eyerci 54b/08, içküci 147a/06, keçeci 209a/05, sünüci 136b/05, degirmenci 69b/02

-ça, -ca/-ce: Esasen eşitlik eki olan bu ek isimden isim yapım eki olarak da kullanılmıştır.

ḳızılca (altın para) 186a/02, alaca (karışık renkli) 36b/01, aḳça 20b/08, nice 82b/13,

-raḳ/-rek:

Üstünlük bildiren kelimeler türetir. Eserimizde, bazı örneklerde kelime ile ek arasına bir yardımcı ünlünün girdiğini de görürüz.

ağıraḳ 155b/15, ḳatıraḳ 51b/03, kiçirek 113a/07, yigrek 8b/12, büyükrek 92b/11, eksügirek 93a/08, eyürek 13a/04

-ncı/-nci: Asıl sayı isimlerinden sıra sayı isimleri yapar. Ünsüz ile biten kelimelere geldiğinde araya bir yardımcı ünlü girer.
altıncı 2b/01, ṭoḳuzıncı 68a/13, onuncı 68a/13, birinci 68a/14, ikinci 2a/15, üçünci 2a/15, dördünci 3a/15, beşinci 3b/01, yedinci 68a/12

-ki, -ġı: İsimlerden zamir ve sıfat olarak kullanılan isimler yapar. Bağlılık ve aitlik bildiren bu ekin ünlüsü eserimizde kalınlık-incelik uyumuna uymaktadır.

ḳulaġındaġı 70a/13, altındaġı 8a/12, evvelki 192b/09

-sul: Nadir görülen bir isimden isim yapım ekidir. İncelediğimiz eserde bir sözcükte görülmektedir. yoḫsul 62b/08, yoḫsullıḳ 47a/08

-kek: Eserimizde kalıplaşmış olarak bir tek şu iki örnekte geçmektedir:

irkek<ir-kek 26a/06

-düz: İsimden zaman zarfı yapar: gündüz<gün-düz 9a/08

-laḳ: Yer adları türeten bir ektir. Ekte bulunan –ġ sesi sonraki dönemlerde düşmüştür. yaylaḳ 147b/04

-ez: Küçültme bildirir. BT'de "az" kelimesinden gelmiş bir "-ez" küçültme ekinin varlığını gösteren sayılı örneklere rastlanır (Banguoğlu, 2007: 175). birez 8b/09

-dası: İsimlere gelerek zaman zarfı yapan bir ektir. İncelediğimiz eserde bir örnekte görülmektedir: yarındası 49b/13

-ın/-in: Vasıta hâli ekinin kalıplaşmasıdır. Eserimizdeki örnekleri şunlardır: degin 9a/10, ḳışın 64a/06

-vaş: İncelediğimiz eserde bir kelimede kalıplaşmış olarak görülmektedir. ḳaravaş 26b/12

4.5.3.1.2.2. Fiilden isim yapım ekleri

-a/-e: Eserimizde örnekleri azdır:

yara 181a/13, ḳısa 50b/09, çevre 26a/11, öte 46a/10

-ġun: Genellikle tek heceli fiillere gelerek isim ve sıfat yapar. Eserimizde bir tek şu örnekte geçmektedir: azġun 57b/06, azġunlıḳ 225a/07

-k, -uḳ/-ük: Çok işlek olan bu ek, soyut ve somut anlamlarda isimler yapar. Geçişli ve geçişsiz fiillere gelen bu ek, ünlü ile biten tabanlara eklendiğinde doğrudan doğruya eklenir, ünsüz ile biten tabanlara eklendiğinde ise araya bir yardımcı ünlü girer. Bu yardımcı ünlü incelediğimiz metinde daima yuvarlaktır.

artuḳ 41a/03, ayruḳ 4a/07, bulanuḳ 45a/02, buyruḳ 27a/08, ḳabuḳ 44a/10, ḳonuḳ 189b/06, ṣovuḳ 78a/02, oyuḳ 42a/09, ṣınuḳ 49b/05, ṭanuḳ 99b/08, bölük 31b/07, büyük 11b/09, delük 11b/01, göynük 206a/09, kesük 26b/01, öksürük 54b/11

-ḳu: İncelediğimiz metinde örnekleri şunlardır.
bıçḳu 66b/05, uyḳu 4b/11

-u/-ü: ET'deki -ġ/-g fiilden isim yapma ekinin eriyip kaybolmasından sonra meydana gelmiş bir ektir (Akalın, 2001: 268). Çeşitli anlamlarda isimler yapan bu ekin eserimizdeki bazı örnekleri şunlardır:

ayru 209b/11, ḳoḳu 96a/05, ḳorḳu 21a/01, ölü 38b/01, örtü 92b/09

-cek: Nadir kullanılan eklerdendir: emcek 39b/14, emcek bağı 40b/03

-ıcı/-ici: *Fiilden* bir işi ehliyetle ve sık sık yapanı işaret eden sıfatlar yapar (Akalın, 2001: 270).

aldayıcı 19b/10, ḳazıcı 179b/02, ḳığırıcı 219a/08, şaḳlayıcı 105a/06, ṣatıcı 24b/01, ṣoyıcı 208b/15, yapıcı 77b/02, yazıcı 69b/01, yırtıcı 10b/09, gösterici 124b/01, gözeyici 201a/12, işidici 186b/11, ödeyici 145b/05

-(i)n, -(u)n/-(ü)n: Fiilerden çeşitli anlamlarda isimler yapar:

ekin 59a/01, gelin 203a/08, ṣatun 15b/10, tütün 192a/11, uzun 173a/10

-(ı)m/-(i)m, -(ü)m: Genellikle bir defada olan işi ifade eden isimler yapar. Eserimizde şu örneklerde geçmektedir:
berim 20b/09, dizim 63b/02, düğüm 126b/02, ölüm 7a/12

-ş, -ış/-iş: Fiilin ifade ettiği anlamın soyut ismini yapar: ṣağış 121b/15, ḳarış 191b/13, biliş 67a/04

-egen: İncelediğimiz eserde bir örnekte geçmektedir: kesegen 185b/03

-du: Eserimizde bir örnekte geçmektedir: ṣındu 135b/10

-maḳ/-mek: Fiilerden kalıcı isimler yapan mastar ekidir. boġmaḳ 93a/09, çaḳmaḳ 99b/10, etmek 19a/15, yimek 107b/07

-mur: İncelediğimiz eserde bir örnekte geçmektedir: yaġmur 13a/12

-(ü)t: İncelediğimiz eserde bir örnekte geçmektedir: ögüt 37b/01

-vaş: İncelediğimiz eserde bir örnekte geçmektedir. ḳaravaş 26b/12

4.5.3.1.3. Sayı isimleri

İncelediğimiz metinde tespit edilen sayı isimleri şunlardır.

bir 3b/13, iki 5b/12, üç 6a/03, dört 5b/14, biş 10b/14, altı 10b/12, yedi 10b/08, sekiz 10b/07, ṭoḳuz 10b/04, on 29b/12, on bir 18a/01, on iki 70a/01, on dört 101b/10, on altı 2b/02, on yedi 61a/10, yigirmi 9b/04, yigirmi üç 3b/15, yigirmi yedi 23b/11, yigirmi sekiz 2b/14, otuz 20b/10, ḳırḳ 9a/12, ḳırḳ altı 3b/13, elli 29b/02, altmış 3b/14, yetmiş 13a/06, yüz 158a/05, üç yüz 120b/12, biŋ 29b/11, iki biŋ 160b/07, on biŋ 87b/01, yetmiş biŋ 13a/08**,** yüz biŋ 158a/08

İncelediğimiz metinde biş, ṭoḳuz, yigirmi ve biŋ sayıları haricindeki sayılar herhangi bir ses değişikliğine uğramamış, Türkiye Türkçesindeki gibi kullanılmıştır.

İncelediğimiz metinde yabancı kökenli sayı isimlri şunlardır:

ṣad hezārān (yüz binlerce) 1b/03, s̲ülüs (üçte bir) 9b/04

4.5.3.2. Sıfat

Sıfatlar, bir ismin önüne gelerek o ismin özelliklerini ya niteler ya da belirtir. Bundan dolayı sıfatlar niteleme ve belirtme sıfatları olmak üzere ikiye ayrılır.

4.5.3.2.1. Niteleme sıfatları:

İsimleri karşılaştırma, pekiştirme, küçültme ve vasıfları yönünden niteleyen sıfatlardır. İncelediğimiz eserde tespit edilen niteleme sıfatlarına şunlar örnek verilebilir:

ābādān bāġ 81b/10, uvaḳ balıḳ 74a/01, ġanī ‘avrat 175a/12, yaramaz fi‘illü ‘avrat 166b/14, dişi arslan 57a/09, büyük düşmen 147b/02, eyü ad 67a/01, aḳ gevher 208a/14, girçek ṭanuḳ 99b/08, gök reng 129b/02, gökçek oġlan 102b/09, ḫayr iş 101b/08, ḳara üzüm 30b/07, az māl 73b/11, ḥelāl rızḳ 77a/12

4.5.3.2.1.1. Karşılaştırma sıfatları

Bu tür niteleme sıfatları “-raḳ/-rek” eki ile yapılmaktadır.

Müsülmānlar düşi kāfirler düşinden yigrek ve rāstraḳdur. 8b/11

Her düş ki bahār faşlında görine eyürek ve ümīd-vārıraḳ ola. 13a/04

Ammā rāstraḳ düş oldur ki aġaçlar açıldugı vaḳtın ola. 13a/13

‘azīzraḳ kimesne 111a/15, kiçirek ḳul 113a/07, dürüstrek düş 9a/15

4.5.3.2.1.2. Pekiştirme (berkitme) sıfatları

Bu tür niteleme sıfatları ya sıfatın ilk hecesine “p, m, s, r” seslerinden birinin eklenmesi ile oluşan heceyi sıfatın önüne birleştirerek, ya da sıfatı tekrarlayarak kurulur. Eserimizde şu örneklerde geçmektedir:

dürlü dürlü reng 158b/9, pāre pāre nesne 210b/02

4.5.3.2.2. Belirtme sıfatları

Bu tür sıfatlar bir ismin önüne gelerek o ismin özelliklerini belirtir. Sayı, işaret, belirsizlik, soru ve küçültme sıfatları olmak üzere beş ayrı başlık altında incelenecektir.

4.5.3.2.2.1. Sayı sıfatları

İncelediğimiz eserde geçen sayılar diğer ETT metinlerinde olduğu gibidir. ETT’de kullanılan sayılar bugünkünden farklı olarak bazı sayılarda ses değişikliğinin olmasıdır.

asıl sayı sıfatları

Bu tür sıfatlar isimlerin önüne gelerek sayılarını belirtir. Eserimizde geçen örneklerden bazıları şunlardır:

bir direm 63b/08, bir yıl 9a/10, iki cihān 17b/01, iki düş 13a/03, üç vech 16a/13, dört ṭāyife 6a/05, biş nesne 37a/02, dört ayaḳlu ḫayvān 87a/05, biş vaḳt namāz 67a/13, altı ay 4a/02, on altı faṣl 2b/02, ḳırḳ altı cüz 3b/13, yigirmi üç yıl 3b/15, yigirmi yedi vech 23b/11, sekiz ma‘nī 7a/08, ṭoḳuz vech 28a/02, yetmiş dirhem gümiş 134a/06, on biŋ aḳça 88a/08

sıra sayı sıfatları

Eski Türkiye Türkçesinde sayı adlarına getirilen "-ncı,-nci" ekleriyle yapılan sıra sayı sıfatlarının incelenen metindeki örneklerindeb bazıları şunlardır:

ikinci faṣl 3a/03, ikinci gök 37a/01, dördünci barmaḳ 67a/15, birinci ḳat gök 192b/04, yedinci gök 192b/08, on üçünci faṣl 3a/14, on altıncı faṣl 3b/02

kesir sayı sıfatları

İsimlerin, bütünün kaçta kaçı olduğunu gösteren sıfatlardır. İncelediğimiz eserde bir örneği vardır: yarım etmek 64b/04

4.5.3.2.2.2. İşaret sıfatları

İsimleri işaret yoluyla belirten, tamamlayan kelimelerdir. İncelediğimiz eserde "bu, ol, şol" sözcükleri işaret sıfatı olarak kullanılmıştır:

bu ʻilm 1b/11, bu nesne 55a/06, ol kimse 22a/15, ol ṭaraf 23b/03, şol nesne 69a/04, şol ḳadar 23a/11

4.5.3.2.2.3. Belirsizlik (belgisizlik) sıfatları

Varlıkların sayı veya miktarlarını belirsiz olarak belirten sıfatlardır. İncelenen metinde tespit edilen belirsizlik sıfatı örnekleri şunlardır:

bir kimse 6b/02, üç dört döşek 117b/15, iki üç dürlü 114b/05, bir ḳaç kez 4a/12, hīç kimse 4a/02, hīç nesne 94a/11, her düş 13a/04, her ḥayvān 90b/02, ayruḳ kişi 78a/09, nice ṣıġır 158b/13, cümle ḥācet 11a/06, baʻżı ḥukemā 4b/11, çoḳ düşler 9b/05, bütün aḳçalar 9b/05

4.5.3.2.2.4. Soru sıfatları

İsimlerin nitelik ve niceliklerini soru yoluyla belirten, tamlayan sıfatlardır. İncelediğimiz eserde geçen örneklerden bazıları şunlardır:

ne miḳdār 226a/13, ne dürlü 83a/14, ne cānavar 181b/14, ḳanġı ṭaraf 104b/12, ḳanġı dīn 104b/11

4.5.3.2.2.5. Küçültme sıfatları

Bu tür sıfatlar -caḳ ve -cuḳ gibi küçültme ekleri ile yapılır.

yalıncaḳ at 25b/03, azacuḳ rızḳ 107b/11, ḳıvırcuḳ saç 191b/10, uvacuḳ yaġmur 228b/15, uvacuḳ depecük 11b/13

4.5.3.3. Zamir

Zamirler isimlerin yerini tutan, kişileri ve varlıkları temsil ya da işaret yoluyla karşılayan gramer kategorileridir. Zamirler, kişilerin ve nesnelerin yerini tutan belirli kelimeler oldukları için sayıları da çok sınırlıdır. Her adın yerini tutabildikleri ve her adı işaret ederek gösterebildikleri için kapsamları çok geniş ve sınırsızdır (Korkmaz, 2014, s. 387). İncelediğimiz eserde yer alan zamirler ve çekimleri diğer ETT metinlerinde olduğu gibidir.

4.5.3.3.1. Şahıs zamirleri

Şahıs zamirleri kişi adlarının yerine geçen kelimelerdir. Türkçede üçü teklik, üçü çokluk olmak üzere toplam altı şahıs zamiri vardır. İsim kökenli olan bu zamirler isimler gibi ek alabilir ve çekime girebilirler. İncelediğimiz metinde tespit edilen şahıs zamirleri ve bu zamirlerin çekimli hâllerini şöyle sıralayabiliriz:

a. Teklik 1. şahıs zamiri: ben 14a/01, baŋa 13a/06, benden 12b/11, beni 18a/01, benüm 12b/12

b. Teklik 2. şahıs zamiri: sen 14b/02, saŋa 3b/09, senden 14a/01, seni 8b/09, senüŋ 16b/05

c. Teklik 3. şahıs zamiri: ol 4b/13, aŋa 5a/09, anda 12a/15, andan 5a/04, anı 3a/15, anuŋ 6b/12

d. Çokluk 1. şahıs zamiri: biz 2b/11, bize 7a/04

e. Çokluk 2. şahıs zamiri: siz 196b/10, sizde 4a/08

f. Çokluk 3. şahıs zamiri: anlar 6a/05, anlara 16b/11, anlardan 2a/15, anları 17b/08, anlaruŋ 4b/15

4.5.3.3.2. Dönüşlülük zamirleri

Dönüşlülük zamirleri, şahıs zamirlerinin anlamlarını kuvvetlendiren zamirlerdir. Dönüşlülük zamirleri Türkiye Türkçesinde kendi kelimesine eklenen iyelik ekleriyle meydana getirilir. Eski Türkiye Türkçesinde dönüşlülük zamiri “kendü” ve “kendüzi” kelimeleriyle oluşturulmuştur.

kendü 7a/05, kendüde 96b/09, kendüden 17a/04, kendüyi 12b/13, kendüme 2b/03, kendünüŋ 14b/10, kendüsi 16a/01, kendüye 6b/12, kendü kendüyi 31b/11

Dönüşlülük zamiri anlamı daha da kuvvetlendirmek için kendi ve öz kelimeleri bir araya getirilerek de kullanılmıştır:

kendüzi 126a/13

4.5.3.3.3. İşaret zamirleri

İşaret zamirleri, varlıkların yerlerini işaret yoluyla tutan zamirlerdir. İncelenen metinde işaret zamiri olarak kullanılan kelimeler ve çekimli hâlleri şunlardır:

a. Bu: bu 3b/08, bunda 5a/07, bundan 93a/14, bunı 9a/02, bunlar 10a/03, bunuŋ 12a/04, bunlara 7b/14, bunlarda 194b/06, bunlardan 83a/08, bunlaruŋ 8a/07

b. Şu: şunı 40b/15, şunuŋ gibi 14b/09

c. ol : ol 6a/09, anda 12a/15, andan 5a/04, anı 3a/15, anları 17b/08

4.5.3.3.4. Soru zamirleri

Varlıkların ve kişilerin yerlerini soru yoluyla tutan kelimeler soru zamirleridir. İncelediğimiz eserde "kim" ve "ne" soru zamirleri kullanılmıştır. Metinde tespit edilen soru zamiri örnekleri şöyledir:

a. Kim: kim 134a/05, kime 209b/06, kimden 176b/15, kimüŋdür 46a/14

b. Ne: ne 14a/01, neden 176b/15, neyle 5b/05, nereye 115b/02

4.5.3.3.5. Belirsizlik zamirleri

Belirsizlik zamirleri kişilerin ve varlıkların yerini belirsiz olarak tutan zamirlerdir. İncelenen eserde tespit edilen bazı belirsizlik zamirleri şunlardır:

a. Biri, birisi: biri 3a/07, birine 7b/11, birine 7b/11, birini 206a/09, birinüŋ 9a/04, biriyle 104b/08, birisi 4b/09, birisin 57a/01, birisine 6a/03, birisini 23a/06, birisiyle 121b/03

b. Her bir, her birisi: her bir 30b/09, her birini 2b/02, her birinüŋ 13b/02, her birisi 2a/10

c. Her kim: her kim 23a/01

d. Ne, her ne, her ne kim, her ne ki: ne 32b/11, her ne 59b/01, her ne ki 91a/01, her ne kim 32b/01

e. Kimse, kimesne: kimse 22b/08, kimesne 62a/02

f. Kim: kim 83a/06, kime 209b/06, kimden 176b/15

g. Ḳanḳı, ḳangı: ḳangı 104b/11, ḳanḳı 230b/15

4.5.3.4. Zarf

Fiilleri, sıfatları, sıfat-fiilleri ve zarfları onlardan önce gelerek durum, yer, yön, zaman, azlık-çokluk, pekiştirme ve soru gibi yönlerden ifade eden, bu kelimelerin anlamlarını daha açık hâle getiren sözcüklerdir. Eserimizde diğer ETT metinlerinde olduğu gibi hem Türkçe kökenli hem de yabancı kökenli kelimeler zarf görevinde kullanılmıştır. Bu kelimelerin bazıları doğrudan doğruya zarf olanlar, bazıları isim ve sıfatın zarf görevinde kullanılanlar, bazıları ise isimlerin sonuna son çekim edatı getirmek suretiyle yapılan kelimelerdir.

4.5.3.4.1. Zaman zarfları

İncelediğimiz eserde tespit edilen zaman zarfları şunlardır:

a. -den girü "sonra": Ben senden ḫoşnūdam şimden girü ne gerekse ki işle 14a/01

b. Ḳaçan "ne zaman": Yā rasūlullāh ḳaçan ḥażretiŋüz dār-ı dünyādan naḳl ide 4a/07

c. -den öŋdin "önce": Şöyle-ki bundan öŋdin beyān itmiş-idük 13b/03

d. Hemişe "her zaman, daima": Ve eger uçmaḳda muḳīm olsa hemīşe dünyāda iḳbāl bula 37b/08

e. Çün "ne zaman ki": Düş 'āleminde bıŋar bir cüvān-merd uludur çün ṣuyı ṭatlu ve revān ola 84b/09

f. Evvel "önce": İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Evvel borcı ödene ve ġamdan ve ġuṣṣadan ḫalāṣ bula." 132b/02

g. Gāh "bazen": Ve daḫı gāh olur ki 'avrat görür te'vīli erine rāci' olur 7b/09

h. -den ṣoŋra: Ve daḫı olur ki anuŋ te'vīli kendü öldüginden ṣoŋra vāḳi' olur 7b/08

i. Yarındası "ertesi gün": Eger düşinde aḳ aḳça bulsa yarındası ḳara aḳça bula 49b/13

j. Nā-gāh "ansızın": eger elinde şem' yanarken nā-gāh söyünse 'avratı vefāt ḳıla 151b/14

k. Dāyim "her zaman": Düş 'āleminde taġar 'avratdur ki evüŋ ketḫudāsıdur dāyim ḫayr eyleye 96b/14

l. Pes "sonra": Pes bāṭınumda dā'iye-yi şevḳ ġālib oldı-kim bu nüsḫayı cāmi'a vü kāmile cem' eyleyem 2a/01

m. Hemīn "hemen, derhal" : Ve eger ṣıġırcuḳ āvāzın işitse hemīn girü muṭrib ve nevḥa-ger ḫaberine delālet ider 34a/10

n. Hemān "hemen, derhal" : Çün-kim uyuya hemān ol endīşeyi görür 6b/01

o. Giç: Ve eger ipligi üzülse ġāyib kimsesi giç gele 53b/05

4.5.3.4.2. Yer-yön zarfları

İncelediğimiz eserde tespit edilen yer-yön zarfları şunlardır:

a. İlerü: Ve eger dünyāyı ilerü ṭutarsa ni‘met ve mālda ġurūr bula 39a/09

b. Girü: Eger bir ḳavmı düşde ḳonuḳlamaġa oḳısa bir işe vara ki cemī‘ işlerden girü ḳala 191a/06

c. İçerü: Pādişāh bir köşeden veyā bir yirden içerü girür andan içerü girmek mümkin degül pādişāh sebebinden muṣībet ola 68b/09

d. Ḳarşu: Eger çoḳ gögercinler anuŋ evine ḳarşu gelse gitse anuŋ ḳavmı oġlanları çoḳ ola 204b/01

e. Ḳancaru: Eger ol yılana muṭī‘ olsa her ḳancaru ki giderse bile gitse 230b/15

f. Ḳanda: Ve her ḳanda ki ġusl eylese ġamdan ve ġuṣṣadan ḫalāṣ bula 170b/02

g. Ardınca: Ve eger görse-kim bir bölük ḳavm anuŋ cenāzesi ardınca giderler 61b/10

h. Aşaġa: Bir nā-ma‘lūm deveden aşaġa iner rencden ve ḫastalıḳdan ḫalāṣ bula 116a/07

i. Yuḳaru: Düşde yuḳaru olmaḳ biş vech üzerine delālet ider 230a/01

j. Ṭaşra: Düşi gören cāndur ki tenden ṭaşra çıḳup göge ‘urūc ider 6a/14

k. Öte: Ve eger düşinde görse-ki eşegi arḳasına götürüp ṣuyı öte geçürür anuŋ ḳuvveti ve ḫāli ve ululıġı ve iḳbāli be-ġāyet ziyāde ola 46a/09

l. Anda: Bir ulu kişi anuŋ evine gele anda muḳīm ola 25b/11

4.5.3.4.3. Miktar zarfları

İncelediğimiz eserde kullanılan miktar zarfları şunlardır:

a. Çoḳ: Ve eger bürūdet ve ruṭūbet ġālib olsa çoḳ uyur 5b/04

b. İgen: Ne aç ola ve ne igen ṭoḳ ola 163b/01

c. Ḳatı: Ve eger görse-kim bıyıġı ḳatı uzamış anuŋ ḳuvveti ziyāde ola 72a/10

d. Nice: Ve eger anda muḳīm olsa bilmese ki nice çıḳar dāyim teng-rūzigār ve günāh-kār ola 161b/14

e. Şol-ḳadar: Şol-ḳadar yir ki ṭoyup yorılur eceli yaḳın gele 164b/02

f. Ol-ḳadar: Pādişāhlar düşinüŋ ġayrı kişinüŋ düşi üzerine ol-ḳadar faẓīleti vardur 8a/08

g. Bir kez: Ve eger ḳuş bir kez ötse ḫayr ve ṣalāḥ ola 130a/14

h. Az: Ve eger görse-kim ayaġı sırçadan olmış ‘ömri az ola 34b/11

i. Az az: Ṣuyı müşk-ile götürüp kendü menziline iledür ve andan ḫalḳa az az üleşdürür 154a/11

4.5.3.4. Durum (suret) zarfları

İncelediğimiz eserde pek çok suret zarfı kullanılmıştır. Eserde kullanılan suret zarflarından bazıları şunlardır:

a. Böyle: Uşaḳ ta‘bīrlerde daḫı böyle yazupdur 59b/06

b. Eyle: Eger her işde ḫayrı öŋe dutsa iki cihānda hemān bi-‘aynihī eyle ola 39a/10

c. Ḫoş: Māla ve menfa‘ate ve ṭoġrı sözlere ki aŋa ḫoş gelmeye 113a/15

d. Iraḳ: Eger bir bilmedügi yire gitse ehlinden ıraḳ düşe 139a/08

e. Şöyle: Ve eger görse-kim bir kimseyi ḳamçıyla şöyle urur ki andan ḳan çıḳar 176a/11

f. Ṭoġru: Dāyim oruç ṭuta ve emīn ve ṭoġru ola 143a/06

g. Uzun: ‘Azrā’īli başarsa ‘ömri uzun ola 18a/01

h. Ḳısa: Ve eger göbeginden ḳısa olsa māl bula 136a/03

i. Ayru: Eger aġacından ayru görse aġlamaġa ve ġama delālet ider 209b/11

j. Bir bir: ve eger ṭaramaġ-ıla bir bir ḳıl ṭaşra çıḳsa zekāt vire 163b/04

k. Pāre pāre: Eger gemisi şınsa pāre pāre olsa ‘aẓīm muṣībet ola 206a/15

4.5.3.5. Edat

Yalnız başlarına anlamları olmayan, isim ve isim soylu kelime ve kelime gruplarından sonra gelerek anlam bakımından bunlarla sıkı sıkıya bağlı bulunan, gramer bakımından onlara hâkim olan ve eklendikleri kelimeler ile cümlenin öteki kelimeleri arasında çeşitli anlam ilişkileri kuran görevli sözlere edat denmektedir (Korkmaz, 2014, s. 895). İncelediğimiz eserde Türkçe kökenli edatların Arpaça ve Farsça kökenli edatlar da kullanılmıştır. İncelediğimiz eserde geçen edatlar bağlama edatları, karşılaştırma edatları, kuvvetlendirme edatları, ünlem edatları, son çekim edatları ve soru edatları adı altında gösterilmiştir.

4.5.3.5.1. Bağlama edatları

Bağlama edatları, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri anlam ve şekil bakımından birbirine bağlayan edatlardır. İncelediğimiz eserde pek çok yerde kullanılmıştır. Bunların bazıları Türkçe kökenli bazıları ise yabancı kökenlidir. Eserde kullanılan bağlama edatları şunlardır:

a. Ger: Düşde bögrülce eger bişmiş ve ger çig olsa vaḳtlu vaḳtsuz cümle ġamdur 91b/14

b. Eger: ve eger ayaġını ḳuş ayaġı gibi çengāllu görse dünyāyı kesb eyleye 35b/03

c. İllā: Eger ol çengüŋ ehliyse ululuḳ bula ve illā ġamdan feraḥ bula 104b/01

d. Ammā : Ya‘ni vaḥy munḳaṭi‘ olur ammā beşāret idici düşler munḳaṭi‘ olmaz 4a/08

e. Çün: Çün bu düşi ṭurup atasına ‘arż itdi 8b/06

f. Çün-kim: Ve çoḳ cāhil kişiler olur ki düşinde sözler söyler çün-kim uyana ol sözi girü ẕikr ider 6b/09

g. Nite-kim: Her nesneyi düşde yeŋi göre anuŋ eskisi yigrekdür nite-kim düşinde yeŋi edügi silāḥ-ıla geyse ġam u ġuṣṣaya delālet ider 15b/08

h. Velī: Hevā-yı nefs cihetinden bir ‘avrata meyl ide velī teḳarrüb eyleye 71a/10

i. Velīkin: Ve eger yemişi uçmaḳdan alup yirse ‘ilm bula velīkin ol ‘ilmüŋ fāyidesi olmaya 37b/06

j. Līkin: Eger Kevs̱er sūresin oḳusa māl bula līkin oġlanları az ola 145b/12

k. Līk: eger ṣırçadan olsa bir ‘avratdan menfa‘at bula līk pāyidār olmaya 91b/02

l. Ya‘ni: İkinci zecr idici düşdür ki aŋa ḫāb-ı zācir ya‘ni men‘ idici dirler 6a/01

m. Yoḫsa: Ve ṣora ki düşi gice mi gördüŋ yoḫsa gündüz mi gördüŋ? 14b/13

n. Zīrā: Anlaruŋ daḫı düşleri rāst gelür, zīrā çoḳ kāfirler olur ki düşleri rāst olur 8b/03

o. Tā-kim: Her birini mevżi‘inde yād ḳıldum tā kim oḳıyanlara ve diŋleyenlere āsān ola 2b/02

p. Şöyle-kim: Ve eger aġzından ḳan gelse şöyle-kim ṭonı ol ḳana bulaşsa bir kimesne-y-ile yaramaz kelām söyleşe 48a/08

r. İle,ıla : Ve eger görse-kim ceng-ile at çapar andan bir günāh ṣādır ola 25b/06

s. ve,vü,u,ü: Ve eger ölmiş ḳavm u ḳabīlesini cümle şādumān görse hemān yine ḫoş ḫaberler işide 62b/09

t. Yāḫūd: Eger düşinde yire toḫum ekse ‘avrat ala ve yāḫūd işi müheyyā ola 58b/13

4.5.3.5.2. Karşılaştırma edatları

a. ya ...ya: Düşüŋ ṣāḥibi ikiden ṭaşra degüldür yā mü’mindür yā kāfirdür 8a/07

b. ne...ne: Eger delv burcın görse bir orta ḥāllü kişiyle ki ne ġanī ola ve ne dervīş ola 72b/13

c. eger...eger: Ve her nesne ki aġızdan gelür sözüŋ cevheridür ve eger eyü eger yavuz

d. gāh...gāh: Ve eger görse-kim perī gāh anuŋ-ıla olur ve gāh andan penhān olur bir ‘avrat anuŋ-ıla ḥīle eyleye 73b/03

e. hem...hem: ve eger ḳarġa biş kez ötse ol evüŋ issi vefāt ḳıla ammā ol düşüŋ ṣāḥibine hem ḫayr ola ve hem şer ola 10a/07

f. mı...mı: Ve ṣora ki düşi gice mi gördüŋ yoḫsa gündüz mi gördüŋ 14b/13

4.5.3.5.3. Kuvvetlendirme Edatları

a. daḫı: Ol daḫı ırakdan aŋa naẓar itse anuŋ bir heybetlü pādişāh-ıla işi ola 18a/01

b. bile: Ve eger görse-kim kendüye bir kişi bile artlaşmış ol kişiyle ortaḳ ola 26a/09

c. ḫod: Ḳaçan ḥażretiŋüz dār-ı dünyādan naḳl ide ayruḳ vaḥy ḫod gelmez 4a/07

4.5.3.5.4. Ünlem edatları

Bazı edatlar ise çağırma ve seslenmeleri, his ve heyecanları; korku, sevinç, keder, ıstırap, nefret, hayıflanma, şaşkınlık, acıma gibi ruh hallerini; yasaklama, tasdik, red, gösterme, sorma gibi anlatım biçimlerini ifade ederler (Ergin, 2008, s.349).

a. Yā: Yā Muḥammed 3b/09, Yā rasūlullāh 4a/06, Yā şeyḫ 8b/14

b. İy: İy fülān benüm ḳatıma gel 63b/07

c. Elbette: Çün dimāġa ḥarāret ve peyveste ġālib olsa elbette uyḳu gelmez 5b/03

4.5.3.5.5. Son çekim edatları

İşletme eki vazifesi gören edatlardır. İsimlerden sonra gelerek onların çeşitli zarf hâllerini yaparlar. Fonksiyonları bakımından bu edatları hâl eklerine benzetebiliriz (Ergin, 2008, s. 365).

a. Gibi: ve eger görse-kim at anuŋ üzerine ṭoġan gibi ḳonar 26b/14

b. İçün: Ve eger odı rūşināllıḳ içün yaḳarsa anuŋ işi ḥuccet ve burhān-ıla rūşen ola 22a/12

c. Diyü: Düş ʻāleminde borı çalsa ulular ortasında yalan söyleye ve girçekdür diyü and içe 78b/01

d. -e degin: Eger görse-kim yedinci ḳat göge degin çıḳar ammā anda daḫı ṣıġmaz anuŋ eceli yaḳın gele 193a/07

e. Bile: Ve eger düşinde altunı gümişle bile görse māl ve manṣıb bula 54a/02

f. Ötürü: Anuŋ ṭurmaḳlıġı ʻavratdan ötürü ola 36a/01

g. Tā: Bu düşi görse tā ölüm vaḳtına degin ḫalāṣ bulmaya 36a/07

h. Üzere: Eşekden inüp girü binse cemīʻ mālını ḫayr üzere ḥazīne ide 45b/12

i. Deŋlü: Ol ḳuşuŋ ḳadr u ḳıymeti deŋlü aŋa hayr irişe 104a/10

j. -e ḳarşu: Eger ẓāhirde kimsenüŋ gözine ḳarşu āb-dest alur olsa ġamdan ḳurtıla 65b/03

4.5.3.6. Fiil

4.5.3.6.1. Fiil yapım ekleri

4.5.3.6.1.1. İsimden fiil yapım ekleri

-a-/-e-:

Geçişli ve geçişsiz fiillere gelebilmektedir. Genellikle tek heceli isimlere gelir ve onların fiil olmalarını sağlar.

oynar 150b/11, dilediler 12a/11, yarlıġamış 17b/08, beŋzemeye 13b/08, gözese 201a/09, bezese 54b/11

-la-,-le-:

Türkçenin en işlek isimden fiil yapma eklerinden biridir. Hemen hemen her isimden fiil türetmeye elverişlidir. İsimlerden hem geçişli hem de geçişsiz fiiller yapan ekin metnimizdeki kullanımı şöyledir:

muştılasa 18a/01, bağışlar 28b/06, ‘acebleye 116a/15, bağladı 12b/12, baŋlar 80a/09, boġazlar 174b/11, çaynaḳlasa 205a/13, ḳoḳulamaya 14b/11, çirişlese 107a/05, işleye 4a/13

-ı-/-i-:

Ünsüzle biten isimlerden fiil yapmakta kullanılan bir ektir. Birkaç kelimede görülse de işlek değildir.

ağrımasa 50b/15, ḳaḳımış 17a/03, ṭoḳıya 53b/03

-al-/-el-:

Geçişsiz fiiller yapan bir isimden fiil yapma ekidir.

buŋalmaġa 149a/09, yücele 103b/03

-ar-/-er-:

Genellikle renk isimlerini fiil yapmakta kullanılan bir ektir

aġarmış 72a/12, ḳararsa 199a/13, ṣararmış 230a/15, ṣuvarsa 203b/09, yaşarup 81b/07, gögerdi 8b/07

-da-/-de-:

İstemek fiilinde işlek olarak kullanılır.

aldaya 84a/03, istedi 12b/10

-et-:

Eserimizdeki örnekleri azdır

ilete 121a/04

-l-:

Ünlü ile biten isimlere gelerek onların fiil olmalarını sağlar.

dirilse 62a/05

4.5.3.6.1.2. Fiilden fiil yapım ekleri

-ma-/-me-:

İncelediğimiz eserde bütün fiil kök ve gövdelerine gelen "-ma-, -me-" eki, olumsuz tabanlı fiiller yapar.

ağrımasa 50b/15, almasa 226b/15, başmasa 206b/09, bulmaya 22b/09, ḳalmaya 227a/09, ḳarışmamış 179b/15, olmasa 221b/14, beŋzemeye 13b/05, bilmese 29a/15, bişmemiş 69b/11, görmeye 199a/07

-ar/-er:

İncelediğimiz eserde birkaç örnekte görülen faktitif ekidir.

çıḳaralar 189b/07, ḳoparmış 82a/10, uyarur 47a/06, giderürler 76b/12

-dur/-dür:

Ettirgen fiiller yapar. Geçişli ve geçişsiz fiillere getirilen bu ekin ünlüsü, eserimizde ET'de olduğu gibi hep yuvarlaktır.

aldurmaḳ 7b/01, ṭolaşdurur 86b/07, ulaşdurur 96b/12, bildürüp 124a/11, döndüre 50b/10, geydürürler 61b/02, göyündürür 14a/04, irişdüre 22a/03, öldüre 50a/10

-ur/-ür:

Metnimizde örnekleri çok olan bir faktitif ekidir.

batursa 230b/15, ṣıġurmasa 48a/04, ṭoġura 15b/05, uçurur 72a/06, bişürüp 88a/01, bitürür 133b/06, degürse 198a/03, düşüre 43a/02, geçüre 45a/02

-t(d)-:

Ettirgen fiiller yapar. Genellikle ünlü ile biten geçişsiz fiil tabanlarına eklenerek geçişli fiiller yapar. Eserimizde ekin iki ünlü arasında tonlulaştığını da görürüz.

beŋzedimez 13b/15, aġrıtsa 158a/12, uzadalar 181a/08, oynatsa 190a/10, eridür 53b/14, depredür 35a/08,

-y-:

Aslında bu ek kuvvetlendirme ekidir. -ḍ->-y- değişmesinden oluşmuştur. ET'de canlılığını yitirmiş ve birleştiği, ünlü veya ünsüz ile biten tek heceli fiil köküyle iyiden iyiye kaynaşmış olduğu için böyle bir ekin varlığı ancak aynı kökün başka türevlerinden anlaşılabilmektedir. Bugün ekteki işlevin ne olduğu kesin olarak belirlenemiyor ise de, genellikle "pekiştirme" işlevinde bir ek olduğu kabul edilmektedir (Korkmaz, 2009: 135). Bu ek ile ilgili eserimizdeki örnekler şunlardır:

ṭoymaz 5b/05, ḳoyalar 76a/03

-ter-:

Ettirgen fiiller yapar. İşlek değildir: göstere 89a/13

-ıl/-il,-ul/-ül:

Edilgen fiiller yapar. Genellikle geçişli fiillere gelerek geçişsiz fiiller türeten bu ek bazen dönüşlülük anlamı da verir. Ekten önce gelen yardımcı ünlü eserimizde genellikle düzdür, bazen de yuvarlaktır.

açılsa 127a/05, anılduġı 230b/15, aşılmış 40b/01, ayrıla 56a/13, basıla 195a/10, biçilmiş 59a/08, çaġrılan 33a/04, deşilüp 106b/09, dikilmiş 127a/08, dökile 63b/13, kesilmiş 34b/09, şorılsa 15a/06, ṭutulsa 91a/03, unudulmış 3a/10, urulmış 83b/05, bükülmiş 230b/05, dögülmemiş 131a/03

-n, -ın/-in:

Dönüşlülük ekidir, geçişli fiillere gelerek dönüşlü fiiller yapan bu ek öznenin kendisini etkileyen hareketini karşılar. Bu ek bazen dönüşlülük yanında edilgenlik de ifade eder. Ekten önce gelen yardımcı ünlü eserimizde hep düz-dardır.

alınana 120b/04, bilindi 5b/08, bulınur 5b/08, çalınur 102b/02, delinmiş 181a/10, görine 9a/08, idine 38a/06, ḳılınsa 26b/12, olına 2b/10, örtinür 100a/10, sevine 230b/15, söyinse 101b/07, yinmez 183a/06

-ş, -ış/-iş:

İşteşlik ekidir. Bu ek geçişli ve geçişiz fiillere gelerek onlara ortaklaşma ve birliktelik anlamı kazandırır. Ekten önce gelen yardımcı ünlü hep düz-dardır.

atışurlar 23b/05, bilişmek 67a/07, çaġrışsalar 93b/02, çekişür 140b/02, dürişe 147b/03, görişe 57a/03, ķaķışmışlardı 103a/05, yetişe 18a/01,

-ele-:

Çok az kullanılmaktadır. Eserimizde şu örnekte geçmektedir: depelese 170a/13

-ķ-/-k-:

Tek heceli fiil köklerinden anlamı pekiştirilmiş "olma" fiilleri türetir. Bazı türetmelerde, kökle kaynaşmış olan ekte bir de dönüşlülük işlevi görülür. Bu ekle ilgili eserimizde bir örnek vardır. ķorķa 144b/04

4.5.3.6.2. Fiillerde olumsuzluk

-ma/-me:

"i-" yardımcı fiili hariç, bütün fiil kök ve gövdelerine gelir:

almasa 226b/15, ķalmaya 227a/09, ķarışmamış 179b/15, ķoķulamaya 14b/11, ķurtılmaya 184a/03, olmasa 29a/05, şormayalar 13a/12, utanmasa 230b/10, yanmamış 151b/15, virmeyeler 227a/13, beŋzemeye 13b/05, bilmese 29a/15, eylemeye 20b/08, gelmedi 160b/03, irişmemiş 112b/03

-maz/-mez:

Geniş zamanın olumsuz ekidir:

almazsa 74a/04, baķmaz 18a/01, çaķımazsa 100a/04, çıķmaz 126b/06, ķorķmaz 88b/14, olmaz 81b/03, ṭoymaz 5b/05, ṭutmazdı 48b/06, beŋzemez 3b/15, bilmezem 14b/02, degürmez 198a/04, dilemez 84b/01, dökmezler 119b/10, gelmez 4a/07, inmez 26b/06, istemez 84a/14, ölmezsin 61b/06

4.5.3.6.3. Fiil çekimi

4.5.3.6.3.1. Şahıs ekleri

Bu ekler, fiildeki oluş ve kılışı, bir şekil ve zaman kalıbı içinde şahıslara bağlayan eklerdir. Şekil ve zaman eklerinden sonra gelen şahıs ekleri, kendilerinden sonra yalnız soru eki alabilirler (Korkmaz, 2009, s.571). Fiil çekiminde kullanılan şahıs ekleri zamir kökenli ve iyelik eki kökenli olmak üzere iki gruba ayrılır. Emir kipi için ayrı ekler kullanılmıştır.

4.5.3.6.3.1.1. Zamir kökenli şahıs ekleri

Zamir kökenli şahıs ekleri öğrenilen geçmiş zaman, gelecek zaman, geniş zaman ve istek kipi ile bildirme geniş zaman çekimlerinde kullanılmıştır.

Teklik 1. şahıs eki –am/-em: bilmezem 14b/02, eyleyem 2a/02

Teklik 2. şahıs eki –sın/-sin: ṭutasın 89a/14, idesin 0a/02

Teklik 3. şahıs eki ø: Üçüncü teklik şahsı gösteren ayrıca bir ek yoktur. açar 178b/04, açılmış 162a/11, aldı 8b/10, bağlanmış 83b/07, bezenmiş 167b/14, geçürür 46a/10, görür 16b/06

Çokluk 1. şahıs eki -uz/-üz, -vüz: dururuz 5b/10, ṭururuz 63a/13, beyān idevüz 2b/11, beyān idiserüz 102b/11, virürüz 5b/07

Çokluk 2. şahıs eki -sız/-siz: isteyesiz 98b/15, idesiz 102b/11,

Çokluk 3. şahıs eki -lar/-ler: açdılar 182b/03, ağlasalar 62b/02, almışlar 224b/05, asalar 31b/07, çaġırsalar 67a/02, ḳaçsalar 190a/01, ḳomasalar 68b/14, seveler 145b/10, söyleyeler 21b/15, yirler 189b/09, binmişler 28b/08, eylemişler 183b/02

4.5.3.6.3.1.1. İyelik eki kökenli şahıs ekleri

Bu tip şahıs ekleri, "-ḳ/-k" çokluk 1. şahıs eki dışında, iyelik kökenli şahıs ekleridir. Çokluk 1. şahıs eki ise, ET'de "-mız, -miz" şeklinde idi. BT'de bu ek atılmış, yerine "-duḳ, -dük" partisipinin tesiri ile ortaya çıktığı anlaşılan "-ḳ, -k" eki geçmiştir (Ergin, 2008: 287). İyelik eki kökenli şahıs ekleri görülen geçmiş zaman ve şart çekimlerinde kullanılmıştır.

Teklik 1. şahıs eki -m: ḳıldum 2a/02, ḳodum 2a/13, oldum 1b/09, baḳdum 9a/04, gördüm 8b/14, içdüm 196b/07, itdüm 2a/02

Teklik 2. şahıs eki -ŋ: bildüŋ 5b/05, düşdüŋ 12b/11, gördüŋ 14b/13

Teklik 3. şahıs eki: ø: vurdı 224a/09, yaġdı 64v/13, yatdı 14a/08, içdi 123b/05, irişdi 2b/09, istedi 12b/10, virdi 4a/08, açsa 61a/14, açılsa 127a/05, bağlasa 45b/04, baḳsa 110a/05, ḳuşşa 188b/15, ögretse 98a/07, ölse 61b/08, beŋzetse 14a/03

Çokluk 1. şahıs eki -k: bildük 5b/07, eyledük 92b/08, itdük 2b/14

Çokluk 2. şahıs eki -ŋuz/-ŋüz: itdüŋüz 9a/03

Çokluk 3. şahıs eki -lar/-ler: açdılar 182b/03, oldılar 191a/08, urdılar 224a/10, dilediler 12a/11, eyitdiler 4a/06, gitdiler 94a/02, virdiler 13a/06

4.5.3.6.3.2. Şekil ve zaman ekleri

Şekil ve zaman ekleri fiil kök veya gövdesinin karşıladığı hareketi şekle ve zamana bağlayan eklerdir. Demek ki bu ekler bir şekil, bir de zaman ifade ederler. Şekil ifadesi hepsinde, zaman ifadesi ise ancak bir kısmında vardır. Yani şekil ve zaman eklerinin bir kısmı yalnız şekil, bir kısmı ise hem şekil hem zaman ifade ederler (Ergin, 2008, s.288). Şekil ve zaman ekleri basit ve birleşik fiil kiplerini kurarlar. Bundan dolayı konuyu basit kipler ve birleşik kipler olmak üzere iki bölümde ele alacağız.

4.5.3.6.3.2.1. Basit Kipler

Bildirme (haber) ve tasarlama (dilek) kipleri olmak üzere iki bölümde ele alınır:

Bildirme (Haber) Kipleri

Görülen geçmiş zaman kipi -dı/-di: Eserimizde görülen geçmiş zaman eki diğer ETT metinlerinde olduğu gibi "-dı/-di"dir. Ekin ünsüzü hep tonlu olup ünsüz benzeşmesine uymamaktadır, ekin ünlüsü ise 1. ve 2. teklik ve çokluk şahıslarda yuvarlak, 3. teklik ve çokluk şahıslarda düzdür.

ḳıldum 2a/02, ḳodum 2a/13, oldum 1b/09, baḳdum 9a/04, gördüm 8b/14, içdüm 196b/07, itdüm 2a/02, bildüŋ 5b/05, düşdüŋ 12b/11, gördüŋ 14b/13, vurdı 224a/09, yaġdı 64v/13, yatdı 14a/08, içdi 123b/05, irişdi 2b/09, istedi 12b/10, virdi 4a/08, bildük 5b/07, eyledük 92b/08, itdük 2b/14, itdüŋüz 9a/03, açdılar 182b/03, oldılar 191a/08, urdılar 224a/10, dilediler 12a/11, eyitdiler 4a/06, gitdiler 94a/02, virdiler 13a/06

Öğrenilen geçmiş zaman kipi -mış/-miş: Öğrenilen geçmiş zaman eki -mış/-miş'tir. Ekin ünlüsü metnimizde daima düz kullanılmıştır ve ek dudak uyumunun dışında kalmıştır.

görmişsin 11a/11, açılmış 210a/14, aġarmış 72a/12, ayrılmış 174b/13, bağlanmış 83b/07, batmış 119a/10, ḳaḳımış 17a/03, egilmiş 230b/10, geçürmiş 67b/01, getürmiş 88a/10, almışlar 224b/05, çıḳmışlar 187a/09, ḳomışlar 64a/15, binmişler 28b/08, döndürmişler 64a/15, eylemişler 183b/02, geymişler 56a/01, kesmişler 70a/09

Geniş Zaman Kipi –ur/-ür, -ar/-er, -r: Eserimizde geçen geniş zaman ekleri EOT'nin diğer metinlerinde olduğu gibi "-ur/-ür, -ar/-er, -r"dir.

buyurursın 196b/08, bilürsin 14b/02, ağlar 62b/01, aldar 56b/12, açılur 182a/09, alur 7a/05, ayrılur 86b/13, batırur 119a/08, bırağur 14b/09, bulur 49b/12, ḳalur 160a/08, ḳarışur 102b/07, şanur 184b/05, bilür 40b/15, bişürür 21a/15, çekişür 140b/02, dilenür 123a/09, dökilür 20b/03, ḳovarlar 37b/09, ḳurarlar 106a/11, şorarlar 31b/07, ṭaparlar 24a/01, dürterler 54b/10, eyderler 103a/04, geçerler 192b/11, giderler 103b/12, çağırurlar 66b/15, otururlar 134a/11, ururlar 50b/12, virürler 49b/06, eydürler 35b/10

Gelecek zaman kipi –ısar/-iser: Eserimizde gelecek zamanı göstermek için ETT'nin esâs gelecek zaman eki olan "-ısar/-iser" eki kullanılmıştır. İncelediğimiz eserde sadece 3. teklik şahıs ve 1. çokluk şahıs çekimi vardır.

beyan idiser 8b/08, beyan idiserüz 102b/11

Tasarlama (Dilek) Kipleri:

Tasarlama kiplerinde ise zaman ifadesi yoktur. Bu kipleri yapan şekil ekleri yalnız birtakım şekiller ifade ederler. Bu şekiller de tasarlamanın şart, istek, gereklilik veya emir şeklinde ortaya çıktığını gösterir. Şu hâlde dört tasarlama kipi olur bunlar da fiillerin şart, istek, gereklilik, emir şekilleridir (Ergin, 2008, s.289).

İstek kipi -a/-e: İncelediğmiz eserde istek eki, ETT'nin diğer metinlerinde ve bugünkü Türkiye Türkçesinde olduğu gibi "-a, -e"dir. Ek, ET'deki "-ġa, -ge / -ġay, -gey" ekinin "-ġ- ve -g-"lerinin düşmesinden meydana gelmiştir (Akalın, 2001: 332).

eyleyem 2a/02, ṭutasın 89a/14, idesin 9a/02, ḳaça 77a/07, ḳala 89a/15, ḳıla 10a/07, ḳopa 142a/08, oḳıya 4a/14, şaḳlaya 49b/07, ola 7a/13, sevine 230b/15, söge 41b/06, söyleye 11a/01, yiye 218a/14, idevüz 2b/11, idesiz 102b/11, alalar 97a/08, barışalar 103a/05, bulalar 16b/07, dutalar 16a/13, ḳalalar 23a/11, bileler 78b/01, düzeler 118b/11, geleler 44a/13

Emir kipi: Emir kipinde müstakil bir ek olmayıp her şahsın ayrı bir eki bulunmaktadır. Bu da emir eklerinin hem şahıs hem de şekil eki olduğunu göstermektedir.

Teklik 1. şahıs -ayım/-eyim: varayım 63a/08

Teklik 2. şahıs ø, -ġıl/-gil: bilgil 1b/07, bil 194a/07, döşe 89b/01, eyle 28a/15, gel 17a/06, git 89a/13, işle 89b/02, kes 89a/14, oḳı 17a/08, şaḳla 89a/15, söyle 89b/02, söyündür 89a/15, ur 220a/15, var 28a/14, yaḳ 89a/14

Teklik 3. şahıs -sun/-sün: olsun 153b/13, eylesün 7b/04

Çokluk 1. şahıs -alum/-elüm: n'yleyelüm 4a/08

Çokluk 2. şahıs -(u)ŋ/-(ü)ŋ,-(u)ŋuz/-(ü)ŋüz: oluŋ 196b/10, bilüŋ 4a/14, idüŋüz 9a/13

Şart kipi –sa/-se: Bu ek de yalnız şekil ifade eden bir ektir. Tasarlama kiplerinden biri olan şart şeklini meydana getirir. Hareketin şart şeklinde tasarlandığını, şart olarak düşünüldüğünü anlatmak için fiil kök ve gövdelerine şart eki eklenir (Ergin, 2008, s.251).

açsa 61a/14, açılsa 127a/05, aġlasa 26b/09, aġsursa 57b/02, alsa 42a/15, bağışlasa 27b/08, baḳsa 110a/05, baŋlasa 80a/12, ırlasa 55a/04, ḳaçsa 48a/13, ḳaḳısa 181a/01, oḳusa 63a/09, ṣaḳlasa 161b/05, ḳalmasa 52b/11, beŋzetse 14a/03, bezese 54b/11, biçse 59a/05, depse 26b/09, kesse 72a/11, kivürse 196b/02, ölse 61b/08, virmese 45b/15

Gereklilik Kipi: Bu kip tasarlanan hareketin gerekliliğini gösterir. Bu kip için ETT'nin diğer metinlerinde olduğu gibi incelediğimiz metinde de bağımsız bir ek kullanılmamıştır. Fiillerin gereklilik ifadesi *-maḳ/-mek gerek* yapısıyla sağlanmıştır.

-maḳ/-mek gerek: meşġūl olmaḳ gerek 122b/08, tecribe itmek gerek 15a/07, tevbe eylemek gerek 16a/01, taṣavvur itmek gerek 18a/01, ḳıyās eylemek gerek 24b/10

4.5.3.6.3.2.2. Birleşik kipler

Bu tür kipler iki çekimli fiilin bir araya gelmesinden oluşan kiplerdir. Asıl fiil önce yardımcı fiil "i- cevher fiili" sonra gelir. Bu kiplerde "i-" fiilinin görülen geçmiş zaman, öğrenilen geçmiş zaman şekilleri kullanılır. Eserde "i- cevher fiili" orta hecede kaldığı için düştüğünü de görürüz.

Hikâye Birleşik Çekimi: Fiillerin birleşik çekimlerinde en sık kullanılan çekimdir. Eserimizde öğrenilen geçmiş zaman, geniş zaman, istek ve şart olmak üzere dört kip ile çekime girmiştir.

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikâyesi: olmışlar-ıdı 61b/04, ḳaḳışmışlar-ıdı 103a/05, olmış-ıdı 5a/13, eylemiş-idi 86a/11, gitmiş-idi 135a/05, itmiş-idük 13b/05,

Geniş Zamanın Hikâyesi: bıraġurdı 14a/02, durурdı 116b/12, görürdi 4a/01,

İstek Kipinin Hikâyesi: ola-y-ıdı 6b/15, eydeydi 14a/01, geleydi 13b/15, ideydi 14a/01

Rivâyet Birleşik Çekimi: Bu çekim "i-" fiilinin öğrenilen geçmiş zaman şeklini bir fiilin sonuna getirildiği zaman kurulur. Metinde yalnızca geniş zamanın rivayeti kullanılmıştır.

Geniş Zamanın Rivâyeti: isti'māl idermişsin 196b/09

Şart Birleşik Çekimi: Bu çekim "i-" fiilinin şart şeklini bir fiilin sonuna getirildiği zaman kurulur. Eserde görülen geçmiş zamanın ve geniş zamanın şart çekimi kullanılmıştır.

Görülen Geçmiş Zamanın Şartı: varmadıysa 24b/15, urdısa 220b/01,

Geniş Zamanın Şartı: başarsa 18a/01, çıḳarsa 27a/06, olursa 67a/06, ṭaparsa 23a/13, ṭoḳursa 78a/07, ṭutarsa 39a/09, uçarsa 36b/10, yaḳarsa 20b/11, bilürse 79a/14, dirse 5b/06, düşerse 27b/02, geçerse 65b/13, gelürse 30b/13, giderse 211b/10, görinürse 49a/01

4.5.3.6.4. Fiillerde soru

Eserde soru eki "*mı/mi"* ile karşılanmıştır. Ekin daima düz ünlü olarak kullanıldığı, uyum dışında kaldığı görülmektedir.

"Cāhiller söziyle düş ta'bīr olur mı olmaz mı?" 12a/02

4.5.3.6.5. Cevher fiili ve bildirme ekleri

Cevher fiili "i-", isimlerden sonra gelerek isimlerle birlikte bildirme kiplerini kurar, yani ismin yüklem şeklini kurar. ET'de normal bir yardımcı fiil olan ve bütün kipleri bulunan "er-" fiili, BT'e geçtikten sonra fiilin çekim sahası daralmış ve "i-" fiili BT'nin başından beri dört çekim şekli içinde kullanıla gelmiştir (Ergin, 2008: 316). Cevher fiilinin iki temel fonksiyonu vardır. Birincisi isimlerin yüklem ismi olarak kullanılmalarını sağlar. İsimlerle birlikte kullanıldığında dört ayrı çekimde karşımıza çıkar. Bu çekimler geniş zaman, görülen geçmiş zaman, öğrenilen geçmiş zaman ve şart kipidir.

Geniş Zaman Kipi: ẖoşnūdam 14a/01, vardur 7a/07, ḳapucısıdur 129a/08, açdur 58a/12, addur 83a/13, aḳçadur 29b/12, dīnārdur 29b/11, kelāmdur 63b/09, kenddür 29b/11, kenīzekdür 63b/08, mevtdür 133a/09, ẖāyınlardur 50b/03, pādişāhlardur 8a/07, yoẖsullardur 8a/08, dānişmendlerdür 82b/15, işlerdür 29a/02, sözlerdür 129a/01

Görülen Geçmiş Zaman Kipi: var-ıdı 196b/06, yoġ-ıdı 82b/07, cühūde-y-idi 8b/05, yaşında idi 3b/15, 'aşırdı 2a/14

Öğrenilen Geçmiş Zaman Kipi: var-ımış 196b/08, kāfir-imiş 195a/12

Şart Kipi: bay-ısa 197b/09, fāṣıḳ-ısa 183b/08, ḳış-ısa 207b/04, ḳul-ısa 24b/15, pādişāh-ısa 29b/10, ‘ālim-ise 99b/14, beg-ise 20a/07, cāhil-ise 174b/04

4.5.3.6.6. “i” ek fiilin olumsuzu

Eserde diğer ETT metinlerinde olduğu gibi “i-“ fiilin olumsuzu “degül” edatı ile yapılmaktadır.

dimāġdan ġayrı endāmdan degül 4b/12, ṭa‘ām bişürmek içün degül 22b/02, ikiden ṭaşra degül 36a/10, ve eger üç kez ötse ġam degül eyüdür 106a/06

4.5.3.6.7. Birleşik fiiller:

Birleşik fiil bir kelime grubudur. Kelime gruplarında esas; mânâca bir bütünlük teşkil etmek ve cümle içinde tek kelime muamelesi görmektir. Kelime gruplarına iştirak eden unsurlar; asıl mânâlarından az veya çok farklı, yeni ve tek bir mânâ ifade etmek üzere bir araya gelirler. Birleşik fiilde de bu, böyledir. İster bir tarafı isim olsun, ister bir tarafı fiil olsun her birleşik fiil, tek bir kavramı karşılar. Hareket, oluş ifade eden bir kavramı karşılamak için basit ve türemiş fiillerden nasıl istifâde ediyorsak birleşik fiillerden de aynı şekilde faydalanırız. Yâni bir kavramı anlatma ve fonksiyon bakımından basit ve türemiş fiillerle birleşik fiiller arasında hiçbir fark yoktur. Basit fiilin yapısında sadece kök ve ek, birleşik fiilin yapısında iki veya daha fazla kelime vardır (Ercilasun, 2014, s.72-73).

4.5.3.6.7.1. İsimlerden yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller

İncelediğimiz eserde, bir isim ve bir yardımcı fiil ile yapılan birleşik fiillerde isim kısmı genellikle Türkçeye geçmiş Arapça veya Farsça asıllı kelimelerdir. Eserde en çok kullanılan yardımcı fiiller “it-, eyle-, ḳıl-, ol-, bul-, ṭut-, gör-, al-,vir-, ur-, çek-, ḳal-, ḳo-” fiilleridir.

“it-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

ābādān it- 217a/02, ādāb-ı ri‘āyet it- 3a/14, ‘adāvet it- 230b/15, ‘adl it- 108b/07, ‘amel it- 83a/01, ‘amelin it- 112b/02, ‘ameller it- 192b/01, ārām it-, ġazā it- 18a/01, 94b/11, göç it- 15a/13, ġusl it- 6b/04, güç it- 191a/08, güft ü gū it- 49b/08, gümrāh it- 14a/01, günāh it-, raġbet it- 18a/01, raḥmet it- 16a/07, rāst it 123a/04, ṣoḥbet it- 63b/14, söz keleci it- 153b/10, su’āl it- 3a/13, sünnet it- 135a/12, şerḥ it- 12b/11, ta‘bīr it- 3a/11, ṭaleb it- 2b/13, teftīş it- 14a/07, telef it- 106b/10, tercüme it- 2b/14, ziyāde it- 7b/14, ziyān it- 78a/02, ziyāret it- 207a/04,

“eyle-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

‘adl eyle- 28b/01, baḫş eyle- 49b/09, bāṭıl eyle- 48a/12, bedel eyle- 46a/15, ceng eyle- 19b/01, cimā‘ eyle- 81b/02, daġ eyle- 119b/04, du‘ā eyle- 223a/13, fesād eyle- 49a/15, fitne eyle- 100b/04, günāh eyle- 25a/09, ḥac eyle- 36b/13, ḥāṣıl eyle- 24b/09, ḥıfẓ eyle- 105a/06, ḥükm eyle- 68b/07, ḳahr eyle- 20a/08, ḳaṣd eyle- 26b/15, meyl eyle- 17a/11, nafaḳa eyle- 30a/10, naẓar eyle- 10a/01, rāst eyle- 42a/06, secde eyle- 17b/10, ṣoḥbet eyle- 38a/09, tevbe eyle- 16a/02, yardım eyle- 104b/10, ẓulm eyle- 28b/03,

“ḳıl-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

ārāste ḳıl- 79a/13, binā ḳıl- 77b/04, du‘ā ḳıl- 13b/12, erzānī ḳıl- 15b/15, ḥāṣıl ḳıl- 23a/12, ‘ibādet ḳıl- 62b/02, kār ḳıl- 23b/01, mekr ḳıl- 148b/07, namāz ḳıl- 13b/12, naẓar ḳıl- 27b/11, secde ḳıl- 23a/02, te’līf ḳıl- 1b/10, tertīb ḳıl- 2a/12, tevbe ḳıl- 77a/03, vefāt ḳıl- 10a/07, yavı ḳıl- 27b/10

“ol-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

ābādān ol- 186b/07, ‘ādil ol- 28b/14, ‘afv ol- 230b/11, āgāh ol- 92a/12, ‘āḳıl ol- 130a/06, ‘ālim ol- 13a/15, artuḳ ol- 60b/03, āsān ol- 2b/03, ‘āṣī ol- 59a/13, āşikāre ol- 13b/06, āzād ol- 24b/13, ‘azīz ol- 111a/07, bāḳī ol- 34b/11, bāṭıl ol- 12a/08, bedel ol- 51a/07, berḫūrdār ol- 22b/01, bīgāne ol- 108a/12, borçlu ol- 38b/14, cem‘ ol- 12a/08, cüdā ol- 19a/10, dervīş ol- 35a/11, düşmen ol- 23b/10, emīn ol- 11a/04, ġālib ol- 2a/01, ġam-gīn ol- 12b/01, giriftār ol- 10a/15, ġuṣṣalu ol- 33b/10, ḥaḳīr ol- 47a/03, ḫarāb ol- 15b/04, ḥāṣıl ol- 5a/05, ḫasta ol- 12b/03, helāk ol- 18a/01, ḫoş ol- 28a/08, kāfir ol- 18a/01, küşāde ol- 69a/11, māl-dār ol- 45a/09, ma‘zūl ol- 18a/01, meşġūl ol- 5a/02, muḳīm ol- 19a/01, naṣīb ol- 123b/02, peşīmān ol- 29b/13, revā ol- 11a/07, ṣāliḥ ol- 10b/11, ṭālib ol- 26a/08, zāhid ol- 45b/07, ẓāyi‘ ol- 19a/09

“bul-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

‘aṭā bul- 52b/09, beşāret bul- 18a/01, devlet bul- 25a/08, feraḥ bul- 17b/02, ḫalāṣ bul- 16b/08, ḫayr bul- 18a/01, hidāyet bul- 230b/15, ikbāl bul- 37b/08, māl bul- 21b/11, manṣıb bul- 47a/12, menfa‘at bul- 21a/06, mertebe bul- 26a/07, murād bul- 29a/08, nuṣret bul- 16b/07, rāḥat bul- 66a/14, şeref bul- 31b/15, şifā bul- 19b/02, tevfīḳ bul- 101b/06, ululuḳ bul- 12b/14, vefāt bul- 108a/14, ẓafer bul- 16b/09

“gör-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

‘adl gör- 18a/01, cefā gör- 171b/15, düş gör- 7a/01, ḥaḳīr gör- 167b/15, ḫayr gör- 45b/15, ḫorlıḳ gör- 57a/05, melāmet gör- 230b/15, menfa‘at gör- 11a/03, mihnet gör- 108b/04, rāḥat gör- 73b/14, revā gör- 12a/06, zaḥmet gör- 165b/12, ziyān gör- 127b/08

“vir-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

and vir- 140b/02, ‘aṭā vir- 73b/02, āvāz vir- 33a/02, cevāb vir- 4a/08, hidāyet vir- 51a/07, ḳarış vir- 191b/13, nāme vir- 221b/10, rıżā vir- 118a/05, ṣadaḳa vir- 4a/13, selām vir- 69a/02, ṭalāḳ vir- 12b/01, ṭanuḳluḳ vir- 25a/14, tevfīḳ vir- 144a/02, zekāt vir- 89b/14

“ṭut-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

‘amel ṭut- 156b/15, düşmen ṭut- 56a/14, fāl ṭut- 171a/01, ḥaḳīr ṭut- 154b/11, ısıtma ṭut- 20a/12, ḳarār ṭut- 26b/01, maḳām ṭut- 171b/10, oruç ṭut- 44a/10, öginde ṭut- 7a/15, pās ṭut- 101b/15, ümīd ṭut- 19a/13

“al-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

āb-dest al- 65b/01, alav al- 20a/15, ‘avrat al- 15b/05, berim al- 20b/09, ḥelāllıġa al- 8b/08, intiḳām al- 97a/07, mīrās al- 136a/11, reng al- 85b/11, ṣatun al- 15b/10, ücret al- 77b/02

“ur-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

aya ur- 50b/12, boyun ur- 90a/10, bünyad ur- 197a/14, dağ ur- 37a/10, ḍarb ur- 159b/05, lāf ur- 87b/14 mühr ur- 48a/14, raḳṣ ur- 88a/05, ṭop ur- 166a/04, zencīr ur- 146a/01

“çek-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

baş çek- 24a/09, cān çek- 61b/09, derd çek- 230b/15, el çek- 12b/08, ḫastalıḳ çek- 25b/02, ḳılıç çek- 37b/14, zaḥmet çek- 117a/01

“ḳal-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

‘āciz ḳal- 37a/01, dermānde ḳal- 108a/02, giç ḳal- 178a/13, müteḥayyir ḳal- 23a/11 seferden ḳal- 59b/09

“ḳo-” yardımcı fiili ile yapılan birleşik fiiller:

ad ḳo- 17a/02, bünyād ḳo- 77a/10, emānet ḳo- 227a/12, laḳab ḳo- 64a/15

4.5.3.6.7.2. Tasvir fiilleri

Tasvir fiilleri, ilk fiilin bir zarf-fiil eki alarak ikinci fiille birleşmesiyle oluşmaktadır. İkinci fiil, asıl ya da ilk fiilin anlamını tasvir eden ve ona yeni bir anlam kazandıran yardımcı fiildir. Bu türlü birleşik fiiller tasvir edici yardımcı fiil olarak kullanılan *bil-, ver-, dur-, yaz-, gel-, gör-, kal-* fiilleri ile karşılanır (Korkmaz, 2014, s.200). Tasvir fiilleri *yeterlik (iktidar) fiili, tezlik fiili, süreklilik (devamlılık) fiili* olmak üzere üç başlıkta incelenebilir.

Sürerlik (Devâmlılık) Fiili: Fiillerin zarf fiil şekillerine gel-, dur- gibi yardımcı fiilleri getirilerek yapılır. Eserimizdeki örnekleri şunlardır:

"Ve eger görse-kim andan şu içer 'avratıyla yata ṭura" 196b/05, *"Eger hergiz ṭuru gelmese rızḳ anuŋ üzerine ṭar ola"* 218b/14

Tezlik Fiili: Fiillerin zarf fiil şekillerine vir- yardımcı fiili getirilerek yapılır. Eserimizdeki örnekleri şunlardır:

"Anı ısıtma ṭutar şöyle-ki ḳoyı virmez" 40b/07, *"Kendü 'avratını ḳovı virüp bir 'avrat daḫı ala"* 135a/09, *"Ve eger dürgere baŋa ḳapu düzi vir dise yā 'avrat dileye yā ḳız oġlan kenīzek ṣatun ala"* 182b/06

İktidar (Yeterlik) Fiili: Fiillerin zarf fiil şekillerine bil- yardımcı fiili getirilerek yapılır. Olumsuz şekli ise "-maz/-mez" şeklindedir. Eserimizde şu örneklerde geçmektedir:

"Ve eger öksürük boġazında ḳalsa ki öksüri bilmese ol kimesne vefāt ḳıla" 55a/02, *"Ve eger bir nūr görse ki anuŋ vaṣfın idebilür yine aŋa ġam u ġuṣṣa irişe"* 17a/07, *"Ve eger çalabilmezse ol işde kendüsi anuŋ üzerindedür"* 78a/14, *"Ve eger görse-kim burnınuŋ ucı baġlanmış şöyle-ki nefes alımaz anuŋ işi baġlana"* 83b/07, *"Eger görse-kim kendüsi çuḳurda gizlenmiş yol bulımaz çıḳa"* 107b/15, *"Ve eger düşinde bir nur görse ki anuŋ vaṣfın idemez aŋa ġam u ġuṣṣa irişe"* 17a/01

4.5.3.6.8. Sıfat-fiiller (partisipler)

Sıfat-fiiller, bir yanları ile sıfat bir yanları ile fiildirler. Fiil özellikleri dolayısıyla, kendilerinde var olan hareket ve zaman kavramlarını, ad oldukları sıfata aktararak varlıkları ve nesneleri hareket ve zaman gösterme özellikleri ile geçici olarak vasıflandırırlar (Korkmaz, 2014, s.784). İncelediğimiz eser sıfat-fiiller bakımından oldukça zengindir. Eski Türkiye Türkçesinde kullanılan sıfat-fiillerin hemen hemen tamamı kullanılmıştır.

-an/-en: Geniş zaman ifade eder. ET'de "-ġan, -gen" şeklinde olan ek, ETT'ye geçerken ekin başındaki ġ ve g'lerin düşmesi ile –an/-en şeklini almıştır. Ek ünsüz ile biten fiillere doğrudan doğruya eklenir, ünlü ile biten fiillere ise araya bir (y) koruma ünsüzü girer.

"Ḥaḳ Ta'ālāyı yā şehirde veyā köyde görse ol mevāżı'da olan ḫalāyıḳ muṣlih olalar" 17a/08, *"Ve eger görse ki bir yirde yanan odı söyündürür ḫalāyıḳ ortasında miyāncı ola"* 21b/05, *"Düş 'āleminde bir kimse aŋa çaġırur kim āvāz virür muṣībete delāletdür ol çaġrılan yirde*" 33a/03, *"Ve eger selām viren düşmen olsa ṣulḥ isteye"* 140a/10, *"Eger gelen ṣu ḳoḳmış olsa mekr-ile māl cem' eyleye"* 203b/08

-ar/-er, -ur/-ür, r: Geniş zaman ifade eden bu ekin metnimizde örneği çok azdır.

"Eger görse-kim geçer aḳçaya ḍarb urur" 159b/05

-maz/-mez: Olumsuz geniş zaman ifadesi içeren bir geniş zaman ekidir.

"Düşde bāc-dār bir Taŋrıdan ḳorḳmaz kimseye delīldür" 88b/14, *"Eger dili ża'īf olsa yaramaz sözi terk eyleye"* 159b/09, *"Eger geçmez aḳçaya ursa bunuŋ ḫilāfı ola"* 159b/06

-acaḳ/-ecek: Gelecek zaman ifade eder.

"Düş 'āleminde aġız işüŋ ḫātemidür ve rızḳ cārī olacaḳ yirdür" 47b/12, *"Ve eger kendüyi süŋü-y-ile yā ḳılıc-ıla yā silāḥ-ıla görse ṣıġınacaḳ kimseye delīldür"* 139b/13, *"Ve itmeyecek işler işleye"* 230b/15, *"Ve eger görse-kim bıyığı aġarmış bir işlemeyecek işden iḥtirāz eyleye"* 72a/12

-duḳ(ġ)/-dük(g): Geçmiş zaman ifade eder. İşlek olan bu ek eserimizde genellikle iyelik ekleriyle kullanılmıştır. Ekin ünlüsü daima yuvarlaktır.

"Ammā rāstraḳ düş oldur ki aġaçlar açıldıġı vaḳtın ola" 13a/13, *"Ve eger bu aŋduġumuz nesnelere beŋzemek elinden geleydi"* 13b/15, *"Uyuduġı vaḳtın bu du'āyı oḳıya"* 14a/09, *"Eger görse ki düşinde güreş ṭutar ol ṭutduġı kimseyi başar ol kişiye eyüdür"* 206a/08, *"Eger bir bildügi kişinüŋ kefenin çıḳarsa dünyāda ol ölünüŋ ḫūyın ṭuta"* 209b/07, *"Ve eger yidügi emrūd ṣaru-y-ısa ḫastalıḳdur"* 29a/04

-mış/-miş: Geçmiş zaman ifade eder. Eserde örneği az olan bu ekin ünlüsü hep düz olup ünlü uyumunu bozmaktadır.

"Ṭoḳuzıncı faṣl unudulmış düşüŋ ma'rifetin beyān ider" 3a/10, *"Ammā Allāhu Ta'ālāya ve melāyikeye ve peyġamberlere ve göklere ve aya ve güneşe ve ulu yaradılmış nesnelere kendüyi beŋzedimez"* 13a/15, *"Düş 'āleminde yanmış od pādişāhdur"* 22a/05, *"Eger görse-kim ölmiş kişi aŋa būse virür ṭālib-i dünyā ola"* 38b/02

4.5.3.6.9. Zarf-fiiller (gerundiumlar)

Zarf-fiiller, fiillerin zarf görevi yapan yardımcılarıdır. Çekimli fiile dönüşmeleri mümkün değildir. Her türlü fiil kök ve gövdelerine belirli eklerin getirilmesi ile oluşturulan zarf-fiillerde de fiillerdeki asıl anlam değişmez. Bu yönüyle ad soylu zarflardan ayrılırlar (Korkmaz, 2014, s.841). İncelediğimiz eser zarf-fiiller bakımından oldukça zengindir. Eski Türkiye Türkçesinde kullanılan zarf-fiillerin hemen hemen tamamı kullanılmıştır.

-a/-e: Eski Türkçe döneminden beri Türkçenin her döneminde kullanılan bir zarf-fiil ekidir. Ek, metinde farklı işlevlerle kullanılmıştır:

Tekrar gurubu oluşturarak hâl zarfi olarak kullanılmıştır:
"Eger görse-kim çeke çeke ṭamuya iledürler anuŋ 'āḳıbeti küfr-ile ola" 162a/03

Bazen kalıplaşarak edat olarak kullanılmıştır:
"Eger nāmeye ursa yine ancılayın" 220a/13,

Birleşik fiil yapımında kullanılır.
ve eger görse-kim andan şu içer 'avratıyla yata ṭura 196b/05

-ı/-i, -u/-ü: Hâl bildiren bu ek birleşik fiil yapımında kullanılmıştır. Bazen de kalıplaşarak edat yapar.

şaklayu dut- 179a/11, dutu ko- 126b/15, ṭuru gel- 218b/12, başarı vir- 104b/14

diyü<di-y-ü "diye" 78b/01, daḫı<taḫ-ı "ve" 3b/07

-iken, -ken: Zaman gösteren "-ken" zarf-fiil eki, "i-" fiilinden başka bir fiile gelmez. ET'de kalın şekli de bulunan ekin, ETT'de kalın şekli ortadan kalkıp sadece ince şekli kullanılmıştır. Eserde bazı örneklerde "i-" fiili eriyip düşmüştür. Ünlü uymuna girmez.

"Ve eger çıḳmış-iken belürsüz olsa mālı żāyi' ola" 140a/04, *"Ve eger yürür-iken ḳılıcı ṣınsa devleti gidüp ma'zūl ola"* 185b/07, *"Ve eger elinde ṭurur-ken uçup gitse 'avratına ṭalāḳ vire"* 85b/05

-ıcaḳ/-icek: Eski Türkiye Türkçesi döneminde ortaya çıkan zarf-fiil eklerinden biridir. Zaman bildirir.

"Her ne-kim işide yādında dutar uyanıcaḳ ol işitdügin deyü virür" 6b/08, *"Ve eger anuŋ evine girse ki ol uyḳuda ola ol giricek uyana eceli yaḳın gele"* 18a/01

-ınca/-ince: Eski Türkçedeki *-ġınça/-ginçe* zarf-fiil ekindeki ġ ve *g* seslerinin Eski Türkiye Türkçesine geçerken düşmeleri sonucu ortaya çıkan bir ektir. Bu ek *-dığı zaman, -ıncaya kadar* anlamlarında zaman ifadesiyle kullanılmaktadır.

"Ve eger görse-kim ay hilāl olur ṭoġar tā ṭolunınca rūşenlıġı ziyāde olur" 61a/07, "*Düşde keser bir ḫidmet-kārdur tā buyurmayınca iş işlemeye"* 198b/06, *"ammā dünyāda belādan ve fitneden ḫālī olmaya tā āḫirete gidinceye degin*" 16b/14

-madın/-medin: Kendi bünyesinde olumsuzluk belirttiği için olumlu fiillere gelen bu ek zaman bildirir.

"Ve eger urulmadın andan ḳan revān olsa anuŋ üzerine ṭa'n dilin uzadalar" 181a/07, *"Ve eger görse-kim ṭonlıġı tamām ṭoḳımadın keser sefer-ile anuŋ işi tamām olmaya"* 117b/08, *"Ve ekin irişmedin biçilmiş olsa ḫasta ola"* 59a/09, "*Ve eger süçi içmedin mest olsa ḳatı ḳorḳu ola"* 147a/10

-up/-üp: Eski Türkçedeki *-p* zarf-fiil ekinden gelmektedir. Eski Türkiye Türkçesinde ekin önündeki yardımcı ünlüler de eklenerek *-up/-üp* şeklinde kullanılmıştır.

"Varup cidd ü cehd itdüm 'ilm-i ta'bīrde bu kitābı te'līf ḳıldum" 2a/02, *"Düşi gören cāndur ki tenden ṭaşra çıḳup göge 'urūc ider"* 7a/14, *"Ol mel'ūn ḳaḳıyup yüzine ṭabançe urdı"* 8b/07, *"Ve bir kişi daḫı gelüp bi-'aynihī bu düşi su'āl itdi"* 9a/01, *"Ve eger dükkān binā ḳılsa kesb-i dünyā ṭaleb idüp bula"* 77b/07

4.6. Metin

4.6.1. Tenkitli Metnin Hazırlanmasında İzlenen Yol

a. Kütüphane ve katalog taramaları sonucunda II. Murat Dönemine Ait *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nin altı nüshası tespit edilmiştir. Bu nüshalar; istinsah tarihi, ketebe kayıtlarının bulunup bulunmadığı, metnin sağlam ve eksiksiz olması bakımından incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi (B), ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Muallim Cevdet Kütüphanesi (M) nüshaları altı nüsha arasından seçilmiştir. B nüshası diğer nüshalarla benzerlik gösterirken M nüshası farklılık arzetmektedir. Ayrıca Arapça ve Farsça kelimelerin yerine M nüshasında Türkçe kelimelerin tercih edilmiş olması metnin kurulmasında B ve M nüshalarının esas alınmasında etkili olmuştur. Metnin varak ve satır numaralarının belirlenmesinde B nüshası esas alınmıştır. B nüshasının sayfa numaraları düzensiz olduğundan bu nüsha tarafımızdan 1b'den başlanarak yeniden numaralandırılmıştır. Ancak metinde M nüshasının da sayfa numaraları gösterilmiştir. Her iki nüshada bulunmayan veya okunamayan yerler için diğer nüshalardan faydalanılmıştır.

b. B nüshasında 1b yıpranmış ve okunamayacak durumdadır. M nüshası ise 11a'ya yani üçüncü fasla kadar eksiktir. Bu yüzden 1b sayfası için diğer nüshalarından faydalanılmıştır. B nüshasında 18a ve 18b boş bırakılmıştır. Bu kısım onaltıncı faslın bir kısmının B nüshasından koptuğunu göstermektedir. Metnin kurulmasında nüshada düşüklük yok gibi bu kısım için M nüshasından faydalanılmıştır. Eksik kısımlar dipnotta belirtilmiştir. B nüshası sondan eksiktir. Yâ maddesinde eksik madde başları bulunmaktadır. Yine bu kısım M nüshasından alınmış ve metne dahil edilmiştir.

c. Metnin kurulmasında B ve M nüshalarının her ikisinden de faydalanılmıştır. Nüshalardan tercih edilen kelime veya kelime grupları metne alınmış, tercih edilmeyenler ve farklılık gösterenler dipnotta gösterilmiştir.

d. Nüshalar arasındaki farklılıklar dipnotta gösterilmiştir. Bir nüshadaki fazlalıklar (+), eksiklikler (-) şeklinde belirtilmiştir. Nüshalar arasındaki farklılıklar tek kelime veya birden çok unsurdan oluşan kelime grubu ise dipnotta değişiklik gösteren kısma kadar gösterilmiştir.

e. Nüshalardan birinde dipnota alınamayacak uzunlukta eksik metin olduğunda metnin bittiği yere dipnot koyup, ilk ve son birkaç cümlesi dipnota alınıp aralarına (...) konmuştur.

f. Nüshalarda kırmızı mürekkeple yazılan kısımlar çeviriyazılı metinde kalın harflerle gösterilmiştir.

g. Metinde anlam karışıklıklarını gidermek amacıyla nokta, virgül, iki nokta, ünlem, soru işareti ve tırnak işareti gibi noktalama işaretleri kullanılmıştır.

h. Özel isimler ilk harfi büyük olacak şekilde yazılmış ve bu isimlere gelen ekler ayrılmamıştır.

i. Metinde geçen ayet ve hadislerin Türkçe karşılığı dipnotta verilmiştir. Kur'an ayetlerinin Türkçe meali verilirken Diyanet İşleri Başkanlığı'nın *Ku'an-ı Kerim* mealinden faydalanılmıştır. Hadislerin yazımında ise hadisin Türkçe karşılığı verilmiş ve dipnotta hadisin alındığı kaynak belirtilmiştir.

4.6.2. Kāmilü't-Tābirnāme

[B1b][1] (1) Şükr-i bī-ḥad ve s̲enā-yı bī-'add ol Ḫudā-yı vedūda ki eḥad ve ṣamed ve ḳādir- (2) dür ve ḥamd ü bī-ḳıyās ol mālik-i z̲ü'l-celāle ki fāṭırdur[2] ve rāzıḳ-ı ḫalḳ ve 'ālim-i żamāyirdür (3) ve ḫāliḳ-ı sipihr ve nücūm u 'anāsurdur ve sātir-i 'uyūb ve menāfi'-ı evvel ve āḫirdür. Ve[3] ṣad hezārān ṣalle-yi ṣalavāt ve taḥiyyāt ve mütevāliyāt ol (4) server-i kā'ināt ve mefḫar-ı mevcūdāt Muḥammedi Muṣṭafā[4] üzerine olsun ki cemī'[5] enbiyā üzerine (5) ol server ve fāḫiredür[6] ve hādī-yi mü'min ve ḳātil-i müşrik ve kāfirdür ve dürūd-ı (6) bī-nihāyet[7] anuŋ āli ve aṣḥābı üzerine olsun-ki dükelisi[8] ṭayyib ve ṭāhirdür. (7) *Vesellem teslīmen kesīran*. Ammā ba'dü bilgil ki bu kitāb-ı ta'bīrüŋ mü'ellifi Şeyḫ Ḥakīm Ebu'l-Faż̧l Ḥubeyş bin İbrāhīm bin Muḥammed Et-Tiflīsī *raḥmetullāhu* (8) *'aleyh* buyurur ki: "Çün bu *Kitāb-ı Ṣıḥḥatü'l-Ebdān*uŋ te'līfinden (9) fāriġ oldum, naẓar idüp gördüm-ki 'ilm-i ta'bīrde her kişi bir kitāb (10) te'līf ḳılmış, ammā bu kitāblaruŋ ortasında bir kitāb görmedüm ki[9] (11) bu 'ilmde cāmi' ve kāmil ve kāfī ola ve Fārsī dilince vāżıḥ ve nāfi' **[B2a]** (1) ola. Pes bāṭınumda dā'iye-yi şevḳ ġālib oldı-kim bu nüsḫayı cāmi'a vü kāmile cem' (2) eyleyem. Varup cidd ü cehd itdüm 'ilm-i ta'bīrde bu kitābı te'līf ḳıldum ve nefīs (3) nüsḫalardan iḫtiyār itdüm. *Kitāb-ı Dāniyāl Ḥakīm*den ve *Taḳsīm-i Ca'fer-i* (4) *Ṣādıḳ*dan ve *Cevāmi'-i Muḥammed bin Sīrīn*den ve *Düstūr-ı İbrāhīm-i Kirmānī*den (5) ve *İrşād-ı Cābir-i Maġribī*den ve *Kitāb-ı İsmā'īl bin Eş'a*s̲dan ve *Kitāb-ı Kenzü'r-* (6) *Rü'yā*dan ve *Ta'bīr-i 'Abdus*dan ve *Cāḥız̧ bin İsḥāḳuŋ Beyānı*nından (7) ve *Kitāb-ı Cümle'd-Delāyil Fi'l-Menāmātdan* ve *İżāḥ-ı Ta'bir-i Faḫrī*den ve *Kāfi'r-* (8) *Rü'yā*dan ve *Ta'bīr-i Ṭāmūs-ı Muḳarmıṭı'r-Rü'yā*dan ve *Kitāb-ı Tuḥfetü'l-Mülūk*den (9) ve *Minḥācı't-Ta'bīr-i Ḥālid-i Isfahānī*den ve *Taḳdīmetü't-Ta'bīr*den ve *Ḥaḳāyıḳu'r-* (10) *Rü'yā*dan ve *Vecīz-i Muḥammed bin Şemūne*den bu me z̲kūr kitāblardan ki her birisi (11) bir kāmil ü mükemmellük te'līfi ve maḳbūlidür cem' idüp her düşüŋ te'vīlini 'alā (12) vechi't-tertīb-i ḥurūf-i teheccī-yi nüsḳ üzerine tertīb ḳıldum ve her ḥarfden bir bāb (13) ḳodum ve adını *Kāmilü't-Ta'bīr* ḳıldum ve üstādlaruŋ ḳavlinden altı üstāduŋ (14) ḳavlini iḫtiyār ḳıldum. Anlaruŋ her birisi ḥakīm-i dehr ve vaḥīd-i 'aṣırdı. Evvel (15) anlardan Dāniyāl Ḥakīmdür, ikinci Ca'fer-i Ṣādıḳ, üçünci Muḥammed bin Sīrīn, dördünci İbrāhīm-i Kirmānī, **[B2b]** (1)

---

[1] Üçüncü fasıla kadar M nüshası eksiktir ve B nüshasında 1b yıpranmıştır.
[2] ḥamd ü bī-ḳıyās ol mālik-i z̲ü'l-celāle ki fāṭırdur N2 : ve mālik-i z̲ü'l-celāl ve fāṭırdur İ
[3] ve: İ-
[4] Muḥammedi Muṣṭafā N2 : İ-
[5] cemī' N2: İ-
[6] server ve fāḫiredür İ : seyyid ve fāḫirdür N2
[7] dürūd-ı bī-nihāyet İ : bī-nihāyet N2
[8] dükelisi N2 : İ-
[9] görmedüm ki S, N2 : İ gördüm ki

beşinci Cābir-i Maġribī, altıncı İsmā‘īl bin Eş‘aṩdur ve her ḳavl ki bu meẕkūr mu‘abbirlerüŋ aḳvālinden (2) muḫtārdur. On altı faṣılda taḳsīm ḳılınmışdur. Her birini mevżi‘inde yād ḳıldum (3) tā kim oḳıyanlara ve diŋleyenlere āsān ola. Pes bir zamān kendüme renc ü zaḫmet (4) virüp bu kitābı Sulṭān-ı A‘ẓām ‘İzzeddīn Ḳılıç Arslan içün te’līf ḳıldum. *Edām-* (5) *allāhu devletehū.* Tā kim bu bābda “maḥfūẓ ve maḥẓūẓ ola” deyü buyurur. *Nevvara’llāhu ḳabrehū* (6) *veceale’l-cennete me’vāhu.* Meger bu Fārsī kitābı ta‘bīr seyyidi’l-ümerā-yı ve’l-eḳābir (7) müstecmi‘ü’l-me‘ālī ve’l-mefāḫir Beglerbegi Ḳaraca Beg ki ‘adl-ıla meşhūr ve ḥilm-ile (8) meẕkūrdur ve sultānü’l-İslām ve’l-müslimīn Murad bin Muḥammed Ḫan ḳatında maḳbūl (9) *a‘la’llāhu ḳadrehū ve ḳahara a‘dāhüm* sem‘ cem‘ine irişdi. Mażmūn-ı kitābdan (10) vāḳıf olup diledi-kim Farsīden Türkīye terceme olına tā kim ziyāde maḥẓūẓ (11) ve maḥfūẓ ola. Pes biz dā‘īlerine işāret olındı-kim bu kitābı Türkīye terceme (12) idevüz. Pes ṭav‘an ve kerhen emre icābet gösterüp Allāhdan tevfīḳ (13) ve isti‘ānet ṭaleb idüp ol Fārsī mūcebince hemān ḥurūf-ı teheccī üzerine (14) yigirmi sekiz ḥurūfı ve on altı faṣlı tercüme idüp iḳdām itdük, ammā ümīd (15) erbāb-ı keremden oldur ki ‘inde’l-muṭāli‘a mevāḳı‘-ı ḫalele muṭṭali‘ olsalar **[B3a]** (1) ıṣlāḥ buyuralar. *V’allāhü’l-müste‘ānü ve ‘aleyhi’t-tüklān.* (2) Faṣl-ı evvel, düşüŋ ḥadd ü mizācını beyān ider. (3) İkinci faṣl, düşüŋ aḳsāmını beyān ider. (4) Üçünci faṣl, nefsüŋ ve rūḥuŋ ẕikrini beyān ider. (5) Dördünci faṣl, düşüŋ ‘alāmetleriyle dürüstligin beyān ider. (6) Beşinci faṣl, düşüŋ yalanın ve girçegin bilmegin beyān ider. (7) Altıncı faṣl, düşlerüŋ ortasında tefāvüt bir birinden faẓlın beyān ider. (8) Yedinci faṣl, ḫalāyıḳuŋ düşleri arasınsında farḳı beyān ider. (9) Sekizinci faṣl, düşde zecr ve fāl beyān ider. (10) Ṭoḳuzıncı faṣl, unudulmış düşüŋ ma‘rifetin beyān ider. (11) Onuncı faṣl, cāhiller söziyle düş ta‘bīr itmek beyān ider. (12) On birinci faṣl, düşüŋ inḳilāb beyānındadur evḳāt-ıla ve iḫtilāf hey’etiyle. (13) On ikinci faṣl, düşi şarṭıyla su’āl itmek ‘ilmin ve şarṭ-ı mu‘abbir beyān ider. (14) On üçünci faṣl, sā’il ve mu‘abbirüŋ ādāb-ı ri‘āyet itmesin beyān ider. (15) On dördünci faṣl, ta‘bīr ḳaç vech-iledür anı beyān ider. **[B3b]** (1) On beşinci faṣl, ol mes’eleleri beyān ider ki anuŋ ta‘bīri maḳlūb. (2) On altıncı faṣl, Ḥaḳ Ta‘ālāyı ve enbiyāyı ve evliyāyı ve melāyike ve aṣḥābı görmek beyān ider[10]. (3) Ammā bize gerekdür kim bu ‘ilm-i ta‘bīrüŋ faẓīletini beyān idevüz[11]. Bilgil kim ‘ilm-i ta‘bīr be-ġāyet (4) şerīf ‘ilmdür ol sebebden ki Ḥaḳ Ta‘ālā *Celle Celāluhū* bu ‘ilmi Yūsuf peyġambere (5) kerāmet ḳılmışdur ve Yūsuf-ı Nebīnüŋ üzerine minnet itmişdür. Bu ḳavl-ile Kelām-ı (6) Ḳadīminde buyurur:

[10] beyān ider: B-
[11] idevüz: B-

وكَذَلِكَ مَكَّنّا لِيُوسُفَ في الأرْضِ ولِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الأحادِيثِ[12]

(7) ve daḫı evvel nesne ki eşer-i nübüvvetden Muḥammedi Muṣṭafā *ṣallallāhu ʻaleyhi vessellem* (8) vāḳiʻ oldı bu oldı-kim düşinde bir ferişte gördi eytdi-kim: "Beşāret olsun (9) saŋa yā Muḥammed kim Ḥaḳ Taʻālā cemiʻ peyġamberlerden güzīde eyledi." Ve daḫı ḳıṣṣa-yı İbrāhīmde (10) *ʻaleyhi's-selām* diyüp durur ki:

اِنّي اَرٰى فِي الْمَنَامِ اَنّي اَذْبَحُكَ[13]

Ve daḫı ḫaberde gelmişdür ki, bu ʻilm (11) Yūsuf peyġamberüŋ muʻcizesidür ve daḫı Enes bin Mālikden *raḍıya'allāhu* (12) *ʻanhu* rivāyetdür ki rasūl ḫażreti buyurur:

أَلرُّؤْيَا جُزْءٌ منْ ستَّةٍ وَ أرْبَعينَ جُزْءًا مِنَ النُبُوّةِ[14]

(13) Yaʻni düş mertebe-yi nübüvvetüŋ ḳırḳ altı cüzinden bir cüzdür (14) ve daḫı Muḥammedi Muṣṭafā *ʻaleyhi's-selām* ḳırḳ yaşında idi-kim vaḥy geldi ve altmış (15) üç yaşında idi kim dār-ı dünyādan naḳl itdi vaḥy-ile riḥlet ortasında yigirmi **[B4a]** (1) üç yıl oldı bu yigirmi üç yılda her ne-kim olacaḳdur cemīʻ düşinde görürdi (2) altı ayda pes bu yigirmi üç yılda altı ay ḳırḳ altı baḫşuŋ bir baḫşı- (3) dur. Rasūl ḫażreti *ʻaleyhi's-selām* bu maʻnī üzerine buyurur ki: (4)

أَلرُّؤْيَا جُزْءٌ منْ ستَّةٍ وَ أرْبَعينَ جُزْءًا مِنَ النُبُوّةِ[15]

Ve daḫı buyurup durur ki: (5)

اَلرُّؤيَا صَالِحَةٌ وَحْيِ الْمُؤمِنُ[16]

Yaʻni girçek ve ṣāliha düş mü'minlere Ḥaḳ ṭarafından (6) vaḥydür ve daḫı aṣḥāb-ı rasūl *raḍıyallāhu ʻanhum* eyitdiler ki: "Yā rasūlullāh (7) ḳaçan ḫażretiŋüz dār-ı dünyādan naḳl ide ayruḳ vaḥy ḫod gelmez nübüvvet (8) sizde ḫatm olur biz n'eyleyelüm." Rasūl cevāb virdi ki: (9)

يَنْقَطِعُ الْوَحْيِ وَلاَ يَنْقطِعُ الْمُبَشِّراتْ[17]

Yaʻni vaḥy munḳaṭiʻ olur ammā beşāret idici düşler (10) munḳaṭiʻ olmaz. Ḳaçan merd-i ṣāliḥ görse yāḫūd ġayrı kişi anuŋ-ıçun görse (11) bu rü'yāyı ṣāliḥa kifāyet ide. Ḳaçan bir merd-i ṣāliḥ yaramaz ḫavf-nāk düş görse[18] (12) bir ḳaç kez Eʻūẕübillāhimineşşeyṭānirracīm diye ve hīç kimseye ol düşi ʻarż itmeye. (13) Fuḳarāya ve mesākīne ṣadaḳa vire ve ʻamel-i

---

[12] "İşte böylece Yûsuf'a orada bir yer sağladık ve bunu (rüyada görülen) olayların yorumunu ona öğretelim diye de yaptık." Kur'an-Kerim, Yûsuf 21.

[13] "Rüyamda seni kurban ettiğimi gördüm, düşün bakalım sen bu işe ne diyeceksin?" Kur'an-ı Kerim, Saffât 102

[14] "Müminin rüyası, nübüvvetin kırk altı cüzünden bir cüzdür." Buharî, Tabir 3;Tırmizî, Rüya 1.

[15] "Müminin rüyası, nübüvvetin kırk altı cüzünden bir cüzdür." Buharî, Tabir 3;Tırmizî, Rüya 1.

[16] "Salih rüyayı salih kişi görür veya ona gösterilir." Buhari, Tabir 5.

[17] "Benden sonra, peygamberlikten sadece mübeşşirat (müjdeciler) kalacaktır!" Müslim, Salât 41; İbn Mâce, Rüya 1.

[18] Altıncı fasıla kadar İ nüshası eksiktir

ḫayr işleye tā kim ol düşüŋ şerri (14) defʿ ola. Ve daḫı bilüŋ kim her ʿālim ki bir ʿilmi oḳıya bir ʿilmden daḫı müstaġnī (15) olur. İllā her muʿabbire gerekdür ki ʿilm-i tefsīr-i Ḳur'ān bile ve aḫbār-ı rasūl **[B4b]** (1) ʿ*aleyhi's-selāmu* bile ve emṡāl-i ʿArabı ve ʿAcemi ve eşġār-ı nevādiri iştiḳāḳ-ı luġatı (2) ve elfāẓ-ı mütedāvileyi bile ve edīb ve zīrek ola ve ḫalāyıḳuŋ şemāyilini (3) ve aḫlāḳını ve aḥvālini eyü bile ve dilinde ve göŋlinde dāyim ıṣlāḥ ola (4) ve ḥelāl kesb yiye ve daḫı her kişi bu ʿilme muḥtācdur ʿālimden ve cāhilden, (5) meger şol kimselere ḥācet olmaya ki ḥayvān-ṣıfat olalar. (6)

[19] أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ

Faṣl-ı Evvel Düşüŋ Ḥadd ü Mizācın Beyān İder: (7) Bilüŋ ki uyḳunuŋ vücūdı ter ve muʿtedil buḫārlardan olur ki ṭaʿāmdan ṣoŋra (8) tenden dimāġa müteṣāʿid olur. Buḫārlardan iki dürlü menfaʿat tende (9) mevcūd olur. Birisi oldur ki cemīʿ endām ve ḥavās ārām ider. İkinci ṭaʿāmuŋ (10) haẓmı olur ve tenüŋ aḫlāṭı puḫte olur buŋa ḥukemā cevāb-ı ṭabīʿī dirler. (11) Ve baʿżı ḥukemā eydürler ki, uyḳu ḥavāsu'l-ı istiʿmālin rūḥ ḳomaḳdur. (12) Ve baʿżılar eydürler ki, bir fiʿildür dimāġuŋ efʿālinden, dimāġdan ġayrı (13) endāmdan degül ve ol ṭabīʿīdür bīmārī degüldür, zīrā ki dimāġ ḳuvvelerinüŋ (14) rāḥatıdur yaʿni ḫayāle ve fikre ve ẕikre ḳuvvet ve rāḥat (15) andandur ve bu ḳuvvetler rūḥ-ı nefsānīnüŋ ḥareketleridür ve anlaruŋ **[B5a]** (1) mevżiʿi dimāġdur ve ol ḳuvvetlerüŋ asāyişi uyḳu-y-ıladur tā kim rūḥ-ı nefsā- (2) nī meşġūl ola ve daḫı keṡret-i istiʿmāl-i muṭāliʿadan ve müẕākireden uyımaya (3) anuŋ dimāġınuŋ mizācına ḥarāret-i peyveste ġālib olur ve rūḥ-ı nefsānī (4) çoḳ ḥareket itmekden żaʿīf olur andan ṣoŋra ol kişiye ḫastalıḳ (5) ḥāṣıl olur. Ve ḥukemā eydürler ki, düş iki dürlüdür. Birisi ṭabīʿīdür (6) ve birisi ġayr-ı ṭabīʿīdür. Ṭabīʿī oldur ki, ṭabīʿata ḳuvvet virür, zīrā ki (7) ḥarāret-i ʿazīzī bunda muḥanniḳan olur. Yaʿni tenüŋ ḥarāret-i aṣliyyesini (8) tenüŋ içinde ḥıfẓ ider, çün ziyāde uyuya ḳuvvet-i nefsānī żaʿīf olur (9) ol sebebden aŋa ruṭūbet ġālib olur daḫı anuŋ żaʿafı andan olur ki (10) rūḥ-ı nefsānīnüŋ güzer-gāhı endāmlarda baġlu olur daḫı rūḥ-ı nefsānī- (11) nüŋ cevheri[20] ruṭūbet ġalebesinden mükerrer olur, velīkin endāmuŋ çoḳ (12) ḥareketden yorulmasını ve tenüŋ rencini zāyil ider ve ol ziyāde nesneler ki (13) tende ḥāṣıl olmış-ıdı cümlesini ʿaraḳ-ıla endāmlardan defʿ ider. Ol düş (14) ki ġayr-ı ṭabīʿīdür üç dürlüdür. Birisi ḳan mizācınuŋ fesādından (15) olur. İkinci aḫlāṭuŋ ḳarışmasından, baʿżısınuŋ baʿżısı üzerine **[B5b]** (1) ziyāde olmasından olur. Üçünci ġalīẓ ġıdālar yimekden olur. Ve bilüŋ, (2) uyḳunuŋ mizācı bārid ü raṭbdur, zīrā ki anuŋ aṣlı dimāġuŋ bürūdetinden (3) ve ruṭūbetinden ẓāhir aŋa delīl oldur ki çün dimāġa ḥarāret ve peyveste (4) ġālib olsa elbette uyḳu gelmez ve eger bürūdet

[19] "Onlar hayvanlar gibidir, hatta daha da şaşkındırlar." Kur'an-ı Kerim, Araf 179.
[20] cevheri S :B [cev]heri

ve ruṭūbet ġālib olsa (5) çoḳ uyur ve uyumaġa ṭoymaz. Eger bir kimse "N'eyle bildüŋ ki uyḳu fi'ildür (6) dimāġuŋ ef'ālinden ve rāḥat ve ḳuvvet ḫayāl ve fikr ve ẕikrdür?" dirse, (7) cevāb virürüz ki, andan bildük ki uyumaḳdan bu üç ḳuvvetde ża'af (8) ve ḫalel bulınur ve daḫı 'aḳıl ṭarīḳınca bilindi ki oturmaḳ ṭurmaġuŋ rāḥatıdur (9) i'tidāl ile uyumaḳ daḫı bī-ẕārlıġuŋ rāḥatıdur ve dimāġ ḳuvvetlerinüŋ (10) āsāyişden bu cemī'sini Kifāyeti'ṭ-Ṭıbda ẕikr idüp dururuz. *vesselām* (11) **İkinci Faṣıl Düşüŋ Aḳsāmın ve 'Acāyiblerin Beyān İder:** (12) Dāniyāl Ḥakīm eydür: "Düş aṣlda iki vech üzerine delālet ider. Bir ol (13) düşdür ki aḥvālüŋ ḥaḳīḳatın beyān idici ola. İkinci issinüŋ ser-encāmın (14) ẓāhir idici olur ve bu iki aṣl dört ḳısm üzerine münḳasımdur. Birisi (15) buyurucı düşdür ki aŋa ḫāb-ı emr dirler. İkinci zecr idici düşdür ki **[B6a]** (1) aŋa ḫāb-ı zācir ya'ni men' idici dirler. Üçünci ḳorḳuducı düşdür (2) ki aŋa ḫāb-ı münẕir dirler. Dördünci beşāret idici düşdür ki aŋa (3) mübeşşir dirler." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Bu üç ḳısmuŋ birisine muḥkem dirler ve ikincisine (4) müteşābih dirler ve üçüncisine ażġāṣ-ı aḥlām dirler ve bu aḥlāmı ḫalāyıḳdan (5) dört ṭayīfe görerler. Bir anlar ki ṭabī'atları fesāda varmış ola. İkinci (6) anlar ki şarāb içüp mest ü bī-hūş olalar. Üçünci anlar ki ġalīẓ (7) ġıdālar yemiş olalar bādıncan ve nemeksi et ve turşılar gibi ne-kim var-ısa. (8) Dördünci ol oġlancuḳlar ki ḥadd-i bulūġa yetişmemişdür." Muḥammed bin Sīrīn (9) eydür: "Düş iki ḳısmdur birisi muḥkemdür ol dürüst ve rāstdur ve (10) birisi ażġāṣdur ki levn levn ot renginde olur ol muḥtelif- (11) dür ve her nev'den bile olur, üç nesneden olur yā ġalebe-i ṭabī'den (12) veyā dīv görinmesinden ve yāḫūd cedeṣ-i nefsden bu meẕkūrlaruŋ hīç (13) birisi rāst gelmez. Ol düş ki yalan olmasa üç vech üzerine- (14) dür biri ḫāb-ı himmetdür, ikinci ḫāb-ı 'illetdür, üçünci ḫāb-ı dīvdür (15) ya'ni ḫāb-ı muḥtelif. Ammā ḫāb-ı himmet oldur ki, uyanuḳlıḳda bir nesneyi **[B6b]** (1) endīşe ider çün-kim uyuya hemān ol endīşeyi görür ve ḫāb-ı 'illet oldur (2) ki, bir kimsenüŋ endāmına zaḫmet irişür yāḫūd ḫastalıḳ 'ārıż (3) olur çün-kim uyuya ol ḫılṭ kim anuŋ mizācına ġālib olmışdur (4) sehim-nāk nesneler görür ve ḫāb-ı dīv oldur ki, andan ġusl itmek (5) gerek yāḫūd mümkin nesneler göre ve daḫı olur ki düşinde bir nesneyi (6) göre uyanuḳlıḳda hemān bi-'aynihī ola bu düş ḫāb-ı 'acāyibdendür ve bir 'acāyib (7) daḫı oldur ki bir kimse olur ki uyanuḳlıḳda ḫāṭırı künd olur ammā (8) düşinde zīrek olur ve şi'irler eydür ve her ne-kim işide yādında dutar, (9) uyanıcaḳ ol işitdügin deyü virür ve çoḳ cāhil kişiler olur ki (10) düşinde sözler söyler çün-kim uyana ol sözi girü ẕikr ider ve ol (11) Ḥaḳ Ta'ālānuŋ *Celle Celāluhū* ḳudretindendür." İbrāhīm-i Kirmānī eydür: Daḫı 'acāyib (12) oldur ki bir kişi düşinde bir nesneyi görür ki anuŋ te'vīli kendüye ola (13) ammā oġlına rāci' olur. Nite kim bir kişi gördi-kim Ebū Cehl Müsülmān ol- (14) dı andan şoŋra oġlı 'İkrime Müsülmān oldı ḳıyās bu idi kim (15) Ebū Cehl Müsülmān ola-y-ıdı ḫilāf-ı

ḳıyās vāḳi‘ oldı ve daḫı olur ki **[B7a]** (1) oġlan çok düş görür[21] **[M11a]** anuŋ te’vīli atasına rāci‘ olur[22] ve ḳul (2) düş görür te’vīli efendisine rāci‘ olur. **Üçünci Faṣıl** (3) **Rūḥı ve Nefsi Ẕikr İder:** Ḥaḳ Ta‘ālā *‘azze ismühū* buyurur ki:

[23] اَللّٰهُ يَتَوَفَّى الْاَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا

(4) Ya‘ni Ḥaḳ Ta‘ālā bize ḫaber virür ki uyḳuda nefsi (5) kendü alur ve uyanduḳda[24] girü virür teveffānuŋ ma‘nīsi[25] bunda istīfā (6) ma‘nīsinedür[26] Türkçe[27] gitmek dimek olur[28] ve daḫı nefs-ile rūḥ ortasında (7) iḫtilāf vardur ve ba‘żılar eydürler ki ikisi birdür, anlaruŋ delīli oldur ki (8) ‘Arab ḳavlinde[29] nefsüŋ sekiz ma‘nīsi[30] vardur bir nefs ve cān ve ḳan ve eb (9) ya‘ni ata ve aḫ ya‘ni ḳarındaş[31] ve himmet ve vücūd ya‘ni varlıḳ ve ‘ayn ya‘ni (10) göz ve rūḥuŋ daḫı on iki ma‘nīsi[32] vardur[33] bir cān ve nesīm ya‘ni yil ve kelām-ı (11) Ḥaḳ ve Cebrā’īl[34] ve raḥmet-i Ḥaḳ[35] ve vaḥy ve şādılıḳ ve efsūn **[M11b]** ki bir kişinüŋ (12) üzerine oḳurlar ve ‘Īsā *‘aleyhi’s-selām* ve ḥayāt ki aŋa ölüm olmaya ve ferişte (13) yalıŋuz bir ṣaf ola ve nefḫ ya‘ni urmaḳ ve ‘ulemā eydürler ki (14) düşi gören[36] cāndur ki tenden ṭaşra çıḳup göge ‘urūc ider ve her ne-kim işidür görür (15) öginde ṭutar[37] ve girü tene gelür ammā ehl-i İslām ḳatında cān emrdür **[B7b]** (1) Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ emirlerinden nite kim Ḥaḳ Ta‘ālā Kelām-ı Ḳadīminde[38] buyurur ki: (2)

[39] وَيَسْئَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّي

Dördünci Faṣıl (3) Düşüŋ ‘Alāmetleriyle Dürüstligün Beyān İder: İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger (4) bir kişi dilese ki[40] kendü düşinüŋ rāstlıġın ve dürüstligün[41] bile cehd

---

[21] Bu kısma kadar M nüshası eksiktir
[22] atasına rāci‘ olur: M anasına vāḳi‘ olur
[23] “Allah, ölüm vakitleri geldiğinde insanları vefat ettirir, ölmeyenleri de uykularında ölmüş gibi yapar.” Kur’an-ı Kerim, Zümer 42.
[24] uyanduḳda: B uyanuḳlıḳda
[25] ma‘nīsi: B ma‘nāsı
[26] ma‘nīsinedür: B ma‘nāsınadur
[27] Türkçe: B Türkīce
[28] dimek olur: B ma‘nāsınadur
[29] ḳavlinde: M kelāmında
[30] ma‘nīsi: M ma‘nāsı
[31] ḳarındaş: M ḳardaş
[32] ma‘nīsi: M ma‘nāsı
[33] vardur: B var
[34] Cebrā’īl: B Cibrīl
[35] Ḥaḳ: M-
[36] düşi gören: B-
[37] ṭutar: B dutar
[38] ḳadīminde: M ḳadīmde
[39] “Sana ruh hakkında soru sorarlar. De ki: ‘Ruh rabbimin emrindendir ve size pek az bilgi verilmiştir’.” Kur’an-ı Kerim, İsra 85.
[40] ki: B-
[41] ve dürüstligün: M-

eylesün (5) kim ṭahāret üzerine uyuya ve saġ yanı üzerine yata ve Ḥaḳ Ta‘ālāyı ẕikr[42] (6) eyleye ve çoḳ yimeye[43] ve aç uyuya[44] tā kim dürüst gele.” Muḥammed bin Sīrīn eydür ki: “Ḫalāyıḳ düş (7) görürler ki ol anuŋ lāyıḳı olmaya anuŋ te’vīli kendü ḳavmlarından birisine (8) rāci‘dür ve daḫı olur ki anuŋ te’vīli kendü **[M12a]** öldüginden ṣoŋra vāḳi‘ olur (9) ve daḫı gāh olur[45] ki ‘avrat görür te’vīli erine rāci‘ olur.” **Beşinci Faṣıl**[46] (10) **Düşüŋ Yalanın ve Girçegin Beyān İder:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Ṣöyle ki[47] ḫalāyıḳ (11) muḫtelifdür şekilde ve ṣūretde ve ṭabī‘atde ve ḳadd ü ḳāmetde ve bir birine söz (12) söylemekde ve bir birine beŋzemekde[48] ancılayın[49] her kişinüŋ düşi ve[50] şehrinüŋ hevāsı daḫı (13) bir birine muḫtelifdür, çün-ki[51] ṭabī‘atda ḳan ġālib olsa eti çoḳ yimekden[52] ve (14) ḥalvā[53] ve şarāb ve bunlara beŋzer her ne var-ısa ki ḳan ziyāde ider düşinde ekṣer (15) ḳan aldurmaḳ ve ḥacāmat ve ḫūb ḳoḳulu nesneler ve ‘ıyş u ‘işret ve şādılıḳ görür[54] **[B8a]** (1) ve anuŋ gibi kişinüŋ teni semüz[55] olur ve yüzinde nişāṭ görinür ve[56] ol (2) vaḳtın bile ki ol ḳan ġalebesindendür ve her ki anuŋ mizācı sevdāvī ve- (3) yā balġamī veyā ṣafrāvī ola anuŋ düşine i‘tibār az olur. İllā ol (4) ṭabī‘at ki demevī ola ve yāḫūd ḥadd-i i‘tidālde ola anuŋ düşi mu‘teber- (5) dür.” **Altıncı Faṣıl Düşler Arasında**[57] **Tefāvüt** (6) **ve Ba‘żısın [M12b] Ba‘żısı Üzere Fażlın Beyān İder**[58]**:** “Muḥammed bin Sīrīn eydür: Düşüŋ ṣāḥibi[59] ikiden ṭaşra degüldür, (7) yā mü’mindür yā kāfirdür[60] ve bunlaruŋ aṣlı dört[61] nev‘ üzerinedür: bir pādişāhlardur (8) ve ḳāḍīlardur ve bay ve yoḫsullardur[62] ve nā-bāliġ[63] oġlancuḳlardur ve pādişāh- (9) lar düşinüŋ ġayrı kişinüŋ[64] düşi üzerine ol-ḳadar fażīleti

[42] ẕikr: M ẕikrini
[43] yimeye: M yemeye
[44] ve aç uyuya: B uyuya
[45] ve daḫı gāh olur: B-
[46] beşinci faṣıl: M faṣl-ı ḫāmis
[47] şöyle ki: M-
[48] muḫtelifdür ... bir birine beŋzemekde : M ... bir birine beŋzemekde muḫtelifdür
[49] ancılayın: B ve
[50] ve: M-
[51] çün-ki: M çün
[52] yimekden: M yemekden
[53] ḥalvā : M ḥalvā yemekden
[54] ḥalvā ve şarāb ve bunlara beŋzer her ne var-ısa ki ḳan ziyāde ider düşinde ekṣer ḳan aldurmaḳ ve ḥacāmat ve ḫūb ḳoḳulu nesneler ve ‘ıyş u ‘işret ve şādılıḳ görür: M ḥalvā yemekden ve şarāb içmekden ve ḫūb ḳoḳulu nesneler ve ‘ıyş u‘işret görür
[55] semüz: M semiz
[56] ve: M-
[57] düşler arasında: M düşüŋ ortasında
[58] beyān ider: B-
[59] düşüŋ ṣāḥibi: M düşi gören
[60] ya mü‘mindür ya kāfirdür : B ya mü’min veyā kāfir
[61] dört: M biş
[62] ve yoḫsullardur : M ve yoḫsuldur
[63] nā-bāliġ : M bāliġ olmamış
[64] ġayrı kişinüŋ : B ġayrısınuŋ

vardur ki pādişāhuŋ raʻiyyet üzerine faẕīleti gibi- (10) dür[65] ve pādişāha muḳarrebler düşi pādişāhlar düşine yaḳındur[66] ḫāṣṣa ki muṣliḥ olalar (11) ve ḳāḍīlar düşinüŋ[67] ʻulemā ve fuḳahā üzerine ol-ḳadar faẕīleti vardur ki[68] bu ḳıyās (12) üzerine ol kişilerüŋ düşi eli altındaġı düşinüŋ üzerine faẕīleti var- (13) dur. Ammā nā-bāliġ[69] oġlancuḳlar düşinüŋ iki ḳavli[70] vardur. Bir oldur ki dürüst (14) ve rāstdur tīz ḥāṣıl olur andan ötürü[71] ki oġlancuḳlaruŋ gönli ayīne- (15) sine daḫı günāh zengi[72] irişmeyüp-durur. İkinci ḳavl oldur ki oġlancuḳlar **[B8b]** (1) düşinüŋ **[M13a]** teʼvīli olmaz anuŋ-ıçun-ki anlaruŋ ʻaḳılları kifāyet miḳdārı (2) olmaz ve daḫı[73] mest kişinüŋ ve cünūnuŋ ve ḥayıżuŋ düşleri dürüst olmaz (3) ve aṣlı yoḳdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Anlaruŋ daḫı düşleri rāst gelür, zīrā (4) çoḳ kāfirler olur ki düşleri rāst olur, nite-kim Ṣafiyye Ḫayber melīkinüŋ (5) ḳızıydı Cuḥūde-y-idi düşinde gördi-ki ay-ıla güneş gökden gelürler[74] (6) anuŋ ḳoynına girürler[75] çün bu düşi ṭurup atasına ʻarż itdi[76] ol (7) melʻūn ḳaḳıyup[77] yüzine ṭabançe urdı[78] şöyle ki yüzi gögerdi (8) ve eyitdi ki: “Muḥammed bu ḳalʻayı fetḥ idiser[79] ve seni esīr idüp ḥelāllıġa (9) alısardur[80].” Birez müddetden ṣoŋra[81] Müsülmānlar[82] Ḫayberi fetḥ itdiler ve Ṣafiyyeyi peyġamber (10) ḥażreti *ʻaleyhiʼs-selām*[83] aldı bu ḥikāyet maʻrūfdur. **Yedinci Faṣıl** (11) **Bu Ḫalāyıḳ Ortasındaġı Düşleri Beyān İder:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Müsülmānlar[84] düşi kāfirler (12) **[M13b]** düşinden yigrek[85] ve rāstraḳdur[86] ve ʻālimler düşi cāhiller düşinden rāstraḳ- (13) dur[87].” Bu ḳıyās üzerine nite-kim altıncı faṣılda beyān olundı ve eydürler ki bir kişi (14) Muḥammed bin Sīrīnden suʼāl eytdi-kim[88]: “Yā şeyḫ bu

---

[65] raʻiyyet üzerine faẕīleti gibidür : M raʻiyyet üzerine vardur
[66] yaḳındur : B ḳarībdür
[67] düşinüŋ : B düşi
[68] ki : M bes
[69] nā-bāliġ : M bāliġ olmamış
[70] düşinüŋ iki ḳavli vardur : M düşinde iki ḳavl vardur
[71] ötürü: M ötüri
[72] daḫı günaḥ zengi : B günāh zengi daḫı
[73] daḫı : B-
[74] gökden gelürler : M gökden gelür
[75] girürler : B girür
[76] atasına ʻarż itdi : M babasına ʻarż eyledi
[77] ḳaḳıyup : B ḫışm idüp
[78] urdı : B vurdı
[79] idiser : B idüp
[80] alısardur : B alur
[81] birez müddetden ṣoŋra : M andan ṣoŋra
[82] Müsülmānlar: M Müsilmānlar
[83] ḥażreti *ʻaleyhiʼs-selām* : M *ʻaleyhiʼs-salātü vesselām*
[84] Müsülmānlar : M Müsilmānlar
[85] yigrek : M yigrekdür
[86] ve rāstraḳdur : M-
[87] rāstraḳdur : M yigrekdür ve rāstdur
[88] eytdi-kim: M eyitdi ve eytdi-kim

gice düşümde gördüm kim[89] bir cemā‘ata (15) durup[90] ezān oḳurın.” Muḥammed bīn Sīrīn eydür[91]: “Seni uġurlıḳda ṭutup[92] ber-dār iderler.” **[B9a]** (1) Ve bir kişi daḫı gelüp[93] bi-‘aynihī bu düşi su’āl itdi. Muḥammed bin Sīrīn[94] aŋa cevāb (2) virdi ki: “Varup ḥac idesin.[95]” Ṣāḥirdleri bunı işidüp eytdiler ki[96]: (3) “Yā üstād bir sā‘atde bir düşi iki dürlü[97] te’vīl itdüŋüz ḥikmet nedür?” Yine[98] cevāb (4) virdi-kim: Birinüŋ üzerine baḳdum ‘alāmet-i fisḳ gördüm. Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ bu[99] ḳavli (5) üzerine ta‘bīr itdüm-ki buyurupdur[100]:

[101] ثُمَّ اَذَّنَ مُؤَذِّنٌ اَيَّتُهَا الْعِيرُ اِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ

(6) Ammā ol birisinüŋ[102] üzerine baḳdum ‘alāmet-i ṣalāḫ gördüm. Anuŋ düşini bu (7) āyet-ile ta‘bīr itdüm kim Ḥaḳ Ta‘ālā buyurur[103]:

[104] وَاَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ

[M14a] ve[105] Ca‘fer-i Ṣādıḳ *raḍıyallāhu ‘anhu*[106] eydür: (8) “Ol düş ki gündüz görine olur ki[107] anuŋ ta‘bīri daḫı ol günde (9) ẓāhir ola[108] ve ol düş ki gice görine ola ki[109] anuŋ te’vīli altı ayda (10) ẓuhūra gele[110] yāḫūd bir yılda tā kim yigirmi yıla degin[111] sürer.” Nite-kim Yūsuf peyġamber (11) *‘aleyhi’s-selām* düşi gibi[112] ve ḥażret-i peyġamber düşi gibi.[113] *ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem*[114] Düşinde gördi-kim (12) bir it Ḥüseyinüŋ ḳanın yir bu düşüŋ te’vīli ḳırḳ yıldan ṣoŋra (13) vāḳi‘ oldı ve ḥukemā eydürler ki gice görinen düşüŋ delīli ḳavī olur (14) gündüz görinen düşüŋ delīlinden.[115] Düş-ki gicenüŋ evvelinde görine[116] (15)

---

[89] gördüm kim : B gördüm ki
[90] durup : M-
[91] Muḥammed bīn Sīrīn eydür : B Şeyḫ eytdi
[92] ṭutup : M-
[93] gelüp : M geldi
[94] Muḥammed bīn Sīrīn: M-
[95] ḥac idesin: B ḥacca gidisersin
[96] ki: B-
[97] dürlü: M dürli
[98] yine: B-
[99] bu: B-
[100] buyurupdur: B-
[101] “Sonra bir görevli, ‘Ey kafile! Siz kesinlikle hırsızsınız!’ diye bağırdı.” Kur’an-ı Kerim, Yûsuf 70.
[102] birisinüŋ: M birinüŋ
[103] Ḥaḳ Ta‘ālā buyurur : M-
[104] “İnsanlara hac ibadetini duyur.” Ku’an-ı Kerim, Hac 27.
[105] ve: B-
[106] *raḍıyallahu ‘anhu* : B-
[107] olur ki : M-
[108] ola : M olur
[109] ola ki : M olur ki
[110] ẓuhūra gele : M ẓuhūr bulur
[111] degin : B-
[112] düşi gibi : B-
[113] düşi gibi : B-
[114] *ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem* : M *‘aleyhi’s-selām*
[115] delīlinden : B te’vīlinden
[116] düş-ki gicenüŋ evvelinde görine : M düşi gicenüŋ evvelinde göreler

rāst olmaya. Dürüstrek[117] düş oldur ki anı seḥar vaḳtında göreler yāḫūd seḥardan **[B9b]** (1) ṣoŋra ki[118] anı melāyike levḥ-i maḥfūẓdan göstereler. Muḥammed bin Sīrīn (2) eydür: "Ol düş-ki gicenüŋ evvelinde ola anuŋ[119] te'vīli ḳırḳ yılda gelür ve eger gice- (3) nüŋ nıṣfında görine **[M14b]** te'vīli otuz yılda ẓāhir olur[120] ve eger gicenüŋ (4) s̲ülüs̲inde görine yigirmi yılda ẓāhir olur." İsmā'īl bin Eş'ā̲s̲ eydür: "Çoḳ düşler olur ki[121] (5) tīz ẓāhir olur ve çoḳ düşler olur ki giç peydā olur şöyle ki eger gicenüŋ (6) evvelinde görinse[122] yigirmi yılda ẓāhir olur ve eger gicenüŋ āḫirinde görinse[123] (7) biş yılda ẓuhūra gelür ve eger seḥar vaḳtında görinse tā[124] on güne degin (8) ẓāhir olur el-ḥāṣıl ne-ḳadar kim vaḳtına yaḳın görine ol-ḳadar yaḳın zamānda (9) ḥāṣıl olur.[125]" **Sekizinci Faṣıl Zecr ü Fāldur:** Dāniyāl (10) Ḥakīm eydür: "Mu'abbire gerekdür ki[126] sā'ilden evvel adını ṣora eger anuŋ (11) adı[127] Aḥmed ve Muḥammed ve Ḥasan[128] ve Ḥüseyin ve Faẕl ve Beşīr ve Ṣāliḥ ve bunlaruŋ[129] mānendi adlar (12) olursa ki enbiyā ve evliyā ve ṣuleḥāya[130] muvāfiḳ ola anuŋ ṣāḥibine (13) ḫayr ve şādılıḳ irişmege delīldür. Ve eger anuŋ adı yaramaz adlardan olursa[131] (14) ki 'Uryān gibi ve Kelb gibi ve Şerīk gibi ve bunlaruŋ mānendi kim[132] **[M15a]** var-ısa anuŋ (15) ṣāḥibine şer ve ġam irişmege delīldür." Ve daḫı ol vaḳt kim mu'abbir düşi **[B10a]** (1) ta'bīr eyleye hemān-dem naẓar eyleye eger[133] at veyā ḳatır veyā eşek görürse (2) eyüdür diye ve atuŋ ṣāḥibi ki düş görüpdür sefer ide ḫāṣṣa ki ol (3) gördügi eyerlü uyanlu at ola şübhesüz[134] sefere gide ve eger ol gördügi (4) vaḳtda[135] ḳarġa āvāzın işidürse ki üç kez öte ḫayr u eyülige[136] de- (5) līldür ki aŋa irişe ve eger iki kez ötse şerre delīldür ve eger dört (6) ayaḳlu cānavar āvāzın işitse ḫayra delīldür ve eger ḳarġa biş kez ötse (7) ol evüŋ issi[137] vefāt ḳıla[138] ammā ol düşüŋ ṣāḥibine hem ḫayr ola[139] ve hem (8)

---

[117] dürüstrek : M dürüst, B-
[118] ki : M-
[119] anuŋ : B-
[120] ẓahir olur: M gelür
[121] ki: B-
[122] görinse: M görine
[123] görinse: M görine
[124] tā : B-
[125] ḥaṣıl olur: M ḥāṣıldur
[126] ki: B-
[127] adı: M-
[128] Ḥasan : B-
[129] bunlaruŋ : B
[130] enbiyā ve evliyā ve ṣuleḥāya : M ṣuleḥāya ve enbiyā ve evliyāya
[131] olursa : B olsa
[132] ve buŋlaruŋ mānendi kim : M ve ne kim bunlara beŋzer
[133] eyleye eger : M-
[134] şübhesüz : B bilā şübhe
[135] ol gördügi vaḳtda : M-
[136] ḫayr u eyülige : M ḫayra ve eyülige
[137] issi : B ṣāḥibi

şer ola eger altı kez öterse[140] ġāyet eyü ola ve ol maḳṣūd ki göŋlinde (9) vardur aŋa irişe. Ve bilüŋ[141] ki zecr ve fāl ḫazān vaḳtında ve ḳış vaḳtında (10) ḳavī olmaz, ammā yaz güninde ve bahārda ḳavīraḳdur.[142] Ammā fāl oldur kim[143] kişi (11) niyyetle uyuya ki aḥvālinüŋ eyüsin ve yavuzın[144] bile ve eger düşinde ḳoyun ve- (12) yā ḳuzı veyā şıġır görse[145] **[M15b]** ve bunlaruŋ mānendi ne-kim var-ısa[146] ve yāḫūd bu ẕikr (13) olanlaruŋ[147] etinden yise[148] bunlar cemī‘si[149] eyüdür ve murādı ḥāṣıl ola ve eger (14) arslan ve ḳurd ve yılan ve it ve şıçan ve bunlara beŋzer nesneler[150] (15) görse ‘alāmet ḫayr degüldür[151] ola ki pādişāhlar ẓulmına[152] giriftār ola. **[B10b]** (1) Ve eger göre ki baġlu ḳapu anuŋ üzerine açıla yāḫūd bir ṭatlu ṭa‘ām yiye anuŋ (2) murādı ḥāṣıl ola. **Ṭokuzuncı Faṣıl Unudulmış Düşlerüŋ Ẓāhir Olmasın[153] Bildürür:** (3) Ca‘fer-i Ṣādıḳ *raḍıyallāhu ‘anhu*[154] eydür: “Mu‘abbir gerekdür ki evvel sā’ilüŋ adını ṣora ve ol (4) eger aduŋ ḥurūfin[155] ḥisāb eyleye ol cümleden ṭoḳuz ṭoḳuz ṭarḥ eyleye (5) ve bāḳī ḳalana naẓar ide[156]. Eger ṭoḳuz ḳalursa fesāda delīldür.” Nite-kim (6) Ḥaḳ Ta‘ālā *Celle Celāluhū*[157] buyurur:

[158] وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ

(7) Ve eger sekiz ḳalursa sefere delīldür ve yāḫūd evlenmege delīldür.[159] (8) Nite-kim Allāh Ta‘ālā buyurur:

[160] فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ

Ve eger yedi ḳalursa düşinde **[M16a]** (9) itler ve yırtıcı cānavarlar görmiş ola. Nite-kim Ḥaḳ Ta‘ālā buyurur: (10)

[161] سَبْعَ بَقَرَاتٍ

---

[138] vefāt ḳıla : M vefāt ide
[139] ola : B-
[140] öterse : M ötse
[141] bilüŋ M belki
[142] ḳavīraḳdur : B ḳavīdür
[143] kim : M ki
[144] yavuzın: B yaramazın
[145] görse : B-
[146] ve bunlaruŋ mānendi ne-kim var-ısa : M ve ne kim buŋa beŋzer var-ısa
[147] bu ẕikr olanlaruŋ : M bunlaruŋ
[148] yise : M yese
[149] bunlar cemī‘si : B bu cemī‘i
[150] nesneler : M nesne
[151] degüldür : M degildür
[152] ẓulmına : M ḫışmına
[153] düşlerüŋ ẓāhir olmasın : B düşi ẓāhir itmesin
[154] *raḍıyallāhu ‘anhu* : B-
[155] aduŋ ḥurūfın : B anuŋ adını
[156] ide : M eyleye
[157] *celle celāluhū* : B-
[158] “O şehirde dokuz elebaşı vardı, bunlar yeryüzünde bozgunculuk yapıyor, iyileştirme ve düzeltme cihetine gitmiyorlardı.” Kur’an-ı Kerim, Neml 48
[159] evlenmege delīldür : B evlenmek görüp-durur
[160] “Eğer sen bunu on yıla tamamlarsan, o da senden olur.” Kur’an-ı Kerim, Kasas 27.

Ve ola ki ṣıġırlar ve taḫıl başları görmiş ola ve eger gören merd-i ṣāliḥ (11) olsa[162] ferişteler ve pārsālar[163] görmiş ola ve eger ṣāliḥ olmasa dīvler ve (12) müfsidler görmiş ola ve anuŋ işi ḥāṣıl olmaya[164] ve eger altı ḳalursa[165] anuŋ (13) işleri tamāmına irişe ve maḳṣūdı ḥāṣıl ola. Nite-kim Allāh Ta‘ālā buyurur: (14)

[166] فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ

Ve eger biş ḳalursa silāḥ ve atlar görmiş ola. (15) Ve eger dört ḳalursa gök ve yılduzlar görmiş ola. Nite-kim Taŋrı Ta‘ālā[167] buyurur: **[B11a]** (1)

[168] فِي اَرْبَعَةِ اَيَّامٍ سَوَٓاءً لِلسَّائِلِينَ

Ve eger üç ḳalursa bir kişiye rāz söyleye (2) ve yāḫūd bir kişi aŋa rāz söylemiş ola.[169] Nite-kim Allāh Ta‘ālā buyurur:

[170] مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوٰى ثَلٰثَةٍ اِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ

(3) Eger iki ḳalursa bir kişiye irişe[171] ki andan menfa‘at (4) göre. Nite-kim **[M16b]** Taŋrı Ta‘ālā[172] buyurur:

[173] ثَانِيَ اثْنَيْنِ اِذْ هُمَا فِي الْغَارِ

Te’vīli oldur ki emīn ola (5) ve ümīdine irişe ve eger bir ḳalursa pādişāh görmiş ola ve yāḫūd (6) bir ulu kişi görmiş ola.[174] Nite-kim Taŋrı Ta‘ālā[175] buyurur:

[176] سُبْحَانَهُ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

Ve te’vīli oldur ki cümle ḥāceti revā ola. Ve bir nev‘ daḫı unudulmış (8) düşi ta‘bīr itmegüŋ tedbīri oldur ki Muḥammed bin Sīrīn eydür: Ol düşüŋ (9) ṣāḥibine diyeler ki elini kendü endāmlarından bir endāmına ḳoya mu‘abbir (10) naẓar eyleye eger ol[177] sā’il elini[178]

---

[161] “Yedi inek” / “Kral, ‘Ben rüyamda yedi semiz ineği, yedi zayıf ineğin yediğini, ayrıca yedi yeşil başak ve yedi de kuru başak görüyorum. Ey ileri gelenler! Eğer rüya yorumluyorsanız, rüyamı bana yorumlayın’ dedi.” Kur’an-ı Kerim, Yusuf 43.
[162] gören merd-i ṣāliḥ olsa : M gören kişi ṣāliḥ olursa
[163] pārsālar : M pārsā zāhidler
[164] işi ḥāṣıl olmaya : B şuġlı müyesser olmaya
[165] ḳalursa : M ḳala
[166] “Şüphesiz ki rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa istivâ edendir” Kur’an-ı Kerim, Araf 54.
[167] Taŋrı Ta‘ālā : B Ḥaḳ Ta‘ālā
[168] “O, dört gün içinde (dört evrede), yeryüzünde yükselen sabit dağlar yarattı, orada bolluk ve bereket meydana getirdi ve orada rızık arayanların ihtiyaçlarına uygun olarak rızıklar takdir etti.” Kur’an-ı Kerim, Fussilet 10.
[169] bir kişi aŋa rāz söylemiş ola : B aŋa rāz söyleyeler
[170] “Üç kişi gizlice konuşmaz ki, dördüncüleri O olmasın.” Kur’an-ı Kerim, Mücadele 7.
[171] irişe : B dī-ẕār irişdüre
[172] Taŋrı Ta‘ālā : B Ḥaḳ Ta‘ālā
[173] “Nitekim inkârcılar onu, iki kişiden biri olarak yurdundan çıkardıklarında Allah ona yardım etmişti: Hani onlar mağaradaydılar.” Kur’an-ı Kerim, Tevbe 40.
[174] bir ulu kişi görmiş ola : M-
[175] Taŋrı Ta‘ālā : B Ḥaḳ Ta‘ālā
[176] “O bir tek Allah’tır, mutlak otorite sahibidir.” Kur’an-ı Krim, Zümer 4.
[177] ol : B-

başı üzerine ḳorsa eyde ki düşünde ṭaġ (11) görmişsin. Eger elini üzerine ḳorsa düz yir görmiş ola ve eger gözine[179] (12) ḳorsa ṭuzlu şu görmiş ola eger burnına ḳorsa ṭaġ etegin görmiş (13) ola. Eger yaŋaġına ḳorsa çemen ve murġzār görmiş ola eger ḳulaġına (14) ḳorsa çuḳurlar ve maġaralar[180] görmiş ola ve eger aġzına ḳorsa bıŋar- (15) lar ve ṭatlu şular görmiş ola ve eger saḳalına ve **[M17a]** bıyıġına ḳorsa otlar ve **[B11b]** (1) aġaçlar görmiş[181] ola ve eger boġazına ḳorsa kāriz ve yāḫūd bir delük görmiş ola[182] (2) ve eger gögsine veyā yüregine ḳorsa mescid veyā şavma‘a görmiş ola ve eger (3) ḳarnına ḳorsa ırmaḳ ve çāy ve yüg[183] görmiş ola ve eger göbegine ḳorsa yirde (4) ḳuyı görmiş ola ve eger ‘avratına ḳorsa maṣṭaba ve yāḫūd ḫarābāt (5) görmiş ola ve eger omuzına ḳorsa köşk görmiş ola[184] ve yāḫūd manẓara görmiş ola (6) ve[185] eger bāzūsına ḳorsa yemiş aġacı ve[186] yemiş görmiş görmiş ola ve eger bilegine ḳorsa (7) hem aġaç görmiş ola ammā ince aġaç ola[187] ve eger barmaġına ḳorsa küçük (8) aġaç görmiş ola ve eger arḳasına ḳorsa beyābān ve yazı görmiş ola[188] ve eger (9) ucasına ḳorsa bir yoġun direk görmiş ola ve yāḫūd bir büyük aġaç (10) görmiş ola ve eger uyluġına ḳorsa bir yüce aġaç görmiş ola servi aġacı[189] gibi (11) veyā ḫurma aġacı gibi ve anlaruŋ mānendi[190] ne-kim var-ısa ve eger dizine ḳorsa (12) nistān veyā[191] çay görmiş ola ve eger baldırına **[M17b]** ḳorsa yemişsüz aġaç görmiş (13) ola ve yāḫūd ev üstünın görmiş ola[192] ve eger ṭopuġına ḳorsa uvacuḳ (14) depecükler görmiş ola ve eger ayaġı barmaġına ḳorsa uvaḳ pīşeler görmiş (15) ola[193] bu ḳıyās üzerine te’vīl ideler Dāniyāl Ḥakīm[194] eydür: “Düş unutmaġa sebeb **[B12a]** (1) dört nesnedür, bir çoḳ günāhdan ve bir çoḳ yimekden[195], muḫtelif işlerden veyā ṭabī‘atuŋ (2) iḫtilāfından ki ḥālden dönmiş ola.” **Onuncı Faṣıl Cāhiller Söziyle Düş** (3) **Ta‘bīr Olur mı Olmaz mı? Anı Beyān İder:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “ ‘Avāmuŋ yaḳīnı ve i‘tiḳādı (4) bunuŋ

---

[178] elini : M-
[179] gözine : M gözi üzerine
[180] ve maġaralar : M-
[181] görmiş : B-
[182] ve eger boġazına ḳorsa kāriz ve yāḫūd bir delük görmiş ola : M ‘avratına ḳorsadan sonra
[183] ve yüg : B-
[184] görmiş ola : B-
[185] ve : B-
[186] ve : M ve yāḫūd
[187] ve eger bilegine ḳorsa hem aġaç görmiş ola ammā ince aġaç ola : M-
[188] ve eger arḳasına ḳorsa beyābān ve yazı görmiş ola : M-
[189] servi aġacı : B servi
[190] anlaruŋ mānendi : M anlara beŋzer
[191] veyā : M ve yāḫūd
[192] ve yāḫūd ev üstünin görmiş ola : M-
[193] ve eger ayaġı barmaġına ḳorsa uvaḳ pīşeler görmiş ola : M-
[194] Ḥakīm : B-
[195] ve bir çoḳ yimekden : B-

üzerinedür her kişi bir kimesnenüŋ düşini[196] ‘ilm-i ta‘bīr bilmeyüp nā-dānlıġ-ıla ta‘bīr (5) ḳılsa hemān ol düşüŋ[197] ta‘bīri ol itdügi üzerine cārī olur dir[198].” Ġalaṭdur[199] (6) ve bu muḥāldur. Ammā ḥukemā fāl[200] ṭarīḳınca revā görmeyüp-dururlar ki düşi cāhillere ve (7) oġlancuḳlara ve bī-‘aḳl[201] kişiler ḳatında söylemeyeler çün düş ki[202] ḥaḳ ola anı ferişte-yi (8) Ḥaḳ göstermiş ola[203] ol düş elbette bāṭıl olmaya. Eger cemī‘ ‘ālem ḫalḳı cem‘ olsalar (9) bir ġayrı **[M18a]** nesne üzerine ta‘bīr itmeg-ile ol düşüŋ ḫayrı bir dürlü olmaya ve şerri (10) red olmaya, meger ṣadaḳa vire[204] ve mu‘abbirler Yūsuf peyġamber zamānında (11) *‘aleyhi’s-selām* eyitdiler ki:

وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعَالِمِينَ[205]

Ve ne-ḳadar dilediler ki anı[206] bāṭıl ideler ol (12) düşüŋ te’vīli bir dürlü daḫı olmadı. **Onbirinci Faṣıl Düşüŋ İḫtilāf** (13) **Hey’etin ve Evḳāt-ıla İnḳilābın Beyān İder:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşüŋ ḥaḳīḳatı (14) vaḳt olur ki bir dürlü daḫı olur şöyle ki eger bir kişi gice görse ki bir büyük (15) fīl üzerine binmiş ol düşüŋ ṣāḥibi bir büyük iş bula ammā anda menfa‘ati[207] az **[B12b]** (1) ola eger bu düşi gündüz görse ‘avratına ṭalāḳ vire ol sebebden ġam-gīn ola (2) ve daḫı eger bir kişi görse ki[208] bir seng-ḫūr dirler bir cānavar var anuŋ beynisin dutsa[209] (3) aŋa bir ebleh kişiyle iş vāḳi‘ ola ve eger bu düşi gündüz görse ḫasta ola.” (4) Ca‘fer-i Ṣādıḳ raḍıyallāhu ‘anhu[210] **[M18b]** eydür: “Düş aṣlda[211] bir dürlü daḫı olur dīn i‘tibārınca ve ḫalāyıḳuŋ ṣan‘atı (5) ve kesbi i‘tibārıncadur[212]. Meṣelā bir kişi bir[213] düş görse ki aŋa çoḳ rāḥat irişe ve bir kişi (6) daḫı hemān ol düşi görse aŋa ‘aẕāb ola görmez misin kim[214] düşde zencīr yaramazdur.” (7) Ḥaḳ Ta‘ālā[215] ḳavliyle ki buyurur:

---

[196] her kişi bir kimesnenüŋ düşini : M her kişinüŋ ki bir kimene anuŋ düşini
[197] ta‘bīr ḳılsa hemān ol düşüŋ : M-
[198] olur dir : B ola
[199] ġalatdur : M bu i‘tiḳādı ġalatdur
[200] fāl : B-
[201] bī-‘aḳl : M ‘aḳılsuz
[202] ki : B-
[203] anı ferişte-yi Ḥaḳ göstermiş ola : M ve ferişte anı daḫı göstermiş
[204] vire : B virmeg-ile
[205] “Adamlar, ‘Bunlar karmakarışık düşlerdir. Biz böyle düşleri yorumlamayı bilmeyiz’ dediler.” Kur’an-ı Kerim, Yûsuf 44
[206] anı : B-
[207] menfa‘ati : M menfa‘at
[208] bir kişi görse ki... : M...bir kişi görse ki
[209] dutsa : M ṭutdı
[210] *raḍıyallāhu ‘anhu* : B-
[211] düş aṣlda : M düşüŋ aṣlı
[212] i‘tibārıncadur : B i‘tibārınca
[213] bir : B-
[214] kim : M ki
[215] Ḥaḳ Ta‘ālā : M Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ

غُلَّتْ اَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا[216]

Ammā ḳaçan bir ṣāliḥ[217] görse (8) elini yaramaz işlerden çeke[218] ve isnād-ı ṣaḥīhle getürüp-dururlar[219] ki bir kez[220] Selmān-ı Fārsī, (9) Ebū Bekir Ṣıddīḳı *raḍıyallāhu ‘anhumā*[221] gördi-ki ellerini zencīrle boynına baġlamışlardur[222]. Selmān-ı Fārsī[223] bu düşden (10) ikrāh idüp Ebū Bekirden ictināb idüp ıraḳ olmaḳ istedi. Ebū Bekir (11) ṣordı-ki: “Niçün benden ıraḳ düşdüŋ?” Selmān gördügi düşi şerḥ itdi. (12) Ebū Bekir eytdi: “*Elḥamdüli’llāh* ki benüm elümi Ḥaḳ Ta‘ālā[224] tā ḳıyāmete degin[225] şerr ü fesāddan baġladı.” (13) Didi ve daḫı[226] Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Bir kimse düşinde kendüyi[227] minber üzerinde görse **[M19a]** ululuḳ (14) bula eger fāsıḳ görse anı[228] ber-dār ideler.” Nite-kim bir vaḳt rasūl ḥażretinüŋ *ṣallallāhu* (15) *‘aleyhi vesellem* ḳatına bir ‘avrat geldi eytdi kim[229]: “Yā rasūlullāh düşümde gördüm ki[230] **[B13a]** (1) evümüŋ[231] saḳfı ṣınmış[232].” Rasūl eyitdi ki[233]: “Erüŋ seferden gele.” Ancılayın bir ‘avrat daḫı (2) geldi hemān ol düşi gördi[234] gelüp Ebū Bekir *raḍıyallāhu ‘anhu*[235] ḥażretine ‘arż itdi[236]. Ebū Bekir (3) eyitdi kim[237]: “Erüŋ vefāt ḳıla.” Bu iki düşüŋ te’vīli[238] hemān rāst geldi. (4) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Her düş ki bahār faṣlında görine eyürek ve ümīd-vārıraḳ ola ammā te’vīli ḫayr ola ammā ḳış faṣlında görinse[239] anuŋ te’vīli dürüst olmaya (5) ve ża‘īf ola.” Ve daḫı[240] bir kişi Ebū Bekirden ṣordı ki: “Yā Ebū Bekir düşümde gördüm ki[241] bir (6) aġaçdan baŋa yetmiş[242] yapraḳ virdiler.” Eytdi-kim: “Saŋa yetmiş aġaç uralar.” Ve bir yıl (7) daḫı hemān

---

[216] “Dedikleri yüzünden elleri bağlandı ve la'netlendiler.” Kur’an-ı Kerim, Maide 64
[217] ḳaçan bir ṣāliḥ kişi : B çün merd-i ṣāliḥ
[218] çeke : M-
[219] getürüp-dururlar : B getürüp-durur
[220] bir kez : M-
[221] *raḍıyallāhu ‘anhumā* : B-
[222] baġlamışlardur : B baġlamışlar
[223] Selmān-ı Fārsī : B Selmān
[224] benüm elümi Ḥaḳ Ta‘ālā : M Ḥaḳ Ta‘ālā benüm elümi
[225] tā ḳıyāmete degin : M-
[226] didi ve daḫı : M ve daḫı, B didi
[227] kendüyi : M-
[228] görse anı : B ise
[229] kim : M-
[230] ki : M-
[231] evümüŋ : M evimüŋ
[232] ṣınmış : M yıkılmış
[233] rasūl eyitdi ki : M eyitdi
[234] ancılayın bir ‘avrat daḫı geldi hemān ol düşi gördi : M bir vaḳt daḫı ol ‘avrat hemān ol düşi yine gördi
[235] *raḍıyallāhu ‘anhu* : B-
[236] itdi : M eyledi
[237] kim : M-
[238] bu iki düşüŋ te’vīli : M bu iki te’vīl daḫı
[239] eyürek ve ümīd-vārıraḳ ola ammā te’vīli ḫayr ola ammā ḳış faṣlında görinse : B-
[240] daḫı : B-
[241] ki : M-
[242] yetmiş : M-

yine[243] ol kişi gelüp eyitdi-kim: “Gördüm ki[244] bir bağdan baŋa yetmiş yapraḳ (8) virdiler.” **[M19b]** Ebū Bekir eyitdi[245]: “Saŋa yetmiş biŋ aḳça vireler.” Bu ikisi daḫı rāst geldi, (9) zīrā ki evvel vaḳtda ḫazān vaḳtınuŋ evveliydi ve bu vaḳtda bahār-ıdı. Dāniyāl (10) Hakīm eydür: “Eger[246] mu‘abbirden düşi ṣabāḥ vaḳtından tā öyle vaḳtına degin ṣorsalar (11) delīl ḫayrdur ve iḳbāl ola[247] pes düş aḫşam vaḳtında ve gün bulud[248] olduġı va- (12) ḳtda ve yaġmur ve ḳar yaġarken ve gün ṭolunurken ve gün ṭoġarken ṣormayalar. (13) Ammā rāstraḳ düş oldur ki aġaçlar açıldıġı vaḳtın[249] ola.” **On İkinci Faṣıl** (14) **Su’āl İtmek Edebinüŋ Şarṭın Beyān İder:** Evvel mu‘abbire gerekdür ki muṣliḥ (15) ve sākin ve ‘ālim ola ve ta‘bīr vaḳtında başīret üzerine ola ve düşi tamām işide **[B13b]** (1) ve düşüŋ ṣāḥibini bile ki emīr midür? Veyā[250] ra‘iyyet midür? Ve ulu kişi midür yāḫūd kiçi kişi midür?[251] (2) ‘Aḳl-ıla ḳıyās eyleye her birinüŋ te’vīlini ḳadri miḳdārınca beyān eyleye. Şöyle-ki[252] (3) bundan öŋdin beyān itmiş-idük[253]. Eger bir düş ki dürüst ola ortasında **[M20a]** (4) bir ḥaşv nesne görmiş ola ol ḥaşvı ortasından gidere ve ol-ki aṣldur (5) anı te’vīl ide ve eger düş[254] muḫtelif olursa ki hīç[255] bir birine beŋzemeye eyde ki aż̇ġāṣ u (6) aḥlāmdur[256] ve eger düşüŋ te’vīli aŋa āşikāre olmaya düşüŋ ṣāḥibine ṣora ki[257]: “Göŋlüŋ açuk mıdur? Yoḫsa ṭar mıdur?[258]” (7) Diye andan işide daḫı düşi anuŋ üzerine ta‘bīr ide. Eger (8) ol dimeye mu‘abbir daḫı bilmeye adı üzerine ta‘bīr ide[259] nite kim bundan öŋdin (9) diyüp-dururuz[260]. Eger bir kişi düşinde ḳorḳsa üç kez āyet el-Kürsī oḳıya (10) kendüzine ura[261] ve eyde ki[262]:

أعوذ برب موسى وعيسى وإبراهيم الذي وفى ومحمد المصطفى من شر الرؤيا التي رأيتها أن لا تضرني في ديني ودنياي ومعيشتي عز جاره وجل ثناؤه ولا إله غيرك[263]

---

[243] yine : B-
[244] gördüm ki : M-
[245] Ebū Bekir eyitdi : B eyitdi kim
[246] eger : B-
[247] iḳbāl ola : M iḳbāldur
[248] bulud : B bulut
[249] vaḳtın : M vaḳtda
[250] veyā : M ya
[251] ve ulu kişi midür yāḫūd kiçi kişi midür? : B ve ulu mıdur ve yāḫūd kiçi midür?
[252] şöyle-ki : B şöyle ki
[253] itmiş-idük : B itmiş idük
[254] düş : B-
[255] olursa ki hīç : B ola ki
[256] eyde ki aż̇ġāṣ u aḥlāmdur : B aż̇ġāṣ u aḥlāmdur diye
[257] te’vīlini āşikāre ṣāḥibine ṣora ki M : eger düşüŋ te’vīli aŋa āşikāre olmaya düşüŋ ṣāḥibine ṣora ki
[258] “Göŋlüŋ açuḳ mıdur? Yoḫsa ṭar mıdur?” : B “Küşāde-dil midür? Yoḫsa dil-teng midür?”
[259] ide : M eyleye
[260] dururuz : M ṭururuz
[261] kendüzine ura : B kendü üzerine
[262] ki : M-
[263] Rüyamda gördüğüm şeyin şerrinden, onun bana dinim ve dünyam hususunda zarar vermesinden, Musa'nın, İsa'nın, o vefakâr İbrahim'in ve Muhammed Mustafa (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)’in Rabbi'ne

(12) Ve andan ṣoŋra iki reke‘at namāz ḳıla ve ṣadaḳa vire ve du‘ā ḳıla Ḥaḳ Ta‘ālā *‘Azze ve Celle* (13) ol düşüŋ şerrini def‘ eyleye. Cābir-i Maġribī eydür: “İblīs **[M20b]** *‘aleyhi’l-la‘ne* cemī‘ düşde i‘tirāż (14) ider ve kendüyi cemī‘ nesneye beŋzedür[264] ammā Allāhu Ta‘ālāya ve melāyikeye ve peyġamberlere[265] ve (15) göklere ve aya ve güneşe ve ulu yaradılmış nesnelere kendüyi beŋzedimez.” Ve eger bu aŋduġumuz nesnelere beŋzemek elinden geleydi[266] **[B14a]** (1) ‘aẓīm fitneler[267] ideydi ve eydeydi ki: “Ben senden ḫoşnūdam şimden girü ne gerekse ki işle.” Ve daḫı nesneler ideydi ki[268] ḫalāyıḳı gümrāh idüp ḍalālete (2) bıraġurdı[269]. Ammā Ḥaḳ Ta‘ālā *Celle Celāluhū* aŋa bu ḳudreti virmeyüp-durur. Eger (3) İblīs kendüyi Enbiyāya ve aŋduġumuz nesnelere[270] beŋzetse bir od gelüp anı[271] (4) göyündürür. **On Üçünci Faṣıl Sā’ilüŋ ve Mu‘abbirüŋ Edeb Ri‘āyet İtmesin** (5) **Bildürür:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Mu‘abbire gerekdür ki ṣābır ola[272] ve huşyār ola (6) ve naẓar idüp göre ve bile ki[273] dervīş midür? Yoḫsa bay mıdur?” Ve daḫı meẕhebin (7) ve ‘aḳlın teftīş ide ve ṣora ki: “Bu gice **[M21a]** ne yidi? Ve nice[274] uyudı? Ve ne endīşe-(8) y-ile yatdı?” Ve su’āl idicinüŋ edebi[275] oldur ki anı ki görüp-durur hemān (9) anı diye ziyāde nesne ḳatmaya[276] ve uyuduġı vaḳtın bu du‘āyı oḳıya tā ki[277] yaramaz düş (10) görmeye:

اللهم أسلمت نفسي اليك ووجهت وجهي اليك وألجأت ظهري اليك وفوضت أمري اليك الاملجا ولامنجى إلا اليك اللهم انى اسألك ان ترنى رؤياى الصلحة صادقة كا ذبة ونافعة غيرضارة برحمتك يا ارحم الراحمين[278]

(12) Ve çün uyuya ṣaġ yanı üzerine uyuya (13) ve yāḫūd arḳası üzerine uyuya. Ve eger ‘illeti olursa ṣol yanı üzerine (14) uyuya ammā yüzi üzerine uyumaya[279] çün uyana[280]

---

sığınırım. Allah'ın koruması azizdir (çok güçlüdür), Allah'ın övgüsü celil (pek yüce)'dir ve Allah'ın isimleri çok mukaddestir (kutsaldır.)

[264] beŋzedür: M mānend ider

[265] Allāhau Ta‘ālāya ve peyġamberlere ve melāyikeye: B Allāha ve melāyikeye ve peyġamberlere

[266] ve eger bu aŋduġumuz nesnelere beŋzemek elinden geleydi: B ve eger bu meẕkūrlara beŋzemezüŋ elinden geleydi

[267] fitneler: B fitne

[268] ve eydeydi ki ben senden ḫoşnūdam şimden girü ne gerekse ki işle ve daḫı nesneler ideydi ki : B-

[269] bıraġurdı: M bıraġaydı

[270] aŋduġumuz nesnelere: B ġayrı nesneye ki meẕkūrdur

[271] bir od gelüp anı: M anı bir od gelüp

[272] ola: M-

[273] ve bile ki: B-

[274] nice: M ne

[275] su’āl idicinüŋ edebi: M su’āl idicek edeb

[276] nesne ḳatmaya: M dimeye

[277] ki: B-

[278] Allah'ım! Kendimi sana teslim ettim. Yüzümü sana çevirdim. İşimi sana ısmarladım. Sırtımı sana dayadım. Ümit bağladığım sen, korktuğum yine sensin. Senden kaçıp sığınacak ve senin elinden kurtulacak bir yer varsa yine sensin. İndirdiğin kitabına ve gönderdiğin peygamberine iman ettim. Buhari , Daavat 6.

[279] ve çün uyuya ṣaġ yanı üzerine uyuya ve yāḫūd arḳası üzerine uyuya ve eger ‘illeti olursa ṣol yanı üzerine uyuya ammā yüzi üzerine uyumaya: M ve çün-ki yata ṣaġ yanı üzerine yata uyıya yüzi üzerine uyımaya ve yāḫūd arḳası üzerine uyıya ve eger ṣaġ yanında ‘illet olursa ṣol yanı üzerine uyıya

Allāhu Ta‘ālāyı[281] yād eyleye çün düş[282] gör- (15) miş ola çoḳ şükr eyleye ve eger[283] yaramaz düş göre eyde ki[284]: E‘ūẕübillāhimineşşeyṭanirracīm **[B14b]** (1) ve Ḳulhüvallāhu aḥad oḳıya daḫı ṣol yanına yata[285] ve eyde (2) ki: “Yā Rabbī sen bilürsin ben bilmezem bu düşüŋ ḫayrını **[M21b]** baŋa ve cemī‘ Müsülmānlara[286] (3) sen irişdür.” Diye[287] ve eger yaramazdur eyde: “İlāhī[288] bunuŋ şerrini benden ve Müsülmānlardan[289] sen (4) def‘ eyle.”

[290] يا ارحم الراحمين ويا خير الغافرين ويا مجيب المظرين

Andan (5) ṣoŋra ṣadaḳa vire mu‘abbirüŋ ḳatına şādılıġ-ıla ve gülmeg-ile vara ve daḫı mu‘abbire[291] (6) gerekdür ki güler yüzlü ola[292] ve luṭf ehli ola ve dāyim ṭahāretle ola (7) ve dostlarına meyl idüp te’vīlde yalan söylemeye ve sā’il daḫı yalan söylemeye[293] ki rasūl ḥażreti (8) *‘aleyhi’s-selām* buyurur: “Her ki[294] görmedügi düşi gördüm dise[295] kendüyi cehenneme (9) bıraġur Ve daḫı[296] şunuŋ gibi durur kim[297] ḳaṣd-ıla benüm üzerime yalan söyleye ve her ki (10) ṭama‘-ıçun[298] ve kendünüŋ mertebesi-çün yalan düş[299] söyleye cennet ḳoḳusın (11) ḳoḳulamaya.” **On Dördünci Faṣıl Düş Ḳaç Vechledür[300] Anı Beyān İder:** (12) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Mu‘abbire gerekdür ki düş görenüŋ adını ve meẕhebini (13) ve miḳdārını ve edeb-i sā’ili bile **[M22a]** ve ṣora ki düşi gice mi gördüŋ[301] yoḫsa gündüz (14) mi gördüŋ? Ve andan ṣoŋra[302] ol vaḳta naẓar eyleye[303] göre ki ol vaḳtda ne ḥareket ider aŋa göre ta‘bīr eyleye[304] (15) ve daḫı faṣluŋ ve yıllaruŋ adını Fārsī dilince bile[305] ve ayuŋ ve günüŋ adlarını **[B15a]** (1) ‘Arabca bile andan ṣoŋra bir vech-ile[306] naẓar

---

[280] çün uyana: M çün-ki uyıya
[281] Allāhu Ta‘ālāyı: B Allāhı
[282] düş: B-
[283] ve eger: B-
[284] ki: M-
[285] yata: M ura
[286] Müsülmānlara: M Müsilmānlara
[287] diye: B-
[288] eyde İlāhī : B-
[289] Müsülmānlardan: M Müsilmālardan
[290] “Merhametlilerin en merhametlisi, bağışlayanların en hayırlısı, sıkıntıda olanlara yardım eden üzüntülerini gideren Allah’ım.” Kötü rüya gören kişinin okuması gereken dua.
[291] daḫı mu‘abbire: B mu‘abbire daḫı
[292] ola: B-
[293] sā’il daḫı yalan söylemeye: B-
[294] buyurur her ki: M buyurur ki her ki
[295] dise: B diye
[296] daḫı: B-
[297] gibi durur kim: B gibidür ki
[298] tama‘-ıçun: M tama‘-içün
[299] düş: M düzüp
[300] vechledür: M vechle
[301] gördüŋ: M-
[302] ve andan ṣoŋra: B-
[303] eyleye: M ide
[304] aŋa göre ta‘bir eyleye: B-
[305] bile: B-

ide ol-ki ṣavābraḳdur ta‘bīr eyleye.” Dāniyāl (2) Ḥakīm eydür: “Eger bir kişi şenbe güni mu‘abbirden düş su’āl eylese[307] gere- (3) kdür ki anuŋ adını ve atası[308] adını ṣora eger anuŋ adı[309] peyġamberler adına muvāfiḳ olursa (4) fāl ṭarīḳınca ḫayr ve beşāret üzerine[310] delālet ider[311] eger bunuŋ ḫilāfı olursa[312] (5) şerre ve mażarrata delīldür, ammā eger (6) yek-şenbe güninüŋ[313] evvelinde ṣorılsa sa‘ādete ve şādılıġa (7) ve şerefe delīldür.” Cābir-i Maġribī eydür: “Mu‘abbirler[314] tecribe itmek gerek nite-kim[315] ṭabīb- (8) ler ki[316] tecribe iderler ve daḫı mu‘abbir gerekdür kim güneşüŋ zevāli[317] vaḳtında ve ṭulū‘ ve ġurūb (9) vaḳtında ta‘bīr itmeye[318] ve ‘avratlar ve oġlancuḳlar[319] ḳatında ve ‘aḳılsuzlar[320] (10) ser-ḫoş **[M22b]** gibi ve bengī gibi bunlaruŋ ḳatında ta‘bīr itmeyeler.” **On Beşinci** (11) **Faṣıl Ol Nesneler[321] Beyānındadur ki Ta‘bīr Maḳlūbdur[322]:** Muḥammed bin (12) Sīrīn eydür: “Düşde ṭā‘ūn[323] ceng ü āşūbdur ve ceng ü āşūb (13) düşde[324] ṭā‘ūndur ve düşde bir yirden bir yire göç idüp gitmek[325] seferdür ve sefer (14) göç itmekdür ve düşde muṣḥaf ḥikmetdür ve ḥikmet muṣḥafdur ve düşde aġlamaḳ (15) şādılıḳdur gülmek ve şādılıḳ[326] aġlamaḳdur ve düşde çekürge[327] leşkerdür ve[328] leşker çekürgedür[329] **[B15b]** (1) ve düşde peyk yir ölçmekdür ve yir ölçmek peykdür ve düşde ḥacāmat eylemek[330] kendüniŋ üzerine (2) ḳabala yazmaḳdur ve ḳabala yazmaḳ ḥacāmatdur ve kendüyi zindānda görmek (3) gūra delīldür ve gūr zindāna delīldür ve düşde evi ḫarāb görmek ṣāḥib-i (4) ḫānenüŋ vefātıdur ve ṣāḥib-i ḫānenüŋ vefātı evüŋ ḫarāb olmasına[331] delīldür ve (5) düşde ‘avrat erkek[332]

---

[306] bir vech-ile: B-
[307] su’āl eylese: M ṣorsa
[308] atası: M anası
[309] anuŋ adı: B-
[310] üzerine: M üzere
[311] ider: B-
[312] olursa: B olsa
[313] güninüŋ: B günüŋ
[314] mu‘abbirler: B mu‘abbir
[315] nite-kim: M nite kim
[316] ki: B-
[317] kim güneşüŋ zevāli: B kim zevāl
[318] ta‘bīr itmeye: M-
[319] ‘avratlar ve oġlancuḳlar: M oġlancuḳlar ve ‘avratlar
[320] ‘aḳıluzlar: M-
[321] nesneler: B ba‘żı
[322] maḳlūbdur: B maḳlub olur
[323] düşde ṭā‘ūn: M ṭā‘ūn düşde
[324] düşde: B-
[325] bir yirden bir yire göç idüp gitmek: bir yire göç idüp gitmek
[326] aġlamak şādılıḳdur gülmek ve şādılıḳ: B aġlamaḳ şāẕılıḳdur ve şāẕılıḳ
[327] düşde çekürge: M çekürge düşde
[328] ve: M-
[329] çekürgedür: B çekürge
[330] ve düşde ḥacāmāt eylemek: B ve ḥacāmāt
[331] ḫarāb olmasına: B ḫarābına
[332] erkek: M-

oğlan ṭoğursa ḳız ṭoğura ve ḳız ṭoğursa oğlan ṭoğura[333] **[M23a]** ve düşde ekin ekmek ‘avrat almaḳdur (6) ve ‘avrat almaḳ[334] ekin ekmekdür ve düşde encīr yimek[335] bir işde peşīmānlıḳdur ve peşīmānlıḳ (7) encīr yimekdür[336] ve düşde sīl gelmek düşmendur ve düşmen[337] sīl gelmek- (8) dür ve her nesneyi düşde yeŋi göre anuŋ[338] eskisi yigrekdür nite-kim[339] düşinde yeŋi edügi (9) silāḥ-ıla[340] geyse ġam u ġuṣṣaya[341] delālet ider ve eger silāḥ-ıla[342] eski edük (10) geyse feraḥ ve şādılıḳdur[343] ve eger düşinde ḳul ṣatun alsa yaramaz ola[344] ve eger (11) ḳul ṣatsa[345] eyü ola[346] ve eger cāriye ṣatun alsa eyüdür ve eger ṣatsa (12) yaramazdur.” **On Altıncı Faṣıl Düşde Allāhu Ta‘ālā[347] *Celle Celāluhū* ve Enbiyāyı ve** (13) **ve Melāyikeyi ve Muḳarrebi *‘aleyhi‘s-selām*[348] ve Ṣaḥābe ve Evliyā raḍıyallāhu ‘anhum Görmek Beyānındadır[349]:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger ḳul düşinde (14) Allāh ḥażretini keyfiyyetsüz görse delālet ider ki yarın ḳıyāmet güninde Ḥaḳ (15) Ta‘ālā aŋa **[M23b]** dīdārını[350] erzānī ḳıla ve cemī‘ ḥācetini revā ḳıla ve eger görse ki[351] **[B16a]** (1) kendüsi ṭurur Allāhu Ta‘ālā aŋa naẓar ider selāmet ve ṣāliḥ bula[352] ve ‘afv ve raḥmet (2) irişe[353] ve eger günāh-kār kişi-y-ise tevbe eylemek gerek ḫāṣṣa ki ḫışm-nāk (3) görse[354] ve eger görse ki Allāh Ta‘ālā kendü-y-ile rāz söyleşür[355] ol kişi Allāh (4) ḳatında[356] ‘azīz ve mükerrem[357] ola. Nite-kim[358] Allāhu Ta‘ālā buyurur:

وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا[359]

---

[333] ḳız ṭoğura ve ḳız ṭoğursa oğlan ṭoğura: B-
[334] almaḳ: B-
[335] yimek: M yemek
[336] yimekdür: M yemekdür
[337] düşmendür ve düşmen: B düşmāndur ve düşmān
[338] ve her nesneyi düşde yeŋi görse anuŋ: M ve düşde nesnenüŋ
[339] nite-kim: M nite kim
[340] yeŋi edügi ve silāh-ıla geyse: M yeŋi edük ve silāḥ geyse, B edügi silāh-ıla geyse
[341] ġam u ġuṣṣa: M ġama ve ġuṣṣaya
[342] silāḥ-ıla: B silāḥ ile
[343] feraḥ ve şādılıḳdur: M feraḥdur ve şāẕılıḳdur
[344] yaramaz ola: M yarazmazdur
[345] ṣatsa: M ṣatun ṣatsa
[346] eyü ola: Meyüdür
[347] Allāhu Ta‘ālā: B Allāh
[348] muḳarrebi *‘aleyhi’s-selām* : B-
[349] görmek beyānındadır: B-
[350] dīdārını: B dīẕārını
[351] ki: M-
[352] bula: M irişe
[353] irişe: M-
[354] görse: B görür
[355] söyleşür: M söyler
[356] ḳatında: M ḥażretinde
[357] ve mükerrem: B-
[358] nite-kim: M şöyle kim
[359] “Kendisi ile gizlice konuşmak için kendimize yaklaştırdık.” Kur’an-ı Kerim, Meryem 52.

Ve eger görse ki perde ardında (5) anuŋla söz söyleşür[360] anuŋ dīninde ḫaṭā vāḳi‘ olmış ola[361]. Nite-kim Ḳur’ānda buyurur: (6)

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ اَنْ يُكَلِّمَهُ اللّٰهُ[362]

Ve eger görse ki Allāhu Ta‘ālā anı kendüye (7) muḳarreb ider ve eger aŋa[363] ḥisāb ṣorup ṣoŋra aŋa raḥmet idüp yarlıġar hemān (8) bi-‘aynihī eyle ola ammā dünyāda çoḳ ḫasta olup belālar çeke ve eger düşinde görse ki[364] Allāhu (9) Ta‘ālā ḳavl virür ol kişi bir iş ide ki Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ol işde rıżāsı (10) olmaya. **[M24a]** Nite-kim[365] buyurur:

يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ[366]

Eger düşinde Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa bir eyü işe (11) beşāret iderse[367] ḫayra ve Ḥaḳḳuŋ ḫoşnūdlıġına delīldür ve eger yaramaz işe beşāret (12) iderse Allāhuŋ ḥışmı anuŋ üzerine ola ve eger düşinde görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā- (13) nuŋ öŋinde başın aşaġa eylemiş ṭurur[368] aŋa ġam u[369] ġuṣṣa irişe ve anı günāhda[370] dutalar.” (14) Nite-kim[371] Ḳur’ānda buyurur ki:

اِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُؤُسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ[372]

İbrāhīm-i Kirmānī (15) eydür: “Eger düşinde görse ki Allāhu Ta‘ālā aŋa[373] nesne virür dünyāda belā ve miḥnet irişe **[B16b]** (1) ve eger görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa naẓar ider Ḥaḳḳuŋ cennetin ve rıżasın bula (2) ve eger görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā dünyā metā‘ından nesne virür ki dünyāda[374] ol (3) nesneyi severdi ḳatı ḫastalıḳ ve miḥnet çeke ve[375] ol miḥnetden sevāb ve (4) behişt[376] bula ve ba‘żılar eydür ki ‘aẕāba ve ‘iḳāba müsteḥaḳ ola ve eger görse (5) ki bir kişi aŋa eydür işbu senüŋ Allāhuŋdur anuŋ bir pādişāh-ıla[377] ḫāceti ola **[M24b]** (6) ve eger görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā yir yüzine gelür yā bir şehirde veyā bir köşede ṭurur[378] eger (7) ol mevżi‘üŋ ehli maẓlūm olursa ẓālimler üzerine nuṣret bulalar[379] ve ol (8) ẓulmdan

---

[360] söyleşür: B söyler
[361] ola: M-
[362] “Allah, bir insanla ancak vahiy yoluyla, yahut perde arkasından konuşur.” Kur’an-ı Kerim, Şûrâ 51.
[363] ve eger aŋa: M ve eger, B ve aŋa
[364] görse ki: B-
[365] nite-kim: M nite kim
[366] “İşte Allah, aklınızı başınıza alasınız diye size böyle öğüt veriyor.” Kur’an-ı Kerim, Nahl 90.
[367] ider-ise: B ider
[368] eylemiş ṭurur: B eylemişdür
[369] u: M ve
[370] günāhda: M günāhdan
[371] nite-kim: M nite kim
[372] “O günahkârları rablerinin huzurunda başlarını önlerine eğmiş halde şöyle derlerken bir görsen.” Kur’an-ı Kerim, Secde 12.
[373] aŋa: B-
[374] dünyāda: M-
[375] ve: M-
[376] sevāb ve behişt: B sevāb-ı behişt
[377] pādişāh-ıla: M pādişāh ile
[378] ṭurur: B-
[379] bulalar: B bula

ḫalāṣ bulalar eger ol mevżi‘ ehlinüŋ düşmeni olursa ol düşmen (9) üzerine ẓafer bulalar eger ol mevżi‘de ḳızlıḳ ve ṭarlıḳ olursa ucuzlıḳ (10) ve ni‘met ve küşādelıḳ[380] ola eger ol mevżi‘üŋ ehli günāh-kār olursa[381] (11) Ḥaḳ Ta‘ālā anlara[382] tevbe erzānī ḳıla ve eger ḳul[383] düşinde görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā (12) anuŋ evine gelüp luṭf-ıla elini anuŋ başı üzerine ḳoyup başını ṣıġar[384] (13) ve yāḫūd ḫil‘at geydürür ve yāḫūd kenāra getürüp[385] ḳuçar ve yāḫūd[386] anı yur bu dükelisi[387] (14) raḥmete ve maġfirete ve Ḥaḳḳuŋ kerāmetine delīldür ammā dünyāda belādan (15) ve fitneden ḫālī olmaya tā āḫirete gidinceye[388] degin ve eger düşinde bir nur görse **[B17a]** (1) ki anuŋ vaṣfın idemez aŋa ġam u ġuṣṣa irişe ve eger düşinde görse (2) ki adını **[M25a]** ta‘bīr idüp bir ad daḫı ḳorlar ululıḳ bula ve düşmenlerini ḳahr (3) ide ve eger düşinde Allāhu Ta‘ālāyı görse ki[389] ḫışmlu ḳaḳımış ol kişi dīni (4) ḫor ṭutar ola[390] ve ṭā‘at ve ‘ibādet eylemez ola[391] (5) ve atasını ve[392] anasını kendüden ḫoşnūd eylemez[393] ola (5) ve eger düşinde görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa[394] libās virür zühd ü[395] taḳvā bula (6) ve eger görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā[396] anı benüm ḳatuma gel diyüp oḳur[397] ol kişi dünyādan (7) sefer eyleye[398] ve eger bir nūr görse ki anuŋ vaṣfın idebilür yine aŋa ġam u ġuṣṣa irişe[399] eger görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa buyurur ki fülān kişiyi benüm ḳatuma (8) oḳı ol kişiye ecel irişe öle[400].” Cābir-i Maġribī eydür eger: “Ḥaḳ Ta‘ālāyı yā şehirde (9) veyā köyde görse ol mevāżı‘da olan ḫalāyıḳ muṣlih olalar ‘izz ü (10) mertebe bulalar ve müfsidler maḳhūr olalar veyā görse ki bir şehrüŋ üzerine (11) ḫışm eyler ol şehrüŋ ḳaḍīsi ve ḥākimleri[401] **[M25b]** ḫilāf-ı şer‘a meyl eyler olalar (12) ve begleri ra‘iyyet üzerine ẓulm ideler ve ol şehrüŋ ‘ālimlerinüŋ (13) dīnlerinde ḫalel ola ve eger bu düşi gören uġrı ve ḥarāmī olursa

---

[380] ve küşādelıḳ: M-
[381] olursa: B olalar
[382] anlara: M-
[383] ḳul: B-
[384] başını ṣıġar: M başı ṣıġır
[385] kenāra getürüp: M-
[386] yāḫūd: B-
[387] dükelisi: B cemī‘si
[388] gidinceye: M-
[389] ki: M-
[390] ola: B-
[391] ola: B-
[392] ve: B-
[393] eylemez: M itmez
[394] aŋa: B-
[395] ü: M ve
[396] ki Ḥaḳ Ta‘ālā: M Allāhu Ta‘ālā
[397] benüm ḳatuma gel diyüp okur: M ḳatına oḳur
[398] eyleye: B ide
[399] ve eger bir nūr görse ki anuŋ vaṣfın idebilür yine aŋa ġam u ġuṣṣa irişe B-
[400] öle: B-
[401] ḥakimleri: B ḥākimi

(14) ellerin ve ayaḳların keseler veyā[402] günāh-kār olursa aŋa işkence ideler (15) ve yāhūd ol şehre fitne vü belā düşe.” Ve ‘Abdullāh bin[403] ‘Abbās eydür *raḍıyallāhu* **[B17b]** (1) *‘anhu*[404]: “Eger düşinde Ḥaḳ Ta‘ālāyı *Celle Celāluhū*[405] bī-çūn ve bī-cerā görse iki cihānda emīn (2) ola ve ġamdan ḳurtulup feraḥ bula[406] ve ṭamudan emīn ola ve eger kāfir (3) görse Müsülmān ola ve eger Müsülmān görse Ḥaḳ Ta‘ālā dīdārın[407] erzānī (4) ḳıla ve eger Ḥaḳ Ta‘ālāyı bir ṣūretde görse ki ol ṣūretüŋ mis̱lini görmeyüp (5) ve işitmeyüp-durur ol kişinüŋ üzerine Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ faẕ̇lı irişe ve eger bir ma‘rūf (6) ve meşhūr kişi[408] ṣūretinde görse ol kişi ululıġa irişe ve eger Ḥaḳ (7) Ta‘ālāyı niyāzda[409] ve tesbīḥde **[M26a]** görse ki[410] o yirde şehīdler ve ġāzīler ola (8) ki Ḥaḳ Ta‘ālā anları yarlıġamış ve cehennem odından ḫalāṣ virmiş ola ve (9) eger Ḥaḳ Ta‘ālāyı gūr-istānda görse ol gūr-istān ehline raḥmet ola (10) ve eger Ḥaḳ Ta‘ālāyı bir ṣūret mis̱ālinde göre daḫı aŋa secde eyleye Ḥaḳ (11) Ta‘ālā ḥaḳḳında yalan söyleye ve eger düşinde Ḥaḳ Ta‘ālāya sögse ol (12) kişi Ḥaḳ Ta‘ālā virdügi ni‘mete küfrānü’n-ni‘me[411] ola ve Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḥükmine (13) münkir ola ve eger görse ki Ḥaḳ Ta‘ālā bir taḫtuŋ üzerine[412] oturur veyā uyur (14) bu cemī‘si yaramaz ṣıfatlara delīldür ki bu düşi görüci ‘āṣī ve gümrāh ve anuŋ (15) ṣoḥbeti dünyāda yaramazlar-ıladur[413].” Cābir-i Maġribī eydür: “Mü’minlere[414] Ḥaḳ Ta‘ālāyı görmek[415] **[B18a]** (1) te’vīli yedi vech üzerine delālet ider bir ‘afv-ı raḥmete ve ni‘mete ve mü’minlige ve rāḥata ve nūr-ı hidāyete ḳuvvete ve ‘aẕ̲āba ve ‘uḳūbete ve Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa cennet rūzi ḳılmaġa ve ol memleketde **[M26b]** ‘adl u inṣāfa ve ‘izz u şerīfe ve Ḥaḳ Ta‘ālādan ululuġa ve eger düşde görsinler ki Ḥaḳ Ta‘ālā raḥmet naẕarıyla baḳmaz eger gören ḳāḍī veyā ḥākim olursa rişvet alıcı ola ve bī-inṣāf ola bu ḳıyās üzerine taṣavvur itmek gerek tā pādişāhdan gedāya degin vesselām.” **Melāyikeyi Görmek:** Düşde pādişāhlık ve murād bulmaḳdur dīn ve diyānet-ile ‘aybsuz bir zāhid ve perhīz-kār ve laṭīf ve muṭī‘ kişiyle hem-ṣoḥbet olmaḳdur. **Cebrā’īl Görmek:** *‘aleyhi’s-selām* Ḥakīm eydür: “Eger Cebrā’īli küşāde-rūy ve şādumān görse düşmen üzerine ẕafer bula ve maḳṣūd irişe ve ġamdan ḳurtulup feraḥ bula ve eger bunuŋ ḫilāfın

[402] veyā: B ve
[403] bin: M ibni
[404] *raḍıyallāhu ‘anhu*: M-
[405] *Celle Celāluhū*: B-
[406] bula: B ola
[407] dīdārın: B dīẕārın
[408] kişi: B kişinüŋ
[409] niyāzda: M namāzda
[410] ki: M-
[411] küfrānü’n-ni‘me: M küfrānī
[412] taḫtuŋ üzerine: M taḫt üzerinde
[413] anuŋ ṣoḥbeti dünyāda yaramazlar-ıladur: M-
[414] mü’minlere: B münkir
[415] B nüshası bu kısımdan itibaren Elif bābına kadar eksiktir.

görse ġam ve ġuṣṣaya delīldür ve eger Cebrā‘īl aŋa bir eyü va‘de virse ve yāḫūd bir nesne muştılasa veyā bir işden anı men‘ eylese hemān bi-‘aynihī eyle ola ve eger aŋa ḳalsa bir pādişāhdan ululık ve mertebe bula.” Ve ba‘zılar **[M27a]** eydürler ki, ġam ve ġuṣṣaya irişe ve eger görse-ki kendüsi Cebrā’īl olmış ve yāḫūd bir kişi aŋa eydür ki sen Cebrā’īl-i emīnsin ol kimse süḫan-dan ola ve maḳṣūdı ḥāṣıl ola. **Mīkā’īl görmek:** *‘aleyhi’s-selām* Ḥakīm eydür: “Eger Mīkā’īli kendü ṣūretinde görse beşāret bula ve aŋa nesne ‘aṭā ḳılsa bir kimseden ululıḳ ve ḫayr ve menfa‘at ve manṣıb bula eger kendüsi Mīkā’īl olmaya ve bir kişi aŋa eyitse sen Mīkā’īlsin ol kişiye ḫayr ve beşāret ve ni‘met irişe.” **İsrāfīli görmek**: *‘aleyhi’s-selām* Eger bir kimse İsrāfīli düşinde görse ol kişi ululık ve ḳuvvet bula ve ‘ālim ola ve ol vilāyetde emīnlik ola ve eger anuŋ ṣūrını elinde görse ki urar eger bir şehr üzerinde olursa ol şehre ḳorḳu düşe ve eger anuŋ evine girse ki ol uyḳuda ola ol giricek uyana eceli **[M27b]** yaḳın gele ve eger görse-ki İsrāfīl aŋa ḫışmlu naẓar ider bir pādişāh aŋa ḫışm eyleye ve eger anı ġam-gīn görse ve ṣūrını görse ki çala şöyle ki ṣūrıŋ āvāzın işidür ol vilāyetde ölüm çoḳ ola ve eger görse ki elinde ṣūrı yoḳ ol diyārda ‘adl ve inṣāf ola ve emīnlik ola ve ẓālimler helāk ola ve eger görse ki İsrāfīl aŋa bir mühürlü nāme virür anuŋ eceli yaḳın gele ve eger görse ki aŋa çaġırur bir pādişāhdan aŋa ḳorḳu ola. **‘Azrā’īli görmek:** *‘aleyhi’s-selām* Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger bir kimse melekü’l-mevti gökde görse ve kendüsi yerde olsa işinden ma‘zūl ola eger kendü ḳatında görse eceli yaḳın gele ve eger anı şādımān görse ol kişi şehīd ola ve eger görse ki anuŋ-ıla güreş ṭutar ve ‘azrāīl anı başar ol kişi tīz vaḳtda vefāt ider tevbe eylemek **[M28a]** gerek ve eger ol ‘Azrā’īli başarsa ‘ömri uzun ola ammā zaḥmet-ile rūzigār ḳorḳusın çoḳ geçüre ve ba‘żılar eydürler ki ḫasta ola ve ölüm ḥaddine yetişe ṣoŋra şifā bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Her kim ‘Azrāīli görse ki şād u ḫurrem anuŋ dirligi uzun[416] ola ve eger ‘Azrā’īl aŋa selām virse eceli yaḳın ola ve ḫātemi şehādet üzerine ola ve eger görse ki aŋa ḫışmlu naẓar eyler muḫāṭara ola ve eger aŋa bir ṭatlu nesne virse cān virmek aŋa āsān ola ve eger acı nesne virse bunuŋ ‘aksi ola ve eger düşinde ‘Azrā’īl aŋa bir nesne muştılasa yāḫūd bir eyü va‘de virse hemān ol didügi gibi ola ve eger düşinde bir kişi aŋa dise ki ‘Azrā’īl fülān yirde ṭurur ol daḫı ırakdan aŋa naẓar itse anuŋ bir heybetlü pādişāh-ıla işi ola eger görse ki melekü’l-mevti öldürür ḫalḳuŋ **[M28b]** düşmeni ola.” **Ḥameletü’l-‘arşı görmek:** Ḥakīm eydür “ ‘Arşı götüren melāyikeyi görse bir ulu pādişāha irişe ‘adl ve inṣāf bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ol kişi bir dīn ehline irişe ve ṭā‘at ḳıla ve ḥac eyleye ve eger görse ki ḥameletü’l-‘arş anı oḫşarlar anuŋ eceli yaḳın gelmiş ola.” **Kirāmen Kātibīn görmek:** Muḥammed bin

[416] uzun: M nüshasında iki kez yazılmıştır

Sīrīn eydür: “Her kim Kirāmen Kātibīni düşinde görse iki cihānda ḫayr u ṣalāḥ bula eger gören kişi fāsıḳ olsa[417] aŋa renc ve ġam irişe.” Ve **Bāḳī Ferişteler Görmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her ki düşinde ferişteler ceng ider ol ‘āṣī ve günāh-kār ola ve ‘aẕāba ve ‘iḳāba müsteḥak ola ve eger ferişteleri ġam-gīn görse aŋa renc ve miḥnet irişe ve eger düşinde nesne beşāret itse aŋa bir ṣālih oġul rūzī ola. Nite kim Ḥaḳ Ta‘ālā buyurur:

[418] اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ

Ve eger görse ki muntaẓır ṭurmışlar **[M29a]** ve ellerinde ṭabaḳlar ṭutmışlar ol kişi cihānda şehīd gide ve eger görse ki[419] ferişteler ṭurmışlar ol anlardan ḳorḳar ol diyārda ceng ü āşūb düşe ve eger görse ki ceng iderler düşmen üzerine ẓafer bula ve eger ferişteleri sücūdda veyā rükū‘da görse anuŋ aḥvāl-i dīni ve dünyāsı müstaḳīm ola ve eger ferişteleri ‘avratlar ṣūretinde görse ol kişi yalan söyleye Ḥak Ta‘ālā üzerine ‘azze ismühū ve eger görse ki ferişteler anı götürüp kendülere iledürler anuŋ eceli yaḳın ola ve dünyādan tevbe-y-ile gide ve eger görse ki ırāḳdan feriştelere naẓar ider ḳatlarına varamaz aŋa muṣībet irişe ve eger görse ki ferişteler çaġırup feryād ideler anuŋ ḫānumānı ve meskeni ḫarāb ola ve eger ferişteler aŋa ṭā‘at buyursa eger gören kişi ṣāliḥ olsa ḫayr ve şādī ola ve eger kişi fāsıḳ ise renc **[M29b]** ve belāya irişe ve eger melāyike aŋa selām virseler Ḥaḳ Ta‘ālā düşmenleri üzerine ẓafer vire ve ‘ākıbeti ḫayr ola ve eger görse ki bir maḳāma ferişteler inerler ol maḳāmuŋ ehli feraḥ bulalar ve düşmenlerini ḳahr eyleye.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde muḳarreb ferişteler görmek Ḥak Ta‘ālādan beşāretdür ve anlardan söz işidene naṣīḥatdur ve eger görse ki ferişteler aŋa kelām söyler ve vaṣiyyet ider veyā naṣīḥat ider ol kişi dünyādan şehīd gide eger ferişteler bir maḳāmda görse ki ol maḳāmda kāfir ile İslām ceng iderler ehl-i İslām kāfir üzerine nuṣret bulalar ve eger ol maḳāmda ḳızlıḳ ve zaḥmet olursa ol zaḥmet ve ḳızlıḳ zāyil ola ve eger görse ki kendüsi daḫı ferişte olur anlaruŋ-ıla gider ol kişi zühd iḫtiyār ide ve dünyādan elini çeke eger anlaruŋla göge **[M30a]** çıḳup ayruḳ yere inmese ol kişi vefāt ḳıla ve yer yüzinde adı eylüg-ile aŋıla ve eger görse ki ferişte beşāret-ile ḳapudan içerü gelür ve aŋa ḥürmet-ile naẓar ider ol kişi ẓulmden ṣoŋra ‘adl göre eger ḫasta-y-ısa ṣıḥḥat bula ve ḳorḳudan emīn ola ve renc ve zaḥmetden ṣoŋra āsānlıḳ ve ḥac ve ġazā eyleye ve eger kendüyi ferişte ṣūretinde görse eger ġam-gīn ise feraḥ bula ve eger borçlu-y-ısa borcı ödene ve ḳorḳudan emīn ola ve eger ġanī ise mālı ve ni‘meti ziyāde ola.” Ḥakīm eydür: “Eger görse ki ferişte aŋa beşāret ider ve yāḫūd bir işden anı men‘ eyler bir kişi anı bir işden men‘ eyleye ve eger düşinde bir bölük ferişte anuŋ

[417] olsa: M-
[418] “Biz sana bir oğul müjdeliyoruz.” Kur’an-ı Kerim, Meryem 7.
[419] ve eger görse ki: B nüshasında iki kez yazılmıştır

iḳbāline gelseler iki cihānda ḳabūliyyet bula.” **Enbiyālar Görmek** *‘aleyhi’s-selām*: Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Peyġamber görmek mertebesi üç derece üzerinedür: biri ulu’l-‘azīm ve biri mürsel **[M30b]** ve biri nebīdür pes her kim düşinde peyġamberleri *‘aleyhi’s-selām* şādumān ve küşāde görse ‘izz ü ẓafer bula ve eger ḫışm-nāk görse ol kişiye yaramaz ḥāl ve renc ve düşvārlıḳ irişe ammā ṣoŋra ḳurtılup feraḥ bula ve eger düşinde peyġamberlerden nesne işitse ve yāḫūd aŋa nesne virseler ol peyġamberlerüŋ ‘ilminden aŋa ḫıṣṣa irişe ve eger görse ki düşinde peyġamber öldürür ‘ahd ü emānete ḫıyānet ide.” **Ādem Peyġamberi Görmek** *‘aleyhi’s-selām*: Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her kim düşinde Ādem Peyġamberi görse eger ehl-i vilāyet ise be-ġāyet ululıḳ bula ve illā günāhdan tevbe eyleye ve Ḥak Ṭa‘āla günāhın yarlıġaya ve eger Ādem Peyġamber anuŋla kelām söyleşse ol kişi ‘ilm ögrene ve eger görse ki Ādem Peyġamber elin ṭutar ol kişi memleket bula ve her ki aŋa ‘iṭā‘at itmese ‘āṣī ola.” **Ḥavvā Görmek:** Ḥakīm eydür: “Her ki düşinde Ḥavvāyı **[M31a]** görse iki cihānda ḳabūliyyet bula ve yāḫūd anuŋ oġlanları çoḳ ola ve maḳṣūdına irişe.” Her kim Şīt Peyġamberi *‘aleyhi’s-selām* düşinde görse anuŋ ‘āḳıbeti maḥmūd ola ve işi eyü ola. Ve her kim Nūḥ peyġamberi *‘aleyhi’s-selām* düşinde görse anuŋ ‘ömri uzun ola ve düşmenlerinden renc ve zaḥmet göre ammā ‘āḳıbet anlaruŋ üzerine ẓafer bula ve maḳṣūda irişe. Her kim Hūd peyġamberi düşinde görse anuŋ üzerine efsūn ideler ve siḥr ideler ammā ‘āḳıbet anlaruŋ üzerine ẓafer bulalar. Her kim Ṣāliḥ peyġamberi düşinde görse anuŋ işi ṣalāḥa irişe. Her kim Lūṭ peyġamberi düşinde görse bir yirden bir yire göç eyleye ve işinüŋ āḫiri eyü ola ve ḫayra ve ni‘mete irişe. Her kim İbrāhīm peyġamberi düşinde görse ḥac eyleye ve ba‘żılar eytmişler aŋa bir ẓālimden ẓulm irişe. Her kim İsmā‘īl peyġamberi düşinde **[M31b]** görse ululuḳ bula ve ḥāceti maḳbūl ola ve her kim İsḥāḳ peyġamberi düşinde görse ḫayr ve beşāret ve ni‘met bula ve her kim Ya‘ḳūb peyġamberi düşinde görse oġlanları cihetinden ġam u ġuṣṣa göre ammā ‘āḳıbet ululuḳ bula. Her kim Yūsuf peyġamberi düşinde görse anuŋ üzere ḳavmları bühtān eyleyeler ammā ‘āḳıbeti ḫayr ola her kim Şu‘ayb peyġamberi düşinde görse ḫalāyıḳ anuŋ üzerine ḳahr ideler ammā andan ṣoŋra devlet ve ẓafer bula. Her kim Mūsā peyġamberi düşinde görse ehl ü ‘ayāliyle mübtelā ola ammā ṣoŋra ḥāli eyü ola ve düşmenler üzerine ẓafer bula ve daḫı dimişlerdür ki bir ẓālim pādişāh ol diyārda helāk ola. Her kim Yesa‘ peyġamberi düşinde görse üzerine baġlu işler açıla. Her kim Dāvūd peyġamberi düşinde görse ‘ayālleri sebebinden renc ü miḥnet birle āşufte ola. Her kim **[M32a]** Süleymān peyġamberi düşinde görse ululuḳ ve pādişāhlıḳ bula ve işi ‘ālī ola. Her kim Zekeriyyā peyġamberi düşinde görse tevfīḳ ve ṭā‘at ve ḫayr bula. Her kim Yaḥyā peyġamberi düşinde görse elini dünyā kesbinden çeke. Her kim Ḫıżır peyġamberi görse vüs‘at-i ḥāl ve emīnlik bula. Her kim Eyyūb peyġamberi

düşinde görse rencden ve ḫastalıḳdan ḫalāṣ bula ve işi eyü ola. Her kim Yūnus peyġamberi düşinde görse ġuṣṣalardan ḳurtulup feraḥ bula ve eger borçlu-y-ısa borcı ödene **Muḥammedi Muṣṭafā görmek** *ṣallallāhu ʻaleyhi vesellem*: Her kim Muḥammedi *ʻaleyhi's-selām* düşinde görse eger ġam-gīn-ise feraḥ bula ve ḳaraŋulıḳdan ḳurtıla ve zindāndan ḫalāṣ bula ve eger dervīş ise ġanī ola ve daḫı rasūl ḥażreti *ʻaleyhi's-selām* buyurur ki: "Her kim beni düşinde görse ḥaḳ görmiş ola eger dünyāda renc ve zaḥmet **[M32b]** görse ʻaceb olmaya zīrā ki benüm dīẕārum āḫiret saʻādetine delīldür." Eger rasūl ḥażretini turş-rū görse ve yāḫūd aruḳ görse ol kişinüŋ żaʻafı ola ol diyārda bidʻat işleye ve eger görse ki rasūl ḥażreti āvāz virür cemīʻ ḫarāblar ābādān ola ve eger anı yerde görse ki anda hīç āfet olmaya ol[420] diyāruŋ ehline ḫayr ve ṣalāḥ dīni ziyāde ola eger rasūl ḥażreti ḫasta veyā żaʻīf veyā ġam-gīn görse ol kişinüŋ dīni żaʻīf ola. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Eger rasūl ḥażreti ya bir göçde veyā bir şehirde görse ol mevżiʻde niʻmet feraḥ bula ve düşmen üzerine ẓafer bula eger rasūl ḥażretinüŋ endāmlarından bir endāmı eksük görse ol yerüŋ ḫalḳı ḥükm-i şerʻīle iş itmeyeler ve eger görse ki aŋa ḳuru yā yaş üzüm yā yemiş virür ol miḳdār ʻilm ögrene eger ol vaḳt yemiş **[M33a]** vaḳtı olsun ve olmasun ber-ā-berdür ve eger görse rasūl ḥażreti aŋa ṭon virür ol kişi ʻilm ve zühd ḥāṣıl ḳıla ḫāṣṣa ki ol ṭon aḳ ola ve yāḫūd yaşıl ola fi'l-cümle her noḳsān ki rasūl ḥażretinde görse ol görene rāciʻdür ve eger görse ki kendüsi peyġamber olur ol kişiye renc ve zaḥmet irişe ammā ṣoŋra işi eyü ola ve eger görse rasūl ḥażreti anı urur ol kişi murādın bula ve eger görse ki rasūl ḥażretinüŋ cenāzesin iledür ol vilāyetde renc ve meşaḳḳat ʻaẓīm ola ve eger görse ki anı ziyāret ider yaʻni defn idüp anuŋ üzerine ziyāret düzer ol kişi kāfir ola." Ḥakīm eydür: "Düş ʻāleminde rasūl ḥażretini görmek o[n]bir vech üzerine delālet ider, raḥmete ve niʻmete ve ʻizzete ve ululuġa ve devlete ve ẓafere ve saʻādete ve re'īs olmaġa ve ḳuvvete ve ehl-i sünnet-i cemāʻate **[M33b]** ve iki cihānda ḫayra ve ol diyār ehlinüŋ ḥāli ḫoşlıġına." Cābir-i Maġribī eydür: "Her kim Ebū Bekir Ṣıddīḳı görse aŋa şādılıḳ ve kerāmet irişe ve her kim anı bir şehirde ṭurur görse ol şehrüŋ ḫalḳı zekātı ve ṣadaḳayı çoḳ virici ola ḫaṣṣa eger şādumān görse." Her kim ʻÖmer ḥażretini düşinde görse ve ʻOsman ḥażretini düşinde görse Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Ol kişi ḥayā ü şerm ve zühd bula ve eger anı küşāde-ruy görse ḫalāyıḳ ʻilm ögreneler ve ḫayra raġbet ideler ol yirde berekāt ẓāhir ola. Her kim ʻAlī ḥaẓretini düşinde görse şādī ve feraḥ ẓāhir ola her kim görse ʻilm ü şecāʻat ḥāṣıl ide ve ol yirde cevr ve ẓulm götürüle ve ehl-i bidʻat ḫor ola ve Ḥasanı ve Ḥüseyini görse *raḍıyallāhu ʻanhumā* ululardan bir kişi andan ḫayr **[M34a]** göre ve anuŋ ʻāḳıbeti şehādet

[420] ol: M nüshasında iki kez yazılmıştır

üzerine ola. Her kim Enes bin Māliki düşinde görse peyġamber sünnetine ḥarīṣ ola ‘ömri uzun ola. Her kim Sa‘īdi Vaḳḳāṣı düşinde görse ġazā itmegi ġāyetde seve. Her kim Selmān-ı Farsīyi düşinde görse Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa Ḳur‘ān rūzī ḳıla ve ‘āḳıbeti maḥmūd ola. Her kim ‘Abdullāh ibn-i ‘Abbāsı veyā ‘Abdullāh bin Mes‘ūdı görse dünyede müctehid ola. Her kim Bilāl-ı Ḥabeşīyi görse emr-i ma‘rūfi yerine getüre her kim düşinde ‘ulemā vü zühedā görse ḫayr ve ilm ḥāṣıl itmege delālet ider ve eger bunlardan yā maḥallede yā şehirde görse adl u inṣāfa ve kāfirler üzerine ẓafer bulmaġa ve fācirler üzerine ḳuvvet bulmaġa delālet ider.” *Vallāhu a‘lem* **Bābu’l-Elif Ābādānlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her kim düşinde görse ki bir ḫarāb yeri ābādān ideler mescid gibi ve medrese gibi ve ḫānḳāh **[M34b]** gibi nesneler yaparlar ol kimse ṣalāh-ı dīn bula ol cihetden sevāb bula ve eger görse ki bir ḫarāb yir kendü içün ābādān ider yā sarāy veyā dükkān veyā bir ev yapar ol kişi ḫayr ve fāyide-yi dünyāvī ḥāṣıl ide ve eger görse ki bir ābādān yir ḫarāb olur ol yire belā ve maẕarrat irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger bir kişi kendüyi yirde **[B19a]** (1) görse ol kişi muḳīm ola ḫayr ve ṣalāḥ bula ol ābādān yir miḳdārınca (2) ve eger bunuŋ ḫilāfın görse şerre ve fesāda[421] delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ *raḍıyallāhu ‘anhu* eydür[422]: “Düş ‘āleminde (3) ābādānlıḳ dört vech üzerine delālet ider: bir işüŋ ṣalāḥına ve dünyāda (4) ḫayra ve menfa‘ate[423] ve göŋül murādına ve işüŋ küşādelıġına.” **El ṣuyı** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Düş ‘āleminde el ṣuyı ḫazīne-dāra delālet ider ve daḫı[424] ṣāḥib-i tedbīre (6) ki cemī‘[425] daḫl ve ḫarc anuŋ elinde ola ve eger görse ki pādişāh **[M35a]** aŋa el ṣuyın[426] (7) virür ol pādişāhuŋ ḫazīne-dārı ve müdebbiri ola ve[427] eger kendüsi ġayrı (8) kişiye virse ol kişi mu‘temed ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde el suyı (9) ḫiẕmet-kārdur ve eger görse ki ṣunūŋ ḳabı ṣınup ṣu żāyi‘ olur anuŋ (10) ḫidmet-kārı kendüden cüdā ola[428] ve eger görse ki andan[429] ṣu içer (11) anuŋ bir ṣāliḥ oġlı ola ḫāṣṣa ki ol ṣu ṭatlu ve ṣāfī ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (12) eydür: “Düş ‘āleminde[430] el ṣuyı dört vech üzerine delālet ider: ḫidmet-kāra (13) ve ḫazīne-dāra ve cemī‘ işlerüŋ müdebbirine ve ümīd ṭutmaduġı[431] yirden[432] azcuḳ

[421] şerre ve fesāda: B şerr ü fesāda
[422] raḍıyallāhu ‘anhu eydür: B-
[423] ḫayra ve menfa‘ate: B ḫayr u menfa‘ate
[424] daḫı: B-
[425] cemī‘: M-
[426] el ṣuyın: B eli ṣuyın
[427] ve: B-
[428] cüdā ola: M ayrıla
[429] andan: M-
[430] düş ‘āleminde: M düşde
[431] ṭutmaduġı: B dutmaduġı
[432] yirden: M yerden

rızḳa[433].” (14) **Etmek Aşı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde etmek aşı ḫastalıḳdur eger (15) andan yise[434] rencdür yidügi miḳdārı[435].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger andan etmek ile **[B19b]** (1) yise[436] ol kişi mütefekkir ola bir işüŋ sebebinden veyā kendü ‘ayāliyle ceng eyleye (2) ve eger anı döküp hīç yimese[437] ġamdan ḫalāṣ bula ve eger[438] ḫasta yise şifā bula.” (3) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde etmek aşı biş vech üzere delālet ider: (4) ḫastalıġa ve ġuṣṣaya ve cenge ve önegülige ve kendü ‘ayāliyle ḫuṣūmete.”[439] (5) **Ābanūs:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde ābanūs bir ġanī ve māl-dār kişiye delīl- (6) dür ki andan hīç kimseye ḫayr ve menfa‘at irişmeye.[440]” İbrāhīm-i **[M35b]** Kirmānī eydür: “Düşde (7) ābanūs bir yaramaz ṣıfatlu ‘avratdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “İki nesneye delālet ider[441] bir Hindū (8) kenīzege ve māl-dār kişiye.” **Ebrīşüm[442]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ebrīşüm düşde[443] (9) baḫt ve menfa‘atdur[444] ammā bişmişi ḫāmından[445] yigrekdür.” **İblīs** *‘aleyhi’l-la‘ne*: Dāniyāl (10) Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde İblīs düşmendür dīnsüz ve yalancı ve aldayıcı ve bī-ḥayā (11) ve önegü ve ḫalḳa yaramazlıḳ idici[446] ve eger görse ki anuŋ-ıla ceng ider, eger anı (12) ḳahr iderse ol kişi ṣalāḥiyyet yolına māyil ola[447] ve eger İblīs anı ḳahr iderse (13) şerr ü fesāda māyil ola[448] ve eger görse ki anuŋla kelām söyleşür İblīsüŋ maḥkūmı ola[449] (14) ve eger İblīs aŋa ögüd virse ki aŋa[450] ḫoş gelse ol kişi fesād işleye ve anuŋ (15) mālına ve hem tenine mażarrat irişe ve eger görse-ki İblīs anuŋ elin ṭutup **[B20a]** (1) alur giderken[451] *lā ḥavle ve lā ḳuvvete illā billāhi* dirse[452] **[M36a]** ol kişi fesād işleye andan (2) ṣoŋra bir dost aŋa naṣīḥat eyleye ol günāhdan girü ictināb eyleye (3) ve eger görse ki İblīsüŋ boynına zencīr ṭaḳar[453] ehl-i

---

[433] rızḳa: M yire
[434] yise: M yese
[435] yidügi miḳdārı: M yedügi
[436] yise: M yese
[437] yimese: M yemese
[438] eger: M-
[439] ca‘fer-i ṣādıḳ eydür ...: M-
[440] Muḥammed bin Sīrīn eydür ...: M-
[441] ider: B-
[442] ebrīşüm: M ebrīşim
[443] ebrīşüm düşde: B düşinde ebrīşüm
[444] baḫt ve menfa‘atdur: baḫtdur ve menfa‘atdur
[445] ḫāmından: M ḫāmdan
[446] önegü ve ḫalḳa yaramazlıḳ idici: M önegülik ve ḫulī yaramazlıḳdur
[447] māyil ola: M māyildür
[448] şerr ü fesāda māyil ola: M şerre ve fesāda māyildür
[449] İblīsüŋ maḥkūmı ola: M İblīs aŋa maḥkūm ola
[450] ki aŋa: M ol aŋa
[451] anuŋ elin ṭutup alur giderken: M anı ṭutup alup giderken
[452] dirse: B dir
[453] ṭaḳar: B daḳar

dīne ve ehl-i ṣalāḥa[454] (4) ṣādılıḳ[455] irişe ve ‘ulemāya ḳuvvet ola ve eger İblīse muṭī‘ olsa[456] kendü nefsine (5) muṭī‘ ola ve eger İblīs aŋa ḳıymeti nesne virse ol kişi ḥarām māl ele getüre (6) ve eger yaramaz nesne virürse[457] dīninüŋ fesādı ola ve eger görse kim[458] İblīsi öldürürler (7) ol ḳaçar eger beg-ise vilāyet ele getüre[459] ve ‘adl u dād eyleye[460] ve eger[461] (8) İblīsi kendü öldürse nefsini ḳahr eyleye ve ṣalāḥiyyete dürişe[462].” **Od:** Dāniyāl (9) Ḥakīm eydür: “Her ki[463] düşinde tütünsüz[464] od görse bir pādişāha yaḳın ola (10) baġlu işleri açıla ve eger görse ki kendüyi[465] oda atarlar göyner[466] ol kerāhiyyetle (11) sefer eyleye.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse ki kendü oduŋ sūzişinde[467] ve ḥarā- (12) retinde ṭurur[468] **[M36b]** ḫasta ola ve yāḥūd ısıtma ṭuta[469] ve eger görse ki endāmınuŋ (13) ba‘żısı yanar ol-miḳdār[470] aŋa ziyān irişe ve eger düşinde ḳaftānına od düşüp (14) cemī‘[471] endāmını yaḳsa miḥnete ve ‘aẓīm muṣībete giriftār ola ve eger görse ki (15) ala olup andan bir sehim-nāk āvāz gelür bir pādişāhdan aŋa miḥnet irişe **[B20b]** (1) ve yāḫūd aŋa bir ḳatı ḫastalıḳ irişe ve eger görse ki ol[472] oddan bir pāre (2) alur ol-miḳdār[473] yetīm mālından ala ve eger görse kim[474] ol[475] oddan ḳoġalar[476] (3) dökilür bir māl sebebiyle ceng eyleye, aŋa düşnām ideler[477] ve eger oddan aŋa bir pāre (4) ḥarāret irişse ḫalāyıḳ aŋa raġbet eyleyeler ve eger oddan anuŋ elinde şu‘le (5) olursa bir pādişāhdan aŋa ḫayr irişe ve eger görse-ki[478] bir pāre od alup (6) ḫalāyıḳ ortasında bıraġur ḫalḳ ortasında ‘adāvet bıraġa ve eger görse-ki[479] (7) bāzārda kendü dükkānına od düşer ne-ḳadar[480] ḳumāşı varsa yile vire[481] ve ol (8)

[454] ehl-i dīne ve ehl-i ṣalāḥa: M ehl-i dīne ve ehl-i ṣalāḥat olana
[455] ṣādılıḳ: B ṣāẕılıḳ
[456] İblīse muṭi‘ olsa: M İblīs muṭi‘ olsa
[457] virürse: M virse
[458] görse kim: M görse ki
[459] ele getüre: M bula
[460] eyleye: M bula
[461] eger: M-
[462] dürişe: M dürüşe
[463] her ki: M-
[464] tütünsüz: M dütünsüz
[465] kendüyi: B-
[466] göyner: M yanup göyinür
[467] sūzişinde: M sınurında
[468] ḥarāretinde ṭurur: B ḥarāretindedür
[469] ısıtma ṭuta: M ṣıtma ṭuta, B ısıtma duta
[470] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[471] cemī‘: B cemī‘-i
[472] ol: M-
[473] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[474] kim: M ki
[475] ol: M-
[476] ḳoġalar: B şerāreler
[477] düşnām ideler: M sögeler
[478] görse-ki: M görse ki
[479] görse-ki: M görse ki
[480] ne-ḳadar: M ne ḳadar

ki bir aḳça diger bir[482] dīnāra vire **[M37a]** ve[483] hīç ġam yimeye ve bir kimseye şefḳat eylemeye ve eger (9) görse ki[484] bir eve od düşer pādişāh ol evden berim ala ve eger (10) görse-kim[485] kendü bir[486] ḳatı oduŋ içine düşmiş ol kişi sulṭānlaruŋ ceng ü (11) fitnesine düşe[487] ve eger anuŋ ṭonın yaḳarsa kendü ḳavm u ḳabīlesiyle (12) ceng eyleye ve eger şehirde veyā bir sarāyda veyā bir köşkde[488] od görse (13) her kimse ki[489] ol maḳāmlardadur yaḳsa[490] ve ol od yalıŋlanup ve[491] andan bir sehim-nāk (14) āvāz gelse[492] ol yirlerde[493] ʻaẓīm ceng ve yāḫūd muḫtelif[494] ḫastalıḳlar ola ve eger (15) bunlaruŋ baʻżısı yanup ve baʻżısı ḳalursa ol yaramaz āvāzedür ki[495] **[B21a]** (1) bir pādişāhdan ḳorḳu ola." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger tīz od görse (2) ḫuṣūmetdür ve eger görse ki gökden od düşüp yaḳar ceng ola (3) ve ḳatı miḥnet ola[496] ve eger görse-ki od gökden yire iner[497] ol diyāruŋ (4) ḫalḳı bühṭān-ile ve daʻvī ile[498] ve yalan söylemeg-ile ḥaḳḳ-ıla ceng ideler (5) ve eger görse ki bir yirde[499] od-ıla et bişürür[500] ve yir **[M37b]** anuŋ bir işi ola (6) ki andan[501] menfaʻat bula ve eger faḳīr-ise[502] ġanī ola." İsmā'īl bin Eş'a<u>s</u>[503] (7) eydür: "Eger görse ki gökden od yaġar miḥnet ola ve pādişāhlar (8) arasında[504] ḳan dökülmek ola ve eger görse kim[505] gökden od gelüp (9) bir nesnesini yaḳar yā[506] me'kūlātdan veyā ġayrı nesneden ol kişi her ṭāʻat (10) ki eylemişdür maḳbūl ola ve eger ol kimesnenüŋ hīç[507] nesnesin yaḳmasa (11) Ḥaḳḳuŋ aŋa ḫışmı ola ve yāḫūd ola ki[508] pādişāhdan aŋa ḫavf u ḫaṭar (12) irişe ve eger

---

[481] varsa yile vire: B var yile vara ve
[482] bir: M-
[483] ve: B-
[484] ki: M-
[485] görse-kim: M görse ki
[486] kendü bir: M bir, B kendü
[487] ceng ü fitnesine düşe: M cengine ve fitnesine düşe
[488] köşkde: M köşede
[489] her kimse ki: B her ki
[490] maḳāmlardadur yaḳsa: M yirlerede yaḳa
[491] ve: B-
[492] gelse: M gele
[493] yirlerde: M yerlerde
[494] muḫtelif: B-
[495] ki: M ve hem
[496] ḳatı miḥnet ola: M-
[497] görse-ki od gökden yire iner: M görse ki od yerden göge gider
[498] ve daʻvī ile: M-
[499] yirde: M yirden
[500] bişürür: M bişürürler
[501] andan: B anda
[502] faḳīr-ise: B faḳīr ise
[503] İsmā'īl bin Eş'a<u>s</u>: M İsmā'īl İbni Eş'a<u>s</u>
[504] arasında: M ortasında
[505] kim: B ki
[506] yā: M-
[507] ol kimesnenüŋ hīç: M od hīç kimsenüŋ
[508] ola ki: B-

görse-ki[509] bir büyük oda ışınur pādişāha taḳarrüb bula (13) ve eger görse ki odda nesne bişürür anuŋ dīnī ve dünyāvī[510] (14) şuġlı tamām ola ve eger görse-ki[511] gökden od gelüp ekinleri (15) ve nebātları[512] yaḳar ol yirde merg-i mefācān[513] ẓāhir ola ve eger görse-ki[514] **[B21b]** (1) yirden od çıḳar uġrılar ġalebe eyleye[515] ve eger görse ki od yā ḳubbeyi (2) veyā mināreyi yaḳar ol yirüŋ[516] pādişāhı helāk ola ve eger görse ki yirden[517] (3) od çıḳup yalınlanur ol yirde[518] genc ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ *raḍıyallāhu 'anhu*[519] **[M38a]** eydür: "Eger görse (4) ki od pārelerin yir yetīmlerüŋ mālın yiye[520] ve eger görse ki kendü aġzından (5) od[521] çıḳar yalan söyleye ve bühtān ide ve eger görse ki bir yirde[522] yanan (6) odı söyündürür ḫalāyıḳ ortasında miyāncı ola ve eger görse kim[523] kendü (7) ḳatında od yanar ol andan yaŋa döner eyü ḫaber irişe ve eger görse-kim[524] (8) odunsuz 'aẓīm od yanar ol diyārda 'aẓīm ceng ü[525] fitne ola ve eger (9) görse-kim od ḫalāyıḳuŋ ḳapusın döger ḫalḳ sersem 'illetinden rencūr ola[526] (10) ve eger görse-kim[527] ol oduŋ nūrı var kendü ḳavmlarından bir oġlan[528] (11) ola ki ḫalāyıḳ ana medḥ ü <u>s</u>enā ideler[529] ve ululuḳ ve māl bula ol (12) gördügi nūr miḳdārı ve eger görse kim[530] ceng yirinde[531] od yanar ḳatı ḫasta-(13) lıḳlar vāḳi' ola ve merg-i mefācān[532] ziyāde ola[533] ve eger od tütünlü olursa (14) pādişāhdan ḫavf u ḫaṭar irişe ve eger görse kim bāzārda od yanar (15) ol bāzār ehlinüŋ bey' u şirāda[534] inṣāfı olmaya yalan söyleyeler ve **[B22a]** (1) eger nā-ma'lūm yirde od **[M38b]** görse yavuzlıġuna[535] delālet ider ve eger (2) deŋizde od görse pādişāhdan ḫalāyıḳa ẓulm

[509] görse-ki: M görse
[510] dinī ve dünyāvī: M dīni ve dünyāsı
[511] görse-ki: M-
[512] nebāṭları: B nebāt cinsini
[513] merg-i mefācān: B merg-i mefācā
[514] görse-ki: M görse ki
[515] yirden od çıḳar uġrılar ġalebe eyleye: M-
[516] yirüŋ: M yerüŋ
[517] yirden: M yerden
[518] yirde: M yerde
[519] *raḍıyallāhu 'anhu*: B-
[520] yiye: M yeye
[521] od: M ḳor
[522] yirde: M yerde
[523] kim: M ki
[524] görse-kim: M görse ki
[525] ü: M ve
[526] ve eger görse-kim od ḫalāyıḳuŋ ḳapusın döger ḫalḳ sersem 'illetinden rencūr ola: M-
[527] görse-kim: M görse ki
[528] oġlan: B oġlı
[529] ana medh ü <u>s</u>enā ideler: B anuŋ medḥ ü <u>s</u>enāsın ideler
[530] kim: M ki
[531] yirinde: M yerinde
[532] merg-i mefācān: B merg-i mefācā
[533] merg-i mefācā ziyāde ola: M merg-i mefācān çoḳ
[534] bey' u şirāda: M bey'da ve şirāda
[535] yavuzlıġuna: M dīni yaramazlıġına

irişe ve eger kendü (3) ṭonında od görse düşmen ol kişiye muṣībet irişdüre[536] ve eger (4) kendüyi[537] od üzerinde ṭurur görse aŋa renc ve zaḥmet irişe[538].” (5) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde yanmış od pādişāhdur ve ḳuvvet- (6) dür eger tütünsüz olursa māl bula[539] ve ḳuvvet bula ve eger tütünlü[540] (7) olursa pādişāh ẓālim ola ve ol kişiye ġam u[541] ġuṣṣa irişe ve eger (8) görse-kim[542] odı kendüsi yaḳar ışınur[543] bir nesne ṭaleb eyleye kim[544] andan menfa‘at (9) bula ve eger ‘abes yire[545] yaḳarsa ḫalāyıḳ-ıla[546] ceng eyleye ve eger nesne[547] biryān itmeg-içün (10) yaḳarsa ol iş ṭuta bir kimesnenüŋ sebebiyle[548] ve eger odı çömlek[549] altına (11) yaḳarsa ki ol çömlekde[550] et ola bir ḫatundan menfa‘at bula ve eger görse-kim[551] (12) od[552] üzerinde ḫalvā bişürür aŋa bir[553] eyü kelām söyleyeler ve eger odı rūşināllıḳ (13) içün yaḳarsa anuŋ işi ḥuccet ve burhān-ıla **[M39a]** rūşen ola ve eger od-ıla (14) bir kimseyi yaḳarsa ol kişi ġaybet ve mesāvī söyleye anuŋ-ıla ceng ideler (15) ve eger dilese ki[554] menfa‘at-ıçun[555] od yaḳa yanmaya ol kimse kendü ‘ilminden berḫūrdār **[B22b]** (1) olmaya eger ‘ālim ise anı yaramaz dīnlülige[556] nisbet ideler ve eger görse-kim[557] (2) düşinde[558] yā tennūr[559] veyā ġayrısını yaḳar ammā ṭa‘ām bişürmek içün degül kendü (3) ḳavmlarıyla ceng eyleye ve eger görse-kim odı yaḳar ṣoŋra yine söyinür (4) anuŋ vefātına ḫavfdur[560] ve eger görse-kim[561] bir yabanda od yaḳar ki ḫalāyıḳ[562] anuŋ-ıla (5) rūşināllıḳ bulur ve cemī‘si[563] ol rūşināllıġ-ıla yol bulurlar[564] ḫalāyıḳ anuŋ[565] (6) ‘ilm ü

[536] düşmen ol kişiye muṣībet irişdüre: M düşmenden ol kişiye muṣībet irişe
[537] kendüyi: M kendüsi
[538] renc ve zaḥmet irişe: B renc ü meşaḳḳat irişmeye
[539] bula: M-
[540] tütünlü: M dütünlü
[541] u: M ve
[542] görse-kim: M görse ki
[543] ışınur: B-
[544] kim: M ki
[545] yire: M yere
[546] ḫalāyıḳ-ıla: B ḫalāyıḳ ile
[547] nesne : M-
[548] ol iş ṭuta bir kimesnenüŋ sebebiyle: M bir kimsenüŋ sebebi ile bir işi ilerü ṭuta
[549] çömlek: M çölmek
[550] çömlekde: M çölmekde
[551] görse-kim: M görse
[552] od: M-
[553] bir: M-
[554] dilese ki: M görse ki
[555] menfa‘at-ıçun: M menfa‘at içün
[556] yaramaz dīnlülige: M dīn eksükligine
[557] göese-kim: M görse ki
[558] düşinde: B-
[559] tennūr: M tennūr yaḳar
[560] ve eger görse-kim odı yaḳar ṣoŋra yine söyinür anuŋ vefātına ḫavfdur: M-
[561] görse-kim: M görse ki
[562] ḫalāyıḳ: M ḫalḳ
[563]bulur cemī‘si: B bulur ve cemī‘i, M bula cemī‘i
[564] ol rūşināllıġ-ıla yol bulurlar: M rūşināllıġa yol bulalar

ḥikmetinden menfa‘at bulalar[566] ve eger ol od söyinüp[567] rūşināllığı (7) müteġayyir olsa anuŋ aḥvāli daḫı[568] müteġayyir ola şāyed ki[569] vefāt ḳıla ve eger bir yabanda (8) od yaḳsa ki ol oduŋ hīç nūrı olmasa kimse anuŋ ‘ilminden menfa‘at (9) bulmaya ve eger bu[570] odı bir yeri yaḳmaġ-ıçun yaḳarsa eger bāzirgān-ise[571] almaġı (10) ṣatmaġı nifāk-ıla ola ve mālı ḥarām ola ve eger görse-kim[572] kendü ḳonşusından (11) od alur[573] aŋa ḥarām **[M39b]** māl irişe ve eger düşinde[574] görse ki od rūşināllığında gider (12) ol kişi ṭoġru yol bula[575] ve[576] dünyāda ġam u[577] ġuṣṣası zāyil ola ve eger (13) aydınlığı aŋa kelām söyleye ol kişi[578] ‘ālim ola ve ṭoġru[579] yol bula ve eger oduŋ (14) ḳorın görse ol diyārda sulṭān ‘alemi ẓāhir ola ve eger görse-kim kendü (15) evinde od aydınlıḳ virür[580] anuŋ işi ‘ālī ola ve eger görse-kim düşinde[581] ḳor söyündürür **[B23a]** (1) bir kişiyle[582] kendü evinde ceng vāḳi‘ ola.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Her kim (2) görse-ki düşinde[583] oda ṭapar ve secde ḳılur bir ẓālim pādişāha ḫiẕmet (3) eyleye ve eger[584] odı öpse bir ẓālim pādişāhı seve ve eger görse-kim[585] tennūra (4) veyā çıraġa veyā buŋlara beŋzer nesneye[586] secde ider[587] muḥteşem ḫatunlar ḳatına[588] (5) meşġūl ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger bu aŋılanlardan görse[589] (6) birisini öper ṣāḥib-i ḫayr pādişāh ola ve eger görse-kim[590] oduŋ ortasında (7) fāriġ yürür bir pādişāh ile bāzirgānlıḳ eyleye ammā ṣoŋı[591] **[M40a]** ḫaṭarlu ola ḫāṣṣa[592] (8) eger oddan mażarrat

---

[565] anuŋ M-
[566] ‘ilm ü ḥikmetinden menfa‘at bulalar: M ‘ilm ve ḥikmet ve menfa‘at bulalar
[567] söyinüp : B söyünüp
[568] daḫı: B-
[569] ki: M-
[570] bu: B-
[571] bāzirgān-ise: B bāzirgān ise
[572] görse-kim: M görse ki
[573] alur: B iledür
[574] düşinde: B-
[575] ol kişi ṭoġru yol bula: B ol ṭoġru yol ola
[576] ve: M-
[577] u: M ve
[578] aydınlığı aŋa kelām söyleye ol kişi: B od rūşināllığı anuŋla kelām söylese o
[579] ṭoġru: M ṭoġrı
[580] görse-kim kendü evinde od aydınlıḳ virür: B görse-kim kendü evinde od rūşināllıḳ virür, M kendü evinde görse ki od aydınlıḳ virür
[581] görse-kim düşinde: M görse ki düşinde, B görse-kim
[582] bir kişiyle: M-
[583] her kim görse ki düşinde:B her ki düşinde görse-ki
[584] ger: B-
[585] görse-kim: M görse ki
[586] veyā buŋlara beŋzer nesneye: B ve bunuŋ mānendi
[587] ider: M eyler
[588] ḫatunlar ḳatına: M ḫatunlara
[589] bu aŋılanlardan görse: B görse-ki bu meẕkūrlardan
[590] görse-kim: M görse ki
[591] ṣoŋı: B ‘āḳıbeti
[592] ḫaṣṣa: M-

ḳoḳusı gele eger mażarrat ḳoḳusı gelmese[593] ḫayr ola ve (9) eger görse-kim[594] oda girüp gider bir pādişāhdan menfa‘at bula ve eger görse-kim[595] (10) yā elinde veyā teninde veyā ṭonında[596] bir yerine od aydınlıḳ[597] virür şöyle ki (11) ḫalḳ anuŋ nūrından müteḥayyir ḳalur[598] düşmen üzerine ẓafer bula ve şol-ḳadar (12) ulu ola[599] ki iki cihān murādın ḥāṣıl ḳıla.” İsmā‘īl bin Eş‘aṣ[600] eydür: “Eger (13) düşinde oda ṭaparsa[601] yā tāc-dār[602] ola veyā[603] ‘avān ola ve eger düşinde (14) od aŋa ṭapsa anuŋ dīnden[604] ġarażı māl cem‘ itmek ola ki ḥarāmdan cem‘ (15) eyleye.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger oduŋ ḳoġın görse aŋa yaramaz söz irişe **[B23b]** (1) ve eger görse-kim[605] ḳoġ anı yaḳar yaramaz sözler[606] aŋa kār ḳıla ve eger üzerine bī-ḳıyās (2) ḳoġ dökülse bir ḳatı ‘aẕāba giriftār ola ve eger ol şerāre bir ṭarafa çıḳsa[607] (3) ol ṭarafda çoḳ ceng ola[608] ve çoḳ yaramaz sözler düşe ve eger ol ḳoġ büyük (4) olursa ol ḳavmuŋ **[M40b]** üzerine Allāhuŋ ḫışmı ola ve eger görse-kim[609] oyun idüp (5) od atışurlar[610] yaramaz söze delīldür.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[611] bir odı (6) kerpüç[612] üzerinde elinde ṭutar ol kişi pādişāh ‘amelin ṭuta[613] ve eger oduŋ (7) tütüni[614] olursa ol ‘amelde ḫavf u[615] ḫaṭar vardur ve eger ol od anuŋ (8) elinde söyinürse pādişāhlar mālından ve ḥarām māldan[616] nesne ḥāṣıl ḳıla (9) ve eger od-ıla halāyıḳı yaḳsa ḫalḳa renc ü[617] mażarrat irişdüre ve ḫalḳ aŋa düşmen (10) ola ve eger od-ıla nesne bişürüp yir yaramaz sözler işide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (11) eydür: “Düşde[618] od yigirmi yedi vech üzerine[619] delālet ider: fitneye ve cenge[620] ve (12) fesāda ve yaramaz sözlere, pādişāh

[593] gelmese: B gelmeye
[594] görse-kim: M görse ki
[595] görse-kim: M görse ki
[596] yā elinde veyā teninde veyā ṭonında: M yā elinden veyā teninden veyā ṭonından
[597] aydınlıḳ: B rūşināllıḳ
[598] ḳalur: B ḳalalar
[599] şol-ḳadar ulu ola ki: M-
[600] İsmā‘īl bin Eş‘aṣ: M İsmā‘īl ibni Eş‘aṣ
[601] ṭaparsa: B ṭapsa
[602] yā tāc-dār: M bāc-dār
[603] veyā: M yā
[604] dīnden: M dīninden
[605] görse-kim: M görse ki
[606] sözler: B söz
[607] ol şerāre bir ṭarafa çıḳsa: M bir ṭarafa ḳoġdan düşse
[608] çoḳ ceng ola: B ceng çoḳ ola
[609] görse-kim: M görse ki
[610] atışurlar: M atışur
[611] görse-kim: M görse ki
[612] kerpüç: M kerpiç
[613] ṭuta: B ṭutar ola
[614] tütüni: M dütüni
[615] u: M ve
[616] māldan: M mālından
[617] ü: M ve
[618] düşde: B düşinde
[619] üzerine: B üzere

göyünmege ve kişiyi murādından men‘ itmege ve pādişāhuŋ (13) ḫışmına ve ‘uḳūbete ve nifāḳa ve yolsuzlıġa ve ‘ilm ü ḥikmete ve ṭoġru yola ve (14) muṣībete ve ḫavf u ḫaṭara[621] ve Şam üzerine ṭā‘ūna ve ḳabarcuġa ve işüŋ küşāde- (15) lıġına[622] ve naṣīḥat ve imānlige ve ḥarām māla ve rızḳa ve menfa‘ate.” **Ateş-gede: [B24a]** (1) Kāfirler od yaḳduḳları[623] **[M41a]** yire[624] dirler ki ol oda ṭaparlar. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş (2) ‘āleminde bir mekrūh yire[625] delīldür veyā cenge veyā pādişāh ṭarafından ḫavf u ḫaṭara (3) delālet ider[626].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde āteş-gede bir aḥmaḳ ve ebleh kişinüŋ (4) yerine[627] delīldür. Eger düşinde aŋa girse andan anuŋ eline nesne girse ol-miḳdār[628] (5) aŋa ḫorlıḳ irişe līkin[629] ‘āḳıbet ḫalḳuŋ yavuzlıġundan ḳurtıla[630].” **Ocaḳ:** (6) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ocaḳ evde ḫiẕmet-kārdur eger demürden[631] (7) olsa kendü ḳavmlarından ola ve eger tuçdan olsa cühūdlara delālet (8) ider[632] ve eger aġaçdan olsa[633] münāfiḳlara delīldür ve eger sifālden olursa (9) mestūre ‘avrata delālet ider[634] ve eger kirecden olursa baş çekici tekebbür (10) ‘avrata delālet ider[635].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ocaḳ üç nesneye (11) delālet ider. Bir ḫiẕmet-kār ‘avrata ve ḳaravaşa[636] ve evüŋ ḳumāşına.” **Un:** (12) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş **[M41b]** ‘āleminde un māl[637] ve ni‘met-i ḥelāldur ki zaḥmetsüz (13) aŋa irişe ümīd ṭutmaduġı[638] yirden.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger arpa unın (14) görse anuŋ dīninüŋ dürüstligine delīldür ve eger buġday unın görse (15) ticāretden māl bula ve çoḳ menfa‘at irişe eger ṭaru unın görse azacuḳ **[B24b]** (1) māl ola ve eger un ṣatıcı görse ol kişi dīnini ṣatmış ola[639].” (2) **Elek:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Elek[640] düş ‘āleminde bir kişiye delālet ider ki ol (3) dāyim dostlar ve ḳavm u[641] ḳabīle ortasında yürür ola.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Düşde elek bir fużūl

---

620 ve cenge: M-
621 ḫavf u ḫaṭara: M ḫavfa ve ḫaṭara
622 küşādelıġına: M küşādeligine
623 yaḳduḳları: B yaḳduġı
624 yire: M yere
625 yire: M yere
626 delālet ider: M delīldür
627 yerine : B yire
628 ol-miḳdār: M ol miḳdār
629 līkin: M lākin
630 ḳurtıla: B ḳurtılur
631 demürden: B demirden
632 delālet ider: M delīldür
633 ve eger aġaçdan olsa: M ve aġaçdan olursa
634 delālet ider: M delīldür
635 delālet ider: M delīldür
636 ḳaravaşa: B kenīzege
637 māl: M māldur
638 ṭutmaduġı: B dutmaduġı
639 ol kişi dīnini ṣatmış ola: M ol bir kişiye dīnini ṣatmış ola
640 elek: B-
641 u: M ve

‘avratdur veyā bir[642] ḫiẕmet-kārdur eger görse-kim[643] bir kişi[644] bir büyük (5) elek virür bir ḫiẕmet-kārdur[645] veyā[646] bir ḫiẕmet-kār[647] cāriye anuŋ dostı ola.” (6) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde elek dört nesneye delālet ider. Bir melīh kişiye (7) ve fużūl ‘avrata ve ḳaravaşa[648] ve az menfa‘ate.” **Arış** Muḥammed bin Sīrīn[649] eydür: “Eger (8) düşde arşı birle **[M42a]** ya biz ölçse veyā yir ölçse[650] sefere gide ve ölçdügi nesnede menfa‘at (9) bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ol seferde ḥarām nesne[651] ḥāṣıl eyleye ve her ne metā‘ ki (10) ölçer anuŋ üzerine ḳıyās eylemek gerek.” **Ejdehā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (11) ejdehā ulu düşmendür ve eger görse-kim[652] ejdehā ṭutar ululardan[653] bir uluya irişe (12) ve eger düşinde ejdehā-y-ıla ceng itse[654] ve anuŋ üzerine ġālib olsa[655] düşmen (13) üzerine ġālib ola ve ḳahr eyleye ve eger ejdahā anuŋ üzerine ġālib olsa düşmen anuŋ üzerine ġālib ola bāḳī buŋun üzerine ḳıyās olına[656].” **Āzād olmaḳ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-kim[657] (14) āzād olur eger ḫasta-y-ısa[658] şifā bula ve eger borçlu-y-ısa borcı ödene (15) ve eger ḥacca varmadıysa ḥacca vara ve eger[659] ḳul-ısa āzād ola ve eger günāh-kār **[B25a]** (1) ise tevbe eyleye ve eger ġam-gīn-ise feraḥ bula ve eger maḥbūs olsa ḫalāṣ bula ve (2) eger bir kişiye ḫışmı irişe[660] ve girü ḳalanın daḫı **[M42b]** bunuŋ üzerine ḳıyās eyleye[661].” **At:** (3) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düş ‘āleminde görse-ki[662] bir kişi aŋa bir tāzī at (4) virür ‘izz ü devlet bula ve eger bir[663] tāzī ata binerse hemān[664] ancılayın ‘izz ü (5) devlet bula ol atuŋ ḳıymeti miḳdārınca[665] ve eger bir tāzī[666] atuŋ altından nesne eksük

---

[642] bir: B-
[643] görse-kim: M görse ki
[644] bir kişi: B-
[645] ḫiẕmet-kārdur: B ḫiẕmet-kār
[646] veyā: M ve yāḫūd
[647] ḫiẕmet-kār: M-
[648] ḳaravaşa: B kenīzege
[649] Sīrīn: B-
[650] ya biz ölçse veyā yir ölçse: B ya biz ya yir ölçse
[651] nesne: B-
[652] görse-kim: M görse ki
[653] ululardan: B ululara
[654] itse: M ider
[655] olsa: M olur
[656] ve ḳahr eyleye ve eger ajdahā anuŋ üzerine ġālib olsa düşmen anuŋ üzerine ġālib ola bāḳī buŋun üzerine ḳıyās olına: B-
[657] görse-kim: M görse ki
[658] ḫasta-y-ısa: B ḫasta ise
[659] ve eger: M-
[660] ve eger bir kişiye ḫışmı irişe: M-
[661] ve girü ḳalanın daḫı bunuŋ üzerine ḳıyās eyleye: B bāḳīsi bu ḳıyās üzerine itmek gerek
[662] görse-ki: M görse ki
[663] bir: M-
[664] hemān: M-
[665] ol atuŋ ḳıymeti miḳdārınca: M-
[666] bir tāzī: B-

(6) olsa uyan gibi ve yunası gibi ve bāḳī nesnelerden ki anuŋ āletidür (7) ol-miḳdār[667] ol devletden eksile ve eger atuŋ yalısını ve ḳuyruġını çoḳ görse (8) anuŋ ḫiẕmet-kārları ve ḳulları[668] çoḳ ola ve devlet bula[669] ve eger görse-kim[670] (9) at anuŋla ceng ider aŋa muṭī‘ olmaz ol kişi günāh eyleye ve eger görse-kim[671] (10) bir yalıncaḳ ata biner ḳatı günāh eyleye ve eger görse-ki[672] bir ata binmiş yā[673] bir ev üstinde (11) veyā bir dīvār üstinde ṭurur bir ulu günāh işleye ve eger ata binüp hevāda (12) uçsa eger ḳuş gibi olursa ki uça dīnde ve dünyāda ululuġa yetişe[674] ve[675] ola (13) ki sefer ide ve eger düşinde ablaḳ ata binerse ol işe ki meşġūldür anuŋ-ıçun (14) ṭanuḳluḳ vireler ve eger ḳara ata binerse bir iş işleye ki anda[676] ululıḳ ve māl **[M43a]** bula (15) ve eger egir ata binerse pādişāhdan ululıḳ[677] bula ve eger aşḳar ata binerse dīnde **[B25b]** (1) ṣalāḥ ve pādişāhlardan ḥürmet bula ve eger ṣaru ata binerse ve yāḫūd ḳula ata (2) binerse azacuḳ[678] ḫastalıḳ çeke ve eger çil ata binerse[679] ‘avrat ala ve eger görse (3) ki kendü[680] atdan aşaġa iner ululıḳdan[681] düşe ve eger görse kim[682] yalıncaḳ atdan (4) aşaġa iner günāhından rücū‘ idüp tevbe eyeleye[683] ve eger görse kim[684] (5) bir ata binmiş tamām silāḥ ṭaḳınmış[685] ululuḳ bula şöyle ki hīç kimse anı men‘ (6) idemeye[686] ve eger görse-kim[687] ceng-ile at çapar[688] andan bir günāh ṣādır ola ammā ḳorḳu (7) irişe ol çapduġı miḳdārı ve eger bindügi at anı[689] mescide veyā ṣavma‘aya iledürse (8) anda hīç ḫayr olmaya meger ki bu mekāndan girü ṭaşra çıḳara ve eger at[690] anı merġ-zāra (9) iledürse[691] māl u[692] devlet bula ve eger düşinde at aŋa kelām

---

[667] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[668] ḫiẕmet-kārları ve ḳulları: M ḳulları ve ḫiẕmet-kārları
[669] bula: B ola
[670] görse-kim: M görse ki
[671] görse-kim: M görse ki
[672] görse-ki: M görse ki
[673] yā: B-
[674] hevāda uçsa eger ḳuş gibi olursa ki uça dīnde ve dünyāda ululuġa yetişe: M hevāda ḳuş gibi uçsa dünyāda ululuġa yitişe
[675] ve: B-
[676] bir iş işleye ki anda: M-
[677] ululıḳ: B ululuḳ
[678] ve yāḫūd ḳula ata binerse azacuḳ :B veyā ḳula at olursa az
[679] çil ata binerse: B çil at olursa
[680] kendü: M-
[681] ululıḳdan: M ululuḳdan
[682] kim: M ki
[683] günāhından rücū‘ idüp tevbe eyleye: B kendü günāhdan tevbe idüp rücū‘ eyleye
[684] kim: M ki
[685] bir ata binmiş tamām silāḥ ṭaḳınmış: B bir ata tamām silāḥ ḳonmış
[686] idemeye: M itmeye
[687] görse-kim: M görse
[688] ceng-ile at çapar: B at çapar ceng-ile
[689] anı: M-
[690] at: M-
[691] iledürse: B ilede
[692] u: M ve

söyleye[693] ol bir ‘aceb (10) iş eyleye ki ḫalāyıḳ anı[694] ta‘accüb ideler ve eger at anuŋ sarāyına gelse ve yāḫūd (11) kendü evine **[M43b]** gelse[695] bir ulu kişi anuŋ evine gele anda muḳīm ola ve eger (12) at kendü sarāyından ṭaşra çıḳsa bir ulu kişi anuŋ evinden gide.” Cābir-i Maġribī (13) eydür: “Eger görse kim[696] düşinde bir ḳısraḳ ṭutar bir mübārek ‘avrat eline gire[697] ve eger ḳara (14) olursa[698] ol[699] ‘avrat yā şerīfe veyā nāmudār ulu[700] ḫatun ola ve eger dutduġı[701] ḳısraḳ (15) al olursa bir eyü dirliklü ‘avrat ola ve eger ol ḳısraġuŋ[702] bilesine ṭayı olursa **[B26a]** (1) bu meẕkūr[703] ‘avratuŋ daḫı bile oġlı ola ve eger ablaḳ olursa ol ‘avratuŋ (2) atası ve[704] anası bir aṣldan olmaya ve eger çerme olursa bir ḫūb ṣūretlü (3) ‘avrat ola ve eger yaşıl[705] olursa ol ‘avrat dīn-dār ola ve eger aşḳar (4) olursa ol ‘avrat ‘azīze ola ve egir at olursa ol ‘avrat mu‘āşere (5) ola[706] ve eger anuŋ[707] ṭayı olursa ol ‘avratuŋ daḫı[708] oġlı ola ve eger (6) irkek ise irkek[709] ve dişi ise dişi ola[710] ve eger görse ki düşinde[711] at etin (7) yir[712] bir pādişāhdan **[M44a]** aŋa ḫayr irişe ve ḫalāyıḳ ḳatında menzil ve mertebe bula[713] (8) ve eger görse-kim[714] at südin içer[715] pādişāh aŋa ṭālib olup[716] kendüye (9) muḳarreb[717] eyleye ve eger görse-kim[718] kendüye[719] bir kişi bile artlaşmış ol kişiyle ortaḳ (10) ola ve eger görse-kim[720] kendü ardında bir yad kişi[721] süvār olmış hemān ol kişi (11) anuŋ tābi‘i ola ve eger görse-kim[722] kendü sarāyınuŋ çevresinde çoḳ atlar (12)

---

693 düşinde at aŋa kelām söyleye: M at aŋa söz söylese
694 anı: B-
695 ve yāḫūd kendü evine gelse: M-
696 kim: M ki
697 eline gire: M dilene
698 ve eger ḳara olursa: ve eger ol ḳısraḳ aḳ olursa
699 ol: B o
700 ulu: B-
701 ve eger dutduġı: M ve eger ki ol dutduġı
702 ol ḳısraġuŋ: B-
703 bu meẕkūr: M ol
704 ve: B-
705 yaşıl: B yeşil
706 ve egir at olursa ol ‘avrat mu‘āşere ola: M-
707 anuŋ: M ol atuŋ
708 daḫı: M-
709 irkek ise irkek: M erkek ise erkek
710 ola: M-
711 düşinde: B-
712 yir: M yer
713 menzil ve mertebe bula: B menzili ve mertebesi ola
714 görse-kim: M görse
715 at südin içer: M at ṣu içer
716 aŋa ṭālib olup: M anı
717 muḳarreb: B yaḳın
718 görse-kim: M görse ki
719 kendüye: M-
720 görse-kim: M görse ki
721 kişi: B-
722 görse-kim: M görse ki

güder[723] ol yirde[724] yaġmur yaġmaya ve yāḫūd sīl gele veyā anda şu revān (13) ola.” İsmā‘īl bin Eş‘aş eydür: “Eger düşinde bir yorġa at görse bir ġanī (14) ve muşliḥa ‘avrat ola[725] ve eger anuŋ gibi ‘avratı almaġa ehl olmasa[726] muşāḥabet eyleye (15) andan ḫayr u[727] menfa‘at bula ve eger at anuŋla söz söyleye[728] kendü ‘amelinde ḳarār **[B26b]** (1) ṭuta[729] ve eger ol atuŋ ḳulaġı kesük olsa ulularuŋ ḫaberi andan munḳati‘ (2) ola ve eger anuŋ bindügi at şād u feraḥ olup çaġırursa[730] anuŋ işi (3) ulu[731] olup ḫalāyıḳ ortasında nāmudār ola ve eger görse-ki[732] atı başı (4) üzerine düşüp girü ṭurur[733] **[M44b]** anuŋ işinde ḫalel vāḳi‘ ola ammā girü ṣalāḥ (5) ola[734] ve eger düşinde bir at ṣatun alsa ki ḳuyruġı yoḳ[735] aŋa süvār olur (6) ol bir bī-aṣl ‘avrat ala ve eger görse kim[736] at-ıla hevāya çıḳar girü inmez (7) ol kişi bir pādişāh elinde helāk ola ve eger hevādan girü inerse (8) ol kişi ḫasta ola[737] ve kendü şuġlından[738] ve ehl-i ‘ayālinden cüdā düşe ve eger at (9) anı depse tā[739] aġlasa anuŋ ehl-i ‘ayāli penhān[740] nesneye meşġūl olalar (10) ve eger görse-kim[741] ḳısraḳdan[742] süd ṣaġar kendü ‘ayālinden māl bula ve eger görse-kim[743] (11) düşinde[744] anuŋ atını[745] uġurlar ḳorḳu ola ki anuŋ ‘ayāli helāk ola ve eger atı yavı (12) ḳılınsa ‘avratına ṭalāḳ vire ve eger yalıŋuz atın alsalar ‘avrat ala veyā ḳaravaş[746] (13) ṣatun ala ve eger görse-kim[747] anuŋ atın ṣatun alurlar[748] anuŋ devletinden eksile ve yāḫūd (14) kendü ‘ayālinden cüdā düşe ve eger görse-kim at anuŋ[749] üzerine ṭoġan gibi (15) ḳonar ol bir işe

---

[723] güder: M gider
[724] yirde: M yerde
[725] ġanī ve muşliḥa ‘avrat ola: M bir māllu ve eyü ‘avrat ala
[726] ‘avratı almaġa ehil olmasa: B ‘avratuŋ ehli olmasa
[727] u: M ve
[728] at anuŋla söz söyleye: M at aŋa söylese
[729] ṭuta: B duta
[730] çaġırursa: B āvāz virürse
[731] ulu: M-
[732] görse-ki: M görse
[733] ṭurur: M girü düşüp girü ṭurur
[734] ṣalāḥ ola: M ıṣlāḥa gele
[735] yoḳ: B-
[736] kim: M ki
[737] ve eger hevādan girü inerse ol kişi ḫasta ola: M-
[738] şuġlından: M oġlından
[739] tā: M-
[740] ehl-i ‘ayāli penhān nesneye: M ehli ve ‘ayāli penhānī
[741] görse-kim: M görse ki
[742] kısraḳdan: M ḳısraġından
[743] görse-kim: M görse
[744] düşinde: B-
[745] atını: M atın
[746] ḳaravaş: B kenīzek
[747] görse-kim: M görse ki
[748] anuŋ atın ṣatun alurlar: B kendü atın
[749] ve eger görse-kim at anuŋ: M ve eger ki anuŋ

ḳaṣd eyleye ki anı melāmet ideler.” Cāḥıẓ[750] Ḥakīm eydür: “Düş **[B27a]** (1) ‘āleminde at hevā-yı nefs ola **[M45a]** ve eger at[751] ḥarūn ve ser-keş olsa nefsini (2) yaramaz işden men‘ idemeye ve belki atuŋ her endāmında pādişāhdan bir nişān (3) ola ve eger pādişāh düşinde görse-ki[752] kendü[753] bir at üzerinde ṭurur[754] ‘avāma (4) baḫt ve ‘izzetdür ḫāṣṣa[755] ol kişiye ki anı görürdi[756] her gün ziyāde olmaḳda ola ve eger görse-kim[757] (5) bir bilmedügi at kendü evinden[758] çıḳar ol maḳāmda bir kişi vefāt ḳılup[759] çıḳa (6) buncılayın eger maḥalleden[760] çıḳarsa hemān ol maḥalleden[761] bir meyyit çıḳa ve eger pā- (7) lānlu at görse baḫta delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde at (8) biş vech üzerine delālet ider: bir ‘izz ü mertebeye ve buyruḳ ṭutulmaġa[762] ve (9) ululıġa ve ḫayra ve berekete ve eger görse-kim[763] atınuŋ üzerine bir meymūn binmiş (10) bir cühūd anuŋ ‘avratıyla fesād işleye.” **İstiġfār:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde (11) görse-ki istiġfār ider Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa māl ve oġul vire[764].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ[765] (12) eydür: “Düşde istiġfār dört vech üzerine delīldür: bir māla ve oġula (13) ve[766] Ḥaḳ Ta‘ālā yarlıġamasına ve tevbeye.” **İşik:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde alt (14) işik ḫatundur ve eger düşse ḫatunı **[M45b]** vefāt ḳıla.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: (15) “Eger görse-ki[767] işigini tebdīl ider ‘avratına ṭalāḳ virüp bir ‘avrat daḫı ala **[B27b]** (1) ve[768] eger üst işigini[769] tebdīl itse veyā üst işigi düşse kendüsi helāk ola ve eger (2) iki işigin bile tebdīl iderse[770] veyā düşerse kendü daḫı ve ‘avratı daḫı[771] vefāt ḳıla.” **Üzerlik:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde üzerlik ġamdur eger andan yise[772] ol-miḳdār[773] ġam irişe.” (4) İsmā‘īl bin Eş‘aṣ[774] eydür: “Düşde[775] üzerlik her

---

[750] Cāḥıẓ: M Ḥāfıẓ
[751] at: M-
[752] düşinde görse-ki: M görse ki
[753] kendü: M-
[754] bir at üzerinde ṭurur: B bir atuŋ üzerinde ve at
[755] ḫāṣṣa: B-
[756] anı görürdi: B-
[757] görse-kim: M görse ki
[758] kendü evinden: M evden
[759] ḳılup: M idüp
[760] maḥalleden: M maḥallede
[761] maḥalleden: M maḥallede
[762] ṭutulmaġa: B dutulmaġa
[763] görse-kim: M görse
[764] eydür eger düşinde görse-ki istiġfār ider Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa māl ve oġul vire: M-
[765] Ca‘fer-i Ṣādıḳ: M-
[766] ve: M-
[767] görse-ki: M görse ki
[768] ve: M-
[769] işigini: M işigin
[770] iderse: M itse
[771] ‘avratı daḫı: B-
[772] yise: M yese
[773] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[774] İsmā‘īl bin Eş‘aṣ: M İsmā‘īl İbni Eş‘aṣ

ne vech-ile ki[776] görse ġamdur (5) eger anı evinden ṭaşra bıraḳsa ġamdan ḫalāṣ bula.” **İsfanaḫ:** Muḥammed bin Sīrīn (6) eydür: “Düşde isfanaḫ ġamdur ve andan yimek[777] maẕarratdur.” **Usṭurlab:** “İbrāhīm-i Kirmānī (7) eydür düş ‘āleminde usṭurlab aṣḥāb-ı selāṭīndür ve bir ulu kişiye delālet (8) ider ve eger düşinde bir kişi[778] anı ṣatun alsa ve yāḫūd bir kişi aŋa baġışlasa aṣḥāb-ı (9) selāṭīnden ḫayr u[779] menfa‘at göre[780] ve bir ḳavmuŋ ulusı ola ve eger usṭurlab (10) yavı ḳılsa bunuŋ ḫilāfi ola.” Cābir-i Maġribī eydür[781]: “Eger düşinde[782] usṭurlabı (11) yā aya veyā yılduza[783] ber-ā-ber **[M46a]** ṭutup[784] aŋa naẓar ḳılsa yā[785] sulṭānlaruŋ veyā ümerānuŋ işine meşġūl (12) ola ve anlardan ḫayr u menfa‘at göre[786] ve[787] Ḥakīm eydür: “Düşde usṭurlab bir sābit (13) ve ḥurrem ve[788] bir iş üzerine ḳā’im kişidür.” **İbrīḳ:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde (14) ibrīḳ ḫādime ‘avrata delālet ider[789] veyā bir ḫāne-perver ḳaravaşa delīldür[790] ve daḫı eydürler (15) ki bir kişidür ki ma‘ṣiyyetden perhīz ide ve eger ol ibrīḳı aŋa[791] bir[792] ġayrı kişi virse **[B28a]** (1) veyā kendüniŋ olsa bunuŋ gibi kişiyi kim[793] ma‘ṣiyyetden perhīz idicidür[794] ḥāṣıl eyleye tā kim aŋa dāyim (2) mu‘āvin ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde ibrīḳ ṭoḳuz vech üzerine delālet (3) ider[795]: ḫiẕmet-kār ‘avrata ve ḳaravaşa[796] ve dīniŋ ḳıvāmına ve ṣalāḥ-ı dīne ve ‘ömr uzunlıġına (4) ve māl u ni‘mete ve ḫayr u berekete[797] ve ‘avratlaruŋ mīrāṣına.” **Efsūn itmek:** Muḥammed (5) bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde efsūn itmek aldamaḳdur ve mekr ü ḫīledür meger ol (6) efsūn ki anda āyet-i Ḳur’ān ola ve eger görse-ki[798] bir kişi aŋa efsūn ider (7) ol sebebden ḫastalıḳdan[799] şifā bulur **[M46b]** ġam u[800] ġuṣṣadan ḳurtulup feraḥ bula

---

[775] düşde: B düşinde
[776] ki: B-
[777] yimek: M yemek
[778] ve eger düşinde bir kişi: M eger bir kişi düşinde
[779] u: M ve
[780] göre: M bula
[781] eger usṭurlab yavı ḳılsa bunuŋ ḫilāfı ola Cābir-i Maġribī eydür: M-
[782] düşinde: M-
[783] yā aya veyā yılduza: B aya ve yılduza
[784] ṭutup: B dutup
[785] yā: B-
[786] anlardan ḫayr u menfa‘at göre: M andan ḫayr ve menfa‘at ola
[787] ve: M-
[788] ve: M-
[789] ḫādime ‘avrata delālet ider: M ḫādime ‘avratdur
[790] ḫāne-perver ḳaravaşa delīldür: B ḫavāyic-dār kenīzege
[791] aŋa: B buŋa
[792] bir: B-
[793] kim: B-
[794] idicidür: M idici ola
[795] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[796] ḳaravaşa: B kenīzege
[797] ḫayr u berekete: B berekete ve ḫayra
[798] görse-ki: M görse
[799] ḫastalıḳdan: M-

ve murāda (8) irişe ve eger ol[801] efsūn-ıla ḫoş olup şifā bulsa bu didügümüzüŋ[802] ‘aksi ola.” **Afyon:** (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde afyon ġam u[803] endīşedür ve[804] eger andan yise[805] ol-miḳdā- (10) rınca mübtelā ola.” **Erük:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde elinde ḳara veyā ḳızıl (11) ṭatlu erük ṭutsa[806] ol-miḳdār[807] māl ḥāṣıl ḳıla ve eger ṣaru olsa erük vaḳtı olmasa (12) ġam u ġuṣṣadur ve eger ekşi olsa daḫı biterdür.” **İmāmlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (13) “Düş ‘āleminde[808] görse ki bir kişinüŋ öŋinde imāmlıḳ eyler ḫalḳa ulu ola[809] ve ḥükmi (14) revān ola ve eger görse-kim[810] ḫalāyıḳ namāz ḳaṣdında pādişāh aŋa eydür ki var anlara (15) imāmlıḳ eyle veyā cemā‘at eydür ki: “Gel bize[811] imāmlıḳ eyle.” Ol-daḫı[812] varup imāmlıḳ **[B28b]** (1) eylese ol ḳavmuŋ begi ola ‘adl eyleye ḳıbleye rāst ṭurduġı[813] miḳdārı ve rükū‘ (2) vü sücūduŋ[814] rāstlıġı miḳdārı eger aŋduġumuz nesnelerden[815] **[M47a]** naḳṣ itse ḫalāyıḳa[816] ẓulm (3) eyleye ve eger düşinde otururken imāmlıḳ eylese ḫasta ola ve eger uyumış ola (4) namāzda nesne oḳısa[817] ol kişi tīz zamānda vefāt ḳıla ve eger bu vāḳı‘ayı imām görse (5) sāyir[818] imāmlardan anuŋ ḳadri ve menzileti[819] şerefde ola ve eger görse kim[820] imām aŋa[821] düşinde (6) nesne bağışlar veyā laṭīf sözler söyler veyā anuŋ-ıla bile eve gider ululıḳ[822] bula (7) ve eger görse-ki imāmlar-ıla[823] ṭa‘ām yir ol-miḳdār[824] ġam irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger (8) görse-ki[825] imām-ıla[826] bir dört ayaḳlu ṭavara binmişler[827] ol imāmuŋ devletine şerīk ola (9) ve

---

[800] u: M ve
[801] ol: B-
[802] didügümüzüŋ: B meẕkūruŋ
[803] u: M ve
[804] ve: B-
[805] yise: M yese
[806] ḳara veyā ḳızıl ṭatlu erük ṭutsa: M ṭatlu yā ḳuru yā ḳızıl erük ṭutsa: B ḳara veyā ḳızıl ṭatlu erük dutsa
[807] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[808] düş ‘āleminde: M düşinde
[809] ulu ola: M-
[810] görse-kim: M görse ki
[811] bize: M-
[812] ol-daḫı: M ol daḫı
[813] ṭurduġı: B durduġı
[814] rükū‘ vü sücūduŋ: M rükū‘uŋ ve sücūduŋ
[815] aŋduġumuz nesnelerden: B bu meẕkūrlardan nesne
[816] ḫalāyıḳa: B bu ḫalāyıḳa
[817] oḳısa: B oḳıya
[818] sāyir: M-
[819] ve menzileti: B-
[820] kim: M ki
[821] imām aŋa: B aŋa imām
[822] ululıḳ: B ululuḳ
[823] imāmlar-ıla: B imāmlarla
[824] ol-miḳdār: M-
[825] görse-ki: M görse ki
[826] imām-ıla: M-
[827] bir dört ayaḳlu ṭavara binmişler: M bir dürüst ayaḳlu ata binmiş

eger görse-ki[828] imāmuŋ ardına düşüp gider ve aŋa iḳtidā[829] ider hemīn buŋa (10) delālet ider[830] dīn ü dünyā bābında[831] ve eger görse-ki[832] imām-ıla yā[833] bir şehre veyā bir[834] mescide (11) veyā bir[835] sarāya girür ol yirüŋ[836] ehline muṣībet irişe." İsmā'īl bin Eş'aṣ[837] eydür: "Her (12) ki düş 'āleminde[838] imāmda ziyādelıḳ[839] görse anuŋ ululuġı **[M47b]** ziyāde ola." Ca'fer-i (13) Ṣādıḳ eydür: "Düş 'āleminde imāmlıḳ altı vech üzerine delālet ider[840]: bir fermān (14) revā[841] olmaġa ve pādişāhlıġa ki 'ādil ola ve 'ulemānuŋ ziyādelıġına ve ḫayr u[842] menfa'ate (15) ve düşmenden emīn olmaġa ve eger görse ki 'avratlara imāmlıḳ ider ża'īfler üzerine[843] **[B29a]** (1) ḥakīm ola ve eger görse kim[844] gökden imām inüp ḫalāyıḳa imāmlıḳ ider[845] Ḥaḳ Ta'ālānuŋ (2) raḥmeti veyā[846] pādişāhlaruŋ şefḳati ol ḳavmuŋ[847] üzerine ola." **Emrūd:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (3) "Düş 'āleminde emrūd yimek[848] eger emrūd vaḳtı olsa māl-ı ḥelāldur ve eger (4) yidügi emrūd ṣaru-y-ısa ḫastalıḳdur ve eger yaşıl[849] veyā ḳızıl olursa māldur (5) ḥaṣṣa eger ṭatlu olsa ve[850] eger ṭatlu olmasa ol-miḳdār[851] ġam u ġuṣṣa irişe." İbrāhīm-i (6) Kirmānī eydür: "Emrūd[852] vaḳtında yise murāda irişe ve boġaz ṭutucı emrūd olursa[853] şübhelü (7) māldur[854]." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düş 'āleminde emrūd[855] biş vech üzerine delālet (8) ider: bir ḥelāl māla ve ġınāya ve 'avrata ve murād bulmaġa ve eger **[M48a]** pādişāhı görse-ki[856] (9) elinde emrūd ṭutar[857] veyā yir anuŋ miḳdārı bir ulu tācirden ululıḳ[858] bula ve (10)

---

[828] görse-ki: M görse ki
[829] iḳtidā: B iḳtidār
[830] delālet ider... M ... delālet ider
[831] dīn ü dünyā bābında: M dīnī bābda ve dünyā bābında
[832] görse-ki: M görse ki
[833] yā: B-
[834] bir: B-
[835] bir: B-
[836] yirüŋ: M yerüŋ
[837] İsmā'īl bin Eş'aṣ: M İsmā'īl İbni Eş'aṣ
[838] düş 'āleminde: M düşinde
[839] ziyādelıḳ: B ziyādelik
[840] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[841] revā: M revān
[842] u: M ve
[843] ża'īfler üzerine: M ẓaīflere
[844] kim: M ki
[845] ḫalāyıḳa imāmlıḳ ider: M ḫalḳa imāmlıḳ eyler
[846] veyā: B yā
[847] ḳavmuŋ: B ḳavm
[848] yimek: M yemek
[849] yaşıl: B yeşil, M yaşıl olup
[850] ṭatlu olsa ve: M-
[851] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[852] emrūd: B ermūd
[853] emrūd olursa: B ermūd yise
[854] māldur: M-
[855] emrūd: M ermūd
[856] görse-ki: M görse ki

menfa‘ate irişe.” **Enār:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde enār ol kişinüŋ himmeti[859] (11) miḳdārı māldur ḫāṣṣa eger enār vaḳtında olursa ve eger enār vaḳtı olmasa (12) yaramazdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ṭatlu enār olsa bir ṣāḥib-cemāl ‘avrata delālet (13) ider.” Ve ba‘żılar hem[860] māldur dirler ve eger bir[861] ṭatlu enār olsa anı bu düşüŋ (14) ṣāḥibi yise[862] biŋ dīnār bula ve eger ekşi enār olsa ġam u ġuṣṣaya[863] delīldür (15) ve eger bilmese ki ekşi midür veyā ṭatlu mıdur ṭatlu enār üzerine i‘tibār itmek **[B29b]** (1) gerek. Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[864] ṭatlu enār vaḳtında[865] yise biŋ dīnār[866] bula ve yāḫūd[867] elli dinār (2) eksük ola ve yāḫūd elli akça eksük[868] ola ol gören[869] kişinüŋ himmeti miḳdārı eger ḳış içinde (3) görse ki aġaçdan alup enār yir her enāruŋ saġışınca[870] aġaç yiye.” İbrāhīm-i (4) Kirmānī eydür: “eger **[M48b]** enār vaḳtında bir bāzirgān düşinde görse enār yir[871] ticāreti revāc[872] ola eger (5) müsāfir yise sefere gide[873] seferi mübārek ola ve fāyidelü ola ve selāmetlıġ-ıla girü vaṭanına (6) döne[874] ve eger düşinde enār dānelerin bulsa yāḫūd bir kimse virse eger enār (7) vaḳtı olsun ve eger[875] olmasun ziyāna delālet ider ve eger görse-kim[876] ṭatlu (8) enārı ḳabīlesiyle bile[877] yir kendü mālından berḫūrdārlıḳ[878] göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (9) “Düş ‘āleminde ṭatlu enār üç vech üzerine delālet ider: bir cem‘ olmış māla ve (10) zāhide ve ‘avrata ve şehrüŋ ābādānlıġına.” İsmā‘īl bin Eş‘as[879] eydür: “Düşde enār eger pādişāh-ısa[880] feṯḥ-i (11) vilāyetdür ve re’īs ise köy ve kenddür[881] ve tācir ise[882] biŋ dīnārdur ve bāzār ehliyse[883] biŋ (12) akçadur ve dervīşe on akçadur[884].”

---

[857] ṭutar: B dutar
[858] ululıḳ: B ululuḳ
[859] himmeti: B-
[860] hem: B-
[861] ve eger bir: M eger
[862] yise: M yese
[863] ġam u ġuṣṣaya: M ġama ve ġuṣṣaya
[864] eger: M ve eger
[865] vaḳtında: M-
[866] biŋ dīnār: B-
[867] ve yāḫūd: B veyā
[868] eksük: B-
[869] gören: B-
[870] saġışınca: B ‘adedince
[871] düşinde görse enār yir: B yise
[872] revāc: M revāyiş
[873] sefere gide: M-
[874] döne: M gele
[875] eger: M-
[876] görse-kim: M görse ki
[877] ḳabīlesiyle bile: M ḳabīle
[878] berḫūrdarlıḳ: B bir ḫorluḳ
[879] İsmā‘īl bin Eş‘as: M İsmā‘īl İbni Eş‘as
[880] eger pādişāh-ısa: B-
[881] köy ve kenddür: B köydür
[882] tācir ise: M tacirse
[883] bāzār ehliyse

Encīr: Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde (13) encīr eger vaḳtı ise ve eger degülse[885] ġam u ġuṣṣadur ve yāḫūd bir işde peşīmān olmaġa (14) delālet ider ve[886] eger ol encīr ṣaru olsa andan **[M49a]** yise[887] ḫasta ola ve eger ḳara olsa (15) ġamdur ve eger yaşıl[888] olsa ki[889] ṭatlu ola ḫayrdur.” **İncīl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: **[B30a]** (1) “Eger[890] düş ‘āleminde görse ki İncīl oḳur ḥaḳdan bāṭıla döne ve aldanup ḫod- (2) re’y ola ve eger kitābdan oḳısa ‘Īsevīlerden aŋa azacuḳ ḫayr irişe (3) ve āşikāre oḳısa ḥaḳdan bāṭıla dönüp ol kişi tersā-dost ola.” **Atmaḳ:** (4) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[891] bir kişiye aġaç atar[892] düşmen üzerine ġālib (5) ola ve eger görse kim[893] kimseye ṭaş atar bir kimseye ḳatı söyleye[894] ve ba‘żılar eydür- (6) ler kim[895] zīnā-y-ıla[896] töhmetlü ola ve eger saḳsı pāresin[897] atsa hem aŋa eyü söylemeye[898] ve eyü olmaya ve eger (7) görse-kim[899] şeker-ile veyā[900] ḳand-ıla veyā bādem-ile ve yāḫūd[901] bunlara beŋzer nesneler-ile atar (8) eger atduġı kişi ma‘lūm ve ma‘rūf[902] kişi-y-ise ol kişiden ‘aṭā ve iḥsān (9) bula ve eger bu nesnelerle[903] bir dört ayaḳlu cānavarı atsa kendü mālını (10) cāhillere nafaḳa eyleye[904].” **Endāmlar: [M49b]** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde görse-ki[905] endāmlarında (11) nesne ziyāde olmış ḳavm u ḳabīlesi ziyāde ola ve ol yirde ki olur anda muḳīm (12) ola ve eger endāmından nesne eksük görse[906] veyā endāmından[907] birisi öŋine (13) düşse sefere gide ve ḳavm u ḳabīlesi[908] perākende ola ve eger kendüsi endāmından (14) nesne kesüp kendüden ayırsa kendü ḳavm u ḳabīlesini perākende eyleye[909] ve eger (15) görse-

---

[884] dervīşe on aḳçadur: M dervīş ise on aḳçaya delālet ider
[885] düş ‘āleminde encīr eger vaḳtı ise ve eger degülse gam u ġuṣṣadur : M düşde gerekse vaḳtı olsun ve olmasun yidügi miḳdārı ġam ve ġuṣṣadur
[886] ve: B-
[887] yise: M yese
[888] yaşıl: B yeşil
[889] ki: M-
[890] eger: M-
[891] görse-kim: M görse
[892] bir kişiye aġaç atar: B düşinde bir kişi atar
[893] kim: M ki
[894] kimseye ṭaş atar bir kimseye ḳatı söyleye: M bir kimseye ḳatı söyleye ṭaş ata
[895] eydürler kim: M eydür
[896] zinā-y-ıla: B ziyān-ile
[897] pāresin: M pāresi
[898] aŋa eyü söylemeye: B-
[899] görse-kim: M görse ki
[900] veyā: B yā
[901] ve yāḫūd: B veya
[902] ma‘lūm ve ma‘rūf: M ma‘rūf ve ma‘lūm
[903] nesnelerle: B nesnelerden
[904] eyleye: M ide
[905] görse-ki: M görse ki
[906] endāmından nesne eksük görse: M-
[907] endāmından: M endāmlarında
[908] ḳabīlesi: M ḳabīle
[909] perākende eyleye: M şehirde perākende bula

kim[910] bir kimsenüŋ etinden bir pāre keser[911] ol kişiye andan ḫayr u[912] menfa‘at **[B30b]** (1) irişe ve eger kendüsi bir pāre etin kesüp bir ḳavmına virse kendü mālından (2) bir kişiye māl baġışlaya[913] ve eger görse-kim[914] kendü endāmı aŋa kelām söyler ḫalāyıḳ (3) ortasında rüsvāy ola ve eger görse-kim[915] kendü endāmıyla bir iş itmek diler[916] (4) ki aŋa i‘timād ṭutar[917] eger endāmı[918] anda helāk olursa ol kişi bāṭıl (5) yolda ola ve eger görse-kim[919] kendü endāmından kesüp bir ‘avratuŋ ḳoltuġına virür (6) anuŋ bir oġlı ola ki ol ‘avrat anı yoldan çıḳara[920].” **Üzüm:** Dāniyāl Ḥakīm (7) eydür: “Düş ‘āleminde **[M50a]** üzüm görmek eger üzüm vaḳtı olsa ve ḳara üzüm olsa (8) ġam u[921] ġuṣṣadur ve eger üzüm vaḳtı olmasa ḫastalıḳ ola ve ḫavf ola.” Ve ba‘żılar (9) eydürler ki, her bir dānesine aŋa ḳamçı veyā bir aġaç uralar[922] ve eger aḳ üzüm (10) olursa ki vaḳtında ola ni‘met[923] ve ḫayr ve menfa‘atdur andan öŋdin ki[924] aŋa ümīd (11) ṭutar ola ve eger vaḳtında olmasa[925] anuŋ aġzından ḫayrlu kelām gele ve māl-ı ḥelāl (12) ḥāṣıl ide ve eger ḳızıl üzüm olursa hem ḥelāl māl ola ve eger ol (13) demde aġzından kelām gelürse[926] māl-ı ḥarāma delīldür. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger (14) ḳara üzüm olsa ḫayrdur yıl eyüligine delīldür vaḳtında olsa[927].” (15) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger aḳ[928] üzüm olsa ki üzüm vaḳtı olsa ve[929] ol **[B31a]** (1) üzümde yaġmur nemi olsa andan yimek[930] māl cem‘ine delālet ider[931] ve eger ḳatı (2) üzüm olsa ol māla delālet ider ki düşvārlıġ-ıla ele gele ve ne ḳadar ki (3) anuŋ ṣuyı ṣāfī ve rūşen ola ḥelāl māldur ve eger ṣuyı ṣāfī ve rūşen[932] olmasa **[M50b]** (4) ḥarām māldur ve eger ṣuyı ḳızıl olsa ‘izzete ve manṣıba delālet ider ki ol (5) kişiye irişe ve eger ṣuyı ḳara

---

[910] görse-kim: M görse ki
[911] bir kimsenüŋ etinden bir pāre keser: M bir kimse anuŋ elinden bir pāre keser
[912] u: M ve
[913] bağışlaya: B baḫş eyleye
[914] görse-kim: M görse ki
[915] görse-kim: M görse ki
[916] diler: B ṭaleb ider
[917] ṭutar: B dutar
[918] endāmı: B endām
[919] görse-kim: M görse ki
[920] kesüp bir ‘avratuŋ ḳoltuġına virür anuŋ bir oġlı ola ki ol ‘avrat anı yoldan çıḳara: M keser ‘avrat anı yoldan ilede
[921] u: M ve
[922] ba‘żılar eydürler ki her bir dānesine aŋa ḳamçı veyā bir aġaç uralar: M-
[923] ni‘met: M-
[924] ki: B-
[925] olmasa: M olmaya
[926] gelürse: B gelür
[927] ḫayrdur yıl eyüligine delīldür vaḳtında olsa B vaḳtında ḫayrdur ve eger üzüm olsa vaḳtında yıl eyüligine delālet ider
[928] aḳ: M-
[929] ve: M-
[930] yimek: M yemek
[931] delālet ider: M delīldür
[932] ve rūşen: B-

olsa ġam ve ġuṣṣadur ve eger ṭatlu olsa (6) ‘izzeti ve mālı[933] ziyāde ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger üzümi bir aġaç şarāb-ḫānede (7) şıḳsa bir ẓālim pādişāhuŋ ḫidmetinde[934] ola ve eger ol şarāb-ḫāne kerpüçden olsa (8) ol pādişāh ‘ādil ola ve eger görse-kim[935] üzümi[936] elinde şıḳar bir baḫīle ḫidmet[937] (9) eyleye ve eger üzümi şıḳsa daḫı küpde cem‘ eylese bir pādişāh sebebiyle çoḳ (10) māl ḥāṣıl ide ve eger görse-kim[938] şarāb-ḫānede kendü ehl-i ‘ayāliyle[939] üzüm şıḳar (11) pādişāha ḫidmet[940] eyleye kendü[941] ehl-i ‘ayāli ḫayr u[942] menfa‘at bulalar ve ḫalāyıḳ (12) aŋa ḥased ideler ve pādişāh ḫiẕmetinde yā bir ulu kişinüŋ ḫiẕmetinde ola[943].” (13) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde üzüm eger vaḳtında ola ve eger ġayrı vaḳtında ola[944] eger aḳ ve eger (14) ḳara üzüm ola üç vech üzerine delālet ider: māl-ıla **[M51a]** ḫayra[945] yıl eyüligine (15) ve berekete ve ḳızlıḳdan ḳurtılmaġa.” **Āvāz işitmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ādem āvāzın[946] **[B31b]** (1) işitse ululıḳ[947] bula ve eger kendüsi bir kimseye āvāz eylese ol (2) āvāz miḳdārı ululıḳ[948] bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Er ādem āvāzın işitse (3) ḫayr u[949] şerefdür ve ‘avrat āvāzı ḫayra delīl degüldür[950].” **Aşılmaḳ[951]:** Dāniyāl Ḥakīm (4) eydür: “Düş ‘āleminde görse-ki[952] bir pādişāh anı aşar ol pādişāhdan ululıḳ[953] (5) bula ammā dīnde noḳṣānı ola ve eger ol aşılmışken ḫalāyıḳ anuŋ temāşāsına (6) baḳarlarsa[954] ol[955] cem‘ olan ḫalāyıḳ miḳdārı ḫalḳ anuŋ eli altında olalar (7) ve eger görse-kim bir bölük ḫalāyıḳ cem‘ olup anı ṣorarlar ki aṣalar ol (8) aṣan ḳavmuŋ ulusı ola[956] (9) ve eger görse-kim[957] bir bölük ḳarı ‘avratlar anı aṣarlar ve ḫalāyıḳ anı teferrüc iderler (10) cihān ḫalḳınuŋ üzerine ḥükmi revān ola.”

---

933 ‘izzeti ve mālı: M māl ve ‘izzeti
934 ḫidmetinde: M ḫiẕmetinde
935 görse-kim: M görse
936 üzümi: B anı
937 ḫidmet: M ḫiẕmet
938 görse-kim: M görse ki
939 şarāb-ḫānede kendü ehl-i ‘ayāliyle: M kendü ‘ayāliyle şarab-ḫānede
940 ḫidmet: M ḫiẕmet
941 kendü: M-
942 ḫayr u: M-
943 yā bir ulu kişinüŋ ḫiẕmetinde ola: B ḫidmetinde bir ulu kişinüŋ işinde ola
944 ve eger ġayrı vaḳtında ola: B-
945 māl-ıla ḫayra: B māla ve ḫayra
946 āvāzın: B nüshasında iki kez yazılmıştır
947 ululıḳ: B ululuḳ
948 ululıḳ: B ululuḳ
949 u: M ve
950 degüldür: M degildür
951 aşılmaḳ: M aşmaḳ
952 görse-ki: M görse ki
953 ululıḳ: B ululuḳ
954 baḳarlarsa: B baḳarlar
955 ol: M o
956 ve eger görse-kim bir bölük ḫalāyıḳ cem‘ olup anı ṣorarlar ki aṣalar ol aṣan ḳavmuŋ ulusı ola: M-
957 görse-kim: M görse ki

Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse (11) kim[958] kendü[959] kendüyi aṣar ehl-i beyti[960] üzerine ḥükmi cārī ola ḫāṣṣa eger anı temāṣā (12) iden kendü ḳavm u ḳabīlesi olsa.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse kim[961] **[M51b]** aṣılmışken[962] (13) ip üzilüp[963] düşer ululıḳdan[964] ve ‘izzetden düşe.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse kim[965] (14) anı ber-dār iderler ḫalāyıḳ anı temāṣā iderler[966] ol ḫalāyıḳuŋ ulusı ola[967] (15) ve eger temāṣā itmeseler şeref ve izzet bulur[968] līkin fisḳ cihetinden bula[969].” **Āyīne:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: **[B32a]** (1) “Düş[970] ‘āleminde āyīne vilāyetdür ve eger görse-ki[971] düşinde elinde āyīne ṭutar[972] yāḫūd bir kişi aŋa (2) āyīne virür ol āyīnenüŋ rūşenlıġı miḳdārı ‘izzet ve[973] vilāyet bula ve eger gör- (3) se kim[974] kendü āyīnesin bir ġayrı kişiye virür[975] kendü mālını bir ġayrı (4) kişinüŋ ḳatında emānete ḳoya ve eger āyīne gümişden[976] olsa ki aŋa naẓar eylese[977] (5) bir kimseden[978] kerāhiyyetle ḥürmet ve manṣıb[979] bula zīrā kim[980] anda naẓar itmek ḫayr (6) degüldür[981].” İbrāhīm-i Kīrmānī eydür[982]: “Eger demürden āyīneye naẓar eylese eger ‘avratı (7) yüklü-y-ise bir oġlan ṭoġura[983] ki cemī‘ endāmı kendüye beŋzeye ve eger (8) bu düşi yüklü ‘avrat görse bir ḳızı doġa-ki cemī‘ endāmda kendüye (9) beŋzeye[984] eger bu gören kişinüŋ ‘avratı[985] yüklü olmasa ‘avratına[986] ṭalāḳ vire bir ‘avrat daḫı (10) dileye ve **[M52a]** ‘avrat bir ere daḫı vara[987] ve eger bu düşi[988] bir oġlan görse ki düşinde

---

[958] görse kim: M görse ki
[959] kendü: B-
[960] ehl-i beyti: M ehl-i yaḳın
[961] görse kim: M görse ki
[962] aşılmışken: M aşılmış iken
[963] üzilüp: B üzülüp
[964] ululıḳdan: M ululuḳdan
[965] görse kim: M görse ki
[966] iderler: B ider
[967] ulusı ola: B üzerine ululuḳ bula
[968] ve eger temāṣā itmeseler şeref ve izzet bulur: B-
[969] līkin fısḳ cihetinden bula: B velīkin ol şeref fısḳ cihetinden ola
[970] düş: M-
[971] görse-ki: M görse ki
[972] düşinde elinde āyīne ṭutar: B elinde āyīne ṭutar, M düşinde āyīne ṭutar
[973] ve: B-
[974] görse kim: M görse ki
[975] kendü āyīnesin bir ġayrı kişiye virür: M bir kişi āyīne virür
[976] gümişden: M bir kişiden
[977] eylese: B eyleye
[978] bir kimseden: B bir kişiden
[979] ḥürmet ve manṣıb: M manṣıb ve ḥürmet
[980] zīrā kim: B zīrā ki
[981] degüldür: M degildür
[982] eydür: B-
[983] ṭoġura: B doġura
[984] bu düşi yüklü ‘avrat görse bir ḳızı doġa-ki cemī‘ endāmda kendüye beŋzeye: M-
[985] kişinüŋ ‘avratı: B ‘avrat
[986] ‘avratına: B eri
[987] ‘avrat bir ere daḫı vara: B ‘avratı bir ere vara

(11) demür[989] āyīneye naẓar eyler anuŋ bir ḳız ḳarındaşı[990] ola ve eger ḳız görse anuŋ bir ḳız ḳarındaşı (12) ola ve eger pādişāh veyā ʻālim görseler ki āyīneye naẓar iderler[991] maʻzūl (13) olalar anlaruŋ yerine bir ġayrı kişi mübeddel ola[992].” Cābir-i Maġribī eydür: “Āyīnede (14) ḫūb ṣūret beşārete delīldür ve zişt ṣūret muṣībete delīldür.” **Āyīne açıcı:** Ḥakīm eydür: “Eger maʻlūm u[993] maʻrūf kişi[994] olsa pādişāh ola ve eger maʻrūf **[B32b]** (1) kişi olmasa eyü yavuz her ne-kim görinür[995] taʻbīri āyīne açıcıya rāciʻdür.” Caʻfer-i (2) Ṣādıḳ eydür: “Düş ʻāleminde āyīne açıcı altı vech üzerine delālet ider: ʻavrata (3) ve oġula ve manṣıba ve fermān revā olmaġa[996] ve işüŋ rūşenlıġına ve eger ʻavrat kişi[997] (4) görse ḫalāyıḳ arasında[998] ululuḳ bula ve eger düşinde bir bildügi kişi aŋa āyīne **[M52b]** (5) virse ki[999] aŋa naẓar ḳılsa bir ġāyib kişinüŋ dīdārıyla[1000] ṣādumān ola.” (6) **İzār:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düş ʻāleminde izār görse yaʻni çar görse (7) ʻavrata delālet ider[1001] ve eger görse-kim[1002] izārın[1003] ẓāyiʻ eylemiş ʻavratından (8) cüdā ola ve eger izārı düşinde yırtsa[1004] ʻavretüŋ ʻaybı[1005] ẓāhir ola.” Cābir-i Maġribī (9) eydür: “Eger izār yüŋden veyā[1006] panbuḳdan olsa mestūre ʻavrata delālet ider (10) ve eger ol izār eski ve çirkīn olsa bu didügimüzüŋ ḫilāfı[1007] ʻavrata delālet (11) ider ve eger düşinde izār bulsa ve yāḫūd bir kimse aŋa virse ol izār ne (12) nevʻiden ise[1008] anuŋ gibi ʻavrata delālet ider ki[1009] nikāḥ ide.” **Aġırşaḳ:** İbrāhīm-i Kirmānī (13) eydür: “Eger düşinde ʻavrat aġırşaḳ bulsa veyā bir[1010] ġayrı kişi virse (14) ve eger[1011] ol ʻavrat yüklü-y-ise[1012] ḳızı ṭoġa ve eger anı düşinde

---

[988] bu düşi: M bunı
[989] demür: B-
[990] ḳız ḳarındaşı: B ḳarındaşı
[991] iderler: M ideler
[992] mübeddel ola: M gele
[993] u: B ve
[994] kişi: B-
[995] görinür: M görünürse
[996] revā olmaġa: M revānına
[997] kişi: B-
[998] ḫalāyıḳ arasında: M-
[999] ki: B-
[1000] dīdārıyla: B dīẓārıyla
[1001] delālet ider: M delīldür
[1002] görse-kim: M görse ki
[1003] īzārın: B īzārı
[1004] izārı düşinde yırtsa: M düşinde īzārı yırtsa
[1005] ʻaybı: B-
[1006] veyā: M yā
[1007] bu didügimüzüŋ ḫilāfı: M yaramaz
[1008] nevʻiden ise: B nevʻ nesne ise
[1009] delālet ider ki: B-
[1010] bir: M-
[1011] ve eger: B-
[1012] yüklü-y-ise: B yüklü ise

er[1013] bulsa veyā (15) ṣatun alsa yā ḳaravaş[1014] ṣatun ala ve yāḫūd bir ḫidmet-kār ḥāsıl ide **[B33a]** (1) ve eger[1015] ‘avrat[1016] görse-kim[1017] elinden[1018] aġırşaḳ düşer muḥabbeti erinden **[M53a]** kesile[1019] veyā ḳızı (2) vefāṭ ḳıla ve yāḫud işi bāṭıl ola.” **Āvāz virmek ve cānavarlar āvāzın** (3) **işitmek:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde bir kimse aŋa çaġırur kim āvāz virür muṣībete delālet- (4) dür[1020] ol çaġrılan yirde ve eger görse ki düşinde[1021] bir kimse aŋa çaġırur bir ıraḳ yirden[1022] (5) ol daḫı cevāb virür ol kimse vefāt ḳıla ve eger ol çaġırana[1023] cevāb (6) virmese nesnesüz ola ve eger düşinde aġlamaḳ āvāzın işitse şādumān (7) ola ve eger nāle vü[1024] feryād āvāzın işitse bir ḫoş ḫaber işide ve eger zārīlıḳ āvāzın[1025] (8) işitse ḥāceti revā ola ve düşmen üzerine ẓafer bula ve eger at āvāzın (9) işitse beşāret işide ve ba‘żılar eydürler[1026] ki bilā-ḫilāf ol kişiye[1027] ġam u[1028] ġuṣṣa (10) irişe anuŋ-ıçun-kim bahāyim yalan söylemez ve eger sögmek āvāzın işitse aŋa bir (11) kerāhiyyet irişe andan ṣoŋra düşmen üzerine ẓafer bula ve eger eşek āvāzın (12) işitse aŋa[1029] düşmenden **[M53b]** veyā bir cāhilden teşnī‘ işide[1030] ve eger ḳatır āvāzın işitse (13) düşmenden aŋa ḳorḫu[1031] ola ve eger ṣıġır āvāzın işitse fitne vü ġam ola ki aŋa (14) irişe[1032] ve eger deve āvāzın işitse ḥacca gide ve yāḫūd ġazāya vara veyā ticārete (15) gide çoḳ fāyide bula ve eger ḳoyun āvāzın işitse bir ulu kişiden menfa‘at **[B33b]** (1) bula ve eger keçi veyā[1033] oġlaḳ āvāzın işitse feraḥ ve ni‘met bula ve eger geyik (2) āvāzın işitse bir ḫūb ṣūretlü cāriye ḥāṣıl ide ve eger arṣlan āvāzın (3) işitse bir[1034] pādişāhdan aŋa nesne irişe ve eger peleng āvāzın işitse düşmen üzerine (4) yegin ola ve eger ayu āvāzın işitse bir kimseyle

---

[1013] düşinde er: M-
[1014] ḳaravaş: B kenīzek
[1015] ve eger: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1016] ‘avrat: B-
[1017] görse-kim: M görse ki
[1018] elinden: B öŋinden
[1019] kesile: B munḳati‘ ola
[1020] düş ‘āleminde bir kimse aŋa çaġırur kim āvāz virür muṣībete delāletdür: M eger bir kimse düşinde görse ki āvāz virüp çaġırur muṣībete delālet ider
[1021] görse ki düşinde: B düşinde, M görse ki
[1022] çaġırur bir ıraḳ yirden: M ıraḳ bir yirden çaġırurlar
[1023] çaġırana: B āvāz virene
[1024] vü: M ve
[1025] āvāzın: B-
[1026] eydürler: B eydür
[1027] bilā-ḫilāf ol kişiye: M ol kişiye şeksüz
[1028] u: M ve
[1029] aŋa: B veyā
[1030] işide: B ide
[1031] ḳorḫu: M ḳorḳu
[1032] fitne vü ġam ola ki aŋa irişe: M aŋa fitne ve ġam irişe
[1033] veyā: B ve
[1034] bir: B-

ceng ide ve eger pārs āvāzın (5) işitse düşmenden ḫavf göre[1035] ve eger ḳurd āvāzın işitse bir begden (6) ḫışm irişe ve eger it āvāzın işitse düşmenlik ola ve söz ve ġavġa ola[1036] ve eger ṭoŋuz (7) āvāzın işitse düşmenler üzerine ẓafer bula ve eger çaḳal āvāzın işitse ‘avratlar (8) sebebinden ġam-nāk ola[1037] ve eger dilkü **[M54a]** āvāzın uġrıdan ḳorḫu ola[1038] ve eger sıçan āvāzın işitse (9) uġrılardan[1039] aŋa ziyān irişe ve eger deve āvāzın işitse anuŋ bir ḫidmet-kārı ola bahādur[1040] ve eger kerkes āvāzın işitse[1041] bir ulu kişiden (10) ḫaber işide ol ḫaberden ġuṣṣalu ola ve eger çaḳır ṭoġan āvāzın işitse (11) bir pādişāhdan ḫaber işide ve eger ṭavşancıl āvāzın işitse hem pādişāhdan (12) ḫaber işide ve eger ṭoġanuŋ veyā şahinüŋ[1042] āvāzın işitse pādişāhuŋ (13) ḫalḳ ḫaberin işide[1043] ve eger ḫorūs āvāzın işitse süḫan-dan ‘āḳıl[1044] ve cevmerd (14) kişinüŋ ḫaberin işide ve eger saḳsıġan āvāzın işitse bir gizlü ḫaber işide (15) ve eger gögercin āvāzın işitse bir şerīfe ‘avrat āvāzın işide ve eger **[B34a]** (1) çaġa[1045] āvāzın işitse ġuṣṣa vü muṣībet ḫaberin işide ve eger ügeyik[1046] (2) āvāzın işitse yalan ḫaber işide ve bir ṣāḥib-cemāl ‘avrat ḫaberin[1047] işide (3) ve eger çil āvāzın işitse **[M54b]** bir ġarīb veyā bir dervīş ḫaberin işide[1048] ve eger keklik āvāzın işitse[1049] bir ḫūb ṣūretlü ‘avrat ḫaberin işide ve eger (4) ṭāvūs āvāzın işitse bir ‘acemī pādişāhuŋ ḫaberin işide ve eger ṭurna āvāzın (5) işitse bir büyük ve köylü[1050] kişinüŋ ḫaberin işide (6) ve eger ṭavuḳ āvāzın (7) işitse bir önegü ve[1051] bay ‘avrat ḫaberin işide ammā şād ola ve eger ḳarġa (8) āvāzın işitse bir fāsıḳ kişinüŋ[1052] ḫaberin işide ve eger bülbül ve hezār-destān[1053] āvāzın işitse bir (9) muṭrib veyā saġucı[1054] kişinüŋ ḫaberin işide ve eger ṣıġırcuḳ āvāzın işitse (10) hemīn girü muṭrib ve nevḥa-ger ḫaberine delālet ider[1055]

[1035] düşmenden ḫavf göre: M bir kimseyle ceng ide
[1036] düşmenlik ola ve söz ve ġavġa ola: B düşmenlik ve söz keleci ola
[1037] ‘avratlar sebebinden ġam-nāk ola: M uġrıdan aŋa ḳorḳu ola
[1038] ve eger dilkü āvāzın uġrıdan ḳorḫu ola: M-
[1039] uġrılardan: B uġrıdan
[1040] ve eger deve āvāzın işitse anuŋ bir ḫidmet-kārı ola bahādur: B-
[1041] işitse: M işide
[1042] ṭoġanuŋ veyā şahinüŋ: M ṭoġan veyā şahin
[1043] pādişāhuŋ ḫalḳ ḫaberin işide: M pādişāhdan ḫalḳ ḫaber işide
[1044] ‘āḳıl: M-
[1045] çaġa: M bayḳuş
[1046] ügeyik: M üveyik
[1047] ḫaberin: B āvāzın
[1048] bir ġarīb veyā bir dervīş ḫaberin işide: B bir ḫūb ṣūretlü ‘avrat ḫaberin işide
[1049] eger keklik āvāzın işitse: B-
[1050] ve köylü: M-
[1051] ve: M-
[1052] kişinüŋ: B-
[1053] ve hezār-destān: B-
[1054] veyā saġucı: B ve nevḥa-ger
[1055] hemīn girü muṭrıb ve nevḥa-ger ḫaberine delālet ider: M yine ancılayın

ve eger ördek (11) āvāzın işitse ġam u[1056] ġuṣṣa irişe ve eger ḳaz āvāzın işitse bir (12) kimsenüŋ muṣībeti ḫaberin işide ammā[1057] kendü ehlinden işide[1058].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (13) eydür: “Eger cemī‘ ḳuşlar āvāzın işitse[1059] eyüdür meger ṣu ḳuşları ki (14) anlaruŋ āvāzı düşde ġam ve aġlamaḳdur ve eger düşinde ḳuş yavruları āvāzın[1060] (15) işitse māteme[1061] ve düşmenden ḳorḳuya delālet **[M55a]** ider ammā andan ṣoŋra[1062] ẓafere delīldür **[B34b]** (1) ve aru ve çekürge ve siŋek āvāzı hemīn ḳuş yavrusı āvāzı gibidür (2) ve ḳurbaġa āvāzı Ḥaḳḳuŋ ‘āẕābına delālet ider[1063].” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde (3) görse-ki[1064] gökden yire veyā yirden[1065] göge bir sehim-nāk āvāz gelür ġam ve ġuṣṣa ḫaberine (4) delālet ider ve pādişāh noḳṣānına delīldür[1066] ve ne-ḳadar kim ol āvāz[1067] ḳatı olsa (5) ol-miḳdār düşvār ḫabere delālet ider[1068].” Muḥammed bin[1069] Sīrīn eydür: “Eger düşinde (6) görse-ki cemī‘ ḫarekāt iden nesneler[1070] aŋa āvāz virürler ve aŋa kelām söylerler (7) anuŋ eceli yaḳın[1071] gelmiş ola.” **Ayaḳ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde görse-ki[1072] (8) bir ayaġı kesilmiş ve yāḫūd ṣınmış mālınuŋ yarusı[1073] żāyi‘ ola ve eger iki ayaġı bile[1074] (9) kesilmiş olsa cemī‘ mālı gide ve ba‘żılar eydürler ki eger iki ayaġı kesilmiş (10) olsa sefere gide veyā vefāt ḳıla ve eger düşinde görse-kim[1075] ayaġı demürden veyā (11) baḳırdan olmış ‘ömri uzun ola ve mālı bāḳī ola ve eger görse-kim[1076] (12) ayaġı sırçadan olmış ‘ömri az ola **[M55b]** ve eger görse-kim[1077] aġsaḳ olmış (13) ve yāḫūd bir zaḥmete mübtelā olmış ḥāli ża‘īf ola ol[1078] ṭaleb itdügi nesnede (14) ve eger muṣliḥ kişi görse-ki[1079] ayaġı aġsaḳ olmış anuŋ dīni ziyāde ola (15) ve eger görse ki ayaḳları iple baġlu bir kimseden aŋa

---

[1056] u: M ve
[1057] ammā: B-
[1058] işide: B-
[1059] eger cemī‘ ḳuşlar āvāzın işitse: M cemī‘ ḳuşlaruŋ āvāzı
[1060] āvāzın: B āvāzı
[1061] māteme: M ölüme
[1062] ṣoŋra: B-
[1063] delālet ider: M delīldür
[1064] eger düşinde görse-ki: M eger görse
[1065] yire veyā yirden: M yere veyā yerden
[1066] ġam ve ġuṣṣa ḫaberine delālet ider ve pādişāh noḳṣānına delīldür: M ġama ve ġuṣṣaya ve pādişāh noḫṣānına delālet ider
[1067] āvāz: B āvāze
[1068] delālet ider: M delīldür
[1069] bin: M ibni
[1070] nesneler: B-
[1071] yaḳın: M-
[1072] düş ‘āleminde görse-ki: M düşde görse ki
[1073] yarusı: B nışfı
[1074] bile: B-
[1075] düşinde görse-kim: B görse-kim: M düşinde görse ki
[1076] görse-kim: M görse ki
[1077] görse-kim: M görse ki
[1078] ol: B-
[1079] görse-ki: M olursa ki

menfa‘at irişe[1080] ve eger görse-ki[1081] bir ayaġı kesilmiş aġac-ıla yürür bir kişinüŋ[1082] üzerine i‘timād **[B35a]** (1) eyleye ki anuŋ vefāsı olmaya ve eger ‘amel-dār görse ki ayaġı kesilmiş ma‘zūl (2) ola ve mālı telef ola ve eger ‘amel-dār görse ki ayaḳları demürden olmış veyā gümişden olmış[1083] (3) hemīn buŋa delālet ider[1084] ve eger görse-ki ayaġında zaḥmet var[1085] aŋa ziyān irişe (4) ve eger görse-kim ayaġı[1086] iple baġlu ḫayr olmaya ve eger görse ki ayaḳları bir aġaca baġlu hemān bu da ancılayın[1087] ve eger görse-kim[1088] ayaḳları ṭuzaġa (5) ṭutılmış[1089] ve yāḫūd bir[1090] ḳapuya geçmiş mekr ü ḥīleye giriftār ola ve eger görse-kim[1091] (6) ayaġı bir yirde[1092] ṭayınur dīn ü dünyā işinde girü ḳala ve yāḫūd bir söz işide (7) ki andan göŋli rencūr ola ve eger **[M56a]** görse-kim[1093] bir ṭavar üzerinde ayaġın[1094] (8) depredür ol iş ki ṭaleb ider anuŋ ġāyetini bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (9) “Düş ‘āleminde[1095] iki ayaḳ ata ve[1096] anadur ve eger düşinde görse-ki[1097] geŋezlig-ile[1098] (10) yürür ve ayaḳları ṣaḥīḥ ve dürüst atası ve anası[1099] ten-dürüst ola (11) ve ḥālleri eyü ola ve eger görse-kim[1100] çoḳ ayaḳları var eger gören kişi müsāfir olsa sefere gide ve dervīş olsa ġınāya yetişe[1101] ve eger görse-kim[1102] (12) elini ve ayaḳlarını ḳınalamış[1103] ‘avrat ala ve eger ‘avrat görse vefāt (13) ḳıla ve ayaḳda artuḳlıḳ[1104] görmek māla ve ṭavara ve ṭa‘āte delālet ider[1105].” (14) Cābir-i Maġribī eydür: “Görse-ki[1106] ayaġı arslan ayaġı gibi[1107] olmış veyā ṣıġır (15) ayaġı gibi[1108] olmış ḳuvveti ve mālı ziyāde ola ve eger ayaġını at ve eşek[1109]

[1080] ve eger görse ki ayaḳları ip-ile baġlu bir kimseden aŋa menfa‘at irişe: B-
[1081] görse-ki: M görse ki
[1082] kişinüŋ: M kişi
[1083] demürden olmış veyā gümişden olmış: B demürden ve gümişden
[1084] delālet ider: B [de]lālet dür
[1085] görse-ki ayaġında zaḥmet var: M görse ki ayaḳları zaḥmet ider
[1086] görse-kim ayaġı: B görse-kim, M görse ki ayaġı
[1087] ve eger görse ki ayaḳları bir aġaca baġlu hemān bu da ancılayın: B-
[1088] görse-kim: M görse ki
[1089] ṭuzaġa ṭutılmış: M duzaġa dutulmuş
[1090] bir: B-
[1091] görse-kim: M görse ki
[1092] bir yirde: M-
[1093] görse-kim: M görse ki ayaġını
[1094] ayaġın: M-
[1095] düş ‘āleminde: M düşde
[1096] ve: B vü
[1097] görse-ki: M görse ki
[1098] geŋezlig-ile: B āsānlıġ-ıla
[1099] ve anası: M-
[1100] görse-kim: M görse ki
[1101] eger gören kişi müsāfir olsa sefere gide ve dervīş olsa ġınāya yetişe: B-
[1102] görse-kim: M görse ki
[1103] ḳınalamış: M ḥınnalamış
[1104] artuḳlıḳ: B artuḳluḳ
[1105] māla ve ṭavara ve ṭa‘āte delālet ider: M māla delīldür ve ṭā‘ate
[1106] görse-ki: B ve eger görse ki
[1107] gibi: B-
[1108] gibi: B-

[B35b] (1) ayaġı gibi görse ‘izzeti ve manṣıbı ziyāde ola[1110] ve eger görse-kim[1111] ayaġı (2) yırtıcı cānavarlar ayaġı[1112] gibi olmış ḥarām nesne ḥāṣıl eyleye ve düşi ḫayr (3) olup[1113] düşmen üzerine ẓafer bula ve eger ayaġını ḳuş ayaġı gibi çengāl- (4) lu görse[1114] dünyāyı[1115] kesb eyleye ve düşmen üzerine ẓafer bula.” **[M56b]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ (5) eydür: “Düş ‘āleminde[1116] ayaḳ yedi vech üzerine delālet ider: bir ‘ayāle ve (6) ‘ömre ve māl istemege[1117] ve sa‘ya ve ḳuvvete ve sefere.” **Ayaḳ dögmek:** Ḥakīm eydür: (7) “Düş ‘āleminde[1118] ayaḳ dögmek muṣībete delālet ider.” **Ayaḳ bağı:** Muḥammed bin Sīrīn (8) eydür: “Eger düşinde ayaġında ayaḳ bağın[1119] görse bir kimseden[1120] ḳatı ḳorḳucı ola (9) ve eger iki ayaġında bile baġ görse ḳorḳusı bir pādişāh ṭarafindan ola.” (10) Ve ba‘żılar eydürler kim[1121]: “ ‘Avrat ala anda muḳīm ola.” Ve ba‘żılar eydürler kim[1122]: (11) “Her ki ayaġında baġ görse[1123] mescide muḳīm ola ve dünyāda sābit ola (12) ve namāzda ve ġazāda[1124] ve bunlaruŋ misli ‘amellerde sābit-ḳadem ola ve eger (13) bir kimse kendü[1125] ayaġında baġ görse-ki ol kişi[1126] müsāfir olsa ol seferde (14) eglene ve ola ki anda ḳız alup hemān anda muḳīm ola[1127] ve eger ayaġında- (15) ġı baġ muḥkem olursa anuŋ ol diyārda ṭurmaḳlıġı[1128] ziyāde ola ve eger ol baġ süst ve giŋ olsa ḳatı ve muḥkem olmaḳdan yigrekdür[1129] ve eger **[M57a] [B36a]** (1) ol baġ gümişden olsa anuŋ ṭurmaḳlıġı[1130] ‘avratdan ötürü ola[1131] ve eger altundan (2) olsa anuŋ iḳāmeti māl cihetinden ola[1132] ve eger baḳırdan olsa anuŋ ṭurmaḳlıġı[1133] metā‘-ı (3) dünyā cihetinden ötürü ola[1134] ve eger demürden olsa iḳāmeti bir ḥaḳīr nesne cihetinden (4) ola ve eger ol baġ ipden olsa ve

---

[1109] ve eşek: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1110] ve eger ayaġını at ve eşek ayaġı gibi görse ‘izzeti ve manṣıbı ziyāde ola: M-
[1111] görse-kim: M görse ki
[1112] ayaġı: M-
[1113] ve düşi ḫayr olup: M-
[1114] görse: B olsa
[1115] dünyāyı: M dünyā
[1116] düş ‘āleminde: M düşde
[1117] istemege: B ṭaleb itmege
[1118] düş ‘āleminde: M düşde
[1119] bağın: M bağı
[1120] kimseden: M nesneden
[1121] kim: M ki
[1122] kim: M ki
[1123] her ki ayaġında baġ görse: M-
[1124] ġazāda: B ġazāda ola
[1125] kendü: M-
[1126] görse-ki ol kişi: B görse-ki ol, M görse ki ol kişi
[1127] ḳız alup hemān anda muḳīm ola: M ḳız ala ol yirde muḳīm ola
[1128] ṭurmaḳlıġı: B iḳāmeti
[1129] ve eger ol baġ süst ve giŋ olsa ḳatı ve muḥkem olmaḳdan yigrekdür: B-
[1130] ṭurmaḳlıġı: B iḳāmeti
[1131] ‘avratdan ötürü ola: M māl cihetinden ola
[1132] eger altundan olsa anuŋ iḳāmeti māl cihetinden ola: M-
[1133] anuŋ ṭurmaḳlıġı: B iḳāmeti
[1134] metā‘-ı dünyā cihetinden ötürü ola: B meta‘-ı dünyā cihetinden ola, M cihetinden ötürü ola

aġaçdan olsa anuŋ iḳāmeti dīn küşādından ötürü ola[1135].” (5) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger bir[1136] ḫasta (6) görse-ki[1137] ayaġında baġ var anuŋ ḫastalığı ziyāde ve uzun ola ve eger ehl-i zindān (7) bu düşi görse[1138] tā ölüm vaḳtına degin[1139] ḫalāṣ bulmaya ve eger pādişāh görse anuŋ (8) pādişāhlığı pāyidār ola.” Ca‘fer-i Ṣādık eydür: “Düş ‘āleminde ayaḳ baġı üç vech[1140] (9) üzerine delālet ider: bir[1141] dīnüŋ sebātına ve nikāḥa ve seferden girü ḳalmaġa fi’l- (10) cümle ikiden ṭaşra degül yā eyülikde pāyidār ola veyā yavuz- (11) lıḳda pāyidār ola.” **At gemi:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde at gemi işüŋ[1142] muḥkem- (12) ligine ve ḳuvvetine delālet ider ve eger at üzerinde görse düşmen **[M57b]** üzerine (13) ẓafer bula ve işleri muḥkem ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düş ‘āleminde[1143] görse-ki[1144] bir gemlü at-ıla cenge (14) girür cemī‘ işleri tamāmına irişe hīç düşmen aŋa ẓafer bulmaya ve her gün iḳbāli (15) ziyāde ola ve eger ol-kim atdan düşse[1145] ve żāyi‘ olsa bu didügimüzüŋ **[B36b]** (1) ḫilāfı ola.” **Alaca biz,** ki aŋa bürd-i Yemānī[1146] dirler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde görse (2) ki bürd-i Yemānī geyer[1147] ol bürdüŋ giŋligi ve büyüklügi miḳdārınca[1148] (3) ḫayr u[1149] menfa‘at bula ve eger ol bürd eski ve çirkīn olsa bunuŋ ḫilāfı ola.” (4) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger[1150] düşinde bürd ṣatıcı görse bir kişiye delālet ider ki dīni (5) dünyāya ṣata[1151] ve eger ol bürd[1152] panbuḳdan olsa ve yāḫūd ikisinden bile olsa dünyāsı (6) ve dīni bile ola.” **Uçmaḳ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düş ‘āleminde görse-ki[1153] ḳuş gibi uçar (7) sefere gide veyā yirden uçduġı miḳdārı ululuḳ bula[1154] ve eger gökden yaŋa (8) giderse bir uludan aŋa be-ġāyet ululıḳ[1155] irişe.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde[1156] **[M58a]** ḳıble ṭarafına uçsa (9) girü

[1135] ve aġaçdan olsa anuŋ iḳāmeti dīn küşādından ötürü ola :B iḳāmeti ötürü ola ve eger aġaçdan olsa anuŋ iḳāmeti dīnde fesāddan ötürü ola
[1136] eger bir: B-
[1137] görse-ki: M görse
[1138] ehl-i zindān bu düşi görse: M bu düşi zindān ehli görse
[1139] degin: M deg
[1140] vech: M-
[1141] bir: M-
[1142] işüŋ: B-
[1143] düş ‘āleminde: B-
[1144] görse-ki: M görse ki
[1145] ol-kim atdan düşse: M atdan
[1146] bürd-i Yemānī: B bürd
[1147] bürd-i Yemānī geyer: B alaca biz ki aŋa bürd-i Yemāni dirler
[1148] miḳdārınca: M miḳdārı
[1149] u: M ve
[1150] eger: M-
[1151] ṣata: M ṣatmış
[1152] bürd: M-
[1153] düş ‘āleminde görse-ki: M düşde görse ki
[1154] sefere gide veyā yirden uçduġı miḳdārı ululıḳ bula: M yerden yuḳaru uçduġı ululıḳ bula
[1155] ululıḳ: B ululuḳ
[1156] düşde: B-

kendü yerine gelse seferden tīz girü[1157] gele ve menfa‘atle girü ehline irişe ḫāṣṣa (10) eger ḳanatları olursa ve eger[1158] ḳanatsuz uçarsa ḫālden ḫāle döne ve eger ḳanadınuŋ yüŋleri çoḳ olursa (11) ḳuş gibi[1159] anuŋ ‘izzeti arta[1160] ve eger kendü ṭāmından bir ṭāma daḫı uçsa (12) ‘avratına ṭalāḳ vire bir ‘avrat daḫı ala veyā ḳaravaş[1161] ṣatun ala.” İbrāhīm-i Kirmānī (13) eydür: “Eger düşinde[1162] tā gök kenārına degin uçsa[1163] ḥac eyleye ve eger kendü (14) evinde bir bilmedügi eve uçsa tevbe eylemek gerek ki eceli yaḳın gelmişdür[1164] ve eger (15) görse ki ḳanadı ḳuşlar ḳanadına beŋzemez[1165] bir ulu işe ulaşa[1166] ki ḫalāyıḳ anda ‘āciz **[B37a]** (1) ḳala ve eger görse-kim tā[1167] ikinci göge degin uçar girü gelür ḫasta ola ve[1168] ölmege yaḳın ola (2) āḫir girü şifā bula[1169].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde[1170] uçmaḳ biş nesneye delālet ider: sefere (3) ve ḥac itmege ve ululuġa ve ḥāl müteġayyir olmaġa ve ḫasta olmaġa.” **[M58b] Arḳa:** Ḥakīm eydür: “Düşde (4) arḳa ḳuvvet ve mu‘āvenetdür ve ḳul arḳası ḫocaya delālet ider.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (5) “Düşde arḳa ḳuvvetdür ve oġuldur her ṣalāḥ u fesād[1171] ki arḳada görinür bu meẕ- (6) kūrlara[1172] rāci‘dür ve eger görse-kim[1173] ölüyi arḳasına götürür ulu ḫalḳuŋ[1174] mü’enneṣleri aŋa irişe (7) eger düşmenüŋ arḳasın görse düşmenden emīn ola ve eger bir ḳarı ‘avrat arḳa- (8) sın görse dünyā aŋa rücū‘ ide.” İsmā‘īl bin Eş‘aṣ eydür: “Düşde arḳa ḳarındaş- (9) dur ve eger düşinde[1175] görse-kim[1176] arḳası aġrır yā ḳarındaşdan veyā[1177] bir ulu kişiden (10) aŋa ġuṣṣa irişe ve eger görse-kim[1178] bir ‘illet sebebiyle arḳasına dāġ ururlar ṣalāḥ-ı dīn (11) ü[1179] dünyā ola ve eger görse-kim[1180] arḳasını dīvāra virüp[1181] oturur sefere gide anda (12)

[1157] girü: M-
[1158] ḳanatları olursa ve eger: B-
[1159] çoḳ olursa ḳuş gibi: M ḳuş gibi çoḳ olursa
[1160] arta: B ziyāde ola
[1161] ḳaravaş: B kenīzek
[1162] eger düşinde: M düşde
[1163] uçsa: M uçup
[1164] gelmişdür: M gelmiş ola
[1165] ḳanadına beŋzemez: B ḳanadınuŋ ġayrı
[1166] ulaşa: M irişe
[1167] görse-kim tā: B görse-kim, M görse ki tā
[1168] ve: B-
[1169] āḫir girü şifā bula: B ammā şifā bula
[1170] düş ‘āleminde: M düşde
[1171] ṣalāḥ u feṣād: M ṣalāḥa ve feṣāde
[1172] meẕkūrlara: M meẕkūra
[1173] görse-kim: M görse ki
[1174] ulu ḫalḳuŋ: B anuŋ
[1175] düşinde: M düşde
[1176] görse-kim: M görse ki
[1177] veyā: B yā
[1178] görse-kim: M görse ki
[1179] ü: M ve
[1180] görse-kim: M görse
[1181] virüp: B vurup

māl ḥāṣıl ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde arḳa on iki vech üzerine (13) delālet ider: bir[1182] ḳarındaşa ve[1183] vezīrüŋ ve[1184] pādişāhuŋ mu‘āvenetine ve **[M59a]** atanuŋ ve ananuŋ[1185] ḥuccetine ve māla (14) ve dedenüŋ yardım itmesine.” Ve daḫı[1186] ba‘żılar eydürler ki: “Düşde arḳa görmek[1187] (15) kāfire īmāndur ve fāsıḳa tevbedür ve cāẕūya İslām ve münāfiḳa iḫlāṣdur.” **[B37b]** (1) **Ögüt virmek:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde eger görse-kim bir ṣāliḥ kişi[1188] aŋa ögüt virür (2) aŋa dīn ü dünyādan[1189] beşāret ola ve eger muṣliḥ olmasa bunuŋ ḫilāfı ola ol[1190] (3) şeyṭānīdür tevbe itmek gerek[1191].” **Uçmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger[1192] düş ‘āleminde (4) uçmaḳ görse[1193] Ḥaḳ Ta‘ālādan şādılıḳ[1194] ve beşāret bula ve eger görse-kim[1195] uçmaḳ yemişlerinden (5) kendü yir ve[1196] yāḫūd bir kişi aŋa virür ol-miḳdār ḫayr ve eylük[1197] göre ve eger yemişi (6) uçmaḳdan alup yirse ‘ilm bula velīkin ol ‘ilmüŋ fāyidesi olmaya ve eger kendüyi (7) ḥūrīler-ile görse-ki anda olur[1198] eylük itmek aŋa āsān ola ve eger uçmaḳda (8) muḳīm olsa hemīşe dünyāda iḳbāl bula tā ölüm vaḳtına degin ve eger görse ki (9) uçmaġa girmek diler ḳovarlar[1199] anuŋ **[M59b]** meyli fesāda ziyāde ola ve eger görse-kim[1200] kendüyi ḳarşu (10) uçmaġuŋ ḳapusını baġlarlar[1201] bile ki atası ve[1202] anası andan ḫoşnūd degül[1203] ve eger (11) görse-ki[1204] uçmaġuŋ ḳatına varur girü döner ḫasta ola ölüm ḥaddine yetişe (12) girü şifā bula ve eger görse-kim[1205] melāyike[1206] elin alup anı uçmaġa iledürler (13) tevbe eyleye ki eceli yaḳın[1207] gelmişdür ve eger aŋa eyitseler ki yüri uçmaġa var ol (14) varmasa dīn yolından

---

[1182] bir: B-
[1183] ve: B-
[1184] ve: B-
[1185] ve ananuŋ: B-
[1186] daḫı: B-
[1187] görmek: M-
[1188] düş ‘āleminde eger görse-kim bir kişi: M görse düşinde bir ṣāliḥ kişi
[1189] dünyādan: B dünyā
[1190] ol: M-
[1191] tevbe itmek gerek: M tevbe eylemek gerekdür
[1192] eger: M-
[1193] görse: M-
[1194] şādīlıḳ: M-
[1195] görse-kim: M görse ki
[1196] ve: M-
[1197] eylük: M eylük
[1198] ḥūrīler-ile görse-ki anda olur: M görse ki anda ḥūrīlerle olur
[1199] görse ki uçmaġa girmek diler ḳovarlar: B dilese ki uçmaġa gire
[1200] görse-kim: M görse ki
[1201] kendüyi ḳarşu uçmaġuŋ ḳapusını baġlarlar: M kendüye uçmaḳ ḳapusın baġladılar
[1202] ve: B-
[1203] degül: M degillerdür
[1204] görse-ki: M görse ki
[1205] görse-kim: M görse
[1206] melāyike: M melā’ike
[1207] yaḳın: M-

elin[1208] çekmiş ola ve eger görse-kim[1209] uçmaġa ḳılıç çekmiş emr-i maʿrūf (15) eyleye ve eger görse-kim[1210] uçmaḳda ṭūbā aġacınuŋ[1211] dibinde oturur iki cihānuŋ murādın **[B38a]** (1) ḥāṣıl ide ve eger görse-kim[1212] uçmaḳda şarāb veyā süd[1213] içer ʿilm ü ḥikmetden ġanī (2) ola ve eger görse-kim[1214] uçmaḳ ṭaʿāmlarından anı menʿ iderler dīninüŋ helāk- (3) ligi ola ve eger görse-kim[1215] uçmaḳ yemişlerinden bir kimseye virür ol kişinüŋ[1216] ʿilminden (4) naṣīb bula ve eger görse-kim āb-ı kevs̱erden[1217] içer düşmen üzerine **[M60a]** ẓafer bula[1218] (5) ve eger görse-kim[1219] uçmaḳda aŋa bir köşk virürler bir[1220] vilāyet bula veyā (6) bir ḳaravaş[1221] alup ḥelāl idine.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[1222] uçmaḳda Rıḍvānı görse-ki[1223] anuŋ (7) ḳarşusına şādumān olup gelür[1224] ol kişi niʿmet ve feraḥ bula ve eger görse-kim[1225] (8) uçmaḳda bir ulu[1226] yirde olur bir ulu[1227] pādişāha ḫidmet[1228] ide veyā[1229] aġniyādan bir kimseyle[1230] (9) ve yāḫūd ulu ʿālimlerle[1231] ṣoḥbet eyleye ve eger görse-kim[1232] uçmaḳdan yaŋa gider ol (10) kişi ḥaḳ yolına gide[1233].” Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ʿāleminde uçmaḳ ṭoḳuz vech üzerine (11) delālet ider: bir ʿālime ve zāhide ve minnete ve şādılıġa[1234] ve beşārete ve emīnlige ve ḫayra ve (12) berekete[1235] ve saʿādete.” **Öpmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ʿāleminde görse-ki[1236] bir kişi anı öper (13) ol kişiye ḫayr ve menfaʿat irişdüre ve yāḫūd anuŋ dostı ola ve eger görse-kim[1237] bir bildügi (14)

[1208] elin: M elini
[1209] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[1210] görse-kim: M görse ki
[1211] aġacınuŋ: M aġacı
[1212] görse-kim: M görse ki
[1213] süd: M şu
[1214] görse-kim: M görse ki
[1215] görse-kim: M görse ki
[1216] kişinüŋ: B kişi
[1217] görse-kim āb-ı kevs̱erden: M görse ki kevser ṣuyından
[1218] ve eger görse ki uçmaḳda kevser ṣuyından içer ẓafer bula: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[1219] görse-kim: M görse ki
[1220] bir: M-
[1221] veyā bir ḳaravaş: B ve yāḫūd kenīzek
[1222] eger: M ve eger
[1223] görse-ki: M görse
[1224] gelür: B gelürler
[1225] görse-kim: M görse ki
[1226] ulu: B yüce
[1227] bir ulu: B-
[1228] ḫidmet: M ḫizmet
[1229] veyā: M ve yāḫūd
[1230] kimseyle: B kimseye
[1231] ʿālimlerle: B ʿālimler-ile
[1232] görse-kim: M görse ki
[1233] gide: M gider
[1234] şādılıġa: M şāẕılıġa
[1235] ve berekete: M-
[1236] düş ʿāleminde görse-ki: M düşde görse ki
[1237] görse-kim: M görse ki

kişiyi ol öper **[M60b]** ol kimseden aŋa ḫayr u[1238] menfa‘at irişe ve eger öpdügi bilmedügi kimse olsa (15) ummaduġı yirden menfa‘at irişe[1239].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[1240] bir ölmiş kimse anı[1241] **[B38b]** (1) şehvet-ile öper ol ümīd ki ṭutup durur[1242] vāṣıl ola ve düşmen üzerine ẓafer bula ve eger görse ki ölü anı şehvetsüz öpse[1243] (2) ölü-y-içün du‘ā-y-ıla ḫayr eyleye ve eger görse-kim ölmiş (3) kişi aŋa būse virür[1244] ṭālib-i dünyā ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde[1245] öpmek (4) dört nesneye delālet ider: bir ḫayr u menfa‘ate ve ḥācet revālıġına ve düşmen üzerine (5) ẓafer bulmaġa[1246] ve ḫūb söz işitmege.” **Ala tenlü:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[1247] ala tenlü olmaḳ (6) ol-miḳdār māl ve ġanīmetdür.” Ve ba‘żılar[1248] eydürler ki, mīrāṯdur. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde (7) ala tenlülük biş vech üzerine delālet ider: bir māla ve[1249] mīrāṯa ve menfa‘ate ve Ḥaḳ (8) Ta‘ālādan ṯevāba ve müşkil işler[1250] ẓāhir olmaġa.” **Alın:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde alın[1251] (9) kişinüŋ ḳadr u ḳıymetidür ve manṣıbdur[1252] ve **[M61a]** eydürler ki ehl-i beytden[1253] bir ġanī oġuldur ve eger (10) düşinde alnında secde nişānın görse dīnde pāklig-ile meşhūr ola ve eger (11) görse-kim anuŋ[1254] alnına zaḫm urmışlar ḳan aḳar bir kimseden ḥürmetsüzlik[1255] irişe ve mālından (12) ziyān ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[1256] alnı giŋ ve büyük olmış manṣıbı (13) ziyāde ola ve eger alnında ḳıl bitse buyruḳ ṭutucı ola ve eger görse ki[1257] ḳıl aḳ olsa (14) veyā ḳızıl olsa ‘ayāli cihetinden borçlu ola ve eger görse-kim[1258] alnı şişmiş mālı (15) ziyāde ola ve eger yılan veyā aḳreb alnını ışırsa[1259] ol-miḳdār düşmenden ziyān **[B39a]** (1) irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-ki[1260] alnında gözi[1261] var anuŋ-ıla

---

[1238] u: M ve
[1239] ummaduġı yirden menfa‘at irişe: B bir yirden ki anda ṭama‘ı yoġ-ıdı menfa‘at
[1240] görse-kim: M görse ki
[1241] kimse anı: B kimseyi
[1242] ṭutup durur: B dutup ṭurur
[1243] eger görse ki ölü anı şehvetsüz öpse: B öpmegi bir (bir) ölmiş kimseye şehvetsüz virse bir
[1244] görse-kim ölmiş kişi aŋa būse virür: M ve eger görse kişiyi öper
[1245] düş ‘āleminde: M düşde
[1246] bulmaġa: B-
[1247] düş ‘āleminde: M düşinde
[1248] ba‘żılar: B-
[1249] ve: B bir
[1250] işler: M-
[1251] alın: B-
[1252] kişinüŋ ḳadr u ḳıymetidür ve manṣıbdur: M ḳadr u ḳıymetdür ve manṣıbdur
[1253] ehl-i beytden bir: M bir, B ehl-i beytden
[1254] görse-kim anuŋ: M görse ki
[1255] ḥürmetsüzlik: M ḥürmetsizlik
[1256] görse-kim: M görse ki
[1257] ve eger görse ki: B ve ol
[1258] görse-kim: M göre ki
[1259] .... alnını ışırsa: M alnını... ışırsa
[1260] görse-ki: M görse

eyü (2) görür kendü işine meşġūl ola ve ketḫudālıḳda meşhūr[1262] ola ve[1263] eger alnında (3) çoḳ gözler olsa bu didügimüz bābda ḳavīraḳ[1264] ola ve eger alnında bir[1265] yaşıl ḫaṭ yazılmış (4) olsa bir ‘ālim ve pārsā[1266] oġlı ola ve eger ol ḫaṭ āyet-i raḥmet olsa **[M61b]** ‘āḳıbeti ḫayr ola (5) ve ölümi şehādet üzerine ola ve eger ol ḫaṭ āyet-i aẕāb olsa bunuŋ ḫilāfi ola[1267].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde alın altı vech (6) üzerine delīldür: bir manṣıba ve oġula ve ġınāya ve ma‘īşete ve ‘aṭāya ve eyülige[1268] (7) ve riyāsete.” **Öŋe ṭutmaḳ[1269]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[1270] her işde dīni öŋine (8) ṭutar yā ḥacda veyā[1271] ‘ibādetde ve ġayrısında yarın ḳurtılmışlardan[1272] ola ve eger dünyāyı (9) ilerü ṭutarsa[1273] ni‘met[1274] ve mālda ġurūr bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger her işde (10) ḫayrı öŋe dutsa iki cihānda hemān bi-‘aynihī eyle ola.” **İç yaġı:** Muḥammed bin Sīrīn (11) eydür: “Eger düşinde görse-ki[1275] iç yaġın yir ḫayr ve[1276] menfa‘at ve ni‘met ve vüs‘at ola ve eger (12) yidügi ḳoyun yaġı olsa ol-miḳdār ḫayr u[1277] menfa‘at bula ve eger yidügi bir (13) cānavar yaġı olsa ki anuŋ eti ḥarāmdur ḥarām māl bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[1278]: (14) “Düş ‘āleminde iç yaġı dört vech üzerine delāletdür[1279]. **[M62a]** Bir ni‘mete ve vüs‘ate (15) ve māla ve işlerüŋ küşādelıġına[1280].” **Uṣṣuzlıḳ:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde görse-ki[1281] **[B39b]** (1) uṣṣı gider bir işde müteḥayyir ola ammā ser-encāmı eyü ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (2) “Düşde uṣṣuzlıḳ[1282] iki vech üzerine delīldür: düşvārlıġa ve taḥayyüre.” **Ökçe:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-ki[1283] ökçesi dürüst olmış[1284] ḳuvvetde[1285] kār u kesbde eyü (4) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger görse-kim[1286]

[1261] gözi: M göz
[1262] meşhūr: B huş-yār
[1263] ve: M-
[1264] ḳavīraḳ: B ḳavī
[1265] bir: M-
[1266] ve pārsā: B-
[1267] ve eger ol ḫaṭ āyet-i aẕāb olsa bunuŋ ḫilāfı ola: B-
[1268] eyülige: M eylüge
[1269] öŋe ṭutmaḳ: B öŋe dutmaḳ
[1270] görse-kim: M görse ki
[1271] veyā: M ve yāḫū[d]
[1272] ḳurtılmışlarda: M ḳurtulmışlardan
[1273] ṭutarsa: B dutarsa
[1274] ni‘met: M ni‘metde
[1275] görse-ki: M görse ki
[1276] ḫayr ve: B-
[1277] u: M ve
[1278] eydür: M-
[1279] vech üzerine delāletdür: M nesneye delālet ider
[1280] küşādelıġına: M küşādeligine
[1281] görse-ki: M görse ki
[1282] uṣṣuzlıḳ: B uṣṣuzluḳ
[1283] görse-ki: M görse ki
[1284] olmış: B-
[1285] ḳuvvetde: B ḳuvvet-ile

ökçesi şınmış bir işe meşġūl ola ki (5) anda peşīmān ola ve eger ökçesi yarılup cirāḥatlu olsa peşīmānlığı az ola.” (6) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[1287] ökçesini[1288] bıçaġ-ıla kesüp yırtıcı cānavarlara virmiş (7) yirler[1289] kendü kesbini düşmenler yimegine[1290] vire ve eger görse-kim[1291] ökçesi düşmiş kār u kesbi (8) olmaya dervīş ola.” **Üleşdürmek[1292]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim kendü mālını şuleḥāya (9) üleşdürür oġlına ‘avrat ala ve yāḫūd kendü ḳavmlarından birisine ‘avrat ala (10) ve kendü mālını anlaruŋ üzerine şarf ide ve eger fesād işe üleşdürse anuŋ (11) bi-‘aynihī hemān eyle ola ve eger mālını yad kimselere üleşdürse anuŋ ḥāli müteġayyir (12) ola ve perākende ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim bir ġayrı kişinüŋ (13) mālını anuŋ rıżāsıyla üleşdürür anuŋ ḫayrı ve şerri girü māl issine rāci‘dür.” (14) **Emcek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[1293] emcek ḳız oġlandur ve eger görse-kim[1294] (15) andan süd revān olup aḳar ol[1295] ḳızuŋ rızḳı ve ni‘meti **[M62b]** çoḳ ola[1296] ve[1297] **[B40a]** (1) mālı ḥelāl ola ve eger görse-kim[1298] emceginden[1299] ḳan gelür ḳızuŋ mālı ḥarām ve (2) rızḳı üzerine be-ġāyet ṭar ola ve eger bir[1300] ‘avrat görse-kim[1301] emceginden çoḳ süd revān (3) olup[1302] aḳar ḳız[1303] ṭoġura ve eger er[1304] görse-kim[1305] emceginde[1306] süd cem‘ olmış ‘avrat ala (4) ve eger bu vech-ile[1307] düşi ‘avrat görse ġanīye[1308] ola ve eger bu düşi bir[1309] pīr kişi görse (5) dervīş ola ve eger yigit görse ‘ömri uzun ola[1310] ve eger ḳız oġlan görse (6) er ala ve eger ṭıfl ḳız oġlan görse vefāt ḳıla.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger (7) bir er ādem görse-ki[1311]

[1286] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür eger görse-kim: M ve eger görse ki
[1287] görse-kim: M görse ki
[1288] ökçesini: M ökçesin
[1289] yirler: M yerler
[1290] düşmenler yimegine: M düşmenlere yemege
[1291] görse-kim: M görse ki
[1292] üleşdürmek maddesi M nüshasında yoktur
[1293] düş ‘āleminde: M düşinde
[1294] görse-kim: M görse ki
[1295] ol: M-
[1296] ola: M-
[1297] ve: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1298] görse-kim: M görse ki
[1299] emceginden: M emcekden
[1300] bir: B-
[1301] görse-kim: M görse ki
[1302] revān olup: M-
[1303] ḳız: M-
[1304] er: B-
[1305] görse-kim: M görse ki
[1306] emceginde: B emceginden
[1307] vech-ile: M-
[1308] ġanīye: B ġanī
[1309] bir: M-
[1310] ve eger yigit görse ‘ömri uzun ola: M-
[1311] görse-ki: M görse ki

emceginde süd cem‘ olmış oġlı ola ve eger ‘avrat görse-ki[1312] (8) emceginden süd ṭamlar dünyā anuŋ[1313] üzerine baġlana.” Cābir-i Maġribī eydür: “Erüŋ emcegi ‘avratına (9) delālet ider ve ‘avratuŋ emcegi ḳız oġlandur[1314] ve eger görse-kim[1315] emcegi kesilmiş ḳızı vefāt (10) ḳıla ve eger ‘avrat görse-ki[1316] emceginüŋ altında bir emcek daḫı bitmiş[1317] ḳızı ola ve eger görse-kim[1318] (11) iki emcegi bile büyimiş[1319] oġlanlarınuŋ[1320] aḥvāli eyü ola ve ḳızlarını ere **[M63a]** vire ve eger görse-kim[1321] (12) iki emceginden bile süd aḳar[1322] ġam ve melāmet irişe ve eger görse-kim[1323] emceginden süd ḳarnı (13) üzerine revān olmış aḳar aŋa ġam ve ziyān irişe ve eger görse-kim[1324] bir emcegini od gelür[1325] (14) yaḳar ḳızına bir pādişāhdan şuġl irişe ve eger görse-kim[1326] cemī‘ endāmı emcek olmış oġulları (15) çoḳ ola ve ḳavm u ḳabīlesinüŋ[1327] mālları ziyāde ola velīkin ḫalāyıḳ melāmet ideler **[B40b]** (1) ve eger ‘avrat görse-ki[1328] emceginden aşılmış anuŋ[1329] ḫarāmdan bir oġlı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (2) eydür: “Düş ‘āleminde emcek[1330] biş vech üzerine delālet ider[1331]: uvaḳ oġlanlara ve ḳızlara[1332] (3) ve ḫidmet-kārlara[1333] ve dostlara ve ḳarındaşlara.” **Emcek baġı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (4) emcek baġı ‘avrata ‘izzet ve göŋül murādıdur[1334] ve ere[1335] ḳamçı zaḫmıdur[1336] ve eger görse-kim[1337] (5) yeŋi emcek baġı var māl u ni‘met bula ve şādumān ola ve eger görse-kim[1338] kendüniŋ (6) emcegi baġı var ḫorlıḳ bula[1339] **[M63b]** ve maḳṣūda irişmeye.” **Isıtma:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (7) düşinde

[1312] görse-ki: M görse ki
[1313] dünyā anuŋ: M B dünyānuŋ
[1314] ḳız oġlandur: M ḳız oġlana
[1315] görse-kim: M görse ki
[1316] görse-ki: M görse ki
[1317] bitmiş: M-
[1318] görse-kim: M görse ki
[1319] büyimiş: B büyümüş
[1320] oġlanlarınuŋ: M oġlanınuŋ
[1321] görse-kim: M görse ki
[1322] aḳar: B emer
[1323] görse-kim: M görse ki
[1324] görse-kim: M görse ki
[1325] od gelür: B od-ıla
[1326] görse-kim: M görse ki
[1327] ḳavm u ḳabīlesinüŋ: M ḳavmınuŋ ḳabīlesinüŋ
[1328] ‘avrat görse-ki: M görse ki ‘avrat
[1329] anuŋ: B-
[1330] emcek: M-
[1331] ider: B-
[1332] ve ḳızlara: M-
[1333] ḫidmet-kārlara: M ḫiẕmet-kārlara
[1334] murādıdur: M murādına
[1335] ere: M er adama
[1336] ḳamçı zaḫmıdur: B ḳamçı ve zaḫmdur
[1337] görse-kim: M görse
[1338] görse-kim: M görse ki
[1339] ḫorlıḳ bula: B ḫorluḳ bula, M ḫorlıḳ

görse-kim[1340] anı ısıtma ṭutar şöyle-ki[1341] ḳoyı virmez[1342] bir fesād-ıla iş ṭutmış ola[1343].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür[1344]: “Eger görse-kim[1345] (8) ısıtma uzun[1346] ṭutar ‘ömri uzun ola ve eger ısıtma az olsa bunuŋ ḫilāfi ola.” (9) **Evlenmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[1347] evlenmek ululıḳdur[1348] ve eger düşinde görse-ki[1349] evlenür (10) alduġı[1350] ‘avratuŋ miḳdārınca ululuḳ ve şeref bula ve eger gören[1351] ġarīb olsa bir māl-dār (11) ‘avrat ala ve eger düşinde görse-ki[1352] ‘avratına ṭalāḳ virür ululuḳ ve ‘izzet andan zāyil (12) ola ve eger ‘avrat alup anuŋ-ıla cem‘ olsa ‘avratuŋ mālından ve milkinden nesne ḥāṣıl (13) ide ve eger ‘avrat görse-ki[1353] bir ölmiş kişi ḥelāllıġa alur[1354] ve ‘avratlar evinde anuŋ-ıla[1355] (14) cem‘ olur mālı eksile ve yāḫūd ḥāli[1356] müteġayyir ola ve eger düşinde bir ‘avrat alsa[1357] ki (15) ol ‘avratuŋ adın bilmez illā şunı bilür ki kendü[1358] güyegü oldı anuŋ **[M64a]** eceli yaḳın ola ve eger ‘avrat **[B41a]** (1) görse-kim[1359] bir ölmiş er anuŋ-ıla bir[1360] bilmedügi evde cem‘ olur ol ‘avrat vefāt ḳıla ve eger (2) bildügi evde cem‘ olsa mālı gide ve eger bir ulu ‘avrat görse-kim[1361] düşinde bir (3) er daḫı almaḳ[1362] ister ululuḳ bula ve eger görse-kim[1363] düşinde dört veyā[1364] dahı artuḳ (4) ‘avrat alur ululuḳ ziyāde ola[1365] ve eger görse-kim[1366] dügün itmek ister ammā gelini bilmez (5) ne kişi idügin[1367] vefāt ḳıla ve ba‘żılar eydürler ki bir kişi anuŋ elinde helāk ola (6) ve eger ḫasta görse-ki[1368] bir

---

[1340] görse-kim: M görse ki
[1341] ṭutar şöyle-ki: M ṭutmış şöyle ki
[1342] ḳoyı virmez: B ḳoyu virmez
[1343] bir fesād-ıla iş ṭutmış ola: B-
[1344] İbrāhīm-i Kirmānī eydür: M-
[1345] görse-kim: M görse ki
[1346] uzun: M uzaḳ
[1347] düşde: M düşinde
[1348] ululıḳdur: M ululuḳdur
[1349] görse-ki:M görse ki
[1350] alduġı: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[1351] gören: M-
[1352] görse-ki: M görse ki
[1353] görse-ki: M görse ki
[1354] bir ölmiş kişi ḥelāllıġa alur: M bir ölmiş kişinüŋ helāli olur
[1355] anuŋ-ıla: M-
[1356] ve yāḫūd ḥāli: M veyā
[1357] alsa: B dilese
[1358] adın bilmez illā şunı bilür ki: B adını bilmez illā anı bilür
[1359] görse-kim: M görse ki
[1360] bir: B-
[1361] görse-kim: M görse ki
[1362] daḫı almaḳ: M almaḳ daḫı almaḳ
[1363] görse-kim: M görse ki
[1364] veyā: M yā
[1365] ola: M-
[1366] görse-kim: M görse ki
[1367] gelini bilmez ne kişi idügin: M gelini kim idügin bilmez
[1368] görse-ki: M görse ki

bilmedügi ‘avrat alur[1369] şifā bula ve aŋa ḫayr ve eylük (7) irişdüre ve eger bir bilmedügi ḳız almaḳ dilese[1370] anuŋ ḳız ḳarındaşıyla aŋa çoḳ (8) ḫayr irişe[1371] ve eger düşinde görse ki ‘avratını bir er alur[1372] varup (9) erüŋ[1373] evine gider anuŋ erine[1374] çoḳ māl u mülk[1375] irişe ol gördügi erden[1376] (10) ve eger düşinde bir fāḥişe ‘avrat alsa ve anuŋla cem‘ olsa ol ‘avratuŋ (11) cemāli miḳdārı aŋa[1377] bir düşvār **[M64b]** iş aŋa āsān ola ve eger anuŋla cem‘ olmasa (12) bu didügimüzden[1378] az ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde görse-ki[1379] bir ḳız (13) oġlan alur ve ḳızlıġın zāyil ider[1380] ol bir ‘avrat veyā ḳaravaş[1381] ḥāṣıl (14) eyleye ve pādişāhdan eylük göre ve eger ḥarām vech-ile aŋa cem‘ olsa (15) eline ḥarām māl gire.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde evlenmek dört vech üzerine[1382] **[B41b]** (1) delālet ider: bir ululıġa ve ziyādelıġa ve feraḥa ve şād-kāmlıġa[1383] **Aş ki mercimek-ile** (2) **ve sirke ile[1384] ola:** Ḥakīm eydür: “Ġamdur ve ġuṣṣadur[1385] ve andan yimek cenge delīldür.” **Oḳ:** Dāniyāl (3) Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde oḳ[1386] ṭoġru[1387] sözdür ki bir kişiden irişe ve ba‘żılar eydür- (4) ler ki ġaybetdür ve eger düşinde görse-ki[1388] bir kimesne[1389] aŋa oḳ atar aŋa bir kişiyle ḫaber (5) göndüre ḫāṣṣa ki ḳaṣd-ıla olsa[1390] ve eger ġarażsuz atsa aŋa bir nāme irişe (6) ol ıraḳ[1391] atduġı miḳdārı ve yāḫūd ‘avratına yā ḳaravaşına[1392] söge eger oḳ (7) gezsüz olsa[1393] ḳaṣdsuz ḫaber göndüre[1394] ve eger oḳ **[M65a]** egri gitse ol göndürdügi[1395] kişi (8) ḳorḳucı[1396] ola ve eger oḳı av-ıçun atsa yā

[1369] alur: B diler
[1370] dilese: M istese
[1371] irişe: B irişür
[1372] ‘avratını bir er alur: B ‘avratı er ṭaleb ider alur
[1373] erüŋ: M anuŋ
[1374] anuŋ erine: M ol ere
[1375] mülk: M milk
[1376] ...ol gördügi erden: M ol gördügi erden...
[1377] aŋa: B-
[1378] didügimüzden: B didügimüz
[1379] görse-ki: M görse ki
[1380] ider: M eyler
[1381] ḳaravaş: B bir kenīzek
[1382] vech üzerine: B veche
[1383] şād-kāmlıġa: B şādukāmlıġa
[1384] sirke ile: B sirkeyle
[1385] ve ġuṣṣadur: B-
[1386] düş ‘āleminde oḳ: M oḳ düş ‘āleminde
[1387] ṭoġru: M ṭoġrı
[1388] görse-ki: M görse ki
[1389] kimesne: B kimse
[1390] aŋa bir kişiyle ḫaber göndüre ḫāṣṣa ki ḳaṣd-ıla olsa: M bir kişiyle ḳaṣd-ıla aŋa ḫaber göndüre
[1391] ıraḳ: M oḳ
[1392] yā ḳaravaşına: M veyā kenīzegine
[1393] eger oḳ gezsüz olsa: M oḳ gezsüz ise
[1394] göndüre: M yitişe
[1395] göndürdügi: M gönderdügi
[1396] ḳorḳucı: M ḳovucı

‘avratına yā ḳaravaşına[1397] söge.” Muḥammed (9) bin Sīrīn eydür: “Düşinde[1398] oḳ ḫabercidür eger oḳı[1399] ṭoġru[1400] atsa ol ḫabercisi murād-ıla (10) girü gele ve eger atduġı be-ġāyet ıraḳ gitse anuŋ adı her ṭarafa gide ve nām-dār[1401] (11) ola ve eger atduġı oḳ ḫalāyıḳ ortasına veyā köy veyā şehir[1402] ortasına düşse (12) anlaruŋ arasında söz ehli ola[1403] ve eger eşekler ve[1404] şıġırlar ortasına[1405] düşse cā- (13) hiller ortasında kelām söyleye ki sözi revā ola ve eger ḳaṣd-ıla bir dört (14) ayaḳlu[1406] cānavara atsa cāhiller ortasında vāsıṭa olmaḳ isteye sözi żāyi‘ (15) eyleye[1407].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger nişāna atsa ve vursa murādı ḥāṣıl ola **[B42a]** (1) ve eger atduġı oḳ zenberek oḳı olsa sözi ve ḫaberi aṣl üzerine ola (2) ve ṭoġru[1408] ola ve tīz geçe ve eger oḳ[1409] yaramaz aġaçdan olsa sözi geçmeye (3) ve eger ḳatında oḳ **[M65b]** çoḳ olsa ol miḳdār māl bula ve eger oḳ beliginde (4) çoḳ olsa kendü mālını evine nafaḳa eyleye ve ehline eyü kelām[1410] söyleye ve eyü (5) va‘deler vire.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde oḳçılıḳ eylese ve oḳları (6) tamām eyleyüp yüklerin rāst eylese ve demrenin ḳosa ulular ortasında (7) ḫaberci ola ve anlaruŋ işlerin başara şöyle-ki aŋa[1411] ḥased ideler Ca‘fer-i (8) Ṣādıḳ eydür: “Düşde oḳ yedi nesneye delālet ider: bir ḫabere ve bitiye ve söze[1412] (9) ve kelāma ve rasūle ve aḫbār-ı ‘avrata veyā ḳaravaşa[1413].” **Oyuḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (10) “Düşde oyuḳ ki anuŋ[1414] gölgesi yire[1415] düşse ġam ve ġuṣṣadur[1416] ḫāṣṣa ki ḳara (11) renglü olsa[1417].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[1418] oyuḳ üç nesneye delālet (12) ider: bir ġama[1419] ve bir[1420] manṣıb eksükligine ve emānete ḫıyānete.” **Aġaç yapraġı:** (13) Muḥammed bin Sīrīn

---

[1397] yā ḳaravaşına: B veyā kenīzegine
[1398] düşinde: M-
[1399] oḳı: B-
[1400] ṭoġrı: B ṭoġru
[1401] nām-dār: M nāmudār
[1402] köy veyā şehir: M şehir veyā köy
[1403] ehli ola: B-
[1404] ve: M veyā
[1405] ortasına: M arasına
[1406] ayaḳlu: B ayaḳlar
[1407] eyleye: M ola
[1408] ṭoġru: M ṭoġrı
[1409] oḳ: M oḳı
[1410] kelām: M-
[1411] şöyle-ki aŋa: M şöyle ki
[1412] ḫabere ve bitiye ve söze: B peyġāma ve nāmeye ve kelāma
[1413] ḳaravaşa: B kenīzege
[1414] anuŋ: M-
[1415] yire: M yere
[1416] ġam ve ġuṣṣadur: B ġamdur
[1417] ḫāṣṣa ki ḳara renglü olsa: B ḫāṣṣa eger siyāh reng olsa
[1418] düşde: M-
[1419] ġama: M ġuṣṣaya
[1420] bir: M-

eydür: “Düş ‘āleminde aġaç yapraġın görse[1421] ḫalḳuŋ ḫūyın (14) görüci[1422] ola ḫāṣṣa eger[1423] vaḳtında olsa ve eger yapraġı yaşıl ve tāze-y-iken görse[1424] (15) aġaçdan alsa ḫoşlıḳ ola.” **[M66a]** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ol **[B42b]** (1) aldugı yapraḳ ṣaġışınca[1425] aḳça bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ṭatlu aġaç yapraġı olsa ḫoş (2) ḫulḳlu[1426] ola ve eger acı yā[1427] ekşi aġaç[1428] yapraġı olsa yaramaz ḫūlu ola ve ḫulḳı yaramaz (3) ola.” **Arpa:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde görse-ki[1429] bişmiş veyā ḳurı veyā yaş (4) arpa yir aŋa ḫayr[1430] irişe ve eger[1431] düşinde bir kimse aŋa arpa bağışlasa ol (5) miḳdār menfa‘at bula ve ten-dürüst ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde arpa māl- (6) dur ki āsānlıġ-ıla ele getüre ve arpa ṣatıcı bir kimseye delālet ider ki dīnini[1432] (7) dünyāya ṣatar.” **Aġaç**[1433]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[1434] aġaç nifāḳa delā- (8) let ider ki görse elinde aġaç var dīnde münāfiḳlıḳ eyleye.” Dāniyāl (9) Ḥakīm[1435] eydür: “Eger ṭoġru[1436] aġaç olsa eyüdür ve eger[1437] egri olsa yaḳmaġa yarar (10) zīrā ki münāfiḳdır ve yalandur[1438] ve daḫı her aġaç ki ḫalḳ ḳatında ‘azīz ve şerīf ola[1439] düşde daḫı ta‘bīri ‘azīz[1440] (11) ve şerīf kişiye delālet ider ve her aġaç ki ḫalḳ ḳatında **[M66b]** ḫordur düşde (12) daḫı[1441] bir dūn-himmet[1442] kişiye delīldür ve her aġaç ki anuŋ yemişi olsa düşde māl-dār (13) kişiye delālet ider ve her aġaç ki anuŋ yemişi olmasa bunuŋ[1443] ‘aksine delīldür (14) ve her aġaç ki nāḥiye-i ‘Arabda ola merd-i ‘Araba[1444] delālet ider ve her aġaç ki (15) nāḥiye-i ‘Acemde olur[1445] merd-i ‘Aceme[1446] delālet ider[1447] ve eger aġacı bağda görse

---

[1421] aġaç yapraġın görse: M aġaç yapraḳsuz görse
[1422] görüci: M göricü
[1423] ḫāṣṣa eger: M-
[1424] yaşıl ve tāze-y-iken görse: B yeşil görse ve tāze-yiken
[1425] ṣaġışınca: B ‘adedince
[1426] ḫulḳlu: B ḫulḳ
[1427] yā: M veyā
[1428] aġaç: M-
[1429] düş ‘āleminde görse-ki: M eger görse ki
[1430] ḫayr: B ḫaber
[1431] eger: M-
[1432] dīnini: B dīni
[1433] aġaç: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1434] düşde: M-
[1435] Ḥakīm: M-
[1436] ṭoġru: M ṭoġrı
[1437] eger: M-
[1438] yaḳmaġa yarar zīrā ki münāfiḳdır ve yalandur: M münāfiḳlıḳdur ve yalancılıḳdur
[1439] ‘azīz ve şerīf ola: B ‘azīz ola ve şerīf ola
[1440] düşde daḫı ta‘bīri ‘azīz: B-
[1441] daḫı: M-
[1442] dūn-himmet: M dūn ve himmetsüz
[1443] bunuŋ: B anuŋ
[1444] merd-i ‘Araba: M ‘Araba
[1445] olur: M ola
[1446] merd-i ‘Aceme: M ‘Acem kişiye
[1447] delālet ider: B delīldür

māl- **[B43a]** (1) dāra ve baġ issine[1448] delālet ider ol aġaç miḳdārı ve eger görse-kim[1449] aġacı di- (2) binden ḳoparur bir kimseyi ni‘metden düşüre ve eger düşinde ḫurmā aġacın görse (3) bir[1450] ‘ālim ve şerīf kişiye delālet ider ve eger ābnūs aġacın görse bir işde ḳatı (4) māl-dār kişiye delālet ider ve ba‘żılar eydürler ‘avrata ve kenīzege delālet (5) ider ve eger ḳara erük aġacın görse bir ṭabībe delālet ider kim[1451] her kişiye menfa‘at irişdüre (6) ve eger zerd-ālū aġacın görse ḫastalıġa[1452] delīldür ve eger emrūd aġacın görse bir ḫoş (7) ṭabi‘atlu[1453] māl-dār kişiye delīldür ve encīr aġacı bir[1454] māl-dār kişiye delālet ider **[M67a]** ve ba‘żılar (8) eydürler kim māl-dār ‘avrata delīldür ve üzüm aġacı bir kerīme ve eyü fi‘illü ‘avrata (9) delīldür ve ayva aġacı bir laṭīf ve şerīf ṭatlu dillü kişiye delīldür ki ḫalāyıḳuŋ (10) işi anuŋ elinde ola ve ba‘żılar eydürler ki nuḥḥāsdur[1455] ve bādem aġacı bir baḫīl (11) kişiye delīldür ve enār aġacı bir māl-dār kişiye delīldür ve ba‘żılar eydür bir māl- (12) dār ‘avratdur ve panbuḳ aġacı bir az sözlü ḥakīme delīldür[1456] ve sögüd aġacı bir ḫod-re’y (13) ve muḫālif kişiye delīldür ve ba‘żılar eydürler ki[1457] bir ḥürmetlü kişidür ve pirinç (14) aġacı bir düzenliklü ve cömerd ve menfa‘atlu[1458] kişiye delīldür ḫanṭal aġacı bir münāfiḳ (15) ve bī-dīn kişiye delīldür[1459] ve[1460] eger dikenlü olsa bir yaramaz ṣan‘atlu[1461] **[B43b]** (1) kişiye delīldür kim[1462] anuŋ şerri dāyim ḫalḳa irişür ve eger zeytūn aġacı görse[1463] (2) bir mübārek kişiye delālet ider ki anuŋ menfa‘ati dostlara ve ḳavm u ḳabīlesine dāyim[1464] (3) irişür ve eger servi veyā çınār aġacı[1465] görse[1466] bir ḥasīb ve nesīb kişiye delālet (4) ider ammā māl u ni‘meti[1467] az ola ve[1468] ḫayr u iḥsānı az eyleye[1469] ve eger **[M67b]** igde aġacı görse[1470] (5) bir tīz ṭabī‘atlu ‘Acemī kişiye delīldür ve alma aġacı

[1448] baġ issine: B ṣāḥib-i baġa
[1449] görse-kim: M görse
[1450] bir: B-
[1451] kim: M ki
[1452] ḫastalıġa: B ḫastaya
[1453] ṭabi‘atlu: B ṭab‘
[1454] bir: B-
[1455] ve ba‘żılar eydürler ki nuḥḥāsdur: M-
[1456] ḥakīme delīldür: B ḥakīmdür
[1457] ki: M-
[1458] düzenliklü ve cömerd ve menfa‘atlu: M düzenlü ve menfa‘atlu ve cömerd
[1459] bī-dīn kişiye delīldür: B bī-dīn ve dünyā kesbine delālet ider
[1460] ve: M-
[1461] ṣan‘atlu: M ṣıfatlu
[1462] kim: M-
[1463] görse: B olsa
[1464] ḳabīlesine dāyim: M ḳabīleye
[1465] servi veyā çınār aġacı: M servi aġacı veyā çınār aġacı
[1466] görse: B olsa
[1467] māl u ni‘meti: M mālı ve ni‘meti
[1468] ve: M-
[1469] eyleye: M ola
[1470] görse: B olsa

bir sebük-rūḥ muḥteşem kişiye (6) delālet ider ve şimşād aġacı bir ḳatı[1471] ve ḫasta ve kīnci[1472] kişiye delālet ider ve şeftālū (7) aġacı bir tīz devletlü kişiye delīldür ki ol tīz vefāt ḳıla ve ‘unnāb aġacı bir (8) ulu aşıllu[1473] ve şirrīr kişiye delālet ider ve[1474] fistuḳ aġacı bir māl-dār ve nā-kes kişiye (9) delālet ider ve finduḳ aġacı bir ġarīb ve lehviyyāt sevici[1475] ve az ḫayrlu kişiye delālet (10) ider ve ḳabaḳ aġacı bir ‘ālim ve ṭabīb kişiye delālet ider ve bādincān aġacı (11) bir ḫayrsuz ve münāfiḳ ve nā-ehil[1476] kişiye delīldür ve ḳavun aġacı bir şād-kām[1477] ve revān (12) sözlü kişiye delālet ider ve gül aġacı bir az ḫayrlu azġun[1478] fi‘illü ve (13) ḥakīm kişiye delālet ider ve gül-nār aġacı bir az ḫayrlu ve[1479] baḫīl ve ‘Acemī[1480] kişiye (14) delīldür veyā cevmerd kişiye delālet ider ve göknar aġacı bir ‘acemī ḫalḳa[1481] ve baḫīl (15) ve kendü ehline cevmerd kişiye delīldür ve ḳoz aġacı bir cāẕū ve müneccim ve yalan **[B44a]** (1) söyleyici[1482] kişiye delālet ider[1483] ve Hindustān ḳozı aġacı[1484] bir düzenliksüz ve kej-ṭab‘ (2) kişiye delālet ider ve līmūn aġacı **[M68a]** bir ġanī ve fāżıl ve māl-dār kişiye delālet (3) ider ve mersin aġacı bir aġır ṭabī‘atlu ve ḫasta kişiye delālet ider ve[1485] (4) masur aġacı olsa[1486] bir ḳovcı kişiye delālet ider ve eger düşinde aġaçdan yemiş (5) alup yise[1487] her ne[1488] aġaçdan ki alsa ol aġaca mensūb kişiden ol miḳdār (6) ḫayr u[1489] menfa‘at göre[1490] ve eger ayaḳsuz aġaçlar görse ḫiyār gibi ve ḳavun gibi[1491] (7) ve daḫı[1492] bunlara beŋzer ne var-ısa er ü ‘avrata delīldür ve her aġacuŋ[1493] ki dikeni (8) olsa eger ayaḳlu ve eger ayaḳsuz yaramaz ḫūlu düzenliksüz kişiye delālet (9) ider ve her aġaç ki ḳurı olsa ol mensūb olduġı kişi[1494] zekātı tamām vire (10) ve eger

---

[1471] ḳatı: M-
[1472] kīnci: M genc
[1473] aşıllu: M aşıl
[1474] ve: M-
[1475] sevici: B sevüci
[1476] ve nā-ehil: B-
[1477] şād-kām: M şād u ḳām
[1478] azġun: B arḳun
[1479] az ḫayrlu ve: M-
[1480] ve ‘Acemī: M-
[1481] ḫalḳa: B-
[1482] yalan söyleyici: M yalancı
[1483] M nüshasında Hindustān ḳozı limon ağacından sonra yazılmıştır
[1484] aġacı: B-
[1485] ve: B ve eger
[1486] olsa: M-
[1487] alup yise: M yese
[1488] ne: B-
[1489] u: M ve
[1490] göre: M irişe
[1491] ḫiyār gibi ve ḳavun gibi: B ḫiyār ve ḳavun
[1492] daḫı: B-
[1493] aġacun: M aġaç
[1494] kişi: B-

aġacuŋ ḳabuġın ḳavī görse bir oruç ṭutucı[1495] kişiye delīldür[1496] ve düşde (11) aġacuŋ budaġı ol aġaca mensūb kişinüŋ [1497] ḳarındaşına ve oġlına delīldür ve (12) eger kendü sarāyında[1498] çoḳ aġaçlar görse kim[1499] şöyle ki[1500] içerüden ẓāhir ola anda muṣībet **[M68b]** (13) ola ki[1501] ol maḳāma geleler ve[1502] gireler ve aġacuŋ yapraġı ḫoş ṭabī‘ata[1503] delālet (14) ider ve eger çoḳ yemişi olsa perhīz-kāra delīldür ve her aġaç ki kendü (15) yerinde olmasa bir ġarīb kişiye delīldür ve eger kendü evinde aġaç **[B44b]** (1) dikse anda bir güyegü getüre ve eger bilmedügi yirde dikse bir ulu-y-ıla ṣoḥbet eyleye (2) andan ululuḳ bula ve eger düşinde aġaca çıḳsa işi ‘ālī ola ve eger aġaçdan (3) düşüp ayaġı şınsa bir belā-yı ‘aẓīme giriftār ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse (4) ki aġaçdan[1504] yapraḳ cem‘ ider ol miḳdār aḳça ola ve eger aġaçdan[1505] yemiş cem‘ itse[1506] (5) anuŋ nesli çoḳ ola ve eger anuŋ aġaçları çoḳ olsa dükelisi[1507] yemiş virse ‘ömri (6) uzun ola ve düşmene[1508] ẓafer bula ve eger görse-ki[1509] düşinde[1510] aġacı keser ol kişi be-ġāyet (7) seḫt ola veyā ehlinden[1511] bir kişi vefāt ḳıla[1512] (8) ve eger düşinde aŋa aġaç kelām söylese[1513] ol[1514] (9) bir iş işleye ki anı ta‘accüb ideler ve eger görse-kim[1515] bir aġacuŋ gölgesinde (10) uyur veyā oturur bir **[M69a]** ulu kişinüŋ penāhında[1516] ola ol aġaç miḳdārı.” Ca‘fer-i (11) Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde aġaç on vech üzerine delālet ider: bir pādişāha (12) ve tācire ve[1517] ‘avrata ve bahādur ere[1518] ve ‘ilme ve mü’mine ve kāfire ve ‘avāna ve cenge ve (13) münāfiḳa ve üzüm aġacı biş vech üzerine delālet ider: bir menfa‘ate ve ziyāna ve

---

[1495] ṭutucı: B dutucı
[1496] delīldür: M delālet
[1497] ve düşde aġacuŋ budaġı ol aġaca mensūb kişinüŋ: M aġaç budaġı ol kişinüŋ ki aġaca mensūbdur
[1498] sarāyında: M sarāyından
[1499] kim: M-
[1500] şöyle ki: B-
[1501] ki: M-
[1502] ve: M-
[1503] ṭabī‘ata: M-
[1504] aġaçdan: B aġaçda
[1505] aġaçdan: B aġaçda
[1506] itse: B ider
[1507] dükelisi: B cemī‘si
[1508] düşmene: B-
[1509] görse-ki: M görse ki
[1510] düşinde: M-
[1511] ehlinden: B ehlinde
[1512] eger görse-kim bir bilmedügi baġda eşekler yürür ġam u ġuṣṣaya giriftār ola: B nüshasında sehven yazılmıştır
[1513] söylese: B söyleye
[1514] ol: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1515] görse-kim: M görse ki
[1516] penāhında: M penāhından
[1517] ve: B-
[1518] bahādur ere: M bahādura

(14) mekkār kişiye ve şübhelü māla ve cenge[1519].” **Irmaḳ:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde eger (15) ırmaḳ ṣāfī olsa[1520] eyü dirlige meşġūl olmaġa[1521] delālet ider ve eger ırmaḳdan **[B45a]** (1) ṣu içse ki[1522] ol ırmaḳ bilmedügi olsa müsāfir ola ve bilmedügi işde[1523] meşġūl (2) ola ve ‘ömrüni ol işde geçüre ve eger ırmaḳ ṣuyı bulanuḳ olsa (3) veyā ṭuzlu olsa ġam ve tefekkürdür[1524] ve eger kendüyi bir ṣāfī ırmaḳda (4) yusa ḫastalıḳdan ḫalāṣ bula ve borcı ödene.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde (5) ırmaḳ muḥteşem kişiye delālet ider[1525] ol ırmaġuŋ büyükligi miḳdārı eger ol ırmaḳdan getürse ol-miḳdār bir muḥteşem (6) kişiden ni‘met bula.” ve[1526] bāḳīsini ṣu ta‘bīrinde beyān idevüz andan ma‘lūm ola[1527]. **Ev:** Muḥammed bin (7) Sīrīn **[M69b]** eydür: “Düş ‘āleminde[1528] ev ‘avratdur ve eger düşde görse-kim[1529] yā evi veyā (8) evüŋ diregini[1530] ḳaldurur ‘avrat ala ve[1531] mürüvvet ve kerem-ile anuŋ zaḥmetin çeke ve ola ki (9) yüklü ola ve eger ol ev[1532] yeŋi olsa alduġı ‘avrat[1533] māl-dār ola ve eger anı (10) bir eve ḳoysalar ki ev[1534] ol kirec-ile yapılmış olsa ol[1535] kimesne vefāt ḳıla ve eger (11) ḳaçup bir eve girse ve anuŋ üzerine ḳapusın baġlasalar ve daḫı anuŋ dāyiresinde (12) evler[1536] olsa ol kimesne ġam u rencden[1537] ḫalāṣ bula ve eger düşinde (13) anuŋ üzerine yā ev yā dīvār yıḳılsa[1538] aŋa çoḳ māl irişe ve eger evi geçire (14) geçire ḫarāb olsa māl ḥāṣıl eyleye[1539] ve eger kendüyi bir demürden (15) evde görse ġanī ola[1540] ve eger gümişden evde görse tevbe eylemek gerek[1541] **[B45b]** (1) ve eger gören kişi[1542] māl-dār olsa anuŋ mālı ziyāde ola ve eger görse anuŋ evinüŋ[1543] (2) çevresinde hīç ev olmasa anuŋ işi helāk ola.” **Eşek:** Dāniyāl Ḥakīm (3) eydür: “Düşde eşek

---

[1519] ve cenge: M-
[1520] Ḥakīm eydür düş ‘āleminde eger ırmaḳ ṣāfī olsa: M eger ṣāfī olsa
[1521] meşġūl olmaġa: M-
[1522] ki: M ve
[1523] işde: M işe
[1524] ġam ve tefekkürdür: M ġamdur fikrdür
[1525] muḥteşem kişiye delālet ider: B-
[1526] ve: B-
[1527] andan ma‘lūm ola: B-
[1528] düş ‘āleminde: M düşde
[1529] düşde görse-kim: B görse-kim, M düşde görse ki
[1530] diregini: B üstini
[1531] ve: M-
[1532] ol ev: M-
[1533] aldugı ‘avrat: B ‘avratı
[1534] ev: B-
[1535] ol: B o
[1536] evler: M olur
[1537] ġam u rencden: M ġamdan rencden
[1538] anuŋ üzerine yā ev yā dīvār yıḳılsa: B evi ve anuŋ dīvārı yıḳılsa
[1539] ve eger evi geçire geçire ḫarāb olsa māl ḥāṣıl eyleye: M-
[1540] ġanī ola: M ġınā bula
[1541] gerek: B-
[1542] kişi: B-
[1543] görse anuŋ evinüŋ: B anuŋ evinüŋ, M görse evüŋ

baḫt ve ululıḳdur[1544] ve eger kendünüŋ milki olsa getürüp (4) bir yirde **[M70a]** bağlasa ḫayr ḳapuları anuŋ üzerine açıla ve ġamdan ḫalāṣ bula (5) ve eger görse-kim[1545] çoḳ eşekler var mālı ziyāde ola ve ulular aŋa muṭīʿ (6) olalar ve eger düşinde ḳara eşege binse ululuḳ bula ve eger aḳ olsa (7) ʿizzet ve manṣıb bula dīn cihetinden[1546] ve eger yaşıl[1547] olsa zāhid ola[1548] ve āḫiret (8) hayırların bula ve eger ḳızıl olsa āḫiret dirligin bula ve eger yüklü (9) olsa ümīd-vārlıḳ ve şādılıḳ[1549] bula ve eger düşinde eşek etin yise ticā- (10) retden[1550] māl ve niʿmet ele getüre[1551] ve baʿżılar eydürler ki ḥarām māl (11) ola ve eger görse-kim[1552] anuŋ[1553] bindügi eşek ölür mālı[1554] helāk ola ve eger düşinde (12) eşekden düşse dervīş ola ve eşekden inüp girü binse cemīʿ mālını (13) ḫayr üzere ḫazīne ide ve eger düşinde eşek südin içse ḫasta ola (14) ammā girü tīz şifā bula ve eger düşinde eşek ṣatun alsa ammā bahāsın (15) virmese bir[1555] söz sebebinden bir uluya söyler[1556] **[M70b]** ḫayr göre ve eger eşegüŋ bir gözi **[B46a]** (1) olmasa anuŋ işi perākende ola ve eger iki gözi olmasa anuŋ[1557] mālı żāyiʿ (2) ola ve eger ḳuyruġı uzun olsa ve ḳılı çoḳ olsa[1558] anuŋ tābiʿi çoḳ ola[1559] ve eger eşegi[1560] ḳatır olsa (3) mālı seferden ola ve eger eşegi at olsa anuŋ maʿīşeti sulṭān cihetinden (4) ola ammā ẓulm-ıla ola[1561] ve düşde eşek her cānavaruŋ ki ṣūretine mütemessil olsa (5) anuŋ üzerine ḳıyās olına ve eger düşinde görse-kim[1562] eşegi uġurlarlar[1563] anuŋ (6) ʿavratı fesād işleye ve aŋa ṭalāḳ vire ve eger görse-ki[1564] eşegüŋ yüki (7) aġır ve[1565] ol-daḫı üzerine binmiş māl-dār ola şöyle ki nesi varın bilmeye (8) ve eger düşinde eşegiyle mücāmeʿat eylese[1566] murādına irişe ve eger eşek aŋa cimāʿ (9) itse bī-

---

[1544] baḫt ve ululıḳdur: M baḫtdur ve ululıḳdur
[1545] görse-kim: M görse ki
[1546] ʿizzet ve manṣıb bula dīn cihetinden: M ʿizzet bula dīn cihetinden manṣıb bula
[1547] yaşıl: B yeşil
[1548] zāhid ola: B zühd
[1549] şādılıḳ: B şāẕılıḳ
[1550] ticāretden: M ticāret
[1551] ele getüre: M bula
[1552] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[1553] anuŋ: B-
[1554] mālı: M anuŋ ḥelāli
[1555] bir: M bu
[1556] söyler: B söyleye
[1557] anuŋ: M-
[1558] olsa: B ola
[1559] anuŋ tābiʿi çoḳ ola: B-
[1560] eşegi: M ḳuyruġı eşegi
[1561] ola: B-
[1562] düşinde görse-kim: M ki düşinde görse
[1563] eşegi uġurlarlar: eşegini uġrı alur
[1564] görse-ki: M görse
[1565] ve: M-
[1566] eylese: M itse

ḳıyās māl cem‘ eyleye ve eger düşinde görse-ki[1567] eşegi arḳasına (10) götürüp ṣuyı öte geçürür anuŋ ḳuvveti ve ḥāli ve ululıġı ve[1568] iḳbāli be-ġāyet ziyāde[1569] **[M71a]** (11) ola ve eger ‘avrat görse hemīn buŋa delālet ider[1570] ve[1571] ba‘żılar eydürler ki ḳancıḳ eşek ḳaravaşdur[1572] veyā ‘avratdur ammā[1573] düşde (12) eşek görmekde hergiz yaramaz yoḳdur meger eşek āvāzı ola[1574] ve eger görse-kim[1575] (13) eşek üzerine düşer ol kimse vefāt ḳıla ve eger eşek[1576] görse (14) bilmese ki ol kimüŋdür[1577] kendü mālına yol bulmaya ve eger kendü[1578] eşegini biz (15) cinsinden nesneye degişse ni‘meti[1579] ziyāde ola ve eger ḳuşa bedel eylese **[B46b]** (1) aŋa ḫayr irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde eşek on vech (2) üzerine delālet ider: baḫt u devlete[1580] ve buyruġa ve riyāsete ve māla ve ‘avrata (3) ve ḳaravaşa[1581] ve şādīye ve iḳbāle vü ululıġa ve mertebeye ve eger düşinde ḫar-bende görse (4) bir ṣāḥib-i vilāyete ve ḫalāyıḳuŋ işlerini rāst eyleyiciye ve tīmār idici kimseye (5) delālet ider[1582].” **Almaḳ ve ṣatmaḳ:** Ḥaḳīm eydür: “Almaḳ ve ṣatmaḳ eyüdür zīrā ki ol altun-ıla (6) ve aḳça-y-ıla olur ve eger bilmedügi kişi anı ṣatun alsa[1583] ol kişinüŋ (7) minneti altında ola ve eger anı ṣatsa anuŋ işi perākende **[M71b]** ola ve altun (8) ve aḳça-y-ıla[1584] olmasa ḳumāş-ıla olsa[1585] ol miḳdār aŋa ḫayr irişe.” **İpek:** (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde ipekden ṭon görse veyā dülbend (10) ve yāḫūd bunlaruŋ mānendi nesne[1586] görse ki erenlere mekrūhdur eger ṣūretlü olsa (11) ġamdur ve ṭarlıḳdur ammā cemī‘sinden yaşıl[1587] renglü eyüdür ve eger yeŋi ve pāk (12) olsa şöyle-ki[1588] anuŋ gibi geymek anuŋ ‘ādeti olsa biş vech ü- (13) zerine delālet ider: māla ḫayra[1589] ve ‘izzete ve cemāle ve ol ṭon miḳdārı (14) mertebe ve riyāsete.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ol ṭonuŋ

[1567] görse-ki: M görse ki
[1568] ve: B-
[1569] ziyāde: M ‘ālī
[1570] ve eger ‘avrat görse hemīn buŋa delālet ider: B-
[1571] ve: B-
[1572] ḳaravaşdur: B kenīzekdür
[1573] ammā: M ve
[1574] ola: B-
[1575] görse-kim: M görse ki
[1576] eşek: M eşegi
[1577] kimüŋdür: M kimdür
[1578] kendü: M-
[1579] ni‘meti: M ni‘met
[1580] baḫt u devlete: M baḫta ve devlete
[1581] ve ḳaravaşa: B kenīzege
[1582] ve ḫalāyıḳuŋ işlerini rāst eyleyiciye ve tīmār idici kimseye delālet ider: M delālet ider ki ḫalāyıḳuŋ işini rāst eyleyici ola
[1583] alsa: B alsa ve
[1584] aḳça-y-ıla: M aḳça ile
[1585] olsa: M-
[1586] dülbend ve yāḫūd bunlaruŋ mānendi nesne: B destār ve bunlaruŋ mānendi ne
[1587] yaşıl: B yeşil
[1588] şöyle-ki: M şöyle ki
[1589] māla ḫayra: M māl-ı ḫayra

uzunlıġı[1590] miḳdārı[1591] ve giŋ- (15) ligi miḳdārı ḥarām māldur ve eger düşinde ipek ṣatıcı görse bir kişiye[1592] **[B47a]** (1) delālet ider ki dünyāyı dīni üzerine iḫtiyār itmişdür." **Uyumaḳ:** (2) Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde uyumaḳ ḳorḫucıya[1593] rāḥat ve ḳurtılmaḳdur (3) ve eger bir çirkīn yirde uyumış olsa ḥaḳīr ola." İbrāhīm-i Kirmānī (4) eydür: "Düş ʻāleminde uyumaḳ emīn olmaḳdur ve ölmişe yarlıġanmaḳdur (5) ve ḫastaya **[M72a]** şifādur ve maḥbūsa ḫalāṣdur ve eger görse-kim[1594] ölüler ortasında (6) uyur ve bir kişi[1595] gelüp anı uyarur ḫalāyıḳ ortasında bir iş-ile[1596] meşhūr ola." (7) **Eski ṭon:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde[1597] eski ṭon ġamdur ve çoḳ ziyān ve[1598] (8) yoḫsullıḳdur ve cemīʻ nesnede[1599] düşde yeŋisi ḫayrludur ve eger eski ṭon[1600] (9) ṣatıcı görse bir kimseye delālet ider ki yaramazlıġı kendüden (10) ırak ider." **Işıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düş ʻāleminde[1601] ışıḳ bir nesneye de- (11) lālet ider ki kendüyi mekr-ile ṣaḳlar[1602] ve eger pūlād olsa ḳuvvet (12) ve menfaʻat[1603] ve manṣıb bulmaġa delālet ider anuŋ aydınlıġı[1604] miḳdārı ve eger anı[1605] başına (13) ursa[1606] manṣıbı eksile." İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Eger[1607] düşde başına ışıḳ (14) ursa[1608] oġlı ola ve eger kendü[1609] ışıġını bir kişi[1610] daḫı alsa ḳuvvet (15) ve ululuḳ ol kişinüŋ ola." Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ışıḳ biş **[B47b]** (1) vech üzerine delālet ider: ḳuvvete ve māla ve oġula ve recāya[1611] ve eyülüge[1612] (2) ve kendüyi mekr-ile ḥıfẓ itmege[1613]." **Ütme: [M72b]** Dāniyāl Ḥakīm eydür: "Düşde ütme (3) düşmendür ki[1614] żaʻīf ve bed-ḥāl ola[1615] ve eger anı yiseler[1616] żaʻīf

---

[1590] uzunlıġı: B uzunluġı
[1591] miḳdārı: B-
[1592] kişiye: M kişi üzerine
[1593] ḳorḫucıya: M ḳorḳucı kişiye
[1594] görse-kim: M görse ki
[1595] kişi: B-
[1596] bir iş-ile: M-
[1597] düşde: M düşinde
[1598] ziyān ve: B zamān
[1599] cemīʻ nesnede: B cemīʻ-i nesnenüŋ
[1600] ṭon: M-
[1601] düş ʻāleminde: M düşde
[1602] ṣaḳlar: B ḥıfẓ ider
[1603] ve menfaʻat: B-
[1604] aydınlıġı: M rūşenlıġı
[1605] anı: M-
[1606] ursa: B vursa
[1607] eger: M-
[1608] ursa: B vursa
[1609] kendü: M-
[1610] kişi: B kişiye
[1611] ve recāya: M-
[1612] eyülüge: M eylüge
[1613] ḥıfẓ itmege: B ḥıfẓa
[1614] ki: B-
[1615] ola: B-
[1616] yiseler: M yeseler

düşmenüŋ mālın yiyeler[1617].” (4) **Ekin başı ṣalḳım daḫı dirler[1618]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde buġday başın görse eger (5) yaş-ısa[1619] oġula ve ni‘mete[1620] ve berekāta delālet ider ve eger ḳuru olsa[1621] (6) oġula delālet ider ki anuŋ ‘ömri uzun ola ammā ol[1622] yılda ḳızlıġa (7) delīldür.” Ve eger[1623] **Üzüm veyā ḫurmā ṣalḳımı:** görse eger[1624] tāze yise ve vaḳtında yise[1625] eyüdür ve eger yaş ṣalḳım yise (8) ol yıl ucuzluḳ ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger ḳuru ṣalḳım[1626] olsa eyülige[1627] (9) delīldür ammā oġlı az ola[1628].” **Oraḳ:** Ḥaḳīm eydür: “Eger[1629] düşinde bir kimse (10) oraḳ görse ol bir ālete delālet ider ki aŋun-ıla[1630] māl ḥāṣıl (11) olur ve eger görse-kim[1631] altundan veyā gümişden oraḳı[1632] var bir işde (12) ḥarām māl ḥāṣıl eyleye.” **Aġız:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde aġız[1633] (13) işüŋ ḫātemidür ve[1634] rızḳ cārī olacaḳ yirdür ve işüŋ pāyidārlıġıdur (14) ve her nesne ki aġızdan gelür **[M73a]** sözüŋ cevheridür[1635] ve eger eyü eger yavuz ve eger (15) düşinde görse ki[1636] aġzına nesne girür anı düşvārlıġ-ıla yir[1637] ḳatılıġa **[B48a]** (1) ve rence delālet ider ve ma‘īşet bābında ḫoşlıḳdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger gör- (2) se-kim[1638] aġzı muḥkem baġlu yā vefāt ḳıla veyā[1639] ḫasta ola ve eger düşinde aġzını un ile[1640] (3) ṭolu görse ḥāli müteġayyir ola ve eger aġzında ṭolu buġday görse[1641] veyā ṭaru (4) görse veyā dāne cinsinden dāne olsa şöyle ṭolsa[1642] ki anı aġzına ṣıġırmasa[1643] vefāt (5) ḳıla ve eger görse-kim[1644] aġzı büyük olmış çoḳ ṭa‘ām ṣıġar

---

[1617] yiyeler: M yeyeler, B yiye
[1618] ekin başı ṣalḳım daḫı dirler: B buġday başı
[1619] yaş-ısa: B yaş ise
[1620] oġula ve ni‘mete: oġul ve ni‘met
[1621] ḳuru olsa: M ḳuru-y-ısa
[1622] ol: M-
[1623] ve eger: B-
[1624] eger: B-
[1625] ve vaḳtında yise: B-
[1626] ṣalḳım: B ṣalḳum
[1627] eyülige: M eylüge
[1628] ammā oġlı az ola: M-
[1629] eger: M-
[1630] anuŋ-ıla: B anuŋla
[1631] görse-kim: M görse ki
[1632] oraḳı: B oraḳ
[1633] düş ‘āleminde aġız: M-
[1634] ve: B-
[1635] sözüŋ cevheridür: B cevher kelāmdandur
[1636] ki: B-
[1637] yir: M bir
[1638] görse-kim: M görse ki
[1639] veyā: M yā
[1640] düşinde aġzını un ile: B aġzını düşinde
[1641] görse: M-
[1642] ṭolsa: M olsa
[1643] ṣıġırmasa: B ṣıġurmasa
[1644] görse-kim: M görse ki

ol-miḳdār ni‘met (6) ḥāṣıl eyleye ve eger görse-kim[1645] aġzı ıssı olmış sözler söyleye ki hergiz işe (7) yaramaya ve eger görse-kim[1646] aġzından et düşer aŋa ziyān irişe ve eger aġzından (8) ḳan gelse şöyle-kim[1647] ṭonı ol ḳana bulaşsa bir kimesne-y-ile[1648] yaramaz kelām söyleşe.” (9) İsmā‘īl bin Eş‘aṣ eydür: “Eger düşinde görse-ki[1649] aġzından yā[1650] bir cānavar yā uvacuḳ (10) ḳurd çıḳar anuŋ ehl-i **[M73b]** ‘ayālinden kimse vefāt ḳıla ve yāḫūd andan cüdā düşe (11) ve eger aġzından murdār nesne çıḳsa ḫalāyıḳ üzerine minnet ḳıla ve eylügüni[1651] (12) bāṭıl eyleye ve eger aġzından incü[1652] düşse ḫalāyıḳa[1653] fāyide irişdüre ve eger (13) aġzından bir pelīd nesne düşse ki ḫalāyıḳ andan ḳaçsa şā‘irlıḳ eyleye (14) ḫalāyıḳı hicv ide[1654] ve eger görse ki[1655] bir kimse anuŋ aġzına mühr urur ḫalḳ ortasında (15) rüsvā ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde aġız yedi nesneye delālet ider: **[B48b]** (1) menzile ve eve ve ḫaẕīneye ve ‘ilme ve işüŋ küşādelıġına[1656] ve ḥācibüŋ ve vezīrüŋ mālında (2) bāzāra ve ḳapucılıġa.” **Omuz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[1657] omuz (3) kişinüŋ āhastalıġına ve zīnetine delālet ider ve eger görse-ki[1658] omuzı (4) ḳavī olmış borcı ödene ve egerża‘īf olsa bunuŋ ḫilāfı ola ve eger (5) görse-kim[1659] omuzında ḳıl var ḫalḳuŋ anuŋ üzerinde ḥaḳḳı ola ve ba‘żılar eydürler (6) ki māl bula bir yirden-ki[1660] **[M74a]** aŋa ümīd[1661] ṭutmazdı.” **Ayran:** Ḥakīm eydür: “Düşde (7) ayran ḳatı ġuṣṣadur ve andan yimek içmek[1662] ḥarām māldur ḫāṣṣa ki ekşi ayran[1663] (8) ola.” **İg:** Ḥakīm eydür: “Düşde ig ḳızdur ve eger düşinde ig olsa[1664] (9) ve yāḫūd bir kimse virse ḳızı ola ve eger anuŋ ḳavmlarından birisi yüklü olsa[1665] (10) ḳız ṭoġura[1666] ve eger ol[1667] igde bir mühre ağırşaḳ olsa yā ḳızını veyā ḳız ḳarındaşını (11) ere vire ve eger bu düşi ‘avrat görse ere

---

[1645] görse-kim: M görse ki
[1646] görse-kim: M görse ki
[1647] şöyle-kim: M şöyle ki
[1648] kimesne-y-ile: M kimseyle
[1649] görse-ki: M görse ki
[1650] yā: B-
[1651] eylügüni: B eylügi
[1652] mürvārīd: M incü
[1653] ḫalāyıḳa: B ki ḫalāyıḳ
[1654] ḫalāyıḳı hicv ide: B ḫalāyıḳa hecv eyde
[1655] ki: B-
[1656] küşādelıġına: M küşādeligine
[1657] düş ‘āleminde: M düşde
[1658] görse-ki: M görse
[1659] görse-kim: M görse ki
[1660] yirden-ki: B yirden ki
[1661] ümmīd: M ümīẕ
[1662] yimek içmek: M yemek
[1663] ayran: B-
[1664] ig ḳızdur ve eger düşinde ig olsa: M ig bulsa
[1665] olsa: M ola
[1666] ṭoġura: B doġura
[1667] ol: B-

vara ve eger igden mühre (12) düşse erinden cüdā ola[1668] ve yāḫūd ḳızı vefāt ḳıla ve eger er görse-ki[1669] (13) ig[1670] egirür ġam-gīn ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ig üç vech (14) üzerine delālet ider: müsāfire ve 'avrata ve ḫiẕmet-kāra." **İglik:** Muḥammed (15) bin Sīrīn eydür: "Düşde iglik ḳızdur ve eger görse-kim[1671] iglikde çoḳ igleri[1672] **[B49a]** (1) var[1673] ḳızları ve ehli çoḳ ola ve her ne vech-ile iglikde görinürse[1674] ḳıza (2) ta'allukdur." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde iglik üç vech üzerine[1675] delālet (3) ider: ḳıza ve sarāya ve cāẕū 'avrata." **Aġrı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger (4) düşinde bir kimse görse-ki[1676] cemī'i teni[1677] aġrır mālı gide ve eger başı **[M74b]** aġrısa çoḳ günāh (5) eyleye tevbe idüp çoḳ ṣadaḳa itmek gerek[1678] ve eger alnı aġrısa manşıba noḳṣān ola[1679] ve eger ḳulaġı aġrısa bir uludan ziyān irişe (6) ve eger dili aġrısa bir söz söyleye ki andan aŋa ziyān[1680] ola ve eger gören bāzirgān (7) olsa[1681] yalan söyleye ve eger kendü dilini kesilmiş görse[1682] ṣāliḥ ve pārsā ola (8) ve eger düşinde[1683] aġzı aġrısa çoḳ ġuṣṣalu ola ve eger dişi aġrısa ḳavmından ġam-gīn (9) ola ve eger boynı aġrısa emāneti ödemeye ve eger yüregi aġrısa ḳatı göŋüllü ola[1684] ve (10) şefḳatsüz ola ve eger ḳarnı aġrısa ḥarām yiyici ola ve eger arḳası aġrısa anuŋ bir[1685] ölüsi (11) rencīde ola ve eger yanı aġrısa ḳavmı sebebinden göŋli rencūr ola ve eger cigeri (12) aġrısa oġlanlarına şefḳati olmaya ve eger[1686] eli aġrısa ortaġına ve ḳarındaşına cefā ḳıla (13) ve eger barmaḳları aġrısa namāza kehel ola ve eger gögsi **[M75a]** aġrısa göŋlinde buġż[1687] (14) ola ve eger göbegi aġrısa rencūr ola ve eger ẕekeri aġrısa[1688] ḥarāma vara (15) ve eger maḳ'adı aġrısa fesād eyleye ve eger ayaġı aġrısa[1689] eli altındaġılara şefḳat **[B49b]** (1) eylemeye ve eger ayaġına dāġ vursalar māl bula." **Aḳça:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (2) "düşde aḳça her kişinüŋ ṭabī'atında

[1668] ve eger bu düşi 'avrat görse ere vara ve eger igden mühre düşse erinden cüdā ola: M-
[1669] görse-ki: M görse ki
[1670] ig: M igi
[1671] görse-kim: M görse ki
[1672] igleri: M igler
[1673] var: B-
[1674] görinürse: B görinür
[1675] vech üzerine: M nesneye
[1676] görse-ki: M görse ki
[1677] cemī'i teni: M teni
[1678] çoḳ ṣadaḳa itmek gerek: B ṣadaḳa vire
[1679] ve eger alnı aġrısa manşıba noḳṣān ola: B-
[1680] ziyān: B günāh
[1681] bāzirgān olsa: M bāzirgān-ısa
[1682] kendü dilini kesilmiş görse: M dili kesilmiş ola
[1683] düşinde: B-
[1684] ola: B-
[1685] bir: M-
[1686] ve eger: M-
[1687] buġż: M buġżı
[1688] aġrısa: M egrise
[1689] fesād eyleye ve eger ayaġı aġrısa: M-

muḫtelifdür bir kimse ola ki bi-‘aynihī aḳça bula (3) veyā hūb söz[1690] ola veyā Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ tevḥīdi ola ḫaṣṣa ki aḳça aḳ (4) ola ve eger ḳara olsa ki anuŋ üzerinde ṣūret ola ceng eyleye ve eger aḳça (5) elinde bütün olsa dürüst ḫaber işide ve eger ṣınuḳ olsa yalan ḫaber işide[1691] ve eger (6) görse-ki[1692] aŋa bir kīse-y-ile[1693] veyā bir hemyān-ıla aḳça virürler ol kişi sırr-ıla söz (7) söyleye ve rāzı[1694] ṣaḳlaya ve eger bir küçük aḳça bulsa bir ṭıfl oġlı ola ve eger bir büyük (8) aḳça bulsa veyā bir kimse aŋa virse bir kimse-y-ile[1695] güft ü gū ide ve eger çoḳ aḳçalar bulsa (9) māl bula ve eger bütün aḳçaları ‘avratına baḫş eylese **[M75b]** ‘avratıyla ceng eyleye ve eger evinde (10) bir büyük aḳçası olsa ol-miḳdār[1696] māl bula ve çoḳ aḳça cem‘ eylese kendüyi ḫalāyıḳa (11) ḥaḳḳın virmekden[1697] men‘ eyleye ve eger elinde bir aḳ aḳça ṭutsa[1698] oġlı ṭoġa ve eger girü (12) yavı ḳılsa oġlı vefāt ḳıla[1699] ve eger girü bulsa oġlı ḫasta ola girü şifā bula[1700] ve eger görse-kim[1701] bedreler-ile[1702] aḳça ve dīnār bulur (13) ḥelāl māl cem‘ eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[1703] düşinde aḳ aḳça bulsa yarındası ḳara (14) aḳça bula ve olur ki ḳara bulsa yarın aḳ aḳça bula ve[1704] eger düşinde çoḳ ḳalb (15) aḳçalar bulsa eger bāzirgān-ısa[1705] müflis ola[1706] ammā fellāḥa eyü degüldür[1707] ve eger[1708] **[B50a]** (1) pādişāh-ısa ma‘zūl ola.” İsmā‘īl bin Eş‘aṣ eydür: “Düşde bir eyü aḳça (2) dīnüŋ ṣafāsı ve mu‘āmelenüŋ dürüstidür ve bütün aḳça elde ḥikmet ve ṭoġru[1709] (3) sözdür ve ṣınuḳ aḳça cengdür ve yaramaz oġuldur ve gümiş[1710] yaramaz māldur ammā aḳça (4) düşde[1711] dīnārdan yigrekdür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[1712]: “Düşde aḳça on vech üzerine (5) delālet ider[1713]: bir ṭoġru[1714] söze

---

[1690] veyā hūb söz: ve yāḫūd söz
[1691] yalan ḫaber işide: M dürüst ḫaber işitmeye
[1692] görse-ki: M görse ki bir
[1693] kīse-y-ile: M kişiyle
[1694] rāzı: B rāz
[1695] bir kimse-y-ile: M-
[1696] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[1697] ḫalāyıḳa ḥaḳḳın virmekden: M ḥaḳ virmekden
[1698] ṭutsa: M dutsa
[1699] ve eger girü yavı ḳılsa oġlı vefāt ḳıla: B-
[1700] bula: B-
[1701] görse-kim: M görse ki
[1702] bedreler-ile: M bedrelerle
[1703] eger: B-
[1704] düşinde aḳ aḳça bulsa yarındası ḳara aḳça bula ve olur ki ḳara bulsa yarın aḳ aḳça bula ve: M-
[1705] bāzirgān-ısa: B bāzirgān ise
[1706] ola: M-
[1707] degüldür: M degildür
[1708] ve eger: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1709] ṭoġru: M ṭoġrı
[1710] gümiş: B gümüş
[1711] düşde: M-
[1712] eydür: M-
[1713] delālet ider: B dāldur
[1714] toġru: M ṭoġrı

ve ḥācet ḳabūl olmaġa ve vilāyete ve cem‘ olmış māla (6) ve dosta ve **[M76a]** oġula ve yoldaşa ve rızḳ giŋligine ve emīnlige ve ḳaravaşa ve bi-‘aynihī (7) girü aḳçaya ḫāṣṣa ki gören mestūr ola ve ṣınuḳ aḳça dört vech üzerine (8) delālet ider: bir nā-ḫoş söze ve cenge ve ġama ve bend ü zindāna ve ḳalb (9) aḳça hemīn buncılayındur.” **Uġurlıḳ eylemek**[1715]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[1716] (10) bir kişinüŋ mālından uġurlar ve ḫarc ider bir ādem öldüre ve ba‘żılar eydür- (11) ler kim[1717] ol kişi vefāt ḳıla[1718] ve eger kendü[1719] evine uġrı girse ve nesne (12) uġurlasa aŋa renc ü[1720] āfet irişe ve eger bir uġrınuŋ elinde esīr olsa (13) ḥāli yavuz ve[1721] ġam-gīn ola ve eger[1722] bir kişinüŋ ḳumāşın uġurlasa ol ḳumāşuŋ (14) ṣāḥibi anuŋ-ıla ceng eyleye ve aŋa ḥased ide ve eger uġurlıġa[1723] gitse ḫasta ola (15) girü şifā bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde uġurlıḳ[1724] ölüme yaḳın ḫastalıḳdur **[B50b]** (1) ammā girü ṣıḥḥatdur[1725] ve ba‘żılar eydürler ki ol yirde ki[1726] uġrı göreler ol maḳāma (2) güyegü getüreler veyā anda oġlı ṭoġa ve ol yirden **[M76b]** kimse ġāyib olsa (3) selāmetlıġ-ıla girü gele ve düşinde uġrılar görse mekr idicilerdür ve ḫāyınlardur (4) ve ‘işve idüp yalan söyleyenlerdür.” **El degirmeni:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde el degirmeni (5) ġamdan ḫalāṣ bulmaġa delālet ider eger anda taḫıl olsa ḫayr u[1727] menfa‘at irişe (6) ve eger anuŋ ṭaşı ṣınsa ṣāḥibi helāk ola veyā belāya giriftār ola ve her ziyāde (7) noḳṣān ki anuŋ ṭaşında görinse[1728] ṣāḥibine ta‘alluḳdur.” **El:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde (8) ṣaġ el ḳarındaşlardur veyā ortaḳdur ve ṣol el ḳız ḳarındaşdur ve eger düşinde (9) saġ eli uzansa ḳarındaşınuŋ işi eyü ola ve eger girü ḳışa olsa ḳarındaşı andan (10) yüz döndüre ve daḫı eydürler ki andan ḫayrın[1729] men‘ eyleye ve eger görse-kim[1730] iki elini (11) gögsine urmış dostları cihetinden aŋa ġam irişe ve eger bir bölük ḳavmuŋ ortasında (12) aya ururlar görse ol maḳāmda dügün ideler ve eger kendü yalıŋuz ursa[1731] (13) ve şādılıḳ[1732] eylese aŋa ġam irişe ve eger görse-ki[1733] sulṭān anuŋ[1734] elin

[1715] uġurlıḳ eylemek: B uġurluḳ
[1716] görse-ki: M görse ki
[1717] eydürler kim: M eydür ki
[1718] ḳıla: M ider
[1719] kendü: M-
[1720] ü: M ve
[1721] ve: B-
[1722] eger: M-
[1723] uġurlıġa: M uġurluġa
[1724] uġurlıḳ: B uġurluḳ
[1725] ṣıḥḥatdur: M ṣıḥḥat bula
[1726] ol yirde ki: B-
[1727] u: M ve
[1728] görinse: M görünse
[1729] ḫayrın: M ḫayrı
[1730] görse-kim: M görse ki
[1731] aya ururlar görse ol maḳāmda dügün ideler ve eger kendü yalıŋuz ursa: M aya urur görse
[1732] şādılıḳ: M şāẕılıḳ

keser yalan **[M77a]** yire[1735] (14) and içe ve eger bir eliyle bir elinüŋ derisin yüzse kendü ādemine ẓulm eyleye ve eger (15) anuŋ eli kesilse hergiz aġrımasa bir kimsenüŋ hevāsına meşġūl ola ve eger ayasını **[B51a]** (1) bir birine sürse anuŋ ḳavmlıġı ḫalḳ-ıla nikāḥ cihetinden ola ve eger elleri (2) ditrese kesb ü kārdan ḳala ve işinde ḫalel ola ve eger elini[1736] anadan ḳuru ṭoġmış (3) görse ḫayr ve[1737] ṣadaḳadan ḳala ve eger ṣol eliyle iş işleye bir gizlü iş işleye (4) ve ḥāceti revā ola ḫaṣṣa eger ṣol eliyle ceng eylese ve elini kesilmiş görse (5) ba‘żılar eydür ‘ömri uzun ola ve dirligi eyü ola ve eger elini çenber gibi (6) boynına[1738] eylemiş görse eger ṣāliḥ-ise[1739] ḥac ve[1740] ġazā eyleye ve eger görse-ki[1741] eli peyġamberler (7) eline veyā[1742] zāhidler eline bedel olmış Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa hidāyet vire tā ki anuŋ (8) elinde tevbe eyleyeler ve eger eli aŋa söz söylese anuŋ ma‘īşeti eyü ola ve eger (9) iki[1743] elinde incüler baġlu görse cemī‘ Ḳur’ānı ẓāhir **[M77b]** düşinde oḳıya.” İsmā‘īl (10) bin Eş‘aṣ eydür: “Eger görse-kim[1744] eli sulṭān eli[1745] gibi olmış ululuḳ bula (11) ve eger görse-kim[1746] ṣaġ eli altundan olmış devleti[1747] zāyil ola ve eger elini (12) çoġan-ıla ve ṣabūn-ıla yusa ümīd[1748] ṭutduġı[1749] ḫayrdan nevmīd ola ve eger elini (13) yā[1750] diriniŋ veyā ölünüŋ boynına ṣalsa ‘ömri uzun ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (14) “Düşde el on iki vech üzerine delālet ider: er[1751] ḳarındaşa ve ḳız ḳarındaşa (15) ve ortaġa ve dosta ve oġula ve yoldaşa ve ḳuvvete ve māl-dārlıġa[1752] ve vilāyete **[B51b]** ve miṣāle ve ḥuccete ve ṣanā‘ata.” **El bilezügi**[1753]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[1754] (2) ‘avrata erdür ve ere ġamdur ve eger er anı elinde görse aŋa ġam ve ṭarlıḳ (3) irişe ve eger ṣarılu[1755] olsa andan

---

[1733] görse-ki: M görse ki
[1734] anuŋ: M-
[1735] yire: M yere
[1736] elini: M eli
[1737] ve: B u
[1738] çenber gibi boynına: M boynına şol çenber gibi
[1739] ṣāliḥ-ise: M ṣāliḥ ise
[1740] ve: B u
[1741] görse-ki: M görse ki
[1742] veyā: B ve
[1743] iki: M-
[1744] görse-kim: M görse ki
[1745] eli: M-
[1746] görse-kim: M görse ki
[1747] devleti: M devlet
[1748] ümīd: M ümīẕ
[1749] ṭutduġı: B dutduġı
[1750] yā: B-
[1751] er: M-
[1752] māl-dārlıġa: B māl-dāra
[1753] el bilezügi: M el bilezigi
[1754] düşde: B düşde üzüm çubuġı
[1755] ṣarılu: B ṣarılur

ḳatıraḳdur[1756] ve eger aŋa bir pādişāh el bilezügin (4) virse anuŋ oġlı ola veyā ḳarındaşı ola. Cābir-i Maġribī eydür: "İki elinde (5) bilezük görse renc-ile māl ḥāṣıl eyleye." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde el (6) bilezügi biş vech üzerine delālet ider: **[M78a]** riyāsete ve ḥikmete ve mekre ve ġama ve ḳarındaşa." (7) **El yüz yumaḳ[1757]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-ki[1758] elini yüzini ṣāfī ṣu-y-ıla (8) yur murādını[1759] tamām bula ve yavuz işlerden ḫalāṣ bula ve ḳorḳudan emīn ola ve (9) ḫasta görse şifā bula ve borcı ödene ve eger iki eliyle kendü yüzin yusa işinde[1760] (10) dostlarından yardım bula ve eger āb-dest içün elini yuyup namāz ḳılsa (11) eceli yaḳın gelmiş ola ve eger namāz ḳılmasa[1761] yigrekdür." **Uyluḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (12) "Düşde uyluḳ ḳavm u ḳabīledür ve ḳuvvetdür ve eger düşinde uyluġına āfet irişse (13) eydürler ki[1762] ṣaġ uyluḳ atadur ve ṣol uyluḳ anadur ve eger uyluġınuŋ eti (14) düşse her ḳanġı uyluġınuŋ eti düşse aŋa mensūb kimsenüŋ mālı żāyi' ola (15) ve eger uyluḳları bir birine ulaşsa ḳavmıyla[1763] ulaşıḳlıḳ[1764] ola nikāḥ cihetinden." **[B52a]** (1) Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde uyluḳ dört vech üzerine delālet ider[1765]: bir (2) ehl-i beyte **[M78b]** ve dostlara ki mu'temedü 'aleyh olalar ve ḳavm u ḳabīleye[1766] ve māla." **Üzüm Çıbuġı:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde üzüm çıbuġı bir eyü işlü cevmerd[1767] 'avrata (4) delālet ider ve eger çıbuḳ yaşıl olsa ve vaḳtında olsa[1768] bu ṣıfatlu 'avratdan menfa'at bula (5) ve anı dileye." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde üzüm çıbuġı[1769] üç vech üzerine delālet (6) ider: bir cevmerd[1770] 'avrata ve 'avratlardan[1771] ġama ve ġuṣṣaya ve rence ve evüŋ ḫiẕmet-kārına." (7) **İp:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde ip[1772] 'ahd ü peymāna[1773] delālet ider ve eger görse-ki[1774] (8) bir ip hevāda mu'allaḳ aşılmış ve ol elini ol ipe urmış ol miḳdār dü- (9) nyāda ululuḳ bula[1775] ve eger ip

[1756] ḳatıraḳdur: M ḳatıraḳ ola
[1757] el yüz yumaḳ: M el yumaḳ
[1758] görse-ki: M görse ki
[1759] murādını: M murādı
[1760] işinde: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[1761] ḳılmasa: B ḳılsa
[1762] eydürler ki: M eydüp dururlar ki
[1763] ḳavmıyla: B ḳavmlarıyla
[1764] ulaşıḳlıḳ: M ulaşuḳlıḳ
[1765] delālet ider: M delāletdür
[1766] ḳavm u ḳabīleye: B ḳavm ve ḳabīle
[1767] cevmed: M cömerd
[1768] ve vaḳtında olsa: B-
[1769] üzüm çıbuġı: M-
[1770] cevmerd: M cömerd
[1771] 'avratlardan: M 'avratlar
[1772] ip: B-
[1773] ahd ü peymāna: M 'ahde ve peymāna
[1774] görse-ki: M görse ki
[1775] bula: B ola

üzilüp[1776] bir pāresi anuŋ elinde ḳalsa ululıḳ[1777] (10) andan zāyil ola eger ip gökde aṣılmış olsa ve ol yapışmış olsa (11) Ḥaḳ Ta‘ālā-y-ıla ‘ahd eyleye ve eger ipi[1778] kendü[1779] boynına ṭaḳsa yā kendünüŋ[1780] ve- (12) yā bir ġayrınuŋ ‘ahdini[1781] boynına ala ve ol ‘ahde te’ḫīr eyleye **[M79a]** ve eger ḳorḳusından kendüyi yirden bıraḳsa ol ḥāceti ki vardur terk eyleye[1782] ve eger düşinde ipde (13) oynarsa veyā ip üzerinde otursa şol[1783] oġlancuḳlar gibi varsa gelse dīninde ḫalel (14) ola ve ḳavlinde dürüst olmaya.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ip dört vech (15) üzerine delālet ider: bir ‘ahde ve dīne ve emāneti ödemege[1784] ve ḳażā-yı ḥācete.” **[B52b]** (1) **Üzengü:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[1785] üzengü eyerden cüdā[1786] olmış (2) bir ḳul oġlı ola ki mu‘temed ve emīn ola ve eger üzengü altundan olsa bir mütekebbir (3) oġlı ola ve eger gümişden olsa mālına maġrūr ola ve eger pirinçden veyā baḳırdan (4) olsa dūn-himmet ola ve eger demürden olsa ol-miḳdār rūşināllıḳ ve ḳuvvet ola (5) ve eger düşinde rikāb-dār görse ḫayr ve eyülük irişe.” **Irmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (6) “Düşde ırmaḳ bir büyük kişiye delālet ider ve eger ṣuyı ṣāfī olsa ve ol (7) ṣuya girse ol ṣıfatlu kişiden ḫayr bula.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde ırmaḳ büyük **[M79b]** (8) pādişāhdur ve eger ırmaḳ ḳuru olsa vezīr ma‘zūl ola ve eger ṣuyı ziyāde (9) olsa vezīrüŋ mālı ziyāde ola ve eger andan ṣu içse vezīrden ‘aṭā bula (10) ve eger ṣuyı bulanuḳ olsa ḥarām māl[1787] ola ve ṣuyı ḳoḳmış olsa ḫasta (11) ola ve eger ṣuyı ḳan olsa ‘aẓīm ceng ve ḳıtāl ola ve eger ṣuyı yire[1788] batsa hīç ḳalmasa (12) Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḫışmı ola ve eger kendüyi anda pāk yusa[1789] pādişāh ve vezīr şerrinden (13) emīn ola ve eger anda ṭalup ṣu yutsa[1790] pādişāhuŋ işine ve rāzına muṭṭali‘[1791] ola.” İbrāhīm-i (14) Kirmānī eydür: “Dicle ırmaġı ḫalīfedür[1792] ve Seyḫun ırmaġı Hindustān pādişāhıdur (15) ve Ceyḫun ırmaġı Ḫorāsān pādişāhıdur ve Furat ırmaġı Şam pādişāhıdur[1793] veyā Rūm

---

[1776] üzilüp: B üzülüp
[1777] ululıḳ: B ululuḳ
[1778] ipi: M anı
[1779] kendü: B-
[1780] yā kendünüŋ: M veyā kendünüŋ
[1781] ‘ahdini: M bir ‘ahdini
[1782] ve eger ḳorḳusından kendüyi yirden bıraḳsa ol ḥāceti ki vardur terk eyleye: B-
[1783] şol: B-
[1784] emāneti ödemege: M emānete
[1785] görse-kim: M görse ki
[1786] cüdā: B cüẕā
[1787] māl: M mālı
[1788] yire: M yere
[1789] yusa: M yursa
[1790] ṣu yutsa: B yunsa
[1791] muṭṭali‘: M muṭī‘
[1792] ḫalīfedür: B ḫalīfe
[1793] pādişāhıdur: B şāhıdur

pādişāhıdur[1794] ve Nīl **[B53a]** (1) ırmaġı Mışır pādişāhıdur ve Kerte ırmaġı Ermenī pādişāhıdur ve Etel ırmaġı (2) Ḫarezm pādişāhıdur ve eger görse-kim[1795] bu didügüm ırmaḳlardan şu içer ol ırmaġa (3) mensūb pādişāhdan ḫayr göre ve **[M80a]** ol içdügi miḳdārı ve eger düşinde südden (4) ırmaḳ görse ve kendüsi anda olsa fitneye düşe." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ırmaḳ yedi (5) vech üzerine delāletdür[1796] biri[1797] ḥacca ve ululıġa[1798] ve pādişāhlıġa ve māla ve ticārete ve riyāsete (6) ve ẓafere ve 'ilme." **Oruç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde görse-ki[1799] oruç ṭutar[1800] (7) yā[1801] Ḳur'ān veyā tesbīḥ oḳur ḥarām yimekden[1802] ve günāhdan tevbe eyleye ve eger düşinde oruç (8) günini görse ḳızlıḳ ve ṭa'ām azlıġı ola ve ba'żılar eydürler ki[1803] dīnüŋ dürüstligi[1804] (9) ola ve ġamdan ve ġuṣṣadan ḫalāṣ bula ve ḫastalıḳdan şifā bula ve borç ödemekden[1805] (10) ve rencden ḳurtılmaḳ ola ḫāṣṣa ki Ramażān ayı ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde (11) oruç on vech üzerine delālet ider: ululıġa[1806] ve riyāsete ve ṣıḥḥate[1807] ve mertebeye (12) ve tevbeye ve ẓafere ve ni'met artuḳlıġına ve ḥacca ve ġazāya ve kimseye eylük itmege ve ḥelāl rızḳa (13) delālet ider ve eger taṭavvu' oruç ṭutsa ḫastalıḳdan emīn ola **[M80b]** ve eger bir yıl oruç (14) ṭutsa[1808] tevbe eyleye ve ḥac eyleye[1809] ve eger 'Āşūre oruç ṭutsa[1810] ġamdan ḫalāṣ bula." (15) **İplik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde iplik[1811] seferdür ve eydürler ki işüŋ murādıdur **[B53b]** (1) ve eger yüŋden veyā ḳıldan olsa ve anı bükse sefer eyleye ḫayr ve[1812] menfa'at göre (2) ve eger kettāndan veyā ipekden olsa şöyle ki[1813] 'avratlar egirür 'avratlaruŋ (3) ḥelāl işin işleye ve eger görse-ki[1814] cüllāha iplik iledür ki ḳaftānlıḳ ṭoḳıya ceng (4) ola ve eger 'avrat görse-ki[1815] yüŋden veyā panbuḳdan iplik

[1794] veyā Rūm pādişāhıdur: B-
[1795] görse-kim: M görse ki
[1796] delāletdür: B dāldur
[1797] biri: M-
[1798] ululıġa: M ululuġa
[1799] görse-ki: M görse ki
[1800] ṭutar: B dutar
[1801] yā: B veyā
[1802] yimekden: M yemekden
[1803] eydürler ki: M eydür
[1804] dürüstligi: M dürüstlügi
[1805] ödemekden: M ödemek
[1806] ululıġa: M ululuġa
[1807] ṣıḥḥate: B ṣoḥbete
[1808] ṭutsa: B dutsa
[1809] ve ḥac eyleye: M-
[1810] ṭutsa: B dutsa
[1811] iplik: M-
[1812] ve: B-
[1813] ki: B-
[1814] görse-ki: M görse
[1815] 'avrat görse-ki: M görse ki

egirür ġāyib olmış (5) kimesnesi[1816] gele ve eger ipligi üzülse ġāyib kimsesi giç gele ve eger çoḳ ipligi olsa (6) ‘ömri uzun ola ve ol miḳdār menfa‘at bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde iplik[1817] (7) dört vech üzerinedür: seferdür ve işüŋ murādıdur ve ‘ömrüŋ[1818] uzunluġıdur ve çoḳ (8) menfa‘atdur.” **İriŋ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[1819]: “Düşde iriŋ māldur ve eger teninden[1820] (9) ṭaşra çıḳsa ol miḳdār mālına noḳṣān ola ve eger anı emse[1821] ve yāḫūd yise ḥarām (10) māl yiye[1822] **[M81a]** ve eger iriŋi gümişle veyā demürle veyā ḳalayla bunlara beŋzer nesne-y-ile görse (11) dükelisi ol-miḳdār ġam ve ġuṣṣadur.” **Altun:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde altun (12) ere ġamdur ve ‘avrata eyüdür ve eger düşinde altun bulsa ol miḳdār mālı[1823] (13) żāyi‘ eyleye ve pādişāh aŋa ḫışm eyleye ve altunlu ṭon olsa şol didügümüz[1824] (14) gibi ḫayrdur ve eger düşinde görse-ki[1825] altunı veyā gümişi eridür ḫalḳuŋ diline (15) düşe ve eger altunı alup ṣatsa yaramazdur ve evine bir büyük altun iletse **[B54a]** (1) çoḳ māl bula ve eger düşinde altun yise ol miḳdār ‘ayāline nafaḳa eyleye (2) ve eger düşinde altunı gümişle[1826] bile görse māl ve manṣıb bula ve eger altun (3) ma‘denin görse ‘izzet ve manṣıb bula ve eger gümüş ma‘denin görse[1827] bir ulu kişinüŋ (4) ḳızını ḥelāllıġa ala ve eger düşinde ḳuyumcı[1828] görse bir yalancı kişiye delīldür.” (5) **Aru:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde aru ‘avrata yaramazdur ve ere yaramaz (6) ‘avratdur[1829] ve eger düşinde aru[1830] ṣoḳsa bir bu ṣıfatlu kişiden renc ve zaḥmet göre (7) ve yaramaz söz işide eger[1831] düşinde kendüniŋ çoḳ arusı olsa za- (8) ḥmetsüz māl ḥāṣıl ide ve eger (9) anı ṣoḳsa zaḥmet-ile māl ele getüre[1832] ve eger anı yise māl ḥāṣıl ide (10) girü ‘ayāline ḫarc ide[1833].” **[M81b]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde aru altı vech üzerine delālet (11) ider: ġavġaya ve yaramaz ere[1834] ve ‘avrata ve leşkere[1835] ve

---

[1816] kimesnesi: M kimsesi
[1817] düşde iplik: M iplik düşde
[1818] ‘ömrüŋ: B ‘ömr
[1819] eydür: M-
[1820] teninden: B yanından
[1821] emse: M atsa
[1822] yiye: M yeye
[1823] mālı: B māl
[1824] didügümüz: B didügimüz
[1825] görse-ki: M görse
[1826] gümişle: B gümüşle
[1827] ‘izzet ve manṣıb bula ve eger gümüş ma‘denin görse: M-
[1828] ḳuyumcı: M ḳapucı
[1829] ve ere yaramaz ‘avratdur: M-
[1830] aru: M-
[1831] eger: B bal arusı eger
[1832] “ve eger anı ṣoḳsa zaḥmet-ile māl ele getüre”: B nüshasında mükerrer yazılmıştır
[1833] düşinde kendüniŋ çoḳ arusı olsa...Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür : M Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür...düşinde kendüniŋ çoḳ arusı olsa
[1834] ere: M leşkere
[1835] ve ‘avrata ve oġula: M-

çekürgeye ve oġuluŋ düşmenligine.” (12) **Eŋek:** Muhammed bin Sīrīn eydür: “Düşde eŋek evüŋ ulusıdur ve eger görse-ki[1836] (13) eŋegi büyük ve ḳavī olmış bir obanuŋ ulusı ola ve aŋa çoḳ işler ẓāhir (14) ola ve eger eŋegi şınsa ya düşse ḥaḳīr ola ve eŋek cümle ululuġa ta‘alluḳdur.” (15) **Öd:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[1837] ādem[1838] ödin yir bir kişinüŋ ḫışmına taḥammül idüp **[B54b]** (1) anuŋ ġażabın yuda ve eger dörd ayaḳlu cānavar ödi olsa ol-miḳdār māl-ı ḥarām (2) ḥāṣıl ide ve eger[1839] anuŋ tenine öd bulaşmış olsa ḫalāyıḳuŋ āzarlamasına ṭālib (3) ola.” **Eyer:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde eyer ‘avratdur eger düşinde görse-ki[1840] (4) eyer ṣatun alur ve yāḫūd **[M82a]** bir kişi virür ‘avrat ala ve yāhūd ḳaravaş (5) ṣatun ala ve andan ṣoŋra māl ḥāṣıl ide ve eger görse ki eyeri uvanur ‘avratı ḫasta[1841] ola ve eger eyer[1842] cevāhirle bezenmiş olsa (6) ‘avratdan māl ḥāṣıl ḳıla ve eger altun-ıla ve gümiş-ile[1843] bezenmiş olsa (7) ‘avratı[1844] mütekebbir ola ve dīn yolında ża‘īf ola ve eger sāde eyer olsa (8) ‘avratı[1845] dīn-dār ola ve eger düşinde eyerci görse ‘avratı ḳavvād ola[1846] ve dalāle ola[1847] (9) ya‘ni nā-meşrū‘ işlere şürū‘ ide.” **Aḳlıḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde aḳ ki ‘avratlar[1848] (10) yüzine dürterler ġamdur ve ġuṣṣadur[1849] ve ba‘żılar eydürler[1850] düşde[1851] aḳ cengdür ve (11) eger anuŋ-ıla yüzin bezese kendü melāmetlıġın[1852] işide.” **Öksürük:** Muḥammed bin Sīrīn (12) eydür: “Düş ‘āleminde öksürük biş vech üzerinedür: bir ḳuru öksürük ve yaş (13) öksürük[1853] ve balġamlu öksürük ve ḳanlu öksürük[1854] ve eger ḳuru öksürük olsa mecālden (14) şikāyet ide[1855] ve eger yaş öksürük olsa kendü[1856] ḳavmlarından şikāyet ide (15) ve eger balġamlu öksürük olsa kendü[1857] bir kimseye şikāyet ide ki ol zaḥmetden **[M82b] [B55a]** (1) aŋa irişüp-durur

---

[1836] görse-ki: M görse ki
[1837] görse-kim: M görse-ki
[1838] ādem: M-
[1839] eger: M-
[1840] görse-ki: M görse ki
[1841] “ve eger görse ki eyeri uvanur ‘avratı ḫasta”: B-
[1842] eyer: M-
[1843] gümiş-ile: B gümüşle
[1844] ‘avratı: M ‘avrat
[1845] ‘avratı: M ‘avrat
[1846] ola: B-
[1847] ola: B-
[1848] aḳlıḳ Ḥakīm eydür düşde aḳ ki ‘avratlar: M aḳ ki ‘avrat
[1849] ġamdur ve ġuṣṣadur: B ġam u ġuṣṣaya dāldur
[1850] eydürler: B eydür
[1851] düşde: M-
[1852] kendü melāmetlıġın: M kendünüŋ ṣalābetlıġın
[1853] ve yaş öksürük: M-
[1854] ve ḳanlu öksürük: M-
[1855] “ve eger ḳuru öksürük olsa mecālden şikāyet ide ve eger yaş öksürük olsa”: M “ve eger ḳuru öksürük olsa veyā öksürük yaş olsa mecālden şikāyet ide”
[1856] kendü: M-
[1857] ve eger balġamlu öksürük olsa kendü: M ve eger öksürük balġam getürse

māl sebebinden ve eger ḳanlu öksürük olsa oġullarından[1858] (2) şikāyet ide ve eger öksürük boġazında ḳalsa ki[1859] öksüri bilmese ol kimesne vefāt (3) ḳıla." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger görse-ki[1860] öksürür pādişāhuŋ ḫalḳına renc irişe." (4) **Irlamaḳ:** Ḥakīm eydür: "Düş 'āleminde ırlamaḳ bir[1861] bāṭıl nesnedür ve muṣībetdür ve eger nevālar-ıla ır- (5) lasa ya'ni āvāzeler-ile ırlasa[1862] şerre delīldür ve eger bir kimseden işitse bāṭıl söz (6) işide ve eger bu nesne anuŋ işi olmasa rüsvāy ola." Cā'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde[1863] (7) ırlamaḳ altı vech üzerine delālet ider: bir[1864] bāṭıl söze ve muṣībete ve rüsvāylıġa (8) ve 'ilme ki anda ma'ānī daḳīḳ ola." **İt:** Ḥakīm eydür: "Düşde it[1865] bir alçaḳ aṣıllu (9) düşmendür eger[1866] ḳara it[1867] olsa 'Arabdur ve eger aḳ it olsa 'Acemdür ve eger düşinde[1868] aŋa it (10) ursa çirkīn söz işide ve eger düşinde[1869] it ṭutsa renc ve mażarrat irişe ve eger (11) ṭonı itüŋ aġzına bulaşsa ġam-gīn ola ve eger anuŋ[1870] ṭonını it ṭutsa yırtsa mālına (12) noḳsān ola **[M83a]** ve eger itüŋ etinden yise[1871] düşmene ẓafer bula ve eger görse-kim[1872] bir it (13) bir[1873] it-ile ṭalaşur bir ḳatı düşmeni bir düşmen daḫı[1874] def' eyleye ve düşmenüŋ 'avratına renc (14) irişdüre ve eger düşinde iti yaştansa bir kiçi aṣıllıya i'timād ide ve aŋa yardım (15) ide ve eger düşinde it südin içse ḳatı ḳorḳu ola." İsmā'īl bin[1875] Eş'aṣ eydür: "Ev **[B55b]** (1) iti āşikāre düşmene delālet ider ve eger anuŋ-ıla[1876] şikār itse dānişmendlik[1877] da'vīsin (2) ide[1878] bir düşmenden ḫayr göre ve eger it etin yise[1879] mīrāṣ mālın yiye[1880]." Ca'fer-i Ṣādıḳ (3) eydür: "Düş 'āleminde it dört vech üzerine delālet ider: bir kiçi aṣıllu düşmene ve (4) pādişāha ve ṭama'-dār dānişmende ve yaramaz fi'illü ḫidmet-kāra[1881] ve cāhil kişiye." (5)

[1858] oġullarından: M oġlanlarından
[1859] ki: M-
[1860] görse-ki: M görse
[1861] bir: B-
[1862] ya'ni āvāzeler-ile ırlasa: M-
[1863] düşde: M-
[1864] bir: M-
[1865] düşde it: M it düşde
[1866] eger: M-
[1867] it: B-
[1868] düşinde: B-
[1869] düşinde: B düşde
[1870] anuŋ: M-
[1871] yise: M yese
[1872] görse-kim: M görse ki
[1873] bir: B-
[1874] düşmeni bir düşmen daḫı: M düşmen bir düşmeni
[1875] bin: M İbni
[1876] anuŋ-ıla: M anuŋla
[1877] dānişmendlik: M dānişmend
[1878] ide: B ider
[1879] it etin yise: M etin yese
[1880] yiye: M yeye
[1881] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra

İgde: Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[1882] igde bir ṣāliḥ bir kişinüŋ mālıdur kim renc ü[1883] zaḥmet-ile (6) ele gele ve[1884] ol gördügi igde miḳdārı ve eger görse-kim[1885] aġaçdan igde direr (7) bir tünd ve yaramaz ḫūlu kimseden māl eline gire ammā renc ü zaḥmet-ile[1886] ve eger **[M83b]** ol igdeyi (8) yise[1887] ol mālı kendü ‘ayāline nafaḳa eyleye ve ḫarc eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş (9) ‘āleminde igde üç vech üzerine delālet ider: bir māl-ı ṣālihe ve renc-ile kesbe (10) ve bir yaramaz ḫūlu kişiden menfa‘ate.” **Arduç**[1888]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde arduç[1889] (11) re’īsdür veyā ḥākimdür ve eger arduç[1890] kendünüŋ milki olsa ḥākimden ḫayr (12) ve menfa‘at göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde arduç[1891] biş vech üzerine delālet ider[1892]: (13) ululuġa ve ḳuvvete ve menfa‘ate[1893] ve vilāyete ve iḳbāle.” **Atlu:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (14) at ve silāḥ pādişāhdan ululuḳ ve ni‘metdür ve eger atlular-ıla[1894] seyrān itse (15) aŋa muṭī‘ olalar ve anlaruŋ üzerine ululuḳ bula[1895] ve eger atluları düşinde[1896] maḥallede görse **[B56a]** (1) anda yaġmur yaġa ve atluları görse-ki[1897] yaşıl ṭonlar geymişler bir maḳāmda gezerler (2) ol yirde bir ṣāliḥ kişi vefāt ḳıla ve eger bir bilmedügi atlu aŋa nesne virse (3) bir ġarībden menfa‘at bula ve eger bir bildügi atlu virse bildügi kimseden menfa‘at (4) bula ve eger **[M84a]** ol atluları gök ṭonlar-ıla görse veyā çirkīn ṭonlar-ıla gör- (5) se-ki[1898] atları daḫı aruḳ eyü degüldür[1899].” **And içmek:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ṭoġru[1900] (6) yire[1901] and içse bir iş işleye ki Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ rıżāsın[1902] ol işde itmiş[1903] ola ve (7) ḳorḳudan emīn ola ve eger yalan yire[1904] and içse[1905] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḫışmı a- (8) nuŋ üzerine ola ve eger

[1882] düş ‘āleminde: B düşde
[1883] ü: M ve
[1884] ve: M-
[1885] görse-kim: M görse ki
[1886] renc ü zaḥmet-ile: M renc ve zaḥmetlü ola
[1887] yise: M yese
[1888] arduç: M evers
[1889] arduç: M evers
[1890] arduç: M evers
[1891] arduç: M evers
[1892] üzerine delālet ider: B üzerinedür
[1893] ḳuvvete ve menfa‘ate: M menfa‘ate ve ḳuvvete
[1894] atlular-ıla: M atlularla
[1895] bula: M bulalar
[1896] düşinde: B-
[1897] görse-ki: M görse ki
[1898] görse-ki: M görse ki
[1899] degüldür: M degildür
[1900] ṭoġru: M ṭoġrı
[1901] yire: M yere
[1902] rıżāsın: B rıżāsı
[1903] itmiş: B-
[1904] yire: M yere
[1905] rıżāsın: B içmek itse

ṭalāḳa and içse borçlu ola ġama[1906] ve ziyāna düşe.” (9) **Alma:** Bilüŋ kim[1907] almada ḥukemā iḫtilāf itmişlerdür. Muḥammed bin Sīrīn eydür: (10) “Çün-kim[1908] yaşıl[1909] olsa ve vaḳtında olsa[1910] oġuldur eger ḳızıl olsa pādişāhdan (11) menfa‘atdur ve eger aḳ olsa tācirlerden menfa‘atdur eger ṣaru ve ekşi (12) olsa ḫastalıḳdur ve eger görse-ki[1911] bir almayı ortasından iki pāre eyler[1912] orta- (13) ġından ayrıla ve[1913] eger alma aġacından bir alma[1914] alsa yise bir ḳızı ola[1915].” İbrāhīm-i Kirmānī (14) eydür: “Eger düşinde bir kişi aŋa[1916] alma virse ol kişiyi düşmen ṭuta ve eger (15) ṭatlu alma olsa dostlar üzerine ḥākim ola.” Cābir-i Maġribī **[M84b]** eydür: “Düş[1917] **[B56b]** (1) ‘āleminde alma[1918] ḫayrdur ġāyibde ve ḥāżırda[1919] ṭatlusınuŋ ḫayrı ḫoşdur ve ekşisi[1920] (2) mekrūh ḫaberdür.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger almayı pādişāh görse anuŋ (3) milkine delīldür ve eger tācir görse anuŋ bāzārına delīldür ve[1921] eger bezzāz (4) görse anuŋ almasına ve ṣatmasına delīldür bāḳīsi bunuŋ üzerine ḳıyās olına.” (5) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde alma sekiz vech üzerine delālet ider[1922]: oġula (6) ve menfa‘ate ve ḫastalıġa ve kenīzege ve māla ve buyruḳ geçmege ve alma issinüŋ himmetine ve ġāyibe ve ḥāżıra[1923].” **İvmek:** Muḥammed bin Sīrīn (7) eydür: “Eger düşinde görse-ki[1924] be-ġāyet iver itdügi işde peşīmān ola eger peşīmān (8) olmış olsa düşinde peşīmān olmaġa[1925] ive.” **Av:** Muḥammmed bin Sīrīn eydür. “Eger (9) ṭaġ cānavarını avlasa[1926] geyik gibi ve ḳaplan gibi ve bunlara beŋzer ne var-ısa[1927] (10) eger av etinden yise[1928] ol-miḳdār ġanīmetdür ve ḥelāl māldur[1929] ve[1930]

[1906] ġama: M-
[1907] kim: M ki
[1908] çün-kim: M çün
[1909] yaşıl: B yeşil
[1910] ve vaḳtında olsa: M-
[1911] ve eger görse-ki: M eger
[1912] eyler: M eyleyeler
[1913] ve: M-
[1914] aġacından bir alma: M-
[1915] yise bir ḳızı ola: M yese bir ḳarı ala
[1916] bir kişi aŋa: M aŋa bir kişi
[1917] düş: B düşde
[1918] alma: B-
[1919] ġāyibde ve ḥāżırda: M ġāyibde daḫı ḥāżırda daḫı
[1920] ekşisi: M ekşi
[1921] ve: M-
[1922] delālet ider: M ḳıyās olına
[1923] ve alma issinüŋ himmetine ve ġāyibe ve ḥāżıra: B-
[1924] eger düşinde görse-ki: M eger düşde görse ki
[1925] olmaġa: M ola
[1926] cānavarını avlasa: M cānavarı olsa
[1927] var-ısa: M varsa
[1928] yise: M yese
[1929] ḥelāl māldur: M māl-ı ḥelāldur
[1930] ve: M-

eger anı ṭuzaġ-ıla (11) ṭutsa ‘avratlara ṭālib ola ve mekrinden[1931] ġayrı nesne ḥāṣıl idemeye[1932] ve[1933] eger (12) düşinde avcı **[M85a]** görse bir yaramaz ere delālet ider ki ‘avratları[1934] aldar.” **Arṣlan**[1935]**:** Ḥakīm (13) eydür: “Düş ‘āleminde arṣlan[1936] ḳavī düşmene delālet ider eger düşinde arṣlan-ıla[1937] (14) ceng eylese ve anuŋ üzerine ġālib olsa düşmen üzerine ġālib ola ve eger (15) arṣlanuŋ[1938] başın yise[1939] bir pādişāhdan vilāyet bula ve çoḳ māl bula ve eger **[B57a]** (1) arṣlanuŋ endāmından birisin[1940] bulsa ve yise[1941] düşmenüŋ mālından yiye ve eger görse-ki[1942] (2) bir dişi arṣlan-ıla[1943] cimā‘ ider ḳatılıḳdan ḫalāṣ bula ve ḥāceti revā ola (3) ve düşmen üzerine ẓafer bula ve eger arṣlanı ḳuçsa düşmen-ile görişe[1944] ve (4) yāḫūd sulṭānuŋ muḳarrebi ola ve eger görse-kim[1945] bir irkek[1946] arṣlan[1947] anuŋla (5) mücāme‘at ider pādişāhdan ḫorlıḳ[1948] göre ve[1949] eger düşinde pādişāh aŋa arṣlanuŋ[1950] (6) başın virse[1951] pādişāhlıġın[1952] aŋa vire ve eger kendü irkek arṣlan-ıla[1953] mücāme‘at eylese[1954] (7) düşmen üzerine ẓafer bula ve murādı ḥāṣıl ola ve eger **[M85b]** arṣlanuŋ[1955] arḳasına (8) binüp aŋa arṣlan[1956] muṭī‘ olsa ulu pādişāh ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde (9) irkek arṣlan[1957] pādişāhdur ve dişi arṣlan[1958] pādişāhuŋ ‘avratıdur ve eger düşinde (10) arṣlanı[1959] ṣaġsa pādişāhuŋ kātibi ola ve mālın yiye[1960]

[1931] ve mekrinden: M mekrden
[1932] idemeye: B itmeye
[1933] ve: M-
[1934] ‘avratları: M ‘avratı
[1935] arṣlan: B arslan
[1936] arṣlan: B arslan
[1937] arṣlan-ıla: B arslan-ıla
[1938] arṣlanuŋ: B arslanuŋ
[1939] yise: M yese
[1940] arṣlanuŋ endāmından birisin: M arṣlan endāmından birisinden
[1941] ve yise: B-
[1942] görse-ki: M görse ki
[1943] dişi arṣlan-ıla: B kişi arṣlan-ıla
[1944] düşmen-ile görişe: M düşmenle görse
[1945] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[1946] irkek: M erkek
[1947] arṣlan: B arslan
[1948] ḫorlıḳ: B ḫorluḳ
[1949] ve: M-
[1950] arṣlanuŋ: B arslanuŋ
[1951] virse: B virürse
[1952] pādişāhlıġın: M pādişāhlıġı
[1953] arṣlan-ıla: B arslan-ıla
[1954] eylese: B-
[1955] arṣlanuŋ: B arslanuŋ
[1956] aŋa arṣlan: M arṣlan, B aŋa arslan
[1957] arṣlan: B arslan
[1958] arṣlan: B arslan
[1959] arṣlanı: B arslanı
[1960] yiye: M yeye

ve[1961] eger arṣlan[1962] enügin (11) ḳoltuġına alsa bislese[1963] pādişāhuŋ oġlına dāyelıḳ eyleye ve eger arṣlan[1964] anuŋ (12) arḳasına binse düşmen anuŋ üzerine ẓafer bula." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde arṣlan[1965] (13) üç vech üzerine delālet ider[1966]: bir pādişāhlıġa ve bahādur kişiye ve ḳavī düşmene (14) ammā tüyi ve derisi ve kemükleri cemī'si[1967] düşmendür ve düşmen[1968] mālına delālet ider." **Aş** (15) **bişürici:** Ḥakīm eydür: "Aş bişürici[1969] bir ḥarīş kimseye delālet ider[1970]." Muḥammed bin **[B57b]** Sīrīn eydür: "Düşde aşçı bir kimseye delīldür kim[1971] dāyim rızḳ isteyici ola." (2) **Aġsurmaḳ**[1972]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde aġsursa[1973] *Elḥamdüli'llāh* dise ḫasta-y-ısa[1974] (3) şifā bula ve ḥāceti revā ola **[M86a]** ve eger üç kez aġsursa aŋa eyülik[1975] irişe ve eger çoḳ (4) aġsursa burnı ṣuyını yeŋiyle silse[1976] oġlı ola veyā māl ola ki anuŋla ġınā bula (5) ve[1977] eger zaḥmet-ile aġsursa[1978] renc-ile māl ḥāṣıl eyleye." **Örümcek:** Ḥakīm eydür: "Düşde örümcek (6) bir ża'īf ve azġun ve 'ilmden maḥrūm kişidür." İbrāhīm-i Kirmāni eydür: "Örümcek[1979] cüllāha[1980] (7) delālet ider ve eger görse-kim[1981] kendüsi örümcek olmış ḫalāyıḳdan ıraḳlıḳ iḫtiyār (8) ide." **Ügeyik:** Ḥakīm eydür: "Düş 'āleminde ügeyik bir dīnde[1982] nāḳış 'avrata delīldür (9) ki şefḳatsüz ola ve eriyle düzenligi olmaya ve[1983] eger ügeyik yavrusın ṭutsa ḫoş ḫaberdür[1984] (10) bir yalancı oġlı ola ve eger düşinde ṭam üzerinde ügeyigi öter görse ġāyibden (11) ḫaber işide ve eger ügeyigi[1985] iki kerre öter görse[1986] yaramazdur ve üç kerre ötse ḫoş (12) ḫaberdür." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger ügeyig-ile kelām söylese bir kimse anuŋ-ıla (13) va'deye ḫilāf ide ve eger ügeyig-ile ḳarġayı kendü evinde görse anuŋ

[1961] ve: M-
[1962] arṣlan: B arslan
[1963] bislese: M beslese
[1964] arṣlan: B arslan
[1965] arṣlan: B arslan
[1966] delālet ider: B delīldür
[1967] cemī'si: B ḥabbesi
[1968] düşmen: M-
[1969] bişürici: B bişürücü
[1970] kimseye delālet ider: M kişiye delīldür
[1971] kim: M-
[1972] aġsurmaḳ**:** M aġsırmaḳ
[1973] aġsursa: M aġsırsa
[1974] ḫasta-y-ısa: B ḫasta ise
[1975] eyülik: B eylük
[1976] silse: M sile
[1977] ve: M-
[1978] aġsursa: M aġsırsa
[1979] örümcek: M-
[1980] cüllāh: M culhaya
[1981] görse-kim: M görse ki
[1982] dīnde: B dīnden
[1983] ve: M-
[1984] ḫoş ḫaberdür: M-
[1985] ügeyigi: B ügeyik
[1986] öter görse: M ötse

(14) evinden uġrı ḳumāş uġurlaya[1987].” **[M86b]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ügeyik üç (15) vech üzerine delīldür[1988]: eyü fāla ve ẓafere[1989] ve ḫācet revā olmaġa.” **Oġul ve**[1990] **ḳız: [B58a]** Ḥakīm eydür: “Eger düş ‘āleminde ḳızı ṭoġsa ḫayr bula ve eger oġlı ṭoġsa (2) ġam ve ġuṣṣa bula ve eger ‘avrat yüklü olsa görse-ki[1991] düşinde ḳızı ṭoġar oġlı (3) ola ve eger[1992] oġlı ṭoġsa ḳızı ola.” İsmā‘īl bin[1993] Eş‘aṣ eydür: “Eger görse-kim[1994] yol (4) üzerinde düşmiş bir ṭıfl[1995] oġlan bulur bir ümīd[1996] ṭutmaduġı yirden ḫayr göre ve eger (5) yol üzerinde düşmiş[1997] ḳız olsa ṣādumān[1998] ola ve eger oġul olsa ġam ola.” (6) **Aṣaġa inmek**[1999]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-ki[2000] bir ṭaġdan aṣaġa iner ve yāḫūd (7) bir yüce yirden aṣaġa iner bir[2001] iş kim işler tamām eyleye ve ‘izzetine[2002] noḳsān irişe.” (8) **Ortaḳlıḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger ortaḳlıḳ ḫayr işde olsa eyüdür ve şer işde olsa[2003] (9) yaramazdur ve eger görse-ki[2004] ḳabbānda bir nesne ortaḳ olmış mālı ve ni‘meti ziyāde (10) ola.” **Uyuz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde uyuz māldur eger endāmında **[M87a]** uyuz (11) görse ve anı ḳaşısa anda şu yāḫūd iriŋ görse[2005] māldur ki renc ü zaḥmet-ile[2006] ele gire.” **Açlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (12) eydür: “Düşde açlıḳ ṭoḳlıḳdan[2007] yigrekdür ve eger görse-ki[2008] açdur hīç nesnesi yoḳ (13) efkār ide[2009] ḫayr ve eylük bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde açlıḳ dört nesneye delālet (14) ider: ḫayra ve berekete[2010] ve ḥırṣa ve günāha ve ṭama‘a.” **Aġlamaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (15) eydür: “Düşde aġlamaḳ ṣādılıḳdur[2011] eger aġlamaḳ feryād-ıla ve çaġırmaġ-ıla[2012] olsa ve[2013] eger

---

[1987] uġurlaya: M uġırlaya
[1988] delīldür: M dāldur
[1989] eyü fāla ve ẓafere: M ẓafere ve murāda
[1990] ve: B-
[1991] görse-ki: M görse
[1992] eger: B-
[1993] bin: M İbni
[1994] görse-kim: M görse ki
[1995] düşmiş bir ṭıfl: B düşmiş bir, M ṭıfl
[1996] ümīd: B ümmīd
[1997] düşmiş: M düşen
[1998] ṣādumān: M ṣādımān
[1999] inmek: B enmek
[2000] görse-ki: M görse ki
[2001] bir: B-
[2002] ‘izzetine: B ‘izzete
[2003] eyüdür ve şer işde olsa: M-
[2004] görse-ki: M görse ki
[2005] anda şu yāḫūd iriŋ görse: B-
[2006] renc ü zaḥmet-ile: M renc-ile ve zaḥmet ile
[2007] ṭoḳlıḳdan: B ṭoḳlıḳda
[2008] ve eger görse-ki: B eger görse-ki, M ve eger görse ki
[2009] efkār ide: B-
[2010] ve berekete: M-
[2011] ṣādılıḳdur: B ṣāẕılıḳdur
[2012] çaġırmaġ-ıla: M çaġırmaḳ ile
[2013] ve: B-

[B58b] (1) feryād-ıla olmasa gözinden yaş yüzi üzerine[2014] revān olsa ḫayr ve eylük- (2) dür ve[2015] eger aġlasa ammā yaş gelmese ziyān ola ve eger yaş yirine[2016] ḳan gelse (3) bir geçmiş eylemedügi[2017] işe ḥasret yiye." **Işırmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger (4) düşinde dostlıḳ ve muḥabbet[2018] üzerine bir kimseyi ışırsa anuŋ dostlıġı[2019] ziyāde (5) ola ve eger düşmeni ḫışm-ıla ışırsa dīnine ḫaṭar ola ve[2020] eger ol ışırduġı (6) bir bellü kişi olsa evi ḫarāb **[M87b]** ola ve ziyān irişe ve eger bellü kişi olmasa (7) düşmenden aŋa ziyān irişe ve her cānavar ki ışırsa hemān ol cānavar üzerine (8) ḳıyās olına." **Ekin ekmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düş 'āleminde ekincilik ḥelāl (9) rızḳ ṭaleb itmege delīldür ve düşde ekinci bir fāżıl kişiye delālet ider eger (10) düşinde görse-ki[2021] toḫum ekmek içün[2022] yir sürer ḫayr işler eyleye ve eger[2023] ekdügi (11) bitüp ḥāṣıl olsa ni'met ve māldur eger düşinde[2024] buġday ekse ve[2025] bitüp ḥāṣıl (12) olsa pādişāhdan ḫayr bula ve eger arpa ekse māl cem' eyleye." Dāniyāl (13) Ḥakīm eydür: "Eger düşinde yire[2026] toḫum ekse 'avrat ala ve[2027] yāḫūd işi müheyyā ola (14) ve[2028] eger yirde kendü[2029] ekinini ekilmiş görse[2030] bāzirgānlıḳdan[2031] aŋa ni'met irişe." Ca'fer-i (15) Ṣādıḳ eydür: "Düşde ekincilik biş nesneye[2032] delālet ider: bir ḥelāl rızḳa **[B59a]** (1) ve ḫayra ve menfa'ate ve ḫastalıġa ve manṣıba ve kesbe." **Ekin:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (2) "Eger görse-kim[2033] ekin bitmiş ol ekin ma'lūm ve meşhūr ekindür ḫalāyıḳuŋ oġla- (3) ncuḳlarına **[M88a]** delālet ider. Eger ma'lūm ekin olmasa ve düşinde anı[2034] biçüp deste itmiş (4) olsa bu cümlesiyle vaḳtı olmasa pādişāhdan aŋa ḫayr irişe ve eger ekini (5) biçseler bir kimseyle ceng eyleye[2035] ve eger kendüsi biçse ol yıl vüs'at ola (6) ve ba'żılar eydürler ki düşde ekin 'avratdur ve eger

---

[2014] üzerine: B üzre
[2015] ve: M-
[2016] yirine: M yerine
[2017] eylemedügi: M eyledügi
[2018] muḥabbet: M maḥabbet
[2019] dostlıġı: B dostluġı
[2020] ve: M-
[2021] düşinde görse-ki: M düşde
[2022] ekmek içün: B ekmek-çün
[2023] ve eger: M-
[2024] düşinde: M düşde
[2025] ve: M-
[2026] yire: M yere
[2027] ve: M-
[2028] ve: M-
[2029] kendü: B-
[2030] görse: M göre
[2031] bāzirgānlıḳdan: M bāzirgānlıḳda
[2032] nesneye: M vech üzerine
[2033] görse-kim: M görse ki
[2034] ve düşinde anı: M düşinde
[2035] eyleye: M ide

görse-ki[2036] ekin yaş-iken ḳurumış (7) muṣībete delālet ider ve[2037] eger ekin ortasında yaşıl ot bitse ġazāya (8) gide ve[2038] eger ekin biçüp cem‘ itdügi vaḳtda ekin irişmiş ve biçilmiş olsa (9) eyüdür ve[2039] eger vaḳtsuz ve[2040] ekin irişmedin biçilmiş olsa ḫasta ola.” **Öldürmek:** (10) Ḥakīm eydür: “Eger düşinde bir kimseyi öldürse ammā boġazlasa ol kimseye (11) ḫayr irişdüre ve eger anı öldürseler ‘ömri uzun ola veyā ol kimesne- (12) den[2041] ki anı öldürür ḫayr göre ve[2042] eger anı ẓulm üzerine öldürseler sulṭāndan (13) ḫayr göre ve[2043] eger ol kimesneyi[2044] öldürse ẓālim ve ‘āṣī ola ve[2045] eger kendü oġlın (14) öldürse ḥelāl rızḳdur ve eger yabandan bir kimse öldürse düşmen **[M88b]** üzerine (15) ẓafer bula.” **Ḳuru üzüm**[2046]**:** Ḥakīm eydür: “Düşde ḳuru üzüm görse ol-miḳdār māldur **[B59b]** ve menfa‘atdur her ne[2047] reng ki olsa birdür ve[2048] eger ḳuru üzümden ṣu çıḳarup (2) içse āsānlıġ-ıla ḥelāl māl ele gire[2049] ve[2050] eger ol ṣudan mest olsa (3) ḥarām māl bula ve eger ṣuyı küpe ḳoyup içse ‘ilmi ziyāde ola.” Cābir-i (4) Maġribī eydür: “Eger düşinde ḳuru üzüm yise[2051] ‘avratuŋ nesnesin yiye ve tācirüŋ (5) mālı ziyāde ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳuru üzüm üç nesneye delālet (6) ider. Anı yimek[2052] menfa‘ate ve māla ve kesbe uşaḳ ta‘bīrlerde daḫı böyle yazupdur[2053].” **Aya ḳarşmaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-ki[2054] (7) bir bölük ḫalḳuŋ içinde aya ḳarsa[2055] ol maḳāmda dügün ola eger kendü (8) yalıŋuz aya ḳarssa[2056] ġamdur ve[2057] eger görse-ki[2058] ayası cirāḥat olmış veyā[2059] aġrımış (9) işden ḳala ve eger ayaġı altı aġrısa seferden ḳala.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (10) aya altı vech üzerine delālet ider[2060]: bir el giŋligine **[M89a]** ve çoḳ māla[2061] ve riyāsete ve

---

[2036] görse-ki: M görse ki
[2037] ve: M-
[2038] ve: M-
[2039] ve: M-
[2040] ve: B-
[2041] kimesneden: M kimseden
[2042] ve: M-
[2043] ve: M-
[2044] kimesneyi: M kimseyi
[2045] ve: M-
[2046] ḳuru üzüm: M üzüm ki ḳuru ola
[2047] ne: B-
[2048] ve: M-
[2049] ele gire: B ola
[2050] ve: M-
[2051] yise: M yese
[2052] yimek: M yemek
[2053] uşaḳ ta‘bīrlerde daḫı böyle yazupdur: B-
[2054] görse-ki: M görse ki
[2055] ḳarsa: B ḳarsalar
[2056] ḳarssa: M ḳarsa
[2057] ve: M-
[2058] görse-ki: M görse ki
[2059] veyā: M ve yāhūd
[2060] üzerine delālet ider: B üzerinedür

ululıġa[2062] (11) ve bahādura ve ḥarāmdan ıraḳ olmaġa.” **Elegüm**[2063] **ṣaġmal:** Ḥakīm eydür: “Düşde elegüm[2064] saġmal (12) görse eger gök renginde olsa ol diyāra ḫastalıġa delīldür ve eger (13) ḳızıl görse ḫalḳ ortasında cenge ve ḳan dökilmesine delīldür[2065] ve eger (14) yaşıl görse ni‘mete ve ucuzlıġa delīldür ve eger direkler gibi ḳızıl ‘alāmet (15) görse pādişāha ḳuvvetdür[2066] ve eger ḳara görse yaramazdur.” **Et:** Ḥakīm **[B60a]** eydür: “Bişmiş et māldur ve ni‘metdür ki āsānlıġ-ıla ele gire[2067] ve eger biryān[2068] (2) olmış olsa hem māldur ki ḳatılıġ-ıla ele gire ve eger ḫām et görse[2069] ḫasta (3) ola anı almaḳ ve ṣatmaḳ ġamdur ve eger düşinde ādem etin yise ġanīmet ide (4) ve eger aṣılmış kişinüŋ etin yise[2070] bir mal-dār ve ulu[2071] kişiden ḥarām māl (5) bula ve[2072] eger et semiz olsa māldur ve ṣādılıḳdur[2073] ve eger yüzülmiş ḳoyunı (6) evine getürse[2074] ol diyārda bir ulu kişi vefāt ḳıla ve eger ḳoyundan bir (7) endāmını evine getürse ol yirde bir kimse vefāt ḳıla.” **Oġlanlıḳ:** Dāniyāl (8) Ḥakīm eydür: “Düşde **[M89b]** oġlanlıḳ ġamdur ve[2075] eger düşinde[2076] oġlan olup mektebde[2077] (9) otursa ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola ve[2078] eger bir oġlanı biryān[2079] eyleyüp (10) öŋine getürseler andan yise[2080] çoḳ ḫayr bula[2081] ve ol oġlan daḫı be-ġāyet (11) ululıġa[2082] irişe ve[2083] eger düşinde görse-kim[2084] oġlanlıḳ eyler vefāt ḳıla.” (12) **Ot:** Ḥakīm eydür: “Eger tāze bitmiş ot görse dīne delīldür (13) ve[2085] her ot kim anuŋ[2086] baldırı olmasa ve[2087] vaḳtında olsa ḫayrdur ve eyülikdür[2088] (14) eger ḳuru ot görse rızḳı

[2061] çoḳ māla: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[2062] ululıġa: M oġula
[2063] elegüm: M enegüm
[2064] elegüm: M enegüm
[2065] ve eger kızul görse ..... ve eger yaşıl... : M ve eger yaşıl görse .... ve eger kızıl...
[2066] ḳuvvetdür: B ḳuvvet ola
[2067] gire: M gele
[2068] biryān: M büryān
[2069] görse: B olsa
[2070] yise: M yese
[2071] ulu: M u[lu]
[2072] ve: M-
[2073] ṣādılıḳdur: B ṣāẕılıḳdur
[2074] ḳoyunı evine getürse: M ḳoyun getürse
[2075] ve: M-
[2076] düşinde: M düşde
[2077] mektebde: B mektebe
[2078] ve: M-
[2079] biryān: B büryān
[2080] yise: M yese
[2081] bula: M ola
[2082] ululıġa: M ululuġa
[2083] ve: M-
[2084] düşinde görse-kim: M düşde görse ki
[2085] ve: M-
[2086] anuŋ: B-
[2087] ve: M-
[2088] ve eyülikdür: M-

ziyāde ola ve menfa‘at[2089] bula eger düşinde (15) ot yise[2090] ḫasta ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ot altı vech üzerine **[B60b]** (1) delālet ider[2091]: bir dīne ve ḥelāl māla ve oġula[2092] ve vilāyete ve menfa‘ate.” **Aruḳlıḳ**[2093]**:** Ḥakīm eydür: (2) “Aruḳlıġı[2094] miḳdārı mālına noḳṣān ola ve[2095] eger aruḳlıḳdan[2096]ża‘īf ve ṣarulıḳ (3) olsa noḳṣānı artuḳ ola.” **Endām ditremek:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-ki[2097] (4) başı ditrer pādişāhdan renc ü elem[2098] irişe eger boynı ditrese emānetsüz- (5) lıġa delīldür eger elleri ditrese kesbinde ḫalel ola ve[2099] eger ḳarnı **[M90a]** ditrese (6) ‘ayāli sebebinden renc irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[2100] ditremek biş nesneye delīldür[2101]: (7) ḥāl teġayyür olmaġa ve ḳorḳmaġa[2102] ve ġama ve ġuṣṣaya[2103] ve mażarrata[2104] ve ḫastalıġa.” **Aġsaḳlıḳ:** (8) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[2105] aġsaḳ olmış işi kim itmek (9) ister idemeye ve göŋli şikeste ola ve maḳṣūdına irişmeye ve[2106] eger anadan (10) aġsaḳ ṭoġsa ḫayr işden ḳala ve[2107] eger aġsaḳ olup ġuṣṣa-y-ıla[2108] yürüse (11) bir kimseden yardım dileye ve[2109] murādı ḥāṣıl ola ve eger bir aġsaḳ görse-kim[2110] ayaġı (12) elinde olmış işi baġlana.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[2111] aġsaḳlıḳ dört nesneye (13) delālet ider:ża‘īflıġa ve faḳra ve ġama ve güç yitmemege[2112] **Ay görmek** Dāniyāl Ḥakīm (14) eydür düşde ay vezīr veyā[2113] pādişāhdur eger düşinde ayı gökden ṭutsa veyā[2114] (15) kendüye milk idinse pādişāha muḳarreb ola eger ayuŋ nūrın alsa **[B61a]** vezīrlik ala.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ay pādişāhdur eger görse-kim[2115] (2) ay iki pāre olmış pādişāh ve vezīr

---

[2089] menfa‘at: M ni‘met
[2090] yise: M yese
[2091] delālet ider: M delīldür
[2092] ve oġula: B-
[2093] aruḳlıḳ: M arıḳlıḳ
[2094] aruḳlıġı: M arıḳlıġı
[2095] ve: M-
[2096] aruḳlıḳdan: M arıḳluḳdan
[2097] görse-ki: M görse ki
[2098] ü elem: M-
[2099] ve: M-
[2100] düşde: M-
[2101] delīldür: B-
[2102] ḳorḳmaġa: M ḳorḳuya
[2103] ve ġuṣṣaya: M-
[2104] ve mażarrata: B-
[2105] görse-ki: M görse ki
[2106] ve: M-
[2107] ve: M-
[2108] ġuṣṣa-y-ıla: B ġuṣṣa ile
[2109] ve: B-
[2110] ve eger bir aġsaḳ görse-kim: B ve eger aġsaḳ görse-kim, M eger bir aġsaḳ görse ki
[2111] düşde: M-
[2112] yitmemege: M yetmege
[2113] veyā: M-
[2114] veyā: M yā
[2115] görse-kim: M görse ki

helāk olalar[2116] **[M90b]** eger düşinde ay-ıla[2117] (3) kelām söyleşse vilāyet bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde ayı ḳoltuġında (4) veyā elinde görse ‘avrat ala ve eger görse-kim ay ṭoġar ‘avrat ala ve yāḫūd (5) cāriye ṣatun ala[2118] ve eger bulut[2119] bir nesne-y-ile[2120] ayı örtse vezīrüñ aḥvāli (6) müteġayyir ola eger görse-kim[2121] ay bedr olmış aydını[2122] evine düşmiş pādişāhdan veyā (7) vezīrden ḫayr bula ve eger görse-kim[2123] ay hilāl olur[2124] ṭoġar tā ṭolunınca (8) rūşenlıġı ziyāde olur veyā[2125] bedr olur ol[2126] yirde bir oġlan ṭoġa ki pā- (9) dişāh ola veyā[2127] vezīr ola ve[2128] eger düşinde görse-ki[2129] ay ve[2130] güneş ve yılduzlar (10) ṭutılmış bu kişi vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde ay on yedi (11) vech üzerine delīldür: pādişāha vezīre ve nedīme ve re’īse ve şerīf kişiye (12) ve dosta ve kenīzege ve ġulāma ve bāṭıl işe ve vālīye[2131] ve ‘ālime ve müfside ve ölüye[2132] (13) ve ataya ve anaya ve oġula ve ululıġa.” **İge:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (14) düşinde ige-y-ile[2133] demür açsa müşkil işler anuŋ üzerine küşāde ve rūşen (15) ola ve[2134] eger açduġı **[M91a]** pāk demür olsa bir ziyānlu iş ide ve eger altın açsa ki[2135] **[B61b]** ol ālet yā baḳırdan veyā ġayrı nesneden olsa ol ḫidmet-kārına andan[2136] (2) nesne irişe.” **Ölmek:** Eger düşinde görse-kim[2137] ölmiş, yuyup kefen geydürürler (3) ve üzerine aġlaşurlar ve cenāze üzerine ḳorlar bu cemī‘si dīnüŋ fesādına delā- (4) let ider ammā ol ḫalāyıḳ ki anuŋ üzerine cem‘ olmışlar-ıdı[2138] anlaruŋ[2139] üzerine (5) re’īs ve[2140] mihter ola ve eger görse-

[2116] helāk olalar: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[2117] ay-ıla: M ay ile
[2118] “eger düşinde ayı ḳoltuġında veyā elinde görse ‘avrat ala ve eger görse-kim ay ṭoġar ‘avrat ala ve yāḫūd cāriye ṣatun ala”: M “eger düşde ayı ḳoltuġında görse veyā elinde görse ki ṭoġa ‘avrat ala ve yāḫūd ḳaravaş ṣatun ala” , B ḳoltuġına
[2119] bulut: M bulıt
[2120] nesne-y-ile: B nesne ile
[2121] görse-kim: M görse ki
[2122] aydını: B-
[2123] görse-kim: M görse ki
[2124] olur: M-
[2125] veyā: M yā
[2126] ol: B-
[2127] veyā: M yā
[2128] ve: M-
[2129] görse-ki: M görse ki
[2130] ve: B u
[2131] vālīye: B vālideye
[2132] ve ölüye: M-
[2133] ige-y-ile: B igeyle
[2134] ve: M-
[2135] ki: B-
[2136] ol ḫidmet-kārına andan: M andan ol ḫizmet-kārına
[2137] görse-kim: M görse ki
[2138] olmışlar-ıdı: M olmışlar idi
[2139] anlaruŋ: M anuŋ
[2140] ve: M-

kim[2141] ölmiş-iken girü dirilür günāh eyleye girü (6) tevbe eyleye ve[2142] eger bir kimse aŋa hergiz ölmezsin dise ġazāda öle ve[2143] eger kendüyi (7) ölüler ortasında görse ve[2144] şöyle şansa kim[2145] çoḳdan ölmişdür bir fāsıḳ (8) ve cāhil kişi-y-ile[2146] ıraḳ sefer eyleye ve[2147] eger merg-i mefācan[2148] birle ölse mü'mine (9) raḥātdur ve kāfire 'aẕābdur ve ne-ḳadar[2149] ki düşde[2150] cān çekmegi ḳatı görse (10) 'uḳūbet[2151] ziyāde ola ve eger görse-kim[2152] bir bölük ḳavm anuŋ (11) cenāzesi ardınca giderler[2153] bir ulu kişi ol şehirde vefāt ḳıla eger şehrüŋ (12) imāmı vefāt ḳılsa **[M91b]** ol şehir ḫarāb ola eger düşinde bıldır[2154] ölmiş ölüyi (13) görse anuŋ oġullarından kimse vefāṭ ḳıla eger düşinde görse-ki[2155] 'avratı (14) vefāt ḳılmış māl-dār ola ve[2156] eger oġlı vefāt ḳılsa düşmenden emīn (15) ola eger ḳızı ölse feraḥdan nevmīd ola[2157] eger atası ölse[2158] ve anası ölse[2159] işi şūrīde ola. İsmā'īl **[B62a]** (1) bin[2160] Eş'aṣ eydür: "Eger[2161] vefāt ḳılmış girü[2162] vefāt ḳılsa anuŋ üzerine feryād u (2) fiġān itmeseler āheste āheste aġlasalar anuŋ ehl-i beytinden kimesne[2163] 'avrat (3) ala ve[2164] eger nevḥa vü[2165] feryād u fiġān itseler muṣībete delīldür eger bir kimse görse (4) kim[2166] ṭoġurmaḳlıḳda vefāt ḳılur ve[2167] anı yurlar cenāzeye ḳorlar be-ġāyet eyüdür (5) ve eger defn itseler yaramazdur. Eger vefāt ḳılan kimesne girü dirilse şādumān[2168] (6) ola ve ḥāli eyü ola ve[2169] eger düşinde atası ve[2170] anası vefāt ḳılmış olsa (7) anları şādumān[2171] görse

---

[2141] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[2142] ve: M-
[2143] ve: M-
[2144] ve: B-
[2145] kim: M ki
[2146] kişi-y-ile: M kişiyle
[2147] ve: M-
[2148] merg-i mefācān: B merg-i mefācā
[2149] ne-ḳadar: M ne ḳadar
[2150] düşde: M düşinde
[2151] 'uḳūbet: M 'uḳūbeti, B şöyle şansa ki 'uḳūbet
[2152] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[2153] giderler: M gideler
[2154] bıldır: M bıldur
[2155] görse-ki: M görse ki
[2156] ve: M-
[2157] "eger ḳızı ölse feraḥdan nevmīd ola": B-
[2158] ölse: M-
[2159] ölse: M vefāt ḳılsa
[2160] bin: M İbni
[2161] eydür eger: B eydür, M eger
[2162] vefāt ḳılmış girü: M-
[2163] kimesne: M kimse
[2164] ve: M-
[2165] vü: M ve
[2166] kim: M ki
[2167] ve: B-
[2168] şādumān: M şāẕımān
[2169] ve: M-
[2170] ve: B-

ol oġlan iḳbāl bula ve eger kendü atasını (8) şāẕumān görse ġamdan feraḥ bula[2172] ve[2173] eger ḳarındaşını şādumān görse (9) seferden bir kimsesi gele eger bir ölmiş dostını şād görse ḫoş ḫaber işide[2174] ve[2175] eger ölmiş **[M92a]** ḳavm u ḳabīlesini cümle şādumān görse hemān yine ḫoş ḫaberler işide[2176] (10) ve eger bir ölmiş pādişāhı şādumān[2177] görse mālı ziyāde (11) ola ve eger görse-ki[2178] bir ölmiş kişi[2179] şādumān anuŋ evine gelür anuŋ-ıçun ṣadaḳa (12) vireler ḳabūl olmış ola eger düşinde bir ölmiş kimseyi ḳuçsa evinde (13) şādumān ve selāmet ola ve devlet bula eger bir ölmiş kimseyi secdede görmiş (14) olsa ‘aẕābdan[2180] emīn ola.” Cāḥıẓ[2181] Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-ki[2182] bir (15) ölmiş kişi ḳolını anuŋ[2183] boynına bıraḳmış ‘ömri uzun ola ve eger görse-kim[2184] bir ölmiş **[B62b]** güler ve[2185] girü aġlar şehādet-ile ölmiş ola ve eger ölüyi yüzi ḳara görse (2) kāfir ölmiş ola ve eger namāzda görse diriliginde çoḳ ‘ibādet ḳılmış ola.” (3) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ölü aŋa dünyā metā‘ından nesne virse (4) ümīd ṭutmaduġı yirden aŋa ḫayr[2186] irişe ve[2187] eger yimekden[2188] ve içmekden nesne[2189] virse **[M92b]** (5) ḥelāl rızḳ irişe eger ṭon virse ve anı geyse aŋa[2190] renc ve ḳatılıḳ irişe (6) yā nefsinden yā mālından eger düşinde bir yunmış ṭon virse ġam[2191] ve muṣībetdür (7) eger kendü ṭonını ölüye virse ki geyse ol kişi tīz zamānda vefāt ḳıla (8) eger ölü aŋa bir eski ṭon virse dervīş ve yoḫsul ola ve[2192] eger yeŋi ṭon (9) virse ululıḳ[2193] bula ve eger görse-kim[2194] ölü bir nesne ṣatar ol ṣatduġı nesnenüŋ narḫı[2195] (10) ḳız ola ve eger görse-kim[2196] bir ölmiş kimse iŋler[2197] aŋa

---

[2171] ṣadumān: M ṣādımānī
[2172] ve eger kendü atasını ṣāẕumān görse ġamdan feraḥ bula: M-
[2173] ve: M-
[2174] eger bir ölmiş dostını ṣād görse ḫoş ḫaber işide: B-
[2175] ve: B-
[2176] ṣādumān görse hemān yine ḫoş ḫaberler işide: B ṣād görse ḫoş ḫaber işide
[2177] ṣādumān: B ṣāẕumān
[2178] ve eger görse-ki: M eger görse ki
[2179] kişi: M kimse
[2180] ‘aẕābdan: M ‘aẕābından
[2181] Cāḥıẓ: M Cāḥiṭ
[2182] görse-ki: M görse ki
[2183] ḳolını anuŋ: B elini
[2184] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[2185] ve: M-
[2186] ḫayr: B ḫaber
[2187] ve: M-
[2188] yimekden: M yemekden
[2189] nesne: M-
[2190] aŋa: M-
[2191] ġam: M ġamdur
[2192] ve: M-
[2193] ululıḳ: B ululuḳ
[2194] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[2195] nesnenüŋ narḫı: B nesnenüŋ, M narḫı
[2196] ve eger görse-kim: eger görse ki
[2197] iŋler: M iŋiler

yaramaz işinden[2198] su'āl ideler (11) eger düşinde ölüyi ḫasta görse aŋa īmāndan su'āl ideler eger düşinde ölüyi[2199] (12) görse-ki[2200] elinden iŋler[2201] ḳarındaşları ḥaḳḳından[2202] ve ortaḳları ḥaḳḳından su'āl ideler[2203] eger (13) görse-kim[2204] bir ölmiş kişi bir 'avratla[2205] mücāme'at ider ki ol 'avrat bildügi 'avratdur (14) bir ümīd ṭutmaduġı yirden māl ḥāṣıl ide[2206] ve[2207] eger bilmedügi 'avratla[2208] cimā' itse (15) düşmen üzerine ẓafer bula ve eger görse-kim[2209] anasıyla veyā bir ḳavmıyla ki aŋa ḥarāmdur **[B63a]** (1) cimā' **[M93a]** itse ġam-gīn ola ve ba'żılar eydür aŋa nesne irişe ve gerekdür ki (2) anuŋ-ıçun ṣadaḳa ide eger ölmiş kimse anuŋ-ıla mücāme'at eylese ölü mālından aŋa (3) nesne irişe eger ölüye şehvet-ile būse virse 'avrat ala ve murādına irişe (4) ve[2210] eger ölü aŋa būse virse ölünüŋ yā[2211] mālından veyā 'ilminden aŋa nesne irişe (5) ve eger görse-kim[2212] ölü-y-ile gider eger muṣliḥ kişi olsa anuŋ sīretin ṭuta ve (6) eger fāsıḳ olsa ḫasta ola." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger düşinde ölü aŋa çaġırsa ve aŋa[2213] cevāb (7) virse göç ide eger ölü aŋa eyitse ki: "İy fülān benüm ḳatıma gel." Dise[2214], (8) ol eytse ki[2215]: "Ḫoş ola varayım." Dise, ol vaḳtda[2216] vefāt ide[2217]. Eger ölü[2218] anı (9) tīz tīz oḳusa[2219] ol varmasa[2220] ol çeküp alup gitse vefāt ḳıla ve[2221] eger ölü anı (10) evine oḳusa[2222] ḫasta ola ammā girü şifā bula ve[2223] eger aŋa ṭa'ām yidürse ol ṭa'ām (11) ḳız ola ve[2224] eger ölüyi yir üzerine çekse ḥarām kesb ide eger düşinde[2225] ölüyi (12) götürse ḥarām māl bula ve daḫı her reng-ile **[M93b]** ki ṭon

[2198] işinden: B işden
[2199] ölüyi: M-
[2200] görse-ki: M görse ki
[2201] iŋler: M iŋiler
[2202] ḥaḳḳından: B-
[2203] ideler: B ola
[2204] görse-kim: M görse ki
[2205] 'avratla: M 'avrat ile
[2206] māl ḥāṣıl ide: B ḥāceti revā ola
[2207] ve: M-
[2208] 'avratla: M 'avrat ile
[2209] görse-kim: M görse ki
[2210] ve: M-
[2211] yā: B-
[2212] ve eger görse-kim: M eger görse
[2213] çaġırsa ve aŋa: B-
[2214] dise: M-
[2215] ki: M-
[2216] vaḳtda: M vaḳıtda
[2217] ide: M ḳıla
[2218] ölü: M-
[2219] oḳusa: B oḳusa
[2220] varmasa: B varsa
[2221] ve: M-
[2222] oḳusa: B oḳısa
[2223] ve: M-
[2224] ve: M-
[2225] düşinde: M-

geyse ol reng üzerine ḳıyās (13) olına ki rengleri[2226] ẕikr idüp ṭururuz ve eger ölü-y-içün kefen ṭutsa vefāt (14) ḳılmış ḳavmından bir kimseye ṭon düze[2227].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde ölü üç (15) vech üzerine delālet ider: māl[2228] ẓāhir olmaġa ve fesād işe[2229] eger görse-kim[2230] **[B63b]** bir ölmiş kimse anuŋ üzerine aġar ‘ömri uzun ola ve evi ḫarāb ola (2) ve eger[2231] ölü diriye ṭa‘ām virse ol ṭa‘ām ucuz ola ve[2232] eger ölü diriden ṭa‘ām (3) dilese ṣadaḳa dilemiş ola.” **Ördek:** Ḥakīm eydür: “Düşde ördek ḳalan ḳuşlardan (4) yigrekdür eger düşinde anı ṭutsa yāḫūd bir kişi aŋa virse māl ve ululuḳ (5) bula eger bir yirde görse-ki[2233] ördekler[2234] oturur anda muṣībet ola.” Ca‘fer-i (6) Ṣādıḳ eydür: “Cemī‘[2235] ṣu ḳuşları dört nesneye delīldür: māla ve ululıġa ve riyāsete (7) ve fermān revā olmaġa.” **İncü:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde incü bir ḫūb ‘avratdur (8) veyā[2236] kenīzekdür eger incü çoḳ olsa māl[2237] ve gencdür ve eger aġzından bir direm (9) incü çıḳarsa ḥikmetdür **[M94a]** ve gökçek kelāmdur[2238] eger çoḳ incüsi[2239] olsa eger zāhidse[2240] (10) anuŋ ṭā‘atıdur. Eger bir[2241] dāne olsa bir ḫūb oġlı ola eger be-ġāyet büyük (11) olsa oġullarınuŋ ḥāṣılın göre[2242] eger incü[2243] dānelerin aġzına bıraḳsa ve yudsa (12) ‘ilmi unıda[2244] eger bir dizim[2245] incüyi ḳolına baġlasa ḳızı ola eger ol dizinüŋ ipi (13) üzülse ve andan bir bir incüler düşse çoḳ söyleye ve gözi yaşı dökile[2246] ve eger (14) mezbelede ṭaġılmış incü görse cāhiller ḳatında ‘ilm eyide[2247] ve anlaruŋla ṣoḥbet ide eger (15) iki ḳulaġında incü görse tīz vaḳtda Ḳur’ānı ḥıfẓ ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: **[B64a]** (1) “Düşde incü altı nesneye delīldür: ‘ilm-i Ḳur’āna ve ḥikmete ve ḥelāl māla ve ḫūb ‘avrata (2) ve kenīzege ve eyü oġula.” **Irġad**[2248]**:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse ırġadlar (3) evinde iş

[2226] rengleri: M reng
[2227] ṭon düze: M ṭondur
[2228] māl: M mālı
[2229] fesād işe: M fesāda
[2230] görse-kim: M görse ki
[2231] ve eger: M-
[2232] ve: M-
[2233] görse-ki: M görse ki
[2234] ördekler: M ördek
[2235] cemī‘: B cemī‘-i
[2236] veyā: M ve yāḫū[d]
[2237] māl: M māl-dār
[2238] kelāmdur: M kelām
[2239] incüsi: M incü
[2240] zāhidse: M zāhid ise
[2241] bir: B-
[2242] oġullarınuŋ ḥāṣılın göre: M oġullar ḥāṣıl ide
[2243] incü: B-
[2244] unıda: M unuda
[2245] dizim: M direm
[2246] dökile: M döküle
[2247] eyide: M eyde
[2248] ırġad: B bebr

işlerler[2249] dostlarıyla ve ḳavmlarıyla[2250] düşmenlik eyleye ve eger kendüsi (4) biregünüŋ evinde ırġadlıḳ eylese bir ṣa‘b işe giriftār ola eger görse evinde (5) ṭopraḳ çekerler ol ṭoprāḳ miḳdārı **[M94b]** ni‘met ḥāṣıl ide.” **Edük**[2251]**:** Ḥakīm eydür: (6) “Düşde[2252] edügi ḳışın görse ḫayrdur ve yazın görse[2253] ġamdur eger edüg-ile silāḥ (7) daḫı olsa düşmen andan ḳorḳulu ola eger edügi[2254] yeŋi ve ṭar olsa eger gönden[2255] (8) olsa ‘avrat ala ve eger saḫtiyāndan olsa māl ḥāṣıl ide eger (9) düşinde edügi[2256] yansa ‘avratı vefāt ḳıla. Eger birisini yavı ḳılsa mālınuŋ yarısı[2257] gide (10) ikisi bile yavı[2258] varsa cemī‘ mālı[2259] gide eger yırtılsa bir rence mübtelā ola eger (11) yā ḳurd veyā[2260] it yırtsa yaramaz yigitler anuŋ ‘avratına ḳaṣd ideler.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (12) eydür: “Eger edük yumuşaḳ[2261] ve eyü olsa yedi nesneye delīldür: ‘avrata ve kenīzege ve ḫādime (13) ve ḳuvvete ve ‘ıyşa ve ẓafere ve menfa‘ate.” **Enār aşı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde enār aşı (14) eger ṭatlu olsa ekşi olmasa[2262] ḫayrdur.” **Ad döndürmek:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-ki[2263] adını (15) ve laḳabını döndürmişler[2264] bir ad veyā bir[2265] laḳab daḫı ḳomışlar yaramazdur eger düşinde **[B64b]** (1) eyü ad ḳosalar işlerde ḫayr u ṣalāḥdur.” **Etmek:** Dāniyāl Ḥakīm **[M95a]** eydür: “Eger pāk (2) ve arı etmek görse ve andan[2266] yise dirligi arı ve eyü[2267] ola eger düşinde etmek (3) ṣatun alup evine iletse ḫayr ve bereket ve māldur. Eger bir kimse aŋa etmek virse (4) ol miḳdār māla delīldür. Eger bir girde veyā iki yāḫūd[2268] yarım etmek bulsa ġamı zāyil (5) ola. Eger bir[2269] bilmedügi yirde bulsa ‘ömrinüŋ yarısı[2270] geçmiş ola. Eger azacuḳ etmek (6) olsa ve andan yimese[2271] eceli yaḳın ola ki etmek çoḳ olsa ve andan yimese[2272] ḳavm u ḳabīlesine mażarrat irişe. Eger etmek be-ġāyet ıssı olsa (7) aŋa ġam irişe. Eger ṭaru

---

[2249] görse ırġadlar evinde iş işlerler: M ırġadlar evinde iş işler görse
[2250] ḳavmlarıyla: B ḳavmları
[2251] edük: B buḫūr eylemek
[2252] düşde: M-
[2253] ḫayrdur ve yazın görse: M-
[2254] edügi: M-
[2255] gönden: B gönden göne
[2256] edügi: M-
[2257] yarısı: B yarusı
[2258] yavı: M-
[2259] cemī‘ mālı: B cemī‘-i mālı
[2260] veyā: M yā
[2261] yumuşaḳ: B yumşaḳ, M yumuşaḳ olsa
[2262] ekşi olmasa: M ve eyü şūrbā olsa
[2263] görse-ki: M görse ki
[2264] döndürmişler: M döndermişler
[2265] bir: B-
[2266] andan: M-
[2267] ve eyü: M-
[2268] veyā iki yāḫūd: M-
[2269] bir: B-
[2270] yarısı: M yarı, B yarusı
[2271] andan yimese: M anı yemese
[2272] eceli yaḳın ola ki etmek çoḳ olsa ve andan yimese: B-

etmegi olsa dirligi ṭar ola. Eger arpa etmegi olsa (8) yoḫsul ola eger pirinç etmegi olsa işi bağlu ola eger ḳuru etmek ve[2273] olsa andan (9) yise[2274] yine dirligi ṭar ola ve[2275] eger yufḳa[2276] olsa rızḳı giŋ ola." İsmā'īl bin[2277] (10) Eş'aş eydür: "Etmegüŋ ta'bīri ḫalḳuŋ mertebesincedür şöyle-ki[2278] sulṭāna vilāyetdür (11) ve ġanīye biŋ aḳçadur ve orta ḥāllü kişiye yüz aḳçadur ve alçaḳ kişiye on aḳçadur[2279] ve bir aḳçaya degin vardur." **[M95b]** (12) Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Etmek dört nesneye delīldür: ḫoş 'ıyşa ve ḥelāl māla (13) ve vilāyete ve ḫayra ve berekete[2280]." **Oluḳ**[2281]**:** Ḥakīm eydür: "Eger görse-ki[2282] yaġmur yaġdı[2283] o- (14) luḳlardan şu aḳar ol şehirde[2284] vebā ola ve ol maḥallede 'aẕīm ḳan ola. Eger (15) yaġmur yaġsa ve oluḳlardan şu revān olmasa pādişāhdan renc irişe. Eger ṭama **[B65a]** (1) yeŋi oluḳ ḳosa bir uludan ḫayr ve[2285] menfa'at göre ve eger oluḳ demürden (2) veyā gümişden[2286] olsa işi niẕām ṭuta." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde oluḳ (3) üç nesneye delīldür: re'īslige ve evüŋ ululıġına ve ḫayra." **Av:** Ḥakīm eydür: (4) "Eger[2287] aŋa avlar muṭī' olsalar bir bölük perākende ḫalḳuŋ üzerine ulu (5) ola ve her cānavarı kendü ḥarfinde ta'bīr idüp ṭururuz anda isteyüp ḳıyās (6) olına[2288]." **Oturmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde görse-ki[2289] bir yirde muḳīm olup (7) oturur kendü işinde ṣebāt ṭutmış ola ve[2290] eger ḳafası üzerine yatmış (8) olsa daḫı hemīn buŋa delīldür." **Eksüklik:** Eger kendü teninde **[M96a]** noḳṣān görse (9) ol-miḳdār ġamdur ve māl eksükligidür[2291] eger teninden[2292] ṭonı veyā evüŋ metā'ından eksük (10) olsa ol kimse mütefekkir ola. **Eylük eylemek**[2293]**:** "Düşde[2294] dünyāda ululıḳ[2295] ve ḳuvvetdür ve āḫiretde (11) 'aẕābdan

[2273] ve: B-
[2274] yise: M yese
[2275] ve: M-
[2276] yufḳa: B yuḳa
[2277] bin: M İbni
[2278] şöyle-ki: M şöyle ki
[2279] ve alçaḳ kişiye on aḳçadur: B-
[2280] ḫayra ve berekete: M ḫayr u berekete
[2281] oluḳ: B oluluḳ
[2282] görse-ki: M görse ki
[2283] yaġdı: M-
[2284] şehirde: M şehirden
[2285] ve: M-
[2286] gümişden: B gümüşden
[2287] eger: M-
[2288] olına: B oluna
[2289] görse-ki: M görse ki
[2290] ve: M-
[2291] eksükligidür: B eksüklügidür
[2292] teninden: B-
[2293] eylemek: B etmek
[2294] düşde: B-
[2295] ululıḳ: B oluluḳ

ḳurtılmaḳdur.” **Odun:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳuru ve yaş odun (12) ceng[2296] ve ḳovcılıḳdur eger ṣaḥrādan odun cem‘ itse getürse[2297] bir yaramaz işlü (13) ġammāz ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[2298] ḳuru odun münāfıḳdur ve yaş odun cengdür eger bir kimse yaş[2299] odun virse ceng eyleye.” **Atmaca:** (14) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger[2300] düşinde atmaca aŋa muṭī‘ olsa manṣıb ve mertebe ve (15) menzilet[2301] bula ḫāṣṣa eger aḳ olsa[2302].” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde atmaca pādişāhdur **[B65b]** (1) ve ululıḳdur ve memleketdür ve ġanīye menfa‘atdur ve dervīşe oġuldur.” **Āb-dest almaḳ**[2303]**:** (2) Eger düşinde[2304] görse ki tamām[2305] āb-dest alur cemī‘ murādları ḥāṣıl ola. İbrāhīm-i Kirmānī (3) eydür: “Eger ẓāhirde kimsenüŋ gözine ḳarşu āb-dest **[M96b]** alur olsa ġamdan ḳurtıla (4) ve[2306] emīn ola ve borcı ödene.” Ḥakīm eydür: “Eger bir kişi görse ki bir kimse āb-dest (5) alur ve anı ġāfil ṭutar tevbe eyleye.” **Bābü’l-Be.** (6) **Bulut görmek**[2307]**:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde bulut[2308] biş nev‘ üzerinedür: (7) bir aḳ bulutdur ve bir ṣarudur ve bir ḳızıldur[2309] ve bir yaġdurucıdur ve bir[2310] yaġmur- (8) suzdur eger düşinde kendüyi[2311] bir aḳ yaġdurucı buluduŋ altında görse Ḥaḳ Ta‘ālā ol[2312] kişiye (9) ‘ilm ü[2313] ḥikmet rūzī ḳıla ve ḫalāyıḳ andan menfa‘at bula ve eger ol bulut ṣaru (10) olursa[2314] ol kişi ḫasta ola ve ba‘żılar eydürler ki[2315] ol kişi ‘avrat ala andan renc (11) ü[2316] zaḥmet çeke ve eger bulut ḳızıl olsa bir miḥnete giriftār ola ve eger görse-ki[2317] bir (12) pāre bulut kendüniŋ üzerinde rāst[2318] ṭurur ol-miḳdār māl bula[2319] ve eger (13) bulut anuŋ başı üzerinden geçerse bir eyü ṣanılu kişi-y-ile ṣoḥbet eyleye ve murādı (14) ḥāṣıl ola ve eger görse-ki[2320] buludı[2321]

[2296] ceng: M cengdür
[2297] getürse: B götürse
[2298] düşde: B-
[2299] münāfıḳdur ve yaş odun cengdür eger bir kimse yaş: B-
[2300] eger: B-
[2301] mertebe ve menzilet: M mertebeler ve menziletler
[2302] olsa: M ola
[2303] almaḳ: M-
[2304] düşinde: B-
[2305] tamām: M-
[2306] ve: B-
[2307] görmek: M-
[2308] düşde bulut: M bulut düşde
[2309] ve bir ḳızıldur: M-
[2310] bir: M-
[2311] kendüyi: B-
[2312] ol: M o
[2313] ü: M ve
[2314] olursa: M olsa
[2315] eydürler ki: B eydür
[2316] ü: M ve
[2317] görse-ki: M görse ki
[2318] rāst: B-
[2319] ol-miḳdār māl bula: B kendü miḳdārınca ululuḳ bula
[2320] görse-ki: M görse

hevāda sürer ol kişi[2322] ‘ulemā ve ḥukemā-y-ıla ṣoḥbet (15) eyleye **[M97a]** ve bu düşi görici[2323] eger pādişāh olsa kendü vilāyetine rasūller ve nāyibler **[B66a]** (1) göndüre ve eger görse-kim[2324] bulut[2325] kendü evine gelür yā ‘ālim veyā ḥākim anuŋ (2) evine mihmān gele ve eger görse kim[2326] bulutdan[2327] kendüye ḳaftān diküp geyer[2328] ol (3) ḳadar ‘ilm ḥāṣıl eyleye ki hīç kimsenüŋ olmaya.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger (4) görse-kim[2329] buludı cem‘ eyleyüp götürür ve yāḫud yir ol kişi[2330] ḥikmet ve ma‘rifet (5) bula ve eger kendüyi bulut[2331] ortasında görse ‘ulemā ve ḥukemā[2332] ortasında ola ve (6) anlardan nesne ḥāṣıl eyleye ve[2333] ‘ālim ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-ki[2334] buludı[2335] (7) yir anuŋ[2336] ma‘īşeti ‘ilm ü ḥikmetden ola[2337] ve eger görse ki bir yirüŋ üzerinde[2338] (8) bir pāre sehim-nāk ve ḳara[2339] bulut düşüp ol yeri ḳaplamış ol yire[2340] Allāhu Ta‘ālānuŋ ḫışmı ola (9) ve eger ol bulud-ıla[2341] yaġmur olursa ol yire[2342] raḥmete delīldür ve eger görse-ki[2343] bulutdan[2344] (10) yaġmur yir ol yidügi miḳdārı ḫayr ve raḥmet[2345] bula ve eger görse-ki[2346] bulud-ıla[2347] (11) ḳatı **[M97b]** yıldırım ola bu kişi atasınuŋ ve anasınuŋ du‘āsından ḳorḳucı ola ve eger (12) bulutdan[2348] yıldırım tīz ola ol kişinüŋ ḳorḳusı anlardan ziyāde ola ve eger (13) görse ki bulud üzerine köşk veyā ḳubbe düzmiş ol kimesne eyü[2349] ḥikmet ḥāṣıl (14) eyleye ve ḫalāyıḳ rāḥat bula[2350] ve eger görse-ki[2351] evinde yā[2352] ṭonı üzerine

---

[2321] buludı: B bulıdı
[2322] kişi: B-
[2323] görici: B görücü
[2324] görse-kim: M görse ki
[2325] bulut: M bulıd
[2326] kim: M ki
[2327] bulutdan: M bulıtdan
[2328] geyer: M geyür
[2329] görse-kim: M görse ki
[2330] ve yāḫud yir ol kişi: M bir ulu kişi
[2331] bulut: M bulıd
[2332] ‘ulemā ve ḥukemā: M ḥukemā ve ‘ulemā
[2333] ve: B-
[2334] görse-ki: M görse ki
[2335] buludı: M bulıdı
[2336] anuŋ: M ol
[2337] ola: M ḥāṣıl ide
[2338] üzerinde: M üzerine
[2339] sehim-nāk ve ḳara: B-
[2340] ol yire: M o yirde
[2341] bulud-ıla: M bulud ile
[2342] ol yire: M-
[2343] görse-ki: M görse ki
[2344] bulutdan: M buluddan
[2345] raḥmet: M menfa‘at
[2346] görse-ki: M görse ki
[2347] bulud-ıla: M bulud ile
[2348] bulutdan: M-
[2349] eyü: B-
[2350] bula: B ola

veyā[2353] kendünüŋ (15) yerine bulut düşüp ḳaplamış ehli ve oġlanları ḥikmet ḥāṣıl eyleye ol bulut **[B66b]** (1) miḳdārı.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bulut[2354] ṭoḳuz vech üzerine delālet (2) ider: bir ḥikmete ve riyāsete ve pādişāhlıġa ve raḥmete ve perhīz-kārlıġa ve aẕāba ve ḳaḥṭa (3) ve belāya ve fitneye.” İsmā‘īl bin Eş‘aṣ eydür: “Eger bulut ḳara ola aŋa vehim (4) ve ḳorḳu irişe ve eger görse ki bulut deŋiz kenārından gelür ve aŋa isfenc (5) dirler ol-miḳdār ni‘met ve ġanīmet ve ḫayr bula.” **Bıçḳu:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (6) düşinde görse ki bıçḳu-y-ıla[2355] bir pāre aġaç keser bir kişinüŋ ṣoḥbetinden ayru düşe (7) ki ol aġaca mensūbdur **[M98a]** ayruḳ anuŋ-ıla ṣoḥbet eylemeye ve eger görse-ki[2356] bıçḳu-y-ıla[2357] yā er (8) ḳarındaşını[2358] veyā ḳız ḳarındaşını keser ve yāḫud pāreler ve yāḫūd kendü ḳavmı anı (9) keser ayruḳ ḳarındaşı yā ḳız ḳarındaşı ṭoġmaya[2359] ve eger görse-ki[2360] bir kişi bir[2361] bıçḳu ṣatun alur eger oġlı (10) var-ısa ayruḳ oġlı olmaya eger ḳızı var-ısa ayruḳ ḳızı olmaya ve eger dört (11) ayaḳludan ṭavarı var-ısa ayruḳ ṭavarı olmaya.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (12) bıçḳu[2362] üç nesneye delālet ider: oġula ve ḳız ḳarındaşa ve er ḳarındaşa ve ortaġa.” (13) **Bir ḥālden bir ḥāle dönmek:** Eger düşinde görse-ki[2363] zāhid olur evvel aŋa miḥnet (14) irişe āhir ẓafer bula ve eger düşinde ġanī olsa dünyā metā‘ın bula ammā anuŋ (15) dīni helāk ola ve eger görse-ki[2364] aŋa bir ġayrı kişinüŋ[2365] adıyla çaġırurlar ol kişi **[B67a]** (1) eyü ad ḥāṣıl eyleye Muḥammed gibi ve ‘Alī gibi kim anı ḫayr-ıla[2366] yād ideler ve eger yaramaz (2) ad-ıla çaġırsalar anı şerr-ile ve yavuzlıġ-ıla[2367] ẕikr ideler ve eger görse-kim[2368] ḳāḍī manṣıbına (3) veyā muḥtesib manṣıbına irişür **[M98b]** ve ‘adl eyler ol kimesne[2369] eylük ve ḫayr bula ve (4) eger ol manṣıblarda ẓulm eylese bunuŋ ḫilāfı ola. **Biliş olmaḳ:** Ḥukemā eydür: “Eger dü- (5) şinde görse-ki[2370] bir kişiyle bilişlik[2371] eyler anuŋ ‘ömri uzun ola ve eger bilişmekde[2372] (6)

[2351] görse-ki: M görse ki
[2352] yā: B veyā
[2353] veyā: B-
[2354] düşde bulut: B bulut düşde
[2355] bıçḳu-y-ıla: B buçḳu-y-ıla
[2356] görse-ki: M görse ki
[2357] bıçḳu-y-ıla: B buçḳu-y-ıla
[2358] yā er ḳarındaşını: B er ḳarındaşını, M yā ḳarındaşını
[2359] ḳarındaşı yā ḳız ḳarındaşı ṭoġmaya: B ḳarındaşı ḳalmaya
[2360] görse-ki: M görse ki
[2361] bir bıçḳu: B bir buçḳu, M bıçḳu
[2362] bıçḳu: B buçḳu
[2363] görse-ki: M görse ki
[2364] görse-ki: M görse ki
[2365] kişinüŋ: B kişi
[2366] ḫayr-ıla: M ẕikr-i ḫayr-ıla
[2367] yavuzlıġ-ıla: M yavuzluġ-ıla
[2368] görse-kim: M görse ki
[2369] kimesne: M kimse
[2370] görse-ki: M görse ki

kimseyi fesāda oḳursa ṣalāḥa da‘vet ide eger ṣalāḥa da‘vet iderse fesāda (7) oḳıya.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bilişmek[2373] üç vech üzerine delālet ider: ‘ömr (8) uzunlığına ve dīn ḳuvvetine[2374] ve ṣıfat gökçekligine.” **Bal:** İbrāhīm-i Kirmānī (9) eydür: “Düşde bal[2375] ġanīmetdür ve eyü ṣan‘atdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “ ‘Ām-ı ḫalāyıḳa[2376] rızḳ (10) az ola ve şehir ḫalḳına rızḳ çoḳ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bal üç (11) vech üzerine delālet ider[2377]: ḥelāl[2378] rızḳdan menfa‘ate ve göŋül murādın bulmaġa[2379] ve (12) eyülige[2380] ve eger terengübīn olursa kimseye minnetsüz rızḳ ola.” **Barmaḳ:** (13) Ḥukemā eydür: “Bilüŋ ki düşde ṣaġ elüŋ biş barmaġı biş vaḳt namāzdur ve ṣol (14) elüŋ barmaġı ḳarındaşlar ola ve baş[2381] barmaḳ ṣubḥ namāzı ola ve şehādet barmaġı[2382] (15) ikindü namāzı ola ve orta barmaḳ aḫşam namāzı **[M99a]** ola ve dördünci barmaḳ öyle **[B67b]** (1) namāzı ola ve beşinci barmaḳ yatsu namāzı ola ṣaġ elüŋ barmaḳları bu namāzlara delālet (2) ider ve ṣol el[2383] barmaḳlarından ki eksük görse ḳarındaşa ve ḳarındaş oġullarına[2384] ta‘alluḳ (3) ṭurur ve eger görse-ki[2385] barmaḳlarını düşinde[2386] bir birine geçürmiş ol kişinüŋ eli ṭar ola dünyā cihetinden (4) faḳīru’l-ḥāl ola ve eger cemī‘ barmaḳlarını cem‘ eylese oġlanlarınuŋ ve ḳarındaşlarınuŋ (5) işleri ṣalāḥa döne[2387] ve eger barmaḳlarını yumsa anuŋ işi baġlu ola.” Cābir-i Maġribī eydür: (6) “Eger görse-ki[2388] baş barmaġı kesilmiş anuŋ mālı żāyi‘ ola[2389] ve ḳuvveti munḳati‘ ola eger şehādet (7) barmaġı kesilmiş görse tārik-i ṣalāt ola ve eger şehādet barmaġı ve[2390] orta barmaġı kesilmiş olsa[2391] ol (8) şehirde yā[2392] pādişāh veyā bir ‘ālim ve yāḫūd[2393] bir ulu kişi vefāt ide ve eger dördünci

---

[2371] bilişlik: B bilüşlik
[2372] bilişmekde: B bilüşmekde
[2373] bilişmek: B bilüşmek
[2374] ḳuvvetine: B ḳuvvet bulmasına
[2375] bal: M-
[2376] ‘ām-ı ḫalāyıḳa: M ‘ālim ḫalāyıḳa
[2377] üzerine delālet ider: M üzerinedür delāleti
[2378] ḥelāl: B-
[2379] murādın bulmaġa: M murādına
[2380] eyülige: M eylüge
[2381] ḳarındaşlar ola ve baş barmaḳ: M-
[2382] barmaġı: B barmaḳ
[2383] el: B eli
[2384] ḳarındaşa ve ḳarındaş oġullarına: M ḳarındaş oġlanlarına
[2385] görse-ki: M görse ki
[2386] düşinde: B-
[2387] ve eger cemī‘ barmaḳlarını cem‘ eylese oġlanlarınuŋ ve ḳarındaşlarınuŋ işleri ṣalāḥa döne: M-
[2388] görse-ki: M görse ki
[2389] ola: B-
[2390] şehādet barmaġı: B-
[2391] olsa: M görse
[2392] yā: M bir
[2393] ve yāḫūd: B veyā

barmaġı (9) kesilmiş görse[2394] anuŋ mālına ziyān ola ve eger beşinci barmaġın kesilmiş görse anuŋ oġlı (10) dünyādan naḳl ide.” İsmā‘īl bin[2395] Eş‘aṯ eydür: “Eger ayaġı barmaġın[2396] görse ki müzeyyen (11) ve dürüst anuŋ ḫatunınuŋ işi dürüst **[M99b]** ola ve[2397] eger barmaḳlarına āfet irişse ki (12) ol āfeti gidermek elinden gelmese ol kişi be-ġāyet ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola (13) veyā[2398] kendü mālı sebebinden aŋa ḫaṭar ola ve eger elinüŋ ve ayaġınuŋ barmaḳlarını[2399] egri (14) görse anuŋ işi bir dürlü daḫı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde barmaḳ[2400] altı (15) nesneye delālet ider: oġula ve ḳarındaşa ve ḫiẕmet-kāra ve ḳuvvet-i dīne ve biş vaḳt **[B68a]** (1) namāza.” **Bādem:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde bādem ni‘mete ve rızḳa delālet ider (2) ki ceng ü cidāl ile ele girür Ve ba‘żılar eydürler ki, ‘İlmdür ve ḫastaya şifādur. (3) Eger bādemüŋ için görse ve eger bādemi ḳabuġıyla görse bir kişiyle ceng eyleye eger (4) bādem içi acı olsa bir baḫīl ve nā-kes kişiden ol-miḳdār ḫayr ve menfa‘at göre.” (5) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger bādem ḳabuġıyla bile olsa renc ü meşāḳḳatle māl ele gele.” Ca‘fer-i (6) Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde bādem iki nesneye delālet ider: bir gizlü māla ve şifāya (7) ve rāḥata.” **Pādişāh:** Muḥammed bin **[M100a]** Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde pādişāh on iki nesne üzerine (8) delālet ider. Her kim görse-ki[2401] pādişāh ola. Bir[2402] ol-ki peyġamber ḥażret-i *‘aleyhi’s-selām*[2403] (9) düşinde aŋa imāmlıḳ eyleye. İkinci ol-ki peyġamber ‘ilmini ele getüre. Üçünci peyġamberüŋ (10) öŋinde peyġamber ṭablın çala. Dördünci eger görse kim[2404] rasūl ḥażretinüŋ minberinde ḫuṭbe (11) oḳur. Beşinci görse ki rasūluŋ ṭonın geyür. Altıncı ol-kim rasūluŋ yüzügin barmaġına (12) urur. Yedinci ol-kim[2405] göre ki[2406] gözi güneş-ile ay olmış. Sekizinci görse-ki[2407] gözi şaru olmış. (13) Ṭoḳuzıncı[2408] görse-ki[2409] anuŋ gözi şehrüŋ dīvārı olmış. Onuncı görse-ki[2410] anuŋ gözi (14) cāmi‘uŋ miḥrābı[2411] olmış. On

[2394] kesilmiş görse: B kesilse
[2395] bin: M İbni
[2396] barmaġın: M barmaġını
[2397] ve: M-
[2398] veyā: M yā
[2399] barmaḳlarını: M-
[2400] düşde barmaḳ: M barmaḳ düşde
[2401] görse-ki: M görse ki
[2402] bir: B biri
[2403] peyġamber ḥażret-i *‘aleyhi’s-selām*: M peyġamber ḥazreti, B peyġambere ḥażret-i *‘aleyhi’s-selām*
[2404] kim: M ki
[2405] ol-kim: M ol-ki
[2406] göre ki: B-
[2407] görse-ki: M görse ki
[2408] ṭoḳuzıncı: M ṭoḳuzuncı
[2409] görse-ki: M görse ki
[2410] görse-ki: M görse ki
[2411] cāmi‘uŋ miḥrābı: B ṣaru

birinci görse-ki[2412] bir ölmiş pādişāh yüzügin aŋa virür. On ikinci (15) görse ki anuŋ gözi yā[2413] öküz veyā ṭavşancıl veyā ṭoġan gözi olmış bu cemī‘si **[B68b]** pādişāh olmaġa delālet ider.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim bir[2414] pādişāh bir kişiye ḫil‘at (2) ve külāh virür ol pādişāh bu düşüŋ **[M100b]** şāḥibini kendü ḫalḳı üzerine re’īs ve[2415] vālī eyleye (3) ve eger görse-kim[2416] pādişāhuŋ başında[2417] büyük ve yeŋi ve pāk külāhı[2418] var pādişāhuŋ iḳbāline ve[2419] şalāḥına ve ‘ömri (4) uzun olmasına delālet ider ve eger görse-kim[2420] pādişāhuŋ başında çirkīn ve eski külāh (5) var bu didüklerimüŋ ḫilāfı ola ve eger görse-kim[2421] pādişāhuŋ peyġamber ṣaḥābesinüŋ (6) başındaġı gibi bir destār var ol kişi dīn-dār ve perhīz-kār ola ve eger düşinde görse-kim[2422] (7) pādişāh yilesin[2423] ṭutar kendü emrine muṭī‘ eyler cihān milkini ṭuta ḥükm eyleye ve eger (8) düşinde görse-kim[2424] pādişāh olmış aġniyādan ola ve eger düşinde görse-kim[2425] pādişāh bir köşeden ve- (9) yā bir yirden içerü girür andan içerü[2426] girmek mümkin degül pādişāh sebebinden muṣībet (10) ola eger ol yirden girmek mümkin ise ḫayrdur ve eger görse-kim[2427] bir pādişāh-ıla (11) ve yāḫūd[2428] bir ulu kişiyle[2429] bir sufrede ṭa‘ām yir ol kişiden ululuḳ ve ‘izzet bula[2430] ve eger (12) bir[2431] pādişāh **[M101a]** görse-ki[2432] kendü ārām-gāhı yıḳılup vīrān olur anuŋ memleketine[2433] noḳṣān (13) ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Pādişāh görse-ki[2434] kendüsi ölse anı defn itmeseler (14) ve yumasalar ve cenāzeye ḳomasalar anuŋ sarāyınuŋ ba‘żısı ḫarāb ola ve ol kişi endīşelü (15) ola ve eger görse-ki cengde bir pādişāh ġalebe ider ḥāceti revā ola maḳṣūda irişe[2435] **[B69a]** (1) ve eger pādişāh görse ki[2436] Ka‘be anuŋ sarāyı olmış

[2412] görse-ki: M görse ki
[2413] yā: B-
[2414] görse-kim bir: M görse
[2415] ve: M-
[2416] görse-kim: M görse ki
[2417] başında: B-
[2418] külāhı: M külāh
[2419] iḳbāline ve: B-
[2420] görse-kim: M görse ki
[2421] görse-kim: M görse ki
[2422] düşinde görse-kim: B görse-kim, M düşinde görse ki
[2423] yilesin: M yelisin
[2424] düşinde görse-kim: B görse-kim, M düşinde görse ki
[2425] düşinde görse-kim: B görse-kim: M düşinde görse
[2426] içerü: B-
[2427] görse-kim: M görse ki
[2428] ve yāḫūd: B veyā
[2429] kişiyle: M kişi ile
[2430] bula: M-
[2431] bir: B-
[2432] görse-ki: M görse ki
[2433] memleketine: B memleketinde
[2434] görse-ki: M görse ki
[2435] ve eger görse-ki cengde bir pādişāh ġalebe ider ḥāceti revā ola maḳṣūda irişe: M-
[2436] ki: B-

ve yāḫūd anuŋ sarāyı Ka‘be olmış (2) anuŋ hergiz zevāli olmaya ve eger Ka‘be üzerine selām virse[2437] emīnlik ve beşāret ola.” Cābir-i (3) Maġribī eydür: “Pādişāhuŋ muḳarrebi görse-ki[2438] pādişāha yaḳın olmış ol-miḳdār anuŋ ulu- (4) luġı ziyāde[2439] ola eger pādişāh görse-ki[2440] kendü libāsında yā sarāyında[2441] ve yāḫūd mescidinde veyā şol (5) nesnesinde ki ol nesne aŋa mensūbdur ziyādelıḳ var anuŋ ḫiẕmeti[2442] ḫādemi ḥaşemi ziyāde ola ve eger (6) bu meẕkūrlarda noḳṣān görse ‘aksi ola ve eger bir pādişāh görse-ki[2443] taḫt üzerinde (7) uyur pādişāhlıḳ aŋa muḳadder ola ve eger görse-ki[2444] bir pādişāh **[M101b]** bir yir[2445] üzerinde[2446] oturur (8) rence giriftār ola ve ba‘żılar eydürler pādişāhlıḳ anda muḳarrer ola ve eger görse-ki[2447] bir kişi (9) pādişāhuŋ sarāyı ḳapusına geldi ve şādılıġ-ıla[2448] girü döndi ḫalāyıḳdan veyā[2449] pādişāhdan (10) anuŋ menzileti ziyāde ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger pādişāh şād[2450] u ḫandān görse (11) baġlu işleri küşāde ola ve eger vezīr görse işi ṣalāḥa gele ve eger ḥācib görse (12) kendü işlerinden ‘āciz ḳala āḫir murāda irişe ve eger pādişāhuŋ nedīmin görse (13) şād u ḫandān ola[2451] bir kişiden aŋa melāmet irişe ve eger a‘vānları[2452] görse kendü (14) ḫānedānından yarlıḳ bula ve eger vekīli[2453] görse gitmiş işi girü gele ve eger perde-dār[2454] (15) görse anuŋ baġlu işleri açıla ve eger zindāncı görse ġam-gīn ola ve eger cellād **[B69b]** (1) görse anuŋ[2455] murādı tīz ḥāṣıl ola ve eger yazıcı görse pādişāhuŋ rāzından ḫaber-dār (2) ola ve eger degirmenci görse ne-kim[2456] isterse anı bula ve eger silāḥ-dār görse anuŋ işi ḳavī (3) ola ve eger ‘amel-dār görse ḫaber[2457] işide **[M102a]** ve[2458] ol ḫaberden şād ola ve eger şarāb-dār görse (4) bir ‘avratdan menfa‘at bula ve eger rikāb-dār görse bir ḥāṣılsuz[2459] yalan söz işide ve eger ġāşiye- (5)

[2437] virse: M-
[2438] görse-ki: M görse ki
[2439] ziyāde: M teraḳḳīde
[2440] görse-ki: M görse ki
[2441] yā sarāyında: B-
[2442] ḫiẕmeti: B-
[2443] görse-ki: M görse ki
[2444] görse-ki: M görse ki
[2445] bir yir: M yer
[2446] üzerinde: B üzerine
[2447] görse-ki: M görse ki
[2448] şādılıġ-ıla: B şāẕılıġ-ıla
[2449] veyā: B ve
[2450] şād: B şāẕ
[2451] ola: B görse
[2452] ‘avānları: B ‘avānların
[2453] vekīli: B vekīlin
[2454] perde-dār: B perdāh
[2455] anuŋ: B-
[2456] ne-kim: M neyi kim
[2457] ḫaber: M ḫayr
[2458] ve: B-
[2459] ḥāṣılsuz: B-

dārı görse aŋa ġam ve ġuṣṣa irişe ve ‘avratlardan ḫayr göre ve eger ḫān-sālār görse (6) anuŋ üzerine ni‘met vāfir ola ve eger imraḫorı görse bir iş işleye anda renc ü zaḥmet (7) göre.” İsmā‘īl bin Eş‘aṣ eydür: “Eger düş ‘āleminde görse-ki[2460] pādişāh bir şehre gelmiş bu şehrüŋ (8) pādişāhına ġalebe eylemiş bu şehirde[2461] renc ve[2462] noḳṣān ẓāhir ola ve eger görse-ki[2463] bir pādişāh bir pādişāhuŋ (9) boynına ayaġın başa andan memleketi ala ve eger görse-ki[2464] pādişāh anuŋ evinde aşılmış (10) durur ol pādişāhuŋ aŋa iḥtiyācı ola anuŋ üzerine[2465] ḥükmi revān ola.” **Bādincān:** (11) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde bādincān vaḳtında ve ġayrı vaḳtında ve eger bişmiş ve eger[2466] bişmemiş (12) ġam ve ġuṣṣadur ve eger görse-ki[2467] bādincān ṣatar yāḫūd bir kişiye virür ġamdan **[M102b]** ḳurtıla.” (13) **Bārū:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde ḳal‘a bārūsı ve şehir bārūsı ve köy bārūsı pādişāhdur veyā vālīdür ve ba‘żılar eydürler ki şehir bārūsı pādişāhdur ve ḳal‘a bārūsı[2468] (14) ṣāḥib-i ḳal‘adur ve her nesnenüŋ bārūsı ṣāḥibine rāci‘dür ve bārūyı yeŋi görse (15) ṣāḥibinüŋ işi eyü ola ve eger bārūyı ḫarāb görse ṣāḥibinüŋ ‘azline delālet ider.” **[B70a]** (1) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde on ikiye yaḳın bārū görse pādişāh ola ve ol (2) bārū ki ṣaġında ve ṣolında olsa vālī-yi şehir ola ve ol bārū ki ıraḳda görse emīnlige (3) ve ‘ıyşa delālet ider ve ol bārū ki şehrüŋ ardındadur ol ‘avrata delālet ider[2469].” **Bāzū:** (4) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde bāzū ḳarındaşdur yāḫūd eyü[2470] oġuldur ve yāḫūd[2471] eyü dostdur (5) ve yāḫūd[2472] ortaḳdur ve eger düş ‘āleminde görse-ki[2473] anuŋ bāzūsı uzun olmış ḳavī ola[2474] (6) ve ḳarındaşından veyā dostından veyā oġlından fāyide göre[2475] ve eger görse-ki[2476] bāzūsı (7) ḳışa olmış bu meẕkūruŋ ḫilāfı ola.” **[M103a]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde bāzū altı vech (8) üzerine delālet ider: ḳarındaşa ve oġula ve ortaġa[2477] ve eyü dosta ve ġama ve ġuṣṣaya[2478] ve ḳonşıya (9) ve

---

[2460] düş ‘āleminde görse-ki: M düşinde görse ki
[2461] şehirde: M şehre
[2462] ve: B ü
[2463] görse-ki: M görse
[2464] görse-ki: M görse ki
[2465] üzerine: M-
[2466] eger: B-
[2467] görse-ki: M görse ki
[2468] pādişāhdur veyā vālīdür ve ba‘żılar eydürler ki şehir bārūsı pādişāhdur ve ḳal‘a bārūsı: B-
[2469] delālet ider: B delāletdür
[2470] eyü: B-
[2471] ve yāḫūd: M veyā
[2472] ve yāḫūd: M veyā
[2473] görse-ki: M görse ki
[2474] uzun olmış ḳavī ola: M ḳavī ve ḫūb ola
[2475] göre: B ola
[2476] görse-ki: M görse ki
[2477] ve ortaġa: M-
[2478] ve ġuṣṣaya: B-

eger görse ki[2479] bāzūsı düşmiş yāḫūd[2480] kesmişler bu didügüm kişilerüŋ birisi vefāt (10) ḳıla[2481].” **Bāzū-bend:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde bir kişi[2482] elinde veyā[2483] ḳolında bir altundan bāzū- (11) bend görse yā[2484] ḳarındaşlara veyā[2485] ol kişilere ki bāzūya ta‘alluḳdur anlara delālet ider (12) ve her kerāhiyyeti ki bāzū-bendde vāḳi‘ olur anlara ta‘alluḳdur ve eger ḳolında gümişden[2486] bāzū-bend (13) görse ḳatı ġam-gīn ola ve ba‘żılar eydürler ki eger ḳoltuġındaġı[2487] bāzū-bend gümiş olsa ḳızını (14) veyā[2488] ḳız ḳarındaşını ere vire ve[2489] eger ‘avrat düşinde bāzū-bend görse anuŋ mālı ve (15) ārāyişi ola ve eger baḳırdan veyā[2490] demürden olsa ol kişilerden[2491] ki bāzūya ta‘alluḳdur yarlıḳ ve ḳuvvet **[B70b]** (1) göre ve eger görse ki bāzū-bend şındı yāḫūd[2492] żāyi‘ oldı bunuŋ ḫilāfi ola.” (2) **Pās-bān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger **[M103b]** düşinde[2493] görse-ki[2494] bir ehl-i ṣalāḥa pās-bānlıḳ eyler iki cihānda (3) ḫayr ve menfa‘at bula ve eger ehl-i fesāda pās-bānlıḳ eylese aŋa iki cihānda mażarrat irişe (4) ve eger görse-kim[2495] pādişāh sarāyında pās-bānlıḳ eyler pādişāhdan menfa‘at göre ve eger (5) görse-ki bir ḳavma pās-bānlıḳ eyler[2496] eger ol ḳavm vera‘ ehli olsa anlardan ḫayr ve fāyide (6) irişe ve bilüŋ[2497] düşde pās-bānlıḳ itmek ṣāḥib-i ḳadr ve ṣāḥib-i vilāyet ve cemī‘[2498] işler- (7) de timār idicidür.” **Bāṭıye**[2499]**:** Ḥukemā eydür: “Düşde bāṭıye[2500] semiz[2501] kenīzekdür ki[2502] anuŋ-ıla ‘işret (8) eyleye ve göŋül murādın bula ‘ale’l-ḫuṣūṣ bāṭıye[2503] yeŋi ve tāze olsa be-ġāyet eyüdür (9) ve eger bu[2504] düşüŋ ṣāḥibi anuŋ ehli olmasa ki bunuŋ gibi kenīzegüŋ māliki ola bir bunuŋ

[2479] ki: M-
[2480] yāḫūd: M veyā
[2481] ḳıla: B ide
[2482] düşinde bir kişi: M bir kişi düşinde
[2483] veyā: M yā
[2484] yā: B
[2485] veyā : B ve yāḫūd
[2486] gümişden: B gümüşden
[2487] ḳoltuġındaġı: B ḳulaġındaġı
[2488] veyā: B ve yāḫūd
[2489] ve: M-
[2490] veyā: B ve yāḫūd
[2491] olsa ol kişilerden: B-
[2492] yāḫūd: M yā
[2493] düşinde:
[2494] görse-ki: M görse ki
[2495] görse-kim: M görse ki
[2496] pādişāhdan menfa‘at göre ve eger görse-ki bir ḳavma pās-bānlıḳ eyler: M-
[2497] bilüŋ: B belki
[2498] cemī‘: B cemī‘i
[2499] bāṭıye: B bādiye
[2500] bāṭıye: B bādiye
[2501] semiz: B semüz
[2502] ki: M-
[2503] bāṭıye: B bādiye
[2504] bu: B-

gibi[2505] (10) kenīzeg-ile ṣoḥbet eyleye ve her ne kim[2506] bu bāṭıye bābında[2507] görinür kenīzege rāci‘dür.” **Bāḳlā:** (11) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde bāḳlā eger bişmiş ve eger[2508] bişmemiş olsa[2509] eger vaḳtında ve eger[2510] ġayrı (12) vaḳtında ġam u ġuṣṣa irişdüre eger yaş ve[2511] eger ḳuru olsun[2512] ve eger görse-ki[2513] bir kişi aŋa bāḳlā (13) virür ol-daḫı alup anı yir ol kişiye **[M104a]** ġam u ġuṣṣa irişdüre ve ola ki ol[2514] (14) baḳla viren-ile ceng eyleye.” **Pālān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde pālān[2515] (15) ‘avrata delālet ider eger eski ve ger yeŋi her nice görse ta‘bīri[2516] ‘avrata rāci‘dür **[B71a]** (1) ve eger görse ki[2517] arḳasına pālān götürür ‘avratına[2518] muṭī‘ ola ve avrat anuŋ (2) üzerine müstevlī ola.” **Pā-çe:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger ḳoyun pā-çesi (3) olsa ni‘metdür ve eger ṣıġır pā-çesi olsa[2519] dirligi giŋ ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ol pā-çeden yise[2520] yetīmler mālın (4) yiye[2521] ḫāṣṣa eger bişmiş pā-çe olsa.” **Pāyendānlıḳ eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-ki[2522] bir kişiye (5) pāyendānlıḳ eyler anuŋ ḫidmetinde[2523] muṭī‘ ve muḳīm ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde (6) pāyendānlıḳ üç vech üzerine delālet ider: muḳīm olmaġa ve ‘ināyete ve ḫayr irişmege ve (7) eger görse-ki[2524] pāyendānlıḳdan çıḳar bu didüklerimüzüŋ[2525] ḫilāfı ola.” **Pūt:** Muḥammed bin Sīrīn (8) eydür: “Eger düşinde görse-ki[2526] pūta ṭapar Allāh üzerine yalan söyleye ve eger ol pūt **[M104b]** aġaçdan (9) olsa bir münāfıḳuŋ ḫidmetin eyleye ikisinüŋ daḫı dīni yaramaz ola ve eger ol[2527] pūt (10) gümişden[2528] olsa hevā-yı nefs cihetinden bir ‘avrata meyl ide velī teḳarrüb eyleye ve eger ol (11) pūt altundan olsa mekrūh māllara

---

[2505] gibi: B-
[2506] kim: M ki
[2507] bu bāṭıye bābında: M bāṭıye bu bābda, B bu bādiye bābında
[2508] eger: B-
[2509] olsa: B-
[2510] eger: B-
[2511] ve: B-
[2512] olsun: B-
[2513] görse-ki: M görse ki
[2514] ol: M-
[2515] düş ‘āleminde pālān: pālān düş ‘āleminde
[2516] ta‘bīri: M-
[2517] ve eger görse ki: M eger görse
[2518] ‘avratına: B ‘avrata
[2519] ni‘metdür ve eger ṣıġır pā-çesi olsa: B-
[2520] yise: M yese
[2521] yiye: M yeye
[2522] görse-ki: M görse ki
[2523] ḫidmetinde: M ḫiẕmetinde
[2524] görse-ki: M görse ki
[2525] didüklerimüzüŋ: M didiklerümüzüŋ
[2526] görse-ki: M görse ki
[2527] ol: B-
[2528] gümişden: B gümüşden

meyli ola ve eger baḳırdan olsa veyā demürden olsa (12) veyā ḳalaydan olsa dīnden[2529] ġarażı dünyā metā‘ı ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger (13) pūt cevherden olsa anuŋ ġarażı dīnden[2530] pādişāhlıḳ ḫadem ü[2531] ḫaşem ola ve eger (14) düşinde[2532] kendüyi[2533] pūt-ḫānede görse kendü ‘aḳl u dānişinden[2534] ‘āciz ḳala[2535] ve müteḥayyir ola[2536].” (15) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde pūt altı vech üzerinedür[2537]: **[B71b]** (1) bir belāya ve bāṭıla ve mekre[2538] ve mekr idici kimseye ve münāfiḳa ve müfside ‘avrata (2) ki aldayıcı ola[2539].” **Pirinç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde pirinç māldur (3) ki renc ve[2540] zaḥmet-ile ele gire[2541] ol gördügi miḳdārı.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (4) “Eger görse-ki[2542] bişmiş pirinç yir ḥāceti revā ola ve eger et-ile olsa[2543] (5) be-ġāyet eyüdür ve eger ziyāde bişmiş[2544] olsa daḫı eyüdür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (6) “Düşde pirinç[2545] üç **[M105a]** nesneye delālet ider: bir māla ve ḥācet revālığına ve ümīd (7) ṭutmaduġı yirden ḫayr irişmesine.” **Perde:** Ḥukemā eydür: “Eger düşinde görse-ki[2546] (8) evi ḳapusında perde aşılmış eger yoġun olsa ġam ola ve[2547] ḫavf ola (9) ammā ‘āḳıbet[2548] ḫayr ola ve ġamdan ḫalāṣ bula[2549] ve eger bir ulu kişinüŋ ḳapusında (10) perde görse ve yāḫūd[2550] mescid ḳapusı üzerinde ve yāḫūd[2551] bāzār ortasında (11) ol kimsenüŋ ‘ömri[2552] az ola ve şādısı ziyāde eyü[2553] ola ve eger perdeyi żāyi‘ (12) eylese[2554] ḳurtılmaḳ bula ve eger ma‘lūm perde olmaya daḫı ziyāde eyü ola.” (13) Cābir-i Maġribī eydür: “Yeŋi perde düşde[2555] ra‘iyyete ġam u[2556] ġuṣṣadur ve pādişāha (14) eyüdür ve eger eski perde olsa

[2529] olsa dīnden: M-
[2530] dīnden: B-
[2531] ü: M ve
[2532] düşinde: B-
[2533] kendüyi: M-
[2534] ‘aḳl u dānişinden: M ‘aḳl-ı dānişinden
[2535] ḳala: B-
[2536] ola: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[2537] üzerinedür: B üzerine delālet
[2538] ve mekre: M-
[2539] ki aldayıcı ola: B ve aldayıcı kimseye
[2540] renc ve: B-
[2541] ele gire: M ḥāṣıl olur
[2542] görse-ki: M görse ki
[2543] olsa: M yese
[2544] bişmiş: M-
[2545] düşde pirinç: M düşde pirinç
[2546] görse-ki: M görse ki
[2547] ve: B-
[2548] ammā ‘āḳıbet: M āḫir
[2549] bula: M ola
[2550] ve yāḫūd: M veyā
[2551] ḳapusı üzerinde ve yāḫūd: M ḳapusında veyā
[2552] ‘ömri: B ġamı
[2553] eyü: M-
[2554] eylese: M ve eylese
[2555] düşde: B-

ġamdur.” **Perde ṭutucı[2557]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (15) “Eger düşde görse ki perde ṭutucılıḳ[2558] eyler ḥāceti tīz vaḳtda revā ola **[B72a]** (1) ve bir ulu kişiden manşıbı ziyāde ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde (2) bir ṣāliḥ perde-dārı olsa ḫayr ve ṣalāḥ ve māl-ı ḥelāl bula[2559] ve eger bir müfsid (3) begüŋ perde-dārı olsa māl-ı ḥarām ve fesād bula.” **[M105b] Pervāne:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Düşde pervāne[2560] bir żaʻīf ve nā-dān kişiye delālet ider ki kendüyi nā-dānlıġ-ıla (5) helāk eyleye ve eger düşinde görse-kim[2561] pervāne ṭutar bir żaʻīf kişiyle ṣoḥbet eyleye.” (6) İbrāhīm-i Kirmānī[2562] eydür: “Eger düşinde görse-ki[2563] pervāneyi ṭutup[2564] girü uçurur (7) ve girü ṭutar[2565] bir ḳız oġlan cāriye-y-ile[2566] ṣoḥbet eyleye ve andan bir oġlan ṭoġa (8) ve eger pervāneyi[2567] öldürse yā kendü ölse[2568] oġlı vefāt ḳıla.” **Bıyıḳ** Muḥammed bin Sīrīn eydür[2569]: “Düş (9) ʻāleminde bıyıḳ kişinüŋ heybetidür ve eger görse-kim[2570] bıyıġın düzer heybeti ziyāde (10) ola ve eger düşinde bıyıġın kesse heybetine[2571] noḳṣān ola ve eger görse-kim[2572] bıyıġı ḳatı (11) uzamış anuŋ ḳuvveti ziyāde ola ve eger bir kişi anuŋ bıyıġın kesse veyā (12) ḳoparsa ol kişi ṣavaş eyleye ve eger görse-kim[2573] bıyıġı aġarmış bir işlemeyecek işden (13) iḫtirāz eyleye ve eger ʻavrat düşinde[2574] görse-ki[2575] bıyıġı biter eger[2576] uzun olsa (14) ġam ve ġuṣṣadur ve eger azacuḳ olsa ʻizzet ve ḥürmet ola.” **Burūc:** Dāniyāl Ḥakīm (15) eydür: “Düş **[M106a]** ʻāleminde göklerdeki burūc leşkerüŋ muḳaddemlerine delālet ider ve[2577] eger **[B72b]** (1) düşinde sevr ve sünbüle ve cedy burcın görse pādişāhuŋ vezīri ola ve eger cevzā (2) ve[2578] mīzān ve delv burcın görse pādişāh ve[2579] ḳāḍī ve ṣāḥib-i tedbīr ola ve her ziyāde (3) ve noḳṣān ki burūcda görine bu meẕkūrlara taʻalluḳdur.” Muḥammed bin Sīrīn

---

[2556] u: M ve
[2557] ṭutucı: B dutucı
[2558] ṭutuculık: M dutucılıḳ
[2559] bula: M ola
[2560] düşde pervāne: M pervāne düş ʻāleminde
[2561] görse-kim: M görse ki
[2562] İbrāhīm-i Kirmānī: M Cābir-i Maġribī
[2563] görse-ki: M görse
[2564] pervāneyi ṭutup: M pervāne dutup
[2565] ṭutar: M dutar
[2566] cāriye-y-ile: M cāriye ile
[2567] pervāneyi: B pervāne
[2568] yā kendü ölse: B-
[2569] Muḥammed bin Sīrīn eydür: M-
[2570] görse-kim: M görse ki
[2571] heybetine: M heybete
[2572] görse-kim: M görse ki
[2573] görse-kim: M görse ki
[2574] düşinde: M-
[2575] görse-ki: M görse ki
[2576] eger: M ve eger
[2577] ve: M-
[2578] ve: M-
[2579] ve: M-

eydür: (4) “Eger düşinde ḥamel burcın görse bir muḥteşem kişiyle anuŋ işi vāḳi‘ ola ve (5) ḥāceti revā ola ve eger ṣevr burcın görse bir cāhil kişiyle[2580] işi vāḳi‘ ola (6) ve ḥaceti revā ola ve eger seraṭān burcın görse bir bī-aṣl kişiyle aŋa (7) iş vāḳi‘ ola ve ḥāceti revā olmaya ve eger cevzā burcın görse bir dānā ve[2581] faṣīḥ (8) kişiyle işi düşe ve ḥāceti revā ola ve eger esed burcın görse pādişāh-ıla[2582] (9) veyā bir ulu kişiyle[2583] işi vāḳi‘ ola ve ḥāceti revā olup ululuḳ bula ve eger (10) sünbüle burcın görse bir ekinci Türk-ile[2584] işi ola ve ḥāceti revā olmaya ġam-gīn ola (11) ve eger ḳavs burcın görse bir sālār-ıla işi vāḳi‘ **[M106b]** ola ve ḥāceti revā ola (12) ve eger ‘aḳreb burcın görse ‘izzet ve devlet bula ve bir ulu kişiden ḥāceti revā (13) ola ve eger delv burcın görse bir orta ḥāllü kişiyle ki ne ġanī ola ve ne dervīş (14) ola[2585] anuŋ-ıla[2586] bir iş vāḳi‘ ola ḥāceti revā ola ve ḫalāyıḳ anı dost ṭutalar ve (15) eger ḥūt burcın görse bir ġarīb ve ehl-i tedbīr kişiyle[2587] işi ola[2588] ve ḥāceti **[B73a]** (1) revā ola.” **Perī:** Ba‘żılar eydürler ki perī düşde ‘azīz dostdur ve ba‘żılar eydür- (2) ler ki düşmendür ve ba‘żılar eydürler[2589] ki düşde perī[2590] ol işde ki olur baḫtdur ve göŋül (3) murādıdur ve[2591] Ebū Hüreyre *raḍıyallāhu ‘anhu* rasūl ḥażretinden *ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem* (4) rivāyet ider. Eydür: “Rasūl ḥażreti buyurdı-ki[2592] perī düşde[2593] devlet ve ululıḳdur[2594].” Ve eger (5) görse-kim[2595] perī elin baġlayup anuŋ-ıla kelām söyler ḳuvvet ve şādılıḳ[2596] ola ve eger (6) perīyi ḫūb ṣūretde şādumān görse ‘izzet ve devlet bula ve eger çirkīn ṣūretde[2597] görse (7) ġam[2598] ola ve eger ölmiş perīyi görse işleri perīşān ola ve eger perīyle[2599] ceng (8) iderse[2600] anuŋ baḫtına żarār irişe. İbrāhīm-i **[M107a]** Kirmānī eydür: “Eger gördügi perī Müsülmān[2601] olsa (9) anuŋ baḫtına ve ululığına[2602] delālet ider ve eger

---

[2580] cāhil kişiyle: M cāhil ile
[2581] ve: M-
[2582] pādişāh-ıla: M pādişāh ile
[2583] kişiyle: M kişi ile
[2584] Türk-ile: M Türk ile
[2585] ola: M-
[2586] anuŋ-ıla: B-
[2587] kişiyle: M kişi ile
[2588] ola: B düşe
[2589] eydürler: B eydür
[2590] düşde perī: M-
[2591] ve: B-
[2592] eydür rasūl ḥażreti buyurdı-ki: M rasūl ḥażreti eydür kim
[2593] perī düşde: M düşde perī
[2594] ululıḳdur: M ululuḳdur
[2595] görse-kim: M görse ki
[2596] şādılıḳ: B şāẕılıḳ
[2597] sūretde: B-
[2598] ġam: M ġanī
[2599] perīyle: M peri ile
[2600] iderse: M eylese
[2601] Müsülmān: M Müsilmān
[2602] ululığına: M ululuġına

kāfir olsa düşmenlige ve yaramazlıġa (10) delālet ider.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düşinde kendüyi perīlerüŋ ortasında (11) görse sefere gide ve ol sefer mübārek ola ve eger görse-kim[2603] perī anı boynına götürür (12) alur gider ululıḳ[2604] bula ve eger boynından aşaġa bıraḳsa ‘izzetden düşe ve eger perī (13) anuŋ-ıla luṭf-ıla kelām söylese anuŋ işi eyü ola ve eger perīyi bir eyü ṭon-ıla görse (14) ḥāli eyü ola ve eger perī aŋa nesne virse altundan ve gümişden[2605] yā ṭondan devleti (15) ziyāde ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde perīyi yā[2606] ölmiş veyā ḫasta görse **[B73b]** (1) anuŋ[2607] ḥāli yaramaz ola ve eger perīlerüŋ pādişāhını görse-ki[2608] anı nuvaḫt ider ve (2) aŋa ‘aṭā[2609] virür iḳbāl bulup pādişāhlar ḳatında[2610] taḳarrüb bula[2611] ve eger görse-kim[2612] (3) perī gāh anuŋ-ıla[2613] olur ve gāh andan penhān[2614] olur bir ‘avrat anuŋ-ıla[2615] ḥīle (4) eyleye ve eger görse-kim[2616] perīlerüŋ evlerine girür[2617] **[M107b]** ve anları görür ġurbete gide ve şehirler[2618] (5) göre ve eger görse-kim[2619] perī anı ṭutup alur[2620] gider ḥāceti revā ola bir ṭarafdan (6) ki aŋa ümīd ṭutmazdı.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[2621]: “Düşde perī görmek biş[2622] nesneye delālet (7) ider: bir ‘azīz dosta ve baḫta ve göŋül murādına ve devlete ve yalan ḫabere ve bāṭıl (8) işlere.” **Biryān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde biryān görse ṣāḥib-i kelām ola ve (9) ‘ıyşı vāfir ola ve rızḳ ṭalebinde ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger ḳoyun biryānı[2623] (10) olsa ol-miḳdār zaḥmet ve meşaḳḳatle māl ele getüre ve eger ṣıġır biryānı[2624] olsa ol yıl (11) ḳorḳudan emīn ola ve eger oġlaḳ biryānı olsa[2625] az māl[2626] ola ve eger biryānuŋ başın (12) yise[2627] bir ulu kişiden menfa‘at bula ve eger ḳuş yavrısı biryānı[2628] olsa bir ‘avrat

---

[2603] görse-kim: M görse ki
[2604] ululıḳ: B ululuḳ
[2605] gümişden: M gümüşden
[2606] yā: B-
[2607] anuŋ: B-
[2608] görse-ki: M görse ki
[2609] ‘aṭā: B ‘uṭārid
[2610] ḳatında: M yanında
[2611] taḳarrüb bula: M taḳarrübī ola
[2612] görse-kim: M görse ki
[2613] anuŋ-ıla: B anuŋla
[2614] penhān: M penāh
[2615] anuŋ-ıla: B anuŋla
[2616] görse-kim: M görse ki
[2617] girür: M gider
[2618] şehirler: B şehir
[2619] görse-kim: M görse ki
[2620] alur: M alup
[2621] eydür: M-
[2622] biş: M beş
[2623] biryānı: B biryān
[2624] biryānı: B biryān
[2625] biryānı olsa: B biryān eylese
[2626] māl: M mālı
[2627] yise: M yese

cihetinden (13) mekr-ile māl ele getüre ve eger ṭuzlu balıḳ olsa ve[2629] yise sefere gide ve ʻilm ṭalebin (14) ide ve yāḫūd[2630] bir ulu kişinüŋ ṣoḥbetinde ola ve eger ol kişi ṣāliḥ olsa rāḥat göre[2631] (15) ve eger müfsid olursa renc ü[2632] zaḥmet göre ve eger tāze balıḳ olsa ol ṭuzlu bayat **[B74a]** (1) balıḳdan ḫayrludur ve büyük balıḳ **[M108a]** uvaḳ balıḳdan ḫayrludur ve eger düşinde biryān (2) ṣatıcı görse ol kişiye delālet ider ki ḫalḳ anuŋ sebebiyle maʻīşetler- (3) ine menfaʻat bula[2633].” **Bezzāz:** Ḥukemā eydür: “Düşde bezzāz bir ulu ve ḫaṭar-nāk kişidür.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşde bezzāz[2634] ṭon bahāsı aḳça ve dīnār (4) almazsa[2635] bir ehl-i manṣıb ve muḥteşem kişiye delālet ider ki ḫalāyıḳ anı dost ṭutalar.” (5) Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bezzāz ʻālemüŋ ve dünyānuŋ zīnetidür[2636].” **Bezr-i ḳaṭun[2637]:** (6) Ḥukemā eydür: “Düş ʻāleminde bezr-i ḳaṭun ġamdur ve māla ve noḳṣāna ve eger yise (7) mālından[2638] ol-miḳdār naḳṣ ola.” **Bisāṭ[2639]:** Düşde ḫālüŋ şādısıdur (8) ve eger görse-ki bisāṭ döşer ve üzerine oturur rızḳ anuŋ üzerine (9) vāsiʻ ola ve eger düşinde bisāṭı dürse anuŋ rızḳı ṭar ola ve eger (10) görse-kim anı pādişāh döşer dünyā metāʻı anuŋ üzerine vāsiʻ ola ve ʻömri (11) uzun ola. Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde görse-ki bir yeŋi bisāṭ var büyük (12) ve giŋ anuŋ niʻmeti çoḳ ola ve rızḳ ḳapusı anuŋ üzerine açıla ve eger (13) döşenmiş görse ve bir bölük ḳavm ol bisāṭuŋ üzerine oturmışlar görse (14) ol ḳavmdan bu düşüŋ ṣāḥibine ḫayr ve menfaʻat irişe ve eger kendü bisāṭını bā- (15) zāra iledüp ṣatar ve yāḫūd bir kişiye baḫş eyler niʻmeti noḳṣān bula.” Caʻfer-i **[B74b]** Ṣādıḳ eydür: “Düşde bisāṭ büyük olup yeŋi olsa altı vech üzerine delālet (2) ider: ʻizzete ve cāha ve ululıġa ve mertebeye ve niʻmete ve māla ve ʻömr uzunlıġına ve eger (3) düşinde bisāṭ ṣatıcı görse eger ṣatun alsa ol bir kişiye delālet ider ki (4) dīni dünyāya vire eger bahāsı olmasa ḫayr ola.” **Bostān ṣatıcı:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür düşde bostān ṣatıcı dünyāda ṣādī ve feraḥdur İbrāhīm-i Kirmānī eydür va- (6) ḳtında görse ululıġa[2640] ve yiginlige delālet ider ve baʻżılar eydürler ki bir ġanī ṣāḥib- (7) cemāl ʻavrata bu ḳıyās üzerine taʻbīr itmek gerek **Baḳḳāllıḳ** Muḥammed bin **[M108b]** Sīrīn eydür: (8)

[2628] yavrısı biryānı: B yavrusı biryān
[2629] olsa ve: M-
[2630] ve yāḫūd: M veyā
[2631] ve eger ol kişi ṣāliḥ olsa rāḥat göre: M-
[2632] ü: M ve
[2633] bula: B ola
[2634] bir ulu ve ḫaṭar-nāk kişidür İbrāhīm-i Kirmānī eydür eger düşde bezzāz: B-
[2635] almazsa: B almaz
[2636] eydür düşde bezzāz ʻālemüŋ ve dünyānuŋ zīnetidür: M-
[2637] Bezr-i ḳaṭun maddesi M nüshasında yoktur.
[2638] mālından: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[2639] bisāṭ maddesinin baş tarafı M nüshasında yazılmamıştır
[2640] ululıġa: M ululuġa

“Düş ‘āleminde baḳḳāllıḳ eylemek bir nesne ḥāṣıl eylemekde ma‘īşet maṣlaḥatı-çun[2641] cehd (9) eylemekdür eger görse-kim[2642] baḳḳāllıḳ eyler dünyā işine meşġūl ola ol metā‘ı miḳdārı[2643] menfa‘at (10) bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde görse-ki[2644] altuna[2645] ve aḳçaya nesne ṣatar aŋa (11) ġam ve ġuṣṣa irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde baḳḳāllıḳ üç vech üzerine delālet (12) ider kār u kesbde cehde ve menfa‘ate ve ġam ve ġuṣṣaya.” **Palās** İbrāhīm-i (13) Kirmānī eydür: “Düşde palās bir ṣāliḥ dervīşe delālet ider ki cemī‘ aḥvālinde güzīde ola ve eger görse ki düşinde geyer[2646] bir ṣāliḥ dervīş-ile[2647] ṣoḥbet eyleye andan āḫiret (14) menfa‘atın bula ve ba‘żılar eydürler ki düşde palās ḥelāl māldur[2648].” Muḥammed bin Sīrīn (15) eydür[2649]: “Eger düşinde yeŋi palās bulsa bir ġanī ve pārsā ‘avrat ala eger bu vāḳı‘ayı **[B75a]** (1) ‘avrat görse anı[2650] bir ġanī ve ṣāliḥ er[2651] ala ve andan menfa‘at bula ve eger görse-kim[2652] (2) düşinde[2653] bahā virüp palās ṣatun alur bir ṣāliḥa kenīzek ṣatun ala.” **Bülbül:** İbrāhīm-i (3) Kirmānī eydür: “Düşde bülbül bir küçük oġlana delālet ider ve[2654] eger düşinde bülbül āvāzı (4) işitse bir ḫoş ve şīrīn kelām işide ve eger düşinde **[M109a]** bülbül bulsa veyā[2655] bir kimse aŋa (5) bülbül virse oġula delālet ider veyā ḳula delālet ider[2656].” Cābir-i Maġribī eydür: (6) “Eger görse-kim[2657] düşinde çoḳ bülbülleri var anuŋ ḳulları ve ḳulı oġlanları çoḳ (7) ola ve eger düşinde bülbül öldürüp etin yise[2658] anuŋ ḳulı ölüp[2659] andan[2660] mīrās̱ yiye[2661].” (8) **Balġam:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[2662]: “Düşde balġam cem‘ olmış māldur ve eger görse-kim[2663] (9) boġazından balġam bıraġur ki[2664] eger ol balġamuŋ rengi aḳ olsa ve pāk yire[2665] bıraḳmış

[2641] maṣlaḥatı-çun: M maṣlaḥatı içün
[2642] görse-kim: M görse ki
[2643] meṭā‘ı miḳdārı: B meṭā‘
[2644] eger düşinde görse-ki: M-
[2645] altuna: M altun
[2646] bir ṣāliḥ dervīşe delālet ider ki cemī‘ aḥvālinde güzīde ola ve eger görse ki düşinde geyer: B-
[2647] dervīş-ile: M dervīş ile
[2648] ve ba‘żılar eydürler ki düşde palās ḥelāl māldur: M-
[2649] eydür: M-
[2650] bir ġanī ve pārsā ‘avrat ala eger bu vāḳı‘ayı ‘avrat görse anı: M-
[2651] ṣāliḥ er: M ṣalāḥ ider er
[2652] görse-kim: M görse ki
[2653] düşinde: B-
[2654] ve: B-
[2655] veyā: M ve yāḫū
[2656] delālet ider: M-
[2657] görse-kim: M görse ki
[2658] etin yise: M etinden yese
[2659] ölüp: M öle
[2660] andan: M-
[2661] yiye: M yeye
[2662] eydür: M-
[2663] görse-kim: M görse ki
[2664] ki: B-
[2665] yire: M yere

olsa mā- (10) lını fesāda ḫarc eyleye ve eger ḫasta düşinde görse-ki[2666] aġzından yire[2667] balġam bıraġur şifā bula (11) ve[2668] eger balġam ḳara olsa ḫayr olmaya ve eger ḳan-ıla ḳarışmış[2669] olsa anuŋ mālına noḳṣān irişe." (12) Cābir-i Maġribī eydür: "Eger görse-kim[2670] balġamı[2671] evinde bıraġur mālın kendü 'ayāli üzerine nafaḳa (13) eyleye ve eger evden ṭaşra bıraḳsa mālını yadlara nafaḳa eyleye ve eger mescide bıraḳsa (14) mālını kendü vechi-çün nafaḳa vire[2672]." **Peleng:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde peleng (15) bir ḳavī ve dānā kişiye delīldür ki düşmen ola ve eger görse-kim[2673] anuŋ[2674] etinden yir **[B75b]** ceng itmekden ululuḳ bula ve düşmeni ḳahr **[M109b]** eyleye ve eger düşinde peleng-ile[2675] ceng (2) eylese[2676] hergiz bir birine ẓafer bulamasalar bir pādişāh ṭarafından 'aẓīm ḫavf vāki' ola (3) ve yāḫūd[2677] ol kişi ḳatı ḫasta ola andan ṣoŋra şifā bula ve eger görse-kim[2678] anuŋ (4) südin içer düşmenden aŋa ḫavf u ḫaṭar irişe ve āḫir ol ḫavfdan emīn ola (5) ve eger düşinde pelengüŋ derisin veyā tüyin yā kemügin bulsa ol-miḳdār[2679] düşmenüŋ (6) mālın ḥāṣıl eyleye ve eger düşinde görse-ki[2680] pelengi öldürüp helāk ider ol kişi ehl-i (7) İslāmdan yüzin döndüre." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde peleng üç vech üzerine (8) delālet ider[2681]: bir ḳavī düşmene ve māl-ı düşmene ve 'aẓīm ḳorḳuya." **Billūr:** Ḥukemā eydür: (9) "Düşde billūr bir bī-ḥāṣıl 'avrata dāldur ve eger düşinde[2682] bir kimseye billūr virseler (10) ve yāḫūd kendü billūr ṣatun alsa bir bī-aṣl 'avrat ala ve eger billūrı[2683] yavı ḳılsa ol (11) 'avrata ṭalāḳ vire ve[2684] yāḫūd anuŋ dīnārından[2685] ġāyib[2686] ola ve eger görse-kim[2687] (12) çoḳ billūrı[2688] var bir[2689] 'avrat sebebinden māl ḥāṣıl ḳıla." Cābir-i

---

[2666] ve eger ḫasta düşinde görse-ki: B ve eger düşinde görse-ki, M eger ḫasta düşinde görse ki
[2667] yire: M yere
[2668] ve: M-
[2669] ḳarışmış: M-
[2670] görse-kim: M görse ki
[2671] balġamı: M balġam
[2672] ve eger mescide bıraḳsa mālını kendü vechi-çün nafaḳa vire: M-
[2673] görse-kim: M görse ki
[2674] anuŋ: M kendü
[2675] peleng-ile: M peleng ile
[2676] eylese: B eyleye ki
[2677] ve yāḫūd: M veyā
[2678] görse-kim: M görse ki
[2679] ol-miḳdār: M ol miḳdār
[2680] görse-ki: M görse ki
[2681] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[2682] düşinde: M-
[2683] billūrı: B billūr
[2684] ve: M-
[2685] dīnārından: B dīẕārından
[2686] ġāyib: M ġālib
[2687] görse-kim: M görse ki
[2688] billūrı: B billūr
[2689] bir: M-

Maġribī eydür: “Eger (13) görse-kim[2690] **[M110a]** çoḳ[2691] billūr ṣatar dellālıḳda bir bī-aṣl ziyān eyleye ve eger görse-kim[2692] ol[2693] (14) billūrdan baʿżısı delüklü[2694] ve baʿzısı delüksüz[2695] bikr ḳız oġlanlaruŋ ve ṭul[2696] ʿav- (15) ratlaruŋ dellāllıġın ide.” **Bellūṭ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ʿāleminde bellūṭ ol **[B76a]** miḳdār ḥelāl rızḳdur ve eger görse-kim[2697] anbārlarla[2698] bellūṭı var ol bellūṭ-ıla çoḳ māl (2) ve niʿmet ḥāṣıl eyleye ve eger ol bellūṭ bir ġayrı kişinüŋ olsa aŋa çoḳ nesne emānet (3) ḳoyalar.” Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bellūṭ üç nesneye delālet ider: bir ḥelāl rızḳa (4) ve menfaʿate ve eyü dirlige.” **Pālūze**[2699]**:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde görse-ki[2700] pālūze[2701] (5) ṣatar ol kişinüŋ ḥükmi revān ola ve ḫalāyıḳ anuŋ ḳatına cemʿ olalar ve anuŋ (6) ḫizmetin ideler ve[2702] eger anı ṣatılmış[2703] görse ḫāk-i helāk ola.” Cābir-i Maġribī[2704] eydür: (7) “Düşde ṣatılmış pālūde bir kişiye delālet ider ki ḫayrı ḫalāyıḳa irişür[2705] ve[2706] (8) ṣatılması[2707] bunuŋ ʿaksidür.” **Panbuḳ** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde panbuḳ toḫumın görse hemān[2708] ḥelāl (9) māldur.” **[M110b]** Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[2709] panbuḳ üç vech üzerine delālet ider: bir ḥelāl māla deve (10) cihetinden ve menfaʿate ve aṣṣıya ve eger düşinde ḫallāc görse bir ceng idici ve (11) bī-hūde söyleyici kişiye delālet ider ve[2710] eger gören kişi ṣāliḥ olsa[2711] bir kişiye (12) delālet ider ki ḫalḳuŋ maʿīşetine muʿāvenet ider ola.” **Bend:** Yaʿni baġ ḥukemā (13) eydür: “Eger görse-kim[2712] boynında ve ayaġında demürden[2713] bend var ol kişi göŋülde kāfir ola (14) ve ẓāhirde[2714]

[2690] görse-kim: M görse ki
[2691] çoḳ: B-
[2692] görse-kim: M görse ki
[2693] ol: M-
[2694] delüklü: M deliklü
[2695] delüksüz: M deliksüz
[2696] ṭul: B dul
[2697] görse-kim: M görse ki
[2698] anbārlarla: B anbār-ıla
[2699] pālūze: B pālūte
[2700] görse-ki: M görse
[2701] pālūze: B pālūte
[2702] ve: B-
[2703] ṣatılmış: B aṣılmış
[2704] Cābir-i Maġribī: M Caʿfer-i Ṣādıḳ
[2705] irişür: M-
[2706] ve: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[2707] ṣatılması: M ṣatılmış
[2708] toḫumın görse hemān: B-
[2709] Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür düşde: B ve eger
[2710] ve: M-
[2711] olsa: M olmasa
[2712] görse-kim: M görse ki
[2713] demürden: M demür
[2714] ẓāhirde: M ẓāhirinde

Müsülmānlıḳ[2715] da‘vīsin[2716] eyleye ve eger elinde baġ görse ol kişi baḫīl ola (15) ya‘ni nā-kes ola[2717] ve kimseye ḫayrı irişmeye[2718] ve eger bu düşi muṣliḥ kişi[2719] görse yaramaz işlerden **[B76b]** (1) el çeke ve ol aġaçdan olsa[2720] yaramaz işlerden el çekmek āsānraḳ ola ve eger boynındagı bend[2721] daḫı (2) aġaçdan olsa anuŋ boynında bir emānet ola ve ol emāneti ḥışmına irişdüre (3) ve eger ayaġında olsa ṣāliḥ ola ve ṭā‘at içinde ārām ṭuta ve eger seferde olsa (4) selāmetlıġ-ıla[2722] gele ve eger boynındaġı bend gümişden[2723] olsa **[M111a]** aŋa renc ü zaḥmet[2724] ve āfet (5) irişe bir ‘avrat sebebinden ve eger altundan olsa māl[2725] cihetinden aṣṣı bula[2726] (6) ve eger ḳalaydan olsa kesb ve[2727] ma‘īşet-i dünyādan aṣṣı bula ve eger ṣınmış olsa dīnine[2728] (7) ḫalel ve ḫavf ola ve eger görse-kim[2729] ayaġından bendi alurlar bir[2730] pādişāhuŋ işinden (8) renc ü[2731] zaḥmet-ile ḫalāṣ bula[2732] ve eger görse-kim[2733] ayaġında künde var anuŋ bir muvāfiḳ kişiyle (9) maṣlaḥatı vāḳi‘ ola ve eger ayaġını ip-ile baġlu görse bir kimseden menfa‘at göre.” (10) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “eger emīr görse ki bir ayaġında demürden bend var sefere gide (11) ve ol seferde eglene ve eger iki ayaġında görse vilāyet bula ve eger görse-kim[2734] (12) ayaġından bendlerin giderürler ġamdan ve ġuṣṣalardan ḳurtılup feraḥ bula ve eger (13) görse-kim[2735] bir emīruŋ ayaġında pirinçden bend var tersālardan menfa‘at bula (14) ve eger baḳırdan olsa cühūdlardan[2736] menfa‘at bula ve eger ḳalaydan olsa gebürlerden (15) menfa‘at bula[2737] ve ba‘żılar eydürler kim[2738] anuŋ işi āsān **[M111b]** ola ve eger gümişden[2739] olsa ‘avrat

[2715] Müsülmānlıḳ: M Müsilmānlıḳ
[2716] da‘vīsin: M da‘vāsın
[2717] ya‘ni nā-kes ola: M-
[2718] irişmeye: B-
[2719] kişi: B-
[2720] olsa: B-
[2721] boynındaġı bend daḫı: B boynında bendi
[2722] selāmetlıġ-ıla: B selāmetlıġa
[2723] gümişden: B gümüşden
[2724] ü zaḥmet: M-
[2725] māl: M mālı
[2726] bula: M ola
[2727] kesb ve: B-
[2728] dīnine: M dīne
[2729] görse-kim: M görse ki
[2730] bir: M-
[2731] ü: M ve
[2732] bula: B-
[2733] görse-kim: M görse ki
[2734] görse-kim: M görse ki
[2735] görse-kim: M görse ki
[2736] cühūdlardan: B cühūddan
[2737] ve eger ḳalaydan olsa gebürlerden menfa‘at bula: M-
[2738] kim: M ki
[2739] gümişden: B gümüşden

[B77a] (1) dileye ve yāḫūd[2740] bir ‘avrata ‘āṣıḳ ola ve eger altundan olsa sefere gide ve ḫasta (2) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde bend dört vech üzerine delālet ider: (3) bir[2741] küfre ve nifāḳa ve nā-keslige ve günāhdan tevbe ḳılmaġa.” **Benefşe:** Ḥakīm eydür: “Eger (4) görse-kim[2742] benefşeyi vaḳtında[2743] divşürür[2744] bir eyü pākīze ‘avratdan ḫayr göre (5) ve yāḫūd[2745] anuŋ oġlı ola ve eger ‘avrat görse-ki[2746] benefşe divşürür[2747] eri ṭalāḳ (6) vire ve eger benefşeyi[2748] divşürüp ḳulına virse ol ḳulı āzād eyleye ve yāḫūd[2749] ol (7) ḳul ḳaça ve eger görse-kim[2750] bir kimse aŋa benefşe[2751] virür anlaruŋ ortasında ayrulıḳ[2752] (8) vāḳi‘ ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Benefşenüŋ aġacı bir kenīzege delālet ider ki (9) yaramaz ḫūlu ola ve düzenliksüz ola.” **Bünyād:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düş ‘āleminde görse-kim[2753] (10) bir yeŋi bünyād ḳor ol gördügi miḳdārından ḫāṣ u ‘ām fāyide göre ve eger bilmedügi (11) yire[2754] bünyād ḳorsa ol kişi āşufte ola ve dīn ü dünyāsı żāyi‘ ola[2755] ve eger bünyādı (12) bir yirde ḳosa ki ol yir anuŋ milki olsa[2756] **[M112a]** ḥelāl rızḳ[2757] ola ve eger kiremüdle[2758] ve kirecle[2759] (13) bünyād ḳosa ḥarām māl ḥāṣıl eyleye ve eger kerpic-ile veyā balçıġ-ıla bünyād ḳosa ḥelāl (14) māl bula[2760] ve eger kerpiçden veyā balçıḳdan[2761] hevāda nesne yapsa anuŋ işlerinüŋ bünyādı (15) eyü ola.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[2762] ḫām kerpic-ile veyā balçıġ-ıla bünyād ḳosa[2763] **[B77b]** (1) dünyā şuġlından ‘ālī-himmet ola ve eger ṭaş-ıla ve kirec-ile yapmış olsa dünyā şuġlına (2) maġrūr ola ve eger görse-kim kendü yapıcı olmış ücret alur menfa‘at göre[2764] (3) ve eger

---

[2740] ve yāḫūd: M veyā
[2741] bir: M-
[2742] görse-kim: M görse ki
[2743] vaḳtında: M-
[2744] divşürür: M devşürür
[2745] ve yāḫūd: M veyā
[2746] görse-ki: M görse
[2747] divşürür: M devşürür
[2748] benefşeyi: B benefşe
[2749] ve yāḫūd: M veyā
[2750] görse-kim: M görse ki
[2751] benefşe: M-
[2752] ayrulıḳ: M ayrılıḳ
[2753] görse-kim: M görse ki
[2754] yire: M yere
[2755] dünyāsı żāyi‘ ola: M dünyāsını żāyi‘ eyleye
[2756] anuŋ milki olsa: B ehlinüŋ olsa
[2757] rızḳ: M rızḳı
[2758] kiremüdle: M kiremid ile
[2759] ve kirecle: M-
[2760] ve eger kerpic-ile veyā balçıġ-ıla bünyād ḳosa ḥelāl māl bula: M-
[2761] kerpiçden veyā balçıḳdan: M kerpic-ile veyā balçıġ-ıla
[2762] eger görse-kim: M ve eger görse ki
[2763] kerpic-ile veyā balçıġ-ıla bünyād ḳosa: M kerpic-ile bünyād yapmış
[2764] ve eger görse-kim kendü yapıcı olmış... ve eger görse-kim kiremüdle... : M ve eger görse ki kiremid ile... ve eger görse ki kendü yapıcı olmış...

görse-kim kiremüdle yapılmış dīvāruŋ bünyādın yıḳar[2765] bir pādişāhdan menfa‘at (4) bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[2766]: “Eger düşinde bir[2767] şehir binā ḳılsa ḫalāyıḳ aŋa ṣığına ve eger ḳal‘a (5) bünyād[2768] ḳılsa düşmenden emīn ola ve eger köşk bünyād ḳılsa dünyā işine meşġūl (6) ola ve eger sarāy yapup girse otursa ḫayr ve nef‘ bula[2769] ve eger mescid binā ḳılsa bir ḳavmı (7) ṣalāḥa getüre ve eger mināre binā ḳılsa anuŋ adı ‘āleme ḫayrla[2770] münteşir ola ve eger[2771] dükkān (8) binā ḳılsa kesb-i dünyā ṭaleb idüp bula ve eger ḥammām[2772] binā ḳılsa ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola ve eger (9) degirmen binā ḳılsa ġamlu ve ġuṣṣalu[2773] **[M112b]** ola ve eger gür-istān binā ḳılsa āḫiret işine meşġūl (10) ola ve eger ḳubbe binā ḳılsa ululuḳ ve menzilet[2774] bula.” **Peynīr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde peynīr (11) māldur[2775] ve rızḳdur ol gördügi miḳdārı ammā yaş peynīr yigrekdür ḳuru peynīrden[2776].” İbrāhīm-i Kirmānī (12) eydür: “Ḳuru peynīr düşde az māldur kim seferde ḥāṣıl olur eger yaş peynīr olsa (13) bu māl[2777] ḥażarda ḥāṣıl ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde yaş peynīr yise[2778] yāhūd (14) bir kimse aŋa yaş peynīr virse āsānlıġ-ıla ni‘met ve māl ele getüre ve eger görse-kim[2779] (15) etmeg-ile peynīr yir azacuḳ ġuṣṣalu sefere gide ve ba‘żılar eydürler ki aŋa bir ‘illet irişe **[B78a]** (1) ammā tīz ḳurtıla.” **Bahār:** Ḥakīm eydür: “Düşde bahār faṣlı pādişāhdur ve eger düşde görse-kim[2780] (2) bahār olmış ve hevā ṣovuḳ veyā ıssı olmış şöyle ki ziyān ider ḫalāyıḳa pādişāhdan (3) renc ve zaḥmet irişe ve eger hevā ḫoş olup çiçekler ve rayāḥīn olsa bu ẕikr (4) itdügümüzüŋ[2781] ḫilāfı ola fi’l-cümle her faṣl ki vaḳtında görseler eyüdür.” **Būriyā:** (5) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger[2782] düşinde görse-ki[2783] būriyā düzer bir[2784] **[M113a]** ḫasīs ve baḫīl ve bir bī-aṣl (6) ẓa‘īfe ‘avrata mübtelā ola ve ḫalāyıḳ anuŋ melāmetine meşġūl olalar ve eger (7) būriyāyı

[2765] yıḳar: M yapar
[2766] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: M-
[2767] bir: B-
[2768] bünyād: B bünyādın
[2769] bula: M ola
[2770] ḫayrla: M-
[2771] ve eger: M-
[2772] ḥammām: B-
[2773] ġamlu ve ġuṣṣalu: M ġam u ġuṣṣalu
[2774] ve menzilet: B-
[2775] māldur: M māl
[2776] ḳuru peynīrden: B-
[2777] bu māl: M-
[2778] yise: M yese
[2779] görse-kim: M görse ki
[2780] görse-kim: M görse ki
[2781] itdügümüzüŋ: B itdügimüzüŋ
[2782] eger: M-
[2783] görse-ki: M görse ki
[2784] bir: M-

tamām ṭoḳursa[2785] kendü şuġlını tamām eyleye ve eger būriyādan evi-çün izār- (8) lar düzse[2786] ketḫudālıġa meşġūl ola ve eger bir ġayrı kişi-y-içün[2787] ṭoḳusa[2788] bir ayruḳ (9) kişinüŋ şuġlına meşġūl ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde būriyāsı (10) olsa ve yāḫūd aŋa[2789] bir kimse aŋa būriyā virse ol būriyānuŋ büyükligi ve küçükligi[2790] miḳdārı bir[2791] (11) ‘avratdan menfa‘at bula[2792].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde būriyā üç nesneye delālet (12) ider: bir azacuḳ menfa‘ate ve ‘avrat dilemege ve ketḫudālıġa meşġūl olmaġa.” **Borı:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde görse-ki[2793] borusı var ve[2794] yāḫūd kendü borı[2795] çalar (14) kendü sırrını cemī‘[2796] ḫalāyıḳa āşikāre eyleye ve eger çalabilmezse ol işde kendüsi[2797] anuŋ (15) üzerindedür ol işe yol bulmaya.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düş ‘āleminde borı **[B78b]** (1) çalsa ulular ortasında yalan söyleye ve girçekdür diyü and içe ‘āḳıbet **[M113b]** bileler ki (2) yalandur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde borı çalmaḳ erenlere muṣībete ve ‘avrata rüsvālıġa (3) ve rāzları āşikāre olmaġa delālet ider.” Girü[2798] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde borı (4) çalmaḳ dört vech üzerine delālet ider: bir yaramaz ḫayra ve yalan söze ve anuŋ āvāzı (5) miḳdārı sırrı[2799] āşikāre olmaġa ve muṣībete.” **Bayḳuş**[2800]**:** Ḥakīm eydür: “Bayḳuş düşde[2801] (6) bir nā-be-kār ve ḥasūd ve uġrı kişidür ki ḫalāyıḳa her nesnede[2802] ulaşup dāyim ceng (7) ü cidāl eyler[2803] ve cemī‘ vech-ile düşde bayḳuş[2804] nā-mübārekdür ḫayr degüldür[2805] eger (8) görse-kim düşinde bayḳuş yavrusın ṭutar aŋa bir uġrı ḳul veyā bir uġrı (9) şākird ḥāṣıl eyleye[2806].” **Beyābān:** Dāniyāl Ḥakīm eydür[2807]: “Düşde beyābān ḳısmet ve rızḳdur (10) ol beyābānuŋ

[2785] ṭoḳursa: B ṭoḳırsa
[2786] izārlar düzse: M ideler
[2787] kişi-y-içün: M kişi içün
[2788] ṭoḳusa: M ṭoḳısa
[2789] yāḫūd aŋa: B-
[2790] büyükligi ve küçükligi : B büyüklügi
[2791] bir: M bu
[2792] bula: M-
[2793] görse-ki: M görse ki
[2794] ve: B-
[2795] borı: B boru
[2796] cemī‘: B cemī‘i
[2797] kendüsi: M kendü
[2798] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür düşde borı çalmaḳ erenlere muṣībete ve ‘avrata rüsvālıġa ve rāzları āşikāre olmaġa delālet ider girü: M-
[2799] sırrı: M-
[2800] bayḳuş: B bayġuş
[2801] bayḳuş düşde: B düşde bayġuş
[2802] nesnede: B nesneden
[2803] eyler: B ider ola
[2804] bayḳuş: B bayġuş
[2805] degüldür: M degildür
[2806] eger görse-kim düşinde bayġuş yavrusın ṭutar aŋa bir uġrı ḳul veyā bir uġrı şākird ḥāṣıl eyleye: M-
[2807] eydür: M-

büyükligi[2808] ve giŋligi miḳdārı ve eger kendüyi beyābānda yalıŋuz görse kendü kesbinden ni‘met ḥāṣıl eyleye ve eger görse ki bir beyābānda yā kārbān yā bir bölük ḫalāyıḳ ṭolanurlar seferden māl ve ni‘met ḥāṣıl eyleyeler ve cemī‘ ḫayrāt anlaruŋ üzerine açıla[2809] ve eger beyābānda görse-ki[2810] ṭaşra çıḳup (11) gider ġamdan ve ġuṣṣadan ḳurtıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde beyābān dört vech üzerine (12) delālet ider: anda[2811], rızḳa ve ḫayrāta ve renc ü ‘anāya meger ki düşinde ol[2812] beriyyeden **[M114a]** tīz ṭaşra (13) çıḳa.” **Piyāle:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde piyāle ‘işret idici ḳaravaşdur ve (14) eger görse-ki[2813] andan ṣu içer bir ḳaravaş-ıla cem‘ ola ve andan bir ṣāliḥ oġlı[2814] vü- (15) cūda gele ve eger görse-kim[2815] yā ṣuyı veyā cüllābı[2816] andan içer[2817] oġlı vefāṭ ḳıla[2818] **[B79a]** (1) ve eger ol piyāleden[2819] süçi yāḫūd bir mest idici nesne içer[2820] bu didügümüzüŋ[2821] (2) ḫilāfı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[2822] piyāle iki vech üzerine delālet ider: (3) bir ḫidmet-kāra[2823] ve kenīzege[2824] ve evüŋ müşerrefligine.” **Beytü’l-ma‘mūr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Eger düşinde görse[2825] beytü’l-ma‘mūra gidüp bir bölük cemā‘ate imāmlıḳ eyler[2826] ol (5) kimse ‘ālim ola ve ḥac ḳıla ve düşmenlerüŋ şerrinden emīn ola ve eger görse-kim[2827] beytü’l-ma‘mūr (6) yire inmiş bir ‘ādil pādişāha ḫidmet[2828] eyleye ve eger görse-kim[2829] anda maḳām düzer (7) ve[2830] yāḫūd ev alur[2831] anuŋ eceli yaḳın gelmiş ola ve eger görse-kim[2832] bir kişi anı ṭavāf (8) ider bu ṣāḥib-i vāḳı‘a vefāt ḳıla ve eger anı mescid vaż‘ında görse ve anda (9) iki reke‘at namāz ḳılsa anuŋ ḥāceti revā ola **[M114b]** ve

---

[2808] büyükligi: B büyüklügi
[2809] “ve eger kendüyi beyābānda yalıŋuz görse kendü kesbinden ni‘met ḥāṣıl eyleye ve eger görse ki bir beyābānda yā kārbān yā bir bölük ḫalāyıḳ ṭolanurlar seferden māl ve ni‘met ḥāṣıl eyleyeler ve cemī‘ ḫayrāt anlaruŋ üzerine açıla”: B-
[2810] beyābānda görse-ki: M görse ki beyābānda
[2811] anda: B-
[2812] ol: B-
[2813] görse-ki: M görse ki
[2814] oġlı: M oġlan
[2815] görse-kim: M görse
[2816] yā ṣuyı veyā cüllābı: M yā ṣu yāḫū cüllāb
[2817] içer: M döker
[2818] vefāṭ ḳıla: B fevt ola
[2819] ol piyāleden: M piyālede
[2820] içer: M ola
[2821] didügümüzüŋ: B didügimüzüŋ
[2822] düşde: M-
[2823] ḫidmet-kāra: M ḫizmet-kāra
[2824] ve kenīzege: B-
[2825] görse: M-
[2826] eyler: M ider
[2827] görse-kim: M görse ki
[2828] ḫidmet: M ḫizmet
[2829] görse-kim: M görse ki
[2830] ve: M-
[2831] ev alur: B uyur
[2832] görse-kim: M görse ki

eger görse ki yirden aŋa yol açılmış hemān ol yirde ḥac ve ‘umre eyleye[2833] ve eger görse-kim[2834] beytü’l-ma‘mūrda melāyike (10) gelüp giderler[2835] ‘ulemānuŋ ve ehl-i dīnüŋ fi‘illeri ve ‘amelleri[2836] eyü ola ‘izzet (11) ve mertebe bulalar[2837].” **Bezek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Bezek[2838] düş ‘āleminde[2839] ḫatunlaruŋ mālı (12) ve zīnetidür ve cāriyedür[2840] anuŋ ḳadr u ḳıymeti miḳdārı.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür[2841]: “Eger (13) görse-kim[2842] bir ‘avrat kendüyi bezeyüp ārāste ḳılmış ḳız ḳarındaşıyla māl ve[2843] ni‘met (14) ḥāṣıl eyleye ve eger aŋa bilürse[2844] ġam ve ziyān irişe ve eger bir eri görse-kim[2845] (15) kendüyi bezemiş ġam-gīn ola.” **Pīrlik:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde görse kim **[B79b]** (1) pīr olup saḳalı aġarmış ol kimse ululuḳ bula[2846] ve eger düşinde bir[2847] bilmedügi (2) pīri[2848] görse hem ululuḳ bula ve murādı ḥāṣıl ola ve ġamdan ḫalāṣ bula ve eger bildügi (3) pīr görse ol kişi küşāde-rūy olup[2849] feraḥ bula ve eger[2850] ol pīr ma‘rūfdan olsa[2851] aŋa (4) nesne ḥāṣıl[2852] gele ve eger düşinde görse kim[2853] yigit olmış ululıġına naḳş irişe (5) ve eger bir yigit veyā bir oġlan görse-ki[2854] pīr olmış ol kimesne[2855] āḫiret işine meşġūl ola[2856].” (6) **Pīşe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde görse-ki[2857] kendü pīşesini **[M115a]** ḳoyup (7) bir ġayrısına meşġūl ola[2858] anuŋ aḥvāli eyü ola ve kesbine bereket irişe ve eger (8) görse-kim[2859] dürlü pīşeler işler eger bu düşüŋ ṣāḥibi eyü kişiyse[2860] ḫayr ola (9) ve eger yaramaz kişiyse[2861] ḫayr degüldür[2862] her pīşeyi ḥarflü ḥarfinde ẕikr idevüz *inşā’allāh*[2863].”

[2833] ve eger görse ki yirden aŋa yol açılmış hemān ol yirde ḥac ve ‘umre eyleye: B-
[2834] görse-kim: M görse ki
[2835] giderler: B gider
[2836] ve ‘amelleri: M-
[2837] bulalar: B bula
[2838] bezek: B-
[2839] düş ‘āleminde: M düşde
[2840] zīnetidür ve cāriyedür: B zīneti cāriyedür
[2841] İbrāhīm-i Kirmānī eydür: M-
[2842] görse-kim: M görse ki
[2843] ve: M u
[2844] bilürse: M yalvarsa
[2845] bir eri görse-kim: M er ādemi görse
[2846] Pīrlik Ḥakīm eydür düş ‘āleminde görse-kim pīr olup saḳalı aġarmış ol kimse ululuḳ bula: M-
[2847] bir: M-
[2848] piri: B pīr
[2849] olup: M ola ve
[2850] eger: B-
[2851] olsa: B-
[2852] ḥāṣıl: B ḥāṣıla
[2853] kim: M ki
[2854] görse-ki: M görse ki
[2855] kimesne: M kimse
[2856] ola: B-
[2857] görse-ki: M görse ki
[2858] ḳoyup bir ġayrısına meşġūl ola: M ḳomış bir ġayrı nesneye meşġūl olmış
[2859] görse-kim: M görse ki
[2860] kişiyse: M kişi ise
[2861] kişiyse: M kişiy-ise

Pīl: (10) İbrāhīm-i Kirmānī eydür[2864]: “Düş ‘āleminde[2865] pīl ḫādimdür ki[2866] bağlu işlerde bahādurlıḳ ider (11) ya‘ni işler bağlamaġa ḳaṣd ider ve sözi nifāḳ vechiyle söyler ve ba‘żılar eydür: (12) “Düşde pīl görmek bir işe delālet ider ki renc ve zaḥmet-ile ḥāṣıl olur[2867].” (13) **Peymāne:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde peymāne[2868] işüŋ niẓāmına delālet ider ve yāḫūd (14) ḫalḳ-ıla[2869] inṣāf itmege delālet ider ḫāṣṣa eger[2870] peymāne rāst olursa[2871] ve ba‘żılar (15) peymāne düşde miyāncıdur dirler ve eger düşde[2872] peymāne bulsa ve yāḫūd[2873] bir kimse aŋa bağışlasa **[B80a]** gerekdür ki işinde rāstlıġı ola ve işi niẓām bula ve eger görse-kim[2874] peymāneyi ṣır (2) veyā göyündürür[2875] aŋa ölümden ḫavf ola ve eger görse-kim[2876] peymāne ile nesne[2877] ölçer yā[2878] ‘ālim ola veyā ḳāḍī (3) ola ve yāḫūd[2879] ḳāḍīya vara **[M115b]** ve eger peymāne düzüci görse bir ṭoġru sözlü[2880] (4) ve inṣāf ehli kişiye delālet ider[2881].” **Pīl-güş:** Ol[2882] bir otdur ki büyük yapraḳları var (5) aŋa Türk dilince baġa yapraġı dirler ve ṣaru çiçegi olur[2883] ol düş ‘āleminde[2884] (6) bir bī-aṣl ve dūn-himmet ‘avrata delālet ider[2885] her ki düşinde anı bulsa veyā aŋa (7) bir kişi[2886] virse bu ṣıfatlu bir ‘avrat ala eger andan yise[2887] ol ‘avrat-ıla cem‘ ola. (8) **Baŋlamaḳ:** Ḥakīm eydür: “Bu vāḳı‘ayı gören muṣliḥ kişi olsa görse-ki[2888] bir ma‘lūm maḳāmda (9) baŋlar[2889] ḥac eyleye ve eger bir[2890] bilmedügi yirde baŋlarsa ḫayr olmaya ve eger bunı[2891] gören

---

[2862] degüldür: M degildür
[2863] inşā’allāh: B-
[2864] İbrāhīm-i Kirmānī eydür: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[2865] düş ‘āleminde: M düşde
[2866] ḫādimdür ki: B ḫādim-ki
[2867] olur: M ola
[2868] düşde peymāne: M-
[2869] ve yāḫūd ḫalḳ-ıla: B veyā merdümlige
[2870] eger: M ki
[2871] olursa: M ola
[2872] düşde: M düşinde
[2873] ve yāḫūd: M veyā
[2874] görse-kim: M görse ki
[2875] veyā göyündürür aŋa: B ve yāḫūd
[2876] görse-kim: M görse ki
[2877] ile nesne: B-
[2878] yā: B-
[2879] ve yāḫūd: M veyā
[2880] ṭoġru sözlü: B rāst-gū
[2881] ider: B-
[2882] ol: B-
[2883] ṣaru çiçegi olur: M-
[2884] düş ‘āleminde: M düşde
[2885] ider: M-
[2886] veyā aŋa bir kişi: M yā bir kişi aŋa
[2887] yise: M yese
[2888] görse-ki: M-
[2889] baŋlar: M baŋlasa
[2890] bir: B-
[2891] bunı: M bu düşi

kişi[2892] (10) fāsıḳ olsa anı uġurlıḳda ṭutalar[2893] ve eger görse-kim[2894] mināre de veyā[2895] mescid ḳapusında (11) baŋlar ḫalāyıḳı ḥaḳḳa da‘vet eyleye ve eger görse-kim[2896] döşeginde[2897] yatmış baŋlar kendü (12) ‘avratına ṣabr[2898] eylemeye ve eger kendü evi ḳapusında baŋlasa yaḳın vaḳtda ol (13) kişi vefāt ḳıla ve eger kendü sarāyı ḳapusında baŋlasa[2899] oġlı öle veyā ḳız ḳarındaşı[2900] (14) vefāt ḳıla eger ṣuffe ṭamı üzerinde görse atası veyā ‘ammusı vefāt ḳıla[2901] ve eger (15) ḳonşusı ṭamı üzerinde görse ḳonşusı[2902] evine ḫıyānet **[M116a]** ide ve eger pādişāh **[B80b]** ḳapusında baŋlasa anı pādişāh ḫalḳı uġurlıḳda ṭutalar[2903] ve ba‘żılar eydürler[2904] ki pādişāha (2) ḥaḳ söz söyleye ve eger görse-kim[2905] bāzārda baŋlar müflis ola ve ba‘żılar eydürler ki[2906] anuŋ (3) ehlinden kimse vefāt ḳıla ve eger yā[2907] ḳapuda veyā ṣu üzerinde baŋlasa ol kişi zındıḳ ve münāfıḳ ola ve eger bir küçük dervāzede görse[2908] bu kimse cāsūs (4) ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Er ve ‘avrat ikisi bile baŋlasa ikisi daḫı tīz vaḳtda (5) vefāt ḳıla[2909] ve eger görse-kim[2910] baŋlamaḳ içinde ziyāde[2911] noḳṣān kelimāt söyler ḫalāyıḳ (6) üzerine ẓulm eyleye ve eger görse-kim[2912] bir oġlancuḳ baŋlar atasına ve[2913] anasına yalan söylemekden (7) ḫarāblıḳ ola ve eger ḥammāmda baŋlasa dīn ü[2914] dünyā bābında yaramaz ola ve eger ḳāfile ortasında (8) baŋlasa ve yāḫū leşker arasında baŋlasa zindāndan ḫalāṣ bulalar ve eger oyun üzerinde baŋlasa[2915] eceli yaḳın gele[2916].” Cābir-i Maġribī eydür: “Düş ‘āleminde[2917] eger görse-kim[2918] ṣaḥrāda (9) baŋlar helāk ola ve eger bir taġ **[M116b]** üzerinde baŋlasa pādişāha

---

[2892] kişi: M-
[2893] ṭutalar: B dutalar
[2894] görse-kim: M görse ki
[2895] veyā: M yā
[2896] görse-kim: M görse ki
[2897] döşeginde: M döşekde
[2898] ṣabr: B ḫayr
[2899] baŋlasa: B görse
[2900] veyā ḳız ḳarındaşı: M yā ḳarındaşı
[2901] ḳıla: M bula
[2902] ḳonşusı: M-
[2903] ṭutalar: B dutalar
[2904] eydürler: B eydür
[2905] görse-kim: M görse ki
[2906] eydürler ki: B eydür
[2907] yā: B-
[2908] ol kişi zındıḳ ve münāfıḳ ola ve eger bir küçük dervāzede görse: B-
[2909] ḳıla: B bula
[2910] görse-kim: M görse ki
[2911] ziyāde: M ziyān ve
[2912] görse-kim: M görse ki
[2913] ve: B-
[2914] ü: M ve
[2915] ve yāḫū leşker arasında baŋlasa zindāndan ḫalāṣ bulalar ve eger oyun üzerinde baŋlasa
[2916] gele: B gelmiş ola
[2917] düş ‘āleminde: M-
[2918] görse-kim: M görse ki

ṭoġru söz söyleye (10) ve Ḥaḳ Ta‘ālā ṭarafına da‘vet eyleye[2919] ve eger mināre üzerinde baŋlasa ululuḳ ve ‘izzet[2920] (11) bula ve eger ev bucaġında baŋlasa Ḥaḳ Ta‘ālā işinde ḫıyānet eyleye ve eger miḥrābda baŋlasa[2921] sefere gide ve renc ü[2922] zaḥmet çeke ve ol (12) seferde eglene ve eger ṭaġ ortasında baŋlasa bir bölük ẓālimler ortasına düşe (13) aŋa ḫıyānet ideler ve eger görse-kim[2923] kürsī üzerinde veyā taḫt üzerinde yā oyun (14) vechi üzerine baŋlar ‘aḳlı zāyil ola ve eger baŋ āvāzın işitse[2924] namāzda kehellik[2925] (15) eyleye ve anı Ḥaḳ Ta‘ālā ṭarafına da‘vet ideler ve eger ḳāmet āvāzın işitse[2926] **[B81a]** (1) ḫayr işler işlemekde tevfīḳ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde baŋ[2927] on iki[2928] vech (2) üzerine delālet ider: ḥacca ve buyruḳ[2929] revā[2930] olmaġa ve ululıġa[2931] ve sefere ve ölmege ve el kesilmege (3) ve müflislige ve ḫıyānete ve cāsūslıġa[2932] ve dīnsüzlige ve münāfiḳlıġa ve ḥaḳ söz söylemege.” (4) **Pā-tāve:** Muḥamed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[2933] pā-tāve görse māl bula ve eger **[M117a]** (5) ayaġına ṣarılmış görse sefere[2934] gide ve eger ayaġına kendü ṣarsa beyābāna (6) ḳaṣd eyleye ki[2935] yoldaşı ve azıġı olmayup[2936] güç eyleye ve eger görse-kim[2937] bir kişi- (7) ye baḫṣīş eyler hemān[2938] bu didügümüze[2939] delālet ider.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde[2940] (8) pā-tāve üç vech üzerine delālet ider: bir[2941] māla ve sefere ve ölüme.” **Bileŋ:** (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düş ‘āleminde görse-ki[2942] bir yazı yirde bileŋ[2943] var (10) bir ulu kişiye delālet ider kim ziyāde mertebelü ola[2944] ve eger bileŋ ortasında[2945] (11) muḳīm olsa bir ulu kişinüŋ ḳatına varmaġa meşġūl

[2919] eyleye: M ide
[2920] ululuḳ ve ‘izzet: M ‘izzet ve ululuḳ
[2921] Ḥaḳ Ta‘ālā işinde ḫıyānet eyleye ve eger miḥrābda baŋlasa: B-
[2922] ü: M ve
[2923] görse-kim: M görse ki
[2924] işitse: B işidse
[2925] kehellik: M kāhil
[2926] işitse: B işidse
[2927] baŋ: M baŋ namāz
[2928] on iki: B on
[2929] buyruḳ: B fermān
[2930] revā: M revān
[2931] ululıġa: M ululuġa
[2932] müflislige ve ḫıyānete ve cāsūslıġa: M ḫıyānete ve cāsūslıġa ve müflislige
[2933] düş ‘āleminde: M eger düşde
[2934] sefere: M-
[2935] ki: B-
[2936] olmayup: M olmaya
[2937] görse-kim: M görse
[2938] hemān: B-
[2939] didügümüze: B didügimüze
[2940] düş ‘āleminde: M düşde
[2941] bir: M-
[2942] görse-ki: M görse ki
[2943] bileŋ: M beleŋ
[2944] kim ziyāde mertebelü ola: M-
[2945] ortasında: M üzerinde

ola ve anda[2946] māl u ni‘met (12) bula ol bileŋüŋ büyükligi[2947] miḳdārı ve eger bileŋ anuŋ milki[2948] olsa bunuŋ (13) gibi bir ulu kişiyi ḳahr eyleye ve[2949] mālını ve milkini ala[2950] ve anuŋ yerine muḳīm ola (14) ve eger ol bileŋe düşvārlıġ-ıla çıḳsa aŋa renc ü[2951] ġam irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (15) “Düş ‘āleminde[2952] bileŋ dört vech üzerine delālet ider: yücelige ve māla ve ḳuvvete **[B81b]** (1) ve nevmīdlige.” **Bāġ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde[2953] bāġ ‘avratdur ve eger görse-ki[2954] (2) bāġa ṣu virür[2955] kendü ḫatunıyla cimā‘ eyleye[2956] **[M117b]** ve eger görse-kim[2957] bāġ ḳurumış ḫatunına[2958] mücāme‘at (3) itmekden ḳala ve eger görse-kim[2959] bāġa ṣu virür ammā baġ hergiz yaş olmaz ḫatunı[2960] cimā‘dan ṭoymaya[2961] (4) ve eger görse-kim[2962] bāġda gül ve rayḥān eker bir setīre ve ṣāliḥā ḳızı ola[2963] ve eger görse-kim[2964] bāġda şeft-ālū (5) aġacın diker bir oġlı ola ki[2965] ‘ilm ü[2966] edeb ḥāṣıl ḳıla ve eger görse-kim[2967] bāġda[2968] gül ve rayḥān (6) tamām[2969] irişmiş ve[2970] ḫūb rāyiḥālar[2971] gelür bir bahādur ve ‘āḳıl oġlı ola ve eger görse-kim[2972] bāġ (7) yaşarup[2973] ābādān olmış ve anda bir köşk yapılmış ve bir ırmaḳ revān olmış ve aġaçlaruŋ (8) yemişi bī-ḳıyās ve kendü ḥelāliyle ol bāġda temāşā ider anuŋ ‘āḳıbeti ḫayr ola (9) ve Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa çoḳ māl vire[2974] ve uçmaḳ erzānī ḳıla ve eger bunlaruŋ[2975] ḫilāfın

---

[2946] anda: M andan
[2947] büyükligi: B büyüklügi
[2948] milki: B mülki
[2949] ve: M
[2950] mālını ve milkini ala: B mālını ve milki anuŋ ala
[2951] ü: M ve
[2952] düş ‘āleminde: M düşde
[2953] düş ‘āleminde: M düşde
[2954] görse-ki: M görse ki
[2955] ṣu virür: B girür
[2956] cimā‘ eyleye: M cem‘ ola
[2957] görse-kim: M görse ki
[2958] ḫatunına: B ḫatunı
[2959] görse-kim: M görse ki
[2960] ḫatunı: B ḫatun
[2961] ṭoymaya: B-
[2962] görse-kim: M görse ki
[2963] eker bir setīre ve ṣāliḥā ḳızı ola: B eker ṣāliḥā ḳızı ola, M ve eger bir setīre ve ṣālihā ḳızı ola
[2964] görse-kim: M görse ki
[2965] ki: B-
[2966] ü: B ve
[2967] görse-kim: M görse
[2968] baġda: M-
[2969] tamām: M-
[2970] ve: B-
[2971] rāyiḥālar: B rāyiḥā
[2972] görse-kim: M görse ki
[2973] yaşarup: B yeşerüp
[2974] çoḳ māl vire ve: M-
[2975] bunlaruŋ: bu didüklerümüzüŋ

(10) görse bunuŋ ‘aksi[2976] ola eyü olmaya ve eger bir[2977] ābādān bāġ görse ve anuŋ yemişinden (11) yise[2978] bir māllu ‘avrat ala ve andan māl ve menfa‘at bula ve eger görse-kim[2979] ḫazān (12) vaḳtında bir bilmedügi bāġa girür yapraḳların[2980] döker aŋa renc-i ‘aẓīm irişe ve eger bir bāġ (13) ola ki[2981] aġaçlar ve[2982] āb-ı revān ve köşk ola ve bir ḫūb **[M118a]** ṣūretlü ḫatun anı kendüye (14) da‘vet eylese[2983] ol kimesne şehīd ola ve ehl-i behişt ola ve eger düşinde görse-kim[2984] (15) bāġı var yāḫūd bir kişi aŋa bāġ virür andan[2985] anuŋ yemişlerinden yir bir māl-dār **[B82a]** (1) ‘avrat ala anuŋ[2986] mālından tena‘‘um ide ve eger görse-kim[2987] bir büyük aġaçdan yemiş (2) yire[2988] düşer bir şerīf kişiyle ceng eyleye ammā ẓafer anuŋ ola kim[2989] düşde[2990] görüpdür (3) ve eger görse-kim[2991] bir aġaca çıḳmış anuŋ nesli ve oġulları çoḳ ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (4) “Düş ‘āleminde bāġ[2992] bir ulu kişidür ve māl[2993] ve cemāldür eger vaḳt-ı bahārda[2994] görse veyā (5) tābistānda görse-ki[2995] baġ gögerüp yemişleri irişüp āraste olup ve gülleri bitüp[2996] ṣular revān (6) olmış ve ol[2997] anda oturur anuŋ ölümi şehādet üzerine ola ve eger görse-kim tābistān vaḳtında[2998] (7) bir bildügi veyā bilmedügi bāġ şerīf yemişlü[2999] ammā yapraḳları dökülmiş yemişleri aġaçda ḳalmış (8) ol pādişāh-ıla ṣoḥbet eyleye ki cemī‘[3000] ḫademden[3001] ḫaşemden ḫālī ola[3002] ve eger tā- (9) bistānda[3003] bir bāġ görse ki yaşarmış[3004] ve ṭolu yemişler olmış anda

---

[2976] bunuŋ ‘aksi: B ber-‘aks
[2977] bir: B-
[2978] yise: M yese
[2979] görse-kim: M görse ki
[2980] yapraḳların: M yapraḳlar
[2981] ola ki: B ola ve
[2982] ve: B-
[2983] da‘vet eylese: B eyleye
[2984] görse-kim: M görse ki
[2985] bāġı var yāḫūd bir kişi aŋa bāġ virür andan: M baġ virürler yā kendünüŋ baġı var
[2986] anuŋ: M-
[2987] görse-kim: M görse ki
[2988] yire: M yere
[2989] kim: M-
[2990] düşde: B düş
[2991] görse-kim: M görse ki
[2992] düş ‘āleminde bāġ: M baġ düşde
[2993] ve māl: B-
[2994] vaḳt-ı bahārda: M bahār vaḳtında
[2995] veyā tābistānda görse-ki: M yā yazın görse ki
[2996] baġ gögerüp yemişleri irişüp āraste olup ve gülleri bitüp: B baġuŋ yemişleri irişüp ārāste olmış ve gül bitüp
[2997] ve ol: B-
[2998] ve eger görse-kim tābistān vaḳtında: M ve eger yazın görse ki
[2999] veyā bilmedügi bāġ şerīf yemişlü: M baġda şerīf yemişler var
[3000] cemī‘: B cemī‘i
[3001] ḫademden: M ḫadem
[3002] ola: M olmış ola
[3003] tābistānda: M yazın
[3004] yaşarmış: B yeşerüp

āb-ı revān olmış[3005] ammā ol (10) bāġı bir ırmaḳ aḳup[3006] **[M118b]** köküni ḳazup ḳoparmış pādişāha ḳorḳu ola ve yāḫūd[3007] ma‘zūl (11) ola ve eger görse-kim[3008] od gelüp aġaçları yaḳar pādişāh merg-i mefācān[3009] sebebinden (12) öle ve eger bāġda arslanlar görse pādişāh düşmen[3010] üzerine ẓafer bula ve eger (13) bāġda ḳurdlar görse ve geyikler[3011] pādişāh ẓālim ola ve eger ḳoyunlar görse ol miḳdār (14) pādişāha māl ve ġanīmet irişe ammā cāhil ola ve eger bāġda atlar[3012] görse pādişāha (15) ḳuvvet ve heybet-i ‘aẓīm ola ve eger anda ṣıġırlar ve eşekler görse pādişāhuŋ mālı ve ni‘meti **[B82b]** ziyāde ola ve eger görse-kim[3013] bāġuŋ yarusı ḳuşlar olmış pādişāhuŋ leşkeri bī-‘ahd ü (2) bī-vefā olalar ve eger bāġdan yemiş cem‘ eyleyüp evine iletse ol miḳdār pādişāhdan (3) ni‘met bula ve eger bāġdan odun divşürüp[3014] iletse renc ü[3015] zaḥmete düşe ve żarūrete (4) düşe pādişāh sebebinden.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düş ‘āleminde bāġ aṣl-ı ḫalāyıḳuŋ[3016] şuġlıdur anuŋ (5) himmeti miḳdārınca ve eger bāġı āraste yaşarmış[3017] görse işi eyü ola ve eger bāġı (6) ārāyişinden ḫālī görse işi yaramaz **[M119a]** ola ve eger bir yeŋi yirde bāġ görse kim[3018] anda hergiz (7) bāġ yoġ-ıdı yeŋi pādişāh āşikāre ola ve eger bahārda veyā tābistānda[3019] bir ḫarāb (8) bāġ görse-kim[3020] hergiz anda aġaç ve yapraḳ yoḳ pādişāh ra‘iyyet üzerine ẓulm eyleye ve eger görse-kim[3021] (9) kendüsi[3022] yeŋi bāġ[3023] diker bitüp ḥāṣıl olur bir māl-dār ‘avrat dileye ala[3024] andan ni‘met (10) ve oġullar gele ve eger görse-kim üzüm vaḳtında[3025] üzümler[3026] aşılmış māl ve mertebe bula (11) ol-miḳdār ḥikāyet iderler ki: Süleymān peyġamberüŋ ḳatına bir şaḫṣ gelüp eyitdi ki[3027]: (12) “Yā nebīyallāh düşümde bir[3028] bāġ

[3005] olmış: B-
[3006] ol bāġı bir ırmaḳ aḳup: M bir ırmaḳ akup ol baġa
[3007] ve yāḫūd: M veyā
[3008] görse-kim: M görse ki
[3009] merg-i mefācān: B merg-i mefācā
[3010] düşmen: M düşmeni
[3011] ḳurdlar görse ve geyikler: B ḳurı ṭallar görse
[3012] atlar: M itler
[3013] görse-kim: M görse ki
[3014] divşürüp : B cem‘ idüp
[3015] ü: M ve
[3016] aṣl-ı ḫalāyıḳuŋ: B ḫalāyıḳuŋ
[3017] āraste yaşarmış: B bāġı ārāste ārāste yeşermiş
[3018] kim: M ki
[3019] bahārda veyā tābistānda: M bahār vaḳtında
[3020] görse-kim: M görse ki
[3021] görse-kim: M görse ki
[3022] kendüsi: M kendi
[3023] baġ: M-
[3024] ‘avrat dileye ala: M ‘avrata delālet ider
[3025] görse-kim üzüm vaḳtında: M üzüm vaḳtında görse ki
[3026] üzümler: B üzümleri
[3027] eyitdi ki: M eyitmiş
[3028] bir: B-

gördüm-ki anuŋ envā‘[3029] yemişleri çoḳ bir büyük ṭoŋuz oturur eydürler ki (13) bu baġ ol[3030] ṭoŋuzuŋdur ve nice ṭoŋuzlar daḫı gördüm kim[3031] anuŋ fermānında ol yemişlerden (14) yirler[3032].” Süleymān peyġamber[3033] buyurdı-kim[3034]: “Ol büyük ṭoŋuz pādişāh-ı ẓālimdür ve ol ġayrı ṭoŋuzlar (15) ḥarām-ḫor dānişmendlerdür ki ol ẓālim pādişāha muṭī‘ olup dururlar[3035] ve dīnlerini **[B83a]** (1) dünyāya ṣatmışlardur ve ‘ilmleriyle ‘amel itmezler.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde bāġ[3036] yedi (2) vech **[M119b]** üzerine delālet ider: kendü vaḳtına ve ‘avrata ve oġula ve ḫoş dirlige ve māla ve (3) yücelige ve şādılıġa ve cāriyeye ve eger görse-kim[3037] bāġ-bānlıḳ eyler bir muḥteşem ‘avrat ala anuŋ (4) şuġlına meşġūl ola[3038] ve anuŋ-ıla dirlik ve düzenlik eyleye ve ba‘żılar eydürler ki bāġ-bānlıḳ[3039] üç vech üzerine (5) delālet ider: bir sarāy ketḫudālıġına ve yetīme[3040] ‘avrata ve oġula.” **Bebr:** Ḥakīm eydür: “Düşde (6) bebr[3041] ḳavī ve bahādur düşmene delālet ider ki[3042] keremi ve şefḳati ola ve eger görse-kim[3043] cengde bebr (7) üzerine ġalebe ider düşmeni ḳahr ide.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Bebrüŋ derisi ve kemügi ve tüyi (8) māl-ı düşmendür ve eger bunlardan[3044] nesne bulsa ol miḳdār māl bula.” **Buḫūr** (9) **eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[3045] buḫūr eylemek eyüdür ve eger görse-kim[3046] buḫūr (10) ider bir ulu kişiden ol buḫūr itdügi miḳdārı māl irişe[3047] māl irişe.” Cābir-i Maġribī[3048] (11) eydür: “Ne ḳadar kim buḫūruŋ[3049] ḳoḫusı gökçek ola ol miḳdār ḫayr[3050] ziyāde ola.” Ca‘fer-i (12) Ṣādıḳ[3051] eydür: “Düşde buḫūr[3052] üç vech üzerinedür: māldur ve ‘ıyş-ı ḫoşdur ve **[M120a]** (13) eyü addur.” **Pīrūze:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde pīrūze ẓaferdür ve ḳuvvetdür ve (14) ḥācet revālıġıdur ve her ne dürlü ki görse bu

[3029] envā‘: B-
[3030] ol: B-
[3031] gördüm kim: B gördüm-ki
[3032] yirler: M yerler
[3033] peyġamber: B-
[3034] buyurdı-kim: B buyurdı ki
[3035] olup dururlar: M olalar
[3036] düş ‘āleminde bāġ: M bāġ düş ‘āleminde
[3037] görse-kim: M görse
[3038] ola: B-
[3039] baġ-bānlıḳ: B-
[3040] yetīme: B yetīm
[3041] düşde bebr: M bebr düşde
[3042] ki: M līkin
[3043] görse-kim: M görse ki
[3044] bunlardan: B meẕkūrlardan
[3045] düş ‘āleminde: M düşde
[3046] görse-kim: M görse ki
[3047] bir ulu kişiden ol buḫūr itdügi miḳdārı māl irişe: M itdügi miḳdārı bir ulu kişiden māl bula
[3048] Cābir-i Maġribī: M Ca‘fer-i Ṣādıḳ
[3049] ne ḳadar kim buḫūruŋ: B ne-ḳadar ki buḫūr
[3050] ḫayr: B ḫayrı
[3051] Ca‘fer-i Ṣādıḳ: M Cābir-i Maġribī
[3052] düşde buḫūr: M düş ‘āleminde buḫūr

ḳıyās[3053] üzerinedür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (15) eydür: “Düş ‘āleminde[3054] pīrūze dört vech üzerine delālet ider[3055]: ẓafer[3056] ve ḥācet **[B83b]** revālığı ve ḳuvvet ve vilāyet.” **Burun:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde burun[3057] manṣıb (2) ve māldur ve her ne noḳṣānlıḳ[3058] ve ziyādelıḳ ki burunda görile[3059] māla ve ni‘mete[3060] rāci‘dür ve eger (3) görse-kim[3061] burnı bir büyük delük olmış[3062] anuŋ ma‘īşeti vāsi‘ ola ve eger görse-kim[3063] beynīsi[3064] (4) burnından gelür bir uludan menfa‘at bula ve eger burnından cānavar gelse ḳurt gibi ve (5) siŋek gibi anuŋ oġlı ola ve eger görse-ki[3065] anuŋ[3066] burnı delinmiş ve burunduruḳ urulmış[3067] (6) ola[3068] ḫalāyıḳa tevāżu‘ idici ola veyā[3069] bir ulu ‘avrat-ıla cem‘ ola andan māl ve menfa‘at (7) bula ve eger görse-kim burnınuŋ ucı baġlanmış şöyle-ki nefes alımaz anuŋ işi baġlana ve eger (8) görse-kim burnına söz **[M120b]** söyler devleti zāyil ola ve eger görse-kim burnınuŋ derisi yüzilmiş (9) aŋa ziyān irişe[3070] ve eger görse-kim[3071] burnından ḳan gelür çoḳ māl cem‘ eyleye ve eger (10) görse-kim burnından ḳan gider mālı gide[3072] ve eger görse-kim[3073] burnınuŋ iki delügi bir (11) olmış bir ‘āḳıle ‘avrat-ıla cem‘ ola ve eger görse-kim[3074] burnınuŋ ucı kesilmiş oġlan (12) sünnet eyleye ve ba‘żılar eydürler[3075] mertebesinden noḳṣān bula[3076].” Cābir-i Maġribī eydür: “Ol-ki (13) burundan kerāhiyyet ola ḫışm u ḳīne ola[3077] ve[3078] eger burnından[3079] ḳan gelse şöyle-ki ṭonına (14) ol ḳandan[3080] bulaşsa aŋa ḥarām māl[3081] irişe ḫāṣṣa eger ḳan çoḳ olsa ṣāfī (15)

[3053] bu ḳıyās: M bunuŋ
[3054] düş ‘āleminde: M düşde
[3055] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[3056] ẓafer: B ṭoġrulıḳ
[3057] burun: B pīrūze
[3058] noḳṣānlıḳ: B noḳṣān
[3059] görile: M-
[3060] ni‘mete: M ma‘şiyete
[3061] görse-kim: M görse ki
[3062] burnı bir büyük delük olmış : M burnınuŋ deligi giŋ olmış
[3063] görse-kim: M görse ki
[3064] beynīsi: B beynī
[3065] görse-ki: M görse ki
[3066] anuŋ: M-
[3067] urulmış: B urılmuş
[3068] ola: B-
[3069] veyā: M yāhū
[3070] ve eger görse-kim burnına söz söyler... : M ... ve eger görse ki burnınuŋ derisi yüzülmiş...
[3071] görse-kim: M görse
[3072] ve eger görse-kim burnından ḳan gider mālı gide: M-
[3073] görse-kim: M görse ki
[3074] görse-kim: M görse ki
[3075] eydürler: B eydür
[3076] noḳṣān bula: M düşe
[3077] ol-ki burundan kerāhiyyet ola ḫışm u ḳīne ola
[3078] ve: M-
[3079] burnından: B burundan
[3080] ṭonına ol ḳandan: M ol ḳandan ṭonına
[3081] māl: B-

olsa[3082] ve eger ḳan ḳoyı ve az olsa[3083] anası ḳarnından oġlı düşe ve ba‘żılar eydürler ki[3084] **[B84a]** (1) dervīş ola ve eger ḳan şol miḳdār olsa ki andan[3085] ṭonına bulaşmasa oġlını veyā[3086] ‘avratını (2) evinden ṭaşra çıḳara ve yāḫūd anlara ziyān irişdüre ve eger görse-kim[3087] burnı yire[3088] (3) düşmiş anuŋ oġlı ṭoġa ve eger görse-kim[3089] burnını yur ‘avratını bir er aldaya[3090] ve eger anuŋ (4) burnına ḳurt veyā ḳuş çıḳsa anuŋ[3091] dört ayaḳlu ṭavarı ṭoġura[3092] ve ba‘żılar eydürler ki[3093] burnından[3094] (5) ḳan gelse aŋa bir pādişāhdan nesne irişe veyā bir ḥākimden[3095].” **[M121a]** İsmā‘īl bin[3096] Eş‘aṣ eydür: (6) “Eger görse-kim[3097] anuŋ[3098] burnı şol fīl[3099] ḫorṭūmı gibi büyük olmış ol miḳdār[3100] ḳuvvet bula ḳavm u ḳabīlesi bile ḳuvvet bula[3101] (7) ve eger burnına ḫoş rāyiḥa girse bir muṣliḥ oġlı ola.” Cāḥıẓ Ḥakīm[3102] eydür: “Eger görse-kim[3103] (8) burnı yoḳ aḳrabāsından birisi vefāt ḳıla ve kendü-y-ile ‘ayāli ortasında muḫālefet (9) düşe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde burun biş vech üzerine delālet ider[3104]: (10) ‘izzete ve ululıġa ve māla[3105] ve oġula ve eyü dirlige.” **Bükmek:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde[3106] ip (11) veyā iplik bükse[3107] ol-miḳdār sefere gide bükdiginüŋ[3108] uzunlıġı[3109] ve ḳışalıġı (12) üzerine ḳıyās olına[3110] ve eger görse-kim[3111] ṭon dikmek-çün[3112] iplik büker bir iş-içün[3113] ḥareket (13) eyleye ve yāḫūd riyāżāt-

---

[3082] ṣāfī olsa: M-
[3083] ḳan ḳoyı ve az olsa: M ḳanı olsa ve arı olsa
[3084] eydürler ki: B eydür
[3085] andan: B-
[3086] veyā: M ve
[3087] görse-kim: M görse ki
[3088] yire: M yere
[3089] görse-kim: M görse ki
[3090] aldaya: B dileye
[3091] anuŋ: M-
[3092] ṭoġura: B ṭoġa
[3093] eydürler ki: B eydür
[3094] burnından: B burundan
[3095] nesne irişe veyā bir ḥākimden: M yā bir ḥākimden nesne irişe
[3096] bin: M İbni
[3097] görse-kim: M görse ki
[3098] anuŋ: B-
[3099] fīl: M pīl
[3100] olmış ol miḳdār: M olsa büyükligi miḳdārı
[3101] ḳavm u ḳabīlesi bile ḳuvvet bula: B-
[3102] Cāḥıẓ Ḥakīm: M Ḥakīm
[3103] görse-kim: M görse ki
[3104] delālet ider: M dāldur
[3105] māla: M māl
[3106] düş ‘āleminde: M görse ki
[3107] ip veyā iplik bükse: M yā iplik veyā ip büker
[3108] bükdiginüŋ: B bükdüginüŋ
[3109] uzunlıġı: B uzunluġı
[3110] olına: M eyleye
[3111] görse-kim: M görse ki
[3112] dikmek-çün: M dikmek içün
[3113] iş-içün: M iş içün

ıçun.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde bükmek[3114] üç vech (14) üzerine delālet ider: sefere ve riyāżat-ı nefse ve işlerüŋ küşādelıġına[3115].” **Balta:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde balta bir ḫidmet-kārdur[3116] ki iş işlemek istemez tā buyurmayınca **[B84b]** (1) çün buyuralar cidd ü cehd-ile ṭutar[3117] dilemez ki ol işden girü ṭura.” **[M121b]** Cābir-i Maġribī (2) eydür: “Düşde balta bir ḳorḳucı erdür ki bir münāfiḳ kişiden yardım diler ki ḫalāyıḳ ortasına[3118] (3) kīn ve cüdālıḳ[3119] ve ceng[3120] bıraġur ve eger elinde baltası[3121] olsa ki kendünüŋ ola[3122] bu ṣıfatlu (4) bir kişiyle[3123] ṣoḥbet eyleye ve eger żāyi‘[3124] olsa ve yāḫūd ṣınsa ol kişiye ecel yetişmiş (5) ola andan cüdā eyleye.” **Balıḳçıl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[3125] balıḳçıl (6) ṭutsa veyā bulsa ḥelāl māldur ve rızḳdur ki bir ‘avratdan aŋa fāyide irişür[3126].” (7) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger balıḳçıl görse kendü ḳavm u ḳabīlesinden bir ‘avrat ala (8) ve her eksüklik ve artuḳlıḳ ki balıḳçılda görine cümlesinüŋ ta‘bīri ‘avrata rāci‘dür[3127].” (9) **Bıŋar:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde bıŋar bir cüvān-merd uludur çün[3128] (10) ṣuyı ṭatlu ve revān ola[3129] ve eger görse-kim[3130] şehirde veyā bir köyde[3131] bıŋar revān olmış (11) anda ġam ve muṣībet ola ve eger bıŋarlar[3132] çoḳ olsa anda[3133] ulular ziyāde ola ve eger (12) evde veyā dükkānda bıŋar görse ki[3134] ẓāhir olmış bir nā-mümkin yire[3135] ġam ve aġlamaḳ ẓāhir (13) ola ol bıŋaruŋ ḳuvveti miḳdārı ve eger ol bıŋaruŋ ṣuyı bulanuḳ veyā ṭuzlu[3136] (14) olsa ol[3137] ġam ve ġuṣṣa daḫı düşvārıraḳ[3138] ola ve eger görse-kim[3139] ol[3140] bıŋarda elini ve yüzini (15) yur

[3114] düş ‘āleminde bükmek: M bükmek düş ‘āleminde
[3115] küşādelıġına: M küşādeligine
[3116] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[3117] ṭutar: B dutar
[3118] ortasına: M ortasında
[3119] cüdālıḳ: M cüẕālıḳ
[3120] ve ceng: M-
[3121] baltası: M balta
[3122] ola: B-
[3123] bu ṣıfatlu bir kişiyle: M bir ṣıfatlu kişiyle
[3124] żāyi‘: B ṣāmi‘
[3125] düşinde: M-
[3126] ḥelāl māldur ve rızḳdur ki bir ‘avratdan aŋa fāyide irişür: M bir ‘avratdan aŋa helāl māl ve rızḳ irişe
[3127] ve her eksüklik ve artuḳlıḳ ki balıḳçılda görine cümlesinüŋ ta‘bīri ‘avrata rāci‘dür: M-
[3128] çün: B çün-kim
[3129] ola: M olsa
[3130] görse-kim: M görse ki
[3131] şehirde veyā bir köyde: M yā şehirde yā bir küçda
[3132] bıŋarlar: B bıŋar
[3133] anda: B-
[3134] bıŋar görse ki: M ki bıŋar
[3135] yire: M yere
[3136] ṭuzlu: B duzlu
[3137] ol: B o
[3138] ġam ve ġuṣṣa daḫı düşvārıraḳ: M ġam u ġuṣṣya sa‘braḳ
[3139] görse-kim: M görse ki
[3140] ol: M-

eger ḳul-ısa **[M122a]** āzād ola ve ġamdan ḫalāṣ bula ve ḳorḳudan emīn ola ve ḫasta- **[B85a]** (1) y-ısa şifā bula ve borçlu-y-ısa borcı[3141] ödene ve günāhından[3142] tevbe eyleye ve ḥac eyleye eger ḥac itmemiş (2) olsa[3143].” Cābir-i Maġribī eydür: “ ‘Ömri uzun ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bınar (3) biş vech üzerinedür: ululuḳ ve cüvān-merdlik ve ġam ve muṣībet[3144] ve ḫastalıḳ (4) ve ‘ömr ve dirlik ḳaçan ṣuyı ṣāfī olsa[3145].” **Bayḳuş** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde bayḳuş (5) uġrı ve ḥasūd ve ḥarām-ḫor kişiye delālet ider ki dāyim ḫalḳ-ıla ṭalaşup[3146] ceng (6) ider ve eger anuŋ āvāzın işitse ol yirde nevḥa ve zārılıḳ ola ve eger anuŋ ya- (7) vrusın[3147] ṭutsa ġam ve fitne ola ve ba‘żılar eydürler ki anuŋ bir şūm oġlı ola (8) ve eger anuŋ etin yise[3148] bu ṣıfatlu kişiden māl ḥāṣıl ide[3149].” **Baġır:** Düşde gizlü māldur (9) ve eger görse-kim[3150] ādemüŋ baġrın yir gizlü māl bula nafaḳa eyleye ve eger baġrı[3151] bişmiş ve biryān (10) veyā[3152] çig olsa ḫazīne bula ḫāṣṣa eger ṣıġıruŋ veyā ḳoyunuŋ olsa[3153] ve ba‘żılar (11) eydürler ki[3154] baġır oġuldur ve eger görse-kim[3155] bir kimsenüŋ baġrı çıḳmış mālını ḫarc eyleye. (12) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde baġır **[M122b]** üç vech üzerinedür: māldur ve oġuldur ve (13) dostdur ki oġul yerine ola[3156] ve eger baġrını yerinden ṭaşra çıḳarsalar mālını (14) pādişāh ala ve[3157] eger ‘ālim olsa ‘ilmin[3158] unıda.” **Buymul:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (15) “Düşde buymul[3159] eger irkek[3160] olsa bir ġaddār kişiye delālet ider ve eger dişi **[B85b]** (1) olsa bir aldayıcı[3161] ‘avrata delālet[3162] ider ki hīç anda ḫayr olmaya[3163] ve ba‘żılar eydür ki ḥarām māldur (2) ki ḥīle ile ele girür[3164] ve eger düşinde buymul[3165] yumurdasın bulsa bir ḫūb (3) ‘avrat ala ol

---

[3141] borcı: B-
[3142] günāhından: B günāhdan
[3143] eger ḥac itmemiş olsa: M-
[3144] ġam ve muṣībet: B ġam ve muṣībet irişe
[3145] ḳaçan ṣuyı ṣāfī olsa: M-
[3146] ṭalaşup: B ṭolaşup
[3147] yavrusın: M yavrısın
[3148] yise: M yese
[3149] ḫāṣıl ide: M bula
[3150] görse-kim: M görse
[3151] baġrı: B-
[3152] veyā: M ve
[3153] ḫāṣṣa eger ṣıġıruŋ veyā ḳoyunuŋ olsa: M-
[3154] eydürler ki: M eydür
[3155] görse-kim: M görse ki
[3156] māldur... : M ...ve māldur
[3157] ve: M-
[3158] ‘ilmin: M ‘ilmi
[3159] düşde buymul: M-
[3160] irkek: M erkek
[3161] aldayıcı: B elçi
[3162] delālet: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3163] ki hīç anda ḫayr olmaya: B-
[3164] ve ba‘żılar eydür ki ḥarām māldur ki ḥīle ile ele girür: M-
[3165] düşinde buymul: M-

yumurdanuŋ aḳlığı ve pākligi miḳdārı[3166].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (4) “Eger düşinde[3167] buymul etin yise[3168] bir ġanī ‘avratdan māl bula ve eger görse-kim[3169] elinde buymul olur ‘avratı ola[3170] (5) veyā ‘avratlardan[3171] muṣībete irişe ve eger elinde ṭurur-ken[3172] (6) uçup gitse ‘avratına ṭalāḳ vire.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde buymul[3173] bir pārsā (7) ḫūb ṣūretlü ‘avratdur ve eger görse-kim kendünüŋ[3174] buymulı bir ġayrı kişinüŋ (8) ḳolında[3175] uyur ‘avratıyla bir ġayrı[3176] kişi ḥarām-zādelıḳ eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: Düşde[3177] (9) buymul dört vech üzerine delālet ider[3178]: ‘avrata[3179] ve ḥarām māla ve ma‘īşete (10) ve göŋül murādın istemege.” **Boyamaḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde eger[3180] saḳalın boyasa cemī‘ (11) işleri arta[3181] ve saḳalı reng almasa[3182] ẓāhir **[M123a]** ḥālini ḫalḳa[3183] gösterici ola ve eger (12) reng alsa cemī‘i işleri örtülü ola şöyle-ki ol dilerdi[3184] ve eger boyayı kirec-ile (13) veyā balçıġ-ıla veyā ġayrı nesne ile[3185] eylese yaramazdur ve eger elini ḳına-y-ıla[3186] boyasa (14) ma‘īşet ṭaleb itmekde rencūr ola ve eger iki elini[3187] bile boyasa ṣāḥib-i ḥīle ola (15) ve ellerini ayaḳlarını[3188] ‘avratlar gibi[3189] boyasa aŋa ‘aẓīm ḳorḳu irişe ve ḫalāyıḳ **[B86a]** (1) aŋa[3190] güleler ve eger barmaġı uçların boyasa tesbīḥ eyleye ve eger ellerini[3191] (2) naḳş eylese mekr ü ḥīle eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[3192] boya dört (3) vech üzerine delālet ider[3193]: bir[3194] ḳuvvet ve nā-şāyeste iş ve bī-ḥāṣıl ve ārāyiş-i (4) dünyā[3195]

[3166] ol yumurdanuŋ aḳlığı ve pākligi miḳdārı: M-
[3167] eger düşinde: M düşde
[3168] yise: M yese
[3169] görse-kim: M görse ki
[3170] elinde buymul olur ‘avratı ola: B bir buymulı var elinde ‘avrat ala
[3171] veyā ‘avratlardan: M yāḫūd ‘avratlar cihetinden
[3172] elinde ṭurur-ken: M elinden
[3173] düşde buymul: M-
[3174] görse-kim kendünüŋ: M-
[3175] ḳolında: M ḳoltuġında
[3176] ġayrı: B-
[3177] düşde: M-
[3178] ider: M-
[3179] ‘avrata: M ‘avrata delālet ider
[3180] düşde eger: M eger, B düşde
[3181] cemī‘ işleri arta: B cemī‘i işlerin örte
[3182] almasa: M olmasa
[3183] ẓāhir ḥālini ḫalḳa: M ḫalḳa ẓāhir ḥālini
[3184] ve eger reng alsa cemī‘i işleri örtülü ola şöyle-ki ol dilerdi: M-
[3185] kirec-ile veyā balçıġ-ıla veyā ġayrı nesne ile: M yā kirec-ile yā başçıġ-ıla
[3186] ḳına-y-ıla: M ḥınnā-y-ıla
[3187] elini: M elin
[3188] ve ellerini ayaḳlarını: M ellerin ve ayaḳların
[3189] gibi: M-
[3190] aŋa: B anuŋ üzerine
[3191] eger ellerini: M-
[3192] düşde: M-
[3193] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[3194] bir: B-
[3195] ve bī-ḥāṣıl ve ārāyiş-i dünyā: M-

ve manṣıb ṭaleb itmek ve yalanla[3196] meşhūr olmaḳ.” **Pekmez:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Düş ‘āleminde[3197] pekmez az māla delālet ider eger andan[3198] bir pāre aġzına ḳoysa ḫoş (6) kelām işide.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger pāk u aḳ[3199] olsa eyü oġlı[3200] ola ve eger (7) görse-ki[3201] şīreden pekmez bişürür bir eyü iş[3202] işleye.” **Baġarsuḳ[3203]:** Ḥakīm eydür: (8) “Eger görse-kim bir kimesne aŋa baġarsuḳ virse-ki anı yise ulularдan ḫayr göre[3204] (9) ve eger görse-kim kendünüŋ baġarsuġı ẓāhir olur ol māl-ki penhān olmış-ıdı (10) āşikāre ola veyā kendü ḳavmı oġlanlarından birisi ululuḳ bula[3205] ve eger bir (11) kimsenüŋ baġarsuġın yise[3206] ol miḳdār kimsenüŋ[3207] mālın yiye[3208] ki penhān eylemiş-idi[3209].” (12) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim aġzından ṭaşra çıḳarsa ve yise anuŋ penhān olmış (13) mālını ẓāhir ide[3210].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde baġarsuḳ[3211] altı vech üzerine (14) delālet ider: ḥarām māla ve şefā‘ate ve mekrūh söze **[M123b]** ve oġula ve dirlige ve kendünüŋ (15) kār u kesbine[3212].” **Baş bart:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde[3213] teninde baş bart görse-kim[3214] **[B86b]** (1) anda iriŋ cem‘ olmış görse[3215] ol miḳdār māldur ve eger incinse ġuṣṣalu ola[3216].” **Bāzū:** Ḥakīm eydür: “Düşde[3217] bāzū (2) dosta ve ortaġa ve mu‘temed[3218] kişiye delālet ider ve[3219] eger bāzūsında çoḳ (3) ḳıl görse bir dostı ġam-gīn[3220] ve borçlu ola veyā mālı żāyi‘ ola ve eger bāzūsında (4) çoḳ ḳıl yolsa[3221] borcı ödene.” **Baldır:** Ḥakīm eydür: “Düşde[3222] baldır ma‘īşet- (5) dür[3223] ve ḫalāyıḳ anuŋ

[3196] yalanla: M belā-y-ıla
[3197] düş ‘āleminde: M-
[3198] az māla delālet ider eger andan: M az māldur ve
[3199] pāk u aḳ: M aḳ
[3200] oġlı: M oġul
[3201] görse-ki: M görse ki
[3202] eyü iş: M eylük
[3203] baġarsuḳ: M baġırsaḳ
[3204] eger görse-kim bir kimesne aŋa baġarsuḳ virse-ki anı yise ulularдan ḫayr göre: M-
[3205] ve eger görse-kim kendünüŋ baġarsuġı ẓāhir olur ol māl-ki penhān olmış-ıdı āşikāre ola veyā kendü ḳavmı oġlanlarından birisi ululuḳ bula: M baġırsaḳ görse gizlü māl āşikāre ola
[3206] yise: M yese
[3207] kimsenüŋ: M-
[3208] yiye: M yeye
[3209] ki penhān eylemiş-idi: M-
[3210] eger görse-kim aġzından ṭaşra çıḳarsa ve yise anuŋ penhān olmış mālını ẓāhir ide: M eger görse ki aġzından ṭaşra gelür oġulları vefāt ḳıla
[3211] baġarsuḳ: M baġırsaḳ
[3212] kendünüŋ kār u kesbine: M kār u kesbe
[3213] eger düşde: B düşde, M eger
[3214] görse-kim: M olsa
[3215] görse: B-
[3216] ve eger incinse ġuṣṣalu ola: B-
[3217] düşde: M-
[3218] mu‘temed: M mu‘teber
[3219] ve: B-
[3220] ġam-gīn: M ġamda ola
[3221] bāzūsında çoḳ ḳıl yolsa: M çoḳ ḳıl yolunsa
[3222] düşde: M-

üzerine i‘timād ideler[3224] ve ba‘żılar eydür düşde baldır[3225] kişinüŋ ‘ömridür (6) ve eger demürden görse ‘ömri uzun ola[3226] ve mālı bākī ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde[3227] baldır (7) erenlere ‘avrat ve ‘avratlara erdür ve eger görse-kim[3228] baldırlarını bir birine ṭolaşdurur (8) vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde baldır dört vech üzerine delālet (9) ider[3229]: māla ve ‘ömre ve ma‘īşete ere ‘avrat ve ‘avrata er[3230].” **Baş:** Dāniyāl (10) Ḥakīm eydür: “Düşde[3231] baş bir cemā‘atuŋ ulusına delālet ider ve eger görse-kim[3232] (11) bir kesilmiş baş ṭutar bir uluyı **[M124a]** dost ṭutup[3233] aŋa dāyim ṭālib ola ve[3234] andan ḫayr (12) bula ve eger[3235] gören ‘āmī olsa bir māl-dār ‘avrat dileye ve eger görse-kim[3236] ḳılıçsuz başı[3237] (13) teninden ayrılur kendü ulusından cüdā düşe ve yāḫūd[3238] atasından ve[3239] (14) anasından ayrıla ve eger ḳılıc-ıla teninden başını ayırsalar eger[3240] māl-dār-ısa (15) dervīş ola ve eger borçlu-y-ısa borcı ödene[3241] ve ġam ve[3242] ġuṣṣadan ḫalāṣ bula ve eger **[B87a]** (1) dervīş ise ġanī ola ve ḫasta-y-ısa[3243] şifā bula ve eger düşinde görse-kim[3244] (2) bir yirde çoḳ başlar düşmiş yatur ol yirde ulular cem‘ ola ve eger başından (3) yā[3245] beyni veyā bir ṣaç[3246] ḳılın görse[3247] aŋa[3248] māl irişe ve eger başdan yā[3249] deri veyā kemük yise (4) bir uludan māl ḥāṣıl eyleye ve eger ādemüŋ çıkla başın yise aŋa bir ulu kişi ‘itāb (5) ide [3250] ve eger bildügi kişi olsa anuŋ ser-māyesini yiye ve eger dört ayaḳlu ḫayvān[3251] (6) başı olsa ki ol ḫayvān deştī olsa[3252] māl ve ġanīmet bula[3253] ve eger ḳuş

[3223] ma‘īşetdür: M ma‘īşetedür
[3224] ḫalāyıḳ anuŋ üzerine i‘timād ideler: M ḫalāyıḳuŋ anuŋ üzerine i‘timādıdur
[3225] ve ba‘żılar eydür düşde baldır: M ve daḫı eydürler kim
[3226] ola: B-
[3227] düşde: M-
[3228] görse-kim: M görse ki
[3229] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[3230] ere ‘avrat ve ‘avrata er: M ve ere ve ‘avrata
[3231] düşde: M-
[3232] görse-kim: M görse ki
[3233] ṭutup: M dutup
[3234] aŋa dāyim ṭālib ola ve: B dāyim aŋa ṭālib
[3235] ve eger: B ger
[3236] görse-kim: M görse ki
[3237] başı: M baş
[3238] ve yāḫūd: M veyā
[3239] ve: B veyā
[3240] eger: M ve eger
[3241] borcı ödene: M borcın ödeye
[3242] ġam ve: M ġamdan daḫı
[3243] ḫasta-y-ısa: B ḫastalıḳdan
[3244] görse-kim: M görse ki
[3245] yā: B-
[3246] bir ṣaç: B bir ḳaç
[3247] görse: M alsa
[3248] aŋa: M ol kişiye
[3249] başdan yā: B-
[3250] çıkla başın yise aŋa bir ulu kişi ‘itāb ide : M başını çıkla yese bir ulu kişi aŋa ‘itāb eyleye
[3251] ḫayvān: M ḫayvanāt

başın (7) yise[3254] pādişāh mālın yiye[3255] ve eger aŋa bir ‘avrat baş virse[3256] ḫatunlardan ḫayr ve eylük **[M124b]** (8) ve menfa‘at[3257] göre ve eger ḳoyun başın yise[3258] anuŋ dirligi uzun ola[3259] ve ḥelāl māl (9) bula ve eger ṣıġır başı olsa[3260] ol yılda ni‘met anuŋ üzerine vāfir ola ve eger (10) keçi başı olsa bir ulu ve cömerd[3261] kişiden māl bula ve eger görse-kim[3262] kendünüŋ (11) iki başı var anuŋ işi ḳavī ola ve ‘ömri uzun ola ve eger kendü başını (12) açuḳ görse kendü işinden ma‘zūl ola[3263] ve eger başında cirāḥat (13) görse ve andan ḳan aḳmış olsa bir kimsenüŋ üzerine ḥākim ola ve eger (14) başından beynisi çıḳsa düşse elinden ser-māyesi gide ve eger beynisini girü (15) alup yerine ḳosa[3264] ser-māyesi girü gele ve eger elinde bir kesilmiş baş ṭutsa on[3265] **[B87b]** (1) biŋ aḳça bula ve eger ol başı yire[3266] bıraḳsa girü ol aḳça herzeye[3267] ve ‘abeş yire[3268] (2) ḫarc ola[3269] ve eger başı iki[3270] olsa māl bula ve yāḫūd[3271] aŋa bir vilāyet fermān ola (3) ve eger kesilmiş baş aŋa laṭīf[3272] kelām söylese ‘adl u[3273] dād eyleye ve eger kendü başını iki (4) pāre görse bir pāresini ṣaġ elinde ve bir pāresini ṣol elinde atası anası vefāt (5) ḳıla[3274] ve eger kendü başını kendü elinde[3275] görse şöyle ki[3276] girü ve aṣl başı yerinde (6) olsa bir uludan **[M125a]** ḫayr ve eylük göre ve eger kendü[3277] başını fīl[3278] başı gibi görse vilāyet (7) bula ve eger deve başı gibi olsa[3279] fesāda düşe ve eger at başı gibi görse bir pādişāhdan (8) māl bula ve eger eşek başı gibi görse kendü baḫtından berḫurdār ola ve eger ṣıġır başı gibi görse[3280] ḫalāyıḳ

[3252] ki ol ḥayvān deştī olsa: M-
[3253] māl ve ġanīmet bula: B māl u ġanīmet ola
[3254] yise: M yese
[3255] yiye: M yeye
[3256] baş virse: M başın virseler
[3257] ve menfa‘at: B-
[3258] yise: M yese
[3259] ola: M-
[3260] başı olsa: M başın yese
[3261] cömerd: B cevmerd
[3262] görse-kim: M görse ki
[3263] kendü işinden ma‘zūl ola: M-
[3264] girü alup yerine ḳosa: M alup girü yerine ḳorsa
[3265] on: B ol
[3266] yire: M yere
[3267] girü ol aḳça herzeye: M ol aḳça girü herze yere
[3268] yire: M yere
[3269] ola: M eyleye
[3270] iki: B-
[3271] ve yāḫūd: M veyā
[3272] laṭīf: M-
[3273] u: M ve
[3274] atası anası vefāt ḳıla: M-
[3275] ve eger kendü başını kendü elinde: M-
[3276] ki: B-
[3277] kendü: B-
[3278] fīl: M pīl
[3279] vilāyet bula ve eger deve başı gibi olsa: M-
[3280] kendü baḫtından berḫur-dār ola ve eger ṣıġır başı gibi görse: B-

ortasında ḫor ola ve eger ḳatır[3281] başı (9) gibi görse cāhil ola ve eger arslan başı gibi görse ḫor ola ve eger ṭoŋuz (10) başı gibi görse meyli küfre ola ve eger başını serçe başı gibi[3282] görse (11) tīz vaḳtda vefāt ḳıla ve eger başını altundan veyā gümişden[3283] görse bir uludan (12) māl ala ve eger baḳırdan veyā pirinçden olsa helāklige ḳorḳu ola ve eger (13) demürden veyā ṭaşdan olsa[3284] bir ednā kimseye ḫiẕmet eyleye ve eger aġaçdan (14) olsa eceli yaḳın gele ve eger başını[3285] saḳsıdan görse bir lāf urucı[3286] kişiye ḫiẕmet (15) eyleye ve eger başından od çıḳsa işi ‘ālī ola[3287].” İsmā‘īl bin Eş‘aṣ[3288] eydür: “Eger **[B88a]** (1) kendü başını bişürüp yise[3289] kendü ser-māyesini yiye ve eger kendü başını bişürüp[3290] ayırsa (2) girü **[M125b]** yerine ḳosa şöyle-ki[3291] dürüst ola[3292] şehīd ola ve eger ḳoltuġında bir baş (3) ṭutsa eger ‘avratı olsa oġlı ṭoġa ve eger ‘avrat görse ki[3293] başı kesilmiş eri (4) öle ve eger ‘avrat biryān olmış baş yise[3294] māl bula.” Cāḥıẓ Ḥakīm[3295] eydür: (5) “Düş ‘āleminde baş yā ata[3296] veyā oġuldur ve eger kesilmiş başları görse-ki[3297] raḳṣ urur (6) ululara ġam irişe ve eger pādişāhuŋ başını kesük görse renc ve zaḥmet-ile (7) biŋ aḳça ḥāṣıl eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde baş[3298] on iki vech üzerine (8) delālet ider: ululuġa ve re’īslige ve ataya ve anaya[3299] ve imāma[3300] ve ‘ālime ve on biŋ (9) aḳçaya ve oġula ve ġulāma[3301] ve kenīzege ve ‘avrata ve baylıġa.” **Başçılıḳ eylemek**[3302]**:** Ḥakīm eydür[3303]: “Eger görse-kim[3304] (10) başçılıḳ eyler ve arı ṭonlar geymiş ulular-ıla[3305] ṣoḥbet eyleye ve eger başları tennūrda (11) ḳosa[3306] ve ḫidmet-kār[3307] çıḳarsa ulularla bir işüŋ

[3281] ḳatır: M ḳoyun
[3282] serçe başı gibi: M serçeden
[3283] gümişden: M gümüşden
[3284] olsa: M görse
[3285] başını: B başı
[3286] urucı: B vurucı
[3287] ola: B-
[3288] İsmā‘īl bin Eş‘aṣ: M Ca‘fer-i Ṣādıḳ
[3289] yise: M yese
[3290] bişürüp: B-
[3291] şöyle-ki: M şöyle ki
[3292] ola: M olsa
[3293] ki: B-
[3294] yise: M yese
[3295] Cāḥıẓ Ḥakīm: M Cābir-i Maġribī
[3296] ata: M atadur
[3297] görse-ki: M görse
[3298] baş: M-
[3299] ve anaya: B-
[3300] imāma: M-
[3301] ve ġulāma: B-
[3302] başçılıḳ eylemek: B baş bişürüci
[3303] eydür: B-
[3304] görse-kim: M görse ki
[3305] ulular-ıla: M ulular ile
[3306] ḳosa: B ḳorsa
[3307] ḫidmet-kār: M ḫiẕmet-kār

tedbīrin düze ammā murāda irmeye[3308].” (12) **Boynuz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[3309] cemī‘[3310] boynuzlar eyüdür eger ṣıġır boynuzı (13) olsa bir uludan fāyide ḥāṣıl ide **[M126a]** ve ḫayr göre ve eger geyük[3311] boynuzı (14) olsa ol yılda ḫayr ve fāyide ḥāṣıl ide ve ne-ḳadar ki boynuzlar görse (15) ve anuŋ budaḳları olsa[3312] menfa‘at ziyāde ola ve eger bir büyük boynuzı hevāda **[B88b]** (1) aṣılmış görse ol vilāyete ḫayr ve menfa‘at ola ammā her boynuz ki cānavaruŋ (2) olsa[3313] ta‘bīrin anuŋ üzerine ḳıyās ideler.” **Bıldırcın**[3314]**:** Muḥammed bin (3) Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[3315] bıldırcın[3316] oġuldur ve ġulāmdur veyā[3317] ḫiẕmet-kārdur eger (4) irkek bıldırcın[3318] olsa oġuldur ve eger dişi olsa ḳızdur İbrāhīm-i Kirmānī eydür (5) ḥelāl māldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dört vech üzerinedür: oġuldur ve ġulāmdur (6) ve ḥelāl rızḳdur ve menfa‘atlu māldur[3319].” **Büyük baġarsuḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde büyük (7) baġarsuḳ bāṭıl ve yalan ve muḥāl nesnedür.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde[3320] büyük (8) baġarsuġı var-ısa[3321] bir büyük ‘avrat-ıla ulaşıġı ola ve andan māl bula ve āḫir (9) ol ‘avrat anuŋ ḥelāli[3322] ola ve bu daḫı çeng ü ṭarab üzerine ḥükm olınur[3323].” **Bit:** (10) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[3324] bit kişinüŋ ‘ayālidür ki mālını yiye[3325] eger (11) düş ‘āleminde[3326] çoḳ bit görse ḫaşmeti ve mālı ve ‘ayāli çoḳ ola ve eger yad bit (12) görse **[M126b]** ża‘īf düşmene delālet ider ve eger görse-kim[3327] aŋa çoḳ bit üşmiş (13) anuŋ tenini yirler[3328] delālet ider ki ‘avām anı dile düşürüp söylerler[3329].” **Bāc-dār:** (14) Ḥakīm eydür: “Düşde bāc-dār bir Taŋrıdan ḳorḳmaz kimseye delīldür eger görse-kim[3330] kendüsi (15) bāc-dār olmış ol bir işde ola ki

[3308] irmeye: M irişmeye
[3309] düşde: M-
[3310] cemī‘: B cemī‘i
[3311] geyük: M inek
[3312] ne-ḳadar ki boynuzlar görse ve anuŋ budaḳları olsa: M ne ḳadar ki büyük boynuz olsa
[3313] her boynuz ki cānavaruŋ olsa: M boynuz her cānavar ki olsa
[3314] bıldırcın: M bıldurcın
[3315] düş ‘āleminde: M düşde
[3316] bıldırcın: M bıldurcın
[3317] veyā: B ve
[3318] irkek bıldırcın: M erkek bıldurcın
[3319] menfa‘atlu māldur: M māldan menfa‘atdur
[3320] düşinde: M-
[3321] var-ısa: M virse
[3322] ‘avrat anuŋ ḥelāli: B ‘avrat helāl
[3323] ve bu daḫı çeng ü ṭarab üzerine ḥükm olınur: M-
[3324] düş ‘āleminde: M-
[3325] yiye: M yeye
[3326] düş ‘āleminde: M düşinde
[3327] görse-kim: M görse ki
[3328] yirler: M yerler
[3329] delālet ider ki ‘avām... : M ‘avāma delālet ider ki...
[3330] görse-kim: M görse ki

ḫalāyıḳa renc irişe ve eger düşinde bāc-dārlıġı terk **[B89a]** (1) eylese[3331] tevbe eyleye.” **Baḫşīş:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[3332] eger[3333] bir kimse (2) ṭatlu yemiş bağışlasa anuŋ-ıla ulaşığı ola ve eger bir[3334] cühūd veyā[3335] tersā aŋa nesne (3) virse ḳorḳu ola[3336] ki īmān andan gide ve eger bir kimse aŋa nesne ‘aṭā itse (4) ol şükr eylese ten-dürüstlik[3337] ola.” **Bayram**[3338]**:** Muḥammed bin Sīrīn[3339] (5) eydür: “Eger düşinde kiçi bayram görse anuŋ bir ‘amel ehli kimse-y-ile[3340] işi (6) ola ve[3341] göŋül murādın göre[3342] ve eger Ramażan bayramı olsa bir zāhid kimseyle[3343] (7) ṣoḥbet eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger vaḳtında görse zindāndan (8) ḫalāṣ bula ve hem ululıḳ[3344] bula ve eger bayram vaḳtı olmasa devleti eksile.” (9) **Pālūde**[3345]**:** Ḥakīm eydür: “Pālūde ḫalvā ḥükmindedür eger düş ‘āleminde[3346] pālūde yise (10) renc ve zaḥmet-ile māl ḥāṣıl eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde pālūde[3347] (11) dört **[M127a]** vech üzerine delālet ider: ḫoş söze ve zaḥmet-ile māla ve renc[3348] [ü] zaḥmet-ile (12) menfa‘ate ve düşvārlıḳ ile olan işe[3349].” **Buyurmaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger[3350] düşinde bir kişi aŋa dise-ki[3351] (13) şol çölmegi al git bir işde ki anuŋla[3352] ulaşığı vardur[3353] anda üstādlıḳ göstere (14) eger diseler etmek kes[3354] gerekdür ki ḳarındaşları ‘azīz ṭutasın[3355] eger diseler ki[3356] çıraġ (15) yaḳ māl ḫarc it dimekdür[3357] ve[3358] eger çıraġı söyündür[3359] diseler māl saḳla dimekdür[3360] **[B89b]**

[3331] ol bir işde ola ki ḫalāyıḳa renc irişe ve eger düşinde bāc-dārlıġı terk eylese: M-
[3332] düş ‘āleminde: M-
[3333] eger: B-
[3334] ve eger bir: B-
[3335] veyā: M yā
[3336] ḳorḳu ola: M ḳorḳudur
[3337] ten-dürüstlik: B ten-dürüstlük
[3338] bayram: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3339] Muḥammed bin Sīrīn: M Ḥakīm
[3340] kimse-y-ile: M kimseyle
[3341] ve: B-
[3342] göŋül murādın göre: M göŋli murādına irişe
[3343] kimseyle: B kimse ile
[3344] hem ululıḳ: B ululuḳ
[3345] pālūde: M pālūze
[3346] düş ‘āleminde: M düşinde
[3347] pālūde: M pālūze
[3348] renc: M-
[3349] düşvārlıḳ ile olan işe: B düşvārlıġa
[3350] eger: M-
[3351] dise-ki: M dise ki
[3352] anuŋla: B anuŋ
[3353] vardur: B var
[3354] diseler etmek kes: B dilerse-kim etmek
[3355] ṭutasın: B dutasın
[3356] ki: M-
[3357] māl ḫarc it dimekdür: M gerekdür māl ḫarc idesin zīra ki māl ḫarc it dimekdür
[3358] ve: M-
[3359] söyündür: M söyünür
[3360] saḳla dimekdür: M şuġlı degildür

(1) eger diseler ki döşek döşe ḫalāyıḳ-ıla[3361] eyülik[3362] it dimekdür eger diseler ki ġusl (2) eyle tevbe it[3363] dimekdür eger bir pīr bir yigide dise-ki[3364] fülān işi işle ṭoġru[3365] söyle (3) dimekdür." **Bulamaç:** Ḥakīm eydür: "Bulamaç şīrūġan[3366] yaġıyla ve bādem yaġıyla (4) olsa ve anı yise[3367] ol-miḳdār pādişāhdan veyā[3368] bir uludan menfa'at irişe (5) ve eger bal-ıla olsa ve yāḫūd yaġ-ıla olsa[3369] ġınā ve menfa'at bula ve eger bir [e]kşi nesne-y-ile olsa ġam u ġuṣṣa (6) irişe[3370]." **Bıçaḳ:** Ḥakīm eydür: "Düşde bıçaḳ oġuldur ve anuŋ ḳını 'avratdur ve[3371] eger (7) anı elinde ṭutsa oġlı ola eger[3372] bıçaġ-ıla bir silāḥ[3373] daḫı olsa şeref bula (8) ve[3374] eger **[M127b]** bıçaġuŋ ṣapı ṣınsa ataya ve atanuŋ kavm u ḳabīlesine[3375] rāci'dür ve[3376] eger (9) kendü ṣınsa[3377] ziyān irişe ve eger bıçaġ-ıla nesne yonsa ol nesneden ol-miḳdār[3378] menfa'at (10) bula." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde[3379] bıçaḳ yedi vech üzerine delālet ider: (11) oġula ve ḥuccete[3380] ve ẓafere ve penāha ve ḳarındaşa ve 'ināyete[3381] ve vilāyete." **Boyun:** (12) Ḥakīm eydür: "Düşde boyun emānet yeridür eger görse-kim[3382] boynı uzun ve yoġun (13) olmış[3383] ḳuvvetdür ve emāneti issine vire ve eger görse-ki[3384] bir yılan anuŋ boynına ṭolaşup (14) ḫalḳa olmış ol kimesne zekāt virmez ola ve eger görse-kim[3385] boynı aġır olmış (15) sebebsüz[3386] ḫasta ola ve eger boynı ṣınsa murādından[3387] girü ḳala ve dīnine ḫalel irişe **[B90a]** (1) ve eger boynı egri olsa emānete ḫıyānet ide[3388] ve eger boynı eti dökülse ḫalḳuŋ (2) mālını żāyi' eyleye[3389] eger dökmiş

[3361] ḫalāyıḳ-ıla: M ḫalāyıḳ ile
[3362] eyülik: M eylük
[3363] it: M eyle
[3364] dise-ki: M dise ki
[3365] ṭoġru: M ṭoġrı
[3366] şīrūġan: M şīrlıġun
[3367] yise: M yese
[3368] veyā: M yā
[3369] ve yāḫūd yaġ-ıla olsa: B-
[3370] ve eger bir [e]kşi nesne-y-ile olsa ġam u ġuṣṣa irişe: M-
[3371] ve: M-
[3372] eger: M-
[3373] bıçaġ-ıla bir silāḥ: B bıçaḳ ile bir silāḥı
[3374] ve: M-
[3375] ataya ve atanuŋ kavm u ḳabīlesine: M ata ve ananuŋ ḳabīlesine
[3376] ve: M-
[3377] ṣınsa: M ṣısa
[3378] ol-miḳdār: B-
[3379] düşde: M-
[3380] ḥuccete: B ḥacca
[3381] 'ināyete: M ġınāya
[3382] görse-kim: M görse ki
[3383] uzun ve yoġun olmış: M uzun olmış ve yoġun
[3384] görse-ki: M görse ki
[3385] görse-kim: M görse ki
[3386] sebebsüz: M süst
[3387] murādından: B murādın
[3388] ide: M ider
[3389] eyleye: M ide

olsa emāneti ḥışmına vire[3390] eger bir kimsenüŋ boynına binmiş olsa[3391] düşmen üzerine ẓafer bula." (3) Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde boyun biş[3392] vech üzerine delālet ider[3393]: emānete ve ḫıyānete (4) ve ġınāya ve borca ve ḫastalıġa[3394]." **Boyun bendi:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: **[M128a]** "Eger boyun bendi (5) incüden[3395] olsa ve[3396] aḳ olsa Ḥaḳ Ta'ālā aŋa 'ilm erzānī ḳıla ve[3397] eger altun (6) ve gümüş ve cevāhirden olsa[3398] ol-miḳdār ululuḳ bula." Cābir-i Maġribī eydür: "Vilāyet (7) bula ve[3399] eger boyun bendi muraṣṣa' olsa eger[3400] uzun olsa ol vilāyet çoḳ (8) zamān aŋa[3401] ḳala." Dāniyāl Ḥakīm eydür: "Düşde boyun bendi altı vech üzerine (9) delālet ider: ḥacca ve vilāyete ve emānete ve cenge ve mu'āleceye[3402] ve kenīzege eger anuŋ ba'żısı (10) altun olsa vilāyet bula eger gümiş[3403] olsa kenīzekdür." **Boyun urmaḳ:** (11) Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde görse-ki[3404] boynın ururlar şöyle-ki[3405] başı ṭop (12) gibi[3406] gevdesinden ayrılur[3407] kāfirlıḳdan İslāma gelmege delālet ider. Eger (13) urucı[3408] oġlan veyā daḫı bāliġ olmaduḳ[3409] olsa ḫasta ola ve ba'żılar eydürler (14) düşde boyun urmaḳ dervīşlere eyüdür ve baylara yaramazdur." **Bögrek:** (15) Ḥakīm eydür: "Düşde ṣaġ bögrek ġınāya ve ṣavāba delīldür ve ṣol bögrek dervīşlige **[B90b]** (1) ve ḫaṭāya delīldür[3410]." Muḥammed bin Sīrīn eydür[3411]: "Düşde bögrek gizlenmiş māldur[3412] eger anı (2) bişmiş veyā[3413] çig bir kimseden alsa ve yise[3414] ol kimsenüŋ gizlü[3415] mālını yiye[3416] **[M128b]** ve her ḥayvān (3) bögregi ol ḥayvān

---

[3390] eger dökmiş olsa emāneti ḥışmına vire: B-
[3391] boynına binmiş olsa: B boynı bitmiş olsa
[3392] biş: B dört
[3393] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[3394] emānete ve ḫıyānete ve ġınāya ve borca ve ḫastalıġa: M emānetdür ve ḫıyānetdür ve ġınādur ve borçdur ve ḫastalıḳdur
[3395] incüden: B murvārīdden
[3396] ve: B-
[3397] ve: M-
[3398] altun ve gümüş ve cevāhirden olsa: M altundan olsa veyā gümişden veyā cevāhirden
[3399] ve: M-
[3400] eger: B-
[3401] çoḳ zamān aŋa: M çoḳ zamān aŋa
[3402] ḥacca ve vilāyete ve emānete ve cenge ve mu'āleceye: B ḥacca vilāyete emānete cenge mu'āliceye
[3403] gümiş: B gümüş
[3404] düşinde görse-ki: M görse ki düşinde
[3405] şöyle-ki: M şöyle ki
[3406] ṭop gibi: M-
[3407] ayrılur: M cüdā olur
[3408] urucı: B vurucı
[3409] veyā daḫı bāliġ olmaduḳ: M-
[3410] ġınāya ve ṣavāba delīldür ve ṣol bögrek dervīşlige ve ḫaṭāya delīldür: M nüshasında maddenin sonunda yer almaktadır
[3411] Muḥammed bin Sīrīn eydür: M-
[3412] gizlenmiş māldur: M gizlü māldur
[3413] veyā: B ve
[3414] alsa ve yise: M çıḳarsa yese
[3415] gizlü: M-
[3416] yiye: M yeye

üzerine ḳıyās olınur.” **Baġa:** Ḥakīm eydür: “Düşde şu baġası ‘ā- (4) lime ve zāhide delīldür eger baġa etin yise[3417] bir ‘ālimden ‘ilm ögrene.” Cābir-i Maġribī (5) eydür: “Baġanuŋ eti ve derisi ve kemügi cemī‘[3418] ‘ilmdür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (6) baġa[3419] üç nesneye delālet ider: ‘ābide ve ‘ālime ve ṣāni‘a.” **Başmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (7) eydür: “Düşde[3420] başmaḳ ‘avratdur eger başmaḳ yeŋi olsa ve geyse ‘avrat ala (8) ve eger bir kimsenüŋ[3421] ayaġında görse bir ṭul ‘avrat ala eger ḳara başmaḳ olsa (9) bir[3422] muḥteşem ‘avrata delīldür eger düşinde başmaḳ yavı ḳılsa ‘avratı vefāt ḳıla (10) eger düşinde başmaġın[3423] biregüye virse[3424] ‘avratına ṭalāḳ vire eger ayaġına başmaġı[3425] rāst (11) olsa düzenliklü ‘avrata delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde başmaḳ yedi nesneye (12) delīldür: ‘avrata ve ḫiẕmet-kāra ve[3426] kenīzege ve ḳuvvete ve menfa‘ate ve māla ve sefere (13) eger düşinde başmaḳçı görse bir kimseye[3427] delālet ider ki mīrāṯ mālın ḳısmet (14) ide.” **Balçıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[3428] **[M129a]** balçıḳ yese ġanīmet bula ve eger balçıġı[3429] ṭopraġ-ıla bile yise[3430] ġanīmete ire (15) ve[3431] kendü mālını ‘ayāli üzerine ḫarc ide eger balçıġ-ıla ev ṣıvasa ġam-gīn ola **[B91a]** (1) ve eger[3432] yaşıl veyā aḳ balçıḳ olsa ḥelāl māldur ve her ne-ki[3433] olsa anuŋ üzerine (2) ḳıyās olına ve bāḳī balçıḳlar kişiye ġanīmetdür.” **Boġaz:** Muḥammed bin Sīrīn (3) eydür: “Düşde boġaz[3434] ve boyun emānete ta‘alluḳdur eger düşinde boġazı ṭutulsa yaramazdur (4) eger boġazı giŋ-ise[3435] rızḳı ziyāde ola ve eger boġazı ṭolsa rızḳ ṭarlığına (5) delīldür.” **Buġday:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde buġday ḥelāl māldur ki (6) renc ü[3436] zaḥmet-ile ḫalḳa irişür eger düşinde buġday yise[3437] ṣāliḥ ve dīn-dār ola (7) ve[3438] eger bişmiş yise[3439] ġam-gīn ola

---

[3417] yise: M yese
[3418] cemī‘: B ve cemī‘i
[3419] düşde baġa: M-
[3420] düşde: M-
[3421] kimsenüŋ: B kimse
[3422] bir: B-
[3423] başmaġın: M başmaḳ
[3424] virse: B-
[3425] ayaġına başmaġı: M başmaġı ayaġına
[3426] ve: M-
[3427] kimseye: B kişiye
[3428] düşde: M eger düşinde
[3429] yese ġanīmet bula ve eger balçıġı: B-
[3430] yise: M yese
[3431] ġanīmete ire ve: M-
[3432] ve eger: M eger, B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3433] her ne-ki: M her ne ki
[3434] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde boġaz: M-
[3435] giŋ-ise: M giŋ ise
[3436] ü: M ve
[3437] yise: M yese
[3438] ve: M-
[3439] yise: M yese

ve[3440] eger aġzı ḳuru buġdayla[3441] ṭolu olsa ‘ömr-i āḫire (8) irişmiş ola ve[3442] eger düşinde buġday başların alsa ṭarlıġa delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (9) eydür: “Düşde buġday yimek[3443] üç vech üzerine delālet ider: bir vilāyetden[3444] ma‘zūllıġa (10) ve mażarrata ve ġarīblıġa ve[3445] eger düşinde bir büyük buġday bulsa[3446] çoḳ māl bula (11) zaḥmet-ile eger buġday ṣatıcı görse bir kişiye **[M129b]** delālet ider ki dünyāyı (12) dīn-ile[3447] iḫtiyār itmiş ola.” **Bardaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger bardaḳ[3448] tuçdan veyā baḳırdan (13) veyā ḳalaydan olsa[3449] cümlesi ḫidmet-ḳāra[3450] delīldür ve eger ṭaşdan olsa kenīzekdür[3451] (14) ve ḫidmet-kārdur[3452] eger yeŋi olsa bir[3453] ḫūb ṣūretlü kenīzege delīldür eger andan (15) ṣu içse[3454] aŋa cimā‘ ide.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde bardaḳ māldur ve ni‘metdür **[B91b]** (1) eger altundan veyā gümişden[3455] olsa şübhelü māla delīldür[3456] eger ṣırçadan olsa (2) bir ‘avratdan menfa‘at bula līk pāyidār olmaya eger aġaçdan olsa ḥīle-y-ile (3) māl ele getüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde bardaḳ ṭoḳuz vech üzerine (4) delālet ider: ḫādime ve ‘avrata[3457] ve kenīzege ve dīnüŋ ḳıvāmına ve ṣālāḥ-ı dīne[3458] ve tene[3459] (5) ve ‘ömre[3460] ve māla ve ḫayra[3461] ve mīrāṯa eger bardaḳ aṣacaḳ görse büyük ‘avrata delīldür.” (6) **Buzaġu**[3462]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde irkek buzaġusı[3463] olsa oġlı ṭoġa[3464] (7) ve eger dişi buzaġu[3465] olsa ḳızı ola eger be-ġāyet küçük olsa[3466] ġam-gīn ola ve eger düşinde buzaġuya (8) binmiş olsa bir ‘Acem pādişāhına ulaşa ve[3467] andan ululuḳ

[3440] ve: M-
[3441] buġdayla: M buġday ile
[3442] ve: M-
[3443] yimek: M yemek
[3444] vilāyetden: B vilāyete
[3445] ve: M-
[3446] bulsa: M alsa
[3447] dīn-ile: M dīn ile
[3448] eger bardaḳ: B bardaḳ, M eger
[3449] olsa: M-
[3450] ḫidmet-ḳāra: M ḫiẕmer-kāra
[3451] kenīzekdür: M kenīzek
[3452] ḫidmet-ḳārdur: M ḫiẕmetḳārdur
[3453] bir: B-
[3454] içse: B içmese
[3455] veyā gümişden: B veyā gümüşden, M yā gümişden
[3456] māla delīldür: M māl ḥāṣıl ide
[3457] ḫādime ve ‘avrata: M ‘avrata ve ḫādime
[3458] ṣālāḥ-ı dīne: M dīnüŋ ṣalāḥına
[3459] ve tene: M-
[3460] ve ‘ömre: M ve ‘ömr uzunlıġına
[3461] ve ḫayra: M ve ẓāhire
[3462] buzaġu: M-
[3463] irkek buzaġusı: M erkek buzaġu
[3464] ṭoġa: M ola
[3465] buzaġu: B-
[3466] olsa: B-
[3467] ve: B-

bula **[M130a]** ve eger düşinde buzaġusı (9) vefāt ḳılsa[3468] oġlı vefāt ḳıla eger öldürse etin yise[3469] oġlından mīrāṯ yiye.” (10) **Büre:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde[3470] büre ża‘īf[3471] düşmene delālet ider eger düşinde (11) anı büre[3472] ışırsa yaramaz söz işide ve eger büre[3473] öldürse düşmeni[3474] ḳahr eyleye eger (12) büreler anuŋ üzerine üşeler ‘avāmuŋ dili anuŋ üzerine açıla[3475] ve eger ḳulaġına (13) veyā burnına büre gitse[3476] bir ża‘īf düşmenden zaḥmet irişe.” **Bögrülce:** (14) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde bögrülce[3477] eger bişmiş ve ger çig olsa[3478] vaḳtlu vaḳtsuz cümle (15) ġamdur.” **Balıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde balıḳ ıssı gün olsa[3479] renc ü[3480] belādur **[B92a]** (1) ve ṣovuḳ günde ġāyet eyüdür[3481] eger balıḳ büyük olup pāre olsa[3482] māl[3483] ve (2) ġanīmetdür eger küçük olsa ġamdur eger balıġuŋ[3484] ḳarnında balıḳ daḫı görse ‘avrat (3) ala eger balıġuŋ ḳarnında bir incü olsa oġlı ṭoġa[3485] eger iki incü görse iki oġlı (4) ola[3486] eger ḳuru ve ṭuzlu olsa[3487] bir uludan ġam irişe.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Bir[3488] büyük (5) balıḳ ‘avrat almaġa delīldür iki büyük[3489] balıḳ iki ‘avratdur veyā iki kenīzekdür (6) eger tāze ve biryān olmış olsa[3490] māldur eger bir ırmaḳdan balıḳ ṭutsa (7) bir büyük **[M130b]** kişiden ni‘met irişe eger bir kimsenüŋ ẕekerinden balıḳ çıḳsa ḳızı ṭoġa (8) ve eger ‘avratınuŋ[3491] fercinden çıḳsa ḳızı ṭoġa eger tāze ve bişmişinden yise[3492] aŋa ḫayr ve[3493] (9) menfa‘at irişe eger düşinde balıḳ ṣatsa eylük ve ḫayrdur eger ḥavżdan veyā (10) ırmaḳdan ṭutsa ‘avāmdan aŋa menfa‘at

---

[3468] ḳılsa: M itse
[3469] yise: M yese
[3470] düş ‘āleminde: M-
[3471] ża‘īf: M ża‘īfe
[3472] anı büre: M bire
[3473] ve eger büre: M eger bire
[3474] düşmeni: M düşmen
[3475] üşeler ‘avāmuŋ dili anuŋ üzerine açıla: B cem‘ olalar ‘avāmlar anuŋ üzerine küşād ola
[3476] büre gitse: M bire girse
[3477] düşde bögrülce: M-
[3478] ve ger çig olsa: B olsa, M ve ger çig
[3479] gün olsa: M günde
[3480] ü: M ve
[3481] ġāyet eyüdür: B bunuŋ żıddıdur
[3482] balıḳ büyük olup pāre olsa: M büyük pāresi olsa
[3483] māl: M māldur
[3484] balıġuŋ: B balıḳ
[3485] ṭoġa: M ola
[3486] eger iki incü görse iki oġlı ola: M-
[3487] ḳuru ṭuzlu olsa: M balıġuŋ ḳuru ve ṭuzlu olsa, B tuzlu olsa
[3488] bir: M-
[3489] büyük: M-
[3490] olsa: M görse
[3491] ‘avratınuŋ: B ‘avratuŋ
[3492] yise: M yese
[3493] ḫayr ve: B bī-ḥad

irişe[3494] eger ḳuyudan veyā ḳārizden[3495] (11) ṭutsa ‘avāmdan mekr-ile[3496] nesne ḥāṣıl ide eger deŋiz balıḳları aŋa söz söyleseler[3497] (12) pādişāhuŋ rāzından āgāh[3498] ola eger düşinde yılan balığın görse dünyāya (13) meşġūl olup yaramaz iş ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde balıḳ dört[3499] nesneye de- (14) lālet ider: vezīre ve ḳıza oġlana ve ġanīmete ve Hindū kenīzege.” **Baḳır:** (15) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde baḳır cühūdlara ta‘alluḳdur eger görse-kim[3500] baḳırı var **[B92b]** (1) māl ve metā‘-ı dünyā ḥāṣıl ide ve[3501] eger anı eridse ve pāk olsa[3502] müşkil[3503] iş aŋa (2) āsān ola ve baḳırdan ḳap ve ġayrısı cemī‘i ḫidmet-kārdur.” **Bişmiş:** Ḥakīm eydür: (3) “Eger bişmiş nesneden ḫasta yise[3504] ve muvāfiḳ gelse ṣālāḥ-ı dīne delīldür ve[3505] eger ol (4) bişmiş nesneyi ṭabībden alsa ġamdan ḫalāṣ bula ve her bişmiş ki āsān olsa (5) ḫayrdur ve rāḥat-ı tendür.” **Beyni:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger **[M131a]** beyniyi baş-ıla ve kemüg-ile (6) olsa gizlü[3506] māldur ve eger andan yise[3507] saḳladuġı mālı ḫarc ide ve[3508] eger (7) kendüniŋ beynisi aşaġa yire[3509] düşse ser-māyesi gide.” Ve her cānavaruŋ ki[3510] beynisi kendü (8) yerinde yād eyledük. **Baş örtüsi:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde baş örtüsi (9) ‘avrata erdür ve ere ‘avratdur eger görse-kim[3511] ‘avratuŋ başından örtüsi[3512] (10) ayrılur yā yırtılur eri öle[3513] eger yansa eri ġam-nāk[3514] ola (11) eger evvelkiden yigrek ve büyükrek[3515] olsa erinüŋ ḥāli eyü ola ve eger (12) görse-kim[3516] çoḳ derincegi[3517] var ‘avratlardan ḫayr[3518] göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (13) “Dört vech üzerine[3519] delālet ider: ‘avrata ve kenīzege ve ḫādime ve

---

[3494] eger düşinde balıḳ ṣatsa eylük ve ḫayrdur eger ḥavżdan veyā ırmaḳdan ṭutsa ‘avāmdan aŋa menfa‘at irişe: M-
[3495] ḳuyudan veyā ḳārizden: B ḳuyudan veyā kārgirden, M ḳuyundan veyā kārizden
[3496] mekr-ile: M mekr
[3497] söyleseler: M söyleyeler
[3498] āgāh: M ḫaber-dār
[3499] dört: M altı
[3500] görse-kim: M görse ki
[3501] ve: M-
[3502] olsa: M eylese
[3503] müşkil: B be-küllī
[3504] bişmiş nesneden ḫasta yise: M andan ḫastalıġ-içun yese
[3505] ve: B-
[3506] gizlü: B penhānī
[3507] yise: M yese
[3508] ve: B-
[3509] aşaġa yire: B yire, M aşaġa yere
[3510] ki: B-
[3511] görse-kim: M görse ki
[3512] örtüsi: M-
[3513] ayrılur yā yırtılur eri öle: B cüdā olur ve yāḫūd yırtılur eri vefāt ḳıla
[3514] ġam-nāk: M ġuṣṣalu
[3515] büyükrek: M büyük
[3516] görse-kim: M görse ki
[3517] derincegi: B mıḳna‘sı
[3518] ḫayr: B żarar
[3519] dört vech üzerine: B dört nesneye

menfa‘ate.” (14) **Beşik**[3520]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger[3521] düşinde görse-ki[3522] beşikde yatur (15) aŋa lāyıḳ rāḥatdur ve dirlik kenīzekdür[3523] ve eydürler ki bir şefḳatlü ḳız ala veyā ḳaravaş ala[3524] **[B93a]** (1) ve eger aŋa lāyıḳ olmasa zindāna gire.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (2) beşik baylara[3525] sekiz nesneye delīldür: rāḥata ve ‘ıyşa ve ‘izzete ve ārām-gāha (3) ve mertebeye ve emīnlige ve şefḳatlü ‘avrata ve kenīzege[3526].” **[M131b] Baḫşīş:** Ḥakīm eydür: “Eger bir (4) kimesne[3527] baḫşīş göndürse[3528] ol göndürdügi[3529] miḳdārı her ne-y-ise ta‘bīri anuŋ (5) üzerine ideler eger bir pīr[3530] kişiye bir ḳarıyla[3531] nesne göndürse menfa‘at (6) bula ol göndürdügi[3532] nesnenüŋ miḳdārınca eger bir yigit baḫşīş[3533] virse yaramazdur.” (7) **Bilezük**[3534]**:** Ḥakīm eydür: “Eger altundan[3535] olsa erlere[3536] mekrūhdur eger gümişden[3537] olsa (8) andan eksügirekdür[3538] fi’l-cümle şol nesne ki ‘avratlaruŋ zīnetine ta‘alluḳdur erlere[3539] (9) eyü degüldür[3540] meger ki boġmaḳ ve yāḫūd[3541] küpe ola ve ‘aḳīḳ yüzük[3542] ve cemī‘[3543] zīnetler (10) ‘avrata māldur İbrāhīm-i Kirmānī eydür ‘avrata erdür.” **Bulmaḳ:** Ḥakīm (11) eydür: “Eger düşinde[3544] bir cinsden nesne bulsa[3545] eger ṣāliḥ olsa nesne bula ve[3546] eger müfsid (12) olsa[3547] ġamdur ve[3548] eger iki cinsden bulsa ḥac ve ‘umre ide[3549] eger on cins[3550] nesneden (13) olsa māldur[3551]

[3520] beşik: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3521] eger: B-
[3522] görse-ki: M görse ki
[3523] rāḥatdur ve dirlik kenīzekdür: B rāḥat irişe
[3524] ḳız ala veyā ḳaravaş ala: B ‘avratlıḳ ala ve yāḫūd kenīzek ṣatun ala
[3525] baylara: B māl-dārlara
[3526] kenīzege: M kenīzeger delīldür
[3527] eger bir kimesne: M eger bir kimse, B bir kimesne
[3528] göndürse: M gönderse
[3529] göndürdügi: M gönderdügi
[3530] pīr: B-
[3531] ḳarıyla: B pīrezen ‘avrat-ıla
[3532] göndürdügi: M gönderdügi
[3533] baḫşīş: M-
[3534] bilezük: M bilezik
[3535] altundan: M altun
[3536] erler: M erenlere
[3537] gümişden: M gümüşden
[3538] eksügirekdür: B eksügirek, M eksigirekdür
[3539] erlere: M erenlere
[3540] degüldür: M degildür
[3541] ve yāḫūd: M veyā
[3542] aḳīḳ yüzük: M boġmaḳ ve yüzük
[3543] cemī‘: M cemī‘i
[3544] eger düşinde: B düşde
[3545] bir cinsden nesne bulsa: M nesne bulsa bir cinsden
[3546] ve: B-
[3547] olsa: M ise
[3548] ve: B-
[3549] ‘umre ide: M ‘umredür
[3550] cins: M-
[3551] māldur: M māl

ve rızḳ çoḳlığıdur eger otuz nesneden bulsa nuṣret[3552] ve devlet (14) bula[3553] ve her ne-ḳadar ki bundan ziyāde olsa daḫı[3554] yigrekdür." **Pars:** Muḥammed bin Sīrīn (15) eydür: "Düşde pars ẓāhir düşmene ve kīn ṭutıcıya[3555] delālet ider eger **[M132a]** düşinde pars-ıla **[B93b]** (1) ṭa'ām yise[3556] düşmenüŋ şerrinden emīn ola ve eger düşinde evinde[3557] veyā sarāyında parslar (2) çaġrışsalar[3558] düşmenler sebebinden rence ve belā-yı 'aẓīme[3559] giriftār ola." (3) **Bābu't-Te** (4) **Tābūt:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düş 'āleminde tābūt[3560] üç vech üzerine delālet[3561] (5) ider: 'izzete ve mertebeye ve 'avrata ve eger ölü tābūtın görse setr ü salāḥa (6) ve örtülü işlere delālet ider." **Tāc:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düş 'āleminde tāc pādişāhlara (7) milk ve vilāyetdür[3562] ve 'avrata erdür ve 'avāma eyü ḥāldür ve eger görse-kim[3563] başında (8) bir tāc var cevāhirle[3564] muraṣṣa' ululuḳ ve menzilet bula ve-līkin[3565] dīn[3566] bābında ża'īf (9) ola eger görse-kim[3567] pādişāh başına tāc urmış ol tācuŋ ululuġı miḳdārı 'izzet (10) ve ululuḳ[3568] ve mertebe bula." Cābir-i Maġribī eydür[3569]: "Eger dervīş düşinde görse-ki[3570] başına bir tāc (11) urmış bir ḫūb ṣūretlü 'avrat ala ki[3571] ol be-ġāyet māl-dār ola ve andan māl (12) ve göŋül murādın bula ve eger tāc[3572] anuŋ başından düşse şınsa 'avratına[3573] ṭalāḳ vire ve (13) eger **[M132b]** görse-kim[3574] tācı anuŋ başından alurlar[3575] 'avratı andan ayru[3576] düşe ve anı (14) ṭaleb ide ve eger görse-kim[3577] başından tāc düşüp şınsa 'avratı vefāt ḳıla (15) veyā ehl-i beytinden bir kimse vefāt ḳıla[3578]." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger bir[3579] 'avrat görse-kim[3580] **[B94a]** (1)

[3552] nuṣret: B mażarrat
[3553] devlet bula: M devletdür
[3554] olsa daḫı: B ola
[3555] kīn ṭutıcıya: B kīne
[3556] yise: M yese
[3557] ve eger düşinde: M eger
[3558] çaġrışsalar: B āvāz virseler
[3559] rence ve belā-yı 'aẓīme: M 'aẓīm rence ve belāya
[3560] düş 'āleminde tābūt: M tābūt düş 'āleminde
[3561] delālet: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3562] milk ve vilāyetdür: B milk-i vilāyetdür
[3563] görse-kim: M görse ki
[3564] cevāhirle: M cevāhir ile
[3565] ve-līkin: M līkin
[3566] dīn: M dīni
[3567] görse-kim: M görse ki
[3568] ve ululuḳ: B-
[3569] eydür: M-
[3570] görse-ki: M görse ki
[3571] ki: B-
[3572] tāc: B-
[3573] 'avratına: B-
[3574] görse-kim: M görse ki
[3575] alurlar: M aldılar
[3576] ayru: B cüdā
[3577] görse-kim: M görse ki
[3578] ḳıla: M eyleye

başına tāc urmış ammā eri yoḳ er dileye[3581] ve eger eri olsa ‘avratlar üzerine (2) ululuḳ bula ve eger bir[3582] ‘avrat görse-kim[3583] başından tācın alup gitdiler eri[3584] bir ‘avrat (3) daḫı ala.” **Tārāc:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde tārāc ġāretdür ol-miḳdār ġam ve ziyāndur.” (4) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde tārāc dört[3585] vech üzerine delālet ider: ġāret (5) ve ziyān ve narḫ ucuzlıġı[3586] ve mekr-ile[3587] ġanīmet ola.” **Tutmaç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (6) “Düş ‘āleminde[3588] tutmaç eger ḳuzı etiyle ve ṭatlu yoġurd-ıla[3589] olsa ol-miḳdār bir sipāhīden (7) ḫayr ve menfa‘at göre ve[3590] eger ṣıġır etiyle ve yāḫūd[3591] ṭavşan etiyle olsa yā keş (8) veyā ekşi yoġurd-ıla olsa[3592] bir ednā kişiden az menfa‘at göre[3593].” Cābir-i (9) Maġribī eydür: “Tutmaç her ne vech-ile olursa ġamdur.” **Taḫt:** Muḥammed bin Sīrīn (10) eydür: “eger görse-kim[3594] bir taḫt üzerinde **[M133a]** oturur ki ol taḫtuŋ üzerinde ḳalıdan (11) ve teḥallīden hīç nesne döşenmemiş[3595] sefere gide eger ol oturduġı taḫtuŋ (12) üzerinde döşekden nesne döşenmiş[3596] olsa ol taḫtuŋ[3597] büyükligi miḳdārı ululuḳ (13) bula ve düşmeni ḳahr eyleye ammā dīnde ġāfil ola eger bu düşüŋ ṣāḥibi müfsid olsa (14) anı ber-dār ideler ḫāṣṣa eger taḫtuŋ üzerinde uyur olsa ve eger taḫt uvansa (15) ol düşse[3598] bir yüce yirden düşe ve[3599] ḥāli yaramaz ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde **[B94b]** (1) taḫt yedi vech üzerine[3600] delālet ider: ‘izzete sefere mertebeye ve yücelige ve vilāyete (2) ve ḳudrete[3601] ve bir işüŋ üzerine ġālib[3602] olmaġa.” **Toḫum ekmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[3603]: “Eger (3) düşde toḫum ekse ve ḥāṣıl irişse şeref ve ululuḳ bula ba‘żılar eydür

---

[3579] bir: M-
[3580] görse-kim: M görse ki
[3581] er dileye: M anı er ala
[3582] bir: B-
[3583] görse-kim: M görse ki
[3584] eri: M er
[3585] dört: B üç
[3586] ucuzlıġı: M ucuzluġı
[3587] ve mekr-ile: M meger ki
[3588] düş ‘āleminde: M düşde
[3589] yoġurd-ıla: M yoġurd ile
[3590] ve: M-
[3591] ve yāḫūd: M olsa veyā
[3592] yā keş veyā ekşi yoġurd-ıla olsa: M-
[3593] az menfa‘at göre: M azacuḳ menfa‘at bula
[3594] görse-kim: M görse ki
[3595] nesne döşenmemiş: M döşenmiş nesne yoḳ
[3596] döşenmiş: B döşenmemiş
[3597] taḫtuŋ: B taḫt
[3598] düşse: B düşe
[3599] ve: B-
[3600] vech üzerine: M nesneye
[3601] ḳudrete: B ḳadre
[3602] ġālib: B ‘ālī
[3603] eydür: B-

düşde (4) ekin ekse Taŋrıya tevekkül eyleye ve ḥelāl māl eline gire ve murādına irişe[3604] ve eger (5) toḫumı yise[3605] eyü ola ve eger ekdügi ne miḳdārdur bilmese ve neydüginden[3606] ḫaberi (6) olmasa ġam u ġuṣṣadan ḫālī olmaya[3607].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[3608] buġday (7) eker pādişāhdan ḫayr göre ve eger **[M133b]** arpa ekse māl cem‘ eyleye ve eger ṭaru ekse (8) az māl ola ve eger baḳla ve noḫud ve mercimek ve burçaḳ ve bunlara beŋzer daḫı var-ısa (9) ekse[3609] cemī‘si[3610] ġam ve ġuṣṣadur.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger kendü yerinde ekse ‘avrat (10) dileye tā kim anuŋ işi müheyyā ola ve anuŋ bāzirgānı revān ola ve eger bir[3611] bilmedügi (11) yirde ekse bitse ġazā itmek anuŋ üzerine āsān ola ve ḳızları çoḳ ola (12) ve eger kendü milkinde ekse ve[3612] bitse anuŋ ni‘meti ziyāde ola ve eger buġday (13) veyā arpa[3613] kendü yerinde ekse ‘izzet ve manṣıb bula[3614] ol miḳdār nuṣret (14) bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Toḫum ekmek dört vech üzerine delālet ider[3615]: manṣıba (15) ve ḫayra ve ‘avrat almaġa ve ticārete[3616].” **Toḫma olmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde toḫma **[B95a]** (1) olmaḳ riyāya ve fesāda delālet ider tevbe itmek gerek ki[3617] be-ġāyet yaramazdur.” Ca‘fer-i (2) Ṣādıḳ eydür: “Toḫma olmaḳ düşde dört nesneye delālet ider: riyāya ve fesāda (3) ve ḥarām māla ve hevā-yı nefse tābi‘ olmaġa.” **Toḫumlar:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş (4) ‘āleminde toḫumlar acı ve nā-ḫoş ola[3618] cemī‘si ġam u ġuṣṣaya rāci‘dür[3619] ve eger anlardan (5) yise[3620] daḫı biter[3621] yaramazdur ve eger ṭatlu toḫum olsa andan yimek az menfa‘atdur[3622].” **[M134a]** Cābir-i Maġribī (6) eydür: “Düşde[3623] toḫumlar dükeli[3624] eyüdür ve anlardan yimek[3625] eyüdür meger ki yā[3626]

[3604] ba‘żılar eydür düşde ekin ekse Taŋrıya tevekkül eyleye ve ḥelāl māl eline gire ve murādına irişe: M nüshasında İbrahīm Kirmānī bölümünde yazılmıştır
[3605] toḫumı yise: M toḫum yese
[3606] neydüginden: M be idüginden
[3607] ġam u ġuṣṣadan ḫālī olmaya: M ġam ve ġuṣṣa irişe
[3608] görse-kim: M görse ki
[3609] az māl ola ve eger baḳla ve noḫud ve mercimek ve burçaḳ ve bunlara beŋzer daḫı var-ısa ekse: M-
[3610] cemī‘si: B cemī‘i
[3611] bir: B-
[3612] ekse ve: B ekmiş olsa ve
[3613] buġday veyā arpa: M arpa veyā buġday
[3614] bula: B ziyāde ola
[3615] üzerine delālet ider: M üzerinedür ya‘ni
[3616] ve ticārete: M-
[3617] ki: B-
[3618] düş ‘āleminde toḫumlar acı ve nā-ḫoş ola: M şol toḫumlar ki acı ola ve yir nā-ḫoş ola
[3619] ġam u ġuṣṣaya rāci‘dür: M ġam ve ġuṣṣadur
[3620] yise: M yese
[3621] biter: M beter
[3622] andan yimek az menfa‘atdur: M azacuḳ menfa‘atdur
[3623] düşde: M-
[3624] dükeli: B cemī‘i
[3625] yimek: M yemek
[3626] yā: M-

çürümiş ola[3627] veyā (7) ḳurd yemiş ola ol yaramazdur[3628].” **Terāzū:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[3629] terāzū ḳāḍī- (8) dür ve eger yeŋi ve eyü terāzū olsa bir pāk-dīn faḳīhe delālet ider ve anuŋ keffe- (9) leri semī‘ ḳāḍīya delālet ider[3630] ve terāzūda eksük ve[3631] artuḳ her ne görse (10) ta‘bīri ḳāḍīya rāci‘dür.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[3632] terāzūnuŋ (11) ‘amūdı şınmış ḳāḍī vefāt ḳıla ve eger düşinde[3633] terāzū ṭutıcı görse ‘āḳıl (12) pādişāhdur ve ṣaġ yanı yā ḳāḍī veyā vezīrdür[3634].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş (13) ‘āleminde terāzū[3635] altı vech üzerine delālet ider: ḳāḍīya ‘ālime ve faḳīhe ve (14) miyāncıya ve ṭoġruya[3636] ḥükme.” **Türbüd:** Ḥakīm eydür: “Düşde türbüd ġamdur eger andan yise[3637] (15) mālı ziyāna[3638] gide yidügi miḳdārı.” **Tarḫūn:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde tarḫūn **[B95b]** (1) bir bed-güher[3639] ve yaramaz işlü kişiye delālet ider eger andan bulsa bir[3640] bu ṣıfatlu kişiyle (2) muṣāḥabet eyleyüp dostlıḳ eyleye ve eger andan yise[3641] ol ṣıfatlu kişiden maẓarrat (3) irişe ve eger anı ṭaşra atsa ol **[M134b]** kişiden cüdā düşe.” **Tersā:** Ḥakīm eydür: “Eger (4) mü’min düşinde görse-ki[3642] tersā olmış ol kimse hevā ve[3643] ḍalālet üzerine ola (5) ve münāfiḳ ola.” Cābir-i Maġribī[3644] eydür: “Eger düşinde görse-kim[3645] tersā bir kişiyle ceng (6) ider ve anuŋ üzerine nuṣret bulur[3646] ve eger tersāyı görse ki Müsülmān[3647] olmış (7) tīz vaḳtda Müsülmān[3648] ola veyā vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger düşinde[3649] (8) tersālarla otursa ṭursa[3650] anlaruŋ dostı ola.” **Tāve:** Muḥammed bin Sīrīn (9) eydür: “Düşde tāve ḫiẕmet-kārdur ve ev ketḫudālıġıdur ki cemī‘ iş[3651] anuŋ üzerine ola[3652] (10) ve eger yeŋi tāve olsa bir muṣliḥ kişi anuŋ ḫidmet-

---

[3627] ola: B-
[3628] ol yaramazdur: M-
[3629] düşde: M-
[3630] ve anuŋ keffeleri semi‘ ḳāḍīya delālet ider: M-
[3631] ve: M-
[3632] görse-kim: M görse ki
[3633] düşinde: M-
[3634] yā ḳāḍī veyā vezīrdür: B kāḍī veyā vezīr ola
[3635] düş ‘āleminde terāzū: M terāzū düşde
[3636] ṭoġruya: B ṭoġru
[3637] yise: M yese
[3638] ziyāna: M ziyāde
[3639] bed-güher: B bed-gūy
[3640] bir: B-
[3641] yise: M yese
[3642] mü’min düşinde görse-ki: B düşinde görse-ki, M mü‘min düşde görse ki
[3643] ve: B vü
[3644] Cābir-i Maġribī: M Ca‘fer-i Ṣādıḳ
[3645] görse-kim: M görse ki
[3646] bulur: M ola
[3647] Müsülmān: M Müsilmān
[3648] Müsülmān: M Müsilmān
[3649] eger düşinde: M düşde
[3650] ṭursa: M dursa
[3651] cemī‘ iş: B cemī‘i

kārı[3653] ola ol tāvenüŋ büyük- (11) ligi[3654] miḳdārı.” **Turunc** Dāniyāl[3655] Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde[3656] turunc eyüdür.” Muḥammmed bin Sīrīn (12) eydür: “Eger andan bir veyā iki veyā üç görse oġullara delālet ider ve eger daḫı[3657] çoḳ (13) görse ol-miḳdār ḥelāl māl ola ve ammā[3658] yaşılın görmek yigrekdür.” İbrāhīm-i Kirmānī (14) eydür: “Düşde turunc bir **[M135a]** gökçek ṣūretlü ve eyü ṣıfatlu[3659] kişiye delālet ider kim anı[3660] ḫalāyıḳ medḥ ideler (15) ṣāḥib-i vāḳı‘a bu ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye ve[3661] eger düşinde turunç bulsa ve yāḫūd[3662] **[B96a]** turuncı ḳoynında bulsa[3663] bir ḫūb ṣūretlü oġlı ola ve eger andan yise[3664] oġlınuŋ (2) veyā bir kişinüŋ mālından aŋa behre irişe ve eger turuncı bize[3665] ṣarup gizlese[3666] oġlı (3) vefāt ḳıla ve eger andan[3667] evinde çoḳ olsa şöyle-ki[3668] evi anuŋ-ıla[3669] ṭolu olsa çoḳ māl (4) bula ve[3670] medḥ ve senā işide veyā mīrāṣ ḥelāl[3671] māl bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger turuncdan (5) aŋa nā-ḫoş ḳoḳu gelse bir yaramaz ṣıfatlu[3672] nā-sāz-kār[3673] oġlı ola ve eger turuncı bir (6) kimseye baġışlasa ol kimseye ḫayr[3674] eyleye ve eger anı ṣatun alsa ve[3675] yeŋine ḳoysa anuŋ (7) ḳaravaşdan[3676] oġlı ola ve eger anuŋ yeŋinden düşse bir nāḳış oġlı ola.” Ca‘fer-i (8) Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde turunc[3677] dört vech üzerine delālet ider: bir ḫūb ṣūretlü (9) dīn-dār kenīzege ve māl-dār dosta ve bir ḫūb ṣūretlü ṣāliḥ oġula ve ḫūb ‘avrata[3678].” (10) **Terengübīn:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[3679]

[3652] üzerine ola: M üzerinedür
[3653] ḫidmet-kārı: M ḫiẕmet-kārı
[3654] büyükligi: B büyüklügi
[3655] Dāniyāl: B-
[3656] düş ‘āleminde: M düşde
[3657] daḫı: B-
[3658] ve ammā: M-
[3659] ve eyü ṣıfatlu: B-
[3660] anı: B-
[3661] ve: M-
[3662] ve yāḫūd: M veyā
[3663] bulsa: M görse
[3664] yise: M yese
[3665] bize: M yere
[3666] gizlese: B penhān eylese
[3667] ve eger andan: B eger
[3668] şöyle-ki: M şöyle ki
[3669] anuŋ-ıla: M-
[3670] ve: M-
[3671] ḥelāl: M-
[3672] ṣıfatlu: B ḫūlu
[3673] nā-sāz-kār: M-
[3674] ḫayr: B ḫayra
[3675] ve: B-
[3676] ḳaravaşdan: B kenīzekden
[3677] düş ‘āleminde turunc: M turunc düşde
[3678] dīn-dār kenīzege ve māl-dār dosta ve bir ḫūb ṣūretlü ṣāliḥ oġula ve ḫūb ‘avrata: M ṣāliḥ ve şerīf oġula ve ḫūb‘avrata ve bir ḫūb ṣūretlü dīn-dār kenīzege ve bir māl-dār dosta
[3679] düşde: M

terengübīn ḥelāl rızḳ ola kimse minnetinsüz[3680].” (11) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[3681]: “Düşde terengübīn biş[3682] vech üzerinedür: **[M135b]** bir māl ve rızḳ-ı ḥelāl (12) ve[3683] dirlik giŋligi ve işlerüŋ küşādelıġı ve göŋül murādı.” **Tere-dūġ:** (13) Ḥakīm eydür: “Düşde[3684] tere-dūġ ġamdur gördügi miḳdārı eger bir kimseye[3685] virse ol kişiye (14) ġam irişdüre[3686].” **Tere:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Terenüŋ[3687] ki ṭa‘mı ḫoş ola ḫayr (15) ve menfa‘atdur eger görse-kim[3688] tere ṣatıcılıḳ eyler eyüdür ḫalāyıḳa ḫayr irişdüre ve eger[3689] **[B96b]** (1) görse-kim[3690] düşinde tere[3691] yir eger vaḳtı-y-ısa[3692] ḫayrdur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ol-ki terelerden (2) bilmez ve yirin bilmez ġam ve ġuṣṣadur ve eger ṣāḥib-i tere olsa ġamdur muttaṣıl ola[3693].” (3) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[3694]: “Düşde tere üç vech üzerine delālet ider: müflislige ve ġama (4) ve ġuṣṣaya.” **Tiryāḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[3695] bir ḫastalıġ-ıçun[3696] tiryāk yir (5) renc ü zaḥmetden[3697] ḳurtıla ve baġlu işler anuŋ üzerine[3698] açıla ve eger bunuŋ ḫilāfi (6) olsa ġam ve noḳṣānlıḳdur[3699].” **Tesbīḥ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde tesbīḥ eylemek (7) Allāha muṭī‘ olmaġa delālet ider ve ġam ve ġuṣṣa gitmege[3700] delīldür ve eger görse ki kendüniŋ tesbīḥi var[3701] aŋa ġam irişe[3702] ve eger görse-kim[3703] (8) tesbīḥ düzer **[M136a]** bir ābādān vilāyet ḥāṣıl eyleye.” **Ta‘vīd:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (9) “Eger kendüde Taŋrı[3704] Ta‘ālā adlarından bir ta‘vīd olsa ġamdan ve ḳatılıḳdan (10) ḫalāṣ bula ve eger borçlu olsa borcından ḳurtıla ve

---

[3680] biş vech üzerine delālet ider bir māla ve rızḳ-ı ḥelāle ve dirlikgiŋligine ve işlerüŋ küşādelıġına ve göŋül murādına ḥelāl rızḳ ola kimse minnetinsüz: M biş vech üzerine delālet ider bir māla ve rızk-ı ḥelāle ve dirlik giŋligine ve işlerüŋ küşādelıġına ve göŋül murādına

[3681] M düşde terengubīn bir kimseye minnetsüz ḥelāl rızḳdur

[3682] biş: B üç

[3683] ve: B-

[3684] düşde: M-

[3685] kimseye: B kimse

[3686] irişdüre: M irişe

[3687] terenüŋ: M anuŋ

[3688] görse-kim: M görse ki

[3689] ve eger: B nüshasında iki kez yazılmıştır

[3690] görse-kim: M görse ki

[3691] düşinde tere: B anı

[3692] vaḳtı-y-ısa: B vaḳtı ise

[3693] Cābir-i Maġribī eydür ol-ki terelerden bilmez ve yirin bilmez ġam ve ġuṣṣadur ve eger ṣāḥib-i tere olsa ġamdur muttaṣıl ola: M-

[3694] eydür: M-

[3695] görse-kim: M görse ki

[3696] ḫastalıġ-ıçun: M ḫastalıḳ içün

[3697] renc ü zaḥmetden: M rencden ve zaḥmetden

[3698] baġlu işler anuŋ üzerine: M baġlu işler anuŋ üzerine

[3699] ḫilāfı olsa ġam ve noḳṣānlıḳdur: M ḫilāfın görse ġamdur ve noḳṣānlıḳdur

[3700] ġam ve ġuṣṣa gitmege: B ġam ġuṣṣa olmaġa

[3701] var: M-, B-

[3702] ve eger görse ki kendüniŋ tesbīḥi var aŋa ġam irişe: B-

[3703] görse-kim: M görse ki

[3704] Taŋrı: B Ḥaḳ

ḫasta olsa şifā (11) bula ve eger[3705] maḥbūs olsa ḫalāṣ bula ve seferde-y-ise[3706] selāmetlıġ-ıla[3707] vaṭanına gele (12) ve eger görse-kim[3708] ta‘vīd yazup ḫalḳa ulaşdurur[3709] ḫalāyıḳa dīn cihetinden menfa‘at irişdüre ve eger (13) görse-ki[3710] ta‘vīd yazup ṣatar ġuṣṣalu ola.” **Taġar**[3711]**:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde[3712] (14) taġar ‘avratdur ki evüŋ keṯḫudāsıdur dāyim ḫayr eyleye ve fesāddan ictināb (15) ide ve ehl-i ḫāneye tevbe ögrede ve ba‘żılar eydürler[3713] ḫidmet-kār[3714] cāriyeye delālet **[B97a]** (1) ider.” **Tekbīr eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[3715] tekbīr eyler düşmenden (2) emīn ola ve[3716] ḫayr ḳapusı anuŋ üzerine açıla[3717] cemī‘[3718] işi niẓām (3) bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde tekbīr dört vech üzerine delālet ider: (4) düşmenden emīn olmaġa ve belādan ḳurtılmaġa ve ḫayr u berekāta[3719] ve işlerüŋ küşāde- (5) lıġına.” **Tamām eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn **[M136b]** eydür: “Eger görse-kim[3720] cemī‘i[3721] işleri tamām[3722] olmış (6) göŋül murādı üzerine aḥvāli müteġayyir ola veyā[3723] ivci ola veyā ḳorḳucı (7) ola ve ‘ömri tamām ola ve yāḫūd ẓālim ola ki andan intiḳām alalar.” **Ten-i ādemī:** (8) Muḥammed bin Sīrīn eydür[3724]: “Her ziyāde[3725] ve noḳṣānlıḳ[3726] ki ādemüŋ teninde görile[3727] ma‘īşete (9) ve dirlige ta‘alluḳdur[3728] ve[3729] eger tenini aruḳ görse dervīş ola ve semiz görse ġınā bula ve eger görse ki şol[3730] ilik gibi incelse dirligini el (10) giŋligiyle geçüre ve mālı ziyāde ola ve eger teni yā demürden yā baḳırdan olsa ‘ömri uzun ola ve ni‘meti çoḳ ola[3731] ve eger teni

---

[3705] eger: B-
[3706] seferde-y-ise: B seferde ise
[3707] selāmetlıġ-ıla: M selāmetlig-ile
[3708] görse-kim: M görse ki
[3709] ḫalḳa ulaşdurur: B-
[3710] görse-ki: M görse ki
[3711] taġar maddesi: M nüshasında tekbīr eylemek maddesinden sonra yazılmıştır
[3712] düş ‘āleminde: M düşde
[3713] eydürler: B eydür
[3714] ḫidmet-kār: M ḫiẓmet-kār
[3715] düşinde görse-ki: M düşde görse ki
[3716] ve: M-
[3717] açıla: B küşāde ola
[3718] cemī‘: B cemī‘i
[3719] ḫayr u berekāta: M ḫayra ve berekete
[3720] görse-kim: M görse ki
[3721] cemī‘i: M-
[3722] tamām: B itmām
[3723] veyā: B ve
[3724] eydür: B-
[3725] ziyāde: B ziyān
[3726] noḳṣānlıḳ: B noḳṣān
[3727] görile: M gözüke
[3728] ta‘alluḳdur: B ta‘all[uḳ]dur
[3729] ve: M-
[3730] dervīş ola ve semiz görse ġınā bula ve eger görse ki şol: B-
[3731] ve eger teni yā demürden yā baḳırdan olsa ‘ömri uzun ola ve ni‘meti çoḳ ola: B-

ṣırçadan olsa eceli yaḳın (11) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[3732] her ziyādelıḳ-ki teninde göre işinüŋ niẓāmına (12) ve eyü[3733] adına delālet ider ve eger görse-kim[3734] cemī‘[3735] teni şişmiş ḫasta ola.” **Tennūr:** (13) Muḥammed bin Ṣīrīn eydür: “Düş ‘āleminde tennūr[3736] evüŋ ulusı ve ketḫudāsına delālet (14) ider ve ba‘żılar eydürler ki evüŋ ḫatunına delālet ider ve eger görse-kim[3737] (15) tennūrda etmek bişürür[3738] ol-miḳdār rızḳ ḥāṣıl eyleye ve eger aŋa od **[B97b]** (1) ursa ve[3739] anuŋ rūşinālıġı olmasa[3740] ve **[M137a]** tennūrınuŋ[3741] üstinde rūşinālıḳ bulsa ki hīç (2) tütüni olmasa beytü’l-muḳaddes seferin ide veyā ḥacca gide veyā aŋa ḫayr u menfa‘at[3742] irişe.” (3) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde tennūr üç nesneye delīldür: evüŋ ulusına ve ehl-i (4) şuġl kişiye ve ḫatuna[3743].” **Tobra:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde tobra ḫayr u menfa‘atdur[3744] (5) ḫaṣṣa eger yeŋi olsa eger yüŋden olsa yigrekdür ki[3745] mālı ḥelāl ola.” (6) **Tevbe itmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[3746] düşinde[3747] tevbe ider günāhından peşīmān (7) ola ḫayr u menfa‘at[3748] göre ve elini dünyādan çeke.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Tevbe üç[3749] (8) nesneye delālet ider[3750]: bir günāhdan peşīmānlıġa ve Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ rıżāsın istemege (9) ve elini dünyādan çekmege.” **Tūtiyā:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde tūtiyā māldur (10) ve eger anı gözine ḳoysa gözi rūşen olsa ṣalāḥ-ı dīn isteye ve eger gözine (11) ḳoymaḳdan maḳṣūdı rūşinālıḳ olmasa münāfiḳ ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger (12) bir kimse aŋa tūtiyā virse ol-miḳdār māl ala ve eger tūtiyāyı yise[3751] ġam u[3752] ġuṣṣa (13) irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger anı ḳoltuġı **[M137b]** altına sürse ḳoltuġıyla bir iş (14) işleye[3753] ki aŋa senā ideler ve adı eyü ola.” **Tūt:** Ḥakīm eydür: “Tūt ṭatlu olsa (15) ḥelāl rızḳ ola ve eger acı olsa ġam ve ġuṣṣadur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger **[B98a]** (1) tūt vaḳtında olmasa ġam

[3732] düşde: M-
[3733] eyü: M ulu
[3734] görse-kim: M görse ki
[3735] cemī‘: B cemī‘i
[3736] düş ‘āleminde tennūr: M-
[3737] görse-kim: M görse ki
[3738] bişürür: M bişürüp
[3739] ve: B-
[3740] olmasa: M olmaya
[3741] tennūrınuŋ: M tennūruŋ
[3742] ḫayr u menfa‘at: M ḫayr ve menfa‘at
[3743] ve ḫatuna: B-
[3744] ḫayr u menfa‘atdur: M ḫayr ve menfa‘atdur
[3745] yigrekdür ki: M-
[3746] görse-kim: M görse ki
[3747] düşinde: M düşde
[3748] ḫayr u menfa‘at: M ḫayr ve menfa‘at
[3749] üç: B dört
[3750] delālet ider: M delīldür
[3751] yise: M yese
[3752] u: M ve
[3753] işleye: B eyleye

ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger tūt ṭatlu olsa (2) bir cevmerd[3754] kişiden ‘aṭā bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[3755] tūt üç vech üzerine[3756] (3) delālet ider: bir kendü kesbinden māl u menfa‘ate ve pādişāh ṭarafından (4) münāza‘aya[3757] ve ‘avrata.” **Tevrīt**[3758]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-ki[3759] düşinde tevrīt[3760] (5) oḳur aŋa bir muḥteşem kimseden[3761] rızḳ irişe ve dostlardan ḫayr ve eyülük[3762] göre (6) ve eger anı çaġırı[3763] oḳusa[3764] bir kimse-y-ile[3765] ceng eyleye ve anuŋ[3766] üzerine ẓafer bula ve murādı[3767] (7) ḥāṣıl ola ve işleri niẓām bula ve eger bir kimse aŋa tevrīt ögretse[3768] (8) ol kimesneden[3769] ḫayr göre.” **Teyemmüm:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ṣu var iken (9) teyemmüm itse bi’ṣ-ṣer‘ āb-dest[3770] [3771]almaya ve eger ṣu bulamayup teyemmüm[3772] eylese ġamdan ḳurtıla (10) ve borcı ödene ve zindāndan ḫalāṣ bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[3773] teyemmüm (11) altı vech üzerine delālet **[M138a]** ider: murāda ve şifāya ve māl bulmaġa ve ḥacca (12) ve ġamdan ḳurtılmaġa ve ḳul āzād eylemege.” **Tirīd:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Tirīd (13) ṭa‘āmlaruŋ yigregidür ve ḥelāl rızḳdur ve ġınādur ve zaḥmetsüz ni‘metdür. Eger (14) ḳoyun etiyle olsa bir ulu kişiden māl bula[3774] ve eger inek etiyle olsa (15) üzerine yıl mübārek olup menfa‘at irişe ve eger at etiyle olsa pādişāhdan **[B98b]** (1) māl ve[3775] ni‘met bula ve eydürler ki: Eyü işe ve eyü ada delālet ider ve eger (2) keçi etiyle olsa bir kimseden ẓulm-ıla māl ala ve eger buzaġu etiyle olsa veyā oġlaḳ (3) etiyle olsa azacuḳ[3776] menfa‘at irişe ve eger ḳuş[3777] etiyle olsa daḫı[3778]

[3754] cevmerd: M cömerd
[3755] düşde: M-
[3756] vech üzerine: M nesneye
[3757] münāza‘aya: M münāza‘ata
[3758] tevrīt: B tevrāt
[3759] görse-ki: M görse ki
[3760] tevrīt: M tevrāt
[3761] bir muḥteşem kimseden: M ḫalāyıḳdan
[3762] ḫayr ve eyülük: M eylük
[3763] çaġırı: M çaġıru
[3764] oḳusa: B oḳısa
[3765] kimse-y-ile: M kimse ile
[3766] ve anuŋ: B-
[3767] murādı: M murād
[3768] ögretse: B ta‘līm itse
[3769] kimesneden: M kimseden
[3770] āb-dest: M-
[3771] ve: M-
[3772] teyemmüm: M-
[3773] düşde: M-
[3774] bula: B ola
[3775] ve: B u
[3776] azacuḳ: B az
[3777] ḳuş: M tosun
[3778] daḫı: M hem

azacuḳ menfa‘at (4) bula[3779].” **Tīr-keş[3780]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde tīr-keş[3781] ululıḳdur[3782]. Eger bir (5) kimse aŋa tīr-keş[3783] virse bir ulu kişiden ḥürmet ve manṣıb[3784] bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (6) eydür: “Düş ‘āleminde[3785] tīr-keş[3786] üç nesneye delālet ider: ululıġa[3787] ve ḥürmete ve bir ulu (7) işe meşġūl olmaġa.” **Tükrük:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-kim[3788] tükrügin[3789] (8) bıraġur[3790] **[M138b]** bir söz söyleye ki ol söz aŋa[3791] ḥelāl olmaya ve eger mescide bıraḳsa ol (9) sözi dīn-içün söyleye ve eger dīvāra bıraḳsa Ḥaḳ yolında mālın ḫarc eyleye (10) ve eger yire[3792] bıraḳsa milk[3793] ṣatun ala eger aġaca bıraḳsa ‘ahdin ṣıya veya yalan (11) and içe ve eger tükrügi ıssı olsa ‘ömri uzun ola[3794] ve eger tükrügi[3795] (12) ṣovuḳ olsa ölüme delālet ider ve eger ḳara olsa ġam ve ġuṣṣadur ve eger ṣaru (13) olsa ḫastalıḳdur ve eger ḳuru olsa dervīşlige delālet ider[3796] ve eger (14) tükrügiyle ḳan ḳarışmış olsa ḥarām māl yiye[3797] ve yalan söyleye.” Ve bāḳīsin aġız (15) ṣuyında beyān itdük anda isteyesiz. **Türk:** Muḥammed bin Sīrīn **[B99a]** eydür: “Eger düşinde kendüyi bir bilmedügi yirde türkde[3798] görse ḫayrdur ve eger (2) bildügi yirde olsa[3799] yaramazdur ve eger türkden şehre gitse fitneden[3800] emīn[3801] (3) ola ve işi niẓām bula ve eger şehirden türke gitse bunuŋ ḫilāfı ola.” (4) **Tuç:** Ḥakīm eydür: “Düşde tuç görse[3802] tersā[3803] cinsine delālet ider eger tuçdan (5) bir nesnesi olsa dünyevī[3804] nesne[3805] ḥāṣıl ḳıla tuçdan yā ṭās veyā ibrīḳ (6) veyā buŋa beŋzer **[M139a]** nesnesi olsa

---

[3779] bula: M ola
[3780] tīr-keş: B tobra-keş
[3781] tīr-keş: B tobra-keş
[3782] ululıḳdur: M ululuḳdur
[3783] tīr-keş: B tobra
[3784] manṣıb: M menfa‘at
[3785] düş‘ āleminde: M-
[3786] tīr-keş: B tobra-keş
[3787] ululıġa: M ululuġa
[3788] görse-kim: M görse ki
[3789] tükrügin: M tükrigin
[3790] bıraġur: B yir
[3791] ol söz aŋa: M-
[3792] yire: M yere
[3793] milk: M milk yer
[3794] uzun ola: B uzunlıġına delālet
[3795] tükrügi: M-
[3796] dervīşlige delālet ider: M dervīşlikdür
[3797] yiye: M yeye
[3798] yirde türkde: M türk
[3799] yirde olsa: M türk görse
[3800] fitneden: M fitne
[3801] emīn: M imīn
[3802] görse: M-
[3803] tersā: B-
[3804] dünyevī: B dünyāvī
[3805] nesne: M murād

ḫidmet-kāra[3806] delālet ider ve çıraḳ veyā[3807] buŋa (7) beŋzer nesneler olsa[3808] ev ketḫudāsına delīldür ve eger tuççı görse nesnelerüŋ (8) ṣāḥibi ola[3809].” **Toz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[3810] bir nesnesine (9) toz ḳonmış ol-miḳdār ḥelāl māl bula ve eger görse-kim[3811] hevāda toz[3812] ṭurmış[3813] (10) anuŋ üzerine işler örtülü ola ve eger yüzine toz ḳonup[3814] (11) rengini müteġayyir eylese ‘uḳūbete delālet ider.” **Tegele:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde[3815] (12) görse-ki[3816] tegele geyer[3817] ḳuvvetdür ve seferi[3818] eyü ola ve işi niẓām bula (13) eger aḳ olsa ġamdan ḫalāṣ bula.” **Tavuḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (14) “Düş ‘āleminde[3819] tavuḳ kenīzek ve ḫādim ola[3820] eger çoḳ tavuḳ eti yise[3821] (15) ol-miḳdār düşmen mālın ḥāṣıl ide ve murād bula eger düşinde tavuḳ öldürse **[B99b]** (1) bir ḳız oġlan ḳaravaşuŋ[3822] ḳızlığın ala.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde tavuḳ (2) bir gökçek[3823] ‘avratdur eger tavuḳ yumurdalasa bir ‘avratdan māl bula eger (3) tavuḳ ḫorūs gibi ötse bir yaramaz[3824] ḫaber işide ve[3825] eger düşinde[3826] tavuḳ yavrusın[3827] (4) görse ġamdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde tavuḳ üç nesneye delīldür: (5) ‘avrata ve ḫūb[3828] kenīzege ve ḫādime.” **[M139b] Tere yaġı[3829]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş (6) ‘āleminde[3830] tere yaġı[3831] ḥelāl māla delālet ider[3832] ve her cānavaruŋ ki[3833] eti ḥelāldur[3834] (7) anuŋ yaġı ḥelāl māldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde tere yaġı[3835] dört (8) vech

---

[3806] ḫidmet-kāra: M ḫiẓmet-kārlara
[3807] veyā: B ve
[3808] olsa: B-
[3809] ve eger tuççı görse nesnelerüŋ ṣāḥibi ola: M-
[3810] görse-kim: M görse
[3811] görse-kim: M görse ki
[3812] hevāda toz: M toz hevāda
[3813] ṭurmış: B durmış
[3814] ve eger yüzine toz ḳonup: B eger toz ḳonup anuŋ yüzine ḳonup
[3815] düşinde: M-
[3816] görse-ki: M görse ki
[3817] geyer: B geyür
[3818] seferi: M sefere giderse
[3819] düş ‘āleminde: M düşde
[3820] kenīzek ve ḫādim ola: M ḫādimdür ve kenīzekdür
[3821] eger çoḳ tavuḳ eti yise: M ve eger tavuk etin yese
[3822] ḳaravaşuŋ: B kenīzegüŋ
[3823] gökçek: B küçük
[3824] yaramaz: B nā-ḫoş
[3825] ve: M-
[3826] düşinde: B-
[3827] yavrusın: M yavrısın
[3828] ḫūb: B-
[3829] tere yaġı: B tere yaġ
[3830] düş ‘āleminde: M düşde
[3831] tere yaġı: B tere yaġ
[3832] ḥelāl māla delālet ider: M ḥelāl māldur
[3833] ki: M-
[3834] ḥelāldur: M ḥelāl ola
[3835] tere yaġı: B tere yaġ

üzerine delālet ider[3836]: ḥelāl māla ve girçek[3837] ṭanuġa ve ‘ilme ve eyü dirlige.” (9) **Bābü’l-Cīm** (10) **Çaḳmaḳ ṭaşı:** Ḥukemā eydür[3838]: “Çaḳmaḳ ve anuŋ ṭaşı[3839] iki ortaġa delālet ider ki[3840] birisi bahādur ve[3841] (11) ḳavī ve biri[3842] ḳatı göŋüllü ki[3843] ḫalḳuŋ büyük maṣlaḥatları[3844] üzerine olurlar[3845] ve eger (12) görse-ki[3846] çaḳmaḳdan od çıḳar hemīşe-ki[3847] ‘ādeti[3848] gibi andan yā[3849] şem‘ veyā[3850] çıraġ[3851] yaḳar (13) eger bu kişi pādişāh-ısa ‘adl u[3852] dād eyleye andan ra‘iyyet āsāyiş bula ve eger (14) ‘ālim-ise[3853] andan menfa‘at bula ve eger bāzirgān-ise ḫalāyıḳa iḥsān ve ‘aṭā[3854] (15) eyleye ve eger dervīş ise anuŋ sīretinden ḫalāyıḳa rāḥat irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ **[B100a]** (1) eydür: “Eger görse-kim[3855] çaḳmaḳdan od çıḳar ḥarām māl ola ki bir pādişāhuŋ (2) sebebiyle ḫāṣıl eyleye meselā eger pādişāhuŋ işinde olursa rüşvet-ile māl (3) kesb eyleye ve eger bāzirgān-ise her kişiden ḥarām māl ḫāṣıl eyleye ve eger (4) ol çaḳmaġuŋ odı **[M140a]** çaḳmazsa māl ṭaleb eyleye ammā ḫāṣıl idemeye.” (5) **Çoġan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[3856] çoġan ġamdur eger anı bir kimse düşinde (6) yise[3857] ḫasta ola.” **Çerçi:** Ḥakīm eydür: “Düşde çerçi ṭabīb ve faḳīhe beŋzer[3858] (7) zīrā ki çerçi daḫı[3859] ḫalāyıḳa dārūlar ṣatar ve[3860] tabīb ve[3861] faḳīh daḫı ḫalḳa rāḥat (8) irişdürür[3862].” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[3863] düşde çerçilik eyler ḫalāyıḳa ḫayr u (9) menfa‘at irişdüre.” **Çar:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[3864] ‘avratlar gibi başına (10) çar örtinür ol bir işde ola ki anda ḫayr

---

[3836] delālet ider: B-
[3837] girçek: M gerçek
[3838] çaḳmaḳ ṭaşı ḥukemā eydür: M ḥukemā eydür çaḳmaḳ ṭaşı, B çaḳmak ḥukemā eydür
[3839] çaḳmaḳ ve anuŋ ṭaşı: M-
[3840] ki: B-
[3841] ve: B-
[3842] biri: M-
[3843] göŋüllü ki: M göŋülli-ki
[3844] maṣlaḥatları: B maṣlaḥatı
[3845] olurlar: M ola
[3846] görse-ki: M görse ki
[3847] hemīşe-ki: B hemīşe
[3848] ‘ādeti: M ‘ādet
[3849] yā: B-
[3850] veyā: M yā
[3851] çıraġ: M çıraḳ
[3852] u: M ve
[3853] ‘ālim-ise: M ‘ālim ise
[3854] iḥsān ve ‘aṭā: M ‘aṭā ve iḥsān
[3855] görse-kim: M görse
[3856] düş ‘āleminde: M düşde
[3857] düşinde yise: M yese
[3858] beŋzer: B mānenddür
[3859] daḫı: M-
[3860] ve: M-
[3861] ve: M-
[3862] irişdürür: B irişdüre
[3863] görse-kim: M görse ki
[3864] görse-kim: M görse ki

u şer[3865] ola ammā ol işi (11) mekrūh ṭutalar[3866] ve eger ‘avrat görse-kim[3867] çarı yanmış veyā[3868] yırtılmış veyā żāyi‘ (12) olmış anuŋ perdesi yırtılup sırrı[3869] āşikāre ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (13) “Eger görse-kim[3870] bir yeŋi çar[3871] bulur ‘avrat ala ve eger[3872] şatun alsa kenīzek (14) ala andan oġlı ola eger ‘avrat görse-kim[3873] çarşaf ve çadır[3874] bulur[3875] (15) ere vara ve eger görse-kim[3876] çarşafi yanmış görse[3877] eri vefāt ḳıla[3878] ve yāḫūd[3879] ṭalāḳ **[B100b]** (1) vire.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: **[M140b]** “Düşde çar üç vech üzerine delālet ider: (2) manṣıba, ere ‘avrat ve ‘avrata er[3880].” **Cāẕūlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[3881] (3) cāẕūlıḳ yaramazdur[3882] herze ve bāṭıl işdür ve eger görse-kim[3883] bir kimse cāẕūlıḳ ider anuŋ-ıçun herze ve bāṭıl söyleye ve eydürler ki düşde cāẕūlıḳ fitne eylemekdür[3884].” (4) Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde cāẕūlıḳ[3885] yalan ‘ahddür ve eger düşinde[3886] (5) bir cāẕū kişi görse bir aldayıcı kişiye delālet ider.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (6) eydür: “Düşde[3887] cāẕūlıḳ altı vech üzerine delālet ider: fitneye ve aldamaġa (7) ve yaramaz işe ve bāṭıl fi‘le ve yalana ve bī-aṣl işe.” **Cān:** Muḥammed bin Sīrīn (8) eydür: “Düş ‘āleminde cān oġuldur veyā muvafıḳ ‘ayāldür ve eger anuŋ teninden[3888] (9) cān gitse yā ‘avratı veyā oġlı vefāt ḳıla ve eger bu ikisi daḫı olmasa mālı (10) żāyi‘ ola ve eger mālı[3889] daḫı olmasa kendü vefāt ḳıla ve eger kendü[3890] cānını (11) bir eyü kişinüŋ ṣūretinde görse anuŋ bir oġlı ola ḫūb ṣūretlü[3891] ḥakīm (12) ve ‘āḳıl ola[3892] ve eger oġlı olmasa bir ḫoş ṭabi‘atlu

[3865] ḫayr u şer: M ḫayr ve şer
[3866] ṭutalar: M ṭatlu
[3867] görse-kim: M görse ki
[3868] veyā: M-
[3869] sırrı: B sözi
[3870] görse-kim: M görse ki
[3871] çar: M çarşaf
[3872] eger: B-
[3873] görse-kim: M görse ki
[3874] çadır: M çar
[3875] bulur: M bulsa
[3876] görse-kim: M-
[3877] görse: B-
[3878] ḳıla: M ide
[3879] ve yāḫūd: M yā
[3880] düşde çar üç vech üzerine delālet ider manṣıba ere ‘avrat ve ‘avrata er: M-, M nüshasında müstensihin hatasıyla çaḳmak ṭaşı maddesinin son üç satırı buraya tekrar yazılmıştır
[3881] düşde: M-
[3882] yaramazdur: B-
[3883] görse-kim: M görse ki
[3884] bir kimse cāẕūlıḳ ider anuŋ-ıçun herze ve bāṭıl söyleye ve eydürler ki düşde cāẕūlıḳ fitne eylemekdür: B bir cāẕūya söyler fitne eylemekdür
[3885] düşde cāẕūlıḳ: M-
[3886] düşinde: M düşde
[3887] düşde: M-
[3888] cān oġuldur veyā muvafıḳ ‘ayāldür ve eger anuŋ teninden: M-
[3889] mālı: B māl
[3890] kendü: M-
[3891] oġlı ola ḫūb ṣūretlü: M ḫūb ṣūretlü oġlı ola

cevmerd[3893] pādişāhuŋ (13) ḫidmetine[3894] irişe ve ḥāli eyü ola ve eger **[M141a]** çirkīn ṣūretde[3895] görse (14) bunuŋ ḫilāfi ola[3896] ve eger görse-kim[3897] cānı[3898] ṭaşra çıḳup anı ḳuçar ol (15) kimse vefāt ḳıla ve eger cānını kendü elinde görse cānı bir ḥaṭarlu işe **[B101a]** (1) meşġūl ola ki cānına ḫavf ola ve eger görse-kim[3899] cānı elinden göge[3900] gider (2) vefāt ḳıla[3901] ve eger cānı yaşıl[3902] olsa dünyādan şehādet üzerine gide (3) ve eger ṣaru olsa ḳatı ḫastalıġı[3903] ola ve eger ḳızıl olsa yaramaz ola ve eger (4) aḳ olsa anuŋ ʻāḳıbeti ḫayr ola ve eger ḳara olsa ol kimse ʻaẕāba (5) müsteḥaḳ ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[3904] cān çeker ve ḳavm u ḳabīlesi[3905] (6) anuŋ üzerine çevrinürler anlara ġam ve ġuṣṣa irişe.” **Çetir:** Muḥammed bin (7) Sīrīn eydür: “Eger görse-ki[3906] anuŋ[3907] başı üzerine çetir ḳurulmış meclise pādişāhlıḳ (8) bula veyā[3908] bir pādişāhdan ululuḳ bula ve eger kendü[3909] pādişāhuŋ çetirin ṭutsa (9) pādişāha muḳarreb ola.” Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde çetir yedi vech üzerine- (10) dür: salṭanata ve[3910] ʻızz u mertebeye[3911] ve[3912] riyāsete ve[3913] rifʻate ve[3914] vilāyete ve[3915] ehl-i ticāret-ile (11) ṣoḥbete.” **Çıraġ:** Düşde[3916] çıraġ evüŋ ḫidmet-kārıdur[3917] ve baʻżılar eydür evüŋ **[M141b]** (12) ḫatunıdur ve eger evde bir pāk ve rūşen çıraġ görse ḫiẕmet-kāruŋ (13) ṣalāḥına delālet ider ve eger mükedder[3918] yansa renc ve ḫastalıḳ ola ve eger (14) görse-kim[3919] çıraġ söyinüp ev ḳaraŋulıḳ[3920] olur

---

[3892] ola: M-
[3893] cevmerd: M cömerd
[3894] ḫidmetine: M ḫiẕmetine
[3895] ṣūretde: M-
[3896] ola: M-
[3897] görse-kim: M görse ki
[3898] cānı: M cān
[3899] görse-kim: M görse ki
[3900] göge: B-
[3901] ḳıla: M ide
[3902] yaşıl: B yeşil
[3903] ḫastalıġı: M ḫasta
[3904] görse-kim: M görse ki
[3905] ḳabīlesi: B ḳabīle
[3906] görse-ki: M görse ki
[3907] anuŋ: M-
[3908] veyā: B ve illā
[3909] kendü: B-
[3910] ve: M-
[3911] ʻızz u mertebeye: B ʻizzete mertebeye
[3912] ve: M-
[3913] ve: M-
[3914] ve: M-
[3915] ve: M-
[3916] düşde: M-
[3917] ḫidmet-kārıdur: M ḫiẕmet-kārıdur
[3918] mükedder: M mükerrer
[3919] görse-kim: M görse ki
[3920] ḳaraŋulıḳ: M ḳaraŋuluḳ

ḫiẕmet-kārı vefāt[3921] ḳıla. (15) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger çıraġ rūşen yanmayup mükedder yansa aḥvālüŋ[3922] yaramazlığına **[B101b]** (1) ve evdeki[3923] ḫatunuŋ ḫastalığına delālet ider.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger kendü (2) şehrinde çoḳ yanmış çıraġlar görse pādişāh veyā ḳāḍī ‘ādil ola ve danişmendler zāhidler (3) olalar[3924] ve ḫalāyıḳuŋ düğünleri ve da‘vetleri ve şādılıḳları çoḳ ola.” İsmā‘īl bin[3925] (4) Eş‘aṣ: eydür: “Eger görse-kim[3926] bir rūşen çıraġı elinde[3927] ṭutar anuŋ (5) oġlı ola ve eger fāsıḳsa[3928] tevbe eyleye ve eger müşrikse Müsülmān[3929] ola (6) ve eger Müsülmān-ısa[3930] ṭā‘ate meşġūl olup tevfīḳ bula ve eger çıraġ elinde (7) söyinse oġlı vefāt ḳıla veyā devleti eksile ve eger görse-kim[3931] iki[3932] elinde (8) iki rūşen çıraġ ṭutar ḫayr işlerde tevfīḳ bula ve murādlarını ḥāṣıl eyleye[3933] (9) ve eger görse-kim[3934] bir çıraġda iki fetīle var oġlı ṭoġa[3935].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (10) eydür: **[M142a]** “Düşde çıraġ on dört vech üzerine delālet ider: pādişāhlıġa (11) ve ḳāḍīlıġa[3936] ve oġula ve düğüne ve vilāyete ve ululuġa ve şādılıġa[3937] ve ‘ilme (12) ve ġınāya ve ḫoş ‘ıyşa ve kenīzege ve menfa‘ate ve bi-‘aynihī çıraġa.” **Çıraġ-pā:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Evde ḫiẕmet-kāra delālet ider.” İbrāhīm-i (14) Kirmānī eydür: “Çıraġ-pā ḫidmet-kār ‘avratdur[3938] ve[3939] eger demürden veyā aġaçdan (15) olsa tefāvüt yoḳdur[3940] ve eger pas ṭutmış ve çirkīn olmasa ḫoş-ṭab‘ ve şefḳatlü ḫādime ‘avratdur[3941] **[B102a]** (1) ve eger altundan olsa veyā[3942] gümişden[3943] olsa bir mütekebbire[3944] ḫidmet-kār[3945] ‘avrata delālet (2) ider ki anuŋ dīni ża‘īf ola ve eger

---

[3921] vefāt: M-
[3922] aḥvālüŋ: M aḥvāli
[3923] evdeki: B-
[3924] olalar: B ola
[3925] bin: M İbni
[3926] görse-kim: M görse ki
[3927] elinde: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3928] fāsıḳsa: B fāsıḳa olsa
[3929] Müsülmān: M Müsilmān
[3930] Müsülmān-ısa: M Müsilmān-ısa
[3931] görse-kim: M görse ki
[3932] iki: M-
[3933] murādlarını ḥāṣıl eyleye: M murādları ḥāṣıl ola
[3934] görse-kim: M görse ki
[3935] ṭoġa: M ola
[3936] ḳāḍīlıġa: B ḳāḍīya
[3937] ve ululuġa ve şādılıġa: B ve evululığına şādılığına
[3938] ḫidmet-kār ‘avratdur: M ḫiẕmet-kārdur
[3939] ve: M-
[3940] yoḳdur: M-
[3941] ḫoş-ṭab‘ ve şefḳatlü ḫādime ‘avratdur: B ‘avratdur ki ḫoş ṭab‘ ola
[3942] olsa veyā: M ve
[3943] gümişden: B gümüşden
[3944] mütekebbire: B mütekebbir
[3945] ḫidmet-kār: M-

aġaçdan olsa bir[3946] dün-himmetlü ḫiẕmet-kāra delālet (3) ider ki anuŋ emāneti olmaya[3947].” **Çıraġ-dān**[3948]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde çıraġ-dān ‘avratdur (4) ve eydürler ki ḫidmet-kārdur[3949] ve fetīlesi evde iş buyurucıdur[3950] ki[3951] ḫalāyıḳuŋ üzerine ṭolanur (5) ve eger demürden olsa anuŋ aṣlı tersā ola ve eger saḳsıdan olsa anuŋ aṣlı Müsülmān[3952] ola.” (6) **Çirk:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde çirk günāh ve fesāddur.” İbrāhīm-i **[M142b]** Kirmānī eydür: (7) “Her yirde ki çirk görine[3953] anuŋ ta‘bīri fesād ve[3954] ġamdur.” **Cübbe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (8) “Düşde cübbe ere[3955] ve ‘avrata ta‘alluḳdur ve eger görse-ki[3956] cübbe yanmış er-ile ‘avrat ortasında (9) cüdālıḳ[3957] ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḳış güninde görse eyüdür ve daḫı[3958] düşde[3959] cübbe dört (10) vech üzerine delālet ider: ere ve ‘avrata ve ḳuvvete ve şādılıġa ve menfa‘ate.” **Ceza‘:** Ki aŋa (11) göz boncuġu dirler. Düşde bir bī-aṣl ‘avratdur ve eger anı elinde ṭutsa[3960] bir bī-aṣl ‘avrat (12) dileye. Cābir-i Maġribī eydür: “Eger aḳ ve rūşen olsa ol ‘avrat ḫūb ve setīre ola.” **Çaġana:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde çaġana bāṭıl sözdür ve yalan kelāmdur ve ġamdur ve eger görse-kim[3961] (14) pādişāh aŋa çaġana virür pādişāhdan manṣıb bula ve eger ol manṣıbuŋ ehli olsa[3962] ve illā (15) ġamdan ḫalāṣ bula ve eger ol çaġanayı elinden bıraḳsa yalandan tevbe ḳıla ve eger anı üstādlar **[B102b]** (1) gibi çalsa eger ‘ālim olsa ḫalāyıḳa ‘ilm ögrede ve cāhil ise[3963] bir iş işleye[3964] ki melāmet ideler (2) ve eger görse-kim[3965] çaġanayla[3966] **[M143a]** nāy ve çeng ve raḳṣ bile çalınur aŋa muṣībet ola.” **Çögündür:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde çögündür[3967] düşde ol-miḳdār ġamdur.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “ ‘Avratlar (4) cihetinden az māldur eger bişmiş olsa

---

[3946] bir: M-
[3947] olmaya: B yoḳ
[3948] çıraġ-dān: M çıraġlar
[3949] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[3950] buyurucıdur: B buyurıcıdur
[3951] ki: B ve
[3952] Müsülmān: M Müsilmān
[3953] görine: M görinür
[3954] ve: B u
[3955] ere: B yāre
[3956] görse-ki: M görse ki
[3957] cüdālıḳ: B cüẕālıḳ
[3958] daḫı: B-
[3959] düşde: M-
[3960] ṭutsa: B dutsa
[3961] görse-kim: M görse ki
[3962] olsa: M ola
[3963] cāhil ise: B cāhilse
[3964] işleye: B eyleye
[3965] görse-kim: M görse ki
[3966] çaġanayla: M-
[3967] düşde çögündür: M çögündür düşde

çigden[3968] ḫayrludur.” **Çekürge:** Ḥakīm eydür: “Düşde[3969] (5) çekürge oġuldur veyā ġulāmdur ve eger bir kimse[3970] aṇa çekürge virse ol eger irkek[3971] (6) olsa oġlı ṭoġa[3972] ve eger dişi olsa ḳızı ṭoġa.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde çekürge[3973] (7) bir ġarīb ve şīrīn sözlü kimseye[3974] delālet ider ki ḫalāyıḳa ḳarışur ammā yeyni yüṇlü ola[3975] ve eger[3976] anı[3977] (8) bir kimseye[3978] virse bu[3979] ṣıfatlu kişiyle[3980] dostlıḳ eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde çekürge üç (9) nesneye delālet ider: bir gökçek[3981] oġlana ve ġarīb kişiye ve ṭatlu söze ve maẓlūma[3982].” **Cüllāb:** (10) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde cüllāb[3983] māl-ı ḫelāldur ve pāk i‘tiḳāddur.” Ve bundan soṇra[3984] cām (11) ta‘bīrinde beyān idiserüz[3985] andan teftīş idesiz. **Cimā‘:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde cimā‘ (12) eylemek ḫācet revā eylemekdür ḫaṣṣa ki andan menī revān olmış ola ve eger bir kimseye cimā‘ (13) eylese ol kişi andan eylük göre **[M143b]** ve eger bir kimse aṇa cimā‘ ḳılsa ġam u ġuṣṣadan[3986] emīn ola (14) ve eger bir bilmedügi ‘avrata[3987] cimā‘ eylese şöyle-ki[3988] ‘avrat yuḳaru olsa bir ‘avrat daḫı dileye (15) ve andan ḫayr u menfa‘at[3989] ve şādī göre.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-ki[3990] cimā‘ı kendü **[B103a]** (1) ‘avratına veyā ġayra ardından ider[3991] bir mübtedi‘ ve[3992] yaramaz işe ṭālib kişiye delālet ider ki ol (2) iş aṇa ḥarāmdur ve eger yā[3993] anasına veyā ḳız ḳarındaşına veyā[3994] bir kimesneye[3995] ki anuṇ mücāme‘atı aṇa ḥarāmdur (3) aṇa[3996] cem‘ olsa mihr ü şefḳati anlardan munḳati‘ ola

---

[3968] çigden: M çiginden
[3969] düşde: M-
[3970] eger bir kimse: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[3971] ol eger irkek: M erkek
[3972] ṭoġa: M ola
[3973] düşde çekürge: M-
[3974] kimseye: M kişiye
[3975] ammā yeyni yüṇlü ola: M-
[3976] eger: M-
[3977] anı: B-
[3978] kimseye: B kimse
[3979] bu: M bir
[3980] kişiyle: M kişi ile
[3981] gökçek: B küçük
[3982] ve maẓlūma: M-
[3983] düşde cüllāb: M cüllāb düşde
[3984] soṇra: B öṇdin
[3985] idiserüz: B itmişdük
[3986] ġam u ġuṣṣadan: M ġamdan ve ġuṣṣadan
[3987] ‘avrata: B ‘avratuṇ
[3988] şöyle-ki: M şöyle ki
[3989] ḫayr u menfa‘at ve şādī: M ḫayr ve menfa‘at
[3990] görse-ki: M görse ki
[3991] ider: B cimā‘ ider
[3992] ve: M-
[3993] yā: B-
[3994] veyā: B ve
[3995] kimesneye: M kimseye
[3996] aṇa: M-

ve eger ölüye mücāme‘at itse ġam u ġuṣṣadur[3997] (4) ve eyderler ki eger diri olsa ḥac eyleye[3998] ve eger görse-kim bir bilmedügi yigid-ile[3999] mücāme‘at ider[4000] (5) anuŋ-ıla ḳaḳışmışlar-ıdı girü barışalar ve andan ḫayr göre ve eger bir bilmedügi kişiyle mücāme‘at (6) eylese üzerine ẓafer bula[4001] ve eger bir pīrle mücāme‘at eylese[4002] kendü taḫtında ḫayr ve (7) eylük göre ve eger görse-ki[4003] bir bikr ḳız oġlanuŋ bekāretini alur ol yılda ‘avrat dileye (8) yā ḳaravaş[4004] ṣatun ala ve eger görse-kim[4005] pādişāhuŋ ḥaremine **[M144a]** girüp mücāme‘at ider[4006] ol (9) yirden ḫayr ve menfa‘at göre ve eger görse-kim[4007] dört ayaḳlu[4008] ḥayvāna cimā‘ ider[4009] aŋa ḫayr irişe ol kimesneden[4010] (10) ki ol dört ayaḳluya ta‘alluḳdur ve eger bir bilmedügi dört ayaḳlu olsa düşmen üzerine ẓafer bula (11) ve eger yırtıcı cānavarlara itse düşmen üzerine ġālib ola ve işi ‘ālī ola ve ḥāceti revā (12) ola.” Ba‘żılar eydür-ki pādişāhdan aŋa çoḳ ‘aṭā[4011] irişe ve eger ḳuşa cimā‘ eylese ol (13) kimseye ki ol ḳuşa cimā‘ eylese ol ḳuşa ṭa‘alluḳ kimseye cimā‘ eyleye[4012] ve ḳuşları sīn bābında beyān idevüz[4013] ve eger gebre (14) veyā tersāya veyā[4014] cühūda cimā‘ itse[4015] dünyāvī işleri[4016] niẓām bula ve eger pīr görse (15) ki şehvet anuŋ üzerine ġālib olmış şol yigitligi vaḳtı gibi ve eger ṣāliḥ olsa dīn[4017] ṭalebinde **[B103b]** (1) ciddī[4018] ola ve eger fāsıḳ olsa dünyā ṭalebinde ḳavī ola ve eger bir dostı ‘avratıyla olsa ḥarām (2) māl bula ve eger gören kişi[4019] ṣāliḥ olsa ‘ālim ve ḥākim ola ve eger[4020] arslan-ıla cimā‘ eylese ḳatı- (3) lıḳdan ḫalāṣ bula ve düşmene[4021] ẓafer bula ve işi yücele ve eger pādişāha olsa anuŋ

[3997] ġam u ġuṣṣadur: M ġam ve ġuṣṣadandur
[3998] ve eyderler ki eger diri olsa ḥac eyleye: M-
[3999] görse-kim bir bilmedügi: M bir bildügi kişiyle
[4000] ider: M eylese
[4001] ...ve eger bir bilmedügi kişiyle mücāme‘at eylese üzerine ẓafer bula: M ve eger bir bildügi kişiyle mücāme‘at eylese üzerine ẓafer bula...
[4002] eylese: M itse
[4003] görse-ki: M görse ki
[4004] yā ḳaravaş: B veyā kenīzek
[4005] görse-kim: M görse ki
[4006] ider: M eyler
[4007] görse-kim: M-
[4008] dört ayaḳlu: B-
[4009] cimā‘ ider: M mücāme‘at eylese
[4010] kimesneden: M kimseden
[4011] ‘aṭā: M ḫavf
[4012] ol ḳuşa ṭa‘alluḳ kimseye cimā‘ eyleye: B-
[4013] ve ḳuşları sīn bābında beyān idevüz: M-
[4014] veyā: B yā
[4015] itse: M eylese
[4016] işleri: B işlerden
[4017] dīn: B dīnin
[4018] ciddī: B cidd-ile
[4019] kişi: B-
[4020] eger: M-
[4021] düşmene: M düşmen üzerine

muḳarrebi ola[4022] (4) ve eger pādişāhuŋ ‘avratıyla olsa andan **[M144b]** çoḳ ni‘met bula ve eger ḥayż olmış ‘avrata olsa[4023] anuŋ (5) işi yaramaz ola ammā dirler ki[4024] aŋa dünyā eyü ola. İsmā‘īl bin[4025] Eş‘aş eydür: “Eger ḳaravaş ile[4026] (6) cimā‘ eylese pādişāhdan ḫayr göre ve eger bir bilmedügi pīr ile[4027] olsa māl ve[4028] ni‘met bula (7) ve pādişāhuŋ ḫādimleriyle[4029] olsa pādişāhdan ḥāceti revā ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (8) “Düş ‘āleminde[4030] şol[4031] cimā‘ ki aŋa ġusl vācib degüldür[4032] anuŋ ta‘bīrin[4033] itmemek gerek ve aŋa ki ġusl (9) vācibdür anuŋ ta‘bīrin itmek gerekdür[4034].” **Cenāze:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4035] (10) cenāze iledürler ol kimsenüŋ ol ḫalḳuŋ[4036] üzerine ḥükmi revān ola ve anlaruŋ üzerine (11) ḥükm[4037] eyleye ve eger görse-kim[4038] alur[4039] anı cenāzeye ḳoyup ḥammāllar götürürler ve anuŋ-ıla[4040] çoḳ (12) ḫalāyıḳ bile giderler[4041] ululuḳ bula düşmeni[4042] ḳahr eyleye velīkin dīninde fesād ola ve eger (13) kendüsi cenāze götürüp revān olsa bir pādişāhuŋ ḫidmetin[4043] eyleye ve andan çoḳ ḫayr (14) göre ve eger kendüyi cenāze üzerinde görse şöyle-ki kendüsi[4044] yir üzerinde gider (15) sefere gide **[M145a]** ve eger ‘avrat görse-ki[4045] kendüsi ölüp cenāzesin[4046] iledürler ve anuŋ-ıla bile[4047] hīç **[B104a]** (1) kimse yoḳ ‘izzetine noḳṣān ola ve işi baġlu ola ve eger ölmişler-ile[4048] olsa ḫalāyıḳa ẓulm (2) eyleye ve eger cenāzeden[4049] düşse veyā düşürseler ululuḳdan düşe ve işi baġlu ola.” **Cünüb:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger kendüyi düşinde cünüb görse

[4022] ve eger pādişāha olsa anuŋ muḳarrebi ola: M-
[4023] ‘avrata olsa: M ‘avrat
[4024] dirler ki: M eydüp dururlar ki
[4025] bin: M İbni
[4026] ḳaravaş ile: B kenīzekle
[4027] pīr ile: B pīrle
[4028] ve: B u
[4029] ḫādimleriyle: M ḫādimleri
[4030] düş ‘āleminde: M düşde
[4031] şol: B-
[4032] degüldür: M degildür
[4033] ta‘bīrin: M ta‘bīrini
[4034] gerekdür: M gerek
[4035] görse-kim: M görse ki
[4036] ol ḫalḳuŋ: M ḫalḳ
[4037] ḥükm: B ẓulm
[4038] görse-kim: M görse ki
[4039] alur: M ölür
[4040] anuŋ-ıla: M anuŋla
[4041] giderler: B gider
[4042] düşmeni: M-
[4043] ḫidmetin: M ḫiẕmetin
[4044] şöyle-ki kendüsi: M şöyle ki
[4045] görse-ki: M görse ki
[4046] cenāzesin: B cenāzeye
[4047] bile: M-
[4048] ölmişler-ile: M ölmiş-ile bile
[4049] cenāzeden: B cenāze

bir ḥarām işde ser-geşte (4) ola ve eydürler[4050] ki sefere gide ve[4051] murādı ḥāṣıl olmaya ve işi rāst gelmeye ve eger kendüyi (5) yusa ve ṭon geyse āḫir[4052] ol baġlu işlerden[4053] ḫalāṣ bula ve eger kendüyi tamām cenābetden (6) yusa murādı ḥāṣıl ola[4054] ve eger kendüyi cünüb[4055] ve ‘uryān görse müteḥayyir ola ve düşvārlıġa (7) uġraya ve eger kendüyi ḥammāmda yuyup yeŋi ṭonlar geyse Ḥaḳ Ta‘ālā ṭarafına dönüp (8) cemī‘ yaramaz[4056] işlerden rücū‘ ide.” **Çaynaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[4057] ḳuş çaynaġı (9) gibi çaynaḳ görse anuŋ kesbi ḳavī ola ve düşmenlerini ḳahr eyleye[4058] ve eger kuş çaynaġı (10) gibi kendünüŋ çaynaġı olsa[4059] her ḳanġı ḳuş çaynaġı gibi[4060] olsa ol ḳuşuŋ ḳadr u ḳıymeti deŋlü[4061] (11) aŋa hayr irişe[4062].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde çaynaḳ **[M145b]** üç vech üzerine delālet ider: (12) ḳuvvete ve ġınāya ve eyü dirlige ve kesb ü kār eylemege[4063].” **Çengāl:** Ki aŋa Türkçe[4064] malaḳ dirler. (13) Düş ‘āleminde[4065] yaramaz işlü ‘aẕāb eyleyici kişiye delālet ider ve eger bir kimse düşinde[4066] aŋa (14) çengāl virse bu ṣıfatlu bir kişiyle ṣoḥbet eyleye ve eger çengāl anuŋ endāmın yırtsa ol (15) kimseden aŋa maẓarrat irişe. **Çeng:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[4067] çeng yalan ve bāṭıl **[B104b]** (1) sözdür[4068] ve ġam ve ġuṣṣadur ve eger düşinde[4069] pādişāh aŋa[4070] çeng virse eger ol çengüŋ ehliyse (2) ululuḳ bula ve illā ġamdan feraḥ bula ve ba‘żılar eydürler ki[4071] düşde çeng çalmaḳ ‘ömr uzunlıġına (3) delālet ider ve eger görse-kim bir ulu ‘avrat-ıla çeng çalar[4072] ulular ‘avratına ulaşa manṣıb (4) bula ve[4073] māl-ıla ḥükmi revān ola[4074] āḫir ol ‘avrat anı ḳabūl eyleye aŋa nikāḥ ḳıla ve eger çeng-ile (5) nāy ve raḳṣ bile olsa ġam ve

---

[4050] eydürler: B dirler
[4051] ve: B-
[4052] āḫir: B-
[4053] işlerden: B işinden
[4054] ve eger kendüyi tamām cenābetden yusa murādı ḥāṣıl ola: M-
[4055] cünüb: M cünüb görse
[4056] cemī‘ yaramaz: B cemī‘i
[4057] eger düşinde: M-
[4058] düşmenlerini ḳahr eyleye: B düşmenlerine mihr eyleye
[4059] ve eger kuş çaynaġı gibi kendünüŋ çaynaġı olsa: M-
[4060] gibi: B-
[4061] denlü: M miḳdār
[4062] aŋa hayr irişe: M ḫayr u menfa‘at bula
[4063] ve kesb ü kār eylemege: M-
[4064] Türkçe: B Türkīce
[4065] düş ‘āleminde: M düşde
[4066] düşinde: M-
[4067] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde çeng: M düşde Muḥammed bin Sīrīn eydür
[4068] sözdür: M söz
[4069] düşinde: M düşde
[4070] aŋa: B-
[4071] ki: M-
[4072] düşde çeng çalmaḳ ‘ömr uzunlıġına delālet ider ve eger görse-kim bir ulu ‘avrat-ıla çeng çalar: M-
[4073] ve: B-
[4074] māl-ıla ḥükmi revān ola: B ḥükm revānlıġı-la

ġuṣṣa[4075] ve muṣībet ola ve eger ḫasta düşinde görse-ki[4076] çeng (6) çalar vefāt ḳıla.” **Ceng eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4077] bir kişiyle ceng (7) ider[4078] her ḳanġısı[4079] ki ġālib olsa anuŋ ser-encāmı eyü ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger iki (8) cins cānavar bir biriyle ceng **[M146a]** eylese her ḳanġısı[4080] ġālib olsa ol ẓafer bula.” **Cühūdlıḳ:** (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4081] kendüsi cühūd olmış mübtedi‘ ola ve cühūdlaruŋ (10) sözin rāst[4082] ṭuta ve anlara yardım eyleye ve eger cühūd olan[4083] girü Müsülmān[4084] olsa (11) bir büyük günāh işleye ammā girü tevbe eyleye ve eger bilmese ki ḳanġı[4085] dīndedür ve namāzı (12) ḳanġı[4086] ṭarafa ḳılur müteḥayyir ḳala ve cemī‘[4087] dīnleri bir göre ve cemī‘sine münkir ola ve eger görse-kim[4088] (13) cühūd Müsülmān[4089] olmış yā Müsülmān[4090] ola veyā vefāt ḳıla.” **Çuvāldūz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (14) “Düşde çuvāldūz bir kişiye delālet ider ki ḫalāyıḳuŋ işlerini başarı virür[4091] ḫaṣṣa ki uvaḳ (15) işlerde ve eger düşinde çuvāldūz bulsa bu ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye ve eger çuvāldūz **[B105a]** (1) ṣınsa ol kimseden girü döne.” **Çorap:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[4092] çorap ḫādimdür ve eger (2) bir berk[4093] ipden eylenmiş olsa anuŋ bir ḫādimi ola ki[4094] andan ber-ḫurdār ola ve eger yüŋden olsa[4095] (3) ve naḳışlu olsa yā bir ḫūb ḳaravaş[4096] ve yāḫūd[4097] bir ṣāḥib-cemāl ‘avrat ala ve eger **[M146b]** aḳ ve yaşıl[4098] (4) olsa pārsā ‘avratdur ve eger żāyi‘ olsa veyā yırtılsa ḫidmet-kārı[4099] vefāt ḳıla ve ba‘żılar (5) eydürler ki[4100] düşde çorap māldur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[4101] anı

[4075] ve ġuṣṣa: B-
[4076] düşinde görse-ki: M görse ki düşinde
[4077] görse-kim: M görse ki
[4078] ider: M eyler
[4079] ḳanġısı: M ḳanḳısı
[4080] ḳanġısı: M ḳanḳısı
[4081] görse-kim: M görse ki
[4082] rāst: M-
[4083] olan: B olup
[4084] Müsülmān: M Müsilmān
[4085] ḳanġı: M ḳanḳı
[4086] ḳanġı: M ḳanḳı
[4087] cemī‘: B cemī‘i
[4088] görse-kim: M görse ki
[4089] Müsülmān: M Müsilmān
[4090] Müsülmān: M Müsilmān
[4091] başarı virür: B başarur
[4092] düşde: M-
[4093] bir berk: M yüŋ
[4094] ki: B-
[4095] olsa: M-
[4096] yā bir ḫūb ḳaravaş: B bir ḫūb kenīzek ala
[4097] ve yāḫūd: M veyā
[4098] ve yaşıl: B veyā yeşil
[4099] ḫidmet-kārı: M ḫiẕmet-kārı
[4100] ki: B-
[4101] eger: M-

düşinde geyse mālını ḥıfẓ (6) eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde çorap[4102] māluŋ saḳlayıcısıdur ve pāy-māldur ve anuŋ ne-ki (7) var zekātın vire[4103] ve eger deriden olsa her yirde ki cānavarlar aŋıla[4104] anda ta‘bīrin beyān idevüz (8) anuŋ üzerine[4105] ḳıyās olına.” **Cevşen:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde cevşen bir ulu[4106] kişidür cevşenüŋ ululuġı miḳdārı[4107] ve arḳa (9) yardımdur ol cevşenüŋ rūşenlıġı miḳdārı[4108] ve eger düşinde kendüde cevşen görse aŋa ve ehline düşmenlerden imīnlik ola[4109] (10) ve eger anı geymiş olsa[4110] müfsidlerden ve düşmenlerden aŋa ḥışār ola ki hīç kimse aŋa ẓafer bulmaya[4111] ve eger görse-kim[4112] (11) cevşen-ile[4113] tamām silāḥ geyer dostuŋ ve münāfiḳuŋ ve cemī‘[4114] ‘avāmuŋ mekrinden emīn ola ve ba‘żılar (12) eydüp dururlar ki[4115] cevşen dīnüŋ ziyādelıġıdur ve günāhlardan iḫtirāzdur pes her ki düşinde anı[4116] (13) geyse Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḥıfẓında ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde[4117] cevşen altı **[M147a]** vech üzerine (14) delālet ider[4118]: ululıġa[4119] ve penāha ve ḳuvvete ve māla ve dirlige ve dīnüŋ ziyādelıġına ve eger cevşen düzici[4120] (15) görse ol bir kişiye delālet ider ki ḫalḳa mūnisdür.” **Çevgān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: **[B105b]** (1) “Eger düşinde görse-ki[4121] çevgān çalar işi rāst ola ve ululuḳ bula ve eger çevgān pādişāh elinde (2) olsa ki ṭop çalsa düşmene ẓafer bula ve eger ‘avām elinde görse[4122] bir kimseyle ceng eyleye ve çirkīn (3) kelām işide bir ‘avrat cihetinden veyā dīn bābında cidāl[4123] eyleye.” **Cüllāḥ[4124]:** Muḥammed bin Sīrīn (4) eydür: “Düşde[4125] cüllāḥ bir eyü kişiye ve müsāfire delālet ider ki

---

[4102] düşde çorap: M çorap düşde
[4103] ve pāy-māldur ve anuŋ ne-ki var zekātın vire: M-
[4104] aŋıla: M aŋılsa
[4105] anuŋ üzerine: B ol üzere
[4106] ulu: M eyü
[4107] cevşenüŋ ululuġı miḳdārı: B-
[4108] ol cevşenüŋ rūşenlıġı miḳdārı: M-
[4109] aŋa ve ehline düşmenlerden imīnlik ola: B-
[4110] ve eger anı geymiş olsa: B-
[4111] müfsidlerden ve düşmenlerden aŋa ḥışār ola ki hīç kimse aŋa ẓafer bulmaya: M aŋa ve ehline hīç kimse ẓafer bulmaya
[4112] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[4113] cevşen-ile: M cevşenler
[4114] cemī‘: M cemī‘i
[4115] eydüp dururlar ki: B eydürler ki
[4116] anı: M-
[4117] düş ‘āleminde: M-
[4118] delālet ider: B delīldür
[4119] ululıġa: M ululuġa
[4120] düzici: M düzücü
[4121] görse-ki: M görse ki
[4122] görse: M olsa
[4123] cidāl: B cedel
[4124] cüllāḥ: M cülāh
[4125] düşde: M-

‘ālemde seyyāḥ ola[4126] ve eger cüllāh biz (5) ṭoḳusa uzunlıġı miḳdārı sefere gide.” **Cevher:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4127] cevher[4128] (6) veyā incü veyā[4129] bunlaruŋ ġayrı ṣatar[4130] ‘ilm ü dīn[4131] ehli ola ve cemī‘[4132] ḫalḳa iḥsān eyleye ve illā ṣāḥib-i (7) ġulām ola ve ol cevherler[4133] miḳdārı māl bula.” **Cām:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde (8) bir cām bulsa ki ṭolu ṣu veyā cüllāb olsa ve[4134] andan yise[4135] yā ‘avrat ala **[M147b]** veyā kenīzek ṣatun ala[4136] ve[4137] andan (9) bir pārsā oġlı ola ve andan ḫayr göre ve eger ol cāmuŋ ṣuyını dökse oġlı vefāt ḳıla (10) ve eger ol cām uvanup ṣuyı ḳalsa ‘avrat[4138] ölüp oġlı ḳala[4139] ve eger cāmda süçi olsa ve andan (11) içse bir müfsid oġlı ola ki andan miḥnet ve zaḥmet[4140] göre.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[4141] (12) evinde cāmlar var[4142] ol miḳdār anuŋ[4143] ‘avratı ve kenīzekleri ola eger ol cāmlar yā[4144] aḳ veyā yaşıl olsa (13) ol ‘avratlar ṣāliḥa[4145] olalar ve eger ḳızıl olsa ol ‘avratlar ehl-i ‘işret olalar ve eger ṣaru (14) olsa ‘illetlü olalar[4146] ve eger gök olsa ‘avratlar yas ṭutıcı[4147] olalar.” **Çaḳır:** Muḥammed bin Sīrīn (15) eydür: “Düşde[4148] çaḳır pādişāhdur ve[4149] eger vaḥşī olsa oġuldur ki daḫı ḥadd-i bülūġa irişmemiş ola[4150] ve eger **[B106a]** (1) düşinde çaḳır ṭutsa[4151] ve anuŋ-ıla şikār eylese pādişāh anuŋ üzerine ẓulm eyleye ve eger pādişāh (2) aŋa çaḳır virse[4152] ve anuŋ-ıla şikār itse ḥürmet ve ululuḳ bula pādişāhdan ammā[4153] ḫalāyıḳ üzerine (3) ẓulm eyleye ve eger çaḳırı kendü-y-içün ṭutsa[4154] bir ulu kişinüŋ

[4126] seyyāḥ ola: M seyyāḥlıḳ ide
[4127] eger görse-kim: M eger görse ki
[4128] cevher: M gevher
[4129] veyā: B ve
[4130] ġayrı ṣatar: B emsāli ṣatar, M gayrı diler ṣatar
[4131] ‘ilm ü dīn: M ‘ilm-i dīn
[4132] cemī‘: B cemī‘i
[4133] cevherler: M güherler
[4134] ve: M ki
[4135] yise: M yese
[4136] yā ‘avrat ala veyā kenīzek ṣatun ala: B yā ‘avrat veyā kenīzek ala
[4137] ve: B-
[4138] ‘avrat: B-
[4139] ḳala: M vefāt ḳıla
[4140] zaḥmet: M zaḥmetler
[4141] görse-kim: M görse ki
[4142] var: M olsa
[4143] anuŋ: B-
[4144] yā: B-
[4145] ṣāliḥa: B ṣāliḥ
[4146] olalar: B ola
[4147] ṭutıcı: B ṭutucı
[4148] düşde: B düşinde
[4149] ve: B-
[4150] ola: B-
[4151] ṭutsa: B dutsa
[4152] ve anuŋ-ıla şikār eylese pādişāh anuŋ üzerine ẓulm eyleye ve eger pādişāh aŋa çaḳır virse: M-
[4153] ammā: M ve
[4154] ṭutsa: B dutsa

müsellimi ola veyā oġlı (4) ola[4155] ve eger etinden yise[4156] oġlından renc ve yaramazlıḳlar göre.” İbrāhīm-i **[M148a]** Kirmānī eydür: “Düşde (5) çaḳır bir ulu kişidür, heybetlü ve siyāsetlü[4157] ve eger anuŋ[4158] evinde çaḳır ötse[4159] aŋa ziyādelıḳ (6) irişe ve eger üç kez ötse ġam degül eyüdür ve ba‘żılar eydürler ki düşde çaḳır[4160] şol (7) uġrıya delālet ider ki gice işin işler.” **Çeküç**[4161]**:** Ḥakīm eydür: “Düşde çeküç[4162] bir ḳavī uludur ki (8) anuŋ-ıla ṣoḥbet ide ve andan menfa‘at bula ve eger bir kimse aŋa çeküç[4163] iletse[4164] ol[4165] daḫı anuŋ-ıla bir kimseyi (9) ursa[4166] ol kimsenüŋ ululuġını ḳahr eyleye ve yāḫūd[4167] anı incide.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger çeküci[4168] örs (10) üzerine ursa[4169] eger ol[4170] demürci degülse iki ulunuŋ ortasında düşmenlik bıraġa[4171] ve ḳovcılıḳ[4172] eyleye.” (11) **Çadır:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4173] anuŋ-ıçun çadır ḳurarlar girüp oturur eger (12) gören pādişāh[4174] olsa māl ve ‘aẓamet ḥāṣıl[4175] eyleye ol çadıruŋ büyükligi miḳdārı ve eger gören (13) tācir-ise[4176] sefere gide anda[4177] māl ve ululuḳ bula[4178] ve eger gören ‘āmī kişi-y-ise ġamlu ola[4179] ve eger eski (14) çadır ise ziyān ola ve eger görse-kim[4180] çadırdan ṭaşra çıḳar ululıḳdan düşe ve eger pādişāh (15) görse-kim[4181] **[M148b]** çadırda oturur düşmeni üzerine[4182] ẓafer bula ve eger düşinde çadırcı görse bir kişiye **[B106b]** (1) delālet ider ki pādişāhlaruŋ işin ṭutup müheyyā ider[4183].” **Çölmek:** Ḥakīm

---

[4155] müsellimi ola veyā oġlı ola: M üzerine musallaṭ olsa oġlı ola
[4156] yise: M yese
[4157] ulu kişidür heybetlü ve siyāsetlü: M heybetlü ve siyāsetlü ulu kişidür
[4158] anuŋ: M-
[4159] ötse: B olsa
[4160] ki düşde çaḳır: M-
[4161] çeküç: M çekiç
[4162] çeküç: M çekiç
[4163] çeküç: M çekiç
[4164] iletse: M itse
[4165] ol: B-
[4166] ursa: B vursa
[4167] ve yāḫūd: M yā
[4168] çeküci: M çekici
[4169] ursa: M vursa
[4170] eger ol: M ol, B eger
[4171] ortasında düşmenlik bıraġa: B ortasına düşmenlik düşe
[4172] ḳovcılıḳ: M ḳovucılıḳ
[4173] görse-kim: M görse
[4174] pādişāh: M şāhī
[4175] ḥāṣıl: M-
[4176] tācir-ise: B tācirse
[4177] anda: B-
[4178] bula: M ola
[4179] ġamlu ola: B ġam u ġuṣṣa ola
[4180] görse-kim: M görse ki
[4181] görse-kim: M görse ki
[4182] düşmeni üzerine: B düşmene
[4183] çadırcı görse bir kişiye delālet ider ki pādişāhlaruŋ işin ṭutup müheyyā ider: M-

eydür: “Eger yeŋi (2) çölmek olsa evde ḫatundur ki anuŋ evinüŋ ketḫudāsı ola[4184] ve eger düşinde bir kişi aŋa çölmek virse ol-daḫı (3) od üzerine[4185] ḳosa ve nesne bişürse bir iş cihetinden pādişāhdan māl bula ve ḫaṣṣa ki[4186] eger ol (4) çölmek baḳırdan olsa ve eger ol[4187] saḳsıdan olsa bir iş işleye ki evüŋ ulusından aŋa menfa‘at irişe (5) ve eger görse-kim[4188] boş çölmegi od üzerinde ḳosa[4189] bir kişiyi güc-ile işe ṭuta ve eger et-ile çölmegi[4190] olsa (6) ki[4191] cemī‘[4192] işüŋ ḥavāyici bile olsa[4193] zaḫmetsüz ve meşaḳḳatsüz[4194] rızḳ düzülmiş ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (7) çölmek dört[4195] vech üzerine delālet ider: ketḫudā ‘avrata ve şehrüŋ re’īsine ve ḫidmet-kārına[4196] (8) ve ḥavāyic üzerine[4197] müvekkele.” **Çıban:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[4198] çıban çıḳarmış (9) ol-miḳdār māl ola ve çıbandan[4199] deşilüp andan[4200] ḳan ve iriŋ çıḳsa bir kimse anuŋ[4201] mālınuŋ ba‘żısını (10) telef ide.” **Çi:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4202] yā[4203] şehirde veyā maḥallede çi var (11) pādişāhdan veyā ḥākimden ol maḳāma **[M149a]** ḫavf ve renc[4204] var ve eger çinüŋ yaġmurı ve gök gürlemesi (12) ve yıldırım[4205] olsa ḳaḥṭ ve muṣībet ola ve eger yalıŋuz yaġmur[4206] olsa ucuzlıḳ ve emīnlik[4207] ola eger görse-kim (13) anuŋ-ıla yıldırım şaḳır[4208] renc ve ḫastalıḳ ve ḫavf ola[4209].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde[4210] çi biş (14) vech üzerine delālet ider: belāya ve cenge ve ḫastalıġa ve ḳaḥṭa ve leşkere[4211].” **Çaylaḳ:** Ḥakīm eydür: (15) “Düşde çaylaḳ bir mütevāżı‘

[4184] evde ḫatundur ki anuŋ evinüŋ: B bir ‘avratdur ki evüŋ
[4185] od üzerine: M üzerinde
[4186] ve ḫaṣṣa ki: B ḫaṣṣa
[4187] ve eger ol: M ve eger, B ol
[4188] görse-kim: M-
[4189] ḳosa: B ḳor
[4190] çölmegi: M-
[4191] ki: M ve
[4192] cemī‘: B cemī‘i
[4193] bile olsa: B ile
[4194] ve meşaḳḳatsüz: M-
[4195] dört: B üç
[4196] ḫidmet-kārına: M ḫiẕmet-kāra
[4197] üzerine: M üzere
[4198] düşinde görse-ki: M görse ki
[4199] çıbandan: M çıban
[4200] andan: B-
[4201] bir kimse anuŋ: B bir kimsenüŋ
[4202] görse-kim: M görse ki
[4203] yā: B-
[4204] ḫavf ve renc: B ḫavf u renc
[4205] ve yıldırım: B-
[4206] yaġmur: B yaġmur-ıla
[4207] ve emīnlik: M-
[4208] eger görse-kim anuŋ-ıla yıldırım şaḳır: M ve eger yıldırım bile olsa
[4209] ve ḫavf ola: B çoḳ ola
[4210] düş ‘āleminde: M düşde
[4211] leşkere: B küşāda

pādişāhdur eger[4212] aŋa muṭī‘ olsa ve anuŋ-ıla[4213] şikār eylese bir pādişāhdan (16) ululıḳ[4214] ve māl bula ve eger aŋa[4215] muṭī‘ olmayup anuŋ-ıla şikār eylese anuŋ bir ḳulı ola ki ol **[B107a]** (1) ḳul pādişāh ola ve eger ‘avratı yüklü olsa oġul ṭoġura ve[4216] ol oġlan pādişāh ola veyā (2) ulu mertebe bula ve eger çaylaḳ[4217] elinden uçup gitse bir ölü oġlı ṭoġa ve yāḫūd[4218] ṭıfil-ken (3) vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde çaylaḳ dört vech üzerine delālet ider[4219]: (4) bir mütevāżı‘ pādişāha ve ululıġa ve oġula[4220] ve māla ve ni‘mete.” **Çiriş:** Düş ‘āleminde çiriş[4221] ġamdur (5) ve andan yimek[4222] mażarratdur ve noḳṣān-ı māldur ve eger anuŋ-ıla bir nesneyi çirişlese bir taġılmış işi (6) ıṣlāḥ-ıla cem‘ eyleye.” **Çaḳmaḳ**[4223]**:** Muḥammed **[M149b]** bin Sīrīn eydür: “Bir ‘avratdur ki ḫalāyıḳdan rāzını penhān ider ve eger bir kimse aŋa çaḳmaḳ virse bir bu ṣıfatlu ‘avrat-ıla cem‘ ola ve eger çaḳmaḳda delük var-ısa ‘avrat ‘ayıblu ola ve eger çaḳmaḳda aḳ çoḳ olsa kenīzek çoḳ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Çaḳmaḳ üç nesneye delīldür: kenīzege ve ‘avrata ve evüŋ hiẕmet-kārına.” **Cer:** Ya‘ni süŋi demüri Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde eger ceri düşmenüŋ (7) tenine ursa[4224] düşürse düşmen üzerine ġalebe ide ve ẓafer bula ve eger cer pulād olsa[4225] yıldırasa eger ehli bulsa[4226] (8) vilāyet bula ve eger vilāyet bulmaġa ḳābiliyyeti olmasa[4227] bir uludan menfa‘at bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş (9) ‘āleminde[4228] süŋi[4229] ceri altı vech üzerine delālet ider: bir ḥuccete[4230] ve vilāyete ve ‘ömr uzunlıġına ve ẓafere ve riyāsete (10) ve menfa‘ate.” **Çūbān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde[4231] çūbānı[4232] dört ayaḳlu cānavar üzerine ta‘bīr (11) iderler ki[4233] ya‘ni eger düşinde[4234] ḳoyun

[4212] eger: B şöyle ki
[4213] anuŋ-ıla: M anuŋla
[4214] ululıḳ: B ululuḳ
[4215] aŋa: M-
[4216] yüklü olsa oġul ṭoġura ve: B yüklü-y-ise oġlı ṭoġa
[4217] çaylaḳ: B-
[4218] ve yāḫūd: M yā
[4219] delālet ider: M delīldür
[4220] ve oġula: M-
[4221] düş ‘āleminde çiriş: M düşde
[4222] yimek: M yemek
[4223] çaḳmaḳ maddesi B nüshasında yoktur
[4224] ursa: B vursa
[4225] pulād olsa: B bulsa
[4226] ehli bulsa: M ehl olsa
[4227] ve eger vilāyet bulmaġa ḳābiliyyeti olmasa: M ehil degül ise
[4228] düş ‘āleminde: M düşde
[4229] süŋi: M-
[4230] bir ḥuccete: B ḥacca
[4231] düş ‘āleminde: M düşde
[4232] çūbānı: M çūbān
[4233] iderler ki: M ideler
[4234] eger düşinde: M düşde

çūbānı olsa ululuḳ ve vilāyet ve māl[4235] ve ḥelāl rızḳ (12) bula ve eger eşek otarsa ḳabūl ola ve eger ṣıġır otarsa ol yıl eyü ola ve ni‘met çoḳ (13) ola ve[4236] eger düşinde ḳoyun yürürken[4237] ḳurt gelüp ḳoyunı alsa öldürse pādişāh ol diyārı (14) ḫarāb eyleye.” **[M150a]** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Ba‘żılaruŋ ḳavli bunuŋ üzerinedür ki[4238] ḳoyunları çoḳ ola anlara (15) eyüdür ululuḳ bulalar ve ḥükümleri[4239] revā ola[4240].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde çūbān bir kimseye[4241] delālet ider ki **[B107b]** (1) nāṣıḥ ve ḥāfiẓ ola ḫalāyıḳuŋ mālına[4242].” **Çiçekler[4243]:** Ḥakīm eydür: “Düşde aġaç çiçegi ve ġayrısı eger vaḳtında (2) olsa eyüdür ve aġaç üzerinde görinse düşmişden eyüdür[4244] ve aḳ çiçek yigrekdür ḳızıl çiçekden (3) ve ḳızıl yigrekdür ṣarudan[4245] ve[4246] eger enār çiçegi olsa dügün ola ve yāḫūd[4247] ḫūb kenīzekdür ve eger[4248] (4) emrūd çiçegi[4249] ve erük çiçegi[4250] ve ġayrı çiçek olsa[4251] laṭīf sözdür ol aġaç miḳdārı eger görse-kim[4252] (5) çiçek yir şol[4253] kişilerden ki ol aġaca[4254] mensūbdur laṭīf söz işide veyā andan menfa‘at (6) göre.” **Çörek otı[4255]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde çörek otı[4256] maẓarratdur ve noḳṣāndur ve andan (7) yimek[4257] cengdür.” **Çanaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde aġaç çanaḳ görse ve andan yimek yise[4258] seferden (8) aŋa rızḳ irişe ve eger ṭaş çanaḳ olsa ni‘met ve rızḳdur ki ḫaẓarda aŋa irişe[4259] eger boş çanaḳ olsa (9) aşsuzlıġa[4260] delīldür.” Dāniyāl Ḥakīm eydür[4261]: “Eger ṭolu ṭa‘ām olsa ḫidmet-kāra[4262] delīldür ki ehl-i **[M150b]** bereket (10) ola ve[4263] eger altundan veyā

[4235] māl: M māl bula
[4236] ve eger eşek otarsa ḳabūl ola ve eger ṣıġır otarsa ol yıl eyü ola ve ni‘met çoḳ ola ve: M-
[4237] ḳoyun yürürken: M-
[4238] ba‘żılaruŋ ḳavli bunuŋ üzerinedür ki: M ba‘żı kişilerüŋ ki
[4239] ululuḳ bulalar ve ḥükümleri: ululuḳ bula ve ḥükmi
[4240] revā ola: M revān ola
[4241] kimseye: M kişiye
[4242] nāṣıḥ ve ḥāfiẓ ola ḫalāyıḳuŋ mālına: M nāṣıḥ ola ve ḫalāyıḳuŋ mālını ḥāfiẓ ola
[4243] çiçekler: M aġaç çiçegi
[4244] görinse düşmişden eyüdür: M olması daḫı eyüdür
[4245] ḳızıl yigrekdür ṣarudan: M ḳızıl ṣarudan yigrekdür
[4246] ve: M-
[4247] ve yāḫūd: M yā
[4248] ve eger: M-
[4249] çiçegi: M-
[4250] çiçegi: B-
[4251] ve ġayrı çiçek olsa: M-
[4252] görse-kim: M görse ki
[4253] şol: B ol
[4254] aġaca: B baḫçaya
[4255] çörek otı: M-
[4256] düş ‘āleminde çörek otı: M düşde
[4257] yimek: M yemek
[4258] yimek: M yemek
[4259] ni‘met ve rızḳdur ki ḫaẓarda aŋa irişe: M ḫaẓarda aŋa rızḳ ve ni‘met irişe
[4260] aşsuzlıġa: M ısızlıġa, B aşsuzlıga
[4261] Dāniyāl Ḥakīm eydür: M-
[4262] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[4263] ve: M-

gümişden[4264] olsa ve içinde yimek[4265] olsa ḥarām māl[4266] ve ḥarām rızḳdur (11) eger tuçdan ve ḳalaydan olsa azacuḳ rızḳdur[4267] eger ṣırçadan olsa ‘avrata delīldür.” **Cevāriş**[4268]**:** Ḥakīm eydür[4269]: “Ṭa‘mı ḫoş olsa ḫayr u menfa‘at ve ṣādılıḳ[4270] (12) ola ve her cevāriş ki anuŋ rāyiḥāsı[4271] ḫūb ola ‘ūd gibi ve[4272] ‘anber gibi cümle[4273] medḥ u ṣenāya delālet ider[4274].” **Çuvāl:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde çuvāl ‘ālim kişiye delīldür ve ba‘żılar eydürler ki kişinüŋ göŋli- (14) dür eger çuvālı[4275] yeŋi olup büyük olursa[4276] ḫayr ve menfa‘atdur[4277] ve[4278] eger eski olsa mażarratdur.” (15) **Çuḳur:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde çuḳur māldur ki mekr-ile[4279] ele gire eger görse-kim kendüsi[4280] çuḳurda **[B108a]** (1) gizlenmiş yol bulımaz çıḳa meger ki bir işe düşvārlıġ-ıla çıḳa[4281] eger ol çuḳurda şu görse mekr-ile[4282] nesne (2) ele getüre eger çuḳura düşse andan çıḳabilmese bir müşkil işde dermānde ḳala.” **Çalıcı:** (3) “Eger düşinde görse-ki[4283] çalıcılıḳ eyler yā ḳıldan nesne çalar ḥarām nesnelere meşġūl ola. **[M151a]** Eger anuŋ-ıla yā def veyā ṭabl veyā (4) bunlara beŋzer nesneler çalsa[4284] ġam u ġuṣṣaya[4285] delīldür.” **Çivit**[4286]**:** Ḥakīm eydür: “Düşde çivit[4287] ġamdur (5) eger andan yise eger yimese[4288].” **Cüẕām**[4289]**:** Düş ‘āleminde cüẕām[4290] māldur ḫaṣṣa eger teni şişe eger düşinde (6) görse-ki[4291] cemī‘[4292]

[4264] gümişden: B gümüşden
[4265] yimek: M yemek
[4266] māl: M māldur
[4267] eger tuçdan ve ḳalaydan olsa azacuḳ rızḳdur: B-
[4268] cevāriş: M-
[4269] Ḥakīm eydür: M ve eger
[4270] şādılıḳ: B şādī
[4271] rāyiḥāsı: B içi
[4272] gibi ve: B-
[4273] cümle: M-
[4274] delālet ider: M delīldür
[4275] çuvālı: B çuvāl
[4276] olursa: M olsa
[4277] ḫayr ve menfa‘atdur: B ḫayr u menfa‘atdur
[4278] ve: M-
[4279] mekr-ile: B-
[4280] görse-kim kendüsi: M-
[4281] bulımaz çıḳa meger ki bir işe düşvārlıġ-ıla çıḳa: B üzerinde düşvārlıġa düşe
[4282] mekr-ile: B-
[4283] görse-ki: m görse ki
[4284] yā ḳıldan nesne çalar ḥarām nesnelere meşġūl ola eger anuŋ-ıla yā def veyā ṭabl veyā bunlara beŋzer nesneler çalsa : B ḥarām nesnelere meşġūl ola eger ḳıldan çalsa yā def bunlara beŋzer nesneler çalsa
[4285] ġam u ġuṣṣaya: M ġama ve ġuṣṣaya
[4286] çivit: B çivid
[4287] çivit: B çivid
[4288] eger andan yise eger yimese: M yimesün ve yisün
[4289] cüẕām: M cüdām
[4290] düş ‘āleminde cüẕām: M düşde
[4291] görse-ki: M göre ki
[4292] cemī‘: B cemī‘i

barmaḳları düşmiş ol[4293] kişi namāz ḳılsa[4294] yā oġlı veyā ḳarındaşı vefāt ḳıla.” (7) **Bābu’l-Ḥa** (8) **Ḥab**[4295]**:** Eger düşinde[4296] görse-kim[4297] ḫastalıġ-ıçun ḥab yir[4298] ve şifā bulur[4299] ḫayr ola ve işleri küşāde ola (9) ve eger ḥab[4300] yiyüp şifā bulmasa eyü olmaya. **Ḥaccām:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger bir yad ḥaccām (10) anı ḥacāmat eylese[4301] anı ḳabālaya[4302] yazalar ve şarṭ-ı emāneti[4303] boynına ala eger kendü görse-kim bir bilmedügi (11) kimesneyi ḥacāmat ider boynına emānet ala[4304] ve eger anuŋ düşmeni olsa anuŋ şerrinden emīn ola (12) ve aŋa ẓafer[4305] bula ve eger ol[4306] bīgāne olsa ve pīr olsa[4307] ululuḳ bula[4308] ve[4309] eger bir yigidi ḥacāmat eylese[4310] (13) düşmen üzerine ẓafer bula ve eger ol itdügi ḥacāmatdan ḳan çıḳsa ol yılda ḫastalıḳ- (14) dan selāmetlıḳ[4311] **[M151b]** bula ve eger ḥacāmat itdügi şīşe uvansa[4312] ‘avratı vefāt bula ve eger görse-ki[4313] (15) ḥaccāmlıḳ eyler ve ḳan alur eger yazıcı ise[4314] müstevfī ola veyā kātib ola ve eger yazıcı olmasa borca **[B108b]** (1) ġarḳ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḥaccāmlıḳ yedi vech üzerine delālet ider: emāneti boynından (2) gidermege ve kitāb-ı şürūṭı oḳumaġa ve vilāyet bulmaġa ve şādumān olmaġa ve yazıcılar-ıla ṣoḥbet (3) eylemege ve peyġamberler sünnetin saḳlamaġa ve eger ‘ālim olsa ‘amelden ma‘zūl ola ḫāṣṣa ki ḥaccām yigit[4315] (4) olsa.” **Ḥāl dönmek**[4316]**:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[4317] zāhid olmış ol kişi miḥnet göre ammā[4318] āḫir ẓafer bula (5) eger[4319] ġanī olsa metā‘-ı dünyā bula[4320] ammā anuŋ dīni helāk ola ve

[4293] ol: M bu
[4294] namāz ḳılsa: M namāz ḳılur eger namāz ḳılsa
[4295] ḥab: M ḥabbe
[4296] düşinde: B-
[4297] görse-kim: M-
[4298] ḥab yir: M ḥabbe yise
[4299] şifā bulur: M şifā bulsa
[4300] ḥab: M ḥabbe
[4301] eylese: M itse
[4302] ḳabālaya: B ḳabāla
[4303] emāneti: M emānet
[4304] eger kendü görse-kim bir bilmedügi kimesneyi ḥacāmat ider boynına emānet ala: M-
[4305] ẓafer: M selām
[4306] ol: M-
[4307] ve pīr olsa: M tīz
[4308] bula: B ola
[4309] ve: B-
[4310] eylese: B itse
[4311] selāmetlıḳ: M selāmetlik
[4312] uvansa: M olsa
[4313] görse-ki: M görse ki
[4314] ise: B-
[4315] yigit: M yigid
[4316] ḥāl dönmek: B ḥālden dönmek
[4317] eger görse-kim: M görse ki
[4318] ammā: B-
[4319] eger: B-
[4320] metā‘-ı dünyā bula: B metā‘ı dünyā ola

eger görse-kim[4321] anı[4322] bir ad-ıla daḫı çaġırurlar (6) eger eyü ad olsa Muḥammed gibi ve ʻAlī gibi anı ḫayr ile[4323] yād ideler ve[4324] eger yaramaz ad[4325] olsa şerr-ile yād ideler (7) ve eger görse-kim[4326] yā ḳāḍī veyā[4327] muḥtesib veyā ġayrısınuŋ[4328] manṣıbın bulup[4329] anda[4330] ʻadl ider ḫayr ve eylük bula (8) ve eger ẓulm eylese bunuŋ ḫilāfi ola ki[4331] bāḳīsı[4332] bunuŋ üzerine ḳıyās olına[4333].” **Ḥac eylemek: [M152a]** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (9) “Eger düşinde görse-ki[4334] ḥacca gider[4335] ḥac eyleye ve yāḫūd[4336] ḫastalıḳdan ḫalāṣ bula ve borcı ödene (10) ve emīn ola ve ġanī ola ve selāmetlıġ-ıla seferden girü döne ve[4337] eger görse-kim[4338] ḥacca[4339] gider ammā yetişmez (11) ḥac andan fevt olur ʻömri uzun ola ve işi eyü ola ve eger görse-kim[4340] Kaʻbeyi ṭavāf ider imāmlıḳdan (12) aŋa fāyide irişe ve işi eyü ola ve eger görse-kim[4341] Ḥaremde lebbeyk çaġırur düşmenüŋ şerrinden emīn (13) ola ve eger ḥaremüŋ ṭaşrasında lebbeyk ursa[4342] aŋa ḳorḳu[4343] irişe ve eger görse-kim[4344] ḥac anuŋ üzerine (14) lāzım olmış ammā ol gitmez emānete ḫāyın ola ve Ḥaḳḳuŋ niʻmetine şükr eylemeye ve eger görse-kim ʻArafe (15) günidür bir kimse-y-ile bilişlik ide[4345] ve eger görse-ki[4346] Kaʻbede namāz kılur[4347] ulardan[4348] işi niẓām bula.” Caʻfer-i **[B109a]** (1) Ṣadıḳ eydür: “Düş ʻāleminde[4349] ḥac yedi vech üzerine delālet ider: bir[4350] nikāḥa ve kenīzege ve pādişāhuŋ (2) ʻadline ve ḫalḳ-ıla eyülige[4351] ve ḫayra ve saʻy

[4321] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[4322] anı: M aŋa
[4323] ḫayr ile: B ḫayrla
[4324] ve: M-
[4325] ad: B-
[4326] görse-kim: M görse ki
[4327] veyā: M yā
[4328] ġayrısınuŋ: B bir ġayrınuŋ
[4329] bulup: M bulmış
[4330] anda: B-
[4331] ḫilāfı ola ki: M ḫilāfın bula
[4332] bāḳīsı: B-
[4333] olına: M ola
[4334] görse-ki: M görse ki
[4335] ḥacca gider: M ḥac eylemege gider
[4336] ḥac eyleye ve yāḫūd: M-
[4337] ve: B-
[4338] görse-kim: M görse ki
[4339] ḥacca: M-
[4340] görse-kim: M görse ki
[4341] görse-kim: M görse ki
[4342] ursa: B urur
[4343] ḳorḳu: M ḳarşu
[4344] görse-kim: M görse ki
[4345] ve eger görse-kim ʻArafe günidür bir kimse-y-ile bilişlik ide
[4346] görse-ki: M görse ki
[4347] ḳılur: B-
[4348] ulardan: M-
[4349] düş ʻāleminde: M düşde
[4350] bir: M-

eylemege[4352] ve s̲evāb bulmaġa ve ehl-i ‘ilmi ziyāret eylemege.” **[M152b] Ḥacerü’l-Esved:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4353] elini ḥacerü’l-esvede sürer Ḥicāz ehlinden menfa‘at (4) göre ve eger görse-kim[4354] ḥacerü’l-esved[4355] Ka‘be dīvārından gider[4356] ol kimsenüŋ dīni yaramaz ola ve eger girü yerine ḳosa girü ṣalāḥiyetine döne[4357] ve eger görse-kim[4358] (5) düşinde[4359] zemzem ṣuyın içer yavı[4360] varmış nesnesini[4361] girü bula ve eger ḥacerü’l-esvedi öpse dīnde (6) ehl-i ṣalāḥ ola ve ‘ulemā-y-ıla ṣoḥbet eyleye[4362].” **Ḥad urmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḥad urmaḳ[4363] ġamdur (7) ve yaramaz[4364] ziyān işler cem‘ olmaḳdur ve eger bir günāh-ıçun ḥad ursalar ol kişi[4365] ṣāliḥ olsa dünyā ṣuġlına (8) meşġūl ola ammā girü peşīmān ola[4366].” **Ḥarbe:** Türkçe[4367] süŋünüŋ ḳısacuġına[4368] dirler. Eger düşinde[4369] (9) anı elinde ṭutsa oġlı ola ki[4370] andan ḫayr göre ve eger düşde görse ki[4371] bir pādişāh aŋa ḥarbe[4372] virür[4373] (10) aŋa ḫayr irişdüre ve eger[4374] ceng vaḳtında ṣınsa düşmenden aŋa ziyān irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (11) “Düş ‘āleminde ḥarbe[4375] altı[4376] vech üzerine delālet ider: bir ḥuccete ve vilāyete ve uzun ‘ömre (12) ve ẓafere ve riyāsete ve menfa‘ate[4377].” **[M153a] Ḥarem[4378]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[4379] kendüyi (13) Ka‘be ḥareminde görse

---

[4351] pādişāhuŋ ‘adline ve ḫalḳ-ıla eyülige: M-
[4352] ve ḫayra ve sa‘y eylemege: B ve ḥaberde sa‘y eylemege
[4353] görse-kim: M görse ki
[4354] görse-kim: M görse ki
[4355] ḥacerü’l-esved: M anı
[4356] gider: B-
[4357] ve eger [girü] (köprü) yerine ḳosa girü ṣalāḥiyetine döne: B-
[4358] görse-kim: M görse ki
[4359] düşinde: B-
[4360] yavı: B yavu
[4361] nesnesini: M nesneyi
[4362] eyleye: M ide
[4363] düşde ḥad urmaḳ: M ḥad urmaḳ düşde
[4364] yaramaz: B-
[4365] kişi: B-
[4366] ammā girü peşīmān ola: M-
[4367] Türkçe: B Türkīce
[4368] ḳısacuġına: M ḳısacığına
[4369] düşinde: M-
[4370] ki: B-
[4371] düşde görse ki: B düşinde
[4372] ḥarbe: M-
[4373] virür: B virse
[4374] eger: M ve eger
[4375] düş ‘āleminde ḥarbe: M ḥarbe düşde
[4376] altı: B altı yedi
[4377] ve vilāyete ve uzun ‘ömre ve ẓafere ve riyāsete ve menfa‘ate: M ve vilāyet ve uzun ‘ömr ve ẓafer ve riyāset ve menfa‘at
[4378] M nüshasında Ḥarem maddesi Ḥac eylemek maddesinden sonra yazılmıştır
[4379] düşinde: M-

cemī‘[4380] āfetlerden emīn ola ve ḥac eyleye ve eger pādişāhuŋ veyā bir ulu kişinüŋ (14) ḥaremine girse pādişāhlaruŋ[4381] şerrinden emīn ola ve andan ḫayr göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (15) “Eger pādişāhı ‘adl eyler görse[4382] andan eyü ad ḥāṣıl ola.” **Ḥisāb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger **[B109b]** (1) düş ‘āleminde görse-ki[4383] bir kimseyle[4384] ḥisāb ider miḥnete ve ‘aẕāba düşe ve eger görse-kim[4385] (2) Ḥaḳ Ta‘ālā anuŋ-ıla ḥisāb ider ḥisābında āsānlıḳ bulur yarın ḳıyāmet güninde ḳurtıla (3) ve ḫayr ve menfa‘at göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[4386] ḥisāb altı vech üzerine delālet (4) ider: ‘aẕāba ve şuġla ve ḳıtlıġa ve rence ve yaramaz ḥāle ve[4387] ġam u ġuṣṣaya ve ḫastalıġa ve ḳıṣa ‘ömre[4388].” (5) **Ḥişār:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[4389] bir ḥişāra girür düşmen şerrinden emīn (6) ola ve ḥasūdlardan ḳurtıla ve işi niẓām bula ve eger ṭaşradan gelse düşmeni ḳahr eyleye (7) ve eger bir muḥkem ḥişārda olsa ol ḥişāruŋ māliki ola ve düşmenüŋ[4390] ve ḥāṣūduŋ şerrinden (8) emīn ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger kendüyi ḥişārda görse ni‘met ve dirlik giŋligi[4391] ve ṣalāḥ-ı (9) dīn ola.” **Ḥaṣīr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[4392] ḥaṣīrı var[4393] ol miḳdār (10) ḫayr ve menfa‘at göre ve eger düşinde ḥaṣīrı doḳısa[4394] bir kimseye ‘āṣıḳ ola.” Cābir-i Maġribī (11) eydür: “Eger görse-kim[4395] ḥaṣīrlar ṣatar aŋa ziyān irişe ve eger ḫalāyıḳa ḥaṣīr virse anlara ḫayr (12) irişdüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde ḥaṣīr[4396] **[M153b]** üç vech üzerine delālet ider: ‘avrata (13) ve menfa‘ate ve bir iş ṭaleb itmege ki ol işde bed-nāmlıḳ bula.” **Ḥuḳne**[4397]**:** Muḥammed bin Sīrīn (14) eydür: “Düşde ḥuḳne itmek[4398] ḳaḳımaġa delālet ider bir vech-ile ḳaḳımaḳ ki anda bī-ḫūş ola (15) ve ba‘żılar eydürler ki ‘ıyşuŋ ṭarlıġıdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ

[4380] cemī‘: B cemī‘i
[4381] pādişāhlaruŋ: M pādişāhuŋ
[4382] pādişāhı ‘adl eyler görse: B pādişāh ‘adl eylese
[4383] düş ‘āleminde görse-ki: M görse ki
[4384] kimseyle: B kimse ile
[4385] görse-kim: M görse
[4386] düşde: M-
[4387] rence ve yaramaz ḥāle ve: M-
[4388] ve ḳıṣa ‘ömre: M-
[4389] görse-ki: M görse ki
[4390] ḥasūdlardan ḳurtıla ve işi niẓām bula ve eger ṭaşradan gelse düşmeni ḳahr eyleye ve eger bir muḥkem ḥişārda olsa ol ḥişāruŋ māliki ola ve düşmenüŋ: M-
[4391] ni‘met ve dirlik giŋligi: B ni‘meti ve dirligi giŋ
[4392] düşinde görse-ki: M görse ki
[4393] var: M-
[4394] ve eger düşinde ḥaṣīrı doḳısa: M-
[4395] Cābir-i Maġribī eydür eger görse-kim: M ve eger görse ki
[4396] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür düş ‘āleminde ḥaṣīr: M düşde ḥaṣīr
[4397] ḥuḳne: M ḥuḳnā
[4398] ḥuḳne itmek: M iḥtiḳān itmek

eydür[4399]: “Eger ḥuḳne itmekden[4400] aŋa renc **[B110a]** (1) irişse aḥvālüŋ yaramazlıġına delālet ider ve eger renc irişmese ḫayrdur.” **Ḥoḳḳa:** Muḥammed bin (2) Sīrīn eydür: “Düşde ḥoḳḳa[4401] ‘avratdur[4402] veyā kenīzekdür ve eger yeŋi olsa bir eyü ‘avrat (3) ala ve yāḫūd bir[4403] kenīzek ṣatun ala ve her ne vech-ile ki ḥoḳḳa görse ‘avrata delālet ider[4404].” (4) **Ḥikmet:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[4405] ḥikmet oḳur Ḳur’ān oḳıya ve dīnde (5) ṣalāḥiyyet bula ve eger ḥikmete[4406] baḳsa dīni helāk ola ve eger ḥikmet kitābı kāġıdların yırtsa (6) ol kimse[4407] namāz ḳılmaya ve eger kāġıdlarını yalayup ḫarāb itse[4408] ḥikmeti tamām ögrene.” **Ḥallāc**[4409]**:** (7) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ḥallāc bir ḳavī kişidür ki[4410] cemī‘ işler[4411] anuŋ elinde küşāde olur[4412] ve eger (8) düşinde ḥallāclıḳ eylese bir[4413] bu ṣıfatlu kişiyle[4414] ṣoḥbet eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[4415] (9) ḥallāclıḳ iki vech üzerine delālet ider[4416]: menfa‘ate ve işlerüŋ küşādelıġına[4417].” **Ḥallāc yayı[4418]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḥallāc yayı bir münāfiḳ kişiye delīldür eger ‘avratlar nesne atduġı yay olsa şefā‘at idici ‘avrata delīldür eger anı elinde görse münāfiḳlıḳ eyleye.” **Ḥalvā:** (10) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḥalvā māldur[4419] ki pādişāh sebebiyle[4420] gelür ol sebebden ḥarām (11) olur ve ḳuru ḥalvā daḫı māldur ve ġama ġuṣṣaya daḫı[4421] delālet ider ol cihetinden ki anda (12) za‘ferān var[4422].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḥalvā çoḳ māldur ve dīn-i ḫālişdur eger bir (13) loḳma yise bir kimseyi öpe ki[4423] ol kimse yā oġlı veyā dostı ola ve eger bādemlü[4424] ḥalvā olsa (14) laṭīf sözdür ve

---

[4399] bir vech-ile ḳaḳımaḳ ki anda bī-hoş ola ve ba‘żılar eydürler ki ‘ıyşuŋ ṭarlıġıdur Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür eger: M-
[4400] eger ḥuḳne itmekden: M şöyle ki iḥtiḳān itmekden
[4401] ḥoḳḳa Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde ḥoḳḳa: M Muḥammed bin Sīrīn eydür ḥoḳḳa
[4402] ‘avratdur: M ‘avrat
[4403] bir: B-
[4404] ḥoḳḳa görse ‘avrata delālet ider: M görse ḥoḳḳa ‘avratdur
[4405] görse-ki: M görse ki
[4406] ḥikmete: M ḥikmeti
[4407] kimse: M kişi
[4408] ḫarāb itse: M maḥv eylese
[4409] ḥallāc maddesi M nüshasında ḥalvā maddesinden sonra gelmektedir
[4410] ki: B-
[4411] cemī‘ işler: B cemī‘i işler
[4412] olur: B-
[4413] bir: B-
[4414] kişiyle: B kişi ile
[4415] düşde: M-
[4416] iki vech üzerine delālet ider: M iki nesneye delīldür
[4417] küşādelıġına: M küşādeligine
[4418] ḥallāc yayı maddesi B nüshasında yoktur
[4419] māldur: M [māl]dur
[4420] sebebiyle: M mu‘āmelesiyle
[4421] daḫı: M-
[4422] za‘ferān var: B za‘firān ola
[4423] ki: B-
[4424] bādemlü: M bādemī

eger ḥalvāda bādem ve ḳoz içi olsa aŋa bir baḫīl menfa‘at irişdüre[4425].” (15) Cābir-i Maġribī eydür: “Ol-miḳdār māl ve ḥelāl rızḳdur eger za‘ferānsuz olsa ve eger aḳ **[B110b]** (1) ḥalvā olsa renglü[4426] ḥalvādan yigrek ola ve eger ḥalvācı[4427] görse ol şīrīn züban ḫoş- (2) tab‘ kişiye delālet ider[4428] eger ḫānegī ḥalvāyı **[M154a]** çoḳ[4429] yise[4430] ki anda za‘ferān[4431] olmasa ol miḳdār (3) zaḥmet-ile māl bula[4432] ve eyü söz işide ve eger andan bir loḳma kimseye virse ceng-ile bir kimseye (4) vire.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḫānegī ḥalvā üç nesneye delālet ider ol cihetden ki (5) anda za‘ferān ola Ca‘fer-i Ṣādıḳ üç nesneye delīldür: laṭīf söze ve māl bulmaġa murāda.” (6) **[M154b] Ḥammāl:** Ḥakīm eydür düşde ḥammāllıḳ bir ulu ve[4433] ḫaṭarlu kişiye delālet ider ve eger düşinde[4434] (7) görse-ki[4435] ḥammāllıḳ eyler ve aġır yük götürür şöyle-ki[4436] ol sebebden[4437] rence giriftār olur bu düşüŋ (8) ta‘bīri günāha tevbe eylemek[4438] gerek ve eger görse-kim[4439] bir kişi içün ücretsüz ḥammāllıḳ ider (9) aŋa[4440] ḫayr irişdüre ve eger ücret alsa aŋa[4441] ġam irişdüre. **Ḥavż:** Muḥammed bin Sīrīn (10) eydür: “Eger düşinde görse-ki[4442] ḥavżdan ṣāfī ve rūşen[4443] şu içer ol-miḳdār ‘ilmden naṣīb[4444] bula (11) ve eger kendüyi ḥavżda yusa ṭā‘atde tevfīḳ bula ve tevbe eyleye ve eger ḥavżuŋ cemī‘ şuyın içse[4445] (12) hīç vech-ile[4446] incinmese ‘ömrinde kendüyi selāmetlıġ-ıla geçüre[4447] ve eger ḥavżuŋ kenārında sebze bitmiş görse (13) ve aġaçlar görse yaşarmış[4448] kendü sözinden menfa‘at ṭuta[4449] ve ḥavżuŋ ziyādelıġı ve noḳṣānlıġı miḳdārı[4450] ta‘bīri (14) ‘ulemāya rāci‘dür ve ulular ta‘alluḳdur ve ḥavżuŋ ululuġı miḳdārı **[M155a]** māl ḥāṣıl eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (15) eydür: “Düş

[4425] ve eger ḥalvāda bādem ve ḳoz içi olsa aŋa bir baḫīl menfa‘at irişdüre: M-
[4426] renglü: M rengīn
[4427] ḥalvācı: M ḥalvā ṣatıcı
[4428] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür düşde ḥalvā çok māldur...: M eger ḫānegi ḥalvāyı çok yese...
[4429] çoḳ: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[4430] yise: M yese
[4431] za‘ferān: B za‘firān
[4432] zaḥmet-ile māl bula: M māl bula zaḥmet-ile
[4433] ve: M-
[4434] düşinde: M-
[4435] görse-ki: M görse ki
[4436] şöyle-ki: M şöyle ki
[4437] ol sebebden: M andan
[4438] eylemek: M itmek
[4439] görse-kim: M görse
[4440] aŋa: B anlara
[4441] aŋa: B anlara
[4442] düşinde görse-ki: M görse ki
[4443] ve rūşen: B-
[4444] naṣīb: M manṣıb
[4445] ḥavżuŋ cemī‘ şuyın içse: B ḥavżda cemī‘i şuyı
[4446] vech-ile: M-
[4447] ‘ömrinde kendüyi selāmetlıġ-ıla geçüre: B cemī‘i ‘ömrinde selāmet
[4448] ve aġaçlar görse yaşarmış: B ve yeşermiş aġaçlar
[4449] ṭuta: B duta
[4450] miḳdārı: B-

‘āleminde[4451] ḥavż dört vech üzerine delālet ider: bir menfa‘at ehli ġanī kişiye[4452] ve māl cem‘ itmege[4453] **[B111a]** (1) ve bir[4454] ‘ālime ki ḫalāyıḳa dāyim ‘ilm eydür.” **Ḥavż-ı Kevs̲er:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[4455] ḳıyāmet ḳopar ve Ḥaḳ (2) Ta‘ālādan kevs̲er ṭaleb ider ḫalāyıḳ ortasında ‘adl eyleye eger kevs̲erden bir cām içse anuŋ (3) ölümi şehādet üzerine ola ve eger kevs̲erden anı men‘ eyleseler peyġamber yārenlerinüŋ düşmeni ola (4) ve eger düşinde peyġamber aŋa kevs̲er virse şefā‘atinden naṣīb irişe ve eger görse-kim[4456] ḥavżuŋ (5) kenārında cām alur ve ṣu içer bir ulu ‘ālim-ile ṣoḥbet eyleye ve[4457] andan dünyāvī ve uḫrevī ḫayr (6) ve menfa‘at göre ve eger ḥavżı ṣol ḥadīsde geldigi gibi görse[4458] ve andan ṣu içse Ḥaḳ Ta‘ālā ḳatında (7) ‘azīz ola.” **Ḥayż:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḥayż dāyim ma‘ṣiyyetdür ve ‘avrata (8) ḥarām māldur ve eger görse-kim ḥayż[4459] olmış ġam u[4460] ġuṣṣa ve ḳatılıḳ irişe ve eger görse-kim[4461] ‘avratı (9) ḥayż olmış işleri baġlu ola ve eger görse-kim[4462] ‘avratı ḥayżdan pāk olmış ġusl eyler (10) işleri küşāde ola ve eger **[M155b]** görse-kim[4463] ḥayż olmış ‘avrata cimā‘ ider işleri āsān (11) ola ve ba‘żılar eydürler[4464] işleri düşvār ola.” **Ḥarāmī:** Düşde ḥarāmī bir kişiye delālet (12) ider ki bahādur ola[4465] ve ceng idici ola ve eger görse-kim[4466] ḥarāmī anuŋ bir nesnesin alur (13) bir kişiye ulaşa kim[4467] anı[4468] ‘azīz ṭuta ve ol aldugı nesne miḳdārı[4469] fāyide göre ve eger görse-kim[4470] (14) ḥarāmīler anuŋ-ıla cem‘ olurlar ve andan nesne alurlar[4471] ḳatı ḫasta ola ‘āḳıbet rāḥat (15) bula ve eger yolda anuŋ ḥarāmīler[4472] kumāşın alsalar bir ‘azīzraḳ kimesnesine[4473] muṣībet irişe **[B111b]** (1) ve eger kendü ḥarāmīlıḳ itse ve bir kimsenüŋ

[4451] düş ‘āleminde: M düşde
[4452] menfa‘at ehli ġanī kişiye: B menfa‘at ehli kişiye ġanī ola
[4453] ve māl cem‘ itmege: B cemī‘ māla
[4454] bir: B-
[4455] eger görse-kim: M görse ki
[4456] görse-kim: M görser ki
[4457] ve: B-
[4458] geldigi gibi görse: B göre
[4459] dāyim ma‘ṣiyetdür ve ‘avrata ḥarām māldur ve eger görse-kim ḥayż: M-
[4460] u: M ve
[4461] görse-kim: M görse ki
[4462] görse-kim: M görse ki
[4463] görse-kim: M görse ki
[4464] eydürler: M eydür
[4465] bahādur ola: M pehlevāndur
[4466] görse-kim: M görse ki
[4467] anuŋ bir nesnesin alur bir kişiye ulaşa kim: M anuŋ ola bir kişiye ulaşa ki
[4468] anı: B-
[4469] miḳdārı: M aldugınca
[4470] görse-kim: M görse ki
[4471] alurlar: M alur
[4472] ḥarāmīler: B-
[4473] kimesnesine: M kimsesine

ḳumāşın alsa ol kişi anuŋ işini helāk idüp[4474] (2) ceng eyleye ve aŋa ḫased eyleye[4475]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḫarāmī üç vech üzerine (3) delālet ider: cenge ve dirlige helāk olmaġa ve ḫastalıġa.” **Ḫammām:** Muḥammed bin Sīrīn (4) eydür: “Düşde ḥammām ‘imāret itmek yaramazdur ve ḫarāb itmek eyüdür ve ḥammām görmek (5) ġamdur ve kendüyi anda yumaḳ şādılıḳdur[4476] ve ṣuyı mu‘tedil olmaḳ eyüdür ve ḳatı ıssı olmaḳ (6) yaramazdur ve eger ḥammāmda kendüye ḥırızma dürtse yusa **[M156a]** eyüdür ve[4477] ḥammāmcı ṣu dökse (7) ısıtma ṭuta.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḥammām altı vech üzerine[4478] delālet ider: ‘avrata (8) ve ġama ve ġuṣṣaya ve dīne ve nā-be-kārlıġa ve dosta ve borca.” **Bāb-** (9) **u’l- Ḫa** (10) **Ḫastelik**[4479]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşinde görse-kim ḫasta olur[4480] anuŋ işi fesāda vara ve[4481] ḫalḳa (11) münāfiḳlıḳ eyleye ve eydürler ki hemān ol yılda vefāṭ ḳıla ve eger görse-kim[4482] ṣıḥḥat bulmış (12) ammā kendü evinde degül kimseye kelām söylemez ḫastalıġı uzun ola[4483] ki vefāṭ (13) ḳıla ve eger görse-kim[4484] ḫalḳ-ıla oturup kelām söyler tīzcek şifā bula.” İbrāhīm-i Kirmānī (14) eydür: “Eger ḫastayı düşinde[4485] yalıncaḳ görse tīz vaḳtda vefāt ḳıla fi’l-cümle düşde (15) her kim-ki ḫasta görse fāsıḳ ola ve ba‘żılar eydürler[4486] aŋa ġam u[4487] ġuṣṣa irişe bir pādişāh **[B112a]** (1) ṭarafından veyā kendü ‘ayāli cihetinden.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger dürlü dürlü ḫasta- (2) lıḳlar görse ṭā‘atuŋ taḳṣīrlıġına delīldür ve ol ḥaḳ ki anuŋ üzerine vācibdür (3) yerine getürmemesine delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger görse-kim[4488] ḫasta düşinde[4489] iŋler Ḥaḳḳuŋ (4) ḳażāsına **[M156b]** rāżı olmaya ve eger ḫastalıḳdan[4490] iŋlemese emīn ola.” **Ḫāç:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Eger düşinde görse-kim[4491] bir kimse ḫāç virür anuŋ dīninde ḫalel ola ve meyli kāfirlıġa[4492] (6) ola ve eger kendü boynında ḫāç görse i‘tiḳādı süst ola ve eger ḫāç muḳābelesine (7) otursa Ḥaḳ Ta‘ālāya

---

[4474] idüp: B-
[4475] eyleye: B-
[4476] şādılıḳdur: B şāẕılıḳdur
[4477] ve: M-
[4478] vech üzerine: M nesneye
[4479] ḫastelik: B-
[4480] düşinde görse-kim ḫasta olur: M düşde ḫastelik görse
[4481] ve: B-
[4482] görse-kim: M görse ki
[4483] ola: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[4484] görse-kim: M görse ki
[4485] ḫastayı düşinde: M-
[4486] eydürler: M eydür
[4487] u: M ve
[4488] görse-kim: M görse ki
[4489] ḫasta düşinde: M düşinde hasta
[4490] ḫastalıḳdan: M ḫastalikden
[4491] düşinde görse-kim: M düşde görse
[4492] kāfirlıġa: M kāfirlige

şerīk vardur diye ve eger şıyup ṭaşra bıraḳsa dīnde muḥkem ola (8) ve eger düşinde ḫāçı öpse yaramaz ola ve günāh eyleye.” **Ḫardal:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (9) ḫardal ġamdur anı yimek[4493] dīnüŋ ve māluŋ noḳṣānına delālet ider[4494] ve rence ve ḫastalıġa delālet (10) ider ve ba‘żılar eydür ceng ve nevmīdlikdür[4495].” **Ḫāşāk:** Ya‘ni çör çöp[4496] Muḥammed bin Sīrīn eydür: (11) “Düşde ḫāşāk ḳumāşdur ve ‘avāma dirlik giŋligidür ve eger çoḳ[4497] ḫāşāk görse ve anuŋ ortasında (12) muḳīm olsa ol-miḳdār māl ve[4498] ni‘met bula ve eger anı evden ṭaşra dökse kendü[4499] mālını (13) herzeye ve hedyāna telef eyleye ve anı tennūrda yaḳsa[4500] mālını ‘ayāline nafaḳa eyleye ve eger ṣaḥrādan (14) divşürse evine getürse **[M157a]** seferden māl ḥāṣıl eyleye ve eger bir şehrden bir şehre veyā bir köyden[4501] (15) yil ḫāşak getürse pādişāhdan ḫalāyıḳa[4502] ḫayr irişe.” **Ḫurmā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḫurmā **[B112b]** (1) māldur ve eger görse-kim[4503] ḫurmā yir eger ‘ālim-ise[4504] ‘ilmi ziyāde ola ve eger tācir ise mālı çoḳ ola (2) ve eger çekirdegini[4505] yabana atsa şerī‘at ‘amelin ide ḫilāf-ı şer‘ işlemeye ve ba‘żılar eydür eger görse-kim[4506] (3) ḫurmā yir mīrāṯdan māl ḥāṣıl ḳıla[4507] ve eger aġaçdan irişmemiş ḫurmā iletseler anuŋ oġlı ola (4) ve eger andan yise[4508] oġlından mīrāṯ yiye[4509] ve eger görse-kim[4510] kendüde peyġamber ḫurmāsı var (5) bir aṣl-ı nesīb kişiyle ulaşıḳlıḳ eyleye bir[4511] nikāḥ cihetinden ve andan murād bula ve eger bir ḫurmānuŋ (6) köki ḳurumış olsa anuŋ evinde yeşerse ol evde ḫasta var-ısa şifā bula ve her ḳanġı[4512] (7) evde ki yeşerse ol evde ḫasta olsa ṣıḥḥat bula[4513] ve eger ol ḫurmāyı kesse ol ḫasta (8) ola[4514] ve eger yaş veyā ḳuru

---

[4493] yimek: M yemek
[4494] delālet ider: M-
[4495] ceng ve nevmīdlikdür: M düşde nevmīdlikdür
[4496] çör çöp: B çöp çör
[4497] çoḳ: B-
[4498] ve: B u
[4499] kendü: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[4500] yaḳsa: B görse
[4501] ve eger bir şehrden bir şehre veyā bir köyden yil ḫāşāk getürse: M ve eger ṣaḥrādan divşirüp evine ḫāşāk getürse
[4502] ḫalāyıḳa: B-
[4503] görse-kim: M görse ki
[4504] ‘ālim-ise: M ‘ālim ise
[4505] çekirdegini: B çekürdegini
[4506] görse-kim: M görse ki
[4507] mīrāṯdan māl ḥāṣıl ḳıla: M mīrāṯ yiye
[4508] yise: M yese
[4509] yiye: M yeye
[4510] görse-kim: M görse ki
[4511] bir: B-
[4512] ḳanġı: M ḳanḳı
[4513] ḫasta olsa ṣıḥḥat bula: M eylük ola
[4514] ve eger ol ḫurmāyı kesse ol ḫasta ola: M-

ḫurmā olsa[4515] īmān leẕẕetin ala.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[4516] (9) aġaçdan ḫurmā alur bir mün‘ime ‘avrat ala ve ba‘żılar eydürler[4517] ki māl bula ve eger görse-kim[4518] (10) ḫurmā aġacından üzüm alur **[M157b]** bir[4519] Hindū kenīzekden anuŋ[4520] oġlı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (11) ḫurmā[4521] ḥelāl māldur bir saḫīnüŋ ve pāk-dīnüŋ cihetinden eger ḫurmā görmek oġul olsa (12) hem ta‘bīri ḫurmādur.” **Ḫurmā yemişi**[4522]**:** Eger bir, iki, üç[4523] dāne ḫurmā yemişin[4524] alsa oġlı ola ve eger yise[4525] ol (13) miḳdār ni‘met bula ve eger çoḳ cem‘ eylese ve yise[4526] pādişāh mālın ala. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (14) “Düşde ḫurmā[4527] dört nesneye delālet ider: oġula ve ni‘mete ve menfa‘ate ve ġażab-ıla māl (15) almaġa.” **Ḫırmen:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḫırmen[4528] bir kimsedür ki renc ü[4529] zaḥmet-ile māl **[B113a]** (1) cem‘ eyleye andan ṣoŋra ehl-i ‘ayāline güzāf birle[4530] ḫarc ider[4531] ve eger görse-kim[4532] bir biçilmiş ekini ḫırmene (2) getürür renc-ile māl ḥāṣıl ide ve eger görse-kim[4533] bir ḫırmen taḫıl ṣatun alur ve yāḫūd bir kişi virür (3) bir māl cem‘ idici ‘avrat ala ve ba‘żılar eydürler[4534] ki bir kişiyle ṣoḥbet eyleye ol kişi renc ü[4535] (4) zaḥmet-ile māl cem‘ eyleye.” **Ḫorūs:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4536] kendünüŋ ḫorūsı var (5) bir ‘acemī kişi, ḳulı oġlını ḳahr eyleye ve her ne vech-ile ki ḫorūs[4537] görse ol **[M158a]** kimseye ta‘alluḳdur[4538] (6) ve eger küçük (7) ḫoros olsa bir oġul yā bir kiçirek ḳul [4539] ḥāṣıl ola bir kenīzekden ve eger düşinde görse ki[4540]

[4515] olsa: M yese
[4516] görse-kim: M görse ki
[4517] eydürler: M eydür
[4518] görse-kim: M görse ki
[4519] bir: B-
[4520] anuŋ: B-
[4521] ḫurmā: B-
[4522] ḫurmā yemişi maddesi B nüshasında yoktur, tabiri ḫurmā maddesinin altındadır
[4523] üç: B-
[4524] ḫurmā yemişin: M-
[4525] yise: M yese
[4526] yise: M yese
[4527] düşde ḫurmā: M ḥāṣılı
[4528] düşde ḫırmen: M ḫırmen düşde
[4529] ü: M ve
[4530] güzāf birle: M güzāf yere
[4531] ḫarc ider: B ḫarāc ide
[4532] görse-kim: M görse
[4533] görse-kim: M görse
[4534] eydürler: B eydür
[4535] ü: M ve
[4536] görse-kim: M görse ki
[4537] ḫorūs: M-
[4538] oġlını ḳahr eyleye ve her ne vech-ile ki ḫorūs görse ol kimseye ta‘alluḳdur: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[4539] oġul yā bir kiçirek ḳul: B oġlı veyā kiçirek ḳulı
[4540] görse ki: B-

ḫorūs (8) āvāzın işitse[4541] ḫayrdur ve eger yumurdasın görse bir küçük ḳulı ola." Cābir-i Maġribī eydür: (9) "Eger düşinde[4542] görse-ki[4543] kendünüŋ bir ḫorūsı var bir oġlı ola mü'eẕẕin ki dāyim anuŋ-ıla ṣoḥbet (10) ide." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger düşinde[4544] ḫorūs bulsa bir eyü aşıllu ulu-zādeye eli[4545] irişüp anuŋ[4546] üzerine (11) ġalebe ide." **Ḫastalıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger bir kişi kendü tenini ḫasta görse ammā ḳansuz aŋa[4547] (12) ṭoġru[4548] söz söyleyeler ki anda[4549] 'āciz ḳala ve eger ol 'azīr yerinden ḳan çıḳsa aŋa yalan (13) ve muḫāl söz söyleyeler andan 'āciz ḳala[4550] ve eger görse-kim[4551] kendü teni üzerinde çoḳ ḳurulıḳ var (14) bir pādişāhdan menfa'at göre." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ḫastalıḳ üç vech üzerine (15) delīldür: māla ve menfa'ate ve ṭoġrı sözlere[4552] ki aŋa ḫoş gelmeye." **Ḫādim:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: **[B113b]** (1) "Eger görse-kim[4553] kendü ḫādim olmış ceng vaḳtında zebūn ola līkin dīne[4554] rāġıb ola **[M158b]** ve ba'żılar (2) eydürler oġlı öle ya'ni[4555] vefāt ḳıla ve nesli munḳati' ola ammā māl-dār ola ve eger görse-kim[4556] bir ḫādim kişiyle (3) ṣoḥbet eyler bir bī-edeb kişiyle ṣoḥbet eyleye ve eger sebebsüz ḫādim olsa aŋa ziyān irişe (4) ve eger görse ki āleti dibinden kesilmiş adı kesilüp manṣıba noḳṣān irişe[4557] veyā oġlı vefāt ḳıla ḫaṣṣa eger ḫāyesi kesilse." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ḫādim[4558] üç vech (5) üzerine delālet ider: zāhide ve ferişteye ve 'ibādet eylemege." **Ḫuṭbe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger (6) düşinde görse kim[4559] minber üzerinde ḫuṭbe oḳur eger ol[4560] ḫuṭbe ehli[4561] olsa (7) ululuḳ bula ve eger ehl olmasa sefere gide aŋa çoḳ[4562] ḫavf ola girü gelmeye ve eger māl-dār (8) olsa dervīş ola ve rence giriftār ola ve ḥaḳīr ola ve eger bir kāfir oḳısa Müsülmān[4563] ola (9) ve yāḫūd vefāt ḳıla ve eger

---

[4541] işitse: M işidür
[4542] eger düşinde: M-
[4543] görse-ki: M görse ki
[4544] düşinde: M-
[4545] eli: B-
[4546] anuŋ: B-
[4547] aŋa: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[4548] ṭoġru: M ṭoġrı
[4549] anda: B andan
[4550] andan 'āciz ḳala: M-
[4551] görse-kim: M görse ki
[4552] sözlere: B söze
[4553] görse-kim: M görse ki
[4554] dīne: M yine
[4555] öle ya'ni: B-
[4556] görse-kim: M görse ki
[4557] ve eger görse ki āleti dibinden kesilmiş adı kesilüp manṣıba noḳṣān irişe: B-
[4558] düşde ḫādim: M bu
[4559] kim: M ki
[4560] eger ol: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[4561] ḫuṭbe ehli: M ḫuṭbeye ehil
[4562] çoḳ: M-
[4563] Müsülmān: M Müslimān

oḳıyan pādişāh olsa ‘adl eyleye ve ra‘iyyet andan ḫoşnūd ola (10) ve eger oḳıyan müfsid olsa tevbe eyleye ve eger oḳıyan ‘avrat olsa ḳorḳudur ki eri anı rüsvāy (11) **[M159a]** eyleye ve nikāḥ ḫuṭbesin oḳısa[4564] ḫalḳ ortasında ḫayr ve ṣalāḥı[4565] ẓāhir ola ve cemī‘[4566] ḫalḳa iḥsān eyleye[4567].” **[B114a]** (2) **Ḫaṭmī:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ḫaṭmī vaḳtında azacuḳ menfa‘atdur (3) vaḳtsuz ġam u ġuṣsādur ve andan yimek mażarrat ve noḳṣān māldur[4568] ve eger anuŋ-ıla baş yusa (4) dīnüŋ pākligine delālet ider.” **Ḫalīfe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4569] ḫalīfe[4570] aŋa ḫoş beşāret-ile (5) kelām söyler dīni ve dünyāsı ḫayr ola ve eger buŋa bir iş[4571] buyursa ululıḳ[4572] bula ve eger düşinde ḫalīfenüŋ (6) sarāyına girse bir pādişāḥdan ululuḳ bula[4573] ve anuŋ muḳarrebi ola ve eger ḫalīfe aŋa[4574] nesne (7) bağışlasa metā‘-ı dünyādan mīrāṣ ve ululuḳ bula ve eger anuŋ-ıla ceng eylese bir işden ötürü ki (8) ol iş[4575] şer‘a ta‘alluḳdur ḥāceti revā ola ve düşmen üzerine ẓafer bula ve eger görse-kim[4576] kendü (9) ḫalīfe olur eger ehl olsa aŋa manṣıb irişe ve eger bir ḳılıç ve ḫil‘at virse pādişāhlıḳ (10) ve ululıḳ[4577] bula ve eger ölmiş ḫalīfeyi diri ve ḫoş-dil görse işi ve murādı ḥāṣıl ola.” (11) **Ḫamīr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ḫamīri arpa unından yoġursa dīnüŋ pākligine (12) delālet ider ve buġdaydan **[M159b]** olsa māl ticāreti[4578] ola ve eger ṭaru unından olsa azacuḳ (13) menfa‘at ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Yoġrılmış[4579] ḫamīr iki nesneye delālet ider: dīnüŋ ziyādelıġına[4580] (14) ve ḥelāl rızḳdan menfa‘ate.” **Ḫançer:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[4581] elinde ḫançer ṭutar bir kimseyle ceng (15) eyleye ve eger elinde[4582] ḫançer ṣınsa veyā żāyi‘ olsa bilişlik eyleye.” **Ḫon:** Ḥakīm eydür: “Düşde **[B114b]** (1) ḫān ḥāżır ġanīmetdür[4583].” Muḥammed bin Sīrīn eydür[4584]: “eger ḫān çoḳ olsa ve etmek çoḳ olsa (2) ve andan yise[4585] ol-miḳdār māl ve

---

[4564] oḳısa: B oḳıya
[4565] ḫayr ve ṣalāḥı: B ḫayr u ṣalāḥ
[4566] cemī‘: B cemī‘i
[4567] B nüshasında ḫutbe maddesinin ta‘bīri ḫaṭmī maddesinin ta‘bīrinde tekrar edilmiştir
[4568] vaḳtsuz ġam u ġuṣsādur ve andan yimek mażarrat ve noḳṣān māldur: M-
[4569] görse-kim: M görse ki
[4570] ḫalīfe: M-
[4571] bir iş: B-
[4572] ululıḳ: B ululuḳ
[4573] ve eger düşinde ḫalīfenüŋ sarāyına girse bir pādişāḥdan ululuḳ bula: M-
[4574] aŋa: M-
[4575] iş: M işe
[4576] görse-kim: M görse ki
[4577] ululıḳ: B ululuḳ
[4578] ticāreti: B ticāret
[4579] yoġrılmış: B yoġrulmış
[4580] ziyādelıġına: M ziyādeligine
[4581] görse-kim: M görse ki
[4582] elinde: M-
[4583] ġanīmetdür: B ni‘metdür
[4584] eydür: B-

ġanīmet ola eger görse-kim[4586] kendü[4587] ḫāndan yir[4588] ve götürür ḫastalaruŋ (3) ẓāhir olmasınuŋ[4589] resmidür.” Cābir-i Maġribī eydür: “düşde ārāste ḫān bir şerīf kişiye delālet (4) ider ve ol ḫānda çoḳ etmek dostlaruŋ çoḳlıġına delālet ider ve[4590] ba‘ẓılar eydür dīnidür (5) ve ḫāndan götürmek ve çoḳ yimek[4591] ‘ömr uzunlıġına delālet ider ve eger ol ḫānda[4592] iki üç (6) dürlü ṭa‘ām olsa ol rızḳdur ki aŋa oġulları irişdürür ve ba‘żılar eydürler[4593]: şādī ve iş eyüligine (7) delīldür[4594].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[4595]: “Bir ḫāżır ġanīmete ve dīnde[4596] **[M160a]** şerīf kişiye ve işüŋ niẓāmına ve ‘izzete ve şerefe.” (8) **Ḫiyār:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ḫiyārı düşinde görse eyü sözdür veyā bir ‘avrat- (9) dur ki aŋa raġbet ide ve eger düşinde ḫiyār yise[4597] ol raġbet itdügi ‘avratı dileye ve şīn (10) ḫiyār[4598] ta‘bīri hemān ḫiyār gibidür.” **Ḫatun ṭuzlıġı[4599]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ġamdur ve eger yise[4600] (11) yaramazdur ve aġacından[4601] divşürse yaramaz kişiyle ceng eyleye ḫāṣılı anda[4602] ḫayr yoḳdur.” (12) **Babu’d-Dāl** (13) **Degirmen:** “Eger görse-kim[4603] degirmene buġday iledüp[4604] un eyler ol kişi degirmenciden ḫayr ve menfa‘at (14) ve ni‘met göre ve ol[4605] ola ki degirmenciye ḫayr ve menfa‘at irişdüre ve eger görse-kim[4606] degirmenüŋ (15) ṭaşı ṣınup degirmen baṭṭāl[4607] olur degirmencinüŋ ma‘īşeti helāk ola ve eger[4608] degirmen ṭaşını **[B115a]** (1) uġurlasalar degirmenüŋ ṣāḥibi ḫasta ola ve her noḳṣān ki degirmenüŋ ṭaşına vāki‘ olur (2) degirmenüŋ[4609] ṣāḥibine rāci‘dür.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde degirmen cengdür ve[4610] eger degirmene (3) buġday iletmedin görse-ki[4611]

[4585] yise: M yese
[4586] görse-kim: M görse ki
[4587] kendü: B-
[4588] yir: M yer
[4589] olmasınuŋ: M eylemesinüŋ
[4590] ve: M ve ol ḫānda
[4591] yimek: M yemek
[4592] ḫānda: M ḫāndan
[4593] eydürler: B-
[4594] delīldür: B delālet ider
[4595] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: B-
[4596] bir ḫāżır ġanīmete ve dīnde: M az işe
[4597] yise: M yese
[4598] şīn ḫiyār: M şīn-ḫiyā[r]
[4599] ḫatun ṭuzlıġı: B ḫatun ṭuzluġı
[4600] yise: M yese
[4601] aġacından: M aġaçdan
[4602] anda: B andan
[4603] eger görse-kim: M görse ki
[4604] iledüp: M iltüp
[4605] ol: M-
[4606] görse-kim: M görse
[4607] baṭṭāl: M bāṭıl
[4608] ve eger: M-
[4609] degirmenüŋ: B-
[4610] ve: M-
[4611] görse-ki: M görse ki

degirmenüŋ ṭaşı firāvān döner **[M160b]** ol kişi sefere gide ve eger (4) buġday olursa işi eyü olup seferi[4612] ḫayr ola ve eger görse-kim[4613] degirmenüŋ ṭaşı demürden yā[4614] (5) baḳırdan olmış[4615] veyā[4616] pirinçden olmış cemī‘si cenge ve ‘arbedeye delālet ider ve eger şırçadan olsa (6) ‘avrat-ıla ceng ide ve eger görse-kim[4617] degirmen ṭaşı buġday yerine demür ögüdür[4618] be-ġāyet ḳatı ceng (7) eyleye ve eger görse-kim[4619] degirmeni kendü eliyle döndürür[4620] anuŋ bir ḳatı gönüllü ortaġı ola (8) anuŋ sebebiyle işi niẓām bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde degirmen biş[4621] nesneye delālet ider: (9) bir pādişāha ve re’īse ve aġniyāya ve bahādur kişilere ve bir daḫı ḫān-sālāruŋ dögülmesine.” (10) **Degirmenci:** Ḥukemā eydür: “Bir kimesnedür ki bir[4622] evüŋ rızḳına sebeb olur ki[4623] her gün anı döndürür[4624] (11) ve bir nesneyi eliyle ṭutar.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger pīr olursa[4625] ḫalāyıḳa ḫayr ve menfa‘at (12) irişdüre ve eger yigit[4626] olsa hem ḫayrdur ve eger görse-kim[4627] deveyle[4628] un ögüdür[4629] degirmencinüŋ (13) devletine delālet ider eger degirmen āvāzın işidürse anuŋ işi ḳuvvet **[M161a]** ṭuta.” **Deve:** (14) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[4630] bir nā-ma‘lūm deveye binüp gider ol kişi yaḳın (15) zamānda sefere gide[4631] eger düşinde deveye binüp cevlān iderse ġam-gīn ola eger görse-kim **[B115b]** (1) deveye binmiş iken[4632] aşaġa iner ol kimesne ḫasta ola ammā girü şifā bula ve eger deveye binüp (2) yolı[4633] yavı ḳılsa bilmese ki nereye gider ol kişi işinde fürū-mande ḳala hīç vech-ile tedbīr (3) bulmaya eger bir dişi[4634] deve bulsa ol[4635] kişi ‘avrat ala[4636]

[4612] seferi: M ol sefer
[4613] görse-kim: M görse ki
[4614] yā: B veyā
[4615] olmış: B-
[4616] veyā: B yā
[4617] görse-kim: M görse ki
[4618] ögüdür: M ögidür
[4619] görse-kim: M görse ki
[4620] döndürür: M dönderür
[4621] biş: M beş
[4622] bir: B-
[4623] ki: B-
[4624] döndürür: M dönderür
[4625] olursa: M olsa
[4626] yigit: B yigid
[4627] görse-kim: M görse
[4628] deveyle: M deve ile
[4629] ögüdür: M ögidür
[4630] görse-kim: M görse ki
[4631] sefere gide: B sefer ide
[4632] görse-kim deveye binmiş iken: M deveye binmiş iken görse ki
[4633] yolı: M yol
[4634] dişi: B kişi
[4635] ol: M-
[4636] avrat ala: M işinde ‘avrat dileye

ve[4637] eger ol dişi devenüŋ yanında köşegi (4) bile olursa hem ol ‘avratuŋ daḫı[4638] bile oġlı ola ve eger görse-kim[4639] bir devenüŋ ardınca segirdür (5) ola ve yāḫūd deve andan yüz döndürüp[4640] aŋa muṭī‘ olmaz hem ġam-gīn ola ve eger görse-ki[4641] (6) bir mest devenüŋ üzerine binmiş bir ulu kişinüŋ üzerine ġalebe eyleye ve eger bir bilmedük[4642] (7) deve üzerinde ceng iderse bir ‘acemī düşmenüŋ ceng eyleye ve eger görse-kim bir bölük deve[4643] (8) otarur ammā ol develer anuŋ ola ol kişi vilāyet bula ve buyruġı revān ola ve eger (9) görse-kim[4644] deve ṣaġar[4645] pādişāhdan māl bula ve ol ṣaġduġı[4646] miḳdārı ve eger görse-kim[4647] süd yerine (10) ḳan gelür **[M161b]** ḥarām māla veyā[4648] rişvete delālet ider ki aŋa irişe ve eger düşinde deve etin yise (11) ḫasta ola[4649] ve eger düşinde[4650] çoḳ kişi[4651] aŋa deve etin virürse ol miḳdār māl ḥāṣıl ide ve eger düşinde (12) bir deveyi ḳurbān eyleyüp etinden[4652] ḫalāyıḳa üleşdürse bir ulu kişi tīz zamanda vefāt ḳıla (13) ve eger görse-kim[4653] bir nā-ma‘lūm deve anuŋ ardına düşüp gelür ol kişi ser-geşte olur[4654] (14) mütefekkir ola ve eger görse-kim[4655] deveyi ḳahr ider düşmeni ḳahr eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde (15) deve[4656] biş nesneye delālet ider: sefere, dirlige ve bir bed-ḫūnuŋ ẓaferine[4657] ve cemāl ārāyişine ve aḥmaḳ **[B116a]** (1) kişiye ve eger düşinde deve köşegin görse murādı ḥāṣıl ola ve eger görse-kim[4658] bir bölük develer (2) bir yire[4659] cem‘ olmışlar ol maḳāma düşmen ve yāḫūd[4660] sīl gelüp ḫarāb eyleye ve yāḫūd[4661] ḫalāyıḳ üzerine (3) ḫastalıḳ ġalebe ide ve eger görse-kim[4662] ol develerüŋ yüküni[4663] arpa ve[4664]

[4637] ve: M-
[4638] daḫı: B-
[4639] görse-kim: M görse ki
[4640] döndürüp: M dönderüp
[4641] görse-ki: M görse
[4642] bilmedük: B girmedük
[4643] ceng iderse bir ‘acemī düşmenüŋ ceng eyleye ve eger görse-kim bir bölük deve: M-
[4644] görse-kim: M görse ki
[4645] ṣaġar: B ṣaġır
[4646] ṣaġduġı: M ṣanduġı
[4647] görse-kim: M görse ki
[4648] veyā: M ve yāḫu
[4649] ve eger düşinde deve etin yise ḫasta ola: M-
[4650] düşinde: B-
[4651] çoḳ kişi: M-
[4652] etinden: B etin
[4653] görse-kim: M görse ki
[4654] olur: B olup
[4655] görse-kim: M görse ki
[4656] deve: M-
[4657] bed-ḫūnuŋ ẓaferine: M helāke
[4658] görse-kim: M görse ki
[4659] yire: M yere
[4660] ve yāḫūd: M ve yāḫu
[4661] ve yāḫūd: M ve yāḫu
[4662] görse-kim: M görse ki
[4663] yüküni: M yükini

buġday ṭutmışlar ol leşker- (4) den veyā sīlden ḫalāyıḳa azacuḳ menfa‘at irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger kendüyi bir devenüŋ (5) üzerinde görse sefere gide eger girmiş deve olursa seferi uzun ve **[M162a]** ġāyet ṣa‘b ola (6) ve eger ol deve bir yaşında olursa[4665] ol kişi ġam-gīn ola ve eger görse-kim[4666] bir nā-ma‘lūm deveden (7) aşaġa iner rencden[4667] ve ḫastalıḳdan ḫalāṣ bula ve eger devenüŋ endāmından ḳan revān (8) olsa ol miḳdār ni‘met bula[4668] ve eger görse-kim[4669] devenüŋ burunduruġın çeker bir muṭi‘ kişiyle (9) ceng eyleye ve eger yabanda bir[4670] deve bulsa ululıġa[4671] irişe ve iki deve bulsa māl bula ve eger görse-kim[4672] (10) çoḳ develere mālik olur eger ol kişi müste‘ar-ise ‘Arab-ı ‘Arabā[4673] üzerine pādişāh ola (11) ve eger ‘Acemden ise ‘Acem üzerine server ola ve eger girmiş develer olursa düşmen (12) üzerine ẓafer bula ve eger bir ‘avrat görse-ki[4674] devenüŋ üzerine binmiş ola ol (13) ve ol deve aŋa muṭī‘ olmış bir ere vara ki anuŋ muṭī‘i ola[4675] ve eger görse-kim[4676] deve deveyi yir bir pādişāhdan ululuḳ bula[4677] (14) ve eger düşinde deve[4678] derisin bulsa ol miḳdār māl bula ve eydürler ki ol māl mīrāṣ (15) mālı ola ve eger görse-kim[4679] deve aŋa söyler bir nesneye[4680] irişe ki ḫalāyıḳ anı ‘acebleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[4681]: **[B116b]** (1) “düşde deve[4682] on **[M162b]** vech üzerine[4683] delālet ider: bir ‘Acem pādişāhlıġına[4684] ve mü’minlerüŋ begligine (2) sīle ve fitneye ve cenge ve ābādānlıġa ve ‘avrata ve māla ve ni‘mete ve eger yük çekici deve görse (3) bir vilāyetüŋ tedbīrine mālik ola.” **Deve Ḳuşı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde deve ḳuşı şol yabanda (4) olan kişilere delālet ider ve eger görse-kim[4685] deve ḳuşına binmiş sefer eyleye bunuŋ gibi (5) kişiler üzerine ġālib ola ve ululıḳ[4686] mertebesine irişe ve eger deve ḳuşı yumurdasın (6) ve

---

[4664] ve: M-
[4665] olursa: B olsa
[4666] görse-kim: M görse ki
[4667] rencden: B rencinden
[4668] ve eger devenüŋ endāmından ḳan revān olsa ol miḳdār ni‘met bula: M-
[4669] görse-kim: M-
[4670] bir: M-
[4671] ululıġa: M ululuġa
[4672] görse-kim: M görse ki
[4673] ‘Arabā: M ‘Urabā
[4674] görse-ki: M görse ki
[4675] ve ol deve aŋa muṭī‘ olmış bir ere vara ki anuŋ muṭī‘i ola: B aŋa muṭī‘ ola
[4676] görse-kim: M görse ki
[4677] bula: B ola
[4678] deve: B-
[4679] görse-kim: M görse ki
[4680] bir nesneye: M aŋa bir nesne
[4681] eydür: B-
[4682] düşde deve: M deve düşde
[4683] vech üzerine: M nesneye
[4684] pādişāhlıġına: B pādişāhına
[4685] görse-kim: M görse ki
[4686] ululıḳ: B ululuḳ

yāḫūd anuŋ[4687] ḳanadın ve kemügin bulsa beyābān[4688] ehlinden nesne ḥāṣıl eyleye.” Girü ḳalan (7) endāmın daḫı bunuŋ üzerine ḳıyās eyle. **Deve dikeni:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde deve (8) dikeni ġamdur ve eger anı düşde yiseler[4689] ġam-gīn olalar ve eger yimeyüp yabana atsalar ġamdan (9) ḳurtılalar.” **Doŋmaḳ:** Ḥukemā eydür: “Düşde doŋ ġam u[4690] ġuṣṣadur ve anı yimek[4691] ceng ve ḥuṣūmetdür (10) el-ḥāṣıl doŋda hīç ḫayr yoḳdur.” **Düşmek:** Ḥukemā eydür: “Düşde görse-kim[4692] yüzi üzerine[4693] (11) düşer bir kimseyle ceng ide **[M163a]** düşmen anuŋ üzerine ẓafer bula ve eger görse-kim[4694] bir yüce (12) yirden düşer aġaç gibi ve ṭaġ gibi ol iş ki başlayup dururdı[4695] tamām olmaya (13) ve maḳṣūdına irişmeye ve eger görse-kim[4696] bir ṭaġ başından aşaġa yire[4697] düşer anuŋ ḥāli (14) düşvār ola ol zaḥmet miḳdārı ki düşmekden ki olup durur[4698] ve eger düşmekden anuŋ tenine zaḥm irişüp endāmından ḳan revān olsa (15) ol miḳdār aŋa renc irişe ve eger görse-kim[4699] ayaġı şınup[4700] düşer hemān bu didügümüze[4701] delīldür **[B117a]** (1) ve eger düşmekden hīç zaḥmet çekmeyüp aŋa elem irişmezse aŋa irişen zaḥmet āsān (2) ola ve eger görse-kim[4702] dīvārdan veyā[4703] ṭam üzerinden düşer ümīd[4704] ṭutmaduġı yirden çoḳ (3) māl bula ve eger düşinde zaḥmet ve ḥastalıḳ olup anı[4705] bir kimseye virse ḫastalıḳdan ḳurtıla.” **Davşancıl:** (4) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ʻāleminde davşancıl[4706] heybetlü ve ẓālim pādişāhdur eger görse-kim[4707] düşinde[4708] (5) davşancıl ṭutar yāḫūd bir ġayrı kişi aŋa virür pādişāhlar ḳatında muḳarreb ola **[M163b]** ve eger görse-kim[4709] (6) ṭutup hevāya uçurur[4710] sefer eyleye ol seferde hem[4711] ululıġa[4712] irişe ve eger görse ki anı öldürürler

---

[4687] anuŋ: B-
[4688] beyābān: M yabanda
[4689] yiseler: M yeseler
[4690] u: M ve
[4691] yimek: M yemek
[4692] görse-kim: M görse ki
[4693] üzerine: M üzere
[4694] görse-kim: M görse ki
[4695] dururdı: M durur
[4696] görse-kim: M görse ki
[4697] yire: M yere
[4698] ol zaḥmet miḳdārı ki düşmekden ki olup durur: B-
[4699] görse-kim: M görse
[4700] şınup: M ṭayınup
[4701] didügümüze: B didügimüze
[4702] görse-kim: M görse ki
[4703] veyā: M yā
[4704] ümīd: M ümīdin
[4705] zaḥmet ve ḥastalıḳ olup anı: M zaḥmet olursa
[4706] düş ʻāleminde davşancıl: M davşancıl düş ʻāleminde
[4707] görse-kim: M görse ki
[4708] düşinde: M-
[4709] görse-kim: M görse ki
[4710] uçurur: M uçar
[4711] hem: B-

pādişāh ma‘zūl ola yā vefāt ḳıla ve eger görse-kim[4713] elinden (7) uçar pādişāh aŋa ḫışm eyleye ve anuŋ mālından ġażab-ıla ala ve eger anı avlasa pādişāhuŋ ḥazīne- (8) si anuŋ ola ve eger görse-kim[4714] davşancıla süvār olmış[4715] bir oġlı ṭoġa ki[4716] pādişāh ola.” (9) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde davşancıl iki vech üzerine delālet ider[4717]: bir ẓālim pādişāha (10) ve bī-dīn ‘ālime ve ḥīle-kāra ve eydürler ki[4718] eger düşinde davşancıl ṭutsa ‘ömri uzun ola.” (11) **Demür:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger demür işlenmiş olsa ḫidmet-kārdur[4719] ve eger işlenmiş olmasa[4720] (12) dünyā metā‘ından bir nesne ola bu düşüŋ ṣāḥibine irişe ve anuŋ miḳdārı ve[4721] ‘ömri uzun (13) ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger bir[4722] demür olursa ki ṣalāḥiyyete nisbet ola cemī‘sini[4723] pādişāha (14) te’vīl iderler[4724] ve eger görse-kim[4725] demür-ile bir yirden veyā ṭaşdan od çıḳarur[4726] aŋa bu rūzigār- (15) dan şiddet irişe.” Cābir-i **[M164a]** Maġribī eydür: “Eger görse-kim[4727] eger[4728] demürcilik eyler bir kimseyle ceng ide **[B117b]** (1) ve eger gören demürci-y-ise[4729] ḫayrdur.” Ve ḥukemā eydürler[4730]: “Düşde demürcilik ‘ādil pādişāhdur ve eger (2) bir ma‘lūm demürci görse her yaramaz ve eyü ki[4731] demürde vāḳi‘ olur aŋa rāci‘dür ve eger görse-kim[4732] (3) demür eridür ġaybet eyleye ve yaramaz söyleye[4733].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde demür āletinden ne görürse (4) cemī‘si[4734] ol-miḳdār ḳuvvet ve menfa‘at ve ẓafer bulmaġa delālet ider[4735].” **Doḳımaḳ[4736]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (5) “Düşde[4737] doḳımaḳ[4738] seferdür

---

[4712] ululıġa: M ululuġa
[4713] görse-kim: M görse ki
[4714] görse-kim: M görse ki
[4715] olmış: M olur
[4716] ki: M-
[4717] ider: M-
[4718] eydürler ki: M eydüp dururlar ki
[4719] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[4720] işlenmiş olmasa: M işlenmese
[4721] ve: B-
[4722] bir: M-
[4723] cemī‘sini: B cemī‘si
[4724] iderler: B ider
[4725] görse-kim: M görse ki
[4726] demür-ile bir yirden veyā ṭaşdan od çıḳarur: M demüri yā bir yirden ve yāḫūd ṭaşdan çıḳarur
[4727] görse-kim: M görse ki
[4728] eger: M-
[4729] demürci-y-ise: M demürci ise
[4730] eydürler: M eydür
[4731] yaramaz ve eyü ki: M yaramaza ve eylüge ki
[4732] görse-kim: M görse ki
[4733] ve yaramaz söyleye: M-
[4734] cemī‘si: B cemī‘i
[4735] ider: B-
[4736] doḳımaḳ: M doḳumaḳ
[4737] düşde: B eger düşde
[4738] doḳımaḳ: M doḳumaḳ

ve doḳuyıcı müsāfirdür ve eger görse-kim[4739] bir nesne-y-ile[4740] daḫı[4741] ṭonlıḳ[4742] doḳur (6) sefere gide ve yāḫūd aṇa bir iş vāḳi‘ ola veyā[4743] ceng ola ve eger görse-kim[4744] ol ṭonlığı (7) keser ceng munḳati‘ ola ve seferden ḳala ve eger görse-kim[4745] iplik veyā ip büker sefere gide eger (8) ebrīşüm[4746] yerine yā iplik veyā ip[4747] büker ḫıyānet ide ve eger görse-kim[4748] ṭonlığı tamām ṭoḳımadın keser sefer-ile[4749] (9) anuṇ işi tamām olmaya.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde görse-ki[4750] **[M164b]** doḳıyıcılıḳ[4751] eyler ceng eyleye (10) ve ḥāli eyü ola velīkin ḫalḳ melāmet ideler.” **Döşek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (11) döşek ‘avratdur ve eger görse-kim[4752] döşegi divşürüp[4753] bir köşeye ḳor ‘avratına ṭalāḳ vire (12) veyā[4754] ‘avrat andan ġāyib ola ve eger bu düşi[4755] görenüṇ ‘avratı olmasa anlardan birisi vefāt (13) ḳıla ve eger görse-kim[4756] bir bilmedügi döşekde yatur ol-miḳdār yire[4757] taṣarruf eyleye ve eger görse-kim[4758] (14) bir bilmedügi taḫtda döşek üzerinde oturur ululuḳ bula ve düşmeni ḳahr eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür ki: “Düşde döşek vilāyetdür ve teniṇ āsānlığıdur[4759] ve eger görse-kim[4760] (15) üç dört döşegi var ‘avratlar dileye ve[4761] kenīzekler ṣatun ala ve eger kendüyi döşekde **[B118a]** (1) uyumış görse ol yıl mübārek ola ve eger döşek yüṇden olsa bir māllu ‘avrat (2) dileye ve eger ebrīşümden veyā ebrīşüm-ile[4762] ṭolmış[4763] olsa bir bī-dīn[4764] ‘avrata delālet ider (3) ve eger görse-kim[4765] ebrīşüm[4766] döşegi biz döşege bedel ider[4767] fāsıḳa ‘avratı ṣāliḥa

[4739] görse-kim: M görse ki
[4740] nesne-y-ile: M nesneyle
[4741] daḫı: B-
[4742] ṭonlıḳ: M donluḳ
[4743] veyā: B ve yāhūd
[4744] görse-kim: M görse
[4745] görse-kim: M görse ki
[4746] ebrīşüm: M ebrīşim
[4747] yā iplik veyā ip: B iplik
[4748] görse-kim: M görse ki
[4749] sefer-ile: B sefer ile
[4750] görse-ki: M görse ki
[4751] doḳıyıcılıḳ: B ḳıycılıḳ
[4752] görse-kim: M görse ki
[4753] divşürüp: M divşirüp
[4754] veyā: M yā
[4755] düşi: M düş
[4756] görse-kim: M görse ki
[4757] yire: M yere
[4758] görse-kim: M görse ki
[4759] Cābir-i Maġribī eydür ki düşde döşek vilāyetdür ve teniṇ āsānlığıdur: B-
[4760] görse-kim: M görse ki
[4761] ve: M yā
[4762] ebrīşümden veyā ebrīşüm-ile: M ebrīşimden olsa veyā ebrīşim ile
[4763] ṭolmış: B dolmış
[4764] bī-dīn: B bī-aṣıl
[4765] görse-kim: M görse ki
[4766] ebrīşüm: M ebrīşim
[4767] ider: M eyleye

[M165a] (4) ‘avrata bedel eyleye ve eger görse-kim[4768] döşegini ṣıçan deler kendü ‘avratıyla biregü ‘avratı (5) ortasında ṭırıllıḳ eyleye ve fesāda rıżā vire ve eger görse-kim[4769] döşegi hevāda mu‘allaḳ (6) aṣılmış ‘avratı öle ve hevādan döşegi düşse ‘avratı ḫasta ola ammā şifā bula (7) ve eger görse-kim[4770] döşegi bir yüce yirde döşenmiş anuŋ işi yücelik ṭuta ve eger döşegi (8) yaşıl[4771] olsa ‘avratı pārsā ola ve eger ḳızıl olsa ‘avratı fesāda meşġūl (9) ola ve eger aḳ olsa dānā ve dīn-dār ola ve eger ṣaru olsa ‘avratı[4772] ḫasta ola (10) ve eger ḳara olsa ‘avratı yaramaz ḫūlu ola ve düzenliksüz ola ve eger döşegi yeŋi (11) olsa ‘avratı eyü ola ve eger yaşıl-iken ḳızıl olsa ‘avratı ṣalāḥdan fesāda döne (12) ve eger bir bilmedügi döşek bulsa yir ṣatun ala andan ekin ḳıla[4773] ba‘żılar eydürler mīrāṯdan (13) māl ḥāṣıl ide[4774] ve eger görse-kim[4775] döşek üzerinde uyur bir ‘avrat sebebinden (14) ululuḳ bula ve eger görse-kim[4776] döşegini uġrı alur ‘avratı anuŋ üzerine ḫıyānet ide[4777] (15) eger bu döşek ṣāḥibi leşker ehli **[M165b]** olsa etmegi elinden çıḳa ve yāḫūd ‘avratı vefāt ḳıla.” **[B118b]** (1) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde döşek dört vech üzerine delālet ider: “ ‘Avrata ve (2) kenīzege ve vilāyete ve ma‘īşete.” **Deri:** Ḥakīm eydür: “Düşde deri[4778] bir önegü kişinüŋ (3) ten-i ārāyişine ve ḫalḳuŋ keṯḫudālıġına ve mālda berekete[4779] delālet ider ve eger kendü derisini[4780] (4) ḳalḳmış ve[4781] düşmiş görse anuŋ sırrı āşikāre ola perdesi yırtıla ve mālı telef ola (5) ve yüzinüŋ ṣuyı dökile ve eger görse-kim[4782] ayaġınuŋ derisi[4783] tāze olup rūşen olmış (6) anuŋ işi düzülmiş ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düş ‘āleminde cemī‘[4784] cānavarlaruŋ derisi (7) māldur ve eger deve derisin görse mīrāṯ bula ve eger ḳoyun derisin görse rızḳı (8) vāfir olup dirligi ḫoş ola ve eger aġaç ḳabın görse oruç ṭuta ve eger görse-kim[4785] (9) muṣluġuŋ[4786] derisin çıḳarur bir kimesneden[4787] māl ve menfa‘at bula ve eger bir ev yapsa deri (10) ṣutmaġ-ıçun ki ol eve meslaḥ dirler bu düşi gören

[4768] görse-kim: M görse ki
[4769] görse-kim: M görse ki
[4770] görse-kim: M görse ki
[4771] yaşıl: M yeşil
[4772] fesāda meşġūl ola ve eger aḳ olsa dānā ve dīn-dār ola ve eger ṣaru olsa ‘avratı: M-
[4773] yir ṣatun ala andan ekin ḳıla: M yerinde ekin eke
[4774] ḥāṣıl ide: M bula
[4775] görse-kim: M-
[4776] görse-kim: M görse ki
[4777] ide: M eyleye
[4778] düşde deri: M deri düşde
[4779] berekete: M berekāta
[4780] derisini: M derisi
[4781] ve: B-
[4782] görse-kim: M görse
[4783] derisi: M derisin
[4784] cemī‘: M cemī‘i
[4785] görse-kim: M görse ki
[4786] muṣlıġuŋ: M muṣluġuŋ
[4787] kimesneden: B kimseden

ḳaṣṣāb olsa anuŋ dīvārın (11) düzeler ve eger mu‘allim olsa oġlancuḳlara aġaç zaḫmın ura[4788] ve eger görse-kim[4789] dericilik (12) eyler ol eskiden helāk olmış şuġllarını[4790] ṣalāḥa getüre.” **Demren:** Muḥammed bin Sīrīn (13) eydür: **[M166a]** “Düşde[4791] demren işüŋ ḳatılığına ve sözüŋ ḳavīlığına delālet ider ve eger düşinde bir kimse (14) aŋa demren virse veyā[4792] kendü bulsa işi ḳatılıġa irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Sözdür ki (15) düşmene söyleye ve eger görse-kim[4793] demreni pas ṭutmış veyā ṣınmış bu didügimüzüŋ[4794] ḫilāfı ola.” **[B119a]** (1) **Dört ayaḳlu:** Eger[4795] görse-kim[4796] deştīnüŋ dört ayaḳlusın ṭutar[4797] ve anuŋ muṭī‘i olur bir beyābānī (2) kişiyi muṭī‘ eyleye cemī‘ işinde[4798] ve eger görse-kim[4799] bir süri dört ayaḳlular anuŋ ḳatına (3) gelüp cemī‘i işleriyle[4800] aŋa muṭī‘ olurlar yaban ḫalḳı anuŋ ḳatına geleler ve aŋa muṭī‘ (4) olalar cemī‘ dīnī ve dünyāvī işlerinde. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[4801] anlara (5) ṭapar bir cāhil kişiyle muṣāḥabet idüp ḫidmet eyleye[4802] ve eger görse-kim[4803] kendüsi (6) dört ayaḳlu olmış ‘aḳıl andan zāyil ola ve eger ḥayvānāt aŋa selām söylese (7) ululuḳ bula ve eger dört ayaḳlularuŋ etinden yise[4804] yidügi miḳdārı māl bula[4805].” **Diken:** (8) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde diken borçdur ve eger görse-kim[4806] endāmına diken batar ve yāḫūd[4807] (9) bir kimseye batırur[4808] borca nesne ala ol dikenüŋ zaḫmeti **[M166b]** miḳdārı ve[4809] yaramaz söz işide (10) ve eger görse-kim[4810] endāmına çoḳ diken batmış ammā ziyān itmez borç idine girü ödeye.” (11) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde diken üç vech üzerine delālet ider: borca ve sögülmege ve (12) işlerde düşvārlıġa.” **Düşmenlik eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür:

[4788] ve eger bir ev yapsa deri ṣutmaġ-ıçun ki ol eve meslaḥ dirler bu düşi gören ḳaṣṣāb olsa anuŋ dīvārın düzeler ve eger mu‘allim olsa oġlancuḳlara aġaç zaḫmın ura: M-
[4789] görse-kim: M görse ki
[4790] şuġllarını: B şuġlları
[4791] düşde: B-
[4792] veyā: M yā
[4793] görse-kim: M görse ki
[4794] didügimüzüŋ: M didügimüz
[4795] eger: B ve eger
[4796] görse-kim: M görse ki
[4797] ṭutar: M dutar
[4798] muṭī‘ eyleye cemī‘ işinde: B cemī‘i işinde muṭī‘ eyleye
[4799] görse-kim: M görse ki
[4800] cemī‘i işleriyle: M-
[4801] görse-kim: M görse ki
[4802] kişiyle muṣāḥabet idüp ḫidmet eyleye: M kişiye hiẓmet eyleye
[4803] görse-kim: M görse ki
[4804] yise: M yese
[4805] māl bula: M-
[4806] görse-kim: M görse ki
[4807] ve yāḫūd: M veyā
[4808] kimseye batırur: B kimse baturur
[4809] ve: M-
[4810] görse-kim: M görse

“Eger görse-kim[4811] düşmen kendüye (13) düşmenlik eyler cengde ve fitnede[4812] zebūn ola līkin dīnde rāġıb ola ve ba‘żılar eydürler[4813] ki (14) oġlı vefāt ḳıla ve nesli munḳati‘ ola ammā māl-dār ola ve eger görse-kim[4814] düşmeniyle[4815] ṣoḥbet (15) ider bir bī-edeb dervīş ile ṣoḥbet eyleye.” **Dārū:** Ḥakīm eydür: “Eger dārūyı ḫastalıġ-ıçun[4816] **[B119b]** (1) yise[4817] muvāfiḳ gelse ḫayr u ṣalāḥa delālet ider ve eger ṣaġlıġ-ıçun yise[4818] ol-miḳdār (2) ḫayr göre ve eger bir ġayrı kişi içün düzse aña ḫayr irişdüre ve eger ḥakīmden alsa (3) ġamdan ve ġuṣṣadan ḳurtıla.” **Dārçīnī:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde dārçīnī çoḳ ġamdur[4819] (4) ve andan yise[4820] ḳatı[4821] ġuṣṣalu ola ve eger bir ‘illet-içün yise[4822] ve andan[4823] fāyide itse ḫayrdur.” **Dāġ eylemek:** (5) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “düşde dāġ eylemek māla **[M167a]** ve gence delālet ider ve eger dāġdan (6) ḳan ve iriŋ[4824] gelse bir pādişāhuŋ ḫidmetinde[4825] muḳīm[4826] ola.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim (7) tenine dāġ urmış çirkīn söze delīldür ki töhmetlü ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[4827]: “Eger (8) od-ıla dāġ ursa[4828] zekāt virmez ola.” **Dāne:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde bişmiş (9) ve çig dāne ol-miḳdār ġamdur ve eger andan yire[4829] dökse her ne cinsden ise[4830] ol dāne (10) ucuz ola ve her dāneyi ki yire[4831] dökmezler[4832] ṣaḳlarlar ol dāne ḳız ola ve eger dāne ṣatıcılar (11) bāzārına od düşse ḳızlıḳ ola.” **Debbāġ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Debbāġlıḳ ḫalḳ işin (12) başarmaḳdur ve yāḫūd[4833] bir velī kişiye delālet ider ki mīrāṣları aña vireler ol ḳısmet (13) eyleye[4834].” **Debbe:** Bir gönden[4835] bardaġa dirler ki aña yaġ

[4811] görse-kim: M görse ki
[4812] cengde ve fitnede: B ceng vaḳtında
[4813] eydürler: M eydür
[4814] görse-kim: M görse ki
[4815] düşmeniyle: M düşmen ile
[4816] ḫastalıġ-ıçun: M ḫastalıḳ içün
[4817] yise: M yese
[4818] yise: M yese
[4819] düşde dārçīnī çoḳ ġamdur: M çoḳ ġam-gīn ola
[4820] yise: M yese
[4821] ḳatı: B-
[4822] ‘illet-içün yise: M ‘illet içün yese
[4823] andan: M hem
[4824] ḳan ve iriŋ: M ḳandan ve iriŋden
[4825] ḫidmetinde: M ḫizmetinde
[4826] muḳīm: B-
[4827] görse-kim tenine dağ urmış çirkīn söze delīldür ki töhmetlü ola Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: M-
[4828] ursa: M itse
[4829] yire: M yere
[4830] ise: M olsa
[4831] yire: M yere
[4832] dökmezler: M dökmez
[4833] ve yāḫūd: M veyā
[4834] eyleye: B ide
[4835] gönden: B gön

ḳorlar[4836]. Muḥammed bin Sīrīn eydür: (14) “Düşde ol bir emīn kişiye delīldür ki ḫalḳuŋ mālın ḫayra ve şerre ḫarc ider[4837]. (15) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[4838] ṭoḳuz vech üzerine delālet ider[4839]: emīne ve ḫidmet-kāra[4840] ve dīnüŋ **[B120a]** ḳıvāmına ve tenüŋ ṣalāḥına ve ‘ömr uzunlıġına ve māla ve berekete ve ḫayra ve şerre[4841] ve ‘av- (2) ratlardan mīrāṣa.” **Deccāl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde deccāl bir münāfiḳ kişidür (3) kim[4842] ḫalḳı ṭoġrı yoldan iledür ve ol **[M167b]** yirüŋ[4843] ḫalḳı fāsıḳ ola ol maḳāmda hergiz ḫayr (4) olmaya.” **Diş:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde dişüŋ yuḳarusı irkege[4844] delīldür[4845] (5) ḳavm u ḳabīleden ve aşaġası dişiye delālet ider[4846] ve öŋ dişler[4847] oġullara ve ḳarındaşlara (6) veyā ḳız ḳarındaşlara delālet ider[4848] ve ataya anaya delālet ider[4849] ve yanındaġı[4850] dişler ata ḳarındaşına[4851] (7) ve oġlına delīldür ve it azusı daḫı hemān aŋa delālet ider[4852] ve dişüŋ aḳlıġı ḳuvvete[4853] (8) ve manṣıba ve ehl-i beyte delālet ider[4854] ve ḳaralıġı çirkīnligi ḳavm u ḳabīleye[4855] delālet ider ve ba‘żılar (9) eydürler öŋ dişlerüŋ öŋi[4856] ṣaġ yanındaġı dişler ataya ve atanuŋ[4857] ḳavmına delīldür ve ṣol yanındaġı (10) dişler anaya ve ananuŋ[4858] ḳavmına ve ḥışmına[4859] delālet ider[4860] ve eger[4861] bu ẕikr itdügümüz[4862] dişlerden birisine (11) her ḳanġı[4863] ṭarafından[4864] ise ol ṭarafa ta‘alluḳ kimseden birisi[4865] ḫasta ola ve eger[4866] ol dişlerden birisi (12) eline düşse veyā[4867] anuŋ

[4836] ḳorlar: B ḳoyarlar
[4837] ider: B ide
[4838] düşde: M-
[4839] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[4840] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kār ‘avrata
[4841] berekete ve ḫayra ve şerre: M ḫayr berekāta
[4842] kim: B ki
[4843] yirüŋ: M yerüŋ
[4844] irkege: M erkege
[4845] delīldür: B delālet ider ve
[4846] delālet ider: M delīldür
[4847] dişler: M dişleri
[4848] delālet ider: M-
[4849] delālet ider: M delīldür
[4850] yanındaġı: M yanındaki
[4851] ḳarındaşına: B ḳardaşına
[4852] delālet ider: M delīldür
[4853] ḳuvvete: B ḳuvvet
[4854] delālet ider: M delīldür
[4855] ḳavm u ḳabīleye delālet ider: M ḳavm u ḳabīle ża‘afına delīldür
[4856] öŋi: B-
[4857] atanuŋ: M-
[4858] ve ananuŋ: M-
[4859] ve ḥışmına: M-
[4860] delālet ider: M delīldür
[4861] ve eger: B-
[4862] itdügümüz: B itdügimüz
[4863] ḳanġı: M ḳanḳı
[4864] ṭarafından: M ṭarafdan
[4865] birisi: M bir

kenārındaki düşse bunlara müte‘allıḳ kimseden vefāt ḳıla ve yāhūd[4868] (13) anlara āfāt irişe ki andan ḫalāṣ bulmayalar ve eger dişini ḳoḳmış görse bunlardan birisi (14) anuŋ-ıçun yaramaz söz söyleye **[M168a]** ve andan cüẕālıḳ isteye ve eger görse-kim[4869] dişinüŋ yanından[4870] (15) bir diş daḫı çıḳar eger yuḳarudansa[4871] oġlı ṭoġa ve aşaġadan ise ḳızı ṭoġa[4872] **[B120b]** (1) veyā ḳız[4873] ḳarındaşı ola ve eger anuŋ dişinden birisini kendü ḳoparsa borcın ödeye (2) ve eger görse-kim anuŋ cemī‘i dişleri dökilür anuŋ ḫāndānı çoḳ ola[4874] ve eger görse-kim[4875] (3) cemī‘[4876] dişleri altundan olur ve eger gören[4877] kişi ‘ālim olsa[4878] ḫayr ve eylükdür ve ‘āmī ise[4879] (4) bunuŋ ḫilāfı ola[4880] ve eger görse-kim[4881] dişleri gümişden veyā ṣırçadan veyā saḳsıdan olmış (5) eceli yaḳın gele ve eger görse-kim[4882] yüreginde dişler bitmiş tīz vaḳtda vefāt ḳıla ve ba‘żılar (6) eydürler ki[4883] diş düşmek borç ödemege delālet ider ve ba‘żılar eydür cenge delālet (7) ider[4884] ve eger cemī‘[4885] dişleri[4886] öŋine veyā eline düşse cemī‘[4887] ḳavmını cem‘ eyleye ve eger (8) görse-kim[4888] dişi aġrır ve anı ṭutup çıḳarur māl bula ve eger cemī‘[4889] dişlerini bir pāre bize[4890] (9) baġlasa cemī‘[4891] ḳavm u ḳabīlesini göre ve kendünüŋ ḳuvveti ve ‘ömri uzun ola (10) ve eger ol dişi ki aġrır[4892] **[M168b]** eli ayasında gizlese[4893] aŋa menfa‘at irişe ki[4894] otuz (11) aḳçadan eksük olmaya ve yüzden artuḳ olmaya ve eger anı ṣol eliyle ṭutsa üç (12) yüzden eksük

---

[4866] ve eger: B-
[4867] veyā: B ve
[4868] ve yāhūd: M veyā
[4869] görse-kim: M görse ki
[4870] yanından: M yanında
[4871] yuḳarudansa: M yuḳarudan ise
[4872] ṭoġa: M ola
[4873] ḳız: B-
[4874] ve eger görse-kim anuŋ cemī‘i dişleri dökilür anuŋ ḫāndānı çoḳ ola: M-
[4875] görse-kim: M görse ki
[4876] cemī‘: B cemī‘i
[4877] ve eger gören: M-
[4878] ‘ālim olsa: M ‘ālim-ise
[4879] ise: M olsa
[4880] ḫilāfı ola: M ḫilāfıdur
[4881] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[4882] görse-kim: M görse ki
[4883] eydürler ki: B eydür eger ki
[4884] delālet ider: M delīldür
[4885] cemī‘: B cemī‘i
[4886] dişleri: M dişler
[4887] cemī‘: B cemī‘i
[4888] görse-kim: M görse ki
[4889] cemī‘: B-
[4890] bize: M-
[4891] cemī‘: B cemī‘i
[4892] aġrır: M aġrırdı
[4893] gizlese: M görse
[4894] ki: B-

olmaya ve on biŋden artuḳ olmaya ve eger iki eliyle ṭutsa çoḳ māl (13) bula ve eger[4895] bir kişi gelüp anuŋ bir ḳana bulaşmış dişin alsa aŋa menfa‘at irişe ol dişi (14) alınana[4896] muṣībet ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “düş ‘āleminde diş altı vech üzerine delālet (15) ider[4897]: ehl-i beyte ve māla ve menfa‘ate ve ġama ve müfāraḳata ve ḳavm u ḳabīlesinden maẕarrata[4898].” **[B121a] Dikmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “eger düşinde görse-ki[4899] kendü ḳaftānını diker işi ṣalāḥa gele (2) ve murāda irişe ve eger ehl-i ‘ayālinüŋ[4900] ḳaftānuŋ[4901] dikse hemān ḫayr u ṣalāḥa delīldür ve eger bir yad[4902] (3) ‘avratuŋ ḳaftānın dikse aŋa ġam ve ġuṣṣa irişe ve eger bir eyü kişinüŋ olsa anı tamām dikse[4903] (4) her şuġl ki ṭutar başa ilete[4904] ve eger görse-kim[4905] dikecek çoḳ ḳaftānları var dirligi ve ‘ıyşı (5) giŋ ola ve mīrāṯdan māl bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger görse-kim[4906] **[M169a]** kendüye göŋlek diker (6) kendü ehl-i ‘ayāliyle düzenligi[4907] ola ve eger kendüye ḳaftān dikse bir kimsenüŋ ḫidmetine[4908] (7) meşġūl ola eger ferecī dikse işinde ḫayr u menfa‘at göre ve eger ‘ayāli-çün ebrīşüm[4909] (8) ṭon dikse ġam u[4910] ġuṣṣā ola ve ḫalāyıḳdan melāmet işide bir günāh cihetinden (9) ki kendü itmişdür.” **Dütün:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde dütün cevr ü ẓulmdür ḫalāyıḳ üzerine (10) ve her ziyāde ve noḳṣān ki dütünde görine[4911] pādişāha ta‘alluḳdur.” **Dükkān:** Muḥammed bin Sīrīn (11) eydür: “Düşde[4912] dükkān ‘avratdur ve her[4913] ziyāde ve noḳṣān ki dükkānda görinür ‘avrata ta‘alluḳdur.” (12) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[4914] dükkān altı vech üzerine delālet ider: ‘avrata ve ‘ıyşa (13) ve ‘izzete ve manṣıba ve eyülige ve yücelige ve mertebeye ḳaçan yeŋi ve pāk olsa.” **Dūlāb:** (14) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde dūlāb[4915] ḫazīne-dāruŋ evine delālet ider

[4895] eger: M-
[4896] alınana: M alınan kimseye
[4897] ider: M-
[4898] maẕarrata: M maẕarrat irişe
[4899] görse-ki: M görse ki
[4900] ehl-i ‘ayālinüŋ: M ehl ü‘ayālinüŋ
[4901] ḳaftānuŋ: B ḳaftānınuŋ
[4902] yad: M-
[4903] dikse : B dilese
[4904] başa ilete: M başına ilte
[4905] görse-kim: M görse ki
[4906] görse-kim: M görse ki
[4907] düzenligi: M düzenlik
[4908] ḫidmetine: M ḫiẓmetine
[4909] ebrīşüm: M ebrīşim
[4910] u: M ve
[4911] görine: M görse
[4912] düşde: M-
[4913] her: M hem
[4914] düşde: M-
[4915] düşde dūlāb: M-

ve andan (15) şu içse ve şuyın aşaġa dökse ḫazīne-dāruŋ evine māl ḥāṣıl ola ve andan[4916] menfa‘at **[B121b]** (1) bula ve eger görse-kim[4917] dūlāb düzer ḫazīne düze ve eger pādişāh aŋa dūlāb virse (2) kendünüŋ ḫazīne-dārı **[M169b]** eyleye.” **Devāt:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger kendüde divit (3) görse kendü ḳavmlarından birisiyle ḫuşūmet eyleye ve eger anuŋ-ıla nesne yazsa andan (4) yavuzlıġa kifāyet ide ve eger devāt şınsa veyā żāyi‘ olsa bir ṭul[4918] ‘avrat ala (5) ve eger bir ḳalem isti‘māl itse ol ‘avrat oġlanlar[4919] ṭoġura.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger devāt (6) altundan olsa ol kimse mütefekkir ola ve eger gümişden[4920] olsa ‘avrat dileye veyā kenīzek (7) ṣatun ala ve eger pirinçden[4921] olsa menfa‘at bula ve eger demürden[4922] olsa işlerde ḳuvvet bula (8) ve eger baḳırdan[4923] olsa aŋa ḫayr irişe ve eger aġaçdan olsa ceng eyleye.” **Dībā:** Muḥammed bin (9) Sīrīn eydür: “Düşde dībā-yı ebrīşüm[4924] görmek āḫiret ḫayrına delālet ider ve dünyā (10) raġbetine delālet ider[4925] ve eger bir kimseyi görse-ki[4926] bir dībā ḳaftān geyür[4927] dünyāvī ululuḳ (11) bula[4928] ve ol kimse ki[4929] dāyim[4930] dībā geymek ‘ādetidür be-ġāyet eyüdür ve eger dībā ṭoḳuyıcı[4931] görse (12) bir müsāfir kişiye delālet ider.” **Dīnār:** Dāniyāl Ḥakīm eydür[4932]: “Eger elinde dīnārlar görse dörtden[4933] artuḳ (13) olsa **[M170a]** aŋa bir mekrūh nesne irişe ve yāḫūd bir düşvār söz işide ve eger dörtden[4934] (14) eksük olsa bu didügümüzden[4935] eksük ola ve eger biş[4936] dīnār olsa ḫayrdur ve eger (15) yüz dīnār veyā biŋ dīnār[4937] olsa anuŋ ṣāġışı miḳdārı andan ‘ilm żāyi‘ ola.” İbrāhīm-i Kirmānī **[B122a]** (1) eydür: “Eger bir dīnār bulsa oġlı ola ve eger yavı ḳılsa oġlı cihetinden muṣībete (2) irişe[4938] ve eger görse-kim çoḳ dīnārları

[4916] andan: M ol daḫı
[4917] görse-kim: M görse ki
[4918] ṭul: B dul
[4919] oġlanlar: M oġlanlara
[4920] gümişden: B gümüşden
[4921] pirinçden: M pirinç
[4922] demürden: M demür
[4923] baḳırdan: M baḳır
[4924] dībā-yı ebrīşüm: M dünyā-yı ebrīşim
[4925] delālet ider: M delīldür
[4926] görse-ki: M görse ki
[4927] geyür: M geyer
[4928] ululuḳ bula: M-
[4929] ki: M-
[4930] dāyim: B-
[4931] ṭoḳuyıcı: M ṭoḳıyıcı
[4932] Dāniyāl Ḥakīm eydür: B-
[4933] dörtden: M vezinden
[4934] dörtden: M vezinden
[4935] didügümüzden: B didügimüzden
[4936] biş: M beş
[4937] veyā biŋ dīnār: B-
[4938] eger bir dīnār bulsa oġlı ola ve eger yavı ḳılsa oġlı cihetinden muṣībete irişe: M-

var[4939] aŋa renc ve[4940] ġuṣṣa irişe ve eger avcında biş (3) dīnār görse biş vaḳt namāz yād eyleye ḫāṣṣa ol kişi namāz ḳılıcı ola.” Cābir-i Maġribī (4) eydür: “Eger[4941] bir dīnār bulsa emānetden ötürü[4942] üzerine ḳabala yazalar ve anlar ki düşinde (5) dīnār göre hemān[4943] bi-‘aynihī dīnār bulur.” İsmā‘īl bin Eş‘aṯ eydür: “Düşde dīnār (6) bir eyü dīnlü kişiye delālet ider ḫāṣṣa ki ol dīnāruŋ üzerinde ṣūret yazılmış (7) olmaya[4944] ve eger anuŋ üzerinde ṣūret yazılmış[4945] olsa bunuŋ ḫilāfi ola ve eger düşinde (8) bir bedre altun görse çoḳ māl bula[4946] ve eger bir[4947] dīnār bulsa bir yüzinde put yazılmış (9) ve[4948] bir yüzinde Allāh adı yazılmış[4949] bu düşi gören mürted ola ve eger gören kāfir-ise[4950] (10) Müsülmān[4951] **[M170b]** ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ol dīnārlar ‘adedince ṣıfat ola ve pāk-ı dīn (11) ve ‘ilm ola andan menfa‘at ḥāṣıl eyleye ve eger düşinde dīnār[4952] żāyi‘ eylese ġam u[4953] ġuṣṣa (12) ola.” Cāḥıẓ Ḥakīm eydür: “Düşde dīnār oġuldur ve kenīzekdür.” **Dīvār:** Muḥammed bin Sīrīn (13) eydür: “Düşde dīvār kişinüŋ ḥāline delālet ider ve eger görse-kim[4954] bir muḥkem dīvāruŋ (14) üzerinde[4955] oturur anuŋ[4956] ḥāli eyü ola ve eger görse-kim[4957] bir eski dīvārı ḫarāb ider māl (15) bula ve eger yeŋi dīvār olsa ḫarāb eyledügi miḳdārı ġam u ġuṣṣa irişe ve muṣībet ola **[B122b]** (1) ve eger dīvār aṣılmış olsa[4958] anuŋ ḥāli zevāle gele[4959] ve eger görse-kim[4960] dīvār götürür bir kimseyi (2) yücelige irişdüre ve eger dīvārı[4961] götürüp aṣaġa bıraḳsa bir kimseyi mertebeden düşüre (3) helāk ide ve eger bir egri dīvārı ṭoġru[4962] eylese veyā ‘imāret eylese[4963] bir kimsenüŋ ḥālin (4) ṣalāḥa getüre ve eger şehrüŋ dīvārı veyā mescid dīvārı düşse şehrüŋ vālīsi helāk (5) ola.” Cābir-i Maġribī

[4939] ve eger görse-kim çoḳ dīnārları var: M ve eger bir ḳaç dīnārı var görse
[4940] ve: B ü
[4941] eger: M-
[4942] ötürü: M ayru
[4943] hemān: B-
[4944] olmaya: M olmasa
[4945] yazılmış: B-
[4946] bula: M ola
[4947] bir: B-
[4948] ve: B-
[4949] yazılmış: M olsa
[4950] kāfir-ise: B kāfir ise
[4951] Müsülmān: M Müsilmān
[4952] dīnār: B-
[4953] u: M ve
[4954] görse-kim: M görse ki
[4955] üzerinde: M-
[4956] anuŋ: B-
[4957] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[4958] olsa: M-
[4959] zevāle gele: B eyü ola
[4960] görse-kim: M görse ki
[4961] dīvārı: B dīvār
[4962] ṭoġru: M ṭoġrı
[4963] veyā ‘imāret eylese: M-

eydür: “Düşde dīvār bir ulu kişidür dīvāruŋ büyüklügi miḳdārı ve (6) eski dīvārı ḫarāb itmek işüŋ ve ḥālüŋ eyüligine delālet ider[4964].” **Dīv[4965]:** Ḥakīm eydür: (7) “Düşde dīv bir büyük aldayıcı kişiye delālet ider ve eger görse-kim dīv aŋa vesvese (8) ider Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ẕikrine meşġūl olmaḳ gerek ki düşmenler aŋa ḳaṣd iderler ve eger dīv (9) anuŋ ḳaftānın teninden çıḳarur kendü işinden ma‘zūl ola ve eger dīv aŋa muṭī‘ olsa (10) ululuḳ ve pādişāhlıḳ bula ve görse-kim dīvler-ile ṣoḥbet ider bir büyük günāha düşe.” (11) İsmā‘īl bin Eş‘aṣ eydür: “Eger düşinde dīv-ile ṭa‘ām yiyüp ṣu içse yine fesād işleye.” (12) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde dīv altı nesneye delālet ider: düşmene ve fesāda ve şöhrete (13) ve hevā-yı nefse ve ṭā‘atden ıraḳ düşmege ve ḥarām yimeye.” **Delülik:** Muḥammed bin Sīrīn (14) eydür: “Delülük ḥarām māl ḫarc itmekdür herze yire ki ḫalāyıḳ anı melāmet ideler ve riyā (15) yimekdür[4966].” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[4967] bir delü-y-ile[4968] ṣoḥbet ider ol ṣoḥbetden yavuz ad ḳazana.” **[B123a]** (1) **Dürrāc:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde **[M171a]** dürrāc bir ḳara gözlü ḫūb ṣūretlü ‘avratdur (2) ammā eriyle yaramaz dirligi ola ve eger anuŋ[4969] yavrusın ṭutsa oġlı ola.” **Dürgerlik:** Muḥammed bin Sīrīn (3) eydür: “Eger görse-kim[4970] dürgerlik eyler ḫalḳa naṣīḥat ide ammā anda nifāḳ ide[4971].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (4) eydür: “Düşde aġacı yonup ve kesüp rāst itmek[4972] eyü ta‘līmdür ammā anuŋ-ıla nifāḳ ola.” (5) Cābir-i Maġribī eydür: “Dürger ta‘līm idiciye delālet ider.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde (6) dürgerlik bir edeb ögredici[4973] kişiye delālet ider.” **Dervīşlik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (7) dervīşlik baylıḳdan yigrekdür ḫāṣṣa-ki[4974] gören dīn yolında olsa ve eger düşinde görse-kim[4975] (8) ḫayr ider ‘amellerden ḫalāṣ bula ve ḳorḳudan emīn ola ve eger görse-kim[4976] ḳapulardan (9) etmek dilenür aŋa çoḳ ḫayr irişe.” **Deŋiz:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde deŋiz ḫalīfedür (10) veyā bir büyük pādişāhdur veyā ‘ālim ve fāżıldur ve eger deŋizüŋ ṣuyı ṣāfī olsa (11) ‘ādil ve pārsā pādişāhdur[4977] ve eger deŋizin cemī‘[4978] ṣuyını içse pādişāh ola veyā ‘ālim (12)

[4964] Cābir-i Maġribī eydür düşde dīvār bir ulu kişidür dīvāruŋ büyüklügi miḳdārı ve eski dīvārı ḫarāb itmek işüŋ ve ḥālüŋ eyüligine delālet ider: M-
[4965] dīv maddesi M nüshasında yoktur
[4966] delülik Muḥammed bin Sīrīn eydür delülük ḥarām māl ḫarc itmekdür herze yire ki ḫalāyıḳ anı melāmet ideler ve riyā yimekdür: M-
[4967] görse-kim: M görse ki
[4968] delü-y-ile: B delüye
[4969] anuŋ: M-
[4970] görse-kim: M görse ki
[4971] ide: M eyleye
[4972] itmek: M eylemek
[4973] ögredici: B ögrenici
[4974] ḫāṣṣa-ki: M ḫaṣṣa ki
[4975] görse-kim: M görse ki
[4976] görse-kim: M görse ki
[4977] ve eger deŋizüŋ ṣuyı ṣāfī olsa ‘ādil ve pārsā pādişāhdur: M-

ola ba‘żılar eydür[4979] eger ba‘żı ṣuyın içse pādişāhdan ululıḳ bula[4980] ve vilāyet bula veyā[4981] (13) bir büyük ‘ālimden manṣıb irişe ve eger görse-kim[4982] **[M171b]** deŋize ṭalar pādişāh[4983] anı maḥbūs eyleye (14) ve aŋa renc irişdüre ve eger deŋizde ṭaġ ve ṣaḥrā görse ol ḥabsdan ḫalāṣ bulmaya (15) ve eger deŋizden ṭaşra çıḳsa ḫalāṣ bula[4984] eger deŋize ıraḳdan naẓar eylese[4985] murādına irişmeye ve eger ṣu üzerinde gitse kendüye yaş **[B123b]** (1) degmese[4986] ṭamudan āẕād ola ve dünyā ‘ameli aŋa[4987] āsān ola andan ṣu içse eger be-ġāyet (2) ṣovuḳ olsa bir kimseyle ceng ide ve eger gören ‘ālim ise[4988] ‘ilmden tamām naṣīb ola ve eger (3) kendü kendüyi yusa pādişāhdan emīn ola veyā ‘ilm ögrene ve eger andan[4989] ıssı ṣu içse (4) ḳatı günāh eyleye ve eger anuŋ[4990] ṣuyı ḳoḳmış olsa bir büyük düşmenden ḫavf irişe (5) ve eger düşinde[4991] deŋizden geçse[4992] düşmene ẓafer bula ve eger görse-kim[4993] cemī‘[4994] ṣuyını içdi (6) pādişāh veyā ‘ālim helāk eyleye ve eger görse-kim deŋizüŋ ve ırmaḳlaruŋ ṣuları[4995] cem‘ olmış (7) pādişāh ḫazīneler cem‘ eyleye ve eger deŋizden mevcler ḳopsa ve buludlar ve ḳaraŋulıḳlar[4996] olsa (8) ḫalāyıḳuŋ ‘işyānına ve günāhına delālet ider ve eger deŋizden ṣadef çıḳarsa rızḳ anuŋ (9) **[M172a]** üzerine küşāde ola ve eger ḳābil-ise[4997] ‘ilmi ziyāde ola ve eger deŋizde ejdahā[4998] ṭutsa (10) pādişāhuŋ düşmeni anuŋ elinde helāk ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde deŋiz altı (11) vech üzerine delālet ider[4999]: pādişāha ve re’īse ve ‘ālime ve ‘ilme ve māla bir büyük (12) işe **Destār-çe:** Ḥakīm eydür: “Eger panbuḳdan veyā kettāndan olsa[5000] ki elinde ṭutsa bir muṣliḥ (13) kişiden menfa‘at bula ve eger ipekden olsa[5001] ne ṣāliḥ ve ne pārsā ola[5002] ve eger destār-çe

---

[4978] cemī‘: B cemī‘i
[4979] ba‘żılar eydür: M-
[4980] ululıḳ bula: B ululuḳ
[4981] veyā: B ve
[4982] görse-kim: M görse ki
[4983] pādişāh: M pādişāḥlar
[4984] ve eger deŋizden ṭaşra çıḳsa ḫalāṣ bula: B-
[4985] eylese: M eyleye
[4986] degmese: M degilmese
[4987] aŋa: M-
[4988] ise: M olsa
[4989] andan: M-
[4990] anuŋ: M-
[4991] düşinde: M-
[4992] geçse: M geçe
[4993] görse-kim: M görse ki
[4994] cemī‘: M cemī‘i
[4995] ve eger görse-kim deŋizüŋ ve ırmaḳlaruŋ ṣuları: M ve eger görse ki deŋiz cānavarları
[4996] buludlar ve ḳaraŋulıḳlar: M bulıtdan ḳaraŋulıḳlar
[4997] ḳābil-ise: M ḳabil ise
[4998] ejdahā: B ejderhā
[4999] ider: M-
[5000] panbuḳdan veyā kettāndan olsa: M panbuḳdan olsa veyā kettāndan olsa
[5001] ipekden olsa: M iplikden yā ibrīşimden olsa
[5002] ola: M olsa

yansa aŋa ziyān irişe." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde[5003] destār-çe üç (14) vech üzerine delālet ider[5004]: menfa'ate ve kenīzege ve azcuḳ 'aṭāya." **Dülbend:** Muḥammed bin Sīrīn (15) eydür: "Düşde dülbend eger aḳ ve pākīze olsa dīndür ve eger ebrīşümden[5005] olsa dīnüŋ helākligine[5006] delīldür **[B124a]** (1) ammā bu cihānda menfa'at bula ve eger kendü[5007] dülbendine bir dülbend[5008] daḫı olsa ululıġı[5009] ziyāde ola (2) ve eger dülbend uzun olsa seferde ḫalḳ ortasında meşhūr ola ol dülbendüŋ uzunlıġı **[M172b]** (3) miḳdārı ve eger ol[5010] dülbendüŋ 'alemleri olsa yaramazdur ve eger yaşıl[5011] olsa şehādet bula ve eger (4) yüŋden olsa 'adl eyleye ve muḥterem ola ve eger tamām ṣarsa[5012] seferden ḳala." Ḥakīm eydür: (5) "Düşde dülbend ḫādimdür ve her noḳṣān ki dülbendde görine[5013] ḫizmet-kāra[5014] rāci'dür." Ca'fer-i (6) Ṣādıḳ eydür: "Düşde[5015] dülbend yedi vech üzerine delālet ider: dīne ve riyāsete[5016] ve (7) 'izzete ve vilāyete ve mertebeye ve ġınāya ve sefere." **Du'ā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde (8) du'ā ḥācet revā olmaġa delālet ider ve eger du'āda[5017] Ḥaḳ Ta'ālādan maġfiret dilese (9) 'āḳıbeti ḫayr ola ve eger bir ṣāliḥ içün du'ā ḳılsa aŋa ḫayr irişdüre ve eger ẓālim içün (10) du'ā ḳılsa fesāda meşġūl ola ve eger cemī' ḫalāyıḳa du'ā ḳılsa ḫalḳa eylük dileye ve ḥāceti revā ola ve eger kendüye du'ā ḳılsa ve ḥācet dilese oġlı ola ve Ḥaḳ Ta'ālā anı yarlıġaya ve eger bu gören kişi müfsid olsa tevbe[5018] eyleye (11) ve eger kāfirse Müsülmān[5019] ola." **Def:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Def çalmaḳ bildürüp (12) ma'rūf itmekdür[5020] ve eger bir kenīzek def **[M173a]** çalsa bir meşhūr nesne eyleye ve eger bir yigit[5021] çalsa (13) düşmen üzerine ẓafer bula ve eger çalan pīr olsa ṣalāḥı terk eyleye ve[5022] eger üstādlar (14) gibi çalsa ḫalḳuŋ söziyle 'avrat

---

[5003] ve eger destār-çe yansa aŋa ziyān irişe Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür düşde: B-
[5004] ider: M-
[5005] ebrīşümden: M ebrīşimden
[5006] helākligine: B helākine
[5007] kendü: B-
[5008] bir dülbend: M-
[5009] ululıġı: M ululuġı
[5010] ol: B-
[5011] yaşıl: B yeşil
[5012] ṣarsa: M ṣarılsa
[5013] görine: M görse
[5014] ḫizmet-kāra: B ḫizmet-ḳā[ra]
[5015] düşde: M-
[5016] ve riyāsete
[5017] du'āda: M du'ādan
[5018] ola ve eger kendüye du'ā ḳılsa ve ḥācet dilese oġlı ola ve Ḥaḳ Ta'ālā anı yarlıġaya ve eger bu gören kişi müfsid olsa tevbe: B-
[5019] kāfirse Müsülmān: M kāfir ise Müsilmān
[5020] ma'rūf itmekdür: M ma'rūfdur
[5021] yigit: B yigid
[5022] ve: M-

dileye ki eyü adlu ola[5023] veyā[5024] yavuz fi‘illü ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (15) eydür: “Eger kenīzek def çalsa şādılıġa ve devlete delālet ider.” **Dellāllıḳ:** Ḥakīm eydür: “Dellāl **[B124b]** (1) bir kişiye delālet ider ki yol gösterici ve muṣliḥ ola ve[5025] dāyim ḫalḳa eylük eyleye.” Ca‘fer-i (2) Ṣādıḳ eydür: “Düşde dellāllıḳ dört vech üzerine delālet ider: ḫalḳ[5026] ortasında (3) ṣalāḥa ve ṭoġru[5027] yol göstermege ve eyü ṣan‘ata ve emr-i ma‘rūfa.” **Dilkü:** Ḥakīm eydür: “Düşde (4) dilkü bir mekkār ve ḥīle-sāz ve aldayıcı kişiye delālet ider ve ‘avrata ve cāriyeye ve yalan (5) söyleyici kişiye delālet ider[5028] kendü ḳavmlarından ve eger düşinde dilkü-y-ile ceng eylese (6) ḳavmlarıyla ceng eyleye ve eger düşinde istese yil[5029] ‘illetinden rencūr ola ve eger dilkü anı (7) istese perīlerden ḳorḳu ola ve eger dilkü-y-ile oynasa ‘avratı anı seve ve[5030] eger dilkü aŋa (8) çābuklık eylese bir mekkār aŋa mekr eyleye ve eger dilkü derisin bulsa māldur ki ḥīle-y-ile[5031] **[M173b]** (9) ele gele ve eger dilkü etinden[5032] yise[5033] ve eger gören ḫasta olsa ten-dürüst ola[5034] ve şād ola ve (10) zindāndan ḫalāṣ bula ve ba‘żılar eydür ḫasta ola veyā [5035] ḳatı renc irişe.” **Dere**[5036]**:** Ve eger düşinde (11) dereye girse ġama giriftār ola ve eger dereden çıḳsa ġamdan ve ġuṣṣadan ḫalāṣ bula. (12) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ḥac eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Şi‘ir eyitmekdür.” **Diz:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde diz[5037] her ne vech-ile görse ma‘īşete ta‘alluḳdur ve eger görse-kim[5038] diziyle yörür işi ża‘īf ola[5039] (14) ve eger görse-kim[5040] dizi düşmiş ser-māyesi gide.” **Dil:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[5041] (15) dili kesilmiş eger ṣāliḥ kişi olsa ḫayrdur yoḫsa[5042] bir kimseyle ceng eyleye ol cengde dili **[B125a]** (1) baġlana ve eger dili uzun veyā giŋ olsa söz söylemekde māhir ola ve düşmeni[5043] üzerine (2) ẓafer bula ve eger yalıŋuz[5044] uzun olsa çirkīn kelām söyleye ve

---

[5023] ola: B-
[5024] veyā: M ve
[5025] ve: B-
[5026] ḫalḳ: B ḫalḳa
[5027] ṭoġru: M ẓafere
[5028] ve ‘avrata ve cāriyeye ve yalan söyleyici kişiye delālet ider: M-
[5029] yil: M yel
[5030] ve: M-
[5031] ḥīle-y-ile: M ḥīle
[5032] etinden: B südin
[5033] yise: M yese
[5034] ola: B-
[5035] ve ba‘żılar eydür ḫasta ola: M ve eger ḫasta olsa
[5036] dere: B-
[5037] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde diz: B-
[5038] görse-kim: M görse ki
[5039] ola: B-
[5040] görse-kim: M görse ki
[5041] görse-kim: M görse ki
[5042] yoḫsa: M yoġ-ısa
[5043] düşmeni: M düşmen

eger iki dili olsa aŋa ‘ilm[5045] (3) naṣīb ola ve eger bi’l-ḳaṣd dilini kesse ki tā söz söylemeyüp[5046] ṣāmitlıḳ iḫtiyār ide (4) ve eger dilini anuŋ aġzında ḳosa ol kimseden ḳuvvet ve ḥuccet **[M174a]** bula ve eger bir kimsenüŋ (5) dilini ṣorsa ol kimseden ‘ilm ḥāṣıl eyleye ve eger dili giŋ olsa fesād eyleye ve eger (6) düşinde bir dervīşüŋ dilin kesse aŋa ḫayr eyleye ve eger bir ‘avratuŋ dilin kesse anuŋ (7) perdesin yırta ve eger dili yoġun ve ḳavī olsa ḫaşmıyla[5047] münāẓara idüp üzerine ġālib (8) ola ve eger düşinde dili baġlu olsa ḫasta ola ve eger dilinde cirāḥat olup ol (9) sebebden ḳoḳsa bir kimseye bühtān eyleye ve yāḫūd yalan ṭanuḳluḳ vire[5048] ve eger dilinde ḳıl (10) bitse kendü sözinden rence ve belāya düşe ve eger dili[5049] şişse kendü sözinden (11) māl ḥāṣıl ḳıla[5050].” İsmā‘īl bin[5051] Eş‘aṣ eydür: “Eger dili uzun olsa bir kimseye ġammāzlıḳ (12) eyleye veyā bir kimseye söge ve eger dili bişüp iki pāre olsa münāfiḳlıḳ eyleye ve eger aṣldan (13) dili olmasa cemī‘[5052] ṣuġllarda[5053] ‘āciz ḳala ve düşmen anuŋ üzerine yegin ola[5054] ve eger dilinüŋ (14) ucı kesilmiş olsa anuŋ işleri vekīl elinden bite ve eger dili ḳurısa hergiz kelām (15) söylemeye yaramaz söz söyleye[5055].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde dil altı vech üzerine delīldür[5056]: **[B125b]** (1) ḥikmete ve riyāsete ve tercümāna ve ḫācete ve vekīle ve yāre.” **Destī:** Muḥammed bin Sīrīn **[M174b]** eydür: (2) “Düşde destī bir münāfiḳ muzdura delālet ider ki[5057] anuŋ elinde māl[5058] żāyi‘ ola.” Ca‘fer-i (3) Ṣādıḳ eydür: “Kenīzek veyā[5059] ḫidmet-kārdur[5060] ve her ne vech-ile ki[5061] görse anlara rāci‘dür (4) ve eger destī delinse ḫidmet-kāra ḫastalıḳ irişe[5062] ve destīyi ṭolu ṣu görse ḫidmet-kārdan[5063] (5) menfa‘at bula[5064].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde destī ṭoḳuz vech üzerine delālet ider[5065]: (6) bir münāfiḳ

[5044] yalıŋuz: M-
[5045] ‘ilm: B-
[5046] söylemeyüp: M söylemeye
[5047] ḫaşmıyla: M ḫaşmı ile
[5048] ve eger dilinde cirāḥat olup ol sebebden ḳoḳsa bir kimseye bühtān eyleye ve yāḫūd yalan ṭanuḳluḳ vire: M-
[5049] dili: B dilini
[5050] ḳıla: M eyleye
[5051] bin: M İbni
[5052] cemī‘: B cemī‘i
[5053] ṣuġllarda: M ṣuġllardan
[5054] ola: B-
[5055] yaramaz söz söyleye: M-
[5056] delīldür: B delālet
[5057] münāfiḳ muzdura delālet ider ki: M münāfıḳdur
[5058] māl: M-
[5059] veyā: M ve yāḫu
[5060] ḫidmet-kārdur: M ḫizmet-kārdur
[5061] ki: M-
[5062] ḫidmet-kāra ḫastalıḳ irişe: M ḫizmet-kār ḫasta ola
[5063] ḫidmet-kārdan: M ḫizmet-kārdan
[5064] bula: M ola
[5065] delālet ider: M delīldür

kiriciye ḫidmet-kār[5066] ‘avrata ve kenīzege ki dīnde ḳāyim ola ve ṣalāḥ-ı dīne (7) ve uzun ‘ömre ve ni‘mete ve ‘avrat mīrāṯına.” **Direk:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde direk (8) devletdür[5067] ve eger düşinde görse-kim[5068] diregi var bir kimseden ḳuvvet ve devlet ve menfa‘at (9) bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde direk İslāma delālet ider.” Cābir-i Maġribī eydür: “Evüŋ (10) ketḫudāsına delīldür ve eger görse-kim[5069] evinüŋ diregi düşer kendü vefāt ḳıla ve eger evinüŋ diregi (11) yanında bir direk daḫı görse anuŋ ehl-i beyti[5070] ziyāde ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[5071] (12) direk biş vech üzerine delālet ider: bir ev issine ve ḳavī kişiye ve İslāmda ḳuvvete (13) ve ḥaşmete **[M175a]** ve vilāyete ve ba‘żılar[5072] eydür düşde direk bir ṭoġrı kişiye delīldür ve ba‘żılar (14) eydür ḳatı sözdür ve anı[5073] eger bir kimseye virse aŋa ḳatı söz söyleye ve eger direk demürden olsa (15) pādişāhdan ḳuvvet bula ve bir vech-ile daḫı direk üç nesneye delālet ider[5074] bir ṭoġru[5075] kişiye **[B126a]** (1) ve ululıġa[5076] ve yeginlige.” **Doynaḳ:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde doynaḳ oġuldur.” Muḥammed bin Sīrīn (2) eydür: “İtüŋ doynaġı māldur[5077] ve eger kendü ayaġında doynaḳ olsa[5078] şol it doynaġı veyā eşek (3) doynaġı gibi ‘ömrini ḫoşlıġ-ıla[5079] ve rāḥatlıġ-ıla[5080] geçüre ve yāḫūd māl bula ve[5081] anuŋ-ıla göŋli ḳavī (4) ola.” **Daşlar:** Ḥakīm eydür: “Düşde daş māl-dārlıḳ ve ululuḳdur[5082] ve[5083] eger daş aḳ olsa bir ḫoş ṭabī‘atlu (5) ve açuḳ göŋüllü kişiyle ṣoḥbet eyleye ve ol daş miḳdārı māl bula[5084] ve eger daş[5085] ḳara olsa ol ulu kişi ‘Arabdan ola (6) ve eger yaşıl[5086] olsa bir ulu dīn-dār kişiyle ṣoḥbet eyleye ve andan menfa‘at göre ve eger (7) ṣaru olsa bir kīn ṭuyıcı ulu kişiye delālet ider[5087] ve eger ḳızıl olsa müfside delīldür[5088] ve eger ablaḳ olsa münāfiḳ kişiye (8) delālet ider[5089] ve eger

---

[5066] ḫidmet-kār: M ḫizmet-kār
[5067] devletdür: M devlete delīldür
[5068] görse-kim: M görse ki
[5069] görse-kim: M görse ki
[5070] ehl-i beyti: M ehli
[5071] düşde: M-
[5072] ve ba‘żılar: M Ḥakīm
[5073] anı: B-
[5074] delālet ider: M delīldür
[5075] ṭoġru: M ṭoġrı
[5076] ululıġa: M ululuġa
[5077] itüŋ doynaġı māldur: M-
[5078] ve eger kendü ayaġında doynaḳ olsa: M düşde doynaḳ olsa
[5079] ḫoşlıġ-ıla: B ḫoşluġ-ıla
[5080] ve rāḥatlıġ-ıla: M-
[5081] ve: M-
[5082] māl-dārlıḳ ve ululuḳdur: B māl-dārlıḳdur
[5083] ve: M-
[5084] ve ol daş miḳdārı māl bula: B-
[5085] daş: M ṭaş
[5086] yaşıl: B yeşil
[5087] delālet ider: M delīldür
[5088] ve eger ḳızıl olsa müfside delīldür: B-

bir ṭaġ üzerinde çoḳ **[M175b]** daşlar[5090] görse ve andan götürse yeŋine ve etegine (9) ḳoysa māl ele getüre.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde daş[5091] işde ḳatılıġa delālet (10) ider ve eger şu içinden cem‘ eylese renc-ile māl ele getüre ve eger beyābānda cem‘ eylese[5092] (11) seferden[5093] māl cem‘ eyleye ve eger bir ṭaşdan yonup cem‘ eylese bir ulu kişiden māl ḥāṣıl eyleye ve (12) eger bir kimseye daş atsa aŋa zīnā-y-ıla veyā bir günāh-ıla töhmet ideler.” **Daş yonucı[5094]:** Eger görse-kim[5095] (13) bir daş yonucı ṭutar bir ebleh kişiyle aŋa bir iş düşe ve eger bu düşi kendüzi görse ḫasta (14) ola. Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ṭaş yonucı ṭutsa bir düşvār işe düşe ve andan şoŋra menfa‘at (15) bula.” **Delük:** Ve eger görse-kim[5096] bir ṭaġda delük var ol delügüŋ[5097] içine girüp gider **[B126b]** (1) pādişāhlaruŋ rāzından ḫaber-dār ola ve eger ol delükden nesne çıḳarsa pādişāhdan ‘aṭā (2) bula ol nesnenüŋ ḳadri ve ḳıymeti miḳdārı[5098] ve eger ol delük yirde[5099] olsa ol girüp gitse ‘avratlaruŋ (3) rāzından ḫaber-dār ola ve eger delük bildügi delük olsa bir kimse anuŋ rāzından ḫaber-dār (4) ola ve eger ol delük **[M176a]** kendü endāmında olsa eger andan ḳan çıḳmasa ‘avratları az ola ve eger (5) ḳarnında olsa ‘ayālinden hergiz emīn olmaya ve eger görse-kim bir ṭaşı deler İslāmda pāyidār (6) ola[5100] ve eger görse-kim[5101] bir ṣıġır bir küçük delükden çıḳar ve girü çıḳmaz bir söz ola ki hergiz[5102] aġıza ṣıġmaya.” (7) **Der:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde teninden der gitse revān olsa ol miḳdār mālına ziyān ola (8) ve eger ṭonı derden yaş olsa mālını ‘ayāli üzerine ḫarc ide ve eger[5103] der-ile yaş olan eger[5104] aḳ (9) olsa ḥelāl[5105] māldan ola.” Dāniyāl Ḥakīm[5106] eydür: “Düşde derlemek ḫācet revālıġına delālet ider[5107] (10) ve ḫastalıḳdan şifādur.” **Dilencilik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[5108] ḳapuları ṭolanup (11) nesne diler[5109] ḫayr ve eylük bula ḫāṣṣa-ki bir

---

[5089] delālet ider: M delīldür
[5090] daşlar: B ṭaşlar
[5091] daş: M ṭaş
[5092] renc-ile māl ele getüre ve eger beyābānda cem‘ eylese: M-
[5093] seferden: B-
[5094] yonucı: B-
[5095] görse-kim: M görse
[5096] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[5097] delügüŋ: M deligüŋ
[5098] ol nesnenüŋ ḳadri ve ḳıymeti miḳdārı: B ve eger çıḳarduġı nesne miḳdārı
[5099] yirde: M yerde
[5100] ve eger görse-kim bir ṭaşı deler İslāmda pāyidār ola: M-
[5101] görse-kim: M görse ki
[5102] hergiz: B-
[5103] ve eger: M-
[5104] eger: B-
[5105] ḥelāl: M-
[5106] Ḥakīm: M-
[5107] delālet ider: M delīldür
[5108] görse-ki: M görse ki
[5109] ḳapuları ṭolanup nesne diler: M dilencilik eyleyüp ḳapuları ṭolanur nesne dilenür

eyü nesne virseler eger nesne virmeseler işi bağlu ola.” (12) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde dilencilik dört nesneye delīldür: ḫayrāta ve menfa‘ate ve ḫoş dirlige (13) ve ‘izzete.” **Düğüm:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[5110] bir ipe düğüm düger devrüŋ[5111] işine tekye (14) eylemiş ola ve[5112] eger bağlu düğüm şeşse ol tekye **[M176b]** itdügi işden girü ṭura.” İbrāhīm-i Kirmānī (15) eydür: “İşüŋ aġırlığına delīldür.” **Dutu ḳomaḳ:** Ḥakīm eydür: “Görse-kim[5113] kendüyi bir yirde dutu ḳor[5114] bu **[B127a]** (1) kişi ẓālim ola ve[5115] eger dünyā metā‘ından nesne dutu ḳosa[5116] her ne metā‘ ki olsa güft ü gūya delālet (2) ider[5117].” **Dilsüzlik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[5118] dilsüz olmış dervīş olup ḥāli[5119] yaramaz ola.” (3) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Dīn helākligine delālet ider.” Ve[5120] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde dilsüzlik (4) yedi nesneye delālet ider: dervīşlige ve yaramaz ḥāle ve ġama ve muṣībete ve noḳṣān-ı māla ve (5) noḳṣān-ı dīne[5121] ve eger dili girü[5122] açılsa bağlu işleri açıla ve murāda irişe.” **Dudaḳ:** Muḥammed bin (6) Sīrīn eydür: “Düşde[5123] dudaḳ mu‘āvenet idicilere[5124] delālet ider ve eger görse-kim[5125] yuḳaru dudaġı (7) zāyil olmış mālına zevāl irişe ve[5126] eger alt dudaġı zāyil olsa çifti vefāt ḳıla eger (8) ikisi daḫı düşmiş olsa muṣībete irişe ve[5127] eger iki dudaġı bir birine dikilmiş olsa işi bağlu (9) ola ve eger dudağında bir ḳara beŋ görse ‘izzet bula **[M177a]** eger görse-kim[5128] mālı ziyāde ve[5129] eger (10) dudaġını bişmiş görse hem mālı ziyāde ola ve[5130] eger dudaġını ḳızıl görse bir söz rivāyet (11) ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Yuḳaru dudaḳ oġuldur aşaġası ḳıza delīldür ve her ne vech-ile (12) ki görse anlara delīldür.” **Ditremek:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde[5131] görse-kim[5132] gök ditrer ol diyārda (13) ḳatı fesād ve fitne ola ve[5133] eger

---

[5110] görse-kim: M görse ki
[5111] devrüŋ: B-
[5112] ve: M-
[5113] görse-kim: M görse ki
[5114] dutu ḳor: B ṭutu ḳor
[5115] ve: M-
[5116] dutu ḳosa: B ṭutu ḳosa
[5117] delālet ider: M delīldür
[5118] görse-kim: M görse ki
[5119] ḥāli: B-
[5120] ve: M-
[5121] dīne: M māla
[5122] girü: M-
[5123] düşde: M-
[5124] idicilere: M içinde
[5125] görse-kim: M görse ki
[5126] ve: M-
[5127] ve: M-
[5128] görse-kim: M görse
[5129] ve: M-
[5130] ve: M-
[5131] düşinde: B-
[5132] görse-kim: M görse ki

güneş veyā[5134] ay ditrese pādişāha bir yirden renc ve āfet (14) irişe[5135] ve eger ṭaġ ditrese pādişāha renc ü zaḥmet irişe[5136] ve eger yılduzlar ditreseler[5137] pādişāha (15) ve ulularına[5138] fitne irişe eger görse-kim[5139] ‘arş ditrer ‘ulemānuŋ fesādına ve ḫıyānete delīldür **[B127b]** (1) eger levḥ u[5140] ḳalem ditrese pādişāhlar çoḳ ceng ü ḳıtāl ideler ve renc ve[5141] fetret ẓāhir (2) ola ve eger pādişāhuŋ köşki ve[5142] sarāyı ditrese pādişāh[5143] bir miḫnete giriftār ola ve[5144] eger mescid (3) ve cāmi‘ ditrese ‘ulemānuŋ fesādı çoḳ ola ve[5145] eger kendünüŋ teni ditrese dīninüŋ[5146] fesādı ola[5147] (4) ve her nesne kim[5148] ditrese anda ḫayr olmaya.” **Depmek:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-kim[5149] bir (5) **[M177b]** bildügi kişi anı deper andan renc irişe ve[5150] eger bilmedügi kişi[5151] depse düşmenden renc irişe andan[5152] (6) eger at depse anuŋ ululıġına[5153] noḳṣān ola ve[5154] eger bir yigit ‘avrat depse bir ‘avrat (7) sebebinden dil-teng ola eger bir ḳarı depse dünyāsı[5155] aḥvāli yaramaz ola eger bir arşlan[5156] (8) depse bir muḥteşem kişiden ziyān göre eger eşek depse baḫtında ve işinde ḫalel ola.” (9) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde depmek dört vech üzerine delālet ider[5157]: noḳṣāna ve mażarrata (10) ve fesād-ı ‘ayāle[5158] ve ‘ilme.” **Divīd:** Ḥakīm eydür: “Düşde divīd bir ‘ālime ve pāk-dīn ‘avratdur (11) eger andan nesne yazsa eger yazduġı ḥadīṯ ise ḫayrdur[5159].” **Dırnaḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde[5160] dırnaḳ (12) ḳuvvet ve şecā‘atdur eger bıçaġ-ıla dırnaġını[5161] düzse anuŋ dīni ḳavī ola ve eydürler ki māl cem‘ (13)

[5133] ve: M-
[5134] veyā: M yā
[5135] irişe: M ẓāhir ola
[5136] ve eger ṭaġ ditrese pādişāha renc ü zaḥmet irişe: M-
[5137] ditreseler: B ditrese
[5138] pādişāha ve ulularına: M pādişāhuŋ ulularına
[5139] görse-kim: M görse ki
[5140] u: M ve
[5141] ve: B ü
[5142] ve: M yā
[5143] pādişāh: B-
[5144] ve: M-
[5145] ve: M-
[5146] dīninüŋ: M dīnüŋ
[5147] ola: B-
[5148] kim: M ki
[5149] görse-kim: M görse ki
[5150] ve: M-
[5151] kişi: B-
[5152] andan: M-
[5153] ululıġına: M ululuġına
[5154] ve: M-
[5155] dünyāsı: B dünyā
[5156] arşlan: B aslan
[5157] delālet ider: M delīldür
[5158] fesād-ı ‘ayāle: B fesāda ‘ayāle
[5159] ḫayrdur: M ḫaberdür
[5160] düşde: B-
[5161] dırnaġını: B dırnaġı

itmekdür[5162] eger dırnaġı şınsa māl cem‘ idemeye eger dibinden düşse mālından nesne żāyi‘ (14) ola ve[5163] eger aḳ ve rūşen olsa iḳbāl bula ve eger ḳara olsa[5164] veyā gök olsa muṣībete delālet ider[5165] (15) ve[5166] eger bu nesne ayaḳ dırnaġında[5167] olsa **[M178a]** hemān bunlara delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dırnaḳ **[B128a]** (1) altı nesneye delālet ider[5168]: ḳuvvete ve miḳdāra ve bahādurlıġa ve oġullara[5169] ve menfa‘ate[5170] ve ḳul oġlanlarına.” (2) **Dırnaḳ bıçaġı:** Bir nesne ḳısmet eyleyici kişiye delālet ider[5171] ve eger dırnaġı dırnaḳ[5172] kesecek bıçaġ-ıla (3) kesse eyü ṭona delālet ider eger dırnaḳ kesmege miḳrāż[5173] olsa bir oġlı ṭoġa ki bi-‘aynihī (4) ol bir oġlına beŋzeye ve eger ḳızı olsa bir ḳızı ola aŋa beŋzeye[5174]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (5) “Üç nesneye delālet ider[5175]: ḳısmet eyleyiciye ve eyü kişiye ve münāfiḳ dosta.” **Düdük:** (6) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde düdük ġamdur ve eger düdük çalıcı görse bir kişiye delālet (7) ider ki ölüm ḫaberin vire.” **Bābü’ẕ-Ẕāl** (8) **Ẕeker:** Ki aŋa çük dirler[5176]. Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde ẕeker ululuḳ ve oġuldur ve eger görse-kim[5177] iki ẕekeri (9) var yā daḫı[5178] ziyāde var[5179] ulalıġa[5180] irişe ve hem oġlı ola ve eger görse-kim[5181] ẕekeri kesilmiş olsa[5182] oġlı vefāt ḳıla[5183] (10) ve ululuḳdan düşe ve eger kendüsi (11) kesse ayruḳ oġlı olmaya ve eger ẕekeri süst olsa oġlı ḫasta ola ve eger ẕekeri (12) büyük olsa **[M178b]** oġulları ola ve eger küçük olsa oġlı az[5184] ola ve eger ẕekeri aġaç (13) budaḳları gibi olsa oġulları ve oġlı oġulları[5185] ola ve ululıḳ[5186] bula ve eger görse-kim[5187] ẕekerinden bir ay (14) çıḳsa[5188] maşrıḳ ṭarafından bir

[5162] itmekdür: M eylemekdür
[5163] ve: M-
[5164] olsa: B-
[5165] delālet ider: M delīldür
[5166] ve: M-
[5167] dırnaġında: B dırnaġından
[5168] delālet ider: M delīldür
[5169] oġullara: B oġula
[5170] menfa‘ate: B menfa‘at
[5171] delālet ider: M delīldür
[5172] dırnaḳ: M-
[5173] miḳrāż: B miḳrāṣ
[5174] ve eger ḳızı olsa bir ḳızı ola aŋa beŋzeye: M-
[5175] delālet ider: M delīldür
[5176] ki aŋa çük dirler: B-
[5177] görse-kim: M görse ki
[5178] daḫı: B-
[5179] var: B-
[5180] ulalıġa: M ululuġa
[5181] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[5182] olsa: B-
[5183] ve eger görse-kim ẕekeri kesilmiş olsa oġlı öle: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[5184] az: M-
[5185] ve oġlı oġulları: B-
[5186] ululıḳ: M ululuḳ
[5187] görse-kim: M görse ki
[5188] çıḳsa: M çıḳar

‘avratdan bir ḳızı ola ve eger çetük çıḳsa bir uġrı ve yol azucı (15) oġlı ola ve eger ḳuş çıḳsa her ḳuşı kendü yerinde beyān idevüz anda ṭaleb olına **[B128b]** (1) ve eger ṣıçan çıḳsa bir yaramaz ḳızı ola ve eger yılan çıḳsa bir oġlı ola ki anuŋ düşmeni ola (2) ve ‘akreb daḫı hemān yılan gibidür ve eger yā[5189] ḳurd veyā ḳarınca çıḳsa bir ża‘īf ve dūn-himmet (3) oġlı ola ve eger ẕekerinden etmek çıḳsa oġlı müflis ola ve eger ḳan çıḳsa bir ḥayż (4) ‘avrat-ıla cimā‘ eyleye ve eger iriŋ çıḳsa bir ‘illetlü oġlı ola ve eger ṣāfī ṣu çıḳsa bir eyü fi‘illü (5) pārsā oġlı ola ki anuŋ ḫayrı cemī‘[5190] ḫalḳa irişe ve eger menī çıḳsa ol miḳdār māl bula (6) ve eger od çıḳsa ki yarusı maşrıḳa ve yarusı maġribe gitse[5191] bir oġlı ola ki maşrıḳ ve **[M179a]** maġribüŋ[5192] (7) pādişāhı ola ve eger ters çıḳsa anuŋ meyli ġulām-bārelıġa[5193] ziyāde ola ve eger görse-kim[5194] ḳatı ṭurur[5195] anuŋ (8) baḫtı ḳavī ola ve eger görse-kim[5196] uzun olmış çoḳ oġlanları ola ve eger eliyle ṭutup dübürinden (9) ṭaşra çekse girü yerine ḳosa oġlı vefāt ḳıla ve anuŋ bedeli bir oġlı daḫı ola ve eger bir kişi (10) görse-kim[5197] ẕekerini aġzına ḳoyar ve ṣorar andan[5198] ol kişiye menfa‘at irişe ve eger ẕekerinde[5199] ḳıl (11) bitmiş görse oġulları sebebinden[5200] ġam-gīn ola ve eger ẕekeri andan cüdā[5201] olsa ya oġlı (12) vefāt ḳıla yāḫūd[5202] mālı telef ola ve eger ẕekeri yarılsa andan ḳan revān olsa mālı (13) ziyān ola ve eger ẕekeri şişse mālı ziyāde ola ve eger ẕekeri ortasından baġlu olsa bildügi (14) ṭanuḳlığı virmeye ve eger ‘avrat görse-kim[5203] ẕekeri var eger[5204] yüklü-y-ise oġlı ṭoġa[5205] ammā girü vefāt (15) ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ẕeker yedi nesneye delālet ider: oġula ve ehl-i **[M179b]** beyte[5206] ve māla ve ‘izzete **[B129a]** (1) ve ululıġa ve ḥācet ṭaleb itmege ki anı bula.” **Ẕerre:** Ḥakīm eydür: “Düşde ẕerre bātıl sözlerdür[5207] (2) ve perākende işlerdür.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşde[5208] ẕerreyi ḳızıl görse ḳatl

---

[5189] yā: B-
[5190] cemī‘: B cemī‘i
[5191] yarusı maşrıḳa ve yarusı maġribe gitse: M yarusı maşrıḳdan ve yarusı maġribden yaŋa gitse
[5192] maşrıḳ ve maġribüŋ: M maġribüŋ ve maşrıḳuŋ
[5193] anuŋ meyli ġulām-bārelıġa: B ol yıl ġulām-bārelıġı
[5194] görse-kim: M görse
[5195] ṭurur: M ṭurır
[5196] görse-kim: M görse ki
[5197] bir kişi görse-kim ẕekerini: M görse ki ẕekerini bir kişi
[5198] andan: B-
[5199] ẕekerinde: B ẕekerinden
[5200] sebebinden: M cihetinden
[5201] cüdā: M cüẕā
[5202] yāḫūd: M yā
[5203] görse-kim: M görse ki
[5204] eger: B-
[5205] ṭoġa: M ola
[5206] ehl-i beyte: M ehl-i pīşeye
[5207] sözlerdür: M sözdür
[5208] düşde: M-

ve[5209] fitnedür.” (3) **Babu’r-Rā Raziyāne:** (4) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde rāziyāne görse[5210] ġamdur ve anı yimek[5211] ziyāndur ve[5212] eger yire[5213] (5) ekse ġama giriftār ola.” **Rebāb:** Ḥakīm eydür: “Düşde rebāb lehv-i dünyāya[5214] ve yalan ve muḥāl (6) işe delālet ider ve eger rebāb ile çeng ve nāy bile olsa ġam u[5215] ġuṣṣa ola ve eger (7) ḫasta kişi görse-kim[5216] rebāb çalar vefāt ḳıla ve[5217] yāḫūd ḳatı ḫastalıḳ çeke.” **Rıḍvān:** (8) Ki uçmaġuŋ ḳapucısıdur. Ḥakīm eydür: “Eger[5218] Rıḍvānı düşinde görse ‘aẕābdan emīn (9) ola ve ni‘mete irişe[5219] ve ba‘żılar eydürler sulṭānuŋ ḫazīne-dārıyla ṣoḥbet eyleye ve eger Rıḍvān (10) ḳapuyı açup anı cennete ḳoysa tīz vaḳtda vefāt ḳıla ve eger yāḳūt veyā incü veyā cevher[5220] (11) virse veyā yaşıl[5221] ṭon geyürse hem girü vefāt ḳıla.” **Raḳṣ:** Ḥakīm eydür: “Raḳṣ ġam u[5222] ġuṣṣadur (12) anuŋ bir ‘ālim oġlı ola ki ‘ālemde **[M180a]** meşhūr ola ammā zindān[5223] ehline ḫalāṣdur ḫaṣṣa eger[5224] (13) baġlu olalar ve ‘avratlara rüsvāylıḳdur ve erenlere cengdür ve ṣūfīlere ve şeyḫlere ve rindlere[5225] ġamdur (14) düşde raḳḳāṣ bir kimsedür ki muṣībet aŋa irişmiş ola.” **Rengler:** Ḥakīm eydür: “Aḳ reng (15) her nesnede ḫayr u ṣalāḥa delīldür[5226] ve[5227] ḳızıl reng erenlere kerāhiyyetdür ve[5228] göŋüllere rencdür **[B129b]** (1) ve ‘avratlara eyüdür ve ḳara reng ġam u[5229] ġuṣṣadur ve yeşil reng ḫayrdur ve ṣaru reng (2) yaramazdur ve ḫastalıḳdur[5230] ve gök reng muṣībetdür ve eger düşinde boyacı görse bir kişiye delālet (3) ider ki aŋa bühtān ideler ve dostlarına çoḳ ḫayrlar idici ola.” **Rūşināllıḳ:** (4) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde rūşināllıḳ dīn ve diyānet ve hidāyetdür ve[5231] eger bir kimse (5) aŋa rūşināllıḳ virse ‘ilm ḥāṣıl eyleye ve

---

[5209] ve: B u
[5210] eger düşde rāziyāne görse: M düşde rāziyāne ġamdur
[5211] yimek: M yemek
[5212] ve: M-
[5213] yire: M yere
[5214] lehv-i dünyāya: B lehv ü dünyāya
[5215] u: M ve
[5216] görse-kim: M görse ki
[5217] ve: M-
[5218] eger: B-
[5219] irişe: M-
[5220] cevher: M cevāhir
[5221] yaşıl: B yeşil
[5222] u: M ve
[5223] zindān: M zindāndan
[5224] eger: M anlar ki
[5225] ve rindlere: B-
[5226] ḫayr u ṣalāḥa delīldür: M ḫayr u ṣalāḥdur
[5227] ve: M-
[5228] ve: B-
[5229] u: M ve
[5230] yaramazdur ve ḫastalıḳdur: B yaramaz ḫastalıḳdur
[5231] ve: B-

gönline rūşināllıḳ düşse[5232] pāk-dīn ola." (6) Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde dört vech üzerine delīldür[5233]: dīne ve hidāyete ve 'ilme[5234] ve (7) ḥikmete ve ṭoġru[5235] yola ve i'tiḳāda[5236]." **Rayḥān:** Ḥakīm eydür: "Rayḥān ki yaşıl[5237] ve ḫoş-bū olsa (8) oġuldur[5238] **[M180b]** çün vaḳtında ola eyü ṣan'ata delālet ider[5239] ve eger görse-kim[5240] rayḥān ṣatar (9) ḫayr işlere tevfīḳ bula ve Ḳur'āna ve 'ilme ve mev'ıẓaya delālet ider[5241]." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: (10) "Rayḥān düşde[5242] yedi vech üzerine delālet ider[5243]: bir kenīzege ve 'avrata ve dosta (11) ve oġula ve ḫoş kelāma ve meclis-i 'ilme ve eyü ṣan'ata ve eger bağında veyā[5244] evinde rayḥān (12) olsa bu ẕikr itdüklerimüñ ba'żısı aña ḥāṣıl ola ve eger rayḥān ṣatıcı görse bir ulu (13) kişi-zādeye delālet ider[5245] ki anuñ-ıla ṣoḥbet eyleye ve eger rayḥānı yirden ḳoparsa bir bunuñ (14) gibi kişiyle ṣoḥbetden cüdā ola." **Rāvend-i Çīnī[5246]:** Ḥakīm eydür: "Eger görse-kim[5247] rāvend-i Çīnīsi (15) var ġamdur ve[5248] eger bir 'illetden ötürü yise ve rāḥat bulsa ten-dürüstlik[5249] ve ṣalāḥ bula[5250] ve gönül (16) murādın bula." **Bābu'z-Ze Zāc: [B130a]** (1) Ḥakīm eydür: "Cemī'[5251] zāclardan yaşıl zāc yigrekdür andan ṣoñra[5252] aḳ zāc ḫayrludur ve (2) ṣaru zāc ḫastalıḳdur ve ḳara zāc ġamdur ve muṣībetdür ve eger andan yise[5253] vefāt (3) ḳıla ve anuñ-ıla nesne reng itse hem yaramazdur." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger görse-kim[5254] (4) düşde zāc **[M181a]** dört vech üzerine delālet ider[5255]: ġama ve ḫastalıġa[5256] ve muṣībete (5) ve 'avrat cihetinden cenge." **Zübād:** Bir cānavar derisidür[5257] ki anı Yemenden getürürler (6) gökçek ḳoḫuludur. Eger görse-kim[5258]

[5232] düşse: M düşe
[5233] delīldür: B delālet
[5234] hidāyete ve 'ilme: M hidāyet-i 'ilme
[5235] ṭoġru: M ṭoġrı
[5236] ve i'tiḳāda: M-
[5237] yaşıl: B yeşil
[5238] olsa oġuldur: M ola oġlı ṭoġa
[5239] delālet ider: M delīldür
[5240] görse-kim: M görse
[5241] delālet ider: M delīldür
[5242] rayḥān düşde: M düşde rayḥān
[5243] delālet ider: M delīldür
[5244] veyā: M ve yāḫu
[5245] delālet ider: M delīldür
[5246] rāvend-i Çīnī: B rīvend-i Çīnī
[5247] görse-kim: M görse
[5248] ve: B-
[5249] ten-dürüstlik: B ten-dürüstlük
[5250] bula: B-
[5251] cemī': B cemī'
[5252] ṣoñra: B-
[5253] yise: M yese
[5254] eger görse-kim: M-
[5255] delālet ider: M delīldür
[5256] ḫastalıġa: M ḫasta
[5257] cānavar derisidür: M cānavardur
[5258] görse-kim: M görse ki

zübādı[5259] var ‘āḳıl ola ve edeblü ola ḫalāyıḳ aŋa (7) medḥ ideler[5260] ve eger andan yise[5261] anuŋ ‘ayāli ‘āḳıl ola ve edeblü ola[5262].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (8) eydür: “Düşde[5263] zübād altı nesneye delālet ider[5264]: ‘aḳla ve edebe ve s̱enāya ve medḥa ve eyü ada (9) ve eyü[5265] ṣan‘ata.” **Zeberced:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim zebercedi var[5266] ol miḳdār māl (10) ve rāḥatdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Zeberced[5267] üç nesneye delālet ider[5268]: ṣādılıġa[5269] ve menfa‘ate (11) ve māla.” **Zebūr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[5270] zebūr oḳur tevbe eyleye ve zāhid (12) ola ve eger āṣikāre oḳusa[5271] nifāḳ-ıla zühd eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[5272] yazar (13) bir iş işleye ki andan menfa‘at bula.” **Zecr:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[5273] zecr fālıyla ḳuş (14) fālı ṭutsa dünyānuŋ buṭlānına maġrūr ola ve eger ḳuş bir kez ötse ḫayr ve ṣalāḥ ola ve eger iki kez ötse[5274] ḫasta ola (15) girü şifā bula.” **Zaḫm: [M181b]** Ḥakīm eydür: “Eger kendü teninde zaḫm görse ammā ḳanı yoḳ **[B130b]** (1) ẓafer bula ve menfa‘ate irişe[5275] ve eger ḳanı olsa bunuŋ ḫilāfı ola[5276].” ve ḳanı ḳan bābında ẕikr idevüz *inşā‘allāhu* andan ḳıyās ideler[5277]. Ca‘fer-i (2) Ṣādıḳ eydür: “Eger görse-kim[5278] zaḫm üç vech üzerine delālet ider[5279]: ẓafere ve ḫayrāta ve noḳṣān (3) māla ḫaṣṣa ki ḳan revān ola ve eger ṭura zaḫmı olsa işi[5280] müşkil ola.” Ve bāḳī ḥikāyet-i (4) zaḫmı ḫastalıḳ bābında[5281] yād idüp dururuz anda görile. **Zerd-ālū:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (5) “Eger düşinde zerd-ālū görse şöyle-ki[5282] vaḳtında olsa her dānesine bir dīnār bula ammā (6) ba‘żılar eydür ḫastalıġa ve ġuṣṣaya delīldür[5283] ve ba‘żılar eydür kenīzekdür ve māldur ve menfa‘atdur[5284] (7) ve eger

[5259] zübādı: M zübād
[5260] ideler: M ide
[5261] yise: M yese
[5262] ve edeblü ola: M-
[5263] düşde: M-
[5264] delālet ider: M delīldür
[5265] eyü: B-
[5266] eger görse-kim zebercedi var: M düşde zeberced
[5267] zeberced: M-
[5268] delālet ider: M delīldür
[5269] ṣādılıġa: B ṣāẓılıġa
[5270] görse-kim: M görse ki
[5271] oḳusa: B oḳısa
[5272] görse-kim: M görse ki
[5273] görse-kim: M görse ki
[5274] ḫayr ve ṣalāḥ ola ve eger iki kez ötse: B-
[5275] ẓafer bula ve menfa‘ate irişe: B ẓafere ve menfa‘ate irişe
[5276] ola: B-
[5277] ve ḳanı ḳan bābında ẕikr idevüz inşā‘allāh andan ḳıyās ideler: B ve ḳanı yoḳ ẓafer bula
[5278] eger görse-kim: M-
[5279] delālet ider: M delīldür
[5280] işi: M iş
[5281] bābında: M ta‘bīrinde
[5282] şöyle-ki: M şöyle ki
[5283] ḫastalıġa ve ġuṣṣaya delīldür: M ḫastelikdür ve ġuṣṣadur

düşinde zerd-ālū dānesin yise[5285] ġam u ġuṣṣa göre ve eger ṭatlu olsa bir bī-aṣl kişiden menfa‘at göre[5286].” **Zerde-çūb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (8) “Zerde-çūb düşde[5287] ġamdur ve ḫastalıḳdur[5288] ve zerde-çūb[5289] olsa aŋa ziyān irişe (9) ve eger anuŋ-ıla ṭonın boyasa ḫasta ola.” **Zernīḫ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ṣaru zernīḫ (10) ḫastalıḳdur **[M182a]** eger[5290] ḳara zernīḫ görse[5291] muṣībetdür ve eger zernīḫ ma‘denin bulsa ve andan evine çoḳ iletse (11) māl bula ve ḫastalıḳda[5292] ḫarc eyleye ve eger ṣaru zernīḫ cem‘ eylese[5293] seferde[5294] ḫasta ola.” **Zirih:** (12) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde zirih geyse düşmenden emīn ola.” Cevşen ve zirih ikisinüŋ (13) ta‘bīri birdür cevşen ta‘bīrinde tamām diyüp ṭururuz[5295]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde zirih altı (14) nesneye delālet ider[5296]: bir emīnlige ve ḥıfẓ-ı dīne ve ḳuvvete ve māla ve eyü dirlige ve düşde zirih (15) düzüci bir ḫalḳa edeb ögredici kişiye delālet ider[5297].” **Za‘firān:** Ḥakīm eydür: “Düşde za‘firān görse **[B131a]** (1) ol-miḳdār ḫalḳ[5298] aŋa medḥ ü s̲enā ideler[5299] ve andan aş eylese veyā[5300] anuŋ renginden teninde (2) veyā[5301] ḳaftānında ḳalsa ḫasta ola ḫaṣṣa-ki[5302] dögülmese ve eger[5303] anı yusa şifā bula (3) ve eger dögülmemiş za‘firān ṣatun alsa bir māl-dār ‘avrat ala ve eger bir yük dögülmemiş (4) za‘firān olsa[5304] māl ḥāṣıl eyleye ve ḫalḳ aŋa s̲enā ide.” **Zülbiye:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Eger düşinde bir kimse anuŋ aġzına zülbiye ḳoysa laṭīf **[M182b]** sözler işide eger (6) za‘firānlu olsa ḫastalıḳ[5305] ola.” **Zümrüd:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde zümrüd[5306] oġuldur ve yāḫūd[5307] ḳarındaşlarıdur veyā māl-ı ḥelāl- (7) dur veyā bir görklü nesneden ḫayrdur ve eger zümrüd yavı ḳılsa oġlı vefāt ḳıla veyā (8) sefere gide veyā mālı żāyi‘ ola.” Cābir-i Maġribī eydür:

[5284] māldur ve menfa‘atdur: B māl-ı menfa‘atdur
[5285] yise: M yese
[5286] ve eger ṭatlu olsa bir bī-aṣıl kişiden menfa‘at göre: B-
[5287] zerde-çūb düşde: eger düşde zerde-çūb
[5288] ḫastalıḳdur: M ḫastelikdür
[5289] ve zerde-çūb: M çūb
[5290] eger: B-
[5291] görse: B-
[5292] ḫastalıḳda: M ḫastelikde
[5293] eylese: M eyleye
[5294] seferde: B-
[5295] ṭururuz: B dururuz
[5296] delālet ider: M delīldür
[5297] delālet ider: M delīldür
[5298] ḫalḳ: M-
[5299] ideler: M ide
[5300] veyā: B ve
[5301] veyā: M yā
[5302] ḫaṣṣa-ki: M ḫaṣṣa ki
[5303] dögülmese ve eger: M dögülmemiş ola
[5304] za‘firān olsa: M za‘firānı ola
[5305] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[5306] Dāniyāl Ḥakīm eydür düşde zümrüd: B-
[5307] yāḫūd: M-

“Düşde zümrüd[5308] kenīzekdür ve ba‘żılar (9) eydürler eyü sözdür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Zümrüd biş vech üzerine delālet ider[5309]: (10) oġula ve ḳarındaşa ve ḥelāl māla ve kenīzege ki ḫūb ṣūret ve şīrīn kelāmlu ola[5310].” (11) **Zünnār:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde görse-kim[5311] bilinde zünnār var eger ṣāliḥ (12) olsa yaru[5312] ‘ömri geçmiş ola ve yāḫūd düşmenden inṣāf ala ve eger ṣāliḥ olmasa (13) tīz tevbe eyleye ve eger zünnārı elinde ṭutsa dīnde ża‘īf ola ve eger bilinde olsa (14) ḳorḳudur ki kāfir ola.” **Zenbīl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde zenbīl ‘avratdur (15) veyā[5313] kenīzekdür.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Zenbīl evüŋ ḫidmet-kārıdur[5314] ve eydürler ki **[B131b]** (1) māldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Zenbīl ṭoḳuz vech üzerine delālet ider[5315]: bir ḫādime (2) ve[5316] ‘avrata ve kenīzege ve dīnüŋ **[M183a]** ḳıvāmına ve yıl ṣalāḥına ve uzun ‘ömre ve māla ve ni‘mete (3) ve ‘avratdan mīrāṯa ve düşde zenbīl urucı bir iş issi kişiye delālet ider[5317].” (4) **Zencīr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde zencīr görse[5318] ma‘ṣiyyetdür (5) uzunlıġı miḳdārı[5319] ve eger anı örüp atsa günāhından tevbe eyleye ve eger boynında (6) zencīr görse ḫalāyıḳuŋ maẓlaması anuŋ boynında[5320] ola ve eger elinde olsa ḫalḳuŋ mālına el uzada ve eger ayaġında görse (7) bir kimsenüŋ üzerine fesāda vara ve eger zencīr düzici[5321] görse bir günāh-kār kişiye (8) delīldür.” **Zindān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşinde anı[5322] bir bilmedügi zindāna ḳoysalar (9) vefāt ḳıla eger bir[5323] bildügi zindāna ḳoysalar ġuṣṣalu ola ve ṣāliḥ kişiye eylük bula[5324] (10) ve eger düşinde zindān ehlini görse aŋa ġam ve ġuṣṣa irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (11) eydür: “Eger bir bildügi zindān olsa murād bula ve āḳıbeti ḫayr ola eger zindāna (12) girse girü çıḳsa kendü murādını tamām[5325] bula.” **Zencebīl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim (13) zencebīl var ġam ve ġuṣṣa ola[5326] ve anı yimek[5327] maẓarratdur ve ba‘żılar eydür andan yimek[5328] **[M183b]** (14)

[5308] düşde zümrüd: M zümrüd düşde
[5309] biş vech üzerine delālet ider: M beş veche delīldür
[5310] şīrīn kelāmlu ola: M şīrīn kelāma
[5311] düş ‘āleminde görse-kim: M eger görse ki
[5312] yaru: M yarı
[5313] veyā: M yā
[5314] ḫidmet-kārıdur: M ḫiẕmet-kārıdur
[5315] delālet ider: M delīldür
[5316] ve: M-
[5317] delālet ider: M delīldür
[5318] eger düşde zencīr görse: M zencīr düşde
[5319] uzunlıġı miḳdārı: M ve uzunlıġı ḳuvveti miḳdārı
[5320] zencīr görse ḫalāyıḳuŋ maẓlaması anuŋ boynında: B-
[5321] düzici: M düzücü
[5322] anı: M-
[5323] bir: B-
[5324] bula: B ola
[5325] tamām: M-
[5326] eger görse-kim zencebīl var ġam ve ġuṣṣa ola: M düşde zencebīl ġam ve ġuṣṣadur
[5327] yimek: M yemek

cengdür.” **Zengār:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim zengārı var[5329] ġamdur (15) ve anı yise[5330] vefāt ḳıla ve anuŋ rengi ārāyişdür.” **Zengūle:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger zengūle **[B132a]** (1) olsa ol miḳdār cengdür[5331] meger altun ārāyişlü[5332] veyā gümişlü ola.” **Zekāt:** (2) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde zekāt virse[5333] sekiz vech üzerinedür: (3) beşārete ve ḫayr ẓāhir olmaġa[5334] ve müşkil işe ve ḳażā-yı ḥācete ve ṭarlıġa (4) ve ġamdan ḫalāṣa ve māl ziyāde olmaġa ve ẓafere.” **Zift:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Düşde zift ‘özrdür ‘ayāli[5335] cihetinden ve eger anı cirāḥat üzerine ḳosalar ol (6) cirāḥat eyü olsa bir iş işleye ki bed-nāmlıḳ ḥāṣıl eyleye[5336].” **Zībaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (7) eydür: “Eger düşinde görse-ki[5337] zībaḳ ma‘deninden çıḳarur ‘avrat aŋa mekr düze[5338] (8) ve eger andan yise[5339] renc ve ziyān ola ve[5340] eger anı ṣatsa veyā dökse ‘avrat mekrinden emīn (9) ola ve eger zībaḳ çeşmesine düşüp ġarḳ olsa ‘avrat mekrinden emīn ola (10) eger zībaḳ çeşmesine düşüp ġarḳ olsa ‘avratlaruŋ cādulığına esīr ola ve müteḥayyir ḳala[5341] ve eger düşinde görse-kim[5342] çoḳ zībaġı[5343] var mekr-ile ‘avratlardan māl ḥāṣıl ide.” **Zincifr:** (11) Ḥakīm **[M184a]** eydür: “Düşde zincifr renc ve[5344] ġamdur eger andan yise[5345] ölüm ḫastası ola eger zincifr-ile (12) nesne yazsa ve naḳş eylese lehviyyāta meşġūl ola.” **Zencīr:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde (13) zencīr küfre ve nā-ḥaḳ işlere delālet ider eger zencīri[5346] boynında görse kāfir ola (14) ve ayaġında baġlu olsa münāfiḳ ola ve ellerinde olsa baḫīl ola ammā gören ṣāliḥ (15) olsa ġam degüldür[5347].” **Babu’s-Sīn Sümük: [B132b]** (1) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Hergiz düşinde görse ki burnından sümük yā ṣu gelür[5348] anuŋ oġlı (2) ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Evvel[5349]

[5328] yimek: M yemek
[5329] eger görse-kim zengārı var: M düşde zengār
[5330] anı yise: M andan yese
[5331] eger zengūle olsa ol miḳdār cengdür: M düşde zengūle cengdür ol-miḳdār
[5332] altun ārāyişlü: M altunlu
[5333] eger düşinde zekāt virse: M düşde zekāt
[5334] ve ḫayr ẓāhir olmaġa: B ḫayra ve ḫayr ẓāhir olmaġa
[5335] ‘ayāli: B ‘ayāl
[5336] eyleye: B ola
[5337] görse-ki: M görse ki
[5338] zībaḳ ma‘deninden çıḳarur ‘avrat aŋa mekr düze: B bed-nāmlıḳ ider zībaḳ çıḳarur ‘avratı aŋa mekrūh düze
[5339] yise: M-
[5340] ve: M-
[5341] eger zībaḳ çeşmesine düşüp ġarḳ olsa ‘avratlaruŋ cādulığına esīr ola ve müteḥayyir ḳala: B-
[5342] görse-kim: M görse ki
[5343] çoḳ zībaġı: M zībaḳ
[5344] ve: B ü
[5345] yise: M yese
[5346] zencīri: B zencīr
[5347] degüldür: M degül
[5348] hergiz düşinde görse ki burnından sümük yā ṣu gelür: B eger görse-kim burnından veyā ṣu gelür
[5349] evvel: B-

borcı ödene ve ġamdan ve ġuṣṣadan[5350] ḫalāṣ bula[5351] ve ḫasta-y-ısa (3) şifā bula.” Muḥammed bin[5352] Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[5353] üzerine[5354] sümük düşer anuŋ oġlı ṭoġa (4) ve eger yire[5355] düşse ḳızı ṭoġa ve eger görse-ki[5356] sümük ‘avratınuŋ üzerine düşer ol ‘avrat (5) yüklü ola ve oġlan düşüre ve eger görse-kim[5357] ‘avrat erinüŋ üzerine sümük[5358] bıraġur ol ‘avrat oġlan ṭoġura ve eger görse ki sümügi kendü ḳoŋşısınuŋ evi üzerine bıraġur[5359] ol (6) ḳoŋşınuŋ ‘avratıyla ḫıyānet ide.” **[M184b]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger görse-kim[5360] kendü burnınuŋ (7) sümügin yir kendü mālını[5361] kendü[5362] ‘ayāline nafaḳa ide eger ol sümük ḳara ve ġalīẓ (8) olsa ol kişi oġlı sebebinden ġama ve muṣībete irişe ve eger ṣaru olsa oġlı ḫasta (9) ola.” **Südük**[5363]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her kim[5364] düşinde görse-ki[5365] kendü yerine bevl ider ġam (10) u[5366] ġuṣṣadan ḳurtılup feraḥ bula borcı var-ısa ödene eger ġanī-y-ise ol bevl (11) miḳdārı mālından eksile.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[5367] bir bilmedügi yirde bevl (12) ider ol yirden ‘avrat dileye ve yāḫūd[5368] kenīzek ṣatun ala ve eger görse-kim bevl (13) yerine ḳan gelür anuŋ bir nāḳış oġlı ola[5369] ve eger görse-kim[5370] bevl yerine iriŋ (14) gelür oġlı ‘illetlü ola ve ba‘żılar eydürler kim[5371] ḥarām māldur[5372] eger bevlden içse ol (15) kişi ḥarām māl yiye.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[5373] bir yirde tebevvül ider ol **[B133a]** (1) kişi kesb-i ḥelāldan māl ḥāṣıl eyleye ve eger görse-kim muṣḥaf üzerine bevl ider anuŋ (2) bir oġlı ola ki Ḳur’ānı ẓāhiriyle oḳıya ve ‘ālim ola ve eger görse-kim bir yirde bevl ider[5374] ammā (3)

[5350] ve ġuṣṣadan: B-
[5351] ḫalāṣ bula: M-
[5352] bin: B İbni
[5353] görse-kim: M görse ki
[5354] üzerine: M üzerinde
[5355] yire: M yere
[5356] görse-ki: M görse ki
[5357] görse-kim: M görse ki
[5358] sümük: B-
[5359] ol ‘avrat oġlan ṭoġura ve eger görse ki sümügi kendü ḳoŋşısınuŋ evi üzerine bıraġur: B-
[5360] görse-kim: M görse ki
[5361] kendü mālını: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[5362] kendü: M-
[5363] südük: M sidük
[5364] kim: B ki
[5365] görse-ki: M görse ki
[5366] u: B ve
[5367] görse-kim: M görse ki
[5368] ve yāḫūd: M yā
[5369] ve eger görse-kim bevl yerine ḳan gelür anuŋ bir nāḳış oġlı ola: M-
[5370] görse-kim: M görse ki
[5371] kim: M ki
[5372] ḥarām māldur: M ḥarām māl yeye
[5373] görse-kim: M görse ki
[5374] ider ol kişi kesb-i ḥelāldan māl ḥāṣıl eyleye ve eger görse-kim muṣḥaf üzerine bevl ider anuŋ bir oġlı ola ki Ḳur’ānı ẓāhiriyle oḳıya ve ‘ālim ola ve eger görse-kim bir yirde bevl ider: M-

ba‘żısını keser ol kimsenüŋ mālınuŋ[5375] ba‘żısı gide veyā ġuṣṣasınuŋ ba‘żısı gide[5376] ve eger görse-kim[5377] kendü bevliyle mesḫ ider anuŋ (4) bir ‘ālim ve dānā oġlı ola ki ḫalāyıḳ aŋa mütāba‘at eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim (5) mescide tebevvül ider ol kişi mālını ḫazīne eyleye ammā kendü-y-içün degül ve eger bevl ḳaftānına (6) bulaşmış olsa mālını ‘ayāli üzerine ḫazīne eyleye ve nā-ḥaḳ yire ḳavmlarıyla ceng eyleye ve ticāret- (7) de ziyān eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kendü yerine bevl itmek faḳīr olana ġınādur (8) ve ḳul olana āzādlıḳdur ve ḫastaya şifādur ve esīre ḫalāṣdur ve müsāfire selāmetlıġa (9) ve yerine gelmekdür ve ‘amel-dāra ‘azldur ve ḫalīfeye mevtdür ve ḳāḍīya ma‘zūllıḳdur ve tācire (10) ziyāndur.” İsmā‘īl bin Eṣ‘aṯ eydür: “Eger görse-kim kendü evinde yerine bevl ider (11) mālını ‘ayāli üzerine nafaḳa ide ol māluŋ bedeli girü gele.”[5378]

Sırça: Dāniyāl Ḥakīm (12) eydür: “Düşde sırça ‘avratdur eger görse-kim sırça nesne-y-ile şarāb içer ol kişi (13) ‘avrat dileye ve andan māl ve menfa‘at bula ve eger görse-kim bir kimseye sırça ḳab-ıla (14) şarāb virür ol virdügi kişi-çün ‘avrat dileye.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger bir (15) kişi görse-kim elinde bir aḳ cām ṭutar ki ol cāmda kendü adı yazılu ol kişi **[B133b]** (1) dīn[5379] ü dünyā devletin bula ve ḫāceti revā ola ve eger anuŋ üzerine pādişāh adı yazılu (2) olursa eger gören pādişāh-ısa eceli yaḳın ola ve eger degülse ol-miḳdār şādılıḳ (3) bula.”[5380] Cābir-i Maġribī eydür: “Eger bir kişi görse-kim[5381] elinden sırça düşüp şınur eger bu kişi (4) ulu-y-ısa ‘avratına ṭalāḳ vire yoḫsa[5382] kendü ḳavm u ḳabīlesinden **[M185a]** bir ‘avrat vefāt ḳıla (5) ve ba‘żılar eydürler[5383] ki düşde sırça bir kimse ola ki[5384] ol dāyim ‘avratlaruŋ meṣāliḥın (6) bitürür ola ve anlaruŋ-ıla iḫtilāṭ ider ola[5385].” **Saḳf:** “Eger bir kişi görse-kim[5386] kendü evinüŋ (7) saḳfı yücelmiş ol-miḳdār

---

[5375] ba‘żısını keser ol kimsenüŋ mālınuŋ: B-
[5376] veyā ġuṣṣasınuŋ ba‘żısı gide: M-
[5377] görse-kim: M görse ki
[5378] Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim mescide tebevvül ider ol kişi mālını ḫazīne eyleye ammā kendü-y-içün degül ve eger bevl ḳaftānına bulaşmış olsa mālını ‘ayāli üzerine ḫazīne eyleye ve nā-ḥaḳ yire ḳavmlarıyla ceng eyleye ve ticāretde ziyān eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kendü yerine bevl itmek faḳīr olana ġınādur ve ḳul olana āzādlıḳdur ve ḫastaya şifādur ve esīre ḫalāṣdur ve müsāfire selāmetlıġa ve yerine gelmekdür ve ‘amel-dāra ‘azldur ve ḫalīfeye mevtdür ve ḳāḍīya ma‘zūllıḳdur ve tācire ziyāndur.” İsmā‘īl bin Eṣ‘aṯ eydür: “Eger görse-kim kendü evinde yerine bevl ider mālını ‘ayāli üzerine nafaḳa ide ol māluŋ bedeli girü gele.”: M-
[5379] dīn: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[5380] Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde sırça ‘avratdur eger görse-kim sırça nesne-y-ile şarāb içer ol kişi ‘avrat dileye ve andan māl ve menfa‘at bula ve eger görse-kim bir kimseye sırça ḳab-ıla şarāb virür ol virdügi kişi-çün ‘avrat dileye.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger bir kişi görse-kim elinde bir aḳ cām ṭutar ki ol cāmda kendü adı yazılu ol kişi dīn ü dünyā devletin bula ve ḫāceti revā ola ve eger anuŋ üzerine pādişāh adı yazılu olursa eger gören pādişāh-ise eceli yaḳın ola ve eger degülse ol-miḳdār şādılıḳ bula.”: M-
[5381] görse-kim: M görse ki
[5382] yoḫsa: M yoġ-ısa
[5383] eydürler: M eydür
[5384] ki: M-
[5385] ve anlaruŋ-ıla iḫtilāṭ ider ola: M-

ululuḳ ve şeref bula[5387] ve eger görse-kim[5388] düşüp ḫarāb olur mertebe- (8) sinden düşüp ġam-gīn ola[5389] ve eger saḳfdan aŋa ṣāfi ṣu yaġsa ol-miḳdār māl ve ni‘met bula[5390] ve eger saḳfdan ‘aḳreb veyā yılan[5391] yaġsa bir pādişāhdan (9) veyā bir[5392] ulu kişiden ġuṣṣa yetişe ve eger görse-kim[5393] saḳf anuŋ üzerine yıḳılur anuŋ (10) altında ḳalur helāk olmaḳlıġa ḳorḳu ola ve eger evüŋ saḳfın münaḳḳaş görse ol kişi dünyā (11) işine meşġūl ola.” **Serçe:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde serçe bir ḳadri büyük kişiye (12) delālet ider ve eger anı düşinde dām-ıla veyā bir ḫīle-y-ile[5394] ṭutsa bunuŋ gibi kişiyi ḳahr eyleye (13) ve eger serçeyi yuvasından çıḳarsa ḫalḳuŋ evinden nesne ṭaşra çıḳara ve[5395] ol cihetden aŋa (14) renc ve melāmet irişe ve eger görse-kim[5396] yavruların[5397] avlar ve anlaruŋ boyunların üzer ve[5398] anları (15) ṭaġarcuġına ḳoyar oġlancuḳlara mu‘allimlik **[M185b]** ide ve anlaruŋ endāmlarını[5399] aġaç zaḫmıyla mecrūḥ eyleye **[B134a]** (1) ve eger ol serçe dişi olsa bu ṣıfatlu ‘avrat ki yoġun ve ḳadrlu ola eri veyā ḳarındaşı (2) anı ḳahr eyleye ve eger serçe ḳızıl olsa bir ḫūb ‘avrat ala veyā bir maḥbūbe[5400] cāriye ṣatun (3) ala ve eger ṣaru olsa bir ma‘lūl[5401] ‘avrat ala ve eydürler ki düşde serçe oġul (4) veyā[5402] ḳuldur ve eger serçe görse bir yaramaz fi‘illü kişiyle dostlıḳ eyleye ve ba‘żılar (5) eydürler ki her kim serçe bulsa eger dervīş ise altı dirhem[5403] gümiş[5404] ola ve eger (6) ġanī-y-ise biŋ dirhem[5405] gümüş[5406] bula ve eger anuŋ yuvasın bulsa ḫayr ve emīnlik bula ve eger (7) serçeler[5407] āvāzın işitse eyü sözler işide ki ol sözlerden ‘acebe gele ve ba‘żılar (8) eydürler ki anlaruŋ āvāzları tesbīḥdür ve çoḳ serçeleri olsa bir ḳavmuŋ üzerine (9) server ola ve mālı çoḳ ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim düşinde serçe (10) bulur[5408] oġuldur ve eger iki olsa veyā[5409] daḫı

[5386] görse-kim: M görse ki
[5387] bula: M ola
[5388] görse-kim: M görse ki
[5389] düşüp ġam-gīn ola: M düşe
[5390] ve eger saḳfdan aŋa ṣāfi ṣu yaġsa ol-miḳdār māl ve ni‘met bula: B-
[5391] ‘aḳreb veyā yılan: M yā ‘aḳreb yā yılan
[5392] bir: B-
[5393] görse-kim: M görse ki
[5394] ḫīle-y-ile: M ḫīle ile
[5395] ve: B-
[5396] görse-kim: M görse ki
[5397] yavruların: M yavrıların
[5398] ve: B-
[5399] endāmlarını: B endāmların
[5400] maḥbūbe: B maḥbūb
[5401] ma‘lūl: M mel‘ūn
[5402] veyā: B ve
[5403] dirhem: M direm
[5404] gümiş: B gümüş
[5405] dirhem: M direm
[5406] gümiş: B gümüş
[5407] serçeler: M serçe
[5408] eger görse-kim düşinde serçe bulur: M eger düşinde serçe bulsa

artuḳ[5410] olsa māldur ve eger görse-kim[5411] çoḳ (11) serçeler anuŋ çevresinde otururlar anuŋ bir kişiyle ġavġası ola **[M186a]** ve eger görse-kim[5412] (12) bir serçeyi elinde[5413] aġzına alup yudar oġlı ṭoġa eger aŋa çoḳ serçeler baḫşīş eyleseler (13) ol-miḳdār māl bula ve eger görse-kim[5414] bir serçe elinde ṭutar ve[5415] öldürür aŋa ziyān irişe ve ola ki (14) oġlı helāk ola ve eger anuŋ evini yuva idinse oġlı ola bir zift-endām büyük." Ca'fer-i (15) Ṣādıḳ eydür: "Düşde serçe ṭoḳuz vech üzerine delālet ider: bir pādişāha ve ulu kişiye **[B134b]** (1) ve ḫūb ṣūretlü oġula ve ḳāḍīya ve bāzir-gāna ve yol urucı ḫalḳa ve ceng idici kişiye ve (2) cimā' sevici kişiye ve eger serçeyi görse-kim[5416] saḳḳa diyüp söyler ṭıfl oġlana delālet (3) ider[5417] ve her ne vech-ile ki[5418] görilse[5419] oġlancuġa ta'alluḳdur." **Siŋir:** Ḥakīm eydür: "Siŋir anuŋ mālın (4) cem' idicisine delālet ider ve eger görse-kim[5420] endāmınuŋ bir siŋiri ḳurumış yā üzilmiş bir dostlıġı (5) māldan ötürü[5421] olan kişiden[5422] ayru düşe ve yāḫūd[5423] dünyādan göç eyleye ve eger cemī'[5424] siŋirleri (6) ḳurısa veyā üzülse ḳavmlarından ve[5425] dostlarından ayrıla ve eger siŋirini dürüst ve ḳavī (7) görse anuŋ ḥāli be-ġāyet eyü ola." **Sivrisiŋek: [M186b]** Ḥakīm eydür: "Düşde sivrisiŋek bir ża'īf (8) ve nā-kes ve az işlü ḥaḳīr[5426] kişiye delālet ider ve eger görse-kim[5427] anuŋ-ıla ceng ider bir nā-kes (9) kişiyle ceng eyleye ve eger görse-kim[5428] ol boġazına gider bunuŋ gibi kişiyle bir işe meşġūl[5429] (10) ola ve azacuḳ ḫayr göre ve eger görse-kim[5430] çoḳ sivrisiŋek anuŋ yüzini[5431] ışırur aŋa ḫalāyıḳ (11) ziyān ve maẓarrat irişdüreler[5432] ve eger görse-kim[5433] anuŋ[5434] başına girse girü çıḳmasa aŋa belā-yı 'aẓīm irişe." (12) **Sıçramaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür:

[5409] veyā: M yā
[5410] artuḳ: B ziyāde
[5411] görse-kim: M görse ki
[5412] görse-kim: M görse ki
[5413] elinde: B-
[5414] görse-kim: M görse ki
[5415] ṭutar ve: M-
[5416] görse-kim: M görse ki
[5417] delālet ider: M delīldür
[5418] ki: B-
[5419] görilse: M görse
[5420] görse-kim: M görse ki
[5421] ötürü: M-
[5422] kişiden: M kişiye
[5423] ve yāḫūd: M veyā
[5424] cemī': B cemī'i
[5425] ve: M-
[5426] ḥaḳīr: M-
[5427] görse-kim: M görse ki
[5428] görse-kim: M görse ki
[5429] meşġūl: B ma'lūb
[5430] görse-kim: M görse ki
[5431] yüzini: B yüzüni
[5432] irişdüreler: M irişdüre
[5433] görse-kim: M görse ki
[5434] anuŋ: B-

“Düşinde görse-kim[5435] bir yirden bir yire[5436] sıçrar tīz vaḳtda (13) ḥālden ḥāle döne ve eger bir ıraḳ yire[5437] ṣıçrasa bir ıraḳ sefere gide[5438] ve eger görse-kim[5439] elinde ‘aṣā (14) ṭutar[5440] ḥālden ḥāle döne ve eger görse-kim[5441] (15) bir[5442] ırmaḳdan veyā[5443] bir ḳuyudan ṭaşra ṣıçrar yaramaz ḥālden eyü ḥāle gele.” Cābir-i Maġribī eydür: “Görse-kim[5444] **[B135a]** (1) bir yüce yirden bir pāk yire[5445] ṣıçrar fesād ḥālinden ṣalāḥa gele eger görse-kim bir yirden (2) nūr ṣıçrar[5446] bir kimseden ki bir nesneyi[5447] ümīd ṭutardı yarlıḳ irişe ve eger görse-kim[5448] bir ḳapudan (3) bir ḳapuya ṣıçrar ‘avratına ṭalāḳ virüp[5449] ve bir ‘avrat **[M187a]** daḫı ala ve eger ṭamdan sıçrayup (4) bir ılḳınuŋ üzerine otursa vefāt bula ve eger bir ṭam üzerine sıçrasa ol ṭam aşaġa geçse (5) ‘avratı öle ve eger ṭavar üzerinden aşaġa ṣıçrasa evine girse ol ‘avrat ki[5450] gitmiş-idi (6) girü gele ve eger görse-kim[5451] yirden hevāya ṣıçrar yüzini[5452] ḳıbleden yaŋa döndürüp[5453] kendüyi (7) Mekkede[5454] veyā Medīnede veyā Ḥaremde görse ḥac eyleye ve eger bir bilmedügi evden bir bildügi (8) eve sıçrasa vefāt ḳıla ve eger görse-kim[5455] ṭoġan gibi mu‘allaḳ urur işi yaramaz ola (9) ve eger hevāya sıçrayup ḳuş ṭutsa kendü[5456] ‘avratını ḳovı virüp bir ‘avrat daḫı ala.” Cābir-i (10) Maġribī eydür: “Eger görse-kim[5457] bir ırmaḳdan veyā[5458] bir ḳazılmış çuḳurdan ṭaşra sıçrar endīşeden (11) rencden ḫalāṣ bula ve murādına irişe ve işi niẓām bula.” **Sünnet eylemek:** “Düşde sünnet eylemek peyġamber (12) sünnetin yerine getürmekdür ve eger görse-kim[5459] anı sünnet iderler sünneti yerine getürüp (13) günāhdan pāk ola ve eger sünnet itdügi yirden **[M187b]** ḳan gelse ol sünnet üzerine sābit (14) ola ve tevbe eyleye ve

---

[5435] görse-kim: M görse ki
[5436] yire: M yere
[5437] yire: M yere
[5438] ve eger bir ıraḳ yire ṣıçrasa bir ıraḳ sefere gide: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[5439] görse-kim: M görse ki
[5440] ṭutar: M dutar
[5441] görse-kim: M görse ki
[5442] bir: B-
[5443] veyā: M yā
[5444] görse-kim: M görse ki
[5445] yire: M yere
[5446] fesād ḥālinden ṣalāḥa gele eger görse-kim bir yirden nūr ṣıçrar: M-
[5447] bir nesneyi: B nesneye
[5448] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[5449] virüp: B vire
[5450] ki: B-
[5451] görse-kim: M görse ki
[5452] yüzini: B yüzüni
[5453] döndürüp: M dönderüp
[5454] Mekkede: M Mekkeden
[5455] görse-kim: M görse ki
[5456] kendü: B-
[5457] görse-kim: M görse
[5458] veyā: M-
[5459] görse-kim: M görse ki

eger sünnet itdükleri altına naẓar eylese ġam ve ḫıdlān[5460] bula ve eger kendüyi[5461] (15) sünnetsüz görse sünnet yolı üzerine olmaya ve dīnsüz ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: **[B135b]** (1) “Sünnet itmek biş[5462] vech üzerine delālet ider: bir dāyim sünnet üzerine olmaḳ, oġul (2) ve iṭā‘at ve ḫayr ve oġuldan ve ‘avratdan cüẕālıḳ.” **Segirtmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Yayaḳ (3) segirtmek ve at çapmaḳ ol miḳdār ḫarīşlıḳdur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[5463] segir- (4) tmeg-ile[5464] bir kişiyi geçer ḫarīş māl-ıla ol kişiden ġālib ola ve eger ḳalsa segirtmese ve otursa (5) ḫırşını terk ide.” **Saç ayaḳ:** Ḥakīm eydür: “evüŋ ketḫudāsına delālet ider ve bir bahādur kişiye ki (6) hīç kimseden endīşe itmeye ve her ziyāde ve noḳṣān ki anda görinür anlara rāci‘dür.” (7) **Sögmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşinde düşmene sögse[5465] ol kimsenüŋ[5466] ḥāli eyü ola ve anuŋ üzerine (8) ẓafer bula ve murādına irişe.” **Saḳal:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Saḳal ārāyiş ve ketḫudālıḳdur (9) ve eger görse-kim[5467] saḳalı uzun olmış anuŋ işi müheyyā ola ve eger[5468] **[M188a]** saḳalı göbeginden geçse (10) ġamdur ve eger şındu-y-ıla anı kesüp ārāyiş itse ketḫudāya tīmār ide[5469] ve eger anı boyasa (11) kendü aḥvālin örte ve eger saḳalı yire irişse[5470] eceli yaḳın gele ve eger cemī‘[5471] saḳalı kesilmiş (12) olsa mālında[5472] ziyān ola ve ḫürmetine ziyān irişe[5473] ve eger düşinde görse-ki[5474] köse olmış (13) hemīn buŋa[5475] delālet ider[5476] ve eger şaru şaḳallu kişi kendüyi[5477] ḳara şaḳallu görse ḳāḍīlıḳ (14) eyleye ve eger aḳ görse çoḳ yük getüre ve eger kendü saḳalını bir kişinüŋ elinde görse (15) ve kendüsi ıraḳdan naẓar eylese anuŋ rızḳı ve ni‘meti bir ġayrı kişiye naṣīb ola ve eger kendü **[B136a]** (1) saḳalını āyīneyle[5478] düzse anuŋ ketḫudāsı müheyyā ola ve eger ḫastalıḳdan saḳalı dökülse merg-i mefācāndan[5479] (2) ḳorḳu ola ve eger düşinde saḳalın düzse ve buḫūr ve güllāb itse bir iş işleye ki ḫalāyıḳ (3) aŋa medḥ ideler ve eger göbeginden aşaġaya degin

---

[5460] ḫıdlān: M ḫuẕlān
[5461] kendüyi: M kendü
[5462] biş: M beş
[5463] eger görse-kim: M görse ki
[5464] segirtmeg-ile: M segirdmeg-ile
[5465] düşinde düşmene sögse: M düşmen düşmene sögse
[5466] ol kimsenüŋ: B-
[5467] görse-kim: M görse
[5468] olmış anuŋ işi müheyyā ola ve eger: M-
[5469] ketḫudāya tīmār ide: M kendü ketḫudāya tīmārdur
[5470] saḳalı yere irişse: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[5471] cemī‘: B cemī‘i
[5472] mālında: B mālından
[5473] irişe: M ola
[5474] görse-ki: M görse ki
[5475] buŋa: B yola
[5476] delālet ider: M delīldür
[5477] kişi kendüyi: M kişiyi
[5478] āyīneyle: M āyīne ile
[5479] merg-i mefācāndan: B merg-i mefācādan

uzatsa borçlu ola ve eger göbeginden ḳısa (4) olsa māl bula ve eger kendü saḳalın bir ḳaç **[M188b]** atası saḳalınca görse atasından mīrāṣ bula (5) ve eger düşinde ʻammusı saḳalına yapışsa andan mīrāṣ bula[5480] ve eger düşinde saḳalını ḳırġıl görse (6) anuŋ zīneti ola ve eger görse-kim[5481] saḳalından bir pāre düşmiş[5482] mālından bir pāre gide ve eger saḳalını bir yirde gizlese mālını ḥıfẓ ide[5483].” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse ki[5484] (7) saḳalı[5485] küçük ve ḳısacuḳ olmış borcı ödene ve ġamdan ḫalāṣ bula ve eger (8) saḳalı yire[5486] düşse vefāt ḳıla ve eger saḳalınuŋ aġını divşürse sünnete muḫalefet (9) eyleye.” İsmāʻīl İbni Eşʻaṣ eydür: “Eger ʻavrat görse-kim[5487] saḳalı bitmiş ġam-gīn ola[5488] ve rüsvāy ola (10) veyā görse-kim[5489] ʻavratınuŋ saḳalı var hergiz oġul ṭoġurmaya ve eger oġlınuŋ[5490] saḳalı olsa (11) ġuṣṣalu ola ve eger bir kimse anuŋ saḳalını çekse[5491] anuŋ mālını mīrāṣ ala.” Caʻfer-i Ṣādıḳ (12) eydür: “saḳal düşde on[5492] vech üzerine delālet ider: tebaʻa ve ʻizzete ve mertebeye ve heybete (13) ve mürüvvete ve eyülige ve evlenmege ve māla ve oġula ve ḥürmete ve eger ḥācibler ve ḳorḳulu kimseler (14) ve ehl-i zindān saḳalların yolsalar veyā yonsalar[5493] anlara eyüdür.” **Sülük:** Muḥammed bin (15) Sīrīn eydür: “Düşde sülük bir **[M189a]** tamaʻ-kār[5494] düşmendür ve eger görse-kim[5495] kendü endāmından **[B136b]** (1) ḳan ṣorar düşmen anuŋ üzerine ġālib ola ve mālından ala ve eger boġazına sülük gitse (2) anuŋ düşmeni evinden ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Sülük[5496] bir kişiye delīldür kim[5497] ġayrınuŋ mālından (3) yir kendü mālından yimez.” **Süŋü:** Ḥakīm eydür: “Eger elinde süŋü[5498] görse anuŋ bir oġlı ola.” Bāḳī taʻbīrini ḫarbe[5499] bābında beyān[5500] (4) itdük anda ṭaleb ideler. Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde süŋü[5501] sekiz vech üzerine delālet (5) ider[5502]:

[5480] ve eger düşinde ʻammusı saḳalına yapışsa andan mīrāṣ bula: M-
[5481] görse-kim: M-
[5482] düşmiş: M düşmiş görse
[5483] ve eger saḳalını bir yirde gizlese mālını ḥıfẓ ide: M-
[5484] Dāniyāl Ḥakīm eydür eger görse ki: B ve eger
[5485] saḳalı: B saḳalını
[5486] yire: M yere
[5487] görse-kim: M görse ki
[5488] ola: B-
[5489] görse-kim: M görse ki
[5490] oġlınuŋ: B oġlanuŋ
[5491] saḳalını çekse: B saḳalın çalsa
[5492] on: M üç
[5493] yonsalar: M yusalar
[5494] tamaʻ-kār: B tamaʻ-dār
[5495] görse-kim: M görse ki
[5496] sülük: B-
[5497] kim: B-
[5498] Ḥakīm eydür eger elinde süŋü: B-
[5499] ḫarbe: M-
[5500] beyān: B taʻbīr
[5501] düşde süŋü: M süŋü düşde
[5502] sekiz vech üzerine delālet ider: M sekiz nesneye delīldür

ḳuvvete ve sefere ve vilāyete ve oġula ve emīnlige ve ġınāya ve riyāsete eger süŋüci görse (6) ḫalḳa yardım viriciye delālet ider[5503]." **Sāṭūr:** Ḥakīm eydür: "Düşde sāṭūr bir bahādur kişiye (7) delālet ider[5504] ki cemī'[5505] işlerüŋ ortasında farḳ ider ve eger bir kimse aŋa sāṭūr virse (8) bir bu ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye ve andan menfa'at isteye." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger (9) sāṭūr yoġun ve büyük[5506] olsa bir kimseye delālet ider ki düşvār işler aŋa āsān (10) ola." **Sebze-vāt:** Ḥakīm eydür: "Düşde sebze-vāt dīndür ḫaṣṣa ki vaḳtında olsa[5507] (11) ve her ne sebze ki olsa ni'metdür ve vüs'at-ı **[M189b]** 'ıyşdur ḫaṣṣa-ki[5508] leẕẕeti şīrīn ola (12) ve eger bir ṭarafı sebze-zār göre İslām yolıdur." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde (13) sebze-vāt dört vech üzerine delālet ider: İslām yolına ve dīne[5509] ve i'tiḳāda ve vera'a." (14) **Sebel:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger gözinde sebel olsa hergiz nesne görmese (15) ol sebel miḳdārı dīninde noḳṣān ola ve eger ol sebeli gözinden kesüp giderse bir 'ālimüŋ **[B137a]** (1) elinde tevbe eyleye ve ba'żılar eydürler ki oġlı ḫastalıḳdan ḫalāṣ bula ve eger seferde olsa (2) selāmetlıġ-ıla[5510] girü gele." **Sipīd-rūy:** Ki aŋa tuç dirler. "Düşde tersālar cinsine delālet ider ve eger (3) sipīd-rūydan kendüniŋ metā'ı olsa dünyāvī nesne ḥāṣıl eyleye[5511] ve eger sipīd- (4) rūydan ṭās veyā ibrīḳ veyā bunlara beŋzer nesnesi olsa bu cemī'si ḫidmet-kāra[5512] delīldür (5) ve eger andan cur'a[5513] olsa anuŋ ketḫudāsına delālet ider ve eger düşinde tuççı görse (6) bir nesnenüŋ ṣāḥibine delālet ider[5514]." **Sipīd-mühre**[5515]**:** Ḥakīm eydür: "Eger düşinde sipīd-mühre görse (7) kendü rāzını kimseye söyleye." Cābir-i Maġribi eydür: "Erenlere manṣıbdur 'avratlara rüsvāylıḳdur[5516] (8) ve rāzları[5517] āşikāre olmaġa **[M190a]** delālet ider[5518]." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Bu dört vech üzerine (9) delālet ider: bir mekrūh ḫabere ve yalan söze ve rāz āşikāre olmaġa ve muṣībete." **Seccāde:** (10) Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde görse-kim[5519]

[5503] delālet ider: M delīldür
[5504] delālet ider: M delīldür
[5505] cemī': B cemī'i
[5506] yoġun ve büyük: M büyük ve yoġun
[5507] olsa: B ola
[5508] ḫaṣṣa-ki: M ḫaṣṣa ki
[5509] ve dīne: B-
[5510] selāmetlıġ-ıla: M selāmetlig-ile
[5511] ve eger sipīd-rūydan kendüniŋ metā'ı olsa dünyāvī nesne ḥāṣıl eyleye: M-, B nüshasında sipīd-mühre maddesi sehven araya yazılmıştır
[5512] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[5513] cur'a : B/M curā'
[5514] delālet ider: M delīldür
[5515] sepīd-mühre: B nüshasında sehven seccāde yazılmıştır
[5516] rüsvāylıḳdur: B rüsvāy
[5517] rāzları: B rāzlar
[5518] delālet ider: M delīldür
[5519] görse-kim: M görse ki

seccāde üzerinde oturur Ḥicāz seferine (11) gide eger mescid içinde olsa ve eger[5520] seccāde yüŋden olsa namāza raġbeti ola.” **Secde:** (12) Eger görse-kim[5521] Allāhu Ta‘ālāya secde ider günāhdan[5522] tevbe eyleye ve ‘ömri uzun ola ve eger bir kimseye (13) secde eylese murādı ḥāṣıl olmaya ve eger bir dīvāra veyā bir yüce yire[5523] secde ḳılsa (14) ulular̲dan renc ve[5524] zaḥmet göre ve eger düşde[5525] bir kimse aŋa secde eylese[5526] (15) andan murādı ḥāṣıl ola. **Söz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde söz söylemek ve işitmek **[B137b]** yeksāndur. Eger[5527] ‘Arabca söylese ‘izzet ve manṣıb bula ve eger aḫbār-ı rasūl söylese veyā işitse (2) hemīn buŋa delālet ider[5528] ve eger Fārsī söylese ulular-ıla ṣoḥbet eyleye ve anlardan ḫayr ve menfa‘at (3) göre ve eger ‘İmrān dilince söylese bir yirden bir[5529] mīrāṯ bula ve eger Hindū[5530] dilince söylese (4) bir dūn-himmetlü[5531] kişiyle **[M190b]** anuŋ[5532] maṣlaḥatı düşe ve eger Türkçe[5533] söylese yaramaz ḫaber işide ve eger (5) Ḫarezmī söylese bir mekrūh ḫaber işide ve eger Yunānī söylese ḥikmete meşġūl ola ve eger Rūmca söylese kesbe meşġūl ola ve eger Gürcī dilin söylese[5534] bir ṭama‘-dār kişiden (6) renc ü[5535] zaḥmet irişe ve eger Ermenī dilin[5536] söylese bir bed-ḫūdan renc ü zaḥmet göre[5537] (7) ve eger bir dilce söylese[5538] ki hergiz işitmeyüp durur bir işde müteḥayyir ola ve[5539] andan ḫalāṣ bulmaḳ (8) çāresin bilmeye ve eger cemī‘[5540] diller-ile söz söylese çoḳ işler ḥāṣıl eyleye ve ‘azīz ola. Cābir-i Maġribī (9) eydür: “Eger her dilce ki söyler ḫayr ola[5541] ve eger[5542] şer söylese şer ola ve eger (10) kendü endāmlarından birine söz söylese kendünüŋ üzerine ṭanuḳlıḳ vire.” **Serāb:** (11) Ḥakīm eydür: “Düşde bir yirde serāb görse

---

[5520] eger: M-
[5521] görse-kim: M görse ki
[5522] günāhdan: B-
[5523] yire: M yere
[5524] ve: B ü
[5525] düşde: B nüshasında sehven düşde söz söylemek yazılmıştır
[5526] aŋa secde eylese: M secde ḳılsa
[5527] eger: M ve eger
[5528] delālet ider: M delīldür
[5529] bir: M-
[5530] Hindū: M Hindi
[5531] dūn-himmetlü: B dūn-himmet
[5532] anuŋ: B-
[5533] Türkçe: B Türkīce
[5534] ḥikmete meşġūl ola ve eger Rūmca söylese kesbe meşġūl ola ve eger Gürcī dilin: B- söylese
[5535] ü: M ve
[5536] dilin: B-
[5537] renc ü zaḥmet göre: M renc göre
[5538] söylese: M söyleye
[5539] ve: B-
[5540] cemī‘: B cemī‘i
[5541] eger her dilce ki söyler ḫayr ola: M eger cemī‘ dillerle söz söylese çoḳ işler işleye ḫayr ola
[5542] eger: B-

bāṭıl söze ve bī-fāyide ‘ilme delālet ider[5543] (12) ve eger ol[5544] gördügi serābuŋ yerinden[5545] ṭopraḳ yise[5546] bir bāṭıl ‘ilmden māl cem‘ eyleye (13) ammā[5547] pāyidār olmaya.” **Serā-perde:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde serā-perde ululuḳdur ve yāḫūd[5548] (14) muḳaddemdür ve eger pādişāhuŋ olsa ḥürmet bula[5549] ve eger düşse **[M191a]** anuŋ memleketine zevāl (15) irişe ve yāḫūd[5550] pādişāhuŋ oġlı vefāt ḳıla ve eger yil alup hevāya gitse anuŋ milkin **[B138a]** (1) bir pādişāh daḫı ala.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde serā-perde biş vech üzerine (2) delālet ider[5551]: bir salṭanata ve riyāsete ve vilāyete ve vizārete ve leşker-keşe.” **Sarāy:** (3) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger bir bilmedügi sarāya girse ol sarāyda ölmiş kimseler (4) görse eceli yaḳın gele ve ol sarāydan ṭaşra çıḳsa ḫasta ola ve girü (5) şifā bula ve eger bir[5552] bildügi sarāy olsa balçıġ-ıla yapılmış olsa ḥelāl rızḳ ṭaleb (6) eyleye ve eger büyük ve giŋ olsa çoḳ rızḳ bula ve eger ḳatı giŋ olsa ve anda (7) köşeler olsa[5553] ol kişi āḫiretde ululıḳ[5554] bula ve eger sarāydan dīvār veyā (8) direk[5555] düşse veyā ḳapusı şınsa veyā yansa anuŋ evine muṣībet irişe ve eger sarāyuŋ (9) ḳapusı yeŋi olsa eger gören kişi[5556] ġanī olsa mālı ziyāde ola ve eger dervīş olsa (10) ġanī ola ve eger sarāyı yeŋi görse ammā ortasını görse yā ḳızı veyā[5557] ḳız ḳarındaşı öle (11) ammā sarāyuŋ şuffesi ataya ve[5558] anaya delālet ider[5559] **[M191b]** ve eger ortasını yüce görse atasınuŋ (12) veyā[5560] anasınuŋ ‘ömri uzun ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde sarāy yedi vech üzerine (13) delālet ider: ‘avrata ve ġınāya ve emīnlige ve eyü dirlige ve māla ve vilāyete ve emānete.” (14) **Sirke:** Ḥakīm eydür: “Düşde sirke māldur ḫayrlu[5561] ve bereketlü ve eger ḳatı ekşi olsa (15) ġamdur veyā cengdür ve eger görse-kim[5562] etmeg-ile sirke yir ‘ömri uzun ola ve perhīz-kār **[B138b]** (1) ola ve eger evinde sirke çoḳ olsa ḥelāl māl ḥāṣıl

[5543] ider: M-
[5544] ol: M-
[5545] serābuŋ yerinden: M serābdan
[5546] yise: M yese
[5547] ammā: M ve
[5548] ve yāḫūd: M veyā
[5549] bula: B ola
[5550] ve yāḫūd: M veyā
[5551] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[5552] bir: B-
[5553] olsa: M görse
[5554] ululıḳ: B ululuḳ
[5555] dīvār veyā direk: M yā dīvār yā dīrek
[5556] kişi: B-
[5557] veyā: M yā
[5558] ve: M-
[5559] delālet ider: M delīldür
[5560] veyā: M ve
[5561] ḫayrlu: M ḫayr
[5562] görse-kim: M görse ki

eyleye.” Cābir-i Maġribī (2) eydür: “Eger düşinde sirke yise[5563] ġama ve ġuṣṣaya delālet ider[5564] ve eger sirke ṣatıcı görse (3) bir ceng isteyici kişiye delālet ider.” **Sergīn:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde at (4) sergīni ve ṣıġır sergīni māldur ammā ādem sergīni ḥarām māla delīldür[5565] ve eger müsterāḫa (5) sergīn atsa[5566] aŋa bir mekrūh nesne irişe ve ba‘żılar eydürler[5567] mālı ziyāde ola ve eger döşeginde (6) sergīn görse ‘ayāline ol-miḳdār māl vire.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde sergīn (7) dört ayaḳlu ḥayvāna ve ḥarām māla delīldür ve eger sergīn yırtıcı cānavarlaruŋ olsa (8) ẓulm-ıla ḥarām māl ele **[M192a]** getüre ve eger sergīn üzerine otursa ḥarām māla delālet (9) ider[5568].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde sergīn dört vech üzerine delālet ider[5569]: (10) ḥarām māla ve baġlu iş açılmasına ve ‘ayāline māl ḫarc olmasına ve ziyāna.” **Sergīn** (11) **divşürüci**[5570]**:** Ḥakīm eydür: “Bir ḥarām māl cem‘ idici kişiye delīldür ve eger anı ṭutsa bir bu ṣıfatlu (12) kişiyle ṣoḥbet eyleye.” **Sürme:** Ḥakīm eydür: “Sürme māldur ve eger gözine sürme ḳoysa (13) rūşen olmaġ-ıçun ḫayrdur ve eger zīnet içün olsa kendüyi ḫalḳa dīn-dār göstere (14) ammā dīn-dār olmaya ve eger bir kimse aŋa sürme virse ol-miḳdār ol kişiye māl (15) vire.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde[5571] sürme çekmek[5572] ere ve ‘avrata manṣıbdur.” **Sürme ṣatıcı: [B139a]** (1) Ḥakīm eydür[5573]: “Sürme ṣatıcı bir kişiye delālet ider ki ḫalāyıḳ ortasında dostlıḳ bıraġur.” (2) **Sürme-dān:** Düşde bir ‘avrata delālet ider ki dāyim Allāhu Ta‘ālāyı yād ider ve ḫalāyıḳı (3) eylüge[5574] ḳulaġuzlar[5575] ve eger görse-kim[5576] kendüniŋ sürme-dānı var bir bu[5577] ṣıfatlu ‘avrat ala (4) ve eger ṣatun alsa bir dīn-dār kenīzek **[M192b]** ṣatun ala. **Sülügen:** Düşde ġamdur ve eger[5578] andan (5) yise[5579] ḫasta ola ve eger[5580] bir nesneyi anuŋ-ıla boyasa bir[5581] ārāyişlü nesneye meşġūl ola ammā menfa‘at (6) olmaya. **Siṭil**[5582]**:** Düşde ḫizmet-kārdur ve eger bir kimse aŋa yeŋi siṭil[5583] virse bir ḫidmet-

[5563] yise: M yese
[5564] delālet ider: M delīldür
[5565] māldur ammā ādem sergīni ḥarām māla delīldür: M ḥarām māla delīldür
[5566] müsterāḫa sergīn atsa: M müsterāḫ sergīni atsa
[5567] eydürler: M eydür
[5568] delālet ider: M delīldür
[5569] delālet ider: M delīldür
[5570] sergīn divşürüci: M sergīn devşürüci
[5571] düşde: M düşinde
[5572] çekmek: M çekinmek
[5573] sürme ṣatıcı Ḥakīm eydür: M-
[5574] eylüge: M eyülige
[5575] ḳulaġuzlar: M ḳulaġızlar
[5576] görse-kim: M görse ki
[5577] bu: M-
[5578] eger: M-
[5579] yise: M yese
[5580] eger: M-
[5581] bir: M bu
[5582] siṭil: B seṭil

kār[5584] (7) ḥāṣıl eyleye. Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde siṭil[5585] kenīzekdür.” **Sefer:** Ḥakīm eydür: “Eger (8) görse ki[5586] bir yaramaz yirden bir eyü yire[5587] sefer ider ḥāli eyü ola ve eger bir bilmedügi yire[5588] gitse (9) ehlinden ırak düşe yāḫūd bir evden bir eve naḳl ide.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger süvār (10) olup gitse tamām ululıġ-ıla[5589] ḥāli eyü ola ve eger seferden gelse atlu olsa hem ḥāli eyü ola.” (11) **Sufre:** Ḥakīm eydür: “Sufre kenīzekdür ve eger yeŋi olsa gökçek yüzlü kenīzekdür ve eger ‘avratlara (12) sufre olsa[5590] bir kenīzek cihetinden nesne bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde sufre eyü sefer- (13) dür eger żāyi‘ olsa veyā şınsa[5591] veyā yansa mālı żāyi‘ ola[5592] veyā kenīzek vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (14) eydür: “Düş ‘āleminde[5593] sufre dört[5594] vech üzerine delālet ider: bir ḫidmet-kāra[5595] ve kenīzege ve sefere (15) ve kesb ü kāra[5596].” **Saḳanġūr[5597]: [M193a]** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim saḳanġūr[5598] yir bir iş işleye ki ḥāceti revā ola **[B139b]** (1) ve ba‘żılar eydürler ki bir mekrūh nesne ola.” **Saḳmūniyā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse[5599] ġamdur ve andan (2) yimek[5600] noḳṣān-ı māldur ve eger[5601] andan yise[5602] daḫı şifā bulsa eyüdür ve eger çoḳ ishāl eylese mālı telef (3) ola.” **Sirkelü aş:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ḳoyun etiyle olsa ve bal-ıla olsa dirlik eyüligine (4) delālet ider ve eger ekşiyle olsa ġam u ġuṣṣadur[5603].” **Sükker[5604]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (5) sükker ḫūb sözdür[5605] ve[5606] eger aŋa[5607] sükker[5608] virseler ve yāḫūd[5609] sükker[5610] bulsa

---

[5583] siṭil: B seṭil
[5584] ḫidmet-kār: M ḫiẕmet-kār
[5585] siṭil: B seṭil
[5586] görse ki: B-
[5587] yire: M yere
[5588] yire: M yere
[5589] ululıġ-ıla: B ululuġ-ıla
[5590] gökçek yüzlü kenīzekdür ve eger ‘avratlara sufre olsa: M-
[5591] veyā şınsa: M-
[5592] ola: M-
[5593] düş ‘āleminde: M düşde
[5594] dört: M biş
[5595] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[5596] kesb ü kāra: M kesbe ve kāra
[5597] saḳanġūr: M saḳınġūr
[5598] görse-kim saḳanġur: M görse saḳınġur
[5599] eger görse: M-
[5600] yimek: M yemek
[5601] eger: B-
[5602] yise: M yese
[5603] ġam u ġuṣṣadur: M ġamdur ve ġuṣṣadur
[5604] sükker: M sükre
[5605] düşde sükker ḫūb sözdür: M sükre düşde ḫūb sözlüdür
[5606] ve: B-
[5607] aŋa: M-
[5608] sükker: M sükre
[5609] ve yāḫūd: M ve yāḫū
[5610] sükker: M sükre

laṭīf sözdür ve baʿżılar (6) eydür ʿayāline ve oġlına laṭīf sözdür, būsedür[5611].” Cābir-i Maġribī eydür: “Kenīzekdür.” Caʿfer-i Ṣādıḳ (7) eydür: “Sükker[5612] ṭoḳuz vech üzerinedür: ʿavrata ve hidmet-kāra[5613] ve kenīzege ve dīnüŋ ḳıvāmına (8) ve ṣalāḥ-ı dīne[5614] ve ʿömr uzunlıġına[5615] ve eyü söze ve ʿavratlardan mīrāṣa.” **Sikencübīn:** Ḥakīm eydür: “Eger sikencübīn[5616] ṣīrīn olsa[5617] (9) ḥelāl māldur ki āsānlıġ-ıla ele gire ve eger **[M193b]** turş olsa ki[5618] māldur ki ḳatılıġ-ıla ele gele.” İbrāhīm-i (10) Kirmānī eydür: “Eger sikencübīn[5619] ṭatlu olsa māldur ki ḳatılıġ-ıla ele gele ve eger turş olsa uzun ḫastalıḳdur.” (11) **Silāḥ:** Ḥakīm eydür: “Düşde silāḥ ḳuvvet ve ululıḳdur[5620] ve eger görse-kim[5621] silāḥ geyer düşmen aŋa (12) ẓafer bulmaya ve eger silāḥ-ıla bir bilmedügi ḳavmuŋ ortasına girse ol ḳavm anuŋ dostı ola (13) eger pīr[5622] olsa ve eger kendüyi süŋü-y-ile yā ḳılıc-ıla yā silāḥ-ıla görse ṣıġınacaḳ kimseye delīldür (14) ve ululıġa[5623] ve eger bunlardan birisi ṣınsa anuŋ ṣıġınduġı ve ululıġı[5624] gide.” Caʿfer-i Ṣādıḳ (15) eydür: “Düşde[5625] ṣilāḥ altı vech üzerine delālet ider[5626]: ḳuvvete ve ululıġa ve devlete ve vilāyete **[B140a]** (1) ve riyāsete ve silāḥuŋ ḳıymeti miḳdārı ṣıġınmaġa ve eger silāḥ düzüci görse bir ʿādil (2) ulu pādişāha delālet ider[5627].” **Sigil:** Ḥakīm eydür: “Düşde sigil[5628] māldur anuŋ miḳdārı (3) eger görse-kim[5629] endāmında sigil çıḳmış yā bıçaġ-ıla veyā[5630] ṭırnaġ-ıla keser veyā od-ıla yaḳar mālına (4) ziyān irişe ve eger **[M194a]** çıḳmış-iken[5631] belürsüz olsa mālı żāyiʿ ola.” **Süpürge:** (5) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger yumuşaḳ[5632] süpürge olsa ḫizmet-kārdur ve eger çirkīn süpürge[5633] olsa bir ḫādimdür ki ḫalḳa ḫayr[5634] tākāża (6) ider ve eger görse-

---

[5611] ve oġlına laṭīf sözdür: M delāletdür
[5612] sükker: M sükre
[5613] hidmet-kāra: M ḫizmet-kāra
[5614] ṣalāḥ-ı dīne: B ṣalāḥ-ı tene
[5615] uzunlıġına: M uzunluġına
[5616] Ḥakīm eydür eger sikencübīn: B-
[5617] olsa: M-
[5618] ki: M-
[5619] eger sikencübīn: B-
[5620] ululıḳdur: M ululuḳdur
[5621] görse-kim: M görse ki
[5622] pīr: M pīrler
[5623] ululıġa: B ululuḳdur
[5624] ṣıġınduġı ve ululıġı: M ṣınduġı ve ululuġı
[5625] düşde: M-
[5626] delālet ider: M delīldür
[5627] delālet ider: M delīldür
[5628] düşde sigil: M sigil düşde
[5629] görse-kim: M görse ki
[5630] veyā: B ve
[5631] çıḳmış-iken: B çıḳmış iken
[5632] yumuşaḳ: M-
[5633] ḫizmet-kārdur ve eger çirkīn süpürge: B-
[5634] ḫayr: M-

kim[5635] evini süpürür mālı ẓāyi‘ ola ve eger ġayrı kişi evini süpürse (7) ol kişinüŋ mālı aŋa irişe ḫāṣṣa eger süpürgeyi kendü evinden götürmiş olsa.” (8) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Süpürge üç vech üzerine delālet ider: ḫādime ve ḫādimden (9) ḫidmet-kāra[5636] ve ḫalāyıḳa ḫayr takaża itmege.” **Selām virmek:** Eger görse-kim[5637] dostı aŋa selām (10) virür ol dostdan ve ol düşden şādumān ola[5638] ve eger selām viren düşmen (11) olsa[5639] ṣulḥ isteye ve eger selām viren bilmedügi olsa āşinā ola[5640] ve eger bilmedügi (12) pīr[5641] olsa Allāh Ta‘ālādan emīn ola ve[5642] bir ḫūb ‘avrat ala ve aŋa selām viren yigit (13) ve[5643] ‘avrat olsa ḳabūllıḳ bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde selām dört vech (14) üzerine delālet ider[5644]: emīnlige ve şādılıġa **[M194b]** ve ḳabūllıġa ve menfa‘ate ve māla.” **Sulṭān:** (15) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim sulṭān evine[5645] veyā mescide veyā şehre girür[5646] **[B140b]** (1) ol yirde[5647] renc ve muṣībet irişe ve eger cengde sulṭāna[5648] ġalebe itse maḳṣūda[5649] irişe (2) ve eger ṣaġ elin sulṭān kesse sulṭān aŋa and vire[5650] ve eger sulṭānı görse ki cān çekişür dīvāne ola[5651] ve eger sulṭān görse-kim[5652] taḫtından (3) düşer ve yāḫūd taḫtı ṣınur ve yāḫūd[5653] anı deper ve yāḫūd[5654] başını yolunmış[5655] görür veyā ḳılıcın (4) bir kimse alur veyā ṣıġır anı boynuzıyla anı[5656] süser bu cemī‘si[5657] milkinüŋ zevāline delālet ider[5658] (5) ve eger sulṭān görse-kim[5659] ‘adl eyler ol miḳdār[5660] ululıġa irişe ve eger ölmiş pādişāhlaruŋ[5661] (6) birisini görse-kim[5662] yüzi açuḳ anuŋ-ıla söyleşür

[5635] görse-kim: M görse ki
[5636] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[5637] eger görse-kim: M ve eger görse ki anuŋ
[5638] ol dostdan ve ol düşden şādumān ola: M ol dost andan şādumān ola
[5639] olsa: M olup
[5640] ve eger selām viren bilmedügi olsa āşinā ola: M-
[5641] pīr: M yir
[5642] ve eger bildügi yir olsa
[5643] ve: B-
[5644] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[5645] görse-kim sulṭān evine: M görse ki evine sulṭān
[5646] girür: M girse
[5647] yirde: M yere
[5648] sulṭāna: B-
[5649] maḳṣūda: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[5650] and vire: M anda nesne vire
[5651] ve eger sulṭānı görse ki cān çekişür dīvāne ola: B-
[5652] görse-kim: M görse ki
[5653] ve yāḫūd: M veyā
[5654] ve yāḫūd: M veyā
[5655] yolunmış: M yülenmiş
[5656] anı: B-
[5657] bu cemī‘si: B cemī‘
[5658] delālet ider: M delīldür
[5659] görse-kim: M görse ki
[5660] ol miḳdār: M ‘adli miḳdārı
[5661] pādişāhlaruŋ: B pādişāhuŋ
[5662] görse-kim: M görse ki

anuŋ ölmiş işi ḥayāt bula (7) ve eger kendü şehrinde[5663] bir bilmedügi sulṭānı görse hevā-yı nefsi anuŋ üzerine ġālib ola." (8) **Sufūf**[5664]**:** Ḥakīm eydür: "Düş ʻāleminde sufūf[5665] ġamdur **[M195a]** ve eger andan yise[5666] ḫoş olsa ḫayr- (9) dur." **Saḳḳā**[5667]**:** Düşde bir kişidür ki anuŋ elinden ḫayrlar gelür ḫāṣṣa eger ṭamaʻsuz (10) şu üleşdürse ve eger meşke veyā destīye ḳoyup eve iletse māl cemʻ eyleye, ġayrılara (11) rızḳ ola." **Sumaḳ:** Düşde cengdür anda hīç ḫayr yoḳdur. **Semmūr**[5668]**:** "Düşde bir kāfir (12) ve yol urucı kişiye delālet ider[5669]. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Semmūr[5670] düşde ġarīb (13) kişidür ki māl-dār ola ve semmūruŋ derisi ve tüyi[5671] māldur ve eger kürk idinse (14) veyā ḳālīçe idinse veyā andan ḳara ev idinse bir bikr ḳız oġlanuŋ bekāretin zāyil[5672] eyleye." (15) **Sincāb:** Düşde bir ġarīb māl-dār kişidür eger kimse sincābuŋ derisini veyā beynisini **[B141a]** (1) veyā kemügini kendüde görse bir ġarīb kimseden māl ḥāṣıl eyleye. **Sünbül:** Muḥammed bin (2) Sīrīn eydür: "Eger görse-kim[5673] bir pāre sünbüli[5674] var māl u niʻmet ḥāṣıl ide[5675] ve eger andan (3) yise[5676] ḥelāl māl bula ve ola ki bir oġlı ṭoġa ki ʻālemde nāmudār ola." **Sūreler ve Ḳur'ān** (4) **Oḳımaḳ**[5677]**: [M195b]** Muḥammed bin Sīrīn eydür "Eger görse-kim **Sūre-yi Fātiḥa** oḳur[5678] Ḥaḳ Taʻālā aŋa müşkil (5) işleri āsān eyleye ve rızḳı anuŋ üzerine bol eyleye[5679]. İbrāhīm-i Kirmānī eydür ki[5680]: "Ḥaḳ (6) Taʻālā anuŋ ṭāʻatlarını ḳabūl eyleye ve āfetlerden ṣaḳlayu ṭuta." Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: (7) "Tevfīḳ ve ṭāʻat bula ve duʻāya ve istiġfāra ḥarīṣ ola ve īmān-ı şehādet-ile dünyādan (8) naḳl ide." **Sūretü'l-Baḳara:** Eger Baḳara sūresin oḳısa ʻömri uzun ola ve renc ü[5681] belāya ṣabr (9) idici ola ve düşmenlerüŋ şerrinden defʻ ola ve işi niẓām ṭuta ve eger **Āyet el-Kürsī** (10) oḳısa[5682] āfetlerden emīn

---

[5663] şehrinde: B-
[5664] sufūf: M suḳūf
[5665] sufūf: M suḳūf
[5666] yise: M yese
[5667] saḳḳa: M saḳa
[5668] semmūr: B semūr
[5669] delālet ider: M delīldür
[5670] semmūr: B semūr
[5671] semmūruŋ derisi ve tüyi : B semūruŋ tüyi ve derisi
[5672] zāyil: M-
[5673] eger görse-kim: M görse ki
[5674] sünbüli: M sünbül
[5675] ide: M ola
[5676] yise: M yese
[5677] B nüshasında sürelerde müstensih sehven kaydırma yapmış ve sure madde başlarıyla açıklamalar farklı yazılmıştır. Bu kısmın sıralaması M nüshasına göre yapılmıştır
[5678] görse-kim sūre-yi Fātiḥa oḳur: M görse ki Fātiḥā oḳur
[5679] eyleye: B ola
[5680] ki: B-
[5681] ü: M ve
[5682] eger Āyet el-Kürsī oḳısa: M Āyet el-Kürsī eger Āyetü'l-Kürsī oḳısa

ola ve bir fāyidelü iş işleye ve ḫasta görse ḫastalıḳdan şifā (11) bula ve[5683] māl-dār görse şādumān ola ve ḳul görse āzād ola[5684] ve muḥterem ola. (12) **Sūre-yi Āl-i ʻİmrān:** Eger Āl-i ʻİmrān sūresin oḳısa[5685] cemīʻ[5686] yaramazlıḳdan pāk ola ve memdūḥ ola[5687] ve āḫiretde (13) şādumān ola ve dīni ḳavī ola. **Şehidellāhu ennehū** āyetin oḳısa[5688] Ḥaḳḳuŋ ḳażāsına rāżı **[M196a]** ola (14) ve bu dünyādan iḫlāṣ-ıla gide ve emāneti ödeye ve ḫalāyıḳ anı ʻazīz ṭuta ve murād bula (15) ve eger **Ḳulillāhümme mālike'l-mülki** āyetin oḳısa pādişāhlıḳ veyā ululıḳ[5689] bula ve ümīdlere **[B141b]** (1) irişe ve daḫı ol nesnelere ki ümīd ṭutmazdı Ḥaḳ Taʻālā irişdüre. **Sūretü'n-Nisā:** (2) Eger Sūre-yi Nisā oḳısa[5690] çoḳ mīrāṣ bula ve ehl-i beyti çoḳ ola ve ʻömri uzun ola (3) ve anuŋ üzerine ḫayr küşāde ola ve Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: "Ḳavmları andan mīrāṣ bulalar." (4) **Sūretü'l-Māide:** Eger Mā'ide sūresin oḳısa ol iḳlīmüŋ ehli üzerine ululıḳ bula[5691]. **Sūretü'l-Enʻām**[5692]**:** Eger Enʻām sūresin oḳısa cihānda saʻādet bula ve dört[5693] ayaḳlu ṭavarı (5) çoḳ ola ve iḥsāna tevfīḳ bula[5694] ve saḫāvet işleye[5695]. **Sūretü'l-Aʻrāf:** Eger Aʻrāf sūresin oḳısa[5696] (6) ḫāliş mü'min ola ve ʻāḳıbeti ḫayr ola ve ḫalāyıḳ andan rāżı ola. **Sūretü'l-Enfāl:** Eger Enfāl sūresin (7) oḳısa[5697] düşmen üzerine ẓafer bula ve eyü ola[5698] maḥbūb ola. **Sūre-yi Yūnus: [M196b]** Eger Yūnus sūresin (8) oḳısa[5699] rızḳ anuŋ üzerine küşāde ola ve kāfirleriŋ[5700] mekrinden emīn ola ve cāẕūlıḳ (9) kār ḳılmaya ve düşmeni ḳahr eyleye ve ʻāḳıbeti eyü ola[5701]. **Sūre-yi Hūd:** Eger Hūd sūresin oḳısa[5702] anuŋ (10) rızḳı elinden ola ve iḳbāl bula ve dünyāda yigāne[5703] ola. **Sūre-yi Yūsuf:** Eger Yūsuf sūresin (11) oḳısa[5704] yiginlikde maẓlūm ola ve çoḳ sefer eyleye ve āḫir göŋül murādına irişe (12) ve ṭoġru sözlü[5705] ola ve emīn ola.

[5683] ve: M-
[5684] ola: M-
[5685] oḳısa: M oḳusa
[5686] cemīʻ: B cemīʻi
[5687] ve memdūḥ ola: B-
[5688] oḳısa: M oḳusa
[5689] ululıḳ: M ululuḳ
[5690] oḳısa: M oḳusa
[5691] eger Mā'ide sūresin oḳısa ol iḳlīmüŋ ehli üzerine ululıḳ bula: B-
[5692] Sūretü'l-Enʻām: B-
[5693] dört: M dörd
[5694] bula: M-
[5695] işleye: M-
[5696] oḳısa: M oḳusa
[5697] oḳısa: M oḳusa
[5698] ola: B-
[5699] oḳısa: M oḳusa
[5700] kāfirleriŋ: B kāfirler
[5701] ʻāḳıbeti eyü ola: M ʻāḳıbet eyü [o]la
[5702] oḳısa: M oḳusa
[5703] yigāne: M yegāne
[5704] oḳısa: M oḳusa
[5705] sözlü: B söz

Sūretü'r-Ra'd: Eger Ra'd sūresin oḳısa[5706] du'ālar ve Ḳur'ān (13) ve tesbīḥler oḳıya ve ṭā'ate meşġūl ola. Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: " 'Ömri ḳışa ola." **Sūre-yi** (14) **İbrāhīm:** Eger İbrāhīm sūresin oḳısa[5707] ṭā'ate ve ḫayr işlere meşġūl ola ve Ḥaḳ (15) Ta'ālā ḳatında 'azīz ola. **Sūre-yi Ḥicr:** Eger Ḥicr sūresin oḳısa ḫalḳ ḳatında ḥürmetlü **[B142a]** (1) ola ve murādın bula ve Ḥaḳ ḳatında 'azīz ola. **Sūretü'n-Naḥl:** Eger Naḥl sūresin oḳısa[5708] ḥelāl (2) rızḳ bula ve dīn-dārlaruŋ[5709] dostı ola ve āfetlerden **[M197a]** emīn ola ve ḫasta-y-ısa şifā bula (3) ve 'ilm ḥāṣıl eyleye. **Sūre-yi Benī İsrā'īl:** Eger Benī İsrā'īl sūresin oḳısa[5710] Ḥaḳ ḳatında 'azīz (4) ola ve düşmen üzerine ẓafer bula ve göŋli murādına irişe[5711] ve i'tiḳādı pāk ola. (5) **Sūretü'l-Kehf:** Eger el-Kehf sūresin oḳısa[5712] cemī'[5713] belālardan emīn ola ve dīn yolında (6) yigāne[5714] ola 'ömri uzun ola. **Sūre-yi Meryem:** Eger Meryem sūresin oḳısa[5715] Ḥaḳ Ta'ālānuŋ (7) ḥıfẓında ola ve ḫayr işleye ve peyġamber sünnetin ṭuta. Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Anuŋ ḥaḳḳında yalan söyleyeler[5716] āḫir anuŋ (8) ṭoġrulıġı ẓāhir ola." **Sūre-yi Ṭāhā:** Eger Ṭāhā sūresin oḳısa[5717] Muḥammedi Muṣṭafānuŋ 'alemi dibinde ḳopa[5718] 'ilmi ve sīreti (9) aŋa naṣīb ola ve iki cihānda iḳbāl bula ve düşvārlıḳdan ḳurtıla. **Sūretü'l-Ḥac:** Eger Ḥac sūresin (10) oḳısa[5719] mālın ḥac yolında ḫarc eyleye ve ḫayr işler işleye[5720] ve zühd ve[5721] 'ibādete cehd eyleye. (11) **Sūretü'l-Mü'minūn:** Eger Mü'minūn sūresin oḳısa[5722] mü'minler-ile cennete gire **[M197b]** ve derecāt bula. **Sūretü'n-Nūr:** (12) Eger Nūr sūresin oḳısa[5723] 'ālim ve ḥilm ve 'ādil ola ve göŋli münevver ola. **Sūretü'l-Furḳān:** (13) Eger Furḳān sūresin oḳısa[5724] ḫalḳı bāṭıldan men' eyleye ve ḫalāyıḳa 'adl eyleye. **Sūretü'ş-Şu'arā:** (14) Eger Şu'arā sūresin oḳısa[5725] Ḥaḳ Ta'ālānuŋ ḥıfẓında ola ve yalandan ve günāhdan (15) pāk ola ve Ḥaḳ Ta'ālā anı günāhdan ṣaḳlaya. **Sūretü'n-Neml:**

[5706] oḳısa: M oḳusa
[5707] sūresin oḳısa: M sūreyi oḳusa
[5708] oḳısa: M oḳusa
[5709] dīn-dārlaruŋ: B dīn-dāruŋ
[5710] oḳısa: M oḳusa
[5711] ve göŋli murādına irişe: B ve eger göŋül murādına irişe
[5712] oḳısa: M oḳusa
[5713] cemī': B cemī'i
[5714] yigāne: M yegāne
[5715] oḳısa: M oḳusa
[5716] ḥaḳḳında yalan söyleyeler: B-
[5717] oḳısa: M oḳusa
[5718] 'alemi dibinde ḳopa: B-
[5719] oḳısa: M oḳusa
[5720] ve ḫayr işler işleye: M-
[5721] ve: B ü
[5722] oḳısa: M oḳusa
[5723] oḳısa: M oḳusa
[5724] oḳısa: M oḳusa
[5725] oḳısa: M oḳusa

Eger Neml sūresin oḳısa[5726] **[B142b]** (1) ululıḳ[5727] ve pādişāhlıḳ bula ve devlet-ile iḳbāl aŋa yār ola ve bī-ḳıyās māl cem‘ eyleye. (2) **Sūretü’l-Ḳaṣaṣ:** Eger Ḳaṣaṣ sūresin oḳısa[5728] māl ve genc bula ve Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ẕikrine meşġūl (3) ola. **Sūretü’l-‘Ankebūt:** Eger ‘Ankebūt sūresin oḳısa[5729] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḥıfẓında ola ve belālardan (4) ve rencden emīn ola ve anuŋ üzerine düşmen ẓafer bulmaya. **Sūretü’r-Rūm:** Eger (5) Rūm sūresin oḳısa[5730] kāfirlerden şehir ala ve ġazā ḳıla ve düşmene[5731] ẓafer bula. **Sūre-yi Loḳmān:** (6) Eger Loḳmān sūresin oḳısa[5732] **[M198a]** ḥakīm ve ‘ādil ve ‘ābid ola ve ḫalḳa anuŋ ‘ilminden naṣīb (7) irişe. **Sūretü’s-Secde:** Eger Secde sūresin oḳısa[5733] ecel vaḳtında secdede ola ve çoḳ secdeler eyleye[5734] ve ‘āḳıbeti (8) maḥmūd ola[5735]. **Sūretü’l-Aḥzāb:** Eger Aḥzāb sūresin oḳısa[5736] yüz dīnār bula girü issine vire (9) veyā Muḥammedi Muṣṭafāyı *ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem* düşinde göre. **Sūretü’s-Sebe’:** Eger Sebe’ (10) sūresin oḳısa[5737] zāhid olup elin dünyādan çeke ve dīn yolında cehd eyleye. (11) **Sūretü’l-Fāṭır**[5738]**:** Eger Fāṭır sūresin oḳısa[5739] dāyim ‘ibādet eyleye ve rızḳ ḳapusı aŋa açıla[5740]. **Sūre-yi Yāsīn:** Eger Sūre-yi Yāsīn oḳusa ‘āḳıbeti ḫayr ola[5741] ve ‘ömri uzun ola (12) ve Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa raḥmet eyleye. **Sūretü’ṣ-Ṣāffāt**[5742]**:** Eger Ṣaffet sūresin oḳısa[5743] dīninde (13) tevfīḳ bula emāneti ṣaḳlaya ve ṣalāḥiyyete dürişe. **Sūre-yi Ṣād:** Eger Ṣād sūresin (14) oḳısa[5744] emānet-dār ola ve tevbe eyleye ve mālı çoḳ ola ve işlerde zīrek ola. (15) **Sūre-yi Zümer**[5745]**: [M198b]** Eger Zümer sūresin oḳısa[5746] günāhı yarlıġana ve ‘āḳıbeti ḫayr ola ve iki cihānda **[B143a]** (1) murād bula. **Sūre-yi Mü’min:** Eger Mü’min sūresin oḳısa[5747] ḳurtılmışlardan ola ve muḫliṣ ola ve (2) Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa raḥmet eyleye. **Sūre-yi Fuṣṣilet**[5748]**:** Eger sūre-yi Fuṣsilet

---

[5726] oḳısa: M oḳusa
[5727] ululıḳ: M ululuḳ
[5728] oḳısa: M oḳusa
[5729] oḳısa: M oḳusa
[5730] Rūm sūresin oḳısa: M ġulibeti’r-Rūm sūresin oḳusa
[5731] düşmene: M düşmen üzerine
[5732] oḳısa: M oḳusa
[5733] Secde sūresin oḳısa: Secde Elif-Lām-Mīm sūresin oḳusa
[5734] ve çoḳ secdeler eyleye: B-
[5735] ve ‘āḳıbeti maḥmūd ola: M ve ġāyet maḥmūd ola
[5736] oḳısa: M oḳusa
[5737] Sebā’ sūresin oḳısa: M Sebe’l-ḥamd sūresin oḳusa
[5738] Sūretü’l-Fāṭır: B nüshasında bir sonraki sürede yazılmıştır
[5739] Fāṭır sūresin oḳısa: M oḳusa
[5740] ve rızḳ ḳapusı aŋa açıla: B-
[5741] Sūre-yi Yāsīn eger Sūre-yi Yāsīn oḳusa ‘āḳıbeti ḫayr ola: B-
[5742] Sūretü’ṣ-Ṣāffāt: B sehven Sūretü’l-Fāṭır yazılmıştır
[5743] oḳısa: M oḳusa
[5744] oḳısa: B oḳusa
[5745] Sūre-yi Zümer: B sehven sūretü’ṣ-Ṣaffet yazılşmıştır
[5746] oḳısa: M oḳusa
[5747] Mü’min sūresin oḳısa: M Sūre-yi Mü’min oḳusa
[5748] Ṣūre-yi Fuṣṣilet: B sehven Sūre-yi Zümer yazılmıştır

oḳısa[5749] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ[5750] (3) muḳarreblerinden ola ve ḫalḳı[5751] Ḥaḳ Ta‘ālāya da‘vet eyleye ve ḥāceti maḳbūl ola. **Ṣūre-yi Ḥā-Mīm-‘Ayn-Sīn-Ḳāf**[5752]**:** (4) Eger bu sūreyi oḳısa[5753] ‘aẕabdan emīn ola ve ḥisāb anuŋ üzerine āsān ola ve ‘ömri (5) uzun ola. **Sūre-yi Zuḫruf**[5754]**:** Eger Zuḫruf sūresin oḳısa[5755] (6) giceler çoḳ ṭā‘at eyleye ve dāyim oruç ṭuta ve emīn ve ṭoġru ola (7) **Sūretü’d-Duḫān**[5756]**:** Eger Duḫān sūresin oḳısa giceler çoḳ namāz ḳıla ve ṭoġru sözlü ola ve Ḥaḳ Ta‘ālāya mu‘āvin ola **Sūretü’l-Cāṣiye**[5757]**:** (8) Eger Cāṣiye sūresin oḳusa gizlü tevbe eyleye ve Ḥaḳ ṭarafına döne. Ca‘fer-i Ṣādıḳ (9) eydür: “Ol kimse yaramaz işlü ola tevbe eylemek gerek.” **Sūretü’l-Aḥḳāf**[5758]**:** Eger Aḥkāf sūresin (10) oḳısa atasınuŋ anasınuŋ buyruġın yerine getüre ve anlara iḥsān eyleye ve çoḳ ‘acāyibler (11) müşāhede eyleye. **Sūre-yi Muḥammed**[5759]**:** Eger Muḥammed sūresin oḳısa düşmenlere **[M199a]** ẓafer bula ve Ḥaḳ Ta‘ālā mu‘āvini ola ve eyü ḫūlu ola[5760]. (12) **Sūretü’l-Fetiḥ:** Eger Fetiḥ sūresin oḳusa Ḥaḳ Ta‘ālā[5761] nuṣret vire ve ḫayr ḳapusın üzerine[5762] küşāde ḳıla ve günāhı yarlıġana ve ġazāya tevfīḳ bula. (13) **Sūretü’-l-Ḥucūrāt**[5763]**:** Eger sūre-yi Ḥucurāt oḳısa fuḥş söylemekden ve laḳab ḳomaḳdan emīn ola ve (14) kimseyi āzārlamaya ve ḳavm u ḳabīlesine ṣıla-yı raḥm ide. **Sūre-yi Ḳāf**[5764]: Eger Ḳāf sūresin (15) oḳısa[5765] ṭā‘ate meşġūl ola ve ḫalḳa cūd ve iḥsān eyleye ve rızḳı küşāde ola[5766]. **[B143b]** (1) **Sūretü’ẕ-Ẕāriyāt:** Eger sūre-yi ve’ẕ-Ẕāriyāt oḳısa[5767] ṣalāḥiyyetle işler işleye ve müşkil işler aŋa āsān (2) ola ve ve ekinden[5768] naṣīblü ola. **Sūretü’ṭ-Ṭūr:** Eger ve’ṭ-Ṭūr sūresin oḳısa[5769] Ḥaḳ Ta‘ālādan[5770] (3) düşmenler üzerine nuṣret bula[5771]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Mekkede mücāvir ola.” (4) **Sūre-yi ve’n-Necm:** Eger ve’n-Necm

---

[5749] eger sūre-yi Fuṣṣilet oḳısa: M oḳusa
[5750] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ: M Ḥaḳ Ta‘ālā
[5751] ḫalḳı: M-
[5752] Sūre-yi Ḥā-Mīm-‘Ayn-Sīn-Ḳāf: B sehven Sūre-yi Mü’min yazılmıştır
[5753] eger bu sūreyi oḳısa: M sūresin oḳusa
[5754] Sūre-yi Zuḫruf: B sehven Sūre-yi Fuṣṣilet yazılmıştır
[5755] oḳısa: M oḳusa
[5756] Sūretü’d-Duḫān M nüshasında yoktur
[5757] Sūretü’l-Cāsiye: B sehven Sūre-yi Zuḫruf yazılmışır
[5758] Sūretü’l-Aḥḳāf: B sehven Sūretü’d-Duḫān yazılmıştır
[5759] Sūre-yi Muḥammed: B sehven Sūretü’l-Cāsiye yazılmıştır
[5760] mu‘āvini ola ve eyü ḫūlu ola: B-
[5761] Sūretü’l-Fetiḥ eger Fetiḥ sūresin oḳusa Ḥaḳ Ta‘ālā: B-
[5762] üzerine: B-
[5763] Sūre-yi Ḥucūrāt: B sehven Sūretü’l-Aḥḳāf yazılmıştır
[5764] Sūre-yi Ḳāf: B sehven Sūre-yi Muḥammed yazılmıştır
[5765] eger Ḳāf sūresin oḳısa: M eger Sūre-yi Ḳāf oḳusa
[5766] rızḳı küşāde ola: M rızḳ anuŋ üzerine küşāde ola
[5767] Sūretü’ẕ-Ẕāriyāt eger sūre-yi ve’ẕ-Ẕāriyāt oḳısa: M ve’ẕ-Ẕāriyāt eger ve’ẕ-Ẕāriyāt oḳusa
[5768] ekinden: M elinden
[5769] oḳısa: M oḳusa
[5770] Ḥaḳ Ta‘ālādan: M Ḥaḳ Ta‘ālā
[5771] nuṣret bula: M vire

sūresin oḳısa[5772] ḫayr ve ni‘met aŋa küşāde ola ve düşmen (5) üzerine ẓafer bula ve Ḥaḳ Ta‘ālā aŋa bir ṣāliḥ oġul vire. **Sūretü’l-Ḳamer:** Eger sūre-yi Ḳamer **[M199b]** (6) oḳısa[5773] tīz vaḳtda düşmen üzerine ẓafer bula ve müşkil işler aŋa āsān ola. (7) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Aŋa cāẕūlıḳ ideler ammā[5774] kār ḳılmaya.” **Sūretü’r-Raḥmān:** Eger er-Raḥmān sūresin[5775] (8) oḳısa yalan ve muḥāl söz söylemeye ve ṭoġrulıḳ güzīde ide ve ni‘met bula[5776] ve āḫiretde raḥmet (9) bula. **Sūre-yi el-Vāḳı‘a:** Eger Vāḳı‘a sūresin oḳısa[5777] günāhlarından tevbe eyleye ve ‘ibādet içinde (10) tevfīḳ bula. **Sūretü’l-Ḥadīd**[5778]**:** Eger Ḥadīd sūresin oḳısa[5779] rızḳı renc-ile ḥāṣıl ide ve ḳıtlıḳ (11) bula ve Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ rıżāsın isteye ve göŋüllerde[5780] maḥbūb ola. **Sūretü’l-Mücādile:** Eger Mücādele (12) sūresin oḳısa[5781] ‘avratlar-ıla ceng ve her kişiyle cidāl eyleye. **Sūretü’l-Ḥaşr:** Eger Ḥaşr (13) sūresin oḳısa yarın[5782] muḫlisler ile ḳopa ve ‘ulemā-y-ıla[5783] ṣoḥbet eyleye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (14) “Anı düşmenler helāk eyleye.” **Sūretü’l-Mümteḥine**[5784]**:** Eger Mümteḥine sūresin oḳısa[5785] işleri rāstlıġ-ıla (15) ṣınaya ve ṣuleḥā-y-ıla ṣoḥbet eyleye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Bir miḥnet sebebinden helāk ola.” **[B144a]** (1) **Sūretü’ṣ-Ṣaf:** “Eger Ṣaf sūresin **[M200a]** oḳısa[5786] Ḥaḳ yolında ḫayrlar eyleye āḫir ‘ömrinde şehīd ola[5787]. **Sūretü’l-Cum‘a:** Eger Cum‘a sūresin oḳusa[5788] Tevrīt ‘ilmin ögrene ve meşhūr ola ve Ḥaḳ Ta‘alā (2) aŋa ḫayr ve[5789] tevfīḳ vire. **Sūretü’l-Münāfiḳūn**[5790]**:** Eger sūre-yi Münāfiḳūn oḳısa[5791] gizlü münāfıḳlıḳ eyleye. (3) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Gizlü münāfıḳlıḳ eyleye.”[5792] **Sūretü’t-Teġābun**[5793]**:** Eger Teġābun sūresin oḳısa (4) çoḳ ṣadaḳa eyleye ve ṭoġru yola gide. **Sūretü’ṭ-Ṭalāḳ**[5794]**:** Eger Ṭalāḳ sūresin oḳısa[5795] ‘avratlar-ıla (5) dīnde[5796] ceng eyleye ve

---

[5772] oḳısa: M oḳusa
[5773] oḳısa: M oḳusa
[5774] ideler ammā: M-
[5775] er-Raḥmān sūresin oḳısa: M Sūre-yi Raḥmān oḳusa
[5776] bula: B-
[5777] oḳısa: M oḳusa
[5778] Sūretü’l-Ḥadīd: M Ḥadīd
[5779] oḳısa: M oḳusa
[5780] göŋüllerde: M göŋüllere
[5781] oḳısa: M oḳusa
[5782] yarın: B-
[5783] ‘ulemā-y-ıla: M ‘ulemā ile
[5784] Sūretü’l-Mümteḥine: M Mümteḥine
[5785] oḳısa: M oḳusa
[5786] oḳısa: M oḳusa
[5787] Ḥaḳ yolında ḫayrlar eyleye āḫir ‘ömrinde şehīd ola: B-
[5788] eger Cum‘a sūresin oḳusa: B-
[5789] ḫayr ve: M-
[5790] Sūretü’l-Münāfiḳūn: B sehven Sūretü’l-Cum‘a yazılmıştır
[5791] oḳısa: M oḳusa
[5792] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür gizlü münāfıḳlıḳ eyleye: M-
[5793] Sūretü’t-Teġābun: B sehven Sūretü‘l-Münāfiḳūn yazılmıştır
[5794] Sūretü’ṭ-Ṭalāḳ: B sehven Sūretü’t-Teġābun yazılmıştır

ehline lecūclik eyleye[5797]. **Taḥrīm**[5798]**:** Eger sūre-yi Taḥrīm oḳısa[5799] evde nifāḳ-ıla iş işleye (6) anlaruŋ göŋli ḫoşluġın isteye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḥarāmdan ıraḳ ola[5800].” **Sūretü’l-Mülk:** Eger Sūretü’l-Mülk oḳusa gūr ‘āẕābından emīn ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[5801]: “Ululuḳ ve mülk bula.” (7) Eger **Nūn ve’l-Ḳalem** sūresin[5802] oḳısa[5803] ṣadaḳa virmegi seve ve aŋa ‘ilm ve[5804] naṣīḥat naṣīb ola. (8) Eger **el-Ḥāḳḳa** sūresin oḳısa[5805] Ḥaḳ Ta‘ālā[5806] yolına ṭālib ola ve eger[5807] **Me‘āric** (9) sūresin oḳısa[5808] çoḳ ḫayr eyleye ve ḳorḳulardan ve āfetlerden emīn ola ve eger[5809] **Nūḥ** (10) sūresin oḳısa[5810] **[M200b]** tevbe eyleye ve ‘āḳıbeti maḥmūd ola ve emr-i ma‘rūf eyleye ve düşmen (11) üzerine ẓafer bula ve eger **Cīn** sūresin oḳısa[5811] perīlerden ḳorḳmaya. Ca‘fer-i Ṣādıḳ (12) eydür[5812]: “Perīlerden emīn[5813] ola.” Eger[5814] **Müzemmil** sūresin oḳısa[5815] dün namāzın seve ve ṭā‘atde (13) tevfīḳ bula ve[5816] eger **Müdessir** sūresin oḳısa[5817] ṣāliḥ işler işleye ve eyü ṣıfatlara (14) dürişe[5818] ve[5819] eger **Ḳıyāmet** sūresin oḳısa[5820] ṣāliḥ ola[5821] ve anuŋ[5822] ölümi şehādet-ile ola ve and (15) içmekden tevbe eyleye[5823]. **Dehr** sūresin oḳusa dervīşlere ṭa‘ām vire ve ḫayr eyleye[5824] ve Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ şükrin yerine getüre ve eger[5825] **ve’l-Mürselāt [B144b]** (1) sūresin oḳısa[5826] yalan söylemekden tevbe eyleye ve bāṭıl nesneleri terk eyleye

---

[5795] oḳısa: M oḳusa
[5796] dīnde: M dīnden
[5797] ve ehline lecūclik eyleye: B-
[5798] Taḥrīm: B sehven Sūretü’l-Ṭalāḳ yazılmıştır
[5799] oḳısa: M oḳusa
[5800] ḫarāmdan ıraḳ ola: B-
[5801] Sūretü’l-Mülk eger Sūretü’l-Mülk oḳusa gūr ‘āẕābından emīn ola Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: B-
[5802] Nūn ve’l-Ḳalem sūresin: B Sūre-yi Nūn ve’l-Ḳalem
[5803] oḳısa: M oḳusa
[5804] ve: B ü
[5805] oḳısa: M oḳusa
[5806] Ḥaḳ Ta‘ālā: B Ḥaḳ
[5807] ve eger: M-
[5808] oḳısa: M oḳusa
[5809] ve eger: M-
[5810] oḳısa: M oḳusa
[5811] oḳısa: M oḳusa
[5812] perīlerden ḳorḳmaya Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: M-
[5813] emīn: B-
[5814] eger: M-
[5815] oḳısa: M oḳusa
[5816] ve: M-
[5817] oḳısa: M oḳusa
[5818] dürişe: M dürüşe
[5819] ve: M-
[5820] oḳısa: M oḳusa
[5821] ṣāliḥ ola: M-
[5822] anuŋ: B-
[5823] eyleye: M ide
[5824] Dehr sūresin oḳusa dervīşlere ṭa‘ām vire ve ḫayr eyleye: B-
[5825] ve eger: M-
[5826] oḳısa: M oḳusa

ve rızḳ (2) ḳapusı anuŋ üzerine açıla ve[5827] eger **‘Amme** sūresin oḳısa[5828] kendü vaḳtında Ḥaḳ Ta‘ālā- (3) ya tefekkür ide ve ‘amel-i ṣāliḥ işleye. Eger **ve’n-Nāzi‘āt** sūresin oḳısa[5829] cān çekişmekden[5830] (4) be-ġāyet ḳorḳa. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Tevbe eyleye ve ḳorḳudan emīn ola.” Eger **‘Abese** (5) sūresin oḳısa[5831] kimseye yüzin turş itmeye ve çoḳ oruç ṭuta ve ṣadaḳa vire (6) ve çeşm aġrısından ḳorḳa ve eyü ‘amel **[M201a]** eyleyüp ol ḳorḳudan emīn ola. Eger[5832] **Küvvirat** (7) sūresin oḳısa[5833] āḫiret ḳorḳularından emīn ola ve[5834] eger **İnfiṭār** sūresin (8) oḳısa[5835] ‘aẕābdan ḳorḳa tevbe itmek gerek. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Mülūk ve selāṭīn (9) anı ‘azīz ṭutalar[5836].” Eger **Muṭaffifīn** sūresin oḳısa[5837] terāzūyı[5838] ṭoġru ṭuta[5839] ve emānete emīn ola ve ḫalāyıḳa (10) ‘adl eyleye ve eger **İnşiḳāḳ** sūresin oḳısa[5840] nāmeyi ṣaġ eline vireler ve ḥisāb aŋa (11) āsān ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Anuŋ nesli çoḳ ola.” **Sūretü’l-Burūc** oḳısa[5841] dünyāda (12) ġam-gīn ola ve ‘āḳıbeti maḥmūd ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Mülūk ve selāṭīn ḫalayıḳa ‘adl (13) eyleye ve ġamlardan feraḥ bulalar ve ḫalḳ ḳatında ḥürmetlü olalar.” Eger **Ṭārıḳ** sūresin (14) oḳısa[5842] anuŋ bir ṣāliḥ oġlı ola. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Gözleri oġul cemāliyle (15) rūşen ola.” Ve eger **Sebbiḥ**[5843] sūresin oḳısa[5844] çoḳ tesbīḥ ve tehlīl oḳıya[5845] ve müşkil işler **[B145a]** (1) aŋa[5846] āsān ola **Ġāşiye** sūresin oḳısa[5847] ḳıyāmet ḳorḳusından ḳorḳu irişe āḫir (2) tevbe eyleye ol ḳorḳudan emīn ola. **[M201b]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḫayr-ıla meşhūr ve nāmudār (3) ola.” **Ve’l-Fecr** sūresin oḳısa[5848] eyü işe raġbet eyleye ve ḥac eyleye ammā anuŋ işi heybeti (4) az ola. Eger[5849] **Beled** sūresin oḳısa[5850] ṣadaḳa vire cemī‘[5851] ḫalāyıḳa iḥsān

---

[5827] ve: M-
[5828] oḳısa: M oḳusa
[5829] oḳısa: M oḳusa
[5830] çekişmekden: B çekmekden
[5831] oḳısa: M oḳusa
[5832] eger: M-
[5833] oḳısa: M oḳusa
[5834] ve: M-
[5835] oḳısa: M oḳusa
[5836] ṭutalar: B ṭuta
[5837] oḳısa: M oḳusa
[5838] terāzūyı: B-
[5839] ṭuta: B duta
[5840] oḳısa: M oḳusa
[5841] oḳısa: M oḳusa
[5842] oḳısa: M oḳusa
[5843] Sebbiḥ: M Sebbih-isme
[5844] oḳısa: M oḳusa
[5845] oḳıya: M oḳuya
[5846] müşkil işler aŋa: M müşkil işleri
[5847] oḳısa: M oḳusa
[5848] oḳısa: M oḳusa
[5849] eger: B-
[5850] oḳısa: M oḳusa
[5851] cemī‘: B cemī‘i

eyleye. **Ve’ş-Şems** (5) sūresin oḳısa[5852] anuŋ elinden bir fāsid iş vāḳi‘ ola āḫir tevbe eyleye. İbrāhīm-i (6) Kirmānī eydür: “Zīrek[5853] ve ‘ālim ola.” **Ve’l-Leyl** sūresin oḳısa[5854] zekāt vire ve[5855] Ca‘fer-i Ṣādıḳ (7) eydür: “Belālardan emīn ola.” **Ve’ḍ-Ḍuhā** sūresin oḳısa[5856] nesne dileyenleri[5857] men‘ eylemeye ve (8) ża‘īflere iḥsān eyleye ve yetīmleri ‘azīz ṭuta ve eger[5858] **Elem Neşraḥ** sūresin oḳısa[5859] müşkil işler (9) aŋa āsān ola ve işi küşāde ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Rencden ve ḳatılıḳdan ḫalāṣ (10) bula.” Eger[5860] **ve’t-Tīn** sūresin oḳısa[5861] eyü sīretlü ve giŋ rızḳlu ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (11) “İki cihān murādın ḥāṣıl ide.” Eger[5862] **İḳra’** sūresin oḳısa[5863] Ḳur’ān oḳuyucı ola ve[5864] faṣīḥ ve ‘ālim (12) ve tevāżu‘ ehli ola. **İnnā Enzelnāhu** sūresin oḳısa[5865] **[M202a]** Kadir gicesi ṣevābın bula ve ġamdan ḳurtıla[5866] ve ‘ömri uzun (13) ola ve murādı ḥāṣıl ola. **Lem yekün** sūresin oḳısa[5867] tevbesüz dünyādan gide. İbrāhīm-i (14) Kirmānī eydür: “Cemī‘[5868] ḫalāyıḳı ṣalāḥa da‘vet ide.” **Zilzāl** sūresin oḳısa[5869] cemī‘[5870] maẓleme- (15) lerden ḫalāṣ bula ve ‘adle mu‘āvenet ide. Eger[5871] **ve’l-‘Ādiyāt** sūresin oḳusa ehl-i beyte ve ṣaḥābeye **[B145b]** (1) muḥabbet ide. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ġazāya gide ve at çapmaġı seve ve düşmen üzerine[5872] ẓafer bula.” (2) **El-Ḳāri‘a** sūresin oḳısa[5873] yarın anuŋ terāzūsı aġır gele ve bir işde müteḫayyir ola (3) āḫir işi ṣalāḥa gele. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḫalāyıḳ anı ‘azīz ṭuta.” **El-Hāküm** sūresin (4) oḳısa[5874] ṣāliḥleri ziyāret eyleye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Zāhid ola.” Eger[5875] **ve’l‘-Aṣr** sūresin (5) oḳısa[5876] ṣabr idici ola ve emānet ödeyici

[5852] oḳısa: M oḳusa
[5853] zīrek: M zeyrek ola
[5854] oḳısa: M oḳusa
[5855] ve: B-
[5856] oḳısa: M oḳusa
[5857] dileyenleri: B dileyenlere
[5858] ve eger: B-
[5859] oḳısa: M oḳusa
[5860] eger: B-
[5861] oḳısa: M oḳusa
[5862] eger: B-
[5863] oḳısa: M oḳusa
[5864] ve: M-
[5865] oḳısa: M oḳusa
[5866] ve ġamdan ḳurtıla: B-
[5867] oḳısa: M oḳusa
[5868] cemī‘: M cemī‘i
[5869] oḳısa: M oḳusa
[5870] cemī‘: M cemī‘i
[5871] eger: B-
[5872] üzerine: M üzere
[5873] oḳısa: M oḳusa
[5874] oḳısa: M oḳusa
[5875] eger: B-
[5876] oḳısa: M oḳusa

ola[5877]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ticāretden ḫayr (6) göre.” Eger[5878] **Hümeze** sūresin oḳısa[5879] çoḳ söyleyici ola ve ḫalḳ[5880] ḳatında muḥterem ola ammā ḥarīṣ (7) ola māl cem‘ eyleye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Mālını Ḥaḳ yolına ṣarf eyleye.” Eger[5881] **Fīl** (8) sūresin oḳusa **[M202b]** ẓulme mu‘āvenet eyleye[5882] ve büyük düşmenlerine ẓafer bula. Ca‘fer-i Ṣādıḳ (9) eydür: “Anuŋ elinden feṯḥ-i kelām ve düşmen ḳahr eyleye[5883].” **Ḳureyş** sūresin oḳısa ḳorḳudan emīn (10) ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[5884]: “Ḫalāyıḳ anı seveler ve halāyıḳa iḥsān eyleye.” **Mā‘ūn** (11) sūresin oḳusa namāzı az ḳıla ve ehl-i dünyāyla ṣoḥbet eyleye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ (12) eydür: “Ḫalāyıḳ anı seveler ve bī-dīnler üzerine ẓafer bula.” Eger[5885] **Kevs̱er** sūresin oḳusa (13) māl bula līkin oġlanları az ola. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ululardan ‘aṭā (14) ve iḥsān bula ve düşmenleri maḳhūr ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Çoḳ ḫayrlar ide.” Eger[5886] (15) **Kāfirūn** sūresin oḳısa[5887] bid‘at işleye ve dünyāya maġrūr ola. İbrāhīm-i Kirmānī **[B146a]** (1) eydür: “Kāfirlerüŋ boynına zencīr ura.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dīn yolında ṣulb ola (2) kāfirler[5888] ḳatl ide.” **İẕā cā’e** sūresin oḳısa[5889] düşmen üzerine ẓafer bula. (3) İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ġuṣṣaya ve ḳatılıġa düşe ammā Ḥaḳ Ta‘ālā girü felāḥ vire.” (4) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eceli yaḳın gele.” Eger[5890] **Tebbet** sūresin oḳısa[5891] mekr idici ve aldayıcı (5) ola ve Ḥaḳ Ta‘ālādan aŋa ḫavf ola ve anuŋ bir yaramaz fi‘illü ġaybet idici ‘avratı (6) ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: **[M203a]** “Aŋa bir ṭāyife yavuzlıḳ[5892] ṣanalar ammā Ḥaḳ Ta‘ālā anı (7) ṣaḳlaya eger[5893].” **İḫlāṣ** sūresin oḳısa[5894] dīn yolında yigāne[5895] ola ve ṭā‘atde tevfīḳ (8) bula ve anuŋ ayruḳ[5896] oġlı olmaya. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “İki cihānda murād bula (9) ve işi ‘ālī ola.” **Felaḳ** sūresin oḳısa[5897] aŋa

---

[5877] ve emānet ödeyici ola: M-
[5878] eger: B-
[5879] oḳısa: M oḳusa
[5880] ḫalḳ: M ḫalāyıḳ
[5881] eger: B-
[5882] eyleye: M ide
[5883] anuŋ elinden feṯḥ-i kelām ve düşmen ḳahr eyleye: M-
[5884] Ḳurayş sūresin oḳısa ḳorḳudan emīn ola Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: M-
[5885] eger: B-
[5886] eger: B-
[5887] oḳısa: M oḳusa
[5888] kāfirler: B kāfirlere
[5889] oḳısa: M oḳusa
[5890] eger: B-
[5891] oḳısa: M oḳusa
[5892] yavuzlıḳ: B yavuzluḳ
[5893] eger: B-
[5894] oḳısa: M oḳusa
[5895] dīn yolında yigāne: M dīnde yegāne
[5896] ayruḳ: M ġayrı
[5897] oḳısa: M oḳusa

cāẕūlıḳ[5898] kār ḳılmaya ve rencden (10) ḫalāṣ bula ve şerlerden[5899] emīn ola ḫāṣṣa eger[5900] ‘avratlardan ve cāẕūlardan (11) çoḳ māl bula. **Nās** sūresin oḳısa[5901] Ḥaḳ Ta‘ālā anı yaramazlardan saḳlaya. (12) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “İblīs ve dīvler şerrinden emīn ola ve murāda irişe.” (13) Eger Ḳur’āndan raḥmet āyetin oḳısa[5902] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ raḥmetine delālet ider ve murādın (14) bula ve eger ‘aẕāb āyetin oḳısa[5903] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḫışmına delālet ider[5904] tevbe itmek (15) gerek. Eger düşinde Ḳur’ānuŋ yarusını oḳusa ve yarusını oḳumasa[5905] ‘ömrinüŋ yarusı geçmiş ola **[B146b]** (1) ve işi eyü ola ve bunuŋ üzerine ḳıyās eyleye ve eger görse-kim[5906] Ḳur’ānı ḥıfẓ ider (2) ḥāfiẓ ola[5907] ve emānet-i ‘ilmi ṣaḳlayu ṭuta[5908] eger bir yirde Ḳur’ān işitse dünyāda işi (3) eyü ola ve eger Ḳur’ān oḳısa[5909] fehm eylemese ġama düşe eger āyet-i raḥmet oḳurken āyet-i (4) ġazāba gelse daḫı anı[5910] oḳısa[5911] ġuṣṣaya düşe. Cābir-i **[M203b]** Maġribī eydür: “Eger düşinde cemī‘[5912] Ḳur’ānı (5) ḫatm eylese cemī‘[5913] murādın ḥāṣıl eyleye ve ba‘żılar eydürler ‘ömr-i āḫire irişmiş (6) ola ve eger Ḳur’ānı ezber oḳısa[5914] çoḳ māl bula ve[5915] eger āvāz-ıla oḳısa[5916] işi eyü ola (7) ve yücelik bula.” Ve eger[5917]

[5918] اِقْرَأْ كِتَابَكَ كَفٰى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

āyetin oḳısa[5919] yāḫūd[5920] (8) yalıncaḳ oḳısa[5921] kāfirleri sever ola eger oḳuduġı yir pāk olmasa bir nā-pāk (9) ve[5922] mezbele olsa i‘tiḳādında ḫalel ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[5923] Ḳur’ān oḳımaḳ (10) dört vech üzerine delālet ider: bir selāmetlıġa ve ġınāya ve

---

[5898] cāẕūlıḳ: M cāẕūlardan nesne
[5899] şerlerden: M şerden
[5900] eger: M-
[5901] oḳısa: M oḳusa
[5902] oḳısa: M oḳusa
[5903] Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ raḥmetine delālet ider ve murādın bula ve eger ‘aẕāb āyetin oḳısa: M-
[5904] delālet ider: M delīldür
[5905] ve yarusını oḳumasa: B-
[5906] görse-kim: M görse ki
[5907] ola: M-
[5908] ṭuta: m duta
[5909] oḳısa: M oḳusa
[5910] anı: B-
[5911] oḳısa: M oḳusa
[5912] cemī‘: M cemī‘i
[5913] cemī‘: M cemī‘i
[5914] oḳısa: M oḳusa
[5915] ve: M-
[5916] oḳısa: M oḳusa
[5917] ve eger: M-
[5918] “Oku kitabını! Bugün hesap sorucu olarak sana nefsin yeter, denilecektir.” Kur’an-ı Kerim, İsrâ 14.
[5919] oḳısa: M oḳusa
[5920] yāhūd: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[5921] oḳısa: M oḳusa
[5922] ve: B-
[5923] düşde: M-

murād bulmaġa ve bī-ẕārlıġa.” (11) **Sūzen:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[5924] elinde igne ṭutar ve anuŋ-ıla nesne diker anuŋ (12) perākende olmış işleri cem‘ ola ve ḥāceti revā ola ve eger elinde igne uvansa (13) yāḫūd[5925] egilse (14) işleri yaramaz ola[5926] ve eger igne yutsa anuŋ işi eyü ola ve göŋül[5927] (15) murādın bula ve düşinde[5928] görse-kim[5929] çoḳ ignesi[5930] var ḫayrdur ve mālı çoḳ ola.” **Sūsen: [B147a]** (1) Ḥakīm eydür: “Eger süseni[5931] aġacından alsa süsen[5932] vaḳtı olsa aŋa ġāyibden nesne (2) irişe ve yāḫūd[5933] oġlı ṭoġa ve eger aġacından[5934] düşmiş olsa aŋa **[M204a]** ġam ve ġuṣṣa irişe (3) ve eger anı ‘avrat üzse erine virse eri aŋa ṭalāḳ vire ve[5935] eger bir kimse aŋa (4) süsenüŋ ipliginden virse söz ortasında cüdālıḳ[5936] vāḳi‘ ola.” Cābir-i Maġribī eydür: (5) “Süsen aġacı kenīzekdür ki[5937] yaramaz işlü ola eger vaḳtında olmasa eyü degüldür[5938].” (6) **Süçi:** Aṣlda ḥarām māldur ve eger kendüyi içküciler[5939] ortasında görse (7) fitneye düşe ve eger süci içse ol-miḳdār ḥarām māl[5940] bula ve eger bişmiş süçi[5941] içse (8) ḥarām mālı renc ü zaḥmet-ile ele getüre. Eger evinde süçi görse mellāḥlardan[5942] (9) menfa‘at göre eger[5943] andan mest olsa ol mestlik miḳdārı manṣıb bula ve[5944] eger (10) süçi içmedin mest olsa ḳatı ḳorḳu ola ve eger görse-kim[5945] süçi içmiş ceng eyleye (11) ve eger görse-kim[5946] süçi şıḳar pādişāha ḫidmet[5947] eyleye ve elinden ḳatı çoḳ işler[5948] (12) çıḳa ve[5949] eger görse-kim[5950] bir dereden şarāb aḳar ve ol[5951] anuŋ içinde girüp yüzer fitneye giriftār (13) ola ve her ki anuŋ-

---

[5924] görse-kim: M görse ki
[5925] yāhūd: M yā
[5926] ve eger elinde igne uvansa yāḫūd egilse işleri yaramaz ola: B nüshasında iki kez yazılmıştır, yaramaz ola: cem‘ ola
[5927] göŋül: M göŋli
[5928] düşinde: B-
[5929] görse-kim: M görse ki
[5930] ignesi: B igne
[5931] eger süseni: M süsen
[5932] süsen: B süseni
[5933] ve yāḫūd: M veyā
[5934] aġacından: M aġaçdan
[5935] ve: M-
[5936] cüdālıḳ: M cüẕālıḳ
[5937] ki: B-
[5938] degüldüe: M degildür
[5939] içküciler: M içkiciler
[5940] māl: M-
[5941] bişmiş süçi: M benefşe süçisin
[5942] mellāḥlardan: M fellāḥlardan
[5943] B-
[5944] ve: M-
[5945] görse-kim: M görse ki
[5946] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[5947] ḫidmet: M ḫizmet
[5948] ḳatı çoḳ işler: M çoḳ ḳatı işler
[5949] ve: B-
[5950] görse-kim: M görse ki
[5951] ve ol: B-

ıla bile ola ol daḫı[5952] fitnede ola eger şarāba şu ḳatılmış içse ḥelāldan (14) ḥarāmdan māl yiye[5953] ve eydürler ki bir ‘avratdan māl **[M204b]** ala ve fitneye düşe ve eger görse-kim[5954] (15) şarāb ṣatar ḥarām ṣata ve yāḫūd[5955] ribāya vire ve[5956] eger görse-kim[5957] şehrüŋ vālīsi şarāb **[B147b]** (1) içer ma‘zūl ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde şarāb[5958] üç vech üzerine delālet ider: ḥarām māla ve tezvīce ve ni‘mete. Eger (2) şarāb ṣatıcı görse bir ceng idici kişiye delālet ider.” **Sīl:** Düşde büyük düşmene (3) ve ẓālim pādişāha delālet ider[5959] ve eger görse-kim[5960] sīl-ile dürişür düşmen-ile dürişe (4) eger anuŋ üzerine ẓafer bulsa eyüdür ve yaylaḳ yirlerde sīl aḳsa ġamdur (5) ve sevāhil yirlerde ḫayr ve menfa‘atdur. Eger görse-kim[5961] yā[5962] maḥalleye yā eve sīl gelüp (6) ḫarāb ider ol yirüŋ[5963] helākligine delālet ider[5964] ve ḳorḳuya delālet ider. Ca‘fer-i (7) Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde sīl dört vech üzerine delālet ider: bir (8) ulu düşmene ve ẓālim pādişāha ve ḳavī leşkere ve belā ve[5965] fitneye.” **Sīmurġ:** Ḥakīm eydür: “Eger (9) düşde sīmurġ görse eger irkek[5966] ise bir eyü ḫoş ṭabī‘atlu ‘āḳıl kişiye delālet (10) ider. Eger dişi olsa bir bu ṣıfatlu ‘avrata delālet ider. Eger görse-kim[5967] sīmurġ (11) anı[5968] ḳapar hevāya gider bir ulu **[M205a]** kişinüŋ sāyesince sefere gide ve eger sīmurġ görse[5969] (12) anuŋ-ıla kelām söylese[5970] pādişāhuŋ vezīri ola ve eger anuŋ-ıla ceng eylese (13) bir ulu kişiyle[5971] ceng eyleye ve eger bir dişi sīmurġ öldürse bir ḳızuŋ[5972] bekāretin ala (14) ve eger[5973] elinden sīmurġ uçup gitse ‘avratına ṭalāḳ vire ve eger sīmurġ yavrusın[5974] (15) bulsa bir oġlı ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde sīmurġ pādişāhdur eger görse-kim[5975] **[B148a]** (1) sīmurġı öldürürler[5976]

[5952] her ki anuŋ-ıla bile ola ol daḫı: B her ki-y-ile ola ol daḫı
[5953] yiye: M yeye
[5954] görse-kim: M görse ki
[5955] ve yāḫūd: M veyā
[5956] ve: B-
[5957] görse-kim: M görse ki
[5958] ma‘zūl ola Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür düşde şarāb: B-
[5959] delālet ider: M delīldür
[5960] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[5961] görse-kim: M görse ki
[5962] yā: B-
[5963] yirüŋ: M yerüŋ
[5964] delālet ider: M delīldür
[5965] ve: M vü
[5966] irkek: M erkek
[5967] görse-kim: M görse ki
[5968] anı: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[5969] görse: B-
[5970] söylese: M söyleşür
[5971] kişiyle: M kişi ile
[5972] kızuŋ: B ḳız
[5973] ve eger: M-
[5974] yavrusın: M yavrısın
[5975] görse-kim: M görse ki
[5976] sīmurġı öldürürler: B simurġ öldürür

pādişāh vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Sīmurġ dört vech (2) üzerine delālet ider: bir ulu kişiye ve pādişāha ve vilāyete ve ḫūb ‘avrata.” (3) İsmā‘īl bin[5977] Eş‘aṯ eydür: “Eger[5978] sīmurġı kendü evinde görse pādişāhdan ḫayr (4) göre ve sīmurġuŋ kemügi ve eti māldur.” **Süd:** Ḥakīm eydür: “Her çend ki süd tāze (5) olsa[5979] eyüdür ve ṭatlu olsa daḫı yigrekdür[5980] māl ziyādelıġına[5981] ve dīne delālet (6) ider. Eger ekşi olsa dīnüŋ noḳṣānına delālet ider[5982] eger[5983] bir kimsenüŋ emceginde (7) süd cem‘ olsa ḥelāl māl ḥāṣıl eyleye eger ‘avrat emceginde cem‘ olsa oġlı (8) ṭoġa eger düşinde ‘avrat südi bir erüŋ üzerine **[M205b]** dökülse ol eri ces ideler (9) ve eger görse-kim[5984] dört ayaḳlu cānavarı emzürür süd yerine ḳan gelür pādişāha (10) muḥālefet eyleye. Eger süd yerine zehir gelse ḥarām māldur eger görse-kim[5985] yirden (11) süd çıḳar ẓulm ve cevr ẓāhir ola ve eger görse-kim ‘avrat emceginden süd revān (12) olmış ni‘metüŋ çoḳlıġına delālet ider[5986]. Eger görse-kim[5987] bir küçük oġlana süd virür (13) maḥbūs ide. Eger bir kişi kendüyi görse-kim[5988] süd emer oġlan[5989] olmış murādından (14) girü ḳala irişmeye. Eger süd ırmaġın görse fitneye düşe eger düşinde[5990] ḳulan (15) südin emse[5991] aŋa bir kerāhiyyet irişe ve[5992] eger ḳatır südin emse[5993] işi düşvār ola[5994] ve aŋa ḫavf **[B148b]** (1) ola ve eger deve südin emse anuŋ üzerine ḥelāl rızḳ ola yā pādişāhdan (2) yā bir ulu kişiden ol-miḳdār[5995] māl bula. Eger geyik südin emse rızḳı vāsi‘ ola eger keçi südin emse ‘avratından māl bula. Eger peleng südin emse düşmen üzerine ġālib ola eger pīl südin emse bir ulu kişiden ḥarām māl bula[5996] ve ba‘żılar eydürler[5997]: “eger ṣu ṣıġırı (3) südin[5998] emse māl bula eger ṣıġır südin emse hemān **[M206a]** māl bula eger ayu (4) südin emse ziyān ve maẕarrat irişe eger ṭoŋuz

[5977] bin: M İbni
[5978] eger: M-
[5979] her çend ki süd tāze olsa: M süd her çend tāze olsa
[5980] yigrekdür: M yegrekdür
[5981] ziyādelıġına: M ziyādeligine
[5982] delālet ider: M delīldür
[5983] eger: B-
[5984] görse-kim: M görse ki
[5985] görse-kim: M görse ki
[5986] ...ve eger görse-kim ‘avrat emceginden süd revān olmış: M ve eger görse ki ‘avrat emceginden süd revān olmış...
[5987] görse-kim: M görse ki
[5988] görse-kim: M görse
[5989] oġlan: M-
[5990] düşinde: M-
[5991] emse: M içse
[5992] ve: M-
[5993] emse: M içse
[5994] ola: B-
[5995] ol-miḳdār: B-
[5996] eger geyik südin emse rızḳı vāsi‘ ola eger keçi südin emse ‘avratından māl bula eger peleng südin emse düşmen üzerine ġālib ola eger pīl südin emse bir ulu kişiden ḥarām mā bula: B-
[5997] ve ba‘żılar eydürler: M-
[5998] südin: B südi

südin emse bir yaramaz (5) ‘avratdan azacuḳ ḫayr göre eger eşek südin emse ebleh ola ve ḥarām māl (6) bula.” ve ba‘żılar eydür ġam ve muṣībet ola[5999].” eger dilkü südin emse bir kişiye[6000] (7) mekr ḳıla ve borç eyleye veyā ḫasta ola. Eger arslan südin emse pādişāhdan (8) māl ve ḫil‘at bula ve düşmeni ḳahr eyleye. Eger ṭaġ ṣıġırı südin emse ḫasta (9) ola ammā girü şifā bula. Eger çetük südin emse aṇa ḳorḳu irişe eger ḳurd (10) südin emse kendü ‘ayāli aṇa ḫıyānet ide ve hem ḥelāl māl[6001] bula (11) ve her ḥayvānuṇ eti ki ḥelāldur anuṇ südi ḥelāl ve māla[6002] delālet ider[6003].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (12) eydür: “Eger ādem südi olsa üç vech üzerine delālet ider[6004]: ḥelāl rızḳa (13) ve māla ve oġula.” **Saḳsıġan:** Ḥakīm eydür: “Bir kimseye delālet ider ki anuṇ ‘ahdi olmaya (14) ve[6005] eger anı ṭutsa bir bī-aṣl ġammāz[6006] kişiyle dostlıḳ eyleye eger anuṇ-ıla söyleşse bir nesne (15) gizlü-y-iken āşikāre ola eger görse-kim[6007] iki saḳsıġan evine girürler[6008] evine uġrı gire. **[B149a]** (1) Eger evinde saḳsıġan ötse **[M206b]** ‘ayāliyle ceng eyleye.” **Susam:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (2) māldur ki[6009] her yıl ziyāde ola ve[6010] eger eski susam olsa ḥarām māldur.” Ve ba‘żılar eydür[6011]: (3) “Ġamdur.” **Saç:** Ḥakīm eydür: “Şol kimselere ki anuṇ-ıla mu‘tāddur ‘izzetdür (4) ve ġanīlere māldur ve ra‘iyyete oġuldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Sekiz nesneye delālet ider: (5) ‘izzete ḳadre ve mertebeye ve vilāyete ve oġula ve nesli[6012] ulaşmaġa ve āl-i rasūli dost ṭutınmaġa[6013] (6) ve manṣıba.” **Ser-ḫoşlıḳ:** Ḥakīm eydür: “Ḥarām māldur ve namāzda süstlıḳdur eger şarābdan (7) mest olsa ululuḳ ve māl bula eger şarābsuz mest olsa ḳorḳu ve zaḥmetdür[6014].” (8) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dört nesneye delālet ider: ḥarām māla ve ġınāya ve ḳorḳuya (9) ve buṇalmaġa.” **Siṇek:** Ḥakīm eydür: “Düşde siṇek bir ednā ve esfel kişiye delālet ider[6015]. (10) Eger düşinde aġzına ve[6016] burnına siṇek gitse bir ednā kişiden nesne ḥāṣıl ide.” (11) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde

---

[5999] ebleh ola ve ḥarām māl bula ve ba‘żılar eydür ġam ve muṣībet ola: M ziyān ve mażarrat irişe ve ba‘żılar eydür ebleh ola ve ḥarām mā bula
[6000] kişiye: M kimseye
[6001] māl: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6002] ḥelāl ve māla: B ḥelāla
[6003] delālet ider: M delīldür
[6004] delālet ider: M delīldür
[6005] ve: M-
[6006] ġammāz: B-
[6007] görse-kim: M görse ki
[6008] girürler: B girür
[6009] ki: M-
[6010] ve: M-
[6011] ba‘żılar eydür: M ba‘żılara
[6012] nesli: M nesl
[6013] ṭutınmaġa: M dutmaġa
[6014] zaḥmetdür: B ḫışmdur
[6015] delālet ider: M delīldür
[6016] ve: M yā

siŋek bir ḥasūd ve alçaḳ kişidür.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (12) “Eger düşinde siŋek[6017] öldürse ḥasūdları ḳahr ide eger siŋegi yise[6018] kerāhiyyet-ile düşmenden (13) māl alup ḫarc ide.” **Sıçan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde **[M207a]** sıçan mestūre yüzlü[6019] ‘avrata (14) delīldür[6020] ki yaramaz ola. Eger düşinde sıçan ṭutsa bunuŋ gibi ‘avrat ala. (15) Eger evinde hep bir rengde sıçanlar olsa anuŋ saġışınca ‘avrat ala[6021]. **[B149b]** Eger sıçan anuŋ endāmından (2) yise[6022] yā evinüŋ[6023] saḳfından delük delse anuŋ ‘ömrine noḳṣān ola. Eger deştī sıçanlar anuŋ (3) evine girseler yaramaz ‘avrata delālet ider. Eger bir sıçan ṭutsa ki anuŋ ḳuyruġı olmasa (4) bir[6024] bī-ḥayā ‘avratdur eger elinde olsa aŋa muṣībet irişe. Eger sıçanı öldürse bir fāsıḳa (5) ‘avratı kendüden ıraḳ eyleye. Eger döşeginde görse bir müfside ‘avratdur (6) ki anuŋ yöresinde çevrine eger sıçan etin yise[6025] ol ‘avratuŋ mālın yiye[6026].” (7) **Saġu-y-ıla aġlamaḳ:** Eger görse-kim[6027] düşinde[6028] saġu-y-ıla aġlar aŋa renc irişe ve dīninde fesād (8) ola. Eger bir yirden saġu āvāzı gelse şūm işler ẓāhir ola ki ḫalāyıḳ (9) perākende olalar eger görse-kim[6029] şehrüŋ vālīsi ölmiş anuŋ-ıçun[6030] saġu saġarlar elinden (10) renc ve[6031] zaḥmet göre.” **Bābu’ş-Şın** (11) **Şādırvān:** Ḥakīm eydür: “Düşde şādırvān kişinüŋ dīnine delālet **[M207b]** ider eger görse-kim[6032] (12) kendü-y-içün şādırvān düzülmiş anuŋ uzunlıġı ve büyükligi miḳdārı ‘ömri uzun ola (13) ve eger bilmedügi[6033] yirde görse ve bilmese ki kimüŋdür ḥāli müteġayyir ola ve ġurbetde vefāt (14) ḳıla ve eger ṣıġacuḳ olsa rızḳı çoḳ ve ‘ömri az ola ve eger bir[6034] bilmedügi evde görse (15) ammā kendü evi üzerinde oturmış olsa seferde[6035] leẕẕet ve ni‘met ḥāṣıl ide.” **[B150a]** (1) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde şādırvān dört vech üzerine delālet ider: ḥelāl (2) rızḳa ve ‘ömre ve ma‘īşete ve māla.” **Şādılıḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ölmiş kimseyi şād (3) görse ol ölmişüŋ ḳurtılmasına delālet ider.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger kendüyi (4) bilā-sebeb

---

[6017] siŋek: M siŋegi
[6018] yise: M yese
[6019] yüzlü: M gizlü
[6020] delīldür: B delālet delālet ider
[6021] eger evinde hep bir rengde sıçanlar olsa anuŋ saġışınca ‘avrat ala: B nüshasında iki kez yazılmıştır, M ...ola
[6022] yise: M yese
[6023] yā evinüŋ: B yāḫūd
[6024] bir: B-
[6025] etin yise: M yese
[6026] yiye: M yeye
[6027] görse-kim: M görse ki
[6028] düşinde: B-
[6029] görse-kim: M görse ki
[6030] anuŋ-ıçun: B anuŋ içün
[6031] ve: B ü
[6032] görse-kim: M görse
[6033] bilmedügi: M bildügi
[6034] bir: B-
[6035] seferde: M seferden

şādumān görse ve ḫandān görse[6036] eceli yaḳın gele.” **Şāhin:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (5) görse-kim[6037] aŋa düşinde şāhin virürler ve yāḫud[6038] kendü nökerleri aŋa muṭī‘ (6) olmazlar bir oġlı ola ve[6039] eger muṭī‘ olsalar bir ẓālim pādişāhdan ululuḳ bula.” (7) İbrāhīm-i Kirmānī[6040] eydür: “Düşde şāhin bir çoḳ bilici kimseye delālet ider[6041] ki anuŋ-ıla (8) ṣoḥbet eyleye yā[6042] andan menfa‘at **[M208a]** bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde şāhin dört (9) vech üzerine delālet ider: menzilete ve buyruġa ve māla ve oġula.” **Şab:** Muḥammed bin (10) Sīrīn eydür: “Düşde şab[6043] Yemānī ġamdur ve andan yimek[6044] ḫastalıḳdur ve elemdür.” **Şebe:** Muḥammed bin (11) Sīrīn eydür: “Eger düşinde kendüde şebe görse ve yāḫūd[6045] ṣatun alsa ve eger anuŋ delügi[6046] (12) olsa ḳızı ola ve yoġ-ısa ġam-gīn ola eger şebe yaşıl olsa veyā aḳ olsa[6047] ḫayrdur.” (13) **Şarāblar:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Şarāblardan ol şarābuŋ[6048] ki ḳoḳusı ḫūb ola ve şīrīn (14) ola. Alma ve turunç ve enār şarābı gibi[6049] ve bunlara beŋzer her ne var-ısa[6050] altı vech üzerine (15) delālet ider: pāk-dīne ve menfa‘ate ve müfīd-i ‘ilme ve uzun ‘ömre ve ‘ıyşa ve Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ **[B150b]** (1) ẕikrine ve eger ḳoḳusı mu‘tedil olsa rivās ve līmūn ve nārinc şarābı gibi[6051] ġama ve maẓarrata (2) delālet ider[6052] ve[6053] eger ḳoḳusı nā-ḫoş olup ṭa‘mı acı olsa eftīmūn ve zufā ve māded (3) şarābı gibi[6054] dīnüŋ ve dünyānuŋ maṣlaḥatına delālet ider.” **Şaṭranc:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Bühtān ve yalan sözdür eger **[M208b]** şaṭranc oynamaḳda bir kimseyi yeŋse nā-ḥaḳ bir kimsenüŋ (5) üzerine ġālib ola[6055] ve eger düşinde ḳosa oynamasa ma‘zūl ola ve eger oynasa ceng eyleye. (6) El-ḥāṣıl bir işdür ki anda hergiz ḫayr olmaya[6056].” **Şi‘ir:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6057] (7) bir kişiye[6058] medḥ yā ġazel

---

[6036] ve ḫandān görse: B-
[6037] görse-kim: M görse ki
[6038] ve yāḫud: M veyā
[6039] ve: M-
[6040] İbrāhīm-i Kirmānī: B Ca‘fer-i Ṣādıḳ
[6041] delālet ider: M delīldür
[6042] yā: B-
[6043] düşde şab: M-
[6044] yimek: M yemek
[6045] ve yāḫūd: M veyā
[6046] delügi: B dükeli
[6047] yaşıl olsa veyā aḳ olsa: B yaşıl yā ayaḳ olsa
[6048] şarābuŋ: B şarāblardan
[6049] alma ve turunç ve enār şarābı gibi: M alma şarābı ve enār şarābı gibi
[6050] var-ısa: B var ise
[6051] rivās ve līmon ve nārinc şarābı gibi: M rivās şarābı gibi līmon ve nārinc şarābı gibi
[6052] delālet ider: M delīldür
[6053] ve: M-
[6054] eftīmūn ve zufā ve māded şarābı gibi: M eftimūn şarābı gibi ve zufā ve mādid şarābı gibi
[6055] ola: B-
[6056] olmaya: M yoḳdur
[6057] görse-kim: M görse ki
[6058] kişiye: B kişiyi

veyā hicv[6059] ider yaramazdur ve yalan[6060] ve bāṭıl sözdür eger tevḥīd (8) veyā ḥikmet eyitse eyüdür aŋa hīç ʻaẕāb olmaya belki ṡevāb ola ve baʻżılar eydür (9) aġlamaġa delāletdür[6061].” **Şaġāl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6062] şaġāl-ıla ceng ider (10) kendü ḳavm u ḳabīlesiyle ceng eyleye. Eger şaġāl üzerine ġālib olmasa yel rencinden[6063] ḫasta (11) ola ve eger görse-kim[6064] şaġāl anuŋ-ıla oynar bir ʻavrat anı seve.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (12) “Düşde şaġāl bir dānā ve ʻālim düşmendür kendü ḳavmından eger düşinde şaġāldan ḳaçsa (13) borçlusından ḳaça. Eger düşinde şaġāluŋ südin içse ḫastalıḳdan şifā bula ve ġamdan (14) ḳurtıla[6065] ve borcın ödeye ve şaġāluŋ[6066] eti ve kemügi ḥarām māldur.” **Şeft-ālū:** Muḥammed bin (15) Sīrīn eydür: “Ṣaru şeft-ālū ḫastalıḳdur ḫāṣṣa-ki şeft-ālū vaḳtında **[M209a]** olmasa[6067] eger aḳ **[B151a]** (1) şeft-ālū olsa ve yaşıl ve ṭatlu olsa[6068] rızḳ ve ḫayr[6069] bula eger şeft-ālūyı aġacından divşürse[6070] (2) tācirlıḳdan menfaʻat bula ve baʻżılar eydürler kenīzekdür veyā māldur ki āsānlıġ-ıla ele gele.” (3) Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde şeft-ālū biş vech üzerine delālet ider ki[6071]: kenīzege ve oġula (4) ve ġulāma ve māla ve ġarībe eger çekirdegi ṭatlu olsa menfaʻatdur.” **Şeker:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Eger düşinde şeker pāresin yutsa veyā yise[6072] laṭīf söze veyā bir oġlanı veyā bir (6) sevdügi kimseyi öpmege delālet ider[6073]. Eger çoḳ olsa ḥelāl rızḳ bula ve şeker ṣatmaḳ (7) eyüdür ve ṣatun almaḳ yaramazdur.” Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde şeker biş vech üzerine (8) delālet ider: ḫūb söze ve öpmege ve menfaʻate ve oġlanlara ve māla ol-miḳdār ki göre[6074].” (9) **Şükr:** Mūhammed bin Sīrīn eydür: “Eger[6075] düşinde Allāha şükr eylese ten-dürüstlik ve[6076] dīne ve māl (10) ziyādelıġına[6077] delālet ider. Her kişiye kendü miḳdārınca şöyle-ki[6078] dervīşe ġınā ve ḫastaya (11) şifādur eger

[6059] hicv: B hecv
[6060] ve yalan: M-
[6061] delāletdür: M delīldür
[6062] görse-kim: M görse ki
[6063] yel rencinden: B-
[6064] görse-kim: M görse ki
[6065] ḳurtıla: M ḫalāṣ bula
[6066] şaġāluŋ: M şaġāl
[6067] olmasa: M ola
[6068] aḳ şeft-ālū olsa ve yaşıl ve ṭatlu olsa: M aḳ veyā yaşıl olsa ve ṭatlu olsa
[6069] rızḳ ve ḫayr: M rızḳ-ı ḫayr
[6070] divşürse: M devşürse
[6071] ki: M-
[6072] veyā yise: M yā yese
[6073] delālet ider: M delīldür
[6074] ve māla ol-miḳdār ki göre: M ve ol-miḳdār māla ki göre
[6075] eger: M-
[6076] ve: B-
[6077] ziyādelıġına: M ziyādeligine
[6078] şöyle-ki: M şöyle ki

ḫalḳa şükr eylese yaramazdur.” **Şikence:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[6079]: “Düşde şikence **[M209b]** ḫorlıḳ ve bī-çārelıḳdur[6080] (12) aŋa elem irişmese ġam degül ve eger aġrısa aŋa ḳatı[6081] ġam irişe ve anda hīç ḫayr yoḳdur.” **Şel** (13) **olmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6082] endāmı şel olmış kendüyi bir ev bucaġına bıraġa (14) ki ḫalāyıḳ anuŋ üzerine şefḳat eylemeye ve cemī‘[6083] yaramazlıḳlardan tevbe eyleye.” **Şalġam:** (15) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde şalġam ġamdur ve[6084] andan yimek[6085] daḫı[6086] ziyāde ammā bişmiş şalġam çig **[B151b]** (1) şalġamdan yigrekdür.” **Şalvār:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde şalvār bir ‘acemī kenīzekdür[6087] veyā bir dūn (2) ‘avratdur ve eger ‘avrat görse-kim şalvārı var aŋa erdür[6088] eger görse-kim[6089] şalvārında yılan (3) veyā ‘aḳreb var düşmen ‘avratıyla fesād işleye[6090] ve ba‘żılar eydür düşde şalvār ḫidmet-kār- (4) dur[6091] ve şalvārda her ne vech-ile görinse[6092] aŋa rāci‘dür. Eger şalvār çirkīn olsa yā zift (5) yā ḳaṭrān bulaşmış olsa Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ‘uḳūbeti ola ve eger ḳızıl olsa ḫürmetsüzlikdür (6) ve eger yaşıl olsa melāmetlıḳdur ve ‘avratlara ġam degül meger ki ḳara veyā gök veyā şaru ola.” (7) Cābir-i Maġribī eydür: “Şalvāruŋ **[M210a]** ṣarusı ve aḳı ‘avratlara eyüdür ve eger görse-kim[6093] ‘avratlar (8) şalvārın geymiş ḫor ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde şalvār üç vech üzerine (9) delālet ider[6094]: ‘avrata ve kenīzege ve ḫidmet-kāra[6095] eger şalvāruŋ yoġunı olsa er kişiye ‘avratdur (10) eger yeŋi ve[6096] muḥkem olsa[6097] ẕekeri muḥkem ola.” **Şem‘:** Ḥakīm eydür: “Düşde şem‘ devletdür ve ni‘metdür (11) eger yanmış olsa evini rūşen eylese ni‘meti[6098] firāvān ola ve[6099] ba‘żılar eydür muvāfiḳ (12) ‘ayāldur eger görse-kim[6100] şem‘ alur ‘izzet ve[6101] ḳuvvet bula eger şem‘ şem‘dān-ıla olsa ‘avrat (13) dileye bir

---

[6079] eydür: B-
[6080] ḫorlıḳ ve bī-çārelıḳdur: B ḫorlıḳdur
[6081] ḳatı: B-
[6082] görse-kim: M görse ki
[6083] cemī‘: B cemī‘i
[6084] ve: B-
[6085] yimek: M yemek
[6086] daḫı: B-
[6087] bir ‘acemī kenīzekdür: M bir kenīzekdür ‘acemī
[6088] ve eger ‘avrat görse-kim şalvārı var aŋa erdür: M-
[6089] eger görse-kim: M ve eger görse ki
[6090] işleye: B eyleye
[6091] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[6092] görinse: M görse
[6093] görse-kim: M görse ki
[6094] delālet ider: M delīldür
[6095] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[6096] ve: M-
[6097] olsa: B ola
[6098] ni‘meti: B ve ni‘meti
[6099] ve: M-
[6100] görse-kim: M görse ki
[6101] ve: B-

uludan[6102] eger şem‘dān altun-ıla[6103] olsa bir kimsenüŋ aşlından ola ki ol[6104] pādişāhuŋ (14) muḳarrebi ola eger[6105] elinde şem‘ yanarken nā-gāh söyünse ‘avratı vefāt ḳıla yāḫūd aḥvāli (15) yaramaz ola eger bir kimse anuŋ şem‘ini söyündürse aŋa ḥasūdlıḳ eyleye[6106]. Eger yanmamış şem‘i elinde **[B152a]** (1) ṭutar[6107] görse azacuḳ māldan[6108] menfa‘at göre.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger bir[6109] yanmış şem‘i elinde (2) görse ‘avratı oġlan ṭoġura selāmetlıġ-ıla[6110] eger gören ‘azeb olsa ‘avrat dileye (3) veyā kenīzek ala ve ġāyib olmış kimsesi[6111] girü gele ve[6112] eger **[M210b]** şehirde çoḳ şem‘ler (4) görse ki yanmış pādişāh veyā ḳāḍī ‘adl eyleye ve faḳīrler zāhid ola[6113] ve ra‘iyyetüŋ dügüni (5) çoḳ ola ve şādılıḳ ola eger bu gördügi şem‘ler mescidde veyā medresede olsa ‘ibādete (6) meşġūl ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde yanmış şem‘ on dört vech üzerine delālet ider[6114]: (7) pādişāha ve ḳāḍīya ve oġula ve ‘arūsa ve bir[6115] buyruġa ve ululıġa[6116] ve şādumālıġa ve ‘ilme (8) ve ġınāya ve ulu ‘ıyşa ve kenīzege ve ‘avrata.” **Şehādet getürmek:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6117] şehādet (9) getürür ġamdan ḫalāṣ bula ve ‘āḳıbeti maḥmūd ola ve şehādet-ile vefāt ḳıla. Eger gören (10) müfsid olsa tevbe eyleye ve[6118] eger kāfir olsa Müsülmān[6119] ola.” **Şeh-bellūṭ:** Ḥakīm eydür: “Eger (11) düşinde anı yise[6120] bir baḫīlden ol-miḳdār menfa‘at bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ol miḳdār (12) māl ele getüre ammā renc ve zaḥmet-ile eger uzun bellūṭ yise[6121] ġam-gīn ola.” **Şehr-istān:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde görse-kim[6122] bir şehr-istāna girür anuŋ dīni muḥkem ola (14) ve ‘āḳıbeti maḥmūd ola.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6123] bir şehre girür anuŋ **[M211a]** dīni ḳavī (15) ola ve murād bula ve eger düşinde şehrüŋ küngüresin görse ḳorḳu ola ki vefāt ḳıla eger bir şehre **[B152b]** (1) göç itse ‘avratına ṭalāḳ vire ve ‘avratını bir er

[6102] uludan: M ulu yirden
[6103] altun-ıla: M altunlu
[6104] ol: B-
[6105] eger: M-
[6106] eyleye: B ide
[6107] ṭutar: M dutar
[6108] māldan: B māyeden
[6109] bir: M-
[6110] selāmetlıġ-ıla: M selāmetlik ile
[6111] kimsesi: M kimse
[6112] ve: M-
[6113] faḳīrler zāhid ola: M faḳīhe zāhid olalar
[6114] ider: B-
[6115] bir: M-
[6116] ululıġa: M ululuġa
[6117] görse-kim: M görse ki
[6118] ve: B-
[6119] Müsülmān: M Müsilmān
[6120] yise: M yese
[6121] yise: M yese
[6122] görse-kim: M görse ki
[6123] görse-kim: M görse ki

daḫı dileye eger bir şehirde muḳīm olsa[6124] (2) ‘avratından cüdā[6125] ola. Eger Müsülmānlar[6126] şehrinden kāfire gitse kāfirlıġa meyli ola ve yāḫūd[6127] (3) bir kāfire ‘avrat dileye yāḫūd[6128] pādişāhdan māl bula ve eger görse-kim[6129] düşinde bir şehre girür (4) ḫoş olur şādumān ve ululuḳ bula. Eger bir şehir yavı varsa eyüdür eger görse-kim[6130] ‘avratlar (5) şehrine girür fitneye ve belāya düşe. Eger şehir[6131] ārāste olsa[6132] ve pāḳ olsa ni‘metüŋ vāfirlıġına delālet (6) ider ve eger[6133] ol şehirdeki ‘avratlar pīr olsalar ḳaḥṭa ve ṭarlıġa delālet ider eger ḳızlar (7) olsa eyü ḫaberler işide. Eger Hindustān şehirleri olsa düşmenler ẓafer bulalar ve nā-kesler[6134] (8) elinde giriftār ola. Eger Ḫarezm[6135] şehri olsa işi ḳatı[6136] baġlu ola. Eger Ḫorāsān şehri (9) olsa işi[6137] āsān ola. Eger Ṭaber-istān şehri olsa bir ṣa‘b işe giriftār (10) ola. Eger ‘İrāḳ şehri olsa göŋül murādına irişe. Eger **[M211b]** Pārs şehri olsa (11) kimseyle ṣoḥbet eyleye. Eger Kirmān şehri olsa ‘ayāli[6138] çoḳ ola. Eger Ḥicāz olsa (12) ḥac eyleye. Eger Yemen olsa emīnlik bula ve eger Mışır olsa şād ola. Eger Şam (13) olsa[6139] ġam-gīn ola. Eger Rūm şehirlerinden olsa ḥāceti revā ola. Eger maġribden[6140] (14) olsa işinde noḳṣān ola. Eger Freng-istānda olsa dünyā işi aŋa[6141] eyü ola.” Ca‘fer-i (15) Ṣādıḳ eydür: “Düşde şehr-istān yedi vech üzerine delālet ider[6142]: pādişāha ve re’īse **[B153a]** (1) ve ‘avāma ve ḳuvvete ve emīnlige ve ẓafere ve işüŋ muḥkemligine.” **Şūrbā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (2) “Eger şūrbā et-ile olsa ve eyü[6143] ḳoḳular-ıla olsa[6144] ve ṭa‘mı ḫoş olsa ḫayr ve menfa‘atdur.” (3) **Şīre:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Üzüm şīresi bereket ve vüs‘atdur eger anı ṣatsa (4) bir pādişāha taḳarrüb bula ve eger tāze şīre ise[6145] ḥelāl rızḳdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (5) “Düşde şīre dört vech üzerine delālet ider: ḥelāl māla ve çoḳ ni‘mete ve eyü dirlige (6) ve zaḥmetsüz menfa‘ate ḫāṣṣa eger ṭatlu ola.”

[6124] olsa: M ola
[6125] cüdā: B cüẓā
[6126] Müsülmānlar: M Müsilmānlar
[6127] ve yāḫūd: M veyā
[6128] yāḫūd: M yā
[6129] görse-kim: M görse ki
[6130] görse-kim: M görse ki
[6131] şehir: B-
[6132] olsa: B-
[6133] ve eger: M-
[6134] ve nā-kesler: M-
[6135] Ḫarezm: M Ḫarizm
[6136] ḳatı: B-
[6137] işi: M-
[6138] ‘ayāli: M āli
[6139] şād ola eger Şam olsa: M-
[6140] Maġribden: M Maġrib
[6141] dünyā işi aŋa: M aŋa dünyā işi
[6142] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[6143] ve eyü: B veyā
[6144] olsa: M-
[6145] ise: M yese

Şirḫişt: Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde şirḫişt (7) ḥelāl rızḳdur eger anı ṣaḥrādan cem‘ eylese seferden māl ḥāṣıl eyleye eger (8) yise ol miḳdār bula ‘ayāline ṣarf eyleye anuŋ ‘ivażın girü bula[6146].” **[M212a]** Ca‘fer-i Ṣādıḳ (9) eydür: “Andan yimek[6147] üç vech üzerine delālet ider[6148]: māla ve ḥelāl rızḳa ki ḫalḳ (10) minnetinsüz ola ve ‘ıyşı ḫoş ola ve göŋül[6149] murādın bula.” **Şīşe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (11) “Düşde şīşe ‘avratdur.” Ve ba‘żılar eydür: “Ḫidmet-kārdur[6150].” Eger düşinde şīşe bulsa (12) bir dervīş ‘avrat dileye ve eger ol şīşede benefşe yaġı veyā[6151] ġayrısı olsa bir dīn-dār (13) ‘avrata delālet ider[6152]. Eger anda ṣarāb olsa ol-miḳdār ‘avratlardan māl bula ve yiye[6153]. (14) Eger şīşe aḳ olsa ḫūb ‘avrat ala[6154] ve her ne[6155] reng-ile ki olsa rengler (15) ta‘bīrinde beyān idüp ṭururuz[6156] anda görile anuŋ üzerine ḳıyās olına[6157]. Eger şīşe- **[B153b]** (1) si ṣınsa ‘avratı vefāt ḳıla. Eger żāyi‘ olsa ‘avratına ṭalāḳ vire bunuŋ ta‘bīrüŋ (2) şerḥini[6158] cāmda göreler. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde şīşe üç vech üzerine (3) delālet ider[6159]: bir ‘avrata ve ḫūb kenīzege ve ḫidmet-kāra[6160] ḳaçan ṣāfī olsa.” **Şīb:** (4) Ḥakīm eydür: “Düşde şīb[6161] pāyidārlıġa ve dīn gökçekligine delālet ider[6162]. Eger şīb[6163] semmūrdan olsa[6164] (5) veyā sıçandan olsa veyā ḳākumdan olsa bir ẓālim kişiyi penāhında ṭuta. Eger dībādan veyā (6) ebrīşümden[6165] **[M212b]** olsa ere dīn helākligine delālet ider. Meger ol kimsenüŋ anuŋ gibi geymek (7) ‘ādeti ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger yüŋden olsa yā bizden olsa dört veche delālet ider: dīn ziyādeligine emānete ve işlerüŋ ṣalāḥına ḫayr ve menfa‘ate.” **Şemāme:** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[6166]: “Düşde[6167] şemāme altı vech üzerine delālet ider[6168]: (8) eyü söze ve māla ve oġula ve dosta ve yoldaşa ve ġulāma.” **Şūrbālar:** Muḥammed bin Sīrīn (9)

[6146] eger yise ol miḳdār bula ‘ayāline ṣarf eyleye anuŋ ‘ivażın girü bula: M-
[6147] yimek: M yemek
[6148] delālet ider: M dāldur
[6149] ve göŋül: M göŋli
[6150] ḫidmet-kārdur: M ḫidmet-kārdur
[6151] veyā: M yā
[6152] delālet ider: M delīldür
[6153] ve yiye: B-
[6154] ala: M ola
[6155] ne: M-
[6156] ṭururuz: M dururuz
[6157] anuŋ üzerine ḳıyās olına: M-
[6158] şerḥini: B şerḥinüŋ
[6159] delālet ider: M delīldür
[6160] ḫidmet-kāra: M ḫizmet-kāra
[6161] düşde şīb: M şīb düşde
[6162] delālet ider: M delīldür
[6163] şīb: B-
[6164] olsa: B-
[6165] ebrīşümden: M ibrīşimden
[6166] eger yüŋden olsa yā bizden olsa dört veche delālet ider dīn ziyādeligine emānete ve işlerüŋ ṣalāḥına ḫayr ve menfa‘ate Şemāme Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: B-
[6167] düşde: M-
[6168] delālet ider: M delīldür

eydür: “Düşde şūrbālar ṭatlu ve çerb olsa eyüdür ve görene ġamdur ve dervīşlikdür.” (10) **Şeker ḳamışı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger şeker ḳamışın ṣorsa söz keleci ide eger sormasa[6169] menfa‘atdur.” (11) **Bābu’s-Ṣād Ṣu-yı** (12) **ṣāfī**[6170]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6171] bir ṣāfī ṣu üzerinde gider ol deŋiz (13) olsun ve[6172] ırmaḳ olsun anuŋ īmānı ḳavī ola ve i‘tiḳādı pāk ola ve eger bir (14) ṭatlu ṣāfī ṣudan çoḳ içerse ‘ömri uzun ola[6173] ve dirligi ḫoş ola ve eger bulanuḳ (15) veyā ṭuzlu veyā acı olsa bunuŋ ḫilāfı ola ve eger görse-kim[6174] deŋizden ṭatlu ve ṣāfī **[B154a]** (1) ṣu içer pādişāhdan māl ve[6175] ni‘met **[M213a]** ḥāṣıl ḳıla ol içdügi ṣu miḳdārı ve eger görse ki cemī‘ deŋizlerüŋ ṣuyını içer cemī‘ dünyānuŋ pādişāhı ola[6176] ve eger görse-kim bir kişi (2) aŋa[6177] ṣu virür ve yāḫūd[6178] anuŋ[6179] üzerine ṣu döker ol kişi ḫasta (3) ola ve ḳatı ġuṣṣalu ola ve eger görse-kim[6180] ṣuya düşer ġam[6181] ve rence giriftār ola ve eger (4) ṣuyı kāġıd-ıla veyā bizle[6182] yāḫūd[6183] şol nesne-y-ile ki anda ṣu ṭurmaḳ mümkin degül getürse (5) dünyānuŋ dirliginde ve mālında aldana ve eger görse-kim[6184] bir ṣırça çanaġ-ıla ‘avratına ṣu virür (6) ol ‘avratdan oġul[6185] ḥāṣıl ola ve eger görse-kim[6186] çanaḳ ṣınup ṣu dökülüp (7) boş ḳalur oġlı öle ‘avratı ḳala[6187] ve eger görse-kim[6188] ḫalḳa ṣu üleşdürür (8) ḫayr u iḥsān eyleye[6189] ve ḫarāb yirleri ābādān eyleye ve eger görse-kim[6190] bir eve (9) girür ki anda ṣu ola ġam-gīn ola[6191] ve eger görse-kim[6192] ṣāfī ṣuyı piyāle ile süçi gibi[6193] (10) içer ‘ömrini ‘ıyş u ‘işret-ile geçüre ammā dīnde ża‘īf ola ve eger görse-kim[6194] ṣuyı ırmaḳdan (11) piyāle ile içer

---

[6169] eger sormasa: B-
[6170] ṣu-yı ṣāfī: M ṣu
[6171] eger görse-kim: M her ki görse ki
[6172] ve: M-
[6173] ola: B-
[6174] görse-kim: M görse ki
[6175] ve: B u
[6176] ve eger görse ki cemī‘ deŋizlerüŋ ṣuyını içer cemī‘ dünyānuŋ pādişāhı ola: B-
[6177] ve eger görse-kim bir kişi aŋa: B nüshasında iki kez yazılmıştır, M ve eger görse ki
[6178] ve yāḫūd: M veyā
[6179] anuŋ: B-
[6180] görse-kim: M görse ki
[6181] ġam: M ġama
[6182] veyā bizle: M-
[6183] yāḫūd: M yā
[6184] görse-kim: M görse ki
[6185] oġul: M oġlı
[6186] görse-kim: M görse ki
[6187] dökülüp boş ḳalur oġlı öle ‘avratı ḳala: M dökilür ammā birez ṣu çanaḳda ḳalur ‘avratı öle oġlı ḳala
[6188] görse-kim: M görse ki
[6189] ḫayr u iḥsān eyleye: M ḫayr iḥsān eyleye
[6190] görse-kim: M görse ki
[6191] ola: B-
[6192] görse-kim: M görse ki
[6193] ile süçi gibi: M gibi
[6194] görse-kim: M görse ki

aŋa belā vü āfet irişe ve eger görse-kim[6195] şuyı müşk-ile götürüp kendü (12) menziline iledür **[M213b]** ve andan ḫalḳa az az üleşdürür[6196] ol māl ki cem‘ ider[6197] (13) ḫalḳa az az girü üleşdüre ve ḫayrlar eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[6198] (14) ḫalāyıḳa hevādan şu iner ol yirde ni‘met çoḳ ola ve ma‘īşet eyü ola (15) ve eger görse-kim[6199] kendü evinden ṣāfī[6200] şu revān olur ni‘meti bol ola[6201] ve ma‘īşeti[6202] **[B154b]** ḫoş ola ve eger bulanuḳ şu olursa bunuŋ ḫilāfı ola.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger (2) görse-kim[6203] bağlara ve ekinlere şu virür māl eline gire[6204] ve eyü işler işleye ve ṭoġrulıḳ (3) bula ve eger görse-kim[6205] şuya girüp gider anuŋ teni ḳavī ola ve bir müşkil işe[6206] ulular ṭarafından (4) sözi maḳbūl ola ve eger görse-kim[6207] ṣāfī şuya girüp gider dīni ḳuvvet (5) ṭuta[6208] ve iki cihānda[6209] Allāha tevekkül eyleye ve eger görse-kim[6210] şuyı baġa iledür ‘avrat dileye veyā[6211] kenīzek (6) şatun ala ve eger görse-kim[6212] bir kişi üzerine şu döker[6213] ol kişiden aŋa ḫayr irişe (7) ve eger nā-pāk şu olsa ‘aksi ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[6214] şuya girmek (8) biş vech üzerine delālet ider[6215]: bir yaḳına ve ḳuvvete ve düşvārlıġa ve ulular işinde (9) nedīmlige[6216] **[M214a]** ve şehir re’īsinüŋ ‘ameline.” Ammā deŋiz şuyı dāl bābında beyān olınupdur[6217]. (10) **Ṣatmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6218] düşinde muṣḥaf ṣatar ol kişi dīni (11) ḥaḳīr ṭuta ve[6219] eger kendü ḳulın ṣatsa eyü olmaya ẓālim ola ve eger kendü ‘avratın (12) ṣatsa[6220] ḥürmetden düşe ve adı yavuz ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Şol nesne ki (13) dünyāda ‘azīzdür düşde anı ṣatmaḳ eyü

[6195] görse-kim: M görse ki
[6196] ve andan ḫalḳa az az üleşdürür: M ve andan az ḫalḳa üleşdürür
[6197] cem‘ ider: B cem‘ idüp durur
[6198] görse-kim: M görse ki
[6199] görse-kim: M görse
[6200] ṣāfī: M-
[6201] ni‘meti bol ola: M ni‘met bula
[6202] ma‘īşeti: M manṣıbı
[6203] görse-kim: M görse ki
[6204] gire: M girür
[6205] görse-kim: M görse ki
[6206] bir müşkil işe: B-
[6207] görse-kim: M-
[6208] ṭuta: M duta
[6209] iki cihānda: B-
[6210] görse-kim: M görse ki
[6211] veyā: M yā
[6212] görse-kim: M-
[6213] döker: M döker görse
[6214] düşde: M-
[6215] delālet ider: M delīldür
[6216] düşvārlıġa ve ulular işinde nedīmlige: M düşvār ve ulu işinde nedīmlige
[6217] deŋiz şuyı dāl bābında beyān olınupdur: M deŋiz şuyını dāl bābında beyān idüp ṭururuz
[6218] görse-kim: M görse ki
[6219] ve: M-
[6220] eyü olmaya ẓālim ola ve eger kendü ‘avratın ṣatsa: M-

degüldür[6221] ve ṣatun almaḳ ḫayrdur ve eger (14) baġ ṣatmaḳ görse bir çoḳ ṣan‘atlu ulu kişiye delālet ider[6222] ve her ne-ki ṣatar eger (15) bahāsın alursa eyüdür[6223] almasa bunuŋ ḫilāfidur.” **Ṣūret:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6224] **[B155a]** (1) elinde ṣūret var ‘avrat dileye ve eger ṣatun alsa kenīzek ṣatun ala ve eger kendü (2) ṣūretin bir ġayrı sūretde görse anuŋ aḥvāli müteġayyir ola.” İbrāhīm-i Kirmānī[6225] eydür: (3) “Eger ṣūreti bir ziṣt ṣūrete bedel olsa ḥāli müteġayyir ola eger girü kendü (4) ḥāline dönse tevbe eyleye ve eger ṣūreti girü bir dürlü olsa cemī‘[6226] ḫalḳ andan yüz (5) döndüre ve aŋa cefā ideler ve eger ṣūreti ādem ṣūretinden ġayrı ṣūrete dönse (6) aŋa bir müşkil iş **[M214b]** vāḳi‘ ola ve aḥvāli müteġayyir ola ve eger ṣūret yazıcı görse ol (7) bir kişiye delālet ider ki Ḥaḳ Ta‘ālā üzerine yalan söyler.” **Ṣoġan:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (8) “Düṣde ṣoġan[6227] ḥarām māldur ve yalan kelāmdur ve eger gören ṣāliḥ olsa cehd eyleye (9) ṣoġanı yimeye[6228] ve eger ṣāliḥ olmasa ḥarām māl ele getüre ve hemīṣe anuŋ ardınca (10) yaramaz söz söyleyeler ḫāṣṣa eger ṣoġan ḫām olsa ve eger bişmiş olsa āḫir[6229] ḥarāmdan (11) tevbe eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düṣde ṣoġan[6230] dört vech üzerine delālet (12) ider[6231]: bir ḥarām māla ve ġaybete ve yaramaz söze ve[6232] peṣīmānlıġa.” **Ṣusuzlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (13) eydür: “Eger düşinde görse kim[6233] be-ġāyet ṣusuz olmış ṣu bulımaz aŋa renc ü[6234] belā (14) irişe eger[6235] ṣu bulsa ol rencden ḳurtulup āḫir[6236] murādına irişe.” Cābir-i Maġribī (15) eydür: “Düṣde ṣusuzlıḳ fesād eylemekdür eger ṣu bulsa günāhından[6237] tevbe eyleye.” **[B155b]** (1) **Ṣavaṣ eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6238] ṣavaṣda düşmen üzerine ġālib gelür (2) āḫir düşmene ẓafer bula ve eger görse-kim[6239] şehrüŋ vālīsi **[M215a]** ile ṣavaṣ ider ve[6240] ġālib olur (3) vālīden ḫayr ve[6241] menfa‘at göre

---

[6221] eyü degüldür: M ḫayr degildür
[6222] delālet ider: M delīldür
[6223] eyüdür: B-
[6224] görse-kim: M görse
[6225] İbrāhīm-i Kirmānī: M Muḥammed bin Sīrīn
[6226] cemī‘: M cemī‘i
[6227] düşde ṣoġan: M ṣoġan düşde
[6228] ṣoġanı yimeye: M ṣoġan yemeye
[6229] āḫir: B-
[6230] düşde ṣoġan: M ṣoġan düşde
[6231] delālet ider: M delīldür
[6232] ve: B-
[6233] kim: M ki
[6234] ü: M ve
[6235] eger: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6236] āḫir: B-
[6237] günāhından: M günāhdan
[6238] görse-kim: M görse ki
[6239] görse-kim: M görse ki
[6240] ve: B-
[6241] ve: B u

ve eger ḫalḳ-ıla sebebsüz ṣavaş eylese anlaruŋ ziyānlarından (4) emīn ola.” **Ṣıġırcuḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṣıġırcuḳ mekkāreye delālet ider ki çoḳ sefer ider ve aŋa ṣıġırcuḳ[6242] virseler bir mekkāre[6243] kişiyle ṣoḥbet (5) eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Bir kāfir kişiye delālet ider ki dāyim yalan ve herze (6) söyleye.” **Ṣovuḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṣovuḳ renc ve[6244] miḥnet ve ‘aẕābdur eger düşinde (7) bir ‘uẕvına ṣovuḳ eṣer itse ol-miḳdār dervīşlige delāletdür[6245] ve ḳavm u ḳabīle- (8) sinden renc ve[6246] zaḥmet göre ve eger ṣovuḳdan bir ‘uẕvı ḳurısa ol ‘uẕvı helāk (9) ola veyā ḳavmlarından birisi helāk ola[6247].” **Ṣarımsaḳ:** Düşde ḥarām māldur. İbrāhīm-i (10) Kirmānī eydür: “Çirkīn sözdür ve[6248] eger bişmiş olsa ve andan yise[6249] çirkīn sözdür (11) tevbe eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ġamdur ve aġlamaḳdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (12) ṣarımsaḳ biş vech üzerine delālet ider: ḥarām māla ve çirkīn söze (13) ve ġama ve aġlamaġa ve muṣībete.” **Ṣābūn:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[6250] ṣābūn-ıla (14) ṭonın yusa yaramaz[6251] işden rücū‘ ide. Eger andan yise[6252] bir mekrūh ḥarām nesneye[6253] **[M215b]** delālet (15) ider[6254]. Eger düşinde ṣābūnı çoḳ aġıraḳ olsa ve ḳoḳusı ḫoş olsa[6255] eyüdür.” **[B156a]** (1) **Ṣarrāf:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṣarrāf bir ‘ālim ve ṭama‘-dār kişiye delālet ider[6256]. (2) Eger gören pādişāh olsa ol-ki mülk iḫtiyār ider[6257] anuŋ üzerine ḳādir ola. (3) Eger tācir olsa ticāretüŋ yigregini iḫtiyār eyleye[6258] ve murādı ḥāṣıl ola ve eger görenüŋ (4) hergiz ṣan‘atı olmasa müteḥayyir ola ve eger görse-kim[6259] ṣarrāflıḳ ider ġaybete ve ḫıyānete (5) meşġūl ola ve eger görse-kim[6260] düşinde aḳça üründüler eger ṣāliḥ olsa Ḳur’ān (6) ḥāṣıl ide ve illā māl ve[6261] ni‘met iḫtiyār ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde aḳça (7) üründüleyici dört nesneye delālet ider[6262]: bir ‘ālime ve ḥakīme ve ‘āḳıla ve işler biliciye.” (8) **Ṣubḥ:** Muḥammed bin Sīrīn

---

[6242] mekkāreye delālet ider ki çoḳ sefer ider ve aŋa ṣıġırcuḳ: B-, M mekriyeye
[6243] bir mekkāre: M ṣol ṣıfatlu
[6244] ve: M ü
[6245] delāletdür: M delīldür
[6246] ve: M ü
[6247] veyā ḳavmlarından birisi helāk ola: M-
[6248] ve: M-
[6249] yise: M yese
[6250] düşinde: M-
[6251] yaramaz: B yaramazdan
[6252] yise: M yese
[6253] ḥarām nesneye: B-
[6254] delālet ider: M delīldür
[6255] çoḳ aġıraḳ olsa: M çoḳ olsa māldur aġ olsa
[6256] delālet ider: M delīldür
[6257] ol-ki mülk iḫtiyār ider: M ol memleket ki iḫtiyār ider
[6258] eyleye: M ide
[6259] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[6260] görse-kim: M görse ki
[6261] ve: B u
[6262] delālet ider: M delīldür

eydür: “Eger görse-kim[6263] düşinde ṣubḥ-ı ṣādıḳ[6264] ṭoġmış (9) ol diyār anuŋ-ıla rūşen olmış[6265] ol diyāra ḫayr ve emīnlik ola ve rāḥat (10) ola[6266] ve ol ṣubḥdan ṣoŋra ḳaraŋulıḳ gelse bunuŋ ḫilāfi ola ve eger ṣubḥ ḳızıl (11) ṭoġsa şöyle-ki[6267] yeri ḳızıl eylese ceng ve[6268] ḳıtāle delālet ider[6269].” **Ṣabır**[6270]**:** (12) Düşde bir ‘ālime delīldür ki ‘ilmiyle ‘amel itmeye ve anı ġaraż itmek **[M216a]** cemī‘[6271] māla (13) delīldür ve eger ṣabırdan yise ol ‘ālimüŋ ‘ilmini ḳabūl eylemeye ve daḫı ġama ve ġuṣṣaya (14) delīldür[6272].” **Ṣoḥbet:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ṣoḥbet eylemek yoldaşlıḳdur. Eger (15) ṣāliḥ kişiyle olsa ḫayrdur eger hem-rāhı[6273] pādişāh olsa ḫayr ve menfa‘at ve māl **[B156b]** (1) irişe[6274] eger kāfirler-ile ṣoḥbet eylese tevbe eylemek gerek.” **Ṣaḥrā:** Muḥammed bin Sīrīn (2) eydür: “Düşde ṣaḥrā ṣādılıḳdur[6275] ve pādişāhdan eyü ḫāldür ol[6276] ṣaḥrānuŋ büyükligi ve yaşıl- (3) lıġı[6277] miḳdārı eger ol ṣaḥrāda gül ve rayāḥīn olsa[6278] bir ‘ālim kişiye taḳarrüb bula[6279].” **Ṣaḥīfe:** (4) Bilgil kim[6280] ṣaḥīfenüŋ üç ma‘nīsi var: bir nāme ve bir kāġıd ve bir[6281] yüz perdesi. Muḥammed bin (5) Sīrīn eydür: “Eger yüz ṣaḥīfesi üzerine nesne[6282] yazsa mīrāṣ bula ve[6283] eger yaşıl (6) ḫaṭṭ-ıla yazsa dīn-dārlıḳ bula ve her ne reng-ile ki yazılsa ol renge ta‘alluḳdur.” Ta‘bīri (7) rengde beyān olındı[6284]. **Ṣadaḳa virmek:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger ‘ālim ṣadaḳa virse anuŋ (8) ‘ilminden ḫalāyıḳa naṣīb irişe. Eger pādişāh ṣadaḳa virse vilāyet bula. Eger bāzirgān (9) virse çoḳ kesb eyleye. Eger bāzār ehli virse şākirde pīşe ögrede. Muḥammed bin (10) Sīrīn eydür: “Düşde ṣadaḳa emīnlikdür ve ḳorḳudan ḳurtılmaḳdur ḫastalıḳdan **[M216b]** şifādur (11) ve borçdan ve ḥabsdan ve ġamdan

---

[6263] görse-kim: M görse ki
[6264] ṣubḥ-ı ṣādıḳ: B ṣubḥ u ṣādıḳ
[6265] ol diyār anuŋ-ıla rūşen olmış: M-
[6266] ol diyāra ḫayr ve emīnlik ola ve rāḥat ola: M ol diyārda ḫayr ve emīnlik ve rāḥat ola
[6267] şöyle-ki: M şöyle ki
[6268] ve: B ü
[6269] delālet ider: M delīldür
[6270] ṣabır: B ṣabur
[6271] cemī‘: M cemī‘i
[6272] ve eger ṣabrdan yise ol ‘ālimüŋ ‘ilmini ḳabūl eylemeye ve daḫı ġama ve ġuṣṣaya delīldür: M-
[6273] hem-rāhı: M gümrāh
[6274] ḫayr ve menfa‘at ve māl irişe: M ḫayr ve menfa‘atdur
[6275] ṣādılıḳdur: M ṣāẕılıḳdur
[6276] ol: B ve eger
[6277] ve yaşıllıġı: M-
[6278] ṣaḥrāda gül ve rayāḥīn olsa: M saḥrādan gül virse
[6279] kişiye taḳarrüb bula: M kişiyle taḳarrüb eyleye
[6280] kim: M ki
[6281] bir: B-
[6282] nesne: M-
[6283] ve: M-
[6284] olındı: M olundı

ḫalāṣdur[6285] ve günāhdan tevbedür ve küfrden İslāmdur." (12) **Ṣırāṭ:** Ḥakīm eydür: "Eger görse-kim[6286] ṣırāṭ üzerinde ṭurmış egri işleri rāst eyleye. (13) Eger ṣırāṭdan geçse büyük belādan emīn ola ve rencden ḫalāṣ bula. Eger ṣırāṭdan (14) ṭamuya düşse muṣībete düşe andan geçse 'amel-i ṣāliḥ işleye." Ve eydürler ki: Ṭamuya (15) düşse[6287] pādişāhdan 'amel ṭuta ve ẓulm eyleye." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ṣırāṭ altı **[B157a]** (1) vech üzerine delālet ider: bir işüñ ẓaferine[6288] ve müşkil işe ve ḳorḳuya ve ẓulme ve günāha (2) ve ḫalāyıḳa ve[6289] nifāḳa." **Ṣuffe:** Ḥakīm eydür: "Düşde ṣuffe[6290] ata ve anadur ve anlaruñ 'ömri uzunlığı- (3) dur ve ṣaġ yanı atadur ve ṣol yanı anadur ve her ṣuffe[6291] ki görse anlara rāci'dür. (4) Eger ṣuffe ḫarāb olsa atası ve anası vefāt ḳıla. Bu ḳıyās üzerine ta'bīr olına (5) eger atası ve anası olmasa ve ṣuffe yeñi ve pāk[6292] olsa zāhidlıḳdur[6293] ve eger eski olsa ve nā-pāk olsa[6294] (6) ġamdur." **Ṣalavāt:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: Eger görse-kim[6295] Muḥammedi Muṣṭafāya *'aleyhi's-ṣalātu ve's-selām*[6296] çoḳ ṣalavāt (7) getürür ḫāceti revā ola ve ni'meti[6297] çoḳ ola." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger[6298] düşinde çoḳ (8) ṣalavāt **[M217a]** getürse ḥac eyleye." **Ṣamġ**[6299]**:** Ḥakīm eydür: "Eger düşinde ṣamġ[6300] yise[6301] ol kimse (9) ki ol aġaca[6302] mensūbdur aña faẓle irişe şöyle-ki: Eger görse ki bādem aġacı żamġın yir[6303] bādem aġacına mensūb saḫīden (10) ni'met ve menfa'at göre. Eger żamġ-ı 'Arabī olsa bir yaramaz işlü kişiden menfa'at göre[6304]." **Ṣandal:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde görse-ki[6305] ṣandalı var (11) anı medḥ ideler ve[6306] eger ṣandalı bir kimseye virse anuñ dostı ola ve eger ṣandal (12) aḳ olsa bir uludan 'aṭā irişe ve her ne-

[6285] ḫastalıḳdan şifādur ve borçdan ve ḥabsden ve ġamdan ḫalāṣdur: M belādan şifādur ve ḫastelikden ve borçdan ve ḥabsden ve ġamdan ḫalāṣdur
[6286] görse-kim: M görse ki
[6287] andan geçse 'amel-i ṣāliḥ işleye ve eydürler ki ṭamuya düşse: M-
[6288] bir işüñ ẓaferine: M bir ṭoġrı işe
[6289] ve: M-
[6290] ṣuffe: M-
[6291] ṣuffe: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6292] ve pāk: M-
[6293] zāhidlıḳdur: M ṣādılıḳdur
[6294] ve nā-pāk olsa: B-
[6295] görse-kim: M görse ki
[6296] *'aleyhi's-ṣalātu ve's-selām*: M *ṣallallāhu 'aleyhi vesellem*
[6297] ni'meti: M ni'met
[6298] eger: M-
[6299] ṣamġ: M żamġ
[6300] ṣamġ: M żamġ
[6301] yise: M yese
[6302] ki ol aġaca: M żamġ aġacına
[6303] görse ki bādem aġacı żamġın yir: B-
[6304] eger żamġ-ı 'Arabī olsa bir yaramaz işlü kişiden menfa'at göre: B-
[6305] görse-ki: M görse ki
[6306] ve: M-

ḳadar ki ḳoḳusı ḫūb ola eyürekdür[6307] ve menfa‘ati[6308] (13) ziyāde ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṣandal üç vech üzerine delālet (14) ider: ṣādılıġa[6309] ve medḥa ve manṣıba.” **Ṣanduḳ:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṣanduḳ ‘avratdur ve ba‘żılar (15) eydürler manṣıb ve ‘izzetdür eger żāyi‘ olsa ‘izzeti zāyil ola ve yāḫūd[6310] ‘avratı vefāt **[B157b]** (1) ḳıla. Eger yeŋi olsa pārsā ‘avratdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṣanduḳ üç nesneye (2) delālet ider: ‘izzete ve mertebeye ve ‘avrata.” **Ṣūf:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ṣūf ṭon (3) ḫayrdur ve dīn bābında menfa‘atdur **[M217b]** ḫuṣūsā ṣāliḥ kişiye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Bu[6311] daḫı (4) üç nesneye delālet ider: menfa‘ate ve ḫayr yolını iḫtiyār itmege ve Ḥaḳ Ta‘ālā işine meşġūl (5) olmaġa.” **Ṣūfī:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6312] ṣūfī olmış ḫānḳāhda oturur Ḥaḳ Ta‘ālā yolını (6) iḫtiyār ide. Eger ṣūfīler ortasından çıḳsa günāha meyl ide eger ṣūfīlerüŋ burḳa‘ların (7) geyse bi-‘aynihī hemān eyle ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde ṣūfī olsa ammā anlaruŋ (8) ile olmasa[6313] riyā-y-ıla ṭā‘at eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṣūfī olmaḳ dört (9) vech üzerine delālet ider: bir elini dünyādan çekmege ve ḫalḳdan ictināb itmege ve ṭā‘ate (10) meşġūl olmaġa ve ṭama‘ı ḳat‘ itmege.” **Ṣayḳal:** Āyīne açmaḳdur. Muḥammed bin Sīrīn eydür: (11) “Pādişāhdur ve ba‘żılar eydür vezīrdür.” Ve Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḥaḳḳı bāṭıldan ayırıcı- (12) dur.” **Ṣīnī:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṣīnī ḫidmet-kār ‘avratdur[6314] eger ṣāfī ve rūşen ṣīnī[6315] olsa (13) ḫūb ṣūretlü ‘avratdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ḥācet revā idici kenīzekdür. Eger düşinde (14) ṣatun alsa bir kenīzek ala ki andan oġlı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç vech üzerine (15) delālet ider: bir ḫidmet-kār[6316] ‘avrata ve kenīzege **[M218a]** ve ‘avratlardan menfa‘ate[6317]. Eger ṣīnī düzüci görse **[B158a]** (1) bir kişiye delālet ider ki ol ‘avratlarla olmaḳ muḥāl ola.” **Ṣaġışlar:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6318] (2) bir kimse aŋa düşinde[6319] bir aḳça veyā bir dīnār veyā bir[6320] ḳaftān virür ḫayr ve eylük bula[6321] ve ġamdan ḳurtıla. Eger (3) virdügi nesne iki olsa ḳatılıḳdan ḫalāṣ bula. Eger üç olsa[6322] ve

---

[6307] eyürekdür: B eyüdür
[6308] menfa‘ati: M menfa‘at
[6309] ṣādılıġa: B ṣāẕılıġa
[6310] ve yāḫūd: M veyā
[6311] bu: M-
[6312] görse-kim: M görse ki
[6313] olsa ammā anlaruŋ ile olmasa: M olmaḳ
[6314] ḫidmet-kār ‘avratdur: M ḫiẕmet-kār
[6315] ṣīnī: B-
[6316] ḫidmet-kār: M ḫiẕmet-kār
[6317] ‘avratlardan menfa‘ate: B ‘avratlar menfa‘atine
[6318] görse-kim: M görse ki
[6319] düşinde: B-
[6320] bir: B-
[6321] bula: B-
[6322] olsa: B-

dört olsa ḳatı eyü ola. Eger biş olsa fālı eyü ola[6323] (4) ve eger yedi[6324] yā sekiz veyā[6325] ṭoḳuz olsa yaramazdur ve eger on olsa be-ġāyet eyüdür işi āsān (5) ola ve eger yüz olsa düşmen üzerine ẓafer bula ve eger sulṭān kendü-y-ile yüz atlu veyā yüz ḳul görse tīz sā‘atde düşmen üzerine ẓafer bula. Eger bir kimse bir kimseye yüz aḳça virse aŋa yüz aġaç uralar[6326] (6) veyā[6327] zīnā üzerine töhmet ideler. Eger yüz dāne buġday veyā arpa fi’- (7) l-cümle[6328] dāne ḳısmından aŋa nesne virse ḳatı eyüdür eger biŋ görse yeginlikdür[6329] (8) ve eger on biŋ görse nuṣret bula ve eger yüz biŋ görse mübārekdür ve[6330] murād (9) ḥāṣıl ola.” **Ṣaḳız:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde **[M218b]** ṣaḳız çeynese[6331] māl bula veyā (10) bir kimseyle güft ü gū ide yā ceng ide ve eger ṣaḳızı çeynemedin yutsa[6332] ol māl girü (11) tīz gide.” **Ṣapan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[6333] ṣapan-ıla kimseye atar (12) aŋa yaramaz du‘ā ideler. Eger düşinde aŋa ṣapan ṭaşı irişse anuŋ tenini aġrıtsa (13) aŋa bir kimesne[6334] söge.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde ṣapan ṭaşı irişmek ġamdur ve nā-ḫoş sözdür.” (14) **Ṣavaş:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṣavaş cenge ve āşūba ve ṭā‘ūna delālet ider[6335]. Eger düşinde (15) ṣavaş[6336] ceng idüp düşmen üzerine ẓafer bulsa[6337] ṭā‘ūndan emīn ola.” **Ṣaman:** Muḥammed bin Sīrīn **[B158b]** (1) eydür: “Düşde ṣaman[6338] māl ve ni‘metdür ḫāṣṣa eger buġday ṣamanı olsa ve eger kendü ṣamanlıġında[6339] (2) olsa māl-dār ola ve eger ṣamanına od düşse pādişāh andan berim ala.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (3) “Düşde ṣaman üç vech üzerine delālet ider[6340] māl-ı ḥelāle ve kesb-i ma‘īşete ve ṣādılıġa[6341].” (4) **Ṣığır:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6342] bir ṣığıra binmiş pādişāhdan ‘amel ṭuta ve māl ḥāṣıl (5) eyleye ḫāṣṣa eger ḳara ṣığır olsa ve eger ṣaru

---

[6323] eger biş olsa fālı eyü ola: B-
[6324] yedi: M yedi olsa
[6325] veyā: M yā
[6326] veyā yüz ḳul görse tīz sā‘atde düşmen üzerine ẓafer bula eger bir kimse bir kimseye yüz aḳça virse aŋa yüz aġaç uralar: B-
[6327] veyā: B ve yāḫūd
[6328] fi’l-cümle: M-
[6329] yeginlikdür: M yiginlik
[6330] ve: B-
[6331] ṣaḳız çeynese: M görse ki ṣaḳız çeyner
[6332] yutsa: M yudsa
[6333] görse-ki: M görse ki
[6334] kimesne: B kimse
[6335] delālet ider: M delīldür
[6336] ṣavaṣ: B-
[6337] bulsa: M bula
[6338] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde ṣaman: M-
[6339] ṣamanlıġında: M ṣamanlıḳda
[6340] delālet ider: M delīldür
[6341] māl-ı ḥelāle ve kesb-i ma‘īşete ve ṣādılıġa: M māl-ı ḥelāldur ve kesb-i ma‘īşetdür murāḍ ve ṣādılıḳdur
[6342] görse-kim: M görse ki

ṣıġır olsa[6343] ḫasta ola ve eger ṣıġıra binüp (6) evine gitse mālını[6344] saḳlaya eger yüklü ṣıġır üzerinde olsa rızḳı **[M219a]** küşāde ola ve ġuṣṣası (7) gide. Eger irkek[6345] ṣıġırları olsa çoḳ ḳulları ola. Eger ṣıġır anı[6346] boynuzıyla süsse (8) evinden ṭaşra bıraḳsa ‘amelden ma‘zūl ola ve ziyān ide veyā ticāretde ziyān ide[6347]. Eger gören pādişāh olsa memleketden (9) düşe. Eger ṣıġırı boġazlasa anda bir muḥteşem kişi vefāt ḳıla. Eger dürlü dürlü reng-ile ṣıġırlar (10) bir yire[6348] gelseler ol maḳām ehline ḫastalıḳ ola ḫāṣṣa eger aruḳ[6349] olsalar. Eger semüz olsalar[6350] (11) ol yıl eyü ola. Eger görse-kim[6351] ṣıġırla[6352] yir içer çoḳ ni‘met ele getüre[6353]. Eger irkek sıġırla[6354] (12) ceng eylese bir ulu-y-ıla ceng eyleye ve[6355] dişi ve semüz[6356] ṣıġır olsa yıl eyüligine delālet (13) ider[6357]. Eger nice ṣıġır idügin bilmese cemī‘[6358] yıllar eyü ola. Eger ṣıġır etin görse ol (14) yılda ucuzlıġa delālet ider[6359]. Eger ṣıġırı ṣaġsa ve yise[6360] mālı ve ḫayrı ziyāde ola (15) ve düşde ṣıġır südi ḳula āzādlıḳdur ve dervīşe ġınādur. Eger[6361] semüz[6362] inek etin **[B159a]** (1) ṣatun alsa māl-dār ‘avrat ala ve eger anuŋ-ıla ṣıġır söyleşse ‘ıyşı eyü ola ve[6363] eger ḳatına (2) ṣıġır gelse ol yıl eyü ola[6364] ve eger ṣıġır (3) andan[6365] yüz döndürse ol yıl aŋa eyü olmaya[6366]. **[M219b]** Eger ṣıġır arḳasından aşaġa inse hemān ol yıl aŋa eyü olmaya[6367] ve[6368] eger bir dişi ṣıġırla[6369] ceng itse bir selīṭa (4) ‘avrat-ıla ceng ide. Eger ṣıġır anı ışırup veyā[6370] depse ‘ayāli kendüye ḫıyānet ide. (5) Eger bir ṣıġır ḳapusından[6371] içerü girse māl bula ve ġamdan ḳurtıla.

[6343] ve eger ṣaru ṣıġır olsa: M-
[6344] mālını: M mālın
[6345] irkek: M erkek
[6346] eger ṣıġır anı: M eger anı ṣıġır
[6347] veyā ticāretde ziyān ide: B-
[6348] yire: M yere
[6349] aruḳ: M arıḳ
[6350] semüz olsalar: M semiz olsa olsalar
[6351] görse-kim: M görse ki
[6352] ṣıġırla: M ṣıġır ile
[6353] getüre: B-
[6354] irkek ṣıġırla: M erkek ṣıġır ile
[6355] ve: M eger
[6356] semüz: M semiz
[6357] delālet ider: M delīldür
[6358] cemī‘: M cemī‘i
[6359] delālet ider: M delīldür
[6360] yise: M yese
[6361] eger: B-
[6362] semüz: M semiz
[6363] ve: M-
[6364] eger ḳatına ṣıġır gelse ol yıl eyü ola: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6365] ṣıġır andan: M andan ṣıġır
[6366] eyü olmaya: M yaramaz ola
[6367] eger ṣıġır arḳasından aşaġa inse hemān ol yıl aŋa eyü olmaya: B-
[6368] ve: M-
[6369] ṣıġırla: M ṣıġır ile
[6370] veyā: M yā
[6371] ḳapusından: M ḳapusında

Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (6) “Düşde[6372] ṣıġır altı vech üzerine delālet ider: fermān revā[6373] olmaġa ve māla ve ululıġa[6374] ve riyāsete (7) ve yıl eyüligine.” **Ṣıġır gözi:** Bir çiçekdür. Ḥakīm eydür: “Düşde ol bir ḫūb kenīzege delīldür[6375]. (8) Eger anı ‘avrat üzüp erine virse ‘avratına ṭalāḳ vire[6376] eger efendisi ḳulına virse (9) ḳulı ḳaça.” **Ṣıġır dili:** Bir otdur. Ḥakīm eydür: “Eger düşinde andan yise[6377] ġamlu ve ġuṣṣalu ola (10) ve anda hergiz ḫayr yoḳdur.” **Ṣıġırlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Dīnüŋ helākligidür (11) ve[6378] ġam u ġuṣṣadur eger şöyle ṣıġır olsa ki hergiz işitmese ḥāli yaramaz ola ve dervīş (12) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṣıġırlıḳ dört vech üzerine delālet ider[6379]: (13) bir dīnüŋ helākligine[6380] ve dervīşlige ve iş baġlanmasına ve ġama ve ġuṣṣaya.” **Ṣırtlan:** (14) Ḥakīm eydür: “Bir çirkīn ‘avrata delālet ider[6381] ki yaramaz işlü ola ve[6382] eger anı süŋü-y-ile ursa (15) bir çirkīn ‘avrata mücāme‘at eyleye. **[M220a]** Eger ṣırtlan etin yise[6383] bir ulu[6384] ṣıfatlu ‘avrat aŋa cāẕūlıḳ[6385] **[B159b]** (1) itmiş ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Bu üç nesneye delālet ider[6386]: bir çirkīn ‘avrata ve cāẕūya ve mekr idiciye.” **Ṣaru boya:** Düşde ḫastalıḳdur eger andan yese daḫı beter ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç nesneye delīldür[6387] ḫastalıġa ve ġama (2) ve ḳatılıġa.” **Bābu’ḍ-Ḍād Ḍarrāb:** (3) Ya‘ni aḳça ḍarbın urucı. Ḥakīm eydür: “Düşde bir söz ārāyiş idici kişiye (4) delālet ider. Eger görse-kim[6388] aḳça ḍarbın urucılıḳ eyler sözi ḫūb vech-ile ārāste (5) ḳılup söyleye ve eger görse-kim[6389] geçer aḳçaya ḍarb urur sözi kerce ki[6390] aṣl degüldür[6391] (6) ammā ṣīrīn kelām ola eger geçmez aḳçaya ursa bunuŋ ḫilāfı ola.” **Ża‘īf** (7) **olmaḳ:** Düşinde görse ululuġı müteġayyir ola. Eger eneginüŋ ża‘afı olsa[6392] ḳadri az ola eger ḳulaġı ża‘īf olsa (8) ‘avratı veyā ḳızı ḫasta

---

[6372] düşde: M-
[6373] revā: M revān
[6374] ululıġa: M ululuġa
[6375] delīldür: B delālet
[6376] eger anı ‘avrat üzüp erine virse ‘avratına ṭalāḳ vire: M-
[6377] yise: M yese
[6378] ve: M-
[6379] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[6380] dīnüŋ helākligine: M dīnüŋ helākligi
[6381] delālet ider: M delīldür
[6382] ve: M-
[6383] yise: M yese
[6384] ulu: B ol
[6385] cāẕūlıḳ: B-
[6386] delālet ider: M delīldür
[6387] bir çirkīn ‘avrata ve cāẕūya ve mekr idiciye ṣaru boya düşde ḫastalıḳdur eger andan yese daḫı beter ola Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür üç nesneye delīldür: B-
[6388] görse-kim: M görse ki
[6389] görse-kim: M görse ki
[6390] ki: B-
[6391] degüldür: M degildür
[6392] eger eneginüŋ ża‘afı olsa: B-

ola. Eger burnı ża‘īf olsa[6393] anuŋ menzileti gide. Eger aġzı (9) aġrısa[6394] anuŋ rızḳı ṭar ola eger dili ża‘īf olsa **[M220b]** yaramaz sözi terk eyleye. Eger (10) boynı ża‘īf olsa[6395] emāneti az (11) ödeye. Eger ḳafāsı ża‘īf olsa ġaybeti az eyleye. Eger omuzı[6396] ża‘īf olsa (12) ‘avratı rencūr ola. Eger bāzūsı ża‘īf olsa ḳarındaşı veyā ḳız ḳarındaşı ḫasta (13) ola. Eger bilegi ża‘īf olsa yā dostı veyā ortaġı rencūr ola. Eger bar- (14) maḳları ża‘īf olsa namāzda kehel ola. Eger gögsi ża‘īf olsa baḫīllıḳ (15) eyleye. Eger yüregi ża‘īf olsa ‘aḳlı eksük ola. Eger emcegi ża‘īf olsa ḳızı rencūr ola. Eger ḳuvveti ża‘īf olsa[6397] oġlı ḫasta ola. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Mālından **[B160a]** (1) ba‘żı żāyi‘ ola. Eger arḳası ża‘īf olsa anuŋ ṣığınıcaġı olmaya. Eger yanı (2) ża‘īf olsa oġlı ḫasta ola. Eger ucası ża‘īf olsa[6398] ḳavmlarından kimsesi (3) ḫasta ola. Eger dizi ża‘īf olsa anuŋ ma‘īşeti[6399] az ola. Eger baldırı ża‘īf (4) olsa mālı az ola[6400]. Eger ayaġı ża‘īf olsa hemān mālı az ola. Eger cemī‘[6401] (5) teni ża‘īf olsa ġam-gīn ola.” **Babu’ṭ-Ṭā** (6) **Ṭoġan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger aḳ ṭoġan[6402] bulsa veyā bir kişi[6403] aŋa virse[6404] ve ol (7) ṭoġan anuŋ muṭī‘i[6405] olsa şöyle-ki[6406] anuŋ elinden uçup girü eline gelse manṣıb (8) ve ‘izzet bula. Eger **[M221a]** görse-kim[6407] ṭoġan elinden uçar ḳanadı yüŋleri[6408] elinde ḳalur (9) ululuġı ve ‘izzeti zāyil ola ve aŋa azacuḳ māl irişe ve eger ṭoġan düşüp (10) ölse baylıḳdan dervīşlige döne[6409].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde aḳ (11) ṭoġan bulsa[6410] eger pādişāh ḫalḳından ise ululuḳ bula ve eger ra‘iyyet-ise[6411] çoḳ māl bula (12) eger görse-kim[6412] aŋa ṭoġan bağışlarlar bir ḫūb ṣūretlü oġlı ola ve eger görse-kim[6413] (13) ṭoġan[6414] ḳaçup bir ‘avratuŋ evine vardı etegi altında gizlendi ol ‘avrat bir ḫūb (14) oğlan ṭoġura eger görse-kim[6415] ṭoġan ayaġında

---

[6393] ‘avratı veyā ḳızı ḫasta ola eger burnı ża‘īf olsa: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[6394] aġrısa: B olsa
[6395] yaramaz sözi terk eyleye eger boynı ża‘īf olsa: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6396] omuzı: M omzı
[6397] ‘aḳlı eksük ola eger emcegi ża‘īf olsa ḳızı rencūr olaeger ḳuvveti ża‘īf olsa: B-
[6398] olsa: M-
[6399] anuŋ ma‘īşeti: M mālı
[6400] eger baldırı ża‘īf olsa mālı az ola: M-
[6401] cemī‘: B cemī‘i
[6402] eger aḳ ṭoġan: M ṭoġan
[6403] veyā bir kişi: M-
[6404] virse: B-
[6405] anuŋ muṭī‘i: M muṭī‘
[6406] şöyle-ki: M şöyle ki
[6407] görse-kim: M görse ki
[6408] yüŋleri: M yüŋleriyle
[6409] baylıḳdan dervīşlige döne: M dervīş ola
[6410] bulsa: B-
[6411] ra‘iyyet-ise: M ra‘iyyet ise
[6412] görse-kim: M görse ki
[6413] görse-kim: M görse ki
[6414] ṭoġan: M-
[6415] görse-kim: M görse ki

bir gümüş çınraġu var anuŋ ‘avratı (15) ḳız ṭoġura ve eger toġan gelüp anuŋ ṭamında ḳonar[6416] bir yeŋi pādişāh-ıla ṣoḥbet eyleye **[B160b]** (1) ve andan ḫayr u menfa‘at[6417] göre.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[6418] ṭoġan bulur girü depeler, (2) eger bu kişi pādişāh ḫalḳından ise ma‘zūl ola, yoġ-ısa ġam u[6419] ġuṣṣa irişe ve eger (3) görse-kim[6420] evinden ṭoġan uçup girü gelmedi eger pādişāh-ısa[6421] mülk elinden çıḳa (4) ve eger ġayrıysa manṣıbından düşe ziyān-kār ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṭoġan (5) ki anuŋ muṭī‘i ola biş vech üzerine **[M221b]** delālet ider: bir iṭā‘ate ve beşārete (6) ve şādılıġa ve fermān revā[6422] olmaġa ve māl bulmaġa[6423] ṭoġanuŋ ḳıymeti miḳdārı (7) biŋden tā iki biŋe degin. Eger aḳ ṭoġan aŋa muṭī‘ olsa dört vech üzerine (8) delālet ider[6424]: bir pādişāh-ı ẓālime ve meyl idici[6425] ḥākime ve ḫāyın faḳīhe ve ‘āḳ oġula.” (9) **Ṭām**[6426]**:** Ḥakīm eydür: Eger bilmedügi ṭām[6427] olsa ‘avrat ala ve eger bildügi ṭām olsa[6428] (10) yücelik[6429] ve şeref bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[6430] ṭāmdan[6431] hevāya[6432] gider (11) sefere gide ‘izzet ve manṣıb bula.” **Ṭavul:** Ḥakīm eydür: “Eger[6433] düşde ṭavul görse[6434] (12) bāṭıl sözdür ve mekrūh ḫaberdür ve iş āşikārelıġı ve rūşen olmaḳdur[6435].” Muḥammed bin (13) Sīrīn eydür: “Eger ṭavul-ıla[6436] nāy bile olsa nāyuŋ ve ṭavuluŋ āvāzından ayaġın dögse ol yirde (14) ġam ve[6437] muṣībet ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[6438] ṭavul çalar[6439] bilmezlig-ile bir iş işleye ki (15) bāṭıl ola.” **Ṭopraḳ:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde ṭopraḳ ġamdur ḫāṣṣa eger **[B161a]** (1) andan[6440] yise[6441] ol-miḳdār ġam irişe.”

[6416] ḳonar: M ḳonsa
[6417] ḫayr u menfa‘at: M ḫayr ve menfa‘at
[6418] görse-kim: M görse ki
[6419] u: M ve
[6420] görse-kim: M görse ki
[6421] pādişāh-ısa: M pādişāh ise
[6422] revā: M revān
[6423] ve māl bulmaġa: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6424] delālet ider: M delīldür
[6425] meyl idici: M meyli olucı
[6426] ṭām: M nüshasında sehven ṭa‘ām yazılmıştır
[6427] ṭām: M nüshasında sehven ṭa‘ām yazılmıştır
[6428] ‘avrat ala ve eger bildügi ṭam olsa: M-
[6429] yücelik: B yüce(ce)lik
[6430] görse-kim: M görse ki
[6431] ṭāmdan: M sehven ṭa‘āmdan yazılmıştır
[6432] hevāya: M herādan yaŋa
[6433] eger: M-
[6434] görse: M-
[6435] mekrūh ḫaberdür ce iş āşikārelıġı ve rūşen olmaḳdur: M mekrūh ḫaber ve iş āşikāreligi ve rūşen olmasıdur
[6436] ṭavul-ıla: M ṭavul ile
[6437] ġam ve: B-
[6438] görse-kim: M görse ki
[6439] çalar: M çala
[6440] andan: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6441] yise: M yese

Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde topraḳ biş vech üzerine (2) delālet ider: māla ve menfa‘ate ve şuġl-ı dünyāya ve fāyideye ve düşnāma ziyān cihetinden.” **Ṭaşt:** (3) Ya‘ni legen. **[M222a]** Ḥakīm eydür[6442]: “Bir ḫādime ‘avratdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ṭaşt[6443] bir kenīzekdür (4) ki ḥavāyici evde ola ve sīnī daḫı düşde[6444] hemān ṭaşt gibidür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (5) ṭaşt üç vech üzerine delālet ider[6445]: bir ḫādime ‘avrata ve kenīzege ve ‘avratlardan (6) menfa‘ate.” **Ṭolu yaġmaḳ:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde ṭolu ‘aẕābdur ve ṭarlıḳ ve ġam[6446] ve ḳaḥṭ- (7) dur meger ki az ola ve eger ṭolu vaḳtında yaġsa ol yerüŋ ehline giŋlik ve ‘ıyş-ı ḫoş ola ve eger vaḳtında olmayup çoḳ yaġsa[6447] ol-miḳdār[6448] ol yirüŋ[6449] ehline ‘aẕāb (8) ve ṭarlıḳ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṭolu yaġmaḳ biş vech üzerine delālet ider[6450]: (9) cenge ve leşkere ve ḫastalıġa ve ḳaḥṭa[6451] ve belāya.” **Ṭarlıḳ** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6452] (10) ṭarlıḳdan ḳurtulup giŋlige irişür baġlu işler anuŋ üzerine açıla ve eger bir ṭar (11) ḳapudan bir giŋ yire çıḳsa veyā ḳorḳudan emīnlige gelse ḳatılıḳdan ḳurtıla[6453] ve eger ḳatı[6454] ṭar- (12) lıḳda görse bir düşvār işe giriftār ola.” **Ṭavşan:** Düş ‘āleminde ‘avratdur ve anı (13) ṭutsa veyā bir kimse virse ‘avrat ala. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Kenīzek ṣatun (14) ala ve eger etin yise[6455] ‘avratdan aŋa azacuḳ nesne irişe **[M222b]** ve anuŋ küçenin bulsa (15) oġlından aŋa ġam ve renc irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde ṭavşan pārsā ‘avratdur ki **[B161b]** (1) dāyim ḫāmūş ola ve eger düşinde anı öldürse ehl-i ‘ayāli[6456] sebebinden aŋa muṣībet (2) irişe ve eger ṭavşan aŋa kelām söylese bu ṣıfatlu ‘avrat-ıla düzenlik eyleye eger anuŋ (3) boynını ḳafāsından yaŋa çevürse ‘avratıyla ġulām-bārelıḳ eyleye.” **Ṭoŋuz:** Muḥammed bin (4) Sīrīn eydür: “Eger yaban ṭoŋuzın görse bir dūn-himmet māl-dār kişiye delālet ider ki ḫayrı olmaya ve eger ev ṭoŋuzın görse[6457] bir göŋli giŋ pelīd ve bī-dīn kişiye delīldür (5) ve eger anı saḳlasa ṭaġılmaġa[6458] ḳoyı virmese ḥarām māl cem‘ eyleye ve eger ṭoŋuz enügin[6459] (6)

[6442] ya‘ni legen Ḥakīm eydür: M Ḥakīm eydür ṭaşt ya‘ni legen
[6443] ṭaşt: B-
[6444] düşde: B-
[6445] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[6446] ve ġam: M-
[6447] yaġsa ol yerüŋ ehline giŋlik ve ‘ıyş-ı ḫoş ola ve eger vaḳtında olmayup çoḳ yaġsa: B-
[6448] ol-miḳdār: M-
[6449] yirüŋ: M yerüŋ
[6450] ider: B-
[6451] ve ḫastalıġa ve ḳaḥṭa: M ḳaḥṭa ve ḫastelige
[6452] görse-kim: M görse ki
[6453] ve eger bir ṭar (11) ḳapudan bir giŋ yire çıḳsa veyā ḳorḳudan emīnlige gelse ḳatılıḳdan ḳurtıla: M-
[6454] ḳatı: B-
[6455] yise: M yese
[6456] ehl-i ‘ayāli: M ehl ü ‘ayāl
[6457] bir dūn-himmet māl-dār kişiye delālet ider ki ḫayrı olmaya ve eger ev ṭoŋuzın görse: B-
[6458] ṭaġılmaġa: B ṭaġılmaḳ
[6459] enügin: M enigin

görse ve ṭutsa ġamlu ve ġuṣṣalu[6460] ola ve eger südin içse muṣībetdür ve māl cihetinden ġamdur (7) ve eti ḥarām māldur ve eger görse-kim[6461] ṭoŋuzlar ortasında gezer bir māl sebebinden şādılıḳdur (8) ki ẓulm-ıla ola ve eger düşinde ṭoŋuza[6462] yitse düşmen üzerine ġālib ola ve ululuḳ bula (9) ve eger düşinde ṭoŋuza çūbānlıḳ eylese bir bölük ḫāyın ve yaramaz fi'illü ve bī-dīn **[M223a]** ṭāyifeye ḥükmi (10) revān ola." **Ṭuzaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde ṭuzaḳ mekr ü ḥīledür ve eger görse-kim[6463] (11) ṭuzaġı üzilür tīz tevbe eyleye." **Ṭamu:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-kim[6464] ṭamuya (12) girür ḳapusın bulımaz ki çıḳa anda ḳalur Ḥaḳ Ta'ālāya 'āṣī ola[6465] tevbe itmek gerek (13) eceli yaḳın gelmişdür ve eger tevbe itmese ḫavfdur ki kāfir gide ve eger ṭamu aŋa ziyān (14) irişdürmese ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola ve eger anda muḳīm olsa bilmese ki[6466] nice çıḳar dāyim (15) teng-rūzigār[6467] ve günāh-kār ola ve eger kendü ṭamuya gitse günāh işlemek üzerine bahādur **[B162a]** (1) ola ve eger ṭamuda zaḳḳūm yise[6468] bāṭıl işe meşġūl ola ve nā-ḥaḳ ḳan eyleye ve eger (2) ḳılıç elinde ṭamuya girse fuḥş ve münkir sözler söyleye ve eger ṭamunuŋ odından yise[6469] riyā- (3) ḫor ola ve yetīmler mālın yiye[6470]." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger görse-kim[6471] çeke çeke ṭamuya iledürler (4) anuŋ 'āḳıbeti küfr-ile ola ve eger ṭamuda od[6472] āvāzın işitse pādişāhuŋ heybetine (5) ve siyāsetine uġraya." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Ṭamu altı vech üzerine delālet ider: (6) bir Ḥaḳ Ta'ālānuŋ ḫışmına **[M223b]** ve günāha mübtelā olmaġa ve ẓālim sulṭānuŋ cevrine ve rence (7) muṣībete ve ḫıdlāna[6473] ve yetīm mālına ve riyā yimege." **Ṭamarlar:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde (8) ṭamarlar ehl-i beyte ve ḳavm u ḳabīleye delālet ider ve yan ṭamarı ve[6474] alın ṭamarı ululara delālet (9) ider[6475] ve el[6476] bāzū ṭamarı ḳarındaşa ve[6477] ortaġa delīldür ve ḳarın ṭamarı oġula ve ḳavma delīldür (10) uyluḳ ve uca ṭamarı[6478] incük ve ayaḳ ṭamarı māla ve

[6460] ve ġuṣṣalu: B-
[6461] görse-kim: M görse ki
[6462] ṭoŋuza: M ṭoŋuz
[6463] görse-kim: M görse
[6464] görse-kim: M görse ki
[6465] ola: B olur
[6466] ki: B-
[6467] teng-rūzigār: M teng-rūz
[6468] yise: M yese
[6469] yise: M yese
[6470] yiye: M yeye
[6471] görse-kim: M görse
[6472] od: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6473] ḫıdlāna: M ḫızlān
[6474] ve yan ṭamarı ve: M-
[6475] delālet ider: M delīldür
[6476] el: B-
[6477] ve: B-
[6478] ṭamarı: M-

ma‘īşete delālet ider[6479] ve eger görse-kim[6480] (11) ṭamarı açılmış ve kesilmiş veyā ḳurumış ol kimesne ki ol ṭamara ta‘alluḳdur vefāt ḳıla (12) ve ba‘żılar eydürler ki[6481] anlara ġam ve[6482] muṣībet irişe ve ola ki ġurbete düşe ve[6483] eger eŋse ṭamarı (13) veyā baslıḳ ṭamarını[6484] açuḳ görse anuŋ işleri bağlana ve eger ökçe ṭamarı olsa anuŋ (14) işi küşāde ola.” **Ṭoġurmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ‘avrat görse-kim[6485] düşinde[6486] ḳız ṭoġurur (15) ululardan aŋa ḫayr irişe ve kendü ḳavm u[6487] ḳabīlesinden şād ola ve eger oġul ṭoġursa **[B162b]** ġam-gīn ola ve eger erkek[6488] görse-kim[6489] ‘avratı oġul ṭoġurur yüklü ola ve ḳız ṭoġura ve eger yüklü-y-ise (2) renc ve[6490] meşaḳḳat-ile nesne ele getüre ve eger görse-kim[6491] ḳız ṭoġurur[6492] ḫayr ola ve eger görse-kim[6493] (3) pādişāhuŋ ‘avratı ḳız ṭoġurur pādişāh ḫazīne bula **[M224a]** ve eger oġlan ṭoġursa[6494] ġam-gīn (4) ola ve eger düşinde er ḳız ṭoġursa ġam-gīn ola[6495] ve eger oġlan ṭoġursa[6496] bir iş (5) işleye ki anuŋ-ıla[6497] ‘ālemde meşhūr ola ve eger bikr ḳız oġlan görse-ki[6498] oġlan ṭoġurur (6) ve eger bāliġa olsa hemān ‘avrat ḥükmindedür ve eger ‘avrat düşinde oġlan ṭoġursa (7) ve[6499] ol[6500] oġlan aŋa söylese ‘avrat vefāt ḳıla ve ṭoġurduġı ḳız olsa ve kelām söylese anuŋ (8) neslinden bir oġlan ẓāhir ola ki kendü ḳavm u ḳabīlesinüŋ ulusı ola[6501].” **Ṭumaġı:** (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde[6502] ṭumaġı olsa[6503] azacuḳ ḫastalıḳdur ki[6504] girü tīz şifā (10) bula ve her ne ḳadar ki ṭumaġı ḳatıraḳ[6505] olsa ḫastalıḳ daḫı ola[6506].” İbrāhīm-i

---

[6479] delālet ider: M delīldür
[6480] görse-kim: M görse ki
[6481] eydürler ki: B eydür
[6482] ve: B u
[6483] ve: M-
[6484] eŋse ṭamarı veyā baslıḳ ṭamarını: M eŋse yā baslıḳ ṭamarını
[6485] görse-kim: M görse ki
[6486] düşinde: B-
[6487] ḳavm u: B-
[6488] erkek: B-
[6489] görse-kim: M görse ki
[6490] ve: B ü
[6491] görse-kim: M görse ki
[6492] ṭoġurur: M ṭoġırur
[6493] görse-kim: M görse
[6494] ṭoġursa: M ṭoġura
[6495] ve eger düşinde er ḳız ṭoġursa ġam-gīn ola... M ...ve eger düşinde er ḳız ṭoġursa ġam-gīn ola
[6496] ṭoġursa: M ṭoġura
[6497] anuŋ-ıla: M-
[6498] görse-ki: M görse ki
[6499] ve: M-
[6500] ol: B-
[6501] ḳavm u ḳabīlesinüŋ ulusı ola: B ḳavm u ḳabīlesiyle olur ola
[6502] düşde: M-
[6503] olsa: M-
[6504] ki: B-
[6505] ḳatıraḳ: B ḳatı
[6506] ḫastalıḳ daḫı ola: M ḫastalıġı ḳatı ola

Kirmānī eydür: (11) “Eger düşinde ṭumaġı olsa bir kimseye ḫışm eyleye ve girü ṣulḥ eyleye andan ṣoŋra şādumān (12) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ṭumaġı[6507] üç vech üzerine delālet ider[6508]: ḫastalıġa[6509] ve ḫışma (13) ve azacuḳ ża‘afa.” **Ṭuraḳ otı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ṭuraḳ otı ġamdur ve anı yimek[6510] (14) ziyāndur ve māla noḳṣāndur ve melāmet olacaḳ işdür.” **Ṭalaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (15) ṭalaḳ māldur[6511] ve ṣādılıḳdur eger düşinde at **[M224b]** ṭalaġın[6512] yise[6513] aŋa pādişāhdan māl irişe **[B163a]** (1) ve eger deve ṭalaġın[6514] yise[6515] bir büyük kişiden māl bula ve eger ṣıġır ṭalaġı[6516] olsa ol (2) yılda çoḳ menfa‘at bula ve eger ḳoyun ṭalaġı[6517] olsa ḥelāl māl bula ve eger ṭaġ canāvarı (3) ṭalaġın görse[6518] bir ġarīb kişiden māl ḥāṣıl ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Cemī‘i ṭalaḳ māldur.”[6519] (4) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ṭalaḳ bir işde[6520] az sözdür eger görse-kim[6521] ṭalaḳ cem‘ itmiş māl (5) ḥāṣıl eyleye ve eger beyābānda cem‘ eylese sefer eyleye. Eger ḥal olmış ṭalaḳı kendüye dürtse (6) aŋa od kār eylemese pādişāhuŋ şerri andan def‘ ola ṭalaḳ her ne vech-ile ki olsa māldur.” (7) **Ṭartmaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde eline terāzū alup rāst ḳılsa ḫalḳ ortasında ‘adl eyleye ve eyü işlü ola ve eger[6522] nesne ṭartsa eger ehl-i ‘ilm[6523] olsa (8) ḳāḍī ola yāḫūd bir nesne ḳażiyyesine vara.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger[6524] rāst ṭartsa[6525] (9) dört vech üzerine delālet ider: bir ṭoġru[6526] ḥükm itmege ve eyü işe ve ḳāḍīlıġa[6527] ve ḥākimlıġa.” (10) **Ṭopalaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde[6528] ṭopalaḳ bulsa ol vilāyetde fāş ola ve andan yise[6529] (11) mālına noḳṣān ola ve ba‘żılar eydür ġam-gīn ola ve ḳavm u ḳabīlesiyle ceng ide **Ṭomalan** (12) bir **[M225a]** ‘avratdur ki

---

[6507] ṭumaġı: M-
[6508] delālet ider: M delīldür
[6509] ḫastalıġa: M ḫastelige
[6510] yimek: M yemek
[6511] māldur: M māl
[6512] at ṭalaġın: B at ṭalaḳın
[6513] yise: M yese
[6514] deve ṭalaġın: B deve ṭalaḳın
[6515] yise: M yese
[6516] ṣıġır ṭalaġı: B ṣıġır ṭalaḳı
[6517] ḳoyun ṭalaġı: B ḳoyun ṭalaḳı
[6518] ṭaġ canāvarı ṭalaġın görse: B ṭaġ canāvarı ṭalaḳı olsa
[6519] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür cemī‘i ṭalaḳ māldur: M-
[6520] bir işde: M-
[6521] görse-kim: M görse ki
[6522] rāst ḳılsa ḫalḳ ortasında ‘adl eyleye ve eyü işlü ola ve eger: B-
[6523] ehl-i ‘ilm: M ‘ilm
[6524] eger: M-
[6525] ṭartsa: B ṭutsa
[6526] ṭoġru: M ṭoġrı
[6527] ḳāḍīlıġa: M ḳāḍī
[6528] düşinde: M-
[6529] yise: M yese

anda ḫayr yoḳdur ve eger üçden ziyāde olsa ‘avrat ṭarafından[6530] māla ve rızḳa (13) irişe ve eger ṭomalan büyük olsa oġlı ṭoġa ve küçük olsa ḳızı ṭoġa ve andan yise[6531] (14) ‘avratlardan māl ḥāṣıl eyleye.” **Ṭoḳlıḳ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Ṣudan ṭoḳlıḳ yigrekdür ṣusuz- (15) lıḳdan.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger kendüyi ṭoḳ görse ṭa‘āmdan iḫtiyācı olmaya[6532] **[B163b]** (1) ammā dīndeża‘īf ola eger görse-kim[6533] açdur günāh eyleye ve yigrek oldur ki ne aç ola[6534] (2) ve ne igen ṭoḳ ola.” **Ṭaraḳ**[6535]**:** Ḥakīm eydür: “Ṭaraḳ dīnde ve dünyāda[6536] münāfıḳ yāranlara delālet (3) ider[6537]. Eger demürden olsa ḫalāyıḳa menfa‘at[6538] ola ve eger saçın ve saḳalın ṭarasa ġamdan (4) ḫalāṣ bula ve borcı ödene ve maḳṣūda irişe ve eger ṭaramaġ-ıla bir bir ḳıl ṭaşra çıḳsa (5) zekāt vire.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger düşinde ṣaçın[6539] saḳalın ṭarasa murād bula.” **Ṭatlular:** (6) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde cemī‘[6540] ṭatlular şādılıḳdur[6541] ve ḥelāl rızḳdur.” İbrāhīm-i Kirmānī (7) eydür: “Ḫūb ṣūretlü kenīzekdür ḫāṣṣa eger çoḳ olsa.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḫāṣṣa[6542] ṭatluluḳ (8) düşde[6543] eger az eger çoḳ olsun[6544] altı vech üzerine delālet **[M225b]** ider: ‘ilme ve menfa‘ate ve (9) ḥelāl māla ve ululuġa[6545] ve eyü ṣenāya ve ḫūb kenīzege.” **Ṭās:** Ḥakīm eydür: “Ḫidmet-kār[6546] ‘avratdur (10) veyā kenīzekdür.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Şerbetdür ve eger görse-kim[6547] bir kimse aŋa ṭas-ıla[6548] virür (11) kenīzekdür veyā oġuldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṭās dört vech üzerine (12) delālet ider[6549]: bir ḫidmet-kār[6550] ‘avrata ve kenīzege ve oġula ve ‘avratlardan menfa‘ate.” **Ṭā‘ūn:** (13) Ḥakīm eydür: “Düşde ṭā‘ūn fitne ve belādur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ṣavaşdur eger teninde (14) ṭā‘ūn çıḳarsa kimseyle ceng ide.” **Ṭāvus:** Ḳanatları olsa pādişāh-ı

[6530] ‘avrat ṭarafından: M ‘avratdan
[6531] yise: M yese
[6532] iḫtiyācı olmaya: B iḫtiyāç ḳalmaya
[6533] görse-kim: M görse ki
[6534] ola: M-
[6535] ṭaraḳ: B-
[6536] dīnde ve dünyāda: M dünyāda ve dīnde
[6537] delālet ider: M delīldür
[6538] menfa‘at: B menfa‘ati
[6539] ṣaçın: B-
[6540] cemī‘: B cemī‘i
[6541] şādılıḳdur: B şāẕılıḳ
[6542] ḫāṣṣa: B-
[6543] düşde: M-
[6544] eger az eger çoḳ olsun: M eger az olsun eger çoḳ
[6545] ululuġa: M oġula
[6546] ḫidmet-kār: M ḫiẕmet-kār
[6547] görse-kim: M görse ki
[6548] ṭas-ıla: M-
[6549] delālet ider: M delīldür
[6550] ḫidmet-kār: M ḫiẕmet-kār

‘Acemīdür[6551] eger düşinde[6552] ṭāvus ṭutsa pādişāh ḳatında (15) ululuḳ bula eger ṭāvusı gögercin-ile çift eyler görse ḳavvādlıḳ eyleye. Eger **[B164a]** (1) ṭāvus dişi olsa bir müfside ‘avrata delālet ider[6553] irkek[6554] olsa ve anuŋ-ıla (2) kelām söylese[6555] vilāyet bula ki aŋa ḥased ileteler. Eger görse-kim[6556] evinde ṭāvus ve dürrāc[6557] (3) var ‘avratınuŋ oynaşına delālet ider ki anuŋ-ıla fesād ide. Eger bir dişi ṭāvus evinden (4) uçup gitse ‘avratına ṭalāḳ vire ve eger ṭāvusı öldürse ol evüŋ ḳızlarınuŋ ḳızlığı gide (5) veyā düşmen üzerine ẓafer bula. Ca‘fer-i Ṣādıḳ **[M226a]** eydür: “Düşde ṭāvus üç vech üzerine (6) delālet ider: bir ‘acem pādişāhına ve māla[6558] ve ḫūb ‘avrata ki ana gibi ola.” **Ṭabāşir:** Ḥakīm eydür: “Ġamdur (7) ve andan yimek[6559] maẓarratdur.” **Ṭabaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ṭabaḳ bir cāma[6560] delālet ider ki (8) meclisde her kim anı görse şādumān ola yāḫūd[6561] kenīzege delālet ider[6562].” Ca‘fer-i (9) Ṣādıḳ eydür: “Üç vech üzerine delālet ider: bir ḫidmet-kāra[6563] ve kenīzege ve ‘avratlardan (10) fāyideye.” **Ṭablacı:** Ḥakīm eydür: “Bir çabuk ve yalan söyleyici kişiye delālet ider ve ṭabla[6564] bāṭıl kelāma (11) delālet ider[6565] ve āşikāre işe işāretdür.” **Ṭabīb:** Ḥakīm eydür: “Bir ‘ālim kimseye delālet (12) ider[6566] ki eger bir[6567] kimseye mu‘ālece ḳılsa eyü olsa yavuzlıḳdan[6568] rücū‘ ide ve eger dārū (13) virse ol dārū[6569] nāfi‘ olsa va‘ẓ ide.” **Ṭa‘ām:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (14) “Eger ṭa‘āma od düşse[6570] eyü olmaya ve her ṭa‘ām ki anı yimek[6571] düşvār ola ġamdur (15) ve rencdür ve ekşi olsa ḫastalıḳdur ve çirkīn sözdür ve ol ṭa‘ām ki ṭatlu **[B164b]** (1) olsa ‘ıyşa ve murād bulmaġa delālet ider[6572]. Eger görse-kim[6573] evindeki ṭa‘āmuŋ cümlesini yir yāḫūd[6574] (2)

[6551] ḳanatları olsa pādişāh-ı ‘Acemīdür: B-
[6552] düşinde: M-
[6553] delālet ider: M delīldür
[6554] irkek: M erkek
[6555] söylese: M söyleye
[6556] görse-kim: M görse ki
[6557] dürrāc : M ṭurrāc
[6558] māla: M mālına
[6559] yimek: M yemek
[6560] cāma: B cāmeye
[6561] yāḫūd: M veyā
[6562] delālet ider: M delīldür
[6563] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[6564] ṭabla: B-
[6565] delālet ider: M delīldür
[6566] delālet ider ki: M delīldür
[6567] bir: M-
[6568] yavuzlıḳdan: B yavuzluḳdan
[6569] dārū: M ṭārū
[6570] düşse: M irişmiş olsa
[6571] yimek: M yemek
[6572] delālet ider: M delīldür
[6573] görse-kim: M görse
[6574] yāḫūd: M yā

şol-ḳadar yir ki ṭoyup yorılur **[M226b]** eceli yaḳın gele ve eger görse-kim[6575] çoḳ ṭa‘ām dökülmiş rızḳ (3) anuŋ üzerine ziyāde ola ve eger düşinde dervīşe ṭa‘ām virse belālardan ḫalāṣ bula.” (4) **Ṭalāḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[6576] ‘avratına ṭalāḳ virür ululıḳdan[6577] düşe (5) ve ulu olmasa vefāt ḳıla. Eger ‘avratıyla ḫul‘ idişse[6578] ġanī ola ve rızḳ bula.” **Ṭanbūr:** (6) Ḥakīm eydür: “Düşde ṭanbūr ġamdur ve muṣībetdür[6579]. Eger düşinde ṭanbūr āvāzın işitse bir ḫoş- (7) ḫulḳ kişinüŋ ḫaberin işide.” **Ṭūṭī:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde ṭūtī oġuldur (8) veyā[6580] ġulāmdur veyā şākirddür.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ṭūtī dişi olsa bir pāk dīnlü kişiye (9) delālet ider[6581]. Eger irkek[6582] olsa bir pārsā şākirde delālet ider[6583]. Eger görse-kim[6584] aġzından (10) veyā maḳ‘adından ṭūṭī çıḳar bir oġlı ola ki andan yaramaz sözler işide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (11) eydür: “Eger görse-kim[6585] ṭūṭī ṭutar[6586] biş nesneye delālet ider[6587]: oġula ve ġulāma (12) ve bikr ḳız oġlana ve pārsā şākirde ve ‘ābid kişiye.” **Ṭavḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6588] (13) boynında ṭavḳ var eger altundan veyā gümişden[6589] veyā cevherden **[M227a]** olsa ol-miḳdār vilāyet (14) bula ve ‘adl eyleye eger demürden veyā tuçdan olsa dīnüŋ fesādına delālet ider[6590].” (15) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[6591] boynında ṭavḳ olsa fülān ḳavmdanın diyü da‘vī eylese ammā[6592] andan **[B165a]** (1) olmaya.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṭavḳ altı vech üzerine[6593] delālet ider: ḥacca ve vilāyete (2) ve cenge ve emānete ve ġulāma ve kenīzege.” **Ṭaylasān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[6594] ṭaylasān manṣıb (3) ve şerefdür[6595] ve mürüvvetdür ol ṭaylasan miḳdārı eger yeŋi olup arı olsa eyüdür[6596] (4) eger bir kişi anı çekse yırtsa anuŋ[6597] bir ‘azīz kimsesine manṣıb[6598]

[6575] görse-kim: M görse ki
[6576] görse-ki: M görse ki
[6577] ululıḳdan: M ululuḳdan
[6578] idişse: B düşse
[6579] düşde ṭanbūr ġamdur ve muṣībetdür: M ṭanbūr düşde ġam ve muṣībetdür
[6580] veyā: M yā
[6581] delālet ider: M delīldür
[6582] irkek: M erkek
[6583] delālet ider: M delīldür
[6584] görse-kim: M görse ki
[6585] görse-kim: M görse
[6586] ṭutar: M dutar
[6587] delālet ider: M delīldür
[6588] görse-kim: M görse ki
[6589] gümişden: B gümüşden
[6590] delālet ider: M delīldür
[6591] eger: M-
[6592] ammā: B-
[6593] üzerine: M üzere
[6594] düşde: M-
[6595] şerefdür: M şeref
[6596] yeŋi olup arı olsa eyüdür: M yeŋi olsa eyüdür
[6597] anuŋ: B-

irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: (5) “Düşde ṭaylasān oġuldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “On vech üzerine delālet ider[6599]: (6) ‘izzete ve manṣıba ve vilāyete ve oġula ve devlete ve ululıġa[6600] ve māla ve ‘ilm-i dīne ve ḳılıca.” (7) **Ṭamaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6601] ṭamaġı uzamış şöyle ki boġazı (8) ṭuṭulmış ḥarīṣ-i dünyā ola ve ḫalḳuŋ ġaybetin ide eger yuḳaru ṭamaġı aşaġa ṭamaġıyla bir (9) olsa anuŋ işi baġlu ola.” **Ṭaru**[6602]**:** Ḥakīm eydür: “Ṭaru düşde māldur ki[6603] renc ve zaḥmet-ile (10) ele gele eger ṭaru ṣatsa rencdür ve andan yimek[6604] yaramazdur.” **Ṭaġ Ṣıġırı**[6605]**:** Ḥakīm eydür: (11) **[M227b]** “Bir māl-dār kişiye delālet ider[6606] ve anuŋ eti ve derisi māldur eger görse-kim[6607] iki ṭaġ (12) ṣıġırı bir biriyle ceng iderler iki fāsıḳ bir biriyle ceng ide.” Cābir-i Maġribī eydür: (13) “Eger düşinde[6608] irkek ṭaġ ṣıġırınuŋ[6609] etin yise[6610] bir uludan māl bula eger sıġır boynuzın (14) bulsa ḳuvvet ve dostlıḳ ve devletdür.” **Ṭāḳiye:** Ḥakīm eydür: “Düşde ṭāḳiye ere manṣıb- (15) dur anuŋ ḳadr u ḳıymeti miḳdārı eger iki ḳulaḳlu ṭāḳiye olsa pādişāhdan ‘amel **[B165b]** (1) ṭuta ve eger ṭāḳiyenüŋ üsti ḳızıl olsa ve başına geyse bir söz-ile menfa‘at bula ve pādişāhlar (2) ṭāḳiyesin geyse anlardan ‘izzet bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[6611] ṭāḳiye altı vech üzerine (3) delālet ider: vilāyete ve riyāsete ve ululıġa[6612] ve ‘izzete ve menzilete eger düşinde ṭāḳiyeci görse (4) sulṭānuŋ ḫidmet-ḳarına[6613] delālet ider.” **Ṭurna:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Bir ġarīb ve dervīş (5) kişiye delālet ider[6614]. Eger ṭurna yavrusın[6615] ṭutsa dervīş oġula delālet ider[6616]. Eger (6) yumurdasın alsa[6617] anuŋ ‘avratı dervīş ola.” **Ṭaġ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger kendüyi (7) bir büyük ṭaġ üzerinde görse bir büyük ve ḳatı göŋüllü kişiyi arḳa ṭutına[6618]. Eger **[M228a]** ṭaġı (8) yerinden ḳoparsa ve ṭaşların perākende eylese ol ṣıfatlu kişiyi ḳahr ide eger ṭaġ (9)

[6598] manṣıb: M muṣībet
[6599] delālet ider: M delīldür
[6600] ululıġa: M ululuġa
[6601] görse-kim: M görse ki
[6602] ṭaru: B sehven ṭaġ ṣıġırı yazılmıştır
[6603] ki: B-
[6604] yimek: M yemek
[6605] ṭaġ ṣıġırı: B-
[6606] delālet ider: M delīldür
[6607] görse-kim: M görse ki
[6608] düşinde: M düşde
[6609] irkek ṭaġ ṣıġırınuŋ: M erkek ṭaġ ṣıġırı
[6610] yise: M yese
[6611] düşde: M-
[6612] ululıġa: M ululuġa
[6613] ḫidmet-ḳarına: M ḫiẕmet-ḳarına
[6614] delālet ider: M delīldür
[6615] yavrusın: M yavrısın
[6616] oġula delālet ider: M oġlına delīldür
[6617] alsa: M yese
[6618] ṭutına: M ṭutuna

üzerine[6619] gitse yüceligi miḳdārı mertebe bula. Eger ṭaġ üzerinde eẕān oḳısa[6620] (10) veyā tesbīḥ eytse ḫayr ve ṣalāḥ ola. Eger ṭaġ üzerine[6621] veyā köşk (11) üzerine[6622] veyā bir yüce yir[6623] üzerine çıḳsa murād bula ve[6624] eger ṭaġ deprenüp yarılsa (12) ve girü ḳarār ṭutsa ol maḳāmda bir ulu kişi zaḥmet göre ve ḳatı renc çeke. Eger (13) ṭaġ üzerinde yaşıl çemenler olsa bir cüvān-merd ve ulu kişiye delālet ider[6625]. Eger (14) görse-kim[6626] Ḳāf ṭaġında oturmış eceli yaḳın gelmiş ola. Eger ʻArafāt ṭaġında (15) oturmış s̱ābit-ḳadem ola[6627] ve eger ṭaġı bişmiş kerpüçden[6628] ve kirec-ile yapılmış görse **[B166a]** (1) ve kiremüdden[6629] nerdübān düzülmiş ol ṭaġuŋ üzerine çıḳsa murādı ḥāṣıl ola.” (2) Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger ṭaġ görse[6630] biş nesneye delālet ider[6631]: (3) bir bahādura veyā ve pādişāha ve yücelige ve ẓafere ve riyāsete.” **Ṭop:** Muḥammed bin Sīrīn (4) eydür: “Eger görse-kim[6632] pādişāh ṭop urur düşmen üzerine ẓafer bula. (5) Eger bunı gören ʻāmī ise[6633] ceng ide ammā leşker ehline **[M228b]** eyüdür.” (6) **Ṭon:** Ḥakīm eydür: “Eger ḳış[6634] ṭonını yazın[6635] geyse ḥāli müteġayyir ola eger er ādem (7) ʻavrat ṭonın geyse mālı ziyāde ola. Eger ʻavrat er ṭonın geyse[6636] aŋa menfaʻat (8) irişe. Eger görse-kim[6637] ʻavrat silāḥ geymiş anuŋ ḫayrı erine rāciʻdür. Eger (9) sulṭānlar libāsın geyse ḥāli ḳavī ola[6638]. Eger ʻulemā ṭonın geyse ʻilmden naṣīb[6639] (10) bula. Eger māl-dārlar ṭonın geyse māl cemʻ eyleye. Eger cühūdlar ve tersālar[6640] ṭonın (11) geyse anlara meyli ola[6641].” Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṭon yedi vech ü- (12) zerine delālet ider: pāk-dīne ve ġınāya ve ʻizzete[6642] ve menfaʻate ve ḫoş dirlige ve (13) eyü ʻamele.” **Ṭuz:** Ḥakīm eydür: “Aḳ ṭuz naḳd aḳçadur ve eyü işdür eger

---

[6619] üzerine: M üzerinde
[6620] oḳısa: M oḳusa
[6621] üzerine: M üzerinde
[6622] veyā köşk üzerine: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6623] yir: M yer
[6624] ve: B-
[6625] delālet ider: M delīldür
[6626] görse-kim: M görse ki
[6627] oturmış s̱ābit-ḳadem ola: M olsa s̱ābit ola
[6628] kerpüçden: M kerpiçden
[6629] kiremüdden: M kiremidden
[6630] görse: M-
[6631] delālet ider: M delīldür
[6632] görse-kim: M görse ki
[6633] gören ʻāmī ise: M ʻāmī kişi görse
[6634] ḳış: B-
[6635] yazın: M yaz
[6636] ʻavrat er ṭonın geyse: B ʻavrat ṭonın er geyse
[6637] görse-kim: M görse ki
[6638] ola: B-
[6639] naṣīb: M manṣıb
[6640] cühūdlar ve tersālar: M cühūd ve tersā
[6641] anlara meyli ola: B mālı ziyāde ola
[6642] ve ʻizzete: M-

ṭadı[6643] (14) yaramaz olsa yaramaz aḳçaya delālet ider[6644] ki anda ġuṣṣa ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ (15) eydür: "Aḳ ṭuz biş nesneye delālet ider[6645]: naḳd aḳçaya ve yüz ṣuyına ve eylüge ve çoḳ **[B166b]** (1) māla ve ḫidmet-kāra ve acı dört nesneye delālet ider[6646]: yaramaz aḳçaya ve nā-ḫoş söze (2) ve ġama ve ḳanā'ate." **Babu'ẓ-Ẓā** (3) **Ẓulm eylemek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger bir kimse görse-kim[6647] aŋa ẓulm iderler ol kimsenüŋ (4) üzerine ẓafer bula eger pādişāh anuŋ üzerine ẓulm eyleye pādişāh aŋa muḥtāc (5) ola." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger maẓlūm görse[6648] ẓālim **[M229a]** ola ve ẓālim görse[6649] maẓlūm ola. (6) Eger pādişāh dervīş üzerine ẓulm eylese ol dervīş aŋa düşnām ide. Eger (7) ḫoca ḳul üzerine ẓulm eylese anı āzād eyleye." **Ẓulümāt:** Ḥakīm eydür: "Düşde (8) azġunlıḳdur[6650] ve[6651] eger ẓulümātdan ruşinālıġa[6652] çıḳsa tevbe eyleye. Eger girü ẓulümāta (9) girse münāfiḳ ola ġama ve ġuṣṣaya düşe." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düş 'āleminde ẓulümāt (10) biş vech üzerine delīldür[6653]: bir taḥayyüre ve işi baġlanmasına[6654] ve bid'ate ve ḍalālete ve fesāda (11) ve eger ẓulmetden aydınlıġa gelse dervīşlikden baylıġa gele." **Bāb-** (12) **u'l- 'Ayn 'Avrat:** Ḥakīm eydür: "Yigit 'avrat görse erüŋ şādīsi ve maḳṣūdı- (13) dur ve ḳarı 'avrat görse cemāli ve semüzligi ve aruḳlıġı[6655] miḳdārınca dünyādur ve bilmedügi (14) 'avrat yigrekdür ammā yaramaz fi'illü 'avrat görse ma'rūf yigrekdür ve eger ḳarı 'avrat[6656] (15) görse-kim[6657] envā'-ı bezeg-ile ārāste olmış murād bula ve eger ekşi yüzlü ve çirkīn olsa **[B167a]** (1) yaramazdur ve eger bir yigit 'avrat kendüyi görse-kim[6658] pīr olmış ṣalāḥ-ı dīn ü dünyā ola (2) ve eger 'avratda ẕeker olsa bir kimseye cimā' eylese[6659] bir çirkīn ve yaramaz fi'li **[M229b]** ẓāhir ola (3) ki andan rüsvāy ve bed-nām ola ve eger görse-kim[6660] 'avratına ardından cimā' ider anuŋ (4) ululuġı zāyil ola meger bir 'avratı daḫı ola ki bu 'avratına ṭalāḳ vire ve eger (5) bir 'avrat görse-kim[6661]

[6643] ṭadı: B dadı
[6644] delālet ider: M delīldür
[6645] delālet ider: M delīldür
[6646] naḳd aḳçaya ve yüz ṣuyına ve eylüge ve çoḳ māla ve ḫidmet-kāra ve acı dört nesneye delālet ider: M-
[6647] görse-kim: M görse ki
[6648] görse: B görse
[6649] görse: B görse
[6650] azġunlıḳdur: M azġunluḳdur
[6651] ve: M-
[6652] ruşinālıġa: M rūşenlıġa
[6653] delīldür: B delālet
[6654] baġlanmasına: M baġlanmaġa
[6655] semüzligi ve aruḳlıġı: M semizligi ve arıḳlıġı
[6656] 'avrat: M-
[6657] görse-kim: M görse ki
[6658] görse-kim: M görse ki
[6659] eylese: M itse
[6660] görse-kim: M görse ki
[6661] görse-kim: M görse

er olmış ve erenler ṭonın geymiş eger ol ṭon yoġun (6) olsa ḫayr ve ṣalāḥ[6662] ola ve ger ne şerr ü fesād ola ve eger fāḥişe ‘avratın (7) görse dünyāsı çoḳ ola ammā ġarīb ‘avrat āşinā ‘avratdan yigrekdür[6663] ve eger görse-kim[6664] (8) bir kimse ‘avratına el uzadur ‘avratı[6665] māl-dār ola ve[6666] eger ‘avrat er ḳatında[6667] (9) fesād eylese eger yüklü-y-ise oġlı ṭoġa yoġ-ısa erine ziyān irişe ve eger (10) ‘avrat bir kişiyi görse-kim[6668] elinde ḳılıç veyā[6669] süŋü ṭutar[6670] aŋa virür oġlı ṭoġa (11) ve eger ipek[6671] virse ḳızı ṭoġa.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ‘avrat altı vech (12) üzerine dāldur: şādılıġa[6672] ve dünyāya[6673] ve şuġla ve dirlik giŋligine ve ḳaḥṭa ve māl-dāra.” **‘Āc:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ‘āc māldur ve eger görse-kim[6674] bir ‘ācdan ṣanduḳ (14) var pādişāhuŋ muḳarreblerinden ‘avrat dileye. Eger ‘ācdan divit[6675] olsa pādişāhdan (15) kenīzek bula ve ne-ḳadar ki aḳ **[M230a]** ve laṭīf olsa eyüdür.” **‘Āriyet:** Muḥammed bin Sīrīn **[B167b]** (1) eydür: “Eger görse-kim[6676] bir kimseye ‘āriyete nesne virür eger[6677] bir nev‘iden olsa ki merġūbdur (2) anı severler ol nesne[6678] ol kimseye ṣābit ve dāyim ḳala eger merġūb olmasa bunuŋ ḫilāfı ola.” **‘Āşıḳ olmaḳ:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ārzūmendlıḳ ve ḥarīṣ[6679] olmaḳdur. Eger ol ‘āşıḳ olan muṣliḥ (4) olsa eylük ṭaleb eyleye. Eger müfsid olsa yavuzlıḳ[6680] ṭaleb eyleye. Eger murād (5) bulsa andan menfa‘at bula. **‘Ālim:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger[6681] ‘āmī[6682] görse-kim[6683] ‘ālim (6) olmış ḫalāyıḳuŋ diline düşe. Eger ‘ālim olsa şeref ve ululuḳ bula. Eger ḳāḍī (7) veyā ḫaṭīb veyā ṭabīb olsa ‘izzet ve ululuḳ bula[6684] ve[6685] eger bir ölmiş ‘ālimi görse-kim[6686] (8) yā diri yā ḥākim olmış[6687] bir şehirden bir şehre[6688] yā bir

[6662] ḫayr ve ṣalāḥ: B ḫayr u ṣalāḥ
[6663] yigrekdür: M yegrekdür
[6664] görse-kim: M görse ki
[6665] ‘avratı: M ‘avrat
[6666] ve: M-
[6667] er ḳatında: M arḳasında
[6668] görse-kim: M görse ki
[6669] veyā: B ve
[6670] ṭutar: B dutar
[6671] ipek: M iki
[6672] şādılıġa: B şāẕılıġa
[6673] ve dünyāya: B-
[6674] görse-kim: M görse ki
[6675] divit: M divid
[6676] görse-kim: M görse ki
[6677] eger: B-
[6678] ol nesne: B-
[6679] ve ḥarīṣ: M-
[6680] yavuzlıḳ: B yavuzluḳ
[6681] eger: M-
[6682] ‘āmī: B-
[6683] görse-kim: M görse ki
[6684] eger ḳāḍī veyā ḫaṭīb veyā ṭabīb olsa ‘izzet ve ululuḳ bula: M-
[6685] ve: M-
[6686] görse-kim: M görse ki

yirden geçer ki anda[6689] ḳorḳu var ola ol (9) ḳorḳudan feraḥ bulalar ve pādişāh ‘adl eyleye ve eger görse-kim[6690] ‘ālim ‘ilm eyitse (10) ululuġı ziyāde ola ve eger ‘ilimden ötürü ‘aṭā alsa rişvet ala ve ḥarām māl (11) cem‘ eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ‘ālim ‘ilm eytmek dört vech üzerine (12) delālet ider[6691]: ululıġa[6692] ve ‘izzete ve vilāyete ve ḳabūle.” **‘Arş:** Ḥakīm eydür: “Düşde (13) ‘arş begdür ve ululuḳdur eger ‘arşı görse **[M230b]** bunuŋ gibi kişiden devlet bula. (14) Eger bezenmiş görse pārsā ulular-ıla ṣoḥbet eyleye ve işi ‘ālī ola ve eger anı (15) ḥaḳīr görse kendünüŋ[6693] aḥvāli yavuz ola. Eger görse-kim[6694] ‘arş üzerinde oturmış **[B168a]** (1) bir ulu kişiden[6695] mertebe bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ‘arş[6696] biş vech[6697] (2) üzerine delālet ider: riyāsete ve rif‘ate ve mertebeye ve ‘izzete ve ululıġa[6698].” **‘Ar‘ar:** (3) Ki ṭaġ servisine dirler[6699] ve ba‘żılar eydür[6700] ḳavaḳ aġacına dirler ve ba‘ẓılar[6701] alma aġacına (4) dirler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “ ‘Ar‘ar düşde bir aṣlı ḥasīb nesīb kişidür ki (5) anuŋ-ıla ṣoḥbet eyleye. Eger kendüyi ol aġaç üzerinde görse andan azacuḳ (6) menfa‘at göre.” **‘Azl itmek:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6702] bir bilmedügi pīri bir bilmedügi yirden ‘azl iderler ḥürmet bula. Eger[6703] bir bilmedügi yigidi ‘azl (7) itseler mertebesine noḳṣān ola ve eger görse-kim[6704] kendüyi bir işden ma‘zūl (8) iderler muṣliḥ ola ve dīn yolın bula.” **‘Ases:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6705] (9) ‘ases-iledür muṣliḥ ola ḫayr ve menfa‘at göre[6706] ve eger anı düşinde ‘asesler (10) ṭutsalar[6707] aŋa renc ve[6708] zaḥmet irişdürseler bir pādişāh **[M231a]** ḫalḳından renc ve[6709] zaḥmet (11) göre. **‘Āṣā:** Ḥakīm eydür: “Eger düşde ‘āṣā[6710] bir ulu manṣıb ehli

---

[6687] yā diri yā ḥākim olmış: B diri olmış
[6688] bir şehre: M-
[6689] ki anda: B-
[6690] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[6691] delālet ider: M delīldür
[6692] ululıġa: M ululuġa
[6693] kendünüŋ: B-
[6694] görse-kim: M görse ki
[6695] kişiden: M kişiye ulaşa
[6696] ‘arş: B nüshasında sehven ‘arṭaş şeklinde yazılmıştır.
[6697] vech: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6698] ululıġa: M ululuġa
[6699] dirler: M delālet ider
[6700] eydür: B-
[6701] ba‘ẓılar: M-
[6702] görse-kim: M görse ki
[6703] bir bilmedügi pīri bir bilmedügi yirden ‘azl iderler ḥürmet bula eger: B-
[6704] görse-kim: M görse ki
[6705] görse-kim: M görse ki
[6706] ḫayr ve menfa‘at göre: B ḫayr u menfa‘at bula
[6707] ṭutsalar: M ṭutsa
[6708] ve: B ü
[6709] ve: B ü
[6710] Ḥakīm eydür eger düşde ‘āṣā: M düşde

kişiye delālet (12) ider[6711] ‘āṣānuŋ ḳuvveti ve ḳadri miḳdārı. Eger ‘āṣāyı elinde ṭutsa bir bunuŋ gibi kişiden (13) ḳuvvet bula. Eger ‘āṣāyı elinde uzun ṭutsa[6712] murāda irişe ve eger yılan olsa (14) bir ulu kişi anuŋ düşmeni ola. Eger ‘āṣāsı bir ‘āṣāya daḫı bedel olsa ol (15) kimse vefāṭ ḳıla[6713]. Eger ‘āṣā aŋa kelām söylese bir oġlı ola andan menfa‘at **[B168b]** (1) göre.” **‘Iṭır:** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ‘ıṭır on iki vech üzerine delālet (2) ider: bir senāya ve ḫoş söze ve ‘ilme ve ḫoş ṭabī‘ate ve meclis-i ‘ilme ve kerīm kişiye ve ‘āḳıla ve pāk dīne[6714] ve ḫoş ḫabere.” **‘Aḳıl:** Ḥakīm eydür: “Eger ‘aḳlı ādem ṣūretinde görse (3) eyitse: “Ben senüŋ ‘aḳluŋum.” Pādişāhuŋ oġlıyla ṣoḥbet eyleye ve andan çoḳ (4) ḫayr göre ve baḫt aŋa yüz göstere ve şeref bula.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: (5) “Düşde ‘aḳıl devletdür ve cān baḫtıdur eger ikisini daḫı ādem ṣūretinde görse (6) ikisi daḫı anuŋ yārı ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “ ‘Aḳıl ve cān yedi vech üzerine[6715] delālet (7) ider[6716]: bir devlete ve ataya[6717] ve anaya ve pādişāha **[M231b]** ve oġula ve māla ve şerefe.” **‘Aḳīḳ:** (8) Ḥakīm eydür: “Bir gevherī kişiye delālet ider[6718] eger düşinde ‘aḳīḳ bulsa[6719] (9) bir bunuŋ gibi kişiyle ṣoḥbet eyleye ve[6720] eger büyük ‘aḳīḳ olsa māl ḥāṣıl eyleye. (10) Eger andan bir ḳabı olsa bir oġlı ola ki andan ululıḳ[6721] bula.” **‘Alem:** Ḥakīm (11) eydür: “Düşde ‘alem[6722] yā ‘ālim[6723] yā zāhid veyā imām veyā māldār veyā cevmerd olsa-ki (12) ḫalāyıḳ aŋa iḳtidā eylese eger elinde ‘alem olsa bunuŋ gibi kimselerle ṣoḥbet (13) eyleye.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ġazā seferin ide. Eger pādişāh ‘alemini[6724] anuŋ eline (14) virse tamām manṣıb bula ḫāṣṣa eger ol ‘alem ya aḳ veyā yaşıl[6725] olsa.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (15) eydür: “Eger düşde ‘alem dört vech üzerine delālet ider: ululıġa[6726] ve ‘izzete **[B169a]** (1) ve şerefe ve manṣıba ve sefere.” **‘Unnāb:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ‘unnāb yise[6727] ol (2) miḳdār māl ḥāṣıl eyleye ve[6728] eger aġacından yise[6729] renc-ile māl ḥāṣıl eyleye.” **‘Anber:** (3) Muḥammed

[6711] delālet ider: M delīldür
[6712] ṭutsa: M ola
[6713] vefāt ḳıla: B mürd ola
[6714] ve ḫoş söze ve ‘ilme ve ḫoş ṭabī‘ate ve meclis-i ‘ilme ve kerīm kişiye ve ‘āḳıla ve pāk dīne: B-
[6715] ‘aḳıl ve cān yedi vech üzerine: B atasına ve anasına
[6716] ider: M-
[6717] ve ataya: M-
[6718] delālet ider: M delīldür
[6719] bulsa: M olsa
[6720] ve: M-
[6721] ululıḳ: B ululıḳ
[6722] düşde ‘alem: B düşinde
[6723] yā ‘ālim: M-
[6724] ‘alemini: M ‘alemi
[6725] yaşıl: B yeşil
[6726] ululıġa: M ululuġa, B ve ululıġa
[6727] yise: M yese
[6728] ve: M-
[6729] yise: M yese

bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde ‘anber bulsa ol-miḳdār ra‘iyyetden māl (4) bula. Eger çoḳ olsa ol-miḳdār himmet ve[6730] vilāyet bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (5) eydür: “Düşde ‘anber dört vech üzerine delālet ider[6731]: menfa‘ate ve vilāyete (6) göŋül murādına ve s̲enāya.” **‘Ūd** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6732] ‘ūdı kendü (7) altına **[M232a]** buḫūr ider ḫalāyıḳ aŋa s̲enā ideler ve ḫayr göre.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (8) “Eger ‘ūdı ḫām olsa pādişāhdan ‘aṭā bula ve[6733] eger andan yise[6734] māl ḥāṣıl (9) eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “ ‘Ūd dört vech üzerine delālet ider[6735]: bir ḫūb (10) kişiye ve ‘ādil pādişāha ve s̲enāya ve māla. **‘Avret:** Bilgil kim diz altından tā göbege (11) degin ‘avretdür. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6736] ‘avreti tamām açılmış (12) anuŋ örtülü işi açıla. Eger açılmış olmasa ammā eyle ṣansa eyü ḥālden (13) yavuz ḥāle gele. Eger ‘avretini ḫalḳa açsa bir iş işleye ki aŋa ‘uḳūbet (14) vācib ola ve yāḫūd[6737] bir ‘aẓīm āfete düşe.” **‘Aḳreb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (15) “ ‘Aḳreb ża‘īf düşmendür eger düşinde ‘aḳreb anı ṣoḳsa yaramaz söz işide **[B169b]** (1) ve eger kendü elinde görse-kim[6738] ḫalḳı ṣoḳar ol[6739] ḫalāyıḳa yaramaz söz[6740] söyleye. Eger ‘aḳrebi (2) bişmiş görse[6741] yise[6742] mālını[6743] düşmen yiye[6744]. Eger düşinde ‘aḳrebi aġzında ḳosa yutsa düşmeni (3) kendü evinde ola ki anuŋ-ıla ṣoḥbet eyleye. Eger ‘aḳrebi şalvārında görse (4) düşmen ‘avratıyla mücāme‘at eyleye[6745].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ‘aḳreb üç nesneye (5) delālet ider[6746]: düşmene ve ḥasūda ve ḳovcı **[M232b]** kişiye.” **Bābu-** (6) **’l-Ġayn** (7) **Ġāret:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6747] bir kimsenüŋ mālın ġāret ider aŋa ziyān (8) irişdüre. Eger görse-kim[6748] Müsülmānlar[6749] kāfirleri ġāret iderler[6750] kāfirlerüŋ diyārına (9) muṣībet

---

[6730] ve: M-
[6731] delālet ider: M delīldür
[6732] eger görse-kim: M-
[6733] ve: M-
[6734] yise: M yese
[6735] üzerine delālet ider: M ola
[6736] görse-kim: M görse
[6737] ve yāḫūd: M veyā
[6738] görse-kim: M görse ki
[6739] ol: B-
[6740] söz: M-
[6741] görse: B-
[6742] yise: M yese
[6743] mālını: M mālın
[6744] yiye: M yeye
[6745] eyleye: M-
[6746] delālet ider: M delīldür
[6747] görse-kim: M görse ki
[6748] görse-kim: M görse ki
[6749] Müsülmānlar: M-
[6750] iderler: M ider

irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ġāret düşde dört vech üzerine delālet (10) ider[6751]: cenge ve ziyāna ve ġama ve narḫ ucuzlıġına.” **Ġāliye:** Ya‘ni ḫāliş müşk. Muḥammed bin (11) Sīrīn eydür: “Ġāliye ‘aḳıldur ve s̱enādur ve nām-dār olmaḳdur. Eger aŋa bir kimse (12) ġāliye dürtse ol kimse andan āḫiret ögrene.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde[6752] (13) ġāliye dürtünmek ḥac nişānıdur eger kendünüŋ ġāliyesi olsa bir ulu[6753] ‘avratdan (14) menfa‘at göre. Eger ḳoḳusı olmasa ol-kimse müttehim ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (15) “Düşde ġāliye biş vech üzerine delālet ider[6754]: edebe ve s̱enāya ve ḥacca ve māla **[B170a]** (1) ve menfa‘ate.” **Ġāyib:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6755] bir ġāyib kişi anuŋ (2) ḳatına gelmiş ya nāme gele[6756] ve yāḫūd ḫayr ḫaber işide[6757]. Eger evden ġāyib olsa (3) aŋa[6758] nāme ve ḫaber irişmeye. Eger görse-kim[6759] anuŋ ġāyibi seferden gelmiş anuŋ baġlu[6760] (4) işi açıla.” **Ġırbāl:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ġalbur[6761] bir temīz **[M233a]** ehl-i ḫiẕmet-kārdur (5) ki ẓarīf ola eger görse-kim[6762] anuŋ-ıla buġday pāk eyler[6763] veyā bir nesne daḫı[6764] (6) pāk eyler bir kimse cihetinden bir iş işleye kim[6765] anlara menfa‘at eyleye (7) ve kendüye mażarrat irişe ve eger kendü-y-içün ġırbāl-ıla nesne eylese (8) ol menfa‘at kendünüŋ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ġalbur[6766] üç vech (9) üzerine delālet ider[6767]: bir ḫidmet-kāra[6768] ve şākirde ve yāre.” **Ġazā:** (10) Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6769] ġazā eyler ḳavm u ḳabīlesinüŋ ‘ayāli eyü ola (11) ve rızḳları ziyāde ola. Eger ġazādan yüzin döndürse kendü ḳavmlarından (12) yüz döndüre. Eger görse-kim[6770] bir yerüŋ ḫalḳıyla ġazāya gider düşmen (13) üzerine ẓafer bula ve[6771] eger kāfir anı depelese şādumān[6772] ola ve ḥelāl (14) rızḳ bula ve ‘ömri uzun ola[6773].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ġazā

[6751] vech üzerine delālet ider: M nesneye delīldür
[6752] düşde: M-
[6753] ulu: M-
[6754] delālet ider: M delīldür
[6755] görse-kim: M görse ki
[6756] gele: M gelür
[6757] ve yāḫūd ḫayr ḫaber işide: M yā ḫoş ḫaber işide
[6758] aŋa: M anuŋ ḳatına
[6759] görse-kim: M görse ki
[6760] baġlu: B-
[6761] ġalbur: M ġalbır
[6762] görse-kim: M görse ki
[6763] eyler: M ider
[6764] veyā bir nesne daḫı: M yā daḫı nesne
[6765] kim: M ki
[6766] ġalbur: M ġalbır
[6767] delālet ider: M delīldür
[6768] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[6769] görse-kim: M görse ki
[6770] görse-kim: M görse ki
[6771] ve: B-
[6772] şādumān: B şāẕumān
[6773] ‘ömri uzun ola: M uzun ‘ömri ola

yedi (15) vech üzerine delālet ider[6774]: bir ḫayra ve sünnet-i rasūle *‘aleyhi’s-selām*[6775] ve ẓafere ve şifāya **[B170b]** (1) ve ṭā‘ate[6776] ve ġanīmet mālına.” **Ġusl:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6777] ırmaḳda yā deŋizde[6778] ġusl (2) eyler yavuzlıḳdan tevbe eyleye ve dīn-dār ola ve her ḳanda ki ġusl eylese ġamdan (3) ve ġuṣṣadan ḫalāṣ bula ve eger ıssı ṣu-y-ıla ġusl eylese ve elini yüzüni **[M233b]** yusa (4) ḫayrdur.” Ve ġusl yā bābında yumaḳ ta‘bīrinde yād olundı anda görile[6779] veyā[6780] (5) elif bābında ırmaḳ ta‘bīrinde yāḫūd[6781] dāl bābında deŋiz ta‘bīrinde yād (6) olundı, beyānı[6782] anda görile. **Ġulām:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[6783] kendü (7) ġulām olmış bir ḳatı işe düşe ve anda rencūr ve ġamgīn ola.” İbrāhīm-i Kirmānī (8) eydür: “Düşde ġulām beşāretdür ve şādılıḳdur[6784] ve murād bulmaḳdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (9) eydür: “Eger ġulāmı ṣatsa eyüdür ve ṣatun alsa yaramazdur ammā bir[6785] kenīzek (10) almaḳ eyüdür.” **Ġanīmet:** Ḥakīm eydür: “Ġanīmet kāfirüŋ olsa narḫlar (11) ucuz ola ve yoḫsa ḳız ola[6786] eger kāfirler ġanīmet iletseler[6787] ḳızlıḳ (12) ola.” **Ġavvāṣ:** Oldur ki deŋize ṭalar. Eger görse-kim[6788] ġavvāṣ ṭalar[6789], incü çıḳarur ol (13) miḳdār ‘ilm ḥāṣıl ide veyā sulṭāndan māl ḥāṣıl eyleye[6790] eger deŋize ṭalup nesne çıḳarsa ‘ilm ḥāṣīl ide[6791] ammā hīç fāyide (14) bulmaya eger deŋizden bir aġır bahālu gevher[6792] çıḳarsa ‘ālim ve fāżıl ola (15) ve eydürler pādişāhuŋ muḳarrebi ola. **Bābu’l-Fe**
[B171a] (1) **Fāl:** Ḥakīm eydür[6793]: “Eger düşinde fāl ṭutsa ve eyü gelse düşmen üzerine (2) ẓafer bula. Eger fālcılıḳ eylese Hindustān ḳozın yiye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (3) eydür: “Eger fāl eyü olsa üç vech üzerine delālet ider[6794]: ẓafere (4) ve murāda ve ḥācet revālığına[6795].” **Fitne:** Ḥakīm eydür: **[M234a]** “Fitne fısḳdur[6796] ki anda ‘uḳūbet (5) ola.” Ḥakīm eydür:

[6774] delālet ider: M delīldür
[6775] *‘aleyhi’s-selām*: B-
[6776] ve ṭā‘ate: B-
[6777] görse-kim: M görse ki
[6778] ırmaḳda yā deŋizde: M yā ırmaḳdan yā deŋizden
[6779] yād olundı anda görile: M-
[6780] veyā: M yā
[6781] yāḫūd: M yā
[6782] beyānı: B-
[6783] görse-kim: M görse ki
[6784] şādılıḳdur: B şāẕılıḳdur
[6785] bir: B-
[6786] ġanīmet kāfirüŋ olsa narḫlar ucuz ola ve yoḫsa ḳız ola: M-
[6787] kāfirler ġanīmet iletseler: M ġanīmeti kāfirler iletseler
[6788] görse-kim: M görse ki
[6789] ġavvāṣ ṭalar: B-
[6790] eyleye: M ide
[6791] eger deŋize ṭalup nesne çıḳarsa ‘ilm ḥāṣīl ide: B-
[6792] gevher: M gevheri
[6793] Ḥakīm eydür: M-
[6794] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[6795] ẓafere ve murāda ve ḥācet revālığına: M ẓaferdür murāddur ḥācet revālığıdur
[6796] fitne fısḳdur: B fitnedür

“On nesne vardur ki ḫayrdur fitneye delālet ider (6) bir ḳaraŋulıḳ ve[6797] od ve[6798] ṣovuḳ yil ve[6799] güneşüŋ ḳaralığı ve[6800] toz ve[6801] ḳatı (7) yaġmur ki vaḳtsuz ola ve[6802] aġaç dibinden[6803] ḳopmaḳ ve[6804] ṣaru ṭon geymek (8) ve[6805] ḳızıl ṭon geymek ve[6806] ḳara bulut veyā ḳızıl bulut ki[6807] yaġmurdan ola.” (9) **Ferrāş:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde eger kendü-y-içün[6808] ferrāşlıḳ (10) eylese[6809] ‘avrat dileye.” **Ferc:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düş ‘āleminde[6810] görse-ki[6811] (11) ‘avratlar gibi ferci var ḥaḳāretdür ve bī-çārelıḳdur. Eger düşinde (12) bir kimseye mücāme‘at itse ol kimseden ḥāceti revā ola. Eger (13) görse-kim[6812] iki ‘avratuŋ bir[6813] ferci var aŋa iki iş vāḳi‘ ola ki biri (14) ḥāṣıl ola. Eger görse-kim[6814] bir ‘avratuŋ fercine ṣu gider oġul (15) getüre. Eger ‘avrat görse-ki[6815] ferci yā[6816] demürden veyā[6817] baḳırdan olmış murādlarından **[B171b]** nevmīd ola. Eger görse-kim[6818] erüŋ[6819] ẕekeri ferc olmış ‘ācızlıḳdur. Eger (2) ‘avrat kendü fercini kesilmiş görse anuŋ üzerine düşmen (3) ẓafer bula ve eger görse-kim[6820] fercinden baluḳ çıḳsa[6821] ḳızı ṭoġa ve **[M234b]** eger (4) fercinden[6822] kedi çıḳsa oġlı ṭoġa. Eger görse-kim[6823] ferci yarılmış ḳan revān (5) olmış mālına noḳṣān ola veyā oġlı[6824] vefāt ḳıla. Eger ferci şişmiş (6) olsa mālı ziyāde ola ve[6825] eger ferc[6826] yerine ẕeker olsa, eger gören (7) ‘avrat yüklü-y-

---

[6797] ve: M ikinci
[6798] ve: M üçünci
[6799] ve: M dördünci
[6800] ve: M beşinci
[6801] ve: M altıncı
[6802] ve: M yedinci
[6803] dibinden: B dibiyle
[6804] ve: M sekizinci
[6805] ve: M ṭoḳuzuncı
[6806] ve: M onuncı
[6807] ki: B-
[6808] kendü-y-içün: M-
[6809] eylese: B eyleye
[6810] ‘āleminde: B-
[6811] görse-ki: M görse ki
[6812] görse-kim: M görse ki
[6813] bir: M-
[6814] görse-kim: M görse ki
[6815] görse-ki: M görse ki
[6816] yā: B-
[6817] veyā: M yā
[6818] görse-kim: M görse ki
[6819] erüŋ: M-
[6820] görse-kim: M görse ki
[6821] fercinden baluḳ çıḳsa: M fercinde balıḳ çıḳar
[6822] fercinden: M-
[6823] görse-kim: M görse ki
[6824] veyā oġlı: M oġlı veyā
[6825] ve: M-
[6826] ferc: M ferci

ise oġlı ṭoġa yoġ-ısa[6827] mālı arta ve eger fercinden (8) yā gevher veyā incü çıḳsa bir ʻālim oġlı ola.” **Fir‘avn:** Ḥakīm eydür: (9) “Eger Fir‘avnı görse bir ẓālim pādişāha delālet ider[6828]. Eger Fir‘avnı gör- (10) se-kim[6829] gelüp[6830] bir yirde[6831] maḳām ṭutar ol diyārda yaramaz ṣıfatlar ẓāhir ola. (11) Eger ol[6832] gelüp maḳām ṭutan ʻādil pādişāhdan olsa[6833] ol maḳāmda ʻadl u inṣāf (12) ẓāhir ola. Eger düşinde Fir‘avn ḫil‘at virse bir ẓālim pādişāhdan (13) ḥarām māl bula.” **Fıstuḳ[6834]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde fistuḳ[6835] içi (14) māl ve[6836] menfa‘atdur eger fistuḳ[6837] bulsa bir baḫīlden ol-miḳdār menfa‘at (15) bula[6838]. Eger acı olsa ol baḫīlden cefā göre. Eger fistuḳdan[6839] yaġ **[B172a]** (1) çıḳarsa bir baḫīlden menfa‘at irişe.” **Fuḳā‘:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[6840] (2) fuḳā‘[6841] içse bir ḫidmet-kārdan[6842] menfa‘at göre ve eger fuḳā‘ı **[M235a]** dökse ziyān[6843] (3) ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Fuḳā‘ düşde öpmege[6844] delālet ider.” Cābir-i (4) Maġribī eydür: “Ednā kimseye ḫidmet[6845] itmekdür eger ṭatlu olsa bir ednā (5) kişiden menfa‘at bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dört nesneye delālet (6) ider: menfa‘ate ve öpmege ve ḫidmet[6846] eylemege ve ġuṣṣaya[6847]. Eger fuḳācı (7) görse bir kimseye delālet ider ki anuŋ sebebinden ḫalāyıḳa rāḥat irişe.” (8) **Faḳīh:** Eger düşinde görse-kim[6848] faḳīh olmış fāżıl olmış[6849] eger gören (9) faḳīh olsa anuŋ sözini ḳabūl ideler ve[6850] eger faḳīh olmasa ḳatı yaramazdur. (10) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger gören ʻāmī olsa ʻavān ola ki ḫalāyıḳı (11) incide.” **Fınduḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde finduḳ baḫīllerden māldur (12) eger andan bir yük olsa ḳāḍīlıḳ cengin eyleye[6851] eger finduḳ acı olsa (13) bir baḫīlden düşnām işide. Eger

---

[6827] yoġ-ısa: B yāḫūd
[6828] ider: B-
[6829] eger Fir‘avnı görse-kim: M eger görse ki Fir‘avnı
[6830] gelüp: M-
[6831] bir yirde: B-
[6832] ol: B-
[6833] olsa: B-
[6834] fıstuḳ: B fıstıḳ
[6835] fıstuḳ: B fıstıḳ
[6836] ve: B u
[6837] fıstuḳ: B fıstıḳ
[6838] menfa‘at bula: M menfa‘atdur
[6839] fıstuḳdan: B fıstıḳdan
[6840] eger düşinde: M düşde
[6841] fuḳā‘: B-
[6842] ḫidmet-kārdan: M ḫiẕmet-kārdan
[6843] ziyān: M ziyānı
[6844] öpmege: M etmege
[6845] ḫidmet: M ḫiẕmet
[6846] ḫidmet: M ḫiẕmet
[6847] ġuṣṣaya: B ġuṣṣa-yı şerīfe
[6848] görse-kim: M görse ki
[6849] olmış: B ola
[6850] ve: B-
[6851] eyleye: B ide

ṭatlu olsa ki[6852] andan yise[6853] ḥelāl māldur.” (14) **Fūre:** Ol ḫamīr māyeye dirler ki anuŋ-ıla etmek eylerler. Ḥakīm (15) eydür: “Anı yimek[6854] ḫastalıḳdur ve ba‘żılar eydür cengdür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[6855]: **[B172b]** (1) “Düşde ḫamīr[6856] biş vech üzerine delālet ider[6857]: bir ḫastalıġa ve ġama **[M235b]** (2) ve cenge ve önegülige[6858] ve ‘ayāl-ile düzensüzlige.” **Fūṭa:** Muḥammed bin Sīrīn (3) eydür: “Düşde fūṭa[6859] şādumānlıġa delālet ider[6860]. Eger fūṭa[6861] panbuḳdan ki[6862] (4) anı geymiş olsa dīnī ve dünyāvī rāḥat ola eger anı pādişāh geyse[6863] (5) veyā[6864] ḳāḍī geyse ikisi daḫı ‘adl eyleyeler.” **Bābu’l-Ḳāf** (6) **Ḳabarcuḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳabarcuḳ[6865] māl ziyādelıġıdur[6866] (7) ve eger teninde ḳabarcuḳ görse ol miḳdār māl ḥāṣıl eyleye ve eger aḳ (8) olsa ol miḳdār māl[6867] ola ve eger ḳara olsa ol kişi ḥarām (9) māl ele getüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Biş vech[6868] üzerine delālet ider: (10) bir māla ve altuna ve oġula ve ḫācete eger aḳ olursa ḳorḳudan emīn (11) olmaġa delālet ider[6869].” **Ḳaş:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Dīnüŋ zīnetidür (12) ve eger görse-kim[6870] ḳaşları tamāmdur anuŋ dīni daḫı tamām ola ve eger (13) görse-kim[6871] ḳaşları dökülmiş anuŋ dīni ża‘īf ola. Eger görse-kim[6872] ḳaşı ve ṣaçı (14) dökülmiş ol bir işe ḳaṣd idüp bir nesne ṭaleb eyleye ki bed-nāmlıḳ ḥāṣıl (15) ola ve eger görse-kim[6873] ḳaşı aġarmış anuŋ ḥilmi ziyāde ola līkin mālına ziyān **[B173a]** (1) irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[6874] **[M236a]** ḳaşınuŋ bir ṭarafı kendüsi[6875] dökülmiş (2) ve bir ṭarafı kendüsi[6876] yolunmış anuŋ mālına ve manṣıbına noḳṣān[6877] ola ve ba‘żılar (3) eydürler anuŋ dīnine

---

[6852] ki: M-
[6853] yise: M yese
[6854] yimek: M yemek
[6855] eydür: B-
[6856] ḫamīr: M-
[6857] delālet ider: M delīldür
[6858] önegülige: M önegülüge
[6859] fūṭa: M fūte
[6860] delālet ider: M delīldür
[6861] fūṭa: M fūte
[6862] ki: B-
[6863] geyse: B-
[6864] veyā: M yā
[6865] düşde ḳabarcuḳ: M ḳabarcuḳ düşde
[6866] ziyādelıġıdur: M ziyādeligidür
[6867] māl ḥāṣıl eyleye ve eger aḳ olsa ol miḳdār māl: M-
[6868] biş vech: B biş, M beş vech
[6869] delālet ider: M delīldür
[6870] görse-kim: M görse ki
[6871] görse-kim: M görse ki
[6872] eger görse-kim: M ve eger görse ki
[6873] görse-kim: M görse ki
[6874] görse-kim: M görse ki
[6875] kendüsi: B-
[6876] kendüsi: B-
[6877] noḳṣān: M naḳṣ

noḳṣān ola.” **Ḳalay**[6878]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Eger düşinde ḳalay getürse[6879] ol miḳdār dünyā ḥāṣıl eyleye ve eger ḳalaydan[6880] (5) çanaḳ veyā ġayrısını getürse ol-ḳadar anuŋ ḫidmet-kārı[6881] ola (6) ve eger görse-kim ḳalay eridür[6882] ḫalāyıḳuŋ diline düşe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (7) eydür: “Düşde ḳalay[6883] üç nesneye delālet ider[6884]: bir menfa‘ate ve ḫiẕmet-kāra (8) ve evüŋ metā‘ına.” **Ḳatır:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her ki düşinde bir irkek[6885] (9) ḳatır görse-ki[6886] kendüye muṭī‘ olsa bir ḫoş ṭabī‘atlu kişi ola ve eger (10) görse-ki[6887] bir binmedügi ḳatıra binüp sefere gider, eger irkek[6888] olsa seferi (11) uzun ola ve müşkil ola ve eger görse-kim[6889] kendü ḳatırına biner ol sefer (12) menfa‘atlu ola ve eger ol ḳatır ne eyer-ile ve ne pālān-ıla[6890] olsa anuŋ ‘avratı (13) nāz idici ola ḫāṣṣa-ki[6891] ol ḳatır anuŋ ola ve yāḫūd[6892] bir kişi baḫşīş (14) virmiş ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger ḳatır dişi ve ḳara ve büyük olsa **[M236b]** (15) bir ṣāḥib-i māl ve ḥürmetlü ‘avrat dileye ve eger aḳ olursa bir ḫūb ṣūretlü[6893] ‘avrat **[B173b]** dileye[6894] ve eger ḳızıl ḳatır olsa[6895] bir mu‘āşir ‘avrat ala[6896] ve açuḳ yüzlü ola[6897] ve eger (2) ḳatır aşḳar olursa[6898] ol ‘avrat bir ‘illetlü ve ṣaru yüzlü ola ve eger (3) yalıncaḳ olursa ki tor ola bir żaʻīf kişi ola ve eger dişi olsa mālı (4) ziyāde ola ve eger bir ḳatır ṭoġursa düşmen[6899] żaʻīf ola.” Cābir-i Maġribī eydür: (5) “Dişi ḳatır bir ulu-zāde ‘avrat ola ve irkek[6900] ḳatır olursa sefer ide ve (6) ba‘żılar eydürler irkek[6901] ḳatır erdür ve[6902] dişi ḳatır ‘avratdur ve eger görse-kim[6903] (7) bir dişi ḳatır ṣatun alur bir cāriye ṣatun ala ve eger görse-kim[6904] bir dişi (8) ḳatıra[6905] biner

[6878] ḳalay: M ḳal‘ay
[6879] düşinde ḳalay getürse: M düşde ḳal‘ay getürse
[6880] ḳalaydan: M ḳal‘aydan
[6881] ḫidmet-kārı: M ḫiẕmet-kārı
[6882] ve eger görse-kim ḳalay eridür: M ve eger görse ki ḳal‘ay eridür
[6883] ḳalay: M ḳal‘ay
[6884] delālet ider: M delīldür
[6885] irkek: M erkek
[6886] görse-ki: M görse ki
[6887] görse-ki: M görse ki
[6888] irkek: M erkek
[6889] görse-kim: M görse
[6890] ne eyer-ile ve ne pālān-ıla: M ne eger ne pālān-ıla
[6891] ḫāṣṣa-ki: M ḫāṣṣa ki
[6892] ve yāḫūd: M veyā
[6893] ṣūretlü: B-
[6894] dileye: M ola
[6895] ve eger ḳızıl ḳatır olsa: M ve ḳızıl olursa
[6896] ala: M ola
[6897] ve açuḳ yüzlü ola: B eger çoḳ yüzlü ola
[6898] olursa: M olsa
[6899] düşmen: M düşmeni
[6900] irkek: M erkek
[6901] irkek: M erkek
[6902] ve: B-
[6903] görse-kim: M görse ki
[6904] görse-kim: M görse

bir ‘avrat ala ki anuŋ oġlı olmaya ve ‘ömri ziyāde ola ve murādı (9) ḥāṣıl ola ve eger görse-kim[6906] ardınca bir ḳatır segirdür aŋa ġam ve ġuṣṣa (10) irişe ve eger görse-kim[6907] ḳatır iŋler anuŋ[6908] mālı ‘avrat cihetinden (11) ziyāde ola ve eger ḳatır aŋa kelām söylese aŋa bir iş gele ki ‘aceb ola (12) ve eger ḳatır[6909] öldürse māl bula ve eger görse-kim[6910] bir dişi ḳatıra[6911] yalvarur ‘avratından (13) cüdā[6912] düşe ve eger irkek ḳatıra[6913] yalvarsa bir ulu kişiden **[M237a]** ayrıla ve eger görse-kim[6914] (14) kendüde ḳatıruŋ derisi veyā eti var māl eline[6915] gire ve eydürler ki[6916] ḳatır eti (15) ḫastalıḳdur ve eger görse-kim[6917] ḳatıruŋ südin içer anuŋ işi düşvār ola ve **[B174a]** (1) ḳorḳulu ola ve eger eti bişmiş ola yā yumurda-y-ıla[6918] yā[6919] yaġ-ıla ola ve andan yiye[6920] (2) ol miḳdār menfa‘at bula.” **Ḳuçmaḳ:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[6921] bir bilmedügi (3) kişiyi ḳuçar eger ol kişi muṣliḥ olsa dīn cihetinden ḫayr irişe ve muṣliḥ[6922] (4) olmazsa menfa‘at-ı dünyāvī[6923] irişe. Eger bir bilmedügi kişiyi ḳuçsa bir yad kişiden (5) ḫayr göre ve eger bir ‘avrat ḳuçsa ‘ömri uzun ola ve eger pīr olursa (6) ol kişi[6924] dünyā seve ve eger oġlancuḳ olsa düşmen-ile ṣulḥ eyleye.” (7) **Ḳanat:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[6925] ḳuş gibi ḳanatları var ululuḳ ve ḫayr bula (8) ol ḳanaduŋ yüŋleri miḳdārı ve eydürler ki: ḳuvvetdür ve penāhdur.” İbrāhīm-i (9) Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[6926] ḳanatları[6927] var uçar sefere gide anuŋ[6928] (10) öŋine bir ulu iş gele ḫayr ve menfa‘at[6929] göre ve eger görse-kim[6930] ḳanad- (11) larından yüŋleri düşer ululuḳ bula.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger[6931] yaṣṣı (12) ḳanat yüŋleri olsa ġamdur

---

[6905] ḳatıra: B ḳatır
[6906] görse-kim: M görse ki
[6907] görse-kim: M görse ki
[6908] anuŋ: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6909] ḳatır: M ḳatırı
[6910] görse-kim: M görse ki
[6911] ḳatıra: B ḳatır
[6912] cüdā: M cüẕā
[6913] ḳatıra: B ḳatır
[6914] görse-kim: M görse
[6915] eline: M ele
[6916] ki: M-
[6917] görse-kim: M görse ki
[6918] yumurda-y-ıla: M yumurda ile
[6919] yā: M-
[6920] yiye: M yese
[6921] görse-kim: M görse ki
[6922] olsa dīn cihetinden ḫayr irişe ve muṣliḥ: M-
[6923] menfa‘at-ı dünyāvī: M menfa‘at-ı dünyā
[6924] kişi: M-
[6925] görse-kim: M görse ki
[6926] görse-kim: M görse ki
[6927] ḳanatları: M ḳanadları
[6928] anuŋ: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[6929] ḫayr ve menfa‘at: B ḫayr u menfa‘at
[6930] görse-kim: M görse ki
[6931] eger: M-

ve mażarratdur.” **Ḳopuz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (13) “Düşde ḳopuz[6932] lehv ve bāṭıl ve yalan ve **[M237b]** muḥāl sözdür ve eger görse-kim[6933] bir kimse (14) ḳatında ḳopuz çalar ve çeġāne ve nāy daḫı ola[6934] ol yerüŋ ḫalḳına ‘aẕīm muṣībet (15) ola ve eger görse-kim[6935] ḳopuzı[6936] şır yalandan ve bāṭıldan[6937] tevbe eyleye[6938] ve[6939] eger kendüsi **[B174b]** (1) ḳopuz çalsa vefāṭ bula ve eger görse-kim[6940] üstādlar gibi çalar şöyle-ki[6941] resmidür (2) eger ‘ālim ise ḫalāyıḳa ‘ilm eyde[6942] ve anı şerḥ idüp[6943] ḫoş vech-ile beyān ide[6944] (3) ve ola ki üç dürlü ‘ilm eyide[6945]: bir tefsīr ve fiḳh ve ḳaṣaṣ ola ve eger bunı[6946] (4) gören cāhil-ise bir iş ide ki anı melāmet eyleyeler ve eger ḳopuz āvāzın (5) işitse bir ‘avratuŋ veyā bir dostınuŋ ḫaberidür.” **Ḳuzı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (6) “Ḳuzı irkek[6947] ve dişi oġuldur. Eger düşinde ḳuzı ṭutsa veyā[6948] bir kişi aŋa (7) virse mübārek oġula delālet ider. Eger ḳuzı ölse yā boġazlasa oġlı (8) vefāt ḳıla ve eger ḳuzı etin yise[6949] oġlı cihetinden ġam u[6950] ġuṣṣa irişe.” İbrāhīm-i (9) Kirmānī eydür: “Düşde ḳuzı ḫayrdur ve māldur büyüklügi ve küçüklü[gi] [6951]miḳdārı (10) ve eger ḳuzı boġazlayup yise[6952] oġlı sebebinden māl ḥāṣıl eyleye ve eger (11) görse-kim[6953] ḳuzı yā oġlaḳ[6954] boġazlar ammā etinden **[M238a]** ötürü degül oġlı cihetinden (12) aŋa muṣībet irişe.” **Ḳarlaġuç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[6955]: “Eger görse-kim[6956] düşinde[6957] (13) ḳarlaġuç var yā kimse aŋa virür bir kendüden ayrılmış kişiyle müvāneset eyleye (14) ve maḳāmında ḳarār ṭuta ve eger görse-kim[6958] ḳarlaġuç[6959]

[6932] düşde ḳopuz: M ḳopuz düşde
[6933] görse-kim: M görse ki
[6934] ḳatında ḳopuz çalar ve çeġāne ve nāy daḫı ola: M ḳopuz ve çegāne ve nāy çalar
[6935] görse-kim: M görse ki
[6936] ḳopuzı: B ḳopuz
[6937] bāṭıldan: M bāṭıl işden
[6938] eyleye: B ide
[6939] ve: b-
[6940] görse-kim: M görse ki
[6941] şöyle-ki: M şöyle ki
[6942] eyde: M eyleye
[6943] idüp: M eyleyüp
[6944] ide: M eyleye
[6945] eyide: M eyleye
[6946] bunı: M bu düşi
[6947] irkek: M erkek
[6948] veyā: M yā
[6949] yise: M yese
[6950] u: M ve
[6951] küçüklü[gi]: M-
[6952] yise: M yese
[6953] görse-kim: M görse ki
[6954] ḳuzı yā oġlaḳ: M yā ḳuzı veyā oġlaḳ
[6955] Muḥammed bin Sīrīn eydür
[6956] görse-kim: M görse ki
[6957] düşinde: M-
[6958] görse-kim: M görse ki
[6959] ḳarlaġuç: M ḳarlaġucı

öldürür ve yāḫūd[6960] elinden bıraġur (15) ol müvāneset bulduġı kişiden yine cüdā[6961] düşe.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: **[B175a]** (1) “Düşde ḳarlaġuç bir ‘āḳıl ve ġanī kişidür eger dişi olsa bir[6962] bu ṣıfatlu ‘avrat- (2) dur ve eger anı ṭutsa[6963] ġamdan feraḥ bula ve işi āsān ola ve ḳorḳudan (3) emīn[6964] ola.” **Ḳar:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳar renc ve ‘aẕāb ola (4) meger ki az ola ve eger vaḳtında görilse[6965] ni‘mete ve süs‘ata delālet ider.” (5) Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde ḳar altı vech üzerine delālet ider: bir rızḳ (6) giŋligi ve dirlik giŋligi[6966] ve çoḳ māl ve narḫ ucuzlıġı ve leşker ve ḫastalıḳ[6967] ve eger görse-kim[6968] yazın (7) ḳar cem‘ eyler ḥelāl māldur ve eger ḳış olsa eyü dirlikdür.” İbrāhīm-i Kirmānī (8) eydür: “Eger ṣovuḳda görse eyüdür.” **Ḳuvvet:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳuvvet (9) ġamdur ve[6969] her ne vech-ile ki görse ġam ve ġuṣṣadur.” **Ḳaz:** Muḥammed bin Sīrīn (10) eydür: “Düşde ḳaz māl **[M238b]** ve ni‘metdür ḫāṣṣa eger kendü evinde görse[6970] ve eger görse-kim[6971] (11) kendünüŋ evinde veyā[6972] bir ġayrı köşede ḳazlar çaġrışurlar ol mevżi‘de (12) muṣībet ola ve eger görse-kim[6973] ḳazlar anuŋ-ıla söyleşürler bir ġanī ‘avrat (13) sebebinden sefer ide ol seferde ḥürmet ve ululıḳ[6974] bula.” İbrāhīm-i Kirmānī (14) eydür: “Ḳaz ehl-i beytüŋ ulularından bir kişidür ki mālı ve ḥaşemi çoḳ ola ve eger ḳaz endāmından nesnesi olsa māl ele getüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[6975]: “Aḳ ḳaz māldur veyā bir ġanī ‘avratdur ve ḳara ḳaz kenīzekdür ve eger görse-kim[6976] (15) ḳazı öldürüp etin yir ‘avratlaruŋ mālından mīrāṯ ala[6977] ve nafaḳa ide.” **[B175b]** (1) **Ḳoltuḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde ḳoltuḳ görse[6978] māldur ki çirkīnlig-ile (2) ele gele ve ḳoltuḳ ḳılı düşde murāddur.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde[6979] (3) ellerini ḳoltuġı

[6960] ve yāḫūd: M veyā
[6961] cüdā: M cüẕā
[6962] bir: B-
[6963] ṭutsa: M dutsa
[6964] emīn: M imīn
[6965] görilse: M görülse
[6966] ve dirlik giŋligi: B-
[6967] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[6968] görse-kim: M görse ki
[6969] ve: B-
[6970] ḫāṣṣa eger kendü evinde görse: M-
[6971] görse-kim: M görse ki
[6972] veyā: M yā
[6973] görse-kim: M görse ki
[6974] ululıḳ: M ululuḳ
[6975] ḳaz ehl-i beytüŋ ulularından bir kişidür ki mālı ve ḥaşemi çoḳ ola ve eger ḳaz endāmından nesnesi olsa māl ele getüre Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: B-
[6976] görse-kim: M görse ki
[6977] ala: B ola
[6978] eger düşde ḳoltuḳ görse: M ḳoltuḳ
[6979] düşinde: M düşde

altında[6980] ṭutsa düşmeni ḳahr eyleye ve murād bula ve eydürler (4) ki cevmerdlıḳdan[6981] el çeke ve her cerāḥat ve ḫastalıḳ[6982] ve noḳṣān ki ḳoltuḳda görile[6983] (5) murādsuzlıġa[6984] delālet ider ve düşmeni anuŋ üzerine ġālib ola (6) ve eger görse-kim[6985] ḳoltuġı ḳoḳar ḥarām māl bula ve eger bunuŋ ḫilāfi olsa ḳatılıġ-ıla[6986] (7) māl ele getüre ve eger görse-kim[6987] ḳoltuġından der aḳar ol-miḳdār noḳṣān bula." (8) **Ḳoḳu**[6988]**:** Muḥammed bin Sīrīn **[M239a]** eydür: "Eger düşde ḫoş ḳoḳu işitse[6989] medḥ ü (9) senādur ve nā-ḫoş ḳoḳu bunuŋ ḫilāfidur ammā eger ḫasta düşinde eyü[6990] ḳoḳu görse (10) vefāt ḳıla ve eger ḫoş ḳoḳı işidürse eyü adı ḫalāyıḳa münteşir ola. Eger bir (11) yaramaz ḳoḳu işidürse bunuŋ ḫilāfidur[6991]." **Ḳaraŋulıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde[6992] (12) ḳaraŋulıḳ ḍalāletdür dīnde ol ḳaraŋulıḳ miḳdārı ve eger görse-kim[6993] ḳaraŋulıḳ (13) aydın olmış tevbe eyleye." İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Eger görse-kim[6994] ḳaraŋulıḳdan aydınlıġa (14) gitdi girü ḳaraŋulıġa geldi ve girü aydınlıġa gitdi[6995] bu vāḳı'anuŋ ṣāḥibi münāfiḳ ola." Cābir-i Maġribī eydür: "Düşde ḳaraŋulıḳ ġamdur (15) ve eger görse-kim[6996] hevā ḳatı ḳaraŋulıḳ ḫalāyıḳ ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola[6997] ve işleri baġlu ola **[B176a]** (1) ve eger görse-kim[6998] hevā rūşen-iken bir bulut gelse ol yirde merg-i mefācān[6999] ola." (2) Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düş 'āleminde ḳaraŋulıḳ biş vech üzerine delālet ider[7000]: (3) küfre ve taḥayyüre ve işler baġlanmasına ve bid'ate[7001] ve ḍalālete." İsmā'īl ibni[7002] Eş'aṣ (4) eydür: "Eger görse-kim[7003] ḳaraŋulıḳdan aydınlıġa gelür dervīşlikden ġınāya gele (5) ve[7004] ġam

---

[6980] altında: M altına
[6981] cevmerdlıḳdan: M cevmerdlikden
[6982] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[6983] görile: M görüle
[6984] murādsuzlıġa: M murādsuzlige
[6985] görse-kim: M görse ki
[6986] ḳatılıġ-ıla: M ḳatılıġa
[6987] görse-kim: M görse ki
[6988] ḳoḳu: B ḳoḳı
[6989] eger düşde ḫoş ḳoḳu işitse: M düşde ḫoş ḳoḳu
[6990] eyü: B ḫoş
[6991] ve eger ḫoş ḳoḳı işidürse eyü adı ḫalāyıḳa münteşir ola eger bir yaramaz ḳoḳu işidürse bunuŋ ḫilāfıdur: M-
[6992] düşde: M-
[6993] görse-kim: M görse ki
[6994] görse-kim: M görse ki
[6995] girü ḳaraŋulıġa geldi ve girü aydınlıġa gitdi: B-
[6996] görse-kim: M görse ki
[6997] ḫalāyıḳ ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola: B ḫalāyıḳa ġam ve ġuṣṣa ola
[6998] görse-kim: M görse ki
[6999] merg-i mefācān: B merg-i mefācā
[7000] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[7001] ve bid'ate: M-
[7002] İbni: M-
[7003] görse-kim: M görse ki
[7004] ve: M-

u[7005] ġuṣṣadan ḫalāṣ bulup bid‘atden ve ḍalāletden ıraḳ ola.” **Ḳamçı:** (6) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7006] ḳamçı düzer işüŋ niẓāmına delālet ider[7007] (7) ve şeref bulmaġa işāretdür ve eydürler ki az māldur ve eger **[M239b]** ḳamçınuŋ taşması (8) üzilüp düşse[7008] ve ḳayışı aġacından üzülse ululıḳdan[7009] ve māldan düşe.” (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7010] bir kişi anı ḳamçıyla sürer anuŋ işine (10) meşġūl ola ve aŋa fāyide irişdüre ve eger düşinde ḳamçıyı elinden bıraḳsa ol (11) işüŋ[7011] ki üzerindedür anı terk ide ve eger görse-kim[7012] bir kimseyi ḳamçıyla şöyle (12) urur ki andan ḳan çıḳar yaramaz söz işide ve eger anuŋ teninden ḳan gitse (13) her ḳamçı başına bir aḳça bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger bir kimse anı ḳamçıyla (14) ursa ol māl ki bulıpdur ḥarām ola eger zaḥmuŋ nişānı anuŋ teninde (15) ḳalsa yaramaz söz ve şovuḳ kelām işide ve eger anı ḳamçıyla ursalar bilmese ki[7013] kim urupdur **[B176b]** (1) nā-gāh ol-miḳdār māl eline gire[7014].” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[7015] ḳamçınuŋ aġacında (2) mekrūh nesne olsa baġsuz ḳuvvet ve ‘ameldür. Eger baġ gönden veyā ḳayışdan (3) olsa[7016] aŋa ḫayr ve menfa‘at[7017] irişe. Eger ḳamçı elinde uvansa anuŋ oġlına ecel irişe[7018] ve yāḫūd[7019] işinden ma‘zūl ola ve eger (4) kendü atına binüp ḳamçıyla ursa bir kimsenüŋ yerinde iş işleye anuŋ (5) üzerine minnet eyleye ve eger bir kimsenüŋ arḳasına ḳamçı ursa ki andan ḳan çıḳsa (6) ol kişi ḥarām **[M240a]** māl bula ve yāḫūd[7020] uran kişi bir günāh-ıla müttehim ola (7) ve eger kendü arḳasında ḳamçı zaḥmın görse bilmese-kim[7021] anı kim urdı anuŋ (8) dīnī ve dünyāvī şuġlı eyü ola eger görse-kim[7022] bir kimseyi urur şöyle-ki[7023] iki (9) pāre olur[7024] anuŋ ehli müteferriḳ ola ve[7025] eger bir kişiye endāzesüz ḳamçı ursa (10) aŋa ġam ve

---

[7005] u: M ve
[7006] görse-kim: M görse ki
[7007] delālet ider: M delīldür
[7008] düşse: M-
[7009] ululıḳdan: B ululuḳdan
[7010] görse-kim: M görse ki
[7011] işüŋ: B iş
[7012] görse-kim: M görse ki
[7013] ki: B-
[7014] eline gire: M bula
[7015] eger: M-
[7016] gönden veyā ḳayışdan olsa: M gönden olsa yā ḳayışdan
[7017] ḫayr ve menfa‘at: B ḫayr u menfa‘at
[7018] eger ḳamçı elinde uvansa anuŋ oġlına ecel irişe: B-
[7019] ve yāḫūd: M veyā
[7020] ve yāḫūd: M veyā
[7021] bilmese-kim: M bilmese ki
[7022] görse-kim: M görse ki
[7023] şöyle-ki: M şöyle ki
[7024] olur: M ola
[7025] ve: M-

ziyān[7026] irişe.” İsmā‘īl bin[7027] Eş‘aş eydür: “Eger görse-kim[7028] elinde ḳamçı görse[7029] ḳışacuḳ (11) olmış girü uzun olmış anuŋ dili düşmen üzerine uzun[7030] ola ve eger uzun-iken (12) ḳışa olsa anuŋ dili düşmen üzerine ḳışa ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (13) eydür: “düşde[7031] ḳamçı biş vech üzerine delālet ider şefā‘ate ve cenge ve (14) müşkil iş āşikāre olmaġa ve sefere ve ululıġa[7032] ve māla.” **Ḳorḳmaḳ:** Ḥakīm eydür: (15) “Düşde ḳorḳmaḳ emīnlikdür[7033] ve eger görse-kim[7034] ḳorḳar ve bilmez ki kimden ve neden ḳorḳar[7035] **[B177a]** (1) düşmen üzerine ẓafer bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḳorḳmaḳ nuṣret bulmaḳdur eger (2) görse-kim[7036] cānavarlardan ḳorḳar ol kimseden ki ol cānavara mensūb- (3) dur aŋa mażarrat irişe.” **Ḳaftān:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger kendü ḳaftānını (4) düşinde eyü[7037] görse anuŋ kār u kesbi eyü ola ve eger ḳaftānı[7038] **[M240b]** ḳara olsa (5) ġam ve ġuṣṣa irişe meger ki ol kişi[7039] dāyim ḳara geymegi ‘ādet idinmiş ola ve eger ṣaru (6) olsa ḫasta ola ve eger yaşıl olsa şādumān ola[7040] ve ṣāliḥ ola ve eger (7) aḳ görse murāda irişe ve eger ḳara olsa muṣībete uġraya[7041] ve eger yanmış (8) görse bir pādişāhdan ol yanan miḳdārı ziyān irişe ve eger yırtılmış (9) olsa rāzı āşikāre ola ve eger yüŋden ve pālāsdan olsa māl ḥāṣıl (10) eyleye ve eger murāḳḳa‘ olsa dervīş ola ve eger ṭonı çirkīn olsa aŋa (11) ġam ve ġuṣṣa irişe ve eger ṭonı kāġıd olsa melāmet ve şenā‘at irişe (12) ve eger dört[7042] ayaḳlu cānavar derisinden olsa ḫayr ve menfa‘at bula ve eger (13) ḳaftānı[7043] kefen gibi[7044] yüzsüz olsa dīnī ve dünyāvī işleri tamām ola ve[7045] eceli (14) yaḳın gele ve ipekden olsa ‘izzet bula[7046] ve eger bir ulu beg ḳaftānın geyse işi (15) yücele ve[7047] eger pādişāh olsa işi ḳavī ola yegni[7048] ‘amel ṭuta ve eger vezīr **[B177b]** (1) ḳaftānı olsa çoḳ

[7026] ziyān: M ġuṣṣa
[7027] bin: M-
[7028] görse-kim: M görse ki
[7029] görse: B-
[7030] uzun: B-
[7031] düşde: B-
[7032] ululıġa: M ululuġa
[7033] emīnlikdür: M imīnlikdür
[7034] görse-kim: M görse ki
[7035] ve bilmez ki kimden ve neden ḳorḳar: M-
[7036] görse-kim: M görse ki
[7037] eyü: B-
[7038] ḳaftānı: M ḳaftān
[7039] ol kişi: B-
[7040] ola: B-
[7041] ve eger ḳara olsa muṣībete uġraya: M-
[7042] dört: B dörd
[7043] ḳaftānı: M ḳaftān
[7044] gibi: B bigi
[7045] ve: M-
[7046] bula: B ola
[7047] ve: B-
[7048] yegni: M yegi

menfa‘at bula ammā ardınca melāmet ideler ve eger ḥācib (2) ḳaftānı[7049] olsa çoḳ menfa‘at bula ve ulularuŋ ‘aṭāsından maḥrūm ola ve eger (3) dīvān ehli[7050] kimsesinüŋ olsa bir ẓālim-ile[7051] dostlıḳ eyleye eger ‘avānlar **[M241a]** ḳaftānı olsa (4) ‘aṭāya irişdürmege aŋa bir kimse yardım eyleye ve eger cellāduŋ olsa menfa‘at (5) bula ve ‘ālimüŋ olsa aŋuŋ elinde ve dilinde emānet ḳoyalar ve ṣūfīnüŋ (6) olsa dīn-dār ola ve eger zāhidüŋ olsa dünyādan yüz döndüre (7) ve eger bāzirgān ḳaftānı[7052] olsa kār u kesb revān ola ve eger ṣāliḥuŋ olsa dīnde menfa‘at bula ve anuŋ şuġlı ṣalāḥa gele ve eger fāsıḳuŋ olsa[7053] bir fāsıḳdan aŋa ziyān irişe (8) ve eger bir ırġad kişinüŋ[7054] olsa aŋa ġam ve renc irişe ve eger cühūduŋ (9) olsa mekr ü ḥīle ile bir kişi helāk eyleye āḫir ser-encāmı yaramaz ve ḫasta ola (10) ve eger tersānuŋ olsa kendü yaramazlıḳdan dostdan ve düşmenden emīn (11) olmaya[7055] ve eger keşīşüŋ olsa meyli kāfirlere ola ve bid‘at işleye (12) ve eger ruhbānuŋ olsa bī-dīn cāhiller-ile ṣoḥbet eyleye ve eger bir bahādur (13) kişinüŋ olsa ol kişi-kim[7056] aŋa nesne virüpdür girü ala ve eger pūta ṭa- (14) panlaruŋ[7057] olsa bir pādişāhuŋ ve bir ulu kişinüŋ işine meşġūl ola (15) ve eger ‘avratuŋ olsa ḥaḳīr ola ve eger bir maḥbūsuŋ olsa ġam ve ġuṣṣa **[B178a]** (1) irişe ve eger ḥammāluŋ olsa emānet ödeyici ola ve emīnligi ma‘lūm **[M241b]** ola[7058] (2) ve eger bir çūbānuŋ olsa bir ṣāliḥden rızḳ bula ve eger ḳaṣṣābuŋ olsa (3) aŋa ziyān irişe ve eger muḥannetüŋ olsa ‘avrat ala ve eger ḳaftān bir dürlü (4) olsa bir ‘avrat-ıla mübāreklik eyleye[7059].” İbrāḥīm Kirmānī eydür: “Düşde ḳaftānuŋ (5) eyüsi ve mübāregi yeŋi[7060] olmaḳdur aḳ ve giŋ ve ġāyetde yufḳa yaramazdur zīrā ki[7061] (6) dīn ża‘īflıġına[7062] delāletdür[7063] ve boyanmış ḳaftāndan ḫām ḳaftān yigrekdür (7) ve eger altun-ıla ṭoḳunmış ḳaftān olsa bir ‘āḳıle ‘avrat ala veyā kenīzek (8) ala[7064] ve eger ḳaftānda uzun ḫaṭlar olsa[7065] ḫayr ve menfa‘atdur[7066] ammā ḳızıl[7067] (9) ‘avrata eyü

[7049] ḳaftānı: M-
[7050] ehli: M-
[7051] ẓālim-ile: B ẓālime
[7052] bāzirgān ḳaftānı: M bāzirgānuŋ
[7053] kār u kesb revān ola ve eger ṣāliḥuŋ olsa dīnde menfa‘at bula ve anuŋ şuġlı ṣalāḥa gele ve eger fāsıḳuŋ olsa: B-
[7054] ırġad kişinüŋ: M ırġaduŋ
[7055] olmaya: B ola
[7056] kişi-kim: M kişi ki
[7057] ṭapanlaruŋ: M ṭapanlar ḳaftānı
[7058] ve emīnligi ma‘lūm ola **:** M-
[7059] ve eger ḳaftān bir dürlü olsa bir ‘avrat-ıla mübāreklik eyleye: M-
[7060] yeŋi: M-
[7061] zīrā ki: B-
[7062] ża‘īflıġına: M ża‘īfligine
[7063] delāletdür: M işāretdür
[7064] ‘avrat ala veyā kenīzek ala: M ‘avrat veyā kenīzek ‘āḳile ola
[7065] olsa: B olmasa
[7066] ḫayr ve menfa‘atdur: B ḫayr u menfa‘atdur
[7067] ammā ḳızıl: M ve eger ḳızıl olsa

ola ammā ehl-i ṣalāḥa yaramazdur ve eger ṣaru olsa[7068] ‘avrata (10) er ola ve eger ‘avratuŋ eri olsa ḫasta ola ve eger yaşıl olsa (11) ‘avrata ve ere daḫı[7069] eyü ola ve eger bir[7070] ṭon olsa ki her rengden bile olsa (12) pādişāhdan veyā vālīden ḳatı söz işide ve eger görse-kim[7071] kendü ḳaftānını (13) yir mālından[7072] nafaḳa eyleye ve eger görse-kim[7073] ḳaftānı yaş olmış giç ḳala yā[7074] bir iş-içün (14) maḥbūs ideler ve eger ḳaftānını alsalar[7075] ve yāḫūd żāyi‘ eylese yalıncaḳ ḳalsa anuŋ ḳadri ve (15) mertebesi[7076] zāyil ola ḫalāyıḳuŋ gözinde ḫaḳīr ola ve eger görse-kim[7077] **[B178b]** (1) ḳaftānını bir kimse yırtar ol kimseden ġam-gīn ola ve eger kendü ḳaftānını yā bir (2) ‘avrat ḳaftānını görse **[M242a]** ḳavm u ḳabīlesiyle ceng eyleye yā bir[7078] dostıyla ki anda (3) ḫayr olmaya anuŋ-ıla cidāl eyleye ve eger anuŋ ḳaftānını ḳapsalar ol yalıncaḳ (4) ḳalsa kendü menziletinden ve[7079] mertebesinden düşe ve eger görse-kim[7080] bir dürülmiş ḳaftānı açar sefere (5) gide ve eger dürse bir ġāyib olmış kimesnesi gele ve eger görse-kim[7081] ‘avratlar ḳaftānın (6) geyer mālı ziyāde ola ammā aŋa ‘aẓīm ḳorḳu irişe[7082] ve ba‘żılar eydürler ki[7083]: ġam ve ḫaḳāretdür (7) ve eger ebrūşim[7084] aşlından olsa ‘avratlara eyü ve[7085] erenlere yaramaz ola.” Ca‘fer-i (8) Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde yeŋi ve aḳ ḳaftān dört vech üzerine delālet (9) ider: ‘avrata ve pādişāha māla ve menfa‘ate ve ‘avratlara ere ve eger kendü ḳaftānın (10) maḳaṣ-ıla[7086] kesse aŋa ḫayr irişe ve eger görse-kim[7087] uġrılar ḳaftānını çıḳarurlar (11) ‘avratınuŋ fesādına delālet ider.” **Ḳuyı:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳuyı (12) ‘avratdur ve[7088] eger görse-kim[7089] ḳuyı ḳazar ṣu çıḳmaz bir dervīş ‘avrat dileye ve eger ol ḳazduġı ḳuyudan ṣu çıḳsa ve içse[7090] (13) ol ḳuyı kerpüc-ile yapılmış olsa ol[7091] ‘avrat ‘avāmdan

[7068] avrata eyü ola ammā ehl-i ṣalāḥa yaramazdur ve eger ṣaru olsa: M-
[7069] ve ere daḫı: M daḫı ere
[7070] bir: B-
[7071] görse-kim: M görse ki
[7072] mālından: M mālın
[7073] görse-kim: M görse ki
[7074] giç ḳala yā: B-
[7075] alsalar: B-
[7076] ḳadri ve mertebesi: B ḳadr u mertebesi
[7077] görse-kim: M görse ki
[7078] bir: M-
[7079] menziletinden ve: B-
[7080] görse-kim: M görse ki
[7081] görse-kim: M görse ki
[7082] irişe: M düşe
[7083] eydürler ki: B eydür
[7084] ebrūşim: M ebrīşīm
[7085] ve: M-
[7086] ḳaftānın maḳaṣ-ıla: M ḳaftānını mıḳraṣ-ıla
[7087] görse-kim: M görse ki
[7088] ve: B-
[7089] görse-kim: M görse ki
[7090] ol ḳazduġı ḳuyudan ṣu çıḳsa ve içse: B-

ola ya‘ni pādişāha **[M242b]** (14) taḳarrübi[7092] olmaya ve eger ḳuyudan şu içse ki ol şu ṭatlu olsa ‘avratuŋ (15) mālını[7093] **[B179a]** (1) anuŋ ra‘iyyetiyle yiye ve eger ḳuyunuŋ şuyı ṭuzlu (2) veyā acı olsa[7094] ‘avratuŋ mālını[7095] güc-ile[7096] ve kerāhiyyet ile yiye ve eger ḳuyunuŋ şuyı (3) ıssı olsa māl cihetinden ‘avratdan cefā göre ve ḫasta ola ve eger ḳuyuda (4) şu çoḳ olsa cömerd ‘avrat ala[7097] ve eger az[7098] olsa baḫīl ve nā-kes ‘avrat[7099] ola (5) ve eger bir ‘avrat görse-ki[7100] ḳuyı ḳazar şuyı tīz çıḳar ol ‘avrat ḫasta (6) ola ve mālını ḫastalıḳda ḫarc eyleye ve eger ḳuyunuŋ şuyı aḳ olsa mīrāṯdan (7) aŋa[7101] māl irişe ve eger dilese[7102] ki ḳuyunuŋ cemī‘ şuyını çeke ḳoġanuŋ ipi üzilüp (8) ḳuyıya düşse anuŋ bir nāḫış oġlı ola.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger (9) görse-kim[7103] bir ma‘lūm yirde ḳuyı ḳazar bir kişinüŋ üzerine mekr eyleye.” (10) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ḳuyudan[7104] şuyı ṭaşra çekse veyā[7105] küpe veyā destīye veyā bunlaruŋ gibi nesneye[7106] ḳoysa (11) māl ḥāṣıl eyleye ve ṣaḳlayu duta ve eger ḳuyıdan[7107] çıḳarup yir üzerine dökse (12) ve[7108] ol şuyı perākende eylese ol māl ki cem‘ idüpdür ḫayr cihetine nafaḳa (13) eyleye ve eger görse-kim[7109] kendüsi ḳuyıya **[M243a]** düşer mekre düşe ve eger görse-kim[7110] (14) ḳuyudan şu çıḳup aḳar bir ġanī ve saḫī ‘avrat ala ve[7111] andan ni‘met ḥāṣıl eyleye (15) ḫāṣṣa-ki[7112] ol ḳuyunuŋ şuyı ṭatlu ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳuyu altı **[B179b]** (1) vech üzerine delālet ider: ‘avrata ve ‘ālime ve ulu kişiye ve ölüme ve evlenmege (2) ve mekre[7113] ve eger düşinde ḳuyı ḳazıcı görse ki[7114] bir ḥīle-kār kişiye (3) delālet ider.” **Ḳurbaġa:** Düşde

---

[7091] ol: M o
[7092] taḳarrübi: B taḳarrüb
[7093] mālını: M-, B sehven, anuŋ-ıla cidāl eyleye ve eger anuŋ ḳaftānını ḳapsalar ol yalıncaḳ ḳalup ḳuyuya girse mālını
[7094] ṭuzlu veyā acı olsa: M yā ṭuzlu veyā acı olsa
[7095] mālını: M mālın
[7096] güc-ile: B-
[7097] ala: M ola
[7098] az: B-
[7099] ‘avrat: B-
[7100] görse-ki: M görse ki
[7101] aŋa: M-
[7102] dilese: M dilerse
[7103] görse-kim: M görse ki
[7104] ḳuyudan: M ḳuyı
[7105] çekse veyā: B-
[7106] veyā bunlaruŋ gibi nesneye: B-
[7107] ḳuyıdan: B ḳuyudan
[7108] ve: B-
[7109] görse-kim: M görse ki
[7110] görse-kim: M görse ki
[7111] ve: B-
[7112] ḫāṣṣa-ki: M ḫāṣṣa ki
[7113] mekre: B mekrūh nesneye
[7114] ki: B-

zāhiddür eger görse-kim[7115] üzerine çoḳ ḳurbaġalar (4) cem‘ olmış ol maḥallede ġalebelıḳ iderler ol yirüŋ[7116] ehline Ḥaḳ Ta‘ālādan (5) ‘aẕāb gele ve ol yirde ḳovcılıḳ[7117] ideler. Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ḳurbaġayı[7118] öldürse (6) ve anuŋ etinden yise[7119] bir zāhid kişiye ḳaṣd eyleye ve anuŋ mālından ḫarc eyleye.” (7) **Ḳāḍī bitisi:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7120] bir kişi-y-içün ḳāḍī bitisin (8) virür māl bula ve eger görse-kim[7121] bir kimse aŋa ḳabala bitisin virür ḥacāmāt eyleye (9) ve eger ol bir ġayrı kimse-y-içün virse anuŋ mālına[7122] noḳṣān ola ve (10) eger żāyi‘ olsa veyā yanup helāk olsa mālı żāyi‘ ola ve eger görse-kim[7123] (11) elinde ḳāḍī bitisi var ol-miḳdār dostlıḳ ve vilāyet bula. Eger pādişāḥ[7124] biti virse[7125] **[M243b]** (12) hem buŋa delālet ider. Eger ḳāḍī virse ‘ilm ve ḥikmet yā ḥuccet-i şer‘ī ḥāṣıl (13) eyleye.” **Ḳına:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger düşinde elinde ve[7126] ayaġında ḳına görse (14) kendü ḳavm u ḳabīlesine ḫastalıḳ[7127] irişe ve eydürler ki anlaruŋ ḥālin[7128] dāyim örte (15) ve eger ḳarışmamış ḳına görse eyü degüldür[7129].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳına üç **[B180a]** (1) vech üzerine delālet ider: ārāyişe ve ḳavm u ḳabīlesinüŋ ḥālin örtmege ve ehl-i (2) beytüŋ sırrına.” **Ḳalem:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ḳalem bulsa ‘ilm ögrene ve işi (3) rāst gele ve eger ḳalem-ile nesne yazsa seferden kişi girü gele ve eger yazduġını (4) oḳısa[7130] ol kişi ‘āmī olsa ol kişi[7131] vefāt ḳıla ve eger ‘ālim olsa[7132] görse-kim[7133] (5) ḳalem ṣınur ḥürmetden düşe bī-nevā ola ve eger ṣınmış ḳalem-ile yazsa yaramaz ola.” (6) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḳalem yedi vech üzerine[7134] delālet ider: ḥikmete ve fermāna (7) ve ‘ilme ve vilāyete ve ṭoġru[7135] olmaġa ve ḫayra ve murād bulmaġa.” **Ḳavun:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (8) “Eger ḳavunuŋ[7136]

[7115] görse-kim: M görse ki
[7116] yirüŋ: M yerüŋ
[7117] ḳovcılıḳ: M ḳovucılıḳ
[7118] ḳurbaġayı: B ḳurbaġa
[7119] yise: M yese
[7120] görse-kim: M görse ki
[7121] görse-kim: M görse ki
[7122] mālına: B mālından
[7123] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[7124] pādişāḥ: B-
[7125] virse: M olsa
[7126] ve: M yā
[7127] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[7128] ḥālin: M ḥālini
[7129] degüldür: M degildür
[7130] oḳısa: M oḳusa
[7131] ol kişi: B-
[7132] olsa: M-
[7133] görse-kim: M görse ki
[7134] vech üzerine: M nesneye
[7135] ṭoġru: M ṭoġrı
[7136] ḳavunuŋ: B ḳavun

rengi ṣaru olsa ḫastalıḳdur[7137] ve eger yaşıl olsa ve ṭatlu olsa (9) vaḳtında olsa[7138] menfa‘atdur ve ne-ḳadar ki kiçirek olsa yigrekdür ġam u ġuṣṣası (10) zāyil ola ve eger görse-kim[7139] ḳatında çoḳ[7140] ḳavun var ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola (11) anuŋ ‘ilācın **[M244a]** bilmeye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde ḳavun bir menfa‘atlu ‘avratdur (12) ve ‘ıyş-ı ḫoşdur ve eger Hindī ḳavun olsa yaşıl ve ṭatlu olsa ḥāli eyü (13) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳavun biş vech üzerine delālet ider: (14) ḫastalıġa[7141] ve ‘avrata ve oġula ve menfa‘ate[7142] ve ḫoş dirlige ḳaçan ṭatlu olsa.” **Ḳulan:** (15) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde ḳulan ṭutsa ġanīmet bula ve eger üzerine **[B180b]** (1) binse aŋa muṭī‘ olsa ‘āṣī olup İslāmdan müfāraḳat isteye ve eger anuŋ-ıla (2) ceng eylese ve aŋa ser-keşlik eylese renc ve[7143] ġuṣṣa irişe ve eger görse-kim[7144] iki ḳulan (3) bir biriyle ceng iderler iki fāsıḳ ceng eyleyeler ve eger görse-kim[7145] bir ḳulanı[7146] ṭutup (4) evine getürür ol kişi fāsıḳ ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Cāhil ve aḥmaḳ (5) ola ve eger anuŋ etin yise[7147] çoḳ māl bula ve eger görse-kim[7148] anuŋ üzerine (6) binmiş çoḳ māl bula ve eger görse-kim kendü ḳulan olmış rızḳ anuŋ üzerine (7) bol ola ammā kendüsine ziyān var ve daḫı ḳulanuŋ derisi ve eti ve ḳılı ġanīmet- (8) dür ve[7149] eger düşinde ḳulan başın bulsa biŋ aḳça bula ve yāḫūd[7150] bir ulu kişiyle (9) ṣoḥbet eyleye ve andan ḫayr irişe.” **Ḳara ev:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7151] bir ḳara **[M244b]** (10) ev içinde oturur dünyā metā‘ından nesne bula ve yāḫūd ‘avrat dileye ve eger (11) ḳara ev aḳ veyā[7152] yaşıl[7153] olsa ḫayrdur ve eger bir bilmedügi yaşıl[7154] ḳara evde (12) otursa ol kimse şehīd ola eger bildügi ḳara ev[7155] olsa ki[7156] kendüniŋ mülki[7157] (13) ola ve[7158] ol kimesne dīn-dār ola ve ḳara ev her ne rengde ki olsa ḳaftān (14) rengi üzerine ḳıyās olınur anuŋ ta‘bīrin beyān idüp

[7137] ḫastalıḳdur: M ḫastelikdür
[7138] vaḳtında olsa: M-
[7139] görse-kim: M görse ki
[7140] ḳatında çoḳ: M-
[7141] ḫastalıġa: M ḫastelige
[7142] ve menfa‘ate: M-
[7143] ve: M ü
[7144] görse-kim: M görse ki
[7145] görse-kim: M görse ki
[7146] ḳulanı: B ḳulan
[7147] yise: M yese
[7148] görse-kim: M görse ki
[7149] ve: B-
[7150] ve yāḫūd: M veyā
[7151] görse-kim: M görse ki
[7152] veyā: M ve
[7153] yaşıl: B yeşil
[7154] yaşıl: B yeşil
[7155] ḳara ev: M ḳara
[7156] ki: B-
[7157] mülki: M milki
[7158] ve: M-

ṭururuz[7159].” **Ḳaḳımaḳ:** (15) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7160] bir kişi dīnden ötürü ḳaḳır ḫayrdur. **[B181a]** (1) Eger dünyādan ötürü ḳaḳısa dīni ḥaḳīr duta ve eger düşinde pādişāh aŋa ḳaḳısa (2) aŋa renc ve ziyān irişe ve eger atası ve anası ḳaḳısa aŋa renc irişüp[7161] bir yüce yirden düşe.” (3) **Ḳatıḳlar:** Muḥammed Sīrīn eydür: “Şol ḳatıḳ ki anuŋ ṭa‘mı ṭatlu ola[7162] ve ḳoḳusı eyü ola (4) ve pāk ola ḫayr[7163] ve eylükdür ki aŋa irişür.” Ve her ṭa‘ām ki[7164] kendü maḳāmında dinilür (5) anuŋ üzerine ḳıyās olına. **Ḳan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7165] cirāḥatsuz (6) teninden ḳan revān olmış rişvet ala veyā[7166] aŋa ziyān irişe ve eger ḳan (7) cirāḥat-ıla[7167] olsa ġam ve ziyān ola ve eger urulmadın andan[7168] ḳan revān (8) olsa **[M245a]** anuŋ üzerine ṭa‘n dilin uzadalar ve andan ol sevāb bula ol (9) ḳan miḳdārı ve eger görse-kim[7169] ḳan yir nā-ḥaḳ ḳan eyleye veyā[7170] ḥarām māl yiye[7171] (10) ve eger görse-kim[7172] gevdesi delinmiş ḳan ve[7173] iriŋ aḳar tenine ve ḳaftānına bulaşmış (11) ḥarām māl cem‘ eyleye[7174] (12) ve eger cirāḥatdan ḳan gelse ol cirāḥat[7175] (13) yara olsa anuŋ mālına noḳṣān ola ve yāḫūd[7176] çirkīn söz işide ve ol (14) cihetden sevāb bula ve eger görse-kim[7177] altından ḳan gelür anası ḳarnından oġlı (15) düşe[7178] ve eger maḳ‘adından ḳan gelse ve tenine bulaşsa ḳavm u ḳabīlesinden ġam **[B181b]** (1) göre ve eger görse-kim[7179] bir ḳan ḳapusına düşer bir nā-ḥaḳ söze mübtelā ola ve eger (2) görse-ki[7180] bir şehirde veyā bir köyde ḳan revān olmış aḳar ol yirde ḳatl ola (3) ve eger görse-kim[7181] cemī‘i çor tenlerden[7182] ḳan aḳar ol yirde ḳıtāl ola.” **Ḳulḳuḳ[7183]:** (4) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Bir kişiye delālet ider ki ḥelāl mālını ḫayr işe nafaḳa (5) ide

[7159] ṭururuz: B dururuz
[7160] görse-kim: M görse ki
[7161] aŋa renc irişüp: B-
[7162] ola: B-
[7163] ḫayr: M ḫayrdur
[7164] ki: B-
[7165] görse-kim: M görse ki
[7166] veyā: M ve yāḫūd
[7167] cirāḥat-ıla: M cirāḥat ile
[7168] andan: M-
[7169] görse-kim: M görse ki
[7170] veyā: M yā
[7171] yiye: M yeye
[7172] görse-kim: M görse ki
[7173] ve: B-
[7174] ve eger görse-kim gevdesi delinmiş ḳan iriŋ aḳar tenine ve ḳaftānına bulaşmış ḥarām māl cem‘ eyleye: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7175] cirāḥat: M cerāḥat
[7176] ve yāḫūd: M ve yāḫu
[7177] görse-kim: M görse ki
[7178] düşe: M ola düşe
[7179] görse-kim: M görse ki
[7180] görse-ki: M görse ki
[7181] görse-kim: M görse ki
[7182] cemī‘i çor tenlerden: M cemī‘ tenlerde
[7183] ḳulḳuḳ : B tulḳuḳ

mescid gibi[7184] ve köpri gibi ve eger bal-ıla olsa bir ‘ālim kişiye delālet ider ki ḥalāyıḳa (6) yol **[M245b]** göstere.” **Ḳız oġlan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “düşde ḳız oġlan şādılıḳdur (7) ve eger görse-kim[7185] ḳız ṭoġar yāḫūd aŋa ḳız virürler ni‘metüŋ çoḳlıġına delālet (8) ider[7186] ve eger görse-kim[7187] ḳızı vefāt ḳılur bunuŋ ḫilāfi ola ve eger bir kişiye (9) ḳız virse aŋa ḫayr ve şādılıḳ[7188] irişdüre ve eger bir kimse[7189] görse-kim[7190] kendüsi (10) ḳız olmış ġam u[7191] ġuṣṣa ola, eyü olmaya.” **Ḳız oġlanlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (11) eydür: “Eger bir ‘avrat görse-kim[7192] anuŋ daḫı ḳız oġlan gibi perdesi var (12) ḥelāl māl bula[7193] ve eger bir kişi ḥelāllıḳ üzerine anuŋ ḳızlıġın alsa ol (13) māldan ‘avrat ala veyā kenīzek ala.” **Ḳayış:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde (14) ḳayış her ne cānavaruŋ derisinden olsa ol miḳdār menfa‘at bula ve eger (15) ḳayışı pārelese veyā żāyi‘ eylese ol miḳdār ziyān irişe ve eger eti ḥelāl **[B182a]** (1) olan cānavaruŋ derisinden olsa ḥelāl māla delālet ider.” **Ḳoġa:** (2) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳoġa[7194] bir kimseye delālet ider ki bir[7195] bilinmedük (3) mālları[7196] cem‘ eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Bir kimseye delālet ider ki mālı āsānlıġ-ıla (4) ele **[M246a]** getüre ve eger ḳoġa-y-ıla ırmaḳdan ṣu çekse mālı düşvārlıġ-ıla cem‘ eyleye[7197] (5) ve eger ḳuyudan çekse mekr-ile māl ḥāṣıl eyleye[7198] ve eger ol ṣuyı destīye veyā küpe (6) ḳoysa ol mālı be-ġāyet saḳlaya ve eger yire[7199] dökse ol mālı ḫayra ḫarc eyleye (7) ve eger ḳoġa[7200] büyük ve yeŋi[7201] olsa ol kişi girü gele[7202] bilinmedük māl ḥāṣıl eyleye (8) ve dostlıḳ eyleye yāḫūd[7203] aŋa ḫayr irişdüre.” **Ḳapu:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: (9) “Eger görse-kim[7204] çoḳ baġlu ḳapular aŋa açılur ni‘met ḳapuları anuŋ üzerine (10) açıla. Eger yol ṭarafında olsa ol ni‘metleri tīz ḫarc eyleye ve

[7184] gibi: B-
[7185] görse-kim: M görse ki
[7186] delālet ider: M delīldür
[7187] görse-kim: M görse ki
[7188] ḫayr ve şādılıḳ: B ḫayr u şāẕılıḳ
[7189] bir kimse: M-
[7190] görse-kim: M görse ki
[7191] u: M ve
[7192] görse-kim: M görse ki
[7193] māl bula: M mālı ola
[7194] düşde ḳoġa: M ḳoġa düşde
[7195] bir: M-
[7196] mālları: B māl
[7197] cem‘ eyleye: M ele getüre
[7198] eyleye: M ide
[7199] yire: M yere
[7200] ḳoġa: M ḳoġanuŋ
[7201] yeŋi: M pāk
[7202] gele: M-
[7203] yāḫūd: M veyā
[7204] görse-kim: M görse ki

pādişāh (11) sarāyında olsa ol ni‘met pādişāh cihetinden ola kendü ‘ayāline ḫarc eyleye[7205] (12) ve eger görse-kim[7206] evinüŋ ḳapusı düşmiş aŋa ‘aẕīm muṣībet irişe ve bir bölük (13) ṭāyife anuŋ destūrınsuz evine gire ve eger görse-kim[7207] ḳapusını çıḳarup (14) alup giderler bilmez ki ḳanda iletürler aŋa muṣībet ola ve eger ḳapunuŋ ortasında (15) bir küçük ḳapu daḫı görse ‘avratına āfet irişe ve eger görse-kim[7208] ḳapusı ḳavī **[B182b]** (1) ve muḥkem ve yeŋi olsa[7209] ḥāli eyü ola ḫāṣṣa-ki[7210] ehl-i ‘ayāli ḥāli ve eger ḳapusı ḳatı (2) giŋ olsa **[M246b]** bir bölük ḫalḳ anuŋ evine[7211] gireler ceng-ile ve muṣībet-ile ve eger (3) görse-kim[7212] ḳapuyı açdılar du‘āsı müstecāb ola ve düşmen üzerine ẓafer bula (4) ammā sarāy ḳapuları ev ḳapularından yigrek[7213] ve ḳuvvetlüdür ta‘bīr cihetinden (5) ve eger[7214] bir yeŋi ḳapuya kilid ursa ‘avrat ala ve evüŋ ḳapusın ḳoparsa (6) ‘avratı vefāt ḳıla veyā ṭalāḳ vire ve eger dürgere baŋa[7215] ḳapu düzi vir dise (7) yā ‘avrat dileye yā ḳız oġlan kenīzek ṣatun ala ve eger ḳapuda iki ḥalḳa (8) veyā iki dükkān olsa ‘avratınuŋ oynaşı ola.” Ca‘fer-i Ṣādiḳ eydür: “Düşde (9) ḳapu üç vech üzerine delālet ider: bir evüŋ ṣāḥibine ve ḫidmet-ḳāra[7216] ve kenīzege (10) ve eger şehrüŋ dervāzesin görse ol kişi ḥācib ola veyā pādişāhuŋ ḳapu- (11) cısı ola.” **Ḳapucılıḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7217] ḳapucılıḳ eyler ḥāceti tīz müyesser (12) ola ve[7218] bir ulu kişiden manṣıb bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger pādişāhuŋ (13) ḳapucılıġın eylese anuŋ muḳarrebi ola.” **Ḳal‘a:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7219] (14) bir ḳal‘a binā ider dīnüŋ ṣalāḥıdur ve düşmenüŋ helākligidür ve eger (15) kendü ḳal‘asını helāk ve ḫarāb eylese anuŋ dīni[7220] helāk ola ve eger **[M247a]** kirec-ile bünyād **[B183a]** (1) eylese ṭamu ehli ‘ameli ola ve eger bir ḳal‘ada muḳīm olsa dīnde ṯābit ola.” (2) **Ḳuyruḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7221] kendüniŋ at veyā ṣıġır (3) veyā eşek ḳuyruġı gibi[7222] ḳuyruġı olmış mālı ziyāde ola ve ‘ıyşı ḫoş ola (4) ve ba‘żılar

[7205] eyleye: B-
[7206] görse-kim: M görse ki
[7207] görse-kim: M görse ki
[7208] görse-kim: M görse ki
[7209] olsa: M-
[7210] ḫāṣṣa-ki: M ḫāṣṣa ki
[7211] anuŋ evine: M üzerine
[7212] görse-kim: M görse ki
[7213] yigrek: M yegrek
[7214] eger: M-
[7215] baŋa: M-
[7216] ḫidmet-ḳāra: M ḫiẕmet-ḳāra
[7217] görse-kim: M görse ki
[7218] ve: B-
[7219] görse-kim: M görse ki
[7220] dīni: B-
[7221] görse-kim: M görse ki
[7222] at veyā ṣıġır veyā eşek ḳuyruġı gibi: M at ḳuyruġı veyā ṣıġır ḳuyruġı veyā eşek ḳuyruġı gibi

eydürler: Ḫalāyıḳ aŋa tābi‘ olalar[7223] ve eger it ḳuyruġı gibi veyā çaḳal[7224] (5) yā ḳurd ḳuyruġı gibi olsa ḥarām māl[7225] ola ki anı melāmet ideler ve eger bir[7226] (6) cānavaruŋ[7227] ḳuyruġı gibi olsa ki anuŋ eti yinmez[7228] ḥarām māla delālet (7) ider.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳuyruḳ dört vech üzerine delālet (8) ider: bir tābi‘ yārenlere ve māla ve rāḥata ve ‘ıyşa.” **Ḳoyun kuyruġı:** Muḥammed bin (9) Sīrīn eydür: “Düşde bir bedre māldur ki ṣaḳlanmış ola ve eger bişmemiş (10) ḳuyruḳ olsa şübhelü māl ola ve eger bişmiş ḳuyruḳ olsa bir ḥāṣıl (11) olmış māl ola ve eger bir kimse anuŋ ḳuyruġınuŋ[7229] ḳıḳırdaġından yise[7230] (12) mālınuŋ ba‘żısını düşmen ala ve eger ḳoyun ḳuyruġı gibi ḳuyruġı var (13) görse[7231] bir muḳbil ve naṣīblü[7232] oġlı ola.” **Ḳıyāmet:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (14) “Düşde görse kim[7233] ḳıyāmet ḳopsa[7234] ve Ḫaḳ Ta‘ālāyı görse-ki[7235] ḫalḳ üzerine **[M247b]** (15) ‘adl ider ve eger gördügi kimseler ẓālim olsalar anlara belā ve āfet irişe **[B183b]** (1) ve eger[7236] maẓlūm olsalar ẓālimler[7237] üzerine nuṣret bulalar ve eger ḫalāyıḳ görse-ki[7238] (2) Ḫaḳ ḥażretinde baş aşaġa eylemişler ṭururlar delālet ider ki anlaruŋ ḫışmı ola (3) ve eger görse-kim[7239] ḳıyāmet ‘alāmetlerinden ‘ālāmet ẓāhir olur Deccāl gelmek gibi (4) veyā[7240] Ye’cūc ve[7241] Me’cūc çıḳmaḳ gibi tevbe itmek gerek ve eger görse-kim[7242] ḳabırlar yarılup (5) cemī‘ ölenler[7243] ṭurı gelür[7244] düşmen üzerine ẓafer bula ve ḳıyāmetde ḥisāb yerine varsa (6) ġāfillıḳ[7245] eyleye ve aŋa ḥisāb ṣorsalar aŋa ziyādelıḳ irişe ve eger ḳıyāmetde (7) bitisini ṣaġ eline virseler ṭoġru[7246] yol üzerine vefāṭ ḳıla ve eger ṣol (8) eline virseler aŋa ḫavf irişe eger fāsıḳ-ısa[7247] ve eger kendüyi ṣırāṭ üzerinde (9) görse ṭoġru[7248]

[7223] olalar: B ola
[7224] veyā çaḳal: M-
[7225] māl: M mālı
[7226] ve eger bir: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7227] cānavaruŋ: M cānavar
[7228] yinmez: M-
[7229] ḳuyruġınuŋ: M ḳuyruġın
[7230] yise: M yese
[7231] var görse: M olsa
[7232] naṣīblü: M manṣıblu
[7233] düşde görse kim: M düşinde görse ki
[7234] ḳopsa: M ḳopar
[7235] görse-ki: M görse ki
[7236] ve eger: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7237] ẓālimler: M ẓālim
[7238] görse-ki: M görse ki
[7239] görse-kim: M görse ki
[7240] veyā: M-
[7241] ve: M-
[7242] görse-kim: M görse ki
[7243] cemī‘ ölenler: M cemī‘i ölen
[7244] ṭurı gelür: M durı gelür
[7245] ġāfillıḳ: B ‘āḳıllıḳ
[7246] ṭoġru: M ṭoġrı
[7247] fāsıḳ-ısa: B fāsıḳ ise

yol üzerinde ola ve eger ṣırāṭdan geçmese ḫaṭā üzerine ola.” (10) **Ḳan almaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7249] bir pīr kişi ṭamarından (11) ḳan alur bir dostdan çirkīn kelām işide ve yigit kişi alsa aŋa düşmen (12) ṭa‘ne ura ve mālı telef ola ve eger ḳan çıḳarsa bir sulṭān cihetinden (13) ġam irişe.” İsmā‘īl bin[7250] Eş‘aṣ eydür: “Eger ṣaġ **[M248a]** ḳolından alsa māluŋ (14) ziyādeliġına[7251] delālet ider ve eger ṣol ḳolından alsa dostları çoḳ ola (15) ve eger bir bildügi kişi ḳan alsa bir uludan fāyide irişe ve eger kendü ‘avratı **[B184a]** (1) ḳan alsa ve andan ḳan çıḳsa aŋa ḥaḳ söz söyleyeler ve eger cemī‘ ḳanı[7252] çıḳsa (2) hergiz ḳanı ḳalmasa tīz vaḳtda vefāt ḳıla veyā oġlı ola[7253] ol ‘illet ki kendüde vardur (3) andan ḳurtılmaya.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳan almaḳ dört vech üzerine (4) delālet ider: işüŋ küşādelıġına[7254] ve sefere ve māl cihetinden cenge ve ortaḳlıġa.” (5) **Ḳum:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳum ḫayr ve māldur ve eger içine girse (6) her işe meşġūl ola ve eger düşinde ḳum yise[7255] veyā cem‘ eylese kesb ü kārda[7256] (7) be-ġāyet dürişe[7257].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳum[7258] dört vech üzerine delālet (8) ider: bir māla ve meşġüllıġa ve menfa‘ate ve rif‘ate.” **Ḳarġa:** Ḥakīm eydür bir fāsıḳ (9) ve yalancı kişiye delālet ider[7259] eger ḳarġa görse bu ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye (10) ve eger görse-kim[7260] cemī‘ ḳarġalar[7261] cem‘ olmışlar uġrılar[7262] ve fāsıḳlara delālet ider (11) ve eger düşinde ḳarġa ṭutsa bir bāṭıl yirden menfa‘at[7263] bula.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: **[M248b]** (12) “Bir ḳarġa Hindū kenīzekdür ve çoḳ ḳarġalar[7264] leşkerdür ve eger görse-kim[7265] bir ḳarġanuŋ derisin çıḳarur (13) bir ġarībe ‘avrat-ıla zīnā eyleye ve eger ḳarġa öldürse ehl-i beytine muṣībet irişe[7266] ve eydürler ki bir uġrı (14) kişinüŋ üzerine ġālib ola ve anı ḳahr eyleye ve eger ḳarġa aŋa kelām söylese iki cihānuŋ ḫaberlerinden (15) ḫaber-dār ola ve eger görse-kim[7267] hevādan ḳarġalar geçer anlaruŋ ‘adedince leşker ola ve

---

[7248] ṭoġru: M ṭoġrı
[7249] görse-kim: M görse
[7250] bin: M-
[7251] ziyādeliġına: M ziyādeligine
[7252] cemī‘ ḳanı: B cemī‘i ḳanı
[7253] oġlı ola: B-
[7254] küşādelıġına: M küşāyişine
[7255] yise: M yese
[7256] kesb ü kārda: B kesb-i kārda
[7257] dürişe: M dürişe ve eger
[7258] düşde ḳum: M ḳum düşde
[7259] delālet ider: M delīldür
[7260] görse-kim: M görse ki
[7261] cemī‘ ḳarġalar: B cemī‘i ḳarġalar
[7262] uġrılar: M uġrılara
[7263] menfa‘at: M ni‘met
[7264] ḳarġalar: B ḳarġa
[7265] görse-kim: M görse ki
[7266] irişe: B ola
[7267] görse-kim: M görse ki

eger görse-kim[7268] **[B184b]** (1) bir ḳarġaya muʿālece eyler bir uġrıya ögüt vire.” **Ḳış:** Ḥakīm eydür: “Düşde ḳış pādişāhdur (2) ve[7269] eger görse-kim[7270] ḳış olmış ġāyet[7271] şovuḳlar olup ḫalāyıḳa andan ziyān irişür pādişāhdan (3) ḫalāyıḳa ziyān irişe ve eger ḳatı şovuḳ olsa sulṭāndan ḫalāyıḳa ḫayr ve[7272] menfaʿat ola ammā (4) düşde ḳış görmek[7273] eger vaḳtında olsa yigrekdür[7274].” **Ḳasuḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7275] (5) ḳasuġına naẓar ider ve şanur ki anda hergiz ḳıl yoḳdur işi baġlu ola ve eger çoḳ ḳıl görse (6) ġam-gīn ola ve eger ḳasuġında ʿavratlardan renc ẓāhir olsa baş bart gibi ol miḳdār (7) renc ola.” **Ḳalḳan:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7276] elinde ḳalḳan ṭutar[7277] ol kimse edīb ve ʿāḳıl (8) ola ki anuŋ dostları aŋa ikrāh-ile **[M249a]** naẓar eyleyeler ve eger elinde ve boynında olsa emīnlige (9) ve ḳuvvete delālet ider ve eger ḳalḳanın[7278] yir[7279] üzerinde ḳonmış görse bir fāżıl kişiyle şoḥbet eyleye (10) ve andan ḫayr göre.” Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳalḳan altı vech üzerine delālet ider: bir yāre (11) ve ḳarındaşa[7280] ve ḳuvvete ve oġula ve emīnlige ve püşt ve penāha[7281] ḳalḳanuŋ büyükligi miḳdārı[7282].” **Ḳızamuḳ:** Muḥammed bin Sīrīn (12) eydür düşde ḳızamuḳ māl ziyādeliġına[7283] delālet ider ki[7284] renc ve[7285] zaḥmet-ile ḫāṣıl ola ve eger rūşen ve ḳızıl (13) olsa ḥelāl māldur eger ḳara olsa ḥarām māldur.” **Ḳoŋaḳ:** Ki başda olur Muḥammed bin Sīrīn (14) eydür: “Eger görse-kim[7286] bir[7287] başdan ḳoŋaḳ iner aŋa ziyān irişe ve eger ḳoŋaġ-ıla bile ḳıl çıḳsa ġam-gīn ola.” (15) **Ḳurşun:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[7288]: “Dünyā metāʿından bir ednā nesneye delālet ider[7289] ve eger düşinde ḳurşun eritse ḫalāyıḳuŋ diline **[B185a]** (1) düşe yavuzlıġ-ıla anı melāmet ideler[7290].” **Ḳarın:** Ḥukemā eydür: “Düşde ḳarın üç vech üzerine (2) delālet

[7268] görse-kim: M görse ki
[7269] ve: B-
[7270] görse-kim: M görse ki
[7271] ġāyet: B ġāyetde
[7272] ve: B u
[7273] düşde ḳış görmek: M-
[7274] yigrekdür: M eyüdür
[7275] görse-kim: M görse ki
[7276] görse-kim: M görse ki
[7277] ṭutar: B dutar
[7278] ḳalḳanın: B ḳalḳan
[7279] yir: M yer
[7280] ve ḳarındaşa: B-
[7281] püşt ve penāha: M püşt-i penāha
[7282] büyükligi miḳdārı: B büyüklügi
[7283] ziyādeliġına: M ziyādeligine
[7284] delālet ider ki: B delāletdür kim
[7285] ve: B ü
[7286] görse-kim: M görse
[7287] bir: B-
[7288] Muḥammed bin Sīrīn eydür: B-
[7289] delālet ider: M delīldür
[7290] ideler: B ide

ider[7291]. Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Ḳarın ẓāhirden[7292] bāṭından māldur.” Muḥammed bin Sīrīn (3) eydür: “Oġuldur.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ḳavm u ḳabīledür ve eger görse-kim[7293] ḳarnı büyük olmış bunlaruŋ[7294] (4) ziyādelıġına **[M249b]** delālet ider[7295] ve eger görse-kim[7296] her ne ki ḳarnında var-ısa[7297] ṭaşra çıḳarur yur (5) girü yerine ḳor ‘āḳıbeti maḥmūd ola[7298] ve eger görse-kim[7299] ḳarnından bir kişi çıḳar anuŋ (6) neslinden bir kimse ẓāhir ola ki muḥterem ola ve eger görse-kim[7300] ḳarnı şişmiş mālı çoḳ (7) ola ve eger görse-kim[7301] ḳarnı yarılmış olsa[7302] muṣībete irişe ve eger ḳarnı delük olsa ‘ayā- (8) linden emīn[7303] olmaya ve eger görse-kim[7304] ḳurtlar anuŋ ḳarnı altın yir ‘ayālleri mālın yiyeler[7305].” Ca‘fer-i (9) Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳarın dört vech üzerinedür: bir maḳām-ı ‘ilme ve ḫazīneye (10) ve ḳıvām-ı ‘ıyşa ve oġullar yerine ve her ne-kim[7306] ḳarnındadur ma‘deden ve baġarsuḳdan ve (11) cigerden cemī‘i[7307] māldur.” **Ḳılıç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ḳılıç ḳınıyla olsa ‘avratdur (12) ve ḳınsuz olsa māldur ve buyruḳ revānlıġıdur anuŋ ḳadr u ḳıymeti miḳdārınca[7308].” Muḥammed bin (13) Sīrīn eydür: “Eger ḳılıcı elinde ṭutsa oġlı ola eger ḳılıç ḳınında[7309] ṣınsa ḳarnında oġlı (14) vefāt ḳıla[7310] ve eger ḳılıcuŋ ḳabżası ṣınsa yā oġlı veyā[7311] ‘ammūsı vefāt ḳıla ve eger ḳılıç (15) ḳınınuŋ dibi yarılsa[7312] veyā ṣınsa yā[7313] anası veyā anasınuŋ[7314] ḳız ḳarındaşı öle eger yalıncaḳ **[B185b]** (1) kendü başı üzerinde[7315] görse ammā urmaġ-ıçun ve ceng-içün degül ululıḳ[7316] bula ve nām-dār (2) ola ve eger dilese ki anuŋ-ıla **[M250a]** bir kimseyi ura bir söz ḥāżır eyleye anı bir kimseye (3) söyleye ve eger bir kimseyi ursa işi geçmeye hīç sözin işitmeye ve eger ursa daḫı anı ḳoyursa bir

[7291] delālet ider: M dāldur
[7292] ẓāhirden: B ẓāhirdür
[7293] görse-kim: M görse ki
[7294] bunlaruŋ: M bu nesnelerüŋ
[7295] delālet ider: M delīldür
[7296] görse-kim: M görse ki
[7297] var-ısa: B var ise
[7298] ola: B olur
[7299] görse-kim: M görse ki
[7300] görse-kim: M görse ki
[7301] görse-kim: M-
[7302] olsa: B-
[7303] emīn: M imīn
[7304] görse-kim: M görse ki
[7305] yiyeler: M yeyeler
[7306] her ne-kim: M her ne kim
[7307] cemī‘i: M cemī‘
[7308] miḳdārınca: M miḳdārı
[7309] ḳınında: M-
[7310] vefāt ḳıla: M öle
[7311] veyā: B yā
[7312] yarılsa: M yırtılsa
[7313] yā: B-
[7314] anasınuŋ: B atasınuŋ
[7315] üzerinde: M üzerine
[7316] ululıḳ: B ululuḳ

rāst iş üzerine işi dilin kesegen ola ve eger ḳılıc-ıla urup kesse bir kimsenüŋ neslinden kimse perākende ola[7317] ve eger görse-kim[7318] (4) ḳılıcı boynına ḥamāyil eyler bir vilāyetüŋ meşāliḥını boynına ala ve eger görse-kim[7319] ḳılıcı uzun (5) olmış yirde[7320] sürinür ol vilāyete ṭāḳat getürmeye ve eger görse-kim[7321] ḳılıcında gedük (6) veyā pas[7322] ve yāḫūd bir ‘ayb ẓāhir olmış noḳṣān ola yāḫūd[7323] kimsenüŋ ardınca (7) ḥuccetsüz söz[7324] söyleye veyā oġlına cehl-ile söz söyleye ve eger yürür-iken ḳılıcı ṣınsa (8) devleti gidüp ma‘zūl ola. Eger düşinde aŋa çoḳ ḳılıçlar virseler māl-dār ola (9) ve[7325] eger bir kişiyi urup ḳan revān olsa ol kimseye ẓulm eyleye ve eger biline (10) baġlasalar ‘ömri uzun ola ve[7326] eger elinde[7327] altunlu ḳılıç olsa ‘avratlardan (11) çoḳ menfa‘at göre[7328]. Eger demürden olsa işi ḳavī ola ve eger pirinçden (12) yā baḳırdan olsa yaramazdur. Eger ḳalaydan[7329] olsa bir bī-aṣldan menfa‘at bula. (13) Eger aġaçdan olsa işi ża‘īf **[M250b]** ola ve[7330] eger balçıḳdan olsa pādişāh ‘avratlarından (14) menfa‘at göre[7331].” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[7332] iki ḳılıcı var ṣaġında (15) ve ṣolında ḥamāyil eylemiş[7333] iki ‘amel ṭuta[7334].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳılıç biş[7335] **[B186a]** (1) vech üzerine delālet ider: oġula ve vilāyete ve ḥuccete ve māla ve ẓafere eger ḳılıç düzici (2) görse bir fāṣiḥ ve ḳavī kimseye delālet ider.” **Ḳızılca:** Ḥakīm eydür: “Ḳızılca (3) görse eger ġam-gīn ise feraḥ ola[7336] ve beglerden genc bula.” **Ḳoruḳ:** Muḥammed bin (4) Sīrīn eydür: “Eger ḳoruġı vaḳtında görse bir nesnedür zaḥmet-ile ele getüre (5) ammā pāyidār olmaya ve eger andan yise[7337] ġam-gīn ola.” **Ḳāḍılıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (6) “Eger düş ‘āleminde görse-kim[7338] ḳāḍī olmış ‘adl eyler eger ḳāḍılıġuŋ ehli ol- (7) masa belāya, rence düşe eger

[7317] ursa daḫı anı ḳoyursa bir rāst iş üzerine işi dilin kesegen ola ve eger ḳılıc-ıla urup kesse bir kimsenüŋ neslinden kimse perākende ola: B-
[7318] görse-kim: M görse ki
[7319] görse-kim: M görse ki
[7320] yirde: M yerde
[7321] görse-kim: M görse ki
[7322] gedük veyā pas: M gedük var veyā pas var
[7323] yāḫūd: M yā
[7324] söz: B-
[7325] ve: M-
[7326] ve: M-
[7327] elinde: B dilinde
[7328] göre: M bula
[7329] ḳalaydan: M ḳal‘aydan
[7330] ve: M-
[7331] göre: B göre ve eger
[7332] görse-kim: M görse ki
[7333] eylemiş: M olmış
[7334] ṭuta: B duta
[7335] biş: M beş
[7336] ola: M bula
[7337] yise: M yese
[7338] görse-kim: M görse ki

ehli olsa ḳāḍī ola yāḫūd[7339] ululuḳ bula ve eger (8) bir bellü ḳāḍī görse dīn ulularınuŋ mertebesine irişe eger bilmedügi ḳāḍī görse[7340] (9) Ḥaḳ Taʿālāyı *Celle Celāluhū* görmiş ola eger görse-kim[7341] ḳāḍī aŋa ḥükm[7342] eyler bi-ʿaynihī (10) hemān eyle ola eger ḳāḍī aŋa şefḳat-ıla naẓar eylese ehl-i ʿilm ḳatında ḥürmet (11) bula." **Ḳāfile:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-kim[7343] ḳāfile-y-ile[7344] yola gider ve ol (12) ḳāfile muṣliḥ olsalar işinde ḫayr ve ṣalāḥ bula. Eger ḳāfile ḫalḳı atlu olsa (13) ululıġ-ıla māl **[M251a]** ve niʿmet ḥāṣıl eyleye eger ḳāfile-y-ile[7345] evinden yaŋa gelseler baġlu (14) işleri küşāde ola." **Ḳalıb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Edük veyā başmaḳ (15) ḳalıbı ḫiẕmet-kār ʿavrata delālet ider ve her ne vech-ile ki[7346] ḳalıb[7347] görse taʿbīri **[B186b]** (1) ḫādime rāciʿdür." **Ḳālī:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger ḳālī yeŋi olsa ve pāk (2) olsa ki[7348] kendü-y-içün döşenmiş olsa büyükligi[7349] ve giŋligi miḳdārı rızḳ (3) ola ve ʿömri uzun ola." **Ḳaftān[7350]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-kim ḳaftān (4) var seferde penāh ve ḳuvvetdür eger bizden olsa ve aḳ olup geyse ġamdan (5) feraḥ bula. Eger dībādan olsa ebrūşimden olsa ululuḳ bula eger (6) anı geyüp cenge varsa ẓafer bula ve eger ḳaftānın teninden çıḳarsa ʿavratına ṭalāḳ (7) vire ve eger ʿabādan olsa iḳbāl bula eger anuŋ ehli olmasa melāmet (8) ideler." Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ḳaftān geymek altı vech üzerine (9) delālet ider: penāha ve ḳuvvete ve sefere ve ẓafere ve ululıġa ve menfaʿate." **Ḳabbān:** (10) Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde ḳabbān bir cellād[7351] ve ḫunhār kişiye delālet ider (11) ve ḳabbānuŋ keffesi işidiciye delālet ider[7352] ki[7353] anuŋ-ıla ʿadl ve ẓulm eyleye." Cābir-i (12) Maġribī eydür: "Ḳāḍī vekīliyle[7354] ṣoḥbet eyleye." **Ḳıble:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşde[7355] (13) görse-kim[7356] ḳıbleden yaŋa namāz ḳılur peyġamber *ʿaleyhi's-selām*[7357] sünneti üzerine ola. Eger şimālden (14) yaŋa namāz ḳılsa münāfiḳ ola ve eger

---

[7339] yāḫūd: M yā
[7340] dīn ulularınuŋ mertebesine irişe eger bilmedügi ḳāḍī görse: M-
[7341] görse-kim: M görse ki
[7342] aŋa ḥükm: M-
[7343] görse-kim: M görse ki
[7344] ḳāfile-y-ile: B ḳāfile ile
[7345] ḳāfile-y-ile: M ḳāfile ile
[7346] ki: B-
[7347] ḳalıb: M-
[7348] olsa ki: M büyük ki
[7349] büyükligi: B büyüklügi
[7350] ḳaftān maddesi M nüshasında yoktur, B nüshasında ikinci kez madde başıdır
[7351] cellād: M cellāddur
[7352] delālet ider: M delīldür
[7353] ki: B-
[7354] vekīliyle: M vekīli ile
[7355] düşde: B-
[7356] görse-kim: M görse ki
[7357] *ʿaleyhi's-selām*: B-

düşinde[7358] ḳıbleyi bilmese ictihād-ile bir (15) ṭarafa namāz ḳılsa dīnde müteḥayyir ola.” **Ḳadeḥ:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7359] ḳadeḥ **[B187a]** (1) ṭolu şu yā cüllāb olsa oġula ve ḳıza delālet ider.” Bunuŋ ta‘bīri cām (2) ta‘bīrinde ve şīşede[7360] geçdi. **Ḳuru et:** Ḥakīm eydür: “Düşde[7361] ḳuru et yimek[7362] (3) ḫalāyıḳı[7363] ġaybet itmege delālet ider. Eger **[M251b]** ḳoyun eti[7364] ḳurusı olsa ṣāliḥler ġaybetine delālet (4) ider[7365]. At eti ḳurusı[7366] olsa pādişāha[7367] ta‘alluḳ ḫalḳuŋ ġaybetine delālet ider[7368]. Her cānavar etinüŋ ḳurusı[7369] (5) girü cānavarına ta‘alluḳdur. Ta‘bīrin anuŋ üzerine ḳıyās itmek gerek.” (6) **Ḳurbān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[7370] deve yā[7371] ṣıġır veyā[7372] ḳoyun (7) ḳurbān eylese esīre[7373] ḳurtılmaġa[7374] ve ḳula[7375] āzād olmaġa ve ḫastaya şifāya ve dervīşe (8) ġınāya ve borç ödenmege[7376] ve rāḥata ve ni‘mete delālet ider. Eger görse-kim[7377] bir ḳavm ḳurbān (9) eylemege ṣaḥrāya çıḳmışlar bir ḳorḳudan ötürü ol ḳorḳudan emīn olalar.” İbrāhīm-i (10) Kirmānī eydür: “Eger ḳurbān etin ḫalāyıḳa kısmet itse bir muḥteşem kişi vefāt ḳıla (11) anuŋ mīrāsın ḳısmet ideler[7378].” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde ḳurbān beşāret ve ni‘met (12) ve bereketdür Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳurbān altı vech üzerine delālet ider[7379]: (13) emīn olmaġa ve ġam zāyil olmaġa[7380] ve āfetden ḳurtılmaġa[7381] ve murāḍa ve ḫayra ve zevāl-ı ḳaḥṭa[7382].” **Ḳırba:** Muḥammed bin (14) Sīrīn eydür: “Düşde ḳırba bir emīn pīre delālet ider ki mālı aŋa ışmarlayalar. Eger (15) ol ḳırba şu veyā cüllāb olsa ol pīr ḥelāl-ḫor ola. Eger görse-kim[7383] **[B187b]** (1) kendünüŋ ḳırbası var[7384] **[M252a]**

[7358] ve eger düşinde: M eger düşde
[7359] görse-kim: M görse ki
[7360] şīşede: M şīşe ta‘bīrinde
[7361] düşde: B eger görse-kim
[7362] yimek: M yemek
[7363] ḫalāyıḳı: B-
[7364] eti: B-
[7365] delālet ider: M delīldür
[7366] ḳurusı: B-
[7367] pādişāha: B ki pādişāhdan
[7368] delālet ider: M delīldür
[7369] cānavar etinüŋ ḳurusı: B cānavar eti
[7370] düşinde: M düşde
[7371] yā: B veyā
[7372] veyā: B yā
[7373] esīre: M esīr
[7374] ḳurtılmaġa: M ḳurtulmaġa
[7375] ḳula: M ḳul
[7376] ödenmege: M idinmege
[7377] görse-kim: M görse ki
[7378] ideler: M eyleyeler
[7379] delālet ider: M delīldür
[7380] ġam zāyil olmaġa: B-
[7381] ḳurtılmaġa: M ḳurtulmaġa
[7382] zevāl-ı ḳaḥṭa: M zevāl ve ḳaḥṭa
[7383] görse-kim: M görse ki
[7384] ḳırbası var: B ḳırbasını

bir emīn pīr ile ṣoḥbet eyleye. Eger ḳırbada yā süçi yā bir ḥarām (2) nesne daḫı görse bir ḥarām-zāde ‘avrata delāletdür[7385].” **Ḳaranfül:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (3) “Senāya ve eyülige delālet ider[7386]. Eger görse-kim[7387] çoḳ ḳaranfül var andan bir kimseye virse (4) aŋa[7388] senā ideler[7389]. Eger andan yise[7390] aŋa ziyān irişe.” **Ḳusṭ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde (5) ḳusṭı kendü altına buḫūr eylese ḫalāyıḳ aŋa senā ideler ammā andan yimek[7391] yaramazdur.” (6) **Ḳısmet:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde bir nesneyi ṭoġrulıġ-ıla ḳısmet eylese ‘adl (7) u dād eyleye. Eger kendü mālını ḳısmet eylese oġlanlarına ‘avrat ala ve ḳavm u (8) ḳabīlesine māl ḫarc eyleye.” **Ḳaṣṣāb:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde bir bilmedügi ḳaṣṣābı[7392] (9) görse Melekü’l-Mevte delālet ider[7393]. Eger ḳaṣṣāb kendü evine gelse veyā maḥalleye (10) gelse ol yirde kimse vefāt ḳıla. Eger görse-kim[7394] kendü[7395] ḳaṣṣāb olmış bir kimseyi (11) öldüre veyā cirāḥat ide.” **Ḳıṣṣa:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-kim[7396] ḳıṣṣa eydür (12) ẓālimlerden emīn ola ve işi eyü ola ve eger eytdügi ḫayr ḳıṣṣa olsa ḫayr (13) ve ṣalāḥ ola ve eger yaramaz olsa dīnüŋ fesādıdur ve eger ḳıṣṣa-ḫān **[M252b]** görse (14) bir ḫoş maḥżar[7397] kişiye delālet ider.” **Ḳaṭāyıf:** (15) Ḥakīm eydür: “Ḳaṭāyıf dört vech üzerine delālet **[B188a]** (1) ider: laṭīf söze ve ḥelāl māla ve ni‘mete ve menfa‘ate.” **Ḳaṭrān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[7398]: (2) “Ḥarām māldur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger anuŋ ortasında ġarḳ olsa (3) ribāya nesne vire ve mālı ḥarām ola.” **Ḳafā:** Ḥakīm eydür: “Eger[7399] görse-kim[7400] ḳafā- (4) sında ṣaçı var borçlu ola ve[7401] eger bir kimse ḳafāsına sille[7402] ursa aŋa ḫayr irişdüre. (5) Eger şişse çoḳ māl bula eger ḳafādan ḳan aḳsa bir kimseyle ceng eyleye. (6) Eger görse-kim[7403] yüzi ḳafāsına düşmiş münāfıḳ ola.” **Ḳafeş:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7404] (7) kendünüŋ ḳafeşi var aŋa zindāna

---

[7385] delāletdür: M delīldür
[7386] delālet ider: M delīldür
[7387] görse-kim: M görse ki
[7388] andan bir kimseye virse aŋa: M bir kimseye
[7389] ideler: B ide
[7390] yise: M yese
[7391] yimek: M yemek
[7392] ḳaṣṣābı: B ḳaṣṣāb
[7393] delālet ider: M delīldür
[7394] görse-kim: M görse ki
[7395] kendü: M kendüsi
[7396] görse-kim: M görse ki
[7397] maḥżar: B muḥżır
[7398] eydür: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7399] eger: B-
[7400] görse-kim: M görse ki
[7401] ve: M-
[7402] sille: B-
[7403] görse-kim: M görse ki
[7404] görse-kim: M görse ki

delīldür[7405].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç nesneye (8) delālet ider: sarāya ve zindāna ve ṭar yire[7406].” **Ḳalem**[7407]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş (9) ‘āleminde ḳalem Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ emrine delālet ider. Eger düşinde ḳalemi görse (10) şöyle-ki aḫbārda gelmişdür bir ‘āḳıl ve dānā pādişāh ile anuŋ işi ola ve (11) ba‘żılar eydür: Māl-dār ola. Eger düşinde ḳalemi eline alsa oġlı ola ve anuŋ-ıla (12) yazmaḳ dilese ‘ilm ögrene.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳalem biş vech üzerine (13) delālet ider: emr-i Ḥaḳḳa ferişteye ve ġınāya ve ḥaḳīḳate ve ‘ilme.” **Ḳimār:** Muḥammed bin Sīrīn (14) eydür: “Eger görse-kim[7408] ḳimār oynar düşmen üzerine ẓafer bula yā bir ḥarām nesne (15) üzerine ẓafer bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Ḳimār dört nesneye delālet ider[7409]: bir bāṭıl **[B188b]** (1) işe meşġūl olmaġa ve melāmete ve şu‘be ve cenge[7410].” **Ḳand:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (2) görse-kim[7411] ḳand yir ta‘cīl-ile bir iş işleye girü peşīmān ola. Eger düşinde anuŋ (3) aġzına ḳand ḳoysalar bir kimseye būse vire eger ḳand[7412] büyük olsa ol-miḳdār **[M253a]** (4) māl u ni‘met bula. Eger düşinde ḳand ṣatsa aŋa ziyān ola.” **Ḳandīl:** Ḥakīm eydür: “Eger[7413] (5) düşinde ḳandīl aşsa ṭā‘ate tevfīḳ bula ve dünyā devletin bula ḳandīlüŋ ve çırāġuŋ (6) ta‘bīri hemān birdür. Eger evde yaḳılmış olsa bir pārsā ‘avrat ala veyā kenīzek (7) ṣatun ala. Eger bu düşi ‘avrat görse devlet bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (8) “Düşde ḳandīl veyā çırāġ[7414] dört vech üzerine delālet ider[7415]: ‘avrata ve ṭā‘ate ve (8) ‘izzete ve işüŋ küşādelıġına[7416] ve yanmamış olsa azacuḳ menfa‘ate delālet ider[7417].” (9) **Ḳunūt:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7418] ḳunūt oḳur bir ululuŋ ḳatında[7419] senā ide ve maḳṣūda (10) irişe ve işi küşāde ola.” **Ḳınnīne:** Ḥakīm eydür: “Ḳınnīne[7420] düşde ḫādime delīldür ki anuŋ kilidi dili (12) ola eger anda şu olsa veyā cüllāb olsa[7421] ḥelāl rızḳa delālet ider.” (13) Ve bunuŋ ta‘bīri cām ve şīşe ta‘bīrinde geçdi. **Ḳayır:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (14) “Düşde ḳayır ḫayrdur ve rızḳdur ol miḳdār eger andan yise[7422] ḥarām nesne yiye.” (15) **Ḳuşmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn

---

[7405] delīldür: B delālet
[7406] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür üç nesneye delālet ider sarāya ve zindāna ve ṭar yire: M-
[7407] ḳalem: B nüshasında ikinci kez madde başıdır, M-
[7408] görse-kim: M görse ki
[7409] delālet ider: M delīldür
[7410] şu‘be ve cenge: M cenge ve şu‘be
[7411] görse-kim: M görse ki
[7412] ḳand: M ḳandı
[7413] eger: B-
[7414] düşde ḳandīl veyā çırāġ: M yanmış ḳandil ve yāḫu çıraġ
[7415] delālet ider: M delīldür
[7416] küşādelıġına: M küşādeligine
[7417] delālet ider: M delīldür
[7418] görse-kim: M görse ki
[7419] ḳatında: M ḳatına
[7420] Ḥakīm eydür ḳınnīne: B-
[7421] olsa: M-
[7422] yise: M yese

eydür: “Eger āsānlıġ-ıla ḳuṣṣa tevbe eyleye ve ḳuṣa **[B189a]** (1) bilmese tevbe eylemeye[7423] ve ḳuṣundusın[7424] yise baḫīllıḳdan ‘ayāline nesne ḫarc **[M253b]** itmeye. Eger (2) ḳuṣundusı eyü ḳoḳulu ve ḫoş ṭa‘mlu olsa günāhından ṣoŋra tevbe eyleye. (3) Eger nesne ḳuṣmasa ḫasta ola. Eger balġam ḳuṣṣa ḫastalıḳdan tīz şifā[7425] (4) bula. Eger çoḳ ḳan gelse aŋa ziyān irişe.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳuṣmaḳ (5) altı vech üzerine delālet ider: peşīmānlıġa ve tevbeye ve taṣarrufa ve ġamdan ḳurtılmaġa[7426] (6) ve emāneti girü virmege ve işüŋ küşāyişine eger ḳuṣduġın girü yise bir kimseye (7) virdügin girü ala.” **Ḳabaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳabaḳ eger vaḳtında olsa ki (8) evinde ḳabaḳ görse veyā ḳabaḳ aġacın görse manṣıbı[7427] ve mālı ziyāde ola ve ḫasta (9) görse şifā bula ve ḳul görse āzād ola eger görse-kim[7428] kendünüŋ ḳabaġı var (10) bir pārsā ‘avrat dileye ki[7429] andan menfa‘at göre. Eger ḳabaḳ aġacını kökinden ḳoparsa (11) bir mütevāżı‘ ‘avratdan menfa‘at göre. Eger bişmiş ḳabaḳ görse ḥāceti revā ola (12) ve düşde ḳabaḳ aġacı[7430] bir sebük-rūḥ kişiye delālet ider[7431].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür[7432]: “Düşde ḳabaḳ üç vech (13) üzerine delālet ider: ‘izzete ve ni‘mete ve işüŋ niẓāmına.” **Ḳaŋlı:** Muḥammed bin Sīrīn (14) eydür: “Eger düşinde görse-ki[7433] ḳaŋlıya binmiş ḫastalıġa[7434] **[M254a]** ve zaḫmete delālet ider[7435].” (15) Ca‘fer-i Ṣādıḳ[7436] eydür: “Düş ‘āleminde ḳaŋlı sekiz nesneye delālet ider **[B189b]** (1) vilāyete ve[7437] ‘izzete ve[7438] mertebeye ve ululıġa[7439] ve[7440] heybete ve şādılıġa[7441] ve rif‘ate ve rızḳa[7442] ve āsānlıġa.” **Ḳurd:** (2) Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde[7443] ḳurd ẓālim pādişāha delālet ider[7444]. Yalancıya ve ḫāyına delā- (3) let ider[7445] eger düşinde ḳurd südin yise[7446] ḳatı ḳorḳulu[7447] ola. Eger ḳurd etin yise[7448] (4)

[7423] eylemeye: M itmeye
[7424] ḳuṣundusın: M ḳusundı
[7425] şifā: B ṣafā
[7426] ḳurtılmaġa: M ḳurtulmaġa
[7427] manṣıbı: B manṣıb
[7428] görse-kim: M görse ki
[7429] ki: B-
[7430] düşde ḳabaḳ aġacı: M ḳabaḳ aġacı düşde
[7431] delālet ider: M delīldür
[7432] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: B-
[7433] düşinde görse-ki: M düşde görse ki
[7434] ḫastalıġa: M ḫastelige
[7435] delālet ider: M delīldür
[7436] Ṣādıḳ: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7437] ve: M-
[7438] ve: M-
[7439] ve ululıġa: M ululuġa
[7440] ve: M-
[7441] ve şādılıġa: M şādılıġa, B ve şāẕılıġa
[7442] ve rif‘ate ve rızḳa: M rif‘ate
[7443] düş ‘āleminde: M düşde
[7444] delālet ider: M delīldür
[7445] delālet ider: M-

pādişāhdan ḥarām māl bula. Eger ḳurd[7449] öldürse İslāmdan döne ve ba‘żılar eydür: (5) Düşmen[7450] ḳahr eyleye eger ḳurd başın bulsa māl bula eger evine ḳurd girse ammā (6) ziyān eylemese pādişāh aŋa ḳonuḳ ola. Eger gelüp evine bevl ve ġāyiṭ itse (7) ‘ayālin yoldan çıḳaralar.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḳurd üç nesneye delālet (8) ider: bir ẓālim pādişāha ve uġrıya ve żaʿīfe ‘avrata eger dişi olsa.” **Ḳurt:** (9) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7451] ḳarnında ḳurtlar cem‘ olmış ṭa‘ām yirler anuŋ ‘ayāline delīldür ki mālın yerler[7452]. (10) Eger görse-kim[7453] etine ḳurtlar cem‘ olmış anuŋ ‘ayālleri[7454] bir ġayrı (11) kişinüŋ mālın yiyeler[7455]. Eger görse-kim[7456] tenine ḳurt[7457] düşmiş ba‘żısı yire düşmiş ve ba‘żı daḫı (12) teninde ve ṭonında[7458] anuŋ ‘ayālleri çoḳ ola ve[7459] eger kendüsi alup yire[7460] bıraḳsa ‘ayālini (13) kendüden ıraḳ[7461] **[M254b]** eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger ḳurtı teninde görse üç nesneye (14) delālet ider[7462]: ‘ayāle ve ḫidmet-kāra[7463] ve māla.” **Ḳaçmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳaçmaḳ (15) ḫalāṣa delālet ider ve[7464] eger uġurlayın ḳaçsa düşmen üzerine ẓafer bula ve[7465] eger **[B190a]** (1) āşikāre ḳaçsa ġam-gīn ola eger büyükler[7466] küçüklerden ḳaçsalar bir ulu anı nehy eyleye. (2) Eger erler ‘avratlardan ḳaçsalar eger ol ‘avratlar ṣāliḥālar ise yaramazdur ve illā eyüdür.” (3) **Ḳarı ‘avrat:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde dünyāya delīldür ve Müsülmān[7467] ḳarısı olsa ki (4) dürlü ṭonlarla ārāste olsa ḥelāl māldur. Eger kāfir ḳarısı olsa ḥarām māldur (5) eger bilmedügi ḳarı olsa bildüginden ḳavīraḳdur[7468]. Eger ol[7469] ḳarıyı ‘avratlıġa[7470] dilese dünyā (6) mālın cem‘ eyleye. Eger ṭalāḳ virse zāhid ola eger anuŋ-ıla mücāme‘at eylese (7)

[7446] yise: M yese
[7447] ḳorḳulu: M ḳorḳu
[7448] yise: M yese
[7449] ḳurd: M ḳurdı
[7450] düşmen: M düşmeni
[7451] görse-kim: M görse ki
[7452] ṭa‘ām yirler anuŋ ‘ayāline delīldür ki mālın yerler: B anuŋ ‘ayālleri bir ġayrı kişinüŋ mālın yiyeler
[7453] görse-kim: M görse ki
[7454] ‘ayālleri: B ‘ayāli
[7455] yiyeler: M yeyeler
[7456] görse-kim: M görse ki
[7457] ḳurt: B ḳurd
[7458] ba‘żısı yire düşmiş ve ba‘żı daḫı teninde ve ṭonında: M-
[7459] ve: M-
[7460] yire: M yere
[7461] ıraḳ: M-
[7462] delālet ider: M delīldür
[7463] ‘ayāle ve ḫidmet-kāra: M ‘ayāline ve ḫiẓmet-kāra
[7464] ve: M-
[7465] ve: M-
[7466] büyükler: B büyükleri
[7467] Müsülmān: M Müsilmān
[7468] ḳavīraḳdur: M ḳavīraḳ ola
[7469] ol: B-
[7470] ‘avratlıġa: M ‘avretlige

murādları[7471] ḥāṣıl ola.” **Ḳovan:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7472] ḳovanı var anuŋ ḳatına bir (8) ḫaberci gele anuŋ sebebinden şād ola.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ḥelāl māldur ki eyyām-ıla[7473] (9) ele gele.” **Ḳoz:** Ḥakīm eydür: “Ḳoz māldur ki zaḥmetsüz ḥāṣıl ola. Eger ḳoz oynasa (10) yā elinde oynatsa ceng eyleye. Eger ḳozuŋ içi helāk olmış olsa ḥarām māldur. **[M255a]** (11) Eger Hindustān[7474] ḳozın bulsa müneccim sözin işide. Eger andan yise[7475] anlaruŋ sözin (12) ḳabūl ide ve ba‘żılar eydür: Düşde ḳoz baḫīl kişiye delālet ider veyā[7476] bir Hindū kenīzege (13) delīldür.” **Ḳoyun:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳoyun ġanīmetdür. Eger ba‘żısı ḳara ve ba‘żısı (14) aḳ olsa ba‘żı[7477] ġanīmet ‘Arabdan ve ba‘żı[7478] ‘Acemden ola. Eger etin yimeg-içün[7479] ḳoyun (15) boġazlasa düşmen üzerine ẓafer bula. Eger irkek[7480] ḳoyun olsa ulu kişiye delālet ider[7481]. **[B190b]** (1) Eger ḳoyunı boġazlayup etin yise[7482] ḥāceti revā ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “İrkek[7483] (2) ḳoyun üç nesneye delālet ider[7484]: (3) imāmete ve māla[7485] ve oġula.” **Ḳulaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde ḳulaḳ görse (4) ḳıza delālet ider[7486]. Eger düşinde ḳulaḳ kesse ḳızı vefāt ḳıla ve yāḫūd[7487] ‘avratına (5) ṭalāḳ vire. Eger ḳulaġı ziyāde büyük[7488] olsa ḳızınuŋ ve ‘avratınuŋ ḥāli eyü ola (6) ve[7489] eger düşinde ḳulaġı üç olsa ‘avratı ola ve iki ḳızı ola. Eger ḳulaġı (7) bir olsa ḳavmlarından birisi vefāt ḳıla. Eger ḳulaġında iriŋ artsa ḫoş (8) ḫaber işide. Eger iki[7490] ḳulaġında demürden ḫalḳa olsa pādişāh ḫalḳından bir kimse (9) anuŋ ḫanedānına ḳaṣd idüp[7491] bī-vefālıḳ eyleye[7492]. Eger **[M255b]** altun ḫalḳa olsa (10) ḳızına cehāz düze eger ḳulaḳları çoḳ olsa ḥaḳdan yüz döndüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (11) eydür: “Düşde ḳulaḳ sekiz nesneye delālet ider: ‘avrata ve kenīzege[7493] ve ḳıza ve (12) dosta ve

---

[7471] murādları: M murādlar
[7472] görse-kim: M görse ki
[7473] eyyām-ıla: M-
[7474] Hindustān: M Hindistān
[7475] yise: M yese
[7476] delālet ider veyā: M delīldür yā
[7477] ba‘żı: M ba‘żısı
[7478] ba‘żı: M ba‘żısı
[7479] yimeg-içün: M yemek içün
[7480] irkek: M erkek
[7481] delālet ider: M delīldür
[7482] yise: M yese
[7483] irkek: M erkek
[7484] irkek ḳoyun üç nesneye delālet ider: B nüshasında ikinci kez, irkek ḳoyun üç vech üzerine delālet ider
[7485] ve māla: B-
[7486] eger düşinde ḳulaḳ görse ḳıza delālet ider: M ḳulaḳ ḳıza delīldür
[7487] ve yāḫūd: M veyā
[7488] büyük: B-
[7489] ve: M-
[7490] iki: B-
[7491] ḳaṣd idüp: M-
[7492] eyleye: M ide
[7493] ve kenīzege: M-

yoldaşa ve oġula ve ġulāma ve düşmen mālına ve ḳorḳuya.” **Ḳazan:** (13) Ḥakīm eydür: “Düşde ḳazan ḫidmet-kārdur[7494] ki andan menfa‘at göre ḫāṣṣa eger (14) ṭolu ṣu ola[7495]. Eger ḳazancı görse bir[7496] yalan söyleyici kimseye delīldür.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (15) eydür: “Dört nesneye delālet ider[7497]: yalana ve muḫāl ve yalan anda ve ziyāna.” **Ḳuşlar: [B191a]** (1) Ḥakīm eydür: “Eger büyük[7498] ḳuşlardan olsa ol ṭaleb itdügi nesnede ‘ālī-himmet (2) ola. Eger görse-kim[7499] ḳuşlar bir yirde[7500] öterler[7501] ol yirde ġam u ġuṣṣa ola. (3) Eger şehre muḫtelif ḳuşlar gelse ol yirde leşker gelüp cem‘ ola.” Ve ḳuşları (4) her ne ḳuş olsa ḥarfinde yād ḳılup ṭururuz[7502] anda görüp aŋa göre ta‘bīr (5) ideler[7503]. **Ḳonuḳlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[7504]: “Eger bir ḳavmı düşde[7505] ḳonuḳlamaġa oḳısa (6) bir işe vara ki cemī‘ işlerden girü ḳala.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ḫayır ve bereketdür.” (7) **Ḳarınca:** Düşde ḫalḳdur. Eger görse-kim[7506] çoḳ ḳarınca bir[7507] nesneye üşmiş ol nesneden (8) ḫalāyıḳa çoḳ menfa‘at[7508] irişe. Eger evinde çoḳ **[M256a]** ḳarınca görse anuŋ ‘ayāli çoḳ ola anuŋ evinden ḳarıncalar çıḳsalar ḫalāyıḳa güç ideler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse ki evinde ḳarıncalar çoḳ oldılar[7509] mālı ziyāde (9) ola. Eger görse-kim[7510] aġzına ve[7511] burnına ḳarınca gider vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (10) “Düşde ḳarınca ‘avratdur ve oġuldur ve ḳavm u ḳabīledür.” **Ḳıl:** Dāniyāl Ḥakīm (11) eydür: “Eger düşinde ādem ḳılın ṭutsa ġam ve ġuṣṣa yiye[7512]. Eger dört[7513] ayaḳlu cānavar (12) ḳılın ṭutsa azacuḳ māldur. Eger düşinde ḳıl egirse mālına ve[7514] tenine ziyān irişe. (13) Eger görse-kim[7515] başınuŋ ḳılı uzun olmış, eger[7516] yüŋden geymek ‘ādeti olsa (14) aŋa zīnetdür ammā[7517]

[7494] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[7495] ola: M olsa
[7496] bir: M-
[7497] delālet ider: M delīldür
[7498] büyük: B-
[7499] görse-kim: M görse ki
[7500] yirde: M yerde
[7501] öterler: B otururlar
[7502] ṭururuz: B dururuz
[7503] anda görüp aŋa göre ta‘bīr ideler: M anda görile
[7504] eydür: M-
[7505] düşde: M düşinde
[7506] görse-kim: M görse ki
[7507] bir: B-
[7508] menfa‘at: M nesne
[7509] anuŋ ‘ayāli çoḳ ola anuŋ evinden ḳarıncalar çıḳsalar ḫalāyıḳa güç ideler Muḥammed bin Sīrīn eydür eger görse ki evinde ḳarıncalar çoḳ oldılar: B-
[7510] görse-kim: M görse ki
[7511] ve: M-
[7512] yiye: M yeye
[7513] dört: M dörd
[7514] ve: M-
[7515] görse-kim: M görse ki
[7516] eger: M-
[7517] ammā: M ve ammā

māl-dār kişiye ġamdur. Eger bir pāresin kesüp atsa ol (15) miḳdār ġamdan ḳurtıla. Eger düşinde görse-kim[7518] bir beg başını tirāş ider ma‘zūl ola[7519] **[B191b]** (1) ve eger borçlu olsa borcı ödene ve ġuṣṣalu feraḥ ola[7520]. Eger ‘avrat görse-kim[7521] (2) saçın tirāş ider vefāt ḳıla. Eger görse-kim[7522] ‘avratuŋ saçı aḳ olmış eri (3) fāsıḳ ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde saç pādişāha leşkerdür ve (4) ra‘iyyete ġamdur ve ḳaş ḳılı zīnetdür. Eger görse-kim[7523] endāmınuŋ ḳılı uzun (5) olmış māl-dāra **[M256b]** be-ġāyet eyüdür ve dervīşe yaramazdur. Eger ‘alevī görse-ki[7524] (6) saçı uzun olmış ululuḳ bula ve eger görse-kim[7525] kendü saçı ḳılın ḳo- (7) parur kendü mālın telef ide. Eger ṣaçını ṭarasa işlerde ḳuvvet bula. (8) Eger düşinde ḳoltuġı ve[7526] ḳasuġı ḳılın tirāş itse[7527] dīn[7528] ṣalāḥına delīldür. Eger (9) gögsinde çoḳ ḳıl görse borçlu ola. Eger görse ki[7529] saçı maġribe ve maşrıḳa irmiş[7530] (10) anuŋ adı maşrıḳa ve maġribe[7531] yetişe. Eger ‘ālim görse-ki[7532] ḳıvırcuḳ saçı var aŋa (11) günāh ve bid‘atdur. Eger cāhil görse manşıbdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (12) saç tirāş itmek biş vech üzerine delālet ider: ḥacca ve sefere ve ‘izzete ve (13) mertebeye ve emīnlige.” **Ḳarış virmek:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ẓālim aŋa ḳarış virse anuŋ (14) üzerine ẓafer bula. Eger kendü ẓālim olsa ol kimseye[7533] ẓafer bula. Eger düşinde (15) bir bī-günāh kimseye ḳarış virse anuŋ aḥvāli yaramaz ola.” **Ḳuvvet:** Eger bir muṣliḥ kişi görse-kim[7534] **[B192a]** (1) ḳuvvetlü olmış dünyā ve āḫiret ḫayrın bula ve eger müfsid görse bunuŋ ‘aksi ola. (2) **Ḳamış:** Eger düşinde ḳamışı ḳoparsa anuŋ-ıla ḫaber yazsa[7535] ḫayrdur ‘ilm ögrene. (3) **Ḳurbaġa:** Ḥakīm eydür: “Eger düşde ḳurbaġa görse[7536] bir kişiye delālet ider ki[7537]: Eger **[M257a]** (4) görse-kim[7538] çoḳ ḳurbaġalar cem‘ olmış ol maḥallede ġalebe

[7518] görse-kim: M görse ki
[7519] ola: B-
[7520] ve ġuṣṣalu feraḥ ola: M ve eger ġuṣṣası feraḥ bula
[7521] görse-kim: M görse
[7522] görse-kim: M görse ki
[7523] görse-kim: M görse ki
[7524] görse-ki: M görse ki
[7525] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[7526] ve: M-
[7527] itse: M-
[7528] dīn: M dīni
[7529] görse ki: B-
[7530] maġribe ve maşrıḳa irmiş: M maġribe maşrıḳa irişse
[7531] maşrıḳa ve maġribe: B maġribe maşrıḳa
[7532] görse-ki: M görse ki
[7533] kimseye: B kimse
[7534] görse-kim: M görse ki
[7535] ḫaber yazsa: M ḫayr
[7536] görse: M-
[7537] delālet ider ki: M delīldür
[7538] görse-kim: M görse ki

olmışlar ol diyāruŋ (5) ehline Ḥaḳ Ta‘ālādan[7539] ‘aẕāb irişe daḫı anda ḳovuculıḳ[7540] ideler. Cābir-i Maġribī eydür: (6) “Eger düşinde ḳurbaġa[7541] öldürse anuŋ etinden yise[7542] bir zāhid kişiyi ḳahr eyleye ve mālından (7) ḫarc eyleye.” **Bābu’l-Kef** (8) **Geŋirmek:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde geŋirmek aŋa ḥürmetsüzlikdür ve eger geŋir- (9) mek ile boġazından ṭa‘ām gelse anuŋ eceli yaḳın gelmiş ola.” Muḥammed bin Sīrīn (10) eydür: “Eger geŋirdügi ekşi ve nā-ḫoş olsa bir söz söyleye ki aŋa maẓarrat irişe (11) ve eger görse-kim[7543] şol tütün gibi çıḳar ol kişi ḳaḳıduġı vaḳtın fuḥş ve yaramaz (12) kelām söyleye ki[7544] anuŋ-ıla anı[7545] melāmet eyleyeler ki ol sözden peşīmān ola.” (13) **Kemük:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde kemük māldur. Eger etlü olursa (14) ol-miḳdār māldur. Eger etsüz olursa azacuḳ ḫayr ola ve eger kemügi biregüye (15) virse ol kişiye ḫayr irişdüre ve eger görse-kim[7546] bir kimsenüŋ şınmış kemügin baġlar **[B192b]** (1) ol kişi ululuḳ bula ve dürlü dürlü[7547] şan‘atlar işleye ve eyü ‘ameller ide ve menfa‘at (2) bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kemük biş[7548] nesneye delālet ider: bir aṣl-ı māla (3) ve ḳavm ve ḳabīleye ve oġula ve yārenlere **[M257b]** ve bir daḫı ortaḳlara ve ḳarındaşlara ve[7549] māluŋ ḳısmetine.” (4) **Gök:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Her ki düşinde kendüyi birinci ḳat gökde görse (5) eceli yaḳın gelmiş ola ve ikinci ḳat gökde görse ‘ilm ü ḥikmet ḥāṣıl ide. Üçünci (6) ḳat[7550] gökde görse dünyāda ‘izzet ve iḳbāl bula ve dördünci ḳat gökde görse (7) pādişāha dost ve muḳarreb ola. Eger beşinci gökde[7551] görse aŋa heybet ve ḫavf (8) ola ve eger altıncı gökde görse baḫt ve devlet bula ve eger yedinci gökde görse (9) ni‘met ve iḳbāl bula ve[7552] eger evvelki göge irişüp görür ki ḳapusı baġlu olup[7553] (10) ol ḳapuyı açar anuŋ işi bir ulu kişiden[7554] baġlu ola ve eger görse-kim[7555] evvelki (11) gökden melāyike inerler[7556] ve anuŋ ḳatından geçerler ol kişi ‘ilm bula ve eger görse-kim[7557] göge (12) çıḳdı

[7539] Ḥaḳ Ta‘ālādan: B Ta‘ālādan
[7540] ḳovuculıḳ: B ḳovcılıḳ
[7541] ḳurbaġa: B ḳurbaġalar
[7542] yise: M yese
[7543] görse-kim: M görse ki
[7544] şol tütün gibi çıḳar ol kişi ḳaḳıduġı vaḳtın fuḥş ve yaramaz kelām söyleye ki: M-
[7545] anı: B-
[7546] görse-kim: M görse ki
[7547] dürlü dürlü: M dürlü
[7548] biş: M beş
[7549] ve: M-
[7550] ḳat: M-
[7551] beşinci gökde: M beşincide
[7552] ve: M-
[7553] olup: M-
[7554] kişiden: M kişi sebebinden
[7555] görse-kim: M-
[7556] inerler: B iner
[7557] görse-kim: M görse ki

bilmez ki ne vech-ile çıḳdı bir ulu sefer eyleye[7558] ki ‘izzet ve mertebe[7559] bula ve eger (13) görse-kim[7560] gögüŋ inine uçar ululuḳ mertebesine delālet ider ve eger ṭoġru[7561] uçarsa ki (14) göge irişe renc ve maẕarrat irişe[7562] ve eger göge çıḳsa ammā girü gelmese anuŋ eceli (15) yaḳın gelmiş ola ve eger görse-kim[7563] eli[7564] göge irişür ol kişi ululuḳ bula **[B193a] [M258a]** (1) ve eger gökden bir nidā işitse delīli ḫayr ola ve eger bir ḳuş gökden anuŋ-ıla (2) mükāleme ḳılsa şādılıḳ bula ve eger gökde bünyād ḳılsa yirdeki[7565] gibi ol kişi vefāt (3) ḳıla ve eger görse-kim[7566] gökden bal yaġar ḫalāyıḳa ḫayr ve menfa‘at ola ve eger yā[7567] ṭopraḳ (4) yā ḳum yaġsa eger az olsa eyüdür ve çoḳ olsa eyü degüldür ve eger yā od (5) veyā ‘aḳreb veyā yılan veyā ṭaş yaġsa[7568] ‘aẕāb ola ve eger görse-kim[7569] gökden aşılur (6) dünyede meşġūl ola ve eylük bula ve eger ip-ile aşılsa işi ‘ālī olup ‘izzet (7) bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse-kim[7570] yedinci ḳat göge degin çıḳar ammā[7571] anda (8) daḫı ṣıġmaz anuŋ eceli yaḳın gele[7572] ve eger görse-kim[7573] gökden yire[7574] iner eger ol (9) gören muṣliḥ kişi ise dīnde yigāne ve meşhūr ola ve muṣliḥ kişi degülse tevbe (10) itmek gerek kim[7575] eceli yaḳındur ve eger görse-kim[7576] anda muḳīm olup andan yire[7577] (11) iner aŋa ḫastalıḳ irişe ölümden ḳorḳu ola andan şifā bula ve eger görse-kim[7578] (12) gög-ile yir[7579] arasında bir yeşil ḳubbe veyā bir köşk ṭaşdan ola kirecden[7580] (13) olmaya anuŋ eceli yaḳın ola[7581] ve eger ṭaş-ıla ve kirec-ile olursa dünyā mālına maġrūr ola[7582] ve eger görse-kim[7583] gökler ḳapusı (14) açılmış ol diyārda du‘ālar **[M258b]** müstecāb ola ve yaġmurlar

---

[7558] eyleye: M ide
[7559] mertebe: M menfa‘at
[7560] görse-kim: M görse ki
[7561] ṭoġru: M ṭoġrı
[7562] irişe: M bula
[7563] görse-kim: M görse
[7564] eli: M üni
[7565] yirdeki: B yirde
[7566] görse-kim: M görse ki
[7567] yā: B-
[7568] eyüdür ve çoḳ olsa eyü degüldür ve eger yā od veyā ‘aḳreb veyā yılan veyā ṭaş yaġsa: M-
[7569] görse-kim: M görse ki
[7570] görse-kim: M görse ki
[7571] ammā: M ve hem
[7572] gele: M ola
[7573] görse-kim: M görse ki
[7574] yire: M yere
[7575] kim: M ki
[7576] görse-kim: M görse ki
[7577] yire: M yere
[7578] görse-kim: M görse ki
[7579] yir: M yer
[7580] kirecden: M kirec-ile
[7581] ola: M gele
[7582] ve eger ṭaş-ıla ve kirec-ile olursa dünyā mālına maġrūr ola: B-
[7583] ve eger görse-kim: M ve eger görse ki, B nüshasında iki kez yazılmıştır

yaġa ve şular ziyāde (15) ola ve eger görse-kim[7584] bir ḳapu kendü-y-içün ve bir ḳapu ġayrı kişi-y-içün[7585] açılmış ḫayr **[B193b]** (1) ve menfa‘at ola ve eger görse-kim[7586] gökden[7587] düşer Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḫışmı ola.” Ca‘fer-i (2) Ṣādıḳ eydür: “Eger görse-kim gök yüzi[7588] aḳ olmış ol vilāyete ḫayr ve[7589] emīnlik (3) ola ve eger gök yüzin şaru görse ol ṭarafda ḫastalıḳ ola ve renc çoḳ (4) ola ve eger gök rengin ḳızıl görse ol iḳlīmde ceng ve ḳan dökilmek ve iḫtilāf (5) çoḳ ola ve eger gök rengin ḳara görse ḳaḥṭlıḳ ola ve eger görse-ki[7590] gök (6) aşaġa inmiş ‘aẓīm fitne ola. Eger görse-kim[7591] gök yüzi gündüzden daḫı rūşen (7) olmış Ḥaḳ Ta‘ālādan rūşenlıḳ irişe dīn ü devlet ve diyānet muḥkem ola[7592] (8) ve eger görse-kim[7593] gökden anuŋ ber-ā-berine ḳapu açılmış rızḳ ḳapusı aŋa açıla ve anuŋ (9) elinden ḫalāyıḳa rızḳ irişe ve eger gökde direk gibi ḳızıl nesneler görse pā- (10) dişāhlara ḳuvvet ve nuṣret ola ve eger görse-kim[7594] göge ṭapar gümrāh olup bī-dīn (11) ola[7595].” İsmā‘īl Eş‘aş eydür: “Eger **[M259a]** görse-kim[7596] gökden ṭaş yaġar Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḫışmı ola. Eger görse ki yā[7597] un yā buġday yaġar ḫayr (12) ola ve ni‘met çoḳ olup ucuzlıḳ[7598] ola.” **Göz yaşı:** Ḥukemā eydür: “Her ki düşinde (13) görse-ki[7599] gözinden şovuḳ yaş gelür ol kişi şādılıḳ göre ve eger ıssı yaş (14) gelse ġam-gīn ola ve eger görse-kim[7600] aġlamaḳdan[7601] gözinden yaş gelür ḫalāyıḳ aŋa ṭa‘ne (15) uralar ve eger yaş yerine toz veyā[7602] ṭopraḳ gelse ol miḳdār ḥelāl māl bula.” **[B194a]** (1) Ḥukemā eydür: “Eger[7603] yaş yüzine inerse kendü ḫazīne eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (2) göz yaşı üç vech üzerine[7604] delālet ider: şādılıġa ve ġama ve māl ve ni‘mete.” (3) **Kel:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7605] kel başda saç bitmiş ol düşüŋ (4) ehli az māl ḥāṣıl eyleye

---

[7584] görse-kim: M görse ki
[7585] kişi-y-içün: M kişi içün
[7586] görse-kim: M görse ki
[7587] gökden: M gögüŋ yuḳarusından
[7588] görse-kim gök yüzi: M görse ki gögüŋ yüzi
[7589] ve: B-
[7590] görse-ki: M görse ki
[7591] görse-kim: M görse ki
[7592] dīn ü devlet ve diyānet muḥkem ola: M dīni ve diyāneti ola
[7593] görse-kim: M görse ki
[7594] görse-kim: M görse ki
[7595] olup bī-dīn ola: M ola ve bī-dīn ola
[7596] görse-kim: M görse ki
[7597] ṭaş yaġar Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ḫışmı ola eger görse ki yā: B-
[7598] ucuzlıḳ: B ucuzluḳ
[7599] görse-ki: M görse ki
[7600] görse-kim: M görse ki
[7601] aġlamaḳdan: M aġlamadın
[7602] veyā: B yā
[7603] eger: B-
[7604] vech üzerine: M nesneye
[7605] görse-kim: M görse ki

ve eger görse-kim[7606] kendüsi kel olmış ġamdan ḳurtıla.” İbrāhīm-i (5) Kirmānī eydür: “Düşde kel bāzirgānlara menfa‘ate ve bāzār ehline kesbe ve pādişāhlaruŋ (6) tefekkürine ve ‘avratlaruŋ zīnetine ve ḥüsninde naḳṣa delālet ider.” **Güneş ve ay ve yılduzlar**[7607]**:** (7) “Ḥukemā eydür: “Bil-ki[7608] düşde güneş ulu pādişāh ola[7609] ve yāḫūd[7610] ḫalīfe ola[7611] ve[7612] eger (8) bir kimse düşinde görse ki güneşi ṭutar kendüye mülk idinür ol kimse ‘ālemde[7613] (9) ululıḳ[7614] bula ve yāḫūd[7615] bir pādişāhuŋ dostı ola ve eger **[M259b]** görse-kim[7616] kendüsi (10) güneş olmış anuŋ rūşenlıġı miḳdārı pādişāh ola. Eger pādişāhlıḳ ehliyse (11) ve illā anuŋ miḳdārı ululuḳ bula ve eger görse-kim[7617] güneş-ile[7618] ceng ider bir pādişāh-ıla[7619] (12) cidāl eyleye ve eger kendüsi güneş yerinde yā ay yerinde muḳīm olsa[7620] ol (13) kişi pādişāh ola ve mülk anuŋ üzerine ḳarār ṭuta[7621] ve eger görse-kim[7622] güneşden (14) nūr alur bir pādişāhdan memleket ala ve eger görse-kim güneşüŋ[7623] nūrı ve şu‘ā‘ı (15) yoḳ ammā[7624] aŋa girü ‘ālem ḳaraŋu degül pādişāh anuŋ işlerine muḥtāc ola.” **[B194b]** (1) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde güneş pādişāhdur ve ay vezīrdür ve Zühre (2) daḫı vezīrdür ve ‘Uṭārid pādişāhlaruŋ yazıcısıdur ve Merīḫ pehlevānıdur (3) ve ser-leşkeridür[7625] Zuḫal cellādı ve cān-dārıdur ve Müşterī ḫazīne-dārıdur (4) ve emīnīdür[7626] ve bāḳī yılduzlar pādişāhuŋ bellü muḥteşem kişileridür ve şol uvaḳ (5) yılduzlar pādişāhuŋ[7627] leşkeridür.” Cābir-i Maġribī[7628] eydür: “Düşde güneş atadur ve ay anadur (6) ve bāḳī yılduzlar ḳarındaşlardur[7629] ve ḳavm u ḳabīledür ve her ziyāde ve noḳṣān ki bunlarda (7) görinür ḳarındaşa ve ḳavm u ḳabīleye ta‘alluḳdur ve eger görse-

---

[7606] görse-kim: M görse ki
[7607] ve ay ve yılduzlar: B-
[7608] bil-ki: B-
[7609] ola: M-
[7610] ve yāḫūd: M veyā
[7611] ola: M-
[7612] ve: M-
[7613] ol kimse ‘ālemde: M ‘ālemde ol kimse
[7614] ululıḳ: B ululuḳ
[7615] ve yāḫūd: M veyā
[7616] görse-kim: M görse ki
[7617] görse-kim: M görse ki
[7618] güneş-ile: M güneş ile
[7619] pādişāh-ıla: M pādişāh ile
[7620] olsa: M olsalar
[7621] ṭuta: B duta
[7622] görse-kim: M görse ki
[7623] ve eger görse-kim güneşüŋ: M ve eger güneşi görse ki
[7624] ammā: M-
[7625] pehlevānıdur ve ser-leşkeridür: M pehlevānı ve ser-leşkeridür
[7626] ḫazīne-dārıdur ve emīnīdür: M ḫazīne-dārı ve emīnīdür
[7627] pādişāhuŋ: M pādişāh
[7628] Cābir-i Maġribī: M Ḥakīm
[7629] ḳarındaşlardur: B ḳarındaşlar

kim[7630] güneş ṭoġup kendünüŋ (8) evine düşse kendü **[M260a]** ḳavm u ḳabīlesinden ‘avrat dileye ve ol ‘avratdan[7631] ḫayr göre ve eger görse-kim[7632] (9) bulut bir nesne-y-ile daḫı güneşi iḫāṭa ider örter pādişāhuŋ ḥāli müteġayyir (10) ola ve aḥvāli yaramaz ola ‘ale’l-ḫuṣūṣ ki ol bulut anı ṭutup rengin müteġayyir (11) eyleyüp rūşenlıġın teġayyür eylese andan ṣoŋra[7633] girü rūşen olsa pādişāh ḫasta (12) ola ammā girü şifā bula ve eger görse-kim[7634] güneşüŋ cirminde[7635] bir pāre ip aşılmış (13) ol ipe yapışur ol kimesne pādişāhdan ḳuvvet ve ẓafer ve mu‘āvenet bula[7636] (15) ve eger ol ip üzilüp[7637] kendü yire[7638] düşse ol kişi olduġı mertebeden **[B195a]** (1) düşe ve eger görse-kim[7639] güneşe secde ider ol kimesne[7640] ḫaṭā ide[7641] ve eger görse-kim[7642] (2) güneşden ve aydan ve bāḳī yılduzlardan nūr alur cemī‘[7643] cihānuŋ pādişāhlıġın (3) ala ve ‘ālem milkine mālik ola ve eger görse-kim[7644] cemī‘[7645] yılduzlar ḳara olmış bu kişi (4) helāk ola ḫuṣūṣā ki gören ẓālim ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[7646] (5) güneşüŋ ortasında bir ḳara noḳṭa var pādişāh göŋül mülki[7647] cihetinden meşġūl olup ġam-gīn (6) ola ve eger güneşi yir[7648] üzerinde görse pādişāh ma‘zūl ola ve eger güneşi kendü (7) elinde görse-ki[7649] **[M260b]** siyāh olmış pādişāha ġam u ġuṣṣa irişe[7650] ve aŋa daḫı irişe (8) ve eger görse-kim[7651] güneş varup bir delükde nā-bedīd olur pādişāh vefāt bula (9) ve ḫalāyıḳa teşvīş irişe ve eger görse-kim bulut ve ay ve yılduzları örter pādişāh[7652] (10) ve leşker düşmenden hezīmet bula ya‘ni başıla ve eger görse-kim[7653] kendüyi feleküŋ (11) üzerine binmiş ve yüzüni güneşden yaŋa dönmiş andan ṣoŋra yüzin güneşden (12) döndüre ol kişi evvel kāfir-imiş

[7630] görse-kim: M görse ki
[7631] ve ol ‘avratdan: B-
[7632] görse-kim: M görse ki
[7633] andan ṣoŋra: M az ṣoŋra
[7634] görse-kim: M görse ki
[7635] güneş cirminde: B güneşüŋ cürminde
[7636] ol ipe yapışur ol kimesne pādişāhdan ḳuvvet ve ẓafer ve mu‘āvenet bula: M ol mipe yapışur ol kimse pādişāhdan ḳuvvet ve mu‘āvenet bula, B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7637] üzilüp: M üzülüp
[7638] yire: M yere
[7639] görse-kim: M görse ki
[7640] ol kimesne: B ol kimse
[7641] ide: M ider
[7642] görse-kim: M görse ki
[7643] cemī‘: B cemī‘i
[7644] görse-kim: M görse ki
[7645] cemī‘: M cemī‘i
[7646] görse-kim: M görse ki
[7647] göŋül mülki: M mülk
[7648] yir: M yer
[7649] görse-ki: M görse ki
[7650] ġam u ġuṣṣa irişe: M ġam irişe
[7651] görse-kim: M görse ki
[7652] vefāt bula ve ḫalāyıḳa teşvīş irişe ve eger görse-kim bulut ve ay ve yılduzlar örter pādişāh: M-
[7653] görse-kim: M görse ki

Müsülmān[7654] ola ve[7655] girü kāfir ola.” Ca‘fer-i (13) Ṣādıḳ eydür: “Düşde[7656] güneş biş vech üzerine delālet ider: bir ḫalīfeye ve ulu re’īse (14) ve ‘adle ve ataya ve anaya ve ‘avrata ve ere ve işüŋ rūşenlıġına ve eger görse-kim[7657] (15) güneş kendüye secde ider[7658] anı sulṭān nüvaḫt eyleye ve mertebesi ‘ālī ola **[B195b]** (1) ve ‘adl eyleye ve eger görse-kim güneşüŋ nūrı secde ider[7659] bunuŋ żıddı ola.” **Kirec:** (2) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7660] kirec-ile kendü teninden ḳıl giderür ol miḳdār (3) mālından[7661] naḳṣ ola ve eger bu düşüŋ ṣāḥibi dervīş olsa ol-miḳdār (4) māl ḥāṣıl eyleye ve eger[7662] ġam-gīn olsa feraḥ bula ve ulu kişi olsa ululuġı zāyil (5) ola ve eger[7663] borçlu olsa borcı ödene.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger aġniyādan (6) olsa mālı ziyāde ola ve eger[7664] kāfir olsa Müsülmān[7665] ola.” Ca‘fer-i **[M261a]** Ṣādıḳ (7) eydür: “Düşde kirec üç vech üzerine delālet ider: bir eyüye ve yavuza (8) ve müşkil işlere ve eger düşinde kireci yise[7666] veyā anuŋ-ıla ‘imāret eylese yaramaz (9) ola.” **Geyik:** Ḥukemā eydür: “Eger görse-kim geyigi ṭutar[7667] bir ḫūb ṣūretlü cāriye (10) ele getüre ve eger görse-kim[7668] geyigi boġazlar bir ḳız oġlan kenīzegüŋ[7669] bekāretin ala ve eger[7670] (11) anı eŋsesinden boġazlasa kenīzegüŋ ardından[7671] cimā‘ eyleye ve eger (12) görse-kim[7672] derisin yüzer bir ‘avrat-ıla zīnā eyleye ve eger geyigüŋ etinden yise[7673] (13) bir ḫūb ṣūretlü ‘avratdan yidügi miḳdārı māl ḥāṣıl eyleye ve eger etin (14) ve yaġın bulsa bir ḫūb ‘avratdan aŋa[7674] māl irişe ve eger anı öldürse (15) bir ‘avrat cihetinden ġam-nāk ola ve eger şikār itmedin bir[7675] geyigi düşürse **[B196a]** (1) bir pākīze ḳızuŋ bekāretin ala ve eger avlayup düşürse ġanīmet bula ve eger geyigi (2) kendü evinde ölmiş görse nā-sezā kelām söyleşe[7676].” Cābir-i Maġribī eydür:

[7654] Müsülmān: M Müsilmān
[7655] ve: M-
[7656] düşde: B-
[7657] görse-kim: M görse ki
[7658] ider: M eyler
[7659] ve eger görse-kim güneşüŋ nūrı secde ider: M ve eger güneşüŋ nūrın görse ki aŋa secde ider
[7660] görse-kim: M görse ki
[7661] mālından: M māldan
[7662] eger: B-
[7663] eger: B-
[7664] eger: B-
[7665] Müsülmān: M Müsilmān
[7666] yise: M yese
[7667] eger görse-kim geyigi ṭutar: M eger düşinde geyik ṭutar
[7668] görse-kim: M görse ki
[7669] kenīzegüŋ: B-
[7670] ve eger: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7671] ardından: M mā ba‘dinden
[7672] görse-kim: M görse ki
[7673] yise: M yese
[7674] aŋa: M-
[7675] bir: M-
[7676] söyleşe: M söyleye

“Eger (3) geyik buzaġusın ṭutsa yāḫūd[7677] bir kişi aŋa virse bir kenīzekden bir maḥbūb oġlı (4) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde geyik[7678] dört nesneye delālet ider[7679]: (5) ‘avrata ve kenīzege ve oġula ve ‘avratlardan menfa‘ate.” **Keçi:** Ḥakīm eydür: “Düşde (6) keçi bir ulu kişidür ve **[M261b]** irkegi[7680] ere delālet ider, dişisi ‘avrata ve eger görse-kim[7681] (7) bir irkek[7682] keçi boġazlar bir ulu kişinüŋ üzerine ẓafer bula ve eger derisin (8) çıḳarsa kimsenüŋ mālın ala ve eger teninden yise bir kimsenüŋ mālından yiye ve eger (9) görse-kim bir keçiye binmiş her ḳanda dilerse gider bir ulu kişinüŋ üzerine[7683] (10) ḥīle eyleye ve eger görse-kim bir irkek keçi öldürür bir ‘avratı nikāḥ-ıla ala ve eger (11) bir dişi keçi[7684] anuŋ evinden çıḳup gitse ‘avratına[7685] ṭalāḳ vire ve eger görse-kim[7686] (12) çoḳ ḳoyunları ve keçileri var ṣaḥrāya çıḳup otarur ve her ḳanda[7687] kim iledür (13) ‘Arabdan, ‘Acemden bir vilāyete mālik ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger dişi (14) keçinüŋ etin yise[7688] azacuḳ ḫasta ola ve tīz[7689] şifā bula ve eger oġlaḳ görse (15) bir ḫūb ṣūretlü oġuldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger düşinde irkek[7690] keçi **[B196b]** (1) görse leşkerüŋ muḳaddemi ola ve rasūl ḥażreti *‘aleyhi’s-selām*[7691] buyurur ki: “Eger bir kimse (2) düşinde bir keçi ṣatun alup ḳulaġına yapışup evine kivürse andan ṣoŋra[7692] ḳırḳ yıl dervīşlik (3) görmeye.” Ve eger düşinde keçi ṣatıcı görse bir kişiye delālet ider ki dāyim eri ‘avratdan (4) cüdā[7693] ider.” **Kilindir:** İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Düşde kilindir kenīzekdür.” Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “ ‘Avratdur ve eger görse-kim[7694] andan ṣu içer ‘avratıyla yata ṭura.” Ve eydürler ki: Bir (6) kişi var-ıdı[7695] Muḥammed bin Sīrīne geldi eyitdi: “Düşümde gördüm-ki[7696] bir iki aġızlu kilindirden (7) ṣu içdüm. Bir aġzından acı ṣu geldi **[M262a]** ve bir aġzından ṭatlu ṣu

---

[7677] yāḫūd: M-
[7678] düşde geyik: M geyik düşde
[7679] dört nesneye delālet ider: B dört vech üzerine dāldur
[7680] irkegi: M erkegi
[7681] görse-kim: M görse ki
[7682] irkek: M erkek
[7683] ẓafer bula ve eger derisin çıḳarsa kimsenüŋ mālın ala ve eger teninden yise bir kimsenüŋ mālından yiye ve eger görse-kim bir keçiye binmiş her ḳanda dilerse gider bir ulu kişinüŋ üzerine: M-
[7684] ve eger görse-kim bir irkek keçi öldürür bir ‘avratı nikāḥ-ıla ala ve eger bir dişi keçi: M-
[7685] ‘avratına: M ‘avrata
[7686] görse-kim: M görse
[7687] her ḳanda: M her nereye
[7688] yise: M yese
[7689] tīz: M girü
[7690] irkek: M erkek
[7691] *‘aleyhi’s-selām*: M *ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem*
[7692] andan ṣoŋra: B-
[7693] cüdā: B cüẕā
[7694] görse-kim: M görse ki
[7695] var-ıdı: B-
[7696] gördüm-ki: M gördüm ki

geldi[7697]. Bu düşüŋ (8) ta‘bīrinde ne buyurırsın.” Didi. Eyitdi: “Bir ‘avratuŋ var-ımış ve anuŋ bir ḳız ḳarındaşı (9) daḫı var-ımış ikisine daḫı isti‘māl idermişsin, var tevbe eyle.” Didi. Ol (10) kişi eyitdi-kim[7698]: “Eyledür, siz ṭanuḳ oluŋ kim bu günden girü rücū‘ itdüm ve tevbe (11) ḳıldum.” Didi. **Küpe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşde küpe görse[7699] bir ḫūb (12) ṣūretlü mübārek oġuldur. Eger iki ḳulaġında bile görse iki oġlı ola.” İbrāhīm-i (13) Kirmānī eydür: “Küpe ḳadr ve ‘izzet ve manṣıbdur dīnde[7700] ve oġuldur[7701].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (14) “Küpe düşde dört vech üzerine delālet ider: bir ḫūb ṣūretlü oġula (15) ve ḳadre ve manṣıba ve oġuldan menfa‘ate.” **Kürk:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ḳış **[B197a]** (1) güninde kendü evinde ve[7702] kendü üzerinde görse aŋa ḫayr irişe ve āḫir ser-encāmı[7703] (2) ġamlu ve ġuṣṣalu ola[7704] ve eger ḳuzı derisi yā oġlaḳ derisi olsa bir bay (3) ‘avrat ala andan ḫayr ve menfa‘at göre ve eger dilkü derisi olsa bir zāhide (4) ṣūretlü ḥīle-kār aldayıcı ‘avrat ala[7705] ve eger semmūr[7706] derisi olsa bir bī-dīn (5) ‘avrat ala ve eger ṭavşan derisi olsa bir şūm ‘avrat ala ve eger sincāb (6) derisi olsa **[M262b]** bir yaramaz ḫūlu düzenliksüz[7707] ‘avrat ala[7708] ve eger çetük derisi olsa (7) bir uġrı ‘avrat ala[7709] ve eger vaşaḳ[7710] derisi olsa bir bay ve mütekebbir ‘avrat (8) ala[7711] ve eger fīl derisi olsa bir muḥteşem ve māl-dār ‘avrat ala ve eger ḥavāṣıl (9) derisi olsa bir aṣīl ve dīn-dār ‘avrat ala ve eger ṣıçan derisi olsa bir murdār (10) fi‘illü ‘avrat ala ve eger kürkin yırtılmış veyā[7712] yanmış görse ġam u[7713] ġuṣṣa ola (11) ve mālına noḳṣān ola.” **Köpri:** Ḥakīm eydür: “Düşde köpri pādişāhdur veyā[7714] bir (12) ulu aṣīl-zāde kişidür ki anuŋ sebebiyle[7715] ḫalāyıḳ murādlara irişür.” İbrāhīm-i (13) Kirmānī eydür[7716]: “Eger anuŋ üzerinden geçse pādişāhdan eylük ve ‘izzet ve göŋül murādın (14) bula ve eger görse-kim

[7697] ve bir aġzından ṭatlu ṣu geldi: M ve bir rivāyetde aġzından ṣu geldi
[7698] eyitdi-kim: M eyitdi
[7699] görse: M-
[7700] dīnde: M-
[7701] ve oġuldur: B-
[7702] kendü evinde ve: M-
[7703] ser-encāmı: B ser-encām
[7704] ġamlu ve ġuṣṣalu ola: M ġam ve ġuṣṣa ola
[7705] ala: B ola
[7706] semmūr: B semmūrī
[7707] düzenliksüz: M düzenliksiz
[7708] ala: B ola
[7709] ala: B ola
[7710] vaşaḳ: M uşaḳ
[7711] ala: B ola
[7712] veyā: M ve
[7713] u: M ve
[7714] veyā: M ve yāḫūd
[7715] sebebiyle: M sebebi ile
[7716] eydür: B-

köpriye bünyād urur bir vilāyetüŋ pādişāhlıġın bula[7717] (15) ve çoḳ māl bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde köpri dört vech üzerine **[B197b]** (1) delālet ider: bir ol kişiye ki[7718] ḫalāyıḳuŋ işin ve ḥācetlerin bitürür ve bir eylüge (2) ve murāda ve çoḳ māl ḥāṣıl itmege.” **Gönlek:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde aḳ göŋlek (3) görse dīne delālet ider.” Ve ba‘żılar eydür: “ ‘Avratdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Kişinüŋ ḥāli ve kesbi[7719] ve ma‘īşetidür ve eger pāk olsa[7720] işinüŋ ṣalāḥıdur ve eger ba‘żısı yanmış (5) ve yırtılmış olsa miyāne ola[7721] ne eyü **[M263a]** ve ne yavuz ola ve eger ıssı ve[7722] çirkīn olsa dervīş (6) ola ve renc ve ġam ola ve ne-ḳadar ki eski olsa ġam ve belā ḳatıraḳ ola[7723] (7) ve ola ki vefāt ḳıla ve eger görse ki pādişāh kendü göŋlegini virüp geyer anuŋ pādişāhlıġın ala.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür[7724]: “Ve eger görse-kim[7725] bir yeŋi göŋlek geymiş ẓāhiri (8) eyü ola ve bāṭını yaramaz ola ve eger görse-kim[7726] göŋlegi ve şalvārı ve destārı eskimiş (9) eger bay-ısa dervīş ola ve dervīş-ise ġam ve ġuṣṣa ola[7727].” Cābir-i Maġribī eydür: (10) “Eger göŋlegi yeŋi ve giŋ olsa anuŋ ma‘īşeti giŋ ola ve yırtılmış olsa (11) rāzı āşikāre ola ve eger yaḳasuz[7728] ve yeŋsüz göŋlek bulsa eceli yaḳın gelmiş ola (12) ve eger etegi ardından yırtılmış olsa aŋa bühtān ideler ve eger etegi elinde (13) ḳana bulaşmış olsa çoḳ zamān ġamda ve ġuṣṣada ḳala[7729] ve eger pāre pāre olsa (14) işi perākende ola ve rāzı āşikāre ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde (15) yeŋi ve giŋ[7730] olsa altı vech üzerine delālet ider: bir dīn-dār kişiye ve setre **[B198a]** (1) ve eyü dirlige ve riyāsete ve āsūdelıġa[7731] ve şādılıġa[7732] ve beşārete.” **Güz faşlı:** Muḥammed **[M263b]** bin Sīrīn eydür: “Düşde güz (2) faşlı pādişāhdur eger görse-kim[7733] güneşüŋ ḥarāreti ziyāde olup ḫalāyıḳa ziyān (3) degürse pādişāhdan ḫalāyıḳa ziyān irişe ve eger görse-kim[7734] güneş ḳatı ıssı (4) ammā kimesneye[7735] ziyān degürmez pādişāhdan ḫayr ve selāmet irişe ve eger vaḳtında (5)

[7717] ve eger görse-kim köpriye bünyād urur bir vilāyetüŋ pādişāhlıġın bula: M-
[7718] ol kişiye ki: B ulu kişiye
[7719] kesbi: B kesb
[7720] eger pāk olsa: B-
[7721] miyāne ola: B-
[7722] ıssı ve: M-
[7723] ġam ve belā ḳatıraḳ ola: B ġam ola,
[7724] ve eger görse ki pādişāh kendü göŋlegini virüp geyer anuŋ pādişāhlıġın ala İbrāhīm-i Kirmānī eydür: B-
[7725] görse-kim: M görse ki
[7726] görse-kim: M görse ki
[7727] ġam ve ġuṣṣa ola: M ġama ve ġuṣṣaya giriftār ola
[7728] yaḳasuz: M yaḳasız
[7729] ḳala: M ola
[7730] yeŋi ve giŋ: M giŋ ve yeŋi
[7731] āsūdelıġa: M āsūdelige
[7732] ve şādılıġa: B-
[7733] görse-kim: M görse ki
[7734] görse-kim: M görse ki
[7735] kimesneye: B kimseye

görse eyüdür şöyle-ki[7736] cemī‘ yemişler[7737] irişüp ārāste olmış ve cemī‘ eṭrāf[7738] (6) gögermiş anuŋ iḳbāli ve ‘izzetidür[7739] ḫalāyıḳa pādişāhdan nuṣret ve ḳuvvet- (7) dür ve ‘adldur ve eger vaḳtında görse bunuŋ ḫilāfidur.” **Keş:** Ḥakīm eydür: (8) “Düşde keş[7740] ġamdur ve eger andan yise[7741] borçlu ve ġam-gīn ola.” Cābir-i Maġribī eydür: (9) “Az māldur ve andan yimek[7742] ġam u[7743] ġuṣṣadur.” **Gök gürlemek:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7744] (10) gök gürler aŋa pādişāh[7745] ‘avānlarından ḫavf ola.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: (11) “Eger anuŋ-ıla yaġmur olsa ḫavf az ola ve ni‘met ve ḫayr irişe ve eger (12) yaġmur[7746] az ve gök gürlemesi ḳatı olsa atasınuŋ ve anasınuŋ du‘āsından ḳurtılmış (13) ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse ki[7747] gök gürlese[7748] ve ḳatı yaġmur **[M264a]** yaġsa ehl-i (14) İslām ṣuleḥā du‘āsından ḳurtıla[7749].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Gök gürlemek biş (15) vech üzerine delālet ider: “ ‘Aẕāba[7750] ve ḥikmete ve su’āllere ve pādişāhuŋ **[B198b]** (1) ḫışmına.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger gök ḳatı gürlese ol yirlerde pādişāhuŋ heybeti (2) ziyāde ola[7751] ve eger görse-kim gök gürler[7752] ve yıldırım şaḳır[7753] ve hevā ḳaraŋulıḳ bir ẓālim (3) pādişāh ẓāhir ola.” **Gölge:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde gölgesi yire[7754] düşse (4) ġam ve ġuṣṣadur ḫāṣṣa-ki ḳara olsa[7755].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Gölge üç nesneye (5) delālet ider[7756]: ġam u ġuṣṣaya[7757] ve manṣıb eksükligine ve emānetde ḫıyānete.” **Keser:** (6) Ḥakīm eydür: “Düşde keser bir ḫidmet-kārdur[7758] tā buyurmayınca iş işlemeye (7) ve çün buyuralar andan ḫayr gele.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse-kim[7759] keser-ile[7760] (8) aġaç yonar ve pāk eyler bir işden

[7736] şöyle-ki: M şöyle ki
[7737] cemī‘ yemişler: B cemī‘i işler
[7738] cemī‘ eṭrāf: B cemī‘i eṭrāf
[7739] iḳbāli ve ‘izzetidür: B iḳbāl u ‘izzetidür
[7740] düşde keş: M keş düşde
[7741] yise: M yese
[7742] yimek: M yemek
[7743] u: M ve
[7744] görse-kim: M görse ki
[7745] pādişāh: M pādişāhuŋ
[7746] yaġmur: M yaġmurı
[7747] görse ki: B-
[7748] gürlese: M görse
[7749] İbrāhīm-i Kirmānī eydür eger görse ki gök gürlese ve ḳatı yaġmur yaġsa ehl-i İslām ṣuleḥā du‘āsından ḳurtıla: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[7750] ‘aẕāba: M ġazāya
[7751] ḳatı gürlese ol yirlerde pādişāhuŋ heybeti ziyāde ola: M-
[7752] ve eger görse-kim gök gürler: M eger gök gürleyüp
[7753] şaḳır: M şaḳısa
[7754] yire: M yere
[7755] olsa: M ola
[7756] delālet ider: M delīldür
[7757] ġam u ġuṣṣaya: M ġam ve ġuṣṣadur
[7758] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[7759] görse-kim: M görse ki

menfa‘at bula ve eger egri[7761] aġacı ṭoġru[7762] eylese (9) bir kimseyi şerden ḫayra getüre.” **Gözler:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳara (10) göz kişinüŋ dīnidür ve eger görse-kim[7763] gözi gök olsa bid‘at ehli ola (11) ve eger gözüni şehlā görse oġlı ola. Ve eydürler ki: Ol oġlan bir (12) gözlü ola.” Ve eger görse-kim[7764] gözsüz olmış ḍalālete düşe veyā oġlı (13) öle ve eger görse-kim[7765] bir gözi kör olmış dīninüŋ yarusı gitmiş ola (14) yāḫūd[7766] bir büyük **[M264b]** günāh işleye ve yāḫūd[7767] bir and içe[7768] muṣībet irişe veyā kendü (15) işinde[7769] veyā[7770] ḳarındaşı işinde veyā ortaḳlıḳda[7771] muṣībet vāḳi‘ ola ve eger görse-kim[7772] gözleri **[B199a]** (1) aġrır anuŋ dīni helāk ola aġrıduġı miḳdārı ve eger görse-kim[7773] gözine (2) sürme çeker aġrusı-çun ve ḫoş olur dīn cihetinden ḫayr ola ve eger (3) zīnet-içün[7774] çekse ẓāhirde kendüyi dīn-dār göstere tā ki ḫalāyıḳuŋ ortasında (4) ‘azīz ola ve ṣālūslıḳ[7775] eyleye ve eger gözlerinüŋ rūşinālıġı ża‘īf olsa (5) ẓāhirde ve bāṭında münāfiḳ ola ve eger görse-kim[7776] kendü teninde çoḳ gözler[7777] (6) var ve anlaruŋ-ıla eyü görür dīni ziyāde ola ve eger görse-kim[7778] bir kimse (7) anuŋ gözüni çıḳarur gözlerinüŋ nūrı gide hergiz görmeye.” Cābir-i Maġribī (8) eydür: “Eger görse-kim[7779] gözleri demürden olmış anuŋ perdesi yırtıla ve eger (9) şişmiş olsa şöyle-ki açımasa bir yaramaz kişiyle ṣoḥbet eyleye[7780] ve eger gözin (10) çıḳmış görse şerī‘atden bī-naṣīb ola ve eger yüzinüŋ ortasında (11) bir gözi olsa anuŋ dilinden nā-şāyeste söz ṣādır ola dīn yolında[7781] ve eger görse-kim[7782] (12) iki gözi bile[7783] aġarmış girü ḳara olmış ḫasta ola veyā bir kimseye[7784] ḫıyānet (13) eyleye ve eger iki gözi bile ḳararsa şöyle-ki[7785] hīç aġı ḳalmasa

---

[7760] keser-ile: M keser ile
[7761] egri: M-
[7762] ṭoġru: M ṭoġrı
[7763] görse-kim: M görse ki
[7764] görse-kim: M görse ki
[7765] görse-kim: M görse ki
[7766] yāḫūd: M veyā
[7767] ve yāḫūd: M veyā
[7768] içe: M ile
[7769] veyā kendü işinde: M ve bir işinde
[7770] veyā: M yā
[7771] veyā ortaḳlıḳda: B-
[7772] görse-kim: M görse ki
[7773] görse-kim: M görse ki
[7774] zīnet-içün: M zīnet içün
[7775] ṣālūslıḳ : B ṣālūşlıḳ
[7776] görse-kim: M görse ki
[7777] gözler: M gözleri
[7778] görse-kim: M görse ki
[7779] görse-kim: M görse ki
[7780] ve eger şişmiş olsa şöyle-ki açımasa bir yaramaz kişiyle ṣoḥbet eyleye: M-
[7781] dīn yolında: B-
[7782] görse-kim: M görse ki
[7783] bile: B-
[7784] kimseye: B kimseden

kāfir ola ve (14) eger görse-kim[7786] bir kişi anuŋ bir gözin çıḳarur[7787] **[M265a]** anuŋ oġlını yoldan iledeler (15) ve eger görse-kim bir kişinüŋ[7788] gözlerini bağlasalar aŋa ziyān irişe veyā bir günāh eyleye[7789] **[B199b]** (1) ve eger görse-kim[7790] gözlerinden ḳan gider oġlı cihetinden ġuṣṣalu ola ve yāḫūd[7791] (2) mālı gide." İsmā'īl ibn-i Eş'āş eydür: "Eger görse-kim[7792] gözi ḳulaḳ olmış ve ḳulaġı (3) göz olmış bir 'avrat ala ki anuŋ ḳızı ola ikisine bile mücāme'at (4) eyleye ve eger eli içinde göz görse māl bula." Dāniyāl Ḥakīm eydür: "Eger (5) görse-kim[7793] ṣaġ gözi ṣol gözüni öper ḳoŋşı[7794] 'avratıyla yaramazlıḳ eyleye." (6) Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düş 'āleminde göz yedi vech üzerine delālet ider: (7) dīne ve İslāmuŋ rūşinālıġına, oġula ve māla ve 'ilme ve māluŋ ziyādelıġına[7795] ve dīnüŋ (8) ziyādelıġına[7796]." **Gicik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger düşinde gicik[7797] olsa kendü (9) ehlin ṭaleb eyleye andan[7798] renc ve[7799] zaḥmet göre." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger (10) anı ḳaşımaḳdan renc görse kendü ḳavmından renc ve[7800] zaḥmet göre." **Gül:** (11) Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde gül bir pādişāh cihetinden māla delālet ider (12) ve ba'żılar eydürler[7801] ki: bāṭıl söz ola. Ve daḫı 'ilmdür ki anda hīç menfa'at (13) olmaya." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "düşde gül dört vech üzerine delālet (14) ider: bir ḳabūl olmamış 'amele ve ḥarām māla ve bāṭıl kelāma ve cenge." **Keçi** (15) **boynuzı: [M265b]** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Māla delālet ider ki renc-ile ele gelür ve eger andan **[B200a]** (1) yise[7802] kendü kesbinden ol-miḳdār māl ḥāṣıl ide." **Kerpüç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[7803]: (2) "Düşde ḫām kerpüç cem' olmış māldur ki her kerpüci biŋ bir aḳçaya delālet (3) ider[7804] ve eger görse-kim[7805] kerpüç keser ḳurıdur ol-miḳdār māl ḥāṣıl eyleye ve eger

---

[7785] şöyle-ki: M şöyle ki
[7786] görse-kim: M görse ki
[7787] anuŋ bir gözin çıḳarur: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[7788] ve eger görse-kim bir kişinüŋ: M ve eger
[7789] eyleye: M işleye
[7790] görse-kim: M görse ki
[7791] ve yāḫūd: M veyā
[7792] görse-kim: M görse ki
[7793] görse-kim: M görse ki
[7794] ḳoŋşı: B ḳoŋşusı
[7795] ziyādelıġına: M ziyādeligine
[7796] ziyādelıġına: M ziyādeligine
[7797] Muḥammed bin Sīrīn eydür eger düşinde: M-
[7798] andan: M-
[7799] ve: B ü
[7800] ve: B ü
[7801] eydürler: M eydür
[7802] yise: M yese
[7803] eydür: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7804] delālet ider: M delīldür
[7805] görse-kim: M görse ki

(4) dīvārdan kerpüç yonsa[7806] kendü mālını nafaḳa eylemeye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Bişmiş[7807] (5) kerpüç eyü degüldür[7808].” **Kirpi:** Cābir-i Maġribī eydür: “Bir çirkīn yaramaz ḫūlu kişiye delālet (6) ider. Eger düşinde kirpi bulsa bir bu[7809] ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye ve düşde[7810] (7) kirpide hīç ḫayr yoḳdur.” **Küp:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[7811] küp bir ‘avrata (8) delālet ider ki[7812] evüŋ fāyidesi anuŋ cihetindendür anuŋ büyükligi[7813] (9) ve giŋligi miḳdārı ve eger ṭaşdan olsa genc bula ve eger ṣu küpi (10) olsa māl-dār ‘avrat ala ve eger ṣu içse ol küp ṭolu ṣu[7814] olsa (11) ḫayra çoḳ māl nafaḳa eyleye ve eger küpde sirke olsa bir perhīz-kār (12) kişiye delālet ider ve eger yaġ olsa māluŋ ziyādelıġına[7815] delālet ider (13) ve eger bal olsa ni‘met ve māl ola ve eger küpde bezir veyā neft olsa (14) bir alçaḳ aşıllu kişiye delālet ider ve eger düşinde ev ṭolusı küp görse (15) cemī‘si anuŋ milki **[M266a]** olsa salṭanat ve ululuḳ bula ve yāḫūd[7816] sulṭānuŋ **[B200b]** (1) aṣḥābından ola.” **Gülmek**[7817]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Gülmek ġamdur ve eger ḳahḳahayla (2) gülse ḳatı ġuṣṣalu ola ve eger tebessüm eylese aŋa beşāret irişe ve anuŋ (3) bir oġlı ṭoġa.” **Köy:** Muḥammed bin Sīrīn[7818] eydür: “Eger kendüyi bir köyde görse ki[7819] ol (4) köyüŋ adını bilmez aŋa ḫayr ve eylük irişe ve eger ol köyüŋ adını bilse aŋa şer (5) ve yavuzlıḳ irişe ve eger köyden ṭaşra çıḳsa ḫayrdur ve ṭaşra çıḳmasa yaramazdur (6) ve eger köyden şehre gelse belālardan emīn ola ve eger şehirden köye gelse (7) bunuŋ ḫilāfı ola ve eger ḫarāb şehirden ābādānlıḳ köye gelse aŋa ḫayr (8) ve iḳbāl[7820] irişe ve eger görse-kim[7821] bir köyden kendü yavı varur ḫayrdur ve eger (9) bir bilmedügi kimse aŋa bir köy virse anuŋ ‘imāreti miḳdārı ḫayr u menfa‘at (10) bula.” **Gelincük**[7822]**:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde gelincük[7823] dükkānına veyā evine girse evine uġrı girüp nesnesin ala ve eger gelincik[7824] üzerine ġālib olsa uġrı üzerine (11) ġālib ola ve eger anuŋ

[7806] yonsa: M bulsa
[7807] bişmiş: M-
[7808] degüldür: M degildür
[7809] bu: B-
[7810] düşde: M-
[7811] düşde: M-
[7812] ki: M-
[7813] büyükligi: M büyüklügi
[7814] ṣu: B-
[7815] ziyādelıġına: M ziyādeligine
[7816] ve yāḫūd: M ve yāḫu
[7817] gülmek maddesi M nüshasında köy maddesinden sonra gelmektedir
[7818] Sīrīn: B-
[7819] ki: B-
[7820] ḫayr ve iḳbāl: B ḫayr u iḳbāl
[7821] görse-kim: M görse ki
[7822] gelincük: M gelincik
[7823] gelincük: M gelincik
[7824] dükkānına veyā evine girse evine uġrı girüp nesnesin ala ve eger gelincik: B-

etin yise[7825] ve derisin ele getürse ol nesne ki (12) uġrı alupdur girü ala[7826] (13) ve eger gelincük anı ışırsa[7827] uzun ḫastalıḳ[7828] çeke āḫir şifā bula." Ca'fer-i **[M266b]** (14) Ṣādıḳ eydür: "Düşde gelincük[7829] üç vech üzerine delālet ider[7830]: uġrıya ve (15) ġuṣṣaya ve ḫastalıġa[7831]." **Gitmek:** Ḥakīm eydür: "Eger görse-kim[7832] kendü şehirden gider **[B201a]** (1) bilmez ki nereye gider bī-çāre ola ve eger bir ḳavm kendü-y-ile bile olup gitse[7833] anlar (2) daḫı ḫor olalar ve eger seyr gibi gitse mertebe bula[7834] ve 'ömri uzun ola[7835] (3) ve eger yırtıcı cānavarlar gibi gitse ḫayr olmaya ḫāṣṣa-ki[7836] dīn bābında ve (4) eger yılan ve 'aḳreb gibi gitse dīnde yaramaz ola ve eger ḳuşlar (5) şikāra gider gibi gitse ḫayr olmaya ve eger şikār ehli olmayan ḳuşlar gibi (6) gitse ḫayrdur ve eger ḳaraŋulıḳdan rūşenlıġa[7837] gitse bāṭıldan ḥaḳḳa (7) gide ve küfrden[7838] İslāma gele veyā tevbe eyleye ve eger ḫarābdan ābādānlıġa[7839] (8) gitse ṭarlıḳdan giŋlige gide." **Gözemek:** Ḥakīm eydür: "Eger ṭonın veyā bir ġayrı (9) nesnesin gözese bir kimseyle ceng eyleye ki anda nesne olmaya ve eger (10) kendü ṭonın gözese[7840] kendü ḫalḳ-ıla müttehim ola andan ṣoŋra 'öẕr dileye ve her ṭon[7841] ki ebrīşümden[7842] ve (11) ve ġayrı nesneden olsa ol ẕikr itdügimüz[7843] üzerine (12) ḳıyās olına ve eger gözeyimezse[7844] 'ayālinden ġuṣṣasuz ola ve eger göze- (13) yici görse bir şirrīr kişiye delālet ider ki dāyim güft ü gū ider." (14) **Günler:** Ḥakīm eydür: **[M267a]** "Eger[7845] düşinde şenbīh[7846] günini ādīne ṣansa bir işe meşġūl ola (15) şöyle ṣana ki anda ḫayr var ammā anda ḫayr[7847] olmaya ve eger gündüzi gice ṣansa ḫayrdur **[B201b]** (1) ve eger giceyi gündüz ṣansa[7848] şerdür." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger ādīne günini şenbīh

[7825] yise: M-
[7826] getürse ol nesne ki uġrı alupdur girü ala: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7827] gelincük anı ışırsa: M anı gelincik ışırsa
[7828] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[7829] gelincük: M gelincik
[7830] delālet ider: M delīldür
[7831] ḫastalıġa: M ḫastelige
[7832] görse-kim: M görse
[7833] bir ḳavm kendü-y-ile bile olup gitse: M bir ḳavmı kendüyle alup gitse
[7834] mertebe bula: M-
[7835] ola: B-
[7836] ḫāṣṣa-ki: M ḫāṣṣa ki
[7837] rūşenlıġa: M rūşināllıġa
[7838] küfrden: M kāfirlikden
[7839] ābādānlıġa: M-
[7840] kendü ṭonın gözese: B-
[7841] ṭon: B-
[7842] ebrīşümden: M ebrīşimden
[7843] itdügimüz: M eyledügümüz
[7844] gözeyimezse: M gözeyimez nesne
[7845] eger: B-
[7846] şenbīh: B-
[7847] ḫayr: B-
[7848] ṣansa: M olsa

ṣansa cühūdları sevici ola ve eger adīne günini[7849] yek-şenbīh (2) ṣansa tersāları sevici ola ve dü-şenbīh günini ādīne gün[7850] ṣansa münāfiḳları (3) sevici ola ve eger se-şenbīh günini ādīne günin[7851] ṣansa fāsıḳları sevici ola (4) ve eger çahār-şenbīh günini ādīne günin ṣansa ehl-i bid‘atı sevici ola ve eger (5) penç-şenbīh günini ādīne ṣansa māl[7852] sevici ola[7853].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Günlerde yigregi ādīne günidür[7854] (7) andan ṣoŋra dü-şenbīhdür ve andan ṣoŋra penç-şenbīhdür ve ne-ḳadar[7855] ki güni (8) ṣāfī ve rūşen görse ol-ḳadar yigrekdür[7856].” **Kömür:** Düşde kömür ḥarām māldur. (9) Eger düşinde bir kimse aŋa kömür virse ḥarām māl ola ol-miḳdār ve eger (10) oda ḳoyup yaḳsa pādişāh-ıla mu‘āmele eyleye ve andan fāyide bula. İbrāhīm-i (11) Kirmānī eydür: “Sulṭān ṭarafından māldur ve eger anuŋ-ıla ṭon ḳurutsa (12) sulṭān cihetinden renc ü zaḥmet[7857] göre ve eger andan **[M267b]** yise[7858] ḥarām māl yiye[7859].” **Gölge:** (13) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde gölge ululıġa[7860] ve heybete delālet ider ve eger (14) ṭaġ gölgesi olsa pādişāh heybetidür ve eger dīvār gölgesi olsa[7861] bir (15) ḥükm ehli kişinüŋ heybetine delālet ider ve eger aġaç gölgesi olsa āsāyişe **[B202a]** (1) delālet ider bir kimseden ki ol aġaca ta‘alluḳdur ve eger ḫarāb yirde[7862] göl- (2) gede oturmış olsa eceli yaḳın gelmiş ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde (3) gölge biş vech üzerine delālet ider: ululıġa[7863] ve heybete ve ṣıġınmaġa (4) ve menfa‘ate ve ölüme.” **Gölgelik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde gölgelik bir alçaḳ[7864] (5) aṣıllu pādişāha delālet ider[7865] ve eger düşinde gölgelik anuŋ başına (6) düşse pādişāh aŋa ḫışm eyleye ve zaḥmet göstere ve eger düşüp ziyān itmese (7) ġam degül ve gölgelik her ne reng-ile ki[7866] olsa ol reng üzerine ḳıyās (8) eyleye ki reng bābında beyān idüp ṭururuz[7867].” **Köpük:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (9) düşde[7868] köpügi etmeg-

[7849] şenbe ṣansa cühūdları sevici ola ve eger adīne günini: B-
[7850] gün: B-
[7851] günin: B gün
[7852] māl: M mālı
[7853] ve eger penç-şenbe günini ādine ṣansa māl sevici ola: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7854] günidür: M gündür
[7855] ne-ḳadar: M ne ḳadar
[7856] ol-ḳadar yigrekdür: M ol ḳadar yegrekdür
[7857] renc ü zaḥmet: M zaḥmet ve renc
[7858] yise: M yese
[7859] yiye: M yeye
[7860] ululıġa: M ululuġa
[7861] pādişāh heybetidür ve eger dīvār gölgesi olsa: M-
[7862] yirde: M yerde
[7863] ululıġa: M ululuġa, B ve ululıġa
[7864] bir alçaḳ: M-
[7865] delālet ider: M delīldür
[7866] ki: B-
[7867] ṭururuz: B dururuz
[7868] eger düşde: M düşde eger

ile yise[7869] ḳızlıḳ ola ve kār u kesb az ola.” Ca‘fer-i (10) Ṣādıḳ eydür: “Düşde köpük üç vech üzerine delālet ider: bir ḳızlıġa (11) ve yoḳlıġa ve ma‘īşet ṭarlıġına.” **Güz otı:** Düşde ġamdur ve andan yimek cengdür (12) ve ba‘żılar eydür: “Noḳṣān māldur.” **Gümiş**[7870]**:** Ḥakīm eydür: “Düşde[7871] bir kişi[7872] **[M268a]** gümiş (13) görse hemīn gümiş ola ve ba‘żılara ġamdur vaḳt ola ki şādılıḳ (14) ola ve bir kap ki gümişden olsa çanaḳ gibi ve[7873] ibrīḳ ve maşraba gibi ve ḫa- (15) tunlaruŋ yüzügi gibi bu cemī‘si māldur gerekse bunlar ṣaġ olsun[7874] **[B202b]** (1) ve ṣınuḳ olsun[7875] ve eger ma‘denden bir pāre gümiş bulsa ol diyārdan ‘avrat (2) ṭaleb ide. Eger gümiş ma‘deni maġarasına girse ‘avratı aŋa mekr düze ve eger (3) bī-ḥad gümiş veyā gümiş āletin bulsa ol-miḳdār genc bula ve eger gümiş[7876] çıḳarıcı (4) görse bir kimseye delālet ider ki ardınca yaramaz söyler ve eger düşinde ma‘denden (5) gümiş[7877] alsa ḳavm u ḳabīlesinden ‘avrat ala ve eger düşinde çoḳ gümişi[7878] olsa (6) ol-miḳdār genc ḥāṣıl ide eger bir direm aḳ gümişi[7879] elinde ṭutsa bir oġlı (7) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[7880] gümiş[7881] dört vech üzerine delālet ider: (8) gence[7882] ve eyü işe[7883] ma‘īşete ve ‘avrata.” **Gögüs:** Ḥakīm eydür: “Düşde gögüs aṣl-ı şerī‘atdur. (9) Eger görse-kim[7884] gögsi büyük olmış anuŋ dīnī işi müheyyā ola ve eger ṭar (10) olsa bunuŋ ḫilāfı ola ve eger görse-kim[7885] gögsinde yaşıl[7886] ḫaṭṭ-ıla nesne yazılmış (11) dünyādan **[M268b]** şehādetle[7887] gide. Eger gög-ile veyā ḳara ile[7888] yazılmış olsa şehādetsüz (12) gide ve eger görse-kim[7889] gögsi üzerinde ḳıl var borçlu ola.” Cābir-i Maġribī (13) eydür: “Düşde gögüs ‘ilm ü ḥikmetdür ve bürd-bārlıḳdur. Eger gögsi büyük (14) olsa ḥakīm ola ve eger ṭar olsa baḫīllıḳdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (15) “Saḫāvetdür

---

[7869] yise: M yese
[7870] gümiş: B gümüş
[7871] düşde: M düşinde
[7872] kişi: M kimse
[7873] ve: M veyā
[7874] gerekse bunlar ṣaġ olsun: M ve eger bu meẕkūrlar ṣaġ olsa
[7875] ve ṣınuḳ olsun: M-
[7876] gümiş: B gümüş
[7877] gümiş: B gümüş
[7878] gümişi: B gümüş
[7879] gümişi: B gümüş
[7880] düşde: M-
[7881] gümiş: B gümüş
[7882] gence: B gencineye
[7883] işe: B-, M-
[7884] görse-kim: M görse ki
[7885] görse-kim: M-
[7886] yaşıl: B yeşil
[7887] şehādetle: B şehādet
[7888] eger gög-ile veyā ḳara ile: M ve eger ḳarayla
[7889] görse-kim: M görse ki

eger ṭar olsa nā-keslikdür ve eger[7890] kāfir görse ki gögsi **[B203a]** (1) büyük olmış Müsülmān[7891] ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde gögüs yedi (2) vech üzerine delālet ider: ‘ilme ve ḥikmete ve saḫāvete ve īmāna ve küfre ve (3) dirlige ve ölüme ve buḫle.” **Gice:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde eger gice ḳatı ḳaraŋulıḳ (4) olsa ve ol ṭoġrulıḳ[7892] niyyeti üzerine gitse dīn yolın bulmış ola (5) ve illā ġamdur eger ay aydının[7893] görse ḫalāyıḳ rāḥat olalar ve şā- (6) dılıḳlar ola.” **Güve:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde güve uġrı (7) kişiye[7894] delālet ider[7895] ve eger görse-kim[7896] ḳaftānına güve düşmiş yir ol yidügi (8) miḳdārı mālından eksile[7897].” **Gelin:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[7898] bir gelin diler ki (9) anı görmemişdür ve bilmemişdür ve ol daḫı anı bilmez vefāt ḳıla ve eger (10) alup anuŋ-ıla[7899] bile yatsa ululıḳ[7900] ve menfa‘at bula ve bir nesne anuŋ milki **[M269a]** (11) ola ve eger ‘avrat görse-ki[7901] kendü gelin olup ere varur vefāt ḳıla (12) ve eger er alup bile yatsa eyüdür.” **Kilid:** Ḥakīm eydür: “Eger düşde[7902] (13) görse-ki[7903] kilidi[7904] tīz açar iki cihānuŋ işi aŋa[7905] müyesser ola ve eger bir yire[7906] muḥkem (14) kilid ursa ki ol yirde anuŋ ḳumāşı olsa mālını[7907] bir emīn kişiye (15) teslīm ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde kilid altı vech üzerine **[B203b]** (1) delālet ider[7908]: bir iş düzmege ḳuvvete ve ḥuccete ve menfa‘ate ve ‘avrata ve bir kimse ü- (2) zerine i‘timāda eger düşinde kilidci görse bir dellāl kişiye delālet ider.” (3) **Gāzerlik**[7909]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[7910] görse-ki[7911] gāzerlik[7912] eyler dīnde (4) sebāt bula ve ġam u[7913] ġuṣṣadan halāṣ bula ve eger yudugı aḳ ṭonluḳ (5) olsa dīnde ḫāliṣ ola eger aḳ olmasa tevbe eylemeye. Eger

---

[7890] eger: M-
[7891] Müsülmān: M Müsilmān
[7892] ṭoġrulıḳ: M ṭoġrılıḳ
[7893] aydının: M ayduġın
[7894] kişiye: M ḳoŋşıya
[7895] delālet ider: M delīldür
[7896] görse-kim: M görse ki
[7897] eksile: M uġurlaya
[7898] görse-kim: M görse ki
[7899] anuŋ-ıla: M anuŋla
[7900] ululıḳ: B ululuḳ
[7901] görse-ki: M görse ki
[7902] düşde: M düşinde
[7903] görse-ki: M görse ki
[7904] kilidi: B kilid
[7905] aŋa: B-
[7906] yire: M yere
[7907] mālını: M mālı
[7908] üzerine delālet ider: M üzerinedür
[7909] gāzerlik: B gāzürlik, M gāzer
[7910] düşinde: M düşde
[7911] görse-ki: M görse ki
[7912] gāzerlik: B gāzürlik
[7913] u: M ve

gören (6) gāzer[7914] olmasa[7915] ḫayrlar eyleye.” **Kāriz:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-kim[7916] (7) bir bildügi yirde kāriz ḳazar kendü ḫalḳına mekr düze. Eger ol ḳazduġı kāriz- (8) den şu gelse ‘avrat dileye. Eger gelen şu ḳoḳmış olsa mekr-ile māl (9) cem‘ eyleye. Eger kārize düşse mekre ve s̱enāya[7917] düşe. Eger baġ şuvarsa ol (10) māldan ki cem‘ idüpdür ‘avrat dileye yāḫūd[7918] kenīzek ṣatun ala.” (11) **[M269b] Kāġıd:** Ḥakīm eydür: “Düşde[7919] kāġıd māl ve ululuḳdur eger aḳ ve[7920] laṭīf olsa.” Ca‘fer-i (12) Ṣādıḳ eydür: “Düşde[7921] kāġıd dört vech üzerine delālet ider[7922]: māla ve ululıġa[7923] (13) ve bilmege ve münkire.” **Kāfirlik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Üç vech üzerinedür: (14) bir kāfirlıġa[7924] meyl eylemekdür[7925] ve bī-dīnler ile ṣoḥbet itmekdür ve Ḥaḳ Ta‘ālādan (15) ḫorlıḳdur.” **Kāfur:** Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kāfur[7926] eyü s̱enādur eger anı kendüye sürse çoḳ iḥsān eyleye.” **[B204a]** (1) **Gāvmīş:** Ḥakīm eydür: “Gāvmīşüŋ[7927] ya‘ni şu ṣıġırınuŋ ta‘bīri hemān ṭaġ (2) ṣıġırı ta‘bīridür.” **Kebāb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür ki[7928]: “Et ki bişmiş olsa kebābdan (3) yigrekdür. Eger ḳoyun eti kebābın yise[7929] renc-ile māl ele getüre. Eger semüz[7930] (4) ṣıġır eti olsa ḫavfdur. Eger oġlaḳ eti olsa māl ḥāṣıl ide. (5) Cemī‘[7931] ḥelāl etler eyüdür bişmişi ve kebābı illā renc ü[7932] zaḥmet-ile ḥāṣıl ola.” (6) **Kebere:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[7933] kebere cem‘ ider rence (7) ve ġuṣṣaya delālet ider. Eger andan yise[7934] daḫı biter[7935] ola.” **Keklik:** Ḥakīm eydür: (8) “ ‘Avrata ve kenīzege delālet ider. Eger düşinde bir keklik ṭutsa ‘avrat ala (9) yā kenīzek ala. Eger keklik etin yise[7936] iki ḫil‘at geye. Eger boġazlasa (10) bir ḫūb ḳız oġlanuŋ ḳızlıġın

[7914] gāzer: B gāzür
[7915] olmasa: M olsa
[7916] görse-kim: M görse ki
[7917] ve s̱enāya: M-
[7918] yāḫūd: M yāḫu
[7919] düşde: M düş ‘āleminde
[7920] ve: M-
[7921] düşde: M düş ‘āleminde
[7922] düşde kāġıd dört vech üzerine delālet ider: M-
[7923] māla ve ululıġa: M māl ve ululuḳdur
[7924] kāfirlıġa: M kāfirlige
[7925] eylemekdür: M itmekdür
[7926] Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür düşde kāfur: B-
[7927] gāvmīşüŋ: B gavmīş
[7928] ki: B-
[7929] yise: M yese
[7930] semüz: M semiz
[7931] cemī‘: B cemī‘i
[7932] ü: M ve
[7933] görse-kim: M görse ki
[7934] yise: M yese
[7935] biter: M beter
[7936] yise: M yese

ala. Eger irkek[7937] keklik ṭutsa boġazlasa[7938] (11) **[M270a]** oġlı ola ki gözi rūşen ola ve ba‘żılar eydürler: Dişi keklik kenīzekdür (12) ki aŋa muvāfiḳ olmaya.” **Gögercin:** Ḥakīm eydür: “ ‘Avratdur yā kenīzekdür. Eger düşinde (13) gögercin ṭutsa ‘avrat ala yāḫūd[7939] ḳızı ṭoġa. Eger gögercin etin (14) yise[7940] ‘avratlardan māl ḥāṣıl ide[7941]. Eger gögercini yemlese seferden bir ġāyib (15) kimsesi gele. Eger gögercinler yeme gelseler[7942] seferdeki girü[7943] gele. Eger çoḳ **[B204b]** (1) gögercinler anuŋ evine ḳarşu gelse gitse anuŋ[7944] ḳavmı oġlanları çoḳ ola (2) ve[7945] eger düşinde bir kimsenüŋ gögercinlerini ḥīleyle ṭutsa biregünüŋ ‘avratını (3) aldaya. Eger hevādan anuŋ ḳatına gögercin gelse inse bir yirden ümīd ṭutmazdı (4) aŋa[7946] menfa‘at irişe. Eger gögercin çoḳ olsa riyāset bula[7947].” Ca‘fer-i Ṣā- (5) dıḳ eydür: “Düşde[7948] gögercin[7949] biş vech üzerine delālet ider: ‘avrata, kenīzege, (6) nāmeye, ġāyeye[7950], riyāsete.” **Kitāb:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-ki[7951] kendünüŋ tefsīr kitābı (7) var ve[7952] andan oḳur dīn yolında ḳavī ola ve işi küşāde ola. Eger fiḳıh (8) kitābı olsa günāh itmekden perhīz eyleye. Eger aḫbār ve aḥādīṯ olsa pādişāh[7953] (9) ḳatında fikr ehli ola ve[7954] eger pādişāhlar ḳıṣṣası[7955] olsa anı melāmet ideler. (10) Eger ḥikmet oḳusa[7956] Ḳur’ān oḳıya. **[M270b]** Eger edeb kitābı olsa dünyāya meşġūl (11) ola. Eger nücūm kitābı olsa bu cihān ṣalāḥın ḥāṣıl ide. Eger şi‘ir ve ġazel (12) olsa ḫalāyıḳ anı melāmet ideler[7957]. Eger tevḥīd şi‘iri olsa ġāyet eyüdür. Eger (13) ta‘bīr kitābı olsa ululuḳ söziyle anuŋ üzerine minnet ḳoyalar ol (14) sözden şeref bula.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger ḥisāb olsa[7958] dāyim (15) ġam-gīn ola. Eger maḍāḥik kitābı olsa ve ḥikāyet kitābı olsa[7959] bir iş **[B205a]** (1) işleye ki yaramaz adlu ola.” **Kettān:** Muḥammed bin Sīrīn

---

[7937] irkek: M erkek
[7938] boġazlasa: M-
[7939] yāḫūd: M yāḫu
[7940] yise: M yese
[7941] ide: M eyleye
[7942] gelseler: M gelse
[7943] girü: M-
[7944] gitse anuŋ: B-
[7945] ve: M-
[7946] aŋa: B andan
[7947] bula: B ola
[7948] düşde: M-
[7949] gögercin: B-
[7950] ġāyeye: M-
[7951] görse-ki: M görse ki
[7952] ve: B-
[7953] pādişāh: M-
[7954] ve: M-
[7955] ḳıṣṣası: M ḳażiyyesi
[7956] oḳusa: M olsa
[7957] eger şi‘r ve ġazel olsa ḫalāyıḳ anı melāmet ideler: M-
[7958] Muḥammed bin Sīrīn eydür eger ḥisāb olsa: M ḥisāb olsa Muḥammed bin Sīrīn eydür
[7959] maḍāḥik kitābı olsa ve ḥikāyet kitābı olsa: M maḍāḥik olsa ve ḥikāyet olsa

eydür: “Ḥelāl māldur (2) ve kettān[7960] mübārek ṭondur. Eger düşinde kettān toḫumın bulsa erzaḳ māl ola[7961].” (3) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kettān üç vech üzerine delālet ider: (4) ḥelāl māla ve[7962] menfa‘ate ve setre.” **Kişnīz:** Ḥakīm eydür: “Māldur ki bir baḫīlden (5) ele gire ol-miḳdār ki göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç nesne üzerine[7963] (6) delālet ider: māluŋ faẕlasına ve az menfa‘ate ve ḥaḳīr işe.” **Kirec:** Muḥammed bin Sīrīn (7) eydür: “Düşde kirec cengdür.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “İşlerde sözdür ve bünyād (8) ki kirec-ile örile[7964] dükelisi yaramazdur.” **Kehhāl:** Göz otın viriciye dirler. (9) Ḥakīm eydür: “Her ot ki göz-içün[7965] virilse[7966] nāfi‘ olsa ḫalḳı dīn yolına (10) da‘vet ide.” **Kedi:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde kedi[7967] bir uġrı kişiye delālet ider[7968]. Eger **[M271a]** bir bildügi (11) kedi anuŋ evine girse[7969] bir bildügi (12) uġrıdur ki anuŋ[7970] evine gire. Eger bir bilmedügi kedi olsa bir yad uġrıdur. Eger (13) düşinde kediyle ceng eylese ve kedi anı çaynaḳlasa ḫasta ola. Eger ṭaġ (14) kedisi olsa daḫı biterdür[7971]. Eger düşinde kediyi derisi-çün veyā eti-çün[7972] öldürse (15) ḫasta ola.” **Gerdenā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde bir oġlı gerdenā **[B205b]** (1) üzerinde biryān eylese yese[7973] renc-ile azacuḳ māl eline gire ve her cānavar ki gerdenā (2) üzerinde biryān ider ol cānavaruŋ ta‘bīrinde isteyüp anuŋ üzerine (3) ḳıyās ideler.” **Kürsī:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde kürsīyi ‘aẓamet-ile görse (4) şöyle-ki tefsīrde gelmişdür yā sulṭān-ı ‘ādilden veyā[7974] bir ‘ālim kişiden ḫayr (5) ve eylük irişe. Eger kürsī üzerinde[7975] oturmış olsa işi ‘ālī ola (6) ve murādlara irişe[7976]. Eger aġaçdan kürsī görse ki anı ḫalḳ düzmişdür ‘avrata (7) delālet ider[7977]. Eger kürsī büyük ve eyü olsa ve anuŋ üzerine oturmış olsa (8) bir ‘avrat ala ki andan ululuḳ bula. Eger yeŋi kürsī olsa ḳız oġlan ala[7978].” (9) **Kerefs:** Ḥakīm eydür: “Eger kerefs vaḳtında olmasa ġamdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (10) eydür: “Düşde **[M271b]** kerefs üç

[7960] kettān: B-
[7961] māl ola: M māldur
[7962] ve: M-
[7963] üç nesne üzerine: M üç nesneye
[7964] örile: M örüle
[7965] göz-içün: M göz içün
[7966] virilse: M virse
[7967] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde kedi: B-
[7968] delālet ider: M delīldür
[7969] bir bildügi kedi anuŋ evine girse: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[7970] anuŋ: B-
[7971] biterdür: M beterdür
[7972] veyā eti-içün: M-
[7973] yese: B-
[7974] veyā: M yā
[7975] üzerinde: M üzerine
[7976] irişe: M yetişe
[7977] delālet ider: M delīldür
[7978] ala: B ola

nesneye delālet ider[7979]: ġama ve cenge ve mekrūh nesneye.” (11) **Kerkes:** Ḥakīm eydür: “Düşde kerkes bir kimseye muṭī‘ olsa bir ulu pādişāhdan (12) ve yāḫūd[7980] bir ulu kişiden şeref bula. Eger kerkes anı ṭutsa hevāya çıḳarsa (13) tā ki göge yaḳın olsa sefere gide anda ni‘met ḥāṣıl eyleye. Eger giderken (14) anuŋ çengālinden aşaġa düşse ululuḳdan düşe. Eger düşinde kerkes (15) yavrusın[7981] bulsa oġlı ola. Eger ‘avratı olmasa ḳız dileye. Eger görse ki kerkese binmiş ber-dār ideler[7982]. Eger aġzından nesne çıḳarsa aŋa virse **[B206a]** (1) olmiḳdār pādişāhdan ‘aṭā bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kerkes dört (2) vech üzerine delālet ider[7983]: ululıġa ve fermāna ve riyāsete ve senāya.” **Gezengübīn:** (3) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim gezengübīn var ḥelāl rızḳdur ol (4) miḳdār[7984].” **Kezāgend:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger kezāgend geymiş olsa ‘avrat (5) dileye ve düşmene ẓafer bula. Eger ‘avrat kendü bulsa ere vara ve menfa‘at bula[7985]. (6) Eger aḳ olsa yoġun ve semüz[7986] ‘avrata delīldür.” **Keşür:** Muḥammed bin Sīrīn (7) eydür: “Düşde keşür[7987] ġamdur. Eger anı biryān itse eyüdür yā bişmiş et-ile (8) olsa eyüdür.” **Güreş:** Eger görse ki düşinde güreş ṭutar ol ṭutduġı kimseyi başar ol kişiye eyüdür[7988]. **[M272a]** Eger kendü başılsa anuŋ düşmiş işi ṣalāḥa gele. Eger (9) bir birini başmasa hemān ikisinüŋ daḫı işi ber-ā-berdür. **Göynük[7989]:** Muḥammed bin (10) Sīrīn eydür: “Düşde göynük ġamdur. Eger andan yimese[7990] eyüdür.” **Gemi:** (11) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde[7991] gemi ġamdur veyā zindāndur ḫāṣṣa eger ol gemiden (12) çıḳmasa veyā gemi deryā ortasında ḳalsa. Eger gemiden[7992] çıḳsa ġamdan ḫalāṣ (13) bula ve eger gemide helāk olsa bir kimsenüŋ elinde helāk ola. (14) Eger görse-kim[7993] bir ḳoruda gemi ḳalmış rence ve zaḥmete[7994] giriftār ola. Eger gemide (15) ġarḳ olsa dünyā kesbi eyü ola. Eger gemisi ṣınsa pāre pāre olsa ‘aẓīm **[B206b]** (1) muṣībet ola ve eger bir[7995] yüce yirde gemi görse-ki[7996] deryāda gider pādişāh (2) ḳatında rızḳ ve ḥürmet bula eger gemi[7997] revān olsa ve yil

---

[7979] delālet ider: M delīldür
[7980] ve yāḫūd: M yāḫu
[7981] yavrusın: M yavrısın
[7982] eger ‘avratı olmasa ḳız dileye eger görse ki kerkese binmiş ber-dār ideler: B-
[7983] delālet ider: M delīldür
[7984] gezengübīn Muḥammed bin Sīrīn eydür eger görse-kim gezengübīn var ḥelāl rızḳdur ol miḳdār: M-
[7985] ve menfa‘at bula: B-
[7986] semüz: M semiz
[7987] keşür: M-
[7988] güreş eger görse ki düşinde güreş ṭutar ol ṭutduġı kimseyi başar ol kişiye eyüdür: B-
[7989] B nüshasında sehven güreş yazılmıştır
[7990] yimese: M yemese
[7991] düşde: B-
[7992] çıḳmasa veyā gemi deryā ortasında ḳalsa eger gemiden: M-
[7993] görse-kim: M görse ki
[7994] rence ve zaḥmete: M-
[7995] bir: B-
[7996] görse-ki: M görse ki

eyü olsa (3) ġamdan feraḥ bula. Eger gemi ṭursa her ṭarafdan mevc gelse ol kimse (4) helāk ola çoḳ ġamdan. Eger görse-ki[7998] gemiyi reng-ile[7999] ārāste (5) itmişler kendü ol gemide oturmış pādişāhuŋ ḫatunlarına taḳarrüb (6) bula. Eger gemi demürden olsa ve revān olsa pādişāhdan ʻaẕīm ḳuvvet (7) bula ve[8000] eger gemiyi kendü sürse bir nā-dān kişiyle ṣoḥbet eyleye sefere bile (8) gide." Caʻfer-i Ṣādıḳ **[M272b]** eydür: "Düş ʻāleminde gemi yedi nesneye delālet ider: (9) oġula ve ataya[8001] ve ʻavrata ve ölüme ve feraḥa ve emīnlige ve ʻıyşa (10) ve ġınāya[8002]." **Keşkāb[8003] :** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger anda ʻunnāb ve benefşe (11) ve şeker olsa veyā ṭatlu şarāb olsa ki anı yise[8004] āsānlıġ-ıla azacuḳ (12) māl eline gire. Eger keşkāb olsa ammā bu meẕkūrlardan içinde ol- (13) masa eger cüllāb-ıla yā şekker-ile yise[8005] ḫasta olsa şifā bula." **Kaʻbeteyn:** (14) Ḥakīm eydür: "Düşde Kaʻbeteyn[8006] mekr ü cengdür." Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: "Işıḳ görmek ve Kaʻbeteyn biş[8007] vech (15) üzerine delālet ider[8008]: bir ḳimāra ve ʻavrata ve oġula ve māla ve tīz kenīzege." **[B207a]** (1) **Kaʻbe:** Ḥakīm eydür: "Düşde Kaʻbe ḫalīfedür. Eger görse-kim[8009] Kaʻbeyi ṭavāf (2) ider yāḫūd[8010] menāsik-i ḥacdan birini yerine getürür ḫayrdur ve ṣalāh-ı dīndür (3) yāḫūd[8011] ḫalīfeden fāyide göre. Eger görse-kim[8012] kendüniŋ evi Kaʻbe olmış (4) ve ḫalāyıḳ anı ziyāret iderler imāmlıḳ eyleye ve mertebe bula[8013]." Cābir-i Maġribī eydür: (5) Eger görse-kim[8014] pādişāh Kaʻbeye gider ḫalīfeden ululuḳ bula yāḫūd[8015] īmān (6) ziyādelıġın bula eger düşinde kendüyi Mekkede görse Kaʻbe ziyāretine gide. (7) Eger düşinde Kaʻbeye ticārete gitse ḥırṣ-ı dünyāya **[M273a]** meşġūl ola ve eger kendü- (8) yi Kaʻbe[8016] yolında görse ḥac eyleye." Caʻfer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde Kaʻbe (9) dört vech

---

[7997] gemi: B-
[7998] görse-ki: M görse ki
[7999] gemiyi reng-ile: M envāʻ-ı reng-ile
[8000] ve: M-
[8001] ataya: M-
[8002] ve ġınāya: B ve benefşeye ve ġınāya
[8003] keşkāb : Metinde keslābī şeklinde yazılmıştır, eserin Farsça basımlarından Tabir-i Hâb'da keşkâb şeklindedir s. 299
[8004] yise: M yese
[8005] yise: M yese
[8006] Ḥakīm eydür düşde Kaʻbeteyn: B-
[8007] biş: M beş
[8008] delālet ider: M delīldür
[8009] görse-kim: M görse ki
[8010] yāḫūd: M yā
[8011] yāḫūd: M yā
[8012] görse-kim: M görse ki
[8013] bula: M bol ola
[8014] görse-kim: M görse ki
[8015] yāḫūd: M yā
[8016] Kaʻbe: M Mekke

üzerine delālet ider[8017]: ḫalīfeye ve īmān ululığına ve emīn (10) olmaġa[8018].” **Keçe:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde keçe evde iş buyurucıya delīldür. (11) Eger yeŋi olsa iş buyurucı muṣliḥ ola ve emānete eyü ola.” **Kendese:** (12) Ḥakīm eydür: Eger andan yise[8019] rence giriftār ola ve eger burnında ḳosa (13) daḫı aġsursa ḫāceti revā ola ve eger çoḳ aġsursa ḫāceti giç revā (14) ola.” **Gendene:** Ḥakīm eydür: “Düşde gendene bir kimseye delālet ider ki anı (15) yaramaz vech-ile yād ider ve ba‘żılar eydür gendene ḥarām māldur ve çirkīn **[B207b]** (1) sözdür eger gören kişi müfsid olsa ḥarām māldur.” **Kenger**[8020]**:** Ḥakīm eydür: (2) “Kenger ġamdur ve[8021] eger vaḳtı olsun ve olmasun[8022] yaramazdur.” **Kenīzek:** Ḥakīm eydür: “Düşde[8023] (3) kenīzek ḫayrdur ḫūblığı[8024] miḳdārı aŋa penhān[8025] ḫayr irişe.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde kenīzek yıl eylügine delīldür. Eger yalıncaḳ görse[8026] aŋa ziyān (4) irişe eger ḳış-ısa[8027] yaramazdur.” **Kehrübā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ḫastalıḳdur (5) ammā tīz şifā bula.” **Gūẕāb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[8028] gūẕābuŋ (6) eyüsi ḫurmā gūẕābıdur andan ṣoŋra bādem ḫabīṣıdur **[M273b]** andan ṣoŋra (7) gūẕāb-ı ḫaşḫāşdur ve[8029] ne-ḳadar ki şīrīn olsa menfa‘atdur.” **Gūr:** Dāniyāl (8) Ḥakīm eydür: “Düşde[8030] gūr ṭarlıḳdur ve zindāndur ve eger kendü-y-içün gūr ḳazsa (9) aḥvālinde müteḥayyir ola ve ba‘żılar eydürler[8031] anda bir yeŋi sarāy yapa. Eger (10) anı gūra ḳoysalar dirliginüŋ ṭarlığına delīldür ve ba‘żılar eydür sefere (11) gide anda[8032] menfa‘at bula ve eger evinüŋ[8033] ṭamında gūr ḳazar[8034] ‘ömri uzun (12) ola ve[8035] eger düşinde gūr-istān görse cāhiller-ile ṣoḥbet eyleye. Eger gūr-istānı[8036] (13) ziyāret eylese ehl-i zindānı[8037] göre ve[8038] eger gūr-istāna yaġmur yaġsa ehl-i gūr-istāna (14) raḥmet ola.

[8017] dört vech üzerine delālet ider: M dört nesneye delīldür
[8018] olmaġa: M ululığına
[8019] yise: M yese
[8020] kenger: B-
[8021] ve: B-
[8022] ve olmasun: B-
[8023] düşde: M-
[8024] ḫūblığı: B ḫūbluġı
[8025] penhān: M penhānī
[8026] Dāniyāl Ḥakīm eydür düşde kenīzek yıl eylügine delīldür eger yalıncaḳ görse: B-
[8027] ḳış-ısa: B ḳış ise
[8028] eger görse-kim: M-
[8029] ḫaşḫaşdur ve: B ḫaşḫaş
[8030] düşde: B-
[8031] eydürler: M eydür
[8032] anda: M-
[8033] evinüŋ: M anuŋ
[8034] ḳazar: M ḳazsa
[8035] ve: M-
[8036] gūr-istānı: B gūr-istān
[8037] ehl-i zindānı: B ehl-i zindān
[8038] ve: B-

Eger bir māl-dār kişi gūr-istāna[8039] varsa ölülere selām virse (15) dervīş ola ve[8040] eger gūr-istānda ba‘żısını ölü ba‘żısını diri görse **[B208a]** (1) ol vilāyetde ḳızlıḳ ẓāhir ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde gūr üç (2) vech üzerine delālet ider[8041] tevbeye ve peşīmānlıġa ve ‘ibret yerine.” **Göz boyası:** (3) Ḥakīm eydür: “Göz boyası[8042] ṣalāḥ-ı dīndür ve ‘ilm-i şer‘īdür eger andan yise[8043] dīn (4) yolın iḫtiyār ide. Eger düşinde göz boyası çoḳ olsa ve andan yise (5) ve ḫalāyıḳa virse ḥikmetde yigāne ola[8044] ve ḫalḳa fāyide irişdüre ve ba‘żılar eydürler[8045] (6) ki ‘ilm-i naḫvdür.” **Köşk:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde[8046] kendüyi[8047] köşkde görse māl ḥāṣıl (7) ide **[M274a]** ḫaṣṣa eger köşk ḫām kerpüçden[8048] olsa. Eger bişmiş kerpüçden[8049] ve kirecden (8) olsa ḥarām māldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde köşk altı vech üzerine (9) delālet ider ni‘mete vilāyete[8050] ve mertebeye ve riyāsete ve ululıġa[8051] ve pādişāhlıġa ve (10) yavaşlıġa ve şādılıġa.” **Kükürd:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Aḳ kükürd ġamdur ve ṣaru (11) kükürd ḫastalıḳdur[8052].” **Gevher:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde gevher[8053] bir ḫūb ve[8054] māl-dār (12) ‘avrata delālet ider[8055]. Eger gevheri[8056] çoḳ olsa māl ḥāṣıl ide eger gevher (13) ṣatıcı görse bir kişiye delīldür ki ‘avratlar işine meşġūldür ve dellāl- (14) lıḳ ider aḳ gevher görse oġlı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Gevher sekiz (15) vech üzerine delīldür: māla ve ni‘mete ve ‘ilme ve şöhrete ve oġula ve aġır[8057] **[B208b]** (1) bahālu nesneye ve ḫūb ṣūretlü ‘avrata ki ṣāḥib-cemāl ola[8058].” **Köşe:** Ḥakīm eydür: “Eger bir köşeyi ṭolu ṣu görse ḫayr ve menfa‘atdur. Eger bunuŋ olsa anuŋ işi küşāde ola[8059].” **Kīse:** (2) Ḥakīm eydür: “Kīsede olsa aḳçadan ve dīnārdan[8060] ol-mikḍār (3) rızḳ ola eger kīse boş olsa dervīş ola. (4) Eger bir kimseye emānete virse

[8039] yaġmur yaġsa ehl-i gūr-istāna raḥmet ola eger bir māl-dār kişi gūr-istāna: M-
[8040] ve: M-
[8041] üç vech üzerine delālet ider: M üç nesneye delīldür
[8042] boyası: B boya
[8043] yise: M yese
[8044] yigāne ola: M yegāne ola, B yigāne
[8045] eydürler: B eydür
[8046] düşinde: M-
[8047] kendüyi: B-
[8048] kerpüçden: M kerpiçden
[8049] eger bişmiş kerpüçden: M-
[8050] vilāyete: M-
[8051] ululıġa: M ululuġa
[8052] ḫastalıḳdur: M ḫastelikdür
[8053] düşde gevher: M gevher düşde
[8054] ve: B-
[8055] delālet ider: M delīldür
[8056] gevheri: M gevher
[8057] aġır: B eger
[8058] ki ṣāḥib-cemāl ola: M-
[8059] anuŋ işi küşāde ola: B-
[8060] kīse Ḥakīm eydür kīsede olsa aḳçadan ve dīnārdan: B-

emāneti[8061] girü ala. Eger ṭaġarcuḳ ve buŋa beŋzer nesneler (5) görse kişinüŋ göŋline ve ḳarnına **[M274b]** delālet ider. Eger[8062] kīsede ne var-ısa dökse (6) anuŋ adı ḫalḳdan kesilmiş ola. Eger kīseyi ‘avrata veyā kenīzege virse (7) göŋli bir kimseye muḥabbet ide ve ceng ide[8063].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde boş kīse üç (8) vech üzerine delālet ider[8064]: kişinüŋ tenine ve gizlü rāza ve dervīş- (9) lige.” **Göknar:** Düşde ġamdur ve anda hīç[8065] ḫayr yoḳdur. **Göbek:** Ḥakīm eydür: “Düşde (10) göbek ‘avratdur. Eger düşinde göbegi düşse ‘avratına ṭalāḳ vire[8066] yāḫūd[8067] (11) kenīzegi vefāt ḳıla. Eger göbegi büyük olsa rızḳı çoḳ ola eger göbegi (12) delük olsa anuŋ ketḫudāsı ḫalele düşe. Eger göbeginüŋ aşlı kesilmiş olsa (13) atasından ve anasından cüdā[8068] düşe. Eger bir kişinüŋ göbegin kesse yese[8069] anuŋ (14) mālından yiye[8070].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Biş vech üzerine delālet ider[8071]: (15) kenīzege ve māla ve ‘avrata ve oġula ve ataya ve anaya.” **Kefen şoyıcı:** Ḥakīm eydür: “Düşde[8072] **[B209a]** (1) kefen şoyıcılıḳ eylese muṣliḥ olsa ‘ilm ü edeb[8073] ṭaleb eyleye ve illā bāṭıl ‘ilm (2) ṭaleb eyleye.” **Keçe:** Ḥakīm eydür: “Düşde keçe ḥelāl māldur. Eger arı keçe ve (3) aḳ keçe olsa[8074] ve yeŋi ve giŋ olsa giŋligi miḳdārı[8075] māl ḥāṣıl eyleye[8076]. (4) Eger ḳara olsa menfa‘at bula[8077]. Eger keçe **[M275a]** döşek idinse ‘avrat ala[8078]. Eger (5) keçeci görse bir ḥelāl-zāde ve[8079] ziyānsuz kişiye delālet ider[8080].” **Kān bulmaḳ:** (6) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse ki bir ṭaġı ḳazup (7) anda kān bulur. Eger altun kānı olsa anuŋ ḳadrince vilāyet bula. (8) Eger gümiş[8081] kānı[8082] bulsa bir ‘avrat ala ki māl-dār ve ṣāhib-cemāl ola. (9) Eger baḳır ve pirinç ma‘deni olsa bir yaramaz işlü ulu-y-ıla ṣoḥbet eyleye eger ḳalay (10) kānı bulsa bir ḫūb ve nām-dār ‘avrat

---

[8061] emāneti: B-
[8062] eger: M-
[8063] ve ceng ide: B-
[8064] üç vech üzerine delālet ider: M üç nesneye delīldür
[8065] hīç: M hergiz
[8066] vire: M-
[8067] yāḫūd: M yā
[8068] cüdā: B cüẕā
[8069] yese: B-
[8070] yiye: M yeye
[8071] biş vech üzerine delālet ider: M beş nesneye delīldür
[8072] düşde: M-
[8073] ‘ilm ü edeb: M ‘ilm
[8074] keçe olsa: M-
[8075] giŋligi miḳdārı: M ol-miḳdār
[8076] eyleye: M ide
[8077] bula: M ola
[8078] ala: M idine
[8079] ve: M-
[8080] delālet ider: M delīldür
[8081] gümiş: M gümüş
[8082] kānı: M-

ala. Eger billūr ma‘denin[8083] bulsa (11) pādişāh ‘avratlarından menfa‘at bula. Eger pīrūze kānın bulsa pādişāhdan veyā bir ulu kişiden menfa‘at bula. Eger la‘l kānı olsa ululuḳ ve menzilet bula[8084]. Eger zümrüd kānın bulsa murād[8085] ve devlet bula (12) ve maḳṣūda irişe. Eger ‘aḳīḳ ḳānın bulsa devlet bula[8086]. Eger incü kānın[8087] (13) bulsa ġam-gīn ola ve eger[8088] kükürd bulsa māla ziyāndur. Eger neft bulsa (14) ḫalāyıḳ ortasında bed-nām ola[8089] eger ṭuz olsa[8090] bir uludan menfa‘at (15) bula. Eger ḳara zāc bulsa yāḫūd[8091] sürme bulsa bed-nām ola. Eger aḳ **[B209b]** (1) zāc bulsa menfa‘at bula. Eger ḳızıl ṭopraḳ ma‘denin bulsa bir ḳara kişiyle (2) ṣoḥbet eyleye ve eger ṣaru ṭoprak olsa ḫasta ola.” **Köpük:** Muḥammed bin Sīrīn (3) eydür: “Düşde deŋiz köpügi pādişāhdan **[M275b]** azacuḳ menfa‘atdur yā bir ulu kişiden (4) eger andan yise nesne yiye[8092].” **Kefen:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-kim[8093] ölü (5) kefenin diker ol-miḳdār ölü cihetine ḫayr eyleye. Eger diri-çün kefen dikse (6) ol miḳdār renc irişdüre[8094]. Eger kefen dikse ve bilmese ki kime diker bir kimsenüŋ (7) ḥaḳḳında iḥsān eyleye. Eger bir bildügi kişinüŋ kefenin çıḳarsa dünyāda ol (8) ölünüŋ ḫūyın ṭuta[8095]. Eger ölülerüŋ kefenlerin çıḳarsa bir yirden bir yire iletse (9) elinde ḥarām māllar revān[8096] ola ve emānete ḫıyānet eyleye.” **Gül**[8097]**:** Ḥakīm eydür: Eger düşinde (10) güli kendü aġacından ġayrı aġaçda görse ta‘bīri ol aġaca rāci‘dür. (11) Eger güli kendü aġacında görse oġlı ola. Eger aġacından ayru görse (12) aġlamaġa ve ġama delālet ider[8098] yaḳın vaḳtda. Eger vaḳtında aġacında ḳızıl gül (13) görse oġlı ola ve eger bī-vaḳt görse muṣībetdür oġlı cihetinden. Eger (14) ḳızıl gül aġacın görse ulu ola. Eger ṣaru gül aġacın görse tācir (15) ola ve ḥāceti revā ola. Eger aḳ gül aġacın görse ‘izzet ve manṣıb bula. **[B210a]** (1) Eger[8099] kendü evinde açılmış gül görse bir ḳız oġlan ala. Eger aḳ gül-i ṣadberg (2) görse[8100] oġlı cihetinden şādumān ola[8101].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür:

[8083] ma‘denin olsa: M kānı olsa
[8084] pādişāhdan veyā bir ulu kişiden menfa‘at bula eger la‘l kānı olsa ululuḳ ve menzilet bula: B-
[8085] eger zümrüd kānın bulsa murād: B-
[8086] ve maḳṣūda irişe eger ‘aḳīḳ ḳānın bulsa devlet bula: M-
[8087] kānın: M-
[8088] ve eger: M-
[8089] eger neft bulsa ḫalāyıḳ ortasında bed-nām ola: M-
[8090] olsa: M bulsa
[8091] bulsa yāḫūd: M yā
[8092] eger andan yise nesne yiye: M-
[8093] görse-kim: M görse
[8094] eger diri-çün kefen dikse ol miḳdār renc irişdüre: M-
[8095] ṭuta: M duta
[8096] revān: B-
[8097] gül: M güller
[8098] delālet ider: M delīldür
[8099] eger: B-
[8100] görse: M olsa
[8101] ola: B görse

“Düşde gül (3) altı vech üzerine delālet ider: oġula ve dosta **[M276a]** ve dūn-himmet kişiye (4) ve kenīzege ve ġulāma ve nāmeye, ġāyibe[8102].” **Güllāb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde güllāb (5) senā vü medḥdür ve[8103] eger bir kişinüŋ üzerine güllāb dökse ol güllābuŋ (6) ḳoḳusı ḫūb olsa aŋa eylük eyleye ve ammā ol kişi anuŋ ḳadrin bilmeye (7) ve[8104] eger güllābdan yise[8105] ġamdur. Eger çoḳ güllāb olsa ki ḫalḳa üleşdürse ḫayr-ıla (8) ad çıḳara.” **Gül-be-şeker**[8106]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ġanīmetdür ve ḥelāl māl- (9) dur ve eger māl-dār olsa mālına noḳṣān[8107] ola. Eger dervīş olsa[8108] māl-dār (10) ola.” **Göŋül**[8109]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Göŋül gizlü[8110] māldur ki aŋa irişe. (11) Eger göŋül teninden[8111] ṭaşra çıḳsa eylük ve ṣalāḥ-ı dīndür ve[8112] eger göŋül[8113] ṭar olsa göŋli şād (12) ola ve işi küşāyiş bula ve eger göŋlini elinde ḳomış[8114] görse ḳatı ḫasta ola (13) ve[8115] eger göŋlini iki eliyle ṭutsa anuŋ işi yüriye[8116] ve eger göŋli aġrısa[8117] (14) mālı żāyi‘[8118] ola ve eger görse-kim[8119] göŋli gözi açılmış iki cihān işine rāġıb (15) ola ve eger göŋlinden ḳan çıḳsa yaramaz işden tevbe eyleye ve ṣafrā gelse ḫasta ola[8120] **[B210b]** (1) ve eger yüreginden[8121] gevher çıḳsa ve aġzından ṭaşra düşse[8122] kāfir ola ve eger ol (2) gevheri alup[8123] girü yutsa[8124] Müsülmān[8125] ola ve eger yüregi pāre pāre muḥāl (3) nesnelere meşġūl ola ki dīnüŋ fesādı ola[8126].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘ā- (4) leminde göŋül[8127] on vech üzerine delālet ider: riyāsete ve māla ve oġula (5) ve şecā‘ate ve cevmerdlıġa ve ḥırṣa ve dīne ve ḳuvvete ve şehvete[8128] ve penhān ḥālete.” (6) **Kene**[8129]**:** Muḥammed bin Sīrīn

---

[8102] ġāyibe: M-
[8103] ve: M-
[8104] ve: M-
[8105] yise: M yese
[8106] gül-be-şeker: M gül-be-şeker ve gül-engubīn
[8107] noḳṣān: M ziyān
[8108] dervīş olsa: M dervīş ise
[8109] göŋül maddesi M nüshasında Kef maddesinin sonunda verilmiştir
[8110] gizlü: B penhān
[8111] eger göŋül teninden: B-
[8112] ve: M-
[8113] göŋül: M-
[8114] ḳomış: B-
[8115] ve: M-
[8116] yöriye: M yürüye
[8117] aġrısa: B aġrıya
[8118] żāyi‘: B ziyāde
[8119] görse-kim: M görse ki
[8120] ve ṣafra gelse ḫasta ola: M-
[8121] yüreginden: M-
[8122] ve aġzından ṭaşra düşse: M-
[8123] ol gevheri alup: M-
[8124] yutsa: M yudsa
[8125] Müsülmān: M Müsilmān
[8126] ve eger yüregi pāre pāre muḥāl nesnelere meşġūl ola ki dīnüŋ fesādı ola: M-
[8127] düş ‘āleminde göŋül: M-
[8128] ve şehvete: B-

eydür: “Düşde ‘ayāle delālet [ider] eger dörd ayaḳlu cānavara (7) kene düşmiş çoḳ kişiler andan fāyide ṭutalar.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kene (8) üç vech üzerine delālet ider: ‘ayāle çoḳ ḫiẕmet-kāra.” **Kel Olmaḳ:** Ḥakīm eydür: (9) “Eger düşinde görse-ki[8130] kel olmış ululuḳ bula ve ġamdan ḫalāṣ bula ve borcı ödene (10) ve eger düşinde bir kel kişiyle ṣoḥbet eylese bir ġanī kişiyle āşinālıḳ eyleye. Eger gör- (11) se-kim[8131] kelüŋ başınuŋ ṣaçı bitmiş mālı telef ola ve ġam-gīn ola.” **Kelem:** Ḥakīm eydür: (12) “Düşde kelem[8132] ‘avratlardan menfa‘atdur ammā bişmişi ḫāmından yigrekdür[8133] eger et-ile (13) bişmiş olsa çoḳ menfa‘ate delālet ider[8134] ve ne-ḳadar ki ṭatlu olsa yigrekdür[8135].” (14) **Kelbetīn:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Ulu ḫādimdür eger düşinde elinde kelbetīn (15) ṭutsa ol kişinüŋ sebebinden ni‘met ḥāṣıl ide. Eger **[M276b]** anuŋ-ıla oddan nesne **[B211a]** (1) çıḳarsa pādişāhdan māl bula.” **Gül-nār:** Ki aŋa enār çiçegi[8136] dirler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde enār çiçegi gül-büne delālet ider[8137] yā ḫūb kenīzege. (2) Eger enār çiçegi kesse gül-bün dīẕārından maḥrūm ola. Eger bir gül-nār daḫı (3) aŋa[8138] kiras dirler eger ṭatlu olsa menfa‘atdur[8139] ve[8140] eger ekşi olsa ġamdur ve endīşedür[8141].” (4) **Külīçe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde külīçe ‘ıyş-ı ḫoşa delālet ider (5) ve ni‘mete ve māla delālet ider[8142]. Eger andan yise[8143] yāḫūd[8144] bir büyük külīçesi olsa (6) māl u ni‘met[8145] ḥāṣıl ide ve eger külīçeyi aġzına ḳosa ammā yudamasa ol māl ġayra (7) naṣīb ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde külīçe dört nesneye delīldür: ḥelāl māla[8146] (8) ve rızḳ artuḳluġına[8147] ve çoḳ ni‘mete ve ḫoş ‘ıyşa.” **Kilid dili:** Eger düşinde görse-ki[8148] (9) kilid diliyle kilid[8149] açar daḫı ḳapuyı açar bir kimsenüŋ yardımıyla düşmen üzerine (10) ẓafer bula ve eger

---

[8129] kene maddesi M nüshasında eksiktir
[8130] görse-ki: M görse ki
[8131] görse-kim: M görse ki
[8132] Ḥakīm eydür düşde kelem: B Ḥakīm eydür eger düşinde kelem
[8133] yigrekdür: M yegrekdür
[8134] delālet ider: M delīldür
[8135] yigrekdür: M yegrekdür
[8136] çiçegi: B-
[8137] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde enār çiçegi gül-büne delālet ider: B-
[8138] aŋa: B-
[8139] menfa‘atdur: M-
[8140] ve: B-
[8141] ġamdur ve endīşedür: B ġam ve endīşe
[8142] delālet ider: M delīldür
[8143] yise: M yese
[8144] yāḫūd: M yā
[8145] māl u ni‘met: M māldur ve ni‘met
[8146] māla: B-
[8147] artuḳluġına: B artuḳluġıdur
[8148] görse-ki: M görse ki
[8149] kilid: B-

görse-kim[8150] elinde kilid dilleri var ġāyetde ululuḳ bula. Cābir-i (11) Maġribī eydür: “Eger görse-kim[8151] demürden olsa ḳuvvet ve eylük bula[8152] ve eger aġaçdan (12) olsa azacuḳ ḫayr bula ve eger baḳırdan olsa[8153] yā pirinçden olsa[8154] sözi geçer (13) ola. Eger altundan yā gümişden[8155] olsa genc bula ve yāḫūd[8156] çoḳ **[M277a]** (14) māl ḥāṣıl ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kilid dili sekiz vech (15) üzerine[8157] delālet ider: bir işlerüŋ küşāyişine ve feraḥa ve şifāya ve murāda **[B211b]** (1) ve dīn ḳuvvetine ve ḥācet revā olmaġa ve du‘ā ḳabūl olmaġa ve ‘ilme[8158].” (2) **Kelīsā:** Ḥakīm eydür[8159]: “Eger düşinde kelīsāya girse ve ḳıbleden yaŋa namāz ḳılsa ‘āḳıbet (3) günāhdan tevbe eyleye.” Ammā İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Ol kimsenüŋ kāfirlıġa[8160] (4) meyli ola.” **Kilīm:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde kilīm bir re’īs ve server (5) kişiye delālet ider[8161] ve ba‘żılar eydürler bir muṣliḥ dervīşe delālet ider. (6) Eger düşinde kilīm bulsa bir māl-dār ‘avrat ala. Eger bunı ‘avrat görse (7) ere vara. Eger kilīm aḳ ve yeŋi olsa ki anuŋ üzerine oturmış (8) olsa bir ḫūb ve pārsā ‘avrat ala ve andan menfa‘at göre ve eger düşinde (9) kilīm örtünse bir pārsā ve ulu kişinüŋ penāhında ola ve eger kilīm kendüden (10) girü giderse bunuŋ ḫilāfı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde kilīm (11) biş vech üzerine[8162] delālet ider bir re’īs kişiye ve ululıġa ve pārsā ‘avrata (12) ve pārsā kenīzege ve ġulāma ve menfa‘ate.” **Kemān kre:** Ḥakīm eydür: “Nā-ḫoş sözdür **[M277b]** (13) ve ġamdur elinde ṭutsa ve anuŋ-ıla[8163] ṭaş atsa bir kimseye yavuz söz (14) söyleye.” **Kemer:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger biline[8164] kemer baġlasa ḥalāyıḳdan (15) saḳına. Eger kemer altun-ıla ve gevher ile[8165] olsa ol-miḳdār ni‘met ve māl ḥāṣıl ide **[B212a]** (1) ve ḳavmı anuŋ sebebinden māl-dār ola. Eger üç dört kemer baġlasa anuŋ (2) mālı ve ḫademi ve ḥaşemi çoḳ ola ‘ömri uzun ola. Eger düşinde kemeri (3) üzülse ululuḳdan düşe ve eger düşinde ḳılıç baġlasa[8166] ḳuvvet ve iḳbāl (4) bula ve ḫalāyıḳ andan yardım dileyeler eger ol[8167] ḳılıç altun ve gümüş-

[8150] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[8151] görse-kim: M-
[8152] bula: B ola
[8153] olsa: B-
[8154] olsa: M-
[8155] yā gümişden: B veyā gümüşden
[8156] ve yāḫūd: M veyā
[8157] sekiz vech üzerine: M sekiz nesneye
[8158] ve ‘ilme: B ve ‘ilme ve kelīsāya
[8159] eydür: B-
[8160] kāfirlıġa: M kāfirlige
[8161] delālet ider: M delīldür
[8162] biş vech üzerine: M biş nesneye
[8163] anuŋ-ıla: M anuŋla
[8164] biline: M beline
[8165] gevher ile: B cevher-ile
[8166] ḳılıç baġlasa: B biline kemer baġlasa
[8167] ve: B-

ile ārāste (5) olsa māl bula." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde kemer altı nesneye delālet ider: menfa'ate (6) ve oġula ve ululıġa[8168] ve 'ömr uzunlıġına ve inṣāfa ve pāk-dāmenlıġa[8169]." **Kemend:** (7) Ḥakīm eydür: "Eger düşinde görse-ki[8170] bir kimsenüŋ kemendini ṭutar kemendüŋ[8171] u- (8) zunlıġı miḳdārı ol kimseden yarlıḳ isteye. Eger kemend ipden olsa (9) bir mü'min kişiden yardım dileye. Eger bir kimseye[8172] kemend atsa ol kişinüŋ (10) eline düşse bir ẓālimden yardım dileye ve eger ayaġına düşse bir müsāfirden (11) yardım dileye[8173]." **Günāh:** Ḥakīm eydür: "Eger düşinde görse-ki[8174] günāh eyler ve bilmese ki (12) n'eyler fitneye düşe tevbe eylemek **[M278a]** gerek." **Künbed:** Ḥakīm eydür: "Düşde künbed 'avratdur. (13) Eger kendüyi pāk künbedde görse bir ḫūb 'avrat ala." İbrāhīm-i (14) Kirmānī eydür: "Ululuḳ bula." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde künbed dört (15) vech üzerine[8175] delālet ider: 'avrata ve ululıġa[8176] ve ḫayra ve manṣıba." **Genc: [B212b]** (1) Ḥakīm eydür: "Eger görse-kim düşinde genc bulur[8177] ḳatı ḫasta[8178] ola şöyle-ki (2) aŋa dāġ uralar. Eger genci ḫarābede bulsa yaramazdur." **Kirpük**[8179]**:** Ḥakīm eydür: (3) "Düşde kirpük[8180] dīn ṣaḳlamaġa delālet ider. Eger düşinde kirpügini aḳ görse (4) ḫasta ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Dört nesneye delālet ider: bir dīni[8181] ṣaḳlamaġa (5) ve dosta ve māla ve şādılıġa." **Gözsüz:** (6) Ḥakīm eydür: "Eger düşinde görse-ki[8182] gözsüz (6) olmış İslām dīninden döne. Eger bir gözi kör olmış görse dīninüŋ (7) yarusı[8183] gide. Eger düşinde bir gözsüz kimseyi gözlü görse bir azmışı yola getüre." (8) Ca'fer-i Ṣādıḳ (9) eydür: "Yedi nesneye delīldür: dervīşlige ve yaramaz (10) ḫāle ve ġama[8184] ve dirlik noḳṣānlıġına ve muṣībete ve māl helāk olmaġa ve eger (11) görse-kim[8185] bir meşhūr gözsüz gözlü olmış anuŋ baġlu işi açıla ve Ḥaḳdan (12) murādın[8186] bula." **[M278b] Bābu'l-Lām *Lā*** (13) ***ḥavle ve lā ḳuvvete illā billāhi*:** Ḥakīm eydür: "Her ki düşinde dise

[8168] ululıġa: M ululuġa
[8169] pāk-dāmenlıġa: M pāk-dāmenlige
[8170] görse-ki: M görse ki
[8171] kemendüŋ: M-
[8172] kimseye: M kişiye
[8173] ve eger ayaġına düşse bir müsāfirden yardım dileye: M-
[8174] eger düşinde görse-ki: M düşde görse ki
[8175] dört vech üzerine: M dört nesneye
[8176] ululıġa: M ululuġa
[8177] eger görse-kim düşinde genc bulur: M genc bulsa düşinde
[8178] ḫasta: B-
[8179] kirpük: M kirpik
[8180] kirpük: M kirpik
[8181] dīni: M dīn
[8182] görse-ki: M görse ki
[8183] yarusı: B yarısı
[8184] Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür yedi nesneye delīldür dervīşlige ve yaramaz ḫāle ve ġama: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[8185] ve eger görse-kim: M eger görse ki
[8186] murādın: M murād

çoḳ māl bula (14) ve māl-dār ola.” **Lajiverd**[8187]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş ‘āleminde lajiverd ġamdur. (15) Eger andan yise[8188] ḫasta ola yāḫūd[8189] teninde bir āfet ẓāhir ola ve eger anuŋ-ıla **[B213a]** (1) ṭon reng[8190] itseler muṣībetdür.” **Lögün:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[8191] lögüncilik (2) eyler ḫalāyıḳa laṭīf sözler söyleye ve düşde lögün üç vech üzerine delālet (3) ider[8192]: bir ḫoş söze ve müdārāya ve bir kimsenüŋ rıżāsın istemege.” **Lāden:** Ḥakīm eydür: (4) “Eger **[M279a]** düşinde lādeni olsa ol diyārda eylüg-ile nām-dār ola. Eger düşinde (5) lāden çeynese eyü ad-ıçun[8193] bir kimseyle güft ü gū ide.” **Lāle:** Ḥakīm eydür: “Eger vaḳtında (6) lāleyi yerinde görse ḫayrdur ve yāḫūd[8194] oġlı ola. Eger yerinden ayru görse (7) ġamdur. Eger ‘avrat lāleyi üzse erine virse[8195] aŋa ṭalāḳ vire. Eger er ‘avratına virse aŋa (8) ṭalāḳ vire[8196].” **Leşker:** Eger görse-kim[8197] leşker var bir yirde bir renc ü[8198] zaḥmet irişdürür[8199] (9) ol leşker miḳdārı ziyān irişe ve eger leşker olsa ziyān itmese ol (10) yire[8200] çekürge ziyān itmeye. Eger leşkeri tamām[8201] silāḥ-ıla görse ol şehir ki[8202] ol (11) leşker andadur nuṣretine ve ḳuvvetine[8203] delālet ider. Eger leşker silāhsuz olsa (12) bunuŋ ḫilāfıdur[8204]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde leşker biş vech üzerine delālet ider[8205]: (13) çekürgeye ve sīle ve ḳatı yile ve cenge[8206] ve belāya. Eger Müsülmān[8207] leşkeri olsa belā (14) az ola ve eger kāfir leşkeri olsa belā ziyāde ola.” **La‘l:** Ḥakīm (15) eydür: “Düşde la‘l büyük ḫūb ṣūretlü ve laṭīf endāmlu ‘avrata delālet ider[8208]. **[B213b]** (1) Eger düşinde görse-kim[8209] kendünüŋ[8210] la‘li var yā[8211] ‘avrat **[M279b]** veyā ḳız ala ḫūb ṣūretlü (2) ve laṭīf endāmlu ola[8212]. Eger çoḳ

[8187] lajiverd: B nüshasında sehven lögün yazılmıştır
[8188] yise: M yese
[8189] yāḫūd: M yā
[8190] reng: B-
[8191] görse-kim: M görse ki
[8192] delālet ider: M delīldür
[8193] ad-ıçun: M adını
[8194] ve yāḫūd: M veyā
[8195] erine virse: B-
[8196] aŋa ṭalāḳ vire: M hemīn buŋa delīldür
[8197] görse-kim: M görse ki
[8198] ü: M ve
[8199] irişdürür: M irişür
[8200] yire: M yirde
[8201] tamām: B-
[8202] ki: M ki
[8203] nuṣretine ve ḳuvvetine: B nuṣret ü ḳuvvetine
[8204] ḫilāfıdur: M ‘aksidür
[8205] delālet ider: B dāldur
[8206] ve cenge: B-
[8207] Müsülmān: M Müsilmān
[8208] delālet ider: M delīldür
[8209] görse-kim: M görse ki
[8210] kendünüŋ: B-
[8211] yā: M-

la‘li ola mālı ziyāde ola[8213]. Eger bir yigit ‘avrata la‘l virse anuŋ bir maḥbūbe (3) ḳızı ola. Eger ḳarıya virse māl u ni‘mete delīldür[8214].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde (4) la‘l dört vech üzerine delīldür[8215]: ‘avrata ve kenīzege ve ḳıza ve ni‘mete.” **Leklek:** (5) Ḥakīm eydür: “Düşde leklek bir aṣıllu ve neseblü kişiye delālet ider[8216] ki ‘āḳıbeti (6) endīşe ider ola ve eger düşinde anı öldürse bir ulu düşmene ẓafer bula ve eger (7) anuŋ-ıla[8217] kelām söylese bir ulu düşmene[8218] bir iş işleye ki ḫalāyıḳ ḫayrān ḳala[8219] ve[8220] eger anuŋ evine (8) gelse bir ulu kimesne[8221] aŋa ḳonuḳ ola ve eger anuŋ etin yise[8222] köylüden ol ḳadar (9) māl yiye[8223].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde leklek dört nesneye delālet ider[8224]: bir pādişāh-ı (10) ḫafīfe ve köylüye ve ġarībe ve dervīşe.” **Loḳma:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düş (11) ‘āleminde[8225] eger loḳma[8226] laṭīf ve ṭatlu olsa ki bir kimse anuŋ aġzına ḳoysa ki[8227] aŋa eyü söz (12) söyleyeler yā oġlına veyā[8228] ḳavmından birine būse vire ve eger ġalīẓ ve turş loḳma (13) olsa bunuŋ ‘aksi ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Loḳma üç nesneye delālet ider: (14) bir ḫoş **[M280a]** söze ve māla ve menfa‘ate.” Eger loḳma[8229] viren ṣāliḥ olsa ḥelāl rızḳ ola (15) eger müfsid olsa yaramaz māldur. Eger ıssı loḳma olsa şöyle-ki aġzını yaḳsa bir kimsenüŋ **[B214a]** (1) sözinden belāya düşe. Eger boġazına[8230] ṭursa işüŋ baġlanmasına ve ḳatı ġuṣṣaya delālet (2) ider. **Laḳve:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-ki burnı veyā yüzi veyā bir nesnesi[8231] (3) egilse ḫalḳ ḳatında ḥakīr ola ve[8232] eger tīzcek girü zāyil olsa girü ‘azīz (4) ola ve eydürler ki düşde laḳve riyādur ve münāfiḳlıḳdur.” **Lök:** Muḥammed bin Sīrīn (5) eydür: “Eger düşinde löki olsa bir alçaḳ aṣıllu kişiden azacuḳ menfa‘atdur[8233]. (6) Eger andan yise[8234] māl-dār ola ve eydürler ki

---

[8212] ola: M-
[8213] eger çoḳ la‘li ola mālı ziyāde: B-
[8214] delīldür: B dāldur
[8215] delīldür: B dāldur
[8216] delālet ider: M delīldür
[8217] anuŋ-ıla: M anuŋla
[8218] bir ulu düşmene: B-
[8219] ḳala: M ola
[8220] ve: M-
[8221] kimesne: B kimse
[8222] yise: M yese
[8223] yiye: M yeye
[8224] delālet ider: M delīldür
[8225] düş ‘āleminde: M düşde
[8226] eger loḳma: B-
[8227] ki: M-
[8228] veyā: M yā
[8229] loḳma: M-
[8230] boġazına: B boġazınuŋ
[8231] görse-ki burnı veyā yüzi veyā bir nesnesi: M görse ya burnı ya yüzi yā bir nesnesi
[8232] ve: M-
[8233] bir alçaḳ aṣıllu kişiden azacuḳ menfa‘atdur: M-
[8234] yise: M yese

düşinde löki olsa ġam-gīn ola[8235].” (7) **Levḥ:** Ḥakīm eydür: “Düşde levḥ ‘ilm ve Ḳur’ān ve ḥikmetdür. Eger levḥi küçük ve ḥaḳīr (8) görse ḥāli yaramaz ola. Eger ḳalem-ile[8236] levḥ üzerinde nesne yazsa işleri (9) revān ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Levḥ[8237] altı nesneye delīldür: (10) bir riyāsete ve oġula ve hidāyete ‘ilme ve Ḳur’āna ve ḥikmete ve buyruġa.” **Līmūn:** (11) Ḥakīm eydür: “Eger[8238] līmūn yaşıl olsa ġamdur eger ṣaru olsa (12) ḥastalıḳdur[8239] ve anda hergiz ḫayr yoḳdur.” **Bābu’l-Mīm** (13) **Müsterāḥ:** Her ki düşinde görse-ki[8240] müsterāḥ düzer ol kişi māl cem‘ (14) itmege **[M280b]** ḥarīṣ ola ve dāyim mālın[8241] ‘ayāli-çün ḫazīne eyleye ve ba‘żılar eydürler (15) aŋa[8242] bir ḫiẕmet-kār ‘avrat ḥāṣıl ola ammā ol ‘avrat ḥarām-ḫor ola **[B214b]** (1) ve hem bī-dīn ola ve eger kendüyi müsterāḥda görse ve yāḫūd[8243] anda tebevvül ve[8244] taġāyüt ider görse ol kişi kendü mālını kendü maṣlaḥatı içün ḫazīne eyleye (3) ve eger görse-kim[8245] anda namāz ḳılur veyā Ḳur’ān oḳur ol kişi bir iş işleye ki (4) şerī‘atde revā olmaya[8246] ve eger görse-kim[8247] müsterāḥa düşer ol kişi ḥarām māl (5) cem‘ itmekde ġarḳ ola ve eger görse-kim[8248] bir kişiyi müsterāḥa bıraġur bir kişinüŋ (6) mālını ġaṣb ide ve[8249] eger bıraḳduġı kişinüŋ eli ayaġı ṣınsa aŋa belā-yı ‘aẓīm (7) irişe. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Müsterāḥ biş vech üzerine delālet ider: (8) bir ḥarām māla ve cihānda ‘ıyşı ḫoş olmaġa[8250] ve genc ve ḫazīneye ve ḥarāma (9) ve ḫiẕmet-kāra ve ‘avrata[8251] ki ḥarām-ḫor ola.” **Meymūn:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (10) “Düşde meymūn bir ḥīle-kār ve aldayıcı mel‘ūn düşmendür ve[8252] eger düşinde meymūn (11) üzerine yegin olsa düşmen üzerine ġālib ola ve eger görse-kim[8253] anuŋ-ıla (12) ceng ider meymūn anuŋ üzerine yegin olur[8254] ḫasta ola girü şifā bula (13) ve yāḫūd anuŋ teninde bir ‘ayb ẓāhir ola ki hergiz **[M281a]** zāyil olmaya ve eger (14)

[8235] ve eydürler ki düşinde löki olsa ġam-gīn ola: M-
[8236] ḳalem-ile: M ḳalem ile
[8237] levḥ: B oġlancuḳlar levḥi
[8238] eger: M-
[8239] ḥastalıḳdur: M ḫastelikdür
[8240] görse-ki: M görse ki
[8241] dāyim mālın: M mālın dāyim
[8242] aŋa: M-
[8243] ve yāḫūd: M veyā
[8244] tebevvül ve: B-
[8245] görse-kim: M görse ki
[8246] olmaya: B ola
[8247] görse-kim: M görse ki
[8248] görse-kim: M görse ki
[8249] ve: B-
[8250] ‘ıyşı ḫoş olmaġa: M ‘ıyşa
[8251] ḫiẕmet-kāra ve ‘avrata: M ḫiẕmet-kār ‘avrata
[8252] ve: B-
[8253] görse-kim: M görse ki
[8254] olur: B ölüm

meymūnı[8255] öldürse düşmen üzerine ġālib ola ve eger etinden yise[8256] ḫasta ola (15) veyā bir miḥnete giriftār ola ve eger görse-kim[8257] meymūn anuŋ atına binmiş ‘avratı **[B215a]** (1) bir cühūd-ile fesād eyleye ve eger meymūn irkek[8258] olsa bir müfsid ve aldayıcı kişiye (2) delālet ider ve eger dişi olsa bir cāẕū müfside ‘avrata delālet ider[8259] ve eger (3) görse-kim[8260] bir dişi meymūn[8261] kendü evinde oturur ‘avratı cāẕūlıḳ eyleye. Eger meymūn (4) aŋa kelām söylese ‘avratlar aŋa münāfıḳlıḳ eyleyeler ve eger bir irkek[8262] meymūn anuŋ (5) evine girse bir müfsid kişi anuŋ evine gire[8263] efsūn ve cāẕūlıḳ[8264] eyleye tā kim (6) anuŋ[8265] ‘ayālini aldaya ve eger meymūn anı ışırsa ḫasta ola ve kendü ‘ayālinden (7) düşnām işide ve yāḫūd[8266] bir yaramaz söz işide.” **Mīşe:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[8267]: “Düşde (8) mīşe bir beyābānī ‘avrata veyā kenīzege delālet ider[8268] ve eger anda yemiş aġaçları (9) olsa ‘avratlardan ġam u[8269] ġuṣṣa göre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde mīşe (10) dört nesneye delālet ider: bir beyābānī ‘avrata ve kenīzege ve azacuḳ menfa‘ate (11) ve selāmete.” **Mürekkeb:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde mürekkeb[8270] ṭaleb itmek murād bulmaḳdur ve eger görse-kim[8271] mürekkeb düzer (12) veyā bir **[M281b]** ġayrı kişi aŋa virür ma‘īşeti anuŋ üzerine vāsi‘ ola ve murādı (13) ḥāṣıl ola ve eger mürekkebi[8272] dökse veyā żāyi‘ itse bunuŋ ḫilāfı ola (14) ve eger ḳaftānına dökse ziyān-kār ola ve eger bunı gören yazıcı olsa (15) ḫayr ola ve eger anuŋ-ıla nesne yazsa eger Allāh adlarından olsa ḫayr **[B215b]** (1) ve ṣalāḥ ola. Eger[8273] bunuŋ ḫilāfı olsa şerr ü fesād ola.” **Ma‘denūs:** Düşde ceng (2) ve ẓālimlıḳdur ve eger bir kimse aŋa virse ceng eyleye ve[8274] eger andan yise[8275] daḫı (3) yaramaz ola ve[8276] eger ṣolmış olsa yese[8277] ḫasta ola. **Mühr urıcı:**

[8255] meymūnı: B meymūn
[8256] yise: M yese
[8257] görse-kim: M görse ki
[8258] irkek: M erkek
[8259] delālet ider: M delīldür
[8260] görse-kim: M-
[8261] meymūn: M meymūnı görse ki
[8262] irkek: M erkek
[8263] evine gire: M üzerine
[8264] cāẕūlıḳ : B cāẕūluḳ
[8265] anuŋ: M-
[8266] ve yāḫūd: M veyā
[8267] eydür: B-
[8268] avrata veyā kenīzege delālet ider: B avrata delālet ider veyā kenīzege
[8269] u: M ve
[8270] Muḥammed bin Sīrīn eydür düşde mürekkeb: B-
[8271] görse-kim: M görse ki
[8272] mürekkebi: M mürekkeb
[8273] eger: B-
[8274] ve: M-
[8275] yise: M yese
[8276] ve: M-
[8277] yese: B-

Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Eger ḫazīneye mühr ursa manṣıb ve ululıḳ[8278] bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Mühr urıcı (5) üç nesneye delālet ider: ululıġa[8279] ve ḫazīne-dārlıġa ve ni‘met darlıġına[8280] ve ni‘met (6) çoḳluġına yā ni‘met cem‘ itmege.” **Mercimek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde mercimek (7) yimek[8281] ḫayrdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Yaramazdur.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Māldur ki[8282] (8) zaḫmetsüz ammā[8283] ḫāmın yimek[8284] eyüdür.” **Mancılıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[8285] (9) yā şehre veyā bir ḳal‘aya mancılıḳ ṭaşın atar ol şehir ḫalḳını[8286] düşmen ṭuta[8287].” (10) **Micmer:** Oldur ki anda nesne buḫūr ideler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Micmer[8288] düşde kenīzekdür (11) yā ġulāmdur. **[M282a]** Eger gümişden[8289] olsa aṣıl-zāde ola.” **Maġara:** Muḥammed bin Sīrīn (12) eydür: “Eger görse-kim maġarada muḳīm olmış[8290] güç eyleye. Eger maġaradan tīz ṭaşra (13) çıḳsa bir müşkil işden ḳurtıla. Eger ol maġaradan tīz çıḳsa[8291] ḫasta ola ammā tīz şifā bula.” **Māşe:** Ḥakīm eydür: “Eger pādişāh (14) māşe görse bahādur kişi ola ve[8292] eger ḳāḍī görse nāyib ola ve[8293] eger ‘avām (15) görse ḫidmet-kārdur[8294] ve her ne vech-ile ki görse ta‘bīri ol veche rāci‘dür.” **[B216a]** (1) **Mārçūbe**[8295]**:** Ḥakīm eydür: “Eger vaḳtında görse ol-miḳdār ḫayrdur ve eger mārçūbeyi[8296] yaġlayup (2) bişürse ‘avratlardan menfa‘at göre. Eger ḫām olsa yaramazdur.” **Māẕeryūn:** (3) Düşde ġamdur eger anı yise ġamdan ḳurtıla. **Marḳaşīşā:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (4) “Düşde ḫastalıḳdur. Eger andan yise[8297] ḳatı derd ü belāya giriftār ola (5) ve ola ki ol belāda vefāt ḳıla.” **Māzū:** Ḥakīm eydür: “Eger māzūyı (6) aġacından cem‘ itse renc-ile māl ele getüre eger bir büyük māzūsı olsa (7) yaramaz māla delālet ider[8298]. Eger andan yise[8299] ḥarām

[8278] ululıḳ: B ululuḳ
[8279] ululıġa: M ululuġa
[8280] ve ni‘met darlıġına: M-
[8281] yimek: M yemek
[8282] ki: M-
[8283] ammā: M ve
[8284] yimek: M yemek
[8285] görse-kim: M görse ki
[8286] ḫalḳını: M ḫalḳı
[8287] ṭuta: B duta
[8288] micmer: B-
[8289] gümişden: B gümüşden
[8290] eger görse-kim maġarada muḳīm olmış: M eger maġarada muḳīm olmış görse
[8291] bir müşkil işden ḳurtıla eger ol maġaradan tīz çıḳsa: B-
[8292] ve: M-
[8293] ve: M-
[8294] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārlıḳdur
[8295] mārçūbe: B-
[8296] mārçūbeyi: B mārçūbe
[8297] yise: M yese
[8298] delālet ider: M delīldür
[8299] yise: M yese

nesne yiye[8300]. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (8) “Düşde[8301] māzū dört vech üzerine delālet ider[8302]: bir yaramaz māla ve ġama **[M282b]** ve ḫasta- (9) lıġa[8303] ve rence ve ḳıtlıġa.” **Mürdümük:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger bişmiş mürdümük (10) olsa andan yise[8304] azacuḳ ḫayra delālet ider[8305].” **Matara:** Eger düşinde görse-ki[8306] (11) yeŋi matarası var seferde menfa‘at göre. Eger ṭolu ṣu olsa uzun dirlige (12) delīldür. Eger ḫalāyıḳa andan ṣu üleşdürse[8307] anlara iḥsān eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (13) eydür: “Matara üç nesneye delālet ider[8308] sefere ve māla ve uzun ‘ömre.” (14) **Matḳab:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger matḳab-ıla nesne delse mekr-ile kimseden nesne (15) ḥāṣıl ide. Eger bir kimsenüŋ tenin delse ḥīle-y-ile kimseyi belāya düşüre.” **Meclis-i [B216b]** (1) **‘ilm:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde[8309] görse-kim[8310] ‘ilm meclisinde oturup (2) tefsīr ider ol yirleri ‘imāret ide. Eger görse-kim[8311] bir ‘ālim minberde (3) şi‘ir eydür bir bāṭıl iş ide.” **Meclis-i şarāb:** Ḥakīm eydür: “Eger[8312] görse-kim[8313] nedīmlerle şarāb (4) meclisinde şarāba meşġūl olmış fesād işleye. Eger anda ceng itseler her ki (5) ġālib olsa ol muẓaffer ola. Eger ol meclisde çeng ve nāy olsa muṣībete (6) delālet ider[8314].” **Miḥrāb:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde miḥrābda namāz ḳılsa bir ṣāliḥ (7) oġul-ıla ki[8315] aŋa **[M283a]** beşāret ideler. Eger namāz vaḳtında ḳılsa oġlanları ṣāliḥ (8) olalar. Eger düşinde miḥrāb düzse ṣalāḥ-ı dīndür[8316]. Eger miḥrābda tebevvül[8317] itse anuŋ (9) bir ‘ālim oġlı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde miḥrāb biş[8318] vech üzerine (10) delālet ider: imāma ve pādişāha ve ḳāḍīya ve muḥtesibe ve miyāncıya.” **Muḫannet:** (11) Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-kim[8319] muḫannet olmış ‘avratlar zīnetiyle ārāste (12) olmış anlaruŋ arasında oturur ol kimesne[8320] müfsidler ortasında muḳīm (13) ola.” **Meẕī:** Ki aŋa

---

[8300] nesne yiye: M nesnedür
[8301] düşde: B-
[8302] dört vech üzerine delālet ider: M dört nesneye delīldür
[8303] ḫastalıġa: M ḫastelige
[8304] yise: M yese
[8305] delālet ider: M delīldür
[8306] görse-ki: M görse ki
[8307] üleşdürse: B iledürse
[8308] delālet ider: M delīldür
[8309] düşinde: B düşinden
[8310] görse-kim: M görse ki
[8311] görse-kim: M görse ki
[8312] eger: B-
[8313] görse-kim: M görse ki
[8314] delālet ider: M delīldür
[8315] ki: M-
[8316] eger düşinde miḥrāb düzse ṣalāḥ-ı dīndür: M-
[8317] tebevvül: M ḳabūl
[8318] biş: M beş
[8319] görse-kim: M görse ki
[8320] kimesne: B kimse

āb-ı nişāṭ dirler ya‘ni ādemüŋ ẕekerinden gelen (14) ṣudur. Mülāmese ve mülā‘abe vaḳtında düş ‘āleminde ol ṣādılıḳdur ve feraḥa delālet ider[8321]. (15) **Mercān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde mercān[8322] ‘avratdur ve oġuldur ve ne-ḳadar ki **[B217a]** (1) pāk ve ḳızıl olsa oġlı ḫūbraḳ ola. Eger bir büyük mercān olsa[8323] māldur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Mercān dört vech üzerine (2) delālet ider: bir[8324] ‘avrata ve oġula ve cemā‘ate[8325] ve māla.” **Merzengūş:** Ki bir ḳoḳulu (3) otdur. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde anı yıylasa bir ‘āḳıl oġlı ola. (4) Eger yerinden ḳoparsa oġlı ḫasta ola.” **Merhem:** Eger düşinde görse-ki[8326] cirāḥat (5) üzerine merhem ḳor ḫayr eyleye ammā maḥalline **[M283b]** eyleye. Eger andan yise[8327] ḥarām māl[8328] yiye[8329]. (6) Eger bir kimse virse aŋa bir nesne irişe. **Mescid:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-kim[8330] (7) mescid ābādān ider ‘ālime delālet ider[8331] ki ḫalḳa fāyidesi irişür. Eger görse-kim[8332] (8) mescid bünyād ider ḫayr ve eylük ide.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde mescid kendüniŋ (9) ‘avratına delālet ider[8333]. Eger tamām eylese pārsā ‘avrata delālet ider. Eger (10) bir kimse anı mescidden men‘ itse anuŋ üzerine ẓulm ide. Eger mescidde (11) elin ve yüzin yusa mālını mescide ḫarc ide[8334]. (12) Eger düşinde mescid ḫarāb olsa bir ‘ālim vefāt ḳıla. Eger bir ḳavm-ıla[8335] mescide (13) girse bir ṣāliḥa ‘avrat ala ve eger Medīnede mescidde olsa[8336] ḫavfdan emīn (14) ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde mescid, cāmi‘ on iki nesneye delālet ider: (15) bir pādişāha ve ḳāḍīya ve ‘ālime ve re’īse ve imāma ve ḫaṭībe ve mü’eẕẕine ve ḳayyime **[B217b]** (1) ve ḫayra ve ‘avrat almaġa eyülige ve emīnlige.” **Mesḥ** Muḥammed bin Sīrīn eydür: (2) “Eger düşinde görse-ki[8337] edügine mesḥ virür çoḳ māl ele getüre. Eger kendü bevliyle (3) mesḥ itse anuŋ bir ‘ālim oġlı ola.” **Müsülmānlıḳ[8338]:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim bir Müsülmān (4) Müsülmān olmış[8339] āfetlerden emīn ola. Eger bir kāfir **[M284a]** görse-

[8321] ve feraḥa delālet ider: B-
[8322] düşde mercān: M mercān düşde
[8323] oġlı ḫūbraḳ ola eger bir büyük mercān olsa: B-
[8324] bir: M-
[8325] cemā‘ate: M cemāle
[8326] görse-ki: M görse ki
[8327] yise: M yese
[8328] māl: B-
[8329] yiye: M yeye
[8330] görse-kim: M görse ki
[8331] delālet ider: M delīldür
[8332] görse-kim: M görse ki
[8333] delālet ider: M delīldür
[8334] mescide ḫarc ide: M mescide ḫarc eyleye, B nüshasında iki kez yazılmıştır
[8335] ḳavm-ıla: M ḳavm ile
[8336] Medīnede mescidde olsa: M medenī ise
[8337] görse-ki: M görse ki
[8338] Müsülmānlıḳ: M Müsilmālıḳ
[8339] görse-kim bir Müsülmān Müsülmān olmış: M görse ki bir Müsilmān Müsilmān olmış

kim[8340] Müsülmān[8341] olur (5) ‘āḳıbet Müsülmān ola[8342]. Eger görse-kim[8343] bir kāfir anuŋ elinde Müsülmān[8344] olur[8345] bir kimseyi[8346] fisḳdan men‘ eyleye.” (6) **Mıḫ:** Ḥakīm eydür: “Düşde mıḫ bir kişiye delālet ider ki ḫalḳuŋ ḥācetine yürür (7) ve ba‘żılar eydür düşde mıḫ pādişāhdur veyā bir büyük begdür veyā bir kişidür (8) ki pādişāh[8347] anuŋ-ıla dostlıḳ ide.” **Misvāk:** Ḥakīm eydür: “Düşde misvāk kendü (9) ḳavmına eylük itmege delālet ider eger[8348] dişlerine sürse.” **Müşerreflik:** Eger görse-kim[8349] bir (10) yigit aŋa müşerreflik ider bir yad[8350] düşmen anuŋ-ıla ceng düze. Eger müşerref olsa (11) ḫāṣ ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ṣalāḥ üzerine müşerref olsa ḫayrdur.” (12) **Maşrıḳ ve Maġrib:** Eger görse-kim[8351] maşrıḳda bir eyü yirde[8352] olur işi eyü ola. Eger (13) beyābānda ve ḫarābda olsa pādişāha menfa‘atsuz ḫidmet[8353] eyleye ve[8354] eger maġribde (14) bir ḫūb yirde olsa yaramazdur. Cemī‘[8355] yirde[8356] ve ḥālde gün ṭoġduġı yir eyüdür (15) ve gün batduġı yir[8357] yaramazdur. **Müşrik:** Eger düşinde görse-ki[8358] bir müşrik Müsülmān[8359] **[B218a]** (1) oldı anuŋ ölümi Müsülmānlıḳ[8360] üzerine ola[8361] ve eger görse-kim[8362] müşrik cennete girür (2) Müsülmān[8363] ola. Eger bir muṣliḥ kişi görse[8364] ṭālib-i ‘ilm ola. Eger **[M284b]** müşriküŋ (3) göŋli giŋ olsa Müsülmān[8365] ola. **Müşk:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde[8366] kendüde (4) müşk olsa edeblü ola. Eger andan müşk ḳoḳusı gelse anuŋ nefesi pāk ola. (5) Eger düşinde müşk ezse anuŋ ḳoḳusı gelmese eylük ide minnet itmeye ve[8367] eger (6) ‘avrat müşk ezse

[8340] görse-kim: M görse
[8341] Müsülmān: M Müsilmān
[8342] ola: B-
[8343] görse-kim: M görse ki
[8344] Müsülmān: M Müsilmān
[8345] olur: B-
[8346] bir kimseyi: B-
[8347] pādişāh: M beg
[8348] eger: M-
[8349] görse-kim: M görse ki
[8350] yad: B-
[8351] görse-kim: M görse ki
[8352] yirde: M yerde
[8353] ḫidmet: M ḫizmet
[8354] ve: M-
[8355] cemī‘: B cemī‘i
[8356] yirde: M yerde
[8357] yir: M yer
[8358] görse-ki: M görse ki
[8359] Müsülmān: M Müsilmān
[8360] Müsülmānlıḳ: M Müsilmānlıḳ
[8361] üzerine ola: M-
[8362] görse-kim: M görse ki
[8363] Müsülmān: M Müsilmān
[8364] görse: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[8365] Müsülmān: M Müsilmān
[8366] düşinde: M düşde
[8367] ve: M-

ṣāliḥa ola. Eger müşk göbegin açsa andan müşk çıḳarsa (7) bir setīre ‘avratı ḥelāl idine ki ol ‘avrat māl-dār ola. Eger müşki yise[8368] (8) mālın ‘ayāline ḫarc ide[8369]. Eger bir yük müşk olsa ‘ilm ve māl ḥāṣıl ide.” (9) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde müşk biş[8370] nesneye delālet ider: ‘ilm sevici kişiye (10) ve ‘avrata ve kenīzege ve māla ve ḫoş söze.” **Meşk:** Ḥakīm eydür: “Meşki yeŋi olsa (11) sefere gide[8371] anda menfa‘at bula. Eger ṭolu ṣu olsa ‘ömri uzun ola (12) ve[8372] eger eski[8373] olsa ve ṣuyı bulanuḳ olsa bunuŋ ‘aksi ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (13) eydür: “Düşde meşk üç nesneye delālet ider[8374]: bir sefere ve ḥelāl māla ve uzun (14) ‘ömre. Eger meşk dikici görse oğlı ḫasta ola.” **Merġ-zār**[8375]**:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde merġ-zār görse İslāma ve dīne delīldür ḫāṣṣa ki ol kendünüŋ olsa eger kendünüŋ **[M285a]** olmasa teferrüc eylese pāklar-ıla ṣoḥbet eyleye.” Ve bunuŋ şerḥini ot ta‘bīrinde diyüp ṭururuz. **Muṣḥaf**[8376]**:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde muṣḥaf ‘ilm ü ḥikmetdür ve ḫalḳ ortasında ‘adldür. Eger düşinde muṣḥaf ṣatun alsa ‘ilm ṭaleb ide ve ögrene. Eger muṣḥafuŋ varaḳlarında nesne yazılmış olsa ol kimse münāfiḳ ola. Eger muṣḥafı öpse ḫayr iş işleye. Eger Ḳur’ānı yer üzerinde yazılmış görse mülḥid ola. Eger muṣḥafı ḥamāyil idinse ḳorḳudan emīn ola. Eger muṣḥafuŋ varaḳların açsa manṣıb bula. Eger muṣḥaf aŋa söylese her ne kim dise ol ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde muṣḥaf dört nesneye delālet ider: ‘ilme ve ḥikmete ve mīrāṯa ve ḥelāl māla.” **Maṣṭaki**[8377]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde maṣṭaki yese teni içün dārū yeye. Eger çeynese ceng ide. Eger çoḳ olsa renc-ile bir kimseden menfa‘at göre.” **Maṭbaḫ**[8378]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde maṭbaḫ bir ḫiẕmet-kār ḫatundur. Eger kendü sarāyında balçıġ-ıla ve kerpüc-ile yapılmış olsa pārsā ‘avrata delīldür ve eger kirec-ile ve kiremüd ile olsa müfside ‘avrata delīldür.” **Ma‘cūn**[8379]**:** Muḥammed bin Sīrīn **[M285b]** eydür: “Eger düşinde (15) dārū içün ma‘cūn yise[8380] ma‘īşet ḥāṣıl ide. Eger yüreg-içün[8381] veyā gögüs içün[8382] **[B218b]** (1) yise[8383]

[8368] yise: M yese
[8369] ide: M eyleye
[8370] biş: M beş
[8371] meşk yeŋi olsa sefere gide: M meşki olsa yeŋi sefer ide
[8372] ve: M-
[8373] eski: B meşk
[8374] delālet ider: M delīldür
[8375] mürġ-zār maddesi B nüshasında eksiktir
[8376] muṣḥaf maddesi B nüshasında eksiktir
[8377] maṣṭaki maddesi B nüshasında eksiktir
[8378] maṭbaḫ maddesi B nüshasında eksiktir
[8379] ma‘cūn maddesi B nüshasında eksiktir
[8380] yise: M yese
[8381] yüreg-içün: M yürek içün
[8382] gögüs içün: B gelūsı-çun
[8383] yise: M yese

pādişāhdan ḫayr göre. Eger arḳası-çun yise atasından ḫayr göre[8384]. Eger ḳarnı-çun[8385] (2) yise[8386] anasından ḫayr göre. Eger ayaġı-çun yise[8387] seferden ḫayr göre. Eger teni-çün (3) yise[8388] obadan ḫayr göre." **Ma'de:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-kim[8389] ma'desi ḳavī (4) olmış 'ömri uzun[8390] ola." Cābir-i Maġribī eydür: "Düşde ma'de[8391] oġuldur ve her nice ki (5) görse aŋa rāci'dür[8392]." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Düşde ma'de altı vech üzerine (6) delālet ider[8393]: ḥarām māla ve şefā'ate ve yaramaz söze ve oġula[8394] ve uzun 'ömre ve iş (7) işlemege." **Ma'zūllıḳ:** Ḥakīm eydür: " 'Avrata ṭalāḳ virmege delālet ider[8395]. Eger 'avratı[8396] (8) olmasa ziyān eyleye. Eger girü maḳāmına varsa 'avratın girü ala." **Mu'allim:** (9) Düşde mu'allim[8397] ḫalḳuŋ yigregidür[8398]. Eger görse-kim[8399] mu'allimlik eyler ululıḳ[8400] bula (10) ve eger ehli[8401] olsa pādişāh ola. Düşde mu'allim dört nesneye delīldür[8402]: pādişāḥlıġa (11) ve ululıġa[8403] ve teemmül az olmaġa ve hācet revā olmaġa. **Mübtelā:** Ḥakīm eydür: "Eger (12) şöyle olsa ki[8404] hergiz yerinden ṭuru gelmese işlerden ḳala ve murāda irişmeye. (13) Eger bir mübtelāyı görse-ki[8405] girü dürüst olup ḫoş olmış işler anuŋ (14) üzerine **[M286a]** küşāde ola. Eger hergiz ṭuru gelmese rızḳ anuŋ üzerine ṭar (15) ola. Eger hergiz[8406] bir kişiyi varup bir belāya mübtelā eylese anuŋ dirligi **[B219a]** (1) helāk ola." **Müferriḥ:** Eger düşinde bir kimse aŋa müferriḥ virse bir ulu kişiden menfa'at (2) göre. Eger ṭatlu olmasa ġam ve ġuṣṣadur. **Maḳrama:** Ḥakīm eydür: "Düşde maḳrama ḫidmet-kār- (3) dur[8407]. Eger büyük olup pāk olsa ol ḫidmet-kār[8408] pārsā

[8384] eger arḳası-çun yise atasından ḫayr göre: M-
[8385] ḳarnı-çun: M ḳarın içün
[8386] yise: M-
[8387] yise: M yese
[8388] yise: M yese
[8389] görse-kim: M görse ki
[8390] uzun: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[8391] ma'de: B-
[8392] ve her neçe ki görse aŋa rāci'dür: M-
[8393] delālet ider: M delīldür
[8394] ve oġula: B-
[8395] delālet ider: M delīldür
[8396] 'avratı: B 'avrat
[8397] mu'allim: B-
[8398] yigregidür: M yegregidür
[8399] görse-kim: M görse ki
[8400] ululıḳ: B ululuḳ
[8401] ehli: B-
[8402] delīldür: B delālet
[8403] ululıġa: M ululuġa
[8404] olsa ki: M-
[8405] görse-ki: M görse
[8406] eger hergiz: M eger
[8407] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[8408] ḫidmet-kār: M ḫiẕmet-kār

ola ve menfa‘atlu ola.” (4) **Maḳ‘ad:** Ya‘ni oturacaḳ yir[8409]. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Anuŋ şuġlıdur ve kesbidür. (5) Eger görse-kim[8410] maḳ‘adı[8411] çıḳmış anuŋ kesb ü kārı helāk ola. Eger andan (6) ḳan gelse bir nesnede ziyān eyleye. Eger maḳ‘adı[8412] büyük ve semüz[8413] olsa māl ve menfa‘at (7) ḥāṣıl ide. Eger andan derd-mend olsa māl sebebinden ġam yiye[8414] ve eydürler ki (8) azacuḳ ḥarām māldur.” **Münādī:** Ya‘ni ḳıġırıcı[8415]. Ḥakīm eydür: “Eger ḫayr içün olsa (9) ḫalāyıḳa ṣalāḥ ola hem dīnden ve hem dünyādan[8416].” **Menāre**[8417]**:** Ḥakīm eydür: “Düşde (10) menāra bir kişiye delālet ider ki ḫalāyıḳı dīn yolına[8418] da‘vet ide. Eger görse-kim[8419] (11) menāre sebebsüz düşer ol şehir ḫalḳı perākende ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: (12) “Düşde menāre pādişāhdur yāḫūd[8420] bir ulu **[M286b]** kişidür. Eger menāre kirecden ve (13) kerpüçden olsa sulṭāndur. Eger görse-kim[8421] cāmi‘uŋ menāresi düşer pādişāh (14) vefāt ḳıla. Eger cāmi‘den ġayrı mescidüŋ menāresi düşse dīn ululārından (15) birisi[8422] vefāṭ ḳıla[8423]. **[B219b]** (1) Eger menāreler üzerinde ṭa‘āmlar ḳurmış olsalar ol yire[8424] (2) bir ‘ādil pādişāh gele.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde menāre dört vech üzerine (3) delālet ider[8425]: bir pādişāha ve ulu kişiye imāma ve mü’eẕẕine.” **Minber:** Muḥammed bin (4) Sīrīn eydür: “Minber sulṭāndur. Eger anuŋ üzerine çıḳup ‘ilm eyitse ululuḳ (5) bula. Eger anuŋ ehli olmasa kendü ḳavmlarından her ki ehlidür ululuḳ bula ve[8426] eger anuŋ üzerinde şi‘ir oḳısa yavuzlıḳda ve bid‘atde rüsvā (6) ola. Eger görse-kim[8427] minber[8428] düşer ve yāḫūd[8429] şınur pādişāh ma‘zūl ola. (7) Eger görse-kim[8430] minberde ḫaṭīb ḫuṭbeyi[8431] tamām oḳur ma‘zūl ola. Eger görse-kim[8432] (8) bir

---

[8409] yir: M yer
[8410] görse-kim: M görse ki
[8411] maḳ‘adı: B maḳ‘ad
[8412] eger maḳ‘adı: B ve maḳ‘ad
[8413] semüz: M semiz
[8414] yiye: M yeye
[8415] ḳıġırıcı: M ḳıġırdıcı
[8416] hem dīnden ve hem dünyādan: M hem dīnde hem dünyāda
[8417] manāre: B münāre
[8418] dīn yolına: M dīne
[8419] görse-kim: M görse ki
[8420] yāḫūd: M yā
[8421] görse-kim: M görse
[8422] birisi: M bir
[8423] eger cāmi‘den ġayrı mescidüŋ manāresi düşse dīn ululārından birisi vefāt ḳıla: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[8424] yire: M yere
[8425] delālet ider: M delīldür
[8426] ve: M-
[8427] görse-kim: M görse ki
[8428] minber: B mināre
[8429] ve yāḫūd: M yā
[8430] görse-kim: M görse ki
[8431] ḫuṭbeyi: M ḫuṭbede
[8432] görse-kim: M görse ki

‘avrat minberde ḫuṭbe oḳur yā va‘ẓ eydür[8433] rüsvā ola. Eger ‘ālim minberde (9) ‘ilm eyitse ululuḳ bula. Eger cāhil eyitse uġurlıḳda ṭutalar.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ (10) eydür: “Biş[8434] nesneye delālet ider[8435]: pādişāha ve ḳāḍīya ve imāma ve ḫaṭībe ve mertebeye.” (11) **Müneccim:** Eger görse-kim müneccim olmış ulular ḳatında menzilet bula ammā yalan (12) ve muḥāl söyleye. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde müneccim bir[8436] Allāha şükr itmeyici yalancı (13) kişiye **[M287a]** delālet ider[8437].” **Mancılıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür[8438]: “Eger görse-kim[8439] Müsülmānlaruŋ[8440] şehrine yā ḳal‘asına mancılıġ-ıla[8441] (14) ṭaş atar Müsülmānlaruŋ[8442] ardınca çirkīn sözler[8443] söyleye. Eger kāfirler (15) şehrine atsa kāfirleri ḳatı düşmen ṭuta. Eger mancınıḳı şehrüŋ etegine ḳoyup **[B220a]** (1) burcı ḫarāb itseler düşmenden anuŋ ḫaṭarı ola. Eger şınsa şehir ehli düşmene (2) ẓafer bula.” **Menşūr:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger bir zāhid veyā ‘ālim aŋa menşūr (3) virse ki ḫayrlu sözler olsa sa‘ādet-i dünyā ve āḫiret bula. Eger pādişāh (4) virse vilāyet ve ululuḳ bula. Eger ol menşūrda bir vilāyetüŋ ḥükmi yazılmış (5) olsa be-ġāyet eyüdür.” **Minḳār:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[8444] ḳuşlar minḳārı gibi (6) minḳārı var anuŋ uzunlıġı miḳdārı māl ḥāṣıl ide. Eger elinde minḳār (7) görse ol minḳār ḳanġı[8445] ḳuş minḳārı gibi[8446] olsa ol ḳuşuŋ miḳdārınca[8447] (8) ululuḳ bula.” **Menī:** Ḥakīm eydür: “Eger bir destī menīsi olsa[8448] māl bula ol māl (9) pāyidār ola anuŋ-ıla şād ola. Eger ẕekerinden menī gitse ol-miḳdār (10) mālına noḳṣān ola. Eger ẕekerine ṭaşradan ġayrı menī girse bir yad kimseden aŋa māl irişe[8449]. Eger andan **[M287b]** aşaġa dökülse oġula delālet ider[8450].” Ca‘fer-i (11) Ṣādıḳ eydür: “Üç nesneye delālet ider[8451] oġula ve māl ziyādelıġına[8452], māl (12) eksükligine.”

[8433] eydür: M ider
[8434] biş: M beş
[8435] delālet ider: M delīldür
[8436] eger görse-kim müneccim olmış ulular ḳatında menzilet bula ammā yalan ve muḥāl söyleye Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür düşde müneccim bir: M-
[8437] delālet ider: M delīldür
[8438] mancılıḳ Muḥammed bin Sīrīn eydür: B-
[8439] görse-kim: M görse ki
[8440] Müsülmānlaruŋ: M Müsilmānlaruŋ
[8441] mancılıġ-ıla: B mancınıḳa
[8442] Müsülmānlaruŋ: M Müsilmānlaruŋ
[8443] sözler: M söz
[8444] görse-kim: M görse ki
[8445] ḳanġı: M ḳanḳı
[8446] gibi: M ki
[8447] miḳdārınca: M minḳārınca
[8448] Ḥakīm eydür eger bir destī menīsi olsa: B eger görse-kim bir destī menīsi var
[8449] eger ẕekerine ṭaşradan ġayrı menī girse bir yad kimseden aŋa māl irişe: B-
[8450] delālet ider: M delīldür
[8451] delālet ider: M delīldür
[8452] ziyādelıġına: M ziyāde olmaġa

Mühr: Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger düşinde görse-ki[8453] balçıġa mühr urur (13) menfa‘at ve ululuḳ bula. Eger nāmeye ursa yine ancılayın. Eger nāme açuḳ (14) olsa aŋa mu‘āyene nesne irişe ve eger pādişāh ve yāḫūd bir beg aŋa yüzügin (15) virse ve ḫazīneye mühr ur dise ḫazīne-dār ola ve eger pādişāh görse-ki bir nāmeye **[B220b]** (1) mühr urur[8454] vilāyet bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde mühr yedi nesneye delālet (2) ider[8455] ‘amelüŋ tamāmlıġına ve dīnüŋ ḳuvvetine ve riyāsete ve ḫayra ve māla ve ululıġa[8456] (3) ve göŋül murādına.” **Mühre:** Ḥakīm eydür: “Düşde mühre ol-miḳdār māldur.” İbrāhīm-i (4) Kirmānī eydür: “Düşde ḫidmet-kārdur[8457].” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde mühre altı nesneye (5) delālet ider[8458] ‘avrata ve ḫidmet-kāra[8459] kenīzege ve māla ve oġula ve ġulāma.” **Mersin:** (6) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde āzād kişiye delīldür[8460] ve uzun ‘ömre ve ḫoş ṭab‘a (7) ve ṭatluya delīldür.” Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde mersin çoḳ māldur ḥāṣṣa (8) eger yaşıl[8461] olsa.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dört nesneye delīldür[8462] bir ‘āḳıl kişiye (9) ve ṣāliḥ oġula ve çoḳ māla ve ḫoş ma‘īşete.” **Mevz:** Ki ‘Arabda ter yemişdür. (10) Ġanīlere māldur ve ṣāliḥlere dīndür ammā yapraġı cemī‘[8463] yapraḳlardan ḫayrludur. (11) Eger çoḳ mevzi olsa **[M288a]** mālı ziyāde ola. Eger andan yise[8464] menfa‘at-ı dīnī (12) ve dünyāvī ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç nesneye delālet ider[8465]: bir māl (13) ziyādelıġına ve dīn artuḳlıġına ve ḥelāl rızḳa[8466].” **Mūm:** Ḥakīm eydür: “Eger yaşıl[8467] (14) mūm görse ḥelāl māldur ve ṣaru olsa ḫastalıḳdur. Eger mūm yavı ḳılsa (15) noḳṣān māldur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Ṣaru aḳ cemī‘si māldur. Eger düşinde **[B221a]** (1) mūm ṣınsa bir kimseye şikāyet ide.” **Māl**[8468]**:** Eger görse ki kendü mālını ṣuleḥāya üleşdürür oġlına ‘avrat ala veyā kendü ḳavmlarından birisine ‘avrat ala ve kendü mālını üzerine ṣarf ide ve eger fesād işe üleşdürse bi-‘aynihī hemān eyle ola ve eger mālını yad kimselere üleşdürse anuŋ ḥāli perākende ola. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger görse bir ġayrı kişinüŋ

[8453] görse-ki: M görse ki
[8454] ursa yine ancılayın eger nāme açuḳ olsa aŋa mu‘āyene nesne irişe ve eger pādişāh ve yāḫūd bir beg aŋa yüzügin virse ve ḫazīneye mühr urdısa ḫazīne-dār ola ve eger pādişāh görse-ki bir nāmeye mühr urur: M-
[8455] delālet ider: M delīldür
[8456] ululıġa: M ululuġa
[8457] ḫidmet-kārdur: M ḫiẕmet-kārdur
[8458] delālet ider: M delīldür
[8459] ḫidmet-kāra: M ḫiẕmet-kāra
[8460] delīldür: B delālet
[8461] yaşıl: B yeşil
[8462] delīldür: B delālet
[8463] cemī‘: B cemī‘i
[8464] yise: M yese
[8465] delālet ider: M delīldür
[8466] bir māl ziyādelıġına ve dīn artuḳlıġına ve ḥelāl rızḳa: M oġula ve māl ziyāde olmaġa ve dīn artuḳlıġına
[8467] yaşıl: M-
[8468] māl maddesi B nüshasında yoktur

mālını anuŋ rıżāsıyla üleşdürür anuŋ ḫayrı ve şerri māl issine rāci‘dür.” **Mūmyā**[8469]**:** Ḥakīm eydür: “Eger mūmyālı[8470] olsa (2) ġuṣṣadur ve andan yise ‘ayāli cihetinden ġam yiye.” **Mīḫ:** Ḥakīm eydür: “Düşde (3) mīḫ ḳarındaşdur eger yire[8471] ursa anuŋ ḳarındaşı bir ‘avrat-ıla ulaşa ve[8472] eger (4) kendü arḳasına ursa anuŋ bir oġlı ola ki[8473] pādişāh ola ve- (5) yā pādişāh ḳatında ululuḳ bula ve yāḫūd[8474] meşhūr ‘ālim ola **[M288b]** eger ḳapusına (6) ursa ululuḳ ve eylük bula ve eger mīḫı dīvārdan veyā[8475] ḳapudan çıḳarsa (7) bunuŋ ḫilāfi ola. Eger bir yirde mīḫı kendü eliyle girü mīḫ-ıla dögse (8) ‘avrat ala veyā[8476] dostlıḳ ṭaleb ide. Eger ol mīḫ baḳırdan veyā[8477] pirinçden olsa (9) eyüdür. Eger demürden yā kemükden olsa eyüdür. Eger altundan yā gümişden[8478] (10) olsa kendü eliyle ursa bir oġlı ola ki pādişāhlıḳ bula.” Ca‘fer-i (11) Ṣādıḳ eydür: “Düşde mīḫ dört[8479] nesneye delālet ider[8480]: ḳaravaşa[8481] ḳarındaşa[8482] ve oġula ve (12) eyü dosta.” **Bābu’n-Nūn** (13) **Nār-ı müşk:** Bir ḫūb çiçeklü otdur ‘Acemde olur. Eger görse-kim[8483] bir yerde[8484] nār-ı müşk (14) bitmiş eyülige delālet ider[8485]. Eger andan bir deste bulsa ḫayr ve menfa‘at (15) irişe. **Nārinc:** Ḥakīm eydür: “Eger nārinc ṣaru olsa ḳoḳusı daḫı eyü olsa andan yā bir veyā iki görse[8486] oġullara **[B221b]** (1) delālet ider ve eger yaşıl olsa[8487] daḫı yigrekdür[8488]. Eger ṣaru olsa ve andan (2) yise[8489] ḫasta ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dört nesneye delālet ider[8490]: bir dosta (3) ve oġula ve münāza‘ate ve menfa‘ate.” **Nāṭıf:** Ki bir dürlü ḥalvādur Şirāzda olur. (4) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: **[M289a]** “Üç nesneye delālet ider[8491] bir ṭatlu söze ve ḥelāl māla (5) ve ḫoş ‘ıyşa.” **Nāḳūs:** Ki aŋa çaŋ dirler bir münāfiḳ kişiye delālet ider ki

---

[8469] mūmyā maddesi M nüshasında yoktur
[8470] mūmyālı : İ mūmyāsı
[8471] yire: M yere
[8472] ve: M-
[8473] ki: M-
[8474] ve yāḫūd: M veyā
[8475] veyā: M yā
[8476] veyā: M yāḫūd
[8477] veyā: M yā
[8478] gümişden: B gümüşden
[8479] dört: B-
[8480] delālet ider: M delīldür
[8481] ḳaravaşa: B-
[8482] ḳarındaşa: M-
[8483] görse-kim: M görse ki
[8484] bir yerde: B-
[8485] eyülige delālet ider: M eyülig-ile gide
[8486] daḫı eyü olsa andan yā bir veyā iki görse: B-
[8487] olsa: M görse
[8488] yigrekdür: M yegrekdür
[8489] yise: M-
[8490] delālet ider: M delīldür
[8491] delālet ider: M delīldür

(6) yalancı ola. Eger görse-kim[8492] mescidde[8493] nāḳūs çalar kāfirlıġa meyli ola. Ca‘fer-i Ṣādıḳ (7) eydür: “Düşde üç nesneye delālet ider[8494]: yalana ve nifāḳa ve kāfirlerüŋ dostlıġına.” (8) **Nāme:** Eger görse-kim[8495] nāme dürür ve baġlar pādişāhuŋ[8496] rāzından āgāh ola ve eger açuḳ (9) nāme olsa bir nesne āşikāre ola[8497] (10) ve[8498] eger bir kimse aŋa nāme virse ki oḳıya eger mühürlü (11) olsa ve pādişāh nişānı olsa aŋa ḫayr ve menfa‘at irişe. Eger mühürlü (12) olmasa baġlu olsa[8499] ġam u ġuṣṣadur[8500]. Eger nāmeyi açsa ol ġam zāyil ola. Eger bir büyük (13) nāme bulsa ve anda nişān yazılmış olsa ve açup oḳısa işi ‘ālī ola (14) ve vilāyet bula. Eger bir pādişāh aŋa baġlu nāme virse eger oḳımasa ġamgīn (15) ola. Eger oḳısa anda ḫayrlu[8501] sözler olsa eyüdür. **Noḫūd:** Muḥammed bin Sīrīn **[B222a]** (1) eydür: “Eger yaş ve[8502] ḳuru düşde noḫūd[8503] ġamdur.” **Nerd:** Düşde bāṭıl dünyādur. Cābir-i Maġribī (2) eydür: “Oynamaḳ günāhda bāzirgānlıḳdur.” **Nerdübān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger kerpüçden (3) veyā balçıḳdan[8504] **[M289b]** olsa ṣalāḥdur ve ḥelāl rızḳdur. Eger aġaçdan olsa nifāḳdur. (4) Eger kirecden ve kiremüddenolsa yaramazdur. Eger uzun olsa pādişāha (5) delālet ider[8506] veyā bir uludan ḫayr göre. Eger nerdübān üzerine gelüp girü (6) gitse ḫalḳuŋ işin işleye ki anda fāyide ola.” **Nergis:** Düşde bir laṭīf (7) ve ḫūb kişidür ki dili ṭatlu ola. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Bir ḫūb ‘avratdur. (8) Eger düşinde ‘avrat elinde ṭutsa ere vara ve[8507] eger er elinde ṭutsa ‘avrat (9) ala. Eger ‘avrat üzüp ere virse eri[8508] ṭalāḳ vire. Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç (10) nesneye delālet ider[8509] bir ḫūb kişiye ve ḫūb ‘avrata ve oġula.” **Nesrīn:** Ḥakīm eydür: (11) “Düşde nesrīn bulsa aŋa bir nesne irişe. Eger er bulsa anuŋ oġlı ola. (12) Eger aġacındanayrılmış görse ġamdur. Eger bir kimse aŋa nesrīn virse laḳaba (13) ve gūya delālet ider[8511]. Eger elinde nesrīn görse bir ṭıfil oġlı vefāt ḳıla. Eger (14) oġlı olmasa anuŋ dostı andan

[8492] görse-kim: M görse ki
[8493] mescidde: B-
[8494] ider: B-
[8495] görse-kim: M görse
[8496] pādişāhuŋ: B-
[8497] ve eger açuḳ nāme olsa bir nesne āşikāre ola: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[8498] ve: M-
[8499] baġlu olsa: B-
[8500] ġam u ġuṣṣadur: M ġamdur ve ġuṣṣadur
[8501] ḫayrlu: M ḫayr
[8502] ve: M eger
[8503] noḫūd: B-
[8504] kerpüçden veyā balçıḳdan: M kerpiçden ve balçıḳdan
[8505] kiremüddden: M kiremidden
[8506] delālet ider: M delīldür
[8507] ve: M-
[8508] eri: B-
[8509] delālet ider: M delīldür
[8510] aġacından: M aġaçdan
[8511] delālet ider: M delīldür

cüdā düşe.” **Nişāste:** Eger buġday nişāste- (15) si olsa zaḥmet-ile ḥelāl māl ele getüre. Eger ġam-gīn olsa şād ola ve ḫasta yise **[B222b]** (1) şifā bula. Eger andan ḥalvā idüp **[M290a]** yise[8512] ġamdur. **Na‘l:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (2) na‘l māldur eger çoḳ na‘l olsa pādişāhdan dāyim menfa‘at göre. Eger görse-kim[8513] (3) şol ḥayvān gibi kendüye na‘l ururlar aŋa işkence ideler. Eger kendü (4) ḥayvāna na‘l ursa sefere gide.” **Na‘lın:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[8514] na‘lın (5) geymiş sefere gide[8515]. Eger anuŋ ḳayışı üzülse girü seferden ḳala ve eger (6) na‘lını ayaġına geyse ‘avrat ala ve eger şatun alsa ḳız oġlan kenīzek ala[8516]. Eger na‘lınuŋ (7) bir ayaġı düşse ḳarındaşından veyā[8517] ḳız ḳarındaşından cüdā[8518] düşe ve eger uġurlasalar (8) veyā[8519] bir kişi daḫı geyse[8520] yaramazdur. Eger[8521] bir kişi çeküp yırtsa yaramazdur (9) ‘avratı vefāt ḳıla.” **Na‘ne:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Na‘ne her vech-ile ki olsa (10) ġamdur.” **Nefṭ:** Düşde yaramazdur ve yaramaz ‘avratdur. Eger nefṭi kendüye dürtse (11) ol kişi ‘avrat ala ḫāṣṣa eger andan yise[8522]. Eger düşinde çoḳ nefṭi[8523] olsa (12) ḥarām māldur. Cābir-i Maġribī eydür: “Düşde nefṭ ġammāzlıḳ[8524] ve ‘avānlıḳdur. Eger anuŋ (13) nefṭi olsa bir ‘avān-ıla mücāme‘at ide[8525]. Eger andan yise[8526] ‘avāndan māl ḥāṣıl (14) ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç nesneye **[M290b]** delālet ider[8527]: yaramaz ‘avrata ve ‘amel-dāra (15) ve ḥarām māla.” **Naḳş:** Ḥakīm eydür: “Görse-kim[8528] kendü elini naḳş ider ol kimse **[B223a]** (1) mekr idici ola ve ṣūret yazıcı daḫı hemīn buŋa delālet ider[8529].” Ca‘fer-i (2) Ṣādıḳ eydür: “Dört nesneye delālet ider[8530]: bir dünyā ārāyişine ve bāṭıl işe[8531] (3) ve mekre ve belāya.” **Namāz:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[8532] maşrıḳdan yaŋa namāz ḳılur eger (4) muṣliḥ olsa ḥac eyleye ve eger müfsid olsa

---

[8512] yise: M yese
[8513] görse-kim: M görse ki
[8514] görse-kim: M görse ki
[8515] sefer ide: M sefere gider sefer ider
[8516] ala: B alsa
[8517] veyā: M yā
[8518] cüdā: B cüẕā
[8519] veyā: M yā
[8520] geyse: M görse
[8521] eger: M-
[8522] yise: M yese
[8523] nefṭi: B nefṭ
[8524] ġammāzlıḳ: M ġammāzlıḳdur
[8525] ide: M eyleye
[8526] yise: M yese
[8527] delālet ider: M delīldür
[8528] görse-kim: M görse ki
[8529] delālet ider: M delīldür
[8530] delālet ider: M delīldür
[8531] ve bāṭıl işe: M-
[8532] görse-kim: M görse ki

meyli tersālar dīnine[8533] ola. (5) Eger maġribden yaŋa namāz ḳılsa meyli cühūd dīnine ola[8534]. Eger ḳıble ṭarafına namāz (6) ḳılsa İslāmdan yüz döndüre. Eger yolda namāz ḳılsa yüzi şimāl ṭarafına olsa (7) eceli yaḳın gele. Eger ḳıble ḳanġı[8535] ṭarafda ıduġın bilmese müteḥayyir ola. Yüzi (8) ḳıbleye olsa dīnde müstaḳīm[8536] ola. Eger āb-destsüz namāz ḳılsa ve yāḫūd (9) bir mekrūh yirde olsa[8537] bir iş ṭalebinde ola ki ol iş müyesser olmaya (10) ve daḫı ḫasta ola ve[8538] eger baġda namāz ḳılsa tevbe eyleye. Eger ekin yerinde namāz (11) ḳılsa borcı ödene. Eger ḳaṣd-ıla[8539] namāz ḳılsa müfsid ola[8540] ve[8541] eger namāzdan (12) ṣoŋra secde eylese tevbe eyleye ve ‘ömri uzun ola. Eger taḥiyyāta oturmış (13) olsa du‘ā eylese oġlı ola. Eger ḳaraŋulıḳda namāz **[M291a]** ḳılsa ġamdan ḫalāṣ (14) bula. Eger yanı üzerine namāz ḳılsa ḫasta ola. Eger Cum‘a namāzın (15) ḳılsa sefere gide[8542]. Eger Beytü’l-Maḳdisde namāz[8543] ḳılsa mīrāṣ bula ve işi eyü ola. **[B223b]** (1) Eger Ka‘bede namāz ḳılsa ḥac eyleye. Eger Ka‘be ṭamında namāz ḳılsa yaramazdur.” Cāḥıẓ (2) Ḥakīm eydür: “Namāz üç vech üzerine delālet ider[8544]: bir farīża ve biri sünnet ve biri (3) taṭavvu‘dur. Eger farīża ḳılsa ḥac eyleye ve eger sünnet[8545] ḳılsa dīni pāk ola ve ṣabırlu (4) ola. Eger taṭavvu‘ ḳılsa ‘ayāli ‘azīz ola ve dostlaruŋ işinde sa‘y ide. Eger direk (5) üzerinde namāz ḳılsa ḳorḳu ola. Eger secde eylemese tevbe eylemeye ve ‘ömri (6) ḳışacuḳ ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde namāz ḳılmaḳ yedi nesneye delālet ider[8546]: (7) emīnlige ve ṣādılıġa ve ‘izzete ve mertebeye ve ġamdan ḳurtılmaġa ve murāda ve ḥācet (8) revā olmaġa. Eger cenāze namāzın ḳılsa anuŋ üzerine du‘ā ola.” **Neheng:** (9) Ki[8547] aŋa timsāḥ dirler. Ṣuda olur. Düşde önegü uġrıya delālet ider[8548]. (10) Eger düşinde anı neheng ṣuya çekse ġarḳ itse hemān bi-‘aynihī eyle ola (11) ve yāḫūd[8549] düşmenden bir sa‘b iş ola. Eger düşinde anuŋ etin bulsa (12) düşmen mālın ele getüre. **Nişādır:** Düşde ġamdur. **[M291b]** Eger andan yise[8550] daḫı ḳatı (13) ġam ola. **Nīlūfer:** Ḥakīm eydür: “Eger[8551] nīlūferi

[8533] tersālar dīnine: B tersādan yaŋadan
[8534] eger maġribden yaŋa namāz ḳılsa meyli cühūd dīnine ola: M-
[8535] ḳanġı: M ḳanḳı
[8536] müstaḳīm: B muḳīm
[8537] ve yāḫūd bir mekrūh yirde olsa: M veyā mekrūh yerde olsa
[8538] ve: M-
[8539] ḳaṣd-ıla: M ḳaṣd ile
[8540] müfsid ola: M borcı ödene
[8541] ve: M-
[8542] sefere gide: B ḫasta ola
[8543] namāz: B-
[8544] üç vech üzerine delālet ider: M üç vech üzerinedür
[8545] sünnet: B-
[8546] delālet ider: M delīldür
[8547] ki: M-
[8548] delālet ider: M delīldür
[8549] ve yāḫūd: M yā
[8550] yise: M yese

aġacında görse ‘avratdan veyā[8552] kenīzekden (14) ḫayr göre. Eger ayru görse ġamdur. Eger ‘avrat nīlūfer üzüp erine[8553] virse (15) eri aŋa ṭalāḳ vire. Eger er üzüp ḳulına virse ol ḳul ḳaça ve anuŋ aġacı düşde[8554] **[B224a]** (1) kenīzekdür ki yaramaz ḫūlu ola.” **Bābu’l-Vāv** (2) **Vurmaḳ:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[8555] bir kimse anı ḳamçıyla urur şöyle-ki[8556] (3) eṣeri ẓāhir olur şer ve ġamdur ki aŋa irişe ve ba‘żılar eydürler ḥarām māl (4) bula ḫāṣṣa eger vurduġı yirden[8557] ḳan çıḳsa ve eger aġac-ıla vursa ki eṣeri (5) ẓāhir olsa ol-miḳdār her kişiden fāyide bula ve eydürler ki yeŋi ṭon geye (6) ve ba‘żılar eydürler ġam-gīn ve müste-mend ola[8558] ve dīnsüzlik ve münāfiḳlıḳ sebebinden ola[8559]. (7) Eger muḥtesib anı ṭura-y-ıla[8560] ursa[8561] pādişāhdan ‘amel ṭuta ve eger anı keseg-ile (8) vursalar menfa‘at bula ve yumruġ-ıla vursalar rencūr ola ve yüzine ṭabançe (9) vursalar çirkīn söz işide ve rüsvā[8562] ola ve eger vursalar bilmese ki kim vurdı (10) ve neden ötürü[8563] urdılar[8564] māl bula ve yeŋi ṭon geye ve eger aġacuŋ zaḫmından (11) ḳorḳsa emīn ola **[M292a]** ve eger vurucıyla āşinā olsa andan menfa‘at göre (12) ve eger ölmiş kimse anı vursa seferde menfa‘at bula veyā elinden gitmiş (13) nesnesi girü gele ve eger ol ölüyi ursa[8565] andan rāżı ola (14) ve ölüniŋ ḫāli eyü ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Altı vech üzerine (15) delālet ider[8566]: şefā‘ate ve ‘adle ve cedele[8567] ve ziyāna ve ululıġa[8568] ve māl-ı ḥarāma.” **Vā‘iẓ: [B224b]** (1) Ḥakīm eydür: “Eger düşinde ḫalḳa va‘ẓ ve naṣīḥat ider görse[8569] ammā anuŋ (2) [ehli] olmasa şād ola ve ḫasta şifā bula.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger ḫalḳa eylük (3) naṣīḥat itse[8570] bir ferişteye delālet ider ḫayr yolın gösterür. Eger yaramaz va‘ẓ itse bir dīve delālet ider ki yaramaz yol gösterür[8571].” **Vālī:** Eger (4) görse-

---

[8551] eger: M-
[8552] veyā: M yā
[8553] erine: M-
[8554] ve anuŋ aġacı düşde: B ve düşde anuŋ
[8555] görse-kim: M görse ki
[8556] şöyle-ki: M şöyle ki
[8557] yirden: M yerden
[8558] ola: B-
[8559] ola: M-
[8560] ṭura-y-ıla: M ṭura ile
[8561] ursa: M vursa
[8562] rüsvā: M rüsvāy
[8563] ötürü: M ötüri
[8564] urdılar: B vurdılar
[8565] ursa: M vursa
[8566] delālet ider: M delīldür
[8567] ve cedele: B-
[8568] ululıġa: M ululuġa
[8569] ider görse: M itse
[8570] ammā anuŋ ehli olmasa şād ola ve ḫasta şifā bula Cābir-i Maġribī eydür eger ḫalḳa eylük naṣīḥat itse: M-
[8571] eger yaramaz va‘ẓ itse bir dīve delālet ider ki yaramaz yol gösterür: B-

ki[8572] şehrüŋ vālīsi manṣıbından düşmiş veyā taḫtı ṣınmış veyā başını (5) tırāş itmiş[8573] veyā[8574] elinden ḳılıcın almışlar veyā[8575] evi ḫarāb olmış ve yāḫūd[8576] (6) atını dörd ayaḳlu cānavar boynuzıyla urmış bu cemī‘si ma‘zūllıġa delālet (7) ider. Muḥammed bin Sīrīn eydür: Eger vālīnüŋ dülbendi[8577] daḫı ulaşmış olsa (8) anuŋ ayaġı bir yirde baġlu olsa ululuġı ġulām-ıla ola. Eger vālī (9) ‘ādil olsa ḫayr ve ṣalāḥdur.” **Vezīr:** Eger görse-kim[8578] kendü vezīr (10) olmış ‘adl eyler ululuḳ bula ve[8579] eger vezīr aŋa külāh virse ḫalāyıḳ (11) üzerine ḥākim ola. Eger vezīr anuŋ evine **[M292b]** gelse aŋa ġam irişe. (12) Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde vezīr[8580] dört vech üzerine delīldür[8581]: bir vezīr- (13) lige ve ululıġa[8582] ve şuġla ve riyāsete. Eger bir kişi görse-ki[8583] anuŋ gözi ay (14) olmış yā Baġdād Diclesi olmış yā pādişāḥ kemerin biline[8584] baġlanmış[8585] (15) yā Muṣṭafānuŋ yārenlerinden birisi başına tāc urmış cemī‘si vizārete[8586] delālet **[B225a]** (1) ider[8587].” **Vesme:** Ki aŋa çivid[8588] yapraġı dirler. Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ġamdur. (2) Eger[8589] andan yise[8590] ‘ayāli cihetinden ġuṣṣa yiye[8591].” **Vaşaḳ:** Düşde[8592] ġamdur eger anuŋ-ıla (3) bile[8593] nesne dögse ṭaġılmış işlerin cem‘ ide. Eger andan yise[8594] yāḫūd[8595] (4) çeynese ḫalḳuŋ yaramazlıġın söyleye. **Vekīllik:** Ḥakīm eydür: “Eger görse-kim[8596] pādişāhuŋ (5) vekīli olur munṣif ola ve iḳbāl bula. Eger ḳāḍī vekīli olsa (6) ‘adl eylese hemān ‘adl eyleye.” **Vīrānlıḳ:** Eger görse-kim[8597] evi yā dükkānı[8598] veyā ġayrısı (7) vīrān olmış gümrāhlıḳdur.

[8572] görse-ki: M görse ki
[8573] itmiş: B olmış
[8574] veyā: M yā
[8575] veyā: M yā
[8576] ve yāḫūd: M yā
[8577] dülbendi: B bir dülbende
[8578] görse-kim: M görse ki
[8579] ve: B-
[8580] düşde vezīr: M vezīr düşde
[8581] delīldür: B delālet
[8582] ululıġa: M ululuġa
[8583] görser-ki: M görse ki
[8584] biline: M beline
[8585] baġlanmış: M baġlamış
[8586] vizārete: M-
[8587] delālet ider: M delīldür
[8588] çivid: B cūd
[8589] eger: M-
[8590] yise: M yese
[8591] yiye: M yeye
[8592] düşde: M düşinde
[8593] anuŋ-ıla bile: M andan
[8594] yise: M yese
[8595] yāḫūd: M yā
[8596] görse-kim: M görse ki
[8597] görse-kim: M görse ki
[8598] dükkānı: B dükkān

Eger kendüsi vīrān eylese azġunlıġa (8) delālet ider[8599]. İbrāhīm-i Kirmānī eydür: "Eger görse-kim[8600] bir yir vīrān olur (9) ol yire[8601] belā irişe." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger görse-kim[8602] yā medreseyi yā ṣavma'ayı[8603] vīrān (10) eyler dīnüŋ helākligine delālet ider[8604]. Eger dükkānı veyā[8605] evi ḫarāb **[M293a]** (11) eylese noḳṣān-ı māldur." **Bābu'l-He** (12) **Hāvān:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde hāvān-deste iki ortaġa (13) delālet ider ki bir birinden ayrılmaḳ nā-çārdur. Eger düşinde kendünüŋ hāvānı (14) olsa anuŋ ululuġı miḳdārı iki ortaḳdan menfa'at göre. Eger anda (15) nesne dögse ol nesne[8606] miḳdārı nesne ḥāṣıl ide." **Hüdhüd:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Düşde Hüdhüd **[B225b]** (1) bir ḫaber-dār ve zīrek kişiye delālet ider[8607] ve her nice ki görse eyüden yavuz- (2) dan aŋa rāci'dür. Eger Hüdhüd aŋa kelām söylese cihān ḫaberlerinden (3) āgāh ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Dört nesneye delālet ider[8608] ḫoş ḫabere (4) ve ululıġa[8609] ve ẓafere ve zīreklige." **Hezār-destān:** Ḥakīm eydür: "Bir laṭīf ḫoş āvāzlu (5) oġuldur ammā ża'īf mizāc ola ve eger baġda hezār-destān ṭutsa (6) bir māl-dār ḫoş kişiyle āşinālıḳ idüp ulaşıḳlıḳ eyleye." İbrāhīm-i (7) Kirmānī eydür: "Bir ḫūb āvāzlu 'avrat ala." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: (8) "Düşde dört nesneye delālet ider[8610]: bir ḫoş āvāz 'avrata ve yigit oġula (9) ve ḥakīm ḫoş ṭab'a ve 'ālim mütekellime." **Herīse:** Ḥakīm eydür[8611]: "Eger görse-kim[8612] **[M283b]** herīse (10) yir ol-miḳdār menfa'at bula ve eydürler kim oġlı ola." Cābir-i Maġribī eydür: (11) "Düşde herīse endīşe ve kerāhiyyetdür." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Eger laṭīf (12) et-ile olsa ḫayrdur." **Halīle-yi Kābilī:** Ḥakīm eydür: "Düşde ġamdur. Eger ṣaru (13) ḥalīle olsa ḫastalıḳdur[8613]. Eger ḳara halīle olsa muṣībetdür. **Hümā:** (14) Ḥakīm eydür: "Düşde hümā devletdür." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Bir ulu kişiye (15) delālet ider[8614]." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Altı[8615] nesneye delālet ider[8616] **[B226a]** (1) pādişāha ve re'īse ve ulu kişiye ve fermāna ve devlete

[8599] delālet ider: M delīldür
[8600] görse-kim: M görse ki
[8601] yire: M yere
[8602] görse-kim: M görse
[8603] yā ṣavma'ayı: B-
[8604] delālet ider: M delīldür
[8605] veyā: M yā
[8606] dögse ol nesne: B-
[8607] delālet ider: M delīldür
[8608] delālet ider: M delīldür
[8609] ululıġa: M ululuġa
[8610] delālet ider: M delīldür
[8611] ḥakīm eydür: B-
[8612] görse-kim: M görse ki
[8613] ḫastalıḳdur: M ḫastelikdür
[8614] Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür bir ulu kişiye delālet ider: M-
[8615] altı: M yedi
[8616] delālet ider: M delīldür

ve iḳbāle.” **Hevā:** Ḥakīm (2) eydür: “Eger hevā rūşen olsa tendürüstlik ve emīnlikdür[8617]. Eger hevā rūşen (3) olmasa[8618] bunuŋ ‘aksidür depeleşmege ve ḳan dökmege[8619] delālet ider. Eger hevā şaru (4) olsa ḫastalıḳdur[8620]. Eger hevā yaşıl olsa ġalle ve nebāt çoḳ ola. Eger (5) ḳara olsa merg-i mefācāna[8621] delālet ider[8622]. Eger hevā tozlu olsa ve şovuḳ (6) olsa[8623] bir pādişāh gele ve renc irişdüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Biş[8624] nesneye delālet (7) ider[8625]: şehādete ve tendürüstlige ve emīnlige ve ma‘īşete ve eyülige ḳaçan rūşen (8) ve ṣāfī olsa.” **Hevām:** Ki ḥaşerātu’l-‘arżdurlar. Ya‘ni ol uvaḳ cānavarlar[8626] (9) ki yir altında ve yir[8627] yüzinde olurlar ki kimseye żararları **[M294a]** yoḳdur anlar düş (10) ‘āleminde düşmendür anlaruŋ[8628] ḳuvveti miḳdārı ve ārām-gāhı miḳdārı ve silāḥı miḳdārı[8629]. **Bābu’l-Ya** (11) **Yüklü:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her ki kendüyi görse-ki[8630] yüklü olmış ol (12) kimesne[8631] ol-miḳdār[8632] māl ve ni‘met ḥāṣıl eyleye. Eger gören ‘avrat veyā[8633] er (13) olsa farḳ olmaya ve ḳarnını ne miḳdār ki[8634] büyük görse ol-miḳdār māl u ni‘met ḥāṣıl (14) eyleye. Eger gören henüz bāliġ olmamış oġlan olsa atası māl ve ni‘met (15) ḥāṣıl eyleye ve[8635] eger ḳız olsa anası māl ḥāṣıl ḳıla.” **Yüzük:** Dāniyāl Ḥakīm[8636] **[B226b]** (1) eydür: “Düş ‘āleminde yüzügüŋ naḳşı ve ṣāni‘i ma‘lūm olsa anuŋ (2) ṣāḥibine ḫayr ve eylük irişe ve eger görse-kim[8637] bir kişi aŋa yüzük virür ki nesnelere (3) mühr urur ol-kim anuŋ lāyıḳıdur ba‘żısını bula ya‘ni pādişāhlıġa lāyıḳ-ısa (4) pādişāhlıḳ[8638] bula ve eger aġniyādan olsa kendü mertebesi miḳdārı ve ol yüzügüŋ[8639] (5) ḳıymeti miḳdārı māl bula ve eger görse ki[8640] mescidde veyā[8641] ġazāda veyā[8642] namāzda bir kimse (6) aŋa yüzük virse

---

[8617] emīnlikdür: B emīndür
[8618] olmasa: M olmaya
[8619] depeleşmege ve ḳan dökmege: B depeleşme ve ḳan dökülmege
[8620] ḫastalıḳdur: M ḫastelikdür
[8621] merg-i mefācāna: B merg-i mefācāya
[8622] delālet ider: M delīldür
[8623] olsa: M-
[8624] biş: M beş
[8625] delālet ider: M delīldür
[8626] cānavarlar: B cānavar
[8627] yir: M yer
[8628] anlaruŋ: M anuŋ
[8629] ve ārām-gāhı miḳdārı ve silāḥı miḳdārı: B-
[8630] görse-ki: M görse ki
[8631] kimesne: M kimse
[8632] ol-miḳdār: B ol miḳdār
[8633] veyā: M yāḫūd
[8634] ne miḳdār ki: B-
[8635] ve: B-
[8636] Ḥakīm: B nüshasında iki kez yazılmıştır
[8637] görse-kim: M görse ki
[8638] pādişāhlıḳ: B-
[8639] yüzügüŋ: M yüzük
[8640] görse ki: B-
[8641] veyā: M yā

eger viren kişi zāhid ise aŋa zühd ve ‘ibādet[8643] naṣīb ola (7) ve eger **[M294b]** pādişāh-ısa aŋa memleket naṣīb ola bu ḳıyās üzerine (8) farż idesin ve[8644] eger görse-kim[8645] sulṭān kendü yüzügin aŋa virür sulṭān (9) mülkinden[8646] aŋa nesne irişe veyā kendü ḫūyişāvendine irişe.” Muḥammed bin (10) Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[8647] kendü yüzügini uġurlarlar anuŋ işine āfet irişe (11) ve ḳatı düşvārlıḳ göre ve eger yüzüginüŋ ḳaşı yavı varsa ba‘żı işinde (12) ḫalel[8648] ola ve eger yüzügi uvanup żāyi‘ olsa ammā ḳaşı ḳalsa ululuġı zāyil ola[8649] (13) līkin[8650] heybeti ḳala ve eger kendü yüzügini bir ġayrı kişiye bağışlasa kendü (14) mālından bir kimseye māl vire ve eger kendü yüzügini bahāya ṣatsa her nesi[8651] (15) var-ısa cümlesin ṣata kendüye nafaḳa eyleye ve eger ṣatup bahāsın almasa **[B227a]** (1) ba‘żı nesnesin[8652] ṣata ve eger görse-kim[8653] pādişāh kendü yüzügini żāyi‘ eyler[8654] memleket (2) elinden gide ve eger görse-kim[8655] elinden bir altun yüzük var her nesi var-ısa mekrūh (3) ve ḥarām ola ve eger görse-kim[8656] yüzügi eyü düzülse[8657] māl ki elindedür ba‘żısı gide (4) ve pādişāh ‘aŋa ḫışm eyleye ve eger yüzügi gümişden[8658] olsa her nesi var-ısa (5) ḥelāl ola ve eger demürden olsa elindeki azacuḳ ve ḥaḳīr nesne ola (6) ve eger ḳalaydan olsa daḫı ḥaḳīr ola.” Cābir-i Maġribī **[M295a]** eydür: Eger gördügi (7) yüzük demürden olsa ḳuvveti ve tüvānālıġı[8659] ziyāde ola ve eger pirinçden (8) veyā[8660] baḳırdan olsa bir bī-aṣl kişiden menfa‘at bula ve eger altundan (9) olsa ḥarām māl bula ammā aŋa ḳalmaya ve ḫalāyıḳ anı melāmet ideler ve eger gümişden[8661] (10) olsa bir yirden[8662] aŋa ḫayr ve menfa‘at irişe ve eger billūrdan olsa ‘ām u (11) ḫalḳdan[8663] aŋa ḫayr irişe ve eger yeşimden olsa aŋa azacuḳ ḫayr irişe[8664] (12) ve eger yüzügin[8665] bir kişinüŋ

[8642] veyā: M yā
[8643] ‘ibādet: B ‘ibādet eyleye
[8644] ve: B-
[8645] görse-kim: M görse ki
[8646] mülkinden: M milkinden
[8647] görse-kim: M görse ki
[8648] ḫalel: B-
[8649] ammā ḳaşı ḳalsa ululuġı zāyil ola: M-
[8650] līkin: B lākin
[8651] her nesi: B her nesnesi
[8652] nesnesin: B nesne
[8653] görse-kim: M görse ki
[8654] eyler: M-
[8655] görse-kim: M görse ki
[8656] görse-kim: M görse
[8657] eyü düzülse: M-
[8658] gümişden: B gümüşden
[8659] tüvānālıġı: M tevāżu‘ı
[8660] veyā: M yā
[8661] gümişden: B gümüşden
[8662] yirden: M yerden
[8663] ‘ām u ḫalḳdan: M ‘ām ḫalḳından
[8664] ve eger yeşimden olsa aŋa azacuḳ ḫayr irişe: M-

ḳatında emānet ḳosa veyā bağışlasa girü ol (13) kişi aŋa virse bir ‘avrat dileye girü ol ‘avratı[8666] aŋa virmeyeler ve[8667] eger (14) görse-kim[8668] yüzügi iki pāre olmış ‘ayālinden ayru düşe ve eger görse-kim[8669] yüzüginüŋ (15) iki ḳaşı var eger bir birine muvāfiḳ olsa ol kişi ululuḳ bula **[B227b]** ve ḥükmi revān ola ve māl ḥāṣıl ḳıla ve eger ol iki ḳaş[8670] bir birine muḫālif (2) olsa bu düşüŋ ṣāḥibi hem ġulām-bāre ola[8671] ve hem zen-bāre ola ve eger görse-kim[8672] (3) iki ḳaşuŋ birisi düşmiş ḳalmış ol[8673] iki yaramaz fi‘ilüŋ birisine tevbe eyleye (4) ve eger görse-kim[8674] bir yazılmış ve düzülmiş nāmeye kendü yüzügiyle mühr urur aŋa bir (5) pinhānī[8675] ḫayr irişe ve eger görse-kim[8676] bir açılmış ve yazılmış nāmeye mühr urur aŋa (6) bir āşikāre ḫayr irişe.” Ca‘fer-i **[M295b]** Ṣādıḳ eydür: “Düşde yüzük ki gümişden[8677] (7) ola dört vech üzerine delālet ider: memlekete ve ‘avrata ve oġula ve (8) māla. Eger altun yüzük olursa üç vech üzerine delālet ider[8678]: bir (9) pādişāhlaruŋ cevrine ve ‘alimlerüŋ bid‘atine ve yārenlerüŋ biri birine ḫıyānetine (10) ammā ‘avratlara eyüdür ve eger yüzük ḳaşlu olursa ki andan żāyi‘ olmış (11) ola ḥikmet ve manṣıb andan zāyil ola veyā[8679] oġlı vefāt ḳıla veyā[8680] mālı (12) żāyi‘ ola[8681] ve eger bu düşüŋ ṣāḥibi vālī olsa ma‘zūl ola ve eger (13) ‘avrat olsa eri vefāt bula[8682] veyā ḳarındaşı vefāṭ ḳıla[8683].” **Yil:** (14) Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse-ki[8684] ḳatı yil[8685] eser ol diyārda renc ve ḳorḳu (15) ola ve eger aġaçları ḳoparup ḫarāb eylese[8686] ol yire[8687] ṭā‘ūndan ve ġayrı **[B228a]** (1) renclerden belā irişe.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger semūm yili olsa göyündürüci (2) ḫastalıḳ[8688] ola ve eger mu‘tedil yil olsa tendürüstlik ola. Eger aġaç açan (3) yil olsa

---

[8665] yüzügin: M yüzügi
[8666] ‘avratı: B ‘avrat
[8667] ve: B-
[8668] görse-kim: M görse ki
[8669] görse-kim: M görse ki
[8670] ḳaş: M ḳaşı
[8671] ola: B-
[8672] görse-kim: M görse ki
[8673] ḳalmış ol: M-
[8674] görse-kim: M görse
[8675] pinhānī: M penhānī
[8676] görse-kim: M görse ki
[8677] gümişden: B gümüşden
[8678] delālet ider: M delīldür
[8679] veyā: M ve yāḫūd
[8680] veyā: M ve yāḫūd
[8681] ola: M olmış ola
[8682] bula: M ola
[8683] veyā ḳarındaşı vefāṭ ḳıla: M yā ḳarındaşı
[8684] görse-ki: M görse ki
[8685] yil: M-
[8686] eylese: M eyler yil olsa
[8687] yire: M yere
[8688] ḫastalıḳ: M ḫastelik

aġaçlara rāḥat ve ḫalāyıḳa ṣalāḥ ola ve eger görse-kim[8689] yil anı bir yirden (4) bir yire[8690] iledür ıraḳ sefer ide ve anda ululuḳ ve manṣıb bula ve eger yil tozlu ve (5) ḳaraŋulıḳ olsa[8691] ḫavfdur." Cābir-i Maġribī eydür: "Eger **[M296a]** yil anı göge çıḳarsa (6) eceli yaḳın gelmiş ola ve eger gökden yire[8692] indürse ḫasta ola girü şifā (7) bula." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür: "Yil[8693] ṭoḳuz vech üzerine delālet ider: bir beşārete (8) ve fermān revā olmaġa ve māla ve ölüme ve 'aẕāba ve şifāya ve rāḥata. Eger görse ki yil üzerine oturur ululuḳ bula." İsmā'īl bin Eş'aṣ eydür: "Eger (9) görse-kim[8694] gün ṭoġusı yili[8695] yumışaḳ eser ululuḳ bula. Eger cenūb yili[8696] (10) esse ḫalāyıḳuŋ mālı ziyāde ola ve eger şimāl yili olsa[8697] şifā ve rāḥat ola ve eger bu yillerüŋ[8698] ḫilāfı yiller esse yaramazdur. (11) Eger yilden āvāz işitse ol yirde[8699] bir büyük pādişāhuŋ ḫaberin (12) işide. Eger yil esüp[8700] ḫalḳı alup hevāya çıḳarsa ululuġa delālet ider." (13) **Yil ḳoyı virmek:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: "Eger görse-kim[8701] bir meclisde otururken yil (14) ḳoyı virür bir çirkīn söz söyleye ve ḫalāyıḳuŋ diline düşe ve rüsvā ola ve (15) eger arḳun ḳoyı virse şöyle-ki[8702] kimse işitmese çirkīn söz ola ammā ḫalāyıḳuŋ **[B228b]** (1) andan ḫaberi olmaya ve eger bu düşi bir Hindū[8703] görse şādumān ola." İbrāhīm-i (2) Kirmānī eydür: "Eger görse[8704] ḳatı āvāz-ıla **[M296b]** ḳoyı virür bir iş işleye ki ḫalāyıḳ aŋa (3) teşnī' ideler ve melāmet ideler. Eger ol[8705] yil olsa ammā ḳoḳusı olmasa bir (4) fāyidesüz işden ayrıla ve ḫayrı anda ola ve eger görse-kim[8706] ḳaṣd-ıla yil (5) ḳoyı virür[8707] ve ḫalḳ aŋa güler bu cihānuŋ işi düzülmiş velīkin[8708] melāmet olup (6) yaramaz adlu ola[8709] eger kendü irādetinsüz ḳoyı [virse] ve ḫalāyıḳ gülseler ve ol utansa (7) anuŋ murādınsuz işi düzülmiş ola." Ca'fer-i Ṣādıḳ eydür:

[8689] görse-kim: M görse ki
[8690] bir yirden bir yire: M bir yerden bir yere
[8691] olsa: M-
[8692] yire: M yere
[8693] yil: M-
[8694] görse-kim: M görse ki
[8695] yili: B yeli
[8696] yili: B yeli
[8697] ḫalāyıḳuŋ mālı ziyāde ola ve eger şimāl yili olsa: B-
[8698] yillerüŋ: B yellerüŋ
[8699] yirde: M yerde
[8700] esüp: M esilüp
[8701] görse-kim: M görse ki
[8702] şöyle-ki: M şöyle ki
[8703] Hindū: M Hindī
[8704] görse: B-
[8705] ol: B-
[8706] görse-kim: M görse ki
[8707] ḳoyı virür: M ḳoyu virür
[8708] velīkin: B velākin
[8709] ola: B-

“Düşde yil (8) ḳoyı virmek[8710] dört vech üzerine delālet ider[8711]: yaramaz söze ve yaramaz fi‘ile ki (9) rüsvā ola ve eger ḳaṣd-ıla[8712] ḳoyı virse anuŋ dīni yaramaz ola.” **Yaġmur:** (10) Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde yaġmur raḥmet ve ḫayrdur ḳaçan yaġmur cemī‘[8713] eṭrāfa (11) bile yaġsa vaḳtında olsa ve olmasa yaramaz ola ve eger görse-kim[8714] hemān sarāyında (12) veyā evinde yaġmur[8715] yaġar ol evde ḫastalıḳ[8716] ola ve eger görse-kim[8717] yıluŋ evvel güninde (13) yā evvel ayında yaġmur yaġar ol yıl ni‘met vāfir ola ve eger ṭūfān miṣālinde (14) yaġsa ḳatı ġam ve ġuṣṣa ola ve eger bulanuḳ yaġmur olsa ḳatı fitne ve ‘aẕāb (15) ola ve eger ḫasta görse ki uvacuḳ yaġmur yaġar şifā bula ve bulanuḳ yaġmur **[B229a] [M297a]** (1) yaġar görse vefāt ḳıla.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger yaġmur vaḳtsuz ḳatı yaġsa bir (2) leşker cihetinden ol maḳāma renc ve belā irişe ve eger görse-kim[8718] yaġmur ṣuyıyla (3) mesḥ ider ḳorḳudan emīn ola ve eger görse-kim[8719] yaġmur üzerine yaġar ol (4) seferden menfa‘at-ıla[8720] girü gele. Eger ḫalāyıḳuŋ başına ṭūfān gibi yaġmur (5) yaġsa ol diyārda merg-i mefācān[8721] ola ve eger görse-kim yaġmuruŋ ḳaṭresinden[8722] (6) āvāz gelür anuŋ ‘izzeti ve manṣıbı ziyāde ola ve adı ‘āleme münteşir ola (7) ve eger yaġmur gelse[8723] şöyle-ki[8724] ırmaḳ ṣuyından gelür gibi ve ol aŋa ziyān itmese (8) ve ol ırmaḳdan geçüp gitse bir pādişāh-ıla ta‘aṣṣub ide ve anuŋ şerrini (9) kendüden red eyleye ve eger yaġmur ṣuyından olan ırmaḳdan giçemese pādişāhuŋ şerrini kendüden[8725] def‘ eylemeye ve eger görse-kim[8726] gökden göge[8727] ṣu yaġar ammā yaġmur (10) gibi degül Ḥaḳ Ta‘ālānuŋ ‘aẕābıdur ḫastalıḳ[8728] ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür[8729] “Eger görse-kim[8730] (11) yaġmur yerine bal yaġar ol yirde bī-ḥad ġanīmet ola ve her nesne ki (12) gökden yaġar

[8710] ḳoyı vimek: M ḳoyu virmek
[8711] ider: B-
[8712] ḳaṣd-ıla: M ḳaṣd ile
[8713] cemī‘: B cemī‘i
[8714] görse-kim: M görse ki
[8715] yaġmur: B-
[8716] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[8717] görse-kim: M görse
[8718] görse-kim: M görse ki
[8719] görse-kim: M görse ki
[8720] menfa‘at-ıla: M menfa‘at ile
[8721] merg-i mefācān: B merg-i mefācā
[8722] ḳaṭresinden: M ḳarasından
[8723] gelse: B-
[8724] şöyle-ki: M şöyle ki
[8725] red eyleye ve eger yaġmur ṣuyından olan ırmaḳdan giçemese pādişāhuŋ şerrini kendüden: B-
[8726] görse-kim: M görse ki
[8727] göge: B-
[8728] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[8729] eydür: B-
[8730] görse-kim: M görse ki

yaġmur cinsinden ġayrı anuŋ ta‘bīrini ḫayr üzerine itmek (13) gerek ve eger görse-kim[8731] bir ṣāfī ve rūşen yaġmur ṣuyından içer **[M297b]** ol-miḳdār (14) menfa‘at bula ḫayr ve rāḥat irişe[8732] ve eger yaġmur[8733] ṣuyı ki içdi bulanuḳ (15) ve acı olsa ḫastalıḳ[8734] ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde[8735] yaġmur **[B229b]** (1) on iki vech üzerine delālet ider[8736]: raḥmete ve berekete ve meded istemege ve (2) derde ve ḫastalıġa[8737] ve belāya ve ceng ü āşūbe[8738] ve ḳana ve fitneye ve ḳaḥṭa ve īmāna (3) ve küfre ve yalana[8739].” **Yaġmurlıḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim[8740] yaġmurlıḳ geyer (4) eger pādişāh ḫidmetinde olsa anuŋ adı pādişāh ve ḫalāyıḳ ortasında fāş (5) ola[8741] ve eger pādişāh ḫizmetinde mekrūh işler işleye ve eger yaġmurlıḳ alacadan (6) olsa ki aŋa bürd dirler ḫayrdur fāyide-yi dīn ü dünyā ḥāṣıl eyleye ve eger (7) yüŋden veyā[8742] kettāndan veyā[8743] panbuḳdan olsa ve yaşıl rengde olsa ṣalāḥ-ı dīn ü dünyā ola ve eger ḳızıl yā ḳara olsa[8744] hem ḫayrdur līkin yaşıldan (8) aşaġadur ve eger ṣaru olsa ḫasta ola ve eger gök olsa eyüdür (9) eger aḳ olsa[8745] aŋa ḫayr ve menfa‘at irişe.” **Yuḳaru olmaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger (10) düşinde görse-ki[8746] bir ṭaġ veyā bir[8747] köşk veyā bir ṭam üzerine çıḳar anı ki ṭaleb ider (11) bula ve ḥāceti revā ola ve eger bir bilmedügi ṭama çıḳsa ‘avrat ala ve ba‘żılar (12) eydürler ki eger[8748] renc ve zaḥmet-ile çıḳsa ululuḳ bula[8749] ḫaṣṣa-ki çıḳduġı nerdübān (13) balçıḳdan **[M298a]** olsa ve eger ṭaşdan ve kirecden olsa kendü dīninde helāk- (14) lik ola.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür[8750]: “Eger nerdübān ḫām kirecden olsa mertebe (15) bula ve eger görse-kim[8751] göge çıḳar vefāt ḳıla ve eger gökden yire[8752] inse ḫasta **[B230a]** (1) ola ṣoŋra şifā bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde[8753] yuḳaru olmaḳ

[8731] görse-kim: M görse ki
[8732] menfa‘at bula ḫayr ve rāḥat irişe: B menfa‘at ve ḫayr rāḥat irişe
[8733] yaġmur: M-
[8734] ḫastalıḳ: M ḫastelik
[8735] düş ‘āleminde: M düşde
[8736] delālet ider: M delīldür
[8737] ḫastalıġa: M ḫastelige
[8738] ceng ü āşūbe: M ceng ve āşūbe
[8739] ve yalana: M-
[8740] görse-kim: M görse ki
[8741] eger pādişāh ḫidmetinde olsa anuŋ adı pādişāh ve ḫalāyıḳ ortasında fāş ola: M-
[8742] veyā: M yā
[8743] veyā: M yā
[8744] ve yaşıl rengde olsa ṣalāḥ-ı dīn ü dünyā ola ve eger ḳızıl yā ḳara olsa: B-
[8745] eger aḳ olsa: M-
[8746] görse-ki: M görse ki
[8747] bir: B-
[8748] eger: M-
[8749] bula: M-
[8750] eydür: B-
[8751] görse-kim: M görse ki
[8752] yire: M yere
[8753] düşde: M-

biş[8754] vech (2) üzerine delālet ider: bir ḥācet revālığına ve bir ārāyişlü ‘avrat almaġa ve istedügin (3) bulmaġa ve ululıġa ve işi ‘ālī olmaġa.” **Yaṣduḳ[8755]:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde (4) yaṣduḳ[8756] ḫādimdür ve eger yaṣduḳ[8757] yeŋi ve pāk ve ḳızıl renglü olsa her ne vech-ile (5) ki[8758] yüŋi[8759] olsa ḥelāl māldur ve rızḳdur ammā bükülmiş yüŋ yigrekdür[8760] çoḳ (6) māl ḥāṣıl eyleye.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger[8761] deve yüŋi olsa bir pādişāh ṭarafından (7) māl irişe ve eydürler ki mīrāṣ bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Yaṣduḳ[8762] biş vech (8) üzerine delālet ider[8763]: ḫādime ve kenīzege ve riyāsete ve dīnüŋ pākligine ve perhīze (9) ve ‘adle.” **Yan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde yan ‘avratdur ve eger görse-kim[8764] (10) ṣol yanı şişmiş ‘avratı yüklü ola ve iki yanı bile şişmiş olsa ḳızı (11) ve kenīzegi yüklü ola ve eger görse-kim[8765] yanı delinüp bir pāre ḳanlu **[M298b]** et düşer (12) ḳızı oġlan[8766] düşüre ve eger görse-kim[8767] iki elin yanlarına ḳomış[8768] aŋa bir ulu (13) ġuṣṣa vāki‘ ola[8769] ve eger görse-kim[8770] yanınuŋ kemükleri ṣınmış ata veyā ana[8771] (14) veyā oġul cihetinden ġuṣṣalu ola ve eger görse-kim[8772] yanlarınuŋ derisi yüzülmiş (15) düşmiş ‘ayālinüŋ mālı helāk ola ve eger görse-kim[8773] yanı ṣararmış ‘avratı öle ve eger **[B230b]** (1) yanı delinüp yā[8774] incü veyā gevher düşse anuŋ bir ‘ālim ve fāżıl[8775] oġlı ola (2) ve eger görse-kim[8776] iki yanı bir yere gelmiş ġam ve ġuṣṣa irişe ve eger görse-kim yanları (3) büyümiş[8777] ḳuvveti[8778] ziyāde ola ve ‘avratınuŋ eylügi ola ve eger yanını küçük (4) veża‘īf görse[8779] bunuŋ ḫilāfı ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Yanlar

---

[8754] biş: M beş
[8755] yasduḳ: M yastıḳ
[8756] yasduḳ: M yastıḳ
[8757] yasduḳ: M yastuḳ
[8758] ki: B-
[8759] yüŋi: B yüŋ
[8760] yigrekdür: M yegrekdür
[8761] eger: B-
[8762] yasduḳ: M yastuḳ
[8763] biş vech üzerine delālet ider: M beş nesneye delīldür
[8764] görse-kim: M görse ki
[8765] görse-kim: M görse
[8766] oġlan: M oġul
[8767] görse-kim: M görse ki
[8768] iki elin yanlarına ḳomış: M iki yanına elin ḳomış
[8769] iki elin yanlarına ḳomış aŋa bir ulu ġuṣṣa vāki‘ ola: M nüshasında iki kez yazılmıştır
[8770] görse-kim: M görse ki
[8771] ata veyā ana: M ana veyā ata
[8772] görse-kim: M görse ki
[8773] görse-kim: M görse ki
[8774] yā: B-
[8775] fāżıl: M zāhid
[8776] görse-kim: M görse ki
[8777] ve eger görse-kim yanları büyümiş: M ve yanları büyüse
[8778] ḳuvveti: B ḳut u ḳuvveti
[8779] görse: B görse-kim

‘avrata ta‘alluḳdur (5) ve eger görse-kim[8780] yanından yılan çıḳar bir oġlı ola ki anuŋ düşmeni ola[8781] (6) ve eger yanından sıçan çıḳsa bir yaramaz işlü ḳızı ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: (7) “Düşde yan biş[8782] vech üzerine delālet ider: ‘avrata ve ḳıza[8783] ve kenīzege ve (8) ḫiẕmet-kāra[8784] ve pīre kim dāyim evde ola.” **Yalıncaḳlıḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşde[8785] kendüyi (9) yalıncaḳ görse ve utansa ve örtü[8786] ṭaleb eylese rāzı āşikāre ve rüsvā ola (10) ve eger yalıncaḳ olsa **[M299a]** ve utanmasa ve örti istemese ḥac eyleye. Eger muṣliḥ kişi olsa günāhınuŋ (11) evveli ve āḫiri ‘afv ola ve eger muṣliḥ olmasa ḫayr olmaya.” İbrāhīm-i Kirmānī (12) eydür: “Eger kendüyi yalıncaḳ görse-ki bir ḫayr işe meşġūldür ḫayr ola ve düşmen (13) üzerine ẓafer bula ve eger kendüyi ṣovuḳ günde yalıncaḳ görse dünyā (14) ehli olursa ġamdur ve eger bilinde fūṭa görse ‘ibādetde cehd idici ola.” (15) Cābir-i Maġribī eydür: “Eger cemī‘[8787] tenini yalıncaḳ görse miḥnet ve rüsvālıḳdur ve eger görse ki ‘avratı örtülü eger ṣāliḥ ise eyüdür fāsıḳ-ısa yaramazdur[8788].” **Yumurdalu ḫıṭāb:** Ḥakīm eydür: “Eger görse andan yir ol-miḳdār cem‘ olmış māl aŋa irişe.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger andan yese ḫayr ve menfa‘at göre ve eger yidügi vaḳtı ṭa‘amı ṭatlu olsa ḫayrdur ve illā ḫoş olmasa ġam ve ġuṣṣadur.” **Yıldırım:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde yıldırım pādişāhuŋ ḫazīne-dārıdur ve ba‘żılar eydürler va‘de ḳılmaḳdur bir yaramaz ṭamā‘ kişinüŋ ṭama‘ına ve eger yıldırımı yā hevādan yā bulutdan ṭutsa ol işden-ki ṭaleb ider anda ḫayr ve menfa‘at göre ve eger görse yıldırım yıldırar ol yılda çoḳ ni‘met ola ḫaṣṣa eger aŋul yıldırasa.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ **[M299b]** eydür: “Yıldırım beş nesneye delīldür bir ḫazīne-dāra ve bir va‘deye ve ‘anāya ve zaḥmete ve ṭoġrı yola.” **Yorġan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde yorġan ‘avratdur eger yaşıl ve pāk olsa bir emīn setīre ‘avratdur ki anda ḫalayıḳ ḫoşnūd ola ve eger ḳızıl olsa ‘işret ehli ‘avrat ola her ne levn ki ola bunuŋ üzerine ḳıyās oluna.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Yorġan üç vech üzerinedür: ‘avratdur rāḥatdur rencdür ġam ve muṣībetdür.” **Yigitlik:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse ki yigit olmış ve saḳalı ḳararmış ḫalāyıḳ ortasında ḥaḳīr ola ve eger bilmedügi kişiyi görse ġamdur ve murādsuzlıga delīldür ve eger bir yigit görse ki pīr olmış ḥürmeti ziyāde ola ve eger ḳarı görse ki yigit olmış be-ġāyet eyüdür ve eger yigit görse ki pīr olmış ‘ilm ve edeb ögrene ve eger yigit yā bir oġlan görse ki pīr olmış ḫurmeti ziyāde

[8780] görse-kim: M görse ki
[8781] yanından yılan çıḳar bir oġlı ola ki anuŋ düşmeni ola: M-
[8782] biş: M beş
[8783] ḳıza: M ḳızına
[8784] ḫiẕmet-kāra: B-
[8785] düşde: M düşinde
[8786] örtü: M ve özüni
[8787] cemī‘: B cemī‘i
[8788] B nüshası bu kısımdan itibaren yākūt maddesine kadar eksiktir

ola ve eger ḳarı görse ki āḫiret işine meşgūl ola.” **Yumurda:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Ḳuş yumurdası kenīzekdür ve eger görse tavuḳlar anuŋ ḳıyında yumurdlar bir alçaḳ ḥāllü ‘avratdan veyā kenīzekden oġlı ola ve eger düşinde yumurda **[M300a]** görse ... bir ‘avrat ala ki ol yumurdanuŋ aḳlığı miḳdārı maḥbūb ola ve eger bişmiş yumurda yese māl u ni‘met ele getüre ve eger rufużan yumurda olsa bir ‘avrat ala çoḳ rūzigār anuŋla ḳala ve eger çig yumurdayı ḳabıyla yise ḫalḳuŋ mālın yeye ve eger görse yalıŋuz yumurda yer ulular mālın yeye veyā kefen uġurlaya ve eger kendü yumurdasın yese çoḳ ‘avrat dileye ve cimā‘da ḥarīṣ ola ve eger görse ki ṣol ḳuşlar gibi yumurda üzerine oturmış ‘avratlar dirüp otura ve eger görse ki yumurdadan yavrı çıḳar anuŋ oġlanlarından ‘avrata fāyide irişe ve eger görse ki ‘avrat oġul yerine yumurda ṭoġırur anuŋ oġlı göŋülde kāfir ola ve eger görse ki yumurdayı ḳuşuŋ altına ḳor andan yavrı çıḳar anuŋ ölmiş işi dirile ve ba‘żılar eydürler bu düş bir mü’min oġula delālet ider ve eger gören mu‘allim olsa oġlanlara Ḳur’ān ögrede ve eger yumurdayı ṣıdursa bir ḳız oġlanuŋ bekāretin ala ve eger görse ki kendünüŋ çoḳ yumurdası var ḥarām māl ele getüre. Her ḳuşuŋ yumurdasını ḥarflü ḥarfinde ẕikr itdük eger düşinde **[M300b]** ādem yumurdasın görse anuŋ ḳuvvetidür yā oġlıdur ve eger yumurdası büyük olmış anuŋ ḳuvveti ve mālı ve oġlanları çoḳ ola ve eger küçük görse bunuŋ ḫilāfı ola ve ikisini bile kesilmiş görse düşmenler anuŋ üzerine ẓafer bula ve eger kendü ḫāyesini kesse bir ḥarām-zāde oġlan ḥāṣıl ide ve eger ḫāyesini şişmiş veyā depe görse çoḳ mālı ola velīkin düşmenden ḫavf ola ve eger uzun görse şöyle ki yerde sürünse çoḳ māl cem‘ eyleye ve eger görse ki kendü ḫāyesinüŋ derisini yüzse bir kimse kendü oġlına ẓulm eyleye ve eger görse ki bir kimse anuŋ ḫāyesini şöyle ṭutar ki ol bī-ḫūş olur kendü oġlınuŋ vefātı ḫaberin işide eger oġlı olmasa ḫurmetden düşe ve eger görse ki ḫāyesi ip-ile baġlu işleri baġlu ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse ki anuŋ ḫāyesini bir kişi ḳatı ṭutar üzerine yegin ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde yedi vech üzerinedür: oġula ve ehl-i beyte ve māla ve ‘izzete ve ululuġa ve ḥācet ṭaleb itmege ve girü bulmaġa ve şu ḳuşları yumurdası dört vech üzerine delīldür: bir murāda ve ‘avrata ve kenīzege ve oġula **[M301a] [Yüz Segirmek]**[8789] **Burnuŋ ṣaġ yanı segirse:** Milki çoḳ ola mizācı inḥirāf ... gele bir sırra vāḳıf ola şād u ḫurrem ola. **Burnuŋ ṣol yanı segirse:** Dīne ḳādir ola borcı ödenile manṣūr muẓaffer ola müsāfir ... ola. **Yüzüŋ ṣaġ yanı segirse:** Bir işden vāz gele muḥteşem ola ġamdan ḫalāṣ ola. **Yüzüŋ ṣol yanı segirse:** Māl cem‘ ola manṣūr muẓaffer ola beşāret selāmet ola pīrūz ola ḫuṣūmetde ẓafer bula. **Ṣaġ yaŋaḳ segirse:** Bir utanacaḳ iş ḳıla cem‘iyyet ve selāmet ola ḫuṣūmet ḳıla ḳatı dert çeke menfa‘at yitişe. **Ṣol yaŋaḳ segirse:**

[8789] yüz segirmek maddesi sadece M nüshasında vardır (Bu bölüm bir segirnāme metninden alınmış olabilir)

Azacuḳ ḫasta ola niʿmet ve ḥaşmet ola inḥirāf mizāc ve feraḥ beşāret ola ḫastalıḳdan ḳurtıla. **Enegüŋ şaġ yanı segirse:** Bīmār selīm ola şıḥḥat ve tendürüst ola emīn ve selāmet ola şād u ḫurrem olup murādı ḥāṣıl ola. **Enegüŋ şol yanı segirse:** Naḳl taḥvīl ola zaḥmet müşāhede ola ḫaṭā ve ḫastelik ola murād ve şıḥḥat ola ve sefer ola. **Saḳalı segirse:** Ḥelāl māl bula. **Şaġ ḳulaġı segirse:** Ġāyib kişi **[M301b]** gele ġurbetde yād ideler seferde ẕikr ideler. **Şaġ ḳulaġuŋ yumuşaġı segirse:** Bir kimseyle ... andan naḳl ideler şād-kām ola beşāret ... **Şol ḳulaġuŋ yumuşaġı segirse:** Ululıḳ yeginlik bula ... ideler istimālet irişe şefḳat bula ... segirse ḫastalıḳdan ḳurtıla ḫuşūmet ola zaḥmet ʿārıż ola yaramaz söz naḳl ideler melāl irişe. **Yuḳaru dudaḳ segirse:** Bir ḳavma ḳatl buyura merg ġāyib ola söz işide ve ẓafer bula düşmāndan muẓaffer ola iḫtilāf vāḳiʿ ola. **Aşaġa dudaḳ segirse:** Fitne ẓāhir ola kendü ehlini yad ide bir ḫaşmıyla ʿadāvet ide bir dost kişiyi göre müsāfir kimesne gele. **Dudaġuŋ şaġ būsesi segirse:** Andan eyü söz naḳl ideler oġlı ṭarafından sevine oġulları çoḳ ola ḫanedānı ḫurrem ola borcı ödenile. **Eŋek tamām segirse:** Māl ḥāṣıl ola ḫayr ḫurrem ola şād-kām ola ululuḳ bula. **[M303a] Yengeç:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Bir dūn ve yaramaz ḫūlu ve kīn dutıcı kişiye delālet ider. eger düşinde anı ṭutsa bir bu ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye ve andan azacuḳ ḫayr göre ve baʿżılar eydürler düşde yengeç bir düzenliksüz dostdur ki andan eylük göre.” **Yazıcılıḳ:** Eger bir ʿāmī görse ki yazıcılıḳ eyler mekr ü ḥīle ile ḫalḳdan mālın ala ve itmeyecek işler işleye ve eger bir pādişāhuŋ yazıcılıġın eylese ḫalḳdan menfaʿat bula ve yazıcılıḳ eyleyen ʿālim olsa çoḳ ḫayr göre ammā ʿamelden maʿzūl ola ve eger muṣḥaf veyā duʿā yazsa āḫiret ḫayrların bula ve eger şiʿir veyā ḫikāyetler yazsa maʿīşete meşġūl ola ve aldana ve eger nāme yazsa ki mürekkeb ḳan olsa ribā mālına ḥuccet yaza ve eger düşinde mekteb-ḫāne görse ki ġam ve ġuṣṣa ola ve eger düşinde yazıcı görse bir kişiye delālet ider ki ḫaṭar-ıla ʿömür geçürür. **Yırtıcılar:** Ḥakīm eydür: “Eger görse ki çoḳ yırtıcı cānavarları var cemīʿsi eşek veyā ḳoyun veyā ṣıġır olmış rızḳ anuŋ üzerine vāfir ola ve eger dörd ayaḳlu cānavarlar yırtıcı cānavarlar olsa bunuŋ ḫilāfi ola.” Caʿfer-i Ṣādıḳ eydür: **[M303b]** “Dört vech üzerine delālet ider düşmenlere ve ẓālim pādişāhlara ve selīṭā ʿavratlara ve yaramaz ḳoŋşılara.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse ki yırtıcı cānavarlar etin yir mekr ü ḥīle ile ḥarām māl ele getüre ve eger kendüyi bir yırtıcı cānavarlaruŋ ṣūretinde görse ʿaḳl andan gide ve eger yırtıcı cānavarlar aŋa kelām söylese pādişāhlıḳ bula.” **Yavşan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde yavşan ġamdur ve anlardan yimek noḳṣān-ı māldur ve ʿavratdur.” **Yalan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde yalan feşārdur ve eger görse ki yalan ṭanuḳlıḳ virür dīni helāk ola.” Cābir-i Maġribī eydür: “Eger görse ki yalan söyler pādişāh ḳatında andan cefā ve melāmet göre ve eger bir ʿālim veyā bir ḳāḍī ḳatında yalan söylese iʿtiḳādına ḫalel ola.” **Yol:** Muḥammed

bin Sīrīn eydür: “Düşde yol istemek dīn-dārlıḳdur ve eger görse ki bir büyük yola gider şerī‘at yolına gide ve eger yolda yorulmasa kendü ḥaḳḳını biregüden ala ve eger yolda yorılup ḳalsa ḥaḳḳın düşvārlıġ-ıla ala ve eger gice ḳaraŋulıġında gitse müşkildür ve eger ṭoġrı yola gitse hidāyet bula ve eger çoḳ yol bulsa ve bilmese ki ḳanḳı yola gide **[M302a]** kendü dīninde müteḥayyir ola ve ehl-i dīn-ile ṣoḥbet bula ve eger ṭoġrı yol ḳaṣdına bir ṭarafa gitse düşmen üzerine mekrdür ve eger yolda giderken bir ‘avrat ḳarşu gelse andan ötürü yoluŋ bir ṭarafına gitse dīn ve dünyāda aldanmış ola ve eger yolda sebze-vāt olsa İslāma delālet ider.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde büyük yol beş üzerine delālet ider: bir dīne ve işüŋ āsānlıġına ve eylüge ve ḫayra ve rāḥata.” **Yaŋaḳ:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Yaŋaḳ kişinüŋ şerefine delīldür ve eger yaŋaġı ḳızıl olup yıldırasa ḫalḳ ortasında ḫurmetlü ola ve ululuḳ bula ve yaŋaġı ḳara olsa veyā ṣaru olsa bunuŋ ḫilāfi ola ve yaŋaġında ḳıl olsa borçlu ola ve eger ol ḳılı yolsa borcı ödene.” **Yaġlar:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde yaġ māl u ni‘metdür ve eydürler mīrāṯdan māldur ammā ḳoyun yaġından yā ṣıġır yaġı ve ḳuyruḳ ve şıruġan yaġı daḫı māldur şol yaġlar ki bahāludur belesen yaġı gibi ve benefşe yaġı gibi bunlar ‘ilm ü ḥikmetdür **[M302b]** ve eydürler ki benefşe yaġı köy ehlinden menfa‘atdur ve nīlūfer ve sūsen yaġı ulardan menfa‘atdur ve yāsemīn yaġı ekincilerden menfa‘atdur afsentīn yaġı ve ḳusṭ yaġı ve bunlara beŋzer ne var-ısa Rūmīlerden menfa‘atdur.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse ki cemī‘ teni yaġa bulaşmış ḫasta ola ve eger başına yaġ dürtse zīnet ve ārāyiş ide eger eyü ḳoḳulu olsa ṣenā ide ve eger zīnet yaġı olsa māl ve ġınā ola ve eger çoḳ yaġ dürtse ki başından ṭamlasa muṣībet ola ve eger görse ki bir kişiye yaġ dürter aŋa ārāyiş ve ṣenā ide ve eger kendü gögsini çerb itse yalan söyleye.” İsmā‘īl bin Eş‘as eydür: “Cemī‘ yaġlar ġamdur meger ki zeytūn yaġı ki anı yemek māldur ve dürtünmek anddur ve yalandur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ḫoş ḳoḳulu yaġ altı vech üzerine delālet ider: ḫūb ‘avrata ve kenīzege ve menfa‘ate ve ḫoş kelāma ve ṭabī‘at ḫoşlıġına ve daḫı ḳoḳmış yaġ üç vech üzerine delālet ider ruspī avrata ve fāsıḳ ere ve çirkīn söze.” **Yir deprenmek:** Ḥakīm eydür: “Eger görse ki yir deprenür ol miḳdār ḫalāyıḳa sulṭāndan **[M305a]** belā gele ve ba‘żılar eydür ḫastalıḳ āfeti ola ve eger arḳun deprense mübārek ola ve eger şöyle deprense ki yirüŋ yarusı aşaġa geçse ol yirde pādişāh ḫalḳa ‘aẕāb eyleye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Üç nesneye delāletdür ḳaḥṭlıġa ve pādişāh cihetinden belāya ve ḫastelige.” **Yir:** Ḥakīm eydür: “Düşde ‘avratdur eger büyük ve giŋ ve kenārları küşāde ve pāk yir görse bir setīre ve ṣalāḥ ehli ‘avrata delīldür ki ‘avratlar üzerine faẓlı ola ve eger büyük olmayup ve kenārları küşāde olmasa andan çoḳ māl ve ni‘met ḥāṣıl itmeye ve eger ol yerde ‘imāret eylese ṣevāb bula ve eger yiri ḳazup ṭopraġın yese ol miḳdār māl bula ve eger yerde ḳuyu ḳazsa mekr-ile māl ele getüre ve eger

ṭutup yudsa belāya ve muṣībete giriftār ola yā ‘avrat cihetinden mālı telef ola ve eger ṭar yerden giŋ yere gitse yaramaz işden eyü işe gele ve eger aŋa söylese ve ḫayr muştılasa çoḳ ḳarar eyleye ve eger yir ayaġı altında dürülse dirlik ṭar ola ve eger kendü yerinden büyük ve uzun görse ‘ömri uzun ola ve eger yeri **[M305b]** nesne ekmek içün yarsa bir ‘avrat cihetinden bir işe meşġūl ola ve eger kendü yerinden şu çıḳsa pādişāhdan selāmetlik bula.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde yir beş vech üzerine delīldür: ‘avrata ve dünyāya ve māla ve buyruḳ revā olmaġa.” **Yılduz:** Ḥakīm eydür: “Eger görse ki aŋa bir yılduz veyā on yılduz söz söyler ululıḳ ve manṣıb bula ve eger görse ki bir rūşen yılduz gökden yere düşer rūşināllıġı gider bir ulu ‘ālim helāk ola. Eger yılduzları görse kim ditrerler pādişāhuŋ sipāhīsi ortasına fitne düşe ve eger yılduz kendü başı üzerine düşse pādişāhdan ni‘met bula ol yılduzuŋ rūşināllıġı miḳdārı ve eger yılduzı eliyle ṭutsa oġlı ola ki pādişāhuŋ muḳarrebi ola ve eger kendü evinde yılduzlar görse çoḳ oġlı ola ve eger görse gökde yılduzlar bir birinden ayrılmış ulu kişiler bir birinden müteferriḳ olalar ve eger görse ki yılduzlara mālik olmış vilāyet bula ve eger görse ki yılduzları yir bir uludan menfa‘at bula ve eger görse ki yılduzlar aŋa muṭī‘ olmış pādişāhlıḳ bula ve eger görse ki yılduzları kendü yeŋine **[M306a]** ḳoyup .... ve eger görse ki kendünüŋ ber-ā-berinde yılduzlar ḥareket iderler anuŋ bir oġlı ‘azīz ola ve eger görse ki yılduza ṭapar anuŋ ululıġı pādişāha ḫidmet itmekle ola.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düş ‘āleminde yılduzlar ṭoḳuz vech üzerine delālet ider: bir fuḳahāya ve ‘ulemāya ḳużāta ve ḫulefāya ve vizārete ve yazıcılara ve ḫazīne-dāra ve ceng erenlerine ve şākirdlere.” Ve yedi ulu yılduzları kāf bābında güneş aŋılduġı yerde yād idüp dururuz anda teftīş olına. **Yelim:** “Düşde ol-miḳdār ḫayrdur ve eger yelimi yese ‘ayālinüŋ ġamın yeye eger anuŋ-ıla nesne yelimlese bir ża‘īf işi muḥkem eyleye.” **Yaġrın:** Ḥakīm eydür: “Yaġrın düşde ‘avratdur ve eger ḳavī ve büyük olsa ‘avrat ṭaleb ide. Eger şıġır yaġrını yā ḳoyun yaġrını ḥāṣıl eylese kenīzek ala ve eger görse ki yaġrın küreginden et çıḳarur ki anda ṭamarlar olsa ol yılda çoḳ yaġmurlar yaġa ve eger ṭamarları olmasa yaġmur olmaya ve eger anda ḳaraŋulıḳ olsa belā ve fitne ve ḫavf ola ve eger ḳızıllıḳ olsa ol yıl giŋ ola ve eger ḳara ile ḳızıllıḳ ḳarışmış olsa ni‘metleri çoḳ ola ve narḫlar ucuz ola ve eger anda ṣarılıḳ **[M306b]** olsa ḫastalıḳ çoḳ ola ve eger ṣaġ yanında ḫaṭlar olsa elem ola.” **Yarasa:** Ḥakīm eydür: “Yarasa bir gümrāh ve maḥrūm kişiye delālet ider. Eger düşinde yarasa bulsa bu ṣıfatlu kişiyle ṣoḥbet eyleye.” Ḥukemā eydür: “Düşde yarasa görmekde hergiz ḫayr yoḳdur.” **Yüzmek:** Ḥakīm eydür: “Düş ‘āleminde ṣuda yüzmek ḫīledür ve tedbīr-ile kendü re’yinden ḫalāṣ bulmaḳdur eger bulanuḳ ṣuda yüzse hemān buncılayındur ammā ṭalebi kendü re’yiyle degül eger āsānlıġ-ıla yüzse anuŋ işi āsān ola ve eger ṣudan ḫalāṣ bulsa yaramazlıḳdan tevbe eyleye ve eger şu anı aşaġa batursa ḳatı ‘aẓīm ġam-nāk ola.” **Yay:**

Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Eger düşde yay çekse şöyle sefere gide fāyide görüp girü gele ve eger yayuŋ kirişi üzülse seferi tamām tamām ola. Eger bir kimse aŋa yay virse oġlı ola. Eger elinde yay şınsa ululuġı zāyil ola ve eger yay-ıla oḳ atsa bir ulu ḳatından aŋa nāme irişe eger bir yeŋi yay düzse ‘avrat ala veyā menzileti ziyāde ola. Eger yaya kiriş ḳursa veyā bir kişi aŋa virse ‘avrat ala ve düşmen üzerine ẓafer bula eger yay **[M304b]** egilmiş ḫalḳa olsa ‘ömri uzun ola ve eger yay ḳurbanda şınsa vefāt ḳıla.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger yay eyü yay olsa eyü işler işleye ve Ḥaḳ Ta‘āla ṭarafına döne.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde yay beş vech üzerine delālet ider: sefere ve oġula ve ḳarındaşa ve ‘avrata ve ḳuvvete ve eyü işe eger yaycı görse bir kişiye delīldür ki pādişāhuŋ naẓarı anuŋ üzerine ola.” **Yavı varmaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger görse ki kendü yavı varmış ol yirde anuŋ ḳadrin ve ḳıymetin bileler. Eger ‘ayāli ve oġlı yavı varsa anlaruŋ sebebinden ġuṣṣa yeye ve her nesne ki yavı varsa ol-miḳdār ġam ve ġuṣṣa irişe.” **Yuva:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse ki yā evinde yā menzil-gāhında yuva olsa ol yuvanuŋ ḳuşı miḳdārı fāyide göre. Eger yuvayı çıḳarup ṭaşra bıraḳsa bir yaramaz iş işleye. Eger düşmen bu yuvayı götürüp yerine ḳomasa sevāb işleye ve eger görse bir büyük ḳuşuŋ yuvasında oturur bir kimsenüŋ penāhında otura ve andan ḫayr göre.” **Yorġan:** Ḥakīm eydür: “Görse ki yeŋi yorġan ṣatun alur bir ḳız oġlan kenīzek ala ve eger düşinde yorġanın uġurlasalar ‘avratına **[M304b]** ṭalāḳ vire yā ‘avratlarıyla ceng ide.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Eger yorġan yeŋi olsa üç nesneye delālet ider: bir ‘ālime ‘avrata ve ḳız oġlan kenīzege ve ‘izzete.” **Yudıcaḳ nesneler:** Ḥakīm eydür: “Eger ṭa‘mı ṭatlu olsa ḫayrdur ve menfa‘at ve şādılıḳdur.” **Yılan:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde yılan gizlü düşmendür eger etinden yese düşmenüŋ mālın yeye. Eger yılan aŋa kelām söylese bir iş işleye ki ‘acebleyeler. Eger düşinde ölmiş yılan görse düşmenüŋ şerri andan def‘ ola. Eger düşinde yılan anuŋ muṭī‘i olsa ululıḳ bula. Eger ol yılana muṭī‘ olsa her ḳancaru ki giderse bile gitse nereye dilerse döndürse pādişāhlar gencinden genc bula ve ba‘żılar eydür kişinüŋ baḫtı eyü ola eger yılanuŋ ayaġın görse düşmeni ḳavī ola ve eger yılanlar anuŋ üzerine cem‘ olsalar ammā ziyān irişdürmeseler anuŋ dostı düşmeni çoḳ ola. Eger düşinde yılandan ḳorḳsa düşmenden emīn ola ve eger aġzından veyā burnından ve her delük ki ādemde var andan yılan çıḳsa oġlı ola ammā ṣoŋra anuŋ düşmeni ola.” İsmā‘īl Eş‘aṣ eydür: “Eger yılan yumuşaḳ olsa **[M307a]** ziyān olmasa māldur. Eger yılanı kendüniŋ döşeginde öldürse ‘avratı vefāt ḳıla. Eger yılanı boynından çıḳarsalar yere düşse ölmiş olsa ol kimse vefāt ḳıla.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde yılan sekiz nesneye delīldür: gizlü düşmene ve selāmet-i dirlige ve pādişāhlıġa ve sipāh-salara ve ‘avrata ve oġula ve ölüme ve seylāba.” **Yoġurt:** Ḥakīm eydür: “Eger ṭatlu olsa ḫayrdur eger ekşi olsa ġamdur.” Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Düşde

yoġurt māldur ki seferde ḥāṣıl ola ve eger çoḳ yoġurdı olsa ve andan tere yaġın çıḳarsa ol miḳdār ḥelāl māldur ki bir işden ḥāṣıl ide.” **Yemişler:** Dāniyāl Ḥakīm eydür: “Her yemişi ki görse eger vaḳtında olsa māl ve menfa‘atdur meger ol yemiş ki siŋmeye eger andan yese mālı telef ola ve yemiş cemī‘ vaḳtında pārsāya dīndür ve ġanīye māldur ol yemiş ki tīz ola ḫastalıḳdur.” Ve her yemişi kendü maḳāmında ẕikr idüp dururuz anda görile. **Yazmaḳ:** Ḥakīm eydür: “Eger düşinde görse ki nesne yazar ‘āmī olsa mekr-ile ḫalḳdan māl ele getüre. Eger gören yazmaḳ bilse ḫayr ve menfa‘at ola eger ‘alem-dār olsa ma‘zūl ola. Eger ḫayr **[M307b]** yazsa ḫayr ola ve şer yazsa yaramazdur.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Dört nesneye delīldür: ḫayra ve menfa‘at-ı māla ve ḥīle ile ḫalḳdan nesne almaġa ve ma‘zūllıġa.” **Yüzük ḳaşı**[8790]**:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Düşde ululıḳ ve māldur ve eydürler ki oġuldur.” Cābir-i Maġribī eydür: “Pādişāha vilāyetdür ve ‘avrata erdür ve ‘avām ḫalḳa ...” Ca‘fer-i Ṣādıḳ: “Sekiz nesneye delālet ider: oġula ve māla ve vilāyete ve ‘ıyşa ve ḫādime ve ululuġa ve zīnete ve ‘ilme.” **Yeŋi nesne:** Ḥakīm eydür: “her nesne ki yeŋilikde maḳbūl ola eskilikde düşde maḳbūl degildür ve her nesne ki yeŋilikde maḳbūl olmaya eskilikde düşde maḳbūl degildür.” **Yāsemīn:** Ḥakīm eydür: “Eger düşde yāsemīn görse aġaçda oġuldur. Eger üzülmiş görse ġamdur. Eger kimse virse anlaruŋ ortasında ayrulıḳ düşe.” İsmā‘īl Eş‘aṣ eydür: “Yāsemīn aġacı düşde bir māl-dār ve yaramaz ḫūlu ednā ‘avrata delālet ider.” **Yākūt**[8791]**:** Muḥammmed bin Sīrīn eydür: “Düşde ḳızıl yāḳūt yāḫūd yaşıl yāḳūt bir ḫūb ‘avrata veyā bir gökçek kenīzege delālet ider. Eger ‘avrat yüklü **[B231a]** (1) olsa bir ḫūb ḳız ṭoġura ve eger bir çuvāl yāḳūt olsa veyā bir nesne ile ölçse **[M308a]** (2) māldur ve dīnde himmetdür. Eger düşinde yāḳūt bulsa ḥāceti revā ola. Eger bulduġı (3) yāḳūt maġşūş olsa oġlı fāsıḳ ola. Eger pāk yāḳut olsa bir (4) muṣliḥ ve māl-dār oġlı ola. Eger düşde bī-ḥad yāḳūtı olsa (5) çoḳ māl ele getüre.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür eydür: “Eger düşde yāḳūt görse altı (6) vech üzerine delālet ider: bir māla ve edebe ve ‘ilme ve oġula ve ulu kişiye (7) ve bikr ḳıza. Eger delüklü olsa bir ṭul[8792] ‘avrata delālet ider.” **Yoz:** Muḥammed bin (8) Sīrīn eydür: “Eger düşde görse ki kendüniŋ yozı var bir dün-himmet kişiniŋ (9) ḫiẕmetine meşġūl ola ve andan maẓarrat göre ve eger anı yise[8793] bir buniŋ gibi (10) gibi kişiniŋ mālından yeye.” Ca‘fer-i Ṣādıḳ eydür: “Düşde ġamdur ḫāṣṣa ki vaḳtsuz (11) yoz yese ġamdan ḫālī olamaya. Eger ḳış güninde olsa ki hemīşe mevcūd (12) ola ol yerde ucuzlıḳ ola. Eger vaḳtında olsa bir ṣāfī ṣuda yoz görse andan alup (13) evine iletse ol miḳdār māl ḥāṣıl ide.” İbrāhīm-i Kirmānī eydür: “Eger yaz güninde

[8790] yüzük ḳāşı: İ nüshasında gözüŋ ḳaşı şeklindedir
[8791] yāḳūt madde başı B nüshasında yoktur
[8792] ṭul: B dul
[8793] yise: M yese

(14) görse ki cem‘ ider ḥelāl māl cem‘ ide. Eger ḳış güninde olsa eyü ‘ıyşdur. Eger şovuḳ yirde görse ḫayr ve ni‘metdür eger ıssı günde görse ḳahṭa delīldür.” **[M308b] [B231b]** (1) **Yeşim:** Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Eger görse-kim çoḳ yeşim var ‘avratlardan (2) māl ḥāṣıl ide ve düşde yeşim bir bī-aṣl ‘avratdur (3) ki anı dileye. Eger ‘avrat (4) olsa ḳız ṭoġa.” Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her ki görse yabanda yazıda görse ḳatılıḳdan necāt bula ve ṭarlıḳdan günāhından tevbe eyleye ve ḫastalıkdan şifā bula ve zaḥmetden emīn ola.”[8794] *Elḥamdülillāhi ‘ale’t-tamām vessalātü vesselām ‘alā Muḥammedin seyyidinā ve ‘alā alihī ve aṣḥābihī’l-kirāmi ve ‘alā cemī‘ enbiyā’i ve mürselīn velḥamdülillāhi rabbil‘ālemīn*[8795]

[8794] Muḥammed bin Sīrīn eydür: “Her ki görse yabanda yazıda görse ḳatılıḳdan necāt bula ve ṭarlıḳdan günāhından tevbe eyleye ve ḫastalıkdan şifā bula ve zaḥmetden emīn ola.”: B-

[8795] Elḥamdülillāhi ‘ale’t-tamām vessalātü vesselām ‘alā Muḥammedin seyyidinā ve ‘alā alihī ve aṣḥābihī’l-kirāmi ve ‘alā cemī‘ enbiyā’i ve mürselīn velḥamdülillāhi rabbil‘ālemīn: B-

4.7. Açıklamalı Dizin

A

āb (Far.) Su.
ā.-ı kevs̱er 38a/04
ā.-ı nişāṭ 216b/13
ā.-ı revān 81b/13, 82a/09
[=4]

āb-dest (Far.) Abdest, din icabına göre el, ağız, burun, yüz, kol ve ayakları yıkama.
ā. 51b/10
ā. al- 65b/01, 65b/02, 65b/03, 65b/04, 98a/09
[=6]

āb-destsüz Abdesti bulunmayan, abdest almamış veya abdesti bozulmuş olan.
ā. 223a/08
[=1]

ābādān (Far.) Bayındır, mamur, abat, şen.
ā. 18a/01, 19a/01
ā. bag̱ 81b/10
ā. eyle- 154a/08
ā. it- 18a/01, 18a/01, 217a/02
ā. ol- 18a/01, 81b/07, 186b/07
ā. vilāyet 96b/08
[=11]

ābādānlıḳ Bayındırlık, mamurluk.
ā. 18a/01, 19a/03, 200b/07
ā.+a (ābādānlıg̱a) 116b/02, 201a/07
ā.+ına (ābādānlıg̱ına) 29b/10
[=6]

ābanūs (Fars. *ābnūs* <Yun. *ebenos*) Sıcak ve yağışlı bölgelerde yetişen, odunu çok sert ve koyu renkli bir ağaç, abanoz.
ā. 19b/05, 19b/05, 19b/07
ā. ag̱acı 43a/03
[=4]

ʻAbdullāh bin ʻAbbās Hz. Peygamber'in amcasının oğlu, tefsir ve fıkıh ilimlerinde otorite kabul edilen ve çok hadis rivayet edenler arasında yer alan sahabi.
ʻA.+ı 18a/01
ʻA. raḍıyallāhu ʻanhu 17a/15
[=2]

ʻAbdullah bin Mesʻūd İlk müslümanlardan ve aşere-i mübeşşereden biri, Küfe tefsir ve fıkıh mekteplerinin kurucusu.
ʻA.+ı 18a/01
[=1]

ʻAbdus *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen geçen ünlü rüya tâbircisi.
ʻA.+dan (Taʻbīr-i ʻAbdus) 2a/06
[=1]

ʻabes (Ar.) Boş, anlamsız, saçma.
ʻ**a.** 22a/09, 87b/01
[=2]

ʻAbese (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 80. sûresi.
ʻ**A. sūresi** 144b/04
[=1]

ʻābid (Ar.) İbadet eden, kulluk eden kimse.
ʻa.+e 90b/06
ʻa. kişi 164b/12
ʻa. ol- 142b/06
[=3]

ablaḳ (Ar. *eblaḳ*) Siyahlı beyazlı, alaca.
a. 26a/01, 126a/07
a. at 25a/13
[=3]

ʻāc (Ar.) Fildişi.
ʻ**a.** 167a/12, 167a/13
ʻ**a.+dan** 167a/13, 167a/14
[=4]

ʻacāyib (Ar. *ʻacā'ib*) Garip, tuhaf, alışılanın dışında, değişik.
ʻa. 6b/06, 6b/11
ʻa.+dendür (ḫāb-ı ʻacāyib) 6b/06
ʻa.+ler 143a/10
ʻa.+lerin 5b/11
[=5]

ʻaceb (Ar.) Garip, acayip, tuhaf, şaşırtıcı.
ʻa. 25b/09
ʻa.+e gel- 134a/07
ʻa. ol- 18a/01, 173b/11
[=4]

ʻaceble- Şaşırmak, hayret etmek.
ʻ**a.-ye** 116a/15
ʻ**a.-yeler** 230b/15
[=2]

ʻAcem (Ar.) İran ırkından olan halk ve bu halktan olan kimse, İranlı.

‘A. 116a/11
‘A.+de 221a/13
‘A.+de (nāḥiye-i ‘acem) 42b/15
‘A.+den 116a/11, 190a/14, 196a/13
‘A.+dür 55a/09
‘A.+e (merd-i ‘acem) 42b/15
‘A.+i 4b/01
‘A. pādişāhı 91b/08, 164a/06
‘A. pādişāhlıġı 116b/01
[=12]

‘Acemī (Ar.) İranlı kimse
‘A. 34a/04, 43b/14
‘A.+dür (pādişāh-ı ‘acemī) 163b/14
‘A. düşmen 115b/07
‘A. kenīzek 151b/01
‘A. kişi 43b/05, 43b/13, 113a/05
[=8]

acı Acı, tatlı olmayan.
a. 18a/01, 42b/02, 68a/04, 95a/04, 97b/15, 150b/02, 153b/15, 166b/01, 171b/15, 172a/12, 179a/02, 229a/15
a. şu 196b/07
[=13]

‘ācızlıḳ Aciz olma durumu, güçsüzlük, beceriksizlik, zavallılık, aciz.
‘ā.+dur 171b/01
[=1]

‘āciz (Ar.) Gücü yetmeme durumu, güçsüzlük, acizlik.
‘ā. ḳal- 36b/15, 69a/12, 71a/14, 113a/12, 113a/13, 125a/13
[=6]

aç Yemek ihtiyacında olan, aç, tok olmayan.
a. 7b/06
a.+dur 58a/12, 163b/01
a. ol- 163b/01
[=4]

aç- Bir şeyi kapalı, örtülü, kilitli veya bağlı durumdan çıkarmak, açık hale getirmek.
a.-an 228a/02
a.-ar 178b/04, 192b/10, 203a/13, 211a/09, 211a/09
a.-dılar 182b/03
a.-duġı 61a/15
a.-ımasa 199a/09
a.-maḳdur 157b/10
a.-sa 61a/14, 61a/15, 169a/13, 218a/06, 218a/14, 221b/12
a.-up 129a/10, 221b/13
āyīne aç- 32a/14, 32b/01, 32b/02, 157b/10
[=22]

açıl- Açık hale gelmek, kapalı, kilitli, örtülü veya bağlı durumdan çıkmak.
a.-a 10b/01, 18a/01, 20a/10, 45b/04, 69a/15, 74a/12, 78b/10, 91b/12, 96b/05, 97a/02, 127a/05, 142b/11, 144b/02, 161a/10, 169a/12, 170a/04, 182a/10, 193b/08, 212b/11
a.-duġı 13a/13
a.-masına 138b/10
a.-mış 162a/11, 169a/11, 193a/14, 193a/15, 193b/08, 210a/01, 227b/05
a.-mış (göŋli gözi açıl-) 210a/14
a.-mış ol- 169a/12
a.-sa 127a/05
a.-ur 182a/09
işi açıl- 169a/12, 170a/04, 212b/11
işleri açıl- 69a/15
rızḳ ḳapusı açıl- 74a/12
[=32]

açlıḳ Aç olma, acıkma durumu.
a. 58a/11, 58a/12, 58a/13
[=3]

açuḳ 1. Kapalı olmayan, açık.
a. 140b/06, 162a/13, 220a/13, 221b/08
a. yüzlü 173b/01
2. Başında örtü vs. olmamak.
a. 87a/12
3. (Baht, kısmet, şans, talih vb. kelimelerle) Uygun, elverişli, bol.
a. göŋüllü kişi 126a/05
a.+mıdur 13b/06
[=8]

ad İsim.
a. 210a/08
a. (eyü ad) 67a/01, 108b/06, 109a/15
a. (yaramaz ad) 108b/06
a. (yavuz ad) 122b/15
a.+a (eyü ad) 98b/01, 130a/08
a. döndür- 64a/14
a.+dur (eyü ad) 83a/13
a.+ı 9b/11, 9b/13, 13b/08, 18a/01, 41b/10, 77b/07, 97b/14, 133a/15,

133b/01, 191b/10, 208b/06, 229a/06, 229b/04
a.+ı (Allāh adı) 122a/09
a.+ı (eyü ad) 175b/10
a.+ı yavuz ol- 154b/12
a.+ıçun (ad-ıçun) 213a/05
a.+ıla 108b/05
a.+ıla (yaramaz ad-ıla) 67a/02
a.+ına 15a/03
a.+ına (eyü ad) 97a/01
a.+ını 2a/13, 9b/10, 10b/03, 14b/12, 14b/15, 15a/03, 15a/03, 17a/02, 40b/15, 64a/14, 200b/04, 200b/04
a.+ıyla 66b/15
a. ḳo- 17a/02, 64a/15, 64b/01
a.+lar 9b/11
a.+lardan 9b/13
a.+larından 96b/09, 215a/15
a.+larını 14b/15
a.+uŋ 10b/04
[=53]

ādāb (Ar.) Davranışlarda ve karşılıklı ilişkilerde alışılmış usullere, ahlâk ve terbiye kurallarına göre uyulması gereken esaslar, âdet, yol yordam, yol erkan.
ā.-ı riayet it- 3a/14
[=1]

‘adāvet (Ar.) Düşmanlık, hasımlık, husumet.
‘a. 20b/06
‘a. it- 230b/15
[=2]

‘aded (Ar.) Sayı.
‘a.+ince 122a/10, 184a/15
[=2]

ādem (Ar.) 1. İnsan, insan oğlu, adam.
ā. 50a/10, 54a/15, 60a/03, 168b/02, 168b/05
ā. (er ādem) 31b/02, 40a/07, 166a/06
ā. āvāzı 31a/15
ā.+de 230b/15
ā.+ine 50b/14
ā. ḳılı 191a/11
ā. sergīni 138b/04
ā. ṣūreti 155a/05
ā. südi 148b/12
ā.+üŋ 85a/09, 87a/04, 97a/08, 216b/13
ā. yumurdası 230b/15
2. İlk peygamber, Hz. Adem.
Ā. peyġamber 18a/01, 18a/01
Ā. peyġamber ‘aleyhi's-selām 18a/01
Ā. peyġamberi 18a/01
[=24]

ādemī (Ar.) İnsan, insan oğlu.
ā. (ten-i ādemī) 97a/07
[=1]

‘ādet (Ar.) Bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey.
‘a.+i gibi 99b/12
‘**a.+i ol-** 46b/12, 153b/07, 191a/13
‘**a. idin-** 177a/05
‘**a.+idür** 121b/11
[=6]

ādīne (Far.) Cuma, haftanın altıncı günü.
ā. 201a/14, 201b/05
ā. gün 201b/02, 201b/03
ā. güni 201b/01, 201b/01, 201b/04, 201b/06
[=8]

‘ādil (Ar.) Adaletten, haktan ayrılmayan, hakkı yerine getiren, adaletli.
‘ā. 79a/06, 123a/11, 140a/01, 142b/06, 169a/10
‘**ā.+den (sulṭān-ı ‘ādil)** 205b/04
‘**ā. ol-** 28b/14, 31a/08, 101b/02, 142a/12, 224b/09
‘ā. pādişāh 117b/01, 171b/11, 219b/02
[=14]

‘Ādiyāt (Ar.) Kur’an’ın 100. sûresi.
‘Ā. (ve'l-‘Ādiyāt sūresi) 145a/15
[=1]

‘adl (Ar.) Adalet, hakkaniyet, doğruluk, tarafsızlık.
‘a. 18a/01, 18a/01, 186b/11
‘a.+dur 198a/07, 218a/14
‘a.+e 145a/15, 195a/14, 224a/15, 230a/09
‘a. eyle- 28b/01, 67a/03, 109a/15, 111a/02, 113b/09, 124a/04, 140b/05, 142a/13, 144b/10, 144b/12, 152a/04, 163a/07, 164b/14, 167b/09, 172b/05, 186a/06, 195b/01, 224b/10, 225a/06, 225a/06
‘a. gör- 18a/01
‘a.+ıla 2b/07
‘a.+ine 109a/02
‘a. it- 108b/07, 183a/15

‘a. u dād eyle- 20a/07, 87b/03, 99b/13, 187b/06
‘a. u inṣāf 18a/01, 18a/01, 171b/11
[=41]
adlu Adı olan, ad sahibi, adlandırılmış.
a. 205a/01
a. (eyü adlu) 124a/14
a. (yaramaz adlu ol-) 228b/06
[=3]
āfāt (Ar.) Afetler, musibetler, belalar.
ā. iriş- 120a/13
[=1]
āfet (Ar.) Felaket, bela, doğanın sebep olduğu yıkım.
ā. 212b/15
ā. (belā ve āfet iriş-) 183a/15
ā. (belā vü āfet iriş-) 154a/11
ā. (renc ü āfet) 50a/12
ā. (renc ve āfet iriş-) 127a/13
ā.+den 187a/13
ā.+e düş- 169a/14
ā.+i gider- 67b/12
ā.+i ol- 230b/15
ā. iriş- 51b/12, 67b/11, 76b/04, 182a/15, 226b/10
ā.+lerden 109a/13, 141a/06, 141a/10, 142a/02, 217b/01
ā.+lerinden 144a/09
ā. ol- 18a/01
[=21]
afsentin (Yun.) Pelin otu, yavşan otu.
a. 230b/15
[=1]
‘afv (Ar.) Suç, kusur ve hatâyı cezalandırmama, bağışlama
‘a. 16a/01
‘a.-ı raḥmet 18a/01
‘a. ol- 230b/11
[=3]
afyon (Far. *efyūn* < Yun. *opion*) Haşhaş kapsüllerinden sızan sütün pıhtılaşmasıyle elde edilen ve içinde morfin, kokain gibi uyuşturucular bulunan madde.
a. 28a/08, 28a/09
[=2]
aġ- Tırmanmak, yükselmek.
a.-ar 63b/01
[=1]
aġaç Gövdesi odun veya kereste olmaya elverişli bitki, ağaç.
a. 11b/07, 11b/07, 11b/08, 11b/09, 11b/10, 29b/03, 30a/04, 30b/09, 31a/06, 42b/07, 42b/07, 42b/08, 42b/09, 42b/10, 42b/11, 42b/12, 42b/13, 42b/14, 42b/14, 43a/01, 44a/09, 44a/14, 44a/15, 44b/08, 44b/10, 44b/11, 66b/06, 82b/08, 107b/02, 107b/04, 118b/08, 118b/11, 158a/05, 168a/05, 171a/07, 198b/08, 228a/02
a. (yemişsüz aġaç) 11b/12
a. (yetmiş aġaç) 13a/06
a.+a (aġaca) 35a/04, 44a/05, 44a/11, 44b/02, 66b/07, 82a/03, 98b/10, 107b/05, 157a/09, 202a/01, 209b/10
a. budaḳları 128a/12
a. çanaḳ 107b/07
a. çiçegi 107b/01
a.+da 82a/07, 209b/10, 230b/15
a.+dan 13a/06, 24a/08, 29b/03, 36a/04, 42a/02, 42a/15, 44a/04, 44a/05, 44b/02, 44b/04, 44b/04, 55b/06, 71a/08, 76b/01, 76b/02, 82a/01, 87b/13, 91b/02, 101b/14, 102a/02, 112b/03, 112b/09, 121b/08, 185b/13, 205b/06, 211a/11, 222a/03
a. gibi 116b/12
a. gölgesi 201b/15
a.+ı (aġacı) 11b/10, 42b/15, 43a/01, 44b/06, 77a/08, 123a/04, 223b/15
a.+ı (alma aġacı) 43b/05
a.+ı (ayva aġacı) 43a/09
a.+ı (bādem aġacı) 43a/10, 157a/09
a.+ı (bādincān aġacı) 43b/10
a.+ı (çınar aġacı) 43b/03
a.+ı (egri aġaç) 198b/08
a.+ı (enār aġacı) 43a/11
a.+ı (fınduḳ aġacı) 43b/09
a.+ı (fıstuḳ aġacı) 43b/08
a.+ı (göknar aġacı) 43b/14
a.+ı (gül-nār aġacı) 43b/13
a.+ı (gül aġacı) 43b/12
a.+ı (ḫantāl aġacı) 43a/14
a.+ı (Hindūstān ḳozı aġacı) 44a/01
a.+ı (ḫurmā aġacı) 11b/11
a.+ı (igde aġacı) 43b/04
a.+ı (incīr aġacı) 43a/07
a.+ı (ḳabaḳ aġacı) 43b/10, 189a/12

a.+ı (ḳavun ağacı) 43b/11
a.+ı (ḳoz ağacı) 43b/15
a.+ı (līmūn ağacı) 44a/02
a.+ı (maṣūr ağacı) 44a/04
a.+ı (mersin ağacı) 44a/03
a.+ı (panbuḳ ağacı) 43a/12
a.+ı (pirinç ağacı) 43a/14
a.+ı (sögüd ağacı) 43a/12
a.+ı (sūsen ağacı) 147a/05
a.+ı (şeft-ālū ağacı) 43b/07
a.+ı (şimşād ağacı) 43b/06
a.+ı (‘unnāb ağacı) 43b/07
a.+ı (üzüm ağacı) 43a/08, 44b/13
a.+ı (yāsemīn ağacı) 230b/15
a.+ı (yemiş ağacı) 11b/06
a.+ı (zeytūn ağacı) 43b/01
a.+ıla (ağac-ıla) 34b/15, 224a/04
a.+ın (ābnūs ağacı) 43a/03
a.+ın (aḳ gül ağacı) 209b/15
a.+ın (emrūd ağacı) 43a/06
a.+ın (ḫurmā ağacı) 43a/02
a.+ın (ḳabaḳ ağacı) 189a/08
a.+ın (ḳara erük ağacı) 43a/05
a.+ın (ḳızıl gül ağacı) 209b/14
a.+ın (ṣaru gül ağacı) 209b/14
a.+ın (şeft-ālū ağacı) 81b/05
a.+ın (zerd-ālū ağacı) 43a/06
a.+ına (alma ağacı) 168a/03
a.+ına (bādem ağacı) 157a/09
a.+ına (ḳavaḳ ağacı) 168a/03
a.+ında (ağacında) 176b/01, 209b/11,209b/12, 223b/13
a.+ından (ağacından) 114b/11, 147a/01, 147a/02, 151a/01, 169a/03, 176a/08, 209b/10, 209b/11, 216a/06, 222a/12
a.+ından (alma ağacı) 56a/13
a.+ından (ḫurmā ağacı) 112b/10
a.+ını (ḳabaḳ ağacı) 189a/10
a.+ınuŋ (tūbā ağacınuŋ) 37b/15
a.+lar 11b/01, 13a/13, 44a/12, 81b/13, 110b/13
a.+lar (ayaḳsuz ağaç) 44a/06
a.+lara 228a/03
a.+ları 44b/05, 82a/11, 215a/08, 227b/15
a.+laruŋ 81b/07
a.+uŋ (ağacuŋ) 44a/07, 44a/10, 44a/11, 44a/13, 44b/09
a.+uŋ (ağacuŋ zaḫmı) 224a/10
a. yapraġı 42a/12, 42a/13, 42b/01, 42b/02
a. zaḫmı 133b/15
[=185]

āgāh (Far.) Uyanık, basiret sahibi, sırlara vâkıf, müteyakkız.
a. ol- 92a/12, 221b/08, 225b/03
[=3]

aġar- Ak olmak, beyazlaşmak
a.-mış 72a/12, 79b/01, 172b/05, 199a/12
[=4]

aġır 1. Tartıda çok gelen, yerinden kaldırılması, taşınması güç olan
a. 46a/07, 89b/14, 170b/14, 208a/15
a. (terāzūsı aġır gel-) 145b/02
a. yük 110b/07
2. Yavaş.
a. ṭabī‘atlu 44a/03
[=7]

aġıraḳ Çok ak, daha ak.
a. 155b/15
[=1]

aġırlıḳ Ağırlık.
a.+ına (aġırlıġına) 126b/15
[=1]

aġırşaḳ İplik eğirilecek iğe takılan tahta yuvarlak.
a. 32b/12, 32b/13, 33a/01, 48b/10
[=4]

aġız Ağız.
a. 47b/12, 47b/12, 48a/15, 98b/14
a.+a şıġ- 126b/06
a.+dan 47b/14
a.+ı (aġzı) 48a/02, 48a/05, 48a/06, 49a/08, 91a/07, 159b/08
a.+ına (aġzına) 11a/14, 47b/15, 48a/04, 48a/14, 55a/11, 63b/11, 86a/05, 128b/10, 131a/05, 134a/12, 149a/10, 188b/03, 191a/09, 211a/06, 213b/11
a.+ında (aġzında) 48a/03, 125a/04, 169b/02
a.+ından (aġzından) 21b/04, 30b/11, 30b/13, 48a/07, 48a/07, 48a/09, 48a/11, 48a/12, 48a/13, 63b/08, 75a/10, 86a/12, 164b/09, 196b/07, 196b/07, 205b/15, 210b/01, 230b/15

a.+ını (ağzını) 48a/02, 213b/15
[=50]

ağızlu Ağza sahip olan, ağzı olan.
a. 196b/06
[=1]

ağla- Üzüntü, acı, sevinç, pişmanlık, aldanma vb. etkisiyle göz yaşı dökmek.
a.-mağa 150b/09, 155b/13, 209b/12
a.-maḳ 15a/14, 33a/06, 58a/14, 58a/15, 58a/15, 84b/12, 149b/07
a.-maḳdan 193b/14
a.-maḳdur 15a/15, 34a/14, 155b/11
a.-r 62b/01, 149b/07
a.-sa 26b/09, 58b/02
a.-salar 62a/02
[=19]

ağlaş- *işteş f.* Birlikte, karşılıklı ağlamak.
a.-urlar 61b/03
[=1]

ağniyā (Ar.) Zenginler.
a.+dan 38a/08, 195b/05, 226b/04
a.+dan ol- 68b/08
a.+ya 115a/09
[=5]

ağrı Ağrı, sızı.
a. 49a/03
a.+sından 144b/06
[=2]

ağrı- (Vücudun bir yeri) ağrılı olmak, ağrımak.
a.-duġı 199a/01
a.-masa 50b/15
a.-mış 59b/08
a.-r 37a/09, 49a/04, 120b/08, 120b/10, 199a/01
a.-sa 49a/04, 49a/05, 49a/06, 49a/08, 49a/08, 49a/09, 49a/09, 49a/10, 49a/10, 49a/11, 49a/12, 49a/12, 49a/13, 49a/13, 49a/14, 49a/14, 49a/15, 49a/15, 59b/09, 151a/12, 159b/09, 210a/13
[=30]

ağrıt- Ağrımasına sebep olmak, acıtmak, elem vermek.
a.-sa 158a/12
[=1]

ağru *bk.* ağrı
a.+sı-çun 199a/02
[=1]

aġsaḳ Hafifçe topallayan, aksayan, topal.
a. 60b/09, 60b/11
a. ol- 34b/12, 34b/14, 60b/08, 60b/10
[=6]

aġsaḳlıḳ Topallık.
a. 60b/07, 60b/12
[=2]

aġsur- Aksırmak, hapşırmak.
a.-maḳ 57b/02
a.-sa 57b/02, 57b/03, 57b/04, 57b/05, 207a/13, 207a/13
[=7]

aḫ (Ar.) Erkek kardeş.
a. 7a/09
[=1]

aḥādiṯ (Ar.) Hadisler.
a. 204b/08
[=1]

āhastalıḳ Yavaşlık, sakinlik.
ā.+ına (āhastalıġına) 48b/03
[=1]

aḫbār (Ar.) Haberler, sözler, söylentiler.
a. 204b/08
a.+da 188a/10
a.-ı ‘avrat 42a/09
a.-ı rasūl 137b/01
a.-ı rasūl ‘aleyhi’s-selām 4a/15
[=5]

‘ahd (Ar.) Yemin, ant.
a.+dür (yalan ‘ahd) 100b/04
a.+e 52a/12, 52a/15
a. eyle- 52a/11
a.+i ol- 148b/13
a.+in şı- 98b/10
a.+ini boynına al- 52a/12
a. ü emānet 18a/01
a. ü peymān 52a/07
[=9]

āheste (Far.) Yavaş, ağır, sakin.
ā. āheste 62a/02
[=1]

āḫir (Ar.) Son, sonuncu.
ā. 37a/02, 66b/14, 69a/12, 75b/04, 88b/08, 104a/05, 104b/04, 108b/04, 141b/11, 142a/07, 142a/07, 144a/01, 145a/01, 145a/05, 145b/03, 155a/10, 155b/02, 177b/09, 197a/01, 200b/13
ā.+dür 1b/03

ā.+e (‘ömr-i āḫire iriş-) 91a/07, 146b/05
ā.+i 18a/01, 230b/11
ā.+inde (gicenüŋ āḫiri) 9b/06
[=26]
āḫiret (Ar.) Öbür dünya, öteki dünya, ahiret.
ā. 18a/01, 45b/07, 74b/13, 77b/09, 79b/05, 121b/09, 144b/07, 169b/12, 192a/01, 230b/15, 230b/15
ā. (sa‘ādet-i dünyā ve āḫiret bul-) 220a/03
ā.+de 65a/10, 138a/07, 141a/12, 143b/08
ā. dirligi 45b/08
ā.+e 16b/15
[=18]
Aḥḳāf (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 46. sûresi.
A. (sūretü’l-Aḥḳāf) 143a/09
A. sūresi 143a/09
[=2]
aḫlāḳ (Ar.) Ahlak, iyi nitelikler, güzel huylar.
a.+ını 4b/03
[=1]
aḥlām (Ar.) Düşler, rüyalar.
a. (ażgāş-ı aḥlām) 6a/04
a.+dur (ażġāş u aḥlām) 13b/06
a.+ı 6a/04
[=3]
aḫlāṭ (Ar.) Beden yapısını oluşturan ögeler, mizaçlar.
a.+ı 4b/10
a.+uŋ 5a/15
[=2]
aḥmaḳ (Ar.) Anlama ve kavrama yetenekleri gelişmemiş, aptal, ebleh, kafasız.
a. 24a/03, 180b/04
a. kişi 115b/15
[=3]
Aḥmed (Ar.) Şahıs adı.
A. 9b/11
[=1]
aḫşam Akşam.
a. namāzı 67a/15
a. vaḳtında 13a/11
[=2]
aḥvāl (Ar.) Haller.
a.+i 22b/07, 61a/05
a.+i (aḥvāli yaramaz ol-) 127b/07
a.-i dīn ve dünyā 18a/01
a.+i eyü ol- 40a/11, 79b/07
a.+i müteġayyir ol- 97a/06, 155a/02, 155a/06
a.+i yaramaz ol- 127b/07, 151b/14, 191b/15, 194b/10
a.+i yavuz ol- 167b/15
a.+in ört- 135b/11
a.+inde 74b/13, 207b/09
a.+ini 4b/03
a.+inüŋ 10a/11
a.+üŋ 5b/13, 101a/15, 110a/01
[=22]
Aḥzāb (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 33. sûresi.
A. (sūretü’l-Aḥzāb) 142b/08
A. sūresi 142b/08
[=2]
aḳ Beyaz, ak.
a. 18a/01, 31a/13, 38b/13, 45b/06, 49b/03, 54b/09, 54b/10, 56a/11, 65a/15, 65b/08, 75a/09, 90a/05, 91a/01, 99a/13, 101a/03, 102a/12, 105a/03, 105b/12, 107a/06, 118a/09, 123b/15, 126a/04, 126b/08, 127b/14, 135b/14, 150a/12, 153a/14, 157a/12, 160b/08, 167a/15, 168b/14, 172b/07, 172b/10, 173a/15, 177a/07, 178a/05, 178b/08, 179a/06, 180b/11, 186b/04, 190a/14, 191b/02, 193b/02, 197b/02, 202b/06, 203b/04, 203b/05, 203b/11, 206a/06, 210a/01, 211b/07, 212b/03, 220b/15, 229b/09
a. (pāk u aḳ) 86a/06
a. aḳça 49b/11, 49b/13, 49b/14
a. bulut 65b/07
a. cām 133a/15
a. çiçek 107b/02
a. gevher 208a/14
a. gül ağacı 209b/15
a. ḥalvā 110a/15
a.+ı 151b/07
a.+ı (ağı) 199a/13

a.+ını (aġını) 136a/08
a. it 55a/09
a. ḳaz 175a/14
a. keçe 209a/03
a. kükürd 208a/10
a. reng 129a/14
a. şeft-ālū 150b/15
a. ṭoġan 160a/06, 160a/10, 160b/07
a. ṭuz 166a/13, 166a/15
a. üzüm 30b/09, 30b/15
a. zāc 130a/01, 209a/15
[=82]

aḳ- Akmak, dökülmek.
a.-ar 38b/11, 39b/15, 40a/03, 40a/12, 40a/13, 64b/14, 147a/12, 175b/07, 179a/14, 181a/10, 181b/02, 181b/03
a.-mış ol- 87a/13
a.-sa 147b/04, 188a/05
a.-up 82a/10
[=16]

aḳça Küçük gümüş para.
a. 20b/08, 42b/01, 44b/04, 49b/01, 49b/02, 49b/02, 49b/03, 49b/04, 49b/06, 49b/07, 49b/08, 49b/10, 49b/12, 50a/01, 50a/03, 50a/04, 74a/03, 87b/01, 156a/05, 158a/02, 176a/13
a. (aḳ aḳça) 49b/11, 49b/13, 49b/14
a. (biŋ aḳça) 88a/07, 180b/08
a. (bütün aḳça) 50a/02
a. (elli aḳça) 29b/02
a. (ḳalb aḳça) 50a/09
a. (ḳara aḳça) 49b/14
a. (on biŋ aḳça) 87b/01
a. (şınuḳ akça) 50a/03, 50a/07
a. (yetmiş biŋ aḳça) 13a/08
a. (yüz aḳça) 158a/05
a.+dan 208b/02
a.+dan (otuz aḳça) 120b/11
a. ḍarbı 159b/04
a. ḍarbın urucı 159b/03
a.+dur (biŋ aḳça) 29b/12, 64b/11
a.+dur (naḳd aḳça) 166a/13
a.+dur (on aḳça) 29b/12, 64b/11
a.+dur (yüz aḳça) 64b/11
a.+lar 49b/08, 49b/15
a.+ları 49b/09
a. üründüleyici 156a/06
a.+sı 49b/10
a.+ya 50a/07, 64b/11, 74b/10, 159b/05, 159b/06
a.+ya (biŋ bir aḳça) 200a/02
a.+ya (naḳd aḳça) 166a/15
a.+ya (on biŋ aḳça) 88a/09
a.**+ya (yaramaz aḳça)** 166a/14, 166b/01
a.+yıla (aḳça-y-ıla) 46b/06, 46b/08
[=62]

ʻāḳıbet (Ar.) Sonunda, son, nihayet.
ʻā. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 24a/05, 71b/09, 78b/01, 111a/14, 211b/02, 217b/05
ʻā.+i 18a/01, 18a/01, 18a/01, 124a/09, 162a/04, 213b/05
ʻā.+i eyü ol- 141b/09
ʻā.+i ḫayr ol- 39a/04, 81b/08, 101a/03, 131b/11, 141b/06, 142b/11, 142b/15
ʻā.+i maḥmūd ol- 18a/01, 18a/01, 142b/07, 144a/10, 144b/12, 152a/09, 152a/14, 185a/05
[=31]

ʻaḳīḳ (Ar.) Yüzük taşı, mühür gibi şeyler yapmakta kullanılan türlü renklerde, yarı saydam parlak ve değerli taş.
ʻa. 168b/07, 168b/08, 168b/09, 209a/12
ʻa. yüzük 93a/09
[=5]

ʻāḳıl (Ar.) Akıllı.
ʻā. 5b/08, 33b/13, 81b/06, 95a/11, 100b/12, 119a/06, 175a/01, 188a/10, 217a/03
ʻā.+a 156a/07, 168b/02
ʻā.+dur 169b/11
ʻā. kişi 147b/09, 220b/08
ʻā.+ları 8b/01
ʻā. ol- 130a/06, 130a/07, 184b/07
[=18]

ʻāḳıle (Ar.) (Kadın için) Akıllı.
ʻā. 83b/11, 178a/07
[=2]

ʻāḳılsuz Akılsız.
ʻā.+lar 15a/09
[=1]

ʻaḳl (Ar.) Akıl, us.
ʻ**a.** 168b/02, 168b/05, 168b/06, 230b/15

‘a.+a 130a/08
‘a.+ı 168b/02
‘a.+ı eksük ol- 159b/15
‘a.+ı zāyil ol- 80b/14
‘a.+ıla (aḳl-ıla) 13b/02
‘a.+ın 14a/07
‘a. u dāniş 71a/14
‘a.+uŋum 168b/03
[=12]
aḳlıḳ Aklık, beyazlık.
a. 54b/09
a.+ı (aḳlıġı) 85b/03, 120a/07, 230b/15
[=4]
aḳrabā (Ar.) Akrabalar, kan veya evlilik yoluyla birbirine bağlı olan kimseler.
a.+sından 84a/08
[=1]
‘aḳreb (Ar.) Akrep.
‘a. 38b/15, 128b/02, 133b/08, 151b/03, 169a/14, 169a/15, 169a/15, 169b/04, 193a/05, 201a/04
‘a. burcı 72b/12
‘a.+i 169b/01, 169b/02, 169b/03
[=14]
‘aks (Ar.) Bir şeyin zıddı, karşıtı, tersi.
‘a.+i ol- 18a/01, 28a/08, 69a/06, 81b/10, 154b/07, 192a/01, 213b/13, 218a/12
‘a.+idür 76a/08, 226a/03
‘a.+ine 42b/13
[=11]
aḳsām (Ar.) Bir bütünü meydana getiren parçalar, kısımlar.
a.+ın 5b/11
a.+ını 3a/03
[=2]
aḳvāl (Ar.) Sözler.
a.+inden 2b/01
[=1]
al Alev rengi, parlak kırmızı.
a. 25b/15
[=1]
al- 1. Bir şeyi veya bir kimseyi bulunduğu yerden ayırmak, almak.
a. (!) 89a/13
a.-a 119a/09, 177b/13, 189a/07, 200b/10, 200b/12, 208b/04, 218b/08, 230b/15
a.-duġı 42b/01, 45a/09, 111a/13
a.-maġa 230b/15
a.-mışlar 224b/05
a.-sa 42a/15, 44a/05, 47a/14, 56a/13, 57a/11, 60b/15, 90b/02, 91a/08, 92b/04,107a/13, 111b/01, 112b/12, 119b/02, 120b/13, 147a/01, 165b/06, 183b/11, 183b/13, 183b/14, 188a/01, 202b/05
a.-salar 26b/12, 111a/15, 178a/14
a.-up 20b/05, 29b/03, 37b/06, 37b/12, 44a/05, 70b/13, 134a/12, 137b/15, 163a/07, 189b/12, 203a/10, 203a/12, 210b/02, 228a/12, 231a/12
a.-up git- 63a/09, 94a/02, 182a/14
a.-up ḳo- 87a/15
a.-updur 200b/12
a.-ur 7a/05, 20a/01, 20b/02, 22b/11, 103b/11, 111a/05, 111a/12, 112b/09, 112b/10, 118a/14, 140b/04, 151b/12, 194a/14, 195a/02
a.-ur git- 73a/12, 73b/05
a.-urlar 76b/07, 93b/13, 111a/14
2. Kabul etmek.
a.-a 196a/10
a.-dı 8b/10
a.-maġa 26a/14
a.-masa 226b/15
a.-mazsa 74a/04
3. Kazanmak, elde etmek.
a.-a 20b/02, 81a/13, 85a/14, 87b/12, 97b/12, 98b/02, 112b/13, 117a/07, 136b/01, 138a/01, 147a/14, 183a/12, 195a/03, 196a/08, 197b/07, 230b/15, 230b/15
a.-maġa 112b/14
a.-masa 154b/15
a.-up 149a/13
a.-ursa 154b/15
4. Fethetmek.
a.-a 69b/09, 142b/05, 194a/14
a.-ısardur 8b/09
5. Satın almak.
a.-a 25b/02, 26b/13, 32b/15, 36b/12, 54b/05, 61a/05, 75a/02, 98b/10, 103a/08, 105b/08, 110a/03, 117b/15, 118a/12, 121b/07, 132b/12, 134a/03, 139a/04, 154b/06, 155a/01, 159a/01,

161a/14, 173b/07, 182b/07, 188b/07, 203b/10
a.-mağı 22b/09
a.-maḳ 46b/05, 46b/05, 60a/03, 151a/07, 154b/13
a.-masına 56b/04
a.-sa 15b/10, 15b/11, 26b/05, 27b/08, 32b/15, 45b/14, 46b/06, 74b/03, 75b/10, 96a/06, 100a/13, 131a/03, 139a/04, 150a/11, 155a/01, 157b/01, 159a/01, 170b/09, 218a/14, 222b/06
a.-up 53b/15, 64b/03, 196b/02
a.-ur 8b/08, 54b/04, 66b/09, 75a/02, 113a/02, 173b/07, 230b/15
a.-urlar 26b/13
6. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
a.-a 20b/09, 26b/06, 26b/12, 27a/15, 35a/12, 35b/10, 36b/12, 39b/09, 39b/09, 40a/03, 40a/06, 40b/11, 45a/08, 52a/12, 54a/04, 54b/04, 58b/13, 61a/01, 61a/04, 61a/04, 62a/03, 63a/03, 64a/08, 65b/10, 74b/15, 75a/01, 75b/10, 80a/07, 81b/11, 82a/01, 82b/09, 83a/03, 84b/07, 85b/03, 90b/07, 90b/08, 92a/03, 92b/15, 92b/15, 93b/11, 94a/03, 99b/01, 100a/13, 100a/14, 105a/03, 105b/08, 108a/10, 108a/11, 110a/03, 112b/08, 112b/09, 113a/03, 115b/03, 121b/04, 131a/03, 131a/12, 134a/02, 134a/03, 135a/03, 135a/09, 136a/11, 139a/03, 140a/12, 147b/13, 149a/14, 149a/15, 152a/03, 153a/14, 157b/01, 158b/02, 160b/09, 161a/13, 167b/10, 173b/01, 173b/08, 175a/15, 178a/03, 178a/07, 178a/08, 179a/04, 179a/14, 181a/06, 181b/13, 181b/13, 182b/05, 185b/04, 187b/07, 188b/06, 195b/10, 196a/01, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/05, 197a/06, 197a/07, 197a/08, 197a/08, 197a/09, 197a/10, 199b/03, 200a/10, 202a/05, 204a/08, 204a/09, 204a/10, 204a/13, 205b/08, 205b/08, 209a/01, 209a/04, 209a/08, 210a/01, 211b/06, 211b/08, 212a/13, 213b/01, 217a/13, 221a/01, 221a/01, 221a/08, 222a/09, 222b/06, 222b/06, 222b/11, 225b/07, 229b/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
a.-alar 97a/07
a.-duğı 40b/10
a.-ımaz 83b/07
a.-mağa 92a/05, 94b/15, 217b/01, 230a/02
a.-maḳ 15b/06, 41a/03, 41a/07, 65b/01, 170b/10, 183b/10, 184a/03
a.-maḳdur 15b/05
a.-masa 85b/11
a**.-maya** 98a/09
a.-sa 40b/14, 41a/10, 85b/12, 110b/09, 167b/10, 181b/12, 183b/15, 184a/01
a.-up 20a/15, 35b/14, 38a/06, 40b/12
a.-ur 40b/13, 41a/04, 41a/06, 41a/08, 41a/13, 65b/02, 65b/05, 77b/02, 79a/07, 103a/07, 108a/15, 183b/11
a.-ur ol- 65b/03
[=344]
āb-dest al- 65b/01, 65b/02, 65b/03, 65b/05, 98a/09
‘ahdini boynına al- 52a/12
‘atā al- 167b/10
‘avrat al- 15b/05, 15b/06, 25b/02, 26b/06, 26b/12, 27a/15, 35a/12, 35b/10, 36b/12, 39b/09, 39b/09, 40a/03, 40b/11, 40b/12, 40b/14, 41a/04, 41a/06, 41a/10, 45a/08, 54b/04, 58b/13, 61a/04, 61a/04, 62a/03, 63a/03, 64a/08, 65b/10, 74b/15, 75b/10, 80a/07, 81b/11, 82a/01, 83a/03, 84b/07, 85b/03, 90b/07, 90b/08, 92a/03, 92a/05, 93b/11, 94a/03, 94b/15, 100a/13, 105a/03, 105b/08, 110a/03, 112b/09, 113a/03, 115b/03, 121b/04, 131a/03, 134a/02, 134a/03, 135a/03, 135a/09, 139a/03, 140a/12, 149a/14, 149a/15, 153a/14, 159a/01, 160b/09, 161a/13, 173b/01,

173b/08, 178a/03, 178a/07, 179a/04, 179a/14, 181b/13, 182b/05, 187b/07, 188b/06, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/05, 197a/06, 197a/07, 197a/08, 197a/08, 197a/09, 197a/10, 199b/03, 200a/10, 202b/05, 204a/08, 204a/13, 205b/08, 209a/01, 209a/04, 209a/08, 211b/06, 211b/08, 212a/13, 213b/01, 217a/13, 217b/01, 221a/01, 221a/01, 221a/08, 222a/09, 222b/06, 222b/11, 225b/07, 229b/11, 230a/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
bekāretin al- 147b/13, 195b/10, 196a/01, 230b/15
bekāretini al- 103a/07
berim al- 20b/09, 158b/02
boynına al- 108a/10, 185b/04
boynına emānet al- 108a/11
er al- 40a/06
ḥelāllıġa al- 8b/08, 40b/13, 54a/04
inṣāf al- 131a/12
intiḳām al- 97a/07
ḳan al- 108a/15, 183b/10, 183b/11, 183b/15, 184a/01, 184a/03
ḳaravaş al- 38a/06, 92b/15
kenīzek al- 100a/14, 152a/03, 157b/01, 170b/10, 178a/08, 181b/13, 204a/09, 230b/15
ḳız al- 35b/14, 41a/07, 92b/15, 213b/01
ḳız oğlan al- 41a/13
ḳızlıġın al- 99b/01, 181b/12, 204a/10
leẕẕetin al- 112b/08
mīrās al- 136a/11, 175a/15
nefes al- 83b/07
reng al- 85b/11, 85b/12
rişvet al- 167b/10, 181a/06
rişvet alıcı 18a/01
şatun al- 15b/10, 15b/11, 26b/05, 26b/13, 26b/13, 27b/08, 32b/15, 32b/15, 36b/12, 45b/14, 46b/06, 54b/04, 54b/05, 61a/05, 64b/03, 66b/09, 74b/03, 75a/02, 75a/02, 75b/10, 96a/06, 98b/10, 100a/13, 103a/08, 105b/08, 110a/03, 113a/02, 117b/15, 118a/12, 121b/07, 131a/03, 132b/12, 134a/03, 139a/04, 139a/04, 150a/11, 151a/07, 154b/06, 154b/13, 155a/01, 155a/01, 157b/01, 159a/01, 161a/14, 170b/09, 173b/07, 173b/07, 182b/07, 188b/07, 196b/02, 203b/10, 218a/14, 222b/06, 230b/15
ücret al- 77b/02, 110b/09
vezīrlik al- 61a/01
[=225]

āl (Ar.) Akrabalık yoluyla birbirine bağlı olan kimseler, aile.
ā.-i 1b/06
ā.-i rasūl 149a/05
[=3]

Āl-i ʻİmrān (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 3. sûresi.
Ā. (sūre-yi Āl-i ʻİmrān) 141a/12
Ā. sūresin 141a/12
[=2]

ala Karışık renkli, çok renkli, alaca alacalı.
a. tenlü 38b/05, 38b/05
a. tenlülük 38b/07
a. ol- 20a/15
[=4]

ala tenlü Teni renkli olan.
a. 38b/05, 38b/05
[=2]

ala tenlülük Teni renkli olma durumu.
a. 38b/07
[=1]

alaca Açıklı koyulu çok sayıda desenleri, renkleri birbirine karışmış, karışık renkli, tek renkli olmayan.
a. biz 36b/01
a.+dan 229b/05
[=2]

ʻalā vechi't-tertīb (Ar.) Tertib üzerine.
ʻa. 2a/11
[=1]

ʻalāmet (Ar.) İz, nişan, belirti, işaret.
ʻa. 10a/15, 59b/14, 183b/03
ʻa.-i fısḳ 9a/04
ʻa.-i şalāḥ 9a/06
ʻa.+lerinden 183b/03

‘a.+leriyle 3a/05, 7b/03
[=8]
alav Alev.
a. al-
[=1]
alçaḳ *mec.* Ahlakı kötü kimse, namert.
a. 64b/11, 200a/14, 202a/04, 214a/05, 230b/15
a. (ḥasūd ve alçaḳ kişi) 149a/11
a. aṣıllu 55a/08
[=7]
alda- Aldatmak, kandırmak.
a.-maġa 100b/06
a.-maḳdur 28a/05
a.-r 56b/12
a.-ya 84a/03, 204b/03, 215a/06
[=6]
aldan- *dönüşlü f.* Aldanmak, kandırılmak.
a.-a 154a/05, 230b/15
a.-mış ol- 230b/15
a.-up 30a/01
[=4]
aldayıcı Aldatıcı.
a. 19b/10, 197a/04, 214b/10, 215a/01
a. ‘avrat 85b/01
a. kişi 100b/05, 122b/07, 124b/04
a. ol- 71b/02, 146a/04
[=10]
aldur- (Bir şeyi) Tıbbi bir müdahale ile vücuttan aldırmak.
a.-maḳ 7b/01
ḳan aldur- 7b/01
[=2]
‘ale’l-ḫuṣūṣ (Ar.) Özellikle, bilhassa.
‘a. 70b/08, 194b/10
[=2]
‘ālem (Ar.) 1. Dünya, cihan.
‘ā. 12a/08, 194a/15, 195a/03
‘ā.+de 105b/04, 129a/12, 141a/03, 162b/05, 194a/08
‘ā.+e 77b/07, 229a/06
‘ā.+üŋ 74a/05
2. (Rüya alemi) Hal, halet, ortam.
‘ā.+inde 18a/01, 19a/02, 19a/03, 19a/05, 19a/12, 19b/05, 19b/10, 22a/05, 24a/02, 24a/12, 24b/02, 25a/03, 27a/01, 27a/07, 27a/13, 27b/07, 27b/13, 28a/02, 28a/05, 28a/09, 28a/10, 28a/13, 28b/12, 28b/13, 29a/03, 29a/07, 29a/10, 29b/09, 29b/12, 30a/01, 30a/10, 30b/07, 31a/13, 31b/04, 32a/01, 32b/02, 32b/06, 33a/03, 34b/07, 35a/09, 35b/05, 35b/07, 36a/08, 36a/11, 36a/13, 36b/01, 36b/06, 37a/02, 37a/12, 37b/01, 37b/03, 38a/10, 38a/12, 38b/03, 38b/05, 38b/06, 39a/14, 39b/14, 40b/02, 41a/15, 41b/03, 42a/13, 42b/03, 44b/11, 44b/14, 45a/07, 46b/01, 47a/04, 47a/10, 47b/12, 48b/02, 54b/12, 55a/04, 55b/03, 55b/05, 55b/09, 56b/01, 56b/13, 57b/08, 58a/01, 58a/10, 58b/08, 61a/10, 68a/01, 68a/06, 68a/07, 69b/07, 69b/13, 70a/05, 70a/07, 70b/11, 70b/14, 71a/05, 71a/15, 71b/02, 72a/09, 72a/15, 74a/06, 74b/08, 75b/15, 77a/02, 77a/09, 78a/11, 78a/15, 79a/11, 79a/15, 79b/06, 79b/10, 80a/05, 80b/08, 81a/01, 81a/04, 81a/07, 81a/09, 81a/15, 81b/01, 82a/04, 82b/04, 83a/01, 83a/09, 83a/15, 83b/01, 84a/10, 84a/13, 84b/09, 86a/05, 88a/05, 88a/07, 88b/03, 88b/10, 88b/11, 89a/01, 89a/09, 89a/10, 91b/10, 93b/04, 93b/06, 94a/06, 95a/04, 95a/13, 95b/11, 96a/08, 96b/13, 97a/13, 98b/06, 99a/14, 99b/06, 100a/05, 100b/08, 103b/08, 104a/13, 105a/13, 106b/13, 107a/04, 107a/09, 107a/10, 107b/06, 108a/05, 109a/01, 109a/11, 109b/01, 109b/12, 110b/15, 115a/02, 115b/14, 117a/04, 118b/06, 120b/14, 131a/11, 132a/12, 138b/09, 139a/14, 140a/13, 140b/08, 147b/07, 152a/13, 153b/02, 161a/12, 164b/07, 166b/09, 171a/10, 176a/02, 178b/08, 181b/13, 186a/06, 188a/09, 189a/15, 189b/02, 194b/01, 197a/15, 197b/14, 199b/06, 202a/02, 203a/15, 206b/08, 207a/10, 210b/03, 212b/14, 213b/11, 216b/14, 218a/14,

226a/10, 226b/01, 228b/10, 229a/15, 230b/15, 230b/15
[=218]

‘alem (Ar.) 1. Bayrak, sancak.
‘a. 168b/10, 168b/11, 168b/12, 168b/14, 168b/15
‘a. (‘alem-dar) 230b/15
‘a.+i 142a/08
‘a.+ini 168b/13
2. İşaret, alamet, nişan, sembol.
‘a.+leri 124a/03
[=9]

‘alem-dār (Ar.+Far.) Bayrak taşıyan kimse, sancaktar.
‘a. 230b/15
[=1]

ālet (Ar.) Alet, araç.
ā. 61b/01
ā.+e 47b/10
ā.+idür 25a/06
ā.+in 202a/03
ā.+inden 117b/03
[=5]

‘alevī (Ar.) Alevi.
‘a. 191b/05
[=1]

‘aleyhi’l-la‘ne (Ar.) (Şeytan için) “Lanet onun üzerine olsun” anlamında bir ifade.
‘a. (İblīs ‘aleyhi’l-la‘ne) 13b/13, 19b/09
[=2]

‘aleyhi’s-şalātu ve’s-selām (Ar.) Hz.Muhammed’den söz edildiğinde “Allah’ın salat ve selamı onun üzerine olsun.” şeklindeki dua.
‘a. Muḥammedi Muṣṭafāya ‘aleyhi’s şalātu ve’s-selām 157a/06
[=1]

‘aleyhi's-selām (Ar.) Peygamberler için kullanılan “Selam onun üzerine olsun.” duası.
‘a. 3b/10, 3b/11, 4a/03, 3b/14, 4a/15, 7a/12, 8b/10, 9a/10, 12a/10, 18a/01, 18a/01, 68a/08, 170a/15, 196b/01
‘a. (Ādem peyġamber ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (‘Azrā’īl ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (Cebrā’īl ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (‘Īsā ‘aleyhi’s-selām) 7a/12
‘a. (İsrāfīl ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (Muḥammedi ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (Muḥammedi Muṣṭafā ‘aleyhi’s-selām) 3b/14
‘a. (Mīkā’īl ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (Nūḥ peyġamberi ‘aleyhi’s-selām)18a/01
‘a. (peyġamber ḥażreti ‘aleyhi’s selām) 8b/10, 18a/01, 68a/08
‘a. (rasūl ‘aleyhi’s-selām) 4a/15
‘a. (rasūl ḥażreti ‘aleyhi’s-selām) 4a/03, 14b/07, 18a/01, 196b/01
‘a. (sünnet-i rasūl ‘aleyhi’-selām) 170a/15
‘a. (Şīt peyġamberi ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
‘a. (Yūsuf peyġamber ‘aleyhi’s selām) 3b/11, 9a/10, 12a/10
[=21]

‘ālī (Ar.) Yüksek, yüce, büyük, ulu.
‘ā. (işi ‘ālī ol-) 18a/01, 22b/15, 44b/02, 87b/15, 103a/11, 146a/09, 167b/14, 193a/06, 205b/05, 221b/13, 230a/03
‘ā. (mertebesi ‘ālī ol-) 195a/15
‘ā. (‘ālī-himmet ol-) 77b/01, 191a/01
[=12]

‘ālī-himmet (Ar.) Himmeti çok olan.
‘ā. ol- 77b/01, 191a/01
[=2]

alın Alın.
a. 38b/08, 38b/08, 39a/05
a.+ı (alnı) 38b/12, 38b/14
a.+ına (alnına) 38b/11
a.+ında (alnında) 38b/10, 38b/13, 39a/01, 39a/02, 39a/03
a.+ını (alnını) 38b/15
a. ṭamarı 162a/08
[=13]

alın- *edilgen f.* Satın alınmak.
a.-ana 120b/14
[=1]

‘Alī (Ar.) 1. Hz. Ali.
‘A. ḥażretini 18a/01
2. Şahıs adı.
‘A. gibi 67a/01, 108b/06
[=3]

‘ālim (Ar.) Çok bilen, bilici.

‘ā. 4a/14, 22b/01, 32a/12, 39a/04, 43a/03, 43b/10, 66a/01, 67b/08, 102b/01, 123a/10, 123b/02, 123b/06, 129a/12, 133a/04, 142a/12, 145a/11, 150b/12, 156a/01, 156b/07, 164a/11, 167b/05, 167b/07, 167b/09, 167b/11, 168b/11, 171b/08, 174b/02, 181b/05, 191b/10, 216b/02, 216b/09, 217a/12, 217b/03, 219b/08, 220a/02, 221a/05, 225b/09, 230b/01, 230b/15, 230b/15
‘ā.+den 4b/04, 90b/04, 123a/13
‘ā.+e 38a/11, 61a/12, 88a/08, 90b/03, 90b/06, 95a/13, 111a/01, 123b/11, 156a/07, 156a/12, 179b/01, 217a/02, 217a/15, 230b/15
‘ā.+e (bī-dīn ‘ālim) 117a/10
‘ā.-i żamāyir 1b/02
‘ā.+ile (‘ālim-ile) 111a/05
‘ā.+ise (‘ālim-ise) 99b/14, 112b/01
‘ā. kişi 107b/13, 156b/03, 205b/04
‘ā.+ler 8b/12
‘ā.+lerinüŋ 17a/12
‘ā.+lerle 38a/09
‘ā.+lerüŋ 227b/09
‘ā. ol- 13a/15, 18a/01, 22b/13, 66a/06, 79a/05, 80a/02, 85a/14, 108b/03, 120b/03, 123a/11, 133a/02, 145a/06, 167b/05, 167b/06, 180a/04, 230b/15
‘ā.+üŋ 136b/15, 156a/13, 177b/05
‘ā. ve fāżıl ol- 170b/14
‘ā. ve ḥākim ol- 103b/02
[=90]

‘ālime (Ar.) (Kadınlar için) Çok bilen, bilici.
‘ā. 127b/10
[=1]

Allāh (Ar.) Allah.
A. 16a/03, 71a/08, 215a/15
A.+a 96b/07, 151a/09, 154b/05, 219b/12
A. adı 122a/09
A.+dan 2b/12
A. ḥażretini 15b/14
A. ta‘ālā 10b/08, 10b/13, 11a/02, 16a/03, 16a/04, 140a/12
A.+u ta‘ālā 13b/14, 16a/01, 16a/06, 16a/08, 16a/15, 66a/08, 137a/12, 139a/02
A.+u ta‘ālā celle celāluhū 15b/12
A.+u ta‘ālāyı 14a/14,17a/03
A.+uŋ 16a/12, 23b/04
A.+uŋdur 16b/05
[=30]

alma Elma.
a. 56a/09, 56a/13, 56a/14, 56b/01, 56b/05, 56b/06, 150a/14
a. (ṭatlu alma) 56a/15
a. aġacı 43b/05, 56a/13, 168a/03
a.+da 56a/09
a.+yı 56a/12, 56b/02
[=14]

alt Bir şeyin yere bakan yanı, üst karşıtı, alt.
a. dudaḳ 127a/07
a.+ı 59b/09
a.+ın 185a/08
a.+ına 22a/10, 97b/13, 135a/14, 169a/07, 187b/05, 230b/15
a.+ında 40a/10, 65b/08, 160a/13, 175b/03, 226a/09, 230b/15
a.+ında (eli altında ol-) 31b/06
a.+ında (minneti altında ol-) 46b/07
a.+ında ḳal- 133b/10
a.+ındaġı 8a/12
a.+ındaġılara 49a/15
a.+ından 25a/05, 169a/10, 181a/14
a. işik 27a/13
[=24]

altı Beşten sonra, yediden önce gelen sayının adı.
a. 2a/13, 10b/12
a. (ḳırḳ altı baḫş) 4a/02
a. (ḳırḳ altı cüz) 3b/13
a. (on altı faṣl) 2b/02
a. (on altı faṣlı) 2b/14
a. ay 4a/02, 4a/02, 9a/09
a. dirhem gümiş 134a/05
a. kez 10a/08
a. nesne 64a/01, 122b/12, 128a/01, 130a/08, 130b/12, 212a/05, 214a/09, 220b/04, 225b/15
a. nesneye 67b/14
a. vech 28b/13, 32b/02, 39a/05, 54a/10, 55a/07, 59b/10, 60a/15, 70a/07, 71a/15, 74b/01, 86a/13,

90a/08, 95a/13, 98a/11, 100b/06, 105a/13, 107a/09, 109a/11, 109b/03, 111b/07, 120b/14, 121a/12, 123b/10, 125a/15, 139b/15, 150a/14, 153b/07, 156b/15, 159a/06, 162a/05, 163b/08, 165a/01, 165b/02, 167a/11, 175a/05, 179a/15, 184b/10, 186b/08, 187a/12, 189a/05, 197b/15, 203a/15, 208a/08, 210a/03, 218b/05, 224a/14, 230b/15, 231a/05
[=69]

altın *bk.* altun
a. 61a/15
[=1]

altıncı Altı sayısının sıra sıfatı.
a. 2b/01, 68a/11
a. (on altıncı faṣl) 3b/02, 15b/12
a. faṣl 3a/07, 8a/05, 8b/13
a. gök 192b/08
[=8]

altmış Elli dokuzdan sonra, altmış birden önce gelen sayının adı.
a. üç 3b/14
[=1]

altun Altın.
a. 46b/07, 53b/11, 53b/11, 53b/12, 53b/15, 54a/01, 54a/02, 90a/05, 90a/10, 122a/08, 209a/07, 212a/04, 227a/02, 227b/08
a.+a 74b/10, 172b/10
a. ārāyişlü 132a/01
a.+dan 36a/01, 47b/11, 51a/11, 52b/02, 70a/10, 71a/11, 73a/14, 76b/04, 77a/01, 87b/11, 91b/01, 93a/07, 102a/01, 107b/10, 120b/03, 121b/06, 164b/13, 211a/13, 221a/09, 227a/08
a. ḫalḳa 190b/09
a.+ı 53b/14, 53b/15, 54a/02
a.+ıla 46b/05, 54b/06, 151b/13, 178a/07, 211b/15
[=46]

altunlu Altınlı, altını bulunan.
a. ḳılıç 185b/10
a. ṭon 53b/13
[=2]

‘ām (Ar. *‘āmm*) Avam, halkın tamamı, herkes.
‘ā. (ḫāṣ u ‘ām) 77a/10
‘ā.-ı ḫalāyıḳ 67a/09
‘ā. u ḫalḳ 227a/10
[=3]

‘amel (Ar.) Hareket, davranış, iş, ibadet.
‘a. (‘amel-dār) 133a/09
‘a.+de 23b/07
‘a.+den 108b/03, 158b/08, 230b/15
‘a.+dür 176b/02
‘a.+e 199b/14
‘a.+e (eyü ‘amel) 166a/13
‘a. ehli 89a/05
‘a. eyle- 144b/06
‘a.+i 123b/01
‘a.-i ḫayr 4a/13
‘a.+i ol- 183a/01
‘a.-i ṣāliḥ 144b/03, 156b/14
‘a.+in it- 112b/02
‘a.+in ṭut- 23b/06
‘a.+inde 26a/15
‘a.+ine 154b/09
‘a.+it- 83a/01, 156a/12
‘a.+ler it- 192b/01
‘a.+lerde 35b/12
‘a.+lerden 123a/08, 144b/13
‘a.+leri 79a/10
‘a. ṭut- 156b/15, 158b/04, 165a/15, 177a/15, 185b/15, 224a/07
‘a.+üŋ 220b/02
[=33]

‘amel-dār (Ar.+Far.) Amel eden, bir işi yapan.
‘a. 35a/01, 35a/02, 69b/03
‘a.+a 133a/09, 222b/14
[=5]

‘āmī (Ar.) Avam, halk.
‘ā. 120b/03, 166a/05, 167b/05, 230b/15
‘ā. kişi 106a/13
‘ā. ol- 86b/12, 172a/10, 180a/04, 230b/15
[=9]

ammā (Ar.) Fakat.
a. 1b/07, 1b/10, 2b/14, 3b/03, 4a/09, 6a/15, 6b/07, 6b/13, 7a/15, 8a/13, 9a/06, 10a/07, 10a/10, 10a/10, 11b/07, 12a/06, 12a/15, 12b/07, 13a/04, 13a/04, 13a/13, 13b/14, 14a/02, 14a/14, 15a/05, 16a/08, 16b/14, 18a/01, 18a/01, 18a/01,

18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/09, 22b/02, 23a/07, 25b/06, 26b/04, 31b/05, 34a/07, 34a/12, 34a/15, 37a/02, 39b/01, 41a/04, 43b/04, 45b/14, 45b/14, 46a/04, 46a/11, 46b/11, 47b/06, 47b/09, 49b/15, 50a/03, 50b/01, 55b/07, 57a/14, 58b/02, 59a/10, 61b/04, 63a/10, 66b/14, 71b/09, 77b/11, 78a/01, 81b/03, 82a/02, 82a/07, 82a/09, 82a/14, 88a/11, 88b/01, 94a/01, 94a/13, 95b/13, 100a/04, 100a/10, 102b/07, 103b/05, 104b/11, 106a/02, 108b/05, 108b/10, 108b/14, 109a/08, 111b/12, 113a/11, 113b/02, 115b/01, 115b/08, 118a/06, 119a/10, 119a/14, 123a/02, 123a/03, 123a/04, 124a/01, 128b/14, 129a/12, 130a/15, 130b/05, 132a/14, 133a/02, 133a/05, 137b/13, 138a/10, 138a/11, 138b/04, 138b/14, 139a/05, 143b/07, 145a/03, 145b/06, 146a/03, 146a/06, 148b/09, 149b/15, 151a/15, 152a/12, 154a/10, 154b/09, 157b/07, 159b/06, 163b/01, 164b/15, 166a/05, 166b/14, 167a/07, 169a/12, 170b/09, 170b/13, 174b/11, 175b/09, 177b/01, 178a/08, 178a/09, 178b/06, 180b/07, 182b/04, 184b/03, 185b/01, 186a/05, 187b/05, 189b/05, 191a/14, 192b/14, 193a/07, 194a/15, 194b/12, 198a/04, 201a/15, 206b/12, 207b/05, 210a/06, 210b/12, 211a/06, 211b/03, 214a/15, 215b/08, 215b/13, 217a/05, 219b/11, 220b/10, 224b/01, 225b/05, 226b/12, 227a/09, 227b/10, 228a/15, 228b/03, 229a/09, 230a/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

[=181]

ammā ba‘dü (Ar.) Bundan sonra, gelelim maksadımıza.

a. 1b/07

[=1]

‘Amme (Ar.) Kur’ân-ı Kerim’in 78. sûresi.

‘A. sūresi 144b/02

[=1]

‘ammū (Ar.) Amca.

‘a.+sı 80a/14, 136a/05, 185a/14

[=3]

‘amūd (Ar.) Direk.

a.+ı 95a/11

[=1]

‘anā (Ar.) Güçlük, meşakkat, zahmet.

‘a.+ya (renc ü ‘anā) 78b/12

[=1]

ana Anne.

a. 230a/13

a.+dan 51a/02, 60b/09

a.+dur 51b/13, 157a/02, 157a/03, 194b/05

a.+dur (ata vü ana) 35a/09

a.+nuŋ 37a/13, 120a/10

a.+sı 26a/02, 35a/10, 37b/10, 61b/15, 62a/06, 83b/15, 87b/04, 157a/04, 157a/05, 181a/02, 181a/14, 185a/15, 226a/15

a.+sına 80b/06, 103a/02

a.+sından 86b/14, 208b/13, 218b/02

a.+sını 17a/04

a.+sınuŋ 66a/11, 138a/12, 143a/10, 198a/12

a.+sıyla 62b/15

a.+ya 61a/13, 88a/08, 120a/06, 120a/10, 138a/11, 168b/07, 195a/14, 208b/15, 230b/15

[=42]

‘anāşur (Ar. *‘anāṣīr*) Unsurlar, bir bütünü meydana getiren parçalar.

‘a.+dur 1b/03

[=1]

anbār (Far. enbār) Tahıl saklanan yer.

a.+larla 76a/01

[=1]

‘anber (Ar.) Güzel kokulu bir madde.

‘a. 169a/03, 169a/03, 169a/05

‘a. gibi 107b/12

[=4]

and Yemin, ant.

a.+a 78b/12, 190b/15

a.+dur 230b/15

a. iç- 50b/14, 56a/05, 56a/06, 56a/07, 56a/09, 78b/01, 98b/10, 144a/14, 198b/14
a. vir- 140b/02
[=13]
‘Ankebūt (Ar.) Kur’an-ı Kerim'in 29. sûresidir.
A. (sūretü’l-‘Ankebūt) 142b/03
A. sūresi 142b/03
[=2]
aŋ- Hatırlamak, akla getirmek.
a.-duġumuz 13b/15, 14a/03, 28b/02
[=3]
aŋıl- *edilgen f.* Hatırlanmak.
a.-a 18a/01, 105a/02
a.-anlardan 23a/05
a.-duġı 230b/15
[=4]
aŋul Yavaş, sakin, hafif.
a. 230b/15
[=1]
ara 1. Kişilerin ve toplulukarın birbirine karşı olan ilgisi.
a.+sında 21a/08, 32b/04, 41b/12, 216b/12
2. İki şey arasındaki mesafe.
a.+sında 193a/12
[=5]
‘Arab (Ar.) Arap kavminden olan.
‘A.+a (merd-i ‘Arab) 42b/14
‘A.+da 220b/09
‘A.+da (nāḥiye-i ‘Arab) 42b/14
‘A.+dan 126a/05, 190a/14, 196a/13
‘A.+dur 55a/09
‘A.+ı (emsāl-i ‘Arab) 4b/01
‘A.-ı ‘Arabā 116a/10
‘A. ḳavli 7a/08
[=10]
‘Arabā (Ar. *‘Arab-ı ‘Āribe*) Arap sözcüğünün Türkçe ikilemede kullanılan şekli**,** halis Arap.
‘A. (‘Arab-ı ‘Arabā) 116a/10
[=1]
‘Arabca Arapça.
‘A. 15a/01, 137b/01
[=2]
‘Arabī (Ar.) Araplar’a, Arap kavmine ait.
‘A. (żamġ-ı ‘Arabī) 157a/10
[=1]
A‘rāf (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 7. sûresi.
A. (sūretü’l-A‘rāf) 141b/05
A. sūresi 141b/05
[=2]
‘Arafāt (Ar.) Mekke’nin doğusunda hacıların arife günü toplandıkları tepe.
‘A. ṭaġı 165b/14
[=1]
‘arafe (Ar.) Hacıların Arafat’a çıktıkları Zilhiccenin dokuzuncu günü.
‘a. güni 108b/14
[=1]
‘araḳ (Ar.) Ter.
‘a.+ıla 5a/13
[=1]
ārām (Far.) Durma, dinlenme.
ā. it- 4b/09
ā. ṭut- 76b/03
[=2]
ārām-gāh (Far.) Dinlenme yeri.
ā.+a 93a/02
ā.+ı 68b/12, 226a/10
[=3]
‘ar‘ar (Ar.) Dikenli ardıç ağacı, dağ servisi.
‘a. 168a/02, 168a/04
[=2]
ārāste (Far.) Süslü, süslenmiş, bezenmiş.
ā. 82b/05
ā. ḫon 114b/03
ā. it- 206b/04
ā. ḳıl- 79a/13, 159b/04
ā. ol- 82a/05, 152b/05, 166b/15, 190a/04, 198a/05, 212a/04, 216b/11
[=12]
ārāyiş (Far.) Süs, zinet, bezek.
ā. 135b/08, 230b/15
ā. (söz ārāyiş idici kişi) 159b/03
ā.+dür 131b/15
ā.+e 180a/01
ā.+i 70a/15
ā.-i dünyā 86a/03
ā.+inden 82b/06
ā.+ine 223a/02
ā.+ine (cemāl ārāyişi) 115b/15
ā.+ine (ten-i ārāyiş) 118b/03
ā. it- 135b/10, 230b/15
[=13]
ārāyişlü Süslü, süslenmiş.

ā. 139a/05, 230a/02
ā. (altun ārāyişlü) 132a/01
[=3]

‘arbede (Ar.) Kavga, gürültü, patırtı, dalaş.
‘a.+ye 115a/05
[=1]

arduç Kozalaklılar sınıfının çamgiller familyasından, yapraklarını kışın da dökmeyen, çeşitli türleri bulunan ağaç veya ağaççık.
a. 55b/10, 55b/10, 55b/11, 55b/12
[=4]

arı Temiz, pak, saf.
a. 64b/02, 64b/02, 88a/10, 165a/03, 209a/02
[=5]

arış (Far.) Elin orta parmak ucundan dirseğe kadar olan mesâfe miktarındaki uzunluk ölçüsü.
a. 24b/07
a.+ı (arşı) 24b/08
[=2]

‘ārız (Ar.) Sonradan ortaya çıkan.
‘ā. ol- 6b/02, 230b/15
[=2]

‘āriyet (Ar.) Gelip geçici, ödünç.
‘ā. 167a/15
‘ā.+e 167b/01
[=2]

arḳa Sırt, arka taraf.
a. 37a/03, 37a/04, 37a/05, 37a/08, 37a/12, 37a/14, 105a/08
a.+da 37a/05
a.+sı 14a/13, 37a/04, 37a/09, 49a/10, 160a/01
a.+sıçun (arḳası-çun) 218b/01
a.+sın 37a/07, 37a/07
a.+sına 11b/08, 37a/06, 37a/10, 46a/09, 57a/07, 57a/12, 71a/01, 176b/05, 221a/04
a.+sında 176b/07
a.+sından 159a/03
a.+sını 37a/11
a. ṭutın- 165b/07
[=29]

arḳun Aheste, yavaş, ağır, sakin.
a. 228a/15, 230b/15
[=2]

arpa Arpa.
a. 42b/03, 42b/04, 42b/04, 42b/05, 94b/07, 94b/13, 116a/03, 158a/06
a. ek- 58b/12
a. etmegi 64b/07
a. şatıcı 42b/06
a. unı 24a/13, 114a/11
[=13]

arslan Aslan.
a. 10a/14, 56b/12, 56b/13, 57a/08, 57a/11, 57a/12, 127b/07
a. (dişi arslan) 57a/09
a. (irkek arslan) 57a/04, 57a/09
a. āvāzı 33b/02
a. ayaġı 35a/14
a. başı 87b/09
a. enügi 57a/10
a.+ı 57a/03, 57a/10
a.+ıla (arslan-ıla) 56b/13, 57a/02, 103b/02
a.+ıla (irkek arslan-ıla) 57a/06
a.+lar 82a/12
a. südi 148b/07
a.+uŋ 56b/15, 57a/01, 57a/05, 57a/07
[=26]

‘arş (Ar.) Göklerin en yüksek katı, dokuzuncu gök.
a. 127a/15, 167b/12, 167b/13, 167b/15, 168a/01
a.+ı 18a/01, 167b/13
[=7]

art Arka.
a.+ına (ardına düş-) 28b/09, 115b/13
a.+ınca (ardınca) 61b/11, 115b/04, 155a/09, 173b/09, 177b/01, 185b/06, 202b/04, 219b/14
a.+ında (ardında) 16a/04, 26a/10
a.+ındadur (ardındadur) 70a/03
a.+ından (ardından) 103a/01, 167a/03, 195b/11, 197b/12
[=17]

art- Artmak, çoğalmak, ziyadeleşmek, fazlalaşmak.
a.-a 36b/11, 85b/11, 171b/07
a.-sa 190b/07
[=4]

artlaş- *işteş f.* Ata binenin arkasına binmek, art arda binmek.
a.-mış 26a/09
[=1]

artuḳ Sayıca fazla, pek çok.

a. 41a/03, 95a/09, 134a/10
a. (dörtden artuḳ) 121b/12
a. ol- 60b/03, 120b/11, 120b/12
[=7]
artuḳlıḳ Fazlalık.
a. 35a/13, 84b/08
a.+ına (artuḳlıġına) 53a/12, 220b/13
[=4]
artuḳluḳ *bk.* artuḳlıḳ
a.+ına (artuḳluġına) 211a/08
[=1]
aru Arı.
a. 34b/01, 54a/05, 54a/05, 54a/06, 54a/10
a.+sı 54a/07
[=6]
aruḳ Zayıf, cılız.
a. 18a/01, 56a/05, 97a/09
a. ol- 158b/10
[=4]
aruḳlık Zayıflık, cılızlık.
a. 60b/01
a.+dan 60b/02
a.+ı (aruḳlıġı) 60b/02, 166b/13
[=4]
‘arūs (Far.) Düğün.
‘a.+a 152a/07
[=1]
‘arż (Ar.) Sunma, bir büyüğe takdim etme, sunu.
‘a. it- 4a/12, 8b/06, 13a/02
[=3]
‘arzūmendlıḳ Özleme, arzulama durumu.
‘a. 167b/03
[=1]
aş- Asmak, idam etmek.
a.-alar 31b/07
a.-an 31b/08
a.-ar 31b/04, 31b/11
a.-arlar 31b/09
a.-sa 188b/05
[=6]
‘aṣā (Ar.) Değnek, sopa.
a. 134b/13, 168a/11, 168a/11, 168a/15
a.+nuŋ 168a/12
a.+sı 168a/14
a.+ya 168a/14
a.+yı 168a/12, 168a/13
[=9]
aşacaḳ Askı.
a. (bardaḳ aşacak) 91b/05
[=1]
āsān (Far.) Kolay.
ā. (işi āsān ol-) 76b/15, 158a/04, 175a/02
ā. (işleri āsān ol-) 111a/10
ā. eyle- 141a/05
ā. ol- 2b/03, 18a/01, 37b/07, 41a/11, 92b/02, 92b/04), 94b/11, 117a/01, 123b/01, 136b/09, 143a/04, 143b/01, 143b/06, 144b/11, 145a/01, 145a/09, 152b/09, 230b/15
[=23]
āsānlıḳ Kolaylık.
ā. 18a/01
ā.+a (āsānlıġa) 189b/01
ā. bul- 109b/02
ā.+ıdur (āsānlıġıdur) 117b/14
ā.+ıla (āsānlıġ-ıla) 35a/09, 42b/06, 59b/02, 60a/01, 77b/14, 139b/09, 151a/02, 182a/03, 188b/15, 206b/11, 230b/15
ā.+ına (āsānlıġına) 230b/15
[=16]
āsānraḳ Daha kolay, pek kolay.
ā. ol- 76b/01
[=1]
āsāyiş (Far.) Rahat, huzur, sükunet.
ā. bul- 99b/13
ā.+den 5b/10
a.+e 201b/15
ā.+i 5a/01
[=4]
‘ases (Ar.) Gece bekçisi.
‘a. 168a/08
‘a.+iledür (ases-iledür) 168a/09
‘a.+ler 168a/09
[=3]
aṣḥāb (Ar.) Peygamberimizi görmek ve sohbetine ermek şerefini kazanmış kimseler, sahabeler.
a.+ı 1b/06, 3b/02
a.-ı rasūl raḍıyallāhu ‘anhum 4a/06
a.-ı selāṭīn 27b/07, 27b/08
a.+ından 200b/01
[=6]
aşıl- Asılmak.
a.-maḳ 31b/03

a.-mış 40b/01, 52a/08, 60a/04, 71b/08, 82b/10, 118a/06, 194b/12
a.-mış dur- 69b/09
a.-mış gör- 88b/01
a.-mış ol- 52a/10, 122b/01
a.-mışken 31b/05, 31b/12
a.-sa 193a/06
a.-ur 193a/05
[=16]

aşıllu Asıllı, asil.
a. 43b/08, 200a/14, 202a/05, 213b/05, 214a/05
a. (alçaḳ aşıllu) 55a/08
a. (eyü aşıllu) 113a/10
a. (kiçi aşıllu) 55b/03
a.+ya (kiçi aşıllu) 55a/14
[=9]

‘aşır (Ar. *‘aṣr*) Devir, zaman.
‘a.+dı (vāḥid-i ‘aşır) 2a/14
[=1]

‘āṣī (Ar.) İsyan eden, karşı gelen, Allah’ın emirlerine karşı çıkan, günahkâr.
‘ā. 17b/14, 18a/01
‘ā. ol- 18a/01, 59a/13, 161b/12, 180b/01
[=6]

aṣīl (Ar.) Onuru, şerefi, yüceliği, incelik ve zarafeti olan.
a. 197a/09
a. (aṣīl-zāde) 197a/12
[=2]

aṣīl-zāde (Ar.+Far.) Soylu ve görgülü bir aileye mensup olan kişi.
a. 197a/12, 215b/11
[=2]

aṣl (Ar.) Asıl,temel, kök.
a. 5b/14, 87b/05, 159b/05
a.+da 5b/12, 12b/04, 147a/06
a.+dan 26a/02, 125a/12
a.+dur 13b/04
a.+ı 5b/02, 8a/07, 8b/03, 102a/05, 102a/05, 168a/04, 208b/12
a.-ı ḫalāyık 82b/04
a.-ı māl 192b/02
a.-ı nesīb 112b/05
a.-ı şerī‘at 202a/08
a.+ından 151b/13, 178b/07
a. üzerine ol- 42a/01
[=23]

aṣliyye (Ar.) Asıl, temel.
a.+sini (ḥarāret-i aṣliyye) 5a/07
[=1]

‘Aṣr (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 103. sûresi.
‘A. (ve’l-‘Aṣr sūresi) 145b/04
[=1]

aṣṣı Yarar, fayda.
a. bul- 76b/04, 76b/06
a.+ya 76a/10
[=3]

āsūdelıḳ Üzüntü ve endişeden uzak olma, huzur, esenlik.
ā.+a (āsūdelıġa) 198a/01
[=1]

aş Yemek.
a. 41b/01
a. (sirkelü aş) 139b/03
a. bişürici 57a/14, 57a/15
a. eyle- 131a/01
a.+ı (enār aşı) 64a/13, 64a/13
a.+ı (etmek aşı) 19a/03, 19a/14, 19a/14
[=10]

aşaġa Aşağı, alt.
a. 73a/12, 115b/01, 116a/07, 116b/13, 121a/15, 122b/02, 135a/04, 135a/05, 159a/03, 193b/06, 205b/14, 220a/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15
a. (baş aşaġa eyle-) 183b/02
a.+dan 120a/15
a.+dur 229b/08
a.+in- 25b/03, 25b/04, 58a/06, 58a/06, 58a/07
a.+sı 120a/05, 127a/11
a. ṭamaḳ 165a/08
a.+ya 136a/03
[=27]

aşçı Yemek pişiren kimse.
a. 57b/01
[=1]

‘āşıḳ (Ar.) Seven, aşık, tutkun.
‘ā. ol- 77a/01, 109b/10, 167b/02, 167b/03
[=4]

āşikāre (Far. *āşkāre*) Belli, açık, ortada, meydanda.
ā. 30a/03, 55b/01, 130a/12, 164a/11, 190a/01, 227b/06
ā. (sırrı āşikāre ol-) 118b/04

ā. eyle- 78a/14
ā. ol- 13b/06, 78b/03, 78b/05, 82b/07, 86a/10, 100a/12, 137a/08, 137a/09 148b/15, 176b/14, 177a/09, 197b/11, 197b/14, 221b/09, 230b/09
[=23]
āşikārelıḳ Aşikâr olma durumu.
ā.+ı (āşikārelıġı) 160b/12
[=1]
āşinā (Far. *āşnā*) Bildik, tanıdık.
ā. ‘avrat 167a/07
ā. ol- 140a/11, 224a/11
[=3]
āşinālıḳ Tanışıklık, yakınlık, ahbaplık.
ā. eyle- 210b/10
ā. it- 225b/06
[=2]
aşḳar (Ar. *eşḳar*) Al renkli at.
a. 26a/03, 173b/02
a. at 25a/15
[=3]
aşsuzlıḳ Yiyeceksiz, yemeksiz olma durumu.
a.+a (aşsuzlıġa) 107b/09
[=1]
āşūb (Far.) Kargaşa, karışıklık.
ā. (ceng ü āşūb) 15a/12
ā. (ceng ü āşūb düş-) 18a/01
ā.+a 158a/14
ā.+dur (ceng ü āşūb) 15a/12
ā.+e (ceng ü āşūb) 229b/02
[=5]
āşufte (Far.) İşveli, çekici, oynak**.**
ā. ol- 18a/01, 77a/11
[=2]
‘āşūre (Ar.) Muharrem ayının onuncu günü.
ā. 53a/14
[=1]
at At, binek hayvan.
a. 10a/01, 10a/03, 25a/02, 25a/09, 25b/07,25b/08, 25b/09, 25b/10, 25b/12, 26a/15, 26b/02, 26b/05, 26b/08, 26b/14, 27a/01, 27a/01, 27a/03, 27a/05, 27a/07, 35a/15, 36a/12, 46a/03, 55b/14, 98a/15, 127b/06, 183a/02
a. (egir at) 26a/04
a. (pālānlu at) 27a/07
a. (tāzī at) 25a/03
a. (yorġa at) 26a/13
a.+a (ablaḳ at) 25a/13
a.+a (aşḳar at) 25a/15
a.+a (çil at) 25b/02
a.+a (egir at) 25a/15
a.+a (ḳara at) 25a/14
a.+a (ḳula at) 25b/01
a.+a (şaru at) 25b/01
a.+a (tāzī at) 25a/04
a.+a bin- 25a/10, 25a/10, 25a/11, 25b/05
a. āvāzı 33a/08
a. başı 87b/07
a. çap- 25b/06, 135b/03, 145b/01
a.+dan 25b/03, 36a/15
a.+dan (yalıncaḳ at) 25b/03
a. eti 26a/06, 187a/04
a. gemi 36a/11, 36a/11
a.+ı 26b/03, 26b/11
a.+ıla (at-ıla) 26b/06, 36a/13
a.+ın 26b/12, 26b/13
a.+ına 176b/04, 214b/15
a.+ını 26b/11, 224b/06
a.+ınuŋ 27a/09
a.+lar 10b/14, 26a/11, 82a/14
a.+ları 56a/05
a. sergīni 138b/03
a. südi 26a/08
a. ṭalaġı 162b/15
a.+uŋ 10a/02, 25a/05, 25a/07, 26b/01, 27a/02
a.+uŋ (tāzī at) 25a/05
[=78]
at- Bir cismi bir yöne doğru fırlatmak.
a.-ar 30a/04, 30a/05, 30a/07, 41b/04, 158a/11, 215b/09, 219b/14
a.-arlar 20a/10
a.-duġı 30a/08, 41b/06, 41b/10, 41b/11, 42a/01, 110a/09
a.-maḳ 30a/03
a.-sa 30a/06, 30a/09, 41b/05, 41b/08, 41b/09, 41b/14, 41b/15, 95b/03, 112b/02, 126a/12, 131b/05, 138b/05, 191a/14, 211b/13, 212a/09, 219b/15, 230b/15
a.-salar 116b/08
kesüp at- 191a/14
[=34]
ata Baba.

a. 7a/09, 88a/05, 157a/02, 230a/13
a.+dur 51b/13, 157a/03, 194b/05
a. ḳarındaşı 120a/06
a.+nuŋ 37a/13, 89b/08, 120a/09
a.+sı 15a/03, 26a/02, 35a/10, 37b/10, 61b/15, 62a/06, 80a/14, 87b/04, 136a/04, 157a/04, 157a/05, 181a/02, 226a/14
a.+sına 7a/01, 8b/06, 80b/06
a.+sından 86b/13, 136a/04, 208b/13, 218b/01
a.+sını 17a/04, 62a/07
a.+sınuŋ 66a/11, 138a/11, 143a/10, 185a/15, 198a/12
a. vü ana 35a/09
a.+ya 39a/06, 61a/13, 88a/08, 89b/08, 120a/06, 120a/09, 138a/11, 168b/07, 195a/14, 206b/09, 208b/15
[=50]

‘atā (Ar.) Hediye, bağış, ihsan.
‘a. (iḥsān ve ‘aṭā eyle-) 99b/14
‘a. al- 167b/10
‘a. bul- 52b/09, 98a/02, 126b/01, 169a/08, 206a/01
‘a. iriş- 103a/12, 157a/12
‘a. it- 89a/03
‘a. ḳıl- 18a/01
‘a.+sından 177b/02
‘a. ve iḥsān bul- 30a/08, 145b/13
‘a. vir- 73b/02
‘a.+ya 123b/14, 177b/04
[=17]

āteş-gede (Far.) Ateş yanan yer.
ā. 23b/15, 24a/03
[=2]

atış- *işteş f.* Karşılıklı olarak birbirine bir şey atmak, birbirine atmak, fırlatmak.
a.-urlar 23b/05
[=1]

atlu Süvari, ata binmiş kimse.
a. 55b/13, 56a/02, 56a/03, 139a/10, 186a/12
a. (yüz atlu) 158a/05
a.+lar-ıla 55b/14
a.+ları 55b/15, 56a/01, 56a/04
[=10]

atmaca Yırtıcı bir kuş, atmaca.
a. 65a/13, 65a/14, 65a/15
[=3]

av Av.
a. 56b/08, 56b/10, 65a/03
a.+ıçun 41b/08
a.+lar 65a/04
[=5]

‘avām (Ar.) Halk.
‘a. 88b/13, 105b/02, 215b/14, 230b/15
‘a.+a 27a/03, 93b/07, 112a/11, 153a/01
‘a.+dan 92a/10, 92a/11, 178b/13
‘a.+uŋ 12a/03, 91b/12, 105a/11
[=14]

‘avān (Ar.) Yardımcılar.
‘a.+a 44b/12
‘a.+dan 222b/13
‘a.+ıla (‘avān-ıla) 222b/13
‘a.+lar 177b/03
‘a.+ları 69a/13
‘a.+larından 198a/10
‘a. ol- 23a/13, 172a/10
[=8]

‘avānlıḳ Yardımcı olma durumu.
‘a.+dur 222b/12
[=1]

āvāz (Far.) Ses, seda.
ā. 31a/15, 31b/01, 31b/02, 34b/04, 225b/08, 228a/11, 229a/06
ā. gel- 20a/15, 20b/14, 34b/03
ā.+ı 34a/14, 34b/01, 34b/01, 78b/04
ā.+ı (‘avrat āvāzı) 31b/03
ā.+ı (eşek āvāzı) 46a/12
ā.+ı (keçi āvāzı) 33b/01
ā.+ı (ḳurbaġa āvāzı) 34b/02
ā.+ı (şaġu āvāzı) 149b/08
ā.+ıla (āvāz-ıla) 146b/06, 228b/02
ā.+ın 10a/04, 10a/06, 18a/01, 31b/02, 33a/02, 33a/06, 33a/07, 33a/10, 33b/12, 33b/15, 34a/08, 34a/13, 34a/14, 80b/14, 85a/06, 115a/13, 134a/07, 162a/04, 164b/06, 174b/04
ā.+ın (ādem āvāzı) 31a/15
ā.+ın (arslan āvāzı) 33b/02
ā.+ın (at āvāzı) 33a/08
ā.+ın (ayu āvāzı) 33b/04
ā.+ın (bülbül āvāzı) 75a/03
ā.+ın (çaġa āvāzı) 34a/01
ā.+ın (çaḳal āvāzı) 33b/07
ā.+ın (çaḳır ṭoġan āvāzı) 33b/10

ā.+ın (çil āvāzı) 34a/03
ā.+ın (deve āvāzı) 33a/14, 33b/09
ā.+ın (dilkü āvāzı) 33b/08
ā.+ın (eşek āvāzı) 33a/11
ā.+ın (geyik āvāzı) 33b/02
ā.+ın (gögercin āvāzı) 33b/15
ā.+ın (ẖorūs āvāzı) 33b/13, 113a/08
ā.+ın (it āvāzı) 33b/06
ā.+ın (ḳāmet āvāzı) 80b/15
ā.+ın (ḳarġa āvāzı) 34a/08
ā.+ın (ḳatır āvāzı) 33a/12
ā.+ın (ḳaz āvāzı) 34a/11
ā.+ın (kerkes āvāzı) 33b/09
ā.+ın (ḳoyun āvāzı) 33a/15
ā.+ın (ḳurd āvāzı) 33b/05
a.+ın (oġlaḳ āvāzı) 33b/01
a.+ın (ördek āvāzı) 34a/11
ā.+ın (pars āvāzı) 33b/04
ā.+ın (peleng āvāzı) 33b/03
ā.+ın (saḳsıġan āvāzı) 33b/14
ā.+ın (sıçan āvāzı) 33b/08
ā.+ın (şıġır āvāzı) 33a/13
ā.+ın (şıġurcık āvāzı) 34a/09
ā.+ın (ṭavşancıl āvāzı) 33b/11
ā.+ın (ṭavuḳ āvāzı) 34a/06
ā.+ın (ṭāvūs āvāzı) 34a/04
ā.+ın (ṭoŋuz āvāzı) 33b/07
ā.+ın (ṭurna āvāzı) 34a/04
ā.+ın (ügeyik āvāzı) 34a/02
ā.+ın (zārīlıḳ āvāzı) 33a/07
ā.+ından 160b/13
ā.+ları 134a/08
ā. vir- 18a/01, 33a/02, 33a/03, 34b/06
[=87]

āvāze (Far.) Ses.
ā.+dür 20b/15
ā.+ler-ile 55a/05
[=2]

āvāzlu Sesli.
ā. 225b/04, 225b/07
[=2]

avcı Avcı.
a. 56b/12
[=1]

avla- Avlamak.
a.-r 133b/14
a.-sa 56b/09, 117a/07
a.-yup 196a/01
[=4]

ʿavrat (Ar.) Kadın.
ʿa. 7b/09, 12b/15, 13a/01, 15b/05, 25b/13, 25b/14, 25b/15, 26a/03, 26a/03, 26a/04, 26a/04, 26a/14, 30b/06, 32a/09, 32a/10, 32b/13, 32b/14, 33a/01, 33b/15, 34a/02, 34a/07, 35a/12, 40a/02, 40a/04, 40a/07, 40a/10, 40b/01, 40b/13, 40b/15, 41a/01, 41a/02, 41a/13, 45a/09, 48b/11, 53b/04, 58a/02, 62b/13, 70a/14, 71a/01, 72a/13, 73b/03, 73b/12, 75a/01, 75b/12, 76b/04, 77a/05, 79a/13, 80b/04, 86b/07, 86b/09, 87a/07, 88a/03, 88a/04, 88b/09, 93b/15, 94a/02, 100a/11, 100a/14, 100b/02, 102a/08, 102a/12, 102b/14, 103b/15, 104b/04, 105b/03, 105b/10, 107a/06, 113b/10, 116a/12, 117b/12, 118a/13, 121b/05, 127b/06, 128b/14, 130a/05, 132a/08, 132a/09, 132b/04, 132b/05, 132b/05, 133b/04, 134a/01, 135a/05, 136a/09, 140a/12, 147a/03, 148a/07, 148a/08, 148a/11, 150b/11, 151b/02, 159a/08, 159a/15, 160a/13, 162a/14, 162b/06, 162b/06, 162b/07, 163a/12, 166a/07, 166a/07, 166a/08, 166b/12, 166b/14, 167a/05, 167a/08, 167a/10, 167a/11, 171a/15, 171b/02, 171b/07, 173b/02, 173b/05, 173b/10, 174a/05, 178b/02, 178b/13, 179a/04, 179a/05, 179a/05, 181b/11, 188b/07, 191b/01, 195b/15, 202b/01, 203a/11, 206a/05, 211b/06, 213a/07, 214a/15, 214a/15, 218a/06, 218a/07, 219b/08, 222a/08, 222a/09, 223b/14, 226a/12, 227b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231b/03
ʿa. (bī-aṣl ʿavrat) 102a/11
ʿa. (ġanī ʿavrat) 175a/12
ʿa. (ġarīb ʿavrat) 167a/07
ʿa. (kāfire ʿavrat) 152b/03

‘a. (ḳarı ‘avrat) 37a/07, 166b/13, 166b/14, 190a/03
‘a. (yaramaz fi‘illü ‘avrat) 166b/14
‘a. (yigit ‘avrat) 127b/06, 166b/12, 167a/01
‘a. (yüklü ‘avrat) 32a/08
‘a.+a 24a/09, 24a/10, 24a/11, 24b/07, 27b/14, 28a/03, 29a/08, 29a/12, 29b/10, 32b/02, 32b/07, 32b/09, 32b/10, 32b/12, 40b/04, 43a/04, 43a/08, 43a/08, 44b/12, 46b/02, 48b/14, 51b/02, 52a/03, 52a/06, 53b/12, 54a/05, 54a/11, 57b/08, 64a/12, 70a/03, 70b/13, 70b/13, 71a/10, 74b/07, 75b/09, 75b/11, 77a/01, 78b/02, 80a/06, 83a/02, 84b/08, 85b/09, 86b/09, 88a/09, 90b/11, 90b/12, 91b/04, 91b/05, 92b/09, 92b/13, 93a/10, 93a/10, 93b/05, 93b/07, 98a/04, 99b/05, 100b/02, 102a/01, 102a/08, 102a/10, 102b/14, 103b/04, 107a/06, 107b/11, 109b/12, 110a/03, 110a/09, 111a/07, 111a/10, 111b/07, 116b/02, 118b/01, 121a/11, 121a/12, 124b/04, 129b/10, 131b/02, 138a/13, 138b/15, 139a/02, 139b/07, 147b/10, 151b/09, 152a/08, 153b/03, 157b/02, 159a/14, 159a/15, 161a/05, 164a/01, 178a/09, 178a/09, 178a/11, 178b/09, 179b/01, 180a/14, 186a/15, 187b/02, 188b/08, 190b/11, 195a/14, 196a/05, 196a/06, 200a/07, 202a/08, 203b/01, 204a/08, 204b/05, 205b/06, 206a/06, 206b/09, 206b/15, 208b/06, 208b/15, 212a/15, 213a/15, 213b/04, 214b/09, 215a/02, 215a/08, 215a/10, 217a/02, 217a/09, 218a/10, 218a/14, 218a/14, 218b/07, 220b/05, 222a/10, 222b/14, 225b/08, 227b/07, 230b/04, 230b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/07
‘a.+a (aḫbār-ı ‘avrat) 42a/09
‘a.+a (aldayıcı ‘avrat) 85b/01
‘a.+a (bī-dīn ‘avrat) 118a/02
‘a.+a (cāzū ‘avrat) 49a/03
‘a.+a (çirkīn ‘avrat) 159b/01
‘a.+a (dīn-dār ‘avrat) 153a/13
‘a.+a (er ü ‘avrat) 44a/07
‘a.+a (ḫidmet-kār ‘avrat) 125b/06, 157b/15, 163b/12
‘a.+a (ḫūb ‘avrat) 64a/01, 96a/09, 148a/02, 164a/06
‘a.+a (ḫūb ṣūretlü ‘avrat) 208b/01
‘a.+a (ketḫudā ‘avrat) 106b/07
‘a.+a (māl-dār ‘avrat) 208a/12
‘a.+a (mestūre yüzlü ‘avrat) 149a/13
‘a.+a (muḥteşem ‘avrat) 90b/09
‘a.+a (müfside ‘avrat) 71b/01
‘a.+a (pārsā ‘avrat) 211b/11
‘a.+a (rusbī ‘avrat) 230b/15
‘a.+a (şāliḥa ‘avrat) 118a/04
‘a.+a (şefḳatlü ‘avrat) 93a/03
‘a.+a (yaramaz ‘avrat) 149b/03
‘a.+a (yetīme ‘avrat) 83a/05
‘a.+a (yigit ‘avrat) 213b/02
‘a.+a (ża‘īfe ‘avrat) 78a/06, 189b/08
‘a. al- 15b/05, 15b/06, 25b/02, 26b/06, 26b/12, 27a/15, 35a/12, 35b/10, 36b/12, 39b/09, 39b/09, 40a/03, 40b/11, 40b/12, 40b/14, 41a/04, 41a/06, 41a/10, 45a/08, 54b/04, 58b/13, 61a/04, 61a/04, 62a/02, 63a/03, 64a/08, 65b/10, 74b/15, 75b/10, 80a/07, 81b/11, 82a/01, 83a/03, 84b/07, 85b/03, 90b/07, 90b/08, 92a/02, 92a/05, 93b/11, 94a/02, 94b/15, 100a/13, 105a/03, 105b/08, 110a/02, 112b/09, 113a/03, 115b/03, 121b/04, 131a/03, 134a/02, 134a/03, 135a/03, 135a/09, 139a/03, 140a/12, 149a/14, 149a/15, 153a/14, 159a/01, 160b/09, 161a/13, 173b/01, 173b/08, 178a/03, 178a/07, 179a/04, 179a/14, 181b/13, 182b/05, 187b/07, 188b/06, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/05, 197a/06, 197a/07, 197a/07, 197a/08, 197a/09, 197a/10, 199b/03, 200a/10, 202b/05,

204a/08, 204a/13, 205b/08, 209a/01, 209a/04, 209a/08, 211b/06, 211b/08, 212a/13, 213b/01, 217a/13, 217b/01, 221a/01, 221a/01, 221a/08, 222a/08, 222b/06, 222b/11, 225b/07, 229b/11, 230a/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

‘a. āvāzı 31b/03

‘a.+da 167a/02

‘a.+dan 52a/04, 54b/06, 69b/04, 78a/11, 84b/06, 91b/02, 99b/02, 128a/14, 131b/03, 135b/02, 147a/14, 154a/06, 161a/14, 179a/03, 189a/11, 194b/08, 195b/13, 195b/14, 196b/03, 223b/13, 230b/15

‘a.+dan (āşinā ‘avrat) 167a/07

‘a.+dan (ġanī ‘avrat) 85b/04

‘a.+dan (pākize ‘avrat) 77a/04

‘a.+dan (ulu ‘avrat) 169b/13

‘a.+dan (yaramaz ‘avrat) 148b/05

‘a.+dan ötürü 36a/01

‘a. dile- 76b/15, 78a/12, 82b/09, 86b/12, 94b/09, 102a/12, 102b/14, 103a/07, 118a/01, 121b/06, 124a/14, 132b/12, 133a/13, 133a/14, 151b/12, 152a/02, 153a/12, 154b/05, 155a/01, 167a/14, 171a/10, 173a/15, 173a/15, 178b/12, 180b/10, 182b/07, 189a/10, 194b/08, 203b/08, 203b/10, 206a/04, 227a/13, 230b/15

‘a.+dur 19b/07, 24b/04, 43a/12, 45a/07,46a/11, 54a/06, 54b/03, 59a/06, 62b/13, 81b/01, 85b/07, 89b/06, 90b/07, 92b/09, 96b/14, 99b/02, 101b/14, 101b/15, 102a/03, 107a/06, 110a/02, 114b/08, 117b/11, 121a/11, 127b/10, 131a/14, 133a/12, 151b/09, 153a/11, 157a/14, 161a/03, 161a/12, 161a/15, 163a/12, 173b/06, 175a/01, 178b/12, 180a/11, 185a/11, 191a/10, 196b/05, 197b/03, 204a/12, 208b/10, 212a/12, 216b/15, 222a/07, 222b/10, 230a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231b/02

‘a.+dur (bī-aşl ‘avrat) 102a/11

‘a.+dur (bī-ḥayā ‘avrat) 149b/04

‘a.+dur (dūn ‘avrat) 151b/02

‘a.+dur (ġanī ‘avrat) 175a/14

‘a.+dur (ḫidmet-kār ‘avrat) 157b/12, 163b/09

‘a.+dur (ḫūb avrat) 63b/07

‘a.+dur (ḫūb şūretlü ‘avrat) 123a/01, 157b/01

‘a.+dur (iki ‘avrat) 92a/05

‘a.+dur (müfside ‘avrat) 149b/05

‘a.+dur (pārsā ‘avrat) 105a/04, 157b/01

‘a.+ı 26a/14, 27b/02, 32a/06, 32a/09, 46a/06, 54b/05, 54b/07, 54b/08, 54b/08, 61b/13, 64a/09, 85b/04, 88a/03, 90b/09, 93b/13, 93b/14, 100b/09, 105b/12, 107a/01, 108a/14, 111a/08, 111a/09, 114b/09, 117b/12, 118a/06, 118a/06, 118a/08, 118a/08, 118a/09, 118a/10, 118a/11, 118a/11, 118a/14, 118a/15, 124b/07, 132a/07, 135a/05, 146a/05, 151b/14, 152a/02, 153b/01, 154a/07, 157a/15, 159b/08, 159b/12, 160a/14, 162b/01, 162b/03, 165b/06, 167a/04, 167a/08, 173a/12, 182b/06, 183b/15, 190b/06, 196a/10, 202b/02, 205b/15, 214b/15, 215a/03, 218a/07, 218b/07, 222b/09, 227a/13, 230a/10, 230a/15, 230b/15, 230b/15

‘a.+ı (biregü ‘avratı) 118a/04

‘a.+ı (fāsıḳa ‘avrat) 118a/03, 149b/05

‘a.+ıdur 57a/09

‘a.+ıla (‘avrat-ıla) 80a/07, 83b/06, 83b/11, 88b/08, 104b/03, 107a/06, 115a/06, 128b/04, 161b/02, 178a/04, 184a/13, 195b/12, 221a/03

‘a.+ıla (selīṭā ‘avrat-ıla) 159a/04

‘a.+ın 154b/11, 218b/08

‘a.+ın (fāḥişe ‘avrat) 167a/06

‘a.+ına 11b/04, 12b/01, 26b/12,

27a/15,32a/09, 36b/12, 40a/08, 40b/11, 41b/06, 41b/08, 49b/09, 55a/13, 64a/11, 71a/01, 80a/12, 85b/06, 90b/10, 93b/12, 103a/01, 104b/03, 117b/11, 133b/04, 135a/03, 147b/14, 152b/01, 153b/01, 154a/05, 159a/08, 164a/04, 164b/04, 167a/03, 167a/04, 167a/08, 182a/15, 186b/06, 190b/04, 196a/11, 208b/10, 213a/07, 217a/09, 230b/15

‘a.+ından 32b/07, 148b/02, 152b/02, 173b/12

‘a.+ını 41a/08, 84a/01, 84a/03, 135a/09, 152b/01, 204b/02

‘a.+ınuŋ 92a/08, 132b/04, 136a/10, 164a/03, 178b/11, 182b/08, 190b/05, 230b/03

‘a.+ıyla 27a/10, 49b/09, 85b/08, 103b/01, 103b/04, 118a/04, 132b/06, 151b/03, 161b/03, 164b/05, 169b/04, 196b/05, 199b/05

‘a. kişi 32b/03

‘a.+la 62b/13, 62b/14

‘a.+lar 15a/09, 18a/01, 33b/07, 40b/13, 53b/02, 54b/09, 94a/01, 102b/03, 105b/13, 105b/13, 105b/14, 110a/09, 117b/15, 151b/07, 152b/04, 152b/06, 178b/05, 190a/02, 208a/13, 215a/04, 216b/11, 230b/15, 230b/15

‘a.+lar (ḳarı ‘avrat) 31b/09

‘a.+lar-ıla 143b/12, 144a/04

‘a.+lar gibi 85b/15, 100a/09, 171a/11

‘a.+lara 28b/15, 56b/11, 86b/07, 129a/13, 129b/01, 137a/07, 139a/11, 151b/06, 151b/07, 178b/07, 178b/09, 227b/10, 230b/15

‘a.+lardan 52a/06, 69b/05, 85b/05, 92b/12, 120a/01, 132a/10, 139b/08, 146a/10, 153a/13, 157b/15, 161a/05, 163a/14, 163b/12, 164a/09, 184b/06, 185b/10, 190a/02, 196a/05, 204a/14, 210b/12, 215a/09, 216a/02, 231b/01

‘a.+ları 56b/12, 126b/04

‘a.+larından 185b/13, 209a/11

‘a.+larıyla 230b/15

‘a.+larla 158a/01

‘a.+laruŋ 28a/04, 53b/02, 93a/08, 126b/02, 132a/10, 133b/05, 175a/15, 194a/06

‘a.+laruŋ (ṭul ‘avrat) 75b/14

‘a. mīrāş̱ı 125b/07

‘a.+uŋ 26a/01, 26a/01, 26a/05, 30b/05,40a/09, 40b/10, 40b/12, 40b/15, 41a/10, 59b/04, 92b/09, 115b/04, 125a/06, 149b/06, 160a/13, 171a/14, 174b/05, 177b/15, 178a/10, 178b/14, 179a/02, 191b/02, 196b/08

‘a.+uŋ (iki ‘avrat) 171a/13

‘a.+uŋ (yad ‘avrat) 121a/03

[=847]

‘avratlıḳ Kadınlık, zevcelik.

‘a.+a (‘avratlıġa) 190a/05

[=1]

‘avret (Ar.) Vücudun mahrem yerleri, edep yerleri.

‘a. 169a/10

‘a.+dür 169a/11

‘a.+i 169a/11

‘a.+ini 169a/13

‘a.+üŋ 32b/08

[=5]

avuç Elin iç tarafı.

a.+ında (avcında) 122a/02

[=1]

ay (I) Ay, kamer.

a. 60b/13, 60b/14, 61a/01, 61a/02, 61a/04, 61a/06, 61a/07, 61a/10, 68a/12, 127a/13, 128a/13, 194a/06, 194a/12, 194b/01, 194b/05, 195a/09, 203a/05, 224b/13

a.+a 13b/15, 27b/11

a.+dan 195a/02

a.+ı 60b/14, 61a/03, 61a/05

a.+ıla (ay-ıla) 8b/05,61a/02

a.+ve güneş 61a/09

[=27]

ay (II) Yılın on ikide biri.

a. (altı ay) 4a/02

a.+da (altı ay) 4a/02, 9a/09

a.+ı (Ramażān ayı) 53a/10

a.+ında 228b/13

a.+uŋ 14b/15, 60b/15
[=7]
aya Avuç içi.
a. 59b/10
a. ḳars- 59b/06, 59b/07, 59b/08
a.+sı 59b/08
a.+sında 120b/10
a.+sını 50b/15
a. ur- 50b/12
[=8]
ayaḳ Ayak.
a. 34b/07, 35b/05
a. (iki ayaḳ) 35a/09
a. (saç ayaḳ) 135b/05
a. bağı 35b/07, 36a/08
a. bağın 35b/08
a.+da 35a/13
a. dırnağı 127b/15
a. dög- 35b/06, 35b/07
a.+ı 11b/14
a.+ı (arslan ayağı) 35a/14
a.+ı (ayağı) 34b/08, 34b/08, 34b/09, 34b/10, 34b/12, 34b/14, 34b/15, 35a/01, 35a/04, 35a/06, 35a/14, 35b/01, 35b/01, 35b/02, 44b/03, 49a/15, 59b/09, 60b/11, 67b/10, 116b/15, 160a/04, 214b/06, 222b/07, 224b/08, 230b/15
a.+ı (kuş ayağı) 35b/03
a.+ı (şığır ayağı) 35a/15
a.+içun (ayağı-çun) 218b/02
a.+ın (ayağın) 35a/07, 69b/09, 160b/13, 230b/15
a.+ına (ayağına) 49b/01, 81a/05, 81a/05, 90b/10, 212a/10, 222b/06
a.+ında (ayağında) 35a/03, 35b/08, 35b/11, 35b/13, 36a/06, 76a/13, 76b/03, 76b/08, 76b/10, 76b/11, 76b/13, 90b/08, 126a/02, 131b/06, 132a/14, 160a/14, 179b/13
a.+ında (iki ayağında) 35b/09
a.+ındağı (ayağındağı) 35b/14
a.+ından (ayağından) 76b/07, 76b/12
a.+ını (ayağını) 35a/15, 35b/03, 76b/09
a.+ınuŋ (ayağınuŋ) 67b/13, 118b/05
a.+ları 34b/15, 35a/02, 35a/04, 35a/04, 35a/10, 35a/11
a.+ların 17a/14
a.+larını 35a/12, 85b/15
a. ṭamarı 162a/10
[=87]
ayaḳlu Ayağı olan, ayağı bulunan.
a. 44a/08
a. (dörd ayaḳlu cānāvar) 54b/01, 224b/06, 230b/15
a. (dört ayaḳlu) 10a/06, 84a/04, 103a/10, 119a/01, 119a/06
a. (dört ayaḳlu cānāvar) 30a/09, 41b/14, 107a/10, 148a/09, 177a/12, 191a/11, 210b/06
a. (dört ayaḳlu ḥayvān) 87a/05, 103a/09, 138b/07
a. (dört ayaḳlu ṭavar) 28b/08, 141b/04
a.+dan (dört ayaḳlu) 66b/11
a.+lar (dört ayaḳlu) 119a/02
a.+laruŋ (dört ayaḳlu) 119a/07
a.+sın (dört ayaḳlu) 119a/01
a.+ya (dört ayaḳlu) 103a/10
[=26]
ayaḳsuz Ayağı olmayan, ayaksız.
a. 44a/08
a. aġaç 44a/06
[=2]
ʻayāl (Ar. *ʻiyāl*) Aile reisinin geçimlerini sağlamak zorunda olduğu kimseler, çoluk çocuk.
ʻa. (ehl-i ʻayāl) 182b/01
ʻa.+dur (muvāfıḳ ʻayāl) 151b/12, 100b/08
ʻa.+e 35b/05, 189b/14, 210b/06, 210b/08
ʻa.+e (fesād-ı ʻayāl) 127b/10
ʻa.+i 26b/11, 38b/14, 60b/06, 75a/12, 84a/08, 88b/11, 90b/15, 112a/01, 126b/08, 130a/07, 132a/05, 133a/06, 133a/11, 148b/10, 152b/11, 159a/04, 170a/10, 191a/08, 221a/02, 223b/04, 225a/02, 230b/15
ʻa.+i (ehl-i ʻayāl) 26b/09, 31a/11, 161b/01
ʻa.+içün (ʻayāli-çün) 121a/07, 214a/14
ʻa.+idür 88b/10
ʻa.+ile (ʻayāl-ile) 172b/02
ʻa.+in 189b/07
ʻa.+inden 26b/10, 26b/14, 126b/05, 185a/07, 201a/12, 215a/06, 227a/14

‘a.+inden (ehl-i ‘ayāl) 26b/08, 48a/10
‘a.+ine 54a/01, 54a/10, 55b/08, 112a/13, 132b/07, 138b/06, 138b/10, 139b/06, 153a/08, 182a/11, 189a/01, 189b/09, 218a/08
‘a.+ine (ehl-i ‘ayāl) 113a/01
‘a.+ini 189b/12, 215a/06
‘a.+inüŋ 230a/15, 230b/15
‘a.+inüŋ (ehl-i ‘ayāl) 121a/02
‘a.+iyle 19b/01, 19b/04, 31a/10, 149a/01
‘a.+iyle (ehl-i ‘ayāliyle) 121a/06
‘a.+iyle (ehl ü ‘ayāl) 18a/01
‘a.+leri 18a/01, 185a/08, 189b/10, 189b/12
[=76]

‘ayb (Ar.) Utanılacak şey, kusur.
‘a. 185b/06, 214b/13
‘a.+ı 32b/08
[=3]

‘ayblu Ayıbı olan, kusurlu.
‘a. 107a/06
[=1]

‘aybsuz Ayıbı olmayan, kusursuz**.**
‘a. 18a/01
[=1]

aydın Işık, aydınlık, nur.
a.+ı 61a/06
a.+ın 203a/05
a. ol- 175b/13
[=3]

aydınlıḳ Aydın olma durumu.
a.+a (aydınlıġa) 166b/11, 175b/13, 175b/14, 176a/04
a.+ı (aydınlıġı) 22b/13, 47a/12
a. vir- 22b/15, 23a/10
[=8]

āyet (Ar.) Kur’an-ı Kerim’deki sureleri meydana getiren kelime veya cümlelerden her biri.
ā.-i ġazāb 146b/03
ā.-i Ḳur’ān 28a/06
ā.-i raḥmet 39a/04, 39a/05, 146b/03
ā.+ile (āyet-ile) 9a/07
ā.+in 146a/13, 146a/14, 146b/07
ā.+in (Ḳul Allahümme malike'l-mülki āyeti) 141a/15
ā.+in (Şehidellāhü ennehū āyeti) 141a/13
[=11]

Āyet el-kürsī (Ar.) Bakara sûresinin 255. ayeti.
Ā. 13b/09, 141a/09
[=2]

āyīne (Far.) Ayna.
ā. 31b/15, 32a/01, 32a/01, 32a/02, 32a/04, 32b/04
ā. aç- 32a/14, 32b/01, 32b/02, 157b/10
ā. açıcı 32a/14
ā.+de 32a/13
ā.+nüŋ 32a/02
ā.+sin 32a/03
ā.+sine 8a/14
ā.+ye 32a/06, 32a/11, 32a/12
ā.+yle 136a/01
[=19]

āyīne açıcı Aynaya veya parlak cisimlere bakıp görülen şekillere göre gaipten haber veren kişi.
ā. 32b/02
ā.+ya 32b/01
[=2]

ayır- Yarmak, ikiye bölmek.
a.-sa 30a/14, 88a/01
a.-salar 86b/14
[=3]

ayırıcı Ayırma özelliği ve ayırma gücü bulunan.
a.+dur 157b/11
[=1]

‘ayn (Ar.) Göz.
‘a. 7a/09
[=1]

ayran Ayran.
a. 48b/06, 48b/07, 48b/07
[=3]

ayrıl- *dönüşlü f.* Ayrılmak.
a.-a 56a/13, 86b/14, 134b/06, 173b/13, 228b/04
a.-mak 225a/13
a.-mış 174b/13, 230b/15
a.-mış gör- 222a/12
a.-ur 86b/13, 90a/12, 92b/10
[=12]

ayru Ayrı, uzak.
a. 209b/11, 213a/01, 223b/14
a. düş- 66b/06, 93b/13, 134b/05, 227a/14
[=7]

ayruḳ Başka, diğer, gayrı.

a. 4a/07, 18a/01, 66b/07, 66b/09, 66b/10, 66b/10, 66b/11, 78a/08, 128a/11, 146a/08
[=10]
ayrulıḳ Ayrı olma, hicran, firkat.
a. 77a/07
a. düş- 230b/15
[=2]
ayu Ayı.
a. āvāzı 33b/04
a. süd̈i 148b/03
[=2]
ayva Ayva.
a. aġacı 43a/09
[=1]
az- Yolunu şaşırmak, kaybolmak.
a.-mışı 212b/07
[=1]
az Az.
a. 8a/03, 12a/15, 24b/07, 39b/05, 40b/08, 41a/12, 43b/04, 43b/04, 43b/09, 43b/12, 43b/13, 47b/09, 67a/09, 77b/12, 83b/15, 86a/05, 94a/08, 94b/08, 95a/05, 98b/03, 102b/04, 126b/04, 128a/12, 134b/08, 145a/04, 145b/11, 145b/13, 159b/10, 161a/07, 163a/04, 163b/08, 175a/04, 176a/07, 179a/04, 193a/04, 194a/04, 198a/09, 198a/11, 198a/12, 202a/09, 205a/06, 213a/14, 218b/11
a. (ġaybeti az eyle-) 159b/11
a. (ḳadri az ol-) 159b/07
a. (ma‘īşeti az ol-) 160a/03
a. (mālı az ol-) 160a/04, 160a/04
a. (‘ömri az ol-) 34b/12, 71b/11, 149b/14
a. az 154a/12, 154a/13
a. māl 73b/11
a. sözlü 43a/12
[=55]
‘azāb (Ar.) Bela, işkence.
‘a. 146a/14, 161a/07
‘a.+a 16b/04, 18a/01, 18a/01, 23b/02, 66b/02, 101a/03, 109b/04, 198a/15, 228a/08
‘a.+a düş- 109b/01
‘a.+dan 129a/08, 143a/04, 144b/08
‘a.+dan emīn ol- 62a/14
‘a.+dan ḳurtıl- 65a/11
‘a.+dur 61b/09, 155b/06, 161a/06
‘a. eyle- 230b/15
‘a. eyleyici 104a/13
‘a. gel- 179b/01
‘a.+ıdur 229a/10
‘a.+ına 34b/02
‘a.+ından 144a/06
‘a. iriş- 192a/05
‘a. ol- 12b/06, 150b/08, 175a/03, 193a/05, 228b/14
[=32]
azacuḳ Azıcık.
a. 24a/15, 25b/02, 30a/02, 64b/05, 72a/14, 77b/15, 78a/12, 98b/03, 107b/11, 114a/02, 114a/12, 116a/04, 134b/10, 148b/05, 152a/01, 160a/09, 161a/14, 162b/09, 162b/13, 168a/05, 188b/09, 191a/12, 192a/14, 196a/14, 205b/01, 206b/11, 209b/03, 211a/12, 214a/05, 215a/10, 216a/10, 219a/08, 227a/05, 227a/11, 230b/15, 230b/15
[=36]
āzād (Far.) Serbest, kurtulmuş, özgür.
ā. 220b/06
ā. eyle- 77a/06, 98a/12, 166b/07
ā. ol- 24b/13, 24b/14, 24b/15, 84b/15, 123b/01, 141a/11, 187a/07, 189a/09
[=12]
āzādlıḳ Azat olma, kurtulma durumu.
ā.+dur 133a/08, 158b/15
[=2]
‘aẕāmet (Ar.) Büyüklük, ululuk, heybet.
‘a. 106a/12
‘a.+ile (‘aẕāmet-ile) 205b/03
[=2]
āzārla- Azarlamak.
ā.-masına 54b/02
ā.-maya 143a/14
[=2]
azcuḳ *bk.* azacuḳ
a. 19a/13, 123b/14
[=2]
‘azeb (Ar.) Bekar, evlenmemiş.
‘a. ol- 152a/02
[=1]
aż̲ġā̲s̲ (Ar.) Karışık rüyalar.

a.+dur 6a/10
a.-ı aḥlām 6a/04
a. u aḥlām 13b/05
[=3]

azġun Sapkın.
a. 57b/06
a. fi‘illü 43b/12
[=2]

azġunlıḳ Azgın, sapkın olma durumu.
a.+a (azġunlıġa) 225a/07
a.+dur 166b/08
[=2]

azıḳ Yiyecek, erzak, nevale.
a.+ı (azığı) 81a/06
[=1]

‘aẕīm (Ar.) Büyük, ulu.
‘a. 14a/01, 20a/14, 20b/14, 21b/08, 21b/08, 52b/11, 64b/14, 75b/02, 85b/15, 169a/14, 174a/14, 178b/06, 182a/12, 193b/06, 206a/15, 206b/06, 230b/15
‘a. (belā-yı ‘aẕīm) 134b/11
‘a. (belā-yı ‘aẕīm iriş-) 214b/06
‘a. (heybet-i ‘aẕīm) 82a/15
‘a. (renc-i ‘aẕīm) 81b/12
‘a.+e (bela-yı ‘aẕīm) 44b/03, 93b/02
‘a. ḳorḳu 75b/08
‘a. ol- 18a/01
[=25]

‘aẕīr (Ar.) Ağrı, sızı.
‘a. 113a/12
[=1]

‘azīz (Ar.) Muhterem, değerli, aziz olan.
‘a. 42b/10, 42b/10
‘a. dost 73a/01, 73b/07
‘a.+dür 154b/13
‘a. ol- 111a/07, 137b/08, 141b/15, 142a/01, 142a/03, 199a/04, 214a/03, 223b/04, 230b/15
‘a. ṭut- 89a/14, 111a/13, 141a/14, 144b/09, 145a/08, 145b/03
‘a. ve mükerrem ol- 16a/04
[=21]

‘azīze (Ar.) Muhterem, değerli, aziz kadın.
‘a. ol- 26a/04
[=1]

‘azīzī (Ar.) Aziz olan.
‘a. (ḥarāret-i ‘azīzī) 5a/07
[=1]

‘azīzraḳ Daha değerli, çok değerli.
‘a. kimesne 111a/15
[=1]

‘azl (Ar.) İşine son verme, geri çekme.
a.+dur 133a/09
a.+ine 69b/15
a. it- 168a/06, 168a/06, 168a/06
[=5]

azlıḳ Az olma durumu.
a.+ı (azlığı) 53a/08
[=1]

‘Azrā’īl (Ar.) Dört büyük melekten, Allah’ın emri ile insanların canını almakla görevli olanı, ölüm meleği.
‘A. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01
‘A.+i 18a/01, 18a/01
‘A.+i ‘aleyhi’s-selām 18a/01
[=7]

azu Azı dişi.
a.+sı (it azusı) 120a/07
[=1]

azucı Yolunu kaybetmiş kimse.
a. (yol azucı) 128a/14
[=1]

‘azze ismühū (Ar.) Allah isminden sonra “onun adı yüce olsun.” anlamında kullanılır.
‘a. (Ḥaḳ Ta‘ālā ‘azze ismühū) 7a/03, 18a/01
[=2]

‘azze ve celle (Ar.) Allah isminden sonra “aziz ve şanı yüce olsun” anlamında kullanılır.
‘a. (Ḥaḳ Ta‘ālā ‘azze ve celle) 13b/12
[=1]

B

bāb (Far.) 1. Bölüm.
b. 2a/12
b.+ında 70b/10, 202a/08
b.+ında (dal bābı) 154b/09, 170b/05
b.+ında (elif bābı) 170b/05
b.+ında (ḫarbe bābı) 136b/03
b.+ında (ḫastalıḳ bābı) 130b/04
b.+ında (ḳaf bābı) 230b/15
b.+ında (ḳan bābı) 130b/01
b.+ında (sīn bābı) 103a/13
b.+ında (ya bābı) 170b/04
b.+u’ḍ-ḍad 159b/02
b.+u’d-dal 114b/12

b.+u'l-'ayn 166b/11
b.+u'l-elif 18a/01
b.+u'l-fe 170b/15
b.+u'l-ġayn 169b/05
b.+u'l-ḥa 108a/07
b.+u'l-ḫı 111b/08
b.+u'l-he 225a/11
b.+u'l-ḳaf 172b/05
b.+u'l-kef 192a/07
b.+u'l-mīm 214a/12
b.+u'l-vav 224a/01
b.+u'l-yā 226a/10
b.+u'n-nūn 221a/12
b.+u'r-ra 129a/03
b.+u's-ṣād 153b/11
b.+ü's-sīn 132a/01
b.+ü'ş-şīn 149b/10
b.+u'ṭ-ṭa 160a/05
b.+u't-te 93b/03
b.+u'ẓ-ẓa 166b/02
b.+u'ẕ-ẕal 128a/01
b.+ü'l-be 65b/05
b.+ü'l-cīm 99b/09
b.+ü'l-lām 212b/12
b.+ü'z-ze 129b/16
2. Husus, mesele, konu.
b.+da 2b/05, 39a/03
b.+ında 28b/10, 48a/01, 80b/07, 93b/08, 105b/03, 201a/03
b.+ında (dīn bābı) 157b/03
[=47]

bāc-dār (Far.) Vergi toplayan memur.
b. 88b/13, 88b/14, 88b/15
[=3]

bāc-dārlıḳ Vergi toplama işi.
b.+ı (bāc-dārlıġı) 88b/15
[=1]

bādem (Far.) Badem.
b. 68a/01, 68a/01, 68a/05, 68a/06, 89b/03, 110a/14, 207b/06
b. aġacı 43a/10, 157a/09, 157a/09
b.+i 68a/03
b. içi 68a/04
b.+ile (bādem-ile) 30a/07
b.+üŋ içi 68a/03
[=14]

bādemlü İçinde badem bulunan.
b. ḥalvā 110a/13
[=1]

bādincān (Far.) Patlıcan.
b. 6a/07, 69b/10, 69b/11, 69b/12
b. aġacı 43b/10
[=5]

baġ Bir şeyi başka bir şeye veya birçok şeyi birbirine bağlamaya yarayan ip, sicim, tel gibi şeyler, bent.
b. 35b/09, 35b/11, 35b/13, 35b/15, 35b/15, 36a/01, 36a/04, 36a/06, 76a/12, 76a/14, 176b/02
b.+ı 40b/06
b.+ı (ayaḳ bağı) 35b/07, 36a/08
b.+ı (emcek bağı) 40b/03, 40b/04, 40b/05
b.+ın (ayaḳ bağın) 35b/08
[=18]

bāġ (Far.) Meyve bahçesi.
b. 81b/01, 81b/01, 81b/02, 81b/03, 81b/06, 81b/12, 81b/15, 82a/04, 82a/05, 82a/07, 82a/09, 82b/04, 82b/06, 82b/07, 82b/08, 82b/09, 82b/12, 82b/13, 83a/01, 154b/14, 203b/09
b. (ābādān bāġ) 81b/10
b.+a 81b/02, 81b/03, 81b/12, 154b/05
b.+da 42b/15, 81b/04, 81b/04, 81b/05, 81b/08, 82a/12, 82a/13, 82a/14, 223a/10, 225b/05
b.+dan 13a/07, 82b/02, 82b/03
b.+ı 81b/15, 82a/10, 82b/05, 82b/05
b.+ında 129b/11
b. issi 43a/01
b.+lara 154b/02
b.+uŋ 82b/01
[=47]

bāġ-bānlıḳ Bağ veya bahçe bekçiliği.
b. 83a/04
b. eyle- 83a/03
[=2]

baġa Kaplumbağa.
b. 90b/03, 90b/04, 90b/06
b.+nuŋ 90b/05
b.+sı (şu baġası) 90b/03
[=5]

baġa yapraġı Fil kulağı bitkisi.
b. 80a/05
[=1]

baġarsuḳ Bağırsak.
b. 86a/01, 86a/07, 86a/13
b. (büyük baġarsuḳ) 88b/06, 88b/07
b.+dan 185a/10

b.+ı (bağarsuġı) 86a/09
b.+ı (büyük bağarsuġı) 88b/08
b.+ın (bağarsuġın) 86a/11
[=9]
Bağdād Irak'ta bir şehir.
B. Diclesi 224b/14
[=1]
bağır Göğüs, sine.
b. 85a/08, 85a/11, 85a/12
b.+ı (bağrı) 85a/11
b.+ın (bağrın) 85a/09
b.+ını (bağrını) 85a/13
[=6]
bağışla- Vermek, ihsan etmek.
b.-r 28b/06
b.-rlar 160a/12
b.-sa 27b/08, 42b/04, 79b/15, 89a/02, 96a/06, 114a/07, 226b/13, 227a/12
b.-ya 30b/02
[=11]
bağla- Bir şeyi bir yere veya başka bir şeye tutturmak.
b.-dı 12b/12
b.-mağa 79b/11
b.-mışlardur 12b/09
b.-r 192a/15, 221b/08
b.-rlar 37b/10
b.-sa 45b/04, 63b/12, 120b/09, 211b/14, 212a/01, 212a/03
b.-salar 45a/11, 185b/10, 199a/15
b.-yup 73a/05
[=16]
elin bağla- 73a/05
[=1]
bağlan- *edilgen f.* Bağlanmak, kapanmak.
b.-a 40a/08, 60b/12, 83b/07, 125a/01, 162a/13
b.-masına 159a/13, 166b/10, 176a/03, 214a/01
b.-mış 83b/07, 224b/14
[=11]
dili bağlan- 125a/01
işi bağlan- 60b/12
işleri bağlan- 162a/13
[=3]
bağlu 1. Bağlanmış olan
b. 34b/15, 35a/04, 35a/04, 51a/09, 76b/09, 126b/02, 128b/13, 129a/13, 132a/14, 224b/08
b. ol- 5a/10
2. Kapalı.
b. 10b/01, 182a/09, 192b/09, 221b/12, 221b/14
3. Tutulmuş, konuşamaz.
b. 48a/02
b. (dili bağlu ol-) 125a/08
4. *mec.* Beklenen şey elde edilemez olmak.
b. 18a/01, 20a/10, 69a/11, 69a/15, 96b/05, 104a/05, 127a/05, 138b/10, 161a/10, 186a/13, 212b/11, 230b/15, 230b/15
b. (işi bağlu ol-) 64b/08, 67b/05, 104a/01, 104a/02, 126b/11, 127a/08, 152b/08, 165a/09, 184b/05, 192b/10
b. (işleri bağlu ol-) 111a/09, 175b/15
b. iş 79b/10
[=44]
bağsuz Bağı olmayan, bağsız.
b. 176b/02
[=1]
bahā (Far. *behā*) Değer, kıymet, fiyat.
b.+sı 74a/03
b.+sı ol- 74b/04
b.+sın 45b/14, 154b/15, 226b/15
b. vir- 75a/02
b.+ya 226b/14
[=7]
bahādur (Far.) Yiğit. cesur.
b. 33b/09, 81b/06, 83a/06, 99b/10, 111a/12, 215b/14
b.+a 59b/11, 166a/03
b. er 44b/12
b. kişi 57a/13, 115a/09, 135b/05, 136b/06, 177b/12
b. ol- 161b/15
[=15]
bahādurlıḳ Kahramanlık, yiğitlik.
b.+a (bahadurlıġa) 128a/01
b. it- 79b/10
[=2]
bahālu Değerli, kıymetli, pahalı.
b. 170b/14, 208b/01
b.+dur 230b/15
[=3]
bahār (Far.) Bahar.
b. 78a/01, 78a/01, 78a/02
b.+da 10a/10, 82b/07

b.+da (vaḳt-ı bahār) 82a/04
b. faṣlı 13a/04
b.+ıdı 13a/09
[=8]
bahāyim (Ar.) Dört ayaklı hayvanlar.
b. 33a/10
[=1]
baḫīl (Ar.) Hasis, cimri, tamahkâr.
b. 43a/10, 43b/13, 43b/14, 68a/04, 78a/05, 110a/14
b.+den 152a/11, 171b/14, 171b/15, 172a/01, 172a/13, 205a/04
b.+e 31a/08
b. kişi 190a/12
b.+lerden 172a/11
b. ol- 76a/14, 132a/14
b. ve nā-kes ol- 179a/04
[=18]
baḫīllıḳ Cimrilik, hasislik.
b.+dan 189a/01
b.+dur 202b/14
b. eyle- 159b/14
[=3]
baḫş (Far.) 1. Bağış, ihsan.
b. eyle- 49b/09, 74a/15
2. Kısım, cüz.
b.+ıdur 4a/02
b.+uŋ (ḳırk altı baḫş) 4a/02
[=4]
baḫşīş (Far.) İhsan, armağan, hediye.
b. 89a/01, 93a/03
b. eyle- 81a/07, 134a/12
b. göndür- 93a/04
b. vir- 93a/06, 173a/03
[=7]
baḫt (Far.) Talih, kısmet.
b. 19b/09, 27a/04, 45b/03, 168b/04
b.+a 27a/07, 73b/07
b.+dur 73a/02
b.+ı 128b/08, 230b/15
b.+ıdur 168b/05
b.+ına 73a/08, 73a/09
b.+ında 127b/08
b.+ından 87b/08
b. u devlet 46b/02
b. ve devlet bul- 192b/08
[=16]
baḳ- Bakmak, bakışı bir şeyin üzerine çevirmek, görmek.
b.-arlarsa 31b/06
b.-dum 9a/04, 9a/06
b.-maz 18a/01
b.-sa 110a/05
[=5]
Baḳara (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 2. ve en uzun sûresi.
B. (sūretü'l-Baḳara) 141a/08
B. sūresin 141a/08
[=2]
baḳır Bakır.
b. 92a/14, 92a/15, 209a/09
b.+dan 34b/11, 36a/02, 52b/03, 61b/01, 70a/15, 71a/11, 76b/14, 87b/12, 91a/12, 92b/02, 97a/10, 106b/04, 115a/05, 121b/08, 171a/15, 185b/12, 211a/12, 221a/08, 227a/08
b.+ı 92a/15
[=23]
bāḳī (Ar.) Daimî, kalıcı, ölümsüz, ebedî, sonsuz.
b. 10b/05, 18a/01, 25a/06, 91a/02, 130b/03, 136b/03, 194b/04, 194b/06, 195a/02
b. ol- 34b/11, 86b/06
b.+si 56b/04, 108b/08
b.+sin 98b/14
b.+sini 45a/06
[=15]
baḳḳāllıḳ Bakkalın işi, bakkalın mesleği.
b. 74b/07, 74b/11
b. eyle- 74b/08, 74b/09
[=4]
baḳla (Ar.) Bakla.
b. 70b/10, 70b/11, 70b/12, 70b/14, 94b/08
[=5]
bal Bal.
b. 67a/08, 67a/09, 67a/10, 193a/03, 200a/13, 229a/11
b.+ıla 89b/05, 139b/03, 181b/05
[=9]
balçıḳ Çamur.
b. 90b/14, 90b/14, 91a/01
b.+a (balçığa) 220a/12
b.+dan 77a/14, 185b/13, 222a/03, 229b/13
b.+ı (balçığı) 90b/14
b.+ıla (balçığ-ıla) 77a/13, 77a/15, 85b/13, 90b/15, 138a/05, 218a/14

b.+lar 91a/02
[=16]

baldır Bacağın dizden ayak bileğine kadar olan bölümü.
b. 86b/04, 86b/04, 86b/05, 86b/06, 86b/08
b.+ı 60a/13, 160a/03
b.+ına 11b/12
b.+larını 86b/07
[=9]

balġam (Ar.) Vücutta bulunan dört sıvıdan biri, balgam.
b. 75a/08, 75a/08, 75a/09, 75a/10, 75a/11, 189a/03
b.+ı 75a/12
b.+uŋ 75a/09
[=8]

balġamī (Ar.) Eski tıpta insan vücudunu ve mizacını meydana getirdiği ve insan sağlığının aralarındaki dengeye bağlı bulunduğu kabul edilen dört unsurdan (ahlât-ı erbaa) biri.
b. 8a/03
[=1]

balġamlu Balgamı olan, balgamlı.
b. öksürük 54b/13, 54b/15
[=2]

balıḳ Balık.
b. 91b/15, 91b/15, 92a/01, 92a/02, 92a/05, 92a/05, 92a/07, 92a/09, 92a/13
b. (büyük balıḳ) 74a/01
b. (tāze balıḳ) 73b/15
b. (tuzlu balıḳ) 73b/13
b.+dan (bayat balıḳ) 74a/01
b.+dan (uvaḳ balıḳ) 74a/01
b.+ın (yılan balığı) 92a/12
b.+ları 92a/11
b. ṭut- 92a/06
b.+uŋ (balığuŋ) 92a/02, 92a/03
[=19]

balıḳçıl Su kenarlarında yaşayan, balık yiyerek hayatını sürdüren, turna cinsinden uzun gagalı, uzun bacaklı bir kuş.
b. 84b/05, 84b/05, 84b/07
b.+da 84b/08
[=4]

bāliġ (Ar.) Yetişen, ergin hale gelen, olgun.
b. ol- 90a/13, 226a/14
[=2]

bāliġa (Ar.) (Kadın için) Yetişen, ergin hale gelen, olgun.
b. ol- 162b/06
[=1]

balta Balta.
b. 84a/14, 84a/14, 84b/02
b.+sı 84b/03
[=4]

baluḳ *bk.* Balık.
b. 171b/03
[=1]

baŋ Yüksek ses
b. 80b/14, 81a/01
[=2]

baŋla- Yüksek sesle bağırmak, seslenmek, haykırmak.
b.-maḳ 80a/08, 80b/05
b.-r 80a/09, 80a/11, 80a/11, 80b/02, 80b/06, 80b/09, 80b/14
b.-rsa 80a/09
b.-sa 80a/12, 80a/13, 80b/01, 80b/03, 80b/04, 80b/07, 80b/08, 80b/09, 80b/10, 80b/11, 80b/11, 80b/12
[=22]

bardaḳ Bardak.
b. 91a/12, 91a/12, 91a/15, 91b/03
b.+a (bardaġa) 119b/13
b. aṣacaḳ 91b/05
[=6]

barış- *işteş f.* Uzlaşmak, anlaşmak.
b.-alar 103a/05
[=1]

bārid (Ar.) Soğuk.
b. ü raṭb 5b/02
[=1]

barmaḳ Parmak.
b. 67a/12, 67b/14
b. (baş barmaḳ) 67a/14
b. (beşinci barmaḳ) 67b/01
b. (dördünci barmaḳ) 67a/15
b. (orta barmaḳ) 67a/15
b. (şehādet barmaḳ) 67a/14
b.+ı (barmaġı) 67a/14, 86a/01
b.+ı (baş barmaġı) 67b/06
b.+ı (biş barmaġı) 67a/13
b.+ı (dördünci barmaġı) 67b/08

b.+ı (orta barmağı) 67b/07
b.+ı (şehādet barmağı) 67b/07
b.+ın (barmağın) 67b/10
b.+ın (beşinci barmağın) 67b/09
b.+ına (barmağına) 11b/07, 11b/14, 68a/11
b.+ları 49a/13, 67b/01, 108a/06, 159b/13
b.+larına 67b/11
b.+larından 67b/02
b.+larını 67b/01, 67b/04, 67b/05, 67b/13
[=29]
bart Yara.
b. (baş bart) 184b/06
[=1]
bārū (Far.) Kale duvarı, sur.
b. 69b/13, 70a/01, 70a/02, 70a/02, 70a/03
b.+sı 69b/14
b.+sı (ḳal'a bārūsı) 69b/13, 69b/13
b.+sı (köy bārūsı) 69b/13
b.+sı (şehir bārūsı) 69b/13, 69b/13
b.+yı 69b/14, 69b/15
[=13]
baş- Yenmek, kazanmak, alt etmek.
b.-a 69b/09
b.-ar 18a/01, 206a/08
b.-arsa 18a/01
b.-masa 206a/09
[=5]
başıl- *edilgen f.* Alt olmak, yenilmek, mağlub olmak.
b.-a 195a/10
b.-sa 206a/08
[=2]
başīret (Ar.) Anlayış, kavrayış, feraset.
b. üzerine ol- 13a/15
[=1]
baslıḳ Dirseğin iç yanında yer alan üç damardan en aşağıda olanı, akciğer damarı, baş damarı, aşağı damar.
b. ṭamarı 162a/13
[=1]
baş 1. Baş, kafa.
b. 86b/09, 86b/10, 86b/11, 87a/07, 87a/15, 87b/03, 88a/02, 88a/04, 88a/05, 88a/07, 114a/03
b. aşaġa eyle- 183b/02
b. bart 86a/15, 86a/15, 184b/06
b.+da 184b/13, 194a/03
b.+dan 87a/03, 184b/14
b.+ı 11a/10, 16b/12, 26b/03, 49a/04, 60b/04, 65b/13, 86b/12, 87a/06, 87a/11, 87b/01, 87b/02, 87b/05, 88a/03, 90a/11, 101a/07, 185b/01, 230b/15
b.+ı (arslan başı) 87b/09
b.+ı (at başı) 87b/07
b.+ı (deve başı) 87b/07
b.+ı (eşek başı) 87b/08
b.+ı (fīl başı) 87b/06
b.+ı (ḳatır başı) 87b/08
b.+ı (keçi başı) 87a/10
b.+ı (serçe başı) 87b/10
b.+ı (ṣıġır başı) 87a/09, 87b/08
b.+ı (ṭoŋuz başı) 87b/10
b.+ıla (baş-ıla) 92b/05
b.+ın 56b/15, 57a/06, 73b/11, 87a/04, 180b/08, 189b/05
b.+ın (ḳoyun başı) 87a/08
b.+ın (ḳuş başı) 87a/06
b.+ın aşaġa eyle- 16a/13
b.+ına 47a/12, 47a/13, 100a/09, 134b/11, 165b/01, 176a/13, 202a/05, 229a/04, 230b/15
b.+ına tāc ur- 93b/09, 93b/10, 94a/01, 224b/15
b.+ında 68b/03, 68b/04, 87a/12, 93b/07
b.+ındaġı 68b/06
b.+ından 87a/02, 87a/14, 87b/15, 92b/09, 93b/12, 93b/13, 93b/14, 94a/02, 230b/15
b.+ını 16b/12, 86b/14, 87a/11, 87b/03, 87b/05, 87b/06, 87b/10, 87b/11, 87b/14, 88a/01, 88a/01, 88a/06, 140b/03, 191a/15, 224b/04
b.+ınuŋ 191a/13, 210b/11
b.+lar 87a/02
b.+ları 88a/05, 88a/10
b. örtüsi 92b/08, 92b/08, 92b/08
[=107]
2. Önem bakımından ileride olan.
b.+a 121a/04
b. barmaġı 67b/06
b. barmaḳ 67a/14
b. çek- 24a/09
b. çekici 24a/09
b.+ından (taġ başı) 116b/13

[=6]
3. Tane.
b.+ı (ekin başı) 47b/04
b.+ın (buġday başı) 47b/04
b.+ları 10b/10
b.+ların 91a/08
[=4]
baş bart Yara bere.
b. 86a/15, 86a/15
[=2]
baş örtüsi Baş örtüsü.
b. 92b/08
[=1]
başar- Bir işi becermek, üstesinden gelmek.
b.-a 42a/07
b.-ı vir- 104b/14
b.-makdur 119b/11
[=3]
başçılıḳ Pişmiş veya çiğ olarak kasaplık hayvan başı satma işi.
b. eyle- 88a/09, 88a/10
[=2]
başla- Başlamak.
b.-yup dur- 116b/12
[=1]
başmaḳ Pabuç, ayakkabı.
b. 90b/06, 90b/07, 90b/07, 90b/08, 90b/09, 90b/11, 186a/14
b.+ı (başmaġı) 90b/10
b.+ın (başmaġın) 90b/10
[=9]
başmaḳçı Ayakkabıcı.
b. 90b/13
[=1]
bat- *geçişsiz f.* 1. Saplanmak, batmak.
b.-ar 119a/08
b.-mış 119a/10
b.-sa 52b/11
2. Gök cisimleri için ufukta kaybolmak.
b.-duġı 217b/15
[=4]
bāṭıl (Ar.) Doğru olmayan, gerçekle ilgisi olmayan.
b. 55a/04, 88b/07, 100b/03, 104a/15, 144b/01, 174a/13, 184a/11, 216b/03, 222a/01, 223a/02
b. (yalan ve bāṭıl söz) 150b/07
b.+a 71b/01
b.+a (ḥaḳdan bāṭıla dön-) 30a/01, 30a/03
b.+dan 142a/13, 157b/11, 174a/15
b.+dan ḥaḳḳa git- 201a/06
b. eyle- 48a/12
b. fi'il 100b/07
b. 'ilm 137b/12, 209a/01
b. iş 61a/12, 73b/07, 100b/03, 162a/01, 188a/15
b. it- 12a/11
b. kelām 164a/10, 199b/14
b. ol- 12a/08, 33a/02, 160b/15
b. söz 55a/05, 55a/07, 102a/13, 129a/01, 137b/11, 160b/12, 199b/12
b. yol 30b/04
[=41]
bāṭın (Ar.) İçte, gizli olan.
b.+da 199a/05
b.+dan 185a/02
b.+ı 197b/08
b.+umda 2a/01
[=4]
batır- Batırmak.
b.-ur 119a/09
[=1]
bāṭıye (Ar.) Kadeh.
b. 70b/07, 70b/07, 70b/08, 70b/10
[=4]
baṭṭāl (Ar.) İşe yaramaz, işlemez, kullanılmaz.
b. ol- 114b/15
[=1]
batur- *bk.* batır-
b.-sa 230b/15
[=1]
bay Zengin.
b. 8a/08, 34a/07, 197a/02, 197a/07
b.+ısa (bay-ısa) 197b/09
b.+lara 90a/14, 93a/02
b.+mıdur 14a/06
[=8]
bayat Tazeliği kaybolmuş.
b. balıḳ 73b/15
[=1]
bayḳuş Baykuş.
b. 78b/05, 78b/05, 78b/07, 85a/04, 85a/04
b. yavrusı 78b/08
[=6]

baylıḳ Zenginlik.
b.+a (baylıġa) 88a/09, 166b/11
b.+dan 123a/07, 160a/10
[=4]
bayram Bayram.
b. 89a/04, 89a/08
b. (kiçi bayram) 89a/05
b.+ı (Ramażān bayramı) 89a/06
[=4]
bāzār (Far.) Çarşı, pazar.
b. 21b/15, 194a/05
b.+a 48b/02, 74a/14
b.+da 20b/07, 21b/14, 80b/02
b. ehli 29b/11, 156b/09
b.+ına 56b/03, 119b/10
b. ortasında 71b/10
[=12]
ba'żı (Ar.) 1. zm. Bir takım, kimi.
b. 160a/01, 189b/11
b.+lar 4b/12, 7a/07, 16b/04, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 29a/13, 30a/05, 30b/08, 33a/09, 34b/09, 35b/10, 35b/10, 37a/14, 41a/05, 41b/03, 43a/04, 43a/07, 43a/10, 43a/11, 43a/13, 45b/10, 46a/11, 48b/05, 50a/10, 50b/01, 51a/05, 53a/08, 54b/10, 59a/06, 63a/01, 65b/10, 68a/02, 69a/08 69b/13, 70a/13, 73a/01, 73a/01, 73a/02, 74b/06, 74b/14, 76b/15, 77b/15, 79b/11, 79b/14, 80b/01, 80b/02, 83a/04, 83b/12, 83b/15, 84a/04, 85a/07, 85a/10, 85b/01, 86b/05, 90a/13, 94b/03, 96b/15, 97a/14, 101a/11, 103a/12, 104b/02, 105a/04, 105a/11, 106a/06, 107b/13, 109b/15, 111a/11, 111b/15, 112a/10, 112b/02, 112b/09, 113a/03, 113b/01, 114b/04, 114b/06, 118a/12, 119a/13, 120a/08, 120b/05, 120b/06, 123a/12, 124b/10, 125b/13, 125b/13, 129a/09, 130b/06, 130b/06, 131a/08, 131b/13, 132b/14, 133b/05, 134a/04, 134a/07, 137a/01, 138b/05, 139b/01, 139b/05, 146b/05, 148b/02, 148b/06, 149a/02, 150b/08, 151a/02, 151b/03, 151b/11, 153a/11, 157a/14, 157b/11, 162a/12, 163a/11, 168a/03, 168a/03, 172a/15, 173a/02, 173b/06, 178b/06, 183a/04, 188a/01, 189b/04, 190a/12, 197b/03, 199b/12, 202a/12, 204a/11, 207a/15, 207b/09, 207b/10, 208a/05, 211b/05, 214a/14, 217b/07, 224a/03, 224a/06, 229b/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
b.+lara 202a/13
b.+laruŋ 107a/14
b.+sı 5a/15, 8a/06, 20a/13, 20b/15, 20b/15, 68b/14, 75b/14, 75b/14, 90a/09, 129b/12, 133a/03, 133a/03, 189b/11, 190a/13, 190a/13, 197b/04, 227a/03
b.+sın 8a/06
b.+sını 106b/09, 133a/03, 183a/12, 207b/15, 207b/15, 226b/03
b.+sınuŋ 5a/15
2. sf. Bir kısım.
b. 4b/11, 123a/12, 190a/14, 190a/14, 226b/11, 227a/01
[=175]
bāzirgān (Far. *bāzārgān*) Tüccar, esnaf.
b. 29b/04, 156b/08, 177b/07
b.+a 134b/01
b.+ı 94b/10
b.+ise (bāzirgān-ise) 22b/09, 49b/15 99b/14, 100a/03
b.+lara 194a/05
b.+ol- 49a/06
[=11]
bāzirgānlıḳ Tüccarlık.
b.+dan 58b/14
b.+dur 222a/02
b. eyle- 23a/07
[=3]
bāzū (Far.) Kolun dirsekle omuz arasındaki kaslı kısmı, pazı.
b. 70a/03, 70a/04, 70a/07, 86b/01, 86b/01
b.+sı 70a/05, 70a/06, 70a/09, 159b/12
b.+sına 11b/06
b.+sında 86b/02, 86b/03
b. ṭamarı 162a/09
b.+ya 70a/11, 70a/15
[=15]

bāzū-bend (Far.) Kolbağı.
b. 70a/10, 70a/10, 70a/12, 70a/13, 70a/14, 70b/01
b.+de 70a/12
[=7]

be-ġāyet (Ar.) Son derece.
b. 3b/03, 18a/01, 36b/08, 40a/02, 41b/10, 44b/06, 46a/10, 56b/07, 60a/10, 62a/04, 63b/10, 64b/06, 67b/12, 70b/08, 71b/05, 91b/07, 93b/11, 95a/01, 115a/06, 121b/11, 123b/01, 134b/07, 144b/04, 155a/13, 158a/04, 182a/06, 184a/07, 191b/05, 220a/05, 230b/15
[=30]

bebr (Far.) Kaplan.
b. 83a/05, 83a/06, 83a/06
b.+üŋ 83a/07
[=4]

bed-güher (Far.) Aslı kötü, mayası bozuk.
b. 95b/01
[=1]

bed-ḥāl (Far.+Ar.) Hali kötü, fena bir halde bulunan, düşkün.
b. 47b/03
[=1]

bed-ḫū (Far.) Kötü huylu, fena tabiatlı.
b.+dan 137b/06
b.+nuŋ 115b/15
[=2]

bed-nām (Far.) Kötülükte şöhret kazanmış olan.
b. ol- 167a/03, 209a/14, 209a/15
[=3]

bed-nāmlıḳ Kötülükte şöhret kazanma durumu.
b. 132a/06, 172b/14
b. bul- 109b/13
[=3]

bedel (Ar.) Bir şeyin yerini tutabilen, karşılık.
b. eyle- 46a/15, 118a/04
b.+i 128b/09, 133a/11
b. it- 118a/03
b. ol- 51a/07, 155a/03, 168a/14
[=8]

bedr (Ar.) Dolunay.
b. ol- 61a/06, 61a/08
[=2]

bedre (Ar.) Kuzu, oğlak derisi.
b. 122a/08, 183a/09
b.+ler-ile 49b/12
[=3]

beg Bey.
b. 191a/15, 220a/14
b. (ulu beg) 177a/14
b.+den 33b/05
b.+dür 167b/13, 217b/07
b.+i ol- 28b/01
b.+ise 20a/07
b.+lerden 186a/03
b.+leri 17a/12
b.+üŋ 72a/03
[=11]

Beglerbegi Ḳaraca Beg Osmanlı devlet adamı, vezirlik yapmış ve Rumeli Beylerbeyliğinde bulunmuş kişi.
B. (seyyidi'l-ümerā-yı ve'l-eḳābir müstecmi'ü'l-me'ālī ve'l-mefāḫir Beglerbegi Ḳaraca Beg) 2b/07
[=1]

beglik Bey olma durumu, beylik.
b.+ine (begligine) 116b/01
[=1]

behişt (Far.) Cennet.
b. 16b/03
b. (ehl-i behişt) 81b/14
[=2]

behre (Ar.) Hisse, pay.
b. 96a/02
[=1]

bekāret (Ar.) Bakirelik.
b.+in 140b/14
b.+in al- 147b/13, 195b/10, 196a/01, 230b/15
b.+ini al- 103a/07
[=6]

belā (Ar.) Dert, musibet, felaket.
b. 18a/01, 147b/08, 197b/07, 213a/13, 213a/14
b. (fitne vü belā düş-) 17a/15
b. (renc ü belā iriş-) 155a/13
b. (renc ve belā iriş-) 229a/02
b.+da 216a/05
b.+dan 16b/14, 156b/13
b.+dan ḳurtıl- 97a/04
b.+dur 163b/13
b.+dur (renc ü belā) 91b/15

b. gel- 230b/15
b. iriş- 225a/09, 228a/01
b.+lar çek- 16a/08
b.+lardan 142a/05, 142b/03, 164b/03, 200b/06
b.+lardan emīn ol- 145a/07
b. ol- 230b/15
b. ve āfet iriş- 183a/15
b. ve mihnet iriş- 16a/15
b. vü āfet iriş- 154a/11
b.+ya 18a/01, 66b/03, 71b/01, 106b/14, 161a/09, 186a/07, 213a/13, 218b/15, 223a/03, 229b/02, 230b/15, 230b/15
b.+ya (derd ü belā) 216a/04
b.+ya (fitneye ve belāya düş-) 152b/05
b.+ya (renc ü belā) 141a/08
b.+ya (rence ve belāya düş-) 125a/10
b.+ya düş- 214a/01
b.+ya düşür- 216a/15
b.+ya giriftār ol- 50b/06
b.-yı ʻaẓīm 44b/03, 93b/02, 134b/11
b.-yı ʻaẓīm iriş- 214b/06
[=50]

Beled (Ar.) Kur'an'ı Kerim'in 90. sûresi.
B. sūresi 145a/04
[=1]

belesen (Ar.) Pelesenk ağacı.
b. yaġı 230b/15
[=1]

belik Ok ve yay kuburu, sadak.
b.+inde (beliginde) 42a/03
[=1]

belki (Ar.+Far.) Olabilir ki, muhtemel ki.
b. 27a/02, 150b/08
[=2]

bellūṭ (Ar.) Pelit ağacı.
b. 75b/15, 75b/15, 76a/02, 76a/03, 152a/12
b.+ı 76a/01
b.+ıla (bellūṭ-ıla) 76a/01
[=7]

bellü Belli, açık, aşikâr.
b. 58b/06, 58b/06, 186a/08, 194b/04
[=4]

belürsüz Belirsiz, belli olmayan, meçhul.
b. 140a/04
[=1]

ben Ben (teklik birinci şahıs zamiri).
b. 14a/01, 14b/02, 168b/03
b. baŋa 13a/06, 13a/07, 14b/02, 182b/06
b.+den 12b/11, 14b/03
b.+i 18a/01
b.+üm 12b/12, 14b/09, 17a/06, 17a/07, 18a/01, 63a/07
[=16]

bend (Far.) Bağ, düğüm.
b. 76a/12, 76a/13, 76b/01, 76b/04, 76b/10, 76b/13, 77a/02
b.+i 76b/07
b.+i (boyun bendi) 90a/04, 90a/04, 90a/07, 90a/08
b.+lerin 76b/12
b. ü zindān 50a/08
[=14]

benefşe (Far.) Menekşe.
b. 77a/03, 77a/05, 77a/07, 206b/10
b.+nüŋ 77a/08
b. yaġı 153a/12, 230b/15, 230b/15
b.+yi 77a/04, 77a/06
[=10]

bengī (Far.+Ar.) Afyon içen, esrarkeş.
b. gibi 15a/10
[=1]

Benī-İsrā'īl (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 17. sûresi.
B. (sūre-yi Benī-İsrā'īl) 142a/03
B. sūresi 142a/03
[=2]

beŋ Leke, benek.
b. (ḳara beŋ) 127a/09
[=1]

beŋze- Bir kimseye veya bir şeye benzer ve onu andırır olmak, bir şeye eş olmak, benzemek.
b.-mek 13b/15
b.-mekde 7b/12
b.-meye 13b/05
b.-mez 36b/15
b.-r 7b/14, 100a/06, 208b/04
b.-ye 32a/07, 32a/09, 128a/04, 128a/04
[=11]

beŋzer Benzeyen, benzer.
b. 10a/14, 23a/04, 30a/07, 44a/07, 53b/10, 56b/09, 94b/08, 99a/06,

99a/07, 108a/04, 137a/04, 150a/14, 230b/15
[=13]
beŋzet- Benzetmek, teşbih etmek, benzeyen yönler bulmak.
b.-imez (beŋzedimez) 13b/15
b.-se 14a/03
[=2]
ber-ā-ber (Far.) Birlikte, beraber.
b. 27b/11
b.+dür 18a/01, 206a/09
b.+inde 230b/15
b.+ine 193b/08
[=5]
ber-dār (Far.) Asılmış, dar ağacına çekilmiş.
b. it- 8b/15, 12b/14, 31b/14, 94a/14, 205b/15
[=5]
berekāt (Ar.) Bolluklar.
b. 18a/01
b.+a 47b/05
b.+a (ḫayr u berekāt) 97a/04
[=3]
bereket (Ar.) Bolluk.
b. 64b/03, 153a/03
b. (ehl-i bereket ol) 107b/09
b.+dür 187a/12, 191a/06
b.+e 27a/09, 31a/15, 38a/12, 58a/14, 64b/13, 118b/03, 120a/01, 229b/01
b.+e (ḫayr u bereket) 28a/04
b. iriş- 79b/07
[=15]
bereketlü Bereketli, bol.
b. 138a/14
[=1]
berḫurdār (Far.) Mesut, mutlu.
b. ol- 22a/15, 87b/08, 105a/02
[=3]
berḫurdārlıḳ İyi gün görme, mutluluk, saadet.
b. gör- 29b/08
[=1]
berim Vergi.
b. al- 20b/09, 158b/02
[=2]
beriyye (Ar.) Çöl, sahra.
b.+den 78b/12
[=1]
berk Sağlam.
b. ip 105a/02
[=1]
beş *bk.* biş
b. 230b/15
b. nesne 230b/15
b. vech 230b/15, 230b/15
[=4]
beşāret (Ar.) İyi haber, müjde.
b. 15a/04, 18a/01, 33a/09, 187a/11, 230b/15
b. bul- 18a/01, 18a/01, 37b/04
b.+dür 18a/01, 170b/08
b.+e 32a/14, 38a/11, 132a/03, 160b/05, 198a/01, 228a/07
b. idici 4a/09, 6a/02
b.+ile 18a/01, 114a/04
b. iriş- 200b/02
b. it- 6a/02, 16a/11, 16a/11, 18a/01, 18a/01, 216b/07
b. ol- 3b/08, 37b/02, 69a/02, 230b/15, 230b/15
[=32]
beşīr (Ar.) Müjdeci.
b. 9b/11
[=1]
beşik Beşik.
b. 92b/14, 93a/02
b.+de 92b/14
[=3]
beşinci Sıralamadaki yeri beş olan.
b. 2b/01, 68a/11
b. (on beşinci faṣl) 3b/01, 15a/10
b. barmaġın 67b/09
b. barmaḳ 67b/01
b. faṣl 3a/06, 7b/09
b. gök 192b/07
[=9]
beter *bk.* biter
b.+ol- 159b/01
[=1]
bevl (Ar.) Sidik, idrar.
b. 132b/10, 132b/12, 132b/13, 133a/05
b.+den 132b/14
b. it- 132b/09, 132b/11, 133a/01, 133a/02, 133a/07, 133a/10
b.+iyle 133a/03, 217b/02
b. ve ġāyit it- 189b/06
[=14]
bey‘ (Ar.) Satma, satış.
b. u şirā’ 21b/15

[=1]
beyābān (Far.) Çöl, kır.
b. 11b/08, 78b/09, 78b/09, 78b/11
b.+a 81a/05
b.+da 78b/10, 78b/10, 78b/10, 126a/10, 163a/05, 217b/13
b. ehli 116b/06
b.+uŋ 78b/10
[=13]
beyābānī (Far.) Çöl adamı, göçebe.
b. 215a/08, 215a/10
b. kişi 119a/01
[=3]
beyān (Ar.) Açıklama, bildirme.
b. eyle- 13b/02
b.+ı 170b/06
b.+ındadur 3a/12, 15a/11, 15b/13
b.+ından 2a/06
b. idici 5b/13
b. it- 3a/02, 3a/03, 3a/04, 3a/05, 3a/06, 3a/07, 3a/08, 3a/09, 3a/10, 3a/11, 3a/13, 3a/14, 3a/15, 3b/01, 3b/03, 4b/06, 5b/11, 5b/13, 7b/03, 7b/10, 8a/06, 8b/11, 12a/03, 12a/13, 13a/14, 13b/03, 14b/11, 45a/06, 98b/15, 102b/11, 103a/13, 105a/02, 128a/15, 136b/03, 153a/15, 174b/02, 180b/14, 202a/08
b. olın- 8b/13, 154b/09, 156b/07
[=48]
beyni Beyin.
b. 87a/03, 92b/05
b.+si 83b/03, 87a/14, 92b/07, 92b/07
b.+sin 12b/02
b.+sini 87a/14, 140b/15
b.+yi 92b/05
[=10]
beyt (Ar.) Ev, mesken.
b.+den (ehl-i beyt) 38b/09
b.+e (ehl-i beyt) 52a/02, 120a/08, 120b/15, 128b/15, 145a/15, 162a/08, 230b/15
b.+i (ehl-i beyt) 31b/11, 125b/11, 141b/02
b.+inden (ehl-i beyt) 62a/02, 93b/15
b.+ine (ehl-i beyt) 184a/13
b.+üŋ (ehl-i beyt) 175a/14, 180a/02
[=16]
Beytü'l-Maḳdis (Ar.) Kudüs'teki kutsal mabet.
B.+de 223a/15
[=1]
Beytü'l-Ma'mūr (Ar.) Yedinci kat semada, Firdevs cennetinde bulunan köşk.
B. 79a/03, 79a/05
B.+a 79a/04)
B.+da 79a/09
[=4]
Beytü'l-Muḳaddes (Ar.) *bk.* Beytü'l-Maḳdis
B. 97b/02
[=1]
beze- Süslemek, bezemek.
b.-miş 79a/15
b.-se 54b/11
b.-yüp 79a/13
[=3]
bezek Süs, ziynet.
b. 79a/11, 79a/11
b.+ile (envā'-ı bezeg-ile) 166b/15
[=3]
bezen- *edilgen f.* Süslenmek.
b.-miş 167b/14
b.-miş ol- 54b/05, 54b/06
[=3]
beẕir (Ar.) bk. beẕr
b. 200a/13
[=1]
beẕr (Ar.) Tohum, tane.
b.-i ḳatun 74a/05, 74a/06
[=2]
bezzāz (Ar.) Kumaş satan kimse.
b. 56b/03, 74a/03, 74a/03, 74a/03, 74a/05
[=5]
bıçaḳ Bıçak.
b. 89b/06, 89b/06, 89b/10
b.+ı (dırnaḳ bıçaġı) 128a/02
b.+ıla (bıçaġ-ıla) 39b/06, 89b/07, 89b/09, 127b/12, 128a/02, 140a/03
b.+uŋ (bıçaġuŋ) 89b/08
[=11]
bıçḳu Testere.
b. 66b/05, 66b/09, 66b/12
b.+yıla (bıçḳu-y-ıla) 66b/06, 66b/07
[=5]
bıldır Geçen yıl.
b. 61b/12
[=1]

bıldırcın Bıldırcın.
b. 88b/02, 88b/03
b. (irkek bıldırcın) 88b/04
[=3]
bınar Çeşme, pınar.
b. 84b/09, 84b/09, 84b/10, 84b/12, 85a/02
b.+da 84b/14
b.+lar 11a/14, 84b/11
b.+uŋ 84b/13, 84b/13
[=10]
bırak- Eldeki, sırttaki bir şeyi bir yere koymak, indirmek.
b.-a (bıraġa) 20b/06, 106a/10, 151a/13
b.-duġı 214b/06
b.-mış 62a/15
b.-mış ol- 75a/09
b.-sa 27b/05, 52a/12, 63b/11, 73a/12, 75a/13, 75a/13, 87b/01, 98b/08, 98b/09, 98b/10, 98b/10, 102a/15, 112a/07, 122b/02, 158b/08, 176a/10, 189b/12, 230b/15
b.-ur (bıraġur) 14b/09, 20b/06, 75a/09, 75a/10, 75a/12, 84b/03, 98b/08, 132b/05, 132b/05 139a/01, 174b/14, 214b/05
b.-urdı (bıraġurdı) 14a/02
[=37]
ḍalālete bıraḳ- 14a/02
[=1]
bıyıḳ Bıyık.
b. 72a/08, 72a/09
b.+ı (bıyıġı) 72a/10, 72a/12
b.+ı bit- 72a/13
b.+ın (bıyıġın) 72a/09, 72a/10, 72a/11
b.+ına (bıyıġına) 11a/15
[=9]
bī-‘add (Far.+Ar.) Adetsiz, sayısız.
b. (ṣenā-yı bī-‘add) 1b/01
[=1]
bi-‘aynihī (Ar.) Olduğu gibi, tıpkı.
b. 6b/06, 9a/01, 16a/08, 18a/01, 39a/10, 39b/11, 49b/02, 50a/06, 101b/12, 122a/05, 128a/03, 157b/07, 186a/09, 221a/01, 223b/10
[=15]
bī-‘ahd (Far.+Ar.) Yemininde durmayan, sözünde durmayan.
b. ü bī-vefā ol- 82b/01
[=1]
bī-‘aḳl (Far.+Ar.) Akılsız.
b. 12a/07
[=1]
bī-aṣl (Far.+Ar.) Köksüz, soysuz.
b. 26b/06, 75b/10, 75b/13, 78a/05, 80a/06, 130b/07, 148b/14, 227a/08, 231b/02
b. ‘avrat 102a/11, 102a/11
b.+dan 185b/12
b. iş 100b/07
b. kişi 72b/06
[=14]
bī-çāre (Far.) Çaresiz.
b. ol- 201a/01
[=1]
bī-çārelıḳ Çaresizlik.
b.+dur 151a/11, 171a/11
[=2]
bī-çerā (Far.) Nedensiz.
b. 17b/01
[=1]
bī-çūn (Far.) Eşsiz, emsalsiz.
b. 17b/01
[=1]
bī-dīn (Far.+Ar.) Dinsiz, kafir.
b. 43a/15, 161b/04, 161b/09, 177b/12, 197a/04
b. ‘ālim 117a/10
b. ‘avrat 118a/02
b.+ler 145b/12, 203b/14
b. ol- 193b/10, 214b/01
[=11]
bī-edeb (Far.+Ar.) Edepsiz.
b. 119a/15
b. kişi 113b/03
[=2]
bī-fāyide (Far.+Ar.) Faydasız.
b. ‘ilm 137b/11
[=1]
bī-günāh (Far.) Suçsuz, günahsız.
b. kimse 191b/15
[=1]
bī-ḥad (Far.+Ar.) Hadsiz, sınırsız, pek çok.
b. 202b/03, 229a/11, 231a/04
b. (şükr-i bī-ḥad) 1b/01
[=4]
bī-ḥāṣıl (Far.+Ar.) Neticesiz, faydasız.

b. 75b/09, 86a/03
[=2]
bī-ḥayā' (Far.+Ar.) Arsız, utanmaz.
b. 19b/10
b.'avrat 149b/04
[=2]
bī-hūde (Far.) Boşu boşuna, boş yere, beyhude.
b. söyleyici 76a/11
[=1]
bī-ḫūş (Far.) Aklı başında olmayan.
b. (mest ü bī-ḫūş ol-) 6a/06
b. ol- 109b/14, 230b/15
[=3]
bī-inṣāf (Far.+Ar.) Merhametsiz, acımasız.
b. ol- 18a/01
[=1]
bī-ḳıyās (Far.+Ar.) Ölçüsüz.
b. 23b/01, 46a/09, 81b/08, 142b/01
b. (ḥamd ü bī-ḳıyās) 1b/02
[=5]
bi'l-ḳaṣd (Ar.) Kasıtlı, bilerek.
b. 125a/03
[=1]
bī-naṣīb (Far.+Ar.) Nasipsiz.
b. ol- 199a/10
[=1]
bī-nevā (Far.) Nasipsiz, çaresiz.
b. ol- 180a/05
[=1]
bī-nihāyet (Far.+Ar.) Sonsuz, tükenmez, nihayetsiz.
b. (dürūd-ı bī-nihāyet) 1b/06
[=1]
bi'ş-şer' (Ar.) Şeriat ahkamı üzerine.
b. 98a/09
[=1]
bī-vaḳt (Far.+Ar.) Vakitsiz.
b. 209b/13
[=1]
bī-vefā (Far.+Ar.) Vefasız.
b. (bī-'ahd ü bī-vefā ol-) 82b/01
[=1]
bī-vefālıḳ Vefasızlık.
b. eyle- 190b/09
[=1]
bī-zārlıḳ Rahatsızlık, tedirginlik.
b.+a (bī-zārlıġa) 146b/10
b.+uŋ (bī-zārlıġuŋ) 5b/09
[=2]
bīgāne (Far.) Kayıtsız, ilgisiz.
b. ol- 108a/12
[=1]
biç- Kesmek, biçmek.
b.-se 59a/05
b.-seler 59a/05
b.-üp 59a/03, 59a/08
[=4]
ekin biç- 59a/08
[=1]
biçil- *edilgen f.* Biçilmek.
b.-miş 113a/01
b.-miş ol- 59a/08, 59a/09
[=3]
bid'at (Ar.) İslam dininde Hz. Muhammed (s.a.v.) zamanında bulunmayıp sonradan ortaya konan hüküm ve âdet.
b. (ehl-i bid'at) 18a/01
b.+de 219b/05
b.+den 176a/05
b.+dur 191b/11
b.+e 166b/10, 176a/03
b. ehli ol- 198b/10
b.+ı (ehl-i bid'at) 201b/04
b.+ine 227b/09
b. işle- 18a/01, 145b/15, 177b/11
[=12]
bikr (Ar.) Bakire.
b. 140b/14, 231a/07
b. ḳız oġlan 75b/14, 103a/07, 162b/05, 164b/12
[=6]
bil- 1. Bilmek, tanımak.
b.-dügi 32b/04, 38a/13, 41a/02, 56a/03, 56a/03, 62b/13, 79b/02, 82a/07, 87a/05, 99a/02, 126b/03, 127b/05, 128b/13, 131b/09, 131b/11, 135a/07, 138a/05, 160b/09, 180b/12, 183b/15, 203b/07, 205a/10, 205a/11, 209b/07
b.-düginden 190a/05
b.-e 4a/15, 4b/01, 4b/02, 4b/03, 8a/02, 10a/11, 13b/01, 14b/13, 15a/01
b.-gil 1b/07, 156b/04, 169a/10
b.-medügi 27a/05, 36b/14, 38a/14, 41a/01, 41a/06, 41a/07, 44b/01, 45a/01, 45a/01, 46b/06, 56a/02,

62b/14, 64b/05, 77a/10, 79b/01, 80a/09, 81b/12, 82a/07, 94b/10, 99a/01, 102b/14, 103a/04, 103a/05, 103a/10, 103b/06, 108a/10, 117b/13, 117b/14, 118a/12, 127b/05, 131b/08, 132b/11, 135a/07, 138a/03, 139a/08, 139b/12, 140a/11, 140a/11, 140b/07, 149b/13, 149b/14, 160b/09, 166b/13, 168a/06, 168a/06, 168a/06, 174a/02, 174a/04, 180b/11, 186a/08, 187b/08, 190a/05, 200b/09, 205a/12, 229b/11, 230b/15

b.-medük 115b/07

b.-memişdür 203a/09

b.-mese 29a/15, 46a/14, 94b/05, 115b/02, 149b/13, 158b/13, 176a/15, 186b/14, 209b/06, 212a/11, 223a/07, 224a/09, 230b/15

b.-meye 13b/08, 46a/07, 137b/08, 180a/11

b.-meyüp 12a/04

b.-mez 40b/15, 41a/04, 96b/02, 96b/02, 182a/14, 192b/12, 200b/04, 201a/01, 203a/09

b.-mezem 14b/02

b.-se 200b/04, 230b/15

b.-üŋ 4a/14, 4b/07, 5b/01, 10a/09, 56a/09, 67a/13, 70b/06

b.-ür 40b/15

b.-ürse 79a/14

b.-ürsin 14b/02

2. Anlamak.

b. (!) 194a/07

b.-dük 5b/07

b.-düŋ 5b/05

b.-e 14a/06, 37b/10

b.-eler 78b/01, 230b/15

b.-mege 203b/13

b.-megin 3a/06

b.-mese 104b/11, 161b/14

b.-mese-kim 176b/07

b.-meye 210a/06

b.-mez 176b/15

[=149]

bil Bel.

b.+inde 131a/11, 131a/13, 230b/14

b.+ine 185b/09, 211b/14, 224b/14

[=6]

bilā-ḫilāf (Ar.) İhtilafsız, tartışmasız.

b. 33a/09

[=1]

bilā-sebeb (Ar.) Sebepsiz.

b. 150a/04

[=1]

Bilāl-ı Ḥabeşī Hz. Peygamber'in ilk müezzini olan sahabi.

B.+yi 18a/01

[=1]

bildür- Bildirmek, haber vermek, bildirmek.

b.-üp 124a/11

b.-ür 10b/02, 14a/05

[=2]

bile 1. Dahi, de.

b. 6a/11, 7b/04, 26a/01, 26a/09, 27b/02, 34b/08, 35b/09, 36b/05, 36b/06, 40a/11, 40a/12, 84a/06, 85b/14, 102b/02, 103b/12, 103b/15, 104b/05, 106b/06, 115b/04, 115b/04, 129a/06, 160b/13, 178a/11, 196b/12, 199a/12, 199a/13, 199b/03, 206b/07, 225a/03, 228b/11, 230a/10, 230b/15

2. Beraber, birlikte.

b. 25b/15, 26a/09, 28b/06, 29b/08, 54a/02, 64a/10, 68a/05, 80b/04, 90b/14, 147a/13, 184b/14, 201a/01, 203a/10, 203a/12, 230b/15

b.+sine

[=47]

bilek Bilek.

b.+i (bilegi) 159b/13

b.+ine (bilegine) 11b/06

[=2]

bileŋ Geçit, yamaç, sırt.

b. 81a/08, 81a/09, 81a/10, 81a/12, 81a/15

b.+e 81a/14

b.+üŋ 81a/12

[=7]

bilezük Bilezik.

b. 51b/05, 93a/07

b.+i (el bilezügi) 51b/01, 51b/05

b.+in (el bilezügi) 51b/03

[=5]

bilici Bilme özelliği taşıyan, bilen.

b. (çoḳ bilici kimse) 150a/07

b.+ye (işler bilici) 156a/07
[=2]
bilin- *edilgen f.* Bilinmek, anlaşılmak.
b.-di 5b/08
b.-medük 182a/02, 182a/07
[=3]
biliş Tanıdık, bildik kimse, dost.
b. ol- 67a/04
[=1]
biliş- *işteş f.* Karşılıklı olarak birbirini tanımak, tanışmak.
b.-mek 67a/07
b.-mekde 67a/05
[=2]
bilişlik Tanışıklık, aşinalık.
b. eyle- 67a/05, 114a/15
b. it- 108b/15
[=3]
billūr (Ar.) Kristal, cam.
b. 75b/08, 75b/09, 75b/09, 75b/10, 75b/10, 75b/13, 209a/01
b.+dan 75b/14, 227a/10
b.+ı 75b/12
[=10]
bilmezlik Bilmez olma durumu, cehalet.
b.+ile (bilmezlig-ile) 160b/14
[=1]
bīmār (Far.) Hasta.
b. 230b/15
[=1]
bīmārī (Far.) Hasta olma durumu, hastalıkla ilgili.
b. 4b/13
[=1]
bin- *geçişsiz f.* Binmek.
b.-dügi 25b/07, 26b/02, 45b/11
b.-er 25a/10, 173a/11, 173b/08
b.-erse 25a/04, 25a/13, 25a/14, 25a/15, 25a/15, 25b/01, 25b/02, 25b/02
b.-medügi 173a/10
b.-miş 12a/15, 25a/10, 25b/05, 27a/09, 46a/07, 115b/07, 116b/04, 158b/04, 180b/06, 189a/14, 195a/11, 196a/09, 205b/15, 214b/15
b.-miş iken 115b/01
b.-miş ol- 90a/02, 91b/08, 116a/12
b.-mişler 28b/08
b.-se 45b/06, 45b/12, 57a/12, 180b/01
b.-üp 25a/11, 57a/08, 115a/15, 115b/01, 158b/05, 173a/10, 176b/04
b.-üp git- 115a/14
[=46]
ata bin- 25a/10, 25a/10, 25a/11, 25b/05
[=4]
binā (Ar.) Yapı, bina.
b. it- 182b/14
b. ḳıl- 77b/04, 77b/06, 77b/07, 77b/07, 77b/08, 77b/09, 77b/09, 77b/10
[=9]
biŋ Dokuz yüz doksan dokuzdan bir fazla, on kere yüz.
b. 158a/07
b. (on biŋ) 158a/08
b. (on biŋ aḳça) 87b/01, 88a/08
b. (yetmiş biŋ aḳça) 13a/08
b. (yüz biŋ) 158a/08
b. aḳça 29b/11, 64b/11, 88a/07, 180b/08
b. bir aḳça 200a/02
b.+den 160b/07
b.+den (on biŋ) 120b/12
b. dīnār 29a/14, 29b/01, 29b/11, 121b/15
b. dirhem gümiş 134a/06
b.+e (iki biŋ) 160b/07
[=19]
bir 1. Bir, sayı ismi.
b. 2a/11, 2a/12, 3b/13, 4a/02, 4a/11, 5b/12, 6a/05, 7a/08, 7a/10, 8a/07, 8a/13, 11a/05, 12a/01, 18a/01, 19a/03, 19b/07, 20b/08, 24a/11, 24b/06, 25a/11, 25a/14, 25b/09, 26a/10, 27a/08, 27a/12, 28b/13, 29a/08, 29b/09, 35b/05, 36a/09, 37a/13, 38a/11, 38b/04, 38b/07, 39a/06, 39a/14, 41b/01, 42a/08, 42a/12, 42a/12, 44b/11, 44b/13, 50a/05, 50a/08, 52a/01, 52a/06, 52a/15, 54b/12, 55a/07, 55b/03, 55b/09, 57a/13, 58b/15, 59b/10, 60b/01, 64b/11, 65b/07, 65b/07, 65b/07, 65b/07, 65b/07, 66b/02, 68a/06, 68a/08, 71b/01, 71b/06, 73b/07, 75b/08, 76a/03, 76a/09, 77a/03, 78a/12, 79a/03, 81a/08, 83a/05, 85a/07, 86a/03, 87b/04,

87b/04, 91a/09, 95b/12, 96a/08, 96a/11, 97b/08, 98a/03, 102b/09, 107a/04, 107a/09, 109a/01, 109a/11, 110a/12, 110b/03, 110b/15, 111a/02, 112b/12, 114b/07, 115a/09, 116a/06, 116a/09, 116b/01, 117a/09, 122a/08, 122a/08, 124a/01, 125b/06, 125b/15, 129b/10, 130a/14, 130b/05, 130b/14, 131a/03, 131b/01, 134a/15, 135a/09, 135b/01, 137a/09, 138a/02, 139a/14, 146a/05, 146b/10, 147b/07, 148a/02, 153b/03, 154b/08, 155a/12, 156a/07, 156b/04, 156b/04, 156b/04, 157a/01, 157b/09, 157b/15, 158a/02, 158a/02, 158a/02, 159a/13, 160b/05, 160b/08, 161a/05, 162a/06, 163a/09, 163b/12, 164a/06, 164a/09, 166a/03, 166b/10, 167a/04, 168b/02, 169a/09, 170a/09, 170a/15, 171a/06, 171a/13, 172a/12, 172b/01, 172b/10, 173a/07, 174b/03, 175a/05, 176a/13, 182b/09, 184a/08, 184a/12, 184b/10, 185a/09, 188a/15, 189b/08, 190b/07, 191a/14, 192b/02, 195b/07, 197b/01, 197b/15, 198b/11, 198b/13, 199b/14, 202a/06, 203b/01, 203b/14, 206b/15, 212b/04, 213a/03, 213b/09, 213b/14, 214b/08, 216a/08, 217a/02, 217a/15, 218a/13, 220b/08, 220b/12, 221a/15, 221b/02, 221b/04, 222a/10, 222b/07, 223a/02, 223b/02, 224b/12, 225b/08, 227b/08, 228a/07, 230a/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

b. bir 63b/13

2. *zm.* Bir.

b. biri 3a/07, 180b/03, 230b/15, 230b/15

b. biriyle 104b/08, 165a/12, 165a/12

b.+i 6a/14, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 53a/05, 99b/11, 171a/13, 223b/02, 223b/02

b.+i birine 227b/09

b.+inden (bir birinden) 3a/07, 225a/13, 225a/13, 230b/15, 230b/15

b.+ine 7b/11, 7b/12, 7b/13, 13b/05, 51a/01, 51b/15, 67b/01, 75b/02, 86b/07, 127a/08, 227a/15, 227b/01 137b/10, 213b/12

b.+ine (bir birine) 7b/11, 7b/12, 7b/13, 13b/05, 51a/01, 51b/15, 67b/01, 75b/02, 86b/07, 127a/08, 227a/15, 227b/01, 227b/09,

b.+ini (bir birini) 206a/09, 207a/02

b.+ini (her birini) 2b/02

b.+inüŋ 9a/04

b.+inüŋ (her birinüŋ) 13b/02

b.+isi 4b/09, 5a/05, 5a/06, 5a/14, 5b/14, 6a/09, 6a/10, 30a/12, 48b/09, 70a/09, 84a/08, 86a/10, 99b/10, 117b/12, 120a/11, 120a/11, 120a/13, 139b/14, 155b/09, 190b/07, 219a/15, 224b/15, 227b/03

b.+isi (her birisi) 2a/10, 2a/14

b.+isi (hiç birisi) 6a/13

b.+isin 57a/01

b.+isine 6a/03, 7b/07, 39b/09, 120a/10, 221a/01, 227b/03

b.+isini 23a/06, 64a/09, 120b/01, 140b/06

b.+isinüŋ 9a/06

b.+isiyle 121b/03

b.+iyle (bir biriyle) 104b/08, 165a/12, 165a/12, 180b/03,

3. *sf.* Bir.

b. 1b/09, 1b/10, 2b/03, 3b/08, 4a/14, 4a/14, 4b/12, 5b/05, 6a/15, 6b/05, 6b/06, 6b/12, 6b/13, 9a/12, 10b/01, 11a/07, 11a/07, 11a/09, 11b/01, 11b/09, 11b/09, 11b/10, 12a/01, 12a/04, 12a/09, 12a/09, 12a/12, 12a/14, 12a/15, 12b/02, 12b/02, 12b/02, 12b/03, 12b/05, 12b/07, 12b/14, 12b/15, 13a/01, 13a/05, 13a/05, 13a/07, 13b/03, 13b/04, 14a/03, 15a/01, 15a/13, 15a/13, 15b/06, 16a/09, 16a/10, 16b/05,

16b/06, 16b/06, 16b/15, 17a/02,
17a/10, 17b/04, 17b/05, 17b/10,
17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 19a/11, 19b/01, 19b/05,
19b/07, 20a/02, 20a/09, 20a/15,
20a/15, 20b/01, 20b/01, 20b/03,
20b/03, 20b/09, 20b/12, 20b/12,
20b/05, 20b/05, 20b/08, 20b/10,
20b/13, 21a/01, 21a/05, 21a/05,
21a/09, 21a/12, 21b/05, 21b/10,
22a/08, 22a/11, 22a/12, 22b/04,
22b/07, 22b/09, 23a/02, 23a/03,
23a/07, 23a/09, 23a/10, 23b/02,
23b/05, 24a/02, 24a/03, 24b/02,
24b/04, 24b/04, 24b/04, 24b/05,
24b/11, 25a/03, 25a/04, 25a/05,
25a/10, 25a/10, 25a/10, 25a/11,
25b/05, 25b/06, 25b/11, 25b/12,
25b/13, 25b/13, 25b/15, 26a/02,
26a/07, 26a/09, 26a/13, 26a/13,
26b/05, 26b/06, 26b/07, 26b/15,
27a/02, 27a/03, 27a/05, 27a/05,
27a/06, 27a/09, 27a/10, 27a/15,
27b/07, 27b/08, 27b/08, 27b/09,
27b/12, 27b/13, 27b/14, 27b/15,
28b/08, 28b/10, 28b/11, 29a/09,
29a/12, 29a/13, 29b/04, 29b/13,
30a/04, 30a/09, 30a/15, 30b/01,
30b/01, 30b/03, 30b/05, 30b/06,
30b/09, 30b/09, 31a/06, 31a/07,
31a/08, 31a/09, 31a/12, 31b/04,
31b/07, 31b/09, 32a/01, 32a/03,
32a/03, 32a/07, 32a/08, 32a/09,
32a/10, 32a/10, 32a/11, 32a/11,
32a/13, 32b/04, 32b/05, 32b/13,
32b/15, 33a/04, 33a/07, 33a/10,
33a/12, 33a/15, 33b/02, 33b/03,
33b/05, 33b/09, 33b/09, 33b/11,
33b/14, 33b/15, 34a/02, 34a/03,
34a/03, 34a/04, 34a/05, 34a/07,
34a/08, 34a/08, 34b/03, 34b/08,
34b/13, 34b/15, 34b/15, 35a/04,
35a/05, 35a/06, 35a/06, 35a/07,
35b/09, 36a/03, 36a/05, 36a/13,
36b/04, 36b/08, 36b/11, 36b/12,
36b/14, 36b/15, 37a/07, 37a/09,
37a/10, 37b/01, 37b/05, 38a/05,
38a/05, 38a/06, 38a/08, 38a/08,
38a/12, 38a/13, 38a/15, 39a/03,
39a/04, 39a/12, 39b/01, 39b/04,
39b/12, 40a/04, 40a/07, 40a/10,
40a/13, 40a/14, 40b/01, 40b/07,
40b/10, 40b/13, 40b/14, 41a/01,
41a/02, 41a/02, 41a/05, 41a/06,
41a/07, 41a/08, 41a/10, 41a/11,
41a/12, 41a/13, 41b/03, 41b/04,
41b/05, 41b/13, 42b/12, 43a/03,
43a/05, 43a/06, 43a/07, 43a/08,
43a/09, 43a/10, 43a/11, 43a/12,
43a/12, 43a/13, 43a/14, 43a/14,
43a/15, 43b/02, 43b/03, 43b/05,
43b/05, 43b/06, 43b/07, 43b/07,
43b/08, 43b/09, 43b/10, 43b/11,
43b/11, 43b/12, 43b/13, 43b/14,
43b/15, 44a/01, 44a/02, 44a/03,
44a/04, 44a/10, 44a/15, 44b/01,
44b/01, 44b/03, 44b/07, 44b/09,
44b/09, 44b/10, 45a/03, 45a/05,
45a/10, 45a/11, 45a/14, 45b/04,
45b/15, 45b/15, 45b/15, 46b/04,
47a/03, 47a/06, 47a/06, 47a/10,
47a/14, 47b/10, 47b/11, 48a/09,
48a/13, 48b/06, 49a/05, 49a/06,
48b/10, 49b/06, 49a/10, 49b/07,
49b/07, 49b/07, 49b/10, 49b/11,
50a/01, 50a/10, 50a/10, 50a/12,
50a/13, 50b/11, 50b/14, 50b/14,
51a/03, 51b/03, 52a/03, 52a/08,
52a/09, 52a/12, 52b/02, 52b/02,
52b/06, 53a/13, 53b/15, 54a/03,
54a/04, 54a/06, 54a/13, 54a/15,
54b/04, 55a/04, 55a/08, 55a/12,
55a/13, 55a/13, 55a/13, 55a/14,
55b/02, 55b/05, 55b/07, 55b/05,
55b/10, 56a/01, 56a/02, 56a/02,
56a/03, 56a/03, 56a/06, 56a/12,
56a/13, 56a/13, 56a/14, 56b/12,
56b/15, 57a/02, 57a/04, 57a/15,
57b/06, 57b/08, 57b/10, 58a/04,
58a/06, 58a/07, 58a/07, 58a/09,
58b/03, 58b/06, 58b/09, 59b/07,
60a/04, 60a/06, 60a/06, 60a/09,

60b/11, 61a/05, 61a/08, 61a/15,
61b/07, 61b/10, 61b/11, 62a/10,
62a/11, 62a/12, 62a/13, 62a/14,
62a/15, 62b/06, 62b/08, 62b/09,
62b/10, 62b/13, 62b/14, 62b/15,
63b/01, 63b/04, 63b/05, 63b/07,
63b/10, 63b/12, 64a/10, 64a/15,
64b/04, 64b/05, 65a/01, 65a/04,
65a/06, 65a/12, 65b/04, 65b/08,
65b/11, 65b/11, 65b/13, 66a/08,
66b/06, 66b/06, 66b/09, 66b/09,
66b/13, 66b/13, 66b/15, 67a/05,
67b/08, 67b/08, 67b/14, 68a/03,
68a/04, 68a/14, 68b/01, 68b/01,
68b/06, 68b/08, 68b/09, 68b/10,
68b/11, 68b/12, 68b/15, 69a/06,
69a/07, 69a/07, 69a/08, 69a/13,
69b/04, 69b/04, 69b/06, 69b/07,
69b/08, 69b/08, 69b/12, 70a/10,
70a/10, 70b/02, 70b/05, 70b/09,
70b/12, 71a/04, 71a/09, 71a/10,
71b/09, 72a/01, 72a/02, 72a/02,
72a/04, 72a/05, 72a/07, 72a/07,
72a/11, 72a/12, 72b/01, 72b/01,
72b/04, 72b/05, 72b/06, 72b/09,
72b/10, 72b/11, 72b/12, 72b/13,
72b/14, 73a/13, 73b/03, 73b/05,
73b/12, 73b/12, 73b/14, 74a/03,
74a/04, 74a/11, 74a/13, 74a/15,
74b/03, 74b/06, 74b/08, 74b/13,
74b/13, 74b/15, 75a/01, 75a/02,
75a/03, 75a/04, 75a/15, 75b/02,
75b/09, 75b/10, 75b/12, 75b/13,
76a/02, 76a/07, 76a/10, 76a/11,
76b/02, 76b/04, 76b/07, 76b/08,
76b/10, 76b/13, 77a/01, 77a/04,
77a/08, 77a/10, 77a/12, 77b/03,
77b/06, 77b/15, 78a/05, 78a/05,
78a/08, 78a/08, 78a/10, 78b/06,
78b/08, 78b/08, 78b/10, 78b/10,
78b/14, 78b/14, 79a/01, 79a/04),
79a/06, 79a/07, 79a/13, 79a/14,
79b/01, 79b/05, 79b/05, 79b/07,
79b/12, 80a/03, 80a/04, 80a/06,
80a/07, 80a/07, 80a/08, 80a/09,
80b/06, 80b/09, 80b/12, 81a/06,
81a/09, 81a/10, 81a/11, 81a/13,
81b/04, 81b/05, 81b/06, 81b/07,
81b/07, 81b/11, 81b/12, 81b/12,
81b/13, 81b/15, 81b/15, 82a/01,
82a/02, 82a/03, 82a/04, 82a/07,
82a/09, 82a/10, 82b/06, 82b/07,
82b/09, 82b/11, 82b/12, 82b/12,
83a/03, 83a/10, 83b/04, 83b/06,
84a/03, 84a/05, 84a/05, 84a/07,
84a/12, 84a/14, 84b/02, 84b/02,
84b/04, 84b/06, 84b/07, 84b/09,
84b/10, 84b/12, 85a/15, 85b/01,
85b/02, 85b/04, 85b/06, 85b/07,
85b/08, 86a/05, 86a/07, 86b/03,
86b/10, 86b/11, 86b/11, 86b/12,
87a/02, 87a/03, 87a/04, 87a/04,
87a/07, 87a/10, 87a/15, 87b/02,
87b/06, 87b/07, 87b/11, 87b/13,
87b/14, 88a/02, 88a/11, 88a/13,
88a/15, 88b/08, 88b/14, 88b/15,
89a/05, 89a/06, 89a/12, 89a/13,
89b/02, 89b/02, 89b/04, 89b/05,
89b/07, 89b/13, 90b/04, 90b/08,
90b/09, 91a/10, 91a/11, 91b/02,
91b/08, 91b/13, 92a/03, 92a/04,
92a/04, 92a/07, 92b/15, 93a/05,
93a/05, 93a/06, 93a/11, 93b/08,
93b/10, 93b/11, 93b/15, 94a/02,
94a/02, 94a/06, 94a/08, 94a/10,
94a/15, 94b/02, 95a/08, 95b/01,
95b/01, 95b/05, 95b/10, 95b/14,
96a/01, 96a/02, 96a/05, 96a/07,
96a/09, 96b/04, 96b/08, 96b/09,
97b/13, 98a/02, 98a/05, 98a/14,
98b/05, 98b/06, 98b/08, 99a/01,
99a/05, 99a/08, 99b/01, 99b/02,
99b/02, 99b/03, 100a/01, 100a/10,
100a/13, 100b/01, 100b/01,
100b/05, 100b/05, 100b/12,
100b/15, 101a/08, 101a/12,
101b/04, 101b/09, 102a/01,
102a/02, 102a/11, 102b/01,
102b/07, 102b/14, 102b/14,
103a/01, 103a/04, 103a/05,
103a/06, 103a/07, 103a/10,
103b/01, 103b/02, 103b/06,
104a/03, 104a/14, 104b/03,
104b/06, 104b/11, 104b/14,
105a/02, 105a/02, 105a/03,
105a/08, 105a/15, 105b/03,
105b/04, 105b/08, 105b/09,
105b/11, 106a/03, 106a/05,
106a/07, 106b/02, 106b/03,
106b/04, 106b/05, 106b/15,

106b/15, 106b/16, 107a/02, 107a/05, 107a/05, 107a/06, 107a/06, 107a/08, 108a/02, 108a/09, 108a/10, 108a/12, 108b/05, 108b/07, 109a/07, 109a/09, 109a/13, 109b/05, 109b/07, 109b/13, 109b/14, 110a/02, 110a/07, 110a/09, 110a/14, 110b/06, 110b/08, 111a/01, 111a/05, 111a/11, 111a/12, 111a/13, 111a/15, 111b/15, 112a/14, 112a/14, 112a/14, 112b/05, 112b/05, 112b/09, 112b/10, 112b/11, 113a/02, 113a/02, 113a/03, 113a/03, 113a/05, 113a/07, 113a/07, 113a/07, 113a/08, 113a/09, 113a/09, 113a/10, 113a/11, 113a/14, 113b/02, 113b/03, 113b/08, 114a/05, 114a/06, 114a/07, 114a/09, 114b/03, 114b/08, 115a/07, 115a/09, 115a/11, 115a/14, 115b/03, 115b/04, 115b/07, 115b/07, 115b/07, 115b/07, 115b/07, 115b/12, 115b/12, 115b/13, 115b/15, 116a/01, 116a/02, 116a/04, 116a/06, 116a/08, 116a/12, 116a/13, 116a/13, 116a/15, 116b/02, 116b/11, 116b/13, 117a/05, 117a/08, 117a/12, 117a/13, 117a/14, 117b/02, 117b/05, 117b/06, 117b/11, 117b/13, 117b/14, 118a/01, 118a/02, 118a/07, 118a/12, 118a/13, 118b/02, 118b/09, 119a/01, 119a/05, 119a/15, 119b/02, 119b/04, 119b/11, 119b/13, 119b/14, 119b/06, 120a/02, 120a/15, 120b/08, 120b/13, 120b/13, 121a/02, 121a/03, 121a/08, 121b/04, 121b/05, 121b/10, 121b/12, 121b/13, 121b/13, 122a/06, 122a/08, 122a/09, 122a/13, 122a/14, 122b/03, 122b/05, 122b/07, 122b/10, 122b/15, 123a/01, 123a/06, 123a/10, 123a/13, 123b/04, 123b/11, 123b/12, 124a/09, 124a/12, 124a/12, 124a/12, 124b/01, 124b/04, 124b/08, 125a/06, 125b/02, 125b/11, 125b/12, 125b/13, 125b/15, 126a/04, 126a/06, 126a/07, 126a/08, 126a/11, 126a/11, 126a/12, 126a/13, 126a/13, 126a/13, 126a/14, 126a/15, 126b/05, 126b/06, 126b/06, 126b/06, 126b/11, 126b/13, 126b/15, 127a/09, 127a/10, 127a/13, 127b/02, 127b/04, 127b/06, 127b/06, 127b/07, 127b/07, 127b/08, 127b/10, 128a/02, 128a/03, 128a/04, 128a/04, 128a/06, 128a/13, 128a/14, 128a/14, 128a/14, 128b/01, 128b/01, 128b/02, 128b/03, 128b/04, 128b/06, 128b/09, 128b/09, 129a/12, 129b/02, 129b/12, 129b/13, 129b/15, 130a/05, 130a/13, 130b/07, 130b/15, 131a/03, 131a/07, 131b/03, 131b/07, 131b/08, 131b/09, 131b/11, 132a/06, 132b/11, 132b/13, 132b/15, 133a/02, 133a/02, 133a/04, 133a/14, 133a/15, 133b/03, 133b/04, 133b/06, 133b/08, 133b/11, 133b/12, 134a/02, 134a/02, 134a/03, 134a/04, 134a/08, 134a/11, 134a/12, 134a/13, 134a/14, 134b/04, 134b/04, 134b/07, 134b/08, 134b/09, 134b/12, 134b/12, 134b/13, 134b/13, 134b/15, 134b/15, 135a/01, 135a/01, 135a/01, 135a/02, 135a/03, 135a/03, 135a/04, 135a/04, 135a/07, 135a/07, 135a/10, 135a/10, 135b/04, 135b/05, 135b/14, 135b/15, 136a/02, 136a/06, 136a/06, 136a/06, 136a/15, 136b/02, 136b/03, 136b/06, 136b/08, 136b/12, 136b/15, 137a/06, 137a/13, 137a/13, 137b/03, 137b/03, 137b/04, 137b/05, 137b/05, 137b/06, 137b/07, 137b/07, 137b/11,

137b/12, 138a/01, 138a/03, 138a/05, 138b/03, 138b/05, 138b/11, 138b/11, 139a/01, 139a/02, 139a/03, 139a/04, 139a/05, 139a/05, 139a/06, 139a/08, 139a/08, 139a/08, 139a/09, 139a/09, 139a/12, 139a/15, 139b/01, 139b/12, 140a/01, 140a/05, 140a/12, 140b/07, 140b/09, 140b/11, 140b/14, 140b/15, 141a/01, 141a/02, 141a/03, 141a/10, 143b/05, 143b/15, 144b/14, 145a/05, 145b/02, 146a/06, 146b/02, 146b/08, 147a/12, 147a/14, 147b/02, 147b/09, 147b/10, 147b/11, 147b/13, 147b/13, 147b/13, 147b/15, 148a/08, 148a/12, 148a/13, 148a/15, 148b/02, 148b/02, 148b/04, 148b/06, 148b/14, 148b/14, 149a/09, 149a/10, 149a/11, 149b/03, 149b/04, 149b/04, 149b/08, 150a/06, 150a/06, 150a/07, 150b/06, 150b/11, 150b/12, 151a/05, 151a/05, 151a/13, 151b/01, 151b/01, 151b/13, 152a/01, 152a/07, 152a/11, 152a/13, 152a/14, 152a/15, 152b/01, 152b/01, 152b/03, 152b/03, 152b/04, 152b/09, 153a/04, 153a/12, 153a/12, 153b/05, 153b/12, 153b/13, 154a/01, 154a/05, 154a/08, 154b/03, 154b/06, 154b/14, 155a/02, 155a/03, 155a/04, 155a/06, 155a/07, 155b/04, 155b/05, 155b/07, 155b/08, 155b/14, 156a/01, 156a/12, 156b/03, 157a/10, 157a/12, 157b/01, 158a/01, 158b/04, 158b/09, 158b/10, 158b/12, 159a/03, 159a/03, 159a/05, 159a/07, 159a/07, 159a/09, 159a/14, 159a/15, 159a/15, 159b/01, 159b/03, 160a/06, 160a/12, 160a/13, 160a/13, 160a/14, 160a/15, 160b/14, 161a/03, 161a/03, 161a/10, 161a/11, 161a/12, 161b/04, 161b/04, 161b/07, 161b/09, 162b/04, 162b/08, 163a/01, 163a/03, 163a/04, 163a/08, 163a/12, 163b/04, 164a/01, 164a/03, 164a/07, 164a/10, 164a/11, 164b/06, 164b/08, 164b/09, 164b/10, 165a/04, 165a/04, 165a/11, 165a/13, 165b/01, 165b/04, 165b/07, 165b/07, 165b/11, 165b/12, 165b/13, 167a/01, 167a/02, 167a/05, 167a/10, 167a/13, 167b/01, 167b/07, 167b/08, 167b/08, 167b/08, 168a/01, 168a/04, 168a/06, 168a/06, 168a/06, 168a/07, 168a/10, 168a/11, 168a/12, 168a/14, 168a/14, 168a/15, 168b/08, 168b/09, 168b/10, 168b/10, 169a/13, 169a/14, 169b/13, 170a/01, 170a/04, 170a/05, 170a/06, 170a/12, 170b/07, 170b/09, 170b/14, 171a/14, 171b/08, 171b/09, 171b/10, 171b/12, 171b/14, 172a/01, 172a/02, 172a/04, 172a/13, 172b/14, 172b/14, 173a/01, 173a/02, 173a/03, 173a/08, 173a/09, 173a/10, 173a/15, 173a/15, 173b/01, 173b/02, 173b/03, 173b/04, 173b/05, 173b/07, 173b/07, 173b/07, 173b/08, 173b/09, 173b/11, 173b/12, 173b/13, 174a/02, 174a/04, 174a/04, 174a/05, 174a/10, 174b/04, 174b/05, 174b/05, 174b/06, 174b/13, 175a/01, 175a/11, 175a/12, 175a/14, 175a/14, 175b/10, 176a/01, 176a/09, 176b/06, 176b/09, 177a/08, 177a/14, 177b/03, 177b/07, 177b/08, 177b/09, 177b/12, 177b/14, 177b/14, 177b/15, 178a/02, 178a/02, 178a/03, 178a/04, 178a/07, 178a/11, 178a/13, 178b/01, 178b/04, 178b/05, 178b/12, 179a/05, 179a/08, 179a/09, 179a/09, 179a/14, 179b/02,

179b/06, 179b/07, 179b/09, 180a/11, 180b/03, 180b/08, 180b/09, 180b/11, 180b/15, 181a/02, 181b/01, 181b/01, 181b/02, 181b/02, 181b/04, 181b/05, 181b/08, 181b/11, 181b/12, 182a/02, 182a/12, 182a/15, 182b/02, 182b/05, 182b/12, 182b/14, 183a/01, 183a/05, 183a/08, 183a/09, 183a/10, 183a/13, 183b/10, 183b/11, 183b/12, 183b/15, 183b/15, 184a/08, 184a/11, 184a/12, 184a/13, 184a/13, 184b/01, 184b/01, 184b/09, 184b/14, 184b/15, 185a/05, 185b/02, 185b/03, 185b/04, 185b/06, 185b/09, 185b/12, 186a/02, 186a/04, 186a/08, 186b/10, 186b/14, 187a/08, 187a/09, 187a/10, 187a/14, 187b/01, 187b/01, 187b/02, 187b/06, 187b/08, 187b/14, 188a/10, 188a/14, 188b/02, 188b/06, 188b/10, 189a/10, 189a/11, 189a/12, 189b/10, 190a/01, 190a/07, 190a/12, 190b/14, 191a/02, 191a/05, 191a/06, 191a/15, 191b/15, 191b/15, 192a/03, 192a/06, 192a/10, 192b/03, 192b/10, 192b/12, 193a/01, 193a/01, 193a/12, 193a/12, 193a/15, 193a/15, 194a/09, 194a/11, 194a/14, 194b/09, 194b/12, 195a/05, 195a/08, 195a/13, 195b/09, 195b/10, 195b/12, 195b/13, 195b/14, 195b/15, 195b/15, 196a/01, 196a/03, 196a/03, 196a/03, 196a/06, 196a/07, 196a/07, 196a/09, 196a/09, 196a/10, 196a/10, 196a/11, 196a/13, 196a/15, 196b/02, 196b/03, 196b/05, 196b/06, 196b/07, 196b/07, 196b/08, 196b/08, 196b/11, 196b/14, 197a/02, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/06, 197a/07, 197a/07, 197a/08, 197a/09, 197a/09, 197a/11, 197a/14, 197b/01, 197b/07, 198b/02, 198b/06, 198b/08, 198b/14, 198b/14, 199a/09, 199a/11, 199a/14, 199a/14, 199a/15, 199a/15, 199b/03, 199b/11, 200a/05, 200a/06, 200a/07, 200a/11, 200a/14, 200b/03, 200b/03, 200b/08, 200b/09, 200b/09, 201a/01, 201a/08, 201a/13, 201a/14, 201b/14, 202a/04, 202a/06, 202a/10, 202a/12, 202a/14, 202b/01, 203a/08, 203a/10, 203a/13, 203a/14, 203b/02, 203b/07, 204a/08, 204a/10, 204a/14, 204b/03, 204b/15, 205a/04, 205a/10, 205a/10, 205a/11, 205a/12, 205a/12, 205a/15, 205b/08, 205b/11, 205b/12, 206a/14, 206b/01, 206b/07, 207b/09, 207b/14, 208a/11, 208a/13, 208b/01, 208b/13, 209a/01, 209a/05, 209a/06, 209a/08, 209a/09, 209a/11, 209a/14, 209b/01, 209b/03, 209b/07, 209b/08, 209b/08, 210a/01, 210a/05, 210b/10, 210b/10, 211a/02, 211a/05, 211a/15, 211b/04, 211b/05, 211b/06, 211b/08, 211b/09, 211b/11, 212a/09, 212a/10, 212a/10, 212a/13, 212b/06, 212b/07, 212b/07, 212b/11, 212b/15, 213a/08, 213a/08, 213b/02, 213b/02, 213b/05, 213b/06, 213b/07, 213b/08, 214a/02, 214a/05, 214a/10, 214a/15, 214b/03, 214b/05, 214b/05, 214b/10, 214b/13, 214b/15, 215a/01, 215a/01, 215a/02, 215a/03, 215a/04, 215a/05, 215a/07, 215a/08, 215a/10, 215a/12, 215b/09, 215b/13, 216a/06, 216b/02, 216b/03, 216b/06, 216b/09, 217a/01, 217a/02, 217a/03, 217a/06, 217a/12, 217a/12, 217a/13, 217b/01, 217b/03, 217b/03, 217b/05, 217b/06, 217b/07, 217b/07,

217b/09, 217b/10, 217b/12, 217b/14, 217b/15, 218a/02, 218a/07, 218a/08, 218a/14, 218b/13, 218b/15, 218b/15, 219a/01, 219a/06, 219a/10, 219a/12, 219b/02, 219b/03, 219b/08, 219b/12, 220a/02, 220a/04, 220a/08, 220a/10, 220a/14, 220a/15, 221a/01, 221a/03, 221a/04, 221a/07, 221a/10, 221a/13, 221a/14, 221b/03, 221b/05, 221b/09, 221b/12, 221b/14, 222a/05, 222a/06, 222a/07, 222a/11, 222a/13, 222b/08, 222b/08, 222b/13, 223a/09, 223a/09, 223b/11, 224b/03, 224b/07, 224b/08, 224b/13, 225a/08, 225b/01, 225b/04, 225b/06, 225b/07, 225b/14, 226a/06, 226b/02, 226b/13, 227a/02, 227a/08, 227a/10, 227a/12, 227a/13, 227b/04, 227b/04, 227b/05, 227b/06, 228a/03, 228a/04, 228a/11, 228a/13, 228a/14, 228b/01, 228b/02, 228b/03, 229a/01, 229a/08, 229a/13, 229b/10, 229b/10, 229b/10, 229b/11, 230a/02, 230a/06, 230a/11, 230a/12, 230b/01, 230b/05, 230b/06, 230b/12, 230b/15, 231a/01, 231a/01, 231a/01, 231a/03, 231a/06, 231a/07, 231a/08, 231a/09, 231a/12, 231b/02

b. (biŋ bir aḳça) 200a/02

b. cemā‘at 8b/14

b. dāne 63b/10

b. dīnār 122a/01, 122a/04

b. direm 63b/08

b. dürlü 12a/14, 12b/04

b. ḳaç 4a/12, 136a/04

b. kez 12b/08

b. kimesne 41b/04, 48a/08, 86a/01, 93a/03, 103a/02, 115a/10, 118b/09, 158a/13

b. kimesnenüŋ 22a/10

b. kimse 6b/02, 6b/07, 12b/13, 18a/01, 18a/01, 29b/06, 30a/05, 30a/15, 31b/01, 32a/05, 32b/11, 33a/03, 33a/04, 33b/04, 34a/11, 35b/08, 35b/13, 38a/08, 38b/11, 42b/04, 42b/06, 43a/02, 47a/09, 47b/09, 48a/14, 48b/09, 49a/04, 49b/02, 49b/08, 50b/15, 54b/15, 55a/05, 57b/01, 57b/12, 58b/04, 59a/05, 59a/10, 59a/14, 60a/07, 60b/11, 61b/06, 62a/03, 62a/09, 63a/14, 64b/03, 65a/13, 65b/04, 75a/04, 75b/09, 76b/09, 77a/07, 77b/14, 78a/10, 79b/15, 85a/11, 86a/10, 87a/13, 89a/01, 89a/03, 90a/02, 90b/02, 90b/08, 90b/13, 92a/07, 93b/15, 96a/05, 96a/13, 97b/12, 98a/06, 98a/07, 98b/02, 98b/04, 100a/05, 100b/03, 102b/05, 102b/08, 102b/12, 102b/13, 104a/13, 105b/02, 106a/08, 106a/08, 106b/09, 107a/06, 107a/15, 108b/15, 109b/01, 109b/10, 110a/13, 110b/03, 111b/01, 112a/05, 112b/15, 114a/14, 116b/11, 117a/15, 118b/13, 119a/09, 121a/06, 121b/10, 122b/01, 122b/02, 122b/03, 123b/02, 124b/15, 125a/04, 125a/09, 125a/11, 125a/12, 125b/08, 125b/14, 126a/12, 126b/03, 129a/14, 129b/04, 131a/05, 131b/07, 133a/13, 133b/05, 135a/02, 136a/11, 136b/07, 136b/09, 137a/12, 137a/14, 138b/14,

139a/06, 140b/04, 147a/03, 148a/06, 148b/13, 150b/04, 150b/04, 151b/13, 151b/15, 157a/11, 158a/02, 158a/05, 158a/05, 158a/10, 161a/13, 162b/11, 163b/10, 164a/12, 166b/03, 167a/02, 167a/08, 167b/01, 169b/07, 169b/11, 170a/06, 171a/12, 172a/07, 174a/13, 176a/11, 176a/13, 176b/04, 176b/05, 176b/08, 177b/04, 178b/01, 179b/08, 181b/09, 182a/02, 182a/03, 183a/11, 185a/06, 185b/02, 185b/02, 185b/03, 185b/03, 185b/03, 187b/03, 187b/10, 188a/04, 188a/05, 188b/03, 189a/06, 190b/08, 192a/15, 194a/08, 196a/08, 196b/01, 198b/09, 199a/06, 199a/12, 201a/09, 201b/09, 202a/01, 202b/04, 203b/01, 204b/02, 205b/11, 206a/13, 207a/14, 208b/04, 208b/07, 209b/06, 211a/09, 211b/13, 212a/07, 212a/09, 213a/03, 213a/05, 213b/11, 213b/15, 215b/02, 216a/15, 217a/06, 217a/10, 218a/14, 219a/01, 221a/01, 221b/10, 222a/12, 224a/02, 226b/05, 226b/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

b. kimse-y-ile 49b/08
b. kimseden 18a/01, 34b/15
b. kimseye 20b/08, 38a/03, 117a/03
b. kimseyi 22a/14
b. kişi 6b/12, 7a/11, 7b/04, 8b/13, 9a/01, 11a/01, 11a/02, 11a/03, 12a/14, 12b/05, 12b/05, 13b/09, 15a/02, 16b/05, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 25a/03, 28a/06, 28a/13, 46b/15, 106a/15, 150b/07
b. kişiye 25a/02, 30b/02
b. kişiyle 23a/01
b. on bir 18a/01
b. sā‘at 9a/03
b. ṣāf 7a/13
b. süri 119a/02
b. ṭarafa 23b/02
b. yıl 9a/10, 13a/06

4. Aynı, eş.

b. 26a/02, 68b/11, 83b/10, 104b/12, 149a/15, 165a/08, 230b/02
b.+dür 7a/07, 59b/01, 130b/12, 188b/06
[=2504]

biregü Biri, bir kimse.
b. ‘avratı 118a/04
b.+den 230b/15
b.+nüŋ 64a/04, 204b/02
b.+ye 90b/10, 192a/14
[=6]

birez Biraz.
b. 8b/09
[=1]

birinci Başta bulunan, sırası bir olan.
b. (on birinci) 68a/14
b. (on birinci fasl) 3a/12, 12a/12
b. ḳat gök 192b/04
[=4]

birle İle, birlikte.
b. 18a/01, 24b/08, 113a/01
[=3]

biryān (Far.) Et yemeği, kebap.
b. 22a/09, 60a/01, 73b/08, 73b/08, 85a/09, 88a/04, 92a/06
b. eyle- 60a/09, 205b/01
b.+ı 73b/12
b.+ı (ḳoyun biryānı) 73b/09
b.+ı (oġlaḳ biryānı) 73b/11
b.+ı (ṣıġır biryānı) 73b/10
b. it- 205b/02, 206a/07
b. ṣatıcı 74a/01
b.+uŋ 73b/11
[=17]

bisāṭ (Ar.) Halı, kilim.
b. 74a/07, 74a/08, 74a/11, 74b/01
b.+ı 74a/09
b.+ını 74a/14
b. ṣatıcı 74b/03
b.+uŋ 74a/13
[=8]

bisle- Beslemek.
b.-se 57a/11
[=1]

biş Beş
b. 10b/14, 158a/03
b. barmaḳ 67a/13
b. dīnār 121b/14, 122a/02

b. kez 10a/06
b. nesne 37a/02, 58b/15, 60b/06, 73b/06, 115a/08, 115b/15, 164b/11, 166a/02, 166a/15, 192b/02, 218a/09, 219b/10, 226a/06
b. nev‘ 65b/06
b. vaḳt namāz 67a/13, 67b/15, 122a/03
b. vech 19a/03, 27a/08, 29a/07, 38b/07, 40b/02, 44b/13, 46b/12, 47a/15, 51b/06, 54b/12, 55b/12, 84a/09, 85a/03, 96a/11, 106b/13, 125b/12, 131a/09, 135b/01, 138a/01, 151a/03, 151a/07, 154b/08, 155b/12, 160b/05, 161a/01, 161a/08, 166b/10, 168a/01, 169b/15, 172b/01, 172b/09, 176a/02, 176b/13, 180a/13, 185b/15, 188a/12, 191b/12, 195a/13, 198a/14, 202a/03, 204b/05, 206b/14, 208b/14, 211b/11, 213a/12, 214b/07, 216b/09, 230a/01, 230a/07, 230b/07
b. yıl 9b/07
[=74]

biş- Pişmek.
b.-memiş 69b/11, 70b/11, 183a/09
b.-miş 42b/03, 60a/01, 69b/11, 70b/11, 71a/04, 71b/04, 85a/09, 90b/02, 91a/07, 91b/14, 92b/02, 92b/03, 92b/04), 92b/04), 119b/08, 147a/07, 151a/15, 165b/15, 169b/02, 183a/10, 189a/11, 200a/04, 206a/07, 208a/07, 216a/09, 230b/15
b.-miş gör- 127a/10
b.-miş ol- 71b/05, 102b/04, 155a/10, 155b/10, 174a/01, 204a/02, 210b/13
b.-mişi 19b/09, 204a/05, 210b/12
b.-mişinden 92a/08
b.-üp 125a/12
[=42]

bişür- Pişirmek.
b.-mek 22b/02
b.-se 106b/03, 216a/02
b.-üp 88a/01, 88a/01
b.-üp yi- 23b/10
b.-ür 21a/05, 21a/13, 22a/12, 86a/07, 97a/15
[=11]

bişürüci Pişiren, pişirici.
b. (aş bişürüci) 57a/15, 57a/15
[=2]

bit Bit.
b. 88b/09, 88b/10, 88b/11, 88b/11, 88b/12
[=5]

bit- (I) 1. (Saç, kıl, tüy için) Çıkmak.
b.-er 72a/13
b.-miş 136a/09, 194a/03, 210b/11
b.-miş gör- 128b/11
b.-se 38b/13, 125a/10
2. Yerden çıkmak, yetişmek, yeşermek.
b.-miş 59a/02, 60a/12, 221a/14
b.-miş gör- 110b/12
b.-se 59a/07, 94b/11, 94b/12
b.-üp 82a/05
3. Ortaya çıkmak, hasıl olmak.
b.-miş 40a/10, 120b/05
b.-üp 58b/11, 58b/11, 82b/09
[=20]
bıyıġı bit- 72a/13
ekin bit- 59a/02
ot bit- 59a/07
[=3]

bit- (II) Sona ermek, tamamlanmak.
b.-e 125a/14
[=1]

biter (Far.) Daha kötü, daha fena.
b. 95a/05
b.+dür 28a/12, 205a/14
b. ol- 204a/07
[=4]

biti Mektup, senet, belge.
b. 179b/11
b.+si (ḳāḍī bitisi) 179b/07, 179b/11
b.+sin (ḳabala bitisi) 179b/08
b.+sin (ḳāḍī bitisi) 179b/07
b.+sini 183b/07
b.+ye 42a/08
[=7]

bitür- Bitirmek, tüketmek.
b.-ür 133b/06, 197b/01
[=2]

biz (I) Bez, kumaş.
b. 24b/08, 46a/14, 105b/04

b. (alaca biz) 36b/01
b.+den 153b/07, 186b/04
b. döşek 118a/03
b.+e 96a/02, 120b/08
b.+le 154a/04
[=10]
biz (II) *zm.* Çokluk birinci şahıs zamiri.
b. 2b/11, 4a/08
b.+e 3b/03, 7a/04, 28a/15
[=5]
boġaz Boğaz.
b. 91a/02, 91a/03
b.+ı 91a/04, 91a/04, 165a/07
b.+ı ṭutul- 91a/03
b.+ına 11b/01, 134b/09, 136b/01
b.+ına ṭur- 214a/01
b.+ında 55a/02
b.+ından 75a/09, 192a/09
b. ṭutucı 29a/06
[=14]
boġazla- Boğazlamak.
b.-r 174b/11, 195b/10, 196a/07
b.-sa 59a/10, 158b/09, 174b/07, 190a/15, 195b/11, 204a/09, 204a/10
b.-yup 174b/10, 190b/01
[=12]
boġmaḳ Gerdanlık, kolye.
b. 93a/09
[=1]
bol Çok, fazla.
b. 141a/05
b. (ni‘meti bol ol-) 154a/15
b. (rızḳ bol ol-) 180b/07
[=3]
boncuḳ Nazar boncuğu.
b.+u (göz boncuġu) 102a/11
[=1]
borç (Soğd. *purc*) Borç.
b. 53a/09, 119a/10, 120b/06, 187a/08
b.+a (borca) 90a/04, 108a/15, 111b/08, 119a/09, 119a/11
b.+dan 156b/11
b.+dur 119a/08
b. eyle- 148b/07
b.+ı (borcı) 18a/01, 18a/01, 24b/14, 45a/04, 48b/04, 51b/09, 65b/04, 85a/01, 86b/04, 86b/15, 98a/10, 108b/09, 132b/02, 132b/10, 136a/07, 163b/04, 191b/01, 195b/05, 210b/09, 223a/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15
b.+ın (borcın) 120b/01, 150b/14
b.+ından (borcından ḳurtıl-) 96b/10
[=38]
borçlu Borcu olan, borç almış.
b. 198a/08
b. ol- 38b/14, 56a/09, 86b/03, 96b/10, 136a/03, 188a/04, 191b/01, 191b/09, 195b/05, 202b/12, 230b/15
b.+sından 150b/13
b.+yısa (borçlu-y-ısa) 18a/01, 18a/01, 24b/14, 85a/01, 86b/15
[=18]
borı Boru.
b. 78a/12
b. çal- 78a/15, 78b/02, 78b/03
[=4]
boru *bk.* borı
b. çal- 78a/13
b.+sı 78a/13
[=2]
bostān (Far.) Kavun ve karpuzun ortak adı.
b. ṣatıcı 74b/04, 74b/05
[=2]
boş Dolu olmayan, boş.
b. 106b/05, 107b/08, 208b/07
b. ḳal- 154a/07
b. ol- 208b/03
[=5]
boya Boya.
b. 86a/02
b. (ṣaru boya) 159b/01
b.+sı (göz boyası) 208a/02, 208a/03, 208a/04
b.+yı 85b/12
[=6]
boya- Boyamak, renklendirmek.
b.-maḳ 85b/10
b.-sa 85b/10, 85b/13, 85b/14, 85b/15, 86a/01, 130b/09, 135b/10, 139a/05
[=9]
boyacı Boyacı.
b. 129b/02
[=1]
boyan- *edilgen f.* Boyanmak.
b.-mış 178a/06
[=1]

boynuz Boynuz.
b. 88a/12, 88b/01
b.+ı 88a/15
b.+ı (geyük boynuzı) 88a/13
b.+ı (keçi boynuzı) 199b/15
b.+ı (şığır boynuzı) 88a/12
b.+ın (şığır boynuzı) 165a/13
b.+ıyla 140b/04, 158b/07, 224b/06
b.+lar 88a/12, 88a/14
[=12]
boyun Boyun.
b. 89b/11, 89b/12, 90a/03, 91a/03
b. bendi 90a/04, 90a/04, 90a/07, 90a/08
b.+ı (boynı) 49a/09, 60b/04, 89b/12, 89b/14, 89b/15, 90a/01, 90a/01, 159b/10
b.+ın (boynın ur-) 90a/11
b.+ına (‘ahdini boynına al-) 52a/12
b.+ına (boynına) 20a/03, 51a/06, 51a/13, 52a/11, 62a/15, 69b/09, 73a/11, 89b/13, 90a/02, 146a/01, 185b/04, sıddık.ı (ebu bekir sıddıkı+
b.+ına (boynına al-) 108a/10, 185b/04
b.+ına (boynına emānet al-) 108a/11
b.+ında (boynında) 76a/13, 112a/06, 131b/05, 131b/06, 132a/13, 164b/13, 164b/15, 184b/08
b.+ında (boynında emānet ol-) 76b/02
b.+ındagı (boynındağı) 76b/01, 76b/04
b.+ından (boynından) 73a/12, 230b/15
b.+ından (emāneti boynından gider-) 108b/01
b.+ını (boynını) 161b/03
b.+ların 133b/14
b. ur- 90a/10, 90a/14
[=51]
bögrek Böbrek.
b. 90a/14, 90b/01
b. (şağ bögrek) 90a/15
b. (şol bögrek) 90a/15
b.+i (bögregi) 90b/03
[=5]
bögrülce Börülce.
b. 91b/13, 91b/14
[=2]
bölük Bütünden ayrılmış parça, kısım.
b. 18a/01, 31b/07, 31b/09, 50b/11, 59b/07, 61b/10, 65a/04, 74a/13, 78b/10, 79a/04), 80b/12, 115b/07, 116a/01, 161b/09, 182a/12, 182b/02
[=16]
böyle *zf.* Böyle, bu şekilde.
b. 59b/06
[=1]
bu 1. *sf.* Bu.
b. 1b/07, 1b/08, 1b/10, 1b/11, 2a/01, 2a/02, 2a/10, 2b/01, 2b/04, 2b/05, 2b/06, 2b/11, 3b/03, 3b/04, 3b/05, 3b/10, 4a/01, 4a/02, 4a/03, 4a/11, 4b/04, 4b/15, 5b/07, 5b/10, 6a/03, 6a/04, 6a/12, 6b/06, 8a/11, 8b/06, 8b/08, 8b/10, 8b/11, 8b/13, 8b/14, 9a/01, 9a/04, 9a/06, 9a/12, 10a/12, 11b/15, 12b/01, 12b/03, 13a/03, 13a/08, 13a/09, 13b/15, 14a/02, 14a/07, 14a/09, 14b/02, 16b/13, 17a/13, 17b/14, 17b/14, 18a/01, 22b/09, 23a/05, 25b/08, 26a/01, 28a/08, 28b/04, 29a/13, 30a/09, 32a/08, 32a/09, 32a/10, 32b/10, 36a/07, 36a/15, 37a/05, 39a/03, 40a/04, 40a/04, 41a/12, 48b/11, 52a/04, 53a/02, 54a/06, 55a/06, 59a/04, 61a/10, 61b/03, 65b/15, 66a/11, 67b/01, 68a/15, 68b/02, 68b/05, 69a/06, 69b/08, 70a/07, 70a/09, 70b/10, 71a/07, 72b/03, 74a/14, 74b/07, 74b/15, 76a/15, 77b/13, 78a/03, 79a/01, 79a/08, 79b/08, 80a/07, 80a/08, 81a/07, 82b/13, 83a/14, 84b/03, 85a/08, 88b/09, 94a/13, 95b/01, 95b/15, 99b/13, 100b/09, 102b/08, 104a/14, 104b/14, 107a/06, 110a/08, 110b/07, 116b/15, 117a/12, 117a/14, 117b/12, 118a/15, 118b/10, 118b/15, 120a/10, 121b/14, 122a/09, 124a/01, 124a/10, 126a/13, 126b/15, 127b/15, 129b/12, 133b/03, 134a/01, 136b/08, 137a/04, 137a/08, 138b/11, 139a/03, 140b/04, 141a/14, 143a/04,

147b/10, 152a/05, 157a/04, 160b/02, 161b/02, 167a/04, 175a/01, 175b/14, 184a/09, 188b/07, 195a/03, 195b/03, 196b/07, 196b/10, 200a/06, 204b/11, 206b/12, 224b/06, 226b/07, 227b/02, 227b/12, 228a/10, 228b/01, 228b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
2. *zm.* Bu.
b. 3b/08, 5b/14, 12a/06, 35a/04, 157b/03, 159b/01
b.+idi kim 6b/14
b.+ncılayın 27a/06
b.+ncılayındur 50a/09, 230b/15
b.+nda 5a/07, 7a/05
b.+ndan 93a/14
b.+ndan öŋdin 13b/03, 13b/08
b.+ndan soŋra 102b/10
b.+nı 9a/02, 80a/09, 166a/05, 174b/03, 211b/06, 215a/14
b.+nlar 10a/13, 202a/14, 230b/15
b.+nlara 7b/14, 10a/14, 23a/04, 30a/07, 44a/07, 53b/10, 56b/09, 94b/08, 108a/04, 120a/12, 127b/15, 137a/04, 150a/14, 230b/15
b.+nlarda 194b/06
b.+nlardan 18a/01, 83a/08, 120a/13, 139b/14
b.+nlaruŋ 8a/07, 9b/11, 9b/14, 10a/12, 15a/10, 20b/15, 35b/12, 46b/10, 81b/09, 105b/06, 185a/03
b.+nlaruŋ gibi 179a/10
b.+nuŋ 12a/04, 14b/03, 15a/04, 18a/01, 18a/01, 19a/02, 25a/02, 27b/10, 36b/03, 37b/02, 39a/05, 40b/08, 42b/13, 48b/04, 56b/04, 67a/04, 70b/01, 76a/08, 81b/10, 96b/05, 99a/03, 100b/14, 107a/14, 108b/08, 108b/08, 116b/07, 120b/04, 122a/07, 130b/01, 146b/01, 153b/01, 153b/15, 154b/01, 154b/15, 156a/10, 159b/06, 167b/02, 175b/06, 175b/09, 175b/12, 181b/08, 187a/01, 188b/13, 192a/01, 195b/01, 198a/07, 200b/07, 202a/10, 208b/01, 211b/10, 213a/12, 213b/13, 215a/13, 215b/01, 218a/12, 218a/14, 221a/07, 226a/03, 230b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
b.+nuŋ gibi 28a/01, 70b/09, 70b/09, 81a/12, 116b/04, 129b/13, 133b/12, 134b/09, 149a/14, 167b/13, 168a/12, 168b/09, 168b/12, 231a/09
b.+ŋa 4b/10, 28b/09, 35a/03, 65a/08, 99a/06, 99a/06, 114a/05, 135b/13, 137b/02, 179b/12, 208b/04, 223a/01
[=324]
bucaḳ Köşe.
b.+ına (bucağına) 151a/13
b.+ında (bucağında) 80b/11
[=2]
budaḳ Budak.
b.+ı (budağı) 44a/11
b.+ları 88a/15
b.+ları (ağaç budaḳları) 128a/13
[=3]
buġday Buğday.
b. 48a/03, 91a/05, 91a/05, 91a/06, 91a/08, 91a/09, 91a/10, 94b/06, 94b/12, 114b/13, 115a/03, 115a/04, 115a/06, 116a/03, 158a/06, 170a/05, 193b/11, 222a/14
b. başın 47b/04
b.+dan 114a/12
b. ek- 58b/11
b.+la (kuru buġday) 91a/07
b. şamanı 158b/01
b. şatıcı 91a/11
b. unı 24a/14
[=25]
buġż (Ar.) Düşmanlık duyma, sevmeme, nefret, kin.
b. (göŋlinde buġż ol-) 49a/13
[=1]
buḫār (Ar.) Buhar.
b.+lardan 4b/07, 4b/08
[=2]
buḫl (Ar.) Cimrilik, el sıkılığı.
b.+e 203a/03
[=1]
buḫūr (Far.) Tütsü.
b. 83a/12, 136a/02
b. eyle- 83a/08, 83a/09, 187b/05

b. it- 83a/09, 83a/10, 169a/07, 215b/10
b.+uŋ 83a/11
[=10]
bul- 1. Ulaşmak, nail olmak.
b.-a 12a/15, 31b/15, 35a/08, 45b/08, 45b/08, 51b/08, 66b/14, 71b/12, 72a/02, 77b/08, 107a/12, 108b/05, 129a/01, 153a/08, 153a/08, 175b/07, 197a/14, 226b/03, 229b/11, 230b/15
b.-mağa 230a/03, 230b/15
b.-mış ol- 203a/04
b.-up 108b/07
2. Aramak, arayıp bulmak.
b.-a 22b/12, 22b/13, 109a/05
b.-amayup 98a/09
b.-ımaz 108a/01, 155a/13, 161b/12
b.-maḳ 93a/10
b.-sa 49b/12, 57a/01, 155a/14, 155a/15, 230b/15
3. Eline geçirmek, bulmak.
b.-a 16b/04, 29a/14, 29b/01, 42b/01, 49b/02, 49b/14, 49b/14, 69b/02, 87b/01, 93a/11, 130b/05, 134a/06, 139a/12, 142b/08, 167a/15, 168b/10, 176a/13, 180b/08, 180b/10, 230b/15
b.-duğı 231a/02
b.-ıpdur 176a/14
b.-sa 29b/06, 32b/11, 32b/13, 32b/14, 49b/07, 49b/08, 49b/08, 49b/13, 49b/14, 49b/15, 53b/12, 64b/04, 64b/05, 74b/15, 75a/04, 75b/05, 79b/15, 80a/06, 83a/08, 84b/06, 85b/02, 91a/10, 93a/11, 93a/12, 93a/13, 95b/01, 95b/15, 96a/01, 104b/14, 105b/08, 107a/07, 113a/10, 115b/03, 116a/09, 116a/09, 116a/14, 116b/06, 118a/12, 118b/14, 122a/01, 122a/04, 124b/08, 134a/05, 139b/05, 147b/15, 153a/11, 160a/06, 160a/11, 161a/14, 163a/10, 165a/14, 168b/08, 169a/03, 171b/14, 180a/02, 180b/08, 189b/05, 190a/11, 195b/14, 197b/11, 200a/06, 202b/03, 202b/01, 205a/02, 205b/15, 206a/05, 211b/06, 221a/14, 221b/13, 222a/11, 222a/11, 223b/11, 230b/15, 231a/02
b.-ur 49b/12, 58a/04, 100a/13, 100a/14, 122a/05, 134a/10, 160b/01
4. Ortaya çıkarmak, bulmak.
b.-a 85a/10, 200a/09, 202b/03, 211a/13
b.-maḳ 209a/05
b.-sa 130b/10, 134a/06, 209a/01, 209a/01, 209a/08, 209a/11, 209a/11, 209a/12, 209a/13, 209a/13, 209a/13, 209a/15, 209a/15, 209b/01, 209b/01, 212b/02
b.-ur 209a/07, 212b/01
5. Müşahade etmek.
b.-a 207a/06
b.-sa 97b/01
6. Birleşik fiil oluşturan yardımcı fiil.
b.-a 12b/14, 16a/01, 17a/02, 17a/05, 17b/02, 18a/01, 18a/01, 18a/01

45a/12, 45b/04, 45b/06, 45b/07, 45b/09, 45b/14, 48b/06, 49b/01, 49b/09, 49b/10, 49b/12, 50a/15, 51a/10, 51b/08, 51b/09, 51b/10, 52a/04, 52a/09, 52b/07, 52b/09, 53a/09, 53a/09, 53a/14, 53b/06, 54a/01, 54a/02, 54a/03, 55a/12, 55b/15, 56a/03, 56a/04, 56b/15, 56b/15, 57a/02, 57a/03, 57a/07, 57a/12, 57b/03, 57b/04, 58a/01, 58a/02, 58a/13, 58b/12, 59a/15, 59b/03, 60a/05, 60a/10, 60a/14, 61a/03, 61a/07, 62a/07, 62a/08, 62a/13, 62b/09, 62b/15, 63a/10, 63a/12, 63b/05, 65a/15, 65b/09, 65b/12, 66a/05, 66a/10, 66a/14, 66b/05, 66b/14, 67a/03, 68b/11, 69a/14, 69b/04, 70b/03, 70b/08, 71b/09, 72a/03, 72b/09, 72b/12, 73a/06, 73a/12, 73b/02, 73b/12, 74a/03, 74a/15, 74b/10, 74b/14, 75a/01, 75a/10, 75b/01, 75b/03, 76b/04, 76b/06, 76b/08, 76b/11, 76b/12, 76b/13, 76b/14, 76b/15, 77a/13, 77b/04, 77b/06, 77b/10, 78a/11, 79b/01, 79b/02, 79b/02, 79b/03, 80a/01, 80b/11, 81a/04, 81a/12, 81b/11, 82a/12, 82b/03, 82b/10, 83a/08, 83b/04, 83b/07, 83b/12, 84a/06, 84a/06, 84b/15, 85a/01, 85a/09, 85b/04, 86a/10, 86b/12, 86b/15, 87a/01, 87a/06, 87a/09, 87a/10, 87b/02, 87b/07, 87b/08, 88a/04, 88b/08, 89a/08, 89a/08, 89b/05, 89b/07, 89b/10, 90a/02, 90a/06, 90a/07, 90a/10, 90b/14, 91a/10, 91b/02, 91b/08, 92b/04, 93a/06, 93a/14, 93b/08, 93b/10, 93b/12, 94a/02, 94a/13, 94b/03, 94b/13, 94b/14, 96a/04, 96a/04, 96b/10, 96b/11, 96b/11, 97a/03, 97a/09, 98a/02, 98a/06, 98a/07, 98a/10, 98a/14, 98b/01, 98b/04, 98b/05, 99a/03, 99a/09, 99a/12, 99a/13, 99a/15, 99b/02, 99b/13, 99b/14, 101a/08, 101a/08, 101b/06, 101b/08, 102a/14, 102a/15, 103a/06, 103a/10, 103a/14, 103b/02, 103b/03, 103b/03, 103b/04, 103b/06, 103b/12, 104a/05, 104b/02, 104b/02, 104b/04, 104b/08, 105b/01, 105b/02, 105b/07, 106a/02, 106a/08, 106a/13, 106a/15, 106b/03, 106b/16, 107a/02, 107a/07, 107a/08, 107a/08, 107a/15, 108a/12, 108a/12, 108a/13, 108a/14, 108a/14, 108b/04, 108b/07, 108b/09, 108b/15, 109b/06, 109b/13, 110a/05, 110b/03, 110b/10, 110b/11, 111a/15, 111b/13, 112a/12, 112b/05, 112b/06, 112b/07, 112b/09, 112b/13, 113b/07, 114a/05, 114a/06, 114a/07, 114a/08, 114a/10, 115a/08, 115b/01, 115b/08, 115b/09, 116a/07, 116a/08, 116a/09, 116a/12, 116a/13, 116a/14, 116b/11, 117a/03, 117b/14, 118a/06, 118a/14, 118b/07, 118b/09, 119a/07, 119a/07, 120b/08, 120b/13, 121a/05, 121b/01, 121b/07, 121b/07, 121b/11, 122a/08, 122a/15, 122b/10, 123a/08, 123a/12, 123a/15, 123b/05, 123b/13, 124a/01, 124a/03, 124a/13, 124b/10, 124b/11, 125a/02, 125a/04, 125b/05, 125b/09, 125b/15, 126a/03, 126a/05, 126a/15, 126b/02, 126b/11, 127a/09, 127b/14, 128a/13, 128b/05, 129b/09, 129b/15, 129b/16, 130a/13, 130a/15, 130b/01, 130b/11, 131a/02, 131b/09, 131b/11, 131b/12, 132b/02, 132b/03, 132b/10, 133a/13, 133b/01, 133b/03, 133b/08, 133b/72, 134a/06, 134a/13, 135a/01, 135a/01, 135a/04, 135a/14, 135b/08, 136a/04, 136a/04, 136a/05, 136a/07, 137a/01, 137b/01, 137b/03, 137b/14, 138a/05, 138a/06, 138a/07, 140a/13, 140b/06, 141a/03, 141a/07, 141a/11, 141a/14, 141a/15, 141b/02, 141b/04, 141b/04, 141b/05,

141b/07, 141b/10, 142a/01, 177b/05, 177b/07, 178a/02,
142a/02, 142a/02, 142a/04, 179b/08, 179b/11, 180a/15,
142a/09, 142a/11, 142b/01, 180b/05, 180b/06, 181a/08,
142b/02, 142b/05, 142b/13, 181a/14, 181b/12, 181b/14,
143a/01, 143a/11, 143a/12, 182b/03, 182b/12, 183b/05,
143b/03, 143b/05, 143b/06, 184a/11, 185b/01, 185b/12,
143b/08, 143b/09, 143b/10, 186a/03, 186a/07, 186a/11,
143b/11, 144a/06, 144a/11, 186a/12, 186b/05, 186b/05,
144a/13, 145a/10, 145a/12, 186b/06, 186b/07, 188a/05,
145a/15, 145b/01, 145b/08, 188a/14, 188a/15, 188b/04,
145b/12, 145b/13, 145b/14, 188b/05, 188b/05, 188b/07,
146a/02, 146a/08, 146a/08, 189a/04, 189a/09, 189b/04,
146a/10, 146a/11, 146a/14, 189b/05, 189b/15, 190a/15,
146b/06, 146b/07, 146b/15, 191b/06, 191b/07, 191b/14,
147a/07, 147a/09, 148b/02, 191b/14, 192a/01, 192b/01,
148b/02, 148b/02, 148b/03, 192b/02, 192b/06, 192b/08,
148b/03, 148b/06, 148b/08, 192b/09, 192b/11, 192b/12,
148b/09, 148b/10, 149a/07, 192b/15, 193a/02, 193a/06,
150a/06, 150a/08, 150b/13, 193a/07, 193a/11, 193b/15,
151a/01, 151a/02, 151a/06, 194a/09, 194a/11, 194b/12,
151b/12, 152a/09, 152a/11, 194b/13, 195a/08, 195a/10,
152a/15, 152b/03, 152b/04, 195b/04, 196a/01, 196a/07,
152b/07, 152b/12, 153a/04, 196a/14, 197a/14, 197a/15,
153a/10, 153a/13, 154b/03, 198b/08, 199b/04, 200a/15,
155b/02, 156b/03, 156b/05, 200b/10, 200b/13, 201a/02,
156b/06, 156b/08, 156b/13, 201b/10, 203a/10, 203b/04,
158a/02, 158a/03, 158a/05, 203b/04, 204b/04, 204b/14,
158a/05, 158a/08, 158a/09, 205b/08, 205b/12, 206a/01,
159a/05, 160a/08, 160a/11, 206a/05, 206a/05, 206a/13,
160a/11, 160b/10, 160b/11, 206b/02, 206b/03, 206b/06,
161b/08, 162b/03, 162b/10, 206b/07, 206b/13, 207a/04,
163a/01, 163a/02, 163a/02, 207a/05, 207b/05, 207b/11,
163b/04, 163b/05, 163b/15, 209a/04, 209a/07, 209a/11,
164a/02, 164a/05, 164b/03, 209a/11, 209a/11, 209a/11,
164b/05, 164b/14, 165a/13, 209a/12, 209a/15, 209b/01,
165b/01, 165b/02, 165b/09, 209b/15, 210a/12, 210b/09,
165b/11, 166a/04, 166a/10, 210b/09, 211a/01, 211a/10,
166b/04, 166b/15, 167b/05, 211a/10, 211a/11, 211a/12,
167b/06, 167b/07, 167b/13, 212a/04, 212a/05, 212a/14,
168a/01, 168a/06, 168a/08, 212b/12, 212b/13, 213b/06,
168a/09, 168a/13, 168b/04, 214b/12, 215b/04, 215b/13,
168b/14, 169a/04, 169a/04, 218a/11, 218a/14, 218b/09,
169a/08, 170a/13, 170a/14, 219b/05, 219b/05, 219b/09,
170b/03, 171a/02, 171b/03, 219b/11, 220a/02, 220a/03,
171b/13, 171b/15, 172a/05, 220a/04, 220a/08, 220a/08,
173b/12, 174a/02, 174a/07, 220a/13, 220b/01, 221a/05,
174a/11, 174b/01, 175a/02, 221a/06, 221a/10, 221b/14,
175a/13, 175b/03, 175b/06, 222b/01, 223a/14, 223a/15,
176b/06, 177a/01, 177a/12, 224a/04, 224a/05, 224a/08,
177a/14, 177b/01, 177b/02, 224a/10, 224a/12, 224b/02,

224b/10, 225a/05, 225b/10, 226b/04, 226b/05, 227a/08, 227a/09, 227a/15, 227b/13, 228a/04, 228a/07, 228a/08, 228a/09, 228b/15, 229a/14, 229b/12, 229b/15, 230a/01, 230a/07, 230b/13, 230b/15, 231b/04, 231b/04

b.-alar 16b/07, 16b/08, 16b/09, 17a/10, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22b/06, 31a/11, 79a/11, 141b/03, 144b/13, 167b/09, 183b/01

b.-amasalar 75b/02

b.-duġı 174b/15

b.-maġa 18a/01, 18a/01, 29a/08, 38b/05, 47a/12, 50b/05, 67a/11, 98a/11, 107a/08, 108b/02, 109a/02, 110b/05, 117b/04, 146b/10, 160b/06, 164b/01, 176a/07, 180a/07

b.-maḳ 137b/07

b.-maḳdur 18a/01, 170b/08, 177a/01, 215a/11, 230b/15

b.-masa 108a/09

b.-maya 22b/09, 36a/07, 36a/14, 46a/14, 78a/15, 105a/10, 115b/03, 123a/14, 139b/12, 142b/04, 170b/14

b.-mayalar 120a/13

b.-mış 111b/11

b.-sa 28a/08, 122a/08, 129b/15, 139b/02, 147b/04, 158a/15, 167b/05, 230b/15

b.-up 73b/02, 176a/05

b.-ur 22b/05, 28a/07, 95b/06, 108a/08, 109b/02

b.-urlar 22b/05

[=1041]

āsānlıḳ bul- 109b/02

āsāyiş bul- 99b/13

aşşı bul- 76b/04, 76b/06

ʻaṭā bul- 52b/09, 98a/02, 126b/02, 169a/08, 206a/01

ʻaṭā ve iḥsān bul- 30a/09, 145b/14

baḫt ve devlet bul- 192b/08

bed-nāmlıḳ bul- 109b/13

beşāret bul- 18a/01, 18a/01, 37b/04

derecāt bul- 142a/11

devlet bul- 25a/08, 62a/13, 167b/13, 188b/07, 209a/11, 209a/12

devletin bul- 133b/01

dīn-dārlıḳ bul- 156b/06

dīn yolın bul- 168a/08

dostlıḳ bul- 179b/11

dünyā devletin bul- 188b/05

emīnlik bul- 18a/01, 152b/12

eylük bul- 131b/09, 193a/06, 211a/11

eylük ve ḫayr bul- 67a/03

fāyide bul- 33a/15, 170b/14, 201b/10, 224a/05

feraḥ bul- 17b/02, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 25a/01, 28a/07, 33b/01, 38a/07, 62a/08, 76b/12, 79b/03, 104b/02, 132b/10, 144b/13, 167b/09, 175a/02, 186b/05, 195b/04, 206b/03

fesād bul- 72a/03

ġam ve ġuṣṣa bul- 58a/02

ġam ve ḫıdlān bul- 135a/14

ġanīmet bul- 90b/14, 180a/15, 196a/01

genc bul- 142b/02, 186a/03

ġınā bul- 57b/04, 97a/09

göŋül murādın bul- 67a/11, 70b/08, 93b/12, 129b/16, 146b/15, 153a/10, 197a/14

ġurūr bul- 39a/09

ḫalāṣ bul- 16b/08, 18a/01, 18a/01, 19b/02, 25a/01, 27b/05, 36a/07, 45a/04, 45a/12, 45b/04, 50b/05, 51b/08, 53a/09, 53a/14, 57a/02, 71b/09, 76b/08, 79b/02, 84b/15, 86b/15, 89a/08, 92b/04), 96b/10, 96b/11, 98a/10, 99a/13, 102a/15, 103b/03, 104a/05, 108b/09, 116a/07, 120a/13, 123a/08, 123a/14, 123a/15, 124b/10, 124b/11, 132b/02, 135a/01, 136a/07, 137a/01, 137b/07,

145a/10, 145a/15, 146a/10, 152a/09, 156b/13, 158a/03, 163b/04, 164b/03, 170b/03, 176a/05, 203b/04, 206a/13, 210b/09, 223a/14, 230b/15, 230b/15
ḥarām māl bul- 148b/02, 148b/02, 148b/06
ḥayā bul- 18a/01
ḥayāt bul- 140b/06
ḫayr bul- 18a/01, 52b/07, 58a/01, 58b/12, 60a/10, 61a/07, 66b/05, 77b/06, 86b/12, 211a/12
ḫayr u menfa‘at bul- 200b/10
ḫayr ve emīnlik bul- 134a/06
ḫayr ve eylük bul- 58a/13, 108b/07, 126b/11, 158a/02
ḫayr ve menfa‘at bul- 70b/03, 168a/09, 177a/12
ḫayr ve raḥmet bul- 66a/10
ḫayr ve ṣalāḥ bul- 186a/12
ḫayrın bul- 192a/01
ḫazīne bul- 162b/03
ḥelal māl bul- 148b/10, 181b/12
ḥelāl rızḳ bul- 151a/06, 170a/14
hezīmet bul- 195a/10
hidāyet bul- 230b/15
hiḳmet ve ma‘rifet bul- 66a/05
himmet ve vilāyet bul- 169a/04
ḫorlıḳ bul- 40b/06
ḥürmet bul- 25b/01, 137b/14, 168a/06, 186a/11, 206b/02
ḥürmet ve manṣıb bul- 32a/05, 98b/05
ḥürmet ve ululuḳ bul- 106a/02, 175a/13
ikbāl bul- 37b/08, 62a/07, 73b/02, 127b/14, 141b/10, 142a/09, 186b/07, 225a/05
‘ilm bul- 37b/06, 192b/11
inṣāf bul- 18a/01
işi küşāyiş bul- 210a/12
işi niẓām bul- 97a/03, 109b/06, 115a/08, 135a/01
‘izz ü mertebe bul- 17a/10
‘izzet bul- 31b/15, 32a/02, 54a/03, 68b/11, 127a/09, 165b/02, 177a/14, 193a/07
‘izzet ve devlet bul- 72b/12, 73a/06
‘izzet ve ikbāl bul- 192b/06
‘izzet ve ḳuvvet bul- 151b/12
‘izzet ve manṣıb bul- 94b/13, 137b/01, 160b/11, 209b/15
‘izzet ve mertebe bul- 79a/11, 192b/12
‘izzet ve ululuḳ bul- 167b/07
ḳabūliyyet bul- 18a/01, 18a/01
ḳabūllıḳ bul- 140a/13
ḳıtlıḳ bul- 143b/11
ḳuvvet bul- 18a/01, 18a/01, 22a/06, 84a/06, 84a/06, 121b/07, 125b/15, 168a/13, 191b/07, 206b/07, 211a/11
ḳuvvet ve ḥuccet bul- 125a/04
ḳuvvet ve ikbāl bul- 212a/04
māl bul- 21b/11, 22a/06, 24a/15, 25a/14, 26b/10, 39a/13, 42a/03, 48b/06, 49b/01, 49b/09, 49b/10, 54a/01, 54a/02, 56b/15, 59b/03, 60a/05, 63a/12, 65b/12, 77a/13, 81a/04, 83a/08, 85a/09, 85b/04, 87a/10, 87b/02, 87b/08, 88a/04, 88b/08, 91a/10, 96a/04, 96a/04, 98a/11, 98a/14, 99a/09, 99b/02, 103b/02,105b/07, 106b/03, 110b/03, 110b/05, 112b/09, 115b/09, 116a/09, 116a/14, 117a/03, 119a/07, 120b/08, 120b/13, 121a/05, 122a/08, 122a/15, 126a/03, 126a/05, 128b/05, 130b/11, 134a/13, 136a/04, 141a/03, 142b/02, 145b/13, 146a/11, 146b/06, 147a/07, 148b/02,148b/03, 148b/03, 152b/03, 153a/13, 158a/09, 159a/05, 160a/11, 160b/06, 163a/01, 163a/02, 165a/13, 169a/04, 171b/13, 173b/12,175b/06, 176b/06,179b/08, 180b/05, 180b/06, 188a/05, 189b/04, 189b/05, 193b/15, 197a/15, 199b/04, 211a/01, 212a/05, 212b/13, 220a/08, 224a/04, 224a/10, 226b/05, 227a/09, 230b/15, 230b/15
māl u ġanīmet bul- 87a/06
māl u ni‘met bul- 81a/12, 188b/04
māl ve ḫil‘at bul- 148b/08

māl ve menfa‘at bul- 81b/11, 83b/07, 118b/09, 133a/13
māl ve mertebe bul- 82b/10
māl ve ni‘met bul- 98b/01, 103b/06, 112a/12, 133b/08
māl ve ululuḳ bul- 63b/05, 106a/13
manṣıb bul- 18a/01, 47a/12, 54a/02, 54a/03, 102a/14, 104b/04, 147a/09, 168b/14, 182b/12, 218a/14, 230b/15
manṣıb ve ‘izzet bul- 160a/08
manṣıb ve ululıḳ bul- 215b/04
memleket bul- 18a/01
menfa‘at bul- 21a/06, 22a/09, 22a/11, 22b/06, 22b/09, 23a/09, 24b/09, 33b/01, 42b/05, 52a/04, 53b/06, 56a/03, 56a/04, 60a/14, 65b/09, 69b/04, 73b/12, 74a/03, 74b/10, 75a/01, 76b/13, 76b/14, 76b/15, 77b/04, 78a/11, 83b/04, 89b/05, 89b/10, 91b/02, 93a/06, 98b/04, 99b/14, 106a/08, 107a/08, 121b/01, 121b/07, 123b/13, 124a/01, 125b/05, 125b/09, 126a/15, 130a/13, 150a/08, 151a/02, 152a/11, 163a/02, 165b/01, 171b/15, 172a/05, 174a/02, 177b/01, 177b/02, 177b/05, 177b/07, 181b/14, 184a/11, 185b/12, 192b/02, 198b/08, 206a/05, 207b/11, 209a/04, 209a/11, 209a/11, 209a/15, 209b/01, 218a/11, 224a/08, 224a/12, 225b/10, 227a/08, 229a/14, 230b/15, 230b/15
menfa‘atin bul- 74b/14
menzilet bul- 65a/14, 209a/11, 219b/11
mertebe bul- 18a/01, 26a/07, 65a/14, 93b/10, 107a/02, 165b/09, 168a/01, 201a/02, 207a/04, 229b/15
mīrāṣ bul- 118b/07, 136a/04, 136a/05, 137b/03, 141b/02, 141b/03, 156b/05, 223a/15
mu‘āvenet bul- 194b/13
murād bul- 18a/01, 29a/08, 99a/15, 112b/05, 131b/11, 141a/14, 143a/01, 146a/08, 146b/10, 152a/15, 163b/05, 164b/01, 165b/11, 166b/15, 167b/05, 167b/05, 170b/08, 175b/03, 180a/07, 215a/11
murādın bul- 18a/01, 142a/01, 146a/14, 212b/12
murādını bul- 131b/12
mülk bul- 144a/06
müvāneset bul- 174b/15
naṣīb bul- 38a/04, 110b/10, 166a/10
necāt bul- 231b/04
nef‘ bul- 77b/06
ni‘met bul- 18a/01, 33b/01, 45a/06, 82b/03, 103b/04, 112b/13, 116a/08, 143b/08, 230b/15
ni‘met ve ikbāl bul- 192b/09
ni‘meti noḳṣān bul- 74a/15
niẓām bul- 80a/01, 98a/07, 99a/03, 99a/12, 103a/14, 108b/15
noḳṣān bul- 83b/12
nuṣret bul- 16b/07, 18a/01, 94b/14, 95b/06, 143b/03, 158a/08, 177a/01, 183b/01
nuṣret ve devlet bul- 93a/14
pādişāhlıḳ bul- 18a/01, 101a/08, 142b/01, 221a/10, 226b/04, 230b/15, 230b/15
rāḥat bul- 66a/14, 111a/15, 129b/15
raḥmet bul- 143b/09
rıżāsın bul- 16b/01
rızḳ bul- 138a/06, 164b/05, 178a/02
rızḳ ve ḫayr bul- 151a/01
riyāset bul- 204b/04
rūşinalıḳ bul- 22b/05
sa‘ādet-i dünyā ve āḫiret bul- 220a/03
sa‘ādet bul- 141b/04
ṣalāḥ-ı dīn bul- 18a/01
ṣalāḥ bul- 19a/01, 129b/15
ṣalāḥiyyet bul- 110a/05
sebāt bul- 203b/04
selāmet bul- 16a/01
selāmetlıḳ bul- 108a/14
selāmetlik bul- 230b/15
sevāb bul- 18a/01, 109a/02, 181a/08, 181a/14, 230b/15
sevābın bul- 145a/12

ṣıḥḥat bul- 18a/01, 111b/11, 112b/07
ṣoḥbet bul- 230b/15
ṣādılıḳ bul- 45b/09, 133b/03, 193a/02
ṣādumān ve ululuḳ bul- 152b/04
ṣefḳat bul- 230b/15
ṣehādet bul- 124a/03
ṣeref bul- 31b/15, 40b/10, 89b/07, 168b/04, 176a/07, 204b/14, 205b/12
ṣeref ve ululuḳ bul- 94b/03, 167b/06
ṣerīm bul- 18a/01
ṣifā bul- 18a/01, 19b/02, 24b/14, 28a/07, 28a/08, 37a/02, 37b/12, 41a/06, 45b/14, 49b/12, 50a/15, 51b/09, 53a/09, 57b/03, 63a/10, 75a/10, 75b/03, 85a/01, 87a/01, 96b/11, 108a/08, 108a/09, 111b/13, 112b/06, 115b/01, 118a/06, 130a/15, 131a/02, 132b/03, 138a/05, 139b/02, 141a/11, 142a/02, 148b/09, 150b/13, 162b/10, 189a/04, 189a/09, 193a/11, 194b/12, 196a/14, 200b/13, 206b/13, 207b/05, 214b/12, 215b/13, 222b/01, 224b/02, 228a/07, 228b/15, 230a/01, 231b/04
ṭā‘at bul- 18a/01
tedbīr bul- 115b/03
teḳarrüb bul- 21a/12, 73b/02, 153a/04, 156b/03, 206b/06
tevfīḳ bul- 101b/06, 101b/08, 110b/11, 129b/09, 141b/05, 142b/13, 143a/12, 143b/10, 144a/13, 146a/08, 188b/05
tevfīḳ ve ṭā‘at bul- 141a/07
ṭogrulıḳ bul- 154b/03
ululıḳ bul- 17a/02, 18a/01, 18a/01, 25a/14, 25a/15, 28b/06, 29a/09, 31b/01, 31b/02, 31b/05, 62b/09, 89a/08, 114a/05, 138a/07, 141a/15, 141b/04, 168b/10, 194a/09, 218b/09, 230b/15
ululıḳ ve menfa‘at bul- 203a/10
ululuḳ bul- 12b/14, 18a/01, 18a/01, 25b/05, 32b/04, 36b/07, 41a/03, 44b/02, 45b/06, 51a/10, 52a/09, 55b/15, 68b/11, 72b/09, 73a/12, 75b/01, 79b/01, 79b/02, 86a/10, 90a/06, 91b/08, 94a/02, 94a/13, 101a/08, 103b/12, 104b/02, 105b/01, 107a/15, 108a/12, 113b/07, 114a/06, 114a/07, 114a/10, 116a/13, 117b/14, 118a/14, 119a/07, 121b/11, 128a/13, 150a/06, 160a/11, 161b/08, 163b/15, 174a/11, 185b/01, 186a/07, 186b/05, 191b/06, 192b/01, 192b/15, 194a/11, 200a/15, 205b/08, 207a/05, 210b/09, 211a/10, 212a/14, 219b/05, 219b/05, 219b/09, 220a/04, 220a/08, 220a/13, 221a/05, 224b/10, 227a/15, 228a/08, 228a/09, 229b/12, 230b/15, 230b/15
ululuḳ ve eylük bul- 221a/06
ululuḳ ve ḫayr bul- 174a/07
ululuḳ ve ‘izzet bul- 80b/11
ululuḳ ve māl bul- 106b/16, 149a/07
ululuḳ ve manṣıb bul- 228a/04
ululuḳ ve menzilet bul- 77b/10, 93b/08
ululuḳ ve pādişāhlıḳ bul- 122b/10
ululuḳ ve şeref bul- 133b/72
ululuḳ ve vilāyet bul- 123a/12
vefāt bul- 108a/14, 135a/04, 174b/01, 195a/08, 227b/13
vilāyet bul- 32a/02, 38a/05, 56b/15, 61a/03, 76b/11, 87b/07, 90a/07, 90a/10, 107a/08, 107a/08, 108b/02, 115b/08, 156b/08, 164a/02, 164b/14, 179b/11, 209a/07, 220b/01, 221b/14, 230b/15
yardım bul- 51b/10
yarlıḳ bul- 69a/14
yol bul- 22b/05, 46a/14, 78a/15
yücelik bul- 146b/07
yücelik ve şeref bul- 160b/10
ẓafer bul- 16b/09, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 23a/11, 33a/08, 33a/11, 33b/07, 35b/03, 35b/04, 36a/13, 36a/14, 38a/04, 38b/01, 38b/05, 44b/06, 55a/12, 57a/03,

57a/07, 57a/12, 59a/15, 62b/15, 66b/14, 75b/02, 82a/12, 90a/02, 98a/06, 103a/06, 103a/10, 103b/03, 104b/08, 105a/10, 105b/02, 106a/15, 107a/07, 108a/12, 108a/13, 108b/04, 114a/08, 116a/12, 116b/11, 117b/04, 123b/05, 124a/13, 125a/02, 130b/01, 135b/08, 139b/12, 141b/07, 142a/04, 142b/04, 142b/05, 143a/11, 143b/05, 143b/06, 144a/11, 145b/01, 145b/08, 145b/12, 146a/02, 147b/04, 152b/07, 155b/02, 158a/05, 158a/05, 158a/15, 164a/05, 166a/04, 166b/04, 170a/13, 171a/02, 171b/03, 177a/01, 182b/03, 183b/05, 186b/06, 188a/14, 188a/15, 189b/15, 190a/15, 191b/14, 191b/14, 196a/07, 206a/05, 211a/10, 213b/06, 220a/02, 230b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

zühd bul- 18a/01

zühd ü taḳvā bul- 17a/05

[=879]

bulamaç Un ve yağ ile yapılan çeşitli hamur yemekleri.

b. 89b/03, 89b/03

[=2]

bulanuḳ Bulanık.

b. 45a/02, 52b/10, 84b/13, 153b/14, 218a/12, 228b/14, 228b/15, 229a/14, 230b/15

b. şu 154b/01

[=10]

bulaş- Bir şeyin üzerine bulaşıcı bir nesne sürülmüş, dökülmüş veya sıvaşmış olmak.

b.-masa 84a/01

b.-mış 120b/13, 181a/10, 230b/15

b.-mış ol- 54b/02, 133a/06, 151b/05, 197b/13

b.-sa 48a/08, 55a/11, 83b/14, 181a/15

[=12]

bulın- *dönüşlü f.* (Bir yerde) Olmak.

b.-ur 5b/08

[=1]

bulud bk. bulut

b. 13a/11, 66a/13

b.+lar 123b/07

b.+uŋ (bulıduŋ) 65b/08

[=4]

bulūġ (Ar.) Erişme, baliğ olma, erişkinlik.

b.+a (ḥadd-i bulūġ) 6a/08

b.+a (ḥadd-i bulūġa iriş-) 105b/15

[=2]

bulut Bulut.

b.+ı (buludı) 65b/14

b. 61a/05, 65b/06, 65b/06, 65b/09, 65b/11, 65b/12, 65b/13, 66a/01, 66a/05, 66a/08, 66a/15, 66a/15, 66b/01, 66b/03, 66b/04, 176a/01, 194b/09, 194b/10, 195a/09

b. (ḳara bulut) 171a/08

b. (ḳızıl bulut) 171a/08

b.+dan 66a/02, 66a/09, 66a/12, 230b/15

b.+dur (aḳ bulut) 65b/07

b.+ı (buludı) 66a/04, 66a/06

b.+ıla (bulud-ıla) 66a/09, 66a/10

[=31]

buŋal- *dönüşlü f.* Bunalmak.

b.-maġa 149a/09

[=1]

burc (Ar.) Burç.

b.+ı 220a/01

b.+ın 72b/01

b.+ın (‘aḳreb burcı) 72b/12

b.+ın (cevzā burcı) 72b/01

b.+ın (delv burcı) 72b/02, 72b/13

b.+ın (esed burcı) 72b/08

b.+ın (ḥamel burcı) 72b/04

b.+ın (ḥūt burcı) 72b/01

b.+ın (ḳavs burcı) 72b/11

b.+ın (seraṭān burcı) 72b/06

b.+ın (s̱evr burcı) 72b/05

b.+ın (sünbüle burcı) 72b/10

[=13]

burçaḳ Burçak.

b. 94b/08

[=1]

burhān (Ar.) Delil, kanıt.

b.+ıla (burhān-ıla) 22a/13

[=1]

būriyā (Far.) Hasır.

b. 78a/04, 78a/05, 78a/10, 78a/11

b.+dan 78a/07

b.+nuŋ 78a/10
b.+sı 78a/09
b.+yı 78a/07
[=8]
burḳa‘ (Ar.) Bir tür sûfî giysisi.
b.+ların 157b/06
[=1]
Burūc (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 85. sûresi.
B. 72a/14, 72a/15
B. (sūretü’l-Burūc) 144b/11
B.+da 72b/03
[=4]
burun Burun.
b. 83b/01, 83b/01, 84a/09
b.+da 83b/02
b.+dan 83b/13
b.+ı (burnı) 57b/04, 83b/03, 83b/05, 84a/02, 84a/06, 84a/08, 159b/08, 214a/02
b.+ına (burnına) 11a/12, 83b/08, 84a/04, 84a/07, 91b/13, 149a/10, 191a/09
b.+ında (burnında) 207a/12
b.+ından (burnından) 83b/04, 83b/04, 83b/09, 83b/10, 83b/13, 84a/04, 132b/01, 230b/15
b.+ını (burnını) 84a/03
b.+ınuŋ (burnınuŋ) 83b/07, 83b/08, 83b/10, 83b/11, 132b/06
b.+uŋ (burnuŋ) 230b/15, 230b/15
[=37]
burunduruḳ Buruna geçirilen yular.
b.+ın (burunduruğın) 116a/08
b. urıl- 83b/05
[=2]
būse (Far.) Öpücük, öpüş.
b.+dür 139b/06
b.+si 230b/15
b. vir- 38b/03, 63a/03, 63a/04, 188b/03, 213b/12
[=7]
buṭlān (Ar.) Batıl olma durumu.
b.+ına 130a/14
[=1]
buymul Bir tür eğitilemez doğan.
b. 85a/14, 85a/15, 85b/04, 85b/06, 85b/09
b. eti 85b/04
b.+ı 85b/07
b. yumurdası 85b/02
[=8]
buyruḳ Emir, buyruk.
b. 27a/08, 81a/02, 185a/12, 230b/15
b.+a (buyruġa) 46b/02, 150a/09, 152a/07, 214a/10
b. geç- 56b/06
b.+ı (buyruğı) 115b/08
b.+ın (buyruğın) 143a/10
b. ṭut- 38b/13
b. ṭutucı 38b/13
[=13]
buyur- Emretmek, emir vermek.
b.-a 230b/15
b.-alar 3a/01, 84b/01, 198b/07
b.-dı-ki 73a/04
b.-dı-kim 82b/14
b.-mak 89a/12
b.-mayınca 84a/14, 198b/06
b.-sa 18a/01, 114a/05
b.-up-dur- 4a/04
b.-updur 9a/05
b.-ur 1b/08, 2b/05, 3b/06, 3b/12, 4a/03, 7a/03, 7b/01, 9a/07, 10b/06, 10b/08, 10b/09, 10b/13, 10b/15, 11a/02, 11a/04, 11a/07, 12b/07, 14b/08, 16a/04, 16a/05, 16a/10, 16a/14, 17a/07, 18a/01, 18a/01, 196b/01
b.-ursın 196b/08
[=40]
ışlāḥ buyur- 3a/01
[=1]
buyurucı Emreden, buyuran, buyruk veren.
b. 5b/15
b. (iş buyurucı) 207a/11
b.+dur (iş buyurucı) 102a/04
b.+ya (iş buyurucı) 207a/10
[=4]
buzağu Sütten kesilmemiş hayvan yavrusı, buzağı.
b. 91b/06, 98b/02
b. (dişi buzağu) 91b/07
b.+sı 91b/08
b.+sı (irkek buzağu) 91b/06
b.+sın (geyik buzağusı) 196a/03
b.+ya 91b/07
[=7]
bühtān (Ar.) İftira, yalan.

b. 150b/04
b. eyle- 18a/01, 125a/09
b.+ile (bühtān-ile) 21a/04
b. it- 21b/05, 129b/03, 197b/12
[=7]
bük- Eğmek, kıvırmak.
b.-diginüŋ 84a/11
b.-er 84a/12, 117b/07, 117b/08
b.-mek 84a/10, 84a/13
b.-se 53b/01, 84a/11
[=8]
bükül- *edilgen f.* Eğrilmek, kıvrılmak.
b.-miş 230a/05
[=1]
bülbül (Far.) Bülbül.
b. 34a/08, 75a/02, 75a/03, 75a/04, 75a/05, 75a/07
b. āvāzı 75a/03
b.+leri 75a/06
[=8]
bünyād (Far.) Yapı, bina.
b. 77a/09, 205a/07
b. eyle- 182b/15
b.+ı 77a/11, 77a/14
b.+ın 77b/03
b. it- 217a/08
b. ḳıl- 77b/05, 77b/05, 193a/02
b. ḳo- 77a/10, 77a/11, 77a/13, 77a/13, 77a/15
b. ur- 197a/14
[=16]
bürd (Ar.) Bir çeşit renkli ve çubuklu kumaş.
b. 36b/03, 36b/05, 229b/06
b.-i Yemānī 36b/01, 36b/02
b. şatıcı 36b/04
b.+üŋ 36b/02
[=7]
bürdbārlıḳ Uysallık, ağırbaşlılık.
b.+dur 202b/13
[=1]
büre Pire.
b. 91b/10, 91b/10, 91b/11, 91b/11, 91b/13
b.+ler 91b/12
[=6]
bürūdet (Ar.) Soğukluk.
b. 5b/04
b.+inden 5b/02
[=2]
bütün Bozuk olmayan, tüm, tam.
b. 49b/05, 49b/09
b. aḳça 50a/02
[=3]
büyü- Büyümek.
b.-miş 40a/11, 230b/03
[=2]
büyük Büyük, ulu.
b. 11b/09, 12a/14, 12a/15, 21a/12, 23b/03, 24b/04, 34a/05, 38b/12, 48a/05, 49b/07, 49b/10, 52b/06, 52b/07, 53b/15, 54a/13, 63b/10, 68b/03, 74a/11, 74b/01, 80a/04, 82a/01, 82b/12, 82b/14, 83b/03, 84a/06, 88a/15, 88b/08, 91a/10, 91b/05, 92a/01, 92a/04, 92a/05, 92a/07, 99b/11, 104b/11, 107b/14, 122b/07, 122b/10, 123a/10, 123a/13, 123b/04, 123b/11, 128a/12, 133b/11, 134a/14, 136b/09, 138a/06, 145b/08, 156b/13, 163a/01, 163a/13, 165b/07, 165b/07, 168b/09, 173a/14, 182a/07, 185a/03, 188b/03, 190b/05, 191a/01, 198b/14, 202a/09, 202b/13, 203a/01, 205b/07, 208b/11, 211a/05, 213a/15, 216a/06, 217a/01, 217b/07, 218a/08, 219a/03, 219a/06, 221b/12, 226a/13, 228a/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
b. baġarsuḳ 88b/06, 88b/06, 88b/07
b. balıḳ 74a/01
b. düşmen 147b/02
b.+ler 190a/01
[=90]
büyüklik Büyük olma durumu.
b.+i (büyükligi) 45a/05, 78a/10, 78b/10, 81a/12, 94a/12, 95b/10, 106a/12, 149b/12, 156b/02, 184b/11, 186b/02, 200a/08
[=12]
büyüklük *bk.* büyüklik
b.+i (büyüklügi) 36b/02, 122b/05, 174b/09
[=3]
büyükrek Çok büyük, daha büyük.

b. 92b/11
[=1]

C

Cābir-i Maġribī *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen ve rüya tâbiriyle ünlü alim.

C. 2b/01, 13b/13, 15a/07, 17a/08, 17b/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 21a/01, 23b/05, 24b/09, 25b/12, 27b/10, 28b/07, 29b/01, 31a/06, 31b/12, 32a/13, 32b/08, 34b/02, 35a/14, 36a/05, 36a/13, 38a/06, 39a/01, 39b/06, 40a/08, 41a/12, 42a/05, 42b/01, 44b/03, 45a/04, 49b/13, 51b/04, 56a/15, 57a/08, 57b/12, 59b/03, 61a/03, 63a/06, 65a/15, 66a/06, 67b/05, 68a/05, 69a/02, 71a/03, 71b/13, 72a/01, 73a/15, 74a/11, 75a/05, 75a/12, 75b/12, 76a/06, 77a/08, 77b/13, 78a/09, 80b/08, 82b/04, 83a/10, 83b/12, 84b/01, 85a/02, 85b/06, 86a/06, 86a/12, 86b/06, 88b/07, 90a/06, 90b/04, 91a/15, 93b/10, 94a/08, 95a/05, 95b/05, 96a/04, 96b/01, 97b/11, 99b/01, 100a/08, 100b/04, 101a/05, 101a/15, 102a/12, 105a/05, 105b/11, 109b/08, 109b/10, 110a/15, 112a/01, 112b/08, 113a/08, 114b/03, 116a/04, 117a/15, 117b/09, 117b/14, 118b/14, 121b/05, 122a/03, 122b/05, 122b/15, 123a/05, 125b/09, 126a/14, 129a/02, 130a/12, 131a/08, 133a/04, 133b/03, 134b/15, 135a/09, 135b/03, 136b/08, 137a/07, 137b/08, 138b/01, 139a/07, 139a/09, 139b/06, 146b/04, 147a/04, 147b/15, 151b/07, 152a/11, 154a/13, 155a/14, 155b/05, 155b/11, 157a/07, 157b/07, 158a/13, 160b/01, 160b/10, 160b/14, 161a/15, 162a/03, 163b/05, 163b/13, 164b/08, 164b/15, 165a/04, 165a/12, 166b/05, 172a/03, 172a/10, 173a/01, 173b/04, 175a/05, 175b/14, 176b/01, 179a/10, 179b/01, 180a/11, 182a/03, 182b/12, 186b/11, 187a/11, 188a/02, 191a/06, 192a/05, 193a/07, 194b/05, 196a/02, 196a/13, 197b/09, 198a/08, 198b/01, 199a/07, 200a/04, 200a/05, 201b/01, 202b/12, 207a/04, 211a/10, 217a/08, 218b/04, 220b/07, 220b/15, 222a/01, 222b/12, 224b/02, 225b/10, 227a/06, 228a/05, 230a/06, 230b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

C.+den (İrşād-ı Cābir-i Maġribī) 2a/05
[=193]

cādūlıḳ *bk.* cāẕūlıḳ

c.+ına (cādūlıġına) 132a/10
[=1]

Ca'fer-i Ṣādıḳ Hz. Peygamberin soyundan gelen ve Kâmilü't-Tâbir'in kaynakları arasında adı geçen rüya tâbiri ile ünlü alim.

C. 2a/15, 6a/03, 19a/03, 19a/11, 19b/07, 23b/10, 24a/10, 24b/06, 27a/07, 27a/11, 28a/02, 28b/12, 29a/07, 29b/08, 31a/13, 32b/01, 34a/12, 35b/04, 36a/08, 37a/02, 37a/12, 38a/10, 38b/03, 38b/06, 39a/05, 39a/09, 39a/13, 39b/01, 39b/04, 40b/01, 41a/15, 42a/07, 42a/11, 42b/05, 44b/10, 46b/01, 47a/15, 47b/08, 48a/15, 48b/13, 49a/02, 50a/04, 50a/15, 51a/13, 51b/05, 52a/01, 52a/05, 52a/14, 53a/04, 53a/10, 53b/06, 54a/10, 55a/03, 55a/06, 55b/02, 55b/08, 55b/12, 56b/05, 57a/12, 57b/14, 58a/13, 58b/14, 59b/05, 59b/09, 60a/15, 60b/06, 60b/12, 61a/10, 63a/14, 63b/05, 63b/15, 64a/11, 64b/12, 65a/02, 65a/13, 66b/01, 66b/11, 67a/07, 67a/10, 67b/14, 68a/05, 69a/10, 70a/07, 71a/05, 71a/15, 71b/05, 73b/06, 74a/05, 74a/15, 74b/11, 75b/07, 76a/03, 76a/09, 77a/02, 77b/04, 78a/11, 78b/02, 78b/03, 78b/11, 79a/02,

81a/01, 81a/07, 81a/14, 83a/01, 83a/11, 83a/14, 84a/09, 84a/13, 85a/02, 85a/12, 85b/08, 86a/02, 86a/13, 86b/08, 88a/07, 88b/05, 89a/07, 89a/10, 89b/10, 90a/03, 90b/05, 90b/11, 91a/08, 91b/03, 92a/13, 92a/15, 92b/12, 93a/01, 93b/15, 94a/04, 94a/15, 94b/14, 95a/01, 95a/12, 95b/07, 96a/07, 96a/11, 96b/03, 97a/03, 97a/11, 97b/03, 97b/07, 97b/13, 98a/02, 98a/10, 98b/05, 99b/04, 99b/07, 99b/15, 100b/01, 100b/05, 101a/09, 101b/09, 102a/09, 102b/08, 103b/07, 104a/11, 105a/06, 105a/13, 106b/06, 106b/13, 107a/03, 107a/06, 107a/08, 107a/15, 108b/01, 108b/15, 109a/10, 109a/14, 109b/03, 109b/12, 109b/15, 110a/08, 110a/12, 110b/04, 110b/05, 110b/14, 111b/02, 111b/07, 112a/03, 112b/10, 112b/13, 113a/10, 113a/14, 113b/04, 114a/13, 114b/07, 115a/08, 115b/14, 116a/15, 117a/09, 117b/03, 118b/01, 119a/11, 119b/07, 119b/15, 120b/14, 121a/05, 121a/12, 122a/10, 122b/12, 123a/03, 123b/10, 123b/13, 124a/05, 124b/01, 124b/12, 125a/15, 125b/02, 125b/11, 126b/12, 127a/03, 127a/11, 127b/09, 127b/15, 128a/04, 128b/15, 129b/06, 129b/09, 130a/03, 130a/07, 130a/10, 130b/01, 130b/12, 131a/09, 131b/01, 131b/10, 132b/06, 133a/07, 134a/14, 135a/15, 136a/11, 136b/04, 136b/12, 137a/08, 138a/01, 138a/12, 138b/06, 138b/09, 139a/13, 139b/06, 139b/14, 140a/08, 140a/13, 141a/06, 141b/03, 141b/13, 142a/07, 143a/08, 143b/03, 143b/07, 143b/13, 143b/15, 144a/03, 144a/06, 144a/06, 144a/11, 144b/08, 144b/11, 144b/12, 145a/02, 145a/06, 145a/09, 145a/10, 145b/01, 145b/03, 145b/04, 145b/05, 145b/08, 145b/10, 145b/11, 145b/14, 146a/01, 146a/04, 146a/06, 146a/08, 146a/12, 146b/09, 147b/06, 148a/01, 148b/11, 149a/04, 149a/08, 150a/01, 150a/03, 150a/08, 151a/03, 151a/07, 151b/08, 152a/06, 152b/14, 153a/04, 153a/08, 153b/02, 153b/07, 153b/07, 154b/07, 155a/11, 155b/11, 156a/06, 156b/15, 157a/13, 157b/01, 157b/01, 157b/03, 157b/08, 157b/11, 158b/02, 159a/05, 159a/12, 159b/01, 159b/01, 160b/04, 161a/01, 161a/04, 161a/08, 162a/05, 162b/12, 163a/03, 163a/04, 163a/08, 163b/07, 163b/11, 164a/05, 164a/08, 164b/10, 165a/01, 165a/05, 165b/02, 166a/02, 166a/11, 166a/14, 166b/09, 167a/11, 167b/11, 168a/01, 168b/01, 168b/14, 169a/04, 169a/09, 169b/04, 169b/09, 169b/14, 170a/08, 170a/14, 170b/08, 171a/02, 172a/05, 172a/15, 172b/09, 173a/06, 176a/02, 176b/12, 177a/01, 178b/07, 179a/15, 179b/15, 180a/06, 180a/13, 182b/08, 183a/07, 184a/03, 184a/07, 184b/10, 185a/08, 185b/15, 186b/08, 187a/12, 188a/07, 188a/12, 188a/15, 188b/07, 189a/04, 189a/12, 189a/15, 189b/07, 189b/13, 190b/01, 190b/10, 190b/14, 191a/09, 191b/11, 192b/02, 193b/01, 194a/01, 195a/12, 195b/06, 196a/04, 196a/15, 196b/13, 197a/15, 197b/14, 198a/14, 198b/04, 199b/06, 199b/09, 199b/13, 200b/13, 201b/06, 202a/02, 202b/07, 202a/09, 202b/14, 203a/01, 203a/15, 203b/11, 203b/15, 204b/04, 205a/03, 205a/05, 205b/09, 206a/01, 206b/08,

206b/14, 207a/08, 208a/01, 208a/08, 208a/14, 208b/07, 208b/14, 210a/02, 210b/03, 210b/07, 211a/07, 211a/14, 211b/10, 212a/05, 212a/14, 212b/04, 212b/09, 213a/12, 213b/03, 213b/09, 213b/13, 214a/09, 214b/07, 215a/09, 215b/04, 215b/07, 216a/07, 216a/12, 216b/09, 217a/01, 217a/14, 217b/11, 218a/09, 218a/12, 218a/14, 218b/05, 219b/02, 219b/09, 219b/12, 220a/10, 220b/01, 220b/04, 220b/08, 220b/12, 221a/10, 221b/02, 221b/04, 221b/06, 222a/09, 222b/14, 223a/01, 223b/06, 224a/14, 224b/12, 225a/09, 225b/03, 225b/07, 225b/11, 225b/14, 225b/15, 226a/06, 227b/06, 228a/07, 228b/07, 229a/15, 230a/01, 230a/07, 230b/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/05, 231a/10

C.+dan (Taḳsīm-i Ca'fer-i Ṣādıḳ) 2a/03

C. raḍıyallāhu 'anhu 9a/07, 10b/03, 12b/04, 19a/02, 21b/03

[=502]

cāh (Far.) Yüksek mevki, makam.

c.+a 74b/02

[=1]

Cāḫız bin İsḥāḳ *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen rüya tâbiri ile ünlü alim.

C.+uŋ 2a/06

[=1]

Cāḫız Ḥakīm *bk.* Cāḫız bin İsḥāḳ

C. 26b/15, 62a/14, 84a/07, 88a/04, 122a/12, 223b/01

[=6]

cāhil (Ar.) Bilgisiz, cahil.

c. 55b/04, 61b/08, 102b/01, 180b/04, 191b/11, 219b/09

c.+den 4b/04, 33a/12

c.+ise 174b/04

c. kişi 72b/05, 119a/05

c.+ler 3a/11, 8b/12, 12a/02, 41b/12, 41b/14, 63b/14

c.+ler-ile 177b/12, 207b/12

c.+lere 12a/06, 30a/10

c. ol- 6b/09, 82a/14, 87b/09

[=24]

cām (Far.) Kadeh.

c. 102b/10, 105b/07, 105b/08, 105b/10, 111a/02, 111a/05, 187a/01, 188b/13

c. (aḳ cām) 133a/15

c.+a 164a/07

c.+da 105b/10, 133a/15, 153b/02

c.+lar 105b/12, 105b/12

c.+uŋ 105b/09

[=16]

cāmi' (Ar.) 1. Cami.

c. 1b/11, 127b/03, 217a/14

c.+den 219a/14

c.+uŋ 68a/14, 219a/13

2. Toplayan, derleyen, bir araya getiren.

c.+a 2a/01

[=7]

cān (Far.) Ruh, can, beden.

c. 7a/08, 7a/10, 7a/15, 100b/07, 100b/08, 100b/14, 168b/05, 168b/06

c. çek- 61b/09, 101a/05

c. çekiş- 140b/02, 144b/03

c.+dur 7a/14

c. git- 100b/09

c.+ı 100b/15, 101a/02

c.+ı elinden git- 101a/01

c.+ına 101a/01

c.+ını 100b/10, 100b/15

c. vir- 18a/01

[=22]

cān-dār (Far.) Muhafiz, korucu.

c.+ıdur 194b/03

[=1]

cānāvar (<Far. *cān-āver*) Yırtıcı hayvan.

c. 10a/06, 12b/02, 39a/13, 48a/09, 58b/07, 83b/04, 104b/08, 205b/01

c. (dörd ayaḳlu cānāvar) 54b/01, 224b/06

c. (dört ayaḳlu cānāvar) 107a/10, 177a/12, 191a/11

c. (her cānāvar) 58b/07

c.+a 177a/02
c.+a (dört ayaḳlu cānāvar) 41b/14, 210b/06
c. derisi 130a/05
c.+ı (dört ayaḳlu cānāvar) 30a/09, 148a/09
c.+ı (her cānāvar) 65a/05
c.+ı (taġ cānāvarı ṭalağı) 163a/02
c.+ına 187a/05
c.+ını (taġ cānāvarı) 56b/09
c.+lar 10b/09, 33a/02, 105a/02, 226a/08, 230b/15
c.+lar (dörd ayaḳlu cānāvar) 230b/15
c.+lar (yırtıcı cānāvar) 35b/02, 201a/03, 230b/15, 230b/15
c.+lara (yırtıcı cānāvar) 39b/06, 103a/11
c.+lardan 177a/02
c.+ları 230b/15
c.+laruŋ 118b/06
c.+laruŋ (yırtıcı cānāvar) 138b/07, 230b/15
c.+uŋ 46a/04, 88b/01, 181b/14, 182a/01, 183a/06, 187a/04, 205b/02
c.+uŋ (her cānāvar) 92b/07, 99b/06
[=50]

cārī (Ar.) Yürürlükte bulunan, hâlen geçerli olan.
c. (ḥükmi cārī ol-) 31b/11
c. ol- 12a/05, 47b/13
[=3]

cāriye (Ar.) Para ile satın alınan halayık, hizmetçi kız.
c. 15b/11, 24b/05, 33b/02, 61a/05, 134a/02, 173b/07, 195b/09
c.+dür 79a/12
c.+ye 83a/03, 96b/15, 124b/04
c.+yile (ḳız oġlan cāriye-y-ile) 72a/07
[=12]

Cāṣiye (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 45. sûresinin adı.
C. (sūretü'l-Cāṣiye) 143a/07
C. sūresi 143a/08
[=2]

cāsūs (Ar.) Casus, ajan.
c.+ol- 80b/03
[=1]

cāsūslıḳ Casusun yaptığı iş ve görev.
c.+a (cāsūslıġa) 81a/03
[=1]

cāẕū (Far.) Büyücü, cadı.
c. 43b/15, 215a/02
c. 'avrat 49a/03
c. kişi 100b/05
c.+lardan 146a/10
c.+ya 37a/15, 159b/01
[=7]

cāẕūlıḳ Büyücülük, cadılık.
c. 100b/02, 100b/03, 100b/03, 100b/04, 100b/06, 141b/08, 146a/09
c. eyle- 215a/03, 215a/05
c. it- 100b/03, 143b/07, 159a/15
[=12]

Cebrā'īl (Ar.) Dört büyük melekten Allah'ın emirlerini vahiy yoluyla peygamberlere getirmekle görevli olanı, Cibril.
C. 18a/01, 18a/01
C. 'aleyhi's-selām 18a/01
C.+i 18a/01
C.-i Emīn 18a/01
[=5]

cedel (Ar.) Tartışma, çekişme.
c.+e 224a/15
[=1]

cedeṣ (Ar.) Mezar, kabir.
c.-i nefs 6a/12
[=1]

cedy (Ar.) Oğlak burcu.
c. 72b/01
[=1]

cefā (Ar.) Eziyet, sıkıntı, incitme.
c. gör- 171b/15, 179a/03, 230b/15
c. it- 155a/05
c. ḳıl- 49a/12
[=5]

cehāz (Ar.) Çeyiz.
c. 190b/10
[=1]

cehd (Ar.) Çalışma, çabalama, gayret.
c. (cidd ü cehd it) 2a/02
c.+e 74b/12
c. eyle- 7b/04, 74b/08, 142a/10, 142b/10, 155a/08
c. idici 230b/14
c.+ile (cidd ü cehd-ile) 84b/01
[=9]

cehennem (Ar.) Cehennem, tamu.

c. 17b/08
c.+e 14b/08
[=2]
cehl (Ar.) Bilgisizlik, cehalet.
c.+ile (cehl-ile) 185b/07
[=1]
cellād (Ar.) Cellat.
c. 69a/15, 186b/10
c.+ı 194b/03
c.+uŋ 177b/04
[=4]
celle celālühū (Ar.) "Allah'ın yüceliği, şanı artsın" anlamında Hz. Allah için kullanılan bir ifade.
c. (Allahu Ṭa'ālā Celle celālühū) 15b/12
c. (Ḥaḳ Ṭa'ālā Celle Celālühū) 3b/04, 6b/11, 10b/06, 14a/02, 186a/09
[=6]
cem' (Ar.) Biriktirme, toplama.
c. eyle- 2a/01, 23a/14, 31a/09, 46a/09, 49b/10, 49b/13, 58b/12, 66a/04, 67b/04, 82b/02, 83b/09, 94b/07, 107a/06, 112b/13, 112b/15, 113a/04, 120b/07, 123b/07, 126a/10, 126a/10, 126a/11, 126a/11, 130b/11, 137b/12, 140b/10, 142b/01, 145b/01, 153a/07, 161b/05, 163a/05, 166a/10, 167b/11, 175a/07, 181a/11, 182a/03, 182a/04, 184a/06, 190a/06, 203b/09, 230b/15
c. idici 113a/03, 134b/04, 138b/11
c.+ine 2b/09, 31a/01
c. it- 2a/11, 23a/14, 44b/04, 44b/04, 59a/08, 65a/12, 110b/15, 113a/03, 127b/12, 127b/13, 154a/12, 163a/04, 179a/12, 203b/10, 204a/06, 214a/13, 214b/05, 215b/06, 216a/06, 225a/03, 231a/14, 231a/14
c. ol- 12a/08, 29b/09, 31b/06, 31b/07, 40a/03, 40a/07, 40b/12, 40b/14, 41a/01, 41a/02, 41a/10, 41a/11, 41a/14, 50a/05, 61b/04, 75a/08, 76a/05, 78b/14, 80a/07, 83b/06, 83b/11, 86b/01, 87a/02, 103a/03, 107a/06, 109a/07, 111a/14, 116a/02, 123b/06, 146b/12, 148a/07, 148a/07, 179b/04, 184a/10, 189b/09, 189b/10, 191a/03, 192a/04, 200a/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=109]
cemā'at (Ar.) Topluluk, cemaat.
c. 28a/15
c.+a (bir cemā'at) 8b/14
c.+e 79a/04), 217a/02
c.+e (ehl-i sünnet-i cemā'at) 18a/01
c.+uŋ 86b/10
[=6]
cemāl (Ar.) Yüz güzelliği.
c. (ṣāḥib-cemāl) 29a/12, 34a/02, 74b/07, 105a/03, 208b/01, 209a/08
c. ārāyişi 115b/15
c.+dür 82a/04
c.+e 46b/13
c.+i 41a/11, 166b/13
c.+iyle 144b/14
[=12]
cemī' (Ar.) Hep, bütün.
c. 1b/04, 3b/09, 4a/01, 12a/08, 13b/13, 13b/14, 14b/02, 15b/15, 18a/01, 19a/06, 19a/13, 20a/14, 32a/07, 32a/08, 34a/13, 34b/06, 34b/09, 36a/14, 40a/14, 45b/12, 47a/08, 51a/09, 63b/06, 64a/10, 65b/02, 67b/04, 70b/06, 74b/13, 78a/14, 78b/07, 78b/10, 82a/08, 85b/10, 88a/12, 90b/05, 93a/09, 95b/01, 97a/01, 97a/02, 104a/08, 104b/12, 105a/11, 105b/06, 106b/06, 108a/06, 109a/13, 110a/07, 110b/11, 113b/11, 118b/06, 119a/02, 119a/04, 120b/03, 120b/07, 120b/07, 120b/09, 123b/05, 124a/10, 125a/13, 128b/05, 130a/01, 134b/05, 135b/11, 136b/07, 137b/08, 142a/05, 145a/04, 145a/14, 145a/14, 146b/04, 146b/05, 151a/14, 154a/01, 154a/01, 155a/04, 156a/12, 158b/13, 160a/04, 163a/03, 163b/06, 179a/07, 183b/05, 184a/01, 184a/10, 191a/06, 195a/02, 195a/03, 198a/05, 198a/05, 204a/05, 217b/14,

220b/10, 228b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
c. endām 4b/09
c.+i 49a/04, 92b/02, 119a/03, 120b/02, 141a/12, 181b/03, 185a/11
c.+i iş 85b/12, 97a/05
c.+i şu 123a/11
c.+si 10a/13, 17b/14, 22b/05, 57a/14, 61b/03, 68a/15, 94b/09, 95a/04, 115a/05, 117b/04, 137a/04, 140b/04, 200a/15, 202a/14, 220b/15, 224b/06, 224b/15, 230b/15
c.+sinden 46b/11
c.+sine 104b/12
c.+sini 5b/10, 117a/13
[=129]

cem'iyyet (Ar.) Toplum, topluluk.
c. 230b/15
[=1]

cenābet (Ar.) Gusül yapması gereken, cünüp.
c.+den 104a/05
[=1]

cenāze (Ar.) İnsan ölüsü, cenaze.
c. 61b/03, 103b/02, 103b/09, 103b/10, 103b/14, 223b/08
c.+den 104a/02
c.+si 61b/11
c.+sin 18a/01, 103b/15
c.+ye 62a/04, 68b/14, 103b/11
[=13]

ceng (Far.) Savaş, vuruşma.
c. 20b/14, 21a/02, 21b/12, 23a/01, 23b/03, 53b/03, 65a/12, 84b/03, 109a/10, 112a/10, 113b/01, 116b/09, 117b/07, 143b/12, 156a/11, 193b/04, 215b/01, 230b/15
c.+de 68b/15, 83a/06, 119a/13, 124b/15, 140b/01
c.+dür 50a/03, 54b/10, 65a/13, 107b/07, 115a/02, 129a/13, 131b/14, 132a/01, 138a/15, 140b/11, 172a/15, 202a/11, 205a/07
c.+dür (mekr ü ceng) 206b/14
c. düz- 217b/10
c.+e 19b/04, 23b/11, 24a/02, 41b/02, 44b/12, 44b/14, 50a/08, 59b/13, 90a/09, 106b/14, 111b/03, 115a/05, 116b/02, 120b/06, 130a/05, 158a/14, 161a/09, 165a/02, 169b/10, 172b/02, 176b/13, 184a/04, 186b/06, 188b/01, 199b/14, 205b/10
c.+e gir- 36a/13
c. eyle- 19b/01, 20b/03, 20b/12, 22a/09, 22b/03, 49b/04, 49b/09, 50a/14, 51a/04, 56b/14, 59a/05, 65a/13, 68a/03, 70b/14, 75b/01, 82a/02, 98a/06, 104b/06, 104b/08, 105b/02, 111b/02, 114a/07, 114a/14, 114b/11, 115a/06, 115b/07, 116a/09, 117b/09, 121b/08, 124b/05, 124b/06, 124b/15, 133a/06, 134b/09, 144a/05, 147a/10, 147b/12, 147b/13, 149a/01, 150b/05, 150b/10, 158b/12, 158b/12, 178b/02, 180b/02, 180b/03, 188a/05, 190a/10, 201a/09, 205a/13, 215b/02
c.+içün (ceng-içün) 185b/01
c. idici 76a/10
c. idici kişi 134b/01, 147b/02
c. idici ol- 111a/12
c.+ile (ceng-ile) 25b/06, 110b/03, 182b/02
c.+in eyle- 172a/12
c. isteyici kişi 138b/03
c. it- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/11, 21a/04, 22a/14, 24b/12, 25a/09, 33b/04, 73a/07, 75b/01, 76a/10, 85a/05, 95b/05, 104b/06, 115a/06, 115b/07, 116b/11, 117a/15, 123b/02, 134b/08, 150b/09, 158a/10, 158a/15, 159a/03, 159a/04, 163a/11, 163b/14, 165a/12, 165a/12, 166a/05, 180b/03, 194a/11, 208b/07, 214b/12, 216b/04, 218a/14, 230b/15
c. ol- 117b/06
c. ü āşūb 15a/12, 15a/12, 229b/02
c. ü āşūb düş- 18a/01
c. ü cidāl 68a/02
c. ü cidāl eyle- 78b/06
c. ü fitne ol- 21b/08
c. ü fitnesine düş- 20b/10
c. ü ḳıtāl it- 127b/01

c. ve ḳıtāl ol- 52b/11
[=175]
cennet (Ar.) Cennet, uçmak.
c. 14b/10, 18a/01
c.+e 129a/10, 142a/11, 218a/01
c.+in 16b/01
[=5]
cenūb (Ar.) Güney.
c. yili 228a/09
[=1]
cer (Far.) Süngünün ucuna takılan demir parçası.
c. 107a/06, 107a/07
c.+i 107a/06
c.+i (süŋi ceri) 107a/09
[=4]
cerāḥat (Ar.) *bk.* cirāḥat
c. 175b/04
[=1]
ces (Ar. *cess*) Soruşturma.
c. it- 148a/08
[=1]
cevāb (Ar.) Cevap, yanıt.
c.-ı ṭabī‘ī 4b/10
c. vir- 4a/08, 5b/07, 9a/01, 9a/03, 33a/05, 33a/05, 63a/06
[=8]
cevāhir (Ar.) Değerli taşlar, mücevher.
c.+den 90a/06
c.+le 54b/05, 93b/08
[=3]
Cevāmi‘ (Ar.) Muhammed bin Sirin'in rüya tâbirleri ile ilgili kitabı.
C.+i (Cevāmi‘-i Muḥammed bin Sīrīn) 2a/04
[=1]
cevher (Ar.) 1. Değerli taşlar, mücevher.
c. 105b/05, 105b/05, 129a/10
c.+den 71a/13, 164b/13
c.+ler 105b/07
2. Bir şeyin özü, mayası.
c.+i 5a/11
c.+idür 47b/14
[=7]
cevlān (Ar.) Dolaşma, dolanma gezinme, seyran.
c. it- 115a/15
[=1]
cevmerd (Far.) Cömert.
c. 33b/13, 43b/15, 52a/03, 52a/06, 98a/02
c. kişi 43b/14
c. ol- 168b/11
c. pādişāh 100b/12
[=8]
cevmerdlıḳ Cömertlik.
c.+a (cevmerdlıġa) 210b/05
c.+dan 175b/04
[=2]
cevr (Ar.) Eziyet, sıkıntı, cefa.
c. 18a/01, 148a/11
c.+ine 162a/06, 227b/09
c. ü ẓulm 121a/09
[=5]
cevşen (Far.) Örme zırh, eskiden giyilen bir savaş elbisesi.
c. 105a/08, 105a/08, 105a/09, 105a/12, 105a/13, 130b/12, 130b/12
c. düzici 105a/14
c.+ile (cevşen-ile) 105a/11
c.+üŋ 105a/08, 105a/09
[=11]
cevzā (Ar.) İkizler burcu.
c. 72b/01
c. burcı 72b/01
[=2]
Ceyhun Orta Asya'da bir nehir.
C. ırmaġı 52b/15
[=1]
ceza‘ (Far.) Göz boncuğu, nazar için takılan bir tür taş.
c. 102a/10
[=1]
Cīn (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 72. sûresi.
C. sūresi 144a/11
[=1]
Cibrīl (Ar.) *bk.* Cebrā'īl
C. 7a/11
[=1]
cid (Ar. *cidd*) Ciddilik.
c. (cidd ü cehd) 84b/01
c. (cidd ü cehd it-) 2a/02
[=2]
cidāl (Ar.) Tartışma, kavga.
c. (ceng ü cidāl) 68a/02
c. (ceng ü cidāl eyle-) 78b/07
c. eyle- 105b/03, 143b/12, 178b/03, 194a/12
[=6]

ciddī (Ar.) Ciddi, ağırbaşlı.
c. ol- 103b/01
[=1]
ciger (Far.) Ciğer.
c.+den 185a/11
c.+i 49a/11
[=2]
cihān (Far.) Evren, alem.
c. 204b/11, 225b/02
c. (iki cihān) 23a/12, 145a/11, 210a/14
c.+da 18a/01, 124a/01, 141b/04, 214b/08
c.+da (iki cihān) 17b/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 39a/10, 70b/02, 70b/03, 142a/09, 142b/15, 146a/08, 154b/05
c. ḫalḳı 31b/10
c. milkini ṭut- 68b/07
c.+uŋ 195a/02, 228b/05
c.+uŋ (iki cihān) 37b/15, 184a/14, 203a/13
[=28]
cihet (Ar.) Yön, taraf.
c.+den 18a/01, 110b/04, 133b/13, 181a/14
c.+inden 18a/01, 31b/15, 36a/02, 36a/03, 36a/03, 38b/14, 45b/07, 46a/03, 50b/11, 51a/01, 51b/15, 67b/01, 71a/10, 73b/12, 76a/10, 76b/04, 96b/12, 102b/04, 105b/03, 106b/03, 110a/11, 112a/01, 112b/05, 112b/11, 121a/08, 122a/01, 130a/05, 132a/05, 139a/12, 161a/02, 161b/06, 170a/06, 173b/10, 174a/03, 174b/08, 174b/11, 179a/03, 182a/11, 182b/04, 183b/12, 184a/04, 195a/05, 195b/15, 199a/02, 199b/01, 199b/11, 201b/12, 209b/13, 210a/02, 221a/02, 225a/02, 229a/02, 230a/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15
c.+indendür 200a/08
c.+ine 179a/12, 209b/05
[=63]
cimā' (Ar.) Cinsel birleşme, çiftleşme.
c. 102b/11, 103b/08
c.+da 230b/15
c.+dan 81b/03
c. eyle- 81b/02, 102b/11, 102b/12, 102b/14, 103a/12, 103a/13, 103a/13, 103b/02, 103b/06, 128b/04, 167a/02, 195b/11
c.+ı 102b/15
c. it- 46a/08, 57a/02, 62b/14, 63a/01, 91a/15, 103a/01, 103a/09, 103a/14, 111a/10, 167a/03
c. ḳıl- 102b/13
c. sevici kişi 134b/02
[=29]
cins (Ar.) Tür, çeşit.
c. (iki cins) 104b/08
c. (on cins nesne) 93a/12
c.+den 93a/11, 119b/09
c.+den (iki cins) 93a/12
c.+inden 46a/15, 48a/04, 229a/12
c.+ine 99a/04, 137a/02
[=10]
cirāḥat (Ar.) Yara.
c. 87a/12, 132a/05, 132a/06, 181a/12, 217a/04
c.+dan 181a/12
c.+ıla (cirāḥat-ıla) 181a/07
c. it- 187b/11
c. ol- 59b/08, 125a/08
[=10]
cirāḥatlu İrinli, iltihaplı.
c. 39b/05
[=1]
cirāḥatsuz İrinsiz, iltihapsız.
c. 181a/05
[=1]
cirm (Ar.) Cisim.
c.+inde 194b/12
[=1]
cömerd (Far.) *bk.* cevmerd
c. 43a/14, 87a/10, 179a/04
[=3]
cūd (Ar.) Cömertlik, eli açıklık.
c. 143a/15
[=1]
Cum'a (Ar.) 1. Kur'an-ı Kerim'in 62. sresi.
C. (sūretü'l-Cum'a) 144a/01
C. sūresi 144a/01
2. Cuma günü kılınan namaz.
C. namāzı 223a/14
[=3]

cur'a (Ar.) Bir çeşit ibrik.
c. 137a/05
[=1]
cübbe (Ar.) Cüppe.
c. 102a/07, 102a/08, 102a/08, 102a/09
[=4]
cüdā (Far.) Ayrı düşmüş, ayrılmış.
c. düş- 26b/08, 26b/14, 48a/10, 86b/13, 95b/03, 173b/13, 174b/15, 208b/13, 222a/14, 222b/07
c. eyle- 84b/05
c. it- 196b/04
c. ol- 19a/10, 32b/08, 48b/12, 52b/01, 128b/11, 129b/14, 152b/02
[=19]
cüdālıḳ Ayrılık.
c. 84b/03, 147a/04
c. ol- 102a/09
[=3]
cühūd (Far.) Yahudi.
c. 27a/10, 89a/02, 104b/13, 223a/05
c.+a 103a/14
c.+ile (cühūd-ile) 215a/01
c.+lar 166a/10
c.+lara 24a/07, 92a/15
c.+lardan 76b/14
c.+ları 201b/01
c.+laruŋ 104b/09
c. ol- 104b/09, 104b/10
c.+uŋ 177b/08
[=15]
cühūde (Far.) (Kadın için) Yahudi.
c.+yidi 8b/05
[=1]
cühūdlıḳ Yahudilik.
c. 104b/08
[=1]
cüllāb (Far. *gul-āb*>Ar. *cullāb*) Gül suyu.
c. 102b/09, 102b/10, 105b/08, 187a/01, 187a/15, 188b/12
c.+ı 78b/15
c.+ıla (cüllāb-ıla) 206b/13
[=8]
cüllāh (Far.) Dokumacı.
c. 105b/03, 105b/04, 105b/04
c.+a 53b/03, 57b/06
[=5]
cümle (Ar.) Hep, bütün.
c. 54a/14, 62a/09, 91b/14, 107b/12
c.+den 10b/04
c. ḥāceti 11a/07
c.+si 91a/13
c.+sin 226b/15
c.+sini 5a/13, 164b/01
c.+sinüŋ 84b/08
c.+siyle 59a/04
[=12]
cünūn (Ar.) Cinnet, delilik, delirme, çıldırma.
c.+uŋ 8b/02
[=1]
cünüb (Ar.) İslamiyet'in getirdiği temizlik kuralları gereğince bütün bedenini yıkayıp maddeten ve manen temizlenmek zorunda olan.
c. 104a/02, 104a/03, 104a/06
[=3]
cüvān-merd (Far.) Yüce gönüllü, yiğit, yürekli.
c. 84b/09, 165b/13
[=2]
cüvan-merdlik Yiğitlik, yüreklilik.
c. 85a/03
[=1]
cüz' (Ar.) Kısım, parça.
c.+dür 3b/13
c.+inden (ḳırk altı cüz') 3b/13
[=2]
cüẕalıḳ (Far.) *bk.* cüdālıḳ
c. 120a/14, 135b/02
[=2]
cüẕām (Ar.) Bir tür deri hastalığı.
c. 108a/05, 108a/05
[=2]

Ç

çabuḳ Hızlı, süratli, seri.
ç. 164a/10
[=1]
çabuklıḳ Çabuk olma hali, hız, çeviklik.
ç. eyle- 124b/08
[=1]
çadır Açık havada kaba bez, çul, kilim, keçe, hasır, vb. şeylerden kurulan, toplanıp taşınabilir barınak, çerge, otağ.
ç. 100a/14, 106a/11, 106a/11, 106a/14
ç.+da 106a/15
ç.+dan 106a/14

ç.+uŋ 106a/12
[=7]
çadırcı Çadır üreten veya çadır satan kimse.
ç. 106a/15
[=1]
çağa Yeni doğmuş kuş yavrusu.
ç. āvāzı 34a/01
[=1]
çağana Müzik aleti.
ç. 102a/12, 102a/13, 102a/14
ç.+yı 102a/15
ç.+yla 102b/02
[=5]
çağır- Bağırmak, haykırmak, seslenmek.
ç.-ana 33a/05
ç.-ı 98a/06
ç.-mağ-ıla 58a/15
ç.-sa 63a/06
ç.-salar 67a/02
ç.-up 18a/01
ç.-ur 18a/01, 33a/03, 33a/04, 108b/12
ç.-urlar 66b/15, 108b/05
ç.-ursa 26b/02
[=13]
çağrıl- *edilgen f.* Çağrılmak.
ç.-an 33a/04
[=1]
çağrış- *işteş f.* Karşılıklı birbirine seslenerek çağırmak.
ç.-salar 93b/02
ç.-urlar 175a/11
[=2]
çahār-şenbīh (Far.) Çarşamba.
ç. güni 201b/04
[=1]
çaḳı- Ateşlemek.
ç.-mazsa 100a/04
[=1]
çaḳāl (Far. *şeġāl*) Çakal.
ç. 183a/04
ç. āvāzı 33b/07
[=2]
çaḳır Doğan ve atmaca türünden bir kuş.
ç. 105b/14, 105b/15, 106a/01, 106a/02, 106a/05, 106a/05, 106a/06
ç.+ı 106a/03
ç. ṭogan āvāzı 33b/10
[=9]
çaḳmaḳ Çakmak.
ç. 99b/10, 107a/06, 107a/06, 107a/06
ç.+da 107a/06, 107a/06
ç.+dan 99b/12, 100a/01
ç. ṭaşı 99b/10
ç.+uŋ (çaḳmağuŋ) 100a/04
[=10]
çaḳmak ṭaşı Çakmak taşı.
ç. 99b/10
[=1]
çal- (Müzik aleti) Çalmak.
ç.-a 18a/01, 68a/10
ç.-abilmezse 78a/14
ç.-an 124a/13
ç.-ar 78a/13, 104b/03, 104b/06, 105b/01, 108a/03, 129a/07, 160b/14, 174a/14, 174b/01, 221b/06
ç.-maḳ 78b/02, 78b/04, 104b/02, 124a/11
ç.-sa 78b/01, 102b/01, 105b/02, 108a/04, 124a/12, 124a/12, 124a/14, 124a/15, 174b/01
[=27]
borı çal- 78b/01, 78b/02, 78b/04
boru çal- 78a/13
çeng çal- 104b/02, 104b/03, 104b/06
def çal- 124a/11, 124a/12, 124a/15
ḳopuz çal- 174a/14, 174b/01
peyġamber ṭablın çal- 68a/10
ṭavul çal- 160b/14
[=14]
çalıcı Çalan, çalgıcı.
ç. 108a/02
ç. (düdük çalıcı) 128a/06
[=2]
çalıcılıḳ Çalgıcılık.
ç. eyle- 108a/03
[=1]
çalın- *edilgen f.* (Müzik aleti için) çalınmak.
ç.-ur 102b/02
[=1]
çaŋ Çan.
ç. 221b/05
[=1]
çanaḳ Çanak.
ç. 107b/07, 107b/08, 154a/06, 173a/05, 202a/14
ç. (ağaç çanaḳ) 107b/07

ç. (ṭaş çanaḳ) 107b/08
ç.+ıla (çanaġ-ıla) 154a/05
[=8]
çap- At koşturmak, sürmek.
ç.-ar 25b/06
ç.-duġı 25b/07
ç.-mağı 145b/01
ç.-maḳ 135b/03
[=4]
at çap- 25b/06, 135b/03, 145b/01
[=3]
çār (Ar. *ʿizār*) Baş örtüsü.
ç. 32b/06, 100a/09, 100a/10, 100a/13, 100b/01
ç.+ı 100a/11
[=6]
çāre (Far.) Çözüm, bir şeyi önleme yolu,tedbir, hal, çare.
ç.+sin 137b/08
[=1]
çārşaf (Far. *çār-şeb*) Çarşaf.
ç. 100a/14
ç.+ı 100a/15
[=2]
çay Akarsu.
ç. 11b/03, 11b/12
[=2]
çaylaḳ Bir tür kuş, çaylak.
ç. 106b/14, 106b/15, 107a/02, 107a/03
[=4]
çaynaḳ Pençe, tırnak.
ç. 104a/08, 104a/09, 104a/11
ç.+ı (çaynağı) 104a/10
ç.+ı (ḳuş çaynağı) 104a/08, 104a/09, 104a/10
[=7]
çaynaḳla- Tırmalamak, pençelemek.
ç.-sa 205a/13
[=1]
çeġāne (Far.) Bir müzik aleti, çalpara.
ç. 174a/14
[=1]
çek- 1. Kendine doğru getirmek, kendine yaklaştırmak.
ç.-se 128b/09, 136a/11, 165a/04
ç.-üp 222b/08
2. Bir şeyi veya bir kimseyi hareket ettirmek, götürmek.
ç.-e (çeke çeke) 162a/03
ç.-er 116a/08
ç.-se 63a/11, 223b/10
ç.-üp 63a/09
3. Bir şeyi bir araçla bulunduğu yerden yukarı çıkmak.
ç.-e 179a/07
ç.-se 179a/10, 182a/04, 182a/05
4. Birleşik fiil oluşturan yardımcı fiil.
ç.-e 12b/08, 16a/08, 16b/03, 18a/01, 18a/01, 25b/02, 45a/08, 65b/11, 76b/01, 80b/11, 97b/07, 129a/07, 142b/10, 165b/12, 175b/04, 200b/13, 230b/15
ç.-er 101a/05, 199a/02
ç.-erler 64a/05
ç.-mege 97b/09, 157b/09
ç.-megi 61b/09
ç.-mek 76b/01, 138b/15
ç.-meyüp 117a/01
ç.-miş 37b/14
ç.-miş ol- 37b/14
ç.-se 199a/03, 230b/15
[=43]
baş çek- 24a/09
belālar çek- 16a/08
cān çek- 61b/09, 101a/05
derd çek- 230b/15
dünyādan elini çek- 18a/01
el çek- 12b/08, 76b/01, 76b/01, 175b/04
elin çek- 37b/14
elin dünyādan çek- 142b/10
elini dünyā kesbinden çek- 18a/01
elini dünyādan çek- 97b/07, 97b/09, 157b/09
ḫastalıḳ çek- 25b/02, 129a/07, 200b/13
ḫastalıḳ ve mihnet çek- 16b/03
ḳılıç çek- 37b/14
renc çek- 165b/12
renc ü zaḥmet çek- 65b/11, 80b/11
sürme çek- 138b/15, 199a/02
ṭopraḳ çek- 64a/05
yay çek- 230b/15
zaḥmet çek- 117a/01
zaḥmetin çek- 45a/08
[=30]
çekici Çeken, çekme eylemini yapan.
ç. (yük çekici) 116b/02
[=1]

çekirdek Çekirdek.
ç.+i (çekirdegi) 151a/04
ç.+ini (çekirdegini) 112b/02,
[=2]
çekiş- *işteş f.* Çekişmek.
ç.-mekden 144b/03
ç.-ür 140b/02
[=2]
cān çekiş- 140b/02, 144b/03
[=2]
çeküç Çekiç.
ç. 106a/07, 106a/07, 106a/08
ç.+i (çeküci) 106a/09
[=4]
çekürge Çekirge.
ç. 15a/15, 34b/01, 102b/04, 102b/05, 102b/05, 102b/06, 102b/08, 213a/10
ç.+dür 15a/15
ç.+ye 54a/11, 213a/13
[=11]
çemen Çimen, yeşillik.
ç. 11a/13
ç.+ler 165b/13
[=2]
çenber (Far.) Çember.
ç. gibi 51a/05
[=1]
çend (Far.) *zf.* Her ne kadar.
ç. (her çend) 148a/04
[=1]
çeng (Far.) Harba benzeyen bir çeşit telli çalgı.
ç. 102b/02, 104a/15, 104a/15, 104b/01, 129a/06, 216b/05
ç. çal- 104b/02, 104b/03, 104b/05
ç.+ile (çeng-ile) 104b/04
ç. ü ṭarab 88b/09
ç.+üŋ 104b/01
[=12]
çengāl (Far.) Çengel.
ç. 104a/12, 104a/14, 104a/14
ç.+inden 205b/14
[=4]
çengāllu Ucu çengel biçiminde olan.
ç. 35b/03
[=1]
çerb (Far.) Yağlı.
ç. 153b/09, 230b/15
[=2]
çerçi Çerçi
ç. 100a/06, 100a/06, 100a/07
[=3]
çerçilik Çerçinin yaptığı iş.
ç. eyle- 100a/08
[=1]
çerme (Far.) Huysuzluğu ile tanınan bir at türü.
c. 26a/02
[=1]
çeşm (Far.) Göz.
ç. 144b/06
[=1]
çeşme (Far.) Pınar, çeşme.
ç.+sine (zībaḳ çeşmesi) 132a/09, 132a/10
[=2]
çetir (Far.) Gölgelik.
ç. 101a/06, 101a/07, 101a/09
ç.+in 101a/08
[=4]
çetük Kedi.
ç. 128a/14
ç. derisi 197a/06
ç. südi 148b/09
[=3]
çevāriş (Ar.) Hazmı kolaylaştıran bir macun.
ç. 107b/11, 107b/12
[=2]
çevgān (Far.) Değnek, ucu eğri sopa.
ç. 105a/15, 105b/01, 105b/01
[=3]
çevre Çevre, etraf.
ç.+sinde 26a/11, 45b/02, 134a/11
[=3]
çevrin- *dönüşlü f.* Çevrinmek, dönmek.
ç.-e 149b/06
ç.-ürler 101a/06
[=2]
çevür- Çevirmek.
ç.-se 161b/03
[=1]
çeyne- Ağızda çiğnemek.
ç.-medin 158a/10
ç.-se 158a/09, 213a/05, 218a/14, 225a/04
[=5]
çıban Çıban, yara.
ç. 106b/08

ç. çıkar- 106b/08
ç.+dan 106b/09
[=3]
çıbuḳ Çubuk.
ç. 52a/04
ç.+ı (üzüm çıbuġı) 52a/02, 52a/03, 52a/05
[=4]
çıḳ- Çıkmak.
ç.-a 27a/05, 27a/06, 78b/13, 108a/01, 108a/01, 118a/15, 147a/12, 160b/03, 161b/12
ç.-abilmese 108a/02
ç.-ar 21b/01, 21b/05, 26b/06, 27a/05, 48a/10, 71a/07, 99b/12, 100a/01, 106a/14, 120a/15, 126b/06, 148a/11, 161b/14, 164b/10, 176a/12, 179a/05, 185a/05, 192a/11, 193a/07, 229b/10, 229b/15, 230b/05, 230b/15, 230b/15
ç.-arsa 27a/06, 133b/13, 163b/14
ç.-dı 192b/12, 192b/12
ç.-duġı 229b/12
ç.-maḳ 183b/04
ç.-masa 126b/04, 134b/11, 200b/05, 206a/12
ç.-maz 126b/06, 178b/12
ç.-mış 82a/03, 85a/11, 140a/03, 219a/05
ç**.-mış-iken** 140a/04
ç.-mış gör- 199a/10
ç.-mışlar 187a/09
ç.-sa 23b/02, 25b/12, 44b/02, 48a/11, 53b/09, 81a/14, 84a/04, 87a/14, 87b/15, 92a/07, 92a/08, 106b/09, 108a/13, 113a/12, 123a/15, 124b/11, 128a/14, 128a/14, 128a/15, 128b/01, 128b/01, 128b/02, 128b/03, 128b/03, 128b/04, 128b/04, 128b/05, 128b/06, 128b/07, 131b/12, 138a/04, 157b/06, 161a/11, 163b/04, 165b/11, 166a/01, 166b/08, 171b/03, 171b/04, 171b/08, 176b/05, 178b/13, 184a/01, 184a/01, 184b/14, 192b/14, 200b/05, 206a/12, 210a/11, 210a/15, 210b/01, 215b/13, 215b/13, 224a/04, 229b/11, 229b/12, 230b/06, 230b/15, 230b/15
ç.-salar 191a/08
ç.-up 7a/14, 18a/01, 21b/03, 78b/10, 100b/14, 179a/14, 196a/12, 219b/04
ç.-up git- 196a/11
[=123]
elinden çıḳ- 147a/12, 160b/03
etmegi elinden çıḳ- 118a/15
ḳan çıḳ- 184a/01
sigil çıḳ- 140a/03
ṭaşra çıḳ- 78b/10, 78b/13
[=7]
çıḳar- Bulunduğu yerden dışarı çıkmasını sağlamak, çıkarmak.
ç.-a 25b/08, 30b/06, 84a/02, 133b/13, 210a/08
ç.-alar 189b/07
ç.-mış 106b/08
ç.-sa 63b/09, 86a/12, 88a/11, 123b/08, 126b/01, 170b/13, 170b/14, 172a/01, 183b/12, 186b/06, 196a/08, 205b/12, 205b/15, 209b/07, 209b/08, 211a/01, 218a/06, 221a/06, 228a/05, 228a/12, 230b/15
ç.-salar 85a/13, 230b/15
ç.-up 179a/11, 182a/13, 230b/15
ç.-up iç- 59b/01
ç.-ur 117a/14, 118b/09, 120b/08, 122b/09, 132a/07, 170b/12, 184a/12, 185a/04, 199a/07, 199a/14, 230b/15
ç.-urlar 178b/10
[=46]
çıban çıḳar- 106b/08
yoldan çıḳar- 30b/06, 189b/07
[=3]
ṭutup çıḳar- 120b/08
[=1]
çıḳarıcı Çıkaran, çıkarıcı.
ç. 202b/03
[=1]
çıkla Tamamen, büsbütün.
ç. 87a/04
[=1]
çınar Çınar.
ç. aġacı 43b/03
[=1]

çınraḳ Çıngırak.
ç.+u (çınraġu) 160a/14
[=1]
çırāġ (Far. *çerag̱*) Meşale, kandil, çıra.
ç. 89a/14, 99a/06, 99b/12, 101a/11, 101a/11, 101a/12, 101a/14, 101a/15, 101b/06, 101b/08, 101b/10, 188b/08
ç.+a 23a/04, 101b/12
ç.+da 101b/09
ç.+ı 89a/15, 101b/04
ç.+lar 101b/02
ç.+uŋ 188b/05
[=19]
çırāġ-dān (Far. *çerag̱-dān*) Üzerine kandil konan nesne, kandillik.
ç. 102a/03, 102a/03
[=2]
çırāġ-pā (Far. *çerag̱-pā*) Kandil koymaya mahsus yüksek ayak, çırakman.
ç. 101b/12, 101b/14
[=2]
çi Topraktaki yaşlık, yaş, ıslaklık, nem.
ç. 106b/10, 106b/10, 106b/13
ç.+nüŋ 106b/11
[=4]
çiçek Çiçek.
ç. 107b/04, 107b/05
ç. (aḳ çiçek) 107b/02
ç.+den (ḳızıl çiçek) 107b/02
ç.+dür 159a/07
ç.+i (aġaç çiçegi) 107b/01
ç.+i (emrūd çiçegi) 107b/04
ç.+i (enār çiçegi) 107b/03, 211a/01, 211a/01, 211a/02
ç.+i (erük çiçegi) 107b/04
ç.+i (ṣaru çiçegi) 80a/05
ç.+ler 78a/03, 107b/01
[=15]
çiçeklü Çiçekli.
ç. 221a/13
[=1]
çift (Far. *cüft*) Çift.
ç. eyle- 163b/15
ç.+i 127a/07
[=2]
çig Çiğ, pişmemiş.
ç. 85a/10, 90b/02, 91b/14, 119b/09
ç.+den 102b/04
ç. şalġam 151a/15
ç. yumurda 230b/15
[=7]
çil Alaca renkli, benekli.
ç. at 25b/02
ç. āvāzı 34a/03
[=2]
çiriş (Far. *sirīş*) Çirişotunun kökü öğütülerek elde edilen ve ayakkabıcılarla kitap ciltçilerinin kullandıkları yapıştırıcı madde.
ç. 107a/04, 107a/04
[=2]
çirişle- Yapıştırılacak ayakkabı veya kitap cilt parçalarına çiriş macunu sürmek.
ç.-se 107a/05
[=1]
çirk (Far.) Kir, pas.
ç. 102a/06, 102a/06, 102a/07
[=3]
çirkīn (Far.) Çirkin.
ç. 47a/03, 56a/04, 68b/04, 73a/06, 100b/13, 101b/15, 140a/05, 151b/04, 159a/14, 159a/15, 164a/15, 167a/02, 200a/05, 219b/14, 228a/14, 228a/15
ç. ‘avrat 159b/01
ç. kelām 105b/02, 125a/02, 183b/11
ç. ol- 32b/10, 36b/03, 166b/15, 177a/10, 197b/05
ç. söz 55a/10, 119b/07, 155b/10, 155b/10, 155b/12, 181a/13, 207a/15, 224a/09, 230b/15
[=34]
çirkīnlik Çirkinlik.
ç.+i (çirkīnligi) 120a/08
ç.+ile (çirkīnlig-ile) 175b/01
[=2]
çivit Saplarından ve yapraklarından çivit elde edilen sıcak iklim ağacı.
ç. 108a/04, 108a/04
ç. yapraġı 225a/01
[=3]
çoġan Çöven.
ç. 100a/05, 100a/05
ç.+ıla (çoġan-ıla) 51a/12
[=3]
çoḳ Çok, pek fazla.

ç. 5a/04, 5a/11, 5b/05, 6b/09, 7a/01, 7b/06, 7b/13, 8b/04, 9b/04, 9b/05, 12a/01, 12a/01, 12b/05, 14a/15, 16a/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 23b/03, 23b/03, 24a/15, 25a/07, 25a/08, 26a/11, 31a/09, 33a/15, 35a/11, 36b/10, 39a/03, 39b/15, 40a/02, 40a/15, 41a/07, 41a/09, 42a/03, 42a/04, 44a/12, 44a/14, 44b/05, 44b/05, 45a/13, 45b/05, 46a/02, 46a/02, 47a/07, 48a/05, 48b/15, 49a/01, 49a/04, 49a/08, 49b/08, 49b/10, 49b/14, 53b/05, 53b/07, 54a/01, 54a/07, 54a/13, 56b/15, 57b/03, 59b/10, 60a/10, 62b/02, 63b/08, 63b/09, 63b/13, 64b/06, 67a/10, 74a/12, 75a/06, 75a/06, 75b/12, 75b/13, 76a/01, 76a/02, 81b/09, 82a/03, 82b/12, 83b/09, 83b/14, 84b/11, 86b/02, 86b/04, 87a/02, 88b/11, 88b/11, 88b/12, 90a/07, 91a/10, 92b/12, 94b/11, 95b/12, 96a/03, 96a/03, 99a/14, 101b/02, 101b/03, 103a/12, 103b/02, 103b/04, 103b/11, 107a/06, 107a/06, 107a/12, 107a/14, 110a/12, 110b/02, 112a/11, 112b/01, 112b/13, 113a/13, 113b/07, 114b/01, 114b/01, 114b/04, 114b/05, 115b/11, 116a/10, 117a/02, 119a/10, 119b/03, 120b/02, 120b/12, 121a/04, 122a/02, 122a/08, 123a/09, 126a/08, 127b/01, 127b/03, 128b/08, 129b/03, 130b/10, 132a/10, 134a/08, 134a/09, 134a/10, 134a/12, 134b/10, 135b/14, 137b/08, 138a/06, 138b/01, 139b/02, 141b/02, 141b/02, 141b/05, 141b/11, 142b/07, 142b/14, 143a/06, 143a/07, 143a/10, 144a/04, 144a/09, 144b/05, 144b/11, 144b/15, 145b/06, 145b/14, 146a/11, 146b/06, 146b/15, 146b/15, 147a/11, 149b/14, 151a/06, 152a/03, 152a/05, 152b/11, 153a/05, 153b/14, 154a/14, 154b/14, 155b/04, 155b/15, 156b/09, 157a/06, 157a/07, 157a/07, 158b/07, 158b/11, 160a/11, 161a/07, 163a/02, 163b/07, 163b/08, 164b/02, 166a/15, 167a/07, 168b/03, 169a/04, 175a/06, 175a/14, 177b/01, 177b/02, 179a/04, 179b/03, 180a/10, 180b/05, 180b/06, 182a/09, 183b/14, 184a/12, 184b/05, 185a/06, 185b/08, 185b/11, 187b/03, 188a/05, 189a/04, 189b/12, 190b/10, 191a/07, 191a/08, 191a/08, 191a/08, 191a/08, 191b/09, 192a/04, 193a/04, 193b/03, 193b/05, 193b/12, 196a/12, 197a/15, 197b/02, 197b/13, 199a/05, 200a/11, 202b/05, 203b/15, 204a/15, 204b/01, 204b/04, 206b/04, 207a/13, 208a/04, 208a/12, 208b/11, 210a/07, 210b/07, 210b/08, 210b/13, 211a/08, 211a/13, 212a/02, 212b/13, 213b/02, 217b/02, 218a/14, 220b/07, 220b/09, 220b/11, 222b/02, 222b/11, 226a/04, 230a/05, 230b/15, 231a/05, 231b/01

ç. bilici kimse 150a/07

ç.+dan 61b/07

[=284]

çoḳlıḳ Çok olma durumu, çokluk.

ç.+ıdur (çoḳlığıdur) 93a/13

ç.+ına (çoḳlığına) 114b/04, 148a/12

[=3]

çoḳluḳ *bk.* çoklık

ç.+ına (çoḳluġına) 181b/07, 215b/06

[=2]

çor Hastalık.

ç. 181b/03

[=1]

çorāp (Ar. curāb < Fars. gurāb) Çorap.

ç. 105a/01, 105a/01, 105a/05, 105a/06
[=4]
çögündür (Far. *çuġunder*) Pancar.
ç. 102b/02, 102b/03
[=2]
çölmek Çömlek.
ç. 106b/01, 106b/02, 106b/02, 106b/04, 106b/07
ç.+i (çölmegi) 89a/13, 106b/05, 106b/05
[=8]
çömlek *bk.* çölmek
ç. 22a/10
ç.+de 22a/11
[=2]
çöp Çöp.
ç. çör (çör çöp) 112a/10
[=1]
çörek otı Çörek otu.
ç. 107b/06, 107b/06
[=2]
çubān (Far.) Çoban.
ç. 107a/10, 107a/15
ç.+ı 107a/10
ç.+ı (ḳoyun çubānı) 107a/11
ç.+uŋ 178a/02
[=5]
çubānlıḳ Çobanlık.
ç. eyle- 161b/09
[=1]
çuḳur Çukur.
ç. 107b/15, 107b/15
ç.+a 108a/02
ç.+da 107b/15, 108a/01
ç.+dan 135a/10
ç.+lar 11a/14
[=7]
çuvāl (Far.) Çuval, torba.
ç. 107b/12, 107b/13, 107b/14, 231a/01
[=4]
çuvāldūz (Far.) Çuvaldız
ç. 104b/13, 104b/14, 104b/14, 104b/14
[=4]
çük Erkek cinsiyet organı.
ç. 128a/08
[=1]
çün (Far. *çūn*) Çünkü, için, sebebiyle, dolayı.
ç. 1b/08, 5a/08, 5b/03, 8b/06, 12a/07, 14a/12, 14a/14, 14a/14, 84b/01, 84b/09, 129b/08, 198b/07
ç. ki 7b/13
ç. kim 6b/01, 6b/03, 6b/10
ç.+kim (çün-kim) 56a/10
[=17]
çürü- Çürümek.
ç.-miş 95a/06
[=1]

D

da Bağlama ve kuvvetlendirme edatı.
d. 35a/04, 170b/05
[=2]
dād (Far.) Doğruluk, adalet.
d. (‘adl u dād eyle-) 20a/07, 87b/03, 187b/07, 99b/13
[=4]
dāġ (Far.) Tedavi için vücutta kızgın bir demirle oluşturulan yanık.
d.+dan 119b/05
d. eyle- 119b/04, 119b/05
d. ur- 37a/10, 119b/07, 119b/08, 212b/02
d. vur- 49b/01
[=8]
daḫı (Dahi, da/de, bile, artık, üstelik, bundan başka, daha, henüz, hâlâ, o kadar, daha fazla) anlamlarına gelen kuvvetlendirme sözü.
d. 3b/07, 3b/09, 3b/10, 3b/11, 3b/14, 4a/04, 4a/06, 4a/14, 4a/14, 4b/04, 5a/02, 5a/09, 5a/10, 5b/08, 5b/09, 6b/05, 6b/07, 6b/11, 6b/15, 7a/06, 7a/10, 7b/08, 7b/09, 7b/12, 8a/15, 8a/15, 8b/02, 8b/03, 9a/01, 9a/08, 9b/15, 11a/07, 12a/12, 12a/14, 12b/02, 12b/04, 12b/06, 12b/13, 13a/01, 13a/05, 13a/07, 13a/08, 13b/07, 13b/08, 14a/01, 14a/06, 14b/01, 14b/05, 14b/09, 14b/15, 15a/08, 17a/02, 17b/10, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/05, 22b/07, 25a/02, 26a/01, 26a/05, 27a/15, 27b/02, 27b/02, 27b/14, 28a/12, 28a/15, 31a/09, 32a/09, 32a/10, 33a/05, 36b/11, 36b/12, 37a/14, 40a/10, 41a/03, 41a/03, 42b/10, 42b/10, 42b/12, 44a/07,

45a/11, 46a/07, 47b/04, 47a/14, 50b/10, 55a/13, 56a/05, 59b/06, 60a/10, 63a/12, 64a/07, 64a/15, 65a/08, 67b/14, 70b/13, 71a/09, 71b/05, 71b/12, 76b/01, 80b/04, 82b/13, 84b/14, 88b/09, 89b/07, 90a/13, 92a/02, 93a/14, 94a/03, 94b/08, 95a/05, 95b/12, 98b/03, 100a/07, 100a/07, 100b/09, 100b/10, 102a/09, 102b/14, 105b/15, 106a/08, 106b/02, 108b/05, 110a/11, 110a/11, 115a/09, 115b/04, 116b/07, 120a/07, 120a/15, 124a/01, 125b/11, 125b/15, 127a/08, 128a/09, 128b/02, 128b/09, 134a/10, 135a/03, 135a/09, 138a/01, 139b/02, 141b/01, 146b/04, 147a/13, 148a/05, 151a/15, 152b/01, 156a/13, 157b/03, 159b/01, 161a/04, 162b/10, 167a/04, 168a/14, 168b/05, 168b/06, 170a/05, 172b/05, 172b/12, 174a/14, 178a/11, 180b/07, 181b/11, 182a/15, 185b/03, 187b/02, 189b/11, 192a/05, 192b/03, 193a/08, 193b/06, 194b/02, 194b/09, 195a/07, 196b/09, 196b/09, 199b/12, 201a/02, 203a/09, 204a/07, 205a/14, 206a/09, 207a/13, 211a/02, 211a/09, 215b/02, 221a/15, 221b/01, 222b/08, 223a/01, 223a/10, 223b/12, 224b/07, 227a/06, 230b/15, 230b/15

[=198]

daḫl (Ar.) Girme, giriş.
d. 19a/06
[=1]

dā'ī (Ar.) Dua eden, duacı.
d.+lerine 2b/11
[=1]

dā'iye (Ar.) Harekete geçirici duygu.
d.-yi şevḳ 2a/01
[=1]

daḳīḳ (Ar.) Zaman hususunda ölçülü olan.
d. ol- 55a/08
[=1]

dāl (Ar.) Delalet eden, delil olan, işaret eden.
d.+dur 75b/09, 167a/12
[=3]

ḍalāl (Ar.) Doğru yoldan ayrılma, sapma.
d.+e ol- 54b/08
[=1]

ḍalālet (Ar.) Doğru yoldan ayrılma, yoldan çıkma, sapıtma, sapıklık.
d. (hevā ve ḍalālet üzerine ol-) 95b/04
d.+den 176a/05
d.+dür 175b/12
d.+e 166b/10, 176a/03
d.+e bıraḳ- 14a/01
d.+e düş- 198b/12
[=7]

dām (Far.) Tuzak.
d.+ıla (dām-ıla) 133b/12
[=1]

dānā (Far.) Bilen, bilgili.
d. 72b/01, 133a/04, 150b/12, 188a/10
d. kişi 75a/15
d. ve dīn-dār ol- 118a/09
[=6]

dāne (Far.) Tohum, tane.
d. 48a/04, 48a/04, 112b/12, 119b/08, 119b/09, 119b/09, 119b/10, 158a/07
d. (bir dāne) 63b/10
d. (her dāne) 119b/10
d. (yüz dāne) 158a/06
d.+lerin 29b/06, 63b/11
d. ṣatıcı 119b/10
d.+sin (zerd-ālū dānesi) 130b/07
d.+sine 30b/09
d.+sine (her dāne) 130b/05
[=17]

danışman Danışılan kimse, müşavir.
d.+lar 101b/02
[=1]

dāniş (Far.) Bilgi, bilim.
d.+inden ('aḳl u dāniş) 71a/14
[=1]

dānişmend (Far.) Bilgili, bilgin.
d.+e 55b/04
d.+lerdür 82b/15
[=2]

dānişmendlik Danışmanın işi ve görevi, müşavirlik.
d. 55b/01
[=1]
Dāniyāl Ḥakīm Kitâb-ı Mukaddes'e göre Benî İsrâil peygamberlerinden olan ve *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen rüya yorumuyla ünlü kişi.
d. 5b/12, 7b/10, 9b/09, 11b/15, 13a/09, 15a/01, 15b/13, 19b/09, 20a/08, 23a/01, 24a/12, 24b/13, 25a/03, 29a/10, 30b/06, 31b/03, 34b/07, 36b/06, 41b/02, 42b/08, 45b/02, 47b/02, 47b/12, 50b/07, 52b/07, 56b/02, 58b/12, 60a/07, 60b/13, 62b/03, 64b/01, 65b/06, 68b/01, 72a/14, 73a/10, 76b/10, 77a/09, 77a/15, 78b/09, 81b/01, 83b/01, 86b/09, 90a/08, 92b/05, 94b/09, 95b/11, 102b/11, 107a/14, 107b/09, 117a/04, 119b/06, 121b/12, 123a/09, 126b/09, 128a/08, 131a/06, 132b/01, 132b/11, 133a/11, 133b/11, 136a/06, 138a/03, 149a/11, 152a/01, 152a/14, 154b/01, 156b/07, 163a/14, 165b/06, 168b/04, 169b/12, 176a/06, 177a/03, 179a/08, 182a/08, 185a/02, 191a/10, 192b/04, 195b/02, 197b/02, 199b/04, 207b/03, 207b/07, 220b/06, 224a/02, 226a/15, 228b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
d.+den (Kitāb-ı Dāniyāl Ḥakīm) 2a/03
d.+dür 2a/15
[=94]
dār (Ar.) Yer, mekan.
d.-ı dünyā 3b/15, 4a/07
[=2]
ḍarb (Ar.) Para basma.
d.+ın (aḳça ḍarbın) 159b/04
d.+ın (aḳça ḍarbın urucı) 159b/03
d. ur- 159b/05
[=3]
darçīnī (Far.+Ar.) Tarçın renginde olan.
d. 119b/03, 119b/03
[=2]
ḍarrāb (Ar.) Akçe kesici, darp edici, para basan.
d. 159b/02
[=1]
dārū (Far.) İlaç, çare.
d. 119a/15, 164a/12, 164a/13, 218a/14, 218a/15
d.+lar 100a/07
d.+yı 119a/15
[=7]
daş *bk.* ṭaş.
d. 126a/04, 126a/04, 126a/05, 126a/05, 126a/09, 126a/12
d.+lar 126a/04, 126a/08
d. yonucı 126a/12, 126a/13
[=10]
da'vet (Ar.) Çağırma, çağrıda bulunma.
d. eyle- 80a/11, 80b/10, 81b/14, 143a/03
d. it- 67a/06, 67a/06, 80b/15, 145a/14, 205a/10, 219a/10
d.+leri 101b/03
[=11]
da'vī (Ar.) Dava.
d. 21a/04
d. eyle- 164b/15
d.+sin eyle- 76a/14
d.+sin it- 55b/01
[=4]
davşancıl Tavşancıl.
d. 117a/03, 117a/04, 117a/05, 117a/09, 117a/10
d.+a 117a/08
[=6]
Dāvūd (Ar.) Hz. Davut Peygamber.
D. peyġamberi 18a/01
[=1]
dāyelıḳ Dadılık.
d. eyle- 57a/11
[=1]
dāyim (Ar. *dā'im*) Devamlı, sürekli.
d. 4b/03, 14b/06, 24b/03, 28a/01, 43b/01, 43b/02, 57b/01, 78b/06, 85a/05, 86b/11, 96b/14, 111a/01, 111a/07, 113a/09, 121b/11, 124b/01, 133b/05, 135b/01, 139a/02, 142b/11, 143a/06, 155b/05, 161b/01, 161b/14,

167b/02, 177a/05, 179b/14, 196b/03, 201a/13, 204b/14, 214a/14, 222b/02, 230b/08
[=33]
dāyire (Ar. *dā'ire*) Etraf, çevre.
d.+sinde 45a/11
[=1]
de- *bk.* di-
d.-yü 2b/05
d.-yü vir- 6b/09
[=2]
debbāġ (Ar.) Deri terbiye eden kimse.
d. 119b/10
[=1]
debbaġlıḳ Deri terbiye etme işi.
d. 119b/10
[=1]
debbe (Ar.) Altı geniş, ağzı dar kapaklı yağ kabı.
d. 119b/13
[=1]
Deccāl (Ar.) Kıyamete yakın zamanda insanları azdırmak için ortaya çıkacağına inanılan yalancı kimse.
D. 120a/02, 120a/02, 183b/03
[=3]
dede Dede, büyük baba.
d.+nüŋ 37a/14
[=1]
def (Ar. *deff*) Vurmalı bir çalgı, tef.
d. 108a/03, 124a/11
d. çal- 124a/11, 124a/12, 124a/15
[=5]
def' (Ar.) Bir şeyi veya kimseyi yanından uzaklaştırma, savma, savuşturma, kovma.
d. eyle- 13b/13, 14b/04, 55a/13, 229a/09
d. it- 5a/13
d. ol- 4a/14, 141a/09, 163a/06, 230b/15
[=9]
defn (Ar.) Ölüyü toprağa gömme işi.
d. it- 18a/01, 62a/05, 68b/13
[=3]
deg- Dokunmak, temas etmek.
d.-mese 123b/01
[=1]
degil *bk.* degül
d.+dür 230b/15, 230b/15
[=2]
degin Değin, kadar, dek.
d. 18a/01, 36a/07, 36b/13, 37a/01, 37b/08, 64b/11, 136a/03, 160b/07, 169a/11, 193a/07
d. (gidinceye degin) 16b/15
d. (ḳıyāmete degin) 12b/12
d. (on güne degin) 9b/07
d. (öyle vaḳtına degin) 13a/10
d. (yirmi yıla degin) 9a/10
[=15]
degirmen Değirmen.
d. 77b/09, 114b/13, 114b/15, 115a/02, 115a/08, 115a/13
d.+e 114b/13, 115a/02
d.+i 115a/07
d.+i (el degirmeni) 50b/04, 50b/04
d. ṭaşı 114b/15, 115a/06
d.+üŋ 114b/14, 115a/01, 115a/01, 115a/02
d.+üŋ ṭaşı 115a/03, 115a/04
[=19]
degirmenci Değirmenci.
d. 69b/02, 115a/10
d.+den 114b/13
d.+nüŋ 114b/15, 115a/12
d.+ye 114b/14
[=6]
degiş- Değişmek.
d.-se 46a/15
[=1]
degül Değil.
d. 4b/13, 22b/02, 36a/10, 37b/10, 68b/09, 106a/06, 111b/12, 133a/05, 151a/12, 151b/06, 154a/04, 174b/11, 185b/01, 194a/15, 202a/07, 229a/10, 230b/15
d.+dür 4b/13, 8a/06, 10a/15, 31b/03, 32a/06, 49b/15, 56a/05, 78b/07, 79b/09, 93a/09, 103b/08, 132a/01, 147a/05, 154b/13, 159b/05, 179b/15, 193a/04, 200a/05
d.+se 29b/13, 106a/10, 133b/02, 193a/09
[=39]
degür- Eriştirmek, yetiştirmek, ulaştırmak.
d.-mez 198a/04
d.-se 198a/03
[=2]

ziyān degür- 198a/04
[=1]
dehr (Ar.) Devir, zaman.
d. (ḥakīm-i dehr) 2a/14
[=1]
Dehr (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 76. sûresi.
D. sūresi 144a/15
[=1]
del- Delmek.
d.-er 118a/04, 126b/05
d.-se 149b/02, 216a/14, 216a/15
[=5]
delālet (Ar.) Belirti, işaret, delil.
d. 220b/08
d.+dür 33a/03, 39a/14, 53a/05, 150b/09, 155b/07, 178a/06, 187b/02, 230b/15
d. it- 5b/12, 15a/04, 15b/09, 15b/14, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/03, 19a/03, 19a/05, 19a/12, 19b/07, 22a/01, 23b/11, 24a/03, 24a/07, 24a/09, 24a/10, 24a/11, 24b/02, 24b/06, 27a/08, 27b/07, 27b/14, 28a/02, 28b/10, 28b/13, 29a/07, 29a/12, 29b/07, 29b/09, 29b/14, 31a/01, 31a/02, 31a/04, 31a/14, 32b/02, 32b/07, 32b/09, 32b/10, 32b/12, 34a/10, 34a/15, 34b/02, 34b/04, 34b/05, 35a/03, 35a/13, 35b/05, 35b/07, 36a/09, 36a/12, 36b/04, 37a/02, 37a/04, 37a/13, 38a/11, 38b/04, 38b/07, 40a/09, 40b/02, 41b/01, 42a/08, 42a/11, 42b/06, 42b/07, 42b/11, 42b/13, 42b/14, 42b/15, 43a/01, 43a/03, 43a/04, 43a/04, 43a/05, 43a/07, 43b/02, 43b/03, 43b/06, 43b/06, 43b/08, 43b/09, 43b/09, 43b/10, 43b/12, 43b/13, 43b/14, 44a/01, 44a/02, 44a/02, 44a/03, 44a/04, 44a/08, 44a/13, 44b/11, 44b/13, 44b/15, 45a/05, 46b/02, 46b/05, 46b/13, 47a/01, 47a/09, 47a/10, 47a/12, 47b/01, 47b/05, 47b/06, 47b/10, 48a/01, 48a/15, 48b/03, 48b/14, 49a/02, 50a/05, 50a/08, 50b/05, 51a/14, 51b/06, 52a/01, 52a/04, 52a/05, 52a/07, 52a/15, 52b/06, 53a/11, 53a/13, 54a/10, 55a/07, 55b/01, 55b/03, 55b/09, 55b/12, 56b/05, 56b/12, 56b/13, 57a/13, 57a/14, 57a/15, 57b/07, 58a/13, 58b/09, 58b/15, 59a/03, 59a/07, 59b/05, 60b/01, 60b/13, 61b/03, 63a/15, 66b/01, 66b/12, 67a/07, 67a/11, 67b/01, 67b/15, 68a/01, 68a/06, 68a/08, 68b/01, 68b/04, 69b/15, 70a/03, 70a/03, 70a/08, 70a/11, 70b/13, 71a/06, 71b/06, 72a/04, 72a/15, 73a/09, 73a/10, 73b/06, 74a/02, 74a/04, 74b/01, 74b/03, 74b/06, 74b/11, 74b/13, 75a/03, 75a/05, 75a/05, 75b/08, 76a/03, 76a/07, 76a/09, 76a/11, 76a/12, 77a/02, 77a/08, 78a/11, 78b/03, 78b/04, 78b/12, 79a/02, 79b/12, 79b/13, 79b/14, 80a/04, 80a/06, 81a/02, 81a/07, 81a/08, 81a/10, 81a/15, 83a/02, 83a/05, 83a/06, 83a/15, 84a/09, 84a/14, 85a/05, 85a/15, 85b/01, 85b/09, 86a/03, 86a/05, 86a/14, 86b/02, 86b/08, 86b/10, 88a/08, 88b/12, 88b/13, 89a/11, 89b/10, 90a/03, 90a/09, 90a/12, 90b/06, 90b/13, 91a/09, 91a/11, 91b/04, 91b/10, 92a/14, 92b/13, 93a/15, 93b/04, 93b/06, 94a/04, 94b/01, 94b/14, 95a/01, 95a/02, 95a/08, 95a/09, 95a/13, 95b/01, 95b/12, 95b/14, 96a/08, 96b/03, 96b/07, 96b/15, 97a/01, 97a/03, 97a/13, 97a/14, 97b/08, 98a/03, 98a/11, 98b/01, 98b/06, 98b/12, 98b/13, 99a/04, 99a/06, 99a/11, 99b/06, 99b/08, 99b/10, 100b/01, 100b/05, 100b/06, 101a/13, 101b/01, 101b/10, 101b/13, 102a/01, 102a/02, 102a/10, 102b/07, 102b/09, 103a/01, 104a/11, 104a/13, 104b/03, 104b/14, 105a/14, 105a/15, 105b/04, 106a/07, 106b/01, 106b/07, 106b/14, 107a/03, 107a/09, 107a/15, 107b/12, 108b/01, 109a/01, 109a/11, 109b/03, 109b/12, 109b/14, 110a/01, 110a/03, 110a/09, 110a/11, 110b/02, 110b/04, 110b/06, 110b/15, 111a/11,

111b/03, 111b/07, 112a/09, 112a/09, 112b/14, 113b/05, 114a/04, 114a/12, 114a/13, 114b/03, 114b/04, 114b/05, 115a/05, 115a/08, 115a/13, 115b/10, 115b/15, 116b/01, 116b/04, 117a/09, 117b/04, 118a/02, 118b/01, 118b/03, 118b/13, 119b/05, 119a/11, 119b/01, 119b/11, 119b/15, 120a/05, 120a/06, 120a/06, 120a/07, 120a/08, 120a/08, 120a/10, 120b/06, 120b/06, 120b/14, 121a/12, 121a/14, 121b/09, 121b/10, 121b/12, 122a/06, 122a/13, 122b/06, 122b/07, 122b/12, 123a/05, 123a/06, 123b/08, 123b/11, 123b/14, 124a/06, 124a/08, 124a/15, 124b/01, 124b/02, 124b/04, 124b/05, 125b/02, 125b/05, 125b/09, 125b/12, 125b/15, 126a/07, 126a/08, 126a/09, 126b/09, 127a/01, 127a/03, 127a/04, 127a/06, 127b/09, 127b/14, 128a/01, 128a/02, 128a/03, 128a/05, 128a/06, 128b/15, 129a/06, 129b/02, 129b/06, 129b/08, 129b/09, 129b/10, 129b/13, 130a/04, 130a/08, 130a/10, 130b/02, 130b/14, 130b/15, 131a/09, 131b/01, 131b/03, 132a/13, 133b/12, 134a/15, 134b/02, 134b/04, 134b/08, 135b/01, 135b/05, 135b/13, 136a/12, 136b/04, 136b/06, 136b/07, 136b/09, 136b/13, 137a/02, 137a/05, 137a/06, 137a/08, 137a/09, 137b/02, 137b/11, 138a/02, 138a/11, 138a/13, 138b/02, 138b/03, 138b/08, 138b/09, 139a/01, 139a/02, 139a/14, 139b/04, 139b/15, 140a/02, 140a/08, 140a/14, 140b/04, 140b/12, 146a/13, 146a/14, 146b/10, 147b/01, 147b/02, 147b/03, 147b/06, 147b/06, 147b/07, 147b/09, 147b/10, 148a/02, 148a/05, 148a/06, 148a/12, 148b/11, 148b/12, 148b/13, 149a/04, 149a/08, 149a/09, 149b/03, 149b/11, 150a/01, 150a/03, 150a/07, 150a/09, 150a/15, 150b/02, 150b/03, 151a/03, 151a/06, 151a/08, 151a/10, 151b/09, 152a/06, 152b/05, 152b/06, 152b/15, 153a/05, 153a/09, 153a/13, 153b/03, 153b/04, 153b/06, 153b/07, 153b/07, 154b/08, 154b/14, 155a/07, 155a/11, 155b/04, 155b/05, 155b/12, 155b/14, 156a/01, 156a/07, 156a/11, 157a/01, 157a/13, 157b/02, 157b/04, 157b/09, 157b/15, 158a/01, 158a/14, 158b/03, 158b/12, 158b/14, 159a/06, 159a/12, 159a/14, 159b/01, 159b/04, 160b/05, 160b/08, 161a/02, 161a/05, 161a/08, 161b/04, 162a/05, 162a/08, 162a/08, 162a/10, 162b/12, 163a/09, 163b/02, 163b/08, 163b/12, 164a/01, 164a/03, 164a/06, 164a/07, 164a/08, 164a/09, 164a/10, 164a/11, 164a/11, 164b/01, 164b/09, 164b/09, 164b/11, 164b/14, 165a/01, 165a/05, 165a/11, 165b/03, 165b/04, 165b/05, 165b/05, 165b/13, 166a/02, 166a/12, 166a/14, 166a/15, 166b/01, 167b/12, 168a/02, 168a/11, 168b/01, 168b/06, 168b/08, 168b/15, 169a/05, 169a/09, 169b/05, 169b/09, 169b/15, 170a/09, 170a/15, 171a/03, 171a/05, 171b/09, 172a/03, 172a/05, 172a/07, 172b/01, 172b/03, 172b/09, 172b/11, 173a/07, 174b/07, 175a/04, 175a/05, 175b/05, 176a/02, 176a/06, 176b/13, 178b/08, 178b/11, 179b/01, 179b/03, 179b/12, 180a/01, 180a/06, 180a/13, 181b/04, 181b/05, 181b/07, 182a/01, 182a/02, 182a/03,

182b/09, 183a/06, 183a/07, 183b/02, 183b/14, 184a/04, 184a/07, 184a/09, 184a/10, 184b/09, 184b/10, 184b/12, 184b/15, 185a/02, 185a/04, 186a/01, 186a/02, 186a/15, 186b/09, 186b/10, 186b/11, 187a/01, 187a/03, 187a/03, 187a/04, 187a/08, 187a/12, 187a/14, 187b/03, 187b/09, 187b/14, 187b/15, 188a/08, 188a/09, 188a/13, 188a/15, 188b/08, 188b/09, 188b/12, 189a/05, 189a/12, 189a/13, 189a/14, 189a/15, 189b/02, 189b/02, 189b/07, 189b/14, 189b/15, 190a/12, 190a/15, 190b/02, 190b/04, 190b/11, 190b/15, 191b/12, 192a/03, 192b/02, 192b/13, 194a/02, 194a/06, 195a/13, 195b/07, 196a/04, 196a/06, 196b/03, 196b/14, 197b/01, 197b/03, 197b/15, 198a/15, 198b/05, 199b/06, 199b/11, 199b/13, 199b/15, 200a/02, 200a/05, 200a/08, 200a/12, 200a/12, 200a/14, 200b/14, 201a/13, 201b/13, 201b/15, 202a/01, 202a/03, 202a/05, 202a/10, 202b/04, 202b/07, 203a/02, 203a/07, 203b/01, 203b/02, 203b/12, 204a/07, 204a/08, 204b/05, 205a/03, 205a/06, 205a/10, 205b/07, 205b/10, 206a/02, 206b/08, 206b/15, 207a/09, 207a/14, 208a/02, 208a/09, 208a/12, 208b/05, 208b/08, 208b/14, 209a/05, 209b/12, 210a/03, 210b/04, 210b/06, 210b/08, 210b/13, 211a/01, 211a/04, 211a/05, 211a/15, 211b/05, 211b/05, 211b/11, 212a/05, 212a/15, 212b/03, 212b/04, 213a/01, 213a/11, 213a/12, 213a/15, 213b/05, 213b/09, 213b/13, 214a/01, 214b/07, 215a/02, 215a/02, 215a/08, 215a/10, 215b/05, 216a/07, 216a/08, 216a/10, 216a/13, 216b/06, 216b/10, 216b/14, 217a/02, 217a/02, 217a/09, 217a/09, 217a/14, 217b/06, 217b/09, 218a/09, 218a/13, 218a/14, 218b/06, 218b/07, 219a/10, 219b/03, 219b/10, 219b/13, 220a/10, 220a/11, 220b/01, 220b/05, 220b/12, 221a/11, 221a/14, 221b/01, 221b/02, 221b/04, 221b/05, 221b/07, 222a/05, 222a/10, 222a/13, 222b/14, 223a/01, 223a/02, 223b/02, 223b/06, 223b/09, 224a/15, 224b/03, 224b/06, 224b/15, 225a/08, 225a/10, 225a/13, 225b/01, 225b/03, 225b/08, 225b/15, 225b/15, 226a/03, 226a/05, 226a/06, 227b/07, 227b/08, 228a/07, 228a/12, 228b/08, 229b/01, 230a/02, 230a/08, 230b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06, 231a/07

[=860]

delīl (Ar.) İspat, kanıt.

d. 5b/03, 13a/11, 31b/03, 193a/01

d.+dür 9b/13, 9b/15, 10a/05, 10a/05, 10a/06, 10b/05, 10b/07, 10b/07, 15a/05, 15a/07, 15b/03, 15b/03, 15b/04, 16a/11, 16b/14, 17b/14, 18a/01, 18a/01, 19a/02, 19b/05, 23b/05, 24a/02, 24a/04, 24a/08, 24a/14, 27a/07, 27a/12, 27b/14, 29a/14, 30b/13, 30b/14, 32a/14, 32a/14, 34a/15, 34b/04, 39a/06, 39b/02, 41b/02, 42b/12, 42b/13, 43a/06, 43a/07, 43a/08, 43a/09, 43a/09, 43a/11, 43a/11, 43a/13, 43a/14, 43a/15, 43b/01, 43b/05, 43b/07, 43b/11, 43b/14, 43b/15, 44a/07, 44a/10, 44a/11, 44a/14, 44a/15, 47b/07, 47b/09, 54a/04, 55a/05, 56b/03, 56b/03, 56b/04, 57b/01, 57b/08, 57b/15, 58b/09, 59b/12, 59b/13, 59b/14, 60a/12,

60b/05, 60b/06, 61a/11, 62a/03, 63b/06, 64a/01, 64a/12, 64b/04, 64b/12, 65a/03, 65a/08, 66a/09, 75a/15, 88b/14, 90a/15, 90b/01, 90b/04, 90b/09, 90b/11, 90b/12, 91a/05, 91a/08, 91a/13, 91a/14, 91b/01, 91b/05, 92a/05, 92b/03, 93a/02, 96b/07, 97b/03, 99a/07, 99b/04, 107b/13, 107a/06, 107b/09, 107b/09, 107b/11, 108a/04, 110a/09, 110a/09, 110b/05, 112a/02, 112a/03, 113a/15, 114b/07, 116b/15, 119b/07, 119b/14, 120a/04, 120a/07, 120a/09, 121a/02, 123b/15, 125a/15, 125b/10, 125b/13, 126a/07, 126b/12, 126b/15, 127a/11, 127a/12, 127a/15, 127b/15, 129a/15, 130b/06, 131b/08, 136b/02, 137a/04, 138b/04, 138b/07, 138b/11, 139b/13, 149a/14, 156a/12, 156a/13, 156a/14, 159a/07, 159b/01, 161b/04, 162a/09, 162a/09, 166b/10, 188a/07, 188b/11, 189b/09, 190a/03, 190a/13, 190b/14, 191b/08, 206a/06, 207a/10, 207b/03, 207b/10, 208a/13, 208a/15, 211a/07, 212b/09, 213b/03, 213b/04 214a/09, 216a/12, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218b/10, 220b/06, 220b/07, 224b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/14

d.+i 7a/07, 9a/13

d.+inden 9a/14

[=202]

delin- *edilgen f.* Delinmek.

d.-miş 83b/05, 181a/10

d.-se 125b/04

d.-üp 230a/11, 230b/01

[=5]

dellāl (Ar.) Tellal.

d. 124a/15

d. kişi 203b/02

[=2]

dellāllıḳ Tellallık.

d. 124a/15, 124b/02

d.+da 75b/13

d.+ın it- 75b/15

d. it- 208a/13

[=5]

delü Deli.

d.+yile (delü-y-ile) 122b/15

[=1]

delük Delik, oyuk.

d. 11b/01, 83b/03, 107a/06, 126a/15, 126a/15, 126b/02, 126b/03, 126b/03, 126b/04, 149b/02, 185a/07, 208b/12, 230b/15

d.+de 195a/08

d.+den 126b/01, 126b/06

d.+i (delügi) 83b/10, 150a/11

d.+üŋ (delügüŋ) 126a/15

[=18]

delüklü Delikli.

d. 75b/14, 231a/07

[=2]

delüksüz Deliksiz.

d. 75b/14

[=1]

delülik Delilik.

d. 122b/13

[=1]

delülük *bk.* delülik

d. 122b/14

[=1]

delv (Ar.) Kova burcu.

d. burcı 72b/02, 72b/13

[=2]

dem (Far.) An, zaman, vakit.

d. (hemān-dem) 10a/01

d.+de 30b/13

[=2]

demevī (Ar.) Eski tıpta insan vücudunu ve mizacını meydana getirdiği ve insan sağlığının aralarındaki dengeye bağlı bulunduğu kabul edilen dört unsurdan (ahlât-ı erbaa) biri.

d. 8a/04

[=1]

demren Ok ayağına takılan demir ya da pirinçten yapılmış sivri uç.

d. 118b/12, 118b/13, 118b/14

d.+i 118b/15

d.+in 42a/06

[=5]
demür Demir.
d. 32a/11, 61a/14, 61a/15, 115a/06, 117a/11, 117a/11, 117a/13, 117b/03, 117b/03
d.+de 117b/02
d.+den 24a/06, 32a/06, 34b/10, 35a/02, 36a/03, 45a/14, 52b/04, 65a/01, 70a/15, 71a/11, 76a/13, 76b/10, 86b/06, 87b/13, 97a/10, 101b/14, 102a/05, 115a/04, 121b/07, 125b/14, 163b/03, 164b/14, 171a/15, 185b/11, 190b/08, 199a/08, 206b/06, 211a/11, 221a/09, 227a/05, 227a/07
d.+i (süŋi demüri) 107a/06
d.+ile (demür-ile) 117a/14
d.+le 53b/10
[=44]
demürci Demirci.
d. 106a/10, 117b/02
d.+yise (demürci-y-ise) 117b/01
[=3]
demürcilik Demircilik.
d. 117b/01
d. eyle- 117a/15
[=2]
deŋiz Deniz.
d. 66b/04, 92a/11, 123a/09, 123a/09, 123b/10, 153b/12, 170b/05
d.+de 22a/02, 123a/14, 123b/09, 170b/01
d.+den 123a/15, 123b/05, 123b/07, 123b/08, 153b/15, 170b/14
d.+e 123a/13, 123a/15, 170b/12, 170b/13
d.+in 123a/10, 123a/11
d. köpügi 209b/03
d.+lerüŋ 154a/01
d. şuyı 154b/09
d.+üŋ 123b/06
[=27]
deŋlü Üstünlük derecesi bildiren bir edat, kadar.
d. 104a/10
[=1]
dep- Tepmek, vurmak, sürmek.
d.-er 127b/05, 140b/03
d.-mek 127b/04, 127b/09
d.-se 26b/09, 127b/05, 127b/06, 127b/06, 127b/07, 127b/08, 127b/08, 159a/04
[=12]
depe Tepe.
d. 230b/15
[=1]
depecük Tepecik.
d.+ler 11b/14
[=1]
depele- 1. Öldürmek.
d.-se 170a/13
2. Koşturmak, seğirtmek.
d.-r 160b/01
[=2]
depeleş- *işteş f.* Birbirini öldürmeye çalışmak, mukatele yapmak.
d.-mege 226a/03
[=1]
depren- *dönüşlü f.* Kımıldamak.
d.-mek 230b/15
d.-se 230b/15, 230b/15
d.-üp 165b/11
d.-ür 230b/15
[=5]
depret- Kımıldatmak, sarsmak, sallamak, kıpırdatmak.
d.-ür (depredür) 35a/08
[=1]
der Ter
d. 126b/07, 126b/07, 175b/07
d.+den 126b/08
d.+ile (der-ile) 126b/08
[=5]
derecāt (Ar.) Dereceler, mertebeler.
d. bul- 142a/11
[=1]
derd (Far.) Gam, keder.
d.+e 229b/02
d. ü belā 216a/04
[=2]
derd-mend (Far.) Derdi olan, dertli, üzüntülü.
d.+ol- 219a/07
[=1]
dere Dere.
d. 124b/10
d.+den 124b/11, 147a/12
d.+ye 124b/11
[=4]

derece (Ar.) Mertebe, seviye.
d. (üç derece) 18a/01
[=1]
deri Deri.
d. 87a/03, 118b/02, 118b/02, 118b/09
d.+den 105a/02
d.+si 57a/14, 83a/07, 83b/08, 90b/05, 118b/05, 118b/06, 140b/13, 165a/11, 173b/14, 180b/07, 230a/14
d.+si (çetük derisi) 197a/06
d.+si (dilkü derisi) 197a/03
d.+si (fīl derisi) 197a/08
d.+si (ḫavāşıl derisi) 197a/09
d.+si (ḳuzı derisi) 197a/02
d.+si (oġlaḳ derisi) 197a/02
d.+si (semmūr derisi) 197a/04
d.+si (şıçan derisi) 197a/09
d.+si (sincab derisi) 197a/06
d.+si (ṭavşan derisi) 197a/05
d.+si (vaşaḳ derisi) 197a/07
d.+siçün (derisi-çün) 205a/14
d.+sidür (cānāvar derisi) 130a/05
d.+sin 50b/14, 75b/05, 118b/09, 184a/12, 195b/12, 196a/07, 200b/11
d.+sin (deve derisi) 116a/14, 118b/07
d.+sin (dilkü derisi) 124b/08
d.+sin (ḳoyun derisi) 118b/07
d.+sinden 177a/12, 181b/14, 182a/01
d.+sini 118b/03, 140b/15, 230b/15
[=46]
dericilik Dericilik, deri alıp satma işi.
d. eyle- 118b/11
[=1]
derincek Baş örtüsü.
d.+i (derincegi) 92b/12
[=1]
derle- Terlemek.
d.-mek 126b/09
[=1]
dermānde (Far.) Çaresi, ümitsiz, bitkin.
d. ḳal- 108a/02
[=1]
dert (Far.) *bk.* derd
d. çek- 230b/15
[=1]
dervāze (Far.) Şehir ve kale kapısı gibi büyük kapı.
d.+sin 182b/10
[=1]
dervīş (Far.) Yoksulluk içinde bulunan kimse, fakir.
d. 18a/01, 34a/03, 87a/01, 93b/10, 99b/15, 119a/15, 134a/05, 153a/12, 165b/04, 165b/05, 166b/06, 166b/06, 178b/12
d.+e 29b/12, 65b/01, 74b/13, 151a/10, 158b/15, 164b/03, 187a/07, 191b/05, 211b/05, 213b/10
d.+ile (dervīş-ile) 74b/13
d.+ise (dervīş-ise) 197b/09
d.+lere 90a/14, 144a/15
d.+midür 14a/06
d. ol- 35a/11, 39b/08, 40a/05, 45b/12, 72b/13, 84a/01, 86b/15, 97a/09, 113b/08, 127a/02, 138a/09, 159a/11, 165b/06, 177a/10, 195b/03, 197b/05, 197b/09, 207b/15, 208b/03, 210a/09
d.+üŋ 125a/06
d. ve yoḫsul ol- 62b/08
[=50]
dervīşlik Fakirlik, yoksulluk.
d. 123a/06, 123a/07
d.+den 166b/11, 176a/04
d.+dür 153b/09
d.+e (dervīşlige) 90a/15, 98b/13, 127a/04, 155b/07, 159a/13, 160a/10, 208b/08, 212b/09
d. gör- 196b/02
[=14]
deryā (Far.) Deniz.
d. 206a/12
d.+da 206b/01
[=2]
destār (Far.) Sarık.
d. 68b/06
d.+ı 197b/08
[=2]
destār-çe (Far.) Küçük sarık.
d. 123b/12, 123b/13, 123b/13
[=3]
deste (Far.) Deste, demet.
d. 221a/14
d. it- 59a/03
[=2]
destī (Far.) Testi.
d. 125b/01, 125b/02, 125b/04, 125b/05, 220a/08

d.+ye 140b/10, 179a/10, 182a/05
d.+yi 125b/04
[=9]
destūrınsuz İzin almadan, izinsiz.
d. 182a/13
[=1]
deşil- *edilgen f.* Yarılmak, deşilmek.
d.-üp 106b/09
[=1]
deştī (Far.) Yabani, vahşi.
d.+nüŋ 119a/01
d. ol- 87a/06
d. şıçan 149b/02
[=3]
devāt (Ar.) Hokka ve kalemden meydana gelen yazı takımı.
d. 121b/02, 121b/04, 121b/05
[=3]
deve Deve.
d. 76a/09, 115a/13, 115b/05, 115b/07, 115b/07, 115b/09, 115b/10, 115b/11, 115b/13, 115b/15, 116a/05, 116a/06, 116a/09, 116a/09, 116a/13, 116a/13, 116a/15, 116b/01, 116b/02, 187a/06, 230a/06
d. (dişi deve) 115b/03
d. āvāzı 33a/14, 33b/09
d. başı 87b/07
d.+den 116a/06
d. derisi 116a/14, 118b/07
d. dikeni 116b/07, 116b/07
d. köşegi 116a/01
d. ḳuşı 116b/02, 116b/02, 116b/04
d. ḳuşı yumurdası 116b/05
d.+ler 115b/08, 116a/01, 116a/11
d.+lere 116a/10
d.+lerüŋ 116a/03
d.+nüŋ 115b/04, 116a/04, 116a/07, 116a/08, 116a/12
d.+nüŋ (dişi deve) 115b/03
d.+nüŋ (mest deve) 115b/07
d. südi 148b/01
d. ṭalagı 163a/01
d.+ye 115a/14, 115a/15, 115b/01, 115b/01
d.+yi 115b/12, 115b/14, 116a/13
d.+yle 115a/12
[=57]
deve dikeni Kangal dikeni, kenger dikeni.
d. 116b/07, 116b/07
[=2]
deve ḳuşı Deve kuşu.
d. 116b/02, 116b/02
d.+na 116b/04
d. yumurdası 116b/05
[=4]
devlet (Ar.) Mutluluk, saadet, talih, baht.
d. 18a/01, 73a/04, 125b/08
d. (baḫt ve devlet bul-) 192b/08
d. (dīn ü devlet) 193b/07
d. (‘izz ü devlet) 25a/04, 25a/05
d. (‘izzet ve devlet bul-) 72b/12, 73a/06
d. (māl u devlet) 25b/09
d. (nuṣret ve devlet bul-) 93a/13
d. bul- 25a/08, 62a/13, 167b/13, 188b/07, 209a/11, 209a/12
d.+den 25a/07
d.+dür 125b/08, 151b/10, 165a/14, 168b/05, 225b/14
d.+e 18a/01, 73b/07, 124a/15, 139b/15, 165a/06, 168b/07, 226a/01
d.+e (baḫt u devlet) 46b/02
d.+i 51a/11, 73a/14, 89a/08
d.+i eksil- 101b/07
d.+i git- 185b/08
d.+i zāyil ol- 83b/08
d.+ile (devlet-ile) 142b/01
d.+in (dünyā devletin bul-) 188b/05
d.+in bul- 133b/01
d.+inden 26b/13
d.+ine 28b/08, 115a/13
[=43]
devletlü Mutluluk içinde olan, bahtlı, talihli.
d. 43b/07
[=1]
devr (Ar.) Devir, zaman.
d.+üŋ 126b/13
[=1]
dırnaḳ Tırnak.
d. 127b/11, 127b/11, 127b/15, 128a/02, 128a/03
d. bıçaġı 128a/02
d.+ı (dırnaġı) 127b/13, 128a/02
d.+ında (ayaḳ dırnaġı) 127b/15

d.+ını (dırnağını) 127b/12
[=10]

di- Demek, söylemek.
d.-di 12b/13, 196b/08, 196b/09, 196b/11
d.-dügi 18a/01
d.-dügimüz 39a/03
d.-dügimüzden 41a/12
d.-dügimüzüŋ 32b/10, 36a/15, 118b/15
d.-dügüm 53a/02, 70a/09
d.-dügümüz 53b/13
d.-dügümüzden 121b/14
d.-dügümüze 81a/07, 116b/15
d.-dügümüzüŋ 28a/08, 79a/01
d.-düklerimüŋ 68b/05
d.-düklerimüzüŋ 71a/07
d.-mek 7a/06
d.-mekdür 89a/15, 89a/15, 89b/01, 89b/02, 89b/03
d.-meye 13b/08
d.-mişlerdür 18a/01
d.-r 12a/05
d.-rler 4b/10, 5b/15, 6a/01, 6a/02, 6a/03, 6a/03, 6a/04, 6a/04, 12b/02, 24a/01, 29a/13, 36b/01, 47b/04, 66b/05, 79b/15, 80a/05, 102a/11, 103b/05, 104a/12, 109a/08, 118b/10, 119b/13, 128a/08, 137a/02, 168a/03, 168a/03, 168a/04, 172a/14, 205a/08, 211a/01, 211a/03, 216b/13, 221b/05, 223b/09, 225a/01, 229b/06
d.-rse 5b/06, 20a/01
d.-se 18a/01, 57b/02, 61b/06, 63a/07, 63a/08, 182b/06, 212b/13, 218a/14, 220a/15
d.-se-ki 89a/12, 89b/02
d.-seler 89a/14, 89a/14, 89a/15, 89b/01, 89b/01
d.-ye 4a/12, 10a/02, 13b/07, 14a/09, 14b/03, 14b/08, 112a/07
d.-yeler ki 11a/09
d.-yü 78b/01, 164b/15
d.-yüp 17a/06, 134b/02
d.-yüp dur- 3b/10, 13b/09
d.-yüp ṭur- 130b/12, 218a/14
[=99]

dībā (Far.) İpek saten veya ipek kadife üzerine altın ve gümüş işlemeli ağır kumaş.
d. 121b/08, 121b/11
d.+dan 153b/05, 186b/05
d. ḳaftān 121b/10
d. ṭokuyucı 121b/11
d.-yı ebrīşüm 121b/09
[=7]

Dicle Anadoludan Irak topraklarına uzanan bir nehir.
D. ırmaġı 52b/14
D.+si (Baġdād Diclesi) 224b/14
[=2]

dīdār (Far.) Yüz, çehre.
d.+ın 17b/03
d.+ını 15b/15
d.+ıyla 32b/05
[=3]

dig- Değerinde olmak.
d.-er 20b/08
[=1]

dik- (I) Fide veya fidanı kökleri içerde kalacak şekilde toprağa yerleştirmek.
d.-er 81b/05, 82b/09
d.-se 44b/01, 44b/01
[=4]

dik- (II) İğne ve iplik ile birleştirmek, dikiş atmak.
d.-ecek 121a/04
d.-er 121a/01, 121a/05, 146b/11, 209b/05, 209b/06
d.-mek 121a/01
d.-mek-çün 84a/12
d.-se 121a/02, 121a/03, 121a/03, 121a/06, 121a/07, 121a/08, 209b/05, 209b/06
d.-üp 66a/02
[=17]

diken Diken.
d. 119a/07, 119a/08, 119a/08, 119a/10, 119a/11
d.+i 44a/07
d.+i (deve dikeni) 116b/07, 116b/07
d.+üŋ 119a/09
[=9]

dikenlü Dikenli.
d. 43a/15
[=1]

dikici Dikişçi, terzi.
d. 218a/14
[=1]
dikil- *edilgen f.* Dikmek eylemi yapılmak.
d.-miş ol- 127a/08
[=1]
dil 1. Tad alma organı.
d. 124b/14, 125a/15
d.+i 49a/06, 91b/12, 124b/15, 125a/01, 125a/02, 125a/05, 125a/07, 125a/10, 125a/11, 125a/12, 125a/13, 125a/14
d.+i (sığır dili) 159a/09
d.+in 125a/06, 125a/06
d.+inde 125a/08, 125a/09
d.+ini 49a/07, 125a/04
d.+inüŋ 125a/13
2. Lisan.
d. e düşür- 88b/13
d.+ce 137b/07, 137b/09
d.+i 127a/05, 159b/09, 222a/07
d.+i bağlan- 124b/15
d.+i bağlu ol- 125a/08
d.+i ḳısa ol- 176b/12
d.+i uzun ol- 176b/11
d.+in 185b/03
d.+in (Ermenī dili) 137b/06
d.+in (Gürcī dili) 137b/05
d.+in uzat- 181a/08
d.+ince (Farsī dilince) 1b/11, 14b/15
d.+ince (Hindū dili) 137b/03
d.+ince (İmrān dili) 137b/03
d.+ince (Türk dili) 80a/05
d.+inde 4b/03, 177b/05
d.+inden 199a/11
d.+ine (ḫalayıḳuŋ diline düş-) 167b/06, 173a/06, 184b/15
d.+ine (ḫalḳun diline düş-) 53b/14
d.+ine düş- 228a/14
d.+ini 125a/03, 125a/05
d.+ler-ile 137b/08
3. Birçok aletin uzun, yassı ve hareketli parçası.
d.+i 188b/11
d.+i (kilid dili) 211a/08, 211a/14
d.+iyle (kilid diliyle) 211a/09
d.+leri (kilid dilleri) 211a/10
[=57]
dil-teng (Far.) Yüreği dar.
d. ol- 127b/07
[=1]
dile- 1. Dilemek, arzu etmek, istemek.
d.-di-kim 2b/10
d.-diler 12a/11
d.-mez 84b/01
d.-r 30b/03, 37b/09, 84b/02, 126b/11, 203a/08
d.-rdi 85b/12
d.-rse 196a/09, 230b/15
d.-se 7b/04, 22a/15, 41a/07, 179a/07, 185b/02, 188a/12, 190a/05
d.-ye 32a/10, 52a/05, 114b/09, 152b/01, 152b/03, 205b/15, 231b/03
d.-yenleri 145a/07
2. Yardımcı fiil olarak birleşik fiil yapar.
d.-mege 78a/12
d.-miş ol- 63b/03
d.-se 63b/03, 124a/08, 124a/10
d.-ye 60b/11, 77a/01, 82b/09, 86b/12, 94a/01, 94b/10, 102a/12, 102b/14, 103a/07, 117b/15, 118a/02, 121b/06, 124a/10, 124a/14, 132b/12, 133a/13, 133a/14, 151b/13, 152a/02, 153a/12, 154b/05, 155a/01, 167a/14, 171a/10, 173a/15, 173b/01, 178b/12, 180b/10, 182b/07, 189a/10, 194b/08, 201a/10, 203b/08, 203b/10, 206a/05, 212a/09, 212a/10, 212a/11, 227a/13, 230b/15
d.-yeler 212a/04
[=72]
‘avrat dile- 77a/01, 78a/12, 82b/09, 86b/12, 94b/10, 102a/12, 102b/14, 103a/07, 118a/02, 121b/06, 124a/14, 132b/12, 133a/13, 133a/14, 151b/13, 152a/02, 153a/12, 154b/05, 155a/01, 167a/14, 171a/10, 173a/15, 173b/01, 178b/12, 180b/10, 182b/07, 189a/10, 194b/08, 203b/08, 203b/10, 206a/05, 227a/13, 230b/15
er dile- 94a/01
eylük dile- 124a/10
ḫācet dile- 124a/10

mağfiret dile- 124a/08
‘özr dile- 201a/10
ṣadaḳa dile- 63b/03
ṭa‘ām dile- 63b/03
yardım dile- 60b/11, 84b/02, 212a/04, 212a/09, 212a/10, 212a/11
[=46]

dilen- *dönüşlü f.* Sadaka istemek.
d.-ür 123a/09
[=1]

dilencilik Dilencilik, dilenci olma durumu.
d. 126b/10, 126b/12
[=2]

dilkü Tilki.
d. 124b/03, 124b/04, 124b/06, 124b/07, 124b/09
d. āvāzı 33b/08
d. derisi 124b/08, 197a/03
d. südi 148b/06
d.+yile (dilkü-y-ile) 124b/05, 124b/07
[=11]

dillü Güzel ve tatlı konuşan.
d. (ṭatlu dillü) 43a/09
[=1]

dilsüz Konuşamayan, ahraz.
d. ol- 127a/02
[=1]

dilsüzlik Konuşamama durumu, ahrazlık.
d. 127a/02, 127a/03
[=2]

dimāġ (Ar.) Beyin.
d. 4b/13, 5b/09
d.+a 4b/08, 5b/03
d.+dan 4b/12
d.+dur 5a/01
d.+ınuŋ 5a/03
d.+uŋ 4b/12, 5b/02, 5b/06
[=10]

din- *edilgen f.* Denilmek.
d.-ilür 181a/04
[=1]

dīn (Ar.) Din.
d. 12b/04, 18a/01, 18a/01, 36a/04, 37b/14, 45b/07, 67a/08, 93b/08, 96b/12, 105b/03, 127a/03, 129b/04, 153b/04, 153b/06, 153b/07, 174a/03, 178a/06, 186a/08, 191b/08, 199a/02, 201a/03, 212b/03, 219a/14, 220b/13, 230b/15
d. (fāyide-yi dīn ü dünyā) 229b/06
d. (‘ilm ü dīn ehli ol-) 105b/06
d. (pāk-ı dīn) 122a/10
d. (pāk-dīn) 127b/10
d. (ṣalāḥ-ı dīn) 97b/10, 109b/09
d. (ṣalāḥ-ı dīn bul-) 18a/01
d. (ṣalāḥ-ı dīn ü dünyā) 37a/10, 167a/01, 229b/07
d. bābı 157b/03
d.+de 25a/12, 25a/15, 31b/05, 38b/10, 42b/08, 57b/08, 94a/13, 109a/05, 110a/04, 112a/07, 114b/07, 119a/13, 125b/06, 144a/05, 163b/01, 163b/02, 175b/12, 177b/07, 183a/01, 186b/15, 193a/09, 196b/13, 201a/04, 203b/03, 203b/05, 223a/08, 231a/02
d.+de ża‘īf ol- 154a/10
d.+dedür 104b/11
d.+den 23a/14, 71a/12, 71a/13, 180b/15, 219a/09
d.+dür 114b/04, 123b/15, 136b/10, 220b/10, 230b/15
d.+dür (ṣalāḥ-ı dīn) 207a/02, 208a/03, 210a/11, 216b/08
d.+e 52a/15, 60a/12, 60b/01, 111b/08, 113b/01, 124a/06, 129b/06, 136b/13, 148a/05, 151a/09, 197b/03, 199b/07, 210b/05, 218a/14, 230b/15, 230b/15
d.+e (ehl-i dīn) 20a/03
d.+e (ḥıfẓ-ı dīn) 130b/14
d.+e (‘ilm-i dīn) 165a/06
d.+e (ḳuvvet-i dīn) 67b/15
d.+e (noḳṣān-ı dīn) 127a/05
d.+e (pāk-dīn) 150a/15, 166a/12, 168b/02
d.+e (ṣalāḥ-ı dīn) 28a/03, 91b/04, 92b/03, 125b/06, 139b/08
d.+i 17a/03, 18a/01, 34b/14, 36b/06, 39a/07, 47a/01, 66b/15, 108b/05, 110a/05, 114a/05, 127b/12, 141a/13, 152a/13, 152a/14, 154b/04, 154b/10, 172b/12, 181a/01, 182b/15, 199a/01, 199a/06, 212b/04, 223b/03, 228b/09, 230b/15

d.+i (aḥvāl-i dīn ve dünyā) 18a/01
d.+i dünyāya ṣat- 36b/04
d.+i dünyāya vir- 74b/04
d.-i ḫāliṣ 110a/12
d.+i yaramaz ol- 71a/09, 109a/04
d.+i ża'īf ol- 18a/01, 102a/02, 172b/13
d.+içün (dīn-içün) 98b/09
d.+idür 198b/10
d.+ile (dīn-ile) 91a/12
d.+ile (ehl-i dīn-ile) 230b/15
d.+in 103a/15
d.+inde 16a/05, 131a/13, 142b/12, 229b/13, 230b/15
d.+inde fesād ol- 103b/12, 149b/07
d.+inde ḫalel ol- 52a/13, 112a/05
d.+inde noḳṣān ol- 136b/15
d.+inden (İslām dīninden dön-) 212b/06
d.+ine 58b/05, 76b/06, 149b/11, 173a/03, 223a/04, 223a/05
d.+ine ḫalel iriş- 89b/15
d.+ini 24b/01
d.+ini dünyāya ṣat- 42b/06
d.+inüŋ 20a/06, 24a/14, 38a/02, 127b/03, 198b/13, 212b/06
d. ḳuvveti 211b/01
d.+leri 104b/12
d.+lerinde 17a/13
d.+lerini 82b/15
d. ü devlet 193b/07
d. ü dünyā 28b/10, 37b/02, 77a/11, 80b/07, 133b/01
d. ü dünyā işinde girü ḳal- 35a/06
d.+üŋ 28a/03, 36a/09, 50a/02, 53a/08, 61b/03, 91b/04, 105a/12, 105a/14, 112a/09, 114a/04, 114a/11, 114a/13, 119b/15, 123b/15, 139b/07, 148a/06, 150b/03, 159a/10, 159a/13, 164b/14, 172b/11, 182b/14, 187b/13, 199b/07, 210b/03, 220b/02, 225a/10, 230a/08
d.+üŋ (ehl-i dīn) 79a/10
d.+üŋ (pāk-dīn) 112b/11
d.+üŋ ḳıvāmı 131b/02
d. yolı 54b/07, 123a/07, 142a/05, 142b/10, 146a/01, 146a/07, 199a/11, 203a/04, 204b/07, 205a/09, 208a/03, 219a/10
d. yolın bul- 168a/08
[=227]
dīn-dār (Ar.+Far.) Dindar, mütedeyyin, dinini yaşayan.
d. 68b/06, 138b/13, 139a/04, 197a/09, 199a/03
d. (dānā ve dīn-dār ol-) 118a/09
d. 'avrat 153a/12
d. kenīzek 96a/09
d. kişi 126a/06, 197b/15
d.+laruŋ 142a/02
d. ol- 26a/03, 54b/08, 91a/06, 138b/14, 170b/02, 177b/06, 180b/13
[=18]
dīn-dārlıḳ Dindar olma, dinin emirlerini gayretle yerine getirme.
d. bul- 156b/06
d.+dur 230b/15
[=2]
dīnār (Ar.) Dinar, altın liranın dörtte biri.
d. 49b/12, 74a/03, 121b/12, 122a/05, 122a/05, 122a/05, 122a/08, 122a/11, 122a/12, 130b/05, 158a/02
d. (biŋ dīnār) 29a/14, 29b/01, 121b/15
d. (bir dīnār) 122a/01, 122a/04
d. (biş dīnār) 121b/14, 122a/03
d. (elli dīnār) 29b/01
d. (yüz dīnār) 121b/15, 142b/08
d.+a 20b/08
d.+dan 50a/04, 208b/02
d.+dur (biŋ dīnār) 29b/11
d.+ından 75b/11
d.+lar 121b/12, 122a/10
d.+ları 122a/02
d.+uŋ 122a/06
[=30]
dīnī (Ar.) Dine ait olan, dinle ilgili.
d. 21a/13, 119a/04, 172b/04, 176b/08, 177a/13, 202a/09
d. (menfa'at-ı dīnī ve dünyāvī) 220b/11
[=7]
diŋle- Dinlemek.
d.-yenlere 2b/03
[=1]
dīnlü Din sahibi, dini olan.
d. 164b/08
d. (eyü dīnlü kişi) 122a/06

[=2]
dīnlülik Dinlilik, dini olma durumu.
d.+e (dīnlülige) 22b/01
[=1]
dīnsüz Dinsiz, dini olmayan.
d. 19b/10
d. ol- 135a/15
[=2]
dīnsüzlik Dinsizlik, dini olmama durumu.
d. 224a/06
d.+e (dīnsüzlige) 81a/03
[=2]
dip Dip, kök.
d.+i (dibi) 185a/15
d.+inde (dibinde) 37b/15, 142a/08
d.+inden (dibinden) 43a/01, 127b/13, 171a/07
[=6]
dir- Toplamak, dermek.
d.-er 55b/06
d.-üp 230b/15
[=2]
direk Direk.
d. 11b/09, 125b/07, 125b/07, 125b/09, 125b/11, 125b/12, 125b/13, 125b/14, 125b/15, 138a/08, 193b/09, 223b/04
d.+i (diregi) 125b/08, 125b/10, 125b/10
d.+ini (diregini) 45a/08
d.+ler 59b/14
[=17]
direm (Far.) Gümüş para.
d. 202b/06
d. (bir direm) 63b/08
[=2]
dirhem (Ar. dirhem < Far. direm) Gümüş para.
d. (altı dirhem gümiş) 134a/05
d. (biŋ dirhem gümiş) 134a/06
[=2]
diri Yaşayan, canlı olan.
d. 103a/04, 114a/10, 167b/08, 207b/15
d.+çün (diri-çün) 209b/05
d.+den 63b/02
d.+niŋ 51a/13
d.+ye 63b/02
[=8]
diril- Canlanmak.
d.-e 230b/15
d.-se 62a/05
d.-ür 61b/05
[=3]
dirilik Diri olma durumu, canlılık, tazelik.
d.+inde (diriliginde) 62b/02
[=1]
dirlik *mec.* Varlık, geçim, geçinme.
d. 85a/04, 92b/15, 109b/08, 112a/11, 139b/03, 167a/12, 175a/06, 212b/10, 230b/15
d.+dür 175a/07
d.+e (dirlige) 44b/15, 83a/02, 86a/14, 97a/09, 105a/14, 111b/03, 115b/15, 180a/14, 203a/03, 216a/11
d.+e (eyü dirlige) 76a/04, 84a/10, 99b/08, 130b/14, 138a/13, 153a/05, 198a/01
d.+e (hoş dirlige) 126b/12, 166a/12
d.+e (selāmet-i dirlik) 230b/15
d.+giŋligi 96a/12
d.+i (āḫiret dirligi) 45b/08
d.+i (dirligi) 18a/01, 51a/05, 64b/02, 87a/08, 118b/08, 121a/04, 153b/14, 218b/15
d.+i (dirligi giŋ ol-) 71a/03
d.+i (dirligi ṭar ol-) 64b/07, 64b/09
d.+i (yaramaz dirligi ol-) 123a/02
d.+inde (dirliginde) 154a/05
d.+ini (dirligini) 97a/09
d.+inüŋ (dirliginüŋ) 207b/10
d. ve düzenlik eyle- 83a/04
[=49]
dirliklü Geçimi, uyumu iyi olan.
d. 25b/15
[=1]
diş Diş.
d. 120a/04, 120a/15, 120b/06, 120b/14
d.+i 49a/08, 120b/08, 120b/10, 120b/13
d.+in 120b/13
d.+inden 120b/01
d.+ini 120a/13
d.+inüŋ 120a/14
d.+ler 120a/06, 120a/09, 120a/10, 120b/05
d.+ler (öŋ diş) 120a/05
d.+lerden 120a/10, 120a/11

d.+leri 120b/02, 120b/03, 120b/04, 120b/07
d.+lerine 217b/09
d.+lerini 120b/08
d.+lerüŋ (öŋ diş) 120a/09
d.+üŋ 120a/04, 120a/07
[=28]
dişi Dişi.
d. 26a/06, 26a/06, 57a/02, 85a/15, 88b/04, 102b/06, 134a/01, 147b/10, 158b/12, 164a/01, 164b/08, 173a/14, 173b/03, 174b/06, 175a/01, 189b/08, 196a/13, 215a/02, 215a/03
d. arslan 57a/09
d. buzaġu 91b/07
d. deve 115b/03, 115b/03
d. ḳatır 173b/05, 173b/06, 173b/07, 173b/07, 173b/12
d. keçi 196a/11
d. keklik 204a/11
d. şıġır 159a/03
d. sīmurġ 147b/13
d.+si 196a/06
d. ṭāvus 164a/03
d.+ye 120a/05
[=35]
ditre- Titremek.
d.-mek 60b/03, 60b/06, 127a/12
d.-r 60b/04, 127a/12, 127a/15
d.-rler 230b/15
d.-se 51a/02, 60b/04, 60b/05, 60b/05, 127a/13, 127a/14, 127b/01, 127b/02, 127b/03, 127b/03, 127b/04
d.-seler 127a/14
[=19]
dīv (Far.) Şeytan
d. 6a/12, 122b/06, 122b/07, 122b/07, 122b/08, 122b/09, 122b/12
d. (ḫāb-ı dīv) 6b/04
d.+dür (ḫāb-ı dīv) 6a/14
d.+ile (dīv-ile) 122b/11
d.+ler 10b/11, 146a/12
d.+ler-ile 122b/10
[=13]
dīvān (Ar.) Büyük meclis.
d. ehli 177b/03
[=1]
dīvāne (Far.) Deli, budala.
d. ol- 140b/02
[=1]
dīvār (Far.) Duvar.
d. 25a/11, 122a/12, 122a/13, 122b/01, 122b/01, 122b/05, 138a/07
d. (yeŋi dīvār) 122a/15
d.+a 37a/11, 98b/09, 137a/13
d.+dan 117a/02, 200a/04, 221a/06
d. gölgesi 201b/14
d.+ı 45a/13, 68a/13, 122b/02, 122b/04, 122b/04
d.+ı (egri dīvar) 122b/03
d.+ı (eski dīvar) 122a/14, 122b/06
d.+ın 118b/10
d.+ından 109a/04
d.+uŋ 77b/03, 122a/13, 122b/05
[=28]
divīd *bk.* divīt
d. 127b/10, 127b/10
[=2]
divīt (Ar. *devāt*) Yazı takımı.
d. 121b/02, 167a/14
[=2]
divşür- Toplamak, bir araya getirmek.
d.-se 112a/14, 114b/11, 136a/08, 151a/01
d.-üp 77a/06, 82b/03, 117b/11
d.-ür 77a/04, 77a/05
[=9]
divşürüci Toplayan.
d. (sergīn divşürüci) 138b/11
[=1]
diyānet (Ar.) Dindarlık, dini emirlere uyma.
d. 129b/04, 193b/07
d.+ile 18a/01
[=3]
diyār (Ar.) İl, memleket, belde.
d. 18a/01, 156a/09
d.+a 59b/12, 156a/09, 229a/05
d.+da 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 21b/08, 22b/14, 35b/15, 60a/06, 127a/12, 171b/10, 193a/14, 213a/04, 227b/14
d.+dan 202b/01
d.+ı 107a/13
d.+ına 169b/08
d.+uŋ 18a/01, 21a/03, 192a/04
[=24]
diz Diz.

d. 124b/12, 124b/13, 169a/10
d.+i 124b/14, 160a/03
d.+ile 124b/13
d.+ine 11b/11
[=7]
dīẕār *bk.* dīdār
d.+ından 211a/02
d.+um 18a/01
[=2]
dizi Bir ipliğe veya tele sıralanmış nesnelerin meydana getirdiği bütün.
d.+nüŋ 63b/12
[=1]
dizim Dizi, sıra.
d. 63b/12
[=1]
doğ- *bk.* ṭoġ-
d.-a-ki 32a/08
[=1]
doḳı- Dokumak.
d.-maḳ 117b/04, 117b/05
d.-sa 109b/10
[=3]
doḳıyıcılıḳ Dokumacının yaptığı iş.
d. eyle- 117b/09
[=1]
doku- bk. doḳı-
d.-r 117b/05
[=1]
doḳuyıcı Dokuma işini yapan, dokumacı.
d. 117b/05
[=1]
doŋ Donmak suretiyle katılaşmış olan.
d. 116b/09
d.+da 116b/10
[=2]
doŋ- Donmak.
d. -maḳ 116b/09
[=1]
dost (Far.) Yakın arkadaş, ahbap, dost.
d. 20a/02, 192b/07, 230b/15
d. (tersā-dost) 30a/03
d.+a 50a/06, 51a/15, 61a/12, 70a/08, 86b/02, 111b/08, 129b/10, 153b/08, 190b/12, 210a/03, 212b/05, 221a/12, 221b/02
d.+a (‘azīz dost) 73b/07
d.+a (māl-dār dost) 96a/09
d.+a (münāfıḳ dost) 128a/05
d.+dan 140a/10, 177b/10, 183b/11
d.+dur 70a/04, 85a/13, 230b/15
d.+dur (‘azīz dost) 73a/01
d.+ı 86b/03, 103b/01, 110a/13, 140a/09, 159b/13, 222a/14, 230b/15
d.+ı ol- 24b/05, 38a/13, 95b/08, 139b/12, 142a/02, 157a/11, 194a/09
d.+ından 70a/06
d.+ını 62a/09
d.+ınuŋ 174b/05
d.+ıyla 178b/02
d.+lar 24b/03, 56a/15
d.+lara 40b/03, 43b/02, 52a/02
d.+lardan 98a/05
d.+ları 50b/11, 183b/14, 184b/08
d.+larına 14b/07, 129b/03
d.+larından 51b/10, 134b/06
d.+larıyla 64a/03
d.+laruŋ 114b/04, 223b/04
d. ṭut- 72b/14, 74a/04, 86b/11
d. ṭutın- 149a/05
d.+uŋ 105a/11
[=66]
dostlıḳ Dostluk, arkadaşlık.
d. 58b/04, 139a/01, 165a/14, 221a/08
d. bul- 179b/11
d. eyle- 95b/02, 102b/08, 134a/04, 148b/14, 177b/03, 182a/08
d.+ı (dostlıġı) 58b/04, 134b/04
d.+ına (dostlıġına) 221b/07
d. it- 217b/08
[=15]
doynaḳ Toynak.
d. 126a/01, 126a/01, 126a/02
d.+ı (eşek doynaġı) 126a/03
d.+ı (it doynaġı) 126a/02
d.+ı (itüŋ doynaġı) 126a/02
[=6]
dög- 1. Vurmak, ezmek, toz haline getirmek.
d.-se 225a/01, 225a/03
2. Vurmak, dövmek.
d.-er 21b/09
d.-se 160b/13, 221a/07
3. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
d.-mek 35b/06, 35b/07
[=7]
ayak dög- 35b/06, 35b/07
[=2]

dögül- *edilgen f.* Döğülmek.
d.-memiş 131a/03, 131a/03
d.-mese 131a/02
d.-mesine 115a/09
[=4]
dök- Dökmek, boşaltmak.
d.-er 81b/12, 154a/02, 154b/06
d.-mezler 119b/10
d.-miş ol- 90a/02
d.-se 105b/09, 111b/06, 112a/12, 119b/09, 121a/15, 132a/08, 172a/02, 179a/11, 182a/06, 208b/05, 210a/05, 215a/13, 215a/14
d.-üp 19b/02
[=19]
dökil- *bk.* dökül-
d.-e 63b/13, 118b/05
d.-mek 193b/04
d.-ür 20b/03, 120b/02
[=5]
gözi yaşı dökil- 63b/13
ḳan dökil- 193b/04
yüzinüŋ suyı dökil- 118b/05
[=3]
dökül- Dökülmek.
d.-mege 226a/03
d.-mek 21a/08
d.-mesine 59b/13
d.-miş 82a/07, 164b/02, 172b/13, 172b/14, 173a/01
d.-se 23b/02, 90a/01, 136a/01, 148a/08, 220a/10
d.-üp 154a/06
[=14]
ḳan dökül- 21a/08, 59b/13
[=2]
dön- 1. Yönelmek.
d.-e 230b/15
d.-er 21b/07, 115a/03
d.-miş 195a/11
d.-üp 104a/07
2. Değişmek, bir halden başka hale geçmek.
d.-miş ol- 12a/02
3. Geriye dönmek.
d.-di 69a/09
d.-e 29b/06, 105a/01, 108b/10, 109a/04, 160a/10
d.-er 37b/11
d.-se 155a/04, 155a/05
4. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
d.-e 30a/01, 36b/10, 67b/05, 118a/11, 134b/02, 134b/13, 143a/08, 189b/04, 212b/06
d.-mek 66b/13, 108b/04
d.-üp 30a/03
[=27]
girü dön- 69a/09
ḥaḳ ṭarafına dön- 143a/08
ḥaḳdan bāṭıla dön- 30a/01, 30a/03
ḥāl dön- 108b/04
ḥālden ḥāle dön- 36b/10, 66b/13, 134b/02, 134b/13
İslām dininden dön- 212b/06
İslāmdan dön- 189b/04
ṣalāḥa dön- 67b/05
ṣalāḥdan fesāda dön- 118a/11
[=13]
döndür- Döndürmek.
d.-e 50b/10, 75b/07, 155a/05, 170a/12, 177b/06, 190b/10, 195a/12, 223a/06
d.-mek 64a/14
d.-mişler 64a/15
d.-se 159a/03, 170a/11, 230b/15
d.-üp 115b/05, 135a/06
d.-ür 115a/07, 115a/10
[=17]
ad döndür- 64a/14
yüz döndür- 50b/10, 115b/05, 155a/05, 159a/03, 170a/12, 177b/06, 190b/10, 223a/06
yüzin döndür- 75b/07, 170a/11
[=11]
dörd *bk.* dört
d. ayaḳlu canavar 54b/01, 224b/06, 230b/15
[=3]
dördünci Dört sayısının sıra sıfatı.
d. 2a/15, 6a/02, 6a/08, 68a/10
d. (on dördünci fasl) 3a/15, 14b/11
d. barmaġı 67b/08
d. barmaḳ 67a/15
d. faṣl 3a/05, 7b/02
d. ḳat gök 192b/06
[=11]
dört Üç ile beş arasında yer alan sayının adı.
d. 5b/14, 10b/15, 41a/03, 158a/03
d. (on dört vech) 101b/10, 152a/06

d. (üç dört) 117b/15, 212a/01
d. ayaḳlu 10a/05, 66b/10, 84a/04, 103a/10, 103a/10, 119a/01, 119a/01, 119a/02, 119a/06, 119a/07
d. ayaḳlu cānāvar 30a/09, 41b/13, 107a/10, 148a/09, 177a/12, 191a/11, 210b/06
d. ayaḳlu ḥayvān 87a/05, 103a/09, 138b/07
d. ayaḳlu ṭavar 28b/08, 141b/04
d.+den artuḳ 121b/12
d.+den eksük 121b/13
d. nesne 12a/01, 38b/04, 58a/13, 60b/12, 63b/06, 64b/12, 92a/13, 95a/02, 112b/14, 126b/12, 149a/08, 156a/07, 166b/01, 172a/05, 188a/15, 190b/15, 196a/04, 211a/07, 212b/04, 213b/09, 215a/10, 218a/14, 218b/10, 220b/08, 221a/11, 221b/02, 223a/02, 225b/03, 225b/08, 230b/15
d. nesneye 24b/06
d. nev‘ 8a/07
d. ṭāyife 6a/05
d. vech 19a/03, 19a/12, 27a/12, 39a/14, 41a/15, 50a/07, 52a/01, 52a/14, 53b/07, 55b/03, 77a/02, 78b/04, 78b/11, 81a/15, 83a/15, 85b/09, 86a/02, 86b/08, 88b/05, 89a/11, 90a/03, 92b/13, 94a/04, 94b/14, 96a/08, 97a/03, 99b/07, 102a/09, 106b/07, 107a/03, 110b/15, 118b/01, 124b/02, 127b/09, 129b/06, 130a/04, 136b/13, 137a/08, 138b/09, 139a/14, 140a/13, 146b/10, 147b/07, 148a/01, 150a/01, 150a/08, 153a/05, 153b/07, 155a/11, 157b/08, 159a/12, 160b/07, 163a/09, 163b/11, 167b/11, 168b/15, 169a/05, 169a/09, 169b/09, 178b/08, 183a/07, 184a/03, 184a/07, 185a/09, 187b/15, 188b/08, 196b/14, 197a/15, 199b/13, 202b/07, 203b/12, 206a/01, 207a/09, 212a/14, 213b/04, 216a/08, 217a/01, 219b/02, 224b/12, 227b/07, 228b/08, 230b/15, 230b/15
[=148]
döşe- Döşemek, yaymak, sermek.
d.-(!) 89b/01
d.-r 74a/08, 74a/10
[=3]
döşek Döşek.
d. 89b/01, 117b/10, 117b/11, 117b/14, 117b/14, 118a/01, 118a/12, 118a/13, 118a/15, 118b/01, 209a/04
d.+de 117b/13, 117b/15
d.+den 94a/12
d.+e (biz döşege) 118a/03
d.+i (döşegi) 117b/11, 117b/15, 118a/03, 118a/05, 118a/06, 118a/07, 118a/07, 118a/10
d.+inde (döşeginde) 80a/11, 138b/05, 149b/05, 230b/15
d.+ini (döşegini) 118a/04, 118a/14
[=29]
döşen- *edilgen f.* Serilmek, yayılmak.
d.-memiş 94a/11
d.-miş 118a/07
d.-miş gör- 74a/13
d.-miş ol- 94a/12, 186b/02
[=5]
du‘ā (Ar.) Dua.
d. 124a/07, 124a/08, 211b/01, 230b/15
d. (üzerine du‘ā ol-) 223b/08
d.+da 124a/08
d. eyle- 223a/13
d. it- 158a/12
d. ḳıl- 13b/12, 124a/09, 124a/10, 124a/10, 124a/10
d.+lar 141b/12, 193a/14
d.+sı müstecāb ol- 182b/03
d.+sından 66a/11, 198a/12, 198a/14
d.+ya 141a/07
d.+yı 14a/09
d.+yıla (du‘ā-y-ıla) 38b/02
[=22]
dudaḳ Dudak.
d. 127a/05, 127a/06, 230b/15, 230b/15
d. (yuḳaru dudaḳ) 127a/11
d.+ı (alt dudağı) 127a/07
d.+ı (dudağı) 127a/08
d.+ı (yuḳaru dudağı) 127a/06
d.+ında (dudağında) 127a/09
d.+ını (dudağını) 127a/10, 127a/10

d.+uŋ (dudaġuŋ) 230b/15
[=12]
Ḍuḥā (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 93. sûresinin adı.
Ḍ. (ve'ḍ-Ḍuha sūresi) 145a/07
[=1]
Duḫān (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 14. sûresinin adı.
D. (sūretü'd-Duḫān) 143a/07
D. sūresi 143a/07
[=2]
dūlāb (Far.) Dönerek aşağıdan yukarıya su çeken çark veya çıkrık.
d. 121a/13, 121a/14, 121b/01, 121b/01
[=4]
dūn (Ar.) Alçak, aşağılık kötü.
d. 230b/15
d. 'avrat 151b/01
[=2]
dūn-himmet (Ar.) Gayreti az olan, isteksiz.
d. 42b/12, 80a/06, 128b/02, 161b/04, 210a/03, 231a/08
d. ol- 52b/04
[=7]
dūn-himmetlü Gayreti az olan, isteksiz olan.
d. 102a/02
d. kişi 137b/04
[=2]
dur- *bk.* ṭur-
d.+ı gel- 183b/05
d.-up 8b/15
d.-ur 3b/10
d.-ur 55a/01, 69b/10, 116b/14
d.-urdı 116b/12
d.-ur 4a/04, 8a/15, 14a/02, 14a/08, 17b/05, 137b/07
d.-urlar 12a/06, 12b/08, 82b/15, 105a/12
d.-uruz 5b/10, 13b/09, 130b/04, 230b/15, 230b/15
[=22]
diyüp dur- 3b/10
aşılmış dur- 69b/10
başlayup dur- 116b/12
buyurup-dur- 4a/04
diyüp dur- 13b/09
eydüp dur- 105a/12
getürüp dur- 12b/08
görmeyüp dur- 12a/06
görüp dur- 14a/08
idüp dur- 130b/04, 230b/15, 230b/15
irişmeyüp dur- 8a/15
irişüp dur- 55a/01
işitmeyüp dur- 17b/05, 137b/07
olup dur- 82b/15, 116b/14
virmeyüp dur- 14a/02
[=18]
dut- *bk.* ṭut-
d.-a 179a/11, 181a/01
d.-alar 16a/13
d.-ar 6b/08
d.-duġı 25b/14
d.-sa 12b/02
d.-u ko- 126b/15, 127a/01
[=8]
'amel dut- 185b/15
günāhda dut- 16a/13
ḥaḳīr dut- 181a/01
şaklayu dut- 179a/11
ümīd tut- 51a/12
[=5]
dutıcı Tutan, tutucu.
d. (kīn dutıcı) 230b/15
[=1]
dü-şenbīh (Far.) Pazartesi günü.
d.+dür 201b/07
d. güni 201b/02
[=2]
dübür (Ar.) Arka, geri taraf, kıç, anüs.
d.+inden 128b/08
[=1]
düdük Düdük.
d. 128a/05, 128a/06
d. çalıcı 128a/06
[=3]
düg- Bağlamak, düğümlemek.
d.-er 126b/13
[=1]
dügüm Düğüm, bağ.
d. 126b/02, 126b/13, 126b/13
[=3]
dügün Düğün.
d. 59b/07, 107b/03
d.+e 101b/11
d.+i 152a/04
d. it- 41a/04, 50b/12
d.+leri 101b/03

[=7]
dükeli Hep, bütün, hepsi.
d. 95a/06
d.+si 1b/06, 16b/13, 44b/05, 53b/11, 205a/08
[=6]
dükkān (Far.) Dükkan.
d. 18a/01, 77b/07, 121a/10, 121a/11, 121a/12, 182b/08
d.+da 84b/12, 121a/11
d.+ı 225a/06, 225a/10
d.+ına 20b/07, 200b/10
[=12]
dülbend (Far.) Tülbent.
d. 46b/09, 123b/14, 123b/15, 124a/01, 124a/02, 124a/05, 124a/06
d.+de 124a/05
d.+i 224b/07
d.+ine 124a/01
d.+üŋ 124a/02, 124a/03
[=12]
dün Gece.
d. namāzı 144a/12
[=1]
dünyā (Ar.) İçinde yaşadığımız âlem, yerküre, yer yuvarlağı, dünya.
d. 16b/02, 37a/08, 40a/08, 62b/03, 66b/14, 67b/01, 71a/12, 74a/10, 74b/09, 77b/05, 103b/01, 103b/05, 109a/07, 121b/09, 123b/01, 127a/01, 173a/04, 174a/06, 180b/10, 184b/15, 190a/05, 192a/01, 193a/13, 206a/15, 223a/02, 230b/13
d. (ārāyiş-i dünyā) 86a/04
d. (dīn ü dünyā) 28b/10, 80b/07, 133b/01
d. (dīn ü dünyā işinde girü ḳal-)
d. (elini dünyā kesbinden çek-) 18a/01
d. (fāyide-yi dīn ü dünyā) 229b/06
d. (ḫarīş-i dünyā ol-) 165a/08
d. (kesb-i dünyā) 77b/08
d. (meta‘-ı dünyā) 36a/03, 92b/01, 108b/05
d. (sa‘ādet-i dünyā ve āḫiret bul-) 220a/03
d. (ṣalāḥ-ı dīn ü dünyā) 37a/10, 167a/01, 229b/07
d. (ṭālib-i dünyā) 38b/03
d.+da 16a/08, 16a/15, 16b/02, 16b/14, 17b/15, 18a/01, 19a/03, 22b/12, 25a/12, 35b/11, 37b/08, 52a/08, 65a/10, 74b/05, 141b/10, 144b/11, 146b/02, 154b/13, 163b/02, 192b/06, 209b/07, 230b/15
d.+dan 17a/06, 18a/01, 18a/01, 101a/02, 145a/13, 177b/06, 181a/01, 202b/11, 219a/09
d.+dan (dār-ı dünyā) 3b/15, 4a/07
d.+dan (dīn ü dünyā) 37b/02
d.+dan (elin dünyādan çek-) 142b/10
d.+dan (elini dünyādan çek-) 97b/07, 97b/09, 157b/09
d.+dan (ma‘īşet-i dünyā) 76b/06
d.+dan (meta‘-ı dünyā) 114a/07
d.+dan elini çek- 18a/01
d.+dan git- 141a/14
d.+dan göç eyle- 134b/05
d.+dan naḳl it- 67b/10, 141a/07
d. devletin bul- 188b/05
d.+dur 166b/13, 222a/01
d. işi 133b/10, 152b/14
d. meta‘ı 117a/12
d.+nuŋ 74a/05, 130a/14, 150b/03, 154a/01, 154a/05
d.+sı 36b/05, 114a/05, 127b/07, 167a/07
d.+sı (aḥvāl-i dīn ve dünyā) 18a/01
d.+sı (dīn ü dünyā) 77a/11
d. şuġlı 77b/01, 77b/01
d.+ya 83a/01, 92a/12, 145b/15, 167a/12, 190a/03, 204b/10, 230b/15
d.+ya (dīni dünyāya sat-) 36b/05
d.+ya (dīni dünyāya vir-) 74b/04
d.+ya (dīnini dünyāya sat-) 42b/07
d.+ya (ḫırş-ı dünyā) 207a/07
d.+ya (levḥ-i dünyā) 129a/05
d.+ya (şuġl-ı dünyā) 161a/02
d.+yı 35b/04, 39a/08, 47a/01, 91a/11
d.+yla (ehl-i dünyā) 145b/11
[=125]
dünyāvī (Ar.) Dünya ile ilgili, dünyalık.
d. 21a/13, 99a/05, 111a/05, 119a/04, 121b/10, 137a/03, 172b/04, 176b/08, 177a/13
d. (fāyide-yi dünyāvī) 18a/01
d. (menfa‘at-ı dīnī ve dünyāvī) 220b/12

d. (menfa‘at-ı dünyāvī) 174a/04
d. iş 103a/14
[=13]
dünye *bk.* dünyā
d.+de 18a/01, 193a/06
[=2]
dür- Sarmak, kıvırmak, dürmek.
d.-se 74a/09, 178b/05
d.-ür 221b/08
[=3]
dürger (Far.) Ahşap ustası, dülger.
d. 123a/05
d.+e 182b/06
[=2]
dürgerlik Ahşap ustalığı, dülgerlik.
d. 123a/02, 123a/06
d. eyle- 123a/03
[=3]
düriş- *dönüşlü f.* 1. Çalışmak, çabalamak.
d.-e 20a/08, 142b/13, 144a/14, 184a/07
2. *işteş f.* Karşılaşmak, savaşmak.
d.-e 147b/03
d.-ür 147b/03
[=6]
dürlü Türlü, çeşitli, çeşit.
d. 12a/09, 12a/12, 67b/14, 79b/08, 155a/04, 178a/03, 190a/04, 221b/03
d. (bir dürlü) 12a/14, 12b/04
d. (her ne dürlü) 83a/14
d. (iki dürlü) 4b/08, 9a/03
d. (iki üç dürlü) 114b/06
d. (üç dürlü) 174b/03
d.+dür (iki dürlü) 5a/05
d.+dür (üç dürlü) 5a/14
d. dürlü 112a/01, 158b/09, 192b/01
[=20]
dürrāc (Ar.) Turaç kuşu.
d. 123a/01, 123a/01, 164a/02
[=3]
dürt- Sürmek, sürtmek.
d.-er 230b/15
d.-erler 54b/10
d.-se 111b/06, 163a/05, 169b/12, 222b/10, 230b/15, 230b/15
[=8]
dürtün- *dönüşlü f.* Koku ve krem gibi şeyler sürünmek.
d.-mek 169b/13, 230b/15
[=2]
dürūd (Far.) Selam, dua.
v.-ı bī-nihāyet
[=1]
dürül- *edilgen f.* Katlanmak, kıvrılmak.
d.-miş 178b/04
d.-se 230b/15
[=2]
dürüst (Far.) Doğru düzgün.
d. 6a/09, 8a/13, 35a/10, 49b/05, 67b/11, 134b/06
d. (işi dürüst ol-) 67b/11
d. (ḳavlında dürüst ol-) 52a/14
d. gel- 7b/06
d.+idür 50a/02
d. ol- 8b/02, 13a/04, 13b/03, 39b/03, 88a/02, 218b/13
[=16]
dürüstlik Doğruluk, dürüstlük.
d.+i (dürüstligi) 53a/08
d.+in (dürüstligin) 3a/05
d.+ine (dürüstligine) 24a/14
d.+ün (dürüstligün) 7b/03, 7b/04
[=5]
dürüstrek Daha dürüst, çok dürüst.
d. 9a/15
[=1]
Düstūr (Ar.) İbrahim Kirmani’nin rüya tâbirleriyle ilgili eseri.
D.-ı İbrāhīm-i Kirmānī 2a/04
[=1]
düş- 1. Yerinden çıkmak, aşağı doğru gelmek.
d.-e 83b/15, 181a/02, 181a/15
d.-er 33a/01, 46a/13, 48a/07, 82a/02, 116b/11, 116b/12, 116b/13, 116b/15, 117a/02, 125b/10, 132b/03, 132b/04, 174a/11, 181b/01, 193b/01, 219a/11, 219a/13, 219b/06, 230a/11, 230b/15
d.-erse 27b/02
d.-mek 116b/10, 120b/06
d.-mekden 116b/14, 116b/14, 117a/01
d.-miş 39b/07, 58a/04, 58a/05, 70a/09, 84a/03, 87a/02, 108a/06, 124b/14, 136a/06, 182a/12, 188a/06, 189b/11, 227b/03, 230a/15
d.-miş gör- 118b/04
d.-miş ol- 127a/08, 147a/02

d.-mişden 107b/02
d.-se 27a/14, 27b/01, 30a/13, 41b/11, 41b/12, 48a/12, 48a/13, 48b/12, 51b/14, 51b/14, 54a/14, 63b/13, 87a/14, 92b/07, 93b/12, 94a/15, 104a/02, 108a/02, 118a/06, 120a/12, 120a/12, 120b/07, 122b/04, 127b/13, 132b/04, 136a/08, 137b/14, 138a/08, 156b/14, 176a/08, 205b/14, 208b/10, 210b/01, 212a/10, 219a/14, 222b/07, 230b/01, 230b/15, 230b/15
d.-üp 26b/04, 133b/03, 133b/72, 160a/09
d.-üp şın- 93b/14
2. Dengesini kaybedip yere düşmek.
d.-er 31b/13, 154a/03, 179a/13, 214b/04
d.-miş 20b/10
d.-se 36a/15, 45b/12, 179a/08, 194b/15, 203b/09
d.-üp 44b/02, 132a/09, 132a/10
3. Alev almak, ateş düşmek.
d.-er 20b/07, 20b/09
d.-se 119b/10, 158b/02, 164a/14
d.-üp 20a/13, 21a/02
4. Yansımak, aksetmek.
d.-miş 61a/06
d.-se 42a/10, 194b/08, 198b/03, 202a/06
d.-üp 66a/08, 202a/06
d.-üp ḳapla- 66a/15
5. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
d.-düŋ 12b/11
d.-e 17a/15, 18a/01, 18a/01, 20b/11, 25b/03, 26b/08, 26b/14, 31b/13, 48a/10, 53a/04, 53b/15, 56a/09, 66b/06, 72b/01, 72b/08, 73a/12, 80b/12, 82b/03, 82b/04, 84a/09, 86b/13, 87b/07, 93b/13, 94a/15, 95b/03, 104a/02, 106a/14, 109b/01, 122b/10, 125a/10, 126a/13, 126a/14, 128a/10, 134b/05, 137b/04, 139a/09, 146a/03, 146b/03, 146b/04, 147a/07, 147a/14, 148a/14, 152b/05, 154b/12, 156b/14, 158b/09, 160b/04, 162a/12, 164b/04, 166b/09, 167b/06, 169a/14, 170b/07, 173a/06, 173b/13, 174b/15, 176a/08, 178b/04, 179a/13, 180a/05, 185a/01, 186a/07, 195a/01, 198b/12, 203b/09, 205b/14, 208b/12, 208b/13, 212a/03, 212a/12, 214a/01, 222a/14, 222b/07, 227a/14, 228a/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15
d.-er 140b/03
d.-mege 122b/13
d.-miş 189b/11, 203a/07, 206a/08, 210b/07, 224b/04
d.-se 96a/07, 129b/05, 156b/15, 212a/10
d.-üp 133b/08
d.-üp gel- 115b/13
d.-üp git- 28b/09
[=212]
āfete düş- 169a/14
ardına düş- 28b/09, 115b/13
ayru düş- 66b/06, 93b/13, 134b/05, 227a/14
ayrulıḳ düş- 230b/15
ʻaẕāba düş- 109b/01
belāya düş- 214a/01
ceng ü āşūb düş- 18a/01
ceng ü fitnesine düş- 20b/11
cüdā düş- 26b/08, 26b/14, 48a/10, 86b/13, 95b/03, 173b/13, 174b/15, 208b/13, 222a/14, 222b/07
dalālete düş- 198b/12
diline düş- 228a/14
düşvār işe düş- 126a/14
eline düş- 212a/10
fesāda düş- 87b/07
fitne düş- 230b/15
fitne vü belā düş- 17a/15
fitneye düş- 53a/04, 147a/07, 147a/14, 148a/14, 212a/12
fitneye ve belāya düş- 152b/05
ġama düş- 146b/03
ġama ve ġuṣṣaya düş- 166b/09
ġurbete düş- 162a/12
ġuṣṣaya düş- 146a/03, 146b/04
günāha düş- 122b/10
güve düş- 203a/07
ḫalayıḳuŋ diline düş- 167b/06, 173a/06, 185a/01

ḫalele düş- 208b/12
ḫalḳuŋ diline düş- 53b/15
ḥürmetden düş- 154b/12, 180a/05, 230b/15
ırak düş- 12b/11, 122b/13, 139a/09
iş düş- 126a/13
işi düş- 72b/01, 72b/08
‘izzetden düş- 73a/12
ḳatı işe düş- 170b/07
kene düş- 210b/07
ḳorḳu düş- 18a/01
ḳurt düş- 189b/11
māldan düş- 176a/08
manṣıbından düş- 160b/04, 224b/04
maṣlaḥatı düş- 137b/04
mekre düş- 179a/13, 203b/09
memleketinden düş- 158b/09
menziletinden düş- 178b/04
mertebeden düş- 195a/01
mertebesinden düş- 133b/08, 178b/04
mihnete düş- 109b/01
muḫālefet düş- 84a/09
muṣībete düş- 156b/14
ortasına düş- 80b/12
renc ü zaḥmete düş- 82b/03
rence düş- 186a/07
rence ve belāya düş- 125a/10
ṣenāya düş- 203b/09
taḫtından düş- 140b/03
ululıḳdan düş- 25b/03, 106a/14, 164b/04
ululıḳdan ve ‘izzetden düş- 31b/13
ululuḳdan düş- 104a/02, 128a/10, 176a/08, 205b/14, 212a/03
żarūrete düş- 82b/04
ziyāna düş- 56a/09
ṣınup düş- 116b/15
[=92]

düş Düş, rüya.
d. 3a/11, 3b/13, 4a/05, 5a/05, 5a/13, 5b/12, 6a/09, 6a/13, 6b/06, 9a/08, 9a/09, 9a/15, 11b/15, 12a/02, 12a/07, 12a/08, 12b/04, 13a/11, 13a/13, 13b/03, 13b/05, 14b/10, 14b/11, 15a/02, 18a/01, 19a/02, 19a/03, 19a/05, 19a/12, 19b/05, 19b/10, 22a/05, 24a/01, 24a/12, 24b/02, 25a/03, 26b/15, 27a/07, 27a/13, 27b/07, 27b/13, 28a/02, 28a/05, 28a/09, 28a/10, 28a/13, 28b/12, 28b/13, 29a/03, 29a/07, 29a/10, 29b/09, 29b/12, 30a/01, 30a/10, 30b/07, 31a/13, 31b/04, 32a/01, 32b/02, 32b/06, 33a/03, 34b/07, 35a/09, 35b/05, 35b/07, 36a/08, 36a/11, 36a/13, 36b/01, 36b/06, 37a/02, 37a/12, 37b/01, 37b/03, 38a/10, 38a/12, 38b/03, 38b/05, 38b/06, 39a/14, 39b/14, 40b/02, 41a/15, 41b/03, 42a/13, 42b/03, 44b/11, 44b/14, 45a/07, 46b/01, 47b/04, 47a/10, 47b/12, 48b/02, 54b/12, 55a/04, 55b/03, 55b/05, 55b/08, 56a/15, 56b/13, 57b/08, 58a/01, 58a/10, 58b/08, 61a/10, 68a/01, 68a/06, 68a/07, 69b/07, 69b/13, 70a/05, 70a/07, 70b/11, 70b/14, 71a/05, 71a/15, 71b/02, 72a/08, 72a/15, 74a/06, 74b/08, 75b/15, 77a/02, 77a/09, 78a/11, 78a/15, 79a/11, 79a/15, 79b/06, 79b/10, 80a/05, 80b/08, 81a/01, 81a/04, 81a/07, 81a/09, 81a/15, 81b/01, 82a/04, 82b/04, 83a/01, 83a/09, 83a/15, 83b/01, 84a/10, 84a/13, 84b/09, 86a/05, 88a/05, 88a/07, 88b/03, 88b/10, 88b/11, 89a/01, 89a/09, 89a/10, 91b/10, 93b/04, 93b/06, 94a/06, 95a/03, 95a/12, 95b/11, 96a/08, 96b/13, 97a/13, 98b/06, 99a/14, 99b/05, 100a/05, 100b/08, 103b/08, 104a/13, 105a/13, 106b/13, 107a/04, 107a/08, 107a/10, 107b/06, 108a/05, 109a/01, 109a/11, 109b/01, 109b/12, 110b/15, 115a/02, 115b/14, 117a/04, 118b/06, 120b/14, 131a/11, 132a/12, 138b/09, 139a/14, 140a/13, 140b/08, 147b/07, 152a/13, 153b/02, 161a/12, 164b/07, 166b/09, 171a/10, 176a/02, 178b/08, 181b/13, 186a/06, 188a/08, 189a/15, 189b/02, 194b/01, 197a/15, 197b/14, 199b/06, 202a/02, 203a/15, 206b/08,

207a/10, 210b/03, 212b/14, 213b/10, 216b/14, 218a/14, 226a/09, 226b/01, 228b/10, 229a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

d. (ḫavf-nāk düş) 4a/11

d. (her düş) 13a/04

d.+de 3a/09, 12b/06, 13b/13, 15a/12, 15a/13, 15a/13, 15a/14, 15a/14, 15a/15, 15b/01, 15b/01, 15b/03, 15b/05, 15b/05, 15b/06, 15b/07, 15b/08, 15b/12, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/08, 19a/14, 19b/06, 19b/08, 23b/11, 24a/03, 24a/06, 24a/10, 24b/04, 24b/06, 24b/08, 24b/10, 27a/12, 27b/03, 27b/04, 27b/06, 27b/12, 29b/10, 31a/15, 34a/14, 36b/08, 37a/03, 37a/05, 37a/08, 37a/14, 38b/08, 39a/05, 39b/02, 40b/03, 40b/09, 42a/08, 42a/10, 42a/11, 42b/05, 42b/07, 42b/10, 42b/11, 44a/10, 45a/04, 45a/07, 45b/03, 46a/04, 46a/11, 47a/02, 47a/07, 47a/08, 47a/15, 47b/02, 48a/15, 48b/06, 48b/08, 48b/13, 48b/15, 49a/02, 49b/02, 50a/01, 50a/04, 50a/04, 50a/15, 50b/04, 50b/07, 51a/14, 51b/01, 51b/05, 51b/12, 52a/01, 52a/03, 52a/05, 52a/07, 52a/14, 52b/06, 52b/07, 53a/04, 53a/10, 53a/15, 53b/06, 53b/08, 53b/11, 54a/05, 54a/10, 54a/12, 54b/03, 54b/09, 54b/10, 55a/06, 55a/08, 55b/10, 55b/12, 55b/13, 56b/05, 57a/08, 57a/12, 57b/01, 57b/05, 57b/14, 58a/12, 58a/13, 58a/15, 58b/09, 58b/15, 59a/06, 59a/15, 59b/05, 59b/09, 59b/11, 60a/08, 60a/15, 60b/06, 60b/12, 60b/14, 61a/01, 61b/09, 63a/14, 63b/03, 63b/07, 64a/01, 64a/06, 64a/13, 65a/02, 65a/10, 65a/11, 65a/13, 65a/15, 65b/06, 66b/01, 66b/11, 67a/07, 67a/09, 67a/10, 67a/13, 67b/14, 69b/11, 70a/04, 70b/06, 70b/07, 71b/06, 71b/13, 71b/15, 72a/04, 73a/01, 73a/02, 73a/04, 73b/06, 73b/08, 74a/03, 74a/03, 74a/05, 74a/07, 74b/01, 74b/05, 74b/11, 74b/13, 74b/14, 75a/03, 75a/08, 75a/14, 75b/07, 75b/09, 76a/03, 76a/07, 76a/08, 76a/09, 77b/10, 77b/12, 78a/01, 78a/01, 78a/13, 78b/02, 78b/03, 78b/05, 78b/07, 78b/09, 78b/11, 78b/13, 79a/02, 79b/12, 79b/13, 79b/15, 79b/15, 82a/02, 83a/05, 83a/12, 83a/13, 84a/09, 84a/14, 84b/02, 85a/02, 85a/04, 85a/08, 85a/12, 85a/15, 85b/06, 85b/08, 85b/10, 86a/02, 86a/13, 86a/15, 86b/01, 86b/04, 86b/05, 86b/06, 86b/08, 86b/10, 88a/12, 88b/06, 88b/14, 89b/06, 89b/10, 89b/12, 90a/03, 90a/08, 90a/14, 90a/15, 90b/01, 90b/03, 90b/05, 90b/07, 90b/11, 90b/14, 91a/03, 91a/05, 91a/09, 91a/15, 91b/03, 91b/14, 91b/15, 92a/13, 92a/15, 92b/08, 93a/01, 93a/15, 94a/03, 94a/04, 94a/15, 94b/03, 94b/03, 94b/15, 95a/02, 95a/06, 95a/07, 95a/14, 95a/15, 95b/01, 95b/14, 96a/10, 96a/11, 96a/13, 96b/03, 96b/06, 97a/03, 97a/11, 97b/03, 97b/04, 97b/09, 98a/02, 98a/10, 98b/04, 99a/04, 99b/01, 99b/04, 99b/07, 100a/06, 100a/08, 100b/01, 100b/02, 100b/03, 100b/04, 100b/06, 101a/09, 101a/11, 101b/10, 102a/03, 102a/06, 102a/08, 102a/09, 102a/11, 102a/13, 102b/03, 102b/04, 102b/06, 102b/08, 102b/10, 102b/11, 104a/11, 104a/15, 104b/02, 104b/14, 105a/01, 105a/05, 105a/06, 105a/08, 105b/04, 105b/15, 106a/04, 106a/06, 106a/07, 106b/06, 106b/15, 107b/13, 107a/03, 107a/06, 107a/15, 107b/01, 107b/15, 108a/04, 108b/01, 109a/06, 109a/09, 109b/03, 109b/14, 110a/02, 110a/08, 110a/09, 110a/10, 110a/12, 110b/04, 110b/06, 111a/07, 111a/11, 111b/02, 111b/04, 111b/07, 111b/14, 112a/08, 112a/11, 112a/15, 112b/10, 112b/14, 112b/15,

113a/14, 113b/04, 114a/15, 151a/07, 151a/11, 151a/15,
114b/03, 114b/10, 115a/08, 151b/01, 151b/03, 151b/08,
116b/01, 116b/02, 116b/07, 151b/10, 152a/06, 152b/15,
116b/08, 116b/09, 116b/10, 153a/05, 153a/06, 153a/11,
117a/09, 117b/01, 117b/03, 153b/04, 153b/07, 153b/09,
117b/05, 117b/10, 117b/14, 154b/07, 154b/13, 155a/08,
118b/01, 118b/02, 118b/13, 155a/11, 155a/15, 155b/04,
119a/05, 119a/08, 119a/11, 155b/06, 155b/09, 155b/11,
119b/03, 119b/08, 119b/14, 156a/01, 156a/06, 156a/12,
119b/15, 120a/02, 120a/04, 156a/14, 156b/02, 156b/10,
121a/09, 121a/11, 121a/12, 156b/15, 157a/02, 157a/13,
121a/14, 121b/09, 122a/05, 157a/14, 157b/01, 157b/08,
122a/12, 122a/13, 122b/05, 157b/12, 158a/13, 158a/14,
122b/07, 122b/12, 123a/01, 158b/01, 158b/03, 158b/15,
123a/04, 123a/05, 123a/06, 159a/06, 159a/07, 159a/12,
123a/09, 123b/10, 123b/13, 159b/01, 159b/03, 160b/04,
123b/15, 124a/05, 124a/06, 160b/11, 160b/15, 161a/01,
124a/07, 124b/02, 124b/03, 161a/04, 161a/04, 161a/06,
124b/13, 125a/15, 125b/02, 161a/08, 161a/15, 161b/10,
125b/05, 125b/07, 125b/09, 162a/07, 162b/09, 162b/13,
125b/11, 125b/13, 126a/01, 162b/14, 163b/06, 163b/08,
126a/04, 126a/09, 126b/09, 163b/11, 163b/13, 164a/05,
126b/12, 127a/03, 127a/06, 164b/06, 165a/01, 165a/02,
127b/09, 127b/10, 127b/11, 165a/05, 165a/09, 165a/14,
128a/06, 128a/08, 128b/15, 165b/02, 166a/11, 166b/07,
129a/01, 129a/02, 129a/04, 167a/11, 167a/13, 167b/11,
129a/05, 129a/14, 129b/04, 167b/12, 168a/01, 168a/04,
129b/06, 129b/10, 130a/04, 168a/11, 168b/01, 168b/05,
130a/08, 130b/08, 130b/12, 168b/11, 168b/15, 169a/05,
130b/14, 130b/15, 131a/06, 169b/04, 169b/09, 169b/12,
131a/08, 131a/14, 131b/03, 169b/15, 170b/08, 171a/09,
131b/04, 132a/05, 132a/11, 171b/13, 172a/03, 172a/11,
133a/07, 133a/12, 133b/05, 172b/01, 172b/03, 172b/06,
133b/11, 134a/03, 134a/15, 173a/07, 174a/13, 174b/09,
134b/07, 135a/01, 136a/12, 175a/01, 175a/03, 175a/05,
136a/15, 136b/04, 136b/06, 175a/08, 175a/10, 175b/01,
136b/10, 136b/12, 137a/01, 175b/02, 175b/08, 175b/12,
137a/02, 137a/14, 137b/11, 175b/14, 176b/13, 176b/15,
137b/13, 138a/01, 138a/12, 178a/04, 178b/11, 179a/15,
138a/14, 138b/03, 138b/06, 179b/03, 179b/15, 180a/11,
138b/15, 139a/02, 139a/04, 180a/13, 181b/06, 182a/02,
139a/06, 139a/07, 139a/12, 182b/08, 183a/07, 183a/09,
139b/04, 139b/11, 139b/15, 183a/14, 184a/03, 184a/05,
140a/02, 140b/09, 140b/11, 184a/07, 184b/01, 184b/04,
140b/11, 140b/12, 140b/15, 184b/10, 184b/12, 185a/01,
146b/09, 147b/02, 147b/09, 185a/09, 185b/15, 186b/08,
147b/15, 149a/01, 149a/09, 186b/10, 186b/12, 187a/02,
149a/11, 149a/13, 149b/11, 187a/11, 187a/12, 187a/14,
150a/01, 150a/07, 150a/08, 188a/12, 188b/08, 188b/11,
150a/10, 150b/12, 151a/03, 188b/14, 189a/04, 189a/07,

189a/12, 189a/12, 189b/07, 189b/14, 190a/03, 190a/12, 190a/13, 190b/11, 190b/13, 191a/05, 191a/07, 191a/10, 191b/03, 191b/11, 192a/03, 192a/08, 192a/13, 192b/02, 194a/01, 194a/05, 194a/07, 194b/05, 195a/13, 195b/07, 196a/04, 196a/05, 196b/04, 196b/11, 196b/14, 197a/11, 197b/02, 198a/01, 198a/08, 198b/06, 198b/09, 199b/11, 199b/13, 200a/02, 200a/06, 200a/07, 200b/14, 201b/08, 201b/13, 202a/04, 202a/08, 202a/09, 202a/10, 202a/11, 202a/12, 202a/13, 202b/07, 203a/01, 203a/03, 203a/06, 203a/12, 203b/11, 203b/12, 203b/15, 204b/05, 205a/03, 205a/07, 205a/10, 205b/10, 205b/11, 206a/01, 206a/07, 206a/10, 206a/11, 206b/14, 207a/01, 207a/08, 207a/14, 207b/02, 207b/03, 207b/08, 208a/01, 208a/08, 208a/11, 208b/07, 208b/09, 208b/09, 208b/15, 209a/02, 209b/03, 210a/02, 210a/04, 210a/08, 210b/06, 210b/07, 210b/12, 211a/01, 211a/04, 211a/07, 211a/14, 211b/04, 211b/10, 212a/05, 212a/12, 212a/14, 212b/03, 213a/01, 213a/12, 213a/15, 213b/03, 213b/05, 213b/09, 214a/04, 214a/07, 214b/10, 215a/07, 215a/09, 215a/11, 215b/01, 215b/06, 215b/10, 216a/03, 216a/04, 216a/08, 216b/09, 216b/15, 217a/08, 217a/14, 217b/06, 217b/07, 217b/08, 217b/11, 218a/09, 218a/13, 218a/14, 218a/14, 218b/04, 218b/05, 218b/09, 218b/10, 219a/02, 219a/09, 219a/12, 219b/02, 219b/12, 220b/01, 220b/03, 220b/04, 220b/04, 220b/06, 220b/07, 221a/02, 221a/11, 221b/07, 222a/01, 222a/01, 222a/06, 222a/11, 222b/01, 222b/10, 222b/12, 223b/06, 223b/09, 223b/12, 223b/15, 224b/12, 225a/01, 225a/01, 225a/02, 225a/12, 225b/08, 225b/11, 225b/12, 225b/14, 227b/06, 228b/07, 230a/01, 230a/03, 230a/09, 230b/07, 230b/08, 230b/15, 231a/04, 231a/05, 231a/08, 231a/10, 231b/02

d.+den 140a/10,

d.+dür 5b/13, 5b/15, 5b/15, 6a/01, 6a/02

d.+e 23b/03

d. gör- 7a/01, 7a/02, 7b/06, 10a/02, 12b/05, 14a/09, 14a/14, 14a/15, 14b/12

d.+i 3a/13, 4a/12, 7a/13, 7b/12, 8a/04, 8a/09, 8a/10, 8a/12, 8b/06, 8b/11, 8b/12, 9a/01, 9a/11, 9a/11, 9b/15, 11a/08, 12a/06, 12b/01, 12b/03, 12b/11, 13a/02, 13a/10, 13a/15, 13b/07, 14b/08, 14b/13, 17a/13, 32a/08, 32a/10, 35b/02, 36a/07, 40a/04, 40a/04, 48b/11, 65b/15, 76a/15, 117b/12, 118b/10, 122a/09, 126a/13, 188b/07, 228b/01

d.+i (bir düşi) 9a/03

d.+i gör- 12b/06

d.+i görüci 17b/14

d.+inde 3b/08, 4a/01, 6b/05, 6b/08, 6b/10, 6b/12, 7b/14, 8b/05, 9a/11, 10a/11, 10b/08, 12b/13, 13b/09, 15b/08, 15b/10, 15b/13, 16a/08, 16a/10, 16a/12, 16a/15, 16b/11, 16b/15, 17a/01, 17a/03, 17a/05, 17b/01, 17b/11, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,

18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 20a/09, 20a/13,
22b/02, 22b/11, 22b/15, 23a/02,
23a/13, 23a/13, 24a/04, 24b/12,
24b/13, 25a/13, 25b/09, 25b/13,
26a/06, 26a/13, 26b/05, 26b/11,
27a/03, 27a/10, 27b/08, 27b/10,
28b/03, 28b/05, 29b/04, 29b/06,
30a/04, 32a/01, 32a/10, 32b/04,
32b/08, 32b/11, 32b/13, 32b/14,
33a/04, 33a/06, 34a/14, 34b/02,
34b/05, 34b/10, 35a/09, 35b/08,
36b/04, 36b/13, 37a/09, 38b/10,
39a/11, 39a/15, 40b/07, 40b/09,
40b/11, 40b/14, 41a/02, 41a/03,
41a/08, 41a/10, 41a/12, 41b/04,
41b/09, 42a/05, 42b/04, 42b/12,
43a/02, 44a/04, 44b/02, 44b/06,
44b/08, 45a/12, 45b/06, 45b/09,
45b/11, 45b/13, 45b/14, 46a/05,
46a/08, 46a/09, 46b/03, 46b/09,
46b/15, 47a/04, 47a/13, 47b/09,
47b/15, 48a/02, 48a/09, 48b/08,
49a/04, 49a/08, 49b/13, 49b/14,
50a/09, 50b/03, 50b/08, 51a/09,
51b/12, 52a/12, 52b/05, 53a/03,
53a/06, 53a/07, 53b/12, 53b/14,
54a/01, 54a/02, 54a/04, 54a/06,
54a/07, 54b/03, 54b/08, 55a/09,
55a/10, 55a/14, 55a/15, 56a/05,
56a/14, 56b/07, 56b/08, 56b/12,
56b/13, 57a/05, 57a/09, 57b/02,
57b/10, 58a/02, 58b/04, 58b/10,
58b/11, 58b/13, 59a/03, 59a/10,
59b/04, 60a/03, 60a/08, 60a/11,
60a/14, 60b/03, 60b/08, 60b/14,
61a/02, 61a/03, 61a/09, 61a/14,
61b/02, 61b/12, 61b/13, 62a/06,
62a/12, 62a/14, 62b/03, 62b/06,
62b/11, 62b/11, 63a/06, 63a/11,
63b/04, 64a/02, 64a/09, 64a/15,
64b/02, 65a/06, 65a/14, 65b/02,
65b/08, 66b/06, 66b/13, 66b/14,
67a/04, 67b/01, 68a/09, 70a/01,
70a/10, 70a/14, 70b/02, 71a/08,
71b/07, 72a/01, 72a/05, 72a/06,
72a/10, 72a/13, 72b/01, 72b/04,
73a/10, 73a/15, 74a/01, 74a/09,
74a/11, 74b/03, 74b/10, 74b/13,
74b/15, 75a/02, 75a/03, 75a/04,
75a/06, 75a/07, 75a/10, 75b/01,
75b/05, 75b/06, 75b/09, 76a/04,
76a/10, 77b/04, 77b/13, 78a/05,
78a/09, 78b/08, 78b/12, 79a/04),
79b/01, 79b/04, 80a/06, 81b/14,
84b/05, 85b/02, 85b/04, 87a/01,
88b/07, 88b/15, 89a/05, 89a/12,
90a/11, 90b/09, 90b/10, 90b/13,
91a/03, 91a/06, 91a/08, 91a/10,
91b/06, 91b/07, 91b/08, 91b/10,
92a/09, 92a/12, 92b/14, 93a/11,
93a/15, 93b/01, 93b/10, 95a/11,
95b/04, 95b/05, 95b/07, 95b/15,
96b/01, 97a/01, 97b/06, 98a/04,
98b/07, 99a/01, 99a/11, 99a/15,
99b/03, 100a/05, 100b/04, 104a/03,
104a/08, 104a/13, 104b/01,
104b/05, 104b/14, 105a/05,
105a/09, 105a/12, 105b/01,
105b/07, 106a/01, 106a/15,
106b/02, 106b/08, 107a/11,
107a/13, 107b/07, 108a/03,
108a/05, 108b/09, 109a/05,
109a/08, 109a/12, 109b/05,
109b/09, 109b/10, 110a/04,
110a/08, 110b/06, 110b/10,
111a/04, 111b/10, 111b/14,
112a/03, 112a/05, 112a/08,
113a/07, 113a/09, 113a/10,
113b/06, 114a/05, 114b/08,
114b/09, 115a/15, 115b/10,
115b/11, 115b/11, 116a/01,
116a/14, 117a/03, 117a/04,
117a/10, 117b/09, 118b/13,
121a/01, 122a/04, 122a/07,
122a/11, 122b/11, 123a/07,
123b/05, 124b/05, 124b/06,
124b/10, 125a/06, 125a/08,
125b/08, 126b/07, 126b/10,
127b/04, 129a/08, 129b/02,
130b/05, 130b/07, 130b/12,
131a/05, 131b/08, 131b/10,
132a/02, 132a/07, 132a/10,
132b/01, 132b/09, 133b/12,
134a/09, 134b/12, 135b/07,
135b/12, 136a/02, 136a/05,

136a/05, 137a/05, 137a/06, 137a/10, 138b/02, 142b/09, 146a/15, 146b/04, 148a/08, 148a/14, 149a/10, 149a/12, 149a/14, 150a/02, 150a/05, 150a/11, 150b/05, 150b/12, 150b/13, 151a/05, 151a/09, 152a/11, 152a/15, 152b/03, 153a/11, 154b/10, 155a/13, 155b/06, 155b/13, 155b/15, 156a/05, 156a/08, 157a/07, 157a/08, 157a/10, 157b/01, 157b/07, 158a/09, 158a/11, 158a/12, 158a/14, 159a/09, 159b/07, 160a/10, 161b/01, 161b/08, 161b/09, 162a/14, 162b/04, 162b/06, 162b/11, 162b/15, 163a/07, 163a/10, 163b/05, 163b/14, 164b/03, 164b/04, 164b/06, 165a/13, 165b/03, 168a/09, 168b/08, 169a/01, 169a/03, 169a/15, 169b/02, 171a/01, 171a/11, 171b/12, 172a/01, 172a/08, 173a/04, 173a/08, 174b/06, 174b/12, 175b/02, 175b/09, 176a/10, 177a/04, 179b/02, 179b/13, 180a/02, 180a/15, 180b/08, 181a/01, 184a/06, 184a/11, 184b/15, 185b/08, 186b/14, 187a/06, 187b/04, 187b/06, 187b/08, 187b/11, 188a/01, 188a/09, 188b/02, 188b/04, 188b/05, 189a/14, 189b/03, 190b/03, 190b/04, 190b/06, 191a/11, 191a/12, 191a/15, 191b/08, 191b/13, 191b/14, 192a/02, 192a/06, 192b/04, 193b/12, 194a/08, 195b/08, 196a/15, 196b/02, 196b/03, 198b/03, 199b/08, 200a/06, 200a/14, 200b/10, 201a/14, 201b/09, 202a/04, 202a/05, 202a/05, 203b/02, 203b/03, 203b/06, 204a/08, 204a/12, 204b/02, 204b/06, 205a/02, 205a/13, 205a/14, 205a/15, 205b/03, 205b/14, 207a/06, 207a/07, 207b/12, 208a/04, 208a/06, 208b/10, 209a/06, 209b/04, 209b/09, 210b/09, 210b/10, 210b/14, 211a/08, 211b/02, 211b/06, 211b/08, 212a/02, 212a/03, 212a/07, 212a/11, 212b/01, 212b/03, 212b/05, 212b/07, 212b/13, 213a/04, 213a/04, 213b/01, 213b/06, 214a/02, 214a/05, 214a/06, 214a/13, 214b/10, 216a/10, 216b/01, 216b/06, 216b/08, 216b/11, 217a/03, 217a/04, 217a/06, 217a/12, 217b/02, 217b/15, 218a/03, 218a/05, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 219a/01, 220a/12, 220b/15, 222a/08, 222b/11, 223b/10, 223b/11, 224b/01, 225a/13, 227b/14, 229b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/02

d.+inde gör- 18a/01

d.+inden 8b/12, 8b/12

d.+ine 8a/03, 8a/10

d.+ini 9a/06, 12a/04

d.+inüŋ 7b/04, 8a/09, 8a/11, 8a/12, 8a/13, 8b/01

d.+ki 9a/14, 9b/02

d.+ler 4a/09, 9b/04, 9b/05

d.+leri 8b/02, 8b/03, 8b/04, 8b/11

d.+lerüŋ 3a/07, 10b/02

d.+ümde 8b/14, 12b/15, 13a/05, 82b/12, 196b/06

d.+üŋ 2a/11, 3a/02, 3a/03, 3a/05, 3a/06, 3a/10, 3a/12, 4a/13, 4b/06, 5b/11, 7b/03, 7b/10, 8a/05, 8a/06, 9a/12, 9a/13, 9a/14, 10a/07, 11a/08, 12a/05, 12a/09, 12a/12, 12a/12, 12a/13, 12a/15, 13b/01, 13b/06, 13b/06, 13b/13, 14b/02, 29a/13, 68b/02, 70b/09, 74a/14, 79b/08, 94a/13, 110b/07, 117a/12, 194a/03, 195b/03, 196b/07, 227b/02, 227b/12

d.+üŋ (iki düş) 13a/03

d.+üŋde 11a/10

[=1859]

düşmān (Far.) *bk.* düşmen

d.+dan 230b/15
[=1]
düşmen (Far.) Düşman.
d. 15b/07, 16b/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22a/03, 23a/11, 24b/12, 30a/04, 33a/08, 33a/11, 33b/03, 35b/03, 35b/04, 36a/12, 36a/14, 38a/04, 38b/01, 38b/04, 55a/13, 56b/14, 57a/03, 57a/07, 57a/12, 57a/14, 59a/14, 62b/15, 64a/07, 82a/12, 90a/02, 99a/15, 103a/10, 103a/11, 107a/07, 108a/13, 109b/05, 114a/08, 116a/02, 116a/11, 116b/11, 119a/12, 124a/13, 125a/13, 136b/01, 139b/11, 141b/07, 142a/04, 142b/04, 143b/04, 143b/06, 144a/10, 145b/01, 145b/09, 146a/02, 148b/02, 151b/03, 155b/01, 158a/05, 158a/05, 158a/15, 161b/08, 164a/05, 166a/04, 169b/02, 169b/04, 170a/12, 171a/01, 171b/02, 173b/04, 176b/11, 176b/12, 177a/01, 182b/03, 183a/12, 183b/05, 183b/11, 188a/14, 189b/05, 189b/15, 190a/15, 190b/12, 211a/09, 214b/11, 214b/14, 217b/10, 223b/12, 230b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15
d.+den 28b/15, 33a/12, 33a/13, 33b/05, 34a/15, 37a/07, 38b/15, 55b/02, 58b/07, 75b/04, 77b/05, 97a/01, 97a/04, 109a/10, 123b/04, 127b/05, 130b/12, 131a/12, 149a/12, 177b/10, 195a/10, 220a/01, 223b/11, 230b/15, 230b/15
d.+den (ża‘īf düşmen) 91b/13
d.+den emīn ol- 61b/14
d.+dür 15b/07, 19b/10, 24b/11, 47b/03, 55a/09, 57a/14, 73a/02, 150b/12, 214b/10, 226a/10, 230b/15
d.+dür (māl-ı düşmen) 83a/08
d.+dür (ţama‘-kār düşmen) 136a/15
d.+dür (ża‘īf düşmen) 169a/15
d.+e 44b/06, 55a/12, 55b/01, 55b/03, 56b/13, 57a/13, 83a/06, 88b/12, 93a/15, 103b/03, 105b/02, 118b/15, 122b/12, 123b/05, 135b/07, 142b/05, 155b/02, 169b/05, 206a/05, 220a/01, 230b/15
d.+e (büyük düşmen) 147b/02
d.+e (ķavī düşmen) 75b/08
d.+e (māl-ı düşmen) 75b/08
d.+e (ulu düşmen) 147b/08, 213b/06
d.+e (ża‘īf düşmen) 91b/10
d.+i 55a/13, 58b/05, 75b/01, 83a/07, 91b/11, 94a/13, 103b/12, 106a/15, 108a/11, 109b/06, 115b/14, 117b/14, 123b/10, 125a/01, 136b/02, 141b/09, 148b/08, 169b/02, 175b/03, 175b/05, 230b/15, 230b/15
d.+i ol- 16b/08, 18a/01, 111a/03, 128b/01, 168a/14, 230b/05, 230b/15
d.+ile 57a/03, 147b/03, 174a/06
d.+iyle 119a/14
d.+ler 18a/01, 33b/07, 39b/07, 93b/02, 122b/08, 143b/03, 143b/14, 152b/07, 230b/15
d.+lerden 105a/09, 105a/10
d.+lere 143a/11, 230b/15
d.+leri 18a/01, 145b/14
d.+lerinden 18a/01
d.+lerine 104a/09, 145b/08
d.+lerini 17a/02, 18a/01
d.+lerüŋ 79a/05, 141a/09
d. ol- 23b/09, 75a/15, 140a/10
d. ţut- 56a/14, 215b/09, 219b/15
d.+üŋ 37a/07, 47b/03, 55a/13, 57a/01, 75b/05, 93b/01, 107a/06, 108b/12, 109b/07, 182b/14, 230b/15, 230b/15
d.+üŋ (‘acemī düşmen) 115b/07
[=232]
düşmenlik Düşmanlık.
d. 33b/06, 106a/10
d.+e (düşmenlige) 73a/09
d. eyle- 64a/03, 119a/12, 119a/13
d.+ine (düşmenligine) 54a/11
[=7]
düşnām (Far.) Sövme, azarlama, sövüp sayma.
d. 172a/13, 215a/07
d.+a 161a/02
d. it- 20b/03, 166b/06

[=5]
düşür- Düşürmek.
d.-e 43a/02, 122b/02, 132b/05, 216a/15, 230a/12
d.-se 107a/07, 195b/15, 196a/01
d.-seler 104a/02
d.-üp 88b/13
[=10]
belāya düşür- 216a/15
dile düşür- 88b/13
mertebeden düşür- 122b/02
ni'metden düşür- 43a/02
oġlan düşür- 132b/05
[=5]
düşvār (Far.) Güç, zor.
d. 34b/05, 41a/11, 136b/09, 161a/12
d. (işleri düşvār ol-) 111a/11
d. işe düş- 126a/14
d. ol- 116b/14, 148a/15, 164a/14, 173b/15
d. söz 121b/13
[=11]
düşvārıraḳ Daha zor, çok zor.
d. 84b/14
[=1]
düşvārlıḳ Zorluk, güçlük.
d. 18a/01, 89a/12
d.+a (düşvarlıġa) 39b/02, 104a/06, 119a/12, 154b/08
d.+dan 142a/09
d. gör- 226b/11
d.+ıla (düşvarlıġ-ıla) 31a/02, 47b/15, 81a/14, 108a/01, 182a/04, 230b/15
[=14]
dütün Tütün, duman.
d. 121a/09, 121a/09
d.+de 121a/10
[=3]
düz- 1. Düzenlemek, tanzim etmek.
d.-er 72a/09, 78a/05
d.-se 119b/02, 127b/12, 136a/01, 136a/02
2. Dizmek, sıralamak.
d.-e 121b/01
d.-er 96b/08
3. Hazırlamak, yapmak.
d.-e 190b/10
d.-eler 118b/11
d.-er 121b/01, 176a/06, 214a/13, 215a/11
d.-i vir- 182b/06
d.-mişdür 205b/06
d.-se 78a/08, 216b/08, 230b/15
5. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
d.-e 63a/14, 88a/11, 132a/07, 202b/02, 203b/07, 217b/10
d.-er 18a/01, 79a/06
d.-mege 203b/01
d.-miş 66a/13
[=29]
ceng düz- 217b/10
iş düz- 203b/01
köşk düz- 66a/13
ḳubbe düz- 66a/13
maḳām düz- 79a/06
mekr düz- 132a/07, 202b/02, 203b/07
peymāne düz- 80a/03
tedbīrin düz- 88a/11
ṭon düz- 63a/14
ziyāret düz- 18a/01
[=12]
düz Düz.
d. yir 11a/11
[=1]
düzenlik Rahatlık, asayiş, dirlik, intizam.
d. (dirlik ve düzenlik eyle-) 83a/04
d. eyle- 161b/02
d.+i (düzenligi) 121a/06
d.+i (düzenligi ol-) 57b/09
[=4]
düzenliklü İntizamlı, dirlikli.
d. 43a/14, 90b/11
[=2]
düzenliksüz İntizamsız, dirliksiz.
d. 44a/01, 44a/08, 197a/06, 230b/15
d. ol- 77a/09, 118a/10
[=6]
düzensüzlik Düzensizlik.
d.+e (düzensüzlige) 172b/02
[=1]
düzici Düzen, yapan.
d. (cevşen düzici) 105a/14
d. (ḳılıç düzici) 186a/01
d. (zencīr düzici) 131b/07
[=3]
düzüci *bk.* düzici
d. (şīnī düzüci) 157b/15
d. (silāḥ düzüci) 140a/01

d. (zirih düzüci) 130b/15
[=3]
düzül- *edilgen f.* Dizilmek.
d.-miş 149b/12, 166a/01, 227b/04, 228b/05
d.-miş ol- 118b/06, 106b/06, 228b/07
d.-se 227a/03
[=8]

E

eb (Ar.) Baba.
e. 7a/08
[=1]
ebleh (Ar.) Akılsız, budala, bön.
e. 24a/03
e. kişi 12b/03, 126a/13
e. ol- 148b/05
[=4]
ebrīşüm (Far.) İbrişim, bükülmüş ipekten iplik.
e. 19b/08, 19b/08, 117b/08, 118a/03, 121a/07
e. (dībā-yı ebrīşüm) 121b/09
e.+den 118a/02, 123b/15, 153b/06, 201a/10
e.+ile 118a/02
[=11]
ebrūşim *bk.* ebrīşüm
e. 178b/07
e.+den 186b/05
[=2]
Ebū Bekir (Ar.) Hz. Ebu Bekir, ilk halife.
E. 12b/10, 12b/12, 13a/02, 13a/08
E. (Ṣıddīḳı raḍıyallāhu ‘anhumā) 12b/09
E. (yā Ebū Bekir) 13a/05
E.+den 12b/10, 13a/05
E. raḍıyallāhu ‘anhu ḥazreti 13a/02
E. Sıddīḳ 18a/01
[=10]
Ebū Cehl (Ar.) Hz. Muhammed’in ve İslam’ın azılı düşmanlarından biri.
E. 6b/13, 6b/15
[=2]
Ebū Ḥureyre (Ar.) Çok hadis rivayet etmesiyle tanınan sahabi.
E. raḍıyallāhu ‘anhu 73a/03
[=1]
ecel (Ar.) Ölüm zamanı, ömrün son demi.
e. 142b/07
e.+i 193a/10
e.+i gel- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 34b/07, 36b/14, 37b/13, 51b/11
e.+i yaḳın gel- 79a/07, 80b/08, 87b/14, 120b/05, 135b/11, 138a/04, 146a/04, 150a/04, 161b/13, 164b/02, 165b/14, 177a/13, 192a/09, 192b/05, 192b/14, 193a/08, 197b/11, 202a/02, 223a/07, 228a/06
e.+i yaḳın ol- 18a/01, 18a/01, 40b/15, 64b/06, 97a/10, 133b/02, 193a/13
e. iriş- 17a/08, 176b/03
e. yetiş- 84b/04
[=40]
edam’allāhu devletehū (Ar.) Allah onun devletini daim etsin anlamında bir dua.
e. 2b/04
[=1]
edeb (Ar.) Güzel ahlak, nezaket, iyi terbiye.
e. 14a/04, 230b/15
e. (‘ilm ü edeb) 81b/05, 209a/01
e.+e 130a/08, 169b/15, 231a/06
e.+i 14a/08
e.-i sā’il 14b/13
e.+inüŋ 13a/14
e. kitābı 204b/10
e. ögredici 130b/15
e. ögredici kişi 123a/06
[=13]
edeblü Edepli, terbiyeli, güzel ahlâklı.
e. ol- 130a/06, 130a/07, 218a/04
[=3]
edīb (Ar.) Edepli, terbiyeli.
e. 4b/02, 184b/07
[=2]
ednā (Ar.) En alçak, en aşağı.
e. 184b/15, 230b/15
e. kimse 87b/13, 172a/04
e. kişi 94a/08, 149a/10, 172a/04
e. ve esfel kişi 149a/09
[=8]
edük Ayakkabı, pabuç.
e. 15b/09, 64a/05, 64a/12, 186a/14

e.+i (edügi) 15b/08, 64a/06, 64a/07, 64a/09
e.+ile (edüg-ile) 64a/06
e.+ine (edügine) 217b/02
[=10]
ef'āl (Ar.) Fiiller, işler, hareketler, eylemler.
e.+inden 4b/12, 5b/06
[=2]
efendi (Yun. *efentis*) Sahip, iye.
e.+si 159a/08
e.+sine 7a/02
[=2]
efkār (Ar.) Fikirler, düşünceler.
e. it- 58a/13
[=1]
efsūn (Far.) Büyü, sihir.
e. 7a/11, 28a/06, 215a/05
e.+ıla (efsūn-ıla) 28a/08
e. it- 18a/01, 28a/04, 28a/05, 28a/06
[=8]
eftīmūn (Far.) Eftimon.
e. 150b/02
[=1]
eger (Far.) Eger, şayet, veya, ve yahut.
e. 5b/04, 5b/05, 7b/03, 9b/02, 9b/03, 9b/05, 9b/06, 9b/07, 9b/10, 9b/13, 10a/01, 10a/03, 10a/05, 10a/05, 10a/06, 10a/08, 10a/11, 10a/13, 10b/01, 10b/04, 10b/05, 10b/07, 10b/08, 10b/10, 10b/11, 10b/12, 10b/14, 10b/15, 11a/01, 11a/03, 11a/05, 11a/10, 11a/11, 11a/11, 11a/12, 11a/13, 11a/13, 11a/14, 11a/15, 11b/01, 11b/02, 11b/02, 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/06, 11b/06, 11b/07, 11b/08, 11b/08, 11b/10, 11b/11, 11b/12, 11b/13, 11b/14, 12a/08, 12a/14, 12b/01, 12b/02, 12b/03, 12b/14, 13a/10, 13b/03, 13b/05, 13b/06, 13b/07, 13b/09, 13b/15, 14a/02, 14a/13, 14a/15, 14b/03, 15a/02, 15a/03, 15a/04, 15a/05, 15b/09, 15b/10, 15b/10, 15b/11, 15b/11, 15b/13, 15b/15, 16a/02, 16a/03, 16a/04, 16a/06, 16a/07, 16a/08, 16a/10, 16a/11, 16a/12, 16a/15, 16b/02, 16b/04, 16b/06, 16b/06, 16b/08, 16b/09, 16b/10, 16b/11, 16b/15, 17a/01, 17a/03, 17a/05, 17a/06, 17a/07, 17a/07, 17a/08, 17a/13, 17b/01, 17b/02, 17b/03, 17b/04, 17b/05, 17b/06, 17b/09, 17b/10, 17b/11, 17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01

23a/06, 23a/08, 23a/08, 23a/09,
23a/09, 23a/12, 23a/13, 23a/15,
23b/01, 23b/01, 23b/02, 23b/03,
23b/04, 23b/05, 23b/06, 23b/07,
23b/09, 23b/10, 24a/04, 24a/06,
24a/07, 24a/08, 24a/08, 24a/09,
24a/13, 24a/14, 24a/15, 24b/01,
24b/04, 24b/07, 24b/11, 24b/12,
24b/13, 24b/14, 24b/14, 24b/15,
24b/15, 24b/15, 25a/01, 25a/01,
25a/02, 25a/03, 25a/04, 25a/05,
25a/07, 25a/08, 25a/09, 25a/10,
25a/11, 25a/12, 25a/13, 25a/14,
25a/15, 25a/15, 25b/01, 25b/02,
25b/02, 25b/03, 25b/04, 25b/06,
25b/07, 25b/08, 25b/09, 25b/10,
25b/11, 25b/13, 25b/13, 25b/14,
25b/15, 26a/01, 26a/02, 26a/03,
26a/03, 26a/05, 26a/05, 26a/06,
26a/08, 26a/09, 26a/10, 26a/11,
26a/13, 26a/14, 26a/15, 26b/01,
26b/02, 26b/03, 26b/05, 26b/06,
26b/07, 26b/08, 26b/10, 26b/10,
26b/11, 26b/12, 26b/13, 26b/14,
27a/01, 27a/03, 27a/04, 27a/06,
27a/06, 27a/09, 27a/10, 27a/14,
27a/15, 27b/01, 27b/01, 27b/03,
27b/05, 27b/08, 27b/09, 27b/10,
27b/15, 28a/06, 28a/08, 28a/09,
28a/11, 28a/12, 28a/14, 28b/02,
28b/03, 28b/03, 28b/04, 28b/05,
28b/07, 28b/07, 28b/09, 28b/10,
28b/15, 29a/01, 29a/03, 29a/03,
29a/04, 29a/05, 29a/05, 29a/08,
29a/11, 29a/11, 29a/12, 29a/13,
29a/14, 29a/15, 29b/01, 29b/02,
29b/04, 29b/04, 29b/06, 29b/06,
29b/07, 29b/07, 29b/10, 29b/13,
29b/13, 29b/14, 29b/14, 29b/15,
30a/01, 30a/02, 30a/04, 30a/05,
30a/06, 30a/06, 30a/08, 30a/09,
30a/12, 30a/13, 30a/14, 30b/01,
30b/02, 30b/03, 30b/04, 30b/05,
30b/07, 30b/08, 30b/09, 30b/11,
30b/12, 30b/12, 30b/13, 30b/15,
31a/01, 31a/03, 31a/04, 31a/05,
31a/05, 31a/06, 31a/07, 31a/08,
31a/09, 31a/10, 31a/13, 31a/13,
31a/13, 31b/01, 31b/05, 31b/07,
31b/09, 31b/10, 31b/11, 31b/12,
31b/13, 31b/15, 32a/01, 32a/02,
32a/04, 32a/06, 32a/06, 32a/07,
32a/09, 32a/10, 32a/11, 32a/12,
32a/14, 32a/14, 32b/03, 32b/04,
32b/06, 32b/07, 32b/08, 32b/09,
32b/10, 32b/11, 32b/13, 32b/14,
32b/14, 33a/01, 33a/04, 33a/05,
33a/06, 33a/07, 33a/07, 33a/08,
33a/10, 33a/11, 33a/12, 33a/13,
33a/14, 33a/15, 33b/01, 33b/01,
33b/02, 33b/03, 33b/04, 33b/04,
33b/05, 33b/06, 33b/06, 33b/07,
33b/08, 33b/08, 33b/09, 33b/09,
33b/10, 33b/11, 33b/12, 33b/13,
33b/14, 33b/15, 33b/15, 34a/01,
34a/03, 34a/03, 34a/04, 34a/06,
34a/07, 34a/08, 34a/09, 34a/10,
34a/11, 34a/13, 34a/14, 34b/02,
34b/05, 34b/08, 34b/09, 34b/10,
34b/11, 34b/12, 34b/14, 34b/15,
34b/15, 35a/01, 35a/02, 35a/03,
35a/04, 35a/04, 35a/04, 35a/05,
35a/07, 35a/09, 35a/11, 35a/11,
35a/11, 35a/12, 35a/15, 35b/01,
35b/03, 35b/08, 35b/09, 35b/12,
35b/14, 35b/15, 35b/15, 36a/01,
36a/02, 36a/03, 36a/04, 36a/05,
36a/06, 36a/07, 36a/12, 36a/15,
36b/03, 36b/04, 36b/05, 36b/06,
36b/07, 36b/08, 36b/10, 36b/10,
36b/10, 36b/11, 36b/13, 36b/13,
36b/14, 37a/01, 37a/06, 37a/07,
37a/07, 37a/09, 37a/10, 37a/11,
37b/01, 37b/02, 37b/03, 37b/04,
37b/05, 37b/06, 37b/07, 37b/08,
37b/09, 37b/10, 37b/12, 37b/13,
37b/14, 37b/15, 38a/01, 38a/02,
38a/03, 38a/04, 38a/05, 38a/06,
38a/07, 38a/09, 38a/13, 38a/14,
38a/15, 38b/01, 38b/02, 38b/09,
38b/10, 38b/12, 38b/13, 38b/13,
38b/14, 38b/15, 39a/01, 39a/02,
39a/03, 39a/04, 39a/05, 39a/07,
39a/08, 39a/09, 39a/11, 39a/11,
39a/12, 39a/15, 39b/03, 39b/04,
39b/05, 39b/06, 39b/07, 39b/08,
39b/10, 39b/11, 39b/12, 39b/14,
40a/01, 40a/02, 40a/03, 40a/04,
40a/04, 40a/05, 40a/05, 40a/06,
40a/06, 40a/07, 40a/09, 40a/10,

40a/10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40a/14, 40b/01, 40b/04, 40b/05, 40b/06, 40b/07, 40b/08, 40b/09, 40b/10, 40b/11, 40b/12, 40b/13, 40b/14, 40b/15, 41a/01, 41a/02, 41a/03, 41a/04, 41a/06, 41a/07, 41a/08, 41a/10, 41a/11, 41a/12, 41a/14, 41b/04, 41b/05, 41b/06, 41b/07, 41b/08, 41b/09, 41b/10, 41b/11, 41b/12, 41b/13, 41b/15, 42a/01, 42a/02, 42a/03, 42a/03, 42a/05, 42a/10, 42a/14, 42a/14, 42b/01, 42b/02, 42b/04, 42b/09, 42b/09, 42b/15, 43a/01, 43a/02, 43a/03, 43a/05, 43a/06, 43a/06, 43a/15, 43b/01, 43b/03, 43b/04, 44a/03, 44a/04, 44a/06, 44a/08, 44a/08, 44a/10, 44a/12, 44a/14, 44a/15, 44b/01, 44b/02, 44b/02, 44b/03, 44b/04, 44b/05, 44b/06, 44b/08, 44b/09, 44b/14, 44b/15, 45a/02, 45a/03, 45a/05, 45a/07, 45a/09, 45a/09, 45a/10, 45a/12, 45a/13, 45a/14, 45a/15, 45b/01, 45b/01, 45b/03, 45b/05, 45b/06, 45b/06, 45b/07, 45b/08, 45b/08, 45b/09, 45b/11, 45b/11, 45b/13, 45b/14, 45b/15, 46a/01, 46a/02, 46a/02, 46a/03, 46a/05, 46a/06, 46a/08, 46a/08, 46a/09, 46a/12, 46a/13, 46a/14, 46a/15, 46b/03, 46b/06, 46b/07, 46b/09, 46b/10, 46b/11, 46b/15, 47a/03, 47a/04, 47a/04, 47a/05, 47a/08, 47a/11, 47a/12, 47a/13, 47a/14, 47b/03, 47b/05, 47b/07, 47b/07, 47b/07, 47b/08, 47b/09, 47b/11, 47b/14, 48a/01, 48a/02, 48a/03, 48a/05, 48a/06, 48a/07, 48a/07, 48a/09, 48a/11, 48a/12, 48a/12, 48a/14, 48b/03, 48b/04, 48b/04, 48b/08, 48b/09, 48b/10, 48b/11, 48b/11, 48b/12, 48b/15, 49a/03, 49a/04, 49a/05, 49a/06, 49a/06, 49a/07, 49a/08, 49a/08, 49a/09, 49a/09, 49a/10, 49a/10, 49a/11, 49a/11, 49a/12, 49a/13, 49a/13, 49a/14, 49a/14, 49a/15, 49a/15, 49b/01, 49b/04, 49b/04, 49b/05, 49b/05, 49b/07, 49b/07, 49b/08, 49b/09, 49b/09, 49b/11, 49b/11, 49b/12, 49b/12, 49b/13, 49b/14, 49b/15, 49b/15, 50a/09, 50a/11, 50a/12, 50a/13, 50a/14, 50b/05, 50b/06, 50b/08, 50b/09, 50b/10, 50b/11, 50b/12, 50b/13, 50b/14, 50b/14, 50b/15, 51a/01, 51a/02, 51a/03, 51a/04, 51a/05, 51a/06, 51a/06, 51a/08, 51a/08, 51a/10, 51a/11, 51a/11, 51a/12, 51b/02, 51b/03, 51b/03, 51b/07, 51b/09, 51b/10, 51b/11, 51b/12, 51b/13, 51b/15, 52a/04, 52a/07, 52a/09, 52a/10, 52a/11, 52a/12, 52a/12, 52b/01, 52b/02, 52b/03, 52b/03, 52b/04, 52b/05, 52b/06, 52b/08, 52b/08, 52b/09, 52b/10, 52b/11, 52b/11, 52b/12, 52b/13, 53a/02, 53a/03, 53a/06, 53a/07, 53a/13, 53a/13, 53a/14, 53b/01, 53b/02, 53b/03, 53b/04, 53b/05, 53b/05, 53b/08, 53b/09, 53b/10, 53b/12, 53b/14, 53b/15, 54a/01, 54a/02, 54a/02, 54a/03, 54a/04, 54a/06, 54a/07, 54a/08, 54a/09, 54a/12, 54a/14, 54a/15, 54b/01, 54b/02, 54b/03, 54b/05, 54b/05, 54b/06, 54b/07, 54b/08, 54b/11, 54b/13, 54b/14, 54b/15, 55a/01, 55a/02, 55a/03, 55a/04, 55a/05, 55a/06, 55a/09, 55a/09, 55a/09, 55a/10, 55a/10, 55a/11, 55a/12, 55a/12, 55a/14, 55a/15, 55b/01, 55b/02, 55b/06, 55b/07, 55b/11, 55b/14, 55b/15, 56a/02, 56a/03, 56a/04, 56a/05, 56a/07, 56a/09, 56a/10, 56a/11, 56a/11, 56a/12, 56a/13, 56a/14, 56a/14, 56b/02, 56b/03, 56b/03, 56b/07, 56b/07, 56b/08, 56b/10, 56b/10, 56b/11, 56b/13, 56b/14, 56b/15, 57a/01, 57a/03, 57a/04, 57a/05, 57a/06, 57a/07, 57a/09, 57a/10, 57a/11, 57b/02, 57b/03, 57b/03, 57b/05, 57b/07, 57b/09, 57b/10, 57b/11, 57b/12, 57b/13, 58a/01, 58a/01, 58a/02, 58a/03, 58a/04, 58a/05, 58a/06, 58a/08, 58a/09, 58a/10, 58a/12, 58a/15, 58a/15, 58b/02, 58b/02, 58b/03, 58b/05, 58b/05, 58b/06, 58b/09,

58b/10, 58b/11, 58b/12, 58b/13, 58b/14, 59a/02, 59a/03, 59a/04, 59a/05, 59a/06, 59a/07, 59a/08, 59a/09, 59a/10, 59a/11, 59a/12, 59a/13, 59a/13, 59a/14, 59b/01, 59b/02, 59b/03, 59b/04, 59b/06, 59b/07, 59b/08, 59b/09, 59b/12, 59b/12, 59b/13, 59b/14, 59b/15, 60a/01, 60a/02, 60a/03, 60a/04, 60a/05, 60a/05, 60a/06, 60a/08, 60a/09, 60a/11, 60a/12, 60a/14, 60a/14, 60b/02, 60b/03, 60b/04, 60b/05, 60b/05, 60b/08, 60b/09, 60b/10, 60b/11, 60b/14, 60b/15, 61a/01, 61a/02, 61a/03, 61a/04, 61a/05, 61a/06, 61a/07, 61a/09, 61a/13, 61a/15, 61a/15, 61b/02, 61b/05, 61b/06, 61b/06, 61b/08, 61b/10, 61b/11, 61b/12, 61b/13, 61b/14, 61b/15, 61b/15, 62a/01, 62a/03, 62a/03, 62a/05, 62a/05, 62a/06, 62a/07, 62a/08, 62a/09, 62a/09, 62a/10, 62a/11, 62a/12, 62a/13, 62a/14, 62a/15, 62b/01, 62b/02, 62b/03, 62b/04, 62b/05, 62b/06, 62b/07, 62b/08, 62b/08, 62b/09, 62b/10, 62b/11, 62b/11, 62b/12, 62b/14, 62b/15, 63a/02, 63a/03, 63a/04, 63a/05, 63a/05, 63a/06, 63a/06, 63a/07, 63a/08, 63a/09, 63a/10, 63a/11, 63a/11, 63a/13, 63a/15, 63b/02, 63b/02, 63b/04, 63b/05, 63b/08, 63b/08, 63b/09, 63b/09, 63b/10, 63b/10, 63b/11, 63b/12, 63b/12, 63b/13, 63b/14, 64a/02, 64a/03, 64a/04, 64a/06, 64a/07, 64a/07, 64a/08, 64a/08, 64a/09, 64a/10, 64a/10, 64a/12, 64a/14, 64a/14, 64a/15, 64b/01, 64b/02, 64b/03, 64b/04, 64b/05, 64b/05, 64b/06, 64b/07, 64b/07, 64b/08, 64b/08, 64b/09, 64b/13, 64b/14, 64b/15, 65a/01, 65a/04, 65a/06, 65a/07, 65a/08, 65a/09, 65a/12, 65a/13, 65a/15, 65b/02, 65b/03, 65b/04, 65b/08, 65b/09, 65b/11, 65b/11, 65b/12, 65b/14, 65b/15, 66a/01, 66a/02, 66a/03, 66a/05, 66a/06, 66a/07, 66a/09, 66a/09, 66a/10, 66a/11, 66a/12, 66a/14, 66b/03, 66b/04, 66b/05, 66b/07, 66b/09, 66b/09, 66b/10, 66b/10, 66b/13, 66b/14, 66b/15, 67a/01, 67a/02, 67a/04, 67a/04, 67a/05, 67a/06, 67a/12, 67b/01, 67b/04, 67b/05, 67b/06, 67b/06, 67b/07, 67b/08, 67b/09, 67b/10, 67b/11, 67b/13, 68a/03, 68a/03, 68a/03, 68a/05, 68a/10, 68b/01, 68b/03, 68b/04, 68b/05, 68b/06, 68b/07, 68b/08, 68b/10, 68b/10, 68b/11, 68b/15, 69a/01, 69a/02, 69a/04, 69a/05, 69a/06, 69a/07, 69a/08, 69a/10, 69a/11, 69a/11, 69a/12, 69a/13, 69a/14, 69a/14, 69a/15, 69a/15, 69b/01, 69b/02, 69b/02, 69b/03, 69b/03, 69b/04, 69b/04, 69b/05, 69b/06, 69b/07, 69b/08, 69b/09, 69b/11, 69b/11, 69b/12, 69b/15, 70a/01, 70a/05, 70a/06, 70a/09, 70a/10, 70a/12, 70a/13, 70a/14, 70a/15, 70b/01, 70b/02, 70b/03, 70b/04, 70b/04, 70b/05, 70b/09, 70b/11, 70b/11, 70b/11, 70b/11, 70b/12, 70b/12, 70b/12, 70b/13, 70b/13, 71a/01, 71a/02, 71a/03, 71a/03, 71a/04, 71a/04, 71a/07, 71a/08, 71a/08, 71a/09, 71a/10, 71a/11, 71a/12, 71a/13, 71b/04, 71b/04, 71b/05, 71b/07, 71b/08, 71b/09, 71b/11, 71b/12, 71b/14, 71b/15, 72a/01, 72a/02, 72a/05, 72a/06, 72a/08, 72a/09, 72a/10, 72a/10, 72a/11, 72a/12, 72a/13, 72a/13, 72a/14, 72a/15, 72b/01, 72b/01, 72b/01, 72b/04, 72b/05, 72b/06, 72b/08, 72b/09, 72b/11, 72b/12, 72b/13, 73a/04, 73a/05, 73a/06, 73a/07, 73a/07, 73a/08, 73a/09, 73a/10, 73a/11, 73a/12, 73a/12, 73a/13, 73a/14, 73a/15, 73b/01, 73b/02, 73b/04, 73b/05, 73b/09, 73b/10, 73b/11, 73b/11, 73b/12, 73b/13, 73b/14, 73b/15, 73b/15, 74a/01, 74a/03, 74a/06, 74a/08, 74a/09, 74a/09, 74a/11, 74a/12, 74a/14, 74b/02, 74b/03, 74b/04, 74b/09, 74b/10, 74b/13, 74b/15, 74b/15, 75a/01, 75a/03, 75a/04,

75a/06, 75a/07, 75a/08, 75a/09,
75a/10, 75a/11, 75a/11, 75a/12,
75a/13, 75a/13, 75a/15, 75b/01,
75b/03, 75b/05, 75b/06, 75b/09,
75b/10, 75b/11, 75b/12, 75b/13,
76a/01, 76a/02, 76a/04, 76a/06,
76a/10, 76a/11, 76a/13, 76a/14,
76a/15, 76b/01, 76b/03, 76b/03,
76b/04, 76b/04, 76b/06, 76b/06,
76b/07, 76b/08, 76b/09, 76b/10,
76b/11, 76b/11, 76b/12, 76b/14,
76b/14, 76b/15, 77a/01, 77a/03,
77a/05, 77a/06, 77a/07, 77a/09,
77a/10, 77a/11, 77a/12, 77a/13,
77a/14, 77a/15, 77b/01, 77b/02,
77b/03, 77b/04, 77b/04, 77b/05,
77b/06, 77b/06, 77b/07, 77b/07,
77b/08, 77b/08, 77b/09, 77b/10,
77b/12, 77b/13, 77b/14, 78a/01,
78a/03, 78a/05, 78a/06, 78a/07,
78a/08, 78a/09, 78a/14, 78b/07,
78b/10, 78b/10, 78b/10, 78b/14,
78b/15, 79a/01, 79a/04), 79a/05,
79a/06, 79a/07, 79a/08, 79a/09,
79a/12, 79a/14, 79a/14, 79b/01,
79b/02, 79b/03, 79b/04, 79b/05,
79b/07, 79b/08, 79b/09, 79b/14,
79b/15, 80a/01, 80a/02, 80a/03,
80a/07, 80a/09, 80a/09, 80a/10,
80a/11, 80a/12, 80a/13, 80a/14,
80a/14, 80a/15, 80b/02, 80b/03,
80b/05, 80b/06, 80b/07, 80b/07,
80b/08, 80b/09, 80b/10, 80b/11,
80b/11, 80b/12, 80b/13, 80b/14,
80b/15, 81a/04, 81a/05, 81a/06,
81a/09, 81a/10, 81a/12, 81a/14,
81b/01, 81b/02, 81b/03, 81b/04,
81b/04, 81b/05, 81b/06, 81b/09,
81b/10, 81b/11, 81b/12, 81b/14,
82a/01, 82a/03, 82a/04, 82a/06,
82a/08, 82a/11, 82a/12, 82a/12,
82a/13, 82a/14, 82a/15, 82b/01,
82b/02, 82b/03, 82b/05, 82b/05,
82b/06, 82b/07, 82b/08, 82b/10,
83a/03, 83a/06, 83a/08, 83a/09,
83b/02, 83b/03, 83b/04, 83b/05,
83b/07, 83b/07, 83b/08, 83b/09,
83b/09, 83b/10, 83b/11, 83b/13,
83b/14, 83b/15, 84a/01, 84a/02,
84a/03, 84a/03, 84a/06, 84a/07,
84a/07, 84a/12, 84b/03, 84b/04,
84b/05, 84b/07, 84b/10, 84b/11,
84b/11, 84b/13, 84b/14, 84b/15,
85a/01, 85a/06, 85a/06, 85a/08,
85a/09, 85a/09, 85a/10, 85a/11,
85a/13, 85a/14, 85a/15, 85a/15,
85b/02, 85b/04, 85b/04, 85b/05,
85b/07, 85b/11, 85b/12, 85b/13,
85b/14, 86a/01, 86a/01, 86a/01,
86a/05, 86a/06, 86a/06, 86a/09,
86a/10, 86a/12, 86b/02, 86b/03,
86b/06, 86b/07, 86b/10, 86b/12,
86b/12, 86b/14, 86b/14, 86b/15,
86b/15, 87a/01, 87a/02, 87a/03,
87a/04, 87a/05, 87a/05, 87a/06,
87a/07, 87a/08, 87a/09, 87a/09,
87a/10, 87a/11, 87a/12, 87a/13,
87a/14, 87a/15, 87b/01, 87b/02,
87b/03, 87b/03, 87b/05, 87b/06,
87b/07, 87b/07, 87b/08, 87b/08,
87b/08, 87b/09, 87b/09, 87b/10,
87b/11, 87b/12, 87b/12, 87b/13,
87b/14, 87b/15, 87b/15, 88a/01,
88a/02, 88a/03, 88a/03, 88a/04,
88a/05, 88a/06, 88a/09, 88a/10,
88a/12, 88a/13, 88a/15, 88b/03,
88b/04, 88b/07, 88b/10, 88b/11,
88b/12, 88b/14, 88b/15, 89a/02,
89a/03, 89a/05, 89a/06, 89a/07,
89a/08, 89a/09, 89a/12, 89a/14,
89a/14, 89a/15, 89b/01, 89b/01,
89b/02, 89b/05, 89b/05, 89b/06,
89b/07, 89b/08, 89b/08, 89b/09,
89b/12, 89b/13, 89b/14, 89b/15,
90a/01, 90a/01, 90a/02, 90a/02,
90a/04, 90a/05, 90a/07, 90a/07,
90a/09, 90a/10, 90a/11, 90a/12,
90b/01, 90b/04, 90b/07, 90b/08,
90b/08, 90b/09, 90b/10, 90b/10,
90b/13, 90b/14, 90b/15, 91a/01,
91a/03, 91a/04, 91a/04, 91a/06,
91a/07, 91a/07, 91a/08, 91a/10,
91a/11, 91a/13, 91a/14, 91a/14,
91b/01, 91b/01, 91b/02, 91b/05,
91b/06, 91b/07, 91b/07, 91b/07,
91b/08, 91b/09, 91b/10, 91b/11,
91b/11, 91b/12, 91b/14, 92a/01,
92a/02, 92a/02, 92a/03, 92a/03,
92a/04, 92a/06, 92a/06, 92a/07,
92a/08, 92a/08, 92a/09, 92a/09,

92a/10, 92a/11, 92a/12, 92a/15,
92b/01, 92b/03, 92b/03, 92b/05,
92b/06, 92b/06, 92b/09, 92b/10,
92b/11, 92b/11, 92b/14, 93a/01,
93a/03, 93a/05, 93a/06, 93a/07,
93a/07, 93a/11, 93a/11, 93a/11,
93a/12, 93a/12, 93a/13, 93a/15,
93b/01, 93b/05, 93b/07, 93b/09,
93b/10, 93b/12, 93b/13, 93b/14,
93b/15, 94a/01, 94a/02, 94a/06,
94a/07, 94a/10, 94a/11, 94a/13,
94a/14, 94a/14, 94b/02, 94b/04,
94b/05, 94b/06, 94b/07, 94b/07,
94b/08, 94b/09, 94b/10, 94b/12,
94b/12, 95a/04, 95a/05, 95a/08,
95a/10, 95a/11, 95a/14, 95b/01,
95b/02, 95b/03, 95b/03, 95b/05,
95b/06, 95b/07, 95b/10, 95b/12,
95b/12, 95b/15, 96a/01, 96a/02,
96a/03, 96a/04, 96a/05, 96a/06,
96a/07, 96a/13, 96a/15, 96a/15,
96b/01, 96b/02, 96b/04, 96b/05,
96b/07, 96b/07, 96b/09, 96b/10,
96b/11, 96b/12, 96b/12, 97a/01,
97a/01, 97a/05, 97a/09, 97a/09,
97a/10, 97a/10, 97a/14, 97a/15,
97b/05, 97b/05, 97b/06, 97b/10,
97b/10, 97b/11, 97b/12, 97b/13,
97b/15, 97b/15, 98a/01, 98a/04,
98a/06, 98a/07, 98a/08, 98a/09,
98a/13, 98a/14, 98a/15, 98b/01,
98b/02, 98b/03, 98b/04, 98b/07,
98b/08, 98b/09, 98b/10, 98b/10,
98b/11, 98b/11, 98b/12, 98b/12,
98b/13, 98b/13, 99a/01, 99a/01,
99a/02, 99a/03, 99a/04, 99a/07,
99a/08, 99a/09, 99a/10, 99a/11,
99a/13, 99a/14, 99a/15, 99b/02,
99b/02, 99b/03, 99b/11, 99b/13,
99b/13, 99b/14, 99b/15, 100a/01,
100a/02, 100a/03, 100a/03,
100a/05, 100a/08, 100a/09,
100a/11, 100a/13, 100a/14,
100a/15, 100b/03, 100b/04,
100b/08, 100b/09, 100b/10,
100b/10, 100b/12, 100b/13,
100b/14, 100b/15, 101a/01,
101a/02, 101a/03, 101a/03,
101a/03, 101a/03, 101a/05,
101a/07, 101a/08, 101a/12,
101a/13, 101a/13, 101a/15,
101b/01, 101b/04, 101b/05,
101b/05, 101b/06, 101b/06,
101b/07, 101b/09, 101b/14,
101b/15, 102a/01, 102a/02,
102a/05, 102a/05, 102a/08,
102a/11, 102a/12, 102a/13,
102a/14, 102a/15, 102a/15,
102b/01, 102b/02, 102b/04,
102b/05, 102b/05, 102b/06,
102b/12, 102b/13, 102b/14,
102b/15, 103a/02, 103a/03,
103a/04, 103a/04, 103a/05,
103a/06, 103a/07, 103a/08,
103a/09, 103a/10, 103a/11,
103a/12, 103a/13, 103a/14,
103a/15, 103b/01, 103b/01,
103b/02, 103b/02, 103b/03,
103b/04, 103b/04, 103b/05,
103b/06, 103b/09, 103b/11,
103b/12, 103b/14, 103b/15,
104a/01, 104a/02, 104a/03,
104a/04, 104a/05, 104a/06,
104a/07, 104a/08, 104a/09,
104a/13, 104a/14, 104b/01,
104b/01, 104b/03, 104b/04,
104b/05, 104b/06, 104b/07,
104b/09, 104b/10, 104b/11,
104b/12, 104b/14, 104b/14,
105a/01, 105a/02, 105a/02,
105a/03, 105a/04, 105a/05,
105a/09, 105a/10, 105a/10,
105a/14, 105b/01, 105b/01,
105b/02, 105b/04, 105b/05,
105b/07, 105b/09, 105b/10,
105b/10, 105b/11, 105b/12,
105b/13, 105b/13, 105b/14,
105b/15, 105b/15, 106a/01,
106a/03, 106a/04, 106a/05,
106a/06, 106a/08, 106a/09,
106a/10, 106a/11, 106a/11,
106a/12, 106a/13, 106a/13,
106a/14, 106a/14, 106a/15,
106b/01, 106b/02, 106b/03,
106b/04, 106b/05, 106b/05,
106b/08, 106b/10, 106b/11,
106b/12, 106b/12, 106b/15,
106b/16, 107a/01, 107a/02,
107a/05, 107a/06, 107a/06,
107a/06, 107a/06, 107a/07,

107a/07, 107a/08, 107a/11, 113a/01, 113a/02, 113a/04,
107a/12, 107a/12, 107a/13, 113a/06, 113a/07, 113a/08,
107b/01, 107b/03, 107b/03, 113a/09, 113a/10, 113a/11,
107b/04, 107b/07, 107b/08, 113a/12, 113a/13, 113b/01,
107b/08, 107b/09, 107b/10, 113b/02, 113b/03, 113b/04,
107b/11, 107b/11, 107b/14, 113b/05, 113b/06, 113b/07,
107b/14, 107b/15, 108a/01, 113b/07, 113b/08, 113b/09,
108a/02, 108a/03, 108a/03, 113b/10, 113b/10, 114a/03,
108a/05, 108a/05, 108a/05, 114a/04, 114a/05, 114a/05,
108a/05, 108a/08, 108a/09, 114a/06, 114a/07, 114a/08,
108a/09, 108a/10, 108a/11, 114a/09, 114a/09, 114a/10,
108a/12, 108a/12, 108a/13, 114a/11, 114a/12, 114a/14,
108a/14, 108a/14, 108a/15, 114a/15, 114b/01, 114b/02,
108a/15, 108b/03, 108b/04, 114b/05, 114b/08, 114b/09,
108b/05, 108b/05, 108b/06, 114b/10, 114b/13, 114b/14,
108b/06, 108b/07, 108b/08, 114b/15, 115a/02, 115a/03,
108b/09, 108b/10, 108b/11, 115a/04, 115a/05, 115a/06,
108b/12, 108b/13, 108b/13, 115a/07, 115a/11, 115a/12,
108b/14, 108b/15, 109a/03, 115a/12, 115a/13, 115a/14,
109a/04, 109a/04, 109a/04, 115a/15, 115a/15, 115b/01,
109a/05, 109a/07, 109a/08, 115b/03, 115b/03, 115b/04,
109a/09, 109a/10, 109a/12, 115b/05, 115b/07, 115b/07,
109a/13, 109a/15, 109a/15, 115b/08, 115b/09, 115b/10,
109b/01, 109b/05, 109b/06, 115b/11, 115b/11, 115b/13,
109b/07, 109b/08, 109b/09, 115b/14, 116a/01, 116a/01,
109b/10, 109b/11, 109b/11, 116a/03, 116a/04, 116a/05,
109b/15, 110a/01, 110a/02, 116a/06, 116a/06, 116a/07,
110a/04, 110a/05, 110a/05, 116a/08, 116a/09, 116a/09,
110a/06, 110a/07, 110a/09, 116a/10, 116a/11, 116a/11,
110a/09, 110a/12, 110a/13, 116a/12, 116a/13, 116a/14,
110a/14, 110a/15, 110a/15, 116a/15, 116b/02, 116b/04,
110b/01, 110b/02, 110b/03, 116b/05, 116b/08, 116b/08,
110b/06, 110b/08, 110b/09, 116b/11, 116b/13, 116b/14,
110b/10, 110b/11, 110b/11, 116b/15, 117a/01, 117a/02,
110b/12, 111a/01, 111a/02, 117a/03, 117a/04, 117a/05,
111a/03, 111a/04, 111a/04, 117a/06, 117a/06, 117a/07,
111a/06, 111a/08, 111a/08, 117a/08, 117a/10, 117a/11,
111a/09, 111a/10, 111a/12, 117a/11, 117a/13, 117a/14,
111a/13, 111a/15, 111b/01, 117a/15, 117a/15, 117b/01,
111b/06, 111b/11, 111b/13, 117b/01, 117b/02, 117b/05,
111b/14, 112a/01, 112a/03, 117b/06, 117b/07, 117b/07,
112a/04, 112a/05, 112a/06, 117b/08, 117b/09, 117b/11,
112a/06, 112a/07, 112a/08, 117b/12, 117b/13, 117b/13,
112a/11, 112a/12, 112a/13, 117b/14, 117b/14, 117b/15,
112a/14, 112b/01, 112b/01, 118a/01, 118a/02, 118a/03,
112b/01, 112b/02, 112b/02, 118a/04, 118a/05, 118a/07,
112b/03, 112b/04, 112b/04, 118a/07, 118a/08, 118a/09,
112b/05, 112b/07, 112b/08, 118a/09, 118a/10, 118a/10,
112b/08, 112b/09, 112b/11, 118a/11, 118a/12, 118a/13,
112b/12, 112b/12, 112b/13, 118a/14, 118a/15, 118b/03,

118b/05, 118b/07, 118b/07, 124b/09, 124b/09, 124b/10,
118b/08, 118b/08, 118b/09, 124b/11, 124b/13, 124b/14,
118b/11, 118b/11, 118b/13, 124b/14, 124b/15, 125a/01,
118b/15, 119a/01, 119a/02, 125a/02, 125a/02, 125a/03,
119a/04, 119a/04, 119a/05, 125a/04, 125a/04, 125a/05,
119a/05, 119a/06, 119a/07, 125a/05, 125a/06, 125a/07,
119a/08, 119a/10, 119a/12, 125a/08, 125a/08, 125a/09,
119a/14, 119a/15, 119b/01, 125a/10, 125a/11, 125a/12,
119b/02, 119b/02, 119b/07, 125a/12, 125a/13, 125a/14,
119b/09, 119b/10, 119b/06, 125b/04, 125b/08, 125b/10,
120a/11, 120a/13, 120a/14, 125b/10, 125b/14, 125b/14,
120a/15, 120b/01, 120b/02, 126a/02, 126a/04, 126a/05,
120b/02, 120b/03, 120b/04, 126a/06, 126a/06, 126a/07,
120b/05, 120b/07, 120b/07, 126a/07, 126a/08, 126a/10,
120b/08, 120b/10, 120b/11, 126a/10, 126a/11, 126a/12,
120b/12, 120b/13, 121a/01, 126a/12, 126a/13, 126a/14,
121a/02, 121a/02, 121a/03, 126a/15, 126b/01, 126b/02,
121a/04, 121a/05, 121a/06, 126b/02, 126b/03, 126b/04,
121a/07, 121a/07, 121b/01, 126b/04, 126b/04, 126b/05,
121b/01, 121b/02, 121b/03, 126b/06, 126b/07, 126b/08,
121b/04, 121b/05, 121b/05, 126b/08, 126b/08, 126b/10,
121b/06, 121b/07, 121b/07, 126b/11, 126b/13, 127a/01,
121b/08, 121b/08, 121b/10, 127a/02, 127a/05, 127a/06,
121b/11, 121b/12, 121b/13, 127a/07, 127a/07, 127a/08,
121b/14, 121b/14, 122a/01, 127a/09, 127a/09, 127a/09,
122a/01, 122a/02, 122a/02, 127a/10, 127a/12, 127a/13,
122a/04, 122a/07, 122a/07, 127a/14, 127a/14, 127a/15,
122a/08, 122a/09, 122a/11, 127b/01, 127b/02, 127b/02,
122a/13, 122a/14, 122a/15, 127b/03, 127b/04, 127b/05,
122b/01, 122b/01, 122b/02, 127b/06, 127b/06, 127b/07,
122b/03, 122b/04, 122b/07, 127b/07, 127b/08, 127b/11,
122b/08, 122b/09, 122b/11, 127b/11, 127b/12, 127b/13,
122b/15, 123a/02, 123a/03, 127b/13, 127b/14, 127b/14,
123a/07, 123a/08, 123a/10, 127b/15, 128a/02, 128a/03,
123a/11, 123a/12, 123a/13, 128a/04, 128a/06, 128a/08,
123a/14, 123a/15, 123a/15, 128a/09, 128a/10, 128a/11,
123a/15, 123b/01, 123b/02, 128a/11, 128a/12, 128a/12,
123b/02, 123b/03, 123b/04, 128a/13, 128a/14, 128a/15,
123b/05, 123b/05, 123b/06, 128b/01, 128b/01, 128b/02,
123b/07, 123b/08, 123b/09, 128b/03, 128b/03, 128b/04,
123b/09, 123b/12, 123b/13, 128b/04, 128b/05, 128b/06,
123b/13, 123b/15, 123b/15, 128b/07, 128b/07, 128b/08,
124a/01, 124a/02, 124a/03, 128b/08, 128b/09, 128b/10,
124a/03, 124a/03, 124a/04, 128b/11, 128b/12, 128b/13,
124a/08, 124a/09, 124a/09, 128b/13, 128b/14, 128b/14,
124a/10, 124a/10, 124a/10, 129a/02, 129a/04, 129a/04,
124a/11, 124a/12, 124a/12, 129a/06, 129a/06, 129a/08,
124a/13, 124a/13, 124a/15, 129a/09, 129a/10, 129a/12,
124b/05, 124b/06, 124b/06, 129b/02, 129b/04, 129b/08,
124b/07, 124b/07, 124b/08, 129b/11, 129b/12, 129b/13,

129b/14, 129b/15, 130a/02, 136a/01, 136a/02, 136a/03,
130a/03, 130a/06, 130a/07, 136a/03, 136a/04, 136a/05,
130a/09, 130a/11, 130a/12, 136a/05, 136a/06, 136a/06,
130a/12, 130a/13, 130a/14, 136a/06, 136a/07, 136a/08,
130a/14, 130a/15, 130b/01, 136a/09, 136a/10, 136a/11,
130b/02, 130b/03, 130b/05, 136a/13, 136a/15, 136b/01,
130b/07, 130b/07, 130b/09, 136b/05, 136b/07, 136b/08,
130b/10, 130b/10, 130b/11, 136b/12, 136b/14, 136b/15,
130b/12, 131a/02, 131a/03, 137a/01, 137a/02, 137a/03,
131a/03, 131a/05, 131a/05, 137a/05, 137a/05, 137a/06,
131a/07, 131a/11, 131a/12, 137a/10, 137a/11, 137a/11,
131a/13, 131a/13, 131b/04, 137a/12, 137a/12, 137a/13,
131b/05, 131b/05, 131b/06, 137a/14, 137b/01, 137b/01,
131b/06, 131b/07, 131b/09, 137b/02, 137b/03, 137b/03,
131b/10, 131b/11, 131b/11, 137b/04, 137b/04, 137b/05,
131b/12, 131b/14, 131b/15, 137b/05, 137b/05, 137b/06,
132a/02, 132a/05, 132a/07, 137b/07, 137b/08, 137b/09,
132a/08, 132a/08, 132a/09, 137b/09, 137b/09, 137b/12,
132a/10, 132a/10, 132a/11, 137b/14, 137b/14, 137b/15,
132a/11, 132a/13, 132b/03, 138a/03, 138a/05, 138a/06,
132b/04, 132b/04, 132b/05, 138a/06, 138a/07, 138a/08,
132b/05, 132b/06, 132b/07, 138a/09, 138a/09, 138a/10,
132b/08, 132b/10, 132b/11, 138a/11, 138a/14, 138a/15,
132b/12, 132b/13, 132b/14, 138b/01, 138b/02, 138b/02,
132b/15, 133a/01, 133a/02, 138b/03, 138b/04, 138b/05,
133a/03, 133a/04, 133a/05, 138b/07, 138b/08, 138b/11,
133a/10, 133a/12, 133a/13, 138b/12, 138b/13, 138b/14,
133a/14, 133b/01, 133b/02, 139a/03, 139a/04, 139a/04,
133b/02, 133b/03, 133b/03, 139a/05, 139a/06, 139a/07,
133b/06, 133b/08, 133b/08, 139a/08, 139a/09, 139a/10,
133b/09, 133b/10, 133b/12, 139a/11, 139a/11, 139a/13,
133b/13, 133b/14, 133b/72, 139a/15, 139b/01, 139b/02,
134a/01, 134a/02, 134a/03, 139b/02, 139b/03, 139b/04,
134a/04, 134a/05, 134a/05, 139b/05, 139b/08, 139b/09,
134a/06, 134a/06, 134a/09, 139b/10, 139b/10, 139b/11,
134a/10, 134a/10, 134a/11, 139b/12, 139b/13, 139b/13,
134a/12, 134a/13, 134a/14, 139b/14, 140a/01, 140a/01,
134b/02, 134b/02, 134b/02, 140a/01, 140a/03, 140a/04,
134b/04, 134b/05, 134b/06, 140a/05, 140a/05, 140a/07,
134b/08, 134b/09, 134b/10, 140a/09, 140a/10, 140a/11,
134b/11, 134b/13, 134b/13, 140a/11, 140a/15, 140b/01,
135a/01, 135a/02, 135a/03, 140b/02, 140b/02, 140b/02,
135a/04, 135a/05, 135a/06, 140b/05, 140b/05, 140b/07,
135a/07, 135a/08, 135a/09, 140b/08, 140b/09, 140b/10,
135a/10, 135a/12, 135a/13, 140b/13, 140b/15, 141a/02,
135a/14, 135a/14, 135b/03, 141a/02, 141a/04, 141a/08,
135b/04, 135b/09, 135b/09, 141a/09, 141a/12, 141a/15,
135b/10, 135b/10, 135b/11, 141b/02, 141b/04, 141b/04,
135b/11, 135b/12, 135b/13, 141b/05, 141b/06, 141b/07,
135b/14, 135b/14, 135b/15, 141b/09, 141b/10, 141b/12,

141b/14, 141b/15, 142a/01, 142a/03, 142a/05, 142a/06, 142a/08, 142a/09, 142a/11, 142a/12, 142a/13, 142a/14, 142a/15, 142b/02, 142b/03, 142b/04, 142b/06, 142b/07, 142b/08, 142b/09, 142b/11, 142b/11, 142b/12, 142b/13, 142b/15, 143a/01, 143a/02, 143a/04, 143a/05, 143a/07, 143a/08, 143a/09, 143a/11, 143a/12, 143a/13, 143a/14, 143b/01, 143b/02, 143b/04, 143b/05, 143b/07, 143b/09, 143b/10, 143b/11, 143b/12, 143b/14, 144a/01, 144a/01, 144a/02, 144a/03, 144a/04, 144a/05, 144a/06, 144a/07, 144a/08, 144a/08, 144a/09, 144a/11, 144a/12, 144a/13, 144a/14, 144a/15, 144b/02, 144b/03, 144b/04, 144b/06, 144b/07, 144b/09, 144b/10, 144b/13, 144b/15, 145a/08, 145a/11, 145b/06, 145b/12, 145b/15, 146a/04, 146a/07, 146a/10, 146a/13, 146a/14, 146a/15, 146b/01, 146b/02, 146b/03, 146b/03, 146b/04, 146b/06, 146b/06, 146b/07, 146b/08, 146b/11, 146b/12, 146b/14, 147a/01, 147a/02, 147a/03, 147a/03, 147a/05, 147a/06, 147a/07, 147a/07, 147a/08, 147a/09, 147a/09, 147a/10, 147a/11, 147a/12, 147a/13, 147a/14, 147a/15, 147b/01, 147b/03, 147b/04, 147b/05, 147b/08, 147b/09, 147b/10, 147b/10, 147b/11, 147b/12, 147b/13, 147b/14, 147b/14, 147b/15, 148a/03, 148a/06, 148a/06, 148a/07, 148a/08, 148a/09, 148a/10, 148a/10, 148a/11, 148a/12, 148a/13, 148a/14, 148a/14, 148a/15, 148b/01, 148b/02, 148b/02, 148b/02, 148b/02, 148b/03, 148b/03, 148b/04, 148b/05, 148b/06, 148b/07, 148b/08, 148b/09, 148b/09, 148b/12, 148b/14, 148b/14, 148b/15, 149a/01, 149a/02, 149a/06, 149a/07, 149a/10, 149a/12, 149a/12, 149a/14, 149a/15, 149b/01, 149b/02, 149b/03, 149b/04, 149b/04, 149b/05, 149b/06, 149b/07, 149b/08, 149b/09, 149b/11, 149b/13, 149b/14, 149b/14, 150a/02, 150a/03, 150a/04, 150a/06, 150a/11, 150a/11, 150a/12, 150b/01, 150b/02, 150b/04, 150b/05, 150b/05, 150b/06, 150b/07, 150b/09, 150b/10, 150b/11, 150b/12, 150b/13, 151a/01, 151a/04, 151a/05, 151a/06, 151a/09, 151a/11, 151a/12, 151a/13, 151b/02, 151b/02, 151b/04, 151b/05, 151b/06, 151b/07, 151b/09, 151b/10, 151b/11, 151b/12, 151b/12, 151b/13, 151b/14, 151b/15, 151b/15, 152a/01, 152a/02, 152a/03, 152a/05, 152a/08, 152a/09, 152a/10, 152a/10, 152a/12, 152a/14, 152a/15, 152a/15, 152b/01, 152b/02, 152b/03, 152b/04, 152b/04, 152b/05, 152b/06, 152b/06, 152b/07, 152b/08, 152b/08, 152b/09, 152b/10, 152b/10, 152b/11, 152b/11, 152b/12, 152b/12, 152b/12, 152b/13, 152b/13, 152b/14, 153a/02, 153a/03, 153a/04, 153a/06, 153a/07, 153a/07, 153a/11, 153a/12, 153a/13, 153a/14, 153a/15, 153b/01, 153b/04, 153b/05, 153b/10, 153b/10, 153b/12, 153b/13, 153b/14, 153b/15, 154a/01, 154a/01, 154a/03, 154a/03, 154a/05, 154a/06, 154a/07, 154a/08, 154a/09, 154a/10, 154a/11, 154a/13, 154a/15, 154b/01, 154b/01, 154b/03, 154b/04, 154b/05, 154b/06, 154b/07, 154b/10, 154b/11, 154b/11, 154b/13,

154b/14, 154b/15, 155a/01, 160a/12, 160a/12, 160a/14,
155a/01, 155a/03, 155a/03, 160a/15, 160b/01, 160b/02,
155a/04, 155a/05, 155a/06, 160b/02, 160b/03, 160b/04,
155a/08, 155a/09, 155a/10, 160b/07, 160b/09, 160b/09,
155a/10, 155a/13, 155a/14, 160b/10, 160b/11, 160b/13,
155a/15, 155b/01, 155b/02, 160b/14, 160b/15, 161a/07,
155b/03, 155b/06, 155b/08, 161a/07, 161a/09, 161a/10,
155b/10, 155b/13, 155b/14, 161a/11, 161a/14, 161b/01,
155b/15, 156a/02, 156a/03, 161b/02, 161b/02, 161b/04,
156a/03, 156a/04, 156a/05, 161b/04, 161b/05, 161b/05,
156a/05, 156a/08, 156a/10, 161b/06, 161b/07, 161b/08,
156a/13, 156a/14, 156a/15, 161b/09, 161b/10, 161b/11,
156b/01, 156b/02, 156b/03, 161b/13, 161b/13, 161b/14,
156b/05, 156b/05, 156b/07, 161b/15, 162a/01, 162a/01,
156b/08, 156b/08, 156b/09, 162a/02, 162a/03, 162a/04,
156b/12, 156b/13, 156b/13, 162a/10, 162a/12, 162a/12,
157a/04, 157a/05, 157a/05, 162a/13, 162a/14, 162a/15,
157a/06, 157a/07, 157a/08, 162b/01, 162b/01, 162b/02,
157a/09, 157a/10, 157a/10, 162b/02, 162b/03, 162b/04,
157a/11, 157a/11, 157a/15, 162b/04, 162b/05, 162b/06,
157b/01, 157b/01, 157b/05, 162b/06, 162b/09, 162b/11,
157b/06, 157b/06, 157b/07, 162b/15, 163a/01, 163a/01,
157b/12, 157b/15, 158a/01, 163a/02, 163a/02, 163a/04,
158a/02, 158a/03, 158a/03, 163a/05, 163a/05, 163a/07,
158a/04, 158a/04, 158a/05, 163a/07, 163a/07, 163a/08,
158a/05, 158a/05, 158a/06, 163a/10, 163a/12, 163a/13,
158a/07, 158a/08, 158a/08, 163a/15, 163b/01, 163b/03,
158a/09, 158a/10, 158a/11, 163b/03, 163b/04, 163b/05,
158a/12, 158a/14, 158b/01, 163b/07, 163b/08, 163b/08,
158b/01, 158b/02, 158b/04, 163b/10, 163b/13, 163b/14,
158b/05, 158b/05, 158b/05, 163b/15, 163b/15, 164a/02,
158b/06, 158b/07, 158b/07, 164a/03, 164a/04, 164a/12,
158b/08, 158b/09, 158b/09, 164a/12, 164a/14, 164b/01,
158b/10, 158b/10, 158b/11, 164b/02, 164b/03, 164b/04,
158b/11, 158b/13, 158b/13, 164b/05, 164b/06, 164b/08,
158b/14, 159a/01, 159a/01, 164b/09, 164b/09, 164b/11,
159a/02, 159a/03, 159a/03, 164b/12, 164b/13, 164b/14,
159a/04, 159a/05, 159a/08, 164b/15, 165a/03, 165a/04,
159a/08, 159a/09, 159a/11, 165a/07, 165a/08, 165a/10,
159a/14, 159a/15, 159b/01, 165a/11, 165a/13, 165a/13,
159b/04, 159b/05, 159b/06, 165a/15, 165b/01, 165b/03,
159b/07, 159b/07, 159b/08, 165b/05, 165b/05, 165b/06,
159b/08, 159b/09, 159b/09, 165b/07, 165b/08, 165b/09,
159b/11, 159b/11, 159b/12, 165b/10, 165b/11, 165b/12,
159b/13, 159b/13, 159b/14, 165b/13, 165b/14, 165b/15,
159b/15, 159b/15, 160a/01, 166a/02, 166a/04, 166a/05,
160a/01, 160a/02, 160a/03, 166a/06, 166a/06, 166a/07,
160a/03, 160a/04, 160a/04, 166a/08, 166a/08, 166a/09,
160a/06, 160a/08, 160a/09, 166a/10, 166a/10, 166a/13,
160a/10, 160a/11, 160a/11, 166b/03, 166b/04, 166b/05,

166b/06, 166b/06, 166b/08, 166b/08, 166b/11, 166b/14, 166b/15, 167a/01, 167a/02, 167a/03, 167a/04, 167a/05, 167a/06, 167a/07, 167a/08, 167a/09, 167a/09, 167a/11, 167a/13, 167a/14, 167b/01, 167b/02, 167b/03, 167b/04, 167b/04, 167b/05, 167b/06, 167b/06, 167b/07, 167b/09, 167b/10, 167b/13, 167b/14, 167b/14, 167b/15, 168a/05, 168a/06, 168a/06, 168a/07, 168a/08, 168a/09, 168a/11, 168a/12, 168a/13, 168a/13, 168a/14, 168a/15, 168b/02, 168b/05, 168b/08, 168b/09, 168b/10, 168b/12, 168b/13, 168b/14, 168b/15, 169a/01, 169a/03, 169a/03, 169a/04, 169a/06, 169a/08, 169a/08, 169a/11, 169a/12, 169a/13, 169a/15, 169b/01, 169b/01, 169b/02, 169b/03, 169b/07, 169b/08, 169b/11, 169b/13, 169b/14, 170a/01, 170a/02, 170a/03, 170a/05, 170a/07, 170a/10, 170a/11, 170a/12, 170a/13, 170b/01, 170b/03, 170b/06, 170b/09, 170b/11, 170b/12, 170b/13, 170b/14, 171a/01, 171a/02, 171a/03, 171a/09, 171a/10, 171a/11, 171a/12, 171a/14, 171a/15, 171b/01, 171b/01, 171b/03, 171b/03, 171b/04, 171b/05, 171b/06, 171b/06, 171b/07, 171b/09, 171b/09, 171b/11, 171b/12, 171b/14, 171b/15, 171b/15, 172a/01, 172a/02, 172a/04, 172a/06, 172a/08, 172a/08, 172a/09, 172a/10, 172a/12, 172a/12, 172a/13, 172b/03, 172b/04, 172b/05, 172b/07, 172b/07, 172b/08, 172b/10, 172b/12, 172b/12, 172b/13, 173a/01, 173a/04, 173a/04, 173a/06, 173a/09, 173a/10, 173a/11, 173a/12, 173a/14, 173a/15, 173b/01, 173b/01, 173b/02, 173b/03, 173b/04, 173b/06, 173b/07, 173b/09, 173b/10, 173b/11, 173b/12, 173b/12, 173b/13, 173b/13, 173b/15, 174a/01, 174a/02, 174a/03, 174a/04, 174a/05, 174a/05, 174a/06, 174a/07, 174a/09, 174a/10, 174a/11, 174a/13, 174a/15, 174a/15, 174b/01, 174b/02, 174b/03, 174b/04, 174b/06, 174b/07, 174b/08, 174b/10, 174b/10, 174b/12, 174b/14, 175a/01, 175a/02, 175a/04, 175a/06, 175a/07, 175a/08, 175a/10, 175a/10, 175a/12, 175a/14, 175a/14, 175b/01, 175b/02, 175b/06, 175b/06, 175b/07, 175b/08, 175b/09, 175b/10, 175b/10, 175b/12, 175b/13, 175b/15, 176a/01, 176a/04, 176a/06, 176a/07, 176a/09, 176a/10, 176a/11, 176a/12, 176a/13, 176a/14, 176a/15, 176b/01, 176b/02, 176b/03, 176b/03, 176b/05, 176b/07, 176b/08, 176b/09, 176b/10, 176b/11, 176b/15, 177a/01, 177a/03, 177a/04, 177a/05, 177a/06, 177a/06, 177a/07, 177a/07, 177a/08, 177a/09, 177a/10, 177a/10, 177a/11, 177a/12, 177a/12, 177a/14, 177a/15, 177a/15, 177b/01, 177b/02, 177b/03, 177b/04, 177b/06, 177b/07, 177b/07, 177b/07, 177b/08, 177b/08, 177b/10, 177b/11, 177b/12, 177b/12, 177b/13, 177b/15, 177b/15, 178a/01, 178a/02, 178a/02, 178a/03, 178a/03, 178a/07, 178a/08, 178a/09, 178a/10, 178a/10, 178a/11, 178a/12, 178a/13, 178a/14, 178a/15, 178b/01, 178b/03, 178b/04, 178b/05, 178b/05, 178b/07, 178b/09, 178b/10, 178b/12, 178b/12, 178b/14, 179a/01, 179a/02, 179a/03, 179a/04, 179a/05,

179a/06, 179a/07, 179a/08, 179a/10, 179a/11, 179a/13, 179a/13, 179b/01, 179b/02, 179b/03, 179b/07, 179b/08, 179b/09, 179b/10, 179b/10, 179b/11, 179b/12, 179b/13, 179b/15, 180a/02, 180a/03, 180a/03, 180a/04, 180a/05, 180a/08, 180a/08, 180a/10, 180a/12, 180a/15, 180a/15, 180b/01, 180b/02, 180b/03, 180b/05, 180b/05, 180b/06, 180b/08, 180b/09, 180b/10, 180b/11, 180b/12, 180b/15, 181a/01, 181a/01, 181a/02, 181a/05, 181a/06, 181a/07, 181a/09, 181a/10, 181a/12, 181a/14, 181a/15, 181b/01, 181b/01, 181b/03, 181b/05, 181b/07, 181b/08, 181b/08, 181b/09, 181b/11, 181b/12, 181b/14, 181b/15, 182a/04, 182a/05, 182a/05, 182a/06, 182a/07, 182a/09, 182a/10, 182a/12, 182a/13, 182a/14, 182a/15, 182b/01, 182b/02, 182b/05, 182b/06, 182b/07, 182b/10, 182b/11, 182b/12, 182b/13, 182b/14, 182b/15, 183a/01, 183a/02, 183a/04, 183a/05, 183a/09, 183a/10, 183a/11, 183a/12, 183a/15, 183b/01, 183b/01, 183b/03, 183b/04, 183b/06, 183b/07, 183b/08, 183b/08, 183b/09, 183b/10, 183b/12, 183b/13, 183b/14, 183b/15, 183b/15, 184a/01, 184a/05, 184a/06, 184a/09, 184a/10, 184a/11, 184a/12, 184a/13, 184a/14, 184a/15, 184a/15, 184b/02, 184b/03, 184b/04, 184b/04, 184b/05, 184b/06, 184b/07, 184b/08, 184b/09, 184b/12, 184b/13, 184b/14, 184b/14, 184b/15, 185a/03, 185a/04, 185a/05, 185a/06, 185a/07, 185a/07, 185a/08, 185a/13, 185a/13, 185a/14, 185a/14, 185a/15, 185b/02, 185b/03, 185b/03, 185b/03, 185b/03, 185b/04, 185b/05, 185b/07, 185b/08, 185b/09, 185b/09, 185b/10, 185b/11, 185b/11, 185b/12, 185b/13, 185b/13, 185b/14, 185b/14, 186a/01, 186a/03, 186a/04, 186a/05, 186a/06, 186a/06, 186a/07, 186a/07, 186a/08, 186a/09, 186a/10, 186a/11, 186a/12, 186a/13, 186b/01, 186b/03, 186b/04, 186b/05, 186b/05, 186b/06, 186b/07, 186b/07, 186b/12, 186b/13, 186b/14, 186b/15, 187a/03, 187a/06, 187a/08, 187a/10, 187a/14, 187a/15, 187b/01, 187b/03, 187b/04, 187b/04, 187b/06, 187b/07, 187b/08, 187b/09, 187b/10, 187b/11, 187b/11, 187b/12, 187b/13, 187b/13, 188a/01, 188a/02, 188a/03, 188a/04, 188a/05, 188a/05, 188a/06, 188a/09, 188a/14, 188b/01, 188b/02, 188b/03, 188b/04, 188b/04, 188b/06, 188b/07, 188b/10, 188b/12, 188b/14, 188b/15, 189a/01, 189a/03, 189a/03, 189a/04, 189a/06, 189a/07, 189a/09, 189a/10, 189a/11, 189a/14, 189b/03, 189b/03, 189b/04, 189b/05, 189b/05, 189b/06, 189b/08, 189b/09, 189b/10, 189b/11, 189b/12, 189b/13, 189b/15, 189b/15, 190a/01, 190a/02, 190a/02, 190a/04, 190a/05, 190a/05, 190a/06, 190a/06, 190a/07, 190a/09, 190a/10, 190a/11, 190a/11, 190a/13, 190a/14, 190a/15, 190b/01, 190b/03, 190b/04, 190b/05, 190b/06, 190b/06, 190b/07, 190b/08, 190b/09, 190b/10, 190b/13, 190b/14, 191a/01, 191a/02, 191a/03, 191a/05, 191a/07, 191a/08, 191a/08, 191a/09, 191a/11, 191a/11, 191a/12, 191a/13, 191a/13, 191a/14, 191a/15,

191b/01, 191b/01, 191b/02, 191b/04, 191b/05, 191b/06, 191b/07, 191b/08, 191b/08, 191b/09, 191b/10, 191b/11, 191b/13, 191b/14, 191b/14, 191b/15, 192a/01, 192a/02, 192a/03, 192a/03, 192a/06, 192a/08, 192a/10, 192a/11, 192a/13, 192a/14, 192a/14, 192a/15, 192b/07, 192b/08, 192b/08, 192b/09, 192b/10, 192b/11, 192b/12, 192b/13, 192b/14, 192b/15, 193a/01, 193a/01, 193a/02, 193a/03, 193a/03, 193a/04, 193a/04, 193a/05, 193a/06, 193a/07, 193a/08, 193a/08, 193a/10, 193a/11, 193a/13, 193a/13, 193a/15, 193b/01, 193b/02, 193b/03, 193b/04, 193b/05, 193b/05, 193b/06, 193b/08, 193b/09, 193b/10, 193b/11, 193b/11, 193b/13, 193b/14, 193b/15, 194a/01, 194a/03, 194a/04, 194a/07, 194a/09, 194a/10, 194a/11, 194a/12, 194a/13, 194a/14, 194b/07, 194b/08, 194b/12, 194b/15, 195a/01, 195a/01, 195a/03, 195a/04, 195a/06, 195a/06, 195a/08, 195a/09, 195a/10, 195a/14, 195b/01, 195b/02, 195b/03, 195b/05, 195b/06, 195b/08, 195b/09, 195b/10, 195b/10, 195b/11, 195b/12, 195b/13, 195b/14, 195b/15, 196a/01, 196a/01, 196a/02, 196a/06, 196a/07, 196a/08, 196a/08, 196a/10, 196a/10, 196a/11, 196a/13, 196a/14, 196a/15, 196b/01, 196b/03, 196b/05, 196b/11, 196b/12, 196b/15, 197a/02, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/05, 197a/06, 197a/07, 197a/08, 197a/08, 197a/09, 197a/10, 197a/13, 197a/14, 197b/04, 197b/04, 197b/05, 197b/07, 197b/07, 197b/08, 197b/09, 197b/10, 197b/11, 197b/12, 197b/12, 197b/13, 198a/02, 198a/03, 198a/04, 198a/07, 198a/08, 198a/09, 198a/11, 198a/11, 198a/13, 198b/01, 198b/02, 198b/03, 198b/07, 198b/08, 198b/10, 198b/11, 198b/12, 198b/13, 198b/15, 199a/01, 199a/02, 199a/04, 199a/05, 199a/06, 199a/08, 199a/08, 199a/09, 199a/10, 199a/11, 199a/13, 199a/14, 199a/15, 199b/01, 199b/02, 199b/04, 199b/04, 199b/08, 199b/09, 199b/15, 200a/03, 200a/03, 200a/06, 200a/09, 200a/09, 200a/10, 200a/11, 200a/12, 200a/13, 200a/13, 200a/14, 200b/01, 200b/02, 200b/03, 200b/04, 200b/05, 200b/06, 200b/06, 200b/07, 200b/08, 200b/08, 200b/10, 200b/10, 200b/11, 200b/13, 200b/15, 201a/01, 201a/02, 201a/03, 201a/04, 201a/04, 201a/05, 201a/06, 201a/07, 201a/08, 201a/09, 201a/12, 201a/12, 201a/14, 201a/15, 201b/01, 201b/01, 201b/01, 201b/03, 201b/04, 201b/04, 201b/09, 201b/09, 201b/11, 201b/12, 201b/13, 201b/14, 201b/15, 202a/01, 202a/02, 202b/02, 202a/03, 202a/04, 202a/05, 202a/05, 202a/06, 202a/06, 202a/08, 202a/09, 202a/09, 202a/10, 202a/11, 202a/12, 202a/13, 202a/14, 202a/15, 202a/15, 202b/01, 203a/03, 203a/05, 203a/07, 203a/08, 203a/09, 203a/11, 203a/12, 203a/12, 203a/13, 203b/02, 203b/03, 203b/04, 203b/05, 203b/05, 203b/06, 203b/07, 203b/08, 203b/09, 203b/09, 203b/11, 203b/15, 204a/03, 204a/03, 204a/04, 204a/06, 204a/07, 204a/08, 204a/09, 204a/09, 204a/10, 204a/12, 204a/13, 204a/14, 204a/15, 204a/15, 204b/02,

204b/03, 204b/04, 204b/06, 210b/02, 210b/06, 210b/09,
204b/07, 204b/08, 204b/09, 210b/10, 210b/10, 210b/12,
204b/10, 204b/10, 204b/11, 210b/14, 210b/15, 211a/02,
204b/11, 204b/12, 204b/12, 211a/02, 211a/03, 211a/03,
204b/14, 204b/15, 205a/02, 211a/05, 211a/06, 211a/08,
205a/10, 205a/12, 205a/12, 211a/10, 211a/11, 211a/11,
205a/13, 205a/14, 205a/15, 211a/12, 211a/13, 211b/02,
205b/02, 205b/03, 205b/05, 211b/06, 211b/06, 211b/07,
205b/06, 205b/07, 205b/08, 211b/08, 211b/09, 211b/14,
205b/09, 205b/12, 205b/14, 211b/15, 212a/01, 212a/02,
205b/15, 205b/15, 205b/15, 212a/03, 212a/04, 212a/07,
206a/03, 206a/04, 206a/05, 212a/08, 212a/09, 212a/10,
206a/06, 206a/07, 206a/08, 212a/11, 212a/13, 212b/01,
206a/08, 206a/08, 206a/10, 212b/02, 212b/03, 212b/05,
206a/11, 206a/12, 206a/13, 212b/06, 212b/07, 212b/10,
206a/14, 206a/14, 206a/15, 212b/15, 212b/15, 213a/01,
206b/01, 206b/02, 206b/03, 213a/01, 213a/04, 213a/04,
206b/04, 206b/06, 206b/07, 213a/05, 213a/07, 213a/07,
206b/10, 206b/12, 206b/13, 213a/08, 213a/09, 213a/10,
207a/01, 207a/03, 207a/05, 213a/11, 213a/13, 213a/14,
207a/06, 207a/07, 207a/07, 213b/01, 213b/02, 213b/02,
207a/11, 207a/12, 207a/12, 213b/03, 213b/06, 213b/06,
207a/13, 207b/01, 207b/02, 213b/07, 213b/08, 213b/11,
207b/03, 207b/04, 207b/05, 213b/12, 213b/14, 213b/15,
207b/08, 207b/09, 207b/11, 213b/15, 214a/01, 214a/02,
207b/12, 207b/12, 207b/13, 214a/03, 214a/05, 214a/06,
207b/14, 207b/15, 208a/03, 214a/07, 214a/08, 214a/11,
208a/04, 208a/06, 208a/07, 214a/11, 214b/01, 214b/03,
208a/07, 208a/12, 208a/12, 214b/04, 214b/05, 214b/06,
208b/01, 208b/01, 208b/03, 214b/10, 214b/11, 214b/13,
208b/04, 208b/04, 208b/05, 214b/14, 214b/15, 215a/01,
208b/06, 208b/10, 208b/11, 215a/02, 215a/02, 215a/03,
208b/11, 208b/12, 208b/13, 215a/04, 215a/06, 215a/08,
209a/01, 209a/02, 209a/04, 215a/11, 215a/13, 215a/14,
209a/04, 209a/04, 209a/06, 215a/14, 215a/15, 215a/15,
209a/07, 209a/08, 209a/09, 215b/01, 215b/02, 215b/02,
209a/09, 209a/11, 209a/11, 215b/03, 215b/04, 215b/08,
209a/11, 209a/12, 209a/12, 215b/11, 215b/12, 215b/12,
209a/13, 209a/13, 209a/14, 215b/13, 215b/13, 215b/14,
209a/15, 209a/15, 209b/01, 215b/14, 216a/01, 216a/01,
209b/02, 209b/04, 209b/04, 216a/02, 216a/03, 216a/04,
209b/05, 209b/06, 209b/07, 216a/05, 216a/06, 216a/07,
209b/08, 209b/09, 209b/11, 216a/09, 216a/10, 216a/11,
209b/11, 209b/12, 209b/13, 216a/12, 216a/14, 216a/15,
209b/13, 209b/14, 209b/15, 216b/01, 216b/02, 216b/04,
210a/01, 210a/05, 210a/07, 216b/05, 216b/06, 216b/07,
210a/07, 210a/09, 210a/09, 216b/08, 216b/08, 216b/11,
210a/11, 210a/11, 210a/12, 217a/01, 217a/02, 217a/03,
210a/13, 210a/13, 210a/14, 217a/04, 217a/04, 217a/05,
210a/15, 210b/01, 210b/01, 217a/06, 217a/06, 217a/09,

217a/09, 217a/10, 217a/12, 222a/15, 222b/01, 222b/02,
217a/12, 217a/13, 217b/01, 222b/02, 222b/03, 222b/04,
217b/02, 217b/02, 217b/03, 222b/05, 222b/05, 222b/06,
217b/05, 217b/09, 217b/09, 222b/06, 222b/07, 222b/08,
217b/10, 217b/12, 217b/12, 222b/10, 222b/11, 222b/11,
217b/13, 217b/15, 218a/01, 222b/12, 222b/13, 223a/03,
218a/02, 218a/02, 218a/03, 223a/03, 223a/04, 223a/05,
218a/04, 218a/05, 218a/05, 223a/05, 223a/06, 223a/07,
218a/06, 218a/07, 218a/08, 223a/08, 223a/10, 223a/10,
218a/11, 218a/12, 218a/14, 223a/11, 223a/11, 223a/12,
218a/14, 218a/14, 218a/14, 223a/13, 223a/14, 223a/14,
218a/14, 218a/14, 218a/14, 223a/15, 223b/01, 223b/01,
218a/14, 218a/14, 218a/14, 223b/03, 223b/03, 223b/04,
218a/14, 218a/14, 218a/14, 223b/04, 223b/05, 223b/08,
218a/14, 218a/14, 218a/14, 223b/10, 223b/11, 223b/12,
218a/15, 218b/01, 218b/01, 223b/13, 223b/14, 223b/14,
218b/02, 218b/02, 218b/03, 223b/15, 224a/02, 224a/04,
218b/07, 218b/08, 218b/09, 224a/04, 224a/07, 224a/07,
218b/10, 218b/11, 218b/13, 224a/09, 224a/10, 224a/11,
218b/14, 218b/15, 218b/15, 224a/12, 224a/13, 224b/01,
219a/01, 219a/02, 219a/03, 224b/02, 224b/03, 224b/07,
219a/05, 219a/05, 219a/06, 224b/08, 224b/09, 224b/10,
219a/07, 219a/08, 219a/10, 224b/11, 224b/13, 225a/02,
219a/12, 219a/13, 219a/14, 225a/02, 225a/03, 225a/04,
219b/01, 219b/04, 219b/05, 225a/05, 225a/06, 225a/07,
219b/05, 219b/06, 219b/07, 225a/08, 225a/09, 225a/10,
219b/07, 219b/08, 219b/09, 225a/13, 225a/14, 225b/02,
219b/11, 219b/13, 219b/14, 225b/05, 225b/09, 225b/11,
219b/15, 220a/01, 220a/02, 225b/12, 225b/13, 226a/02,
220a/03, 220a/04, 220a/05, 226a/02, 226a/03, 226a/04,
220a/06, 220a/08, 220a/09, 226a/04, 226a/05, 226a/12,
220a/10, 220a/10, 220a/12, 226a/14, 226a/15, 226b/02,
220a/13, 220a/13, 220a/14, 226b/04, 226b/05, 226b/06,
220a/15, 220b/08, 220b/11, 226b/07, 226b/08, 226b/10,
220b/11, 220b/13, 220b/14, 226b/11, 226b/12, 226b/13,
220b/15, 221a/01, 221a/01, 226b/14, 226b/15, 227a/01,
221a/01, 221a/01, 221a/01, 227a/02, 227a/03, 227a/04,
221a/03, 221a/03, 221a/05, 227a/05, 227a/06, 227a/06,
221a/06, 221a/07, 221a/08, 227a/07, 227a/08, 227a/09,
221a/09, 221a/09, 221a/13, 227a/10, 227a/11, 227a/12,
221a/14, 221a/15, 221b/01, 227a/13, 227a/14, 227a/15,
221b/01, 221b/06, 221b/08, 227b/01, 227b/02, 227b/04,
221b/08, 221b/10, 221b/10, 227b/05, 227b/08, 227b/10,
221b/11, 221b/12, 221b/12, 227b/12, 227b/12, 227b/14,
221b/14, 221b/14, 221b/15, 227b/15, 228a/01, 228a/02,
222a/01, 222a/02, 222a/03, 228a/02, 228a/03, 228a/04,
222a/04, 222a/04, 222a/05, 228a/05, 228a/06, 228a/08,
222a/08, 222a/08, 222a/09, 228a/08, 228a/09, 228a/10,
222a/11, 222a/12, 222a/12, 228a/10, 228a/11, 228a/12,
222a/13, 222a/13, 222a/14, 228a/13, 228a/15, 228b/01,

228b/02, 228b/03, 228b/04, 228b/06, 228b/09, 228b/11, 228b/12, 228b/13, 228b/14, 228b/15, 229a/01, 229a/02, 229a/03, 229a/04, 229a/05, 229a/07, 229a/09, 229a/09, 229a/10, 229a/13, 229a/14, 229b/03, 229b/04, 229b/05, 229b/05, 229b/06, 229b/07, 229b/08, 229b/08, 229b/09, 229b/09, 229b/11, 229b/12, 229b/13, 229b/14, 229b/15, 229b/15, 230a/04, 230a/09, 230a/11, 230a/12, 230a/13, 230a/14, 230a/15, 230a/15, 230b/02, 230b/02, 230b/03, 230b/05, 230b/06, 230b/08, 230b/10, 230b/10, 230b/11, 230b/12, 230b/13, 230b/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15

e. aġaç 198b/08
e. dīvār 122b/03
[=7]

eḥad (Ar.) Bir, tek.
e. 1b/01
[=1]

ehl (Ar.) 1. Sahip, malik.
e.+i 18a/01, 168a/11, 204b/09
e.+i (‘amel ehli) 89a/05
e.+i (‘ilm ü dīn ehli ol-) 105b/06
e.+i (inṣāf ehli) 80a/04
e.+i (luṭf ehli ol-) 14b/06
e.+i (menfa‘at ehli) 110b/15
e.+i (ṣalāḥ ehli) 230b/15
e.+i (tevāżu‘ ehli ol-) 145a/12
e.+i (verā‘ ehli ol-) 70b/05
e.-i bereket ol- 107b/09
e.-i dīn 20a/03, 79a/10, 230b/15
e.-i fesād 70b/03
e.-i ‘ilm 109a/02, 186a/10
e.-i ‘ilm ol- 163a/07
e.+i ‘işret ol- 105b/13
e.+i (leşker ehli) 118a/15
e.-i manṣıb 74a/04
e.-i ṣalāḥ 20a/03, 70b/02, 178a/09
e.-i ṣalāḥ ol- 109a/06
e.-i ṣuġl kişi 97b/03
e.-i tedbīr 72b/01
e.+ine 18a/01

2. Bir yerin, bir topluluğun halkından olanlar, oraya mensup bulunanlar, cemaat

e.+i 16b/07, 16b/10, 141b/04, 201a/05, 220a/01
e.+i (bāzār ehli) 156b/09
e.+i (bid‘at ehli ol-) 198b/10
e.+i (dīvān ehli) 177b/03
e.+i (‘işret ehli) 230b/15
e.+i (ṭamu ehli) 183a/01
e.-i behişt 81b/14
e.-i bid‘at 18a/01, 201b/04
e.-i dünyā 145b/11
e.-i gür-istān 207b/13
e.-i ḫidmet-kār 170a/04
e.-i İslām 7a/15, 18a/01, 75b/06, 198a/13
e.-i sünnet-i cemā‘at 18a/01
e.-i ticāret 101a/10
e.-i vilāyet 18a/01
e.-i zindān 36a/06, 136a/14, 207b/13
e.+inden (beyābān ehli) 116b/06
e.+inden (Ḥicāz ehli) 109a/03
e.+inden (köy ehli) 230b/15
e.+ine 17b/09, 18a/01, 28b/11, 158b/10, 161a/07, 161a/07, 166a/05, 179b/04, 192a/05, 194a/05
e.+ine (zindān ehli) 129a/12
e.+ini (zindān ehli) 131b/10
e.+inüŋ 16b/08, 18a/01, 21b/15
e.+iyse (bāzār ehli) 29b/11

3. Bir işin ustası, o işte becerikli, maharetli, ehliyetli, muktedir, yeterli kimse.

e. 26a/14
e.+i 70b/09, 102a/14, 107a/07, 113b/06, 186a/06, 186a/07, 186b/07, 201b/15, 218b/10, 219b/05, 224b/02, 230b/14
e.+i (söz ehli ol-) 41b/12
e.+ine 144a/05
e.+iyse 104b/01, 194a/10
e. ol- 113b/07, 114a/09

4. Karı-koca, eş.

e.+i 49a/01, 66a/15, 176b/09, 194a/04
e.-i ‘ayāl 26b/08, 31a/10, 31a/11, 48a/10, 113a/01, 121a/02, 121a/06, 161b/01, 182b/01
e.-i ‘ayāli 26b/09
e.-i beyt 31b/11, 38b/09, 52a/02, 62a/02, 93b/15, 120a/08, 120b/15, 125b/11, 128b/15, 141b/02, 145a/15, 162a/08, 175a/14, 180a/01, 184a/13, 230b/15
e.-i ḫāne 96b/15
e.+idür 219b/05
e.+in 199b/09
e.+inden 34a/12, 44b/07, 80b/03, 139a/09
e.+ine 36b/09, 42a/04, 43b/15, 105a/09
e.+ini 230b/15
e. ü ‘ayāl 18a/01
[=137]

ejdehā (Far.) Ejderha.
a. 24b/10, 24b/11, 24b/11, 24b/13, 123b/09
a.+yıla (ejdehā-y-ıla) 24b/12
[=5]

ek- Bir tohumu bitki yetiştirmek üzere toprağa gömmek.

e.-dügi 58b/10, 94b/05
e.-er 81b/04, 94b/07
e.-mek 15b/05, 58b/08, 58b/10, 94b/02, 94b/14, 230b/15
e.-mekdür 15b/06
e.-se 58b/11, 58b/12, 58b/13, 94b/03, 94b/04, 94b/07, 94b/07, 94b/09, 94b/09, 94b/11, 94b/12, 94b/13, 129a/05
[=24]
arpa ek- 58b/12
buġday ek- 58b/11
ekin ek- 15b/05, 15b/06, 58b/08, 94b/04
toḫum ek- 58b/13, 94b/02, 94b/03, 94b/14
[=10]
ekil- *edilgen f.* Ekmek işi yapılmak.
e.-miş gör- 58b/14
[=1]
ekin Ekin.
e. 59a/01, 59a/02, 59a/03, 59a/06, 59a/06, 59a/07, 59a/08, 59a/09, 118a/12, 223a/10
e. başı 47b/04
e. biç- 59a/08
e. bit- 59a/02
e.+den 143b/02
e.+dür 59a/02
e. ek- 15b/05, 15b/06, 58b/08, 94b/04
e.+i 59a/04, 113a/01
e.+ini 58b/14
e.+lere 154b/02
e.+leri 21a/14
[=24]
ekinci Çiftçi.
e. 58b/09
e.+lerden 230b/15
e. Türk 72b/10
[=3]
ekincilik Ekin ekip biçme işi, çiftçilik.
e. 58b/08, 58b/15
[=2]
ekṣer (Ar.) En çok, en fazla.
e. 7b/14
[=1]
eksil- *edilgen f.* Azalmak, az duruma getirilmek.
e.-e 25a/07, 26b/13, 40b/14, 47a/13, 89a/08, 101b/07, 132b/11, 203a/08
[=8]
devleti eksil- 101b/07
[=1]
eksük Eksik, noksan.
e. 18a/01, 30a/12, 67b/02, 95a/09
e. (‘aklı eksük ol-) 159b/15
e. (dörtden eksük) 121b/14
e. ol- 25a/05, 29b/02, 29b/02, 65a/09, 120b/11, 120b/12, 121b/14
[=13]
eksügirek Daha eksik, çok eksik.
e. 93a/08
[=1]
eksüklik Eksik olma durumu.
e. 65a/08, 84b/08
e.+idür (eksükligidür) 65a/09
e.+ine (eksükligine) 42a/12, 198b/05, 220a/12
[=6]
ekşi Ekşi.
e. 28a/12, 29a/14, 42b/02, 48b/07, 56a/11, 64a/14, 89b/05, 94a/08, 138a/14, 148a/06, 164a/15, 166b/15, 192a/10, 211a/03, 230b/15
e.+midür 29a/15
e.+si 56b/01
e.+yle 139b/04
[=18]
el El.
e. 50b/07, 51a/14, 162a/09
e. (ṣaġ el) 50b/08
e. (ṣol el) 50b/08
e. bilezügi 51b/01, 51b/03
e. çek- 12b/08, 76b/01, 76b/01, 175b/04
e.+de 50a/02
e. degirmeni 50b/04, 50b/04
e.+e (ele getür) 217b/02
e.+e gel- 31a/02, 55b/06, 68a/05, 124b/09, 139b/09, 139b/10, 151a/02, 165a/10, 175b/02, 190a/09, 199b/15
e.+e getür- 20a/05, 20a/07, 42b/06, 45b/10, 54a/09, 68a/09, 73b/10, 73b/13, 77b/14, 91b/03, 108a/02, 126a/09, 126a/10, 138b/08, 147a/08, 152a/12, 155a/09, 158b/11, 162b/02, 172b/09, 175a/14, 175b/07, 182a/04,

186a/04, 195b/10, 200b/11, 204a/03, 216a/06, 222a/15, 223b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/05
e.+e gir- 58a/11, 59b/02, 60a/01, 60a/02, 68a/02, 71b/03, 85b/02, 107b/15, 139b/09, 205a/05
e. giŋligi 59b/10, 97a/09
e.+i 8a/12, 49a/12, 49a/15, 50b/15, 51a/06, 51a/08, 51a/10, 51a/10, 192b/15, 199b/04, 214b/06
e.+i (ṣaġ el) 50b/09, 51a/11
e.+i (ṣol el) 67b/02
e.+i altında ol- 31b/06
e.+i ṣuyı 19a/06
e.+i ṭar ol- 67b/01
e.+in 18a/01, 19b/09, 37b/12, 50b/13, 217a/11, 230a/12
e.+in (ṣaġ el) 140b/02
e.+in baġla- 73a/05
e.+in çek- 37b/14
e.+in dünyādan çek- 142b/10
e.+inde 18a/01, 18a/01, 20b/04, 23a/10, 23b/06, 23b/08, 26b/07, 29a/09, 31a/08, 32a/01, 41a/05, 42b/08, 43a/10, 49b/05, 49b/11, 50a/12, 51a/08, 51b/02, 52a/09, 60b/12, 61a/04, 70a/10, 76a/14, 84b/03, 85b/04, 85b/05, 87a/15, 87b/04, 87b/04, 87b/05, 89b/07, 100b/15, 101b/04, 101b/06, 102a/11, 105b/01, 105b/02, 109a/09, 110a/07, 110a/09, 114a/14, 114a/15, 121b/12, 123b/10, 123b/12, 125b/02, 131a/13, 131b/06, 133a/15, 134a/12, 134a/13, 134b/13, 135b/14, 136b/03, 137a/01, 146b/11, 146b/12, 149b/04, 151b/14, 151b/15, 152a/01, 152b/08, 155a/01, 160a/08, 162a/02, 167a/10, 168a/12, 168a/13, 168b/12, 169b/01, 176b/03, 176b/10, 177b/05, 179b/11, 179b/13, 184b/07, 184b/08, 185a/13, 185b/10, 190a/10, 195a/07, 197b/12, 202b/06, 206a/13, 209b/09, 210a/12, 210b/14, 211a/10, 211b/13, 217b/05, 220a/06, 222a/08, 222a/08, 222a/13, 230b/15
e.+inde (iki el) 51a/09, 51b/04, 101b/07
e.+inde ol- 19a/06
e.+indedür 227a/03
e.+indeki 227a/05
e.+inden 33a/01, 62b/12, 87a/14, 102a/15, 107a/02, 117a/06, 125a/14, 133b/03, 145a/05, 145b/09, 147b/14, 149b/09, 160a/07, 160a/08, 174b/14, 176a/10, 193b/09, 224a/12, 224b/05, 227a/02
e.+inden (cānı elinden git-) 101a/01
e.+inden (etmegi elinden çık-) 118a/15
e.+inden (rızḳı elinden ol-) 141b/10
e.+inden çıḳ- 147a/11, 160b/03
e.+inden gel- 13b/15, 67b/12
e.+inden git- 227a/01
e.+inden ḫayrlar gel- 140b/09
e.+ine 51a/07, 51a/07, 120a/12, 120b/07, 160a/07, 163a/07, 168b/13, 188a/01
e.+ine (ṣaġ el) 183b/07
e.+ine (ṣaġ el-) 144b/10
e.+ine (ṣol el) 183b/08
e.+ine düş- 212a/10
e.+ine gir- 24a/04, 25b/13, 41a/15, 55b/07, 94b/04, 154b/02, 173b/14, 176b/01, 205b/01, 206b/12
e.+ini 11a/09, 11a/10, 11a/11, 12b/08, 16b/12, 35a/12, 51a/02, 51a/04, 51a/05, 51a/11, 51a/12, 51b/07, 51b/10, 52a/08, 84b/14, 85b/13, 109a/03, 170b/03, 222b/15
e.+ini (dünyādan elini çek-) 18a/01
e.+ini (iki el) 50b/10, 85b/14
e.+ini dünyā kesbinden çek- 18a/01
e.+ini dünyādan çek- 97b/07, 97b/09, 157b/09
e.+inüŋ 50b/14, 67b/13
e.+iyle 50b/14, 51a/03, 51a/04, 51b/09, 115a/07, 115a/11, 120b/11, 120b/12, 128b/08, 210a/13, 221a/07, 221a/10, 230b/15
e. kesil- 81a/02
e.+leri 51a/01, 60b/05
e.+lerin 17a/14

e.+lerinde 18a/01, 132a/14
e.+lerini 85b/15, 86a/01, 175b/03,
e. şuyı 19a/04, 19a/05, 19a/08, 19a/12
e. uzat- 131b/06, 167a/08
e.+ümi 12b/12
e.+üŋ (şaġ el) 67a/13, 67b/01
e.+üŋ (şol el) 67a/14
e. yüz 51b/07
[=315]

El-Ḥakīm (Ar.) Ḥaşr sûresi, Kur'an'ı Kerim'in 59. sûresi.
E. sūresi 145b/03
[=1]

El-Ḥaḳḳa (Ar.) Kur'an'ı Kerim'in 69. sûresi.
E. sūresi 144a/08
[=1]

el-ḥāṣıl (Ar.) Sözün kısası, özet olarak.
e. 9b/08, 116b/10, 150b/06
[=3]

El-Ḳāri'a (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 101. sûresi.
E. sūresi 145b/02
[=1]

el bilezügi El bileziği.
e. 51b/05
[=1]

el degirmeni El değirmeni.
e. 50b/04, 50b/04
[=2]

el şuyı Abdest suyu.
e. 19a/04, 19a/05, 19a/08, 19a/12
[=4]

elbette (Ar.) Kuşkusuz, şüphesiz, mutlaka.
e. 5b/04, 12a/08
[=2]

elegüm saġmal (Ar. *'alā'imi's-semā)* *Gökkuşağı.*
e. 59b/11, 59b/11
[=2]

elek Elek.
e. 24b/02, 24b/02, 24b/04, 24b/05, 24b/06
[=5]

elem (Ar.) Acı, sızı, sıkıntı, derd, keder, ağrı, sancı.
e. (renc ü elem iriş-) 60b/04
e.+dür 150a/10
e. iriş- 117a/01, 151a/12
e. ol- 230b/15
[=5]

Elem Neşraḥ (Ar.) İnşirah sûresi, Kur'an-ı Kerim'in 94. sûresi.
E. sūresi 145a/08
[=1]

elfāẓ (Ar.) Sözler, kelimeler.
e.-ı mütedāvile 4b/02
[=1]

Elhamdüli'llāh (Ar.) "Allah'a hamd olsun, Allah'a şükür" anlamında bir dua.
E. 12b/12, 57b/02
[=2]

elli Kırk dokuzdan sonra ve elli birden önce gelen sayı.
e. aḳça 29b/02
e. dīnār 29b/01
[=2]

em- Emmek.
e.-er ol- 148a/13
e.-se 53b/09, 148a/15, 148a/15, 148b/01, 148b/02, 148b/02, 148b/02, 148b/02, 148b/03, 148b/03, 148b/04, 148b/04, 148b/05, 148b/06, 148b/07, 148b/08, 148b/09, 148b/10
[=19]

emānet (Ar.) Emanet.
e. 89b/12
e. (boynına emānet al-) 108a/11
e. (boynında emānet ol-) 76b/02
e.+de 198b/05
e.+den ötürü 122a/04
e.+e 90a/03, 90a/09, 91a/03, 138a/13, 144b/09, 153b/07, 165a/02, 207a/11, 208b/04
e.+e ('ahd ü emānet) 18a/01
e.+e ḫayın ol- 108b/14
e.+e ḫıyānet eyle- 209b/09
e.+e ḫıyānet it- 42a/12, 90a/01
e.+e ḳoy- 32a/04
e.+i 49a/09, 52a/15, 76b/02, 89b/13, 90a/02, 102a/03, 141a/14, 142b/13, 159b/10, 189a/06, 208b/04
e.+i (şarṭ-ı emānet) 108a/10
e.+i boynından gider- 108b/01
e.-i 'ilm 146b/02
e. ḳo- 227a/12
e. ḳoy- 76a/02, 177b/05

e. ödeyici 145b/05
e. ödeyici ol- 178a/01
[=39]
emānet-dār (Ar.+Far.) Emanetçi.
e. ol- 142b/14
[=1]
emānetsüzlıḳ Emanetsiz olma durumu.
e.+a (emānetsüzlıġa) 60b/04
[=1]
emcek Meme.
e. 39b/14, 39b/14, 40a/10, 40a/14, 40b/02
e. bağı 40b/03, 40b/04, 40b/05
e.+i (emcegi) 40a/08, 40a/09, 40a/09, 40a/11, 40b/06, 159b/15
e.+inde (emceginde) 40a/03, 40a/07, 148a/06, 148a/07
e.+inden (emceginden) 40a/01, 40a/02, 40a/08, 40a/12, 40a/12, 40b/01, 148a/11
e.+ini (emcegini) 40a/13
e.+inüŋ (emceginüŋ) 40a/10
[=27]
emcek bağı Sütyen.
e. 40b/03, 40b/04, 40b/05
[=3]
emīn (Ar.) Kendisine güvenilebilir, emniyet edilebilecek olan.
e. 187a/14, 187b/01, 230b/15
e. (‘aẕābdan emīn ol-) 62a/14
e. (belālardan emīn ol-) 145a/07
e. (düşmenden emīn ol-) 61b/14
e. (ḳorḳudan emīn ol-) 18a/01, 18a/01, 51b/08, 56a/07
e.+e 119b/15
e.+idür 194b/04
e. kişi 119b/14, 203a/14
e. ol- 11a/04, 17b/01, 17b/02, 28b/15, 37a/07, 47a/04, 52b/02, 52b/13, 53a/13, 65b/04, 73b/11, 75b/04, 77b/05, 79a/05, 84b/15, 93b/01, 97a/02, 97a/04, 99a/02, 102b/13, 105a/11, 108a/11, 108b/10, 108b/12, 109a/13, 109a/14, 109b/05, 109b/08, 112a/04, 123a/08, 123b/03, 126b/05, 129a/08, 130b/12, 132a/08, 132a/09, 140a/12, 141a/10, 141b/08, 141b/12, 142a/02, 142a/05, 142b/04, 143a/04, 143a/06, 143a/13, 144a/06, 144a/09, 144a/12, 144b/04, 144b/06, 144b/07, 144b/09, 145a/02, 145b/09, 146a/10, 146a/12, 155b/04, 156b/13, 158a/15, 172b/10, 175a/02, 177b/10, 185a/08, 187a/09, 187a/13, 187b/12, 200b/06, 207a/09, 217a/13, 217b/01, 218a/14, 224a/11, 229a/03, 230b/15, 230b/15, 231b/04
[=92]
emīnlik Emin olma durumu.
e. 18a/01, 106b/12, 193b/02
e. (ḫayr ve emīnlik bul-) 134a/06
e. (ḫayr ve emīnlik ol-) 156a/09
e. bul- 18a/01, 152b/12
e.+dür 156b/10, 176b/15, 226a/02
e.+e (emīnlige) 23b/15, 38a/11, 70a/02, 50a/06, 93a/03, 130b/14, 136b/05, 138a/13, 140a/14, 153a/01, 161a/11, 184b/08, 184b/11, 191b/13, 206b/09, 217b/01, 223b/07, 226a/07
e.+i (emīnligi) 178a/01
e. ol- 18a/01, 69a/02
[=31]
emīr (Ar.) Bir kavmin, şehrin veya devletin başkanı.
e. 76b/10
e.+midür 13b/01
e.+üŋ 76b/13
[=3]
emr (Ar.) İş, buyruk.
e. (ḫāb-ı emr) 5b/15
e.+dür 7a/15
e.+e icābet.göster- 2b/12
e.-i Ḥaḳ 188a/13
e.-i ma‘rūf 18a/01, 124b/03
e.-i ma‘rūf eyle- 37b/14, 144a/10
e.+ine 68b/07, 188a/09
e.+lerinden 7b/01
[=11]
emrūd (Far.) Armut.
e. 29a/02, 29a/03, 29a/03, 29a/04, 29a/06, 29a/07, 29a/09
e. aġacı 43a/06
e. çiçegi 107b/04
[=9]
emṣāl (Ar.) Hikayeler, destanlar.

e.-i ‘Arab 4b/01
[=1]
emzür- Emzirmek.
e.-ür 148a/09
[=1]
En‘ām (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 6. sûresi.
E. (sūretü’l-En‘ām) 141b/04
E. sūresi 141b/04
[=2]
enār (Far.) Nar.
e. 29a/10, 29a/10, 29a/11, 29a/11, 29a/12, 29a/13, 29a/14, 29a/15, 29b/01, 29b/03, 29b/04, 29b/04, 29b/06, 29b/06, 29b/09, 29b/10
e. aġacı 43a/11
e. aşı 64a/13, 64a/13
e. çiçegi 107b/03, 211a/01, 211a/01, 211a/02
e.+ı 29b/08
e. şarābı 150a/14
e.+uŋ 29b/03
[=26]
enbiyā (Ar.) Peygamberler.
e. 1b/04, 9b/12
e.+lar 18a/01
e.+ya 14a/03
e.+yı 3b/02, 15b/12
[=6]
encīr (Far.) İncir.
e. 15b/06, 15b/07, 29b/12, 29b/13, 29b/14
e. aġacı 43a/07
[=6]
endām (Far.) Vücut, beden.
e. 32a/07, 40a/14, 60b/03
e. (cemī‘ endām) 4b/09
e. (zift-endām) 134a/14
e.+da 32a/08
e.+dan 4b/13
e.+ı 18a/01, 30b/02, 30b/04, 32a/07, 40a/14, 151a/13
e.+ın 104a/14, 116b/07
e.+ına 6b/02, 11a/09, 119a/08, 119a/10
e.+ında 27a/02, 58a/10, 126b/04, 140a/03
e.+ından 30a/12, 30a/12, 30a/13, 30b/05, 57a/01, 116a/07, 116b/14, 136a/15, 149b/01, 175a/14
e.+ını 20a/14, 60a/07
e.+ınuŋ 20a/12, 134b/04, 191b/04
e.+ıyla 30b/03
e.+lar 30a/10
e.+larda 5a/10
e.+lardan 5a/13
e.+larında 30a/10
e.+larından 11a/09, 18a/01, 137b/10
e.+larını 133b/15
e.+uŋ 5a/11
[=48]
endāmlu Boyu, vücudunun biçimi yerinde ve güzel olan.
e. 213a/15, 213b/02
[=2]
endāzesüz Ölçüsüz, orantısız.
e. 176b/09
[=1]
endīşe (Far.) Düşünce, vesvese, merak, kaygı, gam, keder.
e.+den 135a/10
e.+dür 211a/03
e.+dür (ġam u endīşe) 28a/09
e. it- 6b/01, 135b/06, 213b/06
e.+ye 225b/11
e.+yi 6b/01
e.+yile 14a/07
[=9]
endīşelü Endişeli, düşünceli.
e. ol- 68b/14
[=1]
Enes bin Mālik (Ar.) Hz. Peygamber’e hizmetiyle tanınan ve en çok hadis rivayet eden sahabilerden biri.
E.+den (raḍıyallāhu ‘anhu) 3b/11
E.+i 18a/01
[=2]
Enfāl (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 8. sûresi.
E. sūresi 141b/06
[=1]
enük Hayvan yavrusu, enik, yavru.
e.+in (arslan enügi) 57a/10
e.+in (ṭoŋuz enügi) 161b/05
[=2]
envā‘ (Ar.) Türler, çeşitler.
e. 82b/12
e.-ı bezek 166b/15
[=2]
eŋek Çene kemiği, çene.
e. 54a/12, 54a/12, 54a/14, 230b/15
e.+i (eŋegi) 54a/13, 54a/14

e.+inüŋ(eŋeginüŋ) 159b/07
e.+üŋ (eŋegüŋ) 230b/15, 230b/15
[=9]
eŋse Ense.
e.+sinden 195b/11
e. ṭamarı 162a/12
[=2]
er Erkek, bey, adam, erkek kişi.
e. 32b/14, 40a/03, 41a/01, 41a/03, 41a/08, 48b/12, 51b/02, 80b/04, 84a/03, 86b/09, 100b/02, 152b/01, 162b/04, 166a/07, 167a/05, 167a/08, 178a/10, 203a/12, 213a/07, 222a/08, 222a/11, 223b/15, 226a/12
e. (ṣāliḥ er) 75a/01
e. ādem 31b/02, 40a/07, 166a/06
e. al- 40a/06
e.+den 41a/09
e. dile- 94a/01
e.+dür 51b/02, 84b/02, 86b/07, 92b/09, 93a/10, 93b/07, 151b/02, 173b/06, 230b/15
e.+e 32a/10, 40b/04, 51b/02, 53b/12, 54a/05, 86b/09, 92b/09, 100b/02, 102a/08, 102a/10, 116a/13, 138b/15, 153b/06, 165a/14, 178a/11, 178b/09, 195a/14, 196a/06, 203a/11, 206a/05, 222a/08, 222a/09
e.+e (bahādur er) 44b/12
e.+e (fāsıḳ er) 230b/15
e.+e (yaramaz er) 54a/11, 56b/12
e.+e var- 48b/11, 100a/15, 211b/07
e.+e vir- 40a/11, 48b/11, 70a/14
e.+i 77a/05, 79a/14, 88a/03, 92b/10, 92b/10, 94a/01, 94a/01, 94a/02, 100a/15, 113b/10, 134a/01, 147a/03, 148a/08, 178a/10, 191b/02, 196b/03, 222a/09, 223b/15, 227b/13
e.+ile (er-ile) 102a/08
e.+inden 33a/01, 48b/12
e.+ine 7b/09, 41a/09, 147a/03, 159a/08, 166a/08, 167a/09, 213a/07, 223b/14
e.+inüŋ 92b/11, 132b/05
e.+iyle 57b/09, 123a/02
e. ḳarındaş 51a/14, 66b/07
e. ḳarındaşa 66b/12
e. kişi 151b/09
e.+ler 190a/02
e.+lere 93a/07, 93a/08
e. ü ‘avrat 44a/07
e.+üŋ 13a/01, 13a/03, 40a/08, 41a/09, 148a/08, 166b/12, 171b/01
[=120]
erbāb (Ar.) Sahipler, malikler.
e.-ı kerem 2b/15
[=1]
eren Adamlar, erkekler, erkek kişiler.
e.+ler 167a/05
e.+lere 46b/10, 78b/02, 86b/07, 129a/13, 129a/15, 137a/07, 178b/07
e.+lerine 230b/15
[=9]
erid- *bk.* erit-
e.-se 92b/01
[=1]
erit- Eritmek, erimesini sağlamak.
e.-se 184b/15
e.-ür (eridür) 53b/14, 117b/03, 173a/06
[=4]
erkek *bk.* irkek
e. 162b/01
e. oġlan 15b/05
[=2]
Ermenī (Lat. *Armena*>Far. *Ermenī*) Ermeni.
E. dili 137b/06
e. pādişāhı 53a/01
[=2]
ermūd *bk.* emrūd
e. 29a/06
[=1]
erük Erik.
e. 28a/10, 28a/11, 28a/11
e. (ḳara erük aġacı) 43a/05
e. çiçegi 107b/04
[=5]
erzāḳ (Ar.) Erzak.
e. 205a/02
[=1]
erzānī (Far.) Ucuzluk, bolluk.
e. ḳıl- 15b/15, 16b/11, 17b/03, 81b/09, 90a/05
[=5]
es- Esmek.
e.-er 227b/14, 228a/09

e.-se 228a/10, 228a/10
e.-üp 228a/12
[=5]
esed (Ar.) Aslan burcu.
e. burcı 72b/08
[=1]
eşer (Ar.) Nişan, iz, alamet.
e.+i 224a/03, 224a/04
e.-i nübüvvet 3b/07
e. it- 155b/07
[=4]
esfel (Ar.) En sefil, en alçak.
e. (ednā ve esfel kişi) 149a/09
[=1]
esīr (Ar.) Esir, tutsak.
e.+e 133a/08, 187a/07
e. it- 8b/08
e. ol- 50a/12, 132a/10
[=5]
eski Eski.
e. 15b/09, 32b/10, 36b/03, 68b/04, 70b/13, 71b/14, 106a/13, 107b/14, 149a/02, 157a/05, 197b/06, 218a/12
e.+den 118b/12
e. dīvār 122a/14, 122b/06
e.+si 15b/08
e. ṭon 47a/07, 47a/07, 47a/08, 62b/08
[=20]
eski- Eskimek, yıpranmak.
e.-miş 197b/08
[=1]
eskilik Eski olma durumu.
e.+de 230b/15, 230b/15
[=2]
eşek Eşek, merkep.
e. 10a/01, 35a/15, 45b/02, 45b/03, 45b/09, 45b/11, 45b/14, 46a/04, 46a/08, 46a/12, 46a/13, 46a/13, 46b/01, 107a/12, 127b/08, 230b/15
e. (ḳancıḳ eşek) 46a/11
e. āvāzı 33a/11, 46a/12
e. başı 87b/08
e.+den 45b/12, 45b/12
e. doynaġı 126a/02
e.+e (ḳara eşek) 45b/06
e.+i (eşegi) 46a/02, 46a/03, 46a/05, 46a/09
e.+ini (eşegini) 46a/14
e.+iyle (eşegiyle) 46a/08
e. ḳuyruġı 183a/03
e.+ler 41b/12, 45b/05, 82a/15
e. südi 45b/13, 148b/05
e.+üŋ (eşegüŋ) 45b/15, 46a/06
[=38]
eşġār (Ar.) Nadir.
e.-ı nevādir 4b/01
[=1]
et Et.
e. 6a/07, 21a/05, 22a/11, 48a/07, 59b/15, 60a/01, 60a/02, 60a/05, 204a/02, 230a/11, 230b/15
e. (ḳuru et) 187a/02, 187a/02
e.+i 7b/13, 39a/13, 51b/13, 51b/14, 90a/01, 90b/05, 99a/14, 99b/06, 148a/04, 148b/11, 161b/07, 165a/11, 173b/14, 174a/01, 180b/07, 181b/15, 183a/06
e.+i (at eti) 187a/04
e.+i (ḳatır eti) 173b/14
e.+i (ḳoyun eti) 187a/03, 204a/03
e.+i (oġlaḳ eti) 204a/04
e.+i (sıġır eti) 204a/04
e.+i (şaġaluŋ eti) 150b/14
e.+için (eti-çün) 205a/14
e.+ile (et-ile) 71b/04, 106b/05, 153a/02, 206a/07, 210b/12, 225b/12
e.+in 30b/01, 45b/09, 60a/03, 60a/04, 75a/07, 85a/08, 90b/04, 91b/09, 115b/10, 115b/11, 161a/14, 165a/13, 175a/15, 180b/05, 190a/14, 190b/01, 195b/13, 196a/14, 200b/11, 213b/08, 223b/11, 230b/15
e.+in (at eti) 26a/06
e.+in (buymul eti) 85b/04
e.+in (gögercin eti) 204a/13
e.+in (inek eti) 158b/15
e.+in (it eti) 55b/02
e.+in (keklik eti) 204a/09
e.+in (ḳurbān eti) 187a/10
e.+in (ḳurd eti) 189b/03
e.+in (ḳuzı eti) 174b/08
e.+in (şıçan eti) 149b/06
e.+in (şıġır eti) 158b/13
e.+in (şırtlan eti) 159a/15
e.+inden 10a/13, 30a/15, 55a/12, 56b/10, 75a/15, 106a/04, 115b/12, 119a/07, 124b/09, 174b/11,

179b/06, 192a/06, 195b/12, 214b/14, 230b/15
e.+ine 189b/10
e.+inüŋ 187a/05
e.+iyle 94a/06, 94a/07, 94a/07, 98a/14, 98a/14, 98a/15, 98b/02, 98b/02, 98b/03, 98b/03, 139b/03
e.+ler (ḥelāl et) 204a/05
[=107]

etek Etek.
e.+i (etegi) 160a/13, 197b/12, 197b/12
e.+in (etegin) 11a/12
e.+ine (etegine) 126a/08, 219b/15
[=6]

Etel İdil Nehri.
E. ırmaġı 53a/01
[=1]

etlü Etli.
e. 192a/13
[=1]

etmek Ekmek.
e. 19a/15, 64b/01, 64b/02, 64b/02, 64b/03, 64b/05, 64b/06, 64b/06, 64b/12, 65a/10, 89a/14, 97a/15, 114b/01, 114b/04, 123a/09, 128b/03, 172a/14
e. (ḳuru etmek) 64b/08
e. (yarım etmek) 64b/04
e. aşı 19a/03, 19a/14, 19a/14
e.+i (arpa etmegi) 64b/07
e.+i (etmegi elinden çıḳ-) 118a/15
e.+i (pirinç etmegi) 64b/08
e.+i (ṭaru etmegi) 64b/07
e.+ile (etmeg-ile) 77b/15, 138a/15, 202a/09
e.+üŋ (etmegüŋ) 64b/10
[=30]

etmek aşı Ekmek aşı.
e. 19a/03, 19a/14, 19a/14
[=3]

etrāf (Ar.) Çevre, civar.
e. 198a/05
e.+a 228b/10
[=2]

etsüz Etsiz.
e. 192a/14
[=1]

E‘ūẕü billāhi mine’ş-şeytāni’r-racīm “Kovulmuş şeytanın şerrinden Allah’a sığınırım” anlamında besmelenin ilk kısmı.
e. 4a/12, 14a/15
[=2]

ev Ev, hane.
e. 11b/13, 18a/01, 25a/10, 45a/06, 45a/07, 45a/09, 45a/10, 45a/13, 45b/02, 55a/15, 79a/07, 80b/11, 90b/15, 95b/01, 99a/07, 101a/14, 118b/09, 125b/12, 140b/14, 151a/13, 182b/04, 200a/14
e. (ḳara ev) 180b/09, 180b/10, 180b/11, 180b/12, 180b/13
e.+de 24a/06, 41a/01, 41a/02, 45a/15, 45a/15, 84b/12, 101a/12, 101b/13, 102a/04, 106b/02, 112b/06, 112b/07, 112b/07, 144a/05, 149b/14, 161a/04, 188b/06, 207a/10, 228b/12, 230b/08
e.+de (ḳara ev) 180b/11
e.+deki 101b/01
e.+den 20b/09, 75a/13, 112a/12, 135a/07, 139a/09, 170a/02
e.+e 20b/09, 28b/06, 36b/14, 45a/10, 45a/11, 48b/01, 118b/10, 135a/08, 139a/09, 140b/10, 147b/05, 154a/08
e.+i 15b/03, 45a/07, 45a/13, 58b/06, 63b/01, 71b/08, 80a/12, 96a/03, 132b/05, 149b/15, 207a/03, 224b/05, 225a/06, 225a/10
e.+içün 78a/07
e.+inde 22b/15, 23a/01, 36b/14, 40b/13, 44a/15, 49b/09, 57b/13, 62a/12, 64a/03, 64a/04, 64a/04, 66a/14, 69b/09, 75a/12, 93b/01, 96a/03, 105b/12, 106a/05, 111b/12, 112b/06, 129b/11, 133a/10, 138b/01, 147a/08, 148a/03, 149a/01, 149a/15, 164a/02, 169b/03, 175a/10, 175a/11, 189a/08, 191a/08, 191a/08, 196a/02, 197a/01, 210a/01, 215a/03, 228b/12, 230b/15, 230b/15
e.+indeki 164b/01
e.+inden 25b/12, 27a/05, 27b/05, 57b/14, 84a/02, 133b/13, 136b/02, 140a/07, 154a/15, 158b/08,

160b/03, 164a/03, 186a/13, 191a/08, 196a/11
e.+ine 16b/12, 18a/01, 25b/11, 25b/11, 41a/09, 42a/04, 50a/11, 53b/15, 60a/06, 60a/07, 61a/06, 62a/11, 63a/10, 64b/03, 66a/01, 66a/02, 80a/15, 82b/02, 112a/14, 121a/14, 121a/15, 130b/10, 135a/05, 138a/08, 140a/15, 148b/15, 148b/15, 149b/03, 158b/06, 160a/13, 180b/04, 182a/13, 182b/02, 187b/09, 189b/05, 189b/06, 194b/08, 196b/02, 200b/10, 200b/10, 204b/01, 205a/11, 205a/12, 213b/07, 215a/05, 215a/05, 224b/11, 231a/13
e.+ini 134a/14, 140a/01, 140a/01, 151b/11
e.+inüŋ 45b/01, 106b/02, 125b/10, 125b/10, 133b/06, 149b/02, 182a/12, 207b/11
e.+ler 45a/12
e.+lerine 73b/04
e. ṭoŋuzı 161b/04
e.+ümüŋ 13a/01
e.+üŋ 10a/07, 15b/04, 24a/11, 45a/08, 52a/06, 54a/12, 65a/03, 65a/09, 79a/03, 96b/14, 97a/13, 97a/14, 97b/03, 101a/11, 101a/11, 106b/04, 107a/06, 115a/10, 125b/09, 131a/15, 133b/10, 135b/05, 164a/04, 173a/08, 182b/05, 200a/08
e.+üŋ ṣāḥibi 182b/09
[=230]

evḳāt (Ar.) Zamanlar, çağlar.
e.+ıla (evḳāt-ıla) 3a/12, 12a/13
[=2]

evlen- *dönüşlü f.* Evlenmek.
e.-mege 10b/07, 136a/13, 179b/01
e.-mek 40b/09, 40b/09, 41a/15
e.-ür 40b/09
[=7]

evliyā (Ar.) Veliler, Allah'a yakın olanlar.
e. 9b/12, 15b/13
e.+yı 3b/02
[=3]

evvel (Ar.) İlk, birinci, önce gelen.
e. 2a/14, 3b/07, 9b/10, 10b/03, 13a/14, 66b/13, 132b/02, 195a/12, 228b/13
e. (faṣl-ı evvel) 3a/02, 4b/06
e. (menāfi'-ı evvel) 1b/03
e. gün 228b/12
e.+i 230b/11
e.+inde 15a/06
e.+inde (gicenüŋ evveli) 9a/14, 9b/02, 9b/06
e.+iydi 13a/09
e. vaḳtda 13a/09
[=20]

evvelki Önceki, birinci.
e. gök 192b/09, 192b/10
e.+den 92b/11
[=3]

eyer Eyer.
e. 54b/03, 54b/03, 54b/04, 54b/05, 54b/07
e.+den 52b/01
e.+i 54b/05
e.+ile (eyer-ile) 173a/12
[=8]

eyerci Eyerci, eyer yapan, satan veya tamir eden kişi.
e. 54b/08
[=1]

eyerlü Eyerli.
e. 10a/03
[=1]

eyit- *bk.* eyt-
e.-di 8b/08, 13a/01, 13a/03, 13a/08, 82b/11, 196b/06, 196b/08
e.-di-kim 13a/07, 196b/10
e.-diler 4a/06, 12a/11
e.-e (eyide) 63b/14, 174b/03
e.-mekdür 124b/12
e.-se 18a/01, 63a/07, 150b/08, 168b/03, 219b/04, 219b/09
e.-seler 37b/13
[=21]
şi'ir eyit- 124b/12
[=1]

eyle Öyle, o şekilde.
e. 16a/08, 18a/01, 39a/10, 39b/11, 157b/07, 169a/12, 186a/10, 221a/01, 223b/10
e.+dür 196b/10
[=10]

eyle- "Etmek, yapmak, kılmak, eylemek" anlamında yardımcı fiil.
e. 14b/04

e.- (!) 28a/15, 28a/15, 89b/02, 116b/07 196b/09
e.-di 3b/09
e.-dügi 122a/15
e.-dük 92b/08
e.-medügi 58b/03
e.-mege 98a/12, 104a/12, 108b/03, 109a/02, 109a/02, 113b/05, 172a/06, 187a/09
e.-mek 15b/01, 16a/02, 18a/01, 24b/10, 36b/14, 45a/15, 50a/09, 71a/04, 74b/08, 83a/09, 83a/09, 88a/09, 96b/06, 97a/01, 97a/05, 102b/12, 104b/06, 108b/08, 110b/08, 119a/12, 119b/04, 119b/05, 135a/01, 135a/01, 143a/09, 155b/01, 156a/14, 156b/01, 166b/03, 212a/12
e.-mekde 74b/08
e.-mekdür 74b/09, 100b/04, 102b/12, 155a/15, 203b/14
e.-mese 146b/03, 163a/06, 189b/06, 223b/05
e.-meye 20b/08, 49b/01, 66b/07, 108b/14, 145a/07, 151a/14, 156a/13, 189a/01, 200a/04, 223b/05, 229a/09
e.-mez 17a/04
e.-mez ol- 17a/04
e.-miş 32b/07, 69b/08, 185b/15
e.-miş-idi 86a/11
e.-miş gör- 51a/06
e.-miş ol- 126b/02
e.-miş ṭurur 16a/13
e.-mişdür 21a/10
e.-mişler 183b/02
e.-r 17a/11, 18a/01, 18a/01, 28a/13, 32a/11, 56a/12, 60a/11, 67a/03, 67a/05, 68b/07, 70b/02, 70b/04, 70b/05, 71a/05, 71b/15, 74a/15, 74b/09, 78b/07, 79a/04), 81a/07, 83a/03, 88a/10, 96a/15, 97a/01, 100a/08, 108a/03, 108a/15, 109a/15, 110b/07, 111a/09, 113b/03, 114b/13, 117a/15, 117b/09, 118b/12, 119a/13, 123a/03, 140b/05, 159b/04, 163b/15, 170a/05, 170a/06, 170a/10, 170b/02, 175a/07, 182b/11, 184b/01, 185b/04, 186a/06, 186a/09, 198b/08, 203b/03, 212a/11, 213a/01, 218b/09, 224b/10, 225a/10, 227a/01, 230b/15
e.-r ol- 17a/11
e.-rler 172a/14
e.-se 15a/02, 18a/01, 28b/01, 28b/03, 31a/09, 31b/01, 32a/04, 32a/06, 42a/05, 42a/06, 46a/08, 46a/15, 49b/09, 49b/10, 50b/13, 51a/04, 56b/14, 57a/06, 63a/02, 64a/04, 67a/04, 67b/04, 70b/03, 71b/12, 75b/02, 81b/14, 85b/13, 86a/02, 89a/01, 98a/09, 99a/11, 102b/13, 102b/14, 103a/06, 103a/06, 103a/12, 103a/13, 103b/02, 103b/06, 104b/08, 106a/01, 106b/15, 106b/16, 108a/10, 108b/08, 110a/08, 112b/13, 114a/07, 122a/11, 122b/03, 122b/03, 123a/15, 124b/05, 124b/08, 126a/10, 126a/10, 126a/11, 130b/11, 131a/01, 132a/12, 135a/14, 135b/15, 137a/13, 137a/14, 139b/02, 146b/05, 147b/12, 151a/09, 151a/11, 151b/11, 153a/07, 155b/03, 156a/11, 156b/01, 158b/12, 161b/09, 163a/05, 164b/15, 165b/08, 166b/06, 166b/07, 167a/02, 167a/09, 168b/12, 170a/07, 170b/02, 170b/03, 171a/02, 178a/14, 179a/12, 180b/02, 180b/02, 181b/15, 182b/13, 182b/15, 183a/01, 184a/06, 186a/10, 187a/07, 187b/05, 187b/06, 187b/07, 190a/06, 194b/11, 195b/08, 198b/08, 200b/02, 205a/13, 205b/01, 207b/13, 209a/01, 210b/10, 217a/09, 218a/14, 218b/15, 223a/12, 223a/13, 225a/06, 225a/07, 225a/11, 227b/15, 230b/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15
e.-seler 111a/03, 134a/12
e.-sün 7b/04
e.-ye 7b/05, 10a/01, 10a/01, 10b/04, 10b/04, 11a/10, 13b/02, 13b/02, 13b/13, 14a/14, 14a/15, 14b/14,

14b/14, 15a/01, 17a/07, 17b/10,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
19b/01, 20a/02, 20a/02, 20a/07,
20a/08, 20a/11, 20b/03, 20b/12,
21b/01, 22a/08, 22a/09, 22b/03,
23a/03, 23a/07, 23a/15, 24b/09,
24b/13, 25a/01, 25a/02, 25a/09,
25a/10, 25b/04, 25b/10, 26a/09,
26a/14, 26b/15, 28a/01, 28b/01,
28b/03, 30a/10, 30a/14, 31a/09,
31a/11, 35a/01, 35b/02, 35b/04,
36b/13, 37b/13, 37b/15, 38a/09,
38b/02, 41a/14, 41b/15, 42a/04,
42b/08, 43b/04, 44b/01, 45a/14,
46a/09, 47b/12, 48a/06, 48a/12,
48a/13, 49a/05, 49a/15, 49b/04,
49b/09, 49b/11, 49b/13, 50a/14,
50b/10, 50b/14, 51a/06, 51b/05,
52a/11, 52a/12, 52a/12, 53a/07,
53a/14, 53a/14, 53b/01, 53b/13,
53b/13, 54a/01, 55a/13, 55b/08,
55b/08, 57a/11, 57b/05, 58a/07,
58b/10, 58b/12, 59a/05, 61b/05,
61b/06, 61b/08, 64a/03, 65a/13,
65b/05, 65b/13, 65b/15, 66a/03,
66a/06, 66a/14, 66a/15, 67a/01,
68a/03, 68a/09, 68b/02, 68b/07,
70b/08, 70b/10, 70b/14, 71a/09,
71a/10, 72a/05, 72a/05, 72a/07,
72a/12, 72a/13, 73b/04, 74b/13,
75a/10, 75a/13, 75a/13, 75b/01,
75b/06, 75b/13, 76a/02, 76a/14,
77a/06, 77a/13, 78a/07, 78a/14,
78b/09, 78b/10, 79a/06, 79a/14,
80a/09, 80a/11, 80a/12, 80b/06,
80b/10, 80b/11, 80b/15, 81a/06,
81a/06, 81a/13, 81b/02, 82a/02,
82a/08, 82b/08, 83a/04, 83b/09,
83b/12, 84a/13, 84b/04, 84b/05,
85a/01, 85a/01, 85a/09, 85a/11,
85b/08, 86a/01, 86a/02, 87a/04,
87b/03, 87b/13, 87b/15, 88a/07,
88a/10, 89a/01, 89a/04, 89a/07,
89a/10, 90a/02, 91b/11, 94a/13,
94b/04, 94b/07, 95b/02, 95b/15,
96a/06, 96b/08, 96b/14, 97a/15,
97b/14, 98a/06, 98b/09, 99b/13,
99b/15, 100a/02, 100a/03, 100a/03,
100a/04, 101b/05, 101b/08,
102b/01, 102b/08, 103a/04,
103a/13, 103b/02, 103b/11,
103b/12, 104a/02, 104a/09,
104a/14, 104b/04, 104b/10,
104b/11, 104b/14, 105a/06,
105b/02, 105b/03, 105b/06,
106a/01, 106a/03, 106a/09,
106a/10, 106a/12, 107a/06,
107a/14, 108b/09, 109a/06,
109a/13, 109b/06, 110a/08,
110a/09, 110b/11, 110b/14,
111a/02, 111a/05, 111b/02,
111b/02, 111b/11, 112a/08,
112a/13, 112a/13, 112a/14,
112b/05, 113a/01, 113a/03,
113a/04, 113a/05, 113b/03,
113b/09, 113b/10, 113b/11,
113b/11, 114a/15, 114a/15,
114b/11, 115a/07, 115b/07,
115b/07, 115b/14, 116a/02,
116a/09, 116b/04, 116b/06,
117a/06, 117a/07, 117b/03,
117b/09, 117b/13, 117b/14,
118a/04, 118a/05, 119a/02,
119a/05, 119a/15, 119b/13,
120b/07, 121b/02, 121b/03,
121b/08, 122a/03, 122a/11,
123a/13, 123b/04, 123b/06,
123b/07, 124a/04, 124a/10,
124a/12, 124a/13, 124b/01,
124b/06, 124b/08, 124b/12,
124b/15, 125a/05, 125a/05,
125a/06, 125a/09, 125a/12,
125a/12, 126a/05, 126a/06,
126a/11, 126a/11, 128b/04,
129a/09, 129b/05, 129b/13,
130a/11, 130a/12, 130b/11,
131a/04, 131a/13, 131b/05,
133a/01, 133a/04, 133a/05,
133a/06, 133a/06, 133a/07,
133b/12, 133b/15, 134a/02,
134a/04, 134b/05, 134b/09,
135a/07, 135a/14, 135b/14,
136a/09, 136b/08, 137a/01,
137a/03, 137a/12, 137b/02,
137b/08, 137b/12, 138a/06,
138b/01, 138b/12, 139a/07,
140b/10, 140b/14, 141a/01,
141a/05, 141a/05, 141a/06,
141b/09, 141b/11, 142a/03,

142a/10, 142a/10, 142a/13, 142a/13, 142b/01, 142b/07, 142b/10, 142b/11, 142b/12, 142b/14, 143a/02, 143a/03, 143a/06, 143a/08, 143a/10, 143a/11, 143a/15, 143b/09, 143b/12, 143b/13, 143b/14, 143b/15, 144a/01, 144a/02, 144a/03, 144a/04, 144a/05, 144a/05, 144a/09, 144a/10, 144a/10, 144a/15, 144a/15, 144b/01, 144b/01, 144b/04, 144b/10, 144b/13, 145a/02, 145a/03, 145a/03, 145a/04, 145a/05, 145a/08, 145b/01, 145b/01, 145b/04, 145b/08, 145b/09, 145b/10, 145b/11, 146b/01, 146b/05, 147a/10, 147a/11, 147b/13, 148a/07, 148a/10, 148b/07, 148b/08, 148b/14, 149a/01, 149b/05, 150a/08, 150b/05, 150b/10, 151a/14, 151b/15, 152a/04, 152a/10, 152b/11, 152b/12, 153a/07, 153a/08, 154a/08, 154a/08, 154a/13, 154b/05, 155a/04, 155a/08, 155a/11, 155a/15, 155b/05, 155b/11, 156a/03, 156b/09, 156b/12, 156b/15, 157a/08, 157b/08, 158b/05, 158b/12, 159a/15, 159b/09, 159b/11, 159b/15, 160a/15, 161b/02, 161b/03, 161b/05, 161b/11, 162a/01, 162b/11, 162b/11, 163a/05, 163a/05, 163a/07, 163a/14, 163b/01, 163b/15, 164b/14, 166a/10, 166b/04, 166b/07, 166b/08, 167b/04, 167b/04, 167b/09, 167b/11, 167b/14, 168a/05, 168b/03, 168b/09, 168b/09, 168b/13, 169a/03, 169a/03, 169a/09, 169b/03, 169b/04, 170a/06, 170b/02, 170b/13, 171a/10, 172a/12, 172b/07, 172b/14, 173a/04, 174a/06, 174a/15, 174b/10, 174b/13, 175b/03, 175b/13, 176b/05, 177a/10, 177b/03, 177b/04, 177b/09, 177b/12, 178a/04, 178a/13, 178b/02, 178b/03, 179a/06, 179a/09, 179a/11, 179a/13, 179a/14, 179b/06, 179b/06, 179b/08, 179b/13, 180b/09, 181a/09, 181a/11, 182a/03, 182a/04, 182a/05, 182a/06, 182a/07, 182a/08, 182a/10, 182a/11, 183b/06, 184a/09, 184a/13, 184a/14, 184b/09, 185b/02, 185b/09, 186a/13, 186b/11, 186b/12, 187b/01, 187b/07, 187b/08, 188a/05, 188b/15, 189a/02, 189b/05, 189b/13, 190a/01, 190a/06, 190a/10, 190b/09, 192a/06, 192a/07, 192b/12, 194a/01, 194a/04, 194a/12, 195a/15, 195b/01, 195b/04, 195b/11, 195b/12, 195b/13, 196a/10, 199a/04, 199a/09, 199a/13, 199a/15, 199b/04, 199b/05, 199b/09, 200a/03, 200a/06, 200a/11, 201a/07, 201a/09, 201b/10, 202a/06, 202a/08, 203b/05, 203b/06, 203b/09, 203b/15, 204b/08, 205b/02, 206b/07, 207a/04, 207a/08, 207b/12, 209a/01, 209a/02, 209a/03, 209a/09, 209b/02, 209b/05, 209b/07, 209b/09, 210a/06, 210a/15, 210b/10, 211b/03, 214a/14, 214b/02, 215a/01, 215a/03, 215a/05, 215b/02, 215b/12, 216a/12, 217a/05, 217a/05, 217b/05, 217b/13, 218a/14, 218b/08, 219a/06, 223a/04, 223a/10, 223a/12, 223b/01, 223b/03, 225a/06, 225b/06, 226a/12, 226a/14, 226a/15, 226b/15, 227a/04, 227b/03, 229a/09, 229b/06, 230a/06, 230b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231b/04

e.-yeler 18a/01, 20b/04, 51a/08, 78b/10, 172b/05, 174b/04, 180b/03, 184b/08, 192a/12, 215a/04

e.-yem 2a/02

e.-yen 230b/15
e.-yüp 42a/06, 60a/09, 82b/02, 95b/02, 115b/12, 144b/06, 194b/11
e.-yüp götür- 66a/04
[=936]
ābādān eyle- 154a/08
‘adl eyle- 28b/01, 67a/03, 109a/15, 111a/02, 113b/09, 124a/04, 140b/05, 142a/13, 144b/10, 144b/13, 152a/04, 163a/07, 164b/14, 167b/09, 172b/05, 186a/06, 195b/01, 224b/10, 225a/06, 225a/06
‘adl u dād eyle- 20a/07, 87b/03, 99b/13, 187b/07
‘ahd eyle- 52a/11
‘amel eyle- 144b/06
āsān eyle- 141a/05
aş eyle- 131a/01
āşikāre eyle- 78a/14
āşinālıḳ eyle- 210b/10
‘aẕāb eyle- 230b/15
āzād eyle- 77a/06, 98a/12, 166b/07
bāg-bānlık eyle- 83a/03
baḫīllıḳ eyle- 159b/15
baḫş eyle- 49b/09, 74a/15
baḫşīş eyle- 81a/07, 134a/12
baḳḳāllıḳ eyle- 74b/08, 74b/09
baş aşaġa eyle- 183b/02
başçılıḳ eyle- 88a/09, 88a/10
başın aşaġa eyle- 16a/13
bāṭıl eyle- 48a/12
bāzirgānlıḳ eyle- 23a/07
bedel eyle- 46a/15, 118a/04
beyān eyle- 13b/02
bī-vefālıḳ eyle- 190b/09
bilişlik eyle- 67a/05, 114a/15
biryān eyle- 60a/09, 205b/01
borç eyle- 148b/07
buḫūr eyle- 83a/09, 83a/09, 187b/05
bühtān eyle- 18a/01, 125a/09
bünyād eyle- 183a/01
caẕūlıḳ eyle- 215a/03, 215a/05
cehd eyle- 7b/04, 74b/09, 142a/10, 142b/10, 155a/08
cem‘ eyle- 2a/02, 23a/15, 31a/09, 46a/09, 49b/10, 49b/13, 58b/12, 66a/04, 67b/04, 82b/02, 83b/09, 94b/07, 107a/06, 112b/13, 113a/01, 113a/04, 120b/07, 123b/07, 126a/10, 126a/10, 126a/11, 126a/11, 130b/11, 137b/12,140b/10, 142b/01, 145b/01, 153a/07, 161b/05, 163a/05, 166a/10, 167b/11, 175a/07, 181a/11, 182a/03, 182a/04, 184a/06, 190a/06, 203b/09, 230b/15
ceng eyle- 19b/01, 20b/03, 20b/12, 22a/09, 22b/03, 49b/04, 49b/09, 50a/14, 51a/04, 56b/14, 59a/05, 65a/13, 68a/03, 70b/14, 75b/02, 82a/02, 98a/06, 104b/06, 104b/08, 105b/02, 111b/02, 114a/07, 114a/15, 114b/11, 115a/07, 115b/07, 116a/09, 117b/09,121b/08, 124b/05, 124b/06, 124b/15, 133a/06, 134b/09, 144a/05, 147a/10, 147b/12, 147b/13, 149a/01, 150b/05,150b/10, 158b/12, 158b/12, 178b/02, 180b/02, 180b/03, 188a/05, 190a/10, 201a/09, 205a/13, 215b/02
ceng ü cidāl eyle- 78b/07
cengin eyle- 172a/12
cidāl eyle- 105b/03, 143b/12, 178b/03, 194a/12
cimā‘ eyle- 81b/02, 102b/12, 102b/13, 102b/14, 103a/12, 103a/13, 103a/13, 103b/02, 103b/06, 128b/04, 167a/02, 195b/11
cüdā eyle- 84b/05
çabuḳlıḳ eyle- 124b/08
çalıcılıḳ eyle- 108a/03
çerçilik eyle- 100a/08
çift eyle- 163b/15
çūbānlıḳ eyle- 161b/09
daġ eyle- 119b/04, 119b/05
da‘vet eyle- 80a/11, 80b/10, 81b/14, 143a/03
da‘vī eyle- 164b/15
da‘vīsin eyle- 76a/14
dāyelıḳ eyle- 57a/11
def‘ eyle- 13b/13, 14b/04, 55a/13, 229a/09
demürcilik eyle- 117a/15
dericilik eyle- 118b/12

dirlik ve düzenlik eyle- 83a/04
doḳıyıcılıḳ eyle- 117b/09
dostlıḳ eyle- 95b/02, 102b/08, 134a/04, 148b/14, 177b/03, 182a/08
du'ā eyle- 223a/13
dünyādan göç eyle- 134b/05
dürgerlik eyle- 123a/03
düşmenlik eyle- 64a/03, 119a/12, 119a/13
düzenlik eyle- 161b/02
emānete ḫıyānet eyle- 209b/09
emr-i ma'rūf eyle- 37b/15, 144a/10
eylük eyle- 124b/01, 210a/06
falcılıḳ eyle- 171a/02
fehm eyle- 146b/03
ferrāşlıḳ eyle- 171a/10
fesād eyle- 49a/15, 125a/05, 155a/15, 167a/09, 215a/01
fitne eyle- 100b/04
ġāfillıḳ eyle- 183b/06
ġalebe eyle- 21b/01, 69b/08, 115b/07
ġammāzlıḳ eyle- 125a/12
ġaybet eyle- 117b/03
ġaybeti az eyle- 159b/11
ġazā eyle- 18a/01, 170a/10
göç eyle- 18a/01
ġulām-bārelıḳ eyle- 161b/03
ġusl eyle- 89b/02, 111a/09, 170b/02, 170b/02, 170b/03
güç eyle- 81a/06, 215b/12
günāh eyle- 25a/09, 25a/10, 49a/05, 61b/05, 112a/08, 123b/04, 163b/01, 199a/15, 212a/11
güzīde eyle- 3b/09
ḥac eyle- 18a/01, 18a/01, 36b/13, 53a/14, 80a/09, 85a/01, 103a/04, 108b/08, 108b/09, 109a/13, 124b/12, 135a/07, 145a/03, 152b/12, 157a/08, 207a/08, 223a/04, 223b/01, 223b/03, 230b/10
ḥacāmat eyle- 15b/01, 108a/10, 179b/08
ḥaccāmlıḳ eyle- 108a/15
ḥallāclık eyle- 110a/08
ḥamāyil eyle- 185b/04, 185b/15
ḥammāllıḳ eyle- 110b/07
ḫarāb eyle- 107a/14, 116a/02, 122a/15, 182b/15, 225a/11, 227b/15
ḥarām-zādelıḳ eyle- 85b/08
ḫarc eyle- 55b/08, 75a/10, 85a/11, 98b/09, 130b/11, 142a/10, 179a/06, 179b/06, 182a/06, 182a/10, 182a/11, 187b/08, 192a/07
ḥareket eyle- 84a/13
ḥased eyle- 111b/02
ḥāṣıl eyle- 24b/09, 28a/01, 35b/02, 41a/14, 45a/14, 47b/12, 48a/06, 51b/05, 57b/05, 66a/03, 66a/06, 66a/14, 66a/15, 67a/01, 74b/08, 75b/06, 76a/02, 77a/13, 78b/09, 78b/10, 78b/10, 79a/14, 87a/04, 88a/07, 89a/10, 96b/08, 97a/15, 100a/02, 100a/03, 101b/08, 106a/12, 110b/14, 112a/14, 116b/06, 122a/11, 125a/05, 126a/11, 129b/05, 131a/04, 133a/01, 137a/03, 137b/08, 138b/01, 139a/07, 141a/01, 142a/03, 146b/05, 148a/07, 153a/07, 158b/05, 163a/05, 163a/14, 168b/09, 169a/03, 169a/03, 169a/09, 170b/13, 172b/07, 173a/04, 174b/10, 177a/10, 179a/11, 179a/14, 179b/13, 182a/05, 182a/07, 186a/13, 194a/04, 195b/04, 195b/13, 200a/03, 205b/02, 209a/03, 226a/12, 226a/14, 226a/15, 229b/06, 230a/06, 230b/15
ḥasūdlıḳ eyle- 151b/15
ḫatm eyle- 146b/05
ḫayr eyle- 38b/02, 96a/06, 96b/14, 125a/06, 144a/09, 144a/15, 209b/05, 217a/05
ḫayr u ihsān eyle- 154a/08
ḫayrlar eyle- 144a/01, 154a/13, 203b/06
ḫazīne eyle- 133a/05, 133a/06, 194a/01, 214b/02
ḥāżır eyle- 185b/02
helāk eyle- 72a/05, 123b/06, 143b/14, 177b/09, 182b/15
ḥıfẓ eyle- 105a/06
ḥīle eyle- 73b/04, 196a/10

ḫışm eyle- 17a/11, 18a/01, 53b/13, 117a/07, 162b/11, 202a/06, 227a/04
ḫıyānet eyle- 80b/11, 199a/13
ḫidmet eyle- 31a/09, 31a/11, 79a/06, 119a/05, 147a/11, 172a/06, 217b/13
ḫidmetin eyle- 71a/09, 103b/02
ḥisab eyle- 10b/04
ḫiẕmet eyle- 23a/03, 87b/13, 87b/15
ḫoşnūd eyle- 17a/04
ḫuşūmet eyle- 121b/03
ḥükm eyle- 68b/07, 103b/11, 186a/09
ırak eyle- 149b/05, 189b/13
ırġadlık eyle- 64a/04
‘ibādet eyle- 113b/05, 142b/11
ictināb eyle- 20a/02
ihsān eyle- 105b/06, 113b/11, 143a/10, 143a/15, 145a/04, 145a/08, 145b/10, 203b/15, 209b/07, 216a/12
ihsān ve ‘aṭā eyle- 99b/15
iḥtirāz eyle- 72a/13
iḫtiyār eyle- 156a/03
iki pāre eyle- 56a/12
iḳtidā eyle- 168b/12
imāmlık eyle- 28a/13, 28a/15, 28a/15, 28b/01, 28b/03, 68a/09, 79a/04), 207a/04
‘imāret eyle- 122b/03, 195b/08, 230b/15
ishāl eyle- 139b/02
iş eyle- 25b/10, 97b/14, 102b/01
‘işret eyle- 70b/08
i‘ṭimād eyle- 35a/01
ḳabūl eyle- 104b/04, 141a/06, 156a/13
ḳāḍılık eyle- 135b/14
ḳahr eyle- 18a/01, 20a/08, 24b/13, 75b/01, 81a/13, 91b/11, 94a/13, 103b/12, 104a/09, 106a/09, 109b/06, 113a/05, 115b/14, 117b/14, 133b/12, 134a/02, 141b/09, 145b/09, 148b/08, 175b/03, 184a/14, 189b/05, 192a/06
ḳan eyle- 162a/01, 181a/09
ḳapucılığın eyle- 182b/13
ḳapucılık eyle- 182b/11
kār eyle- 163a/06
ḳarār eyle- 230b/15
ḳaṣd eyle- 26b/15, 81a/06, 179b/06
ḳavvādlık eyle- 163b/15
kāzürlik eyle- 203b/03
kefen soyıcılık eyle- 209a/01
kehellik eyle- 80b/15
kesb eyle- 35b/04, 100a/03, 156b/09
kesb ü kār eyle- 104a/12
ḳısmet eyle- 119b/13, 128a/05, 187b/06, 187b/07
kıyās eyle- 13b/02, 24b/10, 25a/02, 116b/07, 146b/01, 202a/08
ḳovcılık eyle- 106a/10
ḳurbān eyle- 115b/12, 187a/07, 187a/09
lecūclik eyle- 144a/05
lögüncilik eyle- 213a/01
maḫbūs eyle- 123a/13
mecrūḥ eyle- 133b/15
mekr eyle- 124b/08, 179a/09
mekr ü ḥīle eyle- 86a/02
melāmet eyle- 174b/04, 192a/12
men‘ eyle- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 49b/11, 50b/10, 111a/03, 142a/13, 145a/07, 217b/05
menfa‘at eyle- 170a/06
meyl eyle- 17a/11, 203b/14
minnet eyle- 176b/05
mu‘ālece eyle- 184b/01
mu‘allimlik eyle- 218b/09
mu‘āmele eyle- 201b/10
mu‘āvenet eyle- 145b/08
muḫālefet eyle- 136a/09, 148a/10
muḥkem eyle- 230b/15
muḳarreb eyle- 26a/09
muṣāḥabet eyle- 26a/14, 95b/02
mutāba‘at eyle- 133a/04
muṭī‘ eyle- 68b/07, 119a/02
mübāreklik eyle- 178a/04
mübtelā eyle- 218b/15
mücāme‘at eyle- 46a/08, 57a/06, 63a/02, 103a/06, 103a/06, 159a/15, 169b/04, 190a/06, 199b/04
münāfıḳlık eyle- 42b/08, 110a/09, 111b/11, 125a/12, 144a/02, 144a/03, 215a/04
müşāhede eyle- 143a/11
müteġayyir eyle- 99a/11, 194b/11

müvāneset eyle- 174b/13
nafaḳa eyle- 30a/10, 42a/04, 54a/01, 55b/08, 75a/13, 75a/13, 85a/09, 112a/13, 178a/13, 200a/04, 200a/11, 226b/15
naḳş eyle- 86a/02, 132a/12
naṣīḥat eyle- 20a/02
naẓar eyle- 10a/01, 11a/10, 14b/14, 18a/01, 32a/04, 32a/06, 32a/11, 123a/15, 135a/14, 135b/15, 184b/08, 186a/10
nehy eyle- 190a/01
nuvaḫt eyle- 195a/15
oġlanlıḳ eyle- 60a/11
pāk eyle- 170a/05, 170a/06, 198b/08
pās-bānlıḳ eyle- 70b/02, 70b/03, 70b/04, 70b/05
pāyendānlıḳ eyle- 71a/04, 71a/05
penhān eyle- 86a/11
perākende eyle- 30a/14, 165b/08, 179a/12
perhīz eyle- 204b/08
raġbet eyle- 20b/04, 145a/03
raḥmet eyle- 142b/12, 143a/02
rāst eyle- 42a/06, 46b/04, 156b/12
red eyle- 229a/09
revā eyle- 102b/12
rūşen eyle- 151b/11
rüsvāy eyle- 113b/11
şabr eyle- 80a/12
şadaḳa eyle- 144a/04
sālūs̱lıḳ eyle- 199a/04
şarf eyle- 145b/01, 153a/08
şatıcılık eyle- 96a/15
şavaş eyle- 72a/12, 155b/01, 155b/03
say‘ eyle- 109a/02
secde eyle- 17b/10, 137a/13, 137a/14, 223a/12, 223b/05
secdeler eyle- 142b/07
sefer eyle- 17a/07, 20a/11, 53b/01, 61b/08, 116b/04, 117a/06, 141b/11, 163a/05, 192b/12
ser-keşlik eyle- 180b/02
şoḥbet eyle- 38a/09, 44b/01, 65b/13, 65b/15, 66b/07, 70b/10, 72a/05, 72a/07, 74b/13, 82a/08, 84b/04, 88a/10, 89a/07, 95b/15, 104a/14, 104b/14, 108b/03, 109a/06, 110a/08, 111a/05, 113a/03, 113b/03, 113b/03, 119a/15, 126a/05, 126a/06, 129a/09, 129b/13,136b/08, 137b/02, 138b/12, 143b/13, 143b/15, 145b/11, 150a/08, 152b/11, 155b/05, 156a/14, 156b/01, 160a/15, 167b/14, 168a/05, 168b/03, 168b/09,168b/13, 169b/03, 177b/12, 180b/09, 184a/09, 184b/09, 186b/12, 187b/01, 199a/09, 200a/06, 206b/07, 207b/12, 209a/09, 209b/02, 210b/10, 218a/14, 230b/15, 230b/15
su’āl eyle- 15a/02
şulḥ eyle- 162b/11, 174a/06
sünnet eyle- 83b/12, 135a/01, 135a/01
şādılıḳ eyle- 50b/13
şefḳat eyle- 20b/08, 49b/01, 151a/14
şikār eyle- 106a/01, 106b/15, 106b/16
şükr eyle- 14a/15, 89a/04, 108b/14, 151a/09, 151a/11
ṭā‘at eyle- 21a/10, 143a/06, 157b/08
ṭā‘at ve ‘ibādet eyle- 17a/04
ta‘bīr eyle- 10a/01, 14b/14, 15a/01
ṭaleb eyle- 22a/08, 100a/04, 138a/06, 167b/04, 167b/04, 172b/14, 199b/09, 209a/01, 209a/02, 230b/09
tamām eyle- 42a/06, 58a/07, 78a/07, 97a/05, 217a/09
ṭarḫ eyle- 10b/04
taşarruf eyle- 117b/13
tebessüm eyle- 200b/02
teferrüc eyle- 218a/14
teġayyür eyle- 194b/11
te’ḫīr eyle- 52a/12
teḳarrüb eyle- 71a/10
tekbīr eyle- 97a/01, 97a/01
tekye eyle- 126b/02
telef eyle- 112a/13
terk eyle- 52a/12, 89a/01, 124a/13, 144b/01, 159b/09
tesbīḥ eyle- 86a/01, 96b/06

tevbe eyle- 16a/02, 18a/01, 18a/01, 25a/01, 25b/04, 36b/14, 37b/13, 45a/15, 51a/08, 53a/07, 53a/14, 61b/06, 65b/05, 85a/01, 89a/01, 101b/05,104b/11, 110b/08, 110b/11, 113b/10, 124a/10, 130a/11, 131a/13, 131b/05, 135a/14, 137a/01, 137a/12, 142b/14, 143a/08, 143a/09, 143b/09, 144a/10, 144a/15, 144b/01, 144b/04, 145a/02, 145a/05, 151a/14, 152a/10, 155a/04, 155a/11, 155a/15, 155b/11, 156b/01,161b/11, 166b/08, 170b/02, 174a/15, 175b/13, 188b/15, 189a/01, 189a/02, 196b/09, 201a/07, 203b/05, 210a/15, 211b/03, 212a/12, 223a/10, 223a/12, 223b/05, 227b/03, 230b/15, 231b/04
tevekkül eyle- 94b/04, 154b/05
teyemmüm eyle- 98a/09
ṭırıllıḳ eyle- 118a/05
ṭutucılıḳ eyle- 71b/15
uġurlıḳ eyle- 50a/09
ulaşıḳlıḳ eyle- 112b/05, 225b/06
urucılıḳ eyle- 159b/04
vīrān eyle- 225a/07, 225a/10
yād eyle- 14a/14, 92b/08, 122a/03
yaramazlıḳ eyle- 199b/05
yardım eyle- 104b/10, 177b/04
yazıcılıḳ eyle- 230b/15, 230b/15
żāyi‘ eyle- 32b/07, 41b/15, 53b/13, 71b/12, 90a/02, 122a/11, 178a/14, 181b/15, 227a/01
zāyil eyle- 140b/14
zīnā eyle- 184a/13, 195b/12
ẕikr eyle- 7b/05
ziyān eyle- 75b/13, 133a/07, 189b/06, 218b/08, 219a/06
ziyāret eyle- 109a/02, 145b/04, 207b/13
ẓulm eyle- 28b/03, 50b/14, 67a/04, 80b/06, 82b/08, 104a/02, 106a/01, 106a/03, 108b/08, 156b/15, 166b/03, 166b/04, 166b/06, 166b/07, 185b/09, 186b/11, 230b/15
zühd eyle- 130a/12
[=917]
eylen- *edilgen f.* Yapılmak.
e.-miş ol- 105a/02
[=1]
eyleyici Yapıcı, meydana getirici.
e. (‘aẕāb eyleyici) 104a/13
e. (ḳısmet eyleyici) 128a/02
e.+ye (ḳısmet eyleyici) 128a/05
[=3]
eylük İyilik.
e. 41a/06, 57b/03, 92a/09, 167b/04, 197a/13, 210a/11, 224b/02, 226b/02
e. (ḫayr ve eylük bul-) 58a/13, 108b/07, 126b/11, 158a/02
e. (ḫayr ve eylük gör-) 87a/08, 87b/06, 103a/07
e. (ḫayr ve eylük iriş-) 200b/04, 205b/05
e. (ḫayr ve eylük it-) 217a/08
e. (ululuḳ ve eylük bul-) 221a/06
e. bul- 131b/09, 193a/06, 211a/11
e. dile- 124a/10
e.+dür 58b/01, 120b/03, 181a/04
e.+e (eylüge) 139a/03, 166a/15, 197b/01, 230b/15
e. eyle- 124b/01, 210a/06
e. gör- 41a/14, 230b/15
e.+i (eylügi) 230b/03
e.+ile (eylüg-ile) 18a/01, 213a/04
e.+ine (eylügine) 207b/03
e. it- 37b/07, 53a/12, 65a/10, 217b/09, 218a/05
e.+üni (eylügüni) 48a/11
e. ve ḫayr bul- 67a/03
[=45]
eyt- Demek, söylemek.
e.-di 3b/08, 12b/12, 12b/15
e.-di-kim 8b/14, 13a/06
e.-diler 9a/02
e.-dügi 187b/12
e.-e (eyde) 11a/10, 13b/05, 13b/10, 14a/15, 14b/01, 14b/03, 174b/02
e.-erler (eyderler) 103a/04
e.-eydi (eydeydi) 14a/01
e.-mek 167b/11, 229a/12
e.-mişler 18a/01
e.-se 63a/08, 165b/10, 167b/09, 219b/09
e.-üp (eydüp dur-) 105a/12

e.-ür (eydür) 5b/12, 6a/03, 6a/09, 6b/08, 6b/11, 7b/03, 7b/06, 7b/10, 8a/06, 8b/03, 8b/11, 8b/15, 9a/07, 9b/02, 9b/04, 9b/10, 10b/03, 11a/08, 11b/15, 12a/03, 12a/13, 12b/04, 12b/13, 13a/04, 13a/10, 13b/13, 14a/05, 14b/12, 15a/02, 15a/07, 15a/12, 15b/13, 16a/15, 16b/04, 16b/05, 17a/08, 17a/15, 17b/15, 18a/01, 19a/02, 19a/03, 19a/05, 19a/08, 19a/12, 19a/14, 19a/15, 19b/05, 19b/06, 19b/07, 19b/08, 19b/10, 20a/09, 20a/11, 21a/01, 21a/07, 21b/03, 22a/05, 23a/01, 23a/05, 23a/12, 23a/15, 23b/05, 23b/11, 24a/01, 24a/03, 24a/06, 24a/10, 24a/12, 24a/13, 24b/02, 24b/03, 24b/06, 24b/07, 24b/09, 24b/10, 24b/13, 25a/03, 25b/13, 26a/13, 26b/15, 27a/07, 27a/10, 27a/12, 27a/13, 27a/14, 27b/03, 27b/04, 27b/06, 27b/07, 27b/10, 27b/12, 27b/13, 28a/02, 28a/05, 28a/09, 28a/10, 28a/12, 28a/14, 28a/15, 28b/07, 28b/11, 28b/13, 29a/02, 29a/06, 29a/07, 29a/10, 29a/12, 29b/01, 29b/04, 29b/08, 29b/10, 29b/12, 29b/15, 30a/04, 30a/10, 30b/07, 30b/13, 30b/15, 31a/06, 31a/13, 31a/15, 31b/02, 31b/04, 31b/10, 31b/12, 31b/13, 31b/15, 32a/06, 32a/13, 32a/14, 32b/02, 32b/06, 32b/09, 32b/13, 33a/03, 34a/13, 34b/02, 34b/05, 34b/07, 35a/08, 35a/14, 35b/05, 35b/06, 35b/08, 36a/05, 36a/08, 36a/11, 36a/13, 36b/01, 36b/04, 36b/06, 36b/08, 36b/13, 37a/02, 37a/03, 37a/04, 37a/08, 37a/12, 37b/01, 37b/03, 38a/06, 38a/10, 38a/12, 38a/15, 38b/03, 38b/05, 38b/06, 38b/08, 38b/12, 39a/01, 39a/05, 39a/07, 39a/09, 39a/10, 39a/13, 39a/15, 39b/01, 39b/03, 39b/04, 39b/06, 39b/08, 39b/12, 39b/14, 40a/06, 40a/08, 40b/02, 40b/03, 40b/06, 40b/07, 40b/09, 41a/12, 41a/15, 41b/02, 41b/03, 41b/09, 41b/15, 42a/05, 42a/08, 42a/09, 42a/11, 42a/13, 42a/15, 42b/01, 42b/03, 42b/05, 42b/07, 42b/09, 43a/11, 44b/03, 44b/11, 44b/14, 45a/04, 45a/07, 45b/03, 46b/01, 46b/05, 46b/09, 46b/14, 47a/02, 47a/04, 47b/04, 47a/07, 47a/10, 47a/13, 47a/15, 47b/02, 47b/08, 47b/09, 47b/12, 48a/01, 48a/09, 48a/15, 48b/02, 48b/06, 48b/08, 48b/13, 48b/15, 49a/02, 49a/03, 49b/01, 49b/13, 50a/01, 50a/04, 50a/09, 50a/15, 50b/04, 50b/07, 51a/05, 51a/10, 51a/13, 51b/01, 51b/04, 51b/05, 51b/07, 51b/11, 52a/01, 52a/03, 52a/05, 52a/07, 52a/14, 52b/01, 52b/05, 52b/07, 52b/14, 53a/04, 53a/06, 53a/10, 53a/15, 53b/06, 53b/08, 53b/11, 54a/05, 54a/10, 54a/12, 54a/15, 54b/03, 54b/09, 54b/12, 55a/03, 55a/04, 55a/06, 55a/08, 55a/15, 55b/03, 55b/05, 55b/08, 55b/10, 55b/12, 55b/13, 56a/05, 56a/09, 56a/14, 56a/15, 56b/02, 56b/05, 56b/07, 56b/08, 56b/13, 57a/08, 57a/12, 57a/15, 57b/01, 57b/02, 57b/05, 57b/06, 57b/08, 57b/12, 57b/14, 58a/01, 58a/03, 58a/06, 58a/08, 58a/10, 58a/12, 58a/13, 58a/15, 58b/03, 58b/08, 58b/13, 58b/15, 59a/01, 59a/10, 59a/15, 59b/04, 59b/05, 59b/06, 59b/09, 59b/11, 60a/01, 60a/08, 60a/12, 60a/15, 60b/01, 60b/03, 60b/06, 60b/08, 60b/12, 60b/14, 61a/01, 61a/03, 61a/10, 61a/13, 62a/01, 62a/14, 62b/03, 63a/01, 63a/06, 63a/14, 63b/03, 63b/06, 63b/07, 63b/15, 64a/02, 64a/05, 64a/12, 64a/13, 64a/14, 64b/01, 64b/10, 64b/12, 64b/13, 65a/02, 65a/03, 65a/06, 65a/11, 65a/13, 65a/14, 65a/15, 65b/03, 65b/04, 65b/06, 66a/03, 66a/06, 66b/01, 66b/03, 66b/05, 66b/11, 67a/04, 67a/07, 67a/09, 67a/09, 67a/10,

67a/13, 67b/05, 67b/10, 67b/14,
68a/01, 68a/05, 68a/06, 68a/07,
68b/01, 68b/13, 69a/03, 69a/10,
69b/07, 69b/11, 69b/13, 70a/01,
70a/04, 70a/07, 70a/10, 70b/02,
70b/07, 70b/11, 70b/14, 71a/02,
71a/03, 71a/04, 71a/05, 71a/08,
71a/12, 71a/15, 71b/02, 71b/03,
71b/05, 71b/07, 71b/13, 71b/14,
72a/01, 72a/03, 72a/06, 72a/08,
72a/15, 72b/03, 73a/04, 73a/08,
73a/10, 73a/15, 73b/06, 73b/08,
73b/09, 74a/03, 74a/03, 74a/05,
74a/06, 74a/11, 74b/01, 74b/05,
74b/05, 74b/07, 74b/10, 74b/11,
74b/13, 74b/15, 75a/03, 75a/05,
75a/08, 75a/12, 75a/14, 75b/07,
75b/08, 75b/12, 75b/15, 76a/03,
76a/04, 76a/06, 76a/08, 76a/09,
76a/13, 76b/10, 77a/02, 77a/03,
77a/08, 77a/09, 77a/15, 77b/04,
77b/10, 77b/12, 77b/13, 78a/01,
78a/05, 78a/09, 78a/11, 78a/13,
78a/15, 78b/02, 78b/03, 78b/05,
78b/09, 78b/11, 78b/13, 79a/02,
79a/03, 79a/11, 79a/12, 79a/15,
79b/06, 79b/10, 79b/11, 79b/13,
80a/08, 80b/04, 80b/08, 81a/01,
81a/04, 81a/07, 81a/09, 81a/14,
81b/01, 82a/03, 82b/04, 83a/01,
83a/05, 83a/07, 83a/09, 83a/11,
83a/12, 83a/13, 83a/15, 83b/01,
83b/12, 84a/05, 84a/07, 84a/09,
84a/10, 84a/13, 84a/14, 84b/02,
84b/05, 84b/07, 84b/09, 85a/02,
85a/02, 85a/04, 85a/12, 85a/14,
85b/01, 85b/03, 85b/06, 85b/08,
85b/10, 86a/02, 86a/05, 86a/06,
86a/07, 86a/12, 86a/13, 86a/15,
86b/01, 86b/04, 86b/05, 86b/06,
86b/08, 86b/10, 87b/15, 88a/04,
88a/07, 88a/09, 88a/12, 88b/03,
88b/04, 88b/05, 88b/06, 88b/07,
88b/10, 88b/14, 89a/01, 89a/05,
89a/07, 89a/09, 89a/10, 89a/12,
89b/03, 89b/06, 89b/10, 89b/12,
90a/03, 90a/04, 90a/06, 90a/08,
90a/11, 90a/15, 90b/01, 90b/03,
90b/05, 90b/05, 90b/07, 90b/11,
90b/14, 91a/03, 91a/05, 91a/09,
91a/12, 91a/15, 91b/03, 91b/06,
91b/10, 91b/14, 91b/15, 92a/04,
92a/13, 92a/15, 92b/02, 92b/05,
92b/08, 92b/12, 92b/14, 93a/01,
93a/03, 93a/07, 93a/10, 93a/11,
93a/15, 93b/04, 93b/06, 93b/10,
93b/15, 94a/03, 94a/04, 94a/05,
94a/09, 94a/10, 94a/15, 94b/02,
94b/03, 94b/06, 94b/09, 94b/14,
94b/15, 95a/02, 95a/03, 95a/06,
95a/07, 95a/10, 95a/12, 95a/14,
95a/15, 95b/01, 95b/03, 95b/05,
95b/07, 95b/11, 95b/12, 95b/14,
96a/04, 96a/08, 96a/10, 96a/11,
96a/13, 96a/14, 96b/01, 96b/03,
96b/04, 96b/06, 96b/08, 96b/13,
97a/01, 97a/03, 97a/05, 97a/11,
97a/13, 97b/03, 97b/04, 97b/06,
97b/07, 97b/09, 97b/11, 97b/13,
97b/14, 97b/15, 98a/01, 98a/02,
98a/04, 98a/08, 98a/10, 98a/12,
98b/04, 98b/06, 98b/07, 99a/01,
99a/04, 99a/08, 99a/11, 99a/13,
99b/01, 99b/04, 99b/05, 99b/07,
99b/10, 100a/01, 100a/05, 100a/06,
100a/08, 100a/09, 100a/12,
100b/01, 100b/02, 100b/04,
100b/06, 100b/08, 101a/05,
101a/07, 101a/09, 101a/11,
101a/15, 101b/01, 101b/04,
101b/10, 101b/13, 101b/14,
102a/03, 102a/06, 102a/06,
102a/07, 102a/09, 102a/12,
102a/13, 102b/03, 102b/03,
102b/04, 102b/06, 102b/08,
102b/10, 102b/11, 102b/15,
103b/05, 103b/07, 103b/09,
104a/03, 104a/08, 104a/11,
104a/15, 104b/06, 104b/07,
104b/09, 104b/13, 105a/01,
105a/05, 105a/06, 105a/08,
105a/13, 105a/15, 105b/04,
105b/05, 105b/07, 105b/11,
105b/15, 106a/04, 106a/07,
106a/09, 106a/11, 106b/01,
106b/06, 106b/08, 106b/10,
106b/13, 106b/14, 107b/13,
107a/03, 107a/06, 107a/06,
107a/06, 107a/08, 107a/10,
107a/14, 107a/15, 107b/01,

107b/06, 107b/07, 107b/09, 107b/11, 107b/15, 108a/04, 108a/09, 108b/01, 108b/04, 108b/08, 109a/01, 109a/03, 109a/06, 109a/10, 109a/12, 109a/14, 109a/15, 109b/03, 109b/05, 109b/08, 109b/09, 109b/11, 109b/12, 109b/14, 109b/15, 110a/02, 110a/04, 110a/07, 110a/08, 110a/09, 110a/10, 110a/12, 110a/15, 110b/04, 110b/06, 110b/10, 110b/15, 111a/01, 111a/01, 111a/07, 111b/02, 111b/04, 111b/07, 111b/10, 111b/14, 112a/01, 112a/03, 112a/05, 112a/08, 112a/10, 112a/10, 112a/15, 112b/02, 112b/08, 112b/10, 112b/13, 112b/15, 113a/04, 113a/08, 113a/10, 113a/11, 113a/14, 113a/15, 113b/04, 113b/05, 114a/02, 114a/04, 114a/11, 114a/13, 114a/14, 114a/15, 114b/01, 114b/03, 114b/04, 114b/07, 114b/08, 114b/10, 115a/02, 115a/08, 115a/10, 115a/11, 115a/14, 115b/14, 116a/04, 116b/02, 116b/07, 116b/09, 116b/10, 117a/04, 117a/09, 117a/11, 117a/13, 117a/15, 117b/03, 117b/04, 117b/09, 117b/10, 117b/14, 118b/01, 118b/02, 118b/06, 118b/13, 118b/14, 119a/04, 119b/05, 119a/08, 119a/11, 119a/12, 119a/15, 119b/03, 119b/07, 119b/08, 119b/10, 119b/13, 119b/15, 119b/06, 120a/02, 120a/04, 120b/06, 120b/14, 121a/01, 121a/05, 121a/09, 121a/11, 121a/12, 121a/14, 121b/02, 121b/05, 121b/09, 121b/12, 122a/01, 122a/04, 122a/05, 122a/10, 122a/12, 122a/13, 122b/05, 122b/06, 122b/11, 122b/12, 122b/14, 122b/15, 123a/01, 123a/03, 123a/04, 123a/05, 123a/05, 123a/06, 123a/09, 123a/12, 123b/10, 123b/12, 123b/13, 123b/15, 124a/04, 124a/06, 124a/07, 124a/11, 124a/15, 124a/15, 124b/02, 124b/03, 124b/10, 124b/12, 124b/12, 124b/13, 124b/14, 125a/11, 125a/15, 125b/01, 125b/03, 125b/05, 125b/07, 125b/09, 125b/09, 125b/11, 125b/13, 125b/14, 126a/01, 126a/02, 126a/04, 126a/09, 126a/14, 126b/07, 126b/09, 126b/10, 126b/12, 126b/13, 126b/15, 126b/15, 127a/02, 127a/03, 127a/03, 127a/06, 127a/11, 127a/12, 127b/04, 127b/09, 127b/10, 127b/11, 127b/15, 128a/04, 128a/06, 128a/08, 128b/15, 129a/01, 129a/02, 129a/04, 129a/05, 129a/08, 129a/11, 129a/14, 129b/04, 129b/06, 129b/07, 129b/09, 129b/14, 130a/01, 130a/03, 130a/08, 130a/09, 130a/10, 130a/11, 130a/12, 130a/13, 130a/15, 130b/02, 130b/04, 130b/06, 130b/06, 130b/07, 130b/09, 130b/12, 130b/12, 130b/15, 131a/05, 131a/06, 131a/08, 131a/09, 131a/11, 131a/14, 131a/15, 131b/01, 131b/04, 131b/08, 131b/11, 131b/12, 131b/13, 131b/14, 131b/15, 132a/02, 132a/05, 132a/07, 132a/11, 132a/12, 132b/01, 132b/02, 132b/03, 132b/06, 132b/09, 132b/11, 132b/15, 133a/04, 133a/07, 133a/10, 133a/12, 133a/14, 133b/03, 133b/11, 134a/09, 134a/15, 134b/03, 134b/07, 134b/12, 134b/15, 135a/10, 135a/15, 135b/02, 135b/03, 135b/05, 135b/07, 135b/08, 136a/06, 136a/09, 136a/12, 136a/15, 136b/02, 136b/03, 136b/04, 136b/06, 136b/08, 136b/10, 136b/12, 136b/14, 137a/01, 137a/06, 137a/07, 137a/08, 137a/10, 137b/09,

137b/11, 137b/13, 138a/01, 153b/04, 153b/07, 153b/07,
138a/03, 138a/12, 138a/14, 153b/09, 153b/10, 153b/12,
138b/02, 138b/03, 138b/06, 154a/13, 154b/01, 154b/07,
138b/09, 138b/11, 138b/12, 154b/10, 154b/12, 154b/15,
138b/15, 139a/01, 139a/07, 155a/02, 155a/07, 155a/11,
139a/07, 139a/09, 139a/11, 155a/13, 155a/15, 155b/01,
139a/12, 139a/14, 139a/15, 155b/04, 155b/05, 155b/06,
139b/01, 139b/03, 139b/04, 155b/10, 155b/11, 155b/11,
139b/06, 139b/06, 139b/07, 155b/13, 156a/01, 156a/06,
139b/08, 139b/10, 139b/11, 156a/08, 156a/14, 156b/02,
139b/15, 140a/02, 140a/05, 156b/05, 156b/07, 156b/10,
140a/08, 140a/13, 140a/15, 156b/12, 156b/15, 157a/02,
140b/08, 140b/12, 141a/02, 157a/06, 157a/07, 157a/08,
141a/04, 141a/05, 141a/06, 157a/10, 157a/13, 157a/14,
141b/03, 141b/13, 142a/07, 157b/01, 157b/01, 157b/01,
143a/09, 143b/03, 143b/07, 157b/02, 157b/03, 157b/05,
143b/13, 143b/15, 144a/03, 157b/07, 157b/08, 157b/10,
144a/06, 144a/06, 144a/12, 157b/11, 157b/11, 157b/12,
144b/04, 144b/08, 144b/11, 158a/01, 158a/09, 158a/11,
144b/12, 144b/14, 145a/02, 158a/13, 158a/14, 158b/01,
145a/06, 145a/07, 145a/09, 158b/02, 158b/04, 159a/05,
145a/10, 145a/14, 145b/01, 159a/07, 159a/09, 159a/10,
145b/01, 145b/03, 145b/04, 159a/12, 159a/14, 159b/01,
145b/05, 145b/09, 145b/10, 159b/01, 159b/03, 159b/15,
145b/12, 145b/13, 145b/14, 160a/06, 160a/10, 160b/01,
146a/01, 146a/01, 146a/03, 160b/04, 160b/09, 160b/10,
146a/04, 146a/06, 146a/08, 160b/11, 160b/13, 160b/14,
146a/12, 146b/04, 146b/09, 160b/15, 161a/01, 161a/03,
146b/11, 147a/01, 147a/04, 161a/03, 161a/04, 161a/06,
147b/07, 147b/08, 147b/15, 161a/08, 161a/09, 161a/13,
148a/01, 148a/03, 148a/04, 161a/15, 161b/04, 161b/10,
148b/06, 148b/12, 148b/13, 161b/11, 162a/03, 162a/05,
149a/01, 149a/02, 149a/03, 162a/07, 162a/14, 162b/09,
149a/04, 149a/06, 149a/08, 162b/10, 162b/12, 162b/13,
149a/09, 149a/11, 149a/11, 162b/14, 163a/03, 163a/04,
149a/13, 149b/11, 150a/01, 163a/07, 163a/08, 163a/10,
150a/02, 150a/03, 150a/04, 163a/11, 163a/14, 163a/15,
150a/07, 150a/08, 150a/10, 163b/02, 163b/05, 163b/06,
150a/11, 150a/13, 150b/03, 163b/07, 163b/07, 163b/09,
150b/06, 150b/08, 150b/09, 163b/10, 163b/11, 163b/13,
150b/11, 150b/15, 151a/03, 163b/13, 164a/05, 164a/06,
151a/05, 151a/07, 151a/09, 164a/07, 164a/09, 164a/10,
151a/13, 151a/15, 151b/01, 164a/11, 164a/13, 164b/04,
151b/03, 151b/07, 151b/08, 164b/06, 164b/07, 164b/08,
151b/10, 151b/11, 152a/01, 164b/11, 164b/12, 164b/15,
152a/06, 152a/08, 152a/10, 165a/01, 165a/02, 165a/04,
152a/11, 152a/13, 152a/14, 165a/05, 165a/07, 165a/09,
152b/15, 153a/01, 153a/03, 165a/10, 165a/12, 165a/14,
153a/04, 153a/06, 153a/09, 165b/02, 165b/04, 165b/06,
153a/10, 153a/11, 153b/02, 166a/02, 166a/04, 166a/06,

166a/11, 166a/13, 166a/15, 166b/03, 166b/05, 166b/07, 166b/09, 166b/12, 167a/11, 167a/13, 167b/01, 167b/03, 167b/05, 167b/11, 167b/12, 168a/01, 168a/03, 168a/04, 168a/06, 168a/08, 168a/11, 168b/01, 168b/02, 168b/04, 168b/06, 168b/08, 168b/11, 168b/13, 168b/15, 169a/01, 169a/03, 169a/05, 169a/06, 169a/07, 169a/09, 169a/11, 169a/14, 169b/04, 169b/07, 169b/09, 169b/11, 169b/12, 169b/14, 170a/01, 170a/04, 170a/10, 170a/14, 170b/01, 170b/06, 170b/08, 170b/09, 170b/10, 171a/01, 171a/03, 171a/04, 171a/05, 171a/09, 171a/10, 171b/08, 171b/13, 172a/01, 172a/03, 172a/04, 172a/05, 172a/10, 172a/11, 172a/15, 172a/15, 172b/03, 172b/06, 172b/09, 172b/11, 173a/01, 173a/03, 173a/07, 173a/08, 173a/14, 173b/04, 174a/02, 174a/07, 174a/09, 174a/11, 174a/12, 174b/05, 174b/09, 174b/12, 174b/15, 175a/03, 175a/05, 175a/08, 175a/08, 175a/10, 175a/14, 175a/14, 175b/01, 175b/02, 175b/08, 175b/12, 175b/13, 175b/14, 176a/02, 176a/04, 176a/06, 176a/09, 176a/13, 176b/01, 176b/10, 176b/13, 176b/14, 177a/01, 177a/03, 178a/04, 178b/08, 178b/11, 179a/08, 179a/10, 179a/15, 179b/01, 179b/07, 179b/13, 179b/15, 180a/02, 180a/06, 180a/07, 180a/11, 180a/13, 180a/15, 180b/04, 180b/09, 180b/15, 181a/03, 181a/05, 181b/04, 181b/06, 181b/11, 181b/13, 182a/02, 182a/03, 182a/08, 182b/08, 182b/11, 182b/12, 182b/13, 183a/02, 183a/07, 183a/09, 183a/13, 183b/10, 183b/13, 184a/03, 184a/05, 184a/07, 184a/08, 184a/11, 184b/01, 184b/04, 184b/07, 184b/10, 184b/12, 184b/14, 184b/15, 185a/01, 185a/02, 185a/03, 185a/03, 185a/09, 185a/11, 185a/13, 185b/14, 185b/15, 186a/02, 186a/04, 186a/05, 186a/11, 186a/14, 186b/01, 186b/03, 186b/08, 186b/10, 186b/12, 186b/12, 186b/15, 187a/02, 187a/06, 187a/10, 187a/11, 187a/12, 187a/14, 187b/02, 187b/04, 187b/06, 187b/08, 187b/11, 187b/11, 187b/15, 188a/01, 188a/01, 188a/02, 188a/03, 188a/06, 188a/07, 188a/08, 188a/12, 188a/14, 188a/15, 188b/01, 188b/04, 188b/07, 188b/10, 188b/13, 188b/15, 189a/04, 189a/07, 189a/12, 189a/14, 189a/15, 189b/02, 189b/04, 189b/07, 189b/09, 189b/13, 189b/14, 190a/03, 190a/07, 190a/08, 190a/09, 190a/12, 190a/13, 190b/01, 190b/03, 190b/11, 190b/13, 190b/15, 191a/01, 191a/05, 191a/06, 191a/08, 191a/09, 191a/11, 191b/03, 191b/11, 191b/13, 192a/03, 192a/05, 192a/08, 192a/10, 192a/13, 192b/02, 192b/04, 193a/07, 193b/02, 193b/11, 193b/12, 194a/01, 194a/01, 194a/03, 194a/05, 194a/07, 194b/01, 194b/05, 195a/04, 195a/13, 195b/02, 195b/05, 195b/07, 195b/09, 196a/02, 196a/04, 196a/05, 196a/13, 196a/15, 196b/04, 196b/05, 196b/11, 196b/13, 196b/13, 196b/15, 197a/11, 197a/15, 197b/02, 197b/03, 197b/03, 197b/07, 197b/09, 197b/14, 198a/01, 198a/07, 198a/08, 198a/09, 198a/10, 198a/13, 198a/14, 198b/01, 198b/03, 198b/04, 198b/06, 198b/07, 198b/09, 199a/08, 199b/02,

199b/04, 199b/06, 199b/08, 199b/09, 199b/11, 199b/13, 199b/15, 200a/01, 200a/04, 200a/05, 200a/07, 200b/01, 200b/03, 200b/10, 200b/14, 200b/15, 201a/08, 201a/14, 201b/01, 201b/06, 201b/11, 201b/13, 202a/02, 202a/04, 202a/08, 202a/10, 202a/12, 202a/12, 202a/13, 202a/14, 202b/07, 202b/08, 203a/01, 203a/03, 203a/06, 203a/08, 203a/12, 203a/15, 203b/03, 203b/06, 203b/11, 203b/12, 203b/13, 203b/15, 204a/01, 204a/02, 204a/06, 204a/07, 204a/12, 204b/05, 204b/06, 204b/14, 205a/01, 205a/03, 205a/04, 205a/05, 205a/07, 205a/07, 205a/09, 205a/10, 205a/15, 205b/03, 205b/09, 205b/10, 205b/11, 206a/01, 206a/03, 206a/04, 206a/07, 206a/10, 206a/11, 206b/08, 206b/10, 206b/14, 206b/14, 207a/01, 207a/04, 207a/08, 207a/10, 207a/12, 207a/14, 207a/15, 207b/01, 207b/02, 207b/03, 207b/04, 207b/05, 207b/08, 207b/10, 208a/01, 208a/03, 208a/06, 208a/08, 208a/10, 208a/11, 208a/14, 208b/01, 208b/02, 208b/07, 208b/09, 208b/14, 208b/15, 209a/02, 209a/06, 209b/03, 209b/04, 209b/09, 210a/02, 210a/04, 210a/08, 210a/10, 210b/03, 210b/06, 210b/07, 210b/08, 210b/11, 210b/14, 211a/01, 211a/04, 211a/07, 211a/11, 211a/14, 211b/02, 211b/03, 211b/04, 211b/10, 211b/12, 211b/14, 212a/05, 212a/07, 212a/11, 212a/12, 212a/14, 212a/14, 212b/01, 212b/02, 212b/04, 212b/05, 212b/09, 212b/13, 212b/14, 213a/01, 213a/03, 213a/05, 213a/12, 213a/15, 213b/03, 213b/05, 213b/09, 213b/10, 213b/13, 214a/02, 214a/05, 214a/07, 214a/09, 214a/11, 214b/07, 214b/09, 215a/07, 215a/09, 215a/11, 215b/03, 215b/04, 215b/06, 215b/07, 215b/07, 215b/08, 215b/10, 215b/12, 215b/13, 216a/01, 216a/03, 216a/05, 216a/07, 216a/09, 216a/13, 216a/14, 216b/01, 216b/03, 216b/03, 216b/06, 216b/09, 216b/11, 216b/15, 217a/01, 217a/03, 217a/06, 217a/08, 217a/14, 217b/01, 217b/03, 217b/06, 217b/07, 217b/08, 217b/11, 218a/03, 218a/09, 218a/10, 218a/13, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218b/03, 218b/04, 218b/05, 218b/07, 218b/11, 219a/02, 219a/04, 219a/08, 219a/09, 219a/11, 219b/02, 219b/04, 219b/08, 219b/10, 219b/12, 220a/02, 220a/05, 220a/11, 220a/12, 220b/01, 220b/03, 220b/04, 220b/04, 220b/06, 220b/07, 220b/08, 220b/12, 220b/13, 220b/15, 221a/01, 221a/01, 221a/02, 221a/11, 221a/15, 221b/02, 221b/04, 221b/07, 222a/01, 222a/02, 222a/02, 222a/07, 222a/09, 222a/10, 222b/01, 222b/04, 222b/09, 222b/12, 222b/14, 222b/15, 223a/02, 223a/03, 223b/02, 223b/06, 223b/13, 224a/02, 224a/14, 224b/01, 224b/02, 224b/07, 224b/12, 225a/01, 225a/01, 225a/04, 225a/08, 225a/09, 225a/12, 225b/03, 225b/04, 225b/07, 225b/07, 225b/09, 225b/10, 225b/11, 225b/12, 225b/14, 225b/14, 225b/15, 226a/02, 226a/06, 226a/11, 226b/01, 226b/10, 227a/06, 227b/06, 227b/14, 228a/01, 228a/05, 228a/07, 228a/08, 228a/13, 228b/02, 228b/07, 228b/10, 229a/01, 229a/10,

229a/15, 229b/03, 229b/09, 229b/14, 230a/01, 230a/03, 230a/06, 230a/07, 230a/09, 230b/04, 230b/06, 230b/08, 230b/12, 230b/15, 231a/05, 231a/08, 231a/10, 231a/13, 231b/01, 231b/04

e.-ür (eydür) ki 103a/12 170a/08

e.-ürler (eydürler) 4b/11, 4b/12, 5a/05, 7a/07, 7a/13, 8b/13, 9a/13, 18a/01, 18a/01, 27b/14, 30a/05, 30b/09, 33a/09, 34b/09, 37a/14, 38b/06, 38b/09, 41a/05, 41b/03, 43a/04, 43a/08, 43a/10, 43a/13, 45b/10, 46a/11, 48b/05, 50a/10, 50b/01, 50b/10, 51b/13, 53a/08, 53a/15, 54b/10, 59a/06, 65b/10, 68a/02, 69a/08, 69b/13, 70a/13, 73a/01, 73a/01, 73a/02, 74b/06, 74b/14, 76b/15, 77b/15, 80b/01, 80b/02, 82b/12, 83a/04, 83b/12, 83b/15, 84a/04, 85a/07, 85a/11, 90a/13, 92b/15, 96b/15, 97a/14, 98b/01, 100b/03, 102a/04, 104a/04, 104b/02, 105a/05, 106a/06, 107b/13, 109b/15, 111a/11, 111b/11, 111b/15, 112b/09, 113a/03, 113b/02, 114b/06, 116a/14, 117a/10, 117b/01, 118a/12, 119a/13, 120a/09, 120b/06, 127b/12, 129a/09, 131a/09, 131a/15, 132b/14, 133b/05, 134a/03, 134a/05, 134a/08, 137a/01, 138b/05, 139b/01, 146b/05, 147a/14, 148b/02, 151a/02, 156b/14, 157a/15, 162a/12, 170b/15, 173a/03, 173b/06, 173b/14, 174a/08, 175b/03, 176a/07, 178b/06, 179b/14, 183a/04, 184a/13, 196b/05, 198b/11, 199b/12, 204a/11, 207b/09, 208a/05, 211b/05, 214a/04, 214a/06, 214a/14, 219a/07, 224a/03, 224a/05, 224a/06, 225b/10, 229b/12, 230a/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

e.-ürler (eydürler) kim 35b/10, 35b/10

[=2217]

‘ilm eyt- 167b/09, 167b/11

su’āl eyt- 8b/14

tesbīḥ eyt- 165b/10

[=4]

eyü İyi.

e. 4b/03, 10a/08, 16a/10, 18a/01, 18a/01, 22a/12, 25b/15, 30a/06, 30a/06, 39a/01, 42a/04, 42a/04, 44b/15, 47b/14, 49b/15, 50a/01, 52a/03, 56a/05, 57b/15, 64b/01, 65b/13, 70a/04, 70a/04, 70a/08, 73a/13, 77a/04, 77a/15, 79b/08, 86a/06, 86a/07, 93a/09, 93b/07, 95a/08, 103b/05, 107a/12, 108a/09, 110a/02, 117b/02, 123a/04, 126b/11, 139a/08, 141b/07, 144a/13, 144b/06, 147a/05, 147b/09, 154b/02, 154b/13, 156b/02, 158a/03, 158a/03, 163a/09, 166a/13, 170a/10, 175a/07, 175b/09, 177a/04, 177a/04, 178a/11, 178b/07, 179b/15, 180a/12, 189a/02, 192b/01, 193a/04, 197b/05, 199a/06, 200a/05, 203b/15, 213a/05, 213b/11, 217b/12, 221a/12, 221a/15, 227a/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15,

230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/14
e. (aḥvāli eyü ol-) 40a/11, 79b/07
e. (‘āḳıbeti eyü ol-) 141b/09
e. (ḥāli eyü ol-) 18a/01, 62a/06, 73a/14, 92b/11, 100b/13, 117b/10, 122a/14, 134b/07, 135b/07, 139a/08, 139a/10, 139a/10, 182b/01, 190b/05, 224a/14
e. (ḥālleri eyü ol-) 35a/11
e. (‘ıyşı eyü ol-) 159a/01
e. (işi eyü ol-) 18a/01, 18a/01, 69b/15, 73a/13, 82b/05, 108b/11, 108b/12, 115a/04, 146b/01, 146b/03, 146b/06, 146b/14, 187b/12, 217b/12
e. (ser-encāmı eyü ol-) 104b/07
e. (ziyāde eyü ol-) 71b/11, 71b/12
e. ad 67a/01, 83a/13, 97a/01, 98b/01, 108b/06, 109a/15, 130a/08, 175b/10
e. adlu 124a/14
e. ‘amel 166a/13
e. aşıllu 113a/10
e.+den 225b/01
e. dīnlü kişi 122a/06
e. dirlik 76a/04, 84a/10, 99b/08, 104a/12, 130b/14, 138a/13, 153a/05, 198a/01
e.+dür 10a/02, 10a/13, 15b/11, 34a/13, 42b/09, 46b/05, 46b/11, 47b/07, 53b/12, 58a/08, 59a/09, 62a/04, 70b/08, 71b/05, 71b/05, 71b/14, 78a/04, 83a/09, 88a/12, 90a/14, 92a/01, 95a/06, 95a/06, 95b/11, 96a/15, 102a/09, 106a/06, 107a/15, 107b/02, 107b/02, 111b/04, 111b/05, 111b/06, 121b/11, 129b/01, 136a/14, 139b/02, 147b/04, 148a/05, 150b/08, 151a/07, 151b/07, 152b/04, 153b/09, 154b/15, 155b/15, 158a/04, 158a/07, 165a/03, 166a/05, 167a/15, 170b/09, 170b/10, 175a/08, 190a/02, 191b/05, 193a/04, 198a/05, 203a/12, 204a/05, 204b/12, 206a/07, 206a/08, 206a/08, 206a/10, 215b/08, 217b/14, 220a/05, 221a/09, 221a/09, 221b/15, 227b/10, 229b/08, 230b/15, 230b/15
e. fi‘illü 43a/08, 128b/04
e. gel- 171a/01
e. ḫaber 21b/07, 152b/07
e. ḥālden yavuz ḥāle gel- 169a/12
e. ḥāle gel- 134b/15
e. ḫūlu ol- 143a/11
e. iş 98b/01, 145a/03, 202b/08
e. işlü ol- 163a/07
e. kişi 100b/01, 105b/04, 121a/03, 128a/05
e. oġul 64a/02
e. ol- 15b/11, 18a/01, 18a/01, 39b/01, 39b/03, 50b/09, 51a/05, 51a/08, 64a/12, 64b/02, 79a/10, 81b/10, 94b/05, 97b/14, 99a/12, 118a/11, 132a/06, 152b/14, 154a/14, 154b/11, 158b/11, 158b/13, 159a/02, 159a/03, 159a/03, 164a/12, 164a/14, 171a/03, 176b/08, 178a/09, 181a/03, 181b/10, 197b/08, 205b/07, 206a/15, 206b/02, 207a/11, 230b/15
e. ṣan‘at 124b/03, 129b/08, 129b/11, 130a/09
e. ṣan‘atdur 67a/09
e. sefer 139a/12
e. ṣenā 163b/09
e. ṣıfatlu 95b/14
e. sīretlü 145a/10
e.+si 178a/05, 207b/06
e.+sin 10a/11
e. söz 110b/03, 114b/08, 131a/09, 134a/07, 139b/08, 153b/08
e. ṭon 128a/03
e. yavuz 32b/01
e.+ye 195b/07
[=291]
eyülik *bk.* eylük
e.+de 36a/10
e.+dür 60a/13
e.+e (eyülige) 39a/06, 47b/08, 67a/12, 109a/02, 121a/13, 136a/13, 187b/03, 217b/01, 221a/14, 226a/07
e.+e (ḫayr u eyülige) 10a/04

e.+ine (eyüligine) 30b/14, 31a/14, 122b/06, 139b/03, 158b/12, 159a/07
e.+ine (iş eyüligine) 114b/06
e. it- 89b/01
[=21]
eyülük *bk.* eylük
e. 52b/05
e. (ḫayr ve eyülük gör-) 37b/05, 98a/05
e.+e (eyülük) 47b/01
e. gör- 102b/13
[=5]
eyürek Daha iyi, çok iyi.
e. 13a/04
e.+dür 157a/12
[=2]
eyyām (Ar.) Günler.
e.+ıla 190a/08
[=1]
Eyyūb (Ar.) Hz. Eyüp Peygamber.
E. peyġamberi 18a/01
[=1]
ez- Ezmek.
e.-se 218a/05, 218a/06
[=2]
eẕān (Ar.) Ezan.
e. 165b/09
e. oku- 8b/15
[=2]
ezber (Far.) Ezber.
e. 146b/06
[=1]

F

fācir (Ar.) Günahkâr.
f.+ler 18a/01
[=1]
fāḫire (Ar.) Övünülecek, şanlı, şerefli.
f.+dür 1b/05
[=1]
fāḥişe (Ar.) Kötü kadın, hayat kadını, genel kadın.
f. 41a/10
f. ‘avrat 167a/06
[=2]
faḳīh (Ar.) Fıkıh bilgisine sahip olan.
f. 100a/07, 172a/08
f.+e 95a/08, 95a/13, 100a/06, 160b/08
f. ol- 172a/08, 172a/09, 172a/09
[=9]
faḳīr (Ar.) Fakir, yoksul.
f.+ise 21a/06
f.+ler 152a/04
f. ol- 133a/07
f. u'l-ḥāl ol- 67b/04
[=4]
faḳr (Ar.) Fakirlik, yoksulluk.
f.+a 60b/13
[=1]
fāl (Ar.) Fal.
f. 3a/09, 10a/10, 12a/06, 15a/04, 171a/01, 171a/03
f. (zecr ve fāl) 10a/09
f.+a 57b/15
f.+dur (zecr ü fāl) 9b/09
f.+ı 158a/03
f.+ı (ḳuş fālı) 130a/14
f.+ıyla (zecr fālı) 130a/13
f. ṭut- 171a/01
[=13]
fālcılık Falcılık.
f. eyle- 171a/02
[=1]
farīża (Ar.) Farz, ilahi emir.
f. 223b/02, 223b/03
[=2]
fāriġ (Ar.) Vaz geçmiş, terk etmiş, el çekmiş.
f. 23a/07
f.+ol- 1b/09
[=2]
farḳ (Ar.) İki şey arasındaki ayrım, fark, başkalık.
f.+ı 3a/08
f. it- 136b/07
f. ol- 226a/13
[=3]
Farsī (Fars. Pars > Ar. Fāris) Farsça.
f. 2b/06, 2b/13, 137b/02
f.+den 2b/10
f. dilince 1b/11, 14b/15
[=6]
farż (Ar.) Şart, gerekli olan şey.
f. it- 226b/08
[=1]
faṣīḥ (Ar.) Güzel konuşan.
f. 72b/01, 145a/11, 186a/02
[=2]
fāṣıḳ (Ar.) Günahkar.

f. 12b/14, 18a/01, 34a/08, 61b/07, 184a/08
f. (iki fāṣıḳ) 165a/12, 180b/03
f.+a 37a/15
f.+dan 177b/07
f. er 230b/15
f.+ısa (fāṣıḳ-ısa) 183b/08, 230b/15
f.+lara 184a/10
f.+ları 201b/03
f. ol- 18a/01, 63a/06, 80a/10, 103b/01, 111b/15, 120a/03, 180b/04, 191b/03, 231a/03
f.+sa 101b/05
f.+uŋ 177b/07
[=25]
fāṣıḳa (Ar.) (Kadın için) Günahkâr.
f. ‘avrat 118a/03, 149b/04
[=2]
fāsid (Ar.) Bozuk, bozulmuş, yanlış.
f. 145a/05
[=1]
faṣl (Ar.) 1. Bölüm, kısım, devre.
f. (altıncı faṣl) 3a/07, 8a/05
f. (beşinci faṣl) 3a/06, 7b/09
f. (dördünci faṣl) 3a/05, 7b/02
f. (ikinci faṣl) 3a/03, 5b/11
f. (on altıncı faṣl) 3b/02, 15b/12
f. (on beşinci faṣl) 3b/01, 15a/11
f. (on birinci faṣl) 3a/12, 12a/12
f. (on dördünci faṣl) 3a/15, 14b/11
f. (on ikinci faṣl) 3a/13, 13a/13
f. (on üçünci faṣl) 3a/14, 14a/04
f. (onuncı faṣl) 3a/11, 12a/02
f. (sekizinci faṣl) 3a/09, 9b/09
f. (ṭoḳuzıncı faṣl) 3a/10, 10b/02
f. (üçünci faṣl) 3a/04, 7a/02
f. (yedinci faṣl) 3a/08, 8b/10
f.+da (altıncı faṣl) 8b/13
f.+da (on altı faṣl) 2b/02
f.+ı (on altı faṣlı) 2b/14
f.-ı evvel 3a/02, 4b/06
2. Mevsim.
f. (her faṣl) 78a/04
f.+ı 78a/01
f.+ı (güz faṣlı) 198a/01, 198a/02
f.+ında (bahār faṣlı) 13a/04
f.+ında (ḳış faṣlı) 13a/04
f.+uŋ 14b/15
[=42]
fāş (Far.) Ortaya çıkmış, ortaya dökülmüş, açık.
f. ol- 163a/10, 229b/04
[=2]
Fāṭır (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 35. sûresi.
F. (sūretü’l-Fāṭır) 142b/11
F. sūresi 142b/11
[=2]
fāṭır (Ar.) Yaratıcı, yaratan.
f.+dur 1b/02
[=1]
Fātiḥa (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in, Mekke’de inen yedi ayetlik ilk sûresi.
F. (sūreyi Fātiḥa) 141a/04
[=1]
fāyide (Ar. *fā’ide*) Yarar, fayda, kâr.
f. 48a/12, 88a/13, 88a/14
f. (ḫayr ve fāyide iriş-) 70b/05
f. bul- 33a/15, 170b/13, 201b/10, 224a/05
f. gör- 70a/06, 77a/10, 111a/13, 207a/03, 230b/15, 230b/15
f. iriş- 84b/06, 108b/12, 183b/15, 230b/15
f. irişdür- 176a/10, 208a/05
f. it- 119b/04
f. ol- 222a/06
f.+si 200a/08, 217a/02
f.+si ol- 37b/06
f. ṭut- 210b/07
f.+ye 161a/02, 164a/10
f.-yi dīn ü dünyā 229b/06
f.-yi dünyāvī 18a/01
[=30]
fāyidelü Yararlı, faydalı.
f. 141a/10
f. ol- 29b/05
[=2]
fāyidesüz Yararsız, faydasız.
f. 228b/04
[=1]
fāżıl (Ar.) İyi ahlâklı, erdemli.
f. 44a/02, 184b/09, 230b/01
f. (‘ālim ve fāżıl ol-) 170b/14
f.+dur 123a/10
f. kişi 58b/09
f. ol- 172a/08
[=7]
fażīlet (Ar.) Fazilet, erdem, seçkinlik.

f.+i 8a/09, 8a/09, 8a/11, 8a/12
f.+ini 3b/03
[=5]
faẕl (Ar.) Cömertliki iyilik, lütuf, kerem.
f. 9b/11
f.+e 157a/09
f.+ı 17b/05
f.+ı ol- 230b/15
f.+ın 3a/07, 8a/06
[=6]
faẕla (Ar.) Fazla, ziyade.
f.+sına 205a/06
[=1]
Fecr (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 89. sûresi.
F. (ve'l-Fecr sūresi) 145a/03
[=1]
fehm (Ar.) Anlama, anlayış, kavrama.
f. eyle- 146b/03
[=1]
felāḥ (Ar.) Kurtuluş.
f. vir- 146a/03
[=1]
Felāḳ (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 113. sûresi.
F. sūresi 146a/09
[=1]
felek (Ar.) Gökyüzü, sema.
f.+üŋ 195a/10
[=1]
fellāḥ (Ar.) Çiftçi, köylü.
f.+a 49b/15
[=1]
feraḥ (Ar.) Gönül açıklığı, sevinç, rahat.
f. 15b/10, 18a/01
f. (şād u feraḥ) 26b/02
f.+a 41b/01, 206b/09, 211a/15, 216b/14
f. bul- 17b/02, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 25a/01, 28a/07, 33b/01, 38a/07, 62a/08, 76b/12, 79b/03, 104b/02, 132b/10, 144b/13, 167b/09, 175a/02, 186b/05, 195b/04, 206b/03
f.+dan 61b/15
f.+dur 74b/05
f. ol- 186a/03, 191b/01, 230b/15
[=35]
ferc (Ar.) Kadınların avret yeri.
f. 171a/10, 171b/01, 171b/06
f.+i 171a/11, 171a/13, 171a/15, 171b/04, 171b/05
f.+inden 92a/08, 171b/03, 171b/04, 171b/07
f.+ine 171a/14
f.+ini 171b/02
[=14]
ferecī (Ar.) Mevlevî hırkası.
f. 121a/07
[=1]
ferişte (Far. *firişte*) Melek.
f. 3b/08, 7a/12, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01
f.+ler 10b/11, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01
f.+lere 18a/01
f.+leri 18a/01, 18a/01, 18a/01
f.+lerle 18a/01
f.+ye 113b/05, 188a/13, 224b/03
f.-yi Ḥaḳ 12a/07
[=26]
fermān (Ar.) Ferman, emir, buyruk.
f. 28b/13, 63b/07, 159a/06, 160b/06, 228a/08
f.+a 180a/06, 206a/02, 226a/01
f.+ında 82b/13
f. ol- 87b/02
f. revā ol- 32b/03
[=11]
ferrāş (Ar.) Temizlikçi, hizmetçi
f. 171a/09
[=1]
ferrāşlıḳ Temizlikçilik, hizmetçilik.
f. eyle- 171a/09
[=1]
feryād (Ar.) Bağırma, haykırma, çığlık.
f. (nāle vü feryād) 33a/07
f. (nevḥa vü feryād u figān it-) 62a/03
f.+ıla 58a/15, 58b/01
f. it- 18a/01
f. u figān it- 62a/01
[=6]
fesād (Ar.) Bozukluk, bozulma.
f. 39b/10, 102a/07, 221a/01
f. (dīninde fesād ol-) 103b/12, 149b/07
f. (ṣalāḥ u fesād) 37a/05
f. (şerr ü fesād ol-) 167a/06, 215b/01

f.+a 6a/05, 10b/05, 19a/02, 23b/12, 37b/09, 75a/09, 95a/01, 95a/02, 118a/05, 118a/08, 122b/12, 124a/10, 166b/10
f.+a (ehl-i fesād) 70b/03
f.+a (işi fesāda var-) 111b/10
f.+a (ṣalāḥdan fesāda dön-) 118a/11
f.+a (şerr ü fesād) 19b/13
f.+a düş- 87b/07
f.+a oḳı- 67a/06
f.+a oḳu- 67a/06
f.+a var- 131b/07
f. bul- 72a/03
f.+dan 96b/14
f.+dan (şerr ü fesād) 12b/12
f.+dur 102a/06
f. eyle- 49a/15, 125a/05, 155a/15, 167a/09, 215a/01
f. ḥāli 135a/01
f.+ı 20a/06, 127b/03
f.-ı ‘ayāl 127b/10
f.+ı ol- 127b/03, 210b/03
f.+ıdur 187b/13
f.+ıla 40b/07
f.+ına 61b/03, 127a/15, 164b/14, 178b/11
f.+ından 5a/14
f. iş 63a/15
f. işle- 19b/14, 20a/01, 27a/10, 46a/06, 122b/11, 151b/03, 216b/04
f. it- 164a/03
f. ve fitne ol- 127a/13
[=61]

feşār (Far.) Sıkan, sıkıcı.
f.+dur 230b/15
[=1]

feṯḥ (Ar.) 1. Bir yeri savaşla ele geçirme.
f.-i vilāyet 29b/10
f. it- 8b/08, 8b/09
2. Açma, başlama.
f.-i kelām 145b/09
[=4]

fetīle (Ar.) Fitil.
f. 101b/09
f.+si 102a/04
[=2]

Fetiḥ (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 48. sûresi.
F. (sūretü’l-Fetiḥ) 143a/12
F. sūresi 143a/12
[=2]

fetret (Ar.) Karışıklık ve iktidarsızlık dönemi.
f. 127b/01
[=1]

fevt (Ar.) Zamanı geçme, elden çıkma.
f. ol- 108b/11
[=1]

fıḳh (Ar.) Fıkıh.
f. 174b/03
f. kitābı 204b/07
[=2]

fınduḳ (Yun. *pontikon> Far. funduḳ)* Fındık.
f. 172a/11, 172a/11, 172a/12
f. aġacı 43b/09
[=4]

fısḳ (Ar.) Doğru yoldan çıkma, günah işleme, kötülük.
f. 31b/15
f. (‘alāmet-i fısḳ) 9a/04
f.+dan 217b/05
f.+dur 171a/04
[=4]

fıstuḳ *(Ar. fustuḳ < Far. pistek)* Fıstık.
f. 171b/13, 171b/14
f. aġacı 43b/08
f.+dan 171b/15
f. içi 171b/13
[=5]

fiġān (Far.) Bir acı ile bağırma, ağlama, inleme, sızlama, feryat.
f. (feryād u figān it-) 62a/02
f.+(nevḥa vü feryād u figān it-) 62a/03
[=2]

fi‘il (Ar. *fi‘l*) İş, hareket, eylem.
f.+dür 4b/12, 5b/05
f.+e (bāṭıl fi‘il) 100b/07
f.+e (yaramaz fi‘il) 228b/08
f.+i 167a/02
f.+leri 79a/10
f.+üŋ 227b/03
[=7]

fi‘illü Eylemi olan, belirtilen fiile sahip.
f. 161b/09, 197a/10
f. (azġun fi‘illü) 43b/12
f. (eyü fi‘illü) 43a/08, 146a/05, 128b/04
f. (yaramaz fi‘illü) 55b/04
f. (yaramaz fi‘illü ‘avrat) 166b/14

f. (yaramaz fi'illü kişi) 134a/04
f. (yavuz fi'illü) 124a/14
[=10]
fikr (Ar.) Fikir, düşünce.
f. 5b/06, 204b/09
f.+e 4b/14
[=3]
fi'l-cümle (Ar.) Sonunda, nihayette.
f. 18a/01, 36a/09, 78a/04, 93a/08, 111b/14, 158a/06
[=6]
fīl (Ar.) Fil.
f. 12a/15
f. derisi 197a/08
f. başı 87b/06
f. ḫorṭūmı 84a/06
[=4]
Fīl (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 105. sûresi.
f. sūresi 145b/01
[=1]
firāvān (Far. *ferāvān*) Çok, aşırı, bol.
f. 115a/03
f. ol- 151b/11
[=2]
Fir'avn (Ar.) Eski Mısır hükümdarlarına verilen unvan.
F. 171b/08, 171b/12
F.+ı 171b/09, 171b/09
[=4]
fitne (Ar.) Karışıklık, kargaşa, fitne.
f. 163b/13, 171a/04, 171a/04, 230b/15
f. (ceng ü fitne ol-) 21b/08
f. (fesād ve fitne ol-) 127a/13
f. (ġam ve fitne) 85a/07
f.+de 119a/13
f.+de ol- 147a/13
f.+den 16b/15, 99a/02
f.+dür 129a/02
f. düş- 230b/15
f. eyle- 100b/03
f. iriş- 127a/15
f.+ler it- 14a/01
f. ol- 193b/06, 228b/14, 230b/15
f.+sine (ceng ü fitnesine düş-) 20b/11
f. vü belā düş- 17a/15
f. vü ġam 33a/13
f.+ye 23b/11, 66b/03, 100b/06, 116b/02, 147a/12, 147b/08, 171a/05, 229b/02
f.+ye düş- 53a/04, 147a/07, 147a/14, 148a/14, 212a/12
f.+ye ve belāya düş- 152b/05
[=36]
Freng-istān (Far.) Avrupa.
F. 152b/14
[=1]
fuḥş (Ar.) Namus dışı davranış, zina.
f. 143a/13, 162a/02, 192a/11
[=3]
fuḳā' (Ar.) Boza, şerbet.
f. 172a/01, 172a/02, 172a/03
f.+ı 172a/02
[=4]
fuḳā'cı Bozacı, şerbetçi.
f. 172a/06
[=1]
fuḳahā (Ar.) Fakihler, din alimleri.
f. 8a/11
f.+ya 230b/15
[=2]
fuḳarā (Ar. *fuḳarā'*) Fakirler, yoksullar.
f.+ya 4a/13
[=1]
Furat Fırat Nehri.
F. ırmağı 52b/15
[=1]
Furḳān (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 25. sûresi.
F. (sūretü'l-Furḳān) 142a/12
F. sūresi 142a/13
[=2]
Fuṣṣilet (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 41. sûresi.
F. (sūre-yi Fuṣṣilet) 143a/02, 143a/02
[=2]
fūṭa (Ar.) Futa, Hindistan'da dokunan özel desenli bir kumaştan yapılan bir tür peştamal.
f. 172b/02, 172b/03, 172b/03, 230b/14
[=4]
fużūl (Ar) Gereksiz, fazla olan şey.
f. 24b/04, 24b/07
[=2]
fūre (Far.) Ekmek yapımında kullanılan hamur mayası.
f. 172a/14
[=1]
fülān (Ar.) Herhangi bir kimse, biri.
f. 17a/07, 18a/01, 89b/02, 164b/15

f. (iy fülān) 63a/07
[=5]

fürū-mānde (Far.) Aciz, ezilmiş, zayıf.
f. ḳal- 115b/02
[=1]

G

ġaddār (Ar.) Merhametsiz, zulmeden, gaddar.
ġ. 85a/15
[=1]

ġāfil (Ar.) Gaflete düşmüş, aldanmış.
ġ. ol- 94a/13
ġ. ṭut- 65b/05
[=2]

ġāfillıḳ Gafil olma durumu, aymazlık.
ġ. eyle- 183b/06
[=1]

gāh (Far.) Bazen, ara sıra.
g. 7b/09, 73b/03
g ... gāh 73b/03
[=3]

ġalaṭ (Ar.) Yanılma, yanlışlık.
ġ.+dur 12a/05
[=1]

ġalbur (Ar. *ġırbāl*) Kalbur, elek.
ġ. 170a/04, 170a/08
[=2]

ġalebe (Ar.) Üstün gelme, yenme, üstünlük.
ġ. eyle- 21b/01, 69b/08, 115b/07
ġ.-i ṭabī'ī 6a/11
ġ. it- 68b/15, 83a/07, 107a/07, 113a/11, 116a/03, 140b/01
ġ. ol- 192a/04
ġ.+sinden 5a/11
ġ.+sindendür 8a/02
[=13]

ġalebelıḳ Kalabalık, topluluk.
ġ. it- 179b/04
[=1]

ġalīẓ (Ar.) Kalın, katı, sık, yoğun.
ġ. 5b/01, 6a/06, 132b/07, 213b/12
[=4]

ġālib (Ar.) Üstün, baskın, galip.
ġ. gel- 155b/01
ġ. ol- 2a/01, 5a/03, 5a/09, 5b/04, 5b/04, 6b/03, 7b/13, 24b/12, 24b/13, 30a/04, 56b/14, 56b/14, 94b/02, 103a/11, 103a/15, 104b/07, 104b/08, 116b/05, 125a/07, 135b/04, 136b/01, 140b/07, 148b/02, 150b/05, 150b/10, 155b/02, 161b/08, 175b/05, 184a/14, 200b/10, 200b/11, 214b/11, 214b/14, 216b/05
[=35]

ġāliye (Ar.) Misk ve amberden yapılma, siyah renkli, güzel kokulu, boya olarak saç ve kaşa sürülen bir macun.
ġ. 169b/10, 169b/11, 169b/12, 169b/13, 169b/15
ġ.+si 169b/13
[=6]

ġalle (Ar.) Tahıl, zahire.
ġ. 226a/04
[=1]

ġam (Ar. *ġamm*) Kaygı, tasa, üzüntü.
ġ. 9b/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27b/03, 28b/07, 34a/14, 40a/12, 40a/13, 45a/03, 51b/02, 53b/11, 62b/06, 74b/12, 84b/12, 86b/15, 94a/03, 96b/02, 96b/06, 104b/05, 106a/06, 132a/01, 151a/12, 151b/06, 161a/06, 175a/09, 178b/06, 187a/13, 197b/07, 202a/07, 219a/02, 219a/07, 221a/02, 221b/12, 230b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ġ. (fitne vü ġam) 33a/13
ġ. (renc ü ġam iriş-) 81a/14
ġ.+a 42a/12, 50a/08, 51b/06, 52a/06, 56a/09, 60a/09, 60b/07, 60b/13, 67b/12, 70a/08, 77b/08, 96b/03, 110a/11, 111b/08, 120b/15, 124b/11, 127a/04, 129a/05, 130a/04, 132b/08, 138b/02, 150b/01, 155b/13, 156a/13, 159a/13, 159b/01, 161b/14, 166b/02, 169b/10, 172b/01, 175b/15, 180a/10, 194a/02, 205b/10, 209b/12, 212b/10, 216a/08
ġ.+a düş- 146b/03
ġ.+a ve ġuṣṣaya düş- 166b/09
ġ.+da ve ġuṣṣada ḳal- 197b/13
ġ.+dan 17b/02, 19b/02, 27b/05, 45b/04, 50b/05, 53a/09, 53a/14, 62a/08, 71b/09, 76b/12, 78b/11,

79b/02, 84b/15, 92b/04), 96b/09, 98a/09, 98a/12, 99a/13, 102a/15, 104b/02, 116b/08, 119b/03, 124b/11, 132a/04, 132b/02, 136a/07, 150b/13, 152a/09, 156b/11, 158a/02, 159a/05, 163b/03, 170b/02, 175a/02, 186b/04, 189a/05, 191a/15, 194a/04, 206a/12, 206b/03, 206b/04, 210b/09, 216a/03, 223a/13, 223b/07, 230b/15, 231a/11

ġ.+dan ḳurtıl- 18a/01, 65b/03, 69b/12

ġ.+dur 27b/03, 27b/04, 27b/06, 29b/15, 41b/02, 46b/11, 47a/07, 51b/02, 53b/12, 54b/10, 59b/08, 60a/03, 60a/08, 64a/06, 65a/09, 71b/14, 74a/06, 91b/15, 92a/02, 93a/12, 94a/09, 95a/14, 96a/13, 96b/02, 99b/04, 100a/05, 102a/07, 102a/13, 102b/03, 107a/04, 108a/04, 109a/06, 111b/05, 112a/09, 114b/10, 116b/08, 119b/03, 119b/09, 128a/06, 129a/04, 129a/13, 129b/15, 130a/02, 130b/08, 131b/14, 132a/11, 135b/10, 138a/15, 139a/04, 139b/01, 140b/08, 147b/04, 149a/03, 151a/15, 153b/09, 155b/11, 157a/06, 158a/13, 160b/15, 161b/06, 162b/13, 164a/06, 164a/14, 164b/06, 174a/12, 175a/09, 175b/14, 191a/14, 191b/04, 198a/08, 200b/01, 202a/11, 202a/13, 203a/05, 205b/09, 206a/07, 206a/10, 206a/11, 207b/02, 208a/10, 208b/09, 210a/07, 211a/03, 211b/13, 212b/14, 213a/07, 214a/11, 216a/03, 222a/01, 222a/12, 222b/01, 222b/10, 223b/12, 223b/14, 224a/03, 225a/01, 225a/02, 225b/12, 230b/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/10

ġ.+dur (Yemānī ġam) 150a/10

ġ. gör- 181a/15

ġ.+ı 64b/04

ġ.+ın 230b/15

ġ. iriş- 50b/11, 50b/13, 64b/07, 88a/06, 92a/04, 96b/07, 151a/12, 161a/01, 183b/13, 224b/11

ġ. irişdür- 96a/14, 110b/09

ġ. ol- 58a/05, 71b/08, 73a/07, 98a/01, 197b/06, 223b/13

ġ. u endīşe 28a/09

ġ. u ġuṣṣa 15b/09, 16a/13, 22a/07, 28a/07, 28a/12, 29a/05, 29a/14, 29b/13, 30b/08, 33a/09, 34a/11, 71b/13, 94b/06, 95a/04, 102b/13, 103a/03, 108a/04, 109b/04, 111a/08, 114a/03, 116b/09, 129a/11, 129b/01, 132b/09, 139b/04, 159a/11, 176a/05, 180a/09, 191a/02, 198a/09, 198b/05, 203b/04, 221b/12

ġ. u ġuṣṣa gör- 18a/01, 130b/07, 215a/09

ġ. u ġuṣṣa iriş- 17a/01, 17a/07, 89b/05, 97b/12, 111b/15, 122a/15, 160b/02, 174b/08, 195a/07

ġ. u ġuṣṣa irişdür- 70b/12, 70b/13

ġ. u ġuṣṣa ol- 121a/08, 122a/11, 129a/06, 181b/10, 197a/10

ġ. u ġuṣṣası 22b/12

ġ. u renc 45a/12

ġ. ve fitne 85a/07

ġ. ve guṣṣa 31a/05, 34b/03, 42a/10, 69b/12, 72a/14, 84b/14, 94b/09, 96b/07, 97b/15, 98b/12, 104b/01, 198b/04

ġ. ve ġuṣṣa bul- 58a/02

ġ. ve ġuṣṣa iriş- 69b/05, 74b/11, 101a/06, 121a/03, 131b/10, 147a/02, 173b/09, 177a/05, 177a/11, 177b/15

ġ. ve ġuṣṣa ol- 131b/13, 197b/09, 228b/14, 230b/15

ġ. ve ġuṣṣa yi- 191a/11

ġ. ve ḫıdlān bul- 135a/14

ġ. ve muṣībet 85a/03

ġ. ve muṣībet iriş- 162a/12

ġ. ve muṣībet ol- 84b/11, 148b/06

ġ. ve renc 154a/03

ġ. ve renc iriş- 161a/15, 177b/08

ġ. ve ziyān iriş- 79a/14, 176b/10

ġ. ve ziyān ol- 181a/07

ġ. yi- 20b/08

[=353]

ġam-gīn (Ar.+Far.) Gamlı, kederli.
ġ. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 25a/01, 86b/03, 186a/03, 224a/06
ġ. (rencūr ve ġam-gīn ol-) 170b/07
ġ.+ise 18a/01
ġ. ol- 12b/01, 48b/13, 49a/08, 50a/13, 55a/11, 63a/01, 69a/15, 70a/13, 72b/10, 79a/15, 90b/15, 91a/07, 91b/07, 115a/15, 115b/05, 116a/06, 116b/08, 128b/11, 133b/08, 136a/09, 144b/12, 150a/12, 152a/12, 152b/13, 154a/09, 160a/05, 162b/01, 162b/03, 162b/04, 163a/11, 178b/01, 184b/06, 184b/14, 186a/05, 190a/01, 193b/14, 195a/05, 195b/04, 198a/08, 204b/15, 209a/13, 210b/11, 214a/06, 221b/14, 222a/15
[=55]

ġam-nāk (Ar.+Far.) Gamlı, kederli.
ġ. ol- 33b/08, 92b/10, 195b/15, 230b/15
[=4]

ġamlu Gamlı, kederli, tasalı.
ġ. ol- 106a/13, 197a/02
ġ. ve ġuṣṣalu ol- 77b/09, 159a/09, 161b/06
[=5]

ġammāz (Ar.) Ara bozucu, fitneci, söz taşıyan.
ġ. kişi 148b/14
ġ. ol- 65a/13
[=2]

ġammāzlıḳ Ara bozuculuk, söz taşıyıcılık.
ġ. 222b/12
ġ. eyle- 125a/11
[=2]

ġanī (Ar.) Zengin, varlıklı.
ġ. 18a/01, 19b/05, 26a/13, 38b/09, 44a/02, 74b/06, 74b/15, 75a/01, 110b/15, 175a/01, 179a/14, 210b/10
ġ. ‘avrat 85b/04, 175a/12, 175a/14
ġ.+lere 149a/04, 220b/10
ġ. ol- 18a/01, 21a/06, 38a/01, 45a/15, 66b/14, 72b/13, 87a/01, 108b/05, 108b/10, 138a/09, 138a/10, 164b/05
ġ.+ye 64b/11, 65b/01, 230b/15
ġ.+yise (ġanī-y-ise) 132b/10, 134a/06
[=34]

ġanīmet (Ar.) Savaşta düşmandan ele geçirilen her türlü mal, eşya, para vb. şeyler.
g. 66b/05, 94a/05, 114b/02, 170b/01, 170b/10, 170b/10, 170b/11, 190a/14
ġ. (māl ve ġanīmet bul-) 87a/06
ġ. (māl ve ġanīmet iriş-) 82a/14
ġ. bul- 90b/14, 180a/15, 196a/01
ġ.+dür 38b/06, 56b/10, 67a/09, 91a/02, 114b/01, 180b/07, 190a/13, 210a/08
ġ.+dür (māl ve ġanīmet) 92a/02
ġ.+e 92a/14, 114b/07
ġ.+e ir- 90b/14
ġ. it- 60a/03
ġ. ol- 229a/11
[=27]

ġanīye (Ar.) (Kadın için) Zengin.
ġ. ol- 40a/04
[=1]

ġaraż (Ar.) Kin, düşmanlık.
ġ.+ı 23a/14, 71a/12, 71a/13
ġ. it- 156a/12
[=4]

ġarażsuz Maksatsız, gayesiz.
ġ. 41b/05
[=1]

ġāret (Ar.) Yağma, akın.
ġ. 94a/04, 169b/07, 169b/09
ġ.+dür 94a/03
ġ. it- 169b/07, 169b/08
[=6]

ġarīb (Ar.) Zavallı, biçare, kimsesiz.
ġ. 34a/03, 43b/09, 44a/15, 72b/01, 102b/07, 140b/15, 163a/03, 165b/04
ġ. ‘avrat 167a/07
ġ.+den 56a/03
ġ.+e 151a/04, 213b/10
ġ. kimse 141a/01
ġ. kişi 102b/09, 140b/12
ġ. ol- 40b/10
[=16]

ġarībe (Ar.) (Kadın için) Zavallı, biçare.
ġ. 184a/13
[=1]

ġarīblıḳ Kimsesizlik.
ġ.+a (ġarīblıġa) 91a/10
[=1]
ġarḳ (Ar.) Boğma, boğulma.
ġ. it- 223b/10
ġ. ol- 108b/01, 132a/09, 132a/10, 188a/02, 206a/15, 214b/05
[=7]
ġasb (Ar.) Zorla, alma, zaptetme.
ġ. it- 214b/06
[=1]
Ġāşiye (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 88. sûresi.
Ġ. sūresi 145a/01
[=1]
ġāşiye-dār (Ar.+Far.) Gaşiye tutan, at takımlarına bakan kişi, at uşağı
ġ.+ı 69b/04
[=1]
ġavġā (Far.) Dövüş, kavga.
ġ. 33b/06
ġ.+sı ol- 134a/11
ġ.+ya 54a/11
[=3]
ġavmīş (Far.) Su sığırı, manda.
ġ. 204a/01
ġ.+üŋ 204a/01
[=2]
ġavvās (Ar.) İnci, sünger çıkarmak amacıyla suya dalan kimse, dalgıç.
ġ. 170b/12, 170b/12
[=2]
ġaybet (Ar.) Gıybet, çekiştirme.
ġ. 22a/14
ġ.+dür 41b/04
ġ.+e 155a/12, 156a/04
ġ. eyle- 117b/03
ġ.+i az eyle- 159b/11
ġ. idici 146a/05
ġ.+in it- 165a/08
ġ.+ine 187a/03, 187a/04
ġ. it- 187a/03
[=11]
ġāye (Ar.) Hedef, maksat, amaç.
ġ.+ye 204b/06
[=1]
ġāyet (Ar.) Son derece, pek çok.
ġ. 10a/08, 92a/01, 116a/05, 204b/12
ġ.+de 18a/01, 178a/05, 184b/02, 211a/10
ġ.+ini 35a/08
[=9]
ġāyib (Ar. *ġā'ib*) Göz önünde olmayan, göze görünmeyen, kayıp.
ġ. 32b/05, 53b/05, 170a/01, 204a/14, 230b/15
g.+de 56b/01
g.+den 57b/10, 147a/01
g.+e 56b/06, 210a/04
g.+i 170a/03
g. kişi 170a/01
g. ol- 50b/02, 53b/04, 75b/11, 117b/12, 152a/03, 170a/02, 178b/05, 230b/15
[=20]
ġāyiṭ (Ar. *ġā'iṭa*) İnsan pisliği, dışkı.
ġ. (bevl ve ġāyiṭ it-) 189b/06
[=1]
ġayr (Ar.) Başka kimse, başkası.
ġ.+a 211a/06
ġ.-ı ṭabī'ī 5a/06, 5a/14
[=3]
ġayrı (Ar.) Başka, diğer.
ġ. 4a/10, 4b/12, 19a/07, 21a/09, 27b/15, 31a/13, 32a/03, 32a/03, 32a/13, 32b/13, 39b/12, 56b/11, 61b/01, 66b/15, 69b/11, 70b/11, 76a/02, 78a/08, 82b/14, 85b/07, 85b/08, 85b/13, 105b/06, 107b/04, 117a/05, 119b/02, 135b/15, 140a/01, 155a/02, 155a/05, 165a/04, 175a/11, 179b/09, 189b/10, 193a/15, 201a/08, 201a/11, 209b/10, 215a/12, 219a/14, 220a/10, 221a/01, 226b/13, 227b/15, 229a/12
ġ. kişi 8a/09
ġ.+lara 140b/10
ġ. nesne 12a/09
ġ.+nuŋ 52a/12, 136b/02
ġ.+sı 92b/02, 107b/01, 153a/12, 225a/06
ġ.+sına 79b/07
ġ.+sında 39a/08
ġ.+sını 22b/02, 173a/05
ġ.+sınuŋ 108b/07
ġ.+ya 103a/01
ġ.+ysa 160b/04
[=61]
ġazā (Ar.) Din uğruna savaş, gaza.

ġ. 51a/06, 168b/13, 170a/09, 170a/14
ġ.+da 35b/12, 61b/06, 226b/05
ġ.+dan 170a/11
ġ. eyle- 18a/01, 170a/10
ġ. it- 18a/01, 94b/11
ġ. ḳıl- 142b/05
ġ.+ya 53a/12, 143a/12
ġ.+ya git- 59a/07, 145b/01, 170a/12
ġ.+ya var- 33a/14
[=19]

ġażab (Ar.) Kızgınlık, hiddet, öfke.
ġ.+a (āyet-i ġażab) 146b/04
ġ.+ıla 112b/14, 117a/07
ġ.+ın 54b/01
[=4]

ġazel (Ar.) Divan edebiyatında kullanılan bir nazım şekli.
g. 150b/07, 204b/11
[=2]

gāzer (Far.) Elbise yıkayıcısı, çamaşırcı.
g. 203b/06
[=1]

gāzerlik Çamaşır yıkama işi.
g. 203b/03
g. eyle- 203b/03
[=2]

ġāzī (Ar.) Gazveye çıkan Müslümanlar arasında bulunan kimse veya kumandan.
g.+ler 17b/07
[=1]

gebür (Far. *gebr*) Ateşe tapan.
g.+e (gebre) 103a/13
g.+lerden 76b/14
[=2]

geç- 1. Bir yerden başka bir yere gitmek, geçmek.
g.-er 135b/04, 167b/08, 184a/15
g.-erler 192b/11
g.-miş 35a/05
g.-üp git- 229a/08
2. (Zaman için) Geçmek, tükenmek.
g.-e 42a/02
g.-miş 58b/03
g.-miş ol- 64b/05, 146a/15
g.-se 156b/14
3. Üzerinden yürümek, aşmak.
g.-erse 65b/13
g.-mese 183b/09
g.-se 123b/05, 135b/09, 156b/13, 197a/13
4. Yıkılmak, kapanmak.
g.-se 135a/04, 230b/15
5. Konusu geçmek, bir yerde yer almak.
g.-di 187a/02, 188b/13
6. Makbul olmak, geçerli olmak.
g.-er 159b/05
g.-meye 185b/03
g.-mez 159b/06
7. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
g.-er ol- 211a/12
g.-mege 56b/06
g.-meye 42a/02
g.-miş ol- 131a/12
[=28]
buyruḳ geç- 56b/06
‘ömri geç- 131a/12
‘ömrinüŋ yarusı geç- 64b/05
sözi geç- 42a/02, 211a/12
[=5]

geçir- Vaktini geçirmek, zaman geçmek.
g.-e geçire 45a/13
[=1]

geçür- Ömür sürmek, yaşamak.
g.-e 18a/01, 45a/02, 97a/10, 110b/12, 126a/03, 154a/10
g.-miş 67b/01
g.-ür 46a/10, 230b/15
[=9]
‘ömrüni geçür- 45a/02, 154a/10
[=2]

gedā (Far.) Yoksul, fakir.
g.+ya 18a/01
[=1]

gedük Gedik, çatlak, yarık.
g. 185b/05
[=1]

gel- 1. (Bir yerden bir yere hareket için) Gelmek.
g.(!) 17a/06, 28a/15, 63a/07
g.-di 12b/15, 13a/02, 69a/09, 196b/06
g.-e 13a/01, 23a/08, 25b/11, 76b/04, 82b/10, 190a/08, 204a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
g.-eler 44a/13, 119a/03
g.-mese 23a/08, 218a/05
g.-miş 170a/02, 230b/02

g.-se 25b/10, 25b/11, 52a/13, 83b/04, 96a/05, 109b/06, 149b/08, 159a/02, 176a/01, 187b/09, 187b/10, 191a/03, 193b/15, 200b/06, 200b/06, 200b/07, 204b/01, 204b/03, 213b/08, 218a/04, 224b/11, 229a/07, 230b/15
g.-seler 186a/13, 204a/15
g.-üp 9a/01, 13a/02, 13a/07, 14a/03, 16b/12, 21a/08, 21a/14, 47a/06, 82a/11, 82b/11, 107a/13, 119a/03, 120b/13, 160a/15, 171b/10, 171b/11, 189b/06, 191a/03, 222a/05
g.-üp git- 79a/10
g.-ür 16b/06, 18a/01, 40a/13, 47b/14, 62a/11, 66a/01, 66b/04, 81b/06, 176a/04, 229a/06
g.-ürler 8b/05, 38a/07
2. Bulunduğu yerden ayrılıp geri dönmek.
g.-di 175b/14
g.-e 36b/09, 41b/10, 50b/03, 87a/15, 133a/11, 135a/06, 137a/02, 152a/03, 180a/03, 182a/07, 204a/15, 224a/13, 229a/04, 230b/15
g.-medi 160b/03
g.-mekdür 133a/09
g.-mese 192b/14
g.-meye 113b/07
g.-se 36b/09, 139a/10, 160a/07
g.-ür 7a/15, 37a/01
3. (Sıvılar için) Bir yerden çıkıp akmak.
g.-di 196b/07, 196b/07
g.-e 26a/12
g.-en 203b/08, 216b/13
g.-mek 15b/07
g.-mekdür 15b/07
g.-mese 58b/02
g.-se 48a/08, 58b/02, 83b/13, 84a/05, 119b/06, 135a/13, 148a/10, 181a/12, 181a/15, 189a/04, 192a/09, 193b/14, 203b/08, 206b/03, 210a/15, 219a/06
g.-üp 116a/02, 147b/05
g.-ür 40a/01, 83b/04, 83b/09, 115b/10, 132b/01, 132b/13, 132b/14, 148a/09, 181a/14, 193b/13, 193b/14, 229a/07
4. Getirilmek, gönderilmek.
g.-digi 111a/06
g.-e 30b/11
g.-mişdür 3b/10, 188a/10, 205b/04
g.-ürse 30b/13
5. Ulaşmak, vasıl olmak.
g.-e 53b/05, 53b/05, 62a/09, 96b/11, 166b/11, 173b/11, 174a/10, 176a/04, 178b/05
g.-miş 69b/07
g.-se 146b/04, 156a/10, 161a/11, 166b/11
g.-seler 18a/01, 158b/10
g.-ür 9b/02
6. İhtiyacını duymak.
g.-mez 5b/04
7. Ele geçmek.
g.-ür 110a/10
8. Ortaya çıkmak.
g.-e 219b/02, 226a/06
g.-mek 183b/03
9. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
g.-di 3b/14, 13a/03, 13a/08
g.-e 7b/06, 9a/10, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 31a/02, 55b/06, 66a/02, 68a/05, 69a/11, 69a/14, 78b/15, 79b/04, 87b/14, 120b/05, 121a/01, 122b/01, 124b/09, 134a/07, 134b/15, 135a/01, 135b/11, 138a/04, 139b/09, 139b/10, 145b/02, 145b/03, 146a/04, 150a/04, 151a/02, 164b/02, 165a/10, 169a/13, 170a/02, 175b/02, 177a/14, 177b/07, 179b/01, 180a/03, 190a/09, 193a/08, 198b/07, 201a/07, 206a/08, 223a/07, 230b/15, 230b/15
g.-eydi 13b/15
g.-mege 90a/12
g.-mese 67b/12, 218b/12, 218b/14
g.-meye 104a/04, 113a/15
g.-mez 4a/07, 6a/13
g.-miş 170a/03
g.-miş ol- 18a/01, 34b/07, 51b/11, 79a/07, 80b/08, 165b/14, 192a/09, 192b/05, 192b/15, 197b/11, 202a/02, 228a/06
g.-mişdür 36b/14, 37b/13, 161b/13

g.-se 19b/14, 20b/14, 92b/03, 119b/01, 171a/01
g.-ür 8b/03, 9b/07, 20a/15, 34b/03, 140b/09, 115b/13, 155b/01, 183b/05, 199b/15
[=258]
‘acebe gel- 134a/07
āvāz gel- 20a/15, 20b/14, 34b/03
‘aẕāb gel- 179b/01
belā gel- 230b/15
dürüst gel- 7b/06
eceli gel- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 34b/07, 36b/14, 37b/13, 51b/11, 80b/08
eceli yaḳın gel- 79a/07, 120b/05, 135b/11, 138a/04, 146a/04, 150a/04, 161b/13, 164b/02, 165b/14, 177a/14, 192a/09, 192b/15, 193a/08, 197b/11, 202a/02, 223a/07, 228a/06, 87b/14
ele gel- 31a/02, 55b/06, 68a/05, 124b/09, 139b/09, 139b/10, 151a/02, 165a/10, 175b/02, 190a/09, 199b/15
elinden gel- 13b/15, 67b/12
elinden ḫayrlar gel- 140b/09
eyü gel- 171a/01
eyü ḥālden yavuz ḥāle gel- 169a/13
eyü ḥāle gel- 134b/15
ġālib gel- 155b/01
girü gel- 69a/14
ḥāṣıl gel- 79b/04
ḫayr gel- 198b/07
ḫoş gel- 19b/14, 113a/15
İslāma gel- 90a/12
işi rāst gel- 104a/04, 180a/03
işi ṣalāḥa gel- 121a/01, 145b/03
ḳaraŋulıḳ gel- 156a/10
küfrden İslāma gel- 201a/07
mihmān gel- 66a/02
muvāfıḳ gel- 92b/03, 119b/01
nāme gel- 170a/02
rāst gel- 6a/13, 8b/03, 13a/03, 13a/08
ṣalāḥa gel- 69a/11, 135a/01, 177b/07, 206a/08
seferden gel- 170a/03
terāzūsı aġır gel- 145b/02
vaḥy gel- 3b/14, 4a/07
vāz gel- 230b/15
vücūda gel- 78b/15
zevāle gel- 122b/01
ẓuhūra gel- 9a/10, 9b/07
[=85]
durı gel- 183b/05
düşüp gel- 115b/13
ṭuru gel- 218b/12, 218b/14
[=4]

gelin Gelin.
g. 203a/08, 203a/08
g.+i 41a/04
g. ol- 203a/11
[=4]

gelincik *bk.* gelincük
g. 200b/10
[=1]

gelincük Etçil bir hayvan, gelincik.
g. 200b/10, 200b/10, 200b/13, 200b/14
[=4]

gem Atın ağzına takılarak onu yönlendirmede kullanılan kayış veya dizgine bağlı metal alet.
g.+i (at gemi) 36a/11, 36a/11
[=2]

gemi Gemi.
g. 206a/10, 206a/11, 206a/12, 206a/14, 206b/01, 206b/02, 206b/03, 206b/06, 206b/08
g.+de 206a/13, 206a/14, 206b/05
g.+den 206a/11, 206a/12
g.+si 206a/15
g.+yi 206b/04, 206b/07
[=17]

gemlü Gem vurulmuş, gemli.
g. 36a/13
[=1]

genc (Far.) Hazine.
g. 21b/03, 200a/09, 202a/03, 202b/06, 211a/13, 212a/15, 212b/01, 230b/15
g. bul- 142b/02, 186a/03
g.+dür 63b/08
g.+e 119b/05, 202b/08
g.+i 212b/02
g.+inden 230b/15
g. ü ḫazīne 214b/08
[=16]

gendene (Far.) Yabanî pırasa.
g. 207a/14, 207a/14, 207a/15

[=3]
geŋir- Geğirmek.
g.-dügi 192a/10
g.-mek 192a/08, 192a/08, 192a/08
[=4]
ger (Far. *eger*>*ger*) Eğer.
g. 91b/14, 167a/06
[=2]
gerdenā (Far.) Kebap şişi.
g. 205a/15, 205a/15, 205b/01
[=3]
gerek İcap, lazım, ihtiyaç.
g. 6b/05, 15a/07, 16a/02, 18a/01, 18a/01, 24b/10, 29b/01, 36b/14, 37b/03, 45a/15, 74b/07, 95a/01, 103b/08, 110b/08, 122b/08, 143a/09, 144b/08, 146a/15, 156b/01, 161b/12, 183b/04, 187a/05, 193a/10, 212a/12, 229a/13
g.+dür 3b/03, 4a/15, 9b/10, 10b/03, 13a/14, 14a/05, 14b/06, 14b/12, 15a/02, 15a/08, 63a/01, 80a/01, 89a/14, 103b/09
g.+se 14a/01, 202a/14
[=41]
getür- 1. Bulunulan yere gelmesini sağlamak, gelmesine sebep olmak, iletmek.
g.-e 44b/01, 135b/14, 171a/15, 198b/09
g.-eler 50b/02
g.-se 45a/05, 60a/06, 60a/07, 65a/12, 112a/14, 112a/15, 154a/04, 173a/04, 173a/05
g.-seler 60a/10
g.-üp 16b/13, 45b/03
g.-ür 113a/02, 180b/04
g.-ürler 130a/05
2. İleri sürmek, ortaya atmak.
g.-üp dur- 12b/08
3. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
g.-e 18a/01, 20a/05, 20a/07, 42b/06, 45b/10, 54a/09, 68a/09, 73b/10, 73b/13, 77b/07, 77b/14, 91b/03, 108a/02, 118b/12, 122b/04, 126a/09, 126a/10, 138b/08, 143a/10, 144a/15, 147a/08, 152a/12, 155a/09, 158b/11, 162b/02, 172b/09, 175a/14, 175b/07, 182a/04, 186a/04, 195b/10, 204a/03, 212b/07, 216a/06, 217b/02, 222a/15, 223b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/05
g.-mek 152a/08
g.-mekdür 135a/12
g.-memesine 112a/03
g.-meye 185b/05
g.-se 157a/08, 200b/11
g.-üp 135a/12
g.-ür 152a/09, 157a/07, 207a/02
[=74]
ele getür- 20a/05, 20a/07, 42b/06, 45b/10, 54a/09, 68a/09, 73b/10, 73b/13, 77b/14, 91b/03, 108a/02, 126a/09, 126a/10, 138b/08, 147a/08, 152a/12, 155a/09, 158b/11, 162b/02, 172b/09, 175a/14 175b/07, 182a/04, 186a/04, 195b/10, 204a/03, 216a/06, 217b/02, 222a/15, 223b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/05,
ṣalāḥa getür- 77b/07, 118b/12, 122b/04
ṣalavāt getür- 157a/07, 157a/08
şehādet getür- 152a/08, 152a/09
ṭāḳat getür- 185b/05
yerine getür- 18a/01, 112a/03, 135a/12, 135a/12, 143a/10, 144a/15, 207a/02
yola getür- 212b/07
[=52]
gevde Gövde, beden, vücut.
g.+si 181a/10
g.+sinden 90a/12
[=2]
gevher (Far.) İnci.
g. 170b/14, 171b/08, 208a/11, 208a/11, 208a/14, 210b/01, 211b/15, 230b/01
g. (aḳ gevher) 208a/14
g.+i 208a/12, 210b/02
g. ṣatıcı 208a/12
[=12]
gevherī (Far.) Kuyumcu.
g. 168b/08
[=1]
gey- Giymek.

g.-e 204a/09, 224a/05, 224a/10
g.-er 36b/02, 66a/02, 68a/11, 74b/13, 99a/12, 105a/11, 139b/11, 178b/06, 197b/07, 229b/03
g.-megi 177a/05
g.-mek 46b/12, 121b/11, 153b/06, 171a/07, 171a/08, 186b/08, 191a/13
g.-miş 88a/10, 151b/08, 166a/08, 167a/05, 197b/07, 222b/05
g.-miş ol- 105a/10, 172b/04, 206a/04
g.-mişler 56a/01
g.-se 15b/09, 15b/10, 62b/05, 62b/07, 63a/12, 90b/07, 104a/05, 104a/07, 105a/05, 105a/13, 130b/12, 157b/07, 165b/01, 165b/02, 166a/06, 166a/07, 166a/07, 166a/09, 166a/09, 166a/10, 166a/11, 172b/04, 172b/05, 177a/14, 186b/04, 222b/06, 222b/08
g.-üp 186b/06
g.-ür 121b/10
g.-ürse 129a/11
[=61]
ġil‘at gey- 204a/09
[=1]

geydür- Giydirmek.
g.-ür 16b/13
g.-ürler 61b/02
[=2]
ġil‘at geydür- 16b/13
[=1]

geyik Geyik.
g. 195b/09, 196a/04
g. āvāzı 33b/01
g. buzaġusı 196a/03
g. gibi 56b/09
g.+i (geyigi) 195b/09, 195b/10, 195b/15, 196a/01
g.+ler 82a/13
g. südi 148b/02
g.+üŋ (geyigüŋ) 195b/12
[=12]

geyük *bk.* geyik
g. boynuzı 88a/13
[=1]

gez- Gezmek, dolaşmak.
g.-er 161b/07
g.-erler 56a/01
[=2]

gezengübīn (Far.) Ilgın ağacının sakızından elde edilen tedavide de kullanılan bir tür tatlı.
g. 206a/02, 206a/03
[=2]

gezsüz Nişan almadan.
g. 41b/07
[=1]

ġıdā (Ar.) Besin, gıda.
g.+lar 5b/01, 6a/07
[=2]

ġınā (Ar.) Zenginlik.
ġ. 89b/05, 151a/10
ġ. bul- 57b/04, 97a/09
ġ.+dur 98a/13, 133a/07, 158b/15
ġ. ol- 230b/15
ġ.+ya 29a/08, 35a/11, 39a/06, 90a/04, 90a/15, 101b/12, 104a/12, 124a/07, 136b/05, 138a/13, 146b/10, 149a/08, 152a/08, 166a/12, 176a/04, 187a/08, 188a/13, 206b/10
[=26]

ġırbāl (Ar.) Delikleri daha iri olan elek, kalbur.
ġ. 170a/04
ġ.+ıla 170a/07
[=2]

gibi Gibi, benzer.
g. 6a/07, 8a/01, 9a/11, 9a/11, 9b/14, 9b/14, 9b/14, 11b/10, 11b/11, 15a/10, 15a/10, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 25a/06, 25a/06, 25a/12, 26a/14, 26b/14, 28a/01, 32b/12, 35a/14, 35a/15, 35b/01, 35b/02, 35b/03, 36b/06, 36b/11, 44a/06, 44a/06, 46b/12, 51a/05, 51a/10, 52a/13, 53b/14, 56b/09, 56b/09, 59b/14, 67a/01, 67a/01, 68b/06, 70b/09, 70b/09, 81a/13, 83b/04, 83b/05, 84a/06, 85b/15, 87b/06, 87b/07, 87b/07, 87b/08, 87b/08, 87b/09, 87b/09, 87b/10, 87b/10, 90a/12, 97a/09, 99b/03, 99b/12, 100a/09, 102b/01, 103a/15, 104a/09, 104a/10, 104a/10, 107b/12, 107b/12, 108b/06, 108b/06, 111a/06, 116b/04, 116b/12, 116b/12, 124a/14, 126a/03, 128a/13, 129b/14, 133b/12, 134b/09, 135a/08,

149a/14, 150a/14, 150b/01, 150b/03, 153b/06, 154a/09, 167b/13, 168a/12, 168b/09, 168b/12, 171a/11, 174a/07, 174b/01, 177a/13, 179a/10, 181b/05, 181b/05, 181b/11, 183a/03, 183a/04, 183a/05, 183a/06, 183a/12, 183b/03, 183b/04, 184b/06, 192a/11, 193b/09, 201a/02, 201a/03, 201a/04, 201a/05, 201a/05, 202a/14, 202a/14, 202a/14, 220a/05, 220a/07, 222b/03, 229a/04, 229a/07, 229a/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09, 231a/10

g.+dür 8a/09, 34b/01, 114b/10, 128b/02, 161a/04

g.+dür (şunuŋ gibi) 14b/09

[=136]

gice Gece.

g. 8b/14, 9a/09, 9a/13, 12a/14, 14a/07, 106a/07, 201a/15, 203a/03, 203a/03, 230b/15

g.+ler 143a/06, 143a/07

g.+mi? 14b/13

g.+nüŋ āḫiri 9b/06

g.+nüŋ evveli 9a/14, 9b/02, 9b/05

g.+nüŋ nıṣfı 9b/02

g.+nüŋ s̲ülüsi 9b/03

g.+si (ḳadir gicesi) 145a/12

g.+yi 201b/01

[=21]

gicik Uyuz hastalığı.

g. 199b/08, 199b/08

[=2]

giç Geç.

g. 9b/05, 53b/05, 207a/13

g. ḳal- 178a/13

[=4]

giç- *bk.* geç-

g.-emese 229a/09

[=1]

gider- Ortadan kaldırmak, yok etmek, izale etmek.

g.-e 13b/04

g.-mege 108b/02

g.-mek 67b/12

g.-se 136b/15

g.-ür 195b/02

g.-ürler 76b/12

[=6]

āfeti gider- 67b/12

emāneti boynından gider- 108b/02

[=2]

giŋ Geniş.

g. 35b/15, 38b/12, 74a/12, 121a/05, 125a/01, 125a/05, 138a/06, 138a/06, 161a/11, 161b/04, 178a/05, 182b/02, 197b/10, 197b/10, 197b/15, 209a/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15

g. (dirligi giŋ ol-) 71a/03

g. (göŋli giŋ ol-) 218a/03

g. (rızḳı giŋ ol-) 64b/09

g.+ise 91a/04

g. rızḳlu 145a/10

[=25]

giŋlik Bolluk, genişlik, ferahlık.

g. 161a/07

g.+e (giŋlige) 161a/10, 201a/08

g.+i (dirlik giŋligi) 96a/12

g.+i (giŋligi) 36b/02, 46b/14, 78b/10, 109b/08, 175a/06, 175a/06, 186b/02, 200a/09, 209a/03

g.+idür (giŋligidür) 112a/11

g.+ine (el giŋligi) 59b/10

g.+ine (giŋligine) 50a/06, 167a/12

g.+iyle (el giŋligi) 97a/10

[=18]

gir- 1. Dışarıdan içeriye geçmek, dahil olmak.

g.-e 142a/11, 148b/15, 182a/13, 205a/12, 215a/05

g.-eler 44a/13, 182b/02

g.-icek 18a/01

g.-mek 37b/09, 68b/09, 68b/10

g.-se 18a/01, 24a/04, 45a/11, 50a/11, 109a/14, 114a/06, 134b/11, 135a/05, 138a/03, 159a/05, 162a/02, 166b/09, 184a/05, 189b/05, 200b/10, 202a/02, 205a/11, 211b/02, 215a/05, 217a/13

g.-seler 149b/03

g.-üp 23a/09, 103a/08, 200b/10

g.-üp git- 126a/15, 126b/02

g.-üp otur- 106a/11

g.-ür 28b/11, 68b/09, 73b/04, 81b/12, 109b/05, 140a/15, 152a/13,

152a/14, 152b/03, 152b/05, 154a/09, 161b/12, 218a/01
g.-ürler 8b/06, 148b/15
2. Katılmak, topluluk içinde yer almak.
g.-se 139b/12
3. Ulaşmak, erişmek, vasıl olmak.
g.-se 84a/07, 220a/10
g.-ür 47b/15
4. Suya dalmak, suya girmek.
g.-mek 154b/07
g.-se 52b/07, 124b/11
g.-üp 147a/12
g.-üp git- 154b/03, 154b/04
5. Yaşına değmek, ulaşmak.
g.-miş 116a/05, 116a/11
6. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
g.-e 25b/13, 41a/15, 55b/07, 58a/11, 60a/01, 60a/02, 71b/03, 93a/01, 94b/04, 107b/15, 139b/09, 154b/02, 173b/14, 176b/01, 205a/05, 205b/01, 206b/12
g.-se 24a/04, 77b/06, 131b/12
g.-ür 36a/14, 68a/02, 85b/02
[=88]
cenge gir- 36a/14
ele gir- 58a/11, 59b/02, 60a/01, 60a/02, 68a/02, 71b/03, 85b/02, 107b/15, 139b/09, 205a/05
eline gir- 24a/04, 25b/13, 41a/15, 55b/07, 94b/04, 154b/02, 173b/14, 176b/01, 205b/01, 206b/12
zindāna gir- 93a/01, 131b/12
yapup gir- 77b/06
[=23]
girçek Gerçek.
g. 4a/05
g.+dür 78b/01
g.+in (girçegin) 3a/06, 7b/10
g. ṭanuḳ 99b/08
[=5]
girde (Far.) Yufka ekmeği.
g. 64b/04
[=1]
giriftār (Far.) Tutulmuş, yakalanmış, -e.. uğramış.
g. (belāya giriftār ol-) 50b/06
g. ol- 10a/15, 20a/14, 23b/02, 35a/05, 44b/03, 60a/09, 64a/04, 65b/11, 67b/12, 69a/08, 77b/08, 93b/02, 110b/07, 113b/08, 124b/11, 127b/02, 129a/05, 147a/12, 152b/08, 152b/09, 154a/03, 161a/12, 161b/14, 175b/15, 180a/10, 206a/14, 207a/12, 214b/15, 216a/04, 230b/15
[=31]
girü 1. Arkada bulunan, arka taraf.
g. 25a/02, 89b/15, 116b/06
g. (işlerden girü ḳal-) 191a/06
g. (murādından girü ḳal-) 148a/14
g. (seferden girü ḳal-) 36a/09
g. dīn ü dünyā işinde girü ḳal- 35a/06
g. ṭur- 84b/01, 126b/02
2. zf. Yine, tekrar, bir daha.
g. 6b/10, 7a/05, 7a/15, 14a/01, 20a/02, 25b/08, 26b/04, 26b/04, 26b/06, 26b/07, 29b/05, 34a/10, 36b/09, 36b/09, 36b/09, 37a/01, 37a/02, 37b/11, 37b/12, 39b/13, 41b/10, 45b/12, 45b/14, 49b/11, 49b/12, 49b/12, 50a/07, 50a/15, 50b/01, 50b/03, 50b/09, 54a/10, 61b/05, 61b/05, 62a/01, 62a/05, 62b/01, 63a/10, 72a/06, 72a/07, 78b/03, 87a/14, 87a/15, 87b/01, 87b/05, 88a/02, 103a/05, 104b/10, 104b/11, 105a/01, 108b/10, 109a/04, 109a/04, 109a/05, 109a/08, 113b/07, 115b/01, 119a/10, 126b/06, 127a/05, 128b/09, 128b/14, 129a/11, 130a/15, 131b/12, 133a/11, 134b/11, 135a/06, 137a/02, 138a/04, 142b/08, 146a/03, 148b/09, 152a/03, 153a/08, 154a/13, 155a/03, 155a/04, 158a/10, 160a/07, 160b/01, 160b/03, 162b/09, 162b/11, 165b/12, 166b/08, 175b/14, 175b/14, 176b/11, 177b/13, 180a/03, 182a/07, 185a/05, 187a/05, 188b/02, 189a/06, 189a/06, 189a/07, 192b/14, 194a/15, 194b/11, 194b/12, 195a/12, 196b/10, 199a/12, 200b/12, 204a/15, 208b/04, 210b/02, 211b/10, 214a/03, 214a/03, 214b/12, 218b/08, 218b/08,

218b/13, 221a/07, 222a/05, 222b/05, 224a/13, 227a/12, 227a/13, 228a/06, 229a/04, 230b/15, 230b/15
g. dön- 69a/09
g. gel- 69a/14
[=137]
git- 1. Bir yerden uzak bir yere hareket etmek, gitmek.
g.-(!) 89a/13
g.-di 175b/14, 175b/14
g.-e (gide) 25b/12, 41b/10, 136a/06, 137a/11, 141a/14, 201a/08, 206b/08, 230b/15
g.-er (gider) 23a/09, 28b/06, 41a/09, 63a/05, 103b/14, 115b/02, 134b/09, 147b/11, 153b/12, 160b/10, 191a/09, 196a/09, 200b/15, 201a/01, 201a/05, 206b/01, 207a/05, 230b/15
g.-erken (giderken) 20a/01, 205b/02
g.-erler (giderler) 103b/12
g.-erse (giderse) 211b/10, 230b/15
g.-mek 7a/06, 200b/15
g.-mez 108b/14
g.-miş-idi 135a/05
g.-se 41b/07, 41b/10, 91b/13, 99a/02, 99a/03, 123a/15, 126b/07, 128b/06, 136b/01, 137b/15, 139a/08, 149a/10, 152b/02, 158b/06, 161b/15, 165b/09, 201a/02, 201a/03, 201a/04, 201a/05, 201a/06, 201a/08, 204b/01, 207a/07, 222a/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
g.-üp (gidüp) 79a/04)
2. Belli bir yönde yol takip etmek.
g.-e (gide) 38a/10, 230b/15
g.-er (gider) 18a/01, 22b/11, 38a/09, 109a/04, 186a/11
g.-erken (giderken) 230b/15
g.-erler (giderler) 61b/11
g.-erse (giderse) 36b/08
g.-se 203a/04
3. Yok olmak, kaybolmak.
g.-e 49a/04
g.-e (gide) 34b/09, 41a/02, 64a/09, 64a/10, 83b/10, 87a/14, 89a/03, 92b/07, 124b/14, 133a/03, 133a/03, 158a/11, 199a/07, 199b/02, 212b/07, 227a/03, 230b/15
g.-er (gider) 230b/15
g.-miş 69a/14, 224a/12
g.-miş ol- 198b/13
g.-se 201a/06
4. Bozulmak, zayil olmak.
g.-e (gide) 139b/14, 164a/04
g.-mege 96b/07
5. Ölmek, vefat etmek.
g.-e (gide) 18a/01, 202b/11
g.-inceye (gidinceye degin) 16b/15
6. Sıvılar için akmak.
g.-er (gider) 83b/10, 171a/14, 199b/01
g.-se 176a/12, 220a/09
7. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
g.-e (gide) 10a/03, 18a/01, 18a/01, 24b/08, 29b/05, 30a/13, 33a/14, 33a/15, 34b/10, 35a/11, 36b/07, 37a/11, 59a/08, 73a/11, 73b/04, 73b/13, 76b/10, 77a/01, 77b/15, 80b/11, 81a/05, 84a/11, 94a/11, 95a/15, 97b/02, 101a/02, 103b/15, 104a/04, 105b/05, 106a/13, 113b/07, 115a/03, 115a/15, 116a/05, 117b/06, 117b/07, 131a/08, 134b/13, 144a/04, 145a/13, 145b/01, 147b/11, 158b/07, 159b/08, 160b/11, 161b/13, 174a/09, 178b/05, 201a/07, 202a/12, 205b/02, 207a/06, 207b/11, 218a/11, 222b/04, 222b/05, 223a/15, 227a/02, 230b/15
g.-er (gider) 39b/01, 101a/01, 108b/09, 108b/10, 170a/12, 173a/10
g.-se 50a/14, 100b/09
g.-üp (gidüp) 185b/08
8. Sıfat ve zarf fiillerle birleşik fiil oluşturur.
g.-diler 94a/02
g.-er (gider) 28b/09, 73a/12, 73b/05, 78b/11, 79a/10, 115a/14, 126a/15, 154b/03, 154b/04
g.-erler (giderler) 182a/14
g.-mek 15a/13
g.-se 63a/09, 85b/06, 107a/02, 126b/02, 139a/10, 147b/14, 164a/04, 196a/11, 201a/01, 229a/08

[=204]
bāṭıldan ḥaḳḳa git- 201a/07
cān git- 100b/09
cānı elinden git- 101a/01
devleti git- 185b/08
dünyādan git- 141a/14
elinden git- 227a/02
ġazāya git- 59a/08, 145b/01, 170a/12
ġurbete git- 73b/04
ġuṣṣası git- 158b/07
ḥacca git- 33a/14, 97b/02, 108b/09, 108b/10
kāfir git- 161b/13
menzileti git- 159b/08
sefere git- 10a/03, 24b/08, 29b/05, 30a/13, 34b/10, 35a/11, 36b/07, 37a/11, 73a/11, 73b/13, 76b/10, 77a/01, 77b/15, 80b/11, 81a/05, 84a/11, 94a/11, 103b/15, 104a/04, 105b/05, 106a/13, 113b/07, 115a/03, 115a/15, 116a/05, 117b/06, 117b/07, 131a/08, 134b/13, 147b/11, 160b/11, 173a/10, 174a/09, 178b/05, 205b/02, 207b/11, 222b/04, 222b/05, 223a/15, 230b/15
şehādet üzerine git- 101a/02
şehādetsüz git- 202b/12
şehīd git- 18a/01, 18a/01
tevbesüz git- 145a/13
ticārete git- 33a/15
toġru yola git- 144a/04
uçup git- 147b/14
uġurlıga git- 50a/14
ululıġı git- 139b/14
uṣṣı git- 39b/01
ziyāna git- 95a/15
ziyāretine git- 207a/06
[=70]
alup git- 63a/09, 94a/02, 182a/14
alur gider- 73a/12, 73b/05
binüp git- 115a/14
çıḳup git- 78b/11, 196a/11
düşüp git- 28b/09
geçüp git- 229a/08
gelüp git- 79a/10
girüp git- 126a/15, 126b/02, 154b/03, 154b/04
idüp git- 15a/13
olup git- 139a/10, 201a/01
uçup git- 85b/06, 107a/02, 164a/04
[=21]
gizle- Gizlemek, saklamak.
g.-se 96a/02, 120b/10, 136a/06
[=3]
gizlen- *dönüşlü f.* Gizlenmek, saklanmak.
g.-di 160a/13
g.-miş 90b/01, 108a/01
[=3]
gizlü Gizli.
g. 33b/14, 51a/03, 85a/08, 85a/09, 90b/02, 92b/06, 143a/08, 144a/02, 144a/03, 208b/08, 210a/10, 230b/15, 230b/15
g. māl 68a/06
g.+yiken (gizlü-y-iken) 148b/15
[=15]
göbek Göbek.
g. 208b/09, 208b/10
g.+e (göbege) 169a/10
g.+i (göbegi) 49a/14, 208b/10, 208b/11, 208b/11
g.+in (göbegin) 208b/13, 218a/06
g.+inden (göbeginden) 135b/09, 136a/03, 136a/03
g.+ine (göbegine) 11b/03
g.+inüŋ (göbeginüŋ) 208b/12
[=14]
göç Göç.
g. (dünyādan göç eyle-) 134b/05
g.+de 18a/01
g. eyle- 18a/01
g. it- 15a/13, 15a/14, 63a/07, 152b/01
[=7]
göger- *dönüşlü f.* Yeşermek, yeşillenmek.
g.-di 8b/07
g.-miş 198a/06
g.-üp 82a/05
[=3]
gögercin Güvercin.
g. 204a/12, 204a/13, 204b/03, 204b/04, 204b/05
g. āvāzı 33b/15
g. eti 204a/13
g.+i 204a/14
g.+ile (gögercin-ile) 163b/15
g.+ler 204a/15, 204b/01

g.+lerini 204b/02
[=12]
gögüs Göğüs.
g. 202a/13, 202b/08, 202b/08, 203a/01, 218a/15
g.+i (gögsi) 49a/13, 159b/14, 202b/09, 202b/12, 202b/13, 202b/15
g.+inde (gögsinde) 191b/09, 202b/10
g.+ine (gögsine) 11b/02, 50b/10
g.+ini (gögsini) 230b/15
[=16]
gök 1. Gökyüzü, sema.
g. 10b/15, 36b/13, 127a/12, 192b/04, 193b/05, 198a/09, 198a/10, 198a/12, 198a/13, 198a/14, 198b/01, 198b/02
g.+de 18a/01, 52a/10, 193a/02, 193b/09, 230b/15
g.+de (altıncı gök) 192b/08
g.+de (beşinci gök) 192b/07
g.+de (birinci ḳat gök) 192b/04
g.+de (dördünci ḳat gök) 192b/06
g.+de (ikinci ḳat gök) 192b/05
g.+de (üçünci kat gök) 192b/06
g.+de (yedinci gök) 192b/08
g.+den 8b/05, 21a/02, 21a/03, 21a/07, 21a/08, 21a/14, 29a/01, 34b/03, 36b/07, 60b/14, 193a/01, 193a/01, 193a/03, 193a/05, 193a/08, 193b/01, 193b/08, 193b/11, 228a/06, 229a/09, 229a/12, 229b/15, 230b/15
g.+den (evvelki gök) 192b/11
g.+e (evvelki göge) 192b/09
g.+e (göge) 7a/14, 18a/01, 34b/03, 192b/11, 192b/14, 192b/14, 192b/15, 193a/07, 193b/10, 205b/02, 228a/05, 229a/09, 229b/15
g.+e (ikinci göge) 37a/01
g. gürle- 106b/11
g.+ile (gög-ile) 193a/12, 202b/11
g.+ler 193a/13
g.+lerdeki 72a/15
g.+lere 13b/15
g.+üŋ (gögüŋ) 192b/13
g. yüzi 193b/02, 193b/03, 193b/06
2. Mavi.
g. 56a/04, 105b/14, 127b/14, 151b/06, 193b/04, 193b/05, 198b/10, 229b/08
g. reng 129b/02
g. rengi 59b/12
[=83]
gökçek Güzel, sevimli, hoş.
g. 95b/14, 99b/02, 230b/15
g. kelām 63b/09
g. ḳoḫulu 130a/06
g. oġlan 102b/09
g. ol- 83a/11
g. yüzlü kenīzek 139a/11
[=8]
gökçeklik Güzellik.
g.+ine (gökçekligine) 67a/08, 153b/04
[=2]
göknār (*Far. kūknār <Yun. koukounari)* *Göknar*
g. 208b/09
g. aġacı 43b/14
[=2]
gölge Gölge.
g. 198b/03, 198b/04, 201b/12, 201b/13, 202a/03
g.+de 202a/01
g.+si 42a/10, 198b/03
g.+si (aġaç gölgesi) 201b/15
g.+si (dīvār gölgesi) 201b/14
g.+si (ṭaġ gölgesi) 201b/14
g.+sinde 44b/09
[=12]
gölgelik Gölgelik.
g. 202a/04, 202a/04, 202a/05, 202a/07
[=4]
gön Tabaklanmış deri, gön.
g.+den 64a/07, 119b/13, 176b/02
[=3]
göndür- Göndermek.
g.-dügi 41b/07, 93a/04, 93a/06
g.-e 41b/04, 41b/07, 66a/01
g.-se 93a/04, 93a/05
[=8]
baḫşīş göndür- 93a/04
[=1]
göŋlek Gömlek.
g. 121a/05, 197b/02, 197b/02, 197b/07, 197b/11
g.+i (göŋlegi) 197b/08, 197b/10
g.+ini (göŋlegini) 197b/07

[=8]
gönǧül Gönül.
g. 40b/04, 195a/05, 210a/10, 210a/10, 210a/11, 210a/11, 210a/11, 210b/04
g.+de kāfir ol- 76a/13, 230b/15
g.+i (gönǧli) 8a/14, 142a/04, 142a/12, 144a/06, 161b/04, 208b/07, 210a/13
g.+i (gönǧli giŋ ol-) 218a/03
g.+i (gönǧli gözi açıl-) 210a/14
g.+i (gönǧli ḳavī ol-) 126a/03
g.+i (gönǧli rencūr ol-) 35a/07, 49a/11
g.+i (gönǧli şīkeste ol-) 60b/09
g.+idür (gönǧlidür) 107b/13
g.+inde (gönǧlinde) 4b/03, 10a/08
g.+inde (gönǧlinde buġż ol-) 49a/13
g.+inden (gönǧlinden) 210a/15
g.+ine (gönǧline) 129b/05, 208b/05
g.+ini (gönǧlini) 210a/12, 210a/13
g.+lerde 143b/11
g.+lere 129a/15
g. murādı 73a/02, 73b/07, 96a/12, 97a/06, 169a/06, 220b/03
g. murādın bul- 67a/11, 70b/08, 93b/12, 129b/15, 146b/14, 153a/10, 197a/13
g. murādın gör- 89a/06
g. murādın iste- 85b/10
g. murādına 19a/04
g. murādına iriş- 141b/11, 152b/10
g.+üŋ (gönǧlüŋ) 13b/06
[=53]
gönǧüllü Gönüllü.
g. 49a/09
g. (açuḳ gönǧüllü kişi) 126a/05
g. (ḳatı gönǧüllü) 99b/11, 115a/07, 165b/07
[=5]
gör- 1. Varlığını algılamak, görmek.
g.-di 3b/08, 13a/02
g.-di-ki 8b/05
g.-di-kim 6b/13, 9a/11
g.-dügi 10a/03, 10a/03, 12b/11, 21b/12, 41a/09, 55b/06, 71b/03, 73a/08, 77a/10, 77b/11, 96a/13, 137b/12, 152a/05, 183a/15, 227a/06
g.-düm 8b/14, 12b/15, 13a/05, 13a/07, 14b/08, 82b/13
g.-düm-ki 82b/12, 196b/06
g.-düŋ 14b/13, 14b/14
g.-e 6b/05, 6b/06, 10b/01, 15b/08, 54a/06, 68a/12, 73b/05, 97a/11, 120b/09, 122a/05, 136b/12, 142b/09, 172a/02, 207b/13, 230b/15
g.-eler 9a/15, 50b/01
g.-en 7a/13, 10b/10, 17a/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 32a/09, 35a/11, 40b/10, 45b/01, 49a/06, 50a/07, 76a/11, 80a/08, 80a/09, 86b/12, 103b/02, 106a/12, 106a/12, 106a/13, 117b/01, 118b/10, 120b/03, 122a/09, 122a/09, 123a/07, 123b/02, 124a/10, 124b/09, 132a/14, 133b/02, 138a/09, 152a/02, 152a/09, 155a/08, 156a/02, 158b/08, 166a/05, 171b/06, 172a/08, 172a/10, 174b/04, 193a/09, 195a/04, 203b/05, 207b/01, 215a/14, 226a/12, 226a/14, 230b/15, 230b/15
g.-ene 18a/01, 153b/09
g.-enüŋ 117b/12, 156a/03
g.-erler 6a/05
g.-medügi 14b/08
g.-mek 3b/02, 15b/02, 15b/13, 17b/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 30b/07, 35a/13, 37a/14, 60b/13, 65b/06, 73b/06, 79b/12, 95b/13, 111b/04, 112b/11, 121b/09, 184b/04, 206b/14
g.-mekde 46a/12, 230b/15
g.-memişdür 203a/09
g.-mese 136b/14
g.-meye 199a/07
g.-miş ol- 10b/09, 10b/10, 10b/11, 10b/12, 10b/14, 10b/15, 11a/05, 11a/07, 11a/11, 11a/12, 11a/12, 11a/13, 11a/14, 11a/15, 11b/01, 11b/01, 11b/02, 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/05, 11b/05, 11b/06, 11b/07, 11b/08, 11b/08, 11b/09, 11b/10, 11b/10, 11b/12, 11b/12, 11b/13, 11b/14, 11b/14, 13b/04, 18a/01, 62a/13, 186a/09
g.-mişsin 11a/11

g.-se 4a/10, 4a/10, 4a/11, 10a/12, 10a/15, 12a/14, 12b/01, 12b/02, 12b/03, 12b/07, 12b/13, 12b/14, 15b/14, 15b/15, 16a/03, 16a/12, 16a/15, 16b/02, 16b/04, 16b/06, 16b/11, 16b/15, 17a/01, 17a/05, 17a/06, 17a/07, 17a/07, 17b/03, 17b/03, 17b/09, 18a/01, 18a/01, 18a/01

95a/09, 95a/11, 95b/12, 95b/13, 96b/07, 97a/09, 99a/01, 99a/04, 99a/07, 99b/04, 100a/15, 100b/01, 100b/05, 100b/13, 100b/15, 101a/12, 101b/02, 102a/09, 103a/14, 103b/14, 104a/03, 104a/06, 104a/09, 105a/09, 105a/15, 105b/02, 106a/15, 107b/07, 108a/01, 109a/09, 109a/13, 109a/15, 109b/08, 110a/03, 110a/09, 110b/01, 111a/06, 111b/14, 111b/15, 112a/02, 112a/06, 112a/11, 113a/05, 113a/07, 113a/08, 113a/11, 113b/06, 114b/08, 116a/01, 116a/05, 116b/02, 117b/02, 118b/07, 118b/07, 118b/08, 121b/03, 121b/11, 121b/12, 122a/03, 122a/08, 123a/14, 125b/03, 125b/04, 125b/11, 126a/08, 126a/13, 127a/09, 127a/10, 127a/12, 128a/06, 129a/02, 129a/04, 129a/08, 129b/02, 129b/12, 130a/15, 130b/05, 130b/10, 130b/15, 131b/04, 131b/06, 131b/06, 131b/07, 131b/10, 132a/13, 132b/05, 133b/10, 134a/04, 134b/07, 135a/07, 135b/13, 135b/14, 135b/14, 136a/04, 136a/05, 136a/06, 136b/03, 136b/05, 137a/05, 137a/06, 137b/11, 138a/04, 138a/10, 138a/10, 138a/11, 138b/02, 138b/06, 139a/08, 139b/01, 139b/13, 140a/01, 140b/02, 140b/07, 141a/01, 141a/10, 141a/11, 141a/11, 147a/06, 147a/08, 147b/02, 147b/09, 148a/03, 148a/14, 149a/15, 149b/05, 149b/13, 149b/14, 150a/03, 150a/11, 152a/01, 152a/02, 152a/04, 152a/15, 154a/01, 154b/14, 155a/06, 155a/13, 157a/03, 157a/09, 157b/15, 158a/05, 158a/07, 158a/08, 158a/08, 158b/13, 159b/07, 160b/11, 161a/12, 161b/04, 161b/04, 161b/06, 163a/03, 163a/15, 163b/15, 164a/08, 165b/03, 165b/07, 165b/15, 166a/02, 166b/12, 166b/13, 166b/14, 167a/07, 167b/13, 167b/14, 168a/05, 168b/02, 168b/05, 169b/02, 169b/03, 171b/09, 172a/07, 172b/07, 175a/08, 175a/09, 175a/10, 175b/01, 175b/09, 176b/07, 176b/10, 177a/04, 177a/07, 177a/08, 178b/02, 179b/02, 179b/13, 179b/15, 182a/15, 182b/10, 183a/13, 183a/14, 183b/09, 184a/09, 184b/05, 185b/01, 186a/02, 186a/03, 186a/04, 186a/08, 186a/08, 186a/15, 187b/02, 187b/09, 187b/13, 188a/09, 188b/07, 189a/08, 189a/08, 189a/09, 189a/09, 189a/11, 189b/13, 190b/03, 190b/14, 191a/08, 191a/08, 191b/09, 191b/09, 191b/11, 192a/01, 192a/03, 192b/04, 192b/05, 192b/06, 192b/06, 192b/07, 192b/08, 192b/08, 193b/03, 193b/04, 193b/05, 193b/09, 193b/11, 194a/08, 195a/06, 196a/14, 196b/01, 196b/03, 196b/11, 196b/12, 197a/01, 197a/10, 197b/03, 197b/07, 198a/05, 198a/07, 198b/11, 199b/04, 200a/14, 200b/03, 201a/13, 201b/08, 202b/04, 202a/13, 202a/15, 203a/05, 203b/02, 205b/03, 205b/06, 205b/15, 206a/08, 207a/06, 207a/08, 207b/12, 207b/15, 208a/06, 208a/13, 208a/14, 208b/01, 208b/05, 209a/05, 209a/06, 209b/10, 209b/11, 209b/11, 209b/13, 209b/13, 209b/14, 209b/14, 209b/15, 210a/01, 210a/02, 210a/12, 211b/06, 212a/13, 212b/03, 212b/07, 213a/01, 213a/01, 213a/10, 214a/08, 214b/01, 214b/02, 215b/14, 215b/14, 215b/15, 215b/15, 216a/01, 218a/02, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218b/05,

220a/07, 220b/14, 221a/01, 221a/01, 221a/15, 222a/13, 223b/13, 223b/14, 224b/01, 225b/01, 226a/13, 226b/05, 228a/08, 228b/01, 228b/02, 228b/15, 229a/01, 230b/04, 230b/14, 230b/15, 231a/05, 231a/08, 231a/12, 231a/14, 231a/14, 231a/14, 231b/04, 231b/04

g.-se-ki 18a/01, 18a/01, 19b/09, 20b/05, 20b/06, 21a/03, 21a/12, 21a/14, 21a/15, 23a/02, 25a/03, 25a/10, 26b/03, 27a/03, 27a/11, 27a/15, 28a/06, 28b/07, 28b/08, 28b/09, 28b/10, 29a/08, 30a/10, 31b/04, 32a/01, 34b/03, 34b/06, 34b/07, 34b/14, 34b/15, 35a/03, 35a/09, 35a/14, 35b/13, 36a/06, 36a/13, 36b/06, 37b/07, 37b/11, 38a/06, 38a/12, 39a/01, 39a/11, 39a/15, 39b/03, 40a/07, 40a/07, 40a/10, 40b/01, 40b/09, 40b/11, 40b/13, 41a/06, 41a/12, 41b/04, 42b/03, 44b/06, 46a/06, 46a/09, 48a/09, 48b/03, 48b/12, 49a/04, 49b/06, 50a/09, 50b/13, 51a/06, 51b/07, 52a/07, 53a/06, 53b/03, 53b/04, 53b/14, 54a/12, 54b/03, 55a/03, 56a/01, 56a/04, 56a/12, 56b/07, 57a/01, 58a/02, 58a/06, 58a/09, 58a/12, 58b/10, 59a/06, 59b/06, 59b/08, 60b/03 60b/08, 61a/09, 61b/13, 62a/11, 62a/14, 62b/12, 63b/05, 64a/14, 64b/13, 65a/06, 65b/11, 65b/14, 66a/06, 66a/09, 66a/10, 66a/14, 66b/07, 66b/09, 66b/13, 66b/15, 67a/05, 67b/01, 67b/06, 68a/08, 68a/12, 68a/13, 68a/13, 68a/14, 68b/12, 68b/13, 68b/15, 69a/03, 69a/04, 69a/06, 69a/07, 69a/08, 69b/08, 69b/09, 69b/12, 70a/05, 70a/06, 70b/02, 70b/05, 70b/12, 71a/04, 71a/07, 71a/08, 71b/04, 71b/07, 72a/06, 72a/13, 73b/01, 74a/08, 74a/11, 74b/10, 74b/13, 75a/10, 75b/06, 76a/04, 77a/05, 78a/05, 78a/13, 78b/10, 78b/14, 79b/05, 79b/06, 80a/08, 81a/09, 81b/01, 82a/05, 83b/05, 86a/07, 88a/05, 89b/13, 90a/11, 92b/14, 93b/10, 95b/04, 96b/13, 97a/01, 98a/04, 99a/12, 99b/12, 101a/07, 102a/08, 102b/15, 103a/07, 103b/15, 104b/05, 105b/01, 106b/08, 108a/03, 108a/06, 108a/14, 108b/09, 108b/15, 109b/01, 109b/05, 109b/09, 110a/04, 110b/07, 110b/10, 113a/09, 115a/03, 115b/05, 116a/12, 117b/09, 121a/01, 121b/10, 126b/10, 132a/07, 132b/01, 132b/04, 132b/09, 135b/12, 157a/10, 158a/11, 162b/05, 164b/04, 171a/10, 171a/15, 173a/09, 173a/10, 179a/05, 181b/02, 183a/14, 183b/01, 189a/14, 191b/05, 191b/10, 193b/05, 193b/13, 195a/07, 203a/11, 203a/13, 203b/03, 204b/06, 206b/01, 206b/04, 210b/09, 211a/08, 212a/07, 212a/11, 212b/05, 214a/02, 214a/13, 216a/10, 217a/04, 217b/02, 217b/15, 218b/13, 220a/12, 220a/15, 224b/04, 224b/13, 226a/11, 227b/14, 229b/10, 230b/12

g.-se-kim 20b/10, 21b/07, 21b/09, 21b/10, 22a/08, 22a/11, 22b/01, 22b/03, 22b/04, 22b/10, 22b/14, 22b/15, 23a/03, 23a/06, 23a/09, 23a/09, 23b/01, 23b/04, 23b/05, 24b/04, 24b/11, 24b/13, 25a/08, 25a/09, 25b/06, 26a/08, 26a/09, 26a/10, 26a/11, 26b/10, 26b/10, 26b/13, 26b/14, 27a/04, 27a/09, 28a/14, 29b/07, 30a/04, 30a/07, 30a/15, 30b/02, 30b/03, 30b/05, 31a/08, 31a/10, 31b/07, 31b/09, 32b/07, 33a/01, 34b/10, 34b/11, 34b/12, 35a/04, 35a/04, 35a/04, 35a/05, 35a/07, 35a/11, 35a/11, 35b/01, 37a/01, 37a/06, 37a/09, 37a/10, 37a/11, 37b/01, 37b/04, 37b/09, 37b/12, 37b/14, 37b/15, 38a/01, 38a/02, 38a/03, 38a/04, 38a/05, 38a/07, 38a/09, 38a/13, 38a/15, 38b/02, 38b/11, 38b/12, 38b/14, 39a/07, 39b/04, 39b/06, 39b/07, 39b/08, 39b/12, 39b/14, 40a/01, 40a/02, 40a/03, 40a/09, 40a/10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40a/14, 40b/04, 40b/05, 40b/07, 40b/07, 41a/01, 41a/02, 41a/03, 41a/04, 43a/01, 44b/09, 45a/07, 45b/05, 45b/11, 46a/05, 46a/12, 47a/05, 47b/11, 48a/01, 48a/05, 48a/06, 48a/07, 48b/05, 48b/15, 49b/12, 50b/10, 51a/10, 51a/11, 52b/01, 53a/02, 54a/15, 55a/12, 55b/06, 57a/04, 57b/07, 58a/03, 59a/02, 60a/11, 61a/01, 61a/04, 61a/06, 61a/07, 61b/02, 61b/05, 61b/10, 62a/15, 62b/09, 62b/10, 62b/13, 62b/15, 63a/05, 63a/15, 66a/01, 66a/04, 67a/02, 68b/01, 68b/03, 68b/04, 68b/05, 68b/06, 68b/08, 68b/08, 68b/10, 70b/04, 72a/05, 72a/09, 72a/10, 72a/12, 73a/05, 73a/11, 73b/02, 73b/04, 73b/05, 74a/10, 74b/09, 75a/01, 75a/06, 75a/08, 75a/12, 75a/15, 75b/03, 75b/11, 75b/13, 75b/13, 76a/01, 76a/13, 76b/07, 76b/08, 76b/11, 76b/13, 77a/04, 77a/07, 77a/09, 77a/15, 77b/02, 77b/03, 77b/14, 78a/01, 78b/08, 78b/15, 79a/05, 79a/06, 79a/07, 79a/09, 79a/13, 79a/14, 79a/15, 79b/08, 80a/01, 80a/02, 80a/10, 80a/11, 80b/02, 80b/05, 80b/06, 80b/08, 80b/13, 81a/06, 81b/02, 81b/03, 81b/04, 81b/04, 81b/05, 81b/06, 81b/11, 81b/14, 82a/01, 82a/03, 82a/06, 82a/11, 82b/01, 82b/08, 82b/08, 82b/10, 83a/03, 83a/06, 83a/09, 83b/03, 83b/03, 83b/07, 83b/08, 83b/08, 83b/09, 83b/10, 83b/10, 83b/11, 84a/02, 84a/03, 84a/06, 84a/07, 84a/12, 84b/10, 84b/14, 85a/09, 85a/11, 85b/04, 85b/07, 86a/01, 86a/09, 86a/12, 86a/15, 86b/07, 86b/10, 86b/12, 87a/01, 87a/10, 88a/09, 88b/12, 88b/14, 89b/12, 89b/14, 92a/15, 92b/09, 92b/12, 93b/07, 93b/09, 93b/13, 93b/14, 93b/15, 94a/02, 94a/10, 94b/06, 95a/10, 95b/05, 96a/15, 96b/01, 96b/04, 96b/07, 96b/12, 97a/01, 97a/05, 97a/14, 97b/06, 98b/07, 99a/08, 99a/09, 100a/01, 100a/08, 100a/09, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 100a/15, 100b/03, 100b/14, 101a/01, 101a/05, 101a/14, 101b/04, 101b/07, 101b/09, 102a/13, 102b/02, 103a/04, 103a/08, 103a/09, 103b/09, 103b/11, 104b/03, 104b/06, 104b/09, 104b/12, 105a/10, 105b/05, 105b/11, 106a/11, 106a/14, 106a/15, 106b/05, 106b/10, 106b/12, 107b/04, 107b/15, 108a/08, 108a/10, 108b/04, 108b/05, 108b/07, 108b/10, 108b/11, 108b/12, 108b/13, 108b/14, 109a/03, 109a/04, 109a/04, 109b/01, 109b/11, 110b/08, 111a/01, 111a/04, 111a/08, 111a/08, 111a/09, 111a/10, 111a/12, 111a/13, 111b/10, 111b/11, 111b/13, 112a/03, 112a/05, 112b/01, 112b/02, 112b/04, 112b/08, 112b/09, 113a/01, 113a/02, 113a/04, 113a/13, 113b/01, 113b/02, 114a/04,

114a/08, 114a/14, 114b/02, 134b/02, 134b/02, 134b/04,
114b/13, 114b/14, 115a/04, 134b/08, 134b/09, 134b/10,
115a/06, 115a/07, 115a/12, 134b/11, 134b/12, 134b/13,
115a/14, 115a/15, 115b/04, 134b/15, 135a/01, 135a/02,
115b/07, 115b/09, 115b/09, 135a/06, 135a/08, 135a/10,
115b/13, 115b/14, 116a/01, 135a/12, 135b/03, 135b/09,
116a/03, 116a/06, 116a/08, 136a/06, 136a/09, 136a/10,
116a/09, 116a/13, 116a/15, 136a/15, 137a/10, 137a/12,
116b/04, 116b/10, 116b/11, 138a/15, 139a/03, 139a/15,
116b/13, 116b/15, 117a/02, 139b/11, 140a/01, 140a/03,
117a/04, 117a/05, 117a/06, 140a/09, 140a/15, 140b/02,
117a/06, 117a/08, 117a/14, 140b/05, 140b/06, 141a/02,
117a/15, 117b/02, 117b/05, 141a/04, 146b/01, 146b/11,
117b/06, 117b/07, 117b/08, 146b/15, 147a/10, 147a/11,
117b/11, 117b/13, 117b/13, 147a/12, 147a/14, 147a/15,
117b/14, 117b/14, 118a/03, 147b/03, 147b/05, 147b/10,
118a/04, 118a/05, 118a/07, 147b/15, 148a/09, 148a/10,
118a/13, 118a/14, 118b/05, 148a/11, 148a/12, 148a/13,
118b/08, 118b/11, 118b/15, 148b/15, 149b/07, 149b/09,
119a/01, 119a/02, 119a/04, 149b/11, 150a/05, 150b/06,
119a/05, 119a/08, 119a/10, 150b/09, 150b/11, 151a/13,
119a/12, 119a/14, 119b/06, 151b/02, 151b/02, 151b/07,
120a/14, 120b/02, 120b/02, 151b/12, 152a/08, 152a/13,
120b/04, 120b/05, 120b/08, 152a/14, 152b/03, 152b/04,
121a/04, 121a/05, 121b/01, 153b/12, 153b/15, 154a/01,
122a/02, 122a/13, 122a/14, 154a/03, 154a/05, 154a/06,
122b/01, 122b/07, 122b/10, 154a/07, 154a/08, 154a/09,
122b/15, 123a/03, 123a/07, 154a/10, 154a/11, 154a/13,
123a/08, 123a/13, 123b/05, 154a/15, 154b/02, 154b/03,
123b/06, 124b/13, 124b/14, 154b/04, 154b/05, 154b/06,
124b/14, 125b/08, 125b/10, 154b/10, 154b/15, 155b/01,
126a/12, 126a/15, 126b/05, 155b/02, 156a/04, 156a/05,
126b/06, 126b/13, 126b/15, 156a/08, 156b/12, 157a/06,
127a/02, 127a/06, 127a/09, 157b/05, 158a/01, 158b/04,
127a/12, 127a/15, 127b/04, 158b/11, 159b/04, 159b/05,
128a/08, 128a/09, 128a/13, 160a/08, 160a/12, 160a/12,
128b/07, 128b/08, 128b/10, 160a/14, 160b/01, 160b/03,
128b/14, 129a/07, 129b/08, 160b/10, 160b/14, 161a/09,
129b/14, 130a/03, 130a/06, 161b/07, 161b/10, 161b/11,
130a/09, 130a/11, 130a/12, 162a/03, 162a/10, 162a/14,
130a/13, 130b/02, 131a/11, 162b/01, 162b/02, 162b/02,
131b/12, 131b/14, 132a/10, 163a/04, 163b/01, 163b/10,
132b/03, 132b/05, 132b/06, 164a/02, 164b/01, 164b/02,
132b/11, 132b/12, 132b/13, 164b/09, 164b/11, 164b/12,
132b/15, 133a/01, 133a/02, 165a/07, 165a/11, 165b/14,
133a/03, 133a/04, 133a/10, 166a/04, 166a/08, 166b/03,
133a/12, 133a/13, 133a/15, 166b/05, 166b/05, 166b/15,
133b/03, 133b/06, 133b/09, 167a/01, 167a/03, 167a/05,
133b/14, 133b/72, 134a/09, 167a/07, 167a/10, 167a/13,
134a/10, 134a/11, 134a/13, 167b/01, 167b/05, 167b/07,

167b/09, 167b/15, 168a/06, 191a/02, 191a/07, 191a/09,
168a/07, 168a/08, 169a/06, 191a/13, 191a/15, 191b/01,
169a/11, 169b/01, 169b/07, 191b/02, 191b/04, 191b/06,
169b/08, 170a/01, 170a/03, 191b/15, 192a/04, 192a/11,
170a/05, 170a/10, 170a/12, 192a/15, 192b/10, 192b/11,
170b/01, 170b/06, 170b/12, 192b/13, 192b/15, 193a/03,
171a/13, 171a/14, 171b/01, 193a/05, 193a/07, 193a/08,
171b/03, 171b/04, 171b/09, 193a/10, 193a/11, 193a/13,
172a/08, 172b/05, 172b/12, 193a/15, 193b/01, 193b/02,
172b/12, 172b/13, 173a/01, 193b/06, 193b/08, 193b/10,
173a/06, 173a/11, 173b/06, 193b/11, 193b/14, 194a/03,
173b/07, 173b/09, 173b/10, 194a/04, 194a/09, 194a/11,
173b/12, 173b/13, 173b/15, 194a/13, 194a/14, 194b/07,
174a/02, 174a/07, 174a/09, 194b/08, 194b/12, 195a/01,
174a/10, 174a/13, 174a/15, 195a/01, 195a/03, 195a/04,
174b/01, 174b/11, 174b/12, 195a/08, 195a/09, 195a/10,
174b/14, 175a/06, 175a/10, 195a/14, 195b/01, 195b/02,
175a/12, 175a/14, 175b/06, 195b/09, 195b/10, 195b/12,
175b/07, 175b/12, 175b/13, 196a/06, 196a/09, 196a/10,
175b/15, 176a/01, 176a/04, 196a/11, 196b/05, 197a/14,
176a/06, 176a/09, 176a/11, 197b/07, 197b/08, 198a/02,
176b/08, 176b/10, 176b/15, 198a/03, 198a/09, 198b/02,
177a/02, 178a/12, 178a/13, 198b/07, 198b/10, 198b/12,
178a/15, 178b/04, 178b/05, 198b/13, 198b/15, 199a/01,
178b/10, 178b/12, 179a/09, 199a/05, 199a/06, 199a/08,
179a/13, 179a/13, 179b/03, 199a/11, 199a/14, 199a/15,
179b/07, 179b/08, 179b/10, 199b/01, 199b/02, 199b/05,
180a/04, 180a/10, 180b/02, 200a/03, 200b/08, 200b/15,
180b/03, 180b/05, 180b/06, 202a/09, 202a/10, 202a/12,
180b/09, 180b/15, 181a/05, 203a/07, 203a/08, 203b/06,
181a/09, 181a/10, 181a/14, 204a/06, 206a/03, 206a/14,
181b/01, 181b/03, 181b/07, 207a/01, 207a/03, 207a/05,
181b/08, 181b/09, 181b/11, 207b/05, 209b/04, 210a/14,
182a/09, 182a/12, 182a/13, 210b/10, 211a/10, 211a/11,
182a/15, 182b/03, 182b/11, 212b/01, 212b/11, 213a/01,
182b/13, 183a/02, 183b/03, 213a/08, 213b/01, 214b/03,
183b/04, 183b/10, 184a/10, 214b/04, 214b/05, 214b/11,
184a/12, 184a/15, 184a/15, 214b/15, 215a/03, 215a/11,
184b/02, 184b/04, 184b/07, 215b/08, 215b/12, 216b/01,
184b/14, 185a/03, 185a/04, 216b/02, 216b/03, 216b/11,
185a/05, 185a/06, 185a/07, 217a/02, 217a/06, 217b/01,
185a/08, 185b/03, 185b/04, 217b/03, 217b/05, 217b/09,
185b/05, 185b/14, 186a/06, 217b/12, 218a/01, 218b/03,
186a/09, 186a/11, 186b/03, 218b/09, 219a/05, 219a/10,
186b/13, 186b/15, 187a/08, 219a/13, 219b/06, 219b/07,
187a/15, 187b/03, 187b/10, 219b/07, 219b/11, 219b/13,
187b/11, 188a/03, 188a/06, 220a/05, 220a/08, 221a/13,
188a/06, 188a/14, 188b/02, 221b/06, 221b/08, 222b/02,
188b/10, 189a/09, 189b/09, 222b/04, 222b/15, 223a/03,
189b/10, 189b/11, 190a/07, 224a/02, 224b/09, 225a/04,

225a/06, 225a/08, 225a/09, 225b/09, 226b/02, 226b/08, 226b/10, 227a/01, 227a/02, 227a/03, 227a/14, 227a/14, 227b/02, 227b/04, 227b/05, 228a/03, 228a/09, 228a/13, 228b/04, 228b/11, 228b/12, 229a/02, 229a/03, 229a/05, 229a/10, 229a/13, 229b/03, 229b/15, 230a/09, 230a/11, 230a/12, 230a/13, 230a/14, 230a/15, 230b/02, 230b/02, 230b/05, 231b/01

g.-se ki 16b/01, 32a/10, 35a/01, 35a/02, 41a/08

g.-se kim 31b/10, 31b/12, 31b/13, 229a/09

g.-seler 78a/04

g.-seler ki 32a/12

g.-sinler 18a/01

g.-üp dur- 14a/08

g.-üpdür 82a/02

g.-ür 6b/04, 6b/12, 7a/14, 7b/09, 39a/02, 73b/04, 192b/09, 199a/06

g.-ürdi 4a/01

g.-ürse 10a/01, 117b/03

2. Anlamak, idrak etmek.

g.-düm 9a/04, 9a/06

g.-düm-ki 1b/09

g.-e 14a/06, 14b/14, 104b/12

g.-mez 12b/06

g.-ür 6b/01

3. Müşahade etmek.

g.-e 17b/10, 151a/08

g.-mek 15b/03

g.-meyüp 17b/04

g.-se 16a/03, 16a/04, 16a/06, 16a/08, 17a/03, 17a/09, 17a/10, 17b/01, 17b/04, 17b/06, 17b/07, 17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/02, 20a/06, 27b/04, 30a/12, 38b/01, 38b/10, 48a/03, 57b/10, 57b/11, 59b/13, 59b/14, 59b/15, 61a/04, 61b/09, 62a/07, 62a/08, 62a/08, 62a/09, 62a/09, 62a/10, 62b/02, 62b/11, 65a/08, 67b/02, 69a/10, 69b/15, 73a/06, 73a/06, 73a/15, 82b/06, 87a/12, 87a/13, 87b/04, 87b/05, 87b/06, 87b/07, 87b/08, 87b/08, 87b/09, 87b/09, 87b/10, 87b/10, 88a/06, 89a/05, 95b/06, 97a/09, 97a/09, 114a/10, 124b/13, 135a/15, 150a/04, 150a/04, 155a/02, 162a/13, 207b/03, 230b/09, 230b/13, 230b/15, 230b/15

g.-se-ki 69b/07

g.-se-kim 60b/11

g.-ürdi 27a/04

4. Bakmak.

g.-düm 1b/10

g.-eler 153b/02

g.-üp 191a/01

5. Yardımcı fiil olarak kullanılır.

g.-e 11a/03, 14a/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27b/09, 27b/12, 29b/08, 33b/05, 37b/05, 41a/14, 44a/06, 45b/15, 53a/03, 53b/01, 55b/02, 55b/12, 57a/05, 58a/04, 59a/12, 59a/13, 63b/11, 65a/01, 68a/04, 69b/05, 69b/07, 70a/06, 70b/01, 70b/04, 73b/14, 73b/15, 76b/09, 77a/04, 77a/10, 77b/02, 86a/01, 87a/08, 87a/08, 87b/06, 88a/13, 89a/06, 92b/12, 94a/07, 94a/08, 94b/07, 97b/07, 98a/05, 98a/08, 102b/13, 102b/15, 103a/05, 103a/07, 103a/09, 103b/06, 103b/14, 105b/09, 105b/11, 106a/04, 107b/06, 108b/04, 109a/04, 109a/09, 109a/14, 109b/03, 109b/10, 111a/06, 111a/13, 113a/14, 114b/14, 119b/02, 121a/07, 126a/06, 127b/08, 130b/07, 130b/07, 134b/10, 137a/14, 137b/03, 137b/06, 145b/06, 147a/09, 148a/04, 148b/05, 149b/10, 152a/01, 155b/03, 155b/08, 157a/10, 157a/10, 160b/01, 165b/12, 168a/06, 168a/11, 168b/01, 168b/04, 169a/07, 169b/14, 171b/15, 174a/05, 174a/10, 179a/03, 181b/01, 184b/10, 185b/11, 185b/14, 189a/10, 189a/11, 190b/13, 193b/13, 194b/08, 197a/03, 199b/09, 199b/10, 201b/12,

205a/05, 207a/03, 211b/08, 215a/09, 216a/02, 216a/11, 218a/14, 218b/01, 218b/01, 218b/02, 218b/02, 218b/03, 219a/02, 222a/05, 222b/02, 223b/14, 224a/11, 225a/14, 226b/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09
g.-enüŋ 14b/12
g.-meye 14a/10, 196b/03
g.-meyüp dur- 12a/06
g.-miş ol- 14a/14
g.-se 12b/05, 12b/06, 18a/01, 44a/06, 167b/15, 199b/10
g.-üp 230b/15
g.-üpdür 10a/02
g.-ür 7a/01, 7a/02, 7b/01
g.-ürler 7b/07
6. Sıfat ve zarf fiillerle birleşik fiil oluşturur.
g.-se 22a/04, 44a/10, 49a/07, 51a/04, 51a/06, 58b/14, 67b/07, 67b/09, 74a/13, 81a/05, 88b/01, 110b/12, 118a/01, 118b/04, 120a/13, 127a/10, 128b/11, 171b/02, 184b/09, 196a/02, 199a/10, 212b/06, 222a/12, 230b/15, 230b/15
g.-ür 140b/03
[=2543]
‘adl gör- 18a/01
ber-ḫūrdārlıḳ gör- 29b/08
cefā gör- 171b/15, 179a/03, 230b/15
dervīşlik gör- 196b/03
düş gör- 7a/01, 7a/02, 7b/07, 10a/02, 12b/05, 14a/10, 14a/14, 14a/15, 14b/12
düşi gör- 12b/06
düşi görüci 17b/14
düşinde gör- 18a/01
düşvārlıḳ gör- 226b/11
eylük gör- 41a/14
eylük gör- 230b/15
eyülük gör- 37b/05, 102b/13
fāyide gör- 70a/06, 77a/10, 111a/13, 207a/03, 230b/15, 230b/15
ġam gör- 181b/01
ġam u ġuṣṣa gör- 18a/01, 130b/07, 215a/09
göŋül murādın gör- 89a/06
ḫaḳīr gör- 167b/15
ḫāṣılın gör- 63b/11
ḫavf gör- 33b/05
ḫayr gör- 18a/01, 45b/15, 53a/03, 55b/02, 58a/04, 59a/12, 59a/13, 68a/04, 69b/05, 77a/04, 86a/01, 88a/13, 92b/12, 94b/07, 98a/08, 103a/05, 103b/06, 103b/14, 105b/09, 109a/09, 109a/14, 119b/02, 134b/10, 145b/06, 148a/04, 148b/05, 168b/04, 169a/07, 174a/05, 184b/10, 194b/08, 218b/01, 218b/01, 218b/02, 218b/02, 218b/03, 222a/05, 223b/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḫayr u menfa‘at gör- 44a/06, 97b/07, 121a/07, 160b/01
ḫayr ve eylük gör- 87a/08, 87b/06, 103a/07
ḫayr ve eyülük gör- 98a/05
ḫayr ve menfa‘at gör- 65a/01, 94a/07, 103a/09, 109b/03, 109b/10, 111a/06, 137b/03, 155b/03, 174a/10, 197a/03, 230b/15, 230b/15
ḫorlıḳ gör- 57a/05
ḳuvvet gör- 70b/01
mażarrat gör- 231a/09
melāmet gör- 230b/15
menfa‘at gör- 11a/03, 53b/01, 55b/12, 68a/04, 70b/04, 76b/09, 77b/02, 87a/08, 94a/08, 107b/06, 109a/04, 113a/14, 114b/13, 126a/06, 130b/07, 147a/09, 152a/01, 157a/10, 168a/06, 168b/01, 169b/14, 172a/02, 185b/11, 185b/14, 189a/10, 189a/11, 190b/13, 211b/08, 216a/02, 216a/11, 218a/14, 219a/02, 222b/02, 224a/11, 225a/14
mihnet gör- 108b/04
mihnet ve zaḫmet gör- 105b/11
ni‘met gör- 114b/14
ni‘met ve menfa‘at gör- 157a/10
rāḥat gör- 73b/14

renc gör- 18a/01, 106a/04, 199b/10
renc ü zaḥmet gör- 69b/07, 73b/15, 137b/06, 201b/12
renc ve zaḥmet gör- 18a/01, 54a/06, 137a/14, 149b/10, 155b/08, 168a/11, 199b/09, 199b/10
revā gör- 12a/06
şādī gör- 102b/15
şadılıḳ gör- 7b/01, 193b/13
yarlıḳ gör- 70b/01
zaḥmet gör- 18a/01, 165b/12
ziyān gör- 127b/08
[=165]
aşılmış gör- 88b/01
ayrılmış gör- 222a/12
bişmiş gör- 127a/10
bitmiş gör- 110b/12, 128b/11
çıḳmış gör- 199a/10
döşenmiş gör- 74a/13
düşmiş gör- 118b/04
ekilmiş gör- 58b/14
eylemiş gör- 51a/06
kesilmiş gör- 49a/07, 51a/04, 67b/07, 67b/09, 67b/09, 171b/02, 230b/15
ḳoḳmış gör- 120a/13
ḳonmış gör- 184b/09
olmış gör- 212b/06
ölmiş gör- 196a/02
şarılmış gör- 81a/05
ṭurur gör- 22a/04
uyumış gör- 118a/01
üzülmiş gör- 230b/15
yazılmış gör- 218a/14
yolunmış gör- 140b/03
[=27]

göre *e.* Göre.
g. 191a/01
g. (aŋa göre) 14b/14
[=2]

göril- *edilgen f.* Görülmek.
g.-e 83b/02, 97a/08, 130b/04, 153a/15, 170b/04, 170b/06, 175b/04, 230b/15
g.-se 134b/03, 175a/04
[=10]

görin- *dönüşlü f.* Görünmek, meydana çıkmak, belli olmak, belirmek.
g.-e 9a/08, 9a/09, 9a/14, 9b/03, 9b/04, 9b/08, 13a/04, 72b/03, 84b/08, 102a/07, 121a/10, 124a/05
g.-en 9a/13, 9a/14
g.-mesinden 6a/12
g.-se 9b/06, 9b/06, 9b/07, 13a/04, 50b/07, 107b/02, 151b/04
g.-ür 8a/01, 32b/01, 37a/05, 70b/10, 121a/11, 135b/06, 194b/07
g.-ürse 49a/01
[=30]

göriş- *işteş f.* Karşılıklı birbirini görmek.
g.-e 57a/03
[=1]

görklü Güzel, çekici, gösterişli, hoş.
g. nesne 131a/07
[=1]

görüci Gören, görme işini yapan.
g. 42a/14, 65b/15
[=2]

göster- Göstermek, işaret etmek, görülmesini sağlamak.
g.-e 89a/13, 138b/13, 168b/04, 181b/06, 199a/03, 202a/06
g.-eler 9b/01
g.-mege 124b/03
g.-miş ol- 12a/08
g.-üp 2b/12
g.-ür 224b/03
[=11]
emre icābet göster- 2b/12
üstādlıḳ göster- 89a/13
yol göster- 181b/06
yüz göster- 168b/04
[=4]

gösterici Gösterme işini yapan, gösteren.
g. (yol gösterici) 124b/01
g. ol- 85b/11
[=2]

götür- 1. Beraberinde taşımak, yüklenmek, ulaştırmak.
g.-en 18a/01
g.-mek 114b/05
g.-miş ol- 140a/07
g.-se 63a/12, 126a/08
g.-üp 18a/01, 46a/10, 103b/02, 154a/11, 230b/15
g.-ür 37a/06, 66a/04, 71a/01, 110b/07, 114b/02
g.-ürler 103b/11

2. Yukarıya kaldırmak.
g.-üp 122b/02
g.-ür 73a/11, 122b/01
[=19]
eyleyüp götür- 66a/04
[=1]
götürül- *edilgen f.* Götürülmek.
g.-e 18a/01
[=1]
göynük Yanmış, kızarmış.
g. 206a/09, 206a/10
[=2]
göyün- *dönüşlü f.* Yanmak.
g.-er (göyner) 20a/10
g.-mege 23b/12
[=2]
göyündür- Yakmak.
g.-ür 14a/04, 80a/02
[=2]
göyündürüci Yakıcı, yakan.
g. 228a/01
[=1]
göz Göz.
g. 7a/10, 199b/03, 199b/04, 199b/06, 205a/08
g. (ḳara göz) 198b/10
g. (şıġır gözi) 159a/07
g. boncuġu 102a/11
g. boyası 208a/02, 208a/03, 208a/04
g.+i 39a/01, 45b/15, 68a/12, 68a/12, 68a/13, 68a/13, 68a/15, 68a/15, 97b/10, 198b/10, 198b/13, 199a/11, 199a/12, 199a/13, 199b/02, 204a/11, 212b/06, 224b/13
g.+i (gönli gözi açıl-) 210a/14
g.+i (iki gözi) 46a/01
g.+i (şaġ göz) 199b/05
g.+i yaşı dökil- 63b/13
g.+için (göz-için) 205a/09
g.+in 199a/09, 199a/14
g.+inde 136b/14, 178a/15
g.+inden 58b/01, 136b/15, 193b/13, 193b/14
g.+ine 11a/11, 65b/03, 97b/10, 97b/10, 138b/12, 199a/01
g.+ler 39a/03, 198b/09, 199a/05
g.+leri 144b/14, 198b/15, 199a/08
g.+lerinden 199b/01
g.+lerini 199a/15
g.+lerinüŋ 199a/04, 199a/07
g.+üni 198b/11, 199a/07
g.+üni (şol göz) 199b/05
g. yaşı 193b/12, 194a/02
[=63]
göze- Bir kumaştaki delikleri örerek kapatmak.
g.-mek 201a/08
g.-se 201a/09, 201a/10
g.-yimezse 201a/12
[=4]
gözeyici Örücü, yamacı.
g. 201a/12
[=1]
gözlü Gözü olan, gözü belirtilen nitelikte olan.
g. 198b/12, 212b/07, 212b/11
g. (ḳara gözlü) 123a/01
[=4]
gözsüz Gözü olmayan , kör.
g. 198b/12, 212b/05, 212b/05, 212b/07, 212b/11
[=5]
gū (Far.) Söyleme, deme.
g. (güft ü gū it-) 49b/08, 158a/10, 201a/13, 213a/05
g.+ya 222a/13
g.+ya (güft ü gū) 127a/01
[=6]
ġulām (Ar.) Esir, köle.
ġ. 170b/06, 170b/08
ġ. (ṣāḥib-i ġulām) 105b/07
ġ.+a 61a/12, 88a/09, 151a/04, 153b/08, 164b/11, 165a/02, 190b/12, 210a/04, 211b/12, 220b/05
ġ.+dur 88b/03, 88b/05, 102b/05, 164b/08, 215b/11
ġ.+ı 170b/09
ġ.+ıla (ġulām-ıla) 224b/08
ġ. ol- 170b/07
[=21]
ġulām-bāre (Ar.) Oğlancı.
ġ. ol- 227b/02
[=1]
ġulām-bārelıḳ Oğlancılık.
ġ.+a (ġulām-bārelıġa) 128b/07
ġ. eyle- 161b/03
[=2]
gūr (Far.) Mezar, kabir.

g. 15b/03, 144a/06, 207b/07, 207b/08, 207b/08, 207b/08, 207b/11, 208a/01
g.+a 15b/03, 207b/10
[=9]
gūr-istān (Far.) Mezarlık, kabristan.
g. 17b/09, 77b/09, 207b/12
g.+a 207b/13, 207b/14
g.+a (ehl-i gūr-istān) 207b/13
g.+da 17b/09, 207b/15
g.+ı 207b/12
[=9]
ġurbet (Ar.) Kendi memleketinden uzakta yaşama, gariplik.
ġ.+de 149b/13, 230b/15
ġ.+e düş- 162a/12
ġ.+e git- 73b/04
[=4]
ġurūb (Ar.) Güneşin batması, batmak.
ġ. 15a/08
[=1]
ġurūr (Ar.) Onur, şeref.
ġ. bul- 39a/09
[=1]
ġusl (Ar.) Boy abdesti, gusül.
ġ. 103b/08, 103b/08, 170b/01, 170b/04
ġ. eyle- 89b/01, 111a/09, 170b/01, 170b/02, 170b/03
ġ. it- 6b/04
[=10]
ġuṣṣa (Ar.) Keder, kaygı, üzüntü.
ġ. 37a/10, 104b/05, 133b/09, 225a/02, 230a/13, 230b/02, 230b/15, 230b/15
ġ. (ġam u ġuṣṣa) 16a/13, 22a/07, 29a/05, 33a/09, 34a/11, 84b/14, 111a/08, 191a/02
ġ. (ġam u ġuṣṣa gör-) 18a/01, 130b/07, 215a/09
ġ. (ġam u ġussa iriş-) 17a/01, 17a/07, 89b/05, 97b/12, 111b/15, 122a/15, 160b/02, 174b/08, 195a/07
ġ. (ġam u ġuṣṣa irişdür-) 70b/12, 70b/13
ġ. (ġam u ġuṣṣa ol-) 121a/08, 122a/11, 129a/06, 181b/10, 197a/10
ġ. (ġam ve ġuṣṣa) 34b/03, 96b/07
ġ. (ġam ve ġuṣṣa bul-) 58a/02
ġ. (ġam ve guṣṣa iriş-) 69b/05, 74b/11, 101a/06, 121a/03, 131b/10, 147a/02, 173b/09, 177a/05, 177a/11, 177b/15
ġ. (ġam ve ġuṣṣa ol-) 131b/13, 197b/09, 228b/14, 230b/15
ġ. (ġam ve ġuṣṣa yi-) 191a/11
ġ. (renc ve ġuṣṣa iriş-) 122a/02, 180b/02
ġ.+aya 18a/01
ġ.+da (ġamda ve ġuṣṣada ḳal-) 197b/13
ġ.+dan 53a/09, 78b/11, 86b/15, 119b/03, 124b/11, 132b/02, 170b/03
ġ.+dan (ġam u ġuṣṣa) 28a/07, 94b/06, 102b/13, 132b/10, 176a/05, 203b/04
ġ.+dur 48b/07, 53b/11, 54b/10, 96b/02, 175a/09, 219a/02, 221a/02, 230b/15
ġ.+dur (ġam u ġuṣṣa) 28a/12, 29b/13, 30b/08, 71b/13, 103a/03, 114a/03, 116b/09, 129a/11, 129b/01, 139b/04, 159a/11, 198a/09, 221b/12
ġ.+dur (ġam ve ġuṣṣa) 31a/05, 42a/10, 69b/12, 72a/14, 94b/09, 97b/15, 98b/12, 104b/01, 198b/04
ġ.+lardan 18a/01, 76b/12
ġ. ol- 166a/14
ġ.+sı (ġam u ġuṣṣa) 22b/12, 180a/09
ġ.+sı git- 158b/06
ġ.+sınuŋ 133a/03
ġ. vü muṣībet 34a/01
ġ.+ya 18a/01, 19b/04, 52a/06, 60a/09, 60b/07, 67b/12, 70a/08, 74b/12, 77b/08, 96b/04, 110a/11, 111b/08, 130b/06, 138b/02, 156a/13, 159a/13, 161b/14, 172a/06, 175b/15, 180a/10, 200b/15, 204a/07, 214a/01
ġ.+ya (ġam u ġuṣṣa) 15b/09, 29a/14, 95a/04, 108a/04, 109b/04, 198b/05
ġ.+ya (ġama ve ġuṣṣaya düş-) 166b/09
ġ.+ya düş- 146a/03, 146b/04
g.+yıla (ġuṣṣa-y-ıla) 60b/10
[=141]
ġuṣṣalu Kederli, kaygılı, üzüntülü.
ġ. 77b/15, 191b/01

ġ. (ġamlu ve ġuṣṣalu ol-) 77b/09, 159a/09, 161b/06
ġ. ol- 33b/10, 49a/08, 96b/13, 119b/04, 131b/09, 136a/11, 154a/03, 197a/02, 199b/01, 200b/02, 230a/14
[=16]
ġuṣṣasuz Kedersiz, kaygısız.
ġ. ol- 201a/12
[=1]
gūẕāb (Far.) Et, pirinç, nohut ve cevizden yapılan bir çeşit yemek.
g. 207b/05
g.-ı ḫaşḫaş 207b/07
g.+ıdur (ḫurmā gūẕābı) 207b/06
g.+uŋ 207b/05
[=4]
güç Güç.
g. eyle- 81a/06, 215b/12
g.+ile (güc-ile) 106b/05, 179a/02
g. it- 191a/08
g. yit- 60b/13
[=6]
güft (Far.) Söz, laf, lakırdı.
g. ü gū 127a/01
g. ü gū it- 49b/08, 158a/10, 201a/13, 213a/05
[=5]
gül (Far.) Çiçek, gül.
g. 81b/04, 81b/05, 199b/10, 199b/11, 199b/13, 209b/09, 210a/01, 210a/02
g. (aḳ gül aġacı) 209b/15
g. (ḳızıl gül) 209b/12
g. (ḳızıl gül aġacı) 209b/14
g. (ṣaru gül aġacı) 209b/14
g. aġacı 43b/12
g.+i 209b/10, 209b/11
g.-i ṣad-berk 210a/01
g.+leri 82a/05
g. ve reyāḥīn 156b/03
[=18]
gül-be-şeker (Far.) Gül yaprağından yapılan tatlı.
g. 210a/08
[=1]
gül-bün (Far.) Gül fidanı.
g. 211a/02
g.+e 211a/01
[=2]
gül-nār (Far.) Nar çiçeği.
g. 211a/01, 211a/02
g.+aġacı 43b/13
[=3]
gül- Gülmek.
g.-eler 86a/01
g.-er 62b/01, 228b/05
g.-meg-ile 14b/05
g.-mek 200b/01, 200b/01
g.-se 200b/02
g.-seler 228b/06
[=8]
güler yüzlü Yakınlık gösteren, içten davranan, sürekli gülümseyen.
g. ol- 14b/06
[=1]
güllāb (Far. *gul-āb*) Gül suyu.
g. 136a/02, 210a/04, 210a/04, 210a/05, 210a/07
g.+dan 210a/07
g.+uŋ 210a/05
[=7]
gümiş Gümüş.
g. 50a/03, 70a/13, 90a/10, 202b/03, 202b/03, 202b/05, 202b/05, 202a/07, 202a/12, 202a/12, 202a/13, 202b/01, 202b/02, 209a/08
g. (altı dirhem gümiş) 134a/05
g. (biŋ dirhem gümiş) 134a/06
g.+den 32a/04, 35a/02, 36a/01, 45a/15, 47b/11, 52b/03, 65a/02, 70a/12, 71a/10, 73a/14, 76b/04, 76b/15, 87b/11, 91b/01, 93a/07, 102a/01, 107b/10, 120b/04, 121b/06, 164b/13, 202a/14, 211a/13, 215b/11, 221a/09, 227a/04, 227a/09, 227b/06
g.+i 53b/14, 202a/06
g.+ile (gümiş-ile) 54b/06, 212a/04
g.+le 53b/10
[=48]
gümişlü Gümüşlü.
g. 132a/01
[=1]
gümrāh (Far.) Yoldan çıkmış, yolunu şaşırmış.
g. 17b/14, 230b/15
g. it- 14a/01
g. ol- 193b/10

[=4]
gümrāhlıḳ Yoldan çıkma durumu.
g.+dur 225a/07
[=1]
gümüş *bk.* gümiş
g. 54a/03, 90a/06, 160a/14, 202b/03
g.+le 54a/02
[=5]
gün Gün.
g. 13a/11, 13a/12, 13a/12, 27a/04, 217b/14, 217b/15
g. (ādīne gün) 201b/02
g. (her gün) 36a/14, 115a/10
g. (ıssı gün) 91b/15
g.+de 9a/08, 230b/13, 231a/14
g.+de (ṣovuḳ gün) 92a/01
g.+den 196b/10
g.+e (on güne degin) 9b/07
g.+i 201b/07
g.+i (şenbīh gün) 15a/02
g.+idür (ādīne güni) 201b/06
g.+idür (‘arafe güni) 108b/15
g.+in (ādīne güni) 201b/03, 201b/04
g.+inde (evvel gün) 228b/12
g.+inde (ḳış güni) 102a/09, 197a/01, 231a/11, 231a/14
g.+inde (ḳıyamet güni) 15b/14, 109b/02
g.+inde (yaz güni) 10a/10, 231a/13
g.+ini (ādīne güni) 201b/01, 201b/01
g.+ini (çahār-şenbīh güni) 201b/04
g.+ini (dü-şenbīh güni) 201b/02
g.+ini (oruç güni) 53a/08
g.+ini (penç-şenbīh güni) 201b/05
g.+ini (se-şenbīh güni) 201b/03
g.+ini (şenbīh güni) 201a/14
g.+inüŋ (yek-şenbīh güninüŋ) 15a/06
g.+ler 201a/14
g.+lerde 201b/06
g. ṭoġusı yili 228a/09
g.+üŋ 14b/15
[=44]
günāh (Far.) Günah.
g. 8a/15, 25b/06, 102a/06, 121a/08, 191b/11, 212a/11
g.+a 58a/14, 110b/08, 157a/01, 157b/06, 162a/06
g.+a düş- 122b/10
g.+da 222a/02
g.+da dut- 16a/13
g.+dan 12a/01, 18a/01, 20a/02, 53a/07, 77a/03, 97b/08, 137a/12, 142a/14, 142a/15, 156b/11, 211b/03
g.+dan pāk ol- 135a/13
g. eyle- 25a/09, 25a/10, 49a/04, 61b/05, 112a/08, 123b/04, 163b/01, 199a/15, 212a/11
g.+ı 142b/15, 143a/12
g.+ıçun 109a/07
g.+ıla 126a/12, 176b/06
g.+ın 18a/01
g.+ına 123b/08
g.+ından 25b/04, 85a/01, 97b/06, 131b/05, 155a/15, 189a/02, 231b/04
g.+ınuŋ 230b/10
g. işle- 25a/11, 104b/11, 161b/15, 198b/14
g. it- 204b/08
g.+lardan 105a/12, 143b/09
[=57]
günāh-kār (Far.) Günah işleyen, günah sahibi.
g. 16a/02, 24b/15
g. kişi 131b/07
g. ol- 16b/10, 17a/14, 18a/01, 161b/15
[=7]
gündüz Gündüz.
g. 9a/08, 9a/14, 12b/01, 12b/03, 201b/01
g.+den 193b/06
g.+i 201a/15
g.+mi? 14b/13
[=8]
güneş Güneş.
g. 8b/05, 127a/13, 194a/06, 194a/07, 194a/10, 194a/12, 194b/01, 194b/05, 194b/07, 195a/08, 195a/13, 195a/15, 198a/03, 230b/15
g. (ay ve güneş) 61a/09
g.+den 194a/13, 195a/02, 195a/11, 195a/11
g.+e 13b/15, 195a/01
g.+i 194a/08, 194b/09, 195a/06, 195a/06
g.+ile 68a/12, 194a/11
g.+üŋ 15a/08, 171a/06, 194a/14, 194b/12, 195a/05, 195b/01, 198a/02

[=34]
Gürcī (Far.) Gürcü.
G. dili 137b/05
[=1]
güreş Güreş.
g. 206a/08
g. ṭut- 18a/01, 206a/08
[=3]
gürle- Gürlemek.
g.-mek 198a/09, 198a/14
g.-mesi 106b/11, 198a/12
g.-r 198a/10, 198b/02
g.-se 198a/13, 198b/01
[=8]
gök gürle- 106b/11
[=1]
güt- Gütmek.
g.-er (güder) 26a/12
[=1]
güve Güve.
g. 203a/06, 203a/06
g. düş- 203a/07
[=3]
güyegü Güvey, damat.
g. 44b/01, 50b/02
g. ol- 40b/15
[=3]
güz Sonbahar.
g. faṣlı 198a/01, 198a/01
g. otı 202a/11
[=3]
güẕāf (Far.) Anlamsız, boş, beyhude.
g. birle 113a/01
[=1]
güzer-gāh (Far.) Yol üstü, uğranılacak, geçilecek yer.
g.+ı 5a/10
[=1]
güzīde (Far.) Seçilmiş, beğenilmiş, seçkin.
g. eyle- 3b/09
g. it- 143b/08
g. ol- 74b/13
[=3]

H

Ḥā-Mīm-‘Ayn-Sīn-Ḳāf (Ar.) Şûrâ sûresi, Kur’an-ı Kerim’in 42. sûresi.
Ḥ. (ṣūre-yi Ḥā-Mīm-‘Ayn-Sīn-Ḳāf) 143a/03
[=1]
ḥab (Ar. *ḥabb*) Hap.
ḥ. 108a/08, 108a/08, 108a/09
[=3]
ḫāb (Far.) Uyku, rüya.
ḫ.-ı ‘acayib 6b/06
ḫ.-ı dīv 6a/14, 6b/04
ḫ.-ı emr 5b/15
ḫ.-ı himmet 6a/14, 6a/15
ḫ.-ı ‘illet 6a/14, 6b/01
ḫ.-ı muḫtelif 6a/15
ḫ.-ı münẕir 6a/02
ḫ.-ı zācir 6a/01
[=11]
ḫaber (Ar.) Haber, havadis, bilgi.
ḫ. 33b/10, 33b/11, 33b/12, 33b/14, 41b/04, 41b/07, 49b/05, 49b/05, 57b/10, 62a/09, 69b/03, 190b/08, 192a/02
ḫ. (eyü ḫaber) 21b/07
ḫ. (ḫayr ḫaber) 170a/02
ḫ. (ḫoş ḫaber) 33a/07
ḫ. (mekrūh ḫaber) 137b/05
ḫ. (yalan ḫaber) 34a/02
ḫ. (yaramaz ḫaber) 99b/03, 137b/04
ḫ.+de 3b/10
ḫ.+den 33b/10, 69b/03
ḫ.+dür 56b/02, 57b/09, 57b/12
ḫ.+dür (mekrūh ḫaber) 160b/12
h.+e 34b/05, 42a/08, 225b/03
ḫ.+e (ḫoş ḫaber) 168b/02
ḫ.+e (mekrūh ḫaber) 137a/09
ḫ.+e (yalan ḫaber) 73b/07
ḫ.+i 26b/01, 42a/01
ḫ.+i ol- 94b/05, 228b/01
ḫ.+idür 174b/05
h.+in 33b/13, 33b/14, 34a/01, 34a/02, 34a/03, 34a/04, 34a/05, 34a/07, 34a/08, 34a/09, 34a/12, 164b/07, 228a/11, 230b/15
ḫ.+in vir- 128a/01
ḫ.+ine 34a/10, 34b/03
ḫ. iriş- 170a/03
ḫ.+ler 62a/09
ḫ.+ler (eyü ḫaber) 152b/07
ḫ.+lerinden 184a/14, 225b/02
ḫ. vir- 7a/04
[=62]

ḫaber-dār (Ar.+Far.) Haberi olan, bilgisi olan.
ḫ. 225b/01
ḫ. ol- 69b/01, 126b/01, 126b/03, 126b/03, 184a/15
[=6]

ḫaberci Haber getirip götüren, ulak.
ḫ. 42a/07, 190a/08
ḫ.+dür 41b/09
ḫ.+si 41b/09
[=4]

ḫabīş (Ar.) Un helvası.
ḫ.+ıdur 207b/06
[=1]

ḥabs (Ar.) Birini veya bir şeyi kaçmasını önlemek için bir yere kapatmak.
ḥ.+dan 123a/14, 156b/11
[=2]

ḥac (Ar. *ḥacc*) 1. Kutsal kabul edilen mekânları dinî maksatla ziyaret etme, İslam'ın beş şartından biri.
ḥ. 18a/01, 51a/06, 108b/11, 108b/13, 109a/01, 142a/10, 169b/13
ḥ.+a (ḥacca) 24b/15, 24b/15, 53a/05, 53a/12, 81a/02, 90a/09, 98a/11, 165a/01, 169b/15, 191b/12
ḥ.+a (ḥacca git-) 33a/14, 97b/02, 108b/09, 108b/10
ḥ.+da 39a/08
ḥ.+dan (menāsik-i ḥac) 207a/02
ḥ. eyle- 18a/01, 18a/01, 36b/13, 53a/14, 80a/09, 85a/01, 103a/04, 108b/08, 108b/09, 109a/13, 124b/12, 135a/07, 145a/03, 152b/12, 157a/08, 207a/08, 223a/04, 223b/01, 223b/03, 230b/10
ḥ. it- 9a/02, 37a/03, 85a/01
ḥ. kıl- 79a/05
ḥ. ve umre it- 93a/12
[=48]

Ḥac (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 22. sûresi.
Ḥ. (sūretü'l-Ḥac) 142a/09
Ḥ. sūresi 142a/09
[=2]

ḥacāmat (Ar.) Vücudun herhangi bir yerinde hafifçe çizik atarak kan alma şeklinde uygulanan bir halk hekimliği tedavi usulü.
ḥ. 7b/01
ḥ.+dan 108a/13
ḥ.+dur 15b/02
ḥ. eyle- 15b/01, 108a/10, 179b/08
ḥ. it- 108a/11, 108a/12, 108a/14
[=9]

ḥaccām (Ar.) Hacamat yapan kimse, hacamatçı.
ḥ. 108a/09, 108a/09, 108b/03
[=3]

ḥaccāmlıḳ Hacamat yapma işi.
ḥ. 108b/01
ḥ. eyle- 108a/15
[=2]

Ḥacerü'l-esved (Ar.) Kâbe'nin doğu köşesinde yerden bir buçuk metre kadar yüksekte bulunan ve Hz. İbrahim'in temele koyduğu ilk iki taştan birincisi olduğuna inanılan ve hac sırasında tavafın başlangıcını belirten kutsal taş.
Ḥ. 109a/02, 109a/04
Ḥ.+e 109a/03
Ḥ.+i 109a/05
[=4]

ḥācet (Ar.) Muhtaç olunan şey, ihtiyaç.
ḥ. 38b/04, 50a/05, 71b/06, 83a/14, 83a/15, 102b/12, 126b/09, 129a/01, 157b/01, 171a/04, 211b/01, 230a/02, 230b/15
ḥ. dile- 124a/10
ḥ.+e 125b/01, 172b/10
ḥ.+e (ḳażā-yı ḥācet) 52a/15, 132a/03
ḥ.+i 51a/04, 52a/12, 103a/11, 103b/07, 114a/08, 124a/10, 143a/03, 182b/11, 207a/13
ḥ.+i (cümle ḥācet) 11a/07
ḥ.+i maḳbūl ol- 18a/01
ḥ.+i ol- 16b/05
ḥ.+i revā ol- 33a/08, 57a/02, 57b/03, 68b/15, 71b/04, 71b/15, 72b/01, 72b/01, 72b/05, 72b/06, 72b/08, 72b/09, 72b/10, 72b/11, 72b/12, 72b/14, 73b/05, 79a/09, 133b/01, 139a/15, 146b/12, 152b/13, 157a/07, 171a/12, 189a/11, 190b/01, 207a/13, 209b/15, 229b/11, 231a/02
ḥ.+ine 217b/06
ḥ.+ini 15b/15
ḥ.+lerin 197b/01

ḥ. ol- 4b/05
ḥ. revā ol- 57b/15, 124a/08, 218b/11, 223b/07
[=68]

ḥācib (Ar.) Eskiden sadrazam, vezir ve mabeyinci gibi üst düzey devlet görevlilerine verilen unvan.
ḥ. 69a/11, 177b/01
ḥ.+ler 136a/13
ḥ. ol- 182b/10
ḥ.+üŋ 48b/01
[=5]

ḫāç (Far. *ḫāç*<Erm. *khaç*) Birbirini kesen iki dik parçadan oluşmuş, genellikle Hristiyanların kutsal tanıdıkları süs eşyası, istavroz, salip.
ḫ. 112a/04, 112a/05, 112a/06, 112a/06
ḫ.+ı 112a/08
[=5]

ḥad (Ar. *ḥadd*) Derece, mertebe, sınır.
ḥ. (ḥadd-i bulūġ) 6a/08
ḥ. (ḥadd-i i'tidāl) 8a/04
ḥ. (ḥadd ü mizāc) 3a/02, 4b/06
ḥ.-i (ḥadd-i bulūġa iriş-) 105b/15
ḥ.+ine (ḥaddine) 18a/01, 37b/11
ḥ. ur- 109a/06, 109a/06, 109a/07
[=10]

ḫadem (Ar.) Hizmet edenler, hadim olanlar.
ḫ.+den 82a/08
ḫ.+i 69a/05, 212a/02
ḫ. ü ḥaşem 71a/13
[=4]

hādī (Ar.) Doğru yolu gösteren, hidayet eden.
h.-yi mü'min 1b/05
[=1]

Ḥadīd (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 57. sûresi.
Ḥ. (sūretü'l-Ḥadīd) 143b/10
Ḥ. sūresi 143b/10
[=2]

ḫādim (Ar.) Hizmetçi, yardımcı.
ḫ. 99a/14, 113a/15, 113b/04
ḫ.+den 140a/08
ḫ.+dür 79b/10, 105a/01, 124a/05, 140a/05, 230a/04
ḫ.+dür (ulu hadim) 210b/14
ḫ.+e 64a/12, 91b/04, 92b/13, 99b/05, 131b/01, 140a/08, 186b/01, 188b/11, 230a/08, 230b/15
ḫ.+i ol- 105a/02
ḫ. kişi 113b/02
ḫ.+leriyle 103b/07
ḫ. ol- 113b/01, 113b/03
[=25]

ḫādime (Ar.) (Kadın için) Hizmetçi.
ḫ. 27b/14, 161a/03, 161a/05
[=3]

ḥadīṯ (Ar.) Hz. Muhammed'in gelişen olaylar ve konular üzerinde müminleri aydınlatmak, Kur'an'ın bazı ayetlerini açıklamak için söylediği sözler.
ḥ. 127b/11
ḥ.+de 111a/06
[=2]

ḥāfıẓ (Ar.) Hıfz eden, Kur'an-ı Kerim'i ezberleyen.
ḥ. 107b/01
ḥ. ol- 146b/02
[=2]

ḫafīf (Ar.) Gücü az olan.
ḫ.+e (pādişāh-ı ḫafīf) 213b/10
[=1]

ḥaḳ (Ar. *ḥaḳḳ*) 1. Allah, Tanrı.
ḥ. 4a/05, 142a/01, 142a/03
ḥ. (ferişte-yi Ḥaḳ) 12a/08
ḥ. (kelām-ı Ḥaḳ) 7a/10
ḥ. (raḥmet-i Ḥaḳ) 7a/11
ḥ.+a (emr-i Ḥaḳḳa) 188a/13
ḥ.+dan 212b/11
ḥ. ḥażreti 183b/02
ḥ. Ta'āla 3b/02, 3b/09, 7a/04, 7b/01, 7b/01, 7b/05, 9a/04, 9a/07, 10b/09, 10b/15, 12b/07, 12b/12, 15b/14, 16a/10, 16b/01, 16b/02, 16b/06, 16b/11, 16b/11, 17a/05, 17a/06, 17a/07, 17b/03, 17b/08, 17b/09, 17b/10, 17b/10, 17b/12, 17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27a/11, 27a/13, 29a/01, 38b/07, 49b/03, 51a/07, 52a/11, 52b/12, 56a/06, 56a/07, 65b/08, 80b/10, 80b/11, 80b/15, 81b/09, 90a/05, 97b/08, 104a/07, 105a/13, 109b/02, 111a/01, 111a/06, 112a/07, 122b/08,

124a/08, 124a/10, 141a/04, 141a/05, 141b/01, 141b/14, 142a/06, 142a/14, 142a/15, 142b/02, 142b/03, 142b/12, 143a/02, 143a/02, 143a/03, 143a/07, 143a/11, 143a/12, 143b/02, 143b/05, 143b/11, 144a/01, 144a/08, 144a/15, 144b/02, 146a/03, 146a/05, 146a/06, 146a/11, 146a/13, 146a/14, 150a/15, 151b/05, 155a/07, 157b/04, 161b/12, 162a/06, 179b/04, 183a/14, 188a/09, 192a/05, 193b/01, 193b/07, 193b/11, 203b/14, 229a/10, 230b/15

ḥ. Ta‘ālā ‘azze ismühū 7a/03, 18a/01

ḥ. Ta‘ālā ‘azze ve celle 13b/12

ḥ. Ta‘ālā celle celālühū 3b/04, 6b/11, 10b/06, 14a/02, 186a/09

ḥ. Ta‘ālā yolı 157b/05

ḥ. Ta‘ālādan 18a/01, 18a/01, 37b/04

ḥ. Ta‘ālānuŋ 16a/09, 16a/12, 17b/05, 17b/12

ḥ. Ta‘ālāya 17b/11

ḥ. Ta‘ālāyı 17a/08, 17b/01, 17b/04, 17b/06, 17b/15

ḥ. ṭarafına dön- 143a/08

ḥ.+uŋ (Ḥaḳḳuŋ) 16b/01, 16a/11, 16b/14, 21a/11, 34b/02, 108b/14, 112a/03, 141a/13

ḥ. yolı 98b/09, 144a/01, 145b/01

2. Hukukun veya geleneğin bir kimseye tanıdığı şey, hisse, pay.

ḥ. 112a/02

ḥ. (nā-ḥaḳ) 132a/13, 133a/06, 150b/04, 162a/01, 181a/09, 181b/01

ḥ.+ı (ḥaḳḳı) 48b/05

ḥ.+ın (ḥaḳḳın) 230b/15

ḥ.+ın (ḥaḳḳın vir-) 49b/11

ḥ.+ında (ḥaḳḳında) 17b/11, 142a/07, 209b/07

ḥ.+ından (ḥaḳḳından) 62b/12

ḥ.+ını (ḥaḳḳını) 230b/15

3. Doğru, gerçek, hak.

ḥ. 18a/01, 38a/10, 80b/02, 81a/03

ḥ.+a (bāṭıldan ḥaḳḳa git-) 201a/06

ḥ.+a (ḥaḳḳa) 80a/11

ḥ.+dan 190b/10

ḥ.+dan bāṭıla dön- 30a/01, 30a/03

ḥ.+ı (ḥaḳḳı) 157b/11

ḥ.+ıla (ḥaḳḳ-ıla) 21a/04

ḥ. ol- 12a/07

ḥ. söz 184a/01

[=175]

ḫāk (Far.) Toprak.

ḫ.+i helak ol- 76a/06

[=1]

ḥaḳāret (Ar.) Onur kırıcı, onura dokunucu, küçültücü, aşağılayıcı söz veya davranış.

ḥ.+dür 171a/11, 178b/06

[=2]

Ḥaḳāyıku’r-rü’yā (Ar.) Kâmilü’t-Tâbir’de adı geçen rüya tâbirleriyle ilgili kaynak eserlerden biri.

Ḥ.+dan 2a/09

[=1]

ḥaḳīḳat (Ar.) Çelişkisiz ve yalansız, doğru, akla ve mantığa, düşünme yasalarına uygun.

ḥ.+e 188a/13

ḥ.+ı 12a/13

ḥ.+ın 5b/13

[=3]

ḥaḳīm (Ar.) Hikmet sahibi, bilge, filozof.

ḥ. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27a/10, 27a/13, 27b/12, 27b/13, 32a/14, 33a/03, 35b/06, 37a/03, 37b/01, 41b/02, 43b/13, 44b/14, 46b/05, 47b/09, 48b/06, 48b/08, 54a/15, 54b/09, 55a/04, 55a/08, 56a/05, 56b/12, 57a/15, 57b/05, 57b/08, 58a/01, 58a/08, 59a/10, 59a/15, 59b/06, 59b/11, 59b/15, 60a/12, 60b/01, 60b/03, 63b/03, 64a/02, 64a/05, 64a/14, 64b/13, 65a/03, 65b/04, 77a/03, 78a/01, 78b/05, 79a/15, 80a/08, 83a/05, 84a/10, 85b/10, 86a/07, 86b/01, 86b/04, 88a/09, 88b/06, 88b/14, 89a/09, 89a/12, 89b/03, 89b/06, 89b/12, 90a/15, 90b/03, 91a/12, 91b/10, 92b/02, 93a/03, 93a/07, 93a/10, 95a/14, 95b/03, 96a/13, 96b/13, 97b/14, 99a/04, 99a/11, 100a/06, 100b/01, 102b/04, 106a/07, 106b/01,

106b/14, 107b/01, 107b/07, 107b/11, 108a/04, 108b/04, 110b/06, 111a/01, 114a/14, 114a/15, 118b/02, 119a/15, 122b/06, 123b/12, 124a/04, 124a/15, 124b/03, 124b/14, 126a/04, 126b/07, 126b/15, 127a/12, 127b/04, 127b/10, 127b/11, 129a/01, 129a/05, 129a/08, 129a/11, 129a/14, 129b/07, 129b/14, 130a/01, 130a/13, 130a/15, 130b/15, 132a/11, 132a/12, 134b/03, 134b/07, 135b/05, 136b/03, 136b/06, 136b/10, 137a/06, 137b/11, 138a/14, 138b/11, 138b/12, 139a/01, 139a/07, 139a/11, 139a/15, 139b/08, 139b/11, 140a/02, 140b/08, 142b/06, 146b/11, 147a/01, 147b/08, 148a/04, 148b/13, 149a/03, 149a/06, 149a/09, 149b/11, 150a/02, 150b/06, 151b/10, 152a/08, 152a/10, 153b/04, 155b/04, 155b/06, 156a/01, 156b/12, 157a/02, 157a/08, 157a/14, 157b/05, 157b/12, 158a/01, 158a/14, 158b/04, 159a/07, 159a/09, 159a/14, 159b/03, 160b/09, 160b/11, 161a/03, 163a/07, 163a/10, 163b/02, 163b/09, 163b/13, 164a/06, 164a/10, 164a/11, 164b/06, 165a/09, 165a/10, 165a/14, 166a/06, 166a/13, 166b/07, 166b/12, 167b/12, 168a/06, 168a/08, 168a/11, 168b/02, 168b/08, 168b/10, 169a/01, 169a/06, 170a/10, 170b/01, 170b/10, 171a/01, 171a/04, 171a/05, 171b/08, 172a/14, 174a/07, 176b/14, 180a/02, 182b/11, 182b/13, 184a/08, 184b/01, 184b/04, 184b/07, 186a/02, 186b/15, 187a/02, 187b/04, 187b/06, 187b/08, 187b/11, 187b/15, 188a/03, 188a/06, 188b/04, 188b/10, 189b/02, 190a/07, 190a/09, 190b/13, 191a/01, 191b/13, 192a/03, 196a/05, 197a/11, 198a/07, 198a/09, 198b/06, 200b/10, 200b/15, 201a/08, 201a/14, 202a/12, 202b/08, 203a/08, 203a/12, 203b/11, 204a/01, 204a/07, 204a/12, 204b/06, 205a/04, 205a/09, 205b/09, 205b/11, 206b/14, 207a/01, 207a/10, 207a/12, 207a/14, 207b/01, 207b/02, 208a/03, 208a/06, 208b/01, 208b/02, 208b/09, 208b/15, 209a/02, 209b/04, 209b/09, 210b/08, 210b/11, 211b/02, 211b/12, 212a/07, 212a/11, 212a/12, 212b/01, 212b/02, 212b/05, 212b/13, 213a/03, 213a/05, 213a/14, 213b/05, 214a/02, 214a/07, 214a/11, 215b/13, 216a/01, 216a/05, 216b/03, 216b/06, 217a/06, 217b/03, 217b/06, 217b/08, 218a/03, 218a/10, 218a/14, 218a/14, 218b/07, 218b/11, 219a/02, 219a/08, 219a/09, 220a/05, 220b/03, 220b/13, 221a/01, 221a/02, 221a/15, 222a/10, 222b/04, 222b/15, 223a/03, 223b/13, 224b/01, 225a/04, 225b/04, 225b/09, 225b/09, 225b/12, 225b/14, 226a/01, 227b/14, 230b/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15

ḥ. ol- 47a/03, 54a/14, 113b/08, 177b/15, 178a/15, 214a/03, 227a/06, 230b/15
ḥ. ṭut- 154b/11
[=16]
ḥākim (Ar.) Hükmeden, hüküm süren, hükümdar.
ḥ. 66a/01
ḥ. (ʻālim ve ḥākim ol-) 103b/02
ḥ.+den 55b/11, 84a/05, 106b/11
ḥ.+dür 55b/11
ḥ.+e 160b/08
ḥ.+leri 17a/11
ḥ. ol- 18a/01, 29a/01, 56a/15, 87a/13, 224b/11
[=13]
ḥākimlıḳ Hükmetme, egemen olma durumu.
ḥ.+a (ḥākimlıġa) 163a/09
[=1]
ḥāl (Ar.) Durum, vaziyet.
ḥ. 18a/01, 37a/03, 60b/07
ḥ. (faḳīru'l-ḥāl ol-) 67b/04
ḥ. (vüsʻat-i ḥāl) 18a/01
ḥ.+de 217b/14
ḥ.+den 12a/02
ḥ.+den (eyü ḥālden yavuz ḥāle gel-) 169a/12
ḥ.+den (yaramaz ḥāl) 134b/15
ḥ.+den ḥāle dön- 36b/10, 66b/13, 134b/02, 134b/13
ḥ. dön- 108b/04
ḥ.+dür 93b/07, 156b/02
ḥ.+e 212b/10
ḥ.+e (eyü ḥālden yavuz ḥāle gel-) 169a/13
ḥ.+e (eyü ḥāle gel-) 134b/15
ḥ.+e (ḥālden ḥāle dön-) 36b/10, 66b/13, 134b/02, 134b/13
ḥ.+e (yaramaz ḥāl) 109b/04, 127a/04
ḥ.+i 18a/01, 34b/13, 46a/10, 48a/03, 50a/13, 116b/13, 122b/01, 166a/09, 180a/12, 182b/01, 194b/09, 197b/04, 214a/08, 221a/01
ḥ.+i eyü ol- 18a/01, 62a/06, 73a/14, 92b/11, 100b/13, 117b/10, 122a/14, 134b/07, 135b/07, 139a/08, 139a/10, 139a/10, 182b/01, 190b/05, 224a/14
ḥ.+i müteġayyir ol- 39b/11, 40b/14, 149b/13, 155a/03, 166a/06
ḥ.+i yaramaz ol- 73b/01, 94a/15, 159a/11
ḥ.+in 122b/03
ḥ.+in ört- 179b/14, 180a/01
ḥ.+inden (fesād ḥāli) 135a/01
ḥ.+ine 122a/13, 155a/04
ḥ.+ini 85b/11
ḥ.+leri eyü ol- 35a/11
ḥ.+üŋ 74a/07, 122b/06
[=72]
ḥal (Ar. *ḥall*) Çözme, halletme
ḥ. ol- 163a/05
[=1]
ḫalāṣ (Ar.) Kurtulma, kurtuluş.
ḫ.+a 132a/04, 189b/15
ḫ. bul- 16b/08, 18a/01, 18a/01, 19b/02, 25a/01, 27b/05, 36a/07, 45a/04, 45a/12, 45b/04, 50b/05, 51b/08, 53a/09, 53a/14, 57a/02, 71b/09, 76b/08, 79b/02, 84b/15, 86b/15, 89a/07, 92b/04), 96b/10, 96b/11, 98a/10, 99a/13, 102a/15, 103b/03, 104a/05, 108b/09, 116a/07, 120a/13, 123a/08, 123a/14, 123a/15, 124b/10, 124b/11, 132b/02, 135a/01, 136a/07, 137a/01, 137b/07, 145a/09, 145a/15, 146a/10, 152a/09, 156b/13, 158a/03, 163b/03, 164b/03, 170b/03, 176a/05, 203b/04, 206a/12, 210b/09, 223a/13, 230b/15, 230b/15
ḫ.+dur 47a/05, 129a/12, 133a/08, 156b/11
ḫ. ol- 230b/15
ḫ. vir- 17b/08
[=66]
ḫalāyıḳ (Ar. *ḫalā'iḳ*) Cariye, karavaş, kadın köle.
ḫ. 7b/06, 7b/10, 8b/11, 17a/09, 18a/01, 18a/01, 20b/04, 20b/06, 21b/06, 21b/11, 22b/04, 22b/05, 25b/10, 26a/07, 26b/03, 28a/14, 30b/02, 31a/11, 31b/05, 31b/06, 31b/07, 31b/09, 31b/14, 32b/04, 36b/15, 40a/15, 41b/11, 47a/06, 48a/11, 48a/13, 61b/04, 65b/09, 66a/14,

72b/14, 74a/04, 76a/05, 77b/04, 78a/06, 78b/10, 80b/05, 84b/02, 85b/15, 86b/05, 87b/08, 95b/14, 103b/12, 106a/02, 111a/02, 116a/02, 116a/15, 121a/09, 122b/14, 130a/06, 133a/04, 134b/10, 136a/02, 139a/01, 141a/14, 141b/06, 145b/03, 145b/10, 145b/12, 149b/08, 151a/14, 168b/12, 169a/07, 175b/15, 183a/04, 183b/01, 187b/05, 193b/14, 197a/12, 203a/05, 204b/12, 207a/04, 209a/14, 212a/04, 213b/07, 224b/10, 227a/09, 228b/02, 228b/06, 229b/04, 230b/15, 230b/15

ḫ.+a 22a/02, 28b/02, 29a/01, 48a/12, 49b/10, 76a/07, 78a/02, 78a/14, 78b/06, 83b/06, 88b/15, 96a/15, 96b/12, 99b/14, 99b/15, 100a/07, 100a/08, 102b/01, 102b/07, 104a/01, 109b/11, 111a/01, 112a/15, 115a/11, 115b/12, 116a/04, 124a/10, 140a/09, 142a/13, 144b/09, 144b/12, 145a/04, 145b/10, 154a/14, 156b/08, 157a/02, 163b/03, 169b/01, 172a/07, 174b/02, 175b/10, 181b/05, 184b/02, 184b/03, 184b/03, 187a/10, 191a/08, 191a/08, 193a/03, 193b/09, 195a/09, 198a/02, 198a/03, 198a/06, 208a/05, 213a/01, 216a/12, 219a/09, 228a/03, 230b/15

ḫ.+a (‘ām-ı ḫalāyıḳ) 67a/09

ḫ.+dan 6a/04, 57b/07, 69a/09, 107a/06, 121a/08, 211b/14

ḫ.+ı 14a/01, 23b/09, 48a/14, 80a/11, 139a/02, 145a/14, 172a/10, 187a/02, 219a/10

ḫ.+ıla 22a/09, 89b/01

ḫ.+uŋ 3a/08, 4b/02, 12b/04, 21b/09, 31b/14, 43a/09, 46b/04, 54b/02, 59a/02, 101b/03, 102a/04, 104b/14, 107b/01, 123b/08, 131b/06, 178a/15, 197b/01, 199a/03, 228a/10, 228a/14, 228a/15, 229a/04

ḫ.+uŋ (aṣl-ı ḫalāyıḳ) 82b/04

ḫ.+uŋ diline düş- 167b/06, 173a/06, 184b/15

[=189]

ḫalel (Ar.) Bozukluk, eksiklik.

ḫ. 5b/08, 17a/13, 26b/04, 76b/07

ḫ. (dīninde ḫalel ol-) 52a/13, 112a/05

ḫ. (dīnine ḫalel iriş-) 89b/15

ḫ. (işinde ḫalel ol-) 51a/02, 226b/12

ḫ. (i‘tiḳādında ḫalel ol-) 146b/09

ḫ.+e (mevāḳı‘-ı ḫalel) 2b/15

ḫ.+e düş- 208b/12

ḫ. ol- 60b/05, 127b/08, 230b/15

[=15]

ḫālet (Ar.) Durum, nitelik.

ḫ.+e 210b/05

[=1]

ḫālī (Ar.) Boş, münhal.

ḫ. 82b/06

ḫ. ol- 16b/15, 82a/08, 94b/06, 231a/11

[=5]

ḫalīfe (Ar.) Hz. Muhammed’in vefatından sonra ümmet idaresinin başına geçen kimse.

ḫ. 114a/04, 114a/04, 114a/06, 114a/09, 194a/07

ḫ.+den 207a/03, 207a/05

ḫ.+dür 52b/14, 123a/09, 207a/01

ḫ.+nüŋ 114a/05

ḫ.+ye 133a/09, 195a/13, 207a/09

ḫ.+yi 114a/10

[=15]

halīle (Far.) Sıcak iklimlerde yetişen ve tohumları müshil olarak kullanılan bitki.

h. (ḳara halīle) 225b/13

h. (ṣaru halīle) 225b/13

h.-yi Ḳābilī 225b/12

[=3]

Ḫālid-i Işfahānī *Kâmilü’t-Tâbir*’in kaynakları arasında adı geçen, Minhâcı’t-Ta‘bîr isimli rüya tâbirleri kitabının müellifi.

ḫ.+den (Minḥācı’t-Ta‘bīr-i Ḫālid-i Işfahānī) 2a/09

[=1]

ḫāliḳ (Ar.) Yaratıcı, yaratan, yoktan var eden.

ḫ.-ı sipihr 1b/03

[=1]

ḫāliṣ (Ar.) Karışık olmayan, saf ve katışıksız.
ḫ. 169b/10
ḫ.+dür (dīn-i ḫāliṣ) 110a/12
ḫ. mü'min ol- 141b/06
ḫ. ol- 203b/05
[=4]

ḫalḳ (Ar.) Bir arada yaşayan insan topluluğu, halk.
ḫ. 20b/06, 21b/09, 23a/11, 23b/09, 31b/06, 33b/13, 42b/10, 42b/11, 48a/14, 59b/13, 74a/02, 113b/11, 117b/10, 119b/10, 124a/02, 124b/02, 131a/01, 131a/04, 141b/15, 144b/13, 145b/06, 153a/09, 155a/04, 163a/07, 182b/02, 183a/14, 205b/06, 214a/03, 218a/14, 228b/05, 230b/15
ḫ. (rāzıḳ-ı ḫalḳ) 1b/02
ḫ.+a 19b/11, 23b/09, 28a/13, 43b/01, 43b/14, 85b/11, 91a/06, 96b/12, 100a/07, 105a/15, 105b/06, 111b/10, 113b/11, 123a/03, 124a/10, 124b/01, 128b/05, 130b/15, 134b/01, 136b/06, 138b/13, 140a/05, 142b/06, 143a/15, 151a/11, 154a/07, 154a/12, 154a/13, 169a/13, 208a/05, 210a/07, 217a/02, 224b/01, 224b/02, 230b/15, 230b/15
ḫ.+dan 157b/09, 208b/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḫ.+dan ('ām u ḫalḳ) 227a/11
ḫ.+dur 191a/07
ḫ.+ı 12a/08, 18a/01, 18a/01, 21a/04, 68b/02, 80b/01, 120a/03, 120a/03, 142a/13, 143a/03, 169b/01, 186a/12, 205a/09, 219a/11, 228a/12
ḫ.+ı (yaban ḫalḳı) 119a/03
ḫ.+ıla 51a/01, 79b/14, 85a/05, 109a/02, 111b/13, 155b/03
ḫ.+ına 55a/03, 67a/10, 174a/14, 203b/07
ḫ.+ından 160a/11, 160b/02, 168a/10, 190b/08
ḫ.+ını 215b/09
ḫ.+ınuŋ (cihān ḫalḳı) 31b/10
ḫ.+ıyla 170a/12, 201a/10
ḫ.+uŋ 18a/01, 24a/05, 37a/06, 42a/13, 48b/05, 59b/07, 64b/10, 65a/04, 76a/12, 90a/01, 99b/11, 103b/10, 118b/03, 119b/14, 124a/14, 131b/06, 133b/13, 165a/08, 187a/04, 217b/06, 218b/09, 222a/06, 225a/04, 230b/15
ḫ.+uŋ diline düş- 53b/14
[=135]

ḫalḳa (Ar.) Halka.
ḫ. 89b/14, 182b/07, 190b/08, 230b/15
ḫ. (altun ḫalḳa) 190b/09
[=5]

ḫallāc (Ar.) Yün veya pamuğu yay, tokmak adı verilen özel araçlarla kabartan kimse, pamuk atıcısı.
ḫ. 76a/10, 110a/06, 110a/07
ḫ. yayı 110a/09, 110a/09
[=5]

ḫallāclıḳ Hallacın yaptığı iş, pamuk atıcısı.
ḫ. 110a/09
ḫ. eyle- 110a/08
[=2]

ḫāllü Belli bir durumda olan.
ḫ. 230b/15
ḫ. (orta ḫāllü) 64b/11, 72b/13
[=3]

ḫalvā (Ar.) Helva.
ḫ. 7b/14, 22a/12, 89a/09, 110a/09, 110a/10, 110a/12, 222b/01
ḫ. (aḳ ḫalvā) 110b/01
ḫ. (bādemlü ḫalvā) 110a/13
ḫ. (ḫānegī ḫalvā) 110b/04
ḫ. (ḳuru ḫalvā) 110a/11
ḫ.+da 110a/14
ḫ.+dan (renglü ḫalvā) 110b/01
ḫ.+dur 221b/03
ḫ.+yı 110b/02
[=15]

ḫalvācı Helva yapan ve satan kimse.
ḫ. 110b/01
[=1]

ḫām (Far.) Yeteri kadar olgunlaşmamış, çiğ.
ḫ. 60a/02, 77a/15, 169a/08, 178a/06, 200a/02, 208a/07, 216a/02, 229b/14
ḫ.+ın 215b/08
ḫ.+ından 19b/09, 210b/12
ḫ. ol- 155a/10

[=12]

ḥamāyil (Ar. *ḥamā'il*) Omuzdan bele doğru çaprazlama inen kılıç veya sancak askı bağı.
ḥ. eyle- 185b/04, 185b/15
ḥ. idin- 218a/14
[=3]

ḥamd (Ar.) Allah'a övgü ve şükür bildirme
ḥ. ü bī-ḳıyās 1b/02
[=1]

ḥamel (Ar.) Koç burcu.
ḥ. burcı 72b/04
[=1]

Ḥameletü'l-'arş (Ar.) Arşı taşımakla görevli melekler.
Ḥ. 18a/01
Ḥ.+ı 18a/01
[=2]

ḫamīr (Ar.) Hamur.
h. 114a/11, 114a/13, 172a/14, 172b/01
h.+i 114a/11
[=5]

ḥammāl (Ar.) Ücretle yük taşıyan kimse.
ḥ. 110b/06
h.+lar 103b/11
h.+uŋ 178a/01
[=3]

ḥammāllıḳ Hamalın yaptığı iş.
ḥ. 110b/06
ḥ. eyle- 110b/07
ḥ. it- 110b/08
[=3]

ḥammām (Ar.) Hamam, yunak.
ḥ. 111b/03, 111b/04, 111b/04, 111b/07
ḥ.+da 80b/07, 104a/07, 111b/06
[=7]

ḥammāmcı Hamam işleten kimse.
ḥ. 111b/06
[=1]

ḫāmūş (Far.) Susan, susmuş, sessiz.
ḫ. ol- 161b/01
[=1]

ḫān (Far.) Sofra, yemek sinisi, yemek tepsisi.
ḫ. 114a/15, 114b/01, 114b/01
ḫ. (ārāste ḫān) 114b/03
ḫ.+da 114b/04, 114b/05
ḫ.+dan 114b/02, 114b/05
[=8]

ḫān-sālār (Far.) Sofracıbaşı.
ḫ. 69b/05
ḫ.+uŋ 115a/09
[=2]

ḫançer (Ar.) Hançer.
ḫ. 114a/14, 114a/14, 114a/15
[=3]

ḫandān (Far.) Neşeli, sevinçli.
ḫ. 150a/04
ḫ. (şād u ḫandān) 69a/10
ḫ. (şād u ḫandān ol-) 69a/13
ḫ.+ı 120b/02
[=4]

ḫāne (Far.) Ev, mesken, konut.
ḫ.+nüŋ (ṣāḥib-i ḫāne) 15b/04, 15b/04
ḫ. (ḫāne-perver) 27b/14
ḫ.+ye (ehl-i ḫāne) 96b/15
[=4]

ḫānedān (Far.) Kökten büyük ve soylu aile.
ḫ.+ı 230b/15
ḫ.+ına 190b/09
ḫ.+ından 69a/14
[=3]

ḫānegī (Far.) Eve mensup, eve ait.
ḫ. 110b/02
ḫ. ḥalvā 110b/04
[=2]

ḫanḳāh (Ar.) Tekke, hangâh.
ḫ. 18a/01
ḫ.+da 157b/05
[=2]

ḫanṭal (Ar.) Bir tür ağaç.
ḫ. aġacı 43a/14
[=1]

ḫanumān (Far.) Ev bark, konut, ocak, yuva.
ḫ.+ı 18a/01
[=1]

ḫarāb (Ar.) Harabe, viran, yıkık.
ḫ. 15b/03, 18a/01, 18a/01, 69b/15, 82b/07, 154a/08, 200b/07, 202a/01
ḫ.+da 217b/13
ḫ.+dan 201a/07
ḫ. eyle- 107a/14, 116a/02, 122a/15, 182b/15, 225a/10, 227b/15
ḫ. it- 110a/06, 111b/04, 122a/14, 122b/06, 147b/06, 220a/01

ḫ.+lar 18a/01
ḫ. ol- 15b/04, 18a/01, 18a/01, 45a/14, 58b/06, 61b/12, 63b/01, 68b/14, 133b/72, 157a/04, 217a/12, 224b/05
[=35]
ḫarābāt (Ar.) Yıkıntılar, viraneler, harabeler.
ḫ. 11b/04
[=1]
ḫarābe (Ar.) Yıkıntı, kalıntı, virane.
ḫ.+de 212b/02
[=1]
ḫarāblıḳ Harap olma durumu, perişanlık, yıkkınlık.
ḫ. ol- 80b/07
[=1]
ḥarām (Ar.) Dinen yasaklanmış olan şey, haram.
ḥ. 20a/05, 22b/11, 23b/08, 24b/09, 35b/02, 39a/13, 40a/01, 41a/14, 41a/15, 45b/10, 46b/15, 47b/12, 48b/07, 59b/03, 60a/04, 63a/11, 63a/12, 83b/14, 98b/14, 103b/01, 108a/03, 147a/07, 147a/15, 171b/13, 172b/08, 175b/06, 176b/06, 183a/05, 183a/06, 187b/01, 188a/14, 188b/14, 189b/04, 201b/12, 207b/01, 214b/04, 216a/07, 224a/03, 227a/09
ḥ. (māl-ı ḥarām) 54b/01, 72a/03
ḥ.+a 49a/14, 214b/08
ḥ.+a (māl-ı ḥarām) 30b/13, 224a/15
ḥ.+dan 23a/14, 40b/01, 144a/06, 147a/14, 155a/10
ḥ.+dan ıraḳ ol- 59b/11
ḥ.+dur 39a/13, 62b/15, 103a/02, 103a/02
ḥ. (ḥarām-ḫor) 82b/15, 85a/05
ḥ. iş 104a/03
h. māl 23b/15, 31a/04, 52b/10, 77a/13, 85b/01, 85b/09, 86a/14, 95a/03, 100a/01, 100a/03, 107b/10, 111a/08, 115b/10, 122b/14, 132b/14, 138b/04, 138b/07, 138b/08, 138b/08, 138b/10, 138b/11, 147a/06, 147a/08, 147b/01, 148a/10, 149a/02, 149a/06, 149a/08, 150b/14, 155a/08, 155a/09, 155a/12, 155b/09, 155b/12, 161b/05, 161b/07, 167b/10, 181a/11, 184b/13, 188a/02, 190a/04, 190a/10, 199b/14, 201b/08, 201b/09, 207a/15, 208a/08, 209b/09, 214b/08, 217a/05, 218b/06, 219a/08, 222b/12, 222b/15, 230b/15, 230b/15
ḥ. māl bul- 148b/02, 148b/02, 148b/05
ḥ. māl yi- 53b/09, 132b/15, 181a/09
ḥ. nesne 155b/14
ḥ. ol- 22b/10, 110a/10, 176a/14, 188a/03, 227a/03
ḥ. rızḳ 107b/10
ḥ. yi- 53a/07, 122b/13
ḥ. yiyici 49a/10
ḥ. (ḥarām-zāde) 187b/02, 230b/15
[=132]
ḥarām-ḫor (Ar.+Far.) Haram yiyen.
ḥ. 82b/15, 85a/05
ḥ. ol- 214a/15, 214b/09
[=4]
ḥarām-zāde (Ar.+Far.) Soysuz, nikâhsız birleşmeden doğan.
ḥ. 187b/02, 230b/15
[=2]
ḥarām-zādelıḳ Soysuzluk, nikâhsız birleşmeden doğma durumu.
ḥ. eyle- 85b/08
[=1]
ḥarāmī (Ar.) Haram yiyen, haydut, yol kesici, hırsız.
ḥ. 111a/11, 111a/11, 111a/12, 111b/02
ḥ.+ler 111a/14, 111a/15
ḥ.+ol- 17a/13
[=7]
ḥarāmīlıḳ Hırsızlık, yol kesicilik, haydutluk.
ḥ. it- 111b/01
[=1]
ḥarāret (Ar.) Sıcaklık.
ḥ. 5b/03, 20b/04
ḥ.+i 198a/02
ḥ.-i aṣliyye 5a/07
ḥ.-i ʻazīzī 5a/07
ḥ.-i peyveste 5a/03
ḥ.+inde 20a/11
[=7]
ḥarbe (Ar.) Kısa mızrak, süngü.

ḫ. 109a/08, 109a/09, 109a/11
ḫ. bābı 136b/03
[=4]
ḫar-bende (Far.) Eşek, katır gibi yük hayvanlarına bakan, onları süren kimse, seyis.
ḫ. 46b/03
[=1]
ḫarc (Ar.) Harcama, sarf etme, masraf.
ḫ. 19a/06
ḫ. eyle- 55b/08, 75a/09, 85a/11, 98b/09, 130b/11, 142a/10, 179a/06, 179b/06, 182a/06, 182a/10, 182a/11, 187b/08, 192a/07
ḫ. it- 50a/10, 54a/10, 89a/15, 90b/15, 92b/06, 113a/01, 119b/14, 122b/14, 126b/08, 149a/13, 189a/01, 217a/11, 218a/08
ḫ. ol- 87b/02, 138b/10
[=29]
ḫardāl (Ar.) Hardal.
ḫ. 112a/08, 112a/09
[=2]
ḫarekāt (Ar.) Hareketler.
ḫ. it- 34b/06
[=1]
ḫareket (Ar.) Hareket, davranış.
ḫ. 5a/04
ḫ.+den 5a/12
ḫ. eyle- 84a/12
ḫ. it- 14b/14, 230b/15
ḫ.+leridür 4b/15
[=6]
ḫarem (Ar.) 1. Hicaz'da ihrama girilen yerden Kâbe'ye kadar uzanan alan.
ḫ. 109a/12
ḫ.+de 108b/12, 135a/07
ḫ.+inde (Kābe ḫaremi) 109a/13
ḫ.+ine 109a/14
ḫ.+üŋ 108b/13
2. Müslüman saray, konak ve evlerinde yabancı erkeklerin giremediği, yalnız kadınlara mahsus bölüm.
ḫ.+ine 103a/08
[=7]
Ḫarezm (Far.) Amuderya'nın aşağı mecrasının tarihteki adı.
Ḫ. pādişāhı 53a/02
Ḫ. şehri 152b/08
[=2]
Ḫarezmī (Far.) Harizmle ilgili olan, Harizme ait.
Ḫ. 137b/05
[=1]
ḫarf (Ar.) Harf.
ḫ.+den 2a/12
ḫ.+inde 65a/05, 191a/01
ḫ.+inde (ḫarflü ḫarfinde) 79b/09, 230b/15
[=5]
ḫarīş (Ar.) Hırslı.
ḫ. 57a/15, 57b/01, 135b/04
ḫ.+i dünyā ol- 165a/08
ḫ. ol- 18a/01, 141a/07, 145b/06, 167b/03, 214a/14, 230b/15
[=10]
ḫarīşlıḳ Hırslı olma durumu.
ḫ.+dur 135b/03
[=1]
ḫarūn (Ar.) İnatçı hayvan.
ḫ. 27a/01
[=1]
Ḫāṣ (Ar.) Özel, seçkin, avamdan olmayan.
Ḫ. ol- 217b/11
Ḫ. u 'ām 77a/10
[=2]
Ḫasan (Ar.) Hz. Peygamber'in torunu, Hz. Fâtıma ile Hz. Ali'nin büyük oğlu.
Ḫ. 9b/11
Ḫ.+ı ve Ḫüseyini raḍıyallāhu 'anhumā 18a/01
[=2]
ḫased (Ar.) Kıskançlık, çekememezlik.
ḫ. eyle- 111b/02
ḫ. ilet- 164a/02
ḫ. it- 31a/12, 42a/07, 50a/14
[=5]
ḫasīb (Ar.) Soylu, itibar sahibi.
ḫ. 168a/04
ḫ. ve nesīb 43b/03
[=2]
ḫāṣıl (Ar.) Meydana gelen, ortaya çıkan, elde edilen.
ḫ. 94b/03
ḫ. (el-ḫaṣıl) 150b/06
ḫ. (murādı ḫāṣıl ol-) 41b/15, 166a/01

h. eyle- 24b/09, 28a/01, 35b/02, 41a/13, 45a/14, 47b/12, 48a/05, 51b/05, 57b/05, 66a/03, 66a/06, 66a/13, 66a/15, 67a/01, 74b/08, 75b/06, 76a/02, 77a/13, 78b/09, 78b/10, 78b/10, 79a/14, 87a/04, 88a/07, 89a/10, 96b/08, 97a/15, 100a/02, 100a/03, 101b/08, 106a/12, 110b/14, 112a/14, 116b/06, 122a/11, 125a/05, 126a/11, 129b/05, 131a/04, 133a/01, 137a/03, 137b/08, 138b/01, 139a/07, 141a/01, 142a/03, 146b/05, 148a/07, 153a/07, 158b/04, 163a/04, 163a/14, 168b/09, 169a/03, 169a/03, 169a/08, 170b/13, 172b/07, 173a/04, 174b/10, 177a/09, 179a/11, 179a/14, 179b/12, 182a/05, 182a/07, 186a/13, 194a/04, 195b/04, 195b/13, 200a/03, 205b/02, 209a/03, 226a/12, 226a/13, 226a/15, 229b/06, 230a/06, 230b/15

ḥ. gel- 79b/04

ḥ.+ı 114b/11

ḥ.+ın gör- 63b/11

ḥ. it- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 30b/12, 31a/10, 32b/15, 33b/02, 37a/12, 38a/01, 40b/12, 54a/08, 54a/09, 54b/01, 54b/05, 56b/11, 62b/14, 64a/05, 64a/08, 85a/08, 88a/13, 88a/14, 92a/11, 92b/01, 99a/15, 100a/04, 113a/02, 115b/11, 118a/12, 132a/10, 141a/02, 143b/10, 145a/11, 149a/10, 149b/15, 156a/06, 170b/13, 170b/13, 192b/05, 197b/02, 200a/01, 202b/06, 204a/04, 204a/14, 204b/11, 208a/06, 208a/12, 210b/15, 211a/06, 211a/14, 211b/15, 216a/15, 218a/08, 218a/15, 219a/07, 220a/06, 222b/13, 225a/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/13, 231b/02

ḥ. ḳıl- 18a/01, 23a/12, 23b/08, 28a/11, 54b/06, 75b/12, 81b/05, 99a/05, 112b/03, 125a/11, 154a/01, 163a/03, 226a/15, 227b/01

ḥ. ol- 5a/05, 5a/13, 8a/14, 9b/09, 10a/13, 10b/02, 10b/12, 10b/13, 18a/01, 47b/10, 57a/07, 58b/11, 58b/11, 60b/11, 65b/02, 65b/13, 69b/01, 77b/12, 77b/13, 79b/02, 79b/12, 82b/09, 98a/06, 104a/04, 104a/06, 109a/15, 113a/07, 114a/10, 116a/01, 121a/15, 129b/12, 132a/06, 137a/01, 137a/13, 145a/13, 154a/06, 156a/03, 158a/09, 171a/14, 172b/14, 173b/09, 183a/10, 184b/12, 190a/07, 190a/09, 204a/05, 214a/15, 215a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15

[=213]

ḥāṣılsuz Meydana gelmeyen, elde edilemeyen.

ḥ. 69b/04

[=1]

ḥaṣīr (Ar.) Kilim, hasır.

ḥ. 109b/09, 109b/11, 109b/12

ḥ.+ı 109b/09, 109b/10

ḥ.+lar 109b/11

[=6]

ḫasīs (Ar.) Eli sıkı, cimri, bahil.

ḫ. 78a/05

[=1]

ḫaşım (Ar.) Düşman.

ḫ.+ıyla (ḫaşmıyla) 125a/07, 230b/15

[=2]

ḥasret (Ar.) Özlem, hasret.

ḥ. yi- 58b/03

[=1]

ḫāṣṣa (Ar.) Bir şeye veya bir kimseye mahsus olan, yalnız onda bulunan hal, keyfiyet.

ḫ. 8a/10, 18a/01, 19a/11, 23a/07, 27a/04, 29a/05, 29a/11, 31b/11, 36b/09, 42a/14, 48b/07, 51a/04, 65a/15, 71a/04, 79b/14, 83b/14, 85a/10, 94a/14, 97b/05, 108a/05, 113b/04, 122a/03, 122a/06, 129a/12, 136b/10, 140a/07, 140b/09, 146a/10, 153a/06, 155a/10, 158b/01, 158b/05, 158b/10, 160b/15, 163b/07, 163b/07, 168b/14, 175a/10,

190b/13, 206a/11, 208a/07, 220b/07, 222b/11, 224a/04, 230b/15
ḫ. ki (ḫassa-ki) 10a/02, 16a/02, 18a/01, 41b/05, 42a/10, 49b/03, 50a/07, 53a/10, 102b/12, 104b/14, 106b/03, 108b/03, 130b/03, 218a/14, 231a/10123a/07, 126b/11, 131a/02, 136b/11, 150b/15, 173a/03, 179a/15, 182b/01, 198b/04, 201a/03, 229b/12 [=71]

ḫasta (Far. *ḫaste*) Hasta.
ḫ. 18a/01, 19b/02, 36a/05, 41a/06, 43b/06, 44a/03, 51b/09, 62b/11, 73a/15, 75a/10, 92b/03, 104b/05, 111b/15, 112a/03, 112b/06, 113a/11, 141a/10, 175b/09, 189a/08, 222a/15, 224b/02, 228b/15
ḫ. kişi 129a/07
ḫ.+laruŋ 114b/02
ḫ. ol- 12b/03, 16a/08, 18a/01, 20a/12, 26b/08, 28b/03, 29b/14, 37a/01, 37a/03, 37b/11, 45b/13, 48a/02, 49b/12, 50a/14, 52b/10, 54b/05, 59a/09, 60a/02, 60a/15, 63a/06, 63a/10, 65b/10, 75b/03, 77a/01, 89b/15, 90a/13, 96b/10, 97a/01, 100a/06, 111a/14, 111b/10, 112b/07, 112b/07, 115a/01, 115b/01, 115b/11, 118a/06, 118a/09, 120a/11, 124b/09, 124b/10, 125a/08, 126a/13, 128a/11, 130a/14, 130b/09, 130b/11, 131a/02, 132b/08, 138a/04, 139a/05, 148b/07, 148b/08, 150b/10, 154a/02, 158b/05, 159b/08, 159b/12, 159b/15, 160a/02, 160a/03, 177a/06, 177b/09, 178a/10, 179a/03, 179a/05, 189a/03, 194b/11, 196a/14, 199a/12, 205a/13, 205a/15, 206b/13, 209b/02, 210a/12, 210a/15, 212b/01, 212b/04, 212b/15, 214b/12, 214b/14, 215a/06, 215b/03, 215b/13, 217a/04, 218a/14, 221b/02, 223a/10, 223a/14, 228a/06, 229b/08, 229b/15, 230b/15, 230b/15
ḫ.+sı (ölüm ḫastası ol-) 132a/11
ḫ.+ya 47a/05, 68a/02, 133a/08, 151a/10, 187a/07
ḫ.+yı 111b/14
ḫ.+yısa (ḫasta-y-ısa) 18a/01, 24b/14, 57b/02, 84b/15, 132b/02, 142a/02 [=131]

ḫastalıḳ Hastalık.
ḫ. 5a/04, 6b/02, 30b/08, 85a/03, 101a/13, 106b/13, 113a/11, 113a/14, 116a/03, 117a/03, 162b/10, 175a/06, 175b/04, 193a/11, 230b/15, 230b/15
ḫ.+a (ḫastalıġa) 19b/04, 43a/06, 56b/06, 59a/01, 59b/12, 60b/07, 90a/04, 106b/14, 109b/04, 111b/03, 112a/09, 130a/04, 130b/06, 159b/01, 161a/09, 162b/12, 172b/01, 180a/14, 189a/14, 200b/15, 216a/08, 229b/02
ḫ. bābı 130b/04
ḫ. çek- 25b/02, 129a/07, 200b/13
ḫ.+da 130b/11, 179a/06
ḫ.+dan 18a/01, 28a/07, 45a/04, 53a/09, 53a/13, 87a/01, 108a/13, 108b/09, 112a/04, 116a/07, 117a/03, 126b/10, 136a/01, 137a/01, 141a/10, 150b/13, 156b/10, 189a/03, 230b/15, 230b/15, 231b/04
ḫ.+dur 19a/14, 29a/04, 50a/15, 56a/12, 98b/13, 129b/02, 130a/02, 130b/08, 130b/10, 139b/10, 150a/10, 150b/15, 159b/01, 162b/09, 164a/15, 172a/15, 173b/15, 180a/08, 207b/04, 208a/11, 214a/12, 216a/04, 220b/14, 225b/13, 226a/04, 230b/15
ḫ.+ı (ḫastalıġı) 36a/06, 101a/03, 111b/12
ḫ.+ıçun (ḫastalıġ-ıçun) 96b/04, 108a/08, 119a/15
ḫ.+ına (ḫastalıġına) 101b/01
ḫ. iriş- 20b/01, 125b/04, 179b/14
ḫ.+lar 20b/14, 21b/12, 112a/01
ḫ. ol- 131a/06, 158b/10, 193b/03, 228a/02, 228b/12, 229a/10, 229a/15

ḫ. ve mihnet çek- 16b/03
[=112]
ḫastelik *bk.* ḫastalık
ḫ. 111b/10
ḫ.+e (ḫastelige) 230b/15
ḫ. ol- 230b/15
[=3]
ḥasūd (Ar.) Kıskanç, haset eden, hasetçi.
ḥ. 78b/06, 85a/05
ḥ.+a 169b/05
ḥ.+lardan 109b/06
ḥ.+ları 149a/12
ḥ.+uŋ 109b/07
ḥ. ve alçaḳ kişi 149a/11
[=7]
ḥasūdlıḳ Kıskançlık, hasetçilik.
h. eyle- 151b/15
[=1]
ḫāşāk (Far.) Süprüntü.
ḫ. 112a/10, 112a/11, 112a/11, 112a/11, 112a/15
[=4]
ḥaşem (Ar.) Bir kimsenin yanında bulunan adamları, maiyet.
ḥ. (ḫadem ü ḥaşem) 71a/13
ḥ.+den 82a/08
ḥ.+i 69a/05, 175a/14, 212a/02
[=5]
ḥaşerātu'l-'arż (Ar.) Böcek, tırtıl cinsi küçük hayvancıklar.
ḥ.+durlar) 226a/08
[=1]
ḫaşḫaş (Ar.) Haşhaş.
ḫ.+dur (gūẕāb-ı ḫaşḫaş) 207b/07
[=1]
ḥaşmet (Ar.) Hiddet, kızgınlık.
ḥ.+e 125b/13
ḥ.+i 88b/11
ḥ. ol- 230b/15
[=3]
Ḥaşr (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 59. sûresi.
Ḥ. (sūretü'l-Ḥaşr) 143b/12
Ḥ. sūresi 143b/12
[=2]
ḥaşv (Ar.) Bir boşluğu doldurmaya yarayan nesne.
ḥ. 13b/04
ḥ.+ı 13b/04
[=2]
ḫaṭ (Ar. *ḫaṭṭ*) Yazı.
ḫ. 39a/03, 39a/04, 39a/05
ḫ.+ıla (ḫaṭṭ-ıla) 156b/06, 202b/10
ḫ.+lar 178a/08, 230b/15
[=7]
ḫaṭā (Ar. *ḫaṭā'*) Hata, yanlış.
ḫ. 16a/05
ḫ. it- 195a/01
ḫ. ol- 230b/15
ḫ. üzerine ol- 183b/09
ḫ.+ya 90b/01
[=5]
ḫaṭar (Ar.) Tehlike.
ḫ. (ḫavf u ḫaṭar) 21a/11, 21b/14, 23b/07
ḫ. (ḫavf u ḫaṭar iriş-) 75b/04
h.+a (ḫavf u ḫatar) 23b/14, 24a/02
ḫ.+ı ol- 220a/01
ḫ.+ıla (ḫaṭar-ıla) 230b/15
ḫ. (ḫaṭar-nāk) 74a/03
ḫ. ol- 58b/05, 67b/13
[=11]
ḫaṭar-nāk (Ar.+Far.) Tehlikeli, korkulu.
ḫ. 74a/03
[=1]
ḫaṭarlu Tehlikeli, korkulu.
ḫ. 23a/07
ḫ. iş 100b/15
ḫ. kişi 110b/06
[=3]
ḫātem (Ar.) Son, en son, sonuncu.
ḫ.+i şehādet üzerine ol- 18a/01
ḫ.+idür 47b/13
[=2]
ḫaṭīb (Ar.) Camide hutbe okuyan.
ḫ. 167b/07, 219b/07
ḫ.+e 217a/15, 219b/10
[=4]
ḫāṭır (Ar.) Zihin, akıl, bellek.
ḫ.+ı 6b/07
[=1]
ḫaṭm (Ar.) Sonlandırma, tamamlama.
ḫ. eyle- 146b/05
ḫ. ol- 4a/08
[=2]
ḫaṭmī (Ar.) Hatmi çiçeği, ebegümecigillerden, bazı cinslerinin kök ve çiçekleri hekimlikte kullanılan, çok yıllık otsu bir süs bitkisi.
ḫ. 114a/02, 114a/02
[=2]

ḫatun Kadın, eş, zevce.
ḫ. 25b/14, 81b/13
ḫ.+a 97b/04
ḫ.+dan 22a/11
ḫ.+dur 27a/14, 106b/02, 218a/14
ḫ.+ı 27a/14, 81b/03
ḫ.+ıdur 101a/12
ḫ.+ına 81b/02, 97a/14
ḫ.+ınuŋ 67b/11
ḫ.+ıyla 81b/02
ḫ.+lar 23a/04
ḫ.+lardan 87a/07
ḫ.+larına 206b/05
ḫ.+laruŋ 79a/11, 202a/14
ḫ.+uŋ 101b/01
[=20]

ḫatun ṭuzlığı 1,5 metreye kadar boylanabilen yaprak döken ve her dem yeşil çok fazla türü olan dikenli çalı formda bir bitki, sarıçalı bitkisi.
ḫ. 114b/10
[=1]

hāvān (Far.) İçinde bir şey dövülüp ufalanmaya yarayan ağaç, taş ve metalden yapılmış çukur kap.
h. 225a/12
h.+ı 225a/13
[=2]

hāvān-deste (Far.) Havan tokmağı.
h. 225a/12
[=1]

ḫavāṣ (Ar.) Duyular, duyu organları.
ḫ. 4b/09
ḫ. (ḫavāṣu'l-isti'māl) 4b/11
[=2]

ḫavāṣıl (Ar. *ḥavṣal*) Pelikan.
ḫ. derisi 197a/08
[=1]

ḫavāyic (Ar.) İhtiyaçlar, gerekli olan şeyler.
ḫ. 106b/08
ḫ.+i 106b/06, 161a/04
[=3]

ḫavf (Ar.) Korkma duygusu, korku.
ḫ. 30b/08, 75b/02, 101a/01, 198a/11
ḫ.+dan 75b/04, 217a/13
ḫ.+dur 22b/04, 161b/13, 204a/04, 228a/05
ḫ. gör- 33b/05
ḫ. iriş- 123b/04, 183b/08
ḫ. ol- 71b/08, 76b/07, 80a/02, 106b/13, 113b/07, 146a/05, 148a/15, 192b/07, 198a/10, 230b/15, 230b/15
ḫ. u ḫaṭar 21a/11, 21b/14, 23b/07, 23b/14, 24a/02
ḫ. u ḫaṭar iriş- 75b/04
ḫ. ve renc 106b/11
[=31]

ḫavf-nāk (Ar.+Far.) Korkulu, korkunç.
ḫ.+düş 4a/11
[=1]

Ḥavvā (Ar.) Hz. Havva, yaratılan ilk kadın, Hz. Adem'in eşi.
Ḥ. 18a/01
Ḥ.+yı 18a/01
[=2]

ḫavż (Ar.) Havuz.
ḫ. 110b/09, 110b/15
ḫ.+da 110b/11, 110b/11
ḫ.+dan 92a/09, 110b/10
ḫ.+ı 111a/06
ḫ.-ı kevşer 111a/01
ḫ.+uŋ 110b/12, 110b/13, 110b/14, 111a/04
[=12]

ḫayā (Ar. *ḥayā'*) Utanma, sıkılma, çekinme, utanç.
ḫ. bul- 18a/01
[=1]

ḫayāl (Ar.) İnsanın kafasında tasarlayıp canlandırdığı şey, düş, hayal.
ḫ. 5b/06
ḫ.+e 4b/14
[=2]

ḫayāt (Ar.) Dirilik, canlılık, yaşayış, ömür, hayat.
ḫ. 7a/12
ḫ. bul- 140b/06
[=2]

Ḫayber (Ar.) Hicaz'da Medine-Suriye yolu üzerinde bulunan eski bir kale.
Ḫ.+i 8b/09
Ḫ. melīki 8b/04
[=2]

ḫāye (Far.) Er bezi, haya.
ḫ.+si 113b/04, 230b/15
ḫ.+sini 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

ḫ.+sinüŋ 230b/15
[=7]
ḫāyın (Ar *ḫā'in*) Hain, hıyanet eden.
ḫ. 160b/08, 161b/09
ḫ. (emānete ḫāyın ol-) 108b/14
ḫ.+a 189b/02
ḫ.+lardur 50b/03
[=5]
ḫayr (Ar.) İyilik, yardım, ihsan.
ḫ. 9b/13, 10a/15, 15a/04, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/01, 19b/06, 20b/05, 26a/07, 30a/02, 30b/10, 32a/05, 38a/13, 38a/14, 39a/11, 41a/06, 41a/08, 42b/04, 45b/04, 45b/13, 51a/03, 52b/05, 53b/01, 55b/11, 58a/08, 58b/01, 58b/10, 60b/10, 64b/03, 72a/02, 78b/07, 79b/09, 81a/01, 83a/11, 88a/14, 88b/01, 92a/08, 96a/14, 97a/02, 108b/06, 114b/11, 114b/13, 116b/10, 120b/03, 129b/09, 130a/14, 132a/03, 135b/02, 140a/05, 140a/09, 140b/11, 141b/03, 141b/14, 142a/10, 143a/12, 143b/04, 144a/02, 147b/05, 151a/12, 153a/02, 153b/07, 156a/15, 159a/10, 163a/12, 165b/10, 179a/12, 181a/04, 181b/04, 181b/09, 184a/05, 187b/12, 187b/12, 191a/06, 193b/02, 198a/04, 200a/07, 201a/15, 208b/01, 208b/09, 214a/12, 215a/15, 218a/14, 219a/08, 221a/14, 224b/09, 226b/02, 227a/10, 229a/12, 229a/14, 229b/09, 230b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/14
ḫ. (ʻāḳıbeti ḫayr ol-) 39a/04, 81b/08, 101a/03, 131b/11, 141b/06, 142b/11, 142b/15
ḫ. (ʻamel-i ḫayr) 4a/13
ḫ. (eylük ve ḫayr bul-) 67a/03
ḫ. (niʻmet ve ḫayr iriş-) 198a/11
ḫ. (rızḳ ve ḫayr bul-) 151a/01
ḫ. (ṣāḥib-i ḫayr) 23a/06
ḫ. (ululuḳ ve ḫayr bul-) 174a/07
ḫ.+a 10a/06, 16a/11, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/04, 27a/09, 31a/14, 31b/03, 38a/11, 46b/13, 58a/14, 59a/01, 64b/13, 65a/03, 91b/05, 94b/15, 109a/02, 119b/14, 120a/01, 170a/15, 180a/07, 182a/06, 187a/13, 198b/09, 200a/11, 212a/15, 216a/10, 217b/01, 220b/02, 230b/15, 230b/15
ḫ.+a (yaramaz ḫayr) 78b/04
ḫ. bul- 18a/01, 52b/07, 58a/01, 58b/12, 60a/10, 61a/07, 66b/05, 77b/06, 86b/11, 211a/12
ḫ.+dan 51a/12
ḫ.+dur 13a/11, 29b/15, 30b/14, 53b/14, 56b/01, 60a/13, 64a/06, 64a/14, 68b/10, 92a/09, 92b/05, 96b/01, 99a/01, 110a/01, 113a/08, 115a/12, 117b/01, 119b/04, 121b/14, 124b/15, 127b/11, 129b/01, 131a/07, 138b/13, 140b/08, 146b/15, 150a/12, 154b/13, 156a/15, 157b/03, 170b/04, 171a/05, 174b/09, 180b/11, 180b/15, 188b/14, 192a/02, 200b/05, 200b/08, 201a/06, 201a/15, 207a/02, 207b/03, 213a/01, 215b/07, 216a/01, 217b/11, 225b/12, 228b/10, 229b/06, 229b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḫ. eyle- 38b/02, 96a/06, 96b/14, 125a/06, 144a/09, 144a/15, 209b/05, 217a/05
ḫ. gel- 198b/07
ḫ. gör- 18a/01, 45b/15, 53a/03, 55b/02, 58a/04, 59a/12, 59a/13, 68a/04, 69b/05, 77a/04, 86a/01, 88a/13, 92b/12, 94b/07, 98a/08, 103a/05, 103b/02, 103b/06, 105b/09, 109a/09, 109a/14, 119b/02, 134b/10, 145b/05, 148a/03, 148b/05, 168b/04, 169a/07, 174a/05, 184b/10, 194b/08, 218b/01, 218b/01, 218b/02, 218b/02, 218b/03, 222a/05, 223b/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḫ. ḫaber 170a/02

ḫ.+ı 12a/09, 39a/10, 39b/13, 56b/01, 76a/07, 128b/05, 158b/14, 166a/08, 221a/01
ḫ.+ı iriş- 76a/15
ḫ.+ı ol- 161b/04, 228b/04
ḫ.+ıla (ḫayr-ıla) 67a/01, 145a/02, 210a/07
ḫ.+ın 50b/10
ḫ.+ın bul- 192a/01
ḫ.+ına 121b/09
ḫ.+ını 14b/02
ḫ. iriş- 46b/01, 46b/08, 59a/04, 62b/04, 71a/06, 71b/07, 103a/09, 104a/11, 112a/15, 121b/08, 123a/09, 154b/06, 162a/15, 174a/03, 178b/10, 180b/09, 197a/01, 207b/03, 227a/11, 227a/11, 227b/05, 227b/06
ḫ. irişdür- 59a/11, 96a/15, 109a/10, 109b/11, 110b/09, 119b/02, 124a/09, 182a/08, 188a/04, 192a/15
ḫ. iş 101b/08
ḫ. işle- 142a/07
ḫ. it- 123a/08
ḫ.+la 77b/07
ḫ.+lar (elinden ḫayrlar gel-) 140b/09
ḫ.+lar eyle- 144a/01, 154a/13, 203b/06
ḫ.+lar idici 129b/03
ḫ.+lar it- 145b/14
ḫ.+ların 45b/08, 230b/15
ḫ. ol- 10a/07, 13a/04, 18a/01, 18a/01, 23a/08, 25b/08, 35a/04, 35b/02, 71b/09, 74b/04, 75a/11, 79b/08, 80a/09, 85b/01, 108a/08, 114a/05, 115a/04, 120a/03, 124a/09, 127b/04, 137b/09, 150b/06, 162b/02, 178b/03, 192a/14, 193a/01, 193b/11, 199a/02, 201a/03, 201a/05, 215a/15, 230b/11, 230b/12, 230b/15
ḫ. u berekāt 97a/04
ḫ. u berekete 28a/04
ḫ. u eyülik 10a/04
ḫ. u iḥsān 43b/04
ḫ. u iḥsān eyle- 154a/08
ḫ. u menfa‘at 26a/15, 27b/09, 27b/12, 28b/14, 30a/15, 31a/11, 36b/03, 38b/04, 39a/12, 50b/05, 97b/04, 102b/15, 107b/11, 107b/14, 178a/08
ḫ. u menfa‘at bul- 200b/09
ḫ. u menfa‘at gör- 44a/06, 97b/07, 121a/07, 160b/01
ḫ. u menfa‘at iriş- 97b/02
ḫ. u menfa‘at irişdür- 100a/08
ḫ. u menfa‘at ol- 193a/03
ḫ. u şalāḥ 18a/01, 64b/01, 119b/01, 121a/02, 129a/15
ḫ. u şer 100a/10
ḫ. u şeref 31b/03
ḫ. ve emīnlik bul- 134a/06
ḫ. ve emīnlik ol- 156a/09
ḫ. ve eylük bul- 58a/13, 108b/07, 126b/11, 158a/02
ḫ. ve eylük gör- 87a/07, 87b/06, 103a/06
ḫ. ve eylük iriş- 200b/04, 205b/04
ḫ. ve eylük it- 217a/08
ḫ. ve eyülük gör- 37b/05, 98a/05
ḫ. ve fayide iriş- 70b/05
ḫ. ve iḳbāl iriş- 200b/07
ḫ. ve menfa‘at 184b/03
ḫ. ve menfa‘at bul- 70b/03, 168a/09, 177a/12
ḫ. ve menfa‘at gör- 65a/01, 94a/07, 103a/09, 109b/03, 109b/10, 111a/05, 137b/02, 155b/03, 174a/10, 197a/03, 230b/15, 230b/15
ḫ. ve menfa‘at iriş- 74a/14, 176b/03, 221b/11
ḫ. ve menfa‘at irişdür- 114b/14, 115a/11
ḫ. ve menfa‘at ol- 193a/15
ḫ. ve raḥmet bul- 66a/10
ḫ. ve ṣalāḥ 113b/11
ḫ. ve ṣalāḥ bul- 186a/12
ḫ. ve ṣalāḥ ol- 167a/06
ḫ. yolı 157b/04
ḫ. yolın 224b/03
[=441]

ḥayrān (Ar.) Şaşmış, şaşa kalmış, şaşkın, şaşırmış, hayrette kalmış.
ḥ. ḳal- 213b/07
[=1]

ḫayrāt (Ar.) Hayır işleri, hayırlar.
ḫ. 78b/10

ḫ.+a 78b/12, 126b/12, 130b/02
[=4]
ḫayrlu Hayırlı, hayrı olan.
ḫ. 30b/11, 43b/09, 43b/12, 43b/13, 138a/14, 220a/03, 221b/15
ḫ.+dur 47a/08, 74a/01, 74a/01, 102b/04, 130a/01, 220b/10
[=13]
ḫayrsuz Hayırsız, hayrı olmayan.
ḫ. 43b/11
[=1]
ḥayvān (Ar.) Hayvan.
ḥ. 87a/06, 90b/03, 222b/03
ḥ. (dört ayaḳlu ḥayvān) 87a/05
ḥ. (her ḥayvān) 90b/02
ḥ.+a 222b/04
ḥ.+a (dört ayaḳlu ḥayvān) 103a/09, 138b/07
ḥ. (ḥayvān-ṣıfat) ol- 4b/05
ḥ.+uŋ 148b/11
[=10]
ḥayvānāt (Ar.) Hayvanlar.
ḥ. 119a/06
[=1]
ḥayż (Ar.) Kadınlarda âdet hâli, aybaşı.
ḥ. 111a/07, 111a/07, 128b/03
ḥ.+dan 111a/09
ḥ. ol- 103b/04, 111a/08, 111a/09, 111a/10
ḥ.+uŋ 8b/02
[=9]
ḫazān (Ar.) Sonbahar, güz.
ḫ. vaḳtı 10a/09, 81b/11
ḫ. vaḳtınuŋ 13a/09
[=3]
ḥażar (Ar.) Yerleşik hayat yaşayanların oturdukları yer.
ḥ.+da 77b/13, 107b/08
[=2]
ḫazīne (Ar.) Hazine.
ḫ. 45b/13, 85a/10, 121b/01, 214a/14
ḫ. bul- 162b/03
ḫ. (ḫazīne-dār) 230b/15
ḫ. eyle- 133a/05, 133a/06, 194a/01, 214b/02
ḫ.+ler 123b/07
ḫ.+si 117a/07
ḫ.+ye 48b/01, 185a/09, 215b/04, 220a/15
ḫ.+ye (genc ü ḫazīne) 214b/08
[=17]
ḫazīne-dār (Ar.+Far.) Bir hazineyi bekleyen veya yöneten kişi.
ḫ.+a 19a/05, 19a/13, 230b/15, 230b/15
ḫ.+ı 19a/07, 121b/02
ḫ.+ıdur 194b/03, 230b/15
ḫ.+ıyla 129a/09
ḫ. ol- 220a/15
ḫ.+uŋ 121a/14, 121a/15
[=12]
ḫazīne-dārlıḳ Hazineyi koruma ve yönetme görevi, hazinedarın işi.
ḫ.+a (ḫazīne-dārlıġa) 215b/05
[=1]
ḥāżır (Ar.) Bir yerde bulunan, mevcut.
ḥ. 114b/01, 114b/07
ḥ.+a 56b/06
ḥ.+da 56b/01
ḥ. eyle- 185b/02
[=5]
ḥażm (Ar.) Sindirme, hazmettirme.
h.+ı 4b/10
[=1]
ḥażret (Ar.) Kişi ve kutsal sayılan varlık isimleinin önüne saygı, yüceltme ve övgü amacıyla getirilir.
ḥ.+i (peyġamber ḥażreti ‘aleyhi’s-selām) 8b/10, 68a/08
ḥ.+i (rasūl ḥażreti) 3b/12, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 73a/04
ḥ.+i (rasūl ḥażreti ‘aleyhi’s-selām) 4a/03, 14b/07, 18a/01, 196b/01
ḥ.+i peyġamber ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem 9a/11
ḥ.+inde (Ḥak ḥazreti) 183b/02
ḥ.+inde (rasūl ḥażreti) 18a/01
ḥ.+inden (rasūl ḥażretinden ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem) 73a/03
ḥ.+ine (Ebu Bekir raḍıyallāhu ‘anhu ḥażreti) 13a/02
ḥ.+ini (‘Alī ḥażreti) 18a/01
ḥ.+ini (Allāh ḥażreti) 15b/14
ḥ.+ini (Oṣmān ḥażreti) 18a/01
ḥ.+ini (‘Ömer ḥażreti) 18a/01
ḥ.+ini (rasūl ḥażreti) 18a/01, 18a/01
ḥ.+inüŋ (rasūl ḥażreti) 68a/10
ḥ.+inüŋ (rasūl ḥażreti ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem) 12b/14

ḥ.+inüŋ (rasūl ḥażretinüŋ) 18a/01, 18a/01
ḥ.+iŋüz 4a/07
[=29]

hedyān (Ar. *heẕeyān*) Anlamsız bir davranışta bulunma.
h.+a 112a/13
[=1]

helāk (Ar.) Mahv olma, yok olma.
h. (ḫāk-i helāk ol-) 76a/06
h. eyle- 72a/05, 123b/06, 143b/14, 177b/09, 182b/15
h. it- 75b/06, 111b/01, 122b/03
h. ol- 18a/01, 18a/01, 21b/02, 26b/07, 26b/11, 27b/01, 30b/04, 41a/05, 45b/02, 45b/11, 50b/06, 61a/02, 66b/15, 80b/09, 108b/05, 110a/05, 111b/03, 114b/15, 118b/12, 122b/04, 123b/10, 133b/10, 134a/14, 143b/15, 155b/08, 155b/09, 179b/10, 182b/15, 190a/10, 195a/04, 199a/01, 206a/13, 206a/13, 206b/04, 212b/10, 219a/01, 219a/05, 230a/15, 230b/15, 230b/15
[=49]

helāklik Mahv olma, yok olma durumu.
h.+e (helāklige) 87b/12
h.+i (helākligi) 38a/02
h.+idür (helākligidür) 159a/10, 182b/14
h.+ine (helākligine) 123b/15, 127a/03, 147b/06, 153b/06, 159a/13, 225a/10
h. ol- 229b/13
[=11]

ḥelāl (Ar.) 1. Dinen yasak ve haram olmayan şey, helal.
ḥ. 4b/04, 49b/13, 53b/03, 56b/10, 58b/08, 58b/15, 59a/14, 59b/02, 62b/05, 67a/11, 96a/10, 99a/09, 110a/15, 141a/03, 148b/11, 163a/02, 181b/04, 188b/12, 193b/15, 206a/03, 220b/13, 220b/14, 222a/03, 222a/15, 230b/15
ḥ. (māl-ı ḥelāl) 30b/11, 72a/02, 97b/05
ḥ. (mīrāṯ-ı ḥelāl) 96a/04
ḥ. (rızḳ-ı ḥelāl) 96a/12
ḥ. dan 147a/13
ḥ.+dan (kesb-i ḥelāl) 133a/01
ḥ.+dur 99b/06, 148b/11
ḥ.+dur (māl-ı ḥelāl) 29a/03, 102b/10, 131a/06
ḥ.+dur (ni‘met-i ḥelāl) 24a/12
ḥ.+e (māl-ı ḥelāl) 158b/03
ḥ. et 204a/05
ḥ. (ḥelāl-ḫor) 187a/15
ḥ. māl 29a/08, 30b/12, 31a/03, 60b/01, 64a/01, 64b/12, 74b/14, 76a/08, 76a/09, 77a/13, 84b/06, 87a/08, 88b/05, 91a/01, 91a/05, 94b/04, 95b/13, 99b/06, 99b/07, 99b/08, 112b/11, 126b/09, 131a/10, 138b/01, 139b/09, 148a/07, 153a/05, 163b/09, 172a/13, 175a/07, 182a/01, 184b/13, 188a/01, 190a/04, 190a/08, 205a/01, 205a/04, 209a/02, 210a/08, 211a/07, 218a/13, 218a/14, 221b/04, 230a/05, 230b/15, 231a/14
ḥ. māl bul- 148b/10, 181b/12
ḥ. ol- 40a/01, 98b/08, 181b/15, 227a/05
ḥ. rızḳ 53a/12, 76a/01, 76a/03, 77a/12, 88b/06, 97b/15, 98a/13, 107a/11, 114a/14, 138a/05, 142a/01, 148b/01, 148b/12, 150a/01, 153a/04, 153a/07, 153a/09, 163b/06, 213b/14
ḥ. rızḳ bul- 151a/06, 170a/13
ḥ. (ḥelāl-zāde) 209a/05
2. Eş, zevce.
ḥ.+i ol- 88b/09
ḥ. idin- 38a/06, 218a/07
ḥ.+iyle 81b/08
[=119]

ḥelāl-ḫor (Ar.+Far.) Helal yiyen.
ḥ. ol- 187a/15
[=1]

ḥelāl-zāde (Ar.+Far.) Helal yiyen.
ḥ. 209a/05
[=1]

ḥelāllıḳ Nikâhlı eş.
ḥ. 181b/12
ḥ.+a (ḥelāllıġa al-) 8b/08, 40b/13, 54a/04
[=4]

hem (Far.) Ayrıca, üstelik, aynı zamanda, dahi, hem.
h. 11b/07, 19b/09, 29a/13, 30a/06, 30b/12, 33b/11, 60a/02, 79b/02, 89a/08, 112b/12, 115a/12, 115b/04, 115b/05, 117a/06, 127a/10, 128a/09, 129a/11, 130a/03, 139a/10, 148b/10, 179b/12, 214b/01, 219a/09, 227b/02, 227b/02, 229b/07
h... hem 10a/07, 219a/09
h. (hem-rāh) 156a/15
h. (hem-ṣohbet ol-) 18a/01
[=29]
hem-rāh (Far.) Yol arkadaşı, yoldaş.
h.+ı 156a/15
[=1]
hemān (Far.) O anda, hemen, derhal.
h. 2b/13, 6b/01, 6b/06, 12a/05, 12b/06, 13a/02, 13a/03, 13a/07, 14a/08, 16a/07, 18a/01, 18a/01, 25a/04, 26a/10, 27a/06, 35a/04, 35b/14, 39a/10, 39b/11, 58b/07, 62a/09, 76a/08, 111b/11, 114b/10, 116b/15, 120a/07, 121a/02, 122a/05, 127b/15, 128b/02, 148b/03, 157b/07, 159a/03, 160a/04, 161a/04, 162b/06, 186a/10, 188b/06, 204a/01, 206a/09, 221a/01, 223b/10, 225a/06, 228b/11, 230b/15
h. (hemān-dem) 10a/01
[=46]
hemīn (Far.) Her zaman bu şekilde, bu biçimde.
h. 28b/09, 34a/10, 34b/01, 35a/03, 50a/09, 65a/08, 135b/13, 137b/02, 202a/13, 223a/01
[=10]
hemīşe (Far.) Her zaman, daima.
h. 37b/08, 155a/09, 231a/11
h. ki 99b/12
[=4]
hemyān (Far.) Kese, dağarcık, torba.
h.+ıla 49b/06
[=1]
henūz (Far.) Şimdi, yeni.
h. 226a/14
[=1]
hep Her zaman, daima.
h. 149a/15
[=1]
her (Far.) Hep, hepsi, tamamı, bütünü.
h. 1b/09, 2a/11, 2a/12, 2b/01, 4a/01, 4a/14, 4a/15, 6a/11, 6b/08, 7a/14, 7b/14, 8a/02, 14b/08, 14b/09, 18a/01, 21a/09, 24b/09, 27a/02, 27a/04, 27b/04, 29b/03, 37a/05, 39a/07, 39a/09, 42b/10, 42b/11, 42b/12, 42b/13, 42b/14, 42b/14, 43a/05, 44a/07, 44a/09, 44a/14, 46a/04, 50b/06, 69b/14, 70a/12, 72b/02, 84b/08, 88b/01, 92b/04), 93a/04, 97a/08, 105a/02, 105a/12, 107b/12, 115a/01, 117b/02, 121a/04, 121a/10, 121a/11, 124a/05, 127b/04, 128a/15, 135b/06, 137b/09, 143b/12, 148b/11, 149a/02, 157a/03, 164a/14, 175b/04, 176a/13, 178a/11, 181a/04, 184a/06, 187a/04, 194b/06, 200a/02, 201a/10, 202a/07, 205a/09, 205b/01, 206b/03, 212b/13, 214a/13, 216b/04, 219b/05, 222b/09, 224a/05, 226a/11, 226b/14, 227a/02, 229a/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231b/04
h. (ne-kim) 185a/10
h. bir 30b/09
h. birini 2b/02
h. birinüŋ 13b/02
h. birisi 2a/10, 2a/14
h. cānāvar 58b/07, 65a/05, 92b/07, 99b/06
h. çend 148a/04
h. dāne 119b/10, 130b/05
h. düş 13a/04
h. faşl 78a/04
h. gün 36a/14, 115a/10
h. ḫayvān 90b/02
h. ḳancaru 230b/15
h. ḳanda 170b/02, 196a/09
h. ḳanda kim 196a/12
h. ḳanġı 51b/14, 104a/10, 104b/07, 104b/08, 112b/06, 120a/11

h. ki 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/09, 28b/11, 35b/11, 80a/06, 147a/13, 173a/08, 192b/04, 193b/12
h. kim 18a/01, 23a/01, 68a/08, 111b/15, 132b/09, 134a/05, 164a/08
h. kimse 20b/13
h. kişi 4b/04, 7b/12, 12a/04, 49b/02, 100a/03, 151a/10
h. ne 44a/05, 49a/01, 59b/01, 70b/10, 83b/02, 94a/09, 95a/09, 110a/03, 113a/05, 119b/09, 124b/13, 125b/03, 127a/01, 127a/11, 134b/03, 136b/11, 150a/14, 151b/04, 153a/14, 156b/06, 163a/06, 175a/09, 180b/13, 181b/14, 186a/15, 191a/01, 202a/07, 215b/15, 227a/04, 230a/04, 230b/15
h. ne-ḳadar 93a/14, 157a/12
h. ne-ki 91a/01, 154b/14
h. ne-kim 32b/01
h. ne dürlü 83a/14
h. ne ḳadar 162b/10
h. ne ki 185a/04
h. ne kim 218a/14
h. neçe ki 218b/04
h. nesne 15b/08, 47b/14, 78b/06, 129a/15
h. nice 70b/13, 225b/01
h. ot 60a/13
h. pīşe 79b/09
h. reng 63a/12
h. ṭaraf 41b/10
h. yir 102a/07
h. ziyādelıḳ 97a/11
[=236]

hergiz (Far.) Asla, hiçbir vakit.
h. 46a/12, 48a/06, 50b/15, 61b/06, 69a/02, 75b/02, 81b/03, 82b/06, 82b/08, 120a/03, 125a/14, 126b/05, 126b/06, 132b/01, 136a/10, 136b/14, 137b/07, 150b/06, 156a/04, 159a/10, 159a/11, 184a/02, 184b/05, 199a/07, 214a/12, 214b/13, 218b/12, 218b/14, 218b/15, 230b/15
[=30]

herīse (Ar.) Keşkek
h. 225b/09, 225b/09, 225b/11
[=3]

herze (Far.) Saçma sapan söz, boş söz.
h. 100b/03, 100b/03, 122b/14
h. (yalan ve herze söyle-) 155b/05
h.+ye 87b/01, 112a/13
[=6]

hevā (Ar.) 1. Hava, gökyüzü, sema.
h. 78a/02, 78a/03, 175b/15, 176a/01, 198b/02, 226a/01, 226a/02, 226a/02, 226a/03, 226a/04, 226a/05
h.+da 25a/11, 52a/08, 65b/14, 77a/14, 88a/15, 99a/09, 118a/05
h.+dan 26b/07, 118a/06, 154a/14, 184a/15, 204b/03, 230b/15
h.+sı 7b/12
h.+ya 26b/06, 117a/06, 135a/06, 135a/09, 137b/15, 147b/11, 160b/10, 205b/12, 228a/12
2. *mec.* Keyif, arzu, heves.
h.+sına 50b/15
h. ve ḍalālet üzerine ol- 95b/04
h.-yı nefs 27a/01, 71a/10, 95a/03, 122b/13, 140b/07
[=41]

hevām (Ar.) Böcekler, haşarat.
h. 226a/08
[=1]

heybet (Ar.) Azamet, ihtişam, büyüklük, ululuk.
h. 192b/07
h.+e 136a/12, 189b/01, 201b/13, 202a/03
h.+i 72a/09, 145a/03, 198b/01, 226b/13
h.-i ʿaẓīm 82a/15
h.+idür 72a/09, 201b/14
h.+ine 162a/04, 201b/15
h.+ine noḳṣān ol- 72a/10
[=15]

heybetlü Büyük, ulu, azametli.
h. 18a/01, 106a/05, 117a/04

[=3]

hey'et (Ar.) Durum, hâl, keyfiyet.
h.+in 12a/13
h.+iyle 3a/12
[=2]

hezār-destān (Far.) Bülbül.
h. 34a/08, 225b/04, 225b/05
[=3]

hezārān (Far.) Binlerce, bin kere.
h. 1b/03
[=1]

hezīmet (Ar.) Büyük yenilgi, bozgun.
h. bul- 195a/10
[=1]

ḫıdlān (Ar. *ḫiẕlān*) Düşkünlük, zillet, sefalet.
ḫ. (ġam ve ḫıdlān bul-) 135a/14
ḫ.+a 162a/07
[=2]

ḥıfẓ (Ar.) Koruma, himaye etme, saklama.
ḥ. eyle- 105a/05
ḥ.-ı dīn 130b/14
ḥ.+ında ol- 105a/13, 142a/07, 142a/14, 142b/03
ḥ. it- 5a/08, 47b/02, 63b/15, 136a/06
2. Kur'ān-ı Kerim'i bütünüyle ezberleme.
ḥ. (Kur'ānı ḥıfẓ it-) 146b/01
[=11]

ḫılṭ (Ar.) Bir karışımdaki maddelerden her biri.
ḫ. 6b/03
[=1]

ḫırızma Kadınların süs olarak burunlarına taktıkları bir tür küpe, hızma.
ḫ. 111b/06
[=1]

ḫırmen (Far.) Harman.
ḫ. 112b/15, 112b/15, 113a/02
ḫ.+e 113a/01
[=4]

ḫırş (Ar.) Aşırı arzu, istek, hırs.
ḫ.+a 58a/14, 210b/05
ḫ.-ı dünya 207a/07
ḫ.+ını 135b/05
[=4]

ḥışār (Ar.) Kuşatma, muhasara.
ḥ. ol- 105a/10
[=1]

ḥışm Hısım, akraba.
ḥ.+ına 76b/02, 90a/02, 120a/10
[=3]

ḥışṣa (Ar. *ḥiṣṣe*) Pay, hisse.
ḥ. 18a/01
[=1]

ḫışm (Far.) Öfke, kızgınlık, gazap.
ḫ. 33b/06, 83b/13
ḫ.+a 162b/12
ḫ. eyle- 17a/11, 18a/01, 53b/13, 117a/07, 162b/11, 202a/06, 227a/04
ḫ.+ı 16a/12, 21a/11, 23b/04, 25a/02, 56a/07
ḫ.+ı ol- 52b/12, 66a/08, 183b/02, 193b/01, 193b/11
ḫ.+ıla 58b/05
ḫ.+ına 23b/13, 54a/15, 146a/14, 162a/06, 198b/01
[=26]

ḫışm-nāk (Far.) Öfkeli, kızgın.
ḫ. 16a/02, 18a/01
[=2]

ḫışmlu Öfkeli, kızgın.
h. 17a/03, 18a/01, 18a/01
[=3]

ḫıṭāb (Ar.) Yumurtalı ve kavurmalı yapılan odun ateşinde pişirilen bir tür pide.
ḫ. (yumurdalu ḫıṭāb) 230b/15
[=1]

ḫıyānet (Ar.) Hainlik, ihanet.
ḫ. (emānete ḫıyānet eyle-) 209b/09
ḫ. (emānete ḫıyānet it-) 90a/01
ḫ.+e 81a/03, 90a/03, 127a/15, 156a/04, 198b/05
ḫ.+e (emānete ḫıyānet) 42a/12
ḫ. eyle- 80b/11, 199a/12
ḫ.+ine 227b/09
ḫ. it- 18a/01, 80a/15, 80b/13, 117b/08, 118a/14, 132b/06, 148b/10, 159a/04
[=19]

Ḫıżır (Ar.) Hz. Musa döneminde yaşayan, kendisine ilahî bilgi ve hikmet öğretilen kişi.
Ḫ. peyġamberi 18a/01
[=1]

Ḫicāz (Ar.) Mekke ve Medine şehirlerinin bulunduğu kutsal topraklar.
Ḫ. 152b/11
Ḫ. ehli 109a/03
Ḫ. seferi 137a/10
[=3]
Ḫicr (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 15. sûresi.
Ḫ. (sūre-yi Ḫicr) 141b/15
Ḫ. sūresi 141b/15
[=2]
hicv (Ar.) Taşlama, yerme, hiciv.
h. it- 48a/14, 150b/07
[=2]
hīç (Far.) Asla, katiyen, hiç.
h. 13b/05, 18a/01, 19b/02, 20b/08, 21a/10, 22b/08, 25b/08, 36a/14, 45b/02, 52b/11, 58a/12, 85b/01, 97b/01, 110b/12, 116b/10, 117a/01, 140b/11, 150b/08, 151a/12, 170b/13, 185b/03, 199a/13, 199b/12, 200a/07, 208b/09
h. birisi 6a/12
h. kimse 4a/12, 25b/05, 66a/03, 103b/15, 105a/10, 135b/06
h. kimseye 19b/06
h. nesne 94a/11
h. vech 115b/02
[=35]
hidāyet (Ar.) Doğru yola yöneltme.
h. bul- 230b/15
h.+dür 129b/04
h.+e 129b/06, 214a/10
h.+e (nūr-ı hidāyet) 18a/01
h. vir- 51a/07
[=6]
ḫidmet (Ar.) İş, görev, hizmet.
ḫ. eyle- 31a/08, 31a/11, 79a/06, 119a/05, 147a/11, 172a/06, 217b/13
ḫ.+in eyle- 71a/09, 103b/02
ḫ.+inde 71a/05, 119b/06
ḫ.+inde ol- 31a/07, 229b/04
ḫ.+ine 121a/06
ḫ.+ine iriş- 100b/13
ḫ. it- 38a/08, 172a/04, 230b/15
[=18]
ḫidmet-kār (Ar.+Far.) Hizmet eden kimse, hizmetçi.
ḫ. 32b/15, 88a/11, 96b/15, 101b/14, 102a/01, 139a/06, 219a/03
ḫ.+a 19a/12, 55b/04, 79a/03, 91a/13, 99a/06, 107b/09, 119b/15, 125b/04, 137a/04, 139a/14, 139b/07, 140a/09, 151b/09, 153b/03, 164a/09, 166b/01, 170a/09, 182b/09, 189b/14, 220b/05
ḫ. 'avrat 125b/06, 157b/12, 157b/15, 163b/09, 163b/12
ḫ.+dan 125b/04, 172a/02
ḫ.+dur 84a/14, 91a/14, 92b/02, 102a/04, 117a/11, 125b/03, 151b/03, 153a/11, 190b/13, 198b/06, 215b/15, 219a/02, 220b/04
ḫ.+dur (ehl-i ḫidmet-kār) 170a/04
ḫ.+ı 19a/10, 95b/10, 105a/04, 173a/05
ḫ.+ı ol- 33b/09
ḫ.+ıdur 101a/11, 131a/15
ḫ.+ına 61b/01, 106b/07, 165b/04
ḫ.+lara 40b/03
[=59]
ḥikāyet (Ar.) Yazılı veya sözlü olarak anlatılan olay.
ḥ. 8b/10
ḥ.-i zaḫm 130b/03
ḥ. it- 82b/11
ḥ. kitābı 204b/15
ḥ.+ler 230b/15
[=5]
ḥikmet (Ar.) Bilgelik, hikmet.
ḥ. 9a/03, 15a/14, 50a/02, 66a/13, 66a/15, 110a/04, 110a/04, 150b/08, 179b/12, 204b/10, 227b/11
ḥ. ('ilm ü ḥikmet) 65b/09, 192b/05
ḥ.+de 208a/05
ḥ.+den ('ilm ü ḥikmet) 38a/01, 66a/07
ḥ.+dür 15a/14, 63b/09, 214a/07
ḥ.+dür ('ilm ü ḥikmet) 202b/13, 218a/14, 230b/15
ḥ.+e 51b/06, 64a/01, 66b/02, 110a/05, 125b/01, 129b/07, 137b/05, 180a/06, 198a/15, 203a/02, 214a/10, 218a/14
ḥ.+e (ilm ü ḥikmet) 23b/13
ḥ.+i 110a/06
ḥ.+inden ('ilm ü ḥikmet) 22b/06
ḥ. kitābı 110a/05
ḥ. ve ma'rifet bul- 66a/04
[=39]

ḫilāf (Ar.) Karşıt, zıt, aykırı.
ḫ. (bilā-ḫilāf) 33a/09
ḫ.+ı 32b/10, 215a/13, 228a/10
ḫ.-ı ḳıyās 6b/15
ḫ.+ı ol- 15a/04, 27b/10, 36b/01, 36b/03, 37b/02, 39a/05, 40b/08, 48b/04, 67a/04, 68b/05, 70a/07, 70b/01, 71a/07, 78a/04, 79a/02, 96b/05, 99a/03, 100b/14, 108b/08, 118b/15, 120b/04, 122a/07, 130b/01, 153b/15, 154b/01, 156a/10, 159b/06, 167b/02, 175b/06, 181b/08, 200b/07, 202b/10, 211b/10, 215b/01, 221a/07, 230b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḫ.-ı şer‘ işle- 112b/02
ḫ.-ı şer‘ 17a/11
ḫ.+ıdur 154b/15, 175b/09, 175b/12, 198a/07, 213a/12
ḫ.+ın 18a/01, 19a/02, 81b/09
ḫ. it- 57b/13
[=55]

hilāl (Ar.) Ay’ın yay biçiminde görülen şekli, yeni ay.
h. ol- 61a/07
[=1]

ḫil‘at (Ar.) Eskiden padişah veya vezirler tarafından takdir edilen kişilere giydirilen süslü elbise, kaftan.
ḫ. (māl ve hil‘at bul-) 148b/08
ḫ. gey- 204a/09
ḫ. geydür- 16b/13
ḫ. ve külāh vir- 68b/01
ḫ. vir- 114a/09, 171b/12
[=6]

ḫīle (Ar.) Aldatma, oyun, hile.
ḫ. 85b/02, 230b/15
ḫ. (mekr ü ḫīle) 177b/09, 230b/15, 230b/15
ḫ. (mekr ü ḫīle eyle-) 86a/02
ḫ. (ṣāḥib-i ḫīle) 85b/14
ḫ.+dür 230b/15
ḫ.+dür (mekr ü ḫīle) 28a/05, 161b/10
ḫ. eyle- 73b/03, 196a/10
ḫ.+ye (mekr ü ḫīle) 35a/05
ḫ.+yile (ḫīle-y-ile) 91b/02, 124b/08, 133b/12, 216a/15
ḫ.+yle 204b/02
[=18]

ḫīle-kār (Ar.+Far.) Hile yapan, hileci.
ḫ. 197a/04, 214b/10
ḫ.+a 117a/10
ḫ. kişi 179b/02
[=4]

ḫīle-sāz (Ar.+Far.) Hile yapan, hileci.
ḫ. 124b/04
[=1]

ḫilm (Ar.) Karakterdeki yumuşaklık, sakinlik, halim olma durumu.
ḫ. 142a/12
ḫ.+i 172b/05
ḫ.+ile (ḫilm-ile) 2b/07
[=3]

himmet (Ar.) Yardım, bağış.
h. 7a/09
h. (āl-i himmet ol-) 191a/01
h. (dūn-himmet) 42b/12, 52b/04, 80a/06, 128b/02, 161b/04, 210a/03, 231a/08
h. (ḫāb-ı himmet) 6a/15
h.+dür 231a/02
h.+dür (ḫāb-ı himmet) 6a/14
h.+i 29b/02, 82b/05
h.+ine 56b/06
h. ve vilāyet bul- 169a/04
[=16]

himmetlü Himmeti bulunan, himmet eden.
h. (dūn-himmetlü kişi) 137b/04
[=1]

Hindī (Ar.) Hintli.
H. 180a/12
[=1]

Hindū (Far.) Hindistan’da yaşayan halk.
H. 190a/12, 228b/01
H. dili 137b/03
H. kenīzege 19b/07
H. kenīzek 92a/14, 112b/10, 184a/12
[=7]

Hindustān Güney Asya’da bulunan bir ülke.
H. ḳozı 171a/02, 190a/11
H. ḳozı aġacı 44a/01
H. pādişāhı 52b/14
H. şehirleri 152b/07
[=5]

Hindustān ḳozı Hindistan cevizi.
H. 44a/01

[=1]
ḥisāb (Ar.) Hesap.
ḥ. 109a/15, 109b/03, 143a/04, 144b/10, 183b/05, 204b/14
ḥ. eyle- 10b/04
ḥ.+ında 109b/02
ḥ. it- 109b/01, 109b/02
ḥ. şor- 16a/07, 183b/06
[=12]
ḥiṣār (Ar.) Kale, hisar.
ḥ. 109b/05
ḥ.+a 109b/05
ḥ.+da 109b/08
ḥ.+da (muḥkem ḥiṣār) 109b/07
ḥ.+uŋ 109b/07
[=5]
ḫiyār (Far.) Salatalık, hıyar.
ḫ. 44a/06, 114b/08, 114b/09, 114b/10
ḫ. (şīn ḫiyār) 114b/10
ḫ.+ı 114b/08
[=6]
ḫiẕmet (Ar.) *bk.* ḫidmet
ḫ. eyle- 23a/02, 87b/13, 87b/14
ḫ.+i 69a/05
ḫ.+in it- 76a/06
ḫ.+inde 31a/12, 229b/05
ḫ.+inde ol- 31a/12
ḫ.+ine 231a/09
[=9]
ḫiẕmet-kār (Ar.+Far.) bk. ḫidmet-kār
ḫ. 24a/11, 24b/05, 28a/03, 186a/15, 214a/15, 218a/14
ḫ.+a 48b/14, 67b/15, 90b/12, 101b/13, 102a/02, 124a/05, 173a/07, 210b/08, 214b/09, 230b/08
ḫ.+dur 19a/09, 24a/06, 24b/04, 24b/05, 88b/03, 95b/01, 139a/06, 140a/05
ḫ.+ı 101a/14
ḫ.+ına 52a/06, 107a/06
ḫ.+ları 25a/08
ḫ.+uŋ 101a/12
[=29]
ḫoca (Far. *ḫāce*) Dinî hizmetlerde görevli kimse, din görevlisi.
ḫ. 166b/07
ḫ.+ya 37a/04
[=2]
ḫod (Far.) Kendi, kendisi, bizzat,
ḫ. 4a/07
[=1]
ḫod-re'y (Far.) Kendi reyi ile iş gören, kendi bildiğini yapan.
ḫ. 43a/12
ḫ. ol- 30a/01
[=2]
ḫoḳḳa (Ar.) Mürekkep şişesi.
ḫ. 110a/01, 110a/02, 110a/03
[=3]
ḫor (Far.) Önemsiz, değersiz, ehemmiyetsiz.
ḫ.+dur 42b/11
ḫ. ol- 18a/01, 87b/08, 87b/09, 151b/08, 201a/02
ḫ. ṭut- 17a/04
[=7]
Ḫorāsān (Far.) İran'ın kuzeydoğu ve doğusunda yer alan bölgeye verilen isim.
Ḫ. pādişāhı 52b/15
Ḫ. şehri 152b/08
[=2]
ḫorlıḳ Zillet, alçaklık.
ḫ. 24a/05, 151a/11
ḫ. bul- 40b/06
ḫ.+dur 203b/15
ḫ. gör- 57a/05
[=5]
ḫorṭūm (Ar.) Filde ve bazı hayvanlarda boru gibi uzanmış ağız ve burun kısmı.
ḫ.+ı (fīl ḫorṭūmı) 84a/06
[=1]
ḫorūs (Far.) Horoz.
ḫ. 113a/04, 113a/05, 113a/07, 113a/10
ḫ. āvāzı 33b/13, 113a/07
ḫ. gibi 99b/03
ḫ.+ı 113a/04, 113a/09
[=9]
ḫoş (Far.) Güzel, iyi, latif, tatlı, hoş.
ḫ. 44a/13, 57b/09, 57b/11, 62a/09, 62a/09, 64b/12, 75a/04, 83a/02, 84a/07, 86a/05, 89a/11, 107b/11, 114a/04, 118b/08, 174b/02, 175b/08, 175b/10, 180a/14, 189a/02, 190b/07, 211a/08, 213a/03, 213b/14, 220b/06, 220b/09, 221b/05, 225b/03, 225b/04, 225b/06, 225b/08, 225b/09, 230b/15, 230b/15

ḫ. (ḫoş-ṭab‘) 101b/15, 110b/01
ḫ. (‘ıyş-ı ḫoş) 161a/07
ḫ. (ma‘īşeti ḫoş ol-) 154b/01
ḫ.+a (‘ıyş-ı ḫoş) 211a/04
ḫ.(ḫoş-bū) 129b/07
ḫ. dirlik 126b/12, 166a/12
ḫ.+dur 56b/01
ḫ.+dur (‘ıyş-ı ḫoş) 83a/12, 180a/12
ḫ. gel- 19b/14, 113a/15
ḫ. ḫaber 33a/07, 168b/02
ḫ. ḫulḳ 164b/06
ḫ. ḫulḳlu 42b/01
ḫ. ‘ıyş 101b/12
ḫ. kelām 129b/11
ḫ. maḫżar 187b/14
ḫ. ol- 28a/08, 63a/08, 78a/03, 96a/14, 140b/08, 152b/04, 153a/02, 153a/10, 153b/14, 155b/15, 183a/03, 199a/02, 214b/08, 218b/13, 230b/15
ḫ. söz 168b/02, 218a/10
ḫ. ṭabī‘at 168b/02
ḫ. ṭabī‘atlu 126a/04, 43a/06, 100b/12, 147b/09
ḫ. ṭabī‘atlu kişi 173a/09
[=76]

ḫoş-bū (Far.) Güzel kokulu.
ḫ. 129b/07
[=1]

ḫoş-dil (Far.) Gönlü hoş.
ḫ. 114a/10
[=1]

ḫoş-ḫulḳ (Far.+Ar.) Güzel huylu, iyi huylu.
ḫ. 164b/06
[=1]

ḫoş-ṭab‘ (Far.+Ar.) Güzel huylu, iyi huylu.
ḫ. 101b/15
ḫ.+kişi 110b/01
[=2]

ḫoşlıḳ Hoş olma durumu, iyilik, güzellik, letafet.
ḫ. 42a/15
ḫ.+dur 48a/01
ḫ.+ına (hoşlıġına) 18a/01, 230b/15
[=4]

ḫoşluḳ *bk.* ḫoşlıḳ
ḫ.+ıla (ḫoşluġ-ıla) 126a/03
ḫ.+ın (ḫoşluġın) 144a/06
[=2]

ḫoşnūd (Far.) Bir kimseden, bir davranıştan veya bir durumdan memnun olan.
ḫ. 37b/10
ḫ.+am 14a/01
ḫ. eyle- 17a/04
ḫ. ol- 113b/09, 230b/15
[=5]

ḫoşnūdlıḳ Hoşnut olma durumu, memnunluk.
ḫ.+ına (ḫoşnūdlıġına) 16a/11
[=1]

ḫūb (Far.) Güzel, iyi, hoş.
ḫ. 7b/01, 26a/02, 38b/05, 49b/03, 63b/10, 81b/06, 81b/13, 85b/02, 85b/07, 91a/14, 93b/11, 96a/01, 102a/12, 107b/03, 107b/12, 134a/02, 140a/12, 153a/14, 159b/04, 160a/12, 160a/13, 173a/15, 195b/09, 195b/13, 195b/14, 196a/15, 196b/11, 196b/14, 204a/10, 208a/11, 209a/01, 211a/01, 211b/08, 212a/13, 213a/15, 213b/01, 217b/14, 221a/13, 222a/07, 222a/07, 222a/10, 222a/10, 225b/07, 230b/15, 230b/15, 231a/01
ḫ. ‘avrat 63b/07, 64a/01, 96a/09, 148a/02, 164a/06
ḫ. kenīzek 153b/03, 159a/07, 163b/09
ḫ. kişi 169a/09
ḫ. ol- 150a/13, 157a/12, 210a/06
ḫ. söz 139b/05, 151a/08
ḫ. sūret 32a/14, 73a/06, 131a/10
ḫ. sūretlü 33b/02, 96a/08, 96a/09, 100b/01, 134b/01
ḫ. sūretlü ‘avrat 123a/01, 157b/01, 208b/01
ḫ. sūretlü kenīzek 163b/07
[=72]

ḫūblıḳ Güzellik, iyilik.
ḫ.+ı (ḫūblıġı) 207b/03
[=1]

ḫūbraḳ Daha güzel, daha iyi.
ḫ. ol- 217a/01
[=1]

ḫuccet (Ar.) Delil, vesika, senet, belge.
ḫ. 22a/13, 230b/15

ḥ. (ḳuvvet ve ḥuccet bul-) 125a/04
ḥ.+e 51b/01, 89b/11, 107a/09, 109a/11, 186a/01, 203b/01
ḥ.-i şer'ī 179b/12
ḥ.+ine 37a/13
[=11]
ḥuccetsüz Delilsiz, senetsiz.
ḥ. 185b/07
[=1]
Ḥucūrāt (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 49. sûresi.
Ḥ. (sūre-yi Ḥucūrāt) 143a/13
Ḥ. (sūretü'l-Ḥucūrāt) 143a/13
[=2]
Hūd (Ar.) 1. Kur'an-ı Kerim'in 11. sûresi.
H. (sūre-yi Hūd) 141b/09
H. sūresi 141b/09
2. Hz. Hud peygamber.
H. peyġamberi 18a/01
[=3]
Ḫudā (Far.) Allah, Tanrı, yaratan.
Ḫ.-yı vedūd 1b/01
[=1]
ḥukemā (Ar.) Hakîmler, filozoflar, ilim adamları.
ḥ. 4b/10, 4b/11, 5a/05, 9a/13, 12a/06, 56a/09, 66a/05, 67a/04, 67a/13, 70b/07, 71b/07, 74a/03, 74a/06, 75b/08, 76a/12, 99b/10, 115a/10, 116b/09, 116b/10, 117b/01, 185a/01, 193b/12, 194a/01, 194a/07, 195b/09, 230b/15
ḥ.+yıla (ḥukemā-y-ıla) 65b/14
[=27]
ḥuḳne (Ar.) Şırınga.
ḥ. 109b/13
ḥ. it- 109b/14, 109b/15
[=3]
ḫul' (Ar.) Kadının isteği üzerine erkeğin onu boşaması.
ḫ. 164b/05
[=1]
ḫulefā (Ar.) Halifeler.
ḫ.+ya 230b/15
[=1]
ḫulḳ (Ar.) Huy, tabiat.
ḫ.+ı 42b/02
[=1]
ḫulḳlu Huylu, tabiatlı.
h. (ḫoş ḫulḳlu) 42b/01
[=1]
ḫūlu Huylu, tabiatlı, belirtilen nitelikle huyu olan.
ḫ. (yaramaz ḫūlu) 44a/08, 55b/07, 55b/10, 197a/06, 200a/05, 230b/15, 230b/15
ḫ. (yaramaz hūlu ol-) 42b/02, 77a/09, 118a/10, 224a/01
[=11]
ḫunḫār (Far.) Kan içen, zalim, hunhar.
ḫ. 186b/10
[=1]
ḥūrī (Ar.) Huri.
ḥ.+ler-ile 37b/07
[=1]
ḫurmā (Far.) Hurma.
ḫ. 47b/07, 112a/15, 112a/15, 112b/01, 112b/03, 112b/03, 112b/09, 112b/11, 112b/11, 112b/14
ḫ. (ḳuru ḫurmā) 112b/08
ḫ. aġacı 11b/11, 43a/02, 112b/10
ḫ.+dur 112b/12
ḫ. gūzābı 207b/06
ḫ.+nuŋ 112b/05
ḫ.+sı 112b/04
ḫ. yemişi 112b/12, 112b/12
ḫ.+yı 112b/07
[=21]
ḫurrem (Far.) Sevinçli, mesrur.
ḫ. 27b/13
ḫ. (şād u ḫurrem) 18a/01
ḫ. (şād u ḫurrem ol-) 230b/15, 230b/15
ḫ. ol- 230b/15, 230b/15
[=6]
ḫurūf (Ar.) Harfler.
ḥ.+ı 2b/14
ḥ.-ı teheccī 2b/13
ḥ.+ın 10b/04
ḥ.-ı teheccī-yi nüsk 2a/12
[=4]
ḫuşūmet (Ar.) Düşmanlık.
ḫ. 230b/15
ḫ.+de 230b/15
ḫ.+dür 21a/02, 116b/09
ḫ.+e 19b/04
ḫ. eyle- 121b/03
ḫ. ol- 230b/15
[=7]

ḫuşūṣā (Ar.) Bilhassa, özellikle, ayrıca.
ḫ. 157b/03
ḫ. ki 195a/04
[=2]
huşyār (Far.) Aklı başında, ayık.
h. ol- 14a/05
[=1]
ḫūt (Ar.) Balık burcu.
ḫ. burcı 72b/01
[=1]
ḫuṭbe (Ar.) Hutbe.
ḫ. 113b/05, 113b/06, 219b/08
ḫ. oku- 68a/10, 113b/06
ḫ.+sin 113b/11
ḫ.+yi 219b/07
[=7]
ḫuy (Far.) Tabiat, mizaç.
ḫ.+ın 42a/13
ḫ.+ın ṭut- 209b/08
[=2]
ḫūyişāvend (Far.) Akrabalık.
ḫ.+ine 226b/09
[=1]
Hüdhüd (Ar.) Süleyman peygamber ile Saba melikesi Belkıs arasında haber getirip götüren efsanevi kuşun adı, hüthüt.
H. 225a/01, 225a/01, 225b/02
[=3]
ḥükm (Ar.) Hüküm, emir, buyruk, kontrol,yönetim, hakimiyet.
ḥ. 201b/15
ḥ.+e 95a/14
ḥ. eyle- 68b/07, 103b/11, 186a/09
ḥ.+i 220a/04
ḥ.+i cārī ol- 31b/11
ḥ.+i revān ol- 28a/13, 31b/10, 69b/10, 76a/05, 103b/10, 104b/04, 161b/09, 227b/01
ḥ.-i şer'ī 18a/01
ḥ.+indedür 89a/09, 162b/06
ḥ.+ine 17b/12
ḥ. it- 163a/09
ḥ.+leri 107a/15
ḥ. olın- 88b/09
[=22]
hümā (Far.) Mutluluk ve zenginlik getireceğine inanılan mitolojik bir kuş, devlet kuşu.
H. 225b/13, 225b/14
[=2]
Hümeze (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 104. sûresi.
H. sūresi 145b/06
[=1]
ḥürmet (Ar.) Hürmet, saygı, itibar, hatır.
ḥ. bul- 137b/14, 168a/06, 186a/10, 206b/02, 25b/01
ḥ.+den düş- 154b/12, 180a/05, 230b/15
ḥ.+e 98b/06, 136a/13
ḥ.+i 230b/15, 230b/15
ḥ.+ile (ḥürmet-ile) 18a/01
ḥ.+ine 135b/12
ḥ. ol- 72a/14
ḥ. ve manşıb bul- 32a/05, 98b/05
h. ve ululıḳ bul- 175a/13
h. ve ululuḳ bul- 106a/02
[=19]
ḥürmetlü Şeref, haysiyet, itibar sahibi.
ḥ. 43a/13, 173a/15
ḥ. ol- 141b/15, 144b/13, 230b/15
[=5]
ḥürmetsüzlik Riayetsizlik, hürmet ve itibar etmeyiş.
ḥ. 38b/11
ḥ.+dür 151b/05, 192a/08
[=3]
Ḥüseyin (Ar.) 1. Hz. Peygamber'in torunu, Hz. Fâtıma ile Hz. Ali'nin büyük oğlu.
Ḥ.+i (Ḥasan ve Ḥüseyini raḍıyallāhu 'anhumā) 18a/01
Ḥ.+üŋ 9a/12
2. Erkek adı.
Ḥ. 9b/11
[=3]
ḥüsn (Ar.) Güzellik.
ḥ.+inde 194a/06
[=1]

I

ılḳı Dört ayaklı hayvanlara verilen genel ad, hayvan, hayvan sürüsü.
ı.+nuŋ 135a/04
[=1]
ıraḳ Uzak.
ı. 41b/06, 41b/10, 47a/10, 61b/08, 134b/13, 134b/13, 228a/04
ı. (ḥarāmdan ıraḳ ol-) 59b/11

ı.+da 70a/02
ı.+dan 18a/01, 18a/01, 123a/15, 135b/15
ı. düş- 12b/11, 122b/13, 139a/09
ı. eyle- 149b/05, 189b/13
ı. ol- 12b/10, 144a/06, 176a/05
ı. yir 33a/04
[=22]

ıraḳlıḳ Uzaklık.
ı. 57b/07
[=1]

ırġad (Yun. *ergates*) Tarım işçisi, rençber.
ı. 64a/02, 177b/08
ı.+lar 64a/02
[=3]

ırġadlıḳ Irgat olma durumu, tarım işlerinde çalışma.
ı. eyle- 64a/04
[=1]

ırla- Şarkı söylemek, müziği seslendirmek, türkü söylemek, terennüm etmek.
ı.-mak 55a/04, 55a/04, 55a/07
ı.-sa 55a/04, 55a/05
[=5]

ırmaḳ Akarsu, nehir.
ı. 11b/03, 44b/14, 44b/15, 45a/01, 45a/02, 45a/05, 52b/05, 52b/06, 52b/07, 52b/08, 53a/04, 53a/04, 81b/07, 82a/10, 153b/13, 170b/05, 229a/07
ı.+a (ırmaġa) 53a/02
ı.+da 45a/03, 170b/01
ı.+dan 44b/15, 45a/05, 92a/06, 92a/10, 134b/15, 135a/10, 154a/10, 182a/04, 229a/08, 229a/09
ı.+ı (Ceyḫun ırmağı) 52b/15
ı.+ı (Dicle ırmağı) 52b/14
ı.+ı (Etel ırmağı) 53a/01
ı.+ı (Furat ırmağı) 52b/15
ı.+ı (Kerte ırmağı) 53a/01
ı.+ı (Nīl ırmagı) 53a/01
ı.+ı (Seyḫun ırmagı) 52b/14
ı.+ın (ırmağın) 148a/14
ı.+lardan 53a/02
ı.+laruŋ 123b/06
ı.+uŋ (ırmağuŋ) 45a/05
[=41]

ısın- Sıcaklığı artmak, daha sıcak duruma gelmek, ısı kazanmak.
ı.-ur 21a/12
[=1]

ısır- Isırmak
ı.-duġı 58b/05
ı.-maḳ 58b/03
ı.-sa 38b/15, 58b/04, 58b/05, 58b/07, 91b/11, 200b/13, 215a/06
ı.-up 159a/04
ı.-ur 134b/10
[=11]

ısıtma Sıtma.
ı. 40b/06, 40b/08
ı. ṭut- 20a/12, 40b/07, 40b/08, 111b/07
[=6]

ışlāḥ (Ar.) İyi duruma getirme, düzeltme, iyileştirme.
ı. buyur- 3a/01
ı.+ıla 107a/06
ı. ol- 4b/03
[=3]

ışmarla- Bir şeyin getirilmesini veya yapılmasını bir başkasına söylemek, sipariş vermek.
ı.-yalar 187a/14
[=1]

ıssı Sıcak, hararet, ısı.
ı. 48a/06, 64b/06, 78a/02, 98b/11, 170b/03, 179a/03, 193b/13, 197b/05, 198a/03, 213b/15, 231a/14
ı. (ḳatı ıssı) 111b/05
ı. gün 91b/15
ı. şu 123b/03
[=14]

ışıḳ Işık.
ı. 47a/10, 47a/10, 47a/15, 206b/14
ı.+ını (ışığını) 47a/14
ı.+ur- 47a/13
[=6]

‘ıṭır (Ar. *‘iṭr*) Güzel koku.
ı. 168b/01, 168b/01
[=2]

‘ıyş (Ar. *‘ayş*) Yaşama, yaşayış.
ı.+a 64a/13, 64b/12, 70a/03, 93a/02, 121a/12, 150a/15, 164b/01, 183a/08, 206b/09, 211a/08, 221b/05, 230b/15
ı.+a (ḫoş ‘ıyş) 101b/12

ı.+a (ḳıvām-ı ‘ıyş) 185a/10
ı.+a (ulu ‘ıyş) 152a/08
ı.+dur 231a/14
ı.+dur (vüs‘at-ı ‘ıyş) 136b/11
ı.+ı 73b/09, 121a/04, 153a/10, 214b/08
ı.+ı eyü ol- 159a/01
ı.-ı ḫoş 83a/12, 161a/07, 180a/12, 211a/04
ı.-ı ḫoş ol- 183a/03
ı. u ‘işret 7b/01, 154a/10
ı.+uŋ 109b/15
[=30]

İ

i- (I) Eklendiği isimlere yargı görevi yükleyen imek fiili, cevher fiili.
i.-di (yidi) 8b/05
i.-di-kim 3b/14, 3b/15, 6b/14
i.-di (ıdı) 13a/09, 82b/07
i.-di (ıydı) 8b/05
i.-di (var-ıdı) 196b/06
i.-dügin (ıduġın) 223a/07
i.-dügin 41a/05, 158b/13,
i.-düginden 94b/05
i.-ken 59a/06, 98a/08, 107a/02, 118a/11, 176a/01, 176b/12, 185b/07
i.-ken (yiken) 42a/15, 148b/15
i.-miş (kāfir-imiş) 195a/12
i.-miş (var-ımış) 196b/08, 196b/09
i.-se 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/07, 21a/06, 22b/01, 22b/09, 25a/01, 25a/01, 26a/06, 26a/06, 29b/11, 29b/11, 29b/13, 32b/12, 51a/06, 68b/10, 86b/14, 87a/01, 91a/04, 96b/11, 99b/14, 99b/14, 99b/15, 100a/03, 102b/01, 106a/13, 106a/14, 108a/15, 112b/01, 112b/01, 116a/10, 116a/11, 119b/09, 120a/11, 120a/15, 120b/03, 122a/09, 123b/02, 123b/09, 127b/11, 134a/05, 147b/09, 153a/04, 160a/11, 160a/11, 160b/02, 166a/05, 174b/02, 174b/04, 186a/03, 190a/02, 193a/09, 197b/09, 226b/06, 230b/15
i.-se (ehliyse) 194a/10
i.-se (ısa) 6a/07, 24b/15, 29b/10, 44a/07, 47b/05, 49b/15, 50a/01, 56b/09, 57b/02, 84b/15, 84b/15, 88b/08, 94b/08, 99b/13, 101b/06, 107a/06, 112b/06, 132b/10, 133b/02, 150a/12, 150a/14, 160b/02, 160b/03, 167a/09, 171b/07, 183b/08, 185a/04, 197b/09, 207b/04, 208b/05, 226b/03, 226b/07, 226b/15, 227a/02, 227a/04, 230b/15, 230b/15
i.-se (yısa) 18a/01, 18a/01, 18a/01, 24b/14, 24b/14, 29a/04, 85a/01, 86b/15, 96b/01, 132b/02, 133b/04, 142a/02
i.-se (yise) 16a/02, 30a/08, 32a/07, 32b/14, 93a/04, 106a/13, 117b/01, 128b/14, 132b/10, 134a/06, 162b/01, 167a/09, 171b/07
[=146]
i- (II) Eklendiği fiilleri birleşik zamanlı çekimleyen imek fiili, cevher fiili.
i.-binmiş iken 115b/01
i.-çıḳmış iken 140a/04
i.-di 86a/11
i.-di (ıdı) 5a/13, 86a/09
i.-di (yıdı) 6b/15
i.-gitmiş idi 135a/05
i.-itmiş idük 13b/03
[=8]
‘ibādet (Ar.) Kulluk, tapınma, ibadet.
‘i. 143b/09, 226b/06
‘i. (ṭā‘at ve ‘ibādet eyle-) 17a/04
‘i.+de 39a/08, 230b/14
‘i.+e 142a/10, 152a/05
‘i. eyle- 113b/05, 142b/11
‘i. ḳıl- 62b/02
[=10]
İblīs (Ar.) Şeytan.
İ. 14a/03, 19b/09, 19b/10, 19b/12, 19b/14, 20a/05, 146a/12
İ. ‘aleyhi’l-la‘ne 13b/13, 19b/09
İ.+e 20a/04
İ.+i 20a/06, 20a/08
İ.+üŋ 19b/13, 20a/03
[=14]
İbrāhīm (Ar.) 1. Hz. İbrahim peygamber.
İ.+de (ḳıṣṣa-yı İbrāhīm) 3b/09
İ. peyġamberi 18a/01

2. Kur'an-ı Kerim'in 14. sûresi.
İ. (sūre-yi İbrāhīm) 141b/14
İ. sūresi 141b/14
[=4]

İbrāhīm-i Kirmānī *Kâmilü't-Tâbir*'de adı geçen ünlü rüya tâbircisi.
İ. 2a/15, 6b/11, 7b/03, 8b/11, 12a/03, 13a/04, 14a/05, 16a/14, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/08, 19a/15, 19b/06, 23a/05, 24a/03, 24b/02, 27b/06, 29a/05, 29b/03, 30b/13, 31b/02, 31b/13, 32a/06, 32b/12, 35a/08, 36b/04, 36b/12, 37a/04, 38a/15, 38b/12, 39a/15, 39b/12, 40a/06, 40b/07, 41b/15, 42a/15, 46b/14, 47a/03, 47a/13, 52b/13, 56a/13, 57b/06, 65b/02, 66a/03, 67a/08, 68b/13, 70a/01, 70a/10, 71a/02, 71a/12, 71b/03, 72a/06, 73a/08, 73b/09, 74a/03, 74b/05, 74b/10, 74b/12, 75a/02, 76a/04, 77b/11, 78a/15, 79a/12, 79b/10, 80b/04, 82a/03, 83a/07, 84b/07, 85b/03, 88b/04, 92a/04, 93a/10, 94b/06, 95a/10, 95b/13, 97b/09, 98a/01, 100a/12, 101b/13, 102a/06, 102b/03, 102b/06, 104b/07, 105b/07, 106a/04, 106a/09, 111b/13, 117a/13, 118b/06, 119a/04, 121b/15, 123a/05, 124b/12, 125b/05, 125b/09, 126a/01, 126b/02, 127a/03, 131a/15, 132b/02, 132b/15, 134a/09, 136b/02, 138b/15, 139a/12, 139b/09, 140b/12, 141a/05, 144b/04, 144b/14, 145a/05, 145a/13, 145b/01, 145b/13, 145b/15, 146a/03, 149a/11, 150a/07, 150b/11, 154b/12, 155a/02, 155a/07, 155b/09, 159b/15, 160a/10, 160b/15, 161a/06, 162b/10, 163b/06, 163b/10, 168b/06, 168b/13, 169a/07, 170b/07, 172a/03, 172b/11, 173a/14, 174a/02, 174a/08, 174b/08, 174b/15, 175a/07, 175a/13, 175b/02, 175b/13, 176a/13, 178a/04, 179b/13, 180b/04, 184a/11, 185a/03, 185b/14, 187a/09, 191b/03, 192a/08, 194a/04, 195a/04, 196b/04, 196b/12, 197a/12, 197b/07, 198a/13, 198b/07, 201b/10, 205a/07, 211b/03, 212a/13, 215b/07, 219a/11, 220b/03, 221a/01, 225a/08, 225b/06, 228a/01, 228b/01, 229a/10, 229b/14, 230b/11, 230b/15, 231a/13
İ.+den (Düstūr-ı İbrāhīm-i Kirmānī) 2a/04
[=182]

'ibret (Ar.) Kötü bir olaydan alınan ders, ders alıp uyanmaya sebep olacak olay.
i. yeri 208a/02
[=1]

ibrīḳ (Ar.) Toprak veya madenden yapılmış, kulplu ve emzikli su kabı.
i. 27b/13, 27b/14, 28a/02, 99a/05, 137a/04, 202a/14
i.+ı 27b/15
[=7]

icābet (Ar.) Kabul etme, muvafakat etme, uyma.
i. (emre icābet göster-) 2b/12
[=1]

ictihād (Ar.) Bir iş hakkında şahsi görüş açısına göre verilen hüküm.
i.+ile 186b/14
[=1]

ictināb (Ar.) Kaçınma, sakınma, çekinme.
i. eyle- 20a/02
i. it- 12b/10, 96b/14, 157b/09
[=4]

iç Herhangi bir durumun, cismin veya alanın sınırları arasında bulunan bir yer, iç kısım, dahil, dış karşıtı.
i.+i 190a/10
i.+i (bādem içi) 68a/04
i.+i (fıstuḳ içi) 171b/13
i.+i (ḳoz içi) 110a/14
i.+in (bādemüŋ içi) 68a/03
i.+inde 5a/08, 29b/02, 59b/07, 76b/03, 80b/05, 107b/10, 137a/11, 143b/09, 147a/12, 180b/10, 199b/04, 206b/12
i.+inden 126a/10

i.+ine 20b/10, 126a/15, 184a/05
i. yaġı 39a/10, 39a/11, 39a/14
[=24]
iç yaġı Kasaplık hayvanların iç organlarını saran yağ.
i. 39a/10, 39a/11, 39a/14
[=3]
iç- İçmek.
i.-di 123b/05, 229a/14
i.-dügi 53a/03, 154a/01
i.-düm 196b/07
i.-e 50b/14, 78b/01, 98b/11, 198b/14
i.-er 19a/10, 26a/08, 38a/01, 38a/04, 53a/02, 75b/04, 78b/14, 78b/15, 79a/01, 109a/05, 110b/10, 111a/05, 133a/12, 147b/01, 154a/01, 154a/01, 154a/10, 154a/11, 158b/11, 173b/15, 196b/05, 229a/13
i.-erse 153b/14
i.-medin 147a/10
i.-mek 48b/07, 56a/05
i.-mekden 62b/04, 144a/15
i.-miş 147a/10
i.-se 45a/01, 45b/13, 52b/09, 55a/15, 56a/06, 56a/07, 56a/09, 59b/02, 59b/03, 91a/15, 105b/11, 110b/11, 111a/02, 111a/06, 121a/15, 122b/11, 123a/11, 123a/12, 123b/01, 123b/03, 132b/14, 147a/07, 147a/07, 147a/13, 150b/13, 161b/06, 172a/02, 178b/13, 178b/14, 200a/10
i.-üp 6a/06
[=69]
and iç- 50b/14, 56a/05, 56a/06, 56a/07, 56a/09, 78b/01, 98b/11, 144a/15, 198b/14
[=8]
çıḳarup iç- 59b/02
ḳoyup iç- 59b/03
[=2]
içerü İçeri.
i. 18a/01, 68b/09, 159a/05
i.+den 44a/12
[=4]
içküci İçkiye düşkün, içki müptelası, ayyaş.
i.+ler 147a/06
[=1]
içün *e.* İçin.
i. 2b/04, 4a/10, 14b/10, 14b/10, 18a/01, 22a/09, 22a/13, 22b/02, 38b/02, 51b/10, 58b/10, 75a/14, 78a/07, 78a/08, 84a/12, 98b/09, 110b/08, 119b/04, 119b/02, 121a/07, 124a/09, 124a/09, 138b/13, 178a/13, 185b/01, 190a/14, 199a/03, 205a/09, 207b/08, 214b/02, 218a/14, 218a/15, 218a/15, 218a/15, 218b/01, 218b/01, 218b/02, 219a/08, 230b/15
i. (aġrısu-çun) 199a/02
i. (yiçün) 149b/12
çün 133a/14
ıçun 22a/15, 22b/09, 25a/13, 33a/10, 41b/08, 62a/11, 63a/02, 74b/08, 84a/13, 96b/04, 100b/03, 106a/11, 108a/08, 109a/07, 118b/10, 119a/15, 119b/01, 120a/14, 138b/13, 149b/09, 185b/01, 213a/05
yiçün 63a/13, 106a/03, 133a/05, 170a/07, 171a/09, 179b/07, 179b/09, 186b/02, 193a/15, 193a/15
[=74]
idici Eden, yapan, edici.
i. (cehd idici) 230b/14
i. (cem‘ idici) 113a/03, 138b/11
i. (ceng idici kişi) 134b/01, 147b/02
i. (ceng idici ol-) 111a/12
i.+dür 28a/01
i. (ġaybet idici) 146a/05
i. (ẖayrlar idici) 129b/03
i. (‘işret idici) 78b/13
i. (mekr idici) 146a/04
i. (mekr idici ol-) 223a/01
i. (meyl idici) 160b/08
i. (nāz idici ol-) 173a/03
i. (revā idici) 157b/01
i. (şabr idici) 145b/05
i. (şabr idici ol-) 141a/09
i. (söz ārāyiş idici kişi) 159b/03
i. (şefā‘at idici) 110a/09
i.+lere (mu‘āvenet idici) 127a/06
i.+sine (cem‘ idici) 134b/04
e.+ye (ta‘līm idici) 123a/05
i.+ye (mekr idici) 159b/01

[=22]

idin- Edinmek, bir şeyin sahibi ve maliki olmak.
i.-e 38a/06, 119a/10, 218a/07
i.-miş ol- 177a/05
i.-se 60b/15, 134a/14, 140b/13, 140b/14, 140b/14, 209a/04, 218a/14
i.-ür 194a/08
[=12]
‘ādet idin- 177a/05
ḥamāyil idin- 218a/14
ḥelal idin- 38a/06, 218a/07
ḳalīçe idin- 140b/14
kürk idin- 140b/13
milk idin- 60b/15
mülk idin- 194a/08
yuva idin- 134a/14
[=9]

idiş- *işteş f.* Tartışmak.
i.-se 164b/05
[=1]

ig Yün veya pamuktan iplik eğirmek için kullanılan, ortası şişkin, bir ucu bir yere takılması için çengelli araç, eğirmen, kirmen.
i. 48b/08, 48b/08, 48b/08, 48b/13, 48b/13
i.+de 48b/10
i.+den 48b/11
i.+leri 48b/15
[=8]

igde İğde.
i. 55b/05, 55b/05, 55b/06, 55b/06, 55b/09
i. aġacı 43b/04
i.+yi 55b/07
[=7]

ige Eğe.
i. 61a/13
i.+yile (ige-y-ile) 61a/14
[=2]

igen *zf.* Çok, pek fazla, daha ziyade.
i. 163b/02
[=1]

iglik İçine iğ konulan nesne.
i. 48b/14, 48b/15, 49a/02
i.+de 48b/15, 49a/01
[=5]

igne İğne.
i. 146b/11, 146b/12, 146b/14
i.+si 146b/15
[=4]

iḥāṭa (Ar.) Bir şeyin etrafını çevirme, sarma, kuşatma.
i. it- 194b/09
[=1]

iḫlāṣ (Ar.) 1. Riyasız ve yapmacıksız inanış, çok samimî bağlılık, katışıksız tam doğruluk.
i.+dur 37a/15
i.+ıla (iḫlāṣ-ıla) 141a/14
[=2]

İḫlāṣ (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 112. sûresi.
i. sūresi 146a/07
[=1]

iḥsān (Ar.) Bağışlanan şey, bahşiş, atiye.
i. (‘aṭā ve iḥsān bul-) 30a/08, 145b/14
i. (ḫayr u iḥsān eyle-) 154a/08
i.+a 141b/05
i. eyle- 105b/06, 113b/11, 143a/10, 143a/15, 145a/04, 145a/08, 145b/10, 203b/15, 209b/07, 216a/12
i.+ı (ḫayr u iḥsān) 43b/04
i. ve ‘aṭā eyle- 99b/14
[=16]

iḫtilāf (Ar.) Anlaşmazlık, uyuşmazlık.
i. 3a/12, 7a/07, 12a/12, 193b/04, 230b/15
i.+ından 12a/02
i. it- 56a/09
[=7]

iḫtilāṭ (Ar.) Karışıp kaynaşma, katışma.
i. it- 133b/06
[=1]

iḫtirāz (Ar.) Çekinme, sakınma, kaçınma.
i.+dur 105a/12
i. eyle- 72a/13
[=2]

iḫtiyāc (Ar.) Gerekli olan, elde bulunmayan bir şeyin eksikliğini duyma.
i.+ı ol- 69b/10, 163a/15
[=2]

iḫtiyār (Ar.) Seçme, tercih etme.
i. eyle- 156a/03

i. it- 2a/03, 18a/01, 47a/01, 57b/07, 91a/12, 125a/03, 156a/02, 156a/06, 157b/04, 157b/06, 208a/04
i. ḳıl- 2a/14
[=13]
ʻiḳāb (Ar.) Azap, ezâ, eziyet.
ʻi.+a 16b/04, 18a/01
[=2]
iḳāmet (Ar.) Bir yerde yerleşip oturma, kalma, mukim olma.
i.+i 36a/02, 36a/03, 36a/04
[=3]
iḳbāl (Ar.) Tâlih ve baht açıklığı, mutluluk, saadet.
i. 142b/01
i. (ḫayr ve iḳbāl iriş-) 200b/08
i. (ʻizzet ve iḳbāl bul) 192b/06
i. (ḳuvvet ve iḳbāl bul-) 212a/03
i. (niʻmet ve iḳbāl bul-) 192b/09
i. bul- 37b/08, 62a/07, 73b/02, 127b/14, 141b/10, 142a/09, 186b/07, 225a/05
i.+e 46b/03, 55b/13, 226a/01
i.+i 36a/14, 46a/10, 198a/06
i.+ine 18a/01, 68b/03
i. ol- 13a/11
[=22]
iḳdām (Ar.) Sürekli çalışma, çaba gösterme.
i. it- 2b/14
[=1]
iki Birden sonra üçten önce gelen sayının adı, iki sayısı.
i. 5b/12, 5b/14, 6a/09, 11a/03, 34b/08, 34b/09, 40a/11, 40a/12, 51b/09, 64b/04, 83b/10, 87a/11, 87b/02, 92a/03, 92a/03, 92a/05, 95b/12, 101b/08, 101b/09, 112b/12, 116a/09, 120b/12, 125a/02, 127a/08, 128a/08, 130a/14, 134a/10, 148b/15, 158a/03, 165a/11, 182b/07, 182b/08, 185b/14, 185b/15, 190b/08, 196b/06, 196b/12, 196b/12, 199a/12, 199a/13, 204a/09, 210a/13, 221a/15, 225a/12, 225a/14, 227a/15, 227b/01, 227b/03, 227b/03, 230a/10, 230a/12, 230b/02
i. (on iki maʻnī) 7a/10
i. (on iki nesne) 68a/07, 217a/14
i. (on iki vech) 37a/12, 51a/14, 81a/01, 88a/07, 168b/01, 229b/01
i. ʻavrat 92a/05, 171a/13
i. ayaġında 35b/09
i. ayaḳ 35a/09, 76b/11
i. biŋ 160b/07
i. cihān 17b/01, 18a/01, 23a/12, 37b/15, 39a/10, 70b/02, 70b/03, 142a/09, 142b/15, 145a/11, 146a/08, 154b/05, 184a/14, 203a/13, 210a/14
i. cihānda 18a/01, 18a/01, 18a/01
i. cins 93a/12, 104b/07
i.+den 8a/06, 36a/10
i. dürlü 4b/08, 5a/05, 9a/03
i. düş 13a/03
i. el 51a/09, 51b/04, 85b/14
i. elinde 101b/07
i. elini 50b/10
i. fāsıḳ 165a/12, 180b/03
i. göz 46a/01
i. iş 171a/13
i. işik 27b/02
i. ḳavl 8a/13
i. kenīzek 92a/05
i. kerre 57b/11
i. kez 10a/05
i. ḳız 190b/06
i. ḳulak 63b/15
i. ḳulaklu 165a/15
i. ḳulan 180b/02
i. nesne 114a/13
i. nesneye 19b/07, 68a/06
i. ortaḳ 99b/10
i. pāre 87b/03
i. pāre eyle- 56a/12
i. pāre ol- 61a/02, 125a/12, 176b/08, 227a/14
i. rekeʻat 13b/12, 79a/09
i.+si 7a/07, 13a/08, 64a/10, 80b/04, 80b/04, 100b/09, 127a/08, 168b/06, 172b/05
i.+sinden 36b/05
i.+sine 196b/09, 199b/03
i.+sini 168b/05, 230b/15
i.+sinüŋ 71a/09, 130b/12, 206a/09
i. ulu 106a/10
i. üç dürlü 114b/05

i. vech 39b/02, 79a/02, 110a/09, 117a/09
i.+ye (on iki) 70a/01
[=147]
ikinci İki sayısının sıra sıfatı, sırada yeri birinciden sonra, üçüncüden önce olan
i. 2a/15, 4b/09, 5a/15, 5b/13, 5b/15, 6a/05, 6a/14, 68a/09
i. (on ikinci) 68a/14
i. (on ikinci faṣl) 3a/13, 13a/13
i. faṣl 3a/03, 5b/11
i. gök 37a/01
i. ḳat gök 192b/05
i. ḳavl 8a/15
i.+sine 6a/03
[=17]
ikindü Öğle ile akşam arasındaki zaman, ikindi.
i. namāzı 67a/15
[=1]
iḳlīm (Ar.) Ülke, diyar, memleket.
i.+de 193b/04
i.+üŋ 141b/04
[=2]
iḳra' (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 96. sûresi.
i. sūresi 145a/11
[=1]
ikrāh (Ar.) İğrenme, tiksinme.
i.+ile 184b/08
i. it- 12b/10
[=2]
'İḳrime İkrime b. Ebû Cehil, sahabi.
'i. 6b/14
[=1]
iḳtidā' (Ar.) Uyma, tabi olma.
i. eyle- 168b/12
i. it- 28b/09
[=2]
'ilāc (Ar.) Deva, ilaç.
'i.+ın 180a/11
[=1]
İlāhī (Ar.) (Allah'a hitap için) Ey Allah'ım, yarabbi.
i. 14b/03
[=1]
ile 1. İki kelimeyi, iki öbeği birbirine bağlar, ile.
i. 3a/05, 3b/15, 7b/03, 130a/13, 142b/01
ıla 8b/05
2. İsimlerin sonuna gelerek beraberlik, refakat, vasıta, araç, hal, tarz, ilişki vb. anlamlarda zarflar yapar, ile.
i. 2b/07, 3a/15, 5b/09, 7a/06, 9a/07, 12a/09, 14b/05, 15a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/15, 21a/04, 21a/04, 21a/04, 23a/07, 25b/06, 27b/04, 30a/07, 30a/07, 30a/07, 37b/07, 38b/01, 38b/10, 40a/04, 41a/14, 41b/01, 41b/02, 45a/08, 45a/10, 47a/06, 47a/11, 47b/02, 48a/03, 49a/01, 49b/12, 51b/05, 54a/09, 54b/06, 55a/05, 55a/13, 55b/05, 55b/07, 55b/09, 57a/03, 57b/05, 57b/05, 57b/12, 57b/13, 58a/11, 62b/01, 63a/03, 63a/05, 63a/12, 64a/06, 67a/02, 67a/05, 68a/02, 68a/03, 68a/12, 70b/10, 70b/14, 71b/03, 71b/04, 72a/05, 72b/04, 72b/10, 73b/13, 74b/13, 75b/01, 76b/08, 76b/09, 77a/13, 77a/15, 77b/01, 77b/15, 78b/07, 79b/12, 80a/02, 84b/01, 85b/02, 85b/12, 85b/13, 88a/06, 89a/10, 89a/11, 89a/11, 89a/12, 91a/06, 91a/11, 91a/12, 92a/11, 92b/05, 94a/05, 94a/09, 100a/02, 101a/10, 102a/08, 103a/04, 103b/05, 103b/06, 104a/01, 104b/04, 105a/11, 106b/05, 106b/05, 107b/15, 108a/01, 108b/06, 108b/06, 109b/14, 110a/03, 110b/03, 110b/03, 110b/12, 111a/05, 112b/15, 113a/02, 113a/04, 113a/05, 114a/04, 115b/02, 117a/14, 117b/08, 118a/02, 119a/15, 122b/10, 122b/11, 124b/13, 125b/15, 126a/10, 126a/12, 126b/08, 127a/11, 129a/06, 132a/10, 132a/11, 134b/03, 135b/03, 137b/08, 138a/15, 141a/07, 142a/11, 143b/10, 143b/13, 144a/14, 147a/08, 147b/03, 147b/03, 149a/12, 151b/04, 152a/09, 152a/12, 153a/02, 153a/14, 154a/09, 154a/09, 154a/11,

154a/11, 155b/02, 156b/01, 156b/06, 157b/08, 158b/09, 159b/04, 160b/14, 162a/04, 162b/02, 163a/06, 163b/14, 163b/15, 165a/09, 165a/12, 165b/01, 165b/15, 168a/09, 169a/03, 172b/02, 173a/12, 174a/06, 174b/02, 175a/09, 175b/01, 177b/09, 177b/12, 178b/02, 178b/13, 179a/01, 179a/02, 179a/02, 180a/03, 180a/05, 182a/05, 182b/02, 182b/02, 182b/15, 184b/08, 184b/12, 185b/07, 186a/04, 186a/11, 186a/15, 186b/14, 187b/01, 188a/10, 188b/02, 192a/09, 192b/12, 193a/06, 193a/12, 194a/11, 195b/02, 198b/07, 199b/15, 201a/01, 202a/07, 202a/09, 202a/11, 202a/11, 203b/08, 203b/14, 204a/03, 205a/08, 205b/01, 205b/03, 206a/07, 206b/04, 206b/13, 207a/15, 207b/12, 210b/12, 211b/15, 212a/04, 213a/04, 214a/08, 215a/01, 215b/15, 216a/06, 216a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 222a/15, 222b/09, 224a/07, 225b/12, 229b/12, 230a/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/01

i. (adıyla) 66b/15

i. (anasıyla) 62b/15

i. (ʻavratıyla) 27a/10, 49b/09, 85b/08, 103b/01, 103b/04, 118a/04, 132b/06, 151b/03, 161b/03, 164b/05, 169b/04, 196b/05, 199b/05

i. (ʻavratlarıyla) 230b/15

i. (ʻayāliyle) 18a/01, 19b/01, 19b/04, 31a/10, 121a/06, 149a/01

i. (bevliyle) 133a/03, 217b/02

i. (birisiyle) 121b/03

i. (biriyle) 180b/03

i. (boynuzıyla) 140b/04, 158b/07, 224b/06

i. (cemāliyle) 144b/14

i.+(cümlesiyle) 59a/04

i. (çaġanayla) 102b/02

i. (dīdārıyla) 32b/05

i. (diliyle) 211a/09

i. (dostıyla) 178b/02

i. (dostlarıyla) 64a/03

i. (dünyāyla) 145b/11

i. (düşmeniyle) 119a/14

i. (eliyle) 50b/14, 51a/03, 51a/04, 51b/09, 115a/07, 115a/11, 120b/11, 120b/12, 128b/08, 210a/13, 221a/07, 221a/10, 230b/15

i. (endāmıyla) 30b/03

i. (eriyle) 57b/09, 123a/02

i. (eşegiyle) 46a/08

i. (etiyle) 94a/06, 94a/07, 94a/07, 98a/14, 98a/14, 98a/15, 98b/02, 98b/02, 98b/03, 98b/03, 139b/03

i. (ḫādimleriyle) 103b/07

i. (ḫalḳıyla) 170a/12, 201a/10

i. (ḫaşmıyla) 125a/07, 230b/15

i. (ḫatunıyla) 81b/02

i. (ḫazīne-dārıyla) 129a/09

i. (ḥelāliyle) 81b/08

i. (hey'etiyle) 3a/12

i. (ḥīleyle) 204b/02

i. (ʻilmiyle) 156a/12

i. (ʻilmleriyle) 83a/01

i. (işleriyle) 119a/03

i. (ḳabīlesiyle) 20b/11, 29b/08, 150b/10, 163a/11

i. (ḳabıyla) 230b/15

i. (ḳabugıyla) 68a/03, 68a/05

i. (ḳahḳahayla) 200b/01

i.+(ḳamçıyla) 176a/09, 176a/11, 176a/13, 176a/15, 176b/04, 224a/02

i. (ḳarındaşıyla) 41a/07, 79a/13

i. (ḳarıyla) 93a/05

i. (ḳavliyle) 12b/07

i. (ḳavmıyla) 51b/15, 62b/15

i. (ḳavmlarıyla) 22b/03, 64a/03, 124b/06, 133a/06

i. (kediyle) 205a/13

i. (ḳınıyla) 185a/11

i. (kimseyle) 188a/05, 201a/09, 213a/05, 230b/15

i. (kişiyle) 23a/01, 26a/09, 68b/11, 143b/12, 168b/09, 174b/13, 180b/08, 184a/09, 184b/09, 199a/09, 200a/06, 206b/07,

209b/01, 210b/10, 210b/10, 225b/06, 230b/15, 230b/15
i. (ḳoltuġıyla) 97b/13
i. (naẓarıyla) 18a/01
i. (oġlıyla) 168b/03
i. (re'yiyle) 230b/15
i. (rıżāsıyla) 39b/13, 221a/01
i. (sebebiyle) 20b/03, 22a/10, 31a/09, 37a/10, 74a/02, 100a/02, 110a/10, 115a/08, 197a/12
i. (söziyle) 3a/11, 12a/02, 124a/14, 204b/13
i. (şuyıyla) 229a/02
i. (şarṭıyla) 3a/13
i. (ṭamaġıyla) 165a/08
i. (tükrügiyle) 98b/14
i. (vechiyle) 79b/11
i. (vekīliyle) 186b/12
i. (vurucıyla) 224a/11
i. (yaġıyla) 89b/03, 89b/03
i. (yardımıyla) 211a/09
i. (yeŋiyle) 57b/04
i. (yüzügiyle) 227b/04
i. (ẓāhiriyle) 133a/02
i. (zaḫmıyla) 133b/15
i. (zīnetiyle) 216b/11
i. birle 61b/08
ıla 2b/07, 3a/12, 3b/05, 5a/13, 12a/04, 12a/13, 13b/02, 14b/05, 14b/09, 15b/09, 15b/09, 16b/05, 16b/12, 17b/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/11, 21a/04, 21a/05, 22a/09, 22a/13, 22a/13, 22a/14, 22b/04, 22b/05, 22b/10, 23b/09, 23b/10, 26b/06, 28a/08, 28b/06, 28b/07, 28b/08, 28b/10, 29b/05, 30a/07, 31a/02, 34b/15, 35a/09, 36a/13, 39a/01, 39b/06, 40b/07, 40b/12, 40b/13, 41a/01, 41b/05, 41b/09, 41b/13, 42b/06, 46a/04, 46b/05, 46b/08, 47b/15, 49b/06, 49b/06, 50a/14, 50b/03, 51a/01, 51a/12, 51a/12, 54b/06, 54b/11, 55a/04, 55b/01, 55b/14, 56a/04, 56a/04, 56b/10, 56b/13, 57a/02, 57a/06, 57b/12, 58a/15, 58a/15, 58b/01, 58b/05, 59b/02, 60a/01, 60a/02, 61a/02, 63a/02, 66a/09, 66a/10, 66b/07, 67a/01, 67a/01, 67a/02, 68b/10, 69a/09, 70b/07, 72a/04, 72b/08, 72b/11, 72b/14, 73a/05, 73a/13, 73a/13, 73a/13, 73b/03, 73b/03, 75a/11, 76a/01, 76b/04, 77a/13, 77a/15, 77b/01, 77b/14, 78b/14, 79b/14, 80a/07, 81a/14, 82a/08, 83a/04, 83b/06, 83b/11, 85a/05, 85b/13, 86b/14, 88a/10, 88b/08, 89a/02, 89b/01, 89b/05, 89b/05, 89b/07, 89b/09, 90b/14, 90b/15, 92b/05, 93a/15, 94a/06, 94a/08, 96a/03, 96b/11, 98b/02, 103a/05, 103b/02, 103b/11, 103b/15, 104b/03, 104b/04, 106a/01, 106a/02, 106a/08, 106a/08, 106b/13, 106b/15, 106b/16, 107a/05, 107a/06, 107a/06, 108a/01, 108a/03, 108b/02, 108b/05, 108b/10, 109a/02, 109b/02, 110b/12, 111a/14, 111b/13, 112b/14, 113a/09, 114a/03, 114a/07, 115a/06, 117a/07, 119b/08, 121b/03, 123a/04, 126a/03, 126a/03, 126a/03, 127b/12, 128a/02, 128b/04, 129b/13, 130a/03, 130a/12, 130b/09, 133a/13, 133b/06, 133b/12, 134b/08, 135b/04, 137a/02, 137b/02, 138a/05, 138b/08, 139a/05, 139a/10, 139b/03, 139b/09, 139b/09, 139b/10, 139b/12, 139b/13, 139b/13, 140a/03, 140a/03, 140a/03, 140b/06, 141a/14, 143b/12, 143b/14, 144a/04, 144a/05, 145a/02, 146b/06, 146b/11, 147a/13, 147b/12, 147b/12, 148b/14, 149a/03, 150a/07, 150b/09, 150b/11, 151a/02, 151b/12, 151b/13, 152a/02, 153a/02, 154a/04, 154a/05, 155b/03, 155b/13, 156a/09, 156b/06, 158a/11, 159a/04, 160a/15, 160b/13, 161b/02, 161b/08, 162b/05, 163b/04, 163b/10, 164a/01, 164a/03, 167b/14, 168a/05, 169b/03, 170a/05, 170a/07, 172a/14, 173a/12, 174a/01, 175a/12, 175b/06, 176b/06, 178a/04,

178a/07, 178b/03, 178b/10, 180b/01, 181a/07, 181b/05, 182a/03, 182a/04, 184a/13, 184b/14, 185a/01, 185b/02, 185b/03, 186a/10, 186a/13, 186b/11, 187b/06, 188a/01, 188b/15, 190a/06, 190a/08, 192a/02, 192a/12, 193a/01, 193a/13, 194a/11, 195b/08, 195b/12, 196a/10, 198a/11, 199a/06, 201b/10, 201b/11, 202a/10, 203a/10, 206b/11, 206b/13, 210a/07, 210b/15, 211b/13, 211b/15, 212b/15, 213a/10, 213b/07, 214b/11, 215a/15, 216a/14, 216b/07, 217a/12, 217b/08, 217b/10, 218a/14, 219b/13, 220a/09, 221a/03, 221a/07, 222b/13, 223a/11, 224a/04, 224a/08, 224b/08, 225a/02, 228b/02, 228b/04, 228b/09, 229a/04, 229a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 218a/14

yıla 5a/01, 24b/12, 30a/06, 38b/02, 44b/01, 46b/06, 46b/08, 51b/07, 52a/11, 60b/10, 65b/14, 66b/06, 66b/07, 85b/13, 109a/06, 126a/12, 135b/10, 143b/13, 143b/15, 149b/07, 149b/07, 157b/08, 158b/12, 170b/03, 174a/01, 182a/04, 209a/09

yile 14a/07, 16a/03, 18a/01, 33b/04, 48a/08, 49b/06, 49b/08, 53b/10, 61a/05, 61a/14, 61b/08, 65b/13, 72a/07, 84a/08, 89a/05, 89b/05, 91b/02, 98a/06, 105b/02, 108b/15, 117b/05, 122b/15, 124b/05, 124b/07, 124b/08, 133a/12, 133b/12, 139b/13, 154a/04, 158a/05, 159a/14, 186a/13, 194b/09, 216a/15, 224a/07

[=817]

ilerü İleri, ön.

i. ṭut- 39a/09

[=1]

ilet- Götürmek, ulaştırmak, eriştirmek, iletmek.

i.-e 121a/04

i.-eler 164a/02

i.-eler (iledeler) 199a/14

i.-medin 115a/03

i.-se 53b/15, 64b/03, 82b/02, 82b/03, 106a/08, 130b/10, 140b/10, 209b/08, 231a/13

i.-seler 112b/03, 170b/11

i.-üp (iledüp) 74a/15, 114b/13

i.-ür (iledür) 18a/01, 53b/03, 120a/03, 154a/12, 154b/05, 196a/12, 228a/04

i.-ürler 182a/14

i.-ürler (iledürler) 18a/01, 37b/12, 103b/10, 103b/15, 162a/03

i.-ürse (iledürse) 25b/07, 25b/09

[=32]

ḫased ilet- 164a/02

yoldan ilet- 199a/14

[=2]

ilik İlik.

i. 97a/09

[=1]

illā (Ar.) Ancak, lakin, fakat, sadece.

i. 4a/15, 8a/03, 18a/01, 40b/15, 102a/14, 104b/02, 105b/06, 156a/06, 190a/02, 194a/11, 203a/05, 204a/05, 209a/01, 230b/15

[=14]

‘illet (Ar.) Hastalık.

‘i. 37a/10, 184a/02

‘i. (ḫāb-ı ‘illet) 6b/01

‘i.+den ötürü 129b/15

‘i.+dür (ḫāb-ı ‘illet) 6a/14

‘i.+i ol- 14a/13

‘i.+çün (‘illet-içün) 119b/04

‘i.+inden 21b/09, 124b/06

‘i. iriş- 77b/15

[=10]

‘illetlü Bir illeti bulunan, illet sahibi olan, hastalıklı.

‘i. 128b/04, 173b/02

‘i. ol- 105b/14, 132b/14

[=4]

‘ilm (Ar.) İlim, bilgi, marifet.

‘i. 3b/10, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 63b/14, 66a/03, 73b/13, 90a/05, 90b/04, 102b/01, 111a/01, 121b/15, 122a/11, 123b/03, 125a/02, 125a/05, 129b/05, 142a/03, 144a/07, 170b/13, 170b/13,

174b/02, 174b/03, 179b/12, 180a/02, 188a/12, 192a/02, 216b/01, 218a/08, 218a/09, 218a/14, 219b/04, 219b/09, 230b/15
‘i. (bāṭıl ‘ilm) 209a/01
‘i. (ehl-i ‘ilm) 186a/10
‘i. (ehl-i ‘ilm ol-) 163a/07
‘i. (meclīs-i ‘ilm) 216b/01
‘i. (ṭālib-i ‘ilm ol-) 218a/02
‘i. bul- 37b/06, 192b/11
‘i.+de 1b/11
‘i.+den 4a/14, 57b/06, 110b/10, 123b/02, 166a/09, 167b/10
‘i.+den (bāṭıl ‘ilm) 137b/12
‘i.+dür 3b/04, 68a/02, 90b/05, 199b/12
‘i.+e 4b/04, 44b/12, 48b/01, 53a/06, 55a/08, 99b/08, 101b/11, 123b/11, 127b/10, 129b/06, 129b/09, 152a/07, 163b/08, 168b/02, 180a/07, 188a/13, 199b/07, 203a/02, 208a/15, 211b/01, 214a/10, 218a/14, 230b/15, 231a/06
‘i.+e (bī-fāyide ‘ilm) 137b/11
‘i.+e (maḳām-ı ‘ilm) 185a/09
‘i.+e (meclīs-i ‘ilm) 129b/11, 168b/02
‘i.+e (müfīd-i ‘ilm) 150a/15
‘i. eyt- 167b/09, 167b/11
‘i.+i 3b/04, 4a/14, 22b/14, 59b/03, 63b/12, 112b/01, 123b/09, 142a/08
‘i.+i (ehl-i ‘ilm) 109a/02
‘i.+i (emānet-i ‘ilm) 146b/02
‘i.-i dīn 165a/06
‘i.-i Ḳur’ān 214a/07
‘i.-i naḥv 208a/06
‘i.-i şer‘ī 208a/03
‘i.-i ta‘bīr 1b/09, 2a/02, 3b/03, 3b/03, 12a/04
‘i.-i tefsīr-i Ḳur’ān 4a/15
‘i.+in 3a/13, 85a/14
‘i.+in (Tevrīt ‘ilmi) 144a/01
‘i.+inden 18a/01, 22a/15, 22b/08, 38a/03, 63a/04, 142b/06, 156b/08
‘i.+ini 68a/09, 156a/13
‘i.+iyle 156a/12
‘i.+leriyle 83a/01
‘i. ü dīn ehli ol- 105b/06
‘i. ü edeb 81b/05, 209a/01
‘i. ü ḥikmet 22b/06, 23b/13, 38a/01, 65b/09, 66a/07, 192b/05, 202b/13, 218a/14, 230b/15
‘i. ü Ḳur’ān 64a/01
‘i.+üŋ 37b/06
[=135]

imām (Ar.) Önder, halife, lider.
i. 28b/04, 28b/05, 29a/01, 168b/11
i.+a 88a/08, 216b/10, 217a/15, 219b/03, 219b/10
i.+da 28b/12
i.+ı 61b/12
i.+ıla 28b/08, 28b/10
i.+lardan 28b/05
i.+larıla 28b/07
i.+uŋ 28b/08, 28b/09
[=17]

imāmet (Ar.) İmamlık.
i.+e 190b/03
[=1]

imāmlıḳ İmamlık, önderlik.
i. 28a/12, 28b/13
i.+dan 108b/11
i. eyle- 28a/13, 28a/15, 28a/15, 28a/15, 28b/03, 68a/09, 79a/04), 207a/04
i. it- 28b/15, 29a/01
[=13]

īmān (Ar.) İnanma, kutsal inanç, İslâm dinini kabul etme, itikat.
ī. 89a/03, 112b/08, 207a/05, 207a/09
ī.+a 203a/02, 229b/02
ī.+dan 62b/11
ī.+dur 37a/15
ī.+ı ḳavī ol- 153b/13
ī.-ı şehādet 141a/07
[=10]

‘imāret (Ar.) Bir yeri bayındır ve mâmur etme, bayındırlık.
‘i. eyle- 122b/03, 195b/08, 230b/15
‘i.+i 200b/09
‘i. it- 111b/04, 111b/04, 216b/02
[=7]

imīnlik Emin olma hali, eminlik, güvenlik.
i. 105a/09
[=1]

imrāḫor (Far.) İmparatorluk döneminde padişah atlarına, ahırlarına ve

onlarla ilgili gereçlere bakmakla görevli kimse, ahır âmiri.
i.+ı 69b/06
[=1]
‘İmrān İbranice.
‘İ. dili 137b/03
[=1]
in Genişlik, en.
i.+ine 192b/13
[=1]
in- İnmek.
i.-er 21a/03, 25b/03, 25b/04, 58a/06, 58a/07, 115b/01, 116a/07, 154a/14, 184b/14, 193a/08, 193a/11
i.-erler 18a/01, 192b/11
i.-erse 26b/07, 194a/01
i.-mek 58a/06
i.-mese 18a/01
i.-mez 26b/06
i.-miş 79a/06, 193b/06
i.-se 159a/03, 204b/03, 229b/15
i.-üp 29a/01, 45b/12
[=25]
aşağa in- 25b/03, 25b/04, 58a/06, 58a/06, 58a/07
[=5]
‘ināyet (Ar.) Yardım, iyilik, ihsan.
i.+e 71a/06, 89b/11
[=2]
ince İnce.
i. 11b/07
[=1]
incel- İncelmek.
i.-se 97a/09
[=1]
İncīl Hz. İsa’ya indirilen kutsal kitap.
i. 29b/15, 30a/01
[=2]
incin- *dönüşlü f.* İncinmek.
i.-mese 110b/12
[=1]
incit- İncitmek.
i.-e (incide) 106a/09, 172a/11
[=2]
incü İnci.
i. 48a/12, 63b/07, 63b/07, 63b/08, 63b/09, 63b/11, 63b/14, 63b/15, 64a/01, 92a/03, 92a/03, 105b/06, 129a/10, 170b/12, 171b/08, 209a/12, 230b/01
i.+den 90a/05
i.+ler 51a/09, 63b/13
i.+si 63b/09
i.+yi 63b/12
[=22]
incük Diz kapağından topuğa kadar olan kısım, incik.
i. 162a/10
[=1]
‘inde’l-muṭāli‘a (Ar.) Düşünüldüğü, tetkik edildiği zaman.
‘i. 2b/15
[=1]
indür- İndirmek.
i.-se 228a/06
[=1]
inek İnek.
i. 98a/14
i.+eti 158b/15
[=2]
İnfiṭār (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 80. sûresi.
İ. sūresi 144b/07
[=1]
inḥirāf (Ar.) Doğru yoldan çıkma, azma, sapıtma.
i. 230b/15, 230b/15
[=2]
inḳilāb (Ar.) Bir durumdan başka bir duruma dönüşme.
i. 3a/12
i.+ın 12a/13
[=2]
İnnā enzelnāhu (Ar.) Kadir sûresi, Kur’an-ı Kerim’in 97. sûresi.
i. sūresi 145a/12
[=1]
inṣāf (Ar.) Adaletle hareket etme, merhametli davranma.
i. 18a/01
i. (‘adl u inṣāf) 18a/01, 171b/11
i.+a 212a/06
i.+a (‘adl u inṣāf) 18a/01
i. al- 131a/12
i. bul- 18a/01
i. ehli 80a/04
i.+ı ol- 21b/15
i. it- 79b/14
[=10]

inşā'allāhu (Ar.) Eğer Allah isterse, Allah nasip ederse anlamında dilek sözü.
i. 130b/01
[=1]
İnşiḳāḳ (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 84. sûresi.
i. sūresi 144b/10
[=1]
intiḳām (Ar.) Öç alma, yapılan bir kötülüğe gereken karşılığı verip acısını çıkarma
i. al- 97a/07
[=1]
iŋle- İnilemek.
i.-mese 112a/04
i.-r 62b/10, 62b/12, 112a/03, 173b/10
[=5]
ip İp.
i. 31b/13, 52a/07, 52a/07, 52a/08, 52a/09, 52a/10, 52a/13, 52a/14, 84a/10, 117b/07, 117b/08, 194b/12, 194b/15
i.+de 52a/12
i.+den 36a/04, 212a/08
i.+den (berk ip) 105a/02
i.+e 52a/08, 126b/13, 194b/13
i.+i 52a/11, 63b/12, 179a/07
i.+ile (ip-ile) 76b/09, 193a/06, 230b/15
i.+le 34b/15, 35a/04
[=28]
ipek İpek.
i. 46b/08, 167a/11
i.+den 46b/09, 53b/02, 123b/13, 177a/14
i. ṣatıcı 46b/15
[=7]
iplik İplik.
i. 53a/15, 53a/15, 53b/03, 53b/04, 53b/06, 84a/11, 84a/12, 117b/07, 117b/08
i.+i (ipligi) 53b/05, 53b/05
i.+inden (ipliginden) 147a/04
[=12]
ir- Kavuşmak, erişmek, ulaşmak.
i.-e 90b/14
i.-meye 88a/11
i.-miş 191b/09
[=3]
ġanīmete ir- 90b/14
murāda ir- 88a/11
[=2]
irādetinsüz İradesi olmadan, istemsiz.
i. 228b/06
[=1]
'İrāḳ Ortadaoğu'da bir ülke.
'İ. şehri 152b/10
[=1]
iriŋ İltihap, cerahat.
i. 53b/08, 53b/08, 58a/11, 86b/01, 106b/09, 119b/06, 128b/04, 132b/13, 181a/10, 190b/07
i.+i 53b/10
[=11]
iriş- Ulaşmak, erişmek.
i.-di 2b/09
i.-e 10a/05, 10a/09, 10b/13, 11a/03, 11a/05, 12b/05, 16a/02, 16a/13, 16a/15, 17a/01, 17a/07, 17a/08, 17b/05, 17b/06, 18a/01, 19b/09, 20a/04, 20a/13, 20a/15, 20b/01, 20b/05, 21a/11, 21b/14, 22a/02, 22a/04, 22a/07, 22b/11, 23a/15, 24a/05, 24a/13, 24a/15, 24b/11, 25a/02, 25b/07, 26a/07, 27b/03, 28a/07, 28b/07, 28b/11, 29a/05, 29a/06, 29a/10, 30a/02, 30b/01, 31a/05, 33a/10, 33a/11, 33a/14, 33b/03, 33b/06, 33b/09, 34a/11, 34b/15, 35a/03, 36a/14, 36b/08, 36b/09, 37a/06, 37a/10, 38a/14, 38a/15, 38b/11, 39a/01, 40a/12, 40a/13, 40a/14, 41a/08, 41a/09, 41b/03, 41b/05, 42b/04, 45a/13, 46a/08, 46b/01, 46b/08, 48a/07, 49a/05, 50a/12, 50b/05, 50b/11, 50b/13, 51b/03, 52b/05, 55a/03, 55a/10, 57b/03, 58a/07, 58b/06, 58b/07, 58b/14, 59a/04, 60a/11, 60b/04, 60b/06, 61b/02, 62b/04, 62b/05, 62b/05, 63a/01, 63a/03, 63a/03, 63a/04, 64b/06, 64b/07, 64b/15, 66b/03, 66b/14, 68b/15, 69a/12, 69a/13, 69b/05, 70b/03, 70b/06, 73a/08,

74a/14, 74b/11, 75a/11, 75b/04, 76b/04, 77b/15, 78a/03, 79a/14, 79b/04, 79b/07, 81a/14, 81b/12, 82a/14, 83a/10, 83b/09, 83b/14, 84a/05, 85b/05, 85b/15, 87a/03, 88a/06, 88b/15, 89b/04, 89b/06, 89b/09, 89b/15, 91b/13, 92a/04, 92a/07, 92a/09, 92a/10, 94b/04, 95b/03, 96a/02, 96b/07, 97b/02, 97b/13, 98a/05, 98a/15, 98b/03, 99b/15, 100b/13, 101a/06, 103a/09, 103a/12, 104a/11, 104a/15, 106a/06, 106b/04, 107b/08, 107b/08, 108b/12, 108b/13, 109a/10, 109b/11, 111a/04, 111a/15, 111b/15, 112a/15, 113b/03, 114a/09, 115b/10, 116a/04, 116a/09, 116a/15, 116b/05, 116b/15, 117a/06, 117a/12, 117a/15, 118b/14, 120a/13, 120b/10, 120b/13, 121a/02, 121a/03, 121b/08, 121b/13, 122a/02, 122a/02, 122a/15, 123a/09, 123a/13, 123b/04, 123b/13, 124b/10, 125b/04, 127a/05, 127a/07, 127a/08, 127a/14, 127a/14, 127a/15, 127b/05, 127b/05, 128a/09, 128b/05, 128b/10, 129a/09, 130b/01, 130b/08, 131b/10, 132b/08, 133b/14, 134a/13, 134b/11, 135a/01, 135a/02, 135b/08, 135b/12, 137b/06, 137b/15, 138a/08, 138b/05, 140a/04, 140a/07, 140b/01, 140b/01, 140b/05, 141b/01, 141b/11, 142a/04, 142b/07, 145a/01, 146a/12, 147a/02, 147a/02, 148a/15, 148b/04, 148b/09, 149b/04, 149b/07, 151a/12, 152b/10, 154a/11, 154b/06, 155a/14, 155a/14, 156a/15, 156b/08, 157a/09, 157a/12, 160a/09, 160b/02, 161a/01, 161a/14, 161a/15, 161b/02, 162a/12, 162a/15, 162b/15, 163a/13, 163b/04, 165a/04, 166a/08, 167a/09, 168a/13, 169b/09, 170a/07, 172a/01, 172a/07, 173a/01, 173b/10, 174a/03, 174a/04, 174b/08, 174b/12, 176b/03, 176b/03, 176b/10, 177a/03, 177a/05, 177a/07, 177a/08, 177a/11, 177a/11, 177b/07, 177b/08, 178a/01, 178a/03, 178b/06, 178b/10, 179a/07, 179b/14, 180b/02, 180b/09, 181a/02, 181a/06, 181b/15, 182a/12, 182a/15, 183a/15, 183b/06, 183b/08, 183b/13, 183b/15, 184a/13, 184b/03, 184b/14, 185a/07, 186a/08, 187b/04, 188b/11, 189a/04, 191a/08, 191a/12, 192a/05, 192a/10, 192b/14, 192b/14, 193a/11, 193b/07, 193b/09, 195a/07, 195a/07, 195a/09, 195b/14, 197a/01, 198a/03, 198a/04, 198a/11, 198b/14, 199a/15, 200b/02, 200b/04, 200b/05, 200b/08, 204b/04, 205b/05, 205b/06, 207b/03, 207b/04, 209a/12, 210a/10, 213a/09, 214b/07, 217a/06, 220a/10, 220a/14, 221a/15, 221b/11, 222a/11, 224a/03, 224b/11, 225a/09, 226b/02, 226b/09, 226b/09, 226b/10, 227a/10, 227a/11, 227a/11, 227b/05, 227b/06, 228a/01, 229a/02, 229a/14, 229b/09, 230a/07, 230b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

i.-emeye 116b/13

i.-en 117a/01

i.-medin 59a/09

i.-mege 9b/13, 9b/15, 71a/06

i.-mek 158a/13

i.-memiş 112b/03

i.-memiş ol- 105b/15

i.-mese 110a/01, 151a/12

i.-mesine 71b/07

i.-meye 19b/06, 40b/06, 60b/09, 76a/15, 123a/15, 148a/14, 170a/03, 218b/12

i.-meyüp durur 8a/15

i.-mezse 117a/01

i.-miş 59a/08, 81b/06

i.-miş ol- 91a/08, 129a/14, 146b/05
i.-se 20b/04, 51b/12, 67b/11, 94b/03, 110a/01, 135b/11, 158a/12
i.-üp 82a/05, 113a/10, 116b/14, 181a/02, 192b/09, 198a/05
i.-üp dur- 55a/01
i.-ür 6b/02, 43b/01, 43b/03, 67a/03, 76a/07, 84b/06, 91a/06, 161a/10, 181a/04, 184b/02, 192b/15, 197a/12, 217a/02
[=453]
āfāt iriş- 120a/13
afet iriş- 51b/12, 67b/11, 76b/04, 182a/15, 226b/10
ʻaṭā iriş- 103a/12, 157a/12
ʻaẕāb iriş- 192a/05
belā-yı ʻazīm iriş- 214b/07
belā iriş- 225a/09, 228a/01
belā ve āfet iriş- 183a/15
belā ve mihnet iriş- 16a/15
belā vü āfet iriş- 154a/11
bereket iriş- 79b/07
beşāret iriş- 200b/02
dīnine ḫalel iriş- 89b/15
ecel iriş- 17a/08, 176b/03
elem iriş- 117a/01, 151a/12
fāyide iriş- 84b/06, 108b/12, 183b/15, 230b/15
fitne iriş- 127a/15
ġam iriş- 50b/11, 50b/13, 64b/07, 88a/06, 92a/04, 96b/07, 151a/12, 161a/01, 183b/13, 224b/11
ġam u ġuṣṣa iriş- 17a/01, 17a/07, 89b/06, 97b/13, 111b/15, 122a/15, 160b/02, 174b/08, 195a/07
ġam ve ġuṣṣa iriş- 69b/05, 74b/11, 101a/06, 121a/03, 131b/10, 147a/02, 173b/10, 177a/05, 177a/11, 178a/01
ġam ve muṣībet iriş- 162a/12
ġam ve renc iriş- 161a/15, 177b/08
ġam ve ziyān iriş- 79a/14, 176b/10
gönül murādına iriş- 141b/11, 152b/10
ḫaber iriş- 170a/03
ḥadd-i buluġa iriş- 105b/15
ḫastalıḳ iriş- 20b/01, 125b/04, 179b/14
ḫavf iriş- 123b/04, 183b/08
ḫavf u ḫaṭar iriş- 75b/04
ḫayr iriş- 46b/01, 46b/08, 59a/04, 62b/04, 71a/06, 71b/07, 103a/09, 104a/11, 112a/15, 121b/08, 123a/09, 154b/06, 162a/15, 174a/03, 178b/10, 180b/09, 197a/01, 207b/03, 227a/11, 227a/11, 227b/05, 227b/06
ḫayr u menfaʻat iriş- 97b/02
ḫayr ve eylük iriş- 200b/04, 205b/05
ḫayr ve fāyide iriş- 70b/06
ḫayr ve iḳbāl iriş- 200b/08
ḫayr ve menfaʻat iriş- 74a/14, 176b/03, 221b/11
ḫayrı iriş- 76a/15
ḫidmetine iriş- 100b/13
ʻillet iriş- 77b/15
işi ṣalāḥa iriş- 18a/01
işleri tamāmına iriş- 10b/13
ʻizzete noḳṣān iriş- 58a/07
kerāhiyyet iriş- 148a/15
ḳorḳu iriş- 85b/15, 108b/13, 145a/01, 148b/09, 178b/06
maḳṣūda iriş- 18a/01, 40b/06, 68b/15, 140b/01, 163b/04, 188b/11, 209a/12
maḳṣūdına iriş- 18a/01, 60b/09, 116b/13
māl iriş- 83a/10, 87a/03, 160a/09, 162b/15, 179a/07, 195b/14
māl ve ġanīmet iriş- 82a/14
mālına noḳṣān iriş- 75a/11
manṣıb iriş- 114a/09, 123a/13, 165a/04
mażarrat iriş- 19b/09, 64b/06, 70b/03, 95b/03, 104a/15, 170a/07, 177a/03, 192a/10
melāmet iriş- 69a/13
melāmet ve şenāʻat iriş- 177a/11
menfaʻat iriş- 29a/10, 89b/04, 92a/09, 92a/10, 98a/15, 98b/03, 106b/04, 116a/04, 120b/10, 120b/13, 128b/10, 166a/08, 172a/01, 191a/08, 204b/04, 221a/15, 227a/10
menfaʻate iriş- 130b/01
mihnet iriş- 20a/15, 66b/14
murāda iriş- 29a/06, 69a/12, 121a/02, 127a/05, 146a/12, 168a/13, 177a/07, 218b/12

murādına iriş- 46a/08, 63a/03, 94b/04, 123a/15, 135a/01, 135b/08, 142a/04, 155a/14
murādlara iriş- 197a/12, 205b/06
muṣībet iriş- 18a/01, 28b/11, 111a/15, 138a/08, 149b/04, 161b/02, 169b/09, 174b/12, 182a/12, 184a/13, 198b/14
muṣībete iriş- 85b/05, 122a/02, 127a/08, 185a/07
naḳş iriş- 79b/04
naṣīb iriş- 111a/04, 142b/07, 156b/08
nesne iriş- 61b/02, 147a/02
ni‘met iriş- 58b/14, 92a/07
ni‘met ve ḫayr iriş- 198a/11
ni‘mete iriş- 129a/09
‘ömr-i ahire iriş- 91a/08, 146b/05
rāḥat iriş- 12b/05, 99b/15, 172a/07
renc iriş- 55a/03, 60b/06, 64b/15, 88b/15, 110a/01, 110a/01, 116b/15, 124b/10, 127b/05, 127b/05, 149b/07, 181a/02
renc ü belā iriş- 155a/14
renc ü elem iriş- 60b/04
renc ü ġam iriş- 81a/14
renc ü zaḥmet iriş- 127a/14, 137b/06
renc ve āfet iriş- 127a/14
renc ve belā iriş- 229a/02
renc ve ġuṣṣa iriş- 122a/02, 180b/02
renc ve ḳatılıḳ iriş- 62b/05
renc ve mażarrat iriş- 192b/14
renc ve melāmet iriş- 133b/14
renc ve muṣībet iriş- 140b/01
renc ve zaḥmet iriş- 78a/03
renc ve ziyān iriş- 181a/02
rızḳ iriş- 62b/05, 98a/05, 107b/08
ruşenlıḳ iriş- 193b/07
selāmet iriş- 198a/04
şer ve yavuzlıḳ iriş- 200b/05
şiddet iriş- 117a/15
teşvīş iriş- 195a/09
ululıġa iriş- 60a/11, 116a/09, 117a/06, 128a/09, 140b/05
ümīdine iriş- 11a/05
ümīdlere iriş- 141b/01
yarlıḳ iriş- 135a/02
zaḫm iriş- 116b/14
zaḥmet iriş- 91b/13
żarār iriş- 73a/08
zevāl iriş- 127a/07, 137b/15
ziyādelıḳ iriş- 106a/06, 183b/06
ziyān iriş- 20a/13, 48a/07, 49a/05, 58b/06, 58b/07, 83b/09, 89b/09, 109a/10, 109b/11, 113b/03, 123b/13, 130b/08, 134a/13, 135b/12, 140a/04, 167a/09, 173a/01, 177a/08, 177b/07, 178a/03, 181a/06, 181b/15, 184b/02, 184b/03, 184b/14, 187b/04, 189a/04, 191a/12, 198a/03, 199a/15, 207b/04, 213a/09
ziyān ve mażarrat iriş- 148b/04
[=296]

irişdür- Ulaştırmak, eriştirmek.
i.-e 22a/03, 23b/09, 38a/13, 41a/07, 43a/05, 48a/12, 55a/14, 59a/11, 70b/12, 70b/13, 76b/02, 84a/02, 96a/14, 96a/15, 96b/12, 100a/08, 100a/09, 109a/10, 109b/12, 110a/14, 110b/09, 110b/09, 114b/14, 115a/12, 119b/02, 122b/02, 123a/14, 124a/09, 141b/01, 169b/08, 176a/10, 181b/09, 182a/08, 188a/04, 192a/15, 208a/05, 209b/06, 226a/06
i.-eler 134b/11
i.-mege 177b/04
i.-mese 161b/14
i.-meseler 230b/15
i.-seler 168a/10
i.-ür 114b/06, 213a/08
[=45]
fāyide irişdür- 176a/10, 208a/05
ġam irişdür- 96a/14, 110b/09
ġam u ġuṣṣa irişdür- 70b/12, 70b/13
ḫayr irişdür- 59a/11, 96a/15, 109a/10, 109b/12, 110b/09, 119b/02, 124a/09, 182a/08, 188a/04, 192a/15
ḫayr u menfa‘at irişdür- 100a/09
ḫayr ve menfa‘at irişdür- 114b/14, 115a/12
menfa‘at irişdür- 96b/12, 110a/14
muṣībet irişdür- 22a/03
rāḥat irişdür- 100a/08

renc irişdür- 55a/14, 123a/14, 209b/06, 226a/06
renc ve zaḥmet irişdür- 168a/10
yücelige irişdür- 122b/02
ziyan irişdür- 84a/02, 161b/14, 169b/08
[=32]

irkek Erkek.
i. 26a/06, 26a/06, 85a/15, 102b/05, 147b/09, 164a/01, 164b/09, 173a/10, 174b/06, 215a/01, 215a/04
i. arslan 57a/04, 57a/06, 57a/09
i. bıldırcın 88b/04
i. buzaġu 91b/06
i.+e (irkege) 120a/04
i.+i (irkegi) 196a/06
i. ḳatır 173a/08, 173b/05, 173b/06, 173b/13
i. keçi 196a/07, 196a/10, 196a/15
i. keklik 204a/10
i. ḳoyun 190a/15, 190b/02
i. sıġır 158b/07, 158b/11
i. ṭaġ sıgırı 165a/13
[=31]

İrşād Cabir-i Mağribî'nin rüya tâbirleri ile ilgili eseri.
İ.-ı Cābir-i Maġribī 2a/05
[=1]

'Īsa Hz. İsa Peygamber.
'Ī. 'aleyhi's-selām 7a/12
[=1]

'Īsevī (Ar.) Hristiyan.
'Ī.+lerden 30a/02
[=1]

isfānāḫ (Ar.) Ispanak.
i. 27b/05, 27b/06
[=2]

isfenc (Ar.) Sünger.
i. 66b/04
[=1]

İsḥaḳ Hz. İshak Peygamber.
İ. peyġamberi 18a/01
[=1]

ishāl (Ar.) İshal.
i. eyle- 139b/02
[=1]

İslām (Ar.) İslamiyet, müslümanlık.
İ. 18a/01, 37a/15
İ. (ehl-i İslām) 7a/15, 18a/01, 198a/14
İ.+a 125b/09, 218a/14, 230b/15
İ.+a (küfrden İslāma gel-) 201a/07
İ.+a gel- 90a/12
İ.+da 125b/12, 126b/05
İ.+dan 180b/01, 223a/06
İ.+dan (ehl-i İslām) 75b/07
İ.+dan dön- 189b/04
İ. dīninden dön- 212b/06
İ.+dur 156b/11
İ.+uŋ 199b/07
İ. yolı 136b/12, 136b/13
[=21]

İsmā'īl Hz. İsmail Peygamber.
İ. peyġamberi 18a/01
[=1]

İsmā'īl bin Eş'aş *Kâmilü't-Tâbir*'de adı geçen ünlü rüya tâbircisi.
İ. 9b/04, 21a/06, 23a/12, 26a/13, 27b/04, 28b/11, 29b/10, 37a/08, 48a/09, 50a/01, 51a/09, 55a/15, 58a/03, 61b/15, 64b/09, 66b/03, 67b/10, 69b/07, 84a/05, 87b/15, 101b/03, 103b/05, 122a/05, 122b/11, 125a/11, 133a/10, 136a/09, 148a/03, 176a/03, 176b/10, 183b/13, 193b/11, 199b/02, 228a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15
İ.+dan (Kitāb-ı İsmā'īl bin Eş'aş)
İ.+dur 2b/01
[=39]

isnād (Ar.) Bir düşünceyi, bir görüşü, bir konuyu bir kişi veya nedene dayandırma, yükleme, atfetme.
i.-ı ṣaḥīḥ 12b/08
[=1]

İsrāfīl Dört büyük melekten biri olup kıyamet gününde sûra üflemekle görevlidir.
i. 18a/01
i.+i 18a/01
i.+i 'aleyhi's-selām 18a/01
[=3]

issi Sahip, malik.
i. 10a/07, 131b/03
i.+ne 39b/13, 89b/13, 125b/12, 142b/08, 221a/01
i.+ne (baġ issi) 43a/01
i.+nüŋ 5b/13, 56b/06
[=10]

iste- Dilemek, arzulamak, istemek.

i.-di 12b/10
i.-dügin 230a/02
i.-mege 35b/06, 85b/10, 97b/08, 213a/03, 229b/01
i.-mek 230b/15
i.-mez 84a/14
i.-r 41a/03, 41a/04, 60b/09
i.-rse 69b/02
i.-se 124b/06, 124b/07
i.-ye 41b/14, 97b/10, 120a/14, 136b/08, 140a/11, 143b/11, 144a/06, 180b/01, 212a/08
i.-yesiz 98b/15
i.-yüp 65a/05, 205b/02
[=27]
gönül murādın iste- 85b/10
müfāraḳāt iste- 180b/01
[=2]
itmek iste- 60b/09
[=1]

isteyici Arzu eden, isteyen kişi.
i. (ceng isteyici kişi) 138b/03
i. (rızḳ isteyici) 57b/01
[=2]

isti‘ānet (Ar.) Başkasından yardım isteme, yardım dileme.
i. 2b/13
[=1]

istīfā (Ar.) Gitmek.
i. 7a/05
[=1]

istiġfār (Ar.) Günahların bağışlanmasını dileme, tövbe etme.
i. 27a/10, 27a/12
i.+a 141a/07
i. it- 27a/11
[=4]

isti‘māl (Ar.) Kullanma, kullanış.
i.-i (keşret-i isti‘māl-i muṭāli‘a ve müẕākire) 5a/02
i.+in (ḥavāsu’l-ı isti‘māl) 4b/11
i. it- 121b/05, 196b/09
[=4]

istimālet (Ar.) Gönül çelme, gönlü bir tarafa meylettirme, cezbetme.
i. 230b/15
[=1]

‘işyān (Ar.) Karşı gelme, itâatsizlik etme, baş kaldırma.
‘i.+ına 123b/08
[=1]

iş İş, amel, uğraş.
i. 12a/15, 12b/03, 27b/13, 30b/03, 35a/08, 40b/07, 41a/11, 72b/01, 72b/14, 86a/03, 92b/01, 95b/01, 103a/02, 106b/03, 109b/13, 114a/05, 114a/08, 116b/12, 117b/06, 131b/03, 138b/10, 145a/05, 159a/13, 160b/12, 173b/11, 185b/03, 223a/09, 223a/09, 223b/11
i. (iki iş) 171a/13
i. (müşkil iş) 155a/06, 176b/14
i. (ulu iş) 174a/10
i. buyurucı 102a/04, 207a/10, 207a/11
i.+de 15b/06, 16a/09, 29b/13, 39a/07, 39a/09, 39b/01, 43a/03, 45a/01, 45a/02, 47b/11, 56a/06, 56b/07, 58a/08, 58a/08, 73a/02, 78a/14, 88b/15, 89a/13, 100a/10, 109b/13, 126a/09, 137b/07, 145b/02, 163a/04
i.+de (ḥarām iş) 104a/03
i.+de (müşkil iş) 108a/02
i.+den 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27a/02, 72a/12, 84b/01, 126b/02, 168a/07, 198b/08, 210a/15, 228b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15
i.+den (müşkil iş) 215b/13
i.+den (yaramaz iş) 155b/14
i.+den-ki 230b/15
i.+den ḳal- 59b/09, 60b/10
i.+den ötürü 114a/07
i.+dür 150b/06, 162b/14, 166a/13
i.+dür (bāṭıl iş) 100b/03
i. düş- 126a/13
i. düz- 203b/01
i.+e 16a/10, 25a/13, 26b/15, 36b/15, 39b/04, 39b/10, 48a/06, 58b/03, 78a/15, 79b/12, 89a/12, 123b/12, 129a/06, 134b/09, 161a/12, 163a/09, 164a/11, 172b/14, 181b/04, 184a/06, 191a/06, 201a/14, 205a/06, 221a/01, 223a/02, 230b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15
i.+e (bāṭıl iş) 61a/12, 162a/01, 188b/01
i.+e (bī-aṣl iş) 100b/07
i.+e (düşvār işe düş-) 126a/14

i.+e (eyü iş) 98b/01, 145a/03, 202b/08
i.+e (fesād iş) 63a/15
i.+e (ḫaṭarlu iş) 100b/15
i.+e (ḳatı işe düş-) 170b/07
i.+e (müşkil iş) 132a/03, 154b/03, 157a/01
i.+e (ṣa‘b iş) 64a/04, 152b/09
i.+e (ulu iş) 98b/07
i.+e (yaramaz iş) 16a/11, 100b/07, 103a/01
i.+e ṭut- 106b/05
i. eyle- 25b/10, 97b/13, 102b/01
i. eyüligi 114b/06
i.+i 10b/12, 18a/01, 22a/13, 26b/02, 33a/02, 43a/10, 45b/02, 46a/01, 46b/07, 50b/09, 55a/06, 58b/13, 60b/08, 61b/15, 65a/02, 67b/14, 69a/11, 69a/14, 72b/04, 72b/05, 72b/09, 72b/11, 80a/01, 83b/07, 87a/11, 89a/05, 94b/10, 99a/03, 99a/12, 100a/10, 103b/03, 103b/05, 107a/05, 108b/15, 114a/10, 115a/13, 118a/07, 118b/06, 118b/14, 124b/13, 130b/03, 135b/09, 140b/06, 145a/03, 145a/09, 148a/15, 152b/09, 166b/10, 173b/15, 177a/14, 185b/03, 185b/03, 188a/10, 188b/11, 197b/14, 202a/09, 203a/13, 206a/08, 206a/09, 208b/01, 210a/13, 228b/05, 228b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15
i.+i (dünyā işi) 152b/14
i.+i açıl- 169a/12, 170a/04, 212b/11
i.+i ‘ālī ol- 18a/01, 22b/15, 44b/02, 87b/15, 103a/11, 146a/09, 167b/14, 193a/06, 205b/05, 221b/13, 230a/03
i.+i āsān ol- 76b/15, 158a/04, 175a/02
i.+i bağlan- 60b/12
i.+i bağlu ol- 64b/08, 67b/05, 104a/01, 104a/02, 126b/11, 127a/08, 152b/08, 165a/09, 184b/05, 192b/10
i.+i dürüst ol- 67b/11
i.+i düş- 72b/01, 72b/08
i.+i eyü ol- 18a/01, 18a/01, 69b/15, 73a/13, 82b/05, 108b/11, 108b/12, 115a/04, 146b/01, 146b/02, 146b/06, 146b/14, 187b/12, 217b/12, 223a/15
i.+i fesāda var- 111b/10
i.+i işle- 89b/02
i.+i ḳavī ol- 69b/02, 177a/15, 185b/11
i.+i küşāde ol- 162a/14, 204b/07
i.+i küşāyiş bul- 210a/12
i.+i niẓām bul- 97a/02, 109b/06, 115a/08, 135a/01
i.+i niẓām tut- 141a/09
i.+i ol- 18a/01, 21a/05, 72b/10
i.+i rāst gel- 104a/04, 180a/02
i.+i rāst ol- 105b/01
i.+i ṣalāḥa gel- 121a/01, 145b/03
i.+i ṣalāḥa iriş- 18a/01
i.+i tamām ol- 117b/09
i.+i yaramaz ol- 82b/06, 135a/08
i.+i ża‘īf ol- 185b/13
i. içün 178a/13
i. içün (iş-içün) 84a/12
i. ile 47a/06
i.+in 119b/10, 197b/01, 222a/06
i.+in işle- 53b/03, 106a/07
i.+in ṭut- 106b/01
i.+inde 26b/04, 51b/09, 65a/07, 80a/01, 80b/11, 100a/02, 115b/02, 119a/02, 121a/07, 127b/08, 154b/08, 186a/12, 198b/15, 198b/15, 223b/04
i.+inde (dīn ü dünyā işinde girü ḳal-
i.+inde ḫalel ol- 51a/02, 226b/11
i.+inde noḳṣān ol- 152b/14
i.+inden 18a/01, 76b/07, 87a/12, 104a/05, 122b/09, 176b/03
i.+inden (yaramaz iş) 62b/10
i.+ine 27b/11, 39a/02, 52b/13, 74b/09, 77b/05, 77b/09, 79b/05, 126b/13, 157b/04, 176a/09, 177b/14, 208a/13, 210a/14, 226b/10, 230b/15
i.+ine (dünyā işi) 133b/11
i.+ini 111b/01
i.+inüŋ 18a/01, 97a/11, 197b/04
i. işle- 25a/14, 44b/09, 51a/03, 51a/03, 56a/06, 58a/07, 58a/07, 64a/03, 69b/06, 84a/14, 86a/07, 106b/04, 130a/13, 132a/06, 136a/02, 139a/15, 141a/10, 144a/05, 160b/14, 162b/04, 169a/13, 170a/06, 176b/04, 188b/02,

198b/06, 204b/15, 213b/07, 214b/03, 218a/14, 218b/06, 228b/02, 230b/15, 230b/15
i. it- 16a/09, 18a/01, 61a/15, 92a/13, 174b/04, 216b/03
i. ḳıl- 230b/15
i.+ler 18a/01, 38b/08, 54a/13, 58b/10, 79b/11, 81a/01, 96b/05, 99a/10, 110a/07, 136b/09, 137b/08, 143b/01, 147a/11, 161a/10, 176a/03, 218b/13, 230b/15, 230b/15
i.+ler (müşkil iş) 61a/14, 143b/06, 144b/15, 145a/08
i.+ler (şūm iş) 149b/08
i.+ler (ziyān iş) 109a/07
i.+ler bilici 156a/07
i.+ler işle- 142a/10, 143b/01, 144a/13, 154b/02, 229b/05
i.+lerde 64b/01, 70b/06, 119a/12, 121b/07, 142b/14, 191b/07, 205a/07
i.+lerde (bağlu iş) 79b/10
i.+lerde (ḫayr iş) 101b/08
i.+lerde (uvaḳ iş) 104b/14
i.+lerden (muḫtelif iş) 12a/01
i.+lerden (yaramaz iş) 12b/08, 76a/15, 76b/01, 104a/08
i.+lerden (yavuz iş) 51b/08
i.+lerden girü ḳal- 191a/06
i.+lerden ḳal- 218b/12
i.+lerdür (perākende iş) 129a/02
i.+lere 54b/09, 129b/09, 132a/13, 141b/14
i.+lere (bāṭıl iş-) 73b/08
i.+lere (müşkil iş) 195b/08
i.+lere (örtülü iş) 93b/06
i.+leri 20a/10, 36a/13, 67b/05, 69a/11, 73a/07, 85b/11, 98a/07, 108a/08, 111a/10, 125a/14, 127a/05, 143b/14, 146b/12, 156b/12, 177a/13, 186a/14, 214a/08, 230b/15
i.+leri 36a/14
i.+leri (cemī-i iş) 85b/12, 97a/05
i.+leri (dünyāvī iş) 103a/14
i.+leri (müşkil iş) 141a/05
i.+leri açıl- 69a/15
i.+leri āsān ol- 111a/10
i.+leri bağlan- 162a/13
i.+leri bağlu ol- 111a/09, 175b/15
i.+leri düşvār ol- 111a/11
i.+leri tamāmına iriş- 10b/13
i.+leri yaramaz ol- 146b/14
i.+lerin 42a/07, 225a/03
i.+lerinde 119a/04
i.+lerinden 69a/12
i.+lerine 194a/15
i.+lerini 46b/04, 104b/14
i.+lerinüŋ 77a/14
i.+leriyle 119a/03
i.+lerüŋ 19a/13, 39a/15, 84a/14, 96a/12, 97a/04, 110a/09, 136b/07, 153b/07, 211a/15
i. ṭut- 22a/10
i.+üŋ 19a/03, 19b/01, 23b/14, 32b/03, 36a/11, 47b/13, 47b/13, 48b/01, 53a/15, 53b/07, 79b/13, 88a/11, 94b/02, 106b/06, 114b/07, 118b/13, 122b/06, 126b/15, 153a/01, 157a/01, 176a/06, 176a/11, 184a/04, 188b/09, 189a/06, 189a/13, 195a/14, 214a/01, 230b/15
i.+üŋ küşādelıġına 19a/04
[=511]

işāret (Ar. *iş‘āret*) Delalet etme, gösterme, işaret, belirti.
i.+dür 164a/11, 176a/07
i. olın- 2b/11
[=3]

işbu Bu, şu, işte bu.
i. 16b/05
[=1]

işidici İşiten, duyan, işitici.
i.+ye 186b/11
[=1]

işik Eşik.
i. 27a/13
i.+i (alt işik) 27a/14
i.+i (üst işigi) 27b/01
i.+in (iki işigin) 27b/02
i.+ini (işigini) 27a/15
i.+ini (üst işik) 27b/01
[=6]

işit- Duymak, işitmek.
i.-dügin 6b/09
i.-e (işide) 6b/08, 13a/15, 13b/07, 23b/10, 33a/07, 33a/09, 33b/10, 33b/11, 33b/12, 33b/13, 33b/14, 33b/14, 33b/15, 34a/01, 34a/02, 34a/02, 34a/03, 34a/04, 34a/05,

34a/07, 34a/08, 34a/09, 34a/12, 34a/12, 35a/06, 49b/05, 49b/05, 54a/07, 54b/11, 55a/06, 55a/10, 57b/11, 62a/09, 62a/09, 69b/03, 69b/04, 75a/04, 86a/06, 91b/11, 96a/04, 99b/03, 105b/03, 107b/05, 110b/03, 119a/09, 121a/08, 121b/13, 131a/05, 134a/07, 137b/04, 137b/05, 152b/07, 164b/07, 164b/10, 169a/15, 170a/02, 172a/13, 176a/12, 176a/15, 178a/12, 181a/13, 183b/11, 190a/11, 190b/08, 215a/07, 215a/07, 224a/09, 228a/12, 230b/15, 230b/15

i.-ene (işidene) 18a/01

i.-mege 38b/05

i.-mek 31a/15, 33a/03, 137a/01

i.-mese 159a/11, 228a/15

i.-meye 185b/03

i.-meyüp dur- 17b/04, 137b/07

i.-se 10a/06, 18a/01, 31b/01, 31b/02, 33a/06, 33a/07, 33a/08, 33a/09, 33a/10, 33a/12, 33a/12, 33a/13, 33a/14, 33a/15, 33b/01, 33b/02, 33b/03, 33b/03, 33b/04, 33b/05, 33b/05, 33b/06, 33b/07, 33b/07, 33b/08, 33b/08, 33b/09, 33b/09, 33b/10, 33b/11, 33b/12, 33b/13, 33b/14, 33b/15, 34a/01, 34a/02, 34a/03, 34a/04, 34a/05, 34a/07, 34a/08, 34a/08, 34a/09, 34a/11, 34a/11, 34a/13, 34a/15, 55a/05, 75a/04, 80b/14, 80b/15, 85a/06, 113a/08, 134a/07, 137b/01, 146b/02, 162a/04, 164b/06, 174b/05, 175b/08, 193a/01, 228a/11

i.-üp (işidüp) 9a/02

i.-ür (işidür) 7a/14, 18a/01

i.-ürse (işidürse) 10a/04, 115a/13, 175b/10, 175b/12

[=150]

yaramaz söz işit- 54a/07

[=1]

işkence (Far. *şikence*) Eziyet, cefa, işkence.

i. it- 17a/14, 222b/03

[=2]

işle- 1. Yapmak, çalışmak, işlemek.

i.-(!) 89b/02

i. 14a/01

i.-mekde 81a/01

i.-meyecek 72a/12

i.-r 79b/08

i.-ye 4a/13, 144b/03, 156b/14, 192b/01, 222a/06, 230b/15, 230b/15

2. Yardımcı fiil olarak kullanılır.

i.-mege 218b/07

i.-mek 84a/14, 161b/15

i.-meye 112b/02, 198b/06

i.-r 58a/07, 106a/07

i.-rler 64a/03

i.-ye 18a/01, 19b/14, 20a/01, 25a/11, 25a/14, 27a/10, 44b/09, 46a/06, 51a/03, 51a/03, 53b/03, 56a/06, 69b/06, 86a/07, 104b/11, 106b/04, 122b/11, 130a/13, 132a/06, 136a/02, 139a/15, 141a/10, 141b/05, 142a/07, 142a/10, 143b/01, 144a/05, 144a/13, 145b/15, 151b/03, 154b/02, 160b/14, 162b/05, 169a/13, 170a/06, 176b/04, 177b/11, 188b/02, 198b/14, 205a/01, 213b/07, 214b/03, 216b/04, 218a/14, 228b/02, 229b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15

[=69]

bid‘at işle- 18a/01, 145b/15, 177b/11

fesād işle- 19b/14, 20a/01, 27a/10, 46a/06, 122b/11, 151b/03, 216b/04

günāh işle- 25a/11, 104b/11, 161b/15, 198b/14

ḫayr işle- 142a/07

ḫilāf-ı şer‘ işle- 112b/02

iş işle- 25a/14, 44b/09, 51a/03, 51a/03, 56a/06, 58a/07, 64a/03, 69b/06, 84a/14, 86a/07, 106b/04, 130a/13, 132a/06, 136a/02, 139a/15, 141a/10, 144a/05, 160b/14, 162b/05, 169a/13, 170a/06, 176b/04, 188b/02, 198b/06, 205a/01, 213b/07, 214b/03, 218a/14, 218b/07, 228b/02, 230b/15, 230b/15

işi işle- 89b/02

işin işle- 53b/03, 106a/07

işler işle- 142a/10, 143b/01, 144a/13, 154b/02, 229b/05
saḫāvet işle- 141b/05
ṣevāb işle- 230b/15
[=58]

işlen- İşlenmek.
i.-miş ol- 117a/11, 117a/11
[=2]

işlü İşli.
i. 52a/03, 134b/08, 209a/09, 230b/06
i. (yaramaz işlü) 65a/12, 95b/01, 104a/13, 157a/10
i. (yaramaz işlü ol-) 143a/09, 147a/05, 159a/14
[=11]

‘işret (Ar.) İçki meclisi, içkili eğlence.
‘i. (ehl-i ‘işret ol-) 105b/13
‘i. (‘ıyş u ‘işret) 7b/01
‘i. ehli 230b/15
‘i. eyle- 70b/07
‘i. idici 78b/13
‘i.+ile (‘ıyş u ‘işret-ile) 154a/10
‘i. it- 78b/13
[=7]

iştiḳāḳ (Ar.) Bir kökten yapım ekleri ile yeni anlamda kelime yapma, türetme, türeme.
i.-ı luġat 4b/01
[=1]

‘işve (Ar.) Cilve, naz, işve.
‘i. it- 50b/04
[=1]

it Köpek.
i. 9a/12, 10a/14, 55a/08, 55a/08, 55a/09, 55a/10, 55a/11, 55a/12, 55b/03, 64a/11
i. (aḳ it) 55a/09
i. (ḳara it) 55a/09
i. āvāzı 33b/06
i. azusı 120a/07
i. doynağı 126a/02
i. eti 55b/02
i.+i 55a/14, 55b/01
i.+ile (it-ile) 55a/13
i. ḳuyruġı 183a/04
i.+ler 10b/09
i. südi 55a/15
i.+üŋ 55a/11, 55a/12
i.+üŋ doynağı 126a/02
[=25]

it- Türkçede bir çok kelimenin sonuna gelerek birleşik fiiller teşkil eden, sonuna geldiği kelimeye göre değişik fonksiyonları olan, geçişli veya geçişsiz fiiller, ayrıca çeşitli deyimler yapan fiil, etmek, yapmak, eylemek, kılmak.
i.-(!) 89a/15, 89b/01, 89b/02
i.-di 3b/15, 8b/06, 9a/01, 12b/11, 13a/02
i.-diler 8b/09
i.-dügi 12a/05, 34b/13, 56b/07, 59a/08, 83a/10, 108a/13, 108a/14, 114b/09, 126b/02, 135a/13, 191a/01
i.-dügümüz 120a/10, 201a/11
i.-dügümüzüŋ 78a/04
i.-dük 2b/14, 98b/15, 136b/04, 230b/15
i.-dükleri 135a/14
i.-düklerimüŋ 129b/12
i.-düm 2a/02, 2a/03, 9a/07, 196b/10
i.-düm-ki 9a/05
i.-düŋüz 9a/03
i.-e (ide) 4a/07, 4a/11, 10a/02, 10b/05, 13b/05, 13b/07, 13b/08, 14a/07, 15a/01, 16a/09, 17a/03, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 21b/05, 25a/13, 27b/15, 30b/12, 31a/10, 32b/12, 32b/15, 33a/12, 33b/02, 33b/04, 37a/08, 37a/12, 38a/01, 38a/08, 39b/10, 40b/13, 45b/13, 48a/14, 49b/08, 50a/14, 54a/08, 54a/09, 54a/10, 54b/02, 54b/05, 54b/09, 54b/14, 54b/14, 54b/15, 55a/02, 55a/14, 55a/15, 57b/08, 57b/13, 58a/13, 60a/03, 61a/15, 62b/14, 63a/02, 63a/07, 63a/08, 63a/11, 63b/14, 63b/15, 64a/05, 64a/08, 67a/06, 67b/08, 67b/10, 71a/10, 73b/14, 75b/15, 80a/15, 82a/01, 83a/07, 85a/08, 86a/13, 87a/05, 88a/13, 88a/14, 90a/01, 90b/14, 90b/15, 91a/15, 92a/11, 92a/13, 92b/01, 92b/06, 93a/12, 93b/14, 96b/15, 97b/02, 99a/15, 104a/08, 106a/08, 106b/10, 107a/07, 108b/15, 112b/02, 113a/02, 113a/10, 113a/11,

114b/09, 115a/06, 115b/11, 116a/03, 116b/11, 117a/15, 117b/08, 118a/13, 118a/14, 121b/04, 122b/03, 123a/03, 123a/03, 123b/02, 125a/03, 126b/08, 127a/11, 131a/04, 132a/10, 132b/06, 132b/07, 133a/11, 133b/15, 135b/05, 135b/10, 136a/06, 139a/09, 141a/02, 141a/08, 143a/14, 143b/08, 143b/10, 144b/03, 145a/11, 145a/14, 145a/15, 145b/01, 145b/14, 146a/02, 148a/13, 148b/10, 149a/10, 149a/12, 149a/13, 149b/15, 153b/10, 155b/04, 155b/14, 156a/06, 156a/06, 157b/06, 157b/06, 158a/10, 158a/10, 158b/08, 158b/08, 159a/04, 159a/04, 163a/11, 163b/14, 164a/03, 164a/12, 164a/13, 165a/08, 165a/12, 165b/08, 166a/05, 166b/06, 168b/13, 170b/13, 170b/13, 173b/05, 174b/02, 174b/04, 175a/13, 175a/15, 176a/11, 181b/05, 185a/01, 187b/04, 187b/11, 188b/10, 190a/12, 191b/07, 192b/01, 192b/05, 195a/01, 200a/01, 202a/02, 202a/06, 203a/15, 204a/04, 204a/14, 204b/11, 205a/10, 208a/04, 208a/07, 208a/12, 208b/07, 208b/07, 210b/15, 211a/06, 211a/14, 211b/15, 213a/05, 214b/06, 216a/15, 216b/02, 216b/03, 217a/08, 217a/10, 217a/11, 217b/08, 218a/05, 218a/08, 218a/08, 218a/14, 218a/14, 218a/15, 219a/07, 219a/10, 220a/06, 221a/01, 221a/01, 221a/08, 222b/13, 222b/14, 223b/04, 225a/01, 225a/03, 228a/04, 229a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/13, 231a/14, 231b/02

i.-ebilür (idebilür) 17a/07

i.-eler (ideler) 11b/15, 12a/11, 12b/14, 17a/12, 17a/14, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20b/03, 21a/04, 21b/11, 22a/14, 22b/01, 25b/10, 26b/15, 31a/12, 40a/15, 42a/07, 44b/09, 50b/12, 62b/10, 62b/11, 62b/12, 64a/11, 67a/01, 76a/06, 80b/13, 80b/15, 86b/05, 88b/02, 93a/05, 94a/14, 95b/14, 97b/14, 102b/01, 108b/06, 108b/06, 117b/10, 122b/14, 126a/12, 127b/01, 129b/03, 130a/07, 130b/01, 131a/01, 136a/03, 136b/04, 143b/07, 148a/08, 155a/05, 157a/11, 158a/06, 158a/12, 169a/07, 172a/09, 177b/01, 178a/14, 179b/01, 183a/05, 186b/08, 187a/11, 187b/05, 191a/05, 191a/08, 192a/05, 197b/12, 204b/09, 204b/12, 205b/03, 205b/15, 215b/10, 216b/07, 222b/03, 227a/09, 228b/03, 228b/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

i.-eler (ẕikr ideler) 67a/02

i.-emeye (idemeye) 25b/06, 27a/02, 56b/11, 60b/09, 100a/04, 127b/13

i.-emez (idemez) 17a/01

i.-en (iden) 31b/12, 34b/06

i.-er (ider) 3a/02, 3a/03, 3a/04, 3a/05, 3a/06, 3a/07, 3a/08, 3a/09, 3a/10, 3a/11, 3a/13, 3a/14, 3a/15, 3b/01, 4b/06, 4b/09, 5a/08, 5a/12, 5a/13, 5b/11, 5b/12, 6b/01, 6b/10, 7a/03, 7a/14, 7b/03, 7b/10, 7b/14, 8a/06, 8b/11, 12a/03, 12a/13, 13a/14, 13b/14, 13b/14, 14b/11, 14b/14, 15a/04, 15b/09, 15b/14, 16a/01, 16a/07, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/03, 19a/03, 19a/05, 19a/12, 19b/07, 19b/11, 22a/01, 23a/04, 23b/11, 24a/03, 24a/08, 24a/09, 24a/10, 24a/11, 24b/02, 24b/06, 25a/09, 27a/08, 27a/11, 27a/15, 27b/08, 27b/14, 28a/03, 28a/06, 28b/09,

28b/10, 28b/13, 28b/15, 29a/01, 29a/08, 29a/13, 29b/07, 29b/09, 29b/14, 31a/01, 31a/02, 31a/04, 31a/14, 31b/14, 32b/02, 32b/07, 32b/09, 32b/11, 32b/12, 34a/10, 34a/15, 34b/02, 34b/04, 34b/05, 35a/03, 35a/08, 35a/13, 35b/05, 35b/07, 36a/09, 36a/12, 36b/04, 37a/02, 37a/04, 37a/13, 38a/11, 38b/04, 38b/07, 40a/09, 40b/02, 41a/13, 41b/01, 42a/08, 42a/12, 42b/06, 42b/08, 42b/11, 42b/13, 42b/14, 42b/15, 43a/01, 43a/03, 43a/04, 43a/05, 43a/05, 43a/07, 43b/02, 43b/04, 43b/06, 43b/06, 43b/08, 43b/09, 43b/10, 43b/10, 43b/12, 43b/13, 43b/14, 44a/01, 44a/02, 44a/03, 44a/03, 44a/04, 44a/09, 44a/14, 44b/04, 44b/11, 44b/13, 44b/15, 45a/05, 46b/02, 46b/05, 46b/13, 47a/01, 47a/09, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47b/01, 47b/05, 47b/06, 47b/10, 48a/01, 48a/15, 48b/03, 48b/14, 49a/03, 50a/05, 50a/08, 50a/10, 50b/05, 51a/14, 51b/06, 52a/01, 52a/04, 52a/06, 52a/07, 52a/15, 52b/06, 53a/11, 53a/13, 54a/11, 55a/07, 55b/01, 55b/02, 55b/03, 55b/09, 55b/12, 56b/05, 56b/12, 56b/13, 57a/02, 57a/05, 57a/13, 57a/14, 57a/15, 57b/07, 58a/14, 58b/09, 58b/15, 59a/03, 59a/07, 59b/06, 60b/01, 60b/13, 61b/04, 62b/13, 63a/15, 66b/02, 66b/12, 67a/07, 67a/11, 67b/02, 67b/15, 68a/01, 68a/06, 68a/08, 68b/01, 68b/04, 68b/15, 69b/15, 70a/03, 70a/03, 70a/08, 70a/11, 70b/13, 71a/06, 71b/06, 72a/04, 72a/15, 73a/04, 73a/09, 73a/10, 73b/01, 73b/07, 74a/02, 74a/04, 74b/02, 74b/03, 74b/06, 74b/12, 74b/13, 75a/03, 75a/05, 75a/05, 75b/06, 75b/08, 76a/03, 76a/07, 76a/09, 76a/11, 76a/12, 77a/02, 77a/08, 78a/02, 78a/12, 78b/03, 78b/04, 78b/12, 79a/02, 79a/08, 79b/10, 79b/11, 79b/12, 79b/13, 79b/14, 80a/04, 80a/06, 81a/02, 81a/07, 81a/08, 81a/10, 81a/15, 81b/08, 83a/02, 83a/05, 83a/06, 83a/07, 83a/10, 83a/15, 84a/09, 84a/14, 85a/05, 85a/06, 85a/15, 85b/01, 85b/09, 86a/03, 86a/05, 86a/14, 86b/02, 86b/09, 86b/10, 88a/08, 88b/12, 88b/13, 89a/11, 89b/10, 90a/03, 90a/09, 90a/12, 90b/06, 90b/13, 91a/09, 91a/11, 91b/04, 91b/10, 92a/14, 92b/13, 93a/15, 93b/05, 93b/06, 94a/04, 94b/01, 94b/14, 95a/01, 95a/02, 95a/08, 95a/09, 95a/13, 95b/01, 95b/06, 95b/12, 95b/14, 96a/08, 96b/03, 96b/07, 97a/01, 97a/01, 97a/03, 97a/14, 97a/14, 97b/06, 97b/08, 98a/03, 98a/11, 98b/01, 98b/06, 98b/12, 98b/13, 99a/04, 99a/06, 99a/11, 99b/06, 99b/08, 99b/10, 100b/01, 100b/03, 100b/05, 100b/06, 101a/13, 101b/01, 101b/10, 101b/13, 102a/02, 102a/03, 102a/10, 102b/07, 102b/09, 103a/01, 103a/01, 103a/04, 103a/08, 103a/09, 104a/11, 104a/13, 104b/03, 104b/07, 104b/14, 105a/14, 105a/15, 105b/04, 106a/07, 106b/01, 106b/01, 106b/07, 106b/14, 107a/03, 107a/06, 107a/09, 107a/15, 107b/12, 108a/11, 108b/01, 108b/07, 108b/11, 109a/01, 109a/11, 109b/01, 109b/02, 109b/04, 109b/12, 109b/14, 110a/01, 110a/03, 110a/09, 110a/11, 110b/02, 110b/04, 110b/06, 110b/08, 110b/15, 111a/02, 111a/10, 111a/12, 111b/03, 111b/07, 112a/09, 112a/10, 112b/14, 113a/01, 113b/05, 114a/04, 114a/12, 114a/13, 114b/04, 114b/04, 114b/05, 115a/05, 115a/08, 115a/13, 115b/10, 115b/14, 115b/15, 116b/01, 116b/04, 117a/09, 117b/04, 118a/02, 118a/03, 118b/01, 118b/03, 118b/13, 119a/05, 119a/11, 119a/15, 119b/01, 119b/11, 119b/14, 119b/15,

120a/05, 120a/06, 120a/06, 120a/07, 120a/08, 120a/08, 120a/10, 120b/06, 120b/07, 120b/15, 121a/12, 121a/14, 121b/09, 121b/10, 121b/12, 122a/06, 122a/13, 122a/14, 122b/06, 122b/07, 122b/08, 122b/10, 122b/12, 122b/15, 123a/05, 123a/06, 123a/08, 123b/08, 123b/11, 123b/14, 124a/06, 124a/08, 124a/15, 124b/01, 124b/02, 124b/04, 124b/05, 125b/02, 125b/05, 125b/09, 125b/12, 125b/15, 126a/07, 126a/08, 126a/10, 126b/09, 127a/02, 127a/03, 127a/04, 127a/06, 127b/09, 127b/14, 128a/01, 128a/01, 128a/02, 128a/03, 128a/05, 128b/15, 129a/06, 129b/03, 129b/06, 129b/08, 129b/09, 129b/10, 129b/13, 130a/04, 130a/08, 130a/10, 130b/02, 130b/14, 130b/15, 131a/09, 131b/01, 131b/03, 132a/13, 132b/09, 132b/12, 132b/15, 133a/01, 133a/02, 133a/03, 133a/05, 133a/10, 133b/12, 134a/15, 134b/03, 134b/04, 134b/08, 134b/08, 135b/01, 135b/05, 135b/13, 136a/12, 136b/05, 136b/06, 136b/07, 136b/07, 136b/09, 136b/13, 137a/02, 137a/05, 137a/06, 137a/08, 137a/09, 137a/12, 137b/02, 137b/11, 138a/02, 138a/11, 138a/13, 138b/02, 138b/03, 138b/09, 138b/09, 139a/01, 139a/02, 139a/02, 139a/08, 139a/14, 139b/04, 139b/15, 140a/01, 140a/02, 140a/08, 140a/14, 140b/04, 140b/12, 146a/13, 146a/14, 146b/01, 146b/10, 147b/01, 147b/02, 147b/03, 147b/06, 147b/06, 147b/06, 147b/07, 147b/10, 147b/10, 148a/02, 148a/06, 148a/06, 148a/12, 148b/11, 148b/12, 148b/13, 149a/04, 149a/08, 149a/09, 149b/03, 149b/11, 150a/01, 150a/03, 150a/07, 150a/09, 150a/15, 150b/02, 150b/03, 150b/07, 150b/09, 151a/03, 151a/06, 151a/08, 151a/10, 151b/09, 152a/06, 152b/06, 152b/06, 152b/15, 153a/05, 153a/09, 153a/13, 153b/03, 153b/04, 153b/06, 153b/07, 153b/07, 154a/12, 154b/08, 154b/14, 155a/07, 155a/12, 155b/02, 155b/04, 155b/05, 155b/12, 155b/15, 156a/01, 156a/02, 156a/04, 156a/07, 156a/11, 157a/01, 157a/14, 157b/02, 157b/04, 157b/09, 157b/15, 158a/01, 158a/14, 158b/03, 158b/13, 158b/14, 159a/06, 159a/12, 159a/14, 159b/01, 159b/04, 160b/05, 160b/08, 161a/02, 161a/05, 161a/08, 161b/04, 162a/05, 162a/08, 162a/09, 162a/10, 162b/12, 163a/09, 163b/03, 163b/08, 163b/12, 164a/01, 164a/03, 164a/06, 164a/07, 164a/08, 164a/09, 164a/10, 164a/11, 164a/12, 164b/01, 164b/09, 164b/09, 164b/11, 164b/14, 165a/01, 165a/05, 165a/11, 165b/03, 165b/04, 165b/05, 165b/05, 165b/13, 166a/02, 166a/12, 166a/14, 166a/15, 166b/01, 167a/03, 167b/12, 168a/02, 168a/12, 168b/02, 168b/07, 168b/08, 168b/15, 169a/05, 169a/07, 169a/09, 169b/05, 169b/07, 169b/10, 169b/15, 170a/09, 170a/15, 171a/03, 171a/05, 171b/09, 172a/03, 172a/06, 172a/07, 172b/01, 172b/03, 172b/09, 172b/11, 173a/07, 174b/07, 175a/04, 175a/05, 175b/05, 176a/02, 176a/06, 176b/13, 178b/09, 178b/11, 179b/01, 179b/03, 179b/12, 180a/01, 180a/06, 180a/13, 181b/04, 181b/05, 181b/08, 182a/01, 182a/02, 182a/03,

182b/09, 182b/14, 183a/07, 183a/08, 183a/15, 183b/02, 183b/14, 184a/04, 184a/08, 184a/09, 184a/10, 184b/05, 184b/09, 184b/10, 184b/12, 184b/15, 185a/02, 185a/04, 186a/01, 186a/02, 186a/15, 186b/09, 186b/10, 186b/11, 187a/01, 187a/03, 187a/04, 187a/04, 187a/08, 187a/12, 187a/14, 187b/03, 187b/09, 187b/14, 188a/01, 188a/08, 188a/09, 188a/13, 188a/15, 188b/08, 188b/09, 188b/12, 189a/05, 189a/12, 189a/13, 189a/14, 189a/15, 189b/02, 189b/03, 189b/08, 189b/14, 189b/15, 190a/12, 190a/15, 190b/03, 190b/04, 190b/11, 190b/15, 191a/15, 191b/02, 191b/12, 192a/03, 192b/02, 192b/13, 194a/02, 194a/06, 194a/11, 194b/09, 195a/01, 195a/13, 195a/15, 195b/01, 195b/07, 196a/04, 196a/06, 196b/03, 196b/04, 196b/14, 197b/01, 197b/03, 197b/15, 198a/15, 198b/05, 199b/06, 199b/11, 199b/14, 199b/15, 200a/03, 200a/06, 200a/08, 200a/12, 200a/12, 200a/14, 200b/14, 201a/13, 201a/13, 201b/13, 201b/15, 202a/01, 202a/03, 202a/04, 202a/05, 202a/07, 202a/10, 203a/02, 203a/07, 203b/01, 203b/02, 203b/12, 204a/06, 204a/07, 204a/08, 204b/05, 205a/03, 205a/06, 205a/10, 205b/02, 205b/07, 205b/10, 206a/02, 206b/08, 206b/15, 207a/02, 207a/09, 207a/14, 207a/15, 208a/02, 208a/09, 208a/12, 208a/14, 208b/05, 208b/08, 208b/14, 209a/05, 209b/12, 210a/03, 210b/04, 210b/06, 210b/08, 210b/13, 211a/01, 211a/04, 211a/05, 211a/15, 211b/05, 211b/05, 211b/11, 212a/05, 212a/15, 212b/03, 212b/04, 213a/03, 213a/11, 213a/12, 213a/15, 213b/05, 213b/09, 213b/13, 214a/02, 214b/02, 214b/07, 214b/12, 215a/02, 215a/02, 215a/08, 215a/10, 215b/05, 216a/07, 216a/08, 216a/10, 216a/13, 216b/02, 216b/06, 216b/10, 216b/14, 217a/02, 217a/02, 217a/02, 217a/08, 217a/09, 217a/09, 217a/14, 217b/06, 217b/09, 217b/10, 218a/09, 218a/13, 218a/14, 218b/06, 218b/07, 219a/10, 219b/03, 219b/10, 219b/13, 220a/10, 220a/11, 220b/02, 220b/05, 220b/12, 221a/11, 221a/14, 221b/01, 221b/02, 221b/04, 221b/05, 221b/07, 222a/05, 222a/10, 222a/13, 222b/14, 222b/15, 223a/01, 223a/02, 223b/02, 223b/06, 223b/09, 224a/15, 224b/01, 224b/03, 224b/07, 225a/01, 225a/08, 225a/10, 225a/13, 225b/01, 225b/03, 225b/08, 225b/15, 225b/15, 226a/03, 226a/05, 226a/07, 227b/07, 227b/08, 228a/07, 228a/12, 228b/08, 229a/03, 229b/01, 229b/10, 230a/02, 230a/08, 230b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06, 231a/07, 231a/14

i.-er (ider ol-) 76a/12, 133b/06, 213b/06

i.-erler (iderler) 8b/15, 15a/08, 18a/01, 18a/01, 31b/09, 31b/14, 32a/12, 38a/02, 82b/11, 107a/11, 117a/14, 122b/08, 135a/12, 165a/12, 166b/03, 168a/06, 168a/08, 169b/08, 179b/04, 180b/03, 207a/04, 230b/15

i.-ermişsin (idermişsin) 196b/09

i.-erse (iderse) 16a/11, 16a/12, 19b/12, 19b/12, 27b/02, 67a/06, 73a/08, 115a/15, 115b/07

i.-esin (idesin) 9a/02, 226b/08
i.-esiz (idesiz) 102b/11
i.-evüz (idevüz) 2b/11, 3b/03, 45a/06, 79b/09, 103a/13, 105a/02, 128a/15, 130b/01
i.-eydi (ideydi) 14a/01, 14a/01
i.-iser (idiser) 8b/08
i.-iserüz (idiserüz) 102b/11
i.-medin 195b/15
i.-meg-ile 12a/09
i.-mege 18a/01, 23b/12, 37a/03, 47b/02, 53a/12, 58b/09, 79b/14, 109b/13, 110b/15, 129a/01, 140a/09, 157b/04, 157b/09, 157b/10, 163a/09, 187a/03, 197b/02, 214a/14, 215b/06, 217b/09, 230b/15
i.-megi 18a/01
i.-megüŋ 11a/08
i.-mek 3a/11, 3a/13, 6b/04, 13a/14, 15a/07, 18a/01, 23a/14, 28a/04, 28a/05, 29a/15, 30b/03, 32a/05, 37b/03, 37b/07, 41a/04, 70b/06, 74b/07, 86a/04, 94b/11, 95a/01, 97b/06, 103b/09, 109b/14, 111b/04, 111b/04, 122b/06, 123a/04, 133a/07, 135b/01, 144b/08, 146a/14, 156a/12, 161b/12, 168a/06, 183b/04, 187a/05, 191b/12, 193a/10, 215a/11
i.-mek-içün (itmeg-içün) 22a/09
i.-mek iste- 60b/08
i.-mekde 85b/14, 214b/05
i.-mekden 5a/04, 75b/01, 81b/03, 109b/15, 204b/08
i.-mekdür 15a/14, 122b/14, 124a/12, 127b/13, 172a/04, 203b/14
i.-mekle 230b/15
i.-memek 103b/08
i.-memiş 85a/01
i.-mese 18a/01, 161b/13, 202a/06, 213a/09, 229a/07
i.-meseler 31b/15, 62a/02, 68b/13
i.-mesin 3a/14, 14a/04
i.-mesine 37a/14
i.-meye 4a/12, 15a/09, 135b/06, 144b/05, 156a/12, 189a/01, 213a/10, 218a/05, 230b/15
i.-meyecek 230b/15
i.-meyeler 15a/10, 18a/01
i.-meyici 219b/12
i.-mez 119a/10
i.-mezler 83a/01
i.-miş 163a/04, 224b/05
i.-miş-idük 13b/03
i.-miş ol- 56a/06, 59a/03, 91a/12, 159b/01
i.-mişdür 3b/05, 47a/01, 121a/09
i.-mişler 206b/05
i.-mişlerdür 56a/09
i.-se 18a/01, 18a/01, 24b/12, 27b/01, 28b/02, 44b/04, 46a/09, 55b/01, 55b/14, 62b/14, 63a/01, 65a/12, 89a/03, 98a/09, 103a/03, 103a/11, 103a/14, 106a/02, 108a/12, 110a/06, 111b/01, 119a/04, 121b/05, 130a/03, 135b/10, 136a/02, 140b/01, 152b/01, 155b/07, 159a/03, 171a/12, 187a/10, 189b/06, 191b/08, 206a/07, 215a/13, 216a/06, 216b/08, 217a/10, 217b/03, 223b/10, 224b/03, 230b/15
i.-seler 62a/03, 62a/05, 168a/07, 213a/01, 216b/04, 220a/01
i.-üp (idüp) 1b/09, 2a/11, 2b/13, 2b/14, 5b/10, 8b/08, 12b/10, 12b/10, 14a/01, 14a/06, 14b/07, 16a/07, 17a/02, 18a/01, 23b/04, 25b/04, 49a/05, 50b/04, 54a/15, 77b/08, 111b/01, 119a/05, 125a/07, 158a/15, 172b/14, 174b/02, 190b/09, 222b/01, 225b/06
i.-üp (idüp dur-) 230b/15, 230b/15
i.-üp (idüp git-) 15a/13
i.-üp (idüp ṭur-) 65a/05, 153a/15, 180b/14, 202a/08
i.-üp (ẕikr idüp ṭur-) 63a/13
i.-üp dur (idüp dur-) 130b/04
i.-üpdür (idüpdür) 179a/12, 203b/10
[=1642]
ābādān it- 18a/01, 18a/01, 217a/02
ādāb-ı ri‘āyet it- 3a/14
‘adāvet it- 230b/15
‘adl it- 108b/07, 183a/15
‘amel it- 83a/01, 156a/12
‘amelin it- 112b/02
‘ameller it- 192b/01
ārām it- 4b/09
ārāste it- 206b/05

ārāyiş it- 135b/10, 230b/15
‘arż it- 4a/12, 8b/06, 13a/02
āşināl̤ı̄ḳ it- 225b/06
‘aṭā it- 89a/03
‘azl it- 168a/06, 168a/06, 168a/07
bahādurlı̄ḳ it- 79b/10
bāṭıl it- 12a/11
bedel it- 118a/03
ber-dār it- 8b/15, 12b/14, 31b/14, 94a/14, 205b/15
beşāret idici 6a/02
beşāret it- 4a/09, 16a/11, 16a/12, 18a/01, 18a/01, 216b/07
bevl it- 132b/09, 132b/12, 133a/01, 133a/02, 133a/07, 133a/10
bevl ve ġāyiṭ it- 189b/06
beyān idici 5b/13
beyān it- 3a/02, 3a/03, 3a/04, 3a/05, 3a/06, 3a/07, 3a/08, 3a/09, 3a/10, 3a/11, 3a/13, 3a/14, 3a/15, 3b/01, 3b/03, 4b/06, 5b/11, 7b/03, 7b/10, 8a/06, 8b/11, 12a/03, 12a/13, 13a/14, 13b/03, 14b/11, 45a/06, 98b/15, 102b/11, 103a/13, 105a/02, 128a/15, 136b/04, 153a/15, 174b/02
bilişlik it- 108b/15
binā it- 182b/14
biryān it- 205b/02, 206a/07
buḫūr it- 83a/10, 83a/10, 169a/07, 215b/10
bühtān it- 21b/05, 129b/03, 197b/12
bünyād it- 217a/08
cāẕūlı̄ḳ it- 100b/03, 143b/07, 159b/01
cefā it- 155a/05
cem‘ it- 2a/11, 23a/14, 44b/04, 44b/04, 59a/08, 65a/12, 110b/15, 113a/03, 127b/13, 127b/13, 154a/12, 163a/04, 179a/12, 204a/06, 214a/14, 214b/05, 215b/06, 216a/06, 225a/03, 231a/14, 231a/14
ceng it- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/11, 22a/14, 24b/12, 25a/09, 33b/04, 73a/08, 75b/01, 76a/10, 85a/06, 95b/06, 104b/07, 115a/06, 115b/07, 116b/11, 117a/15, 123b/02, 134b/08, 150b/09, 158a/10, 158a/15, 159a/03, 159a/04, 163a/11, 163b/14, 165a/12, 165a/12, 166a/05, 180b/03, 194a/11, 208b/07, 214b/12, 216b/04, 218a/14, 230b/15
ceng ü ḳıtāl it- 127b/01
ces it- 148a/08
cevlān it- 115a/15
cidd ü cehd it- 2a/02
cimā‘ it- 46a/09, 57a/02, 62b/14, 63a/01, 91a/15, 103a/01, 103a/09, 103a/14, 111a/10, 167a/03
cirāḥat it- 187b/11
cüdā it- 196b/04
da‘vet it- 67a/06, 67a/06, 80b/15, 145a/14, 205a/10, 219a/10
da‘vīsın it- 55b/02
defn it- 18a/01, 62a/05, 68b/13
delālet it- 5b/12, 15a/04, 15b/09, 15b/14, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/03, 19a/03, 19a/05, 19a/12, 22a/01, 23b/11, 24a/03, 24a/08, 24a/09, 24a/10, 24a/11, 24b/02, 24b/06, 27a/08, 27b/08, 27b/14, 28a/03, 28b/10, 28b/13, 29a/08, 29a/13, 29b/07, 29b/14, 31a/01, 31a/02, 31a/04, 31a/14, 32b/02, 32b/07, 32b/09, 32b/11, 32b/12, 34a/10, 34a/15, 34b/02, 34b/04, 34b/05, 35a/03, 35a/13, 35b/05, 35b/07, 36a/09, 36a/12, 36b/04, 37a/02, 37a/04, 37a/13, 38a/11, 38b/04, 38b/07, 40a/09, 40b/02, 41b/01, 42a/08, 42a/12, 42b/06, 42b/08, 42b/11, 42b/13, 42b/14, 42b/15, 43a/01, 43a/03, 43a/04, 43a/05, 43a/05, 43a/07, 43b/02, 43b/04, 43b/06, 43b/06, 43b/08, 43b/09, 43b/10, 43b/10, 43b/12, 43b/13, 43b/14, 44a/01, 44a/02, 44a/03, 44a/03, 44a/04, 44a/09, 44a/14, 44b/11, 44b/13, 44b/15, 45a/05, 46b/02, 46b/13, 47a/01, 47a/09, 47a/11, 47a/12, 47b/01, 47b/05, 47b/06, 47b/10, 48a/01, 48a/15, 48b/03, 48b/14, 49a/03, 50a/05, 50a/08, 50b/05, 51a/14, 51b/06, 52a/01, 52a/04, 52a/06, 52a/07, 52a/15, 52b/06,

53a/11, 53a/13, 54a/11, 55a/07, 55b/01, 55b/03, 55b/09, 55b/12, 56b/05, 56b/12, 56b/13, 57a/13, 57a/14, 57a/15, 57b/07, 58a/14, 58b/09, 58b/15, 59a/03, 59a/07, 59b/06, 60b/01, 60b/13, 61b/04, 63a/15, 66b/02, 66b/12, 67a/07, 67a/11, 67b/02, 67b/15, 68a/01, 68a/06, 68a/08, 68b/01, 68b/04, 69b/15, 70a/03, 70a/03, 70a/08, 70a/11, 70b/13, 71a/06, 71b/06, 72a/04, 72a/15, 73a/09, 73a/10, 73b/07, 74a/02, 74a/04, 74b/02, 74b/03, 74b/06, 74b/12, 74b/13, 75a/03, 75a/05, 75a/05, 75b/08, 76a/03, 76a/07, 76a/09, 76a/11, 76a/12, 77a/02, 77a/08, 78a/12, 78b/03, 78b/04, 78b/12, 79a/02, 79b/12, 79b/13, 79b/14, 80a/04, 80a/06, 81a/02, 81a/07, 81a/08, 81a/10, 81a/15, 83a/02, 83a/05, 83a/06, 83a/15, 84a/09, 84a/14, 85a/05, 85a/15, 85b/01, 85b/09, 86a/03, 86a/05, 86a/14, 86b/02, 86b/09, 86b/10, 88a/08, 88b/12, 88b/13, 89a/11, 89b/10, 90a/03, 90a/09, 90a/12, 90b/06, 90b/13, 91a/09, 91a/11, 91b/04, 91b/10, 92a/14, 92b/13, 93a/15, 93b/05, 93b/06, 94a/04, 94b/01, 94b/14, 95a/01, 95a/02, 95a/08, 95a/09, 95a/13, 95b/01, 95b/12, 95b/14, 96a/08, 96b/03, 96b/07, 97a/01, 97a/01, 97a/14, 97a/14, 97b/08, 98a/03, 98a/11, 98b/01, 98b/06, 98b/12, 98b/13, 99a/04, 99a/06, 99a/11, 99b/06, 99b/08, 99b/10, 100b/01, 100b/05, 100b/06, 101a/13, 101b/01, 101b/10, 101b/13, 102a/02, 102a/03, 102a/10, 102b/07, 102b/09, 103a/01, 104a/11, 104a/13, 104b/03, 104b/14, 105a/14, 105a/15, 105b/04, 106a/07, 106b/01, 106b/07, 106b/14, 107a/03, 107a/09, 107a/15, 107b/12, 108b/01, 109a/01, 109a/11, 109b/04, 109b/12, 109b/14, 110a/01, 110a/03, 110a/09, 110a/11, 110b/02, 110b/04, 110b/06, 110b/15, 111a/12, 111b/03, 111b/07, 112a/09, 112a/10, 112b/14, 113b/05, 114a/04, 114a/12, 114a/13, 114b/04, 114b/04, 114b/05, 115a/05, 115a/08, 115a/13, 115b/10, 115b/15, 116b/01, 116b/04, 117a/09, 117b/04, 118a/02, 118b/01, 118b/03, 118b/13, 119b/05, 119a/11, 119b/01, 119b/11, 119b/15, 120a/05, 120a/06, 120a/06, 120a/07, 120a/08, 120a/08, 120a/10, 120b/06, 120b/07, 120b/15, 121a/12, 121a/14, 121b/09, 121b/10, 121b/12, 122a/06, 122a/13, 122b/06, 122b/07, 122b/12, 123a/05, 123a/06, 123b/08, 123b/11, 123b/14, 124a/06, 124a/08, 124a/15, 124b/02, 124b/04, 124b/05, 125b/02, 125b/05, 125b/09, 125b/12, 125b/15, 126a/07, 126a/08, 126a/10, 126b/09, 127a/02, 127a/03, 127a/04, 127a/06, 127b/09, 127b/14, 128a/01, 128a/01, 128a/02, 128a/03, 128a/05, 128b/15, 129a/06, 129b/03, 129b/06, 129b/08, 129b/09, 129b/10, 129b/13, 130a/04, 130a/08, 130a/10, 130b/02, 130b/14, 130b/15, 131a/09, 131b/01, 131b/03, 132a/13, 133b/12, 134a/15, 134b/03, 134b/04, 134b/08, 135b/01, 135b/05, 135b/13, 136a/12, 136b/05, 136b/06, 136b/07, 136b/09, 136b/13, 137a/02, 137a/05, 137a/06, 137a/08, 137a/09, 137b/02, 137b/11, 138a/02, 138a/11, 138a/13, 138b/02, 138b/03, 138b/09, 138b/09, 139a/01, 139a/02, 139a/14, 139b/04, 139b/15, 140a/02, 140a/08, 140a/14, 140b/04, 140b/12, 146a/13, 146a/14, 146b/10, 147b/01, 147b/02, 147b/03, 147b/06, 147b/06, 147b/07,

147b/10, 147b/10, 148a/02, 182a/03, 182b/09, 183a/07,
148a/06, 148a/06, 148a/12, 183a/08, 183b/02, 183b/14,
148b/11, 148b/12, 148b/13, 184a/04, 184a/08, 184a/10,
149a/04, 149a/08, 149a/09, 184b/09, 184b/10, 184b/12,
149b/03, 149b/11, 150a/01, 184b/15, 185a/02, 185a/04,
150a/03, 150a/07, 150a/09, 186a/01, 186a/02, 186a/15,
150a/15, 150b/02, 150b/03, 186b/09, 186b/10, 186b/11,
151a/03, 151a/06, 151a/08, 187a/01, 187a/03, 187a/04,
151a/10, 151b/09, 152a/06, 187a/04, 187a/08, 187a/12,
152b/06, 152b/06, 152b/15, 187a/14, 187b/03, 187b/09,
153a/05, 153a/09, 153a/13, 187b/14, 188a/01, 188a/08,
153b/03, 153b/04, 153b/06, 188a/09, 188a/13, 188a/15,
153b/07, 153b/07, 154b/08, 188b/08, 188b/09, 188b/12,
154b/14, 155a/07, 155a/12, 189a/05, 189a/12, 189a/13,
155b/04, 155b/05, 155b/12, 189a/14, 189a/15, 189b/02,
155b/15, 156a/01, 156a/07, 189b/03, 189b/08, 189b/14,
156a/11, 157a/01, 157a/14, 189b/15, 190a/12, 190a/15,
157b/02, 157b/04, 157b/09, 190b/03, 190b/04, 190b/11,
157b/15, 158a/01, 158a/14, 190b/15, 191b/12, 192a/03,
158b/03, 158b/13, 158b/14, 192b/02, 192b/13, 194a/02,
159a/06, 159a/12, 159a/14, 194a/06, 195a/13, 195b/07,
159b/01, 159b/04, 160b/05, 196a/04, 196a/06, 196b/03,
160b/08, 161a/02, 161a/05, 196b/14, 197b/01, 197b/03,
161a/08, 161b/04, 162a/05, 197b/15, 198a/15, 198b/05,
162a/08, 162a/09, 162a/10, 199b/06, 199b/11, 199b/14,
162b/12, 163a/09, 163b/03, 199b/15, 200a/03, 200a/06,
163b/08, 163b/12, 164a/01, 200a/08, 200a/12, 200a/12,
164a/03, 164a/06, 164a/07, 200a/14, 200b/14, 201a/13,
164a/08, 164a/09, 164a/10, 201b/13, 201b/15, 202a/01,
164a/11, 164a/12, 164b/01, 202a/03, 202a/04, 202a/05,
164b/09, 164b/09, 164b/11, 202a/07, 202a/10, 203a/02,
164b/14, 165a/01, 165a/05, 203a/07, 203b/01, 203b/02,
165a/11, 165b/03, 165b/04, 203b/12, 204a/07, 204a/08,
165b/05, 165b/05, 165b/13, 204b/05, 205a/03, 205a/06,
166a/02, 166a/12, 166a/14, 205a/10, 205b/07, 205b/10,
166a/15, 166b/01, 167b/12, 206a/02, 206b/08, 206b/15,
168a/12, 168b/02, 168b/07, 207a/09, 207a/14, 208a/02,
168b/08, 168b/15, 169a/05, 208a/09, 208a/12, 208b/05,
169a/09, 169b/05, 169b/10, 208b/08, 208b/14, 209a/05,
169b/15, 170a/09, 170a/15, 209b/12, 210a/03, 210b/04,
171a/03, 171a/05, 171b/09, 210b/06, 210b/08, 210b/13,
172a/03, 172a/06, 172a/07, 211a/01, 211a/04, 211a/05,
172b/01, 172b/03, 172b/09, 211a/15, 211b/05, 211b/05,
172b/11, 173a/07, 174b/07, 211b/11, 212a/05, 212a/15,
175a/04, 175a/05, 175b/05, 212b/03, 212b/04, 213a/03,
176a/02, 176a/06, 176b/13, 213a/11, 213a/12, 213a/15,
178b/09, 178b/11, 179b/01, 213b/05, 213b/09, 213b/13,
179b/03, 179b/12, 180a/01, 214a/02, 214b/07, 215a/02,
180a/06, 180a/13, 181b/05, 215a/02, 215a/08, 215a/10,
181b/08, 182a/01, 182a/02, 215b/05, 216a/07, 216a/08,

216a/10, 216b/06, 216b/10, 216b/14, 217a/02, 217a/02, 217a/09, 217a/09, 217a/14, 217b/06, 217b/09, 218a/09, 218a/13, 218a/14, 218b/06, 218b/07, 219a/10, 219b/03, 219b/10, 219b/13, 220a/10, 220a/11, 220b/02, 220b/05, 220b/12, 221a/11, 221a/14, 221b/01, 221b/02, 221b/04, 221b/05, 221b/07, 222a/05, 222a/10, 222a/13, 222b/14, 223a/01, 223a/02, 223b/02, 223b/06, 223b/09, 224a/15, 224b/03, 224b/07, 225a/01, 225a/08, 225a/10, 225a/13, 225b/01, 225b/03, 225b/08, 225b/15, 225b/15, 226a/03, 226a/05, 226a/07, 227b/07, 227b/08, 228a/07, 228a/12, 228b/08, 229b/01, 230a/02, 230b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06, 231a/07

dellāllıḳ it- 75b/15, 208a/14

deste it- 59a/03

dostlıḳ it- 217b/08

du‘ā it- 158a/12

dügün it- 41a/04, 50b/12

dünyādan naḳl it- 67b/10, 141a/08

düşnām it- 20b/03, 166b/06

efkār it- 58a/13

efsūn it- 18a/01, 28a/04, 28a/05, 28a/06

emānete ḫıyānet it- 90a/01

endīşe it- 6b/01, 135b/06, 213b/06

eṣer it- 155b/07

esīr it- 8b/08

eylük it- 37b/07, 53a/12, 217b/09, 218a/05

eyülik it- 89b/01

farḳ it- 136b/07

farż it- 226b/08

fāyide it- 119b/04

feryād it- 18a/01

feryād u fiġān it- 62a/02

fesād it- 164a/03

fetḥ it- 8b/08, 8b/09

fitneler it- 14a/01

ġalebe it- 68b/15, 83a/07, 107a/07, 113a/11, 116a/03, 140b/01

ġalebelıḳ it- 179b/04

ġanīmet it- 60a/03

ġaraż it- 156a/12

ġāret it- 169b/07, 169b/08

ġarḳ it- 223b/10

ġasb it- 214b/06

ġaybet it- 187a/03

ġaybetin it- 165a/08

ġazā it- 18a/01, 94b/11

göç it- 15a/13, 15a/14, 63a/07, 152b/01

ġusl it- 6b/04

güç it- 191a/08

güft ü gū it- 49b/08, 158a/10, 201a/13, 213a/05

gümrāh it- 14a/01

günāh it- 204b/08

güzīde it- 143b/08

ḥac it- 9a/02, 37a/03, 85a/01

ḥac ve ‘umre it- 93a/12

ḥacāmat it- 108a/11, 108a/12, 108a/14

ḥammāllıḳ it- 110b/08

ḫarāb it- 110a/06, 111b/04, 122a/14, 122b/06, 147b/06, 220a/01

ḥarāmīlıḳ it- 111b/01

ḫarc it- 50a/10, 54a/10, 89a/15, 90b/15, 92b/06, 113a/01, 119b/14, 122b/14, 126b/08, 149a/13, 189a/01, 217a/11, 218a/08

ḥarekāt it- 34b/06

ḥareket it- 14b/14, 230b/15

ḥased it- 31a/12, 42a/07, 50a/14

ḥāṣıl it- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 30b/12, 31a/10, 32b/15, 33b/02, 37a/12, 38a/01, 40b/13, 54a/08, 54a/09, 54b/02, 54b/05, 56b/11, 64a/05, 64a/08, 85a/08, 88a/13, 88a/14, 92a/11, 92b/01, 99a/15, 100a/04, 113a/02, 115b/11, 118a/13, 132a/10, 141a/02, 143b/10, 145a/11, 149a/10, 149b/15, 156a/06, 170b/13, 170b/13, 192b/05, 197b/02, 200a/01, 202b/06, 204a/04,

204a/14, 204b/11, 208a/07, 208a/12, 210b/15, 211a/06, 211a/14, 211b/15, 216a/15, 218a/08, 218a/15, 219a/07, 220a/06, 222b/14, 225a/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/13, 231b/02
ḫaṭā' it- 195a/01
ḫayr it- 123a/08
hayr ve eylük it- 217a/08
ḫayrlar it- 145b/14
helāk it- 75b/06, 111b/01, 122b/03
ḥıfẓ it- 5a/08, 47b/02, 63b/15, 136a/06
ḫıyānet it- 18a/01, 80a/15, 80b/13, 117b/08, 118a/14, 132b/06, 148b/10, 159a/04
hicv it- 48a/14, 150b/07
ḫidmet it- 38a/08, 172a/04, 230b/15
ḥikāyet it- 82b/11
ḫilāf it- 57b/13
ḥisāb it- 109b/01, 109b/02
ḫizmetin it- 76a/06
ḥuḳne it- 109b/14, 109b/15
ḥükm it- 163a/09
ictināb it- 12b/10, 96b/15, 157b/09
iḫāṭa it- 194b/09
iḫtilāf it- 56a/09
iḫtilāṭ it- 133b/06
iḫtiyār it- 2a/03, 18a/01, 47a/01, 57b/08, 91a/12, 125a/03, 156a/02, 156a/06, 157b/04, 157b/06, 208a/04
iḳdām it- 2b/14
ikrāh it- 12b/10
iḳtidā' it- 28b/09
imāmlıḳ it- 28b/15, 29a/01
'imāret it- 111b/04, 216b/02
inṣāf it- 79b/14
istiġfār it- 27a/11
isti'māl it- 121b/05, 196b/09
iş it- 16a/09, 18a/01, 61a/15, 92a/13, 174b/04, 216b/03
işkence it- 17a/14, 222b/03
'işret it- 78b/13
'işve it- 50b/04
iṭā'at it- 18a/01
i'tāb it- 87a/05
i'tibār it- 29a/15
i'timād it- 55a/14, 86b/05
i'tirāż it- 13b/14
ḳabūl it- 172a/09, 190a/12
ḳahr it- 17a/03, 18a/01, 19b/12, 19b/12, 83a/07, 115b/14, 149a/12, 165b/08
ḳaṣd it- 64a/11, 79b/11, 122b/08, 172b/14, 190b/09
ḳaṭ' it- 157b/10
ḳatl it- 146a/02
kesb it- 63a/11
ḳısmet it- 90b/14, 187a/10, 187a/11
ḳıyāṣ it- 88b/02, 130b/01, 187a/05, 205b/03
kifāyet it- 4a/11, 121b/04
ḳovcılıḳ it- 179b/01, 192a/05
Ḳur'ānı ḥıfz it- 146b/01
maḥbūs it- 148a/13, 178a/14
māl ḥāṣıl it- 62b/14
mānend it- 13b/14
ma'rūf it- 124a/12
ma'zūl it- 168a/08
medḥ it- 95b/14, 130a/07, 136a/03, 157a/11
medḥ ü ṣenā it- 21b/11, 131a/01
mekr it- 50b/03, 71b/01
melāmet it- 26b/15, 40a/15, 102b/01, 117b/10, 122b/14, 177b/01, 183a/05, 185a/01, 186b/08, 204b/09, 204b/12, 227a/09, 228b/03
men' idici 6a/01
men' it- 23b/12, 25b/06, 27a/02, 38a/02, 217a/10
mesḥ it- 133a/03, 217b/03, 229a/03
mest it- 79a/01
meyl it- 14b/07, 71a/10, 157b/06
minnet it- 3b/05, 218a/05
mu'allimlik it- 133b/15
mu'āvenet it- 76a/12, 127a/06, 145a/15
muḥabbet it- 145b/01, 208b/07
muḳarreb it- 16a/07
muṣāḥabet it- 119a/05
mücāme'at it- 57a/05, 62b/13, 81b/03, 103a/03, 103a/04, 103a/08, 171a/12, 222b/13
müheyyā it- 106b/01
münāẓara it- 125a/07

müşerreflik it- 217b/10
nafaḳa it- 132b/07, 133a/11, 175a/15, 181b/05
naḳl it- 3b/15, 4a/07, 139a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15
naḳş it- 28b/02
naḳş it- 222b/15
naṣīḥat it- 18a/01, 123a/03, 224b/01, 224b/03
naẓar it- 1b/09, 10b/05, 14a/06, 15a/01, 16a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 32a/05, 32a/12, 184b/05
nevḥa vü feryād u fiġān it- 62a/03
nifāḳ it- 123a/03
nikāḥ it- 32b/12
nisbet it- 22b/01
nuvaḫt it- 73b/01
oyun it- 23b/04
pās-bānlıḳ it- 70b/06
penhān it- 107a/06
perhīz it- 27b/15, 28a/01
raġbet it- 18a/01, 114b/09, 114b/09
raḥmet it- 16a/07
rāst it 123a/04
reng it- 213a/01
ri‘āyet it- 14a/04
rivāyet it- 73a/04, 127a/11
rücū‘ it- 25b/04, 37a/08, 104a/08, 155b/14, 164a/12, 196b/10
ṣadaḳa it- 63a/02
ṣarf it- 39b/10, 221a/01
ṣarrāflıḳ it- 156a/04
ṣavaş it- 155b/02
sa‘y it- 223b/04
secde it- 23a/04, 137a/12, 195a/01, 195a/15, 195b/01
sefer it- 10a/02, 25a/13, 139a/08, 155b/04, 173b/05, 175a/13, 228a/04
seferin it- 97b/02, 168b/13
ṣenā it- 97b/14, 131a/04, 169a/07, 187b/04, 187b/05, 188b/10, 230b/15, 230b/15
seyrān it- 55b/14
ṣıla-yı raḥm it- 143a/14
siḥr it- 18a/01
ṣoḥbet it- 63b/14, 106a/08, 113a/10, 119a/15, 122b/10, 122b/15, 203b/14
söz keleci it- 153b/10
su’āl idici 14a/08
su’āl it- 3a/13, 9a/01, 13a/14, 62b/10, 62b/11, 62b/12
sünnet it- 135a/12, 135a/13, 135a/14, 135b/01
şerḥ it- 12b/11, 174b/02
şikār it- 55b/01, 106a/02, 195b/15
şikāyet it- 54b/14, 54b/14, 54b/15, 55a/02, 221a/01
şurū’ it- 54b/09
şükr it- 219b/12
ta‘aṣṣub it- 229a/08
ta‘bīr it- 3a/11, 9a/05, 9a/07, 11a/08, 12a/09, 13b/07, 13b/08, 15a/09, 15a/10, 17a/02, 65a/05, 74b/07, 107a/11, 191a/05
ta‘bīrin it- 103b/08, 103b/09
taġayuṭ it- 214b/02
taḥammül it- 54a/15
taḳāżā it- 140a/01, 140a/09
ṭaleb it- 2b/13, 34b/13, 35a/08, 58b/09, 77b/08, 85b/14, 86a/04, 93b/14, 109b/13, 111a/02, 129a/01, 136b/04, 191a/01, 202a/02, 215a/11, 218a/14, 221a/08, 229b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ṭalebin it- 73b/14
ta‘līm it- 123a/05
taṣavvur it- 18a/01
ṭavāf it- 79a/08, 108b/11, 207a/02
te‘accüb it- 25b/10, 44b/09
tebdīl it- 27a/15, 27b/01, 27b/02
tebevvül it- 132b/15, 133a/05, 216b/08
tecribe it- 15a/07, 15a/08
tefekkür it- 144b/03
teferrüc it- 31b/09
tefsīr it- 216b/02
teftīş it- 14a/07, 102b/11
tekye it- 126b/02
telef it- 106b/10, 191b/07
temāşā it- 31b/12, 31b/14, 31b/15, 81b/08
tena‘‘um it- 82a/01
terceme it- 2b/11

tercüme it- 2b/14
terk it- 135b/05, 176a/11
teslīm it- 203a/15
teşnī‘ it- 33a/12, 228b/03
tevāżu‘ it- 83b/06
tevbe it- 37b/03, 49a/05, 89b/02, 95a/01, 97b/06, 97b/06, 144b/08, 146a/14, 161b/12, 161b/13, 183b/04, 193a/10
te’vīl it- 9a/03, 11b/15, 13b/05, 117a/14
teyemmüm it- 98a/09
tīmār it- 46b/04, 70b/07, 135b/10
tirāş it- 191a/15, 191b/02, 191b/08, 191b/12, 224b/05
töhmet it- 126a/12, 158a/06
‘urūc it- 7a/14
va‘aẓ it- 164a/13
vaşf it- 17a/01
vaşfın it- 17a/07
vaşiyyet it- 18a/01
vefāt it- 18a/01, 63a/08, 67b/08
vesvese it- 122b/08
yād it- 67a/01, 108b/06, 108b/06, 139a/02, 207a/15, 230b/15, 230b/15
yaramazlıḳ it- 19b/11
yardım it- 37a/14, 55a/15
yüzin turş it- 144b/05
ẓāhir idici 5b/14
zāhir it- 86a/13
żāyi‘ it- 215a/13
zāyil it- 5a/12, 41a/13
zecr idici 5b/15
ẕikr idüp dur- 5b/10
ẕikr it- 6b/10, 7a/03, 67a/02, 78a/04, 79b/09, 120a/10, 129b/12, 130b/01, 201a/11, 230b/15, 230b/15
ziyāde it- 7b/14
ziyān it- 78a/02, 119a/10, 158b/08, 158b/08, 202a/06, 213a/09, 213a/10, 229a/07
ziyāret it- 18a/01, 207a/04
ẓulm it- 17a/12, 166b/03, 217a/10
[=1622]

iṭā‘at (Ar.) Boyun eğme, itaat.
i. 135b/02
i.+e 160b/05
i. it- 18a/01
[=3]

‘iṭāb (Ar.) Azarlama, paylama.
‘i. it- 87a/04
[=1]

i‘tibār (Ar.) Ehemmiyet verme, değer verme, önem verme, dikkate alma.
i. 8a/03
i.+ınca 12b/04, 12b/05
i. it- 29a/15
[=4]

i‘tidāl (Ar.) Orta yolu tutma, ölçülü olma.
i. 5b/09
i.+de (ḥadd-i i‘tidāl) 8a/04
[=2]

i‘tiḳād (Ar.) İnanma, kalben tasdik ederek inanma, inanç.
i.+a 129b/07, 136b/13
i.+dur (pāk i‘tiḳād) 102b/10
i.+ı 12a/03, 112a/06, 142a/04, 153b/13
i.+ına 230b/15
i.+ında ḫalel ol- 146b/09
[=9]

i‘timād (Ar.) Emniyet, güven.
i.+a 203b/02
i. eyle- 34b/15
i. it- 55a/14, 86b/05
i. ṭut- 30b/04
[=5]

i‘tirāż (Ar.) Bir fikri, bir kararı kabul etmeyerek karşı çıkma ve bu tarzda söylenen söz.
i. it- 13b/13
[=1]

iv- Çabuk davranmak, acele etmek, derhal yapmak.
i.-e 56b/08
i.-er 56b/07
i.-mek 56b/06
[=3]

‘ivaż (Ar.) Bir şeye karşı alınan ya da verilen bedel, karşılık.
i.+ın 153a/08
[=1]

ivci Aceleci.
i. ol- 97a/06
[=1]

iy Ey.
i. fülān 63a/07
[=1]

İẕā cā'e (Ar.) Nasr sûresi, Kur'an-ı Kerim'in 110. sûresi.
İ. sūresi 146a/02
[=1]
İżāḥ-ı Ta'bīr *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen, rüya tâbiriyle ilgili önemli bir kaynak eser.
İ.-i Faḫrī 2a/07
[=1]
izār (Ar.) Bele bağlanıp vücudun alt kısmını örten şey, çarşaf, peştemal.
i. 32b/06, 32b/06, 32b/09, 32b/10, 32b/11, 32b/11
i.+ı 32b/08
i.+ın 32b/07
i.+lar 78a/07
[=9]
'izz (Ar.) Değer, kıymet.
'i. ü şerīf 18a/01
'i. ü devlet 25a/04, 25a/04
'i. ü mertebe 27a/08, 101a/10
'i. ü mertebe bul- 17a/09
'i. ü ẓafer 18a/01
[=7]
'İzzeddīn Ḳılıç Arslan (1155-1192) yılları arasında Anadolu Selçuklu tahtında oturan hükümdar.
'İ. (Sulṭān-ı A'ẓām 'İzzeddīn Ḳılıç Arslan) 02b/04
[=1]
'izzet (Ar.) Hürmet, saygı, itibar.
i. 40b/04, 40b/11, 72a/14, 93b/09, 196b/13, 197a/13
i. (manṣıb ve 'izzet bul-) 160a/08
i. (ululuḳ ve 'izzet bul-) 80b/10
i. bul- 31b/15, 32a/02, 54a/03, 68b/11, 127a/09, 165b/02, 177a/14, 193a/06
i.+den (ululıḳdan ve 'izzetden düş-) 31b/13
i.+den düş- 73a/12
i.+dür 27a/04, 149a/03, 157a/15
i.+e 18a/01, 31a/04, 46b/13, 74b/02, 84a/10, 93a/02, 93b/05, 94b/01, 114b/07, 121a/13, 124a/07, 126b/13, 128b/15, 136a/12, 149a/05, 157b/02, 165a/06, 165b/03, 166a/12, 167b/12, 168a/02, 168b/15, 188b/09, 189a/13, 189b/01, 191b/12, 223b/07, 230b/15, 230b/15
i.+i 31a/06, 35b/01, 36b/11, 157a/15, 160a/09, 229a/06
i.+idür 198a/06
i.+ine noḳṣān ol- 104a/01
i.+ine noḳṣān iriş- 58a/07
i. ve devlet bul- 72b/12, 73a/06
i. ve ikbāl bul- 192b/06
i. ve ḳuvvet bul- 151b/12
i. ve manṣıb 45b/07, 54a/03
i. ve manṣıb bul- 94b/13, 137b/01, 160b/11, 209b/15
i. ve mertebe bul- 79a/10, 192b/12
i. ve ululuḳ bul- 167b/07
[=72]

K

ḳabaḳ Kabak.
ḳ. 189a/07, 189a/07, 189a/08, 189a/11, 189a/12
ḳ. aġacı 43b/10, 189a/08, 189a/10, 189a/12
ḳ.+ı (ḳabaġı) 189a/09
[=10]
ḳabāla (Ar. *ḳabāle*) Kadıların yazdığı hüccet, belge.
ḳ. bitisi 179b/08
ḳ.+ya yaz- 108a/10
ḳ. yaz- 15b/02, 15b/02, 122a/04
[=5]
ḳabarcuḳ Vücutta meydana gelen içi sıvı dolu küçük şişlikler, yanıkara.
ḳ. 172b/06, 172b/06, 172b/07
ḳ.+a (ḳabarcuġa) 23b/14
[=4]
ḳabbān (Ar.) Büyük miktardaki yükleri tartmak için kullanılan büyük çeki, baskül, kapan.
ḳ. 186b/09, 186b/10
ḳ.+da 58a/09
ḳ.+uŋ 186b/11
[=4]
Ka'be (Ar.) Kâbe.
K. 69a/01, 69a/01, 69a/02, 109a/04, 207a/01, 207a/01, 207a/03, 207a/06, 207a/08, 207a/08, 223b/01
K.+de 108b/15, 223b/01
K. ḥaremi 109a/13
K.+ye 207a/05, 207a/07

K.+yi 108b/11, 207a/01
[=18]
Ka'beteyn (Ar.) İki Kâbe, Kâbe ve Kudüs'teki Mescid-i Aksâ.
K. 206b/13, 206b/14, 206b/14
[=3]
ḳabīle (Ar.) Kabile, sosyal topluluk, aile.
ḳ. (ḳavm u ḳabīle) 24b/03
ḳ.+den (ḳavm u ḳabīle) 120a/05
ḳ.+dür (ḳavm u ḳabīle) 51b/12, 185a/03, 191a/10, 194b/06
ḳ.+si (ḳavm u ḳabīle) 30a/11, 30a/13, 31b/12, 84a/06, 101a/05
ḳ.+sinden 162a/15
ḳ.+sinden (ḳavm u ḳabīle) 84b/07, 120b/15, 133b/04, 155b/07, 181a/15, 194b/08, 202b/05
ḳ.+sine (ḳavm u ḳabīle) 43b/02, 64b/06, 89b/08, 143a/14, 179b/14, 187b/08
ḳ.+sini (ḳavm u ḳabīle) 30a/14, 62a/09, 120b/09
ḳ.+sinüŋ (ḳavm u ḳabīle) 40a/15, 162b/08, 170a/10, 180a/01
ḳ.+siyle 29b/08
ḳ.+siyle (ḳavm u ḳabīle) 20b/11, 150b/10, 163a/11, 178b/02
ḳ.+ye 192b/03
ḳ.+ye (ḳavm u ḳabīle) 52a/02, 120a/08, 162a/08, 194b/07
[=42]
ḳabır (Ar. *ḳabr*) Mezar, kabir.
ḳ.+lar 183b/04
[=1]
ḳābil (Ar.) Olabilir, mümkün.
ḳ.+ise 123b/09
[=1]
ḳābiliyyet (Ar.) Yetenek, beceri, istidat, kabiliyet.
ḳ.+i ol- 107a/08
[=1]
ḳabuḳ Kabuk.
ḳ.+ın (ḳabuġın) 44a/10
ḳ.+ıyla (ḳabuġıyla) 68a/03, 68a/05
[=3]
ḳabūl (Ar.) Razı olma, benimseme, kabul.
ḳ.+e 167b/12
ḳ. eyle- 104b/04, 141a/06, 156a/13
ḳ. it- 172a/09, 190a/12
ḳ. ol- 50a/05, 62a/12, 107a/12, 199b/14, 211b/01
[=11]
ḳabūliyyet (Ar.) Kabul edebilme, yapabilme.
ḳ. bul- 18a/01, 18a/01
[=2]
ḳabūllıḳ Kabul edilme, kabul görme.
ḳ.+a (ḳabullıġa) 140a/14
ḳ. bul- 140a/13
[=2]
ḳabża (Ar.) Tutulacak yer, sap, kabza.
ḳ.+sı 185a/14
[=1]
ḳaç Bir şeyin niceliğini sormaya yarayan soru sıfatı, ne kadar, nice.
ḳ. 3a/15, 14b/11
ḳ. (bir ḳaç) 4a/12, 136a/04
[=4]
ḳaç- Kaçmak.
ḳ.-a 77a/07, 150b/13, 159a/09, 223b/15
ḳ.-ar 20a/07
ḳ.-maḳ 189b/14, 189b/14
ḳ.-sa 48a/13, 150b/12, 189b/15, 190a/01
ḳ.-salar 190a/01, 190a/02
ḳ.-up 45a/11, 160a/13
[=15]
ḳaçan Ne zaman, ne zaman ki, her ne zaman, ... -dığı vakit.
ḳ. 4a/07, 4a/10, 4a/11, 12b/07, 85a/04, 121a/13, 153b/03, 180a/14, 226a/07, 228b/10
[=10]
ḳad (Ar. *ḳadd*) Boy.
ḳ. (ḳadd ü ḳāmet) 7b/11
[=1]
ḳadar (Ar.) Kadar, miktar, ölçü.
ḳ. (her ne-ḳadar) 93a/14, 157a/12
ḳ. (her ne ḳadar) 162b/10
ḳ. (ne-ḳadar) 9b/08, 20b/07, 31a/02, 34b/04, 61b/09, 88a/14, 167a/15
ḳ. (ne-ḳadar ki) 207b/07, 210b/13
ḳ. (ne ḳadar) 12a/11, 83a/11, 180a/09, 201b/07
ḳ. (ne ḳadar ki) 197b/06, 216b/15
ḳ. (ol-ḳadar) 8a/09, 8a/11, 9b/08, 173a/05, 201b/08
ḳ. (ol ḳadar) 66a/03, 213b/08

ḳ. (şol ḳadar) 23a/11, 164b/02
[=27]
ḳadeh (Ar.) İçki içmekte kullanılan küçük bardak, cam, piyâle.
ḳ. 186b/15, 186b/15
[=2]
ḳadem (Ar.) Ayak.
k. (s̱ābit-ḳadem ol-) 35b/12, 165b/15
[=2]
ḳāḍī (Ar.) Kadı.
ḳ. 18a/01, 67a/02, 72b/02, 95a/11, 95a/12, 101b/02, 108b/07, 152a/04, 167b/06, 172b/05, 179b/12, 186a/08, 186a/08, 186a/09, 186a/10, 186b/12, 215b/14, 230b/15
ḳ. bitisi 179b/07, 179b/07, 179b/11
ḳ.+dür 95a/07
ḳ.+lar 8a/11
ḳ.+lardur 8a/08
ḳ. ol- 80a/02, 163a/08, 186a/06, 186a/07
ḳ.+si 17a/11
ḳ. vekīli 225a/05
ḳ.+ya 80a/03, 95a/09, 95a/10, 95a/13, 133a/09, 134b/01, 152a/07, 216b/10, 217a/15, 219b/10
[=40]
ḳāḍīlıḳ Kadılık.
ḳ. 172a/12, 186a/05
ḳ.+a (kāḍīlıġa) 101b/11, 163a/09
ḳ.+eyle- 135b/13
ḳ.+uŋ (ḳāḍīlıġuŋ) 186a/06
[=6]
ḳadīm (Ar.) Başlangıcı olmayan, ezelî, zaman üstü.
ḳ.+inde (kelām-ı ḳadīm) 3b/05, 7b/01
[=2]
ḳādir (Ar.) Kudret ve kuvvet sahibi, yapabilme gücüne mâlik olan, muktedir.
ḳ.+dür 1b/01
ḳ. ol- 156a/02, 230b/15
[=3]
Ḳadir İslam dininde Ramazanın 27. gecesi olduğu genellikle kabul edilen, Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başlandığı mübarek af gecesi.
Ḳ. gicesi 145a/12
[=1]
ḳadr (Ar.) Değer, kıymet.
ḳ. 196b/13
ḳ. (ṣāḥib-i ḳadr) 70b/06
ḳ.+e 149a/05, 196b/15
ḳ.+i 13b/02, 28b/05, 126b/02, 133b/11, 168a/12, 178a/14
ḳ.+i az ol- 159b/07
ḳ.+in 210a/06, 230b/15
ḳ.+ince 209a/07
ḳ. u ḳıymet 38b/09, 79a/12, 104a/10, 165a/15, 185a/12
[=19]
ḳadrlu Değerli, kıymetli.
ḳ. 134a/01
[=1]
Ḳāf (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 50. sûresi.
Ḳ. (sūre-yi Ḳāf) 143a/14
Ḳ. sūresi 143a/14
[=3]
Ḳaf ṭaġı Anka kuşunun yaşadığı ve yeryüzünü çepçevre kuşattığı kabul edilen efsanevî dağ.
Ḳ.+nda 165b/14
[=1]
ḳafā (Ar.) Baş, kafa.
ḳ. 188a/03
ḳ.+dan 188a/05
ḳ.+sı 65a/07, 159b/11
ḳ.+sına 188a/04, 188a/06
ḳ.+sında 188a/03
ḳ.+sından 161b/03
[=8]
ḳafes (Far.) Kafes.
ḳ. 188a/06
ḳ.+i 188a/07
[=2]
kāfī (Ar.) İhtiyaca yetecek miktarda, yeterli.
k. ol- 1b/11
[=1]
ḳāfile (Ar.) Birlikte yolculuk edenlerin meydana getirdiği topluluk, kafile.
ḳ. 80b/07, 186a/11, 186a/12, 186a/12
ḳ.+yile (ḳāfile-y-ile) 186a/11, 186a/13
[=6]
kāfir (Ar.) Kafir, inanmayan, inançsız.
k. 17b/02, 18a/01, 18a/01, 113b/08, 140b/11, 170a/13, 202b/15, 217b/01, 217b/05

k. (gönġülde kāfir ol-) 76a/13, 230b/15
k.+dür 8a/07
k.+dür (ḳātil-i müşrik ve kāfir) 1b/05
k.+e 37a/15, 44b/12, 61b/09, 152b/02
k. git- 161b/13
k.+imiş (kāfir-imiş) 195a/12
k.+ise (kāfir-ise) 122a/09
k. ḳarısı 190a/04
k. kişi 155b/05
k.+ler 8b/04, 8b/11, 18a/01, 24a/01, 146a/02, 170b/11, 219b/14
k.+ler-ile 156b/01
k.+lerden 142b/05
k.+lere 177b/11
k.+leri 146b/08, 169b/08, 219b/15
k.+lerüŋ 141b/08, 146a/01, 169b/08, 221b/07
k. leşkeri 213a/14
k. ol- 18a/01, 73a/09, 131a/14, 132a/13, 152a/10, 195a/12, 195b/06, 199a/13, 210b/01
k. öl- 62b/02
k.+se 124a/11
k.+üŋ 170b/10
[=52]

Kāfir'r-Rüya (Ar.) *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen rüya tâbirleri ile ilgili kaynak eserlerden biri.
K.+dan 2a/07
[=1]

kāfire (Ar.) (Kadın için) Kâfir, inanmayan, inançsız.
k. 'avrat 152b/03
[=1]

kāfirlıḳ Kafir olma durumu.
k.+a (kāfirlıġa) 112a/05, 152b/02, 203b/14, 211b/03
k.+a (kāfirlıġa meyli ol-) 221b/06
k.+dan 90a/12
[=6]

kāfirlik *bk.* kāfirlıḳ
k. 203b/13
[=1]

Kāfirūn (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 109. sûresi.
K. sūresi 145b/15
[=1]

ḳaftān (Far.) İpekli kumaştan yapılan uzun ve süslü üst giysisi, kapama.
ḳ. 66a/02, 121a/06, 158a/02, 177a/03, 178a/03, 178a/06, 178a/07, 178b/08, 180b/13, 186b/03, 186b/03, 186b/08
ḳ. (dībā ḳaftān) 121b/10
ḳ.+da 178a/08
ḳ.+dan 178a/06
ḳ.+ı 177a/04, 177a/13, 177b/01, 177b/02, 177b/03, 177b/07, 178a/13, 178b/04
ḳ.+ın 121a/03, 122b/09, 177a/14, 178b/05, 178b/09, 186b/06
ḳ.+ına 20a/13, 133a/05, 181a/10, 203a/07, 215a/14
ḳ.+ında 131a/02
ḳ.+ını 121a/01, 177a/03, 178a/12, 178a/14, 178b/01, 178b/01, 178b/02, 178b/03, 178b/10
ḳ.+ları 121a/04
ḳ.+nuŋ 121a/02
ḳ.+uŋ 178a/04
[=47]

ḳaftānlıḳ Kaftanlık kumaş, elbiselik.
ḳ. 53b/03
[=1]

kāfur (Ar.) Hindistan ve Çin'de yetişen kâfur ağacının zamkından elde edilen ve hekimlikte kullanılan beyaz, yarı şeffaf, kolaylıkla parçalanır ıtırlı madde.
k. 203b/15, 203b/15
[=2]

kāġıd (Far.) Kâğıt.
k. 156b/04, 177a/11, 203b/11, 203b/11, 203b/12
k.+ıla (kāġıd-ıla) 154a/04
k.+ların 110a/05
k.+larını 110a/06
[=8]

ḳahḳaha (Ar.) Yüksek sesle gülerken çıkan ses.
ḳ.+yla 200b/01
[=1]

ḳahr (Ar.) Keder, sıkıntı.
ḳ. eyle- 18a/01, 20a/08, 24b/13, 75b/01, 81a/13, 91b/11, 94a/13, 103b/12, 104a/09, 106a/09, 109b/06, 113a/05, 115b/14,

117b/14, 133b/12, 134a/02, 141b/09, 145b/09, 148b/08, 175b/03, 184a/14, 189b/05, 192a/06
ḳ. it- 17a/02, 18a/01, 19b/12, 19b/12, 83a/07, 115b/14, 149a/12, 165b/08
[=31]
ḳaḥṭ (Ar.) Kıtlık, yokluk, azlık.
ḳ. 106b/12
ḳ.+a 66b/02, 106b/14, 152b/06, 161a/09, 167a/12, 229b/02, 231a/14
ḳ.+a (zevāl-ı ḳaḥṭ) 187a/13
ḳ.+dur 161a/06
[=10]
ḳaḥṭlıḳ Kıtlık olma durumu.
ḳ.+a (ḳaḥṭlıġa) 230b/15
ḳ. ol- 193b/05
[=2]
ḳā'im (Ar.) Birinin yerine geçen, bir şeyin yerine kullanılan.
ḳ. 27b/13
[=1]
kā'ināt (Ar.) Yaratılmış şeylerin hepsi, yer gök bütün varlıklar ve bütün mahlûkat, âlem, evren.
k. (server-i kā'ināt) 1b/04
[=1]
ḳaḳı- Öfkelenmek, kızmak.
ḳ.-duġı 192a/11
ḳ.-maġa 109b/14
ḳ.-maḳ 109b/14, 180b/14
ḳ.-mış 17a/03
ḳ.-r 180b/15
ḳ.-sa 181a/01, 181a/01, 181a/02
ḳ.-yup 8b/07
[=10]
ḳaḳış- *işteş f.* Birbirini itip dürtmek, itişmek.
ḳ.-mışlardı 103a/05
[=1]
ḳāḳum (Ar.) Sansargillerden, yazları esmer kırmızı, kışları beyaz renkli, kürkü değerli, etçil bir hayvan.
ḳ.+dan 153b/05
[=1]
ḳal- 1. Olduğu yeri ve durumu, sürdürmek, kalmak.
ḳ.-a 89b/15, 230b/15
ḳ.-maya 227a/09
ḳ.-mış 82a/07, 206a/14, 227b/03
ḳ.-sa 18a/01, 105b/10, 131a/02, 135b/04, 178a/14, 206a/12, 230b/15
ḳ.-ur 160a/08
2. Daim olmak, bulunduğu hal üzere devam etmek.
ḳ.-a 81b/03, 90a/08, 167b/02, 226b/13
ḳ.-masa 52b/11, 199a/13
ḳ.-sa 52a/09, 55a/02, 176a/15, 178b/04, 226b/12
ḳ.-ur 161b/12
ḳ.-ursa 20b/15
3. Yaşamak.
ḳ.-a 105b/10, 154a/07
4. Geride kalmak, arta kalmak.
ḳ.-an 63b/03, 116b/06
ḳ.-anın 25a/02
ḳ.-masa 184a/02
ḳ.-ursa 10b/05, 10b/07, 10b/08, 10b/12, 10b/14, 10b/15, 11a/01, 11a/03, 11a/05
5. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
ḳ.-a 35a/06, 37a/01, 51a/02, 51a/03, 59b/09, 59b/09, 60b/10, 69a/12, 104b/12, 108a/02, 113a/12, 113a/13, 115b/02, 117b/07, 124a/04, 125a/13, 132a/10, 148a/14, 178a/13, 191a/06, 197b/13, 213b/07, 218b/12, 222b/05
ḳ.-alar 23a/11
ḳ.-maga 36a/09
ḳ.-ur 133b/10, 154a/07
[=70]
'āciz ḳal- 37a/01, 69a/12, 71a/14, 113a/12, 113a/13, 125a/13
altında ḳal- 133b/10
boş ḳal- 154a/07
dermānde ḳal- 108a/02
dīn ü dünyā işinde girü ḳal
fürū-mānde ḳal- 115b/02
ġamda ve ġuṣṣada ḳal- 197b/13
giç ḳal- 178a/13
ḥayrān ḳal- 213b/07
işden ḳal- 59b/09, 60b/10
işlerden girü ḳal- 191a/06
işlerden ḳal- 218b/12
kesb ü kārdan ḳal- 51a/02
murādından girü ḳal- 148a/14

müteḥayyir ḳal- 23a/11, 104b/12, 132a/10
şadaḳadan ḳal- 51a/03
seferden girü ḳal- 36a/09
seferden ḳal- 59b/09, 117b/07, 124a/04, 222b/05
[=29]
ḳal'a (Ar.) Kale, hisar.
ḳ. 77b/04, 182b/13, 182b/14
ḳ. bārūsı 69b/13, 69b/13
ḳ.+da 183a/01
ḳ.+dur (ṣāḥib i ḳal'a) 69b/14
ḳ.+sına 219b/13
ḳ.+sını 182b/15
ḳ.+ya 215b/09
ḳ.+yı 8b/08
[=11]
ḳalan Bir işten sonra geriye kalan, artan.
ḳ.+a 10b/05
[=1]
ḳalāy Kalay
ḳ. 173a/03, 173a/04, 173a/06, 173a/07, 209a/09
ḳ.+dan 71a/12, 76b/06, 76b/14, 91a/13, 107b/11, 173a/04, 185b/12, 227a/06
ḳ.+la 53b/10
[=14]
ḳalb (Ar.) Sahte, hileli.
ḳ. 49b/14
ḳ. aḳça 50a/08
[=2]
ḳaldur- Kaldırmak.
ḳ.-ur 45a/08
[=1]
ḳalem (Ar.) Kalem.
ḳ. 121b/05, 180a/02, 180a/02, 180a/05, 180a/06, 188a/08, 188a/09, 188a/12
ḳ. (levḥ u ḳalem) 127b/01
ḳ.+i 188a/01, 188a/09
ḳ.+ile (kalem-ile) 180a/03, 180a/05, 214a/08
[=14]
ḳālı (Far. *ḳāli*) Halı.
ḳ. 186b/01, 186b/01
ḳ.+dan 94a/10
[=3]
ḳalıb (Ar. *ḳaleb*) Kalıp.
ḳ. 186a/14, 186a/15
ḳ.+ı 186a/15
[=3]
ḳālīçe (Far.) Küçük halı, seccade.
ḳ. idin- 140b/14
[=1]
ḳalḳ- Kalkmak.
k.-mış 118b/04
[=1]
ḳalḳan Kalkan.
ḳ. 184b/07, 184b/07, 184b/10
ḳ.+ın 184b/09
ḳ.+uŋ 184b/11
[=5]
ḳamçı Kamçı.
ḳ. 30b/09, 40b/04, 176a/05, 176a/06, 176a/13, 176b/03, 176b/05, 176b/07, 176b/09, 176b/10, 176b/13
ḳ.+nuŋ 176a/07, 176b/01
ḳ.+yı 176a/10
ḳ.+yla 176a/09, 176a/11, 176a/13, 176a/15, 176b/04, 224a/02
[=20]
Ḳamer Kur'an-ı Kerim'in 54. sûresi.
Ḳ. (sūre-yi Ḳamer) 143b/05
Ḳ. (sūretü'l-Ḳamer) 143b/05
[=2]
ḳāmet (Ar.) 1. Farz namazlardan önce, "Kad kâmeti's-salâh" cümlesi ilâve edilerek okunan ezan.
ḳ. āvāzı 80b/15
2. Boy, endam
ḳ.+de (ḳadd ü ḳāmet) 7b/11
[=2]
ḳamış Kamış.
ḳ. 192a/02
ḳ.+ı 192a/02
[=2]
kāmil (Ar.) Tam, bütün, eksiksiz, noksansız.
k.+e 2a/01
k. 1b/11
k. ü mükemmellük 2a/11
[=3]
Kāmilü't-Ta'bīr Hubeyş-i Tiflisî'nin II. Kılıcarslan'a ithaf ettiği rüya tâbiri kitabı.
k. ḳıl- 2a/13
[=1]
kān (Far.) Maden ocağı.

k. 209a/05, 209a/07, 210a/15
k.+ı 209a/01, 209a/07, 209a/08, 209a/11
k.+ın 209a/11, 209a/11, 209a/12, 209a/12
[=11]

ḳan Kan.
ḳ. 5a/14, 7a/08, 7b/13, 7b/14, 8a/02, 38b/11, 40a/01, 48a/08, 52b/11, 58b/02, 64b/14, 83b/09, 83b/10, 83b/13, 83b/14, 83b/15, 84a/01, 84a/05, 87a/13, 98b/14, 106b/09, 108a/13, 113a/12, 115b/10, 116a/07, 116b/14, 119b/06, 126b/04, 128b/03, 128b/12, 130b/03, 132b/13, 135a/13, 136b/01, 148a/09, 171b/04, 176a/12, 176a/12, 176b/05, 181a/05, 181a/06, 181a/06, 181a/07, 181a/09, 181a/09, 181a/10, 181a/12, 181a/14, 181a/15, 181b/01, 181b/02, 181b/03, 183b/12, 185b/09, 188a/05, 189a/04, 199b/01, 219a/06, 224a/04, 226a/03, 230b/15,
ḳ.+a 48a/08, 120b/13, 197b/13, 229b/02
ḳ. al- 108a/15, 183b/10, 183b/11, 183b/15, 184a/01, 184a/03
ḳ. aldur- 7b/01
ḳ. bābı 130b/01
ḳ. çık- 184a/01
ḳ.+dan 83b/14
ḳ. dökil- 193b/04
ḳ. dökül- 21a/08, 59b/13
ḳ. eyle- 162a/01, 181a/09
ḳ+ı 130a/15, 130b/01, 130b/01, 184a/01, 184a/02,
ḳ.+ıla 75a/11
ḳ.+ın 9a/12,
[=87]

ḳanā‘at (Ar.) Elindekinden hoşnut olup fazlasını istememe, kısmetine, kendisine verilene râzı olma, kanaat.
ḳ.+e 166b/02
[=1]

ḳanat Kanat.
ḳ. 174a/07, 174a/12
ḳ.+ı (ḳanadı) 36b/15, 160a/08
ḳ.+ın (ḳanadın) 116b/06
ḳ.+ına (ḳanadına) 36b/15
ḳ.+ınuŋ (ḳanadınuŋ) 36b/10
ḳ.+ları 36b/10, 163b/14, 174a/07, 174a/09
ḳ.+larından (ḳanadlarından) 174a/10
ḳ.+uŋ (ḳanaduŋ) 174a/08
[=13]

ḳanatsuz Kanatsız.
ḳ. 36b/10
[=1]

kancaru *zf.* Nereye, neresi?
ḳ. (her ḳancaru) 230b/15
[=1]

ḳancıḳ (Hayvanlar için) Dişi.
ḳ. eşek 46a/11
[=1]

ḳand (Ar.) Şeker.
ḳ. 188b/01, 188b/02, 188b/03, 188b/03, 188b/04
ḳ.+ıla 30a/07
[=6]

ḳanda *zf.* Nereye?
ḳ. 182a/14
ḳ. (her ḳanda) 170b/02, 196a/09
ḳ. (her ḳanda kim) 196a/12
[=4]

ḳandīl (Ar.) Sıvı hâlindeki yağa batırılmış bir fitilin yanması sûretiyle ışık veren aydınlatma âleti.
ḳ. 188b/04, 188b/05, 188b/08
ḳ.+üŋ 188b/05
[=4]

ḳanġı *zm.* Hangi?
ḳ. 104b/11, 220a/07, 223a/07
ḳ. (her ḳanġı) 51b/14, 104a/10, 112b/06, 120a/11
ḳ.+sı (her ḳanġı) 104b/07, 104b/08
k. ṭaraf 104b/12
[=10]

ḳanḳı *bk.* ḳanġı
ḳ. 230b/15
[=1]

ḳanlu Kanlı.
ḳ. 230a/11
ḳ. öksürük 54b/13, 55a/01
[=3]

ḳansuz Kansız.
ḳ. 113a/11
[=1]
ḳanṭlı Kağnı, araba.
ḳ. 189a/13, 189a/15
ḳ.+ya 189a/14
[=3]
ḳap İçine, sıvı, gaz ve katı konulabilen her türlü çukur eşya.
ḳ. 92b/02, 202a/14
ḳ.+ı (ḳabı) 19a/09,168b/10
ḳ.+ıla (ḳab-ıla) 133a/13
ḳ.+ın (ḳabın) 118b/08
ḳ.+ıyla (ḳabıyla) 230b/15
[=7]
ḳap- Kapmak.
ḳ.-ar 147b/11
ḳ.-salar 178b/03
[=2]
ḳapla- Kaplamak.
k.-mış 66a/08, 66a/15
[=2]
düşüp ḳapla- 66a/15
[=1]
ḳaplan Kaplan.
ḳ. gibi 56b/09
[=1]
ḳapu Kapı.
ḳ. 10b/01, 182a/08, 182b/06, 182a/15, 182b/09, 193a/15, 193a/15, 193b/08
ḳ.+da 80b/03, 182b/07
ḳ.+dan 18a/01, 135a/02, 161a/11, 221a/06
ḳ.+lar 182a/09
ḳ.+lardan 123a/08
ḳ.+ları 45b/04, 126b/10, 182a/09, 182b/04
ḳ.+larından 182b/04
ḳ.+nuŋ 182a/14
ḳ.+sı 71b/10, 97a/02, 138a/08, 138a/09, 142b/11, 182a/12, 182a/15, 182b/01, 192b/09, 193a/13
ḳ.+sı (rızḳ ḳapusı) 144b/02, 193b/08
ḳ.+sı (rızḳ ḳapusı açıl-) 74a/12
ḳ.+sın 21b/09, 45a/11, 143a/12, 161b/12, 182b/05
ḳ.+sına 69a/09, 181b/01, 221a/05
ḳ.+sında 71b/08, 71b/09, 80a/10, 80a/12, 80a/13, 80b/01
ḳ.+sından 159a/05
ḳ.+sını 37b/10, 182a/13
ḳ.+ya 35a/05, 135a/03, 182b/05
ḳ.+yı 129a/10, 182b/03, 192b/10, 211a/09
[=59]
ḳapucı Kapıcı.
ḳ.+sı 182b/10
ḳ.+sıdur (uçmaġuŋ ḳapucısı) 129a/08
[=2]
ḳapucılıḳ Kapıcılık.
ḳ. 182b/11
ḳ.+a (ḳapucılıġa) 48b/02
ḳ. eyle- 182b/11
ḳ.+ın (ḳapucılığın eyle-) 182b/13
[=4]
ḳar Su buharının donmasıyla ortaya çıkan yağış, kar.
ḳ. 175a/03, 175a/03, 175a/05, 175a/07
[=4]
kār (Far.) Alış veriş işlerinden elde edilen parasal kazanç, kâr.
k. 13a/12,
k. (kesb ü kār eyle-) 104a/12
k.+a (kesb ü kār) 139a/15
k.+da (kesb ü kār) 184a/06
k.+dan (kesb ü kārdan ḳal-) 51a/02
k. eyle- 163a/06
k.+ı (kesb ü kār) 219a/05
k. ḳıl- 23b/01, 141b/09, 143b/07, 146a/09
k. u kesb 39b/03, 39b/07, 74b/12, 86a/15, 177a/04, 177b/07, 202a/09
[=18]
ḳara Siyah, kara.
ḳ. 25b/13, 28a/10, 29b/14, 31a/05, 49b/04, 49b/14, 59b/15, 66a/08, 66b/03, 75a/11, 90b/08, 98b/12, 101a/03, 118a/10, 126a/05, 127b/14, 132b/07, 140b/14, 151b/06, 172b/08, 173a/14, 177a/04, 177a/05, 177a/07, 184b/13, 190a/13, 193b/05, 195a/03, 195a/05, 198b/04, 199a/12, 202a/11, 209a/04, 209b/01, 226a/05, 229b/07, 230b/15, 230b/15

ḳ. (yüzi ḳara) 62b/01
ḳ. aḳça 49b/13
ḳ. at 25a/14
ḳ. beŋ 127a/09
ḳ. bulut 171a/08
ḳ. erük aġacı 43a/05
ḳ. eşek 45b/06
ḳ. ev 180b/09, 180b/09, 180b/11, 180b/11, 180b/12, 180b/13
ḳ. göz 198b/09
ḳ. gözlü 123a/01
ḳ. ḫalīle 225b/13
ḳ. it 55a/09
ḳ. ḳaz 175a/14
ḳ. reng 129b/01
ḳ. renglü 42a/10
ḳ. şaḳallu 135b/13
ḳ. şıġır 158b/05
ḳ. üzüm 30b/07, 30b/14, 31a/14
ḳ. zāc 130a/02, 209a/15
ḳ. zernīḫ 130b/10
[=66]

ḳaralıḳ Siyahlık, karalık.
ḳ.+ı (ḳaralıġı) 120a/08, 171a/06
[=2]

ḳaranfül (Ar.) Karanfil.
ḳ. 187b/02, 187b/03
[=2]

ḳaraŋu Karanlık.
ḳ. 194a/15
[=1]

ḳaraŋulıḳ Karanlık.
ḳ. 101a/14, 171a/06, 175b/12, 175b/12, 175b/12, 175b/12, 175b/14, 175b/15, 176a/02, 198b/02, 203a/03, 228a/05, 230b/15
ḳ.+a (ḳaraŋulıġa) 175b/14
ḳ.+da 223a/13
ḳ.+dan 18a/01, 175b/13, 176a/04, 201a/06
ḳ. gel- 156a/10
ḳ.+ında (ḳaraŋulıġında) 230b/15
ḳ.+lar 123b/07
[=22]

ḳarār (Ar.) Süreklilik, devam.
ḳ. eyle- 230b/15
ḳ. ṭut- 26a/15, 165b/12, 174b/14, 194a/13
[=5]

ḳarar- Kararmak.
ḳ.-mış 230b/15
ḳ.-sa 199a/13
[=2]

ḳaravaş Cariye, halayık.
ḳ. 26b/12, 32b/15, 36b/12, 41a/13, 54b/04, 103a/08, 103b/05, 105a/03
ḳ.+a 24a/11, 27b/14, 28a/03, 42a/09, 46b/03, 50a/06, 221a/11
ḳ. al- 38a/06, 92b/15
ḳ.+dan 96a/07
ḳ.+dur 46a/11, 78b/13
ḳ.+ıla 78b/14
ḳ.+ına 41b/06, 41b/08
ḳ.+uŋ (ḳız oġlan ḳaravaş) 99b/01
[=24]

ḳarġa Karga, kuzgun.
ḳ. 10a/04, 10a/06, 184a/08, 184a/09, 184a/11, 184a/12, 184a/13, 184a/14
ḳ. āvāzı 34a/07
ḳ.+lar 184a/10, 184a/12, 184a/15
ḳ.+nuŋ 184a/12
ḳ.+ya 184b/01
ḳ.+yı 57b/13
[=15]

ḳarı Yaşlı, ihtiyar kadın.
ḳ. 127b/07, 190a/05, 230b/15, 230b/15
ḳ. ʻavrat 31b/09, 37a/07, 166b/13, 166b/14, 190a/03
ḳ.+sı 190a/03
ḳ.+sı (kāfir ḳarısı) 190a/04
k.+ya 213b/03
ḳ.+yı 190a/05
ḳ.+yla 93a/05
[=14]

ḳarın Karın.
ḳ. 185a/01, 185a/01, 185a/02, 185a/09
ḳ.+ı (ḳarnı) 40a/12, 49a/10, 60b/05, 185a/03, 185a/06, 185a/07, 185a/07, 185a/08
ḳ.+ıçun (ḳarnı-çun) 218b/01
ḳ.+ına (ḳarnına) 11b/03, 208b/05
ḳ.+ında (ḳarnında) 92a/02, 92a/03, 126b/05, 185a/04, 185a/13, 189b/09
ḳ.+ındadur (ḳarnındadur) 185a/10
ḳ.+ından (ḳarnından) 83b/15, 181a/14, 185a/05
ḳ.+ını (ḳarnını) 226a/13
ḳ. ṭamarı 162a/09

[=27]
ḳarınca Karınca
ḳ. 128b/02, 191a/07, 191a/07, 191a/08, 191a/09, 191a/10
ḳ.+lar 191a/08, 191a/08
[=8]
ḳarındaş Kardeş.
ḳ. 7a/09
ḳ.+a 37a/13, 51b/06, 67b/02, 67b/15, 70a/08, 89b/11, 131a/10, 162a/09, 184b/10, 194b/07, 221a/11, 230b/15
ḳ.+a (er ḳarındaş) 51a/14, 66b/12
ḳ.+a (ḳız ḳarındaş) 51a/14, 66b/12
ḳ.+dan 37a/09
ḳ.+dur 37a/08, 70a/04, 221a/03
k.+dur (ḳız ḳarındaş) 50b/08
ḳ.+ı 32a/11, 50b/09, 51b/04, 66b/09, 108a/06, 134a/01, 159b/12, 198b/15, 221a/03, 227b/13
ḳ.+ı (ḳız ḳarındaş) 32a/11, 66b/09, 80a/13, 120b/01, 138a/10, 159b/12, 185a/15, 196b/08
ḳ.+ına 44a/11, 49a/12
ḳ.+ına (ata ḳarındaşı) 120a/06
ḳ.+ına (ḳız ḳarındaş) 103a/02
ḳ.+ından 70a/06, 222b/07
ḳ.+ından (ḳız ḳarındaş) 222b/07
ḳ.+ını 62a/08
ḳ.+ını (er ḳarındaş) 66b/08
ḳ.+ını (ḳız ḳarındaş) 48b/10, 66b/08, 70a/14
ḳ.+ınuŋ 50b/09
ḳ.+ıyla (ḳız ḳarındaş) 41a/07, 79a/13
ḳ.+lar 67a/14
ḳ.+lara 40b/03, 70a/11, 120a/05, 192b/03
ḳ.+lara (ḳız ḳarındaş) 120a/06
ḳ.+lardur 50b/08, 194b/06
ḳ.+ları 62b/12, 89a/14
ḳ.+larıdur 131a/06
ḳ.+larınuŋ 67b/04
ḳ. oġullarına 67b/02
[=68]
ḳarış Beddua, kargış.
ḳ. vir- 191b/13, 191b/13, 191b/15
[=3]
ḳarış- Karışmak, bir araya gelmek, katılmak.
ḳ.-mamış 179b/15
ḳ.-masından 5a/15
ḳ.-mış ol- 75a/11, 98b/14, 230b/15
ḳ.-ur 102b/07
[=6]
kāriz (Far.) Kirli suların akıp gitmesi için yer altında açılan su yolu, lağım, keriz.
k. 11b/01, 203b/06, 203b/07
k.+den 92a/10, 203b/07
k.+e 203b/09
[=6]
ḳarlaġuç Kırlangıç.
ḳ. 174b/12, 174b/13, 174b/14, 175a/01
[=4]
ḳarş- El çırpmak.
ḳ.-a 59b/07, 59b/08
ḳ.-mak 59b/06
[=3]
aya ḳarş- 59b/06, 59b/07, 59b/08
[=3]
ḳarşu Karşı.
ḳ. 37b/09, 65b/03, 204b/01, 230b/15
ḳ.+sına 38a/07
[=5]
Ḳaṣaṣ (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 8. sûresi.
Ḳ. (sūretü'l-Ḳaṣaṣ) 142b/02
Ḳ. sūresi 142b/02
[=3]
ḳaṣaṣ (Ar.) Hikâye, kıssa.
ḳ. 174b/03
[=1]
ḳaṣd (Ar.) Kötü niyet, kasıt.
ḳ. eyle- 26b/15, 81a/06, 179b/06
ḳ.+ıla 14b/09, 41b/05, 41b/13, 223a/11, 228b/04, 228b/09
ḳ.+ına 230b/15
ḳ.+ında 28a/14
ḳ. it- 64a/11, 79b/11, 122b/08, 172b/14, 190b/09
[=16]
ḳaṣdsuz Kasıtsız.
ḳ. 41b/07
[=1]
ḳaṣṣāb (Ar.) Kasap.
ḳ. 118b/10, 187b/08, 187b/09
ḳ.+ı 187b/08
ḳ. ol- 187b/10
ḳ.+uŋ 178a/02
[=6]
ḳasuḳ Kasık.

ḳ. 184b/04
ḳ.+ı (ḳasuġı) 191b/08
ḳ.+ına (ḳasuġına) 184b/05
ḳ.+ında (ḳasuġında) 184b/06
[=4]

ḳaş 1. Gözlerin üzerinde kavisli bir çizgi meydana getirecek biçimde yer alan kısa kıllar.
ḳ. 172b/11, 191b/04, 227b/01
ḳ.+ı 172b/05, 172b/13, 227a/15
ḳ.+ınuŋ 173a/01
ḳ.+ları 172b/12, 172b/13
ḳ.+uŋ 227b/03
2. Bir şeyin kaş gibi bir kavis yapan kemerli çıkıntılı yeri
ḳ.+ı 226b/11, 226b/12
ḳ.+ı (yüzük ḳaşı) 230b/15
[=13]

ḳaşı- Kaşımak.
ḳ.-maḳdan 199b/10
ḳ.-sa 58a/11
[=2]

ḳaşlu Kaşlı, kaşı olan.
ḳ. 227b/10
[=1]

ḳat 1. Tabaka, katman.
ḳ. (birinci ḳat gök-) 192b/04
ḳ. (dördünci ḳat gök) 192b/06
ḳ. (ikinci ḳat gök-) 192b/05
ḳ. (üçünci ḳat gök) 192b/06
ḳ. (yedinci ḳat gök) 193a/08
2. Huzur, makam, nezd.
ḳ.+ıma 63a/07
ḳ.+ına 12b/15, 14b/05, 23a/04, 37b/11, 76a/05, 81a/11, 82b/11, 119a/02, 119a/03, 159a/01, 170a/02, 190a/07, 204b/03
ḳ.+ında 2b/08, 7a/15, 12a/07, 15a/09, 15a/10, 16a/04, 18a/01, 21b/07, 26a/07, 32a/04, 42a/03, 42b/10, 42b/11, 63b/14, 73b/02, 111a/06, 117a/05, 141b/15, 141b/15, 142a/01, 142a/03, 144b/13, 145b/06, 163b/14, 167a/08, 174a/14, 180a/10, 186a/10, 188b/10, 204b/09, 206b/02, 214a/03, 219b/11, 221a/05, 227a/12, 230b/15, 230b/15
ḳ.+ından 192b/11, 230b/15
ḳ.+larına 18a/01
ḳ.+uma 17a/06, 17a/07
[=61]

ḳat- Katmak, karıştırmak.
ḳ.-maya 14a/09
[=1]

ḳaṭ‘ (Ar.) Kesme, kesilme.
ḳ. it- 157b/10
[=1]

ḳatıl- Katılmak, karıştırılmak.
ḳ.-ılmış 147a/13
[=1]

ḳaṭayıf (Ar. *ḳaṭā’if*) Kadayıf.
ḳ. 187b/14, 187b/15
[=2]

ḳatı Çok, ziyade, fazla, pek, çok fazla.
ḳ. 16b/03, 20b/01, 20b/10, 21a/03, 21b/12, 23b/02, 25a/10, 30a/05, 34b/04, 35b/08, 35b/15, 43a/03, 43b/06, 48b/07, 49a/09, 55a/13, 55a/15, 61b/09, 66a/11, 70a/13, 72a/10, 75b/03, 101a/03, 111a/14, 115a/06, 119b/04, 123b/04, 124b/10, 127a/13, 128b/07, 129a/07, 138a/06, 138a/14, 147a/10, 147a/11, 151a/12, 154a/03, 158a/03, 158a/07, 161a/11, 165b/12, 171a/06, 172a/09, 175b/15, 182b/01, 184b/03, 189b/03, 198a/03, 198a/12, 198a/13, 198b/01, 200b/02, 203a/03, 210a/12, 212b/01, 213a/13, 214a/01, 216a/04, 219b/15, 223b/12, 226b/11, 227b/14, 228b/02, 228b/14, 228b/14, 229a/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḳ. ıssı 111b/05
2. Sert, katı.
ḳ. gönüllü 99b/11, 115a/07, 165b/07
ḳ. işe düş- 170b/07
ḳ. söz 125b/14, 125b/14, 178a/12
ḳ. üzüm 31a/01
[=78]

ḳatıḳ Karın doyurulurken baş yiyecek sayılan ekmeğin yanına katılan herhangi bir yiyecek.
ḳ. 181a/03
ḳ.+lar 181a/03
[=2]

ḳatılıḳ Sertlik, acımasızlık.

ḳ. 111a/08
ḳ. (renc ve ḳatılıḳ iriş-) 62b/05
ḳ.+a (ḳatılıġa) 47b/15, 118b/14, 126a/09, 146a/03, 159b/02
ḳ.+dan 57a/02, 96b/09, 103b/02, 145a/09, 158a/03, 231b/04
ḳ.+ıla (ḳatılıġ-ıla) 60a/02, 139b/09, 139b/10, 175b/06
ḳ.+ına (ḳatılıġına) 118b/13
[=18]

ḳatır Katır.
ḳ. 10a/01, 46a/02, 173a/03, 173a/08, 173a/12, 173a/14, 173b/02, 173b/04, 173b/09, 173b/10, 173b/11, 173b/12
ḳ. (dişi ḳatır) 173b/05, 173b/06, 173b/07
ḳ. (irkek ḳatır) 173a/09, 173b/05, 173b/06
ḳ. (ḳızıl ḳatır) 173b/01
ḳ.+a 173a/10
ḳ.+a (dişi katır) 173b/08, 173b/12
ḳ.+a (irkek ḳatır) 173b/13
ḳ. āvāzı 33a/12
ḳ. başı 87b/08
ḳ. eti 173b/14
ḳ.+ına 173a/11
ḳ. südi 148a/15
ḳ.+uŋ 173b/14, 173b/15
[=30]

ḳatıraḳ Daha katı, daha sert, çok şiddetli.
ḳ.+dur 51b/03
ḳ. ol- 162b/10, 197b/07
[=3]

kātib (Ar.) Yazıcı, kâtip.
k.+i 57a/10
k. ol- 108a/15
[=2]

Kātibīn İnsanların söz ve davranışlarını kaydeden melekler.
k. (Kirāmen Kātibīn) 18a/01
k.+i 18a/01
[=2]

ḳātil (Ar.) Öldüren, katleden, katil.
ḳ.-i müşrik ve kāfir 1b/05
[=1]

ḳatl (Ar.) Öldürme, katletme.
ḳ. 129a/02, 230b/15
ḳ. it- 146a/02
ḳ. ol- 181b/02
[=4]

ḳaṭrān (Ar.) Katran.
ḳ. 151b/05, 188a/01
[=2]

ḳaṭre (Ar.) Damla, damlayan şey.
ḳ.+sinden 229a/05
[=1]

ḳaṭun Pire otu.
k. (bezr-i ḳaṭun) 74a/05, 74a/06
[=2]

ḳavaḳ Kavak.
ḳ. aġacı 168a/03
[=1]

ḳavī (Ar.) Kuvvetli, güçlü.
ḳ. 44a/10, 56b/13, 57a/13, 75a/15, 83a/06, 99b/11, 134b/06, 182a/15, 186a/02, 230b/15
ḳ. (göŋli ḳavī ol-) 126a/03
ḳ. (īmānı ḳavī ol-) 153b/13
ḳ. (işi ḳavī ol-) 69b/02, 177a/15, 185b/11
ḳ. düşmen 75b/08
ḳ. kişi 110a/07, 125b/12
ḳ. leşker 147b/08
ḳ. ol- 9a/13, 10a/10, 48b/04, 54a/13, 70a/05, 87a/11, 103b/01, 104a/09, 125a/07, 127b/12, 128b/08, 141a/13, 152a/14, 154b/03, 166a/09, 204b/07, 218b/03, 230b/15
ḳ. ulu 106a/07
[=38]

ḳavīlıḳ Güçlü, kuvvetli olma durumu.
ḳ.+ına (ḳavīlıġına) 118b/13
[=1]

ḳavīraḳ Daha güçlü, çok güçlü, çok kuvvetli.
ḳ.+dur 10a/10, 190a/05
ḳ. ol- 39a/03
[=3]

ḳavl (Ar.) Söz, kelam.
ḳ. 2b/01
ḳ. (ikinci ḳavl) 8a/15
ḳ.+ile (ḳavl-ile) 3b/05
ḳ.+i 9a/04, 107a/14
ḳ.+i (iki ḳavl) 8a/13
ḳ.+inde dürüst ol- 52a/14
ḳ.+inde (‘Arab ḳavli) 7a/08
ḳ.+inden 2a/13

ḳ.+ini 2a/14
ḳ.+iyle 12b/07
ḳ. vir- 16a/09
[=12]

ḳavm (Ar.) Kavim.
ḳ. 61b/10, 70b/05, 74a/13, 139b/12, 187a/08, 192b/03, 201a/01
ḳ.+a 70b/05, 162a/09, 230b/15
ḳ.+dan 74a/14
ḳ.+danın 164b/15
ḳ.+ı 49a/11, 66b/08, 77b/06, 86a/10, 191a/05, 204b/01, 212a/01
ḳ.+ıla 217a/12
ḳ.+ına 30b/01, 120a/09, 120a/10, 217b/09
ḳ.+ından 49a/08, 63a/14, 150b/12, 199b/10, 213b/12
ḳ.+ını 120b/07
ḳ.+ıyla 51b/15, 62b/15
ḳ.+ları 18a/01, 141b/03
ḳ.+larından 7b/07, 21b/10, 24a/07, 39b/09, 48b/09, 54b/14, 121b/03, 124b/05, 134b/06, 155b/09, 160a/02, 170a/11, 190b/07, 219b/05, 221a/01
ḳ.+larıyla 22b/03, 64a/03, 124b/06, 133a/06
ḳ. u ḳabīle 24b/03, 30a/11, 30a/13, 30a/14, 31b/12, 40a/15, 43b/02, 51b/12, 52a/02, 62a/09, 64b/06, 84a/06, 84b/07, 89b/08, 101a/05, 120a/05, 120a/08, 120b/09, 120b/15, 133b/04, 143a/14, 150b/10, 155b/07, 162a/08, 162b/08, 163a/11, 170a/10, 178b/02, 179b/14, 180a/01, 181a/15, 185a/03, 187b/07, 191a/10, 194b/06, 194b/07, 194b/08, 202b/05
ḳ. u ḳabīlesiyle 20b/11
ḳ.+uŋ 23b/04, 27b/09, 28b/01, 29a/02, 31b/08, 50b/11, 134a/08, 139b/12
[=100]

ḳavmlıḳ Kavimlik, akrabalık.
ḳ.+ı (ḳavmlıġı) 51a/01
[=1]

ḳavs (Ar.) Yay burcu.
ḳ. burcı 72b/11
[=1]

ḳavun Kavun.
ḳ. 44a/06, 180a/07, 180a/10, 180a/11, 180a/12, 180a/13
ḳ. aġacı 43b/11
ḳ.+uŋ 180a/08
[=8]

ḳavvād (Ar.) Kavat, pezevenk.
ḳ. ol- 54b/08
[=1]

ḳavvadlıḳ Kavatlık.
ḳ. eyle- 163b/15
[=1]

ḳayır Kum, çakıl.
ḳ. 188b/13, 188b/14
[=2]

ḳayış Kayış.
ḳ. 181b/13, 181b/14
ḳ.+dan 176b/02
ḳ.+ı 176a/08, 181b/15, 222b/05
[=6]

ḳāyim (Ar. *ḳā'im*) Birinin yerine geçen, bir şeyin yerine kullanılan.
ḳ. ol- 125b/06
[=1]

ḳayyim (Ar.) Cami ve mescitlerde hademelik yapan kimse.
ḳ.+e 217a/15
[=1]

ḳaz Kaz.
ḳ. 175a/09, 175a/10, 175a/14, 175a/14
ḳ. (aḳ ḳaz) 175a/14
ḳ. (ḳara ḳaz) 175a/14
ḳ. āvāzı 34a/11
ḳ.+ı 175a/15
ḳ.+lar 175a/11, 175a/12
[=10]

ḳaz- Kazmak.
ḳ.-ar 178b/12, 179a/05, 179a/09, 203b/07, 207b/11
ḳ.-duġı 178b/13, 203b/07
ḳ.-sa 207b/08, 230b/15
ḳ.-up 82a/10, 209a/06, 230b/15
[=12]

ḳażā (Ar.) 1. Kaderin, Allah tarafından ezelde tayin ve tespit edilen biçimde ve zamanda gerçekleşmesi
ḳ.+sına 112a/04, 141a/13
2. Umulmadık, hiç beklenmedik yer ve zamanda başa gelen kötü olay.
ḳ.-yı ḥācet 52a/15, 132a/03
[=4]

ḳazan Kazan, tencere.
ḳ. 190b/12, 190b/13
[=2]
ḳazan- Kazanmak.
ḳ.-a 122b/15
[=1]
ḳazancı Kazan yapan ve satan kimse.
ḳ. 190b/14
[=1]
ḳazıcı Kazı yapan kimse.
ḳ. 179b/02
[=1]
ḳazıl- *edilgen f.* Kazılmak, kazma işi yapılmak.
ḳ.-mış 135a/10
[=1]
ḳażiyye (Ar.) İleri sürülen iddia, dava, mesele, husus.
ḳ.+sine 163a/08
[=1]
kebāb (Ar.) Kebap.
k. 204a/02
k.+dan 204a/02
k.+ı 204a/05
k.+ın 204a/03
[=4]
kebere Gebre otu denen bitki, kedi tırnağı otu.
k. 204a/06, 204a/06
[=2]
keçe Keçe.
k. 207a/10, 207a/10, 209a/02, 209a/02, 209a/02, 209a/04
k. (aḳ keçe) 209a/03
[=7]
keçeci Keçeci, keçe yapan ve satan kimse.
k. 209a/05
[=1]
keçi Keçi.
k. 98b/02, 196a/05, 196a/06, 196b/02
k. (dişi keçi) 196a/11
k. (irkek keçi) 196a/07, 196a/10, 196a/15
k. āvāzı 33b/01
k. başı 87a/10
k. boynuzı 199b/14
k.+leri 196a/12
k.+nüŋ 196a/14
k. ṣatıcı 196b/03
k. südi 148b/02
k.+ye 196a/09
[=16]
keçi boynuzı Keçiboynuzı
k. 199b/15
[=1]
kedi Kedi.
k. 171b/04, 205a/10, 205a/10, 205a/11, 205a/12, 205a/13
k.+si (ṭag kedisi) 205a/14
k.+yi 205a/14
k.+yle 205a/13
[=9]
kefen (Ar.) Kefen.
k. 61b/02, 209b/04, 209b/05, 209b/06, 230b/15
k. gibi 177a/13
k.+in 209b/05, 209b/07
k.+lerin 209b/08
k. ṣoyıcı 208b/15
k. ṣoyıcılıḳ eyle- 209a/01
k. ṭut- 63a/13
[=12]
keffe (Ar.) Terazi gözü, kefe.
k.+leri 95a/08
k.+si 186b/11
[=2]
kehel (Ar. *kāhil>kehel*) İş yapmaktan, çalışmaktan hoşlanmayan, tembel.
k. (namāza kehel ol-) 49a/13
k. ol- 159b/14
[=2]
kehellik Tembellik.
k. eyle- 80b/14
[=1]
Kehf (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 28. sûresi.
K. (el-Kehf sūresi) 142a/05
K. (sūretü'l-Kehf) 142a/05
[=2]
keḥḥāl (Ar.) Sürme yapan ve satan kimse, sürmeci.
k. 205a/08
[=1]
kehrübā (Far.) Kehribar.
k. 207b/04
[=1]
keklik Keklik.
k. 204a/07, 204a/08
k. (dişi keklik) 204a/11
k. (irkek keklik) 204a/10

k. eti 204a/09
[=5]
kel (Far.) Kel.
k. 194a/03, 194a/03, 194a/05, 210b/10
k. ol- 194a/04, 210b/08, 210b/09
k.+üŋ 210b/11
[=8]
kelām (Ar.) Söz.
k. 18a/01, 30b/11, 30b/13, 48a/08, 57b/12, 61a/03, 73a/13, 75a/04, 86a/06, 87b/03, 111b/12, 111b/13, 114a/05, 125a/14, 147b/12, 159b/06, 161b/02, 162b/07, 164a/02, 168a/15, 173b/11, 184a/14, 192a/12, 213b/07, 215a/04, 225b/02, 230b/15, 230b/15
k. (çirkīn kelām) 105b/03, 125a/02, 183b/11
k. (fetḥ-i kelām) 145b/09
k. (nā-sezā kelām) 196a/02
k. (ṣāḥib-i kelām) 73b/08
k. (ṣovuḳ kelām) 176a/15
k.+a 42a/09, 230b/15
k.+a (bāṭıl kelām) 164a/10, 199b/14
k.+a (ḫoş kelām) 129b/11
k.+dur (gökçek kelām) 63b/09
k.+dur (yalan kelām) 102a/13, 155a/08
k.-ı Ḥaḳ 7a/10
k.-ı ḳadīm 3b/05, 7b/01
k. söyle- 18a/01, 22a/12, 22b/13, 25b/09, 30b/02, 34b/06, 41b/13, 42a/04, 44b/08, 73a/05
k. söyleş- 19b/13
k. (şīrīn kelāmlu) 131a/10
[=58]
kelb (Ar.) Köpek.
k. 9b/14
[=1]
kelbetīn (Ar. *kelbetān*) Kerpeten.
k. 210b/14, 210b/14
[=2]
keleci Söz.
k. (söz keleci it-) 153b/10
[=1]
kelem (Far.) Lahana.
k. 210b/11, 210b/12
[=2]
kelīsā (Far. kelisā<Ar. kenisā) Kilise.
k. 211b/02
k.+ya 211b/02
[=2]
kelimāt (Ar.) Kelimeler, sözcükler.
k. 80b/05
[=1]
kemān kurūhe (Far.) Taş ve çamurdan yapılan mermiler atan bir tür yay.
k. 211b/12
[=1]
kemend (Far.) Uzaktaki bir kimseyi veya şeyi çekip yakına getirmek için atılan ucu ilmikli ip.
k. 212a/06, 212a/08, 212a/09
k.+ini 212a/07
k.+üŋ 212a/07
[=5]
kemer (Far.) Kemer.
k. 211b/14, 211b/14, 211b/15, 212a/01, 212a/05
k.+i 212a/02
k.+in 224b/14
[=7]
kemük Kemik.
k. 87a/03, 192a/13, 192a/13, 192b/02
k.+den 221a/09
k.+i (kemügi) 83a/07, 90b/05, 148a/04, 150b/14, 192a/14
k.+ile (kemüg-ile) 92b/05
k.+in (kemügin) 75b/05, 116b/06, 192a/15
k.+ini (kemügini) 141a/01
k.+leri 57a/14, 230a/13
[=17]
kenār (Far.) Bir şeyin bitiş kısmı, bitiş yeri, uçta kalan kısmı.
k.+a 16b/13
k.+ına 36b/13
k.+ında 110b/12, 111a/05
k.+ındaki 120a/12
k.+ından 66b/04
k.+ları 230b/15, 230b/15
[=8]
kend Şehir, kent.
k.+dür 29b/11
[=1]
kendese (Far.) Azeryun otu.
k. 207a/11
[=1]
kendü *zm.* Kendi.

k. 7a/05, 7b/04, 7b/07, 7b/08, 11a/09, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/01, 19b/04, 20a/04, 20a/08, 20a/11, 20b/07, 20b/10, 20b/11, 21b/04, 21b/06, 21b/10, 22a/02, 22a/15, 22b/02, 22b/10, 22b/14, 23a/01, 24a/07, 25b/03, 25b/11, 25b/12, 26a/10, 26a/11, 26a/15, 26b/08, 26b/10, 26b/14, 27a/03, 27a/05, 27b/02, 29b/08, 30a/09, 30a/14, 30b/01, 30b/02, 30b/03, 30b/05, 31a/10, 31a/11, 31b/12, 32a/03, 32a/03, 34a/12, 35b/13, 36b/09, 36b/11, 36b/13, 37b/05, 39a/02, 39b/07, 39b/08, 39b/09, 39b/10, 40b/15, 42a/04, 43b/15, 44a/12, 44a/14, 44a/15, 46a/14, 46a/14, 47a/14, 49a/07, 50a/11, 50b/12, 50b/14, 51b/09, 52a/11, 54b/11, 54b/14, 54b/15, 55b/08, 57a/06, 57b/13, 59a/13, 59b/07, 62a/07, 62b/07, 65a/05, 65a/07, 65a/08, 65b/15, 66a/01, 66b/08, 67b/13, 68b/02, 68b/07, 68b/12, 69a/04, 69a/12, 69a/13, 71a/14, 72a/08, 74a/14, 75a/12, 75a/14, 75b/10, 77b/02, 78a/07, 78a/13, 78a/14, 78b/10, 79b/06, 80a/11, 80a/12, 80a/13, 81a/05, 81b/02, 81b/08, 83a/02, 84b/07, 86a/10, 86b/13, 87a/11, 87a/12, 87b/03, 87b/05, 87b/05, 87b/06, 87b/08, 88a/01, 88a/01, 88a/01, 89b/09, 90b/15, 92b/07, 94b/09, 94b/12, 94b/13, 98a/03, 100b/10, 100b/10, 100b/15, 101b/01, 102b/15, 103a/06, 108a/10, 110b/13, 111b/01, 111b/12, 112a/01, 112a/06, 112a/12, 113a/11, 113a/13, 113b/01, 114a/08, 114b/02, 115a/07, 118a/04, 118b/03, 118b/14, 120b/01, 121a/01, 121a/06, 121a/09, 121b/03, 122b/09, 124b/05, 125a/10, 125a/10, 125b/10, 126a/02, 126b/04, 128a/15, 130a/15, 131b/12, 132b/05, 132b/06, 132b/07, 132b/07, 132b/09, 133a/03, 133a/07, 133a/10, 133a/15, 133b/04, 133b/06, 135a/09, 135b/11, 135b/14, 135b/15, 136a/04, 136a/15, 136b/03, 137a/07, 137b/10, 140a/07, 140b/07, 144b/02, 148a/03, 148b/10, 149b/15, 150a/05, 150b/10, 150b/12, 151a/10, 154a/11, 154a/15, 154b/11, 154b/11, 155a/01, 155a/03, 158b/01, 161b/15, 162a/15, 162b/08, 169a/06, 169b/01, 169b/03, 170a/11, 170b/06, 171b/02, 173a/11, 175a/10, 176b/04, 176b/07, 177a/03, 177b/10, 178a/12, 178b/01, 178b/04, 178b/09, 179b/14, 180b/06, 181a/04, 182a/11, 182b/15, 183b/15, 185b/01, 187b/05, 187b/07, 187b/09, 187b/10, 191b/06, 191b/07, 191b/14, 194a/01, 194b/08, 194b/15, 195a/06, 195b/02, 196a/02, 197a/01, 197a/01, 197b/07, 198b/14, 199a/05, 199b/08, 199b/10, 200a/01, 200a/04, 200b/08, 200b/15, 201a/10, 201a/10, 203a/11, 203b/07, 206a/05, 206a/08, 206b/05, 206b/07, 209b/10, 209b/11, 210a/01, 214b/02, 214b/02, 215a/03, 215a/06, 217b/02, 217b/08, 218a/14, 219b/05, 221a/01, 221a/01, 221a/01, 221a/04, 221a/07, 221a/10, 222b/03, 222b/15, 224b/09, 226b/04, 226b/08, 226b/09, 226b/10, 226b/13, 226b/13, 226b/14, 227a/01, 227b/04, 228b/06, 229b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15

k.+den 17a/04, 19a/10, 30a/14, 47a/09, 149b/05, 174b/13, 189b/13, 211b/09, 229a/09
k.+lere 18a/01
k.+me 2b/03
k.+nüŋ 14b/10, 15b/01, 28a/01, 40b/05, 45b/03, 52a/11, 54a/07, 55b/11, 65b/12, 66a/14, 84b/03, 85b/07, 86a/09, 86a/14, 87a/10, 92b/07, 96b/07, 104a/10, 113a/04, 113a/09, 120b/09, 121b/02, 127b/03, 137a/03, 137b/10, 139a/03, 167b/15, 169b/13, 170a/08, 175a/11, 180b/12, 183a/02, 187b/01, 188a/07, 189a/09, 194b/07, 204b/06, 207a/03, 213b/01, 217a/08, 218a/14, 218a/14, 225a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/08
k.+si 16a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/07, 22a/08, 27b/01, 30a/13, 30b/01, 31b/01, 53a/04, 57b/07, 59a/05, 64a/03, 68b/13, 78a/14, 82b/09, 88b/14, 103b/02, 103b/14, 103b/15, 104b/09, 107b/15, 119a/05, 128a/10, 135b/15, 174a/15, 179a/13, 181b/09, 189b/12, 194a/04, 194a/09, 194a/12, 225a/07
k.+sine 180b/07
k.+ye 6b/12, 16a/06, 26a/08, 26a/09, 32a/07, 32a/08, 60b/15, 66a/02, 81b/13, 111b/06, 119a/12, 121a/05, 121a/06, 123a/15, 124a/10, 159a/04, 163a/05, 170a/07, 173a/09, 194a/08, 195a/15, 203b/15, 222b/03, 222b/10, 226b/15
k.+yi 12b/13, 13b/14, 13b/15, 14a/03, 14b/08, 15b/02, 18a/01, 18a/01, 20a/10, 22a/04, 31b/11, 37b/06, 37b/09, 45a/03, 45a/14, 47a/11, 47b/02, 49b/10, 52a/12, 52b/12, 61b/06, 65b/08, 66a/05, 71a/14, 72a/04, 73a/10, 78b/10, 79a/13, 79a/15, 99a/01, 103b/14, 104a/03, 104a/04, 104a/05, 104a/06, 104a/07, 109a/12, 109b/08, 110b/11, 110b/12, 111b/05, 116a/04, 117b/15, 123b/03, 126b/15, 135a/06, 135a/14, 135b/13, 138b/13, 139b/13, 147a/06, 148a/13, 150a/03, 151a/13, 163a/15, 165b/06, 167a/01, 168a/05, 168a/07, 183b/08, 192b/04, 195a/10, 199a/03, 200b/03, 207a/06, 207a/07, 208a/06, 212a/13, 214b/01, 226a/11, 230b/08, 230b/12, 230b/13, 230b/15
k.+yi (kendü kendüyi) 31b/11, 123b/03
k.+yiçün (kendü-y-içün) 106a/03, 133a/05, 149b/12, 170a/07, 171a/09, 186b/02, 193a/15, 207b/08
k.+yile (kendü-y-ile) 16a/03, 84a/08, 158a/05, 201a/01
[=536]
kendüzi *zm.* Kendisi.
k. 126a/13
k.+ne 13b/10
[=2]
kene (Far.) Kene.
k. 210b/06, 210b/07
k. düş- 210b/07
[=3]
kenger (Far.) Yaban enginarı, eşek dikeni, kenger.
k. 207b/01, 207b/02
[=2]
kenīzek (Far.) Genç cariye.
k. 75a/02, 99a/14, 105b/08, 107a/06, 110a/03, 121b/06, 124a/12, 124a/15, 125b/03, 132b/12, 139a/04, 139a/12, 139a/13, 154b/05, 155a/01, 161a/13, 167a/15, 188b/06, 203b/10, 207b/02, 207b/03, 207b/03
k. (ḳız oġlan kenīzek) 182b/07, 222b/06, 230b/15
k. al- 100a/13, 152a/03, 157b/01, 170b/09, 178a/07, 181b/13, 204a/09, 230b/15
k.+den 113a/07, 196a/03, 223b/13, 230b/15
k.+den (Hindū kenīzek) 112b/10
k.+dür 63b/08, 70b/07, 90a/10, 91a/13, 92b/15, 107b/03, 110a/02,

122a/12, 130b/06, 131a/08, 131a/15, 139a/07, 139a/11, 139b/06, 147a/05, 151a/02, 157b/01, 161a/03, 163b/10, 163b/11, 175a/14, 196b/04, 204a/11, 204a/12, 215b/10, 224a/01, 230b/15
k.+dür (‘Acemī kenīzek) 151b/01
k.+dür (gökçek yüzlü kenīzek) 139a/11
k.+dür (Hindū kenīzek) 184a/12
k.+dür (ḫūb sūretlü kenīzek) 163b/07
k.+dür (iki kenīzek) 92a/05
k.+e (dīn-dār kenīzege) 96a/09
k.+e (Hindū kenīzek) 19b/08, 92a/14
k.+e (ḫūb kenīzek) 159a/07, 153b/03, 163b/09
k.+e (kenīzege) 24b/07, 43a/04, 56b/06, 61a/12, 64a/02, 64a/12, 70b/10, 77a/08, 79a/03, 88a/09, 90a/09, 90b/12, 91a/14, 91b/04, 92b/13, 93a/03, 99b/05, 101b/12, 107a/06, 109a/01, 118b/02, 123b/14, 125b/06, 129b/10, 131a/10, 131b/02, 139a/14, 139b/07, 151a/03, 151b/09, 152a/08, 157b/15, 161a/05, 163b/12, 164a/08, 164a/09, 165a/02, 182b/09, 190a/12, 190b/11, 196a/05, 204a/08, 204b/05, 206b/15, 208b/06, 208b/15, 210a/04, 211a/01, 213b/04, 215a/08, 215a/10, 218a/10, 220b/05, 230a/08, 230b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15
k.+e (ḳız oğlan kenīzek) 230b/15
k.+e (pārsā kenīzege) 211b/12
k.+i (kenīzegi) 208b/11, 230a/11
k.+ile (kenīzeg-ile) 70b/10
k.+ler 117b/15
k.+leri 105b/12
k.+üŋ (kenīzegüŋ) 70b/09, 195b/11
[=143]

Kenzü’r-Rü’yā *Kâmilü’t-Tâbir*’in kaynakları arasında adı geçen rüya tâbirleriyle ilgili önemli eserlerden biri.
K.+dan (Kitāb-ı Kenzü’r-Rü’yā) 2a/05
[=1]

kerāhiyyet (Ar.) Tiksinme, iğrenme.
k. 33a/11, 179a/02
k.+dür 129a/15, 225b/11
k.+i 70a/12
k.+ile (kerāhiyyet-ile) 149a/12
k. iriş- 148a/15
k.+le 20a/10, 32a/05
k. ol- 83b/13
[=10]

kerāmet (Ar.) Keramet, olağanüstü durum.
k. 18a/01
k.+ine 16b/14
k. ḳıl- 3b/05
[=3]

kerç Zıt, ters.
k.+e (kerce) 159b/05
[=1]

kerefs (Ar.) Kereviz.
k. 205b/09, 205b/09, 205b/10
[=3]

kerem (Ar.) Cömertlik, lütuf.
k.+den (erbāb-ı kerem) 2b/15
k.+i 83a/06
k.+ile (kerem-ile) 45a/08
[=3]

kerhen (Ar.) İstemeyerek, zorla.
k. 2b/12
[=1]

kerīm (Ar.) Kerem sahibi, cömert, eli açık.
k. kişi 168b/02
[=1]

kerīme (Ar.) (Kadın için) Cömert, eli açık.
k. 43a/08
[=1]

kerkes (Ar.) Akbaba.
k. 205b/11, 205b/11, 205b/12, 206a/01
k. āvāzı 33b/09
k.+e 205b/15
k. yavrusı 205b/14
[=7]

kerpiç *bk.* kerpüç
k.+den 77a/14
k.+ile (kerpic-ile) 77a/13, 77a/15
[=3]

kerpüç Kerpiç.

k. 23b/06, 200a/01, 200a/02, 200a/03, 200a/04, 200a/05
k.+den 31a/07, 165b/15, 208a/07, 208a/07, 219a/13, 222a/02
k.+i (kerpüci) 200a/02
k.+ile (kerpüc-ile) 178b/13, 218a/14
[=15]
kerre (Ar.) Defa, kez.
k. 57b/11, 57b/11
[=2]
Kerte Kerte nehri.
K. ırmaġı 53a/01
[=1]
kes- Kesmek.
k.-(!) 89a/14
k.-e 72a/10
k.-ecek 128a/02
k.-eler 17a/14
k.-er 30a/15, 44b/06, 50b/13, 66b/06, 66b/08, 66b/09, 117b/07, 117b/08, 133a/03, 140a/03, 200a/03
k.-mege 128a/03
k.-mişler 70a/09
k.-se 72a/11, 112b/07, 125a/03, 125a/06, 125a/06, 128a/03, 128a/11, 140b/02, 178b/10, 185b/03, 190b/04, 208b/13, 211a/02, 230b/15
k.-üp 30a/14, 30b/01, 30b/05, 39b/06, 123a/04, 135b/10, 136b/15
k.-üp at- 191a/14
[=39]
kesb (Ar.) Kazanç.
k. 4b/04, 76b/06
k. (kār u kesb) 177b/07, 202a/09
k.+de (kār u kesb) 39b/03, 74b/12
k.+e 55b/09, 59a/01, 59b/06, 137b/05, 194a/05
k. eyle- 35b/04, 100a/02, 156b/09
k.+i 12b/05, 104a/09, 197b/04, 206a/15
k.+i (kār u kesb) 39b/07, 177a/04
k.-i dünyā 77b/08
k.-i ḥelal 133a/01
k.-i ma'īşet 158b/03
k.+idür 219a/04
k.+inde 60b/05
k.+inden 78b/10, 98a/03, 200a/01
k.+inden (elini dünyā kesbinden çek-) 18a/01
k.+ine 79b/07
k.+ine (kār ü kesb) 86a/15
k.+ini 39b/07
k. it- 63a/11
k. ü kār 139a/15, 184a/06, 219a/05
k. ü kār eyle- 104a/12
k. ü kārdan kal- 51a/02
[=38]
kesegen Kesici, keskin.
k. 185b/03
[=1]
kesek Kesik, parça.
k.+ile (keseg-ile) 224a/07
[=1]
keser Keser.
k. 198b/05, 198b/06
k.+ile (keser-ile) 198b/07
[=3]
kesil- Kesilmek.
k.-mege 81a/02
k.-miş 34b/08, 34b/15, 35a/01, 40a/09, 67b/06, 83b/11, 86b/11, 87a/15, 87b/03, 88a/03, 88a/05, 124b/15, 162a/11
k.-miş gör- 49a/07, 51a/04, 67b/07, 67b/09, 67b/09, 171b/02, 230b/15
k.-miş ol- 34b/09, 34b/09, 67b/07, 125a/14, 128a/09, 135b/11, 208b/06, 208b/12
k.-se 50b/15, 113b/04
[=31]
el kesil- 81a/02
muḥabbeti kesil- 33a/01
[=2]
kej-tab' (Far.+Ar.) Tabiatı kötü, kötü huylu.
k. 44a/01
[=1]
keşret (Ar.) Çok olma hali, çokluk.
k.-i isti'māl-i muṭāli'a ve müzākire 5a/02
[=1]
kesük Kesik, kesilmiş.
k. 26b/01, 88a/06
[=2]
keş (Far. *keşk*) Kış için kurutulan yağsız, tuzlu yoğurt.
k. 94a/07, 198a/07, 198a/08
[=3]
keşīş (Far.) Keşiş.

k.+üŋ 177b/11
[=1]
keşkāb (Far.) Keşkek ve su ile pişirilen bir tür çorba.
k. 206b/10, 206b/12
[=2]
keşür (Far.) Havuç.
k. 206a/06, 206a/07
[=2]
ketẖudā (Far.) Zenginlerin ve devlet adamlarının işlerini gören kimse, kâhya.
k. ‘avrat 106b/07
k.+sı 106b/02, 136a/01, 208b/12
k.+sıdur 96b/14
k.+sına 97a/13, 99a/07, 125b/10, 135b/05, 137a/05
k.+ya 135b/10
[=11]
ketẖudālıḳ Kethüda olma durumu, kâhyalık.
k.+a (ketẖudālıġa) 78a/08, 78a/12
k.+da 39a/02
k.+dur 135b/08
k.+ıdur (ketẖudālıġıdur) 95b/01
k.+ına (ketẖudālıġına) 118b/03
k.+ına (sarāy ketẖudālıġı) 83a/05
[=7]
kettān (Ar.) Keten.
k. 205a/01, 205a/02, 205a/02, 205a/03
k.+dan 53b/02, 123b/12, 229b/07
[=7]
Kevs̱er 1. Cennette bir nehir veya havuz.
K. 111a/02, 111a/04
K. (ḥavż-ı kevs̱er) 111a/01
K.+den 111a/02, 111a/03
K.+den (āb-ı kevs̱er) 38a/04
2. Kur’an-ı Kerim’in 108. sûresi.
K. sūresi 145b/12
[=7]
keyfiyyetsüz Niteliksiz.
k. 15b/14
[=1]
kez Defa, kere.
k. 4a/12, 130a/14, 130a/14
k. (altı kez) 10a/08
k. (bir kez) 12b/08
k. (biş kez) 10a/06
k. (iki kez) 10a/05
k. (üç kez) 10a/04, 13b/09, 57b/03, 106a/06
[=11]
kezāgend (Far.) Savaşta da giyilen içi pamuk ve ipekle doldurulmuş bir tür kaftan, zırh.
k. 206a/04, 206a/04
[=2]
ḳıble (Ar.) Kıble.
ḳ. 186b/12, 223a/07
ḳ.+den 135a/06, 186b/13, 211b/02
ḳ. ṭarafı 36b/08, 223a/05
ḳ.+ye 28b/01, 223a/08
ḳ.+yi 186b/14
[=10]
ḳıġırıcı Çağırıcı, tellal.
ḳ. 219a/08
[=1]
ḳıḳırdaḳ Kıkırdak.
ḳ.+ından (ḳıḳırdaġından) 183a/11
[=1]
ḳıl Kıl.
ḳ. 38b/13, 38b/13, 48b/05, 86b/03, 86b/04, 125a/09, 128b/10, 163b/04, 184b/05, 184b/05, 184b/14, 191a/10, 191a/12, 191b/09, 195b/02, 202b/12, 230b/15
ḳ.+dan 53b/01, 108a/03
ḳ.+ı 46a/02, 175b/02, 180b/07, 191a/13, 191b/04, 191b/04, 230b/15
ḳ.+ın 191a/12, 191b/06, 191b/08
ḳ.+ın (ādem ḳılı) 191a/11
ḳ.+ın (saç ḳılı) 87a/03
[=31]
ḳıl- Etmek, eylemek, yapmak anlamında yardımcı fiil.
ḳ.-a 10a/07, 13a/03, 13b/12, 13b/12, 15b/15, 15b/15, 16b/11, 17b/04, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22b/07, 23a/12, 23b/01, 23b/08, 27a/14, 27b/02, 28a/11, 28b/04, 33a/02, 33a/05, 34b/10, 35a/13, 40a/06, 40a/10, 41a/01, 41a/05, 43b/07, 44b/07, 45a/10, 46a/13, 48a/02, 48a/05, 48a/10, 48a/11, 48b/12, 49a/12, 49b/12, 50a/11, 54b/06, 55a/03, 56a/02, 60a/06, 60a/07, 60a/11, 61a/10, 61b/11, 61b/13, 62b/07, 63a/09, 64a/09,

65b/09, 70a/10, 72a/08, 75b/12, 78b/15, 79a/05, 79a/08, 80a/13, 80a/14, 80a/14, 80b/03, 80b/05, 81b/05, 81b/09, 84a/08, 86b/08, 87b/05, 87b/11, 90a/05, 90b/09, 91b/09, 93b/14, 93b/15, 95a/11, 95b/07, 96a/03, 99a/05, 100a/15, 100b/09, 100b/10, 100b/15, 101a/02, 101a/14, 101b/07, 102a/15, 104b/04, 104b/06, 104b/13, 105a/04, 105b/09, 107a/03, 108a/06, 111b/11, 111b/13, 111b/14, 112b/03, 113b/04, 113b/09, 115b/12, 117a/06, 117b/13, 118a/12, 118a/15, 119a/14, 120a/12, 120b/05, 125a/11, 125b/10, 127a/07, 128a/09, 128b/09, 128b/12, 128b/15, 129a/07, 129a/10, 129a/11, 130a/03, 131a/07, 131b/09, 131b/15, 133b/04, 135a/08, 136a/08, 137b/15, 139a/13, 142b/05, 143a/07, 143a/12, 145b/11, 148a/01, 148b/07, 149b/14, 151b/14, 152a/09, 152a/15, 153b/01, 154a/01, 157a/04, 157b/01, 158b/09, 162a/11, 162b/07, 163a/03, 164b/05, 168a/15, 171b/05, 174b/08, 175b/10, 180a/04, 182b/06, 183b/07, 184a/02, 185a/14, 185a/14, 187a/10, 187b/10, 190b/04, 190b/07, 191a/09, 191b/02, 193a/03, 197b/07, 203a/09, 203a/11, 208b/11, 216a/05, 217a/12, 219a/14, 219a/15, 222a/13, 222b/09, 226a/15, 227b/01, 227b/11, 227b/13, 229a/01, 229b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

ḳ.-an 62a/05

ḳ.-dum 2a/02, 2a/12, 2a/13, 2a/14, 2b/02, 2b/04, 196b/11

ḳ.-maġa 18a/01, 77a/03

ḳ.-maḳ 223b/06

ḳ.-maḳdur 230b/15

ḳ.-maya 110a/06, 141b/09, 143b/07, 146a/09

ḳ.-mış 1b/10, 61b/14, 62a/01, 63a/14, 79a/13

ḳ.-mış ol- 62a/06, 62b/02

ḳ.-mışdur 3b/05

ḳ.-sa 12a/05, 18a/01, 27b/10, 27b/11, 32b/05, 49b/12, 51b/10, 51b/11, 61b/12, 61b/14, 62a/01, 64a/09, 75b/10, 77b/04, 77b/05, 77b/05, 77b/06, 77b/07, 77b/08, 77b/08, 77b/09, 77b/09, 77b/10, 79a/09, 90b/09, 91b/09, 102b/13, 108a/06, 115b/02, 122a/01, 124a/09, 124a/10, 124a/10, 124a/10, 131a/07, 137a/13, 163a/07, 164a/12, 186b/14, 186b/15, 193a/02, 193a/02, 211b/02, 216b/06, 216b/07, 220b/14, 223a/05, 223a/06, 223a/06, 223a/08, 223a/10, 223a/11, 223a/11, 223a/13, 223a/14, 223a/15, 223a/15, 223b/01, 223b/01, 223b/03, 223b/03, 223b/04, 223b/05, 223b/08

ḳ.-up 27a/05, 159b/05

ḳ.-up ṭur- 191a/01

ḳ.-ur 23a/02, 62a/04, 104b/12, 108b/15, 181b/08, 186b/13, 214b/03, 223a/03

[=283]

ārāste ḳıl- 79a/13, 159b/05

ʻaṭā kıl- 18a/01

binā ḳıl- 77b/04, 77b/06, 77b/07, 77b/08, 77b/08, 77b/09, 77b/09, 77b/10

bünyād ḳıl- 77b/05, 77b/05, 193a/02

cefā ḳıl- 49a/12

cimāʻ ḳıl- 102b/13

duʻā ḳıl- 13b/12, 124a/09, 124a/10, 124a/10, 124a/10

erzānī ḳıl- 15b/15, 16b/11, 17b/04, 81b/09, 90a/05

ġazā ḳıl- 142b/05

ḥac ḳıl- 79a/05

ḥāṣıl ḳıl- 18a/01, 23a/12, 23b/08, 28a/11, 54b/06, 75b/12, 81b/05, 99a/05, 112b/03, 125a/11, 154a/01, 163a/03, 226a/15, 227b/01

ʻibādet ḳıl- 62b/02

iḫtiyār ḳıl- 2a/14

iş ḳıl- 230b/15
Kāmilü't-ta'bīr ḳıl- 2a/13
kār ḳıl- 23b/01, 141b/09, 143b/07, 146a/09
kerāmet ḳıl- 3b/05
küşāde ḳıl- 143a/12
mekr ḳıl- 148b/07
minnet ḳıl- 48a/11
mu'ālece ḳıl- 164a/12
mükāleme ḳıl- 193a/02
namāz ḳıl- 13b/12, 51b/10, 51b/11, 79a/09, 108a/06, 108b/15, 110a/06, 122a/03, 143a/07, 186b/13, 186b/14, 186b/15,211b/02, 214b/03, 216b/06, 223a/03, 223a/05, 223a/06, 223a/06, 223a/08, 223a/10, 223a/11, 223a/11, 223a/13, 223a/14, 223a/15, 223b/01, 223b/01, 223b/05, 223b/06
naẓar ḳıl- 27b/11, 32b/05
nikāḥ ḳıl- 104b/04
rāst ḳıl- 163a/07
revā ḳıl- 15b/15
rūzī ḳıl- 18a/01, 18a/01, 65b/09
secde ḳıl- 23a/02, 137a/13
ṭā'at ḳıl- 18a/01
ta'bīr ḳıl- 12a/05
te'līf ḳıl- 1b/10, 2a/02, 2b/04
tertīb ḳıl- 2a/12
tevbe ḳıl- 77a/03, 102a/15, 196b/11
va'de ḳıl- 230b/15
vefāt ḳıl- 10a/07, 13a/03, 18a/01, 22b/07, 27a/05, 27a/14, 27b/02, 28b/04, 33a/02, 33a/05, 34b/10, 35a/13, 40a/06, 40a/10, 41a/01, 41a/05, 43b/07, 44b/07, 45a/10, 46a/13, 48a/02, 48a/05, 48a/10, 48b/12, 49b/12, 50a/11, 55a/03, 56a/02, 60a/06, 60a/07, 60a/11, 61a/10, 61b/11, 61b/12, 61b/13, 61b/14, 61b/14, 62a/01, 62a/01, 62a/04, 62a/05, 62a/06, 62b/07, 63a/09, 63a/14, 64a/09, 70a/10, 72a/08, 78b/15, 79a/08, 80a/13, 80a/14, 80a/14, 80b/03, 80b/05, 84a/08, 86b/08, 87b/05, 87b/11, 90b/09, 91b/09, 91b/09, 93b/14, 93b/15, 95a/11, 95b/07, 96a/03, 100a/15, 100b/09, 100b/10, 100b/15, 101a/02, 101a/14, 101b/07, 104b/06, 104b/13, 105a/04, 105b/09, 107a/03, 108a/06, 111b/11, 111b/13, 111b/14, 113b/04, 113b/09, 115b/12, 117a/06, 117b/13, 118a/15, 119a/14, 120a/12, 120b/05, 125b/10, 127a/07, 128a/09, 128b/09, 128b/12, 128b/15, 129a/07, 129a/10, 129a/11, 130a/03, 131a/07, 131b/09, 131b/15, 133b/04, 135a/08, 136a/08, 137b/15, 139a/13, 148a/01, 149b/14, 151b/14, 152a/09, 152a/15, 153b/01, 157a/04, 157b/01, 158b/09, 162a/11, 162b/07, 164b/05, 168a/15, 171b/05, 174b/08, 175b/10, 180a/04, 181b/08, 182b/06, 183b/07, 184a/02, 185a/14, 185a/14, 187a/10, 187b/10, 190b/04, 190b/07, 191a/09, 191b/02, 193a/03, 197b/07, 203a/09, 203a/11, 208b/11, 216a/05, 217a/12, 219a/14, 219a/15, 222a/13, 222b/09, 227b/11, 227b/13, 229a/01, 229b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
yād ḳıl- 2b/02, 191a/01
yavı ḳıl- 27b/10, 49b/12, 64a/09, 75b/10, 90b/09, 115b/02, 122a/01, 131a/07, 220b/14

[=273]

ḳılıç Kılıç.
ḳ. 114a/09, 162a/02, 167a/10, 185a/11, 185a/11, 185a/13, 185a/14, 185b/15, 212a/03, 212a/04
ḳ. (altunlu ḳılıç) 185b/10
ḳ.+a (kılıca) 165a/06
ḳ. çek- 37b/14
ḳ. düzüci 186a/01
ḳ.+ı (ḳılıcı) 185a/13, 185b/04, 185b/04, 185b/07, 185b/14
ḳ.+ıla (ḳılıc-ıla) 86b/14, 139b/13, 185b/03
ḳ.+ın (ḳılıcın) 140b/03, 224b/05
ḳ.+ında (ḳılıcında) 185b/05
ḳ.+lar 185b/08
ḳ.+uŋ (ḳılıcuŋ) 185a/14

[=27]

ḳılıçsuz Kılıçsız.
ḳ. 86b/12
[=1]

ḳılın- *edilgen f.* Kılınmak, yapılmak.
ḳ.-mışdur 2b/02
ḳ.-sa 26b/12
[=2]
taḳsīm ḳılın- 2b/02
yavı ḳılın- 26b/12
[=2]

ḳın Çakı, bıçak, kılıç vb. kesici âletlerin kılıfı.
ḳ. 84b/03
ḳ.+ı 89b/06
ḳ.+ında 185a/13
ḳ.+ınuŋ 185a/15
ḳ.+ıyla 185a/11
[=5]

ḳına (Ar. *ḥinnā*) Kına.
ḳ. 179b/13, 179b/13, 179b/15, 179b/15
ḳ.+yıla (ḳına-y-ıla) 85b/13
[=5]

ḳınala Kına sürmek, kına yakmak.
ḳ.+mış 35a/12
[=1]

ḳınnīne (Ar.) Büyük şişe, şarap kabı.
ḳ. 188b/11
[=1]

ḳınsuz Kınsız, kılıfsız.
ḳ. 185a/12
[=1]

ḳırba (Ar.) Sakaların su taşıdığı, altı geniş, ağzı dar deriden kap, meşin su tulumu.
ḳ. 187a/13, 187a/14, 187a/15
ḳ.+da 187b/01
ḳ.+sı 187b/01
[=5]

ḳırġıl Yarısı ak, yarısı siyah olan saç veya sakal, kırçıl.
ḳ. 136a/05
[=1]

ḳırḳ Otuz dokuzdan sonra gelen sayı.
ḳ. 3b/14
ḳ. altı baḫş 4a/02
ḳ. altı cüz' 3b/13
k. yıl 9a/12, 9b/02, 196b/02
[=6]

ḳısa Kısa, uzun olmayan.
ḳ. 50b/09, 70a/07, 136a/03, 176b/12
ḳ. (dili ḳısa ol-) 176b/12
ḳ. ('ömri ḳısa ol-) 141b/13
ḳ. 'ömr 109b/04
[=7]

ḳısacuḳ Kısacık, çok kısa.
ḳ. 136a/07, 176b/10
ḳ. ('ömri ḳısacuḳ ol-) 223b/06
ḳ.+ına (ḳısacuġına) 109a/08
[=4]

ḳısalıḳ Kısa olma durumu.
ḳ.+ı (ḳısalıġı) 84a/11
[=1]

ḳısm (Ar.) Kısım, bölüm, parça.
k. 5b/14
k.+dur 6a/09
k.+ından 158a/07
k.+uŋ 6a/03
[=4]

ḳısmet (Ar.) Talih, nasip, şans, kısmet.
ḳ. 78b/09, 187b/06
ḳ. eyle- 119b/11, 128a/05, 187b/06, 187b/07
ḳ. eyleyici 128a/02, 128a/05
ḳ. ine 192b/03
ḳ. it- 90b/13, 187a/10, 187a/11
[=12]

ḳısraḳ Dişi at, kısrak.
ḳ. 25b/13, 25b/14
ḳ.+dan 26b/10
ḳ.+uŋ (ḳısraġuŋ) 25b/15
[=4]

ḳıṣṣa (Ar.) Hikâye, kıssa.
ḳ. 187b/11, 187b/11, 187b/12
ḳ. ḫān 187b/13
ḳ.+sı 204b/09
ḳ.-yı İbrāhīm 3b/09
[=6]

ḳıṣṣa-ḫān (Ar.+Far.) Hikâye anlatan, hikâye nakil ve rivayet eden.
ḳ. 187b/13
[=1]

ḳış Kış mevsimi.
ḳ. 29b/02, 166a/06, 175a/07, 184b/01, 184b/01, 184b/02, 184b/04
ḳ. faṣlı 13a/04
ḳ. güni 102a/09, 196b/15, 231a/11, 231a/14
ḳ.+ın 64a/06

ḳ.+ısa 207b/04
ḳ. vaḳtı 10a/09
[=15]
ḳıtāl (Ar.) Birbirini öldürme, boğazlaşma, vuruşma.
ḳ. (ceng ü ḳıtāl it-) 127b/01
ḳ. (ceng ve ḳıtāl ol-) 52b/11
ḳ.+e 156a/11
ḳ. ol- 181b/03
[=4]
ḳıtlıḳ Kıt olma, ihtiyaca yetecek miktarda bulunmama durumu, azlık.
ḳ.+a (ḳıtlıġa) 109b/04, 216a/09
ḳ. bul- 143b/10
ḳ.+dan 161a/11
[=4]
ḳıvām (Ar.) 1. Her şeyin kendine göre olan en uygun derecesi ve zamanı, istenen ölçü, tav.
ḳ.-ı ‘ıyş 185a/10
ḳ.+ına 28a/03, 91b/04, 120a/01, 139b/07
2. Direk, dayanak.
ḳ.+ına (dīnüŋ ḳıvamı) 131b/02
[=6]
ḳıvırcuḳ Kıvırcık.
ḳ. saç 191b/10
[=1]
ḳıyı Kıyı, kenar, yan.
ḳ.+nda 230b/15
[=1]
ḳıyāmet (Ar.) Dünyanın sonu, bütün ölülerin dirilerek mahşerde toplanacakları zaman.
ḳ. 145a/01, 183a/13, 183b/03
ḳ.+de 183b/05, 183b/06
ḳ.+e degin 12b/12
ḳ. güni 109b/02
ḳ. güninde 15b/14
ḳ. ḳop- 111a/01, 183a/14
[=10]
Ḳıyāmet (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 75. sûresi.
ḳ. sūresi 144a/14
[=1]
ḳıyās (Ar.) Karşılaştırma, mukayese etme.
ḳ. 6b/14, 8a/11, 8b/13, 11b/15, 18a/01, 74b/07, 83a/14, 157a/04, 226b/07
ḳ. (ḫilāf-ı ḳıyās) 6b/15
ḳ. eyle- 13b/02, 24b/10, 25a/02, 116b/07, 146b/01, 202a/07
ḳ. it- 88b/02, 130b/01, 187a/05, 205b/03
ḳ. olın- 46a/05, 56b/04, 58b/08, 63a/12, 65a/05, 84a/12, 90b/03, 91a/02, 105a/08, 108b/08, 153a/15, 180b/14, 181a/05, 201a/12, 230b/15
[=35]
ḳıymet (Ar.) Kıymet, değer, paha.
ḳ.+i 20a/05, 25a/05, 126b/02, 140a/01, 160b/06, 226b/05
ḳ.+i (ḳadr u ḳıymet) 79a/12, 104a/10, 165a/15, 185a/12
ḳ.+idür (ḳadr u ḳıymet) 38b/09
ḳ.+in 230b/15
[=12]
ḳız (I) Kız, kız çocuk.
ḳ. 15b/05, 15b/05, 32a/11, 40a/03, 48b/10, 58a/05, 160a/15, 162a/14, 162b/01, 162b/02, 162b/03, 162b/04, 162b/07, 181b/07, 181b/10, 205b/15, 226a/15, 231a/01, 231b/04
ḳ. (bikr ḳız oġlan) 75b/14, 103a/07, 162b/05, 164b/12
ḳ. (oġul ve ḳız) 57b/15
ḳ.+a 49a/01, 49a/03, 92a/14, 127a/11, 187a/01, 190b/04, 190b/11, 213b/04, 230b/07, 231a/07
ḳ. al- 35b/14, 41a/07, 92b/15, 213b/01
ḳ.+dur 48b/08, 48b/15, 88b/04
ḳ.+ı 32a/08, 32b/14, 33a/01, 40a/09, 40a/10, 48b/09, 48b/12, 56a/13, 58a/01, 58a/02, 58a/03, 61b/15, 63b/12, 66b/10, 66b/10, 81b/04, 91b/07, 92a/07, 92a/08, 102b/06, 120a/15, 128a/04, 128a/04, 128a/14, 128b/01, 132b/04, 138a/10, 150a/12, 159b/08, 163a/13, 167a/11, 171b/03, 181b/08, 190b/04, 199b/03, 204a/13, 213b/03, 230a/10, 230a/12, 230b/06
ḳ.+ı (iki ḳız) 190b/06
ḳ.+ına 40a/14, 190b/10
ḳ.+ını 48b/10, 54a/04, 70a/13
ḳ.+ınuŋ 190b/05

ḳ.+ıydı 8b/05
ḳ. ḳarındaş 32a/11, 41a/07, 48b/10, 50b/08, 51a/14, 66b/08, 66b/09, 70a/14, 79a/13, 80a/13, 103a/02, 120a/06, 120b/01, 138a/10, 159b/12, 185a/15, 222b/07
ḳ. ḳarındaşa 66b/12
ḳ. ḳarındaşı 196b/08
ḳ.+lar 152b/06
ḳ.+lara 40b/02
ḳ.+ları 49a/01, 94b/11
ḳ.+larını 40a/11
ḳ.+larınuŋ 164a/04
ḳ. oġlan 39b/14, 40a/05, 40a/06, 40a/09, 140b/14, 181b/06, 181b/06, 181b/11, 204a/10, 205b/08, 210a/01, 230b/15
ḳ. oġlan al- 41a/12
ḳ. oġlan cāriye 72a/07
ḳ. oġlan ḳaravaş 99b/01
ḳ. oġlan kenīzek 182b/07, 195b/10, 222b/06, 230b/15, 230b/15
ḳ. oġlanlıḳ 181b/10
ḳ.+uŋ 39b/15, 40a/01, 147b/13, 196a/01
ḳ. vir- 181b/07, 181b/09
[=141]

ḳız (II) Az bulunan, nadir, kıt.
ḳ. ol- 62b/10, 63a/11, 119b/10, 170b/11
[=4]

ḳızamuḳ Kızamık.
ḳ. 184b/11, 184b/12
[=2]

ḳızıl Parlak kırmızı renk, kızıl.
ḳ. 28a/10, 29a/04, 31a/04, 38b/14, 45b/08, 56a/10, 59b/13, 59b/14, 65b/11, 101a/03, 105b/13, 107b/03, 118a/08, 118a/11, 126a/07, 127a/10, 129a/02, 134a/02, 151b/05, 156a/10, 156a/11, 165b/01, 178a/08, 184b/12, 193b/04, 193b/09, 209b/01, 217a/01, 229b/07, 230a/04, 230b/15, 230b/15
ḳ. bulut 171a/08
ḳ. çiçek 107b/02
ḳ.+dur 65b/07
ḳ. gül 209b/12
ḳ. gül aġacı 209b/14
ḳ. ḳatır 173b/01
ḳ. reng 129a/15
ḳ. ṭon 171a/08
ḳ. üzüm 30b/12
ḳ. yāḳūt 230b/15
[=42]

ḳızılca Altın para, altın.
ḳ. 186a/02, 186a/02
[=2]

ḳızıllıḳ Kızıllık, kızıl olma durumu.
ḳ. 230b/15, 230b/15
[=2]

ḳızlıḳ (I) Kızlık, bakirelik, bekâret.
ḳ.+ı (ḳızlıġı) 164a/04
ḳ.+ın (ḳızlıġın) 41a/13
ḳ.+ın (ḳızlıġın al-) 99b/01, 181b/12, 204a/10
[=5]

ḳızlıḳ (II) Kıtlık, kuraklık.
ḳ. 16b/09, 18a/01, 18a/01, 53a/08, 208a/01
ḳ.+a (ḳızlıġa) 47b/06, 202a/10
ḳ.+dan 31a/15
ḳ. ol- 119b/10, 170b/11, 202a/09
[=11]

ki (Far.) İki cümleyi sebep, sonuç ve çeşitli fonksiyonlarda birbirine bağlayarak birleşik cümle haline getirir.
k. 1b/01, 1b/04, 1b/07, 1b/08, 1b/09, 1b/10, 2a/06, 2a/10, 2b/01, 2b/07, 2b/15, 3b/01, 3b/04, 3b/07, 3b/10, 3b/10, 3b/12, 4a/03, 4a/04, 4a/06, 4a/08, 4a/14, 4a/15, 4b/05, 4b/07, 4b/07, 4b/09, 4b/11, 4b/12, 4b/13, 5a/05, 5a/06, 5a/06, 5a/09, 5a/11, 5a/12, 5a/14, 5b/02, 5b/03, 5b/05, 5b/07, 5b/07, 5b/08, 5b/13, 5b/15, 5b/15, 6a/02, 6a/02, 6a/05, 6a/06, 6a/06, 6a/08, 6a/10, 6a/13, 6a/15, 6b/02, 6b/04, 6b/05, 6b/07, 6b/07, 6b/09, 6b/12, 6b/12, 6b/15, 7a/03, 7a/04, 7a/07, 7a/07, 7a/11, 7a/12, 7a/13, 7a/14, 7b/01, 7b/06, 7b/07, 7b/08, 7b/09, 7b/10, 7b/13, 7b/14, 8a/02, 8a/02, 8a/04, 8a/09, 8a/10, 8a/11, 8a/13, 8a/14, 8a/15, 8b/01, 8b/04, 8b/07, 8b/08, 8b/13, 9a/01, 9a/02, 9a/05, 9a/08, 9a/08, 9a/09, 9a/09, 9a/13, 9a/14, 9a/15, 9b/01,

9b/02, 9b/04, 9b/05, 9b/05, 9b/10, 9b/12, 9b/14, 10a/02, 10a/02, 10a/04, 10a/05, 10a/08, 10a/09, 10a/11, 10a/15, 10b/01, 10b/03, 10b/10, 11a/03, 11a/04, 11a/07, 11a/08, 11a/09, 11a/10, 12a/02, 12a/06, 12a/07, 12a/11, 12a/11, 12a/14, 12a/14, 12a/14, 12b/02, 12b/05, 12b/07, 12b/08, 12b/12, 12b/15, 13a/01, 13a/04, 13a/05, 13a/05, 13a/07, 13a/09, 13a/13, 13a/14, 13b/01, 13b/03, 13b/03, 13b/04, 13b/05, 13b/05, 13b/10, 14a/01, 14a/01, 14a/01, 14a/05, 14a/06, 14a/07, 14a/08, 14a/08, 14a/09, 14a/15, 14b/02, 14b/06, 14b/07, 14b/08, 14b/09, 14b/09, 14b/12, 14b/13, 14b/14, 15a/03, 15a/07, 15a/11, 15b/14, 15b/15, 16a/02, 16a/03, 16a/04, 16a/06, 16a/08, 16a/09, 16a/12, 16a/14, 16a/15, 16b/02, 16b/02, 16b/04, 16b/05, 16b/06, 16b/11, 17a/01, 17a/02, 17a/03, 17a/05, 17a/06, 17a/07, 17a/07, 17a/07, 17a/10, 17b/04, 17b/07, 17b/08, 17b/13, 17b/14, 18a/01, 19a/06, 19a/06, 19a/09, 19a/10, 19a/11, 19b/06, 19b/09, 19b/11, 19b/13, 19b/14, 20a/03, 20a/09, 20a/10, 20a/11, 20a/12, 20a/14, 20b/01, 20b/05, 20b/06, 20b/08, 20b/09, 20b/13, 20b/15, 21a/02, 21a/03, 21a/05, 21a/06, 21a/07, 21a/10, 21a/11, 21a/12, 21a/13, 21a/14, 21a/15, 21b/01, 21b/02, 21b/04, 21b/04, 21b/05, 21b/11, 22a/11, 22a/15, 22b/04, 22b/07, 22b/08, 22b/11, 23a/02, 23a/10, 23a/12, 23a/14, 24a/01, 24a/12, 24b/02, 24b/09, 25a/03, 25a/06, 25a/10, 25a/12, 25a/13, 25a/13, 25a/14, 25b/03, 25b/05, 25b/08, 25b/10, 26a/06, 26b/03, 26b/05, 26b/11, 26b/15, 27a/03, 27a/04, 27a/11, 27a/15, 27b/04, 27b/15, 27b/15, 28a/06, 28a/06, 28a/13, 28a/14, 28a/15, 28b/07, 28b/08, 28b/09, 28b/10, 28b/12, 28b/14, 28b/15, 29a/08, 29a/15, 29b/03, 29b/15, 30a/01, 30a/10, 30a/11, 30b/04, 30b/06, 30b/09, 30b/10, 30b/15, 31a/02, 31a/02, 31a/04, 31b/04, 31b/07, 32a/01, 32a/04, 32a/07, 32a/08, 32a/10, 32a/12, 32b/05, 33a/04, 33a/09, 33a/13, 34a/13, 34b/03, 34b/06, 34b/07, 34b/09, 34b/14, 34b/15, 34b/15, 35a/01, 35a/01, 35a/02, 35a/03, 35a/07, 35a/08, 35a/09, 35a/14, 35b/11, 35b/13, 35b/14, 36a/06, 36a/13, 36b/01, 36b/02, 36b/04, 36b/06, 36b/14, 36b/15, 36b/15, 37a/05, 37a/14, 37b/07, 37b/08, 37b/10, 37b/11, 37b/13, 37b/13, 38a/06, 38a/12, 38b/01, 38b/06, 38b/09, 38b/13, 39a/01, 39a/13, 39a/15, 39b/03, 39b/04, 40a/07, 40a/07, 40a/10, 40b/01, 40b/07, 40b/09, 40b/11, 40b/13, 40b/14, 40b/15, 41a/05, 41a/06, 41a/08, 41a/12, 41b/01, 41b/03, 41b/04, 41b/04, 41b/05, 41b/13, 42a/07, 42a/10, 42a/10, 42b/03, 42b/06, 42b/06, 42b/08, 42b/10, 42b/10, 42b/11, 42b/12, 42b/13, 42b/14, 42b/14, 43a/09, 43a/10, 43a/13, 43b/02, 43b/07, 44a/05, 44a/07, 44a/09, 44a/12, 44a/13, 44a/14, 44b/04, 44b/06, 44b/09, 45a/01, 45a/08, 45a/10, 45b/10, 46a/04, 46a/06, 46a/07, 46a/09, 46a/11, 46a/14, 46b/05, 46b/10, 46b/12, 47a/01, 47a/09, 47a/11, 47b/03, 47b/06, 47b/10, 47b/14, 47b/15, 48a/04, 48a/06, 48a/09, 48a/12, 48a/13, 48b/03, 48b/06, 48b/06, 48b/07, 48b/12, 49a/04, 49a/06, 49b/02,

49b/03, 49b/04, 49b/06, 49b/14, 50a/07, 50a/09, 50b/01, 50b/01, 50b/07, 50b/10, 50b/13, 51a/06, 51a/07, 51b/07, 51b/13, 52a/02, 52a/07, 52a/12, 52b/02, 53a/06, 53a/08, 53a/10, 53a/15, 53b/02, 53b/03, 53b/03, 53b/04, 53b/14, 54a/12, 54b/03, 54b/05, 54b/09, 54b/15, 55a/02, 55a/03, 55a/08, 56a/01, 56a/05, 56a/06, 56a/12, 56b/07, 56b/12, 57a/01, 57b/04, 57b/09, 58a/02, 58a/06, 58a/09, 58a/11, 58a/12, 58b/07, 58b/10, 59a/06, 59a/06, 59a/12, 59b/01, 59b/06, 59b/08, 60a/01, 60a/02, 60b/03, 60b/08, 61a/08, 61a/09, 61a/15, 61b/04, 61b/09, 61b/13, 62a/11, 62a/14, 62b/07, 62b/12, 62b/13, 62b/15, 63a/01, 63a/07, 63a/08, 63a/12, 63a/13, 63b/05, 64a/14, 64b/06, 64b/10, 64b/13, 65a/06, 65b/02, 65b/04, 65b/10, 65b/11, 65b/14, 66a/03, 66a/06, 66a/07, 66a/09, 66a/10, 66a/13, 66a/14, 66b/04, 66b/06, 66b/07, 66b/07, 66b/09, 66b/13, 66b/15, 67a/13, 67b/01, 67b/02, 67b/06, 67b/10, 67b/11, 68a/02, 68a/02, 68a/08, 68a/08, 68a/09, 68a/11, 68a/12, 68a/12, 68a/13, 68a/13, 68a/14, 68a/15, 68b/12, 68b/13, 68b/15, 69a/01, 69a/03, 69a/04, 69a/05, 69a/06, 69a/07, 69a/08, 69b/07, 69b/09, 69b/12, 69b/13, 70a/02, 70a/02, 70a/03, 70a/05, 70a/06, 70a/09, 70a/11, 70a/12, 70a/13, 70a/15, 70b/01, 70b/02, 70b/05, 70b/07, 70b/09, 70b/13, 71a/01, 71a/04, 71a/07, 71a/08, 71b/02, 71b/03, 71b/04, 71b/07, 71b/15, 72a/04, 72a/06, 72a/13, 72b/03, 72b/13, 73a/01, 73a/02, 73a/02, 73a/02, 73a/04, 73b/01, 73b/06, 74a/02, 74a/04, 74a/08, 74a/11, 74b/03, 74b/06, 74b/10, 74b/13, 74b/13, 74b/14, 75a/09, 75a/10, 75a/15, 75b/02, 75b/06, 76a/04, 76a/07, 76a/12, 76b/10, 77a/05, 77a/08, 77a/12, 77b/15, 78a/02, 78a/04, 78a/05, 78a/13, 78b/01, 78b/06, 78b/10, 78b/10, 78b/12, 78b/14, 79b/05, 79b/06, 79b/10, 79b/12, 80a/01, 80a/04, 80a/06, 80a/08, 80b/01, 80b/02, 81a/06, 81a/09, 81b/01, 81b/13, 82a/05, 82a/08, 82a/09, 82b/11, 82b/11, 82b/12, 82b/12, 82b/15, 83a/04, 83a/06, 83a/14, 83b/02, 83b/05, 83b/07, 83b/12, 83b/13, 83b/15, 84a/01, 84a/14, 84b/01, 84b/02, 84b/02, 84b/03, 84b/06, 84b/08, 84b/12, 85a/05, 85a/07, 85a/11, 85a/13, 85b/01, 85b/01, 85b/02, 85b/12, 86a/01, 86a/07, 86a/09, 86a/11, 87a/06, 87b/05, 88a/02, 88a/03, 88a/05, 88a/14, 88b/01, 88b/10, 88b/13, 88b/15, 89a/03, 89a/12, 89a/13, 89a/14, 89a/14, 89b/01, 89b/01, 89b/02, 89b/13, 90a/11, 90a/11, 90b/13, 91a/01, 91a/05, 91a/11, 92b/04), 92b/14, 92b/15, 93a/08, 93a/09, 93a/14, 93b/10, 93b/11, 94a/10, 95a/01, 95a/06, 95b/01, 95b/04, 95b/06, 96a/03, 96a/14, 96b/01, 96b/07, 96b/13, 96b/14, 97a/01, 97a/07, 97a/08, 97a/09, 97a/11, 97a/14, 97b/01, 97b/05, 97b/14, 98a/04, 98b/01, 98b/08, 99a/12, 99b/06, 99b/10, 99b/11, 99b/12, 99b/12, 100a/01, 100a/07, 100a/10, 100b/03, 101a/01, 101a/07, 102a/02, 102a/03, 102a/04, 102a/04, 102a/07, 102a/08, 102a/10, 102b/01, 102b/07, 102b/12, 102b/14, 102b/15, 103a/01, 103a/02, 103a/04, 103a/07, 103a/10, 103a/12, 103a/13, 103a/15, 103b/05, 103b/08, 103b/08, 103b/14, 104a/04, 104a/12, 104b/02, 104b/05, 104b/07, 104b/11, 104b/14, 104b/14, 105a/02, 105a/02, 105a/05, 105a/06, 105a/10, 105a/12, 105a/12, 105a/15, 105b/01, 105b/02, 105b/04, 105b/08, 105b/11, 105b/15, 106a/06, 106a/07, 106a/07, 106b/01, 106b/02, 106b/03, 106b/04, 106b/06,

106b/08, 106b/16, 107b/13, 134a/03, 134a/05, 134a/07,
107a/06, 107a/11, 107a/14, 134a/08, 134a/13, 135a/02,
107a/15, 107b/05, 107b/08, 135a/05, 135b/05, 135b/06,
107b/09, 107b/12, 107b/15, 135b/12, 136a/02, 136a/06,
108a/01, 108a/03, 108a/06, 136b/07, 136b/09, 136b/10,
108a/14, 108b/03, 108b/08, 136b/11, 136b/11, 137a/01,
108b/09, 108b/15, 109a/09, 137a/02, 137b/07, 137b/09,
109a/09, 109b/01, 109b/05, 139a/01, 139a/02, 139a/08,
109b/09, 109b/13, 109b/14, 139a/15, 139b/01, 139b/09,
109b/15, 110a/03, 110a/04, 139b/09, 139b/09, 139b/10,
110a/10, 110a/11, 110b/02, 140a/05, 140b/02, 140b/09,
110b/04, 110b/07, 110b/07, 140b/13, 141a/03, 141a/03,
110b/10, 111a/01, 111a/12, 141a/05, 141b/01, 147a/05,
111b/11, 111b/12, 111b/15, 147a/13, 147a/14, 148a/04,
112a/02, 112b/07, 112b/09, 148b/11, 148b/13, 149a/02,
112b/15, 113a/03, 113a/05, 149a/03, 149a/14, 149b/03,
113a/07, 113a/09, 113a/09, 149b/06, 149b/08, 149b/13,
113a/12, 113a/15, 113b/10, 150a/07, 150a/13, 150b/06,
114a/07, 114b/06, 114b/09, 150b/15, 151a/02, 151a/03,
114b/14, 115a/01, 115a/03, 151a/08, 151a/10, 151a/14,
115a/10, 115b/02, 115b/05, 151b/06, 151b/13, 152a/04,
115b/10, 116a/12, 116a/13, 152a/15, 153a/09, 153a/14,
116a/14, 116a/15, 116b/12, 154a/01, 154a/04, 154a/09,
116b/14, 117a/08, 117a/10, 154a/12, 154b/12, 154b/14,
117a/13, 117b/02, 117b/09, 155a/07, 155b/04, 155b/05,
117b/14, 118b/10, 118b/14, 156a/02, 156a/11, 156a/12,
119a/13, 119b/07, 119b/10, 156b/06, 156b/14, 157a/03,
119b/11, 119b/13, 119b/14, 157a/09, 157a/09, 157a/12,
120a/03, 120a/13, 120b/06, 157b/01, 158a/01, 158a/11,
120b/10, 120b/10, 121a/01, 159a/11, 159a/14, 159b/05,
121a/04, 121a/09, 121a/10, 160a/07, 160b/05, 160b/14,
121a/11, 121b/10, 121b/11, 161a/04, 161a/07, 161a/15,
122a/04, 122a/06, 122b/08, 161b/04, 161b/08, 161b/12,
122b/14, 123a/07, 123b/12, 161b/13, 161b/14, 162a/11,
124a/05, 124a/14, 124b/01, 162a/12, 162a/12, 162b/05,
124b/08, 125a/03, 125b/02, 162b/05, 162b/08, 162b/10,
125b/03, 125b/06, 126b/06, 163a/06, 163a/12, 163b/01,
126b/10, 126b/11, 127a/01, 164a/03, 164a/07, 164a/12,
127a/12, 127b/12, 128a/01, 164a/14, 164a/15, 164b/02,
128a/03, 128a/08, 128b/01, 164b/10, 165a/07, 165a/09,
128b/05, 128b/06, 128b/06, 166a/14, 167a/03, 167a/04,
129a/01, 129a/08, 129a/12, 167a/15, 167b/01, 167b/08,
129a/14, 129b/03, 129b/07, 168a/03, 168a/04, 168b/10,
129b/13, 130a/05, 130a/13, 168b/11, 169a/13, 169b/03,
130b/03, 130b/05, 131a/02, 170a/05, 170b/02, 170b/12,
131a/10, 131a/14, 131a/15, 171a/04, 171a/05, 171a/07,
132a/06, 132a/07, 132b/01, 171a/08, 171a/10, 171a/13,
132b/04, 132b/05, 132b/09, 171a/15, 172a/07, 172a/10,
133a/02, 133a/04, 133a/15, 172a/13, 172a/14, 172b/03,
133b/05, 133b/05, 134a/01, 172b/14, 173a/03, 173a/08,

173a/09, 173a/10, 173b/03, 205a/12, 205b/01, 205b/02,
173b/08, 173b/11, 173b/14, 205b/04, 205b/06, 205b/08,
174a/08, 174b/01, 174b/03, 205b/15, 206a/08, 206b/01,
174b/04, 175a/04, 175a/09, 206b/04, 206b/11, 207a/14,
175a/14, 175b/01, 175b/04, 207b/07, 208a/06, 208a/13,
175b/04, 176a/07, 176a/11, 208b/01, 209a/06, 209a/08,
176a/12, 176a/14, 176a/15, 209b/06, 210a/07, 210a/10,
176b/05, 176b/08, 176b/15, 210b/03, 210b/13, 211a/01,
177a/02, 177a/05, 178a/05, 211a/08, 211b/07, 212a/07,
178a/11, 178b/02, 178b/06, 212a/11, 212a/11, 212b/01,
178b/14, 179a/05, 179a/07, 212b/05, 212b/13, 213a/10,
179a/12, 179a/15, 179b/14, 213b/05, 213b/07, 213b/11,
180a/09, 180b/12, 180b/13, 213b/11, 213b/15, 214a/02,
181a/03, 181a/04, 181b/02, 214a/04, 214a/06, 214a/13,
181b/04, 181b/05, 182a/02, 214a/13, 214b/03, 214b/09,
182a/03, 182a/14, 182b/01, 214b/13, 215b/07, 215b/10,
183a/05, 183a/06, 183a/09, 215b/15, 216a/05, 216a/10,
183a/14, 183b/01, 183b/02, 216b/04, 216b/07, 216b/13,
184a/02, 184a/13, 184b/05, 216b/15, 217a/02, 217a/02,
184b/08, 184b/12, 184b/13, 217a/04, 217b/02, 217b/06,
185a/04, 185a/06, 185b/02, 217b/08, 217b/15, 218a/07,
186b/02, 187a/14, 188a/10, 218a/14, 218b/04, 218b/12,
188b/11, 189a/07, 189a/10, 218b/13, 219a/07, 219a/10,
189a/14, 189b/09, 190a/03, 219b/05, 220a/03, 220a/12,
190a/08, 190a/09, 190b/13, 220a/15, 220b/09, 221a/01,
191a/06, 191a/08, 191b/05, 221a/04, 221a/10, 221b/03,
191b/09, 191b/10, 192a/03, 221b/05, 221b/05, 221b/10,
192a/10, 192a/12, 192a/12, 222a/06, 222a/07, 222b/09,
192b/04, 192b/09, 192b/12, 223a/09, 223b/09, 224a/01,
192b/12, 192b/13, 193b/05, 224a/02, 224a/03, 224a/04,
193b/11, 193b/12, 193b/13, 224a/05, 224a/09, 224b/13,
194a/07, 194a/08, 194b/06, 225a/01, 225a/13, 225b/01,
194b/10, 195a/04, 195a/07, 226a/08, 226a/09, 226a/09,
196b/01, 196b/03, 196b/05, 226a/11, 226a/13, 226b/02,
196b/06, 197a/12, 197b/01, 226b/05, 227a/03, 227b/06,
197b/06, 197b/07, 197b/07, 227b/10, 228a/08, 228a/15,
198a/05, 198b/04, 198b/11, 228b/02, 228b/08, 228b/15,
199a/03, 199a/09, 199a/13, 229a/07, 229a/11, 229a/14,
199b/03, 199b/12, 199b/12, 229b/06, 229b/10, 229b/10,
199b/15, 200a/02, 200a/08, 229b/12, 229b/12, 230a/07,
200b/03, 200b/11, 201a/01, 230b/05, 230b/12, 230b/15,
201a/03, 201a/09, 201a/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
201a/13, 201a/15, 201b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
202a/01, 202a/04, 202a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
202a/13, 202a/14, 202a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
203a/08, 203a/11, 203a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
203a/14, 203b/03, 203b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
204a/02, 204a/11, 204a/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
204b/06, 205a/01, 205a/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
205a/05, 205a/08, 205a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15,

230b/15, 231a/08, 231a/10, 231a/11, 231a/14, 231b/03, 231b/04

[=1536]

kiçi Küçük.

k. 13b/01

k. aşıllu 55a/14, 55b/03

k. bayram 89a/05

[=4]

kiçirek Daha küçük, çok küçük, küçücük.

k. 113a/07, 180a/09

[=2]

kifāyet (Ar.) Yeter miktarda olma, yetişme, elverme, kâfi olma.

k. it- 4a/11, 121b/04

k. miḳdārı ol- 8b/01

[=3]

Kifāyeti'ṭ-Ṭıb Hubeyş-i Tiflisî'nin tıp ile ilgili eseri.

K.+da 5b/10

[=1]

kilīm (Far.) Kilim.

k. 211b/04, 211b/04, 211b/06, 211b/07, 211b/09, 211b/09, 211b/10

[=7]

kilid Kilit, anahtar.

k. 182b/05, 203a/12, 203a/14, 203a/15, 211a/09

k. dili 211a/08, 211a/09, 211a/14

k. dilleri 211a/10

k.+i 188b/11, 203a/13

[=11]

kilid dili Anahtar.

k. 211a/08

[=1]

kilidci Anahtarcı, kilitçi.

k. 203b/02

[=1]

kilindir (Far.) Küçük testi, emzikli su kabı.

k. 196b/04, 196b/04

k.+den 196b/06

[=3]

kim (I) *zm.* "Hangi kişi" anlamına gelen bir zamir.

k. 2b/10, 18a/01, 83a/06, 111b/15, 132b/09, 134a/05, 176a/15, 176b/07, 224a/09

k. (her kim) 68a/08, 164a/08

k.+den 176b/15

k.+e 209b/06

k.+ünḏür 46a/14, 149b/13

[=51]

kim (II) *e.* "Ki" bağlama edatı.

k. 2a/01, 2b/03, 2b/05, 2b/10, 2b/11, 3b/03, 3b/03, 3b/08, 3b/08, 3b/09, 3b/14, 3b/15, 4a/01, 4a/13, 4a/14, 5a/01, 6a/07, 6b/01, 6b/03, 6b/03, 6b/08, 6b/10, 6b/13, 6b/13, 6b/14, 7a/14, 7b/01, 7b/05, 7b/06, 8b/04, 8b/13, 8b/14, 8b/14, 9a/03, 9a/07, 9a/10, 9a/10, 9b/08, 9b/14, 9b/15, 10a/10, 10a/12, 10b/05, 11b/11, 12b/06, 12b/15, 13a/03, 13a/06, 13a/07, 15a/07, 15a/08, 15b/08, 16a/04, 16a/05, 16a/10, 16a/14, 18a/01, 18a/01, 20a/06, 20b/02, 20b/10, 21a/08, 21b/06, 21b/07, 21b/09, 21b/10, 21b/12, 21b/14, 22a/08, 22a/08, 22a/11, 22b/01, 22b/03, 22b/04, 22b/10, 22b/14, 22b/15, 23a/01, 23a/03, 23a/06, 23a/09, 23a/09, 23b/01, 23b/04, 23b/05, 24b/04, 24b/11, 24b/13, 25a/08, 25a/09, 25b/03, 25b/04,

25b/06, 25b/13, 26a/08, 26a/09,
26a/10, 26a/11, 26b/06, 26b/10,
26b/10, 26b/13, 26b/14, 27a/04,
27a/09, 28a/01, 28a/14, 28b/05,
29a/01, 29b/07, 30a/04, 30a/05,
30a/06, 30a/07, 30a/15, 30b/02,
30b/03, 30b/05, 31a/08, 31a/10,
31b/07, 31b/09, 31b/11, 31b/12,
31b/13, 32a/02, 32a/05, 32b/01,
32b/07, 33a/01, 33a/03, 33a/10,
34b/04, 34b/10, 34b/11, 34b/12,
35a/04, 35a/04, 35a/04, 35a/05,
35a/07, 35a/11, 35a/11, 35b/01,
35b/10, 35b/10, 36a/15, 37a/01,
37a/06, 37a/09, 37a/10, 37a/11,
37b/01, 37b/04, 37b/09, 37b/12,
37b/14, 37b/15, 38a/01, 38a/02,
38a/03, 38a/04, 38a/05, 38a/07,
38a/09, 38a/13, 38a/15, 38b/02,
38b/11, 38b/12, 38b/14, 39a/07,
39b/04, 39b/06, 39b/07, 39b/08,
39b/12, 39b/14, 40a/01, 40a/02,
40a/03, 40a/09, 40a/10, 40a/11,
40a/12, 40a/13, 40a/14, 40b/04,
40b/05, 40b/07, 40b/07, 41a/01,
41a/02, 41a/03, 41a/04, 43a/01,
43a/05, 43a/08, 43b/01, 44a/12,
44b/09, 45a/07, 45b/05, 45b/11,
46a/05, 46a/12, 47a/05, 47b/11,
48a/02, 48a/05, 48a/06, 48a/07,
48a/08, 48b/05, 48b/15, 49b/12,
50a/11, 50b/10, 51a/10, 51a/11,
52b/01, 53a/02, 54a/15, 55a/12,
55b/05, 55b/06, 56a/09, 56a/10,
57a/04, 57b/01, 57b/07, 58a/03,
58a/07, 59a/02, 60a/11, 60a/13,
60b/08, 60b/11, 61a/01, 61a/04,
61a/06, 61a/07, 61b/02, 61b/05,
61b/07, 61b/10, 62a/04, 62a/15,
62b/09, 62b/10, 62b/13, 62b/15,
63a/05, 63a/15, 66a/01, 66a/02,
66a/04, 67a/01, 67a/02, 68a/10,
68a/11, 68a/12, 68b/01, 68b/03,
68b/04, 68b/05, 68b/06, 68b/08,
68b/08, 68b/10, 69b/02, 70b/04,
70b/10, 72a/05, 72a/09, 72a/10,
72a/12, 73a/05, 73a/11, 73b/02,
73b/04, 73b/05, 74a/10, 74b/09,
75a/01, 75a/06, 75a/08, 75a/12,
75a/15, 75b/03, 75b/11, 75b/13,
75b/13, 76a/01, 76a/13, 76b/07,
76b/08, 76b/11, 76b/13, 76b/15,
77a/04, 77a/07, 77a/09, 77a/15,
77b/02, 77b/03, 77b/12, 77b/14,
78a/01, 78b/08, 78b/15, 79a/05,
79a/06, 79a/07, 79a/09, 79a/13,
79a/14, 79a/15, 79b/04, 79b/08,
80a/01, 80a/02, 80a/10, 80a/11,
80b/02, 80b/05, 80b/06, 80b/08,
80b/13, 81a/06, 81a/10, 81b/02,
81b/03, 81b/04, 81b/04, 81b/05,
81b/06, 81b/11, 81b/14, 82a/01,
82a/02, 82a/03, 82a/06, 82a/11,
82b/01, 82b/06, 82b/08, 82b/08,
82b/10, 82b/13, 82b/14, 83a/03,
83a/09, 83a/11, 83b/03, 83b/03,
83b/07, 83b/08, 83b/08, 83b/09,
83b/10, 83b/10, 83b/11, 84a/02,
84a/03, 84a/06, 84a/07, 84a/12,
84b/10, 84b/14, 85a/09, 85a/11,
85b/04, 85b/07, 86a/01, 86a/09,
86a/12, 86a/15, 86b/07, 86b/10,
86b/12, 87a/01, 87a/10, 88a/09,
88b/12, 88b/14, 89b/12, 89b/14,
92a/15, 92b/09, 92b/12, 93b/07,
93b/09, 93b/13, 93b/14, 93b/15,
94a/02, 94a/10, 94b/06, 94b/10,
95a/10, 95b/05, 95b/14, 96a/15,
96b/01, 96b/04, 96b/07, 96b/12,
97a/01, 97a/05, 97a/14, 97b/06,
98b/07, 99a/08, 99a/09, 100a/01,
100a/08, 100a/09, 100a/11,
100a/13, 100a/14, 100a/15,
100b/03, 100b/14, 101a/01,
101a/05, 101a/14, 101b/07,
101b/09, 102a/13, 102b/02,
103a/04, 103a/08, 103a/09,
103b/09, 103b/11, 104b/03,
104b/06, 104b/09, 104b/12,
105a/10, 105b/05, 105b/11,
106a/11, 106a/14, 106a/15,
106b/05, 106b/10, 106b/12,
107b/04, 107b/15, 108a/08,
108a/10, 108b/04, 108b/05,
108b/07, 108b/10, 108b/11,
108b/12, 108b/13, 108b/14,
109a/03, 109a/04, 109a/04,
109b/01, 109b/11, 110b/08,
111a/01, 111a/04, 111a/08,
111a/08, 111a/09, 111a/10,

111a/12, 111a/13, 111a/13, 111b/10, 111b/11, 111b/13, 112a/03, 112a/05, 112b/01, 112b/02, 112b/04, 112b/08, 112b/09, 113a/01, 113a/02, 113a/04, 113a/13, 113b/01, 113b/02, 113b/06, 114a/04, 114a/08, 114a/14, 114b/02, 114b/13, 114b/14, 115a/04, 115a/06, 115a/07, 115a/12, 115a/14, 115a/15, 115b/04, 115b/07, 115b/09, 115b/09, 115b/13, 115b/14, 116a/01, 116a/03, 116a/06, 116a/08, 116a/09, 116a/13, 116a/15, 116b/04, 116b/10, 116b/11, 116b/13, 116b/14, 116b/15, 117a/02, 117a/04, 117a/05, 117a/06, 117a/06, 117a/08, 117a/14, 117a/15, 117b/02, 117b/05, 117b/06, 117b/07, 117b/08, 117b/11, 117b/13, 117b/13, 117b/14, 117b/14, 118a/03, 118a/04, 118a/05, 118a/07, 118a/13, 118a/14, 118b/05, 118b/08, 118b/11, 118b/15, 119a/02, 119a/04, 119a/05, 119a/08, 119a/10, 119a/12, 119a/14, 119b/06, 120a/14, 120b/02, 120b/02, 120b/04, 120b/05, 120b/08, 121a/04, 121a/05, 121b/01, 122a/02, 122a/13, 122a/14, 122b/01, 122b/07, 122b/10, 122b/15, 123a/03, 123a/07, 123a/08, 123a/13, 123b/05, 123b/06, 124b/13, 124b/14, 124b/14, 125b/08, 125b/10, 126a/12, 126a/15, 126b/05, 126b/06, 126b/13, 126b/15, 127a/02, 127a/09, 127a/12, 127a/15, 127b/04, 127b/04, 128a/08, 128a/09, 128a/13, 128b/07, 128b/08, 128b/10, 128b/14, 129a/07, 129b/08, 129b/14, 130a/03, 130a/06, 130a/09, 130a/11, 130a/12, 130a/13, 130b/02, 131a/11, 131b/12, 131b/14, 132a/10, 132b/03, 132b/05, 132b/06, 132b/11, 132b/12, 132b/13, 132b/14, 132b/15, 133a/01, 133a/02, 133a/03, 133a/04, 133a/10, 133a/13, 133a/15, 133b/03, 133b/06, 133b/09, 133b/14, 133b/72, 134a/09, 134a/10, 134a/11, 134a/13, 134b/02, 134b/02, 134b/04, 134b/08, 134b/09, 134b/10, 134b/11, 134b/12, 134b/13, 134b/15, 135a/01, 135a/02, 135a/06, 135a/08, 135a/10, 135a/12, 135b/03, 135b/09, 136a/06, 136a/09, 136a/10, 136a/15, 136b/02, 137a/10, 137a/12, 138a/15, 139a/03, 139a/15, 139b/11, 140a/01, 140a/03, 140a/09, 140a/15, 140b/02, 140b/05, 140b/06, 141a/02, 141a/04, 146b/01, 146b/11, 146b/15, 147a/10, 147a/11, 147a/12, 147a/14, 147a/15, 147b/03, 147b/05, 147b/10, 147b/15, 148a/09, 148a/10, 148a/11, 148a/12, 148a/13, 148b/15, 149b/07, 149b/09, 149b/11, 150a/05, 150b/06, 150b/09, 150b/11, 151a/13, 151b/02, 151b/02, 151b/07, 151b/12, 152a/08, 152a/13, 152a/14, 152b/03, 152b/04, 153b/12, 153b/15, 154a/01, 154a/03, 154a/05, 154a/06, 154a/07, 154a/08, 154a/09, 154a/10, 154a/11, 154a/13, 154a/15, 154b/02, 154b/03, 154b/04, 154b/05, 154b/06, 154b/10, 154b/15, 155a/13, 155b/01, 155b/02, 156a/04, 156a/05, 156a/08, 156b/04, 156b/12, 157a/06, 157b/05, 158a/01, 158b/04, 158b/11, 159b/04, 159b/05, 160a/08, 160a/12, 160a/12, 160a/14, 160b/01, 160b/03, 160b/10, 160b/14, 161a/09, 161b/07, 161b/10, 161b/11, 162a/03, 162a/10, 162a/14, 162b/01, 162b/02, 162b/02, 163a/04, 163b/01, 163b/10,

164a/02, 164b/01, 164b/02, 185a/06, 185a/07, 185a/08,
164b/09, 164b/11, 164b/12, 185a/10, 185b/03, 185b/04,
165a/07, 165a/11, 165b/14, 185b/05, 185b/14, 186a/09,
166a/04, 166a/08, 166b/03, 186a/11, 186b/03, 186b/13,
166b/05, 166b/05, 166b/15, 186b/15, 187a/08, 187a/15,
167a/01, 167a/03, 167a/05, 187b/03, 187b/10, 187b/11,
167a/07, 167a/10, 167a/13, 188a/03, 188a/06, 188a/06,
167b/01, 167b/05, 167b/07, 188a/14, 188b/02, 188b/10,
167b/09, 167b/15, 168a/06, 189a/09, 189b/09, 189b/10,
168a/07, 168a/08, 169a/06, 189b/11, 190a/07, 191a/02,
169a/10, 169a/11, 169b/01, 191a/07, 191a/09, 191a/13,
169b/07, 169b/08, 170a/01, 191a/15, 191b/01, 191b/02,
170a/03, 170a/05, 170a/06, 191b/04, 191b/06, 191b/15,
170a/10, 170a/12, 170b/01, 192a/04, 192a/11, 192a/15,
170b/06, 170b/12, 171a/13, 192b/10, 192b/11, 192b/13,
171a/14, 171b/01, 171b/03, 192b/15, 193a/03, 193a/05,
171b/04, 171b/10, 172a/08, 193a/07, 193a/08, 193a/10,
172b/05, 172b/12, 172b/12, 193a/10, 193a/11, 193a/13,
172b/13, 173a/01, 173a/06, 193a/15, 193b/01, 193b/02,
173a/11, 173b/06, 173b/07, 193b/06, 193b/08, 193b/10,
173b/09, 173b/10, 173b/12, 193b/11, 193b/14, 194a/03,
173b/13, 173b/15, 174a/02, 194a/04, 194a/09, 194a/11,
174a/07, 174a/09, 174a/10, 194a/13, 194a/14, 194b/07,
174a/13, 174a/15, 174b/01, 194b/08, 194b/12, 195a/01,
174b/11, 174b/12, 174b/14, 195a/01, 195a/03, 195a/04,
175a/06, 175a/10, 175a/12, 195a/08, 195a/09, 195a/10,
175a/14, 175b/06, 175b/07, 195a/14, 195b/01, 195b/02,
175b/12, 175b/13, 175b/15, 195b/09, 195b/10, 195b/12,
176a/01, 176a/04, 176a/06, 196a/06, 196a/09, 196a/10,
176a/09, 176a/11, 176b/07, 196a/11, 196a/12, 196b/05,
176b/08, 176b/10, 176b/15, 196b/10, 196b/10, 197a/14,
177a/02, 177b/13, 178a/12, 197b/07, 197b/08, 198a/02,
178a/13, 178a/15, 178b/04, 198a/03, 198a/09, 198b/02,
178b/05, 178b/10, 178b/12, 198b/07, 198b/10, 198b/12,
179a/09, 179a/13, 179a/13, 198b/13, 198b/15, 199a/01,
179b/03, 179b/07, 179b/08, 199a/05, 199a/06, 199a/08,
179b/10, 180a/04, 180a/10, 199a/11, 199a/14, 199a/15,
180b/02, 180b/03, 180b/05, 199b/01, 199b/02, 199b/05,
180b/06, 180b/09, 180b/15, 200a/03, 200b/08, 200b/15,
181a/05, 181a/09, 181a/10, 202a/09, 202a/10, 202a/12,
181a/14, 181b/01, 181b/03, 203a/07, 203a/08, 203b/06,
181b/07, 181b/08, 181b/09, 204a/06, 206a/03, 206a/14,
181b/11, 182a/09, 182a/12, 207a/01, 207a/03, 207a/05,
182a/13, 182a/15, 182b/03, 207b/05, 209b/04, 210a/14,
182b/11, 182b/13, 183a/02, 210b/11, 211a/10, 211a/11,
183a/14, 183b/03, 183b/04, 212b/01, 212b/11, 213a/01,
183b/10, 184a/10, 184a/12, 213a/08, 213b/01, 214b/03,
184a/15, 184a/15, 184b/02, 214b/04, 214b/05, 214b/11,
184b/04, 184b/07, 184b/14, 214b/15, 215a/03, 215a/05,
185a/03, 185a/04, 185a/05, 215a/11, 215b/08, 215b/12,

216b/01, 216b/02, 216b/03, 216b/11, 217a/02, 217a/06, 217b/01, 217b/03, 217b/05, 217b/09, 217b/12, 218a/01, 218a/14, 218b/03, 218b/09, 219a/05, 219a/10, 219a/13, 219b/06, 219b/07, 219b/07, 219b/11, 219b/13, 220a/05, 220a/08, 221a/13, 221b/06, 221b/08, 222b/02, 222b/04, 222b/15, 223a/03, 224a/02, 224b/09, 225a/04, 225a/06, 225a/08, 225a/09, 225b/09, 225b/10, 226b/02, 226b/08, 226b/10, 227a/01, 227a/02, 227a/03, 227a/14, 227a/14, 227b/02, 227b/04, 227b/05, 228a/03, 228a/09, 228a/13, 228b/04, 228b/11, 228b/12, 229a/02, 229a/03, 229a/05, 229a/09, 229a/10, 229a/13, 229b/03, 229b/15, 230a/09, 230a/11, 230a/12, 230a/13, 230a/14, 230a/15, 230b/02, 230b/02, 230b/05, 230b/08, 230b/15, 231b/01

k. (ol-kim) 226b/03

[=1150]

ḳimār (Ar.) Kumar.

ḳ. 188a/13, 188a/14, 188a/15

ḳ.+a 206b/15

[=4]

kimesne Kimse.

k. 62a/02, 62a/05, 213b/08, 230b/15

k. (bir kimesne) 41b/04, 86a/01, 93a/04, 158a/13

k. (ol kimesne) 45a/10, 45a/12, 55a/02, 66a/13, 67a/03, 79b/05, 81b/14, 89b/14, 115b/01, 180b/13, 194b/13, 195a/01, 216b/12, 226a/12

k.+den (bir kimesne) 118b/09

k.+den (ol kimesne) 59a/11, 98a/08, 103a/09

k.+dür (bir kimesne) 115a/10

k.+nüŋ 12a/04

k.+nüŋ (bir kimesnenüŋ) 22a/10

k.+nüŋ (ol kimesne) 21a/10

k.+si 53b/05, 178b/05

k.+sine (‘azīzraḳ kimesne) 111a/15

k.+ye 198a/04

k.+ye (bir kimesne) 103a/02

k.+yi 108a/11

k.+yi (ol kimesne) 59a/13

k.+yile (bir kimesne-y-ile) 48a/08

[=38]

kimse Kimse, kim olsa, hiç kimse.

k. 5b/05, 22b/08, 38a/14, 38a/15, 48a/10, 50b/02, 61b/13, 62b/10, 63a/02, 63b/01, 80b/03, 96a/10, 140b/15, 174b/13, 187b/10, 200b/09, 224a/12, 228a/15, 230b/15

k. (bir kimse) 6b/07, 12b/13, 18a/01, 18a/01, 29b/06, 32b/11, 33a/03, 33a/04, 35b/13, 42b/04, 47b/09, 48a/14, 48b/09, 49a/04, 49b/02, 49b/08, 57b/12, 59a/14, 60a/07, 61b/06, 62a/03, 64b/03, 65a/13, 65b/04, 75a/04, 77a/07, 77b/14, 78a/10, 79b/15, 89a/01, 89a/03, 93b/15, 97b/12, 98a/07, 98b/05, 100a/05, 100b/03, 102b/05, 102b/13, 104a/13, 106a/08, 106b/09, 107a/06, 112a/05, 118b/13, 119a/09, 121b/10, 126b/03, 129b/04, 131a/05, 133b/05, 136a/11, 136b/07, 137a/14, 138b/14, 139a/06, 140b/04, 147a/03, 151b/15, 158a/02, 158a/05, 161a/13, 163b/10, 166b/03, 167a/08, 169b/11, 170a/06, 174a/13, 176a/13, 177b/04, 178b/01, 179b/08, 181b/09, 183a/11, 185a/06, 185b/03, 188a/04, 190b/08, 194a/08, 196b/01, 199a/06, 201b/09, 203b/01, 213b/11, 215b/02, 217a/06, 217a/10, 219a/01, 221b/10, 222a/12, 224a/02, 226b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15

k. (her kimse) 20b/13

k. (hīç kimse) 25b/05, 104a/01, 105a/10

k. (ol kimse) 18a/01, 18a/01, 22a/15, 33a/05, 46a/13, 65a/10, 79a/05, 79b/01, 95b/04, 100b/15, 101a/03, 110a/06, 110a/13, 121b/06, 121b/11, 143a/09, 157a/08,

162a/11, 168a/15, 169b/12, 169b/14, 180b/12, 184b/07, 194a/08, 206b/03, 218a/14, 222b/15, 230b/15
k.+den 55b/07, 56a/03, 98a/05, 120a/11, 120a/12, 216a/14, 220a/10
k.+den (bir kimse) 18a/01, 32a/05, 34b/15, 35b/08, 38b/11, 55a/05, 60b/11, 76b/09, 90b/02, 98b/02, 125b/08, 135a/02, 202a/01, 218a/14
k.+den (ġarīb kimse) 141a/01
k.+den (hīç kimse) 135b/06
k.+den (ol kimse) 38a/14, 104a/15, 105a/01, 125a/04, 125a/05, 171a/12, 177a/02, 178b/01, 212a/08
k.+dür (bir kimse) 112b/15, 129a/14
k.+ler 136a/13, 138a/03, 183a/15
k.+lere 39b/11, 221a/01
k.+lere (şol kimse) 4b/05, 149a/03
k.+lerle 168b/12
k.+nüŋ 51b/14, 65b/03, 86a/11, 185b/06, 196a/08
k.+nüŋ (bir kimse) 6b/02, 30a/15, 34a/12, 50b/15, 85a/11, 86a/11, 87a/13, 90a/02, 90b/08, 92a/07, 111b/01, 121a/06, 122b/03, 125a/04, 131b/07, 148a/06, 150b/04, 151b/13, 169b/07, 176b/04, 176b/05, 185b/03, 192a/15, 196a/08, 204b/02, 206a/13, 209b/06, 211a/09, 212a/07, 213a/03, 213b/15, 216a/15, 230b/15
k.+nüŋ (hīç kimse) 66a/03
k.+nüŋ (ol kimse) 71b/11, 90b/02, 103b/10, 106a/09, 109a/04, 133a/03, 135b/07, 153b/06, 166b/03, 211b/03
k.+si 53b/05, 152a/03, 160a/02, 204a/15
k.+si (bir kimse) 62a/09
k.+sine 165a/04
k.+sinüŋ 177b/03
k.+ye 30a/05, 46b/04, 53a/12, 57a/15, 67a/12, 71b/01, 76a/15, 88b/14, 102b/07, 103a/13, 110b/03, 111b/12, 137a/07, 139b/13, 144b/05, 158a/11, 164a/11, 186a/02, 226a/09
k.+ye (bī-günāh kimse) 191b/15
k.+ye (bir kimse) 20b/08, 30a/05, 31b/01, 38a/03, 38a/08, 42b/06, 47a/09, 54b/15, 57b/01, 63a/14, 75b/09, 90b/13, 96a/06, 96a/13, 102b/08, 102b/12, 107a/15, 109b/10, 110b/03, 117a/03, 125a/09, 125a/11, 125a/12, 125b/14, 126a/12, 133a/13, 136b/09, 137a/12, 148b/13, 157a/11, 158a/05, 162b/11, 164a/12, 167a/02, 167b/01, 171a/12, 172a/07, 182a/02, 182a/03, 185b/02, 187b/03, 188b/03, 189a/06, 199a/12, 202a/04, 205b/11, 207a/14, 208b/04, 208b/07, 211b/13, 212a/09, 221a/01, 226b/14
k.+ye (çok bilici kimse) 150a/07
k.+ye (ednā kimse) 87b/13, 172a/04
k.+ye (hīç kimse) 4a/12, 19b/06
k.+ye (ol kimse) 59a/10, 96a/06, 103a/13, 113a/05, 167b/02, 185b/09, 191b/14
k.+ye (yalan söyleyici kimse) 190b/14
k.+yi 62a/12, 62a/13, 67a/06, 143a/14, 150a/02, 151a/06, 206a/08, 212b/07, 216a/15
k.+yi (bir kimse) 22a/14, 43a/02, 58b/04, 59a/10, 106a/08, 110a/13, 122b/01, 122b/02, 150b/04, 176a/11, 176b/08, 185b/02, 185b/03, 187b/10, 198b/09
k.+yiçün (kimse-y-içün) 179b/09
k.+yile (bir kimse-y-ile) 33b/04, 49b/08, 98a/06, 105b/02, 108b/15
k.+yile (kimse-y-ile) 89a/05
k.+yle 89a/06, 152b/11, 163b/14
k.+yle (bir kimse) 59a/05, 109b/01, 114a/14, 116b/11, 117a/15, 123b/02, 124b/15, 158a/10, 188a/05, 201a/09, 213a/05, 230b/15
[=376]

kīn (Far.) Kin, düşmanlık, garaz.
k. dutıcı 230b/15
k.+e 83b/13
k. ṭutıcı 93a/15
k. ṭuyıcı 126a/07
[=4]

kīnci Kin tutan, kindar.

k. 43b/06
[=1]

Kirāmen İnsanların söz ve davranışlarını kaydeden melekler.
K. 18a/01,
K. (Kirāmen Kātibīn) 18a/01
[=2]

kiras (Yun. *kerasi*) Kiraz.
k. 211a/03
[=1]

kirec (Far. *girec*) Kireç.
k. 195b/01, 195b/07, 205a/06, 205a/07
k.+den 24a/09, 193a/12, 208a/07, 219a/12, 222a/04, 229b/13, 229b/14
k.+i 195b/08
k.+ile (kirec-ile) 45a/10, 77b/01, 85b/12, 165b/15, 182b/15, 195b/02, 205a/08, 218a/14
k.+le 77a/12
[=21]

kiremüd (Yun. *keramida*) Kiremit.
k. 218a/14
k.+den 166a/01, 222a/04
k.+le 77a/12, 77b/03
[=5]

kirici Gündelikçi, ücretli işçi.
k.+ye (münāfıḳ kirici) 125b/06
[=1]

kiriş Ok atılan yayın iki ucunu birleştiren esnek bağ.
k. 230b/15
k.+i 230b/15
[=2]

Kirmān İran'ın güneydoğusunda yer alan bir bölge.
K. şehri 152b/11
[=1]

kirpi Kirpi.
k. 200a/05, 200a/06
k.+de 200a/07
[=3]

kirpük Kirpik, müjgân.
k. 212b/02, 212b/03
k.+ini (kirpügini) 212b/03
[=3]

kīse (Far.) Kese, torba.
k. 208b/01, 208b/03, 208b/07
k.+de 208b/02, 208b/05
k.+yi 208b/06
k.+yile (kīse-y-ile) 49b/06
[=7]

kişi Kişi, şahıs, kimse.
k. 1b/09, 4a/10, 6b/13, 10a/10, 11a/07, 12b/02, 13a/05, 13a/07, 16a/03, 16a/09, 17a/03, 17a/06, 17b/06, 17b/06, 17b/12, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/08, 23b/06, 25b/11, 25b/12, 26a/09, 26a/10, 27a/05, 27b/08, 27b/08, 27b/15, 30a/08, 32a/01, 32a/13, 32a/14, 32a/14, 32b/04, 32b/13, 34b/14, 35a/11, 37b/01, 37b/05, 38a/12, 38b/03, 40a/04, 40b/13, 41a/05, 41a/05, 41b/07, 44a/09, 44b/06, 44b/07, 45b/01, 46b/06, 47a/06, 47a/14, 49b/06, 50a/11, 54b/04, 56a/02, 56a/14, 58b/06, 58b/06, 61a/10, 62a/11, 62a/15, 62b/07, 62b/13, 63b/04, 65b/04, 65b/10, 65b/10, 65b/14, 66a/04, 66a/11, 66b/09, 66b/15, 67b/12, 68b/06, 68b/14, 69a/08, 70a/10, 70b/12, 72a/11, 72a/12, 73b/14, 75b/03, 75b/06, 76a/11, 76a/13, 76a/14, 77a/11, 79a/07, 79b/03, 80a/07, 80a/09, 80a/13, 80b/03, 81b/15, 85b/08, 87a/05, 89a/12, 99b/13, 102b/13, 103b/02, 106b/02, 108a/06, 108b/04, 110b/08, 111b/01, 113a/02, 113a/03, 113a/11, 114b/13, 115a/03, 115a/14, 115b/02, 115b/03, 115b/08, 115b/11, 115b/13, 116a/06, 116a/10, 117a/05, 119b/02, 120b/03, 120b/13, 122a/03, 124a/10, 127a/01, 127b/05, 127b/05, 128b/09, 132b/08, 132b/15, 133a/01, 133a/05, 133a/12, 133a/15, 133a/15, 133b/03, 133b/03, 133b/06, 133b/10, 133b/12, 138a/07, 138a/09, 140a/01, 148a/13, 154a/01, 154a/02, 154b/06, 154b/10, 160a/06, 160b/02, 165a/04, 172b/08, 173a/03, 174a/03, 174a/06, 174b/06, 176a/09, 176b/06, 176b/06, 177a/05, 177b/09, 180a/03, 180a/04,

180b/04, 180b/15, 181b/12, 182a/07, 182b/10, 183b/10, 183b/11, 183b/15, 185a/05, 192a/11, 192b/01, 192b/11, 192b/15, 193a/02, 193b/13, 194a/13, 194b/15, 195a/03, 195a/12, 196a/03, 196b/06, 196b/10, 202a/12, 207b/01, 210a/06, 214a/13, 214b/02, 214b/03, 214b/04, 215a/05, 215a/12, 215b/14, 218a/02, 222b/08, 222b/08, 222b/11, 224b/13, 226b/02, 226b/06, 227a/13, 227a/15, 230b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15

k. (‘Acemī kişi) 113a/05

k. (‘avrat kişi) 32b/03

k. (bir kişi) 6b/12, 7b/04, 8b/13, 9a/01, 11a/02, 12a/14, 12b/05, 12b/05, 13b/09, 15a/02, 16b/05, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 25a/03, 28a/06

k. (cāẕū kişi) 100b/05

k. (ġāyib kişi) 170a/01

k. (ḫasta kişi) 129a/07

k. (her kişi) 4b/04, 12a/04

k. (ḫoş ṭabī‘atlu kişi) 173a/09

k. (kerīm kişi) 168b/02

k. (māl-dār kişi) 207b/14

k. (muḥteşem kişi) 158b/09, 187a/10

k. (muşliḥ kişi) 63a/05, 76a/15, 80a/08, 95b/10, 191b/15, 193a/09, 193a/09

k. (ol kişi) 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/01, 19b/01, 19b/12, 19b/14, 20a/01, 20a/05, 20b/10, 21a/09, 22a/14, 22b/12, 22b/13, 24b/01, 25a/09, 26a/10, 26b/07, 26b/08, 28b/04, 30a/03, 30b/04, 35b/13, 38a/07, 38a/10

k. (ṣāliḥ kişi) 124b/15

k. (ṣaru ṣaḳallu kişi) 135b/13

k. (ulu kişi) 60a/06, 61b/11, 67b/08, 87a/04, 115b/12, 126a/05, 165b/12, 168a/14, 195b/04

k. (ża‘īf kişi) 173b/03

k.+içün (kişi-çün) 133a/14

k.+den 30a/08, 33a/15, 33b/09, 37a/09, 41b/03, 44a/05, 52b/07, 54a/06, 55b/10, 68a/04, 68b/11, 69a/13, 85a/08, 87a/10, 92a/07, 95b/02, 95b/03, 98a/02, 130b/07, 134b/05, 135b/04, 154b/06, 157a/10, 163a/01, 163a/03, 167b/13, 168a/12, 174b/15, 182b/12, 214a/05, 224a/05, 227a/08

k.+den (‘ālim kişi) 205b/04

k.+den (ednā kişi) 94a/08, 149a/10, 172a/05

k.+den (her kişi) 100a/03

k.+den (muḥteşem kişi) 45a/06, 127b/08

k.+den (muşliḥ kişi) 123b/13

k.+den (mü’min kişi) 212a/09

k.+den (münāfıḳ kişi) 84b/02

k.+den (ṭama‘-dār kişi) 137b/05

k.+den (ulu kişi) 60a/04, 72a/01, 72b/12, 73b/12, 83a/10, 98a/14, 98b/05, 126a/11, 133b/09, 148b/02, 148b/02, 168a/01, 173b/13, 192b/10, 205b/12, 209a/11, 209b/03, 219a/01

k.+den (yad kişi) 174a/04

k.+dür 27b/13, 27b/15, 43a/13, 57b/06, 74a/03, 82a/04, 140b/09, 168a/04, 175a/01, 175a/14, 197a/12, 217b/07, 222a/07

k.+dür (ġarīb kişi) 140b/13

k.+dür (ḫasūd ve alçaḳ kişi) 149a/11

k.+dür (ḳavī kişi) 110a/07

k.+dür (māl-dār kişi) 140b/15

k.+dür (münāfıḳ kişi) 120a/02

k.+dür (uġrı kişi) 78b/06

k.+dür (ulu kişi) 105a/08, 106a/05, 122b/05, 196a/06, 219a/12

k. kim (kişi-kim) 177b/13

k.+ler 6b/09, 12a/07, 116b/05, 210b/07, 230b/15

k.+lerden 107b/05

k.+lere 70a/11, 116b/04

k.+lere (bahādur kişi) 115a/09

k.+leridür 194b/04

k.+lerüŋ 8a/12, 70a/09

k.+midür 13b/01, 13b/01

k.+nüŋ 8a/01, 8b/02, 17b/05, 24a/03, 31a/12, 32a/04, 32a/09, 32b/05, 33b/14, 34a/05, 34a/08, 34a/09,

34b/15, 38a/03, 38b/09, 39b/12, 44a/11, 44b/10, 46b/06, 47a/15, 48b/03, 50a/10, 50a/13, 54a/03, 54a/15, 55b/05, 60a/04, 66a/12, 66b/06, 66b/15, 67b/01, 72a/09, 76a/02, 76a/05, 78a/09, 85b/07, 86b/05, 88b/10, 96a/02, 107b/13, 122a/13, 135b/14, 140a/07, 149b/11, 164b/07, 177b/08, 179a/09, 184a/14, 189b/11, 197b/04, 198b/10, 199a/14, 199a/15, 201b/15, 208b/05, 208b/08, 208b/13, 209b/07, 210a/05, 210b/15, 212a/09, 214b/05, 214b/06, 221a/01, 227a/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/08, 231a/10

k.+nüŋ (bahādur kişi) 177b/13

k.+nüŋ (bir kişi) 7a/11, 28a/13

k.+nüŋ (eyü kişi) 100b/01, 121a/03

k.+nüŋ (ġayrı kişi) 8a/09

k.+nüŋ (her kişi) 7b/12, 49b/02

k.+nüŋ (ol kişi) 18a/01, 18a/01, 29a/10, 29b/02

k.+nüŋ (önegü kişi) 118b/02

k.+nüŋ (ulu kişi) 71b/09, 73b/14, 81a/11, 106a/03, 109a/13, 115b/07, 147b/11, 177b/14, 196a/07, 196a/09, 211b/09

k.+ye 5a/04, 17a/08, 19a/08, 19b/05, 19b/08, 24b/02, 24b/06, 27b/07, 30a/04, 30a/15, 32a/03, 36b/04, 42b/11, 42b/12, 42b/13, 43a/03, 43a/04, 43a/05, 43a/07, 43a/07, 43a/09, 43a/11, 43a/11, 43a/13, 43a/14, 43a/15, 43b/01, 43b/02, 43b/03, 43b/05, 43b/06, 43b/07, 43b/08, 43b/08, 43b/09, 43b/10, 43b/11, 43b/12, 43b/13, 43b/15, 44a/01, 44a/02, 44a/02, 44a/03, 44a/04, 44a/08, 44a/10, 44a/15, 45a/05, 52b/06, 54a/04, 55b/04, 64b/11, 64b/11, 65b/08, 68b/01, 69b/12, 70b/13, 71a/04, 72a/04, 74a/02, 74a/15, 74b/03, 76a/07, 76a/11, 76a/11, 80a/04, 81a/06, 84b/04, 85a/05, 85a/15, 87b/14, 91a/02, 91a/11, 93a/05, 95b/01, 95b/14, 96a/13, 103a/01, 104a/13, 104b/14, 105a/15, 110a/09, 110b/15, 111a/11, 111a/13, 124b/01, 128a/02, 128a/06, 128b/10, 129b/02, 130b/15, 131b/03, 133b/11, 134b/08, 135b/15, 136b/02, 138b/11, 138b/14, 139a/01, 140b/12, 148b/06, 155a/07, 158a/01, 161b/04, 164a/10, 164b/08, 165b/05, 168a/11, 168b/08, 176b/09, 181b/04, 181b/05, 181b/08, 184a/09, 186b/10, 187b/14, 189a/12, 192a/03, 192a/15, 196b/03, 200a/05, 200a/12, 200a/14, 201a/13, 206a/08, 208a/13, 209a/05, 210a/03, 211b/05, 213b/05, 215a/01, 217b/06, 218a/09, 219a/10, 220b/06, 221b/05, 222a/10, 225b/01, 225b/14, 226a/01, 226b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06

k.+ye (‘ābid kişi) 164b/12

k.+ye (‘Acemī kişi) 43b/05, 43b/13

k.+ye (aḫmaḳ kişi) 116a/01

k.+ye (‘āḳıl kişi) 147b/09, 220b/08

k.+ye (aldayıcı kişi) 100b/05, 122b/07, 124b/04

k.+ye (‘ālim kişi) 107b/13, 156b/03

k.+ye (bahādur kişi) 57a/13, 135b/05, 136b/06

k.+ye (baḫīl kişi) 190a/12

k.+ye (bir kişi) 11a/01, 11a/03, 25a/02, 30b/02, 46b/15, 106a/15, 150b/07

k.+ye (ceng idici kişi) 134b/01, 147b/02

k.+ye (ceng isteyici kişi) 138b/03

k.+ye (cevmerd kişi) 43b/14

k.+ye (cimā‘ sevici kişi) 134b/02

k.+ye (dānā kişi) 75a/15

k.+ye (dellāl kişi) 203b/02

k.+ye (dīn-dār kişi) 197b/15

k.+ye (edeb ögredici kişi) 123a/06

k.+ye (ednā ve esfel kişi) 149a/09

k.+ye (ehl-i şuġl kişi) 97b/04

k.+ye (emīn kişi) 119b/14, 203a/14

k.+ye (er kişi) 151b/09

k.+ye (eyü dīnlü kişi) 122a/06

k.+ye (eyü kişi) 105b/04, 128a/05

k.+ye (fāżıl kişi) 58b/09
k.+ye (ġarīb kişi) 102b/09
k.+ye (günāh-kār kişi) 131b/07
k.+ye (ḫaṭarlu kişi) 110b/06
k.+ye (her kişi) 151a/10
k.+ye (ḥīle-kār kişi) 179b/02
k.+ye (ḫoş-ṭab‘ kişi) 110b/02
k.+ye (ḫūb kişi) 169a/10
k.+ye (kāfir kişi) 155b/05
k.+ye (ḳavī kişi) 125b/12
k.+ye (ḳovucı kişi) 169b/05
k.+ye (māl-dār kişi) 161b/04, 165a/11, 191a/14
k.+ye (mekkār kişi) 44b/14
k.+ye (muḥteşem kişi) 74a/04
k.+ye (mu‘temed kişi) 86b/02
k.+ye (münāfıḳ kişi) 126a/07
k.+ye (müsāfir kişi) 121b/12
k.+ye (ol kişi) 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22a/03, 22a/07, 27a/04, 31a/05, 33a/09, 38a/13, 197b/01
k.+ye (re’īs kişi) 211b/11
k.+ye (ṣāliḥ kişi) 131b/09, 157b/03
k.+ye (söz ārāyiş idici kişi) 159b/03
k.+ye (şerīf kişi) 61a/11, 114b/03, 114b/07
k.+ye (ṭama‘-dār kişi) 156a/01
k.+ye (ṭoġrı kişi) 125b/13
k.+ye (ṭoġru kişi) 125b/15
k.+ye (uġrı kişi) 203a/07, 205a/10
k.+ye (ulu kişi) 81a/10, 126a/07, 134a/15, 148a/02, 154b/14, 165b/13, 179b/01, 190a/15, 219b/03
k.+ye (velī kişi) 119b/11
k.+ye (yalan söyleyici kişi) 124b/05
k.+ye (yalancı kişi) 219b/13
k.+ye (zāhid kişi) 179b/06
k.+yi 17a/07, 23b/12, 28a/01, 38a/14, 56a/14, 106b/05, 135b/04, 165b/07, 165b/08, 167a/10, 174a/03, 174a/04, 185b/09, 214b/05, 218b/15, 230b/15, 230b/15
k.+yi (beyābānī kişi) 119a/02
k.+yi (ulu kişi) 81a/13
k.+yi (zāhid kişi) 192a/06
k.+yi (ẓālim kişi) 153b/05
k.+yiçün (kişi-y-içün) 78a/08, 179b/07, 193a/15
k.+yile (kişi-y-ile) 61b/08, 65b/13
k.+yise 16a/02
k.+yise (‘āmī kişi-y-ise) 106a/13
k.+yise (kişi-y-ise) 30a/08
k.+yle 18a/01, 41b/04, 67a/05, 68a/03, 72a/05, 72b/01, 72b/08, 72b/13, 76b/08, 84b/04, 95b/01, 95b/05, 95b/15, 102b/08, 103a/05, 104a/14, 104b/06, 104b/14, 110a/08, 112b/05, 113a/03, 129b/14, 134a/11, 134b/09, 136b/08, 138b/12, 143b/12, 168b/09, 174b/13, 184a/09, 184b/09, 199a/09, 200a/06, 209b/01, 210b/10, 210b/10, 225b/06, 230b/15, 230b/15
k.+yle (açuḳ göŋüllü kişi) 126a/05
k.+yle (bī-aşıl kişi) 72b/06
k.+yle (bī-edeb kişi) 113b/03
k.+yle (bir kişiyle) 23a/01
k.+yle (cāhil kişi) 72b/05, 119a/05
k.+yle (dīn-dār kişi) 126a/06
k.+yle (dūn-himmetlü kişi) 137b/04
k.+yle (ebleh kişi) 12b/03, 126a/13
k.+yle (ġammāz kişi) 148b/14
k.+yle (ḫādim kişi) 113b/02
k.+yle (mekkāre kişi) 155b/04
k.+yle (muḥteşem kişi) 72b/04
k.+yle (mutī‘ kişi) 116a/08
k.+yle (nā-kes kişi) 134b/09
k.+yle (nādān kişi) 206b/07
k.+yle (ol kişi) 26a/09
k.+yle (ṣāliḥ kişi) 156a/15
k.+yle (şerīf kişi) 82a/02
k.+yle (ulu kişi) 68b/11, 72b/09, 147b/13, 180b/08
k.+yle (yaramaz fi‘illü kişi) 134a/04
k.+yle (yaramaz kişi) 114b/11
k.+yse 79b/08
k.+yse (yaramaz kişi) 79b/09
k. (kişi-zādeye) 129b/12
[=833]

kişnīz (Far.) Maydanozgillerden, yaprakları maydanoza benzeyen, beyaz çiçekli, tüysüz, parlak, bir yıllık otsu bitki, kişniş.
k. 205a/04
[=1]

kitāb (Ar.) Kitap.
k. 1b/09, 1b/10, 204b/06
k.+dan 30a/02

k.+dan (mażmūn-ı kitāb) 2b/09
k.+ı 1b/08, 2a/02, 2b/04, 2b/11
k.+ı (edeb kitābı) 204b/10
k.+ı (fıḳh kitābı) 204b/08
k.+ı (ḥikāyet kitābı) 204b/15
k.+ı (ḥikmet kitābı) 110a/05
k.-ı İsmā'īl bin Eş'aş 2a/05
k.-ı Kenzü'r-rü'yā 2a/05
k.+ı (maḍāḥik kitābı) 204b/15
k.+ı (nücūm kitābı) 204b/11
k.+ı (ta'bīr kitābı) 204b/13
k.+ı (tefsīr kitābı) 204b/06
k.-ı Tuḥfetü'l-Mülūk 2a/08
k.-ı Dāniyāl Ḥakīm 2a/03
k.-ı şürūṭ 108b/02
k.-ı ta'bīr 1b/07, 2b/06
k.+lardan 2a/10
k.+laruŋ 1b/10
[=26]

Kitāb-ı Cümle'd-Delāyil fi'l-Menāmāt *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen, rüya tâbirleri ile ilgili önemli eserlerden biri.
K.+dan (Kitab-ı Cümle'd-Delāyil fi'l Menāmāt) 2a/07
[=1]

kivür- İçeri sokmak.
k.-se 196b/02
[=1]

ḳo- 1. Koymak, yerleştirmek.
ḳ.-masa 230b/15
ḳ.-masalar 68b/14
ḳ.-mış 210a/12
ḳ.-r 106b/05, 185a/05, 217a/05, 230b/15
ḳ.-rlar 61b/03, 62a/04
ḳ.-rsa 11a/10, 11a/11, 11a/12, 11a/12, 11a/13, 11a/14, 11a/14, 11a/15, 11b/01, 11b/02, 11b/03, 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/06, 11b/06, 11b/07, 11b/08, 11b/09, 11b/10, 11b/11, 11b/12, 11b/13, 11b/14
ḳ.-sa 65a/01, 77a/12, 87a/15, 88a/02, 106b/03, 207a/12, 211a/06
ḳ.-salar 132a/05
ḳ.-ya 11a/09
2. Bir yere bırakmak.
ḳ.-makdur 4b/11
ḳ.-mış 230a/12
ḳ.-r 117b/11
ḳ.-sa 42a/06, 109a/04, 128b/09
3. İçeri koymak, hapsetmek.
ḳ.-rlar 119b/13
ḳ.-sa 88a/11, 125a/04, 150b/05, 169b/02
ḳ.-yar 133b/15
4. Yazmak.
ḳ.-dum 2a/13
5. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
ḳ.-makdan 143a/13
ḳ.-mışlar 64a/15
ḳ.-r 77a/10
ḳ.-rlar 17a/02
ḳ.-rsa 77a/11
ḳ.-sa 77a/13, 77a/13, 77a/15, 227a/12
ḳ.-salar 64b/01
6. Sıfat ve zarf fiillerle birlikte birleşik fiil yapar.
ḳ.-mak 126b/15
ḳ.-r 126b/15
ḳ.-sa 127a/01
[=68]
ad ḳo- 17a/02, 64a/15, 64b/01
bünyād ḳo- 77a/10, 77a/11, 77a/13, 77a/13, 77a/15
emānet ḳo- 227a/12
laḳab ḳo- 64a/15, 143a/13
[=11]
alup ḳo- 87a/15
dutu ḳo- 126b/15, 127a/01
ṭutu ḳo- 126b/15
[=3]

ḳoġ Kıvılcım.
ḳ. 23b/01, 23b/02, 23b/03
ḳ.+ın 23a/15
[=4]

ḳoġa Kova.
ḳ. 182a/01, 182a/02, 182a/07
ḳ.+lar 20b/02
ḳ.+nuŋ 179a/07
ḳ.+yıla (ḳoġa-y-ıla) 182a/04
[=6]

ḳoḫu *bk.* ḳoḳu
ḳ.+sı 83a/11
[=1]

ḳoḫulu *bk.* ḳoḳulu
ḳ.+dur (gökçek ḳoḫulu) 130a/06
[=1]

ḳoḳ- Kokmak.
ḳ.-ar 175b/06

ḳ.-mış 230b/15
ḳ.-mış gör- 120a/13
ḳ.-mış ol- 52b/10, 123b/04, 203b/08
ḳ.-sa 125a/09
[=7]

ḳoḳı *bk.* ḳoḳu
ḳ. 175b/10
[=1]

ḳoḳu Koku.
ḳ. 96a/05, 175b/08, 175b/08, 175b/09, 175b/09
ḳ. (yaramaz ḳoḳu) 175b/12
ḳ.+lar-ıla 153a/02
ḳ.+sı 23a/08, 23a/08, 150a/13, 150b/01, 150b/02, 155b/15, 157a/12, 169b/14, 181a/03, 210a/06, 218a/05, 221a/15, 228b/03
ḳ.+sı (müşk ḳoḳusı) 218a/04
ḳ.+sın 14b/10
[=22]

ḳoḳula- Koklamak.
ḳ.-maya 14b/11
[=1]

ḳoḳulu Kokusu olan, koku yayan.
ḳ. 7b/01, 189a/02, 217a/02, 230b/15
ḳ. ol- 230b/15
[=5]

ḳol Kol.
ḳ.+ına 63b/12
ḳ.+ında 70a/10, 70a/12, 85b/08
ḳ.+ından (ṣaġ ḳol) 183b/13
ḳ.+ından (ṣol ḳol) 183b/14
ḳ.+ını 62a/15
[=7]

ḳoltuḳ Kol, koltuk.
ḳ. 175b/01, 175b/01, 175b/02
ḳ.+da 175b/04
ḳ.+ı (ḳoltuġı) 97b/13, 175b/03, 175b/06, 191b/08
ḳ.+ına (ḳoltuġına) 30b/05, 57a/11
ḳ.+ında (ḳoltuġında) 61a/03, 88a/02
ḳ.+ından (ḳoltuġından) 175b/07
ḳ.+ıyla (ḳoltuġıyla) 97b/13
[=14]

ḳon- Yere inmek, konmak.
ḳ.-ar 26b/15, 160a/15
ḳ.-mış 99a/09
ḳ.-mış gör- 184b/09
ḳ.-up 99a/10
[=5]

ḳonşı *bk.* koŋşı
ḳ.+ya 70a/08
[=1]

ḳonşu *bk.* ḳoŋşı
ḳ.+sı 80a/15, 80a/15
ḳ.+sından 22b/10
[=3]

ḳonuḳ Misafir, konuk.
ḳ. ol- 189b/06, 213b/08
[=2]

ḳonuḳla- Misafir etmek, konuk etmek, ağırlamak.
ḳ.-maġa 191a/05
[=1]

ḳonuḳluḳ Misafirlik, konukluk.
ḳ. 191a/05
[=1]

ḳoŋaḳ Başta saç diplerinde oluşan kepek.
ḳ. 184b/13, 184b/14
ḳ.+ıla (ḳoŋaġ-ıla) 184b/14
[=3]

koŋşı Komşu.
ḳ. 199b/05
ḳ.+lara 230b/15
ḳ.+nuŋ 132b/06
ḳ.+sınuŋ 132b/05
[=4]

ḳop- Ortaya çıkmak, zuhur etmek.
ḳ.-a 142a/08, 143b/13
ḳ.-ar 111a/01
ḳ.-arsa 120b/01
ḳ.-maḳ 171a/07
ḳ.-sa 123b/07, 183a/14
[=7]
ḳıyāmet ḳop- 111a/01, 183a/14
mevcler ḳop- 123b/07
[=3]

ḳopar- Koparmak, kopmasına yol açmak.
ḳ.-mış 82a/10
ḳ.-sa 72a/12, 129b/13, 165b/08, 182b/05, 189a/10, 192a/02, 217a/04
ḳ.-up 227b/15
ḳ.-ur 43a/02, 191b/06
[=11]

ḳopuz Saz, çalgı.
ḳ. 174a/12, 174a/13, 174b/04
ḳ. çal- 174a/14, 174b/01
ḳ.+ı 174a/15

[=6]

ḳor İyice yanıp ateş hâline gelmiş odun veya kömür parçası.
ḳ. 22b/15
ḳ.+ın 22b/14
[=2]

ḳorḫu *bk.* ḳorḳu
ḳ. 33a/13, 33b/08
[=2]

ḳorḫucı *bk.* ḳorḳucı
ḳ.+ya 47a/02
[=1]

ḳorḳ- Korkmak.
ḳ.-a 144b/04, 144b/06, 144b/08
ḳ.-ar 18a/01, 176b/15, 176b/15, 177a/02
ḳ.-maġa 60b/07
ḳ.-maḳ 176b/14, 176b/15, 177a/01
ḳ.-maya 144a/11
ḳ.-maz 88b/14
ḳ.-sa 13b/09, 224a/11, 230b/15
[=16]

ḳorḳu Korku.
ḳ. 18a/01, 21a/01, 25b/06, 26b/11, 55a/15, 66b/03, 82a/10, 87b/12, 89a/03, 124b/07, 149a/07
ḳ.+dan 73b/11, 84b/15, 123a/08, 144b/04, 144b/06, 145a/02, 145b/09, 156b/10, 161a/11, 167b/09, 172b/10, 175a/02, 187a/09, 187a/09, 218a/14, 229a/03
ḳ.+dan emīn ol- 18a/01, 18a/01, 51b/08, 56a/07
ḳ.+dur 113b/10, 131a/14
ḳ. düş- 18a/01
ḳ. iriş- 85b/15, 108b/13, 145a/01, 148b/09, 178b/06
ḳ.+lardan 144a/09
ḳ.+larından 144b/07
ḳ. ol- 133b/10, 136a/02, 147a/10, 152a/15, 167b/08, 193a/11, 223b/05, 227b/14
ḳ.+sı 35b/09, 66a/12
k.+sın 18a/01
ḳ.+sından 52a/12, 145a/01
ḳ.+ya 34a/15, 147b/06, 149a/08, 157a/01, 190b/12
ḳ.+ya (‘aẓīm ḳorḳu) 75b/08
[=60]

ḳorḳucı Korkan, korkucu.
ḳ. 35b/08, 41b/08, 84b/02
ḳ.+ol- 66a/11, 97a/06
[=5]

ḳorḳuducı Korku veren, korkuya düşüren.
ḳ. 6a/01
[=1]

ḳorḳulu Korku veren, korkutan.
ḳ. 136a/13
ḳ. ol- 64a/07, 174a/01, 189b/03
[=4]

ḳoru Küçük orman, koruluk.
k.+da 206a/14
[=1]

ḳoruḳ Olgunlaşmamış üzüm, ham üzüm.
ḳ. 186a/03
ḳ.+ı (ḳorugı) 186a/04
[=2]

ḳov- Kovmak, uzaklaştırmak, def etmek.
ḳ.-arlar 37b/09
ḳ.-ı vir- 135a/09
[=2]

ḳovan Arı barınağı, arı kovanı.
ḳ. 190a/07
ḳ.+ı 190a/07
[=2]

ḳovcı Dedikodu yaparak insanları arkadan çekiştiren kimse, kovcu.
ḳ. 44a/04
ḳ.+kişi 169b/05
[=1]

ḳovcılıḳ Gammazlık etmek, münafiklık etmek, dedikodu yapmak.
ḳ.+dur 65a/12
ḳ. eyle- 106a/10
ḳ. it- 179b/01, 192a/05
[=4]

ḳoy- *bk.* ḳo-
ḳ.-a 32a/04
ḳ.-alar 76a/03, 177b/05, 204b/13
ḳ.-ar 128b/10
ḳ.-ı vir- 40b/07, 161b/05, 228a/13, 228a/14, 228a/15, 228b/02, 228b/05, 228b/06, 228b/08, 228b/09
ḳ.-maḳdan 97b/11
ḳ.-sa 86a/05, 96a/06, 97b/10, 126a/09, 129a/10, 131a/05, 138b/12, 179a/10, 182a/06, 213b/11

ḳ.-salar 45a/10, 131b/08, 131b/09, 188b/03, 207b/10
ḳ.-up 16b/12, 79b/06, 103b/11, 140b/10, 201b/10, 219b/15, 230b/15
ḳ.-up iç- 59b/03
ḳ.-ursa 185b/03
[=40]
emānet ḳoy- 76a/03, 177b/05
emānete ḳoy- 32a/04
minnet ḳoy- 204b/13
zindāna ḳoy- 131b/08, 131b/09
[=6]
ḳoyı Koyu, yoğun.
ḳ. 83b/15
[=1]
ḳoyun (I) Kol altı, kucak.
ḳ.+ına (ḳoynına) 8b/06
ḳ.+ında (ḳoynında) 96a/01
[=2]
ḳoyun (II) Koyun.
ḳ. 10a/11, 39a/12, 98a/14, 107a/13, 139b/03, 187a/06, 190a/13, 190a/13, 190a/14, 230b/15
ḳ. (irkek koyun) 190a/15, 190b/02
ḳ. āvāzı 33a/15
ḳ. başı 87a/08
ḳ. biryānı 73b/09
ḳ. çūbānı 107a/11
ḳ.+dan 60a/06
ḳ. derisi 118b/07
ḳ. eti 187a/03, 204a/03
ḳ.+ı 60a/05, 107a/13, 190b/01
ḳ. ḳuyruġı 183a/08, 183a/12
ḳ.+lar 82a/13
ḳ.+ları 107a/14, 196a/12
ḳ. pā-çesi 71a/02
ḳ. ṭalaġı 163a/02
ḳ.+uŋ 85a/10
ḳ. yaġı 230b/15
ḳ. yaġrını 230b/15
[=33]
ḳoz (Far.) Ceviz, koz.
ḳ. 190a/09, 190a/09, 190a/09, 190a/12
ḳ. aġacı 43b/15
ḳ.+ı (Hindustān ḳozı aġacı) 44a/01
ḳ.+ın (Hindustān ḳozı) 171a/02, 190a/11
ḳ. içi 110a/14
ḳ.+uŋ 190a/10
[=10]
kök Bitkilerin toprağın altında kalan kısmı, kök.
k.+i 112b/06
k.+ünden 189a/10
k.+üni 82a/10
[=3]
kömür Kömür.
k. 201b/08, 201b/08, 201b/09
[=3]
köpri Köprü.
k. 197a/11, 197a/11, 197a/15
k. gibi 181b/05
k.+ye 197a/14
[=5]
köpük 1. Deniz köpüğü, kabarcık.
k. 209b/02
k.+i (deŋiz köpügi) 209b/03
2. Pekmez, pekmez köpüğü.
k. 202a/08, 202a/10
k.+i (köpügi) 202a/09
[=5]
kör Kör, gözü görmeyen.
k. ol- 198b/13, 212b/06
[=2]
köse (Far.) Sakalı, bıyığı olmayan.
k. ol- 135b/12
[=1]
köşe (Far. *gūşe>kūşe>köşe*) Köşe.
k. 208b/01
k.+de 16b/06, 175a/11
k.+den 68b/08
k.+ler 138a/07
k.+ye 117b/11
k.+yi 208b/01
[=7]
köşek Deve yavrusu.
k.+i (köşegi) 115b/03
k.+in (deve köşegi) 116a/01
[=2]
köşk (Far. *kūşk*) Köşk.
k. 11b/05, 38a/05, 77b/05, 81b/07, 81b/13, 165b/10, 193a/12, 208a/06, 208a/07, 208a/08, 229b/10
k.+de 20b/12, 208a/06
k. düz- 66a/13
k.+i 127b/02
[=15]
köy (Far. *kūy*) Köy.
k. 29b/11, 41b/11, 200b/03, 200b/09

k. bārūsı 69b/13
k.+de 17a/09, 84b/10, 181b/02, 200b/03
k.+den 112a/14, 200b/05, 200b/06, 200b/08
k.+e 200b/06, 200b/07
k. ehli 230b/15
k.+üŋ 200b/04, 200b/04
[=18]

köylü Köylü, köyde yaşayan, köy halkından olan.
k. 34a/05
k.+den 213b/08
k.+ye 213b/10
[=3]

ḳubbe (Ar.) Kubbe.
ḳ. 77b/10, 193a/12
ḳ. düz- 66a/13
ḳ.+yi 21b/01
[=4]

ḳuç- Kucaklamak.
ḳ.-ar 16b/13, 100b/14, 174a/03
ḳ.-maḳ 174a/02
ḳ.-sa 57a/03, 62a/12, 174a/04, 174a/05
[=8]

ḳudret (Ar.) Güç, erk, kuvvet, iktidar, takat.
ḳ.+e 94b/02
ḳ.+i 14a/02
ḳ.+indendür 6b/11
[=3]

ḳul 1. Allah tarafından yaratılmış insan, Allah'a ibadet eden kimse.
ḳ. 15b/13, 16b/11
2. Bende, köle, hizmet eden, hizmetkâr, hizmetçi.
ḳ. 7a/01, 15b/10, 15b/11, 37a/04, 52b/02, 77a/07, 98a/12, 107a/01, 113a/07, 141a/11, 166b/07, 189a/09, 223b/15
ḳ. (uġrı ḳul) 78b/08
ḳ. (yüz ḳul) 158a/05
ḳ.+a 75a/05, 158b/15, 187a/07
ḳ.+dur 134a/04
ḳ.+ı 75a/06, 75a/07, 77a/06, 106b/16, 113a/05, 113a/08, 159a/09
ḳ.+ın 154b/11
ḳ.+ına 77a/06, 159a/08, 223b/15
ḳ.+ısa (ḳul-ısa) 24b/15, 84b/15
k.+ları 25a/08, 75a/06, 158b/07
ḳ. oġlanları 128a/01
ḳ. ol- 133a/08
[=39]

ḳula Al ile kır arasında bir at rengi.
ḳ. at 25b/01
[=1]

ḳulaġuzla- Yol göstermek, rehberlik etmek.
ḳ.-r 139a/03
[=1]

ḳulaḳ Kulak.
ḳ. 190b/03, 190b/03, 190b/04, 190b/11, 199b/02
ḳ.+ı (ḳulaġı) 26b/01, 49a/05, 159b/07, 190b/05, 190b/06, 190b/06, 199b/02, 230b/15
ḳ.+ına (ḳulaġına) 11a/13, 91b/12, 196b/02
ḳ.+ında (iki ḳulaġında) 63b/15
ḳ.+ında (ḳulaġında) 190b/07, 190b/08, 196b/12
ḳ.+ındaġı (ḳulaġındaġı) 70a/13
ḳ.+ları 190b/10
ḳ.+uŋ (ḳulaġuŋ) 230b/15, 230b/15
[=24]

ḳulaḳlu Kulakları olan, kulağı belirtilen nitelikte olan.
ḳ. (iki ḳulaḳlu) 165a/15
[=1]

ḳulan Düz renkli, görünüşü at ile eşek arası olan, Orta Asya menşeli yabânî at.
ḳ. 180a/14, 180a/15, 180b/03, 180b/06, 180b/08
ḳ. (iki ḳulan) 180b/02
ḳ. südi 148a/14
ḳ.+uŋ 180b/07
[=8]

Ḳulhüvallāhu aḥad (Ar.) İhlas sûresi.
Ḳ. 14b/01
[=1]

Ḳulillāhümme mālike'l-mülki (Ar.) Âl-i İmran sûresinin 26. ayeti.
Ḳ. āyetin 141a/15
[=1]

ḳulkuḳ (*tulḳuḳ*) İnce uzun yapraklı, hafif tüylü, sarımsı yeşil renkte, yemeği yapılan bir çeşit ot, gelincik çiçeği.
k. 181b/03

[=1]
ḳum Kum.
ḳ. 184a/05, 184a/05, 184a/06, 184a/07, 193a/04
[=5]
ḳumāş (Ar.) Kumaş.
ḳ. 57b/14
ḳ.+dur 112a/11
ḳ.+ı 20b/07, 203a/14
ḳ.+ıla 46b/08
ḳ.+ın 50a/13, 111a/15, 111b/01
ḳ.+ına 24a/11
ḳ.+uŋ 50a/13
[=10]
Ḳunūt (Ar.) Yatsı namazından sonra kılınan vitr namazında okunan dua.
Ḳ. 188b/10, 188b/10
[=2]
ḳur- Hazırlamak, düzenlemek, kurmak.
ḳ.-arlar 106a/11
ḳ.-mış ol- 219b/01
ḳ.-sa 230b/15
[=3]
Ḳur'ān (Ar.) Kur'an-ı Kerim.
Ḳ. 18a/01, 53a/07, 110a/04, 141a/03, 141b/12, 145a/11, 146b/02, 146b/03, 146b/09, 156a/05, 204b/10, 214b/03, 230b/15
Ḳ. (āyet-i Ḳur'ān) 28a/06
Ḳ. ('ilm-i Ḳur'ān) 214a/07
Ḳ. ('ilm-i tefsīr-i Ḳur'ān) 4a/15
Ḳ.+a 129b/09, 214a/10
Ḳ.+a ('ilm ü Ḳur'ān) 64a/01
Ḳ.+da 16a/05, 16a/14
Ḳ.+dan 146a/13
Ḳ.+ı 51a/09, 63b/15, 133a/02, 146b/04, 146b/06, 218a/14
Ḳ.+ı ḥıfẓ it- 146b/01
Ḳ.+uŋ 146a/15
[=30]
ḳurbaġa Kurbağa.
ḳ. 179b/03, 192a/03, 192a/03
ḳ. āvāzı 34b/02
ḳ.+lar 179b/03, 192a/04, 192a/06
ḳ.+yı 179b/01
[=8]
ḳurbān (Ar.) Allah'ın rızasını kaznmağa vesile olmak için kesilen hayvan, kurban.
ḳ. 187a/06, 187a/11, 187a/12
ḳ.+da 230b/15
ḳ. eti 187a/10
ḳ. eyle- 115b/12, 187a/07, 187a/08
[=8]
ḳurd Kurt.
ḳ. 10a/14, 48a/10, 95a/07, 128b/02, 189b/01, 189b/02, 189b/04, 189b/05, 189b/05, 189b/07
ḳ. āvāzı 33b/05
ḳ. eti 189b/03
ḳ. ḳuyruġı 183a/05
ḳ.+lar 82a/13
ḳ. südi 148b/09, 189b/03
[=16]
Ḳureyş (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 106. sûresi.
Ḳ. sūresi 145b/09
[=1]
ḳurı *bk.* ḳuru
k. 42b/03, 44a/09
[=2]
ḳurı- *bk.* ḳuru-
ḳ.-sa 125a/14, 134b/06, 155b/08
[=3]
ḳurıl- *edilgen f.* Hazırlanmak.
ḳ.-mış 101a/07
[=1]
ḳurşun Kurşun elementi.
ḳ. 184b/15, 184b/15
[=2]
ḳurt Kurt, kurtçuk.
ḳ. 64a/11, 84a/04, 107a/13, 189b/08
ḳ.+düş- 189b/11
ḳ.+gibi 83b/04
ḳ.+ı 189b/13
ḳ.+lar 185a/08, 189b/09, 189b/10
[=10]
ḳurtıl- Bir tehlikeden, sıkıntılı bir durumdan sıyrılmak, uzaklaşmak, halas olmak.
ḳ.-a 18a/01, 24a/05, 65b/03, 69b/12, 78a/01, 78b/11, 96b/05, 96b/10, 98a/09, 109b/02, 109b/06, 117a/03, 119b/03, 142a/09, 150b/14, 158a/02, 159a/05, 161a/11, 191a/15, 194a/04, 198a/14, 215b/13, 216a/03, 230b/15, 230b/15
ḳ.-alar 116b/09

ḳ.-maġa 31a/15, 97a/04, 98a/12, 187a/07, 187a/13, 189a/05, 223b/07
ḳ.-maḳ 53a/10, 71b/12
ḳ.-maḳdur 47a/02, 65a/11, 156b/10
ḳ.-masına 150a/03
ḳ.-maya 184a/03
ḳ.-mış ol- 198a/12
ḳ.-mışlardan 39a/08, 143a/01
ḳ.-up 17b/02, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 28a/07, 76b/12, 132b/10, 155a/14, 161a/10
[=52]
‘aẕābdan ḳurtıl- 65a/11
belādan ḳurtıl- 97a/04
borcından ḳurtıl- 96b/10
ġamdan ḳurtıl- 18a/01, 65b/03, 69b/12
[=6]

ḳuru İçinde suyu ve nemi bulunmayan, ıslanmamış, kuru.
ḳ. 18a/01, 47b/05, 47b/08, 51a/02, 52b/08, 65a/11, 70b/12, 92a/04, 98b/13, 222a/01
ḳ. buġday 91a/07
ḳ. et 187a/02, 187a/02
ḳ. etmek 64b/08
ḳ. ḥalvā 110a/11
ḳ. ḫurmā 112b/08
ḳ. odun 65a/13
ḳ. ot 60a/14
ḳ. öksürük 54b/12, 54b/13
ḳ. peynīr 77b/11, 77b/12
ḳ.+sı 187a/03, 187a/04, 187a/05
ḳ. üzüm 59a/15, 59a/15, 59b/01, 59b/04, 59b/05
[=30]

ḳuru- Kurumak.
ḳ.-mış 59a/06, 81b/02, 134b/04, 162a/11
ḳ.-mış ol- 112b/06
[=5]

ḳurulıḳ Nemi alınmış, kurutulmuş şeyin niteliği, kuru olma durumu.
ḳ. 113a/13
[=1]

ḳurut- Kurutmak, kuru hale gelmek.
ḳ.-ur (ḳurudur) 200a/03
k.-sa 201b/11
[=2]

ḳuş- Kusmak.
ḳ.-abilmese 188b/15
ḳ.-duġın 189a/06
ḳ.-mak 188b/15, 189a/04
ḳ.-masa 189a/03
ḳ.-sa 188b/15, 189a/03
[=7]

ḳuşṭ (Ar.) Kıst otu, topalak otu ve bu otun kökünden elde edilen ilaç.
ḳ. 230b/15
ḳ. 187b/04
ḳ.+ı 187b/05
[=3]

ḳuşundu Kusmuk.
ḳ.+sı 189a/02
ḳ.+sın 189a/01
[=2]

ḳuş Kuş.
ḳ. 84a/04, 98b/03, 128a/15, 130a/14, 135a/09, 191a/01, 193a/01, 220a/07
ḳ.+a 46a/15, 103a/12, 103a/13, 103a/13
ḳ. ayaġı 35b/03
ḳ. başı 87a/06
ḳ. çaynaġı 104a/08, 104a/09, 104a/10
ḳ. fālı 130a/13
ḳ. gibi 25a/12, 36b/06, 36b/11, 174a/07
ḳ.+ı 128a/15, 230b/15
ḳ.+ı (deve ḳuşı) 116b/02, 116b/02
ḳ.+ı (deve ḳuşı yumurdası) 116b/05
ḳ.+ına (deve ḳuşı) 116b/04
ḳ.+lar 34a/13, 36b/15, 82b/01, 190b/15, 191a/02, 191a/03, 201a/04, 201a/05, 220a/05, 230b/15
ḳ.+lardan 63b/03, 191a/01
ḳ.+ları 103a/13, 191a/03
ḳ.+ları (şu ḳuşları) 34a/13, 63b/06, 230b/15
ḳ.+uŋ 104a/10, 220a/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḳ. yavruları 34a/14
ḳ. yavrusı 34b/01, 73b/12
ḳ. yumurdası 230b/15
[=54]

ḳuvve (Ar.) Kuvvet.
ḳ.+lerinüŋ 4b/13
[=1]

ḳuvvet (Ar.) Güç, kuvvet.
ḳ. 4b/14, 5b/06, 37a/04, 47a/11, 47a/14, 73a/05, 82a/15, 83b/01,

86a/03, 117b/04, 120a/07, 125b/08, 127b/12, 139b/11, 165a/14, 175a/08, 175a/08, 176b/02, 191b/15, 193b/10, 194b/13
ḳ. (‘izzet ve ḳuvvet bul-) 151b/12
ḳ. bul- 18a/01, 18a/01, 22a/06, 84a/06, 84a/06, 121b/07, 125b/15, 168a/13, 191b/07, 206b/06, 211a/11
ḳ.+de 5b/07, 39b/03
ḳ.+dür 22a/05, 37a/05, 51b/12, 59b/15, 65a/10, 83a/13, 89b/13, 99a/12, 174a/08, 186b/04, 198a/06
ḳ.+e 18a/01, 18a/01, 35b/06, 47b/01, 51a/15, 55b/13, 64a/13, 81a/15, 90b/12, 102a/10, 104a/12, 105a/14, 125b/12, 128a/01, 130b/14, 136b/05, 139b/15, 153a/01, 154b/08, 184b/09, 184b/11, 186b/09, 203b/01, 210b/05, 230b/15
ḳ. gör- 70a/15
ḳ.+i 35a/15, 46a/10, 67b/06, 72a/11, 84b/13, 120b/09, 159b/15, 168a/12, 226a/10, 227a/07, 230b/03, 230b/15
ḳ.-i dīn 67b/15
ḳ.-i nefsānī 5a/08
ḳ.+idür 230b/15
ḳ.+ine 36a/12, 67a/08, 213a/11, 220b/02
ḳ.+ine (dīn ḳuvveti) 211b/01
ḳ.+ler 4b/15
ḳ.+lerinüŋ 5b/09
ḳ.+lerüŋ 5a/01
ḳ. ol- 20a/04, 52b/04
ḳ. tut- 115a/13, 154b/04
ḳ. ve ḥuccet bul- 125a/04
ḳ. ve ikbāl bul- 212a/03
ḳ. vir- 5a/06
[=102]

ḳuvvetlü Güçlü, kuvvetli.
ḳ.+dür 182b/04
ḳ. ol- 192a/01
[=2]

ḳuyı *bk.* ḳuyu
ḳ. 11b/04, 178b/11, 178b/11, 178b/12, 178b/13, 179a/05, 179a/09, 179b/02
ḳ.+ya 179a/08
[=9]

ḳuyruḳ Kuyruk.
ḳ. 183a/02, 183a/07, 183a/10, 183a/10, 230b/15
ḳ.+ı (eşek ḳuyruġı) 183a/03
ḳ.+ı (it ḳuyruġı) 183a/04
ḳ.+ı (ḳoyun ḳuyruġı) 183a/08, 183a/12
ḳ.+ı (ḳurd ḳuyruġı) 183a/05
ḳ.+ı (ḳuyruġı) 26b/05, 46a/02, 149b/03, 183a/03, 183a/06, 183a/12
ḳ.+ını (ḳuyruġını) 25a/07
ḳ.+ınuŋ (ḳuyruġınuŋ) 183a/11
[=18]

ḳuyu Kuyu.
ḳ. 179a/15, 230b/15
ḳ.+da 179a/03
ḳ.+dan 92a/10, 134b/15, 178b/13, 178b/14, 179a/10, 179a/11, 179a/14, 182a/05
ḳ.+nuŋ 179a/01, 179a/02, 179a/06, 179a/07, 179a/15
ḳ.+ya 179a/13
[=17]

ḳuyumcı Kuyumcu.
ḳ. 54a/04
[=1]

ḳużāt (Ar.) Kadılar.
ḳ.+a 230b/15
[=1]

ḳuzı Koyunun yavrusu, kuzu.
ḳ. 10a/12, 94a/06, 174b/05, 174b/06, 174b/06, 174b/07, 174b/09, 174b/10, 174b/11
ḳ. derisi 197a/02
ḳ. eti 174b/08
[=11]

küçen Yavru, tavşan yavrusu.
k.+in (küçenin) 161a/14
[=1]

küçük Küçük.
k. 11b/07, 49b/07, 75a/03, 91b/07, 92a/02, 113a/06, 113a/08, 126b/06, 128a/12, 136a/07, 148a/12, 163a/13, 182a/15, 214a/07, 230b/03, 230b/15
k.+lerden 190a/01
[=17]

küçüklük Küçüklük, küçük olma durumu.

k.+i (küçüklügi) 78a/10, 174b/09
[=2]
küfr (Ar.) İmansızlık, küfür.
k.+den 156b/11
k.+den İslāma gel- 201a/07
k.+e 77a/03, 87b/10, 132a/13, 176a/03, 203a/02, 229b/03
k.+ile 162a/04
[=9]
küfrānü'n-ni'me Velinimetine karşı nankörlük.
k. ol- 17b/12
[=1]
kükürd (Far.) Kükürt.
k. 208a/10, 209a/13
k.+(aḳ kükürd) 208a/10
k.+(ṣaru kükürd) 208a/11
[=4]
külāh (Far.) Erkeklerin giydiği, keçeden yapılma sivri başlık.
k. 68b/04, 224b/10
k. (ḫil'at ve külāh vir-) 68b/02
k.+ı 68b/03
[=4]
külīçe (Far.) Külde pişirilen çörek.
k. 211a/04, 211a/04, 211a/07
k.+si 211a/05
k.+yi 211a/06
[=5]
künbed (Far. *gunbed*) Kubbe, kümbet.
k. 212a/12, 212a/12, 212a/14
k.+de 212a/13
[=4]
künd (Far.) Anlayışı kıt.
k. ol- 6b/07
[=1]
künde (Far.) Eskiden suçluların ayaklarına takılan tomruk, ayak bağı, köstek, pranga.
k. 76b/08
[=1]
küngüre (Far.) Kubbenin en yüksek yeri, tepesi.
k.+sin (şehrüŋ küngüresi) 152a/15
[=1]
küp Toprak veya taştan yapılmış kap.
k. 200a/07, 200a/07, 200a/10, 200a/14
k.+de 31a/09, 200a/11, 200a/13
k.+e 59b/03, 179a/10, 182a/05
k.+i (ṣu küpi) 200a/09
[=11]
küpe Küpe.
k. 93a/09, 196b/11, 196b/11, 196b/13, 196b/14
[=5]
kürek Kürek.
k.+inden (küreginden) 230b/15
[=1]
kürk Kürk, hayvan postu.
k. 196b/15
k.+idin- 140b/13
k.+in 197a/10
[=3]
kürsī (Ar.) Taht.
k. 80b/13, 205b/03, 205b/05, 205b/06, 205b/07, 205b/08
k.+yi 205b/03
[=7]
küşād (Far.) Açılma, açılış.
k.+ından 36a/04
[=1]
küşāde (Far.) Açılmış, açık, ferah.
k. 18a/01, 230b/15
k. (işi küşāde ol-) 162a/14, 204b/07
k. ḳıl- 143a/12
k. ol- 69a/11, 108a/08, 110a/07, 111a/10, 123b/09, 141b/03, 141b/08, 143a/15, 143b/04, 145a/09, 158b/06, 186a/14, 188b/11, 208b/01, 218b/14, 230b/15
k. rūy 18a/01, 18a/01
k. ve rūşen ol- 61a/14
[=24]
küşade-rūy (Far.) Güler yüzlü.
k. ol- 79b/03
[=1]
küşādelıḳ Açıklık, ferahlık.
k. 16b/10
k.+ı (küşādelıġı) 96a/12
k.+ına (işüŋ küşādelıġına) 19a/04
k.+ına (küşādelıġına) 23b/14, 39a/15, 48b/01, 84a/14, 97a/04, 110a/09, 184a/04, 188b/09
[=11]
küşāyiş (Far.) Açıklık, ferahlık.
k. (işi küşāyiş bul-) 210a/12
k.+ine 189a/06, 211a/15
[=3]

Küvvirat (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 81. sûresi.
K. sūresi 144b/06
[=1]

L

lāden (Far.) Lâdengillerden, beyaz, kırmızı ve pembe çiçekli ağaççık veya çalı.
l. 213a/03, 213a/05
l.+i 213a/04
[=3]

lāf (Far.) Bir düşünce anlatan kelime veya kelime dizisi, söz, lakırdı.
l. ur- 87b/14
l. urucı 87b/14
[=2]

lā ḥavle velā ḳuvvete illā bi'llāhi (Ar.) "Yetki ve kuvvet Allah'a aittir" anlamında bir ifade.
l. 20a/01, 212b/13
[=2]

lājiverd (Far. *lāciverd*) Koyu mavi renk.
l. 212b/14, 212b/14
[=2]

laḳab (Ar.) Lakap, takma ad.
l.+a 222a/12
l.+ını 64a/15
l. ḳo- 64a/15, 143a/13
[=4]

laḳve (Ar.) Ağız çarpılması.
l. 214a/02, 214a/04
[=2]

la'l (Ar.) Parlak kırmızı renkli kıymetli taş.
l. 209a/11, 213a/14, 213a/15, 213b/02, 213b/04
l.+i 213b/01, 213b/02
[=7]

lāle (Far.) Lale.
l. 213a/05
l.+yi 213a/01, 213a/07
[=3]

laṭīf (Ar.) Güzel, hoş.
l. 18a/01, 28b/06, 43a/09, 87b/03, 167a/15, 213a/01, 213a/15, 213b/02, 213b/11, 222a/06, 225b/04, 225b/11
l. ol- 203b/11
l. söz 107b/04, 107b/05, 110a/14, 110b/05, 131a/05, 139b/05, 139b/06, 151a/05, 188a/01
[=22]

lāyıḳ (Ar.) Uygun, yakışan, yaraşan.
l. 92b/15
l.+ı ol- 7b/07
l.+ıdur 226b/03
l.+ısa (lāyıḳ-ısa) 226b/03
l. ol- 93a/01
[=5]

lāzım (Ar.) Gerek, gerekli, lüzumlu.
l. ol- 108b/14
[=1]

lebbeyk (Ar.) Hac sırasında Allah'a hitaben söylenen "buyurun, emredin" anlamında bir ifade.
l. 108b/12
l. ur- 108b/13
[=2]

lecūclik İnatçılık, inat olma durumu.
l. eyle- 144a/05
[=1]

legen (Far.) Leğen, kap.
l. 161a/03
[=1]

lehv (Ar.) Yararsız ve gereksiz iş, eğlence.
l. 174a/13
l.+i dünyā 129a/05
[=2]

lehviyyāt (Ar.) Gereksiz işler, oyunlar, eğlenceler.
l. 43b/09
l.+a 132a/12
[=2]

leklek (Far.) Leylek.
l. 213b/04, 213b/05, 213b/09
[=3]

Lem yekün (Ar.) Beyyine sûresi, Kur'an-ı Kerim'in 98. sûresi.
L. sūresi 145a/13
[=1]

leşker (Far.) Asker.
l. 15a/15, 166a/05, 175a/06, 184a/15, 191a/03, 195a/10, 213a/08, 213a/08, 213a/09, 213a/09, 213a/11, 213a/11, 213a/12, 229a/02
l.+den 116a/03
l.+dür 15a/15, 184a/12, 191b/03

l.+e 54a/11, 106b/14, 161a/09
l.+e (ḳavī leşker) 147b/08
l. ehli 118a/15
l.+i 82b/01, 213a/10
l.+i (kāfir leşkeri) 213a/14
l.+i (Müsülmān leşkeri) 213a/13
l.+idür 194b/05
l.+üŋ 72a/15, 196b/01
[=30]
leşker-keş (Far.) Kumandan.
l.+e 138a/02
[=1]
levḥ (Ar.) 1. Üzerine yazı yazılabilen yüzey.
l. 214a/07, 214a/07, 214a/08, 214a/09
l.+i 214a/07
2. Olmuş ve olacak şeylerin yazılmış olduğu manevî levha, levh-i mahfuz.
l.-i maḥfūẓ 9b/01
l. ü ḳalem 127b/01
[=7]
levn (Ar.) Renk.
l. 230b/15
l. levn 6a/10
[=2]
Leyl (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 92. sûresi
L. (ve'l-Leyl sūresi) 145a/06
[=1]
leẕẕet (Ar.) Tat, çeşni.
l. 149b/15
l.+i 136b/11
l.+in al- 112b/08
[=3]
līk (Far.) Lâkin, ama.
l. 91b/02
[=1]
līkin (Ar. *lākin*>Far. *līkin*) Lâkin.
l. 24a/05, 31b/15, 113b/01, 119a/13, 145b/13, 172b/05, 226b/13, 229b/07
[=8]
līmūn (Far.) Limon.
l. 150b/01, 214a/10, 214a/11
l. aġacı 44a/02
[=4]
libās (Ar.) Elbise, giyecek, giysi.
l. 17a/05
l.+ın 166a/09
l.+ında 69a/04
[=3]
loḳma (Ar. *luḳme*) Lokma.
l. 110a/13, 110b/03, 213b/10, 213b/11, 213b/12, 213b/13, 213b/14, 213b/15
[=8]
Loḳmān (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 31. sûresi
L. (sūre-yi Loḳmān) 142b/05
L. sūresi 142b/06
[=2]
lögün Lök.
l. 213a/01, 213a/01
[=2]
lögüncilik Lök ile yapıştırma işi.
l. eyle- 213a/01
[=1]
lök (Far. *lāk*>*lūk*) Kırık ve çatlak çanak çömlekleri yapıştırmakta, kullanılan, kireç, zeytin yağı, pamuk ve yumurta akından elde edilen macun.
l. 214a/04
l.+i 214a/05, 214a/06
[=3]
luġat (Ar.) Kelime.
l.+ı (iştiḳāḳ-ı luġat) 4b/01
[=1]
Lūṭ Hz. Lût Peygamber.
L. peyġamberi 18a/01
[=1]
luṭf (Ar.) İyilik, bağış, ihsan, kerem.
l. ehli ol- 14b/06
l. ıla (luṭf-ıla) 16b/12, 73a/13
[=3]

M

ma'ānī (Ar.) Anlamlar, manalar.
m. 55a/08
[=1]
ma'cūn (Ar.) Hamur kıvamına getirilmiş madde, macun.
m. 218a/14, 218a/15
[=2]
maḍāḥik (Ar.) Gülünç şeyler, mizah.
m. kitābı 204b/15
[=1]
ma'de (Ar. *mi'de*) Mide.
m. 218b/03, 218b/04, 218b/05
m.+den 185a/10
m.+si 218b/03

[=4]
māded (Far.) Bir tür şarap.
m. şarābı 150b/02
[=1]
ma'den (Ar.) Maden.
m.+den 202b/04, 202b/01
m.+i 202b/02, 209a/09
m.+in 54a/03, 54a/03, 209a/01, 209b/01
m.+in (zernīḫ ma'deni) 130b/10
m.+inden (zībāḳ ma'deni) 132a/07
[=10]
ma'denūs (Yun.) Maydanoz.
m. 215b/01
[=1]
maġara (Ar.) Mağara.
m. 215b/11
m.+da 215b/12
m.+dan 215b/12, 215b/13
m.+lar 11a/14
m.+sına 202b/02
[=6]
maġfiret (Ar.) Bağışlanma, affolunma.
m. dile- 124a/08
m.+e 16b/14
[=2]
maġrib (Ar.) Güneşin battığı yön ve yer, batı.
m. 217b/12
m.+de 217b/13
m.+den 152b/13, 223a/05
m.+e 128b/06, 191b/09, 191b/10
m.+üŋ 128b/06
[=8]
maġrūr (Ar.) Gururlu, kibirli.
m. ol- 52b/03, 77b/02, 130a/14, 145b/15, 193a/13
[=5]
maġşūş (Ar.) Saf ve hâlis olmayan, içine hîle karıştırılmış olan, karışık, hîleli.
m. ol- 231a/03
[=1]
maḥalle (Ar.) Mahalle.
m.+de 18a/01, 55b/15, 64b/14, 106b/10, 179b/04, 192a/04
m.+den 27a/06, 27a/06
m.+ye 147b/05, 187b/09
[=10]
maḥal (Ar. *maḥall*) Yer, mekan.
m.+ine 217a/05
[=1]
maḥbūb (Ar.) Sevgili, sevilen kimse.
m. 196a/03
m. ol- 141b/07, 143b/11, 230b/15
[=4]
maḥbūbe (Ar.) (Kadın için) Sevgili.
m. 134a/02, 213b/02
[=2]
maḥbūs (Ar.) Hapsedilmiş olan, esir, tutsak.
m.+a 47a/05
m. eyle- 123a/13
m. it- 148a/13, 178a/14
m. ol- 25a/01, 96b/11
m.+uŋ 177b/15
[=7]
maḥfūẓ (Ar.) Saklanmış, gizlenmiş, korunmuş.
m. (maḥẓūẓ ve maḥfūẓ ol-) 2b/10
m.+dan (levḥ-i maḥfūẓ) 9b/01
m. ve maḥẓūẓ ol- 2b/05
[=3]
māhir (Ar.) Hünerli, kabiliyetli, maharetli.
m. ol- 125a/01
[=1]
maḥkūm (Ar.) Mahkum, hükümlü.
m.+ı ol- 19b/13
[=1]
maḥmūd (Ar.) Övülmüş methedilmiş, methe ve övgüye değer.
m. ('āḳıbeti maḥmūd ol-) 18a/01, 18a/01, 142b/08, 144a/10, 144b/12, 152a/09, 152a/14, 185a/05
[=8]
maḥrūm (Ar.) Bir şeyin yokluğunu çeken, onu elde etmek için elinden bir şey gelmeyen, yoksun, nasipsiz.
m. 57b/06, 230b/15
m. ol- 177b/02, 211a/02
[=4]
maḥżar (Ar.) Huzur, kat, makam.
m. 187b/14
[=1]
maḥẓūẓ (Ar.) Memnun, hoşnut.
m. (maḥfūẓ ve maḥẓūẓ ol-) 2b/05
m. ve maḥfūẓ ol- 2b/10
[=2]

ma‘īşet (Ar.) Yaşamak için gerekli olan şeyler, geçim, dirlik.
m. 48a/01, 74b/08, 85b/14, 154a/14, 202a/11, 218a/15
m.+dür 86b/04
m.+e 39a/06, 85b/09, 86b/09, 97a/08, 118b/02, 124b/13, 150a/02, 162a/10, 202b/08, 220b/09, 226a/07, 230b/15
m.+e (kesb-i ma‘īşet) 158b/03
m.+i 46a/03, 51a/08, 66a/07, 83b/03, 114b/15, 197b/10, 215a/12
m.+i az ol- 160a/03
m.-i dünyā 76b/06
m.+i ḫoş ol- 154a/15
m.+idür 197b/04
m.+ine 76a/12
m.+lerine 74a/02
[=33]
Mā’ide (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 5. sûresi.
M. sūresi 141b/04
[=1]
maḳ‘ad (Ar.) Kıç, geri.
m. 219a/04
m.+ı 49a/15, 219a/05, 219a/06
m.+ından 164b/10, 181a/15
[=6]
maḳām (Ar.) Mevki, mansıp, yüksek ve önemli memuriyet.
m. 158b/10
m.+a 18a/01, 44a/13, 50b/01, 106b/11, 116a/02, 229a/02
m.+da 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27a/05, 50b/12, 56a/01, 59b/07, 80a/08, 120a/03, 165b/12, 171b/11
m. düz- 79a/06
m.-ı ‘ilm 185a/09
m.+ına 218b/08
m.+ında 174b/14, 181a/04, 230b/15
m.+lardadur 20b/13
m. ṭut- 171b/10, 171b/11
m.+uŋ 18a/01
[=28]
maḳaş (Ar.) Makas.
m.+ıla (maḳaş-ıla) 178b/10
[=1]
maḳbūl (Ar.) Kabul edilen, uygun görülen.
m. 2b/08, 230b/15, 230b/15
m. (ḥāceti maḳbūl ol-) 18a/01
m.+idür 2a/11
m. ol- 21a/10, 143a/03, 154b/04, 230b/15, 230b/15
[=10]
maḳhūr (Ar.) Yenilgiye uğramış, mağlup.
m. ol- 17a/10, 145b/14
[=2]
maḳlūb (Ar.) Değiştirilmiş, başka bir şekle dönderilmiş.
m. 3b/01
m.+dur 15a/11
[=2]
maḳrama (Ar. *miḳreme*) Kenarları işlemeli peşkir, el bezi, havlu, destmal.
m. 219a/02, 219a/02
[=2]
maḳṣūd (Ar.) İstenen şey, amaç gaye, maksat.
m. 10a/08, 18a/01
m.+a iriş- 18a/01, 40b/06, 68b/15, 140b/01, 163b/04, 188b/10, 209a/12
m.+ı 10b/13, 18a/01, 97b/11
m.+ıdur 166b/12
m.+ına iriş- 18a/01, 60b/09, 116b/13
[=16]
māl (Ar.) Varlık, servet, mal, mülk.
m. 20a/05, 20b/03, 22b/11, 23a/14, 24a/12, 24b/01, 25a/15, 27a/11, 28a/11, 30b/02, 31a/01, 31a/10, 35b/06, 36a/02, 37a/12, 38b/06, 39b/13, 41a/15, 45a/13, 45a/14, 45b/10, 45b/10, 46a/09, 47b/10, 47b/12, 49b/13, 51b/05, 54a/08, 54a/09, 54a/09, 54b/05, 54b/06, 55a/01, 55b/07, 57b/04, 57b/05, 58b/12, 59b/02, 62b/14, 63a/15, 63b/08, 64a/08, 65a/09, 68a/05, 73b/10, 73b/13, 75b/12, 76a/02, 76b/04, 77b/13, 77b/14, 77b/14, 78b/10, 81b/09, 82a/04, 83b/09, 83b/14, 85a/08, 87a/04, 87b/12, 89a/10, 89a/15, 89a/15, 91b/03, 92b/01, 93b/11, 94b/07, 94b/08, 96a/11, 97b/12, 98a/03, 98b/02, 100a/02, 100a/04, 106a/12, 106b/09, 107a/11, 110a/15, 110b/14, 110b/15, 112a/14,

112b/03, 112b/14, 112b/15, 113a/02, 113a/03, 113a/04, 114a/12, 114b/02, 115b/11, 116a/14, 118a/12, 121a/15, 125a/11, 125b/02, 126a/09, 126a/10, 126a/11, 126a/11, 127b/12, 127b/13, 130a/09, 131a/04, 132a/04, 132a/10, 133a/01, 137b/12, 138b/06, 138b/10, 138b/14, 140b/10, 141a/01, 142b/01, 145b/01, 147a/14, 148a/05, 149a/13, 151a/09, 152a/12, 153a/07, 154a/12, 154b/02, 156a/06, 156a/15, 158a/10, 158b/01, 158b/04, 161b/06, 161b/07, 163a/03, 163a/04, 163a/14, 166a/10, 168b/09, 169a/03, 169a/03, 169a/08, 170b/13, 172b/06, 172b/07, 172b/08, 172b/09, 173b/14, 174b/10, 175a/06, 175a/10, 175a/14, 175b/07, 176a/14, 176b/01, 177a/09, 179a/03, 179a/11, 179a/12, 182a/05, 182a/07, 183a/05, 183a/11, 184a/04, 184b/12, 186a/13, 187b/08, 194a/02, 194a/04, 195b/04, 195b/13, 197b/02, 200a/01, 200a/03, 200a/11, 200a/13, 201b/05, 201b/12, 203b/08, 203b/11, 204a/03, 204a/04, 204a/14, 205a/02, 205b/01, 206b/12, 208a/06, 208a/12, 209a/03, 211a/06, 211a/14, 211b/15, 212b/10, 213b/09, 214a/13, 214b/04, 216a/06, 217b/02, 218a/08, 219a/06, 219a/07, 220a/06, 220a/08, 220a/10, 220a/11, 220a/11, 220b/12, 221a/01, 221a/01, 222a/15, 222b/13, 226a/12, 226a/13, 226a/14, 226a/15, 226b/14, 227a/03, 227b/01, 230a/06, 230a/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/05, 231a/13, 231b/02

m. (az māl) 73b/11

m. (ḥarām māl) 52b/10, 77a/13, 100a/01, 100a/03, 107b/10, 122b/14, 138b/08, 138b/11, 155a/09, 161b/05, 167b/10, 181a/11, 201b/09, 217a/05, 230b/15, 230b/15

m. (ḥarām māl bul-) 148b/02, 148b/02, 148b/05

m. (ḥarām māl yi-) 53b/10, 132b/15, 181a/09

m. (ḥelāl māl) 30b/12, 77a/13, 87a/08, 94b/04, 95b/13, 138b/01, 148a/07, 231a/14

m. (ḥelāl māl bul-) 148b/10, 181b/12

m. (ṣāḥib-i māl) 173a/15

m. (şübhelü māl) 183a/10

m. (ululuḳ ve māl bul-) 106b/16, 149a/07

m.+a 27a/12, 29b/09, 31a/02, 35a/13, 37a/13, 38b/07, 39a/15, 46b/02, 46b/13, 47b/01, 50a/05, 52a/02, 53a/05, 56b/06, 59b/06, 59b/10, 63b/06, 64b/04, 71b/06, 74a/06, 74b/02, 81a/08, 81a/15, 83a/02, 83b/02, 84a/10, 86a/05, 86b/09, 89a/11, 90b/12, 91b/05, 105a/14, 107a/04, 113a/15, 116b/02, 119b/05, 120a/01, 120b/15, 123b/11, 128b/15, 130a/11, 130b/03, 130b/14, 131b/02, 136a/13, 138a/13, 140a/14, 148b/11, 148b/13, 150a/02, 150a/09, 151a/04, 151a/08, 153a/09, 153b/08, 156a/12, 159a/06, 161a/02, 162a/10, 162b/14, 163a/12, 164a/06, 165a/06, 166b/01, 168b/07, 169a/10, 169b/15, 172b/10, 176b/14, 178b/09, 183a/06, 183a/08, 184a/08, 186a/01, 189b/14, 190b/03, 199b/07, 199b/11, 199b/15, 203b/12, 206b/15, 208a/15, 208b/15, 209a/13, 210b/04, 211a/05, 212b/05, 213b/14, 216a/07, 216a/08, 216a/13, 217a/02, 218a/10, 220b/02, 220b/05, 220b/09, 227b/08, 228a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06

m.+a (aṣl-ı māl) 192b/02
m.+a (gizlü māl) 68a/06
m.+a (ḥarām māl) 23b/15, 85b/09, 86a/14, 95a/03, 115b/10, 138b/04, 138b/07, 138b/08, 138b/10, 147b/01, 149a/08, 155a/12, 155b/12, 199b/14, 214b/08, 218b/06, 222b/15
m.+a (ḥelāl māl) 29a/08, 60b/01, 64a/01, 64b/12, 76a/09, 99b/06, 99b/08, 131a/10, 153a/05, 163b/09, 182a/01, 188a/01, 205a/04, 211a/07, 218a/13, 218a/14, 221b/04
m.+a (menfa‘at-ı māl) 230b/15
m.+a (noḳṣān-ı māl) 127a/04
m.+a (şübhelü māl) 44b/14, 91b/01
m. bul- 21b/11, 22a/06, 24a/15, 25a/14, 26b/10, 39a/13, 42a/03, 48b/06, 49b/01, 49b/09, 49b/10, 54a/01, 54a/02, 56b/15, 59b/03, 60a/04, 63a/12, 65b/12, 77a/13, 81a/04, 83a/08, 85a/09, 85b/04, 87a/10, 87b/02, 87b/08, 88a/04, 88b/08, 91a/10, 96a/03, 96a/04, 98a/11, 98a/14, 99a/09, 99b/02, 103b/01, 105b/07, 106b/03, 110b/03, 110b/05, 112b/09, 115b/09, 116a/09, 116a/14, 117a/03, 119a/07, 120b/08, 120b/12, 121a/05, 122a/08, 122a/14, 126a/03, 126a/05, 128b/05, 130b/11, 134a/13, 136a/04, 141a/03, 142b/02, 145b/13, 146a/11, 146b/06, 147a/07, 148b/02, 148b/03, 148b/03, 152b/03, 153a/13, 158a/09, 159a/05, 160a/11, 160b/06, 163a/01, 163a/02, 165a/13, 169a/03, 171b/13, 173b/12, 175b/06, 176b/06, 179b/08, 180b/05, 180b/06, 188a/05, 189b/04, 189b/05, 193b/15, 197a/15, 199b/04, 211a/01, 212a/05, 212b/13, 220a/08, 224a/03, 224a/10, 226b/05, 227a/09, 230b/15, 230b/15
m.+da 39a/09, 118b/03
m.+dan 23b/08, 152a/01, 181b/13, 203b/10
m.+dan (ḥelāl māl) 126b/09
m.+dan düş- 176a/08
m.+dan ötürü 134b/05
m.+dur 29a/04, 29a/06, 29a/11, 29a/13, 42b/05, 46b/15, 48b/07, 53b/08, 56b/10, 58a/10, 58a/11, 58b/11, 59a/15, 60a/01, 60a/02, 60a/05, 64b/03, 71b/02, 75a/08, 77b/11, 77b/12, 83a/12, 83b/02, 85a/08, 85a/12, 86b/01, 90b/01, 91a/15, 92a/06, 92b/06, 93a/10, 93a/13, 97b/09, 102b/04, 105a/05, 107b/15, 108a/05, 110a/10, 110a/11, 110a/12, 112b/01, 114a/03, 118b/07, 124b/08, 126a/02, 130b/06, 131b/01, 134a/10, 138a/14, 138b/04, 138b/12, 139b/09, 139b/10, 140a/02, 140b/13, 148a/04, 149a/02, 149a/04, 151a/02, 162b/15, 163a/03, 163a/06, 165a/09, 165a/11, 167a/13, 168b/11, 172a/11, 174b/09, 175a/14, 175b/01, 176a/07, 183a/09, 184a/05, 185a/02, 185a/11, 185a/12, 190a/09, 191a/12, 192a/13, 192a/14, 198a/09, 200a/02, 201b/11, 202a/12, 202a/14, 205a/04, 207b/01, 210a/10, 213b/15, 215b/07, 217a/01, 220b/03, 220b/07, 220b/10, 220b/14, 220b/15, 220b/15, 222b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/02
m.+dur (ḥarām māl) 31a/04, 85b/01, 111a/08, 132b/14, 147a/06, 148a/10, 149a/02, 149a/06, 150b/14, 155a/08, 155b/09, 161b/07, 184b/13, 188a/02, 190a/04, 190a/10, 201b/08, 207a/15, 208a/08, 219a/08, 222b/12
m.+dur (ḥelāl māl) 31a/03, 74b/14, 76a/09, 84b/06, 88b/05, 91a/01, 91a/05, 99b/07, 112b/11, 139b/09, 172a/13, 175a/07, 184b/13, 190a/04, 190a/08, 205a/01, 209a/02, 210a/08, 230a/05, 230b/15
m.+dur (menfa‘atlu māl) 88b/06

m.+dur (noḳṣān-ı māl) 107a/05, 139b/02, 225a/11, 230b/15
m.+dur (yaramaz māl) 50a/03
m.+ı 18a/01, 22b/10, 31a/06, 34b/09, 34b/11, 35a/02, 35a/15, 38b/14, 40a/01, 40a/01, 40b/14, 41a/02, 45b/01, 45b/05, 45b/11, 46a/01, 46a/03, 49a/04, 51b/14, 52b/09, 53b/12, 55b/08, 58a/09, 59b/05, 62a/10, 64a/10, 67b/06, 67b/13, 70a/14, 79a/11, 82a/15, 83b/10, 86b/03, 86b/06, 88b/11, 92b/06, 95a/15, 97a/10, 100b/09, 100b/10, 112b/01, 118b/04, 127a/09, 127a/10, 128b/12, 128b/12, 128b/13, 131a/08, 134a/09, 138a/09, 138b/05, 139a/13, 139b/02, 140a/01, 140a/04, 140a/07, 142b/14, 146b/15, 158b/14, 166a/07, 171b/06, 171b/07, 173b/03, 173b/10, 175a/14, 178b/06, 179b/10, 182a/03, 182a/04, 182a/06, 182a/06, 183a/03, 183b/12, 185a/06, 187a/14, 188a/03, 189a/08, 191a/08, 195b/06, 199b/02, 210a/14, 210b/11, 212a/02, 213b/02, 220b/11, 227b/11, 228a/10, 230a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
m.+ı (ḥarām māl) 147a/08
m.+ı (mīrāṯ mālı) 116a/15
m.+ı az ol- 160a/04, 160a/04
m.-ı düşmen 75b/08, 83a/08
m.-ı ḥarām 30b/13, 54b/01, 72a/03, 224a/15
m.-ı ḥelāl 29a/03, 30b/11, 72a/02, 97b/05, 102b/10, 131a/06, 158b/03
m.-ı ṣāliḥ 55b/09
m.+ıdur 55b/05
m.+ıla (māl-ıla) 31a/14, 104b/04, 135b/04
m.+ın 47b/03, 75a/12, 75b/06, 86a/11, 90b/13, 98b/09, 99a/15, 112b/13, 119b/14, 134b/03, 142a/10, 169b/07, 185a/08, 189b/09, 189b/11, 190a/06, 191b/07, 196a/08, 214a/14, 218a/08, 223b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
m.+ın (mīrāṯ mālın yi-) 55b/02
m.+ın (yetīmler mālın yi-) 71a/03, 162a/03
m.+ın (yetīmlerüŋ mālın yi-) 21b/04
m.+ın yi- 57a/10, 87a/07, 149b/06
m.+ına 19b/09, 46a/14, 52b/03, 57a/14, 60b/02, 67b/09, 107b/01, 126b/07, 127a/07, 131b/06, 140a/03, 170b/01, 172b/05, 173a/02, 179b/09, 181a/13, 190b/12, 191a/12, 193a/13, 197a/11, 210a/09, 220a/10, 230b/15
m.+ına (yetīm mālı) 162a/07
m.+ına noḳṣān iriş- 75a/11
m.+ına noḳṣān ol- 53b/09, 55a/11, 163a/11, 171b/05
m.+ında 48b/01, 135b/12, 154a/05
m.+ından 20b/02, 23b/08, 29b/08, 30b/01, 38b/11, 40b/12, 50a/10, 57a/01, 62b/06, 63a/02, 63a/04, 74a/07, 82a/01, 96a/02, 117a/07, 127b/13, 132b/11, 136a/06, 136b/01, 136b/02, 136b/03, 159b/15, 175a/15, 178a/13, 179b/06, 192a/06, 195b/03, 196a/08, 203a/08, 208b/14, 226b/14, 231a/10
m.+ını 30a/09, 32a/03, 39b/08, 39b/10, 39b/11, 39b/13, 42a/04, 45b/12, 75a/09, 75a/13, 75a/14, 81a/13, 85a/11, 85a/13, 86a/13, 88b/10, 90a/02, 90b/02, 90b/15, 105a/05, 112a/12, 112a/13, 126b/08, 132b/07, 133a/05, 133a/06, 133a/11, 136a/06, 136a/11, 145b/01, 158b/06, 169b/02, 178b/15, 179a/02, 179a/06, 181b/04, 187b/07, 200a/04, 203a/14, 214b/02, 214b/06, 217a/11, 221a/01, 221a/01, 221a/01, 221a/01
m.+ınuŋ 34b/08, 64a/09, 106b/09, 133a/03, 183a/12
m. iriş- 83a/10, 87a/03, 160a/09, 162b/15, 179a/07, 195b/14
m. ki 86a/09
m.+lar (ḥarām māl) 209b/09
m.+lara 71a/11

m.+ları 40a/15, 182a/03
m. u devlet 25b/09
m. u mülk 41a/09
m. u ni‘met 40b/05, 43b/04, 141a/02, 211a/06, 213b/03, 230b/15, 230b/15
m. u ni‘met bul- 81a/11, 188b/04
m. u ni‘mete 28a/04
m.+uŋ 105a/06, 112a/09, 133a/11, 183b/13, 192b/03, 199b/07, 200a/12, 205a/06
m. ve ġanīmet 92a/01
m. ve ġanīmet bul- 87a/06
m. ve ġanīmet iriş- 82a/14
m. ve ḫil‘at bul- 148b/08
m. ve manṣıb 54a/02
m. ve menfa‘at 171b/14
m. ve menfa‘at bul- 81b/11, 83b/06, 118b/09, 133a/13
m. ve mertebe bul- 82b/10
m. ve ni‘met 79a/13, 154a/01
m. ve ni‘met bul- 98b/01, 103b/06, 112a/12, 133b/08
m. ve ululuḳ bul- 63b/04, 106a/13
m. yi- 98b/14, 147a/14
[=980]

māl-dār (Ar.+Far.) Zengin.
m. 19b/05, 19b/08, 40b/10, 42b/12, 43a/04, 43a/07, 43a/07, 43a/08, 43a/11, 43a/11, 43b/08, 44a/02, 60a/04, 81b/15, 82b/09, 86b/12, 131a/03, 141a/11, 159a/01, 197a/08, 200a/10, 209a/08, 211b/06, 225b/06, 230b/15, 231a/04
m.+a 42b/15, 167a/12, 191b/05
m. ‘avrat 208a/11
m. dost 96a/09
m.+ısa 86b/14
m. kişi 140b/15, 161b/04, 165a/11, 191a/14, 207b/14
m.+lar 166a/10
m. ol- 45a/09, 45b/01, 46a/07, 61b/14, 93b/11, 113b/02, 113b/07, 119a/14, 140b/13, 158b/02, 167a/08, 185b/08, 188a/01, 210a/09, 210a/09, 212a/01, 212b/14, 214a/06, 218a/07
[=57]

māl-dārlıḳ Zenginlik.
m. 126a/04
m.+a (māl-dārlıġa) 51a/15
[=2]

malaḳ Çengel.
m. 104a/12
[=1]

mālik (Ar.) Sahip.
m.+i 109b/07
m.+i ol- 70b/09
m.-i zü’l-celāle 1b/02
m. ol- 116a/10, 116b/02, 195a/03, 196a/13, 230b/15
[=8]

māllu Malı çok olan.
m. 81b/11, 118a/01
[=2]

ma‘lūl (Ar.) Hasta, sakat, illetli.
m. 134a/03
[=1]

ma‘lūm (Ar.) Herkes tarafından bilinen, öğrenilmiş olan, belli.
m. 30a/08, 59a/02, 80a/08, 117b/02, 179a/09
m. ol- 59a/03, 71b/12, 178a/01, 226b/01
m. u ma‘rūf ol- 32a/14
[=10]

mancılıḳ (Ar. *mencenīḳ*) İri taşları uzağa atabilecek şekilde yapılmış ve kale duvarlarını dövmek için kullanılmış olan eski bir savaş âleti.
m. 215b/08, 215b/09, 219b/13
m.+ıla 219b/13
[=4]

mancınıḳ (Ar.) *bk.* mancılıḳ
m.+ı 219b/15
[=1]

mānend (Far.) Benzer, eş, misil, menend**.**
m.+i 9b/11, 9b/14, 10a/12, 11b/11, 46b/10
m. it- 13b/14
[=6]

ma‘nī (Ar. *ma‘nā*>Far. *ma‘nī*) Mana, anlam.
m. 4a/03
m.+si 7a/05, 156b/04
m.+si (on iki ma‘nī) 7a/10
m.+si (sekiz ma‘nī) 7a/08
m.+sinedür 7a/06

[=6]

manṣıb (Ar.) Makam, rütbe.
m. 42a/12, 65a/14, 83b/01, 86a/04, 157a/15, 165a/02, 168a/11, 198b/05, 227b/11
m. (ehl-i manṣıb) 74a/04
m. (ḥürmet ve manṣıb bul-) 32a/05, 98b/05
m. (‘izzet ve manṣıb) 45b/07, 54a/03
m. (‘izzet ve manṣıb bul-) 94b/13, 137b/01, 160b/11, 209b/15
m. (māl ve manṣıb) 54a/02
m. (ululuḳ ve manṣıb bul-) 228a/04
m.+a 31a/04, 32b/03, 39a/06, 59a/01, 94b/14, 100b/02, 120a/08, 121a/13, 149a/06, 157a/14, 165a/06, 169a/01, 196b/15, 212a/15
m. bul- 18a/01, 47a/12, 54a/02, 54a/03, 102a/14, 104b/03, 147a/09, 168b/14, 182b/12, 218a/14, 230b/15
m.+dur 38b/09, 137a/07, 138b/15, 165a/14, 191b/11, 196b/13
m.+ı 35b/01, 38b/12, 47a/13, 72a/01, 189a/08, 229a/06
m.+ın 108b/07
m.+ına 67a/02, 67a/03, 173a/02
m.+ından düş- 160b/04, 224b/04
m. iriş- 114a/09, 123a/13, 165a/04
m.+larda 67a/04
m.+uŋ 102a/14
m. ve ‘izzet bul- 160a/07
m. ve ululıḳ bul- 215b/04
[=70]

manṣūr (Ar.) Allah’ın yardımıyle galip gelen, zafere ulaşan.
m. ol- 230b/15, 230b/15
[=2]

manẓara (Ar.) Bakıldığında dikkati çeken güzel görünümlü yer.
m. 11b/05
[=1]

marçūbe (Far.) Kuşkonmaz bitkisi.
m. 216a/01
m.+yi 216a/01
[=2]

ma‘rifet (Ar.) Bilme, biliş.
m. (ḥikmet ve ma‘rifet bul-) 66a/04
m.+in 3a/10
[=2]

marḳaşīşā (Far.) Göz tedavisinde kullanılan bir tür ilaç.
m. 216a/03
[=1]

ma‘rūf (Ar.) 1. Herkesçe bilinen tanınan.
m. 17b/05, 30a/08, 166b/14
m. (ma‘lūm u ma‘rūf ol-) 32a/14
m.+dur 8b/10
m. it- 124a/12
m. ol- 32a/14, 79b/03
2. Dinen iyi kabul edilen ve insan tabiatına hoş gelen şey, iyilik.
m.+a (emr-i ma‘rūf) 124b/03
m. (emr-i marūf eyle-) 37b/14, 144a/10
m.+ı (emr-i ma‘rūf) 18a/01
[=12]

ma‘ṣiyyet (Ar.) Günah, isyan, itaatsizlik.
m.+den 27b/15, 28a/01
m.+dür 111a/07, 131b/04
[=4]

maṣlaḥat (Ar.) İş, mesele.
m.+ı 76b/09, 214b/02
m.+ı düş- 137b/04
m.+ıçun 74b/08
m.+ına 150b/03
m.+ları 99b/11
[=6]

maṣṭaba (Ar.) Divan, sedir.
m. 11b/04
[=1]

maṣṭaki (Ar. maṣṭakā <Yun. mastikha) Sakız ağacı, fistık ağacı vb. kabuğundan elde edilen sakız.
m. 218a/14, 218a/14
[=2]

masur Küçük hıyar, kabak.
m. ağacı 44a/04
[=1]

māşe (Far.) Maşa.
m. 215b/13, 215b/14
[=2]

maşraba (Ar.) Maşrapa, kulplu su kabı.
m. 202a/14
[=1]

maşrıḳ (Ar.) Şark, doğu.
m. 128b/06, 217b/12
m.+a 128b/06, 191b/09, 191b/10
m.+da 217b/12

m.+dan 223a/03
m. ṭarafı 128a/14
[=8]

maṭara (Ar. *miṭhere>matara*) Askerlikte, yolculukta bele, boyuna veya atların eyer kaşlarına asılarak kolayca taşınabilen, deri, mâden vb. şeylerden yapılmış su kabı.
m. 216a/10, 216a/13
m.+sı 216a/11
[=3]

maṭbaḫ (Ar.) Yemek yapılan yer, mutfak.
m. 218a/14, 218a/14
[=2]

mātem (Ar.) Sevilen bir kimsenin ölümünden duyulan büyük acı ve bu acı sebebiyle ağlayıp inleme, yas.
m.+e 34a/15
[=1]

maṭḳab (Ar.) Matkap.
m. 216a/14
m.+ıla 216a/14
[=2]

Mā‘ūn (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 107. sûresi.
M. sūresi 145b/10
[=1]

māye (Far.) Maya.
m.+ye 172a/14
[=1]

māyil (Ar. *mā’il*) Bir şeye eğilimi olan, hevesli olan, arzu eden.
m. ol- 19b/12, 19b/13
[=2]

mażarrat (Ar.) Zarar.
m. 18a/01, 23a/08, 23a/08, 114a/03, 134b/11
m. (renc ü mażarrat) 23b/09
m. (renc ve mażarrat) 55a/10
m. (renc ve mażarrat iriş-) 192b/14
m. (ziyān ve mażarrat iriş-) 148b/04
m.+a 15a/05, 60b/07, 91a/10, 120b/15, 127b/09, 150b/01
m.+dur 27b/06, 107a/05, 107b/06, 107b/14, 131b/13, 164a/07, 174a/12
m. gör- 231a/09
m. iriş- 19b/09, 64b/06, 70b/03, 95b/02, 104a/15, 170a/07, 177a/03, 192a/10
[=31]

māẕeryūn (Far.) Anason.
m. 216a/02
[=1]

maẓleme (Ar.) Haksızlık, can yakma, zulmetme.
m.+lerden 145a/14
m.+si 131b/06
[=2]

maẓlūm (Ar.) Haksızlığa uğramış, zulüm görmüş, ezilmiş.
m. 166b/05
m.+a 102b/09
m. ol- 16b/07, 141b/11, 166b/05, 183b/01
[=6]

mażmūn (Ar.) Kastedilen asıl mana, anlam, kavram, meal, mefhum.
m.-ı kitāb 2b/09
[=1]

māzū (Far.) Meşe ağacının meyvesi.
m. 216a/05, 216a/08
m.+sı 216a/06
m.+yı 216a/05
[=4]

ma‘zūl (Ar.) Görevinden alınmış olan, işine son verilmiş, kovulmuş, azledilmiş olan.
m. 108b/03
m. it- 168a/07
m. ol- 18a/01, 32a/12, 35a/01, 50a/01, 52b/08, 82a/10, 87a/12, 108b/03, 117a/06, 122b/09, 150b/05, 158b/08, 160b/02, 176b/03, 185b/08, 191a/15, 195a/06, 219b/06, 219b/07, 227b/12, 230b/15, 230b/15
[=24]

ma‘zūllıḳ Görevine son verilme durumu, azledilme.
m. 218b/07
m.+a (ma‘zūllıġa) 91a/09, 224b/06, 230b/15
m.+dur 133a/09
[=5]

Me‘āric (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 70. sûresi.

M. sūresi 144a/08
[=1]

mecāl (Ar.) Kuvvet, güç, takat, derman.
m.+den 54b/13
[=1]

meclis (Ar.) Toplanılan yer, toplantı yeri.
m.+de 164a/08, 216b/05, 228a/13
m.+e 101a/07
m.-i ‘ilm 129b/11, 168b/02, 216a/15
m.-i şarāb 216b/03
m.+inde 216b/01
m.+inde (şarāb meclisi) 216b/04
[=10]

mecrūḥ (Ar.) Yaralanmış, yaralı.
m. eyle- 133b/15
[=1]

Me’cūc Yecüc ile birlikte kıyamet günü ortaya çıkacak olan yaratık.
M. (Ye’cūc ve Me’cūc) 183b/04
[=1]

meded (Ar.) Yardım, imdat.
m. 229b/01
[=1]

medḥ (Ar.) Bir kimse hakkında iyi şeyler söyleme, övme, övgü, metih.
m. 150b/07
m. (senā vü medḥ) 210a/05
m.+a 130a/08, 157a/14
m. it- 95b/14, 130a/07, 136a/03, 157a/11
m. ü senā 107b/12, 175b/08
m. ü senā it- 21b/11, 131a/01
m. ve senā 96a/04
[=13]

Medīne Hz. Muhammed’in (s.a.v.) kabrinin bulunduğu Medîne şehri.
M.+de 135a/07, 217a/13
[=2]

medrese (Ar.) Ders okutulan, İslâm dîninin koyduğu esaslara uygun olarak eğitim öğretim yapılan yer, mektep.
m. 18a/01
m.+de 152a/05
m.+yi 225a/09
[=3]

mefḫar (Ar.) Övünmeğe sebep olan, övünmeyi gerektiren şey.
m.-ı mevcūdāt 1b/04
[=1]

meger (Far.) *bağ.* Meğer, oysa.
m. 2b/06, 4b/05, 12a/10, 25b/08, 28a/05, 34a/13, 46a/12, 78b/12, 93a/09, 95a/06, 108a/01, 132a/01, 153b/06, 161a/07, 167a/04, 175a/04, 177a/05, 230b/15, 230b/15
m. ki (meger ki) 151b/06
[=20]

mekān (Ar.) Yer, mekan.
m.+dan 25b/08
[=1]

mekkār (Ar.) Çok hile yapan, hilekâr, düzenbaz.
m. 124b/04, 124b/08
m. kişi 44b/14
[=3]

mekkāre (Ar.) Yük hayvanı kirâlayan, yük hayvanlarıyle taşıma işi yapan kimse, mükârî.
m. kişi 155b/04
m.+ye 155b/04
[=1]

Mekke Arabistan’da Hz. Muhammed’in doğduğu ve içinde Müslümanların kıblesi olan Kâbe’nin bulunduğu şehrin adı.
M.+de 135a/07, 143b/03, 207a/06
[=3]

mekr (Ar.) Hile, düzen, aldatma.
m.+dür 230b/15
m. düz- 132a/07, 202a/02, 203b/07
m.+e 51b/06, 71b/01, 179b/02, 223a/03
m.+e düş- 179a/13, 203b/09
m. eyle- 124b/08, 179a/09
m. idici 71b/01, 146a/04, 159b/01
m. idici ol- 223a/01
m. idiciler 50b/03
m.+ile 47a/11, 47b/02, 73b/13, 92a/11, 94a/05, 107b/15, 108a/01, 132a/10, 182a/05, 203b/08, 216a/14, 230b/15, 230b/15
m.+inden 56b/11, 105a/11, 132a/08, 132a/09, 141b/08
m. it- 50b/03, 71b/01
m. ḳıl- 148b/07
m. ü ceng 206b/14

m. ü ḥīle 28a/05, 35a/05, 161b/10, 177b/09, 230b/15, 230b/15
m. ü ḥīle eyle- 86a/02
[=46]

mekrūh (Ar.) Tiksinti veren, iğrendiren, iğrenç, kerih.
m. 24a/02, 56b/02, 71a/11, 139b/01, 155b/14, 176b/02, 205b/10, 223a/09, 227a/02, 229b/05
m.+dur 46b/10, 93a/07
m. ḫaber 137a/09, 137b/05, 160b/12
m. nesne 121b/13, 138b/05
m. söz 86a/14
m. ṭut- 100a/10
[=19]

mekteb (Ar.) Mektep, okul.
m.+de 60a/08
m. (mekteb-ḫāne) 230b/15, 230b/15
[=3]

me'kūlāt (Ar.) Yiyecekler.
m.+dan 21a/09
[=1]

melāl (Ar.) Büyük üzüntü, hüzün.
m. 230b/15
[=1]

melāmet (Ar.) Azarlama, kınama, yerme, ayıplama, serzeniş.
m. 40a/12, 121a/08
m. (renc ve melāmet iriş-) 133b/14
m.+e 188b/01
m. eyle- 174b/04, 192a/12
m. gör- 230b/15
m.+ine 78a/06
m. iriş- 69a/13
m. it- 26b/15, 40a/15, 102b/01, 117b/10, 122b/14, 177b/01, 183a/05, 185a/01, 186b/07, 204b/09, 204b/12, 227a/09, 228b/03
m. ol- 162b/14, 228b/05
m. ve şenā'at iriş- 177a/11
[=25]

melāmetlıḳ Ayıplanacak, kınanacak durum.
m.+dur 151b/06
m.+ın (melāmetlıġın) 54b/11
[=2]

melāyike (Ar. *melā'ike*) Melek.
m. 3b/02, 18a/01, 9b/01, 37b/12, 79a/09, 192b/11
m.+ye 13b/14
m.+yi 15b/13, 18a/01, 18a/01
[=5]

Melekü'l-Mevt (Ar.) Ölüm meleği, Azrail.
M.+e 187b/09
M.+i 18a/01, 18a/01
[=3]

melīḥ (Ar.) Güzel, sevimli, şirin.
m. 24b/06
[=1]

melīk (Ar.) Hükümdar, padişah.
m.+inüŋ (Ḫayber melīki) 8b/04
[=1]

mellāḥ (Ar.) Denizci, gemici, kaptan.
m.+lardan 147a/08
[=1]

mel'ūn (Ar.) Allah tarafından lanetlenmiş olan, lanetli.
m. 8b/07, 214b/10
[=2]

memdūḥ (Ar.) Övülmüş, methedilmiş.
m. ol- 141a/12
[=1]

memleket (Ar.) Memleket, yurt, ülke, vatan.
m. 194a/14, 226b/07, 227a/01
m. bul- 18a/01
m.+de 18a/01
m.+dür 65b/01
m.+e 227b/07
m.+i 69b/09
m.+inden düş- 158b/08
m.+ine 68b/12, 137b/14
[=11]

men' (Ar.) Bir şeyin yapılmasına, olmasına engel olma, durdurma, yasaklama, izin vermeme.
m. eyle- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 49b/11, 50b/10, 111a/03, 142a/13, 145a/07, 217b/05
m. idici 6a/01
m. it- 6a/01, 23b/12, 25b/05, 27a/02, 38a/02, 217a/10
[=16]

menāfi' (Ar.) Elde edilen yararlar, istifadeler.
m.-ı evvel 1b/03
[=1]

menāre (Ar.) Minare.

m. 219a/09, 219a/10, 219a/11, 219a/12, 219a/12, 219b/02
m.+ler 219b/01
m.+si 219a/13, 219a/14
[=9]
menāsik (Ar.) İbadet yerleri, ibadethaneler.
m.-i ḥac 207a/02
[=1]
menfa‘at (Ar.) Fayda, çıkar, kazanç.
m. 4b/08, 18a/01, 19b/06, 24a/15, 34b/15, 38a/13, 38a/14, 38a/15, 39a/11, 43a/05, 47a/11, 88a/15, 117b/04, 122a/11, 136b/08, 156a/15, 170a/08, 219a/06, 220a/13, 229b/09, 230b/15, 230b/15
m. (ḫayr u menfa‘at) 26a/15, 27b/09, 27b/12, 30a/15, 31a/11, 36b/03, 39a/12, 50b/05, 102b/15, 107b/11
m. (ḫayr u menfa‘at bul-) 200b/09
m. (ḫayr u menfa‘at gör-) 44a/06, 94a/07, 97b/07, 121a/07, 160b/01
m. (ḫayr u menfa‘at iriş-) 97b/02
m. (ḫayr u menfa‘at irişdür-) 100a/09
m. (ḫayr u menfa‘at ol-) 193a/03
m. (ḫayr ve menfa‘at) 184b/03
m. (ḫayr ve menfa‘at bul-) 70b/03, 168a/09, 177a/12
m. (ḫayr ve menfa‘at gör-) 65a/01, 103a/09, 109b/03, 109b/10, 111a/06, 137b/02, 155b/03, 174a/10, 197a/03, 230b/15, 230b/15
m. (ḫayr ve menfa‘at iriş-) 74a/14, 176b/03, 221b/11
m. (ḫayr ve menfa‘at irişdür-) 114b/14, 115a/11
m. (ḫayr ve menfa‘at ol-) 193b/01
m. (māl ve menfa‘at bul-) 81b/11, 83b/06, 118b/09, 133a/13
m. (ni‘met ve menfa‘at gör-) 157a/10
m. (ululıḳ ve menfa‘at bul-) 203a/10
m. bul- 21a/06, 22a/08, 22a/11, 22b/06, 22b/08, 23a/09, 24b/08, 33a/15, 42b/05, 52a/04, 53b/06, 56a/03, 56a/03, 60a/14, 65b/09, 69b/04, 73b/12, 74a/03, 74b/09, 75a/01, 76b/13, 76b/14, 76b/15, 77b/03, 78a/11, 83b/04, 89b/05, 89b/09, 91b/02, 93a/05, 98b/03, 99b/14, 106a/08, 107a/08, 121a/15, 121b/07, 123b/13, 124a/01, 125b/08, 125b/05, 126a/14, 130a/13, 150a/08, 151a/02, 152a/11, 163a/02, 165b/01, 167b/05, 171b/14, 172a/05, 174a/02, 177b/01, 177b/02, 177b/04, 177b/07, 181b/14, 184a/11, 185b/12, 192b/01, 198b/08, 206a/05, 207b/11, 209a/04, 209a/11, 209a/11, 209a/14, 209b/01, 218a/11, 224a/08, 224a/12, 225b/10, 227a/08, 229a/14, 230b/15, 230b/15
m.+dur 19b/09, 30b/10, 53b/08, 56a/11, 56a/11, 59b/01, 65b/01, 95a/05, 96a/15, 114a/02, 130b/06, 147b/05, 151a/04, 153a/02, 153b/10, 157b/03, 180a/09, 207b/07, 208b/01, 209b/03, 210b/12, 211a/03, 214a/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
m.+dur (ḫayr u menfa‘at) 97b/04, 107b/14, 178a/08
m.+dur (māl ve menfa‘at) 171b/14
m.+e 19a/04, 23b/15, 24b/07, 38b/07, 44b/13, 55b/10, 55b/13, 56b/06, 59a/01, 59b/06, 60b/01, 64a/13, 67a/11, 74b/12, 76a/04, 76a/10, 78a/12, 89a/12, 90b/12, 92b/13, 98a/03, 101b/12, 102a/10, 107a/10, 109a/12, 109b/13, 110a/09, 112b/14, 113a/15, 114a/14, 120b/15, 123b/14, 126b/12, 128a/01, 130a/10, 140a/14, 150a/15, 151a/08, 153a/06, 153b/07, 157b/04, 157b/15, 161a/02, 161a/06, 163b/08, 163b/12, 166a/12, 169a/05, 170a/01, 172a/06, 173a/07, 178b/09, 180a/14, 184a/08, 186b/09, 188a/01, 188b/09, 194a/05, 196a/05, 196b/15, 202a/04, 203b/01, 205a/04, 205a/06, 210b/13, 211b/12,

212a/05, 213b/14, 215a/10, 221b/03, 230b/15
m.+e (hayr u menfa‘at) 28b/14, 38b/04
m.+e iriş- 130b/01
m. ehli 110b/15
m. eyle- 170a/06
m. gör- 11a/03, 53b/01, 55b/12, 68a/04, 70b/04, 76b/09, 77b/02, 87a/08, 94a/08, 107b/05, 109a/03, 113a/14, 114b/13, 126a/06, 130b/07, 147a/09, 152a/01, 157a/10, 168a/06, 168a/15, 169b/14, 172a/02, 185b/11, 185b/14, 189a/10, 189a/11, 190b/13, 211b/08, 216a/02, 216a/11, 218a/14, 219a/01, 222b/02, 224a/11, 225a/14
m.-ı dīnī ve dünyāvī 220b/11
m.-ı dünyāvī 174a/04
m.-ı māl 230b/15
m.+ıçun 22a/15
m.+ıla 229a/04
m.+i 43b/02, 157a/12
m.+i ol- 12a/15
m.+in bul- 74b/13
m. iriş- 29a/10, 89b/04, 92a/09, 92a/10, 98a/15, 98b/03, 106b/04, 116a/04, 120b/10, 120b/13, 128b/10, 166a/07, 172a/01, 191a/08, 204b/04, 221a/14, 227a/10
m. irişdür- 96b/12, 110a/14
m.+le 36b/09
m. ol- 88b/01, 114a/13, 139a/05, 163b/03, 199b/12, 230b/15
m. ṭut- 110b/13
[=322]

menfa‘atlu Menfaatli, faydalı, yararlı.
m. 43a/14, 180a/11
m. māl 88b/06
m. ol- 173a/12, 219a/03
[=5]

menfa‘atsuz Menfaatsiz, faydasız, yararsız.
m. 217b/13
[=1]

menī (Ar.) Neslin devamını sağlayan erkeklik tohumu, bel suyu, atmık, er suyu, nutfe, sperma.
m. 102b/12, 128b/05, 220a/08, 220a/09, 220a/10
m.+si 220a/08
[=6]

mensūb (Ar.) Bir kimse, bir görüş veya şeyle ilgisi, bağı bulunan, ilgili, ait.
m. 44a/05, 44a/11, 51b/14, 53a/03, 157a/09
m.+dur 66b/07, 69a/05, 107b/05, 157a/09, 177a/02
m. ol- 44a/09
[=11]

menşūr (Ar.) Ferman, berat.
m. 220a/02, 220a/02
m.+da 220a/04
[=3]

menzil (Ar.) Varılacak yer, mekan.
m. 26a/07
m.+e 48b/01
m.+gah 230b/15
m.+ine 154a/12
[=4]

menzil-gāh (Ar.+Far.) Konak yeri.
m.+ında 230b/15
[=1]

menzilet (Ar.) Makam, rütbe, paye.
m. (ululuḳ ve menzilet bul-) 77b/10, 93b/08
m. bul- 65a/14, 209a/11, 219b/11
m.+e 150a/09, 165b/03
m.+i 28b/05, 69a/10, 230b/15
m.+i git- 159b/08
m.+inden düş- 178b/04
[=12]

mercān (Ar.) Mercan.
m. 216b/15, 216b/15, 217a/01, 217a/01
[=4]

mercimek (Far.) Mercimek.
m. 94b/08, 215b/06, 215b/06
m.+ile (mercimek-ile) 41b/01
[=4]

merd (Far.) Adam, insan.
m.-i ‘Acem 42b/15
m.-i ‘Arab 42b/14
m.-i ṣāliḥ 4a/10, 4a/11, 10b/10
[=5]

merg (Far.) Ölüm.
m. 230b/15

m.-i mefācān 21a/15, 21b/13, 61b/08, 82a/11, 136a/01, 176a/01, 226a/05, 229a/05
[=9]
merg-i mefācān (Far.) Aniden ölüm, ansızın gelen ölüm.
m. (merg-i mefācān) 21a/15, 21b/13, 61b/08, 82a/11, 176a/01, 229a/05
m.+dan (merg-i mefācān) 136a/01
m.+a (merg-i mefācān) 226a/05
[=8]
merġ-zār (Far.) Çimenlik, çayırlık, yeşillik.
m.+a 25b/08, 218a/14, 218a/14
[=3]
merġūb (Ar.) Rağbet gören, istenen, aranan.
m.+dur 167b/01
m. ol- 167b/02
[=2]
merhem (Ar.) Merhem.
m. 217a/04, 217a/05
[=2]
Merīḫ Merih, Mars.
m. 194b/02
[=1]
mersin (Yun.) Mersin ağacı.
m. 220b/05, 220b/07
m. ağacı 44a/03
[=3]
mertebe (Ar.) Makam, rütbe, derece.
m. 46b/14
m. (‘izz ü mertebe bul-) 17a/10
m. (‘izzet ve mertebe bul-) 79a/11, 192b/12
m. (māl ve mertebe bul-) 82b/10
m. bul- 18a/01, 26a/07, 65a/14, 93b/10, 107a/02, 165b/09, 168a/01, 201a/02, 207a/04, 229b/14
m.+den düş- 194b/15
m.+den düşür- 122b/02
m.+si 18a/01, 178a/14, 226b/04
m.+si-çün 14b/10
m.+si ‘ālī ol- 195a/15
m.+sincedür 64b/10
m.+sinden 83b/12
m.+sinden düş- 133b/72, 178b/04
m.+sine 116b/05, 186a/08, 192b/13
m.+sine noḳṣān ol- 168a/07
m.+ye 46b/03, 53a/11, 74b/02, 93a/03, 93b/05, 94b/01, 121a/13, 124a/07, 136a/12, 149a/05, 157b/02, 168a/02, 189b/01, 191b/13, 208a/09, 219b/10, 223b/07
m.+ye (‘izz ü mertebe) 27a/08, 101a/10
m.-yi nübüvvet 3b/13
[=50]
mertebelü Mertebesi bulunan, dereceli, rütbeli.
m. ol- 81a/10
[=1]
Meryem (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 19. sûresi.
M. (sūre-yi Meryem) 142a/06
M. sūresi 142a/06
[=2]
merzengūş (Far.) Ballıbabagillerden, küçük yapraklı, güzel kokulu bir saksı bitkisi, mercanköşk.
m. 217a/02
[=1]
mesākīn (Ar.) Yoksullar, miskinler.
m.+e 4a/13
[=1]
meṣāliḥ (Ar.) İşler.
m.+ın 133b/05
m.+ını 185b/04
[=2]
mesāvī (Ar.) Fenalıklar, kötülükler.
m. 22a/14
[=1]
mescid (Ar.) Mescit.
m. 11b/02, 18a/01, 71b/10, 77b/06, 79a/08, 80a/10, 122b/04, 127b/02, 137a/11, 217a/02, 217a/06, 217a/08, 217a/08, 217a/12, 217a/14
m.+de 152a/05, 217a/10, 217a/13, 226b/05
m.+den 217a/10
m.+e 25b/07, 28b/10, 35b/11, 75a/13, 98b/08, 133a/05, 140a/15, 217a/11, 217a/12
m. gibi 181b/05
m.+inde 69a/04
m.+üŋ 219a/14
[=32]
meṣelā (Ar.) Söz gelişi, söz gelimi, misal olarak, örneğin.

m. 12b/05, 100a/02
[=2]

mes'ele (Ar.) Çözümü zor olan konu, sorun.
m.+leri 3b/01
[=1]

mesḥ (Ar.) Abdest alırken ıslak elle başı ve boyunları sıvazlama.
m. 217b/01
m. it- 133a/03, 217b/03, 229a/03
m. vir- 217b/02
[=5]

mesken (Ar.) Oturulan yer, ev, konut.
m.+i 18a/01
[=1]

meslaḫ (Ar.) Hayvan kesilen yer, mezbaha, kesim evi.
m. 118b/10
[=1]

mest (Far.) Kendinden geçmiş olan, sarhoş.
m. 8b/02, 115b/07
m. idici 79a/01
m. it- 79a/01
m. ol- 59b/02, 147a/09, 147a/10, 149a/07, 149a/07
m. ü bī-ḫoş ol- 6a/06
[=10]

mestlik Sarhoşluk.
m. 147a/09
[=1]

mestūr (Ar.) Örtülmüş, kapalı.
m. ol- 50a/07
[=1]

mestūre (Ar.) Saklı, örtülmüş.
m. 24a/09, 32b/09
m. yüzlü 'avrat 149a/13
[=3]

meşaḳḳat (Ar.) Zahmet, sıkıntı, güçlük, zorluk.
m. 18a/01
m.+ile (renc ve meşaḳḳat-ile) 162b/02
m.+le 73b/10
m.+le (renc ü meşaḳḳat) 68a/05
[=4]

meşaḳḳatsüz Zahmetsiz, kolaylıkla.
m. 106b/06
[=1]

meşġūl (Ar.) Bir işle uğraşan, iş görmekte olan.
m. 118a/08
m.+dür 25a/13, 208a/13, 230b/12
m. ol- 5a/02, 23a/05, 26b/09, 27b/11, 39a/02, 39b/04, 44b/15, 45a/01, 50b/15, 74b/09, 77b/05, 77b/09, 78a/06, 78a/08, 78a/09, 78a/12, 79b/05, 79b/07, 81a/11, 83a/04, 92a/12, 98b/07, 101a/01, 101b/06, 108a/03, 109a/07, 118a/08, 121a/06, 122b/08, 124a/10, 132a/12, 133b/11, 134b/09, 137b/05, 137b/05, 139a/05, 141b/13, 141b/14, 142b/02, 143a/15, 152a/05, 156a/05, 157b/04, 157b/10, 162a/01, 176a/10, 177b/14, 184a/06, 188b/01, 193a/06, 195a/05, 201a/14, 204b/10, 207a/07, 210b/03, 216b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09
[=64]

meşġūllıḳ Meşgul olma durumu, bir iş ile uğraşma.
m.+a (meşġūllıġa) 184a/08
[=1]

meşhūr (Ar.) Herkes tarafından bilinen, tanınan, şöhret sahibi, ünlü.
m. 2b/07, 17b/06, 59a/02, 124a/12, 145a/02, 212b/11
m. ol- 38b/10, 39a/02, 47a/06, 86a/04, 124a/02, 129a/12, 144a/01, 162b/05, 193a/09, 221a/05
[=16]

meşk (Far.) Meşinden yapılmış su kabı, kırba.
m. 218a/10, 218a/10, 218a/12, 218a/13, 218a/14
m.+e 140b/10
[=6]

metā' (Ar.) Mal.
m. 24b/09, 127a/01
m.+ı 71a/12, 74a/10, 74b/09, 137a/03
m.-ı dünyā 36a/02, 92b/01, 108b/05, 114a/07
m.+ın 66b/14
m.+ına 173a/08
m.+ından 16b/02, 62b/03, 65a/09, 127a/01, 180b/10, 184b/15

m.+ından (dünyā metā‘ı) 117a/12
[=19]
mevāḳī‘ (Ar.) Mevkiler.
m.-ı ḫalel 2b/15
[=1]
mevāżı‘ (Ar.) Mevziler, mahaller, yerler.
m.+da 17a/09
[=1]
mevc (Ar.) Dalga.
m. 206b/03
m.+ler ḳop- 123b/07
[=2]
mevcūd (Ar.) Var olan, hazırda olan, bulunan.
m. ol- 4b/09, 231a/11
[=2]
mevcūdāt (Ar.) Var olan her şey, yaratıklar.
m. (mefḫar-ı mevcūdāt) 1b/04
[=1]
mev‘ıẓa (Ar.) Öğüt, nasihat.
m.+ya 129b/09
[=1]
mevt (Ar.) Ölüm.
m.+dür 133a/09
[=1]
mevz (Ar.) Muz.
m. 220b/09
m.+i 220b/11
[=2]
mevżi‘ (Ar.) Yer, mekan, mahal.
m. 16b/08
m.+de 16b/09, 18a/01, 175a/11
m.+inde 2b/02
m.+i 5a/01
m.+üŋ 16b/07, 16b/10
[=8]
meyāncı bk. miyāncı
m.+dur 79b/15
[=1]
meyl (Ar.) Eğilme, yönelme.
m. eyle- 17a/11, 203b/14
m.+i 128b/07
m.+i (kāfirlıġa meyli ol-) 221b/06
m.+i ol- 37b/09, 71a/11, 87b/10, 112a/05, 152b/02, 166a/11, 177b/11, 211b/04, 223a/04, 223a/05
m. idici 160b/08
m. it- 14b/07, 71a/10, 157b/06
[=18]
meymūn (Ar.) Maymun.
m. 27a/09, 214b/09, 214b/10, 214b/10, 214b/12, 214b/14, 214b/15, 215a/01, 215a/03, 215a/03, 215a/04, 215a/06
[=11]
meyyit (Ar.) Ölü.
m. 27a/06
[=1]
mezbele (Ar.) Süprüntü dökülen yer, çöplük, küllük.
m. 146b/09
m.+de 63b/14
[=2]
meẕheb (Ar.) Bir dinde belirli görüş ve anlayış farklılıklarından doğan kollardan her biri.
m.+in 14a/06
m.+ini 14b/12
[=2]
meẕī (Ar.) Erkeklerin tenasül uzvundan meniden önce gelen su.
m. 216b/13
[=1]
meẕkūr (Ar.) Adı geçen, kendisinden söz edilen, zikredilen.
m. 2a/10, 2b/01, 26a/01
m.+dur 2b/08
m.+lara 37a/05, 72b/03
m.+larda 69a/06
m.+lardan 206b/12
m.+luruŋ 6a/12
m.+uŋ 70a/07
[=10]
mı *e.* Sonuna getirildiği cümle ye veya kelimeye soru anlamı katar.
m. (mı...mı) 12a/03
m. (mi...mi) 14b/13
m. (misin) 12b/06
[=3]
mıḫ (Far. *mīḫ*) Büyük çivi.
m. 217b/06, 217b/06, 217b/07, 221a/02, 221a/03, 221a/08, 221a/11
m.+ı 221a/06, 221a/07
m.+ıla 221a/07
[=10]
Mıṣır (Ar. *Mıṣr*) Büyük bir kesimi Afrika’da, küçük bir kesimi Asya’da yer alan ülke.

M. 152b/12
M. pādişāhı 53a/01
[=2]
mīzān (Ar.) Terazi burcu.
m. 72b/02
[=1]
micmer (Ar.) İçinde tütsü yakılan kap, tütsü kabı, buhurdan.
m. 215b/10, 215b/10
[=2]
mihmān (Far.) Konuk, misafir.
m. gel- 66a/02
[=1]
mihnet (Ar.) Eziyet, zahmet.
m. 18a/01, 143b/15, 155b/06, 230b/15
m. (belā ve mihnet iriş-) 16a/15
m. (ḫastalıḳ ve mihnet çek-) 16b/03
m. (renc ü mihnet) 18a/01
m.+den 16b/03
m.+e 20a/14, 65b/11, 127b/02, 214b/15
m.+e düş- 109b/01
m. gör- 108b/04
m. iriş- 20a/15, 66b/13
m. ol- 21a/03, 21a/07
m. ve zaḥmet gör- 105b/11
[=19]
mihr (Far.) Sevgi.
m. ü şefḳat 103a/03
[=1]
miḥrāb (Ar.) Cami, mescit gibi ibadet yerlerinde kıble tarafında bulunan imamın namaz kıldırdığı girintili yer.
m. 216b/06, 216b/08, 216b/09
m.+da 80b/11, 216b/06, 216b/08
m.+ı 68a/14
[=7]
mihter (Far.) Daha büyük, daha ulu.
m. 61b/05
[=1]
Mīkā'īl Dört büyük melekten kulların rızıklarını taksim etmekle görevli olanı.
m. 18a/01
m. 'aleyhi's-selām 18a/01
m.+i 18a/01
m.+sin 18a/01
[=4]
miḳdār (Ar.) Miktar, ölçü.
m. 44b/04, 105b/12
m. (ne miḳdār) 226a/13
m. (ol-miḳdār) 20a/13, 20b/02, 24a/04, 25a/07, 28a/11, 28b/07, 29a/05, 34b/05, 37b/05, 38b/06, 38b/15, 39a/12, 42a/03, 45a/05, 48a/05, 49b/10, 52b/04, 53b/11, 54b/01, 59a/15, 65a/09, 65b/12, 66b/05, 68a/04, 69a/03, 73b/10, 74a/07, 75b/05, 84a/11, 89b/04, 89b/09, 90a/06, 94a/03, 94a/06, 95b/13, 97a/15, 97b/12, 99a/09, 99a/15, 102b/03, 110a/15, 110b/10, 112a/12, 114b/02, 117b/04, 117b/13, 119b/01, 119b/09, 131a/01, 133b/02, 133b/08, 133b/72, 134a/13, 138b/06, 138b/14, 147a/07, 148b/02, 151a/08, 152a/11, 153a/13, 155b/07, 161a/07, 164b/13, 169a/03, 171b/14, 175b/07, 179b/11, 192a/14, 195b/03, 200a/01, 200a/03, 201b/09, 202a/03, 202b/06, 205a/05, 206a/01, 208b/02, 209b/05, 211b/15, 216a/01, 220a/09, 220b/03, 224a/05, 225b/10, 226a/12, 226a/13, 229a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15
m. (ol miḳdār) 18a/01, 27b/03, 42b/05, 44a/05, 46b/08, 52a/08, 53b/06, 53b/09, 53b/12, 54a/01, 56b/10, 64b/04, 76a/01, 82a/13, 82b/02, 82b/11, 83a/08, 83a/11, 84a/06, 86a/11, 86b/01, 94b/13, 106b/09, 109b/09, 110b/02, 112b/13, 115b/11, 116a/08, 116a/14, 116b/15, 126b/07, 128b/05, 130a/09, 132a/01, 135b/03, 140b/05, 152a/11, 153a/08, 161a/01, 169a/03, 169a/04, 170b/13, 172b/07, 172b/08, 173a/04, 174a/02, 176b/01, 181b/14, 181b/15, 184b/06, 188b/03, 188b/14, 191a/15, 193b/15, 195b/02, 206a/04, 209b/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/13
m. (şol miḳdār) 84a/01
m.+a 128a/01

m.+dur 94b/05
m.+ı 19a/15, 21b/12, 25b/07, 28b/01, 28b/02, 29a/09, 29a/11, 29b/02, 31b/02, 31b/06, 32a/02, 36b/07, 41a/11, 41b/06, 43a/01, 44b/10, 45a/05, 46b/13, 46b/15, 47a/12, 53a/03, 55b/06, 60b/02, 64a/05, 66a/10, 66b/01, 71b/03, 74b/09, 77b/11, 78a/10, 78b/05, 78b/10, 79a/12, 81a/12, 83a/10, 84b/13, 85b/03, 93a/04, 93b/09, 94a/12, 95a/15, 95b/11, 96a/13, 105a/08, 105a/09, 105b/05, 105b/07, 106a/12, 107b/04, 110b/13, 110b/14, 111a/13, 115b/09, 116b/14, 117a/12, 119a/07, 119a/09, 121b/15, 122a/15, 122b/05, 124a/03, 126a/05, 126b/02, 131b/05, 132b/11, 136b/15, 140a/01, 140a/02, 147a/09, 149b/12, 154a/01, 156b/03, 160b/06, 165a/03, 165a/15, 165b/09, 168a/12, 174a/08, 174b/09, 175b/12, 177a/08, 181a/09, 184b/11, 186b/02, 194a/10, 194a/11, 195b/13, 199a/01, 200a/09, 200b/09, 203a/08, 207b/03, 209a/03, 212a/08, 213a/09, 220a/06, 225a/01, 225a/14, 226a/10, 226a/10, 226a/10, 226b/04, 226b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15
m.+ı (kifāyet miḳdārı ol-) 8b/01
m.+ınca 13b/02, 19a/01, 25a/05, 36b/02, 40b/10, 82b/05, 93a/06, 151a/10, 166b/13, 185a/12, 220a/07
m.+ınca (ol-mikdarınca) 28a/09
m.+ından 77a/10
m.+ını 14b/13
[=278]

miḳrāż (Ar.) Kesecek alet, makas.
m. 128a/03
[=1]

milk (Ar.) Mülk.
m. 93b/07, 98b/10
m.+i 45b/03, 55b/11, 77a/12, 81a/12, 200a/15, 203a/10, 230b/15
m. idin- 60b/15
m.+in 137b/15
m.+inde 94b/12
m.+inden 40b/12
m.+ine 56b/03, 195a/03
m.+ini 81a/13
m.+ini (cihān milkini ṭut-) 68b/07
m.+inüŋ 140b/04
[=18]

mināre (Ar.) *bk.* menāre
m. 77b/07, 80b/10
m.+de 80a/10
m.+yi 21b/02
[=4]

minber (Ar.) Camilerin içinde hatibin çıkıp hutbe verdiği yüksek ve merdivenli kürsü, minber.
m. 12b/13, 113b/06, 219b/03, 219b/04, 219b/06
m.+de 216b/02, 219b/07, 219b/08, 219b/08
m.+inde 68a/10
[=10]

Minḥācı't-Ta'bīr *Kâmilü't-Tâbir*'in kaynakları arasında adı geçen, Halid-i İsfahani'nin rüya tâbirleriyle ilgili eseri.
m.-i Ḫālid-i Isfahānī 2a/09
[=1]

minḳār (Ar.) Gaga.
m. 220a/05, 220a/06, 220a/07
m.+ı 220a/05, 220a/06, 220a/07
[=6]

minnet (Ar.) Yapılan bir iyiliğe karşı kendini borçlu hissetme, gönül borcu altında kalma.
m.+e 38a/11
m. eyle- 176b/05
m.+i altında ol- 46b/07
m. it- 3b/05, 218a/05
m. ḳıl- 48a/11
m. ḳoy- 204b/13
[=7]

minnetinsüz Minnetsiz.
m. 96a/10, 153a/10
[=2]

minnetsüz Minnetsiz.
m. 67a/12
[=1]

mīrāṣ (Ar.) Miras.
m. 90b/13, 114a/07

m.+a 38b/07, 91b/05, 120a/02, 131b/03, 139b/08, 218a/14
m. al- 136a/11, 175a/15
m. bul- 118b/07, 136a/04, 136a/05, 137b/03, 141b/02, 141b/03, 156b/05, 223a/15, 230a/07
m.+dan 112b/03, 118a/12, 121a/05, 179a/06, 230b/15
m.+dur 38b/06
m.-ı ḥelāl 96a/04
m.+ın 187a/11
m.+ına 28a/04
m.+ına (‘avrat mīrāṣı) 125b/07
m.+ları 119b/11
m. mālı 116a/14
m. mālın yi- 55b/02
m. yi- 75a/07, 91b/09
[=34]

miṣāl (Ar.) Benzer, eş, gibi.
m.+e 51b/01
m.+inde 17b/10, 228b/13
[=3]

miṣl (Ar.) Benzer, eş.
m.+i 35b/12
m.+ini 17b/04
[=2]

misvāk (Ar.) Dişleri temizlemek için ağaç dalından yapılan fırça.
m. 217b/08, 217b/08
[=2]

mīşe (Far.) Meşe.
m. 215a/07, 215a/08, 215a/09
[=3]

miyāncı Bir işte araya giren, ara bulan kimse, aracı.
m. ol- 21b/06
m.+ya 95a/14, 216b/10
[=3]

miyāne (Far.) Orta, ara.
m. ol- 197b/05
[=1]

mizāc (Ar.) Huy, yaratılış, tabiat.
m. 230b/15
m. (ża‘īf mizāc ol-) 225b/05
m.+ı 5b/02, 8a/02, 230b/15
m.+ın (ḥadd ü mizāc) 4b/06
m.+ına 5a/03, 6b/03
m.+ını (ḥadd ü mizāc) 3a/02
m.+ınuŋ 5a/14
[=10]

mu‘abbir (Ar.) Rüya tâbir eden, rüya yorumcusu.
m. 9b/15, 10b/03, 11a/09, 13b/08, 15a/08
m. (şarṭ-ı mu‘abbir) 3a/13
m.+den 13a/10, 15a/02
m.+e 4a/15, 9b/10, 13a/14, 14a/05, 14b/05, 14b/12
m.+ler 12a/10, 15a/07
m.+lerüŋ 2b/01
m.+üŋ 3a/14, 14a/04, 14b/05
[=20]

mu‘ālece (Ar.) Bir hastalığa karşı tedavi uygulama, ilaç verme, ilaç kullanma.
m. eyle- 184b/01
m. ḳıl- 164a/12
m.+ye 90a/09
[=3]

mu‘allaḳ (Ar.) Asılmış olan, havada duran.
m. 52a/08, 118a/05, 135a/08
[=3]

mu‘allim (Ar.) Öğretmen, öğreten, hoca.
m. 118b/11, 218b/08, 218b/09, 218b/10
m. ol- 230b/15
[=5]

mu‘allimlik Öğretmenlik, hocalık.
m. eyle- 218b/09
m. it- 133b/15
[=2]

mu‘āmele (Ar.) Davranış biçimi, davranma, tutum.
m. eyle- 201b/10
m.+nüŋ 50a/02
[=2]

mu‘āşere (Ar.) Birlikte yaşayıp hoş geçinme, karşılıklı iyi ve güzel ilişkiler kurma.
m. ol- 26a/04
[=1]

mu‘āşir (Ar.) Birlikte yaşayan.
m. 173b/01
[=1]

mu‘āvenet (Ar.) Yardım.
m. bul- 194b/13
m.+dür 37a/04
m. eyle- 145b/08
m. idici 127a/06

m.+ine 37a/13
m. it- 76a/12, 127a/06, 145a/15
[=8]
mu‘āvin (Ar.) Yardım eden, yardımcı.
m.+i ol- 143a/11
m. ol- 28a/02, 143a/07
[=3]
mu‘āyene (Ar.) Bir şeyi veya kimseyi inceleme, yoklama, araştırma.
m. 220a/14
[=1]
mūceb (Ar.) Bir söz veya işin gerektirdiği, gerekli kıldığı şey, mûcip.
m.+ince 2b/13
[=1]
mu‘cize (Ar.) Peygamberlerin Allah’ın izniyle peygamberliklerini ispat için yaptıkları, akılla açıklanması mümkün olmayan olağanüstü iş, halkı hayrette bırakan ve ancak ilâhî müdâhaleyle açıklanan hârikulâde hal ve davranış.
m.+sidür 3b/11
[=1]
muḥabbet (Ar.) Muhabbet, sevgi.
m. 58b/04
m.+i kesil- 33a/01
m. it- 145b/01, 208b/07
[=4]
muḥāl (Ar.) Olması, gerçekleşmesi mümkün olmayan, olanaksız, olmayacak.
m. 88b/07, 113a/13, 129a/05, 143b/08, 174a/13, 190b/15, 210b/02, 219b/12
m.+dur 12a/06
m. ol- 158a/01
[=10]
muḫālefet (Ar.) Karşı olma, karşı çıkma, aksini savunma.
m. düş- 84a/08
m. eyle- 136a/08, 148a/10
[=3]
muḫālif (Ar.) Aykırı, karşıt, muhalif.
m. 43a/13
m. ol- 227b/01
[=2]
Muḥammed (Ar.) 1. Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v).
M. 8b/08
M. (yā Muḥammed) 3b/09
M.+i ‘aleyhi’s-selām 18a/01
M.+i Muṣṭafā 1b/04, 142a/08
M.+i Muṣṭafā ‘aleyhi’ṣ-ṣalātu ve’s-selām 157a/06
M.+i Muṣṭafā ‘aleyhi’s-selām 3b/14
M.+i Muṣṭafā ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem 3b/07, 18a/01, 142b/09
2. Kur’an-ı Kerim’in 47. sûresi.
M. (sūre-yi Muḥammed) 143a/11
M. sūresi 143a/11
3. Şahıs adı.
M. 9b/11
M. gibi 67a/01, 108b/06
[=15]
Muḥammed bin Sīrīn Ebû Bekr Muhammed b. Sîrîn el-Basrî, rüya tâbiriyle tanınan hadis ve fıkıh âlimi.
M. 2a/15, 6a/08, 7b/06, 8a/06, 8b/03, 8b/15, 9a/01, 9b/01, 11a/08, 12a/13, 12b/13, 14b/12, 15a/11, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/04, 19a/14, 19b/05, 19b/08, 20a/11, 22a/05, 23a/15, 24a/01, 24a/06, 24a/13, 24b/03, 24b/07, 24b/10, 27a/14, 27b/03, 27b/05, 28a/04, 28a/09, 28a/10, 28a/12, 29a/02, 29a/12, 29b/12, 29b/15, 30a/04, 30a/10, 30b/15, 31a/15, 31b/10, 31b/15, 32b/06, 34b/05, 35b/07, 36a/11, 36b/01, 36b/08, 37b/03, 38a/12, 38b/05, 38b/08, 39a/07, 39a/10, 39b/03, 39b/08, 39b/14, 40b/03, 40b/06, 40b/09, 41b/08, 42a/09, 42a/13, 42b/03, 42b/07, 45a/06, 46b/09, 47a/02, 47b/04, 47a/07, 47a/10, 48a/01, 48b/02, 48b/14, 49a/03, 49b/01, 50a/09, 50b/04, 51b/01, 51b/07, 51b/11, 52a/03, 52a/07, 52b/01, 52b/05, 53a/06, 53a/15, 53b/08, 53b/11, 54a/05, 54a/12, 54b/03, 54b/11, 55b/05, 55b/10, 55b/13, 56a/09, 56b/06, 56b/08, 57a/15, 57b/02, 58a/06, 58a/10, 58a/11, 58a/14, 58b/03, 58b/08, 59a/01, 60b/08, 61a/01, 61a/13, 63b/07, 64a/13,

65a/06, 65a/11, 65a/14, 66b/05, 67a/09, 68a/01, 68a/07, 69b/11, 69b/13, 70a/04, 70b/02, 70b/11, 70b/14, 71a/04, 71a/07, 71b/02, 71b/14, 72a/03, 72a/08, 72b/03, 73b/08, 74b/04, 74b/07, 74b/14, 75a/08, 75a/14, 75b/15, 76a/08, 77b/10, 78a/05, 78a/13, 78b/13, 79a/03, 79a/11, 79b/06, 79b/13, 81a/04, 81a/09, 83a/09, 83a/13, 84a/14, 84b/05, 84b/09, 85a/04, 85a/14, 86a/04, 86a/15, 88a/12, 88b/02, 88b/10, 89a/01, 89a/04, 90a/04, 90a/11, 90b/01, 90b/06, 90b/14, 91a/02, 91a/05, 91b/06, 91b/14, 91b/15, 92b/08, 92b/14, 93a/14, 93b/04, 93b/06, 94a/03, 94a/05, 94a/09, 94b/02, 94b/15, 95a/03, 95a/07, 95a/15, 95b/08, 95b/11, 96a/10, 96a/14, 96b/04, 96b/06, 96b/08, 97a/01, 97a/05, 97a/08, 97a/13, 97b/04, 97b/06, 97b/15, 98a/04, 98a/08, 98a/12, 98b/04, 98b/07, 98b/15, 99a/08, 99a/13, 99b/05, 100a/05, 100a/09, 100b/02, 100b/07, 101a/06, 101b/01, 101b/13, 102a/03, 102a/06, 102a/07, 102a/13, 102b/03, 102b/10, 102b/15, 103b/09, 104a/03, 104a/08, 104a/15, 104b/06, 104b/09, 104b/13, 105a/01, 105a/08, 105a/15, 105b/03, 105b/05, 105b/14, 106a/11, 106b/08, 106b/10, 107b/13, 107a/06, 107a/06, 107a/10, 107b/06, 107b/15, 108a/09, 108b/08, 109a/03, 109a/06, 109a/12, 109a/15, 109b/05, 109b/09, 109b/13, 110a/01, 110a/04, 110a/07, 110a/09, 110a/10, 110b/09, 111a/07, 111b/03, 111b/10, 112a/04, 112a/08, 112a/10, 112a/15, 112b/15, 113a/04, 113a/11, 113a/15, 113b/05, 114a/02, 114a/04, 114a/11, 114b/01, 114b/08, 114b/10, 115a/02, 115a/11, 115a/14, 116b/02, 116b/07, 117a/11, 117b/04, 117b/10, 118b/12, 119b/05, 119a/08, 119a/12, 119b/03, 119b/08, 119b/10, 119b/13, 120a/02, 120a/04, 121a/01, 121a/09, 121a/10, 121a/14, 121b/02, 121b/08, 122a/12, 122b/13, 123a/01, 123a/02, 123a/06, 123b/14, 124a/07, 124a/11, 124b/13, 125b/01, 125b/07, 126a/01, 126a/09, 126b/10, 126b/13, 127a/02, 127a/05, 128a/06, 129a/04, 129b/04, 130a/09, 130a/11, 130b/04, 130b/07, 130b/09, 130b/12, 131a/04, 131a/11, 131a/14, 131b/04, 131b/08, 131b/12, 131b/14, 131b/15, 132a/02, 132a/04, 132a/06, 132b/03, 132b/09, 133a/14, 134b/12, 135b/02, 135b/07, 135b/08, 136a/14, 136b/14, 137a/01, 137a/10, 137b/13, 138b/03, 139b/01, 139b/03, 139b/04, 140a/05, 140a/15, 141a/01, 141a/04, 149a/01, 149a/13, 150a/04, 150a/09, 150a/10, 150a/13, 150b/03, 150b/09, 150b/14, 151a/04, 151a/09, 151a/11, 151a/13, 151a/15, 151b/01, 152a/13, 153a/01, 153a/03, 153a/06, 153a/10, 153b/08, 153b/10, 153b/12, 154b/10, 154b/15, 155a/12, 155b/01, 155b/13, 156a/08, 156a/14, 156b/01, 156b/04, 156b/09, 157a/06, 157a/10, 157b/01, 157b/02, 157b/10, 158a/09, 158a/11, 158a/15, 159a/10, 160a/06, 160b/12, 161a/03, 161a/09, 161a/13, 161b/03, 161b/10, 161b/11, 162a/07, 162a/14, 162b/09, 162b/13, 162b/14, 163a/15, 163b/06, 164a/07, 164a/13, 164b/04, 164b/07, 164b/12, 165a/02, 165a/07, 165b/04, 166a/03, 166b/03, 167a/13, 167a/15, 167b/03, 167b/05, 168a/04, 169a/03, 169a/11, 169a/14, 169b/07, 169b/10,

170a/01, 170a/04, 170b/06, 171a/09, 171a/10, 171b/13, 172a/01, 172a/11, 172b/02, 172b/06, 173a/03, 173a/08, 174a/11, 174a/12, 174b/05, 174b/12, 175a/03, 175a/08, 175a/09, 175b/01, 175b/08, 175b/12, 176a/09, 178b/11, 179b/07, 180a/07, 180a/15, 180b/09, 180b/15, 181a/03, 181a/05, 181b/04, 181b/06, 181b/10, 181b/13, 182a/02, 183a/02, 183a/08, 183a/13, 183b/10, 184a/05, 184b/11, 184b/13, 184b/15, 185a/02, 185a/11, 185a/12, 186a/03, 186a/05, 186a/11, 186a/14, 186b/01, 186b/03, 186b/10, 186b/12, 187a/06, 187a/13, 187b/02, 188a/01, 188a/08, 188a/13, 188b/01, 188b/13, 188b/15, 189a/07, 189a/13, 189b/09, 189b/14, 190a/03, 190a/08, 190a/13, 190b/03, 191a/05, 191a/08, 192a/09, 192a/13, 194a/03, 194b/01, 195b/05, 196b/04, 196b/11, 196b/15, 197b/03, 198a/01, 198a/10, 198b/03, 198b/09, 199b/08, 199b/11, 199b/15, 200a/01, 200a/07, 200b/01, 200b/03, 201b/13, 202a/04, 202a/08, 203a/03, 203a/06, 203b/03, 203b/06, 203b/13, 204a/02, 204a/06, 204b/14, 205a/01, 205a/06, 205a/10, 205a/15, 205b/03, 206a/03, 206a/04, 206a/06, 206a/09, 206a/11, 206b/10, 207b/04, 207b/05, 208a/10, 208a/11, 209a/06, 209b/02, 210a/04, 210a/08, 210a/10, 210b/06, 210b/14, 211a/01, 211a/04, 211b/04, 211b/14, 212b/14, 213a/01, 213b/10, 214a/04, 214b/09, 215a/07, 215a/11, 215b/03, 215b/06, 215b/08, 215b/10, 215b/11, 216a/03, 216a/09, 216a/14, 216b/01, 216b/11, 216b/15, 217a/03, 217b/01, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218b/03, 219a/04, 219b/03, 220a/02, 220a/12, 221b/15, 222a/02, 222a/07, 222b/01, 222b/09, 224b/07, 225a/01, 225a/01, 225a/12, 226a/11, 226b/09, 228a/13, 229a/01, 229b/03, 229b/09, 230a/03, 230a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/07, 231b/01, 231b/04

M.+den 8b/14

M.+den (Cevāmi‘-i Muḥammed bin Sīrīn) 2a/04

M.+e 196b/06

[=641]

Muḥammed bin Şemūne *Kâmilü't Tâbir*'de adı geçen, rüya tâbiri ile ünlü alim.

M.+den (Vecīz-i Muḥammed bin Şemūne) 2a/10

[=1]

muḥannet (Ar.) Korkak.

m. 216b/10

m. ol- 216b/11

m.+üŋ 178a/03

[=3]

muḥanniḳan (Ar.) Boğan, boğucu.

m. 5a/07

[=1]

muḫāṭara (Ar.) Korku verici durum, tehlike.

m. ol- 18a/01

[=1]

muḥkem (Ar.) Dayanıklı, güçlü duruma getirilmiş, sağlamlaştırılmış, sağlam, kuvvetli.

m. 6a/03, 48a/02, 122a/13, 182b/01, 203a/13

m.+dür 6a/09

m. eyle- 230b/15

m. ḥiṣār 109b/07

m. ol- 35b/15, 35b/15, 36a/13, 112a/07, 151b/10, 151b/10, 152a/13, 193b/07

[=16]

muḥkemlik Sağlamlık, dayanıklılık**.**

m.+ine (muḥkemligine) 36a/11, 153a/01
[=2]
muḫliş (Ar.) Saf, katışıksız, halis.
m.+ler 143b/13
m. ol- 143a/01
[=2]
muḫtāc (Ar.) Yoksul, fakir.
m.+dur 4b/04
m. ol- 166b/04, 194a/15
[=3]
muḫtār (Ar.) Seçilmiş.
m.+dur 2b/02
[=1]
muḫtelif (Ar.) Birbirinden farklı özellikler taşıyan, değişik, çeşitli.
m. 20b/14, 191a/03
m. (ḫāb-ı muḫtelif) 6a/15
m.+dür 6a/10, 7b/11, 7b/13, 49b/02
m. iş 12a/01
m. ol- 13b/05
[=9]
muḫterem (Ar.) Saygı gösterilmeye değer bulunan, hürmete layık olan, saygıdeğer.
m. ol- 124a/04, 141a/11, 145b/06, 185a/06
[=4]
muḫtesib (Ar.) İslâm hukukunda şer'î emir ve yasaklara uyulmasını sağlamakla görevli olarak çarşı ve pazarı kontrol eden, ticârî dâvâlara bakan, belediye zâbıta memuru, ihtisap ağası, ihtisap emîni, şehremîni.
m. 67a/03, 108b/07, 224a/07
m.+e 216b/10
[=4]
muḫteşem (Ar.) Muhteşem, ihtişamlı, gösterişli.
m. 23a/04, 43b/05, 45a/05, 83a/03, 98a/05, 194b/04, 197a/08
m. 'avrat 90b/09
m. kişi 45a/05, 72b/04, 74a/04, 127b/08, 158b/09, 187a/10
m. ol- 230b/15
[=15]
muḳābele (Ar.) Karşılama, karşılık verme, karşılaşma.
m.+sine 112a/06
[=1]
muḳaddem (Ar.) Zaman bakımından önce gelen, önceki.
m.+dür 137b/14
m.+i ol- 196b/01
m.+lerine 72a/15
[=3]
muḳadder (Ar.) Allah tarafından ezelde belirlenip takdir edilen, alın yazısında bulunan.
m. ol- 69a/07
[=1]
muḳarreb (Ar.) Yakın, yaklaşmış, yaklaşan.
m. 18a/01, 101a/09
m. eyle- 26a/09
m.+i 15b/13, 69a/03
m.+i ol- 57a/04, 103b/03, 114a/06, 151b/13, 170b/15, 182b/13, 230b/15
m. it- 16a/07
m.+ler 8a/10
m.+lerinden 143a/03, 167a/14
m. ol- 60b/15, 117a/05, 192b/07
[=19]
muḳarrer (Ar.) Kararlaşmış, kararlaştırılmış.
m. ol- 69a/08
[=1]
muḳbil (Ar.) Bahtiyar, mutlu, ikbal sahibi.
m. 183a/13
[=1]
muḳīm (Ar.) Dînen misafir veya seferî sayılmayan kimse.
m. ol- 19a/01, 25b/11, 30a/11, 35b/10, 35b/11, 35b/14, 37b/08, 65a/06, 71a/05, 71a/06, 81a/11, 81a/13, 112a/12, 119b/06, 152b/01, 161b/14, 183a/01, 193a/10, 194a/12, 215b/12, 216b/12
[=21]
mūm (Far.) Mum.
m. 220b/13, 220b/14, 220b/14, 221a/01
[=4]
mūmyā (Far. *mūmiyā*) Eskiden bütün hastalıklara iyi geldiğine inanılan bir ilaç.
m. 221a/01

[=1]

mūmyālı Mumya adı verilen bir tür macun ile ilaçlanmış**.**
m. 221a/01
[=1]

mūnis (Ar.) Sevimli ve cana yakın, uysal.
m.+dür 105a/15
[=1]

munḳati‘ (Ar.) Kesilmiş, devam etmeyen, son bulmuş.
m. ol- 4a/09, 4a/10, 26b/01, 67b/06, 103a/03, 113b/02, 117b/07, 119a/14
[=8]

muntaẓır (Ar.) Bekleyen, gözleyen.
m. 18a/01
[=1]

munşif (Ar.) İnsaflı.
m. ol- 225a/05
[=1]

murād (Ar.) Dilek, istek, maksat.
m. 158a/08, 173b/08, 209a/11
m.+a 28a/07, 98a/11, 110b/05, 171a/04, 187a/13, 197b/02, 211a/15, 223b/07, 230b/15
m.+a ir- 88a/11
m.+a iriş- 29a/06, 69a/12, 121a/02, 127a/05, 146a/12, 168a/13, 177a/07, 218b/12
m. bul- 18a/01, 29a/08, 99a/15, 112b/05, 131b/11, 141a/14, 143a/01, 146a/08, 146b/10, 152a/15, 163b/05, 164b/01, 165b/11, 166b/15, 167b/04, 170b/08, 175b/03, 180a/07, 215a/11
m.+dur 175b/02
m.+ı 10a/13, 10b/02, 57a/07, 60b/11, 65b/13, 69b/01, 79b/02, 98a/06, 104a/04, 104a/06, 114a/10, 116a/01, 137a/01, 137a/13, 145a/13, 156a/03, 215a/12, 230b/15
m.+ı (göŋül murādı) 96a/12, 97a/06
m.+ı ḥāṣıl ol- 41b/15, 166a/01
m.+ıdur 40b/04, 53a/15, 53b/07
m.+ıdur (göŋül murādı) 73a/03
m.+ıla (murād-ıla) 41b/09
m.+ın 23a/12, 37b/15, 145a/11, 146b/05
m.+ın (göŋül murādın bul-) 67a/11, 70b/08, 93b/12, 129b/16, 146b/15, 153a/10, 197a/13
m.+ın (göŋül murādın gör-) 89a/06
m.+ın (göŋül murādın iste-) 85b/10
m.+ın bul- 18a/01, 142a/01, 146a/13, 212b/12
m.+ına (göŋül murādı) 19a/04, 73b/07, 169a/06, 220b/03
m.+ına (göŋül murādına iriş-) 141b/11, 152b/10
m.+ına iriş- 46a/08, 63a/03, 94b/04, 123a/15, 135a/01, 135b/08, 142a/04, 155a/14
m.+ından 23b/12, 89b/15
m.+ından girü ḳal- 148a/13
m.+ını 51b/08
m.+ını bul- 131b/12
m.+lara iriş- 197a/12, 205b/06
m.+ları 65b/02, 190a/07
m.+larından 171a/15
m.+larını 101b/08
m. ol- 230b/15
[=111]

Murād bin Muḥammed Ḫan Osmanlı padişahlarının altıncısı, 2. Murat.
M. (sultānü’l-İslām ve’l-müslimīn Murād bin Muḥammed Ḫan) 2b/08
[=1]

murādınsuz Emelsiz, gayesiz, kasıtsız.
m. 228b/07
[=1]

murādsuzlıḳ Emelsizlik, gayesizlik.
m.+a (murādsuzlıġa) 175b/05, 230b/15
[=2]

muraḳḳa‘ (Ar.) Yama yapılmış, yamalı.
m. 177a/10
[=1]

muraṣṣa‘ (Ar.) Değerli taşlarla süslenmiş, süslü, mücevherli, cevahirli, işlemeli.
m. 90a/07, 93b/08
[=2]

murdār (Far.) Kirli, pis, iğrenç.
m. 48a/11, 197a/09
[=2]

murġ-zār (Far.) Kuşu bol olan bahçe, kuş yatağı.

m. 11a/13
[=1]
Mūsā Hz. Musa Peygamber.
M. peyġamberi 18a/01
[=1]
muṣāḥabet (Ar.) Konuşma, görüşme, sohbet.
m. eyle- 26a/14, 95b/02
m. it- 119a/05
[=3]
muṣḥaf (Ar.) Kur'an-ı Kerim.
m. 15a/14, 133a/01, 154b/10, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 230b/15
m.+dur 15a/14
m.+ı 218a/14, 218a/14
m.+uŋ 218a/14, 218a/14
[=14]
muṣībet (Ar.) İnsanın başına ansızın gelen belâ, felâket, dert, sıkıntı.
m. 129a/14, 198b/15
m. (ġam ve muṣībet) 85a/03
m. (ġam ve muṣībet iriş-) 162a/12
m. (ġam ve muṣībet ol-) 84b/11, 148b/06
m. (ġuṣṣa vü muṣībet) 34a/01
m. (renc ve muṣībet iriş-) 140b/01
m.+dür 55a/04, 62b/06, 129b/02, 130a/02, 130b/10, 161b/06, 164b/06, 209b/13, 213a/01, 225b/13, 230b/15
m.+e 20a/14, 23b/14, 32a/14, 33a/03, 35b/07, 55a/07, 59a/07, 62a/03, 78b/02, 78b/05, 127a/04, 127b/14, 130a/04, 132b/08, 137a/09, 155b/13, 162a/07, 212b/10, 216b/05, 230b/15
m.+e düş- 156b/14
m.+e iriş- 85b/05, 122a/01, 127a/08, 185a/07
m.+e uġra- 177a/07
34a/12
m.+ile (muṣībet-ile) 182b/02
m. iriş- 18a/01, 28b/11, 111a/15, 138a/08, 149b/04, 161b/01, 169b/09, 174b/12, 182a/12, 184a/13, 198b/14
m. irişdür- 22a/03
m. ol- 44a/12, 63b/05, 68b/09, 102b/02, 104b/05, 106b/12, 120b/14, 122a/15, 160b/14, 174a/14, 175a/12, 182a/14, 206b/01, 230b/15
[=73]
muṣliḥ (Ar.) Islah eden, düzelten.
m. 13a/14, 34b/14, 84a/07, 211b/05, 218a/02, 231a/04
m. kişi 63a/05, 76a/15, 80a/08, 95b/10, 123b/12, 191b/15, 193a/09, 193a/09
m. ol- 8a/10, 17a/09, 26a/14, 37b/02, 124b/01, 167b/03, 168a/08, 168a/09, 174a/03, 174a/03, 186a/12, 207a/11, 209a/01, 223a/04, 230b/10, 230b/11
[=30]
muṣluḳ Derisi soyulup parçalanmış davar gövdesi.
m.+uŋ (musluġuŋ) 118b/09
[=1]
Muṣṭafā Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.).
M. (Muḥammedi Muṣṭafā 'aleyhi's-selām) 3b/14
M. (Muḥammedi Muṣṭafā ṣallallāhu 'aleyhi vesellem) 3b/07, 18a/01, 142b/09
M. (Muḥammedi Muṣṭafā 'aleyhi's-ṣalātu ve's-selām) 157a/06
M.+nuŋ 224b/15
M.+nuŋ (Muḥammedi Muṣṭafā) 142a/08
[=6]
muştıla- Sevindirici haber vermek, müjdelemek
m.-sa 18a/01, 18a/01, 230b/15
[=3]
mu'tad (Ar.) Alışılmış.
m.+dur 149a/03
[=1]
Muṭaffifīn (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 83. sûresi.
M. sūresi 144b/09
[=1]
muṭāli'a (Ar. *muṭāla'a*) Bir şey üstünde ayrıntılı olarak düşünme, inceleme yapma, irdeleme, kafa yorma, etüt.
m.+dan (keşret-i isti'māl-i muṭāli'a ve müẕākire) 5a/02
[=1]

mu‘teber (Ar.) Saygı gören, hatırı sayılır, saygın, itibarlı.
m.+dür 8a/04
[=1]
mu‘tedil (Ar.) Orta halde, orta kararda olan, itidalli, orta, vasat.
m. 4b/07
m. ol- 111b/05, 150b/01, 228a/02
[=4]
mu‘temed (Ar.) Kendisine güven duyulan, güvenilir, itimat edilir.
m. 52b/02
m. kişi 86b/02
m. ol- 19a/08
m. ü ‘aleyh ol- 52a/02
[=4]
muṭī‘ (Ar.) İtaat eden, boyun eğen, itaatli.
m. 18a/01
m. eyle- 68b/07, 119a/02
m.+i ol- 116a/13, 119a/01, 160a/07, 160b/05, 230b/15
m. kişi 116a/08
m. ol- 20a/04, 20a/05, 25a/09, 45b/05, 55b/15, 57a/08, 65a/04, 65a/14, 71a/01, 71a/05, 82b/15, 96b/07, 106b/15, 106b/16, 115b/05, 116a/13, 119a/03, 119a/03, 122b/09, 150a/05, 150a/06, 160b/07, 173a/09, 180b/01, 205b/11, 230b/15, 230b/15
[=36]
muṭrib (Ar.) Çalgı çalan, çalgıcı, sazende.
m. 34a/09, 34a/10
[=2]
muṭṭali‘ (Ar.) Haber almış, bilgi edinmiş, öğrenmiş.
m. ol- 2b/15, 52b/13
[=2]
muṭṭaṣıl (Ar.) Aralıksız ve yan yana olan, bitişmiş durumda bulunan, bitişik.
m. ol- 96b/02
[=1]
muvāfıḳ (Ar.) Yerinde olan, uygun olan, münasip olan.
m. 76b/08
m. ‘ayāl 100b/08, 151b/11
m. gel- 92b/03, 119b/01
m. ol- 9b/12, 15a/03, 204a/12, 227a/15
[=9]
muẓaffer (Ar.) Zafer kazanmış, üstün gelmiş, yenmiş olan.
m. ol- 216b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=4]
muzdur Çoban.
m.+a 125b/02
[=1]
mübārek (Ar.) Uğurlu, kutlu, hayırlı.
m. 25b/13, 43b/02, 174b/07, 196b/12, 205a/02
m.+dür 158a/08
m.+i (mübāregi) 178a/05
m. ol- 29b/05, 73a/11, 98a/15, 118a/01, 230b/15
[=12]
mübāreklik Hayırlı, uğurlu olma durumu.
m. eyle- 178a/04
[=1]
mübeddel (Ar.) Bir şekilden başka bir şekle geçirilmiş, değiştirilmiş, değişmiş, dönüşmüş.
m. ol- 32a/13
[=1]
mübeşşir (Ar.) Müjde veren, iyi haber getiren, müjdeleyen, muştulayan.
m. 6a/03
[=1]
mübtedi‘ (Ar.) Yeni bir şey ortaya koyan, yenilik getiren.
m. 103a/01
m. ol- 104b/09
[=2]
mübtelā (Ar.) Tutulmuş olan, tutulan.
m. 218b/11
m. eyle- 218b/15
m. ol- 18a/01, 28a/10, 34b/13, 64a/10, 78a/06, 162a/06, 181b/01
m.+yı 218b/13
[=10]
Mücādile (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 58. sûresi.
M. (sūretü’l-Mücādile) 143b/11
M. sūresi 143b/11
[=2]

mücāme'at (Ar.) Cinsel ilişkide bulunma.
m. eyle- 46a/08, 57a/06, 63a/02, 103a/05, 103a/06, 159a/15, 169b/04, 190a/06, 199b/03
m.+ı 103a/02
m. it- 57a/05, 62b/13, 81b/02, 103a/03, 103a/04, 103a/08, 171a/12, 222b/13
[=18]
mücāvir (Ar.) Ömrünü Mekke ve Medine'de ibadetle geçiren.
m. ol- 143b/03
[=1]
müctehid (Ar.) Bir meselede Kur'an ve sünnetin özüne, rûhuna uygun olarak fikir yürütmek sûretiyle şer'î hüküm koyan büyük din âlimi.
m. ol- 18a/01
[=1]
müdārā (Far.) Yüze gülme, suyuna gitme, anlaşma, idare etme.
m.+ya 213a/03
[=1]
müddet (Ar.) Zaman, vakit.
m.+den 8b/09
[=1]
müdebbir (Ar.) Tedbirli.
m.+i 19a/07
m.+ine 19a/13
[=2]
Müdessir (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 74. sûresi.
M. sūresi 144a/13
[=1]
mü'ellif (Ar.) Kitap yazan, eser sahibi olan.
m.+i 1b/07
[=1]
mü'enneṯ (Ar.) Dişi.
m.+leri 37a/06
[=1]
mü'eẕẕin (Ar.) Müezzin.
m. 113a/09
m.+e 217a/15, 219b/03
[=3]
müfaraḳat (Ar.) Ayrılma, uzaklaşma.
m.+a 120b/15
m. iste- 180b/01
[=2]
müferriḥ (Ar.) İç acıcı, ferahlatıcı, gönül açıcı.
m. 219a/01, 219a/01
[=2]
müfīd (Ar.) Yararlı, faydalı.
m.+i 'ilm 150a/15
[=1]
müflis (Ar.) İflas etmiş.
m. ol- 49b/15, 80b/02, 128b/03
[=3]
müflislik İflas etme durumu.
m.+e (müflislige) 81a/03, 96b/03
[=2]
müfsid (Ar.) Bozan, kötüleştiren.
m. 72a/02, 105b/11, 192a/01, 215a/01, 215a/05
m.+e 61a/12, 126a/07
m.+ler 10b/12, 17a/10, 216b/12
m.+lerden 105a/10
m. ol- 73b/15, 93a/11, 94a/13, 113b/10, 124a/10, 152a/10, 167b/04, 207b/01, 213b/15, 223a/04, 223a/11
[=22]
müfside (Ar.) (Kadın için) Bozan, kötüleştiren.
m. 164a/01, 215a/02, 218a/14
m. 'avrat 71b/01, 149b/05
[=5]
müheyyā (Ar.) Belirli bir iş için hazır durumda olan, hazır.
m. it- 106b/01
m. ol- 58b/13, 94b/10, 135b/09, 136a/01, 202b/09
[=6]
mühr (Far.) Mühür, damga.
m. 220a/12, 220b/01
m. ur- 48a/14, 215b/04, 220a/12, 220b/01, 220a/15, 226b/03, 227b/04, 227b/05
m. urıcı 215b/03, 215b/04
[=12]
mühre (Far.) Cam boncuk.
m. 48b/10, 48b/11, 220b/03, 220b/03, 220b/04
[=5]
mühürlü Mühür ile kapatılmış.

m. 18a/01, 221b/10, 221b/11
[=3]
mükāleme (Ar.) Karşılıklı konuşma.
m. ḳıl- 193a/02
[=1]
mükedder (Ar.) Net ve açık olarak görülemeyen, bulanık.
m. 101a/13, 101a/15
[=2]
mükemmellük Eksiksiz, kusursuz olma durumu.
m. (kāmil ü mükemmellük) 2a/11
[=1]
mükerrer (Ar.) Tekrar edilmiş, tekrarlanmış.
m. ol- 5a/11
[=1]
mülā'abe (Ar.) Oynaşma, şakalaşma.
m. 216b/14
[=1]
mülāmese (Ar.) Dokunma, temas etme.
m. 216b/14
[=1]
mülḥid (Ar.) Dinsiz, inançsız.
m. ol- 218a/14
[=1]
Mülk (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 67. sûresi.
M. (sūretü'l-Mülk) 144a/06, 144a/06
[=2]
mülk (Ar.) bk. milk
m. 156a/02, 160b/03, 194a/13
m. (māl u mülk) 41a/09
m. bul- 144a/06
m.+i 180b/12, 195a/05
m. idin- 194a/08
m.+inden 226b/09
[=11]
mülūk (Ar.) Padişahlar, hükümdarlar, melikler.
m. 144b/08, 144b/12
[=2]
mü'min (Ar.) Mümin, Müslüman.
m. 95b/04, 230b/15
m. (ḫāliṣ mü'min ol-) 141b/06, 141b/06
m.+dür 8a/07
m.+e 44b/12, 61b/08
m. kişi 212a/09
m.+ler-ile 142a/11
m.+lere 4a/05, 17b/15
m.+lerüŋ 116b/01
[=12]
Mü'min (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 40. sûresi.
M. (sūre-yi Mü'min) 143a/01
M. sūresi 143a/01
[=2]
mü'minlik Müminlik, Müslümanlık.
m.+e (mü'minlige) 18a/01
[=1]
Mü'minūn (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 23. sûresi.
M. (sūretü'l-Mü'minūn) 142a/11
M. sūresi 142a/11
[=2]
mümkin (Ar.) Olabilir, olası, mümkün.
m. 6b/05, 68b/09, 68b/10, 154a/04
[=4]
Mümteḥine (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 60. sûresi.
M. (sūretü'l-Mümteḥine) 143b/14
M. sūresi 143b/14
[=2]
münādī (Ar.) Çağıran, davet eden, tellal.
m. 219a/08
[=1]
münāfıḳ (Ar.) Özü sözü bir olmayan, iki yüzlü, münafik.
m. 43a/14, 43b/11, 110a/09, 125b/02, 163b/02, 221b/05
m.+a 37a/15, 44b/13, 71b/01
m.+dır 42b/10
m. dost 128a/05
m.+dur 65a/13
m. kirici 125b/06
m. kişi 84b/02, 120a/02, 126a/07
m.+lara 24a/08
m.+ları 201b/02
m. ol- 95b/05, 97b/11, 132a/14, 166b/09, 175b/14, 186b/14, 188a/06, 199a/05, 218a/14
m.+uŋ 71a/09, 105a/11
[=29]
münāfıḳlıḳ Münafik olma durumu.
m. 224a/06
m.+a (münāfıklıġa) 81a/03
m.+dur 214a/04
m. eyle- 42b/08, 110a/09, 111b/11, 125a/12, 144a/02, 144a/03, 215a/04
[=10]

Münāfiḳūn (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 63. sûresi.
M. (sūre-yi Münāfiḳūn) 144a/02
M. (sūretü'l-Münāfiḳūn) 144a/02
[=2]

münaḳḳaş (Ar.) Nakışlı, süslenmiş, süslü.
m. 133b/10
[=1]

münāza'a (Ar.) Ağız dalaşı, sözlü kavga, çekişme, münakaşa.
m.+ya 98a/04
[=1]

münāza'at (Ar.) Çekişmeler, ağız dalaşları, münakaşalar.
m.+e 221b/03
[=1]

münāẓara (Ar.) Tartışma.
m. it- 125a/07
[=1]

müneccim (Ar.) Yıldızların durum ve hareketlerinden geleceğe âit hükümler çıkaran kimse, astrolog.
m. 43b/15, 190a/11, 219b/11, 219b/12
m. ol- 219b/11
[=5]

münevver (Ar.) Aydınlatılmış, parlatılmış, nurlandırılmış, ışıklı.
m. ol- 142a/12
[=1]

mün'ime (Ar.) (Kadın için) Yedirip içirmeyi, ikram etmeyi seven, iyilik sahibi.
m. 112b/09
[=1]

münḳasım (Ar.) Parçalara ayrılmış olan, kısım kısım edilerek bölünmüş olan.
m.+dur 5b/14
[=1]

münkir (Ar.) İnkâr eden, inanmayan.
m.+e 203b/13
m. ol- 17b/13, 104b/12
m. söz 162a/02
[=4]

münteşir (Ar.) Yayılmış, dağılmış, duyulmuş.
m. ol- 77b/07, 175b/10, 229a/06
[=3]

münẕir (Ar.) Doğru yola sevk eden.
m. (ḫāb-ı münẕir) 6a/02
[=1]

mürdümük Bezelye.
m. 216a/09, 216a/09
[=2]

mürekkeb (Ar.) Mürekkep, yazı mürekkebi.
m. 215a/11, 215a/11, 215a/11, 230b/15
m.+i 215a/13
[=5]

mürsel (Ar.) Peygamber.
m. 18a/01
[=1]

Mürselāt (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 77. sûresi.
M. (ve'l-Mürselāt sūresi) 144a/15
[=1]

mürted (Ar.) Önceki dinini bırakıp başka bir dine geçen.
m. ol- 122a/09
[=1]

mürüvvet (Ar.) Yiğitlik, mertlik, cömertlik.
m. 45a/08
m.+dür 165a/03
m.+e 136a/13
[=3]

müsāfir (Ar.) Misafir, konuk.
m. 29b/05, 230b/15
m.+den 212a/10
m.+dür 117b/05
m.+e 48b/14, 105b/04, 133a/08
m. kişi 121b/12
m. ol- 35a/11, 35b/13, 45a/01, 230b/15
[=12]

müsellim (Ar.) Teslim eden, veren.
m.+i ol- 106a/03
[=1]

müstaġnī (Ar.) İhtiyaç ve eksiklik duymayan, elinde olanla yetinen, tok, doygun.
m. ol- 4a/14
[=1]

müstaḳīm (Ar.) *mec.* Doğru yoldan ayrılmayan.
m. ol- 18a/01, 223a/08
[=2]

müste-mend (Far.) Üzüntülü, kederli,

dertli.
m. ol- 224a/06
[=1]
müste‘ār (Ar.) Geçici olarak alınmış, ödünç.
m.+ise (müste‘ār-ise) 116a/10
[=1]
müstecāb (Ar.) Kabul edilen.
m. (du‘āsı müstecāb ol-) 182b/03
m. ol- 193a/14
[=2]
müsteḥaḳ (Ar. *müsteḥaḳḳ*) Hak etmiş, hak kazanmış, layık.
m. ol- 16b/04, 18a/01, 101a/03
[=3]
müsterāḥ (Ar.) Rahat edilecek yer, tuvalet.
m. 214a/13, 214a/13, 214b/07
m.+a 138b/04, 214b/04, 214b/05
m.+da 214b/01
[=7]
müstevfī (Ar.) Tam, yeteri kadar.
m.ol- 108a/15
[=1]
müstevlī (Ar.) İstila eden, ele geçiren.
m. ol- 71a/02
[=1]
Müsülmān (Ar.) Müslüman, İslam dinine inanan.
M. 17b/03, 190a/03, 217b/03
M.+ısa (Müsülmān-ısa) 101b/06
M.+lar 8b/09, 8b/11, 152b/02, 169b/08
M.+lara 14b/02
M.+lardan 14b/03
M.+laruŋ 219b/13, 219b/14
M. leşkeri 213a/13
M. ol- 6b/13, 6b/14, 6b/15, 17b/03, 73a/08, 95b/06, 95b/07, 101b/05, 102a/05, 104b/10, 104b/13, 104b/13, 113b/08, 122a/10, 124a/11, 152a/10, 195a/12, 195b/06, 203a/01, 210b/02, 217b/01, 217b/01, 217b/05, 217b/05, 217b/15, 218a/02, 218a/03
[=40]
Müsülmānlıḳ Müslüman olma durumu, Müslümanlık.
M. 76a/14, 217b/03, 218a/01
[=3]
müşāhede (Ar.) Gözle görme, gözlem.
m. eyle- 143a/11
m. ol- 230b/15
[=2]
müşerref (Ar.) Bir şeyle onurlandırılmış, şeref verilmiş, onur verilmiş, yüceltilmiş.
m. ol- 217b/10, 217b/11
[=2]
müşerreflik Müşerref olma, onurlu olma durumu.
m. 217b/09
m.+ine (müşerrefligine) 79a/03
m. it- 217b/10
[=3]
müşk (Far.) Misk.
m. 169b/10, 218a/03, 218a/04, 218a/05, 218a/06, 218a/06, 218a/06, 218a/07, 218a/08, 218a/09
m.+ile 154a/11
m. ḳoḳusı 218a/04
[=12]
müşkil (Ar.) Güçlük, zorluk, engel.
m. 38b/08, 92b/01, 143b/01
m.+dür 230b/15
m. iş 61a/14, 108a/02, 132a/03, 141a/04, 143b/06, 144b/15, 145a/08, 154b/03, 155a/06, 157a/01, 176b/14, 195b/08, 215b/13
m. ol- 130b/03, 173a/11
[=19]
müşrik (Ar.) Allah’a ortak koşan kimse.
m. 217b/15, 217b/15, 218a/01
m. (ḳātil-i müşrik ve kāfir) 1b/05
m.+se 101b/05
m.+üŋ 218a/02
[=6]
Müşterī (Ar.) Jüpiter gezegeni.
M. 194b/03
[=1]
müte‘allıḳ (Ar.) İlgili, alâkalı, ait.
m. 120a/12
[=1]
mütāba‘at (Ar.) Birine bağlı olma, arkasından gitme, birine uyma.
m. eyle- 133a/04
[=1]

mütedāvile (Ar.) Geçerli olan, kullanımda olan.
m.+yi (elfāẕ-ı mütedāvile) 4b/02
[=1]
mütefekkir (Ar.) Düşünür, düşünceye dalmış, düşünceli.
m. ol- 19b/01, 65a/10, 115b/14, 121b/06
[=4]
müteferriḳ (Ar.) Parçalara bölünmüş, ayrılmış, dağılmış.
m. ol- 176b/09, 230b/15
[=2]
müteġayyir (Ar.) Değişen, başkalaşan, değişken.
m. (aḥvāli müteġayyir ol-) 97a/06, 155a/02, 155a/06
m. (ḥāli müteġayyir ol-) 39b/11, 40b/14, 149b/13, 155a/03, 166a/06
m. eyle- 99a/11, 194b/10
m. ol- 22b/07, 22b/07, 37a/03, 48a/03, 61a/05, 159b/07, 194b/09
[=17]
müteḥayyir (Ar.) Hayret içinde kalmış olan, şaşırmış olan.
m. ḳal- 23a/11, 104b/12, 132a/10
m. ol- 39b/01, 71a/14, 104a/06, 137b/07, 145b/02, 156a/04, 186b/15, 207b/09, 223a/07, 230b/15
[=13]
mütekebbir (Ar.) Kibirlenen, kendini beğenmiş, gururlu.
m. 52b/02, 197a/07
m. ol- 54b/07
[=3]
mütekebbire (Ar.) (Kadın için) Kibirlenen, kendini beğenmiş, gururlu.
m. 102a/01
[=1]
mütekellim (Ar.) Söyleyen, konuşan.
m.+e 225b/09
[=1]
mütemessil (Ar.) Bir kimse veya bir şeyin kılığına giren, ona benzeyen.
m. ol- 46a/04
[=1]
müteṣā'id (Ar.) Yükselen, yukarı çıkan, ağan.
m. ol- 4b/08
[=1]
müteşābih (Ar.) Birbirine benzeyen.
m. 6a/04
[=1]
mütevāliyāt (Ar.) Birbirini aralık vermeden izleyen, aralıksız süren, ardışık.
m. 1b/03
[=1]
mütevāżı' (Ar.) Tevazu sahibi, alçakgönüllü.
m. 106b/15, 107a/04, 189a/11
[=3]
müttehim (Ar.) İtham olunan, kendisine suç yüklenen.
m. ol- 169b/14, 176b/06, 201a/10
[=3]
müvaneset (Ar.) Birbirine alışıp birlikte dostça yaşama.
m. bul- 174b/15
m. eyle- 174b/13
[=2]
müvekkel (Ar.) Bir kimsenin vekilliğini üstüne almış olan.
m.+e 106b/08
[=1]
müyesser (Ar.) Kolay olan, kolaylıkla oluşan, kolay yapılan.
m.+ol- 182b/11, 203a/13, 223a/09
[=3]
müẕākire (Ar.) Anmak, zikretmek.
m.+den (keṯret-i isti'māl-i muṭāli'adan ve müẕākire) 5a/02
[=1]
Müzemmil (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 73. sûresi.
M. sūresi 144a/12
[=1]
müzeyyen (Ar.) Süslenmiş, süslü.
m. 67b/10
[=1]

N

nā-bāliġ (Far.+Ar.) Bülûğa ermemiş, bâliğ olmamış.
n. 8a/08, 8a/13
[=2]

nā-bedīd (Far.) Görünmez, kayıp, belirsiz.
n. ol- 195a/08
[=1]
nā-be-kār (Far.) Hayırsız, işe yaramaz, haylaz.
n. 78b/06
[=1]
nā-be-kārlıḳ Hayırsızlık, işe yaramazlık.
n.+a (na-be-kārlıġa) 111b/08
[=1]
nā-çār (Far.) Çaresiz.
n.+dur 225a/13
[=1]
nā-dān (Far.) Cahil, bilgisiz.
n. 72a/04
n. kişi 206b/07
[=2]
nā-dānlık Cahillik, bilgisizlik.
n.+ıla (nā-dānlıġ-ıla) 12a/04, 72a/04
[=2]
nā-ehil Ehil olmayan kimse.
n. 43b/11
[=1]
nā-gāh (Far.) Ansızın, birdenbire.
n. 151b/14, 176b/01
[=2]
nā-ḥaḳ (Far.+Ar.) Haksız yere, haksızca.
n. 132a/13, 133a/06, 150b/04, 162a/01, 181a/09, 181b/01
[=6]
nā-ḫoş (Far.) Hoş olmayan, çirkin, kötü.
n. 96a/05, 175b/09
n. ol- 95a/04, 150b/02, 192a/10
n. söz 50a/08, 158a/13, 166b/01, 211b/12
[=9]
nā-kes (Far.) Cimri, elisıkı, hasis.
n. 43b/08, 68a/04, 134b/08
n. (baḫīl ve nā-kes ol-) 179a/04
n. kişi 134b/08
n.+ler 152b/07
n. ol- 76a/15
[=7]
nā-keslik Cimrilik.
n.+dür 202b/15
n.+e (nā-keslige) 77a/03
[=2]
nā-ma‘lūm (Far.+Ar.) Bilinmeyen, meçhul.
n. 22a/01, 115a/14, 115b/13, 116a/06
[=4]
nā-meşrū‘ (Far.+Ar.) Şeriata uymayan.
n. 54b/09
[=1]
nā-mübārek (Far.+Ar.) Uğursuz.
n.+dür 78b/07
[=1]
nā-mümkin (Far.+Ar.) Mümkün olmayan, olanaksız.
n. 84b/12
[=1]
nā-pāk (Far.) Temiz olmayan, murdar, pis.
n. 146b/08, 157a/05
n. şu 154b/07
[=3]
nā-sāz-kār (Far.) Uygun olmayan, muhalif.
n. 96a/05
[=1]
nā-sezā (Far.) Layık olmayan, uygun düşmeyen.
n. kelām 196a/02
[=1]
nā-şāyeste (Far.) Layık olmayan.
n. 86a/03, 199a/11
[=2]
nafaḳa (Ar.) Temel ihtiyaçların karşılanması için gerekli olan şeylerin tümü, maişet.
n. eyle- 30a/10, 42a/04, 54a/01, 55b/08, 75a/12, 75a/13, 85a/09, 112a/13, 178a/13, 179a/12, 200a/04, 200a/11, 226b/15
n. it- 132b/07, 133a/11, 175a/15, 181b/04
n. vir- 75a/14
[=18]
nāfi‘ (Ar.) Yararlı, faydalı.
n. (vāżıh ve nāfi‘ ol-) 1b/11
n. ol- 164a/13, 205a/09
[=3]
nāḥiye (Ar.) Bölge, çevre, civar.
n.-i ‘Acem 42b/15
n.-i ‘Arab 42b/14
[=2]
Naḥl (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 70. sûresi.
N. (sūretü’n-Naḥl) 142a/01
N. sūresi 142a/01

[=2]
naḥv (Ar.) Cümle bilgisi, sözdizimi, sentaks.
n.+dur (‘ilm-i naḥv) 208a/06
[=1]
naḳd (Ar.) Hazır, elde bulunan para.
n. aḳça 166a/13, 166a/15
[=2]
nāḳıṣ (Ar.) Eksik, noksan, kusurlu.
n. 57b/08, 96a/07, 132b/13, 179a/08
[=4]
naḳışlu Nakışlı, işlemeli, süslü.
n. 105a/03
[=1]
naḳl (Ar.) Bir yerden başka bir yere alıp götürme, vefat etmek, ölmek.
n. 230b/15
n. (dünyādan naḳl it-) 67b/10, 141a/08
n. it- 3b/15, 4a/07, 139a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=8]
naḳṣ (Ar.) Eksiklik, noksanlık.
n.+a 194a/06
n. iriş-) 79b/04
n. it- 28b/02
n. ol- 74a/07, 195b/03
[=5]
naḳş (Ar.) Nakş, suret, resim.
n. 222b/15
n. eyle- 86a/02, 132a/12
n.+ı 226b/01
n. it- 222b/15
[=5]
nāḳus (Ar.) Hristiyanları ibadete çağırmak için kullanılan çan, kilise çanı.
n. 221b/05, 221b/06
[=2]
na‘l (Ar.) Nal.
n. 222b/01, 222b/02, 222b/02, 222b/03, 222b/04
[=5]
nāle (Far.) İnleme, inilti.
n. vü feryād 33a/07
[=1]
na‘lın (Ar.) Üstü tasmalı yüksekçe tahta ayakkabı, takunya.
n. 222b/04, 222b/04
n.+ı 222b/06
n.+uŋ 222b/06
[=4]
nām-dār (Far.) Ünlü, namlı, tanınmış.
n. 209a/01
n. ol- 41b/10, 145a/02, 169b/11, 185b/01, 213a/04
[=6]
namāz (Far.) Namaz.
n. 28a/14, 216b/07, 223a/03, 223b/02
n. (biş vaḳt namāz) 122a/03
n.+a 137a/11
n.+a (biş vaḳt namāz) 68a/01
n.+a kehel ol- 49a/13
n.+da 28b/04, 35b/12, 62b/02, 80b/14, 149a/06, 159b/14, 226b/05
n.+dan 223a/11
n.+dur (biş vaḳt namāz) 67a/13
n.+ı 104b/11, 145b/11
n.+ı (aḫşam namāzı) 67a/15
n.+ı (ikindü namāzı) 67a/15
n.+ı (öyle namāzı) 67b/01
n.+ı (ṣubḥ namāzı) 67a/14
n.+ı (yatsu namāzı) 67b/01
n.+ın 223b/08
n.+ın (cum‘a namāzı) 223a/14
n.+ın (dün namāzı) 144a/12
n. ḳıl- 13b/12, 51b/10, 51b/11, 79a/09, 108a/06, 108b/15, 110a/06, 143a/07, 186b/13, 186b/14, 186b/15, 211b/02, 214b/03, 216b/06, 223a/03, 223a/05, 223a/05, 223a/06, 223a/08, 223a/10, 223a/10, 223a/11, 223a/13, 223a/14, 223a/15, 223b/01, 223b/01, 223b/05, 223b/06
n. ḳılıcı 122a/03
n.+lara 67b/01
[=58]
nāme (Far.) Mektup.
n. 18a/01, 41b/05, 156b/04, 170a/03, 220a/13, 221b/08, 221b/08, 221b/09, 221b/13, 230b/15, 230b/15
n. gel- 170a/02
n. vir- 221b/10, 221b/14
n.+ye 204b/06, 210a/04, 220a/13, 220a/15, 227b/04, 227b/05
n.+yi 144b/10, 221b/12
[=22]

nāmudār (Far.) Namlı, meşhur, tanınmış.
n. 25b/14
n. ol- 25b/14, 26b/03, 141a/03
[=4]
na‘ne (Ar. *na‘nā‘*) Nane.
n. 222b/09, 222b/09
[=2]
nār-ı müşk (Far.) Nar miski adıyla bilinen güzel kokulu bir ot.
n. 221a/13, 221a/13
[=2]
narḫ (Far.) Uyulması gereken sabit fiyat, satılık şeyin belirlenen bedeli.
n. 94a/05, 169b/10, 175a/06
n.+ı 62b/09
n.+lar 170b/10, 230b/15
[=6]
nārinc (Far.) Portakal.
n. 221a/15, 221a/15
n. şarābı 150b/01
[=3]
Nās (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 114. ve en son sûresi.
N. sūresi 146a/11
[=1]
naṣīb (Ar.) Hisse, pay, kısmet, talih.
n. bul- 38a/04, 110b/10, 166a/09
n. iriş- 111a/04, 142b/06, 156b/08
n. ol- 123b/02, 125a/03, 135b/15, 142a/09, 144a/07, 211a/07, 226b/06, 226b/07
[=14]
naṣīblü Talihi yerinde olan, iyi bir kısmet elde etmiş olan.
n. 183a/13
n. ol- 143b/02
[=2]
nāṣıḥ (Ar.) Nasihat eden, öğüt veren.
n. 107b/01
[=1]
naṣīḥat (Ar.) Nasihat, öğüt.
n. 23b/15, 144a/07
n.+dur 18a/01
n. eyle- 20a/02
n. it- 18a/01, 123a/03, 224b/01, 224b/03
[=8]
nāṭıf (Far.) Bademle yapılan bir tür helva.
n. 221b/03
[=1]
nāy (Far.) Mûsikîmizde, bilhassa Mevlevî mûsikîsinde çok yer tutmuş olan, dokuz boğumlu kamıştan yapılan, ön tarafında altı, arka tarafında bir deliği bulunan nefesli saz, ney.
n. 102b/02, 104b/05, 174a/14, 216b/05
n. bile 129a/06, 160b/13
n.+uŋ 160b/13
[=7]
nāyib (Ar. *nā’ib*) Bir kimsenin yerine bakan kimse, vekil.
n.+ler 65b/15
n. ol- 215b/14
[=2]
nāz (Far.) Naz, cilve, eda.
n. idici ol- 173a/03
[=1]
naẓar (Ar.) Bakma, bakış.
n. eyle- 10a/01, 11a/10, 14b/14, 18a/01, 32a/04, 32a/06, 32a/11, 123a/15, 135a/14, 135b/15, 184b/08, 186a/10
n.+ı 230b/15
n.+ıyla 18a/01
n. it- 1b/09, 10b/05, 14a/06, 15a/01, 16a/01, 16b/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 32a/05, 32a/12, 184b/05
n. ḳıl- 27b/11, 32b/05
[=28]
Nāzi‘āt (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 79. sûresi.
N. (ve’n-Nāzi‘āt sūresi) 144b/03
[=1]
ne 1. Ne, hangi, hangi şey.
n. 7b/14, 14a/01, 14a/07, 14a/07, 14b/14, 24b/09, 27b/04, 32b/11, 41a/05, 44a/07, 49a/01, 56b/09, 94b/05, 117b/03, 167a/06, 173a/12, 192b/12, 196b/08, 197b/05, 208b/05, 230b/15
n. (her ne) 44a/05, 59b/01, 70b/10, 83b/02, 94a/09, 95a/09, 110a/03, 113a/05, 119b/09, 124b/13, 125b/03, 127a/01, 127a/11, 134b/03, 136b/11, 150a/14, 151b/04, 153a/14, 156b/06,

163a/06, 175a/09, 180b/13, 181b/14, 186a/15, 191a/01, 202a/07, 215b/15, 230a/04, 230b/15
n. (her ne-ki) 91a/01, 154b/14
n. (her ne-kim) 32b/01, 185a/10
n. (her ne ki) 185a/04
n. (her ne kim) 218a/14
n.+den 176b/15
n.+den ötürü 224a/10
n.+dür 9a/03
n.+idüginden (neydüginden) 94b/05
n. ki (ne-ki) 105a/06
n. kim 4a/01, 6a/07, 6b/08, 7a/14, 9b/14, 10a/12, 11b/11, 69b/02
n.+si 46a/07, 226b/14, 227a/02
n.+si (her ne) 227a/04
n.+yise (ne-y-ise) 93a/04
n.+yle 5b/05
2. Nasıl, ne şekilde, ne kadar.
n. (her ne-ḳadar) 93a/14, 157a/12
n. (her ne ḳadar) 162b/10
n. ḳadar 9b/08, 12a/11, 20b/07, 31a/02, 34b/04, 61b/09, 83a/11, 88a/14, 167a/15, 180a/09, 201b/07
n. ḳadar ki 197b/06, 207b/07, 210b/13, 216b/15
n. (her ne dürlü) 83a/14
n. miḳdār 226a/13
3. Bağlaç (ne...ne)
n. (ne...ne) 72b/13, 123b/13, 163b/01, 173a/12, 197b/05
[=100]

nebāt (Ar.) Bitki.
n. 226a/04
n.+ları 21a/15
[=2]

nebī (Ar.) Peygamber.
n.+dür 18a/01
n.+nüŋ (Yūsuf-ı Nebī) 3b/05
n. (yā nebīyallāh) 82b/12
[=3]

necāt (Ar.) Kurtulma, kurtuluş, selamete erme.
n. bul- 231b/04
[=1]

Necm (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 53. sûresi.
N. (sūre-yi ve'n-Necm) 143b/04
N. (ve'n-Necm sūresi) 143b/04
[=2]

nedīm (Ar.) Yakın dost, samimi arkadaş.
n.+e 61a/11
n.+in 69a/12
n.+lerle 216b/03
[=3]

nedīmlik Arkadaşlık, dostluk.
n.+e (nedīmlige) 154b/09
[=1]

nef' (Ar.) Menfaat, çıkar.
n. bul- 77b/06
[=1]

nefes (Ar.) Nefes, soluk.
n. al- 83b/07
n.+i 218a/04
[=2]

nefḫ (Ar.) Üfleme, vurma, çalma.
n. 7a/13
[=1]

nefīs (Ar.) Herkesçe beğenilen, çok hoşa giden, istek uyandıran, çok güzel.
n. 2a/02
[=1]

nefs (Ar.) Bir kimsenin kendi öz varlığı, öz benliği, kişiliği.
n. 7a/06, 7a/08
n. (hevā-yı nefs) 27a/01, 71a/10
n.+den (cedes-i nefs) 6a/12
n.+e (hevā-yı nefs) 95a/03, 122b/13
n.+e (riyāżāt-ı nefs) 84a/14
n.+i 7a/03, 7a/04
n.+i (hevā-yı nefs) 140b/07
n.+inden 62b/06
n.+ine 20a/04
n.+ini 20a/08, 27a/01
n.+üŋ 3a/04, 7a/08
[=17]

nefsānī (Ar.) Bedensel isteklere ilişkin, bedensel isteklere özgü.
n. (ḳuvvet-i nefsānī) 5a/08
n. (rūḥ-ı nefsānī) 5a/01, 5a/03
n.+nüŋ (rūḥ-ı nefsānī) 4b/15, 5a/10, 5a/10
[=6]

neft (Far.) Ham veya arıtılmış petrol.
n. 200a/13, 209a/13, 222b/10, 222b/12
n.+i 222b/10, 222b/11, 222b/13
[=7]

neheng (Far.) Timsah.
n. 223b/08, 223b/10
[=2]

nehy (Ar.) Yasaklama, men etme.
n. eyle- 190a/01
[=1]
nem (Far.) Rutubet, nem.
n.+i 31a/01
[=1]
nemeksi Kışın yenmek için hazırlanan kavrulmuş parça et, kıyma.
n. 6a/07
[=1]
Neml (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 27. sûresi.
N. (sūretü'n-Neml) 142a/15
N. sūresi 142a/15
[=2]
nerd (Far.) Tavla.
n. 222a/01
[=1]
nerdübān (Far.) Merdiven.
n. 166a/01, 222a/02, 222a/05, 229b/12, 229b/14
[=5]
nereye Hangi tarafa, hangi yere, hangi yöne?
n. 115b/02, 201a/01, 230b/15
[=3]
nergis (Far.) Nergis çiçeği.
n. 222a/06
[=1]
neseblü Soyu bulunan, soylu.
n. 213b/05
[=1]
nesīb (Ar.) Soyu temiz.
n. 168a/04
n. (aṣl-ı nesīb) 112b/05
n. (ḥasīb ve nesīb) 43b/03
[=3]
nesīm (Ar.) Yumuşak esen rüzgâr, esinti.
n. 7a/10
[=1]
nesl (Ar.) Bir kimsenin zürriyeti, evlât ve torunları, soy, sülâle.
n.+i 44b/05, 82a/03, 113b/02, 119a/14, 144b/11, 149a/05
n.+inden 162b/08, 185a/06, 185b/03
[=9]
nesne Canlı varlıklara karşıt olarak her türlü varlık, cansız varlık, şey.
n. 3b/07, 13b/04, 14a/09, 16a/15, 16b/02, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/05, 20a/06, 21a/13, 22a/08, 22a/09, 23b/08, 23b/10, 24a/04, 25a/05, 28b/04, 28b/06, 30a/11, 30a/12, 30a/14, 32b/12, 33b/03, 35b/02, 36a/03, 40b/12, 46b/10, 47b/14, 47b/15, 48a/11, 48a/13, 50a/11, 55a/06, 56a/02, 56b/11, 58a/09, 62b/03, 62b/04, 62b/09, 63a/01, 63a/03, 63a/04, 66a/06, 69a/05, 73a/14, 74b/10, 76a/02, 77a/14, 79a/01, 79b/04, 83a/08, 84a/05, 85b/13, 89a/02, 89a/03, 89b/09, 92a/11, 93a/05, 93a/08, 93a/11, 93a/11, 94a/12, 99a/05, 106b/03, 108a/01, 108a/03, 110a/09, 111a/13, 111a/14, 114a/06, 116b/06, 117a/12, 119a/09, 121b/03, 124a/12, 126b/01, 126b/11, 126b/11, 126b/11, 127a/01, 127b/04, 127b/11, 127b/13, 127b/15, 128a/02, 130a/03, 132a/12, 133b/13, 136b/14, 137a/03, 139a/12, 139b/01, 145a/07, 146b/11, 148b/14, 149a/10, 156b/05, 158a/03, 158a/07, 161a/14, 162b/02, 163a/07, 163a/08, 167b/01, 170a/05, 170a/07, 170b/13, 172b/14, 176b/02, 177b/13, 180a/03, 180b/10, 187b/02, 188a/03, 188a/14, 188b/14, 189a/01, 189a/03, 200b/11, 201a/09, 202b/10, 203a/10, 205b/15, 209b/04, 210b/15, 214a/08, 215a/15, 215b/10, 216a/07, 216a/14, 216a/14, 217a/06, 218a/14, 220a/14, 221b/09, 222a/11, 225a/01, 225a/01, 225a/01, 225a/03, 226b/09, 227a/05, 229a/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/01
n. (ġayrı nesne) 12a/09
n. (hīç nesne) 94a/11
n. (mekrūh nesne) 121b/13, 138b/05
n. (on iki nesne) 68a/07
n. (on nesne) 171a/05
n. (şol nesne) 154b/12

n. (üç nesne) 205a/05
n.+de 24b/08, 34b/13, 47a/08, 191a/01, 219a/06
n.+de (her nesne) 78b/06, 129a/15
n.+den 6a/11, 21a/09, 61b/01, 89b/09, 92b/03, 191a/07, 201a/11
n.+den (görklü nesne) 131a/07
n.+den (on cins nesne) 93a/12
n.+den (otuz nesne) 93a/13
n.+dür 55a/04, 88b/07, 186a/04
n.+dür (dört nesne) 12a/01
n. iriş- 61b/02, 147a/01
n.+ler 5a/12, 6b/04, 6b/05, 7b/01, 10a/14, 14a/01, 15a/11, 18a/01, 99a/07, 108a/04, 193b/09, 208b/04, 230b/15
n.+ler-ile 30a/07
n.+lerden 25a/06, 28b/02
n.+lere 13b/15, 13b/15, 14a/03, 108a/03, 141b/01, 210b/03, 226b/02
n.+leri 144b/01
n.+lerle 30a/09
n.+lerüŋ 99a/07
n.+nüŋ 62b/09, 69b/14, 93a/06, 126b/02, 137a/06
n.+si 58a/12, 99a/05, 99a/06, 137a/04, 175a/14, 214a/02, 224a/13
n.+sin 21a/10, 59b/04, 111a/12, 200b/10, 201a/09, 227a/01
n.+sinde (şol nesne) 69a/05
n.+sine 99a/08
n.+sini 21a/09, 109a/05
n.+ye 13b/14, 23a/04, 26b/09, 46a/15, 47a/10, 90b/06, 90b/11, 116a/15, 139a/05, 179a/10, 184b/15, 188a/07, 191a/07, 205b/10, 208b/01, 212b/09
n.+ye (altı nesne) 64a/01, 67b/15, 122b/12, 128a/01, 130a/08, 130b/14, 212a/05, 214a/09, 220b/04, 225b/15
n.+ye (beş nesne) 230b/15
n.+ye (biş nesne) 37a/02, 58b/15, 60b/06, 73b/06, 115a/08, 115b/15, 164b/11, 166a/02, 166a/15, 192b/02, 218a/09, 219b/10, 226a/06
n.+ye (dört nesne) 24b/06, 38b/04, 58a/13, 60b/12, 63b/06, 64b/12, 92a/13, 95a/02, 112b/14, 126b/12, 149a/08, 156a/07, 166b/01, 172a/05, 188a/15, 190b/15, 196a/04, 211a/07, 212b/04, 213b/09, 215a/10, 218a/14, 218b/10, 220b/08, 221a/11, 221b/02, 223a/02, 225b/03, 225b/08, 230b/15
n.+ye (ḥarām nesne) 155b/14
n.+ye (iki nesne) 19b/07, 68a/06, 114a/13
n.+ye (on iki nesne) 217a/14
n.+ye (sekiz nesne) 93a/02, 149a/04, 189a/15, 190b/11, 230b/15, 230b/15
n.+ye (üç nesne) 24a/10, 42a/11, 59b/05, 65a/03, 66b/12, 71b/06, 76a/03, 78a/11, 97b/03, 97b/08, 98b/06, 99b/04, 102b/09, 107a/06, 110b/04, 110b/05, 125b/15, 128a/05, 130a/10, 157b/01, 157b/04, 159b/01, 159b/01, 169b/04, 173a/07, 189b/07, 189b/13, 190b/02, 198b/04, 205b/10, 213b/13, 215b/05, 216a/13, 218a/13, 220a/11, 220b/12, 221b/04, 221b/07, 222a/10, 222b/14, 230b/15, 230b/15
n.+ye (yedi nesne) 42a/08, 48a/15, 64a/12, 127a/04, 128b/15, 206b/08, 220b/01, 223b/06
n.+yi 6a/15, 6b/05, 6b/12, 16b/03, 74b/08, 92b/04), 107a/05, 115a/11, 135a/02, 139a/05, 187b/06
n.+yi (her nesne) 15b/08
n.+yile (nesne-y-ile) 53b/10, 61a/05, 89b/05, 117b/05, 133a/12, 154a/04, 194b/09
[=388]

nesnesüz Nesnesi olmayan.
n. 33a/06
[=1]

nesrīn (Far.) Yaban gülü.
n. 222a/10, 222a/11, 222a/12, 222a/13
[=4]

nev‘ (Ar.) Cins, tür, çeşit.
n. 11a/07
n. (biş nev‘) 65b/06
n. (dört nev‘) 8a/07

n.+den 6a/11, 32b/12, 167b/01
[=6]

nevā (Far.) Ses, ahenk, nağme.
n.+lar-ıla 55a/04
[=1]

nevādir (Ar.) Nadir, az bulunur, az rastlanır.
n.+i (eşġār-ı nevādir) 4b/01
[=1]

nevḥa (Ar.) Ölünün arkasından ağlama, ağıt yakma.
n. 85a/06
n. vü feryād u fiġān it-) 62a/03
[=2]

nevḥa-ger (Ar.+Far.) Ölü için para ile tutularak yas ettirilen kimse, yasçı, ağlayıcı.
n. 34a/10
[=1]

nevmīd (Far. *nā-ümīd*) Ümitsiz, çaresiz.
n. ol- 51a/12, 61b/15, 171b/01
[=3]

nevmīdlik Ümitsizlik, çaresizlik.
n.+dür 112a/10
n.+e (nevmīdlige) 81b/01
[=2]

Nevvara'llāhu ḳabrehū ve ceale'l-cennete me'vāhu (Ar.) "Allah onun kabrini nurlandırsın ve durağını cennet eylesin" anlamında bir dua.
n. 2b/05
[=1]

n'eyle- Ne eylemek, ne yapmak.
n.-r 212a/12
n.-yelüm 4a/08
[=2]

nışf (Ar.) Bir şeyin yarısı, yarım.
n.+ında (gicenüŋ nışfı) 9b/03
[=1]

nice Nasıl?
n. 14a/07, 82b/13, 158b/13, 161b/14
n. (her nice) 70b/13, 218b/04, 225b/01
[=7]

niçün (*ne+içün*) Niçin?
n. 12b/11
[=1]

nidā (Ar.) Seslenme, çağırma.
n. 193a/01
[=1]

nifāḳ (Ar.) Anlaşmazlık, geçimsizlik, ara açıklığı, uyuşmazlık, bölünme.
n. 79b/11
n.+a 23b/13, 42b/07, 77a/03, 157a/02, 221b/07
n.+dur 222a/03
n.+ıla (nifāḳ-ıla) 22b/10, 130a/12, 144a/05
n. it- 123a/03
n. ol- 123a/04
[=12]

nikāḥ (Ar.) Nikah, evlenme.
n. 51a/01, 51b/15, 112b/05, 113b/11
n.+a 36a/09, 109a/01
n.+ıla (nikāh-ıla) 196a/10
n. it- 32b/12
n. ḳıl- 104b/04
[=9]

Nīl Mısır'ın hayat kaynağı olan nehir.
N. ırmaġı 52b/15
[=1]

nīlūfer (Far.) Nilüfer çiçeği.
n. 223b/13, 223b/14, 230b/15
n.+i 223b/13
[=4]

ni'met (Ar.) Nimet, bağış, lütuf, ihsan.
n. 16b/10, 18a/01, 18a/01, 30b/10, 38a/07, 39a/09, 39a/11, 45b/10, 48a/05, 53a/12, 58b/11, 64a/05, 66b/05, 69b/06, 76a/02, 77b/14, 78b/10, 78b/10, 82b/09, 87a/09, 107a/12, 107b/08, 109b/08, 143b/04, 149b/15, 154a/14, 156a/06, 158b/11, 179a/14, 182a/09, 182a/11, 186a/13, 187a/11, 193b/12, 200a/13, 205b/02, 210b/15, 211b/15, 215b/05, 215b/06, 226a/12, 226a/13, 226a/14, 228b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15
n. (māl u ni'met) 28a/04, 40b/05, 141a/02, 211a/06, 230b/15
n. (māl u ni'met bul-) 81a/11, 188b/04
n. (māl ve ni'met) 79a/13, 154a/01
n. (māl ve ni'met bul-) 98b/01, 103b/06, 112a/12, 133b/08

n. bul- 18a/01, 33b/01, 45a/06, 82b/03, 103b/04, 112b/13, 116a/08, 143b/08, 230b/15
n.+den düşür- 43a/02
n.+dür 55b/14, 60a/01, 71a/03, 91a/15, 98a/13, 136b/11, 151b/10, 158b/01, 175a/10, 231a/14
n.+dür (māl u ni‘met) 230b/15
n.+e 17b/12, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 39a/14, 47b/05, 59b/14, 68a/01, 74b/02, 83b/02, 107a/04, 112b/14, 116b/02, 125b/07, 131b/02, 147b/01, 153a/05, 175a/04, 187a/08, 188a/01, 189a/13, 194a/02, 208a/09, 208a/15, 211a/05, 211a/08, 213b/04
n.+e (māl u ni‘met) 213b/03
n.+e iriş- 129a/09
n. gör- 114b/14
n.+i 18a/01, 39b/15, 46a/15, 58a/09, 74a/12, 82a/15, 94b/12, 135b/15, 151b/11, 157a/07
n.+i (māl u ni‘met) 43b/04
n.+i bol ol- 154a/15
n.-i ḥelāl 24a/12
n.+i noḳṣān bul- 74a/15
n.+ine 108b/14
n. iriş- 58b/14, 92a/07
n.+leri 182a/10, 230b/15
n.+üŋ 148a/12, 152b/05, 181b/07
n. ve ḫayr iriş- 198a/11
n. ve iḳbāl bul- 192b/09
n. ve menfa‘at gör- 157a/10
[=136]

Nisā’ (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 3. sûresi.
N. (sūre-yi Nisā’) 141b/02
N. (sūretü’n-Nisā’) 141b/01
[=2]

nisbet (Ar.) Bağlılık, ilgi, bağ.
n. it- 22b/01
n. ol- 117a/13
[=2]

nistān (Far. *ney-istān*) Kamışlık, sazlık.
n. 11b/12
[=1]

nişādır (Far.) Amonyak tuzu.
n. 223b/12
[=1]

nişān (Far.) 1. Belirti, iz, işaret.
n. 221b/13
n.+a 41b/15
n.+ıdur 169b/13
2. Padişah tuğrasını taşıyan ferman, berat, hüküm.
n. 27a/02,
n.+ı 176a/14
n.+ı (pādişāh nişānı) 221b/11
[=7]

nişāste (Far.) Nişasta.
n. 222a/14
n.+si 222a/14
[=2]

nişāṭ (Ar. *neşāṭ*) Sevinç, neşe, sürur.
n. 8a/01
n. (āb-ı nişāṭ) 216b/13
[=2]

nite-kim *e.* Nitekim, nasıl ki.
n. 6b/13, 7b/01, 8b/04, 8b/13, 9a/10, 10b/05, 10b/08, 10b/09, 10b/13, 10b/15, 11a/02, 11a/04, 11a/07, 12b/14, 13b/08, 15a/07, 15b/08, 16a/04, 16a/05, 16a/10, 16a/14, 18a/01
[=22]

niyāz (Far.) Dua, yalvarma, yakarma.
n.+da 17b/07
[=1]

niyyet (Ar.) Niyet, gaye, maksat.
n.+i 203a/04
n.+le 10a/11
[=2]

niẓām (Ar.) Düzen, tertip.
n. (işi niẓām bul-) 97a/02, 109b/06, 115a/08, 135a/01
n. (işi niẓām ṭut-) 141a/09
n. bul- 80a/01, 98a/07, 99a/03, 99a/12, 103a/14, 108b/15
n.+ına 79b/13, 97a/11, 114b/07, 176a/06, 189a/13
n. ṭut- 65a/02
[=17]

noḫūd (Far.) Nohut.
n. 94b/08, 221b/15
[=2]

noḳṣān (Ar.) Eksiklik, kusur.
n. 18a/01, 50b/07, 65a/08, 69a/06, 72b/03, 80b/05, 114a/03, 115a/01, 121a/10, 121a/11, 124a/05, 130b/02, 135b/06, 175b/04,

175b/07, 194b/06, 202a/12, 220b/15
n. (dīninde noḳṣān ol-) 136b/15
n. (heybetine noḳṣān ol-) 72a/10
n. (işinde noḳṣān ol-) 152b/14
n. (‘izzetine noḳṣān iriş-) 58a/07
n. (‘izzetine noḳṣān ol-) 104a/01
n. (mālına noḳṣān iriş-) 75a/11
n. (mālına noḳṣān ol-) 53b/09, 55a/12, 163a/11, 171b/05
n. (mertebesine noḳṣān ol-) 168a/07
n. (ni‘meti noḳṣān bul-) 74a/15
n. (‘ömrine noḳṣān ol-) 149b/02
n. (renc ü noḳṣān) 69b/08
n. (ululuġına noḳṣān ol-) 127b/06
n.+a 74a/06, 127b/09
n. bul- 83b/12
n.+dur 107b/06, 162b/14
n.+ı 31b/05, 60b/03
n.+ı dın 127a/05
n.-ı māl 107a/05, 127a/04, 139b/02, 225a/11, 230b/15
n.+ına 34b/04, 112a/09, 148a/06
n. ol- 60b/02, 68b/12, 173a/02, 173a/03, 179b/09, 181a/13, 185b/06, 197a/11, 210a/09, 220a/10
[=59]
noḳṣānlıḳ Eksiklik, noksanlık.
n. 83b/02, 97a/08
n.+dur 96b/06
n.+ı (noḳṣānlıġı) 110b/13
n.+ına (noḳṣānlıġına) 212b/10
[=5]
noḳṭa (Ar.) Nokta.
n. 195a/05
[=1]
nöker (Moğ.) Kul, köle.
n.+leri 150a/05
[=1]
Nūḥ (Ar.) 1. Hz. Nuh peygamber.
N. peyġamberi ‘aleyhi’s-selām 18a/01
2. Kur’an-ı Kerim’in 71. sûresi.
N. sūresi 144a/09
[=2]
nuḫḫās (Ar.) Bakırcı.
m.+dur 43a/10
[=1]
Nūn ve’l-ḳalem (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 68. sûresi.
N. sūresi 144a/07
[=1]
nūr (Ar.) 1. Aydınlık, ışık.
n. 16b/15, 21b/12, 135a/02, 194a/14, 195a/02
n.+ı 21b/10, 22b/08, 194a/14, 195b/01, 199a/07
n.-ı hidayet 18a/01
n.+ın 60b/15
n.+ından 23a/11
[=13]
Nūr (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 24. sûresi.
N. (sūretü'n-Nūr) 142a/11
N. sūresi 142a/12
[=2]
nuṣret (Ar.) Yardım.
n. 198a/06
n. bul- 16b/07, 18a/01, 94b/13, 95b/06, 143b/03, 158a/08, 177a/01, 183b/01
n.+ine 213a/11
n. ol- 193b/10
n. ve devlet bul- 93a/13
n. vir- 143a/12
[=13]
nuvaḫt (Far.) Çalgı çalma.
n. eyle- 195a/15
n. it- 73b/01
[=2]
nübüvvet (Ar.) Peygamberlik.
n. 4a/07
n.+den (eşer-i nübüvvet) 3b/07
n.+üŋ (mertebe-yi nübüvvet) 3b/13
[=3]
nücūm (Ar.) Yıldızlar.
n. 1b/03
n. kitābı 204b/11
[=2]
nüsḫa (Ar.) Bir yazının, çeşitli araçlar kullanılarak çıkartılan örneklerinden her biri, kopya, suret.
n.+lardan 2a/03
n.+yı 2a/01
[=2]

O

oba Oymak, oba, konar göçer kabile.
o.+dan 218b/03
o.+nuŋ 54a/13
[=2]

ocaḳ İçinde ateş yakılan yer.
o. 24a/05, 24a/06, 24a/10
[=3]

od Ateş.
o. 14a/03, 20a/08, 20a/09, 20a/13, 20b/05, 20b/07, 20b/09, 20b/12, 20b/13, 21a/01, 21a/02, 21a/03, 21a/07, 21a/08, 21a/14, 21b/01, 21b/01, 21b/03, 21b/04, 21b/05, 21b/07, 21b/08, 21b/09, 21b/12, 21b/13, 21b/14, 22a/01, 22a/02, 22a/03, 22a/04, 22a/05, 22a/12, 22a/15, 22b/04, 22b/06, 22b/08, 22b/11, 22b/11, 22b/12, 22b/15, 23a/10, 23a/14, 23b/05, 23b/07, 23b/11, 24a/01, 40a/13, 82a/11, 87b/15, 99b/12, 100a/01, 106b/03, 106b/05, 117a/14, 119b/10, 128b/06, 158b/02, 162a/04, 163a/06, 164a/14, 171a/06, 193a/04
o.+a 20a/10, 21a/12, 23a/09, 201b/10
o.+a ṭap- 23a/02, 23a/13, 24a/01
o.+da 21a/13
o.+dan 20b/01, 20b/02, 20b/03, 20b/04, 23a/08, 210b/15
o.+ı 21b/06, 22a/08, 22a/10, 22a/12, 22b/03, 22b/09, 23a/03, 23b/05, 100a/04
o.+ıla (od-ıla) 21a/05, 22a/13, 23b/09, 23b/10, 119b/08, 140a/03
o.+ından 17b/08, 162a/02
o.+uŋ 20a/11, 20b/10, 21b/10, 22b/08, 22b/13, 23a/06, 23a/15, 23b/06
o. ur- 97a/15
[=102]

odun Odun.
o. 65a/11, 65a/11, 65a/12, 82b/03
o. (ḳuru odun) 65a/13
o. (yaş odun) 65a/13, 65a/13
[=7]

odunsuz Odunsuz.
o. 21b/08
[=1]

oġlaḳ Keçi yavrusu, oğlak.
o. 98b/02, 174b/11, 196a/14
o. āvāzı 33b/01
o. biryānı 73b/11
o. derisi 197a/02
o. eti 204a/04
[=7]

oġlan (Kız veya erkek) Çocuk.
o. 7a/01, 15b/05, 21b/10, 32a/07, 32a/10, 60a/08, 60a/10, 61a/08, 62a/07, 72a/07, 79b/05, 83b/11, 90a/13, 107a/01, 132b/05, 148a/13, 152a/02, 160a/14, 162b/03, 162b/04, 162b/05, 162b/06, 162b/07, 162b/08, 198b/11, 226a/14, 230a/12, 230b/15, 230b/15
o. (bikr ḳız oġlan) 162b/05
o. (erkek oġlan) 15b/05
o. (ḳız oġlan) 40a/05, 40a/06, 181b/06, 181b/06, 181b/11, 205b/08, 210a/01
o. (ḳız oġlan al-) 41a/13
o. (ḳız oġlan cāriye) 72a/07
o. (ḳız oġlan ḳaravaş) 99b/01
o. (ḳız oġlan kenīzek) 182b/07, 195b/10, 222b/06, 230b/15, 230b/15
o. (ṭıfl oġlan) 58a/04
o.+a 75a/03, 92a/14, 148a/12
o.+a (bikr ḳız oġlan) 164b/12
o.+a (gökçek oġlan) 102b/09
o.+a (ṭıfl oġlan) 134b/02
o.+dur (ḳız oġlan) 39b/14, 40a/09
o. düşür- 132b/05
o.+ı 60a/09, 151a/05
o.+lar 121b/05
o.+lara 40b/02, 151a/08, 230b/15
o.+ları 18a/01, 18a/01, 66a/15, 75a/06, 128b/08, 145b/13, 204b/01, 216b/07, 230b/15
o.+larına 49a/12, 187b/07
o.+larına (ḳul oġlanları) 128a/01
o.+larından 86a/10, 230b/15
o.+larınuŋ 40a/11, 67b/04
o.+laruŋ (bikr ḳız oġlan) 75b/14
o.+uŋ (bikr ḳız oġlan) 103a/07
o.+uŋ (ḳız oġlan) 140b/14, 204a/10, 230b/15
[=83]

oġlancuḳ Küçük çocuk.
o. 80b/06, 174a/06
o.+a (oġlancuġa) 134b/03
o.+lar 6a/08, 8a/13, 8a/15, 15a/09, 52a/13
o.+lara 12a/07, 118b/11, 133b/15
o.+lardur 8a/08

o.+larına 59a/02
o.+laruŋ 8a/14
[=14]
oğlanlıḳ Çocukluk.
o. 60a/07, 60a/08
o. (ḳız oğlanlıḳ) 181b/10
o. eyle- 60a/11
[=4]
oğul Çocuk, evlat.
o. 18a/01, 27a/11, 58a/05, 85a/13, 107a/01, 112b/11, 113a/07, 134a/03, 135b/01, 136a/10, 144b/14, 154a/06, 162a/15, 162b/01, 171a/14, 230a/14, 230b/15
o. (ṣāliḥ oğul) 143b/05
o.+a 27a/12, 32b/03, 39a/06, 47b/01, 47b/05, 47b/06, 50a/06, 51a/15, 56b/05, 60b/01, 61a/13, 66b/12, 67b/15, 70a/08, 75a/05, 83a/02, 83a/05, 84a/10, 86a/14, 88a/09, 89b/11, 101b/11, 107a/04, 112b/14, 128b/15, 129b/11, 131a/10, 134b/01, 136a/13, 136b/05, 148b/13, 149a/05, 150a/09, 151a/03, 152a/07, 153b/08, 160b/08, 162a/09, 163b/12, 164b/11, 165a/06, 165b/05, 168b/07, 172b/10, 174b/07, 180a/14, 184b/11, 186a/01, 187a/01, 190b/03, 190b/12, 192b/03, 196a/05, 196b/14, 199b/07, 206b/09, 206b/15, 208a/15, 208b/15, 210a/03, 210b/04, 212a/06, 214a/10, 217a/02, 220a/10, 220a/11, 220b/05, 220b/09, 221a/11, 221b/03, 222a/10, 225b/08, 227b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06
o.+a (eyü oğul) 64a/02
o.+a (ṣāliḥ oğul) 96a/09
o.+dan 135b/02, 196b/15
o.+dur 37a/05, 38b/09, 56a/10, 65b/01, 70a/04, 85a/11, 85a/12, 88a/05, 88b/03, 88b/04, 88b/05, 89b/06, 100b/08, 102b/05, 105b/15, 122a/12, 126a/01, 127a/11, 128a/08, 129b/08, 131a/06, 134a/10, 149a/04, 163b/11, 164b/07, 165a/05, 174b/06, 185a/03, 191a/10, 196a/15, 196b/12, 196b/13, 216b/15, 218b/04, 225b/05, 230b/15, 230b/15
o.+dur (yaramaz oğul) 50a/03
o.+ı (oğlı) 6b/14, 19a/11, 26a/01, 26a/05, 30b/06, 39a/04, 40a/07, 40b/01, 47a/14, 47b/09, 49b/07, 49b/11, 49b/12, 49b/12, 50b/02, 51b/04, 52b/02, 52b/03, 57b/04, 57b/10, 58a/01, 58a/02, 58a/03, 61b/14, 63b/10, 66b/09, 66b/10, 67b/09, 72a/08, 77a/05, 78b/14, 78b/15, 80a/13, 81b/05, 81b/06, 83b/05, 83b/15, 84a/03, 84a/07, 85a/07, 86a/06, 88a/03, 89b/07, 91b/06, 91b/09, 92a/03, 92a/03, 96a/01, 96a/02, 96a/05, 96a/07, 96a/07, 100a/14, 100b/01, 100b/09, 100b/12, 101b/05, 101b/07, 101b/09, 102b/06, 105b/09, 105b/09, 105b/10, 105b/11, 106a/03, 107a/02, 108a/06, 109a/09, 110a/13, 112b/03, 112b/10, 112b/12, 113a/09, 113b/02, 113b/04, 115b/04, 117a/08, 119a/14, 120a/15, 122a/01, 122a/01, 123a/02, 124a/10, 128a/03, 128a/09, 128a/09, 128a/11, 128a/11, 128a/12, 128a/13, 128a/15, 128b/01, 128b/03, 128b/03, 128b/04, 128b/05, 128b/06, 128b/09, 128b/09, 128b/11, 128b/14, 129a/12, 131a/07, 132b/01, 132b/03, 132b/08, 132b/08, 132b/13, 132b/14, 133a/02, 133a/04, 134a/12, 134a/14, 134a/14, 136b/03, 137a/01, 137b/15, 141a/03, 144b/14, 146a/08, 147a/02, 147b/15, 148a/07, 150a/06, 154a/07, 157b/01, 159b/15, 160a/02, 160a/12, 163a/13, 164b/10, 167a/09, 167a/10, 168a/15, 168b/10, 171b/04, 171b/05, 171b/07, 171b/08, 173b/08, 174b/07, 174b/08,

174b/10, 174b/11, 179a/08, 181a/14, 183a/13, 184a/02, 185a/13, 185a/13, 185a/14, 188a/01, 196a/03, 196b/12, 198b/11, 198b/12, 199b/01, 200b/03, 202b/06, 204a/11, 205a/15, 205b/15, 208a/14, 209b/11, 209b/13, 209b/13, 210a/02, 213a/01, 216b/09, 217a/01, 217a/03, 217a/04, 217b/03, 218a/14, 221a/04, 221a/10, 222a/11, 222a/13, 222a/14, 223a/13, 225b/10, 227b/11, 230b/01, 230b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/03, 231a/04

o.+ıdur (oğlıdur) 230b/15

o.+ıla (oğul-ıla) 216b/07

o.+ın (oğlın) 59a/13

o.+ına (oğlına) 6b/13, 39b/09, 44a/11, 57a/11, 120a/07, 128a/04, 139b/06, 176b/03, 185b/07, 213b/12, 221a/01, 230b/15

o.+ından (oğlından) 70a/06, 91b/09, 106a/04, 112b/04, 161a/15

o.+ını (oğlını) 113a/05, 199a/14

o.+ınuŋ (oğlınuŋ) 96a/01, 136a/10, 230b/15

o.+ıyla (oğlıyla) 168b/03

o.+lar 82b/10, 185a/10

o.+lara 95b/12, 120a/05, 128a/01, 221a/15

o.+ları 40a/14, 82a/03, 114b/06, 128a/12, 128a/13, 128a/13, 128b/11, 230b/15

o.+larına (ḳarındaş oğulları) 67b/02

o.+larından 55a/01, 61b/13

o.+larınuŋ 63b/11

o.+unı (oğlunı) 84a/01

o.+uŋ 54a/11

o. ve ḳız 57b/15

[=383]

oḫşa- Okşamak.

o.-rlar 18a/01

[=1]

oḳ Yay ile atılan eski bir silah, ok.

o. 41b/02, 41b/03, 41b/04, 41b/06, 41b/07, 41b/09, 41b/11, 42a/01, 42a/02, 42a/03, 42a/03, 42a/08, 230b/15

o.+ı 41b/08, 41b/09

o.+ı (zenberek oḳı) 42a/01

o.+ları 42a/05

[=17]

oḳçılıḳ Okçuluk.

o. 42a/05

[=1]

oḳı- 1. Okumak, söylemek, demek.

o.-maḳ 141a/04, 146b/09

o.-masa 221b/14

o.-sa 28b/04, 30a/02, 30a/03, 113b/08, 113b/11, 141a/08, 141a/10, 141a/12, 141a/13, 141a/15, 141b/02, 141b/04, 141b/04, 141b/05, 141b/07, 141b/08, 141b/09, 141b/11, 141b/12, 141b/14, 141b/15, 142a/01, 142a/03, 142a/05, 142a/06, 142a/08, 142a/10, 142a/11, 142a/12, 142a/13, 142a/14, 142a/15, 142b/02, 142b/03, 142b/05, 142b/06, 142b/07, 142b/08, 142b/10, 142b/11, 142b/12, 142b/14, 142b/15, 143a/01, 143a/02, 143a/04, 143a/05, 143a/07, 143a/10, 143a/11, 143a/13, 143a/15, 143b/01, 143b/02, 143b/04, 143b/06, 143b/08, 143b/09, 143b/10, 143b/12, 143b/13, 143b/14, 144a/01, 144a/02, 144a/03, 144a/04, 144a/05, 144a/07, 144a/08, 144a/09, 144a/10, 144a/11, 144a/12, 144a/13, 144a/14, 144b/01, 144b/02, 144b/03, 144b/05, 144b/07, 144b/08, 144b/09, 144b/10, 144b/11, 144b/14, 144b/15, 145a/01, 145a/03, 145a/04, 145a/05, 145a/06, 145a/07, 145a/08, 145a/10, 145a/11, 145a/12, 145a/13, 145a/14, 145b/02, 145b/04, 145b/05, 145b/06, 145b/09, 145b/15, 146a/02, 146a/04, 146a/07, 146a/09, 146a/11, 146a/13, 146a/14, 146b/03, 146b/04, 146b/06, 146b/06,

146b/07, 146b/08, 165b/09, 180a/04, 219b/05, 221b/13, 221b/15
o.-ya 4a/14, 13b/09, 14a/09, 14b/01, 51a/09, 110a/04, 133a/02, 141b/13, 144b/15, 204b/10, 221b/10
o.-yan 113b/09, 113b/10, 113b/10
o.-yanlara 2b/03
2. Çağırmak, davet etmek.
o.-(!) 17a/08
o.-sa 191a/05
o.-ya 67a/07
[=143]
fesāda oḳı- 67a/07
[=1]
oḳu- *bk.* oḳı-
o.-duġı 146b/08
o.-maġa 108b/02
o.-masa 146a/15
o.-r 17a/06, 30a/01, 53a/07, 68a/11, 98a/05, 110a/04, 113b/06, 130a/11, 141a/04, 188b/10, 204b/07, 214b/03, 219b/07, 219b/08
o.-rın 8b/15
o.-rken 146b/03
o.-rlar 7a/12
o.-rsa 67a/06
o.-sa 63a/09, 63a/10, 98a/06, 130a/12, 142b/11, 143a/08, 143a/12, 144a/01, 144a/06, 144a/15, 145a/15, 145b/08, 145b/11, 145b/12, 146a/15, 204b/10
[=37]
eẕān oḳu- 8b/15
fesāda oḳu- 67a/06
ḫuṭbe oḳu- 68a/11, 113b/06
[=4]
oḳuyucı Okuma işini yapan.
o. 145a/11
[=1]
ol 1. *sf.* İşaret sıfatı.
o. 1b/01, 1b/03, 1b/05, 2b/13, 3b/01, 3b/04, 4a/12, 4a/13, 5a/01, 5a/04, 5a/09, 5a/12, 5a/13, 5b/12, 6a/08, 6a/13, 6b/01, 6b/03, 6b/10, 8a/01, 8a/02, 8a/12, 8b/06, 9a/06, 9a/08, 9a/08, 9a/09, 9b/02, 9b/15, 10a/02, 10a/03, 10a/07, 10a/07, 10a/08, 10b/04, 11a/08, 11a/10, 12a/05, 12a/05, 12a/08, 12a/09, 12a/11, 12a/15, 12b/01, 12b/06, 13a/02, 13a/07, 13b/04, 13b/13, 14b/14, 14b/14, 15a/11, 16a/03, 16a/09, 16a/09, 16b/02, 16b/03, 16b/07, 16b/07, 16b/08, 16b/08, 16b/09, 16b/10, 17a/03, 17a/06, 17a/08, 17a/09, 17a/11, 17a/12, 17a/15, 17b/04, 17b/05, 17b/06, 17b/07, 17b/09, 17b/11, 18a/01, 19a/01, 19a/07, 19a/08, 19a/11, 20a/02, 20b/01, 20b/02, 20b/09, 20b/13, 20b/13, 20b/14, 21a/03, 21a/15, 21b/02, 21b/03, 21b/08, 21b/10, 21b/11, 21b/15, 22a/11, 22b/05, 22b/06, 22b/08, 22b/14, 23b/02, 23b/03, 23b/04, 23b/06, 23b/07, 23b/07, 24a/01, 24b/09, 25a/05, 25a/07, 25a/13, 25b/07, 25b/14, 25b/15, 26a/01, 26a/03, 26a/04, 26a/04, 26a/05, 26a/12, 26b/01, 27a/05, 27a/06, 27b/15, 28a/05, 28a/07, 28a/08, 28b/01, 28b/08, 28b/11, 29a/02, 29b/14, 30a/08, 30a/11, 30a/15, 30b/06, 30b/12, 30b/15, 31a/02, 31a/07, 31a/08, 31b/01, 31b/04, 31b/06, 31b/07, 31b/14, 32a/02, 32b/10, 32b/11, 32b/14, 33a/04, 33a/05, 33b/10, 34b/04, 34b/13, 35a/08, 35b/13, 35b/15, 35b/15, 36a/01, 36a/04, 36b/02, 36b/03, 36b/05, 37b/02, 37b/06, 38a/03, 39a/04, 39a/05, 39b/15, 40b/15, 41a/01, 41a/09, 41a/10, 41b/06, 41b/07, 41b/09, 42a/15, 43a/01, 44a/05, 44a/09, 44a/11, 44a/13, 44b/06, 44b/10, 45a/01, 45a/02, 45a/05, 45a/05, 45a/09, 45a/10, 46b/06, 46b/13, 46b/14, 47a/15, 47b/06, 47b/08, 48a/08, 48b/10, 49b/06, 50a/11, 50a/13, 50b/01, 50b/02, 50b/12, 52a/08, 52a/12, 52a/12, 52b/06, 52b/07, 53a/02, 53a/03, 54b/15, 55b/06, 55b/07,

55b/08, 56a/02, 56a/04, 56a/06, 56a/14, 58b/05, 58b/07, 59a/02, 59a/05, 59b/02, 59b/07, 59b/12, 60a/06, 60a/07, 60a/10, 61a/08, 61b/01, 61b/01, 61b/04, 61b/11, 61b/12, 62a/07, 62b/07, 62b/09, 62b/13, 63a/08, 63a/10, 63a/12, 63b/02, 63b/12, 64a/05, 64b/14, 64b/14, 65b/08, 65b/09, 65b/10, 65b/10, 65b/14, 66a/04, 66a/08, 66a/08, 66a/09, 66a/09, 66a/10, 66a/12, 66a/15, 66b/07, 66b/15, 67a/04, 67b/01, 67b/07, 67b/12, 67b/12, 68b/02, 68b/06, 68b/10, 68b/11, 68b/14, 69a/05, 69b/03, 69b/10, 70a/01, 70a/02, 70a/03, 70a/11, 70b/05, 70b/13, 70b/13, 71a/03, 71a/08, 71a/09, 71a/10, 71b/03, 72a/12, 73a/02, 73a/11, 73b/10, 73b/14, 73b/15, 74a/02, 74a/13, 74a/14, 74b/03, 74b/09, 75a/09, 75b/03, 75b/04, 75b/06, 75b/10, 75b/13, 76a/01, 76a/02, 76a/05, 76a/13, 76a/14, 76b/01, 76b/02, 76b/11, 77a/06, 77a/06, 77a/10, 77a/11, 77a/12, 77b/11, 78a/10, 78a/14, 78a/15, 78b/10, 79a/01, 79b/03, 79b/03, 80a/05, 80a/07, 80a/12, 80b/03, 80b/11, 81a/12, 81a/14, 81b/08, 82a/08, 82a/09, 82b/13, 82b/13, 82b/14, 82b/14, 82b/15, 83a/10, 83b/14, 84b/01, 84b/04, 84b/13, 84b/13, 84b/14, 84b/14, 85a/06, 85b/03, 86a/09, 87a/02, 87a/06, 87a/09, 87b/01, 87b/01, 88a/14, 88b/01, 88b/09, 88b/15, 89b/09, 90a/07, 90b/03, 92b/03, 93a/04, 93a/06, 93b/09, 94a/10, 94a/11, 94a/12, 94a/15, 95b/02, 95b/03, 95b/10, 96a/13, 98b/08, 98b/08, 100a/04, 100a/10, 102a/12, 102a/14, 102a/15, 102b/13, 103a/01, 103a/07, 103a/08, 103a/10, 103a/13, 103a/13, 103b/10, 104a/05, 104a/10, 104b/01, 104b/04, 105a/09, 105a/15, 105b/07, 105b/09, 105b/10, 105b/12, 105b/12, 105b/13, 105b/13, 106a/12, 106b/03, 106b/04, 106b/11, 106b/16, 107a/01, 107a/12, 107a/13, 107b/04, 107b/05, 108a/01, 108a/06, 108a/13, 108a/13, 108b/04, 109a/07, 109b/07, 109b/13, 110a/10, 110a/11, 110b/01, 110b/04, 110b/07, 111a/13, 111b/01, 111b/11, 112a/02, 112b/06, 112b/07, 112b/07, 113a/03, 113a/12, 113b/06, 114a/08, 114b/04, 114b/05, 114b/06, 114b/09, 114b/13, 115a/03, 115a/14, 115b/02, 115b/03, 115b/03, 115b/04, 115b/08, 115b/08, 115b/13, 116a/02, 116a/03, 116a/03, 116a/06, 116a/06, 116a/10, 116a/12, 116a/13, 116a/14, 116b/12, 116b/14, 117a/06, 117b/06, 118a/01, 118b/10, 119a/09, 119b/09, 119b/10, 120a/03, 120a/03, 120a/11, 120a/11, 120b/10, 120b/13, 121b/05, 122a/03, 122a/06, 122a/10, 122b/15, 123a/14, 124a/02, 124a/03, 124b/15, 125a/08, 126a/05, 126a/05, 126a/15, 126b/01, 126b/02, 126b/02, 126b/02, 126b/04, 127a/12, 128a/04, 128b/10, 132a/05, 132b/04, 132b/05, 132b/05, 132b/07, 132b/08, 132b/10, 132b/12, 132b/14, 132b/15, 133a/05, 133a/11, 133a/12, 133a/14, 133a/15, 133a/15, 133b/10, 133b/13, 134a/01, 134a/07, 135a/04, 135a/05, 135a/13, 135b/04, 136b/15, 136b/15, 137b/12, 138a/03, 138a/04, 138a/07, 138b/14, 139b/12, 140a/07, 140a/10, 140a/10, 140b/01, 141b/01, 141b/04, 144b/06, 145a/02, 147a/09, 147b/06, 148a/08, 149b/06, 150a/03, 150a/13, 152b/06, 153a/12, 153b/12, 154a/01, 154a/02, 154a/06, 154a/12, 154a/14, 154b/06, 154b/10, 155a/14, 155b/08, 156a/09,

156a/09, 156a/10, 156a/13, 156b/03, 156b/06, 157a/09, 158a/01, 158a/10, 158b/10, 158b/11, 158b/13, 159a/02, 159a/03, 159a/03, 160a/06, 160a/13, 160b/13, 161a/07, 161a/07, 162a/11, 162b/07, 163a/01, 163a/10, 164a/04, 164a/13, 164a/15, 165a/03, 165b/08, 165b/12, 166a/01, 166b/06, 167a/05, 167b/03, 167b/08, 168a/05, 168b/14, 169b/01, 170a/08, 171b/10, 171b/11, 171b/11, 171b/15, 172a/14, 172b/08, 173a/03, 173a/11, 173a/12, 173b/02, 174a/03, 174a/06, 174a/08, 174a/14, 174b/15, 175a/11, 175a/13, 175b/12, 176a/01, 176a/10, 176a/14, 176b/06, 177a/02, 177a/05, 177a/08, 177b/13, 178b/03, 178b/13, 178b/13, 178b/13, 178b/14, 179a/05, 179a/12, 179a/12, 179a/15, 179b/01, 179b/04, 179b/04, 180a/04, 180b/04, 181a/08, 181a/08, 181a/12, 181a/13, 181b/02, 181b/03, 181b/12, 182a/05, 182a/06, 182a/06, 182a/07, 182a/10, 182a/11, 182b/10, 184a/02, 185b/05, 186a/11, 187a/09, 187a/15, 187a/15, 187b/10, 190a/02, 190a/05, 191a/01, 191a/02, 191a/03, 191a/07, 192a/04, 192a/04, 192a/11, 192a/12, 192a/15, 192b/01, 192b/10, 192b/11, 192b/15, 193a/02, 193a/08, 193a/14, 193b/02, 193b/03, 193b/04, 193b/13, 194a/03, 194a/12, 194b/08, 194b/10, 194b/13, 194b/15, 195a/12, 196b/09, 198b/01, 198b/11, 200a/10, 200b/03, 200b/04, 200b/11, 201a/11, 202a/01, 202a/07, 202b/01, 203a/07, 203a/14, 203b/09, 204b/13, 205b/02, 206a/08, 206a/08, 206a/11, 206b/05, 208a/01, 209b/07, 209b/10, 210a/05, 210a/06, 210b/01, 210b/15, 211a/06, 212a/04, 212a/09, 213a/04, 213a/09, 213a/09, 213a/10, 213a/10, 214a/13, 214a/15, 214b/02, 214b/03, 214b/04, 215b/09, 215b/13, 215b/15, 216a/05, 216b/02, 216b/05, 218a/07, 219a/03, 219a/11, 219b/01, 220a/04, 220a/07, 220a/07, 220a/08, 221a/08, 221b/12, 222b/11, 223a/09, 223b/15, 225a/01, 225a/09, 226a/08, 226b/04, 227a/12, 227a/13, 227a/15, 227b/01, 227b/03, 227b/14, 227b/15, 228a/11, 228b/03, 228b/12, 228b/13, 229a/02, 229a/03, 229a/05, 229a/08, 229a/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/12, 50b/01, 108a/12, 115b/09, 194b/15, 203b/07, 218a/14

o. ķadar 8a/09, 8a/11, 9b/08, 66a/02, 173a/05, 201b/08, 213b/08

o. kim 36a/15, 226b/03

o. kimesne 45a/10, 45a/12, 55a/02, 59a/11, 59a/13, 66a/13, 67a/03, 79b/05, 81b/14, 89b/14, 98a/08, 103a/09, 115b/01, 180b/13, 194b/13, 195a/01, 226a/11

o. kimesnenüŋ 21a/10

o. kimse 18a/01, 18a/01, 22a/15, 33a/05, 38a/14, 46a/13, 59a/10, 65a/10, 71b/11, 79a/04), 79b/01, 90b/02, 95b/04, 96a/06, 100b/14, 101a/03, 103a/12, 103b/10, 104a/14, 105a/01, 106a/09, 109a/04, 110a/06, 110a/13, 113a/05, 121b/06, 121b/11, 125a/04, 125a/05, 133a/03, 135b/07, 143a/09, 153b/06, 157a/08, 162a/11, 166b/03, 167b/02, 168a/14, 169b/12, 169b/14, 171a/12, 177a/02, 178b/01, 180b/12, 184b/07, 185b/09, 191b/14, 194a/08,

206b/03, 211b/03, 212a/08, 216b/12, 218a/14, 222b/15, 230b/15
o. kişi 18a/01, 19a/01, 19b/01, 19b/12, 19b/14, 20a/01, 20a/05, 20b/10, 21a/09, 22a/14, 22b/12, 22b/13, 24b/01, 25a/09, 26a/10, 26b/07, 26b/08, 28b/04, 29a/10, 29b/02, 30a/03, 30b/04, 31a/04, 33a/09, 35b/13, 38a/07, 38a/09, 38a/13, 197b/01
o. kişiye 18a/01, 18a/01, 22a/03, 22a/07, 27a/04
o. kişiyle 26a/09
o. miḳdār 18a/01, 20a/13, 20b/02, 24a/04, 25a/07, 27b/03, 28a/11, 28b/07, 29a/05, 34b/05, 37b/05, 38b/06, 38b/15, 39a/12, 42a/03, 42b/04, 44a/05, 44b/04, 45a/05, 46b/08, 48a/05, 49b/10, 52a/08, 52b/04, 53b/06, 53b/09, 53b/11, 53b/12, 54a/01, 54b/01, 56b/10, 59a/15, 64b/04, 65a/09, 65b/12, 66b/05, 68a/04, 69a/03, 73b/10, 74a/07, 75b/05, 75b/15, 82a/13, 82b/02, 82b/11, 83a/08, 83a/11, 84a/06, 84a/11, 86a/11, 86b/01, 94b/13, 95b/13, 97a/15, 97b/12, 99a/09, 99a/15, 102b/03, 106b/09, 109b/09, 110a/15, 110b/02, 110b/10, 112a/12, 112b/12, 114b/02, 115b/11, 116a/08, 116a/14, 116b/15, 117b/04, 117b/13, 119b/01, 119b/09, 126b/07, 128b/05, 130a/09, 131a/01, 132a/01, 133b/02, 133b/08, 133b/72, 134a/13, 135b/03, 138b/06, 138b/14, 140b/05, 147a/07, 148b/02, 151a/08, 152a/11, 152a/11, 153a/08, 153a/13, 155b/07, 161a/01, 161a/07, 164b/13, 169a/01, 169a/03, 169a/04, 170b/12, 171b/14, 172b/07, 172b/08, 173a/04, 174a/02, 175b/07, 176b/01, 179b/11, 181b/14, 181b/15, 184b/06, 188b/03, 188b/14, 191a/14, 192a/14, 193b/15, 195b/02, 195b/03, 200a/01, 200a/03, 201b/09, 202b/03, 202a/06, 205a/05, 206a/01, 206a/03, 208b/02, 209b/05, 209b/06, 211b/15, 216a/01, 220a/09, 220b/03, 224a/05, 225b/10, 226a/12, 226a/13, 229a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/13
o. miḳdārınca 28a/09
o. miḳdar (ol-miḳdār) 89b/04, 89b/09, 90a/06, 94a/03, 94a/06
o. ṭarafda 23b/03
2. *zm.* Tekil üçüncü şahıs zamiri.
o. 4b/13, 6a/09, 6a/10, 6b/09, 6b/10, 7b/07, 8a/03, 10b/03, 13b/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/07, 20a/10, 20b/07, 20b/15, 21b/07, 22a/10, 24b/02, 25b/09, 26b/06, 26b/15, 31b/05, 33a/05, 37b/13, 38a/14, 41a/13, 43b/07, 44b/08, 46a/14, 46b/05, 47b/10, 52a/08, 52a/10, 63a/08, 63a/09, 63a/09, 70a/03, 80a/04, 82a/06, 85b/12, 89a/04, 93b/11, 95a/07, 100a/10, 102b/05, 104b/08, 106a/08, 106a/10, 106b/09, 108b/14, 112b/07, 114b/14, 118b/12, 119b/11, 119b/14, 126b/02, 133b/05, 134b/09, 147a/12, 147a/13, 155a/06, 159a/07, 172b/14, 179b/09, 203a/04, 203a/09, 216b/05, 216b/14, 218a/14, 224a/13, 228b/06, 229a/07, 230b/15
o. ancılayın 7b/12, 13a/01, 25a/04, 35a/04, 220a/13
o. anda 12a/15, 18a/01, 25a/14, 25b/08, 25b/11, 26a/12, 28a/06, 30a/11, 30b/04, 32a/05, 35b/10, 35b/14, 35b/14, 36b/15, 37a/11, 37b/07, 39b/05, 44a/12, 44b/01, 50b/02, 50b/05, 52b/12, 52b/13, 53a/04, 55a/08, 56a/01, 58a/11, 63b/05, 65a/05, 69a/08, 69b/06,

79a/06, 79a/08, 81a/11, 81b/07, 82a/06, 82a/09, 82a/15, 82b/06, 82b/08, 84b/11, 84b/11, 85b/01, 86b/01, 89a/13, 98b/15, 100a/10, 105a/02, 106a/13, 108b/07, 109b/14, 110a/11, 110b/02, 110b/05, 111b/05, 113a/12, 123a/03, 127b/04, 128a/15, 130b/04, 135b/06, 136b/04, 138a/06, 140b/11, 150b/06, 151a/12, 153a/13, 153a/15, 154a/04, 154a/09, 158b/09, 159a/10, 161b/12, 161b/14, 163a/12, 166a/14, 167b/08, 170b/04, 170b/06, 170b/07, 171a/04, 178b/02, 184b/05, 188b/12, 191a/01, 192a/05, 193a/07, 193a/10, 199b/12, 201a/09, 201a/15, 201a/15, 205b/02, 206b/10, 207b/09, 207b/11, 208b/09, 209a/07, 214a/12, 214b/01, 214b/03, 215a/08, 215b/10, 216b/04, 218a/11, 221b/13, 221b/15, 222a/06, 225a/14, 228a/04, 228b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

o. andadur 213a/11

o. andan 5a/04, 5a/09, 5b/07, 6b/04, 6b/14, 8a/14, 11a/03, 13b/07, 18a/01, 19a/10, 19a/15, 19a/15, 19b/06, 20a/15, 20b/13, 21a/06, 21b/07, 22a/08, 24a/04, 25b/06, 26a/15, 26b/01, 27b/03, 27b/06, 28a/09, 29b/14, 30a/15, 31a/01, 35a/07, 37b/10, 39b/15, 40b/11, 41b/02, 44b/02, 48a/10, 48a/13, 48b/07, 49a/06, 50b/09, 50b/10, 51b/03, 52a/10, 52b/09, 60a/10, 61b/01, 63b/13, 64a/07, 64b/02, 64b/06, 64b/08, 65b/09, 65b/10, 68b/09, 69b/09, 72a/07, 73b/03, 74b/13, 75a/01, 75a/07, 78b/14, 78b/14, 78b/15, 80a/07, 81b/11, 81b/15, 82b/09, 83b/06, 84a/01, 84b/05, 86a/05, 86b/11, 87a/13, 88b/08, 89a/03, 91a/14, 91b/08, 92b/06, 93a/08, 93b/11, 93b/13, 95a/05, 95a/14, 95b/01, 95b/02, 95b/12, 96a/01, 96a/03, 97a/07, 99b/12, 99b/13, 99b/14, 100a/14, 102b/11, 102b/12, 102b/13, 102b/15, 103a/05, 103b/02, 103b/04, 105a/02, 105b/08, 105b/08, 105b/09, 105b/10, 105b/11, 106a/08, 107a/05, 107b/05, 107b/06, 107b/07, 108a/02, 108a/05, 108b/11, 109a/09, 109a/14, 109a/15, 110b/03, 111a/05, 111a/06, 111a/14, 112b/04, 112b/05, 113a/13, 113b/09, 114a/03, 114b/02, 114b/11, 115b/05, 117b/12, 118a/12, 119a/04, 119a/06, 119b/04, 119b/09, 120a/13, 120a/14, 121a/14, 121a/15, 121b/03, 121b/15, 122a/11, 123b/01, 123b/03, 126a/06, 126a/08, 126b/04, 127b/05, 127b/05, 127b/11, 128b/10, 128b/11, 128b/12, 130a/02, 130a/07, 130a/13, 130b/01, 130b/10, 131a/01, 131b/13, 132a/08, 132a/11, 133a/13, 136a/05, 136b/08, 137a/01, 137a/05, 137b/07, 139a/04, 139b/01, 139b/02, 140b/08, 140b/14, 141a/02, 141b/03, 141b/06, 147a/09, 150a/08, 150a/10, 151a/15, 153a/09, 154a/12, 155a/04, 155b/10, 155b/14, 156b/14, 157b/01, 158b/02, 159a/03, 159a/09, 159b/01, 160b/01, 161a/01, 163a/06, 163a/10, 163a/13, 164a/07, 164b/10, 164b/15, 165a/10, 167a/03, 167b/05, 168a/05, 168a/15, 168b/03, 168b/10, 168b/10, 169a/08, 169b/12, 172a/12, 172a/13, 174a/01, 176a/12, 176b/05, 179a/14, 180b/09, 181a/07, 181a/08, 184a/01, 184a/03, 184b/02, 184b/10, 186a/05, 187b/03, 187b/04, 187b/05, 188b/14, 189a/10, 190a/11, 190b/13, 193a/10, 193a/11, 196b/05, 197a/03, 198a/08, 198a/09, 198b/07,

199b/09, 199b/15, 201b/10, 201b/12, 202a/11, 204a/07, 204b/04, 204b/07, 205b/08, 206a/10, 207a/12, 208a/03, 208a/04, 209b/04, 210b/07, 211a/05, 211b/08, 212a/04, 212b/15, 214a/06, 215b/02, 216a/04, 216a/07, 216a/10, 216a/12, 217a/05, 218a/04, 218a/06, 219a/05, 219a/07, 220a/10, 220b/11, 221a/02, 221a/14, 221a/15, 221b/01, 222a/14, 222b/01, 222b/11, 222b/13, 223b/12, 224a/11, 224a/13, 225a/02, 225a/03, 227b/10, 227b/11, 228b/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09, 231a/12

o. andan öŋdin 30b/10

o. andan ötürü 230b/15

o. andan şoŋra 13b/12, 14b/04, 14b/14, 15a/01, 18a/01, 20a/01, 33a/11, 34a/15, 54b/05, 75b/03, 113a/01, 126a/14, 130a/01, 162b/11, 194b/11, 195a/11, 196b/02, 201a/10, 201b/07, 201b/07, 207b/06, 207b/06

o. andandur 4b/15

o. anı 3a/15, 9a/15, 9b/01, 12a/03, 12a/07, 12a/11, 12b/14, 13b/05, 14a/03, 14a/08, 14a/09, 14b/11, 16a/06, 16a/13, 16b/13, 17a/06, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/02, 19b/11, 19b/12, 22b/01, 23b/01, 25b/05, 25b/07, 25b/08, 25b/10, 26b/09, 26b/15, 27a/04, 27b/05, 27b/08, 29a/13, 30b/06, 31b/04, 31b/07, 31b/09, 31b/09, 31b/11, 31b/14, 31b/14, 32b/14, 37b/12, 38a/02, 38a/12, 38a/15, 38b/01, 40b/07, 44b/09, 45a/09, 46b/06, 46b/07, 47a/06, 47a/12, 47b/03, 47b/15, 48a/04, 51b/02, 52a/05, 53b/01, 53b/09, 54a/09, 54a/09, 56b/10, 58a/11, 59a/03, 59a/11, 59a/12, 59a/12, 59b/06, 60a/03, 62a/04, 62b/05, 63a/08, 63a/09, 63b/04, 65b/05, 66b/08, 67a/01, 67a/02, 68b/13, 69b/02, 70b/13, 72b/14, 73a/11, 73b/01, 73b/05, 74a/04, 74a/10, 75a/01, 76a/06, 79a/07, 79a/08, 80a/06, 80a/10, 80b/01, 80b/15, 81b/13, 86a/01, 88b/13, 89b/04, 89b/07, 90b/01, 91b/11, 92b/01, 93b/13, 94a/14, 95b/03, 95b/14, 96a/06, 97b/10, 97b/13, 98a/06, 100a/05, 100b/14, 102a/11, 102a/15, 102b/07, 103b/11, 104b/04, 105a/05, 105a/10, 105a/12, 106a/09, 108a/10, 108a/10, 108b/05, 108b/06, 109a/09, 110a/09, 111a/03, 112a/09, 112a/12, 112a/13, 113b/10, 115a/10, 116a/15, 116b/08, 116b/09, 117a/03, 117a/06, 117a/07, 120b/08, 120b/10, 120b/11, 121a/03, 122b/14, 123a/13, 124a/10, 124b/06, 124b/07, 127b/05, 129a/01, 129a/04, 129a/10, 130a/05, 131a/02, 131b/05, 131b/08, 131b/13, 131b/15, 132a/05, 132a/08, 133b/12, 134a/02, 135a/12, 135b/10, 135b/10, 138b/11, 140b/03, 140b/04, 141a/14, 142a/15, 143b/14, 144b/09, 145b/03, 145b/10, 145b/12, 146a/06, 146a/11, 146b/04, 147a/03, 147b/11, 148b/14, 150b/11, 152a/11, 153a/03, 153a/07, 154b/13, 156a/12, 157a/11, 158b/07, 159a/04, 159a/08, 159a/14, 161a/12, 161b/01, 161b/05, 162b/13, 164a/08, 164a/14, 165a/04, 166b/07, 167b/02, 167b/14, 168a/09, 169a/15, 170a/13, 172a/15, 172b/04, 172b/04, 174b/02, 174b/04, 175a/02, 176a/09, 176a/11, 176a/13, 176a/15, 176b/07, 183a/05, 184a/14, 185a/01, 185b/02, 185b/03,

186b/06, 190a/01, 192a/12, 194b/10, 195a/15, 195b/11, 195b/14, 199b/10, 200b/13, 203a/09, 203a/09, 203b/15, 204b/09, 204b/12, 205a/13, 205b/06, 205b/12, 206a/07, 206b/11, 207a/04, 207a/14, 207b/10, 213b/06, 215a/06, 216a/03, 217a/03, 217a/10, 223b/10, 224a/02, 224a/07, 224a/07, 224a/12, 227a/09, 228a/03, 228a/05, 229b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09, 231b/03

o. anlar 6a/05, 6a/06, 6a/06, 122a/04, 201a/01, 226a/09

o. anlara 16b/11, 28a/14, 70a/11, 70a/12, 84a/02, 101a/06, 104b/10, 107a/14, 109b/11, 119a/04, 120a/13, 125b/03, 127a/12, 135b/06, 136a/14, 143a/10, 157a/03, 162a/12, 166a/11, 170a/06, 183a/15, 216a/12

o. anlardan 2a/15, 18a/01, 18a/01, 27b/12, 66a/06, 66a/12, 70b/05, 95a/04, 95a/06, 103a/03, 117b/12, 137b/02, 165b/02, 230b/15

o. anları 17b/08, 62a/07, 73b/04, 133b/14

o. anlarıŋ 2a/14, 4b/15, 7a/07, 8b/01, 8b/03, 11b/11, 18a/01, 18a/01, 32a/13, 34a/14, 39b/10, 41b/12, 42a/07, 55b/15, 61b/04, 77a/07, 78b/10, 95b/08, 103b/10, 133b/14, 133b/15, 134a/08, 144a/06, 155b/03, 157a/02, 157b/07, 179b/14, 183b/02, 184a/15, 190a/11, 216b/12, 226a/10, 230b/15, 230b/15

o. anlarıŋ-ıla 18a/01, 133b/06, 199a/06

o. anlarıŋla 18a/01, 63b/14

o. anıŋ 2a/06, 3b/01, 5a/03, 5a/09, 5b/02, 6b/03, 6b/12, 7a/01, 7b/07, 7b/07, 7b/08, 8a/01, 8a/02, 8a/03, 8a/04, 8b/06, 9a/06, 9a/08, 9a/09, 9b/02, 9b/10, 9b/12, 9b/13, 9b/14, 10b/01, 10b/01, 10b/12, 10b/12, 12b/02, 13a/04, 13b/07, 15a/03, 15a/03, 15b/08, 16a/05, 16a/12, 16b/05, 16b/12, 16b/12, 17a/01, 17a/07, 17b/14, 18a/01, 19a/06, 19a/09, 19a/11, 19b/09, 19b/14, 20b/04, 20b/11, 21a/05, 21a/13, 22a/13, 22b/04, 22b/05, 22b/07, 22b/08, 22b/15, 23a/11, 23a/14, 23b/07, 24a/04, 24a/14, 24b/05, 24b/10, 24b/12, 25a/06, 25a/08, 25b/10, 25b/11, 25b/12, 26a/05, 26a/11, 26b/02, 26b/02, 26b/04, 26b/09, 26b/11, 26b/11, 26b/13, 26b/13, 26b/14, 27a/10, 28b/05, 28b/12, 29a/09, 30b/06, 30b/11, 31a/03, 31b/05, 31b/06, 32a/11, 32a/11, 33b/09, 34b/07, 34b/14, 35a/01, 35a/08, 35b/15, 36a/01, 36a/02, 36a/02, 36a/04, 36a/06, 36a/07, 36b/11, 37b/09, 38a/06, 38a/13, 38b/11, 39a/13, 39b/10, 39b/11, 39b/13, 39b/13, 40a/08, 40b/01, 40b/15, 41a/05, 41a/07, 41a/09, 41b/10, 42a/10, 42b/12, 42b/13, 43a/10, 43b/01, 43b/02, 44b/05, 44b/05, 45a/08, 45a/11, 45a/11, 45a/13, 45b/01, 45b/01, 45b/02, 45b/04, 45b/11, 46a/01, 46a/01, 46a/02, 46a/03, 46a/05, 46a/05, 46a/10, 46b/07, 46b/12, 46b/12, 47a/12, 47b/06, 48a/10, 48a/14, 48b/05, 48b/09, 49a/10, 49b/04, 50b/06, 50b/07, 50b/13, 50b/15, 51a/01, 51a/07, 51a/08, 51b/04, 52a/09, 54b/01, 54b/02, 55a/06, 55a/11, 56a/07, 56b/02, 56b/03, 56b/04, 56b/14, 57a/11, 57a/12, 57b/13, 58b/04, 60a/13, 61a/14, 61b/04, 61b/10, 61b/13, 62a/01, 62a/02, 62a/11, 62a/15, 63a/05, 63b/01, 63b/10, 64a/11, 65b/13, 66a/01, 66a/07, 66b/14, 67a/05, 67b/05, 67b/06, 67b/09, 67b/09, 67b/11, 67b/14, 68a/13, 68a/13, 68a/15, 68b/12, 68b/14, 69a/01, 69a/01, 69a/02, 69a/03, 69a/05, 69a/10, 69a/15, 69b/01, 69b/02, 69b/06,

69b/09, 69b/10, 70a/05, 70a/14,
70b/09, 71a/01, 71a/05, 71a/13,
72a/11, 72a/11, 72b/04, 73a/08,
73a/09, 73a/13, 73b/01, 74a/02,
74a/08, 74a/09, 74a/10, 74a/12,
74a/12, 75a/06, 75a/07, 75a/11,
75a/15, 75b/03, 75b/11, 76a/05,
76a/05, 76b/02, 76b/08, 76b/15,
77a/05, 77a/12, 77a/14, 77b/07,
78a/06, 78a/14, 78b/04, 79a/07,
79a/09, 79a/12, 79b/07, 80b/02,
81a/12, 81a/13, 81b/08, 81b/10,
81b/15, 82a/01, 82a/02, 82a/03,
82a/06, 82b/04, 82b/12, 82b/13,
83a/03, 83b/03, 83b/05, 83b/05,
83b/07, 84a/03, 84a/03, 84a/04,
84a/06, 85a/06, 85a/06, 85a/07,
85a/08, 86a/12, 86b/05, 87a/05,
87a/08, 87a/09, 87a/11, 88a/15,
88b/02, 88b/09, 88b/13, 89a/05,
89b/06, 89b/13, 90a/09, 91a/01,
91b/12, 91b/12, 93a/04, 93b/12,
93b/13, 94b/10, 94b/10, 94b/11,
94b/12, 95a/08, 95b/01, 95b/06,
95b/10, 96a/06, 96a/07, 96b/05,
97a/02, 97b/01, 98a/06, 99a/10,
99b/07, 99b/10, 99b/15, 100a/12,
100b/01, 100b/08, 101a/03,
101a/06, 101a/07, 101b/04,
102a/02, 102a/03, 102a/05,
102a/05, 102a/07, 103a/02,
103a/15, 103b/03, 103b/04,
103b/08, 103b/09, 104a/09,
104a/14, 104b/07, 105a/02,
105a/06, 105a/08, 106a/01,
106a/05, 106b/02, 106b/09,
106b/16, 107b/12, 108a/11,
108a/11, 108b/05, 108b/13,
110a/07, 111a/02, 111a/12,
111a/15, 111b/01, 111b/10,
112a/02, 112a/05, 112a/11,
112b/03, 112b/06, 114a/06,
115a/07, 115a/08, 115a/13,
115b/08, 115b/13, 116a/13,
116b/06, 116b/11, 116b/13,
116b/14, 117a/07, 117a/08,
117a/12, 117b/09, 118a/07,
118a/14, 118b/04, 118b/06,
118b/10, 119a/01, 119a/02,
119a/03, 120a/12, 120b/01,
120b/02, 120b/02, 120b/13,
121b/15, 122a/07, 122a/14,
122b/01, 122b/09, 123a/02,
123b/04, 123b/08, 123b/10,
125a/04, 125a/06, 125a/13,
125a/14, 125b/02, 125b/11,
126b/03, 127b/06, 127b/12,
128b/01, 128b/05, 128b/07,
128b/07, 128b/09, 129a/12,
130a/07, 131a/01, 131a/05,
131b/06, 131b/15, 132b/01,
132b/03, 132b/13, 133a/01,
133a/03, 133b/01, 133b/09,
133b/09, 134a/06, 134a/11,
134a/11, 134a/14, 134b/03,
134b/07, 134b/10, 134b/11,
135b/07, 135b/09, 135b/15,
136a/01, 136a/06, 136a/11,
136a/11, 136b/01, 136b/02,
136b/03, 137a/05, 137b/04,
137b/14, 137b/15, 138a/08,
139b/12, 139b/14, 140b/06,
140b/07, 140b/09, 141a/05,
141a/06, 141b/03, 141b/08,
141b/09, 142a/07, 142a/07,
142b/04, 142b/06, 143a/04,
144a/14, 144b/02, 144b/11,
144b/14, 145a/03, 145a/05,
145b/02, 145b/09, 146a/05,
146a/08, 146b/11, 146b/14,
147a/12, 147b/04, 148b/01,
148b/11, 148b/13, 149a/15,
149b/01, 149b/02, 149b/02,
149b/03, 149b/06, 149b/12,
150a/11, 151a/14, 151b/15,
152a/13, 152a/14, 153a/08,
153a/15, 153b/06, 153b/13,
154a/02, 154b/03, 155a/02,
155a/09, 156a/02, 156b/07,
157a/11, 158a/12, 159b/08,
159b/09, 160a/01, 160a/03,
160a/07, 160a/07, 160a/14,
160a/15, 160b/05, 161a/10,
161a/14, 161b/02, 162a/04,
162a/13, 162a/13, 162b/07,
164b/03, 165a/04, 165a/09,
165a/11, 165a/15, 165b/06,
166a/08, 166b/04, 167a/03,
168a/14, 168b/06, 168b/13,
169a/12, 170a/01, 170a/03,

170a/03, 171b/02, 172a/07, 172a/09, 172b/05, 172b/12, 172b/13, 173a/02, 173a/03, 173a/03, 173a/05, 173a/12, 173b/08, 173b/10, 173b/15, 174a/09, 175b/05, 176a/09, 176a/12, 176a/14, 176b/03, 176b/04, 176b/07, 176b/09, 176b/11, 176b/12, 177a/04, 177b/07, 178a/14, 178b/03, 179a/01, 179a/08, 179b/06, 179b/06, 179b/09, 180a/11, 180b/05, 180b/05, 180b/06, 180b/14, 181a/03, 181a/05, 181a/08, 181a/13, 181b/11, 181b/12, 182a/09, 182a/13, 182b/02, 182b/13, 182b/15, 183a/06, 183a/11, 184b/08, 185a/05, 185a/08, 185a/12, 186b/07, 187a/05, 187a/11, 188a/02, 188a/10, 188b/02, 188b/11, 189b/09, 189b/10, 189b/12, 190a/07, 190a/08, 190b/09, 191a/08, 191a/08, 191b/10, 191b/13, 191b/15, 192a/06, 192a/09, 192b/10, 192b/11, 192b/14, 193a/08, 193a/13, 193b/08, 193b/08, 194a/10, 194a/11, 194a/13, 194a/15, 196a/11, 196b/08, 197a/12, 197a/13, 197b/07, 197b/10, 198a/06, 199a/01, 199a/07, 199a/08, 199a/11, 199a/14, 199b/03, 200a/08, 200a/08, 200a/15, 200b/02, 200b/09, 200b/11, 202a/05, 202a/09, 203a/10, 203a/14, 204b/01, 204b/01, 204b/03, 204b/13, 205a/11, 205a/12, 205b/02, 205b/07, 205b/14, 206a/08, 208b/01, 208b/06, 208b/12, 208b/13, 209a/07, 210a/06, 210a/13, 211b/07, 212a/01, 212a/01, 212b/11, 213b/02, 213b/07, 213b/08, 213b/11, 214b/12, 214b/13, 214b/15, 215a/04, 215a/05, 215a/06, 215a/12, 216b/08, 217a/10, 217b/03, 217b/05, 218a/01, 218a/04, 218a/05, 218b/13, 218b/14, 218b/15, 219a/04, 219a/05, 219b/04, 219b/05, 219b/05, 220a/01, 220a/06, 221a/01, 221a/01, 221a/01, 221a/03, 221a/04, 222a/11, 222a/14, 222b/05, 222b/12, 223b/08, 223b/11, 223b/15, 224b/01, 224b/08, 224b/11, 224b/13, 225a/14, 226b/01, 226b/03, 226b/10, 228b/07, 228b/09, 229a/06, 229a/08, 229a/12, 229b/04, 230b/01, 230b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15

217b/08, 217b/10, 220a/09, 225a/02, 230b/15
o. anuŋ gibi 26a/14, 32b/12
o. anuŋ içun 149b/09
o. anuŋ miḳdārı 140a/02
o. anuŋla 16a/05, 18a/01, 19b/13, 25a/09, 26a/15, 41a/10, 41a/11, 57a/04, 57b/04, 89a/13, 230b/15
o. aŋa 5a/09, 5b/03, 5b/15, 6a/01, 6a/02, 6a/02, 7a/12, 9a/01, 10a/05, 10a/09, 11a/02, 12b/03, 12b/05, 12b/06, 13b/06, 14a/02, 15b/15, 16b/01, 16a/07, 16a/07, 16a/10, 16a/13, 16a/15, 16b/02, 16b/05, 17a/01, 17a/05, 17a/07, 17a/07, 17a/14, 17b/10, 18a/01, 19a/06, 19b/14, 19b/14, 20a/02, 20a/05, 20a/13, 20a/15, 20b/01, 20b/03, 20b/03, 20b/04, 20b/05, 21a/11, 21a/11, 21b/11, 22a/04, 22a/12, 22b/11, 22b/13, 23a/14, 23a/15, 23b/01, 23b/09, 24a/04, 24a/05, 24a/13, 25a/03, 25a/09, 25b/09, 26a/07, 26a/08, 26b/05, 27a/11, 27b/08, 27b/11, 27b/15, 28a/01, 28a/06, 28a/14, 28b/05, 28b/09, 30a/02, 30a/06, 30b/02, 30b/04, 30b/09, 30b/10, 31a/12, 32a/01, 32a/04, 32b/04, 32b/05, 32b/11, 33a/03, 33a/04, 33a/10, 33a/12, 33a/13, 33a/13, 33b/03, 33b/09, 34b/06, 34b/06, 34b/15, 35a/03, 36a/14, 36b/01, 36b/08, 37a/06, 37a/08, 37a/10, 37b/01, 37b/02, 37b/05, 37b/07, 37b/13, 38a/05, 38a/14, 38b/03, 40a/13, 41a/06, 41a/07, 41a/11, 41a/14, 41b/04, 41b/04, 41b/05, 42a/07, 42b/04, 42b/04, 44b/08, 45a/13, 45b/05, 46a/06, 46a/08, 46b/01, 46b/08, 48a/07, 48b/06, 49a/06, 49b/06, 49b/08, 50a/12, 50a/14, 50b/11, 50b/13, 51a/07, 51a/08, 51b/02, 51b/03, 51b/14, 53b/13, 54a/13, 55a/01, 55a/09, 55a/14, 55b/15, 56a/02, 56a/14, 57a/05, 57a/06, 57a/08, 57b/03, 58b/07, 58b/14, 59a/04, 61b/06, 62b/03, 62b/04, 62b/05, 62b/08, 62b/10, 62b/11, 62b/15, 63a/01, 63a/02, 63a/04, 63a/04, 63a/06, 63a/06, 63a/07, 63a/10, 63b/04, 64b/03, 64b/07, 65a/04, 65a/14, 66b/03, 66b/04, 66b/13, 66b/15, 67b/13, 68a/09, 68a/14, 69a/05, 69a/07, 69a/13, 69b/05, 69b/10, 70b/03, 70b/12, 72b/06, 73a/14, 73b/02, 73b/06, 74b/10, 75a/04, 75b/04, 76a/02, 76b/04, 77a/07, 77b/04, 77b/14, 77b/15, 78a/10, 78b/08, 79a/14, 79b/03, 79b/15, 80a/02, 80a/05, 80a/06, 80b/13, 81a/14, 81b/09, 81b/12, 81b/15, 83b/09, 83b/14, 84a/05, 84b/06, 85b/15, 86a/01, 86a/01, 86b/11, 87a/03, 87a/04, 87a/07, 87b/02, 87b/03, 88b/12, 89a/02, 89a/03, 89a/12, 90a/05, 90a/08, 91a/15, 92a/08, 92a/10, 92a/11, 92b/01, 92b/15, 93a/01, 96a/02, 96a/05, 96b/07, 97a/15, 97b/02, 97b/12, 97b/14, 98a/05, 98a/07, 98b/05, 98b/08, 102a/10, 102a/14, 102b/02, 102b/05, 102b/13, 103a/02, 103a/02, 103a/03, 103a/09, 103a/12, 103b/05, 103b/08, 103b/08, 104a/11, 104a/12, 104a/13, 104a/15, 104b/04, 105a/09, 105a/10, 105a/10, 106a/02, 106a/05, 106a/08, 106b/02, 106b/04, 106b/15, 106b/16, 107a/06, 107b/08, 107b/08, 108a/12, 108b/12, 108b/13, 109a/09, 109a/10, 109a/10, 109b/11, 109b/15, 110a/14, 110b/09, 110b/09, 111a/04, 111b/02, 111b/15, 113a/11, 113a/12, 113a/15, 113b/03, 113b/07, 114a/04, 114a/06, 114a/09, 114b/06, 114b/09, 115b/05, 115b/10, 115b/11, 116a/13, 116a/15,

116b/15, 117a/01, 117a/01, 117a/05, 117a/07, 117a/14, 117b/02, 117b/06, 118b/14, 119a/03, 119a/03, 119a/06, 119b/02, 119b/11, 119b/13, 120a/07, 120b/10, 120b/13, 121a/03, 121b/01, 121b/08, 121b/13, 122a/02, 122b/07, 122b/08, 122b/09, 123a/09, 123a/14, 123b/01, 123b/13, 124a/09, 124b/07, 124b/08, 125a/02, 125a/06, 125b/14, 126a/12, 126a/13, 128a/04, 128a/08, 129a/14, 129b/03, 129b/05, 129b/12, 130a/06, 130b/08, 131a/01, 131a/04, 131b/10, 132a/07, 133a/04, 133b/08, 133b/13, 134a/12, 134a/13, 134b/10, 134b/11, 136a/03, 136b/07, 136b/09, 137a/02, 137a/14, 138b/05, 138b/14, 139a/06, 139b/05, 139b/11, 140a/07, 140a/09, 140a/12, 140b/02, 141a/04, 142a/09, 142b/01, 142b/11, 142b/12, 143a/02, 143b/01, 143b/04, 143b/05, 143b/06, 143b/07, 144a/02, 144a/07, 144b/10, 145a/01, 145a/09, 146a/05, 146a/06, 146a/09, 147a/01, 147a/02, 147a/03, 147a/03, 148a/15, 148a/15, 148b/09, 148b/10, 149b/04, 149b/07, 150a/05, 150a/05, 150b/08, 151a/12, 151a/12, 151b/02, 151b/04, 151b/15, 152b/14, 154a/02, 154a/11, 154b/06, 155a/05, 155a/06, 155a/13, 155b/04, 157a/09, 158a/02, 158a/05, 158a/07, 158a/12, 158a/12, 158a/13, 159a/03, 159a/03, 159a/15, 160a/06, 160a/09, 160a/12, 160b/07, 161a/14, 161a/15, 161b/01, 161b/02, 161b/13, 162a/15, 162b/07, 162b/15, 163a/06, 163b/10, 164a/02, 166a/07, 166b/03, 166b/04, 166b/06, 167a/10, 168a/10, 168a/15, 168b/04, 168b/12, 169a/07, 169a/13, 169b/07, 169b/11, 170a/03, 171a/13, 173b/09, 173b/11, 173b/11, 174b/06, 174b/12, 174b/13, 176a/10, 176b/03, 176b/10, 177a/03, 177a/10, 177b/04, 177b/07, 177b/08, 177b/13, 178a/03, 178b/06, 178b/10, 179a/07, 179b/08, 180b/01, 180b/02, 181a/01, 181a/02, 181a/02, 181a/04, 181a/06, 181b/07, 181b/09, 182a/08, 182a/09, 182a/12, 182a/14, 183a/04, 183b/06, 183b/06, 183b/08, 183b/11, 184a/01, 184a/14, 184b/08, 184b/14, 185b/08, 186a/09, 186a/10, 187a/14, 187b/04, 187b/04, 187b/05, 188a/04, 188a/07, 188b/04, 189a/04, 189b/06, 191a/01, 191a/14, 191b/10, 191b/13, 192a/08, 192a/10, 192b/07, 193a/11, 193b/08, 193b/14, 194a/15, 195a/07, 195b/14, 196a/03, 197a/01, 197b/12, 198a/10, 199a/15, 200b/02, 200b/04, 200b/04, 200b/07, 200b/09, 201b/09, 202a/02, 202a/06, 203a/13, 204a/12, 205b/15, 207b/03, 207b/03, 210a/06, 210a/10, 211a/01, 212b/02, 213a/07, 213a/07, 213b/08, 213b/11, 214a/15, 214b/06, 215a/04, 215a/04, 215a/12, 215b/02, 216b/07, 216b/13, 217a/06, 217b/10, 218a/14, 218b/05, 219a/01, 220a/02, 220a/10, 220a/14, 220a/14, 221b/05, 221b/10, 221b/11, 221b/14, 222a/11, 222a/12, 222b/03, 223b/09, 223b/15, 224a/03, 224b/10, 225a/01, 225b/02, 225b/02, 226b/02, 226b/06, 226b/06, 226b/07, 226b/08, 226b/09, 227a/04, 227a/09, 227a/10, 227a/11, 227a/11, 227a/13, 227a/13, 227b/04, 227b/05, 228b/02, 228b/05, 229a/07, 229b/06, 229b/09,

230a/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
o. aŋa göre 14b/14
o. aŋun-ıla 47b/10
o. daḫı 28a/15, 46a/07, 70b/13, 106b/02
o.+dur 2b/15, 4b/09, 5a/06, 5b/03, 6a/15, 6b/01, 6b/04, 6b/07, 6b/12, 7a/07, 8a/13, 8a/15, 11a/04, 11a/07, 11a/08, 13a/13, 14a/08, 163b/01, 170b/12, 215b/10
o.+dur ki 9a/15
o.+dur kim 10a/10
o. ki 13b/04, 15a/01, 68a/08, 68a/09, 96b/01, 156a/02
o. ki (ol-ki) 83b/12
o. kim 68a/11, 68a/12
[=3574]

ol- 1. Meydana gelmek, vuku bulmak.
o.-a 6b/06, 6b/12, 9a/09, 9b/02, 10a/15, 10b/10, 16a/08, 16b/10, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/06, 20b/14, 21a/01, 21a/02, 21a/08, 21a/11, 21a/11, 21b/11, 22b/10, 23a/14, 23b/04, 25a/12, 26b/11, 26b/11, 30b/08, 30b/08, 33a/13, 33a/13, 33b/06, 33b/06, 33b/08, 35b/09, 36a/01, 36a/02, 36a/03, 36a/04, 36a/04, 38a/03, 39a/10, 39b/11, 42a/15, 45a/08, 46a/03, 46a/04, 46a/04, 47b/08, 49b/02, 49b/03, 51a/01, 51b/15, 53a/08, 53a/09, 53a/10, 53b/03, 55a/15, 57b/04, 59b/07, 64b/14, 66a/07, 66a/11, 66a/12, 67a/12, 67a/14, 67a/15, 67a/15, 67b/01, 67b/01, 67b/14, 70a/15, 70b/13, 77a/12, 81b/13, 81b/13, 87b/12, 88b/15, 89a/02, 96a/10, 107b/03, 114a/12, 114b/02, 114b/14, 122a/10, 122a/11, 124b/07, 126b/06, 134a/13, 140b/11, 141a/03, 151b/13, 157b/07, 161b/08, 162a/12, 167a/04, 171a/08, 174b/03, 182a/11, 186a/10, 197b/07, 216a/05, 218a/14, 221a/01, 223b/10, 224a/06, 224b/08, 228a/15, 230b/03, 230b/15
o.-a ki 35b/14
o.-acaḳdur 4a/01
o.-an 89a/12, 134b/05
o.-dı 3b/08
o.-masa 58b/01
o.-maya 7a/12, 26a/02
o.-mış 82b/01, 83b/11
o.-sa 41b/05, 58a/15, 61b/01, 71a/03, 71a/03, 71a/04, 71a/09, 87a/10, 103b/03, 103b/04, 103b/06, 103b/07, 106b/12, 107b/04, 184b/03, 198a/12, 218b/12, 219a/08
o.-up 184b/02
o.-up dur- 116b/14
o.-up git- 139a/10
o.-ur 4b/07, 4b/10, 4b/10, 5a/07, 5a/09, 5a/15, 5b/01, 6a/11, 6a/11, 6b/05, 6b/15, 7b/08, 7b/09, 9a/08, 9b/04, 9b/05, 46b/06, 49b/14, 101a/14
o.-ursa 16b/09, 18a/01, 66a/09, 67a/12, 117a/13

2. Bulunmak, var olmak, ikamet etmek.
o.-a 7a/13, 11b/07, 14b/06, 17a/13, 17b/07, 18a/01, 21b/03, 22a/11, 24a/07, 24b/01, 25b/15, 26a/03, 27a/03, 28a/06, 28b/05, 30b/05, 30b/12, 31b/05, 35b/12, 36b/06, 39a/08, 41b/02, 42a/07, 42b/14, 43a/10, 44b/04, 46a/12, 48b/05, 49b/03, 49b/04, 66a/05, 73b/11, 73b/14, 81a/10, 83a/06, 85a/13, 88b/08, 89a/06, 93a/09, 94b/08, 95b/13, 100a/01, 100a/10, 106b/02, 106b/09, 110b/05, 116a/15, 117a/12, 131b/06, 132a/01, 133b/05, 134a/05, 136b/02, 139b/01, 142b/07, 147b/12, 154a/09, 159b/06, 161a/04, 169b/03, 172b/08, 173a/03, 174a/01, 174a/14, 182b/08, 183a/05, 183a/10, 183a/11, 184a/15, 186b/03, 188a/10, 188b/12, 190b/14, 200a/13, 202a/13, 205a/02, 208b/03, 213b/14, 215b/14, 223b/11,

227a/05, 230b/08, 230b/15, 230b/15
o.-alar 101b/03
o.-an 17a/09, 116b/04
o.-dığı 194b/15
o.-masa 42b/13, 44a/15, 45b/02, 46a/01, 46a/01, 46b/08, 55a/06, 60a/13, 97b/02, 100b/09, 110b/02, 125a/13, 149b/03, 156a/04, 157a/05, 157b/08, 206b/12, 228b/03, 230b/15
o.-maya 39b/08, 71b/12, 102a/03, 178b/14, 201a/09, 201a/15, 230b/15
o.-mayup 81a/06
o.-mış 60b/12, 82a/09, 183a/03
o.-sa 18a/01, 27a/01, 31a/01, 31b/12, 38a/14, 39a/03, 39a/04, 39a/05, 39a/12, 39a/13, 39b/05, 41b/07, 42a/01, 42b/01, 42b/02, 42b/09, 42b/09, 42b/12, 43a/15, 43b/03, 44a/04, 44a/08, 44a/14, 45a/12, 46b/08, 46b/10, 47b/08, 48b/08, 48b/10, 49b/10, 50b/05, 53a/04, 54b/01, 54b/07, 58a/08, 58a/08, 59b/01, 63b/10, 64a/07, 64b/06, 64b/07, 64b/07, 64b/08, 64b/08, 64b/09, 68a/05, 70a/02, 71b/04, 71b/14, 73b/10, 73b/10, 73b/11, 73b/12, 73b/13, 73b/15, 76b/03, 78a/03, 84a/01, 87a/06, 87a/09, 87b/06, 88a/13, 88a/14, 88a/15, 88b/04, 89b/04, 89b/05, 89b/05, 89b/07, 90b/08, 91a/01, 91a/01, 91b/06, 91b/07, 91b/14, 92a/03, 92b/06, 93a/13, 94a/06, 94a/07, 94a/08, 95a/05, 95a/08, 95b/10, 96b/09, 98a/14, 98a/14, 98a/15, 98b/02, 98b/02, 98b/03, 98b/03, 99a/02, 99a/05, 99a/06, 99a/07, 103a/10, 103b/01, 103b/04, 104a/01, 104b/05, 105b/02, 105b/08, 105b/10, 106b/02, 106b/12, 107b/03, 107b/08, 107b/08, 107b/09, 107b/10, 108b/06, 108b/06, 110a/09, 110a/13, 110a/14, 110a/15, 110b/01, 112b/08, 112b/11, 113a/07, 114b/06, 121b/14, 121b/15, 122a/15, 123a/07, 124a/01, 124a/03, 125a/02, 126a/02, 126b/02, 126b/03, 126b/04, 126b/05, 127a/01, 127b/15, 129a/06, 129b/12, 130b/01, 130b/03, 130b/08, 131a/04, 131a/06, 131a/13, 131b/06, 132a/01, 132a/14, 136a/10, 136b/11, 137a/01, 137a/05, 137a/11, 138a/05, 138a/07, 139a/12, 139b/03, 139b/03, 139b/04, 147a/13, 148b/12, 149a/02, 149b/04, 150a/12, 151a/01, 151b/12, 151b/13, 152a/05, 152b/07, 152b/08, 152b/09, 152b/09, 152b/10, 152b/10, 152b/11, 152b/11, 152b/12, 152b/12, 152b/13, 152b/13, 152b/14, 152b/14, 153a/02, 153a/02, 153a/12, 153a/13, 156a/15, 156b/03, 157a/10, 157b/12, 158b/02, 158b/06, 159a/11, 160b/09, 160b/09, 160b/13, 162a/13, 162b/09, 162b/11, 163a/01, 163a/02, 163a/06, 163b/14, 164b/15, 165a/09, 165a/15, 165b/13, 167a/02, 167a/14, 168a/13, 168b/09, 168b/10, 168b/12, 171b/06, 172a/12, 173a/12, 173b/01, 174a/12, 177b/01, 178a/08, 178a/11, 180b/12, 181a/07, 181b/05, 182a/10, 182a/11, 182b/08, 183a/10, 184b/08, 185a/11, 187a/01, 187a/03, 187a/04, 187a/15, 188b/12, 188b/12, 190b/06, 190b/07, 190b/08, 190b/09, 191a/01, 195b/04, 198a/11, 199b/08, 200a/10, 200a/10, 200a/11, 200a/12, 200a/13, 200a/13, 201b/14, 201b/14, 201b/15, 202a/05, 202a/07, 203a/04, 204a/04, 204a/04, 204b/08, 204b/08, 204b/09, 204b/10, 204b/11, 204b/12, 204b/12, 204b/13, 204b/14, 204b/15, 204b/15, 205a/12, 205a/14, 205b/08, 206a/08, 206b/11, 206b/11, 206b/12, 208b/02,

209a/07, 209a/09, 209a/11, 209a/14, 210a/07, 211b/15, 213a/04, 213a/09, 215a/09, 216a/10, 216a/11, 216b/05, 217a/13, 217b/13, 217b/14, 218a/04, 218a/08, 218a/11, 220a/03, 220a/08, 220b/11, 221a/15, 221b/11, 221b/15, 222a/15, 222b/02, 222b/09, 223a/06, 223a/08, 223a/09, 225b/12, 225b/13, 225b/13, 228a/01, 228a/03, 228a/05, 228a/10, 228b/03, 228b/14, 230a/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/01

o.-sun 153b/13, 153b/13

o.-up git- 201a/01

o.-ur 6b/07, 7a/06, 8b/04, 30a/11, 37b/07, 38a/08, 42b/15, 73a/02, 73b/03, 85b/04, 184b/13, 217b/12, 221a/13, 221b/03, 223b/09

o.-urlar 226a/09

o.-ursa 18a/01, 20b/05, 29a/06, 36b/10, 94a/09, 100a/02, 115a/04, 115b/04, 116a/05, 116a/06, 116a/11, 192a/13, 192a/14, 193a/13

3. Mensup olmak.

o.-a 18a/01, 126a/05, 143a/01, 178b/13, 190a/14, 200b/01, 215b/11, 230b/15

o.-maya 165a/01

o.-mış 82a/09

o.-sa 180a/12, 190a/03, 190a/04, 191a/01, 195b/06, 213a/13, 213a/14, 226b/04

o.-ursa 230b/14

4. Herhangi bir durum veya nitelikte bulunmak.

o.-a 8a/03, 8a/04, 10a/03, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/11, 23a/07, 23b/03, 25a/08, 26a/06, 29b/15, 30a/06, 31a/14, 33b/04, 39b/05, 39b/15, 41a/12, 43b/04, 44b/05, 46a/02, 47b/09, 48b/08, 49a/01, 49b/04, 66b/03, 67a/09, 67a/10, 67a/14, 74a/12, 75a/07, 80a/01, 82a/03, 85b/12, 88b/11, 99a/10, 101b/03, 102b/07, 107a/06, 107a/06, 107a/13, 107a/14, 112b/01, 120b/02, 121a/05, 126b/04, 127b/03, 128a/12, 134a/09, 141b/02, 141b/05, 142b/14, 144b/11, 145a/04, 145a/11, 145b/13, 146b/15, 151b/06, 152a/05, 152b/11, 153a/06, 154a/14, 157a/07, 158b/05, 161a/07, 162a/04, 167a/07, 173b/02, 173b/03, 174b/03, 175a/04, 175a/14, 176b/12, 178a/10, 179a/15, 183b/14, 185a/07, 189b/12, 191a/08, 193b/04, 193b/05, 197b/10, 198a/11, 198b/12, 202a/09, 204b/01, 208b/11, 212a/02, 213a/14, 213b/02, 222a/07, 226a/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

o.-an 126b/08

o.-dılar 191a/08

o.-madı 12a/12

o.-maġa 218b/11

o.-maḳ 38b/05, 111b/05

o.-maḳdur 178a/05

o.-masa 29a/05, 58b/06, 64a/14, 169b/14, 203b/05, 219a/02, 221b/12

o.-maya 12a/09, 18a/01

o.-mayup 230b/15

o.-maz 81b/03

o.-mış 18a/01, 35a/14, 35a/15, 35b/02, 38b/12, 40a/14, 48a/05, 48a/06, 51a/10, 57b/07, 68a/12, 68a/12, 68a/13, 68a/14, 68a/15, 69a/01, 70a/05, 70a/07, 78a/02, 83b/03, 84a/06, 128b/08, 135b/09, 136a/07, 167a/05, 167b/08, 171b/01, 176b/11, 176b/11, 178a/13, 180b/06, 181b/10, 185a/03, 185b/05, 191a/13, 191b/02, 191b/05, 191b/06, 193b/02, 194a/10, 195a/03, 195a/07, 198b/12, 199a/12, 199b/02, 199b/03, 202a/09, 203a/01, 207a/03, 212b/06, 212b/11,

224b/14, 224b/14, 230b/15, 230b/15

o.-sa 26b/01, 28a/11, 28a/12, 29a/05, 29a/12, 29a/13, 29a/14, 29b/14, 29b/14, 29b/15, 30b/07, 30b/14, 31a/02, 31a/04, 31a/05, 31a/05, 34b/04, 35b/15, 38b/13, 38b/14, 40b/08, 42a/03, 42a/04, 42a/11, 44a/09, 44b/05, 44b/15, 45a/01, 45a/02, 45a/03, 45a/09, 45b/06, 45b/07, 45b/08, 46a/02, 46a/02, 46a/02, 46a/03, 47a/11, 47b/05, 48a/04, 49b/04, 49b/05, 49b/05, 50b/09, 51b/03, 52a/04, 52b/08, 52b/10, 52b/11, 54b/13, 54b/14, 54b/15, 55a/01, 55a/09, 55a/09, 56a/10, 56a/10, 56a/11, 56a/12, 56a/15, 58a/05, 58a/05, 58b/06, 59b/12, 63b/08, 63b/11, 64a/14, 64b/06, 64b/06, 65a/15, 65b/11, 68a/04, 72a/13, 72a/14, 74b/01, 75a/09, 75a/11, 77b/12, 83b/14, 83b/15, 84b/11, 84b/14, 85a/10, 85a/15, 85b/01, 86a/06, 87a/05, 87b/07, 88b/04, 90a/01, 90a/05, 90a/07, 90b/07, 91a/07, 91a/14, 91b/07, 92a/02, 92a/04, 92b/11, 96a/03, 96a/03, 97b/05, 97b/14, 97b/15, 98a/01, 98b/11, 98b/12, 98b/12, 98b/13, 98b/13, 99a/13, 101a/02, 101a/03, 101a/03, 101a/03, 101a/03, 101a/03, 102b/06, 102b/06, 102b/14, 103a/04, 104a/10, 105a/03, 105a/04, 105b/12, 105b/13, 105b/14, 105b/14, 107a/06, 107a/07, 107a/11, 107b/14, 110a/02, 113b/10, 114b/01, 114b/01, 118a/08, 118a/08, 118a/09, 118a/09, 118a/10, 118a/11, 118a/11, 123b/02, 123b/07, 124a/02, 124a/03, 125a/01, 125a/02, 125a/05, 125a/11, 126a/04, 126a/05, 126a/06, 126a/07, 126a/07, 126a/07, 126b/08, 126b/09, 127b/14, 128a/12, 128a/12, 128a/13, 130b/07, 131b/11, 132b/08, 134a/01, 134a/02, 134a/03, 134a/10, 136a/04, 136b/09, 138a/06, 138a/06, 138a/09, 138a/14, 138b/01, 138b/13, 139a/10, 139b/09, 139b/10, 139b/10, 146b/09, 147b/10, 148a/05, 148a/06, 149b/14, 150a/12, 150a/12, 150b/02, 151a/01, 151a/04, 151a/06, 151b/05, 151b/06, 152b/07, 153a/14, 153a/14, 153b/03, 153b/09, 153b/15, 155a/04, 155b/15, 157a/05, 157a/05, 157a/05, 157a/12, 157b/01, 158a/03, 158a/03, 158a/03, 158a/03, 158a/04, 158a/04, 158a/05, 158b/05, 158b/07, 162b/07, 163a/13, 163a/13, 163b/07, 164a/01, 164a/15, 164b/01, 164b/08, 164b/09, 165a/03, 165b/01, 167a/06, 167a/15, 167b/01, 168b/14, 169a/04, 169a/08, 171b/15, 172a/04, 172a/12, 172a/13, 172b/08, 172b/08, 173a/10, 173a/14, 173b/03, 174a/06, 175a/01, 177a/04, 177a/06, 177a/06, 177a/07, 177a/13, 178a/04, 178a/09, 178a/10, 178a/11, 178b/14, 179a/02, 179a/03, 179a/04, 179a/04, 179a/06, 180a/08, 180a/08, 180a/08, 180a/12, 180a/14, 180b/11, 180b/13, 181a/13, 182a/07, 182b/01, 182b/02, 183a/05, 183a/06, 183a/10, 184b/13, 184b/13, 185a/07, 185a/12, 186b/01, 188b/03, 189a/02, 189b/08, 190a/14, 190a/15, 190b/05, 190b/10, 193a/04, 193a/04, 197b/07, 197b/10, 197b/15, 198b/04, 198b/10, 202a/14, 203b/05, 204b/04, 206a/06, 207a/11, 208a/04, 208a/12, 208b/11, 209a/03, 209a/03, 209a/04, 209b/02, 210b/13, 211a/03, 211a/03, 211b/07, 213a/11, 213b/11, 213b/13, 213b/15, 214a/11, 214a/11, 215a/01, 215a/02, 215a/14, 216a/02, 217a/01, 217a/01, 218a/10,

218a/12, 218a/12, 218a/14, 220a/07, 220a/14, 220b/08, 220b/14, 221a/01, 221a/15, 221b/01, 221b/01, 221b/09, 221b/11, 222a/04, 226a/04, 226a/04, 226a/05, 226a/05, 226a/06, 226a/08, 226a/13, 226a/14, 226a/15, 227b/13, 229a/15, 229b/07, 229b/08, 229b/08, 229b/09, 230a/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/07, 231b/04

o.-sa ki 30b/15

o.-sun 163b/08

o.-up 60a/08, 74b/01, 92a/01, 107b/14, 165a/03, 186b/04, 193b/12, 219a/03, 230b/15

o.-ur 6a/10, 8a/03, 12a/14, 12b/04, 18a/01

o.-ursa 21b/13, 22a/06, 22a/07, 23b/04, 23b/07, 25a/12, 25b/14, 25b/15, 26a/01, 26a/02, 26a/03, 26a/04, 26a/04, 29a/04, 30b/10, 30b/12, 36b/10, 65b/10, 107b/14, 133b/02, 154b/01, 172b/10, 173a/15, 173b/02, 173b/05, 227b/10

5. Gerçekleştirilmek, yapılmak.

o.-a 193a/12, 227b/07

o.-an 229a/09

o.-maya 193a/13

o.-mış 34b/11, 34b/12, 35a/02, 51a/11, 115a/05, 115a/05, 120b/04, 171a/15, 199a/08

o.-sa 24a/07, 24a/07, 24a/08, 31a/07, 32b/09, 36a/01, 36a/02, 36a/02, 36a/03, 36a/04, 36a/04, 36b/05, 36b/05, 42a/02, 52b/02, 52b/03, 52b/04, 52b/04, 53b/01, 53b/02, 53b/13, 61a/15, 64a/07, 64a/08, 65a/02, 70a/13, 71a/10, 71a/11, 71a/11, 71a/11, 71a/13, 76b/01, 76b/02, 76b/04, 76b/04, 76b/06, 76b/14, 76b/14, 76b/15, 77a/01, 87b/12, 87b/13, 90a/05, 90a/06, 90a/10, 90a/10, 91a/13, 91a/13, 91b/01, 91b/01, 91b/02, 93a/07, 93a/07, 97a/10, 97a/10, 97b/05, 101b/15, 102a/01, 102a/01, 102a/02, 102a/05, 102a/05, 105a/02, 106b/04, 106b/04, 107b/10, 107b/11, 107b/11, 114a/12, 114a/12, 115a/05, 118a/01, 121b/06, 121b/06, 121b/07, 121b/07, 121b/08, 121b/08, 123b/12, 123b/13, 124a/04, 125b/14, 137a/11, 153b/04, 153b/05, 153b/05, 153b/06, 153b/07, 153b/07, 158b/01, 163b/03, 164b/13, 164b/14, 176b/03, 177a/09, 177a/10, 177a/11, 177a/12, 177a/14, 178b/07, 181b/14, 182a/01, 185b/10, 185b/11, 185b/12, 185b/12, 185b/13, 185b/13, 186b/04, 186b/05, 186b/05, 197a/02, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/06, 197a/06, 197a/07, 197a/08, 197a/09, 197a/09, 200a/09, 201a/11, 202a/14, 206b/06, 208a/07, 208a/08, 211a/11, 211a/12, 211a/12, 211a/13, 212a/08, 215b/11, 218a/14, 219a/13, 221a/08, 221a/09, 221a/10, 222a/03, 222a/03, 222a/04, 227a/04, 227a/05, 227a/06, 227a/07, 227a/08, 227a/09, 227a/10, 227a/10, 227a/11, 229b/06, 229b/07, 229b/07, 229b/13, 229b/13, 229b/14, 230a/05

o.-sa ki 32a/04

o.-ur 120b/03

o.-ursa 24a/08, 24a/09, 227b/08

6. Sahip olmak, malik olmak.

o.-a 18a/01, 19a/11, 26a/01, 26a/05, 32a/11, 32a/12, 33a/06, 39a/04, 40a/07, 40a/10, 40a/15, 40b/01, 47a/14, 47a/15, 48b/09, 49b/07, 51b/04, 51b/04, 52b/02, 52b/03, 56a/13, 57b/04, 57b/10, 58a/03, 58a/03, 63b/10, 63b/12, 71a/12, 73b/08, 77a/05, 81b/04, 81b/05, 81b/06, 82a/02, 83b/05, 84a/07, 84b/03, 85a/07, 85b/04, 86a/06, 89b/07, 91b/07, 92a/04, 94b/11,

95b/01, 96a/01, 96a/05, 96a/07, 96a/07, 99a/08, 100a/14, 100b/01, 101b/05, 105b/09, 105b/11, 105b/12, 106a/04, 106b/16, 109a/09, 112b/03, 112b/10, 112b/12, 113a/08, 113a/09, 115a/07, 115b/04, 115b/08, 117a/08, 120b/01, 122a/01, 123a/02, 124a/10, 128a/04, 128a/09, 128a/12, 128a/13, 128a/14, 128a/15, 128b/01, 128b/01, 128b/03, 128b/04, 128b/05, 128b/06, 128b/08, 128b/09, 128b/11, 129a/12, 132b/02, 132b/13, 133a/02, 133a/04, 134a/14, 136a/06, 136b/03, 144b/14, 147b/15, 150a/12, 157b/01, 158b/07, 160a/12, 164b/10, 168a/15, 168b/10, 170a/08, 171b/08, 179a/08, 180b/13, 183a/13, 184a/02, 185a/13, 188a/01, 190b/06, 190b/06, 196a/04, 196b/12, 198b/11, 199b/03, 202a/07, 203a/11, 204a/11, 205a/01, 205b/15, 208a/14, 209b/11, 209b/13, 213a/01, 213b/03, 216b/09, 217a/03, 217b/03, 221a/04, 221a/10, 222a/11, 223a/13, 223a/14, 225b/10, 230b/01, 230b/05, 230b/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/04

o.-a ki 30b/06

o.-masa 22b/08, 100b/10, 100b/12, 117b/12, 205b/15, 218a/14, 218b/08, 222a/14, 230b/15

o.-maya 66a/03, 66b/10, 66b/10, 66b/11, 128a/11, 146a/08, 173b/08

o.-mış 69a/01, 119a/06

o.-sa 28a/01, 45b/03, 53b/05, 54a/07, 55b/11, 63b/09, 72a/02, 76a/02, 77a/12, 78a/10, 81a/12, 84b/03, 84b/04, 85a/10, 87b/02, 88a/03, 88b/02, 94a/01, 96b/02, 104a/10, 106b/05, 106b/06, 121a/03, 128a/04, 134a/08, 137a/03, 137a/04, 137b/14, 138b/07, 169b/13, 170b/10, 175a/14, 176b/02, 177b/02, 177b/03, 177b/03, 177b/04, 177b/05, 177b/06, 177b/06, 177b/07, 177b/07, 177b/07, 177b/08, 177b/09, 177b/10, 177b/11, 177b/12, 177b/14, 177b/15, 177b/15, 178a/01, 178a/02, 178a/02, 178a/03, 178a/10, 186a/12, 199a/11, 200a/15, 203a/14, 208b/01, 211a/05, 213b/02, 214a/05, 214a/06, 215a/15, 216a/06, 218a/14, 222b/11, 222b/13, 225a/14, 231a/04

o.-ur 80a/05

o.-ursa 9b/12, 9b/13, 25b/15, 26a/05

7. Zamanı gelmek, vakti olmak.

o.-a 13a/13, 30b/10, 31a/13, 31a/13, 53a/10, 129b/08, 171a/07, 202a/13

o.-dı 4a/01

o.-duğı 13a/11

o.-masa 28a/11, 29a/11, 30b/08, 30b/11, 59a/04, 89a/08, 98a/01, 147a/05, 150b/15, 205b/09, 228b/11

o.-masun 18a/01, 29b/07, 207b/02

o.-mayup 161a/07

o.-mış 78a/02, 184b/02

o.-sa 29a/03, 30b/07, 30b/14, 30b/15, 42a/14, 52a/04, 56a/10, 60a/13, 89a/06, 91b/15, 107b/02, 130b/05, 136b/10, 147a/01, 175a/07, 180a/09, 184b/04, 189a/07, 228b/11, 230b/15, 231a/11, 231a/12, 231a/14

o.-sun 18a/01, 29b/07, 207b/02

o.-ur 12a/14

o.-ursa 29a/11

8. Yardımcı fiil olarak birleşik fiil yapar.

o.-a 1b/11, 1b/11, 2b/03, 2b/05, 2b/10, 4a/14, 4b/02, 4b/03, 5a/02, 5b/13, 8a/04, 9a/09, 9b/12, 10a/07, 10a/08, 10a/08, 10a/13, 10a/15, 10b/02, 10b/13, 11a/04, 11a/07, 12a/07, 12a/15, 12b/01, 12b/03, 12b/03, 12b/06, 13a/04, 13a/04, 13a/05, 13a/11, 13a/15, 13a/15, 13b/03, 14a/05, 14a/05, 14b/06, 15b/10, 15b/11, 16a/04, 16a/12, 16b/04,

16b/05, 17b/02, 17b/02, 17b/03,
17b/09, 17b/12, 17b/13, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 19a/01, 19a/06, 19a/07,
19a/08, 19a/10, 19b/01, 19b/12,
19b/13, 19b/13, 20a/04, 20a/05,
20a/09, 20a/12, 20a/14, 21a/03,
21a/05, 21a/06, 21a/07, 21a/10,
21a/14, 21a/15, 21b/02, 21b/06,
21b/08, 21b/09, 21b/13, 21b/13,
22a/07, 22a/13, 22b/07, 22b/10,
22b/12, 22b/13, 22b/14, 22b/15,
23a/01, 23a/05, 23a/06, 23a/08,
23a/12, 23a/13, 23a/13, 23b/02,
23b/10, 24b/05, 24b/13, 24b/15,
25b/06, 25b/11, 25b/14, 26a/03,
26a/04, 26a/05, 26a/10, 26a/11,
26a/13, 26a/14, 26b/02, 26b/03,
26b/04, 26b/05, 26b/07, 26b/08,
27a/01, 27b/01, 27b/09, 27b/10,
27b/12, 28a/02, 28a/08, 28a/10,
28a/13, 28a/14, 28b/01, 28b/03,
28b/08, 28b/12, 28b/14, 29a/01,
29a/02, 29b/02, 29b/02, 29b/04,
29b/05, 29b/05, 29b/14, 30a/02,
30a/03, 30a/05, 30a/12, 30a/13,
30b/03, 31a/03, 31a/06, 31a/07,
31a/08, 31a/12, 31b/08, 31b/10,
31b/11, 31b/14, 32a/13, 32a/14,
32b/05, 32b/08, 32b/08, 33a/02,
33a/07, 33a/08, 33b/08, 33b/09,
33b/10, 34a/07, 34b/08, 34b/11,
34b/11, 34b/12, 34b/13, 34b/14,
35a/02, 35a/02, 35a/05, 35a/07,
35a/10, 35a/11, 35a/15, 35b/01,
35b/08, 35b/10, 35b/11, 35b/11,
35b/12, 35b/14, 35b/15, 36a/06,
36a/08, 36a/10, 36a/11, 36a/13,
36a/15, 36b/01, 36b/03, 37a/01,
37a/01, 37a/07, 37a/11, 37b/02,
37b/02, 37b/07, 37b/11, 38a/02,
38a/13, 38b/01, 38b/03, 38b/10,
38b/12, 38b/13, 38b/13, 38b/14,
38b/15, 39a/02, 39a/02, 39a/03,
39a/04, 39a/05, 39a/05, 39a/11,
39b/01, 39b/01, 39b/03, 39b/04,
39b/05, 39b/08, 39b/12, 39b/12,
40a/01, 40a/02, 40a/04, 40a/05,
40a/05, 40a/11, 40a/15, 40b/05,
40b/08, 40b/08, 40b/12, 40b/14,
40b/15, 41a/04, 41a/05, 41a/11,
41b/08, 41b/11, 41b/12, 41b/13,
41b/15, 42a/01, 42a/02, 42a/14,
42b/02, 42b/02, 42b/03, 42b/05,
42b/10, 44a/12, 44a/13, 44b/02,
44b/03, 44b/06, 44b/07, 44b/10,
45a/01, 45a/02, 45a/09, 45a/09,
45a/15, 45b/01, 45b/02, 45b/05,
45b/07, 45b/11, 45b/11, 45b/12,
45b/13, 46a/01, 46a/02, 46a/07,
46a/11, 46a/15, 46b/07, 46b/07,
47a/03, 47a/06, 47b/03, 47b/06,
48a/03, 48a/15, 48b/04, 48b/12,
48b/13, 49a/06, 49a/07, 49a/08,
49a/09, 49a/09, 49a/10, 49a/10,
49a/11, 49a/11, 49a/13, 49a/14,
49a/14, 49b/12, 49b/15, 50a/01,
50a/07, 50a/13, 50a/14, 50b/06,
50b/06, 50b/09, 50b/15, 51a/02,
51a/04, 51a/05, 51a/05, 51a/08,
51a/11, 51a/12, 51a/13, 51b/08,
51b/14, 52a/10, 52a/14, 52b/02,
52b/03, 52b/04, 52b/04, 52b/08,
52b/09, 52b/10, 52b/11, 52b/11,
52b/12, 52b/13, 52b/13, 53a/13,
53b/06, 54a/13, 54a/14, 54a/14,
54b/03, 54b/05, 54b/07, 54b/07,
54b/08, 54b/08, 54b/08, 55a/06,
55a/08, 55a/11, 55a/12, 56a/07,
56a/09, 56a/09, 56a/15, 56b/07,
56b/11, 56b/14, 57a/02, 57a/04,
57a/07, 57a/08, 57a/10, 57b/01,
57b/03, 57b/09, 58a/05, 58a/05,
58a/10, 58b/02, 58b/05, 58b/05,
58b/06, 58b/13, 59a/05, 59a/09,
59a/11, 59a/13, 59b/03, 59b/05,
60a/03, 60a/09, 60a/14, 60a/15,

60b/02, 60b/03, 60b/05, 60b/09, 60b/11, 60b/15, 61a/06, 61a/09, 61a/09, 61a/15, 61b/05, 61b/10, 61b/12, 61b/14, 61b/15, 61b/15, 61b/15, 62a/06, 62a/06, 62a/11, 62a/13, 62a/14, 62a/15, 62b/08, 62b/10, 63a/01, 63a/06, 63a/08, 63a/10, 63a/11, 63b/01, 63b/01, 63b/02, 63b/05, 64a/04, 64a/07, 64a/10, 64b/02, 64b/05, 64b/06, 64b/07, 64b/08, 64b/08, 64b/09, 64b/09, 64b/14, 65a/05, 65a/10, 65a/13, 65b/02, 65b/04, 65b/10, 65b/11, 65b/14, 66a/06, 66a/08, 66a/11, 66a/12, 66b/15, 67a/04, 67a/05, 67b/01, 67b/04, 67b/05, 67b/06, 67b/07, 67b/09, 67b/11, 67b/12, 67b/13, 68a/08, 68b/05, 68b/06, 68b/08, 68b/10, 68b/13, 68b/14, 68b/15, 68b/15, 69a/02, 69a/04, 69a/05, 69a/06, 69a/07, 69a/08, 69a/08, 69a/10, 69a/11, 69a/13, 69a/15, 69b/01, 69b/02, 69b/03, 69b/03, 69b/06, 69b/08, 69b/10, 69b/10, 69b/15, 70a/01, 70a/02, 70a/05, 70a/07, 70a/13, 70b/01, 70b/09, 71a/01, 71a/02, 71a/03, 71a/05, 71a/09, 71a/11, 71a/13, 71a/14, 71b/02, 71b/04, 71b/08, 71b/08, 71b/09, 71b/11, 71b/11, 71b/12, 71b/15, 72a/01, 72a/10, 72a/10, 72a/11, 72a/14, 72b/01, 72b/01, 72b/02, 72b/04, 72b/05, 72b/05, 72b/06, 72b/08, 72b/09, 72b/10, 72b/10, 72b/11, 72b/13, 72b/13, 72b/14, 72b/14, 72b/14, 73a/01, 73a/05, 73a/07, 73a/07, 73a/11, 73a/13, 73a/14, 73a/15, 73b/01, 73b/09, 73b/09, 73b/11, 74a/07, 74a/09, 74a/10, 74a/11, 74b/04, 74b/09, 74b/13, 75a/15, 75b/02, 75b/03, 75b/04, 75b/11, 76a/05, 76a/06, 76a/13, 76a/14, 76a/15, 76b/01, 76b/02, 76b/03, 76b/07, 76b/09, 76b/15, 77a/01, 77a/02, 77a/08, 77a/09, 77a/09, 77a/11, 77a/11, 77a/15, 77b/01, 77b/02, 77b/05, 77b/06, 77b/07, 77b/08, 77b/09, 77b/10, 77b/13, 78a/04, 78a/06, 78a/08, 78a/09, 78b/14, 79a/02, 79a/05, 79a/05, 79a/09, 79a/10, 79a/15, 79b/02, 79b/05, 79b/07, 79b/07, 79b/08, 80a/02, 80a/02, 80a/03, 80a/07, 80b/02, 80b/04, 80b/07, 80b/07, 80b/09, 80b/14, 81a/01, 81a/11, 81a/13, 81b/08, 81b/10, 81b/14, 81b/14, 82a/06, 82a/08, 82a/10, 82a/11, 82a/13, 82a/14, 82a/15, 82b/01, 82b/05, 82b/06, 82b/07, 83a/04, 83a/11, 83a/11, 83b/03, 83b/06, 83b/08, 83b/11, 83b/13, 84a/01, 84b/10, 84b/11, 84b/11, 84b/13, 84b/14, 84b/15, 84b/15, 85a/02, 85a/06, 85a/07, 85b/11, 85b/14, 85b/14, 86a/10, 86b/03, 86b/03, 86b/06, 86b/06, 86b/11, 86b/15, 87a/01, 87a/02, 87a/08, 87a/09, 87a/11, 87a/11, 87a/12, 87a/13, 87b/02, 87b/02, 87b/08, 87b/08, 87b/09, 87b/09, 87b/10, 87b/15, 88a/02, 88a/02, 88a/15, 88b/01, 88b/09, 89a/03, 89a/04, 89b/15, 90a/13, 90b/15, 91a/04, 91a/06, 91a/07, 91b/07, 92a/12, 92b/02, 92b/10, 92b/11, 93b/01, 93b/02, 93b/09, 93b/11, 94a/05, 94a/13, 94a/15, 94b/05, 94b/10, 94b/10, 94b/11, 94b/12, 95a/04, 95b/04, 95b/05, 95b/07, 95b/08, 95b/10, 96a/14, 96b/02, 96b/13, 97a/01, 97a/02, 97a/06, 97a/06, 97a/07, 97a/07, 97a/09, 97a/10, 97a/10, 97a/11, 97b/05, 97b/07, 97b/11, 97b/14, 97b/15, 98a/01, 98a/07, 98b/11, 99a/03, 99a/03, 99a/12, 99a/14, 100a/06, 100a/10, 100a/12, 100b/10, 100b/12, 100b/13, 100b/14, 101a/01, 101a/01, 101a/03, 101a/03, 101a/03, 101a/05, 101a/09, 101a/13, 101b/02, 101b/05, 102a/02, 102a/05, 102a/05, 102a/09, 102a/12, 102b/02, 102b/13, 103a/03, 103a/11, 103a/11, 103a/12, 103b/01, 103b/01, 103b/02, 103b/03, 103b/05, 103b/05, 103b/07, 103b/10, 103b/12, 104a/01, 104a/01, 104a/02,

104a/04, 104a/06, 104a/06, 104a/09, 104b/04, 104b/05, 104b/05, 104b/07, 104b/09, 104b/12, 104b/13, 105a/02, 105a/02, 105a/09, 105a/10, 105a/11, 105a/13, 105b/01, 105b/04, 105b/06, 105b/07, 105b/14, 106a/03, 106a/13, 106a/14, 106b/12, 106b/12, 106b/13, 107a/01, 107a/01, 107a/06, 107a/12, 107a/12, 107a/15, 107b/01, 107b/10, 107b/11, 107b/12, 108a/03, 108a/08, 108a/08, 108a/11, 108a/15, 108a/15, 108b/01, 108b/03, 108b/05, 108b/08, 108b/10, 108b/10, 108b/11, 108b/11, 108b/12, 108b/13, 108b/14, 109a/04, 109a/06, 109a/08, 109a/08, 109a/13, 109a/14, 109a/15, 109b/06, 109b/07, 109b/08, 109b/09, 109b/10, 109b/14, 110a/05, 110a/13, 110b/01, 111a/03, 111a/03, 111a/07, 111a/09, 111a/10, 111a/11, 111a/11, 111a/12, 111a/12, 111a/14, 111b/12, 111b/15, 112a/04, 112a/05, 112a/06, 112a/06, 112a/07, 112a/08, 112b/01, 112b/08, 113a/07, 113b/01, 113b/01, 113b/02, 113b/02, 113b/07, 113b/08, 113b/08, 113b/08, 113b/08, 113b/09, 113b/11, 114a/05, 114a/06, 114a/08, 114a/10, 114a/13, 114b/15, 115a/01, 115a/04, 115a/15, 115b/01, 115b/05, 115b/08, 115b/11, 115b/14, 116a/01, 116a/05, 116a/06, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116b/02, 116b/05, 116b/14, 117a/02, 117a/05, 117a/06, 117a/08, 117a/10, 117a/13, 117a/13, 117b/06, 117b/06, 117b/07, 117b/10, 117b/12, 118a/01, 118a/06, 118a/08, 118a/09, 118a/09, 118a/09, 118a/10, 118a/10, 118a/11, 118b/04, 118b/04, 118b/08, 118b/15, 119a/14, 119a/06, 119a/13, 119a/13, 119a/14, 119b/04, 119b/07, 119b/10, 119b/10, 119b/10, 119b/06, 120a/03, 120a/11, 120b/04, 120b/09, 120b/14, 121a/06, 121a/07, 121a/08, 121a/15, 121b/06, 121b/14, 121b/15, 122a/03, 122a/07, 122a/09, 122a/10, 122a/12, 122a/14, 122a/15, 122b/05, 122b/09, 123a/02, 123a/04, 123a/08, 123a/11, 123a/12, 123b/01, 123b/01, 123b/02, 123b/03, 123b/09, 123b/09, 123b/10, 123b/13, 124a/01, 124a/02, 124a/04, 124a/09, 124a/10, 124a/10, 124a/11, 124a/14, 124b/01, 124b/06, 124b/09, 124b/09, 124b/10, 124b/11, 124b/13, 125a/01, 125a/03, 125a/08, 125a/08, 125a/13, 125b/02, 125b/06, 125b/11, 126a/04, 126a/14, 126b/01, 126b/03, 126b/04, 126b/06, 126b/07, 126b/09, 126b/11, 127a/01, 127a/02, 127a/09, 127a/10, 127a/13, 127b/02, 127b/02, 127b/03, 127b/06, 127b/07, 127b/07, 127b/08, 127b/12, 127b/14, 128a/11, 128b/01, 128b/03, 128b/07, 128b/07, 128b/08, 128b/12, 128b/13, 128b/13, 129a/05, 129a/06, 129a/09, 129a/12, 129b/03, 129b/05, 129b/12, 129b/14, 130a/06, 130a/06, 130a/07, 130a/07, 130a/12, 130a/14, 130a/14, 130a/14, 130b/01, 130b/03, 130b/03, 130b/09, 130b/11, 130b/12, 131a/02, 131a/06, 131a/08, 131a/10, 131a/13, 131a/14, 131b/09, 131b/11, 131b/13, 132a/06, 132a/08, 132a/09, 132a/09, 132a/10, 132a/11, 132a/12, 132a/13, 132a/14, 132a/14, 132b/05, 132b/09, 132b/14, 133a/02, 133b/01, 133b/02, 133b/08, 133b/10,

133b/11, 134a/01, 134a/09, 144a/12, 144a/14, 144a/14,
134a/11, 134a/14, 134b/07, 144b/04, 144b/06, 144b/07,
134b/10, 135a/08, 135a/13, 144b/09, 144b/11, 144b/12,
135a/14, 135a/15, 135b/04, 144b/12, 144b/15, 145a/01,
135b/07, 135b/09, 135b/12, 145a/02, 145a/03, 145a/05,
135b/15, 136a/01, 136a/02, 145a/06, 145a/07, 145a/09,
136a/03, 136a/09, 136a/09, 145a/09, 145a/10, 145a/12,
136a/11, 136b/01, 136b/10, 145a/13, 145a/13, 145b/01,
136b/11, 136b/15, 137a/01, 145b/02, 145b/04, 145b/05,
137a/11, 137a/12, 137b/05, 145b/05, 145b/06, 145b/06,
137b/05, 137b/07, 137b/08, 145b/10, 145b/14, 145b/15,
137b/09, 137b/09, 138a/04, 146a/01, 146a/05, 146a/05,
138a/09, 138a/10, 138a/12, 146a/06, 146a/07, 146a/09,
138a/15, 138b/01, 138b/05, 146a/10, 146a/12, 146b/01,
139a/05, 139a/05, 139a/08, 146b/02, 146b/03, 146b/06,
139a/10, 139a/10, 139a/13, 146b/09, 146b/12, 146b/12,
139a/15, 139b/03, 139b/12, 146b/14, 146b/14, 147a/04,
140a/01, 140a/04, 140a/10, 147a/05, 147a/10, 147a/13,
140a/11, 140a/12, 140b/02, 147a/13, 148a/11, 148a/15,
140b/07, 140b/13, 141a/03, 148b/01, 148b/01, 148b/02,
141a/07, 141a/08, 141a/09, 148b/02, 148b/05, 148b/06,
141a/09, 141a/10, 141a/11, 148b/07, 148b/09, 148b/15,
141a/11, 141a/11, 141a/12, 149a/02, 149a/14, 149b/02,
141a/12, 141a/13, 141a/13, 149b/08, 149b/08, 149b/12,
141a/13, 141b/02, 141b/03, 149b/13, 149b/14, 150a/13,
141b/06, 141b/06, 141b/06, 150a/14, 150b/05, 150b/05,
141b/06, 141b/07, 141b/07, 150b/08, 150b/11, 151b/05,
141b/08, 141b/08, 141b/09, 151b/08, 151b/10, 151b/10,
141b/10, 141b/10, 141b/11, 151b/11, 151b/14, 151b/15,
141b/12, 141b/12, 141b/13, 152a/04, 152a/05, 152a/06,
141b/13, 141b/14, 141b/15, 152a/09, 152a/10, 152a/12,
142a/01, 142a/01, 142a/02, 152a/13, 152a/14, 152a/15,
142a/02, 142a/04, 142a/04, 152a/15, 152b/02, 152b/02,
142a/05, 142a/06, 142a/06, 152b/08, 152b/08, 152b/09,
142a/07, 142a/08, 142a/09, 152b/10, 152b/12, 152b/13,
142a/12, 142a/12, 142a/14, 152b/13, 152b/14, 152b/14,
142a/15, 142b/01, 142b/03, 153a/10, 153a/10, 153b/07,
142b/03, 142b/04, 142b/06, 153b/13, 153b/13, 153b/14,
142b/08, 142b/11, 142b/11, 153b/14, 153b/15, 154a/01,
142b/14, 142b/14, 142b/15, 154a/03, 154a/03, 154a/03,
143a/01, 143a/03, 143a/03, 154a/06, 154a/09, 154a/10,
143a/04, 143a/04, 143a/05, 154a/14, 154a/15, 154b/01,
143a/06, 143a/07, 143a/07, 154b/01, 154b/03, 154b/04,
143a/09, 143a/11, 143a/11, 154b/07, 154b/11, 154b/12,
143a/13, 143a/15, 143a/15, 155a/02, 155a/03, 155a/06,
143b/02, 143b/02, 143b/03, 155a/06, 155b/04, 155b/09,
143b/04, 143b/06, 143b/11, 155b/09, 156a/02, 156a/03,
143b/15, 144a/01, 144a/01, 156a/04, 156a/05, 156a/09,
144a/06, 144a/06, 144a/07, 156a/10, 156a/10, 156b/13,
144a/08, 144a/09, 144a/10, 157a/07, 157a/11, 157a/12,

157a/13, 157a/15, 158a/01, 158a/03, 158a/03, 158a/05, 158a/09, 158a/15, 158b/02, 158b/05, 158b/06, 158b/08, 158b/10, 158b/11, 158b/13, 158b/14, 159a/01, 159a/02, 159a/09, 159a/11, 159a/12, 159a/14, 159b/01, 159b/07, 159b/07, 159b/08, 159b/09, 159b/12, 159b/13, 159b/13, 159b/14, 159b/15, 159b/15, 159b/15, 160a/01, 160a/02, 160a/03, 160a/03, 160a/04, 160a/04, 160a/05, 160a/09, 160b/02, 160b/04, 160b/05, 160b/14, 160b/15, 161a/07, 161a/08, 161a/12, 161b/01, 161b/06, 161b/08, 161b/10, 161b/12, 161b/14, 161b/15, 162a/01, 162a/01, 162a/03, 162a/14, 162a/15, 162b/01, 162b/01, 162b/02, 162b/04, 162b/04, 162b/05, 162b/08, 162b/08, 162b/10, 162b/12, 163a/06, 163a/07, 163a/08, 163a/10, 163a/11, 163a/11, 163b/01, 163b/01, 163b/02, 163b/03, 164a/08, 164a/14, 164b/03, 164b/05, 165a/08, 165a/09, 165b/06, 165b/10, 165b/15, 166a/01, 166a/06, 166a/07, 166a/09, 166a/11, 166a/14, 166b/05, 166b/05, 166b/05, 166b/09, 167a/01, 167a/02, 167a/03, 167a/04, 167a/06, 167a/06, 167a/08, 167b/02, 167b/08, 167b/10, 167b/14, 167b/15, 168a/07, 168a/08, 168a/09, 168a/14, 168b/06, 169a/14, 169b/14, 170a/05, 170a/10, 170a/11, 170a/13, 170a/14, 170b/02, 170b/07, 170b/11, 170b/11, 170b/12, 170b/14, 170b/15, 171a/05, 171a/12, 171a/13, 171a/14, 171b/01, 171b/05, 171b/06, 171b/10, 171b/12, 172a/03, 172a/08, 172a/10, 172b/04, 172b/05, 172b/05, 172b/12, 172b/13, 173a/02, 173a/03, 173a/03, 173a/05, 173a/09, 173a/11, 173a/11, 173a/12, 173b/01, 173b/03, 173b/04, 173b/04, 173b/05, 173b/08, 173b/09, 173b/11, 173b/11, 173b/15, 174a/01, 174a/05, 174a/15, 175a/02, 175a/03, 175a/03, 175a/12, 175b/05, 175b/10, 175b/14, 175b/15, 175b/15, 176a/01, 176a/05, 176a/10, 176a/14, 176b/03, 176b/06, 176b/08, 176b/09, 176b/11, 177a/04, 177a/06, 177a/06, 177a/09, 177a/10, 177a/13, 177a/15, 177b/02, 177b/06, 177b/07, 177b/09, 177b/11, 177b/14, 177b/15, 178a/01, 178a/01, 178a/09, 178a/10, 178a/11, 178a/15, 178a/15, 178b/01, 178b/06, 178b/07, 179a/03, 179a/04, 179a/06, 179b/09, 179b/10, 180a/05, 180a/05, 180a/10, 180a/10, 180a/13, 180b/04, 180b/05, 180b/07, 180b/12, 180b/13, 181a/03, 181a/04, 181a/07, 181a/13, 181b/01, 181b/02, 181b/03, 181b/08, 181b/10, 182a/14, 182b/01, 182b/03, 182b/10, 182b/11, 182b/12, 182b/13, 182b/15, 183a/01, 183a/01, 183a/03, 183a/03, 183b/02, 183b/09, 183b/09, 183b/12, 184a/06, 184a/14, 184a/15, 184b/03, 184b/05, 184b/06, 184b/07, 184b/08, 184b/12, 184b/14, 185a/05, 185a/06, 185a/06, 185b/02, 185b/03, 185b/03, 185b/06, 185b/08, 185b/08, 185b/10, 185b/11, 185b/13, 186a/03, 186a/05, 186a/07, 186a/14, 186b/03, 186b/13, 186b/14, 186b/15, 187a/15, 187b/12, 187b/12, 187b/13, 188a/01, 188a/03, 188a/04, 188a/06, 188b/02, 188b/04, 188b/11, 189a/03, 189a/08, 189a/09, 189a/11, 189b/03, 189b/06, 190a/01,

190a/06, 190a/07, 190a/08, 190a/09, 190b/01, 190b/05, 191a/02, 191a/02, 191a/03, 191a/09, 191a/15, 191b/01, 191b/03, 191b/09, 191b/15, 192a/01, 192a/12, 192a/14, 192b/07, 192b/07, 192b/10, 193a/01, 193a/03, 193a/05, 193a/06, 193a/09, 193a/11, 193a/13, 193a/13, 193a/14, 193a/15, 193b/01, 193b/01, 193b/03, 193b/03, 193b/05, 193b/06, 193b/07, 193b/10, 193b/11, 193b/11, 193b/12, 193b/12, 193b/14, 194a/07, 194a/07, 194a/09, 194a/10, 194a/13, 194a/15, 194b/10, 194b/10, 194b/12, 195a/03, 195a/04, 195a/04, 195a/06, 195a/06, 195a/12, 195a/12, 195a/15, 195b/01, 195b/03, 195b/05, 195b/06, 195b/06, 195b/09, 195b/15, 196a/13, 196a/14, 196b/01, 197a/02, 197a/10, 197a/11, 197b/05, 197b/05, 197b/06, 197b/06, 197b/07, 197b/08, 197b/08, 197b/09, 197b/09, 197b/11, 197b/14, 197b/14, 198a/08, 198a/10, 198b/02, 198b/03, 198b/10, 198b/15, 199a/01, 199a/02, 199a/04, 199a/05, 199a/06, 199a/10, 199a/11, 199a/12, 199a/13, 199b/01, 199b/12, 200b/02, 200b/06, 200b/07, 200b/11, 201a/01, 201a/02, 201a/04, 201a/10, 201a/12, 201a/14, 201b/01, 201b/02, 201b/03, 201b/03, 201b/04, 201b/05, 201b/09, 202a/09, 202a/09, 202a/10, 202a/12, 202a/14, 202a/14, 203a/01, 203a/06, 203a/13, 203b/05, 204a/05, 204a/07, 204a/11, 204b/07, 204b/07, 204b/09, 204b/11, 204b/15, 205a/13, 205a/15, 205b/05, 206a/13, 206a/14, 206a/15, 206b/01, 206b/04, 207a/07, 207a/11, 207a/11, 207a/12, 207a/13, 207a/14, 207b/09, 207b/12, 207b/14, 207b/15, 208a/01, 208b/01, 208b/01, 208b/03, 209a/08, 209a/13, 209a/14, 209a/15, 209b/02, 209b/09, 209b/14, 209b/15, 209b/15, 210a/02, 210a/09, 210a/10, 210a/12, 210a/12, 210a/14, 210a/15, 210a/15, 210b/01, 210b/02, 210b/03, 210b/03, 210b/11, 210b/11, 211a/02, 211a/07, 211b/04, 211b/09, 211b/10, 212a/01, 212a/02, 212b/01, 212b/04, 212b/14, 212b/15, 212b/15, 213a/04, 213a/14, 213b/02, 213b/08, 213b/13, 214a/03, 214a/04, 214a/06, 214a/06, 214a/08, 214a/09, 214a/14, 214a/15, 214a/15, 214b/01, 214b/05, 214b/09, 214b/11, 214b/12, 214b/13, 214b/14, 214b/14, 214b/15, 215a/06, 215a/12, 215a/13, 215a/13, 215a/14, 215a/15, 215b/01, 215b/01, 215b/03, 215b/03, 215b/13, 215b/14, 216a/04, 216b/05, 216b/13, 217a/01, 217a/04, 217a/14, 217b/01, 217b/05, 217b/11, 217b/12, 218a/01, 218a/02, 218a/02, 218a/03, 218a/04, 218a/04, 218a/06, 218a/07, 218a/11, 218a/12, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218b/04, 218b/10, 218b/14, 218b/15, 219a/01, 219a/03, 219a/03, 219a/05, 219a/09, 219a/11, 219b/06, 219b/06, 219b/07, 219b/08, 220a/01, 220a/09, 220a/09, 220a/10, 220a/15, 220b/11, 220b/12, 221a/01, 221a/04, 221a/05, 221a/07, 221b/02, 221b/06, 221b/06, 221b/08, 221b/09, 221b/12, 221b/13, 221b/15, 222a/06, 222a/15, 223a/01, 223a/04, 223a/05, 223a/07, 223a/08, 223a/09, 223a/10, 223a/11, 223a/12, 223a/15, 223b/03,

223b/04, 223b/04, 223b/05, 223b/06, 223b/08, 223b/13, 224a/01, 224a/06, 224a/08, 224a/09, 224a/11, 224a/13, 224a/14, 224b/02, 224b/11, 225a/05, 225b/03, 225b/05, 226b/06, 226b/07, 226b/12, 226b/12, 227a/03, 227a/05, 227a/06, 227a/07, 227b/01, 227b/02, 227b/02, 227b/11, 227b/12, 227b/12, 227b/15, 228a/02, 228a/02, 228a/03, 228a/06, 228a/10, 228a/10, 228a/14, 228b/01, 228b/04, 228b/06, 228b/09, 228b/09, 228b/11, 228b/12, 228b/13, 228b/14, 228b/15, 229a/03, 229a/05, 229a/06, 229a/06, 229a/10, 229a/11, 229a/15, 229b/05, 229b/07, 229b/08, 229b/11, 229b/14, 230a/01, 230a/10, 230a/11, 230a/13, 230a/14, 230a/15, 230b/03, 230b/04, 230b/05, 230b/09, 230b/11, 230b/12, 230b/14, 230b/15, 231a/02, 231a/03, 231a/09, 231a/12, 231a/12, 231b/04, 18a/01, 30a/11, 48a/02, 53b/09, 71a/07, 72b/11, 73b/05, 74a/09, 83b/06, 83b/13, 97a/07

o.-a-y-ıdı 6b/15

o.-acak 47b/13, 162b/14

o.-alar 4b/05, 6a/06, 8a/10, 17a/09, 17a/10, 26b/09, 31b/06, 32a/13, 45b/06, 52a/02, 55b/15, 61a/02, 76a/05, 78a/06, 82b/02, 105b/13, 105b/13, 105b/14, 116b/08, 119a/04, 129a/13, 144b/13, 149b/09, 183a/04, 187a/09, 201a/02, 203a/05, 216b/08, 230b/15

o.-amaya 231a/11

o.-an 31b/06, 104b/10, 167b/03, 182a/01

o.-ana 133a/07, 133a/08

o.-anlaruŋ 10a/13

o.-dı 2a/01, 3b/08, 6b/13, 6b/14, 6b/15, 9a/13, 40b/15, 70b/01, 218a/01

o.-duġı 44a/09

o.-dum 1b/09

o.-maduḳ 90a/13

o.-maġ-ıçun 138b/13

o.-maġa 18a/01, 28b/14, 28b/15, 29b/13, 32b/03, 37a/03, 37a/03, 38b/08, 44b/15, 50a/05, 56b/08, 57b/15, 59b/11, 60b/07, 63a/15, 63b/07, 68b/01, 71a/06, 78a/12, 78b/03, 78b/05, 81a/02, 94b/02, 95a/03, 96b/07, 97a/04, 98b/07, 108b/02, 111b/03, 124a/08, 132a/03, 132a/04, 137a/08, 137a/09, 157b/05, 157b/10, 159a/06, 160b/06, 162a/06, 172b/11, 176b/14, 180a/07, 187a/07, 187a/13, 187a/13, 188b/01, 207a/10, 211b/01, 211b/01, 212b/10, 214b/08,

218b/11, 223b/08, 228a/08, 230a/03, 230b/15
o.-maḳ 12b/10, 24b/13, 41b/14, 67a/04, 86a/04, 94b/15, 95a/01, 95a/02, 111b/05, 122b/08, 135b/01, 151a/13, 157b/08, 158a/01, 159b/07, 167b/02, 210b/08, 229b/09, 230a/01
o.-maḳda ol- 27a/04
o.-maḳdan 35b/15
o.-maḳdur 18a/01, 47a/04, 109a/07, 160b/12, 167b/03, 169b/11
o.-maḳlıġa 133b/10
o.-mamış 199b/14, 226a/14
o.-masa 6a/13, 10b/11, 26a/14, 31a/03, 32a/09, 32b/01, 37b/02, 41a/11, 59a/03, 64b/15, 70b/09, 74b/04, 93a/01, 94b/06, 97b/01, 97b/11, 101b/15, 107a/08, 108a/15, 113b/07, 131a/12, 146b/08, 150b/10, 155a/09, 164b/05, 167b/02, 172a/09, 186a/06, 186b/07, 203b/06, 219b/05, 224b/02, 226a/03, 228b/01, 230b/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15
o.-masın 10b/02
o.-masına 15b/04, 68b/04, 138b/10
o.-masından 5b/01
o.-masınuŋ 114b/03
o.-maya 4b/05, 7b/07, 9a/15, 10b/12, 12a/08, 12a/10, 13a/04, 13b/06, 16a/10, 16b/15, 18a/01, 21b/15, 22b/01, 25b/08, 30a/06, 35a/01, 35a/04, 37b/06, 49a/12, 52a/14, 57b/09, 69a/02, 72b/01, 72b/10, 75a/11, 80a/09, 81b/10, 85b/01, 91b/02, 94b/06, 98b/08, 104a/04, 108a/09, 112a/04, 116b/12, 117b/09, 120a/04, 120b/11, 120b/11, 120b/12, 120b/12, 126b/05, 127b/04, 135a/15, 137a/13, 137b/13, 138b/14, 139a/06, 148b/13, 150b/06, 150b/08, 154b/11, 159a/03, 159a/03, 160a/01, 161b/04, 163a/15, 164a/14, 177b/11, 178b/03, 181b/10, 185a/08, 186a/05, 199b/13, 201a/03, 201a/05, 204a/12, 214b/04, 214b/13, 223a/09, 226a/13, 230b/11, 230b/15
o.-mayan 201a/05
o.-mayup 106b/16
o.-maz 4a/10, 8b/01, 8b/02, 8b/02, 10a/10, 25a/09, 115b/05
o.-maz mı 12a/03
o.-mazlar 150a/06
o.-mazsa 174a/04
o.-mış 26a/10, 29b/09, 30a/11, 34b/12, 34b/13, 34b/14, 39b/03, 40a/03, 40a/07, 40a/13, 48b/04, 50a/05, 51a/07, 52b/01, 53b/04, 54a/13, 58a/09, 59b/08, 60b/08, 61a/02, 61a/06, 68b/08, 69a/03, 75a/08, 77b/02, 79b/04, 79b/05, 81b/07, 81b/07, 82a/05, 82a/06, 84b/10, 84b/12, 86a/12, 86b/01, 88a/04, 88b/15, 89b/13, 89b/14, 89b/14, 95b/04, 95b/06, 97a/05, 100a/12, 103a/15, 103b/04, 104b/09, 104b/13, 108b/04, 108b/14, 111a/08, 111a/09, 111a/09, 111a/10, 113b/01, 116a/13, 117a/08, 118b/05, 118b/12, 123b/06, 127a/02, 127a/07, 135b/12, 146b/12, 148a/12, 151a/13, 152a/03, 155a/13, 156a/09, 157b/05, 163a/05, 166b/15, 167a/01, 167b/06, 170b/07, 171b/05, 172a/08, 175b/13, 178b/05, 179b/04, 181a/06, 181b/02, 183a/11, 185b/06, 186a/06, 187b/10, 189b/09, 189b/10, 192a/01, 192a/04, 193b/07, 194a/04, 198a/05, 198b/13, 200a/02, 210b/09, 215b/12, 216b/04, 216b/11, 216b/12, 217b/01, 218b/04, 218b/13, 219b/11, 224b/05, 224b/10, 225a/07, 226a/11, 227a/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
o.-mış-ıdı 5a/13, 86a/09
o.-mış gör- 212b/06
o.-mış ol- 56b/07, 60a/02, 62a/12, 92a/06, 102b/12, 190a/10, 227b/10
o.-mışdur 6b/03

o.-mışlar 116a/02, 184a/10, 192a/04
o.-mışlardı 61b/04
o.-sa 5b/04, 5b/04, 7b/13, 10b/11, 18a/01, 18a/01, 20a/04, 22b/07, 24b/12, 25a/01, 25a/06, 32a/14, 32b/10, 35a/11, 35a/11, 35b/13, 36a/15, 36b/03, 37b/08, 40b/10, 40b/12, 41a/02, 41a/10, 41a/14, 45a/14, 45b/01, 45b/09, 46a/04, 46b/12, 46b/12, 48b/04, 48b/09, 49a/07, 50a/12, 50b/02, 52b/06, 52b/09, 56b/14, 57a/08, 58a/02, 58b/01, 58b/11, 58b/12, 59b/02, 60a/05, 60b/03, 63a/05, 63a/06, 64a/07, 64a/12, 65a/10, 65a/14, 65b/15, 66b/14, 70b/05, 70b/08, 71a/12, 71b/08, 72a/03, 73a/08, 73a/09, 73b/14, 76a/11, 76b/03, 79b/03, 80a/08, 80a/10, 81a/11, 83b/15, 85a/04, 85a/14, 86b/12, 87a/06, 87b/14, 90a/07, 90b/11, 92a/01, 92b/01, 92b/04), 93a/11, 93a/12, 93a/14, 94a/13, 96b/06, 96b/10, 96b/10, 96b/11, 97b/10, 102a/12, 102a/14, 102b/01, 103a/03, 103a/15, 103b/01, 103b/02, 103b/02, 104b/07, 104b/08, 104b/10, 105a/02, 105a/04, 105b/15, 106a/12, 106b/15, 107a/01, 107b/11, 108a/11, 108a/12, 108a/12, 108b/03, 108b/04, 108b/05, 109a/07, 109b/07, 112a/12, 112b/07, 113b/03, 113b/06, 113b/08, 113b/09, 113b/10, 114a/09, 114a/15, 115a/12, 116a/08, 116b/14, 118a/15, 118b/10, 118b/11, 120b/03, 121a/13, 121b/04, 121b/13, 121b/14, 122b/09, 123a/10, 123b/15, 123b/15, 124a/10, 124a/13, 124b/09, 124b/15, 125a/07, 125a/08, 125a/12, 126b/07, 127a/07, 127b/14, 128a/03, 128a/11, 128b/11, 128b/12, 128b/13, 129b/07, 131a/12, 132a/01, 132a/06, 132a/09, 132a/10, 132a/14, 132b/08, 133a/06, 134a/10, 136b/14, 138a/09, 138a/09, 139a/11, 139a/13, 139b/08, 139b/13, 140a/04, 140a/05, 140a/05, 140a/11, 140a/11, 140a/12, 140a/13, 140b/08, 147a/09, 147a/10, 148a/05, 148a/07, 148a/07, 149a/07, 149a/07, 150b/01, 151b/04, 151b/09, 152a/02, 152a/10, 152a/10, 152b/01, 152b/05, 152b/05, 153a/02, 153b/01, 154b/07, 155a/03, 155a/08, 155a/10, 155b/15, 156a/02, 156a/03, 156a/05, 156a/15, 157a/04, 157a/15, 157b/07, 158b/08, 158b/12, 159b/07, 159b/07, 159b/08, 159b/09, 159b/10, 159b/11, 159b/11, 159b/12, 159b/13, 159b/14, 159b/14, 159b/15, 159b/15, 159b/15, 160a/01, 160a/02, 160a/02, 160a/03, 160a/04, 160a/04, 160a/05, 160a/07, 160b/07, 161b/14, 162b/06, 162b/10, 163a/07, 163a/12, 164a/01, 164a/12, 164a/13, 166a/14, 166b/15, 167b/04, 167b/04, 167b/06, 167b/07, 168a/14, 170a/02, 171a/03, 171b/11, 172a/09, 172a/10, 173a/09, 174a/03, 175b/06, 176b/12, 177a/10, 177a/15, 177b/13, 179b/10, 179b/10, 180a/04, 180a/04, 180a/09, 180b/01, 181a/08, 183a/01, 184b/06, 185b/09, 186a/07, 186b/02, 186b/02, 186b/07, 187b/12, 187b/13, 188a/02, 190a/04, 190a/05, 191a/13, 191b/01, 191b/14, 192a/10, 194a/12, 194b/11, 195b/03, 195b/04, 195b/05, 195b/06, 197b/04, 197b/05, 197b/13, 199a/04, 200b/10, 202a/10, 202a/14, 202a/15, 203b/11, 205a/09, 205b/02, 205b/07, 205b/11, 206a/13, 206a/15, 206a/15, 206b/02, 206b/02, 206b/06, 206b/13, 207b/01, 207b/07, 208b/03, 208b/12, 209a/01, 210a/06, 210a/09,

210a/09, 210a/11, 212a/05, 213b/14, 213b/15, 214a/03, 214b/11, 215b/01, 216b/05, 217a/12, 217b/10, 217b/11, 218a/03, 218b/10, 219a/03, 219a/06, 219a/07, 221b/12, 222a/15, 223a/04, 223a/04, 224a/05, 224a/11, 224b/08, 224b/09, 225a/05, 226a/02, 226b/01, 226b/12, 227a/15, 227b/02, 227b/12, 228a/02, 229b/04, 230b/10, 230b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/01, 231a/03, 231a/03

o.-sa-ki 168b/11

o.-salar 2b/15, 12a/08, 65a/04, 150a/06, 152b/06, 158b/10, 158b/10, 183a/15, 183b/01, 186a/12, 230b/15

o.-sun 1b/04, 3b/08, 202a/14, 202b/01

o.-sun-ki 2a/06

o.-uŋ 196b/10

o.-up 2b/10, 16a/08, 26a/08, 26b/02, 26b/03, 28a/08, 31b/07, 35b/02, 38a/07, 39b/15, 40a/03, 60b/10, 65a/06, 72b/09, 78a/03, 79b/01, 79b/03, 92a/13, 98a/15, 101b/06, 115a/04, 115b/13, 117a/03, 118b/05, 118b/08, 125a/08, 127a/02, 142b/10, 150b/02, 180b/01, 192b/09, 193a/06, 193a/10, 193b/10, 195a/05, 198a/02, 203a/11, 218b/13, 228b/05, 230b/15

o.-up dur- 82b/15

o.-ur 4a/08, 4a/09, 4a/14, 4b/08, 4b/09, 5a/03, 5a/04, 5a/05, 5a/08, 5a/09, 5a/10, 5a/11, 5b/01, 5b/14, 6b/02, 6b/07, 6b/08, 6b/09, 6b/13, 7a/01, 7a/02, 7b/08, 7b/09, 8a/01, 8a/14, 8b/04, 9a/13, 9b/03, 9b/04, 9b/05, 9b/05, 9b/06, 9b/08, 9b/09, 12a/05, 18a/01, 18a/01, 19a/09, 24b/14, 26b/05, 40b/14, 41a/01, 47b/11, 61a/07, 61a/08, 61a/08, 66b/13, 68b/12, 70a/12, 73b/03, 77b/12, 79b/12, 82b/09, 86a/09, 108b/11, 110a/07, 110a/11, 110b/07, 111b/10, 114a/09, 114b/15, 115a/01, 115a/10, 116a/10, 117b/02, 119a/01, 133b/72, 152b/04, 154a/15, 155b/02, 176b/09, 183b/03, 195a/08, 199a/02, 214b/12, 217b/01, 217b/05, 224a/03, 225a/05, 225a/08, 230b/15

o.-ur mı 12a/03

o.-urlar 99b/11, 111a/14, 119a/03

o.-ursa 13b/05, 14a/13, 15a/03, 15a/04, 16b/07, 16b/08, 16b/10, 17a/13, 17a/14, 18a/01, 30b/04, 35b/15, 73b/15, 79b/14, 115a/11, 173b/03, 174a/05

9. Sıfat ve zarf fiillerle beraber birleşik fiil yapar.

o.-a 6a/05, 10b/09, 10b/10, 10b/11, 10b/12, 10b/14, 10b/15, 11a/02, 11a/05, 11a/07, 11a/11, 11a/12, 11a/13, 11a/13, 11a/14, 11a/15, 11b/01, 11b/01, 11b/02, 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/05, 11b/05, 11b/06, 11b/07, 11b/08, 11b/08, 11b/09, 11b/10, 11b/10, 11b/12, 11b/13, 11b/13, 11b/14, 11b/15, 12a/02, 12a/08, 13b/04, 14a/15, 16a/05, 17a/05, 17b/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 24b/01, 24b/03, 27a/04, 28b/03, 30b/11, 34b/07, 37b/14, 40b/07, 51b/11, 56a/06, 62a/12, 62b/01, 62b/02, 62b/02, 63b/03, 64b/05, 65a/07, 76a/12, 79a/07, 84b/05, 89b/14, 91a/08, 91a/12, 95a/07, 102b/12, 105b/15, 106b/06, 115b/05, 116a/12, 118b/06, 119b/08, 126b/02, 129a/14, 131a/12, 133b/06, 133b/06, 146a/15, 146b/06, 146b/08, 150a/06, 150a/12, 159b/01, 159b/06, 165b/14, 173a/14, 174a/01, 177a/05, 183a/09, 186a/09, 192a/09, 192b/05, 192b/15, 197b/11, 198a/13, 198b/13, 202a/02, 203a/04, 208b/06, 211a/13, 213b/06, 227b/11, 228a/06, 228b/07, 230b/15

o.-alar 6a/07, 17a/11

o.-masa 117a/11, 169a/12

o.-maya 18a/01, 122a/07

o.-mış 148a/13
o.-mış ol- 16a/05
o.-sa 34b/09, 34b/10, 39a/04, 45a/10, 47a/03, 52a/10, 52a/10, 52b/10, 54b/02, 54b/05, 54b/06, 56b/08, 59a/04, 59a/08, 59a/09, 60a/02, 62a/06, 62a/14, 65a/08, 65b/03, 67b/07, 71b/05, 75a/09, 75a/11, 76b/06, 77b/01, 85a/02, 87a/13, 90a/02, 90a/02, 90a/13, 91b/08, 92a/06, 94a/12, 94a/14, 98b/14, 102b/04, 105a/02, 105a/10, 112b/06, 117a/11, 118a/02, 122a/07, 122b/01, 123b/04, 125a/14, 127a/08, 127a/08, 128a/09, 135b/12, 138a/05, 140a/07, 147a/02, 149b/15, 151b/05, 151b/11, 155a/10, 155b/10, 171b/06, 172b/04, 177a/09, 178a/07, 178b/13, 185a/07, 188b/06, 188b/09, 190a/10, 197b/05, 197b/10, 197b/12, 197b/13, 199a/09, 202a/02, 202a/11, 203b/08, 204a/02, 205b/05, 205b/07, 206a/04, 208b/12, 210b/13, 211b/08, 215b/03, 218a/14, 218a/14, 220a/05, 221b/13, 223a/13, 224b/07, 230a/10, 230b/15, 230b/15
o.-salar 219b/01
[=5057]
ābādān ol- 18a/01, 81b/07, 186b/07
ʻabid ol- 142b/06
ʻaceb ol- 18a/01, 173b/11
aç ol- 163b/01
ʻādeti ol- 46b/12, 153b/07, 191a/13
adı yavuz ol- 154b/12
ʻādil ol- 28b/14, 31a/08, 101b/02, 142a/12, 224b/09
ʻāfet ol- 18a/01
ʻāfeti ol- 230b/15
ʻafv ol- 230b/11
āgāh ol- 92a/12, 221b/08, 225b/03
aġniyādan ol- 68b/08
aġsaḳ ol- 34b/12, 34b/14, 60b/08, 60b/10
ʻahdi ol- 148b/13
aḥvāli eyü ol- 40a/11, 79b/07
aḥvāli müteġayyir ol- 97a/06, 155a/02, 155a/06
aḥvāli yaramaz ol- 127b/07, 151b/15, 191b/15, 194b/10
aḥvāli yavuz ol- 167b/15
ʻāḳıbeti eyü ol- 141b/09
ʻāḳıbeti ḫayr ol- 39a/04, 81b/08, 101a/03, 131b/11, 141b/06, 142b/11, 142b/15
ʻāḳıbeti maḥmūd ol- 18a/01,18a/01, 142b/08, 144a/10, 144b/12, 152a/09, 152a/14, 185a/05
ʻāḳıl ol- 130a/06, 130a/07, 184b/08
ʻaḳlı eksük ol- 159b/15
ʻaḳlı zāyil ol- 80b/14
ʻaksi ol- 18a/01, 28a/08, 69a/06, 81b/10, 154b/07, 192a/01, 213b/13, 218a/12
aldayıcı ol- 71b/02, 146a/05
ālī-himmet ol- 77b/01, 191a/02
alıcı ol- 18a/01
ʻālim ol- 13a/15, 18a/01, 22b/13, 66a/06, 79a/05, 80a/02, 85a/14, 108b/03, 120b/03, 123a/12, 133a/02, 145a/06, 167b/06, 167b/06, 180a/04, 230b/15
ʻālim ve fāżıl ol- 170b/14
ʻālim ve ḥākim ol- 103b/02
ʻameli ol- 183a/01
ʻāmī ol- 86b/12, 172a/10, 180a/04, 230b/15
ārāste ol- 82a/05, 152b/05, 166b/15, 190a/04, 198a/05, 212a/05, 216b/12
ʻārıż ol- 6b/02, 230b/15
artuḳ ol- 60b/03, 120b/11, 120b/12
aruḳ ol- 158b/10
āsān ol- 2b/03, 18a/01, 37b/07, 41a/11, 92b/02, 92b/04), 94b/11, 117a/02, 123b/01, 136b/10, 143a/04, 143b/02, 143b/06, 144b/11, 145a/01, 145a/09, 152b/09, 230b/15
āsānraḳ ol- 76b/01
ʻāṣī ol- 18a/01, 59a/13, 161b/12, 180b/01
aṣl üzerine ol- 42a/01
ʻāṣıḳ ol- 77a/01, 109b/10, 167b/02, 167b/03
āşikār ol- 137a/09

āşikāre ol- 13b/06, 78b/03, 78b/05, 82b/07, 86a/10, 100a/12, 137a/08, 148b/15, 176b/14, 177a/09, 197b/11, 197b/14, 221b/09, 230b/09
āşinā ol- 140a/11, 224a/11
aşüfte ol- 18a/01, 77a/11
ʻavān ol- 23a/13, 172a/10
ʻavratına muṭīʻ ol- 71a/01
aydın ol- 175b/13
ʻaẕāb ol- 12b/06, 150b/08, 175a/03, 193a/05, 228b/14
ʻaẕābdan emīn ol- 62a/14
āzād ol- 24b/13, 24b/14, 24b/15, 84b/15, 123b/01, 141a/11, 187a/07, 189a/09
ʻazeb ol- 152a/02
ʻaẓīm ol- 18a/01
ʻazīz ol- 111a/07, 137b/08, 141b/15, 142a/01, 142a/04, 199a/04, 214a/04, 223b/04, 230b/15
ʻazīz ve mükerrem ol- 16a/04
ʻazīze ol- 26a/04
baġlu ol- 5a/10
bahādur ol- 162a/01
bahāsı ol- 74b/04
baḫīl ol- 76a/14, 132a/14
baḫīl ve nā-kes ol- 179a/04
bāḳī ol- 34b/11, 86b/06
bāliġ ol- 90a/13, 226a/14
bāliġa ol- 162b/06
başīret üzerine ol- 13a/15
bāṭıl ol- 12a/08, 33a/02, 160b/15
baṭṭāl ol- 114b/15
bāzirgān ol- 49a/07
bed-nām ol- 167a/03, 209a/14, 209a/15
bedel ol- 51a/07, 155a/03, 168a/14
bedr ol- 61a/06, 61a/08
beg ol- 28b/01
belā ol- 230b/15
belālardan emīn ol- 145a/07
belāya giriftār ol- 50b/06
berḫūrdār ol- 22b/01, 87b/08, 105a/02
beşāret ol- 3b/08, 37b/02, 69a/02, 230b/15, 230b/15
beter ol- 159b/01
bī-ʻahd ü bī-vefā ol- 82b
bī-çāre ol- 201a/01
bī-dīn ol- 193b/11, 214b/01
bī-ḫoş ol- 109b/14, 230b/15
bī-inşāf ol- 18a/01
bī-naşīb ol- 199a/10
bī-nevā ol- 180a/05
bīgāne ol- 108a/12
bidʻat ehli ol- 198b/10
biliş ol- 67a/04
biter ol- 204a/07
borçlu ol- 38b/14, 56a/09, 86b/03, 96b/10, 136a/03, 188a/04, 191b/01, 191b/09, 195b/05, 202a/12, 230b/15
boş ol- 208b/03
boynında emānet ol- 76b/02
cāhil ol- 6b/09, 82a/14, 87b/09
cārī ol- 12a/05, 47b/13
cāsūs ol- 80b/04
cemʻ ol- 12a/08, 29b/09, 31b/06, 31b/07, 40a/03, 40a/07, 40b/12, 40b/14, 41a/01, 41a/02, 41a/10, 41a/11, 41a/14, 50a/05, 61b/04, 75a/08, 76a/05, 78b/14, 80a/07, 83b/06, 83b/11, 86b/01, 87a/02, 103a/03, 107a/06, 109a/07, 111a/14, 116a/02, 123b/06, 146b/12, 148a/07, 148a/07, 179b/04, 184a/10, 189b/09, 189b/10, 191a/03, 192a/04, 200a/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ceng idici ol- 111a/12
ceng ol- 117b/06
ceng ü fitne ol- 21b/08
ceng ve ḳıtāl ol- 52b/11
cevmerd ol- 168b/11
ciddī ol- 103b/01
cirāḥat ol- 59b/08, 125a/08
cüdā ol- 19a/10, 32b/08, 48b/12, 52b/01, 128b/11, 129b/14, 152b/02
cüdālıḳ ol- 102a/09
cühūd ol- 104b/09, 104b/10
çirkīn ol- 32b/10, 36b/03, 166b/15, 177a/10, 197b/05
daḳīḳ ol- 55a/08
ḍalāle ol- 54b/08
dānā ve dīn-dār ol- 118a/09
defʻ ol- 4a/14, 141a/09, 163a/06, 230b/15

derd-mend ol- 219a/07
dervīş ol- 35a/11, 39b/08, 40a/05, 45b/12, 72b/14, 84a/01, 86b/15, 97a/09, 113b/08, 127a/02, 138a/09, 159a/12, 165b/06, 177a/10, 195b/03, 197b/09, 207b/15, 208b/03, 210a/09
dervīş ve yoḫsul ol- 62b/08
deştī ol- 87a/06
devleti zāyil ol- 83b/08
dīn-dār ol- 26a/03, 54b/08, 91a/06, 138b/14, 170b/02, 177b/06, 180b/13
dīnde ża‘īf ol- 154a/10
dīni yaramaz ol- 71a/09, 109a/04
dīni ża‘īf ol- 18a/01, 102a/02, 172b/13
dīninde fesād ol- 103b/12, 149b/08
dīninde ḫalel ol- 52a/14, 112a/05
dīninde noḳṣān ol- 136b/15
dīnsüz ol- 135a/15
dil-teng ol- 127b/07
dili bağlu ol- 125a/08
dili ḳısa ol- 176b/12
dili uzun ol- 176b/11
dilsüz ol- 127a/02
dirligi giŋ ol- 71a/03
dirligi ṭar ol- 64b/07, 64b/09
dīvāne ol- 140b/02
dostı ol- 24b/05, 38a/13, 95b/08, 139b/12, 142a/02, 157a/11, 194a/09
du‘āsı müstecāb ol- 182b/03
dūn-himmet ol- 52b/04
dürüst ol- 8b/02, 13a/04, 13b/03, 39b/03, 88a/02, 218b/13
dürüstlik ol- 228a/02
düşmen ol- 23b/10, 75a/15, 140a/11
düşmenden emīn ol- 61b/15
düşmeni ol- 16b/08, 18a/01, 111a/03, 128b/01, 168a/14, 230b/05, 230b/15
düşvār ol- 116b/14, 148a/15, 164a/14, 173b/15
düzenligi ol- 57b/09
düzenliksüz ol- 77a/09, 118a/10
ebleh ol- 148b/05
eceli yaḳın ol- 18a/01, 18a/01, 40b/15, 64b/06, 97a/11, 133b/02, 193a/13
edeblü ol- 130a/06, 130a/07, 218a/04
ehl-i bereket ol- 107b/10
ehl-i ‘işret ol- 105b/13
ehl-i ṣalāḥ ol- 109a/06
ehl ol- 113b/07, 114a/09
ehli ‘ilm ol- 163a/07
eksük ol- 25a/06, 29b/02, 29b/02, 65a/10, 120b/11, 120b/12, 121b/14
elem ol- 230b/15
eli altında ol- 31b/06
eli ṭar ol- 67b/01
elinde ol- 19a/06
emānet-dār ol- 142b/14
emānet ödeyici ol- 178a/01
emānete ḫāyın ol- 108b/14
emīn ol- 11a/04, 17b/02, 17b/02, 28b/15, 37a/07, 47a/04, 52b/02, 52b/13, 53a/13, 65b/04, 73b/11, 75b/04, 77b/05, 79a/05, 84b/15, 93b/01, 97a/02, 97a/04, 99a/03, 102b/13, 105a/11, 108a/11, 108b/10, 108b/13, 109a/13, 109a/14, 109b/06, 109b/08, 112a/04, 123a/08, 123b/03, 126b/05, 129a/09, 130b/12, 132a/09, 132a/09, 140a/12, 141a/10, 141b/08, 141b/12, 142a/02, 142a/05, 142b/04, 143a/04, 143a/06, 143a/13, 144a/06, 144a/09, 144a/12, 144b/04, 144b/06, 144b/07, 144b/09, 145a/02, 145b/10, 146a/10, 146a/12, 155b/04, 156b/13, 158a/15, 172b/11, 175a/03, 177b/11, 185a/08, 187a/09, 187a/13, 187b/12, 200b/06, 207a/10, 217a/14, 217b/01, 218a/14, 224a/11, 229a/03, 230b/15, 230b/15, 231b/04
emīnlik ol- 18a/01, 69a/02
endīşelü ol- 68b/15
esīr ol- 50a/12, 132a/10
eyü ḫūlu ol- 143a/11
eyü işlü ol- 163a/07
eyü ol- 15b/11, 18a/01, 18a/01, 39b/01, 39b/03, 50b/09, 51a/05, 51a/08, 64a/12, 64b/02, 79a/10, 81b/10, 94b/05, 97b/14, 99a/12,

118a/11, 132a/06, 152b/14, 154a/14, 154b/11, 158b/11, 158b/13, 159a/02, 159a/03, 159a/03, 164a/12, 164a/14, 171a/03, 176b/08, 178a/09, 181a/03, 181b/10, 197b/08, 205b/07, 206a/15, 206b/02, 207a/11, 230b/15
faḳīh ol- 172a/08, 172a/09, 172a/09
faḳīr ol- 133a/07
faḳīru'l-ḥāl ol- 67b/04
fāriġ ol- 1b/09
farḳ ol- 226a/13
fāsıḳ ol- 18a/01, 63a/06, 80a/10, 103b/01, 111b/15, 120a/03, 180b/04, 191b/03, 231a/03
fāş ol- 163a/10, 229b/05
fāyide ol- 222a/06
fāyidelü ol- 29b/05
fāyidesi ol- 37b/06
fāżıl ol- 172a/08
fażlı ol- 230b/15
feraḥ ol- 186a/03, 191b/01, 230b/15
fermān ol- 87b/02
fermān revā ol- 32b/03
fesād ve fitne ol- 127a/13
fesādı ol- 127b/03, 210b/03
fevt ol- 108b/11
firāvān ol- 151b/11
fitne ol- 193b/06, 228b/14, 230b/15
fitnede ol- 147a/13
ġāfil ol- 94a/13
ġalebe ol- 192a/04
ġālib ol- 2a/01, 5a/03, 5a/09, 5b/04, 5b/04, 6b/03, 7b/13, 24b/12, 24b/13, 30a/05, 56b/14, 56b/14, 94b/02, 103a/11, 103a/15, 104b/07, 104b/08, 116b/05, 125a/08, 135b/04, 136b/01, 140b/07, 148b/02, 150b/05, 150b/10, 155b/02, 161b/08, 175b/05, 184a/14, 200b/10, 200b/11, 214b/11, 214b/14, 216b/05
ġam-gīn ol- 12b/01, 48b/13, 49a/09, 50a/13, 55a/11, 63a/01, 69a/15, 70a/13, 72b/10, 79a/15, 90b/15, 91a/07, 91b/07, 115a/15, 115b/05, 116a/06, 116b/08, 128b/11, 133b/08, 136a/09, 144b/12, 150a/12, 152a/12, 152b/13, 154a/09, 160a/05, 162b/01, 162b/04, 162b/04, 163a/11, 178b/01, 184b/06, 184b/14, 186a/05, 190a/01, 193b/14, 195a/06, 195b/04, 198a/08, 204b/15, 209a/13, 210b/11, 214a/06, 221b/15, 222a/15
ġam-nāk ol- 33b/08, 92b/10, 195b/15, 230b/15
ġam ol- 58a/05, 71b/08, 73a/07, 98a/01, 197b/06, 223b/13
ġam u ġuṣṣa ol- 121a/08, 122a/12, 129a/06, 181b/10, 197a/10
ġam ve ġuṣṣa ol- 131b/13, 197b/09, 228b/14, 230b/15
ġam ve muṣībet ol- 84b/11, 148b/06
ġam ve ziyān ol- 181a/07
ġamlu ol- 106a/13, 197a/02
ġamlu ve ġuṣṣalu ol- 77b/09, 159a/09, 161b/06
ġammāz ol- 65a/13
ġanī ol- 18a/01, 21a/06, 38a/02, 45a/15, 66b/14, 72b/13, 87a/01, 108b/05, 108b/10, 138a/09, 138a/10, 164b/05
ġanīmet ol- 229a/11
ġanīye ol- 40a/04
ġarīb ol- 40b/10
ġarḳ ol- 108b/01, 132a/09, 132a/10, 188a/02, 206a/15, 214b/05
ġavġası ol- 134a/11
ġāyib ol- 50b/02, 53b/04, 75b/11, 117b/12, 152a/03, 170a/02, 178b/05, 230b/15
gelin ol- 203a/11
ġınā ol- 230b/15
giriftār ol- 10a/15, 20a/14, 23b/02, 35a/05, 44b/03, 60a/09, 64a/04, 65b/11, 67b/12, 69a/08, 77b/08, 93b/02, 110b/07, 113b/08, 124b/11, 127b/02, 129a/05, 147a/13, 152b/08, 152b/10, 154a/03, 161a/12, 161b/14, 175b/15, 180a/10, 206a/14, 207a/12, 214b/15, 216a/04, 230b/15
gökçek ol- 83a/11

gönli giŋ ol- 218a/03
gönli ḳavī ol- 126a/04
gönli rencūr ol- 35a/07, 49a/11
gönli şīkeste ol- 60b/09
gönlinde buġż ol- 49a/14
gönülde kāfir ol- 76a/13, 230b/15
gösterici ol- 85b/11
ġulam-bāre ol- 227b/02
ġulām ol- 170b/07
ġuṣṣa ol- 166a/14
ġuṣṣalu ol- 33b/10, 49a/08, 96b/13, 119b/04, 131b/09, 136a/11, 154a/03, 197a/02, 199b/01, 200b/02, 230a/14
ġuṣṣasuz ol- 201a/12
güler yüzlü ol- 14b/06
gümrāh ol- 193b/10
günāh-kār ol- 16b/10, 17a/14, 18a/01, 161b/15
günāhdan pāk ol- 135a/13
güyegü ol- 40b/15
güzīde ol- 74b/13
ḫaber-dār ol- 69b/02, 126b/01, 126b/03, 126b/04, 184a/15
ḫaberi ol- 94b/06, 228b/01
ḥācet ol- 4b/05
ḥācet revā ol- 57b/15, 124a/08, 218b/11, 223b/08
ḥāceti maḳbūl ol- 18a/01
ḥāceti ol- 16b/05
ḥāceti revā ol- 33a/08, 57a/02, 57b/03, 68b/15, 71b/04, 71b/15, 72b/01, 72b/05, 72b/06, 72b/08, 72b/09, 72b/10, 72b/11, 72b/13, 72b/14, 73a/01, 73b/05, 79a/09, 133b/01, 139a/15, 146b/12, 152b/13, 157a/07, 171a/12, 189a/11, 190b/01, 207a/13, 209b/15, 229b/11, 231a/02
ḥācib ol- 182b/10
ḫādim ol- 113b/01, 113b/03
ḫādimi ol- 105a/02
ḥāfıẓ ol- 146b/02
ḥāk-i helāk ol- 76a/06
ḥaḳ ol- 12a/07
ḥakīm ol- 202a/14
ḥaḳīr ol- 47a/03, 54a/14, 113b/08, 177b/15, 178a/15, 214a/03, 227a/06, 230b/15
ḥākim ol- 18a/01, 29a/01, 56a/15, 87a/13, 224b/11
ḥāl ol- 163a/05
ḫalāṣ ol- 230b/15
ḫalel ol- 60b/05, 127b/08, 230b/15
ḫālī ol- 16b/15, 82a/08, 94b/06, 231a/11
ḥāli eyü ol- 18a/01, 62a/06, 73a/14, 92b/11, 100b/13, 117b/10, 122a/14, 134b/07, 135b/07, 139a/08, 139a/10, 139a/10, 182b/01, 190b/05, 224a/14
ḥāli müteġayyir ol- 39b/12, 40b/14, 149b/13, 155a/03, 166a/06
ḥāli yaramaz ol- 73b/01, 94a/15, 159a/11
ḫāliṣ mü'min ol- 141b/06, 141b/06
ḫāliṣ ol- 203b/05
ḥālleri eyü ol- 35a/11
ḥām ol- 155a/10
ḫāmuş ol- 161b/01
ḫarāb ol- 15b/04, 18a/01, 18a/01, 45a/14, 58b/06, 61b/12, 63b/01, 68b/14, 133b/72, 157a/04, 217a/12, 224b/05
ḫarāblıḳ ol- 80b/07
ḥarām-ḫor ol- 214a/15, 214b/09
ḥarām ol- 22b/10, 110a/11, 176a/14, 188a/03, 227a/03
ḥarāmdan ıraḳ ol- 59b/11
ḥarāmī ol- 17a/13
ḫarc ol- 87b/02, 138b/10
ḥarīṣ-i dünyā ol- 165a/08
ḥarīṣ ol- 18a/01, 141a/07, 145b/01, 167b/03, 214a/14, 230b/15
ḥāṣ ol- 217b/11
ḥāṣıl ol- 5a/05, 5a/13, 8a/14, 9b/09, 10a/13, 10b/02, 10b/12, 10b/13, 18a/01, 47b/11, 57a/07, 58b/11, 58b/12, 60b/11, 65b/02, 65b/14, 69b/01, 77b/12, 77b/13, 79b/02, 79b/12, 82b/09, 98a/07, 104a/04, 104a/06, 109a/15, 113a/07, 114a/10, 116a/01, 121a/15, 129b/12, 132a/06, 137a/01, 137a/13, 145a/13, 154a/06, 156a/03, 158a/09, 171a/14, 172b/05, 173b/09, 183a/11, 184b/12, 190a/07, 190a/09,

204a/05, 214a/15, 215a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ḫasta ol- 12b/03, 16a/08, 18a/01, 20a/12, 26b/08, 28b/03, 29b/14, 37a/01, 37a/03, 37b/11, 45b/13, 48a/02, 49b/12, 50a/14, 52b/11, 54b/05, 59a/09, 60a/03, 60a/15, 63a/06, 63a/10, 65b/10, 75b/03, 77a/02, 89b/15, 90a/13, 96b/10, 97a/01, 100a/06, 111a/14, 111b/10, 112b/07, 112b/08, 115a/01, 115b/01, 115b/11, 118a/06, 118a/09, 120a/11, 124b/09, 124b/10, 125a/08, 126a/14, 128a/11, 130a/14, 130b/09, 130b/11, 131a/02, 132b/09, 138a/04, 139a/05, 148b/07, 148b/09, 150b/11, 154a/03, 158b/05, 159b/08, 159b/13, 159b/15, 160a/02, 160a/03, 177a/06, 177b/09, 178a/10, 179a/03, 179a/06, 189a/03, 194b/12, 196a/14, 199a/12, 205a/13, 205a/15, 205b/02, 206b/13, 209b/02, 210a/12, 210a/15, 212b/01, 212b/04, 212b/15, 214b/12, 214b/14, 215a/06, 215b/03, 215b/13, 217a/04, 218a/14, 221b/02, 223a/10, 223a/14, 228a/06, 229b/08, 230a/01, 230b/15, 230b/15
ḫastalıḳ ol- 131a/06, 158b/10, 193b/03, 228a/02, 228b/12, 229a/10, 229a/15
ḫastelik ol- 230b/15
ḫaşmet ol- 230b/15
ḫaṭā' ol- 230b/15
ḫaṭā' üzerine ol- 183b/09
ḫaṭar ol- 58b/05, 67b/13
ḫaṭarı ol- 220a/01
ḫātemi şehādet üzerine ol- 18a/01
ḫatm ol- 4a/08
ḫavf ol- 71b/08, 76b/07, 80a/02, 106b/13, 113b/07, 146a/05, 148b/01, 198a/10, 230b/15, 230b/15
ḫayr ol- 10a/07, 13a/04, 18a/01, 18a/01, 23a/08, 25b/08, 35a/04, 35b/02, 71b/09, 74b/04, 75a/11, 79b/08, 80a/09, 85b/01, 108a/08, 114a/05, 115a/04, 120a/04, 124a/09, 127b/04, 137b/09, 150b/06, 162b/02, 178b/03, 192a/14, 193a/01, 193b/12, 199a/02, 201a/03, 201a/05, 215a/15, 230b/11, 230b/12, 230b/15
ḫayr u menfa'at ol- 193a/03
ḫayr ve emīnlik ol- 156a/09
ḫayr ve menfa'at ol- 193b/01
ḫayr ve ṣalāḥ ol- 167a/06
ḫayrı ol- 161b/04, 228b/04
ḫayvān-ṣıfat ol- 4b/05
ḥayż ol- 103b/04, 111a/08, 111a/09, 111a/10
ḫazīne-dār ol- 220a/15
helāk ol- 18a/01, 18a/01, 21b/02, 26b/07, 26b/11, 27b/01, 30b/04, 41a/05, 45b/02, 45b/11, 50b/06, 61a/02, 66b/15, 80b/09, 108b/05, 110a/05, 111b/03, 114b/15, 118b/12, 122b/05, 123b/10, 133b/10, 134a/14, 143b/15,155b/09, 155b/09, 179b/10, 182b/15, 195a/04, 199a/01, 206a/13, 206a/13, 206b/04, 212b/10, 219a/01, 219a/05, 230a/15, 230b/15, 230b/15
helāklik ol- 229b/13
ḥelāl-ḫor ol- 187a/15
ḥelāl ol- 40a/01, 98b/08, 182a/01, 227a/05
ḥelāli ol- 88b/09
hem-ṣoḥbet ol- 18a/01
hevā ve ḍalālet üzerine ol- 95b/04
heybetine noḳṣān ol- 72a/10
ḥıfẓında ol- 105a/13, 142a/07, 142a/14, 142b/03
ḥışār ol- 105a/10
hışmı ol- 52b/12, 66a/08, 183b/02, 193b/01, 193b/11
ḫidmet-kārı ol- 33b/09
ḫidmetinde ol- 31a/07, 229b/04
ḫilāfı ol- 15a/04, 27b/10, 36b/01, 36b/03, 37b/02, 39a/05, 40b/08, 48b/04, 67a/04, 68b/05, 70a/07, 70b/01, 71a/07, 78a/04, 79a/02, 96b/06, 99a/03, 100b/14, 108b/08,

118b/15, 120b/04, 122a/07, 130b/01, 153b/15, 154b/01, 156a/10, 159b/06, 167b/02, 175b/06, 181b/08, 200b/07, 202b/10, 211b/10, 215b/01, 221a/07, 230b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15
hilāl ol- 61a/07
ḫizmetinde ol- 31a/12
ḫod-rāy ol- 30a/02
ḫor ol- 18a/01, 87b/08, 87b/09, 151b/08, 201a/02
ḫoş ol- 28a/08, 63a/08, 78a/03, 96a/14, 140b/08, 152b/04, 153a/02, 153a/10, 153b/14, 155b/15, 183a/03, 199a/02, 214b/08, 218b/13, 230b/15
ḫoşnūd ol- 113b/09, 230b/15
ḫūb ol- 150a/13, 157a/12, 210a/06
ḫūbraḳ ol- 217a/01
ḫurrem ol- 230b/15, 230b/15
ḫuşūmet ol- 230b/15
ḥükmi cārī ol- 31b/11
ḥükmi revan ol- 28a/14, 31b/10, 69b/10, 76a/05, 103b/10, 104b/04, 161b/10, 227b/01
ḥürmet ol- 72a/14
ḥürmetlü ol- 142a/01, 144b/13, 230b/15
hüşyār ol- 14a/05
īmānı ḳavī ol- 153b/13
ıraḳ ol- 12b/10, 144a/06, 176a/05
ıṣlāḥ ol- 4b/03
‘ıyşı eyü ol- 159a/01
‘ıyşı hoş ol- 183a/03
iḫtiyācı ol- 69b/10, 163a/15
iḳbāl ol- 13a/11
iki pāre ol- 61a/02, 125a/12, 176b/09, 227a/14
‘illeti ol- 14a/13
‘illetlü ol- 105b/14, 132b/14
‘ilm ü dīn ehli ol- 105b/06
inṣāfı ol- 21b/15
işi ‘ālī ol- 18a/01, 22b/15, 44b/02, 87b/15, 103a/11, 146a/09, 167b/14, 193a/06, 205b/05, 221b/13, 230a/03
işi āsān ol- 76b/15, 158a/05, 175a/02
işi bağlu ol- 64b/08, 67b/05, 104a/01, 104a/02, 126b/11, 127a/09, 152b/08, 165a/09, 184b/05, 192b/10
işi dürüst ol- 67b/11
işi eyü ol- 18a/01, 18a/01, 69b/15, 73a/13, 82b/05, 108b/11, 108b/12, 115a/04, 146b/01, 146b/03, 146b/06, 146b/14, 187b/12, 217b/12, 223a/15
işi ḳavī ol- 69b/03, 177a/15, 185b/11
işi küşāde ol- 162a/14, 204b/07
işi ol- 18a/01, 21a/05, 72b/10
işi rāst ol- 105b/01
işi tamām ol- 117b/09
işi yaramaz ol- 82b/06, 135a/08
işi ża‘īf ol- 185b/13
işinde ḫalel ol- 51a/02, 226b/12
işinde noḳṣān ol- 152b/14
işleri āsān ol- 111a/11
işleri bağlu ol- 111a/09, 175b/15
işleri düşvār ol- 111a/11
işleri yaramaz ol- 146b/14
i‘tiḳādında ḫalel ol- 146b/09
ivci ol- 97a/06
‘izzetine noḳṣān ol- 104a/01
ḳābiliyyeti ol- 107a/08
ḳabūl ol- 50a/05, 62a/12, 107a/12, 199b/14, 211b/01
ḳāḍī ol- 80a/03, 163a/08, 186a/06, 186a/07
ḳādir ol- 156a/02, 230b/15
ḳadri az ol- 159b/07
kāfī ol- 1b/11
kāfir ol- 18a/01, 73a/09, 131a/14, 132a/13, 152a/10, 195a/12, 195b/06, 199a/13, 210b/01
kāfirlıġa meyli ol- 221b/06
ḳaḥṭlıḳ ol- 193b/05
ḳaṣṣāb ol- 187b/10
ḳatıraḳ ol- 162b/10, 197b/07
kātib ol- 108a/15
ḳatl ol- 181b/02
ḳavvād ol- 54b/08
ḳavī ol- 9a/13, 10a/10, 48b/04, 54a/13, 70a/05, 87a/11, 103b/01, 104a/09, 125a/07, 127b/12, 128b/08, 141a/13, 152a/15,

154b/03, 166a/09, 204b/07, 218b/04, 230b/15
ḳavīraḳ ol- 39a/03
ḳavlında dürüst ol- 52a/14
ḳāyim ol- 125b/06
kehel ol- 159b/14
kel ol- 194a/04, 210b/08, 210b/09
kerāhiyyet ol- 83b/13
ḳıtāl ol- 181b/03
ḳız ol- 62b/10, 63a/11, 119b/10, 170b/11
ḳızlıḳ ol- 119b/10, 170b/12, 202a/09
kifāyet miḳdarı ol- 8b/01
ḳonuḳ ol- 189b/06, 213b/08
ḳorḳu ol- 133b/10, 136a/02, 147a/10, 152a/15, 167b/08, 193a/11, 223b/05, 227b/14
ḳorḳucı ol- 66a/11, 97a/07
ḳorḳudan emīn ol- 18a/01, 18a/01, 51b/08, 56a/07
ḳorḳulu ol- 64a/07, 174a/01, 189b/03, 230b/15
kör ol- 198b/13, 212b/06
köse ol- 135b/12
ḳul ol- 133a/08
ḳuvvet ol- 20a/04, 52b/04
ḳuvvetlü ol- 192a/01
küfrānü'n-ni'me ol- 17b/12
künd ol- 6b/07
küşāde-rūy ol- 79b/03
küşāde ol- 69a/11, 108a/08, 110a/07, 111a/10, 123b/09, 141b/03, 141b/08, 143a/15, 143b/04, 145a/09, 158b/06, 186a/14, 188b/11, 208b/01, 218b/14, 230b/15
küşāde ve rūşen ol- 61a/15
laṭīf ol- 203b/11
lāyıḳ ol- 93a/01
lāyıḳı ol- 7b/07
lāzım ol- 108b/14
luṭf ehli ol- 14b/06
maġrūr ol- 52b/03, 77b/02, 130a/14, 145b/15, 193a/13
maġşūş ol- 231a/03
maḥbūb ol- 141b/07, 143b/11, 230b/15
maḥbūs ol- 25a/01, 96b/11
maḥfūẓ ve maḥẓūẓ ol- 2b/05
māhir ol- 125a/01
maḥkūmı ol- 19b/13
maḥrūm ol- 177b/02, 211a/02
maḥẓūẓ ve maḥfūẓ ol- 2b/10
ma'īşeti az ol- 160a/03
ma'īşeti ḫoş ol- 154b/01
maḳbūl ol- 21a/10, 143a/03, 154b/04, 230b/15, 230b/15
maḳhūr ol- 17a/10, 145b/14
māl-dār ol- 45a/09, 45b/01, 46a/07, 61b/14, 93b/11, 113b/02, 113b/08, 119a/14, 140b/13, 158b/02, 167a/08, 185b/08, 188a/01, 210a/09, 210a/10, 212a/01, 212b/14, 214a/06, 218a/07
mālı az ol- 160a/04, 160a/04
mālına noḳṣān ol- 53b/09, 55a/12, 163a/11, 171b/05
mālik ol- 116a/10, 116b/02, 195a/03, 196a/13, 230b/15
māliki ol- 70b/09
ma'lūm ol- 59a/03, 71b/12, 178a/01, 226b/01
ma'lūm u ma'rūf ol- 32a/14
manşūr ol- 230b/15, 230b/15
ma'rūf ol- 32a/14, 79b/03
māyil ol- 19b/12, 19b/13
maẓlūm ol- 16b/07, 141b/11, 166b/05, 183b/01
ma'zūl ol- 18a/01, 32a/13, 35a/02, 50a/01, 52b/08, 82a/11, 87a/12, 108b/03, 117a/06, 122b/09, 150b/05, 158b/08, 160b/02, 176b/03, 185b/08, 191a/15, 195a/06, 219b/06, 219b/07, 227b/12, 230b/15, 230b/15
mekr idici ol- 223a/01
melāmet ol- 162b/14, 228b/05
memdūḥ ol- 141a/12
menfa'at ol- 88b/01, 114a/13, 139a/06, 163b/03, 199b/13, 230b/15
menfa'ati ol- 12a/15
menfa'atlu ol- 173a/12, 219a/03
mensūb ol- 44a/09
merġūb ol- 167b/02
mertebelü ol- 81a/10
mertebesi 'ālī ol- 195a/15
mertebesine noḳṣān ol- 168a/07

mest ol- 59b/02, 147a/09, 147a/10, 149a/07, 149a/07
mest ü bī-ḫoş ol- 6a/06
mestūr ol- 50a/07
meşġūl ol- 5a/02, 23a/05, 26b/09, 27b/12, 39a/02, 39b/04, 44b/15, 45a/02, 50b/15, 74b/09, 77b/06, 77b/10, 78a/06, 78a/08, 78a/09, 78a/12, 79b/05, 79b/07, 81a/11, 83a/04, 92a/13, 98b/07, 101a/01, 101b/06, 108a/03, 109a/08, 118a/09, 121a/07, 122b/08, 124a/10, 132a/12, 133b/11, 134b/10, 137b/05, 137b/05, 139a/05, 141b/13, 141b/14, 142b/03, 143a/15, 152a/06, 156a/05, 157b/05, 157b/10, 162a/01, 176a/10, 177b/14, 184a/06, 188b/01, 193a/06, 195a/05, 201a/14, 204b/11, 207a/07, 210b/03, 216b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09
meşhūr ol- 38b/10, 39a/02, 47a/06, 86a/04, 124a/02, 129a/12, 144a/01, 162b/05, 193a/09, 221a/05
mevcūd ol- 4b/09, 231a/12
meyli ol- 37b/09, 71a/11, 87b/10, 112a/06, 152b/02, 166a/11, 177b/11, 211b/04, 223a/04, 223a/05
mihnet ol- 21a/03, 21a/07
minneti altında ol- 46b/07
miyāncı ol- 21b/06
miyāne ol- 197b/05
mu‘allim ol- 230b/15
mu‘āşere ol- 26a/05
mu‘āvin ol- 28a/02, 143a/07
mu‘āvini ol- 143a/11
muḥāl ol- 158a/01
muḫālif ol- 227b/02
muḥannet ol- 216b/11
muhāṭara ol- 18a/01
muḥkem ol- 35b/15, 35b/15, 36a/13, 112a/07, 151b/10, 151b/10, 152a/13, 193b/07
muḫlis ol- 143a/01
muḥtāc ol- 166b/05, 194a/15
muḫtelif ol- 13b/05
muḥterem ol- 124a/04, 141a/11, 145b/06, 185a/06
muḥteşem ol- 230b/15
muḳaddemi ol- 196b/01
muḳadder ol- 69a/07
muḳarreb ol- 60b/15, 117a/05, 192b/07
muḳarrebi ol- 57a/04, 103b/03, 114a/06, 151b/14, 170b/15, 182b/13, 230b/15
muḳarrer ol- 69a/08
muḳīm ol- 19a/01, 25b/11, 30a/12, 35b/10, 35b/11, 35b/14, 37b/08, 65a/06, 71a/05, 71a/06, 81a/11, 81a/13, 112a/12, 119b/06, 152b/01, 161b/14, 183a/01, 193a/10, 194a/12, 215b/12, 216b/13
munḳati‘ ol- 4a/09, 4a/10, 26b/02, 67b/06, 103a/03, 113b/02, 117b/07, 119a/14
munṣif ol- 225a/05
murād ol- 230b/15
murādı ḥāṣıl ol- 41b/15, 166a/01
musībet ol- 44a/13, 63b/05, 68b/10, 102b/02, 104b/05, 106b/12, 120b/14, 122a/15, 160b/14, 174a/15, 175a/12, 182a/14, 206b/01, 230b/15
muṣliḥ ol- 8a/10, 17a/09, 37b/02, 124b/01, 167b/04, 168a/08, 168a/09, 174a/03, 174a/04, 186a/12, 207a/11, 209a/01, 223a/04, 230b/10, 230b/11
muṣliḥa ol- 26a/14
mu‘tedil ol- 111b/05, 150b/01, 228a/02
mu‘temed ol- 19a/08
mu‘temedü ‘aleyh ol- 52a/02
muṭī‘ ol- 20a/04, 20a/05, 25a/09, 45b/06, 55b/15, 57a/08, 65a/04, 65a/14, 71a/05, 82b/15, 96b/07, 106b/15, 106b/16, 115b/05, 116a/13, 119a/03, 119a/04, 122b/09, 150a/06, 150a/06, 160b/07, 173a/09, 180b/01, 205b/11, 230b/15, 230b/15
muṭī‘i ol- 116a/13, 119a/01, 160a/07, 160b/05, 230b/15
muṭṭali‘ ol- 2b/15, 52b/13
muttaşıl ol- 96b/02

muvāfıḳ ol- 9b/12, 15a/03, 204a/12, 227a/15
muẓaffer ol- 216b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15
mübārek ol- 29b/05, 73a/11, 98a/15, 118a/01, 230b/15
mübeddel ol- 32a/13
mübtedi‘ ol- 104b/09
mübtelā ol- 18a/01, 28a/10, 34b/13, 64a/10, 78a/06, 162a/06, 181b/01
mücāvir ol- 143b/03
müctehid ol- 18a/01
müflis ol- 49b/15, 80b/02, 128b/03
müfsid ol- 73b/15, 93a/12, 94a/13, 113b/10, 124a/10, 152a/10, 167b/04, 207b/01, 213b/15, 223a/04, 223a/11
müheyyā ol- 58b/13, 94b/10, 135b/09, 136a/01, 202b/09
mükerrer ol- 5a/11
mülḥid ol- 218a/14
münāfıḳ ol- 95b/05, 97b/11, 132a/14, 166b/09, 175b/14, 186b/14, 188a/06, 199a/05, 218a/14
müneccim ol- 219b/11
münevver ol- 142a/12
münkir ol- 17b/13, 104b/12
münteşir ol- 77b/07, 175b/10, 229a/06
mürted ol- 122a/09
müsāfir ol- 35a/11, 35b/13, 45a/01, 230b/15
müsellimi ol- 106a/03
müstaġnī ol- 4a/14
müstaḳīm ol- 18a/01, 223a/08
müste-mend ol- 224a/06
müstecāb ol- 193a/14
müsteḥaḳ ol- 16b/04, 18a/01, 101a/05
müstevfī ol- 108a/15
müstevlī ol- 71a/02
Müsülmān ol- 6b/13, 6b/14, 6b/15, 17b/03, 73a/08, 95b/06, 95b/07, 101b/05, 102a/05, 104b/10, 104b/13, 104b/13, 113b/08, 122a/10, 124a/11, 152a/10, 195a/12, 195b/06, 203a/01, 210b/02, 217b/01, 217b/01, 217b/05, 217b/05, 218a/01, 218a/02, 218a/03
müşāhade ol- 230b/15
müşerref ol- 217b/10, 217b/11
müşkil ol- 130b/03, 173a/11
mütefekkir ol- 19b/01, 65a/10, 115b/14, 121b/06
müteferriḳ ol- 176b/09, 230b/15
müteġayyir ol- 22b/07, 22b/07, 37a/03, 48a/03, 61a/06, 159b/07, 194b/10
müteḫayyir ol- 39b/01, 71a/14, 104a/06, 137b/07, 145b/02, 156a/04, 186b/15, 207b/09, 223a/07, 230b/15
mütekebbir ol- 54b/07
mütemessil ol- 46a/04
mütesā‘id ol- 4b/08
müttehim ol- 169b/14, 176b/06, 201a/10
müyesser ol- 182b/12, 203a/13, 223a/09
nā-bedīd ol- 195a/08
nā-ḫoş ol- 95a/04, 150b/02, 192a/10
nā-kes ol- 76a/15
nāfi‘ ol- 164a/13, 205a/09
naḳş ol- 74a/07, 195b/03
nām-dār ol- 41b/11, 145a/03, 169b/11, 185b/02, 213a/04
namāza kehel ol- 49a/13
nāmudār ol- 25b/14, 26b/03, 141a/03
naṣīb ol- 123b/02, 125a/03, 135b/15, 142a/09, 144a/07, 211a/07, 226b/06, 226b/07
naṣīblü ol- 143b/02
nāyib ol- 215b/14
nāz idici ol- 173a/03
nevmīd ol- 51a/12, 61b/15, 171b/01
nifāḳ ol- 123a/04
ni‘meti bol ol- 154a/15
nisbet ol- 117a/13
noḳṣān ol- 60b/02, 68b/13, 173a/02, 173a/03, 179b/09, 181a/13, 185b/06, 197a/11, 210a/09, 220a/10
nuṣret ol- 193b/10
ortaḳ ol- 26a/10, 58a/09

ölüm ḫastası ol- 132a/11
ölümi şehādet üzerine ol- 111a/03
‘ömri az ol- 34b/12, 71b/11, 149b/14
‘ömri ḳışa ol- 141b/13
‘ömri ḳışacuḳ ol- 223b/06
‘ömri tamām ol- 97a/07
‘ömri uzun ol- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 34b/11, 40a/05, 40b/08, 44b/06, 47b/06, 51a/05, 51a/13, 53b/06, 59a/11, 62a/15, 63b/01, 67a/05, 68b/04, 74a/11, 85a/02, 86b/06, 87a/11, 97a/10, 98b/11, 108b/11, 117a/10, 117a/13, 120b/09, 137a/12, 138a/12, 138a/15, 141a/08, 141b/02, 142a/06, 142b/11, 143a/05, 145a/13, 149b/12, 153b/14, 170a/14, 174a/05, 185b/10, 186b/03, 201a/02, 207b/12, 212a/02, 218a/11, 218b/04, 223a/12, 230b/15, 230b/15
‘ömri ziyāde ol- 173b/08
‘ömrine noḳṣān ol- 149b/02
pādişāh ol- 23a/06, 32a/14, 57a/08, 61a/09, 65b/15, 68a/08, 68b/01, 68b/08, 70a/01, 106a/12, 107a/01, 107a/01, 113b/09, 116a/10, 117a/08, 123a/11, 156a/02, 156a/15, 158b/08, 177a/15, 194a/10, 194a/13, 218b/10, 221a/04
pādişāhı ol- 128b/07, 154a/01
pāk-dīn ol- 129b/05
pāk ol- 46b/11, 92b/01, 111a/09, 141a/12, 142a/04, 142a/15, 146b/08, 152b/05, 153b/13, 181a/04, 186b/01, 197b/04, 218a/04, 219a/03, 223b/03, 230b/15, 231a/03
pāre ol- 92a/01
pāre pāre ol- 197b/13, 206a/15
pārsā ol- 49a/07, 118a/08, 123b/13, 219a/03
pāyidār ol- 36a/08, 36a/10, 36a/11, 91b/02, 126b/06, 137b/13, 186a/05, 220a/09
penāhında ol- 44b/10, 211b/09
penhān ol- 73b/03, 86a/09, 86a/12
perākende ol- 30a/13, 39b/12, 46a/01, 46b/07, 146b/12, 149b/09, 185b/03, 197b/14, 221a/01, 219a/11
perhīz-kār ol- 68b/06, 138b/01
perīşān ol- 73a/07
peşīmān ol- 29b/13, 39b/05, 56b/07, 56b/08, 56b/08, 97b/07, 109a/08, 188b/02, 192a/12
peydā ol- 9b/05
peyġamber ol- 18a/01
pīr ol- 79b/05, 108a/12, 139b/13, 140a/12, 152b/06, 167a/01, 174a/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15
pīrūz ol- 230b/15
raġbeti ol- 137a/11
rāci‘ ol- 6b/13, 7a/01, 7a/02, 7b/09
rāġıb ol- 113b/01, 119a/13, 210a/15
rāḥat ol- 156a/10, 172b/04, 203a/05, 228a/10
raḥmet ol- 17b/09, 207b/14
rāst ol- 8b/04, 9a/15, 79b/14, 90b/11
rāzı ol- 112a/04, 141a/13, 141b/06, 224a/13
red ol- 12a/10
re’īs ol- 18a/01, 61b/05
renc ol- 184b/07
rencīde ol- 49a/11
rencūr ol- 21b/09, 49a/14, 85b/14, 124b/06, 159b/12, 159b/13, 159b/15, 224a/08
rencūr ve ġam-gīn ol- 170b/07
revā ol- 11a/07, 28b/14, 51a/04, 63b/07, 81a/02, 103a/12, 103b/07, 107a/15, 114a/08, 124a/10, 159a/06, 160b/06, 207a/14, 211b/01, 214b/04, 228a/08, 230b/15
revāc ol- 29b/04
revān ol- 26a/13, 39b/15, 40a/03, 40a/13, 58b/01, 64b/15, 81b/07, 82a/06, 84b/10, 84b/10, 94b/10, 102b/12, 103b/02, 115b/08, 116a/08, 116b/14, 126b/07, 128b/12, 130b/03, 148a/12, 154a/15, 171b/05, 177b/07, 181a/06, 181a/08, 181b/02, 185b/09, 206b/02, 206b/06, 209b/09, 214a/09

rızāsı ol- 16a/10
rızḳ bol ol- 180b/07
rızḳı elinden ol- 141b/10
rızḳı giŋ ol- 64b/09
rızḳı ṭar ol- 40a/02, 74a/09, 159b/09
riyā-ḫor ol- 162a/03
rūşen ol- 22a/13, 31a/03, 31a/03, 97b/10, 102a/12, 118b/05, 144b/15, 156a/09, 160b/12, 193b/07, 194b/11, 204a/11, 226a/02, 226a/03
rūşinālıġı ziyāde ol- 61a/08
rūzī ol- 18a/01
rüsvā ol- 48a/15, 219b/06, 219b/08, 224a/09, 228a/14, 228b/09, 230b/09
rüsvāy ol- 30b/03, 55a/06, 136a/09
şābır ol- 14a/05
şabırlu ol- 223b/03
ṣābit-ḳadem ol- 35b/12, 165b/15
ṣābit ol- 35b/11, 135a/14, 183a/01
şabr idici ol- 141a/09
şādır ol- 25b/06, 199a/11
şāfī ol- 52b/06, 83b/15, 85a/04
şaġ ol- 202a/14
şāḥib-i ġulām ol- 105b/07
şāḥib-i tedbīr ol- 72b/02
şalāḥ ol- 26b/05, 165b/10, 187b/13, 215b/01, 219a/09, 228a/03
şāliḥ ol- 10b/11, 18a/01, 73b/14, 76a/11, 76b/03, 93a/11, 103a/15, 103b/02, 109a/07, 131a/12, 131a/12, 132a/01, 144a/14, 155a/08, 155a/09, 156a/05, 177a/06, 213b/14, 216b/08
şāliḥa ol- 105b/13, 218a/06
sefer ol- 230b/15
seferde ol- 76b/03
seferi uzun ol- 173a/11
seḫt ol- 44b/07
selāmet ol- 62a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15
selīm ol- 230b/15
semiz ol- 60a/05
semüz ol- 8a/01, 158b/10, 219a/06
ser-encāmı eyü ol- 104b/07
ser-geşte ol- 104a/04, 115b/13
server ol- 116a/11, 134a/09
setīre ol- 102a/12
ṣevāb ol- 150b/08
seyyāḥ ol- 105b/04
şıḥḥat ol- 230b/15
şınuḳ ol- 202b/01
sırrı āşikāre ol- 118b/04
söz ehli ol- 41b/12
sözi revā ol- 41b/13
sūfī ol- 157b/05, 157b/07, 157b/08
şulb ol- 146a/01
şusuz ol- 155a/13
sünnet üzerine ol- 135b/01
süst ol- 112a/06, 128a/11
süvār ol- 26a/10, 26b/05, 117a/08
şād-kām ol- 230b/15, 230b/15
şād ol- 34a/07, 69b/03, 124b/09, 152b/12, 162a/15, 190a/08, 210a/12, 220a/09, 222a/15, 224b/02
şād u ḫandān ol- 69a/13
şād u ḫurrem ol- 230b/15, 230b/15
şādılıḳ ol- 73a/05, 152a/05, 202a/14
şādılıḳlar ol- 203a/05
şādumān ol- 32b/05, 33a/07, 38a/07, 40b/05, 58a/05, 62a/06, 108b/02, 140a/10, 141a/11, 141a/13, 162b/12, 164a/08, 170a/13, 177a/06, 210a/02, 228b/01
şefḳati ol- 49a/12
şefḳatsüz ol- 49a/10, 57b/09
şehādet üzerine ol- 39a/05, 82a/06
şehīd ol- 18a/01, 81b/14, 88a/02, 144a/01, 180b/12
şel ol- 151a/13, 151a/13
şer ol- 10a/08, 137b/09
şerīf ol- 42b/10
şerīk ol- 28b/08
şerr ü fesād ol- 167a/06, 215b/01
şīrīn ol- 150a/14, 207b/07
şifā' ol- 228a/10
şürīde ol- 61b/15
ṭabīb ol- 167b/07
ta'bīr ol- 12a/03
tābi' ol- 95a/03, 183a/04
tābi'i ol- 26a/11
tāc-dār ol- 23a/13
tācir ol- 156a/03, 209b/15
taḥvīl ol- 230b/15
ṭalebinde ol- 73b/09, 223a/09
ṭālib-i 'ilm ol- 218a/02
ṭālib ol- 26a/08, 54b/03, 56b/11, 86b/11, 144a/08

tamām ol- 21a/14, 97a/05, 116b/12, 172b/12, 177a/13, 230b/15
ṭanuḳ ol- 196b/10
ṭar ol- 64a/07, 202a/14, 202a/09 202a/15, 210b/11, 218b/14, 230b/15
tārik-i ṣalāt ol- 67b/07
ṭarlıḳ ol- 161a/08
tāze ol- 118b/05, 148a/05
teġayyür ol- 60b/07
teḳarrübi ol- 178b/14
telef ol- 35a/02, 118b/04, 128b/12, 139b/03, 183b/12, 210b/11, 230b/15, 230b/15
ten-dürüst ol- 35a/10, 42b/05, 230b/15
tersā ol- 95b/04, 102a/05
tevāżu‘ ehli ol- 145a/12
tevfīk ol- 81a/01
te’vīli ol- 8b/01
tīz ol- 230b/15
ṭoġrı ol- 42a/02
ṭoġru ol- 180a/07
ṭoġru sözlü ol- 141b/12, 143a/07
ṭoġru yol üzerinde ol- 183b/09
toḫma ol- 94b/15, 95a/01, 95a/02
ṭoḳ ol- 163b/02
töhmetlü ol- 119b/07
ucuz ol- 63b/02, 119b/10, 170b/11, 230b/15
ucuzlıḳ ol- 193b/12, 231a/12
‘uḳūbet ol- 171a/04
ulu ol- 23a/12, 26b/03, 28a/13, 65a/05, 164b/05, 209b/14
ululuġına noḳṣān ol- 127b/06
ulusı ol- 31b/08, 31b/14, 54a/13
ümīd-vārıraḳ ol- 13a/04
üzerine du‘ā ol- 223b/08
üzerine ol- 1b/04, 2a/06, 16a/12, 18a/01, 29a/02, 56a/09, 99b/11, 218a/01, 230b/15
vācib ol- 169a/14
vāfir ol- 69b/06, 73b/09, 87a/09, 118b/08, 228b/13, 230b/15
vaḥşī ol- 105b/15
vāḳıf ol- 2b/10, 230b/15
vāki‘ ol- 3b/08, 6b/15, 7b/08, 9a/13, 12b/03, 21b/13, 23a/01, 26b/04, 70a/12, 72b/01, 72b/04, 72b/05, 72b/09, 72b/11, 72b/14, 75b/02, 76b/09, 77a/08, 115a/01, 117b/02, 117b/06, 145a/05, 147a/04, 155a/06, 171a/13, 198b/15, 230a/13, 230b/15
vālī ol- 227b/12
vālī-yi şehir ol- 70a/02
vāṣıl ol- 38b/01
vasıṭa ol- 41b/14
vāsi‘ ol- 74a/09, 74a/10, 83b/03, 148b/02, 215a/12
vażıḥ ve nāfi‘ ol- 1b/11
vebā ol- 64b/14
vefāsı ol- 35a/01
vekīli ol- 225a/05
vera‘ ehli ol- 70b/05
vezīr ol- 61a/09, 224b/09
vezīri ol- 72b/01
vīrān ol- 68b/12, 225a/07, 225a/08
vüs‘at ol- 39a/11, 59a/05
yaḳın ol- 20a/09, 37a/01, 69a/03
yalan ol- 6a/13
yalancı ol- 221b/06
yalıncaḳ ol- 173b/03, 230b/10
yapıcı ol- 77b/02
yār ol- 142b/01
yaramaz adlu ol- 228b/06
yaramaz dirligi ol- 123a/02
yaramaz ḫūlu ol- 42b/02, 77a/09, 118a/10, 224a/01
yaramaz işlü ol- 143a/09, 147a/05, 159a/14
yaramaz ol- 15b/10, 42b/02, 80b/07, 103b/05, 112a/08, 127a/02, 149a/14, 166a/14, 178b/07, 180a/05, 187b/13, 195b/08, 197b/08, 201a/04, 214a/08, 215b/03, 228b/09, 228b/11
yārı ol- 168b/06
yavuz ol- 197b/05
yegin ol- 214b/11, 230b/15
yigāne ol- 141b/10, 142a/06, 146a/07
yigit ol- 79b/04, 230b/15, 230b/15
yoġun ol- 71b/08
yoḫsul ol- 64b/08
yüklü ol- 32a/09, 45a/09, 45b/08, 48b/09, 58a/02, 107a/01, 132b/05, 162b/01, 226a/11, 230a/10, 230a/11, 230b/15

ża‘fı ol- 18a/01, 159b/07
zāhid ol- 45b/07, 66b/13, 108b/04, 130a/12, 142b/10, 145b/04, 152a/04, 190a/06
ẓāhir ol- 9a/09, 9b/03, 9b/04, 9b/05, 9b/06, 9b/08, 10b/02, 18a/01, 18a/01, 21a/15, 22b/14, 32b/08, 38b/08, 44a/12, 54a/14, 63a/15, 69b/08, 84b/12, 84b/13, 86a/09, 113b/11, 114b/03, 127b/02, 132a/03, 142a/08, 148a/11, 149b/08, 162b/08, 167a/02, 171b/10, 171b/12, 183b/03, 184b/06, 185a/06, 185b/06, 198b/03, 208a/01, 212b/15, 214b/13, 224a/03, 224a/05, 230b/15
ża‘īf mīzāc ol- 225b/05
ża‘īf ol- 5a/04, 5a/08, 13a/05, 34b/13, 47b/03, 48b/04, 54b/07, 60b/03, 93b/09, 124b/13, 131a/13, 159b/07,159b/07, 159b/08, 159b/09, 159b/10,159b/11, 159b/11, 159b/12, 159b/13,159b/14, 159b/14, 159b/15, 159b/15, 159b/15, 160a/01, 160a/02, 160a/02, 160a/03, 160a/04, 160a/04, 160a/05, 163b/01, 173b/04, 199a/04
ẓālim ol- 22a/07, 82a/13, 97a/07, 127a/01, 154b/11, 166b/05, 183a/15, 191b/14, 195a/04
ẓarīf ol- 170a/05
ẓāyi‘ ol- 19a/09, 34b/08, 36a/15, 46a/02, 51b/14, 67b/06, 70b/01, 77a/11, 84b/04, 86b/03, 100a/12, 100b/10, 105a/04, 114a/15, 121b/04, 121b/15, 125b/02, 127b/14, 131a/08, 139a/13, 139a/13, 140a/01, 140a/04, 153b/01, 160a/01, 179b/10, 179b/10, 210a/14, 226b/12, 227b/12
zāyil ol- 18a/01, 22b/12, 40b/12, 51a/11, 52a/10, 64b/05, 119a/06, 127a/07, 127a/07, 157a/15, 157a/15, 160a/09, 167a/04, 178a/15, 180a/10, 187a/13, 195b/05, 214a/03, 214b/13, 221b/12, 226b/12, 227b/11, 230b/15
zebūn ol- 113b/01, 119a/13
zen-bāre ol- 227b/02
zevāli ol- 69a/02
żıddı ol- 195b/01
zīrek ol- 4b/02, 6b/08, 142b/14
ẕikr ol- 10a/13
ziyāde eyü ol- 71b/11, 71b/12
ziyāde ol- 5b/01, 18a/01, 18a/01, 21b/13, 28b/12, 30a/11, 30a/11, 31a/06, 34b/14, 35a/15, 35b/01, 35b/15, 36a/06, 36a/15, 38b/13, 38b/15, 40a/15, 41a/04, 45b/01, 45b/05, 46a/11, 46a/15, 52b/09, 52b/09, 58a/10, 58b/05, 59b/03, 59b/05, 60a/14, 61b/10, 62a/11, 66a/12, 69a/04, 69a/05, 69a/10, 72a/01, 72a/10, 72a/11, 73a/15, 82b/01, 83a/11, 84b/11, 88a/15, 91a/04, 93a/14, 94b/12, 97a/10, 112b/01, 123b/09, 124a/01, 125b/11, 127a/10, 128b/07, 128b/13, 132a/04, 138a/09, 138b/05, 149a/02, 157a/13, 158b/14, 163a/12, 164b/03, 166a/07, 167b/10, 170a/11, 171b/06, 172b/05, 173b/04, 173b/11, 178b/06, 183a/03, 189a/08, 191a/09, 193a/15, 195b/06, 198a/02, 198b/02, 199a/06, 213a/14, 213b/02, 220b/11, 227a/07, 228a/10, 229a/06, 230b/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ziyān-kār ol- 160b/04, 215a/14
ziyān ol- 38b/12, 49a/06, 58b/02, 67b/09, 106a/14, 126b/07, 128b/13, 132a/08, 135b/12, 172a/03, 188b/04, 230b/15

[=2937]

açılmış ol- 169a/12
aḳmış ol- 87a/13
ala ol- 20a/15
aldanmış ol- 230b/15
alur ol- 65b/03
aşılmış ol- 52a/10, 122b/01
bezenmiş ol- 54b/05, 54b/06
bıraḳmış ol- 75a/09
biçilmiş ol- 59a/08, 59a/09

binmiş ol- 90a/02, 91b/08, 116a/12
bişmiş ol- 71b/05, 102b/04, 155a/10, 155b/10, 174a/01, 204a/02, 210b/13
bulaşmış ol- 54b/02, 133a/06, 151b/05, 197b/13
bulmış ol- 203a/04
çekmiş ol- 37b/14
dikilmiş ol- 127a/08
dilemiş ol- 63b/03
dökmiş ol- 90a/02
dönmiş ol- 12a/02
döşenmiş ol- 94a/12, 186b/02
düşmiş ol- 127a/08, 147a/02
düzülmiş ol- 106b/06, 118b/06, 228b/07
emer ol- 148a/13
eylemez ol- 17a/05
eylemiş ol- 126b/02
eylenmiş ol- 105a/02
eyler ol- 17a/11
geçer ol- 211a/13
geçmiş ol- 64b/05, 131a/12, 146a/15
gelmiş ol- 18a/01, 34b/07, 51b/11, 79a/07, 80b/08, 165b/14, 192a/09, 192b/05, 192b/15, 197b/11, 202a/02, 228a/06
geymiş ol- 105a/10, 172b/04, 206a/04
gitmiş ol- 198b/13
görmiş ol- 10b/09, 10b/10, 10b/11, 10b/12, 10b/14, 10b/15, 11a/05, 11a/07, 11a/11, 11a/12, 11a/13, 11a/13, 11a/14, 11a/15, 11b/01, 11b/01, 11b/02, 11b/03, 11b/04, 11b/05, 11b/05, 11b/05, 11b/06, 11b/07, 11b/08, 11b/08, 11b/09, 11b/10, 11b/10, 11b/12, 11b/13, 11b/13, 11b/14, 11b/15, 13b/04, 14a/15, 18a/01, 62a/14, 186a/09
göstermiş ol- 12a/08
götürmiş ol- 140a/07
ḫavf ol- 192b/07
ider ol- 76a/12, 133b/06, 213b/06
idinmiş ol- 177a/05
irişmemiş ol- 105b/15
irişmiş ol- 91a/08, 129a/14, 146b/06
işlenmiş ol- 117a/11, 117a/11
itmemiş ol- 85a/02
itmiş ol- 56a/06, 59a/04, 91a/12, 159b/01
ḳarışmış ol- 75a/11, 98b/14, 230b/15
kesilmiş ol- 34b/09, 34b/10, 67b/07, 125a/14, 128a/09, 135b/12, 208b/06, 208b/12
ḳılmış ol- 62a/06, 62b/02
ḳoḳmış ol- 52b/10, 123b/04, 203b/08
ḳurmış ol- 219b/01
ḳurtılmış ol- 198a/13
ḳurumış ol- 112b/06
olmaduḳ ol- 90a/13
olmaḳda ol- 27a/04
olmış ol- 16a/05, 56b/08, 60a/02, 62a/12, 92a/06, 102b/12, 190a/10, 227b/11
oturmış ol- 149b/15, 202a/02, 205b/05, 205b/07, 211b/07, 223a/13
ölmiş ol- 62b/01, 62b/02, 230b/15
şaḳlanmış ol- 183a/09
şatmış ol- 24b/01
sever ol- 146b/08
şınmış ol- 76b/06
şolmış ol- 215b/03
söylemiş ol- 11a/02
şişmiş ol- 171b/06, 199a/09, 230a/10
ṭoḳunmış ol- 178a/07
ṭolmış ol- 118a/02
ṭutar ol- 30b/11
ṭutmış ol- 40b/07, 65a/07
ulaşmış ol- 224b/07
uyumış ol- 28b/03, 47a/03
uyur ol- 94a/14
varmış ol- 6a/05
virmez ol- 89b/14, 119b/08
virmiş ol- 17b/08, 173a/14
yakılmış ol- 188b/06
yanmamış ol- 188b/09
yanmış ol- 151b/11
yapılmış ol- 45a/10, 138a/05, 178b/13, 218a/14
yapışmış ol- 52a/10
yapmış ol- 77b/01
yarılmış ol- 185a/07
yatmış ol- 65a/08

yazılmış ol- 39a/04, 122a/07, 122a/07, 202a/11, 218a/14, 220a/05, 221b/13
yemiş ol- 6a/07, 95a/07
yetişmiş ol- 84b/05
yırtılmış ol- 177a/09, 197b/05, 197b/10, 197b/12
yürür ol- 24b/03
[=207]

olın- *edilgen f.* Etmek yardımcı fiiliyle yapılan birleşik fiilleri edilgen duruma getiren ve eskiden daha çok kullanılıp şimdi kullanılma alanı daralmış bulunan yardımcı fiil, olunmak.
o.-a 2b/10, 46a/05, 56b/04, 58b/08, 63a/13, 65a/06, 84a/12, 91a/02, 105a/08, 108b/08, 128a/15, 153a/15, 157a/04, 181a/05, 201a/12, 230b/15
o.-dı 2b/11, 8b/13, 156b/07
o.-updur 154b/09
o.-ur 88b/09, 90b/03, 180b/14
[=23]
beyān olın- 8b/13, 154b/09, 156b/07
ḥükm olın- 88b/09
işāret olın- 2b/11
ḳıyāṣ olın- 46a/05, 56b/04, 58b/08, 63a/13, 65a/06, 84a/12, 90b/03, 91a/02, 105a/08, 108b/08, 153a/15, 180b/14, 181a/05, 201a/12
ta‘bīr olın- 157a/04
ṭaleb olın- 128a/15
teftīş olın- 230b/15
terceme olın- 2b/10
[=22]

oluḳ Oluk.
o. 64b/13, 65a/01, 65a/01, 65a/02
o.+lardan 64b/14, 64b/15
[=6]

olun- *bk.* olın-
o.-a 230b/15
o.-dı 170b/04, 170b/06
[=3]
ḳıyāṣ olun- 230b/15
yād olun 170b/04, 170b/06
[=4]

omuz Omuz.
o. 48b/02, 48b/02
o.+ı 48b/03, 159b/11
o.+ına 11b/05
o.+ında 48b/05
[=6]

on Dokuzdan sonra, on birden önce gelen sayının adı.
o. 158a/04, 230b/15
o. aḳça 29b/12, 64b/11
o. altı faṣl 2b/02
o. altı faṣlı 2b/14
o. altıncı faṣl 3b/02, 15b/12
o. beşinci faṣl 3b/01, 15a/10
o. biŋ 120b/12, 158a/08
o. biŋ aḳça 88a/08
o. bir 18a/01
o. birinci 68a/14
o. birinci faṣl 3a/12, 12a/12
o. cins nesne 93a/12
o. dördünci faṣl 3a/15, 14b/11
o. dört vech 101b/10, 152a/06
o. güne degin 9b/07
o. iki 70a/01
o. iki ma‘nī 7a/10
o. iki nesne 68a/07, 217a/14
o. iki vech 37a/12, 51a/14, 81a/01, 88a/07, 168b/01, 229b/01
o. ikinci 68a/14
o. ikinci faṣl 3a/13, 13a/13
o. nesne 171a/05
o. üçünci faṣl 3a/14, 14a/04
o. vech 44b/11, 46b/01, 50a/04, 53a/11, 116b/01, 136a/12, 165a/05, 210b/04
o. yedi vech 61a/10
[=48]

on biŋ On bin.
o. aḳça 87b/01
[=1]

onuncı On sayısının belirttiği sırada bulunan, onuncu.
o. 68a/13
o. faṣl 3a/11, 12a/02
[=3]

oraḳ Ot biçme aracı, orak.
o. 47b/09, 47b/10
o.+ı 47b/11
[=3]

orta Ara, iç.
o. barmaġı 67b/07
o. barmaḳ 67a/15

o. ḥāllü 64b/11, 72b/13
o.+sına 41b/11, 41b/11, 41b/12, 84b/02, 139b/12, 230b/15
o.+sına düş- 80b/12
o.+sında 1b/10, 3a/07, 3a/08, 3b/15, 7a/06, 8a/05, 13b/03, 20b/06, 20b/06, 21b/06, 23a/06, 24b/03, 26b/03, 30b/03, 41b/13, 41b/14, 42a/06, 47a/05, 47a/06, 48a/14, 50b/11, 59a/07, 59b/13, 61b/07, 66a/05, 66a/05, 73a/10, 77a/07, 78b/01, 80b/07, 80b/12, 81a/10, 84a/08, 87b/08, 102a/08, 106a/10, 111a/02, 112a/11, 113b/11, 118a/05, 124a/02, 124b/02, 136b/07, 139a/01, 147a/04, 147a/06, 161b/07, 163a/07, 182a/14, 188a/02, 195a/05, 199a/03, 199a/10, 206a/12, 209a/14, 216b/12, 218a/14, 229b/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15
o.+sında (bāzār ortası) 71b/10
o.+sındaġı 8b/11
o.+sından 13b/04, 56a/12, 128b/13, 157b/06
o.+sını 138a/10, 138a/11
[=80]

ortaḳ Ortak.
o.+a (iki ortaġa) 99b/10
o.+a (ortaġa) 51a/15, 66b/12, 70a/08, 86b/02, 162a/09, 225a/12
o.+dan 225a/14
o.+dur 50b/08, 70a/05
o.+ı (ortaġı) 115a/07, 159b/13
o.+ına (ortaġına) 49a/12
o.+ından (ortaġından) 56a/12
o.+lara 192b/03
o.+ları 62b/12
o. ol- 26a/09, 58a/09
[=18]

ortaḳlıḳ Ortak olma durumu, iştirak, müşareket.
o. 58a/08, 58a/08
o.+a (ortaḳlıġa) 184a/04
o.+da 198b/15
[=4]

oruç (Far. *rūze*) Oruç.
o. 53a/06, 53a/11
o. güni 53a/07
o. ṭut- 44a/10, 53a/06, 53a/13, 53a/13, 53a/14, 118b/08, 143a/06, 144b/05
o. ṭutucı 44a/10
[=12]

Oṣmān (Ar.) Hz. Osman, ilk müslümanlardan, Hulefâ-yi Râşidîn'in üçüncüsü.
o. ḥażretini 18a/01
[=1]

ot Ot.
o. 6a/10, 60a/12, 60a/12, 60a/15, 60a/15, 205a/09, 218a/14
o. (her ot) 60a/13
o. (ḳuru ot) 60a/14
o. bit- 59a/07
o.+dur 80a/04, 159a/09, 217a/03, 221a/13
o.+ı (çörek otı) 107b/06, 107b/06
o.+ı (güz otı) 202a/11
o.+ın 205a/08
o.+lar 11a/15
[=19]

otar- Hayvanları otlatmak.
o.-sa 107a/12, 107a/12
o.-ur 115b/08, 196a/12
[=4]

otur- Oturmak.
o.-a 230b/15, 230b/15
o.-acaḳ 219a/04
o.-duġı 94a/11
o.-maḳ 5b/08, 65a/06
o.-mış 165b/14, 165b/15, 167b/15, 206b/05, 230b/15
o.-mış ol- 149b/15, 202a/02, 205b/05, 205b/07, 211b/07, 223a/12
o.-mışlar 74a/13
o.-sa 52a/13, 60a/09, 77b/06, 95b/08, 112a/07, 135a/04, 135b/04, 138b/08, 180b/12
o.-up 111b/13, 216b/01
o.-ur 17b/13, 37a/11, 37b/15, 44b/10, 63b/05, 65a/07, 69a/07, 74a/08, 82a/06, 82b/12, 94a/10, 106a/11, 106a/15, 117b/14, 122a/14, 137a/10, 157b/05, 180b/10, 215a/03, 216b/12, 228a/08, 230b/15
o.-urken 28b/03, 228a/13
o.-urlar 134a/11
[=54]

girüp otur- 106a/11
[=1]

otuz Yirmi dokuzdan sonra, otuz birden önce gelen sayının adı.
o. aḳça 120b/10
o. nesne 93a/13
o. yıl 9b/03
[=3]

oyna- Oyun oynamak.
o.-maḳ 222a/02
o.-maḳda 150b/04
o.-masa 150b/05
o.-r 150b/11, 188a/14
o.-rsa 52a/13
o.-sa 124b/07, 150b/05, 190a/09
[=9]

oynaş Oynaş, aralarında etrafça hoş görülmeyen bir ilişki bulunan kadın ve erkekten her biri.
o.+ı 182b/08
o.+ına 164a/03
[=2]

oynat- Oynatmak, oynamasını sağlamak.
o.-sa 190a/10
[=1]

oyuḳ Çukur, oyuk, kovuk.
o. 42a/09, 42a/10, 42a/11
[=3]

oyun Oyun.
o. 80b/13
o. it- 23b/04
[=2]

Ö

öd Safra kesesi.
ö. 54a/15, 54b/02
ö.+i 54b/01
ö.+in 54a/15
[=4]

öde- Ödemek.
ö.-mege 52a/15, 120b/06
ö.-mekden 53a/09
ö.-meye 49a/09
ö.-ye 119a/10, 120b/01, 141a/14, 150b/14, 159b/11
[=9]

öden- *edilgen f.* Ödenmek.
ö.-e 18a/01, 18a/01, 24b/14, 45a/04, 48b/04, 51b/09, 65b/04, 85a/01, 86b/04, 86b/15, 98a/10, 108b/09, 132b/02, 132b/10, 136a/07, 163b/04, 191b/01, 195b/05, 210b/09, 223a/11, 230b/15
ö.-mege 187a/08
[=22]

ödenil- *edilgen f.* Ödenmek.
ö.-e 230b/15, 230b/15
[=2]

ödeyici Ödeyen, ödeyici.
ö. (emānet ödeyici) 145b/05
ö. (emānet ödeyici ol-) 178a/01
[=2]

ög Akıl, zihin, hatır.
ö.+inde ṭut 7a/15
[=1]

ögredici Öğretici, öğreten.
ö. (edeb ögredici) 130b/15
ö. (edeb ögredici kişi) 123a/06
[=2]

ögren- Öğrenmek.
ö.-e 18a/01, 18a/01, 90b/04, 110a/06, 123b/03, 144a/01, 169b/12, 180a/02, 188a/12, 192a/02, 218a/14, 230b/15
ö.-eler 18a/01
[=13]

ögret- Öğretmek.
ö.-e (ögrede) 96b/15, 102b/01, 156b/09, 230b/15
ö.-se 98a/07
[=5]

ögüd *bk.* ögüt
ö. vir- 19b/14
[=1]

ögüt Nasihat, öğüt.
ö. vir- 37b/01, 37b/01, 184b/01
[=3]

ögüt- Tane durumundaki maddeleri bir araçla ezerek toz haline getirmek, öğütmek.
ö.-ür (ögüdür) 115a/06, 115a/12
[=2]

ökçe Topuğun arka kısmı.
ö. 39b/02
ö.+si 39b/03, 39b/04, 39b/05, 39b/07
ö.+sini 39b/06
ö. ṭamarı 162a/13
[=7]

öksür- Öksürmek.
ö.-ibilmese 55a/02

ö.-ür 55a/03
[=2]
öksürük Öksürük.
ö. 54b/11, 54b/12, 55a/02
ö. (balġamlu öksürük) 54b/13, 54b/15
ö. (ḳanlu öksürük) 54b/13, 55a/01
ö. (ḳuru öksürük) 54b/12, 54b/13
ö. (yaş öksürük) 54b/13, 54b/14
[=11]
öküz Erkek sığır, öküz.
ö. 68a/15
[=1]
öl- Ölmek, vefat etmek.
ö.-düginden 7b/08
ö.-e 17a/08, 61b/06, 80a/13, 82a/12, 88a/04, 92b/10, 113b/02, 118a/06, 135a/05, 138a/10, 154a/07, 185a/15, 198b/13, 230a/15
ö.-enler 183b/05
ö.-mege 37a/01, 81a/02
ö.-mek 61b/02
ö.-mezsin 61b/06
ö.-miş 38a/15, 38b/02, 40b/13, 41a/01, 61b/02, 61b/12, 62a/09, 62a/09, 62a/10, 62a/11, 62a/12, 62a/13, 62a/15, 62a/15, 62b/10, 62b/13, 63a/02, 63b/01, 68a/14, 73a/07, 73a/15, 114a/10, 138a/03, 140b/05, 140b/06, 149b/09, 150a/02, 167b/07, 224a/12, 230b/15, 230b/15
ö.-miş gör- 196a/02
ö.-miş ol- 62b/01, 62b/02, 230b/15
ö.-mişdür 61b/07
ö.-mişe 47a/04
ö.-mişken 61b/05
ö.-mişler-ile 104a/01
ö.-mişüŋ 150a/03
ö.-se 61b/08, 61b/15, 61b/15, 61b/15, 68b/13, 72a/08, 160a/10, 174b/07
ö.-üp 75a/07, 103b/15, 105b/10
ö.-ür 45b/11
[=72]
kāfir öl- 62b/02
[=1]
ölç- Ölçmek.
ö.-dügi 24b/08
ö.-er 24b/10, 80a/02
ö.-mek 15b/01
ö.-mekdür 15b/01
ö.-se 24b/08, 24b/08, 231a/01
[=8]
öldür- Öldürmek.
ö.-e 50a/10, 187b/11
ö.-mek 59a/09
ö.-se 20a/08, 59a/10, 59a/13, 59a/14, 59a/14, 72a/08, 91b/09, 91b/11, 99a/15, 107a/13, 147b/13, 149a/12, 149b/04, 161b/01, 164a/04, 173b/12, 179b/01, 184a/13, 189b/04, 192a/06, 195b/14, 205a/14, 213b/06, 214b/14, 230b/15
ö.-seler 59a/11, 59a/12
ö.-üp 75a/07, 75b/06, 175a/15
ö.-ür 18a/01, 18a/01, 59a/12, 134a/13, 148a/01, 174b/14, 196a/10
ö.-ürler 20a/06, 117a/06
[=42]
ölü Ölmüş olan, ölü.
ö. 38b/01, 62b/03, 62b/08, 62b/09, 63a/02, 63a/04, 63a/06, 63a/07, 63a/08, 63a/09, 63a/14, 63b/02, 63b/02, 93b/05, 107a/02, 207b/15, 209b/04, 209b/05
ö.+ler 47a/05, 61b/07
ö.+lere 207b/14
ö.+lerüŋ 209b/08
ö.+nüŋ 51a/13, 63a/04, 209b/08, 224a/14
ö.+si 49a/10
ö.+ye 61a/12, 62b/07, 63a/03, 103a/03
ö.+yi 37a/06, 61b/12, 62b/01, 62b/11, 62b/11, 63a/11, 63a/11, 224a/13
ö.+yiçün (ölü-y-içün) 38b/02, 63a/13
ö.+yile (ölü-y-ile) 63a/05
[=42]
ölüm Ölüm.
ö. 7a/12, 18a/01, 18a/01, 36a/07, 37b/08, 37b/11, 128a/01
ö.+den 80a/02, 193a/11
ö.+e 50a/15, 81a/08, 98b/12, 179b/01, 202a/04, 203a/03, 206b/09, 228a/08, 230b/15
ö. ẖastası ol- 132a/11
ö.+i 39a/05, 82a/06, 144a/14, 218a/01
ö.+i şehādet üzerine ol- 111a/03
[=24]

‘Ömer Hz. Ömer, Hulefâ-yi Râşidîn’in ikincisi.
‘Ö. ḥażretini 18a/01
[=1]
‘ömr (Ar.) Hayat, yaşam, ömür.
ö. 28a/03, 67a/07, 74b/02, 85a/04, 212a/06, 230b/15
ö.+e 35b/06, 86b/09, 91b/05, 150a/02, 216a/13
ö.+e (ḳışa ‘ömr) 109b/04
ö.+e (uzun ‘ömr) 109a/11, 125b/07, 131b/02, 150a/15, 218a/14, 218b/06, 220b/06
ö.+i 157a/02
ö.+i āḫire iriş- 91a/07, 146b/05
ö.+i az ol- 34b/12, 71b/11, 149b/14
ö.+i geç- 131a/12
ö.+i ḳışa ol- 141b/13
ö.+i ḳısacuḳ ol- 223b/05
ö.+i tamām ol- 97a/07
ö.+i uzun ol- 18a/01, 18a/01, 18a/01, 34b/11, 40a/05, 40b/08, 44b/05, 47b/06, 51a/05, 51a/13, 53b/06, 59a/11, 62a/15, 63b/01, 67a/05, 68b/03, 74a/10, 85a/02, 86b/06, 87a/11, 97a/10, 98b/11, 108b/11, 117a/10, 117a/12, 120b/09, 137a/12, 138a/12, 138a/15, 141a/08, 141b/02, 142a/06, 142b/11, 143a/04, 145a/12, 149b/12, 153b/14, 170a/14, 174a/05, 185b/10, 186b/03, 201a/02, 207b/11, 212a/02, 218a/11, 218b/04, 223a/12, 230b/15, 230b/15
ö.+i ziyāde ol- 173b/08
ö.+idür 86b/05
ö.+inde 110b/12, 144a/01
ö.+ine noḳṣān ol- 149b/02
ö.+ini 126a/03
ö.+inüŋ 146a/15
ö.+inüŋ yarısı geç- 64b/05
ö.+uzunlıġı 104b/02, 107a/09, 114b/05, 120a/01, 139b/08
ö.+üni geçür- 45a/02, 154a/10
ö.+üŋ 53b/07
[=94]
önegü İnatçı.
ö. 19b/11, 34a/07, 223b/09
ö. kişi 118b/02
[=4]
önegülik İnat, inatçılık.
ö.+e (önegülige) 19b/04, 172b/02
[=2]
öŋ Bir kimse veya nesnenin baş, ön tarafı.
ö. diş 120a/05, 120a/09
ö.+e ṭut- 39a/07, 39a/10
ö.+i 120a/09
ö.+inde 16a/13, 28a/13, 68a/10
ö.+ine 30a/12, 60a/10, 120b/07, 174a/10
ö.+ine ṭut- 39a/07
[=13]
öŋdin Önce, önceden.
ö. 30b/10
ö. (bundan öŋdin) 13b/03, 13b/08
[=3]
öp- Öpmek.
ö.-dügi 38a/14
ö.-e 110a/13
ö.-er 23a/06, 38a/12, 38a/14, 38b/01, 199b/05
ö.-mege 151a/06, 151a/08, 172a/03, 172a/06
ö.-mek 38a/12, 38b/03
ö.-se 23a/03, 38b/01, 109a/05, 112a/08, 218a/14
[=18]
ör- Örmek.
ö.-üp 131b/05
[=1]
ördek Ördek.
ö. 63b/03, 63b/03
ö. āvāzı 34a/10
ö.+ler 63b/05
[=4]
öril- *edilgen f.* Örülmek.
ö.-e 205a/08
[=1]
örs Üzerinde demiri döverek şekil vermeye yarayan kalın, sağlam çelik kütle.
ö. 106a/09
[=1]
ört- Kapamak, gizlemek.
ö.-e 135b/11, 179b/14
ö.-er 194b/09, 195a/09
ö.-mege 180a/01
ö.-se 61a/05

[=6]
aḥvālin ört- 135b/11
ḥālin ört- 179b/14, 180a/01
[=3]
örtin- *dönüşlü f.* Örtünmek.
ö.-ür 100a/10
[=1]
örtü Bir şeyi örtmeye yarayan şey, örtü.
ö. 230b/09
ö.+si 92b/09
ö.+si (baş örtüsi) 92b/08, 92b/08
[=4]
örtülü Örtülmüş olan, kapalı, gizli.
ö. 85b/12, 99a/10, 169a/12, 230b/15
ö. iş 93b/06
[=5]
örtün- *dönüşlü f.* Örtünmek.
ö.-se 211b/09
[=1]
örümcek Örümcek.
ö. 57b/05, 57b/05, 57b/06, 57b/07
[=4]
öt- (Kuşlar için) Ötmek.
ö.-e 10a/04
ö.-er 57b/10, 57b/11
ö.-erler 191a/02
ö.-erse 10a/08
ö.-se 10a/05, 10a/06, 57b/11, 99b/03, 106a/05, 106a/06, 130a/14, 130a/14, 149a/01
[=14]
öte Öbür taraf, ileri.
ö. 46a/10
[=1]
ötürü *zf.* O yüzden, o sebepten, dolayı, sebebiyle.
ö. 8a/14, 36a/01, 36a/03, 36a/04, 114a/07, 122a/04, 129b/15, 134b/05, 167b/10, 174b/11, 180b/15, 181a/01, 187a/09, 224a/10, 230b/15
[=15]
öyle Öğle vakti.
ö. namāzı 67a/15
ö. vaḳtına degin 13a/10
[=2]
‘öẕr (Ar.) Eksiklik, kusur.
ö. dile- 201a/10
ö.+dür 132a/05
[=2]

P

pā-çe (Far.) Koyun, keçi ve sığırın ayaklarından yapılan bir yemek.
p. 71a/02, 71a/04
p. (ṣıġır-pā-çesi) 71a/03
p.+den 71a/03
p.+si (ḳoyun pā-çesi) 71a/02
[=5]
pā-tāve (Far.) Ayağa dolanan bir tür dolak.
p. 81a/04, 81a/04, 81a/08
[=3]
pādişāh (Far.) Padişah, hükümdar, sultan.
p. 11a/05, 18a/01, 18a/01, 19a/06, 20b/09, 22a/07, 23a/07, 23b/06, 23b/12, 24a/02, 26a/08, 26b/07, 27a/03, 28a/14, 31a/08, 31a/09, 31a/12, 31b/04, 32a/12, 34b/04, 35b/09, 36a/07, 51b/03, 52b/12, 53b/13, 56b/02, 57a/05, 61a/02, 67b/08, 68a/07, 68a/07, 68a/14, 68b/01, 68b/02, 68b/07, 68b/08, 68b/09, 68b/12, 68b/13, 68b/15, 69a/01, 69a/04, 69a/06, 69a/07, 69a/10, 69b/07, 69b/08, 69b/09, 70b/04, 72b/02, 74a/10, 75b/02, 80a/15, 80b/01, 82a/11, 82a/12, 82a/13, 82b/04, 82b/07, 82b/08, 85a/14, 87a/07, 93b/09, 98a/03, 101b/02, 102a/14, 104b/01, 105b/01, 106a/01, 106a/01, 106a/14, 107a/13, 109a/09, 110a/10, 111b/15, 112b/13, 117a/06, 117a/07, 121b/01, 123a/13, 123b/06, 123b/07, 127b/02, 133b/01, 138a/01, 148a/01, 152a/04, 156b/08, 158b/02, 160a/11, 160b/02, 162b/03, 163b/14, 166a/04, 166b/04, 166b/04, 166b/06, 167b/09, 168a/10, 168b/13, 172b/04, 179b/11, 181a/01, 182a/10, 182a/11, 185b/13, 188a/10, 189b/06, 190b/08, 194a/15, 194b/11, 195a/05, 195a/06, 195a/08, 195a/09, 197b/07, 198a/10, 199b/11, 201b/14, 202a/06, 204b/08,

206b/01, 207a/05, 209a/11, 215b/13, 217b/08, 219a/13, 219b/06, 220a/03, 220a/14, 220a/15, 221a/05, 221b/14, 224b/14, 226a/06, 227a/01, 227a/04, 229b/04, 229b/04, 229b/05, 230a/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15

p. (‘ādil pādişāh) 219b/02

p. (pādişāh-ıla) 18a/01

p. (ulu pādişāh) 194a/07

p. (ẓālim pādişāh) 198b/03

p.+a 8a/10, 18a/01, 20a/09, 21a/12, 23a/02, 31a/11, 38a/08, 44b/11, 55b/04, 59b/15, 60b/15, 61a/11, 69a/03, 71b/13, 79a/06, 80b/01, 80b/09, 82a/10, 82a/14, 82a/14, 82b/15, 101a/09, 103b/03, 107a/04, 115a/09, 117a/13, 121a/10, 123b/11, 127a/13, 127a/14, 127a/14, 134a/15, 147a/11, 148a/02, 148a/09, 152a/07, 152b/15, 153a/04, 166a/03, 168b/07, 169a/10, 171b/09, 178b/09, 178b/13, 187a/04, 191b/03, 192b/07, 195a/07, 202a/05, 216b/10, 217a/15, 217b/13, 219b/03, 219b/10, 222a/04, 226a/01, 230b/15, 230b/15

p.+a (ulu pādişāh) 140a/02

p.+a (ẓālim pādişāh) 117a/09, 147b/03, 147b/08, 189b/02, 189b/08

p.+dan 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/15, 20b/05, 21a/01, 21a/11, 21b/14, 22a/02, 23a/09, 25a/15, 26a/07, 27a/02, 31b/04, 33b/03, 33b/11, 33b/11, 40a/14, 41a/14, 53a/03, 55b/14, 56a/10, 56b/15, 57a/05, 58b/12, 59a/04, 60b/04, 61a/06, 64b/15, 69a/09, 70b/04, 77b/03, 78a/02, 82b/02, 84a/05, 87b/07, 89b/04, 94b/07, 98a/15, 101a/08, 102a/14, 103a/12, 103b/06, 103b/07, 106a/02, 106b/03, 106b/11, 106b/15, 112a/15, 113a/14, 114a/06, 115b/09, 116a/13, 123a/12, 123b/03, 125b/15, 126b/01, 133b/08, 148a/03, 148b/01, 148b/07, 152b/03, 154a/01, 156b/02, 156b/15, 158b/04, 162b/15, 165a/15, 167a/14, 169a/08, 177a/08, 178a/12, 184b/02, 189b/04, 194a/14, 194b/13, 197a/13, 198a/03, 198a/04, 198a/06, 206a/01, 206b/06, 209a/11, 209b/03, 211a/01, 218b/01, 222b/02, 224a/07, 230b/15, 230b/15

p.+dan (‘ādil pādişāh) 171b/11

p.+dan (ulu pādişāh) 205b/11

p.+dan (ẓālim pādişāh) 150a/06, 171b/12

p.+dur 22a/05, 52b/08, 57a/09, 60b/14, 61a/01, 65a/15, 69b/13, 69b/13, 78a/01, 95a/12, 105b/15, 106b/15, 117a/04, 123a/10, 123a/11, 147b/15, 157b/11, 184b/01, 194b/01, 197a/11, 198a/02, 217b/07, 219a/12

p.+dur (‘ādil pādişāh) 117b/01

p.+ı 21b/02, 23a/03, 29a/08, 62a/10, 109a/15

p.-ı ‘Acemī 163b/14

p.-ı ḫafīf 213b/09

p.+ı ol- 128b/07, 154a/01

p.-ı ẓālim 82b/14, 160b/08

p.+ıdur (Ermenī pādişāhı) 53a/01

p.+ıdur (Ḫārezm pādişāhı) 53a/02

p.+ıdur (Hindustān pādişāhı) 52b/14

p.+ıdur (Ḫorasān pādişāhı) 52b/15

p.+ıdur (Mışır pādişāhı) 53a/01

p.+ıdur (Şām pādişāhı) 52b/15

p.+ıla 16b/05, 68b/10, 72b/08, 82a/08, 160a/15, 194a/11, 201b/10, 229a/08

p.+ına 69b/08

p.+ına (‘Acem pādişāhı) 91b/08, 164a/06

p.+ını 73b/01

p.+ısa (pādişāh-ısa) 29b/10, 50a/01, 99b/13, 133b/02, 160b/03, 226b/07

p.+lar 8a/08, 8a/10, 10a/15, 21a/07, 23b/08, 73b/02, 117a/05, 127b/01, 165b/01, 204b/09, 230b/15

p.+lara 93b/06, 193b/09, 230b/15

p.+lardan 25b/01

p.+lardur 8a/07

p.+laruŋ 29a/02, 106b/01, 109a/14, 126b/01, 140b/05, 194a/05, 194b/02, 227b/09
p. nişānı 221b/11
p. ol- 23a/06, 32a/14, 57a/08, 61a/08, 65b/15, 68a/08, 68b/01, 68b/08, 70a/01, 106a/12, 107a/01, 107a/01, 113b/09, 116a/10, 117a/08, 123a/11, 156a/02, 156a/15, 158b/08, 177a/15, 194a/10, 194a/13, 218b/10, 221a/04
p.+uŋ 8a/09, 19a/07, 23b/12, 31a/07, 33b/12, 34a/04, 37a/13, 52b/13, 55a/03, 57a/09, 57a/10, 57a/11, 68b/03, 68b/03, 68b/04, 68b/05, 69a/03, 69a/09, 69a/12, 69b/01, 69b/08, 69b/10, 72b/01, 76b/07, 82a/15, 82b/01, 88a/06, 92a/12, 100a/01, 100a/02, 101a/08, 103a/08, 103b/02, 103b/04, 103b/07, 109a/01, 109a/13, 117a/07, 119b/06, 123b/10, 127b/02, 137b/14, 137b/15, 147b/12, 151b/13, 162a/04, 162b/03, 163a/06, 167a/14, 168b/03, 170b/15, 177b/14, 182b/10, 182b/12, 194a/09, 194b/04, 194b/05, 194b/09, 198a/15, 198b/01, 206b/05, 221b/08, 225a/04, 228a/11, 229a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
p.+uŋ (cevmerd pādişāh) 100b/12
[=485]

pādişāhlıḳ Padişah olma durumu, hükümdarlık, sultanlık.
p. 18a/01, 69a/07, 69a/08, 71a/13, 114a/09, 141a/15, 194a/10
p. (ululuḳ ve pādişāhlıḳ bul-) 122b/10
p.+a (pādişāhlıġa) 28b/14, 53a/05, 57a/13, 66b/02, 101b/10, 208a/09, 218b/10, 226b/03, 230b/15
p. bul- 18a/01, 101a/07, 142b/01, 221a/10, 226b/04, 230b/15, 230b/15
p.+ı (pādişāhlıġı) 36a/08
p.+ın (pādişāhlıġın) 57a/06, 195a/02, 197a/14, 197b/07
p.+ına (‘Acem pādişāhlıġı) 116b/01
[=30]

pāk (Far.) Temiz, pak.
p. 52b/12, 61a/15, 64b/01, 68b/03, 75a/09, 101a/12, 121a/13, 135a/01, 157a/05, 164b/08, 212a/13, 217a/01, 230a/04, 230b/15
p. (günāhdan pāk ol-) 135a/13
p. (pāk-dīn) 112b/11, 127b/10, 150a/15, 166a/12, 168b/02
p. eyle- 170a/05, 170a/06, 198b/08
p.-ı dīn 122a/10
p. i‘tiḳād 102b/10
p.+lar-ıla 218a/14
p. ol- 46b/11, 92b/01, 111a/09, 141a/12, 142a/04, 142a/15, 146b/08, 152b/05, 153b/13, 181a/04, 186b/01, 197b/04, 218a/04, 219a/03, 223b/03, 230b/15, 231a/03
p. u aḳ 86a/06
[=44]

pāk-dāmenlıḳ Namuslu, iffetli olma durumu.
p.+a (pāk-dāmenlıġa) 212a/06
[=1]

pāk-dīn (Far.+Ar.) Temiz dinli, dini dürüst.
p. 95a/08, 127b/10
p. ol- 129b/05
[=3]

pākīze (Far.) Temiz, pak.
p. 123b/15, 196a/01
p. ‘avrat 77a/04
[=3]

pāklik Temizlik, temiz olma durumu.
p. (pākligine) 114a/11
p.+i (pākligi) 85b/03
p.+ile (pāklig-ile) 38b/10
p.+ine (pākligine) 114a/04, 230a/08
[=5]

pālān (Far.) Eşeklere, bâzan da atlara vurulan, kaşsız, enli ve yumuşak bir semer çeşidi.
p. 70b/14, 70b/14, 71a/01
p.+ıla 173a/12
[=4]

pālānlu Palanlı, semerli.
p. at 27a/06
[=1]

pālās (Far.) Aba.

p. 74b/12, 74b/13, 74b/14, 74b/15, 75a/02
p.+dan 177a/09
[=6]
pālūde (Far.) Su, un ve bal ile yapılan bir tatlı.
p. 76a/07, 89a/09, 89a/09, 89a/09, 89a/10
[=5]
pālūze *bk*. pālūde
p. 76a/04, 76a/04
[=2]
panbuḳ Pamuk.
p. 76a/08, 76a/08, 76a/09
p. aġacı 43a/12
p.+dan 32b/09, 36b/05, 53b/04, 123b/12, 172b/03, 229b/07
[=10]
pāre (Far.) Parça.
p. 20b/01, 20b/03, 20b/05, 30a/15, 30b/01, 65b/12, 66a/08, 66b/06, 86a/05, 120b/08, 136a/06, 136a/06, 141a/02, 194b/12, 202b/01, 230a/11
p. (iki pāre) 87b/04
p. (iki pāre eyle-) 56a/12
p. (iki pāre ol-) 61a/02, 125a/12, 176b/09, 227a/14
p. (pāre pāre ol-) 206a/15
p.+lerin 21b/04
p. ol- 92a/01
p. pāre 210b/02
p. pāre ol- 197b/13, 206a/15
p.+si 52a/09
p.+sin 30a/06, 151a/05, 191a/14
p.+sini 87b/04, 87b/04
[=34]
pārele- Parça parça etmek, parçalamak.
p.-r 66b/08
p.-se 181b/15
[=2]
pars Pars, kaplan.
p. 93a/14, 93a/15
p. āvāzı 33b/04
p.+ıla (pars-ıla) 93a/15
p.+lar 93b/01
[=5]
Pārs (Far.) İran, Fars ülkesi.
p. şehri 152b/10
[=1]
pārsā (Far.) Dindar, ibadet eden.
p. 39a/04, 74b/15, 85b/06, 105b/09, 123a/11, 128b/05, 161a/15, 164b/09, 164b/12, 167b/14, 188b/06, 189a/10, 211b/08, 211b/09, 217a/09, 218a/14
p. ‘avrat 105a/04, 157b/01, 211b/11
p. kenīzege 211b/12
p.+lar 10b/11
p. ol- 49a/07, 118a/08, 123b/13, 219a/03
p.+ya 230b/15
[=26]
pas Pas.
p. 185b/06
p. ṭut- 101b/15, 118b/15
[=3]
pās-bān (Far.) Gözcülük eden, bekçi.
p. 70b/02
[=1]
pās-bānlıḳ Gözcülük, bekçilik.
p. eyle- 70b/02, 70b/03, 70b/04, 70b/05
p. it- 70b/06
[=5]
pāy-māl (Far.) Ayak altına alınmış, çiğnenmiş, hakir görülmüş.
p.+dur 105a/06
[=1]
pāyendānlıḳ Destek olma durumu, kefillik.
p. 71a/06
p.+dan 71a/07
p. eyle- 71a/04, 71a/05
[=4]
pāyidār (Far. *pāy-dār*) Kalıcı, devamlı, sabit.
p. ol- 36a/08, 36a/10, 36a/11, 91b/02, 126b/05, 137b/13, 186a/05, 220a/09
[=8]
pāyidārlıḳ Kalıcılık, devamlılık.
p.+a (pāyidārlıġa) 153b/04
p.+ıdur (pāyidārlıġıdur) 47b/13
[=2]
pehlevān (Far.) Pehlivan, güreşçi.
p.+ıdur 194b/02
[=1]
pekmez Pekmez.
p. 86a/04, 86a/05, 86a/07

[=3]
peleng (Far.) Kaplan.
p. 75a/14, 75a/14, 75b/07
p. āvāzı 33b/03
p.+i 75b/06
p.+ile 75b/01
p. südi 148b/02
p.+üŋ 75b/05
[=8]
pelīd (Far.) 1. Kirli, pis, murdar.
p. 48a/13
2. Alçak, rezil.
p. 161b/04
[=2]
penāh (Far.) Sığınacak yer.
p. 186b/04
p.+a 89b/11, 105a/14, 184b/11, 186b/09
p.+dur 174a/08
p.+ında 230b/15
p.+ında ol- 44b/10, 211b/09
p.+ında ṭut- 153b/05
[=10]
penç-şenbīh (Far.) Perşembe.
p.+dür 201b/07
p. güni 201b/05
[=2]
penhān (Far. *pinhān*) Saklı, gizli, gizlenmiş.
p. 26b/09, 207b/03, 210b/05
p. eyle- 86a/11
p. it- 107a/06
p. ol- 73b/03, 86a/09, 86a/12
[=8]
perākende (Far.) Düzenli olmayan, dağınık, perişan, düzensiz.
p. 65a/04
p. eyle- 30a/14, 165b/08, 179a/12
p. iş 129a/02
p. ol- 30a/13, 39b/12, 46a/01, 46b/07, 146b/12, 149b/09, 185b/03, 197b/14, 219a/11, 221a/01
[=15]
perde (Far.) Perde.
p. 16a/04, 71b/07, 71b/08, 71b/10, 71b/12, 71b/13, 71b/14
p.+si 181b/11, 199a/08
p.+si (yüz perdesi) 156b/04
p.+si yırtıl- 100a/12, 118b/04
p.+sin yırt- 125a/07
p. ṭut- 71b/14, 71b/15
p. ṭutucı 71b/14
p. ṭutucılık eyle- 71b/15
p.+yi 71b/11
[=18]
perde-dār (Far.) Eskiden büyük bir kimsenin kapısında bekleyen ve içeri gireceklere kapı perdesini açan kimse, kapıcı, perdeci.
p. 69a/14
p.+ı 72a/02, 72a/03
[=3]
perhīz (Far.) Sakınma, korunma.
p.+e 230a/08
p. eyle- 204b/08
p. idicidür 28a/01
p. it- 27b/15
[=4]
perhīz-kār (Far.) Perhizli, perhiz yapan, perhize uyan.
p. 18a/01, 200a/11
p.+a 44a/14
p. ol- 68b/06, 138a/15
[=5]
perhīz-kārlıḳ Perhizkâr olma durumu.
p.+a (perhīz-kārlıġa) 66b/02
[=1]
perī (Far.) Peri.
p. 73a/01, 73a/01, 73a/02, 73a/04, 73a/05, 73a/08, 73a/11, 73a/12, 73a/14, 73b/03, 73b/05, 73b/06
p.+lerden 124b/07, 144a/11, 144a/12
p.+lerüŋ 73a/10, 73b/01, 73b/04
p.+yi 73a/06, 73a/07, 73a/13, 73a/15
p.+yle 73a/07
[=23]
perīşān (Far.) Dağılmış bir durumda bulunan, dağınık, düzensiz, karmakarışık.
p. ol- 73a/07
[=1]
pervāne (Far.) Kelebek.
p. 72a/03, 72a/04, 72a/05
p.+yi 72a/06, 72a/08
[=5]
pes (Far.) Pes, öyleyse, o halde, ondan sonra.
p. 2a/01, 2b/03, 2b/11, 2b/12, 4a/02, 13a/11, 18a/01, 105a/12
[=8]

peşīmān (Far.) Pişman.
p. ol- 29b/13, 39b/05, 56b/07, 56b/07, 56b/08, 97b/06, 109a/08, 188b/02, 192a/12
[=9]
peşīmānlıḳ Pişmanlık.
p. 15b/06
p.+a (peşīmānlıġa) 97b/08, 155a/12, 189a/05, 208a/02
p.+dur 15b/06
p.+ı (peşīmānlıġı) 39b/05
[=7]
peydā (Far.) Açıkta, belli olan.
p. ol- 9b/05
[=1]
peyġamber (Far.) Peygamber.
p. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 68a/09, 68b/05, 111a/04, 112b/04
p. (Ādem Peyġamber) 18a/01, 18a/01
p. (ḥażret-i peyġamber ṣallallāhu ‘aleyhi vesellem) 9a/11
p. (Süleymān Peyġamber) 82b/14
p. (Yūsuf Peyġamber ‘aleyhi’s-selām) 12a/10
p.+den (Yūsuf Peyġamber ‘aleyhi’s-selām) 9a/10
p.+e (Yūsuf Peyġamber) 3b/04
p. ḥażreti ‘aleyhi’s-selām 8b/10, 68a/08
p.+i (Ādem Peyġamber) 18a/01
p.+i (Ādem Peyġamber ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
p.+i (Dāvūd Peyġamber) 18a/01
p.+i (Eyyūb Peyġamber) 18a/01
p.+i (Ḫıżır Peyġamber) 18a/01
p.+i (Hūd Peyġamber) 18a/01
p.+i (İbrāhīm Peyġamber) 18a/01
p.+i (İsḥāḳ Peyġamber) 18a/01
p.+i (İsmā‘īl Peyġamber) 18a/01
p.+i (Lūṭ Peyġamber) 18a/01
p.+i (Mūsā Peyġamber) 18a/01
p.+i (Nūḥ Peyġamberi ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
p.+i (Ṣālih Peyġamber) 18a/01
p.+i (Süleymān Peyġamber) 18a/01
p.+i (Şīt Peyġamberi ‘aleyhi’s-selām) 18a/01
p.+i (Şu‘ayb Peyġamber) 18a/01
p.+i (Yaḥyā Peyġamber) 18a/01
p.+i (Ya‘ḳūb Peyġamber) 18a/01
p.+i (Yesa‘ Peyġamber) 18a/01
p.+i (Yūnus Peyġamber) 18a/01
p.+i (Yūsuf Peyġamber) 18a/01
p.+i (Zekeriyyā Peyġamber) 18a/01
p.+ler 15a/03, 51a/06
p.+ler sünnetin ṣaḳla- 108b/03
p.+lerden 3b/09, 18a/01
p.+lere 13b/14
p.+leri 18a/01
p.+lerüŋ 18a/01
p. ol- 18a/01
p. sünneti 135a/01, 186b/13
p. sünnetin ṭut- 142a/07
p. ṭablın çal- 68a/10
p.+üŋ 68a/09
p.+üŋ (Süleymān Peyġamber) 82b/11
p.+üŋ (Yūsuf Peyġamber ‘aleyhi’s-selām) 3b/1
p. yārenleri 111a/03
[=55]
peyk (Far.) Haber ve mektup taşıyan kimse, haberci.
p. 15b/01
p.+dür 15b/01
[=2]
peymān (Far.) Yemin, ant.
p.+a (‘ahd ü peymān) 52a/07
[=1]
peymāne (Far.) Büyük içki kadehi.
p. 79b/13, 79b/13, 79b/14, 79b/15, 79b/15, 80a/02
p. düz- 80a/03
p. düzüci 80a/03
p.+yi 80a/01
[=9]
peynīr (Far. *penīr*) Peynir.
p. 77b/10, 77b/10, 77b/15
p. (ḳuru peynīr) 77b/11, 77b/12
p. (yaş peynīr) 77b/11, 77b/12, 77b/13, 77b/14
[=9]
peyveste (Far.) Kavuşmuş, erişmiş, ulaşmış.
p. 5b/03
p. (ḥarāret-i peyveste) 5a/03
[=2]
pīl (Far.) Fil.
p. 79b/09, 79b/10, 79b/12
p. südi 148b/02

[=4]

pīl-gūş (Far.) Fil kulağı bitkisi, bağa yaprağı.
p. 80a/04
[=1]

pinhānī (Far.) Gizli, saklı.
p. 227b/05
[=1]

pīr (Far.) İhtiyar, yaşlı.
p. 40a/04, 79b/02, 79b/03, 79b/03, 89b/02, 93a/05, 103a/14, 103b/06, 115a/11, 124a/13, 183b/10, 187a/15, 187b/01
p.+e 187a/14, 230b/08
p.+i 168a/06
p.+le 103a/06
p. ol- 79b/01, 79b/05, 108a/12, 139b/13, 140a/12, 152b/06, 167a/01, 174a/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=28]

pirinç (Far.) 1. Pirinç bitkisi.
p. 71b/02, 71b/02, 71b/04, 71b/06
p. aġacı 43a/13
p. etmegi 64b/08
2. Bakır ve çinkodan elde edilen sarı renkte alaşım.
p. 209a/09
p.+den 52b/03, 76b/13, 87b/12, 115a/05, 121b/07, 185b/11, 211a/12, 221a/08, 227a/07
[=16]

pīrlik Pir olma durumu, ihtiyarlık.
p. 79a/15
[=1]

pīrūz (Far.) Hayırlı, uğurlu, kutlu.
p. ol- 230b/15
[=1]

pīrūze (Far.) Mavi renkte değerli bir süs taşı, firuze
p. 83a/13, 83a/13, 83a/15, 209a/11
[=4]

pīşe (Far.) Meslek, iş, sanat.
p. 79b/06, 156b/09
p.+ler 11b/14, 79b/08
p.+sini 79b/06
p.+yi 79b/09
[=6]

piyāle (Far.) Şarap bardağı, kadeh.
p. 78b/13, 78b/13, 79a/02, 154a/09, 154a/11
p.+den 79a/01
[=6]

puḫte (Far.) Pişmiş.
p. 4b/10
[=1]

pūlād (Far.) Çelik.
p. 47a/11, 107a/07
[=2]

pūt (Far.) Put.
p. 71a/07, 71a/08, 71a/09, 71a/11, 71a/13, 71a/15, 122a/08
p.+a ṭap- 71a/08, 177b/13
[=9]

pūt-ḫāne (Far.) İçinde put bulunan tapınak.
p.+de 71a/14
[=1]

püşt (Far.) Arka, sığınılacak yer.
p. 184b/11
[=1]

R

Rabbī (Ar.) Rabbimiz, Tanrımız.
r. (yā Rabbī) 14b/02
[=1]

rāci‘ (Ar.) Dönen, rücu eden.
r.+dür 7b/08, 18a/01, 32b/01, 37a/06, 39b/13, 69b/14, 70b/10, 70b/13, 83b/02, 84b/08, 89b/08, 95a/04, 95a/10, 110b/14, 115a/02, 117b/02, 124a/05, 125b/03, 135b/06, 151b/04, 157a/03, 166a/08, 186b/01, 209b/10, 215b/15, 218b/05, 221a/01, 225b/02
r. ol- 6b/13, 7a/01, 7a/02, 7b/09
[=32]

Ra‘d Kur’an-ı Kerim’in 13. sûresi.
R. (sūre-yi Ra‘d) 141b/12
R. sūresi 141b/12
[=2]

raḍıyallāhu ‘anhu (Ar.) “Allah ondan razı olsun!” anlamında dua sözü.
r. (‘Abdullāh bin ‘Abbās) 17a/15
r. (Ca‘fer-i Ṣādıḳ raḍıyallāhu ‘anhu) 9a/07, 10b/03, 12b/04, 19a/02, 21b/03
r. (Ebū Bekir raḍıyallāhu ‘anhu ḥażreti) 13a/02

r. (Ebū Hureyre raḍıyallāhu ‘anhu) 73a/03
r. (Enes bin Mālik raḍıyallāhu ‘anhu) 18a/01
[=9]
raḍıyallāhu ‘anhum (Ar.) “Allah onlardan razı olsun!” anlamında dua sözü.
r. 15b/13
r. (aṣḥāb-ı rasūl raḍıyallāhu ‘anhum) 4a/06
r.+ (Selmān-ı Farsī, Ebū Bekir sıddıkı raḍıyallāhu ‘anhum) 12b/09
[=3]
raḍıyallāhu ‘anhumā (Ar.) “Allah ikisinden de razı olsun!” anlamında dua sözü.
r. (Ḥasan ve Ḥüseyini raḍıyallāhu ‘anhumā) 18a/01
[=1]
raġbet (Ar.) Bir şeye gösterilen istek, arzu.
r. eyle- 20b/04, 145a/03
r.+ine 121b/10
r.+i ol- 137a/11
r. it- 18a/01, 114b/09, 114b/09
[=7]
rāġıb (Ar.) Rağbet eden, meyleden.
r. ol- 113b/01, 119a/13, 210a/14
[=3]
rāḥat (Ar.) Üzüntüsüz, tasasız, kedersiz bir halde bulunma.
r. 4b/14, 5b/06, 47a/02, 228a/03, 229a/14
r.+a 18a/01, 68a/07, 93a/02, 183a/08, 187a/08, 228a/08, 230b/15
r. bul- 66a/14, 111a/14, 129b/15
r.+dur 61b/09, 92b/15, 130a/10, 230b/15
r. gör- 73b/14
r.-ı ten 92b/05
r.+ıdur 4b/14, 5b/08, 5b/09
r. iriş- 12b/05, 99b/15, 172a/07
r. irişdür- 100a/07
r. ol- 156a/09, 172b/04, 203a/05, 228a/10
[=32]
rāḥatlıḳ Rahat olma durumu, rahatlık.
r.+ıla (rāḥatlıġ-ıla) 126a/03
[=1]
raḥm (Ar.) Merhamet, acıma.
r. (ṣıla-yı raḥm it-) 143a/14
[=1]
Raḥmān (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 55. sûresi.
R. (er-Raḥmān sūresi) 143b/07
R. (sūretü’r-Raḥmān) 143b/07
[=2]
raḥmet (Ar.) Allah’ın yaratıklarına olan merhameti, acıma ve esirgemesi.
r. 16a/01, 18a/01, 146a/13, 228b/10
r. (āyet-i raḥmet) 39a/04, 39a/05, 146b/03
r. (ḫayr ve raḥmet bul-) 66a/10
r. bul- 143b/08
r.+e 16b/14, 18a/01, 66a/09, 66b/02, 229b/01
r.+e (‘afv-ı raḥmet) 18a/01
r. eyle- 142b/12, 143a/02
r.+i 29a/02
r.-i Ḥaḳ 7a/11
r.+ine 146a/13
r. it- 16a/07
r. ol- 17b/09, 207b/14
[=23]
raḥmetullāhu ‘aleyh (Ar.) “Allah’ın rahmeti onunla olsun!” anlamında dua sözü.
r. (Şeyḫ Ḥakīm Ebu’l-Faẓl Ḥubeyş bin İbrāhīm bin Muḥammed Et-Tiflīsī raḥmetullāhu ‘aleyh) 1b/07
[=1]
ra‘iyyet (Ar.) Bir hükümdara bağlı olan halk, tebaa.
r. 8a/09, 17a/12, 82b/08, 99b/13, 113b/09
r.+den 169a/03
r.+e 71b/13, 149a/04, 191b/04
r.+ise (ra‘iyyet-ise) 160a/11
r.+iyle 179a/01
r.+midür 13b/01
r.+üŋ 152a/04
[=13]
raḳḳāṣ (Ar.) Oynayan, dans eden, raks eden.
r. 129a/14
[=1]
raḳṣ (Ar.) Oyun, dans.
r. 102b/02, 129a/11, 129a/11

r. bile 104b/05
r. ur- 88a/05
[=5]

Ramażān (Ar.) Arabî ayların şaban ve şevval arasında kalan ve devamı boyunca oruç tutulan dokuzuncu ayı.
R. ayı 53a/10
R. bayramı 89a/06
[=2]

rāst (Far.) Doğru, düzgün, uygun.
r. 104b/10, 163a/08, 185b/03
r. (işi rāst gel-) 180a/03
r. (işi rāst ol-) 105b/01
r.+dur 6a/09, 8a/14
r. eyle- 42a/06, 46b/04, 156b/12
r. eyleyici 46b/04
r. gel- 6a/13, 8b/03, 13a/03, 13a/08
r. it- 123a/04
r. ḳıl- 163a/07
r. ol- 8b/04, 9a/15, 79b/14, 90b/10
r. ṭur- 28b/01, 65b/12
[=23]

rāstlıḳ Rast olma durumu, doğruluk, düzgünlük.
r.+ı (rāstlıġı) 28b/02, 80a/01
r.+ıla (rāstlıġ-ıla) 143b/14
r.+ın (rāstlıġın) 7b/04
[=4]

rāstrak Daha doğru, daha düzgün.
r. 13a/13
r.+dur 8b/12, 8b/12
[=3]

rasūl (Ar.) Peygamber.
r. 4a/08, 13a/01
r. (aḫbār-ı rasūl) 137b/01
r. (aḫbār-ı rasūl ‘aleyhi’s-selām) 4a/15
r. (aṣḥāb-ı rasūl raḍıyallāhu ‘anhum) 4a/06
r.+e 42a/09
r.+e (sünnet-i rasūl ‘aleyhi’s-selām) 170a/15
r. ḥażreti 3b/12, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 73a/04
r. ḥażreti ‘aleyhi’s-selām 4a/03, 14b/07, 18a/01, 196b/01
r. ḥażreti şallallāhu ‘aleyhi vesellem 12b/14
r. ḥazretinden şallallāhu ‘aleyhi vesellem 73a/03
r. ḥażretini 18a/01, 18a/01
r. ḥażretinüŋ 18a/01, 18a/01, 68a/10
r.+i (āl-i rasūl) 149a/05
r.+ler 65b/15
r.+uŋ 68a/11, 68a/11
[=30]

rasūlullāh (Ar.) Hz. Muhammed (s.a.v).
r. (yā rasūlullāh) 4a/06, 12b/15
[=2]

raṭb (Ar.) Yaş, ıslak.
r.+dur (bārid ü raṭb) 5b/02
[=1]

rāvend-i Çīnī (Ar.) Kökü tıpta kullanılan bir bitki ki en iyisi Çin’de çıkar, ravent kökü.
r. 129b/14
r.+si 129b/14
[=2]

rayāḥīn (Ar.) Fesleğenler.
r. 78a/03
r. (gül ve rayāḥīn) 156b/03
[=2]

rayḥān (Ar.) Fesleğen.
r. 81b/04, 81b/05, 129b/07, 129b/07, 129b/08, 129b/10, 129b/11
r.+ı 129b/13
r. ṣatıcı 129b/12
[=9]

rāyiḥa (Ar.) Güzel ve hoşa giden koku.
r. 84a/07
r.+lar 81b/06
r.+sı 107b/12
[=3]

rāz (Far.) Gizli tutulan şey, sır.
r. 137a/09
r.+a 208b/08
r.+ı 49b/07, 177a/09, 197b/11, 197b/14, 230b/09
r.+ına 52b/13
r.+ından 69b/01, 92a/12, 126b/01, 126b/03, 126b/03, 221b/08
r.+ını 107a/06, 137a/07
r.+ları 78b/03, 137a/08
r. söyle- 11a/01, 11a/02
r. söyleş- 16a/03
[=21]

rāzı (Ar.) Rıza gösteren, uygun bulan, razı.

r. ol- 112a/04, 141a/13, 141b/06, 224a/13
[=4]
rāzıḳ (Ar.) Yarattıklarının rızkını veren, besleyen anlamında Allah'ın sıfatlarından biri.
r.-ı ḫalḳ 1b/02
[=1]
rāziyāne (Far.) Rezene bitkisi.
r. 129a/03, 129a/04
[=2]
rebāb (Ar.) Gövdesi Hindistan cevizinden yapılma, uzun saplı telli çalgı, rübap.
r. 129a/05, 129a/05, 129a/06, 129a/07
[=4]
recā (Ar. recā') Dilek, istek, rica.
r.+ya 47b/01
[=1]
red (Ar. *redd*) Geri döndürme, geri çevirme.
r. eyle- 229a/09
r. ol- 12a/10
[=2]
re'īs (Ar.) Reis, başkan, amir.
r. 29b/11, 68b/02, 211b/04
r.+dür 55b/11
r.+e 61a/11, 115a/09, 123b/11, 152b/15, 217a/15, 226a/01
r.+e (ulu reıs) 195a/13
r.+ine (şehrüŋ re'īsi) 106b/07
r.+inüŋ (şehir re'īsi) 154b/09
r. kişi 211b/11
r. ol- 18a/01, 61b/05
[=16]
re'īslik Reis olma durumu, reislik, başkanlık.
r.+e (re'īslige) 65a/03, 88a/08
[=2]
reke'at (Ar.) Namazda kıyam, rüku ve iki defa secdeden meydana gelen bölüm.
r. (iki reke'at) 13b/12, 79a/09
[=2]
renc (Far.) Eziyet, sıkıntı.
r. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22a/04, 79b/12, 101a/13, 106b/13, 127b/01, 132a/08, 132a/11, 155b/06, 165a/09, 175a/03, 184b/06, 193b/03, 197b/06, 227b/14, 229b/12
r. (ġam ve renc iriş-) 161a/15, 177b/08
r. (ḫavf ve renc) 106b/11
r. çek- 165b/12
r.+den 18a/01, 53a/10, 116a/07, 135a/01, 142b/04, 145a/09, 146a/09, 155a/14, 156b/13
r.+den (ġam u renc) 45a/12
r.+dür 19a/15, 129a/15, 164a/15, 165a/10, 230b/15
r.+e 48a/01, 52a/06, 64a/10, 69a/08, 93b/02, 109b/04, 110b/07, 112a/09, 113b/08, 162a/06, 204a/06, 206a/14, 207a/12, 216a/09
r.+e (ġam ve renc) 154a/03
r.+e düş- 186a/07
r.+e ve belāya düş- 125a/10
r. gör- 18a/01, 106a/04, 199b/10
r.-i 'aẓīm 81b/12
r.+ile (renc-ile) 51b/05, 55b/09, 57b/05, 113a/02, 126a/10, 143b/10, 169a/03, 199b/15, 204a/03, 205b/01, 216a/06, 218a/14
r.+inden 150b/10
r.+ini 5a/12
r. iriş- 55a/03, 60b/06, 64b/15, 88b/15, 109b/15, 110a/01, 116b/15, 124b/10, 127b/05, 127b/05, 149b/07, 181a/02
r. irişdür- 55a/13, 123a/14, 209b/06, 226a/06
r.+lerden 228a/01
r. ol- 184b/07
r. ü āfet 50a/12
r. ü 'anā 78b/12
r. ü belā 91b/15, 141a/08
r. ü belā iriş- 155a/13
r. ü elem iriş- 60b/04
r. ü ġam iriş- 81a/14
r. ü mażarrat 23b/09
r. ü meşaḳḳat 68a/05
r. ü mihnet 18a/01
r. ü noḳṣān 69b/08
r. ü zaḥmet 55b/05, 55b/07, 58a/11, 76b/04, 76b/08, 89a/11, 91a/06, 96b/05, 112b/15, 113a/03, 147a/08, 204a/05, 213a/08
r. ü zaḥmet çek- 65b/10, 80b/11

r. ü zaḥmet gör- 69b/06, 73b/15, 137b/06, 201b/12
r. ü zaḥmet iriş- 127a/14, 137b/06
r. ü zaḥmet vir- 2b/03
r. ü zaḥmete düş- 82b/03
r. ve āfet iriş- 127a/13
r. ve belā iriş- 229a/02
r. ve ġuṣṣa iriş- 122a/02, 180b/02
r. ve ḳatılıḳ iriş- 62b/05
r. ve mażarrat 55a/10
r. ve mażarrat iriş- 192b/14
r. ve melāmet iriş- 133b/14
r. ve meşaḳḳat 162b/02
r. ve muṣībet iriş- 140b/01
r. ve zaḥmet 88a/06, 89a/10, 152a/12, 184b/12
r. ve zaḥmet gör- 18a/01, 54a/06, 137a/14, 149b/10, 155b/08, 168a/10, 199b/09, 199b/10
r. ve zaḥmet iriş- 78a/03
r. ve zaḥmet irişdür- 168a/10
r. ve ziyān iriş- 181a/02
[=153]

rencīde (Far.) İncinmiş, kalbi kırılmış.
r. ol- 49a/11
[=1]

rencūr (Far.) İncinmiş, sıkıntılı, dertli.
r. (gönli rencūr ol-) 35a/07, 49a/11
r. ol- 21b/09, 49a/14, 85b/14, 124b/06, 159b/12, 159b/13, 159b/15, 224a/08
r. ve ġam-gīn ol- 170b/07
[=11]

reng (Far.) Renk.
r. 59b/01, 63a/12, 130a/03, 202a/07, 202a/08
r. (aḳ reng) 129a/14
r. (gök reng) 129b/02
r. (ḳara reng) 129b/01
r. (ḳızıl reng) 129a/15
r. (ṣaru reng) 129b/01
r. (yeşil reng) 129b/01
r. al- 85b/11, 85b/12
r.+de 149a/15, 156b/07, 180b/13, 229b/07
r.+den 178a/11
r.+e 156b/06
r.+i 75a/09, 131b/15, 180a/08, 180b/14
r.+ile (her reng-ile) 63a/12
r.+ile (reng-ile) 153a/14, 156b/06, 158b/09, 202a/07, 206b/04
r.+in 193b/04, 193b/05, 194b/10
r.+inde 6a/10
r.+inde (gök rengi) 59b/12
r.+inden 131a/01
r.+ini 99a/11
r. it- 213a/01
r.+ler 129a/14, 153a/14
r.+leri 63a/13
[=40]

renglü Renkli.
r. 230a/04
r. (ḳara renglü) 42a/11
r. (yaşıl renglü) 46b/11
r. ḥalvā 110b/01
[=4]

resm (Ar.) İz, belirti, alamet, nişan.
r.+idür 114b/03, 174b/01
[=2]

revā (Far.) Layık, uygun, yerinde, münasip
r. (fermān revā ol-) 32b/03
r. (ḥācet revā ol-) 57b/15, 124a/08, 218b/11, 223b/08
r. (ḥāceti revā ol-) 33a/08, 57a/02, 57b/03, 68b/15, 71b/04, 71b/15, 72b/01, 72b/05, 72b/06, 72b/08, 72b/09, 72b/10, 72b/11, 72b/12, 72b/14, 73a/01, 73b/05, 79a/09, 133b/01, 139a/15, 146b/12, 152b/13, 157a/07, 171a/12, 189a/11, 190b/01, 207a/13, 209b/15, 229b/11, 231a/02
r. (sözi revā ol-) 41b/13
r. eyle- 102b/12
r. gör- 12a/06
r. idici 157b/01
r. ḳıl- 15b/15
r. ol- 11a/07, 28b/14, 51a/04, 63b/07, 81a/02, 103a/11, 103b/07, 107a/15, 114a/08, 124a/10, 159a/06, 160b/06, 207a/13, 211b/01, 214b/04, 228a/08, 230b/15
[=57]

revāc (Ar.) Gerekli, değerli olma.
r. ol- 29b/04
[=1]

revālıḳ Layık, uygun olma durumu.
r.+ı (revālığı) 83b/01

r.+ıdur (revālığıdur) 83a/14
r.+ına (revālığına) 38b/04, 71b/06, 126b/09, 171a/04, 230a/02
[=7]
revān (Far.) Yürüyen, giden, akan, geçerli.
r. 43b/11
r. (āb-ı revān) 81b/13, 82a/09
r. (ḥükmi revān ol-) 28a/14, 31b/10, 69b/10, 76a/05, 103b/10, 104b/04, 161b/10, 227b/01
r. ol- 26a/12, 39b/15, 40a/02, 40a/13, 58b/01, 64b/15, 81b/07, 82a/05, 84b/10, 84b/10, 94b/10, 102b/12, 103b/02, 115b/08, 116a/07, 116b/14, 126b/07, 128b/12, 130b/03, 148a/11, 154a/15, 171b/04, 177b/07, 181a/06, 181a/07, 181b/02, 185b/09, 206b/02, 206b/06, 209b/09, 214a/09
[=42]
revānlıḳ Revan olma durumu.
r.+ıdur (revanlığıdur) 185a/12
[=1]
re'y (Ar.) Düşünce, fikir.
r.+inden 230b/15
r.+iyle 230b/15
[=2]
Rıḍvān (Ar.) Cennetin bekçisi olan ve kapısında bekleyen meleğin adı.
R. 129a/07, 129a/09
R.+ı 38a/06, 129a/08
[=4]
rıżā (Ar. *rıżā'*) Razı olma izin verme, kabullenme.
r.+sı ol- 16a/09
r.+sın 56a/06, 97b/08, 143b/11, 213a/03
r.+sın bul- 16b/01
r.+sıyla 39b/13, 221a/01
r. vir- 118a/05
[=8]
rızḳ (Ar.) Allah'ın kullarına takdir ettiği nimet, rızık.
r. 47b/13, 50a/06, 58b/09, 67a/09, 67a/10, 67a/12, 73b/09, 74a/08, 93a/13, 96a/10, 97a/15, 106b/06, 123b/08, 140b/11, 141b/08, 142b/11, 164b/02, 175a/05, 186b/02, 193b/09, 206b/02, 208b/03, 211a/08, 218b/14, 230b/15
r. (ḥelāl rızḳ) 77a/12, 97b/15, 107a/11, 138a/05, 142a/01, 148b/01, 213b/14
r. (ḥelāl rızḳ bul-) 151a/06, 170a/14
r.+a 19a/13, 23b/15, 58b/15, 68a/01, 78b/12, 163a/12, 188b/12, 189b/01, 220b/13
r.+a (ḥelāl rızḳ) 53a/12, 76a/03, 148b/12, 150a/02, 153a/09
r. bol ol- 180b/06
r. bul- 138a/06, 164b/05, 178a/02
r.+dan 67a/11
r.+dan (ḥelāl rızḳ) 114a/14
r.+dur 59a/14, 77b/11, 78b/09, 84b/06, 107b/08, 107b/11, 110a/15, 114b/06, 188b/14, 206a/03, 222a/03, 230a/05
r.+dur (ḥarām rızḳ) 107b/10
r.+dur (ḥelāl rızḳ) 76a/01, 88b/06, 98a/13, 153a/04, 153a/07, 163b/06
r.+ı 39b/15, 60a/14, 91a/04, 118b/07, 135b/15, 141a/05, 143a/15, 143b/10, 148b/02, 149b/14, 158b/06, 208b/11
r.+ı elinden ol- 141b/10
r.+ı giŋ ol- 64b/09
r.-ı ḥelāl 96a/11
r.+ı ṭar ol- 40a/02, 74a/09, 159b/09
r.+ına 115a/10
r. iriş- 62b/05, 98a/05, 107b/08
r. isteyici 57b/01
r. ḳapusı 144b/01, 193b/08
r. ḳapusı açıl- 74a/12
r.+ları 170a/11
r. ṭarlığı 91a/04
r. ve ḫayr bul- 151a/01
[=102]
rızḳlu Rızıklı, rızkı olan.
r. (giŋ rızklu) 145a/10
[=1]
ri'āyet (Ar.) Saygı gösterme, itibar etme, ağırlama, sayma, saygı.
r. it- 3a/14, 14a/04
[=2]
ribā' (Ar.) Faiz.
r. 230b/15
r.+ya 188a/03

r.+ya vir- 147a/15
[=3]

rif‘at (Ar.) Büyüklük, yükseklik, yücelik.
r.+e 101a/10, 168a/02, 184a/08, 189b/01
[=4]

riḥlet (Ar.) Göç, göç etme.
r. 3b/15
[=1]

rikāb-dār (Ar.+Far.) İmparatorluk döneminde, padişah ata binerken üzengisini tutan görevli.
r. 52b/05, 69b/04
[=2]

rind (Far.) Hoşgörüsü geniş olan, açık yürekli, güvenilir kimse, gönül eri, kalender.
r.+lere 129a/13
[=1]

rişvet (Ar.) Rüşvet.
r. al- 18a/01, 167b/10, 181a/06
r. alıcı 18a/01
r.+e 115b/10
r.+ile (rişvet-ile) 100a/02
[=6]

rivās (Ar. *ribās*) Usâresinden şerbet yapılan, taşıdığı hassalar sebebiyle halk hekimliğinde kullanılan ravent türünden mayhoş ot.
r. 150b/01
[=1]

rivāyet (Ar.) Bir olayı, bir haberi veya bir bilgiyi nakletme.
r.+dür 3b/12
r. it- 73a/04, 127a/10
[=3]

riyā (Ar. *riyā’*) İnandığı, düşündüğü gibi olmama, yalandan gösteriş, ikiyüzlülük.
r.+dur 214a/04
r.+ya 95a/01, 95a/02
r.+yıla (riyā-y-ıla) 157b/08
r. yi- 122b/14, 162a/07
[=6]

riyā-ḫor (Ar.+Far.) Riyakâr, riya yiyen.
r. ol- 162a/02
[=1]

riyāset (Ar.) Başkanlık.
r. bul- 204b/04
r.+e 39a/07, 46b/02, 46b/14, 51b/06, 53a/05, 53a/11, 59b/10, 63b/06, 66b/02, 101a/10, 107a/09, 109a/12, 124a/06, 125b/01, 136b/05, 138a/02, 140a/01, 159a/06, 165b/03, 166a/03, 168a/02, 198a/01, 204b/06, 206a/02, 208a/09, 210b/04, 214a/10, 220b/02, 224b/13, 230a/08
[=31]

riyāżāt (Ar.) Nefsi terbiye etmek için yapılan tâlimler, riyâzetler.
r.-ı nefs 84a/14
r.+ıçun 84a/13
[=2]

rufużan (Yun. *rophiton*) Kabuğu ile beraber pişirilmiş yumurta, rafadan.
r. yumurda 230b/15
[=1]

rūḥ (Ar.) Ruh, can.
r. 4b/11, 7a/06
r.+ı 7a/03
r.-ı nefsānī 4b/15, 5a/01, 5a/03, 5a/10, 5a/10
r.+uŋ 3a/04, 7a/10
[=10]

ruhbān (Ar.) Bir mezhep, ülke veya yöreye ait kilise adamları ve rahiplerin tümü, rahipler sınıfı, rahipler.
r.+uŋ 177b/12
[=1]

Rūm (Ar. *Rūm*<Yun. *Romios*) 1. Roma İmparatorluğu.
R. şehirleri 152b/13
2. Kur’an-ı Kerim’in 30. sûresi.
R. (sūretü’r-Rūm) 142b/04
R. sūresi 142b/05
[=3]

Rūmca Rumların konuştuğu dil.
R. 137b/05
[=1]

Rūmī (Ar.) Roma imparatorluğu ile ilgili.
R.+lerden 230b/15
[=1]

rusbī (Far.) Orospu.
r. ‘avrat 230b/15
[=1]

rūşen (Far.) Parlak, nurlu, aydınlık.

r. 101a/12, 101a/15, 101b/04, 101b/08, 110b/10, 127b/14, 157b/12, 184b/12, 201b/08, 226a/07, 229a/13, 230b/15
r. (küşāde ve rūşen ol-) 61a/14
r. eyle- 151b/11
r.+iken 176a/01
r. ol- 22a/13, 31a/03, 31a/03, 97b/10, 102a/12, 118b/05, 138b/13, 144b/15, 156a/09, 160b/12, 193b/06, 194b/11, 204a/11, 226a/02, 226a/02
[=30]
rūşenlıḳ Parlaklık, aydınlık.
r.+a (rūşenlıġa) 201a/06
r.+ı (rūşenlıġı) 32a/02, 61a/08, 105a/09, 194a/10
r.+ın (rūşenlıġın) 194b/11
r.+ına (rūşenlıġına) 32b/03, 195a/14
r. iriş- 193b/07
[=9]
rūşināлıḳ Parlaklık, aydınlık.
r. 22a/12, 52b/04, 97b/01, 97b/11, 129b/03, 129b/04, 129b/05
r.+a (rūşināлıġa) 166b/08
r. bul- 22b/05
r.+ı (rūşināлıġı) 22b/06, 97b/01, 199a/04, 230b/15, 230b/15
r.+ıla (rūşināлıġ-ıla) 22b/05
r.+ına (rūşināлıġına) 199b/07
r.+ında (rūşinalıġında) 22b/11
r. vir- 129b/05
[=18]
ruṭūbet (Ar.) Nem, rutubet.
r. 5a/09, 5a/11, 5b/04
r.+inden 5b/03
[=4]
rūzī (Far.) Kısmet, nasip.
r. ḳıl- 18a/01, 18a/01, 65b/09
r. ol- 18a/01
[=4]
rūzigār (Far. *rūz-gār*) Dünyânın içinde bulunduğu devir, zaman, vakit, dehr.
r. 18a/01, 230b/15
r.+dan 117a/14
[=3]
rücū' (Ar.) Geri dönme.
r. it- 25b/04, 37a/08, 104a/08, 155b/14, 164a/12, 196b/10
[=6]
rükū' (Ar.) Namaz kılarken elleri dizlere dayamak suretiyle bedeni belden itibaren öne doğru eğmek.
r. 28b/01
r.+da 18a/01
[=2]
rüsvā (Far.) Ayıplanacak durumda bulunan, rezil, maskara.
r. ol- 48a/15, 219b/05, 219b/08, 224a/09, 228a/14, 228b/09, 230b/09
[=7]
rüsvālıḳ Ayıplanacak duruma düşme, rezil olma.
r.+a (rüsvālıġa) 78b/02
r.+dur 230b/15
[=2]
rüsvāy (Far.) *bk.* rüsvā
r. 167a/03
r. eyle- 113b/10
r. ol- 30b/03, 55a/06, 136a/09
[=5]
rüsvāylıḳ *bk.* rüsvālıḳ
r.+a (rüsvāylıġa) 55a/07
r.+dur 129a/13, 137a/07
[=3]
rü'yā (Ar.) Rüya.
r.+yı 4a/11
[=1]

S

sa'ādet (Ar.) Mutlu olma, mutluluk, bahtiyarlık.
s. bul- 141b/04
s.+e 15a/06, 18a/01, 38a/12
s.-i dünyā 220a/03
s.+ine 18a/01
[=6]
sā'at (Ar.) Zaman, vakit.
s.+de 158a/05
s.+de (bir sā'at) 9a/03
[=2]
ṣa'b (Ar.) Çetin, zor, güç, sarp.
ṣ. 116a/05, 223b/11
ṣ. iş 64a/04, 152b/09
[=4]
ṣabāḥ (Ar.) Sabah, sabah vakti.
ṣ. vaḳtından 13a/10
[=1]

ṣabır Zambakgiller familyasından tıpta kullanılan bir ot, sarı sabır.
ṣ. 156a/11
ṣ.+dan 156a/13
[=2]
ṣābır (Ar.) Sabreden, sabırlı.
ṣ. ol- 14a/05
ṣabırlu Sabreden, sabırlı.
ṣ. ol- 223b/03
[=1]
ṣābit (Ar.) Hareketsiz, sabit.
ṣ. 27b/12, 167b/02
ṣ. (ṣābit-ḳadem ol-) 35b/12, 165b/15
ṣ. ol- 35b/11, 135a/13, 183a/01
[=7]
ṣabr (Ar.) Sabır, dayanma, katlanma, tahammül etme.
ṣ. eyle- 80a/12
ṣ. idici 145b/05
ṣ. idici ol- 141a/08
[=3]
ṣābūn (Ar.) Sabun.
ṣ. 155b/13
ṣ.+ı 155b/15
ṣ.+ıla 51a/12, 155b/13
[=4]
ṣaç Başı kaplayan kıllar, saç.
ṣ. 87a/03, 149a/03, 191b/03, 191b/12, 194a/03
ṣ.+ı 172b/13, 188a/04, 191b/02, 191b/06, 191b/06, 191b/09, 210b/11
ṣ.+ı (ḳıvırcuḳ saç) 191b/10
ṣ.+ın 163b/03, 163b/05, 191b/02
ṣ.+ını 191b/07
[=17]
ṣaç ayaḳ Ocakta yemek pişirirken üzerine tencere, tava vb. konulan, köşelerinde birer ayağı bulunan araç.
ṣ. 135b/05
[=1]
Ṣād (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 38. sûresi
Ṣ. (sūre-yi Ṣād) 142b/13
Ṣ. sūresi 142b/13
[=2]
ṣad (Far.) Sayı olarak yüz.
ṣ. (ṣad hezārān) 1b/03
[=1]
ṣadaḳa (Ar.) Sadaka, karşılık beklenmeden sadece Allah rızası için fakirlere verilen para, mal vb.
ṣ. 156b/10
ṣ.+dan ḳal- 51a/03
ṣ. dile- 63b/03
ṣ. eyle- 144a/04
ṣ. it- 63a/02
ṣ. vir- 4a/13, 12a/10, 13b/12, 14b/05, 49a/05, 62a/11, 144a/07, 144b/05, 145a/04, 156b/07, 156b/07, 156b/08
ṣ.+yı 18a/01
[=18]
ṣadberg (Far. *ṣad-berg*) Yüz yapraklı, pek çok yaprağı olan, katmerli.
ṣ. (gül-i ṣadberg) 210a/01
[=1]
sāde (Far.) Astarsız, tek kat.
s. 54b/07
[=1]
ṣadef (Ar.) Eskiden midye, istiridye gibi kabuklu deniz hayvanlarına verilen ad.
ṣ. 123b/08
[=1]
ṣādıḳ (Ar.) Doğru, gerçek, hakiki.
ṣ. 220a/11
ṣ. (ṣubḥ-ı ṣādıḳ) 156a/08
[=2]
ṣādır (Ar.) Ortaya çıkan, meydana gelen, zuhur eden.
s. ol- 25b/06, 199a/11
[=2]
Ṣaf (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 61. sûresi.
Ṣ. (sūretü'ṣ-Ṣaf) 144a/01
Ṣ. sūresi 144a/01
[=2]
ṣāf (Ar.) Yan yana düzgün bir şekilde sıralanan kimselerin meydana getirdiği dizi, sıra.
ṣ. (bir ṣaf) 7a/13
[=1]
ṣafā (Ar.) Rahat, huzur, gönül şenliği.
ṣ.+sı 50a/02
[=1]
Ṣāffāt (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 37. sûresi.
Ṣ. (sūretü'ṣ-Ṣāffāt) 142b/12
Ṣ. sūresi 142b/12

[=2]

ṣāfī (Ar.) Temiz, halis, katışıksız.
ṣ. 19a/11, 31a/03, 31a/03, 44b/15, 45a/03, 51b/07, 110b/10, 123a/10, 128b/04, 133b/08, 153b/03, 153b/15, 157b/12, 201b/08, 226a/08, 229a/13, 231a/12
ṣ. (ṣu-yı ṣāfī) 153b/12
ṣ. ol- 52b/06, 83b/14, 85a/04
ṣ. ṣu 153b/12, 153b/14, 154a/09, 154a/15, 154b/04
[=26]

Ṣafiyye Hz. Peygamber'in hanımı.
ṣ. 8b/04
ṣ.+yi 8b/09
[=2]

ṣafrā (Ar. *ṣafrā'*) Karaciğerin salgıladığı yeşil sarı renkte acı sıvı, öd.
ṣ. 210a/15
[=1]

ṣafrāvī (Ar.) Eski tıpta insan vücudunu ve mizacını meydana getirdiği ve insan sağlığının aralarındaki dengeye bağlı bulunduğu kabul edilen dört unsurdan (ahlât-ı erbaa) biri.
ṣ. 8a/03
[=1]

ṣağ (I) Solun karşıtı, sağ.
ṣ. 7b/05, 87b/04, 95a/12, 120a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ṣ. bögrek 90a/15
ṣ. el 50b/08, 51a/11, 140b/02, 144b/10, 183b/07
ṣ. eli 50b/09
ṣ. elüŋ 67a/13, 67b/01
ṣ. göz 199b/05
ṣ. ında 70a/02, 185b/14
ṣ. ḳol 183b/13
ṣ. ol- 202a/14
ṣ. uyluḳ 51b/13
ṣ. yan 157a/03
ṣ. yanı 14a/12
[=28]

ṣağ (II) Sağlam, sağlıklı.
ṣ. ol- 202a/14
[=1]

ṣağ- (I) Bir memeden elle veya aletle sıkmak suretiyle süt çıkarmak, sağmak.
ṣ.-ar 26b/10, 115b/09
ṣ.-duġı 115b/09
ṣ.-sa 57a/10, 158b/14
[=5]

ṣağ- (II) Ölünün iyiliklerini acıyla saymak, sagu söylemek, ağıt yakmak.
ṣ.-arlar 149b/09
[=1]
ṣağu ṣağ- 149b/09
[=1]

ṣağış Sayı, adet, miktar.
ṣ.+ı 121b/15
ṣ.+ınca 29b/03, 42b/01, 149a/15
ṣ.+lar 158a/01
[=5]

ṣağlıḳ Sağlık, sıhhat, esenlik.
ṣ.+ıçun (ṣağlıġ-ıçun) 119b/01
[=1]

ṣağu Ölünün iyiliklerini duyuran ağıt, mersiye.
ṣ. āvāzı 149b/08
ṣ. ṣağ- 149b/09
ṣ.+yıla (ṣağu-y-ıla) 149b/07, 149b/07
[=4]

ṣağucı Ağıtçı, ölünün iyiliklerini sayıp ağlayan.
ṣ. 34a/09
[=1]

ṣaḥābe (Ar.) Hz. Muhammed'i sağlığında görmüş, sohbetlerine katılmış, konuşmuş olan kişiler.
ṣ. 15b/13
ṣ.+sinüŋ 68b/05
ṣ.+ye 145a/15
[=3]

saḫāvet (Ar.) El açıklığı, cömertlik.
s.+dür 202b/15
s.+e 203a/02
s. işle- 141b/05
[=3]

saḫī (Ar.) Cömert, eli açık.
s. 179a/14
s.+den 157a/09
s.+nüŋ 112b/11
[=3]

ṣaḥīfe (Ar.) Sayfa.

ṣ. 156b/03
ṣ.+nüŋ 156b/04
ṣ.+si 156b/05
[=3]

ṣaḥīḥ (Ar.) Gerçek, doğru, açık, hakiki.
ṣ. 35a/10
ṣ.+le (isnād-ı ṣaḥīḥ) 12b/08
[=2]

ṣāḥib (Ar.) Malik, sahip.
ṣ. (ṣāḥib-cemāl 29a/12, 34a/02, 74b/06, 105a/03, 208b/01, 209a/08
ṣ.+i 8a/06, 10a/02, 12a/15, 29a/14, 50a/14, 50b/06, 70b/09, 79b/08, 94a/13, 99a/08, 115a/01, 118a/15, 175b/14, 195b/03, 227b/02, 227b/12
ṣ.-i ġulām 105b/06
ṣ.-i ḫānenüŋ 15b/03, 15b/04
ṣ.-i ḫayr 23a/06
ṣ.-i ḫīle 85b/14
ṣ.-i ḳadr 70b/06
ṣ.-i ḳal'a 69b/14
ṣ.-i kelām 73b/08
ṣ.-i māl 173a/15
ṣ.-i tedbīr 19a/05
ṣ.-i tedbīr ol- 72b/02
ṣ.-i tere 96b/02
ṣ.-i vāḳı'a 79a/08, 95b/15
ṣ.-i vilāyet 46b/04, 70b/06
ṣ.+ine 9b/12, 9b/15, 10a/07, 11a/09, 13b/06, 50b/07, 69b/14, 74a/14, 115a/02, 117a/12, 137a/06, 226b/02
ṣ.+ine (evüŋ ṣāḥibi) 182b/09
ṣ.+ini 13b/01, 68b/02
ṣ.+inüŋ 69b/15, 69b/15
[=55]

ṣaḥrā (Ar. *ṣāḥrā'*) Kasaba, köy vb. meskun yerlerin dışında kalan boş ve geniş yer, kır, ova.
ṣ. 123a/14, 156b/01, 156b/02
ṣ.+da 80b/08, 156b/03
ṣ.+dan 65a/12, 112a/13, 153a/07
ṣ.+nuŋ 156b/02
ṣ.+ya 187a/09, 196a/12
[=11]

saḫtiyān (Far.) Tabaklandıktan sonra boyanmış ve cilalanmış deri.
s.+dan 64a/08
[=1]

Sa'īd-i Vaḳḳāṣ Aşere-i mübeşşereden olan sahabi.
S.+ı 18a/01
[=1]

sā'il (Ar.) Soru soran, sual eden.
s. 3a/14, 11a/10
s.+den 9b/10
s.+i (edeb-i ṣā'il) 14b/13
s.+üŋ 10b/03, 14a/04
[=6]

ṣaḳal Erkeklerde çene ve yanaklarda çıkan kılların bütünü, sakal.
ṣ. 135b/08, 135b/08, 136a/12
ṣ.+ı 79b/01, 85b/11, 135b/09, 135b/09, 135b/11, 135b/11, 136a/01, 136a/07, 136a/08, 136a/09, 136a/10, 136a/10, 230b/15, 230b/15
ṣ.+ın 85b/10, 136a/02, 136a/04, 163b/03, 163b/05
ṣ.+ına 11a/15, 136a/05
ṣ.+ınca 136a/04
ṣ.+ından 136a/06
ṣ.+ını 135b/14, 136a/01, 136a/05, 136a/06, 136a/11
ṣ.+ınuŋ 136a/08
ṣ.+ların 136a/14
[=33]

ṣaḳallu Sakalı bulunan, sakallı, sakalı belirtilen nitelikte olan.
ṣ. (ḳara ṣaḳallu) 135b/13
ṣ. (ṣaru ṣaḳallu kişi) 135b/13
[=2]

saḳanġur (Ar. *isḳanḳūr*) Eski dünyanın çöl bölgelerinde yaşayan bir kertenkele.
s. 139a/15, 139a/15
[=2]

saḳf (Ar.) Çatı, tavan, dam.
s. 133b/06, 133b/09
s.+dan 133b/08, 133b/08
s.+ı 13a/01, 133b/72
s.+ın 133b/10
s.+ından 149b/02
[=8]

ṣaḳın- Dikkatle kaçınmak, çekinmek.
ṣ.-a 211b/15
[=1]

ṣaḳız Sakız.
ṣ. 158a/09, 158a/09

ṣ.+ı 158a/10
[=3]
sākin (Ar.) Durgun, hareketsiz.
s. 13a/15
[=1]
saḳḳā (Ar.) Su taşıyan kimse.
s. 140b/09
[=1]
saḳḳa Saka kuşu.
ṣ. 134b/02
[=1]
ṣaḳla- Korumak, sakınmak, himaye etmek, esirgemek.
ṣ.-(!) 89a/15
ṣ.-duġı 92b/06
ṣ.-maġa 108b/03, 212b/03, 212b/04
ṣ.-r 47a/11
ṣ.-rlar 119b/10
ṣ.-sa 161b/05
ṣ.-ya 49b/07, 142a/15, 142b/13, 146a/07, 146a/11, 158b/06, 182a/06
ṣ.-yu dut- 179a/11
ṣ.-yu ṭut- 141a/06, 146b/02
[=18]
peyġamberler sünnetin ṣaḳla- 108b/03
[=1]
ṣaḳlan- *edilgen f.* Muhafaza edilmek, korunmak, saklanmak.
ṣ.-mış ol- 183a/09
[=1]
ṣaḳlayıcı Saklayan, muhafaza eden, koruyan.
ṣ.+sıdur 105a/06
[=1]
saḳmūniyā (*Yun. scammony > Ar. sakmūniyā)* Halk hekimliğinde müshil olarak kullanılan bir madde.
s. 139b/01
[=1]
saḳsı Topraktan yapılmış kap kacak.
s. 30a/06
s.+dan 87b/14, 102a/05, 106b/04, 120b/04
[=5]
saḳsıġan Saksağan.
s. 148b/13, 148b/15, 149a/01
s. āvāzı 33b/14
[=4]
ṣal- Uzatmak.
ṣ.-sa 51a/13
[=1]
ṣalāḥ (Ar.) İyi duruma gelme, düzelme, iyileşme, iyi olma.
s. 18a/01, 25b/01, 72a/02, 130a/14, 217b/11
ṣ. (‘alāmet-i ṣalāḥ) 9a/06
ṣ. (ehl-i ṣalāḥ ol-) 109a/06
s. (ḫayr u ṣalāḥ) 18a/01
ṣ. (ḫayr ve ṣalāḥ) 113b/11
ṣ. (ḫayr ve ṣalāḥ bul-) 186a/12
ṣ. (ḫayr ve ṣalāḥ ol-) 167a/06
ṣ.+a 67a/06, 67a/06, 124b/03, 145a/14
ṣ.+a (ehl-i ṣalāḥ) 20a/03, 70b/02, 178a/09
ṣ.+a (ḫayr u ṣalāḥ) 119b/01, 121a/02, 129a/15
ṣ.+a (işi ṣalāḥa gel-) 121a/01, 145b/03
ṣ.+a (işi ṣalāḥa iriş-) 18a/01
ṣ.+a dön- 67b/05
ṣ.+a gel- 69a/11, 135a/01, 177b/07, 206a/08
ṣ.+a getür- 77b/07, 118b/12, 122b/04
ṣ. bul- 19a/01, 129b/15
ṣ.+dan fesāda dön- 118a/11
ṣ.+dur 222a/03, 224b/09
ṣ.+dur (ḫayr u ṣalāḥ) 64b/01
ṣ. ehli 230b/15
ṣ.+ı 124a/13
ṣ.-ı dīn 28a/03, 91b/04, 92b/03, 97b/10, 109b/08, 125b/06, 139b/08, 207a/02, 208a/03, 210a/11, 216b/08
ṣ.-ı dīn bul- 18a/01
ṣ.-ı dīn ü dünyā 37a/10, 167a/01, 229b/07
ṣ.+ıdur 182b/14, 197b/04
ṣ.+ın 204b/11
ṣ.+ına 19a/03, 68b/03, 101a/13, 120a/01, 153b/07, 191b/08
ṣ.+ına (yıl ṣalāḥı) 131b/02
ṣ. ol- 26b/04, 165b/10, 187b/13, 215b/01, 219a/09, 228a/03
ṣ. u fesād 37a/05
[=72]
ṣalāḥiyyet (Ar.) Yetki.
ṣ. bul- 110a/05
ṣ.+e 20a/08, 117a/13, 142b/13
ṣ.+ine 109a/04
ṣ.+le 143b/01
ṣ. yolı 19b/12

[=7]

sālār (Far.) Baş, kumandan, başbuğ, en büyük amir, başkan, lider, önder.
s.+ıla 72b/11
[=1]

ṣalāt (Ar.) Namaz.
ṣ. (tārik-i ṣalāt ol-) 67b/07
[=1]

ṣalavāt (Ar.) "Allahım, Hz. Muhammed'e ve Hz. Muhammed'in soyundan gelenlere salat eyle, onların şeref ve kadrini yücelt" anlamına gelen dua ifadesi.
ṣ. 157a/06
ṣ. (ṣalle-yi ṣalavāt) 1b/03
ṣ. getür- 157a/06, 157a/08
[=4]

Ṣāliḥ Hz. Salih Peygamber.
Ṣ. peyġamberi 18a/01
[=60]

ṣāliḥ (Ar.) Dinin emrettiği hususlara uygun davranan, iyi amel sahibi, günah işlemekten kaçınan kimse.
ṣ. 9b/11, 12b/07, 16a/01, 18a/01, 19a/11, 37b/01, 49a/07, 55b/05, 56a/02, 72a/02, 74b/13, 74b/13, 78b/14, 91a/06, 123b/13, 124a/09, 144a/13, 144b/14, 216b/06, 220b/09, 230b/15
ṣ. (ʻamel-i ṣāliḥ) 144b/03, 156b/14
ṣ. (merd-i ṣāliḥ) 4a/10, 4a/11, 10b/10
ṣ.+a 4a/11
ṣ.+den 178a/02
ṣ.+e (māl-ı ṣāliḥ) 55b/09
ṣ. er 75a/01
ṣ.+ise 51a/06
ṣ. kişi 124b/15, 131b/09, 156a/15, 157b/03
ṣ.+ler 187a/03
ṣ.+lere 220b/10
ṣ.+leri 145b/04
ṣ. oġul 96a/09, 143b/05
ṣ. ol- 10b/11, 18a/01, 73b/14, 76a/11, 76b/03, 93a/11, 103a/15, 103b/02, 109a/07, 131a/11, 131a/12, 132a/14, 144a/14, 155a/08, 155a/09, 156a/05, 177a/06, 213b/14, 216b/07
ṣ.+uŋ 177b/07
[=60]

ṣāliḥa (Ar.) Salih kelimesinin kadını ifade eden şekli.
ṣ. 4a/05, 75a/02, 81b/04, 217a/13
ṣ. ʻavrat 118a/03
ṣ.+lar 190a/02
ṣ. ol- 105b/13, 218a/06
[=8]

ṣalḳım Salkım biçiminde olan, parçaları toplu halde bulunan, ekin başı.
ṣ. 47b/04, 47b/07, 47b/08
ṣ.+ı 47b/07
[=4]

ṣallallāhu ʻaleyhi vesellem (Ar.) Hz. Peygamber'in manevî şahsiyetini selamlama anlamında bir tâbir.
ṣ.+i Muṣṭafā ṣallallāhu ʻaleyhi vesellem 3b/07, 18a/01, 142b/09
[=3]

ṣalle (Ar. *ṣallā*) "Sallallahü aleyhi ve sellem." cümlesinin kısa söylenişi.
ṣ.-yi ṣalavāt 1b/03
[=1]

salṭanat (Ar.) Hükümdarlık, sultanlık.
s. 200a/15
s.+a 101a/10, 138a/02
[=3]

sālūslıḳ İkiyüzlülük, riyakârlık.
s. eyle- 199a/04
[=1]

ṣaman Saman.
ṣ. 158a/15, 158b/01, 158b/03
ṣ.+ı (buġday samanı) 158b/01
ṣ.+ına 158b/02
[=5]

ṣamanlıḳ Saman konulmak için yapılmış kapalı yer, samanlık.
ṣ.+ında (samanlıġında) 158b/01
[=1]

ṣamed (Ar.) "Her türlü istek ve ihtiyacı karşılayacak güce sahip bulunan, hiç kimseye veya hiçbir şeye muhtaç olmayan" anlamında Allah'ın güzel adlarından biridir.
ṣ. 1b/01
[=1]

ṣamġ (Ar.) Zamk.
ṣ. 157a/08, 157a/08
[=2]

sāmiṭlıḳ Suskunluk.
s. 125a/03

[=1]
şan- Düşünmek.
ş.-a 201a/15
ş.-alar 146a/06
ş.-sa 61b/07, 169a/12, 201a/14, 201a/15, 201b/01, 201b/01, 201b/02, 201b/02, 201b/03, 201b/04, 201b/05
ş.-ur 184b/05
[=14]
şanā'at (Ar. *ṣınā'at*) El becerisi ile yapılan meslekler, zanaat.
s.+a 51b/01
[=1]
şan'at (Ar.) Ustalık, hüner, marifet.
ş.+a (eyü şan'at) 124b/03, 129b/08, 129b/11, 130a/09
ş.+dur (eyü şan'at) 67a/09
ş.+ı 12b/04, 156a/04
ş.+lar 192b/01
ş.+lara 144a/13
[=9]
şan'atlu Sanatı bulunan, sanat sahibi.
s. 43a/15, 154b/14
[=2]
şandal (Ar. ṣandel<Far. sendel) Sarımtırak renkli, çok dayanıklı, sert ve çok makbul bir odunu olan, çeşitli türlerinden çıkan yağlı ve reçineli esanslar lavantacılıkta, sabunculukta kullanılan bir ağaç.
ş. 157a/10, 157a/11, 157a/13
ş.+ı 157a/10, 157a/11
[=5]
şanduḳ (Ar. *ṣandūḳ*<Yun) Sandık.
ş. 157a/14, 157a/14, 157b/01, 167a/13
[=4]
şanılu Sanlı, tanınmış, ünlü.
s. 65b/13
[=1]
şāni' (Ar.) Yapan kimse, yapıcı.
ş.+i 226b/01
[=1]
şāni'a (Ar.) İş, amel, fiil.
ş. 90b/06
[=1]
şap Bir aletin, kabın, silahın elle tutmaya yarayan kısmı.
ş.+ı 89b/08
[=1]
şapan Sapan.
ş. 158a/11
ş.+ıla 158a/11
ş. ṭaşı 158a/12, 158a/13
[=4]
şar- Dolamak, sarmak.
ş.-sa 81a/05, 124a/04
ş.-up 96a/02
[=3]
şarar- Sararmak.
ş.-mış 230a/15
[=1]
sarāy (Far.) Saray.
s. 18a/01, 77b/06, 138a/02, 138a/05, 138a/12, 182b/04, 207b/09
s.+a 28b/11, 49a/03, 138a/03, 188a/08
s.+da 20b/12, 138a/03
s.+dan 138a/04, 138a/07
s.+ı 69a/01, 69a/01, 69a/09, 80a/13, 127b/02, 138a/10
s.+ına 25b/10, 114a/06
s.+ında 69a/04, 70b/04, 93b/01, 182a/11, 218a/14, 228b/11
s.+ından 25b/12, 44a/12
s.+ınuŋ 26a/11, 68b/14
s. ketḫudālıġı 83a/05
s.+uŋ 138a/08, 138a/11
[=36]
şarf (Ar.) Harcama.
ş. eyle- 145b/01, 153a/08
ş. it- 39b/10, 221a/01
[=4]
şarıl- Sarılmak.
ş.-mış gör- 81a/05
[=1]
şarılıḳ Sarılık, sarı renk olma durumu.
ş. 230b/15
[=1]
şarılu Sarılmış bulunan, sarılmış.
ş. 51b/03
[=1]
şarımsaḳ Sarımsak.
ş. 155b/09, 155b/12
[=2]
şarrāf (Ar.) Sarraf, altın ve gümüş satımı ile uğraşan kimse.
ş. 156a/01, 156a/01
[=2]
şarrāflıḳ Sarrafın işi ve mesleği.
ş. it- 156a/04

[=1]
şaru Sarı.
ş. 28a/11, 29b/14, 56a/11, 65b/09, 68a/12, 98b/12, 101a/03, 105b/13, 118a/09, 126a/07, 132b/08, 134a/03, 151b/06, 177a/05, 178a/09, 180a/08, 193b/03, 209b/02, 214a/11, 220b/14, 220b/15, 221a/15, 221b/01, 226a/03, 229b/08, 230b/15
ş. at 25b/01
ş. boya 159b/01
ş. çiçek 80a/05
ş.+dan 107b/03
ş.+dur 65b/07
ş. gül aġacı 209b/14
ş. ḥalīle 225b/12
ş. kükürd 208a/10
ş. reng 129b/01
ş. şaḳallu kişi 135b/13
ş.+sı 151b/07
ş. şıġır 158b/05
ş. şeft-ālū 150b/15
ş. ṭon 171a/07
ş.+yısa 29a/04
ş. yüzlü 173b/02
ş. zāc 130a/02
ş. zernīḫ 130b/09, 130b/11
[=45]
şarulıḳ Sarılık hastalığı.
ş. 60b/02
[=1]
şat- Bir şeyin mülkiyet hakkını, belli bir para karşılığında başka birine devretmek.
ş.-a 36b/05, 147a/15, 226b/15, 227a/01
ş.-ar 42b/07, 62b/09, 69b/12, 74a/15, 74b/10, 75b/13, 76a/05, 96b/13, 100a/07, 105b/06, 109b/11, 129b/08, 147a/15, 154b/10, 154b/14
ş.-dugı 62b/09
ş.-magı 22b/10
ş.-mak 46b/05, 46b/05, 60a/03, 151a/06, 154b/10, 154b/13, 154b/14
ş.-masına 56b/04
ş.-mış ol- 24b/01
ş.-mışlardur 83a/01
ş.-sa 15b/11, 15b/11, 46b/07, 53b/15, 92a/09, 132a/08, 153a/03, 154b/11, 154b/12, 165a/10, 170b/09, 188b/04, 226b/14
ş.-up 226b/15
[=45]
dīni dünyāya şat- 36b/05
dīnini dünyāya şat- 42b/07
[=2]
şatıcı Malını satmak için pazara süren, satışa çıkaran.
ş. 24b/01, 47a/09
ş. (arpa şatıcı) 42b/06
ş. (biryān şatıcı) 74a/02
ş. (bisāṭ şatıcı) 74b/03
ş. (bostān şatıcı) 74b/04, 74b/05
ş. (buġday şatıcı) 91a/11
ş. (bürd şatıcı) 36b/04
ş. (gevher şatıcı) 208a/13
ş. (ipek şatıcı) 46b/15
ş. (keçi şatıcı) 196b/03
ş. (rayḥān şatıcı) 129b/12
ş. (sirke şatıcı) 138b/02
ş. (sürme şatıcı) 138b/15, 139a/01
ş. (şarāb şatıcı) 147b/02
ş.+lar (dāne şatıcı) 119b/10
[=18]
şatıcılıḳ Satıcı olma durumu.
ş. eyle- 96a/15
[=1]
şatıl- Satılmak.
ş.-ası 76a/08
ş.-mış 76a/06, 76a/07
[=3]
sātir (Ar.) “Kullarının ayıplarını örterek yüzlerine vurmayan” anlamında Allah’ın sıfatlarından biri.
s.-ı ‘uyūb 1b/03
[=1]
şatun al- Parasını ödeyerek bir şeyi almak, bedelini ödeyip o şeye sahip olmak.
ş. 15b/10, 15b/11, 26b/05, 26b/13, 26b/13, 27b/08, 32b/15, 32b/15, 36b/12, 45b/14, 46b/06, 54b/04, 54b/05, 61a/05, 64b/03, 66b/09, 74b/03, 75a/02, 75a/02, 75b/10, 96a/06, 98b/10, 100a/13, 103a/08, 105b/08, 110a/03, 113a/02, 117b/15, 118a/12, 121b/06,

131a/03, 132b/12, 134a/02, 139a/04, 139a/04, 150a/11, 151a/07, 154b/06, 154b/13, 155a/01, 155a/01, 157b/01, 159a/01, 161a/13, 170b/09, 173b/07, 173b/07, 182b/07, 188b/07, 196b/02, 203b/10, 218a/14, 222b/06, 230b/15
[=54]

sāṭūr (Ar.) Et parçalamakta, kemik kırmakta kullanılan ağır, keskin ve geniş ağızlı bir tür bıçak.
s. 136b/06, 136b/06, 136b/07, 136b/09
[=4]

ṣavāb (Ar.) Doğruluk, dürüstlük.
ṣ.+a 90a/15
[=1]

ṣavābraḳ Daha doğru, daha dürüst.
ṣ.+dur 15a/01
[=1]

ṣavaş Savaş, vuruşma, harp.
ṣ. 158a/14, 158a/14, 158a/14
ṣ.+da 155b/01
ṣ.+dur 163b/13
ṣ. eyle- 72a/12, 155b/01, 155b/03
ṣ. it- 155b/02
[=9]

ṣavma'a (Ar.) İçinde ibadet edilen ve uzlete girilen çeşitli dinlere ait tapınak.
ṣ. 11b/02
ṣ.+ya 25b/07
ṣ.+yı 225a/09
[=3]

sa'y (Ar.) Çalışma, çabalama, emek verme.
s.+a 35b/06
s. eyle- 109a/02
s. it- 223b/04
[=3]

sāye (Far.) Destek, yardım.
s.+since 147b/11
[=1]

sāyir (Ar. *sā'ir*) Diğer, başka, öteki.
s. 28b/05
[=1]

ṣayḳal (Ar.) Cila yapan kimse, cilacı.
s. 157b/10
[=1]

se-şenbīh (Far.) Salı.
s. güni 201b/03
[=1]

şebāt (Ar.) Kararından ve sözünden dönmeme, bir iş veya davranışta azim ve kararlılık gösterme.
s. bul- 203b/04
s.+ına 36a/09
s. ṭut- 65a/07
[=3]

Sebbiḥ (Ar.) A'lā sûresi, Kur'ân-ı Kerîm'in seksen yedinci sûresi.
S. sūresi 144b/15
[=1]

Sebe' (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 34. sûresi.
S. (sūretü's-Sebe') 142b/09
S. sūresi 142b/09
[=2]

sebeb (Ar.) Sebep, neden.
s. 11b/15, 115a/10
s. (bilā-sebeb) 150a/04
s.+den 3b/04, 5a/09, 12b/01, 28a/07, 110a/10, 110b/07, 125a/09
s.+inden 18a/01, 19b/01, 33b/08, 45b/15, 49a/11, 55a/01, 60b/06, 67b/13, 68b/09, 75b/12, 76b/04, 82a/11, 82b/04, 93b/02, 118a/13, 127b/07, 128b/11, 132b/08, 143b/15, 161b/01, 161b/07, 172a/07, 174b/10, 175a/13, 190a/08, 210b/15, 212a/01, 219a/07, 224a/06, 230b/15
s.+iyle 20b/03, 22a/10, 31a/09, 37a/10, 74a/02, 100a/02, 110a/10, 115a/08, 197a/12
[=49]

sebebsüz Belli bir nedeni olmayan, nedensiz.
s. 89b/15, 113b/03, 155b/03, 219a/11
[=4]

sebel (Ar.) Göze inen, görüşü dumanlı ve bulanık hâle getiren perde, dumanlı ve bulanık görme hastalığı.
s. 136b/14, 136b/14, 136b/15
s.+i 136b/15
[=4]

sebük-rūḥ (Far.+Ar.) Canı tez, tez canlı.
s. 43b/05, 189a/12
[=2]

sebze (Far.) Sebze.
s. 110b/12, 136b/11

[=2]
sebze-vāt (Far.+Ar.) Sebzeler, yeşillikler.
s. 136b/10, 136b/10, 136b/13, 230b/15
[=4]
sebze-zār (Far.) Sebze yetiştirilen yer, sebze bahçesi, bostan.
s. 136b/12
[=1]
seccāde (Ar.) Üzerinde namaz kılınan kilim, seccade.
s. 137a/09, 137a/10, 137a/11
[=3]
Secde (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 32. sûresi.
S. (sūretü's-Secde) 142b/07
S. sūresi 142b/07
[=2]
secde (Ar.) Namaz kılarken ve gerektiği zamanlarda Allah'a tazim için yüzü yere koyma.
s. 38b/10, 137a/11
s.+de 62a/13, 142b/07
s. eyle- 17b/10, 137a/13, 137a/14, 223a/12, 223b/05
s. it- 23a/04, 137a/12, 195a/01, 195a/15, 195b/01
s. ḳıl- 23a/02, 137a/13
s.+ler eyle- 142b/07
[=17]
sefer (Ar.) Yolculuk, sefer.
s. 15a/13, 73a/11, 139a/07, 173a/11
s.+de 24b/09, 35b/13, 76b/11, 77b/12, 80b/12, 117a/06, 124a/02, 130b/11, 137a/01, 149b/15, 175a/13, 186b/04, 216a/11, 224a/12, 230b/15, 230b/15
s.+de-y-ise 96b/11
s.+de ol- 76b/03
s.+deki 204a/15
s.+den 13a/01, 36b/09, 46a/03, 62a/09, 78b/10, 107b/07, 108b/10, 112a/14, 126a/11, 139a/10, 153a/07, 180a/03, 204a/14, 218b/02, 229a/04
s.+den gel- 170a/03
s.+den girü ḳal- 36a/09
s.+den ḳal- 59b/09, 117b/07, 124a/04, 222b/05
s.+dür 15a/13, 53a/15, 53b/07, 117b/05
s.+dür (eyü sefer) 139a/12
s.+e 10b/07, 35b/06, 37a/02, 81a/02, 81a/08, 84a/14, 90b/12, 94b/01, 115b/15, 117b/06, 124a/07, 136b/05, 139a/14, 169a/01, 176b/14, 184a/04, 186b/09, 191b/12, 206b/07, 216a/13, 218a/11, 218a/13, 230b/15
s.+e git 10a/03
s.+e git- 24b/08, 29b/05, 30a/13, 34b/10, 35a/11, 36b/07, 37a/11, 73a/11, 73b/13, 76b/10, 77a/01, 77b/15, 80b/11, 81a/05, 84a/11, 94a/11, 103b/15, 104a/04, 105b/05, 106a/13, 113b/07, 115a/03, 115a/15, 116a/05, 117b/07, 131a/08, 134b/13, 147b/11, 160b/11, 173a/10, 174a/09, 178b/04, 205b/02, 207b/10, 222b/04, 222b/05, 223a/15, 230b/15
s. eyle- 17a/07, 20a/11, 53b/01, 61b/08, 116b/04, 117a/06, 141b/11, 163a/05, 192b/12
s.+i 29b/05, 99a/12, 115a/04, 116a/05, 230b/15
s.+i uzun ol- 173a/10
s.+ile (sefer-ile) 117b/08
s.+in it- 97b/02, 168b/13
s.+ine (Ḥicāz seferi) 137a/10
s. it- 10a/02, 25a/13, 139a/08, 155b/04, 173b/05, 175a/13, 228a/04
s. ol- 230b/15
[=138]
segir- Vücudun herhangi bir yerindeki deri, altındaki kaslarla beraber hafif hafif oynamak, kımıldayıp titremek.
s.-mek 230b/15
s.-se 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=18]
segirt- Koşmak.
s.-meg-ile 135b/03
s.-mek 135b/02, 135b/03

s.-mese 135b/04
s.-ür (segirdür) 115b/04, 173b/09
[=6]

seḥar (Ar.) Tan yerinin ağarmasından biraz önceki zaman veya şafağın sökmek üzere olduğu vakit.
s.+dan 9a/15
s. vaḳtı 9a/15, 9b/07
[=3]

sehim-nāk (Far. *sehm-nāk*) Korkulu, korkunç.
s. 6b/04, 20a/15, 20b/13, 34b/03, 66a/08
[=5]

seḫt (Far.) Sert, kuvvetli, çetin.
s. ol- 44b/07
[=1]

sekiz Yediden sonra, dokuzdan önce gelen sayının adı.
s. 10b/07, 158a/04
s. (yigirmi sekiz) 2b/14
s. ma'nīsi 7a/08
s. nesne 93a/02, 149a/04, 189a/15, 190b/11, 230b/15, 230b/15
s. vech 56b/05, 132a/02, 136b/04, 208a/14, 211a/14
[=15]

sekizinci Sekiz sayısının sıra sıfatı.
s. 68a/12
s. faṣl 3a/09, 9b/09
[=3]

selām (Ar.) Selam.
s. 140a/13
s. söyle- 119a/06
s. vir- 18a/01, 18a/01, 69a/02, 140a/09, 140a/09, 140a/10, 140a/11, 140a/12, 207b/14
[=11]

selāmet (Ar.) Eminlik, esenlik, güven içinde olma.
s. bul- 16a/01
s.+e 215a/11
s.-i dirlik 230b/15
s. iriş- 198a/04
s. ol- 62a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=8]

selāmetlıḳ Eminlik, selametlik.
s.+a (selāmetlıġa) 133a/08, 146b/10
s. bul- 108a/14
s.+ıla (selāmetlıġ-ıla) 29b/05, 50b/03, 76b/04, 96b/11, 108b/10, 110b/12, 137a/02, 152a/02
[=11]

selāmetlik *bk.* selāmetlıḳ
s. bul- 230b/15
[=1]

selāṭīn (Ar.) Sultanlar.
s. 144b/08, 144b/12
s.+den (aṣḥāb-ı selāṭīn) 27b/09
s.+dür (aṣḥāb-ı selāṭīn) 27b/07
[=4]

selīm (Ar.) Bir kusuru ve eksiği olmayan, doğru, kusursuz, eksiksiz.
s. ol- 230b/15
[=1]

selīṭā (Ar.) Gönül inciten, kalp kıran kadın.
s. 230b/15
s. 'avrat 159a/03
[=2]

Selmān *bk.* Selmān-ı Farsī
S. 12b/11
[=1]

Selmān-ı Farsī İslâmiyet'i kabul eden İran asıllı ilk sahabî.
S. 12b/08
S.+yi 18a/01
[=3]

sem' (Ar.) Duyma, işitme.
s. 2b/09
[=1]

semī' (Ar.) İyi işiten, işitme duyusu kuvvetli olan.
s. 95a/09
[=1]

semiz *bk.* semüz.
s. 70b/07, 97a/09
s. ol- 60a/05
[=3]

semmūr (Ar.) Samur.
s. 140b/11, 140b/12
s.+dan 153b/04
s. derisi 197a/04
s.+uŋ 140b/13
[=5]

semūm (Ar.) Sam yeli, çöl rüzgârı.
s. yili 228a/01
[=1]

semüz Semiz, besili, şişman.

s. 158b/12, 158b/15, 204a/03, 206a/06
s. ol- 8a/01, 158b/10, 219a/06
[=7]

semüzlik Semiz olma durumu, semiz olan kimsenin veya hayvanın durumu.
s.+i (semüzligi) 166b/13
[=1]

sen Sen (teklik ikinci şahıs zamiri).
s. 14b/02, 14b/03, 14b/03, 18a/01, 18a/01
s.+den 14a/01
s.+i 8b/08, 8b/15
s. (saŋa) 3b/09, 13a/06, 13a/08
s.+üŋ 16b/05, 168b/03
[=13]

s̲enā (Ar. *senā'*) Övme, övüş, medih.
s̲. (medḥ ü s̲enā it-) 21b/11, 131a/01
s̲. (medḥ ve s̲enā) 96a/04
s̲.+dur 169b/11, 203b/15
s̲.+dur (medḥ ü s̲enā) 175b/09
s̲. it- 97b/14, 131a/04, 169a/07, 187b/04, 187b/05, 188b/10, 230b/15, 230b/15
s̲. vü medḥ 210a/05
s̲.+ya 130a/08, 168b/02, 169a/06, 169a/10, 169b/15, 187b/03, 206a/02
s̲.+ya (eyü s̲enā) 163b/09
s̲.+ya (medḥ ü s̲enā) 107b/12
s̲.+ya düş- 203b/09
s̲.-yı bī-'add 1b/01
[=26]

seng-ḫār (Far.) Bağırtlak kuşu, yaban ördeği.
s. 12b/02
[=1]

ser-encām (Far.) Bir iş, bir durum veya olayın iyi veya kötü sonu, âkıbeti.
s.+ı 39b/01, 177b/09, 197a/01
s.+ı eyü ol- 104b/07
s.+ın 5b/13
[=5]

ser-geşte (Far.) Başı dönmüş, kafası karışmış, şaşkın
s. ol- 104a/03, 115b/13
[=2]

ser-ḫoş (Far.) Mest, sarhoş.
s. gibi 15a/10
[=1]

ser-ḫoşlıḳ Sarhoşluk, mestlik.
s. 149a/06
[=1]

ser-keş (Far.) Dik kafalı, baş kaldıran, itaatsiz, inatçı.
s. 27a/01
[=1]

ser-keşlik Dik kafalılık, inatçılık.
s. eyle- 180b/02
[=1]

ser-leşker (Far.) Asker ve ordu komutanı.
s.+idür 194b/03
[=1]

ser-māye (Far.) Sermaye.
s.+si 87a/14, 87a/15, 92b/07, 124b/14
s.+sini 87a/05, 88a/01
[=6]

serā-perde (Far.) Saray perdesi.
s. 137b/13, 137b/13, 138a/01
[=3]

serāb (Far.) Hayal, düş.
s. 137b/10, 137b/11
s.+uŋ 137b/12
[=3]

seraṭān (Ar.) Yengeç burcu.
s. burcı 72b/06
[=1]

serçe Serçe.
s. 133b/11, 133b/11, 134a/01, 134a/02, 134a/03, 134a/04, 134a/05, 134a/09, 134a/13, 134a/15
s. başı 87b/10
s.+ler 134a/07, 134a/11, 134a/12
s.+leri 134a/08
s.+yi 133b/13, 134a/12, 134b/02
[=18]

sergīn (Far.) Fışkı, gübre.
s. 138b/03, 138b/05, 138b/06, 138b/06, 138b/07, 138b/08, 138b/09
s. divşürüci 138b/10
s.+i (ādem sergīni) 138b/04
s.+i (at sergīni) 138b/04
s.+i (ṣıġır sergını) 138b/04
[=11]

sersem (Far. *sersām*) Budala, aptal, kafasız.
s. 21b/09
[=1]

server (Far. *ser-ver*) Bir toplulukta ileri gelen, başkan olan, reis.
s. 1b/05, 211b/04
s.+i kā'ināt 1b/04
s. ol- 116a/11, 134a/09
[=5]
servi (Far. *serv*) Servi ağacı.
s. 43b/03
s. aġacı 11b/10
s.+sine (ṭaġ servisi) 168a/03
[=3]
setīre (Ar.) Örtü, örtülü.
s. 81b/04, 218a/07, 230b/15, 230b/15
s. ol- 102a/12
[=5]
setr (Ar.) Örtme, kapama, gizleme.
s.+e 197b/15, 205a/04
s. ü silāḥ 93b/05
[=3]
sev- Sevmek.
s.-dügi 151a/06
s.-e 18a/01, 23a/03, 124b/07, 144a/07, 144a/12, 145b/01, 150b/11, 174a/06
s.-eler 145b/10, 145b/12
s.-er ol- 146b/08
s.-erdi 16b/03
s.-erler 167b/02
[=14]
sevāb (Ar.) Sevap.
s. 16b/03
s.+a 38b/08
s. bul- 18a/01, 109a/02, 181a/08, 181a/14, 230b/15
s.+ın bul- 145a/12
s. işle- 230b/15
s. ol- 150b/08
[=10]
sevāḥil (Ar.) Kıyılar, sahiller.
s. yir 147b/05
[=1]
sevdāvī (Ar.) Eski tıpta insan vücudunu ve mizacını meydana getirdiği ve insan sağlığının aralarındaki dengeye bağlı bulunduğu kabul edilen dört unsurdan (ahlât-ı erbaa) biri.
s. 8a/02
[=1]
sevici Seven, aşık.
s. 43b/09, 201b/01, 201b/02, 201b/03, 201b/03, 201b/04, 201b/05, 218a/09
s. (cimā' sevici kişi) 134b/02
[=9]
sevin- Sevinmek.
s.-e 230b/15
[=1]
sevr (Ar.) Boğa burcu.
s. 72b/01
s. burcı 72b/05
[=2]
Seyḥun Orta Asya'nın en büyük akarsularından biri.
S. ırmaġı 52b/14
[=1]
seylāb (Ar.+Far) Sel suyu.
s.+a 230b/15
[=1]
seyr (Ar.) Yürüme, yürüyüş, gidiş.
s. 201a/02
[=1]
seyrān (Ar.) Gezinme, gezme, gezi.
s. it- 55b/14
[=1]
seyyāḥ (Ar.) Seyahat eden kimse, gezgin.
s. ol- 105b/04
[=1]
seyyidi'l-ümerā-yı ve'l-eḳābir müstecmi'ü'l-me'ālī ve'l-mefāḫir (Ar.) "Emirlerin ve devlet adamlarının efendisi ve övgüleri ve yücelikleri kendisinde toplayan" anlamında bir ifade.
s. Beglerbegi Ḳaraca Beg 2b/07
[=1]
şı- Kırmak.
ş.-r 80a/01, 174a/15
ş.-ya 98b/10
ş.-yup 112a/07
[=4]
'ahdin şı- 98b/10
[=1]
şıçan Fare, sıçan.
ş. 10a/14, 118a/04, 128b/01, 149a/13, 149a/13, 149a/14, 149b/01, 149b/03, 230b/06
ş. āvāzı 33b/08
ş.+dan 153b/05

ş. derisi 197a/09
ş. eti 149b/06
s.+ı 149b/04
s.+lar 149a/15
s.+lar (deştī şıçan) 149b/02
[=16]
sıçra- Yukarıya doğru atılmak, sıçramak.
s.-maḳ 134b/12
s.-r 134b/12, 134b/15, 135a/01, 135a/02, 135a/03, 135a/06, 135a/10
s.-sa 134b/13, 135a/04, 135a/05, 135a/08
s.-yup 135a/03, 135a/09
[=14]
Ṣıddīḳ (Ar.) Halife Hz. Ebubekir'in lakabı.
Ṣ.+ı (Ebū Bekir Ṣıddīḳ) 18a/01
[=1]
şıdur- (Yumurta vb. için) Kırmak.
ş.-sa 230b/15
[=1]
şıfat (Ar.) Sıfat, nitelik, vasıf.
ş. 67a/08, 122a/10
ş. (ḥayvān-şıfat ol-) 4b/05
ş.+lar 171b/10
ş.+lara 17b/14
[=5]
şıfatlu Sıfatı bulunan, sıfatlı.
ş. 19b/07, 52a/04, 52b/07, 54a/06, 80a/07, 84b/03, 85a/08, 95b/01, 95b/02, 95b/15, 102b/08, 104a/14, 104b/14, 107a/06, 110a/08, 134a/01, 136b/08, 138b/11, 139a/03, 147b/10, 159a/15, 161b/02, 165b/08, 175a/01, 184a/09, 200a/06, 230b/15, 230b/15
ş. (eyü şıfatlu) 95b/14
ş. (yaramaz şıfatlu) 96a/05
[=30]
şığ- Yakışmak, uymak, yaraşmak.
ş.-ar 48a/05
ş.-maya 126b/06
ş.-maz 193a/08
[=3]
ağıza şığ- 126b/06
[=1]
sığa- Okşamak.
ş.-r 16b/12
[=1]
şığacuḳ Biraz sığ, sığca.
ş. 149b/14
[=1]
şığın- (Birinin veya bir makamın) himayesine, kolu kanadı altına girmek.
ş.-a 77b/04
ş.-acaḳ 139b/13
ş.-acaḳı (şığınacağı) 160a/01
ş.-duġı 139b/14
ş.-maġa 140a/01, 202a/03
[=6]
şığır Gevişgetirenlerden manda, öküz, inek vb. büyükbaş, boynuzlu, evcil hayvanların ortak adı.
ş. 10a/12, 94a/07, 107a/12, 126b/06, 140b/04, 158b/04, 158b/07, 158b/12, 158b/13, 159a/01, 159a/02, 159a/02, 159a/03, 159a/04, 159a/05, 159a/06, 159a/11, 183a/02, 187a/06, 230b/15
ş. (ḳara şığır) 158b/05
ş. (şaru şığır) 158b/05
s. (yüklü şığır) 158b/06
ş.+a 158b/04, 158b/05
ş. āvāzı 33a/13
ş. ayaġı 35a/14
ş. başı 87a/09, 87b/08
ş. biryānı 73b/10
ş. boynuzı 88a/12, 165a/13
ş. dili 159a/09
ş. eti 158b/13, 204a/04
ş. gözi 159a/07
ş.+ı 158b/09, 158b/14
ş.+ı (şu şığırı südi) 148b/02
ş.+ı (ṭaġ şığırı) 165a/10, 165a/12, 204a/02
ş.+ı (ṭaġ şığırı südi) 148b/08
ş.+ınuŋ (irkek ṭaġ şığırı) 165a/13
ş.+ınuŋ (şu şığırı) 204a/01
ş.+la 158b/11
ş.+la (dişi şığır) 159a/03
ş.+la (irkek şığır) 158b/11
ş.+lar 10b/10, 41b/12, 82a/15, 158b/09
ş.+ları (irkek şığır) 158b/07
ş. pā-çesi 71a/03
ş. sergīni 138b/04
ş. südi 148b/03, 158b/15
ş. ṭalaġı 163a/01

ş.+uŋ 85a/10
ş. yağı 230b/15
ş. yağrını 230b/15
[=61]

şığır dili Mavi çiçekli otsu bir bitki türü.
ş. 159a/09
[=1]

şığır gözi Ekinler arasında açan mor renkli bir çiçek.
ş. 159a/07
[=1]

şığırcuḳ Sığırcık kuşu.
ş. 155b/04, 155b/04, 155b/04
ş. āvāzı 34a/09
[=4]

şığırlıḳ Ahır.
ş. 159a/10, 159a/12
[=2]

şığur- Sığdırmak.
ş.-masa 48a/04
[=1]

şıḥḥat (Ar.) Sağlık, sıhhat, esenlik.
ş. 230b/15
ş. bul- 18a/01, 111b/11, 112b/07
ş.+dur 50b/01
ş.+e 53a/11
ş. ol- 230b/15
[=7]

Şıḥḥatü'l-Ebdān Hubeyş-i Tiflisî'nin tıbba dair eseri.
Ş.+uŋ 1b/08
[=1]

şıḳ- Sıkmak, sıkıştırmak.
ş.-ar 31a/08, 31a/10, 147a/11
ş.-sa 31a/07, 31a/09
[=5]

şıla (Ar.) Bir araya gelme, buluşma, birleşme.
ş.-yı raḥm it- 143a/14
[=1]

şın- *edilgen f.* Kırılmak, kesilmek, paramparça olmak, parçalanmak.
ş.-dı 70b/01
ş.-mış 13a/01, 34b/08, 39b/04, 95a/11, 118b/15, 180a/05, 192a/15, 224b/04, 230a/13
ş.-mış ol- 76b/06
ş.-sa 44b/03, 50b/06, 54a/14, 84b/04, 89b/08, 89b/09, 89b/15, 93b/12, 93b/14, 105a/01, 109a/10, 114a/15, 121b/04, 127b/13, 138a/08, 139a/13, 139b/14,153b/01,185a/13,185a/14, 185a/15, 185b/07, 206a/15, 214b/06, 220a/01, 221a/01, 230b/15, 230b/15
ş.-up 19a/09, 114b/15, 154a/06
ş.-up düş- 116b/15
ş.-ur 133b/03, 140b/03, 180a/05, 219b/06
[=47]
düşüp şın- 93b/14
[=1]

şına- Bilgisini ve yeteneklerini anlamak amacıyla yoklamak, denemek.
ş.-ya 143b/15
[=1]

şındu Makas.
ş.+yıla (şındu-y-ıla) 135b/10
[=1]

şınuḳ Kırılmış, parçalanmış.
ş. 49b/05
ş. aḳça 50a/03, 50a/07
ş. ol- 202b/01
[=4]

sır (Ar. *sırr*) Gizli tutulan şey, sır.
s.+a (sırra) 230b/15
s.+ı (sırrı) 78b/05, 100a/12
s.+ı (sırrı āşikāre ol-) 118b/04
s.+ıla (sırr-ıla) 49b/06
s.+ına (sırrına) 180a/02
s.+ını (sırrını) 78a/14
[=7]

şırāṭ (Ar.) Cehennemin üzerinde kurulmuş olduğuna inanılan, dar ve geçilmesi güç köprü, sırat köprüsü.
ş. 156b/12, 156b/12, 156b/15, 183b/08
ş.+dan 156b/13, 156b/13, 183b/09
[=7]

sırça Cam, billur.
s. 133a/11, 133a/12, 133a/12, 133a/13, 133b/03, 133b/05, 154a/05
s.+dan 34b/12, 91b/01, 97a/10, 107b/11, 115a/05, 120b/04
[=13]

şırtlan Sırtlan.
ş. 159a/13
ş. eti 159a/15
[=2]

şıva- Sıva ile kaplamak.

ṣ.-sa 90b/15
[=1]
sifāl (Far.) Çanak, çömlek gibi topraktan yapılmış kap.
s.+den 24a/08
[=1]
sigil Siğil.
s. 140a/02, 140a/02
s. çıḳ- 140a/03
[=3]
siḥr (Ar.) Sihir, büyü, gözbağı.
s. it- 18a/01
[=1]
sikencübīn (Far. *sikengubīn*) Sirke ve bal karıştırılarak yapılan şerbet.
s. 139b/08, 139b/08, 139b/10
[=3]
sil- Silmek, temizlemek.
s.-se 57b/04
[=1]
sīl (Ar. *seyl*) Sel.
s. 15b/07, 15b/07, 26a/12, 116a/02, 147b/02, 147b/04, 147b/05, 147b/07
s.+den 116a/04
s.+e 116b/02, 213a/13
s.+ile (sīl-ile) 147b/03
[=12]
silāḥ (Ar.) Silah.
s. 10b/14, 25b/05, 55b/14, 64a/06, 89b/07, 105a/11, 139b/11, 139b/11, 139b/11, 139b/15, 166a/08
s.+a (setr ü silāḥ) 93b/05
s. düzüci 140a/01
s.+ı 226a/10
s.+ıla 15b/09, 15b/09, 139b/12, 139b/13, 213a/10
s.+uŋ 140a/01
[=20]
silāḥ-dār (Ar.+Far.) İmparatorluk döneminde, padişah, vezir gibi devlet büyüklerinin silahlarını koruyup bakımını yapan kimse.
s. 69b/02
[=1]
silāḥsuz Silahsız.
s. 213a/11
[=1]
sille (Far.) Açık elin iç tarafı ile yapılan vuruş, tokat.
s. 188a/04
[=1]
Sīmurġ (Far.) İran mitolojisinde geçen otuz kuş büyüklüğünde efsanevi bir kuş, Anka, Zümrüdüanka.
S. 147b/08, 147b/09, 147b/10, 147b/11, 147b/14, 147b/15, 148a/01, 148a/01
S. (dişi Sīmurġ) 147b/13
S.+ı 148a/03
S.+uŋ 148a/04
S. yavrusı 147b/14
[=12]
sincāb (Far. *sencāb*) Sincap.
s. 140b/15
s. derisi 197a/05
s.+uŋ 140b/15
[=3]
siŋek Sinek.
s. 34b/01, 149a/09, 149a/09, 149a/11, 149a/12
s. gibi 83b/05
s.+i (siŋegi) 149a/12
[=7]
ṣīnī (Ar.) Yemek sofrası, sini.
s. 157b/12, 157b/12, 157b/12, 161a/04
s. düzüci 157b/15
[=5]
siŋir Vücuttaki iletici teller, sinir.
s. 134b/03, 134b/03
s.+i 134b/04
s.+ini 134b/06
s.+leri 134b/05
[=5]
sipāh-sālār (Far.) Başkumandan, serasker.
s.+a 230b/15
[=1]
sipāhī (Far.) Süvari, atlı asker.
s.+den 94a/06
s.+si 230b/15
[=2]
sipīd-mühre (Far.) Ak boncuk.
s. 137a/06, 137a/06
[=2]
sipīd-rūy (Far.) Kalay.
s. 137a/02
s.+dan 137a/03, 137a/03
[=3]
sipihr (Far.) Gökyüzü, sema.

s. (ḫāliḳ-ı sipihr) 1b/03
[=1]
sīret (Ar.) Bir kimsenin huyu, ahlâkı, karakteri, yaradılış.
s.+i 142a/08
s.+in ṭut 63a/05
s.+inden 99b/15
[=3]
sīretlü Siretli, ahlâklı.
s. (eyü sīretlü) 145a/10
[=1]
sirke Sirke.
s. 41b/02, 138a/14, 138a/14, 138a/15, 138b/01, 138b/02, 200a/11
s. ṣatıcı 138b/02
[=8]
sirkelü Sirkeli.
s. aş 139b/03
[=1]
siṭil (Ar.) Madenî büyük su kabı, bakraç, kova.
s. 139a/06, 139a/06, 139a/07
[=3]
sivrisiŋek Sivrisinek.
s. 134b/07, 134b/07, 134b/10
[=3]
siyāh (Far.) Kara, siyah.
s. 195a/07
[=1]
siyāset (Ar.) Suç işleyenlere karşı uygulanan ceza, idam cezası.
s.+ine 162a/05
[=1]
siyāsetlü Siyasetli.
s. 106a/05
[=1]
siz Siz (çokluk ikinci şahıs zamiri).
s. 196b/10
s.+de 4a/08
[=2]
ṣoġan Soğan.
ṣ. 155a/07, 155a/08, 155a/10, 155a/11
ṣ.+ı 155a/09
[=5]
ṣoḥbet (Ar.) Konuşma, görüşme, sohbet.
ṣ. 156a/14
ṣ. (hem-ṣoḥbet ol-) 18a/01
ṣ. bul- 230b/15
ṣ.+den 122b/15, 129b/14
ṣ.+e 101a/11
ṣ. eyle- 38a/09, 44b/01, 65b/13, 65b/14, 66b/07, 70b/10, 72a/05, 72a/07, 74b/13, 82a/08, 84b/04, 88a/10, 89a/07, 95b/15, 104a/14, 104b/14, 108b/02, 109a/06, 110a/08, 111a/05, 113a/03, 113b/03, 113b/03, 119a/15, 126a/05, 126a/06, 129a/09, 129b/13, 136b/08, 137b/02, 138b/12, 143b/13, 143b/15, 145b/11, 150a/08, 152b/11, 155b/04, 156a/14, 156b/01, 160a/15, 167b/14, 168a/05, 168b/03, 168b/09, 168b/12, 169b/03, 177b/12, 180b/09, 184a/09, 184b/09, 186b/12, 187b/01, 199a/09, 200a/06, 206b/07, 207b/12, 209a/09, 209b/02, 210b/10, 218a/14, 230b/15, 230b/15
ṣ.+i 17b/15
ṣ.+inde 73b/14
ṣ.+inden 66b/06
ṣ. it- 63b/14, 106a/08, 113a/09, 119a/14, 122b/10, 122b/15, 203b/14
[=78]
ṣoḳ- Isırmak.
ṣ.-ar 169b/01
ṣ.-sa 54a/06, 54a/09, 169a/15
[=4]
ṣol Sağın karşıtı, sol taraf.
ṣ. 51a/03, 51a/04, 87b/04, 120a/09, 120b/11, 230a/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ṣ. böġrek 90a/15
ṣ. el 50b/08, 67b/02, 183b/07
ṣ. elüŋ 67a/13
ṣ. göz 199b/05
ṣ. ıṇda 70a/02, 185b/15
ṣ. kol 183b/14
ṣ. uyluk 51b/13
ṣ. yan 157a/03
ṣ. yaṇı 14a/13, 14b/01
[=24]
sol- Rengi uçmak, rengi atmak, parlaklığını kaybetmek.
s.-mış ol- 215b/03
[=1]

şoŋ Son, ahir, nihayet.
ş.+ı 23a/07
[=1]
şoŋra Sonra, arkasından, arkadan gelen.
ş. 4b/07, 5a/04, 6b/14, 7b/08, 8b/09, 9a/12, 9b/01, 16a/07, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22b/03, 33a/11, 34a/15, 54b/05, 75b/03, 102b/10, 113a/01, 126a/14, 130a/01, 156a/10, 162b/11, 189a/02, 194b/11, 195a/11, 196b/02, 201a/10, 201b/07, 201b/07, 207b/06, 207b/06, 223a/12, 230a/01, 230b/15
ş. (andan soŋra) 13b/12, 14b/05, 14b/14, 15a/01, 20a/02
[=43]
şor- 1. Sormak, sual etmek, soru sormak.
ş.-a 9b/10, 10b/03, 13b/06, 14a/07, 14b/13, 15a/03
ş.-arlar ki 31b/07
ş.-dı 13a/05
s.-dı-ki 12b/11
ş.-mayalar 13a/12
ş.-salar 13a/10, 183b/06
ş.-up 16a/07
2. Emmek, somurmak.
ş.-ar 128b/10, 136b/01
ş.-masa 153b/10
ş.-sa 125a/05, 153b/10
[=18]
ḥisāb şor- 16a/07, 183b/06
[=2]
şorıl- *edilgen f.* Sormak eylemi yapılmak, sormak eylemine konu olmak.
s.-sa 15a/06
[=1]
şovuk Soğuk.
ş. 78a/02, 98b/12, 123b/02, 155b/06, 155b/06, 155b/07, 184b/03, 193b/13, 226a/05, 230b/13, 231a/14
ş.+da 175a/08
ş.+dan 155b/08
ş. gün 92a/01
ş. kelām 176a/15
ş.+lar 184b/02
ş. yil 171a/06
[=17]
şoyıcı Soyma işini yapan.
ş. (kefen şoyıcı) 208b/15
[=1]
şoyıcılıḳ Soyma, soygun işi.
ş. (kefen soyıcılık eyle-) 209a/01
[=1]
sög- Sövmek, hakaret etmek, küfretmek.
s.-e 41b/06, 41b/08, 125a/12, 158a/13
s.-mek 33a/10, 135b/07
s.-se 17b/11, 135b/07
[=8]
sögüd Söğüt.
s. aġacı 43a/12
[=1]
sögül- *edilgen f.* Sövülmek, küfredilmek.
s.-mege 119a/11
[=1]
söyin- *dönüşlü f.* Sönmek.
s.-se 101b/07
s.-üp 22b/06, 101a/14
s.-ür 22b/03
s.-ürse 23b/08
[=5]
söyle- Konuşmak, söylemek, demek.
s.-(!) 89b/02
s.-meg-ile 21a/04
s.-mege 81a/03
s.-mek 137a/01
s.-mekde 7b/11, 125a/01
s.-mekden 80b/06, 143a/13, 144b/01
s.-meye 14b/07, 30a/06, 125a/15, 143b/08
s.-meyeler 12a/07
s.-meyüp 125a/03
s.-mez 33a/10, 111b/12
s.-miş ol- 11a/02
s.-r 6b/10, 18a/01, 28b/06, 30b/02, 45b/15, 73a/05, 79b/11, 80b/05, 83b/08, 111b/13, 114a/05, 116a/15, 134b/02, 137b/09, 155a/07, 202b/04, 230b/15, 230b/15
s.-rler 34b/06, 88b/13
s.-se 44b/08, 57b/12, 73a/13, 87b/03, 119a/06, 137b/01, 137b/01, 137b/02, 137b/03, 137b/03, 137b/04, 137b/05, 137b/05, 137b/05, 137b/05, 137b/06, 137b/07, 137b/08, 137b/09, 137b/10, 147b/12, 161b/02,

162b/07, 162b/07, 164a/02, 168a/15, 173b/11, 184a/14, 213b/07, 215a/04, 218a/14, 225b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
s.-seler 92a/11
s.-ye 11a/01, 14b/09, 14b/10, 17b/11, 18a/01, 21b/05, 22a/14, 22b/13, 25b/09, 26a/15, 30a/05, 41b/13, 42a/04, 48a/06, 49a/06, 49a/07, 49b/06, 51a/08, 63b/13, 71a/08, 78b/01, 80b/02, 80b/09, 98b/08, 98b/09, 98b/14, 100b/03, 117b/03, 118b/15, 120a/14, 125a/02, 125a/15, 125b/14, 137a/07, 155b/06, 159b/05, 162a/02, 169b/01, 185b/03, 185b/07, 185b/07, 192a/10, 192a/12, 211b/14, 213a/01, 219b/12, 219b/14, 225a/04, 228a/14, 230b/15
s.-yeler 21b/15, 22a/12, 113a/12, 113a/13, 142a/07, 155a/10, 184a/01, 213b/12
s.-yenlerdür 50b/04
[=134]
kelām söyle- 18a/01, 22a/12, 22b/13, 25b/09, 30b/02, 34b/06, 41b/13, 42a/04, 44b/08, 73a/05
rāz söyle- 11a/01, 11a/02
selām söyle- 119a/06
söz söyle- 7b/11, 26a/15, 51a/08, 80b/02, 80b/09, 81a/03
ṭoġru söyle- 89b/02
yalan söyle- 14b/07, 14b/09, 17b/11, 18a/01, 21b/05, 21b/15, 33a/10, 50b/04, 71a/08, 78b/01, 80b/06, 155a/07
yalan ve herze söyle- 155b/06
[=33]
söyleş- *işteş f.* Karşılıklı konuşmak, görüşmek, sohbet etmek.
s.-e 48a/08, 196a/02
s.-se 18a/01, 61a/03, 148b/14, 159a/01
s.-ür 16a/03, 16a/05, 19b/13, 140b/06
s.-ürler 175a/12
[=11]
kelām söyleş- 19b/13
rāz söyleş- 16a/03
söz söyleş- 16a/05
[=3]
söyleyici Söyleyici, söyleyen.
s. 145b/06
s. (bī-hūde söyleyici) 76a/11
s. (yalan söyleyici) 44a/01, 164a/10
s. (yalan söyleyici kimse) 190b/14
s. (yalan söyleyici kişi) 124b/05
[=6]
söyün- *bk.* söyin-
s.-se 151b/14
[=1]
söyündür- Söndürmek.
s.-(!) 89a/15
s.-se 151b/15
s.-ür 21b/06, 22b/15
[=4]
söz Söz, kelam, laf, konuşma.
s. 18a/01, 23a/15, 33b/06, 35a/06, 38b/05, 45b/15, 49a/06, 49b/03, 49b/06, 69b/04, 83b/08, 91b/11, 92a/11, 98b/08, 98b/08, 113a/13, 125a/01, 125a/03, 126b/06, 127a/10, 137a/01, 137a/01, 137b/08, 137b/10, 143b/08, 147a/04, 185b/02, 185b/07, 185b/07, 192a/10, 199a/11, 213b/11, 215a/07, 228a/14, 228a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
s. (bāṭıl söz) 55a/05, 199b/12
s. (çirkīn söz) 55a/10, 181a/13, 224a/09
s. (düşvār söz) 121b/13
s. (eyü söz) 110b/03
s. (ḥaḳ söz) 184a/01
s. (ḳatı söz) 125b/14, 178a/12
s. (laṭīf söz) 107b/05
s. (ṭoġru söz) 113a/12
s. (ṭoġru sözlü ol-) 141b/12
s. (yaramaz söz) 119a/09, 120a/14, 125a/15, 155a/10, 169a/15, 169b/01, 176a/12, 176a/15, 230b/15
s. (yaramaz söz işit-) 54a/07
s. (yavuz söz) 211b/13
s. ārāyiş idici kişi 159b/03
s.+den 192a/12, 204b/14
s.+dür 41b/03, 50a/03, 104a/15, 118b/14, 163a/04, 164a/15, 174a/13, 205a/07

s.+dür (bāṭıl söz) 102a/13, 160b/12
s.+dür (çirkīn söz) 155b/10, 155b/10, 207b/01
s.+dür (eyü söz) 114b/08, 131a/09
s.+dür (ḫūb söz) 139b/05
s.+dür (ḳatı söz) 125b/14
s.+dür (laṭīf söz) 107b/04, 110a/14, 139b/05, 139b/06
s.+dür (nā-ḫoş söz) 158a/13, 211b/12
s.+dür (yalan söz) 150b/04
s.+dür (yalan ve bāṭıl söz-) 150b/07
s.+e 23b/05, 42a/08, 89a/11, 181b/01, 213a/03, 213b/14, 221b/04
s.+e (bāṭıl söz) 55a/07, 137b/11
s.+e (çirkīn söz) 119b/07, 155b/12, 230b/15
s.+e (eyü söz) 139b/08, 153b/08
s.+e (ḫoş söz) 168b/02, 218a/10
s.+e (ḫūb söz) 151a/08
s.+e (laṭīf söz) 110b/05, 151a/05, 188a/01
s.+e (mekrūh söz) 86a/14
s.+e (nā-ḫoş söz) 50a/08, 166b/01
s.+e (ṭatlu söz) 102b/09
s.+e (ṭoġrı söz) 50a/05, 113a/15
s.+e (yalan söz) 78b/04, 137a/09
s.+e (yaramaz söz) 155a/12, 218b/06, 228b/08
s. ehli ol- 41b/12
s.+i 6b/10, 41b/14, 42a/01, 79b/11, 98b/09, 154b/04, 159b/04, 159b/05, 159b/09
s.+i geç- 42a/02, 211a/12
s.+i revā ol- 41b/13
s.+ile (söz-ile) 165b/01
s.+in 185b/03, 190a/11, 190a/11
s.+in ṭut- 104b/10
s.+inden 110b/13, 125a/10, 125a/10, 214a/01
s.+ini 172a/09
s.+iyle 3a/11, 12a/02, 124a/14, 204b/13
s. keleci it- 153b/10
s.+ler 6b/10, 23b/01, 23b/03, 23b/10, 28b/06, 48a/06, 213a/01, 219b/14, 220a/03, 221b/15
s.+ler (eyü söz) 134a/07
s.+ler (laṭīf söz) 131a/05
s.+ler (münkir söz) 162a/02
s.+ler (yaramaz söz) 164b/10
s.+lerden 134a/07
s.+lerdür (bāṭıl söz) 129a/01
s.+lere 23b/12
s. söyle- 7b/11, 26a/15, 51a/08, 80b/02, 80b/09, 81a/03
s. söyleş- 16a/05
s.+üŋ 47b/14, 118b/13
[=175]

sözlü Sözü olan, sözü bulunan.
s. 43b/12
s. (az sözlü) 43a/12
s. (şīrīn sözlü) 102b/07
s. (ṭoġru sözlü) 80a/03
s. (ṭoġru sözlü ol-) 143a/07
[=5]

şu Su.
ş. 19a/09, 19a/10, 19a/11, 26a/12, 45a/01, 45a/06, 52b/09, 53a/02, 58a/11, 59b/01, 64b/14, 64b/15, 78b/14, 80b/03, 81b/02, 81b/03, 91a/15, 98a/08, 98a/09, 105b/08, 108a/01, 110b/10, 111a/05, 111a/06, 111b/06, 121a/15, 122b/11, 123a/15, 123b/01, 125b/04, 126a/10, 128b/04, 132b/01, 133b/08, 140b/10, 147a/13, 154a/01, 154a/01, 154a/02, 154a/02, 154a/04, 154a/05, 154a/06, 154a/07, 154a/09, 154a/14, 154b/02, 154b/06, 155a/13, 155a/14, 155a/15, 171a/14, 178b/12, 178b/13, 178b/14, 178b/14, 179a/04, 179a/14, 182a/04, 187a/01, 187a/15, 188b/12, 190b/14, 196b/05, 196b/07, 200a/10, 203b/08, 203b/08, 208b/01, 216a/11, 216a/12, 218a/11, 229a/09, 230b/15, 230b/15
ş. (acı şu) 196b/07
ş. (bulanuḳ su) 154b/01
ş. (ıssı şu) 123b/03
ş. (nā-pāk su) 154b/07
ş. (şāfī şu) 153b/12, 154a/15
ş. (ṭatlu şu) 196b/07
ş. (ṭuzlu şu) 11a/12
ş. baġası 90b/03
ş.+da 223b/09, 230b/15, 230b/15, 231a/12

ṣ.+dan 59b/02, 163a/14, 230b/15
ṣ.+dan (ṣāfī ṣu) 153b/14
ṣ.+dur 216b/14
s. ḳuşları 34a/13, 63b/06
s. ḳuşu 230b/15
ṣ. küpi 200a/09
ṣ.+lar 82a/05, 193a/14
ṣ.+lar (ṭatlu su) 11a/15
ṣ.+ları 123b/06
ṣ.+nuŋ 19a/09
ṣ. ṣıġırı 204a/01
ṣ. ṣıġırı südi 148b/02
ṣ.+ya 52b/07, 154a/03, 154b/03, 154b/07, 223b/10
ṣ.+ya (ṣāfī ṣu) 154b/04
ṣ.+yı 31a/03, 31a/03, 31a/04, 31a/05, 45a/02, 46a/10, 52b/06, 52b/08, 52b/10, 52b/10, 52b/11, 52b/11, 59b/03, 78b/15, 84b/10, 84b/13, 85a/04, 105b/10, 111b/05, 123a/10, 123b/04, 154a/04, 154a/10, 154a/11, 154b/05, 179a/01, 179a/02, 179a/05, 179a/06, 179a/10, 179a/12, 179a/15, 182a/05, 218a/12, 229a/14
ṣ.+yı (deŋiz ṣuyı) 154b/09
ṣ.+yı (el ṣuyı) 19a/04, 19a/05, 19a/08, 19a/12
ṣ.+yı (ṣāfī ṣu) 154a/09
ṣ.+yı (yüzinüŋ ṣuyı dökil-) 118b/05
ṣ.-yı ṣāfī 153b/11
ṣ.+yıla (ṣu-y-ıla) 51b/07, 170b/03
ṣ.+yın 109a/05, 110b/11, 121a/15, 123a/12
ṣ.+yın (eli ṣuyı) 19a/06
ṣ.+yına (yüz ṣuyı) 166a/15
ṣ.+yında 98b/15
ṣ.+yından 229a/07, 229a/09, 229a/13
ṣ.+yını 57b/04, 105b/09, 123b/05, 154a/01, 179a/07
ṣ.+yını (cemī‘-i ṣu) 123a/11
ṣ.+yıyla 229a/02
[=172]

su’āl (Ar.) Soru.
s. eyle- 15a/02
s. eyt- 8b/14
s. idicinüŋ 14a/08
s. it- 3a/13, 9a/01, 13a/14, 14a/08, 62b/10, 62b/11, 62b/12
s.+lere 198a/15
[=11]

ṣubḥ (Ar.) Sabah, sabah vakti.
ṣ. 156a/08, 156a/10
ṣ.+dan soŋra 156a/10
ṣ.-ı ṣādıḳ 156a/08
ṣ. namāzı 67a/14
[=5]

ṣūf (Ar.) Yün.
ṣ. 157b/02
ṣ. ṭon 157b/02
[=2]

ṣuffe (Ar.) Sofa.
ṣ. 80a/14, 157a/02, 157a/02, 157a/03, 157a/04, 157a/05
ṣ.+si 138a/11
[=7]

ṣūfī (Ar.) Tasavvuf ehli, mutasavvıf.
ṣ. 157b/05
ṣ.+ler 157b/06
ṣ.+lere 129a/13
ṣ.+lerüŋ 157b/06
ṣ.+nüŋ 177b/05
ṣ. ol- 157b/05, 157b/07, 157b/08
[=8]

sufre (Ar.) Sofra.
s. 139a/11, 139a/11, 139a/12, 139a/12, 139a/14
s.+de 68b/11
[=5]

sufūf Toz haline getirilmiş ilaçlar.
s. 140b/08, 140b/08
[=2]

ṣulb (Ar.) Katı, sert.
ṣ. ol- 146a/01
[=1]

ṣuleḥā (Ar. *suleḥā’*) Salihler, iyi amel sahibi kimseler.
ṣ. 198a/14
ṣ.+ya 9b/12, 39b/08, 221a/01
s.+yıla (ṣuleḥā-y-ıla) 143b/15
[=5]

ṣulḥ (Ar.) Uzlaşma, barış.
s. 140a/11
s. eyle- 162b/11, 174a/06
[=3]

sulṭān (Ar.) Hükümdar, padişah.
s. 22b/14, 46a/03, 50b/13, 51a/10, 140a/14, 140a/15, 140b/02, 140b/02, 140b/02, 140b/05, 158a/05, 183b/12, 195a/15,

201b/11, 201b/12, 226b/08, 226b/08
s.+a 64b/10, 140b/01
s.+dan 59a/12, 170b/13, 184b/03, 230b/15
s.+dur 219a/13, 219b/04
s.+ı 140b/02, 140b/07
s.-ı ‘ādil 205b/04
s.+lar 166a/09
s.+laruŋ 20b/10, 27b/11
s.+uŋ 57a/04, 129a/09, 162a/06, 165b/04, 200a/15
[=36]

sultānü’l-İslām ve’l-müslimīn (Ar.) “İslamın ve Müslümanların sultanı” anlamında bir ifade.
s. Murad bin Muḥammed Ḫan 2b/08
[=1]

sulṭān-ı a‘ẓam (Ar.) En büyük sultan.
s. ‘İzzeddīn Ḳılıç Arslan 2b/04
[=1]

sumāḳ (Ar. *summāḳ*) Somak.
s. 140b/11
[=1]

ṣūr (Ar.) Kıyamet günü meleklerden İsrafil’in çalacağı borunun adı.
ṣ.+ı 18a/01
ṣ.+ını 18a/01, 18a/01
ṣ.+ıŋ 18a/01
[=4]

sūre (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in en küçüğü üç, en büyüğü 286 ayetten meydana gelen ve Fâtiha, İhlâs, Nur gibi ayrı ayrı isimleri olan yüz on dört bölümünden her biri.
s.+ler 141a/03
s.+si (Nūn ve’l-ḳalem sūresi) 144a/07
s.+sin (‘Abese sūresi) 144b/05
s.+sin (Aḥḳāf sūresi) 143a/09
s.+sin (Aḥzāb sūresi) 142b/08
s.+sin (Āl-i ‘İmrān sūresi) 141a/12
s.+sin (‘Amme sūresi) 144b/02
s.+sin (‘Ankebūt sūresi) 142b/03
s.+sin (A‘rāf sūresi) 141b/05
s.+sin (Baḳara sūresi) 141a/08
s.+sin (Beled sūresi) 145a/04
s.+sin (Benī İsrā’īl sūresi) 142a/03
s.+sin (Cāşiye sūresi) 143a/08
s.+sin (Cīn sūresi) 144a/11
s.+sin (Cum‘a sūresi) 144a/01
s.+sin (Dehr sūresi) 144a/15
s.+sin (Duḫān sūresi) 143a/07
s.+sin (el-Ḥakīm sūresi) 145b/03
s.+sin (el-Ḥāḳḳa sūresi) 144a/08
s.+sin (el-Kehf sūresi) 142a/05
s.+sin (el-Ḳāri‘a sūresi) 145b/02
s.+sin (Elem Neşraḥ sūresi) 145a/08
s.+sin (En‘ām sūresi) 141b/04
s.+sin (Enfāl sūresi) 141b/06
s.+sin (er-Raḥmān sūresi) 143b/07
s.+sin (Fāṭır sūresi) 142b/11
s.+sin (Felaḳ sūresi) 146a/09
s.+sin (Fetiḥ sūresi) 143a/12
s.+sin (Fīl sūresi) 145b/08
s.+sin (Furḳān sūresi) 142a/13
s.+sin (Ġāşiye sūresi) 145a/01
s.+sin (Ḥac sūresi) 142a/09
s.+sin (Ḥadīd sūresi) 143b/10
s.+sin (Ḥaşr sūresi) 143b/13
s.+sin (Ḥicr sūresi) 141b/15
s.+sin (Hūd sūresi) 141b/09
s.+sin (Hümeze sūresi) 145b/06
s.+sin (İbrāhīm sūresi) 141b/14
s.+sin (İḫlāṣ sūresi) 146a/07
s.+sin (İḳra’ sūresi) 145a/11
s.+sin (İnfiṭār sūresi) 144b/07
s.+sin (İnnā Enzelnāhu sūresi) 145a/12
s.+sin (İnşiḳāḳ sūresi) 144b/10
s.+sin (İẕā Cā’e sūresi) 146a/02
s.+sin (Ḳāf sūresi) 143a/14
s.+sin (Kāfirūn sūresi) 145b/15
s.+sin (Ḳaşaş sūresi) 142b/02
s.+sin (Kevşer sūresi) 145b/12
s.+sin (Ḳıyāmet sūresi) 144a/14
s.+sin (Ḳureyş sūresi) 145b/09
s.+sin (Küvvirat sūresi) 144b/07
s.+sin (Lem yekün sūresi) 145a/13
s.+sin (Loḳmān sūresi) 142b/06
s.+sin (Mā’ide sūresi) 141b/04
s.+sin (Mā‘ūn sūresi) 145b/11
s.+sin (Me‘āric sūresi) 144a/09
s.+sin (Meryem sūresi) 142a/06
s.+sin (Muḥammed sūresi) 143a/11
s.+sin (Muṭaffifīn sūresi) 144b/09
s.+sin (Mücādile sūresi) 143b/12
s.+sin (Müdessir sūresi) 144a/13
s.+sin (Mü’min sūresi) 143a/01
s.+sin (Mü’minūn sūresi) 142a/11

s.+sin (Mümtehine sūresi) 143b/14
s.+sin (Müzemmil sūresi) 144a/12
s.+sin (Naḥl sūresi) 142a/01
s.+sin (Nās sūresi) 146a/11
s.+sin (Neml sūresi) 142a/15
s.+sin (Nūḥ sūresi) 144a/10
s.+sin (Nūr sūresi) 142a/12
s.+sin (Raʻd sūresi) 141b/12
s.+sin (Rūm sūresi) 142b/05
s.+sin (Ṣād sūresi) 142b/13
s.+sin (Ṣaf sūresi) 144a/01
s.+sin (Ṣaffāt sūresi) 142b/12
s.+sin (Sebe' sūresi) 142b/10
s.+sin (Sebbiḥ sūresi) 144b/15
s.+sin (Secde sūresi) 142b/07
s.+sin (Şuʻarā' sūresi) 142a/14
s.+sin (Ṭāhā sūresi) 142a/08
s.+sin (Ṭalāḳ sūresi) 144a/04
s.+sin (Ṭārıḳ sūresi) 144b/13
s.+sin (Tebbet sūresi) 146a/04
s.+sin (Teġābun sūresi) 144a/03
s.+sin (Vāḳıʻa sūresi) 143b/09
s.+sin (ve'ḍ-Ḍuḥā sūresi) 145a/07
s.+sin (ve'l-ʻĀdiye sūresi) 145a/15
s.+sin (ve'l-ʻAṣr sūresi) 145b/04
s.+sin (ve'l-Fecr sūresi) 145a/03
s.+sin (ve'l-Leyl sūresi) 145a/06
s.+sin (ve'l-Mürselāt sūresi) 144b/01
s.+sin (ve'n-Nāziʻāt sūresi) 144b/03
s.+sin (ve'n-Necm sūresi) 143b/04
s.+sin (ve'ş-Şems sūresi) 145a/05
s.+sin (ve't-Tīn sūresi) 145a/10
s.+sin (ve'ṭ-Ṭur sūresi) 143b/02
s.+sin (Yūnus sūresi) 141b/07
s.+sin (Yūsuf sūresi) 141b/10
s.+sin (Zilzāl sūresi) 145a/14
s.+sin (Zuḫruf sūresi) 143a/05
s.+sin (Zümer sūresi) 142b/15
s.+tü'r-Rūm 142b/04
s.+tü'ḍ-Duḫān 143a/07
s.+tü'l-Aḥḳāf 143a/09
s.+tü'l-Aḥzāb 142b/08
s.+tü'l-ʻAnkebūt 142b/03
s.+tü'l-Aʻrāf 141b/05
s.+tü'l-Burūc 144b/11
s.+tü'l-Cāşiye 143a/07
s.+tü'l-Cumʻa 144a/01
s.+tü'l-Enfāl 141b/06
s.+tü'l-Enʻām 141b/04
s.+tü'l-Fāṭır 142b/11
s.+tü'l-Fetiḥ 143a/12
s.+tü'l-Furḳān 142a/12
s.+tü'l-Ḥac 142a/09
s.+tü'l-Ḥadīd 143b/10
s.+tü'l-Ḥaşr 143b/12
s.+tü'l-Ḥucurāt 143a/13
s.+tü'l-Ḳamer 143b/05
s.+tü'l-Ḳaṣaṣ 142b/02
s.+tü'l-Kehf 142a/05
s.+tü'l-Mā'ide 141b/04
s.+tü'l-Mücādile 143b/11
s.+tü'l-Mülk 144a/06, 144a/06
s.+tü'l-Mümtehine 143b/14
s.+tü'l-Münāfiḳūn 144a/02
s.+tü'l Baḳara 141a/08
s.+tü'l Mü'minūn 142a/11
s.+tü'n-Naḫl 142a/01
s.+tü'n-Neml 142a/15
s.+tü'n-Nisā 141b/01
s.+tü'n-Nūr 142a/11
s.+tü'r-Raḥmān 143b/07
s.+tü'ş-Şāf 144a/01
s.+tü'ş-Şaffāt 142b/12
s.+tü's-Sebe' 142b/09
s.+tü's-Secde 142b/07
s.+tü'ş-Şuʻarā 142a/13
s.+tü'ṭ-Ṭalāḳ 144a/04
s.+tü't-Teġābun 144a/03
s.+tü'ṭ-Ṭūr 143b/02
s.+tü'ẕ-Ẕāriyāt 143b/01
s.-yi Ḥā-Mīm-ʻAyn-Sīn-Ḳāf 143a/03
s.-yi Āl-i ʻİmrān 141a/12
s.-yi Benī İsrā'īl 142a/03
s.-yi El-Vāḳıʻa 143b/09
s.-yi Fātiḥa 141a/04
s.-yi Fuṣṣilet 143a/02, 143a/02
s.-yi Ḥicr 141b/15
s.-yi Ḥucurāt 143a/13
s.-yi Hūd 141b/09
s.-yi İbrāhīm 141b/13
s.-yi Ḳāf 143a/14
s.-yi Ḳamer 143b/05
s.-yi Loḳmān 142b/05
s.-yi Meryem 142a/06
s.-yi Muḥammed 143a/11
s.-yi Mü'min 143a/01
s.-yi Münāfiḳūn 144a/02
s.-yi Nisā 141b/02
s.-yi Raʻd 141b/12
s.-yi Ṣād 142b/13

s.-yi Ṭāhā 142a/08
s.-yi Taḥrīm 144a/05
s.-yi ve'n-Necm 143b/04
s.-yi ve'ẕ-Ẕāriyāt 143b/01
s.-yi Yāsīn 142b/11, 142b/11
s.-yi Yūnus 141b/07
s.-yi Yūsuf 141b/10
s.-yi Zuḫruf 143a/05
s.-yi Zümer 142b/15
[=176]

sūret (Ar.) Biçim, görünüş, kılık, şekil.
s. 17b/10, 49b/04, 122a/06, 122a/07, 154b/15, 155a/01, 223a/01
s. (ḫūb sūret) 32a/14, 131a/10
s. (zişt sūret) 32a/14
s.+de 7b/11, 17b/04, 100b/13, 155a/02
s.+de (ḫūb sūret) 73a/06
s.+e 155a/05
s.+e (zişt sūret) 155a/03
s.+i 155a/03, 155a/04, 155a/05
s.+in 155a/02
s.+inde 17b/06, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 100b/01, 168b/02, 168b/05, 230b/15
s.+inden (ādem sūreti) 155a/05
s.+ine 46a/04
s.+üŋ 17b/04
s. yazıcı 155a/06
[=33]

sūretlü Görünüşlü, her hangi bir biçimde görünüşü olan.
s. 26a/02, 46b/10, 81b/13, 85b/07, 91a/14, 93b/11, 95b/14, 96a/01, 160a/12, 195b/09, 195b/13, 196a/15, 196b/12, 196b/14, 197a/04, 213a/15, 213b/01
s. (ḫūb sūretlü) 33b/02, 96a/08, 96a/09, 100b/01, 134b/01
s. (ḫūb sūretlü 'avrat) 123a/01, 157b/01, 208b/01
s. (ḫūb sūretlü kenīzek) 163b/07
[=26]

susam (Yun.) Susam.
s. 149a/01, 149a/02
[=2]

sūsen (Far.) Susam çiçeği.
s. 146b/15, 147a/01
s. aġacı 147a/05
s.+i 147a/01
s.+üŋ 147a/04
s. yaġı 230b/15
[=6]

şusuz Susamış, susuz.
ş. ol- 155a/13
[=1]

şusuzlıḳ Susuzluk, susama.
s. 155a/12, 155a/15
s.+dan 163a/14
[=3]

şut- Atmak, fırlatmak.
s.-maġ-ıçun 118b/10
[=1]

şuvar- Suyu tarlaya çevirip sulamak.
s.-sa 203b/09
[=1]

sūzen (Far.) İğne.
s. 146b/11
[=1]

sūziş (Far.) Yanış, yanma.
s.+inde 20a/11
[=1]

sücūd (Ar.) Secdeye varma, secde etme.
s.+da 18a/01
s.+uŋ 28b/02
[=2]

süçi İçki.
s. 79a/01, 105b/10, 147a/06, 147a/07, 147a/07, 147a/08, 147a/10, 147a/10, 147a/11, 187b/01
s. gibi 154a/09
[=11]

süd Süt.
s. 26b/10, 38a/01, 39b/15, 40a/02, 40a/03, 40a/07, 40a/08, 40a/12, 40a/12, 115b/09, 148a/04, 148a/04, 148a/07, 148a/09, 148a/10, 148a/11, 148a/11, 148a/13, 148a/14
s.+den 53a/03
s.+i 148a/08, 148b/11
s.+i (ādem südi) 148b/12
s.+i (şıġır südi) 158b/15
s.+i (şu şıġırı südi) 148b/03
s.+in 75b/04, 150b/13, 161b/06, 173b/15
s.+in (arslan südi) 148b/07
s.+in (at südi) 26a/08
s.+in (ayu südi) 148b/04
s.+in (çetük südi) 148b/09
s.+in (deve südi) 148b/01
s.+in (dilkü südi) 148b/06

s.+in (eşek südi) 45b/13, 148b/05
s.+in (geyik südi) 148b/02
s.+in (it südi) 55a/15
s.+in (ḳatır südi) 148a/15
s.+in (keçi südi) 148b/02
s.+in (ḳulan südi) 148a/15
s.+in (ḳurd südi) 148b/10, 189b/03
s.+in (peleng südi) 148b/02
s.+in (pīl südi) 148b/02
s.+in (şıġır südi) 148b/03
s.+in (ṭaġ şıġırı südi) 148b/08
s.+in (ṭoŋuz südi) 148b/04
s. vir- 148a/12
[=50]

südük İdrar, sidik.
s. 132b/09
[=1]

süḫan-dān (Far.) Söz söylemeyi bilen, düzgün ve güzel söz söyleyen.
s. 18a/01, 33b/13
[=2]

sükker (Ar.) Şeker.
s. 139b/04, 139b/05, 139b/05, 139b/05, 139b/07
[=5]

Süleymān Hz. Süleyman Peygamber.
S. peyġamber 82b/11, 82b/14
S. peyġamberi 18a/01
[=3]

sülügen Boyacılıkta kullanılan bu maddeden hazırlanmış astar boya.
s. 139a/04
[=1]

sülük Denizlerde ve tatlı sularda yaşayan kan emici halkalı solucanların genel adı, sülük.
s. 136a/14, 136a/15, 136b/01, 136b/02
[=4]

sülüş (Ar.) Üçte bir.
s.+inde (gicenüŋ sülüşi) 9b/04
[=1]

sümük Sümük.
s. 132a/01, 132b/01, 132b/03, 132b/04, 132b/05, 132b/07
s.+i (sümügi) 132b/05
s.+in (sümügin) 132b/07
[=8]

sünbül (Far.) Sümbül.
s. 141a/01
s.+i 141a/02
[=2]

sünbüle (Ar.) Başak burcu.
s. 72b/01
s. burcı 72b/10
[=2]

sünnet (Ar.) Hz. Muhammed'in müslümanlarca uyulması gereken sözleriyle örnek iş ve davranışlarının tamamı.
s. 135a/13, 223b/02, 223b/03
s.+e 136a/08
s.+i 135a/12
s.-i (ehl-i sünnet-i cemā'at) 18a/01
s.+i (peyġamber sünneti) 186b/13
s.-i rasūl 'aleyhi's-selām 170a/15
s.+in (peyġamber sünneti) 135a/12
s.+in (peyġamber sünnetin ṭut-) 142a/07
s.+in (peyġamberler sünnetin şaḳla-) 108b/03
s.+ine 18a/01
s. üzerine ol- 135b/01
s. yolı 135a/15
[=14]

sünnet (II) (Ar.) Erkek çocukların erkeklik organları ucundaki deriyi çepeçevre kesip çıkarma işi, hıtan
s. eyle- 83b/12, 135a/01, 135a/01
s. it- 135a/12, 135a/13, 135a/14, 135b/01
[=7]

sünnetsüz Sünnet edilmemiş, sünnet olmamış.
s. 135a/15
[=1]

süŋi bk. süŋü
s. ceri 107a/09
s. demüri 107a/06
[=2]

süŋü Süngü, kargı, mızrak.
s. 136b/03, 136b/03, 136b/04, 167a/10
s.+nüŋ 109a/08
s.+yile (süŋü-y-ile) 139b/13, 159a/14
[=7]

süŋüci Süŋü yapan ve satan kimse.
s. 136b/05
[=1]

süpür- Süpürmek.
s.-se 140a/01
s.-ür 140a/01

[=2]

süpürge Süpürge.
s. 140a/04, 140a/05, 140a/05, 140a/08
s.+yi 140a/07
[=5]

sür- (I) 1. Yönetmek, sevk etmek.
s.-er 65b/14, 176a/09
s.-se 206b/07
2. Değmek, dokunmak.
s.-er 65b/14, 109a/03, 176a/09
s.-se 51a/01, 97b/13, 203b/15, 206b/07, 217b/09
3. Toprağı işlemek.
s.-er 58b/10,
[=9]

sür- (II) Devam etmek.
s.-er 9a/10,
[=1]

süri Pek çok.
s. (bir süri) 119a/02
[=1]

sürin- Sürünmek.
s.-ür 185b/05
[=1]

sürme (Far.) Eskiden, kirpik diplerine sürülen siyah toz boya.
s. 138b/12, 138b/12, 138b/12, 138b/14, 209a/15
s. çek- 138b/15, 199a/02
s. şatıcı 138b/15, 139a/01
[=9]

sürme-dān (Far.) Sürme kabı, sürme hokkası.
s. 139a/02
s.+ı 139a/03
[=2]

sürün- Sürünmek.
s.-se 230b/15
[=1]

süs- Süsmek, toslamak, boynuzu ile vurmak.
s.-er 140b/04
s.-se 158b/07
[=2]

süst (Far.) Gevşek, zayıf, güçsüz.
s. 35b/15
s. ol- 112a/06, 128a/11
[=3]

süstlıḳ Gevşeklik, zayıflık.
s.+dur 149a/06
[=1]

süvār (Far.) Bir binek hayvanına, özellikle ata binmiş kimse.
s. ol- 26a/10, 26b/05, 117a/08, 139a/09
[=4]

Ş

şab (Ar. *şebb*) Şap.
ş. 150a/09, 150a/10
[=2]

şād (Far.) Sevinçli, mesrur, memnun.
ş. 62a/09, 150a/02
ş. ol- 34a/07, 69b/03, 124b/09, 152b/12, 162a/15, 190a/08, 210a/11, 220a/09, 222a/15, 224b/02
ş. u feraḥ 26b/02
ş. u ḫandān 69a/10
ş. u ḫandān ol- 69a/13
ş. u ḫurrem 18a/01
ş. u ḫurrem ol- 230b/15, 230b/15
[=18]

şād-kām (Far.) Sevinçli, memnun olmuş, mesrur, istediğine kavuşmuş.
ş. 43b/11
ş. ol- 230b/15, 230b/15
[=3]

şād-kāmlık Sevinçli olma, memnun olma durumu.
ş.+a (şād-kāmlıġa) 41b/01
[=1]

şādī (Far.) Mutluluk, sevinçli olma, şadlık.
ş. 18a/01, 18a/01, 74b/05, 114b/06
ş. gör- 102b/15
ş.+si 71b/11, 166b/12
ş.+sidür 74a/07
ş.+ye 46b/03
[=9]

şādılıḳ Sevinç, memnunluk, hoşnutluk.
ş. 7a/11, 9b/13, 15a/15, 18a/01, 20a/04, 37b/04, 107b/11, 150a/02, 181b/09
ş.+a (şādılıġa) 15a/06, 38a/11, 83a/03, 101b/11, 102a/10, 124a/15, 130a/10, 140a/14, 157a/14, 158b/03, 160b/06, 167a/12, 189b/01, 194a/02, 198a/01, 208a/10, 212b/05, 223b/07

ş. bul- 45b/09, 133b/02, 193a/02
ş.+dur 15a/15, 15b/10, 58a/15, 60a/05, 111b/05, 156b/02, 161b/07, 162b/15, 163b/06, 170b/08, 181b/06, 216b/14, 230b/15
ş. eyle- 50b/13
ş. gör- 7b/01, 193b/13
ş.+ıla (şādılıġ-ıla) 14b/05, 69a/09
ş.+lar ol- 203a/05
ş.+ları 101b/03
ş. ol- 73a/05, 152a/05, 202a/13
[=53]

şādırvān (Far. *şādurvān*) Camilerde abdest almak için yapılmış bir havuz ile etrafında musluklar bulunan bir tür çeşmeli yapı, şadırvan.
ş. 149b/11, 149b/11, 149b/12, 150a/01
[=4]

şādumān (Far. *şād-mān*) Sevinçli, sevinmiş.
ş. 18a/01, 18a/01, 18a/01, 62a/07, 62a/08, 62a/08, 62a/09, 62a/10, 62a/11, 62a/13, 73a/06, 150a/04
ş. ol- 32b/05, 33a/06, 38a/07, 40b/05, 58a/05, 62a/05, 108b/02, 140a/10, 141a/11, 141a/13, 162b/11, 164a/08, 170a/13, 177a/06, 210a/02, 228b/01
ş. ve ululuḳ bul- 152b/04
[=29]

şādumānlıḳ Mutluluk, sevinçlilik.
ş.+a (şādumānlıġa) 152a/07, 172b/03
[=2]

şaġāl (Far.) Çakal.
ş. 150b/09, 150b/10, 150b/11, 150b/12
ş.+dan 150b/12
ş.+ıla (şaġāl-ıla) 150b/09
ş.+uŋ 150b/13
ş.+uŋ eti 150b/14
[=8]

şāhin (Far.) Yırtıcı bir kuş, şahin.
ş. 150a/04, 150a/05, 150a/07, 150a/08
ş.+üŋ 33b/12
[=5]

şaḫṣ (Ar.) Şahıs, kişi, zat.
ş. 82b/11
[=1]

şā'irlıḳ Şairlik.
ş. 48a/13
[=1]

şaḳı- (Şimşek, yıldırım vb. için) Çakmak, parlamak, ışık saçmak.
ş.-r 106b/13, 198b/02
[=2]

şākird (Far.) Talebe, öğrenci.
ş. (uġrı şākird) 78b/09
ş.+dür 164b/08
ş.+e 156b/09, 164b/09, 164b/12, 170a/09
ş.+lere 230b/15
ş.+leri 9a/02
[=8]

şalġam (Far.) **Şalgam.**
ş. 151a/14, 151a/15, 151a/15
ş.+dan (çig şalġam) 151b/01
[=4]

şalvār (Far.) Bir uçkurla bağlanan, bol kesimli, geniş ağlı, vücudun belden aşağısını örten giyecek
ş. 151b/01, 151b/01, 151b/03, 151b/04, 151b/08
ş.+da 151b/04
ş.+ı 151b/02, 197b/08
ş.+ın 151b/08
ş.+ında 151b/02, 169b/03
ş.+uŋ 151b/07, 151b/09
[=13]

Şam (Ar.) İslam dünyasının önemli tarihî şehirlerinden biri, günümüzde Suriye'nin başşehri.
Ş. 23b/14, 152b/12
Ş. pādişāhı 52b/15
[=3]

şarāb (Ar.) İçki, şarap.
ş. 6a/06, 7b/14, 38a/01, 133a/12, 133a/14, 147a/12, 147a/15, 147a/15, 153a/13, 206b/11
ş. (meclis-i şarāb) 216b/03
ş.+a 147a/13, 216b/04
ş.+dan 149a/06
ş.+ı (enār şarābı) 150a/14
ş.+ı (māded şarābı) 150b/03
ş.+ı (nārinc şarābı) 150b/01
ş.+lar 150a/13
ş.+lardan 150a/13
ş. meclisi 216b/03
ş. şatıcı 147b/02
ş.+uŋ 150a/13
[=22]

şarāb-dār (Ar.+Far.) Sarayda, hükümdarın şaraplarını sağlayan ve sunan görevli.
ş. 69b/03
[=1]

şarāb-ḫāne (Ar.+Far.) Şarap üretilen yer.
ş. 31a/07
ş.+de 31a/06, 31a/10
[=3]

şarābsuz Şarapsız, içinde şarap bulunmayan.
ş. 149a/07
[=1]

şarṭ (Ar.) Bir şeyin varlığının veya meydana gelebilmesinin kendisine bağlı olduğu şey, bir şeyin var olabilmesi için gerekli olan husus, koşul.
ş.-ı emānet 108a/10
ş.-ı mu'abbir 3a/13
ş.+ın 13a/14
ş.+ıyla 3a/13
[=4]

şaṭranc (Ar.) Satranç.
ş. 150b/03, 150b/04
[=2]

şāyed (Far.) Ola ki, belki, eğer.
ş. 22b/07
[=1]

şāyeste (Far.) Yakışır, uygun.
ş. (nā-şayeste) 199a/11
[=1]

şebe (Far.) Kehribara benzeyen bir tür değerli taş.
ş. 150a/10, 150a/11, 150a/12
[=3]

şecā'at (Ar.) Cesaret, yiğitlik, yüreklilik.
ş. 18a/01
ş.+dur 127b/12
ş.+e 210b/05
[=3]

şefā'at (Ar.) Bir suçun bağışlanması veya bir isteğin yerine getirilmesi için aracı olma, şefaat.
ş.+e 86a/14, 176b/13, 218b/06, 224a/15
ş. idici 110a/09
ş.+inden 111a/04
ş. it- 110a/09
[=7]

şefḳat (Ar.) Merhamet, şefkat.
ş. bul- 230b/15
ş. eyle- 20b/08, 49a/15, 151a/14
ş.+ıla (şefḳat-ıla) 186a/10
ş.+i 29a/02, 83a/06
ş.+i (mihr ü şefḳat) 103a/03
ş.+i ol- 49a/12
[=9]

şefḳatlü Şefkatli, merhametli.
ş. 92b/15, 101b/15
ş. 'avrat 93a/03
[=3]

şefḳatsüz Şefkatsiz, merhametsiz.
ş. ol- 49a/10, 57b/09
[=2]

şeft-ālū (Far.) Şeftali.
ş. 150b/14, 150b/15, 151a/03
ş. (aḳ-şeft-ālū) 151a/01
ş. (şaru şeft-ālū) 150b/15
ş. aġacı 43b/06, 81b/04
ş.+yı 151a/01
[=8]

şeh-bellūṭ (Far.+Ar.) Meşe palamudu.
ş. 152a/10
[=1]

şehādet (Ar.) Kelime-yi şehadeti söyleme.
ş. 18a/01
ş. (ḫatemi şehādet üzerine ol-) 18a/01
ş. (ölümi şehādet üzerine ol-) 111a/03
ş. barmaġı 67b/06
ş. barmaḳ 67a/14
ş. bul- 124a/03
ş.+e 226a/07
ş. getür- 152a/08, 152a/08
ş.+ile (īmān-ı şehādet-ile) 141a/07
ş.+ile (şehādet-ile) 62b/01, 144a/14, 152a/09
ş.+le 202b/11
ş. üzerine git- 101a/02
ş. üzerine ol- 39a/05, 82a/06
[=17]

şehādetsüz İmansız, inançsız.
ş. git- 202b/11
[=1]

şehīd (Ar.) Din veya Allah yolunda

yapılan bir savaşta ölen kimse, şehit.
ş. git- 18a/01, 18a/01
ş.+ler 17b/07
ş. ol- 18a/01, 81b/14, 88a/02, 144a/01, 180b/12
[=8]
Şehidellāhu Ennehū Âl-i İmran sûresinin 18. ayeti.
ş. āyeti 141a/13
[=1]
şehir (Ar.) Şehir, kent.
ş. 18a/01, 41b/11, 61b/12, 67a/10, 77b/04, 142b/05, 152b/04, 152b/05, 213a/10, 215b/09, 219a/11, 220a/01
ş. (vāli-yi şehir ol-) 70a/02
ş. bārūsı 69b/13, 69b/13
ş.+de 16b/06, 17a/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20b/12, 61b/11, 64b/14, 67b/08, 69b/08, 84b/10, 106b/10, 152a/03, 152b/01, 181b/02
ş.+deki 152b/06
ş.+den 99a/03, 112a/14, 167b/08, 200b/06, 200b/07, 200b/15
ş.+e (şehre) 17a/15, 18a/01, 28b/10, 69b/07, 99a/02, 112a/14, 140a/15, 152a/14, 152a/15, 152b/03, 167b/08, 191a/03, 200b/06, 215b/09
ş.+i (Ḫarezm şehri) 152b/08
ş.+i (Ḫorāsān şehri) 152b/08
ş.+i (‘Irāḳ şehri) 152b/10
ş.+i (Kirmān şehri) 152b/11
ş.+i (Pars şehri) 152b/10
ş.+i (Taber-istān şehri) 152b/09
ş.+inde (şehrinde) 101b/02, 140b/07
ş.+inden (şehrinden) 152b/02
ş.+ine (şehrine) 152b/05, 219b/13, 219b/15
ş.+inüŋ (şehrinüŋ) 7b/12
ş.+ler 73b/04
ş.+leri (Hindustān şehirleri) 152b/07
ş.+lerinden (Rūm şehirleri) 152b/13
ş. re’īsi 154b/09
ş.+üŋ (şehrüŋ) 17a/10, 17a/11, 17a/12, 18a/01, 29b/10, 61b/11, 68a/13, 69b/07, 70a/03, 122b/04, 122b/04, 147a/15, 149b/09, 155b/02, 182b/10, 219b/15, 224b/04
ş.+üŋ (şehrüŋ küngüresi) 152a/15
ş.+üŋ (şehrüŋ re’īsi) 106b/07
[=87]
şehlā (Ar.) Koyu mavi veya ela gözlü.
ş. 198b/11
[=1]
şehr-istān (Far.) Büyük şehir.
ş. 152a/12, 152b/15
ş.+a 152a/13
[=3]
şehvet (Ar.) Cinsel istek.
ş. 103a/15
ş.+e 210b/05
ş.+ile (şehvet-ile) 38b/01, 63a/03
[=4]
şehvetsüz Cinsel istek olmadan.
ş. 38b/01
[=1]
şeker (Far.) Şeker.
ş. 151a/04, 151a/05, 151a/06, 151a/07, 206b/11
ş. (gül-be-şeker) 210a/08
ş.+ile (şeker-ile) 30a/07, 206b/13
ş. ḳamışı 153b/10
ş. ḳamışın 153b/10
[=10]
şeker ḳamışı Şeker kamışı.
ş. 153b/10, 153b/10
[=2]
şekil (Ar. *şekl*) Biçim, görünüş, şekil.
ş.+de 7b/11
[=1]
şel (Ar. *şell*) Çolaklık.
ş. ol- 151a/12, 151a/13
[=2]
şem‘ (Ar.) Mum.
ş. 99b/12, 151b/10, 151b/10, 151b/12, 151b/12, 151b/14, 152a/06
ş.+i 151b/15, 152a/01
ş.+ini 151b/15
ş.+ler 152a/03, 152a/05
[=12]
şemāme (Ar.) Güzel kokan fakat yenmeyen, üzeri benekli ufak bir kavun biçimindeki meyve.
ş. 153b/07, 153b/07
[=2]
şemāyil (Ar. *şemā’il*) Bir kimsenin dış görünüşündeki özellikler.
ş.+ini 4b/02

[=1]
şemdān (Ar.+Far.) Şamdan.
ş. 151b/13
ş.+ıla 151b/12
[=2]
Şems (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 91. sûresi.
Ş. (ve'ş-Şems sūresi) 145a/04
[=1]
şenā'at (Ar.) Alçaklık, kötülük, fenalık, iğrençlik
ş. (melāmet ve şenā'at iriş-) 177a/11
[=1]
şenbīh (Far.) Cumartesi.
ş. 201b/01
ş. güni 15a/02, 201a/14
[=3]
şer' (Ar.) Müminlerin gitmesi gereken yol, Allah'ın koyduğu yasa, Allah'ın emirlerinin bütünü, şeriat.
ş. (ḫilāf-ı şer' işle-) 112b/02
ş.+a (ḫilāf-ı şer') 17a/11
ş.+a 114a/08
[=3]
şer (Ar. *şerr*) Kötülük, fenalık.
ş. 9b/15, 58a/08, 137b/09, 224a/03, 230b/15
ş. (ḫayr u şer) 100a/10
ş. (şerr ü fesād ol-) 167a/06
ş.+(şerr ü fesād) 12b/12, 19b/13
ş.+den 198b/09
ş.+dür 201b/01
ş.+e (şerre) 10a/05, 15a/05, 19a/02, 55a/05, 119b/14, 120a/01
ş.+i (şerri) 4a/13, 12a/09, 39b/13, 43b/01, 163a/06, 221a/01, 230b/15
ş.+ile (şerr-ile) 67a/02, 108b/06
ş.+inden (şerrinden) 52b/12, 79a/05, 93b/01, 108a/11, 108b/12, 109a/14, 109b/05, 109b/07, 141a/09, 146a/12
ş.+ini (şerrini) 13b/13, 14b/03, 229a/08, 229a/09
ş.+lerden 146a/10
ş. ol- 10a/08, 137b/09
ş. ü fesād ol- 215b/01
ş. ve yavuzlıḳ iriş- 200b/04
[=45]
şerāre (Ar.) Kıvılcım.
ş. 23b/02
[=1]
şerbet (Ar.) Şerbet.
ş.+dür 163b/10
[=1]
şeref (Ar.) İzzet, itibar, şeref.
ş. (ululuḳ ve şeref bul-) 133b/72
ş. (yücelik ve şeref bul-) 160b/10
ş. bul- 31b/15, 40b/10, 89b/07, 168b/04, 176a/07, 204b/14, 205b/12
ş.+de 28b/05
ş.+dür 165a/03
ş.+dür (ḫayr u şeref) 31b/03
ş.+e 15a/07, 114b/07, 168b/07, 169a/01
ş.+ine 230b/15
ş. ve ululuḳ bul- 94b/03, 167b/06
[=19]
şerḥ (Ar.) Açıklama, tâbir, izah, şerh.
ş.ini 153b/02, 218a/14
ş. it- 12b/11, 174b/02
[=4]
şer'ī (Ar.) Şeriata ait, şeriatla ilgili.
ş. (ḥuccet-i şer'ī) 179b/12
ş.+dür ('ilm-i şer'ī) 208a/03
ş.+le (ḥükm-i şer'ī) 18a/01
[=3]
şerī'at (Ar.) Şeriat, din kuralları.
ş. 112b/02
ş.+de 214b/04
ş.+den 199a/10
ş.+dur (aṣl-ı şerī'at) 202a/08
ş. yolı 230b/15
[=5]
şerīf (Ar.) Şerefli, soylu.
ş. 3b/04, 42b/11, 43a/03, 43a/09, 82a/07
ş.+e ('izz ü şerīf) 18a/01
ş. kişi 61a/11, 82a/02, 114b/03, 114b/07
ş. ol- 42b/10
[=11]
şerīfe (Ar.) (Kadın için) Şerefli, soylu.
ş. 25b/14, 33b/15
[=2]
şerīk (Ar.) Ortak.
ş. 9b/14, 112a/07
ş. ol- 28b/08
[=3]
şerm (Far.) Utanma.
ş. bul- 18a/01

[=1]
şeş- Çözmek.
ş.-se 126b/02
[=1]
şevḳ (Ar.) Bir şeye karşı duyulan aşırı istek, heves, şiddetli istek.
ş. (dā'iye-yi şevḳ) 2a/01
[=1]
şeyḫ (Ar.) Mürşit, şeyh.
ş. (yā şeyḫ) 8b/14
ş.+lere 129a/13
[=2]
Şeyḫ Ḥakīm Ebu'l-Fażl Ḥubeyş bin İbrāhīm bin Muḥammed Et-Tiflīsī Anadolu Selçuklu dönemi tabip ve müneccimi, *Kâmilü't-Tâbir* kitabının müellifi.
Ş. raḥmetullāhu 'aleyh 1b/07
[=1]
şeyṭānī (Ar.) Şeytanla ilgili, şeytana ilişkin.
ş.+dür 37b/03
[=1]
şıruġan (Far.) Şırlağan, susam yağı.
ş. 89b/03
ş. yaġı 230b/15
[=2]
şīb (Far.) Giyim eşyası, yastık örtüsü vb. yapılan, çok ince gümüş telli eski bir ipekli kumaş çeşidi.
ş. 153b/03, 153b/04, 153b/04
[=3]
şiddet (Ar.) Şiddet, sertlik, katılık.
ş. iriş- 117a/15
[=1]
şifā (Ar.) Derman, şifa.
ş. bul- 18a/01, 19b/02, 24b/14, 28a/07, 28a/08, 37a/02, 37b/12, 41a/06, 45b/14, 49b/12, 50a/15, 51b/09, 53a/09, 57b/03, 63a/10, 75a/10, 75b/03, 85a/01, 87a/01, 96b/10, 108a/08, 108a/09, 111b/13, 112b/06, 115b/01, 118a/06, 130a/15, 131a/02, 132b/03, 138a/05, 139b/02, 141a/10, 142a/02, 148b/09, 150b/13, 162b/09, 189a/03, 189a/09, 193a/11, 194b/12, 196a/14, 200b/13, 206b/13, 207b/05, 214b/12, 215b/13, 222b/01, 224b/02, 228a/06, 228b/15, 230a/01, 231b/04
ş.+dur 47a/05, 68a/02, 126b/10, 133a/08, 151a/11, 156b/10
ş. ol- 228a/10
ş.+ya 68a/06, 98a/11, 170a/15, 187a/07, 211a/15, 228a/08
[=65]
şi'ir (Ar.) Şiir.
ş. 150b/06, 204b/11, 216b/03, 219b/05, 230b/15
ş. eyit- 124b/12
ş.+i (tevḫīd şi'iri) 204b/12
ş.+ler 6b/08
[=8]
şikār (Far.) Av, avlanan hayvan.
ş. 201a/05
ş.+a 201a/05
ş. eyle- 106a/01, 106b/15, 106b/16
ş. it- 55b/01, 106a/02, 195b/15
[=8]
şikāyet (Ar.) Şikayet, yakınma, sızlanma.
ş. it- 54b/14, 54b/14, 54b/15, 55a/02, 221a/01
[=5]
şikence (Far.) İşkence.
ş. 151a/11, 151a/11
[=2]
şīkeste (Far.) Kırgın, üzgün, kederli.
ş. (göŋli şīkeste ol-) 60b/09
[=1]
şimāl (Ar.) Kuzey.
ş.+den 186b/13
ş. ṭarafı 223a/06
ş. yili 228a/10
[=3]
şimşād (Far.) Şimşir ağacı.
ş. aġacı 43b/06
[=1]
şīn (Far.) Tohumları için saklanan büyük hıyar.
ş. ḫiyār 114b/09
[=1]
şirā' (Ar.) Satın alma.
ş.+da (bey' u şirā') 21b/15
[=1]
Şīrāz (Far.) İran'ın güneyinde tarihî bir şehir.
Ş.+da 221b/03

[=1]
şīre (Far.) Şıra.
ş. 153a/03, 153a/05
ş. (tāze şīre) 153a/04
ş.+den 86a/07
ş.+si (üzüm şīresi) 153a/03
[=5]
şirḫişt (Far.) Elburz dağlarında yetişen bir bitkiden elde edilen ve tıpta müshil yapımında kullanılan bir tür sakız.
ş. 153a/06, 153a/06
[=2]
şīrīn (Far.) Tatlı, hoş.
ş. 75a/04, 136b/11, 139b/08, 159b/06
ş. kelāmlu 131a/10
ş. ol- 150a/13, 207b/07
ş. sözlü 102b/07
ş. (şīrīn-zebān) 110b/01
[=9]
şirrīr (Ar.) Kötü yaratılışlı, şerir.
ş. 43b/08, 201a/13
[=2]
şiş- Şişmek, genişlemek.
ş.-e 108a/05
ş.-miş 38b/14, 97a/01, 185a/06, 230a/10, 230b/15
ş.-miş ol- 171b/05, 199a/09, 230a/10
ş.-se 125a/10, 128b/13, 188a/05
[=12]
şīşe (Far.) Şişe, cam kap.
ş. 108a/14, 153a/10, 153a/11, 153a/11, 153a/14, 153b/02, 188b/13
ş.+de 153a/12, 187a/02
ş.+si 153a/15
[=10]
Şīt (Ar.) Hz. Adem'in 3. oğlu, Şit Peygamber.
Ş. peyġamberi 'aleyhi's-selām 18a/01
[=1]
şol Şu, o.
ş. 52a/13, 53b/13, 84a/06, 89a/13, 97a/09, 103a/15, 103b/08, 106a/06, 107b/05, 111a/06, 116b/02, 126a/02, 154a/04, 181a/03, 192a/11, 194b/04, 222b/03, 230b/15, 230b/15
ş. ḳadar 23a/11, 164b/02
ş. kimse 4b/05, 149a/03
ş. miḳdar 84a/01
ş. nesne 69a/04, 93a/08, 154b/12
[=27]
şöhret (Ar.) Herkesçe tanınma, bilinme durumu.
ş.+e 122b/12, 208a/15
[=2]
şöyle Öyle, onun gibi, şunun gibi, olduğu gibi, şöyle, o şekilde, şu şekilde.
ş. 7b/10, 8b/07, 9b/05, 48a/04, 61b/07, 159a/11, 176a/11, 201a/15, 218b/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ş. ki 12a/14, 13b/02, 18a/01, 23a/10, 25b/05, 44a/12, 53b/02, 78a/02, 87b/05, 165a/07, 230b/15
ş. ki (şöyle-ki) 40b/07, 42a/07, 46a/07, 46b/12, 64b/10, 83b/07, 83b/13, 85b/12, 88a/02, 90a/11, 96a/03, 102b/14, 103b/14, 110b/07, 130b/05, 151a/10, 156a/11, 157a/09, 160a/07, 174b/01, 176b/08, 188a/10, 198a/05, 199a/09, 199a/13, 205b/04, 212b/01, 213b/15, 224a/02, 228a/15, 229a/07
ş. kim (şöyle-kim) 48a/08
[=55]
şu *zm* Şu.
ş.+nı 40b/15
ş.+nuŋ gibi 14b/09
[=2]
şu'ā (Ar.) Işık demeti, ışın.
ş.+ı 194a/14
[=1]
Şu'arā' (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 26. sûresi.
Ş. (sūretü'ş-Şu'arā') 142a/13
Ş. sūresi 142a/14
[=2]
Şu'ayb (Ar.) Hz. Şuayb Peygamber.
Ş. peyġamberi 18a/01
[=1]
şu'b (Ar.) Ayrılık.
ş.+e 188b/01
[=1]
şuġl (Ar.) İş, meşgale, gaile.
ş. 40a/14, 121a/04
ş. (ehl-i şuġl kişi) 97b/04

ş.+a 109b/04, 167a/12, 224b/13
ş.+ı 21a/14, 176b/08, 177b/07
ş.-ı dünyā 161a/02
ş.+ıdur 82b/04, 219a/04
ş.+ına 78a/09, 83a/04, 109a/07
ş.+ına (dünyā şuġlı) 77b/01
ş.+ından 26b/08
ş.+ından (dünyā şuġlı) 77b/01
ş.+ını 78a/07
ş.+larda 125a/13
ş.+larını 118b/12
[=21]

şu‘le (Ar.) Alev.
ş. 20b/04
[=1]

şū‘m (Far.) Uğursuz, şom.
ş. 85a/07, 197a/05
ş. iş 149b/08
[=3]

şūrbā (Ar.) Çorba.
ş. 153a/01, 153a/02
ş.+lar 153b/08, 153b/09
[=4]

şurīde (Far.) Karmakarışık, perişan.
ş. ol- 61b/15
[=1]

şürū‘ (Ar.) Başlama.
ş. it- 54b/09
[=1]

şübhelü Şüpheli, haram veya helal olduğu belirsiz.
ş. 29a/06
ş. mal 44b/14, 91b/01, 183a/10
[=4]

şübhesüz Kesin, kuşkusuz.
ş. 10a/03
[=1]

şükr (Ar.) Verdiği nîmetler için Allah’a karşı duyulan minneti dile getirme, şükür.
ş. 151a/09
ş. eyle- 14a/15, 89a/04, 108b/14, 151a/09, 151a/11
ş.-i bī-had 1b/01
ş.+in 144a/15
ş. it- 219b/12
[=9]

şürūṭ (Ar.) Şartlar.
ş.+ı (kitāb-ı şürūṭ) 108b/02
[=1]

T

tā (Far.) *e.* Ta ki, kadar, dek, değin.
t. 2b/03, 2b/05, 2b/10, 4a/13, 5a/01, 7b/06, 9a/10, 9b/07, 12b/12, 13a/10, 16b/15, 18a/01, 26b/09, 36a/07, 36b/13, 37b/08, 51a/07, 61a/07, 84a/14, 125a/03, 160b/07, 169a/10, 198b/06, 199a/03, 215a/05
t. ki 14a/09, 205b/02
t. kim 28a/01, 94b/10
[=29]

ta‘accüb (Ar.) Şaşma, şaşırma, hayret etme.
t. it- 25b/10, 44b/09
[=2]

Ta‘ālā (Ar.) “Yüce olsun, yüksek olsun” anlamında dua sözü olup Allah’ın adlarıyla birlikte kullanılır.
T. (Allāh Ta‘ālā) 10b/08, 10b/13, 11a/02, 16a/03, 16a/04
T. (Allāhu Ta‘ālā) 16a/01, 16a/06, 16a/08, 16a/15
T. (Allahu Ta‘ālā Celle Celaluhū) 15b/12
T. (Ḥaḳ Ta‘ālā ‘Azze ve Celle) 13b/12
T. (Ḥaḳ Ta‘ālā) 3b/02, 3b/09, 7a/04, 7b/01, 9a/07, 10b/09, 10b/15, 12b/07, 12b/12, 15b/14, 16a/10, 16b/02, 16b/06, 16b/11, 16b/11, 17a/05, 17a/06, 17a/07, 17b/03, 17b/08, 17b/10, 17b/12, 17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 27a/11, 27a/13, 37b/04, 51a/07, 65b/08, 80b/10, 80b/11, 80b/15, 81b/09, 90a/05, 104a/07, 109b/02, 111a/06, 124a/10, 141a/04, 141a/05, 141b/01, 141b/14, 142a/15, 142b/12, 143a/02, 143a/11, 143a/12, 143b/05, 144a/01, 144a/08, 146a/03, 146a/06, 146a/11, 155a/07, 157b/04, 230b/15
T. (Ḥaḳ Ta‘ālā ‘Azze İsmühū) 7a/03, 18a/01
T. (Ḥaḳ Ta‘ālā Celle Celaluhū) 3b/04, 10b/06, 14a/02, 186a/09
T. (Ḥaḳ Ta‘ālā yolı) 157b/05

T. (Taŋrı Ta‘ālā) 11a/04, 11a/07, 96b/09
T.+dan (Allāh Ta‘ālā) 140a/12
T.+dan (Ḥaḳ Ta‘ālā) 18a/01, 18a/01, 38b/07, 111a/01, 124a/08, 143b/02, 146a/05, 179b/04, 192a/05, 193b/07, 203b/14
T.+nuŋ (Allāhu Ta‘ālā) 66a/08
T.+nuŋ (Ḥaḳ Ta‘ālā) 7b/01, 9a/04, 16a/09, 16a/12, 17b/05, 17b/12, 29a/01, 49b/03, 52b/12, 56a/06, 56a/07, 97b/08, 105a/13, 122b/08, 142a/06, 142a/14, 142b/02, 142b/03, 143a/02, 143b/11, 144a/15, 146a/13, 146a/14, 150a/15, 151b/05, 162a/06, 188a/09, 193b/01, 193b/11, 229a/10
T.+nuŋ (Ḥaḳ Ta‘ālā Celle Celāluhū) 6b/11
T.+ya (Allāhu Ta‘ālā) 13b/14, 137a/12
T.+ya (Ḥaḳ Ta‘ālā) 17b/11, 112a/07, 143a/03, 143a/07, 144b/02, 161b/12
T.+yı (Allāhu Ta‘ālā) 14a/14, 17a/03, 139a/02
T.+yı (Ḥaḳ Ta‘ālā) 7b/05, 17a/08, 17b/01, 17b/04, 17b/06, 17b/09, 17b/10, 17b/15, 183a/14
T.+yıla (Ḥaḳ Ta‘ālā-y-ıla) 52a/11
[=147]

ta‘alluḳ (Ar.) İlgisi bulunma, ilgili olma, ilgi, ilişki, bağ, bağlantı, nispet.
t. 103a/13, 120a/11, 187a/04
t.+dur 49a/02, 50b/07, 54a/14, 70a/11, 70a/12, 70a/15, 72b/03, 91a/03, 92a/15, 93a/08, 97a/09, 102a/08, 103a/10, 110b/14, 113a/05, 114a/08, 121a/10, 121a/11, 124b/13, 134b/03, 156b/06, 162a/11, 187a/05, 194b/07, 202a/01, 230b/04
t. ṭur- 67b/02
[=30]

ṭa‘ām (Ar.) Yemek, yiyecek, aş.
ṭ. 10b/01, 22b/02, 28b/07, 48a/05, 53a/08, 63a/10, 63a/10, 63b/02, 63b/02, 68b/11, 93b/01, 107b/09, 114b/06, 122b/11, 144a/15, 164a/13, 164a/14, 164a/15, 164b/02, 164b/03, 181a/04, 189b/09, 192a/09
ṭ.+a 164a/14
ṭ.+dan 4b/07, 163a/15
t. dile- 63b/02
ṭ.+ı 107b/11, 230b/15
ṭ.+lar 219b/01
ṭ.+larından 38a/02
ṭ.+laruŋ 98a/13
ṭ.+uŋ 4b/09, 164b/01
[=34]

ta‘aṣṣub (Ar.) Bir kimseye veya bir şeye karşı aşırı taraftarlık gösterme, aşırı derecede tutma, bağnazlık.
t. it- 229a/08
[=1]

ṭā‘at (Ar.) Boyun eğme, itaat etme, ibadet etme.
t. 18a/01, 76b/03
t. (tevfīḳ ve ṭā‘at bul-) 141a/07
t. bul- 18a/01
t.+de 110b/11, 144a/12, 146a/07
t.+den 122b/13
t.+e 35a/13, 101b/06, 141b/13, 141b/14, 143a/15, 157b/09, 170a/15, 188b/05, 188b/08
t. eyle- 21a/09, 143a/06, 157b/08
t.+ıdur 63b/10
t. ḳıl- 18a/01
t.+larını 141a/06
t.+uŋ 112a/02
t. ve ‘ibādet eyle- 17a/04
[=25]

ṭab‘ (Ar.) Huy, mizaç, karakter, yaradılış.
ṭ. 44a/02
ṭ.+a 220b/06, 225b/09
[=3]

ṭabaḳ (Ar.) Kap, tabak.
ṭ. 164a/07, 164a/07
ṭ.+lar 18a/01
[=3]

ṭabānçe Tokat.
ṭ. 8b/07, 224a/08
[=2]

ṭabāşir (Far. *tebāşīr*) Tebeşir.
ṭ. 164a/06
[=1]

Ṭaber-istan (Far.) İran'ın kuzeyinde günümüzde Mâzenderan adını taşıyan eyalet.
ṭ. şehri 152b/09
[=1]

ṭabī'at (Ar.) Bir kimsenin davranışlarına yön veren yaratılışı, huy, meşrep, mizaç.
ṭ. 8a/04, 230b/15
ṭ. (hoş ṭabī'at) 168b/02
ṭ.+a 5a/06, 44a/13
ṭ.+de 7b/11, 7b/13
ṭ.+ında 49b/02
ṭ.+ları 6a/05
ṭ.+uŋ 12a/01
[=10]

ṭabī'atlu Herhangi bir yaradılış ve huyda olan, tabiat sahibi.
ṭ. (aġır ṭabī'atlu) 44a/03
ṭ. (ḫoş ṭabī'atlu) 43a/06, 100b/12, 126a/04, 147b/09
ṭ. (ḫoş ṭabī'atlu kişi) 173a/09
ṭ. (tīz ṭabī'atlu) 43b/05
[=7]

ṭabīb (Ar.) Tabip, hekim, doktor.
ṭ. 43b/10, 100a/06, 100a/07, 164a/11
ṭ.+den 92b/04)
ṭ.+e 43a/05
ṭ.+ler 15a/07
ṭ. ol- 167b/07
[=8]

ṭabī'ī (Ar.) Doğal, yapay olmayan.
ṭ. 5a/06
ṭ. (cevāb-ı ṭabī'ī) 4b/10
ṭ.+den (ġalebe-i ṭabī'ī) 6a/11
ṭ.+dür 4b/13, 5a/05
ṭ.+dür (ġayr-ı ṭabī'ī) 5a/06, 5a/14
[=7]

ta'bīr (Ar.) Düş yorma, yorumlama.
t. 3a/15, 13a/15, 15a/11, 182b/04
t. ('ilm-i ta'bīr) 3b/03, 12a/04
t. (kitāb-ı ta'bīr) 2b/06
t.+de ('ilm-i ta'bīr) 1b/09, 2a/02
t. eyle- 10a/01, 14b/14, 15a/01
t.+i 3b/01, 9a/08, 12a/05, 32b/01, 42b/10, 64b/10, 70b/13, 84b/08, 93a/04, 95a/10, 102a/07, 110b/08, 110b/13, 112b/12, 114b/10, 130b/12, 156b/06, 186a/15, 187a/01, 188b/06, 188b/13, 204a/01, 209b/10, 215b/15
t.+i ('Abdus) 2a/06
t.+idür 204a/02
t.+in 88b/02, 105a/02, 180b/14, 187a/05
t.+in it- 103b/08, 103b/09
t.+inde 45a/06, 102b/11, 130b/12, 153a/15, 170b/04, 170b/05, 170b/05, 187a/02, 188b/13, 196b/08, 205b/02, 218a/14
t.+ini 136b/03, 229a/12
t. it- 3a/11, 9a/05, 9a/07, 11a/08, 12a/09, 13b/07, 13b/08, 15a/09, 15a/10, 17a/02, 65a/05, 74b/07, 107a/10, 191a/01
t. ḳıl- 12a/04
t. kitābı 204b/13
t.+lerde 59b/06
t. ol- 12a/03
t. olın- 157a/04
t.+üŋ 153b/01
t.+üŋ ('ilm-i ta'bīr) 3b/03
t.+üŋ (kitāb-ı ta'bīr) 1b/07
[=80]

Ta'bīr-i Ṭāmūs-ı Muḳarmıṭı'r-Rü'yā *Kâmilü't-Tâbir*'de adı geçen rüya tâbirleriyle ilgili kaynak eserlerden biri.
T. 2a/07
[=1]

tābi' (Ar.) Uyan, itaat eden.
t. 183a/08
t.+i 46a/02
t.+i ol- 26a/11
t. ol- 95a/03, 183a/04
[=5]

tābistān (Far.) Yaz mevsimi.
t.+da 82a/05, 82a/08, 82b/07
t. vaḳtı 82a/06
[=4]

ṭabl (Ar.) Davul.
ṭ. 108a/03
ṭ.+ın (peyġamber ṭablın çal-) 68a/10
[=2]

ṭablacı Tablada meyve sebze satan kimse.
ṭ. 164a/10
[=1]

tābūt (Ar.) Ölünün konulduğu sandık, tabut.
t. 93b/04, 93b/04
t.+ın 93b/05
[=3]
tāc (Far.) Hükümdarlık alâmeti olarak giyilen, genellikle kıymetli taşlarla süslü baş kisvesi
t. 93b/06, 93b/06, 93b/08, 93b/12, 93b/14
t. (başına tāc ur-) 93b/09, 93b/10, 94a/01, 224b/15
t.+ı 93b/13
t.+ın 94a/02
t.+uŋ 93b/09
[=12]
tāc-dār (Far) Hükümdar, padişah.
t. ol- 23a/13
[=1]
ta'cīl (Ar.) Acele etme.
t.+ile (ta'cīl-ile) 188b/02
[=1]
tācir (Ar.) Ticaretle uğraşan kimse, tüccar.
t. 29b/11, 56b/03, 112b/01
t.+den 29a/09
t.+e 44b/12, 133a/09
t.+ise 106a/13
t.+lerden 56a/11
t. ol- 156a/03, 209b/14
t.+üŋ 59b/04
[=11]
tācirlıḳ Tüccarlık.
t.+dan 151a/02
[=1]
ṭaġ Dağ, dağ silsilesi, sıradağ.
ṭ. 11a/10, 11a/12, 80b/09, 80b/12, 123a/14, 126a/08, 127a/14, 165b/06, 165b/07, 165b/08, 165b/09, 165b/10, 165b/11, 165b/13, 166a/02, 166a/02, 229b/10
ṭ. (irkek ṭaġ ṣıġırı) 165a/13
ṭ. başı 116b/13
ṭ. cānāvarı 56b/09
ṭ. cānāvarı ṭalaġı 163a/02
ṭ.+da 126a/15
ṭ.+dan 58a/06
ṭ. gibi 116b/12
ṭ. gölgesi 201b/14
ṭ.+ı 165b/07, 165b/15, 209a/06
ṭ.+ında ('Arafāt ṭaġı) 165b/14
ṭ.+ında (Ḳaf ṭaġı) 165b/14
ṭ. kedisi 205a/13
ṭ. servisi 168a/03
ṭ. ṣıġırı 165a/10, 165a/11, 204a/01
ṭ. ṣıġırı südi 148b/08
ṭ.+uŋ 166a/01
[=37]
ṭaġ ṣıġırı Dağda yaşayan bir sığır türü.
ṭ. 165a/10, 165a/12, 165a/13
[=3]
taġār Çuval, torba.
t. 96b/13, 96b/14
[=2]
ṭaġarcuḳ Meşin, bez veya dokumadan yapılan torba.
ṭ. 208b/04
ṭ.+ına (ṭaġarcuġına) 133b/15
[=2]
ṭaġıl- *dönüşlü f.* Dağılmak.
ṭ.-maġa 161b/05
ṭ.-mış 63b/14, 107a/05, 225a/03
[=4]
Ṭāhā (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 20. sûresi.
Ṭ. (sūre-yi Ṭāhā) 142a/08
Ṭ. sūresi 142a/08
[=2]
taḥammül (Ar.) Zor şeylere dayanma gücü, katlanma.
t. it- 54a/15
[=1]
ṭahāret (Ar.) Temiz olma durumu, temizlik.
ṭ. 7b/05
ṭ.+le 14b/06
[=2]
taḥayyür (Ar.) Hayrete düşme, şaşırma, şaşma.
t.+e 39b/02, 166b/10, 176a/03
[=3]
taḥıl (Ar.) Tahıl, hububat.
t. 10b/10, 50b/05, 113a/02
[=3]
ṭāhir (Ar.) Temiz, arı, pak.
ṭ.+dür 1b/06
[=1]
taḥiyyāt (Ar.) Namazda kadelerde okunan ve "et-tahiyyâtü" sözüyle başlayan dua, hayır duaları, selam.

t. 1b/03
t.+a 223a/12
[=2]
Taḥrīm (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 66. sûresi.
T. 144a/05
T. (sūre-yi Taḥrīm) 144a/05
[=2]
taḫt (Ar.) Taht, hükümdar koltuğu.
t. 69a/06, 80b/13, 94a/09, 94a/10, 94a/14, 94b/01
t.+da 117b/14
t.+ı 140b/03, 224b/04
t.+ında 103a/06
t.+ından düş- 140b/02
t.+uŋ 17b/13, 94a/10, 94a/11, 94a/12, 94a/14
[=16]
taḥvīl (Ar.) Bir durumdan başka bir duruma çevirme, değiştirme.
t. ol- 230b/15
[=1]
ṭaḳ- İliştirmek, bağlamak, dizmek.
ṭ.-ar 20a/03
ṭ.-sa 52a/11
[=2]
taḳarrüb (Ar.) Yaklaşma, yakınlık, yakınlaşma.
t. bul- 21a/12, 73b/02, 153a/04, 156b/03, 206b/05
t. eyle- 71a/10
t.+i ol- 178b/14
[=7]
ṭāḳat (Ar.) Kuvvet, güç, takat.
ṭ. getür- 185b/05
[=1]
taḳāżā (Ar.) Başa kakma.
t. it- 140a/05, 140a/09
[=2]
Taḳdīmetü't-Ta'bīr *Kâmilü't-Tâbir*'de adı geçen rüya tâbirleriyle ilgili kaynak eserlerden biri.
T.+den 2a/09
[=1]
ṭaḳın- *dönüşlü f.* Takınmak, silah kuşanmak.
t.-mış 25b/05
[=1]
ṭāḳiye (Ar.) Takke.
ṭ. 165a/14, 165a/14, 165a/15, 165b/02
ṭ.+nüŋ 165b/01
ṭ.+sin 165b/02
[=6]
ṭāḳiyeci Takke yapan ve satan kimse.
ṭ. 165b/03
[=1]
Taḳsīm (Ar.) Cafer-i Sadık'ın rüya tâbirleriyle ilgili eseri.
T.-i Ca'fer-i Ṣādıḳ 2a/03
[=1]
taḳsīm (Ar.) Parçalara bölme, bölüştürme.
t. ḳılın- 2b/02
[=1]
taḳṣīrlıḳ Suçluluk.
t.+ına (takḳṣīrlıġına) 112a/02
[=1]
taḳvā (Ar.) Allahtan korkma, takva.
t. (zühd ü taḳvā bul-) 17a/05
[=1]
ṭal- Dalmak, gömülmek, suyun dibine inmek.
ṭ.-ar 123a/13, 170b/12, 170b/12
ṭ.-up 52b/13, 170b/13
[=5]
Ṭalāḳ (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 65. sûresi.
Ṭ. (sūretü'ṭ-Ṭalāḳ) 144a/04
Ṭ. sūresi 144a/04
[=2]
ṭalāḳ (Ar.) Evliliğin sona erdirilmesi, erkeğin karısını boşaması.
ṭ. 164b/04
ṭ.+a 56a/09
ṭ. vir- 12b/01, 26b/12, 27a/15, 32a/09, 36b/12, 40b/11, 46a/06, 75b/11, 77a/05, 85b/06, 90b/10, 93b/12, 100a/15, 117b/11, 133b/04, 135a/03, 147a/03, 147b/14, 152b/01, 153b/01, 159a/08, 164a/04, 164b/04, 167a/04, 182b/06, 186b/06, 190a/06, 190b/05, 196a/11, 208b/10, 213a/07, 213a/08, 218b/07, 222a/09, 223b/15, 230b/15
[=35]
ṭalaḳ Dalak.
ṭ. 162b/14, 162b/15, 163a/03, 163a/04, 163a/04, 163a/06
ṭ.+ı 163a/05
ṭ.+ı (ḳoyun ṭalaġı) 163a/02

ṭ.+ı (şığır ṭalağı) 163a/01
ṭ.+ın (at ṭalağı) 162b/15
ṭ.+ın (deve ṭalağı) 163a/01
ṭ.+ın (ṭağ cānāvarı ṭalağı) 163a/03
[=12]
ṭalaş- *işteş f.* Dalaşmak, vuruşmak, kavga etmek, boğuşmak.
ṭ.-up 85a/05
ṭ.-ur 55a/13
[=2]
ṭaleb (Ar.) İstek, dilek.
ṭ. eyle- 22a/08, 100a/04, 138a/05, 167b/04, 167b/04, 172b/14, 199b/09, 209a/01, 209a/02, 230b/09
ṭ.+i 230b/15
ṭ.+in it- 73b/13
ṭ.+inde 103a/15, 103b/01
ṭ.+inde ol- 73b/09, 223a/09
ṭ. it- 2b/13, 34b/13, 35a/08, 58b/09, 77b/08, 85b/14, 86a/04, 93b/14, 109b/13, 111a/02, 129a/01, 136b/04, 191a/01, 202b/02, 215a/11, 218a/14, 221a/08, 229b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ṭ. olın- 128a/15
[=38]
ta‘līm (Ar.) Öğretme, belletme.
t.+dür 123a/04
t. idici 123a/05
t. it- 123a/05
[=3]
ṭālib (Ar.) İsteyen, arzu eden, istekli.
ṭ. 103a/01
ṭ.-i dünyā 38b/03
ṭ.-i ‘ilm ol- 218a/02
ṭ. ol- 26a/08, 54b/02, 56b/11, 86b/11, 144a/08
[=8]
ṭa‘m (Ar.) Tat, lezzet.
ṭ.+ı 96a/14, 150b/02, 153a/02, 181a/03, 230b/15,
[=5]
ṭa‘mlu Tatlı, lezzetli.
ṭ. 189a/02
[=1]
ṭam Dam, ev çatısı.
ṭ. 57b/10, 117a/02, 135a/04, 135a/04, 160b/09, 160b/09, 160b/09, 229b/10
ṭ.+a 36b/11, 64b/15, 229b/11
ṭ.+dan 135a/03, 160b/10
ṭ.+ı 80a/14, 80a/15
ṭ.+ında 160a/15, 207b/11, 223b/01
ṭ.+ından 36b/11
[=19]
ṭama‘ (Ar.) Aç gözlülük, tamah.
ṭ. 230b/15
ṭ.+a 58a/14
ṭ.+ı 157b/10
ṭ.+içun 14b/10
ṭ.+ına 230b/15
[=5]
ṭama‘-dār (Ar.+Far.) Aç gözlü, doyumsuz.
ṭ. 55b/04
ṭ. kişi 137b/05, 156a/01
[=3]
ṭama‘-kār (Ar.+Far.) Aç gözlü, doyumsuz.
ṭ. düşmen 136a/15
[=1]
ṭamaḳ Damak.
ṭ. 165a/07
ṭ.+ı (tamağı) 165a/07
ṭ.+ı (yuḳaru ṭamağı) 165a/08
ṭ.+ıyla (aşağa ṭamağı) 165a/08
[=4]
tamām (Ar.) 1. Tamam, tam, bütün, eksiksiz, tam olma.
t. 13a/15, 25b/05, 44a/09, 51b/08, 65b/02, 78a/07, 81b/06, 104a/05, 105a/11, 110a/06, 117b/08, 121a/03, 123b/02, 124a/04, 130b/12, 131b/12, 139a/10, 168b/14, 169a/11, 213a/10, 219b/07, 230b/15, 230b/15
t.+dur 172b/12
t.+ına 36a/14
2. Bitmek, sona ermek.
t. (işi tamām ol-) 117b/09
t. (‘ömri tamām ol-) 97a/07
t. eyle- 42a/06, 58a/07, 78a/07, 97a/05, 217a/09
t.+ına (işleri tamāmına iriş-) 10b/13
t. ol- 21a/14, 97a/05, 116b/12, 172b/12, 177a/13, 230b/15

[=39]
tamāmlıḳ Tamamlama, tamam etme.
t.+ına (tamāmlıġına) 220b/02
[=1]
ṭamar Damar.
ṭ.+a 162a/11
ṭ.+ı 162a/11
ṭ.+ı (alın ṭamarı) 162a/08
ṭ.+ı (ayaḳ ṭamarı) 162a/10
ṭ.+ı (bāzū ṭamarı) 162a/09
ṭ.+ı (eŋse ṭamarı) 162a/12
ṭ.+ı (ḳarın ṭamarı) 162a/09
ṭ.+ı (ökçe ṭamarı) 162a/13
ṭ.+ı (uca ṭamarı) 162a/10
ṭ.+ı (yan tamarı) 162a/08
ṭ.+ından 183b/10
ṭ.+ını (baslıḳ ṭamarı) 162a/13
ṭ.+lar 162a/07, 162a/08, 230b/15
ṭ.+ları 230b/15
[=16]
ṭama'suz İsteksiz.
ṭ. 140b/09
[=1]
ṭamla- Damlamak.
ṭ.-r 40a/08
ṭ.-sa 230b/15
[=2]
ṭamu (Soğd.) Cehennem.
ṭ. 161b/11, 161b/13, 162a/05
ṭ.+da 162a/01, 162a/04
ṭ.+dan 17b/02, 123b/01
ṭ. ehli 183a/01
ṭ.+nuŋ 162a/02
ṭ.+ya 156b/14, 156b/14, 161b/11, 161b/15, 162a/02, 162a/03
[=15]
ṭa'n (Ar.) Ayıplama, yerme.
ṭ. 181a/08
[=1]
ṭanbūr (Ar.) Yay ve mızrapla çalınan, uzun kollu bir telli saz, tambur.
ṭ. 164b/05, 164b/06, 164b/06
[=3]
ṭa'ne (Ar.) Sövme, yerme, çekiştirme.
ṭ. 183b/12
ṭ. ur- 193b/14
[=2]
ṭanuḳ Şahit, tanık.
t.+a (girçek ṭanuġa) 99b/08
t.+ol- 196b/10
[=2]
ṭanuḳlıḳ Tanıklık, şahitlik.
ṭ.+ı (ṭanuḳlıġı vir-) 128b/14
ṭ.+vir- 137b/10, 230b/15
[=3]
ṭanuḳluḳ *bk.* ṭanuḳlıḳ
ṭ. vir- 25a/14, 125a/09
[=2]
Taŋrı Allah.
T.+dan 88b/14
T. Ṭa'ālā 11a/04, 11a/07, 96b/09
T.+ya 94b/04
[=5]
ṭap- İbadet etmek, itaat etmek, kulluk etmek, tapmak.
ṭ.-anlaruŋ 177b/14
ṭ.-ar 23a/02, 71a/08, 119a/05, 193b/10, 230b/15
ṭ.-arlar 24a/01
ṭ.-arsa 23a/13
ṭ.-sa 23a/14
[=9]
oda ṭap- 23a/02, 23a/13, 24a/01
puta ṭap- 71a/08, 177b/14
[=5]
ṭar Dar, dar olmak.
ṭ. 161a/10, 230b/15
ṭ. (dirligi ṭar ol-) 64b/07, 64b/09
ṭ. (eli tar ol-) 67b/01
ṭ. (rızḳı ṭar ol-) 40a/02, 74a/09, 159b/09
ṭ.+mıdur? 13b/06
ṭ. ol- 64a/07, 202b/09, 202a/14, 202b/15, 210a/11, 218b/14, 230b/15
ṭ. yir 188a/08
[=17]
ṭara- Taramak.
ṭ.-mağ-ıla 163b/04
ṭ.-sa 163b/03, 163b/05, 191b/07
[=4]
ṭarab (Ar.) Coşkunluk, sevinç.
ṭ. (çeng ü ṭarab) 88b/09
[=1]
tarāc (Far.) Yağma etme, yağmalama, yağma, çapul
t. 94a/03, 94a/03, 94a/04
[=3]
ṭaraf (Ar.) Yön, taraf.
ṭ.+a 120a/11, 186b/15, 230b/15

ṭ.+a (bir ṭaraf) 23b/02
ṭ.+a (her ṭaraf) 41b/10
ṭ.+a (ḳanġı ṭaraf) 104b/12
ṭ.+da 193b/03, 223a/07
ṭ.+da (ol ṭarafda) 23b/03
ṭ.+dan 73b/05, 206b/03
ṭ.+ı 136b/12, 173a/01, 173a/02
ṭ.+ına 80b/10, 80b/15, 104a/07, 230b/15, 230b/15
ṭ.+ına (Ḥaḳ ṭarafına dön-) 143a/08
ṭ.+ına (ḳıble ṭarafı) 36b/08, 223a/05
ṭ.+ına (şimāl ṭarafı) 223a/06
ṭ.+ında 182a/10
ṭ.+ından 4a/05, 24a/02, 35b/09, 75b/02, 98a/03, 112a/01, 120a/11, 154b/03, 163a/12, 201b/11, 230a/06, 230b/15
ṭ.+ından (maşrıḳ ṭarafı) 128a/14
[=37]

ṭaraḳ Tarak.
ṭ. 163b/02, 163b/02
[=2]

ṭarḫ (Ar.) Atma, koyma, bırakma.
ṭ. eyle- 10b/04
[=1]

tarḫūn (Far.) Birleşikgiller familyasından, Sibirya kökenli, yaprakları ıtırlı olduğu için bahar olarak aynı zamanda halk hekimliğinde gaz giderici, iştah açıcı olarak kullanılan yavşan cinsi, ıtırlı bir bitki, tarhun otu.
t. 95a/15, 95a/15
[=2]

Ṭārıḳ (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 86. sûresi.
Ṭ. sūresi 144b/13
[=1]

ṭarīḳ (Ar.) Takip edilen yol, usul.
ṭ.+ınca 5b/08, 12a/06, 15a/04
[=3]

tārik (Ar.) Tek etmek, bırakmak.
t.-i ṣalāt ol- 67b/07
[=1]

ṭarlıḳ Darlık, sıkıntı, güçlük.
ṭ. 16b/09, 51b/02, 161a/06, 161a/09
ṭ.+a (ṭarlıġa) 91a/08, 132a/03, 152b/06
ṭ.+da 161a/11
ṭ.+dan 161a/10, 201a/08, 231b/04
ṭ.+dur 46b/11, 207b/08
ṭ.+ıdur (tarlıġıdur) 109b/15
ṭ.+ına (rızḳ tarlıġına) 91a/04
ṭ.+ına (ṭarlıġına) 202a/11, 207b/10
ṭ. ol- 161a/08
[=18]

ṭart- Tartmak, ölçmek, ağırlığını saptamak.
ṭ.-mak 163a/07
ṭ.-sa 163a/07, 163a/08
[=3]

ṭaru Darı.
ṭ. 48a/03, 94b/07, 165a/09, 165a/09, 165a/10
ṭ. etmegi 64b/07
ṭ. unı 24a/15, 114a/12
[=8]

ṭās (Ar.) İçine sulu yiyecek konulan, çoğunlukla metalden yapılma çukur kap, kâse.
ṭ. 99a/05, 137a/04, 163b/09, 163b/11
ṭ.+ıla 163b/10
[=5]

taṣarruf (Ar.) Bir şeye sâhip olma ve sahip olduğu şeyi istediği gibi kullanma yetkisi
t.+a 189a/05
t. eyle- 117b/13
[=2]

taṣavvur (Ar.) Bir şeyi zihinde canlandırma, göz önüne getirme, hayal etme.
t. it- 18a/01
[=1]

taşma (Moğ.) Nalının ayağı tutan meşin kısmı.
t.+sı 176a/07
[=1]

ṭaş Taş.
ṭ. 30a/05, 193a/05, 193b/11, 211b/13, 219b/14
ṭ. çanaḳ 107b/08
ṭ.+dan 87b/13, 91a/13, 117a/14, 126a/11, 193a/12, 200a/09, 229b/13
ṭ.+ı 50b/06, 99b/10, 114b/15, 126b/05
ṭ.+ı (çaḳmaḳ ṭaşı) 99b/10
ṭ.+ı (degirmen ṭaşı) 115a/06
ṭ.+ı (degirmenüŋ ṭaşı) 115a/03, 115a/04
ṭ.+ı (şapan ṭaşı) 158a/12, 158a/13
ṭ.+ıla (ṭaş-ıla) 77b/01, 193a/13

ṭ.+ın 215b/09
ṭ.+ına 115a/01
ṭ.+ında 50b/07
ṭ.+ını (degirmen ṭaşı) 114b/15
ṭ.+ların 165b/08
ṭ. yonucı 126a/14
[=31]

ṭaşra *e.* Dışarı.
ṭ. 7a/14, 8a/06, 25b/08, 25b/12, 27b/05, 36a/10, 53b/09, 75a/13, 84a/02, 85a/13, 86a/12, 95b/03, 100b/14, 106a/14, 112a/07, 112a/12, 123a/15, 128b/09, 133b/13, 134b/15, 135a/10, 138a/04, 158b/08, 163b/04, 179a/10, 185a/04, 200b/05, 200b/05, 210a/11, 210b/01, 215b/12, 230b/15
ṭ. çıḳ- 78b/10, 78b/12
ṭ.+dan 109b/06, 220a/10
ṭ.+sında 108b/13
[=37]

ṭaşt (Far.) Leğen.
ṭ. 161a/02, 161a/03, 161a/04, 161a/05
[=4]

ṭat Tat, lezzet.
ṭ.+ı (ṭadı) 166a/13
[=1]

taṭavvu‘ (Ar.) Nafile ibadet.
ṭ. 53a/13, 223b/04
ṭ.+dur 223b/03
[=3]

ṭatlu Tatlı, acı olmayan.
ṭ. 10b/01, 18a/01, 19a/11, 28a/11, 29a/05, 29a/05, 29a/12, 29a/13, 29a/15, 29b/01, 29b/07, 29b/09, 29b/15, 31a/05, 42b/01, 64a/14, 84b/10, 94a/06, 95a/05, 97b/14, 98a/01, 130b/07, 139b/10, 148a/05, 151a/01, 151a/04, 153a/06, 153b/09, 153b/14, 153b/15, 164a/15, 172a/04, 172a/13, 178b/14, 179a/15, 180a/08, 180a/12, 180a/14, 181a/03, 206b/11, 210b/13, 211a/03, 213b/11, 219a/02, 221b/04, 222a/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ṭ. alma 56a/15
ṭ. dillü 43a/09
ṭ.+lar 163b/05, 163b/06
ṭ.+mıdur? 29a/15
ṭ.+sınuŋ 56b/01
ṭ. söz 102b/09
ṭ. su 11a/15, 196b/07
ṭ.+ya 220b/07
ṭ. yemiş 89a/02
[=60]

ṭatluluḳ Tatlılık.
ṭ. 163b/07
[=1]

ṭā‘ūn (Ar.) Veba.
ṭ. 15a/12, 163b/12, 163b/13, 163b/14
ṭ.+a 23b/14, 158a/14
ṭ.+dan 158a/15, 227b/15
ṭ.+dur 15a/13
[=9]

ṭavāf (Ar.) Hac sırasında Kâbe’nin etrafını hızlı adımlarla dolaşma.
ṭ. it- 79a/07, 108b/11, 207a/01
[=3]

ṭav‘an (Ar.) Bilerek ve isteyerek, kendi rızası ile.
ṭ. 2b/12
[=1]

ṭavar Davar, dört ayaklı çiftlik hayvanı.
ṭ. 35a/07, 135a/05
ṭ.+a 35a/13
ṭ.+a (dört ayaḳlu ṭavar) 28b/08
ṭ.+ı 66b/11, 66b/11, 84a/04
ṭ.+ı (dört ayaḳlu ṭavar) 141b/04
[=8]

tāve (Far.) Tava.
t. 95b/01, 95b/08, 95b/10
t.+nüŋ 95b/10
[=4]

ta‘vīd (Ar.) Alışkanlık haline getirtme, âdet ettirme.
t. 96b/08, 96b/09, 96b/12
t. yaz- 96b/13
[=4]

ṭavḳ (Ar.) Boyna takılan takı, gerdanlık.
ṭ. 164b/12, 164b/13, 164b/15, 165a/01
[=4]

ṭavşan Tavşan.
ṭ. 94a/07, 161a/12, 161a/15, 161b/02
ṭ. derisi 197a/05
[=5]

ṭavşancıl Çoğunlukla tavşan avlamakla geçinen kartal ya da akbaba gibi yırtıcı kuşların genel adı.
ṭ. 68a/15
ṭ. āvāzı 33b/11
[=2]
tavuḳ Tavuk.
t. 99a/13, 99a/14, 99a/14, 99a/15, 99b/01, 99b/02, 99b/03, 99b/04
t. āvāzı 34a/06
t.+lar 230b/15
t. yavrusı 99b/03
[=11]
ṭavul (Ar. *ṭabl*) Davul.
ṭ. 160b/11, 160b/11
ṭ. çal- 160b/14
ṭ.+ıla (ṭavul-ıla) 160b/13
ṭ.+uŋ 160b/13
[=5]
ṭāvūs (Ar.) Tavus kuşu.
ṭ. 163b/14, 163b/14, 164a/01, 164a/02, 164a/05
ṭ. (dişi ṭāvūs) 164a/03
ṭ. āvāzı 34a/04
ṭ.+ı 163b/15, 164a/04
[=9]
ṭay At yavrusu.
ṭ.+ı 25b/15, 26a/05
[=2]
ṭayın Dayanamak, yaslanmak.
ṭ.+ur 35a/06
[=1]
ṭāyife (Ar. *ṭā'ife*) Grup hâlindeki insan topluluğu, bölük, firka, takım, cemaat.
ṭ. 146a/06, 182a/13
ṭ. (dört ṭāyife) 6a/05
ṭ.+ye 161b/09
[=4]
ṭaylasān (Ar.) Sarığın omuza sarkan ucu.
ṭ. 165a/02, 165a/02, 165a/03, 165a/05
[=4]
ṭayyib (Ar.) İyi, güzel, hoş.
ṭ. 1b/06
[=1]
tāze (Far.) Taze, yeşil.
t. 47b/07, 60a/12, 70b/08, 92a/06, 92a/08
t. balık 73b/15
t. ol- 118b/05, 148a/04
t. şīre 153a/04
t.+yiken (tāze-y-iken) 42a/15
[=10]
tāzī (Far.) Hızlı, Arap atı.
t. at 25a/03
t. ata 25a/04
t. atuŋ 25a/05
[=3]
teba' (Ar.) Bir devletin idaresi altında bulunanların bütünü, uyruk.
t.+a 136a/12
[=1]
Tebbet (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 111. sûresi.
T. sūresi 146a/04
[=1]
tebdīl (Ar.) Değiştirme.
t. it- 27a/15, 27b/01, 27b/02
[=3]
tebessüm (Ar.) Gülümseme.
t. eyle- 200b/02
[=1]
tebevvül (Ar.) Bevl etme, işeme.
t. it- 132b/15, 133a/05, 216b/08
[=3]
tecribe (Ar.) Tecrübe etme, deneme.
t. it- 15a/07, 15a/08
[=2]
tedbīr (Ar.) Çare, önlem, tedbir
t. (ehl-i tedbīr) 72b/01
t. (ṣāḥib-i tedbīr ol-) 72b/02
t. bul- 115b/02
t.+e (ṣāḥib-i tedbīr) 19a/05
t.+i 11a/08
t.+ile (tedbīr-ile) 230b/15
t.+in düz- 88a/11
t.+ine 116b/02
[=8]
te'emmül (Ar.) Bir işi etraflıca düşünme.
t. 218b/11
[=1]
tefāvüt (Ar.) Fark, farklılık.
t. 3a/07, 8a/05, 101b/15
[=3]
tefekkür (Ar.) Düşünce, düşünme, düşünüş.
t.+dür 45a/03
t.+ine 194a/06

t. it- 144b/03
[=3]
teferrüc (Ar.) Gezinti, gezinme.
t. eyle- 218a/14
t. it- 31b/09
[=2]
tefsīr (Ar.) Yorum, yorumlama.
t. 174b/03
t. (‘ilm-i tefsīr-i Ḳur’ān) 4a/15
t.+de 205b/04
t. it- 216b/02
t. kitābı 204b/06
[=5]
teftīş (Ar.) Bir şeyin aslını anlamak veya bir işin gereğince yapılıp yapılmadığını öğrenmek maksadıyle her yönden inceden inceye yapılan araştırma, inceleme, yoklama.
t. it- 14a/07, 102b/11
t. olın- 230b/15
[=3]
Teġābun (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 64. sûresi.
T. (sūretü’t-Teġābun) 144a/03
T. sūresi 144a/03
[=2]
teġāyuṭ (Ar. *teġā’iṭ*) İnsan pisliği, dışkı.
t. it- 214b/02
[=1]
teġayyür (Ar.) Değişme, başkalaşma.
t. eyle- 194b/11
t. ol- 60b/07
[=2]
tegele Yağmura dayanıklı bir üst giysisi.
t. 99a/11, 99a/12
[=2]
teḥallī (Ar.) Süslenme, süs eşyası takınma.
t.+den 94a/11
[=1]
teheccī (Ar.) Heceleme.
t. (ḥurūf-ı teheccī) 2b/13
[=1]
te’ḫīr (Ar.) Erteleme, sonraya bırakma.
t. eyle- 52a/12
[=1]
tehlīl (Ar.) “La ilahe illallah” diye kelime-i tevhit getirmek.
t. (tesbīḥ ve tehlīl) 144b/15
[=1]
tekbīr (Ar.) Allah’ın yüceliğini belirtmek için söylenen “Allahü ekber” sözüne verilen ad.
t. 97a/03
t. eyle- 97a/01, 97a/01
[=3]
tekebbür (Ar.) Kibirlenme, gururlanma, büyüklük taslama.
t. 24a/09
[=1]
tekye (Ar.) Güvenme, itimat etme.
t. eyle- 126b/13
t. it- 126b/02
[=2]
telef (Ar.) Yok etme, mahvetme, öldürme.
t. eyle- 112a/13
t. it- 106b/10, 191b/07
t. ol- 35a/02, 118b/04, 128b/12, 139b/02, 183b/12, 210b/11, 230b/15, 230b/15
[=11]
te’līf (Ar.) Kitap yazma, yazılı bir eser meydana getirme
t. 2a/11
t.+inden 1b/08
t. ḳıl- 1b/10, 2a/02, 2b/04
[=5]
temāşā (Far.) Bakma, seyretme.
t. it- 31b/11, 31b/14, 31b/15, 81b/08
t.+sına 31b/05
[=5]
temīz (Ar.) Namuslu, dürüst.
t. 170a/04
[=1]
ten (Far.) Beden, vücut, deri.
t.+de 4b/08, 5a/13
t.+den 4b/08, 7a/14
t.+dür (rāḥat-ı ten) 92b/05
t.+e 7a/15, 91b/04
t.+i 8a/01, 49a/04, 97a/01, 97a/10, 97a/10, 108a/05, 113a/13, 127b/03, 154b/03, 160a/04, 218a/14, 230b/15
t.-i ādemī 97a/07
t.-i ārāyiş 118b/03
t.+içün 218b/02
t.+in 117b/14, 216a/15

t.+inde 23a/10, 65a/08, 86a/15, 97a/08, 97a/11, 130a/15, 131a/01, 163b/13, 172b/07, 176a/14, 189b/12, 189b/13, 199a/05, 212b/15, 214b/13
t.+inden 53b/08, 65a/09, 86b/13, 86b/14, 100b/08, 122b/09, 126b/07, 176a/12, 181a/06, 186b/06, 195b/02, 196a/08, 210a/11
t.+ine 19b/09, 54b/02, 107a/07, 116b/14, 119b/07, 181a/10, 181a/15, 189b/11, 191a/12, 208b/08
t.+ini 88b/13, 97a/09, 113a/11, 158a/12, 230b/15
t.+lerden 181b/03
t.+üŋ 4b/10, 5a/07, 5a/08, 5a/12, 120a/01
[=73]

ten-dürüst (Far.) Sağlıklı, sıhhatli, dinç.
t. 124b/09
t. ol- 35a/10, 42b/05, 230b/15
[=4]

ten-dürüstlik Sağlamlık, dinçlik.
t. 89a/04, 151a/09, 226a/02
t.+e (ten-dürüstlige) 226a/07
t. ol- 228a/02
[=5]

ten-dürüstlük *bk.* ten-düristlik
t. 129b/15
[=1]

tena‘‘um (Ar.) Nimet ve bolluk içinde bulunma.
t. it- 82a/01
[=1]

teng-rūzigār (Far.) Vakit darlığı.
t. 161b/15
[=1]

tenlü Tenli, teni bir özellikte bulunan.
t. (ala tenlü) 38b/05, 38b/05
[=2]

tennūr (Ar.) Fırın, ocak, tandır.
t. 22b/02, 97a/01, 97a/13, 97b/03
t.+a 23a/03
t.+da 88a/10, 97a/15, 112a/13
t.+ınuŋ 97b/01
[=9]

ter (I) Ter.
t. 4b/07
[=1]

ter (II) (Far.) Taze.
t. 220b/09
[=1]

terāzū (Far.) Terazi, tartı.
t. 95a/07, 95a/07, 95a/08, 95a/11, 95a/13, 163a/07
t.+da 95a/09
t.+nuŋ 95a/10
t.+sı ağır gel- 145b/02
t.+yı 144b/09
[=10]

terceme (Ar.) Tercüme.
t. it- 2b/11
t. olın- 2b/10
[=2]

tercümān (Ar.) Tercüman, çevirmen.
t.+a 125b/01
[=1]

tercüme (Ar.) *bk.* terceme
t. it- 2b/14
[=1]

tere (Far.) Yaprakları yenebilir sebzeler, sebze, sebzevat.
t. 96a/14, 96a/15, 96b/01, 96b/03
t. (ṣāḥib-i tere) 96b/02
t.+lerden 96b/01
t.+nüŋ 96a/14
[=7]

tere-dūġ (Far.) Tereyağından elde edilen ayran.
t. 96a/12, 96a/13
[=2]

tere yaġı Tereyağı.
t. 99b/05, 99b/06, 99b/07, 230b/15
[=3]

terengübīn (Far.) Kudret helvası.
t. 67a/12, 96a/10, 96a/10, 96a/11
[=4]

terk (Ar.) Terk etme, bırakma.
t. eyle- 52a/12, 88b/15, 124a/13, 144b/01, 159b/09
t. it- 135b/05, 176a/11
[=7]

ters Hayvan gübresi.
t. 128b/07
[=1]

tersā (Far.) Hristiyan.
t. 89a/02, 95b/03, 95b/05, 99a/04
t. (tersā-dost) 30a/03
t.+lar 137a/02, 166a/10, 223a/04

t.+lardan 76b/13
t.+ları 201b/02
t.+larla 95b/08
t.+nuŋ 177b/10
t. ol- 95b/04, 102a/05
t.+ya 103a/14
t.+yı 95b/06
[=16]

tertīb (Ar.) Düzen, usul.
t. (‘alā vechi’t-tertīb) 2a/11
t. ḳıl- 2a/12
[=2]

tesbīḥ (Ar.) 1. Allah’ı tazim için “Sübhanallah” sözünü söyleme.
t. 53a/07, 96b/06, 141b/13
t.+de 17b/07
t.+dür 134a/08
t. eyle- 86a/01, 96b/06
t. eyt- 165b/10
t. ve tehlīl 144b/15
2. Tespih.
t. 96b/08,
t.+i 96b/07
[=11]

teslīm (Ar.) Bir emaneti yerine verme, bir emaneti sahibine geri verme.
t. it- 203a/15
[=1]

teşnī‘ (Ar.) Çirkin görme, ayıplama.
t. it- 33a/12, 228b/03
[=2]

teşvīş (Ar.) Karışıklık, karıştırma, bulandırma.
t. iriş- 195a/09
[=1]

tevāżu‘ (Ar.) Alçak gönüllülük, tevazu.
t. ehli ol- 145a/12
t. idici 83b/06
t. it- 83b/06
[=3]

tevbe (Ar.) Tövbe.
t. 16b/11, 96b/15, 97b/07
t.+dür 37a/15, 156b/11
t. eyle- 16a/02, 18a/01, 18a/01, 25a/01, 25b/04, 36b/14, 37b/13, 45a/15, 51a/08, 53a/07, 53a/14, 61b/06, 65b/05, 85a/01, 89a/01, 101b/05, 104b/11, 110b/08, 110b/11, 113b/10, 124a/10, 130a/11, 131a/13, 131b/05, 135a/14, 137a/01, 137a/12, 142b/14, 143a/08, 143a/09, 143b/09, 144a/10, 144a/15, 144b/01, 144b/04, 145a/02, 145a/05, 151a/14, 152a/10, 155a/04, 155a/11, 155a/15, 155b/11, 156b/01, 161b/11, 166b/08, 170b/02, 174a/15, 175b/13, 188b/15, 189a/01, 189a/02, 196b/09, 201a/07, 203b/05, 210a/15, 211b/03, 212a/12, 223a/10, 223a/12, 223b/05, 227b/03, 230b/15, 231b/04
t. it- 37b/03, 49a/05, 89b/02, 95a/01, 97b/06, 97b/06, 144b/08, 146a/14, 161b/12, 161b/13, 183b/04, 193a/09
t. ḳıl- 77a/03, 102a/15, 196b/10
t.+ye 27a/13, 53a/12, 189a/05, 208a/02
t.+yile (tevbe-y-ile) 18a/01
[=89]

tevbesüz Tövbe etmeyen, tövbesi olmayan.
t. git- 145a/13
[=1]

teveffā (Ar.) Gitmek, ölmek.
t.+nuŋ 7a/05
[=1]

tevekkül (Ar.) Her işi Allah’a güvenerek yapma, işin sonunu Allah’a havale etme.
t. eyle- 94b/04, 154b/05
[=2]

tevfīḳ (Ar.) Yardım.
t. 2b/12, 18a/01
t. bul- 101b/06, 101b/08, 110b/11, 129b/09, 141b/05, 142b/13, 143a/12, 143b/10, 144a/13, 146a/07, 188b/05
t. ol- 81a/01
t. ve ṭā‘at bul- 141a/07
t. vir- 144a/02
[=16]

tevḥīd (Ar.) Allah’ın birliğine inanma, bir ve tek olduğunu kabul edip söyleme.
t. 150b/07
t.+i 49b/03

t. şi‘iri 204b/12
[=3]
te’vīl (Ar.) Bir söz veya davranışa bilinen anlamından başka bir anlam verme, başka bir mana ile yorumlama.
t.+de 14b/07
t.+i 6b/12, 7a/01, 7a/02, 7b/07, 7b/08, 7b/09, 9a/09, 9a/12, 9b/02, 9b/03, 11a/04, 11a/07, 12a/12, 13a/03, 13a/04, 13a/04, 13b/06, 18a/01
t.+i ol- 8b/01
t.+ini 2a/11, 13b/02
t. it- 9a/03, 11b/15, 13b/05, 117a/14
[=26]
Tevrīt Tevrat, Hz. Musa’ya indirilen kutsal kitap.
T. 98a/04, 98a/04, 98a/07
T. ‘ilmi 144a/01
[=4]
teyemmüm (Ar.) Su bulunmayan durumlarda toprak vb. ile abdest alma.
t. 98a/08, 98a/10
t. eyle- 98a/09
t. it- 98a/09
[=4]
tezvīc (Ar.) Bir kadını evlendirme, kocaya verme.
t.+e 147b/01
[=1]
ṭıfl (Ar.) Küçük çocuk.
ṭ. 40a/06, 49b/07, 222a/13
ṭ.+iken 107a/02
ṭ. oġlan 58a/04, 134b/02
[=6]
ṭırıllıḳ Boyun eğmek, yalvarmak.
ṭ. eyle- 118a/05
[=1]
ṭırnaḳ Tırnak.
t.+ıla (ṭırnaġ-ıla) 140a/03
[=1]
ticāret (Ar.) Ticaret, alışveriş.
t. 114a/12
t.+de 133a/06, 158b/08
t.+den 24a/15, 45b/09, 145b/05
t.+e 53a/05, 94b/15, 207a/07
t.+e git- 33a/14
t.+i 29b/04
t.+ile (ehl-i ticāret-ile) 101a/10
t.+üŋ 156a/03
[=13]
tīmār (Far.) Tedavi etme, bakma, çare bulma.
t. idici 46b/04
t. idicidür 70b/07
t. it- 46b/04, 70b/07, 135b/10
[=5]
timsāḥ (Ar.) Timsah.
t. 223b/09
[=1]
Tīn (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 95. sûresi.
T. (ve’t-Tīn sūresi) 145a/10
[=1]
tirāş (Far.) Vücudun herhangi bir yerinde bulunan kılları dibinden kesme, kazıma, düzeltme.
t. it- 191a/15, 191b/02, 191b/08, 191b/12, 224b/05
[=5]
tirīd (Far.) Et suyu ile haşlanmış, kızarmış ekmekten yapılan yemek, tirit.
t. 98a/12, 98a/12
[=2]
tīr-keş (Far.) Okluk, sadak.
t. 98b/04, 98b/04, 98b/05, 98b/06
[=4]
tiryāk (Far.) İlaç.
t. 96b/04, 96b/04
[=2]
tīz (Far.) Tez, cabuk, acele, hemen, derhal.
t. 8a/14, 9b/05, 18a/01, 21a/01, 28b/04, 36b/09, 42a/02, 43b/07, 43b/07, 45b/14, 62b/07, 63b/15, 66a/12, 69b/01, 71b/15, 78a/01, 78b/12, 80b/04, 87b/11, 95b/07, 111b/14, 115b/12, 120b/05, 129a/10, 131a/13, 134b/12, 143b/06, 158a/05, 158a/11, 161b/11, 162b/09, 179a/05, 182a/10, 182b/11, 184a/02, 189a/03, 196a/14, 203a/13, 206b/15, 207b/05, 215b/12, 215b/13, 215b/13
t. ol- 230b/15
t. ṭabī‘atlu 43b/05
t. tīz 63a/09
[=46]

tīzcek Acele olarak, acele, hemen.
t. 111b/13, 214a/03
[=2]
tobra (Far.) Torba.
t. 97b/04, 97b/04
[=2]
ṭoġ- 1. Dünyaya gelmek, doğmak.
ṭ.-a 32b/14, 49b/11, 50b/02, 61a/08, 72a/07, 84a/03, 88a/03, 91b/06, 92a/03, 92a/07, 92a/08, 101b/09, 102b/06, 102b/06, 107a/02, 117a/08, 120a/15, 120a/15, 128a/03, 128b/14, 132b/03, 132b/04, 134a/12, 141a/03, 147a/02, 148a/08, 163a/13, 163a/13, 167a/09, 167a/10, 167a/11, 171b/03, 171b/04, 171b/07, 200b/03, 204a/13, 231b/04
ṭ.-ar 58a/02, 181b/07
ṭ.-duġı 217b/14
ṭ.-maya 66b/09
ṭ.-mış 51a/02
ṭ.-sa 58a/01, 58a/01, 58a/03, 60b/10
2. (Güneş, ay ve yıldız için) Ufukta görünmek, yükselmek.
ṭ.-ar 61a/04, 61a/07
ṭ.-arken 13a/12
ṭ.-mış 156a/08
ṭ.-sa 156a/11
ṭ.-up 194b/07
[=52]
ṭoġan Doğan.
ṭ. 68a/15, 160a/06, 160a/07, 160a/08, 160a/09, 160a/12, 160a/13, 160a/14, 160a/15, 160b/01, 160b/03, 160b/04
ṭ. (aḳ ṭoġan) 160a/06, 160a/11, 160b/07
ṭ. (çakır ṭoġan āvāzı) 33b/10
ṭ. gibi 26b/14, 135a/08
ṭ.+uŋ 33b/12, 160b/06
[=20]
ṭoġrı *bk.* ṭoġru
ṭ. 41b/03, 41b/09, 42b/09, 50a/02, 56a/05, 120a/03, 230b/15
ṭ. kişi 125b/13
ṭ. ol- 42a/02
ṭ. söz 50a/05, 113a/15
ṭ. yol 230b/15, 230b/15
[=13]
ṭoġru Doğru, dürüst, gerçek.
ṭ. 80b/09, 122b/03, 143a/06, 144b/09, 163a/09, 192b/13, 198b/08
ṭ. kişi 125b/15
ṭ. ol- 180a/07
ṭ. söyle- 89b/02
ṭ. söz 113a/12
ṭ. sözlü 80a/03
ṭ. sözlü ol- 141b/12, 143a/07
ṭ.+ya 95a/14
ṭ. yol 22b/12, 22b/13, 23b/13, 124b/03, 129b/07, 183b/07
ṭ. yol üzerinde ol- 183b/09
ṭ. yola git- 144a/04
[=23]
ṭoġrulıḳ Doğruluk.
ṭ. 203a/04
ṭ. bul- 154b/02
ṭ.+ı (toġrulıġı) 142a/08
ṭ.+ıla (ṭoġrulıġ-ıla) 187b/06
[=4]
ṭoġruluḳ *bk.* ṭoġrulıḳ
ṭ. 143b/08
[=1]
ṭoġu Doğu, şark.
ṭ.+sı (gün ṭoġusı yili) 228a/09
[=1]
ṭoġur- Doğurmak, dünyaya getirmek.
ṭ.-a 15b/05, 15b/05, 32a/07, 40a/03, 48b/10, 84a/04, 107a/01, 121b/05, 132b/05, 152a/02, 160a/14, 160a/15, 162b/01, 231a/01
ṭ.-duġı 162b/07
t.-maḳ 162a/14
ṭ.-maḳlıḳda 62a/04
ṭ.-maya 136a/10
ṭ.-sa 15b/05, 15b/05, 162a/15, 162b/03, 162b/04, 162b/04, 162b/06, 173b/04
ṭ.-ur 162a/14, 162b/01, 162b/02, 162b/03, 162b/05, 230b/15
[=32]
toḫma (Ar. *tuḫma*) Çok yemekten ileri gelen mide şişkinliği.
t. ol- 94b/15, 94b/15, 95a/02
[=3]
toḫum (Far. *tuḫm*) Tohum.
t. 58b/10, 95a/05
t. ek- 58b/13, 94b/02, 94b/03, 94b/14

t.+ı 94b/05
t.+ın 76a/08, 205a/02
t.+lar 95a/03, 95a/04, 95a/06
[=12]

ṭoḳ Tok, aç olmayan.
ṭ. 163a/15
ṭ. ol- 163b/02
[=2]

ṭoḳı- *bk.* ṭoḳu-
ṭ.-madın 117b/08
ṭ.-ya 53b/03
[=2]

ṭoḳlıḳ Tok olma durumu, tokluk.
ṭ. 163a/14, 163a/14
ṭ.+dan 58a/12
[=3]

ṭoḳu- Dokumak.
ṭ.-rsa 78a/07
ṭ.-sa 78a/08, 105b/05
[=3]

ṭoḳun- *edilgen f.* Dokumak eylemi yapılmak, dokunmak.
ṭ.-mış ol- 178a/07
[=1]

ṭoḳuyucı Dokuyan, dokuyucu.
ṭ. (dībā tokuyucı) 121b/11
[=1]

ṭoḳuz Dokuz, sekizden sonra gelen sayının adı.
ṭ. 10b/05, 158a/04
ṭ. ṭokuz 10b/04
ṭ. vech 28a/02, 38a/10, 66b/01, 91b/03, 119b/15, 125b/05, 131b/01, 134a/15, 139b/07, 228a/07, 230b/15
[=14]

ṭoḳuzıncı Dokuzuncu sırada olan.
ṭ. 68a/13
ṭ. faṣl 3a/10, 10b/02
[=3]

ṭol- Dolmak.
ṭ.-mış ol- 118a/02
ṭ.-sa 48a/04, 91a/04
[=3]

ṭolan- Bir şeyin çevresinde dönmek suretiyle sarılmak, dolanmak.
ṭ.-up 126b/10
ṭ.-ur 102a/04
ṭ.-urlar 78b/10
[=3]

ṭolaş- *işteş f.* Dolaşmak.
ṭ.-up 89b/13
[=1]

ṭolaşdur- Dolaştırmak.
ṭ.-ur 86b/07
[=1]

ṭolu (I) Boş olmayan dolu.
ṭ. 48a/03, 48a/03, 82a/09, 91a/07, 96a/03, 105b/08, 107b/09, 125b/04, 187a/01, 190b/14, 200a/10, 208b/01, 216a/11, 218a/11
ṭ.+sı 200a/14
[=15]

ṭolu (II) Buz halinde katılaşıp eriyemeden yere ulaşan yağış şekli.
ṭ. 161a/06, 161a/06, 161a/07, 161a/08
[=4]

ṭolun- (Güneş için) Batmak.
ṭ.-ınca 61a/07
ṭ.-urken 13a/12
[=2]

ṭomalan Domalan mantarı.
ṭ. 163a/11, 163a/13
[=2]

ṭon Elbise, giyecek, kılık kıyafet.
ṭ. 18a/01, 18a/01, 46b/09, 46b/13, 62b/05, 62b/06, 63a/12, 74a/03, 84a/12, 104a/05, 121a/08, 129a/11, 166a/06, 166a/11, 167a/05, 178a/11, 201a/10, 201b/11, 213a/01, 224a/05, 224a/10
ṭ. (altunlu ṭon) 53b/13
ṭ. (eski ṭon) 47a/07, 47a/07, 47a/08, 62b/08
ṭ. (ḳızıl ṭon) 171a/08
ṭ. (ṣaru ṭon) 171a/07
ṭ. (ṣūf ṭon) 157b/02
ṭ. (yeŋi ton) 62b/08
ṭ.+a (eyü ṭon) 128a/03
ṭ.+dan 73a/14
ṭ.+dur 205a/02
ṭ. düz- 63a/14
ṭ.+ı 48a/08, 55a/11, 65a/09, 66a/14, 126b/08, 177a/10, 177a/11
ṭ.+ıla 73a/13
ṭ.+ın 20b/11, 68a/11, 130b/09, 155b/14, 166a/07, 166a/07, 166a/09, 166a/10, 166a/10, 167a/05, 201a/08, 201a/10
ṭ.+ına 83b/13, 84a/01

ṭ.+ında 22a/03, 23a/10, 189b/12
ṭ.+ını 55a/11, 62b/07, 166a/06
ṭ.+lar 56a/01, 88a/10, 104a/07
ṭ.+lar-ıla 56a/04, 56a/04
ṭ.+larla 190a/04
ṭ.+uŋ 46b/14
[=69]
ṭonlıḳ Elbiselik.
ṭ. 117b/05
ṭ.+ı (ṭonlıġı) 117b/06, 117b/08
[=3]
ṭonluḳ *bk.* ṭonlıḳ
ṭ. 203b/04
[=1]
ṭoŋuz Domuz.
ṭ. 82b/12, 82b/14, 161b/03
ṭ.+a 161b/08, 161b/09
ṭ. āvāzı 33b/06
ṭ. başı 87b/09
ṭ. enügi 161b/05
ṭ.+ın (ev ṭoŋuzı) 161b/04
ṭ.+ın (yaban ṭoŋuzı) 161b/04
ṭ.+lar 82b/13, 82b/14, 161b/07
ṭ. südi 148b/04
ṭ.+uŋdur 82b/13
[=15]
ṭop Çevgenle vurulan top, topaç.
ṭ. 105b/02, 166a/03
ṭ. gibi 90a/11
ṭ. ur- 166a/04
[=4]
ṭopalaḳ Hünnapgillerden, yapraklarından yeşil boya çıkarılan bir bitki.
ṭ. 163a/10, 163a/10
[=2]
ṭopraḳ Toprak.
ṭ. 64a/05, 137b/12, 160b/15, 160b/15, 161a/01, 193a/03, 193b/15, 209b/01, 209b/02
ṭ. çek- 64a/05
ṭ.+ıla (ṭopraġ-ıla) 90b/14
ṭ.+ın (ṭopraġın) 230b/15
[=12]
ṭopuḳ Topuk.
ṭ.+ına (ṭopuġına) 11b/13
[=1]
tor Eğitilmemiş, yabanî.
t. 173b/03
[=1]
ṭoy- Doymak.
ṭ.-maya 81b/03
ṭ.-maz 5b/05
ṭ.-up 164b/02
[=3]
toz Toz.
t. 99a/08, 99a/09, 99a/10, 171a/06, 193b/15
[=5]
tozlu Tozlu.
t. 226a/05, 228a/04
[=2]
töhmet (Ar.) İşlenildiği sanılan, ancak henüz ispatlanmamış suç, birine yüklenen suç, suç isnadı, suçlama.
t. it- 126a/12, 158a/06
[=2]
töhmetlü Bir suç ya da kabahat işlediği sanılan, suçlanan.
t. 30a/06
t. ol- 119b/07
[=2]
Ṭūbā (Ar.) Cennette bulunduğuna ve bütün cennete gölge saldığına inanılan, kökü yukarıda, dalları aşağıda büyük ağaç.
Ṭ. aġacı 37b/15
[=1]
tuç Tunç.
t. 99a/04, 99a/04, 137a/02
t.+çı 99a/07
t.+dan 24a/07, 91a/12, 99a/04, 99a/05, 107b/11, 164b/14
[=10]
tuççı Tunççu.
t. 137a/05
[=1]
ṭūfān (Ar.) Sel getiren şiddetli yağmur.
ṭ. 228b/13, 229a/04
[=2]
Tuḥfetü'l-Mülūk *Kâmilü't-Tâbir*'de adı geçen rüya tâbirleriyle ilgili kaynak eserlerden biri.
T.+den (Kitāb-ı Tuḥfetü'l-Mülūk) 2a/08
[=1]
ṭul Dul.
ṭ. 90b/08, 121b/04, 231a/07
ṭ. 'avrat 75b/14
[=3]
ṭulū' (Ar.) Güneşin doğması.

ṭ. 15a/08
[=1]
ṭumaġı Dumağı, nezle.
ṭ. 162b/08, 162b/09, 162b/10, 162b/11, 162b/12
[=5]
ṭur- 1. Ayakta beklemek, hazır beklemek.
ṭ.-mışlar 18a/01, 18a/01
ṭ.-u gel- 218b/12, 218b/14
ṭ.-ur 16b/06, 18a/01, 25a/11
ṭ.-ur gör- 22a/04
2. Belli bir durumda olmak, bir yerde bulunmak.
ṭ.-maḳ 154a/04
t.-maḳuŋ (ṭurmaġuŋ) 5b/08
ṭ.-mış 99a/09, 156b/12
ṭ.-sa 95b/08, 206b/03
ṭ.-up 8b/06
ṭ.-ur 20a/11, 26b/04, 27a/03, 128b/07
ṭ.-urken 85b/05
ṭ.-urlar 183b/02
3. Yaşamak, hayat sürmek.
ṭ.-maḳlıgı 35b/15, 36a/01, 36a/02
ṭ.-ur 18a/01
4. Birlikte kullanıldığı zarf-fiil halindeki fiilin sürekli yapıldığını ifade eder.
ṭ.-ur 16a/01, 67b/01
5. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
ṭ.-a 84b/01, 126b/02, 196b/05
ṭ.-duġı 28b/01
ṭ.-sa 214a/01
ṭ.-ur 16a/13, 38b/01, 65b/12
ṭ.-uruz 63a/13, 65a/05, 130b/12, 153a/15, 180b/14, 191a/01, 202a/08, 218a/14
[=43]
boġazına ṭur- 214a/01
girü ṭur- 84b/01, 126b/02
rāst ṭur- 28b/01, 65b/12
taalluḳ ṭur- 67b/01
diyüp ṭur- 130b/12, 218a/14
eylemiş ṭur- 16a/13
idüp ṭur- 65a/05, 153a/15, 180b/14, 202a/08
ḳılup ṭur- 191a/01
ṭutup ṭur- 38b/01
yata ṭur- 196b/05
ẕikr idüp ṭur- 63a/13
[=17]
Ṭūr (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 52. sûresi.
Ṭ. (sūretü'ṭ-Ṭūr) 143b/02
Ṭ. (ve'ṭ-Ṭūr sūresi) 143b/02
[=2]
ṭura Kalkan, siper.
ṭ. zaḫmı 130b/03
ṭ.+yıla (ṭura-y-ıla) 224a/07
[=2]
ṭuraḳ otı Dereotu.
ṭ. 162b/13, 162b/13
[=2]
ṭurna Turna.
ṭ. 165b/04
ṭ. āvāzı 34a/04
ṭ. yavrusı 165b/05
[=3]
turş (Far.) Ekşi.
t. 139b/09, 139b/10, 213b/12
t. (yüzin turş it-) 144b/05
[=4]
turş-rū (Far.) Ekşi yüzlü.
t. 18a/01
[=1]
turşı (Far. *turşī*) Turşu.
t.+lar 6a/07
[=1]
turunc (Far.) Turunç.
t. 95b/11, 95b/11, 95b/14, 95b/15, 96a/08, 150a/14
t.+dan 96a/04
t.+ı 96a/01, 96a/02, 96a/05
[=10]
tūt (Far.) Dut.
t. 97b/14, 97b/14, 98a/01, 98a/01, 98a/02
[=5]
ṭut- 1. Tutmak, elde bulundurmak.
ṭ.-a 144b/09, 145a/08
ṭ.-ar 18a/01, 23b/06, 29a/09, 32a/01, 68b/07, 72a/05, 72a/07, 86b/11, 101b/04, 101b/08, 114a/14, 115a/11, 126a/13, 133a/15, 134a/13, 134b/02, 146b/11, 152a/01, 167a/10, 184b/07, 194a/08, 212a/07, 230b/15, 230b/15
ṭ.-duġı 206a/08
ṭ.-mışlar 18a/01, 116a/03

ṭ.-sa 28a/11, 49b/11, 63b/04, 87a/15, 88a/03, 89b/07, 101a/08, 102a/11, 109a/09, 120b/11, 120b/12, 123b/12, 126a/14, 131a/13, 138b/11, 161a/13, 161b/06, 168a/12, 168a/13, 175a/02, 175b/03, 185a/13, 191a/11, 191a/12, 202b/06, 205b/12, 210a/13, 210b/15, 211b/13, 222a/08, 222a/08, 225b/05, 230b/15, 230b/15
ṭ.-u ḳo- 126b/15
ṭ.-up 19b/09, 27b/11, 72a/06, 73b/05, 117a/06, 128b/08, 194b/10, 230b/15
ṭ.-up çıkar- 120b/08
2. Yakalamak, ele geçirmek, elde etmek.
ṭ.-alar 80a/10, 80b/01, 219b/09
ṭ.-ar 24b/11, 25b/13, 78b/08, 117a/05, 119a/01, 164b/11, 195b/09
ṭ.-sa 55a/10, 55a/11, 56b/11, 57b/09, 60b/14, 84b/06, 85a/07, 92a/10, 92a/11, 106a/01, 106a/03, 117a/10, 123a/02, 123b/09, 133b/12, 135a/09, 148b/14, 149a/14, 149b/03, 163b/14, 165b/05, 174b/06, 180a/15, 184a/11, 196a/03, 204a/08, 204a/10, 204a/13, 204b/02, 230b/15
ṭ.-salar 168a/10
ṭ.-up 8b/15, 180b/03
3. Yapmak, işlemek.
ṭ.-ar 84b/01, 121a/04
ṭ.-mış ol- 40b/07
4. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
ṭ.-a 20a/12, 22a/10, 23b/06, 26b/01, 56a/14, 63a/05, 65a/02, 68b/07, 76b/03, 104b/10, 106b/05, 110b/13, 111a/13, 111b/07, 115a/13, 118a/07, 118b/08, 141a/06, 141a/09, 141a/14, 142a/07, 143a/06, 144b/05, 144b/09, 145b/03, 146b/02, 153b/05, 154b/05, 154b/11, 156b/15, 158b/04, 165b/01, 174b/14, 177a/15, 185b/15, 194a/13, 209b/08, 215b/09, 219b/15, 224a/07
ṭ.-alar 72b/14, 74a/04, 100a/11, 210b/07
ṭ.-an 171b/11
ṭ.-ar 7a/15, 17a/04, 18a/01, 30b/04, 30b/11, 39a/08, 40b/07, 40b/08, 53a/06, 65b/05, 171b/10, 206a/08
ṭ.-ardı 135a/02
ṭ.-arsa 39a/09
ṭ.-asın 89a/14
ṭ.-duġı 51a/12
ṭ.-madużı 19a/13, 24a/13, 58a/04, 62b/04, 62b/14, 71b/07, 117a/02
ṭ.-maḳ 39a/07
ṭ.-mazdı 48b/06, 73b/06, 141b/01, 204b/03
ṭ.-mış 101b/15, 118b/15
ṭ.-mış ol- 65a/07
ṭ.-sa 39a/10, 53a/13, 53a/14, 53a/14, 63a/13, 92a/06, 130a/14, 165b/12, 171a/01
ṭ.-up 86b/11, 106b/01
ṭ.-up ṭur- 38b/01
[=134]
ʻamel ṭut- 156b/15, 158b/04, 165b/01, 177a/15, 224a/07
ʻamelin ṭut- 23b/06
ārām ṭut- 76b/03
ʻazīz ṭut- 89a/14, 111a/13, 141a/14, 144b/09, 145a/08, 145b/03
balıḳ ṭut- 92a/06
buyruḳ ṭut- 38b/13
cihān milkini ṭut- 68b/07
dost ṭut- 72b/14, 74a/04, 86b/11
düşmen ṭut- 56a/14, 215b/09, 219b/15
fāl ṭut- 171a/01
fāyide ṭut- 210b/07
ġāfil ṭut- 65b/05
güreş ṭut- 18a/01, 206a/08
ḫaḳīr ṭut- 154b/11
ḫor ṭut- 17a/04
ḫuyın ṭut- 209b/08
ısıtma ṭut- 20a/12, 40b/07, 40b/08, 111b/07
ilerü ṭut- 39a/09
iş ṭut- 22a/10
işe ṭut- 106b/05
işi niẓām ṭut- 141a/09
işin ṭut- 106b/01

i‘timād ṭut- 30b/04
ḳarār ṭut- 26b/01, 165b/12, 174b/14, 194a/13
kefen ṭut- 63a/13
ḳuvvet ṭut- 115a/13, 154b/05
maḳām ṭut- 171b/10, 171b/11
mekrūh ṭut- 100a/11
menfa‘at ṭut- 110b/13
niẓām ṭut- 65a/02
oruç ṭut- 44a/10, 53a/06, 53a/13, 53a/14, 53a/14, 118b/08, 143a/06, 144b/05
öginde ṭut- 7a/15
öŋe ṭut- 39a/07, 39a/10
öŋine ṭut- 39a/08
pās ṭut- 101b/15, 118b/15
penāhında ṭut- 153b/05
perde ṭut- 71b/14
peyġamber sünnetin ṭut- 142a/07
şebāt ṭut- 65a/07
sīretin ṭut- 63a/05
sözin ṭut- 104b/10
ümīd ṭut- 19a/13, 24a/13, 30b/11, 38b/01, 48b/06, 58a/04, 62b/04, 62b/14, 71b/07, 73b/06, 117a/02, 135a/02, 141b/01, 204b/03
yücelik ṭut- 118a/07
şaḳlayu ṭut- 141a/06, 146b/02
[=88]

ṭūṭī (Far.) Papağan.
ṭ. 164b/07, 164b/07, 164b/08, 164b/10, 164b/11
[=5]

ṭutıcı Tutma işini yapan, tutan.
ṭ. 95a/11
ṭ. (kīn ṭutıcı) 93a/15
ṭ. (yas ṭutıcı) 105b/14
[=3]

ṭutıl- Tutulmak, alıkonulmak.
ṭ.-mış 35a/05, 61a/10
[=2]
duzaġa ṭutıl- 35a/05
[=1]

ṭutın- Edinmek, ittihaz etmek.
ṭ.-a 165b/07
ṭ.-maga 149a/05
[=2]
arḳa ṭutın- 165b/07
dost ṭutın- 149a/05
[=2]

tūtiyā (Ar.) Göz sürmesi, sürme.
t. 97b/09, 97b/09, 97b/12
t.+yı 97b/12
[=4]

tutmaç Dört köşe kesilmiş küçük hamur parçalarından yapılan yoğurtlu çorba.
t. 94a/05, 94a/06, 94a/09
[=3]

ṭutucı *bk.* ṭutıcı.
ṭ. 38b/13
[=1]

ṭutul- 1. Nefesi kesilmek.
ṭ.-mış 165a/08
ṭ.-sa 91a/03
2. Yakalanmak.
ṭ.-maġa 27a/08
[=3]
boġazı ṭutul- 91a/03
[=1]

ṭuyıcı Bir duygu besleyen, duyan.
ṭ. (kīn ṭuyıcı) 126a/07
[=1]

ṭuz Tuz.
ṭ. 166a/13, 209a/14
ṭ. (aḳ ṭuz) 166a/13, 166a/15
[=4]

ṭuzaḳ Tuzak.
ṭ. 161b/10, 161b/10
ṭ.+a (ṭuzaġa ṭutıl-) 35a/04
ṭ.+ı (ṭuzaġı) 161b/11
ṭ.+ıla (ṭuzaġ-ıla) 56b/10
[=4]

ṭuzlu Tuzlu.
ṭ. 45a/03, 73b/15, 84b/13, 92a/04, 153b/15, 179a/01
ṭ. balıḳ 73b/13
ṭ. şu 11a/12
[=8]

tükrük Tükürük.
t. 98b/07
t.+i (tükrügi) 98b/11, 98b/11
t.+in (tükrügin) 98b/07
t.+iyle (tükrügiyle) 98b/14
[=5]

tünd (Far.) Katı, sert.
t. 55b/07
[=1]

türbüd (Far.) Türbit otu.
t. 95a/14, 95a/14

[=2]
Türk 1. Türk.
T. dilince 80a/05
2. Kır insanı, göçebe.
T. 98b/15
T.+de 99a/01
T.+den 99a/02
T.+e 99a/03
T.+ile (ekinci Türk-ile) 72b/10
[=6]
Türkçe Türkçe.
T. 7a/06, 104a/12, 109a/08, 137b/04
[=4]
Türkī Türkçe.
T.+ye 2b/10, 2b/11
[=2]
tütün Duman.
t. 192a/11
t.+i 23b/07, 97b/02
[=3]
tütünlü Dumanlı.
t. 21b/13, 22a/06
[=2]
tütünsüz Dumansız.
t. 20a/09, 22a/06
[=2]
tüvānālıḳ Güçlü olma durumu, kuvvetlilik.
t.+ı (tüvānālıġı) 227a/07
[=1]
tüy Kıl, tüy.
t.+i 57a/14, 83a/07, 140b/13
t.+in 75b/05
[=4]

U

uca Kalça kemiklerinin birleştiği yer, oturulacak yerin iki tarafı.
u.+sı 160a/02
u.+sına 11b/09
u. ṭamarı 162a/10
[=3]
ucuz Fiyatı uygun olan, pahalı olmayan.
u. ol- 63b/02, 119b/10, 170b/11, 230b/15
[=4]
ucuzlıḳ Ucuz olma durumu, ucuzluk.
u. 16b/09, 106b/12
u.+a (ucuzlıġa) 59b/14, 158b/14
u.+ı (ucuzlıġı) 175a/06
u.+ına (ucuzlıġına) 169b/10
u. ol- 193b/12, 231a/12
[=8]
ucuzluḳ *bk.* ucuzlıḳ
u. 47b/08
u.+ı (ucuzluġı) 94a/05
[=2]
uç Bir şeyin bitim noktası, son, baş, tepe, nihayet.
u.+ı (ucı) 83b/07, 83b/11, 125a/14
u.+ların 86a/01
[=4]
uç- Uçmak.
u.-a 25a/12
u.-ar 36b/06, 37a/01, 117a/07, 160a/08, 174a/09, 192b/13
u.-arsa 36b/10, 192b/13
u.-duġı 36b/07
u.-maḳ 36b/06, 37a/02
u.-sa 25a/12, 36b/08, 36b/11, 36b/13, 36b/14
u.-up 160a/07, 160b/03
u.-up git- 85b/06, 107a/02, 147b/14, 164a/04
[=23]
uçmaḳ Cennet.
u. 37b/03, 37b/04, 37b/04, 38a/02, 38a/03, 38a/10, 81b/09
u.+a (uçmaġa) 37b/09, 37b/12, 37b/13, 37b/14
u.+da 37b/07, 37b/15, 38a/01, 38a/05, 38a/06, 38a/08
u.+dan 37b/05, 38a/09
u.+uŋ (uçmaġuŋ) 37b/10, 37b/11
u.+uŋ (uçmaġuŋ ḳapucısı) 129a/08
[=22]
uçur- Bir şeyin uçmasını, uçup gitmesini sağlamak.
u.-ur 72a/06, 117a/06
[=2]
ʻūd (Ar.) Öd ağacı.
ʻu. 169a/06, 169a/09
ʻu. gibi 107b/12
ʻu.+ı 169a/06, 169a/08
[=5]
uġra- Bir olay ve durumla karşılaşmak, bir şeye maruz kalmak.
u.-ya 104a/07, 162a/05, 177a/07
[=3]
muṣībete uġra- 177a/07

[=1]
uġrı Yol kesen, hırsız.
u. 17a/13, 50a/11, 50b/01, 57b/14, 85a/05, 118a/14, 128a/14, 148b/15, 184a/13, 197a/07, 200b/10, 200b/10, 200b/12
u.+dan 33b/08
u.+dur 205a/12, 205a/12
u. kişi 78b/06, 203a/06, 205a/10
u. ḳul 78b/08
u.+lar 21b/01, 50b/03, 178b/10, 184a/10
u.+lardan 33b/09
u.+nuŋ 50a/12
u. şākird 78b/08
u.+ya 106a/07, 184b/01, 189b/08, 200b/14, 223b/09
[=32]
uġurla- Çalmak, aşırmak.
u.-r 50a/10
u.-rlar 26b/11, 46a/05, 226b/10
u.-sa 50a/12, 50a/13
u.-salar 115a/01, 222b/07, 230b/15
u.-ya 57b/14, 230b/15
u.-yın 189b/15
[=12]
uġurlıḳ Hırsızlık.
u. 50a/15
u.+a (ugurlıġa git-) 50a/14
u.+da 8b/15, 80a/10, 80b/01, 219b/09
u. eyle- 50a/09
[=7]
uḫrevī (Ar.) Ahiret ile ilgili, öbür dünya ile ilgili.
u. 111a/05
[=1]
‘uḳūbet (Ar.) Ceza.
‘u. 61b/10, 169a/13
‘u.+e 18a/01, 23b/13, 99a/11
‘u.+i 151b/05
‘u. ol- 171a/04
[=7]
ulaş- Gideceği yere varmak, vasıl olmak, kavuşmak.
u.-a 36b/15, 91b/08, 104b/03, 111a/13, 221a/03
u.-maga 149a/05
u.-mış ol- 224b/07
u.-sa 51b/15
u.-up 78b/06
[=9]
ulaşdur- Yetiştirmek, eriştirmek, ulaştırmak.
u.-ur 96b/12
[=1]
ulaşıḳ Bağlılık, irtibat, yakın, akraba.
u.+ı (ulaşıġı) 88b/08, 89a/02, 89a/13
[=3]
ulaşıḳlıḳ Yakınlık, akrabalık.
u. 51b/15
u. eyle- 112b/05, 225b/06
[=3]
‘ulemā (Ar.) Bilginler, alimler.
‘u. 7a/13, 8a/11, 18a/01, 65b/14, 66a/05, 166a/09
‘u.+nuŋ 28b/14, 79a/10, 127a/15, 127b/03
‘u.+ya 20a/04, 110b/14, 230b/15
‘u.+yıla (‘ulemā-y-ıla) 109a/06, 143b/13
[=15]
ulu Yüce, saygıdeğer, büyük, ileri gelen, ulu, şerefli.
u. 11a/07, 13b/01, 13b/15, 18a/01, 24b/11, 25a/11, 25b/11, 25b/12, 25b/14, 27b/07, 29a/09, 31a/12, 33a/15, 33b/09, 36b/15, 37a/06, 37a/09, 38a/08, 38a/08, 38a/09, 41a/02, 43b/08, 44b/10, 54a/03, 57a/08, 74a/03, 82a/04, 83b/06, 87a/10, 104b/03, 107a/02, 110b/06, 111a/05, 126a/06, 129b/12, 159a/15, 168a/11, 182b/12, 190a/01, 192b/12, 197a/12, 213b/08, 225b/14, 226a/01, 230a/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06
u. ‘avrat 169b/13
u. beg 177a/14
u.+dan 36b/08, 49a/05, 65a/01, 83b/04, 87a/04, 87b/06, 87b/11, 88a/13, 89b/04, 92a/04, 107a/08, 151b/13, 157a/12, 165a/13, 183b/15, 209a/14, 222a/05, 230b/15
u.+dur 84b/09
u.+dur (ḳavī ulu) 106a/07
u. düşmen 147b/08, 213b/06
u. ḫādim 210b/14
u. ‘ıyş 152a/08

u. iş 98b/06, 174a/10
u. kişi 60a/04, 60a/06, 61b/11, 67b/08, 71b/09, 72a/01, 72b/09, 72b/12, 73b/12, 73b/14, 81a/10, 81a/11, 81a/13, 83a/10, 87a/04, 98a/14, 98b/05, 105a/08, 106a/03, 106a/05, 109a/13, 115b/07, 115b/12, 122b/05, 126a/05, 126a/07, 126a/11, 133b/09, 134a/15, 147b/11, 147b/13, 148a/02, 148b/02, 148b/02, 154b/14, 165b/12, 165b/13, 168a/01, 168a/14, 173b/13, 177b/14, 179b/01, 180b/08, 190a/15, 192b/10, 195b/04, 196a/06, 196a/07, 196a/09, 205b/12, 209a/11, 209b/03, 211b/09, 219a/01, 219a/12, 219b/03
u. kişiyle 68b/11
u.+lar 42a/06, 45b/05, 78b/01, 84b/11, 87a/02, 104b/03, 154b/03, 154b/08, 219b/11, 230b/15
u.+lar-ıla 88a/10, 137b/02, 167b/14
u.+lara 88a/06, 110b/14, 162a/08
u.+lardan 18a/01, 24b/11, 86a/01, 108b/15, 137a/14, 145b/13, 162a/15, 230b/15
u.+larına 127a/15
u.+larından 175a/14, 219a/14
u.+larınuŋ 186a/08
u.+larla 88a/11
u.+laruŋ 26b/01, 177b/02
u.+nuŋ 188b/10
u.+nuŋ (iki ulu) 106a/10
u. ol- 23a/12, 26b/03, 28a/13, 65a/04, 164b/05, 209b/14
u. pādişāh 140a/02, 194a/07, 205b/11
u. re'īs 195a/13
u.+sı 27b/09, 97a/13, 149b/09, 162b/08
u.+sı ol- 31b/08, 31b/14, 54a/13
u.+sıdur 54a/12
u.+sına 86b/10, 97b/03
u.+sından 86b/13, 106b/04
u.+ya 24b/11, 45b/15
u.+yı 86b/11
u.+yıla (ulu-y-ıla) 44b/01, 158b/12, 209a/09
u.+yısa (ulu-y-ısa) 133b/04
u. (ulu-zāde) 113a/10, 173b/05
[=199]

ulu'l-'aẓīm (Ar.) Karşılaştıkları büyük zorluklara rağmen peygamberlik görevlerini üstün bir azim ve kararlılıkla eksiksiz olarak yapmış bulunan peygamberler (Nuh, Mûsâ, Îsâ, İbrâhim peygamberler ve Hz. Muhammed için kullanılır).
u. 18a/01
[=1]

ulu-zāde Bey oğlu, soylu.
u. 173b/05
u.+ye 113a/10
[=2]

ululıḳ *bk.* ululuḳ
u. 18a/01, 18a/01, 36b/08, 52a/09, 65a/10, 142b/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15
u. (ḥürmet ve ululıḳ bul- 175a/13
u. (manşıb ve ululıḳ bul-) 215b/04
u.+a (ululıġa) 17b/06, 27a/09, 41b/01, 46b/03, 53a/05, 53a/11, 59b/10, 61a/13, 74b/02, 74b/06, 81a/02, 84a/10, 98b/06, 105a/14, 107a/04, 126a/01, 129a/01, 139b/14, 139b/15, 152a/07, 159a/06, 165a/06, 165b/03, 167b/12, 168a/02, 168b/15, 176b/14, 186b/09, 189b/01, 201b/13, 202a/03, 203b/12, 206a/02, 208a/09, 211b/11, 212a/06, 212a/15, 215b/05, 218b/11, 220b/02, 224a/15, 224b/13, 225b/04, 230a/03
u.+a (ululıġa iriş-) 60a/11, 116a/09, 140b/05
u.+a iriş- 117a/06, 128a/09
u. bul- 17a/02, 18a/01, 18a/01, 25a/14, 25a/15, 28b/06, 29a/09, 31b/01, 31b/02, 31b/04, 62b/09, 89a/08, 114a/05, 138a/07, 141a/15, 141b/04, 168b/10, 194a/09, 218b/09, 230b/15
u.+dan düş- 25b/03, 106a/14, 164b/04
u.+dan ve 'izzetden düş- 31b/13
u.+dur 40b/09, 45b/03, 65b/01, 73a/04, 98b/04, 139b/11
u.+ı (ululığı) 46a/10, 124a/01, 230b/15
u.+ı (ululığı git-) 139b/14

u.+ıla (ululığ-ıla) 139a/10
u.+ına (ululığına) 65a/03, 73a/09, 79b/04, 207a/09
u. ve menfa‘at bul- 203a/10
[=100]
ululuḳ Ululuk, ulu olma durumu.
u. 18a/01, 21b/11, 40b/10, 40b/11, 41a/04, 47a/15, 55b/14, 85a/03, 93b/09, 107a/11, 116b/05, 128a/08, 144a/06, 192b/13, 204b/13, 209a/11
u. (ḥürmet ve ululuḳ bul-) 106a/02
u. (‘izzet ve ululuḳ bul-) 167b/07
u. (māl ve ululuḳ bul-) 63b/04, 106a/13
u. (şādumān ve ululuḳ bul-) 152b/04
u. (şeref ve ululuḳ bul-) 94b/03, 167b/06
u.+a (ululuġa) 18a/01, 18a/01, 25a/12, 37a/03, 54a/14, 55b/13, 63b/06, 88a/08, 101b/11, 163b/09, 228a/12, 230b/15, 230b/15
u. bul- 12b/13, 18a/01, 18a/01, 25b/05, 32b/04, 36b/07, 41a/03, 44b/02, 45b/06, 51a/10, 52a/09, 55b/15, 68b/11, 72b/09, 73a/12, 75b/01, 79b/01, 79b/02, 86a/10, 90a/06, 91b/08, 94a/02, 94a/12, 101a/08, 103b/12, 104b/02, 105b/01, 107a/15, 108a/12, 113b/07, 114a/06, 114a/07, 114a/10, 116a/13, 117b/14, 118a/14, 119a/07, 121b/10, 128a/13, 150a/06, 160a/11, 161b/08, 163b/15, 174a/11, 185b/01, 186a/07, 186b/05, 191b/06, 192b/01, 192b/15, 194a/11, 200a/15, 205b/08, 207a/05, 210b/09, 211a/10, 212a/14, 219b/04, 219b/05, 219b/09, 220a/04, 220a/08, 220a/13, 221a/05, 224b/10, 227a/15, 228a/08, 228a/09, 229b/12, 230b/15, 230b/15
u.+dan düş- 104a/02, 128a/10, 176a/08, 205b/14, 212a/03
u.+dur 126a/04, 137b/13, 167b/13, 203b/11
u.+ı (ululuğı) 28b/12, 69a/03, 93b/09, 105a/08, 110b/14, 159b/07, 160a/09, 167a/04, 167b/10, 195b/04, 224b/08, 225a/14, 226b/12, 230b/15
u.+ıla (ululuġ-ıla) 186a/13
u.+ına (ululuğına noḳṣān ol-) 127b/06
u.+ını (ululuğını) 106a/09
u. ve eylük bul- 221a/06
u. ve ḫayr bul- 174a/07
u. ve ‘izzet bul- 80b/10
u. ve māl bul- 106b/16, 149a/07
u. ve manşıb bul- 228a/04
u. ve menzilet bul- 77b/10, 93b/08
u. ve padişahlık bul- 122b/10
u. ve şeref bul- 133b/72
u. ve vilāyet bul- 123a/12
[=144]
um- Ümit etmek, beklemek.
u.-maduġı 38a/15
[=1]
‘umre (Ar.) Hac mevsimi dışında Kâbe’yi ve Mekke’deki mübarek yerleri ziyaret etme.
u. (ḥac ve ‘umre it-) 93a/12
[=1]
un Un.
u. 24a/11, 24a/12, 24b/01, 48a/03, 114b/13, 115a/12, 193b/11
u.+ın (arpa unı) 24a/13
u.+ın (buġday unı) 24a/14
u.+ın (taru unı) 24a/15
u.+ından (arpa unı) 114a/11
u.+ından (ṭaru unı) 114a/12
[=12]
unıt- Unutmak.
u.-a (unıda) 63b/12, 85a/14
[=2]
‘unnāb (Ar.) Hünnap ağacı.
‘u. 169a/01, 169a/01, 206b/10
‘u. aġacı 43b/07
[=4]
unut- *bk.* unıt-
u.-maġa 11b/15
[=1]
unutul- *edilgen f.* Unutulmak.
u.-mış (unudulmış) 3a/10, 10b/02, 11a/07
[=3]
ur- 1. Vurmak, çarpmak.
u. (!) 220a/15

u.-a 13b/10, 183b/12, 185b/02
u.-alar 13a/06, 30b/09, 158a/05
u.-an 176b/06
u.-dı 176b/07
u.-dılar 224a/10
u.-maġ-ıçun 185b/01
u.-maḳ 7a/13
u.-mış 50b/11, 52a/08, 224b/06
u.-sa 47a/13, 50b/12, 106a/10, 107a/07, 159a/14, 159b/06, 176a/14, 176b/04, 176b/05, 176b/09, 185b/03, 185b/03, 188a/04, 220a/13, 221a/03, 221a/04, 221a/06, 221a/10, 224a/07, 224a/13
u.-salar 176a/15
u.-up 185b/03, 185b/09
u.-updur 176a/15
u.-ur 18a/01, 68a/12, 135a/08, 176a/11, 176b/08, 224a/02
u.-urlar 50b/12
2. Takmak, giydirmek.
u.-sa 182b/05, 203a/14, 222b/04
u.-ur 222b/03
3. Üflemek, ses çıkarmak.
u.-ar 18a/01
4. Nişan alarak atmak, vurmak.
u.-dı 8b/07
u.-sa 106a/09
5. Avlamak.
u.-sa 55a/10
6. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
u.-a 118b/11, 146a/01
u.-alar 193b/15, 212b/02
u.-mak 90a/10, 90a/14, 109a/06, 109a/06
u.-mış 93b/09, 93b/11, 94a/01, 119b/07, 224b/15
u.-mışlar 38b/11
u.-sa 47a/14, 97b/01, 119b/08, 215b/04
u.-salar 109a/07
u.-ur 48a/14, 88a/05, 108b/13, 159b/05, 166a/04, 197a/14, 220a/12, 220b/01, 226b/03, 227b/04, 227b/05
u.-urlar 37a/10, 90a/11
[=85]
aya ur- 50b/12
başına tāc ur- 93b/09, 93b/11, 94a/01, 224b/15
boynın ur- 90a/11
boyun ur- 90a/10, 90a/14
bünyad ur- 197a/14
dağ ur- 37a/10, 119b/07, 119b/08, 212b/02
ḍarb ur- 159b/05
ḥad ur- 109a/06, 109a/06, 109a/07
ışıḳ ur- 47a/14
lāf ur- 87b/14
lebbeyk ur- 108b/13
mühr ur- 48a/14, 215b/04, 220a/12, 220a/15, 220b/01, 226b/03, 227b/04, 227b/05
od ur- 97b/01
raḳṣ ur- 88a/05
ṭa‘ne ur- 193b/15
ṭop ur- 166a/04
zaḫm ur- 38b/11
zaḫmın ur- 118b/11
zencīr ur- 146a/01
[=35]
‘urūc (Ar.) Yükselme, yukarı çıkma.
‘u. it- 7a/14
[=1]
urucı Vurucu, vuran.
u. 87b/14, 90a/13
u. (aḳça ḍarbın urucı) 159b/03
u. (mühr urucı) 215b/03, 215b/04
u. (yol urucı) 134b/01, 140b/12
u. (zenbīl urucı) 131b/03
[=8]
urucılıḳ Vuruculuk.
u. eyle- 159b/04
[=1]
urul- *edilgen f.* Vurulmak.
u.-madın 181a/07
u.-mış 83b/05
[=2]
burunduruḳ urul- 83b/05
[=1]
‘uryān (Ar.) Çıplak.
u. 9b/14, 104a/06
[=2]
uş Akıl.
u.+şı git- 39b/01
[=1]
uşşuzlıḳ Akılsızlık, delilik.
u. 39a/15, 39b/02

[=2]
usṭurlāb (Ar.) Gök cisimlerinin yüksekliğini ölçmekte kullanılan aygıt.
u. 27b/06, 27b/07, 27b/09, 27b/12
u.+ı 27b/10
[=5]
uşaḳ Küçük, ufak.
u. 59b/06
[=1]
utan- Utanmak.
u.-acaḳ 230b/15
u.-masa 230b/10
u.-sa 228b/06, 230b/09
[=4]
ʻUṭārid (Ar.) Merkür gezegeni.
ʻU. 194b/02
[=1]
uvacuḳ Ufacık, küçüçük.
u. 11b/13, 48a/09, 228b/15
[=3]
uvaḳ Ufak, küçük.
u. 11b/14, 40b/02, 194b/04, 226a/08
u. balıḳ 74a/01
u. iş 104b/14
[=6]
uvan- Parçalanmak, ufalanmak.
u.-sa 94a/14, 108a/14, 146b/12, 176b/03
u.-up 105b/10, 226b/12
u.-ur 54b/05
[=7]
uyan Dizgin, yular, gem.
u. gibi 25a/06
[=1]
uyan- Uyanmak.
u.-a 6b/10, 14a/14, 18a/01
u.-duḳda 7a/05
u.-ıcaḳ 6b/09
[=5]
uyanlu Dizginli, yularlı.
u. 10a/03
[=1]
uyanuḳlıḳ Uyanıklık, uykuda olmama durumu.
u.+da 6a/15, 6b/06, 6b/07
[=3]
uyar- Uyandırmak, uykudan kaldırmak.
u.-ur 47a/06
[=1]
uyḳu Uyku.
u. 4b/11, 5b/04, 5b/05
u.+da 7a/04, 18a/01
u.+nuŋ 4b/07, 5b/02
u.+yıladur (uyḳu-y-ıla) 5a/01
[=8]
uyluḳ Bacağın kalça ile diz kapağı arasında kalan bölümü, uyluk kemiği.
u. 51b/11, 51b/12, 52a/01, 162a/10
u. (ṣaġ uyluḳ) 51b/13
u. (ṣol uyluḳ) 51b/13
u.+ına (uyluġına) 11b/10, 51b/12
u.+ınuŋ (uyluġınuŋ) 51b/13, 51b/14
u.+ları 51b/15
[=11]
uyu- Uyumak.
u.-dı 14a/07
u.-duġı 14a/09
u.-maġa 5b/05
u.-maḳ 5b/09, 47a/01, 47a/02, 47a/04
u.-maḳdan 5b/07
u.-maya 5a/02, 14a/14
u.-mış gör- 118a/01
u.-mış ol- 28b/03, 47a/03
u.-r 5b/05, 17b/13, 44b/10, 47a/06, 69a/07, 85b/08, 118a/13
u.-r ol- 94a/14
u.-ya 5a/08, 6b/01, 6b/03, 7b/05, 7b/06, 10a/11, 14a/12, 14a/12, 14a/13, 14a/14
[=30]
ʻuyūb (Ar.) Utanılacak şeyler, ayıplar.
ʻu. (sātir-i ʻuyūb) 1b/03
[=1]
uyuz Uyuz.
u. 58a/10, 58a/10, 58a/10
[=3]
uza- Uzamak.
u.-mış 72a/11, 165a/07
[=2]
uzan- Uzamak.
u.-sa 50b/09
[=1]
uzat- Uzatmak.
u.-a (uzada) 131b/06
u.-alar (uzadalar) 181a/08
u.-sa 136a/03
u.-ur (uzadur) 167a/08
[=4]

dilin uzat- 181a/08
el uzat- 131b/06, 167a/08
[=3]
uzun 1. Boy, uzunluk.
u. 46a/02, 70a/05, 72a/13, 89b/12, 90a/07, 124a/02, 125a/01, 125a/02, 125a/11, 128b/08, 135b/09, 152a/12, 168a/13, 176b/11, 178a/08, 185b/04, 191a/13, 191b/04, 191b/06, 230b/15
2. (Zaman için) Uzun, çok süren.
u. 18a/01, 36a/06, 40b/08, 111b/12, 116a/05, 139b/10, 200b/13, 216a/11, 216a/13, 222a/04, 230b/15,
u. (dili uzun ol-) 176b/11
u. (‘ömri uzun ol-) 18a/01, 18a/01, 18a/01, 34b/11, 40a/05, 40b/08, 44b/06, 47b/06, 51a/05, 51a/13, 53b/06, 59a/11, 62a/15, 63b/01, 67a/05, 68b/04, 74a/11, 85a/02, 86b/06, 87a/11, 97a/10, 98b/11, 108b/11, 117a/10, 117a/12, 120b/09, 137a/12, 138a/12, 138a/15, 141a/08, 141b/02, 142a/06, 142b/11, 143a/05, 145a/12, 149b/12, 153b/14, 170a/14, 174a/05, 185b/10, 186b/03, 201a/02, 207b/11, 212a/02, 218a/11, 218b/04, 223a/12, 230b/15, 230b/15
u. (seferi uzun ol-) 173a/11
u.+iken 176b/11
u. ‘ömr 109a/11, 125b/07, 131b/02, 150a/15, 218a/13, 218b/06, 220b/06
[=90]
uzunlıḳ Uzunluk.
u.+ı (uzunlığı) 105b/05, 124a/02, 131b/05, 149b/12, 212a/08, 220a/06
u.+ıdur (uzunlığıdur) 157a/02
u.+ına (‘ömr uzunlığı) 104b/02, 120a/01, 139b/08
u.+ına (‘ömr uzunlığına) 107a/09, 114b/05
u.+ına (uzunlığına) 28a/03, 67a/08, 74b/02, 212a/06
[=16]
uzunluḳ *bk.* uzunlıḳ
u.+ı (uzunluġı) 46b/14, 84a/11
u.+ıdur (uzunluġıdur) 53b/07
[=3]
‘uż̇v (Ar.) Organ, uzuv.
‘u.+ı 155b/08, 155b/08
‘u.+ına 155b/07
[=3]

Ü

ücret (Ar.) Bir emeğin, iş gücünün karşılığı olarak verilen para.
ü. al- 77b/02, 110b/09
[=2]
ücretsüz Ücretsiz.
ü. 110b/08
[=1]
üç İkiden sonra, dörtten önce gelen sayının adı.
ü. 5b/07, 6a/03, 6a/11, 11a/01, 90b/06, 95b/12, 112b/12, 156b/04, 158a/03, 188a/07, 190b/06
ü. (altmış üç) 3b/14
ü. (iki üç dürlü) 114b/05
ü. (yigirmi üç yıl) 3b/15, 4a/01, 4a/02
ü.+den 163a/12
ü. derece 18a/01
ü. dört 117b/15, 212a/01
ü. dürlü 5a/14, 174b/03
ü. kerre 57b/11
ü. kez 10a/04, 13b/09, 57b/03, 106a/06
ü. nesne
ü. neneye 24a/10
ü. nesne 42a/11, 59b/05, 65a/03, 66b/12, 71b/06, 76a/03, 78a/11, 97b/03, 97b/07, 98b/06, 99b/04, 102b/08, 107a/06, 110b/04, 110b/05, 125b/15, 128a/05, 130a/10, 157b/01, 157b/04, 159b/01, 159b/01, 169b/04, 173a/07, 189b/07, 189b/13, 190b/02, 198b/04, 205a/05, 205b/10, 213b/13, 215b/05, 216a/13, 218a/13, 220a/11, 220b/12, 221b/04, 221b/07, 222a/09, 222b/14, 230b/15, 230b/15
ü. vech 6a/13, 29b/09, 31a/14, 36a/08, 48b/13, 49a/02, 52a/05, 55b/09, 57a/13, 57b/14, 63a/14, 67a/07,

67a/10, 71a/06, 74b/11, 75b/07, 76a/09, 81a/08, 83a/04, 83a/12, 84a/13, 85a/12, 91a/09, 93b/04, 96b/03, 98a/02, 100b/01, 104a/11, 109b/12, 111b/02, 113a/14, 113b/04, 119a/11, 123b/13, 130b/02, 140a/08, 147b/01, 148b/12, 151b/08, 153a/09, 153b/02, 157a/13, 157b/01, 158b/03, 161a/05, 162b/12, 164a/05, 164a/09, 170a/08, 171a/03, 179b/15, 182b/09, 185a/01, 189a/12, 194a/02, 195b/07, 200b/14, 202a/10, 203b/13, 205a/03, 208a/01, 208b/07, 210b/08, 213a/01, 223b/02, 227b/08, 230b/15, 230b/15
ü. yüz 120b/11
[=139]

üçünci Üç sayısının sıra sıfatı, sıradaki yeri ikinciden sonra, dördüncüden önce olan.
ü. 2a/15, 5b/01, 6a/01, 6a/06, 6a/14, 68a/09
ü. (on üçünci faṣl) 3a/14, 14a/04
ü. faṣl 3a/04, 7a/02
ü. ḳat gök 192b/05
ü.+sine 6a/04
[=12]

ügeyik Bir tür kuş, üveyik.
ü. 57b/08, 57b/08, 57b/14
ü. āvāzı 34a/01
ü.+i (ügeyigi) 57b/10, 57b/11
ü.+ile (ügeyig-ile) 57b/12, 57b/13
ü. yavrusın 57b/09
[=9]

üleşdür- Paylaştırmak, bölüştürmek.
ü.-e 154a/13
ü.-mek 39b/08
ü.-se 39b/10, 39b/11, 115b/12, 140b/10, 210a/07, 216a/12, 221a/01, 221a/01
ü.-ür 39b/09, 39b/13, 154a/07, 154a/12, 221a/01, 221a/01
[=16]

ümerā (Ar.) Beyler, emirler.
ü.+nuŋ 27b/11
[=1]

ümīd (Far.) Ümit.
ü. 2b/14
ü.+ine iriş- 11a/05
ü.+lere iriş- 141a/15
ü. ṭut- 19a/13, 24a/13, 30b/10, 38b/01, 48b/06, 51a/12, 58a/04, 62b/04, 62b/14, 71b/06, 73b/06, 117a/02, 135a/02, 141b/01, 204b/03
[=18]

ümīd-vārıraḳ Çok ümitli, daha ümitli.
ü.+ol- 13a/04
[=1]

ümīd-vārlıḳ Ümitli olma durumu.
ü. 45b/09
[=1]

üründüle- İyisini seçmek, iyisini ayırmak, ayıklamak.
ü.-r 156a/05
[=1]

üründüleyici İyisini seçen, iyisini ayıran, ayıklayan.
ü. (aḳça üründüleyici) 156a/07
[=1]

üst Üst taraf, üzeri, üst.
ü.+i 165b/01
ü.+inde 25a/10, 25a/11, 97b/01
ü. işik 27b/01, 27b/01
[=6]

üstād (Far.) Herhangi bir ilimde veya sanat alanında bilgi ve söz sahibi olan, üstün bir yeri, tam vukufu bulunan kimse, hoca, öğretmen.
ü. (yā üstād) 9a/03
ü.+lar gibi 102a/15, 124a/13, 174b/01
ü.+laruŋ 2a/13
ü.+uŋ 2a/13
[=6]

üstādlıḳ Üstatlık, ustalık.
ü. göster- 89a/13
[=1]

üstūn (Far.) Direk, sütun.
ü.+ın 11b/13
[=1]

üş- Bir yerde toplanmak, birikmek, üşüşmek, toplanmak.
ü.-eler 91b/12
ü.-miş 88b/12, 191a/07
[=3]

ütme Kabuğuyla birlikte ateşe tutarak pişirilmiş süt buğday, mısır veya nohut.

ü. 47b/02, 47b/02
[=2]
üz- Koparmak, kırmak, kesmek.
ü.-er 133b/14
ü.-se 147a/03, 213a/07
ü.-üp 159a/08, 222a/09, 223b/14, 223b/15
[=7]
üzengü Üzengi.
ü. 52b/01, 52b/01, 52b/02
[=3]
üzere *e.* Gibi, olduğu yolda, olduğu biçimde.
ü. 8a/06, 18a/01, 19a/03, 45b/13
[=4]
üzeri Üzerine, üstüne.
ü. 55b/12
ü.+me 14b/09
ü.+nde 12b/13, 18a/01, 22a/04, 22a/12, 23b/06, 27a/03, 35a/07, 36a/12, 48b/05, 49b/04, 52a/13, 57b/10, 58a/04, 58a/05, 65b/12, 66a/07, 69a/06, 71b/10, 80a/14, 80a/15, 80b/03, 80b/09, 80b/10, 80b/13, 80b/13, 94a/10, 94a/10, 94a/12, 94a/14, 103b/14, 103b/14, 106b/05, 107b/02, 113a/13, 113b/06, 115b/07, 116a/05, 117b/14, 118a/13, 122a/06, 122a/07, 122a/14, 123a/15, 126a/08, 137a/10, 149b/15, 153b/12, 156b/12, 158b/06, 165b/07, 165b/09, 165b/13, 167b/15, 168a/05, 183b/08, 184b/09, 185b/01, 195a/06, 197a/01, 202a/12, 205b/01, 205b/02, 205b/05, 214a/08, 218a/14, 219b/01, 219b/05, 223b/05
ü.+nde (toġru yol üzerinde ol-) 183b/09
ü.+ndedür 78a/15, 176a/11
ü.+nden 65b/13, 117a/02, 135a/05, 197a/13
ü.+ne 1b/04, 2a/12, 2b/13, 3b/05, 4a/03, 5a/15, 5b/12, 5b/14, 7a/12, 7b/05, 7b/05, 8a/09, 8a/09, 8a/11, 8a/12, 8a/12, 8b/13, 9a/04, 9a/05, 9a/06, 10b/01, 11a/10, 11a/11, 11b/15, 12a/05, 12a/09, 12a/15, 13b/07, 13b/08, 14a/12, 14a/13, 14a/13, 14a/14, 15a/04, 15b/01, 16b/07, 16b/09, 16b/12, 17a/10, 17a/12, 17b/05, 17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/03, 19a/12, 23a/11, 23b/01, 23b/04, 23b/11, 23b/14, 24b/10, 24b/12, 24b/13, 25a/02, 26b/04, 26b/14, 27a/08, 27a/09, 27a/12, 27b/13, 28a/02, 28b/13, 28b/15, 29a/07, 29a/15, 29b/09, 30a/04, 31a/14, 31b/10, 31b/11, 32b/02, 33a/08, 33a/11, 33b/03, 33b/07, 34b/15, 35b/03, 35b/04, 35b/05, 36a/09, 36a/12, 37a/12, 38a/04, 38a/10, 38b/01, 38b/04, 38b/07, 39a/06, 39a/14, 39b/02, 39b/10, 40a/02, 40a/08, 40a/13, 40b/02, 41a/15, 44b/11, 44b/13, 45a/11, 45a/13, 45b/04, 46a/05, 46a/07, 46a/13, 46b/02, 46b/13, 47a/01, 47b/01, 48a/11, 48b/14, 49a/02, 50a/04, 50a/07, 51a/14, 51b/06, 52a/01, 52a/05, 52a/15, 53a/05, 53a/11, 54a/10, 55a/07, 55b/03, 55b/09, 55b/15, 56a/15, 56b/04, 56b/05, 56b/14, 56b/14, 57a/03, 57a/07, 57a/12, 57a/13, 57b/15, 58b/01, 58b/04, 58b/07, 59a/12, 59a/14, 60a/15, 61a/11, 61a/14, 61b/03, 61b/03, 61b/04, 61b/04, 62a/01, 62b/15, 63a/11, 63a/12, 63a/15, 63b/01, 65a/04, 65a/07, 66a/13, 66a/14, 66b/01, 67a/07, 67a/11, 68a/07, 68b/02, 69a/02, 69a/07, 69b/06, 69b/10, 70a/08, 71a/06, 71a/08, 74a/08, 74a/08, 74a/10, 74a/12, 74a/13, 74b/01, 74b/07, 74b/11, 75a/12, 75b/07, 76a/09, 77a/02, 78b/04, 78b/10, 78b/11, 79a/02, 80b/06, 80b/14, 81a/02, 81a/08, 81a/15, 82a/12, 82b/08, 83a/02, 83a/04, 83a/07, 83a/15, 84a/09, 84a/12, 84a/14, 85b/09, 86a/03, 86a/13, 86b/05, 86b/08, 87a/09, 87a/13, 88a/07, 88b/02, 88b/09, 89a/11,

89b/10, 90a/02, 90a/03, 90a/08, 90b/03, 90b/15, 91a/01, 91a/09, 91b/03, 91b/12, 91b/12, 92b/13, 93a/05, 93b/04, 94a/01, 94a/04, 94b/01, 94b/02, 94b/11, 94b/14, 95a/13, 95b/01, 95b/06, 96a/08, 96b/03, 96b/05, 97a/02, 97a/03, 97a/06, 98a/02, 98a/06, 98a/11, 98a/15, 99a/10, 99b/08, 100b/01, 100b/06, 101a/06, 101a/07, 101b/10, 102a/04, 102a/10, 103a/06, 103a/10, 103a/11, 103a/15, 103b/10, 103b/10, 104a/11, 105a/08, 105a/13, 106a/01, 106a/02, 106a/10, 106a/15, 106b/03, 106b/07, 106b/08, 106b/14, 107a/03, 107a/07, 107a/09, 107a/10, 108a/13, 108b/01, 108b/08, 108b/13, 109a/01, 109a/11, 109b/03, 109b/12, 110a/09, 110b/15, 111b/02, 111b/07, 112a/02, 113a/10, 113a/14, 113b/05, 114a/08, 115b/07, 115b/07, 116a/02, 116a/10, 116a/11, 116a/11, 116a/12, 116b/01, 116b/05, 116b/07, 116b/10, 116b/11, 117a/09, 118a/14, 118b/01, 119a/11, 119b/15, 120b/14, 121a/09, 121a/12, 122a/04, 123b/09, 123b/11, 123b/14, 124a/06, 124a/13, 124b/02, 125a/01, 125a/07, 125a/13, 125a/15, 125b/05, 125b/12, 126b/08, 127b/09, 129b/06, 129b/10, 130a/04, 130b/02, 131a/09, 131b/01, 131b/07, 132a/05, 132b/03, 132b/04, 132b/05, 132b/05, 133a/01, 133a/06, 133a/11, 133b/01, 133b/09, 134a/08, 134a/15, 135a/04, 135a/04, 135a/13, 135a/15, 135b/01, 135b/07, 136a/12, 136b/01, 136b/04, 136b/13, 137a/08, 137b/10, 138a/01, 138a/12, 138b/08, 138b/09, 139a/14, 139b/15, 140a/08, 140a/14, 140b/07, 141a/05, 141b/03, 141b/04, 141b/07, 141b/08, 142a/04, 142b/04, 143a/04, 143a/12, 143b/03, 143b/05, 143b/06, 144a/11, 144b/02, 145b/01, 145b/12, 146a/02, 146b/01, 146b/10, 147b/01, 147b/04, 147b/07, 148a/02, 148a/08, 148b/01, 148b/02, 148b/12, 150a/01, 150a/09, 150a/14, 150b/05, 150b/10, 151a/03, 151a/07, 151a/14, 151b/08, 152a/06, 152b/15, 153a/05, 153a/09, 153a/15, 153b/02, 153b/07, 154a/02, 154b/06, 154b/08, 155a/07, 155a/11, 155b/01, 155b/12, 156a/02, 156b/05, 157a/01, 157a/04, 157a/13, 157b/01, 157b/09, 158a/05, 158a/05, 158a/06, 158a/15, 158b/03, 159a/06, 159a/12, 160b/05, 160b/07, 161a/01, 161a/05, 161a/08, 161a/10, 161b/08, 161b/15, 162a/05, 162b/12, 163a/09, 163b/08, 163b/11, 164a/05, 164a/05, 164a/09, 164b/03, 165a/01, 165a/05, 165b/02, 165b/09, 165b/10, 165b/11, 165b/11, 166a/01, 166a/04, 166a/11, 166b/04, 166b/04, 166b/06, 166b/07, 166b/10, 167a/12, 167b/11, 168a/02, 168b/01, 168b/06, 168b/15, 169a/05, 169a/09, 169b/09, 169b/15, 170a/09, 170a/13, 170a/15, 171a/01, 171a/03, 171b/02, 172b/01, 172b/09, 175a/05, 175b/05, 176a/02, 176b/05, 176b/11, 176b/12, 176b/13, 177a/01, 178b/08, 179a/09, 179a/11, 179b/01, 179b/03, 180a/01, 180a/06, 180a/13, 180a/15, 180b/05, 180b/06, 180b/14, 181a/05, 181a/08, 181b/12, 182a/09, 182b/03, 182b/09, 183a/07, 183a/14, 183b/01, 183b/05, 183b/07, 184a/03, 184a/07, 184a/14, 184b/10, 185a/01, 185b/03, 186a/01, 186b/08, 186b/13,

187a/05, 187a/12, 187b/15, 188a/12, 188a/14, 188a/15, 188b/08, 189a/05, 189a/13, 189b/15, 190a/15, 191b/12, 191b/14, 194a/02, 194a/13, 195a/11, 195a/13, 195b/07, 196a/07, 196a/09, 196b/14, 197a/15, 197b/15, 198a/15, 199b/06, 199b/13, 200b/10, 200b/10, 200b/14, 201a/11, 202a/03, 202a/07, 202a/10, 202b/07 ,203a/02, 203a/04, 203a/15, 203b/02, 203b/12, 204b/05, 204b/13, 205a/03, 205a/05, 205b/02, 205b/07, 206a/02, 206b/15, 207a/09, 208a/02, 208a/08, 208a/15, 208b/08, 208b/14, 210a/03, 210a/05, 210b/04, 210b/08, 211a/09, 211a/15, 211b/07, 211b/11, 212a/15, 213a/01, 213a/12, 213b/04, 214b/07, 214b/11, 214b/11, 214b/12, 214b/14, 215a/12, 216a/08, 216b/09, 217a/01, 217a/05, 217a/10, 217b/11, 218b/05, 218b/14, 218b/14, 219b/02, 219b/04, 221a/01, 222a/05, 223a/14, 223b/02, 224a/14, 224b/11, 224b/12, 226b/07, 227b/07, 227b/08, 228a/07, 228a/08, 228b/08, 229a/03, 229a/12, 229b/01, 229b/10, 230a/02, 230a/08, 230b/07, 230b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06

ü.+ne (aṣl üzerine ol-) 42a/01

ü.+ne (başīret üzerine ol-) 13a/15

ü.+ne (ḫaṭā üzerine ol-) 183b/09

ü.+ne (ḫatemi şehādet üzerine ol-) 18a/01

ü.+ne (hevā ve ḍalālet üzerine ol-) 95b/04

ü.+ne (ölümi şehādet üzerine ol-) 111a/03

ü.+ne (sünnet üzerine ol-) 135b/01

ü.+ne (şehādet üzerine git-) 101a/02

ü.+ne (şehādet üzerine ol-) 39a/05, 82a/06

ü.+ne du'ā ol- 223b/08

ü.+ne ol- 1b/04, 1b/06, 16a/12, 18a/01, 29a/02, 56a/09, 99b/11, 218a/01, 230b/15

ü.+nedür 6a/13, 8a/07, 12a/04, 18a/01, 53b/07, 54b/12, 59b/10, 65b/06, 71a/15, 83a/12, 83a/14, 85a/03, 85a/12, 88b/05, 96a/11, 101a/09, 107a/14, 132a/02, 139b/07, 185a/09, 203b/13, 230b/15, 230b/15

[=778]

üzerlik Üzerlik otu.

ü. 27b/02, 27b/03, 27b/04

[=3]

üzil- *bk.* üzül-

ü.-miş 134b/04

ü.-üp 31b/13, 52a/09, 176a/08, 179a/07, 194b/15

ü.-ür 161b/11

[=7]

üzül- Kırılmak, parçalanmak, dağılmak.

ü.-miş gör- 230b/15

ü.-se 53b/05, 63b/13, 134b/06, 176a/08, 212a/03, 222b/05, 230b/15

[=8]

üzüm Üzüm.

ü. 18a/01, 30b/06, 30b/07, 30b/07, 30b/08, 30b/15, 31a/10, 31a/13, 47b/07, 112b/10

ü. (aḳ üzüm) 30b/09, 30b/15

ü. (ḳara üzüm) 30b/07, 30b/14, 31a/14

ü. (ḳatı üzüm) 31a/02

ü. (ḳızıl üzüm) 30b/12

ü. (ḳuru üzüm) 59a/15, 59a/15, 59b/04, 59b/05

ü. aġacı 43a/08, 44b/13

ü. çıbuġı 52a/02, 52a/03, 52a/05

ü.+de 31a/01

ü.+den (ḳuru üzüm) 59b/01

ü.+i 31a/06, 31a/08, 31a/09

ü.+ler 82b/10

ü. şīresi 153a/03

ü. vaḳtı 82b/10

[=34]

V

va‘ẓ (Ar.) İbadet yerlerinde yetkili ve görevli bir kimse tarafından yapılan dinî konuşma.
v. 219b/08, 224b/01
v. it- 164a/13
[=3]

vācib (Ar.) Yapılması gerekli olan, gerekli.
v. 103b/08
v.+dür 103b/09, 112a/02
v. ol- 169a/14
[=4]

va‘de (Ar.) Söz verme.
v. ḳıl- 230b/15
v.+ler vir- 42a/05
v. vir- 18a/01, 18a/01
v.+ye 57b/13, 230b/15
[=6]

vāfir (Ar.) Bol, fazla, çok.
v. ol- 69b/06, 73b/09, 87a/09, 118b/07, 228b/13, 230b/15
[=6]

vāfirlıḳ Bolluk, fazlalık, çokluk.
v.+ına (vāfirlığına) 152b/05
[=1]

vaḥīd (Ar.) Benzeri olmayan, emsalsiz.
v.-i aṣr 2a/14
[=1]

vaḥşī (Ar.) Evcil olmayan, yabanî.
v. ol- 105b/15
[=1]

vaḥy (Ar.) Peygambere gönderilen ilâhî kelam ve haber.
v. 4a/09, 7a/11
v.+dür 4a/06
v. gel- 3b/14, 4a/07
v.+ile 3b/15
[=6]

vā‘iẓ (Ar.) Cami ve mescitlerde, kutsal kitaplara dayanarak dinî öğüt veren kimse.
v. 224a/15
[=1]

Vāḳı‘a (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 56. sûresi.
V. (sūre-yi el-Vāḳıa) 143b/09
V. sūresi 143b/09
[=2]

vāḳı‘a (Ar.) Olay, hadise.
v. (ṣāḥib-i vāḳı‘a) 79a/08, 95b/15
v.+nuŋ 175b/14
v.+yı 28b/04, 74b/15, 80a/08
[=6]

vāḳıf (Ar.) Bir işi gereği gibi bilen, öğrenmiş olan.
v. ol- 2b/10, 230b/15
[=2]

vāki‘ (Ar.) Meydana gelen, olan, olmuş, olagelen.
v. ol- 3b/08, 6b/15, 7b/08, 9a/13, 12b/03, 16a/05, 21b/13, 23a/01, 26b/04, 70a/12, 72b/01, 72b/04, 72b/05, 72b/09, 72b/11, 72b/14, 75b/02, 76b/09, 77a/07, 115a/01, 117b/02, 117b/06, 145a/05, 147a/04, 155a/06, 171a/13, 198b/15, 230a/13, 230b/15
[=29]

vaḳt (Ar.) Vakit, zaman.
v. 9b/15, 12a/14, 12b/14, 18a/01, 202a/13
v. (biş vaḳt namāz) 67a/13, 67b/15, 122a/03
v.+a 14b/14
v.+da 10a/04, 13a/09, 13a/11, 14b/14, 18a/01, 59a/08, 63a/08, 63b/15, 71b/15, 80a/12, 80b/04, 87b/11, 95b/07, 111b/14, 120b/05, 129a/10, 134b/12, 143b/06, 184a/02, 209b/12
v.+da (evvel vaḳt) 13a/09
v.+ı 15a/08, 18a/01, 28a/11, 29a/03, 29a/11, 29b/07, 29b/13, 30b/07, 30b/08, 30b/15, 59a/04, 89a/08, 103a/15, 147a/01, 207b/02, 230b/15
v.+ı-y-ısa 96b/01
v.-ı bahār 82a/04
v.+ın 8a/02, 13a/13, 14a/09, 192a/11
v.+ına 9b/08, 37b/08, 83a/02
v.+ına (öyle vaḳtına degin) 13a/10
v.+ına degin 36a/07
v.+ında 13a/15, 15a/08, 15a/09, 29a/06, 29a/11, 29b/01, 29b/04, 30b/10, 30b/11, 30b/14, 31a/13, 31a/13, 42a/14, 47b/07, 52a/04, 56a/10, 60a/13, 69b/11, 69b/11,

70b/11, 70b/12, 74b/05, 77a/04, 78a/04, 89a/07, 98a/01, 107b/01, 109a/10, 113b/01, 114a/02, 129b/08, 130b/05, 136b/10, 142b/07, 144b/02, 147a/05, 150b/15, 161a/07, 161a/07, 175a/04, 180a/09, 184b/04, 186a/04, 189a/07, 198a/04, 198a/07, 205b/09, 209b/12, 213a/05, 216a/01, 216b/07, 216b/14, 228b/11, 230b/15, 230b/15, 231a/12

v.+ında (aḫşam vaḳtı) 13a/11

v.+ında (ḫazān vaḳtı) 10a/09, 81b/12

v.+ında (ḳış vaḳtı) 10a/09

v.+ında (seḫer vaḳtı) 9a/15, 9b/07

v.+ında (tābistān vaḳtı) 82a/06

v.+ında (üzüm vaḳtı) 82b/10

v.+ından (ṣabāḥ vaḳtı) 13a/10

v.+ınuŋ (ḫazān vaḳtı) 13a/09

[=123]

vaḳtlu Uygun zamanda olan.

v. 91b/14

[=1]

vaḳtsuz Vakitsiz, zamansız olan.

v. 59a/09, 91b/14, 114a/03, 171a/07, 229a/01, 231a/10

[=6]

vālī (Ar.) Yönetici, idareci, vali.

v. 68b/02, 224b/03, 224b/08

v.+den 155b/03, 178a/12

v.+dür 69b/13

v.+nüŋ 224b/07

v. ol- 227b/12

v.+si 122b/04, 147a/15, 155b/02, 224b/04

v.+ye 61a/12

v.+yi şehir ol- 70a/02

[=14]

v'allāhü a'lem (Ar.) "En doğrusunu Allah bilir" anlamında bir ifade.

v. 18a/01

[=1]

v'allāhü'l-müste'ānü ve 'aleyhi't-tüklān (Ar.) "Yardım Allah'tan talep edilir ve tevekkül Allah'adır" anlamında bir ifade.

v. 3a/01

[=1]

var Var, mevcut.

v. 12b/02, 21b/10, 35a/03, 35a/11, 36a/06, 39a/01, 40b/05, 40b/06, 42b/08, 45b/05, 47b/11, 48b/05, 49a/01, 68b/03, 68b/05, 68b/06, 69a/05, 74a/11, 75a/06, 75b/12, 76a/01, 76a/13, 76b/08, 76b/10, 76b/13, 78a/13, 80a/04, 81a/09, 81b/15, 87a/11, 92a/15, 92b/12, 93b/08, 96b/07, 98a/08, 101b/09, 105a/02, 105b/12, 106b/10, 106b/11, 109b/09, 110a/12, 112b/04, 113a/04, 113a/09, 113a/13, 117b/15, 121a/04, 122a/02, 125b/08, 126a/15, 128a/09, 128a/09, 128b/14, 129b/15, 130a/06, 130a/09, 131a/11, 131b/13, 131b/14, 132a/10, 136a/10, 139a/03, 141a/02, 146b/15, 151b/02, 151b/03, 155a/01, 156b/04, 157a/10, 160a/14, 164a/03, 164b/13, 167a/14, 167b/08, 171a/11, 171a/13, 173b/14, 174a/07, 174a/09, 174b/13, 179b/11, 180a/10, 180b/07, 181b/11, 183a/12, 185b/14, 186b/04, 187b/01, 187b/03, 188a/04, 188a/07, 189a/09, 190a/07, 191b/10, 195a/05, 196a/12, 199a/06, 201a/15, 202a/12, 204b/07, 206a/03, 211a/10, 213a/08, 213b/01, 216a/11, 220a/06, 227a/02, 227a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/08, 231b/01

v.+dur 7a/07, 7a/08, 7a/10, 8a/09, 8a/11, 8a/12, 8a/13, 10a/09, 23b/07, 52a/12, 64b/11, 89a/13, 112a/07, 171a/05, 184a/02

v.+ıdı 196b/06

v.+ımış (var-ımış) 196b/08, 196b/09

v.+ın 46a/07

v.+ısa 6a/07, 7b/14, 9b/14, 10a/12, 11b/11, 44a/07, 56b/09, 66b/10, 66b/10, 66b/11, 88b/08, 94b/08

v.+ısa (var-ısa) 107a/06, 112b/06, 132b/10, 150a/14, 185a/04, 208b/05, 226b/15, 227a/02, 227a/04, 230b/15

v.+sa 20b/07

[=156]

var- 1. Gitmek, ulaşmak.
v.- (!) 28a/14, 37b/13, 196b/09
v.-a 14b/05, 24b/15, 33a/14, 49a/14, 80a/03, 111b/10, 131b/07, 163a/08, 191a/06,
v.-amaz 18a/01
v.-ayım 63a/08
v.-dı 160a/13
v.-madıysa 24b/15
v.-maġa 81a/11
v.-maḳ 230b/15
v.-masa 37b/14, 63a/09
v.-mış 109a/05, 230b/15
v.**-mış ol-** 6a/05
v.-sa 52a/13, 64a/10, 152b/04, 183b/05, 186b/06, 207b/14, 218b/08, 226b/11, 230b/15, 230b/15
v.-up 2a/02, 9a/02, 28a/15, 41a/08, 195a/08, 218b/15
v.-ur 37b/11, 200b/08, 203a/11
2. Evlenmek
v.-a 32a/10, 48b/11, 100a/15, 116a/13, 206a/05, 211b/07,
v.-ur 203a/11, 222a/08
[=48]
ere var- 48b/11, 100a/15, 211b/07
fesāda var- 131b/07
ġazāya var- 33a/14
işi fesāda var- 111b/10
yavı var- 64a/10, 109a/05, 152b/04, 200b/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=14]

varaḳ (Ar.) Kitap yaprağı, iki sayfadan ibaret üzeri yazılı yaprak.
v.+ların 218a/14
v.+larında 218a/14
[=2]

varlıḳ Varlık, var olma durumu.
v. 7a/09
[=1]

vaṣf (Ar.) Nitelik.
v.+ın it- 17a/01, 17a/07
[=2]

vāṣıl (Ar.) Ulaşan, varan.
v. ol- 38b/01
[=1]

vāsıṭa (Ar.) İki taraf arasına girerek anlaşma sağlayan kimse, aracı.
v. ol- 41b/14
[=1]

vāsi‘ (Ar.) Geniş, bol, fazla.
v. ol- 74a/09, 74a/10, 83b/03, 148b/02, 215a/12
[=5]

vaṣiyyet (Ar.) Bir kimsenin ölümünden sonra yerine getirilmesini istediği şey.
v. it- 18a/01
[=1]

vaşaḳ Vaşak, karakulak.
v. 225a/02
v. derisi 197a/07
[=2]

vaṭan (Ar.) Vatan, memleket.
v.+ına 29b/05, 96b/11
[=2]

vāz (Far.) Terk etmek, bırakmak.
v. gel- 230b/15
[=1]

vaż‘ (Ar.) Durum, konum, hal, biçim.
v.+ında 79a/08
[=1]

vāżıḥ (Ar.) Açık, belli, kapalı olmayan, şüpheye yer bırakmayan, kolay anlaşılır.
v. ve nāfi‘ ol- 1b/11
[=1]

ve *bağ.* İki kelime, cümle veya öbeği birbirine bağlar, ile.
v. 1b/01, 1b/01, 1b/01, 1b/02, 1b/02, 1b/02, 1b/02, 1b/03, 1b/03, 1b/03, 1b/03, 1b/03, 1b/03, 1b/03, 1b/03, 1b/04, 1b/05, 1b/05, 1b/11, 1b/11, 1b/11, 1b/11, 2a/02, 2a/03, 2a/04, 2a/04, 2a/05, 2a/05, 2a/05, 2a/06, 2a/06, 2a/06, 2a/06, 2a/07, 2a/07, 2a/07, 2a/08, 2a/08, 2a/09, 2a/09, 2a/09, 2a/10, 2a/11, 2a/12, 2a/13, 2a/13, 2a/14, 2b/01, 2b/03, 2b/05, 2b/07, 2b/08, 2b/12, 2b/13, 2b/14, 3a/04, 3a/06, 3a/09, 3a/12, 3a/13, 3a/14, 3b/02, 3b/02, 3b/02, 3b/02, 3b/05, 3b/07, 3b/09, 3b/10, 3b/11, 3b/14, 3b/14, 4a/04, 4a/05, 4a/06, 4a/12, 4a/13, 4a/13, 4a/14, 4a/15, 4b/01, 4b/01, 4b/01, 4b/02, 4b/02,

4b/02, 4b/03, 4b/03, 4b/03, 4b/03,
4b/04, 4b/04, 4b/04, 4b/07, 4b/09,
4b/10, 4b/11, 4b/12, 4b/13, 4b/14,
4b/14, 4b/14, 4b/15, 4b/15, 5a/01,
5a/02, 5a/02, 5a/03, 5a/05, 5a/06,
5a/12, 5a/12, 5b/01, 5b/03, 5b/03,
5b/04, 5b/04, 5b/05, 5b/06, 5b/06,
5b/06, 5b/06, 5b/08, 5b/08, 5b/09,
5b/11, 5b/14, 6a/03, 6a/04, 6a/04,
6a/07, 6a/07, 6a/09, 6a/09, 6a/11,
6a/12, 6b/01, 6b/04, 6b/05, 6b/06,
6b/08, 6b/08, 6b/09, 6b/10, 6b/15,
7a/01, 7a/03, 7a/05, 7a/06, 7a/07,
7a/08, 7a/08, 7a/08, 7a/09, 7a/09,
7a/09, 7a/09, 7a/10, 7a/10, 7a/10,
7a/11, 7a/11, 7a/11, 7a/11, 7a/11,
7a/12, 7a/12, 7a/12, 7a/13, 7a/13,
7a/14, 7a/15, 7b/01, 7b/01, 7b/01,
7b/01, 7b/04, 7b/05, 7b/05, 7b/06,
7b/06, 7b/08, 7b/09, 7b/10, 7b/11,
7b/11, 7b/11, 7b/11, 7b/12, 7b/12,
7b/12, 7b/13, 7b/14, 7b/14, 8a/01,
8a/01, 8a/01, 8a/02, 8a/04, 8a/06,
8a/07, 8a/08, 8a/08, 8a/08, 8a/08,
8a/08, 8a/10, 8a/11, 8a/11, 8a/14,
8b/02, 8b/02, 8b/02, 8b/03, 8b/08,
8b/08, 8b/09, 8b/12, 8b/12, 8b/13,
9a/01, 9a/07, 9a/09, 9a/11, 9a/13,
9b/02, 9b/03, 9b/05, 9b/06, 9b/07,
9b/11, 9b/11, 9b/11, 9b/11, 9b/11,
9b/11, 9b/11, 9b/12, 9b/12, 9b/13,
9b/13, 9b/14, 9b/14, 9b/15, 9b/15,
10a/02, 10a/03, 10a/05, 10a/05,
10a/06, 10a/07, 10a/08, 10a/09,
10a/09, 10a/09, 10a/10, 10a/11,
10a/11, 10a/12, 10a/12, 10a/13,
10a/13, 10a/14, 10a/14, 10a/14,
10a/14, 10a/14, 10b/01, 10b/03,
10b/05, 10b/07, 10b/07, 10b/08,
10b/09, 10b/10, 10b/10, 10b/10,
10b/11, 10b/11, 10b/11, 10b/12,
10b/12, 10b/13, 10b/14, 10b/14,
10b/15, 10b/15, 11a/01, 11a/02,
11a/05, 11a/05, 11a/05, 11a/07,
11a/11, 11a/13, 11a/14, 11a/14,
11a/15, 11a/15, 11a/15, 11a/15,
11b/01, 11b/01, 11b/02, 11b/02,
11b/03, 11b/03, 11b/03, 11b/04,
11b/04, 11b/05, 11b/05, 11b/06,
11b/06, 11b/06, 11b/07, 11b/08,
11b/08, 11b/08, 11b/09, 11b/10,
11b/11, 11b/11, 11b/12, 11b/13,
11b/13, 11b/14, 12a/01, 12a/03,
12a/06, 12a/06, 12a/07, 12a/09,
12a/10, 12a/11, 12a/13, 12b/02,
12b/04, 12b/05, 12b/05, 12b/08,
12b/13, 13a/04, 13a/05, 13a/05,
13a/06, 13a/09, 13a/11, 13a/11,
13a/12, 13a/12, 13a/12, 13a/12,
13a/15, 13a/15, 13a/15, 13a/15,
13b/01, 13b/01, 13b/01, 13b/04,
13b/05, 13b/06, 13b/10, 13b/12,
13b/12, 13b/12, 13b/14, 13b/14,
13b/14, 13b/14, 13b/15, 13b/15,
13b/15, 13b/15, 14a/01, 14a/01,
14a/03, 14a/04, 14a/05, 14a/06,
14a/06, 14a/06, 14a/07, 14a/07,
14a/07, 14a/07, 14a/08, 14a/09,
14a/12, 14a/13, 14a/13, 14a/15,
14b/01, 14b/01, 14b/02, 14b/03,
14b/03, 14b/05, 14b/05, 14b/06,
14b/06, 14b/07, 14b/09, 14b/09,
14b/10, 14b/12, 14b/13, 14b/13,
14b/13, 14b/15, 14b/15, 14b/15,
14b/15, 15a/03, 15a/04, 15a/05,
15a/06, 15a/07, 15a/08, 15a/08,
15a/08, 15a/09, 15a/09, 15a/09,
15a/10, 15a/12, 15a/13, 15a/13,
15a/14, 15a/14, 15a/14, 15a/15,
15a/15, 15a/15, 15b/01, 15b/01,
15b/01, 15b/02, 15b/02, 15b/03,
15b/03, 15b/04, 15b/04, 15b/05,
15b/05, 15b/06, 15b/06, 15b/06,
15b/07, 15b/07, 15b/08, 15b/09,
15b/10, 15b/10, 15b/10, 15b/11,
15b/11, 15b/12, 15b/12, 15b/13,
15b/13, 15b/13, 15b/13, 15b/15,
15b/15, 16a/01, 16a/01, 16a/02,
16a/03, 16a/04, 16a/06, 16a/07,
16a/08, 16a/11, 16a/11, 16a/12,
16a/13, 16a/15, 16b/02, 16b/03,
16b/03, 16b/03, 16b/04, 16b/04,
16b/04, 16b/06, 16b/07, 16b/09,
16b/10, 16b/10, 16b/11, 16b/13,
16b/13, 16b/13, 16b/14, 16b/14,
16b/15, 16b/15, 17a/01, 17a/02,
17a/03, 17a/04, 17a/04, 17a/04,
17a/04, 17a/05, 17a/06, 17a/07,
17a/10, 17a/11, 17a/12, 17a/12,
17a/13, 17a/13, 17a/14, 17a/15,

17a/15, 17b/01, 17b/02, 17b/02,
17b/02, 17b/03, 17b/04, 17b/04,
17b/05, 17b/05, 17b/06, 17b/06,
17b/07, 17b/07, 17b/08, 17b/08,
17b/10, 17b/11, 17b/12, 17b/13,
17b/14, 17b/14, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01

23b/09, 23b/09, 23b/10, 23b/11,
23b/11, 23b/12, 23b/12, 23b/12,
23b/13, 23b/13, 23b/13, 23b/13,
23b/13, 23b/13, 23b/14, 23b/14,
23b/14, 23b/14, 23b/15, 23b/15,
23b/15, 23b/15, 23b/15, 24a/03,
24a/07, 24a/08, 24a/08, 24a/09,
24a/11, 24a/11, 24a/12, 24a/14,
24a/15, 24b/01, 24b/03, 24b/07,
24b/07, 24b/07, 24b/08, 24b/09,
24b/11, 24b/12, 24b/12, 24b/13,
24b/14, 24b/15, 24b/15, 24b/15,
25a/01, 25a/01, 25a/01, 25a/02,
25a/04, 25a/05, 25a/06, 25a/06,
25a/07, 25a/07, 25a/08, 25a/08,
25a/08, 25a/09, 25a/10, 25a/11,
25a/12, 25a/12, 25a/13, 25a/14,
25a/14, 25a/15, 25a/15, 25b/01,
25b/01, 25b/02, 25b/02, 25b/03,
25b/04, 25b/06, 25b/07, 25b/08,
25b/09, 25b/10, 25b/10, 25b/11,
25b/13, 25b/14, 25b/15, 26a/01,
26a/02, 26a/02, 26a/03, 26a/03,
26a/04, 26a/05, 26a/05, 26a/06,
26a/06, 26a/07, 26a/07, 26a/08,
26a/09, 26a/10, 26a/11, 26a/12,
26a/14, 26a/14, 26a/15, 26b/01,
26b/02, 26b/03, 26b/05, 26b/06,
26b/07, 26b/08, 26b/08, 26b/08,
26b/10, 26b/10, 26b/11, 26b/12,
26b/13, 26b/13, 26b/14, 27a/01,
27a/01, 27a/02, 27a/03, 27a/04,
27a/04, 27a/06, 27a/08, 27a/08,
27a/09, 27a/09, 27a/09, 27a/11,
27a/12, 27a/13, 27a/13, 27a/14,
27b/01, 27b/01, 27b/02, 27b/06,
27b/07, 27b/08, 27b/08, 27b/09,
27b/09, 27b/12, 27b/12, 27b/13,
27b/13, 27b/14, 27b/15, 28a/03,
28a/03, 28a/03, 28a/03, 28a/04,
28a/04, 28a/04, 28a/05, 28a/06,
28a/07, 28a/08, 28a/11, 28a/12,
28a/13, 28a/14, 28b/01, 28b/03,
28b/03, 28b/04, 28b/05, 28b/05,
28b/07, 28b/09, 28b/09, 28b/10,
28b/14, 28b/14, 28b/14, 28b/15,
28b/15, 29a/01, 29a/03, 29a/04,
29a/05, 29a/06, 29a/08, 29a/08,
29a/08, 29a/08, 29a/09, 29a/11,
29a/13, 29a/13, 29a/14, 29a/15,
29b/01, 29b/02, 29b/05, 29b/05,
29b/06, 29b/07, 29b/07, 29b/09,
29b/10, 29b/10, 29b/11, 29b/11,
29b/11, 29b/11, 29b/12, 29b/13,
29b/13, 29b/14, 29b/14, 29b/15,
30a/01, 30a/02, 30a/03, 30a/05,
30a/05, 30a/06, 30a/06, 30a/06,
30a/08, 30a/08, 30a/09, 30a/11,
30a/12, 30a/13, 30a/13, 30a/14,
30b/01, 30b/02, 30b/03, 30b/05,
30b/07, 30b/08, 30b/08, 30b/08,
30b/09, 30b/10, 30b/10, 30b/11,
30b/11, 30b/12, 30b/12, 30b/15,
31a/01, 31a/02, 31a/03, 31a/03,
31a/03, 31a/04, 31a/04, 31a/05,
31a/05, 31a/05, 31a/06, 31a/07,
31a/08, 31a/09, 31a/10, 31a/11,
31a/12, 31a/13, 31a/13, 31a/14,
31a/15, 31a/15, 31b/01, 31b/03,
31b/05, 31b/07, 31b/09, 31b/09,
31b/13, 31b/15, 31b/15, 32a/01,
32a/02, 32a/04, 32a/05, 32a/07,
32a/10, 32a/10, 32a/11, 32a/12,
32a/14, 32a/14, 32b/03, 32b/03,
32b/03, 32b/03, 32b/03, 32b/04,
32b/07, 32b/08, 32b/10, 32b/10,
32b/11, 32b/11, 32b/14, 32b/14,
32b/15, 33a/01, 33a/02, 33a/02,
33a/04, 33a/05, 33a/06, 33a/07,
33a/07, 33a/08, 33a/08, 33a/09,
33a/10, 33a/11, 33a/12, 33a/13,
33a/14, 33a/14, 33a/15, 33b/01,
33b/01, 33b/01, 33b/01, 33b/02,
33b/03, 33b/04, 33b/04, 33b/05,
33b/06, 33b/06, 33b/06, 33b/06,
33b/07, 33b/08, 33b/08, 33b/09,
33b/09, 33b/10, 33b/11, 33b/12,
33b/13, 33b/13, 33b/14, 33b/15,
33b/15, 34a/01, 34a/02, 34a/03,
34a/03, 34a/04, 34a/05, 34a/06,
34a/07, 34a/07, 34a/08, 34a/08,
34a/09, 34a/10, 34a/10, 34a/11,
34a/14, 34a/14, 34a/15, 34b/01,
34b/01, 34b/01, 34b/02, 34b/04,
34b/04, 34b/06, 34b/08, 34b/08,
34b/09, 34b/10, 34b/11, 34b/11,
34b/12, 34b/13, 34b/14, 34b/15,
34b/15, 35a/01, 35a/02, 35a/02,
35a/02, 35a/03, 35a/04, 35a/04,
35a/04, 35a/05, 35a/05, 35a/06,

35a/07, 35a/09, 35a/10, 35a/10,
35a/10, 35a/11, 35a/11, 35a/11,
35a/11, 35a/11, 35a/12, 35a/12,
35a/13, 35a/13, 35a/13, 35a/15,
35a/15, 35a/15, 35b/01, 35b/01,
35b/02, 35b/03, 35b/04, 35b/05,
35b/06, 35b/06, 35b/06, 35b/06,
35b/09, 35b/10, 35b/10, 35b/11,
35b/12, 35b/12, 35b/12, 35b/12,
35b/14, 35b/14, 35b/15, 35b/15,
35b/15, 35b/15, 36a/01, 36a/02,
36a/03, 36a/04, 36a/04, 36a/06,
36a/06, 36a/07, 36a/09, 36a/09,
36a/12, 36a/12, 36a/13, 36a/14,
36a/15, 36a/15, 36b/02, 36b/03,
36b/03, 36b/05, 36b/05, 36b/06,
36b/07, 36b/09, 36b/10, 36b/10,
36b/11, 36b/13, 36b/14, 37a/01,
37a/03, 37a/03, 37a/03, 37a/03,
37a/04, 37a/04, 37a/05, 37a/06,
37a/07, 37a/09, 37a/10, 37a/11,
37a/13, 37a/13, 37a/13, 37a/13,
37a/14, 37a/14, 37a/15, 37a/15,
37a/15, 37b/02, 37b/04, 37b/04,
37b/05, 37b/05, 37b/05, 37b/06,
37b/07, 37b/08, 37b/09, 37b/10,
37b/10, 37b/12, 37b/13, 37b/14,
37b/15, 38a/01, 38a/02, 38a/03,
38a/04, 38a/05, 38a/05, 38a/07,
38a/09, 38a/09, 38a/11, 38a/11,
38a/11, 38a/11, 38a/11, 38a/11,
38a/11, 38a/12, 38a/13, 38a/13,
38a/13, 38a/14, 38a/14, 38b/01,
38b/01, 38b/02, 38b/04, 38b/04,
38b/05, 38b/06, 38b/06, 38b/07,
38b/07, 38b/07, 38b/08, 38b/09,
38b/09, 38b/09, 38b/10, 38b/11,
38b/12, 38b/13, 38b/13, 38b/14,
38b/15, 39a/02, 39a/02, 39a/03,
39a/04, 39a/04, 39a/05, 39a/05,
39a/06, 39a/06, 39a/06, 39a/06,
39a/06, 39a/07, 39a/08, 39a/08,
39a/09, 39a/11, 39a/11, 39a/11,
39a/11, 39a/12, 39a/14, 39a/15,
39a/15, 39b/05, 39b/07, 39b/09,
39b/10, 39b/10, 39b/11, 39b/12,
39b/13, 39b/14, 39b/15, 39b/15,
40a/01, 40a/01, 40a/02, 40a/03,
40a/04, 40a/04, 40a/05, 40a/05,
40a/06, 40a/07, 40a/09, 40a/09,
40a/10, 40a/10, 40a/11, 40a/11,
40a/12, 40a/12, 40a/13, 40a/13,
40a/14, 40a/15, 40b/01, 40b/02,
40b/03, 40b/03, 40b/03, 40b/04,
40b/04, 40b/04, 40b/04, 40b/05,
40b/05, 40b/06, 40b/08, 40b/09,
40b/10, 40b/10, 40b/11, 40b/11,
40b/12, 40b/12, 40b/13, 40b/13,
40b/14, 40b/14, 40b/15, 41a/01,
41a/02, 41a/03, 41a/04, 41a/05,
41a/06, 41a/06, 41a/06, 41a/07,
41a/08, 41a/10, 41a/10, 41a/11,
41a/13, 41a/14, 41a/14, 41b/01,
41b/01, 41b/01, 41b/02, 41b/02,
41b/03, 41b/04, 41b/05, 41b/06,
41b/07, 41b/08, 41b/10, 41b/10,
41b/11, 41b/12, 41b/12, 41b/13,
41b/15, 42a/01, 42a/01, 42a/02,
42a/02, 42a/02, 42a/03, 42a/03,
42a/04, 42a/04, 42a/05, 42a/06,
42a/07, 42a/08, 42a/08, 42a/09,
42a/09, 42a/09, 42a/12, 42a/12,
42a/14, 42a/15, 42b/02, 42b/02,
42b/04, 42b/05, 42b/06, 42b/09,
42b/10, 42b/10, 42b/10, 42b/11,
42b/11, 42b/12, 42b/13, 42b/14,
42b/14, 42b/15, 43a/01, 43a/01,
43a/02, 43a/03, 43a/03, 43a/04,
43a/04, 43a/05, 43a/06, 43a/06,
43a/07, 43a/07, 43a/08, 43a/08,
43a/09, 43a/09, 43a/10, 43a/10,
43a/11, 43a/11, 43a/12, 43a/12,
43a/13, 43a/13, 43a/13, 43a/14,
43a/14, 43a/15, 43a/15, 43b/01,
43b/02, 43b/03, 43b/03, 43b/04,
43b/04, 43b/05, 43b/06, 43b/06,
43b/06, 43b/06, 43b/07, 43b/08,
43b/08, 43b/08, 43b/09, 43b/09,
43b/09, 43b/10, 43b/10, 43b/10,
43b/11, 43b/11, 43b/11, 43b/11,
43b/12, 43b/12, 43b/13, 43b/13,
43b/13, 43b/14, 43b/14, 43b/15,
43b/15, 43b/15, 43b/15, 44a/01,
44a/01, 44a/02, 44a/02, 44a/02,
44a/03, 44a/03, 44a/03, 44a/04,
44a/06, 44a/06, 44a/07, 44a/07,
44a/08, 44a/09, 44a/10, 44a/10,
44a/11, 44a/11, 44a/13, 44a/13,
44a/14, 44a/14, 44a/15, 44b/01,
44b/02, 44b/02, 44b/04, 44b/05,

44b/06, 44b/06, 44b/08, 44b/09,
44b/12, 44b/12, 44b/12, 44b/12,
44b/12, 44b/12, 44b/12, 44b/12,
44b/12, 44b/13, 44b/13, 44b/13,
44b/14, 44b/14, 44b/15, 45a/01,
45a/02, 45a/02, 45a/03, 45a/03,
45a/04, 45a/07, 45a/08, 45a/08,
45a/08, 45a/09, 45a/09, 45a/10,
45a/11, 45a/11, 45a/12, 45a/13,
45a/14, 45a/15, 45b/01, 45b/01,
45b/03, 45b/03, 45b/04, 45b/05,
45b/05, 45b/06, 45b/06, 45b/07,
45b/07, 45b/07, 45b/08, 45b/08,
45b/09, 45b/09, 45b/10, 45b/10,
45b/11, 45b/11, 45b/12, 45b/13,
45b/14, 45b/15, 46a/01, 46a/02,
46a/02, 46a/02, 46a/03, 46a/04,
46a/05, 46a/06, 46a/06, 46a/07,
46a/08, 46a/08, 46a/09, 46a/10,
46a/10, 46a/12, 46a/13, 46a/14,
46a/15, 46b/02, 46b/02, 46b/02,
46b/02, 46b/03, 46b/03, 46b/03,
46b/03, 46b/03, 46b/04, 46b/04,
46b/05, 46b/05, 46b/06, 46b/06,
46b/06, 46b/07, 46b/07, 46b/08,
46b/10, 46b/11, 46b/11, 46b/11,
46b/13, 46b/13, 46b/13, 46b/14,
46b/14, 46b/15, 47a/02, 47a/03,
47a/04, 47a/05, 47a/05, 47a/05,
47a/06, 47a/07, 47a/07, 47a/08,
47a/08, 47a/11, 47a/11, 47a/12,
47a/12, 47a/14, 47a/15, 47b/01,
47b/01, 47b/01, 47b/01, 47b/02,
47b/03, 47b/03, 47b/05, 47b/05,
47b/05, 47b/07, 47b/07, 47b/07,
47b/11, 47b/13, 47b/14, 47b/14,
47b/14, 48a/01, 48a/01, 48a/02,
48a/03, 48a/05, 48a/06, 48a/07,
48a/07, 48a/10, 48a/11, 48a/11,
48a/12, 48a/12, 48a/14, 48b/01,
48b/01, 48b/01, 48b/01, 48b/01,
48b/01, 48b/02, 48b/03, 48b/03,
48b/04, 48b/04, 48b/05, 48b/07,
48b/08, 48b/09, 48b/09, 48b/10,
48b/11, 48b/11, 48b/12, 48b/12,
48b/14, 48b/14, 48b/15, 49a/01,
49a/01, 49a/03, 49a/03, 49a/04,
49a/05, 49a/06, 49a/06, 49a/07,
49a/07, 49a/08, 49a/08, 49a/09,
49a/09, 49a/09, 49a/10, 49a/10,
49a/11, 49a/11, 49a/12, 49a/12,
49a/13, 49a/13, 49a/14, 49a/14,
49a/15, 49a/15, 49b/01, 49b/03,
49b/04, 49b/04, 49b/05, 49b/05,
49b/07, 49b/07, 49b/07, 49b/08,
49b/09, 49b/09, 49b/10, 49b/11,
49b/11, 49b/12, 49b/12, 49b/12,
49b/14, 49b/14, 49b/15, 50a/02,
50a/02, 50a/02, 50a/03, 50a/03,
50a/03, 50a/05, 50a/05, 50a/05,
50a/06, 50a/06, 50a/06, 50a/06,
50a/06, 50a/06, 50a/06, 50a/08,
50a/08, 50a/08, 50a/08, 50a/10,
50a/10, 50a/11, 50a/11, 50a/12,
50a/13, 50a/13, 50a/14, 50a/14,
50b/01, 50b/02, 50b/03, 50b/03,
50b/04, 50b/06, 50b/06, 50b/08,
50b/08, 50b/09, 50b/10, 50b/10,
50b/11, 50b/12, 50b/13, 50b/13,
50b/14, 50b/14, 50b/15, 51a/01,
51a/02, 51a/02, 51a/03, 51a/03,
51a/04, 51a/04, 51a/05, 51a/05,
51a/06, 51a/06, 51a/07, 51a/08,
51a/08, 51a/11, 51a/11, 51a/12,
51a/12, 51a/14, 51a/15, 51a/15,
51a/15, 51a/15, 51a/15, 51a/15,
51a/15, 51b/01, 51b/01, 51b/01,
51b/02, 51b/02, 51b/02, 51b/03,
51b/03, 51b/06, 51b/06, 51b/06,
51b/06, 51b/08, 51b/08, 51b/08,
51b/09, 51b/09, 51b/10, 51b/11,
51b/12, 51b/12, 51b/13, 51b/13,
51b/15, 52a/02, 52a/02, 52a/02,
52a/04, 52a/04, 52a/05, 52a/06,
52a/06, 52a/06, 52a/06, 52a/07,
52a/08, 52a/09, 52a/10, 52a/11,
52a/12, 52a/12, 52a/12, 52a/14,
52a/15, 52a/15, 52a/15, 52b/02,
52b/02, 52b/03, 52b/03, 52b/04,
52b/04, 52b/05, 52b/05, 52b/06,
52b/06, 52b/08, 52b/08, 52b/09,
52b/10, 52b/10, 52b/11, 52b/11,
52b/11, 52b/12, 52b/12, 52b/13,
52b/13, 52b/14, 52b/15, 52b/15,
52b/15, 53a/01, 53a/01, 53a/02,
53a/03, 53a/03, 53a/04, 53a/05,
53a/05, 53a/05, 53a/05, 53a/05,
53a/06, 53a/06, 53a/07, 53a/07,
53a/08, 53a/08, 53a/09, 53a/09,
53a/09, 53a/09, 53a/10, 53a/11,

53a/11, 53a/11, 53a/12, 53a/12,
53a/12, 53a/12, 53a/12, 53a/12,
53a/12, 53a/13, 53a/13, 53a/14,
53a/14, 53a/15, 53b/01, 53b/01,
53b/01, 53b/01, 53b/02, 53b/03,
53b/04, 53b/05, 53b/05, 53b/06,
53b/07, 53b/07, 53b/07, 53b/08,
53b/09, 53b/09, 53b/10, 53b/11,
53b/12, 53b/12, 53b/13, 53b/13,
53b/14, 53b/15, 53b/15, 54a/01,
54a/02, 54a/02, 54a/02, 54a/03,
54a/03, 54a/04, 54a/05, 54a/06,
54a/06, 54a/07, 54a/08, 54a/09,
54a/11, 54a/11, 54a/11, 54a/11,
54a/11, 54a/12, 54a/13, 54a/13,
54a/14, 54a/14, 54b/01, 54b/02,
54b/04, 54b/04, 54b/05, 54b/05,
54b/05, 54b/06, 54b/06, 54b/07,
54b/07, 54b/08, 54b/08, 54b/10,
54b/10, 54b/10, 54b/12, 54b/13,
54b/13, 54b/13, 54b/14, 54b/15,
55a/01, 55a/02, 55a/04, 55a/04,
55a/05, 55a/06, 55a/07, 55a/07,
55a/08, 55a/09, 55a/09, 55a/10,
55a/10, 55a/10, 55a/11, 55a/12,
55a/12, 55a/13, 55a/14, 55a/14,
55a/15, 55b/01, 55b/02, 55b/03,
55b/04, 55b/04, 55b/04, 55b/06,
55b/06, 55b/07, 55b/07, 55b/08,
55b/09, 55b/10, 55b/11, 55b/12,
55b/13, 55b/13, 55b/13, 55b/13,
55b/14, 55b/14, 55b/14, 55b/15,
55b/15, 56a/01, 56a/02, 56a/03,
56a/04, 56a/06, 56a/07, 56a/09,
56a/09, 56a/10, 56a/11, 56a/11,
56a/12, 56a/13, 56a/14, 56b/01,
56b/01, 56b/03, 56b/03, 56b/04,
56b/06, 56b/06, 56b/06, 56b/06,
56b/06, 56b/06, 56b/06, 56b/06,
56b/09, 56b/09, 56b/10, 56b/10,
56b/11, 56b/11, 56b/14, 56b/14,
56b/15, 56b/15, 57a/01, 57a/01,
57a/02, 57a/03, 57a/03, 57a/03,
57a/04, 57a/05, 57a/06, 57a/07,
57a/07, 57a/09, 57a/09, 57a/10,
57a/10, 57a/11, 57a/13, 57a/13,
57a/14, 57a/14, 57a/14, 57b/03,
57b/03, 57b/03, 57b/05, 57b/06,
57b/06, 57b/07, 57b/09, 57b/09,
57b/10, 57b/11, 57b/11, 57b/13,
57b/15, 57b/15, 58a/01, 58a/02,
58a/02, 58a/03, 58a/04, 58a/05,
58a/06, 58a/07, 58a/08, 58a/09,
58a/09, 58a/11, 58a/13, 58a/14,
58a/14, 58a/14, 58a/14, 58a/15,
58a/15, 58b/01, 58b/02, 58b/02,
58b/04, 58b/05, 58b/05, 58b/06,
58b/06, 58b/07, 58b/09, 58b/10,
58b/11, 58b/11, 58b/12, 58b/13,
58b/14, 59a/01, 59a/01, 59a/01,
59a/01, 59a/01, 59a/02, 59a/03,
59a/04, 59a/05, 59a/06, 59a/06,
59a/07, 59a/08, 59a/08, 59a/09,
59a/11, 59a/12, 59a/13, 59a/13,
59a/13, 59a/14, 59b/01, 59b/01,
59b/02, 59b/03, 59b/04, 59b/06,
59b/06, 59b/08, 59b/09, 59b/10,
59b/10, 59b/10, 59b/11, 59b/11,
59b/12, 59b/13, 59b/13, 59b/14,
59b/14, 59b/15, 60a/01, 60a/01,
60a/02, 60a/03, 60a/03, 60a/04,
60a/04, 60a/05, 60a/05, 60a/05,
60a/06, 60a/08, 60a/09, 60a/09,
60a/10, 60a/11, 60a/13, 60a/13,
60a/13, 60a/14, 60b/01, 60b/01,
60b/01, 60b/01, 60b/02, 60b/02,
60b/05, 60b/07, 60b/07, 60b/07,
60b/07, 60b/07, 60b/09, 60b/09,
60b/09, 60b/10, 60b/11, 60b/13,
60b/13, 60b/13, 61a/02, 61a/04,
61a/04, 61a/05, 61a/07, 61a/09,
61a/09, 61a/09, 61a/11, 61a/11,
61a/11, 61a/12, 61a/12, 61a/12,
61a/12, 61a/12, 61a/12, 61a/12,
61a/12, 61a/13, 61a/13, 61a/13,
61a/13, 61a/14, 61a/15, 61a/15,
61b/03, 61b/03, 61b/05, 61b/05,
61b/06, 61b/06, 61b/08, 61b/08,
61b/09, 61b/09, 61b/10, 61b/14,
61b/15, 62a/03, 62a/05, 62a/06,
62a/06, 62a/07, 62a/08, 62a/09,
62a/10, 62a/11, 62a/13, 62a/13,
62a/15, 62b/01, 62b/01, 62b/02,
62b/04, 62b/04, 62b/05, 62b/05,
62b/06, 62b/08, 62b/08, 62b/09,
62b/10, 62b/12, 62b/14, 62b/15,
63a/01, 63a/01, 63a/03, 63a/04,
63a/05, 63a/05, 63a/06, 63a/09,
63a/10, 63a/11, 63a/12, 63a/13,
63a/15, 63b/01, 63b/02, 63b/02,

63b/04, 63b/06, 63b/06, 63b/07,
63b/08, 63b/08, 63b/09, 63b/11,
63b/13, 63b/13, 63b/13, 63b/14,
64a/01, 64a/01, 64a/01, 64a/02,
64a/02, 64a/03, 64a/03, 64a/06,
64a/07, 64a/08, 64a/12, 64a/12,
64a/12, 64a/13, 64a/13, 64a/13,
64a/13, 64a/15, 64b/02, 64b/02,
64b/02, 64b/03, 64b/03, 64b/06,
64b/09, 64b/11, 64b/11, 64b/11,
64b/11, 64b/12, 64b/13, 64b/13,
64b/13, 64b/14, 64b/15, 65a/01,
65a/01, 65a/03, 65a/03, 65a/05,
65a/07, 65a/09, 65a/10, 65a/10,
65a/11, 65a/12, 65a/13, 65a/14,
65a/14, 65b/01, 65b/01, 65b/01,
65b/01, 65b/04, 65b/04, 65b/05,
65b/07, 65b/07, 65b/07, 65b/07,
65b/09, 65b/09, 65b/10, 65b/11,
65b/11, 65b/12, 65b/13, 65b/14,
65b/14, 65b/15, 65b/15, 66a/01,
66a/02, 66a/04, 66a/04, 66a/05,
66a/05, 66a/05, 66a/06, 66a/07,
66a/08, 66a/09, 66a/09, 66a/10,
66a/10, 66a/11, 66a/11, 66a/12,
66a/14, 66a/14, 66a/15, 66b/02,
66b/02, 66b/02, 66b/02, 66b/02,
66b/02, 66b/03, 66b/03, 66b/03,
66b/04, 66b/04, 66b/05, 66b/05,
66b/07, 66b/08, 66b/08, 66b/09,
66b/10, 66b/12, 66b/12, 66b/12,
66b/14, 66b/15, 67a/01, 67a/01,
67a/02, 67a/02, 67a/03, 67a/03,
67a/03, 67a/05, 67a/08, 67a/08,
67a/09, 67a/10, 67a/11, 67a/11,
67a/12, 67a/13, 67a/14, 67a/14,
67a/15, 67a/15, 67b/01, 67b/01,
67b/02, 67b/02, 67b/04, 67b/04,
67b/05, 67b/06, 67b/07, 67b/08,
67b/08, 67b/09, 67b/11, 67b/11,
67b/12, 67b/13, 67b/13, 67b/15,
67b/15, 67b/15, 67b/15, 68a/01,
68a/02, 68a/02, 68a/03, 68a/04,
68a/04, 68a/06, 68a/07, 68b/02,
68b/02, 68b/03, 68b/03, 68b/03,
68b/03, 68b/04, 68b/04, 68b/05,
68b/06, 68b/06, 68b/07, 68b/08,
68b/10, 68b/11, 68b/11, 68b/11,
68b/14, 68b/14, 68b/14, 68b/15,
69a/01, 69a/01, 69a/02, 69a/04,
69a/05, 69a/06, 69a/07, 69a/08,
69a/08, 69a/09, 69a/11, 69a/11,
69a/12, 69a/13, 69a/14, 69a/14,
69a/15, 69a/15, 69b/01, 69b/02,
69b/02, 69b/03, 69b/03, 69b/04,
69b/04, 69b/05, 69b/05, 69b/05,
69b/06, 69b/08, 69b/09, 69b/11,
69b/11, 69b/11, 69b/12, 69b/12,
69b/13, 69b/13, 69b/13, 69b/13,
69b/14, 69b/14, 69b/15, 70a/01,
70a/02, 70a/02, 70a/03, 70a/03,
70a/04, 70a/05, 70a/05, 70a/06,
70a/06, 70a/08, 70a/08, 70a/08,
70a/08, 70a/08, 70a/08, 70a/09,
70a/11, 70a/12, 70a/12, 70a/13,
70a/14, 70a/14, 70a/14, 70a/15,
70a/15, 70b/01, 70b/03, 70b/03,
70b/04, 70b/04, 70b/05, 70b/06,
70b/06, 70b/06, 70b/08, 70b/08,
70b/09, 70b/10, 70b/11, 70b/11,
70b/12, 70b/12, 70b/13, 70b/13,
70b/13, 71a/01, 71a/01, 71a/03,
71a/05, 71a/06, 71a/06, 71a/06,
71a/08, 71a/09, 71a/10, 71a/11,
71a/13, 71a/14, 71b/01, 71b/01,
71b/01, 71b/01, 71b/01, 71b/04,
71b/05, 71b/06, 71b/06, 71b/09,
71b/09, 71b/10, 71b/10, 71b/11,
71b/11, 71b/12, 71b/13, 71b/13,
71b/14, 72a/01, 72a/02, 72a/02,
72a/02, 72a/03, 72a/04, 72a/05,
72a/07, 72a/07, 72a/08, 72a/09,
72a/10, 72a/10, 72a/11, 72a/12,
72a/13, 72a/14, 72a/14, 72a/14,
72a/15, 72b/01, 72b/01, 72b/01,
72b/01, 72b/01, 72b/01, 72b/01,
72b/01, 72b/02, 72b/02, 72b/02,
72b/02, 72b/02, 72b/03, 72b/04,
72b/05, 72b/06, 72b/06, 72b/08,
72b/08, 72b/09, 72b/09, 72b/10,
72b/11, 72b/11, 72b/12, 72b/12,
72b/12, 72b/13, 72b/13, 72b/14,
72b/14, 73a/01, 73a/02, 73a/02,
73a/04, 73a/04, 73a/05, 73a/05,
73a/06, 73a/06, 73a/07, 73a/07,
73a/09, 73a/09, 73a/09, 73a/11,
73a/11, 73a/12, 73a/12, 73a/13,
73a/14, 73a/14, 73b/01, 73b/01,
73b/02, 73b/03, 73b/04, 73b/04,
73b/04, 73b/05, 73b/07, 73b/07,

73b/07, 73b/07, 73b/07, 73b/08,
73b/09, 73b/10, 73b/10, 73b/11,
73b/11, 73b/12, 73b/13, 73b/13,
73b/13, 73b/14, 73b/14, 73b/15,
73b/15, 74a/01, 74a/01, 74a/03,
74a/03, 74a/04, 74a/05, 74a/06,
74a/06, 74a/06, 74a/08, 74a/08,
74a/09, 74a/09, 74a/10, 74a/12,
74a/12, 74a/12, 74a/13, 74a/14,
74a/14, 74a/15, 74b/02, 74b/02,
74b/02, 74b/02, 74b/02, 74b/02,
74b/02, 74b/05, 74b/06, 74b/06,
74b/10, 74b/11, 74b/12, 74b/12,
74b/12, 74b/13, 74b/14, 74b/15,
75a/01, 75a/01, 75a/01, 75a/04,
75a/04, 75a/06, 75a/07, 75a/08,
75a/09, 75a/10, 75a/11, 75a/11,
75a/13, 75a/13, 75a/15, 75a/15,
75b/01, 75b/01, 75b/03, 75b/03,
75b/04, 75b/05, 75b/06, 75b/08,
75b/08, 75b/09, 75b/10, 75b/10,
75b/11, 75b/11, 75b/13, 75b/14,
75b/14, 76a/01, 76a/02, 76a/02,
76a/04, 76a/04, 76a/05, 76a/05,
76a/08, 76a/10, 76a/10, 76a/10,
76a/10, 76a/11, 76a/13, 76a/14,
76a/14, 76a/15, 76a/15, 76b/01,
76b/01, 76b/02, 76b/03, 76b/03,
76b/03, 76b/04, 76b/04, 76b/04,
76b/06, 76b/06, 76b/06, 76b/07,
76b/07, 76b/08, 76b/09, 76b/11,
76b/11, 76b/11, 76b/12, 76b/12,
76b/14, 76b/14, 76b/15, 76b/15,
77a/01, 77a/01, 77a/01, 77a/03,
77a/03, 77a/03, 77a/05, 77a/05,
77a/06, 77a/06, 77a/07, 77a/09,
77a/10, 77a/11, 77a/11, 77a/12,
77a/12, 77a/13, 77a/14, 77b/01,
77b/01, 77b/02, 77b/03, 77b/04,
77b/05, 77b/06, 77b/06, 77b/06,
77b/07, 77b/07, 77b/08, 77b/08,
77b/08, 77b/09, 77b/09, 77b/10,
77b/11, 77b/14, 77b/14, 77b/14,
77b/15, 78a/01, 78a/02, 78a/03,
78a/03, 78a/03, 78a/05, 78a/05,
78a/06, 78a/06, 78a/07, 78a/08,
78a/10, 78a/10, 78a/12, 78a/12,
78a/14, 78b/01, 78b/02, 78b/03,
78b/04, 78b/04, 78b/05, 78b/06,
78b/06, 78b/07, 78b/09, 78b/10,
78b/10, 78b/10, 78b/10, 78b/10,
78b/11, 78b/12, 78b/12, 78b/13,
78b/14, 78b/15, 79a/01, 79a/03,
79a/05, 79a/05, 79a/05, 79a/06,
79a/07, 79a/07, 79a/08, 79a/08,
79a/09, 79a/10, 79a/10, 79a/11,
79a/12, 79a/12, 79a/13, 79a/14,
79a/14, 79a/14, 79b/01, 79b/02,
79b/02, 79b/02, 79b/03, 79b/04,
79b/05, 79b/07, 79b/07, 79b/09,
79b/11, 79b/11, 79b/12, 79b/13,
79b/14, 79b/15, 79b/15, 80a/01,
80a/01, 80a/02, 80a/03, 80a/03,
80a/04, 80a/05, 80a/06, 80a/09,
80a/09, 80a/10, 80a/11, 80a/12,
80a/13, 80a/14, 80a/15, 80b/01,
80b/02, 80b/02, 80b/03, 80b/05,
80b/06, 80b/06, 80b/07, 80b/07,
80b/09, 80b/10, 80b/10, 80b/10,
80b/11, 80b/11, 80b/11, 80b/11,
80b/12, 80b/13, 80b/14, 80b/15,
80b/15, 81a/02, 81a/02, 81a/02,
81a/02, 81a/02, 81a/03, 81a/03,
81a/03, 81a/03, 81a/03, 81a/03,
81a/04, 81a/05, 81a/06, 81a/06,
81a/08, 81a/08, 81a/10, 81a/11,
81a/12, 81a/13, 81a/13, 81a/13,
81a/14, 81a/15, 81a/15, 81b/01,
81b/01, 81b/02, 81b/03, 81b/04,
81b/04, 81b/04, 81b/04, 81b/05,
81b/05, 81b/06, 81b/06, 81b/06,
81b/07, 81b/07, 81b/07, 81b/08,
81b/09, 81b/09, 81b/09, 81b/10,
81b/10, 81b/11, 81b/11, 81b/11,
81b/12, 81b/13, 81b/13, 81b/13,
81b/14, 81b/14, 82a/01, 82a/03,
82a/03, 82a/04, 82a/04, 82a/05,
82a/06, 82a/08, 82a/09, 82a/10,
82a/11, 82a/12, 82a/12, 82a/13,
82a/13, 82a/14, 82a/14, 82a/15,
82a/15, 82a/15, 82b/01, 82b/02,
82b/03, 82b/03, 82b/05, 82b/05,
82b/06, 82b/07, 82b/08, 82b/08,
82b/10, 82b/10, 82b/10, 82b/13,
82b/14, 82b/15, 83a/01, 83a/02,
83a/02, 83a/02, 83a/02, 83a/02,
83a/03, 83a/03, 83a/03, 83a/04,
83a/04, 83a/05, 83a/05, 83a/06,
83a/06, 83a/06, 83a/07, 83a/07,
83a/08, 83a/09, 83a/12, 83a/12,

83a/13, 83a/13, 83a/14, 83a/15,
83b/01, 83b/01, 83b/02, 83b/02,
83b/02, 83b/02, 83b/02, 83b/03,
83b/04, 83b/04, 83b/05, 83b/05,
83b/06, 83b/07, 83b/07, 83b/08,
83b/09, 83b/09, 83b/10, 83b/11,
83b/12, 83b/13, 83b/15, 83b/15,
83b/15, 84a/01, 84a/02, 84a/02,
84a/03, 84a/03, 84a/04, 84a/07,
84a/08, 84a/10, 84a/10, 84a/10,
84a/10, 84a/11, 84a/12, 84a/13,
84a/14, 84a/14, 84b/03, 84b/03,
84b/03, 84b/04, 84b/04, 84b/06,
84b/08, 84b/08, 84b/10, 84b/10,
84b/11, 84b/11, 84b/11, 84b/12,
84b/13, 84b/14, 84b/14, 84b/14,
84b/15, 84b/15, 84b/15, 85a/01,
85a/01, 85a/01, 85a/03, 85a/03,
85a/03, 85a/03, 85a/04, 85a/04,
85a/05, 85a/05, 85a/06, 85a/06,
85a/06, 85a/07, 85a/07, 85a/08,
85a/09, 85a/09, 85a/09, 85a/10,
85a/11, 85a/12, 85a/12, 85a/13,
85a/14, 85a/15, 85b/01, 85b/02,
85b/03, 85b/04, 85b/05, 85b/07,
85b/09, 85b/09, 85b/10, 85b/11,
85b/11, 85b/12, 85b/13, 85b/14,
85b/15, 85b/15, 86a/01, 86a/01,
86a/03, 86a/03, 86a/03, 86a/04,
86a/04, 86a/06, 86a/09, 86a/10,
86a/12, 86a/14, 86a/14, 86a/14,
86a/14, 86a/14, 86b/02, 86b/02,
86b/03, 86b/03, 86b/05, 86b/05,
86b/06, 86b/06, 86b/07, 86b/07,
86b/09, 86b/09, 86b/09, 86b/10,
86b/11, 86b/12, 86b/12, 86b/13,
86b/13, 86b/14, 86b/15, 86b/15,
86b/15, 86b/15, 87a/01, 87a/01,
87a/02, 87a/03, 87a/04, 87a/05,
87a/05, 87a/06, 87a/06, 87a/07,
87a/07, 87a/08, 87a/08, 87a/09,
87a/09, 87a/10, 87a/10, 87a/11,
87a/11, 87a/12, 87a/13, 87a/13,
87a/14, 87a/15, 87b/01, 87b/01,
87b/02, 87b/02, 87b/03, 87b/03,
87b/04, 87b/05, 87b/06, 87b/06,
87b/07, 87b/07, 87b/08, 87b/08,
87b/09, 87b/09, 87b/10, 87b/11,
87b/12, 87b/12, 87b/13, 87b/15,
88a/01, 88a/02, 88a/03, 88a/04,
88a/05, 88a/06, 88a/06, 88a/08,
88a/08, 88a/08, 88a/08, 88a/08,
88a/08, 88a/09, 88a/09, 88a/09,
88a/09, 88a/09, 88a/10, 88a/10,
88a/11, 88a/13, 88a/13, 88a/14,
88a/14, 88a/15, 88a/15, 88b/01,
88b/03, 88b/04, 88b/05, 88b/06,
88b/06, 88b/07, 88b/07, 88b/08,
88b/08, 88b/09, 88b/11, 88b/11,
88b/11, 88b/12, 88b/15, 89a/03,
89a/06, 89a/06, 89a/08, 89a/08,
89a/11, 89a/11, 89a/12, 89a/15,
89b/03, 89b/04, 89b/05, 89b/05,
89b/05, 89b/05, 89b/06, 89b/06,
89b/08, 89b/08, 89b/08, 89b/09,
89b/11, 89b/11, 89b/11, 89b/11,
89b/11, 89b/11, 89b/12, 89b/13,
89b/13, 89b/14, 89b/15, 89b/15,
90a/01, 90a/01, 90a/03, 90a/04,
90a/04, 90a/04, 90a/05, 90a/05,
90a/06, 90a/06, 90a/07, 90a/09,
90a/13, 90a/14, 90a/15, 90a/15,
90b/01, 90b/02, 90b/02, 90b/04,
90b/05, 90b/05, 90b/05, 90b/06,
90b/06, 90b/07, 90b/08, 90b/12,
90b/12, 90b/12, 90b/12, 90b/12,
90b/12, 90b/14, 90b/15, 91a/01,
91a/01, 91a/02, 91a/03, 91a/04,
91a/06, 91a/07, 91a/07, 91a/08,
91a/10, 91a/10, 91a/10, 91a/13,
91a/14, 91a/15, 91b/04, 91b/04,
91b/04, 91b/04, 91b/04, 91b/05,
91b/05, 91b/05, 91b/05, 91b/07,
91b/07, 91b/08, 91b/11, 91b/12,
91b/14, 92a/01, 92a/01, 92a/04,
92a/06, 92a/08, 92a/08, 92a/08,
92a/09, 92a/14, 92a/14, 92a/14,
92b/01, 92b/01, 92b/01, 92b/02,
92b/02, 92b/03, 92b/04), 92b/05,
92b/05, 92b/06, 92b/06, 92b/07,
92b/09, 92b/11, 92b/11, 92b/13,
92b/13, 92b/13, 92b/15, 92b/15,
92b/15, 93a/01, 93a/02, 93a/02,
93a/02, 93a/03, 93a/03, 93a/03,
93a/03, 93a/09, 93a/09, 93a/09,
93a/12, 93a/13, 93a/13, 93a/14,
93a/15, 93b/01, 93b/02, 93b/05,
93b/05, 93b/05, 93b/06, 93b/07,
93b/07, 93b/07, 93b/07, 93b/08,
93b/09, 93b/10, 93b/11, 93b/12,

93b/12, 93b/12, 93b/13, 93b/14, 94a/01, 94a/02, 94a/03, 94a/05, 94a/05, 94a/05, 94a/06, 94a/07, 94a/07, 94a/07, 94a/11, 94a/13, 94a/14, 94b/01, 94b/01, 94b/02, 94b/02, 94b/03, 94b/03, 94b/04, 94b/04, 94b/04, 94b/05, 94b/05, 94b/07, 94b/07, 94b/08, 94b/08, 94b/08, 94b/08, 94b/08, 94b/09, 94b/10, 94b/10, 94b/11, 94b/12, 94b/12, 94b/12, 94b/13, 94b/15, 94b/15, 94b/15, 95a/01, 95a/02, 95a/03, 95a/03, 95a/04, 95a/04, 95a/05, 95a/06, 95a/08, 95a/08, 95a/08, 95a/09, 95a/09, 95a/11, 95a/12, 95a/13, 95a/13, 95a/14, 95b/01, 95b/01, 95b/02, 95b/03, 95b/04, 95b/05, 95b/06, 95b/06, 95b/10, 95b/12, 95b/13, 95b/14, 95b/15, 95b/15, 96a/01, 96a/02, 96a/04, 96a/04, 96a/05, 96a/06, 96a/07, 96a/09, 96a/09, 96a/09, 96a/11, 96a/12, 96a/12, 96a/15, 96a/15, 96b/02, 96b/02, 96b/02, 96b/03, 96b/04, 96b/05, 96b/05, 96b/06, 96b/07, 96b/07, 96b/07, 96b/09, 96b/10, 96b/10, 96b/11, 96b/11, 96b/12, 96b/12, 96b/14, 96b/15, 96b/15, 97a/01, 97a/01, 97a/02, 97a/04, 97a/04, 97a/04, 97a/07, 97a/07, 97a/08, 97a/09, 97a/09, 97a/09, 97a/09, 97a/10, 97a/10, 97a/10, 97a/13, 97a/14, 97a/14, 97a/15, 97b/01, 97b/03, 97b/04, 97b/07, 97b/08, 97b/09, 97b/10, 97b/10, 97b/12, 97b/14, 97b/15, 97b/15, 98a/03, 98a/04, 98a/05, 98a/05, 98a/06, 98a/06, 98a/06, 98a/07, 98a/07, 98a/09, 98a/10, 98a/10, 98a/11, 98a/11, 98a/11, 98a/12, 98a/12, 98a/13, 98a/13, 98a/13, 98a/14, 98a/15, 98b/01, 98b/01, 98b/01, 98b/01, 98b/02, 98b/03, 98b/05, 98b/06, 98b/06, 98b/08, 98b/09, 98b/10, 98b/11, 98b/11, 98b/12, 98b/12, 98b/12, 98b/13, 98b/13, 98b/14, 98b/14, 99a/01, 99a/02, 99a/03, 99a/03, 99a/06, 99a/07, 99a/09, 99a/12, 99a/12, 99a/14, 99a/15, 99b/03, 99b/05, 99b/05, 99b/06, 99b/08, 99b/08, 99b/08, 99b/10, 99b/11, 99b/11, 99b/13, 99b/14, 99b/14, 99b/15, 100a/03, 100a/03, 100a/06, 100a/07, 100a/07, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 100a/15, 100a/15, 100b/02, 100b/03, 100b/03, 100b/03, 100b/03, 100b/04, 100b/06, 100b/07, 100b/07, 100b/07, 100b/07, 100b/08, 100b/09, 100b/10, 100b/10, 100b/12, 100b/12, 100b/13, 100b/13, 100b/14, 100b/15, 101a/01, 101a/02, 101a/03, 101a/03, 101a/03, 101a/03, 101a/05, 101a/06, 101a/08, 101a/10, 101a/10, 101a/10, 101a/10, 101a/10, 101a/11, 101a/12, 101a/12, 101a/13, 101a/13, 101a/13, 101b/01, 101b/02, 101b/03, 101b/03, 101b/03, 101b/05, 101b/05, 101b/06, 101b/06, 101b/07, 101b/08, 101b/09, 101b/11, 101b/11, 101b/11, 101b/11, 101b/11, 101b/11, 101b/11, 101b/12, 101b/12, 101b/12, 101b/12, 101b/12, 101b/12, 101b/14, 101b/15, 101b/15, 101b/15, 102a/01, 102a/02, 102a/04, 102a/04, 102a/05, 102a/05, 102a/06, 102a/07, 102a/08, 102a/08, 102a/09, 102a/10, 102a/10, 102a/10, 102a/10, 102a/11, 102a/12, 102a/12, 102a/13, 102a/13, 102a/13, 102a/14, 102a/14, 102a/15, 102a/15, 102b/01, 102b/02, 102b/02, 102b/02, 102b/05, 102b/06, 102b/07, 102b/07, 102b/09, 102b/09, 102b/09, 102b/10, 102b/10, 102b/12, 102b/13, 102b/14, 102b/15, 102b/15, 103a/01, 103a/02, 103a/02, 103a/03, 103a/04, 103a/04, 103a/05, 103a/05, 103a/06, 103a/07, 103a/08, 103a/09, 103a/09, 103a/10, 103a/11, 103a/11, 103a/11, 103a/12, 103a/13,

103a/13, 103a/14, 103a/15, 103b/01, 103b/01, 103b/02, 103b/02, 103b/02, 103b/02, 103b/03, 103b/03, 103b/03, 103b/04, 103b/04, 103b/06, 103b/06, 103b/07, 103b/08, 103b/10, 103b/11, 103b/11, 103b/12, 103b/14, 103b/15, 103b/15, 104a/01, 104a/01, 104a/02, 104a/02, 104a/04, 104a/04, 104a/04, 104a/05, 104a/05, 104a/06, 104a/06, 104a/06, 104a/07, 104a/09, 104a/09, 104a/12, 104a/12, 104a/13, 104a/14, 104a/15, 104b/01, 104b/01, 104b/01, 104b/02, 104b/02, 104b/03, 104b/04, 104b/05, 104b/05, 104b/05, 104b/05, 104b/09, 104b/10, 104b/10, 104b/11, 104b/11, 104b/12, 104b/12, 104b/12, 104b/14, 104b/14, 105a/01, 105a/02, 105a/02, 105a/03, 105a/03, 105a/03, 105a/04, 105a/04, 105a/06, 105a/06, 105a/08, 105a/09, 105a/09, 105a/10, 105a/10, 105a/10, 105a/11, 105a/11, 105a/11, 105a/12, 105a/14, 105a/14, 105a/14, 105a/14, 105a/14, 105a/14, 105b/01, 105b/01, 105b/02, 105b/02, 105b/04, 105b/04, 105b/06, 105b/06, 105b/07, 105b/08, 105b/08, 105b/09, 105b/09, 105b/10, 105b/10, 105b/10, 105b/11, 105b/12, 105b/13, 105b/13, 105b/14, 105b/15, 106a/01, 106a/01, 106a/02, 106a/02, 106a/03, 106a/04, 106a/04, 106a/05, 106a/05, 106a/06, 106a/06, 106a/08, 106a/08, 106a/09, 106a/10, 106a/12, 106a/12, 106a/13, 106a/13, 106a/13, 106a/14, 106a/14, 106a/15, 106b/02, 106b/03, 106b/04, 106b/05, 106b/05, 106b/06, 106b/07, 106b/07, 106b/08, 106b/09, 106b/09, 106b/11, 106b/11, 106b/11, 106b/11, 106b/12, 106b/12, 106b/12, 106b/13, 106b/13, 106b/14, 106b/14, 106b/14, 106b/14, 106b/15, 106b/16, 106b/16, 107b/13, 107a/01, 107a/01, 107a/02, 107a/02, 107a/04, 107a/04, 107a/04, 107a/04, 107a/05, 107a/05, 107a/05, 107a/06, 107a/06, 107a/06, 107a/06, 107a/06, 107a/07, 107a/07, 107a/08, 107a/09, 107a/09, 107a/09, 107a/09, 107a/10, 107a/11, 107a/11, 107a/11, 107a/12, 107a/12, 107a/12, 107a/12, 107a/13, 107a/15, 107b/01, 107b/01, 107b/02, 107b/02, 107b/03, 107b/03, 107b/03, 107b/03, 107b/04, 107b/04, 107b/06, 107b/06, 107b/07, 107b/08, 107b/08, 107b/10, 107b/10, 107b/10, 107b/11, 107b/11, 107b/12, 107b/14, 108a/08, 108a/08, 108a/09, 108a/10, 108a/11, 108a/12, 108a/12, 108a/12, 108a/13, 108a/14, 108a/14, 108a/15, 108a/15, 108b/02, 108b/02, 108b/02, 108b/02, 108b/03, 108b/03, 108b/05, 108b/06, 108b/06, 108b/07, 108b/07, 108b/08, 108b/09, 108b/09, 108b/10, 108b/10, 108b/10, 108b/11, 108b/11, 108b/12, 108b/12, 108b/13, 108b/13, 108b/14, 108b/14, 108b/15, 109a/01, 109a/01, 109a/02, 109a/02, 109a/02, 109a/02, 109a/04, 109a/04, 109a/04, 109a/05, 109a/06, 109a/07, 109a/07, 109a/09, 109a/11, 109a/11, 109a/12, 109a/12, 109a/12, 109a/13, 109a/13, 109a/14, 109b/01, 109b/01, 109b/03, 109b/03, 109b/04, 109b/04, 109b/04, 109b/04, 109b/04, 109b/04, 109b/04, 109b/06, 109b/06, 109b/06, 109b/07, 109b/07, 109b/07, 109b/08, 109b/08,

109b/10, 109b/10, 109b/11, 113b/05, 113b/07, 113b/07,
109b/13, 109b/13, 109b/15, 113b/08, 113b/08, 113b/08,
110a/01, 110a/02, 110a/03, 113b/09, 113b/09, 113b/09,
110a/03, 110a/04, 110a/05, 113b/10, 113b/10, 113b/11,
110a/05, 110a/06, 110a/07, 113b/11, 113b/11, 114a/03,
110a/09, 110a/11, 110a/11, 114a/03, 114a/03, 114a/05,
110a/12, 110a/13, 110a/14, 114a/05, 114a/05, 114a/06,
110a/14, 110a/15, 110a/15, 114a/06, 114a/07, 114a/07,
110b/01, 110b/03, 110b/03, 114a/08, 114a/08, 114a/09,
110b/05, 110b/06, 110b/06, 114a/09, 114a/10, 114a/10,
110b/07, 110b/08, 110b/09, 114a/10, 114a/10, 114a/12,
110b/10, 110b/11, 110b/11, 114a/12, 114a/14, 114a/15,
110b/11, 110b/12, 110b/13, 114b/01, 114b/02, 114b/02,
110b/13, 110b/13, 110b/14, 114b/02, 114b/04, 114b/04,
110b/14, 110b/15, 111a/01, 114b/05, 114b/05, 114b/05,
111a/01, 111a/03, 111a/04, 114b/06, 114b/06, 114b/07,
111a/04, 111a/05, 111a/05, 114b/07, 114b/07, 114b/07,
111a/06, 111a/06, 111a/06, 114b/09, 114b/09, 114b/10,
111a/07, 111a/08, 111a/08, 114b/11, 114b/13, 114b/14,
111a/08, 111a/09, 111a/10, 114b/14, 114b/14, 114b/14,
111a/11, 111a/12, 111a/12, 114b/15, 115a/01, 115a/02,
111a/13, 111a/13, 111a/14, 115a/03, 115a/04, 115a/05,
111a/15, 111b/01, 111b/01, 115a/05, 115a/06, 115a/07,
111b/02, 111b/03, 111b/03, 115a/09, 115a/09, 115a/09,
111b/04, 111b/04, 111b/05, 115a/09, 115a/11, 115a/11,
111b/05, 111b/05, 111b/06, 115a/12, 115a/12, 115b/01,
111b/06, 111b/08, 111b/08, 115b/03, 115b/04, 115b/05,
111b/08, 111b/08, 111b/08, 115b/05, 115b/07, 115b/07,
111b/10, 111b/11, 111b/11, 115b/08, 115b/08, 115b/09,
111b/13, 111b/15, 112a/02, 115b/09, 115b/10, 115b/11,
112a/04, 112a/05, 112a/06, 115b/11, 115b/13, 115b/14,
112a/06, 112a/07, 112a/08, 115b/15, 115b/15, 115b/15,
112a/08, 112a/09, 112a/09, 116a/01, 116a/01, 116a/02,
112a/09, 112a/10, 112a/10, 116a/02, 116a/03, 116a/03,
112a/11, 112a/11, 112a/11, 116a/05, 116a/06, 116a/06,
112a/12, 112a/12, 112a/13, 116a/07, 116a/07, 116a/08,
112a/13, 112a/13, 112a/14, 116a/09, 116a/09, 116a/09,
112b/01, 112b/01, 112b/02, 116a/11, 116a/11, 116a/12,
112b/02, 112b/03, 112b/04, 116a/13, 116a/14, 116a/14,
112b/04, 112b/05, 112b/05, 116a/15, 116b/01, 116b/02,
112b/06, 112b/07, 112b/08, 116b/02, 116b/02, 116b/02,
112b/09, 112b/09, 112b/11, 116b/02, 116b/02, 116b/02,
112b/12, 112b/13, 112b/13, 116b/04, 116b/05, 116b/05,
112b/14, 112b/14, 112b/14, 116b/06, 116b/06, 116b/08,
113a/01, 113a/02, 113a/02, 116b/08, 116b/09, 116b/09,
113a/03, 113a/05, 113a/06, 116b/11, 116b/12, 116b/13,
113a/07, 113a/08, 113a/12, 116b/13, 116b/14, 116b/15,
113a/13, 113a/13, 113a/15, 117a/01, 117a/02, 117a/03,
113a/15, 113b/01, 113b/02, 117a/03, 117a/04, 117a/05,
113b/02, 113b/03, 113b/05, 117a/06, 117a/06, 117a/07,

117a/07, 117a/08, 117a/10, 117a/10, 117a/10, 117a/11, 117a/12, 117a/14, 117b/01, 117b/01, 117b/01, 117b/02, 117b/02, 117b/03, 117b/04, 117b/04, 117b/05, 117b/05, 117b/06, 117b/06, 117b/07, 117b/07, 117b/08, 117b/10, 117b/11, 117b/12, 117b/13, 117b/13, 117b/14, 117b/14, 117b/14, 117b/14, 117b/15, 117b/15, 118a/01, 118a/02, 118a/03, 118a/04, 118a/05, 118a/05, 118a/06, 118a/07, 118a/07, 118a/08, 118a/09, 118a/09, 118a/09, 118a/10, 118a/10, 118a/10, 118a/11, 118a/12, 118a/13, 118a/14, 118a/15, 118b/01, 118b/02, 118b/02, 118b/03, 118b/03, 118b/03, 118b/04, 118b/04, 118b/05, 118b/05, 118b/07, 118b/07, 118b/08, 118b/08, 118b/09, 118b/09, 118b/11, 118b/11, 118b/13, 118b/13, 118b/15, 119a/01, 119a/02, 119a/03, 119a/04, 119a/04, 119a/04, 119a/04, 119a/05, 119a/05, 119a/05, 119a/06, 119a/07, 119a/08, 119a/08, 119a/09, 119a/10, 119a/11, 119a/11, 119a/13, 119a/13, 119a/14, 119a/14, 119b/01, 119b/02, 119b/02, 119b/03, 119b/09, 119b/09, 119b/10, 119b/10, 119b/11, 119b/14, 119b/15, 119b/15, 119b/06, 120a/01, 120a/01, 120a/01, 120a/01, 120a/01, 120a/01, 120a/01, 120a/03, 120a/05, 120a/05, 120a/05, 120a/05, 120a/06, 120a/06, 120a/07, 120a/07, 120a/07, 120a/08, 120a/08, 120a/08, 120a/08, 120a/09, 120a/09, 120a/10, 120a/10, 120a/12, 120a/12, 120a/13, 120a/14, 120a/14, 120a/15, 120b/01, 120b/02, 120b/02, 120b/03, 120b/03, 120b/03, 120b/04, 120b/05, 120b/05, 120b/06, 120b/07, 120b/07, 120b/08, 120b/08, 120b/09, 120b/09, 120b/10, 120b/11, 120b/11, 120b/12, 120b/12, 120b/13, 120b/15, 120b/15, 120b/15, 120b/15, 121a/02, 121a/02, 121a/02, 121a/03, 121a/03, 121a/04, 121a/04, 121a/05, 121a/06, 121a/07, 121a/08, 121a/10, 121a/10, 121a/11, 121a/11, 121a/12, 121a/13, 121a/13, 121a/13, 121a/13, 121a/13, 121a/13, 121a/14, 121a/15, 121a/15, 121b/01, 121b/01, 121b/03, 121b/04, 121b/05, 121b/06, 121b/07, 121b/07, 121b/08, 121b/08, 121b/09, 121b/10, 121b/11, 121b/11, 121b/13, 121b/13, 121b/14, 121b/14, 122a/01, 122a/02, 122a/02, 122a/02, 122a/04, 122a/07, 122a/07, 122a/08, 122a/09, 122a/10, 122a/11, 122a/11, 122a/12, 122a/13, 122a/14, 122a/15, 122a/15, 122b/01, 122b/01, 122b/02, 122b/03, 122b/04, 122b/05, 122b/06, 122b/07, 122b/08, 122b/09, 122b/10, 122b/10, 122b/12, 122b/12, 122b/13, 122b/13, 122b/13, 122b/14, 123a/02, 123a/04, 123a/07, 123a/08, 123a/08, 123a/10, 123a/10, 123a/11, 123a/11, 123a/12, 123a/12, 123a/13, 123a/14, 123a/14, 123a/14, 123a/14, 123a/15, 123b/01, 123b/02, 123b/02, 123b/03, 123b/04, 123b/05, 123b/05, 123b/06, 123b/06, 123b/07, 123b/07, 123b/07, 123b/08, 123b/08, 123b/09, 123b/09, 123b/11, 123b/11, 123b/11, 123b/11, 123b/13, 123b/13, 123b/13, 123b/14, 123b/14, 123b/15, 123b/15, 124a/01, 124a/02, 124a/03, 124a/03, 124a/03, 124a/04, 124a/04, 124a/05, 124a/06,

124a/06, 124a/07, 124a/07, 127a/07, 127a/09, 127a/09,
124a/07, 124a/07, 124a/08, 127a/10, 127a/11, 127a/13,
124a/09, 124a/09, 124a/10, 127a/13, 127a/13, 127a/14,
124a/10, 124a/10, 124a/10, 127a/14, 127a/15, 127a/15,
124a/10, 124a/10, 124a/11, 127b/01, 127b/01, 127b/01,
124a/12, 124a/12, 124a/13, 127b/02, 127b/02, 127b/02,
124a/13, 124a/15, 124b/01, 127b/03, 127b/03, 127b/04,
124b/01, 124b/03, 124b/03, 127b/05, 127b/06, 127b/08,
124b/03, 124b/04, 124b/04, 127b/09, 127b/10, 127b/10,
124b/04, 124b/04, 124b/04, 127b/10, 127b/12, 127b/12,
124b/05, 124b/06, 124b/06, 127b/14, 127b/14, 127b/14,
124b/07, 124b/07, 124b/08, 127b/15, 128a/01, 128a/01,
124b/09, 124b/09, 124b/09, 128a/01, 128a/01, 128a/01,
124b/09, 124b/10, 124b/10, 128a/02, 128a/04, 128a/05,
124b/11, 124b/11, 124b/13, 128a/05, 128a/06, 128a/08,
124b/14, 125a/01, 125a/01, 128a/08, 128a/09, 128a/09,
125a/02, 125a/02, 125a/03, 128a/10, 128a/10, 128a/11,
125a/04, 125a/04, 125a/04, 128a/11, 128a/12, 128a/12,
125a/05, 125a/05, 125a/06, 128a/13, 128a/13, 128a/13,
125a/07, 125a/07, 125a/08, 128a/14, 128a/15, 128b/01,
125a/08, 125a/09, 125a/09, 128b/01, 128b/02, 128b/02,
125a/10, 125a/10, 125a/12, 128b/02, 128b/03, 128b/03,
125a/12, 125a/13, 125a/13, 128b/04, 128b/04, 128b/05,
125a/14, 125b/01, 125b/01, 128b/06, 128b/06, 128b/06,
125b/01, 125b/01, 125b/01, 128b/07, 128b/07, 128b/08,
125b/03, 125b/04, 125b/04, 128b/08, 128b/09, 128b/09,
125b/06, 125b/06, 125b/07, 128b/10, 128b/10, 128b/11,
125b/07, 125b/07, 125b/08, 128b/12, 128b/13, 128b/13,
125b/08, 125b/08, 125b/10, 128b/14, 128b/15, 128b/15,
125b/10, 125b/12, 125b/12, 128b/15, 129a/01, 129a/01,
125b/13, 125b/13, 125b/13, 129a/02, 129a/02, 129a/04,
125b/13, 125b/14, 125b/14, 129a/04, 129a/05, 129a/05,
125b/15, 126a/01, 126a/01, 129a/06, 129a/06, 129a/06,
126a/02, 126a/03, 126a/03, 129a/07, 129a/09, 129a/09,
126a/03, 126a/04, 126a/04, 129a/09, 129a/10, 129a/13,
126a/05, 126a/05, 126a/05, 129a/13, 129a/13, 129a/13,
126a/06, 126a/06, 126a/06, 129a/13, 129a/15, 129b/01,
126a/07, 126a/07, 126a/08, 129b/01, 129b/01, 129b/01,
126a/08, 126a/08, 126a/10, 129b/02, 129b/02, 129b/03,
126a/10, 126a/11, 126a/11, 129b/04, 129b/04, 129b/05,
126a/13, 126a/14, 126a/15, 129b/06, 129b/06, 129b/06,
126b/01, 126b/02, 126b/02, 129b/07, 129b/07, 129b/07,
126b/02, 126b/03, 126b/04, 129b/08, 129b/09, 129b/09,
126b/04, 126b/05, 126b/06, 129b/09, 129b/10, 129b/10,
126b/06, 126b/08, 126b/08, 129b/11, 129b/11, 129b/11,
126b/10, 126b/11, 126b/12, 129b/11, 129b/11, 129b/12,
126b/12, 126b/13, 127a/01, 129b/13, 129b/15, 129b/15,
127a/03, 127a/04, 127a/04, 129b/15, 130a/01, 130a/02,
127a/04, 127a/04, 127a/04, 130a/02, 130a/02, 130a/03,
127a/05, 127a/05, 127a/06, 130a/04, 130a/04, 130a/05,

130a/06, 130a/07, 130a/07,
130a/08, 130a/08, 130a/08,
130a/08, 130a/09, 130a/10,
130a/10, 130a/11, 130a/11,
130a/12, 130a/14, 130a/14,
130a/14, 130b/01, 130b/01,
130b/01, 130b/02, 130b/02,
130b/03, 130b/03, 130b/06,
130b/06, 130b/06, 130b/06,
130b/07, 130b/07, 130b/08,
130b/08, 130b/09, 130b/10,
130b/10, 130b/11, 130b/11,
130b/12, 130b/14, 130b/14,
130b/14, 130b/14, 130b/14,
131a/01, 131a/02, 131a/03,
131a/03, 131a/04, 131a/06,
131a/07, 131a/08, 131a/10,
131a/10, 131a/10, 131a/10,
131a/12, 131a/12, 131a/13,
131a/13, 131a/15, 131b/02,
131b/02, 131b/02, 131b/02,
131b/02, 131b/02, 131b/02,
131b/03, 131b/03, 131b/05,
131b/05, 131b/06, 131b/06,
131b/07, 131b/09, 131b/10,
131b/10, 131b/11, 131b/13,
131b/13, 131b/13, 131b/15,
131b/15, 132a/03, 132a/03,
132a/03, 132a/04, 132a/04,
132a/04, 132a/05, 132a/08,
132a/08, 132a/08, 132a/09,
132a/10, 132a/10, 132a/11,
132a/12, 132a/13, 132a/14,
132a/14, 132b/02, 132b/02,
132b/02, 132b/04, 132b/04,
132b/05, 132b/05, 132b/05,
132b/07, 132b/08, 132b/08,
132b/12, 132b/12, 132b/13,
132b/14, 133a/01, 133a/02,
133a/02, 133a/03, 133a/04,
133a/05, 133a/06, 133a/06,
133a/08, 133a/08, 133a/08,
133a/08, 133a/09, 133a/09,
133a/09, 133a/09, 133a/09,
133a/13, 133a/13, 133a/13,
133b/01, 133b/01, 133b/02,
133b/05, 133b/06, 133b/08,
133b/08, 133b/09, 133b/10,
133b/12, 133b/13, 133b/14,
133b/14, 133b/14, 133b/14,
133b/15, 133b/72, 133b/72,
134a/01, 134a/01, 134a/02,
134a/03, 134a/03, 134a/04,
134a/04, 134a/05, 134a/06,
134a/06, 134a/06, 134a/07,
134a/08, 134a/09, 134a/10,
134a/10, 134a/11, 134a/13,
134a/13, 134a/13, 134a/14,
134a/15, 134b/01, 134b/01,
134b/01, 134b/01, 134b/01,
134b/01, 134b/02, 134b/02,
134b/02, 134b/03, 134b/04,
134b/05, 134b/05, 134b/06,
134b/06, 134b/06, 134b/08,
134b/08, 134b/08, 134b/09,
134b/10, 134b/10, 134b/11,
134b/11, 134b/13, 134b/13,
135a/01, 135a/01, 135a/02,
135a/03, 135a/03, 135a/04,
135a/05, 135a/06, 135a/07,
135a/08, 135a/09, 135a/12,
135a/13, 135a/14, 135a/14,
135a/14, 135a/14, 135a/15,
135b/02, 135b/02, 135b/02,
135b/02, 135b/03, 135b/04,
135b/04, 135b/05, 135b/06,
135b/06, 135b/07, 135b/08,
135b/08, 135b/09, 135b/09,
135b/10, 135b/10, 135b/11,
135b/11, 135b/12, 135b/12,
135b/13, 135b/14, 135b/14,
135b/15, 135b/15, 135b/15,
136a/01, 136a/02, 136a/02,
136a/02, 136a/03, 136a/03,
136a/04, 136a/05, 136a/05,
136a/06, 136a/06, 136a/07,
136a/07, 136a/07, 136a/08,
136a/09, 136a/10, 136a/11,
136a/12, 136a/12, 136a/12,
136a/13, 136a/13, 136a/13,
136a/13, 136a/13, 136a/13,
136a/13, 136a/13, 136a/14,
136a/15, 136b/01, 136b/01,
136b/05, 136b/05, 136b/05,
136b/05, 136b/05, 136b/05,
136b/07, 136b/08, 136b/09,
136b/11, 136b/11, 136b/12,
136b/13, 136b/13, 136b/15,
137a/01, 137a/01, 137a/01,
137a/02, 137a/03, 137a/05,

137a/05, 137a/08, 137a/09, 137a/09, 137a/09, 137a/11, 137a/12, 137a/12, 137a/13, 137a/14, 137a/14, 137b/01, 137b/01, 137b/02, 137b/02, 137b/02, 137b/03, 137b/03, 137b/04, 137b/04, 137b/05, 137b/05, 137b/05, 137b/06, 137b/07, 137b/07, 137b/08, 137b/08, 137b/09, 137b/09, 137b/11, 137b/12, 137b/13, 137b/14, 137b/14, 137b/15, 137b/15, 138a/02, 138a/02, 138a/02, 138a/02, 138a/04, 138a/04, 138a/05, 138a/06, 138a/06, 138a/06, 138a/06, 138a/07, 138a/08, 138a/09, 138a/10, 138a/11, 138a/11, 138a/13, 138a/13, 138a/13, 138a/13, 138a/13, 138a/13, 138a/14, 138a/14, 138a/15, 138a/15, 138b/01, 138b/02, 138b/02, 138b/04, 138b/04, 138b/05, 138b/05, 138b/07, 138b/07, 138b/08, 138b/10, 138b/10, 138b/10, 138b/11, 138b/12, 138b/13, 138b/14, 138b/15, 139a/02, 139a/03, 139a/04, 139a/04, 139a/05, 139a/06, 139a/08, 139a/10, 139a/11, 139a/11, 139a/14, 139a/14, 139a/15, 139b/01, 139b/01, 139b/02, 139b/02, 139b/03, 139b/04, 139b/05, 139b/05, 139b/05, 139b/06, 139b/07, 139b/07, 139b/07, 139b/08, 139b/08, 139b/08, 139b/08, 139b/09, 139b/10, 139b/11, 139b/11, 139b/12, 139b/13, 139b/14, 139b/14, 139b/14, 139b/15, 139b/15, 140a/01, 140a/01, 140a/01, 140a/01, 140a/01, 140a/04, 140a/05, 140a/08, 140a/09, 140a/10, 140a/10, 140a/11, 140a/11, 140a/12, 140a/12, 140a/12, 140a/14, 140a/14, 140a/14, 140a/14, 140b/01, 140b/01, 140b/02, 140b/02, 140b/02, 140b/03, 140b/03, 140b/03, 140b/05, 140b/05, 140b/07, 140b/08, 140b/10, 140b/12, 140b/13, 140b/13, 140b/13, 141a/02, 141a/03, 141a/03, 141a/05, 141a/06, 141a/07, 141a/07, 141a/07, 141a/07, 141a/08, 141a/09, 141a/09, 141a/09, 141a/10, 141a/10, 141a/11, 141a/11, 141a/11, 141a/12, 141a/12, 141a/13, 141a/14, 141a/14, 141a/14, 141a/14, 141a/15, 141a/15, 141b/01, 141b/02, 141b/02, 141b/03, 141b/03, 141b/04, 141b/05, 141b/05, 141b/06, 141b/06, 141b/07, 141b/07, 141b/08, 141b/08, 141b/09, 141b/09, 141b/10, 141b/10, 141b/11, 141b/11, 141b/12, 141b/12, 141b/12, 141b/13, 141b/13, 141b/14, 141b/14, 142a/01, 142a/01, 142a/02, 142a/02, 142a/02, 142a/03, 142a/04, 142a/04, 142a/04, 142a/05, 142a/07, 142a/07, 142a/08, 142a/09, 142a/09, 142a/10, 142a/10, 142a/10, 142a/11, 142a/12, 142a/12, 142a/12, 142a/13, 142a/14, 142a/15, 142b/01, 142b/01, 142b/01, 142b/02, 142b/02, 142b/03, 142b/04, 142b/04, 142b/05, 142b/05, 142b/06, 142b/06, 142b/06, 142b/07, 142b/07, 142b/10, 142b/11, 142b/11, 142b/12, 142b/13, 142b/14, 142b/14, 142b/14, 142b/15, 142b/15, 143a/01, 143a/01, 143a/03, 143a/03, 143a/04, 143a/04, 143a/06, 143a/06, 143a/06, 143a/07, 143a/08, 143a/10, 143a/10, 143a/11, 143a/11, 143a/12, 143a/12, 143a/12, 143a/13, 143a/13, 143a/14, 143a/15, 143a/15, 143a/15, 143b/01, 143b/02, 143b/02, 143b/04, 143b/04, 143b/05, 143b/06, 143b/08, 143b/08, 143b/08, 143b/08,

143b/09, 143b/10, 143b/11, 147b/08, 147b/11, 147b/12,
143b/11, 143b/12, 143b/13, 147b/13, 147b/14, 147b/14,
143b/15, 144a/01, 144a/01, 148a/02, 148a/02, 148a/02,
144a/02, 144a/04, 144a/05, 148a/04, 148a/04, 148a/05,
144a/06, 144a/07, 144a/07, 148a/05, 148a/09, 148a/11,
144a/08, 144a/09, 144a/09, 148a/11, 148a/15, 148a/15,
144a/09, 144a/10, 144a/10, 148b/01, 148b/02, 148b/02,
144a/10, 144a/11, 144a/12, 148b/04, 148b/05, 148b/06,
144a/13, 144a/13, 144a/14, 148b/06, 148b/07, 148b/08,
144a/14, 144a/14, 144a/15, 148b/08, 148b/10, 148b/11,
144a/15, 144a/15, 144b/01, 148b/11, 148b/13, 148b/13,
144b/01, 144b/02, 144b/03, 148b/14, 149a/02, 149a/02,
144b/04, 144b/05, 144b/05, 149a/04, 149a/04, 149a/05,
144b/06, 144b/06, 144b/07, 149a/05, 149a/05, 149a/05,
144b/08, 144b/09, 144b/09, 149a/05, 149a/06, 149a/06,
144b/10, 144b/10, 144b/12, 149a/07, 149a/07, 149a/08,
144b/12, 144b/13, 144b/13, 149a/08, 149a/09, 149a/09,
144b/15, 144b/15, 144b/15, 149a/10, 149a/11, 149b/07,
145a/02, 145a/03, 145a/06, 149b/10, 149b/12, 149b/13,
145a/06, 145a/07, 145a/08, 149b/13, 149b/13, 149b/14,
145a/08, 145a/09, 145a/09, 149b/14, 149b/14, 149b/15,
145a/10, 145a/11, 145a/11, 150a/02, 150a/02, 150a/02,
145a/12, 145a/12, 145a/13, 150a/04, 150a/05, 150a/06,
145a/15, 145a/15, 145b/01, 150a/09, 150a/09, 150a/09,
145b/01, 145b/02, 145b/05, 150a/10, 150a/10, 150a/11,
145b/06, 145b/08, 145b/09, 150a/11, 150a/12, 150a/13,
145b/10, 145b/11, 145b/12, 150a/14, 150a/14, 150a/14,
145b/14, 145b/14, 145b/15, 150a/15, 150a/15, 150a/15,
146a/03, 146a/04, 146a/05, 150a/15, 150a/15, 150b/01,
146a/05, 146a/07, 146a/08, 150b/01, 150b/01, 150b/01,
146a/09, 146a/09, 146a/10, 150b/02, 150b/02, 150b/02,
146a/10, 146a/12, 146a/12, 150b/03, 150b/04, 150b/05,
146a/13, 146a/14, 146a/15, 150b/05, 150b/07, 150b/07,
146b/01, 146b/01, 146b/01, 150b/08, 150b/11, 150b/12,
146b/02, 146b/03, 146b/05, 150b/13, 150b/14, 150b/14,
146b/06, 146b/06, 146b/07, 150b/14, 151a/01, 151a/01,
146b/07, 146b/08, 146b/10, 151a/01, 151a/02, 151a/03,
146b/10, 146b/10, 146b/11, 151a/04, 151a/04, 151a/04,
146b/12, 146b/12, 146b/14, 151a/06, 151a/07, 151a/08,
146b/14, 146b/15, 146b/15, 151a/08, 151a/08, 151a/08,
147a/02, 147a/02, 147a/02, 151a/09, 151a/10, 151a/11,
147a/03, 147a/03, 147a/06, 151a/12, 151a/12, 151a/14,
147a/07, 147a/07, 147a/09, 151b/02, 151b/03, 151b/04,
147a/10, 147a/11, 147a/11, 151b/05, 151b/06, 151b/06,
147a/12, 147a/13, 147a/14, 151b/07, 151b/07, 151b/09,
147a/14, 147a/14, 147a/15, 151b/09, 151b/10, 151b/10,
147a/15, 147b/01, 147b/01, 151b/11, 151b/11, 152a/03,
147b/03, 147b/03, 147b/04, 152a/03, 152a/04, 152a/04,
147b/05, 147b/05, 147b/06, 152a/05, 152a/07, 152a/07,
147b/08, 147b/08, 147b/08, 152a/07, 152a/07, 152a/07,

152a/07, 152a/07, 152a/08, 156a/09, 156a/09, 156a/09,
152a/08, 152a/08, 152a/08, 156a/10, 156a/10, 156a/11,
152a/09, 152a/09, 152a/12, 156a/12, 156a/13, 156a/13,
152a/14, 152a/15, 152a/15, 156a/13, 156a/15, 156a/15,
152b/01, 152b/02, 152b/03, 156b/02, 156b/02, 156b/02,
152b/04, 152b/05, 152b/05, 156b/03, 156b/04, 156b/04,
152b/06, 152b/06, 152b/07, 156b/05, 156b/06, 156b/10,
152b/12, 152b/15, 153a/01, 156b/11, 156b/11, 156b/11,
153a/01, 153a/01, 153a/01, 156b/11, 156b/11, 156b/13,
153a/01, 153a/02, 153a/02, 156b/14, 156b/15, 157a/01,
153a/03, 153a/04, 153a/05, 157a/01, 157a/01, 157a/01,
153a/05, 153a/06, 153a/09, 157a/02, 157a/02, 157a/02,
153a/10, 153a/10, 153a/11, 157a/02, 157a/03, 157a/03,
153a/12, 153a/13, 153a/14, 157a/03, 157a/04, 157a/05,
153b/03, 153b/03, 153b/04, 157a/05, 157a/05, 157a/05,
153b/07, 153b/07, 153b/08, 157a/05, 157a/07, 157a/10,
153b/08, 153b/08, 153b/08, 157a/11, 157a/11, 157a/12,
153b/08, 153b/09, 153b/09, 157a/12, 157a/14, 157a/14,
153b/09, 153b/10, 153b/13, 157a/14, 157a/15, 157a/15,
153b/13, 153b/13, 153b/14, 157b/02, 157b/02, 157b/03,
153b/14, 153b/15, 153b/15, 157b/04, 157b/04, 157b/09,
154a/01, 154a/01, 154a/01, 157b/09, 157b/10, 157b/11,
154a/02, 154a/03, 154a/03, 157b/11, 157b/12, 157b/15,
154a/03, 154a/03, 154a/05, 157b/15, 158a/02, 158a/02,
154a/05, 154a/06, 154a/07, 158a/03, 158a/04, 158a/04,
154a/08, 154a/08, 154a/09, 158a/05, 158a/05, 158a/08,
154a/10, 154a/11, 154a/12, 158a/08, 158a/10, 158a/13,
154a/13, 154a/14, 154a/15, 158a/14, 158a/14, 158b/01,
154a/15, 154b/01, 154b/02, 158b/01, 158b/02, 158b/03,
154b/02, 154b/02, 154b/03, 158b/03, 158b/04, 158b/05,
154b/03, 154b/03, 154b/04, 158b/05, 158b/06, 158b/08,
154b/05, 154b/05, 154b/06, 158b/12, 158b/12, 158b/14,
154b/07, 154b/08, 154b/08, 158b/14, 158b/15, 158b/15,
154b/08, 154b/09, 154b/11, 159a/01, 159a/01, 159a/02,
154b/11, 154b/12, 154b/13, 159a/03, 159a/05, 159a/06,
154b/13, 154b/14, 155a/01, 159a/06, 159a/06, 159a/07,
155a/01, 155a/04, 155a/05, 159a/09, 159a/10, 159a/11,
155a/05, 155a/06, 155a/06, 159a/11, 159a/13, 159a/13,
155a/08, 155a/08, 155a/09, 159a/13, 159a/13, 159a/14,
155a/09, 155a/10, 155a/12, 159b/01, 159b/01, 159b/01,
155a/12, 155b/02, 155b/03, 159b/02, 159b/05, 160a/06,
155b/03, 155b/04, 155b/05, 160a/08, 160a/09, 160a/09,
155b/06, 155b/06, 155b/07, 160a/09, 160a/11, 160a/12,
155b/08, 155b/08, 155b/10, 160a/15, 160b/01, 160b/02,
155b/10, 155b/11, 155b/12, 160b/04, 160b/05, 160b/06,
155b/13, 155b/13, 155b/13, 160b/06, 160b/06, 160b/08,
155b/15, 156a/01, 156a/03, 160b/08, 160b/08, 160b/09,
156a/03, 156a/04, 156a/04, 160b/10, 160b/11, 160b/12,
156a/05, 156a/06, 156a/06, 160b/12, 160b/12, 160b/13,
156a/07, 156a/07, 156a/07, 161a/02, 161a/02, 161a/02,

161a/02, 161a/04, 161a/05, 161a/05, 161a/06, 161a/06, 161a/06, 161a/07, 161a/07, 161a/07, 161a/08, 161a/09, 161a/09, 161a/09, 161a/11, 161a/12, 161a/14, 161a/14, 161a/15, 161b/01, 161b/02, 161b/04, 161b/04, 161b/05, 161b/05, 161b/06, 161b/06, 161b/06, 161b/07, 161b/07, 161b/08, 161b/08, 161b/09, 161b/09, 161b/09, 161b/10, 161b/13, 161b/13, 161b/14, 161b/14, 161b/15, 161b/15, 162a/01, 162a/01, 162a/01, 162a/02, 162a/02, 162a/03, 162a/04, 162a/05, 162a/06, 162a/06, 162a/06, 162a/07, 162a/07, 162a/07, 162a/08, 162a/08, 162a/08, 162a/09, 162a/09, 162a/09, 162a/10, 162a/10, 162a/10, 162a/10, 162a/11, 162a/12, 162a/12, 162a/12, 162a/12, 162a/12, 162a/13, 162a/15, 162a/15, 162b/01, 162b/01, 162b/01, 162b/02, 162b/02, 162b/02, 162b/03, 162b/04, 162b/04, 162b/05, 162b/06, 162b/06, 162b/07, 162b/07, 162b/07, 162b/10, 162b/11, 162b/12, 162b/13, 162b/13, 162b/14, 162b/14, 162b/15, 163a/01, 163a/01, 163a/02, 163a/02, 163a/05, 163a/07, 163a/07, 163a/09, 163a/09, 163a/09, 163a/10, 163a/11, 163a/11, 163a/12, 163a/12, 163a/13, 163a/13, 163b/01, 163b/02, 163b/02, 163b/03, 163b/03, 163b/04, 163b/04, 163b/04, 163b/06, 163b/08, 163b/08, 163b/09, 163b/09, 163b/09, 163b/10, 163b/12, 163b/12, 163b/12, 163b/13, 164a/01, 164a/02, 164a/04, 164a/06, 164a/06, 164a/07, 164a/09, 164a/09, 164a/10, 164a/10, 164a/11, 164a/12, 164a/14, 164a/15, 164a/15, 164a/15, 164a/15, 164b/01, 164b/02, 164b/03, 164b/05, 164b/05, 164b/06, 164b/11, 164b/12, 164b/12, 164b/12, 164b/14, 165a/01, 165a/02, 165a/02, 165a/02, 165a/02, 165a/03, 165a/03, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/06, 165a/08, 165a/09, 165a/10, 165a/11, 165a/11, 165a/14, 165a/14, 165b/01, 165b/01, 165b/01, 165b/03, 165b/03, 165b/03, 165b/03, 165b/04, 165b/07, 165b/08, 165b/10, 165b/11, 165b/12, 165b/12, 165b/13, 165b/15, 165b/15, 166a/01, 166a/03, 166a/03, 166a/03, 166a/03, 166a/10, 166a/12, 166a/12, 166a/12, 166a/12, 166a/12, 166a/13, 166a/15, 166a/15, 166a/15, 166b/01, 166b/01, 166b/01, 166b/02, 166b/02, 166b/05, 166b/08, 166b/09, 166b/10, 166b/10, 166b/10, 166b/10, 166b/11, 166b/12, 166b/13, 166b/13, 166b/13, 166b/13, 166b/14, 166b/15, 166b/15, 167a/01, 167a/02, 167a/02, 167a/03, 167a/03, 167a/04, 167a/05, 167a/06, 167a/06, 167a/06, 167a/07, 167a/08, 167a/09, 167a/11, 167a/12, 167a/12, 167a/12, 167a/12, 167a/12, 167a/13, 167a/15, 167a/15, 167b/02, 167b/03, 167b/06, 167b/07, 167b/07, 167b/09, 167b/09, 167b/10, 167b/10, 167b/12, 167b/12, 167b/12, 167b/13, 167b/14, 167b/14, 168a/02, 168a/02, 168a/02, 168a/02, 168a/02, 168a/03, 168a/03, 168a/07, 168a/08, 168a/09, 168a/09, 168a/10, 168a/10, 168a/12, 168a/13, 168b/02, 168b/02, 168b/03, 168b/04, 168b/04, 168b/05, 168b/06, 168b/07, 168b/07,

168b/07, 168b/07, 168b/07, 174a/10, 174a/12, 174a/13,
168b/07, 168b/09, 168b/15, 174a/13, 174a/13, 174a/13,
168b/15, 169a/01, 169a/01, 174a/14, 174a/14, 174a/15,
169a/01, 169a/03, 169a/04, 174a/15, 174a/15, 174b/01,
169a/05, 169a/06, 169a/07, 174b/02, 174b/03, 174b/03,
169a/08, 169a/10, 169a/10, 174b/03, 174b/03, 174b/04,
169a/10, 169a/14, 169b/01, 174b/06, 174b/08, 174b/09,
169b/05, 169b/05, 169b/10, 174b/09, 174b/10, 174b/10,
169b/10, 169b/10, 169b/11, 174b/14, 174b/14, 174b/14,
169b/11, 169b/15, 169b/15, 175a/01, 175a/02, 175a/02,
169b/15, 170a/01, 170a/02, 175a/02, 175a/03, 175a/04,
170a/03, 170a/07, 170a/07, 175a/04, 175a/06, 175a/06,
170a/09, 170a/09, 170a/11, 175a/06, 175a/06, 175a/06,
170a/13, 170a/13, 170a/14, 175a/06, 175a/07, 175a/09,
170a/15, 170a/15, 170a/15, 175a/09, 175a/10, 175a/10,
170a/15, 170b/01, 170b/02, 175a/12, 175a/13, 175a/14,
170b/02, 170b/03, 170b/03, 175a/14, 175a/14, 175a/14,
170b/03, 170b/04, 170b/07, 175a/15, 175b/02, 175b/03,
170b/07, 170b/08, 170b/08, 175b/03, 175b/04, 175b/04,
170b/09, 170b/11, 170b/14, 175b/04, 175b/05, 175b/06,
170b/15, 171a/01, 171a/04, 175b/06, 175b/07, 175b/09,
171a/04, 171a/06, 171a/06, 175b/10, 175b/12, 175b/14,
171a/06, 171a/06, 171a/06, 175b/15, 175b/15, 176a/01,
171a/07, 171a/07, 171a/08, 176a/03, 176a/03, 176a/03,
171a/08, 171a/11, 171b/03, 176a/03, 176a/05, 176a/05,
171b/03, 171b/06, 171b/07, 176a/07, 176a/07, 176a/07,
171b/14, 172a/02, 172a/06, 176a/08, 176a/08, 176a/10,
172a/06, 172a/06, 172a/15, 176a/10, 176a/11, 176a/12,
172b/01, 172b/02, 172b/02, 176a/15, 176a/15, 176b/02,
172b/02, 172b/04, 172b/05, 176b/03, 176b/03, 176b/03,
172b/07, 172b/07, 172b/08, 176b/05, 176b/06, 176b/07,
172b/10, 172b/10, 172b/10, 176b/08, 176b/09, 176b/10,
172b/12, 172b/12, 172b/13, 176b/11, 176b/13, 176b/13,
173a/02, 173a/02, 173a/02, 176b/14, 176b/14, 176b/14,
173a/03, 173a/04, 173a/06, 176b/15, 176b/15, 176b/15,
173a/07, 173a/08, 173a/09, 177a/04, 177a/05, 177a/05,
173a/11, 173a/11, 173a/12, 177a/06, 177a/06, 177a/06,
173a/12, 173a/14, 173a/14, 177a/07, 177a/07, 177a/08,
173a/15, 173a/15, 173b/01, 177a/09, 177a/09, 177a/10,
173b/01, 173b/01, 173b/02, 177a/10, 177a/11, 177a/11,
173b/02, 173b/03, 173b/04, 177a/11, 177a/12, 177a/12,
173b/05, 173b/05, 173b/06, 177a/12, 177a/13, 177a/13,
173b/07, 173b/08, 173b/08, 177a/14, 177a/14, 177a/15,
173b/09, 173b/09, 173b/10, 177a/15, 177b/01, 177b/02,
173b/11, 173b/12, 173b/12, 177b/02, 177b/04, 177b/05,
173b/13, 173b/13, 173b/14, 177b/05, 177b/05, 177b/06,
173b/15, 173b/15, 174a/01, 177b/07, 177b/07, 177b/07,
174a/01, 174a/03, 174a/05, 177b/07, 177b/08, 177b/08,
174a/05, 174a/06, 174a/07, 177b/08, 177b/09, 177b/10,
174a/08, 174a/08, 174a/10, 177b/10, 177b/11, 177b/11,

177b/12, 177b/12, 177b/13, 181b/01, 181b/01, 181b/03,
177b/14, 177b/15, 177b/15, 181b/05, 181b/05, 181b/07,
177b/15, 178a/01, 178a/01, 181b/08, 181b/08, 181b/09,
178a/02, 178a/02, 178a/03, 181b/09, 181b/12, 181b/14,
178a/03, 178a/05, 178a/05, 181b/15, 182a/04, 182a/05,
178a/05, 178a/06, 178a/07, 182a/05, 182a/06, 182a/07,
178a/08, 178a/09, 178a/10, 182a/07, 182a/08, 182a/10,
178a/10, 178a/11, 178a/11, 182a/12, 182a/12, 182a/13,
178a/12, 178a/13, 178a/14, 182a/14, 182a/15, 182b/01,
178a/14, 178a/14, 178a/15, 182b/01, 182b/01, 182b/02,
178b/01, 178b/03, 178b/04, 182b/02, 182b/03, 182b/04,
178b/05, 178b/05, 178b/06, 182b/05, 182b/05, 182b/06,
178b/06, 178b/07, 178b/07, 182b/07, 182b/09, 182b/09,
178b/08, 178b/09, 178b/09, 182b/10, 182b/12, 182b/14,
178b/09, 178b/09, 178b/10, 182b/14, 182b/15, 182b/15,
178b/12, 178b/13, 178b/14, 183a/01, 183a/03, 183a/04,
179a/01, 179a/02, 179a/02, 183a/04, 183a/05, 183a/08,
179a/03, 179a/03, 179a/04, 183a/08, 183a/08, 183a/09,
179a/04, 179a/05, 179a/06, 183a/10, 183a/11, 183a/12,
179a/06, 179a/07, 179a/11, 183a/13, 183a/14, 183a/15,
179a/11, 179a/13, 179a/13, 183a/15, 183b/01, 183b/01,
179a/14, 179b/01, 179b/01, 183b/03, 183b/04, 183b/05,
179b/01, 179b/01, 179b/01, 183b/06, 183b/06, 183b/07,
179b/02, 179b/02, 179b/06, 183b/08, 183b/09, 183b/11,
179b/06, 179b/08, 179b/09, 183b/12, 183b/12, 183b/14,
179b/09, 179b/10, 179b/11, 183b/15, 183b/15, 184a/01,
179b/12, 179b/13, 179b/14, 184a/01, 184a/04, 184a/04,
179b/15, 180a/01, 180a/01, 184a/04, 184a/05, 184a/05,
180a/02, 180a/03, 180a/03, 184a/06, 184a/08, 184a/08,
180a/04, 180a/05, 180a/06, 184a/08, 184a/09, 184a/10,
180a/07, 180a/07, 180a/07, 184a/10, 184a/11, 184a/12,
180a/07, 180a/07, 180a/08, 184a/12, 184a/13, 184a/13,
180a/08, 180a/09, 180a/10, 184a/14, 184a/14, 184a/15,
180a/10, 180a/12, 180a/12, 184a/15, 184b/02, 184b/03,
180a/12, 180a/14, 180a/14, 184b/03, 184b/05, 184b/05,
180a/14, 180a/14, 180a/15, 184b/06, 184b/07, 184b/08,
180b/01, 180b/02, 180b/02, 184b/08, 184b/09, 184b/09,
180b/02, 180b/03, 180b/04, 184b/10, 184b/10, 184b/11,
180b/05, 180b/05, 180b/06, 184b/11, 184b/11, 184b/11,
180b/07, 180b/07, 180b/07, 184b/11, 184b/12, 184b/12,
180b/08, 180b/09, 180b/10, 184b/12, 184b/14, 184b/15,
180b/10, 180b/11, 180b/13, 185a/03, 185a/04, 185a/05,
180b/13, 181a/01, 181a/02, 185a/06, 185a/07, 185a/07,
181a/02, 181a/02, 181a/03, 185a/08, 185a/09, 185a/10,
181a/04, 181a/04, 181a/04, 185a/10, 185a/10, 185a/10,
181a/06, 181a/07, 181a/07, 185a/10, 185a/12, 185a/12,
181a/08, 181a/09, 181a/10, 185a/14, 185a/14, 185b/01,
181a/10, 181a/10, 181a/11, 185b/01, 185b/02, 185b/03,
181a/12, 181a/13, 181a/13, 185b/03, 185b/03, 185b/03,
181a/14, 181a/15, 181a/15, 185b/04, 185b/05, 185b/06,

185b/07, 185b/09, 185b/09, 191b/01, 191b/03, 191b/04,
185b/10, 185b/11, 185b/13, 191b/05, 191b/06, 191b/08,
185b/14, 185b/15, 186a/01, 191b/09, 191b/10, 191b/11,
186a/01, 186a/01, 186a/01, 191b/12, 191b/12, 191b/12,
186a/02, 186a/03, 186a/05, 191b/13, 192a/01, 192a/01,
186a/07, 186a/11, 186a/12, 192a/06, 192a/08, 192a/10,
186a/13, 186a/15, 186b/01, 192a/11, 192a/11, 192a/14,
186b/02, 186b/03, 186b/04, 192a/15, 192b/01, 192b/01,
186b/04, 186b/06, 186b/07, 192b/01, 192b/03, 192b/03,
186b/09, 186b/09, 186b/09, 192b/03, 192b/03, 192b/03,
186b/09, 186b/09, 186b/10, 192b/03, 192b/03, 192b/05,
186b/11, 186b/11, 186b/14, 192b/06, 192b/06, 192b/07,
187a/01, 187a/02, 187a/07, 192b/07, 192b/08, 192b/08,
187a/07, 187a/07, 187a/08, 192b/09, 192b/09, 192b/10,
187a/08, 187a/08, 187a/11, 192b/11, 192b/11, 192b/12,
187a/12, 187a/13, 187a/13, 192b/12, 192b/13, 192b/14,
187a/13, 187a/13, 187a/13, 192b/14, 192b/15, 192b/15,
187b/03, 187b/07, 187b/12, 193a/01, 193a/02, 193a/03,
187b/12, 187b/13, 187b/13, 193a/03, 193a/04, 193a/04,
187b/13, 188a/01, 188a/01, 193a/05, 193a/06, 193a/06,
188a/01, 188a/01, 188a/03, 193a/08, 193a/09, 193a/09,
188a/04, 188a/08, 188a/08, 193a/10, 193a/11, 193a/13,
188a/10, 188a/10, 188a/13, 193a/13, 193a/14, 193a/14,
188a/13, 188a/13, 188b/01, 193a/15, 193a/15, 193b/01,
188b/01, 188b/01, 188b/05, 193b/01, 193b/03, 193b/03,
188b/05, 188b/08, 188b/08, 193b/04, 193b/04, 193b/04,
188b/09, 188b/09, 188b/10, 193b/05, 193b/05, 193b/07,
188b/11, 188b/13, 188b/13, 193b/08, 193b/08, 193b/09,
188b/14, 188b/15, 189a/01, 193b/10, 193b/10, 193b/12,
189a/02, 189a/05, 189a/05, 193b/13, 193b/14, 193b/15,
189a/05, 189a/06, 189a/06, 194a/02, 194a/02, 194a/02,
189a/08, 189a/08, 189a/09, 194a/04, 194a/05, 194a/05,
189a/12, 189a/13, 189a/13, 194a/06, 194a/06, 194a/06,
189a/14, 189b/01, 189b/01, 194a/06, 194a/07, 194a/07,
189b/01, 189b/01, 189b/01, 194a/09, 194a/09, 194a/11,
189b/01, 189b/01, 189b/01, 194a/11, 194a/12, 194a/13,
189b/02, 189b/04, 189b/06, 194a/13, 194a/14, 194a/14,
189b/08, 189b/08, 189b/11, 194b/01, 194b/01, 194b/02,
189b/12, 189b/12, 189b/14, 194b/02, 194b/03, 194b/03,
189b/14, 189b/15, 189b/15, 194b/03, 194b/04, 194b/04,
190a/02, 190a/03, 190a/12, 194b/04, 194b/05, 194b/06,
190a/13, 190a/14, 190b/03, 194b/06, 194b/06, 194b/06,
190b/03, 190b/04, 190b/05, 194b/07, 194b/07, 194b/08,
190b/06, 190b/06, 190b/11, 194b/08, 194b/10, 194b/12,
190b/11, 190b/11, 190b/12, 194b/13, 194b/13, 195a/01,
190b/12, 190b/12, 190b/12, 195a/01, 195a/02, 195a/02,
190b/12, 190b/15, 190b/15, 195a/03, 195a/03, 195a/06,
190b/15, 191a/03, 191a/06, 195a/06, 195a/07, 195a/08,
191a/09, 191a/10, 191a/10, 195a/09, 195a/09, 195a/09,
191a/11, 191a/12, 191b/01, 195a/09, 195a/10, 195a/10,

195a/11, 195a/12, 195a/13, 195a/14, 195a/14, 195a/14, 195a/14, 195a/14, 195a/14, 195a/14, 195a/15, 195b/01, 195b/01, 195b/03, 195b/04, 195b/04, 195b/05, 195b/06, 195b/07, 195b/08, 195b/08, 195b/10, 195b/10, 195b/11, 195b/12, 195b/13, 195b/14, 195b/14, 195b/15, 196a/01, 196a/01, 196a/05, 196a/05, 196a/05, 196a/06, 196a/06, 196a/07, 196a/08, 196a/08, 196a/10, 196a/10, 196a/11, 196a/12, 196a/12, 196a/14, 196a/14, 196b/01, 196b/03, 196b/05, 196b/05, 196b/07, 196b/08, 196b/10, 196b/13, 196b/13, 196b/13, 196b/15, 196b/15, 196b/15, 197a/01, 197a/01, 197a/02, 197a/02, 197a/03, 197a/03, 197a/04, 197a/05, 197a/05, 197a/06, 197a/07, 197a/07, 197a/08, 197a/08, 197a/08, 197a/09, 197a/09, 197a/10, 197a/11, 197a/13, 197a/13, 197a/14, 197a/15, 197b/01, 197b/01, 197b/01, 197b/02, 197b/02, 197b/03, 197b/04, 197b/04, 197b/04, 197b/04, 197b/05, 197b/05, 197b/05, 197b/05, 197b/06, 197b/06, 197b/06, 197b/07, 197b/07, 197b/07, 197b/07, 197b/08, 197b/08, 197b/08, 197b/08, 197b/09, 197b/09, 197b/10, 197b/10, 197b/11, 197b/11, 197b/12, 197b/12, 197b/13, 197b/13, 197b/14, 197b/15, 197b/15, 198a/01, 198a/01, 198a/01, 198a/01, 198a/01, 198a/03, 198a/04, 198a/04, 198a/05, 198a/06, 198a/06, 198a/07, 198a/07, 198a/08, 198a/08, 198a/09, 198a/11, 198a/11, 198a/11, 198a/12, 198a/12, 198a/13, 198a/15, 198a/15, 198a/15, 198b/02, 198b/02, 198b/02, 198b/04, 198b/05, 198b/05, 198b/07, 198b/08, 198b/08, 198b/10, 198b/11, 198b/11, 198b/12, 198b/13, 198b/14, 198b/15, 199a/01, 199a/01, 199a/02, 199a/02, 199a/04, 199a/04, 199a/05, 199a/05, 199a/06, 199a/06, 199a/08, 199a/09, 199a/10, 199a/11, 199a/13, 199a/13, 199a/15, 199b/01, 199b/01, 199b/02, 199b/04, 199b/07, 199b/07, 199b/07, 199b/07, 199b/07, 199b/09, 199b/10, 199b/12, 199b/12, 199b/14, 199b/14, 199b/14, 199b/15, 200a/03, 200a/03, 200a/06, 200a/09, 200a/09, 200a/09, 200a/10, 200a/11, 200a/12, 200a/13, 200a/13, 200a/13, 200a/14, 200a/15, 200a/15, 200b/01, 200b/02, 200b/02, 200b/04, 200b/04, 200b/05, 200b/05, 200b/05, 200b/06, 200b/06, 200b/07, 200b/07, 200b/08, 200b/08, 200b/10, 200b/11, 200b/11, 200b/13, 200b/14, 200b/15, 201a/01, 201a/02, 201a/02, 201a/03, 201a/03, 201a/04, 201a/04, 201a/05, 201a/06, 201a/07, 201a/07, 201a/09, 201a/10, 201a/10, 201a/12, 201a/12, 201a/15, 201b/01, 201b/01, 201b/02, 201b/03, 201b/04, 201b/04, 201b/07, 201b/07, 201b/08, 201b/09, 201b/10, 201b/11, 201b/12, 201b/13, 201b/13, 201b/14, 201b/15, 202a/01, 202a/02, 202a/03, 202a/03, 202a/03, 202a/04, 202a/04, 202a/04, 202a/05, 202a/05, 202a/06, 202a/06, 202a/07, 202a/08, 202a/08, 202a/09, 202a/09, 202a/10, 202a/11, 202a/11, 202a/11, 202a/12, 202a/12, 202a/13, 202a/13, 202a/14, 202a/14, 202a/14, 202a/14, 202a/14, 202a/15, 202b/01, 202b/01, 203a/02, 203a/02, 203a/02, 203a/02,

203a/02, 203a/03, 203a/03, 209a/12, 209a/13, 209b/02,
203a/04, 203a/05, 203a/05, 209b/06, 209b/09, 209b/12,
203a/07, 203a/09, 203a/09, 209b/15, 209b/15, 210a/03,
203a/09, 203a/10, 203a/10, 210a/03, 210a/04, 210a/04,
203a/11, 203a/12, 203a/13, 210a/04, 210a/05, 210a/06,
203b/01, 203b/01, 203b/01, 210a/07, 210a/08, 210a/09,
203b/01, 203b/04, 203b/04, 210a/11, 210a/11, 210a/12,
203b/09, 203b/11, 203b/11, 210a/12, 210a/13, 210a/13,
203b/12, 203b/13, 203b/13, 210a/14, 210a/15, 210a/15,
203b/14, 203b/14, 204a/05, 210b/01, 210b/01, 210b/01,
204a/07, 204a/08, 204a/11, 210b/02, 210b/04, 210b/04,
204b/02, 204b/07, 204b/08, 210b/05, 210b/05, 210b/05,
204b/09, 204b/11, 204b/15, 210b/05, 210b/05, 210b/05,
205a/02, 205a/04, 205a/04, 210b/05, 210b/09, 210b/09,
205a/06, 205a/06, 205a/07, 210b/10, 210b/11, 210b/13,
205a/13, 205b/01, 205b/05, 211a/03, 211a/03, 211a/05,
205b/06, 205b/07, 205b/07, 211a/05, 211a/06, 211a/08,
205b/10, 205b/10, 205b/12, 211a/08, 211a/08, 211a/10,
206a/02, 206a/02, 206a/02, 211a/11, 211a/11, 211a/12,
206a/05, 206a/05, 206a/06, 211a/13, 211a/15, 211a/15,
206a/13, 206a/14, 206b/01, 211a/15, 211b/01, 211b/01,
206b/02, 206b/02, 206b/02, 211b/01, 211b/01, 211b/02,
206b/06, 206b/07, 206b/09, 211b/04, 211b/05, 211b/07,
206b/09, 206b/09, 206b/09, 211b/08, 211b/08, 211b/08,
206b/09, 206b/09, 206b/10, 211b/09, 211b/09, 211b/11,
206b/10, 206b/11, 206b/14, 211b/11, 211b/12, 211b/12,
206b/15, 206b/15, 206b/15, 211b/12, 211b/13, 211b/13,
206b/15, 207a/02, 207a/04, 211b/15, 211b/15, 212a/01,
207a/07, 207a/09, 207a/09, 212a/02, 212a/02, 212a/03,
207a/11, 207a/12, 207a/13, 212a/03, 212a/04, 212a/04,
207a/15, 207a/15, 207b/02, 212a/06, 212a/06, 212a/06,
207b/02, 207b/07, 207b/08, 212a/06, 212a/06, 212a/10,
207b/08, 207b/09, 207b/10, 212a/11, 212a/15, 212a/15,
207b/11, 207b/12, 207b/13, 212a/15, 212b/05, 212b/05,
207b/15, 208a/02, 208a/02, 212b/05, 212b/09, 212b/10,
208a/03, 208a/04, 208a/05, 212b/10, 212b/10, 212b/10,
208a/05, 208a/05, 208a/07, 212b/10, 212b/11, 212b/14,
208a/09, 208a/09, 208a/09, 212b/15, 213a/01, 213a/01,
208a/09, 208a/09, 208a/10, 213a/03, 213a/03, 213a/09,
208a/10, 208a/11, 208a/13, 213a/11, 213a/13, 213a/13,
208a/15, 208a/15, 208a/15, 213a/13, 213a/14, 213a/15,
208a/15, 208a/15, 208b/01, 213b/02, 213b/04, 213b/04,
208b/01, 208b/02, 208b/04, 213b/04, 213b/05, 213b/06,
208b/05, 208b/07, 208b/08, 213b/06, 213b/07, 213b/08,
208b/08, 208b/09, 208b/13, 213b/10, 213b/10, 213b/10,
208b/15, 208b/15, 208b/15, 213b/11, 213b/12, 213b/12,
208b/15, 208b/15, 209a/01, 213b/14, 213b/14, 214a/01,
209a/01, 209a/02, 209a/03, 214a/03, 214a/04, 214a/04,
209a/03, 209a/05, 209a/08, 214a/06, 214a/07, 214a/07,
209a/09, 209a/11, 209a/11, 214a/10, 214a/10, 214a/10,

214a/10, 214a/10, 214a/12, 214a/14, 214a/14, 214b/01, 214b/01, 214b/01, 214b/03, 214b/04, 214b/05, 214b/08, 214b/08, 214b/08, 214b/09, 214b/09, 214b/10, 214b/10, 214b/11, 214b/13, 214b/13, 214b/14, 214b/15, 215a/01, 215a/01, 215a/02, 215a/02, 215a/04, 215a/05, 215a/06, 215a/06, 215a/07, 215a/08, 215a/10, 215a/10, 215a/11, 215a/11, 215a/12, 215a/13, 215a/14, 215a/14, 215a/15, 215b/01, 215b/02, 215b/02, 215b/02, 215b/03, 215b/04, 215b/05, 215b/05, 215b/14, 215b/14, 215b/15, 216a/01, 216a/05, 216a/08, 216a/08, 216a/09, 216a/09, 216a/13, 216a/13, 216b/05, 216b/10, 216b/10, 216b/10, 216b/10, 216b/14, 216b/14, 216b/15, 216b/15, 217a/01, 217a/02, 217a/02, 217a/02, 217a/08, 217a/11, 217a/13, 217a/15, 217a/15, 217a/15, 217a/15, 217a/15, 217a/15, 217b/01, 217b/01, 217b/01, 217b/07, 217b/12, 217b/13, 217b/13, 217b/14, 217b/15, 218a/01, 218a/05, 218a/08, 218a/10, 218a/10, 218a/10, 218a/10, 218a/12, 218a/12, 218a/13, 218a/13, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218a/14, 218b/04, 218b/06, 218b/06, 218b/06, 218b/06, 218b/10, 218b/11, 218b/11, 218b/11, 218b/12, 219a/02, 219a/03, 219a/04, 219a/06, 219a/06, 219a/07, 219a/09, 219a/12, 219b/03, 219b/03, 219b/05, 219b/05, 219b/06, 219b/10, 219b/10, 219b/10, 219b/10, 219b/12, 220a/03, 220a/04, 220a/11, 220a/13, 220a/14, 220a/14, 220a/15, 220a/15, 220b/02, 220b/02, 220b/02, 220b/02, 220b/02, 220b/03, 220b/05, 220b/05, 220b/05, 220b/05, 220b/06, 220b/06, 220b/07, 220b/09, 220b/09, 220b/09, 220b/10, 220b/12, 220b/13, 220b/13, 220b/14, 221a/01, 221a/01, 221a/01, 221a/01, 221a/02, 221a/03, 221a/05, 221a/06, 221a/06, 221a/11, 221a/11, 221a/14, 221b/01, 221b/01, 221b/03, 221b/03, 221b/03, 221b/04, 221b/05, 221b/07, 221b/07, 221b/08, 221b/08, 221b/10, 221b/11, 221b/11, 221b/13, 221b/13, 221b/14, 222a/01, 222a/03, 222a/04, 222a/07, 222a/08, 222a/10, 222a/10, 222a/13, 222a/15, 222b/05, 222b/06, 222b/07, 222b/10, 222b/12, 222b/14, 222b/15, 223a/01, 223a/02, 223a/03, 223a/03, 223a/04, 223a/08, 223a/10, 223a/10, 223a/11, 223a/12, 223a/15, 223b/02, 223b/02, 223b/03, 223b/03, 223b/04, 223b/05, 223b/07, 223b/07, 223b/07, 223b/07, 223b/07, 223b/07, 223b/11, 223b/15, 224a/03, 224a/03, 224a/04, 224a/05, 224a/06, 224a/06, 224a/06, 224a/06, 224a/07, 224a/08, 224a/08, 224a/09, 224a/09, 224a/10, 224a/10, 224a/10, 224a/11, 224a/12, 224a/13, 224a/14, 224a/15, 224a/15, 224a/15, 224a/15, 224a/15, 224b/01, 224b/02, 224b/05, 224b/09, 224b/10, 224b/13, 224b/13, 224b/13, 225a/05, 225b/01, 225b/01, 225b/04, 225b/04, 225b/04, 225b/05, 225b/08, 225b/09, 225b/09, 225b/10, 225b/11, 226a/01, 226a/01, 226a/01, 226a/01, 226a/01, 226a/01, 226a/02, 226a/03, 226a/04, 226a/05, 226a/06, 226a/07, 226a/07, 226a/07, 226a/07,

226a/08, 226a/09, 226a/10, 226a/10, 226a/12, 226a/13, 226a/13, 226a/14, 226b/01, 226b/02, 226b/02, 226b/04, 226b/04, 226b/05, 226b/06, 226b/07, 226b/11, 226b/11, 226b/12, 226b/13, 226b/14, 226b/15, 227a/01, 227a/02, 227a/03, 227a/03, 227a/04, 227a/04, 227a/05, 227a/05, 227a/06, 227a/07, 227a/07, 227a/08, 227a/09, 227a/09, 227a/10, 227a/10, 227a/11, 227a/12, 227a/14, 227b/01, 227b/01, 227b/01, 227b/02, 227b/02, 227b/04, 227b/04, 227b/05, 227b/05, 227b/07, 227b/07, 227b/07, 227b/09, 227b/09, 227b/10, 227b/11, 227b/12, 227b/12, 227b/14, 227b/15, 227b/15, 228a/02, 228a/03, 228a/03, 228a/04, 228a/04, 228a/04, 228a/04, 228a/06, 228a/08, 228a/08, 228a/08, 228a/08, 228a/08, 228a/08, 228a/10, 228a/10, 228a/10, 228a/14, 228a/14, 228a/14, 228b/01, 228b/03, 228b/04, 228b/04, 228b/05, 228b/06, 228b/06, 228b/08, 228b/09, 228b/10, 228b/11, 228b/11, 228b/12, 228b/13, 228b/14, 228b/14, 228b/14, 228b/15, 228b/15, 229a/02, 229a/02, 229a/03, 229a/05, 229a/06, 229a/06, 229a/07, 229a/07, 229a/08, 229a/08, 229a/09, 229a/09, 229a/11, 229a/13, 229a/13, 229a/14, 229a/14, 229a/15, 229b/01, 229b/01, 229b/01, 229b/02, 229b/02, 229b/02, 229b/02, 229b/02, 229b/02, 229b/02, 229b/03, 229b/03, 229b/04, 229b/05, 229b/05, 229b/06, 229b/07, 229b/07, 229b/08, 229b/08, 229b/09, 229b/11, 229b/11, 229b/11, 229b/12, 229b/13, 229b/13, 229b/15, 229b/15, 230a/02, 230a/02, 230a/03, 230a/03, 230a/04, 230a/04, 230a/04, 230a/05, 230a/07, 230a/08, 230a/08, 230a/08, 230a/08, 230a/09, 230a/09, 230a/10, 230a/11, 230a/11, 230a/12, 230a/13, 230a/14, 230a/15, 230a/15, 230b/01, 230b/02, 230b/02, 230b/02, 230b/03, 230b/03, 230b/04, 230b/05, 230b/06, 230b/07, 230b/07, 230b/07, 230b/08, 230b/09, 230b/09, 230b/09, 230b/10, 230b/10, 230b/11, 230b/11, 230b/12, 230b/13, 230b/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15

230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/01, 231a/02,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/04, 231a/06, 231a/06,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/06, 231a/06, 231a/07,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/09, 231a/09, 231a/14,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 231b/02, 231b/04, 231b/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 231b/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, **u** 1b/03, 7b/01, 7b/11, 10a/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 13b/05, 15b/09, 16a/13, 17a/01,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 17a/07, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/07,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 20b/11, 21a/11, 21b/14, 21b/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 22a/07, 22b/12, 23b/07, 23b/14,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 24a/02, 24b/03, 25b/09, 26a/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 26b/02, 27b/09, 27b/12, 28a/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 28a/07, 28a/09, 28a/12, 28b/14,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 29a/05, 29a/14, 29b/13, 30a/11,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 30a/13, 30a/14, 30a/15, 30b/08,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 31a/11, 31b/03, 31b/12, 32a/14,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 33a/09, 34a/11, 36b/03, 37a/05,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 38b/04, 38b/09, 39a/12, 39b/03,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 39b/07, 40a/15, 40b/05, 43b/02,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 43b/04, 43b/04, 44a/06, 45a/12,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 46b/02, 50b/05, 51b/12, 52a/02,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 62a/01, 62a/03, 62a/09, 64b/01,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 64b/06, 69a/10, 69a/13, 70b/12,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 71a/14, 71b/13, 74b/12, 75b/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 77a/10, 79a/12, 81a/11, 83b/13,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 84b/07, 86a/06, 87b/03, 89b/05,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 89b/08, 94b/06, 95a/04, 97a/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 97b/02, 97b/04, 97b/07, 97b/12,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 98a/03, 100a/08, 100a/10, 101a/05,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 101a/10, 102b/13, 102b/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 103a/03, 104a/10, 107b/11,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 107b/12, 107b/14, 108a/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 109b/04, 111a/08, 111b/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 114a/03, 116b/09, 119b/01,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 120a/05, 120a/08, 120b/09,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 120b/15, 121a/02, 121a/07,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 121a/08, 122a/11, 122a/15,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 127b/01, 129a/06, 129a/11,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 129a/15, 129b/01, 130b/07,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 132b/10, 133b/04, 139b/04,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 141a/02, 143a/14, 150b/10,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 154a/08, 154a/10, 155b/07,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 159a/11, 160b/01, 160b/02,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 162a/08, 162b/08, 163a/11,
230b/15, 230b/15, 230b/15, 165a/15, 167a/06, 170a/10,

171b/11, 174b/08, 176a/05, 177a/04, 177b/07, 178a/08, 178b/02, 179b/14, 180a/01, 180a/09, 181a/15, 181b/10, 185a/03, 185a/12, 187b/07, 187b/07, 188b/04, 191a/02, 191a/10, 192b/08, 193a/03, 194b/07, 194b/08, 195a/07, 197a/10, 198a/09, 198b/05, 200b/09, 202a/05, 202a/09, 203b/04, 211a/06, 213b/03, 215a/09, 221b/12, 227a/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

ü 2a/02, 2a/11, 2b/03, 3a/02, 6a/06, 9b/09, 12b/12, 15a/12, 15a/12, 17a/05, 17a/09, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/13, 21b/08, 21b/11, 22b/06, 23b/09, 23b/13, 25a/04, 27a/08, 28a/05, 28b/10, 35a/05, 35a/06, 37a/11, 37b/02, 38a/01, 44a/07, 49b/08, 50a/08, 50a/12, 51a/02, 52a/07, 55b/05, 55b/07, 58a/11, 60b/04, 64a/01, 65b/09, 65b/11, 66a/07, 68a/02, 68a/05, 69b/06, 69b/08, 71a/13, 73b/15, 76b/04, 76b/08, 77a/11, 78b/07, 78b/12, 80b/07, 80b/11, 81a/14, 81b/05, 82b/01, 82b/03, 84b/01, 86a/02, 86a/15, 88b/09, 89a/10, 89a/11, 91a/06, 91b/15, 93b/05, 96b/05, 99b/13, 103a/03, 104a/12, 105b/06, 112b/15, 113a/03, 121a/09, 127a/01, 127a/14, 127b/01, 131a/01, 133b/01, 137b/06, 137b/06, 139a/15, 141a/08, 147a/08, 155a/13, 158a/10, 161b/10, 167a/01, 175b/08, 177b/09, 184a/06, 192b/05, 193b/07, 201a/13, 201b/12, 202a/13, 204a/05, 209a/01, 213a/05, 213a/08, 214b/08, 215b/01, 216a/04, 218a/14, 219a/05, 229b/02, 229b/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15

vü 2a/01, 17a/15, 18a/01, 28b/02, 33a/07, 33a/13, 34a/01, 35a/09, 46b/03, 62a/03, 154a/11, 210a/05

[=9366]

vebā (Ar. *vebā'*) Veba, öldürücü bir hastalık.

v. ol- 64b/14

[=1]

vech (Ar.) Biçim, tarz, şekil.

v. 5b/12, 18a/01

v. (‘alā vechi’t-tertīb) 2a/11

v. (altı vech) 28b/13, 32b/02, 39a/05, 54a/10, 55a/07, 59b/10, 60a/15, 70a/07, 71a/15, 74b/01, 86a/13, 90a/08, 95a/13, 98a/11, 100b/06, 105a/13, 107a/09, 109a/11, 109b/03, 111b/07, 120b/14, 121a/12, 123b/11, 125a/15, 139b/15, 150a/14, 153b/07, 157a/01, 159a/06, 162a/05, 163b/08, 165a/01, 165b/02, 167a/11, 175a/05, 179b/01, 184b/10, 186b/08, 187a/12, 189a/05, 197b/15, 203a/15, 208a/08, 210a/03, 218b/05, 224a/14, 230b/15, 231a/06

v. (beş vech) 230b/15, 230b/15

v. (biş vech) 19a/03, 27a/08, 29a/07, 38b/07, 40b/02, 44b/13, 46b/12, 47b/01, 51b/06, 54b/12, 55b/12, 84a/09, 85a/03, 96a/11, 106b/14, 125b/12, 131a/09, 135b/01, 138a/01, 151a/03, 151a/07, 154b/08, 155b/12, 160b/05, 161a/01, 161a/08, 166b/10, 168a/01, 169b/15, 172b/01, 172b/09, 176a/02, 176b/13, 180a/13, 186a/01, 188a/12, 191b/12, 195a/13, 198a/15, 202a/03, 204b/05, 206b/14, 208b/14, 211b/11, 213a/12, 214b/07, 216b/09, 230a/01, 230a/07, 230b/07

v. (dört vech) 19a/03, 19a/12, 27a/12, 39a/14, 41a/15, 50a/07, 52a/01, 52a/14, 53b/07, 55b/03, 77a/02, 78b/04, 78b/11, 81a/15, 83a/15, 85b/09, 86a/03, 86b/08, 88b/05, 89a/11, 90a/03, 92b/13, 94a/04, 94b/14, 96a/08, 97a/03, 99b/08, 102a/10, 106b/07, 107a/03, 110b/15, 118b/01, 124b/02, 127b/09, 129b/06, 130a/04,

136b/13, 137a/08, 138b/09, 139a/14, 140a/13, 146b/10, 147b/07, 148a/01, 150a/01, 150a/09, 153a/05, 155a/11, 157b/09, 159a/12, 160b/07, 163a/09, 163b/11, 167b/11, 168b/15, 169a/05, 169a/09, 169b/09, 178b/08, 183a/07, 184a/03, 184a/07, 185a/09, 187b/15, 188b/08, 196b/14, 197a/15, 199b/13, 202b/07, 203b/12, 206a/02, 207a/09, 212a/15, 213b/04, 216a/08, 217a/01, 219b/02, 224b/12, 227b/07, 228b/08, 230b/15, 230b/15

v. (iki vech) 39b/02, 79a/02, 110a/09, 117a/09

v. (on dört vech) 101b/10, 152a/06

v. (on iki vech) 37a/12, 51a/14, 81a/01, 88a/07, 168b/01, 229b/01

v. (on vech) 44b/11, 46b/01, 50a/04, 53a/11, 116b/01, 136a/12, 165a/05, 210b/04

v. (on yedi vech) 61a/11

v. (sekiz vech) 56b/05, 132a/02, 136b/04, 208a/15, 211a/14

v. (ṭoḳuz vech) 28a/02, 38a/10, 66b/01, 91b/03, 119b/15, 125b/05, 131b/01, 134a/15, 139b/07, 228a/07, 230b/15

v. (üç vech) 6a/13, 29b/09, 31a/14, 36a/08, 48b/13, 49a/02, 52a/05, 55b/09, 57a/13, 57b/15, 63a/15, 67a/07, 67a/11, 71a/06, 74b/11, 75b/07, 76a/09, 81a/08, 83a/04, 83a/12, 84a/13, 85a/12, 91a/09, 93b/04, 96b/03, 98a/02, 100b/01, 104a/11, 109b/12, 111b/02, 113a/14, 113b/04, 119a/11, 123b/14, 130b/02, 140a/08, 147b/01, 148b/12, 151b/08, 153a/09, 153b/02, 157a/13, 157b/01, 158b/03, 161a/05, 162b/12, 164a/05, 164a/09, 170a/08, 171a/03, 180a/01, 182b/09, 185a/01, 189a/12, 194a/02, 195b/07, 200b/14, 202a/10, 203b/13, 205a/03, 208a/02, 208b/08, 210b/08, 213a/01, 223b/02, 227b/08, 230b/15, 230b/15

v. (yedi vech) 18a/01, 35b/05, 53a/05, 83a/02, 89b/10, 94b/01, 101a/09, 108b/01, 109a/01, 124a/06, 129b/10, 138a/12, 152b/15, 166a/11, 168b/06, 170a/15, 180a/06, 199b/06, 203a/02, 230b/15

v. (yigirmi yedi vech) 23b/11

v.+e 215b/15

v.+e (dört vech) 153b/07

v.+i 80b/14

v.+içün (vechi-çün) 75a/14

v.+ile (hīç vech-ile) 115b/02

v.+ile 15a/01, 27b/04, 40a/04, 41a/14, 49a/01, 78b/07, 94a/09, 109b/14, 110a/03, 110b/12, 113a/05, 124b/13, 125b/03, 125b/15, 127a/11, 134b/03, 151b/04, 159b/04, 163a/06, 174b/02, 175a/09, 186a/15, 192b/12, 207a/15, 215b/15, 222b/09, 230a/04

v.+iledür 3a/15

v.+iyle 79b/11

v.+ledür 14b/11

[=346]

Vecīz *Kâmilü't-Tâbir*'de adı geçen rüya tâbirleriyle ilgili kaynak eserlerden biri.

V.-i Muḥammed bin Şemūne 2a/10

[=1]

vedūd (Ar.) Kullarını seven, iyileri rahmet ve rızasına erdiren ya da sevilmeye, dostluğu kazanılmaya layık tek varlık anlamında Allah'ın güzel adlarından biri.

v.+a (Ḫudā-yı vedūd) 1b/01

[=1]

vefā (Ar.) Sözünde durma, verilen sözü yerine getirme

v.+sı ol- 35a/01

[=1]

vefāt (Ar.) Ölüm.

v. bul- 108a/14, 135a/04, 174b/01, 195a/08, 227b/13

v.+ı 15b/04, 230b/15

v.+ıdur 15b/04

v.+ına 22b/04

v. it- 18a/01, 63a/08, 67b/08
v. ḳıl- 10a/07, 13a/03, 18a/01, 22b/07, 27a/05, 27a/14, 27b/02, 28b/04, 33a/02, 33a/05, 34b/10, 35a/12, 40a/06, 40a/09, 41a/01, 41a/05, 43b/07, 44b/07, 45a/10, 46a/13, 48a/02, 48a/04, 48a/10, 48b/12, 49b/12, 50a/11, 55a/02, 56a/02, 60a/06, 60a/07, 60a/11, 61a/10, 61b/11, 61b/12, 61b/13, 61b/14, 61b/14, 62a/01, 62a/01, 62a/04, 62a/05, 62a/06, 62b/07, 63a/09, 63a/13, 64a/09, 70a/09, 72a/08, 78b/15, 79a/08, 80a/13, 80a/14, 80a/14, 80b/03, 80b/05, 84a/08, 86b/08, 87b/04, 87b/11, 90b/09, 91b/09, 91b/09, 93b/14, 93b/15, 95a/11, 95b/07, 96a/03, 100a/15, 100b/09, 100b/10, 100b/15, 101a/02, 101a/14, 101b/07, 104b/06, 104b/13, 105a/04, 105b/09, 107a/03, 108a/06, 111b/11, 111b/12, 111b/14, 113b/04, 113b/09, 115b/12, 117a/06, 117b/12, 118a/15, 119a/14, 120a/12, 120b/05, 125b/10, 127a/07, 128a/09, 128b/09, 128b/12, 128b/14, 129a/07, 129a/10, 129a/11, 130a/02, 131a/07, 131b/09, 131b/15, 133b/04, 135a/08, 136a/08, 137b/15, 139a/13, 148a/01, 149b/13, 151b/14, 152a/09, 152a/15, 153b/01, 157a/04, 157a/15, 158b/09, 162a/11, 162b/07, 164b/05, 168a/15, 171b/05, 174b/08, 175b/10, 180a/04, 181b/08, 182b/06, 183b/07, 184a/02, 185a/14, 185a/14, 187a/10, 187b/10, 190b/04, 190b/07, 191a/09, 191b/02, 193a/02, 197b/07, 203a/09, 203a/11, 208b/11, 216a/05, 217a/12, 219a/14, 219a/15, 222a/13, 222b/09, 227b/11, 227b/13, 229a/01, 229b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=169]

vehim (Ar.) Kuruntu, şüphe, tereddüt.
v. 66b/03
[=1]

vekīl (Ar.) Vekil, Başkası adına söz söyleyen veya hareket eden.
v. 125a/14
v.+e 125b/01
v.+i 69a/14
v.+i (ḳāḍī vekīli) 225a/05
v.+i ol- 225a/05
v.+iyle 186b/12
[=6]

vekīllik Vekil olma durumu.
v. 225a/04
[=1]

velī (Ar.) Velayet makamına ermiş kimse, ermiş.
v. 71a/10
v. kişi 119b/11
[=2]

velīkin (Ar.+Far.) Lakin, fakat.
v. 5a/11, 37b/06, 40a/15, 93b/08, 103b/12, 117b/10, 228b/05, 230b/15
[=8]

vera‘ (Ar.) Haramdan kaçınma.
v.+a 136b/13
v. ehli ol- 70b/05
[=2]

vesellem teslīmen kesīran (Ar.) “Ona çok çok bereket ver ve selamlar et.” anlamında Hz. Peygamber için yapılan bir dua.
v. 1b/07
[=1]

vesme (Ar.) Çivit yaprağı.
v. 225a/01
[=1]

vesvese (Ar.) Kuruntu, şüphe.
v. it- 122b/07
[=1]

veyā (Ar.+Far.) Cümlede bildirilen hususun sayılan birden fazla şey için aynı zamanda söz konusu olduğu durumlarda bunların arasına getirilir, ya da.
v. 6a/12, 8a/02, 8a/03, 10a/01, 10a/01, 10a/11, 10a/12, 11b/02, 11b/02, 11b/11, 11b/12, 12a/01, 13b/01, 16b/06, 17a/09, 17a/10, 17a/14, 17b/13, 18a/01, 18a/01, 18a/01,

18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01,
18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/01,
20b/12, 20b/12, 21a/09, 21b/02,
22b/02, 23a/04, 23a/04, 23a/10,
23a/10, 23a/13, 24a/02, 24a/02,
24b/04, 24b/05, 24b/08, 25a/11,
25b/01, 25b/07, 25b/14, 26a/12,
26b/12, 27b/01, 27b/02, 27b/11,
27b/11, 27b/14, 28a/01, 28a/10,
28a/15, 28b/06, 28b/06, 28b/10,
28b/11, 29a/02, 29a/04, 29a/09,
29a/15, 30a/07, 30a/07, 30a/12,
30b/09, 32a/12, 32b/09, 32b/13,
32b/14, 33a/01, 33a/12, 33a/14,
33b/12, 34a/03, 34a/09, 34b/03,
34b/10, 34b/10, 35a/14, 36a/10,
36b/07, 36b/12, 37a/09, 38a/01,
38a/08, 38b/14, 38b/15, 39a/08,
41a/03, 41a/13, 41b/06, 41b/11,
41b/11, 42a/09, 42b/03, 42b/03,
43b/03, 43b/14, 44b/07, 44b/10,
45a/03, 45a/07, 46a/11, 46b/09,
47b/07, 47b/11, 48a/02, 48a/03,
48a/04, 48b/10, 49b/03, 49b/06,
49b/08, 50b/02, 50b/06, 50b/08,
51a/13, 51b/04, 52a/11, 52a/13,
52b/03, 53a/07, 53b/01, 53b/02,
53b/04, 53b/10, 53b/10, 53b/14,
55b/11, 56a/04, 57b/04, 59a/11,
59b/08, 60b/14, 60b/14, 61a/04,
61a/06, 61a/08, 61a/09, 61b/01,
62b/15, 63a/04, 63b/08, 64a/11,
64a/15, 64b/04, 65a/02, 65a/09,
66a/01, 66a/13, 66a/14, 66b/08,
67a/03, 67b/08, 67b/13, 68a/15,
68a/15, 68b/08, 69a/04, 69a/09,
69b/13, 70a/06, 70a/06, 70a/10,
70a/15, 71a/11, 71a/12, 72a/11,
72b/09, 73a/15, 75a/04, 75a/05,
75b/05, 77a/13, 77a/14, 77a/15,
78a/02, 78b/08, 78b/15, 79b/05,
80a/02, 80a/02, 80a/06, 80a/10,
80a/13, 80a/14, 80b/03, 80b/13,
82a/04, 82a/07, 82b/07, 83b/06,
84a/01, 84a/04, 84a/05, 84a/11,
84b/06, 84b/10, 84b/12, 84b/13,
85a/10, 85a/10, 85b/05, 85b/13,
85b/13, 86a/10, 86b/03, 87a/03,
87a/03, 87b/11, 87b/12, 87b/13,
88a/05, 88b/03, 89a/02, 89b/04,
90a/13, 90b/02, 91a/01, 91a/12,
91a/13, 91b/01, 91b/13, 92a/05,
92a/09, 92a/10, 93b/01, 93b/15,
94a/08, 94b/13, 95a/06, 95a/12,
95b/07, 95b/12, 95b/12, 96a/02,
96a/04, 97a/06, 97a/06, 97b/02,
97b/02, 98b/02, 98b/10, 99a/05,
99a/06, 99a/06, 99b/12, 100a/11,
100a/11, 100b/08, 100b/09,
101a/08, 101b/02, 101b/07,
101b/14, 102a/01, 102b/05,
103a/01, 103a/02, 103a/08,
103a/14, 103a/14, 104a/02,
104b/13, 105a/03, 105a/04,
105b/03, 105b/06, 105b/06,
105b/08, 105b/08, 105b/12,
106a/03, 106b/10, 106b/11,
107a/01, 107b/05, 107b/10,
108a/03, 108a/03, 108a/06,
108a/15, 108b/07, 108b/07,
109a/13, 110a/02, 110a/13,
112a/01, 112a/14, 112b/08,
113b/04, 114a/15, 114b/08,
115a/04, 115a/05, 115b/10,
116a/04, 117a/02, 117a/14,
117b/06, 117b/07, 117b/08,
117b/12, 118a/02, 118b/14,
118b/15, 120a/06, 120b/01,
120b/04, 120b/04, 120b/07,
121b/04, 121b/06, 121b/15,
122b/03, 122b/04, 123a/10,
123a/10, 123a/11, 123b/03,
123b/06, 123b/12, 124a/14,
124b/10, 125a/01, 125a/12,
125b/03, 126a/02, 126a/12,
127a/13, 127b/14, 128b/02,
129a/10, 129a/10, 129a/11,
129b/11, 131a/01, 131a/02,
131a/06, 131a/07, 131a/07,
131a/08, 131a/15, 132a/01,
132a/08, 132b/01, 133a/03,
133b/08, 133b/09, 133b/12,
134a/01, 134a/02, 134a/04,
134a/10, 134b/06, 134b/15,
135a/07, 135a/07, 135a/10,
136a/10, 136a/14, 137a/04,
137a/04, 137a/13, 137b/01,
138a/07, 138a/08, 138a/08,
138a/10, 138a/12, 138a/15,
139a/13, 139a/13, 139a/13,

140a/03, 140a/03, 140a/15, 140a/15, 140b/03, 140b/04, 140b/10, 140b/14, 140b/14, 140b/15, 141a/01, 141a/15, 142b/09, 148b/07, 150a/12, 150b/07, 150b/08, 151a/02, 151a/05, 151a/05, 151a/05, 151b/01, 151b/03, 151b/06, 151b/06, 152a/03, 152a/04, 152a/05, 153a/02, 153a/12, 153b/05, 153b/05, 153b/05, 153b/15, 153b/15, 154a/04, 154b/05, 155b/09, 158a/02, 158a/02, 158a/04, 158a/05, 158a/06, 158a/06, 158a/09, 158b/08, 159a/04, 159b/08, 159b/12, 159b/13, 160a/06, 161a/11, 161a/13, 162a/11, 162a/13, 163b/10, 163b/11, 164a/05, 164b/08, 164b/08, 164b/10, 164b/13, 164b/13, 164b/14, 165b/10, 165b/10, 165b/11, 167a/10, 167b/07, 167b/07, 168b/11, 168b/11, 168b/11, 168b/14, 170a/05, 170b/04, 170b/13, 171a/08, 171a/15, 171b/05, 171b/08, 172b/05, 173a/05, 173b/14, 174b/05, 174b/06, 175a/11, 175a/14, 176b/02, 178a/07, 178a/12, 179a/02, 179a/10, 179a/10, 179a/10, 179b/10, 180b/11, 181a/06, 181a/09, 181b/02, 181b/13, 181b/15, 182a/05, 182b/06, 182b/08, 182b/10, 183a/02, 183a/03, 183a/04, 183b/04, 184a/02, 184a/06, 185a/15, 185a/15, 185b/06, 185b/07, 186a/14, 187a/06, 187a/15, 187b/09, 187b/11, 188b/06, 188b/08, 188b/12, 189a/08, 190a/12, 193a/05, 193a/05, 193a/05, 193a/12, 193b/15, 195b/08, 197a/10, 197a/11, 198b/12, 198b/14, 198b/15, 198b/15, 199a/12, 199a/15, 200a/13, 200b/10, 201a/07, 201a/08, 202a/03, 202a/11, 205a/14, 205b/04, 206a/11, 206a/12, 206b/11, 208b/06, 209a/11, 213b/01, 213b/12, 214a/02, 214a/02, 214b/03, 214b/15, 215a/08, 215a/12, 215a/13, 215b/09, 217b/07, 217b/07, 218a/15, 220a/02, 221a/01, 221a/04, 221a/06, 221a/08, 221a/08, 221a/15, 222a/03, 222a/05, 222b/07, 222b/08, 223b/13, 224a/12, 224b/04, 224b/04, 224b/05, 224b/05, 225a/06, 225a/10, 226a/12, 226b/05, 226b/05, 226b/09, 227a/08, 227a/12, 227b/11, 227b/11, 227b/13, 228b/12, 229b/07, 229b/07, 229b/10, 229b/10, 230a/13, 230a/14, 230b/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/01

[=596]

vezīr (Ar.) Eskiden bakanlık ya da valilik gibi görevlerde bulunmuş ve paşalık unvanı almış olan kimselere verilen ad.

v. 52b/08, 52b/12, 60b/14, 61a/02, 69a/11, 177a/15, 224b/09, 224b/10, 224b/11, 224b/12

v.+den 52b/09, 61a/07

v.+dür 95a/12, 157b/11, 194b/01, 194b/02

v.+e 61a/11, 92a/14

v.+i 147b/12

v.+i ol- 72b/01

v. ol- 61a/09, 224b/09

v.+üŋ 37a/13, 48b/01, 52b/09, 61a/05

[=26]

vezīrlik Vezirlik, vezir olma durumu.

v. al- 61a/01

v.+e (vezīrlige) 224b/12

[=2]

vīrān (Far.) Yıkık, harap.

v. eyle- 225a/07, 225a/09

v. ol- 68b/12, 225a/07, 225a/08

[=5]

vīrānlıḳ Harap, viran yer.

v. 225a/06

[=1]
vilāyet (Ar.) Şehir, bölge.
v. 20a/07, 83b/01, 87b/02, 90a/07, 107a/11, 220a/04
v. (ābādān vilāyet) 96b/08
v. (ehl-i vilāyet) 18a/01
v. (himmet ve vilāyet bul-) 169a/04
v. (ṣāḥib-i vilāyet) 70b/06
v. (ululuḳ ve vilāyet bul-) 123a/12
v. bul- 32a/02, 38a/05, 56b/15, 61a/03, 76b/11, 87b/06, 90a/06, 90a/10, 107a/08, 107a/08, 108b/02, 115b/08, 156b/08, 164a/02, 164b/13, 179b/11, 209a/07, 220b/01, 221b/14, 230b/15
v.+de 18a/01, 18a/01, 18a/01, 163a/10, 208a/01
v.+den 91a/09
v.+dür 32a/01, 64b/10, 93b/07, 117b/14, 230b/15
v.+dür (fetḥ-i vilāyet) 29b/11
v.+e 50a/05, 51a/15, 55b/13, 60b/01, 64b/13, 88b/01, 89b/11, 90a/09, 94b/01, 101a/10, 101b/11, 107a/09, 109a/11, 118b/02, 124a/07, 125b/13, 136b/05, 138a/02, 138a/13, 139b/15, 148a/02, 149a/05, 165a/01, 165a/06, 165b/03, 167b/12, 169a/05, 180a/07, 185b/05, 186a/01, 189b/01, 193b/02, 196a/13, 208a/09, 230b/15
v.+e (ṣāḥib-i vilāyet) 46b/04
v.+ine 65b/15
v.+üŋ 116b/02, 185b/04, 197a/14, 220a/04
[=84]
vir- 1. İletmek, eriştirmek.
v.-diler 13a/06, 13a/08
v.-dügi 133a/14, 158a/03
v.-dügin 189a/07
v.-e 20b/07, 20b/08, 39b/07, 44a/09, 110b/04, 144a/15, 188a/03
v.-eler 119b/11, 144b/10
v.-en 213b/14, 226b/06
v.-en-ile 70b/14
v.-mese 45b/15
v.-meseler 126b/11
v.-meyeler 227a/13
v.-miş 39b/06
v.-se 18a/01, 18a/01, 19a/08, 20a/05, 27b/15, 29b/06, 30b/01, 32b/05, 32b/11, 32b/13, 48b/09, 49b/08, 56a/02, 56a/03, 56a/14, 62b/03, 62b/04, 62b/05, 62b/06, 62b/07, 62b/08, 62b/09, 63b/02, 63b/04, 64b/03, 65a/13, 73a/14, 75a/05, 77a/06, 77b/14, 78a/10, 80a/07, 87a/07, 89a/03, 90b/10, 96a/13, 97b/12, 98b/05, 102b/05, 102b/08, 104a/14, 104b/01, 106a/02, 106b/02, 107a/06, 109b/11, 110b/03, 117a/03, 118b/14, 125b/14, 136b/07, 138b/14, 139a/06, 147a/03, 147a/04, 156b/09, 156b/09, 157a/11, 158a/05, 158a/07, 159a/08, 159a/08, 160a/06, 161a/13, 164a/13, 164b/03, 167a/11, 168b/14, 174b/07, 179b/09, 179b/12, 187b/03, 192a/15, 196a/03, 201b/09, 205b/15, 208a/05, 208b/06, 213a/07, 213a/07, 213b/02, 213b/03, 215b/02, 217a/06, 219a/01, 220a/03, 222a/09, 222a/12, 223b/14, 223b/15, 224b/10, 226b/06, 227a/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15
v.-se-ki 86a/01
v.-seler 18a/01, 75b/09, 126b/11, 139b/05, 155b/04, 183b/07, 183b/08, 185b/08
v.-üp 197b/07
v.-üpdür 177b/13
v.-ür 7a/05, 16a/15, 16b/02, 17a/05, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19a/07, 24b/05, 30b/05, 32a/02, 32a/03, 37b/05, 38a/03, 54b/04, 68a/14, 69b/12, 70b/13, 77a/07, 81b/02, 81b/03, 81b/15, 109a/09, 112a/05, 113a/02, 117a/05, 133a/14, 154a/02, 154a/05, 154b/02, 158a/02, 163b/10, 167a/10, 167b/01, 174b/13, 215a/12, 226b/02
v.-ürler 49b/06, 150a/05
v.-ürse 20a/06, 115b/11
2. Bağışlamak, ihsan etmek.
v.-dügi 17b/12

v.-e 27a/11, 57a/06, 81b/09, 138b/06, 138b/15, 143b/05, 226b/14
v.-eler 13a/08
v.-meyüp dur- 14a/02
v.-se 51b/04, 57a/06, 111a/04, 121b/01, 129a/11, 200b/09, 220a/04, 220a/15
v.-ür 25a/04, 102a/14, 226b/08
v.-ürler 38a/05
3. Teslim etmek.
v.-e 89b/13, 90a/02, 142b/08
v.-mege 189a/06
v.-se 179b/11, 208b/04
v.-ür 179b/08, 179b/08
4. Yönelmek.
v.-üp 37a/11
5. Tezlik yapısındaki fiillerle dilek bildirir.
v. 182b/06
v.-mek 228a/13, 228b/08
v.-mese 161b/05
v.-mez 40b/07
v.-se 228a/15, 228b/09
v.-üp 135a/09
v.-ür 6b/09, 104b/14, 228a/14, 228b/02, 228b/05, 228b/06
düzi vir- 182b/06
ḳovı vir- 135a/09
ḳoyı vir- 40b/07, 161b/05, 228a/13, 228a/14, 228a/15, 228b/02, 228b/05, 228b/06, 228b/08, 228b/09
6. Yardımcı fiil olarak kullanılır.
v.-di 4a/08, 9a/01
v.-di-kim 9a/03
v.-e 4a/13, 12a/10, 12b/01, 13b/12, 14b/05, 18a/01, 26b/12, 32a/09, 36b/12, 40a/11, 42a/05, 46a/06, 48b/11, 49a/05, 51a/07, 70a/14, 74b/04, 75a/14, 75b/11, 77a/06, 85b/06, 90b/10, 93b/12, 100b/01, 105a/02, 117b/11, 118a/05, 125a/09, 128a/01, 133b/04, 137b/10, 140b/02, 143a/12, 144a/02, 144b/05, 145a/04, 145a/06, 146a/03, 147a/03, 147a/15, 147b/14, 152b/01, 153b/01, 159a/08, 163b/05, 164a/04, 167a/04, 182b/06, 184b/01, 186b/07, 188b/03, 190b/05, 196a/11, 208b/10, 213a/07, 213a/08, 213b/12, 222a/09, 223b/15, 230b/15
v.-eler 25a/14, 62a/12
v.-en 140a/10, 140a/11, 140a/12
v.-mege 218b/07
v.-megi 144a/07
v.-mek 18a/01, 33a/02, 37b/01, 140a/09, 156b/07, 191b/13
v.-mekden 49b/11
v.-mese 33a/06
v.-meye 128b/14
v.-mez ol- 89b/14, 119b/08
v.-miş ol- 17b/08, 173a/14
v.-se 18a/01, 18a/01, 18a/01, 19b/14, 44b/05, 63a/03, 63a/04, 63a/07, 69a/02, 93a/06, 114a/09, 129b/05, 132a/02, 156b/07, 156b/08, 171b/12, 181b/09, 190a/06, 191b/13, 191b/15, 207b/14, 221b/10, 221b/14
v.-seler 18a/01
v.-üp 2b/03, 27a/15, 75a/02, 135a/03
v.-ür 5a/06, 7a/04, 16a/09, 18a/01, 22b/15, 23a/10, 33a/03, 33a/05, 37b/01, 38b/03, 40b/11, 68b/02, 73b/02, 140a/10, 148a/12, 164b/04, 217b/02, 230b/15
v.-ürler 34b/06, 181b/07
v.-ürüz 5b/07
[=344]
and vir- 140b/02
ʻaṭā vir- 73b/02
āvāz vir- 18a/01, 33a/02, 33a/03, 34b/06
aydınlıḳ vir- 22b/15, 23a/10
bahā vir- 75a/02
baḫşīş vir- 93a/06, 173a/14
başarı vir- 104b/14
būse vir- 38b/03, 63a/03, 63a/04, 188b/03, 213b/12
cān vir- 18a/01
cevāb vir- 4a/08, 5b/07, 9a/01, 9a/03, 33a/05, 33a/06, 63a/07
deyü vir- 6b/09
dīni dünyāya vir- 74b/04
ere vir- 40a/11, 48b/11, 70a/14
felāḥ vir- 146a/03
ḫaber vir- 7a/04
ḫaberin vir- 128a/01

ḥaḳḳın vir- 49b/11
ḫalāṣ vir- 17b/08
hidāyet vir- 51a/07
ḫil‘at ve külāh vir- 68b/02
ḫil‘at vir- 114a/09, 171b/12
ḳarış vir- 191b/13, 191b/13, 191b/15
ḳavl vir- 16a/09
ḳız vir- 181b/07, 181b/09
ḳuvvet vir- 5a/06
mesḥ vir- 217b/02
nafaḳa vir- 75a/14
nāme vir- 221b/10, 221b/14
nuṣret vir- 143a/12
ögüt vir- 19b/14, 37b/01, 37b/01, 184b/01
renc ü zaḫmet vir- 2b/03
rıżā vir- 118a/05
ribāya vir- 147a/15
rūşināllıḳ vir- 129b/05
ṣadaḳa vir- 4a/13, 12a/10, 13b/12, 14b/05, 49a/05, 62a/12, 144a/07, 144b/05, 145a/04, 156b/07, 156b/07, 156b/08
selām vir- 18a/01, 18a/01, 69a/02, 140a/09, 140a/10, 140a/10, 140a/11, 140a/12, 207b/14
süd vir- 148a/12
ṭalāḳ vir- 12b/01, 26b/12, 27a/15, 32a/09, 36b/12, 40b/11, 46a/06, 75b/11, 77a/06, 85b/06, 90b/10, 93b/12, 100b/01, 117b/11, 133b/04, 135a/03, 147a/03, 147b/14, 152b/01, 153b/01, 159a/08, 164a/04, 164b/04, 167a/04, 182b/06, 186b/07, 190a/06, 190b/05, 196a/11, 208b/10, 213a/07, 213a/08, 218b/07, 222a/09, 223b/15, 230b/15
ṭanuḳlığı vir- 128b/14
tanuklıḳ vir- 137b/10, 230b/15
ṭanuḳluḳ vir- 25a/14, 125a/09
tevfīḳ vir- 144a/02
va‘de vir- 18a/01, 18a/01
va‘deler vir- 42a/05
yemiş vir- 44b/05
ẓafer vir- 18a/01
zekāt vir- 89b/14, 119b/08, 132a/02, 145a/06, 163b/05
zekātın vir- 105a/02
[=137]

virici Bir şey veren, yardım eden.
v. 18a/01
v.+ye 205a/08
v.+ye (yardım virici) 136b/06
[=3]

viril- *edilgen f.* Verilmek.
v.-se 205a/09
[=1]

vizāret (Ar.) Vezaret, vezirlik.
v.+e 138a/02, 224b/15, 230b/15
[=3]

vur- *bk.* ur-
v.-dı 224a/09
v.-duġı 224a/04
v.-maḳ 224a/02
v.-sa 41b/15, 224a/04, 224a/12
v.-salar 49b/01, 224a/08, 224a/08, 224a/09, 224a/09
[=11]
daġ vur- 49b/01
[=1]

vurucı *bk.* urucı
v.+yla 224a/11
[=1]

vücūd (Ar.) Var olma, vücut, beden.
v. 7a/09
v.+a gel- 78b/14
v.+ı 4b/07
[=3]

vüs‘at (Ar.) Bolluk, genişlik.
v.+a 175a/04
v.+dur 153a/03
v.+e 39a/14
v.-ı ‘ıyş 136b/11
v.-ı ḥāl 18a/01
v. ol- 39a/11, 59a/05
[=7]

Y

yā (I) (Far.) Yahut, veya, yoksa.
y. 6a/11, 16b/06, 17a/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 21a/09, 21b/01, 22b/02, 23a/10, 23a/13, 25a/10, 25b/14, 27b/11, 27b/11, 30a/07, 31a/12, 32b/15, 36a/10, 37a/09, 39a/08, 42b/02, 45a/07, 48a/02, 48a/09, 48b/10, 51a/13, 52a/11, 53a/07, 54a/14,

61b/01, 63a/04, 64a/11, 66a/01, 66a/14, 66b/09, 67b/08, 68a/15, 69a/04, 72a/08, 73a/14, 73a/15, 75b/05, 78b/15, 80b/13, 87a/03, 87a/03, 88a/05, 92b/10, 94a/07, 99a/05, 99b/12, 100b/09, 103a/02, 104b/13, 105b/08, 106b/10, 108a/03, 108a/03, 108a/06, 108b/07, 110a/13, 113a/07, 128a/09, 128b/02, 128b/11, 134b/04, 138a/10, 140a/03, 147b/05, 149b/02, 150a/08, 150b/07, 151b/05, 153b/07, 158a/04, 158a/10, 159b/13, 167b/08, 168b/11, 168b/14, 170a/02, 170b/01, 171b/08, 174a/01, 174b/07, 174b/11, 174b/13, 178a/13, 178b/01, 178b/02, 179b/12, 182b/07, 183a/05, 185a/14, 185b/12, 187a/01, 187a/06, 187b/01, 188a/14, 190a/10, 193a/04, 193b/11, 194a/12, 197a/02, 204a/09, 204a/12, 205b/04, 206a/07, 206b/13, 209b/03, 211a/01, 211a/12, 211a/13, 213b/01, 213b/12, 215b/06, 215b/09, 215b/11, 219b/08, 219b/13, 221a/09, 221a/09, 221a/15, 224b/14, 224b/14, 224b/15, 225a/06, 228b/13, 229b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

y...yā 8a/07, 18a/01, 24b/08, 41b/08, 45a/13, 48a/09, 62b/06, 78b/10, 97a/10, 139b/13, 148b/01, 151b/04, 168b/11, 174a/01, 182b/07, 185a/14, 187b/01, 193a/03, 193b/11, 225a/09, 230b/15

[=161]

yā (II) (Ar.) Ey!

y. Ebū Bekir 13a/05

y. Muḥammed 3b/09

y. Nebīyallāh 82b/12

y. Rabbī 14b/02

y. rasūlallāh 4a/06, 12b/15

y. şeyḫ 8b/14

y. üstād 9a/03

[=8]

yaban Issız ve şehirden uzak yer, ıssız kır, ıssız ova, çöl, bayır, sahra, tarla, kır.

y.+a 112b/02, 116b/08

y.+da 22b/04, 22b/07, 116a/09, 116b/02, 231b/04

y.+dan 59a/14

y. ḫalḳı 119a/03

y. ṭoŋuzı 161b/04

[=10]

yad Yabancı.

y. 26a/10, 39b/11, 88b/11, 108a/09, 205a/12, 220a/10, 221a/01

y. ‘avrat 121a/02

y. kişi 174a/04

y.+lara 75a/13

[=10]

yād (Far.) Hatırlama, akla getirme, anma, hatır.

y. eyle- 14a/14, 92b/08, 122a/03

y.+ında 6b/08

y. it- 67a/01, 108b/06, 108b/06, 130b/04, 139a/02, 207a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

y. ḳıl- 2b/02, 191a/01

y. olun- 170b/04, 170b/05

[=17]

yağ Yağ.

y. 119b/13, 171b/15, 200a/12, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15

y. (iç yağı) 39a/10, 39a/11, 39a/14

y.+a 230b/15

y.+ı 39a/12, 39a/13, 99b/07, 230b/15, 230b/15, 230b/15

y.+ı (belesen yağı) 230b/15

y.+ı (benefşe yağı) 153a/12, 230b/15, 230b/15

y.+ı (şığır yağı) 230b/15

y.+ı (sūsen yağı) 230b/15

y.+ı (şıruġan yağı) 230b/15

y.+ı (tere yağı) 99b/05, 99b/06, 99b/07

y.+ı (yasemīn yağı) 230b/15

y.+ı (zeytūn yağı) 230b/15

y.+ıla (yağ-ıla) 89b/05, 174a/01

y.+ın 195b/14

y.+ın (tere yağı) 230b/15

y.+ından (ḳoyun yağı) 230b/15

y.+ıyla 89b/03, 89b/03

y.+lar 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=41]

yağ- (Yağmur vb.) Yağmak.
y.-a 56a/01, 193a/14, 230b/15
y.-ar 21a/07, 193a/03, 193b/11, 193b/11, 228b/12, 228b/13, 228b/15, 229a/01, 229a/03, 229a/09, 229a/11, 229a/12
y.-arken 13a/12
y.-dı 64b/13
y.-maḳ 161a/06, 161a/08
y.-maya 26a/12
y.-sa 64b/15, 133b/08, 133b/08, 161a/07, 161a/07, 193a/04, 193a/05, 198a/13, 207b/13, 228b/11, 228b/14, 229a/01, 229a/05
[=33]

yağdurucı Yağmur getiren bulutu verilen isim, yağdırıcı.
y. 65b/08
y.+dur 65b/07
[=2]

yağla- Yağlamak.
y.-yup 216a/01
[=1]

yağmur Yağmur.
y. 13a/12, 26a/12, 31a/01, 56a/01, 64b/13, 64b/15, 66a/09, 66a/10, 106b/12, 171a/07, 198a/11, 198a/12, 198a/13, 207b/13, 228b/09, 228b/10, 228b/10, 228b/12, 228b/13, 228b/14, 228b/15, 228b/15, 229a/01, 229a/02, 229a/03, 229a/04, 229a/07, 229a/09, 229a/09, 229a/11, 229a/12, 229a/13, 229a/14, 229a/15, 230b/15
y.+dan 171a/08
y.+ı 106b/11
y.+lar 193a/14, 230b/15
y.+uŋ 229a/05
[=40]

yağmurlıḳ Yağmurdan korunmak için giyilen elbise.
y. 229b/03, 229b/03, 229b/05
[=3]

yağmursuz Yağmur yağmayan, yağmuru olmayan.
y.+dur 65b/07
[=1]

yağrın Sırt, kürek kemiği.
y. 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+ı (ḳoyun yağrını) 230b/15
y.+ı (ṣığır yağrını) 230b/15
[=5]

yāḫud (Far.) Veya, yahut, ya da.
y. 4a/10, 6a/12, 6b/02, 6b/05, 8a/04, 9a/10, 9a/15, 10a/12, 10b/01, 10b/07, 11a/02, 11a/05, 11b/01, 11b/04, 11b/05, 11b/09, 11b/13, 13b/01, 14a/13, 16b/13, 16b/13, 16b/13, 17a/15, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 20a/12, 20b/01, 20b/14, 21a/11, 25b/10, 26a/12, 26b/13, 27b/08, 29b/01, 29b/02, 29b/06, 29b/13, 32a/01, 32b/11, 32b/15, 33a/02, 33a/14, 34b/08, 34b/13, 35a/05, 35a/06, 36b/05, 37b/05, 38a/05, 38a/09, 38a/13, 39b/09, 40b/14, 41b/06, 46b/10, 48a/10, 48b/09, 48b/12, 49b/03, 53b/09, 54b/04, 54b/04, 57a/04, 58a/06, 58a/11, 58b/13, 61a/04, 63b/04, 64b/04, 66a/04, 66b/08, 66b/08, 67b/08, 68b/11, 69a/01, 69a/04, 69b/12, 70a/04, 70a/04, 70a/05, 70a/09, 70a/11, 70a/14, 70b/01, 71b/10, 71b/10, 73b/14, 74a/15, 75b/03, 75b/10, 75b/11, 77a/01, 77a/05, 77a/06, 77b/13, 78a/13, 79a/01, 79a/07, 79b/13, 79b/15, 80a/03, 81b/15, 82a/10, 84a/02, 84a/13, 84b/04, 86b/13, 87b/02, 89b/05, 92b/15, 93a/09, 94a/07, 95b/15, 97a/07, 100a/15, 105a/03, 106a/09, 107a/02, 107b/03, 108b/09, 110a/03, 113a/02, 113b/09, 115b/05, 116a/02, 116a/02, 116b/06, 117a/05, 117b/06, 118a/15, 119a/08, 119b/11, 120a/12, 121b/13, 125a/09, 126a/03, 128b/12, 129a/07, 131a/06, 131a/12, 132b/12, 134b/05, 137b/13, 137b/15, 139a/09, 139b/05, 140b/03, 140b/03, 140b/03, 146b/07, 146b/13, 147a/02, 147a/15, 150a/05,

150a/11, 151b/14, 152b/02, 152b/03, 154a/02, 154a/04, 157a/15, 163a/08, 164a/08, 164b/01, 169a/14, 170a/02, 170b/05, 173a/03, 174b/14, 176b/03, 176b/06, 178a/14, 180b/08, 180b/10, 181a/13, 181b/07, 182a/08, 185b/06, 185b/06, 186a/07, 190b/04, 194a/07, 194a/09, 196a/03, 198b/14, 198b/14, 199b/01, 200a/15, 203b/10, 204a/13, 205b/12, 207a/02, 207a/03, 207a/05, 208b/10, 209a/15, 211a/05, 211a/13, 212b/15, 213a/01, 214b/01, 214b/13, 215a/07, 219a/12, 219b/06, 220a/14, 221a/05, 223a/08, 223b/11, 224b/05, 225a/03, 230b/15
[=218]

Yaḥyā Hz. Yahya Peygamber.
Y. peyġamberi 18a/01
[=1]

yaḳ- Yakmak, ateşe vermek.
y.-(!) 89a/14
y.-a 22a/15
y.-ar 21a/02, 21a/09, 21a/15, 21b/02, 22a/08, 22b/02, 22b/03, 22b/04, 23b/01, 40a/14, 82a/11, 99b/12, 140a/03
y.-arsa 20b/11, 22a/09, 22a/10, 22a/11, 22a/13, 22a/14, 22b/09
y.-duḳları 24a/01
y.-maġa 42b/09
y.-maḳ-ıçun (yakmaġ-ıçun) 22b/09
y.-masa 21a/10
y.-sa 20a/14, 20b/13, 22b/08, 23b/09, 112a/13, 201b/10, 213b/15
[=33]

yaḳasuz Yakası bulunmayan, yakası olmayan.
y. 197b/11
[=1]

yaḳıl- *edilgen f.* Yakmak eylemi yapılmak.
y.-mış ol- 188b/06
[=1]

yaḳın Yakın, uzak olmayan.
y. 9b/08, 9b/08, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 34b/07, 36b/14, 37b/13, 50a/15, 51b/11, 70a/01, 80a/12, 115a/14, 209b/12
y. (eceli yaḳın gel-) 79a/07, 80b/08, 87b/14, 120b/05, 135b/11, 138a/04, 146a/04, 150a/04, 161b/13, 164b/02, 165b/14, 177a/14, 192a/09, 192b/05, 192b/15, 193a/08, 197b/11, 202a/02, 223a/07, 228a/06
y. (eceli yaḳın ol-) 18a/01, 18a/01, 40b/15, 64b/06, 97a/10, 133b/02, 193a/13
y.+a 154b/08
y.+dur 8a/10, 193a/10
y.+ı 12a/03
y. ol- 20a/09, 37a/01, 69a/03, 205b/02
[=50]

Ya‘kūb Hz. Yakup Peygamber.
Y. peyġamber 18a/01
[=1]

yāḳūt (Ar.) Yakut.
y. 129a/10, 230b/15, 231a/01, 231a/02, 231a/03, 231a/03, 231a/05
y. (kızıl yāḳūt) 230b/15
y. (yaşıl yāḳūt) 230b/15
y.+ı 231a/04
[=10]

yala- Yalamak.
y.-yup 110a/06
[=1]

yalan Yalan, gerçek olmayan, doğru olmayan.
y. 14b/10, 21a/04, 49a/07, 49b/05, 50b/13, 56a/07, 69b/04, 88b/07, 98b/10, 98b/14, 104a/15, 113a/12, 125a/09, 129a/05, 142a/07, 143b/08, 144b/01, 174a/13, 190b/15, 219b/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+a 100b/07, 190b/15, 221b/07, 229b/03
y. ‘ahd 100b/04
y.+dan 102a/15, 142a/14, 174a/15
y.+dur 42b/10, 78b/02, 230b/15
y. ḫaber 34a/02, 73b/07
y.+ın 3a/06, 7b/10
y. kelām 102a/13, 155a/08

y.+la 86a/04
y. ol- 6a/13
y. söyle- 14b/07, 14b/09, 17b/11, 18a/01, 21b/05, 21b/15, 33a/10, 50b/04, 71a/08, 78b/01, 80b/06, 155a/07
y. söyleyici 43b/15, 164a/10
y. söyleyici kimse 190b/14
y. söyleyici kişi 124b/04
y. söz 78b/04, 137a/09, 150b/04
y. ve bāṭıl söz 150b/07
y. ve herze söyle- 155b/05
[=66]

yalancı Yalan söylemeyi alışkanlık hâline getirmiş olan.
y. 19b/10, 54a/04, 57b/10, 184a/09
y. kişi 219b/12
y. ol- 221b/06
y.+ya 189b/02
[=7]

yalı Yele.
y.+sını 25a/07
[=1]

yalıncaḳ Çıplak, üryan.
y. 25a/10, 111b/14, 146b/08, 178a/14, 178b/03, 185a/15, 207b/03, 230b/09, 230b/12, 230b/13, 230b/15
y. at 25b/03
y. ol- 173b/03, 230b/10
[=14]

yalıncaḳlıḳ Çıplaklık.
y. 230b/08
[=1]

yalıŋlan- Parlamak, ışık saçmak, alevlenmek.
y.-up 20b/13
y.-ur 21b/03
[=2]

yalıŋuz Yalnız.
y. 7a/13, 26b/12, 50b/12, 59b/08, 78b/10, 106b/12, 125a/02, 230b/15
[=8]

yalvar- Yalvarmak.
y.-sa 173b/13
y.-ur 173b/12
[=2]

yan Yan, taraf, etraf, cihet, yön.
y. 230a/09, 230a/09, 230b/07
y.+ı 7b/05, 49a/11, 95a/12, 160a/01, 223a/14, 230a/10, 230a/10, 230a/11, 230a/15, 230b/01, 230b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+ı (ṣağ yan) 14a/12, 157a/03
y.+ı (ṣol yan) 157a/03
y.+ı (ṣol yanı) 14a/13
y.+ına (ṣol yanı) 14b/01
y.+ında 115b/03, 125b/11, 230b/15
y.+ındağı 120a/06, 120a/09, 120a/09
y.+ından 120a/14, 230b/05, 230b/06
y.+ını 230b/03
y.+ınuŋ 230a/13
y.+lar 230b/04
y.+ları 230b/02
y.+larına 230a/12
y.+larınuŋ 230a/14
y. ṭamarı 162a/08
[=41]

yan- Tutuşmak, alevlenmek, yanmak.
y.-an 21b/05, 177a/08
y.-ar 20a/13, 21b/07, 21b/08, 21b/12, 21b/14
y.-arken 151b/14
y.-mamış 151b/15
y.-mamış ol- 188b/09
y.-maya 22a/15
y.-mayup 101a/15
y.-mış 22a/05, 100a/11, 100a/15, 101b/02, 102a/08, 152a/01, 152a/04, 152a/06, 177a/07, 197a/10, 197b/04
y.-mış ol- 151b/11
y.-sa 64a/09, 92b/10, 101a/13, 101a/15, 123b/13, 138a/08, 139a/13
y.-up 20b/15, 179b/10
[=33]

yaŋa Taraf, cihet, yön.
y. 21b/07, 36b/07, 38a/09, 135a/06, 161b/03, 186a/13, 186b/13, 186b/14, 195a/11, 211b/02, 223a/03, 223a/05
[=12]

yaŋaḳ Yanak, yüz.
y. 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+ı (yaŋağı) 230b/15, 230b/15
y.+ına (yanağına) 11a/13
y.+ında (yaŋağında) 230b/15

[=8]

ya‘ni (Ar.) Yani, şu demek ki, sözün kısası.
y. 3b/13, 4a/05, 4a/09, 4b/14, 5a/07, 6a/01, 6a/15, 7a/04, 7a/09, 7a/09, 7a/09, 7a/09, 7a/10, 7a/13, 18a/01, 32b/06, 54b/09, 55a/05, 76a/12, 76a/15, 79b/11, 107a/06, 107a/11, 112a/10, 159b/03, 161a/03, 169b/10, 178b/13, 195a/10, 204a/01, 216b/13, 219a/04, 219a/08, 226a/08, 226b/03
[=35]

yap- İnşa etmek, yapmak, kurmak.
y.-a 207b/09
y.-ar 18a/01
y.-arlar 18a/01
y.-mış ol- 77b/01
y.-sa 77a/14, 118b/09
y.-up gir- 77b/06
[=7]

yapıcı İnşaat ustası, bina ustası, yapı yapan.
y. ol- 77b/02
[=1]

yapıl- *edilgen f.* İnşa edilmek, meydana getirilmek.
y.-mış 77b/03, 81b/07, 165b/15
y.-mış ol- 45a/10, 138a/05, 178b/13, 218a/14
[=7]

yapış- Yapışmak, birleşmek.
y.-mış ol- 52a/10
y.-sa 136a/05
y.-up 196b/02
y.-ur 194b/13
[=4]

yapraḳ Yaprak.
y. 42b/01, 44b/04, 82b/08
y. (yetmiş yapraḳ) 13a/06, 13a/07
y.+ı (ağaç yaprağı) 42b/01, 42a/12, 42b/02
y.+ı (bağa yaprağı) 80a/05
y.+ı (çivid yaprağı) 225a/01
y.+ı (yaprağı) 42a/14, 44a/13, 220b/10
y.+ın (ağaç yaprağı) 42a/13
y.+lardan 220b/10
y.+ları 80a/04, 82a/07
y.+ların 81b/12
[=18]

yār (Far.) Sevgili, yar.
y.+e 125b/01, 170a/09, 184b/10
y.+ı ol- 168b/06
y. ol- 142b/01
[=5]

yar- Yarmak, ikiye ayırmak, bölmek.
y.-sa 230b/15
[=1]

yara- Yaramak, yakışmak, uygun olmak.
y.-maya 48a/07
y.-maz 4a/11
y.-r 42b/09
[=3]

yara Yara.
y. 181a/13
[=1]

yaramaz Yararlı olmayan, yarar sağlamayan, faydasız.
y. 9b/13, 14a/09, 14a/15, 17b/14, 18a/01, 19b/07, 20a/06, 20b/15, 22b/01, 23a/15, 23b/01, 23b/03, 23b/05, 23b/10, 23b/12, 27a/02, 42a/02, 43a/15, 46a/12, 48a/08, 54a/05, 91b/11, 92a/13, 101a/03, 117b/02, 117b/03, 128b/01, 129b/02, 139a/08, 158a/12, 159b/09, 161b/09, 167a/02, 171b/10, 177b/09, 192a/11, 199a/09, 202b/04, 205a/01, 207a/15, 209a/09, 210a/15, 212b/09, 213b/15, 215a/07, 216a/07, 216a/08, 222b/10, 222b/14, 227b/03, 230b/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y. (aḥvāli yaramaz ol-) 127b/07, 151b/15, 191b/15, 194b/10
y. (dīni yaramaz ol-) 71a/09, 109a/04
y. (ḥāli yaramaz ol-) 73b/01, 94a/15, 159a/11
y. (işi yaramaz ol-) 82b/06, 135a/08
y. (işleri yaramaz ol-) 146b/14
y. ad 67a/01, 108b/06
y. adlu ol- 228b/06
y. aḳça 166a/14, 166b/01
y. ‘avrat 148b/04, 149b/03
y. dirligi ol- 123a/02
y.+dur 12b/06, 14b/03, 15b/12, 29a/12, 53b/15, 54a/05, 57b/11,

58a/09, 59b/15, 62a/05, 64a/15, 85b/13, 90a/14, 91a/03, 93a/06, 95a/01, 95a/05, 95a/07, 99a/02, 100b/03, 111b/04, 111b/06, 114b/11, 124a/03, 130a/03, 150b/07, 151a/07, 151a/11, 158a/04, 165a/10, 167a/01, 170b/09, 172a/09, 178a/05, 178a/09, 185b/12, 187b/05, 190a/02, 191b/05, 200b/05, 205a/08, 207b/02, 207b/04, 212b/02, 215b/07, 216a/02, 217b/14, 217b/15, 222a/04, 222b/08, 222b/08, 222b/10, 223b/01, 228a/10, 230b/15, 230b/15
y. er 54a/11, 56b/12
y. fi'il 228b/08
y. fi'illü 55b/04, 146a/05
y. fi'illü 'avrat 166b/14
y. fi'illü kişi 134a/04
y. ḫaber 99b/03, 137b/04
y. ḥāl 109b/04, 127a/04, 134b/15
y. ḫayr 78b/04
y. ḫūlu 44a/08, 55b/07, 55b/10, 197a/06, 200a/05, 230b/15, 230b/15
y. ḫūlu ol- 42b/02, 77a/09, 118a/10, 224a/01
y. iş 12b/08, 16a/11, 62b/10, 76a/15, 76b/01, 100b/07, 103a/01, 104a/08, 155b/14
y. işlü 65a/12, 95b/01, 104a/13, 157a/10
y. işlü ol- 143a/09, 147a/05, 159a/14
y. kişi 79b/09, 114b/11
y. ḳoḳu 175b/12
y.+lar-ıladur 17b/15
y.+lardan 146a/11
y. māl 50a/03
y. oġul 50a/03
y. ol- 15b/10, 42b/02, 80b/07, 103b/05, 112a/08, 127a/02, 149a/14, 166a/14, 178b/07, 180a/05, 187b/13, 195b/08, 197b/08, 201a/04, 214a/08, 215b/03, 228b/09, 228b/11
y. ṣıfatlu 96a/05
y. söz 119a/09, 120a/14, 125a/15, 155a/10, 155a/12, 164b/10, 169a/15, 169b/01, 176a/12, 176a/15, 218b/06, 228b/08, 230b/15
y. söz işit- 54a/07
y. yigitler 64a/11
[=212]

yaramazlıḳ Kötülük, fenalık.
y. 151a/14
y.+a (yaramazlıġa) 73a/09
y.+dan 141a/12, 177b/10, 230b/15
y.+eyle- 199b/05
y.+ı (yaramazlıġı) 47a/09
y.+ın (yaramazlıġın) 225a/04
y.+ına (yaramazlıġına) 101a/15, 110a/01
y. idici 19b/11
y.+lar 106a/04
[=12]

yārān (Far.) Dostlar, arkadaşlar.
y.+lara 163b/02
[=1]

yarasa Yarasa.
y. 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=4]

yaratıl- *edilgen f.* Yaratılmak, yoktan var edilmek.
y.-mış (yaradılmış) 13b/15
[=1]

yardım Yardım.
y. bul- 51b/10
y. dile- 60b/11, 84b/02, 212a/04, 212a/09, 212a/10, 212a/11
y.+dur 105a/09
y. eyle- 104b/10, 177b/04
y.+ıyla 211a/09
y. it- 37a/14, 55a/14
y. virici 136b/06
[=14]

yāren (Far.) Dost, arkadaş.
y.+lere 183a/08, 192b/03
y.+lerinden 224b/15
y.+lerinüŋ (peyġamber yarenleri) 111a/03
y.+lerüŋ 227b/09
[=5]

yarı *bk.* yaru
y.+sı 64a/09
y.+sı ('ömrinüŋ yarısı geç-) 64b/05
[=2]

yarıl- *edilgen f.* Yarılmak, ayrılmak, bölünmek, parçalanmak.
y.-mış 171b/04
y.-mış ol 185a/07
y.-sa 128b/12, 165b/11, 185a/15
y.-up 39b/05, 183b/04
[=7]

yarım Yarım.
y. etmek 64b/04
[=1]

yarın Yarın, ertesi gün.
y. 15b/14, 39a/08, 49b/14, 109b/02, 143b/13, 145b/02
[=6]

yarındası Ertesi gün.
y. 49b/13
[=1]

yarlığa- Merhamet etmek, bağışlamak, affetmek.
y.-masına 27a/13
y.-mış 17b/08
y.-r 16a/07
y.-ya 18a/01, 124a/10
[=5]

yarlığan- *dönüşlü f.* Günahı bağışlanmak, affedilmek.
y.-a 142b/15, 143a/12
y.-maḳdur 47a/04
[=3]

yarlıḳ Lütuf.
y. 212a/08
y. bul- 69a/14
y. gör- 70a/15
y. iriş- 135a/02
[=4]

yaru İkiye bölünmüş bir şeyin parçalarından her birisi, yarı.
y. 131a/12
y.+sı 34b/08, 82b/01, 128b/06, 128b/06, 146a/15, 198b/13, 212b/07, 230b/15
y.+sını 146a/15, 146a/15
[=11]

yas Sevilen bir kimsenin ölümünden duyulan büyük acı, matem.
y. ṭutıcı 105b/14
[=1]

yasduḳ Yastık.
y. 230a/03, 230a/04, 230a/04, 230a/07
[=4]

yāsemīn (Far.) Zeytingiller familyasından, güzel koku yapımında kullanılan, beyaz renkli çok kokulu çiçekler açan, sarmaşık cinsinden ağaççık.
y. 230b/15, 230b/15
y. aġacı 230b/15
y. yaġı 230b/15
[=4]

Yāsīn (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 36. sûresi.
Y. (sūre-yi Yāsīn) 142b/11, 142b/11
[=2]

yaşşı Yayvan, düz ve kalınlığı az olan, basık.
y. 174a/11
[=1]

yaştan- Dayanmak, yaslanmak.
y.-sa 55a/14
[=1]

yaş (I) Doğuştan itibaren geçen ve yıl birimiyle ölçülen zaman.
y.+ında 116a/06
y.+ında idi-kim 3b/14, 3b/15
[=3]

yaş (II) 1. Islak, nemli.
y. 81b/03, 123a/15, 126b/08, 126b/08, 178a/13
y. öksürük 54b/12, 54b/14
[=7]

2. Kendi suyunu yitirmemiş, kurumamış, kurutulmamış.
y. 18a/01, 42b/03, 47b/07, 65a/11, 70b/12, 112b/08, 222a/01
y.+ısa (yaş-ısa) 47b/05
y.+iken 59a/06
y. odun 65a/13, 65a/13
y. peynīr 77b/11, 77b/12, 77b/13, 77b/14
[=15]

3. Göz yaşı.
y. 58b/01, 58b/02, 58b/02, 193b/13, 193b/13, 193b/14, 193b/15, 194a/01
y.+ı (göz yaşı) 193b/12, 194a/02
y.+ı (gözi yaşı dökil-) 63b/13
[=11]

yaşar- Yeşermek, yeşillenmek.
y.-mış 82a/09, 82b/05, 110b/13
y.-up 81b/07
[=4]

yaşıl Yeşil.
y. 18a/01, 26a/03, 29a/04, 29b/15, 39a/03, 42a/14, 45b/07, 52a/04, 56a/01, 56a/10, 59a/07, 59b/14, 91a/01, 101a/02, 105a/03, 105b/12, 118a/08, 124a/03, 126a/06, 129a/11, 129b/07, 150a/12, 151a/01, 151b/06, 156b/05, 165b/13, 168b/14, 177a/06, 178a/10, 180a/08, 180a/12, 180b/11, 180b/11, 202b/10, 214a/11, 220b/08, 220b/13, 221b/01, 226a/04, 229b/07, 230b/15
y.+dan 229b/07
y.+ın 95b/13
y.+iken 118a/11
y. renglü 46b/11
y. yāḳūt 230b/15
y. zāc 130a/01
[=47]

yaşıllıḳ Yeşillik.
y.+ı (yaşıllıġı) 156b/02
[=1]

yat- Yatmak.
y.-a 7b/05, 14b/01
y.-a ṭur- 196b/05
y.-dı 14a/08
y.-mış 80a/11
y.-mış ol- 65a/07
y.-sa 203a/10, 203a/12
y.-ur 87a/02, 92b/14, 117b/13
[=11]

yatsu Gece vakti, yatsı.
y. namāzı 67b/01
[=1]

yavaşlıḳ Yavaş olma durumu, yavaşlık.
y.+a (yavaşlıġa) 208a/10
[=1]

yavı (Far. *yāve*) Kayıp, yitik.
y. 226b/11
y. ḳıl- 27b/10, 49b/12, 64a/09, 75b/10, 90b/09, 115b/02, 122a/01, 131a/07, 220b/14
y. ḳılın- 26b/11
y. var- 64a/10, 109a/05, 152b/04, 200b/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=19]

yavrı *bk.* yavru
y. 230b/15, 230b/15
[=2]

yavru (Hayvan için) Yavru.
y.+ları (ḳuş yavruları) 34a/14
y.+ların 133b/14
y.+sı (ḳuş yavrusı) 34b/01, 73b/12
y.+sın 85a/06, 123a/02
y.+sın (bayḳuş yavrusı) 78b/08
y.+sın (kerkes yavrusı) 205b/15
y.+sın (sīmurġ yavrusı) 147b/14
y.+sın (tavuḳ yavrusı) 99b/03
y.+sın (ṭurna yavrusı) 165b/05
y.+sın (ügeyik yavrusı) 57b/09
[=12]

yavşan Mavi ve beyaz çiçekler açan, çay gibi içilen ve hazmı kolaylaştıran, baş ve kulunç ağrılarına iyi gelen bir bitki.
y. 230b/15, 230b/15
[=2]

yavuz Kötü, fena.
y. 47b/14, 50a/13
y. (adı yavuz ol-) 154b/12
y. (aḥvāli yavuz ol-) 167b/15
y. (eyü ḥālden yavuz ḥāle gel-) 169a/13
y. (eyü yavuz) 32b/01
y.+a 195b/07
y. ad 122b/15
y.+dan 225b/01
y. fi'illü 124a/14
y.+ın 10a/11
y. iş 51b/08
y. ol- 197b/05
y. söz 211b/13
[=14]

yavuzlıḳ Kötülük, fenalık.
y. 146a/06
y. (şer ve yavuzlıḳ iriş-) 200b/05
y.+a (yavuzlıġa) 121b/04
y.+da 36a/10, 219b/05
y.+dan 170b/02
y.+ıla (yavuzlıġ-ıla) 67a/02, 185a/01
y.+una (yavuzlıġuna) 22a/01
y.+undan (yavuzlıġundan) 24a/05
[=10]

yavuzluḳ bk. yavuzlıḳ
y. 167b/04
y.+dan 164a/12
[=2]

yay Ok atmakta kullanılan iki ucu arasına kiriş gerilerek eğriltilmiş ağaç ya da metal silah, ok fırlatma aracı.
y. 110a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+a 230b/15
y. çek- 230b/15
y.+ı (ḫallāc yayı) 110a/09, 110a/09
y.+ıla (yay-ıla) 230b/15
y.+uŋ 230b/15
[=16]
yayaḳ Yayan.
y. 135b/02
[=1]
yaycı Yay yapıp satan kimse, yay ustası
y. 230b/15
[=1]
yaylaḳ Yaz geçirilecek yer, yayla.
y. yir 147b/04
[=1]
yaz Yaz mevsimi.
y. güni 10a/10, 231a/13
y.+ın 64a/06, 166a/06, 175a/06
[=5]
yaz- Yazmak.
y.-a 230b/15
y.-alar 108a/10, 122a/04
y.-ar 130a/12, 230b/15
y.-duġı 127b/11
y.-duġını 180a/03
y.-maḳ 15b/02, 188a/12, 230b/15, 230b/15
y.-maḳdur 15b/02
y.-sa 121b/03, 127b/11, 132a/12, 156b/05, 156b/06, 180a/03, 180a/05, 192a/02, 214a/08, 215a/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.-up 96b/12, 96b/13
y.-updur 59b/06
[=30]
ḳabala yaz- 15b/02, 15b/02, 122a/04
ḳabalaya yaz- 108a/10
ta‘vīd yaz- 96b/13
[=5]
yazı Kır, ova, düzlük.
y. 11b/08, 81a/09
y.+da 231b/04
[=3]
yazıcı Kâtip, yazıcı.
y. 69b/01, 108a/15, 108a/15, 215a/14, 223a/01, 230b/15
y. (şūret yazıcı) 155a/06
y.+lar-ıla 108b/02
y.+lara 230b/15
y.+sıdur 194b/02
[=10]
yazıcılıḳ Kâtiplik, yazıcılık.
y.+eyle- 230b/15, 230b/15
y.+ın (yazıcılıġın) 230b/15
[=3]
yazıl- *edilgen f.* Yazılmak, yazma işi yapılmak.
y.-mış 122a/08, 122a/09, 202b/10, 227b/04, 227b/05
y.-mış gör- 218a/14
y.-mış ol- 39a/03, 122a/06, 122a/07, 202b/11, 218a/14, 220a/04, 221b/13
y.-sa 156b/06
[=14]
yazılu Yazılı.
y. 133a/15, 133b/01
[=2]
ye- *bk.* yi-
y.-mek 230b/15
y.-miş ol- 6a/07, 95a/07
y.-r 230b/15
y.-rler 189b/09
y.-se 90b/14, 205b/01, 208b/13, 215b/03, 218a/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/11
y.-ye 218a/14, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/10
[=25]
Ye’cūc (Ar.) Mecüc ile birlikte kıyamet günü ortaya çıkacak olan yaratık.
Y. ve Me’cūc 183b/04
[=1]
yedi Altıdan sonra, sekizden önce gelen sayının adı.
y. 10b/08, 90b/11, 158a/04, 212b/09, 230b/15

y. (on yedi vech) 61a/10
y. (yigirmi yedi vech) 23b/11
y. nesne 42a/08, 48a/15, 64a/12, 127a/04, 128b/15, 206b/08, 220b/01, 223b/06
y. vech 18a/01, 35b/05, 53a/04, 83a/01, 89b/10, 94b/01, 101a/09, 108b/01, 109a/01, 124a/06, 129b/10, 138a/12, 152b/15, 166a/11, 168b/06, 170a/14, 180a/06, 199b/06, 203a/01, 230b/15
[=35]

yedinci Yedi sayısının sıra sıfatı, yedinci.
y. 68a/12
y. faṣl 3a/08, 8b/10
y. gök 192b/08
y. ḳat gök 193a/07
[=5]

yegin Baskın, üstün.
y. 33b/04, 125a/13, 214b/12
y. ol- 214b/11, 230b/15
[=5]

yeginlik Üstünlük, galip gelme durumu.
y. 230b/15
y.+dür 158a/07
y.+e (yeginlige) 126a/01
[=3]

yegni Ağır olmayan, hafif.
y. 177a/15
[=1]

yek-şenbīh (Far.) Birinci gün, pazar günü.
y. 201b/01
y. güninüŋ 15a/06
[=2]

yeksān (Far.) Bir, beraber, eşit.
y.+dur 137b/01
[=1]

yel *bk.* yil
y. 150b/10
[=1]

yelim Tutkal, zamk, yapıştırıcı.
y. 230b/15
y.+i 230b/15
[=2]

yelimle- Yapıştırmak.
y.-se 230b/15
[=1]

yem Hayvan yiyeceği, yem.
y.+e 204a/15
[=1]

Yemānī (Ar.) Yemenle ilgili, Yemene ait.
Y. (bürd-i Yemānī) 36b/01, 36b/02
Y. ġam 150a/10
[=3]

Yemen Arap yarımadasının güneybatısında bir ülke.
y. 152b/12
y.+den 130a/05
[=2]

yemiş Meyve, yemiş.
y. 11b/06, 18a/01, 18a/01, 44a/04, 44b/04, 82a/01, 82b/02, 215a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y. (ṭatlu yemiş) 89a/02
y. aġacı 11b/06
y.+dür 220b/09
y.+i 37b/05, 42b/12, 42b/13, 44a/14, 81b/08, 230b/15, 230b/15
y.+i (ḫurmā yemişi) 112b/12
y.+in (ḫurmā yemişi) 112b/12
y.+inden 81b/10
y.+ler 82a/09, 198a/05, 230b/15
y.+lerden 82b/13
y.+leri 82a/05, 82a/07, 82b/12
y.+lerinden 37b/04, 38a/03, 81b/15
y. vir- 44b/05
[=35]

yemişlü Yemişi bulunan, yemişli.
y. 82a/07
[=1]

yemişsüz Yemişi bulunmayan, yemişsiz.
y. aġaç 11b/12
[=1]

yemle- Beslemek, yemlemek.
y.-se 204a/14
[=1]

yengeç Yengeç.
y. 230b/15, 230b/15
[=2]

yeŋ Giyecek kolunun iç kısmı.
y.+inden 96a/07
y.+ine 96a/06, 126a/08, 230b/15
y.+iyle 57b/04
[=5]

yeŋ- Yenmek, galip gelmek, zafer kazanmak.

y.-se 150b/04
[=1]
yeŋi Yeni.
y. 15b/08, 15b/08, 40b/05, 45a/09, 46b/11, 64a/07, 65a/01, 68b/03, 69b/14, 70b/08, 70b/13, 71b/13, 74a/11, 74b/01, 74b/15, 77a/10, 82b/06, 82b/07, 82b/09, 90b/07, 91a/14, 95a/08, 95b/10, 97b/05, 100a/13, 104a/07, 106b/01, 107b/14, 110a/02, 118a/10, 121a/13, 138a/09, 138a/10, 139a/06, 139a/11, 151b/10, 157a/05, 157b/01, 160a/15, 165a/03, 178a/05, 178b/08, 182a/07, 182b/01, 182b/05, 186b/01, 197b/07, 197b/10, 197b/15, 205b/08, 207a/11, 207b/09, 209a/03, 211b/07, 216a/11, 218a/10, 224a/05, 224a/10, 230a/04, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y. dīvār 122a/15
y.+si 47a/08
y. ṭon 62b/08
[=66]
yeŋilik Yeni olma durumu, yenilik.
y.+de 230b/15, 230b/15
[=2]
yeŋsüz Yeni bulunmayan, kolsuz.
y. 197b/11
[=1]
yer *bk.* yir
y. 218a/14
y.+de 18a/01, 18a/01, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 231a/12
y.+den 230b/15
y.+e 18a/01, 230b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+i 18a/01, 22b/09, 66a/08, 156a/11, 230b/15
y.+idür 89b/12
y.+inde 44a/15, 87b/05, 92b/08, 94b/09, 94b/13, 128a/15, 176b/04, 194a/12, 194a/12, 213a/01, 223a/10
y.+inden 85a/13, 113a/12, 137b/12, 165b/08, 213a/01, 217a/04, 218b/12, 230b/15, 230b/15
y.+ine 23a/10, 24a/04, 32a/13, 36b/09, 66a/15, 81a/13, 85a/13, 87a/15, 88a/02, 109a/04, 115a/06, 115b/09, 117b/08, 128b/09, 132b/09, 132b/13, 132b/13, 133a/07, 133a/09, 133a/10, 148a/09, 148a/10, 171b/06, 183b/05, 185a/05, 185a/10, 193b/15, 229a/11, 230b/15, 230b/15
y.+ine (‘ibret yeri) 208a/02
y.+ine getür- 18a/01, 112a/03, 135a/12, 135a/12, 143a/10, 144a/15, 207a/02
y.+üŋ 18a/01, 161a/07, 170a/12
y. yüzinde 18a/01
[=82]
Yesa‘ Hz. Elyesa Peygamber.
Y. peyġamberi 18a/01
[=1]
yeşer- *bk.* yaşar-
y.-se 112b/06, 112b/07
[=2]
yeşil Yeşil.
y. 193a/12
y. reng 129b/01
[=2]
yeşim (Ar.) Genellikle açık yeşil olmakla birlikte pembe, kırmızı ve beyaz renkte de olabilen, sihirli hassaları olduğuna, suya atılınca yağmur yağdırdığına inanılan, yüzük ve ziynet eşyası ve heykeller, biblolar yapılan sert, kıymetli taş, yada, yede taşı.
y. 231b/01, 231b/01, 231b/02
y.+den 227a/11
[=4]
yetīm (Ar.) Babası ölmüş, yetim.
y. 20b/02
y.+ler mālın yi- 71a/03, 162a/03
y.+leri 145a/08
y.+lerüŋ mālın yi- 21b/04
y. mālı 162a/07
[=6]
yetīme (Ar.) (Kadın için) Babası ölmüş.
y. ‘avrat 83a/05
[=1]
yetiş- Ulaşmak, vasıl olmak.
y.-e 18a/01, 25a/12, 35a/11, 37b/11, 133b/09, 191b/10

y.-memişdür 6a/08
y.-mez 108b/10
y.-miş ol- 84b/04
[=9]
ecel yetiş- 84b/05
[=1]
yetmiş Altmış dokuzdan sonra gelen sayı.
y. ağaç 13a/06
y. biŋ aḳça 13a/08
y. yaprak 13a/06, 13a/07
[=4]
yeyni Ağır olmayan, hafif.
y. yüŋlü 102b/07
[=1]
yıḳ- Devirmek, yıkmak.
y.-ar 77b/03
[=1]
yıḳıl- *edilgen f.* Devrilmek, yıkılmak.
y.-sa 45a/13
y.-up 68b/12
y.-ur 133b/09
[=3]
yıl Sene, yıl.
y. 30b/14, 31a/14, 47b/08, 53a/13, 59a/05, 73b/10, 98a/15, 107a/12, 118a/01, 149a/02, 158b/11, 158b/12, 159a/02, 159a/03, 159a/03, 159a/07, 207b/03, 228b/13, 230b/15
y. (bir yıl) 13a/06
y. (ḳırḳ yıl) 196b/02
y. (yigirmi üç yıl) 4a/01
y.+a (yigirmi yıla degin) 9a/10
y.+da 47b/06, 87a/09, 88a/14, 103a/07, 108a/13, 111b/11, 158b/14, 163a/02, 230b/15, 230b/15
y.+da (bir yıl) 9a/10
y.+da (biş yıl) 9b/07
y.+da (ḳırḳ yıl) 9b/02
y.+da (otuz yıl) 9b/03
y.+da (yigirmi üç yıl) 4a/01
y.+da (yigirmi yıl) 9b/04, 9b/06
y.+dan (ḳırḳ yıl) 9a/12
y.+dan (yigirmi üç yıl) 4a/02
y.+lar 158b/13
y.+laruŋ 14b/15
y. ṣalāḥı 131b/02
y.+uŋ 228b/12
[=46]
yılan Yılan.
y. 10a/14, 38b/15, 89b/13, 128b/01, 128b/02, 133b/08, 151b/02, 168a/13, 193a/05, 201a/04, 230b/05, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+a 230b/15
y. balığı 92a/12
y.+dan 230b/15
y.+ı 230b/15, 230b/15
y.+lar 230b/15
y.+uŋ 230b/15
[=26]
yıldıra- Parlamak, parıldamak, ışımak.
y.-r 230b/15
y.-sa 107a/07, 230b/15, 230b/15
[=4]
yıldırım Yıldırım.
y. 66a/11, 66a/12, 106b/11, 106b/13, 198b/02, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+ı 230b/15
[=10]
yılduz Yıldız.
y. 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+a 27b/11, 230b/15
y.+ı 230b/15
y.+lar 10b/15, 61a/09, 127a/14, 194a/06, 194b/04, 194b/05, 194b/06, 195a/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+lara 230b/15
y.+lardan 195a/02
y.+ları 195a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+uŋ 230b/15
[=29]
yırt- Yırtmak, parçalamak.
y.-a 125a/07
y.-ar 178b/01
y.-sa 32b/08, 55a/11, 64a/11, 104a/14, 110a/05, 165a/04, 222b/08
[=9]
perdesin yırt- 125a/07
[=1]
yırtıcı (Hayvan için) Yırtıcı, vahşi.

y. 10b/09, 230b/15, 230b/15
y. cānāvar 35b/02, 39b/06, 103a/11, 138b/07, 201a/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+lar 230b/15
[=12]
yırtıl- *edilgen f.* İki veya daha çok parçaya ayrılmak, parçalanmak, yırtılmak.
y.-a 118b/04, 199a/08
y.-mış 100a/11, 197a/10
y.-mış ol- 177a/08, 197b/10, 197b/05, 197b/12
y.-sa 64a/10, 105a/04
y.-up 100a/12
y.-ur 92b/10
[=12]
perdesi yırtıl- 100a/12, 118b/04
[=2]
yıyla- Koklamak.
y.-sa 217a/03
[=1]
yi- Yemek, karın doyurmak.
y.-di 14a/07
y.-dügi 19a/15, 29a/04, 39a/12, 39a/12, 66a/10, 95a/15, 119a/07, 195b/13, 203a/07, 230b/15
y.-meg-içün 190a/14
y.-mege 162a/07
y.-megine 39b/07
y.-mek 15b/06, 27b/06, 29a/03, 31a/01, 41b/02, 48b/07, 59b/06, 91a/09, 95a/05, 95a/06, 107a/05, 107b/07, 112a/09, 114a/03, 114b/05, 116b/09, 129a/04, 131b/13, 131b/13, 139b/02, 150a/10, 151a/15, 153a/09, 162b/13, 164a/07, 164a/14, 165a/10, 172a/15, 187a/02, 187b/05, 198a/09, 202a/11, 215b/07, 215b/08, 230b/15
y.-mekden 5b/01, 7b/13, 12a/01, 53a/07, 62b/04
y.-mekdür 15b/07, 122b/15
y.-mese 19b/02, 64b/06, 108a/05, 206a/10
y.-meye 7b/06, 20b/08, 122b/13, 155a/09
y.-meyüp 116b/08
y.-mez 136b/03
y.-r 9a/12, 21a/05, 21b/04, 23b/10, 26a/07, 28b/07, 29a/09, 29b/03, 29b/04, 29b/08, 37b/05, 39a/11, 42b/04, 47b/15, 54a/15, 66a/04, 66a/07, 66a/10, 68b/11, 70b/13, 71b/04, 75a/15, 77b/15, 81b/15, 85a/09, 96b/01, 96b/04, 107b/05, 108a/08, 112b/01, 112b/03, 114b/02, 116a/13, 132b/07, 136b/03, 138a/15, 139a/15, 157a/09, 158b/11, 164b/01, 164b/02, 175a/15, 178a/13, 181a/09, 185a/08, 188b/02, 203a/07, 225b/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.-rler 39b/07, 82b/14, 88b/13, 189b/09
y.-rse 37b/06
y.-se 10a/13, 19a/15, 19b/01, 19b/02, 27b/03, 28a/09, 29a/06, 29a/14, 29b/01, 29b/05, 29b/14, 44a/05, 45b/09, 47b/07, 47b/07, 47b/07, 53b/09, 54a/01, 54a/09, 55a/12, 55b/02, 55b/08, 56a/13, 56b/10, 56b/15, 57a/01, 59b/04, 60a/03, 60a/04, 60a/10, 60a/15, 64b/02, 64b/09, 71a/03, 73b/12, 73b/13, 74a/06, 75a/07, 77b/13, 80a/07, 81b/11, 85a/08, 85b/04, 86a/01, 86a/11, 86a/12, 87a/03, 87a/04, 87a/07, 87a/08, 88a/01, 88a/04, 89a/09, 89b/04, 90b/02, 90b/04, 90b/14, 91a/06, 91a/07, 91b/09, 92a/08, 92b/03, 92b/06, 93b/01, 94b/05, 95a/05, 95a/14, 95b/02, 96a/01, 97b/12, 99a/14, 100a/06, 105b/08, 106a/04, 107b/07, 108a/05, 110a/13, 110b/02, 112b/04, 112b/12, 112b/13, 114b/02, 114b/09, 114b/10, 115b/10, 119a/07, 119b/01, 119b/01, 119b/04, 119b/04, 124b/09, 129b/15, 130a/02, 130a/07, 130b/07, 131b/15, 132a/08, 132a/11, 137b/12, 138b/02, 139a/05, 139b/02, 140b/08, 141a/03, 149a/12, 149b/02, 149b/06, 151a/05, 152a/11, 152a/12, 153a/08, 155b/10, 155b/14, 156a/13,

157a/08, 158b/14, 159a/09, 159a/15, 159b/01, 161a/01, 161a/14, 162a/01, 162a/02, 162b/15, 163a/01, 163a/10, 163a/13, 165a/13, 169a/01, 169a/03, 169a/08, 169b/02, 172a/13, 174b/08, 174b/10, 179b/06, 180b/05, 183a/11, 184a/06, 186a/05, 187b/04, 188b/14, 189a/01, 189a/06, 189b/03, 189b/03, 190a/11, 190b/01, 192a/06, 195b/08, 195b/12, 196a/08, 196a/14, 198a/08, 200a/01, 200b/11, 201b/12, 202a/09, 204a/03, 204a/07, 204a/09, 204a/14, 206b/11, 206b/13, 207a/12, 208a/03, 208a/04, 209b/04, 210a/07, 211a/05, 212b/15, 213b/08, 214a/06, 214b/14, 215b/02, 216a/03, 216a/04, 216a/07, 216a/10, 217a/05, 218a/07, 218a/15, 218b/01, 218b/01, 218b/02, 218b/02, 218b/03, 220b/11, 221a/02, 221b/02, 222a/15, 222b/01, 222b/11, 222b/13, 223b/12, 225a/02, 225a/03, 230b/15, 231a/09

y.-seler 47b/03, 116b/08

y.-ye 4b/04, 10b/01, 21b/04, 29b/03, 53b/10, 55b/02, 57a/01, 57a/10, 58b/03, 59b/04, 71a/04, 75a/07, 86a/11, 87a/05, 87a/07, 88a/01, 88b/10, 90b/02, 91b/09, 98b/14, 112b/04, 132b/15, 147a/14, 149b/06, 153a/13, 162a/03, 169b/02, 171a/02, 174a/01, 179a/01, 179a/02, 181a/09, 188b/14, 191a/11, 196a/08, 201b/12, 208b/14, 209b/04, 213b/09, 216a/07, 217a/05, 219a/07, 221a/02, 225a/02

y.-yeler 47b/03, 185a/08, 189b/11

y.-yüp 108a/09, 122b/11

[=372]

ġam ve ġuṣṣa yi- 191a/11

ġam yi- 20b/08

ḥarām māl yi- 53b/10, 132b/15, 181a/09

ḥarām yi- 53a/07, 122b/13

ḥasret yi- 58b/03

māl yi- 98b/14, 147a/14

mālın yi- 57a/10, 87a/07, 149b/06

mīrāṣ mālın yi- 55b/02

mīrāṣ yi- 75a/07, 91b/09, 112b/04

riya yi- 122b/15, 162a/07

yetīmler mālın yi- 71a/04, 162a/03

yetīmlerüŋ mālın yi- 21b/04

bişürüp yi- 23b/10

[=23]

yidür- Yedirmek.

y.-se 63a/10

[=1]

yigāne (Far.) Biricik, bir tane, bir tek.

y. 193a/09, 208a/05

y. ol- 141b/10, 142a/06, 146a/07

[=5]

yiginlik *bk.* yeginlik

y.+de 141b/11

y.+e (yiginlige) 74b/06

[=2]

yigirmi Yirmi.

y. sekiz 2b/14

y. üç yıl 3b/15, 4a/01, 4a/02

y. yedi vech 23b/11

y. yıl 9b/04, 9b/06

y. yıla degin 9a/10

[=8]

yigit Yiğit, genç, cesur, yürekli.

y. 40a/05, 79b/05, 93a/06, 108b/03, 115a/12, 124a/12, 140a/12, 183b/11, 217b/10, 225b/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15

y. ‘avrat 127b/06, 166b/12, 167a/01, 213b/02

y.+e (yigide) 89b/02

y.+i (yigidi) 108a/12, 168a/06

y.+ile (yigid-ile) 103a/04

y.+ler (yaramaz yigitler) 64a/11

y.+ol- 79b/04, 230b/15, 230b/15

[=25]

yigitlik Yiğit olma durumu, gençlik, yiğitlik.

y. 230b/15

y.+i (yigitligi) 103a/15

[=2]

yigrek Çok iyi, daha iyi.

y. 8b/12, 92b/11, 110b/01, 163b/01, 182b/04

y.+dür 15b/08, 19b/09, 35b/15, 50a/04, 51b/11, 58a/12, 63b/04, 77b/11, 93a/14, 95b/13, 97b/05, 107b/02, 107b/03, 123a/07, 130a/01, 148a/05, 151b/01, 163a/14, 166b/14, 166b/14, 167a/07, 178a/06, 180a/09, 184b/04, 201b/08, 204a/03, 210b/12, 210b/13, 221b/01, 230a/05
y.+i (yigregi) 201b/06
y.+idür (yigregidür) 98a/13, 218b/09
y.+ini (yigregini) 156a/03
[=39]

yil Yel, rüzgâr.
y. 7a/10, 112a/15, 124b/06, 137b/15, 206b/02, 227b/13, 227b/14, 228a/02, 228a/03, 228a/03, 228a/04, 228a/05, 228a/07, 228a/08, 228a/12, 228a/13, 228a/13, 228b/03, 228b/04, 228b/07
y. (şovuḳ yil) 171a/06
y.+den 228a/11
y.+e 20b/07, 213a/13
y.+i (cenūb yili) 228a/09
y.+i (gün ṭoġusı yili) 228a/09
y.+i (semūm yili) 228a/01
y.+i (şimāl yili) 228a/10
y.+ler 228a/10
y.+lerüŋ 228a/10
[=30]

yile Yele.
y.+sin 68b/07
[=1]

yimek Yemek.
y. 107b/07, 107b/10
[=2]

yin- *edilgen f.* Yemek eylemi yapılmak, yenmek
y.-mez 183a/06
[=1]

yine *zf.* Yine, tekrar, gene, bir daha, yeniden.
y. 9a/03, 13a/07, 17a/07, 22b/03, 62a/09, 64b/09, 122b/11, 174b/15, 220a/13
[=9]

yir 1. Yer yüzü, dünya.
y. 193a/12, 195a/06, 226a/09, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+den 34b/03, 135a/06
y.+e 21a/03, 34b/03, 79a/06, 193a/08, 228a/06, 229b/15
y.+üŋ 230b/15
y. yüzi 226a/09
y. yüzine 16b/06

2. Yer, zemin, toprak.
y. 15b/01, 15b/01, 24b/08, 58b/10, 103b/14, 118a/12, 179a/11, 184b/09, 219a/04
y.+de 11b/03, 18a/01, 21b/03, 58b/14, 94b/11, 126b/02, 185b/05
y.+den 36b/07, 129b/13, 148a/10
y.+e 42a/10, 52b/11, 58b/13, 75a/10, 82a/02, 84a/02, 84b/12, 87b/01, 92b/07, 98b/10, 116b/13, 119b/09, 119b/10, 129a/04, 132b/04, 135b/11, 136a/08, 182a/06, 189b/11, 189b/12, 193a/10, 194b/15, 198b/03, 221a/03
y.+i 230b/15

3. Mekân, mahal, yer.
y. 18a/01, 18a/01, 19a/01, 63a/11, 69a/07, 77a/12, 146b/08, 165b/11, 217b/14, 217b/15, 225a/08, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+de 17b/07, 18a/01, 21a/05, 21a/15, 21b/05, 22a/01, 30a/11, 33a/04, 35a/06, 38a/08, 44b/01, 45b/04, 47a/03, 50b/01, 63b/05, 64b/05, 77a/12, 80a/09, 81a/09, 82b/06, 87a/02, 87a/02, 105a/02, 118a/07, 126b/15, 132b/11, 132b/15, 133a/02, 136a/06, 137b/11, 146b/02, 149b/13, 160b/13, 171b/10, 179a/09, 191a/02, 202a/01, 203a/14, 203b/07, 206b/01, 217b/12, 217b/14, 217b/14, 221a/07, 223a/09, 224b/08, 229a/11, 230b/15, 231a/14
y.+de (her yir) 102a/07
y.+deki 193a/02
y.+den 21b/01, 21b/02, 52a/12, 58a/07, 68b/09, 68b/10, 94a/15, 117a/14, 132b/12, 134b/12, 135a/01, 135a/01, 135a/13, 149b/08, 168a/06, 181a/02, 224a/04

y.+den (yüce yir) 116b/12
y.+dür 47b/13
y.+e 22a/09, 24a/01, 24a/02, 75a/09, 77a/11, 87b/01, 116a/02, 134b/12, 134b/13, 135a/01, 137a/13, 158b/10, 161a/11, 203a/13, 225a/09
y. (düz yir) 11a/11
y.+e (ṭar yir) 188a/08
y.+in 96b/02
y.+inde 21b/12
y.+leri 154a/08, 216b/02
y.+üŋ 66a/07
4. Memleket, ülke, yurt, bölge.
y.+de 18a/01, 18a/01, 26a/12, 56a/02, 60a/07, 61a/08, 65a/06, 85a/06, 99a/01, 99a/02, 140b/01, 154a/14, 176a/01, 179b/01, 181b/02, 181b/03, 187b/10, 191a/02, 191a/03, 213a/08, 228a/11, 230b/15
y.+den 15a/13, 18a/01, 50b/02, 139a/08, 167b/08, 209b/08, 228a/03
y.+den (ıraḳ yir) 33a/04
y.+e 15a/13, 18a/01, 18a/01, 66a/08, 66a/09, 139a/08, 139a/08, 209b/08, 213a/10, 219b/01, 227b/15, 228a/04
y.+lerde 20b/14, 198b/01
y.+lerde (sevāḥil yir) 147b/05
y.+lerde (yaylaḳ yir) 147b/04
y.+üŋ 21b/02, 28b/11, 120a/03, 147b/06, 161a/07, 174a/14, 179b/04
5. Taraf, mevki, konum.
y.+den 19a/13, 24a/13, 38a/15, 48b/06, 58a/04, 62b/04, 62b/14, 71b/07, 103a/09, 117a/02, 127a/13, 137b/03, 184a/11, 204b/03, 227a/10
y.+ine 58b/02
6. mec. Durum.
y.+e 50b/13, 56a/06, 56a/07, 117b/13, 122b/14, 133a/06
[=242]

yit- Başa çıkmak, gücü yetmek.
y.-memege 60b/13
y.-se 161b/08
[=2]
güç yit- 60b/13
[=1]

yitiş- *bk.* yetiş-
y.-e 230b/15
[=1]

yoġrıl- edilgen f. Yoğrulmak, karışmak.
y.-mış 114a/13
[=1]

yoġun Kalın, kaba, sıkı, çok.
y. 11b/09, 89b/12, 125a/07, 134a/01, 136b/09, 167a/05, 206a/06
y.+ı 151b/09
y. ol- 71b/08
[=9]

yoġur- Yoğurmak.
y.-sa 114a/11
[=1]

yoġurt Yoğurt.
y. 230b/15, 230b/15
y.+ı (yoġurdı) 230b/15
y.+ıla (yoġurd-ıla) 94a/06, 94a/08
[=5]

yoḫsa Yoksa.
y. 13b/06, 14a/06, 14b/13, 124b/15, 133b/04, 170b/11
[=6]

yoḫsul Fakir, yoksul, zengin olmayan, muhtaç.
y. (dervīş ve yoḫsul ol-) 62b/08
y.+lardur 8a/08
y. ol- 64b/08
[=3]

yoḫsullıḳ Yoksulluk, fakirlik.
y.+dur 47a/08
[=1]

yoḳ Var olmayan, yok.
y. 18a/01, 26b/05, 58a/12, 82b/08, 84a/08, 94a/01, 104a/01, 130a/15, 194a/15
y.+dur 8b/03, 46a/12, 101b/15, 114b/11, 116b/10, 140b/11, 151a/12, 159a/10, 163a/12, 184b/05, 200a/07, 208b/09, 214a/12, 226a/09, 230b/15
y.+ıdı (yoġ-ıdı) 82b/07
y.+ısa (yoġ-ısa) 150a/12, 160b/02, 167a/09, 171b/07
[=29]

yoḳlıḳ Yok olma durumu, bulunmama hali, yokluk.
y.+a (yoḳlıġa) 202a/11
[=1]

yol 1. Yol, güzergâh, tarik, geçecek yer.
y. 58a/03, 58a/05, 108a/01, 182a/10, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y. azucı 128a/14
y. bul- 22b/05, 46a/14, 78a/15
y.+da 111a/15, 223a/06, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+dan 120a/03
y.+dan çıḳar- 30b/06, 189b/07
y.+dan ilet- 199a/14
y. göster- 181b/06
y. gösterici 124b/01
y.+ı 115b/02
y.+ına 38a/10, 144a/08
y.+ında 142a/10, 207a/08
y.+ından 37b/14
y.+uŋ 230b/15
y. urucı 134b/01, 140b/12
2. *mec.* Adap, erkân, usul, adet, kural,yöntem.
y. (ṭoġrı yol) 230b/15
y. (ṭoġru yol) 22b/12, 22b/13, 124b/03, 183b/07
y. (ṭoġru yol üzerinde ol-) 183b/09
y.+a 186a/11, 230b/15, 230b/15
y.+a (ṭogrı yol) 230b/15
y.+a (ṭoġru yol) 23b/13, 129b/07
y.+a (ṭoġru yola git-) 144a/04
y.+a getür- 212b/07
y.+da (bāṭıl yol) 30b/04
y.+ı (sünnet yolı) 135a/15
y.+ıdur (İslām yolı) 136b/12
y.+ın (dīn yolı) 203a/04, 208a/04
y.+ın (dīn yolın bul-) 168a/08
y.+ın (ḫayr yolın) 224b/03
y.+ına (dīn yolı) 205a/09, 219a/10
y.+ına (ḥaḳ yolı) 145b/01
y.+ına (İslām yolı) 136b/13
y.+ına (ṣalāḥiyyet yolı) 19b/12
y.+ına (şerī‘at yolı) 230b/15
y.+ında (dīn yolı) 54b/07, 123a/07, 142a/05, 142b/10, 146a/01, 146a/07, 199a/11, 204b/07
y.+ında (ḥaḳ yolı) 98b/09, 144a/01
y.+ını (Ḥaḳ ṭa‘ālā yolı) 157b/05
y.+ını (ḫayr yolı) 157b/04
[=72]
yol- Çekip çıkarmak, koparmak, yolmak.
y.-a 230b/15
y.-sa 86b/04, 230b/15
y.-salar 136a/14
[=4]
yoldaş Yoldaş, yol arkadaşı, dost.
y.+a 50a/06, 51a/15, 153b/08, 190b/12
y.+ı 81a/06
[=5]
yoldaşlıḳ Yol arkadaşlığı, dostluk.
y.+dur 156a/14
[=1]
yolsuzlıḳ Yolunu şaşırma durumu, azgınlık.
y.+a (yolsuzlıġa) 23b/13
[=1]
yolun- *edilgen f.* Koparılmak, yolunmak.
y.-mış 173a/02
y.-mış gör- 140b/03
[=2]
yon- Yontmak, düzeltmek, sivriltmek.
y.-ar 198b/08
y.-sa 89b/09, 200a/04
y.-salar 136a/14
y.-up 123a/04, 126a/11
[=6]
yonucı Taş ustası.
y. (daş yonucı) 126a/12, 126a/13
y. (ṭaş yonucı) 126a/14
[=3]
yorġa Rahvan, eşkin.
y. at 26a/13
[=1]
yorġan Yorgan.
y. 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+ın 230b/15
[=7]
yorıl- Yorulmak.
y.-up 230b/15
y.-ur 164b/02
[=2]
yorul- *bk.* yorıl-
y.-masa 230b/15
y.-masını 5a/12
[=2]
yoz Yosun.
y. 231a/07, 231a/11, 231a/12
y.+ı 231a/08
[=4]
yöre Etraf, çevre.
y.+sinde 149b/06

[=1]
yu- Yıkamak, temizlemek.
y.-duġı 203b/04
y.-mak 51b/07, 111b/05, 170b/04
y.-masalar 68b/14
y.-r 16b/13, 51b/08, 84a/03, 84b/15, 185a/04
y.-rlar 62a/04
y.-sa 45a/04, 51a/12, 51b/09, 52b/12, 104a/05, 104a/06, 110b/11, 111b/06, 114a/03, 123b/03, 155b/14, 170b/03, 217a/11
y.-yup 51b/10, 61b/02, 104a/07
[=27]
yud- *bk.* yut-
y.-sa 63b/11, 230b/15
[=2]
yufḳa İnce, kalınlığı az.
y. 64b/09, 178a/05
[=2]
yuḳaru Yukarı, üst taraf.
y. 102b/14, 229b/09, 230a/01, 230b/15
y.+dansa 120a/15
y. dudaḳ 127a/06, 127a/11
y.+sı 120a/04
y. ṭamaḳ 165a/08
[=9]
yum- Kısarak kapatmak, yummak.
y.-sa 67b/05
[=1]
yumışaḳ *bk.* yumuşaḳ
y. 228a/09
[=1]
yumruḳ Yumruk, yumruk darbesi.
y.+ıla (yumruġ-ıla) 224a/08
[=1]
yumurda Yumurta.
y. 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
y. (rufūżān yumurda) 230b/15
y.+dan 230b/15
y.+nuŋ 85b/03, 230b/15
y.+sı 230b/15, 230b/15, 230b/15
y.+sı (ḳuş yumurdası) 230b/15
y.+sın 113a/08, 165b/06, 230b/15
y.+sın (ādem yumurdası) 230b/15
y.+sın (buymul yumurdası) 85b/02
y.+sın (deve ḳuşu yumurdası) 116b/05
y.+sını 230b/15
y.+yı 230b/15, 230b/15
y.+yı (çig yumurda) 230b/15
y.+yıla (yumurda-y-ıla) 174a/01
[=25]
yumurdala- Yumurtlamak.
y.-sa 99b/02
[=1]
yumurdalu Yumurta içeren, içine yumurta konularak pişirilmiş olan.
y. ḫıṭab 230b/15
[=1]
yumurdla- *bk.* yumurdala-
y.-r 230b/15
[=1]
yumuşaḳ Sert olmayan, yumşak.
y. 64a/12, 140a/05, 230b/15
y.+ı (yumuşaġı) 230b/15, 230b/15
[=5]
yun- Yıkanmak, temizlenmek.
y.-mış 62b/06
y.-sa 52b/13
[=2]
yuna Eyerin altına konulan belleme.
y.+sı gibi 25a/06
[=1]
Yunānī (Ar.) Yunan dili.
Y. 137b/05
[=1]
Yūnus (Ar.) 1. Hz. Yunus Peygamber.
Y. peyġamberi 18a/01
2. Kur'an-ı Kerim'in 10. sûresi.
Y. (sūre-yi Yūnus) 141b/07
Y. sūresi 141b/07
[=3]
Yūsuf (Ar.) 1. Hz. Yusuf Peygamber.
Y.-ı nebī 3b/05
Y. peyġamber 3b/04
Y. peyġamber 'aleyhi's-selām 3b/11, 9a/10, 12a/10
Y. peyġamberi 18a/01
2. Kur'an-ı Kerim'in 12. sûresi.
Y. (sūre-yi Yūsuf) 141b/10
Y. sūresi 141b/10
[=8]
yut- Yutmak.
y.-a (yuda) 54b/01
y.-amasa (yudamasa) 211a/06
y.-ar (yudar) 134a/12
y.+ıcaḳ (yudıcaḳ) 230b/15

y.-sa 131a/02, 146b/14, 151a/05, 158a/10, 169b/02, 210b/02
[=9]
yuva Yuva.
y. 230b/15, 230b/15
y. idin- 134a/14
y.+nuŋ 230b/15
y.+sın 134a/06
y.+sında 230b/15
y.+sından 133b/13
y.+yı 230b/15, 230b/15
[=9]
yüce Yüksek, âli, ulu, yüce.
y. 11b/10, 58a/07, 94a/15, 118a/07, 135a/01, 137a/13, 138a/11, 165b/11, 181a/02, 206b/01
y. yir 116b/11
[=11]
yücel- Yüce duruma gelmek, yükselmek.
y.-e 103b/03, 177a/15
y.-miş 133b/72
[=3]
yücelik Yüce olma durumu, ululuk, büyüklük.
y. bul- 146b/07
y.+e (yücelige) 81a/15, 83a/03, 94b/01, 121a/13, 166a/03
y.+e irişdür- 122b/02
y.+i (yüceligi) 165b/09
y. ṭut- 118a/07
y. ve şeref bul- 160b/10
[=10]
yüg Yüksek yer, tepe.
y. 11b/03
[=1]
yük Ağırlık, yük.
y. 131a/03, 135b/14, 172a/12
y. (ağır yük) 110b/07
y. çekici 116b/02
y.+i 46a/06
y.+lerin 42a/06
y.+üni 116a/03
[=8]
yüklü Gebe, hamile.
y. 226a/11
y. ‘avrat 32a/08
y. ol- 32a/09, 45a/09, 45b/08, 48b/09, 58a/02, 107a/01, 132b/05, 162b/01, 226a/11, 230a/10, 230a/11, 230b/15
y. şıġır 158b/06
y.+yise (yüklü-y-ise) 32a/07, 32b/14, 128b/14, 162b/01, 167a/09, 171b/07
[=21]
yüŋ Koyun, keçi vb. hayvanların kılı.
y. 230a/05, 230a/05
y.+den 32b/09, 53b/01, 53b/04, 97b/05, 105a/02, 118a/01, 124a/04, 137a/11, 153b/07, 177a/09, 191a/13, 229b/07
y.+i 230a/06
y.+leri 36b/10, 160a/08, 174a/08, 174a/11, 174a/12
[=20]
yüŋlü Yünlü, yünü bulunan.
y. (yeyni yüŋlü) 102b/07
[=1]
yürek Kalp, yürek.
y.+i (yüregi) 49a/09, 159b/15, 210b/02
y.+için (yüreg-için) 218a/15
y.+inde (yüreginde) 120b/05
y.+inden (yüreginden) 210b/01
y.+ine (yüregine) 11b/02
[=7]
yüri- *bk.* yürü-
y.-(!) 37b/13
y.-ye 210a/13
[=2]
yürü- Yürümek, gitmek, hareket etmek.
y.-r 23a/07, 34b/15, 35a/10, 124b/13, 217b/06
y.-r ol- 24b/03
y.-r-iken 107a/13,185b/07
y.-se 60b/10
[=9]
yüz (I) 1. Çehre, surat, yüz.
y. 230b/15
y. (el yüz) 51b/07
y. döndür- 50b/10, 115b/05, 155a/04, 159a/03, 170a/12, 177b/06, 190b/10, 223a/06
y. göster- 168b/04
y.+i 8b/07, 14a/14, 58b/01, 116b/10, 140b/06, 188a/06, 214a/02, 223a/06, 223a/07
y.+i ḳara 62b/01
y.+in 51b/09, 54b/11, 195a/11, 217a/11
y.+in döndür- 75b/07, 170a/11

y.+in ṭurş it- 144b/05
y.+inde 8a/01, 226a/09
y.+ine 8b/07, 54b/10, 99a/10, 194a/01, 224a/08
y.+ini 51b/07, 84b/14, 134b/10, 135a/06
y.+inüŋ 199a/10
y.+inüŋ şuyı dökil- 118b/05
y. perdesi 156b/04
y. şuyı 166a/15
y.+üni 170b/03, 195a/11
y.+üŋ 230b/15, 230b/15
2. Yüzey, satıh.
y.+i (gök yüzi) 193b/02, 193b/06
y.+in (gök yüzi) 193b/03
y.+inde (yer yüzi) 18a/01
y.+ine (yir yüzi) 16b/06
3. Bir şeyin dışa bakan yanlarından her biri, yan, taraf, yön.
y. 156b/05
y.+inde 122a/08, 122a/09
[=55]

yüz (II) Doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı, yüz.
y. 158a/05
y. aḳça 64b/11, 158a/05
y. atlu 158a/05
y. biŋ 158a/08
y. dāne 158a/06
y.+den 120b/11
y.+den (üç yüz) 120b/12
y. dīnār 121b/15, 142b/08
y. ḳul 158a/05
[=11]

yüz- (I) Suda yüzmek.
y.-er 147a/12
y.-mek 230b/15, 230b/15
y.-se 230b/15, 230b/15
[=5]

yüz- (II) Deri yüzmek.
y.-er 195b/12
y.-se 50b/14, 230b/15
[=3]

yüzil- *bk.* yüzül-
y.-miş 83b/08
[=1]

yüzlü Belirtilen nitelikte yüze sahip olan.
y. 166b/15
y. (açuḳ yüzlü) 173b/01
y. (gökçek yüzlü kenīzek) 139a/11
y. (mestūre yüzlü ‘avrat) 149a/13
y. (şaru yüzlü) 173b/02
[=5]

yüzsüz Yüz geçirilmemiş olan.
y. 177a/13
[=1]

yüzük Yüzük.
y. 226a/15, 226b/02, 226b/06, 227a/02, 227a/07, 227b/06, 227b/08, 227b/10
y. (‘aḳīḳ yüzük) 93a/09
y.+i (yüzügi) 202a/14, 226b/12, 227a/03, 227a/04, 227a/14
y.+in (yüzügin) 68a/11, 68a/14, 220a/14, 226b/08, 227a/12
y.+ini (yüzügini) 226b/10, 226b/13, 226b/14, 227a/01
y.+inüŋ (yüzüginüŋ) 226b/11, 227a/14
y.+iyle (yüzügiyle) 227b/04
y.+kaşı 230b/15
y.+üŋ (yüzügüŋ) 226b/01, 226b/04
[=29]

yüzül- *edilgen f.* Derisi soyulup çıkarılmak.
y.-miş 60a/05, 230a/14
[=2]

Z

ża‘af (Ar. *ża‘f*) Zayıflık.
ż. 5b/07
ż.+a 162b/13
ż.+ı 5a/09
ż.+ı ol- 18a/01, 159b/07
[=5]

zāc (Ar.) Kükürt ve demir birleşimi, demir sülfat.
z. 129b/16, 130a/04
z. (aḳ zāc) 130a/01, 209b/01
z. (ḳara zāc) 130a/02, 209a/15
z. (şaru zāc) 130a/02
z. (yaşıl zac) 130a/01
z.+lardan 130a/01
[=9]

zācir (Ar.) Engel olan, engelleyen, önleyen, alıkoyan.
z. (ḫāb-ı zācir) 6a/01
[=1]

zāde (Far.) Farsça isimlerden "...-den doğmuş, ...-den doğan" anlamlarında birleşik sıfatlar türeten son ek.
z. (ḥelāl-zāde) 209a/05
z. (ulu-zāde) 173b/05
[=2]

ẓafer (Ar.) Başarma, bir meselenin üstesinden gelme, yenme, üstünlük.
ẓ. 82a/02, 83a/15, 194b/13
ẓ. ('izz ü ẓafer) 18a/01
ẓ. bul- 16b/09, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 23a/11, 33a/08, 33a/11, 33b/07, 35b/03, 35b/04, 36a/13, 36a/14, 38a/04, 38b/01, 38b/05, 44b/06, 55a/12, 57a/03, 57a/07, 57a/12, 59a/15, 62b/15, 66b/14, 75b/02, 82a/12, 90a/02, 98a/06, 103a/06, 103a/10, 103b/03, 104b/08, 105a/10, 105b/02, 106a/15, 107a/07, 108a/12, 108a/13, 108b/04, 114a/08, 116a/11, 116b/11, 117b/04, 123b/05, 124a/13, 125a/02, 130b/01, 135b/08, 139b/12, 141b/07, 142a/04, 142b/04, 142b/05, 143a/11, 143b/05, 143b/06, 144a/11, 145b/01, 145b/08, 145b/12, 146a/02, 147b/04, 152b/07, 155b/02, 158a/05, 158a/05, 158a/15, 164a/05, 166a/04, 166b/04, 170a/13, 171a/02, 171b/03, 177a/01, 182b/03, 183b/05, 186b/06, 188a/14, 188a/15, 189b/15, 190a/15, 191b/14, 191b/14, 196a/07, 206a/05, 211a/10, 213b/06, 220a/02, 230b/13, 230b/15, 230b/15, 230b/15, 230b/15
ẓ.+dür 83a/13
ẓ.+e 18a/01, 34a/15, 53a/06, 53a/12, 57b/15, 64a/13, 89b/11, 107a/09, 109a/12, 130b/02, 132a/04, 153a/01, 166a/03, 170a/15, 171a/03, 186a/01, 186b/09, 225b/04
ẓ.+ine 115b/15, 157a/01
ẓ. vir- 18a/01
[=123]

za'ferān *bk.* za'firān
z. 110b/02, 110b/05
[=2]

za'ferānsuz İçerisinde safran bulunmayan.
z. 110a/15
[=1]

za'firān (Ar. *za'ferān*) Sarı renkte bir bitki, safran.
z. 110a/12, 130b/15, 130b/15, 131a/03, 131a/04
[=5]

za'firānlu İçinde safran bulunan, safranlı olan.
z. 131a/06
[=1]

zāhid (Ar.) Dinin buyruklarını yerine getiren, yasaklarından kesinlikle sakınan kimse.
z. 18a/01, 89a/06, 168b/11, 220a/02, 226b/06
z.+dür 179b/03
z.+e 29b/10, 38a/11, 90b/04, 113b/05
z. kişi 179b/06, 192a/06
z.+ler 51a/07, 101b/02
z. ol- 45b/07, 66b/13, 108b/04, 130a/11, 142b/10, 145b/04, 152a/04, 190a/06
z.+se 63b/09
z.+üŋ 177b/06
[=24]

zāhide (Ar.) (Kadın için) Haram şeylerden kaçınan ve dinin emirlerini aynen yerine getiren kimse.
z. 197a/03
[=1]

zāhidlıḳ Zahit olma durumu.
z.+dur 157a/05
[=1]

ẓāhir (Ar.) Açık, belli, meydanda olan.
ẓ. 5b/03, 51a/09, 85b/11, 93a/15
ẓ.+de 65b/03, 76a/14, 199a/03, 199a/05
ẓ.+den 185a/02
ẓ.+i 197b/07
ẓ. idici 5b/14
ẓ. it- 5b/14, 86a/13
ẓ.+iyle 133a/02

ẕ. ol- 9a/09, 9b/03, 9b/04, 9b/05, 9b/06, 9b/08, 10b/02, 18a/01, 18a/01, 21a/15, 22b/14, 32b/08, 38b/08, 44a/12, 54a/13, 63a/15, 69b/08, 84b/12, 84b/12, 86a/09, 113b/11, 114b/03, 127b/01, 132a/03, 142a/08, 148a/11, 149b/08, 162b/08, 167a/02, 171b/10, 171b/12, 183b/03, 184b/06, 185a/06, 185b/06, 198b/03, 208a/01, 212b/15, 214b/13, 224a/03, 224a/05, 230b/15
[=56]

zaḫm (Far.) Yara.
z. 130a/15, 130a/15, 130b/02
z.+ı (hikāyet-i zaḫm) 130b/04
z.+ı (ṭura zaḫmı) 130b/03
z.+ıdur 40b/04
z.+ın 176b/07
z.+ın ur- 118b/11
z.+ından (aġacuŋ zaḫmı) 224a/10
z.+ıyla (ağaç zaḫmı) 133b/15
z. iriş- 116b/14
z.+uŋ 176a/14
z. ur- 38b/11
[=13]

zaḫmet (Ar.) Sıkıntı, eziyet, güçlük.
z. 6b/02, 18a/01, 18a/01, 18a/01, 22a/04, 35a/03, 73b/10, 116b/14, 117a/01, 117a/03, 202a/06, 230b/15, 230b/15
z. (mihnet ve zaḫmet gör-) 105b/11
z. (renc ü zaḫmet) 76b/04, 213a/08
z. (renc ü zaḫmet çek-) 65b/11, 80b/11
z. (renc ü zaḫmet gör-) 69b/06, 73b/15, 137b/06, 201b/12
z. (renc ü zaḫmet iriş-) 127a/14, 137b/06
z. (renc ü zahmet vir-) 2b/03
z. (renc ve zaḫmet gör-) 18a/01, 54a/06, 137a/14, 149b/10, 155b/08, 168a/10, 199b/09, 199b/10
z. (renc ve zaḫmet iriş-) 78a/03
z. (renc ve zaḫmet irişdür-) 168a/10
z. çek- 117a/01
z.+den 18a/01, 54b/15, 231b/04
z.+den (renc ü zaḫmet) 96b/05
z.+dür 149a/07
z.+e 34b/13, 189a/14, 206a/14, 230b/15
z.+e (renc ü zaḫmete düş-) 82b/03
z. gör- 18a/01, 165b/12
z.+i 119a/09
z.+ile (renc ü zaḫmet-ile) 55b/05, 55b/07, 58a/11, 76b/08, 89a/11, 91a/06, 112b/15, 113a/04, 147a/08, 204a/05
z.+ile (renc ve zaḫmet-ile) 88a/06, 89a/10, 152a/12, 184b/12
z.+ile 18a/01, 54a/09, 57b/05, 71b/03, 79b/12, 89a/11, 91a/11, 110b/03, 165a/09, 186a/04, 222a/15, 229b/12
z.+in çek- 45a/08
z. iriş- 91b/13
[=77]

zaḫmetsüz Sıkıntı ve güçlük çekilmeden yapılan, eziyetsiz, kolay, emeksiz.
z. 24a/12, 54a/07, 98a/13, 106b/06, 153a/06, 190a/09, 215b/08
[=7]

żaʻīf (Ar.) Güçsüz, takatsiz, zayıf, aciz.
ż. 18a/01, 47b/03, 57b/06, 72a/04, 72a/05, 88b/12, 128b/02, 134b/07, 230b/04, 230b/15
ż. (dīnde żaʻīf ol-) 154a/10
ż. (dīni żaʻīf ol-) 18a/01, 102a/02, 172b/13
ż. (işi żaʻīf ol-) 185b/13
ż. düşmen 91b/10, 91b/13, 169a/15
ż. kişi 173b/03
ż.+ler 28b/15
ż.+lere 145a/08
ż. mizāc ol- 225b/05
ż. ol- 5a/04, 5a/08, 13a/05, 34b/13, 47b/03, 48b/04, 54b/07, 60b/02, 93b/08, 124b/13, 131a/13, 159b/06, 159b/07, 159b/08, 159b/09, 159b/10, 159b/11, 159b/11, 159b/12, 159b/13, 159b/14, 159b/14, 159b/15, 159b/15, 159b/15, 160a/01, 160a/02, 160a/02, 160a/03, 160a/03, 160a/04, 160a/05, 163b/01, 173b/04, 199a/04
[=57]

żaʻīfe (Ar.) (Kadın için) Güçsüz, takatsiz, zayıf, aciz.
ż. ʻavrat 78a/06, 189b/08

[=2]

ża‘īflıḳ Zayıf, güçsüz olma durumu.
ż.+a (ża‘īflıga) 60b/13
ż.+ına (ża‘īflıġına) 178a/06
[=2]

zaḳḳūm (Ar.) Zehirli bir ağaççık, ağu ağacı, zakkum.
z. 162a/01
[=1]

ẓālim (Ar.) Zulmeden, zalim.
ẓ. 18a/01, 23a/02, 23a/03, 31a/07, 59a/13, 82b/15, 117a/04, 124a/09, 162a/06, 166b/05, 171b/09, 191b/13, 230b/15
ẓ.+den 18a/01, 212a/10
ẓ.+dür (pādişāh-ı ẓālim) 82b/14
ẓ.+e 177b/03
ẓ.+e (pādişāh-ı ẓālim) 160b/08
ẓ. kişi 153b/05
ẓ.+ler 16b/07, 18a/01, 80b/12, 183b/01
ẓ.+lerden 187b/12
ẓ. ol- 22a/07, 82a/13, 97a/07, 127a/01, 154b/11, 166b/05, 183a/15, 191b/14, 195a/04
ẓ. pādişāh 117a/09, 147b/03, 147b/08, 150a/06, 171b/12, 189b/02, 189b/08, 198b/02
[=41]

ẓālimlıḳ Zalim olma durumu, gaddarlık, acımasızlık.
ẓ.+dur 215b/02
[=1]

zamān (Ar.) Vakit, zaman.
z. 2b/03, 90a/08, 197b/13
z.+da 9b/08, 28b/04, 62b/07, 115a/15, 115b/12
z.+ında 12a/10
[=9]

żamāyir (Ar. *żamā’ir*) İç yüzler.
ż.+dür (‘ālim-i żamāyir) 1b/02
[=1]

żamġ (Ar.) Bazı ağaçların kabuklarından sızdıktan sonra renksiz veya sarımtırak renkte katı bir madde halini alan camsı yapıştırıcı madde.
ż.-ı ‘Arabī 157a/10
ż.+ın 157a/09
[=2]

żarar (Ar.) Bir kimse veya şeyin sebep olduğu kayıp, kötü sonuç, ziyan
ż. iriş- 73a/08
ż.+ları 226a/09
[=2]

ẓarīf (Ar.) Güzel, zarif, kibar, ince.
ẓ. ol- 170a/05
[=1]

zārīlıḳ Ağlama, sızlama, inleme.
z. 85a/06
z. āvāzı 33a/07
[=2]

Ẕāriyāt (Ar.) Kur’an-ı Kerim’in 51. sûresi.
Ẕ. (sūre-yi ve’ẕ-Ẕāriyāt) 143b/01
Ẕ. (sūretü’ẕ-Ẕāriyāt) 143b/01
[=2]

żarūret (Ar.) Zorunluluk, mecburiyet, yoksulluk, sıkıntı.
ż.+e düş- 82b/03
[=1]

żāyi‘ (Ar.) Yitmiş, kaybolmuş, yitik, kayıp.
ż. eyle- 32b/07, 41b/14, 53b/12, 71b/11, 90a/02, 122a/11, 178a/14, 181b/15, 227a/01
ż. it- 215a/13
ż. ol- 19a/09, 34b/08, 36a/15, 46a/01, 51b/14, 67b/06, 70b/01, 77a/11, 84b/04, 86b/03, 100a/11, 100b/09, 105a/04, 114a/15, 121b/04, 121b/15, 125b/02, 127b/13, 131a/08, 139a/13, 139a/13, 140a/01, 140a/04, 153b/01, 160a/01, 179b/10, 179b/10, 210a/14, 226b/12, 227b/10, 227b/12
[=41]

zāyil (Ar. *zā’il*) Yok olan, ortadan kalkan.
z. (‘aḳlı zāyil ol-) 80b/14
z. (devleti zāyil ol-) 83b/08
z. eyle- 140b/14
z. it- 5a/12, 41a/13
z. ol- 18a/01, 22b/12, 40b/11, 51a/11, 52a/10, 64b/04, 119a/06, 127a/07, 127a/07, 157a/15, 157a/15, 160a/09, 167a/04, 178a/15, 180a/10, 187a/13, 195b/04,

214a/03, 214b/13, 221b/12, 226b/12, 227b/11, 230b/15
[=28]

zeberced (Ar.) Yeşil renkli bir süs taşı, doğal magnezyum ve demir oksit, krizolit.
z. 130a/09, 130a/10
z.+i 130a/09
[=3]

zebūn (Far.) Güçsüz, zayıf, aciz, çaresiz, elden ayaktan düşmüş.
z. ol- 113b/01, 119a/13
[=2]

Zebūr (Ar.) Kur'an'da Hz. Davud'a indirilen kutsal kitaba verilen ad.
Z. 130a/11, 130a/11
[=2]

zecr (Ar.) 1. Gelecek hakkında bilgi edinmek amacıyla, uçurulan bir kuşun sağa yönelmesinin uğurlu, sola yönelmesinin uğursuz sayıldığı bir fal türü.
z. 3a/09, 130a/13
z. fālı 130a/13
z. ü fāl 9b/09
z. ve fāl 10a/09
2. Zorlama, zorla yaptırma.
z. idici 5b/15
z. it- 5b/15
[=7]

zehir (Far.) Zehir.
z. 148a/10
[=1]

zekāt (Ar.) Zengin Müslümanların mal ve paralarından her yıl yoksullara vermekle yükümlü bulundukları kırkta birlik pay, zekat.
z. 132a/01
z.+ı 18a/01, 44a/09
z.+ın vir- 105a/02
z. vir- 89b/14, 119b/08, 132a/02, 145a/06, 163b/05
[=9]

ẕeker (Ar.) Erkeklik organı.
ẕ. 128a/08, 128a/08, 128b/15, 167a/02, 171b/06
ẕ.+i 49a/14, 128a/08, 128a/09, 128a/11, 128a/11, 128a/12, 128b/11, 128b/12, 128b/13, 128b/13, 128b/14, 151b/10, 171b/01
ẕ.+inde 128b/10
ẕ.+inden 92a/07, 128a/13, 128b/03, 216b/13, 220a/09
ẕ.+ine 220a/10
ẕ.+ini 128b/10
[=26]

Zekeriyyā (Ar.) Hz. Zekeriya Peygamber.
Z. peyġamberi 18a/01
[=1]

zemzem (Ar.) Kâbe yakınındaki kuyudan çıkan, müslümanların büyük değer verdiği su.
z. 109a/05
[=1]

zen-bāre (Far.) Kadın peşinde koşan çapkın erkek.
z. ol- 227b/02
[=1]

zenberek (Far.) Çelik ya da pirinçten yapılma dört köşeli, baş parmak kalınlığında keskin uçlu ok.
z. oḳı 42a/01
[=1]

zenbīl (Ar.) Hasır veya sazdan örülerek yapılmış kulplu torba.
z. 131a/14, 131a/14, 131a/15, 131b/01
z. urucı 131b/03
[=5]

zencebīl (Ar.) Zencefil.
z. 131b/12, 131b/13
[=2]

zencīr (Far.) Zincir.
z. 12b/06, 20a/03, 131b/04, 131b/04, 131b/05, 132a/12, 132a/13
z. düzici 131b/07
z.+i 132a/13
z.+le
z. ur- 146a/01
[=11]

zeng (Far.) Pas, leke.
z.+i 8a/15
[=1]

zengār (Far.) Göztaşı, bakır sülfat.
z. 131b/14
z.+ı 131b/14
[=2]

zengūle (Far.) Çıngırak.

z. 131b/15, 131b/15
[=2]
zerd-ālū (Far.) Bir çeşit erik, zerdali.
z. 130b/04, 130b/05
z. aġacı 43a/06
z. dānesi 130b/07
[=4]
zerde-çūb (Far.) Zerdeçal boyası.
z. 130b/07, 130b/08, 130b/08
[=3]
zernīḫ (Far.) Doğal arsenik sülfür, zırnık.
z. 130b/09
z. (ḳara zernīḫ) 130b/10
z. (ṣaru zernīḫ) 130b/09, 130b/11
z. ma'deni 130b/10
[=5]
ẕerre (Ar.) Çok küçük parçacık.
ẕ. 129a/01, 129a/01
ẕ.+yi 129a/02
[=3]
zevāl (Ar.) Yok olma, tükenme, ortadan kalkma, ölme, sona erme.
z.+e gel- 122b/01
z.-ı ḳaḥṭ 187a/13
z.+i 15a/08
z.+i ol- 69a/02
z.+ine 140b/04
z. iriş- 127a/07, 137b/14
[=7]
zeytūn (Ar.) Zeytin.
z. aġacı 43b/01
z. yaġı 230b/15
[=2]
zībāḳ (Far.) Cıva.
z. 132a/06
z. çeşmesi 132a/09, 132a/10
z.+ı (zībāġı) 132a/10
z. ma'deni 132a/07
[=5]
żıd (Ar. *żıdd*) Karşıt, zıt.
ż.+ı (żıddı ol-) 195b/01
[=1]
zīnā (Ar.) Nikâhsız birleşme, zina.
z. 158a/06
z. eyle- 184a/13, 195b/12
z.+yıla (zīnā-y-ıla) 30a/06, 126a/12
[=5]
zīnet (Ar.) Süs, bezek, ziynet.
z. 138b/13, 230b/15, 230b/15
z.+dür 191a/14, 191b/04
z.+e 230b/15
z.+i 136a/06
z.+içün 199a/03
z.+idür 74a/05, 79a/12, 172b/11
z.+ine 48b/03, 93a/08, 194a/06
z.+iyle 216b/11
z.+ler 93a/09
[=16]
zīrā (Far.) Çünkü, zira.
z. 4b/13, 5a/06, 5b/02, 8b/03, 46b/05
z. ki 13a/09, 18a/01, 42b/10, 100a/07, 178a/05
z. kim 32a/05
[=11]
zīrek (Far.) Akıllı, anlayışlı, uyanık.
z. 145a/06, 225b/01
z. ol- 4b/02, 6b/08, 142b/14
[=5]
zīreklik Anlayışlı olma durumu.
z.+e (zīreklige) 225b/04
[=1]
zift (Ar.) Zift, katran.
z. 132a/04, 132a/05, 151b/04
z. (zift-endām) 134a/14
[=4]
ẕikr (Ar.) Anma, söyleme, zikir.
z.+dür 5b/06
z.+e 4b/14
z. eyle- 7b/05
z. idüp dur- 5b/10
z. idüp ṭur- 63a/13
z.+ine 122b/08, 142b/02, 150b/01
z.+ine meşġūl ol- 142b/02
z.+ini 3a/04
z. it- 6b/10, 7a/03, 67a/02, 78a/03, 79b/09, 120a/10, 129b/12, 130b/01, 201a/11, 230b/15, 230b/15, 230b/15
z. ol- 10a/12
[=23]
Zilzāl (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 99. sûresi.
Z. sūresi 145a/14
[=1]
zincifr (Ar.) Kırmızı renkli cıva sülfür, sülüğenin eski adı.
z. 132a/10, 132a/11
z.+ile (zincifr-ile) 132a/11
[=3]
zindān (Far.) Hücre, zindan.

z. 131b/08, 131b/11
z. (ehl-i zindān) 36a/06, 136a/14
z.+a 15b/03, 188a/07, 188a/08
z.+a (bend ü zindān) 50a/08
z.+a gir- 93a/01, 131b/11
z.+a ḳoy- 131b/08, 131b/09
z.+da 15b/02
z.+dan 18a/01, 89a/07, 98a/10, 124b/10
z.+dur 206a/11, 207b/08
z. ehli 129a/12, 131b/10
z.+ı (ehl-i zindān) 207b/13
[=22]

zindāncı Zindan bekçisi, gardiyan.
z. 69a/15
[=1]

zirih (Far.) Savaşlarda silâh darbelerinden korunmak için giyilen, demir veya tel levhalardan, köseleden yapılmış giyecek, zırh.
z. 130b/11, 130b/12, 130b/12, 130b/12
z. düzüci 130b/14
[=5]

zişt (Far.) Çirkin
z. (zişt-sūret) 32a/14, 155a/03
[=2]

ziyāde (Ar.) Fazla, çok, bol.
z. 2b/10, 5a/08, 5a/12, 14a/09, 37b/09, 50b/06, 71b/05, 72b/02, 80b/05, 81a/10, 97a/08, 121a/10, 121a/11, 127a/09, 128a/09, 135b/06, 151a/15, 190b/05
z. (‘ömri ziyāde ol-) 173b/08
z. eyü ol- 71b/11, 71b/12
z. it- 7b/14
z. ol- 5b/01, 18a/01, 18a/01, 21b/13, 27a/04, 28b/12, 30a/11, 30a/11, 31a/06, 34b/14, 35a/15, 35b/01, 35b/15, 36a/06, 36a/15, 38b/13, 38b/15, 40a/15, 41a/04, 45b/01, 45b/05, 46a/10, 46a/15, 52b/08, 52b/09, 58a/09, 58b/04, 59b/03, 59b/05, 60a/14, 61a/08, 61b/10, 62a/10, 66a/12, 69a/04, 69a/05, 69a/10, 72a/01, 72a/09, 72a/11, 73a/14, 82b/01, 83a/11, 84b/11, 88a/15, 91a/04, 93a/14, 94b/12, 97a/10, 112b/01, 123b/09, 124a/01, 125b/11, 127a/10, 128b/07, 128b/13, 132a/04, 138a/09, 138b/05, 149a/02, 157a/13, 158b/14, 163a/12, 164b/03, 166a/07, 167b/10, 170a/11, 171b/06, 172b/05, 173b/03, 173b/11, 178b/06, 183a/03, 189a/08, 191a/08, 193a/14, 195b/06, 198a/02, 198b/02, 199a/06, 213a/14, 213b/02, 220b/11, 227a/07, 228a/10, 229a/06, 230b/03, 230b/15, 230b/15, 230b/15
[=112]

ziyādelıḳ Çok olma, fazla olma durumu.
z. 28b/12, 69a/05, 83b/02
z.+a (ziyādelıġa) 41b/01
z.+ı (ziyādelıġı) 110b/13
z.+ıdur (ziyādelıġıdur) 105a/12, 172b/06
z.+ın (ziyādelıġın) 207a/06
z.+ına (ziyādelıġına) 28b/14, 105a/14, 114a/13, 148a/05, 151a/10, 153b/07, 183b/14, 184b/12, 185a/04, 199b/07, 199b/08, 200a/12, 220a/11, 220b/13
z. iriş- 106a/05, 183b/06
z. ki 97a/11
[=25]

ziyān (Far.) Zarar, ziyan.
z. 33b/09, 35a/03, 38b/15, 40a/13, 47a/07, 94a/05, 134b/11, 161a/02, 180b/07, 194b/06, 198a/02, 230b/15
z. (ġam ve ziyān iriş-) 79a/14, 176b/10
z. (ġam ve ziyān ol-) 181a/07
z. (renc ve ziyān iriş-) 181a/02
z.+a 29b/07, 44b/13, 138b/10, 169b/10, 190b/15, 224a/15
z.+a düş- 56a/09
z.+a git- 95a/15
z. degür- 198a/04
z.+dur 94a/03, 129a/04, 133a/10, 162b/14, 209a/13
z. eyle- 75b/13, 133a/06, 189b/06, 218b/08, 219a/06
z. gör- 127b/08
z. iriş- 20a/13, 48a/07, 49a/05, 58b/06, 58b/07, 83b/09, 89b/09, 109a/10, 109b/11, 113b/03, 123b/13, 130b/08, 134a/13, 135b/12,

140a/03, 167a/09, 172b/05, 177a/08, 177b/07, 178a/03, 181a/06, 181b/15, 184b/02, 184b/03, 184b/14, 187b/04, 189a/04, 191a/12, 198a/03, 199a/15, 207b/03, 213a/09
z. irişdür- 84a/02, 161b/13, 169b/07
z. iş 109a/07
z. it- 78a/02, 119a/10, 158b/08, 158b/08, 202a/06, 213a/09, 213a/10, 229a/07
z.+larından 155b/03
z. ol- 38b/12, 49a/06, 58b/02, 67b/09, 106a/14, 126b/07, 128b/13, 132a/08, 135b/12, 172a/02, 188b/04, 230b/15
z. ve mażarrat iriş- 148b/04
[=94]

ziyān-kār (Far.) Sürekli zarar veren, zarar vermek huyunda olan.
z. ol- 160b/04, 215a/14
[=2]

ziyānlu Ziyanı olan, zararlı.
z. 61a/15
[=1]

ziyānsuz Ziyanı olmayan, zararsız, oldukça iyi.
z. 209a/05
[=1]

ziyāret (Ar.) 1. Bir kimseyi görmeye gitme, onunla birlikte olma ve görüşmek niyetiyle yanına varma, görüşme, ziyaret.
z. eyle- 109a/02, 145b/04, 207b/13
z.+ine git- 207a/06
z. it- 18a/01, 207a/04
2. Kutsal yer.
z. düz- 18a/01
[=7]

Zuhal (Ar.) Satürn Gezegeni.
Z. 194b/03
[=1]

Zuḫruf (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 43. sûresi.
Z. (sūre-yi Zuḫruf) 143a/05
Z. sūresi 143a/05
[=2]

ẓuhūr (Ar.) Ortaya çıkma, belirme, baş gösterme.
ẓ.+a gel- 9a/10, 9b/07
[=2]

ẓulm (Ar.) Zulüm, haksızlık, eziyet.
ẓ. 18a/01, 18a/01, 22a/02, 59a/12, 148a/11
ẓ.+den 16b/08, 18a/01
ẓ.+dür (cevr ü ẓulm) 121a/09
ẓ.+e 145b/08, 157a/01
ẓ. eyle- 28b/02, 50b/14, 67a/04, 80b/06, 82b/08, 104a/01, 106a/01, 106a/03, 108b/08, 156b/15, 166b/03, 166b/04, 166b/06, 166b/07, 185b/09, 186b/11, 230b/15
ẓ.+ıla 46a/04, 98b/02, 138b/08, 161b/08
ẓ.+ına 10a/15
ẓ. it- 17a/12, 166b/03, 217a/10
[=35]

ẓulmet (Ar.) Karanlık.
ẓ.+den 166b/11
[=1]

ẓulümāt (Ar.) Karanlıklar, zulmetler.
z. 166b/07, 166b/09
z.+a 166b/08
z.+dan 166b/08
[=4]

zübād (Ar.) Yemen'den getirilen kokusu için kullanılan bir tür deri.
z. 130a/05, 130a/08
z.+ı 130a/06
[=3]

zebān (Far.) Dil.
z. (şīrīn-zebān)110b/01
[=1]

züfā (Ar.) Şarap yapımında kullanılan bir ot, zufa otu, çördük otu.
z. 150b/02
[=1]

zühd (Ar.) Dünyaya rağbet etmeyip kendini ibadete verme, nefsini her türlü zevkten alıkoyup ibadet yolunu seçme, perhizkârlık, takva.
z. 18a/01, 18a/01, 142a/10, 226b/06
z. bul- 18a/01
z. eyle- 130a/12
z. ü ṭaḳvā bul- 17a/05
[=7]

zühedā (Ar.) Zahitler.
z. 18a/01
[=1]

Zühre (Ar.) Çoban yıldızı, Venüs Gezegeni.
Z. 194b/01
[=1]

zülbiye (Ar.) Pekmez veya bal karıştırılarak yapılan bir çeşit tatlı.
z. 131a/04, 131a/05
[=2]

Zümer (Ar.) Kur'an-ı Kerim'in 39. sûresi.
Z. (sūre-yi Zümer) 142b/15
Z. sūresi 142b/15
[=2]

zümrüd (Ar.) Yeşil renkli, değerli bir taş.
z. 131a/06, 131a/06, 131a/07, 131a/08, 131a/09, 209a/11
[=6]

zünnār (Ar.) Hristiyan keşişlerin çıplak bedenleri üzerine bağladıkları kıldan yapılma kaba, sert kuşak.
z. 131a/11, 131a/11
z.+ı 131a/13
[=3]

BÖLÜM V: SONUÇ

Rüyada görülen varlıkların neye işaret ettiğini açıklayan ve yorumlayan eserlere tâbirnâme denilmektedir. Türk edebiyatı sahasında telif ya da tercüme çok sayıda tâbirnâme yazılmıştır. Tâbirnâmeler genellikle iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde rüya kavramı, rüyanın önem ve çeşitleri üzerinde durulur. İkinci bölüm ise rüya tâbirlerinin yapıldığı kısımdır. Rüya âleminin sınırsızlığı aynı şekilde rüya tâbirlerinin izah ve ifade tarzına yansımış böylelikle bu alanda geniş bir literatür meydana gelmiştir. İslamiyet dönemi edebiyatı nesir türlerinden olan tâbirnâmeler Türkçenin söz varlığının zenginliğini ve Türk dilinde meydana gelen gelişim ve değişimi göstermesi bakımından oldukça önemli eserlerdir.

Kâmilü't-Tâbir, Hubeyş et-Tiflîsî'nin Anadolu sahasında Farsça telif edip, Anadolu Selçuklu Sultanı II. Kılıcarslan'a sunduğu rüya tâbirleri sözlüğüdür. Konusu itibariyle çok okunan ve ilgi gören bu tâbirnâmenin Türkçeye sekiz defa tercümesi yapılmıştır. Bu tercümeler Batı Türkçesinde Sultan I. Mehmet Çelebi, Beylerbeyi Karaca Bey, Yavuz Sultan Selim, Kanuni Sultan Süleyman, Kadılkudat Çelebi adına yapılan tercümeler; Doğu Türkçesinde Mir Azam Şah Miskin tarafından yapılan tercüme ve Özbek Türkçesine yapılan tercümelerdir. Ayrıca eserin İran'da basılan nüshalarından birisi Modern Türkiye Türkçesine tercüme edilmiştir.

II. Murat döneminde Beylerbeyi Karaca Bey'in emriyle adı bilinmeyen bir mütercim tarafından yapılan *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi*'nin günümüze ulaşan altı nüshası tespit edilmiştir. Bu nüshalardan B, M, S ve N1 nüshalarının istinsah tarihleri belli değildir. N2 nüshası 17. yüzyılda, İ nüshası ise 18. yüzyılda istinsah edilmiştir. İstinsah tarihleri belli olmayan nüshalar Eski Türkiye Türkçesi özellikleri göstermektedir. İstinsah tarihi belli olan İ nüshasında ise Osmanlı Türkçesi özellikleri dikkat çekmektedir. Metnin kurulmasında asıl olarak faydalanılan B ve M nüshalarına bakıldığında M nüshasında Arapça ve Farsça kelimelerin yerine Türkçe kelimelerin tercih edildiği görülmektedir.

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi bir tâbirnâme metni olmasının yanında içerdiği konular bakımından yazıldığı dönemin sosyolojisi, kültürü, zihniyeti, inançları, ekonomisi, halk bilimi hakkında bilgiler veren önemli bir eserdir. Eserde rüyalar yorumlanırken rüyayı gören kişilerin mesleği, medenî durumu, malî durumu gibi özelliklerine göre ayrı ayrı yorumlar yapılmaktadır. Eserde geçen meslek adları, bitki adları, madenler, giyecekler,

yiyecekler ve kullanılan araç-gereçler dönemin sosyokültürel hayatı ve ticarî faliyetleri ile ilgili önemli veriler sunmaktadır. Ayrıca eserde dikkat çeken özelliklerden birisi de halk bilimi unsurlarıdır. Eserde yer alan inanışlar, gelenekler, halk hekimliği, halk mutfağı ve giyim-kuşam ile ilgili rüyalar ve bunların yorumları halk bilimi ile ilgili bilgiler sunmaktadır. Transkripsiyonlu metni ve açıklamalı dizini ortaya konulan *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* sosyoloji, halk bilimi, kültür, din ve inanış gibi alanlarda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara kaynak olabilecek niteliklere sahiptir.

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi bir tür sözlük özelliği göstermektedir. Çünkü madde başına alınan rüyaların bazen sözlük anlamı verilmiş ve daha sonra yorumu yapılmıştır. Bu yönüyle tâbirnâme türündeki eserlere rüya tâbirleri sözlüğü de denilebilir. Eser Türkçeye açık ve sade bir şekilde tercüme edilmiştir. Eserde kişi adları, yer adları, gök cisimleri, *Kur'an-ı Kerim*'deki sûreler, madenler, hayvan adları, bitki adları, yiyecekler, içecekler, kullanılan eşyalar ve araçlar, meslekler, organ adları vb. ile ilgili değişik türlerde birçok sözcük yer almaktadır. Eserin sözlük kısmında madde başı olarak yaklaşık 4714 sözcük bulunmaktadır. Bu madde başlarından 2158'i Türkçe kökenli, 1860'ı Arapça kökenli ve 696'sı Farsça kökenlidir. Konusu itibariyle zengin bir söz varlığına sahip olan bu eser, günlük konuşma diline ait birçok sözcüğü de barındırmaktadır. Bu yönüyle bir halk dili sözlüğü özelliği göstermektedir. Oldukça zengin bir söz varlığına sahip olan *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* ile ilgili yaptığımız çalışmayla tâbirnâme metinlerinin kapsamlı ve farklı kelime kadrosuna dikkat çekmek ve eserden yararlanmak isteyen araştırmacılara kullanım kolaylığı sağlamak istenmiştir

Kâmilü't-Tâbir Tercümesi konusu itibariyle öğretici metin türüne girmektedir ve eserde okuyucuya bilgi vermek, bir şeyleri öğretmek amacıyla daha çok açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmaktadır. Bu anlatım biçimi; tanımlama, sınıflandırma ve karşılaştırma gibi düşünceyi geliştirme yolları ile desteklenmektedir. Yine eserde kullanılan bir diğer anlatım biçimi kanıtlayıcı anlatımdır. Bu anlatım biçimi de örneklendirme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma gibi düşünceyi geliştirme yolları ile desteklenmektedir. Bu yönleriyle *Kâmilü't-Tâbir Tercümesi* Türk Dili ve Edebiyatı Ortaöğretim Programı'nda yer alan metin merkezli kazanımlara ve öğretici eserlerin öğrenciye sağladığı kazanımlara uygundur. Ayrıca eserde en çok kullanılan kipler olan dilek-şart kipi ve istek kipi ile çekimli fiillerden oluşan cümleler, dil bilgisi öğretiminde kullanılmaya elverişlidir. Bu

eserden alınan parçaların Türk dili ve edebiyatı eğitimi çerçevesinde ders kitaplarında örnek metin olarak yer alması Türk dili ve edebiyatı eğitimine katkı sağlayacaktır.

Kâmilü't-Tabîr Tercümesi; mütercimin sadece bir çevirisi değil aynı zamanda kendi bilgi birikimlerini ortaya koyarak oluşturduğu, sözlük yönü ön planda olan önemli bir eserdir. Bu çalışmada yer alan açıklamalı dizin bölümü eserin söz varlığını ortaya koymak ve tâbirnâme metinlerinin sözlük çalışmalarında kullanımına katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Eserin sözlük kısmı tâbirname metinlerinin kelime hazinesi hakkında bilgi verdiği gibi Eski Türkiye Türkçesinin söz varlığının ortaya konulmasına ve Türk Dil Kurumuna katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

Açа, M. (2005) Türk İnanış ve Düşünüş Sistemlerinde Meyve, Fikret Türkmen Armağanı, (Ed.) G. Gülsevin-M. Arıkan. İzmir: Kanyılmaz Matbaacılık, 11-22.

Akalın, M. (1994). Ahmedî'nin Dili. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 37*(1989), 9 -153.

Akalın, Şükrü Hâluk; [vd]. (2011). *Büyük Türkçe Sözlük*. (11. b.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Aksan, D. (2009). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. (5.b.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Arat, R. R. (1999). *Kutadgu Bilig-Metin*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları,

Argunşah, M. (2013). *Çağatay Türkçesi*. İstanbul: Kesit Yayınları.

Ateş, A. (1945). "Hicrî VI-VIII. (XII-XIV.) Asırlarda Anadolu'da Farsça Eserler", *Türkiyat Mecmuası*, İstanbul, 8(0), 94-136

Ayverdi, İ. (2009). *Kubbealtı Misalli Büyük Türkçe Sözlük* (4. b). İstanbul: Kubbealtı Yayınları.

Babacan, M. (2021). *Türk Dili Kompozisyon Bilgileri*. İstanbul: Akademik Kitaplar

Balaban, A. (2011). *Muhammed İbni Hasan İbni Aliyyi'l-Hüseyn, Tabir-nâmesi (Giriş, Dil İncelemesi, Metin, Sözlük*). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

Balaban, A. (2014). "Türkçe Yazma Tabirnâmeler", *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi,* 9(0), 112-132.

Banguoğlu, T. (2007). *Türkçenin Grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Başaran, S. (2003). *Sünnette Rüya* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Bergstrasser, G. (2011). Metin Tenkidi ve Yazma Metinleri Yayınlama İlkeleri,(hzl. Muhammed Hamdî el-Bekrî),(Çev. Eyyüp Tanrıverdi). İstanbul: Kitabevi Yay.

Caferoğlu, A. (2000). *Türk Dili Tarihi I-II*. İstanbul: Enderun Kitabevi,

Clauson, S. G. (1972). *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish*. Oxford: Oxford University Press.

Çebi, İ. S. (2021). *Tercüme-i Kitabü't-Tabir*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu.

Çelebi, İ. (2008). *"Rüya"* İslam Ansiklopedisi, c.35, İstanbul: TDV Yayınları, 306-307.

Çetin, A. (2014). Sultan II. Murat'a Sunulan Tezkiretü'l-Evliya Tercümesi Üzerine. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 0 (53), 95-124

Çifci, M. (2015). Dil Öğretimi. İ. Çetin içinde, *Dil ve Edebiyat Öğretim Yöntemleri* (s. 125-172). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Çotuksöken, Y. (2002). *Türkçe Üzerine Denemeler ve Eleştiriler*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Demir, S. (2016). Türkiye'deki Edebiyat Eğitimi Üzerine Bir Değerlendirme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,*13(33), 48-68.

Devellioğlu, F. (2009). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* (29. b.). Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.

Dilçin, C. (2009). *Yeni Tarama Sözlüğü* (2. b.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Eliaçık, M. (2003). Lütfullah bin Fazlullah'ın Kâmilü't-Ta'bîr Tercümesi ve Şehirlerle İlgiliYorumlar. Diriözler Armağanı. (Ed.) M. F. Köksal-A. N. Baykoca, 174-183.

Elmalılı M. H. (2000). Kur'ân-ı Kerîm ve Meâl-i Şerîfi. İstanbul: İşaret Yayınları.

Eminoğlu, H. (2003). *Müşkil-Güşā (Tabir-nāme)* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Ercilasun, A. B. (2004). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Erdoğan, A. (1993). *Türkçe Rüya Tabir-nāmeleri ve İbn-i Sirinden Tercüme Edilen Bir Tabir-nāme,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Ergin, M. (1950). Bursa Kitaplıklarındaki Türkçe Yazmalar Arasında. *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, *4* (1-2), 103-132.

Ergin, M. (2008). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım.

Gökyay, O. Ş. (1982). Rüyalar Üzerine. *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri*- IV, Ankara.

Gökyay, O. Ş. (1991). Tabirnâmeler. *Tarih Ve Toplum, 16*(0)

Gökyay, O. Ş. ve Coşkun, V. S. (2010). "Tabirnâme". İslam Ansiklopedisi, c.39, İstanbul: TDV Yayınları, s. 331-333

Gülensoy, T. (2011). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü* (2. b.). Ankara: TDK Yayınları.

Gülsevin, G. (2011). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Günay, U. (1986). Âşık Tarzı Şiir Geleneği Ve Rüya Motifi. Ankara: TTK Yayınları

Günay, V. D. (2018). *Söylem Çözümlemesi* (2. b.). İstanbul: Papatya Yayıncılık Eğitim.

Gürlek, M. (2011). 'Alâ'im-i Cerrâhîn'de Geçen Bitki Adları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (7), 123-145.

Hacıgökmen, M. A. (2011). Hubeyş Bin İbrahim Et-Tiflîsî ve Tıp Alanındaki Çalışmaları. *Mehmet Altay Köymen Armağanı*. Ed. Mehmet Hacıgökmen. (239-248) Konya: Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları.

İzgi, C. (1998). "Hubeyş et-Tiflîsî". İslam Ansiklopedisi, c.18, İstyanbul: TDV Yayınları, 268-270.

Kaçalin, M. S. (2004). Dede Korkut Kitabı'nda Okuma Önerileri. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 46(1998/1), 93-100.

Kaçalin, M. S. (2011). Nevâyi'nin sözleri ve Çağatayca tanıklar. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kanar, M. (2000). *Farsça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Deniz Kitabevi Yayınları.

Kanar, M. (2009). *Arapça-Türkçe Sözlük.* İstanbul: Say Yayınları.

Kanar, M. (2011). *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü.* İstanbul: Say Yayınları.

Kaplan, M. (2001). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergah Yayınları.

Karasar, N. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Kaşgarlı Mahmûd. (2005). *Divânü Lugâti't-Türk.* (çev.) S. Erdi, S. T. Yurteser. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Kaşgarlı Mahmûd. (2018). *Dîvânü Lugâti't-Türk.* (haz.) A. B. Ercilesun, Z. Akkoyunlu. Ankara: Türk Dil Kurumu Yyaınjları

Kavcar, C. (1987). Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi,* 20 (1), 261-273.

Kavcar, C. (1999). *Edebiyat ve Eğitim*. Ankara: Engin Yayınevi.

Korkmaz, Z. (2005). *Eski Anadolu Türkçesi Üzerindeki Çalışmaların Bugünkü Durumu Ve Karşılaştığı Sorunlar. Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, Ankara: TDK

Korkmaz, Z. (2007). *Gramer Terimleri Sözlüğü* (3. b.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Korkmaz, Z. (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri - Şekil Bilgisi.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Levend, A. S. (1988). *Türk Edebiyatı Tarihi.* Ankara: TTK Basımevi.

Levend, A. S. (2016). *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları*. II Cilt. (haz.) H. Yaşar, S. Karakılıç, E. Baran. Ankara: TTK

Mahmud el-Kâşgarî. (2019). *Divânu Lugâti't-Türk*. (haz.) M. S. Kaçalin, M. Ölmez. İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Memmedli, Ş. (2016). 11.-14. Yüzyılların Tiflisî Nispeli Edipleri. *Türk & İslâm Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(6), 11-22.

Meral, F. (1996). *Tabir-nāme Üzerine Bazı Araştırmalar,* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Mütercim Asım Efendi (2000). *Burhân-ı Katı*. (haz.) M. Öztürk, D. Örs. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Mütercim Asım Efendi. (2013). *Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi. I-VI*. Cilt. (haz.) M. Koç, E. Tanrıverdi. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.

Nağisoylu M. (2021) Kevamil et-Tabir Eserinde Farsçadan Tercüme Yoluyla Kelime Üretimi, *VIII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı (c.2)* içinde, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, 1926-1931

Özbaydar, S. (1971). *Rüyaların Fonksiyonu Üzerine Bir Deneme,* İstanbul: Baha Matbaası.

Özgül, M. K. (1989). *Türk Edebiyatında Siyasi Rüyalar*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Özpınar, R. (2019). *Lutfu'llâh b. Fażlu'llâh'ın Kâmilü't-Tabîr (Tabîr-nâme) tercümesi (2a-100b varakları arası) (Giriş-metin-sözlük)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akderniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Öztürk, E. (2017). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Poyraz, M. (2018). Hubeyş et-Tiflîsî'nin Hayatı: Biyografi Denemesi. *Akademik-Us*, *2*(1), 65-103.

Redhouse, S. J. W. (1992). *A Turkish And English Lexicon.* (2. b.) İstanbul: Çağrı Yayınları.

Schimmel, A. (2005). *Halifenin Rüyaları İslam'da Rüya ve Rüya Tabiri*. (çev.) T. Erkmen. İstanbul: KabalcıYayınevi.

Şemseddin Sami. (2004). *Kâmûs-ı Türkî*. (7. b.) İstanbul: Kapı Yayınları.

Sarıkaya, E. (2020). *Kitabü't-Tabirnâme Tercümesi.* Ankara: Gece Kitaplığı.

Sever, S. (2007). Okuma Kültürü Edindirme Sürecinde Türkçe Öğretiminin Sorumluluğu. *Okuma Kültürü ve Okullarda Uygulama Sorunları Toplantısı* içinde. 108-126. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

Steingass, F. (1998). *Persian-English Dictionary.* Beriut: Librairie du Liban Publishers.

Şafak, T. (2019). Osmanlı Öncesi Anadolu'da Bilim Tarihinin Kayıp Halkası: Hubeyş Tiflisi ve Eserlerinin Osmanlı Dönemi Tercüme ve İstinsahları Üzerine Bir Araştırma. *Osmanlı Bilimi Sempozyumu*, Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

Şen, M. (2000). Tarihî Şivelerde Ek Uyumsuzluğu Var mı? *4. Uluslararası Türk Dili Kurultayı Bildirileri II*, s. 1695.

Şen, M. (2008). Miktar Zarfı Olarak Kullanılan Kelimelere Lengüistik Bir Bakış. *Türk Dili*

Araştırmaları Yıllığı-Belleten, 109-123.

Şen, M. (2016). *Türk Dilinin Dünü ve Bugünü -El Kitabı-*. İstanbul: Post Yayın Dağıtım.

Şeyh Ebu'l-Fazl Hubeyş bin İbrahim et-Tiflîsî. (1965). *Tabir-i Hâb.* Tahran: İntişârât-i Ehûrâ

Tatcı M. ve Çeltik, H. (1995). *Türk Edebiyatında Tasavvufî Rüya Tabirnameleri.* Ankara: Akçağ Yayınevi.

Tatcı, M. ve Gökçeli, S. (2017). Estetik Bir Zevk Kazandırma Aracı Olarak Edebiyat Eğitimi. *II. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatları Öğretimi Sempozyumu Bildirileri*, 421-448. Ankara.

Timurtaş, F. K. (2005). *Eski Türkiye Türkçesi XV. Yüzyıl Gramer- Metin- Sözlük*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Tören, H. (1997). Tabirnâme . *Türkiyat Mecmuası, 20*(0), 415-452 .

TDK. (1993). *Derleme Sözlüğü*. I- XII. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

TDK. (1995). *Tarama Sözlüğü.* (3.b.) I-VIII. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

TDV. (2004). *Kur'an-ı Kerim ve Açıklamalı Meali*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Tulum, M. (2000*). Tarihî Metin Çalışmalarında Usûl, Menâkıbu'l-Kudsiyye Üzerinde Bir Deneme*. İstanbul: Deniz Kitabevi

Tulum, M. (2011). *XVII. Yüzyıl Türkçesi Ve Söz Varlığı*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türk V., Doğan, Ş., Şerifoğlu, Y. (2012). *Eski Anadolu Türkçesi Dersleri.* İstanbul: Kesit Yayınları.

Vankulu Mehmed Efendi. (2014). *Vankulu Lügati. I*- II. (haz.) M. Koç, E. Tanrıverdi. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.

Vardar, B. (2002). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü.*(1.b.). İstanbul: Multilingual.

Yazır, E. M. H. (1997). *Elmalılı Hak Dîni Kur'ân Dili Meâli*, (Sadeleştiren: Sabri Yılmaz), İstanbul: Şenyıldız Yayınevi.

Yıldız, H. (2013). Satın (almak) Kelimesi Üzerine. *Dil Araştırmaları, 13*(13), 109-130.

Yıldız Y. (2020). *Türkçe Bitki Adlarının Anlam Bilimi Açısından İncelenmesi.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Yılmaz B. (2018). Mähmud Häsäniy Tarafından Özbek Türkçesine Tercüme Edilen

Hüsäyn İbn-i İbrâhim Muhämmäd Ättäflisiy'nin Kâmilü't-Tä'bir/Mükämmäl Tuş Tä'birnâmäsi (Transkripsiyon-İnceleme-Aktarı-Dizin). (Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.

Yılmaz, O. (2019). *Lisanu'l-Acem Ferheng-i Şuuri*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.

Yılmaz, S. (1998). *Kitabü't-Tabir*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araşrırmaları Enstitüsü, İstanbul.

Yılmaztekin, L., Atam, M., Aytekin, S. (2006). Rüya Tabirleri Külliyatı. İstanbul: Neva Yayınları

EKLER:

Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi GE4952 Nüshası 1b-2a

Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi GE4952 Nüshası 27b-28a

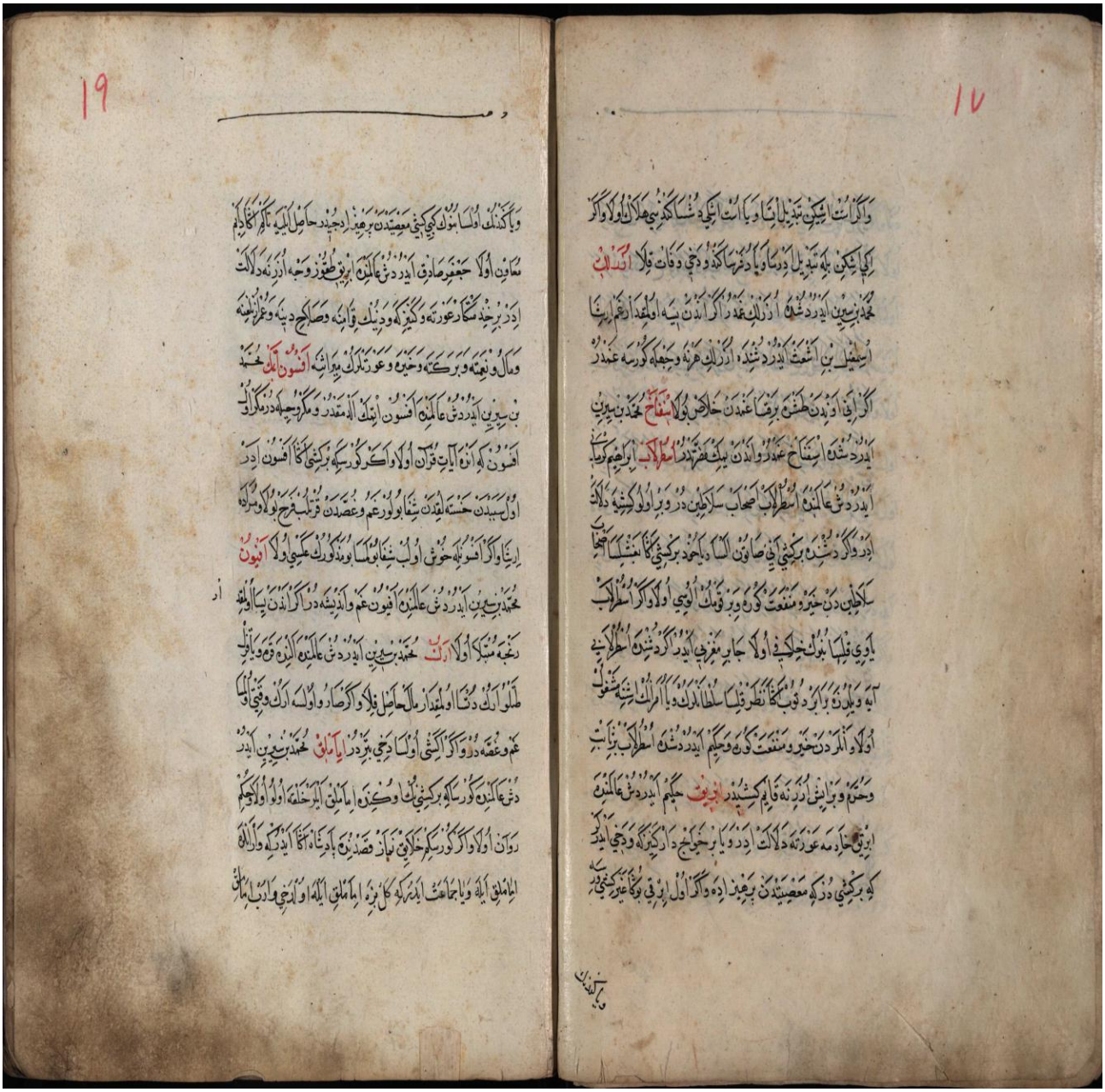

Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi GE4952 Nüshası 111b-112a

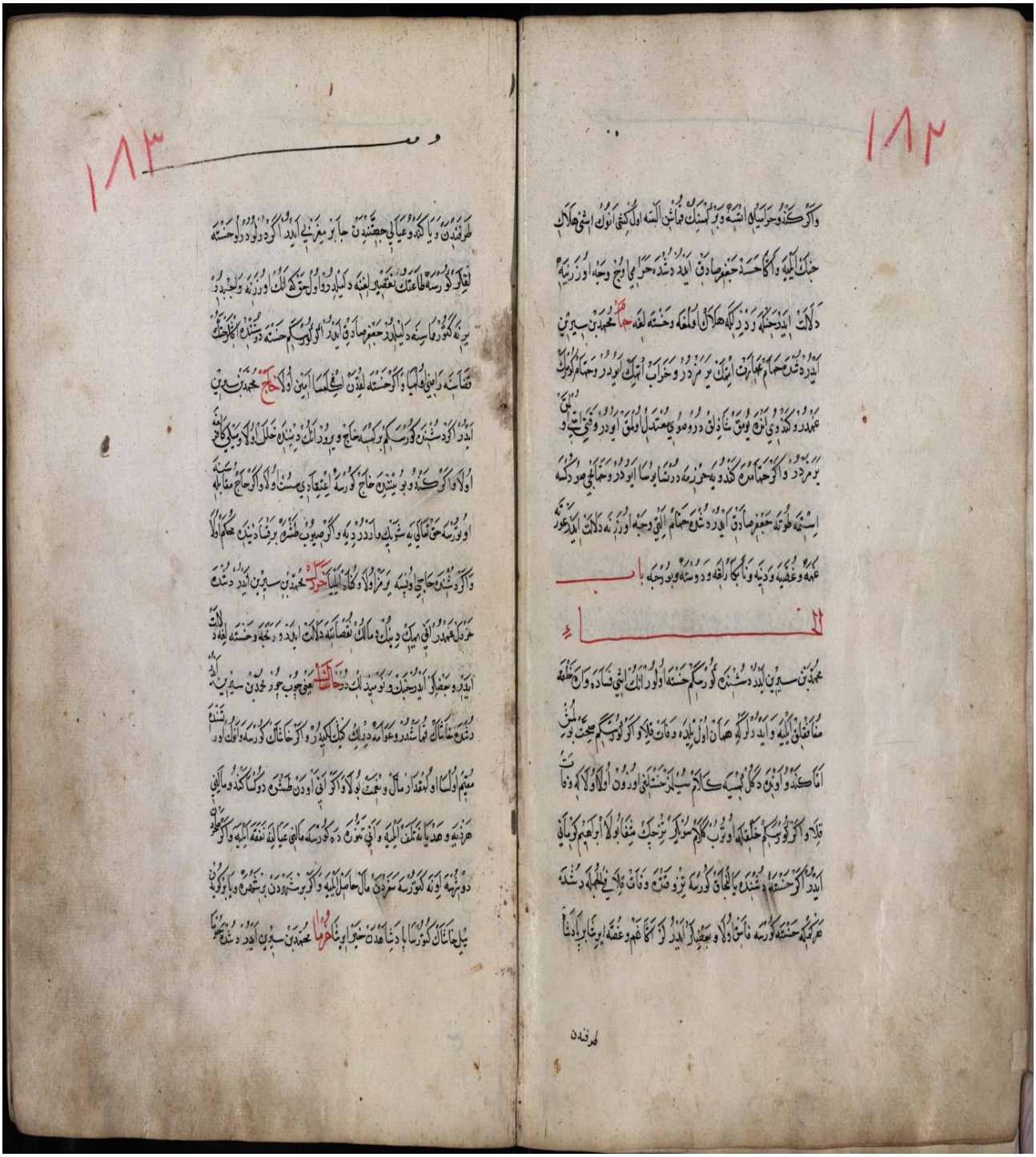

Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi GE4952 Nüshası 212b-213a

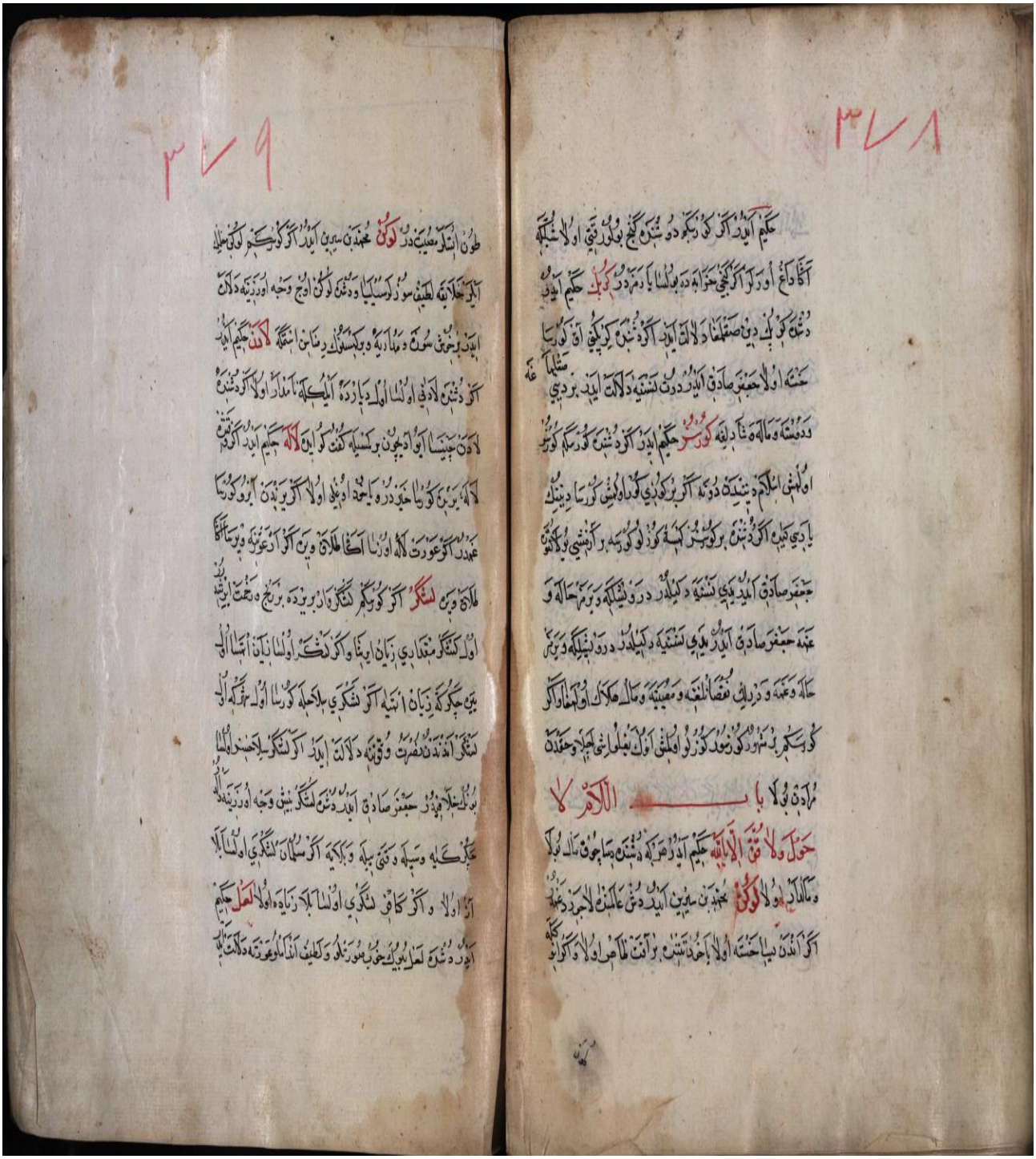

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet MC Yz K0015 Nüshası 11b-12a

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet MC Yz K0015 Nüshası 96b-97a

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet MC Yz K0015 Nüshası 220b-221a

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet MC Yz K0015 Nüshası 293b-294a

